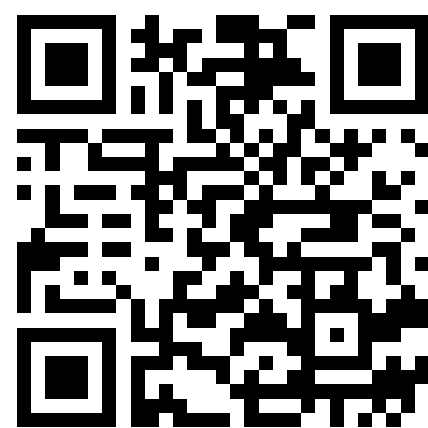

This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

Google^{TM} books

<https://books.google.com>

393521-D.

Österreichische Nationalbibliothek

+Z260027104

NARODNE NOVINE.

Novine ove izdaje svaki dan izuzamajući nedjelje i praznike
na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće
u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se
list svaki dan poštom posiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglase opredjeljena je uvrstbina: 7 kr. a. vr. od linije sa
jedan put, a 14 kr. a. vr. za tri puta. — Erarska pristojba za
svaki oglas iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko putah, koliko se
putah isti uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u četvrtak 2. siječnja 1862.

Broj 1.

NARODNE NOVINE.

koje će ostati i nadalje službene, budući da je dosadnji ugovor produ-
ljen, izlaziti će od nove godine kao i dosada svaki dan izuzamši nedjelje
i praznike.

Uredništvo nastojat će oko toga, pribavivši si niekoje književne
domoljubne sile u različitim miestima trojedne kraljevine, kao i u nieko-
jim drugim zemljama austrijske države, da priobćivanjem najnovijih po-
litičkih, domaćih i književnih viestih po mogućnosti zadovolji štovanomu
obćinstvu.

Narodne Novine služit će osobito kao dosad, tako i u buduće,
viero interesima slavjanskih pokrajinah, u čem će sigurno, kao što se
čvrsto nadamo, ugoditi većoj strani štovanih čitateljah.

Narodne Novine imat će tim veće važnosti i zanimivosti, jer će
biti jedini službeni list u kraljevinama Hrvatskoj i Slavoniji, te će sve
zakone, naredbe, odluke i službene oglase najpričim putem priobćivati.

Na ovu okolnost činimo osobito pozorne gg. častnike, odvjetnike
i ostale zvaničnike.

Ciena će im biti ona ista, koja im i dosada bijaše.

Uredništvo Narodnih Novinah.

Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. 20 novč.
aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6
for. 30 novč.

Za oglase opredjeljena je uvrstbina: 7 novč. a. vr. od linije za
jedan put, a 14 novč. a. vr. za tri puta — Erarska pristojba za svaki
oglas iznosi 30 novč. a. vr. i to toliko putah, koliko se putah isti uvrsti.

Tko nekani list dalje držat, neka odmah prva tri broja,
što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno umoljavaju se sva ona gg., koja duguju za koi tečaj, da
što prije dug svoj izplate.

Administracija Narodnih Novinah.

Uredovni dio.

Oglas

kralj. namiestničkog vieća kraljevinah Dalmacije,
Hrvatske i Slavonije u pogledu roka za državni
šumarski izpit.

Usled odpisa kraljevskog dvorskog dikaste-
ja hrvatsko-slavonskoga od 16. studenoga, br.
747/803, preduzet će se državni izpit za šu-
marsko gospodarstvo kod kraljevskog namiestni-
kog vieća ovog i to zajednički pismeni izpit 13.
siječnja 1862. a sljedećih danah ustmeni izpiti.
Potični kandidati koji usled dobivene posebne do-
vole ovom izpitu podvrgnut se namieravaju, ima-
predbižno kod ovomiestne c. kr. zemaljske
vne blagajne pristojbu sa 10 st. 50 n., ako im
a odpuštena nije, položiti, zatim naznačenog upit-
g dana prijaviti se kod predsjednika izpitnog po-
reničtva gospodina Franje Kellera c. kr. šu-
rskog ravnatelja kod ovdješnjeg c. k. glavnog
ničkog zapoviedništva, zatim dokazati natirom,
su pristojbu položili i odlukom da jim je pri-
st k izpitu dozvoljen, onda istoviestnost svoje
be, pokazanjem po političkoj oblasti izdane s
som osobe providjene sprovodnice, ili tako sa-
vljenog sviedočanstva. Napokon imaju oni u
edmetu šumarske znanosti samostalno izradje-
razpravu ili osnovu predati. Što se ovim do-
teg znanja stavlja tom primietbom, da kod šu-
rskoga ispita kao povierenci sudjelovati će go-

spodin Vilim Kobljč, šumarski čeonik kod c. kr.
glavnoga vojnčkoga zapoviedništva, i gospodin Ju-
lio Schapper, nadziratelj šumah prečastnoga kap-
tola zagrebačkoga.

U Zagrebu dne 25. prosinca 1861.

Neuredovni dio.

Zagreb, dne 2. siječnja.

Opet nam prodje godina danah. Bijaše tu raz-
ličtih željah, nakansh, borbah i okeršajah u pri-
vatnom kao i političkom životu. Ako se obzremo
na prošlost, naći ćemo, da smo mnogo želili, mno-
gu stvar zahtijevali; borili smo se vatrom junačkih
srdacah, da nam se želje ispune, da postignemo
svrhu, sa kojom smo naprestano težili.

Istina, uviereni smo, da nije tečaj događajah
svakomu ugodio, da nije mnogomu po volji pra-
vac, kojim u zadajije doba udarismo. Mnogo će
ih valjda sanjati o bendam ponoru, koj nam
prieti, govorit će i jadikovati nad prevarehom na-
dom te će žalostnim očima gledati u budućnost,
koja ga pozivlja k umirajnoj radnji.

Nu pametan čoviek naći će lieka za svoje
muke i jade u tome, da će umieti nadvladati ra-
dražene svoje čuti, da će umieti umiriti živahno svoje
sërce. On će ostati vieran svojim natičima, nu
neće zato glavom udarati o zid; depaće on će kao
unetajan moć boriti se u medjama pravdnosti i
umierenosti sa svetu stvar, te će gledati, da pro-

nadije najshodnija i najpoštenija sredstva, kojima bi
postici mogao polag vladajućih okolnostih za čim
dub njegov teži.

Kamo sreće, da se svi slažemo u tome, da
trežimo, što je pravo, što se neprotivi duhu vre-
mena, ma što je i moguće.

Toga načela, mislimo, valja se držati, oso-
bito u politici, koja sanjarijah nikakvih neterpi.

Politički život pojedinih narodah razvija se
putem historičkim, putem naravnim.

Ovo naravno razvijanje treba po mogućnosti
podpomagati, podpirati; tu treba sve teškoće i
svakojake zaprieke uklanjati i nikada, bilo kako
mu drago, neklonuti duhom.

Svalko će priznati, da se tu valja uvijek držati
niekakova temelja, da tu valja paziti na dobro
gradivo, da se tu valja sakupiti te sjedinjenim si-
lama raditi na političkoj sgradi naroda.

Dali će imati većih zaslugah onaj, koi svaki
i najmanji kamen drage volje prinaša za obćenitu
sgradu, koi odvažno zabacuje svako razkomanje
poslovah, kojemu je tern u očima nesloga braće
i mërznja na susieda; ili valjda onaj, koi der-
zovitom rukom razbacuje nakupljeno kamenje, i što
je jurve s velikim trudom podignuto, ruši, koi je bratu
svomu nenavidan a susieda mërzi ili prezire?

Mislimo, da na to nije teško odgovoriti.

Zato će biti prva naša zadaća, da po našim
slabim silama doprinasmo na koliko moguće k
porazumljenju svih austrijskih narodah na braneći
ujedno proti svakomu napadanju naš narodni živaļ
sa čvrstim pouzdanjem u budućnost i pravdnost
naših namierah.

Trojedna kraljevina.

U Zagrebu 23. pros. p. g. Pod tiskom se
nalazi teregovački listar (Correspondente mercantile).
Ta knjiga obširno upućuje u sve poslove, što u
modernoj teregovini dolaze, sadërzuje mnogobrojne
obrazce i primierke, jednom rieći: knjiga je slo-
žena po najnovijem francuzkom i talijanskom na-
činu samim Antom Jakićem. Iz uvoda, što nam je
pod oko došao, vidimo, da je g. spisatelju priša-
stavljanju toga u nas još pomučna diela bila glavna
ta svërba, da po mogućnosti pomogne razvitku
naše narodnosti i u poslovnom svijetu; a svakomu
težaku na toj našoj tvrdoj ledini sreća i zdravlje!

U Vojniču 20. pros. p. g. Dne 18. o. m.
oko ¼ na 10 satah jutra osietismo za nas ovdie
žestoki potres. Najprije začusmo lupu onakovu po
prilici, kao kad lovac ubije patku, a ona mërva iz
visine na zemlju predanj buhne: bubl kuće se
luljahu, vrata škripahu, okna zveketahu, i što je naj-
čudnije knjige se uznemirise, rekao bi: hoće li se
u njih sterpane unisli u jednu smisliti i kristalizi-
rati u istinu veliku — nu kad se umirise nebijaše
vidieli uspieha.

U divanu, kazat će niešto, što mi, da se ku-
nam nećete vierovati. Lieta, čini mi se 1858. 5.
il 6. svibnja bijah u sienokoši, da je od škare
iskerčim. Bijaše dan vedar, vidio bi „gdie se mu-
nja s gromom igra“, i veoma topal. I 18. pros-
nca bio je vedar i prama prosincu topal. Došavši
kući rekoše mi: bio je potres danas. Na sieno-
koši neopazih nista. — Niekoliko danah kašnje
čitasmo u novinama, da je potres porušio Basilikatu,
u Principatu citeriore, naresao kuće, sve to u na-
puljskoj zemlji. Ove dane uzčitasmo, da je Vezuv
uzeo rigat vatru i sipati lavu sa strane Torre del
Greco, da vatre i lava tiera ljude i da je more
50 metrah osieklo. Tko će to razjasnit? Blizu
mera predieli oni valjda mnogo viekovah posle

kad no lebdijaše duh božji nad vodami, nastaje povodnjom.

(Glas.)

Austrija.

Beč, 29. prosinca p. g. U dvanaestici izvan materijalnog održanja finansijske predviđanja glas o tobožnoj krizi, u kojoj se, vele, nalazi ministarstvo Schmerlingovo pretežno glavnim predmetom. Iz vjerodostojna izvora zna se, da je posljednjih nedjeljah da danah, moze biti samo jedno pogibelji za sadanje ministarstvo, no da je sada opet osiguran obstanak istoga, i da svi glasovi o ma ikakvim velikim politickim promjenama su sada nezastužuju nikakova obsira.

Iz Maribora 25. pros. Niešto živahnije narodno kretanje štajerskih Slovenaca nije po gradu protivnicima našim. Nekoliko vremena trubiše po svijetu, da smo južni Štajarci već sasvim ponemčeni, te da ne marimo za slovenštinu, i opet, da su dr. Bleiweis, dr. Toman i Černe voditelji Krajncach, za koje se Štajarci niti ne brine. U perkos takovu klevetanju ustroji se u Mariboru slovenska navodna čitaonica, koja već više od 50 članova broji. I u susjednom Celju sakupio se domorodci, da bi utemeljili čitaonicu i poslali zarad toga prije 8 nedjeljah molbenicu na c. kr. namjesništvo u Gradac, ali poslije 6 nedjeljah još nije odgovora neimal!

Da bi se pako tim više pokazalo narodno gibanje štajerskih Slovenaca, hoće naši domorodci naskoro dru. Bleiweisu vele krasnu srebrenu čašu u znak visokoga poštovanja pokloniti, i time pokazati, da imade urednik „Novicah“ također štajerske Slovence na svojoj strani.

Čitah u poznatom bečkom listu, kojega ime napisati se stidim, da naš jezik neima dosta rieči; a naskoro zatim napomenuti časopis sam sebe lupi po nosu, i povede iz „Novic“ Zarnikov dopis, u kojem nadje obraz državna sabora tako živo naslikan, da ga nebi nadkrililo nijedan humorist bečki. Osviedočiv se, da imade slovenski jezik ipak nekoliko rieči, prizna, da imadu Slovenci jedan časopis. Evo, ovakim lažljivcem se vjeruje, i zatim se radi! Nije dakle čudo, što zahman sahtievamo svoje pravice! (Glas.)

Srbija.

U Beogradu, 21. prosinca (Srbbr.) Vazna se je promjena u vladi jučer dogodila. Gosp. Stevca predsjednik savjeta, postavljen je u penziju, a na njegovo mjesto dolazi g. Marinović.

G. Stevca je bio prije svetosavske skupštine jedan od najvećih protivitelja za dinastiju Obrenovićevu, ali po neareći, on nije imao nikakva izobraženja, pa nije ni razumio šta je skupocienost čista politična karaktera, i kakvim se dosljednim vladanjem ta čistota može održati. On je deržao, da je sve učinjeno kad se je dinastija vratila na prestol srbčki; pa da mu već netreba ujediniti se s njenom politikom, i ostati joj postojani stup, naprotiv deržao je, da se dinastija prije mora bez obsira na narodne interese s njime sporazumjeti, pa tako ujediniti da tieraju politiku jednostanu. Valja i to znati, da se je sva ta politika bavila oko licah, koja bi trebalo uzeti u službu, a tu o deržavnim osnovima nije bilo ni spomena, niti ga je upravo moglo biti.

Ako je liko osjećao duboku odvracenoost od takve politike, to je osjećao knez Mihajlo. Njegova je naprotiv politika na najstrijem i najplemenitijem temelju ležala. Sve zemlji, a sebi ništa do samu mogućnost, da ju izvede iz jaza, u koji je pala, i uputi stazom srećnije budućnosti; to je njegov temelj, i po tome on, čim je stupio na prestol, oglasio je načelo zaboravnosti i pomirenja. Svrha mu je očevitno bila ta, da se uspojuje ljudi svijah ondašnjih stranakah, da dobiju u njega jednako povjerenje, da mu lojalno pristupe, i tako postave ga u stanje, da iz svijah stranakah može birati najposobnija lica, te obrazovati dobru administraciju, a stranke izkoreniti. On je to i počeo raditi s onom polaganom osmotrenosti koja ga karakteriše. U prvi mah malo je korienitih promienah bilo, ali njegova cilna vlada bijaše tako udešena, da upravo nije izključivo priadležala nikakvoj dosadašnjoj stranki. Sve su bile predstavljene, i sve se ujedno spojile tako srećno, kao da ih nikad i nije bilo. Niešto izrošene predjašnjim berbama, niešto osvjetlene žalestaim iskustvom, da u obćim nesrećama neima ni osobnog postojanog dobra, niešto poraženo velikomodušnom kneževom, ljudi potiepani do tad jedni drugima

protivni, nadjoše se mučke sjedinjeni u sversi, a a je da se čvrsto derže povog, jedva već stečenog izobraženoga kneza, i da mu patriotično pomognu u njegovim spasiteljnim težnjama.

Jedna se je samo frakcija, koja je satanila misli, da ima pod narodnom dinastijom pravo monote na vladu, odstranila i počela stare spietke voditi. Nije proderla u onakve bljuvotine na samom vladocu, koje je redakcija Dnevnika, prevrćući na svoj prilici o pravom stanju i pravim težnjama, u poznatim članku lakomno i nedostojno usvojila. Nije, koliko je s tom frakcijom deržao g. Stevca, znamo to, da se je on u posljednje vrijeme slabo odzivaio spasiteljnim kneževim namjerama. — Ovak se je našao u delikatnom položaju ili da terivuje svog starog prijatelja deržavi, ili deržavu prijatelju. Sta će on učiniti, te je mogao lakko pogoditi, da god posao pobliže kneza Mihajla; ali kako je on tu postupio to, ako nas nije iznenadilo, za cielo nas je duboko tronulo. Kao vladalac, koji ima više i svete dužnosti, on se u političnom odnošenju oprostio s pritateljem, tronuto izražavajući mu u jednom pismu svoje lične simpatije, a preporučujući savjetu, da mu se ciela savjetnička plata u ime penzije produži. Mi se nadamo i želimo, da savjet učini poželj knježevoj; na nikoga drugoga te nebi želili; ali želimo za g. Stevcu, komu smo, ostavivši njegove pogriješke zato, što se je zauzimao prije svetosavske skupštine za dinastiju, koja nam je dala najsavješćijega srbčkoga vladoca. Čest zato g. Stevci; on je vidio, kakva blaga ima za Srbiju ta dinastija, i trudio se, da do toga blaga svi dođomo. To mu nijedan iskren patriot neima i neće zaboraviti, zato mu je, prema njegovim nedostacima i nedostacima, ime svagda bilo poštadjeno i ovdje, gdje se je na njegove ljude najžešće napadalo zato sad i želimo što on nije imao uma samostalnosti te sledovati svoje srece, nego se je povukao ka tuđim amom.

E da se ovim barem opamete ultraliberalci, i prestanu navlačiti na političnu prepast svoje ostale neuke korifeje! Pred knezom Mihajlom sve će se skeretati, što se pravi sversi deržavnoj. Vrijeme je, da to svak nvidi.

Turska.

Carigrad, 11. pros. (Novčana kriza i strah.) Nije mi moguće opisati Vam vieran lik i zabunu ove varoši, u kojoj mnogi jedan drugom protivuslovesci glasovi prouzrokuju veliku razdraženost, a ipak se neima ni pravi povod ni kraj te razdraženosti. — Na Havar-Hana, t. j. burzi, skočila je lira već jučer na 238 a danas licitandje naraslo do 400 grošah; a to toliko znači, da su banke usgubile tri četvrti svoje vrijednosti, i tako je deržava načinila užasno bankrotstvo, od koga Carigrad (jer banke cirkuliraju samo u prestolnici) najvećma postrada. Da takav događaj ne samo ovdje, nego na svakom mjestu duhove najvećma pokrenuti mora, nije za čudo, ali pada u oči, kako vlada neprojavljuje tom prilikom nikakav izraz, što se naročito samo može pripisati nedostatku poredka i hitrosti gerčkih bankierah. Oko podne razprostire viest o bankrotstvu paniški strah; tome se još doda lažni glas, da je sultan bolestan ili umro. Porta da zatvoriti burzu i obkoli je vojskom. Razumije se po sebi, da je tada cirkuliralo najrazličitijih glasovah, medju kojima i to, da muslimansko žiteljstvo Carigrada hoće da porobi i uništi Galatu, kao gnjezdo cielogla zla.

Treznost carigradskih Turakah a i strah od žalestaih posledicah jamoi nam, da će se i dalje održati mir. Doćim ja ovo pišem, skupljen je savjet visokih dostojanstvenikah i pitanje kakva miera da se predusme, verlo se živo pretresa. Uspieh savjeta javit ću drugi put.

(Wanderer.)

Talijanska.

Turin, 21. pros. Kabinet Ricasoli-ev nije jošte dopunjen ministrom unutarnjih poslova, budući da nije San Martino primio ponudjenu maćast; ova okolnost bit će svakako po volji Ricasoli-u, jer San Martino predlaži program, koji se podnipošto neslaže s ministarstvom te je kao deržavnik otki neprijatelj Mazzinistah i stranke Garibaldi-eve.

Ricasoli-a, koji bi jedini poduprieti mogao kabinet Ricasoli-ev, nepozvahu u ovaj čas, kad mu je kuća poslanikah podupno svoje povjerenje kazajila.

Polag „Ind. B.“ namjerava Ricasoli, videći nepovoljan svoj položaj odstupiti, kada bude izradjeni finansijski zakoni, što se na sversetku meseca siećnja očekiva.

Francuska.

Paris, 27. prosinca p. g. Ministar javne nastave i bogoštovja upravio je na prefekta okružnica, u kojoj ih pozivlje, da vierozaconske kongregacije pridržena točno ovlašćavanje zakonah u obsiru primanja malolietnikah u svoje zavode. Svrha, kamo ministar teži jest, da se izgredi prozelitizma preprieče i da se onim polu mističnim, polu romantičnim protivama, koji su se nedavno pred sudovima razkrili, prosieče živac života. Ministar zapovieda, da se kongregacijama oštro naloži, da nesmije primati malolietne diece bez formalne privole roditeljah odnosno tutorah.

Pariski „Pays“ donosi sledeću notu: „Poznat je da Ruska i Francuska (?) neodobravaju uplisanje Austrije u borbu u Hercegovini. Kao što se čuje opet je glava ovog ustanka, Luka Vukalović, podigo tvrđine u Sutorini, koje je austrijska vojska razorila. Viest koja nam javlja ovaj glas, dodaje, da Austrija sa svoje strane namjerava, naprema ovim tvrdinama podići druge. Jedva možemo vjerovati posledajem glasu, no mi ga priobnjemo, da austrijskoj vladi dademo prigodu, da ga oprovergne.“

Spanjolska vlada naložila je svojem poslaniku u Parizu gospodinu Monu, da podpiše preliminarne ugovora, koji ima predmetom izplaćenje duga od god. 1828.

Princevi Orleanski, koji se bili stupili u vojensku službu sjedinjenih deržavah severne Amerike, odlucili su se da se vrata u Evropu, očekuju ih s prvim parobrodom u Southamptonu.

Rusija.

Iz Petrograda, 18. prosinca p. g. Posao seljačke emancipacije, o kojem se je od dogajalah u Poljskoj, djackih nemirah i razprostranjenja tajnih stamparih politickih spisah, osobito pako zato, što je siloviti odpor seljakah u nekim gubernijama podpunoma prestao, — već malo govorilo, poćimlje opet na se priylaćiti u većoj mieri pozornost nesamo naših deržavnikah, već i obćinstva a i viesti prispievajuće iz unutrašnjosti takove su, da se s brigom dalji razvitak ove tako prieko svake miere važne reforme izgledat mora. Pri tom pokazuju se sledeće činjenice i to čudnovato u ovom ogromnom obsegu carevine ujedne i jednako, tako da se nemerke uzeti, da postoji kakova medjusobna svesa, već da je deržanje seljakah proizici moralo iz nobće jednakih okolnostih i muienjah. Ostavljam na stranu, što bi se imalo pripoviedat o nastavljenim i srećno ugušenim nemirima, ili naproti tomu, o radostnim primierima izversne odnošaja medju zemaljskom gospodom i seljacima. Ni jedno ni drugo nema upliva na sadašnje faktično stanje, ako se isto smatra kao vrieo budućnosti.

Ponajprije nemože se tajiti, da je vas ruski zemljoposied, izim onih, koji svoju imovinu broje na milijune, u tom času poprieko pao na trećinu svoga dosadašnjega dohodka, no polag toga mora se mieriti i mogućnost prinašanja u priloge deržave.

Rieč poprieko odnosi se na to, što se u niekim predielima, gdje su zemaljska gospoda s seljacima živila u dobru odnošenju, nisu malone baš ništa promienili dosadašnji dohodoci, na drugim mjestima pako da su zemaljska gospoda time, što su se seljaci kratili davat radojah i plaćat podatakah, već podpunoma propala. Popriečni razmier izgubiika imovine dao bi se, kao što smo već kazali, normirat na trećinu dosadašnjih dohodakah. Drugo, raste nepouzdanje nesamo u ruskom, već u seljačkom stališu nobće prebivajuće proti svakom, koji višje stoji ili koji njima vlada, na uznemirujući način i nalazi ponajprije svoj izraz u tom, da se seljaci krato dati svoj podpis za konačnu razpravu stvari. Oni misle, da se rok od dvie godine za medjutonje obhtojanje prijašnje svezanosti opredieljeni a carskom ukazu o oslobođenju ima tako razumjeti, da će onda, dakle god. 1863. nastupit podpunu dloba dosadašnjega gospodkoga zemljoposieda i da nobće nema više govora o kakvoj naknadi, ili odvisnosti u obsiru na vlasniike zemlje; satim pako toga su jošte svejednako mnienja, da sloboda osobito u tom sastoji, da nemaju više davati novakah u vojsku. Uprav je smiešno, kad se vada govori o nerazumljenju od

strane seljaka, tako da bi kao što misle sve izvrstno bilo i isto, ako bi se samo odstranilo moglo to nerazumijanje seljaka. To je fraza; no nasuprot istine je živa, da su seljaci sve posve točno razumijeli, što im ide u prilog, i što im daje pravu protu njihovoj prijašnjoj gospodi, da da oni ova svoja prava s najvećom odvažnošću brane proti svojoj gospodi, — no *dužnostih*, koje su im u to ime naložene — to su mnoge manje nego li dobroćinstvo, zajamčene podpune osobne slobode — neponajni ni najmanje, uzkracuju svaku radnju i pokazuju se izvanredno lakomi za novcem. To nemože zapravo biti govora o kakvu nerazumijanju, nasuprot bojat se je zlih posljedica sa kumačno uređenje uprav iz toga, što oni odviše dobro razumiju svoju korist, a k tomu dolazi još da se u isto doba ima novčenje opet preduzeti, i tako se je u istinu bojat, da bi se mogli poroditi nemiri. Nevalja dakle govoriti, da seljaci nerazumiju stvar, i zbog toga da čine odpor, ne, uzrok tomu nalazi se u njihovoj volji, u želji za sve većom slobodom ili bolje rekuć razuzdanostima i u želji, da se od svih teretih oslobode, a to je u istinu od velike pogibelji za budućnost.

Napokon trećina ruskoga žitnoga zemljišta leži na ogaru, odakle se je ukinula robota, stranom, jer seljaci neće da idu na radnju, stranom, jerbo zemaljska gospoda nemaju gotova novca, da radnju, koja je porazmierno odviše skupa, plate, a gdje ga još imaju, vole ga čuvati za „kubne“ dane, nego da ga izdaju već za to, da nepokažu da uobće imaju novca. Ako ovo stanje uztraje i dojučega proljeća, morat će naravno nastat događaji, koji će silovito djelovati na obćenito blagostanje, na financije, da na isto obstanje. Za cijelo i bez sumnje za deset godina bit će ovo loše stanje nadvladano i nastati izpravno razmjerje medju posjedstvom i radnjom; no bojat se je još strašnog poremećenja obćenitoga društvenoga stanja, dok to uzbude.

Varšava, 26. prosinca. Obćenita nagatnja i tvrdjenja s izvištnošću izražena, da će se crkve na božićne svetce otvoriti, nisu se obistinile. Mi možemo dakle smiemo tvrditi, da nije nijedan grad u kćerčanstvu ove svetkovine na sličan način svekovao kao naš! Predstavite si pretežno katolički grad, kojega 25 crkvi nije drugdi često obiznat moglo sve pobožnjake, sada sasvim izvan stanja, da zadovolji nagona za pobožnost! Poimence jučer prvi dan božića, gdje su čvrsto zatvoreni bili nesamo svi dućani već i sve javne prostorije, i gdje nije bilo vidjeti ni jednoga izvoznika na ulicama, naličio je grad pustu grobju, kojega mukli mir prekidahu samo vojničke patrole. Jedina katolička crkva, u kojoj se je toga praznika držala služba božja, bila je mala kapela u Pragi na desnoj obali Visle. Tamo je bilo viditi mnogo prostoga naroda, koji naravno nije imao prostora u sgradi; veća strana stajala je pred crkvom stražena po policiji i vojničtvu.

U samom glavnom gradu bila je samo mala gerčko-sjedinjena vasilijanska crkva kao i luteranska crkva otvorena. Nijedna od stranaka neće da popusti u pitanju zaključenja crkvi i čini se da nevažuje, kako bi trebalo, dosega takove tvrdokornosti, jer tako dugo bivanje bez svake službe božje mora naravno, poimence na niže razrede imati veoma demoralizirajući upliv.

Slavenske viesti.

Kao što je jurve poznato našim čitateljima, izašla je, kao priloga k „Napredku“ kratka poviestnica hrvatskoga naroda od njegova došastja u sadanju svoju domovinu.

Ovom poviestnicom doskočeno je davnoj želji osobito naše mladeži, te će pojav taj sigurno razveseliti svakoga iskrenoga domorodca.

Nu da uzmogne svaki valjano proučiti staru našu poviestnicu od velike je nužde, da mu bude pri ruci *zemljovid stare Hrvatske*, u kojem bi čitatelj kao u zrcalu motriti mogao nekadašnju slavu stare naše kraljevine.

Uredništvo „Napredka“ nastojeći oko toga, da si može svatko barem najpotrebnije znanje pribaviti o nekadašnjoj veličini svoje domovini, daje *zemljovid stare Hrvatske* i moli tom čitatelja, da ga javi u njegovoj nakani po mogućnosti podpirati domoljubno naše obćinstvo. Svaki i najmanji prinesak u tu svrhu primit će s najvećom zahvalnošću.

Sve domorodce naše pozorne na ovaj

od davna već žudjeni zemljovid, nadajući se čvrsto, da hvala vriednom ovom poduzeću svoje podpore uskrtiti neće.

Berzovjavne i najnovije viesti.

Lavov, 29. prosinca pr. g. Danas su za svečane službe božje a Bernhardinskoj crkvi pjevali poznate zabranjene pjesme. Više policijskih organa, koji su hotjeli da predstave uspijenah, bilo je izvan crkve isulitirano. Usled preduzetih napštenah bilo je do večera stekah, osobito blizu kriminalne sgrade, našto su patrole izčistile ulice i preduzele dalja napštenja.

Turin, 28. prosinca pr. g. Polag „Opiniona“ okoloje glas, da je listnica unutarajih poslova ponudjena komandieru Lenzi. Sulra će, vele, kralj podpisati dekret zbog ukinutja namiestništva u Siciliji.

Poznanj, 27. prosinca. Katolički svećenik Tomicki u Korojadu (kostenskom srezu) osuđen je zbog upotrebljenja vieroakonskog i zato kaučiji nepodvrtjenoga pučkoga lista, koji on izdaje, (Zkolka niedzielna) za političku i narodnu agitaciju od sreskoga suda u Kostenu na globu od 30 talira odnesno zatvor od 14 danah. Obuženik hoće se je sam, no samo u poljskom jeziku braniti, što nije dopustio sud s obzirom na to, što je niemackome jeziku potpunoma viešt. Na to odreko se je prava obrane.

Učrednik „Dzienika Poznianskoga“ Jagielski bio je poradi uvodnoga članka o izborima osuđen na globu od 10 talirah i sudni trošak.

Pariz, 28. prosinca pr. g. u večer. Uki-delište zabacilo je *presudu proti Mires-u i Simoonu*, i uputilo je stvar na sudište u Douai-u.

Bruselj, 29. prosinca pr. g. Današnji „Independance“ javlja, da će se nagoda, koja ima naknadu, što ju Španjolska Francuskoj sa rat od godine 1823 duguje, urediti, dojučega utorka podpisati.

New-York, 17. prosinca pr. g. Ovdiešnji dnevnik donose viest iz Washingtona, koja obstanovljuje, da je kabinet kroz više urah bio skupljen da razmiricu s Englezkom pretrese čvrsto i hladnokrvno.

Vlada je odlučila, da se Mason i Slidell nikada nemaju izručiti.

New-York, 18. prosinca. Viesti iz Englezke, koje su ovamo 13. prispiele, proizvedoše neizmerno razdraženje. No od onda su se opet sereć ništo ublažila. Kabinet pretresa zahtjeve Englezke s umiromnostju. Uobće se misli, da se komisari neće izručiti pod nikakvim okolnostima, no i obćenito se očekuje, da će se mir uzdržati. Steamer „Afrika“ bio je zadržan dva dana, da Lyonsove depeše u Englezku odpremi. Banke su odlučile, da neobustave plaćanja u gotovu.

Kazališni oglas.

U subota dne 4. t. m. predstavljat će se na korist g. Mandrovića „Razbojnici“ tragedija u 5 činah od Friderika Šillera ponešio kap. Spiro Dimitrović. Budući da se ovaj komad na glasu nije još nikad dosad u našem jeziku predstavljao a gosp. koristnik u posljednje vrijeme tako silno napredke, kao predstavljatelj tragičnih značajah učinio, da se poslije g. Freudenreicha mladjeja sa svim pravom najglavnijom podporom našega narodnoga tako liepo jurve procvavšega kazališta nazvati može, nadamo se od našega umjetoljubiva obćinstva, da će ta toli zanimiva predstava neobično mnogobrojno posjećena biti.

VIDOV DAN,

politične serbske novine u Beogradu,

izdaje i uredjuje

Miloš Popović.

Poziv na predplatu.

Još mjesec danah pa će se naveršiti prva godina „Vidova Dana“. Nije nama presudjivanje da li je i koliko je on za ovo kratko vrijeme postojanje svega poslužio k unapredjenju narodnoga dobra. To je paesudila publika sama, koja ga je s osobitim učešćem prihvatila, i ovo učešće njeno iz dana u dan uveličava se toliko, da mu obstanak pouzdanu možemo smatrati kao osiguran.

„Vidov Dan“ će dakle i od nove 1862. godine izlaziti načinom kao i dosada, vjerna svo-

me zadatku: da radi i pomaže da se otačanstvo utvrdi na stalnim temeljima dobrega poredka, da se državnoj sgradi njegovoj polože čvrsti temelji osveštane zakonitosti, pa tako da ono razvija kripko snagu svoju za svestrani napredak; da se u narodu serbskom razvije zdrava politična svijest i razplodi svako dobro njegovo; da serbstvo pozna put, kojim će pouzdanu budućnosti svojoj na susret izaci.

Događaji, svietači u tolikoj se mjeri danas susitiču, da je malo koji narod u Evropi da se i njegovih interesah nedotiču. Osobito Serbima je potrebno da razumiju položaj, kojim ovi događaji nalazu. „Vidov Dan“ će i u tome biti savjestan glasnik, niti će mu kakva žrtva biti teška, da je nebi prinio za postizanje svrhe svoje, a ta mu je isključivo, da vjerno služi serbskim interesima.

„Vidov Dan“ je dosada jedini izmedju serbskih listovah, koji je srećan bio da su članci njegovi prolazili u prve evropske dnevneke pa tim člancima, kao i svojim izvornim dopisima od licah najpouzdanijih, kako iz krajevah naroda našega tako i iz ostale Evrope, postigao je to, da s jedne strane Serbinu postaje izlišan svaki strani list, a s druge da ne samo ne moramo više čerpeti glasove o stvarima naroda našeg iz izvora tuđih, nego i imamo svoj izvor, iz koga ti glasovi sad teku u svijet strani, čim je ovaj dobio priliku poznati nas onako, kao što zaslužujemo. Ovo je dobitak veliki, i ovaj položaj svoj „Vidov Dan“ će se svojski truditi da ga s čašću zadržati i u napredak.

U Beograda 9. prosinca 1861.

Uredništvo „Vidova Dana“.

Ciena predplate.

„Vidov dan“ izlazi tri puta prisko nedjelje, utorkom, četvrtkom i subotom na večer, na velikom tabaku kao što su obično dnevnik evropski, i staje:

U Serbiji:

Na godinu	120 gr. č.
„ po godine	60 „ „
„ četvrt godine	30 „ „
„ mjesec danah	10 „ „

NB. U Turskoj i podunavskim kneževinama ovoliko isto, kad se šilje serbskom poštom, a po austrijskoj pošti 10 cvkah (40 gr.), u podunavskim kneževinama 20 cvkah (80 gr.) na godinu više.

U Austriji:

Na godinu	14 fr. — n.
„ po godine	7 „ — „
„ četvrt godine	3 „ 50 „
„ mjesec danah	1 „ 17 „

računajući sve u banknotama, a s primietbom, da biljegovinu moraju doplaćivati sami upisnici.

NB. Naručbine primaju i sve c. kr. pošte; ali na postama moraju se polagati cvancige i ciena je daleko veća.

Bez novcah neprima se nikakva naručbina, a novci se šilju u naplaćenim pismima

Administraciji „Vidova Dana“
u Beogradu.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 31. prosinca 1861.

Papiri.

5% Kovovnice	66.30
5% Narodnoga zajma	81.60
Narodne banke	747.—
Vierovnoga zavoda	177.20

Mienice.

Srebro	140.25
London	141.50
Čarski cekini	6.63

Meteorologička opažanja

na ovdiešnjoj kr. višjoj realci dne 31. prosinca 1861 i 1. siečnja 1862.

U r a	Barometar na visini u par. čet.	Barometar na visini reduc. na 0	Toplo- ta po R.	Množaka	Smier i ja- kost vjetra	Atmo- sferična oborina (dneš. analog li ta)	Opazka
7. pr. pd. 335.°57	335.°43	—2.4	10	Si			
2. pol. „ 337.°00	336.°58	—2.4	10	O			
9. u več. 336.°22	336.°08	—2.7	10	O			
7. pr. pd. 334.°38	334.°20	—3.5	10	Jz			
2. pol. „ 333.°00	332.°17	—1.3	10	O			
9. u več. 333.°02	333.°46	—8.8	0	Jz			

Opazka. Kod neoblike snazi 0 variraj vedre a 10 sa-
svim oblačno; brojčima labešim izmedju 0 i 10 razumijemo se

OGLASNIK.

(Br. 843.)

10-3

Oglas.

Kod tiskarstva maloprodajnog se dobiju sljedeće troškom istoga književnog zatvora izdane knjige:

1. Gundulićev „*Osmak*“ (14. izdanje) po 88 novč.
2. Gundulićeva „*Priznanja*“ po 1 f. 5 novč.
3. Palmotićeva „*Kristina*“ po 1 f. 40 novč.
4. Gjorgjevićev „*Saltir slovinski*“ po 1 for. 58 novč.
5. Gjorgjevićev „*Udaci Mandalić*“ po 88 novč.
6. „*Dobrović*“ III. svezak po 53 novč.
7. Sulekova „*Bižareta*“ I. svezak po 1 for. 5 novč.
8. Sulekova „*Bižareta*“ II. svezak po 2 for. 10 novč.
9. Demetrović „*Dramatičkih pokušaja*“ II. dio (Teuta) po 1 for. 3 novč.
10. A. N. Gostovinskoga „*Putopisnice*“ po 1 for. 5 novč.

Br. 2.

11. Sladovičeva „*Epika u pjesmama umjetnosti*“ po 20 novč.

12. „*Kola*“ od IV-VIII. stoljeća, svezak po 88 novč.

13. Babukić „*Grundzüge der illyrischen Sprache*“ po 35 novč.

Kod istoga tiskarstva i u trgovini g. Mije Kresića dobiva se petri troškom zaklade za izdavanje pučkih knjiga izdani spis „*Pejari u znanju*“ po 8 novč.

Pod štampom se nalaze:

a. Troškom Matice ilirske „*Bosanskoga prijatelja*“ III. svezak (izlazi ovaj koji dan).

b. Troškom zaklade za izdavanje pučkih knjiga „*Kačiceva pjesmarica ili razgovor ugodni naroda slovinskoga*“ (gotova je polovica).

A odmah zatim slijedit će:

a. Troškom Matičinom „*Sabrana dela Stanka Vrata*“ ili kojegod od starih pjesnikah.

b. Troškom zaklade pučkih knjiga: Campe-ovo „*Otkriće Amerike*“ u 3 svezka sa zemljovidima.

Po odluci ravnateljke središće od 13. kolovoza l. g. dobivati će unapred oni, koji pristupe kao utemeljitelji Matice ilirske, sve njenim troškom izdane knjige, kojih još imade.

6-1

SIDRO.

(DER ANKER.)

Društvo za osiguranje života i dohodakah.

(Dovoljeno razpisom vis. c. kr. popočiteljstva nutarnjih poslova od 1. prosinca 1858, br. 10111.)

Sjedište društva jest u Beču. Notarnji grad, am Hof br. 329.

Osiguranje za slučaj smrti.

Odplatišta za ugradnju (Prämien) za osiguranje glavnice od 1000 fr. po smrti osiguranog osobe.

Bez diela na dobitak					Sa 5% podielom dobitka				
Doba osiguranog	Nagr. odplatišta (Prämie)				Doba osiguranog	Nagr. odplatišta (Prämie)			
	na god.	na 1/2 god.	na 1/4 god.	na 1/8 god.		na god.	na 1/2 god.	na 1/4 god.	na 1/8 god.
20	16 80	8 51	4 41		20	18 50	9 48	4 86	
25	19 20	9 84	5 4		25	24 10	10 61	5 54	
30	22 40	11 48	5 98		30	24 60	12 61	6 46	
35	25 50	13 7	6 70		35	28 10	14 40	7 38	
40	29 10	15 33	7 85		40	32 90	16 87	8 64	
45	36 10	18 52	9 48		45	38 70	20 35	10 42	
50	48 90	22 50	11 53		50	48 30	24 75	12 68	
55	54 30	27 84	14 26		55	58 70	30 60	15 67	
60	68 39	35 1	17 93		60	75 10	38 49	19 71	

Osobite koristi. Dopusćenjem, da se mogu ovi ugovori osiguranja, koji najmanje jurve tri godine pravno postoje, društvu u njihovej vrijednosti odstupiti ili sigurnice smaliti, podjeljuje se ugovorom za slučaj smrti sa društvom „SIDRA“ skopčanim, i stiniha, nutarnja i vazda uživotvorljiva vrijednost tako, da pamt, što je osiguran, te kojem poslije trogodišnjeg plaćanja okolnosti daljnje plaćanje nagrađne odplatišta (Prämie) dopustile nebi, pod-puni gubitak učinjenih odplatah više bojati se neima.

Jamstva. Društvo „SIDRA“ pruža mnogobrojnim osiguranim u svih strukah svoje radnosti podpuno jamstvo i to: izvan osiguranom zakladom (Assicuranz-Fond) opredjeljene čl. 54 društvenih pravilah, koje zaklada vazda predstavlja podpunu vrijednost svih dužnosih, koje je društvo za slučaj smrti preuzelo i jest bitni temelj sigurnosti članikah ove vrsti; jamči društvo takodjer i svojom posebnom i obcom pričuvnom zakladom (Reserve-Fond) te napokon svojom dioničnom glavnicom (Aktien-Capital). Osobito je pako društvo kod sdrženja (Association) glavnoj skupštini upisatelj za upravu odgovorno i stoji pod prigledom odbora sastavljenog iz devet sučlanovah izabranih iz sredine upisateljah, i po njimi. Zadaća ovoga odbora jeste svaki mjesec pregledati knjige društva i osobito paziti, da se uložnice u smislu pravilah upotrebe.

Izplate osiguranjah za slučaj smrti.

Do 1. studenoga 1861. je društvo „SIDRA“ uslied pomorah na 72 sigurnice (Versicherungs-Police) ukupon svotu od 247.500 for. izplatilo, koje se polag raz-nih kraljevinah ovako dijeli:

	10 sigurnicah	for.
Ceska	10	20.500
Krajska	1	2.000
Hrvatska	2	4.000
Moravska	10	5.800
Dolnja Austrija	18	88.200
Solnograd	1	1.050
Slenska	1	2.000
Erdeji	6	17.500
Slajerska	1	5.000
Ugarska	22	101.800
Ukupno 72 sigurnice		for. 247.347

Društvo sklaplja takodjer ugovore na nepredue i odgodne osobne dohodake na plaćanja, koja mogu biti na jedanput ili takodjer na rokove (successiv). Pregledi, glavni uvjeti, kao i pravila mogu se dobiti u Beču, kod ravnateljstva, a u ostalih kraljevinah kod dotične gospode agentah.

Pregled

nkupne jamčevine, što ju društvo na temelju zadnji put priobćena računarskog zaključka od 31. prosinca 1860 pruža.

Društvena glavnica	for. 2.000.000 — novč.
Stanje ostataka od 31. prv-sinca 1860:	
Osigurana zaklada za slučaj smrti	975.171 81 „
Posebna pričuvna zaklada za sdrženja u slučajih pre-življenja i za protuosiguranja	465.452 89 „
Obća pričuvna zaklada	19.500 — „
Ukupno	for. 3.460.124 70 novč.

veća ili manja, manje ili više, različitih, ali neko iznad ob-
saja na 10 jednaki dieloh.
U 6. stupcu znade velika plaćena akter utrova (51) 21 je
kao jedno-zapadni, a brojevi akost vijeka, isto, 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
bura, a medja ovim lekeci brojevi naznačaju različu jakost
vijeta.

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 5804. (1)

1-1

Oglas.

Po Nj. veličanstvu odobreni poštanski red za pu-nike od 7. kolovoza 1854 obnarodovan dan 28. rujna 1854 stupio je u život od 1. listopada 1861 počem s iznimkom satanovah u V. odsieku sadržanib o skoro-tečnom promicanju, s opredjeljenjem urah na pravcima Sibinj-Bistrica, Sibinj, odnosno Szassburg Cs. Marlon-falva, Brašova-György, St. Miklós, zatim Kolozvar odno-sno Thorda-Máros-Vasarhely.

Što se time uslied raspisa vijećnoga ministarstva finanjah od 10. prosinca 1861, br. 48362-3418, do-stavlja do obćega znanja.

U Zagrebu dne 26. prosinca 1861.

O. k. ravnateljstvo poštah za Hrvatsku i Slavoniju.

Br. 1070-1861. (4).

3-1

Izrok.

Od strani županijskog kotarskog suda samebor-skog se s otim do znanja stavlja, da će se ovsudnjim izrokom od 30. rujna 1861, br. 1070-1861, proglašeno i na 4. i sljedeće dielstne dane mjeseca siječnja 1862 opredieljeno ročište druge dražbe nepokretnostih na štie-čajnu masu Danila Farkaša i dobro Kalinovica spadaju-ćih glade onih parcelah, koje kod prvog ročišta dražbe prodati se nisu mogle, obdržavati. Dražba će se na oranici pod gruntovnim br. 9, a parcelnim br. 1. na ime Danila Farkaša u obćim Galgovo upisanoj predu-zeti, zatim redomica na ostalim jošte nepredatim par-celama nastaviti. — Uvjeti dražbe se kod ovog suda svaki dan, a prigodom dražbe na licu miesta uviditi mogu.

U Samoboru, 26. prosinca, 1861.

Kotarski sudac
Dérčić.

Nr. 14053. (3)

3-1

Verlautbarung.

Wegen Zufuhr von 8700 Zentner grauen Seesal-zes von dem Niederlagsamte Pago zum Salzamte in Kar-lopago wird am 18. Jänner 1862 eine Lizitation bei dem k. k. Gefallenhauptamte in Karlopago Vormittag abgehalten werden.

Zur Transportverhandlung können die Bewerber entweder in Person erscheinen, sich durch gehörig Be-vollmächtigte vertreten lassen, oder aber schriftliche und versiegelte Offerte bis zum Beginne der Versteige-rung bei dem erwähnten Gefallenhauptamte einreichen.

Der bewilligte Transports-Calo besteht in 1%.

Der Ausrufspreis ist 6 3/4 kr. für den Zentner.

Das Vadium wird auf 5% des nach dem obigen Ausrufspreise für das Objekt des Anbothes entfallenden Frachtlöhnes festgesetzt, und kann im baaren Gelde und in Staatsobligationen nach dem Börsencourse erlegt werden.

Jeder, der mündlich oder schriftlich lizitiren will, muss von seiner hiezu competenten Behörde ein Zerti-fikat beibringen, dass er sich in aufrechten Vermögens-Verhältnissen befinde, und von bekannter Redlichkeit sei.

Die schriftlichen Offerte müssen auf 36 kr. Stem-pel geschrieben und mit dem Vadium versehen sein; ferner die Erklärung enthalten, dass sich der Offertent den Lizitationsbedingungen unweigerlich fügen wolle. In den schriftlichen Offerten ist das Salzquantum und das Amt genau anzugeben.

Die Kautions beträgt 25% des Frachtlöhnes.

Die weiteren Lizitationsbedingungen können bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direction in Fiume und bei dem Gefallenhauptamte in Karlopago eingesehen werden.

Von der k. k. Finanz-Bezirks-Direction

Fiume den 22. Dezember 1861.

Br. 6407-gr. (933)

3-2

Izrok.

Od strane kralj. sudbenog stola žup. zagrebačko stavlja se ovime do znanja: da je c. kr. herv.-slav. fi-nancijalna prokuratura u zastupanju zaklade Jelčića bana za nemoćne vojnike proti Gustavu Jagatiću kao subaš-tiniku iza Mihalja Jagatića, sada nepoznatog obitavališta, tužbu radi plateža od 1050 for. a vr. s. pr. dne 7. pro-sinca 1861. br. 6407 ovdie podnesla, da je na temelje te tužbe platežna zapovied pod današnjim danom proti tuženiku izdana, i da je u tom parbenom predmetu ime-novan na pogiheji i trošak tuženika, za istog radi ne-poznatog obitavališta, skrbnikom g. odvjetnik Sučić.

O čem se Gustav Jagatić upoviestuje u svrhu onu tu u vrijeme tmenje drugog zastupnika i istog ovamo naznači, jer inače bude raspravljeno sa skrbnikom.

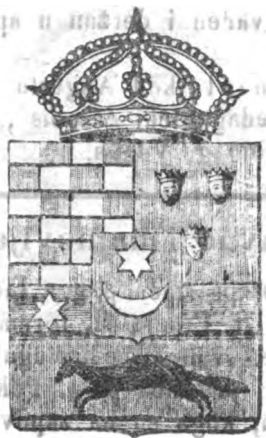
Kr. sudbeni stol žup. zagrebačko.

U Zagrebu dne 18. prosinca 1861.

Klobučarić.

Javie.

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvan nedjelje i praznika na čitavom listu. — Polugodišnje predplata je za domaću u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim se po list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje oprodijeljena je površina: 7 kr. a. vr. od linije na jedan put, a 14 kr. a. vr. na 3 puta. — Kraska pristojba za svaki oglašavanje 20 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se puta isti uvjet.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u petak 3. siječnja 1862.

Broj 2.

S ovim mjesecom počinje se prvi polugodišnji tečaj „Narodnih Novina“ za god. 1862.; poziva se dakle domorodno občinstvo, da svoju predplatu na „Narodne Novine“ obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for. 30 novč., u miestu sa 4 for. 20 novč., na četvrt godine poštom sa 3 for. 15 novč. a u miestu sa 2 for. 10 novč. u austr. vrednosti.

Da izmognu vanjski predplatnici listove uredno primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravnništvo Narodnih Novina“ franko poslati, te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posljednju poštu.

Tko nekani list dalje držati, neka odmah prva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno umotavaju se svi oni gg., koja duguju za koji tečaj, da što prije dug svoj izplate.

Uredovni dio.

Oglas

kralj. namjestničkog vijeća kraljevinah Dalmacije, Hrvatske i Slavonije u pogledu roka za državni šumarski izpit.

Usled otpisa kraljevskog dvorskog dikasterija hrvatsko-slavonskoga od 16. studenoga, br. 2747/803, preduzet će se državni izpit za šumarsko gospodarstvo kod kraljevskog namjestničkog vijeća ovog i to zajednički pismeni izpit 13. siječnja 1862, a sljedećih danah usmeni izpiti. Dotični kandidati koji usled dobivene posebne dozvole ovom izpitu podvrgnut se namjeravaju, imadu predbižno kod ovomiestne c. kr. zemaljske glavne blagajne pristojbu sa 10 st. 50 n., ako im ova odpuštena nije, položiti, zatim naznačenog upitnog dana prijaviti se kod predsjednika izpitnog povjereništva gospodina Franje Kellera c. kr. šumarskog ravnatelja kod ovdiešnjeg c. k. glavnog vojničkog zapovjedništva, zatim dokazati navirom, da su pristojbu položili i odlukom da jim je pristup k izpitu dozvoljen, onda istovijestnost svoje osobe, pokazanjem po političkoj oblasti izdane s opisom osobe providjene sprovodnice, ili tako sastavljenog svjedočanstva. Napokon imadu oni u predmetu šumarske znanosti samostalno izradjenu razpravu ili osnovu predati. Što se ovim do obćeg znanja stavlja tom primietbom, da kod šumarskoga izpita kao povjerenici sudjelovati će gospodin Vilim Koblič, šumarski čeonik kod c. kr. glavnoga vojnčkoga zapovjedništva, i gospodin Julio Schapper, nadziratelj šumah prečastnoga kap-tola zagrebačkoga.

U Zagrebu dne 25. prosinca 1861.

Neuredovni dio.

Trojedna kraljevina.

Zagreb, 3. siječnja. Sviatli ban povratit će se danas iz Beča.

— Iz Karlovca nam pišu, da će g. Ljud. Zadrohilkova, koja je ondje u prepunoj dvorani s najboljom uspiehom koncertirala, za koji dan doći u naš grad. Valjda će kako čujemo, dati jošte koji koncert.

A. T. Iz gorskog kotara, dne 1. siječnja 1862. Nastupismo opet novu godinu — nastup mnogog i svačesa — i evo uz tužnu uspomenu prošastnosti nas tieši očekivanje bolje budućnosti a naročito viest o što skorijem sazvanju sabora trojedne kraljevine, što deista iz srca želimo, buduć mu predstoji riešenje ozbiljnih zadaćah, medju ostalim i osiguranje narodnoga razvitka u svim granama javnosti.

Sabor rekoh ima takodjer ustanoviti razpolaganje vlastite kervi i imućta, i obća je nada, da se bude i odsele nepomično držano dosljednosti načelah, koja dolikuju ponajprije značaju ustavnosti, naravno s obzirom i na sve ostale dielove monarkije, zatim uzdržavanju narodne osobnosti, čemu može kao kriepak temelj samo domaća samouprava služiti, jer od toga zavisi gledište znamenitosti, sporazumljenje kralja s narodom i pravno sravhjenje neodoljivih dužnostih.

Misli se nadalje na ukinutje ogremnih troškovah, što ih prouzrokuju osobito u tiesnom savezu s pučanstvom nižjeg reda stojeći državni monopoli, pošto je svakako njimi sloboda kretanja naravskoga razvitka stegnuta.

Ponajviše obraćena je pozornost na uspieh približavajućeg se prekinutja odnošajah medju seljacima i vlastelom, u koju svrhu je sabor već predlog učinio, a njegove nacerte u obziru pašnjakah i napose uživanjah šumskih razmatrajuć naše je mnjenje, da se uvaži nužda inkosnih obitavatištah, a ne razmierja urbarske kolikoće.

Godno nova! puna obećivanjah i ufanja, ali tečajem raznolična, dao svemoguć, radostno te vazda osiećali.

Ugarska.

Pogovara se, da će se skorim naimenovati podkancelar ugarski, koje miesto već edavno nepopunjeno stoji. Spominje se za isto miesto VL. Karolyi, bivši dosadašnji predsjednik ugarskog namjestništva.

— Za vrijeme trajanja zatvora urednika magjarskoga lista „Bolond Miške“ uredjivat će ovaj list, saurednik lista Viktor Sokoli.

— Magjarska akademija u glavnoj svojoj ovogodišnjoj sednici izbrala je za svoga tajnika Vladislava Salaja u miesto dosadašnjeg Franja Toldije, koji je ovo znanje već od više godina opravljao.

U Novome Sadu 27. pros. p. g. Preosv. vladika g. Nikanor Gruić sazvao je jučer u manastir Ravanicu nastojatelje svijuh fruskgorskih manastirah i kako čujemo, zaključeno je moliti Nj. velič. za dozvoljenje držanja narodnoga kongresa radi izbora novoga patrijarha.

— 30. studenoga 1861. g. pod br. 133/13 u sabirnoj pieneznici u Novome Sadu položio je I. A. Rus rodom Evrein, velikokapac iz Beograda u ime Petra Ninkovića kauciju od 2625 for. a. vr. za dvakratno izlaženje „Sérbohrana“.

— Od tri dana stegnula je zima jače, ali sante na Dunavu još nisu tako velike i debele, da će se led moći zaustaviti.

— Gjorgje Rajković, učrednik „Komarca“, izpitan je pri vojenom sudu u Varadinu, presuda još nije donešena.

Austrija.

Iz Beča, 22. pros. p. g. (S. D.) Danas, poslie službe božje, na kojoj je učestvovao preč. ruski prota gisp. Rajevski sa tri gerčka svećenika i jednim djakonom, držan je u gerčkoj parohijalnoj cćrkvi parastos za upokojenoga našega svetoga patrijarha Josipa. Od zaslužnih osobah prisustvovao je: ministar vitez Šmerling, baron Sina,

ruski poslanik Balabin, član carstvenog vijeća dr. Toman i mn. drugi. Cćrkva je još prije parastosa tako puna bila, da je pred vrata postavljena bila policija, koja nikoga nije unutra puštala. Cestita gerčka občina, učestvujući u žalosti serbskoga naroda, koja je ujedno i žalost svekolike pravoslavne cćrkve, predala je svakom prisustvujućemu po jednu voštanicu u ruke. Hvala im! Od ovdiešnje školske omladine okružilo ih je dvanaest sa černo okićenim voštanicama koljivo, koje je bilo na sried cćrkve. Probudjujuća, ali i tužna svetkovina!

U iduću nedjelju t. j. 29. p. m. bit će parastos za pokoj duše našem svetom patrijarhu u raskoj kapeli.

— Iz Ljubljane razlaže netko na izmaku godine 1861. kako sada Sloveni stoje. Njihove su glavne želje samo te, da im se narodni jezik uvede u školu i u ured. Ništanemanje dočim se neprestano štampa množina niemačkih knjigah troškom školske naklade, moraju se Slovenci sami za sebe brinuti. A u uredima zavlada je babilouska konfuzija; dočim jedni uredi, naročito zemaljska vlada i zemaljski sud u Ljubljani primaju i slovenske podneske, progane se s druge strane činovnici, koji se povadaju za načelom ravnopravnosti. — Nu tko pozorno prati razvitak Slovenacah, bitu će opazio, da su se već prilično pomaknuli napred; a taj će napredak tim trajniji biti, što polazi iz samoga naroda.

Serbija.

Od nekoliko danah bivaju promiene u našem ministarstvu. Za predstavnika kneževog i popačitelja spoljašnjih poslova postavljen je g. Ilija Garašanin, za popačitelja financije g. Kosta Cukić, a čujemo, da će još niekih drugih promienah biti.

Koliko se za sad opaža, uobće primase viest o promieni ministarsiva s velikim zadovoljstvom, jer občinstvo se nada, da će novo ministarstvo i htieti i umieti odgovarati visokim težnjama vladavoca, da će raditi na osnovu knežove proklamacije, — jednom rieči, da će dovesti Srbiju do onog stupaja, s kojeg će moći u duhu i po pravednim težnjama i željama naroda serbskog, berzo i srećno napredovati („Trg. Nov.“)

U Beogradu, 22. pros. p. g. (S. D.) *Vašna promiena! Garašanin je danas postavljen za kneževskog preostavnika i popačitelja inostranih dielah, g. Filip se uputjuje kao član u državni saviet.* Obće se misli, da će sada biti sve ministarstvo novo.

Da živi knez!

Drugom poštom više.

Turska.

S hercegovackoga ratišta piše dopisnik „Vidovadana“ od 19. pros.: Ja neznam koliko treba vjerovati glasovima, koje ću vam sad kazati i koliko se oni mogu složiti s dosadašnjim izvještima a inače svakojako su čisto iz nenada. Tako ovdie stizu glasovi iz Hercegovine, da je u prvom boju na Pivi Omer-paša težko ranjen, pa još vele, da će mućno i ostati. Ovo kazuju dosta pouzdani ljudi, kojima može sve odtuda lahko biti poznato. Ako nije istina, i ako se odkuda s pouzdane strane nepotvrđi, ono može biti da prenose na Omer-pašu što je ranjen Ded-aga Čengić ili drugi tko od glavnih pašah. Svakako je dosta zazorno što Omer-paša siedi neprestano u Mostaru, ali mora biti za čudo kako se nerazaznade do sad, ako mu se što desilo!

Tako se isto čuje, da je bio skoro žestok boj kod Plevlje, ali vam nemogu javiti, kako je ispao, jer se nedoznaje ništa.

Iz Hercegovine javljaju, da tamo sve dobro stoji; bojovah novih nije bilo. Zima je zasad sve prekinula.

Iz Marsilja javljaju berzoi. putem: Rušdi Mehmed-paše usudio se, te je izjavio sultanu, da se Turska nahodi u bezprimiemo kritičnom i očajanja punom stanju, financije su do dna izčerpjene, vojska nedobija platu, provincije uzbunjene. Da može svojoj zadaći kao sarašcer (ratni ministar) odgovarati, potrebuje podpore ljudih od poštenja. Ovaj govor sačinjava dogadjaj. Narod je u Carigradu uzrujan; sultan i ministri nedaju se viditi. Sve je uzdanje položeno na dolazak Fud-paše.

Rusija.

Petrograd, 24. prosinca. Najnovije viesti pripovijedaju o novim nemirima, koji medju seoskim pukom bukuše u nekojim pokrajinama.

U Sabinskoj pobuniše se seljaci zbog toga, što je namieravao pomirujući sudac skinuti njihova glavara. Desad nije poznato, kako su se dokončali ovi nemiri.

„Hoelsinfor Stydingor“ javlja iz vierodostojna izvora, da je car nakanio sazvati finski sabor. Usled toga bijahu mnoge kuće razsvietljene. U kazalištu zahtievale je po dovršenoj predstavi mnogobrojaj občinstvo, da se svira narodna pjesma, što bi i učinjeno.

U političkim kruzima tvrdi se, da su odnošaji prema Francuzkoj veoma hladni. U Parizu niti se neće, da se mnogo znađe za Ruse, dočim poljsko plemstvo svuda i pri svakoj prilici vrlo prijazno pozdravljaju.

Amerika.

Često napomenutoga kapetana Wilkesa očarala je u mladim njegovim godinama, kao što „Bundu“ iz Newyorka pišu, neka dražestna mlada gospoja, koja je njegovu ljubav dielila i s njim se zaračila. No mladi moroplovac imao je nuzljabu u sinu dobrostojećega niekojega čovieka u Newyorku tergajućega lojom, koi je, koi tvrdo ga otca proti ljubezniku njegove kćeri policao. Plod toga peticanja bio je taj, da je ljubeznica Wilkesova postala suprugom Slidellovom. Wilkes otidje opet na more i nevidi više ni nje, ni svoga nuzljaba do onoga vremena, kad je Slidella primio kao zarobljenika na svom brodu. Čudno čuli obužeše po svoj prilici moroplovca od šestdeset i pet godina.

Slavenske viesti.

U Celju imat će takodjer za kratko doba slavjansku čitaonicu. Pravila su mu već odobrena od zemaljske oblasti dopisom od 20. listop. 1861. Svērha čitaonice jest čitanje slovenskih i drugih slavjanskih novinah i knjigah. Nadamo se, da neće manjkati članovah i ako bog da napredovat će ovo novo društvo na korist i slavu svojega roda, koi u zadnje doba dovoljno uspiewa u narodnim stvarima, tičućim se književnosti i obćega izobraženja.

U Cielovcu počet će početkom ove godine izlaziti sbirka slavjanskih dielah: „Cvjetje iz domaćih in ptujih logov“ te će priobćivati najliepša diela slavjanskih i drugih novih narodah, a pod naslovom „Hellada in Roma“ prevode gerčkih i rimskih klasikah. Svakih šest nedieljah izlaziti će jedan svezak po pet tiskanih tabakah.

U Ljubljani bila je na sv. Stjepana druga „besieda“ u čitaonici. Dvorana bila je jošte punija nego pèrvi put, pievalo se je mnogo različitih slavjanskih pjesamah, medju kojima ugodi osobito česki sbor „Pod oknem“ od Škrupa.

Mnogobrojno društvo razidje se poslie krasne zabave s tvèrdim uvierenjem, da će ovo narodno društvo dobrim radjati plodom i da će probudjivati sve većina narodno čuvstvo, bez kojega neima života.

U Pragu dokonča redaktor „Lumira“ gosp. F. Mikovec, životopis glasovitoga českoga slikara Dragutina Škuela Solnovskoga iz Zavoricah iz pouzdanih i sad nepoznatih izvorah. G. Mikovec umoljiva svakoga, ako ima koja data, da mu ih priobći.

G. Mareček, kapelnik i upravitelj pievačkoga društva u Americi bio je na svojem putu iz Mexika u Vera Cruz sa svim svojim društvom od

razbojnikah uhvaćen i držan u apsu, dok se nije izkupio.

U Litomišli kod Augusta izlazi od nove godine novi pedagogički časopis „Pěstoun Moravský“ uredništvom g. Vitaka.

Berzoi javne i najnovije viesti.

Beč, 30. prosinca p. g. „Independance belge“ javlja, da je Franjo II. formalno odbio molbe Lavalleteve. Ivan princ portugalski preminuo je.

Beč, 3. prosinca p. g. Poklisar ugarskoga sabora Nemeth, koga su na zapoviest vojničkoga suda bili uapsili, izpušten je bio poslie 4 dana.

— Times i Morning-Post od 30. obnaroduje veoma umierene članke o razpri s Amerikom. — Ruski poslanik Balabin oboleo je.

Beograd. Odbor sastavljeni se za sabiranje prinesakah za Cayourov spomenik sastojeći iz gg. Jovana Kumanudi-a vladinoga bankiera i iadavatelja „Tergovačkih Novinah“, Radivoja Miloškovića, tajnika kod ministarstva pravosudja i Ljubimira Ivanovića, kapitana i pobočnika kneževa, obnaroduje poziv u „Terg. Novinama“, kojega konac sačinjava primietba: da nije svērha prinesakah velikim svotama podupirat podignutje spomenika; Cayourov narod ima, veli, dosta zato bogastva; radi se samo o očitovanju, da i Sèrbi štiju Cayourove težnje i da osiećaju bratinsko učesće na udesu talijanskoga naroda; zato će se kao prinesci primat i manje svote, koje iznose više nego 20 parah.

Skadar, 30. prosinca pr. g. Černogorci, koji su bili zasieli Selce i Karnicu, povukli su se od onud natrag.

Bolonja, 27. prosinca p. g. Na božić držalo je ovdiešnje radničko društvo skupštinu, u kojoj je zaključilo, da se protestuje proti ovdie vladajućem obsadnom stanju (?) i da se podnese parlamentu molba proti deputaciji.

U Pizi dali su tamošnji gerčki djaci svojem zemljaku Rigopulu u slavn banket, na kojem je bilo i talijanskih djakah i gdje nije bilo nestašice napitnicah na medjusobno bratinstvo i t. d.

Napulj, 28. prosinca p. g. Iz Nole javljaju, da se je 50 brigantah iz čete Ciprianove stavilo pred sud. I u drugim pokrajinama stavlja se, vele, briganti malo po mulo pred sud.

Palermo, 24. prosinca p. g. Jučer su u Mourealu uapsili 8 osobah, medju kojima se nalazi i poznati Micelli, jedno od najglavnijih radilah reakcije, koja se je pojavila mieseca travnja god. 1849. — U Marsali bio je pribijen proglas proti tamošnjem sindiku.

Pariz, 1. siečnja. Carev odgovor na diplomatsko tielo glasi u bitnosti: Zahvaljujem na željama u obziru iztekavše godine; ova je znamenita bila dogadjajima, koji su više državah uzdermañi, i velikom tugom u vladarskim obiteljima. Car zeli, da bude nova godina sretnija za blagostanje narodah i vladarskih kućah.

Bruselj, 31. prosinca p. g. Današnji „Independance belge“ javlja: Ako bitrina dogadjajah nestavi proti tome prepriekah, Francuzka će poslat predstavakah u Washington, da preprieči rat.

Lizbona. Kralj je u izvanrednom zasiedanju kortesah položio zakletvu na ustav. Tom prigodom govorilo je Nj. veličanstvo ćutljivim načinom o smèrti svoga brata. Grad je razsvietljen i veliko veselje vlada medju stanovnicima.

I z k a z.

Kod pèrve hervatske štedionice bio je primak koncem studenoga 1861 1,311,379 f. 99 kr. a mieseca prosinca . . . . . 170,880 f. 38 kr.

Ukupno . . . . . 1,482,260 f. 37 kr.

Nasuprot pako bio je izdatak

koncem studenoga 1861:

1,298,303 f. 56 kr.

a mieseca

prosina 164,685 f. 10 kr.

Ukupno . . . . . 1,462,988 f. 66 kr.

Ostaje gotovine koncem

prosina 1861 . . . . . 19,271 f. 71 kr.

Ujedno se ovime do znanja stavlja, da se kamate od ovih glavnica koje su kod pèrve hervatske štedionice uložene, mogu od 2. do 14. siečnja 1862. svaki dan izuzamši nedielje i prazniko

uz obične činovne ure kod ovog zavoda dizati, po izminutju spomenutoga roka će se nedignute kamate dotičnimi ulosi kao novi ulosi pripisati bez da bi se imale stranke toga radi k ovom zavodu potruditi.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 2. siečnja 1862.

Papiri.	Svèršetni tečaj i austr. vred.
5% Kovovnice	86.25
5% Narodnoga zajma	81.25
Narodne banke	748.—
Vierovnoga zavoda	179.40
Mienice.	
Srebro	139.50
London	141.40
Čarski cekini	6.67

Meteorologička opažanja na ovdiešnjoj kr. vjštoj realki dne 2. siečnja 1862.

U r a	Barometar u visini u par. cèrt.	Barometar u visini redac. na 0	Toplota po R.°	Neoblaka	Smier i ja-kość vjetra	Atmo-sferička slobodn. (džet, snieg ili tuča)	Opazka
7. pr. pd.	334.23	334.23	-3.9	10	0		
2. pol.	333.48	333.41	-0.6	10	8i.		
9. u več.	334.60	334.57	-1.1	10	0		

Opazka. Kod naoblake znači 0 sasvim vedro a 10 sasvim oblačno; brojovima letećim izmedju 0 i 10 ravnije se veća ili manja množina oblakah, razdieliv cele nebo iznad obzorja na 10 jednakih dielah.

U 6. stupcu znače velika pismena smier vjetrovah (Jz = južno-junsko-zapadni), a brojevi jakost vjetra, isto, 0 sasvim tiho a 10 bura, a medju ovim leteći brojevi naznačaju razlićan jakost vjetra.

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 1070—1861. (4) 3—2

Izrok.

Od strani županijskog kotarskog suda samoborskog se s o tim do znanja stavlja, da će se ovosudnim izrokom od 30. rujna 1861, br. 1070—1861, proglašeno i na 4. i sledieće dielatne dane mieseca siečnja 1862 opredieljeno ročište druge dražbe nepokretnostih na stiečajnu masu Danila Farkaša i dobro Kalinovica spadajućih glede onih parcelah, koje kod pèrvog ročišta dražbe prodati se nisu mogle, obdržavati. Dražba će se na oranici pod grantovnim br. 9. a parcelnim br. 1. na ime Danila Farkaša u občini Galgovo upisanaj preduzeti, zatim redomice na ostalim jošte neprodatim parcelama nastaviti. — Uvjeti dražbeni se kod ovog suda svaki dan, a prigodom dražbe na licu miesta uviditi mogu.

U Samoboru, 26. prosinca 1861.

Kotarski sudac
Derčić.

Nr. 14053. (3) 3—2

Verlautbarung.

Wegen Zufuhr von 8700 Zentner grauen Seesalzes von dem Niederlagsamte Pago zum Salzamte in Karlopago wird am 18. Jänner 1862 eine Lizitation bei dem k. k. Gefallenhauptamte in Karlopago Vormittag abgehalten werden.

Zur Transportverhandlung können die Bewerber entweder in Person erscheinen, sich durch gehörig Bevollmächtigte vertreten lassen, oder aber schriftliche und versiegelte Offerte bis zum Beginne der Versteigerung bei dem erwähnten Gefallenhauptamte einreichen.

Der bewilligte Transport-Galo besteht in 1%.

Der Ausrufspreis ist 6 3/4 kr. für den Zentner.

Das Vadium wird auf 5% des nach dem obigen Ausrufspreise für das Objekt des Anbotes entfallenden Frachtlöhnes festgesetzt, und kann im baaren Gelde und in Staatsobligationen nach dem Börsencourse erlegt werden.

Jeder, der mündlich oder schriftlich lizitiren will, muss von seiner hiezu competenten Behörde ein Zertifikat beibringen, dass er sich in aufrechten Vermögens-Verhältnissen befindet, und von bekannter Redlichkeit sei.

Die schriftlichen Offerte müssen auf 36 kr. Stempel geschrieben und mit dem Vadium versehen sein; ferner die Erklärung enthalten, dass sich der Offerent den Lizitationsbedingungen unweigerlich fügen wolle. In den schriftlichen Offerten ist das Salzquantum und das Amt anzugeben.

Die Kautions beträgt 25% des Frachtlöhnes.

Die weiteren Lizitationsbedingungen können bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direction in Fiume und bei dem Gefallenhauptamte in Karlopago eingesehen werden.

Von der k. k. Finanz-Bezirks-Direction

Fiume den 22. Dezember 1861.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je sa domaće u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predloženo je uvrštavanje: 7 kr. a. vr. od linije za jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Erarska pristojba za svaki oglašivač 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se puta isti uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u subotu 4. siječnja 1862.

Broj 3

S ovim mjesecom počimlje se prvi polugodišnji tečaj „Narodnih Novinah“ za god. 1862.; poziva se dakle domorodno občinstvo, da svoju predplatu na „Narodne Novine“ obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for. 30 novč., u miestu s 4 for. 20 novč., na četvrt godine poštom s 3 for. 15 novč. a u miestu s 2 for. 10 novč. u austr. vrednosti.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove uredno primiti, neka izvode bezodvlačno potpunu predplatu na „odpravnništvo Narodnih Novinah“ franko poslati, te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posljednju poštu.

Tko nekani list dalje deržati, neka odmah prva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno umoljavaju se sva ona gg., koja duđu za koi tečaj, da što prije dug svoj izplate.

Neuredovni dio.

Trojeda kraljevina.

Iz Zagreba. U broju 296. Narodnih Novinah navedeno je pogrešno, da je uvrštena u državnom proračunu za godinu 1862. u ime centralne uprave dvorske kancelarije hrvatske svota od 183.300 for., pošto predbiežno naznačena svota za centralnu upravu iznaša samo 70.600 f. a pravije 66.500 for., dočim se prva gore navedena svota liče kancelarije ugarske, a ne hrvatske. Platja hrvatskoga kancelara ustanovljena je pak kao i svih ministara u svoti od 8400 for. i 2100 for. stanarine, a u to ime u proračun postavljena svota bila je uzeta samo predbiežno, polak nekadašnjih užitakah drugog kancelara ugarskoga.

Iz Gospića, dne 31. pros. Za sada neimam Vam javiti nikakvih važnijih događajah, van toga, da se naši lički sokolovi sretno i u najvećem zadovoljstvu u svoj mili zavičaj povratiliše iz susjedne Dalmacije.

Svi su naši junaci dobre volje i čila duha, te im je prva želja da se čim prije sukobiti mogu s dušmanom kralja i domovine. Zbog toga mnogi se je s teškim srcem povratio, buduć danije zadovoljio junačkoj svojoj težnji.

Prošaste nedjelje dogodi se u našoj pokrajini velika nesreća. Njekoji Krajišnici iz Lovinca krenuvši put Obrovca hotjahu da pèrkose opasnosti, koja im je prišla na cesti gustim sniegom pokrivenoj pri strašnoj vijavici, platiše životom svoju nesmotrenu smionost, samo trojica spasiliše se s nemalim naporom.

Drugi nesretni slučaj dogodi se u Gospiću, gdje se dva Ruljana posvadiše pri čaši dalmatinskoga vina. Vraćajući se u kasno doba kući prereže jedan od njih drugomu gèrlo nožem. Nesretnik taj umro je u taj mah a zločinac čami sad u tamnici.

Velikoga jada zadaje nam nebaštvo vaših knjigarnicah, nemožete si ni pomisliti, kako je kod nas teško pribaviti si kakvu takvu knjižicu, da sasvim nezaostanemo u narodnom izobraženju. Ovakvim postupanjem teško će narodni duh prodrjeti u naše krajeve, gdje ipak stanuje najvèrlija grana jugoslavenskoga naroda, kamo sreća, da se tomu nepovoljnom stanju čim prije deskoči! Neostaj o vaj moj glas bez odsiva.

„Narodne Novine“ rado kod nas čitamo i drago nam je, da mirnim, blagim putem razširuju iden, koja će s vremenom svakako nadvladati i od koje zavisi sretna budućnost nas Slavenah. Samo da preobrazite maly spoljašnost Vašega lista, svatko želi, da bi se barem važnije vesti tiskale novim slovima, onda će se ugodnije čitati i ja Vas uvieravam iz mogega izkustva, da će se broj njihovih čitateljah kod nas umnožiti.

Ima ljudih, kojima je mnogo stalo do ugledne spoljašnosti. Dèržim, da je moja dužnost priobćiti Vam javno mnijenje budućeg ravnania radi.

Iz Jasenovca (u Baniji), 19. pros. p. g. (S. D.) Ne mogu propustiti, da vam uobjavim, što je kod nas novo. Jučer licem na sv. Nikolu oko 9 sati potresla se je kod nas zemlja tako, da sam svojim očima vidio, koliko je moja kuća jaka i nova, da joj se duvarovi uvijaju. Ja sam baš opravljaio nieka pisma, kad me potres nadje. „Spasi bože!“ rekoah, pa nagnuh na sokak biežati. Koji su bili na ulici, videli su, kako se tornjevi na cèrkvama gibaju. A u Dubici, jedan sat od nas, pade od jučerašnjega potresa s rimske cèrkve kèrst i jabuka sa tornaja. Mom otcu ima 74 godine, a ima ih kod nas i starijih dietićah, koji su svaka čuda u svom vieku doživeli, ali svi vele, da takav strašan potres još nikada nije bio. Na gornjem katu u mojoj kući bijaše na terpezi puna čaša vode i ova se iz nje do polak prolila.

Kod nas ove godine bile su niekakove komisije i sastanci više putah, pak i danas bit će ovdie takav jedan sastanak od niekoih oficirah od naše (druge banske) regimente i od gradiške regimente. Niešto kao da se misli vidati, što se ne da više izvidati.

Sveti patrijarh naš umro je. Da reknemo: božja volja! Sada da bogme da bi nam trebalo što prije imati cèrkvi glavu (a u nieku ruku i narodu), osobito u ovo vrijeme. Ali mi ovdie sve zebemo od takovih izborah. Nieki ljudi najprije mnogo obriču, a kad se na visok stupanj popnu, odakle tek mogu što za narod činiti, a oni sasvim zaborave, što su dužni činiti. Hoćemo li sada biti bolje sreće?

Ugarska.

Dne 27. prosinca p. g. predstavi glavni načelnik grada Budima g. Ladislav Pavlović ukupno činovničko tielo grada Budima Nj. preuzvišenosti kraljevskom ugarskom namiestniku s govorom, u kojem naznači činovnike kao muževe, koji vodjeni svojom vjernosti prema Nj. veličanstvu i svojim rodoljubjem upotvoriti će sve svoje nastojanje onamo, da uzmognu na temelju načelah najvišjega diploma izdanoga dne 20. listopada 1860 opet steći najvišje pouzdanje Nj. c. k. apostolskoga veličanstva i tako k obezbiedjenju budućnosti i osrećenju domovine što god doprinieti.

Nj. preuzvišenost g. kraljevski namiestnik odgovori na to poslie niekoliko uvodnih riečih.

„Služi mi na veliku ulehu, što imamo jednak politički pravac. Moja gospodo, to je pravac, kojega nebi smieli metnut s oka od kolievke do groba. Tko udari pravim pravcem, dolazi svèrsi sve bliže; u protivnom slučaju udaljuje se sve većma od nje. Da je jedan dio stanovnikah ove zemlje udario krivim pravcem, nemože nitko tajit; on je činio odpor vladi, koje podpora jedina može obezbiediti našu budućnost. Prošlost i sadašnjost dokazuju, da su one narodnosti, koje su bile i jesu za vladu, postigle i postižu svejednako bolju sreću, ako dakle nećemo, da još više izgubimo, nego što smo jurve izgubili krivim pravcem, kojim u darismo, moramo dokazat, da nedopuštamo, da nas

itko nadkrili u vjernosti, umierenosti i spravedljivosti; no nečinimo toga samo riečju, nego i činom, i to čim prije, čim otvorenije, nedajmo se malenkostnim okolnostima varati u svojim važnim zadacima, jer vrijeme neodvažnosti prošle je u istinu. Ovo natičanje osigurati će onima, koji pri tom učestvuju u lietopisima dogodovšline sjajno miesto.

Ovaj pravac obezbiediti će budućnost naše domovine.“

— O novačenju sa godinu 1862. čujemo ovo:

Od kontingenta 85.000 novakah, koji dolaze na austrijsku monarhiju, spada na Ugarsku, Erdelj Hèrvatskoj, Vojvodovinu i Tamiški banat, osim Rume i lloka, 25.642. Predje dane olakšice i sad važe. Taksa oslobodjenja 1200 for. ima se do 9. ožujka položiti. Za sad se pozivaju, koji su rođeni godine 1841., 1840., 1839., 1838., 1837.

Austrija.

„Dzienik Polski“ donosi sliedeći izpravak viesti priobćene iz Novoga Sandca:

„Viest, da su 18. studenoga u večer oružničke i redarstvene patrole uapšivati osobe mirno hodajuće po ulicama ili za njima išli u gostionice, nije istinita. Onda su na nredovnu zapoviest samo tri naznačene osobe (jedna u gostionici obie druge u njihovim stanovima) uapšene i c. k. okružnom sudu u Sandcu izručene bile. Inače nije nitko uapšen bio; patrolah nije pritom uobće nikakvih bilo. Neistinita je nadalje viest o događajima kod kapele u ugarskoj ulici. Večernjih pievanjah herpimice nije kod nje nikad bilo. Kadikad dolazili su tamo pojedini pobožnjaci i udaljivali su se opet poslie tihe molitve. Stoprem od 13. rujna t. g. počemsi stade se na onom miestu sakupljat sviet herpimice i pievat pjesme proti vladi. U Sandcu bile su kao po drugim miestima zato povedene iztrage a osudjenicima bilo je na volju stavljeno pozvat se na višje oblasti. Službeno osoblje okružnoga suda i oružništvo posiedovalo je za događivših se demonštracijah u mnoštvu u tu svèrhu, da se prepriece veća poremećenja javnoga mira, no ipak nije nijedan od pievačah uapšen bio. Napokon bila je čitaonica Sroczyuskoga zakonitim načinom zatvorena u prisutstvu dvojice sučlanovah občinskog odbora i na temelju zapoviesti c. k. namiestničkoga predsièdnictva, jer je ovaj zavod služio razprostranjivanju mèrznje proti vladi.“

Dne 25. p. m. dogodi se glavnom konduktoru kóflachske željeznice velika nesreća. On se sruši, dočim su se kola napred kretala s daske, gdje je stajao, ruka mu dodje pod točak, koji ju tako smèrvi, da su mu ju noću svukoliku odsiedi morali. To je čna j isti konduktor, koga je lieti ove godine za vožnje munja ošinula.

Sèrbija.

Njegova svetlost premilostivi gospodar i knez naš, blagovolio je ukazom svojom od 23. pros. mies. V. Nr. 2475, dojakošnjeg popečitelja financije, g. Jovana Gavrilovića, postaviti za člana državnog savjeta; a ukazom od istog dana V. Nr. 2476, za popečitelja financije naimenovati g. Kostu Cukića, dojakošnjeg pomoćnika istog popečiteljstva. (Sèrb. Nov.)

Turska.

Iz Hercegovine. Medjutim, dok netgodno vrijeme nedopušta, da se produži započeta borba medju Hercegovcima i Turcima, desila se je ovdie epizoda. General brigadir Rodić, Sèrbio pravoslone viere, poslao je na hercegovačkog poglavara Luka Vukalovića dva pisma, u kojima ga pozivaše, da dodje k njemu gdje god na granici na

sastanak. Vukalović, čovjek kol se svojim nemuhamedanskim susjedima u prijateljstvu živjeti želi, odgovori, da je gotov na takav sastanak izići.

Pri ovom sastanku izjavi general zubačkom vojvodi, da Austrija nemože trpiti one baterije, koje su u Sutorini kod Svinje i Lucića podignute, pošto one pričeđu austrijskom morskom putu, koji vodi iz Novoga u Punta Dostro, a tako isto i na vome putu, od Konavlija do Beke Kotarske. Luka Vukalović izjavi svečano generalu, da je on šanceve u Sutorini podigao proti Turcima, ako bi Turci pokušali u Sutorini izkrcati se. Nu izjavi također, da će ih sam dati porušiti, ako se austrijska vlada pismeno obveže, da neće dopustiti ovakovo izkrcanje turske vojske. General Rodić pozove se na svoje napatke, po kojima ima opredieliti rok, dok imaju šancevi porušeni biti, izjavivši, da nije opomnočen ni o kakvom drugom pitanju govoriti. Luka Vukalović izjavi na novo da su pomenuti šancevi samo proti Turcima podignuti, ako bi na Sutorinu s mora napali, a nikako proti Austriji, i da on šanceve sve dotle porušiti neće, dok se Austrija pismeno neobveže, da takovo izkrcanje vojske u Sutorinu neće dopustiti, dodavši još i to, da će ih braniti do posljednje kapi krvi, ako bi se tko usudio na njih napadati.

Pošto predje rok, u kome je Luka trebao da šanceve poruši, krene se austrijska vojska proti Sutorini sa dvie strane, iz Novoga i iz Punta Dostro. A međjutim, kao što govore, izišao je jedan kordon proti Čornoj Gori, ako bi ovi hteli Hercegovcima u Sutorinu na pomoć ići. Dok je austrijska vojska rušila ove šanceve u Sutorini, bavio se je Luka Vukalović u Zubcima medju svojim viernima, jer nije mogao vjerovati da će Austrija učiniti takov korak. Hercegovacka utvrdjenja sastojala su iz dva reduta, utvrdjena kamenjem i okrečana. Na ovim redutima stajala su dva gvozdena topa, stara i neupotrebljiva, jedan nije više vrijedio od 75 talirah. Austrijska je vojska porušila redute osvojivši ostavljene topove. Tog istog dana vratila se je austrijska vojska natrag na austrijsku granicu.

Iz bečkih listovah se vidi, da je Rusija protestovala doknadno proti ulazku austrijske vojske u Sutorinu; a naprotiv se sumnja o učastiji Francuske u tome protestu; a druge nieke vlade primaju ovu stvar k znanju. — „Pressa“ primjećava na dotični članak „Journala de St. Petersburg“ ovo:

Takav slučaj upotrebiti za protest može samo slepa mierznja i strastnost, koja od parizkog mira spoljašnje poslove Rusije rukovodi na način poguban i za ovu državu i za Evropu. Mi u tome vidimo duh muža, koji je na bečkim konferencijama učinio Hanibolsku zakletvu proti Austriji i porti, i nebrinući se za događaje u samoj Rusiji, vodi diplomaciju po ličnim simpatijama. Knez Gorčakov daje prieko svojim žurnalistah izjaviti, da posriedovanje u Hercegovini nikada nemože imati mesta, dok i Rusija važi u evropskoj ravnoteži. Kako može ministar jedne države, koju trese svaki potres u Austriji, takovo što izreći? Mi možemo svakojake sebi misliti slučajeve, i takovi nisu tako daleko, gdje takvo posriedovanje za Austriju ne samo po nalogu samouzdržanja, nego i kao evropska nužda biti može. Pomislimo samo, ako Ricasoli padne, te ljudi od posla dodju na njegovo mesto, pa se sporazumiju s taljerijama, te udare na Veneciju, a Garibaldi da izveze ekspediciju u Spicu i Barn, i tako sa pomoći Černe Gore i Srbije pobune sve turske oblasti na granici austrijskoj, k tome da valtra bukne sve dalje i dalje k severi, šta bi ostalo Austriji drugo, nego pomoći porti? Ili derže li zaista u Petrogradu da će se tkogod obzirati na parizki ugovor? Naravno, da bi tada knez Gorčakov sudio po svojim simpatijama, ali oni, koji budu u nuždi, morat će intervenirati ondje, gdje bude potrebe, i neobzirajući se na proteste ruskog kabineta. (Ovako „Pressa“.)

Berzovjavne i najnovije vesti.

Dubrovnik, 1. siječnja. Jučer krenuše tri stoline ustašah pod predvodjenjem brata Luke Vukalovića put Popova.

Berlin, 30. prosinca. Danas bilo je ministarsko vijeće, kojemu je Nj. kr. visost prestolonasljednik prisustvovao. — Večeras izisavši broj

ministerialnoga lista „A. Pr. Zig.“ javlja, da je prisustvo tajnoga vladnoga savjetnika Maybacha u Parizu imalo samo tu svrhu, da se ugovore polastice za promet medju Pruskom i Francuzkom.

U konvencionalnoj naredbenoj za sutra ristić će se više zakonskih predlogah u formalnom odnosu. — Dalja dogovaranja s Bremom zbog konvencije za flotu nastavljaju se, vele, u Berlinu. (Tel. dep. Schles. Ziga.)

Berlin, 2. siječnja. Redarstveni predsjednik pl. Zedlitz stavljen je od 1. siječnja u razpoloživost.

Poznanj, 28. prosinca. Vlastelin Nep. pl. Niemojowski na Služniku u adelnavskom okružju osuđen je po okružnom sudu u Ostrovu na temelju §. 93. kaznenoga zakonika zbog toga, što je razvio poljsku zastavu na svojoj kući, i što se je na naredbu ureda kr. zemaljskoga vijeća kralje da je skina, na globu od 10 talirah odnosno na zatvor od 10 danah. Džržavno odvetništvo predloži globu od 50 talirah.

New-York, 20. prosinca. Pošto je prispiela Evropa s engleskim viestima čini se, da javno mnijenje nije više strogo-proti izručenju komisarah juga. Obćenito se misli, da neće savezna vlada zbog toga pitanja saratit se, i da će primiti zahtjeve Englezke, ako isti glase *umiereno*. Kod posljednjega dočeka Lincolnova nisu bili prisutni poslanici Francuske, Pruske i Englezke.

Poklissarska kuća nije primila odluke, koja ju obvezuje, da postupanje Wilkesovo podupire. Ona je zaključila, da se prije pošlje odboru izvanjskih poslova. Blagajnik Chase izjavi se kod jednog sastanka bankierah, da će se engleska razmirica *bez sumnje mirovnim putem riješiti*, i da će operacije unije proti jugu meseca siječnja *odlučne* naravi biti. Lyonsove depeše nisu jošte zaveznoj vladi službeno prijavljene. Veliki požar u Charlestonu potvrđuje se.

Večeras na korist g. Adama Mandrovića prvi put:

„RAZBOJNICI“

Drama u 5 činah od Friderika Schillera, ponasio kap. Spiro Dimitrović.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 3. siječnja 1862.		Svršetni tečaj u austr. vred.
Papiri.		
5% Kovovnice		66.50
5% Narodnoga sajma		81.35
Narodne banke		750.—
Vierovnoga zavoda		178.50
Mienice.		
Srebro		139.50
London		141.10
Carški cekini		6.68

Meteorologička opažanja
na oydiešnjoj kr. višjoj realki dne 3. siječnja 1862.

U r a	Barometar va viala u par. četl.	Barometar va viala reduc. na 0	Toplo- ta po R.°	Naobla- ka	Smier i ja- kost vjetra	Atmo- sferička oborina (data slog ih tuda)	Opaska
7. pr. pd.	334.44	334.44	—3.8	2	Jz.		
2. pol. „	833.44	332.44	—0.6	0	Ji.		
9. u več.	331.44	331.44	—1.5	10	10		

Opazka. Kod naoblake znači 0 sasvim vedro a 10 sasvim oblačno; brojevima ležećim izmedja 0 i 10 razumije se veda ili manja množina oblakah, razdieliv celo nebo iznad obzorja na 10 jednakih dielah.

U 6. stupcu znače velika pismena smier vjetrovah (Jz = južno-jugozapadni), a brojevi jakost vjetra, isto, 0 sasvim tiho a 10 buru, a medju ovim ležeći brojevi naznačuju različnu jakost vjetra.

Odgovorni utrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 16.

Oglas.

Naknadno k ovouredskom oglasu od 10. prosinca 1861, br. 6532., stavlja se do obćeg znanja, da su popisi momakah, potvrđenih vojenoj dužnosti iz proklicanih prvih pet dobnih razredah t. j. rođenih u godinama 1841., 1840., 1839., 1838. i 1837. u svrhu podnašanja reklamacijah dozvoljenih §. 30. sl. a), b) i c) privre-

mene uredske poduke o izvedenju naredbe o dopunjavanju vojske od 29. rujna 1858 izloženi svakomu za vrdjenje i reklamaciju u viećnici ovdašnje varoške kuće u vremenu od 4. do uključivo 14. siječnja 1862.

Ova reklamacija može se učiniti neseamo zbog kiva, već i zbog nevoljenoga upisanja momakah, potvrđenih vojenoj dužnosti i može se upotrebit i u obziru na protu-pravilno oslobodjenje, ako bi se opazilo, i ista se može učiniti tako po samim momcima, potvrđenim vojenoj dužnosti, kao i po roditeljima, tutorima i bratiji.

Oni koji misle, da su oslobodjeni od dužnosti stupiti u vojsku, imaju unutar gore navedenoga roka svoje pravo na oslobodjenje u tom obziru navesti i dokazati njihovu valjanost.

Svi oni, koji su istina pozvani, da se lieto stave, no u dotičnom popisu nisu zabilježeni, imaju gradskom poglavarstvu to prijaviti, jer im inače prieti pogibelj, da će se s njima postupati polag §. 30. naredbe o dopunjavanju vojske.

Po izmaku gore navedenoga roka podnošeni zahtjevi za oslobodjenje nemijsu se više u obzir uzeti, i onaj, koji sakasni ovaj rok, stavit će se u vojsku, ako bi imao pravo na oslobodjenje.

U Zagrebu dne 31. prosinca 1861.

Od poglavarstva kralj. i slob. grada Zagreba.
Frigan.

Br. 1070—1861. (4)

3—3

Izrok.

Od strani županijskog kotarskog suda samoborskog se s otim do znanja stavlja, da će se ovosudnim izrokom od 30. rujna 1861, br. 1070—1861, proglašeno i na 4. i slijedeće dielatno dane meseca siječnja 1862 opredieljeno ročište druge dražbe nepokretnostih na stiečajnu masu Danila Farkaša i dobro Kalinovica spadajućih glede onih parcelah, koje kod prvog ročišta dražbe prodati se nisu mogle, obdržavati. Dražba će se na oranici pod gruntovnim br. 9. a parcelnim br. 1. na ime Danila Farkaša u obćini Galgovo upisanoj proizvesti, zatim redomice na ostalim jošte neprodanim parcelama nastaviti. — Uvjeti dražbeni se kod ovog suda svaki dan, a prigodom dražbe na lica mesta uviditi mogu.

U Samoboru, 26. prosinca 1861.

Kotarski sudac
Deroić.

Br. 2090-1861. grad. (5)

3—1

Edikt.

Po županijskom sudbenom stoju osiečkom ovim se g. Alfredu grofu Festetiću putem izroka do znanja stavlja, da je usljed podnešene suda ovom proti njemu pod 6. rujna 1861, br. 1721., tužbe Samuila Müllera, tergovca iz Pakraca, glede izplate dužnih 4400 fr. a. vr. c. s. c. i izdatbe o tom platetnog naloga, i navedenog u molbi potonjoj od 19. studenoga 1861, br. 2090., razloga, da je mjesto prebivališta njegovoga gorerečena dužnika nepoznato, a sud nije ubaviešten o protivnom, na pogibelj i o trošku obliženog grofa Alfreda Festetića za zastupanje istog naredjen skrbnik u osobi g. odvjetnika Ignje Gabrieli-a u Požegi, skame će se pernica ova po propisu gr. p. raspraviti. Obliženik se opominje, da imade ili dovoljno uputi naredjena sebi zastupnika, kako da mu se pravda svršsi shodno razpravlja, ili sudu imenovat drugoga zagovornika, jer u protivnom slučaju imat će posledice, što je sve to zanemario, pripisat samom sebi.

U Osieku dne 7. prosinca 1861.

Br. 4279 gr. (12)

3—1

Opoziv.

Kr. žup. sudbeni stol u Varaždinu opoziva ovime odlukom od 30. listopada t. g., br. 3518., dozvoljenu evršnu dražbu nepokretnine na Jelenu Belaj spadajuću i u g. z. pod br. 158. m., br. 203 p. o. Varaždin u-nešene, radi Mirku Mikoliću dužne svote od 441 fr. a. vr. s pripadaci.

U Varaždinu, 28. prosinca 1861.

Novak.

Čutac.

OGLASNIK.

Br. 6.

3—1

Oglas.

U knjižari g. Jakića razprodaje se

„BOSANSKI PRIJATELJ.“

Svezak III. Ciena 75 novč.

(Izdan troškom „Matice ilirske“.)

Na istu knjižaru imadu se u napredak obraćati svi, koji kakovu malicinu knjigu pravom utemeljiteljstva tražiti ili inače kupiti žele.

Br. 14.

3—1

Uprav sada izišle su izpod tiska:

VINJAGE.

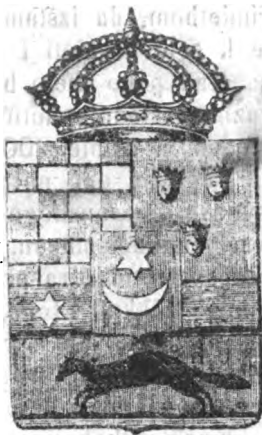
Od Mirka Bogovića

Mogu se dobiti ili naručiti u knjigarnicah gg. Franje Župana, Antuna Jakića i Leopolda Hartmana u Zagrebu, zatim u književnom zavodu g. Abela Lukšića u Karlovcu.

Ciena im je 50 novč. a vr.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvan nedjelje i praznika na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je na domaću u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predložena je uvrštenina: 7 kr. a. vr. od linijena jedan put, a 14 kr. a. vr. za 8 puta. — Krasna pristojba za svaki oglašivač 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se puta list uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u utorak 7. siječnja 1862.

Broj 4.

S ovim mjesecom počinje se prvi polugodišnji tečaj „Narodnih Novina“ za god. 1862.; poziva se dakle domorodno občinstvo, da svoju predplatu na „Narodne Novine“ obnove, i to na pol godine poštom sa 6 for. 30 novč., u mjestu s 4 for. 20 novč., na četvrt godine poštom s 3 for. 15 novč. a u mjestu s 2 for. 10 novč. u austr. vrednoti.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove uredno primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravnično Narodnih Novina“ franko poslati, te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posljednju poštu.

Tko nekani list dalje držati, neka odmah prva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno umoljavaju se sva ona gg., koja dužuju za kol tečaj, da što prije dug svoj izplate.

Neuredovni dio.

Srbija.

Prilikom razrješavanja g. Stevce Mihajlovića od dužnosti predsjedatelja državnog savjeta, blagovolila je Njegova svetlost napisati mu sljedeće pismo:

U Beogradu 19. pros. 1861. god.
Ljubozni gospodine Stevče!

Ima prilika u životu onih, kojima je povierena sudbina naroda, kad moraju da se stave u protivoborstvo sa svojim ličnim osjećanjim i nagnostima. To su teške prilike, kad vladalac, za ljubav interesah višjih, valja da uguši u sebi osjećanja čovjeka i prijatelja i da se riedi čisto po onome, što potrebe državne zahtijevaju.

U takvo položajenje stavljaju danas i mene velike dužnosti, koje spram Srbiji imam. Zahvalan i priznatelj na nepromienljivoj odanosti vašoj prema momu plemenu, i ocienjujući pravedno velike zasluge vaše za današnje stanje u Srbiji, ja se kao vladalac s tugom u srcu ipak moram skloniti, da vas od dužnosti predsjedatelja državnog savjeta razriješim i u stan pokoja stavim.

Nije nužno, nadam se, da vas uvieravam, da me samo izpunjenje velikog zadatka, koji mi je providjenje naložilo, pozvavši me u današnje vrijeme na prestol Srbije, na ovaj teški korak prinudjava. Ja se nadam, i vaš patriotizam i vaša odanost jemstvo su mi zato, da ne samo nećete moći ništa drugo u tome naći, nego da ćete u svako vrijeme gotovi biti učiniti i veće žrtve interesima Srbije i njene službe.

Što se tiče mojih ličnih osjećanja spram vas, ona će ostati svagda nepromienjena. I ako i prestatete biti predsjedatelj državnog savjeta, to vam vrata moja ostaju u svako doba otvorena, i ja ću se radovali kad god imao budem prilike da vam i dalje dadem dokazah o iskrenosti mojih osjećanja.

S ovim ostajem s istinim blagovoljenjem i prijateljstvom vaš

(pod.) M. M. Obrenović.

Turska.

Carigrad, 24. prosinca p. g. O položaju i odnosajima bugarsko-katoličkoga društva pišu „Dzienniku poljskomu“: Još prije Menšikova do-

lazka u Carigrad s ruskim ultimatumom počeo se razvijati pitanje gerčobugarsko i to u Filipopolju, gdje je javno proti Gercima postupao neki profesor bugarski, ruski odgojenac. Bugari mogahu svakako podizati se proti Gercima, jer su ih oni više proganjali, nego Turci, nu moralno stanje naroda bugarskoga jest žalibože na tako nizkom stupnju, da nebi se nitko usudio bio bez izvanjskoga upliva vladati se neprijateljski prema Gercima.

U čitavoj evropejskoj Turskoj, u svakom gradu nalazimo, istina je, Bugarah više manje izobraženih, nu njima je više stalo do svoje koristi, nego do narodnosti i prave prosviete. To su tako zvani Čorbadžije obične vodje stranke narodne, ostali Bugari ljudi su prosti, bez svakog izobraženja, te su neprijaznim okolnostima onako zanemareni, da neimaju niti pojma o prosvieti, kakova se zahtijeva od našeg vremena.

Njihovi svećenici nalaze se s njimi na istom stupnju umijuci jedva čitati i pisati; k tomu još preveć su odvisni od Čorbadžijah, što ih namještvaju. Kod takovoga puka lahko je propagandu činiti, Ruska, koje oči od dobe Petra I. obraćeni su na Tursku, znala je uvijek raditi na svoju korist, dok nije postigla takova upliva u Bugarskoj, da u njoj svatko i najprostiji seljak uvidja jedini svoj spas i jedinog svojeg zaštitnika.

Poslije dovršena rata krimskoga preobrasi se sasvim pitanje narodno u Bugarskoj.

Bugari, dobivši zapovied od ruskoga poslanika, da traže na temelju hatihumaja (zakona o ravnopravnosti narodah i vieroizpovijedanjah) priznanje svoje narodnosti i odcipljenje svojega svećenstva od carigradskoga patrijarhata, zahtijevahu neodvisno svoje svećenstvo.

Turska vlada znajući, da bi mogla konačnim odgovorom prouzročiti huuu, neodgovara na te zahtjeve. Bugari misleći, da su tome krivi gerčki svećenici podigloše se proti biskupima, progoniše ih te ih prisiliše odreći se gerčkoga patrijarhata.

Ovo izvanredno stanje prouzroči svakojake propagande; katolički i protestanski agenti nastoje svim silama oko toga, da omile bugarskome narodu.

Utvori se redakcija novinah „Bilgaria“ a poslije dvogodišnjega njena djelovanja čuju se sa svih stranah glasovi, da nepreostaje Bugarima ništa drugo, nego da se sjedine s crkvom katoličkom, ako turska vlada neprizna i neočituje neodvisnost bugarskoga svećenstva.

Poslije nekoliko mjeseci bio je 30. pros. 1860 sastavljen spis na svetoga oca; nu razgovor nadbiskupa Ilariona s ruskim poslanikom imao je za 24 sata takav upliv, da su opet počeli s najvećom vatrom braniti svoju neodvisnost.

Jedna samo čest ostade vierna prisvojivšim si načelima i to je bio prvi početak unije.

Pod predsjedništvom armensko-katoličkoga biskupa bi odpravljena deputacija u Rim, gdje je bio arhimandrit bugarski J. Sokalski imenovan patrijarhom sjedinjenih Bugarah.

Turskoj vladi išlo je baš u prilog ovo sprijateljjenje s Rimom, jer je u tome uvidjela ograničenje ruskoga upliva.

Na skoro osviestiše se opet Bugari a ono uzhitjenje za jedinstvom prestade sasvim; jer neštede Rusi ni truda ni novcah, a Englezi i Amerikanci kao protestanti rade takodjer neprestano proti tomu sjedinjenju.

Takov je sadašnji položaj katoličkoga bugarskoga društva.

Rumunska.

Bukurešt, 11. (23.) pros. Jučerašnji dan bio je za nas od velike važnosti i bit će valjda

još od veće za našu budućnost. Jučer pročitao predsjednik ministarstva u kući poslanikah sljedeći proglas:

„Rumuni! „Unija“ postade savršenim činom! Narodnost rumunska je utemeljena. Ovaj veliki događaj, želja praotacah naših, što ga jednodušno očitovahu naša zakonotvorna tiela, i koji mi s pravom vatrom prouzročismo, priznan je od visoke porte, kao i od drugih jamčućih vevlastih i uvršten u zapisnike narodah.

Bog otacah naših bijaše na pomoć našoj domovini, bijaše s nama. On je podkriepio naše napore i uveće narod na stazu slavne budućnosti.

Dne 5. i 24. siječnja 1859 izjaviste, Rumuni povierenje svoje zastupnicima naroda, te sjediniste nade svoje u jednom knezu. Izabranik vaš predaje vama danas sjedinjenje Rumunske. Živila Rumunska!“

Poslije toga bio je pročitao drugi knežeski dekret:

„Zastupnici naroda! Rekoh vam u prestolnom govoru prigodom otvorenja sabora, da postade unija činom; danas, pošto ju je visoka porta priznala i druge vevlasti ujamčile i pošto je zakonjena u javnom pravu evropejskom, proglašujem ovu uniju pred licem sve domovine, ujedno vas pozivljem u Bukurešt k sjedinjenju sa zakonotvornom tielom na 24. siječnja buduće godine.

Dotle i s obzirom na to, da se jurve ova dovršava godina, preporučujem Vam uredjenje i osiguranje svih granah javne službe u porazumljenju s mojom vladom.

Javljam Vam, da sam odobrio žudjeni odpust svojih ministrah s tim uvjetom, da obavljaju ministri svoje poslove, dok se ne približi onaj čas, gdje će imenovano biti jedno jedino ministarstvo za sjedinjenu Rumunsku.

Bog blagoslovi djelovanje visokoga sabora i stavio Vas pod svoje okrilje.“

Poslije prečitanja ovih vrlo važnih državnih dokumenatah imadjaše Catardji, najglasovitiji govornik i vodja bojarske stranke u serce dirajući govor, kojim razloži važnost unije nagovarajući na uztrajnu slogu, prieteći svakomu prokletstvom, tkogod bi oko toga nastojao, da uniju poruši.

Muževan njegov govor bio je pozdravljen s obćim uzhitom i oduševljenjem. Svi zastupnici podpisaše stante pede adresu zahvalnosti, koju demokratska stranka na kneza odpravi.

Ova adresa glasi ovako:

„Vaša svetlosti! Rumuni podigoše vas na prestol Moldavske i Vlaške s tom željom, da ih sjedinite. Vaša svetlost proslavi prestol Rumunah. Mi, poslanici jedne česti krasne Rumunije, koja danas zvanično svoje mjesto zauze među vladajućim narodima Evrope, dolazimo očitujući pred prestolom Vašim naše priznanje i štovanje; želeći Vam sreću, molimo boga, da Vas dugo kriepka uzderži na ovom prestolu, koji odsad ne može biti drugčije razrušen van na mrtvim tielima pet milijunah Rumunah.“

Dotim trajaše svečana ova sednica zvonila su sva zvona stolue crkve a vojeuske kapele svih rohu pred dvoranom. Na večer bio je grad osvietljen. — Svi ovdiešnji konsularni agenti pripravljaju kolektivni protest proti ovomu proglasu unije bez odnosnoga fermana i klauzulah, koje saderžaje.

Knez će na ovaj protest po svoj prilici odgovoriti energički.

Polag svega pripravlja se za gospodu diplomate sasvim novo pitanje.

Niemačka.

Iz Lipska. Neima tomu dugo, što su u Kamenici (Chemnitzu) i drugom jednom mjestu dvie matere na berzo jedna za drugom ubile svoju diecu, a ota grozovita viest ogorčila svu Niemačku. Kasnije sazna se, da su one to učinile od nabožna mahništva te što ih izide na vidiele, da se je u Kamenici i okolici zavergla nova shodba imenom „Sveti muževi“, koja u potaji luduje. Otac svetih mužah, jest čizmar, Voigt u Kamenici, koji god. 1855. izumi novu vjeru, kao ogranač sledbe psihografistah. Policija, čim im udje u trag, poče ih proganjati, a praotca Voigta zatvori u ludnicu, gdje i sada siedi; ali oni potajivši se nekoliko godina počimlja opet izlaziti na javu, osobito od Mi-holja prošle godine. Oni idu u Kamenici i okolici u pohode bolestnicima, mole nad njimi, glade ih rukama, kako znadu magnetizari, ili na nje ha-rem polažu ruke. U tom derže se ipak razbora, te tvrde, da nelieže oni bolestnike, već sam bog; najradie svračaju govorom na skoru propast svieta. Uče pako, da neima kaznećega boga, a da je sam bog s njimi u neposrednoj zajednici. Naukom su smutili i zaveli dosta neuka puka, a zbog njihova puka: da su naime bolestnici blasfemni, poginu ono dvoje diece: jer kad je diele od boli plakalo, svetova materi jedan sveti muž, ako hoće da si diele izbavi iz oblasti vražje, neka ga u kriz raz-reže, što ona shilje i učini. Novi naak svoj ču-vaju oni kao tajnu; ali i ono već, što se znade, izdaje sledbenike, da jui je nezdrav mozag. Sve častnike i pravnike, zovu oni „vragovima“, duhov-nike „svetim poluvragovima“. Oni kerše mozaške ženitbene prepovijedi, grozovitu skveranu roda zovu „davel putah svetih mužah“, česa se nederže sa-mo rieču, nego kako se čuje i činom. Oni der-že, da je biblija izmišljotina svetih poluvragovah, te oni da će iz nje iztriebiti što je vražje od zemaljskoga. To su već i kušali na pet knjigah Mojsij-nih, a kako im radnja izpade za rukom, nečuje se daleko, jer im je lisak predrag. Miesna oblast u Kamenici opominjala je narod javno, neka se ču-va svetih muževah, a da-li je što više u to ime naredila, nečuje se.

(Kat. list.)

Berzovjavne i najnovije viesti.

Skadar, 3. siečnja. Černogorci nasernuše na pokrajinu od Sosine. 1500 bašibozakah bilo je raslano, da ih odbiju. Černogorci obseže tako-djer Selce i Karnicu.

Berna, 4. siečnja. O novej godini reče car Napoleon švajcarskomu poslaniku dr. Kernu: Na-dam se, da će se prijašnji odnošaji Francuške prema Švajcarskoj u novej godini ponoviti. Re-cite saveznomu vieću, da je to moja iskrena želja.

Bruselj, 4. siečnja. Damašnje „l'indépen-dance belge“ javlja: Kralj portugalski je bole-stan. Položaj u Lizbani nije povoljan. Privatne vie-sti iz Londona tvrde, da će se teško mir porušiti.

Petrograd, 4. siečnja. Tvrđi se, da je Ruska sav svoj upliv upotrebila, da englezko-a-merikanska razpra mira neporuši i da je priobčila sve viesti, što ih dobí od poslanika u Vašingtonu svim velevladstima.

Književne viesti.

Dne 28. prosinca 1861. održana je ravna-teljiska sednica matice ilirske pod predsjedništvom g. najstarijega odbornika prof. Vjekoslava Babukića i u prisustvu gg. članovah obijuh odbora: Nikole Horvata, Vatroslava Bertića, Petra Zoričića, An-tuna Jakića i Mije Kresića.

1. Čitane su ponude bečkoga artističkoga za-voda Ruffersteina & Röscha, i domaćega umjetnika Julija Hübnah glede zemljovidah, što će se dodati prevodu Campe-ova „odkrića Amerike“. Bečki za-vod ponudi, da će svaki zemljovid napraviti od prilike za 148 fr., a Julio Hübnah obvezuje se, da će sva tri izraditi prema istim zahtjevom za 246 fr. a. v.

I tako bude taj posao dosudjen g. Juliju Hübnu.

2. Otvorene su i čitane ponude ovdašnjih knjigovežah Hinka Peje i A. Schneidera glede va-zanja Kačićevih junačkih pjesamah. Pervi se ponudi, da će preuzeti dieło za 7 fr. a. v. od stotine bro-širanih i koncem šivenih iztisakah; drugi pako preuzima da pod istim uvjeti za 5 fr. 60 novč. a. v., te tako taj posao bude dosudjen g. A. Schnei-

deru, s tom primieľbom, da izštampane tabake od-mah, a tiskarne k sebi prenieti i za vezanje pri-gotavljati imade. Kad pako dieło bude doštampano, svezati će iz razloga štednje dotične glavnice naj-prije 2000 komadah, a ostale 2000 imá pričuvati „in crudo“ dotle, dok se one nerazprodadu.

3. Treći svezak „bosanskoga prijatelja“ već je od podaza vremena dostampan, te se marljivo i veže. Na s razasíľjanjem i razprodajom imalo se je da ove sednice pričekali s toga, što se je pred-biežno imalo riešiti pitanje, da li će odbor, budući godina na izmaku, izvesti već sada zaključak tenjske glavne skupštine glede onih obveznih uteme-liteljah, koji svojih primesakah ne plaćaju. Deržeći odbor da je to izvršiti dužan, bude g. blagajniku naloženo, da za osam danah sastavi imenik takovih članovah, te ga predade novomu knjižaru mati-čnomu (toč. 4.); a ovaj je upućen, da rečenoj gos-podi, dok svojoj dužnosti bar ustanovljenim u spomenutoj glavnoj skupštini diełom nezadovolje, pošiljanje matičinih knjigah obustavi; drugim pako članovom da ih bez odvlake dostavi i s razpro-dajom odmah započne.

4. Potaknuto u odbornoj sednici od 30. stu-denoga velevažno pitanje glede razasíľjanja i raz-prodaje matičinih knjigah, bude na temelju doba-vljenih od muzeuma kraljevstva českoga i drugih inostranih književnih zavodah potankih obavieštib s g. Jakićem na veliko zadovoljstvo odbora, a kako se je nadali i svega občinstva riešeno tako: G. Jakić preuzima za unapredak „razposíľjanje“ ma-tičinih knjigah i zagrebačkim i izvanjskim članovom za 15% nagrade. Stanujući u Zagrebu utemelji-talji dobivali će ih u kuću, izvanjski pako poštom; a gdje pošte neima, tu će se on imati pobrinuti putem svojih poslovnih saveznikah, da i takovi čla-novi knjige uredno i u vrijeme dobivaju. Poštarinu imati će, kao što svuda biva, namiriti dotični čla-novi. Taj postupak uporavit će se odmah kod „bo-sanskoga prijatelja“.

Za „razprodaju“ pako matičinih knjigah do-zvoljena je g. Jakiću obična u sličnih knjigotër-znih poslovih 30% na provizija. Na njegovu prošnju izručiti će mu se i od dosada izišavših matičinih knjigah od svake stanoviti broj iztisakah, te će se putem novihah objaviti, „da se odsada i matičini utemeljitelji i kupci matičinih knjigah jedino na njoga obraćati imadu“.

To isto valja i glede knjigah, što su izišle ili u napredak izići imadu „troškom zaklade za iz-davanje pučkih knjigah“.

Glede onih, kojim se matičine knjige daju za polovicu razprodajne cene, kao što su svake vèrsli djaci, ustanovljeno je, da se takovi kod tajnika matičina najaviti imadu, od koga će za svaki po-jedini slučaj dobiti naputnicu, uz koju zahtievanu knjigu kod g. Jakića podići mogu.

G. Jakić bit će obvezan, svake glavno skup-štine položiti račun o razprodanih i nerazprodanih knjigah; isto tako prijavnicami dokazati, da li je i što je utemeljiteljem razposlao.

5. G. Jakić predlaže, da bi za obodrenje čla-novah matičinih bilo veoma shodno, kad bi se ju-načke Kačićeve pjesme i njim u ime utemeljitelj-stva podarile. To da bi se tim prije učinili moglo, što će matica s nedostatka dovoljne gotovine za-kladi za izdavanje pučkih knjigah u ime toga dieła i onako nieku svotu predplatiti morati, od koje bi se uzeti za utemeljitelje eksemplari odračuneli, a preostatak matici u svoje vrijeme povratiti imao. Ta prilika da se nesmije propustiti navlastito s toga, što će dieło biti veoma jeftino, te će se s jedne strane članovom matičinih ugoditi, a s dru-ge njenoj blagajni posve neznatan trošak prouz-ročiti.

Taj predlog bude jednodušno primljen.

6. Iz obazra što se približava vrijeme, gdje bi se godišnja glavna skupština deržati imala, bude g. blagajnik pozvan, da račune do polovine mie-saca siečnja 1862. sastavi i odboru podnese, koji će tada opredieliti rok za glavnu skupštinu.

U Zagrebu, 31. prosinac 1861.

Ravnateljstvo matice ilirske.

Oglas.

Rudarsko društvo u Petrovoj Gori poklonilo je za spomenik Jelačića bana gvozdoľevne pred-mete u vrednosti do 400 for. a. vr.

Za ovaj veledušni i domoljubni poklon izra-zuje se rečenomu društvu javna najtoplija zahvala. Odbor za spomenik Jelačića bana. U Zagrebu dne 26. prosinca 1861. Br. Neustadter, A. Hudovski. podnirali.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 4. siečnja 1862.

Papiri.

	Svrtačni tečaj u austr. vrl.
5% Kovovnice	67.20
5% Narodnoga zajma	82.05
Narodne banke	750.—
Vierovnoga savoda	180.—

Mienice.

Srebro	139.50
London	140.75
Čarški čekini	6.67

Meteorologička opažanja

na ovdiešnoj kralj. višjoj realki dne 4., 5. i 6. siečnja 1862.

Ura	Barometar va vlna u par. čet.	Barometar va vlna reduc. na 0	Toplo-ta po R.	Neobla-ka	Smier i ja-kost vjetra	Atmo-sferička obočina (džit, snieg ili tuča)	Opazka
7. pr. pd.	327.40	327.45	-1.8	10	0		
2. pd.	326.00	326.07	-0.8	10	J.		
9. u več.	326.50	326.34	-1.9	10	0		2.39
7. pr. pd.	327.00	326.88	-2.8	6	J.		
2. pd.	327.33	327.01	-1.6	10	0		
9. u več.	327.20	326.97	-2.4	10	0		8.18
7. pr. pd.	326.82	326.74	-3.7	10	0		
2. pd.	328.10	327.84		8	0		
9. u več.	330.90	330.80		2	Sz.		4. snieg od 6 sati u jutro do 10 sa-tih u večer, 7 pd. vjet.

Opazka. Kod naoblake znači 0 sasvim vedro a 10 sa-svim oblačno; brojčana jetočina između 0 i 10 razumije se veća ili manja množina oblaakah, razdieliv dieło nebo iznad ob-zorja na 10 jednkih diełah.

U 6. stupcu znače velika pismena smier vjetrovah (Jz = ju-žno-južno-zapadni), a kresjevi jakost vjetra, isto, 0 sasvim tiho a 10 buru, a među ovim ležeći brojevi naznačaju različnu jakost vjetra.

Odgovorni urednik, Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 3863. (11)

3-1

Natiečaj.

Kod poštanskih ekspedicijah imajućih se novo po-dići u miestima Vèrhovini, Petrovom Selu, Zavalju i Korenici u otočkoj regimenti ima se miesto poštanskoga odpravitelja popuniti. Imenovane poštanske ekspedicije imaju se zanimati kako poštanskom službom tako prima-njem, naručivanjem i promicanjem novčanih i inih vrie-dnostnih pošiljakah, nakoliko se mogu s obzirom na njihovu veličinu i težu po jednom glasniku na konju odpravljati, i uzdržavat će poštanske ekspedicije u Vèrhovini, Petrovom Selu i Zavalju svoju poštansku svezu među sobom i s poštanskim uredom u Otočcu jezdio-čkom poštom, koja će medjutim svake nedielje dva puta od Otočca prieko Vèrhovine, Priboja, Petrova Sela u Zavalje i natrag teći, dočim će korenička poštanska ex-pedicija svoju poštansku svezu isto tako uzdržavati jezdiočkom poštom, koja će dva puta u nedielji danah preko Priboja u Petrovo Selo i natrag ići.

Beriva poštanskih odpravnikah u Vèrhovini, Kore-nici i Zavalju ustanovljuju se godišnjom platom od jedne stoline (100) forintih i uredskim paušalom godišnjih doadeset (20) forintih a poštanskog odpravitelja u Pe-trovom Selu godišnjom platom od osamdeset (80) forin-tih i uredskim paušalom od godišnjih doadeset (20) fo-rintih.

Kao naknada za uzdržavanje jezdiočkih poštah obezbiedjuje se poduzetniku podpuna jezdiočka pristojba opredieljena za dotičan put za jednoga konja kod sva-kog jedne aname a polovica iste za natrag.

Uzdržavanje jezdiočkih poštah, koje idu dva puta svake nedielje, među Korenicom i Petrovim Se-lom propustit će se ili poštanskoj ekspediciji u Korenici ili onoj u Petrovom Selu.

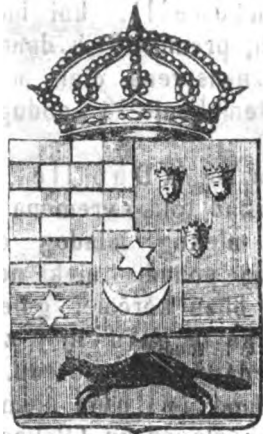
U obziru uzdržavanja jezdiočkih poštah, koje idu svake nedielje dva puta među Otočcem, Vèrhovinom, Petrovim Selom i Zavaljem, priuzdržuje si poštanska direkcija opredieliti, kojemu da se poštanskom uprave-lju u imenovanim miestima i za koje komade puta ovo promicanje ima propustiti.

Natiecatelji za jednu ili drugu ovih uz sklopljenje ugovora i položenje kaucije od 200 for. u gotovu i u 5%nim deržavnim obligacijama podieliti imajućih se poštanskih službah imaju svoje valjano biljegovane molbe-nice pod dokumentovanim izkazom svoje dobe, dosada-njega zanimanja, razmierah svoje imovine i dobra po-našanja unutar 4 nedielje danah kod ovoga ureda pod-nieti i u njima također navesti, da li bi i za koji komad puta preuzeli i službu poštanskog promicanja.

U Zagrebu dne 31. prosinca 1861.

C. k. ravnateljstvo poštah za Hèrvatsku i Slavoniju.

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglaš opredjeljena je površina: 7 kr. a. vr. od linije na jedan put, a 14 kr. a. vr. na 3 puta. — Erarska pristojba za svaki oglaš iznosi 30 novč. a. vr. i to toliko putah, koliko se putah isti uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u sriedu 8. siečnja 1862.

Broj 5.

NARODNE NOVINE.

koje će ostati i nadalje službene, buduć da je dosadanji ugovor produžen, izlazit će od nove godine kao i dosada svaki dan izuzamši nedjelje i praznike.

Uredništvo nastojat će oko toga, pribavivši si niekoje književne domoljubne sile u različitim miestima trojedne kraljevine, kao i u niekim drugim zemljama austrijske države, da priobćivanjem najnovijih političkih, domaćih i književnih viestih po mogućnosti zadovolji štovanomu obćinstvu.

Narodne Novine služit će osobito kao dosad, tako i u buduć, vierno interesima slavjanskih pokrajina, u čem će sigurno, kao što se čvrsto nadamo, ugoditi većoj strani štovanih čitateljah.

Narodne Novine imat će tim veće važnosti i zanimivosti, jer će biti jedini službeni list u kraljevinama Hrvatskoj i Slavoniji, te će sve zakone, naredbe, odluke i službene oglase najpričim putem priobćivati.

Na ovu okolnost činimo osobito pozorne gg. častnike, odvjetnike i ostale zvaničnike.

Ciena će im biti ona ista, koja im i dosada bijaše.

Uredništvo Narodnih Novinah.

Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. 20 novč. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. 30 novč.

Za oglaš opredjeljena je uvrstbina: 7 novč. a. vr. od linije za jedan put, a 14 novč. a. vr. za tri puta — Erarska pristojba za svaki oglaš iznosi 30 novč. a. vr. i to toliko putah, koliko se putah isti uvrsti.

Ujedno umoljavaju se sva ona gg., koja duguju za koi tečaj, da što prije dug svoj izplate.

Administracija Narodnih Novinah.

Neuredovni dio.

Trojedna kraljevina.

Zagreb. Stiže nam radostna viest, da je slavni hrvatski pjesnik, gosp. Ivan TERNŠKI, satnik kod upraviteljstva u Krajini, premješćen od srbosko-banatske pukovnije u slunjsku, i da će se do skora u Karlovac preseliti.

Čim dobi karlovačka pravoslavna obćina zvanični glas o smrti svojega patrijarha Josipa, odmah oglašise smert blaženoga pokojnika zvonovi tužnim glasom, a u prošlu nedjelju bi po naredbi visokoga konsultorija poslie svete službe u ovdješnjoj pravoslavnoj cćrkvu svetog Nikole obdržavan parastos. Ovoj svečanosti prisustvovali gosp. general Čivić Rorski i ostala gospoda častnici, tako isto i sva gospoda ovdješnjeg sl. magistrata i ostali činovnici učastvovali tužnoj ovoj svetkovini.

Po parastosu je govorio vojnički paroh, gosp. Marko Opačić, svetkovini shodnu besiedu, pozivajući narod, da sebe i cćrkvu toplom molitvom Bogu preporučiti, i da iz dubljine uciviljenog sćrdca vapije: „Bog blaženog pokojnika dušu primio! Viečna mu pamet a lahka mu černa zemljica bila!“

Državni tajnik sv. oca kardinal Antonelli prijavio je prieko bečke nunciatore uzoritomu gosp. stožerniku i nadbiskupu zagrebačkomu Jurju Haujliku, da je sv. otac najvećim zadovoljstvom primio posljednju poslanicu Nj. uzoritosti, i vidi u njoj novi dokaz privrženosti i odanosti prema svojoj

osobi. — Osobito ganulo je sv. oca, što Nj. uzoritost, pozivajući i opominjući svoje stado na dobrovoljno prineske za ohćenitoga cćrkvenoga glavara, svakomu liepom primierom prednjači. Ove posljednje odnosi se na 10.000 franakah, što ih je uzoriti gosp. nadbiskup zagrebački prigodom rasposlane svoje pastirske poslanice na korist papinske blagajne poklonio od one svete, koju je Nj. uzoritost izplatila u ime papinskoga zajma. Na kraju uvierava tajnik u ime sv. oca, da njegova svetost tako uzoritomu kardinalu i nadbiskupu, kao i svim viernim njegove nadbiskupije iz svega sćrdca podjeljuje apostolski blagoslov. (Kat. list)

Gospodična Ljudmila Zadrobnikova, prispjela je jurve u Zagreb, nadamo se da će nas opet kojim koncertom obradovati.

U Sisku, 2. siečnja (Gl.) Hlilim da vam na kratko prijavim za sve Sisćano radostnu viest, da je most preko Kupe neumornim nastojanjem poduzetnika g. Guida Pongraca veletěra u Zagrebu od 31. pros. p. g. već gotov. G. Pongrac pokaza time opet da što rećo neporeće, on bo je viera dao, da će most dogotoviti do mladoga lěta i evo vierom krenuo nije. Most je liep i visok a za malo samo užji od karlovačkoga. Kolika sada radost po svem Sisku vlada netreba da vam kažem, ta se Sisćani već podobro naćekali, da jih jednom združi toli žudno oćekani most. G. Pongrac davati će u slavu, što se kobni taj most srećno dogotovi, u sriedu 8. o. m. sjajan ples; u tu svěrh opredielio je iz svog džepa 1000 for. a sa 100 butiljah šampanjca častiti će svoje goste.

Poznato će vam biti, da se je gosp. Pongrac s dvojicom ovdješnjih tergovaca okladio bio, da

će do konca prosinca most gotov biti, a oklada bila je ta, da ako most nebude do te dobe gotov, da on ima platiti 10.000 for., akoli pak most 31. pros. gotov stajao bude, da onda on 500 for. primi i ima. Čujem, da je otu svotu već dobio, nu da ju kani siromakom ovdješnjim pokloniti.

Turska.

Katol. list donosi sljedeći zanimivi dopis:

Iz Bosne. (Iz privatnoga pisma). Dogodilo se skoro u nas, zašto sam prije sam iz narodnih pjesamah znao. — Pojavi se naklonost sćrdacah među dvoje mladih komšijah: kćršćanskim momkom i turskom dievojkom. Posljednja je ujedno oćitovala želju i pripravnost primiti sv. kćrst. Dara božjega! al' tko će i pomisliti, da će im se take plemenite želje izpuniti? Ta već je u pogibelji života, na koga bi i sama sumnja o takom čemu pala. To su oni dobro znali, te još bolje krili, što su mislili. Nu zaklela se zemlja raju, da se na njoj svaka znaју. Tako se i o tom ovdie ondie po koješta govorkati počelo. — Opašiv to oni dogovore se, i — nestane ih. Sad se čuje, da su srećno stigli u Dalmaciju; a jeda zar ovdie zastićeni budu te se vratiti nemoradnu?

Nego u zao čas ubrzdise u to roditelji kćršćanske strane; jer je otac Šimin — ime ukavšega s turkinjom mladića — slabi starac, zajedno s drugim sinom nejakćim još dietetom već na trećem miestu u apsu. — Odmeh oni dan, kad se za taj bićg ćulo, baciše oca u Kreševu u gvozdje, odanle potlie odvedoše u Fojnicu k mudiru (okružnom predstojniku), a odanle spremiše u Sarajevo, gdje je već tako obolielo diete, da će mućno i živo ostati. — Nećujem, da im je već i sudjeno, a kamo-li šta presudjeno, a dva su se već sversila mieseca, od kako ih vucaју. Valjda dotićnici prebiraju paragrafe posljednjega parićkoga kongresa, u kom je ćini mi se niešto o takih slućajih govoreno i ugovoreno.

Presvićeli g. Sebastian Franković, francićkan Dubrovćanin, sad posvećeni Frankov sionski i ovdie namiestnik apostolski, nadvlado je već niekako tegobe, s kojih sve lieto nemogaše amo, te je sada među svojim stadom. Nastanio se je u Gućoj Gorii.

Turci će nam opet na vojsku. Velim opet, jer su se svi ne malo poizvraćali bili. Sad im je toliko mērće ići, koliko je nehornije nego lietos, i jer znaју, kakvi ih jadi ćekaju. Naši neće uteći komoram. A pogovara se da će i šito opet valjat davati. S toga je obća smetnja i strah. Bože bolje, bērće bolje! bar s novom godinom, kojoj smo ko i ona nam na vratima.

Talijanska.

Govor, koi je sveti otac dne 27. pros. p. g. upravio na oficire papinske vojske, glasi:

„Kad Vas okolo sebe vidim, mislim na Davida, kojega je takodjer njegov sin opljaćkao i izdao. Žertva licumierne, laćljive i neiskrene politike, ugleda i on na svoju utiehu hrabrih mućevah pohitivših k njemu, koji ga zapitaše: „Kuda hoćeš da idemo?“ Kao David kažem Vam: „Ćas nije jošte prispeo.“ No kao što je poginuo Absalon, oholu glavu obiesivši o grane dćrveta, isto tako unićiti će se pokusi bezboćtva i licumierstva i mi svikolici vratiti ćemo se u otete nam pokrajine. One pripadaju sasvim i nerazdieljivo svetoj stolici, i nikada neću ustupiti ništa od njih, jerbo mi nije dozvoljeno iz rukah dati posiedstvo cćrkve, zalog namiestnika Isukćrstova. Ja Vam velju pouzdano, mi ćemo se vratiti u one provincije. I ako sam toga nedomćivim, doćivit će onaj, koi će sa-

mnogi siesti na ovu stolicu; jer Simon umire, no Petar neprestaje nikada."

Don Juan de Bourbon upravo je na kralja Viktora Emanuela pismo datovano iz Londona od 24. listopada pr. g. sada obnarodovano po turinjskom listu „Les Nationalités“, u kojem se odriče na sva svoja eventualna prava na krunu obijuh Sicilijah i na ma ikoje druge strane Italije na korist novoga kralja Italije i kao Španjolac protestuje proti svim činima sadanje španjolske vlade, koji bi iole onamo težili, da podkopaju bratinska čuvstva obijuh narodnostih.

Slavenske vesti.

Na novu godinu otidoše in corpore Jugoslaveni u Pragu stanujući k dru. Ladislavu Riegeru, da mu čestitaju. U deputaciji, što je imala predstaviti ovoga ljubimca českoga naroda, bili su zastupani Hrvati, Slavonci, Srblji, Bugari i Stovenci. Jugoslavenski pjesnik Ognjančić pozdravi Riegera, kao prvoga branitelja naroda českoga kratkim, valrenim govorom uvjeravajuć ga, da je slava njegova doprla i do jugoslavenskih krajeva. Po dokončanom govoru zaori gromovito „živio!“

G. 1862. izlaziće sljedeće česko-slavenske političke novine: U Českoj: „Čas“, „Hlas“, „Narodni listy“, „Obecné listy“, „Pozor“, „Pražské noviny“, „Pražský posel“. U Moravskoj: „Moravan“, „Moravské noviny“. U Slezskoj: „Besednik Opavský“. U Ugarskoj: „Pešt-Budimske Vedomosti“. Cerkveno-hdgoslovna časopisa ima četiri: „Časopis katoličkého duhovenstva“, i „Blahověst“ u Pragu, „Hlas“ u Bernu i „Cyrill a Method“ u Ugarskoj. Osim toga izlaziće časopisi protestanski u Pragu: „Hlasy ze Siona“ a „Hus“.

Znanstveni, pedagogički i obštrnički časopisi: „Archaeologické památky“, „Časopis českého Museum“, „Hospodářské noviny“, „Lékařský časopis“, „Listy pro průmysl, hospodářství a živnost“, „Peštoun Moravský“, „Pokrok hospodářský“, „Právník“, „Přítel školy a literatury“, „Škola a život“, „Školník“, „Živa“.

Zabavni časopisi: „Boleslavan“, „Dalibor“, „Hvězda Olomúcka“, „Lada“, „Lumír“, „Obrazy života“, „Posel od Mže“, „Pontník od Otavy“, „Sokol“, „Šumavan“.

Humorističko-satirički: „Humoristické Listy“, i „Brejle“.

Svega skupa izlaziće dakle četrdeset i osam časopisih u českoslavenskom jeziku. U Americi izlazi „Slavija“ a u Švajcarskoj „Čeh“.

Siskrenim veseljem javljamo, da će susiedna naša braća Slovenci ustrojiti narodne čitaonice u Gorici i Cielovcu, da uzmognu lojalnim ovim putem domaću svoju književnost sve većma podizati i razširivati!

Ove mile vesti jamče nam, da će čim prije oživotvoriti narodnu ravnopravnost i svatko nada se da će se visoka vlada osviedočiti o pravednosti narodnih ovih težnjah, koje mogu biti u svoje doba znatnom podporom austrijske države.

— Pražki „Čas“ izlazi svaki večer na pol tabaka. On brani ustav od 26. veljače. „Čas“ izražuje se veoma oštro proti zastupnicima českoga naroda i proti njihovim izbornicima; njihovo djelovanje, kao što on misli, nemože imin plodomurodit, nego absolutizmom ili revolucijom.

Program, što ga ovaj centralistički česki časopis donese, napisao dr. Pinkas u njemačkom jeziku a učrednik Svátek ga preveo.

Smiesice.

— U Solnogradu bijaše ovih danah javna razprava o razbojnom umoru. Oblučeni, čizmar iz Češke, ubi svojega zemljaka, koji je pristidivši si 105 for. odputovao k svojoj ženi. Ubojica, koji ga je pratio razlavi ga na putu sa životom.

— U Petrinji bio je pogubljen desetnik Mate Darger sa dva prostaka J. Zebićem i S. Slavničem. Ova tri bila su osudjena zbog razbojne navale, uslied koje dopadne kercmarica Kata Gavrilovičeva sedam pogibelnih ubodah nožem.

— U Roveredu bio je osudjen nieki seljak zbog ubojstva na smert. On je ubio niekog seljaka na polju, dočim su njegova braća s one strane rieke najdila. Kada opaziše pogibelj, u kojoj se nalazi njihov brat, hlijahu, da mu na pomoć priskoče; nu kada se je jedan od njih plivajuć na drugu stranu obali približio, probode ubojica i njega veoma opasno.

— Vitez Antonelli, koji ima o tipografiji velikih zaslugah, preminuo ovih danah. On je izdao najznamenitija znanstvena diela a sva Italija zahvaljuje mu utemeljenje i podupiranje mnogih tiskarnicah.

— Poznani razbojnik Dupille, kojega je francuzka policija uzalud toliko vremena tražila uhvaćen je razboritošću niekog mladog diečaka. Ovaj diečak opazi, da pohadja nieki nepoznati čoviek malenu kolibicu blizu kercme, gdje je on služio; jednom ga dočeka te ga u njoj zatvori i otidje, da stvar javi redarstvenomu uredu.

— U Praskoj ima osim njemačke još tri druge narodnosti, slavensku (Poljaci, Kašubi, Moravci, Česi i lužički Srblji) litvansku i francuzku.

Stanovništvo poljsko najvažnije je među njima, brojeći do 2,065 970 dušah. Slavenah u obće ima ondje 2,293.796. Litvanci su potomci pražiteljah onih pokrajina, te ih ima još do 151.277 dušah.

— U čitavoj austrijskoj državi ima po prilici 60 milijunah komadah peradi a jajah, što ih ova perad svake godine leže do 2400 milijunah. Od ove svote treba Beč sam 50 do 60 milijunah. Vërlo mnogo jajah izvaza se i iz Austrije u inostrane zemlje, osobito mieseca prosinca i siečnja. Da se na putu nepokvare namaču ih obično u vodeno staklo, čim se načinja na njima niekaka korica...

— Glasnoša donosi sljedeće vesti:

Dne 23. p. m. otidlo je u Zagreb uslied poziva kr. žup. suda zagrebačkoga 12 buntovnikah iz kotara ozaljskoga, koji su se, kako jur javismo radi plaćanja desetine poglavarstvu suprotstavili bili; među njimi je i bivši obštrnički bilježnik Bauer, koji je rečenoj buni i neredu najviše doprineo bio; svi ovi su u Zagrebu uapšeni; drugi dan t. j. dne 24. p. m. na sam badnji dan pošlo je c. k. oružništvo za rukom, glasovitoga Filipaša staroga u jednom jarku ležećega uhvatiti; isti se je dugo branio, a sin mu hjede iz puške pucati, nu obustao je, bojeći se, da nebi tom prigodom na miesto oružane momčadi otca si ubio. Otca odvedoše pod stražom u Zagreb, a sin je pobjegao, niti mu je do danas još traga.

Dne 1. o. m., dakle na samo novo lieto zavadilo se idući iz svetičke crkve od svete mise dva mlada seljaka, jedan od 27 god., oženjen, otac jednoga dieteta, izvanredno jak i dobro ugojen, a drugi od 18 god. malena i neznanca stasa i to u prisutju velike množine ljudih. Stariji je mladjega rukom po obrazu udario, na što ovaj veoma razjaren pograbi za tersje pripravljen kolac te ga udari samo jedanput po glavi, nu tako silno, da se je ovaj odmah srušio, i za tri sata preminuo. Ubojica je jur u zatvoru, a kod paranja trupla ubitoga pronajdjena bi riedka ozleda; i to na desnoj strani glave dvie pukotine zatiluje, stranične i sliepe kosti, kroz i kroz prodiruće, ovim na suprot na lievoj strani glave druga isto tako velika i znatna pukotina kostih, koje su neobično debele bile, nadalje uslied zdermanja mozđjanah i razterganja mnogih žilah-dovodnicah proiteklo je do 9 lotovah černe guste kervi, koja je dakako možđjane ošteto pritisnula i tako u kratko vrijeme smert prouzročila, koju niekakova liečnička pomoć prepriječiti nebi bila mogla.

U selu Lukovomdolu, pol sata od Severina, pokazale su se takodjer ljudske boginje, nu do sada još nitko uslied te pošasti nije umro.

Bërzojavne i najnovije vesti.

Verona, 4. siečnja. Jučer je razorenje obasne baterije s tvërdine Vratislav sa sjajnim uspiehom preduzeto bilo. Danas će Nj. veličanstvo na Martovu polju prisutstvovati velikoj manuvri, kod koje će učestvovati čete od Verone i okolice. Poslie manuvre, okolo 2 sata popodne, posietit će Nj. veličanstvo više gradjanskih i vojničkih zavodah, i u 8 satih u večer odputovati u Mletke, da oba praznika tamo provede. Dne 7. t. m. opet će Nj. veličanstvo doći u Veronu, da nastavi inšpekciju. Kamogod je Nj. veličanstvo tečajem dana na svojim izlietima prispiele, nagernu narod, kako varošani tako seljaci, da smierno pozdrave Nj. veličanstvo.

Turin, 3. siečnja (prieko Pariza.) Jučer bila je skupština komorske većine. Ricasoli razloži teškoće, koje su proti popunjenju ministarstva, i misli, da sadanji kabinet zadovoljuje potrebo-

ma države. Više deputiracah podpiru ministarstvo. Odluka nije učinjena.

Turin, 4. siečnja. Komora otvorila je jučer svoje siednice. Predsjednik komore, Ratazzi, izviešćuje o dočeku parlamentske deputacije, koja je kralju otidla čestitat na dan nove godine. Kralje, vele, primietio, da goji uzdanje, da će sloga među komorom i narodom vazda ostati što čvršće u krieposti. Ako se prošaste godine nisu iz uzrokah — svima poznatih — mogli učiniti veliki napredci u narodnoj stvari, želi što userdnije i nada se, da će nova godina prijaznija biti.

Bruselj, 4. siečnja. Današnji broj lista „Independance belge“ javlja: Kralj portugalski boluje, položaj u Lizboni veoma je žalostan.

Privatni dopisi iz Londona glase za mir prijazno. London, 4. siečnja. „Daily News“ nalaze da su vesti iz Amerike veoma mirovne.

Lizbona, 3. siečnja. Predložen je zakon, koji princeze proglašuje sposobnima za prestol. U slučaju smerti kraljeve postao bi Dom Fernando vladocem. Vlada mir.

Priposlano.

J. H. Zagreb. Gospički dopisnik od 31. prosinca minule godine daje mi povoda, da i ja koju proshorim o prodavanju hërvatskih knjigah u pomanjih miestih naše domovine.

Punim pravom tuži se anonimni dopisnik iz Gospića na nehajstvo naših knjigarnah u razprodaji narodnih knjigah, dapače morao bi ih još gore osuditi, jer ni' nemare zato, da si nabave hërvatskih knjigah, u raznih gradovih naše prostrane domovine tiskanih, ni' neuzmu si baš niekva truda, da ih razprodaju. S toga sgadja se, da se u ovo doba narodnog pokreta i preobraženja vërlo malen broj narodnih knjigah razprodaje u razmierju s absolutističnim vremenom Bahovacah. Tko je tomu kriv? Naši zagrebački knjigari, koji uz velike postotke u tergovačkom obziru bagateliziraju domaće umne i tiskarske proizvode! Nikomu nelete pećeni golubi u zube.

To zato napomenuh, akoprem je ta mana ne samo svim našim književnikom i izdavateljem poznata, nego i istim nabavljacem narodnih knjigah, da se ti neuredni odnošaji jednom arede, i da se poprimum shodne miere, kakove obstoje kod naših narodah.

Nastaje pitanje: „Kako da se urede ta obstojeateljstva?“ Na to odgovoram: To će znati najbolje naši ovdiešnji knjigari, koji iz svih silah tako razprostrieše njemačke časopise, da su nam već, nalik obćemu potopu, poplavili ciela naša domovina. Ako mi možda koi vriedni čitatelj nevieruje, neka se potruži malo pred naše zagrebačke knjigarnaroečito svaki osmi dan u miesecu, pa će vidieti, kakvim teretom njemačkih časopisah naložavani naši zagrebački commis voyageurs ostavljaju svoje dućane — da razšire njemačku kulturu! Napominjem još i to, da ih niekada nisam vidio raznašati ili nudjati na kupnju hërvatskih knjigah, dapače iz osviedočenja tvërdim, da nisu ni kadri prodavati hërvatskih knjigah! Kako da prodavajuć hvale knjige, kojih ni čitati neumiju?

Tako stoje stvari kod onih knjigah, koje se tiskaju u miestu. Kako dakle možemo se nadati da dobijemo posredstvom naših knjigarah one knjige, koje su tiskane u Slavoniji, naročito pako u Dalmaciji?

Budući da ovake izjave već iz više miestah naše domovine čujem, to obraćam pozornost gospodina tiskara i knjigara A. Jakića osobito na tu okolnost, te mu svetujem, da nastoji svoju knjigarnu tako urediti, da će s jedne strane bit' moguće dobiti sve hërvatske knjige u trojednoj kraljevini tiskane u njegovoj tiskarni, nenaručujući ih posebice, s druge pako strane stupivši u savez s pribavljenimi agenti, da izišavše bërzim načinom razprodaje.

Gospodina pako gospičkog dopisnika umoljavam da bi izvolio ili svoje ime putem novinah oglasiti, ili pako ime kojeg drugog gospodina, da naši književnici i izdavatelji narodnih knjigah znadu, komu da pošalju izišavše knjige, dok ovi odnošaji definitivno uređeni nebudu.

Isto tako bi mogli učiniti i drugi rodoljubi u ostalih nanih miestih naše domovine. Kad se radi o dignutju narodnog izobraženja, treba ukupnimi silami nastojati, da se postigne sveobća svërha. Prosvieta je najsigurnije sredstvo za postignutje političke znamenitosti svakog naroda.

Kritika.

Vinjage od Mirka Bogovića. U Zagrebu 1861, str. 72.

Dobivši u ruke tu malu, ali ukusnu knjižicu, osjetljamo, da iskreno rekne, od prilike ono, što čuvstvujemo, kada se sastanemo s kojim milim prijateljem, koga odavna vidjeli nismo. Ima tomu već poduze vreme, što smo se s većinom naših starijih pisaca, a među njimi i pjesnikom „Vinjagah“ posljednji put sreli na polju književne, njim obične, a nam omiljene radnje; a od to doba čestje i nehotice pomišljamo, da su nam se iznevierili; naše ih oči uzalud svuda sgledahu, naša sirdca željkovahu. Rada bijaše dosta; a prvi radini kao da su nam se predugo zaplاندovali. Tako pomišljamo velju; nu nebijaše tu plاندovanja; ozbiljna vremena odazvale k ozbiljnijemu poslu. Dok viećnice sberile, vtle obudovjele; misli i sirdca za drugim se ponela. Viećnice umukale, i sad tko je za pievanja opet svoju tihano doziava: „Vini mi se na gudalo vilu!“ — Daj bože, te pievanju, mira zanimanju, doba i zbilja došlo te skoro neminulo!

„Vinjage“ nas tim ugodnije zatekoše, što nam pjesnik, skinuv ozbiljni i uznositi koturn zapieva evo opet jednom *leviore plectro*; pokušav pri tom svoje cienjene sile u novoj, dosada od njega, koliko ja znam, neobdijelavanoj struci pjesmene umjetnosti. Imadosmo od njega dojako više liepih političkih i ljubeznih pjesamah, živih dokazah, da umije zaigrati i na davor-lyri Tyrtaeovoj i prebirati na sitnih čeznućih žicah dieve Eolkinje. Ali iz ove evenke „Vinjagah“ vire mu dvie spojene sile, dva nerazstavna življa: nestašno diete Eros i razblažen otac Lijaeo; po kojih mi u „Vinjagah“ upoznasmo s mjesta staru znanicu, nestašnu muzu Anakreonovu. Budući ona ujedno i ljubimica moja, pobojah se, da joj se uobi koje zlo dogodilo; da ju nebi s poveršna suda gdje ružno primili, i požurih se, da ju oglasim i svet s njom sprijateljim. Valja mi dakle prije svega progovoriti o njenom pravom značaju. Vidim već onoga, namergodjena zelena lica, blidih usnah, šakalova pogleda, gdje se je deržec u subih rukuh knjigu na nju okesio te veli: *to je muza Epikurova*. A ja velim da nije. Muze Epikurove neima, već su meni znani *Epicuri de grege porci*. Jami to iz rukuh; nije za tebe. O nutarnjoj vrijednosti „Vinjagah“ neide sud ni tebe, kupusni lonče, ni druge misanthrope, a još manje misogyne, askete, penzionirane griešnike, iztrošene perolize, homoeopathe i vodopije; već ljude, koji još mogu i umiju živjeti. — Znaš li što se hoće, da tko onako pievati može? Hoće se duh vedar, sirdce čisto, savjest popravna, volja dobra, tlelo zdravo: — mens sana in corpore sano; a to isto i od onoga, komu da se pjesma dopadne. Nepieva su tud lokanje i pogana putenost, već ti, dobri čovječe, o žiru senjaš. Zar misliš, da Anakreon nije mogao zapievati nego pijan, ili bludom omamljen? Neznaš li, da je Horacio, takodjer umen pievalac vina i ljubavi, bio čovjek krasne duha i preugladjena ukosa? Za Anakreona svjedoče nam izrikom stari, da je bio kraj svega pievanja o vinu i ljubavi čovjek *so-kraličke* umierenosti. A naš Mirko? *Slab sam vinopija*, sam o sebi veli, i svi mu vierujemo; a da ga se posve neodriče, pravo imade, pjesnik je:

Nulla placere diu nec vivere carmina possunt

Quae scribuntur aquae polioribus

veli se od šale, — a šala pola istine.

Što je dakle karakter te muze Anakreonove? Jest *prava čoviečnost*; niti čista putenost, niti čista duševnost, nego *jedno oplemenjeno drugim*; jest onaj dar riedkih sretnih naravih, koje umiju ne samo *dobro* nego i *liepo* živjeti — καλῶς εἶναι; jest ona praktična filozofija života, što no jastari izraziše veleumno i krasno u dvie riečice: εὐχαιρὸν καὶ ἡμετέριον (imati, a nebiti imanim), t. j. htjeti i smjeti uživati sve ono, što dragi bog neprestano deje — *munera praesentis horae*.

O blagom suncu takova života zarodiše se i ove „Vinjage“. Postanak im pripovieda sam pjesnik u svom predgovoru. Stara naša gostoljubivost i u nje krilo onaj veseli život, plod blažene bezbriznosti, neimajući ništa obćega niti s pustim marvinskim užitkom, niti sa suhoparnostju diplomatskih i polidiplomatskih dinera; bijaše zemljištem, iz koga niknu ovaj zdravi, liepi ters sa svojih petdeset grozdovah. — Takvi pjesnici i takova pjesma uvijek nam je dobro došla; kamo sreće, da

bi se s njom mogla povratiti i stara ljubav, staro bratstvo, stari naš nepokvareni život.

Opravdav tako pjesmu s nove žice, valja mi još reći, kako je izpievana. *Duh* joj je duh triezna materijalnoga užitka, posvetjena primiesajem najplemenitije duševnosti, izražene u najsjetijih čuvstvih sirdca: *ljubavi* naime *prama domovini, narodu, slobodi*. Tudi se nepije, da se pije, niti se ljubi, da se ljubi; vino nije vino, nego je *naše* vino; ljubav je ljubav onoga, što je *naše*; vino grije sirdca za sve ono, što je *naše*, i osim toga plemenito i čestito:

„Gdi se ljubi, pieva, pije
I gdi sirdce za rod bije.“

Zvuk žicam jest onaj umiljati, blagi, nenadahti, titrajući se, šaljivi zvuk lyre Anakreonove. U tom ga je pjesnik sretno dohvatio. Jedino gdi se obara na dušmane domovine, tu prelazi u strogi ozbiljni ton Tyrtaeove muze.

Što se tiče tehnike: verz mu je tekuć, srok naravan, jezik pravilan. Osobito su liepe kitice 30., 31., 37., 39., krasne su zdravice od 42. do konca.

O malu se više nemože reći. Svēršujuć ovu svoju razsudu, preporučujemo dielce svim ljudem u istinu *dobre volje*, a imenito kućegazdam, da vieštačkim svojim obelom zabilježe one kitice, koji bi se u veselih družtvih i pievati mogle, a domaćim glasbenikom, da im se pobrinu za napiev.

J. J.

C. kr. centralni odbor za pošiljanje na londonsku izlogu god. 1862. zaključio je izdati dielo, koje ima austrijski oddiel izloge navedenjem svega onoga avažit i razjasnit, što se samim gledanjem predmetah nemože shvatit.

Knjiga, u c. k. dvorskoj i državnoj tiskarni štampana, jednostavno no ukusno priredjena, izdat će se već kod početka izloge dne 1. svibnja 1862 ujedno u niemackom, englezkom i francuzkom jeziku, no izaći će u posebnim svezima i moći će se dobiti kako kod same izloge, tako u knjigotertvu. Bit će za ukupne članove razsude svih narodah, koji će ju bezplatno dobiti, neizopačoniim temeljem njihova razsudjivanja a za izviestitelje dnevnihak dobrodošlim ravnalom.

Sadržaj bit će razdieljen u dvie strane: 1. u obću stranu, a 2. u navlastito opisujući katalog.

Bezplatno primat će se u katalog: ime i firma, prebivalište, odlikovanja stečena kod prijašnjih izlogah, miesto samostalnih skladištah ili opravničtvah, imenovanje, broj i kratka karakteristika izloženih članakah, miesto, gdje se predlog u izložbenoj sgradi nalazi, ime i adresa punomoćnika, uputa na slučajnu expoziciju izložitelja u drugim klasama.

Za platu, i dakle kao što se samo po sebi razumieva, primat će se u obće sve ono, što se samom izložitelju učini shodnim za uveličenje svojega poslovnoga rukovanja.

Ciena za primanje takovih podatakah, no kojih tekstovanje podloženo je vazda mienjenju redakcije, sliedeće je: Kod zajamčenoga izdanja od 7000 istisakah za 10 redakah i manje 5 forintih, a svaki dalji redak 50 novč. Prevod na englezki i francuzki jezik učinit će se na trošak centralnog odbora i sadržan je u rečenoj cieni.

Ugovori za uvrštenje: Kod zajamčenog izdanja od 7000 exemplarah za cielu stranu 50 f., za polovicu strane 25 for. a za četvrt strane 12 for. 50 novč.

Perva i posljednja strana obvoja polag posebne nagode.

Prevod ovih uvrštenjah u englezki i francuzki jezik sadržan je na navedenoj cieni.

Pripadajući iznosak lahko se može pronaci, budući da popreko šest riečih iznosi jedan razpolovljen redak.

Bližu obaviest podieljuje na zahtievanje tajnik tergovacke komore g. J. F. Dividè. Priobćivanja za katalog imaju se najdulje do 15. siečnja a uvrštenja do 15. veljače poslati.

Meteorologička opažanja

na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 7. siečnja 1862.

U r a	Barometar va višina u par. čert.	Barometar va višina reduc. na 0	Toplo- ta po R.°	Napla- ta	Smier i ja- kost vjetra	Atmo- sferička oborina (džd, snieg ili tuća)	Opazka
7. pr. pd.	331.44	333.84	-8.0	3	Sz		
2. pol. „	334.68	334.47	-5.9	0	Z		
9. u več.	336.42	336.22	-8.2	0	O		

Danas u 7 sati temperatura -15.5° R.

Opazka. Kod naoblake znači 0 sasvim vedro a 10 sasvim oblačno; brojevima ležećim između 0 i 10 razamije se veća ili manja mnoština oblaka, razdieliv cielo nebo isnad obzorja na 10 jednakih dielah.

U 6. stupcu znače velika pismena smier vjetrovah (Jz = južno-istočno-zapadni), a brojevi jakost vjetra, isto, 0 sasvim tiho a 10 buru, a među ovim ležećim brojevi naznačuju različnu jakost vjetra.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 7. siečnja 1862.

Papiri.	Svēršitel tečaj u austr. vrod.
5% Kovovnice	87.30
5% Narodnoga zajma	81.90
Narodne banke	751.—
Vierovnoga savoda	179.30
Mienice.	
Srebro	139.50
London	140.90
Čarski cekini	6.68

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 16.

3—2

Oglas.

Naknadno k ovouredskom oglasu od 10. prosinca 1861, br. 6532., stavlja se do obćeg znanja, da su popisi momakah, podvrženih vojenoj dužnosti iz proklica-nih prvih pet dobnih razredah t. j. rođenih u godinama 1841., 1840., 1839., 1838. i 1837. u svērhu podnašanja reklamacijah dozvoljenih §. 30. sl. a), b) i c) privremene uredske poduke o izvedenju naredba o dopunjivanju vojske od 29. rujna 1858 izloženi svakomu za uvi-djenje i reklamaciju u viećnici ovdašnje varoške kuće u vremenu od 4. do uključivo 14. siečnja 1862.

Ova reklamacija može se učiniti nesamo zbog kri-va, već i zbog neučinjenoga upisanja momakah, podvr-ženih vojenoj dužnosti i može se upotriebiti i u obziru na protu-pravilno oslobodjenje, ako bi se opazilo, i ista se može učinit tako po samim momcima, podvrženim vojenoj dužnosti, kao i po roditeljima, tutorima i bratji. Oni koji misle, da su oslobodjeni od dužnosti stupit u vojsku, imaju umutar gore navedenoga roka svoje pra-vo na oslobodjenje u tom obziru navesti i dokazati nji-hovu valjanost.

Svi oni, koji su istina pozvani, da se lietos stave, no u dotičnom popisu nisu zabilježeni, imaju gradskom poglavarstvu to prijaviti, jer im inače prieti pogibelj, da će se s njima postupati polag §. 30. naredbe o dopunjivanju vojske.

Po izmaku gore navedenoga roka podnešeni zahtievi za oslobodjenje nesmiju se više u obzir uzeti, i onaj, koj zakasni ovaj rok, stavit će se u vojsku, ako bi i mao pravo na oslobodjenje.

U Zagrebu dne 31. prosinca 1861.

Od poglavarstva kraj. i slob. grada Zagreba.

Frigan.

Nr. 14053. (3)

3—3

Verlautbarung

Wegen Zufuhr von 8700 Zentner grauen Secsalzes von dem Niederlagsamte Pago zum Salzamte in Karlopago wird am 18. Jänner 1862 eine Lizitation bei dem k. k. Gefällenhauptamte in Karlopago Vormittag abgehalten werden.

Zur Transportverhandlung können die Bewerber entweder in Person erscheinen, sich durch gehörig Bevollmächtigte vertreten lassen, oder aber schriftliche und versiegelte Offerte bis zum Beginne der Versteigerung bei dem erwähnten Gefällenhauptamte einreichen. Der bewilligte Transport-Calo besteht in 1%.

Der Ausrufspreis ist 6¼ kr. für den Zentner.

Das Vadium wird auf 5% des nach dem obigen Ausrufspreise für das Objekt des Anbothes entfallenden Fracktlöhnes festgesetzt, und kann im baaren Gelde und in Staatsobligationen nach dem Börsencourse erlegt werden.

Jeder, der mündlich oder schriftlich lizitiren will, muss von seiner hiezu competenten Behörde ein Zertifikat beibringen, dass er sich in aufrechten Vermögens-Verhältnissen befinde, und von bekannter Redlichkeit sei.

Die schriftlichen Offerte müssen auf 36 kr. Stempel geschrieben und mit dem Vadium versehen sein; ferner die Erklärung enthalten, dass sich der Offerent den Lizitationsbedingungen unweigerlich fügen wolle. In den schriftlichen Offerten ist das Salzquantum und das Amt genau anzugeben.

Die Kautio beträgt 25% des Fracktlöhnes.

Die weiteren Lizitationsbedingungen können bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direction in Fiume und bei dem Gefällenhauptamte in Karlopago eingesehen werden.

Von der k. k. Finanz-Bezirks-Direction

Fiume den 22. Dezember 1861.

Br. 15. (20)

3-1

Oglas.

Utišaj visokoga raspisa o. k. ministarstva financija od 24. prosinca 1861. br. 65060/4507, ustanovljuje se od 1. siječnja 1862. početak poštara za jednoga konja i za jednostavnu poštu u slijedećim krunovinama i srezovima kako slijedi:

U Dolnoj Austriji	sa 1 f 24 n.
„ Gornjoj „	„ 1 „ 24 „
„ Solnogradske „	„ 1 „ 30 „
„ Stajerske „	„ 1 „ 34 „
„ Koruške „	„ 1 „ 40 „
„ Česke, i to:	
u bečkom, litomierskom, pražkom, mladoboleslavskom, žatečkom i pužanjskom okružju	„ 1 „ 32 „
u kraljogradačkom, jičinskom, taborskom, hrudinskom, pišečkom, budjovickom i časlavskom okružju	„ 1 „ 20 „
„ Moravskoj i Sleskoj „	„ 1 „ 20 „
„ Tirolskoj i Vorarlberškoj „	„ 1 „ 70 „
„ Pomerorju „	„ 1 „ 50 „
„ Kranjskoj „	„ 1 „ 20 „
„ peštanskom srezu „	„ 1 „ 16 „
„ požunskom „	„ 1 „ 14 „
„ šopronskom „	„ 1 „ 20 „
„ košičkom „	„ 1 „ 2 „
„ velikovradinskom srezu „	„ 1 „ 10 „
„ hrvatskom gorskom kotaru i senjskom voj. obćinskom „	„ 1 „ 54 „
„ srezu ličke i otočke regimente „	„ 1 „ 42 „
„ ogulinske regimente „	„ 1 „ 74 „
„ ostalom hrvatsko-slavonskom poštanskom području sa srbijom, Vojvodinom i u tamiškom banatu „	„ 1 „ 18 „
„ Erdelju „	„ 1 „ 18 „
„ krakovskom vladnom srezu „	„ 1 „ 10 „
„ lavovskom „	„ 1 „ — „
„ černeckom „	„ 1 „ 6 „

Pristojba za pokrivena štaciona kola ustanovljuje se polovica a za jedna nepokrivena kola četvrti dio poštarsina pripadajuće za jednoga konja i jednostavnu poštu. Postuljionova napojica i mazarina ostaje nepromijenjena.

U Zagrebu dne 4. siječnja 1862.

C. k. ravnateljstvo pošta za Hrvatsku i Slavoniju.

Br. 5837. (19)

3-1

Oglas.

Od 16. siječnja 1862. umnožit će se glasničke pošte medju Plaskim i Munjevom od 3 na 4 u tjednu po slijedećem tečajnom redu:

U Plasku: U nedjelju, utorak, četvrtak i petak u 10 sati 30 minuta. — U Munjevu: Istih danah u 1 sat po podne.

U Munjevu: Gorerečenih danah u 1 sat 30 minuta po podne. — U Plasku: Istih danah u 4 sata po podne.

U Zagrebu, dne 31. prosinca 1861.

C. k. ravnateljstvo pošta za Hrvatsku i Slavoniju.

Br. 6640. gr. (18)

3-1

Oglas.

Kralj. sudbeni stol županije zagrebačke daje ovim na znanje, da je na molbu Adalberta Ottingerove, kroz g. odvjetnika Milloševića, dozvolio dobrovoljnu dražbenu prodaju nepokretnih na molitelje, Lavoslava Suppane, Anku Vogt, mlađodolka Antasheve i Wolfertove spadajućih, što ne su na 5693 fr. 80 novč. a. vr. sudbeno procijenjene i u gruntovnici obćine gornjeg grada Zagreba pod br. 379. upisane, te da je u tu svrhu opredijeljen rok na 6. veljače 1862 u 9 sati prije podne kod ovoga suda.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina samo za procijembenu cijenu ili za više najboljemu nudocu izručiti, zatim da se ostali dražbeni uvjeti, procijembeni napisi i gruntovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati. Napokon se još opozuje, da dražbena prodaja biva usljed dobrovoljne prethodne vlastitih, da dakle pravo založno osigurano vjerovnikom na nepokretnini ovim ostaje priuzdržano bez obzira na prodajnu cijenu.

U Zagrebu, 28. prosinca 1861.

Klobučarić.

Jović.

Br. 4374. gr. (21)

3-1

Izrok dražbe.

Kr. županijski sudbeni stol u Varaždinu daje na znanje, da je proglasom dne 19. listopada 1861. br. 3401., na 30. prosinca o. g. određena ovršbena javna dražba na pl. g. Marka Bedekovića spadajućeg, u porednoj obćini Mihovljana pod gr. zap. br. 15. ležećeg, na 17,337 fr. a. v. sudbeno procijenjenog imanja Sikad, radi nasljedstva g. Ant. g. Bedekovića dužnih 1486 fr. 49 n. s. pr. hrvatskoj obćini, i da će se zato ponoviti ista javna dražba dne 1. siječnja u 10 sati prije podne kod ovog sudbenog stola, kako se kupiti želeći s dodatkom pozivlju, da će prodaja kod ovog ročišta ako ne drugičije i izpod procijene slijediti, i da kupac po naputku suda preduzet mora, u koliko kupovina doteče, one dugove, koji su zaloga radi osigurani na dobru.

Pozivlju se dalje svi oni, koji, prema im nebižaje doba posobna obavljati, sa svim tim sciene, da su upisom u javne knjige stali hipotekarno pravo na to dobro, da pravo to do prodaje dobra prijave tim sigurnije

ovom sudu, jer će u protivnom slučaju imati pripisati sami sebi, ako se dioba kupovine obavi bez njih, i ako tim, u koliko bi se kupovina diobom izdvojila, ostanu isključeni.

U Varaždinu, 31. prosinca 1861.

Novak.

Čukac.

Br. 1277. gr. (24)

3-1

Oglas.

Žup. sud na kot. grobnik-hreljinski u Bakru daje svim i svakom ovime na znanje, da za preduzetja one na molbu Anzelma Sepića, punomoćnika kalice Benić iz Bakra, proti Gergl i Franu Šišću iz Krasice, za izplatu 282 for. 62 a. v. c. s. c. od kr. žup. sudbenog stola riečkog odlukom od 7. prosinca t. g., br. 3906., dozvoljene ovršbene ličbene prodaje u zemljišnoj knjigi obćine Krasice br. 2.—22. upisatih, na f. 1555 a. v. sudbeno procijenjenih, doli naznačenih nepokretnosti za gore navedenu dožnu svotu sa svimi dotičnim dužnostima i obvezama, dva roka kod ovog suda opredijeljeni jesu, i to prvi na 6. veljače d. g. 1862. a drugi na 6. siječnja 1862 u jutro u 9 sati.

Pozivlju se dakle na dražbu svi oni, koji bi prenavedene nepokretnosti kupiti želili, time, da se procijena upitnih nepokretnosti i pobliži uvjeti kod ovog suda uvidjeti i od ovih prepisi dobiti mogu, da će svaki dražbenik imati položiti 10% vadium od procijembene svote, i to prije dražbe, da će kupac na se morati uzeti sve terete i dugove ujamčene zalogom na istih do dospjela prodajne cijene po dosudjenju sudca i da te nepokretnosti kod prve dražbe neće se prodavati izpod fiskalne cijene.

Ujedno se svi oni pozivlju, koji založno pravo na ove nepokretnosti imaju, da takovo prije prenavedene prodaje ovom sudu tim sigurnije prijave, jer će u protivnom slučaju imati sami sebi pripisati, ako se dioba kupovine obavi bez njih i ako bi oni time, u koliko bi se kupovina diobna izdvojila, ostanu isključeni.

Hipotekarni vjerovnici, koji neprekidaju u mjestu suda, imaju sa branjenje prava svojih imenovati punomoćnika te ime i prebivalište njihovo prije prodaje prijaviti sudu, inače bude se na njihovu pogibelj ureda radi naime novao zastupnik.

Nepokretnosti za prodati.

Red. br.	Parc.	fr. a. v.
2	801 Oranica Dolac 188 [hv.]	25
4	220 isto na šišćevo 126 [hv.]	30
5	228 Těrsje na šišćevo 80 [hv.]	20
6	282 isto i pašinac Agraža Šišćevo 652 [hv.]	100
7	291 isto Grizina Šišćevo 292 [hv.]	50
3	290 Kuća br. 111. na 1 kat, 2 sobe, kuhinja, konoba, pod, u dobrom stanju, sastojeca u [hv.] 28	500
8	296 Těrsje, vrti pred kućom 66 [hv.]	40
9	301 „ rediči isto 263 [hv.]	100
10	316 „ selo pred kućom 156 [hv.]	90
11	2231 Oranica Selina u Sepićevom 181 [hv.]	80
12	2329 Košenica muožina i na Veliki bljaz 781 [hv.]	30
13	2390 Oranica Ugorovo 398 [hv.]	80
14	2487 isto 407 [hv.]	25
15	2480 „ Dolčić 824 [hv.]	30
16	2697 „ Zakoritnjak 28 [hv.]	15
17	2707 Oranica Zakoritnjak 108 [hv.]	60
18	3008 Pašinac i košenica Podhum 1 ral 775 [hv.]	80
19	3553 isto za tagenje za svil 697 [hv.]	30
20	3556 „ „ 2—463 [hv.]	80
21	3693 „ oranica Stog 282 [hv.]	40
22	4061 Pašinac Brega 364 [hv.]	50

Ukupna svota 1555

Žup. sud kot. grobnik-hreljinskoga u Bakru, 16. prosinca 1861.

Za sudca
Urpani.

Br. 1840—1861. gr. (17)

3-1

Oglas.

Kralj. županijski sudbeni stol u Osijeku daje ovim na znanje, da je na molbu Mare udove Müller, kroz g. odvjetnika Josipa Förmayera, radi dužnih 840 fr. a. v. s. p. dozvolio ovršnu dražbenu prodaju kuće i bašte u Niemačkom Rotfalu, što ao je na 1144 fr. 65 novč. a. v. sudbeno procijenjena, i u gruntovnici obćine Rotfale pod br. 12. upisana, te da su u tu svrhu dva roka opredijeljena, prvi na 27. siječnja 1862, a drugi na 27. veljače 1862, svaki put u 10 sati prije podne kod ovoga suda.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina, ako li se kod prve dražbe ni za više a ni za procijembenu cijenu neprodade, kod druge dražbe i izpod procijene najboljemu nudocu izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižiti na nju dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti, i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, procijembeni napisi i gruntovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, prema mnu o dražbi napose obavješteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakove založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovom sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati morati, ako li se dioba kupovine bez njih preduzme,

i njih, ako li se na taj način kupovina iscrpi, ništa nezapadne.

Kralj. sudbeni stol županije virovničke.

U Osijeku dne 18. prosinca 1861.

Br. 982-gr. 1861. (15)

3-1

Izrok ličbe.

Od strane grad. kot. suda bakarskog ovime se do znanja dostavlja, da usljed molbe uručene dne 20. studenoga 1861, br. 962., Luke Černića iz Drage, zastupnog po odvjetniku Viktoru Jačiću, proti Tomi Ružiću isto iz Drage, glede duga fr. 39 a. v. sa pripadci, današnjom odlukom bie dozvoljena javna ličba nepokretnosti, što su unobene u gruntovnici br. 176. obćine Draga gornja o. g. Burini i niže naznačene, u koju svrhu opredijeljena su ročišta za dan 28. veljače i za dan 28. ožujka 1862 od 10—12 sati u jutro na licu mjesta (Dragi gornjoj).

Pozivlju se indi svikolici, koji bi ove nepokretnosti kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se niže imenovane nepokretnosti, ako li se kod prve ni za više a ni za procijembenu cijenu neprodade, kod druge dražbe i izpod procijene ipak najboljemu nudocu uručiti.

Napokon se još pozivlju svi oni, koji, prema nisu o dražbi napose obavješteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na niže navedenu nepokretnost kakove založno pravo stekli, da to svoje prave tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovom sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati imati, ako li se dioba kupovine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovina iscrpi, ništa nezapadne.

Naznačenje nepokretnosti prodati se imajućih.

1. Kuća br. 4. u Burini s oranicom priliješćom u zemljišnoj prestvori od 44 [hv.] f. 300.—
2. Vinograd vrt blizu kuće m. br. 793. od 61 [hv.] „ 80.—
3. Oranica Tomićeva m. br. 762 od 53 [hv.] „ 20.—
4. „ „ „ 786 „ 316 „ „ 160.—
5. „ „ „ 764 „ 50 „ „ 20.—
6. Vinograd poločina „ 755 „ 161 „ „ 80.—
7. „ vrt „ 800 „ 9 „ „ 5.50
8. „ „ „ 828 „ 25 „ „ 15.—

Ukupno dakle f. 680.50

Grad. kot. sud.

U Bakru, 26. studenoga 1861.

Štajmer.

Br. 4279 gr. (12)

3-2

Opoziv.

Kr. žup. sudbeni stol u Varaždinu opoziva ovime odlukom od 30. listopada t. g., br. 3518., dozvoljenu ovršnu dražbu nepokretnine na Jeleni Belaj spadajuće i u g. z. pod br. 158. m., br. 298. p. e. Varaždina unobene, radi Mirku Mikuliću dužne svote od 441 fr. a. vr. s pripadci. U Varaždinu, 28. prosinca 1861.

Novak.

Čukac.

Br. 6407-gr. (933)

3-3

Izrok.

Od strane kralj. sudbenog stola žup. zagrebačke stavlja se ovime do znanja: da je o. kr. hrv.-slav. fin. nancijska prokuratura u zastupanju zaklade Jelčića bana za nemoćne vojnike proti Gustavu Jagatiću kao subastiniku iza Mihelja Jagatića, sada nepoznatog obitavališta, tužbu radi plateža od 1050 for. a vr. s. pr. dne 7. prosinca 1861. br. 6407 ovdje podnesla, da je na temelje te tužbe platežna zapovied pod današnjim danom proti tuženiku izdana, i da je u tom parbenom predmetu imenovan na pogibelj i trošak tuženika, za istog radi nepoznatog obitavališta, škernikom g. odvjetnik Sučić.

O čem se Gustav Jagatić obavijestjuje u svrhu onu da u vrijeme imenuje drugog zastupnika i istog ovamo naznači, jer inače bude razpravljeno sa škernikom.

Kr. sudbeni stol žup. zagrebačke.

U Zagrebu dne 18. prosinca 1861.

Klobučarić.

Jović.

OGLASNIK.

Br. 6.

3-2

Oglas.

U knjižari g. Jakića rasprodaje se

BOSANSKI PRIJATELJ.

Svezak III. Cijena 75 novč.

(Izdan troškom „Matice ilirske“.)

Na istu knjižaru imaju se u napredak obraćati svi, koji kakovu malčinu knjigu pravom utemeljiteljstva tražiti ili inače kupiti žele.

Br. 15.

8-1

5 fr. Najbolje uložena glavica

jesu objavljene državne zadužnice, koje su samo pet forintih i nagradu od 300,000 fr., 100,000 fr., 50,000 fr., 20,000 fr., 10,000 fr., 5,000 fr., 2,000 fr., 1,000 fr. i t. d. dobivaju. Tergovačka kuća B. Schottensfels u Frankfurtu n. M. šalje isto, uz pošiljanje iznoska, kao i u svoje doba popis dobika.

NARODNE NOVINE.

Novine koje izlaze svake nedjelje i svake srijede, a koje se prodaju po cijeni od 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim se šalju pošto, 6 for. 20 kr. — List svaki dan pošto pošiljati, 6 for. 20 kr.

Za oglašavanje predloženo je uvrštavanje: 7 kr. a. vr. od linije za jedan put, a 14 kr. a. vr. za 2 puta — Bravica pristojba za svaki oglašivač 30 kr. a. vr. — To koliko, putah, koliko se putah laži uvjeriti.

God. XXIII. U Zagrebu, u četvrtak 9. siječnja 1862. Broj 6.

U ovom mjesecom počinje se prvi polugodišnji tečaj „Narodnih Novina“ za god. 1862.; poziva se dakle domorodno obćinstvo, da svoju predplatu na „Narodne Novine“ obnove, i to na pol. godine poštom sa 6 for. 50 novč., u mjestu s 4 for. 20 novč., na četvrt godine poštom s 3 for. 15 novč. a u mjestu s 2 for. 10 novč. u austr. vrednoti.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove u redno primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravnništvo Narodnih Novina“ franko poslati, te istočno naznačiti svoje ime, prebivalište i posljednju poštu.

Uredništvo poziva se sva ona gg., koja daju za kas. tečaj, da što prije dug svoj izplate.

Uredništvo poziva se sva ona gg., koja daju za kas. tečaj, da što prije dug svoj izplate.

Uredništvo poziva se sva ona gg., koja daju za kas. tečaj, da što prije dug svoj izplate.

Uredništvo poziva se sva ona gg., koja daju za kas. tečaj, da što prije dug svoj izplate.

Uredništvo poziva se sva ona gg., koja daju za kas. tečaj, da što prije dug svoj izplate.

Uredništvo poziva se sva ona gg., koja daju za kas. tečaj, da što prije dug svoj izplate.

Uredništvo poziva se sva ona gg., koja daju za kas. tečaj, da što prije dug svoj izplate.

Uredništvo poziva se sva ona gg., koja daju za kas. tečaj, da što prije dug svoj izplate.

Uredništvo poziva se sva ona gg., koja daju za kas. tečaj, da što prije dug svoj izplate.

Uredništvo poziva se sva ona gg., koja daju za kas. tečaj, da što prije dug svoj izplate.

Uredništvo poziva se sva ona gg., koja daju za kas. tečaj, da što prije dug svoj izplate.

Uredništvo poziva se sva ona gg., koja daju za kas. tečaj, da što prije dug svoj izplate.

Uredništvo poziva se sva ona gg., koja daju za kas. tečaj, da što prije dug svoj izplate.

Uredništvo poziva se sva ona gg., koja daju za kas. tečaj, da što prije dug svoj izplate.

Uredništvo poziva se sva ona gg., koja daju za kas. tečaj, da što prije dug svoj izplate.

Uredništvo poziva se sva ona gg., koja daju za kas. tečaj, da što prije dug svoj izplate.

Uredništvo poziva se sva ona gg., koja daju za kas. tečaj, da što prije dug svoj izplate.

Uredništvo poziva se sva ona gg., koja daju za kas. tečaj, da što prije dug svoj izplate.

Uredništvo poziva se sva ona gg., koja daju za kas. tečaj, da što prije dug svoj izplate.

Uredništvo poziva se sva ona gg., koja daju za kas. tečaj, da što prije dug svoj izplate.

Uredništvo poziva se sva ona gg., koja daju za kas. tečaj, da što prije dug svoj izplate.

Uredništvo poziva se sva ona gg., koja daju za kas. tečaj, da što prije dug svoj izplate.

Uredništvo poziva se sva ona gg., koja daju za kas. tečaj, da što prije dug svoj izplate.

Uredništvo poziva se sva ona gg., koja daju za kas. tečaj, da što prije dug svoj izplate.

Uredništvo poziva se sva ona gg., koja daju za kas. tečaj, da što prije dug svoj izplate.

Uredništvo poziva se sva ona gg., koja daju za kas. tečaj, da što prije dug svoj izplate.

Uredništvo poziva se sva ona gg., koja daju za kas. tečaj, da što prije dug svoj izplate.

Uredništvo poziva se sva ona gg., koja daju za kas. tečaj, da što prije dug svoj izplate.

rođa kupiti morali, gdiemo sada, ako se s olin kakovo zlo dogodi, terpi ošterb samo carska blagajna, nipošto pako narod ili zemlja itd. No koliko je u tome logično istine ostavljati našim nastavljajom, koji znadu još bolje da je narod... glavica a daće su kamale samo, koje se podpuno vazda namiraju mrazu, kvarovi pako se predviđaju, bili oni već elementarna ili drugoga kojega pogibeljna značenja, napredak izravnanju. Ako ćemo sa zle strane sve smatrati, to morimo zlim ljudima, nipošto pako dobru ustavu zlo kakovo pripisivati, i obratno sigurnosti sadašnjega porozničiva više je dobar porozak povodom, nego li i sami rukovoditelji, ta osobe su uvijek bile osobe i ljudi ljudi. Zato je strah i poštenje dobra stvar, kome ga je bog dao, bilo ono već ma pod kojim obzorjem ili podviježjem političnim. Za ovim dojde red i na jezik naš u kojemu dopise naše bojne oblasti primati neophvazuje se, i premda je presv. g. veliki župan govorio da ta stvar spada na sabor, mnogi su se govornici nišanemane ipak razigrali, i prajljivo trudili se dokazivati iz odgovora na saborsko pismo, da je narodnom našem jeziku i u uredu, i u školi sačuvan položaj itd. pa da košto mi dužni smo primati dopise inojezične osobe i o vojinstva, tako su i oni dužni naše dopise primati u narodnom jeziku itd. za ljubav obće zamienitost. Ovo neću da komentiram, sa, mo činim pozorno obćinstvo naše na osobe, koje su to predlagale, a spadaju medju gorljivce narodne od jučer. Valida nisu hotieli s olin nikakve smutnje prouzrokovati. Na kraju uzeše čisto na domaću upravu spadajuće predmete protresivati i s olin se svršeti skupština. Što se mene tiče, premda mi je ustav mio i premio, a najviše zato što je naša poviestna baština naš ustav; nemogu ipak ovdie da neopazim tu golemu razliku izmed sabora i skupštine, izmed vlasti upravne ili rukovodne i zakonodavne. Mislim da nije korisitno pojnovie mutiti. I ako se naš ustav može brodom na vodom ili tvrdom gradinom na zemlji nazvati, koje bi svoje bedemb silne imala i vojsku, bilo ovo već u županijama ili saborima, to će nam biti svaki posao zaludan, ako onaj brod nebude vožio naše svetinje (Pelladum), ako onaj grad bude pust i prazan kao pusta Troja, iz koje odnese rečenu svetinju Diomed... i nenadje mira ni po koje dok ju Enoj napovrat!

Viera dakle naša politična, iliji istine naše ustavne i historične, koje nam pokazuju prava naša osobna, prava prirodna, prava državna i narodna, prava vladarska i prava crkvena itd. jest svetinja naša, je naš ustav.

Zato se ja nikako još sordio nisam kadagoder sate što u skupštinama našim isto ono govoriti, što i kod kuće obično govorimo, kada je i taj naš sastanak kao posebne jedne domaće makar i velike družine iliji kuće sastanak, gdiemo se domaće stvari pretresaju; no kada i na saboru mislimo to, da smo prosto govorci kao kod kuće ili a skupština, to se ljuto varamo, ovdie bo se pripravljamo samo i vrebamo, a tamo se ozbiljno posluje i radi. Stoga, kako se čije, da je se mnogopojno osobije saborsko umaliti na prvom našem budućem saboru, to će doista nasamo biti mudro s više obzirah, a ja i glede štednje novčane i vremena itd. već će izostati takodjer i oni koji su brojem svojim i neradom samo smetali saboru obazirući se sebičarski više na gaterije pohvati, nego li na korist narodnu. Takovo najmunstvo neće naše svetinje nikada obraniti!

U obće govoreći naše plemstvo u velikoj je bludnji, što misli da je ono samo pozvano na obrambu ustava; i svećenstvo je takovo plemstvo

bilo od vrike, a sada je k njima jošte i narod pristupio, pa lko je od ovih svetlinje narodne najrevnije u nas, govorim u nas negovao? atko će joj biti i odesa vodja?

Još Vam jednu novost imam pisati, a ta je kakq smo se onomodne hiti na sam badnjak u Požegi na posiv presv. našega velikoga župana sakupili i svih starih, da po nalogu svetla bana mienje naše obitajemo za predsjednika hiti našel-ske kraljevskoga požezkoga sadišta. Neznam kojega del mienja i mišljenja hiti naš veliki župan, ali se odbor sa tajima svojim glasovima podielizmed dvadeset i dva člana ovako: za gg. Erlingera jedan, za Miroslava Kraljevića sedam, a za Dragutina Galca četrnaest. Hoće li se vrsaka naša i odgovorna vlada većine držati, neće li to nespada amo, ali primietiti moram, da sa iz toga dva govornika ustala, obadva rodnom iz Hrvatske, i stadoše pobijati mienje većine, što se je za brata iz Hrvatske izrečilo na usterb domaćih sinovah. Odgovorise jim drugi, da je svetli ban u Hrvatskoj i mnogi drugi rodnom iz Slavonije tamo u ljepu dostojanstvo itd. Kada ćemo prestati naše braća iz Krajine, bile već ono austrijsanske divturske, naše ili bugarsko-srbske „Kranjel, Krajčevići“ itd. bradu i dieci jedne majke slave autoliko sa ljubav različitih pokrajinskih imenah što ne samo u poviesti zemaljskoj nipošto pako narodnoj svoj temelj imaju, razlikovati?

Ako naš Kraljević baš i nebude načelnikom sudišta kraljevskoga u Požegi, to imajudi velice njeno sa presv. pučku njegovo mnogobrojeno zasluge pred očima, znamo da će on i ode li od nas i vijećnu kojom dđstavnom odsieku, s vremenom kao velik dostojanstvenik u naš mli za- vičaj k nama se natrag sretno povratiti.

Od namjeravapa izdavanja časopisa imenom „Slavonac“ ništa se nečuje, rado da će samo o- stati sva ta težnja kod pobožne i bogomile želje.

Ugarska.

Novi Sad 31. pros. pr. g. Pokraj gimnazije novosadske nije visokopredvećeni na g. di- jacezna Platon ni na pozoriste narodno u Novom Sadu zaboravio. On je zasad poklonio na njega 500 f. a. vr. Živio!

Čujemo, da je uprava ekonomska u distriktu voh. kiindstovni odrediti za pravnu akademiju u Novom Sadu 10,000 fr. a za pozoriste 5,000 fr. a. vr. Ako se ovako sve naše obćine u podpo- maganju narodne presviete budu nadmećale, mi ćemo za kratko vrijeme imati i veliku gimnaziju a pravnom akademijom, i narodno pozoriste. Živio distrikt vel. kiindshi!

Ovdie, držimo, da će hiti na svom mjestu spomenuti, kako se je u Novom Sadu izmedju mladine, medju kojom se i neki zreliji nalaze, ple- menita raspra pognodila. Gledeći na gerdne žrtve, koje se istu da se podignu ova spasonosna zave- denja narodna, čini se, da je težku obadva u je- dnaput podignuli. I zato se je rodilo pitanje, šta je preče škole ili pozoriste? Jedni izmedju mladine misle, da je pozoriste preče od škola, a drugi derže da bez škola pozoriste nemůže ob- stati.

Ovo je istina plemenita raspra, ali ipak me- že otežati posluženje obćekorisne svrhe narodne. I mi se pridružujemo posljedajima i kažemo, da su škole preče od pozorista; jer škole tre- ba i znanjem i osiećanjem da nas za pozoriste priprave, ali opet ne ubijajmo nikome volje; ne- ka svaki na ono prilaze, na što ima volje; a ima ih, kao što smo dosad već izkusili, koji će oboje prilagati. (Srbbr.)

Talijanska.

Rim, 20. prosinca pr. g. Prvi željeznički podvoz išao je jutros pod velikim nalogom pučanstva od ovud do napuljske granice (stacije Ceprano).

„Vojničkim Novinama“ javljaju iz Rima, da Chiavone ima jedva 300 momakah i to u najgorom stanju.

Napulj, 2. siječnja. Četa Chiavone-ova potučena je od vojske i povukla se je na rimsko zemljište. Municipij preuze jedan dio palače San Giacomo, koji mu pokloni vlada, zatim počeo rušiti Kastel Nuovo. Jutros odstranjene su šatre, koje su ulice Napulja ružile. Prosjaci se hvataju i predavaju ili blagotvornim zavodima ili sudnim oblastima. Reakcionarni poglavica Disdora, koji je duže vremena sakriven bio na niekom trgovačkom brodu, uhvaćen je.

Zagrebačke sitnice.

Sinoć posietih svojega dobroga prijatelja. Nemalo se zapanih našavši ga u postelji s obvezanom glavom. „Što ti se dogodi, prijane?“ upitah ga sav uplašen. „Ništa, brate,“ odgovori slabim, nu ipak malo seditim glasom moj prijatelj, „mala nezgoda, ništa drugo! Znaš dobro, da umoren svagdanjim poslom, rado se malo prošetam po našoj lici ili barem po tergu Jelčić-bana, bilo vrijeme kakovo mu drago. Prekjučer nisam hotio, da ostavim ugodni moj stan, uzeh novine te sladoh čitati. Pročitav viesti od iztoka, nemalo se začudih, čitajući, da se Černogorci opet kolju s Turcima. Koga vrage! viknem, zar nedaju ni po zimi mira? Ajde, da pogledam kako je vani! Idem te idem... ali na nesreću odučio sam se sklizati — taj posao ostavih diećacima. Jesi li ti bio vani, brate?“ „Jesam, dakako,“ odgovorim ja. „Zar nisi razbio glavu?“ upita me prijatelj. „To bi još falilo. Znaš dobro, da je čovjek sretan, dok je živa na rame-nih glava!“ primietim ja. „To je sve liepo i krasno, ali poledica, sklizavica... hvala bogu, da nisam vrat skersio. Izadjoh dakle, kako sam ti već kazao — nu jedva što sam učinio nekoliko korakah — već sam ti ležao kao mrtav... kervca je polievala moja bliedo lica... pred očima mi se sve zavrti... čujem govor, glasbu, vesele glase... Za četiri sata probudih se u svojoj postelji, u toploj sobi s obvezanom glavom... kod mene žena, uplašena dieca zaplakanih očjuh... na stolu čaša limonade!...“ Dobro bi bilo, uzdahnuh, da se posipaju naše ulice u tako opasno vrijeme!

Berzovjavne i najnovije viesti.

Beč, 7. siječnja. Sutra imat će kuća velikašah siednicu.

Skadar, 6. siječnja. Černogorci, koji obsieše Selca, bili su dne 4. od Turakah uzbijeni te izgubiše 70 momakah.

Milan, 7. siječnja. Kralj će doći dne 22. ovamo. Put u Napulj je odgodjen. Odnosaji medju Rimom i Parizom nisu baš povoljni. Danas će se interperirati državno ministarstvo.

Lizbona, 6. siječnja. U Portugalskoj vlada podpun mir; kralju i infantu je malo bolje.

London, 6. siječnja. Parobrod „Evropa“ prispio je u Queenstown bez ikakvih viestih.

New-York, 24. prosinca pr. g. U senatu bi zaključeno, da se dopisi o Trentskim poslovima predlože. Svi časopisi slažu se u tome, da će biti izpunjeni zahtjevi Englezke, samo da se mir ne poruši.

Narodno kazalište.

Schillerovi „Razbojnici“ predstavljani dne 4. t. m. na korist g. Mandrovića sakupiše uzperkos duvajućem studenom vjetru i vijači, koja je najvećma biesnila uprav onda, kad je valjalo ići u kazalište, ipak mnogobrojno slušateljstvo, što je odividan dokaz, da je g. korisnik izvanredno umilio našem občinstvu. Premda je g. Freudenreich ml. uprav majstorski predstavio Franju Moora, što tim veći utisak na občinstvo učini, što ga još u toj sferi djelovati nevidismo, premda je i g. Mandrović kao Karlo Moor također imao više za rukom pošlih momenatah, ako i nije još posve dorasao toli gorostasnoj zadaći — što se od njegove mladosti ni zahtijevati ne može — premda su gospodične Bajzova (Amalia) i Perisova (Kosinski) zadovoljile zahtjevima občinstva a i onaj g. dobrovoljac, koji je ulogu Rollera iz

naklonosti prema korisniku preuzeo, pokazao liepih sposobnosti za kazalište — ništa nemanje priznati moramo, da takovi ogromni i težki komadi, koji i za podcijene svoje mnogobrojne uloge zahtijevaju viestih predstavljao, nisu još za naše društvo. O tom smo se još veća osvjedočili povodom posljednje predstave „Zrinskoga“, koja je dne 29. prosinca pr. g. dana bila, jer ovaj put i naslovna zadaća nije bila onom energijom predstavljena, koja je neophodno potrebna za zadaće ove vrste. Gospodin Badlaj, koji ju je predstavljao, triehat će još dosta vremena neumorna viežbanja, dok si opet prisvoji onu sigurnost na daskama, koja je neophodno potrebna za izvođenje toli ozromnih zadaća. Prije svega mora svim naporom nastojati, da odstrani one česte neugodne stajke, koje očevidno kvare uspieh, koji bi njegov inače krasni, blagosvučni i razboriti govor bez sumnje postigo. Izvan toga preporučujemo mu opet i opet osobito u junačkim zadaćama a i uobće više živahnosti, nego li je dosad pokazao. Tko hoće da uzpali slušaoce, mora sam uzpaljen biti. Mlitaost prouzrokuje dugočasnost, a jedan od najizvrsnijih francuzkih kritikah veli, svaki način dobar je, samo ako nije dosadan, dugočasen. Što se kretanjah tiče, ta će se popraviti čestim predstavljanjem — no najliepša kretanja, najblagozvučniji govor ostat će bez uspieha, ako ih neprodire toplina čuvstva i uzlet duha. — Druga predstava „Gjur-gja Brankovića“, dana 1. t. m. postigla je reko bi još sjajniji uspieh, nego li prva. Kazalište bilo je dubkom puno, pleskanje uzhitjeno. — Napokon javljamo s iskrenom radošću, da je gospodična Norvegova dne 6. ovoga mjeseca, ako i kao gostinja samo, opet stupila na naše kazalište i to u poznatoj glumi „Varoš i ladanje (Grad i selo)“. Občinstvo, koje je uzperkos nepovoljnu vremenu došlo i ovaj večer u dovoljnu broj, primi ju pleskom i odlikova ju čestim izazivom. Nadamo se, da će nas i u buduće još više putah obradovati svojom izvrstnom igrom i umjetnim svojim pjevanjem. Š.

Kao što prošlih godinah, tako je i lietos društvo zaštitnicah zavoda za čuvanje malene diece kod ovdašnjih milosrdnicah priredilo božićnjak u gradu Njegove uzoritosti gospodina stožernika nadbiskupa zagrebačkoga, darujući mnogobroju diećicu najjuždnijom za ovo zimno doba odiećom i inimi darovi sakupljenimi od veledušnih dobročiniteljah.

Društvo isto zaštitnicah uzradovano toli liepim plodom čovječjega milosrdja nemože na ino, već da se u ime nadarene diece najsehrdačnije zahvali ponajprije Njegovoj uzoritosti gospodinu stožerniku nadbiskupu, koji je običnom kod svake prilike toli sjajno zasvjedočenom ljubežljivom blagotvornošću osim znamenita dara u tu svrhu ustupio takodjer svoju dvoranu, a zatim i svoj gospodi i gospodjam prinesivšim raznih darovah u istu svrhu. U Zagrebu 6. siječnja 1862.

U ime društva zaštitnicah zavoda za čuvanje malene diece
Sidonija Rubido Zagorska
rodj. grofica Erdödy

Glavna skupština zagrebačkog društva čovječnosti deržat će se 12. t. m. oko pol jedanaest sati u stanu trgovačke učione u dujoj ulici u Šubajevoj kući. K ovoj skupštini se sva p. n. gg. utemeljitelji i članovi istog zavoda najuljudnije umoljavaju, da prisustvovat potrudit se izvole.

U Zagrebu 8. siječnja 1862.
Od sredotočnog ravnateljstva
društva čovječnosti.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 8. siječnja 1862.		Svršetni tečaj u austr. vred.
Papiri.		
5% Kovovnice		67.20
5% Narodnoga zajma		81.90
Narodne banke		759.—
Vierovnoga zavoda		178.70
Mienice.		
Srebro		139.50
London		140.10
Carški cekini		6.68

Meteorologička opažanja

na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 8. siječnja 1862.

U r a	Barometar va visina u par. črt.	Barometar va visina reduc. na 0	Toplo- ta po R.°	Naoblaka	Smier i ja- kost vjetra	Atmo- sferička obojica (dažda aneg ili tuća)	Opazka
7. pr. pd.	334.°21	334.°66	—15.5	0	Sz		
2. pol.	333.°69	333.°98	—8.3	0	Z		
9. u več.	333.°22	333.°47	—9.6	0	0		

Danas u 7 sati temperatura R.°—12.2.

Opazka. Kod naoblake znači 0 sasvim vedro a 10 sasvim oblačno; brojevima letećim između 0 i 10 razumije se veća ili manja množina oblakah, razdieliv cijelo nebo iznad obzorja na 10 jednakih dielah.

U 6. stupcu znači velika pismena smier vjetrovah (Jz = južno-južno-zapadni), a brojevi jakost vjetra, isto, 0 sasvim tiho a 10 buru, a medju ovim leteći brojevi naznačuju različna jakost vjetra.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

79. (27)

3—1

Za popunjenje sedam miestah prisiednikah i izvišteljah kod banskog stola kraljevinah Dalmacije, Her-covatske i Slavonije ovime se razpis natječaja s tim dodatkom do obćeg znanja stavlja, da prositelji svoje, s obzirom na sada obstojeće propise sastavljene, te potrebitim dokazima podkripljene molbenice najdulje do 28. siječnja t. g. predsjedničtvu rečenog banskog stola podnieti imaju. U Zagrebu dne 8. siječnja 1862.

Br. 4314. (22)

3—1

Opoziv.

Kr. županijski sudbeni stol u Varaždinu opoziva ovime izrok od 2. studenoga t. g., br. 3596., tičući sa javne prodaje kuće s vrtom na vlastitost Mije i Jana Praš spadajuće u i grunt. zap. br. 515. občine Varaždin unešene.

U Varaždinu, 28. prosinca 1861.

Novak.

Čukac.

Z. 1928—1861. civil. (26)

3—1

Edikt.

Von der königl. Gerichtstafel des Verovitzer Komitantes als Konkursinstanz in Essek wird hiermit bekannt gemacht, es sei die neuerliche Vornahme der mit dem diesgerichtlichen Bescheide vom 12. September l. J., Z. 1500, bewilligten Feilbietung der zur Georg Skal-nicky'schen Konkursmasse gehörigen und im Grundbuchs-Protokolle Nr. 931 der Gemeinde Festung Essek, dann im Grundbuchs-Protokolle Nr. 1005 der Gemeinde Neustadt Essek eingetragenen Realitäten im Schätzungswerthe pr. 21175 fr. 60 kr. öst. Währ. angeordnet, und hierzu zwei Feilbietungstermine, der erste auf den 25. Jänner und der zweite auf den 22. Februar 1862, jedesmal um 9 Uhr Vormittags an Ort und Stelle, mit dem Beisatze bestimmt worden, dass diese Realitäten beim zweiten Termine auch unter dem Schätzungswerthe an den Meistbietenden hintangegeben werden.

Jeder Kauflustige hat vor dem Beginne der Licitation ein 10perc. Vadium des Ausrufspreises zu Handen der Gerichtskommission zu erlegen. Der Ersteher wird verpflichtet sein, die auf diesen Liegenschaften intabulirten Posten, insoweit der Kaufschilling ausreichen wird, nach Anweisung des Gerichtes in sein Zahlungs-versprechen zu übernehmen.

Die Licitations-Bedingnisse, das Schätzungsprotokoll und der Grundbuchsauszug können hiergerichts eingesehen werden.

Zugleich werden Diejenigen, welche, ungeachtet ihnen hiervon keine besondere Verständigung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher ein Hypothekarrecht auf diese Liegenschaften erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bis zum Verkaufe so gewiss hiergerichts anzumelden, widrigenfalls sie es sich selbst zuzuschreiben haben würden, wenn die Kaufschillingsvertheilung ohne ihre Beziehung vorgenommen und sie dadurch, soweit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft werden sollte, ausgeschlossen sein würden.

Königl. Gerichtstafel des Veröczer Komitantes: Essek, am 24. December 1861.

OGLASNIK.

Br. 14.

3—2

Uprav sada izišlo su izpod tiska:

VINJAGE.

Od Mirka Bogovića.

Mogu se dobiti ili naručiti u knjigarnicah gg. Franje Zupana, Antuna Jakića i Leopolda Hartmana u Zagrebu, zatim u književnom zavodu g. Abela Lukšića u Karlovcu.

Ciena im je 50 novč. a. vr.

Br. 23.

3—1

U trgovistu i kupalištu Daru-varu dati će se nova i ukusno sagradjena gostionica od 1. travnja t. g. počemši na tri ili više godinah pod probitačnim uvjetima u zakup. Poblizja kod ravnateljstva dobarah tamo.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je na domaću a novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjsko, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predložena je svjetlost: 7 kr. a. vr. od Haljeza jedan put, a 14 kr. a. vr. za 8 puta. — Hrvatska pristojba na svaki oglašavanje 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se puta list objavi.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u petak 10. siječnja 1862.

Broj 7.

S ovim mjesecom počinje se prvi polugodišnji tečaj „Narodnih Novina“ za god. 1862.; poziva se dakle domerodno obćinstvo, da svoju predplatu na „Narodne Novine“ obnovi, i ta na pol godine poštom sa 6 for. 30 novč., u mjestu s 4 for. 20 novč., na četvrt godine poštom s 3 for. 15 novč. a u mjestu s 2 for. 10 novč. u austr. vrednoti.

Da izmognu vanjski predplatnici listove uređno primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravnitvo Narodnih Novina“ franko poslati, te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posliednju poštu.

Ujedno umoljavaju se sva ona gg., koja duguju sa kol tečaj, da što prije dug svoj izplate.

Uredovni dio.

Izvadak

iz zapisnika dne 8. siječnja 1862. držane sednice gradskoga zastupništva.

1) Predlog gosp. gr. zastupnika Štrige Alberta, da se naime oproste posjedatelji gostionah i khermah od plaćenja dade za ono vino, šta ga ustrebaju za kućnu porabu, bude uputjen gospodarskomu odboru izvještja radi.

2) Bude odlučeno zapitati ravnateljstvo katastralno, da li bi bilo skloni dozvoliti svojim miernikom, da kolar ovog grada razmiere i nacertah zgotove u ovom miernu, kakovi su potrebiti gradskom poglavarstvu, da dodje do toli potrebitoga plana o uređenju i poljepšanju dotično o razprostranjenju grada.

3) Osnova, izradjena po odboru ad hoc, te smierajuća onamo, da se teret ukonačivanja od gradjanstva odkupom petrianske kasarne od dosadanjih posjedateljah i dozidanjem zgrade na novom tergu skine, ima se štampati, iztisci medju članove zastupništva razdieliti, zatim posebnu sednicu u svrhu pretresivanja iste osnove savati.

4) Sastavak predstave upravljen na Nj. veličanstvo radi dozvoljenja urečivanja u listošnji kontigent onih sedam momakah, koji su na račun ove obćine god. 1860 dobrovoljno ili službenim putem u vojsku stupili, bude odobren.

5) Poziv proč. duhovnog stola radi ukinutja tako zvanoga bogečkoga groblja prigodom ustrojenja novog obćeg groblja uputjuje se odboru obstojećemu već u tu svrhu ravnjanja radi.

6) Za miesta gdje su učenicu glavnih ovdašnjih učionah u crkvi sv. Marka kleso, daruje g. zastupnik Jakov Weiss potrebitih rogožnjačah, na kol mu dar sakupljeno zastupništvo zahvalu svoju izrazi.

7) Podnesak ravnatelja gradskih učionah, kojim zamoli, da mu se uz obračun dozvoli sa nabava učevnik sriedstvah svota od 400 for. od novacah sakupljenih u ime lanjske primarine i školarine, bude uputjen školskomu odboru izvještja radi.

8) Odpis kr. namiestničkoga vieća od 3. t. m. br. 13/6, kojim saobštjuje, da je po centralnih oblastih ustanovljena za god. 1862 oprostina za službu vojničku na 1200 for., bude uzet do znanja;

9) Isto tako bi uzet do znanja i ravnjanja odpis kr. namiestničkoga vieća od istoga dana br.

11, kojim se određuje, da se kod prošlih novacačanjah odsutna momčad iz dobnih razredah od g. 1829 — 1840 stavi pred novačeca komisija i u slučaju sposobnosti bez novoga žriebanja unovači na račun svoga sadašnjega kotara.

10) Uslied odpisa kr. namiestničkoga vieća od 2. t. m. br. 1432 imaju se predplatnici za dnevnik i saborske spise sabora trojedne kraljevine od god. 1861. u okružju grada po desetnicah skupljivati i jedan istisak dnevnika i tri iztiska ostalih saborskih spisah za gradski arkiv nabaviti.

11) konačno bude uzet do znanja:

a) odpis kr. namiestničkoga vieća od 28. listopada pr. g. br. 8811, kojim saobštjuje, da je kr. dvorskomu dikasteriju za rukom pošlo ublažiti prisilni postupak pri pobiranju poreza na toliko, da će se strožije miere toga postupka t. j. upotriebljenje kolektionoga vojuičkoga brachiuma proti obćinama samo onda upotriebiti, ako se nebi dalo uspieti blažim načinom, te kojim se gradsko poglavarstvo pozivlje nastojati oko redovitoga poreznoga odplativanja, i

b) odpis iste oblasti od 17. rujna p. g. br. 691, kojim se gradskomu poglavarstvu nalaže, da bezodvlačno i bezuvjetno pruža potrebitu pomoć svakomu iztražnomu sudu te pozive i naredbe sudbene strankama bez odlake izruča. —

Neuredovni dio.

Austrija.

„Wanderer“ donosi dopis jedan iz Cernovice od 24. pros. pr. g., u kom se javlja, da je „viest o smierli patrijarha Rajačića“ u ondašnjim klerikalnim krugovima velik utisak učinila. Premda je po umstvovanju toga dopisnika karlovački mitropolit upravo glava pravoslavne crkve samo u zemljama ugarskoj kruni pripadajućim, to je ipak pokojni patrijarh smatran za najvišjeg jerarha pravoslavne crkve u cijeloj Austriji, dakle i u Bukovini. Kakose radi, da se u Erdelju mitropolija ustanovi, a za karlovačku mitropolitiku stolicu takodjer kandidat traži, to se je bukovinsko pravoslavno svećenstvo zajedno sa svojim episkopom poplašilo, da neće tom prilikom bukovinska pravoslavna crkva svoju nezavisnost izgubiti, pa ili novoj ustanoviti se imajnoć mitropoliji ili srbeskoj i de jure podčinjena biti.

„Vidovdanu“ pišu iz Beča:

Poznato će vam biti za našega narodnoga vieštaka Kornelija Stankovića, da će do kratkog vremena ići u Rusiju. Vieštak je ovaj u nas Sèrbah stekao sebi liepo ime, i je mogu onima, kojima je njegova vieština omiliela, toliko na utiehu kazati, da gosp. Stanković samo na kratko vrijeme ide u Rusiju; i to samo s toga, da bi što više napredka učinio u svome poslu. Jer svakojako njemu je kao vieštaku priekonužno, da pozna pravoslavno crkveno pojanje ne samo s jedne strane, nego sa svake i sasvim podpuno. A mi i to znamo, da se je i u Rusah zadèržalo narodno pojanje, ako ne po gradovima, a ono po manastirima, što će gosp. Stankoviću i biti posao da pojanje to pozna. To je dakle velika korist za njega kao vieštaka, dakle posriedno i za sav narod naš; a druga je ta, što će g. Stanković na svome putu imati prilike da upozna našu pravoslavnu braću Ruse s našim pojanjem, koje je prepuno poezije, što dosada Sloveni u svakoj

prilici priznaje, te će nam tako podičiti ceo narod naš. Dakle slobodno mu od sèrca smijemo poželiti, da srečno podje na put, kuda je namnio, da srećno sverši svoj posao, pa onda obogaćen novim znanjem da se srećno vrati u sriedinu svoga naroda, što i on sam od svega sèrca želi.

Zlatni Prag, 2. sječ. U dojdnoj sednici zemaljskog odbora uzet će se u pretres njemu doznačeni, po knezu Schwarzenbergu saboru podnešeni predlog o podignutju českoga narodnoga kazališta iz sriedstvah zemaljske zaklade. Dr. Rieger izvjestitelj je u ovom poslu, i već je, vele, većinu zemaljskog odbora zadobio za predlog, da se za gradjenje kazališta svota od 300,000 for. upotrebi iz zemaljske zaklade.

Δ Iz zlatnog Praga, dne 5. siječnja. (Dopis.) Navadna je osobito u niemačkim zemljama čestitati k novoj godini, pronašati svoja želje, očitovati svoje tužbe i nade. Ovoga staroga pravila dèržaše se i „Reichenberger Zeitung“ te zateče svoje čitatelje sasvim novom ideom, naime s predlogom, kako bi se imala česká kraljevina razdieliti. Nu nemislite si, da nas uplaš ova oriaška idea niemačkoga našega susieda. Mi jurve privikosmo podobnim mudrolijama, koje su namierene našoj šteti i propasti „česke krune“, koja njima historičkom svetlosću svojom mnogo jada zadržuje. Ali uzalud! Narod naš će znati braniti svoja prava te je uvieren, da će naci u milostivom svojem vladaru svojega zaštitnika.

„Reichenberger Zeitung“ piše medju inim ovako: „Zeljeti bi bilo a valjda bi bilo za nas Niemce u buduće od velike hasne, da se Česká razdieli na čisto niemačka i čisto česká okružja. Mislimo, da nebi bilo ni teško izvesti ovakovo razdieljenje. Za niemačke gradove smatramo: Liberec, Litomierice, Zatec, Heb, Badiejuvice i Trutnov. Vèrbovni zemaljski sud kao i niemački sabor u Českój mogli bi biti u Toplicama. Uviereni smo, da bi se manje rušili mir i narodno pravo, da živu i umiraju Česi i Niemci uza se, nego medju sobom.“

Kako vam se dopada ova logika? Znete već napèrvo, što bi u svoje vrijeme niemački taj sabor jednoglasno zaključio; o Frankfurtu što namieravaš!? Time baš poznadosmo naše prijatelje a susiede, koji bi nam našu krasnu slavnu domovinu na hiljadu komadah raztergali, da mogu.

Ovih danah nastat će našim narodovcima nova borba; izabirat će se naime novi odbor tèrgovické i obèrtničke komore. Obadvie strane, narodna i niemačka odporučiše jurve svoje kandidate. Namo se, da ćemo opet srećo odèržati mejden.

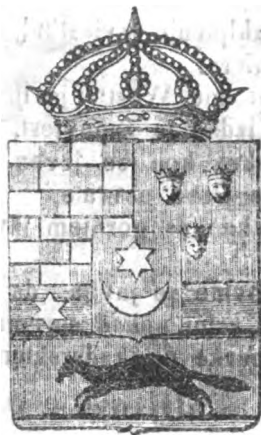
Kao što se pogovara izlaziti će ipak novi časopis u Pragu, kol bi u niemačkom jeziku branio slavjanske naše interese proti dèržovitom, sistematičkom napadanju naših susiedah i njihovih udaljenih privèrženikah.

T èrst, 4. siječnja. Veoma su ovdie ljubopitni, kako će se riešit stvar o konjima kralja sardinskoga. 16 arapskih za istoga kupljenih konjah i malo se je u Alexandriji ukèrcat. Oficir, kojemu je transport povieren bio, hoteo ih je na putničkom parobrodu u Genovu dovesti. No kapetan parobroda izjavi, da može samo osam konjah ukèrcati. Budući da oficir nije mogao razdieliti transporta, ukèrca svih 16 konjah na Lloydov parobrod i doveze ih srećno u Tèršt. No ovdie mu izjave, da nije dozvoljen transport konjah. Švedski glavni konsul, kol ovdie zastupa i sardinske poslove, već je o tom poslao izvješće na svojega poslanika u Beč. Piemontezki oficir tverdi, da je prije, nego li je konje ukèrcao, popitao se kod carskoga glavnoga konsula u Alexandriji, da li neće proti da-

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvan nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću i novinaricu 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjsku, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predjeljena je uvrstbina: 7 kr. a. vr. od linije za jedan put, a 14 kr. a. vr. za 8 puta. — Erarska pristajba za svaki oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se puta isti uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u subotu 11. siječnja 1862.

Broj 8.

S ovim mjesecom počimlje se prvi polugodišnji tečaj „Narodnih Novinah“ za god. 1862.; poziva se dakle domorodno občinstvo, da svoju predplatu na „Narodne Novine“ obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for. 30 novč., u miestu sa 4 for. 20 novč., na četvrt godine poštom sa 3 for. 15 novč. a u miestu sa 2 for. 10 novč. u austr. vrednoti.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove uredno primiti, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravnitvo Narodnih Novinah“ franko poslati, te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posljednju poštu.

Ujedno umoljavaju se sva ona gg., koja duugu sa kol tečaj, da što prije dug svoj izplate.

Neuredovni dio.

Zagreb, dne 10. siječnja.

Najnovije vijesti, što nam javiše, da će biti na slobodu pušteni komisari *južno-amerikanskih država* osvjedočiše nas, da su niekoi politički listovi preveć daleko zabasali govoreći o evropejsko-amerikanskom ratu, kol se je imao uzpiniti usperkos mnogim teškoćama vladajućim u čitavoj Evropi. Niekoi misle još dan danas, da će biti svakako izpušćeni oni komisari, na pod niekim uvjetima, koji bi lahko mogli bij uzrokom novih diplomatskih razprah.

Engleze zanima sada nemalo ta okolnost kakov, gdje i kada podići se ima spomenik pokojnom kraljičinom suprugu. Sasvim originalan je predlog, da se u tu svrhu dopremi obelisk, nazvan kleopatrička igla, iz Alexandrije u London i da se postavi u Hydeparku kao pokojnikov spomenik.

U Hamburgu razširila se je viest, da su potaknuli u Washingtonu pitanje, da li bi hotio hamburški senat izreći svoje mnijenje o englezko-amerikanskim poslovima.

Iz Berlina javljaju, da su i ostali izbori za zemaljski sabor izpali u smislu stranke „Napredka“; iz svega što dosada saznasmo, možemo sigurno zaključiti, da će biti viećanje pruskoga sabora od velike zanimivosti i važnosti i da se ne pripravlja ministarstvu baš najpovoljniji položaj. — Zakonski predlog ministra Schwerina tičeći se rederstvene uprave bio je primljen od državna ministarstva, te se samo očekiva kraljevo odobrenje. —

Trojedna kraljevina.

Zagreb. Broj 304. p. g. časopisa „Časa“, izlazećega u Pragu, donosi i u br. 283. pr. g. „Ost u. Westa“ prikraćeno primljeni dopis iz Hrvatske, u kojem se govori o upravi školskih i naukoynih poslovah u Hrvatskoj i Slavoniji na veoma nedostojan način.

Rečeni dopis kaže malone podpuno neznanstvo ustanovah sada obstojećih u obziru uprave školstva i podučanstva.

Usled najvišjih naredabah od 20. listopada 1860 prešli su samo upravni poslovi obstojećega ministarstva za bogostovje i nastavu na upravne oblasti, i imalo se je sastaviti vieće javne nastave, koje bi imalo razpravljati znanstvene i didaktične zadaće i svim upravnim oblastima služiti kao pomoćno vieće u tom obziru.

Kod preustrojenja zemaljske oblasti u Hrvatskoj priuzdržan je za školske i nastavne poslove zajedno s poslovima bogostovja navlastiti upravni odsiek, a što se tiče upravljajućih organah popunjen je samo takovim osobama, koje su u tom zvanju već od više a stranom od mnogo godinah s odlikovanjem dievalale, svoju zvaničnu sposobnost dakle u tom obziru tako posvjedočile i dokazale, da im se je obskerbljavanje dotičnih agenda nesamo s potpunim spokojstvom povieriti moglo, već da je i povierenje u njih stavljeno dosad u svakom obziru opravdano bilo i da nije nikakav slučaj poznat, kol bi proti istima pružao kakov razlog ma za kol pravedan ukor.

Što se pako tiče didaktičnoga i znanstvenoga diela, kol zahtieva za svoje razpravljanje vlastite strukovnike, — moralo se je u tom obziru na najviše ustanove o organičnom uredjenju obećanoga nastavnoga vieća čekati i mora se kod rodoljubja onih muževah, kojima je sada uprava poslova Hrvatske i Slavonije povierena, spravedljivo predpostavljati, da će se u svoje vrijeme viditi, da su se po njime one miere preduzimale, koje su sposobne kako za postizanje znanstvene i didaktične svrhe stojeće u pitanju, *tako i za podpuno uzdržavanje u krieptosti autonomije zemlje priznane po Nj. c. k. apostolskom veličanstvu.*

Vrhovna upravna oblast Hrvatske i Slavonije nije bila nikada u dolazećim znanstvenim i didaktičnim pitanjima u neprilici zbog razsude i mnijenja pozvanih strukovnikah, i znala ih je vazda i shodno upotrebit i u obzir uzeti.

Kod namiestničkoga vieća u Zagrebu bilo je privremeno postavljeno školsko povierenstvo, sastavljeno iz izvrstnih i valjanih strukovnikah (profesorah i učiteljah), koje je o svim čisto pedagogičnim ili didaktičnim i znanstvenim poslovima svoje mnijenje davalo, i na predloge istih učinjene u tom krugu uzimao se je dosad vazda obzir. Da se pako nisu njihove siednice pravilno držale već od slučaja do slučaja, kadgod je naime tomu bilo povoda, naravno je, izim, ako bi se ovo pripomoćno vieće polag mnijenja dopisnikova može biti tako uredilo, da bi bilo vlastno uticati i u administrativno-politički dio školske uprave.

Najveće pogibelji i teškoće, koje su školstvu i podučanstvu u najnovijem vremenu prietile, sastajahu u pokusu, da se sadanja naukovna sistema prevrati, prije nego li je zakonitim putem što drugo na njeno mjesto stavljeno bilo.

Ako su ove pogibelji i teškoće nastojanjem kraljevskih oblastih uz sudielovanje rodoljubnih muževah većom stranom odstranjene, tim nećemo baš da tvrdimo, da je školstvo i podučanstvo u Hrvatskoj i Slavoniji sada slobodno od svih manah, da pako isto, kao što dopisnik izriekom veli, ide propasti na susret, isto je tako neistinito, kao što je u najvišem stupnju preuzetno, krivnju ove zlobno izmisljene tobožne propasti hotieti uobće pripisati organičnom uredjenju zemaljske uprave i to tako: da se podpunoma čini, da je dopisnik time zemlju i njene uredbe navlaš poniziti hoteo.

Ako pako misli dopisnik, da može biti u tom sastoji sva nevolja, što se je za sastavljanje školskih knjigah samo 13 forintih od štampara arka tobož odredilo, to ga možemo iz vierodostojna izvora uvieriti, da je njegov tendenciozni navod podpuna *neistinitost*; jer u ovom odnošaju nije nikakovo novo načelo stavljeno, već se u tom obziru postupa sasvim onako, kao dosele, i čini se razlika medju prostim *prevodima* i *izvornim dielima*.

U Varaždinu dne 4. siječnja. (Glas.) Božićne praznike sretno provedosmo u radosti i veselju, a mladu godinu pozdravismo veselom pojkom: „na to mlado lieto veselimo se!“ nadajući se od nje da nam bude blaga i mila prijateljica, noseći nam u skutu miris-cvijeće. Ali gerdo se prevarismo, jer joj skut bijaše kervav. — Kervav skut? Ta to je ubojstvo! Jeste. Eve slušajte, što ću vam kazati: Noćju od 1. na 2. siječnja o. g. oko ponoći vratili se iz kërme do tri vincem ugrijana čovieka pievajuci i pušeci kući. Put im bi mimo kasarne prema ovdiešnjoj oskerbnici. Kad no dodjoše do kobne baš oskerbnice, reče im vojnik, što je tamo straža strazio, neka se ostave pušenja, buduće da je strogo zabranjeno pušiti blizu ove sgrade. Nu ova tri nesretnika nehtjedjoše ga nikako slušati. Vojnik satim jednomu od njih iztergne smotku iz ustlah, na što ovi na njega nasernu i na tla ga svale, udarajući ga kamenjem po glavi.

Vojnik, našav se u ljutoj nevolji, stade u pomoć prizivati, ali za nesreću nebie nitka na blizu, a kad patrola na mjesto dodje, nadje slosretnog vojnika sama i na pol mrtva. Zločinci pobrusiše pete, kad opaziše gdje patrola dolazi. Vojnika odnesoše u bolnicu, a kako je glas po gradu, teško da će ostati u životu. Zločincima još sve do sada neudjoše u trag.

Ugarska.

„Sèrbobran“ piše od 1. siječnja medju ostalim sljedeća:

U jednom od svojih posljednjih brojevah javlja nam „Srb. Dnevnik“: da je za „Sèrbobran“ kaucija položio g. Rus, beogradski velikokupac, rodom Evrein.

Kad se uzme to u račun, da je ova kaucija još prije 6 nedieljah položena, onda ova stara novost u vrijeme poziva na predplatu saobćena, nemože druge svrhe imati, do: nesrećnog već uobičajenog opadanja i pobijanja ciene listu, kol još ni godinu danah nije naveršio, odkako izlazi.

— Zidanje magjarske akademije u Pešti poviereno je bečkomu arhitektu Stilleru. Na tu je svrhu skupljeno dosada 600,000 for. a. vr.

Slovački protest proti naredbi ugarskoga namiestništva o uredjenju gimnazijah nije bezuspješan ostao. Kako čujemo, ugarska je dvorska kancelarija rečenu naredbu uništila i drugu izdala, koja je mnogo više u stanju nemagjarske narodnosti zadovoljiti, nego ona pèrva. Zasad možemo samo to kao izviestno spomenuti, da je priznato načelo ravnopravnosti svijuh jezika ugarskih. Predavat će se na onom jeziku, kol bude maternji jezik većine učenikah, ali se mora uzet obzir i na druge, ako i one znatni broj sačinjavaju.

Austrija.

Tèrst, 7. siječnja. U današnjoj siednici, tèrgovačke komore izabran je Vico jednoglasno za predsjednika a Elio de Morpurgo za podpredsjednika. Za prave burzovne poklisare izabrani su Escher, Rieter, Schröder, Millanich i Wessely, za zamienike Wollhaim, Bauer, Salem. Učinjena je mocija zbog reforme komorskoga štatuta.

Verona, 7. siječnja. (U večer.) Nj. veličaustvo prispie jutros u 7 satih u Veronu, bio je po zapoviedniku vojske generalu topništva primljen, odputuje na to u Busulengo, gdje posada izidje na razgled. Nato otidje Nj. veličanstvo u Pastrengo, da razgleda tamašnje tvèrdine. Od ovd odveze se Nj. veličanstvo u Peskijeru, razgleda vojsku, tvèrdine i floticu na jezeru od Gardo, odveze se satim u S. Massimo, razgleda tvèrdinu.

Vratislav i prisustvova razorenju jedne baterije. U 4 sata vratili se Nj. veličanstvo u Veronu. Nj. veličanstvo bilo je posvuda pozdravljeno ushitom. U Busilengu i Pastrengu bili su u slavu Nj. veličanstva podignuti slavoluci, dieca sipala su cvieće u počastvost vikaše uzhićeno „živio!“ Isto se slučilo kod povratka Nj. veličanstva u Veronu kod vratah „Porta S. Zeno.“

Turska.

Carigrad, 22. pros. pr. g. Novčana kriza traje u Turskoj još neprestano. Bursa i veliki novčani trg u Ajvarhanu, kao i sva druga mesta, na kojima se je dosad samo s novcem trgovalo, po oblastima su pozatvorana. Vlada naproti od prekjučer sama prodaje na izviestnim mestima zlatnu liru po 160 grošah u kajmovih, ali nikome više od 3 komada. Prekjučer u Galati nije prodala više od 16, stovom šestnaest lirah, a jučer mnogo više, jer samo na to ide, da se svet obmane. Svaki, koi dodje da papir promieni, po čitav sat izpituje se, kako mu je ime, šta je, gdje živi, na što mu zlato i još mnogo koješta. Svi se ti iskazi uredno u zapisnik uvode, pa onda tek 3 lire izdadu s prietnjom, da ih se nipošto ne sudu drugom prodali.

Dokle ovo stanje kod nas vlada, i skupoća, koja je nastala, osobito niže razrede tišti, dokle svi činovnici, i kod uprave i kod vojske, već od nekoliko mjeseci na platu svoju izgledaju, sultan posljednje svoje sile napreže, da svoju vojsku i ratne potrebe umnoži. On se najradje u arsenalima nalazi, i sam lično tu poosttrava radine na berži rad, premda i oni već od nekoliko mjeseci neprimaju plate. Pred njegovim očima napreduje gradivo za dvie nove fregate, a iz Centunbura, tako se zove drugi arsenal, izlazi svakog mjeseca gotovih 500 pušakah i 30 topovah Napoleonova sastava. Još je naloženo Halil-paši, upravitelju arsenala, da se broj postenikah umnoži pa da se osobito topovah više pravi.

Za Omer-pašu vele, da ga je sultan u Carigrad pozvao, da se s njim lično o sadašnjem stanju stvari razgovori.

Cerna Gora.

Jedan u Bruselju izlazeći list donosi o stanju stvari u Cornoj Gori sljedeće izvišće iz Dubrovnika od 20. prosinca pr. god. Ovdje se stvari sve na gore okreću. Pravac, koga se knez drži, nemože biti gori, jer ga otudjuje od celog svijeta. Ovaj mladi čovjek ili bolje reći oni, koji mu savjetuju, hoće, da Cerna Gora bez pomoći velikih silah dieluje (Montenegro fara dase). Ova deviza Karla Alberta mogla je još za Italiju i podneti, ali zacielo ne za Cernu Goru, koja nemože razpolagati s onim sriedstvima, koja je Sardinija još 1849. g. imala. Mjeseca studenoga pr. g. bio je jedan pobočnik Omer-paše kod kneza na Cetinju, a 27. pros. došlo mu je drugo tursko poslanstvo. Taj dopisnik misli, da su ovi tajni pregovori štetni za sèrbsku stvar, jer su Hercegovci te misli, da ako se ovdje i neradi o izdaji, a ono da nije bar u redu, što se radi. Serdar Ekrem zacielo nadmašuje kneza Nikolu u diplomatskoj taktici. Onaj pèrvi, budući rođenjem takodjer Sèrbin, poznaje zacielo dobro svoje suplemenike i znat će, kako s njima postupati valja, njemu neće nimalo teško biti, da svog 20godisnjeg protivnika nadmudri. Sad počinje dopisnik taj o Mirku, kneževom ocu, kao i prije jednom što je, i o njegovom štetnom uplivu govoriti. Taj, veli, ne samo da je natražnjak, nego k tome još i samozivac pun grabljivosti. On je svu zemaljsku trgovinu za svoju i svojih pristalica korist monopolizirao. Hranu, koju je jedna prijateljska (ruska?) država za siromašni narod cernogorski poklonila, prodao je Mirko za skupe novce, a ove za sebe zadržao. Pa šta radi s ovako stečenim novcem? Obraca li ga na koristne svèrhe u kneževini? Daleko od toga, on ga za sebe zadržava, pa ga sirotinji na velike kamate u zajam daje. A budući da je knez sasvim podčinjen njegovom očinskom autoritetu, to se može lahko predstaviti, kako stvar ide. Svi se stranci za uhode držže. Svi razumniji ljudi uklonjeni su od vlade, i još se za sretne držže, da su tako olako prošli. Tako su po posljednjim viestima senatori Ivo Radonić, najposobniji čovjek u Cornoj Gori, Petar Filipov, Jole Pibtić i poznati Novica, jedan od najboljih boracah proti Turakah i Albanecah, sbačeni, a na njihovo mjesto mladi ljudi ponamješteni.

Ja se bojim, zaključuje izvištelj, da sve ovo na zao kraj ne smiera.

Kako „Ost und West“ javlja, knežev otac Mirko vojvoda izdao je zapoviest, da se sve vojvode cernogorske, koji se izvan granice zemlje nalaze, u Cernu Goru povrate.

Ova viest kao da gornjem izvišću još veću važnost daje.

Iz Hercegovine se javlja, da se Cernogorci u Rieci za nov ratni pohod spremaju, i da su opet četiri oružane barke na skadarskom moru postavili.

Talijanska.

Položaj kabineta Ricasolievu čini se kao da nije baš najpovoljniji. Tako se je u stranačkoj skupštini parlamentarne većine, u kojoj je Ricasoli branio svoj kabinet, dogodilo nešto veoma znamenitoga. Predsjednik ministarskoga vieća izjavio je naime, da će samo onda svoje mjesto ostaviti, ako bi parlament to naročito zaključio. Poslije ove opazke izidje Ricasoli iz skupštine, da nesmeta viećanju; no jedva ostavi dvoranu, kad jedan sudan za drugim izmakne, tako da je najposlije ostalo samo pisarsko osoblje i uslied toga da se nije ni misliti moglo na viećanje o Ricasolijevoj izjavi. Rezultat ovoga večera naliči dakle veoma razgovietnu migu većine za kabinet tim većma, što je većina izmaknuli odmah otišla u skupštinu srednje stranke, koja je bila u palači grofa Alfieria. Ovdje se zaključilo, da se ima našerti na kabinet Ricasoliev po članovima ministerijalne stranke u jednoj od pèrvih sednica učiniti i da se ova stranka ima stopiti sa sredinom dojduega kabineta. Uslied toga izbrojeni su Ricasolievi deni. Njegova vlada bila bi zaslužila bolju sreću, ali obori ga neprijazan francuzke politike i nestèrpljivost njegovih zemljakah, stranom naravno i njegova zatvorenost, okornost i nesposobnost, da vodi sam unutarne poslove ili da nadje za nje vèrsna strukovnika.

Talijansko ravnateljstvo cèrkvene blagajnice pozivlje okružnicom od 5. siečnja predstojnike, da nacertaju i pošlju činovničke listine, da se odmah uzmognu uzeti u posjed dobra ukinutih viero-zakonskih obćinah.

Kod Auletta bila je poslije okorne bitke u biegnagnana razbojnička četa od četrdeset momakah. Jednu patrolu kopljanikah dovedoše viero-lomni seljaci u basiju, gdje na nju udere dvie stoline handitah. Šestdeset kopljanikah poginu kod ovoga sukoba. Seljaci su uhvaćeni.

Budući da se je razglasilo, da je u prijašnjem filipinskom samostanu u Askolu zakopana srebèrnina, preduzeše iztragah i nadjoše dragocienostih u vriednosti prieko 10.000 lirah.

Iz Turina pišu „Lombardii“: Kažu, da je general Turr naimenovan krilnim pobočnikom kraljevim. General Klápka, koi se već više danah ovdje nalazi, imao je dogovaranjah sa više ovdiešnjih državnikah i za koi dan odputovat će u Pariz, gdje će, kao što se pripovieda, sa više notabilitetah emigracije držžati konferenciju pod predsjedniètvom princa Napoleona.

Rim, 30. prosinca p. g. Pišu listu „Gazzetta di Venezia“, da francuzka vlada ostaje kod zahatievanja da se Abbé Munig naimenuje biskupom guadeloupskim; no čini se kao da se je papa odvažio, da nedozvoli toga. Na zamienu odlučio je car Napoleon, da ukine zavod od sèrca Isusova i mornarstva, jer misli, da su nieki članovi istoga poslali papi izvišćah neprijaznih Abbé-u Munigu. — Kralj napuljski bio je onaj dan, kad je s papom ručao, veoma zamišljen; on je veoma malo govorio a kraljica jošte manje.

— Veliki bilježnik Liverani poslao je papi na novu godinu ovo pismo:

Sveti oče!

Premda ja osiećam, da sam u nemilost Vaše svetosti pao, opet držžim, da nemogu biti razriešen od obćinih dužnostih odanosti prema tako visokom otcu i gospodinu; a da ih izpunim, hrabri me ne samo ta okolnost, što sam ja jedan od sedam velikih bilježnikah apostolske stolice, nego i to sam uvieren, da oni, koji Vašu milost izgube, nisu uvijek najgori, kao što ni oni, koji je dobiju, nemoraju baš najbolji biti.

Ja bi trebao o sreći da govorim, ali bi mje rieći kao ironija zvonile, budući da se niti kod Vaše svetosti, niti kod mene nikakva traga sreće nenalazi.

Da se Vaša svetost s Vašim sinovima pomiri, to je jedino što želim, koje sèrdcu oćevom

prijatno biti može, kao što je ono i bogu blagoprijatno.

Ovo želim, moleći pri Vašim nogama apostolski blagoslov.

Firenca, 23. prosinca 1861.

Franjo Liverani.

Liverani će skorom i drugi dio svoje knjige: „Papinstvo, cèrkva i carstvo“ izdati. U tom će on govoriti o narodnom suverenitetu, o obćem pravu glasovanja i narodnosti, i to s točke rimokatoličke nauke.

— Pisma iz Rima javljaju, da je car Aleksander g. Kiseljevu izjavio svoje sažaljenje sbog dvojake politike papine, koja je u rimskim državama preterano konservativna, a u Poljskoj sasvim revolucionarna, budući da rimokatolike na odpor podstrekava. Ovaj glas bit će istinit, počem odnošenje izmedju Petrograda i Rima nisu najbolja. Pri jednom svečanom obiedu, koi je nedavna diplomatski zastupnik petrogradskoga dvora u Rimu davao, nije se papi nazdravljalo, što je jako u oči upalo.

Francuzka.

Novine „Patrie“ donose jedan članak od Laguerronièra pod naslovom: „l'empire constitutionnel“, kome se iz sljedećih uzrekeh velika važnost pripisuje. Ministarski krugovi stavljali su zaprieke, da taj članak neizidje u novinama a listu „Patrie“ prietila je opasnost, da dobije opomenu. Kad je članak ipak izašao, misli se, da su ideje, koje su u njemu izražene, u najvišjoj inštanciji odobrene i branjene. Članak je pisan s prizrenjem na onaj u „Journalu des Debats-a“ izišavši članak Saint Marc Girardina, sbog koga je ovaj list opomenu dobio. G. Laguerronière priznaje, da je nužno, da treba carstvu slobodom nov život uliti. Ovo se je počelo 24. stud. 1860 i 19. stud. 1861 pa treba neprestano nastavljati. Odgovornost ministarsku treba ma u ograničenom vidu uvesti, a sadašnje zaprieke slobodom izražavati maenje putem štampe, ukloniti. S ovim se je člankom pridružio g. Laguerronière onima, koji bi kao g. Fould sa većom slobodom budućnost sadanije vlade i dinastije osigurati želili.

Rusija.

Petrograd, 18. pros. pr. g. U obćinstvu se raznose glasovi, da je carica jako oboljela. — Nemiri djački još neprestrano traju. Prije nieki dan skupiše se djaci opet u auditoriumu i savietovaše se o niekom predmetu, koje je po novim statutima ministra Putjačina zabranjeno. — Jedan od sveučilišnih činovnikah je tu razpravu s tim preduprediti hteo, da je jednog djaka šćepao. Ovo je imalo to sledstvo, da su ga zlostavili i naposljedku napolje izbacili. Uslied toga je opet do jedno 50 djakah pozatvorano.

Petrograd, 5. siečnja. Ovamo su prispiele viesti iz Pekinga od 13 studenoga. Loo-shua (sudlan vladaočkoga vieća) pogubljen je javno a dva druga veledostojanstvenika carstva zadavili su se sami — na zapoviest carevu. — Car je kazan izrečenu vèrhu kanonika Bislobreskoga stegnuto na jednu godinu i odredio, da se ima s uspèsnikom postupati shodno njegovoj dobi i duhovnom dostojanstvu.

Danija.

Pruski i austrijski kabinet upravili su na dansku vladu prestavku, protiv namiere, da se Šlezvig i Holštajn s drugom državom komepo. spoji. t. j. da se Danska sasvim centralizira. Danska je obim ovim silama na to već odgovorila. U odgovoru svom na Austriju čudi se, kako ju može Austrija odvrćati, da ono neradi, što je i ona sama za pravac uzela u svojoj držžavi; a Pruskoj na kratko veli: Danska znat će najbolje šta je za nju dobro.

Portugalija.

U Lizboni rodili su se veliki nemiri, kojima je povoda dala prieka smèrt više princevah. Narod držži, da su otrovani. Sbog toga moralo se je mèrtvo tielo kralja izkopati i izviditi, koi je, kao što najnoviji glasovi javljaju, od tifusa umro. Narod, koi je držžao, da je otrovan, razorio je liekarne.

Slavenske viesti.

U Ljubljani 3. siečnja. (Glas) Na dan sv. Stjepana bijaše u našoj čitaonici druga „be-

steda" i to vrlo sjajna. Dvorana bila je baš dubokom puna. Pjevalo se je u sboru Tomanova „Na razhodu“, hrvatska „Poputnica“ i „Vojaška“ od slavnoga Koseskoga, zatim samopjevi: „Serdca“ od Vilhara i „Ukazi“ od našega narodnoga skladatelja K. Mašeka a dvopjevi: „Moje jutro“ i „Moje drago“, koje u glasbu stavi isti g. skladatelj. Baš u ovim dvopjevima uznesu se do uznešenja slušatelje mila naša domorodka, koja nam još u prvoj besiedi omili kao i tenor g. A. Jentel svojim krasnim, milozvučnim glasom. Pleskanju i „Živili“ nebi ni kraja ni konca, te se ta dvopjeva po drugi put pjevati moradoše. Isto tako uzhit i četverospjev „pod oknom“ od J. Škraupa, slavnoga skladatelja Tylove svim Slovenima toli omiljene pjesme: „Gdje stanak moj“. Poslije pjevanja slušamo „Parlament slovenski“. To bijaše vrlo krasna i poučka šurka; u tom parlamentu naimo predložilo se, da se imade govoriti slovenskim književnim jezikom, na što do 12 poslanika iz raznih slovenskih predjelah ustanu, te svaki htjede, da obrani narečje svoga kraja priperujući ga što življe na mjesto književnog jezika. Ali sav trud im bijaše uzalud, jer većina glasovah dobi gore spomenuti predlog. Slušateljstvo se kod ove šaljive prepirke nasmeja za čitavu godinu. Kašnje igrao je nekoliko komadah slavni umjetnik na glasoviru g. A. Lombardi, u dobroj uspomeni Karlovačanima i Zagrebačanima, koji svojom vještinom svekoliko društvo očara. Poslije besiede siedo smo za stol, gdje nam stiže ljubezni pozdrav riečke čitaonice. Hvala joj na tolikoj ljubavi. Iz vašega i kod nas već omiljeloga „Glasonoše“ začusmo radostnu viest, da će slavna umjetnica gdčna. Zadrobnikova, kojoj glas puče po svem slovjsenskom i neslovjsenskom svijetu, i našu Ljubljanu svojim posietom usrećiti. Ela, skoro prispjela, da se uživamo rajskih slastih. Da će nam dobro doći, tog mi lje netreba spomenuti! Dodje li zbilja amo to ja uzalati neću, da Vas obavjestim o njezinom slavu. S bogom.

— Dne 17/29. studenoga preminu u Petrogradu veoma vjerni i radljivi ruski spisatelj, Nikola Alexandrovič Dobrolyubov, imajući stoperv 25 godina. Časopisi ruski donesahu mnoga njegovih kritičkih i publicističkih članakah. Uredništvo „Sovremenika“ izdat će na skoro sve njegove sabrane spise.

Književne viesti.

Ovih danah izišao je troškom Matice ilirske 3. svezak „Bosanskoga prijatelja“, što ga je u rukopis ostavio prerano preminuli otac I. F. Jukić, a za tisak priredio tajnik matičin g. J. Jurković. — U ovom svezku naći ćeš puno poučna i zanimiva. Produzuje se naimo iz prvašnjih svezakah članci: Zemljo-državopisni pregled turskoga carstva u Europi; Omer-paša i bosanski Turci; zatim narodne pjesme, pripoviedke, poslovice i zagonetke. U posebnom članku opisuju se državne uredbe u turskom carstvu. Za Jukićeve prijatelje i znance zanimiv je osobito članak, u kom sam priobćuje svoje putovanje iz Sarajeva u Carigrad god. 1852. mjeseca svibnja, opisujući sve jadi i nevolje, što ih je kao bolestan suzanj na tom težkom putovanju prepatio. Na koncu obećaje, da će u posebnom članku opisati svoje sužnjevanje u Carigradu; neznamo, je-li ga nije prije zatekla smert, nego je izpunio ovo obećanje, što bi bila velika šteta. Pod nadpisom „Životopisi slavni Bosnjakah“ naći ćeš životopis Jurja Dobretića, nadbiskupa nazarenskoga († 1520). Na kraju dodan je lietopis kat. crkve u Bosni. Tu se opisuju progonstvo kherćanah i redovnikah god. 1852.; i duhovno siemenište mladeži bosanske u Djakovu; novi samostani i crkve; samostan i rezidencija sv. Jurja u Carigradu; novi biskup i namiestnik apoštolski (Marijan Šunjić); broj katoličkoga stanovništva i narodne učionice u Bosni; nova kustodija i novo apošt. namiestništvo (mostarsko) u Hercegovini; popis kućah i dušah katoličkih u Hercegovini; namiestništvo apost. trebinjsko (više imenom nego zbilja pod nadziranjem biskupa dubrovačkoga).

Iz toga lietopisa doznajemo, da u Bosni i Hercegovini ima katolikah i to u apošt. namiestništvu bosanskom kućah 17.123, dušah 122.865; u apošt. namiestništvu mostarskom kućah 5087, dušah 37.789; u apošt. namiestništvu trebinjskom kućah 1012, dušah 8185; ukupno kućah 23.222, dušah 168.789.

Razpis nagradah za dramatička diela.

Dopierli smo poslije dulje borbe i raznovertnih promienah do toga, da se sada u glavnom gradu Zagrebu na našem zemaljskom kazalištu izključivo hrvatski igra. Obće poznato je, i derži se kao istina izkustvom potvrđjena, da je teško ne samo podignuti se na koju višinu, nego da je takodjer teško — da reko bi — još težje uzderžati se na otoj višini. Dopierli smo, dakle kako rekoh, do toga, da se izključivo hrvatski kod nas igra, nu sada valja nam svim oko toga sa svom snagom nastojati, da tako ostane, da ne propadnemo, da nečinimo opeta nazatak na štetu i sramotu našu.

Treba osim materijalne podpore takodjer i moralne, treba kazališnim predstavam duševne hrane, treba literature dramatičke. Naša literatura žalibože jošte nestoji u cieni, u kojoj bi valjalo da stoji, te se naši književnici u obće neimaju nadati kakovu dobitku, a nemože se zahtievati, da oni rade i pišu i da štatuju; za doskočiti ovomu nedostatku razpisuje kazališni odbor za upravu narodne kazališne zaklade postavljen već više godina negrade za najbolje komade, koji bi za predstavu shodni bili. Tim načinom je repertoire poniešto pomnožen, premda se iz druge strane reći može, da učastije nije onakovo, kakovo bi želiti bilo.

Na početnoj stazi valja postojano napredovati, samo to nas k svršsi voditi može; zato se za buduću godinu 1862. razpisuju opet tri nagrade:

- I. Za najbolju izvornu dramu 300 for.
- II. Za najbolju pučku ili šaljivu igru izvornu 200 for.
- III. Za najbolji prevod kojeg igrokaza ili dobre šaljive igre 100 for.

Gg. spisatelji pozivlju se najuludnije, da na to izvole paziti, da komadi budu okolnostim našeg kazališta primiereni, te da se bez zaprieke predstaviti mogu.

Rok natičaja traje do konca svibnja 1862.

Komadi se imadu franko poslati na dolipodpisnog sa kojom poslovicom providjeni, njimi se ima pridati pečaćeno pismo sa istom poslovicom, unutra pako u pismu vlastoručni podpis sastavitelja. Pošiljke, koje nebi tako prigotovljene bile, neće se u obzir uzeti.

U Zagrebu 21. prosinca 1861.

Ljudevit Vukotinović,
predsjednik odbora.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 10. siečnja 1862.

Papiri.		Svršetni tečaj u austr. vred.
5% Kovovnice	67.45	
5% Narodnoga zajma	82.45	
Narodne banke	773.—	
Vierovnoga zavoda	180.10	
Mienice.		
Srebro	139.—	
London	140.40	
Carški cekini	6.65	

Meteorologička opažanja na ovdiešnjoj kr. višjoj realci dne 10. siečnja 1862.

U r a	Barometar va vlna u par. črt.	Barometar va vlna reduc. na 0	Toplo- ta po R.	Moćnaka	Smier i ja- kost vjetra	Atmo- sferička oborina (dažd, snieg ili tuča)	Opazka
7. pr. pd.	332.83	332.88	-6.6	10	Zjz.		
2. pol.	331.89	331.39	+0.7	10	Jz.		
9. u več.	330.94	330.50	+3.5	5	Zjz.		

Danas u 7 sati temperatura R. -4.3.

Opazka. Kod naoblake znači 0 sasvim vedro a 10 sasvim oblačno; brojevima ležećim između 0 i 10 razumije se veća ili manja mnoština oblakah, razdieliv cielo nebo iznad obzorja na 10 jednakih dielah.

U 6. stupcu znače velika pismena smier vjetrovah (Jz = južno-južno-zapadni), a brojevi jakost vjetra; isto, 0 sasvim tiho a 10 buru, a među ovim ležeći brojevi naznačaju različnu jakost vjetra.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

79. (27)

Za popunjenje sedam miestah prisiednikah i izvjestiteljah kod banskog stola kraljevinah Dalmacije, Hrvatske i Slavonije ovime se razpis natičaja s tim dodatkom do obćeg znanja stavlja, da prositelji svoje, s ob-

zirom na sada obstojeće propise sastavljene, te potrebitim dokazima podkripljene molbenice najdulje do 23. siečnja t. g. predsjedništvu rečenog banskog stola podneti imadu.

U Zagrebu dne 8. siečnja 1862.

Br. 1799-M. (30)

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudbenog stola županije zagrebačke stavlja se do znanja, da će se uslied molbe Ivana Schenka protiv Tómi i Mariji Lesjak u stanu ovih posliednjih u Zagrebu ulici pivarskoj kuće br. 30 dne 20. siečnja 1862 i dne 6. veljače 1862, svaki put o 9. uri prije podne pokretnosti pod overhu uzete, kao: raznovertno pokućstvo u prociembenoj vrijednosti od 235 for. a. vr. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se na prvom roku samo uz prociembenu cieniu prodavati, na drugom pak roku predavati će se i izpod procjene.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

Kr. sudbeni stol žup. zagrebačke.

U Zagrebu dne 28. prosinca 1861.

Klobučarić.

Jović.

Br. 1392.-1861. (28)

Oglas dražbe.

Županijsko kotarski sud jastrebarski ovime na glas daje, da će se na dan 21. siečnja i 7. veljače 1862, svakiput u 9 sati prije podne, u gostioni na jamničkoj kiselici prodavati svakovestno na overšbenu gromadu Rudolfa Majera spadajuće i sudbeno na 424 for. 71 kr. a. vr. procijenjene stvari, naimo: mehkosloni, stoli, kreveti, posteljina itd., koje stvari prepustit će se na drugoj dražbi najboljem nudiocu makar i izpod procjena, ako se na prvom roku za prociembenu vrijednost ili za više nebi prodati mogle.

Koji štogod kupiti želi, pozivlju se na odredjene rokove na lice miesta.

Jastrebarsko dne 5. siečnja 1862.

Švaitzer,
vel. sudac.

Br. 1840-1861. gr. (17)

Oglas.

Kralj. županijski sudbeni stol u Osijeku daje ovim na znanje, da je na molbu Mare udove Müller, kroz g. odvjetnika Josipa Fözmayera, radi dužnih 840 fr. a. v. s. p. dozvolio overšnu dražbenu prodaju kuće i bašće u Niemačkom Retfalu, što ne je na 1144 fr. 65 novč. a. v. sudbeno procijenjena, i u gruntovnici obćine Retfale pod br. 12. upisana, te da su u tu svrhu dva roka opredjeljena, prvi na 27. siečnja 1862, a drugi na 27. veljače 1862, svaki put u 10 sati prije podne kod ovoga suda.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina, ako li se kod prve dražbe ni za više a ni za prociembenu cieniu neprodade, kod druge dražbe i izpod procjene najboljemu nudiocu izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti, i napokon, da se ostali dražbeni uvieti, prociembeni napisnik i gruntovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obavješćeni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu suda prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisat morati, ako li se dioba kupovnine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovina iscrpi, ništa nezapadne.

Kralj. sudbeni stol županije virovitičke.
U Osijeku dne 18. prosinca 1861.

Br. 6640. gr. (18)

Oglas.

Kralj. sudbeni stol županije zagrebačke daje ovim na znanje, da je na molbu Adalberte Ottingerove, kroz g. odvjetnika Milloševića, dozvolio dobrovoljnu dražbenu prodaju nepokretninah na molitlje, Lavoslava Suppasa, Anku Vogl, malodobnike Antachove i Wolfartove spadajućih, što ne su na 5693 fr. 80 novč. a. vr. sudbeno procijenjene i u gruntovnici obćine gornjeg grada Zagreba pod br. 379. upisane, te da je u tu svrhu opredjeljen rok na 6. veljače 1862 u 9 sati prije podne kod ovoga suda.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina samo za prociembenu cieniu ili za više najboljemu nudiocu izručiti, zatim da se ostali dražbeni uvieti, prociembeni napisnik i gruntovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati. Napokon se još opazuje, da dražbena prodaja biva uslied dobrovoljne prošnje vlastnikah, da dakle pravo založno osigurano vjerovnikom na nepokretnini ovim ostaje priuzdržano bez obzira na prodaju cieniu.

U Zagrebu, 28. prosinca 1861.

Klobučarić.

Jović.

Br. 4314. (22)

Opoziv.

Kr. županijski sudbeni stol u Varaždinu opoziva ovime izrok od 2. studenoga t. g., br. 3596, tičući se javne prodaje kuće s vrtom na vlastitost Mije i Jane Praš spadajuće i u grunt. zap. br. 515. obćine Varaždina unošene.

U Varaždinu, 28. prosinca 1861.

Novak.

Čukac.

Naticas.

Kod poštanskih ekspedicija imajući se u vidu po-
dići u miestima Verhovini, Petrovom Selu, Zavalju i
Korenici u otočju, imajući se u vidu poštanskoga
odpravitelja ponuditi. Imenovane poštanske ekspedicije
imaju se zapamtiti kako poštanskom službom tako prima-
njem, narudžbama i promicanjem novčanika i njih vrie-
dnosti poštanskim, na koliko se mogu s obzirom na
njihovu veličinu, tako po jednom glazniku na konju
odpravljati, i uzdržavati će poštanske ekspedicije u Ver-
hovini, Petrovom Selu i Zavalju svoju poštansku svezu
među sobom i s poštanskim uredom u Otočju jezdi-
čkom poštom, koja će međutim svake nedjelje dva puta
od Otočja preko Verhovine, Priboja, Petrova Sela u
Zavalje i natrag teći, dočim će Korenička poštanska ex-
pedicija svoju poštansku svezu isto tako uzdržavati
jezdičkom poštom, koja će dva puta u nedjelji danah
preko Priboja u Petrovo Selo i natrag ići.

Beriva poštanskih odpravitelja u Verhovini, Kore-
nici i Zavalju ustanovljuju se godišnjom platom od *jedne*
stotine (100) forintih i uredskim puzalom godišnjih
dvadeset (20) forintih a poštanskog odpravitelja u Pe-
trovom Selu godišnjom platom od *osamdeset* (80) forin-
tih i uredskim puzalom od godišnjih *dvadeset* (20) fo-
rintih.

Kao naknada za uzdržavanje jezdičkih pošta
obezbjeđuje se poduzetniku poštne jezdičke prijetnje
opredijeljena za otičan put za jednoga konja kod sve-
kog jezda onamo u polovica iste za natrag.

Uzdržavanje jezdičkih pošta, koje idu dva puta
svake nedjelje, među Korenicom i Petrovom Se-
lom propustit će se ili poštanskoj ekspediciji u Korenici
ili onoj u Petrovom Selu.

U obziru uzdržavanja jezdičkih pošta, koje idu
svake nedjelje dva puta među Otočjem, Verhovinom,
Petrovim Selom i Zavaljem, priuđeruje se poštanska
direkcija opredijelit, kojemu da se poštanskom uprave-
lju u imenovanim miestima i sa koje komade puta ovo
promicanje ima propustit.

Naticatelji za jednu ili drugu ovih uz sklopljenje
ugovora i položanje kaucije od 200 for. u gotovu i u
3-omim državnim obligacijama podijelit imajući se po-
štanskih službah imaju svoje valjane biljegovane molbe-
nice pod dokumentovanim iskazom svoje dobe, dosada-
njega zanimanja, razmera svoje imovine i dobra po-
našanja unutar 4 nedjelje danah kod ovoga ureda pod-
neti i u njima iskazati navesti, da li bi i sa koi komad
puta preuzeli i službu poštanskog promicanja.

U Zagrebu dne 31. prosinca 1861.

C. k. ravnateljstvo pošta za Hrvatsku i Slavoniju.

Br. 15. (20)

3-2

Oglas.

Usled visokoga raspisa c. k. ministarstva financi-
jah od 24. prosinca 1861, br. 65360/4507, ustanovljuju
se od 1. siječnja 1862 počembi poštara za jednoga
konja i za jednostavnu poštu u slijedećim krunovinama
i srazovima kako slijedi:

U Dolajoj Austriji	sa 1 f 24 n.
" Gorajoj "	" 1 " 24 "
" Solnogradske "	" 1 " 30 "
" Stajerske "	" 1 " 34 "
" Koruške "	" 1 " 40 "
" Češke, i to:	
u habskom, litomieričkom, pražkom,	
mlado-boleslavskom, žatečkom	
i guzanjskom okrugu	" 1 " 32 "
u kraljogradačkom, jičinskom, ta-	
borskom, hrudinskom, pišečkom,	
badjevičkom i časlavskom o-	
krugu	" 1 " 20 "
" Moravskoj i Sleskoj	" 1 " 20 "
" Tirolskoj i Vorarlberškoj	" 1 " 70 "
" Primorju	" 1 " 50 "
" Kranjskoj	" 1 " 20 "
" peštanskom srežu	" 1 " 16 "
" požunskom "	" 1 " 14 "
" šopronskom "	" 1 " 20 "
" košičkom "	" 1 " 2 "
" velikovaradinskom srežu	" 1 " 10 "
" hrvatskom gorskom kotaru i senj-	
skom vojn. obćinskom	" 1 " 54 "
" srežu ličke i otočke regimente	" 1 " 42 "
" ogulinske regimente	" 1 " 74 "
" ostalom hrvatsko-slavonskom po-	
štanskom području sa šerbskom	
Vojvodinom i u tamškom banatu	" 1 " 16 "
" Erdelju	" 1 " 16 "
" krakovskom vladnom srežu	" 1 " 10 "
" lavovskom "	" 1 " — "
" černošičkom "	" 1 " 6 "

Prištojba za pokrivena staciona kola ustanovljuju se
polovica a za jednoga nepokrivena kola četvrti dio po-
štara pripadajuće za jednoga konja i jednostavnu
poštu. Postiljonova napojnica i mazarina ovjeto apro-
mijenjena.

U Zagrebu dne 4. siječnja 1862.

C. k. ravnateljstvo pošta za Hrvatsku i Slavoniju.

Br. 5837. (19)

3-2

Oglas.

Od 16. siječnja 1862. umozit će se glazničke pošte
među Plakim i Murjem od 3 na 4 u jednom pošte-
dećem razdijelu teže:

Iz Plaka: U nedjelju, utorak, četvrtak i petak

u 10 sati 50 minuta. — U Murjem: U 1 sat po podne.

U Murjem: Godišnja danah u 1 sat 30 mi-
nuta po podne. — U Plaku: U 1 sat 40 mi-
nuta po podne.

U Zagrebu, dne 31. prosinca 1861.

C. k. ravnateljstvo pošta za Hrvatsku i Slavoniju.

Br. 16.

3-3

Oglas.

Natpisano k ovomratnom oglasu od 19. prosinca
1861, br. 6532, stavljaju se do obćeg znanja, da su po-
pisi momakah, podvrženih vojenoj dužnosti iz proklica-
nih prvih pet dobnih razredah t. j. rođenih u godinama
1841., 1846., 1839., 1838. i 1837. u svrhu podnosenja
reklamacija dozvoljenih §. 80. sl. a), b) i c) privre-
mene uredske poduke o izvedenju naredbe o dopunji-
vanju vojske od 29. rujna 1858 izloženi svakomu za uvi-
djenje i reklamaciju u vlačnici ovdajne varoške kuće u
vremenu od 4. do uključivo 14. siječnja 1862.

Ova reklamacija može se učiniti ne samo zbog kri-
va, već i zbog neobćenoga upisanja momakah, podvr-
ženih vojenoj dužnosti i može se upotriiebit i u obziru
na protu-pravilno oslobođenje, ako bi se opazilo, i ista
se može učiniti tako po samim momcima, podvrženim
vojenoj dužnosti, kao i po roditeljima, tutorima i bratji.
Oni koji misle, da su oslobođeni od dužnosti stupit
u vojsku, imaju uzatim gore navedenoga reba svoje prave
na oslobođenje u tom obziru navesti i dokazati naj-
bolju valjanost.

Svi oni, koji su istina pozvani, da se lieto stave,
no u dotičnom popisu nisu zahiježeni, imaju gradskom
poglavarstvu to prijaviti, jer im inače prieti pogibelj, da
će se s njima postupiti polag §. 80. naredbe o dopu-
nivanju vojske.

Po izmaku gore navedenoga reba podnoseni zahtjevi
za oslobođenje nesmiju se više u obzir uzeti, i onaj,
koj zakasni ovaj rok, stavit će se u vojsku, ako bi i
mao pravo na oslobođenje.

U Zagrebu dne 31. prosinca 1861.

Od-poglavarstva kralj. i slob. grada Zagreba.

Frigan.

Br. 6827-gr. (31)

3-1

Izrok.

Od strane kr. sudbenog stola županije zagrebačke
pozivlju se usled molbe za Žiga Pražerna kao nasljed-
nika Filipa Pražerna po zastupniku g. odv. M. Mrzov-
iću de pr. 30. prosinca 1861, br. 6527, za usmjerjenje
dveh Mirka Pottaka dotično njegovu stečajnu pasivno
a nasljednika Filipa Pražerna aktivno tčućih i izgublje-
nih obveznicah, i to: ddo. 18. kolovoza 1806 u 2000
for. i ddo. 8. rujna 1808 u 3000 for. izdanih, svaki o-
naj, koji bi ove obveznice posjedovao, da sa godinu da-
nah svakako svoj posjed ovom kr. sudbenomu stolu
prijava, jer će se inače ove obveznice, ništetnima i nji-
hova pravna moć prema izdatniku uterutom proglasti.

U Zagrebu dne 31. prosinca 1861.

Klobučarić.

Jović.

Br. 4166-gr. (32)

3-1

Izrok.

Kralj. sudbeni stol županije varaždinske daje ovim
na znanje: da je na molbu Vatroslava i Amalije Keretz,
kroz gosp. odvjetnika Nikolu Sablića, proti supružima
gosp. Augusta i gospođi Amaliji pl. Kovačoci radi dužnih
210 for. a. vr. sa pr. dozvolio ovršnu dražbenu pro-
daju imanja Čargovac, što no je na 11.698 for. 80 n.
sudbeno procijenjeno, i u gruntovnici obćine Vratno pod
br. 50. upisano, te da su u tu svrhu dva roka opre-
dijeljena, prvi na 12. ožujka 1862 a drugi na 29.
travnja 1862, svaki put u 9 sati prije podne kod o-
voga suda.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokret-
nina kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta
nepokretnina, ako li se kod prve dražbe ni za više, a
ni za prociebnenu cijenu ne prodade, kod druge dražbe
i izpod prociebnenu najboljemu nudocu izručiti; zatim da
je kupac dužan, ukoliko se na nju dugove, na koliko će
kupovina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti;
i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, prociebneni na-
pisnik i gruntovnički izvjak mogu kod ovog suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda
nisu o dražbi napose obaviješteni, ipak misle, da su u-
pisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu
kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim si-
gurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu
prijava, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati
morati, akoli se doba kupovine bez njih predume, i
njih, ako li se na taj način kupovina izčrpi, ništa ne-
zapođne.

Kralj. županijski sudbeni stol.

U Varaždinu, 21. prosinca 1861.

Novak.

Čukac.

Z. 1928-1861. civil. (26)

3-2

Edikt.

Von der k. k. Gerichtstafel des Vereiner Kom-
mitates als Konkursinstanz in Essek wird hiermit be-
kannt gemacht, es sei die neuerliche Vornahme der mit
dem diesgerichtlichen Bescheide vom 12. September 1.
J., Z. 1500, bewilligten Feilbietung der zur Georg Skal-
ničy'schen Konkursmasse gehörigen und im Grundbuchs-
Protokolle Nr. 911 der Gemeinde Festung Essek, dann
im Grundbuchs-Protokolle Nr. 1005 der Gemeinde Neu-
stadt Essek eingetragenen Realitäten im Schätzungs-
Werthe pr. 21175 fr. 60 kr. Ost. Währ. angeordnet, und

hierzu zwei Feilbietungstermine, der erste auf den 21.
Jänner und der zweite auf den 22. Februar 1862, je-
desmal um 9 Uhr Vormittags am Ort und Stelle, mit
dem Beisatze bestimmt worden, dass diese Realitäten
beim zweiten Termine auch unter dem Schätzungswerte
an den Meistbietenden hintangegeben werden.

Jeder Kaufstige hat vor dem Beginne der Li-
tation ein 10perc. Vadium des Ausspruchspreises zu Han-
den der Gerichtskommission zu erlegen. Der Ersteher
wird verpflichtet sein, die auf diesen Liegenschaften
intabulirten Posten, insoweit der Kaufschilling ausreichen
wird, nach Anweisung des Gerichtes in sein Zahlungs-
versprechen zu übernehmen.

Die Licitations-Bedingnisse, des Schätzungsproto-
koll und der Grundbuchsanzug können hiergerichts
eingesehen werden.

Zugleich werden Diejenigen, welche, ungeachtet
ihnen hiervon keine besondere Verständigung zugekom-
men ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bü-
cher ein Hypothekrecht auf diese Liegenschaften er-
worben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bis
zum Verkaufe so gewiss hiergerichts anzumelden, widri-
genfalls sie es sich selbst zuzuschreiben haben würden,
wenn die Kaufschillingsvertheilung ohne ihre Reclamation
vorgekommen und sie dadurch, soweit der Kaufschilling
durch dieselbe erschöpfet worden sollte, ausgeschlossen
sein würden.

Königl. Gerichtstafel des Vereiner Komitates.

Essek, am 24. December 1861.

Br. 962-gr. 1861. (13)

3-2

Izrok liče.

Od strane grad. kot. suda bakarskog ovime se do
znanja dostavlja, da usled molbe uručene dne 20. stu-
denoga 1861, br. 962., Luke Černića iz Drage, zastu-
panog po odvjetniku Viktoru Ječiću, proti Tomi Ročiću
isto iz Drage, glede duga fr. 39 a. v. sa pripadci, da-
nakojom odlukom bie dozvoljena javna liča nepokretno-
stih, što su unešene u gruntovnici br. 176. obćine Drage
geraja o. g. Burini i niže naznačene, u koju svrhu
opredijeljena su ročišta za dan 28. veljače i za dan 28.
ožujka 1862 od 10—12 sati u jutro na tku miesta
(Dragi gornjoj).

Pozivlju se indi svikolici, koji bi ove nepokretno-
sti kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se niže
imenovane nepokretnosti, ako li se kod prve ni za više
a ni za prociebnenu cijenu ne prodade, kod druge dražbe
i izpod prociebnenu najboljemu nudocu uručiti.

Napokon se još pozivlju svi oni, koji, premda
nisu o dražbi napose obaviješteni, ipak misle, da su
upisom u javne knjige na niže navedena nepokretnosti
kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim si-
gurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu
prijava, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati
imati, ako li se doba kupovine bez njih predume, i
njih, ako li se na taj način kupovina izčrpi, ništa ne-
zapođne.

Naznačenje nepokretnosti prodati se imajućih.

1. Kuće br. 4. u Burini s oranicom priče-
ćom u zemljišnoj presivori od 44 □hv. f. 300.—
2. Vinograd vrt blizu kuće m. br. 793. od
61 □hv. 80.—
3. Oranica Tomićeva m. br. 762 od 53 □hv. 20.—
4. " " " " 786 " 316 " 160.—
5. " " " " 764 " 50 " 20.—
6. Vinograd poločina " " 755 " 161 " 80.—
7. " vrt " " 800 " 9 " 5.60
8. " " " " 828 " 25 " 15.—

Ukupno dable f. 680.50

Grad. kot. sud.

U Bakru, 26. studenoga 1861.

Slajmer.

Br. 2090-1861. grad. (5)

3-2

Edikt.

Po županijskom sudbenom stolu ostalo ovim se
g. Alfredu grofa Festetiću putem izroka do znanja stav-
lja, da je usled padnešene sudu ovom proti njemu pod
6. rujna 1861, br. 1721., tužbe Samuila Mullera, ter-
govca iz Pakraca, glede izplate dužnih 4400 fr. a. vr.
c. s. c. i izdathe o tom platežnog naloga, i navedenog
u molbi potonjoj od 19. studenoga 1861, br. 2090.,
razloga, da jo mjesto prebivališta njegova gorarečana
dužnika nepoznato, a sud nije obaviješten o protivnom,
na pogibelj i o trošku obtuženog grofa Alfreda Feste-
tića sa zastupanje istog naredjen skrbnik u osobi g.
odvjetnika Ignje Gabrieli-a u Požegi, s kime će se par-
nica ova po propisu gr. p. razpraviti. Obtuženik se o-
pominje, da imade ili dovoljno opatit naredjena sebi za-
stupnika, kako da ma sa pravda svērsi shodno razprav-
lja, ili sudu imenovat drugoga zagovornika, jer u pro-
tivnom slučaju imat će posljedice, što je sve to zanemario,
pripisat samom sebi.

U Osijeku dne 7. prosinca 1861.

OGLASNIK.

Br. 29.

2-1

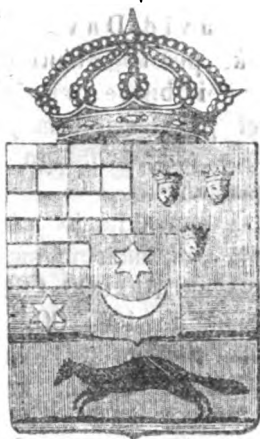
Baš sada izšla je izpod tiska:

Hrvatska poviestnica.

ispisao ju Ivan Kerst. Thalčić, podjedn. Ona ima
prieko 12 tablica u osnovi tiskanih i može se dobiti
kod uredništva „Napredka“ za 1 stotinjak.

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzimajući nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je sa domaće u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglase opredjeljena je uvrstbina: 7 kr. a. vr. od linije za jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Erarska pristojba za svaki oglas iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko putah, koliko se putah isti uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u ponedjeljak 13. siječnja 1862.

Broj 9.

S ovim mjesecom počimlje se prvi polugodišnji tečaj „Narodnih Novinah“ za god. 1862.; poziva se dakle domorodno občinstvo, da svoju predplatu na „Narodne Novine“ obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for. 30 novč., u miestu s 4 for. 20 novč., na četvrt godine poštom s 3 for. 15 novč. a u miestu s 2 for. 10 novč. u austr. vrednoti.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove uredno primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravnictvo Narodnih Novinah“ franko poslati, te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posljednju poštu.

Ujedno umoljavaju se sva ona gg., koja duuguju za koji tečaj, da što prije dug svoj izplate.

Neuredovni dio.

Zagreb, dne 13. siječnja.

Kada se ostavivši mirno djelovanje obazremo po obzoru političkom, opažamo s niekom tajnom slutnjom, da nepočiva mir europski baš na onim čvrstim temeljima, koji bi osobito nama imali obezbiediti žudjeni razvitak slavenske naše narodnosti i političke slobode, koja nam se poslie nekoliko tužnih godina opet objavi mogućnom rieču milostivoga našeg vladara izraženom odlukom od 20. listopada 1860.

Poznato nam je svima, kakova tu napora treba, kakovih težkoća i zapriekah unutarnjih i izvanjskih valja nadvladati, odstraniti, da prokermimo svoj ne posve gladak put, kojim bi postići

mogli svérhu, za kojom težasmo već od davna i koja nam mora biti sveta, budući da je za istu prolito već toliko kèrvi hrabrih sinovah naše domovine.

Nu k tomu trebamo nadasvim mira, ne mervoga, koi sam ubija svaki duševni pokret, već mira oživljujućega . . . . .

Ali — hoćemo li se moći ufati, da nam neće nastati nove borbe, strašno vrijeme ubitačnoga rata? Milostivi naš vladar progovori k vojsci prigodom svojega baravljenja u Veroni riečma, koje imadu okriepiti junački duh naših vojnikah „ako bi opasno naše vrijeme, postalo jošte opasnijim.“

Malone sve evropejske država oružaju se osobito Italija. A Napoleon? On mora nastojati, da steče oboružana Francuzka novu slavu, bilo gdje mu drago, samo da umiri uzpirene misli vatrenih Francuzah. Nama se čini, da ima i Englezka sasvim ništa drugoga na misli nego rat s Amerikom, — valjda je i njoj nepovoljan položaj Evrope i unutarnji njezini poslovi, dočim Njemačka javno očituje svoje nezadovoljstvo s vladanjem Prusije i to u očigled na skoro sakupit se imajućega sabora.

Trojedna kraljevina.

A. T. B. U Brodu 8. siječnja. U našoj okolici je dan na dan rasla nesigurnost tako da c. k. vozna pošta, pokli u rujnu kod Sibnja porobljena bijaše, bez straže nije smiela granicom ni prolaziti. U brodskoj pukovniji ima selo Perkovci zvano, koje je gnjezdo pustajluke. Iz ovog sela izlazi strah i trepet za osobe i imanje ciele okolice. Odatle su izašli zlotvori, da porobe lani pieznicu kaptola djakovačkoga, što jim je za rukom pošlo, nadalje da udare u gradn biskupskodjakovačkom na pieznicu, od koje su odagnani

bili, da porobe tervgovkinju u Piškorevcih i t. d. Niekoji od ovih Perkovčanah pali su u ruke priekoga suda osiečkoga, i akoprem su graničari budu po županijskih sudcih smèrtju kažnjeni, ali najglavniji i strahoviti Gèrga Bošnjaković znadijaše se uztezati rukam oblasti i bijaše od graničarah brodske pukovnije šticeu i sakriven. On podje dakle da u Gradištu (blizu Zupanja) kod svoga roda božičuje, i udomi se na badnjak na stanu svoga kriomčara. Stanovi ovi leže u polju, medju sumami i naliče na njemačke Maierhöfe. — Da je u Gradište otšao bi javljen satniji cèrnanskoj no ova u prvi mah neućini tražbe. Istom kad kriomčar treći dan k satniji dodje, da iste putni list u Mitrovicu za sebe i još nekoga, koga bi slučajno na putu našao, satnik odluči tražit kod njega Gèrgu. Dogovori se dakle u Gradištu sa tamšnjim hrabrim nadporučnikom Isidorom Popovićem, koi skupi 12 momakah u potaji, i oko 10 satih u noći s njima i sa satnikom u gunjac preobučenim, na gore rečeni stan se podigne. Hajduk čim čuje, da za njega pitaju nieki ljudi, i vidi da ih ima više oboružanih oko kuće digne se iz postelje, izadje k vratma i vikne: Dajte oružje! te opali pušku, i pogodi u lice jednog od prostakah, na to ostali se za kut postave, da jih Gèrga puškom neshvati, a rečeni g. nadporučnik Popović svojom puškom obuhvati pušku Gèrginu, i tako se je s njime tezmio, dok Gèrga neopazi, gdje iza kuta pogleda isti častnik i uz njeg stojeći podčastnik, te na njih opali pušku i rani podčastnika a Popoviću prosvira nekoliko zernah kroz kapu. U to opali i kapetan pušku i rani Gèrgu u rame, koi kad je opalio dvocjevku na Popovića, baci ju i pobiegne radi dima i pobune i neopažen. Kad je već 40 koračajah odskakao opazi ga opet Popović i pukue nanj te ga uprav u bilo ruke pogodi. Ali buduć je hajduk u gaćah i košulji prieko sniega

Tèrgovina senjske luke od g. 1855. do g. 1861.

Obećao sam čestitim čitateljem ovih novinah (u br. 282. pr. g.), da ću im u kratko vrijeme izjasniti, kako je tèrgovina u vojničkom primorju. Da svoju rieč odèržim, evo vam posliedak tèrgovine senjske luke, i to od god. 1855. do god. 1861., budući da se sva tèrgovina vojničkog pomorja u senjskoj luci stiče i za miera ciele primorske tèrgovine u vojničkoj krajini služiti može.

Razmieri brodovah tèrgovačkih ulazećih u luku i izlazećih iz luke senjske po različitim barjakom:

A. Brodovah ulazećih.

1. natovarenih: 2. praznih:

a) austrijanskih na jadra:

brod.	ton.	vriednost	brod.	ton.
1855: 637	12.600,	867.815,	1184	19.462
1856: 823	15.570,	1,230.450,	1103	23.158
1857: 844	14.895,	1,100.773,	1147	24.619
1858: 595	11.083,	975.984,	1022	29.076
1859: 714	13.614,	1,247.225,	736	15.313
1860: 554	10.795,	918.800,	808	17.461

b) jadrecih brodovah po inostranim barjakom:

brod.	ton.	vriednost	brod.	ton.
1855: 108	4.453,	164.714,	43	6.259
1856: 102	3.871,	110.269,	40	6.436
1857: 80	2.980,	123.663,	54	8.252
1858: 74	2.989,	107.428,	56	10.444
1859: 45	1.787,	61.350,	77	13.536
1860: 44	2.093,	40.853,	66	9.817

B. Brodovah odlazećih.

1. natovarenih: 2. praznih:

a) austrijanskih na jadra:

brod.	ton.	vriednost	brod.	ton.
1855: 1507	27.555,	1,226.875,	342	5989
1856: 1560	36.811,	1,810.130,	383	3035
1857: 1644	38.147,	2,529.359,	385	2123
1858: 1206	28.071,	1,468.701,	272	1866
1859: 1152	26.685,	1,289.639,	223	1855
1860: 1340	37.114,	1,790.520,	333	1097

b) pod inostranim barjakom:

brod.	ton.	vriednost	brod.	ton.
1855: 152	11.200,	245.708,	—	—
1856: 141	10.613,	315.647,	2	62
1857: 127	10.698,	340.128,	8	325
1858: 126	12.700,	626.829,	—	—
1859: 125	16.988,	824.521,	—	—
1860: 108	11.116,	555.499,	—	—

c) parobrodah:

brod.	ton.	vriednost	brod.	ton.	vriedn.
1855: 59	7222,	116.878,	56	6589,	13.710
1856: 45	5625,	37.420,	45	5625,	81.578
1857: 56	6900,	112.055,	56	6900,	16.341
1858: 57	7380,	47.894,	37	4835,	82.521
1859: 40	5441,	19.956,	45	6150,	72.923
1860: 46	6281,	21.569,	49	6701,	86.384

U svemu gibanje brodovah na jadra i parobrodah:

brod.	ton.	vriednost
1855: 804	24.275,	1,148.607
1856: 970	25.066,	1,384.139

brod.	ton.	vriednost
1857: 982	24.929,	1,396.851
1858: 845	23.883,	1,402.547
1859: 639	18.023,	1,030.106
1860: 655	19.457,	1,038.405

odlazećih poslojućih:

brod.	ton.	vriednost
1855: 1715	45.144,	1,486.293
1856: 1746	53.049,	2,207.155
1857: 1827	55.772,	2,885.820
1858: 1361	45.609,	2,178.071
1859: 1322	49.023,	2,187.083
1860: 1500	54.931,	2,432.402

1. U svemu vriednost ulazka i odlazka: 2. Vriedn. odno-

1855: 2,634.900 f.	337.686 f.
1856: 3,591.294 f.	823.016 f.
1857: 4,282.671 f.	1,488.969 f.
1858: 3,580.618 f.	775.524 f.
1859: 3,217.189 f.	1,156.977 f.
1860: 3,470.808 f.	1,393.998 f.

S toga sledi, da je u svih 6 godinah 4895 brodovah poslojućih dolazilo i 9471 odlazio, i da je vriednost sve tèrgovine 20,777.480 f., odnosno (aktivne) pako tèrgovine 5,956.170 f. iznosila. Spadahu dakle na godinu od vriednosti tèrgovine u obće: 3,462.580 f., odnosno pako 996.028 f. Od dolazećih natovarenih brodovah spadahu na godinu 817, od odlazećih 1578. Odlazak iznosio je na godinu 2,229.471 f., uvoz josefinskim putem 1 mil. centih.

Fr. Vaniček.

makljao te se Popoviću ipak nije moglo razabrati bijaše li Gerga ili kakav pas, u što je pucao.

Tada udare ostali u koliebu puškarati, ako bi kakvih drugovaš Gerginih tu bilo; i unišao u koliebu obsviedoče se, da Gerge neima u njoj, a da neima osim stanara ni društva. Tad odu na mjesto, kud je prije g. Popović puknuo, i tu opaze trag čovjeka bosa i kèrvi. Svezav dakle stanara Marka Bošnjaka podju za tragom kèrvju i stopama obilježenim, i opaze, da je biegunac za strahotu krivdao i šarao dok napokon po sedmournom biežanju nije zamakao u selo Gradište, i tu se kod svoga šurjaka u sienjak sakrio. Izvuku ga kèrvava, olečena i u ruku avaš ranjena iz siena, i gvoždjem okovana na sud u Vinkovce, odkuda će pod prieki sud virovitičke županije biti predan. — Kolik je strah od ovog gèrdnog i okrutnog zločinca bio, tolik je uzklík veselja nad njegovim uhvaćenjem. Ele on je pievao hajdučke pjesme, kad su ga uhvatili i svuda putem osobito kroz sela, govoreći: Ja znam, što me čeka, i uvieravao je, da neće nikoga izdati. — Novca se ni pare nije kod njega našlo; haljine je imao po najnovijem magjarskom kroju i sat i lanac u vriedaosti od 5 — 600 fr. Prije toga bio je u Novom Sadu i ondje htio kuću da kupi, te vele, da ju je i kapario. Ele malga neprepoznaše i on pobieže odanda. — Kad je u Vinkovce došao bio mu je brat na straži, s kojim se je gèrlio i ljubio, te pitao za zdravlje svojine kod kuće. —

Dočim je taj dokenćao nevaljali svoj posao, od Maksima Bojanica u požezkoj županiji već od dulje vremena neima glasa. Kažu, da je prieko Drave otišao.

Ugarska.

Temišvar, 6. siečnja. U Temišvaru u sudilo se je pred nekoliko nedieljah nieko društvo mladih ljudih izrazit se uvriedljivo proti Nj. veličanstvu, uslied toga bili su dotičnici povučeni pred vojnički sud. Presuda je jurve izrečena nad krivcima. Po glasu ove kod c. k. posadnog auditoriala u Temišvaru izrečene, po c. k. tvèrdjavnim i vojničkom kotarskom zapoviedničtvu u Temišvaru potvrđeno, dne 31. prosinca p. g. oglašene presude osudjeni su: gradjevni risar Karlo Kappus, djak Ladislav Nagy, tergovacki kalfa Ferdinand Hogel, krupar Josip Felz i komptoarist Karl Angerbauer zbog zločinstva uvrede veličanstva na kazan tamnice i to pèrva četiri svaki na jedan mjesec, posljednji pako na dva mjeseca.

Rusija.

Da je ministar nastave Putiatin odstupio a da ga je zamienio Golovin, već je bèrzojavnim putem prijavljeno; u petrogradskim pismima čitamo o novom ministru:

Golovin je jošte mlad čovjek iz pratnje velikoga kneza Konstantina, on je sin admirala istoga imena, koji je dugo vremena u Japanu uhvaćen bio. Obećavaju si sve dobro od ovoga naimenovanja. — Nieki drugi opet piše: Golovin se obćenito dèrži za izobrožena čovjeka. On je prije služio u pomorskom ministarstvu, bio je zatim naimenovan dèržavnim tajnikom i pridieljen ministarstvu financijah. Njegovo sadanje naimenovanje pripisuju uplivu velikoga kneza Konstantina.

Smiesice.

— „Gazzeta di Trento“ pripovjeda o strašnom činu, što ga proizvede nieki vlastelin, imenom Mijo Casagrande u okružju Civezzano. Ovaj nesretnik sidje s uma već prije nekoliko godinah. Nieki dan ostaviše ga na samu s diečakom od 17 godinah, kojega stade on poslie kratka mirna razgovora nemilosèrdno tući batinom, dok mu nije glavu od trupa odielio. Njegova sestra, koja čuje viku i jadikovanje nesretniku u pomoć dodje, bila je prisiljena pobieći, pošto ju je biesnik taj istom batinom težko ranio. Za nieki čas podje stopèrv niekolicini ljudih za rukom uhvatiti biesnoga ubojicu.

— Dne 5. veljače bit će u Pragu velika „narodna besieda“. Odbor sastoji ponajviše iz učenikah sveučilišta. Gosti pozivlju se tamo peštom, koi vèrlo pametni običaj vlada jurve u Parizu i Beču.

— U Londonu preminu dne 30. prosinca u belemskoj ludnici David Davis, koji je g. 1848. kao vojeni častnik, pokušao ubiti iz pištolja lorda Palmerstona, koji bijaše u to doba vojničkim tajnikom. Liečnici proglasiše, da je sišao s uma, uslied čega bio je od porotnoga suda odriešen i u ludnicu odpravljen.

— Troškovi za popravlanje cèrkve sv. Stjepana u Beču jesu prekomierai; samo zidanje vèrha od tornja stojať će 400 000 for. Desnda se sabra po svoj carevini do 421.500.

— Nieki tehnik rodjen u Beču, sin pošena gradjanina, kupi svojoj dragoj kao božični dar mantilu za 25 for.. Njegov otac ukori ga zbog toga a nesretan, čutljiv mladić otrova se sičanom (arsenikom). Svi pokušaji liečnikah povratiti mu život, bijahu u zalud.

Bèrzojavne i najnovije viesti.

Prag, 11. siečnja. Kod izborah tergovacke komore dobiše u tergovackom odsieku nie-macki kandidati do tri četvertine a česki jednu četvèrtinu glasovah. Izvana poslalo je stopram šest kotarah izbornih ceduljah, dočim nije ih jošte poslalo 40 kotarah.

Berlin, 9. siečnja. Sa poljskih granicah javljaju sliedeće: Varšavsko kazalište bilo je jučer s operom: „il Bravo“ otvereno. Svi u-čevni zavodi otvorit će se dne 1. veljače.

Pariz, 9. siečnja. Današnji „Moniteur“ javlja: Senat i kuća poslanikah sazvani su na dan 27. siečnja. Dojdućega dana očitovat će se u kući poslanikah mnienje o stanju dèržave kao što je to bilo učinjeno i g. 1861.

London, 9. siečnja. Obadva komisara Mason i Sliddel, kojih izpušćenje potvrđuju uredovne viesti, prispjet će sa svojom pralnojm budućega tjedna na parobrodu „Amerika“ u London. „Times“ je s ovim uspiehom posve zadovoljan.

Petrograd, 11. siečnja. Journal de St. Petersburg zahtieva, dočim Sewarda čestita zbog otvorenosti i razumnosti njegove politike, da Trentski dogadaj postane izhodištem razpravah u svèrhu medjunarodnoga priznavanja zajedničkih neutralnoga barjaka tičući se načelah. Opominje Englezku, da svijetu pada svečane garancije podpisa vsi konvenciju, koja podupire uzdržanje mira i naznačuje napredak u civilizaciji obezbiedujući obćenito štovanje prava neutralnosti.

Književna viest. *)

Po našem mnienju jest *koledar knjiga naroda* a kao takova mora dakle biti spisana u duhu narodnom, jezikom čistim, narodu razumljivim, mora sadèržavati članke zabavne prilagodjene običajima i naravi zemlje, u kojoj živimo, i članke poučne govoreće većom stranom o stvarima tičući se domaće poviesti, domaćih potrebah, političkoga položaja i t. d. na kratko svih stvari, što zasiecaju u socialni i politički život naroda.

Ovakov koledar omilit će narodu, koi će ga sigurno svake godine dragovoljno dočekati a za nieko vrijeme, ako bog da, neće biti u miloj našoj domovini ni jedne kuće, ni jedne kolibice, gdje nebi se udomaćila bila narodna knjiga koledar. On će biti narodu vodja u svakolikim njegovim poslovima, probudjivat će sve većma ljubav za domaću književnost, podpirajuć tim načinom željni razvitak duševnog izobraženja i razširavat će književnu dielatnost, bez koje se narod narodom zvati nemože.

Medju svim bèrvatskim koledarima, što ih dosada ugledasmo, vriedan je osobito „Dragoljub“, tiskan i izdan po g. Albrechtu, da ga spomenemo. „Dragoljub“ donasa, osim običnih stvari na koledarstvo spadajućih, veoma zanimive i liepe članke različite struke, medju kojima odlikuje se „Grobarova noć“ dubokim čuvstvom, ostrim umom kao i uglađenim izrazom. Nepoznati nam pisac, kojega način u mišljenju i pisanju može i biti će jedared na veliku korist narodnoj našoj književnosti, dokaza nama dovoljno, da je višest i jeziku i stvari.

*) Činimo gg. spisateljce naših kraljevinah pozorne, da nam izvole poslati po jedan exemplar od svojih dielah, ako hoće, da se o njima u našim novinama govore. Učr. Nar. Nov.

Pripoviest „dne 22. svibnja“ čini nam se, da je pisana jezikom preveć „umietnim“, nalazi bo se u njoj niekoi izrazah i frazah, kojih će puk naš težko razumieti moći. — Izdanje je dosta ukusno.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 11. siečnja 1862.		Svèrjetni tečaji u austr. vrod.
Papiri.		
5% Kovovnice		67.45
5% Narodnoga zajma		82.90
Narodne banke		768.—
Vierovnoga zavoda		180.70
Mienice.		
Srebro		138.75
London		140.15
Carski cekini		6.64

Meteorologička opažanja

na cvdiešnoj kr. višjoj realki dne 11. i 12. siečnja 1862.

U r a	Barometrom va visina u par. cèbt.	Barometrom va visina reduc. na 0	Toplota po R.°	Naoblaka	Smier i ja-kost vjetra	Atmo-sferička oborina (dažd, snieg ili tuča)	Opazka
7. pr. pd.	331.21	330.780	+4.3	10	Sz		
2. psl.	331.41	330.78	+3.7	10	Jz		
9. u več.	330.30	329.85	+0.7	2	0		0
7. pr. pd.	329.43	328.98	+4.2	10	0		
2. psl.	329.76	329.20	+4.5	10	0		dažd
9. u več.	329.82	329.45	+0.9	0	0		1.49

Danas u 7 sati temperatura R.°—2.8.

Opazka. Kod naoblake znači 0 sasvim vedro a 10 sasvim oblačno; brojevima ležećim izmedju 0 i 10 razumije se veća ili manja množina oblakah, razdieliv cielo nebo iznad obzorja na 10 jednakih dielah.

U 6. stupcu znače velika pismena smier vjetrovah (Jz = južno-južno-zapadni), a brojevi jakost vjetra, isto, 0 sasvim tiho a 10 buru, a medju ovim ležeći brojevi naznačuju različnu jakost vjetra.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 3740 ex 1861. G. (33)

3—1

Oglas.

Kr. županijski sudbeni stol daje ovim na znanje: Da je na molbu Josipa Čabriana, kroz g. odvjetnika Vladislava Vezica, radi dužnih 150 for. sr. s. p. dozvolio overšnu dražbenu prodaju kuće u Varaždinu br. 304, što no je na 2891 fr. 65 novč. a. vr. sudbeno procienjena, i u gruntovnici občine Varaždin pod br. 278. upisana, te da su u tu svèrhu dva roka opredieljena, pèrvi na 7. ožujka 1862 a drugi na 8. travnja 1862, svaki put u 9 sati prije podne kod ovoga sudbenoga stola.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupit želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina, ako li se kod pèrve dražbe ni za više, a ni za prociebnenu cieniu neprodade, kod druge dražbe i izpod prociene najboljemu nudocu izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovna dovoljna biti, po naputku suda na se primiti; i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, prociebneni napisnik i gruntovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose ubaviešteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisat morati, ako li se dioba kupovnine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovna izcèrpi, ništa nezapadne.

U Varaždinu dne 28. prosinca 1861.

Novak.

Čukac.

Br. 6821. gr. (25)

3—2

Izrok.

Od kr. sudb. stola županije zagrebačke objavlja se ovime Ivanu Lechneru, da je gja. Ernestina pl. Kučić, rođjena grofica Oršić, proti njemu tužbu radi plateža od 6037 fr. 50 novč. dne 30. prosinca 1861, br. 6821., ovdie podnietla, da je ročište odredjeno na dan 4. veljače 1862 prije podne u 9 sati i da je u tom parbenom predmetu imenovan na pogibelj i trošak tuženog za istog radi nepoznatog obitavališta skèrbnikom gosp. odvjetnik Poljak.

O čem se Ivan Lechner ubavieštjuje u svèrhu onu, da ili u vrijeme dodje k ročištu ili imenuje drugog zastupnika i istog ovamo naznači, jer inače bude razpravljeno sa skèrbnikom.

Kr. sudb. stol županije zagrebačke.

U Zagrebu dne 31. prosinca 1861.

Klobučarić.

Jović.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznike
na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je sa
novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjake, kojim će se
list svaki dan poštom posiljati, 8 for. 30 kr.

Za oglašavanje predloženo je uvrstavanje: 7 kr. a. vr. od linije
jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Krakova pristojba za
svaki oglašivač 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se
putah listi uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u utorak 14. siječnja 1862.

Broj 10.

S ovim mjesecom počinje se prvi polugodišnji tečaj „Narodnih Novina“ za god. 1862.; poziva se dakle domorodno občinstvo, da svoju predplatu na „Narodne Novine“ obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for. 30 novč., u miestu s 4 for. 20 novč., na četvrt godine poštom s 3 for. 15 novč. a u miestu s 2 for. 10 novč. u austr. vrednoti.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove uredno primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravnništvo Narodnih Novina“ franko poslati, te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posljednju poštu.

Ujedno umoljavaju se sva ona gg., koja dužu sa koj tečaj, da što prije dug svoj izplate.

Neuredovni dio.

Trojedna kraljevina.

U Zagrebu, 14. siječnja. „Botschafter“ piše, da je iz vjerodostojna izvora doznao, da će se još budućeg mjeseca definitivno ustrojiti ne samo hrvatsko-slav. najviši sud, nego i drugi županijski sudovi.

(Dogovor radi željeznice kanižko-zagrebačke.) Verlo nam je povoljno, što možemo javiti, da se je naš svet jako pobrinuo za željeznicu, koja bi se imala graditi iz Kaniže u Zagreb. Dielovanje odbora, koji se je radi toga posla sastao u varaždinskoj županiji, potaknuo je nekoliko vlastelu županije zagrebačke, da sazovu posiednike i ostalih krajevah naše domovine, „pa da ovi dielovanje svoje oko rečene sverhe više prilagode obzirom narodnoga gospodarstva, nego što je to učinio odbor varaždinski.“ U to svrhu pozvao je grof St. Drašković i baron L. Hellenbach vlastelu i drugu gospodu zagr. supnije, koju taj posao zanima, za 19 o. m. na dogovor u kuću bar. Hellenbacha, u Zagrebu na Markovoj piasci br. 79. — Neima dvojbe da će ova skupština biti mnogobrojna. (Poser.)

Ugarska.

Budim, 7. siječnja. „Sürgöny“ ima od svojega bečkoga dopisnika viest, da je izdala ugarska dvorska kancelarija, po kojoj bi se imao osobit obzir uzeti na materinski jezik kod podučavanja na nemagjarskim gimnazijama.

Polag pomenute naredbe predavalo bi se kako slijedi:

1. Na gimnazijama u Budimu, Pešti, Požunu, Sopronu i u Kisegu jezikom niemačkim;
2. na gimnazijama u Banjskoj Bistrici, Prešovu, Levoči, Stjavnici i Nitri slovenskim i niemačkim jezikom;
3. u Ternavi, Levicjama, Skalici i Trenčinu jezikom slovenskim;
4. u Salmaru, Lugošu i Nagy-Banji jezikom rumunskim;
5. u Aradu rumunskim i niemačkim jezikom;
6. u Temišvaru niemački, sèrbski i rumunski;
7. u Velikom Bečkereku sèrbski i niemački;
8. u Mar-Sihotju rumunski i ruski, i
9. u Užgorodu ruskim jezikom.

Uz to ima biti niemački jezik uveden u sve ugarske gimnazije kao jezik učevni.

„Peštud. Vedomosti-ma“ pišu od svetog Martina, da u ondiešnjoj okolici preminu gospoja

A na Košutova, udovica pokojnoga Gjura Košuta, poštenoga slovenskoga rodoljuba. Njezin suprug bijaše brat otcu Ljudevita Košuta boravećeg sada u Italiji. Rečena udovica neostavi nikakove diece te ostavi sav svoj imetak Ljudevitoj dieci osim stečenoga imetka, koji ostavi ostaloj svoj rodbini!

Ovih danah izvesti izvršitelj oporuke g. Dragutin Zaturecky Ljudevita Košuta o toj stvari te mu ujedno posla i prepis oporuke pisane u čistom slovenskom jeziku.

U islom časopisu čitamo, da je ondiešnji županijski ured već sasvim u redu verlim nastojanjem kr. komisara g. P. Dalinay-a, koji je svojoj zaista veoma teškoj zadaći podpunoma zadovoljio. Akoprem rođen Rusin steče ipak za kratko doba svojega uređivanja sveobće ljubav ondiešnjega stanovništva neizuzamši ni Rumunah, ni Magjarah.

Turska.

Carigrad, 28. prosinca pr. g. Sedmica pred božićem bila je neobično burna. Na crnom moru propadoše mnoge ladje. Od jučer postalo je ništa mirnije, no berzovjavne linije prekinute su u svim pravcima. Novčano stanje još je svejednako loše. Jučer je bila turska zlatna lira 222 t. j. pala je za jedan piaster papirni naprema početku sedmice, jučer u podne skoči opet za jedan piaster a u večer pade snova na 222. Nadaju se te nadaju, da će se što učiniti; pretresaju se i čine ipak samo polovične naredbe, dok jedared opet nastane veća strava i dok sultan ne učini s vakufom kao što je pokojni Mahmud učinio s Janicarijama. To je jedina temeljita miera.

Talijanska.

Čini se da je Garibaldi u prosincu opet izdao četu povorku poslanicah. Listovi donose ih danas tri, od 26., 24. i 30. prosinca. On društvo za međusobnu pomoć, koja ga je naimenovala za svoga počasnoga predsjednika, opominje, da „bratrinje sinove radnje sjedini pod predvodstvom tako potrebna bratinstva“, i nada se, „da će radnici poziv domovine neodvlačno slijediti, kad se bude radilo, da svoju braću oslobode od dvostrukoga okrutništva svećenikah i inostranacah.“ Upravitelju genovezkih pokretnih strielacah kaže Garibaldi: „Viezbajte se revno u oružju, jer čas je blizu, gdje ćete morati pokazat hrabrost a pobjeda je naša, jer s našom stvari je božji blagoslov i vas civilizirani svet.“ U pismu na zastupnike odbora u Trekini, u kojem ga poziva takodjer na oružje s pričicom: „Italija i Viktor Emanuel!“ i nagovara na slogu, glavno je mjesto nasert na „rim-ske svećenike.“

— Klerikalna „Armônia“ donosi odgovor napuljskih biskupah na okružnicu ministra bogoštovja. Kao što se je moglo očekivat, izrazilo se je 56 potpisanih biskupah posve za rimsku politiku i izjavilo, da je „svietovna vlast pape a tom času potrebna za nezavisnost rimske stolice.“ Ujedno tuže se gorko ovi biskupi na „uvedenje slobode bogoštovanja.“

Rusija.

Varšava, 8. siječnja. Vladna komisija za bogoštovje i nastavu donosi do obćega znanja, da će se srednje škole, u svemu 31 učilište, škole u jezikoslovnim gimnazijama, višji školski zavodi, 5- i 4klasne jezikoslovne i 4klasne realne škole dne 20. siječnja otvorit. Školarina mora se u polugodišnjim obrocima platiti. U dosadanjem nastavnom planu imaju se nieke promiene uvesti i poimence razširit će se u jezikoslovnim gimnazijama u svrhu temeljita pripravljenja mladosti za višja

učilišta, nastava u klasičnim jezicima i u dogodovštini, broj nedieljnih predavanjah o matematici i prirodoslovju umalit će se a u četvrtu klasu uvesti nauka o logici. Budući da se je litošnje nastavno godište tako kasno otvorilo, deržat će se nastavna predavanja, da se mladeži prilika da, da dostignu što su izgubili, bez svakoga prekinutja s iznimkom uskèrsnih praznikah sastojèih u 10 danah, od 20. siječnja počamši do 30. sèrpnja.

Slavenske viesti.

G. Dr. Lichard urednik niekdašnjih „slovenskih Novina“ što su u Beču izlazile, nakani nastaviti izdavanje „domovej pokladnice“, od koje ima izaci prva knjiga g. 1863. Sadržaj će joj biti veoma bogat a cijena dosta malena. Gg. predbrojnici dobit će narodnu ovu knjigu čvrsto vezanu za 1. for. i 50 novč. Želimo domoljubnom ovome poduzetlju već napervo dobar uspieh, mnogo predbrojnica i sjajnu budućnost.

Knjiga, koja je namijenjena izobraženju naroda zaslužuje, da se po mogućnosti podupire domaćim i srodnim im čitateljima.

— U Pukancu u Slovačkoj utemeljiše ondiešnji žitelji „čitaci spolok“, kojemu je sverha, da se njegovi članovi ponajviše zanatnici u duhu vremena izobražavaju čitanjem korisnih knjigah i dobrih domaćih kao i inostranih časopisah. Svaki član platja po 1. for. na godinu.

Predsjednikom društva imenovan je g. Veselovský administrator te ujedno i sućlan kasina, koji se prošle godine u istom miestu otvorio.

— „Čitaonica“ sveto martinska zatvorena je po nalogu g. administratora, dok nebudu njezine ustanove dotičnom oblašću potvrđjene, što se svaki čas očekiva, buduć da su jurve predložene za potvrđenje spomenutoj oblasti.

— „Slavjanska čitaonica“ u Carigradu, kojoj bijahu članovi s veće strane hrvatski i dalmatinski trgovci, zatvorena je takodjer, te se još za sigurno nezna kakvim povodom.

— Zemaljski odbor u Moravskoj zaključi poslie duljeg viećanja, da se daje godišnja podpora od 100 for. bernskoj školi, gdje se većom stranom siročad podučava, izraziv svoju želju, da se u istoj pravedni obzir uzme na narodnu ravnopravnost. Hvala bogu!

— Niemačkomu časopisu, koji ima u smislu federalističkom izlaziti u Pragu, bit će ime „Union“; redigirat će ga g. Alfred Waldau, koji je poznat slavenskom i niemačkom občinstvu kao verstan domorodac.

— U Karlovim Varima umoliše niekoje ondiešnje gospoje vlastnicu dievojačkoga zavoda, neka bi podučavala dievojke u českom jeziku.

Smiesice.

— Austrijsko poslanictvo u Petrogradu oglašuje, da je u sadanjim okolnostima veoma opasno seliti se u Rusku. Poslanictvo nije kadro, da izseonike dovoljno podupire, buduć da riedko i to veoma teško saznaje o zapriekama, što se izseoncima na put stavljaju. Česko namiestnictvo ima obavijestiti o toj stvari kotarske urede, koji imadu nastojati, da seljenje českih stanovnikah svim mogućnim sredstvima zaprieče.

— U Pisku rani nieki vojnički častnik sabljom mladoga prosjaka, a niekoliko danah poslie zamieri se ondiešnjemu občinstvu počemši zbog sasvim nedužne stvari sieći sabljom, tkogod mu je pod ruke došao. Gradsko starešinstvo nakani radi poru-

ženja javnoga mira obratiti se s molbenicom na višje oblasti.

— U nekoliko germanskim gradovima bio je prošloga mjeseca jak potres, nekoje starije kuće srušile se a mnogi su ljudi poginuli u kvama. Vele, da se na jednom mjestu zemlja otvori. More poplavi obala na tisućim kilometrima daleko. Do sada nema se je li to poginuo.

— U Parizu govori se mnogo o sreći, koja se ondje događa raspukom zraka. Mnogo osoba izgubi glavu, mnogo ih je bilo teško ranjeno, nekih stacionih bilo je posve rasoreno. Kako sreće, da je barem za rukom pošlo za kratke doha ugasi vatru.

— U Kyropi potresi se na godinu do 225 milijuna funti kave. Tko hoće, da pije dobru i tečnu kavu, neka joj primiješa malo rastopljene soljke. Zbog toga običavaju Holandani kuhati kavu u mineralnoj vagi. Nu, ista svrha postiže se može soljkom, koja čini rastvoreno i omiljeno to bilje puno jeftinije.

— U obitelji Bandy dogodi se stajan slučaj. Neki roditelji imaju dva dječica, dječaka i djevojčicu, kojoj osobito mnogo meso omili. Jednom ostaviše roditelji na samu svoju djecu a mlada djevojčica stade griziti svojega brata, te ga tako izjede, da će roditeljem teško za rukom poći spasiti mu život.

— Kod narodne banke u Beču sakupi se do 200 krivih banknotah, te se nemoguće niti u trag doći, tko ih je pravio. Viesti dolaze sada iz Poljske sada iz Ugarske i Erdelja; konačno bi pronadjeno, da ih prave u Ugarskoj. Uslied toga bilo je u Debrečinu nekoliko osoba napušeno.

— Časopisu „Satir“ piše iz Kapošvára, da se pokaza ondje osloglašeni Patk s čitavom svojom četom. Na badnjak dodje s osam drugova u Karmend k vlastelinu Franji Nagi-u, kod kojega zabavljahu se uprav veselo društvo. Rasbojanci bijahu svi oboruzani; čitavo društvo poplavi se, samo gazdarica dodje im hrabra srca u susriet i pozdravi ih srditim riječima. Zločinci odvedoše sobom blagajnika, koji im morade izručiti sve novce, što ih je u svojem stanju imao. Gazdaricu nadari četovodja valjda zbog njene hrabrosti, jednim ugarskim cekinom.

— O strašnom slučaju u Rue de Fidélite u Parizu, koje jurve javismo u našim Novinama, piše „Courrier du Dimanche“ sliedeće: Od neko doba stanovaše gospođa Cl... sa četiri kćeri u „Rue de la Fidélite“. Ona bijaše kći nekoga marljiva i poštena umjetnika, koji je bio profesor na liceju bisanconskom i kapelnik stolne crkve, kada ga neočekivani događaji u Francuskoj protjeraše.

On pobježe u Švajcarsku i nastali se u Chaux de Fonds, gdje je danom i noću radio, da uzmagne valjano odhranjivati četvero djece. Njegova radnja bijaše nagradjena; svaka kći napući dobro jedan instrument a njihov otac otidje na kratko doba s gospođom i djecom u Pariz, gdje se je u fiao naći slavu i imetka.

Ova vrlo pomniva obitelj bijaše svuda pri svakoj prilici odlikovane, a ja se jošte dobro sjećam, s kakovim oduševljenjem pozdravi ih sa hvalno občinstvo u koncertu, što su ga dali prošloga godine u dvorani Pleyel-ovoj.

Čisto i svih pogibeljih prosto življenje ove obitelji sanimalo je vrlo nekoga svjećnika, koji namu čuvati ih u monastiru, gdje se je imao još više razviti njihov umjetnički duh. Njegovim uplivom dogodi se, da su se dieca sve većma odudijavala svojem roditelju, da su mu najposlije i perkosila.

Zapanjeni tužni otac obrati se u svojoj zalosti na sud, koji mu osim savjeta ništa drugo nedade.

Konačno ostaviše dieca svojega oca. Nesretni roditelj odlučí da ih pohodi, otidje te nadje kod kuće samo dvie kćeri sa setom. Među njim i setom porodi se raspra... koja se svrší onim groznim činom, za koji već znadu naši čitatelji.

Berzovjavne i najnovije viesti.

Verona, 9. siječnja. (U večer). Jutros u 9 sati uputi se Nj. veličanstvo pred vrata „Porta Nuova“, da prisustvuje rušenju lopovima tvrđine Vratislav. Vatra trajala je do po četvrti po podne, na što je Nj. veličanstvo otišlo u tvrđinu, da razvidi oštećenja i izrazi svoje zadovoljstvo o

uspjehu. Sutra a jatro odputovat će Nj. veličanstvo u Mantovu a od ondje u Borgoforte, da razvidi fortifikacije i čete.

Turin, 9. siječnja. (Prieko Pariza.) Komorska zaključila je u jednoj sjednici pokloniti ministarstvu i nadati se podpirati ga.

Rim, 9. siječnja. (Prieko Pariza.) Papa je obnarodovao breve, u kojem pozivlje na nastojanja za sjedinjenje germanskih i katoličkih crkvi. Iz ovoga uzroka utemeljio je papa postojanu kongregaciju iz kardinalah za istočnu crkvu.

Rimske viesti od 6. siječnja javljaju, da je tamo od bourskoga odbora bio u Mariniovoj tiskarnici nastampan sliedeći proglas, koji je bio parobrodom u Napulj odpremljeni: „Drugovi! Mi nećemo, da se družimo s Pijemontezom. Napulje s njim! On mora i računati položiti vjeru svega, što je ukrao. Ostanimo i nadalje Neapolitanci sami za sebe, pa si upravljamu sami svoje odnose! Sakupljeni narod — a ne tuđin izvan pravo, da odluči o svojem udelu!“

Berlin, 10. siječnja. Kao što se čuje, prispeo je ovamo francuski odgovor zbog trgovačkog ugovora. Francuska čini protupredlogah, koji su prijazne naravi i olakšuju sklopljenje ugovora.

Draždjani, 10. siječnja. Polag priobćivanja današnjega „Draždjanskoga dnevnika“ bio je jučer po podne u 3½ sata u saksonskom Voigtlandu i Krušaim Gerama do Lipske jak potres s gromosličnim urnebesom.

iz Maršilje, dne 8. siječnja. Francuski listovi javljaju iz Rima: Papa dao je generalom Gérardonui Michelecui veliku verpou prvoga reda. Laz je, da je Thouvenel približio novu depešu stožerniku Antonelli-u, gdje opetno rimsku vladu pozivlje, neka prinuđa Franju II., da se iz Rima odstrani, buduć da ima i drugie za njega utičista.

Petrograd, 9. siječnja. „Journal de St. Petersburg“ javlja: Poljsko državno vijeće uredit će u izvanrednu zasiedanju skoro savsat imajućem se razmiere među vlastelom i seljacima.

London, 10. siječnja. „Times“ javlja: Jučer se je održalo ministarsko vijeće. Odgovor na američanski kabinet izrazit će zadovoljstvo nad bitje čina kapetana Wilkessa, protiv čega pružena zadovoljština i ujedno isreći nada, da će trentski dogodjaj ispravat i noviji slučaj s brodom „Eugenia Smith“.

iz Madrida. Ovdješnja vlada podigla je parnicu proti gospodi Matamorosi i Alhami, i to radi razširavanja biblije i radi izvršavanja protestantskih crkvenih obredah.

Alexandrija, 8. siječnja. (Prieko Pariza.) Turci silestavili su u Tripolju francuske zastavice. Francuski konzul zaiskao je odšteta. Frigata „Mogador“ prispijela je u Tripolje.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 13. siječnja 1862.		Svjetski tečaj
Papiri.		u austr. vrod.
5% Kovovnice		67.60
5% Narodnoga zajma		82.45
Naredne banke		772.—
Vicerevnoga zaveda		180.20
Mienice.		
Srebro		138.75
London		140.10
Čarški cekini		6.65

Meteorologička opažanja na ovdiešnjoj kr. vijećnici dne 13. siječnja 1862.

U a	Barometar na visini u par. črt.	Barometar na visini u par. črt. u 0	Temperatura po R.	Temperatura po F.	Smjer i jačina vjetrova	Atmosfera (oborine, snijeg ili tekuć.)	Opazka
7. pr. pd.	329.32	329.31	-2.6	10 3/4	0		
2. pol.	329.38	329.02	-0.6	10 0	0		
9. u več.	329.52	329.34	+1.9	10 0	0		

Danas u 7 sati temperatura R. -0.0.

Opazka. Kod naoblake sniži 0 sasvim vedro a 10 sasvim oblačno; brojevima licačim između 0 i 10 razumije se vedro ili manje snježnih oblakah, radioljiv stalo nebo iznad obzora na 10 jednakih dijeloh.

U 6. stupcu znače velika pismena smjer vjetrovah (Ja = južno-istočno-zapadni), a brojevi jakost vjetrova, ja, 8 sasvim tiho a 10 buru, a među ovim licačim brojevi znače razliku jakosti vjetrova.

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

Ispraviti Dr. Ljudevit Gaj. — Barometrom Dr. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

SLUŽBENI LIST.

Uz broj 1796. (35)

3-1

Izrok.

Kr. žup. sudbeni stol na Rieci, dne 20. prosinca 1861. da je na molbu Blaža Geparca i Vanka... prvog vjerovnika... drugog... govorena dražba... br. 181. porezne... 840 fr. a vr., a sudbeno procijenjenih na 1050 fr. a vr.

Za tu svrhu određena je ta dobrovoljna dražba za dan 27. ožujka 1862 od 9—12 sati prije podne kod glavnog kotarskog suda u Delnici pod uvjetom, da neće se moći razprodati nepokretnosti izpod procjene, a da će se ista izručiti najboljemu nudiocu a da će kupac odmah 10% jamčevine imat položiti, a u roku od 14 dana podpuni iznos kupovine, jer inače dražba bi se dražba na njegovu štetu držala.

Kralj. žup. sudbeni stol na Rieci, dne 20. prosinca 1861.

Br. 6327-gr. (31)

Izrok.

Od strane kr. sudbenog stola županije zagrebačke pozivlje se usljed molbe za Žiga Prešterna kao nasljednika Filipa Prešterna po zastupniku g. odv. M. Mrazoviću de pr. 30. prosinca 1861, br. 6327, za usmjerjenje dvih Mirka Prešterna dotično njegovu stečajnu pasivnu a nasljednika Filipa Prešterna aktivnu imovinu i njegovih obveznicah; i to: ddo. 18. kolovoza 1806 o 2000 for. i ddo. 8. rujna 1808 o 3000 for. izdanih; svaki o-naj, koji bi ove obveznice posjedovao, da za godinu dana svakako svoj potpis ovomu kr. sudbenom stolu prijavi, jer će se inače ove obveznice, niti istima i njihova pravna moć prema izdatniku utvrdnom proglasiti. U Zagrebu dne 31. prosinca 1861.

Klobučarić.

Br. 4146-gr. (32)

Izrok.

Kralj. sudbeni stol županije varaždinske daje ovim na znanje: da je na molbu Vatroslava i Amalije Keretz, kroz g. odvjetnika Riholda Seblča, protiv nepokretnih g. Auguste i gospođi Amaliji pl. Kovačević radi daznih 210 for. a vr. sa gr. dogovorene dražbene prodaje imanja Čergovac, što no je na 11,696 for. 80 a. sudbeno procijenjeno, i u grantevnicu obćine Vrata pod br. 50. upisane, te da su u tu svrhu dva reka opredijeljena, prvi na 12. ožujka 1862 a drugi na 29. travnja 1862, svaki put u 9 sati prije podne kod ovoga suda.

Pozivlje se indí svikolici, koji bi ota nepokretnosti kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnost, ako li se kod prve dražbe ni sa više, a ni sa prociebnom cijenom neprodade, kod druge dražbe i izpod procjene najboljemu nudiocu izručiti; zatim da je kupac dužan, sknjižene na nju dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti; i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, prociebnom napisnik i grantevnički izvadak mogu kod ovog suda čitati.

Napokon se još pozivlje i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviješteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretnost kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sobi pripisat morati, ako li se dioba kupovine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovina iscrpi, ništa nezapadne.

Kralj. županijski sudbeni stol.

U Varaždinu, 21. prosinca 1861.

Novak.

Čukac.

Br. 3740 ex 1861. G. (33)

Oglas.

Kr. županijski sudbeni stol daje ovim na znanje: Da je na molbu Josipa Čabriana, kroz g. odvjetnika Vladislava Venica, radi daznih 150 for. sr. s. p. dovolio ovršnu dražbenu prodaju kuće u Varaždinu br. 304, što no je na 2891 fr. 63 novč. a vr. sudbeno procijenjena, i u grantevnicu obćine Varaždin pod br. 278. upisane, te da su u tu svrhu dva reka opredijeljena, prvi na 7. siječnja 1862, a drugi na 8. travnja 1862, svaki put u 9 sati prije podne kod ovog suda.

Pozivlje se indí svikolici, koji bi ota nepokretnosti kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnost, ako li se kod prve dražbe ni sa više, a ni sa prociebnom cijenom neprodade, kod druge dražbe i izpod procjene najboljemu nudiocu izručiti; zatim da je kupac dužan sknjižene na nju dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti; i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, prociebnom napisnik i grantevnički izvadak mogu kod ovog suda čitati.

Napokon se još pozivlje i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviješteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretnost kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sobi pripisat morati, ako li se dioba kupovine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovina iscrpi, ništa nezapadne.

U Varaždinu dne 23. prosinca 1861.

Novak.

Čukac.

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predieljena je uvrstbina: 7 kr. a. vr. od linije za jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Erarska pristojba za svaki oglas iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko putah, koliko se putah isti uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u sriedu 15. siečnja 1862.

Broj 11.

NARODNE NOVINE.

koje će ostati i nadalje službene, buduć da je dosadanji ugovor produ-
ljen, izlazit će od nove godine kao i dosada svaki dan izuzamši nedjelje
i praznike.

Uredništvo nastojat će oko toga, pribavivši si niekoje književne
domoljubne sile u različitim miestima trojedne kraljevine, kao i u nieko-
jim drugim zemljama austrijske države, da priobćivanjem najnovijih po-
litičkih, domaćih i književnih viestih po mogućnosti zadovolji štovanomu
obćinstvu.

Narodne Novine služit će osobito kao dosad, tako i u buduće,
vierno interesima slavjanskih pokrajinah, u čem će sigurno, kao što se
čvrsto nadamo, ugoditi većoj strani štovanih čitateljah.

Narodne Novine imat će tim veće važnosti i zanimivosti, *jer će
biti jedini službeni list u kraljevinama Hrvatskoj i Slavoniji*, te će sve
zakone, naredbe, odluke i službene oglase *najpriječim putem* priobćivati.

Na ovu okolnost činimo osobito pozorne gg. častnike, odvjetnike
i ostale zvaničnike.

Ciena će im biti ona ista, koja im i dosada bijaše.

Uredništvo Narodnih Novinah.

Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. 20 novč.
aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6
for. 30 novč.

Za oglašavanje opredieljena je uvrstbina: 7 novč. a. vr. od linije za
jedan put, a 14 novč. a. vr. za tri puta — Erarska pristojba za svaki
oglas iznosi 30 novč. a. vr. i to toliko putah, koliko se putah isti uvrsti.

Ujedno umoljavaju se sva ona gg., koja duguju za koi tečaj, da
što prije dug svoj izplate.

Administracija Narodnih Novinah.

Neuredovni dio.

Zagreb, dne 15. siečnja.

Čini se polag svega, da je ministarska kriza
u Turinu sretno riješena. Sigurno je od velike
važnosti, da se je Ricasoli održao, buduć da je
osim pokojnoga Cavoura bez dvojbe najveći der-
žavnik i diplomat talijanski.

G. Thouvenel posla u Turinu veoma žestoku
notu gdje se toži na intervenciju engleskoga po-
slanika g. Hudsona; nu čini se, da za to turski
kabinet mnogo nehaže podpiruć se na domaći
svoj parlament. Većinanjegova zaključu u posljednjoj
svojoj sednici, da ima u ministarstvo podpuno povie-
renje. Samo, da se nezna, hoćeli to valjda dugo
trajati.

Iz Rima javljaju najnovije viesti, da je Pius
IX. odustao od sve nakane da sazove sveobći koncilij
biskupah; na miesto toga kaže se, da namierava
poslati okružnicu svim kćršćanskim vladarima u tu
svrhu, da mu na niekoja predložena im važnija
pitanja pismeno odgovore. Neima dvojbe, da će se
to raditi o formama, u kojim bi se sačuvali imala
svietovna vlada papia. Čini se polag svega da
neće ostati bez upliva kod ovoga pitanja i cćrkva
pravoslavna.

U Kopenhagu razširi se viest, da će Pruska
prekinuti diplomatske odnošaje s Danskom, ako
bude sazvan zajednički državni sabor za Dansku
i Šlesvig. Mislimo, da će teško do toga doći. S
druge strane tvrdi se, da će po svoj prilici Fra-
ncuzi sklopiti trgovački ugovor s Pruskom, o
kojem se je već mnogo govorilo i pisalo

Trojedna kraljevina.

Zagreb, 14. siečnja. „Ostdeutsche Post“
donosi u br. 11. od 12. siečnja viest, da će
dvorski kancelar Mažuranić štampom izdati novi
epos. Ovlašćeni smo izjaviti, da je ova viest sa-
svim neistinita, buduć da dvorski kancelar u svo-
jem šadanjem položaju žalibože neima kada ra-
bavljat se jošte i književnim radnjama.

Austrija.

Iz dobra izvora doznaje „Ost u. West“, da
je Nj. veličanstvo car za svojega šadanjega ba-
vljenja u Mletačkoj pod ugodnim utiskom polo-
žaja i duha talijanske vojske najmilostivnije do-
stojao, Nj. preuzvišenosti generalu topništva vi-
tezu Benědeku uručiti jedan milijun forintih za
podignutje veličanstvene vojničke bolnice za Italiju.

Turska.

Iz Carigrada 1. siečnja javljaju bćerzajavnim
putem: Vlada je priznala potrebu latiti se korie-
nitih sriedstvah i zaključila je, da unutar dvanaest
godinah povuče vas papirni novac i da ga pora-
zumierno izmieni kovanim novcem, tako zvanim
bašlikom, koi šada gubi polovicu vrednosti. Uda-
rit će i velikih porezah na nepokretnosti, sol i du-
han i porazumiet će se s inostranim poslanicima
o tom, da Evropljani živeći u Turskoj imaju pla-
ćati patentalni porez.

Francuzka.

U Parizu bio je razprostranjen glas, da se je
Engleska predpostavljajuć, kad bi lord Lyons od-
putovao, kratila, da koristi svojih u sievernim

državama boravećih državljana povieri francu-
zkom poslaniku, i već je ruskom poslaniku ova
eventualna skćrb povierena bila. Isto tako kažu, da
je lord Lyons već dne 22. pr. m. više pozivah
za jedan obied, koje je bio natrag uzeo, opet po-
novio. U francuzkim vladnim krugovima proiz-
vela je viest o miru iz Amerike veliko divljenje.
Službeni sviet bio je sasvim osviedočen da će biti
rata. Vladni listovi psuju na strašivost Ameri-
kanacah, nezavisni nasuprot čestitaju Francuzkoj i
Americi na uzdržanju mira.

Rusija.

„Den“ donosi znatan članak profesora La-
vrovskoga o golićkim Rusima. Sastavitelj raz-
loživši što mu je dalo povoda, da sastavi taj
članak kao odgovor na sastavak Suvremenika izi-
šavši u miesecu sćerpnja pr. g. pod naslovom
„Narodna nerazberitost“ a to je veli bilo, što je
stranom rećeni sastavak probudio veliku pozor-
nost, stranom što obćinstvo slabo poznaje ovaj
predmet i uslied toga bi mu i nehotice vjerovati
moglo, a napokon što je sām predmet od velike
važnosti, nastavlja kako sledi:

Velecieneć predmet, koi je imenovani članak
pretresao, i uvažavajući kriva i zato škodljiva
ponjatja, koja bi on razprostraniti mogao medju
čitateljima „Suvremenika“, odvažismo se, da na-
pišemo svoje opazke o tom, pri čem smo nasto-
jali, da se nepustimo voditi samovoljom fantazije
već pozitivnim faktima, koji nam svakako prije
mogu pomoći, da shvatimo predmet kako valja.

Imavši prigodu upoznat se s položajem Ru-
sah u Galiciji ne samo vlastitim razvidjenjem tamoš-
njega stanja, već i iz šbirke mnogobrojnih pismenih
podatakah i ućenjem dielah i članakah izišavših o
ovom predmetu prošestih godinah kako od strane
Rusah tako i Poljakah — dodjosmo do zaključka,
da je 1. položaj galićkih Rusah jedan od naj-
nepovoljnijih, u kojem se je ikoj narod nalazio.
Rusi u Galiciji moraju nesamo braniti svoju vlaš-
titiu existenciju poput ostalih naroda u Austriji
od neprestenih nasćrtah inostranih elemenata na
svoju narodnost — već ju moraju štiti i proti
napadima jednokćervna susiedna naroda a na-
pokon svoju vjeru svim slabim sriedstvima sa-
kćlanjati, da ju konaćno neproždre vladajuća cćr-
kva tim većma, što je dokazano, da se u odpa-
nutju od viere njihovih praotecah nalazi najbolje
orudje i za uništenje ruske narodnosti. K tomu
dolazi jošte i tegobno stanje zemljodićskih i
kućanstvenih razmierah, koji su se na originalnom
temelju, nezavisno od volje Rusah galićkih razvili.

Potrebno je takodjer uzeti u obzir: s jedne
strane silovito i ubitaćno razdićljenje prava po-
posiedstvu zemlje, koje je stranom zakonitim a
često i nezakonitim načinom došlo u ruke maćne
jednoga jedinoga razreda pućanstva a
plemstva, koje je od množine ruskoga naroda
razlikom narodnosti i stališa oštro razdvojeno.
Mućno cćs naci ikoj kućić u svoj Europi gdje
bi se maćne posvuda jurve oslabiela razlićka
stališah u tolikoj sili i nesnosnoj bućnosti uzdę-
žala, kao u Galiciji. S druge strane: velika
mnoćina po zemlji naseljenih Židovah — postala
je pravom biedom za prosti ruski narod, i to
tim većma, što je narod neprestanim nevoljama
pao do dućevne gluposti i svićetskoga neizkusćja,
ćim biva ubogi seljak vazda predmetom najloćše
prevare od strane svakoga obćertnika.

2. svojemu šadanjemu nepovoljnomu položaju
nije ruski narod u Galiciji ništa više kriv, nego
putnik, koga na drumu pograbe i svežu; on je
nosio i oruće i branio se je ćekajuć, da će mu

poznanci priskočit u pomoć, koji se nedaleko od njega zabavljahu svojim poslovima; no poznanci nedodjoše i sile pojedinca bijahu preslabe proti tolikim nasertima. Ovi naserti ponavljaju se još dan danas — i nijedna od strankih neprijateljskih galičkim Rusima nije ni prije ni sada pokazala ni najmanje pripravnosti, da odstupi od svojih prisvajanja i planova u obziru na rusko pučanstvo u Galiciji. Rusima u Galiciji opet pade u dio prijašnja sudbina, da u svojoj sparnoj domovini potraže koi kutić, gdje bi mogli lakše i bez manje bolje persih disati. Do ovoga zaključka dodjismo sranjivanjem obćega položaja s našim viestima o našim srodnicima u Galiciji.

A što nam kaže sërpanjski svezak „Sovremenika“ u svom izvrstnom članku o položaju Rusah u Galiciji? Sastavitelj, koji je njihovo sadašnje stanje, nakoliko se isto samo iz pèrva dva lista lavovskoga „Slova“ vidit može, poveršno napomenuo, zaključuje iz toga, da galički Rusi u svem uzamši imaju nepravo, što pokazuju svojim dielanjem političku nezrielost, glupost, nerazboritost i da se dragovoljno bacaju u ponor, od kojega ih jednokèrveni stanovnici tako zvane poljačko-galičke strane njihove zemlje tako bratinski odvratiti nastoje. Kratkovidni su galički Rusi, nastavlja sastavitelj, ako misle, da će svoju existenciju u savezu s Austrijom i razpri s Poljacima uzdržati; u njima pokazuje se samo svadljivost i nesposobnost raslučit vlastitu korist od štete, kad misle, da galički Poljaci goje lukavih mislih proti njihovoj narodnosti; u Galiciji je samo socialna borba a ne borba narodnosti medju Rusima i Poljacima. Poljaci kažu sada najživahnije simpatije za izobrazovanje svojih galičko-slavenskih susiedah, itd. u tom smislu.

Četiri podpuna stolietja bila su tri milijuna Rusah naseljenih u Galiciji pod jarmom poljskoga kraljevstva; stopram prema koncu prošastoga veka stupila je Galicija osobitim prepletanjem medjunarodnih razmierah, kojim se je dokončala povorka političkih prevratah, kod sredoviečnoga neudioničtvojanja narodah u svezu austrijske carevine.

U kakovu stanju nalazio se je onda ruski narod? Teško da je itko u životu poslie strašnih požarah i poplavalh ikad očevidecem bio takova opustošenja, nereda i razorenja, kakovo su stanovi galičkih Rusah pružali u času svojega podvèrgnutja pod Austriju. Već odavna prestao je Rus ljude brojiti medju svoje, koji su alekoć sačinjavali njegov najotmeniji razred, koji nisu svoje koristi dielili od koristih naroda, koji su govorili s njima isti jezik, sakupljali se u istoj cèrkvi i s istoga gledišta smatrali koristi zemlje.

U vrieme poljskoga gospodovanja razluči se ovaj razred kod čudnovate izključivosti povlašćenoga Polonizma od prostoga naroda i sraste s poljskom narodnošću u jeziku, mislima i vieri, zauzme onaj isti neprijateljski položaj proti svojim prijašnjim zemljacima i jednoviercima, kojim se je Polonizam na žalost svakoga pravoga Slovena i svakoga pravednoga čovjeka do konca svoje državne samostalnosti odlikovao. Viši razred društva jest više nego li izgubljen za galičke Ruse; s njim zajedno izčeznu i glavna sila, koja bi u teškim vremenima ničuće klice narodnoga koriena oživljala i u neprijaznom slučaju čuvala ga, da nezaginji. Preosta malobrojno svećenstvo i mnogobojni razred teško potlačenih težakah.

(Nastavit će se.)

— Ruski časopis „Den“ govoreći o djačkim nemirima sbivšim se u Moskvi, očituje dosta razumljivo, da nisu tomu krivi djaci sami, već i vlada. „Den“ piše o tim stvarima ovako: „U novinama „Svetoč“ je članak, u kojem se krive djaci. Medju inim obtužuju se, da im nije stalo do potrebna znanja. Istina, nu tko je tomu kriv? Je li rusko obćinstvo tja do zadnjega vremena poštovalo dovoljno znanje i umietnost? Zar može biti znanostima podporom duševna nesloboda? Zar nerode kod nas znanosti dosada plodom netečnim? Zar su mogle raditi i dielovati samostalno, zar su mogle odgovarati na životna pitanja probudivše se samosvjesti? Nemogahu, nipošto! Zbog toga bijahu naše znanosti slabe i neplodne, te nisu bile kadre, da dieluju onom snagom na obćinstvo, kao što bi mnogi bio želio. Na zatvorenu, ogrejanu miestu nemože uzrasti ni jedno valjano, zdravo stablo; labko se ono pri ovakovim okolnostima promienja u gèrm... „Djaci su pokvareni svakojakim teorijama

iz zapadne Evrope“... Nismo li i mi svi navikli gledati na taj zapad prisvajajući si njegove misli i težnje? Obćinstvo naše klanja se Pruskoj a mladež Francuzkoj. Obćinstvo prisvoji si od zapada modu, odieću, svečanosti, birokraciju i aristokraciju; mladež demonstracije i demokraciju. Obćinstvo na pr. sniva o niemačkoj sudbenosti a mladež proti njoj protestuje. Obćinstvu godi uspješno dielovanje zapadne policije; mladeži opozicija proti tom uredu.

Obćinstvo, obožavajuć Evropu izabra si n. p. žutu boju; mladež cèrvenu. Obćinstvo dèrži se teorijah francuzkoga konservatizma; mladež francuzkoga liberalizma.

Mudrome jedno oko dosta. Mislimo, da smo očitovali dosta jasno svoje mnienje.

— Na najdaljem sieveru ruske dèržave, blizu švedskih granicah, živi mali narod, kojega sudbina (ovako piše česki „Pozor“) priliči najnovijoj sudbini českoga naroda — *narod finski ili čuhonski*. Prije bijaše podložnikom Švedah, od dobe Petra Velikoga nalazi se pod vladom cara ruskoga.

Za švedske vlade nebijaše mu baš dobro, švedsko plemstvo naselivši se u njegovu sredinu razširivše posvuda svoj jezik i svoje običaje. Al im ipak bijaše bolje, nego pod sadanjom vladom. Prije imadjahu ipak domaću samoupravu, koja nebijaše baš posve protivna narodnim težnjama; sada su i nje lišeni. Ovo stanje nepovoljno je narodu i još više plemstvu. Car, istina je, udiele više slobodštinah finskomu, nego drugomu kojem svojih narodah; nu time nemože se zadovoljiti zahtievima utemeljenim na historičkim i naravnim pravima.

A što malo prije nebijaše moguće, postade sada činom uslied tlačenja od strane ruske vlade: švedsko plemstvo spoji se s finskim narodom k zajedničkome odporu proti ruskoj vladi. Da to nisu puke izmišljotine potvrđuju viesti iz Helsingforsa, koje priobćismo jurve u svoje doba u našim novinama.

Da je finski ovaj pokret od velike važnosti potvrđuje i ta okolnost, što je car ruski obećao, da će finski sabor čim prije sazvati.

Slavenske viesti.

G. Vienceslav Frič, mlad čovjek, koji tèrguje s prirodinama, u Pragu, poslao je na londonsku izložbu dvanaest prirodničkih škriňjah, što ih s velikim trudom i hvalevriednom točnošću priredi za porabu narodnih učionah u nazornoj obuci, na koliko se tiče prirodnih znanostih.

— G. Dr. L. Toman odpravi krasno pismo na svoje zemljake, u kojem im se zahvaljuje za povierenje, što mu ga sa svih stranah svoje domovine očitovaše, opominjuć ih vatrenim riečma de uztraju u plemenitoj borbi za pravo narodno.

Smiesice.

U Všehlapima blizu českih Toplicah dogodi se 8. siečnja užasno ubojstvo. Nieki čizmarški majstor imenom Eduard R. ubi svoju ženu i petero diece, medju kojom bijaše i dievojka od 16 godinah, s kojom je ubojica otišao u Toplica, da tamo kože kupi na vieri, što mu nepodje za rukom. Drugi dan učinu strašno to ubojstvo; ostaviv na stolu ceduljicu, gdje je napisao: „Nuždu i biedu prati smèrt,“ otidje zatim te se obiesi o stablo u dubravi blizu grada.

— „Moravské Noviny“ postadoše organom gorljivih centralistah Jiskre, Rygera i Skene-a. Dakle se ipak obistinilo, o čem je sviet već prije nekoliko miesecih govorio! Tužna Moravska!

— Niemački burši u Pragu utemeljiše opet jedan „buršenshaft“, kojemu je ime „Germania.“

— Putevi blizu pražkih obkopah bivaju svaki dan opasniji, te se je već mnoga nesreća dogodila u tim miestima, prouzročena kojekvim skitalicama.

Bèrzojavne i najnovije viesti.

Iz Verone od 11. javljaju o veličanstvenoj domonstraciji, koja se dogodi dne 10. u večer kod prolaza Nj. veličanstva cara iz Mantove u Mletke na veronezkom kolodvoru kod Porte Nuove. Sve čete namieštene u Veroni i u njenoj okolici, koje nisu bile službom zabavljene, — od prilike 20.000 momakah — uputiše se

vlastitim nagonom u kolodvor, pòrede se s jedne i druge strane kolodvora, po krovovima i uz galre željezničke sgrade, po vagonima, po dèrvecu itd. te podignu urnebesnu radostnu viku kad prispie carski podvoz. Zatim prodjoše kličući gradom do Porte delle Navi.

Turin, 11. siečnja. Javljaju iz Napulja, da je uslied zapoviesti došavše iz Rima Chiavonu odzeto zapoviedništvo; ovaj se je uztezao puslohnuti i zapoviedi ustrielit glasnika.

Pariz, 12. siečnja. Današnji „Moniteur“ sa dèržaje dekret, kojim se maršal Magnan naimenuje velikim meštrom fermazonskim na tri godine. Odsele neće se popunjavat ovo dostojanstvo slobodnim izborima već naimenovanjem od strane cara.

Kodanj, 12. siečnja. Kažu, da će Pruska prekinuti diplomatska odnošenja s Danijom, ako opet stupi u dielatnost tako nazvani dèržavni sabor za Daniju i Šlezvig.

Varšava, 11. siečnja. Polag službenih viestih osudjen je Bialobrzski zbog nezakonita sazvanja kaptola i samovoljna zatvorenja cèrkvih po ratnom sudu na smèrt. Car, uzemši u obzir bezukorno vladanje Bialobrzeskoga kod ustauka godine 1831. i njegovu sadanju molbenicu, promienio je ovu kazu u jednogodišnju robiju i ostavio mu je duhovna dostojanstva.

Atina, 4. prosinca. Neprestano prispievaju žalostne viesti o učincima potresa. U Vostici i Patrasu poruši se više kućah, u pèrvom miestu poginuše tri čovjeka a više ih bilo ranjeno.

U luci amfiskoj more se je promaknulo daleko prema gradu. U svim korintskim lukama patile su ladje. Na gèrčkim vodama propalo je poslednjih nedieljah mnogo brodovah.

Miestna viest.

Jučer u jutro preminu nakon kratka bolovanja najstariji član naše obćine obće štovani ljubezni starac Stevan Krešić u 89. godini svoga života, koji je od početka našega narodnoga pokreta bio jedan od najrevnijih priverženikah i učestnikah narodne stvari. Viečna mu pamet! Tielo pokojnikovo sahranit će se danas u 4 sata poslie podne na ovdiešnjem pravoslavnom grobju.

POZIV K PREDPLATI

na trojedni časopis

G L A S O N O Š A.

(Izlazi svaku nedielju i sriedu.)

Obćekoristni poslovni list.

Glasilo za vaskoliki narodno-gospodarstveni promet.

(Izlazi svaku nedielju.)

Slovo i slika.

List za procjene i oglase na polju knjižstva i slikarstva.

(Izlazi svaki miesec.)

Predplatnina na sva tri časopisa:

Na četvèrt godine . . . 2 for. 25 novč.

„ pol godine . . . 4 „ 50 „

„ čitavu godinu . . . 9 „ — „

Evo nam izmaknu godina, kojoj zametnasmo i — ponosno velimo — dobrano razširismo naš list, a novoj godini evo puca zorja. Običaj a skoro i dužnost je, da se u ovo doba po koja napiše u listih od strane uredništva, zato evo i nas s nekoliko riečih.

Komu su samo iz daleka poznate raznovèrstne poteškoće, koje su skupčane sa utemeljenjem ovećiegi poduzećja, kao što je naše, taj doista uvaži do sada učinjene korake uredništva „Glasonošina“. Sve se miče, sve se poliepsava, poboljšava; sve uplemenjuje, usavèršuje. To znajući, imasmo od postanka lista našega u glavi, da nam bude svakim što danom jedni uri, sustavniji, da mu bude pravac postojaniji, vriednost viećia a lice što uglednije. U koliko s ove strane popokročismo vide i znaju ponejbolje štovani čitatelji i prem da su istom dva mieseca, što nam list svièello božje ugledao, to nam već ipak sa svih stranah dohodi ugodno za naš priznanje, da smo u izboru članakah sretno ruke te da uzesmo dobro spajati poučna sa korisnim, krasna sa zabavnim.

Nu nada, sve ugadjaju nam duši našoj mnogobrojne laskajuće nam presude, svakim danom umnožavajući se broj predbrojanikah pak naše vlastito uvierenje, da nam naše mezimče obilazi te se udomljuje po mnogobrojnih gradovih i selih,

da se čita ne samo za bogatimi stolovi velmožah i gradjanah, već ujedno u priprostoj kućici seljana našega te se željnošću izgledaju viesli, što no jih naš list verno donosi iz tujih stranah i raznih predjelah mile nam domovine.

Ovim blagim osvjedočenjem nastavljamo svoj list novom godinom a svemožnom snagom bude nastojati i nadalje štovanim štociem svojim podavati izabrane sastavke vjernih naših pisacah, uvieravajuć svakoga da nas raznovrstne poteškoće i veličina našega zadatka nikada neuplaše niti nesvērnu s puta, kojim udarismo, a imajuć pred očima rješenje zadatke svoje odlučismo nastojati vazda pravednim zahtjevom čitateljah svojih što najtočnije i najsavjestnije zadovoljiti.

Čovjek je pravi „nestoj“ a toga se držeći, nekanimo ni mi na jednom mjestu stajati niti si uobraziti, da smo postigli cilj želeć po mogućnosti svojoj doprinesti što za rješenje uzvišene zadatke štampe, — pospiesenjem naime mnogovjernih interesah čovječanstva.

Prem da smo prinuždeni po pravcu i bitnosti lista našega mukom proiti velevažna pitanja zasiecajuća u politiku i nabožnost, to nam ipak jošte preostaje široko polje i golem dioelokrug duševnoj našoj radinosti; ostaje nam istom porana a poniešto samo posijana krasnim i korisnim siemenjem njiva, koju uzgajati, oplemenjivati odlučismo pomoću najvjestijih naših rodoljubnih spisateljah, koji nam svoju rieć zadatke, da nas budu svemožno podupirati samo da zadovoljimo prenuždnim zahtjevom oskudne sadašnjosti.

Koi mnogo donosi, jamačno donese svakomu po niešto!

Deržeći se toga, naumi učredništvo ovoga lista nastojati, da mu bude sadržaj što raznovrstniji, što bogatiji; i zato budemo donasili vazda članke podticajuće občinstvo naše na duhovnu radnju, zabavno-poučne članke, pjesme toli umietne koli narodne, novele, slike iz života, što izvorne, što iz inih jezika viešto prevedene, narodne pripoviedke, priče, dosietke, gonetke, riećju sve, što samo može obučiti, uzhititi za krasno i dobro, razveseliti i zabaviti štovano naše čitateljstvo. Viešti opisi selah, gradovah, celih predielah, nacertani sa gledišta prirodnoga, historičkoga, gospodarskoga, prometnoga itd.; ponajviše doprinose k upoznavanju sebe kao naroda; zato budemo zahvalni marljivim rodoljubnim ručicam, od kojih nam slični dopisi takodjer stizati budu.

Konačno napominjemo, da viešti dopisi kola naših p. u. gosp. dopisateljah iz svih povećih gradovah i miestah na slavenskom jugu, kao i redoviti originalni dopisi iz Beča, Pariza itd. i nadalje stupce našega „Glasonoš“ popunjivati budu.

Odkrivši ona, što nam na sērdcu bijaše, preporučamo naš trojedni list vrućoj rodoljubivosti naroda našega, pozivljuć svakoga, da mu bude po svojoj mogućnosti ohotnim, vjernim i pouzdanim pomagacem. Nova godinice doniela nam obilnije jestojske, uzsviesti nas, preporodi nas!

Abel Lukšić,
učrednik i izdavalac.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 14. siečnja 1862. Svēršetni tečaj u austr. vred.

Papiri.	u austr. vred.
5% Kovovnice	68.10
5% Narodnoga zajma	82.80
Narodne banke	769.—
Vierovnoga zavoda	181.70
Mienice.	
Srebro	138.50
London	140.—
Carški cekini	6.62

Meteorologička opažanja na ovdiešnjoj kr. višjoj realci dne 14. siečnja 1862.

Ura	Barometar u visini u par. cēh.	Barometar u visini na 0 redac. na 0	Toplota po R.°	Noblaka	Smier i ja-kost vjetra	Atmo-sferička oborina (dažd, snieg ili tuča)	Opazka
7. pr. pd.	329.110	328.92	-0.0	10	Sis	snieg	
2. psl.	328.88	328.81	-1.3	10	Sis	1.86	
9. u več.	328.92	328.81	-3.2	10	Jia		

Danas u 7 sati temperatura R.° -2.4.

Opazka. Kod naoblake znači 0 sasvim vedro a 10 sasvim oblačno; brojevima ležećim između 0 i 10 razumije se veća ili manja množina oblakah, razdieliv cilo nebo iznad obzora na 10 jednakih dielah.

U 6. stupcu znače velika pismena smier vjetrovah (Jia = ju-

žno-juzno-zapadni), a brojevi jakost vjetra, isto, 0 sasvim tiho a 10 buru, a među ovim ležećim brojevi naznačaju razlićnu jakost vjetra.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

79. (27) 3-3
Za popunjenje sedam miestah prisiednikah i izvietiteljah kod banskog stola kraljevinah Dalmacije, Hēr-vatske i Slavonije ovime se razpis natiečaja s tim dodatkom do obćeg znanja stavlja, da prositelji svoje, s obzirom na sada obstojeće propise sastavljene, te potrebitim dokazima podkripljene molbenice najdulje do 28. siečnja t. g. predsjedništvu rečenog banskog stola podneti imadu.

U Zagrebu dne 8. siečnja 1862.

Br. 1277. gr. (24) 3-2

Oglas.

Žup. sud za kot. grobnik-hreljinski u Bakru daje svim i svakomu ovime na znanje, da za preduzetje one na molbu Anzelma Šepića, punomoćnika Katice Benić iz Bakra, proti Gērgi i Franu Šišulu iz Krasice, za izplatu 282 for. 62 a. v. c. s. c. od kr. žup. sudbenog stola riečkog odlukom od 7. prosinca t. g., br. 3906., dozvoljene ovršbene ličbene prodaje u zemljišnoj knjigi občine Krasice br. 2.—22. upisatih, na f. 1555 a. v. sudbeno procijenjenih, doli naznačenih nepokretnostih za gore navedenu dužnu svotu sa svimi dotičnim dužnostima i obvezama, dva roka kod ovog suda opredieljeni jesu, i to prvi na 6. veljače d. g. 1862. a drugi na 6. ožujka 1862 u jutro u 9 sati.

Pozivlju se dakle na dražbu svi oni, koji bi prenavedene nepokretnosti kupiti želili, time, da se prociena upitnih nepokretnostih i približi uvieti kod ovog suda uvidjeti i od ovih prepisi dobiti mogu, da će svaki dražbenik imati položiti 10% vadium od prociebene svote, i to prije dražbe, da će kupac na se morati uzeti sve terete i dugove ujamčene zalogom na istih do dospjetja prodajne cienne po dosudjenju sudca i da te nepokretnosti kod prve dražbe neće se prodavati izpod fiškalne cienne.

Ujedno se svi oni pozivlju, koji založno pravo na ove nepokretnosti imadu, da takovo prije prenavedene prodaje ovomu sudu tim sigurnije prijave, jer će u protivnom slučaju imali sami sebi pripisati, ako se dioba kupovnine obavi bez njih i ako bi oni time, u koliko bi se kupovna diobna izčerpila, ostanu izključeni.

Hipotekarni vjerovnici, koji neprebivaju u miestu suda, imadu za branjenje pravah svojih imenovati punomoćnika te ime i prebivalište njihovo prije prodaje prijaviti sudu, inače bude se na njihovu pogibelj ureda radi naimenovao zastupnik.

Nepokretnosti za prodati.

Red. br.	Parc.	fr. a. v.
2	801 Oranica Dolac 188 □hv.	25
4	220 isto na šišćevo 126 □hv.	30
5	228 Tērsje na šišćevo 80 □hv.	20
6	282 isto i pašinac Agraža Šišćevo 652 □hv.	100
7	291 isto Grižina Šišćevo 292 □hv.	50
3	290 Kuća br. 111. na 1 kat, 2 sobe, kuhinja, konoba, pod, u dobrom stanju, sastojeća u □hv. 28	500
8	296 Tērsje, vērti pred kućom 66 □hv.	40
9	301 „ redići isto 263 □hv.	100
10	316 „ selo pred kućom 156 □hv.	90
11	2231 Oranica Selino u Šepićevom 181 □hv.	80
12	2329 Košenica mužošina i na Veliki bljaz 781 □hv.	30
13	2390 Oranica Ugorovo 398 □hv.	80
14	2437 isto 407 □hv.	25
15	2480 „ Dolčić 824 □hv.	30
16	2697 „ Zakoritnjak 28 □hv.	15
17	2707 Oranica Zakoritnjak 108 □hv.	60
18	3008 Pašinac i košenica Podhum 1 ral 775 □hv.	80
19	3553 isto za laganje za svil 697 □hv.	30
20	3556 „ „ 2-463 □hv.	80
21	3693 „ oranica Steg 282 □hv.	40
22	4061 Pašinac Brega 364 □hv.	50

Ukupna svota 1555
Žup. sud kot. grobnik-hreljinskoga u Bakru, 16. prosinca 1861.

Za sudca
Urpani.

Uz broj 1796. (35) 3-2

Izrok.

Kr. žup. sudbeni stol na Rieci daje ovim na znanje, da je na molbu Blaža Gasparca i Vinka Marcegla, pērvog vjerovnika a drugog skērbnika ostavštine pokojnog Andrije Marcegla, bila dozvoljena među sobom ugovorena dražba nepokretnostih navedenih u zapisniku br. 181. porezne občine Lokve, radi dužnih 840 fr. a. vr., a sudbeno procijenjenih na 1050 fr. a. vr.

Za tu svēruh odredjena je ta dobrovoljna dražba za dan 27. ožujka 1862 od 9—12 sati prije podne kod slavnog kotarskog suda u Delnici pod uvietom, da neće se moći razprodati nepokretnosti izpod procienne, a da će se ista izručiti najboljemu nudocu a da će kupac odmah 10% jamčevine imat položiti, a u roku od 14 danah podpuni iznos kupovnine, jer inače druga bi se dražba na njegovu štetu deržala.

Kralj. žup. sudbeni stol na Rieci, dne 20. prosinca 1861.

Br. 3863. (11)

Natiečaj.

Kod poštanskih expedicijah imajućih se novo po-dići u miestima Vērhovini, Petrovom Selu, Zavalju i Korenici u otočkoj regimenti ima se miesto poštanskoga odpravitelja popuniti. Imenovane poštanske expedicije imaju se zanimat kako poštanskom službom tako primanjem, naručivanjem i promicanjem novćanih i inih vriednostnih pošiljakah, nakoliko se mogu s obzirom na njihovu veličinu i težu po jednom glasniku na konju odpravljati, i uzdržavat će poštanske expedicije u Vērhovini, Petrovom Selu i Zavalju svoju poštansku svezu među sobom i s poštanskim uredom u Otočcu jezdičkom poštom, koja će medjutim svake nedjelje dva puta od Otočca prije Vērhovine, Priboja, Petrova Sela u Zavalje i natrag teći, dočim će korenička poštanska expedicija svoju poštansku svezu isto tako uzdržavati jezdičkom poštom, koja će dva puta u nedielji danah preko Priboja u Petrovo Selo i natrag ići.

Beriva poštanskih odpravnikah u Vērhovini, Korenici i Zavalju ustanovljuju se godišnjom platom od jedne stotine (100) forintih i uredskim paušalom godišnjih dvadeset (20) forintih a poštanskog odpravitelja u Petrovom Selu godišnjom platom od osamdeset (80) forintih i uredskim paušalom od godišnjih dvadeset (20) forintih.

Kao naknada za uzdržavanje jezdičkih poštah obezbiedjuje se poduzetniku podpuna jezdička pristojba opredieljena za dotičan put za jednoga konja kod svakog jezda onamo a polovica iste za natrag.

Uzdržavanje jezdičkih poštah, koje idu dva puta svake nedjelje, medju Korenicom i Petrovim Selom propustit će se ili poštanskoj expediciji u Korenici ili onoj u Petrovom Selu.

U obziru uzdržavanja jezdičkih poštah, koje idu svake nedjelje dva puta medju Otočcem, Vērhovinom, Petrovim Selom i Zavaljem, priuzdržuje si poštanska direkcija opredieliti, kojemu da se poštanskom upravitelju u imenovanim miestima i za koje komade puta ovo promicanje ima propustiti.

Natiecatelji za jednu ili drugu ovih uz sklopljenje ugovora i položenje kaucije od 200 for. u gotovu i u 5%nim deržavnim obligacijama podieliti imajućih se poštanskih službah imaju svoje valjano biljegovane molbenice pod dokumentovanim izkazom svoje dobe, dosadanjega zanimanja, razmierah svoje imovine i dobra ponašanja unutar 4 nedjelje danah kod ovoga ureda podneti i u njima takodjer navesti, da li bi i za koi komad puta preuzeli i službu poštanskog promicanja.

U Zagrebu dne 31. prosinca 1861.
C. k. ravnateljstvo poštah za Hēr-vatsku i Slavoniju.

Br. 1840—1861. gr. (17) 3-3

Oglas.

Kralj. županijski sudbeni stol u Osieku daje ovim na znanje, da je na molbu Mare udove Müller, kroz g. odvjetnika Josipa Fōzmayera, radi dužnih 840 fr. a. v. s. p. dozvolio ovršnu dražbenu prodaju kuće i bašće u Niemačkom Retfalu, što no je na 1144 fr. 65 novć. a. v. sudbeno procijenjena, i u grunтовnici občine Retfale pod br. 12. upisana, te da su u tu svēruh dva roka opredieljena, prvi na 27. siečnja 1862, a drugi na 27. veljače 1862, svaki put u 10 sati prije podne kod ovog suda.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina, ako li se kod prve dražbe ni za više a ni za prociebenu cieniu neprodade, kod druge dražbe i izpod procienne najboljemu nudocu izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovna dovoljna biti, po naputku suda na se primiti, i napokon, da se ostali dražbeni uvieti, prociebni napisnik i grunтовnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviešćeni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati morati, ako li se dioba kupovnine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovna izčerpila, ništa nezapadne.

Kralj. sudbeni stol županije virovitičke.
U Osieku dne 18. prosinca 1861.

Br. 6640. gr. (18) 3-3

Oglas.

Kralj. sudbeni stol županije zagrebačke daje ovim na znanje, da je na molbu Adalberte Ottingerove, kroz g. odvjetnika Milloševića, dozvolio dobrovoljnu dražbenu prodaju nepokretninah na molitelje, Lavoslava Suppana, Anku Vogl, malodobnike Antachove i Wolfartove spadajućih, što no su na 5693 fr. 80 novć. a. vr. sudbeno procijenjene i u grunтовnici občine gornjeg grada Zagreba pod br. 379 upisane, te da je u tu svēruh opredieljen rok na 6. veljače 1862 u 9 sati prije podne kod ovog suda.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina samo za prociebenu cieniu ili za više najboljemu nudocu izručiti, zatim da se ostali dražbeni uvieti, prociebni napisnik i grunтовnički izvadak mogu kod ovog suda čitati. Napokon se još opazuje, da dražbena prodaja biva usljed dobrovoljne prošnje vlastnikah, da dakle pravo založno osigevano vjerovnikom na nepokretnini ovim ostaje priuzdržano bez obzira na prodajnu cieniu. U Zagrebu, 28. prosinca 1861.

Klobučarić. Jović.

Oglas.

Ustav naredbe visokog kr. namjenskičkog vijeća od 22. studenoga 1861. br. 9361/1113, ustupiti će se po putem javne dražbe izdavanje građevinske pruge kroz gradinsko-zagrebačke dugoulične ceste najmanje traženom za sljedeće tehničko razpisane cijene, 1899:

Tolaci broj	Imate kvoti u	Napomenuto dielo										Mjesto, mjesec i dan obdržavanja se imajuće dražbe
		izdržati će se na račun				5% jamčevina za dielo						
		za svotu u p. vr.		u austr. vr.		za svotu u p. vr.		u austr. vr.				
		stot.	n.	stot.	n.	stot.	n.	stot.	n.	stot.	n.	
I	u Varaždinu	sastoji u										
II		razdvajanje i odstranjivanje starog taraca										
III		69 kubikah pavoza, sa vzdignutje ceste										
IV		6" visoki nasip ceste sa batudom										
V		3" visoko razprostranjenje dravskog prudja										
VI		na nasip od batude										
VII	izracanje obostranih žlebnica											
	izracanje i izracanje postojećih stazab											
	novoizredjenje jednog propusta											
	ukupno											

Ostali ličbeni uvjeti mogu se kod podpisanog c. kr. žup. graditeljstva svaki dan, i to: prije podne od 9 do 12, a poslije podne od 3 do 6 sati uvidjeti.

C. kr. županijsko graditeljstvo u Varaždinu, dne 8. siječnja 1861.

Br. 38.

2—1

Oglas.

Od magistrata slob. i kralj. povlašćenog trgovišta Krapine kao suda stavlja se do obćeg znanja, da će se dne 21. siječnja i sljedeće dane t. g. u trgovištu Krapini obdržavati javna dražba mješovitih robe, na zastavljenju pokojnog Andrije Šaši, trgovca, spadajuće, kao i 153 vedra vina od god. 1857. i 1860.

Kupiti želeći pozivaju se uljudno na rečeno mjesto. Od magistrata trgovišta Krapine, 7. siječnja 1862.

Nik. Fogl,
bilježnik.

Br. 1201—gradj. 1858. (36)

3—1

Izrok.

Od stane žup. kot. suda vrboskog u Kameral-Moravicah stavlja se timo do obćeg znanja, da bijaše zadovoljena na molbu Gjura Popovića radi duga od 256 fr. 20 kr. s. p. ovršbena dražbena prodaja nepokretnosti Franje Buzovića iz Vrboskoga, što no su unesene u gruntovnom zapisniku pod br. 63. porezne obćine vrboske i na 2627 fr. 40 kr. sudbeno procijenjene.

Za predusjetje dražbe stavlja se dva roka na dan 28. veljače i na dan 28. ožujka 1862, svaki put u 10 sati u jutro na lice mjesta.

Pri prvoj dražbi će se te nepokretnosti samo za ili nad procijebenom cijenom, a pri drugoj dražbi takodje i izpod procijebene cijene najboljem ponuditelju dosuditi.

Kupac bude morao uknjižene dugove, na koliko će kupovna dovoljna biti, po sudbenoj razmjeri na se primiti.

Pozivlju se pako svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviješteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na te nepokretnosti kakovo založno ili ino drugo teško pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom dražbenog roka ovomu sudu prijave, što budu u protivnom slučaju sami sebi pripisati morali, ako li se dioba kupovnine bez njih preduzme i njih, ako li se na taj način kupovna iscrpi, ništa nezapadne.

Napokon pozivlju se svi oni hipotekarni vjerovnici, koji neobitavaju u mjestu suda, da za branjenje prava svojih pri dojdjućoj diobi kupovnine u mjestu suda zastupnike imenuju, te da pred prodajom ime i obitavalište njihovo prijave, u protivnom bo slučaju budu se za one, koji to propaste učiniti, uredu radi zastupnici naimenovali.

Dražbeni uvjeti i gruntovni napisnik mogu se pri ovom sudu u uredu svih sati uvidjeti.

U K. Moravicah, dne 27. studenoga 1861.

Žup. kot. sudac
E. Barčić.

Br. 3518—grad. (39)

3—1

Oglas.

Kr. županijski sudbeni stol daje ovim na znanje: Da je na molbu Petra Matkovića, zastupnika A. Musmezi, kroz g. odvjetnika vijeza Miroslava Thierry, radi dužnih L. S. 900 s. p. dozvolio ovršnu dražbenu prodaju Dragutini Eug. pl. Terzio na vlastitost spadajuće, na 27597 for. 50 novč. a. v. sudbeno procijenjene u gruntovnici grada Rieke upisane pod br. 544/542. v. n. ležiće kuće, ta da su u tu svrhu dva roka opredijeljena, prvi na 6. ožujka 1862, a drugi na 7. travnja 1862, svaki put u 9 sati prije podne kod ovoga suda.

Pozivlju se iadi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupit želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina, ako li se kod prve dražbe ni za više a ni za procijebenu cijenu neprodade, kod druge dražbe izpod

procijene najboljemu nudocu izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovna dovoljna biti, po naputku suda na se primiti, i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, procijebeni napisnik i gruntovni izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviješteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati morali, ako li se dioba kupovnine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovna iscrpi, ništa nezapadne.

U Rieci, dne 29. studenoga 1861.

§. 10. (37)

2—1

Zahvalnica.

Velečastni gospodin Janko Bedenko, župnik i prisjednik ovdanji, prigodom obdržavane dne 26. studenoga p. g. siječnice zastupništva građanstva, zavodu bolnice građanske krapinske velikodušno poklonio je svotu od 100 fr., koja je istom zavodu jur predala; za koji velikodušni čin se od strane građanstva i zastupništva miestnog velečastnom gospodinu župniku najveća zahvalnost izražuje.

Od magistrata sl. i kralj. povl. trgovišta. Krapina, dne 4. siječnja 1862.

Za gosp. sudca
Nik. Fogl,
bilježnik i vječnik.

Br. 1799—M. (30)

3—3

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudbenog stola županije zagrebačke stavlja se do znanja, da će se usljed molbe Ivana Schenka protiv Tómi i Mariji Lesjak u stanu ovih posliednjih u Zagrebu ulici pivarskoj kuće br. 30 dne 20. siječnja 1862 i dne 6. veljače 1862, svaki put u 9. ori prije podne pokretnosti pod ovrhu uzete, kao: raznovrstno pokućstvo u procijebenoj vrijednosti od 235 for. a. v. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se na prvom roku samo uz procijebenu cijenu prodavati, na drugom pak roku prodavati će se i izpod procijene.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

Kr. sudbeni stol žup. zagrebačke.

U Zagrebu dne 28. prosinca 1861.

Klobučarić.

Jović.

Z. 1925—1861. (36)

3—3

Edikt.

Von der königl. Gerichtstafel des Verovitzer Komitates als Konkursinstanz in Essek wird hiermit bekannt gemacht, es sei die neuerliche Vornahme der mit dem diesgerichtlichen Bescheide vom 12. September l. J., Z. 1500, bewilligten Feilbietung der zur Georg Skalnicky'schen Konkursmasse gehörigen und im Grundbuchs-Protokolle Nr. 91 der Gemeinde Festung Essek, dann im Grundbuchs-Protokolle Nr. 1005 der Gemeinde Neustadt Essek eingetragenen Realitäten im Schätzungswerte pr. 21175 fr. 60 kr. öst. Währ. angeordnet, und hierzu zwei Feilbietungstermine, der erste auf den 25. Jänner und der zweite auf den 22. Februar 1862, jedesmal um 9 Uhr Vormittags an Ort und Stelle, mit dem Beisatze bestimmt worden, dass diese Realitäten beim zweiten Termine auch unter dem Schätzungswerte an den Meistbietenden hintangegeben werden.

Jeder Kauflustige hat vor dem Beginne der Licitations ein 10perc. Vadium des Anrufspreises zu Handen der Gerichtskommission zu erlegen. Der Ersteher

wird verpflichtet sein, die auf diesen Liegenschaften inabulirten Posten, insoweit der Kaufschilling anzureichen wird, nach Anweisung des Gerichtes in sein Zahlungsversprechen zu übernehmen.

Die Licitations-Bedingnisse, das Schätzungsprotokoll und der Grundbuchsauszug können hiergerichtlich eingesehen werden.

Zugleich werden Diejenigen, welche, ungeschiet ihnen hiervon keine besondere Verständigung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher ein Hypothekarrecht auf diese Liegenschaften erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bis zum Verkaufe so gewiss hiergerichtlich anzumelden, widrigenfalls sie es sich selbst zuzuschreiben haben würden, wenn die Kaufschillingsvertheilung ohne ihre Beziehung vorgenommen und sie dadurch, soweit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft werden sollte, ausgeschlossen sein würden.

Königl. Gerichtstafel des Verovitzer Komitates. Essek, am 24. December 1861.

Br. 1392.—1861. (28)

3—3

Oglas dražbe.

Županijske kotarski sud jastrebarski ovime na glas daje, da će se na dan 21. siječnja i 7. veljače 1862, svakiput u 9 sati prije podne, u gostioni na jamničkoj kiselici prodavati svakoverstne na ovršbenu gromadu Rudolfa Majera spadajuće i sudbeno na 424 for. 71 kr. a. v. procijenjene stvari, naimo: mehkosloni, stoli, kreveti, posteljina itd., koje stvari prepustit će se na drugoj dražbi najboljem nudocu makar i izpod procijene, ako se na prvom roku za procijebenu vrijednost ili za više nebi prodati mogle.

Koji stogod kupiti želi, pozivlju se na određene rokove na lice mjesta.

Jastrebarsko dne 5. siječnja 1862.

Švaitzer,
vel. sudac.

Br. 5837. (19)

3—3

Oglas.

Od 16. siječnja 1862 umnožit će se glasničke pošte medju Plaskim i Munjevom od 3 na 4 u tjednu po sljedećem tečajnom redu:

Iz Plaska: U nedjelju, utorak, četvrtak i petak u 10 sati 30 minutah. — U Munjevu: Istih danah u 1 sat po podne.

Iz Munjevu: Gorerečenih danah u 1 sat 30 minutah po podne. — U Plasku: Istih danah u 4 sata po podne.

U Zagrebu, dne 31. prosinca 1861.

C. k. ravnateljstvo poštah za Hrvatsku i Slavoniju.

OGLASNIK.

Br. 29.

2—2

Baš sada izašla je izpod tiska:

Hrvatska poviestnica,

ispisao ju Ivan Kerst. Thakčić, poddjakon. Ona ima prieko 12 tabakah u osmini tiskanih i može se dobiti kod učredništva „Napredka“ za 1 stotinjak.

Br. 6.

3—3

Oglas.

U knjižari g. Jakića razprodaje se

BOSANSKI PRIJATELJ.

Svezak III. Cijena 75 novč.

(Izdan troškom „Matice ilirske“.)

Na istu knjižaru imadu se u napredak obraćati svi, koji kakovu maličinu knjigu pravom utemeljiteljstva tražili ili inače kupiti žele.

Br. 15.

8—2

5 fr. Najbolje uložena glavica 5 fr.

jesu obljubljenje državne zadužnice, koje stoje samo pet forintih i nagradu od 200,000 fr., 100,000 fr., 50,000 fr., 30,000 fr., 20,000 fr., 15,000 fr., 12,000 fr., 10,000 fr., 6000 fr., 5000 fr., 4000 fr. i t. d. dobivaju. Trgovacka kuća B. Schotenfels u Frankfurtu n. M. šalje iste, uz pošiljanje iznoska, kao i u svoje doba popis dobitka.

Br. 40.

3—1

U kući br. 76 na kaptolu

daju se dva dućana s dotičućom se pivnicom u najam od 15. veljače. Obširnije može se saznati u prvom katu.

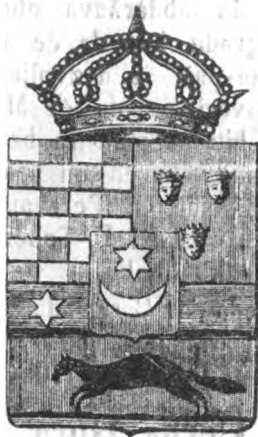
Br. 23.

3—2

U trgovištu i kupalištu Daruvaru dati će se nova i ukusno sagradjena gostionica od 1. travnja t. g. počemsi na tri ili više godina pod probitačnim uvjetima u zakup. Poblizja kod ravnateljstva dobarah tamo.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je na domaću u novinarici 4 for. 20 kr. aut. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predloženo je uvrštenje: 7 kr. a. vr. od listu na jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Erarska pristojba za svaki oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se puta list uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u četvrtak 16. siječnja 1862.

Broj 12.

S ovim mjesecom počinje se prvi polugodišnji tečaj „Narodnih Novina“ za god. 1862.; poziva se dakle domorodno občinstvo, da svoju predplatu na „Narodne Novine“ obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for. 30 novč., u miestu s 4 for. 20 novč., na četvrt godine poštom s 3 for. 15 novč. a u miestu s 2 for. 10 novč. u austr. vrednoti.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove uredno primati, neka izvole bezodvlačno podopnu predplatu na „odpravnništvo Narodnih Novina“ franko poslati, te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posliednju poštu.

Neuredovni dio.

Zagreb, dne 16. siječnja.

Odlazak gr. Rechberga u Mletke tumači se svakojako. Niekoje novine misle, da neima odlazak taj nikakove važnosti, buduć da je grof Rechberg odputovao kao ministar carskoga dvora, druge opet govore o nekakvom kongresu vladara, niekoji pako tvrđjahu, da se je grof Rechberg zahvalio i da će gr. Mansdorf, koji je sada u Lavovu postati ministrom. Čini se, da se tu ponej-prije radi o austrijskom pomorstvu te da bi se imalo ministarstvo popuniti.

„Schles. Z.“ donosi viest, da francuska vla-

da zahtieva, da Franjo II. svakako ostavi Rim?i uslied toga, da je trebalo, da se knez Petrulla posavieta s gr. Rechbergom, kojim načinom da se zaprieči zahtievanje francuzke vlade.

Mnogo se pogevara oko toga, imaju li biti tri dvorska kancelara prisutna kod sednicah, kada se bude viećalo o državnom proračunu. Dérži se, da će grof Nadasdy, erdeljski kancelar, predložiti niekoja razjašnjenja o financialnom proračunu na koliko se tiče Erdelja. O hrvatskom i ugarskom kancelaru kažu, da se jošte protive ovoj namieri.

Čuje se, da se pripravlja kod ministarstva naputak za puk, u kojem će se navesti razlozi, zbog kojih bi predložen državni proračun užjemu carstvenomu vieću. Ovaj naputak razaslat će se na sve urede, kojim će biti zadaća, da obavieste narod, da je milostivi kralj hotio, da čuje u važnoj toj stvari mnenje naroda.

Do sada nezna se za sigurno, hoće li naskoro popunjeno biti mjesto ministra pravosudja; misli se, da će to stopram biti, kada se bude Nj. veličanstvo u Beč povratilo.

Ugarska.

„Pesti Napló“ dokazuje, da je u ministarskom savietu, koji se je držao prije nego što će car poći iz Beča, zaključeno, nelierati silom, da se u Ugarskoj zavede veljački ustav, nego da se derži samo listopadska diploma. Ovom prilikom kažu, da je ugarski kancelar izjavio, da mu samo ovo zaključenje čini mogućnim, da u službi

ostane, i da je nesamo gotov dovesti dotle, da se listopadska diploma primi u Ugarskoj, nego i derži, da je kadar pribaviti joj važnosti. Da se doista pak u Ugarskoj misli odustati od veljačkoga ustava pa se ograničiti samo na listopadsku diplomu, to potvrđjuje i „Köln Ztg.“ javljajući na novo da se položaj Šmerlingov koleba.

Austrija.

Beč. O najnovijem rimskom sukobu piše obično veoma dobro obaviešćeni dopisnik „K. Z.“ iz Bruselja: Kao što mi priobćuju iz dobra izvora veoma su uznemirujuće naravi viesti, koje g. Bach pošilje u Beč. Čini se, da Francuzka namierava napokon ozbiljno postupat, i došlo je medju Antonelliem i Lavalettom do žestokih prizorah. Kažu, da je francuzki diplomat kazao: „Ako bude to tako i nadalje išlo, morat ćemo Vam napokon pokazat, da umijemo Franju II. i proti Vašoj volji odavdie odpraviti.“ Gospodin Bach hvali istina posviedočenu postojanost Antonellievu, Merode-ovu, i dobre namiere Pia IX., „no,“ dodaje prvi diplomat k tomu, „kad Francuzka jedared ozbiljno uzhtie, kao što Francuzka umije htieti, tada će ovdie popustiti, o tomu sam osviedočen.“

— Iz istog izvora proizlazi sljedeća viest o unutarnjim poslovima Austrije, za istinitost koje u ostalom ni najmanje nejamčimo. Najnovija bečka izvješća, veli dopisnik, potvrđjuju, što sam Vam onomadne javio. G. Schmerling neće već dugo ostati na kormilu i veljački ustav osuđen je na smert. O tom što ima doći, mnenja su različita. Dočim jedni misle, da će pl. g. Urmenyi, naime-

Pregled rimo-katoličkog ljudstva u Bosni.

Statistički odlomak iz službenih vrielah pruskoga podkonsula dra. Blau-a, saobćen od profesora Vanička u Senju.

Rimokatolici bosanski razdieljuju se u tri družbe (konventa) i broje u svemu: 17.033 porodah, 122.768 dušah, 889 miestah, 13 školah, 582 učenika i 238 svećenikah, i to:

	porodah	dušah	miest.	škol.	učen.	sveć.
U sudiskoj družbi	6.752	50.417	232	7	307	87.
„fojničkoj „	8.551	60.378	516	5	231	112
„kreševsk. „	1.730	11.973	141	1	44	39

17.033 122.768 889 13 582 238

Dakle spade u obće na 1 porod 8 dušah, na 1 miesto 138 dušah, na 9443 duše 1 škola, na 1 škola 45 učenikah, na 68 miestah 1 škola, na 516 dušah 1 svećenik.

U samim pako miestima rimokatolici ovako su razdieljeni:

A. Družba sudiska.

I. Okružje Visoki:

	porod.	dušah	miest.
1. Sudiska obuzima	539	3457	27
2. Vareš	343	1881	13
3. Viaka	216	1216	9

II. Okružje Tuzla:

1. Soli	378	2858	17
2. Breške	369	2832	11

III. Okružje Berika:

1. Zovik	224	1672	10
2. Ulice	225	2990	8
3. Dubrave	446	3276	9

IV. Okružje Gradačac:

1. Tolisa	647	5876	8
2. Trumosnica	333	2057	8

Za prenos . 8715 27.918 120

	porod.	dušah	miest.
3. Gurevo	3715	27.913	120
4. Tišina	387	2562	16
5. Vidovice	276	2128	6

V. Okružje Dervent:

1. Dubica	304	2272	6
2. Potočani	357	2434	12
3. Koratji	287	1761	11
4. Pleunn	528	3574	21
5. Foča	274	2444	9

VI. Okružje Tešanj:

1. Lioša	286	2292	14
2. Komusina	172	1524	10

VII. Okružje Banjaluka:

1. Popović	42	411	3
------------	----	-----	---

U svemu . 6752 50.417 232

B. Družba Fojnica.

VII. Okružje Banjaluka:

	porod.	dušah	miest.
2. Banjaluka	281	2040	19
3. Ivaniska	448	3809	40
4. Gradiška	120	871	5

VIII. Okružje Fojnica:

1. Fojnica	438	2012	16
2. Brestovsko	221	1386	13
3. Busovača	220	1265	18
IX. Zenica	238	1573	20

X. Okružje Travnik:

1. Gutja gora	547	3801	32
2. Dolac	740	4239	22
3. Orašje	427	2616	24

XI. Okružje Jajce:

1. Jajce	432	3309	39
2. Dobretići	182	1470	13

Za prenos . 4294 28.391 263

	porod.	dušah	miest.
3. Varcar	4294	28.391	263
4. Kotor	249	1547	4
	381	2909	20

XII. Okružje Stari Majdan:

1. Sasina	190	1747	11
-----------	-----	------	----

XIII. Okružje Pridor:

1. Volur	156	1082	12
2. Slasu Rieka	134	849	7

XIV. Okružje Bihac:

1. Bihac	171	1193	6
----------	-----	------	---

XV. Okružje Skopje:

1. Skopje	429	2700	23
2. Malo selo	609	3789	57
3. Kupreš	255	2557	18

XVI. Okružje Prozor:

1. Ruma	436	3458	36
2. Triesćani	108	843	6

XVII. Okružje Livno:

1. Vidoši	268	2150	15
2. Gorica	341	1765	7
3. Čuklić	191	1791	11
4. Ljubančić	366	3807	20

U svemu . 8551 60.378 516

C. Družba Krešovo.

XVIII. Okružje Fojnica:

	porod.	dušah	miest.
1. Krešovo	526	3408	15
2. Bun-Bërdo	211	1679	17

XIX. Okružje Sarajevo:

1. Sarajevo	148	846	20
-------------	-----	-----	----

XX. Okružje Rojnić:

1. Podhum u Naretvi	286	1970	44
---------------------	-----	------	----

XXI. Okružje Tešanj:

1. Ošova	390	2897	13
2. Ponjevo	160	1173	13

U svemu . 1780 11.973 141

novan na mjesto Forgacha dvorskim kancelarom pomoću sadanje uprave pripravit izbore za sabor imajući se sastati u mjesecu travnju, idu drugi u svojim nadama jošte dalje. Oni navieštaju, da će grof Apponyi naimegovan biti predsjednikom ministarskoga vijeća u magjarskom kabinetu, koji će, vele, sastojati iz ministrah unutarnjih poslova, nastave, pravosudja i obćenja. Ovo ministarstvo bi odmah sazvalo sabor i pozvalo bi ga da pregleda zakone od god. 1848., dočim bi ujedno izjavilo, kako ove zakone polag načela priznaje. Nadalje pozvao bi se sabor da naimeguje odbor, koji bi zajednički s odborom bečkoga carstvenoga vijeća imao nacertat osnovu za uređenje financijah.

Zadar, 9. siečnja. Otkad je obnarodovana interpelacija Ljubišina o sudbenom jeziku u Dalmaciji, imamo obstanovit niekoje činjenice, koje se mogu kao sigurna znamenja oportuniteta rečene interpelacije i odobrenja smatrati, kojim su ju posvuda nesamo narod nego i vladni organi primili. Zato će se upravit na Ljubišu zahvalnica. Izvještni činovnici kod sudovah izjavili su bez okolišanja, da su pripravnici unapred voditi svoje poslove u slavenskom jeziku, ako im se to zapoviedi od višjega miesta; oni su se izvan toga izrazili, da je stvar laska za sve činovnike (izim niekih inostranacah), jer su slavenskom jeziku već potpunoma višti, tako da nebi nikakovih težkoćah nadvladat imao tko god bi se od njih samo kratko vrijeme voljan bio viežbati. U jednom uvodnom članku tvrđi učredništvo službenog „Glas. Dalmatinskoga“, da se imaju sudbeni poslovi u Dalmaciji tako iz obzira prava, koje ide narod, kao i dužnosti činovnikah voditi u slavenskom jeziku. Jedna, kao što nam iz Splieta javljaju, od ovdiešnjega višjega suda u najnovije vrijeme izdana odluka osniva se na ravnopravnosti slavenskoga i talijanskoga jezika.

Sve ove gore navedene činjenice daju nam pravo nadat se s razlogom, da će ministarstvo napokon biti potpunoma pravedno i naprema našoj narodnosti i našem jeziku i da ćemo skoro doživiti, da će isto izdati takove naredbe, koje su neobhodno potrebne, da se on, usporedivši ga sa svim ostalim jezicima cesarevine, izbavi izpod tutorstva tudjega jezika.

Turska.

„Ost und Westa“ pišu iz Bosne od 7. siečnja što sliedi: Ja sam Vas već izvietio o posietu bosanskoga vezira u turskom Brodu, i pripoviedao, kako su ga austrijska gospoda liepo dočekala. I tamošnji otmeni ljudi nisu propustili da neučine svoj naklon Nj. preuzvišenosti; oni su bili milostivo primljeni i podučeni, da budu osmanskim oblastima poslušni i da se mogu nadat, da će nedostaci, ako bi koji bili, uklonjeni biti. Za ovu nauku nagradiše ga bosanski begovi, katolički i pravoslavni svećenici pratnjom u Derventu, kamo su prošastoga lieta od ovud sagrađili cestu, no koja je samo na polak gotova i već počima propadat. Čini se, kao da u istinu Osman Šerif paša ima dobrih namierah, jer kad se je ovdie po tergu šetao primietiti, da bi tergovci i drugi stanovnici mogli kamenjem potaracati terg. Budući da je mudir derventski na to odgovorio, ako bi se to naredilo, da bi raja taj posao izvesti morala, oštro odvratiti Osman-paša, da bi ovaj teret i begovi i drugi posiedatelji kućah u jednakoj mieri morali nositi, te doda više toga, što bi dobro bilo jošte načinit, ako bi ljudih u Turskoj bilo, koji bi to izvesti umieli. No to znanje fali i istom dobrom veziru. Medju uzroke njegove nesposobnosti za namiestničku službu u Bosnoj spada i podpuno pomanjkanje poznavanja pučkoga jezika, pučkih običajah i pučkih potrebah. To fali i ostalim osmanskim činovnicima, koji svi ureduju u turskom jeziku.

Jučer stopram dodje vezir u Žepče, koje je iz Broda 15 urah udaljeno: On putuje dakle polagano i posvuda podučava narod u pravilima mira, reda i plaćanja porezah. Mučna to je nauka, budući da proizlazi iz požude za gospodovanjem i samo pomaže oblastima, da uguše svaki napredak. Posvuda čine mu otmeni stanovnici svakoga viero zakona svoj naklon, kojima obećaje svoju milost.

— Glasovi iz Carigrada dopiru do 28. pros. pr. g. Najvažnije, što nam javljaju, jest nova pobuna u Siriji tamo su se u Kesruanu mnogobrojni Maroniti opet digli na oružje, u sliedstvu čega je 21. pros. p. g. iz Bejruta odpravljen jedan bataljun

turske vojske da obdržava obćenje po primorju. U Carigradu kao da će opet biti niekih promienah. Riza-paši je dozvoljeno da se vrati u Carigrad. Govori se, da će Mehmed-Kiprisli-paša postavljen biti za ministra bez listnice. I u ministarstvu financije predstoji promiena. Potvrđuje se pobieda, koju su Persijanci oddržali nad buntovnicima u Korasanu. U Teheranu je poslanik ruski Aničkov težko obolio.

— Prijatelj jedan iz Carigrada piše „Vidd.“, da se je tamo ustanovila „slovenska čitaonica“ koja je 30. pros. p. g. imala već 70 članovah.

Cerna Gora.

„Wanderer“ javlja, kako je knez Nikola izdao zapoviest, da se svi Černogorci, koji se kao dobrovoljci bore u Hercegovini proti Turcima, vrate u Černu goru, i ujedno da je izvrgao sve one vojvode, koji su se proti njegovoj volji 21. stud. borili na Pivi. Zbog ovoga — veli „Wanderer“ — savladala je sad u Černoj Gori velika razdraženost i nezadovoljstvo.

Talijanska.

Listu „L' Opinione“ pišu iz Rima od 3. siečnja: Noćas otišao je jedan odiel papinske vojske s konjentičvom i topovima u najvećoj hitaji put Tivola. Kao što se čuje, ima se uputiti na granicu Kampanje, gdje piemontezka vojska prieti prodrieti.

„La Costituzione“ javlja: Uvieračaju nas, ako bi se kardinal Antonelli opirao posiednutju Altrija po francuzkoj vojski, da je gospodin Lavalette od cara Napoleona dobio zapoviest, da papi izjavi, da će francuzka vojska svekoliko papinsko područje, izim grada Rima, ostaviti.

Francuzka.

„Vaterland“ piše, kako se je u Parizu očevalo, da će car Napoleon o novoj godini na čestitanje diplomatskoga tiela izraziti štogod o rimskom pitanju, a to nije učinio zato, što posljednji koraci, koje je francuzka politika u Italiji učinila, nisu imali poželjenog uspieha, no stvar je tu ostavio da razloži u prestolnoj besiedi, kad se otvore siedenice zakonodatnom tielu. U ostalom odgovor njegov na pozdrav diplomatskoga tiela uzima se uobće da neima nikakvoga značenja. Senatu je također slabo što važao rekao, osim što je napomenuo, da će se njegovom pomoćju razviti nastav, ali da hoće, da glavni temelji, na kom počiva zakonodatno tielo, oстане nepovriedljen. Svećenstvo je pak ponajoštriji odgovor dobilo, njemu je napomenuo rieči iz svetoga pisma: dajte bogu što je božje a caru što je carevo. Švajcarskom poslaniku dru. Kernu rekao je: „Nadam se, da će se u novoj godini opet obnoviti predjašnji odnošaji medju Francuzkom i Švajcarskom. Kažite saveznom savietu, da ja to iskreno želim.“

Rusija.

Varšava, 7. siečnja. Potvrđuje se, da je župnik Felinski, sin poznate poljske pisateljice imenovan arcibiskupom varšavskim. Svatko se ufa, da je primio visoku ovu čast pod tim uvietima, da se urede cèrkveni poslovi i da budu pušćeni na slobodu svi napšeni svećenici, osobito vriedan starac Biolobreski. Felinski poznat je kao čovjek mirna značaja, nu dosada se jošte posve nezna, kojega je mnienja što se narodnosti tiče.

— Ovdie nalazi se ruska cèrkva baš u najživahnijoj ulici, kuda svakog dana mimoide velika množina svieta. Policija napšaje svakoga, tko mimoide neskinu kapu. Medju napšenim jurve osobami nalazi se i jedna židovka, koja očekivaše pred cèrkvom generala Luidersa, da mu predade niekakovu molbenicu. Policija smatrajući to za uvriedu cèrkve, odvode staru ženu u zatvor nemareć za njezino opravdanje.

— „Schles. Ztg.“ piše, da se je ovih danah u Varšavi ušlo u trag tajnoj tiskarni, u kojoj su različite buntovne stvari u posljednje vrijeme tiskane, i ta tiskarna da je niekoga Vroblevskoga, koji je i uhvaćen i u tamnicu bačen. Dosada Broblevski još nikoga nije izdao, da je s njime bio u društvu oko ovoga posla.

Petrogradski katolički biskup Felinski postavljen je za nadbiskupa varšavskoga. Depeša, u kojoj se ovo naimegovanje javlja, pridodaje, da je u Varšavi sve veoma mirno i da je prilika, da

će se ukinuti ratno stanje, a i sam car da će skoro doći u Poljsku.

„Ost u. Westa“ pišu po jednom privatnom pismu, koje ima iz Moskve od nieke visoko postavljene osobe, da nije to tek samo basna da će se u Rusiji ukinuti cenzura, no je svršena stvar, za kojom se čeka još samo da se obnaroduje.

Smiesice.

Kao što javlja „Gazette des Tribunaux“ bila je odsudjena od redarstvena suda nieka dievojka, imenom Marie Revoirou, zbog toga, što je tvrđila, da obći s angelima i svetima. Ona je pokazivala rane na čelu i nogama, koje si je sama prouzročila; danju pila je samo vodu a noću dobivala je od gostionara najtečnijih jestvinah.

— Nieki mladi diečak upita ovih danah u Bretislavi mimoidućega gospodina, kamo da ima nositi škrinju, koju je u rukama držao neznajući pročitati adresu. Inostrani gospodin, pošto je pročitaao naslov, reče: „Sretni mladiću, baš si na pravoga nagazio, moja je škrinja!“ Zatim otidje zadovoljan mladčić njim u njegov stan. Gospodin uze od njega škrinju i izplati mu jošte 2 f. 50 novč., koje je zahitievao, budući da ima u škrinji za pol funte turskoga duhana više, nego je bilo naručeno. Gospodin, kojemu je drago bilo, da je budalastoga diečaka prevario, otvori škrinju — pa što nadje? — Vlažno sieno!

Kazalištni oglas.

Večeras prvi put:

Striel.

Drama iz ruske istorije u 4 čina.

Nieki Dalmatinac, slušatelj prava, podpuno višit talijanskomu jeziku, želi pod priličnom pogodbom obučavati u talijanskom i hrvatskom jeziku. — Obširnija ubaviest kod uredništva ovih novinah (iliti kod istoga u Nikolićevoj ulici br. 480. na trećem katu).

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 15. siečnja 1862.		Svjetlostni tečaj u austr. vred.
Papiri.		
5% Kovovnice		88.10
5% Narodnoga zajma		82.95
Narodne banke		766.—
Vierovnoga zavoda		180.60
Mienice.		
Srebro		138.65
London		140.25
Caraki cekini		6.64

Meteorologička opažanja na ovdiešnjoj kr. višjoj realci dne 15. siečnja 1862.

Ura	Barometar va visina u pr. čet.	Barometar va visina reduc. na 0	Toplo- ta po R.°	Naobla- ka	Smier i ja- kost vjetra	Atmo- sferna sila (džak slog (u tad.)	Opazka
7. pr. pd.	328.88	328.87	-2.4	10 0			
2. pd.	328.44	327.87	-0.1	10 0			
9. u več.	330.44	330.14	-1.6	10 0			

Danas u 7 sati temperatura R.°—4.2.

Opazka. Kod naoblake sađi 0 sasvim vedro a 10 sasvim oblačno; brojevima ležećim izmedju 0 i 10 razumije se vođa ili manja množina oblakah, razdieliv ciole nebe iznad obzora na 10 jednakih dielah.

U 8. stupcu znače velika pismena smier vjetrovah (J = južno-istočno-zapadni), a brojevi jakost vjetra, isto, 0 sasvim tiho a 10 bura, a medju ovim ležećim brojevi naznačaju različnu jakost vjetra.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

OGLASNIK.

Br. 14.

3—3

Uprav sada izišle su izpod tiska:

VINJAGS.

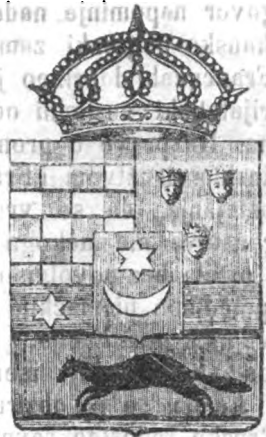
Od Mirka Bogovića.

Mogu se dobiti ili naručiti u knjigarnicah gg. Franje Zupana, Antuna Jakića i Leopolda Hartmana u Zagrebu, zatim u književnom zavodu g. Abela Lukšića u Karlovcu.

Ciena im je 50 novč. a vr.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno podijelje i prasnike
na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je sa domaće
u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se
list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predložit će se uvrštavanje: 7 kr. a. vr. od linije sa
jedan put, a 14 kr. a. vr. sa 3 puta. — Erarska pristojba za
svaki oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se
putah isti uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u petak 17. siječnja 1862.

Broj 13.

S ovim mjesecom počinje se prvi polugodišnji tečaj „Narodnih Novina“ za god. 1862.; poziva se dakle domorodno občinstvo, da svoju predplatu na „Narodne Novine“ obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for. 30 novč., u mjestu s 4 for. 20 novč., na četvrt godine poštom s 3 for. 15 novč. a u mjestu s 2 for. 10 novč. u austr. vrednoti.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove uredno primati, neka izvole bezodvlačno dopunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novina“ franko-poslati, te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posljednju poštu.

Neuredovni dio.

Zagreb, dne 17. siječnja.

Imamo li smatrati glasovitoga magjarskoga historika Szalay-a za tumačnika željah i težnjah plemenitih naših susiedah zadravskih, onda nam je od srca žao, da moramo podići svoj glas proti krivomu mnienju odličnog onoga muža, koji je u naše doba preveć daleko zabasao u stvarima tičuću se *narodne ravnopravnosti*. Nama je narodna ravnopravnost svetinja a tko državitom rukom u nju dira nemože biti naš prijatelj, makar nas i ugušio liberalnim frazama.

Svaki narod, ako hoće, da bude narod, mora predavim biti svoj, a narodnost sastoji u tome, da bude narodu osiguran mili mu materinski jezik, draga je to i više putah skupo stečena i teškim trudom, neprestanim naporom održana baština njegovih praotaca!

Tko nam utamjanjuje jezik, dušman je našem rodu, bio i rođen nam brat, tko nepočinuje naš jezik, našu narodnost, naš narod, vriedan je, da mu se suprotstavimo i njegovim opasnim načelima, da smiemo odbijamo njegove noserte braneci narodno naše pravo.

G. Szalay-a, duševnomo četovodju svojega naroda bijahu prošle godine Sèrbliji naseonici i biagnuci, nekoliko mjeseci kasnije bila mu je naša. Hèrvatska pukim priveskom a sada, gdje nam je najviše sporazumljenja i sloge treba, proglašuje onaj magjarski istoriograf *Ugarsku magjarskom državom!*

Po njegovu mnienju niso dakle *narodi* ugarski, izuzamši Magjare, ništa drugo nego osobnosti služeće se nemagjarskim jezikom — o narodnoj ravnopravnosti, neodvisnosti, neima tu ni govora!

Ovakovim načinom neće sigurno koristiti ni sebi, ni svojim privrženicima, dapače time će još većma razširiti onaj ponor, koji susieda od susieda udaljuje upropastujući jednog i drugoga.

Zar misli ovaj učeni Magjar, da će se nemagjarski narodi, kojim je svima najprvo do njihove narodnosti stalo, pokoriti njegovu pristranu mnienju, koje ih vriedja i ubija? . . . . Mi smo narod, to je naš ponos i biti će!

Trojedna kraljevina.

Iz Osi-e-ka javljaju, da se ondje čete razbojnikah sve većma umnožavaju,

Ugarska.

Iz Ujféhertó pišu časopisu „Jövö“, da se svaki u gostioni neki mladić s dievojkom,

koju je vatreno ljubio. Buduć da mu se dievojka uklanjala, dade joj vinom ugrijeti nekoliko zaušnica. Zlostavljena dievojčica prituži se zbog te surovosti nekojim svojim poznancima i rođjacima, koji odmah otidjose u rečenu gostionu tražeći krivca. Mladić taj otidje malo prije; zatim su krenuli ka kući njegova oca, kojega su, buduć da sina nije bilo doma, u svojoj biesnoći usmrtili. Ubojice odvedeni su u Nagy Kálló.

— U Nagybányi ustrieli se bivši gradski liečnik Franjo Hámosi.

Austrija.

U zapadnoj Českoj imade najmanje 36 staklenicah, u kojima radi više od 2½ hiljade ljudi, i u kojima se pravi svake godine više od 70 tisućah staklah svakojake vrsti, kojemu je ciena do 1¼ miliona.

— Zločinac, koji je u Zabrushanima (ne u Vsehlapima) ubio svoju ženu i petero diece, neobiesi se već je jurve predan u ruke pravde. Ime mu je Eduard Rodovald te se o njem pripovieda, da bijaše čovjek opak, nepoštena i svadljiva značaja.

Sèrbija.

Miesto dosadašnjega ministra pravde u Sèrbiji Cenića naimenovan je Rajko Lešjanin. Cenić dolazi u senat. Knez Mihajlo poklonio je 150 dukatah na sirotinju varoši Beograda, 100 dukatah kèršćanima, 30 Turcima i 20 židovima.

(S. D.)

Turska.

„Wanderer“ pregleda u jednom dopisu iz Dubrovnika od 29 pros. p. g. šta se je do sada poradilo od turske strane na hercegovačkom bojnopolju. Protekoše, veli, tri puna mjeseca, kako je Omer-pasa izdao svoju proklamaciju, kojom je narodu u Hercegovini oglašio, da započinje vojnu protionim, što se digose na oružje. Kad pregledamo šta se je za sve ovo vrijeme postiglo njegovim operacijama, to vidimo da se vojskovođa turski nemože pohvaliti nikakvim osobitim uspiehom. Šta više — može se reći, da je vojska njegova, ma da se je daleko pretežnjom silom borila proti Hercegovcima, u mnogim prilikama i sa znamenitim gubitcima bila pobijena. Odmah poslie mjesec danah, kako je započeo vojnu, bi Omer-paša prinudjen premiestiti se u Mostar i u Carigradu navaljivati, da mu se vojska umnoži. Kad je primio glavnu zapoviest u Hercegovini, imao je 30.000 vojske da njom razpolaze. U to vrijeme stajao mu naproti jadni Luka Vukalović s malom svojom četom, u kojoj jedva nekoliko stotinah ljudi imase, a istom docnije kad se ustanku pridružiše skoro sva ondašnja sèrbska sela i još nekoliko hiljada černo-gorskih dobrovoljacah, broj ustavših Hercegovacah narasao je na 10 do 12,000 ljudi, koji se velikom hrabrošću i divnim postojanstvom pustiše u nejednaku borbu. Pa makar da im je neprijatelj mnogo pretežniji na broju, opet zalo ni časa posumnjali nisu, da će sa stvari svojom uspieti; i zaista su dosada sve jednako u napredku bili, a Turci napreti ostaše u nazadku. Kako će od sada biti, to je u božjoj ruci.

Talijanska.

Viesti iz Rima krive kardinale Patrizi-a, Matteja i Reiskacha zbog njihova neprijateljskoga vladanje prema Poljacima. Oni nagovaraju sv. oca, da su glavni uzrok poljskomu pokretu demagogičke agitacije, kojim je viera samo pokrivalo. Svatko se nada, da neće Pius IX. mariti za ovaj glas, koji se podiše proti naroda, o kojem se može smi-
lo

tvrđiti, da je katolicizmu najveća podpora i zaštita.

Niemačka.

Kao što je poznato, nastoji Prusija napetim žilama oko toga, da dobije u svoje ruke nadvladu u Niemačkoj i čini se, da će joj to poći za rukom pomoću vojničkih ugovorah, što ih jurve učini s nekojim zemljama.

Rusija.

Iz Petrograda javljaju o velikim reformama. Ministri unutarnjih poslova i rata muževisu posve slobodoumni a novo imenovani ministar prosviete Golovin spada takodjer k stranki napredka. Očekiva se, da će miesto ministra pravosudja, grofa Panina, kojega nitko netèrpi, sauzeti koi drugi a ministrom rata da će postati ple-mić Reutern.

— (Den o galičkim Rusima. Nastavljanje.) Galičko-rusko svećenstvo bilo je već prije pridruženja Galičije k Austriji u onom stanju razvitka, gdje je i najpovršeniji motritelj uviditi mogao, da nemože izostati njegovo skoro i bitno prepordjenje. Kad o svećenstvu kao posebnu stališu u inoviernoj državi govorimo, koja se ni s daleka nije odlikovala viero-zakonskom tolerancijom ni srednje ruke, nemožemo da nedotaknemo i stanje same viere. U 17. i 18. vijeku bio je već sagrađen most, za koji je na istoku u davnim vjekovima načinjem bio plan, kol su neizmiernim naporom silah i silovitim odstranjenjem svih zaprekah koncem 16. vjeka počeli izvadjati, namieravajući odvratiti i odvući narod od istoka: mislimo uniju. U vrijeme padnutja Poljske bila je ruska Galičija sasvim pouniačena zemlja. Čim se je većma gradjenje mosta dovršavalo, tim su bila češća i odvlačanja — i bila je mučna stvar za rusko svećenstvo, koje u stvarima viero-zakona i istih svietovnih stvari podvrženo poljskom svećenstvu, čerpi novih silah. Nije imalo vlastita konsistorija, ni vlastita nadpiskupa; od godine do godine otimala su se na korist katoličkih cèrkvih i samostanah ciela sela, koja su bila vlastničvom uniatskih cèrkvih; za obrazovanje i pripravljanje za duhovni stališ nisu već ni početkom 18. vjeka obstojela ruska sieminišta: kandidati bili su prisiljeni izobrazivat se u poljsko-katoličkim učilištima za svoje znanje. Pogibelj, da se neizgube i posljednji preostatci pravoslavlja pod uplivom takovih zavodah, potakne rusku hierarhiju, da znanje, koje se zahtieva od kandidatah, stagne na umietnost čitanja.

Odtud se je razvilo ono neznanstvo galičko-ruskoga svećenstva, kod kojega borba s katoličkom propagandom nije mogla biti jednaka. Na takov način uvuklo se je, ujedno s poljskim jezikom, jedinim, koji je — izvan kolibe seljačke terpio vladajući narod i sa žalostnim ubožtvom, na koje je svaki ruski svećenik, koji nije prekorao granicu medju jednom i drugom polovinom mosta, malo po malo kod ruskoga svećenstva viero-zakonsko nehajstvo, a s njim i nerazdieljiva — hladnoća prema novostima uvedenim po katolicima u sjedinjenoj cèrkvi, a s njom i hladnoća prema ruskoj narodnosti.

Koncem prošastoga vjeka bilo je već teško, u mnogim rusko-sjedinjenim cèrkvama naći sličnosti sa starim pravoslavljem, kao što je bilo i teško ustanovit, u čem se isto odlikuje od katolicizma. Svećenici zaboraviše svoj jezik i prodi-kovahu poljskim jezikom u cèrkvama. Svaki slični uspieh Polonizma nalazio je odziv poput groma u ušima onih, koji sa stalnostim duha sje-

dinjavahu ljubav prema svojem narodu i vjerno obdržavanje temeljnih ustanovah unije. Mogućnost dalje existencije ruskoga svećenstva u kraljevini poljskoj zavisila je samo od pomirenja s poljskom narodnošću a ovo pomirenje moglo se je misliti samo prelazom na katolicizam, za kojim je težnje za posljednjom svrhom Polonizma, stopljenjem narodah s vladajućom narodnošću isto tako sigurno sliediti moralo, kao što su prije za unijom sliedila obraćanja na katolicizam. Svećenstvo nije u takovim okolnostima u ničemu narodu moglo pomagati i zadalo je istomu samo sobom tim pogibeljnu ranu, čim većina naroda u stvarima vjere obično ide za svojem svećenstvom.

Prosti ruski narod nalazio se je na takovom stupnju sniženja, nemoći i razderpanosti, s kojeg je jedva bez zavisiti na položaj zapadnih saljakah u onoj dobi, kad je najvećma cvjetalo sredovječno viteštvo sa svojim učvrćenim kolama i oboruženim četama, koje je toliko putah svoju vojnu silu upravljalo proti nezaštićenom i neoboruženom poljodielcu.

Ruski seljak nije tako rekuc ništa imao i to nesa mo zemljišta već i nikakove druge imovine, kuće i kućno blago, odieća, rieču sve u čem i čim je Rusin živio, bilo je zemljoposjedniku, t. j. plemenitom Poljaku ili već odavna popeljačenom Rusinu dano na bezuvjetno razpolaganje. Stopram g. 1768. učini poljski sabor zaključak, da se ima zemljoposjednik za umorstvo, izvedeno na seljaku, povući na kazan. No i ovaj zaključak bio je stegnut pogodbama, koje ni kasnije neizključavahu mogućnost izbeći kazni za svojevoljno razpolaganje zemljoposjednika sa životom i smertju seljaka; krivi gospodar morao je za dokaz učinjenoga ubojstva zatečen biti kod čina i morala su stavljeni biti dva svjedoka iz plemstva a samo jedan iz sredine seljakah. U protivnom slučaju bio je optuženik bez svakoga truda za svoje nečoviečno zločinstvo oprošten od globe, seljak morao je svoje pravo proti zemaljskom gospodaru kod samoga zemaljskoga gospodara tražiti, drugim riečma, nigdie nije mogao naći zaštite ni pravde.

(Nastavit će se.)

Slavenske vesti.

U „Novicama“ očituje neki *slovenski* domoljub tri želje, koje bi se imale čim prije izpuniti.

Perva je želja: kada bi imali Slovenci svoj neodvisni *politički* časopis, druga, kada bi napisan bio *životopis* glasovitoga pjesnika Prešerna a tretja, kada bi se postavio spomenik neumrlomu Vodniku.

— Dne 12. prosinca p. g. izruči dvanaest poslanikah *štajerskih Slovenah*, slavnomođi na polju slovenskoga razvitka, dru. Iv. Bleiweis-u krasnu čašu od srebra, kao živi dokaz, da su i oni prava braća svojih slovenskih susiedah u Kranjskoj, i da u ljubavi prema domovini svojoj ni oni zaostati neće.

Na čaši toj ima dva napisa; „Le primi jo za roče, naj teče, dokler hoče;“ i „Dr. Janezu Bleiweis-u v priznanje zaslug za slovenski narod hvaležni štajerski Slovenci leta 1861.“

Tim povodom bijaše sjajna večernja zabava.

— U Pragu slavila se je godišnjica za Venceslava Hanku a dne 10. veljače proslavit će se desetogodišnja uspomena smerti Ivana Kollára.

Berzovjavne i najnovije vesti.

Verona, 14. siečnja. Nj. veličanstvo car prispie jutros u 8½ sata ovamo, i bio je na kolo-dvoru kod Porte Nuove dočekan po gradjanskim i vojničkim oblastima. Pokusi pucanja iz redatih topovah proti tvrđini Wratislav bili su danas nastavljeni sa sjajnim uspiehom, jer velik dio obkolnih zidovah i kule sruši se. Nj. veličanstvo prisustvovalo je ovim pokusima i često je izražavalo svoje najviše odobrenje.

Berlin, 14. siečnja. Kralj je danas glavom otvorio sabor. Prestolni govor napominje svetkovinu krunisanja, badenski atentat, žali smert supruge kraljice englezke, opaža, da je položaj uobće povoljan. „Zakonski predlozi dakazat će, da — vieran svojim načelima — imam pred očima dovršenje ustava.“ Stanje kućanstva pokazuje, da su se povećali dohodci i time nastalo je sredstvih, da se umali dodatak uvjetovani reformom vojske.

Prestolni govor napominje nadalje sretno odstranjeni americko-englezki zamršaj. Sastanak sa carem Francuzah doprineo je k tomu, da su obstojeći prijateljski susiedni odnošaji postali jošte povoljnijima. Razprave o prometnim razmjerima medju carinskim društvom i Francuzkom traju neprestano. Nastojanja, da se vremenu shodna revizija vojenog ustava niemačkoga saveza preduzme, dosad su ostala bez povoljna uspieha. Vlada se stara, da s pojedinim niemačkim državama uvede jednake vojničke institucije. Vlada neprestano nastoji, da se oboružaju niemačke obale i razvije flota, u kojem se je obziru pokazala unutar i izvan Pruske radostna revnost. Potrieba obćenite reforme saveznog ustava našla je razno priznanje i u krugu niemačkih vladah.

Pruska će raditi za takove reforme, koje shodno pravim razmjerima svoje vlasti, sile niemačkoga naroda krepče skupljaju i Prusku stavljaju u stanje, da uzmogne u većem stupnju promicati interese ukupne domovine. Prestolni govor živo žali, da jošte nije izravnana razpra o ustava u Kurheskoj. Kralj opaža: „I naprema istim posljednjim događajima nadam se tvrdo, da ću napokon uspieti. Moja i austrijska vlada stoje s danskom u prijateljskom dogovaranju, da medjutim postignu temelj za porazumljenje u pitanju vojvodovina. Kod tog deržeći se pravah saveza i medjunarodnih pogodbah, mogu s radostju kazati da podpuno porazumljenje vlada medju menom, carem austrijskim i svim ostalim niemačkim državama.“

Prestolni govor zaključuje riečma: „Razvitak institucijah mora u službi sile i veličine naše domovine stajati i nikad neću dozvoliti, da se obustavi i u pogibelj stavi razvijanje unutarnjega držav-noga života, pravo krune i sigurnost Prusije. Položaj Evrope zahtieva složno sudjelovanje medju menom i mojim narodom; oslanjam se na rodoljubnu podporu njegovih zastupnikah.“

Berlin, 14. siečnja. Današnje berlinske obće novine saobćuju: Na Grabovov poziv saku-piše se sinoć poklisari konstitucionalne stranke mnogobrojno u društvenoj kući. Odustalo se je od sastavljenja programa. Dodjoše ministri *Schwerin* i *Platow* da saobće obćenite certe za predloge. Oni se izraziše povoljno u obziru *niemačkoga* a poimence i *kurheskoga* pitanja i uvieravahu, da svota zahtievanih dozvoljenjah za vojsku nenadilazi lanjsku.

Grabow izjavi, da će glasovati za to, da se nepodnese adresa, ako kralj to neshvati kao povredu pristojnosti; inače bi bio za adresu u smislu samo opisanja prestolnoga govora. Ministri imali su prigodu opaziti, da bi bilo želiti, da se opet izabere prijašnje predsjedništvo. *Simpson* izjavi, da mu stanje njegova zdravlja bezuvjetno nedopušta opravljati tako napornu službu.

Berna, 13. siečnja. Započeše siednice švajcarskoga saveza. Predsjednik *stališkoga* *vieća* izrazi se, da se nada, da će se sukob s Francuzkom skoro riešiti na povoljan način. Predsjednik *narodnoga* *vieća* reče. Posljednje dvie godine podučio Švajcarsku, da se nevalja bezuvjetno osloniti ni na obstojeće ugovore, ni na danu rieč. Jedini spas sastoji u pouzdanju u vlastitu silu i strogu obdržavanju svojih pravah.

Bruselj, 14. siečnja. Današnji „*L'indépendance belge*“ javlja: Sve težkoće u poslu Dappenthala izravnane su, Francuzka i Švajcarska zaključise primiti poslednje zaključke medjunarodne komisije.

Petrograd, 14. siečnja. „*Sieverna Pošta*“, dnevnik ministra unutarnjih poslovah, obnaruđuje odluku, kojom se ukida odsiek ovdiešnjega držav-noga savieta za poljske poslove, koji je uvedenjem poljskoga držav-noga savieta postao suvišnim. Grof Bludov naimenovan je predsjednikom držav-noga i ministarskoga savieta, general Muraviev, ministar dobarah krune, odpušten je a general Zeleny naimenovan je upraviteljem ovoga ministarstva.

London, 13. siečnja. Jedna *Sewardova* depeša od 27. prosinca na Merciera, francuzkoga poslanika u Washingtonu, kaže, da je priobćio Thouvenelovu depešu predsjedniku. No predsjednik je već u ovom poslu učinio zaključak. Usled toga nije potrebno nikakovo razlaganje odgovarajući na Thouvenelove razloge. Thouvenel nije se prevario predpostavljajući, da vlada saveza neće raditi proti ćutljivosti Englezke i da će sjedi-

njenje deržave i sada braniti najslobodnija načela za neutralce u pomorskom ratu.

Vlada saveza bila bi sretna, ako bi ono, što se je dogodilo, dalo povoda, da se konačno sve pomorske sile slože u načelu o pravima neutralacah.

Književne vesti.

Za 4—5 danah izaći će drugi snopić Mari-kova „*Vienca*“, sadržavajući „*Certice i pri-poviesti o životinjah*.“ Ovaj snopić imade 6½ tabaka, i prodavat će se u svih knjižarnicah po 30 novčićah što je doista vrlo neznatna cijena.

Kazališni oglas.

Na korist najstarijega člana našega narod-noga kazališta g. *Franje Gerge Freudenreicha* davat će se sutra dne 18. siečnja u lietošnoj sezoni prvi put:

Graničari.

Pučki igrokaz u 3 čina od reditelja nar. kazališt-noga društva Josipa Freudenreicha s pjevanjem i plesima. Glasha od Fr. Pokornoga.

Gospodična Norvegova sudjelovat će iz naklonosti prema koristniku takodjer kod ove pred-stave.

Današnjem broju Narodnih Novinah priložen je pregled računah narodnoga doma za vrieme od 1. siečnja 1861 do 31. prosinca 1861.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 16. siečnja 1862.

Papiri.	Svršetni tečaj u austr. vred.
5% Kovovnice	68.20
5% Narodnoga zajma	82.95
Narodne banke	762.—
Vierovnoga zavoda	181.—
Mienice.	
Srebro	139.—
London	140.40
Carski cekini	6.64

Meteorologička opažanja na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 16. siečnja 1862.

U r a	Barometro- va visina u par. čet.	Barometro- va visina reduc. na 0	Toplo- ta po R.°	Naoblaka	Smier i ja- kost vjetra	Atmo- sferička oborina (dažd, snieg ili tuča)	Opazka
7. pr. pd.	331.°70	331.°53	—4.2	10	Sii.		
2. pol. „	331.°90	331.°77	—4.1	10	Sii.		
9. u več.	330.°20	330.°31	—5.9	10	Sii.		

Danas u 7 sati temperatura R.°—7.1.

Opazka. Kod naoblake znači 0 sasvim vedro a 10 sasvim oblačno; brojevima ležećim izmedju 0 i 10 razumije se veća ili manja množina oblakah, razdieliv cielo nebo iznad ob-zorja na 10 jednakih dielah.

U 6. stupcu znači velika pismena smier vjetrovah (Jjz = južno-južno-zapadni), a brojevi jakost vjetra, isto, 0 sasvim tiho a 10 buru, a medju ovim ležeći brojevi naznačuju različnu jakost vjetra.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 40-1862. (44)

3—1

Oglas.

Usled odpisa vis. kralj. namiestničkog vieća od 3. siečnja 1862, br. 9572/2028. g. 1861., obdržavat će se u pisarni podpisanoga ureda u laškoj ulici br. 49. jeftimba za popravak cèrkve i župnog dvora u Mariji Gorici dana 4. veljače o. g. u 10 sati prije podne. Dotični trošak proračunan je:

za zidarsko dielo skupa s gradivom	212 f. 66 n.
„ creparsko „ „ „	617 „ 36 „
„ tesarsko „ „ „	217 „ 28 „
„ kovačko „ „ „	68 „ 72 „
„ naredjenje i nastavljenje munjo- voda na zvoniku	250 „ — „
skupa	1366 f. 2 n.

Poduzetnik dobit će 492 težakah i 723 podvoza od dotičnih župljanah.

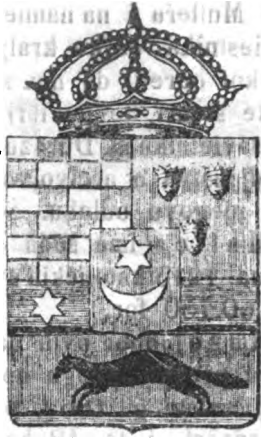
Svaki poduzimatelj mora 5% zaobinu prije početka jeftimbe u ruke dotičnog povierenika položiti. Pismene ponude primat će se u pisarni podpisanog ureda, gdje se takodjer gradjevni uvjeti uviditi mogu.

U Zagrebu, 15. siečnja 1861.

C. kr. gradjevni ured županijski.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike na štitačkom listu. — Polugodišnja predplata je sa domaće u novinarstvu 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglaš opredieljena je uvrstbina: 7 kr. a. vr. od linije na jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Erarska pristojba za svaki oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko putah, koliko se putah isti uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u subotu 18. siječnja 1862.

Broj 14.

NARODNE NOVINE.

koje će ostati i nadalje službene, budući da je dosadnji ugovor produžen, izlaziti će od nove godine kao i dosada svaki dan izuzamši nedjelje i praznike.

Uredništvo nastojat će oko toga, pribavivši si niekoje književne domoljubne sile u različitim miestima trojedne kraljevine, kao i u niekim drugim zemljama austrijske države, da priobćivanjem najnovijih političkih, domaćih i književnih viestih po mogućnosti zadovolji štovanomu obćinstvu.

Narodne Novine služiti će osobito kao dosad, tako i u buduće, vierno interesima slavjanskih pokrajina, u čem će sigurno, kao što se čvrsto nadamo, ugoditi većoj strani štovanih čitateljah.

Narodne Novine imat će tim veće važnosti i zanimivosti, jer će biti jedini službeni list u kraljevinama Hrvatskoj i Slavoniji, te će sve zakone, naredbe, odluke i službene oglase najpričim putem priobćivati.

Na ovu okolnost činimo osobito pozorne gg. častnike, odvjetnike i ostale zvaničnike.

Ciena će im biti ona ista, koja im i dosada bijaše.

Uredništvo Narodnih Novinah.

Polugodišnja predplata je za domaće u novinarstvu 4 for. 20 novč. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. 30 novč.

Za oglase opredieljena je uvrstbina: 7 novč. a. vr. od linije za jedan put, a 14 novč. a. vr. za tri puta — Erarska pristojba za svaki oglaš iznosi 30 novč. a. vr. i to toliko putah, koliko se putah isti uvrsti.

Administracija Narodnih Novinah.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostajalo je na Nj. carsku visost nadvojvodu g. Rainera upravit sljedeće najviše pismo:

Ljubezni rode, gospodine nadvojvodo Raineru! Zahvalno priznavajući Vaše meni od velike cienne žrtvah pune usluge podieljujem Vam bez pristojbe veliki kćerst Svojega reda svetoga Stjepana. U Mletcima, 11. siječnja 1862.

Franjo Josip s. r.

Neuredovni dio.

Zagreb, dne 17. siječnja.

Govor, što ga je imao pruski kralj pri otvorenju sabora, uvierava, „da je položaj zemlje povoljan a sakonski predlozi da će dokazati, da ima kralj pred očima razvitak ustavnoga života.“ Nismo za sada još kadri izraziti, svoje mnijenje, dok nebudemo imali u rukama cieli govor; onda stopram moć ćemo presuditi sadržaj i saznati iz prispievših potanjih viestih utisak, koji učini na sakupljene sabornike.

Važno je svakako, da je kralj glavom sabor otvorio, jer se je mislio da toga učiniti neće.

„M. Sajte“ tvrđi, da su lažjive sve viesti o niekakvom ugarskom ugovaranju. Listovi niemački mnogo su pisali o toj stvari, ali bez svakoga temelja i pravda. Čelovodjama ugarskim nije na um palo, da se za granicama domovine svaki govoraraju o životnim pitanjima svojega

naroda. Zato mimoidjismo dosad sve te novinarske izmišljotine.

U Rimu pogovara se jošte uvijek, da namierava papa sazvati niekakov sveobći koncilijski prigodom kanonizacije 45 japanskih mučenikah. Veli se, da je pozivnica, koja bi se imala u biskupe odpraviti, već gotova a rok, kada bi se koncilijski deržati imao, da je ustanovljen na mjesec svibanj. Nemiri u Siciliji, o kojima niekoji legitimistički časopisi, imenice „Augšburginja“ na svoje doba mnogo vike i buke učinise, ugušeni su sasvime. Mala četa vojnikah bila je dovoljna da ih uguši.

Financijska nužda u Carigradu traje bez prestanka. Dvojimo, da bi moglo za rukom poći sultanu odstraniti ju najnovijom naredbom, što ju izda, nismo da nesmijsje poslije dvanaest godinah biti nijedne banke u čitavoj njegovoj deržavi, i da se moraju svi papiri zamieniti kursivnim novcem tako zvanim bašlikom.

Veoma zanimiva je viest, da je Engleska zahtievala, da bude posrednicom medju spojenim amerikanskim zemljama i južnim ustašama. Nu Seward neprimi ove ponude, budući da društveni odnošaji nedopuščaju, da se inostranac mieša u domaće poslove.

Trojedna kraljevina.

Zagreb. Kao što iz Glasonoše doznajemo preminu dne 15. t. m. u Karlovcu g. Mihajl Musulin, jedan od pćrvih tamašnjih gradjanah i trgovacah, poznat sa svoje revnosti, prostodušnosti i rodoljublja. Pokojnik se rodi g. 1793. u Karlovcu, gdje mu je otac poznat kao sudjelovatelj kod gradjenja tamašnje pravoslavne crkve

S. Nikole. Koliko bijaše pokojnik u svojoj domovini štovan najliepšim su dokazom gradjanske časti, što ih je objavljao; on bijaše naime poduljeg vremena prisiednik obćinskoga vieća kao i mienbenoga suda i trgovačke komore, zatim epitrop karlovačke vladice (eparhije) i član banske konferencije, što se je 1860. god u Zagrebu sastala bila. Ostavio je za sobom tri kćeri i dva sina, od kojih je jedan, Dimitrija, perovodja kod hrvatske dvorske kancelarije. Lahka mu bila zemljica!

Ugarska.

Pešta, 12. siječnja I u županijama nitranskoj i šimežkoj sada je takodjer proglašen prieki sud.

Kološvar, 12. siječnja. Berzobjavnim putem prispjela je ovamo viest, da je činovništvo hunjadske županije u jučer deržanoj glavnoj skupštini jednoglasno pozvano bilo, da ostane u uredu, i da se je tomu zahtievanju podvęrglo. Ravnatelj fiskusa, Horvat, naimenovan je dvorskim savjetnikom kod erdeljske dvorske kancelarije.

Francuzka.

Pariz, 11. siječnja. Oba sina vojvode Orleanskoga ostat će sada, pošte je englezko-amerikanska ratna pogibelj izčeznula, kod štaba generala Mac Clellana. Govori se ovdie o pismu grofa parizkoga, u kojem on izjavlja, da ostaje vieran tradicijama svoje obitelji, budući da se za liberalnu stvar na stranu sievera stavlja. — U obziru na medjutonje odgodjenje sastavljenja jedne osobite divizije oklopnih fregatah, koja se ima predati švadri sredozemnoga mora, doznajemo da su se Francuzka i Englezka medju sobom složile, da ove godine jošte neuzmu nikakova oklopnoga broda u svoje aktivne švadre. — Bakunin, koji je u London prispeo, nalazi se kod Hercena i sudjelovat će u buduće kod uredovanja Kolokola. Svakako imao je za svojega osamgodišnjega uhvaćenja još i odviše prilike, da sakupi novu i zanimivu gradju za ovaj list. Jučer je bila jedna deputacija englezkih radnikah kod njega, da mu čestita na njegovoj slobodi i dolazku — „Patrie“ misli, da će se francuzka vlada naskoro jasno izraziti o stanju Italije i veli: „Mi nećemo da pretećemo viećanja zakonotvornoga tiela; no polag našega mnijenja jasno je, da je kucnuo sat, kad se mora konačno riešiti pitanje talijansko, razjašnjeno iskustvom i nadvladano zapoviedajućim potrebama. Dozvolit će nam se, da izrećemo svoje mnijenje sastojeće u tom da vlada, koja je toliko učinila za Italiju, ima pravo i mozebiti i dužnost, da ustanovi položaj, koji tako živahno zanima upliv Francuske i budućnost Europe.“

Rusija.

Nota, koju je knez Gorčakov prieko ruskoga poslanika Balabina na Austriju upravio, glasi:

Petrograd, 11. prosinca. Gospodine! Nj. veličanstvo s ogorčenjem razabralo je namieru, koju je austrijska vlada radi Sutorine preduzela i izvršila. Naš preuzvišeni vladar rado vjeruje, da bečki kabinet prihvativši se miere ukupne eksekucije bez sporazumljenja s ostalim dvorovima, koji su parizki ugovor podpisali, nije imao tu namieru, da raskine taj ugovor, po kome se sve velike sile odkazaše svake jednostrane intervencije u Turskoj. U ostalom nezeleći pod sumnju dovoditi namiere austrijske vlade, nemože se na ino, već da se u ovom postupku, koji je odstpio od pravila, nepozna precedencija, koja je u stanju oslabiti kao garanciju postavljeno načelo javnoga prava, koje je nužno sa mirna iztoku i sigurnost

Evrope. Nisu neznatna diela, ako na takve rezultate dovode.

Mi nevierujemo, da su slaba za obranu podignuta ukripljenja u Sutorini sigurnost obćenja medju austrijskim zemljama u tolikoj mjeri u opasnost stavljala, da su mogli onim mjerama, koje je vlada austrijska preduzela, značaj nužnosti dati. Na ovaj postupak, koji je još više otežao i onako kritički položaj tamošnjih narodnostih, koje u svakom obziru sažaljenje kersćanske Evrope zaslužuju, u toliko se više žaliti može, što nije učinjen s predhodnim sporazumljenjem ostalih kabineta, koje bi sporazumljenje pravi značaj stvari pokazalo. Vi se gospodine pozivate, da ovo osiećanje našega svetloga vladara odkrijete grofu Rechbergu i da mu izjavite, da carska vlada neodustaje od načela, koje zakraćuje svaku jedastranu intervenciju u Turskoj, i da se tim načelom solidarno obvezana drži.

Gorčakov.

— Mihajlov, ruski spisatelj, koji je pisao i razprostirao prevratne knjige u Rusiji, osuđen je na smrt. Mihajlov već je stavljen bio na šafot, i sablja mu bieshe nad glavom prebijena. Car ga je ipak pomilovao, u toliko što je spustio kaznu na šest godina teške robije u Sibiriji. Ruski spisatelji sabrali su nieku kolektu novacah, za koju su kupili kola, na kojima je Mihajlov u Sibiriju odpracen. Ovako će se postupati po svoj prilici i s drugima, koji su radi toga istoga zločina obluženi, kao što su Šosstak, Obručev, Bok i Labanov.

— General Potapov naimenovan je za načelnika tajne policije u Rusiji u miesto dosadašnjega generala Šavalova.

Varšava, 1. siečnja. Obće se drži, da će na novu godinu po starom kalendaru prestati obsadno stanje u Varšavi. Ako ovo zavisi od mira u varoši, to ovaj put vlada savršen mir kako u Varšavi, isto tako i u celom kraljevstvu poljskom.

Varšava, 12. siečnja. (Schl. Zig.) Zamimivu viest nalazimo u okružnici ratnoga gubernatora žitomirskoga na redarstvene činovnike gubernije volhinske. Budući da su mnogi između posljednjih izloženi ukorima od poljske strane zbog toga što su polag svoje dužnosti javljali neprijateljska očitovanja proti vladi, savjetuje gubernator generalmajor knez Druckoi Zolotinski svoje redarstvene činovnike, neka svojim koriteljima, t. j. poljskoj gospodi dadu sljedeći odgovor: „Milostivi gospodine! Vama je laglje, a za zemlju bolje i koristnije da obustavite bezumne i protu-zakonske čine, nego nama, kao državnim služiteljima zbog Vas prekršiti svoju zakletvu, povriedit našu činovničku dužnost i na kocku staviti svoju službu. Nije plemenito, od osobah, koje su za održanje reda osobno i strego obvezane hotjeti zahievat povredjenje istih. Kanite se svojih bezumnih demonstracijah i nam će se žalostna dužnost prištedit, da Vas kod oblasti prijavimo.“

Naše kazalište posiećaju neprestano malne izključivo sami Rusi. Samo na najjeftinijim miestima zastupano je i poljsko občinstvo. Kažu, da će se po izteku predbrojke (12 predstavah) još 6 predstavah dati pokusa radi, a ako se i ove nebuda bolje polazile, da se ima kazalište opet zatvorit. Nadat se je, da će medjutim nastupit prijaznije okolnosti, koje će posiećanje kazališta učinit mogućim i za Poljake: poimence otvorenje cirkvih prihavit će po svoj prilici kazalištu bolji polaz. Poljaci bi si sami zadali veliku štetu, ako bi jedan od njihovih najnarodnijih zavodah dulje ostavili da propada. Medjutim igra umietnikah nalazi kod predstavah, koje se malne svaki dan davaju, vazda najveću pohvalu. I carski namiestnik dolazi često u kazalište.

Danija.

U Kodanju sve se pripravlja k boju; grad Šlesvig smatra se za središte vojničkih operacijah, obkopi se učvršćuju i oružaju, putevi se popravljaju. Sve to mora biti namijenjeno Niemačkoj, s kojom hoće valjda Danska, da se neočekivanim kojim činom zarati.

Slavenske viesti.

Pokojni Franjo Džraz namiestnik prazkoga načelnika ostavi po svojoj smerti blagu uspomenu. Kada je bila g. 1844. odbačena molbenica praških gradjanah, što ju odpravljše na ondiešnjega

načelnika grada Mullera i na namiestništvo, obrati se on na namiestnika česke kraljevine arcivojvodu Stjepana, koji odredi da mu se predlože svi spisi tičući se te stvari, te povieri njezino riešenje gradskomu savjetniku g. Džrazu. Pokojnik rieši ju u smislu gradjanstva a arcivojvodu Stjepan potvrdi g. 1845. njegovu odluku.

— Česka Matice ima sada 4697 članovah, medju kojima ima 1215 katoličkih svećenikah plaćajućih ukupno 60.750 for.

— Česki Musej dobi ovih danah znameniti dar, naimo glavu predpotopnoga nosoroga.

— U Rusiji izlazi g. 1862. peridiočkih listovah sto i četrnaest, i to 48 beletrističkih, 13 političkih, 53 znanstvena. Medju onih 114 časopisah izlaze 3 jedan put na godinu, 2 četiri krata na godinu, 2 šest putah, 53 jedan put na mjesec, 8 dva puta a 8 tri puta na mjesec, 23 svakoga tjedna, 6 dva puta na tjedan a 8 svaki dan.

— U Lavovu preminu 4. siečnja profesor na sveučilištu i upravitelj botaničkoga veta, Hyacin Lobarzevski.

— Dr. Kodym izdavat će u Pragu prostonarodni prirodnički časopis, od kojega će izlaziti svakih 14 danah po jedan list.

— „Časopis českih liečnikah“ dočeka se neočekivane podpore od strane liečnikah kao i od strane občinstva.

— Uprava cirkvenih zakladah u Českoj doći će od 1. ožujka u ruke biskupah, koji će ju povieriti dotičnim župnicima. Ovim načinom upravljat će svaka župa svim svojim cirkvenim imetkom. Suupravitelji bit će zaštitnik i dva člana občine.

— Ministarstvo redarstva u Beču zabrani dvie poljske knjige izizavše u Parizu i pisane po Škenderu Jelovickom.

— Sbor advokatah krakovskih prituzi se kod ministarstva pravosudja proti c. k. galičkim uredima, osobito proti zemaljskomu i vèrhovnomu sudu, budući da se u svojem poslovanju neravnaju po propisima tičući se poljskoga jezika.

Smiesice.

— U Beču bio je ovih danah osuđen Venceslav Čermák, koji je nekolikoputah dosta smielim načinom okrao Nj. preuz. baruna Mesery-a, kojemu bijaše nieko vrijeme prvi lovac.

— Dne 11. siečnja imadjahu pčelari Gornje Austrije veliku skupštinu, kod koje je prisustvovalo vrlo mnogo članovah.

— Dne 9. bio je u isto doba kao u Saskoj jak potres u Komotavi, Hebu i Karlovim Varima. U niekojim kućama začu se i zvekat prozorah. Isto javlja se iz Celovca.

— Godine 1797. buknu francuzka revolucija, ako pribrojimo prvi brojevi 1. 7. 9. k broju 1797 dobit ćemo 1814. godinu, koja uprapasti Napoleona; pribrojima li k ovomu broju opet 1. 7. 9. dobit ćemo 1813. dobu revolucije poljske i povećajuć istim načinom broj 1813 izaci će broj 1848; koja godina poznata nam je kao doba sveobće bune. Polag ove političke kabalistike prietila bi nam g. 1865 novim političkim pokretima.

— Francuzki poslanik u Beču vojvoda Grammont traži zadovoljštinu zbog krupne uvrede osobe pokojnoga cara Napoleona I. što ju pribio lipsko-bečki Kolatschek u svojem „Botschafter-u.“

— U Ruskoj imao je nieki vodja razbojničke čete dobiti 5000 batinah. Poslie 700 i jednom udarcu morade odnešen biti u bolnicu — a pošto je još nekoliko batinah dobio, preminu.

Berzovjavne i najnovije viesti.

Beč, 14. siečnja. Polag Scharfove korespondencije govori se opet o tom, da će dr. Hein preuzeti listnicu pravosudja.

Beč, 15. siečnja. „Ind. belge“ javljaju, da je uslied razorenja luke Charlestonske Francuzka učinila svojih korakah kod englezkoga kabineta, da se blokada južnih lukah ukine.

Turin, 13. siečnja. Službene novine obnaroduju govor, koji je prestolonaslednik Humbert, kao predsjednik strielačkoga društva, držao kod otvorenja istoga. Italija, treba kažu, uvierenja, da će na dan borbe i pogibelji u svakom svojih hrabrih gradjanah moći naći vojnika. Ni prvi ni drugi podpredsjednik (Garibaldi i Cialdini) nisu bili kod svečanosti.

Genova, 13. siečnja. Prekjučer prispiele je opet iz Napulja okolo 1200 novakah.

Rim, 12. siečnja. Monsignor Chigi odputovao je u Pariz.

Rim, 14. siečnja. (Prieko Pariza.) Papa naviestivši kardinalima, da je Rusija pristala na to, da se opet podigne nunciatura u Petrogradu, reče, da se nada, da je ova nova koncesija careva znamenje za druga pogodovanja poljskoga naroda. Papa je zaiskao da se izpuste svećenici uapšeni u varšavskoj citadeli i oni povrate, koji su u Sibiriju poslani.

Bruselj, 15. siečnja. Današnji Indépendance“ javlja: Ruska vlada poslala je g. Kiseljevu notu u obziru veoma obsežna uredjenja neutralačkih pravah u pomorskim pitanjima.

New-York, 31. prosinca. Razdraženost zbog Trentova slučaja prošla je. Jezik amerikanskih novinah postao je umierenijim. „New-York-Times“ ostaje pri tom, da se sasove medjunarodni kongres za riešenje medjunarodnih pitanjah.

New-York, 1. siečnja. Mislo, da će Mazon i Slidell na skoro na „Niagari“ iz Bostona u Europu odputovat. Glavne banke Unije obustavile su uobće svoja plaćanja u gotovini. Nieko new-yoržke banke nastavljaju ih i nadalje. „Evening Post“ veli: Banke su zaključile, da neprimu treću emisiju od 50 milijunah saveznoga sajma. General Beaufort poduzeo je razvidjevanjah do 15 miljah pred Charlestonom. Glasa se, da je englezki Steamer „Gladiaor“ oružjem natovaren prodro blakadu i da je u Kentucky-u bila bitka, Potankosti još nje nisu poznate.

New-York, 1. siečnja. Najznatnija banka obustavila je svoja plaćanja u gotovini. Kažu da je englezki parobrod Gladiaor, koji je bio oružjem natovoren, prodro blokadu. (Sferza.)

New-York, 3. siečnja. Komisari južnih državah Mazon i Slidell ukercali su se zajedno sa svojim tajnicima dne 1. t. m. na englezki parobrod „Rinaldo“ put Englezke. Njihov odlazak nije prouzročio nikakove razdraženosti.

Javno matenje neprestano je nastumičeno uslied englezkih izvješćah. Ratoborni jezik englezkih listovah i pripravljanja na rat daju pretežnost misli, da će Englezka na skoro luke blokirati. Unjuranje brodovah u južnim lukama daju povoda ratu u Americi.

New-York (per Nova Scotian). Tetgo-vačke komore u New-Yorku remonštriraju proti inštrukciji ministra financijah u obziru toga, da se odmah uvede nova tarifa.

Španjolska ekspedicija prispiele je 8. prosinca u Verakruc. Gubernator dobio je rok od 24 sata, da se odluči, hoće li da preda grad. On je odgovorio, da mu je naloženo predat grad onda, kad uvidi, da nemože opirati se vojenoj sili vodjenoj proti gradu. Gubernator se je 17. s vojskom povuko u unutrašnjost zemlje. Španjolska vojska odmah se je izkercala i razvila jedna tvrdinama San Juan, Ulloa i na glavnim miestima zastavu Španjolske. Nasli su tamo 100 topovah.

„Diario Marino“ veli: Gradske oblasti i narod u Verakrucu dočekaše Španjolce userdno. Gubernator zabranio je prije nego li je ostavio grad, posredstvom proglasa občiti sa Španjalcima i davat im hrane te proglasio je za izdajice sve Mexikance, koji propuste za obranu Mexike latit se oružja ili koji stupe u španjolsku vojsku.

Zapoviednik Španjolacah obnarodovao je sljedeći govor na vojskoj: Naše sadanje misije i punit će samo onda, kad sva Španija rekne: Naša vojska odvratila je Mexiku uvrede učinjene španjolskoj zastavi i opet je zadobila naklonost onih, koji su nam jednom braća bili.

Sljedeća panim naslovom gospoda predaše učredništvu Narodnih Novinah niže naznačene svote u svèrhu, da se na grob pokojnoga domrodnoga glasbenoga umietnika i skladatelja Franje Porkornoga stavi shodan kersť.

Gospodin Hudovski	1 fr. a. v.
„ Mesic	1 „ „
„ Jakić	1 „ „
„ Masnec	1 „ „
ukupno 4 fr. a. v.	

Večeras na korist g. Franje Gerge Freudenreicha prvi put u ovoj sezoni:

Graničari.

Pučki igrokas s pjevanjem i plesima od Josipa Freudenreicha. Muzika od Fr. Pokornoga.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 17. siječnja 1862.

Svjetlostni
tečaj
u austr. vred.

5% Kovovnice	68.25
5% Narodnoga zajma	83.30
Narodne banke	761.—
Vierovnoga zavoda	182.—
Mienice	
Srebro	138.75
London	140.30
Carski cekini	6.63

Meteorologička opažanja na ovdiešnjoj kr. višjoj realci dne 17. siječnja 1862.

Ura	Barometar u par. čet.	Barometar u visini reduc. na 0	Toplo- ta po R.	Neobla- ka	Smier i ja- kost vjetra	Atmo- sferička oborina (dažd, snieg ili tula)	Opazka
7. pr. pd.	331.54	331.75	-7.1	10	Sai.		
2. pd.	331.55	331.37	-5.7	10	Sai.		
9. u več.	332.11	332.09	-6.6	10	O		

Danas u 7 sati temperatura R. -7.2.

Opazka. Kod naoblake znači 0 sasvim vedro a 10 sasvim oblačno; brojevima ležećim između 0 i 10 razumije se veća ili manja množina oblaka, razdieliv cijelo nebo iznad obzorja na 10 jednakih dielah.

U 6. stupcu znače velika pismena smier vjetrova (Jz = južno-južno-zapadni), a brojevi jakost vjetra, isto, 0 sasvim tiho a 10 buru, a među ovim ležeći brojevi naznačuju različnu jakost vjetra.

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 15. (20) 3-3

Oglas.

Usled visokoga razpisa c. k. ministarstva financijah od 24. prosinca 1861, br. 65360/4507, ustanovljuje se od 1. siječnja 1862 počemši poštarija za jednoga konja i za jednostavnu poštu u slijedećim krunovinama i srezovima kako slijedi:

U Dolnoj Austriji	sa 1 f 24 n.
„ Gornjoj	„ 1 „ 24 „
„ Solnogradskoj	„ 1 „ 30 „
„ Stajerskoj	„ 1 „ 34 „
„ Koruškoj	„ 1 „ 40 „
„ Českoj, i to:	
u hebskom, litomieričkom, pražkom,	
mlado-boleslavskom, žatečkom	
i pužanjskom okružju	„ 1 „ 32 „
u kraljogradačkom, jičinskom, ta-	
borskom, hrudinskom, pišečkom,	
budjevovičkom i časlavskom o-	
kružju	„ 1 „ 20 „
„ Moravskoj i Sleskoj	„ 1 „ 20 „
„ Tirolskoj i Vorarlberškoj	„ 1 „ 70 „
„ Primorju	„ 1 „ 50 „
„ Kranjskoj	„ 1 „ 20 „
„ peštanskom srezu	„ 1 „ 16 „
„ požunskom	„ 1 „ 14 „
„ šopronskom	„ 1 „ 20 „
„ košičkom	„ 1 „ 2 „
„ velikovaradinskom srezu	„ 1 „ 10 „
„ hrvatskom gorskom kotaru i senj-	
skom voj. občinskom	„ 1 „ 54 „
„ srezu ličke i otočke regimente	„ 1 „ 42 „
„ „ ogulinske regimente	„ 1 „ 74 „
„ ostalom hrvatsko-slavonskom po-	
štanskom području	„ 1 „ 22 „
„ u srbakoj vojvodini i u tami-	
škom banatu	„ 1 „ 18 „
„ Erdelju	„ 1 „ 18 „
„ krakovskom vladnom srezu	„ 1 „ 10 „
„ lavovskom	„ 1 „ — „
„ černovičkom	„ 1 „ 6 „

Pristojba za pokrivena štaciona kola ustanovljuje se polovica a za jedna nepokrivena kola četvrti dio poštarija pripadajuće za jednoga konja i jednostavnu poštu. Postiljonova napojnica i mazarina ostaje nepromijenjena.

U Zagrebu dne 4. siječnja 1862.

C. k. ravnateljstvo poštah za Hrvatsku i Slavoniju.

*) Ova i prediduća stavka bile su u prvim dvima oglasima pogrešno navedena, zašto se moli čitateljstvo da ih polag ovoga navoda izpravi.

Učr. Nar. Nov.

Br. 38.

Oglas.

2-2

Od magistrata slob. i kralj. povlašćenog trgovišta Krapine kao suda stavlja se do obćeg znanja, da će se dne 21. siječnja i slijedeće dane t. g. u trgovištu Krapini obdržavati javna dražba miešovite robe, na zastavštinu pokojnog Andrije Šašl, trgovca, spadajuće, kao i 153 vedra vina od god. 1857. i 1860.

Kupiti želeći pozivaju se uljudno na rečeno mjesto.

Od magistrata trgovišta Krapine, 7. siječnja 1862.

Nik. Fogl,
bilježnik.

881. (34)

Oglas.

Usled naredbe visokog kr. namiestničkog vieća od 22. studenoga 1861, br. 9361/1113, ustupiti će se putem javne dražbe izvedenje gradjenja provodne varaždinsko-zagrebačke dugoulične ceste najmanje tražećem za slijedeće tehničko razbistrene cijene, kao:

N a p o m e n u t o d i e l o												
Tekući broj ima se izvesti u		sastoji u		izdražat će se na račun				5% jamčevina za dielo				
				cestogradje- vnog erara		sl. kr. grada Varaždina		cestogradje- vnog erara		sl. kr. grada Varaždina		
				za svotu u a. vr.				u austr. vr.				
				stot.	n.	stot.	n.	stot.	n.	stot.	n.	
I	u Varaždinu	razkinutje i odstranjenje starog taraca	100	65	73	56						
II		89 kubikah navoza za uzdignutje ceste	403	36	—	—						
III		6" visoki nasip ceste sa batudom	1199	67	—	—						
IV		3" visoko razprostranjenje dravskog prudja na nasip od batude	319	49	—	—						
V		taracanje obostranih žlebnicah	—	—	184	49						
VI		izravanjanje i taracanje obstojećih stazah	—	—	489	71						
VII		novouzvedenje jednog propusta	—	—	144	19						
ukupno			2023	17	891	95	101	20	44	60		
Mjesto, mjesec i dan obdržavati se imajuće dražbe												
u uredu c. kr. žup. građ. i inženjersk. udruga u Varaždinu dana 3. veljače 1862												

Ostali ličbeni uvjeti mogu se kod podpisanog c. kr. žup. graditeljstva svaki dan, i to: prije podne od 9 do 12, a poslie podne od 3 do 6 sati uvidjeti.

C. kr. županijsko graditeljstvo u Varaždinu, dne 8. siječnja 1861.

Br. 1201-gradj. 1858. (36)

3-2

Izrok.

Od stane žup. kot. suda vrbhovskog u Kameral-Moravicah stavlja se time do obćeg znanja, da bijaše zadovoljena na molbu Gjura Pöpovića radi duga od 256 fr. 20 kr. s. p. ovršena dražbena prodaja nepokretnosti Franje Muževića iz Vrbhovskoga, što no su unesene u gruntovnom zapisniku pod br. 63. porezne obćine vrbhovske i na 2627 fr. 40 kr. sudbeno procijenjene.

Za preduzetje dražbe stavlja se dva roka na dan 28. veljače i na dan 28. ožujka 1862, svaki put u 10 sati u jutro na licu mjesta.

Pri prvoj dražbi će se se nepokretnosti samo za ili nad prociebnom cijenom, a pri drugoj dražbi takodjer i izpod prociebnene cijene najboljemu ponuditelju dosuditi.

Kupac bude morao uknjižene dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po sudbenoj razmieri na se primiti.

Pozivlju se pako svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviješteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na te nepokretnosti kakovo založno ili ino drugo realno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom dražbenog roka ovomu sudu prijave, što budu u protivnom slučaju sami sebi pripisati morali, ako li se dioba kupovine bez njih preduzme i njih, ako se na taj način kupovina izcerpi, ništa nezapadne.

Napokon pozivlju se svi oni hipotekarni vjerovnici, koji neobitavaju u mjestu suda, da za branjenje prava svojih pri dojdjućoj diobi kupovine u mjestu suda zastupnike imenuju, te da pred prodajom ime i obitavalište njihovo prijave, u protivnom ho slučaju budu se za one, koji to propuste učiniti, ureda radi zastupnici naimenovali.

Dražbeni uvjeti i gruntovni napisnik mogu se pri ovom sudu u uredovnih sati uvidjeti.

U K. Moravicah, dne 27. studenoga 1861.

Žup. kot. sudac
E. Barčić.

Br. 3518-grad. (39)

3-2

Oglas.

Kr. župan. sudbeni stol daje ovim na znanje: Da je na molbu Petra Matkovića, ustupovnika A. Musmezzi, kroz g. odvjetnika viteza Miroslava Thierryja, radi dužnih L. S. 900 s. p. dozvolio ovršnu dražbenu prodaju Dragutini Eug. pl. Terzio na vlastitost spadajuće, na 27807 for. 80 novč. a. v. sudbeno procijenjene i u gruntovnici grad Rieke upisane pod br. 544/542. v. n. ležeće kuće, te da su u tu svrhu dva roka opredieljena, prvi na 6. ožujka 1862, a drugi na 7. travnja 1862, svaki put u 9 sati prije podne kod ovoga suda.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupit želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina, ako li se kod prve dražbe ni za više a ni za prociebnenu cijenu neprodade, kod druge dražbe i izpod prociebnene cijene najboljemu nudiocu izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti, i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, prociebneni napisnik i gruntovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviješteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati morati, ako li se dioba kupovine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovina izcerpi, ništa nezapadne.

U Rieci, dne 29. studenoga 1861.

§. 10. (37)

2-2

Zahvalnica.

Velečastni gospodin Janko Bedenko, župnik i pri-siednik ovdanji, prigodom obdržavane dne 26. studenoga p. g. siednice zastupništva gradjanstva, zavodu bolnice gradjanske krapinske velikodušno poklonio je svotu od 100 fr., koja je istom zavodu jur predata; za koji velikodušni čin se od strane gradjanstva i zastupništva miestnog velečastnom gospodinu župniku najveća zahvalnost izražuje.

Od magistrata sl. i kralj. povl. trgovišta.
Krapina, dne 4. siječnja 1862.

Za gosp. sudca

Nik. Fogl,

bilježnik i viećnik.

Br. 2090-1861. grad. (5)

3-3

Edikt.

Po županijskom sudbenom stolu osiečkom ovim se g. Alfredu grofu Festetiću putem izroka do znanja stavlja, da je usled podnešene sudu ovom proti njemu pod 6. rujna 1861, br. 1721., tužbe Samuila Müllera, trgovca iz Pakraca, glede izplate dužnih 4400 fr. a. vr. c. s. c. i izdatbe o tom platežnog naloga, i navedenog u molbi potonjoj od 19. studenoga 1861, br. 2090., razloga, da je mjesto prebivališta njegova gorerečena dužnika nepoznato, a sud nije obaviješten o protivnom, na pogibelj i o trošku obuzenog grofa Alfreda Festetića za zastupanje istog naređen skrbnik u osobi g. odvjetnika Ignje Gabrieli-a u Požegi, skime će se parnica ova po propisu gr. p. razpraviti. Obuzenik se o-pominje, da imade ili dovoljno uputit naredjena sebi zastupnika, kako da mu se pravda sversi shodno razprav-lja, ili sudu imenovat drugoga zagovornika, jer u protivnom slučaju imat će posljedice, što je sve to zanemario, pripisat samom sebi.

U Osieku dne 7. prosinca 1861.

Br. 6821. gr. (25)

3-3

Izrok.

Od kr. sudb. stola županije zagrebačke objavlja se ovime Ivanu Lechneru, da je gja. Ernestina pl. Kučić, rođena grofica Oršić, proti njemu tužbu radi plateža od 6037 fr. 50 novč. dne 30. prosinca 1861, br. 6821., ovdie podnela, da je ročište odradjeno na dan 4. veljače 1862 prije podne u 9 sati i da je u tom parbenom predmetu imenovan na pogibelj i trošak tuženog za istog radi nepoznatog obitavališta skrbnikom gosp. odvjetnik Poljak.

O čem se Ivan Lechner obavještjuje u svrhu onu, da ili u vrijeme dodje k ročištu ili imenuje drugog zastupnika i istog ovamo naznači, jer inače bude razpravljeno sa skrbnikom.

Kr. sudb. stol županije zagrebačke.
U Zagrebu dne 31. prosinca 1861.

Klobučarić.

Jović.

Br. 6827-gr. (31)

3-3

Izrok.

Od strane kr. sudbenog stola županije zagrebačke pozivlju se usled molbe za Žigu Prešerna kao nasljednika Filipa Prešerna po zastupniku g. odv. M. Mrazoviću de pr. 30. prosinca 1861, br. 6827., za usmrćenje dvih Mirka Pottaka dotično njegovu stečajninu pasivno a nasljednike Filipa Prešerna aktivno tiućih i izgubljenih obveznicah, i to: ddo. 18. kolovoza 1806 o 2000 for. i ddo. 8. rujna 1808 o 3000 for. izdanih, svaki onaj, koji bi ove obveznice posiedovao, da za godinu dana svakako svoj posied ovomu kr. sudbenomu stolu prijavi, jer će se inače ove obveznice, ništetnimi i njihova pravna moć prema izdatniku utérnutom proglasiti.

U Zagrebu dne 31. prosinca 1861.

Klobučarić,

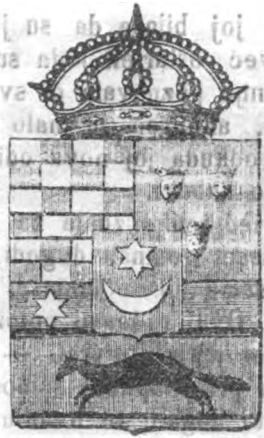
Jović.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i prasnike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je sa domaćo u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predložena je uvrstbina: 7 kr. a. vr. od linije za jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Erarska pristojba za svaki oglašavanje iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se puta isti uvjeriti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u ponedjeljak 20. siječnja 1862.

Broj 13.

S ovim mjesecom počinje se prvi polugodišnji tečaj „Narodnih Novina“ za god. 1862.; poziva se dakle domorodno občinstvo, da svoju predplatu na „Narodne Novine“ obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for. 30 novč., u mjestu s 4 for. 20 novč., na četvrt godine poštom s 3 for. 15 novč. a u mjestu s 2 for. 10 novč. u austr. vrednosti.

Da izmognu vanjski predplatnici listove uredno primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravnicište Narodnih Novina“ franko poslati, te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posljednju poštu.

Neuredovni dio.

Zagreb, dne 20. siječnja.

Najvažnija viest, što ju donesoše niekoji bečki listovi, jest bez dvojbe imenovanje Nj. c. v. arcivojvode Rainera ugarskim palatinom. Nemožemo jošte jamčiti, je li viest ta istinita, budući da je bečka pošta usljed velikih zametah zaostala. Ako se potvrdi, imat će valjda znatnih posljedica, koje bi mogle imati upliv na konačno definitivno rješenje državopravnih odnošaja.

Istina, doba se svevećma približava, gdje će se odlučno odrediti, što i kako da bude; nu prije povratka Nj. veličanstva iz Metakah, nemože se ni pomisliti, da bi se što saznalo o vladinim odlukama.

I za česku kraljevinu ima biti kao namjestnik ustanovljen član carske kuće, pogovara se, da je važno ovo mjesto namijenjeno Nj. c. v. arcivojvodi Ljudevitu, akoprem mnogi listovi ne prestano tvrde, da će biti českim namjestnikom imenovan gr. Hartig. Nama se čini, da je ova viest bez svakog temelja, jer namjestnik u Českoj valjalo bi da je potpunoma viesti českomu narodnomu jeziku, osobito u našim okolnostima.

Za nieko vrijeme bit će i to riješeno; dotle nepreostanje nam drugo, nego očekivati, što i kako u tim stvarima Nj. vel. zaključilo bude.

Polag listovah iz Pariza pripravlja Francuzka u rimskom pitanju obratak. Kažu da je caru Napoleonu već dodijalo od rimskoga dvora dobivat samo uzkratnih odgovorah. Barem se u Parizu opet ozbiljno govori o raspremljenju Rima.

Po glasu papinske bule, koja je izašla prvih danah mjeseca siječnja, dieli se propaganda u dvie kongregacije, kojima sveti otac povjeruje upravu misijah iztoka i zapada. U ovoj buli izjavlja se, da rimska crkva priznaje sve po biškopima zakonito propisane crkvene ustanove i da je istočni obred nesamo potvrđen po rimskim papima već dapače za nieke zemlje i propisan. Bula ima očito za svrhu, da pospieši sjedinjenje Gerka i istočnjakah s latinskom crkvom. Kardinali, koji sačinjavaju novu istočnu kongregaciju, kao i njihovi savjetnici, već su naimenovani.

U Rimu bio je razprostranjen glas, da je Chiavone-u za rukom pošlo izmaći izpod nazora, pod kojim se je nalazio, i da opet stoji na čelu znatno mnogobrojne čete. Nadalje se pripovieda, da je dao ustrieliti jednoga papinskoga Zuava, koji je prešao bio k Piemontezima. (Ova viest dala je po svoj prilici povoda onoj prilično zagonetnoj depeši, da je Chiavone dao ustrieliti glasnika, koji mu je tobože doneo bio skinutje sa zapoviedničtva.)

Jedna berzovajna depeša javlja, da je sveti

otac u jednom govoru kardinalima saobćio, da je napokon Rusija dozvolila, da se u Petrogradu opet podigne apostolska nunciatura. Ima od prilike osamdeset godinah, što je petrogradska nunciatura ukinuta. Kao papinskoga nuncia kod ruskoga dvora označuju monsignora Chigi-a, koji je u Moskvi kao izvanredni poslanik.

Trojedna kraljevina.

Zagreb, 20. siječnja. I ove godine je ovdiešnja pravoslavna občina veleliepno slavila svetkovinu bogojavljenja iziživši s litijom na studenac nalaci se na glavnom tergu sa svom crkvenom svečanostju. Pucalo se je iz prangijah i jedan odiel ovdiešnje posade davao je salvah kod glavnih odsiekah veleliepna bogoslužjenja. I katoličko občinstvo učestvovalo je mnogohrojno kod ove svečanosti svoje braće izločnoga viroispoviedanja i varoški magistrat bio in corpore prisutan. Tako valja — živila sloga i da bog da, razvijala se sve divnije na korist mile naše domovine!

— Zagrebačkom društvu čoviečnosti na novo pristupiše:

Visokorodjena Kontesa Ljudevita Sermage kao utemeljiteljica.

Gospoda: Slavoljub Šadek, ravnatelj c. k. redarstvenog ureda; Kra. Premuzak, predloženik kr. višje realke; Viekoslav Holjevac, satnik zandarah u miru, i g. Milles, potvrđjeni živinski vračitelj.

Ugarska.

Listu „M.-O.“ pišu iz Zente, da je uapšen kotarski sudac Stiepan Majoros i odveden u Petrovaradin. Kaže se, da nije htio voditi dalje svoje poslove uzpérkos naredbi, po kojoj imaju svi častnici obavljati svoje poslove, doklegod ih drugi nezamiene.

Iz Novog Sada (S. D.) Nadamo se, da ćemo čitaocima našim radostan glas donieti, ako im javimo, da je poznati rodoljub, g. Ilija Milosavljević Kolarac iz Beograda, ozdravio. Bog je saslušao molbe svoje Sèrbadije i povratio je zdravlje plemenitom ovom Sèrbinu. Ovih danah došlo je ovdašnjoj sèrbskoj občini od njega pismo, kojim se zahvaljuje na učešću, ukazanom mu u bolesti i javlja, da je božjom pomoću ozdravio, a da cielo pismo čistim rodoljubljem diše, to valjda neće trebati spominjati. Bog ga živio mnogo i dugo!

Milo nam je bilo čuti, da je i ovdašnja evrejska občina bila kod preosv. g. vladiko našega Platona i zahvalila mu na velikom daru, učinjenom sèrbstvu, a najviše Novom Sadu. U novosadskoj gimnaziji nije se tek jedno evrejsko diele izobrazilo i napojilo prvom strujom nauke, pak zatò i jeste ovdašnja evrejska občina pehitala, da svoju blagodarnost izjavi dobrotvoru ovdašnje gimnazije. Takodjer su naši evrejski sugradjani pokazali svoje učešće prema Sèrbima tim, što su na pogreb svetomu patrijarhu Josipu poslali naročitu deputaciju, da učestvuje u tugi sèrbskoga naroda za svojim crkvenim poglavarom.

Iz Srema javljaju, da tamo kupljenje priloga na narodno sèrbsko kazalište dobro napreduje.

Led na Dunavu medju Novim Sadom i Varadinom zaustavio se je prvi dan božića, počem je već prije toga bio jedanput stao, ali prije ponoći poradi nastupivše jugovine opet se otisnuo. Prieko leda prelazi se od drugoga dana božića. Kako je nastupila jaka zima, izgledi su svi, da će nas ovaj prirodni most još dugo poslužiti. I pod Karlovcima se je zaustavio led.

Austrija.

Raznosi se viest od velike znamenitosti; uvieravaju naime, da je Nj. c. visost nadvojvoda Rainer doznačen za palatina ugarskoga. U tom nalazi se velika koncesija za konstitucionalnu stran-ku u Ugarskoj, no koja je bez sumnje sa svoje strane i vladi došla nasusret. Tako bi se moglo nadati skoru izravnanju i to kao što se može lahko misliti na temelju zakonitvorstva od god. 1848. Veljački ustav ostaje u ostalom svim izravnanjem nedotaknut. Muževi, s kojim se je vlada ugovarala, priznaju, da listopadska diploma i veljački patent sačinjavaju ciolost perazdieljivu.

Turska.

Sa bosanske granice, početkom prosinca. Ja neznam, hoće li ikada doći vrijeme sretno da vam se i od Bosne što veselije javi; ponosna Bosna još je uvijek i tužna Bosna! Nije jedanput rečeno, da je turski zulur prevazišao već svaku mieru i da se više podnositi nemože, pak eto zulur sve veći biva, a nesretni Bošnjaci pokazuju toliko stèrpljivosti i robskoga duha, da ga uvijek podnose. Ako će što, da od Bošnjakeh bude, morat će a moći će Turci još drugčije biesniti.

Moglo bi vam se od Bosne svaki bogovetni dan javljati za zločinstva turska, ali dodija na-posliedku slušati jadanje viečito. Da vam se ništa i nekaže, pak čete znati, kako je u nas. Pak nepati samo raja, nego i sama turska fukara. Sve to podnosi svakojaka zla s jedne strane od agah i begovah, s druge strane od činovnikah, koji su tu, da bajagi dèrže carevu zemlju. Kao da je Bosna pusto maslo, tako tamo čini svaki, što mu volja. Od mudira i kajmakama, pa do posliednjega pandura ili seiza širi se svaki, kao da je ciela zemlja njemu u timare data. A sirotinja i onako gola, još je pritisnula nerodica i drugo zlo, pak skapava od teške navolje.

Sirotinja kèrščanska i turska veseli se, što ide sarajevski vezir Osman sada po zemlji; nada se, da će joj koliko toliko olakšicah učiniti. Mi pak poznavajući bosanske okolnosti nenadamo se nikakvom poboljšanju. Sam padaša da doće amo, pa opet ostalo bi u Bosni staro prokletstvo sa stari- rim zulurima. Nije jedanput prolazio vezir po zemlji pak je li sirotinji zato bolje? Uviek se je samo to obistinilo, da je teško bilo selu, kuda je paša prošao. (S. D.)

Iz Hercegovine. Pogovaralo se je, ali se sad zna izviestno, da je Omer-paša u posliednjim hercegovackim bojovima ranjen, i to na lievom ramenu.

19. prosinca pr. g. bio je žestok boj kod Ravnoga. Ded-aga-Čengić pokušao je vojničku demonstraciju i hteo da uveze hranu i novu vojsku k Turcima, koji su u Pivi obkoljeni. Novica Cerović presieče mu put, raztiera vojsku i odsieče 300 turskih glavah. Osim toga predobili su ovona prilikom Černogorci mnogi pèrljag i tri topa.

— Brat vojvode Luke, Jole Vukalović, progono je sa 300 drugarah Turke sve do Popova i tamo se je utaborio.

Černa Gora.

Na južnoj černogorskoj granici traju neprestano nemiri i čarkanja sa tamošnjim Turcima i Arnautima. Černogorci neprestano uznemiruju tamošnje Turke, tako su nieki dan zauzeli turska pogranična sela Soce, Karnicu i Seoce. Turci molili su pomoć iz Skadra, no kad stigne 1500 bašibozukah povukoše se Černogorci sa svoju granicu.

Istina je, da je knez crnogorski izdao strogu zapoviest, da se svi Crnogorci, koji se za granicom nahode, povuku natrag. Ova se zapoviest po stranim novinama različito tumači. Jedni misle, da će ove biti nekak crnogorski prevara, a drugi drže, da je otac kneza Nikole vojvoda Mirko naklonjao na mir i da je s toga izišla ta poviest, da se Crnogorci natrag povuku.

Rumunjska.

Jaš, 24. prosinca. Knez odgovori na adresu, što ju nanj narodna skupština s velikim oduševljenjem odpravi, sljedećim riečma:

„Gospodo zastupnici! Drago mi je, da ste s tolikom gorljivošću prionuli uz izpunjenje želje od divana ad hoc očitovane. Buditi uvjereni, gospodo, da me neće priediti ni bojazan ni osobna pogibelj, da se ispune želje slavne ove skupštine!“

Talijanska.

Is Rima javljaju, da je Nj. svetost papa zahtievao, da bude odsudjeni *Bialobreski* izpušćen na slobodu. Na nije još poznato, je li u toj stvari već kakova odluka učinjena.

Njemačka.

Hajdelberga, dne 10. siječnja. Prije nekoliko tjeđnah boravio je ovdje sin poznatoga Rusa, Šandora Hercena. Na čast i slavu ovoga mladica ili njegova oca pripraviše privrženici slavensko-republikanske stranke sjajan obied, kod kojega prisustvovala devetdeset Rusa i deset Poljaka. Govori se, da su Poljaci obećali da će doći mu pod tim uvjetom, da nebude pozvan neki dr. Olinski iz Maloruske. Ovaj muž bijaše prije pomorski liječnik te dobi od ruske vlade novčanu podporu, da može putovati. U Hajdelbergu živio je već dvie godine te se je ponajviše zabavljao lučdom; nekoliko članakah priobči takodjer u pariškim novinama „Annales de Chemie.“

Prekjučer spremi se na put u Pariz — a danas ga nadjoše otrovana. Iz lista, što ga ostavi, vidi se, da je jedan izmedju inih uzrokah njegove smerti i taj, da ga špiuni na svim stranama progoniše.

— Boj ustavnih u Kasselu sveršit će se za sada protestom podpisanim od 44 članova razpušćenoga sabora, u kojem nalazi se sljedeće očitovanje:

„Mi nižepodpisani poslanci druge kurbesenske komore, budući da smo prepriječeni viećati o ustavnim poslovima, očitujemo javno: da nepriznajemo sazvane stališe za ustavne zastupnike naroda te tvrđimo, da im nepripada pravo o sabskim poslovima valjane zaključke činiti; 2. deržimo, da spas domovine i našega kneza zahtieva, da bude priznana i proglašena valjanost ustava od g. 1850; 3. očitujemo svoje osviedočenje, da će zemaljsko zastupništvo, sazvano po izbornom redu od 5. travnja 1849, nastojati oko toga, da se ustavna prava priličnim načinom promiene; 4. deržimo, da je od velike nužde za uzderžanje mira, da V. kraljevska Visost ustanovi ministarstvo, u koje bi narod imao podpuno povjerenje.“

Rusija.

Is Litve piše se „Czasu“ da se odgodiše skupštine plemićah i kotarski izbori zbog toga, što su niekoji sabirali podpise s tom namierom, da odprave na cara adresu. Ruska vlada neće, da ovim putem sazna želje i težnje naroda, te ga time sili, da drugim načinom zadovolji svojim željama.

Smiesice.

Bečke liečničke novine donose vrlo zanimivu viest o niekoj bolestnici.

Supruga niekog činovnika, kojoj bijaše jurve do pedeset i šest godina, mati od osmero diece, preboli g. 1850. ognjicu; nitko neopazi, da bi bile tom bolešću sjene duševne sile omekšale. Od lipnja do 8. rujna poduzimala ju je višeputah groznična valra spojena s terzanjem osobito u gornjim čestim tiela.

Poslije 8. rujna, gdje se pojavi jače terzanje, ozdravi tečajem 4 dana, da je mogla sama po kući hodati i da joj je sve u tek išlo, što god je jela. Do g. 1850. siećala se je svega, što god se dogodi, od to doba ničega, dapače ona bijaše toga mtenja, da pišemo sada 1851.

Za čudo joj bijaše da su joj dieca i ostali poznanci preveć osterle i da su se njezine tri kćeri udale; nije poznavala ni svojih zetovah, ni svoje unučadi, akoprem ju malo prije posietišo; nije ni znala, odkuda joj nova odieća, što si ju u zadnjije vrijeme odabavi.

Jednom riečju nije znala za ništa, što se tečajem ovih deset godina dogodilo, ni za bolest, koju preboli, samo joj se činjaše, da je dugo i ugodno sanjala. Ovaj radosni položaj trajao samo tri dana; bolest joj se povrati — a za nekoliko danah preminu pri podpunoj samosvjesti.

— U Pešti dogodi se ovih danah dvoje samoubojstvo. U niekoj kući posvadi se muž sa ženom; uslied toga naumi mu žena niešto strašnoga učiniti, što joj i za rukom podje. Kada je muž za svojim poslovima na večer iz kuće otišao, pozove žena svoju kćer, koja navršila baš 16 godina, k sebi u sobu, zatvori vrata i začepi s velikom opreznosću sve luknje i pukotine na vratima i prozorima. Zatim užeže silu kamenog ugljevlja, kojega para za kratko doba obadvoje uguši.

Berzovjavne i najnovije viesti.

Dubrovnik, 17. siječnja. Zubčani su na proglas Omer-pašin porugljivo odgovorili. Stanovnici Šume nisu iz straha pred ustašama odgovorili na proglas. Luka Vukalović nalazi se sa više vojđah ustaških još svejednako na Cetinju. Katolici u Popovu zamoliše Omer-pašu da ih brani proti nasertima Zubčanah.

Turin, 15. siječnja. Jedna nota lista „L'Opinione“ oprovergava viest rasprostranjenu po mnogim inostranim dnevnicima, da se je sastavilo društvo francuzkih, englezkih i njemačkih kapitalistah, da za 800 milijunah kupi dobra talijanske kraljevine, i izjavlja, da nije takova ponuda vlad predložena bila.

Dražđjani, 16. siječnja. Današnji „Dražđjanski dnevnik“ razjašnjuje u jednoj polemiki markeza de Fler-a, i dokazuje da je bez doka za osudjen bio.

Vratislav, 16. prosinca. Polag privatnih viestih s poljske granice osudjeno je iznova 15 akademikah na uverstonje u sibirski odel u svojstvu prostakah. Kao popinski glasnik označuje se monsieur Chigi, Papa hoće, da mu glasnik izmienne stoluje u Petrogradu, Varšavi i Vilni.

Petrograd, 16. siječnja. Baron Nikolai, skerbnik svučilista kievskoga, naimenovan je predstavnikom ministarstva nastave.

New-York, 3. siječnja. General Gasset obnaroduje na stanovnike Verakruca proglas, u kojem kaže, da španjolska vojska nedolazi u namieri osvajanja već samo da pribavi zadovoljštinu za to, što nisu izvedeni bili ugovori, što je Španjolskoj uvreda nanešena i da postigne garancijah proti tomu, da se neponove opet takove pogerde. Miroljubivi stanovnici dobit će zaštitu; bunitelje sudit će odsele vojničke komisija.

Stanovnici pozivlju se, da se vrata k svojim poslovima. Na svoje najveće zadovoljstvo gotova je vojska vratit se u Španjolsku, kad isvrši svoje poslanstvo osviedočena, da je stekla naklonost Meksikanacah. Četiri fregate pod zapoviedničtvom admirala Jurien de la Graviere-a i generala Prima prispiele su dne 23. u Havannu, gdi je vladalo uzhićenje i grad razsviteljen bio.

Bombay 17. Kalku 20. prosinca. U Bombaya pojavila se kolera. Istovietnost osobe uhvaćene u Huraci-u s Nenom Sahibom sumnjiva je još svejednako. Lorda Canninga putovanje u Englezku nepredstoji još neposredno.

Javna zahvala.

— Mladež ovdašnje glavne učione morala je kadšto i po ljutoj zimi u župnoj cćkvi sv. Marka klečali na голу kamenu. Ako uzmemo na um, da je većina učenikah stranom slabakoga tiela stranom zlo obskerbljena obučom, to se samo po sebi razumieva, da se je tu griešilo proti zakonom odhranjivanja. Tomu je doskočio ovdiešnji građanin i zastupnik gradski g. *Jakov Weiss* darujući potrebitih rogožnjačah, na kojih bi učenici u zimsko i neprijazno doba laglje klečali. Na tom čovjekoljubivom daru, što je po načelih pedagogičkih ocienjen, izražuje se ovim gospodinu darovatelju u ime učiteljah kao i učenikah najtoplija zahvalnost.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 18. siječnja 1862.

Papiri	Svjetlost i točaji u desetcu vred
5% Kovovnice	68.85
5% Narodnoga zajma	88.20
Narodne banke	768.—
Vierovnoga zaveda	172.90
Mienica	
Srebro	138.65
London	140.—
Čarski cekini	6.62½

Meteorologička opažanja

na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 18. i 19. siječnja 1862.

Ura	Barometar va visina u par. čet.	Barometar va visina reduc. na 0	Toplota po R.	Neoblaka	Smier i ja-kost vjetra	Atmo-sferička oborina (dažd, snieg ili tuča)	Opazka
7. pr. pd.	331.25	331.23	-7.2	10	O		
2. psl.	329.32	329.42	-6.2	10	Sis	2.66	
9. u več.	330.50	330.48	-6.7	10	O		18. i 19. snieg
7. pr. pd.	329.58	329.56	-6.6	10	Sis		
2. psl.	328.54	328.62	-2.7	10	Sis	3.96	
9. u več.	329.70	329.68	-4.9	10	O		

Danas u 7 sati temperatura R. -7.1.

Opazka. Kod naoblake unadi 0 sasvim vedro a 10 sasvim oblačno; brojevima ležećim izmedju 0 i 10 razumije se veća ili manja množina oblakah, razdieliv cele nebe iznad obzorja na 10 jednakih diekah.

U 6. stupcu znače velika pismena smier vjetrovah (J = južno-južno-zapadni), a brojevi jakost vjetra, isto, 0 sasvim tiho a 10 buru, a medju ovim ležeći brojevi naznačuju razlićnu jakost vjetra.

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 4. (52)

3—1

Radi poreznih i pristojbenih zaostatakah u iznosu od 781 fr. 67½ novč. predavat će se u subotu dne 1. veljače 1862 prije podne u 9 sati u kući br. 112 u luškoj ulici na vlastitost suprugah Augusta i Josipe Weinrich spadajuće i na 276 fr. prosienjeno pokućstvo, sastojeće iz vrlo ukusne nove garniture iz mahagon-skog derva, dvieh posteljah, dvieh šifonera i dvieh velikih ogledalah, najviše ponudjućem uz gotovi novac.

C. k. porezni ured.

U Zagrebu dne 17. siječnja 1862.

Kosiček,
c. k. poreznik.

Br. 180-gr. 1862. (50)

3—1

Od strane podpisatoga kr. županijskoga sudbenoga stola edustaje se od na dan 3. veljače t. g. odlukom od 21. prosinca 1861, br. 4374, odredjene druge dražbe dobra Šikad, na vlastitost Marka Bedekovića spadajućega, i to na molbu nasljednikah izza Ane grofice Sermage, jer su oni od preduzetja dalnje dražbe odstupili.

Kr. županijski sudbeni stol.

U Varaždinu dne 15. siječnja 1862.

Novak.

K br. 1176. p. 1861. (49)

2—1

Oglas.

Sljedeći lietočnjem novčenju podvrženi momci iz četiri doba razreda imadu se, jer im se obitaliće neznade, do 30. siječnja t. g. tim sigurnije ovom poglavarstvu prijaviti, jer će se u protivnom slučaju strogo po novom zakonu s njimi postupati.

I. razred, rođeni god. 1841.

1. Stjepan Ciglar.

2. Kuhtić Ljudevit.

3. Forko Dragutin.

4. Poverzanović Josip.

II. razred, rođeni god. 1840.

5. Macan Andro.

6. Severinski Ljudevit.

III. razred, rođeni god. 1839.

7. Panel Franjo.

8. Skernik Josip.

IV. razred, rođeni god. 1838.

9. Obranić Antun.

U Križevcih dne 16. prosinca 1861.

Za gradskog sudca

Becak.

OGLASNIK.

56.

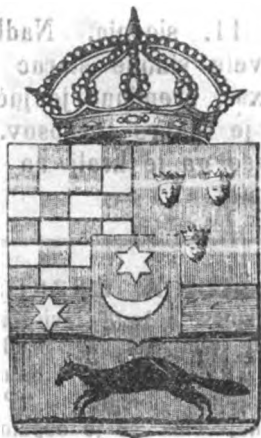
1—1

+

Za c. k. voja. račun. savjetnika Josipa Zweigla-a, koji je dne 9. siječnja u Beču preminuo, obaviti će društvo sv. Vinka Pavlova u Zagrebu, komu je pokojnik bio sautemelitelj, tajnik i poslujući član, u sriedu dne 22. siječnja ob 10. uri svećane za dušnu i u cćkvi čast, mliednicah.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzeći nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarici 4 for. 20 kr. aut. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglas opredjeljena je površina: 7 kr. a. vr. od linije za jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Kraska pristojba za svaki oglas iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko putah, koliko se putah isti uvrti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u utorak 21. siječnja 1862.

Broj 16.

S ovim mjesecom počimlje se prvi polugodišnji tečaj „Narodnih Novinah“ za god. 1862.; poziva se dakle domorodno občinstvo, da svoju predplatu na „Narodne Novine“ obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for. 30 novč., u mjestu s 4 for. 20 novč., na četvrt godine poštom s 3 for. 15 novč. a u mjestu s 2 for. 10 novč. u austr. vrednoti.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove uredno primati, neka izvole bezodvlačno podpnu predplatu na „odpravnictvo Narodnih Novinah“ franko poslati, te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posliednju poštu.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom od 12. siječnja t. g. vlastelinu Ambrozu Vranjicanju vitezu Dobrinoviću priznavajući njegovu vazda pokazanu lojalnost, kao i njegove izvrsne zasluge najmilostivije bez pristojbe podijeliti red željezne krune drugoga razreda.

Oglas

u obziru držanja teoretičkog ispita iz državnoga računostvja.

Shodno razpisu obsojavšega c. k. glavnoga računskoga direktorijuma od 17. studenoga 1852, br. 6577., sadržanog u državo-zakonskom listu br. 1. g. 1853., dostavlja se do obćega znanja, da će teoretični izpit iz državnoga računostvja izpitna komisija postavljena kod c. k. državnoga računostvja u Zagrebu započeti dne 15. veljače 1862 i, ako bi potrebno bilo, sliedećih dana nastaviti ga.

Usljed toga pozivlju se svi oni kandidati, koji hoće, da se podvrgnu ovom ispitu, da svoje molbenice, biljegovane po propisu, predadu dotičnom predsjedniku komisije i predstojniku pomenutoga državnoga knjigovodstva, c. k. računovodji Josipu Lichtnegel-u; ujedno pako da u ovim molbenicama vierodostojno izkažu svoju domovinu, svoje rodno mjesto, svršene nauke, vieroizpovijedanje, sadanje prebivalište, zatim svoju službu ili fno svoje zanimanje, a k tomu naznače, kojim učevnim sriedstvima i na koliko su si prisvojili znanja računostvja.

Pri tom se konačno opaža, da se neće uzeti nikakov obzir na manjkave i nepodpune izprave; zatim da će oni izpitni kandidati, koji na javnom kojem učilištu nisu kroz jedno celo godište slušali predavanja iz znanosti računanja, već su signanja istih prisvojili privatnim naukam, polag §. 11. gore navedenoga razpisa prije nego polože izpit, imat napisanu taksu položiti u pienzeznicu, koju će im naznačiti predstojnik komisije.

Izpitna komisija za državno računostvje.
U Zagrebu, dne 20. siječnja 1862.

Neuredovni dio.

Trojedna kraljevina.

J. Š. U Pakracu 27. prosinca 1861. (8. siječnja 1862.) Dan sv. përvomučenika i arhidjakkona Stjepana proslavljen je u varošici malenoj

našoj tako svečano, da nemogu propustiti, da oduševljenje ono gradjanstva našeg, kojim je obćeljbljenog arhipastira svoga, visokopreosveštenog g. Stjepana pl. Kragujevića pozdravilo, malo potanje neopišem.

Već u oči pomenutoga dana mnogobrojno skupljeno gradjanstvo, uputi se sa bakljadom k stanu visokopreosveštenog vladike svog, pred kojim ga sabrano občinstvo, mladež bogoslovskog zavoda i početnih učionah shodnim napievima i gromkim „živio“ pozdraviše. Nj. visokopreosveštenstvo odpozdravilo je izlive te odanosti kratkom punom značaja biesedom, koja je mnogog prisutnog do suzah ganula i ostat će dugo i preduboko u sêrdcu našem upisana. U večer bila je varoš osvjetljena.

Sutradan zorom naviesti gruvanje prangijah početak jutarnje molitve, zatim je sliedovalo čestitanje sveštenstva, miestnih vlastih i gradjanstva a poslie podje visokohvaljeni gospodin u hram sveti, gdje su službu božju dva miestna prota s djakonima obavljali, poslie koje ga je p. proto Babić krasnim i punim žara slovom pozdravio napomenuvši u kratko trude, podvige i zasluge njegove za narod i cêrkvu učinjene. Na koncu sliedovao je obied kod Nj. visokopreosveštenstva, kojemu je do 60 osobah prisutstvovalo i gdje su mnoge sjajne i sêrdačne zdravice nazdravljene bile.

Eto, kao što rekoh, malen opis slave ovdie bivše, koje svaki učastnik za dugo siećajući se iz dubljine sêrdca poželiti će: poživi nam o bože u krugu našem preljubeznog i visokopreosveštenog arhipastira našeg Stjepana mnoga i premnoga lieta!!!

Ugarska.

Pešta, 15. siječnja. O siednicama *ugar-skijh magnatah* i o njihovim sastancima s gr. Appony-em mnogo se pogovara. Što se time namierava, najbolje se može prosaditi iz riečih „Pešti-Hírnök-a“, koi je organ stranke velikih magnatah. „Mi moramo raditi u sporazumljenju s kancelarom a kancelar s nama;“ veli rečeni magjarski list, „plemstvo mora biti vodja, sačuvati ustav, što nam ostade od naših otacab i zadovoljiti dëržavi bez parlamenta zajedničkoga.“

Stranka magjarskih magnatah protivi se osrednjem dëržavnom zastupniçtvu, ona hoće, da budu zemaljski sabori, koji bi mogli kao i ugarski sastojati iz dviju komorah. Dalje je njihova želja, da svaka zemlja preuzme opredieljenu čest poreza i vojske i da joj se na volji ostavi, kojim načinom bi čest, što na nju pripada, pobirati imala.

Svaka zemlja imala bi nadalje imati posebnu vladu i svoje zakonotvorstvo, tako da nebi moglo biti ni govora o stavnim dëržavnim financijama i centralnoj vladnoj vlasti. Ovakove viesti donasjaju niemačke novine, koje magjarski listovi marljivo opovërgaju.

Polag svega čini se, da će biti barem nešto od svega toga, istina.

— „Sêrbobran“ donosi sliedeće viesti:

Novi Sad 15. siječnja. Kao što čujemo, novonsimenovani administrator patriarhata sêrbskog preuzvišena g. episkop Maširević skorim će doći u Karlovce. Mi ovom prilikom nemožemo da neprimietimo, da bi u interesu dijeceze tamišvarske ležalo, da se za to vrieme, dokle administracija arhidijeceze karlovačke uztraje, i za nju (tamišvarsku dijecezu) administrator naimenjuje, i to g. episkop Gruić.

Novi Sad, 15. siječnja kraljevski komisar, g. Nikola Mihajlović, koi je ovamo 11. siječnja

došao, da magistrat, reštaurira, ovih će danah svëršiti svoj posao, zasad se čuje, da će u osoblju magistrata ovdašnjeg znatne promjene biti.

— Za vojvodovinu sêrbsku nanovo se javlja, da će odobrena biti, i to prije, nego što se izbor patrijarha preduzme. Za vojvodu, vele da će on od vojničkog reda biti, i da će Nj. veličanstvo, naš vel. vojvoda, na taj konac tri generala kandidirati, a narodni sabor jednog izabrati.

Austrija.

Beč, 16. siječnja. U višjim kruzima nadaju se, da će biti imenovanje nadvojvode Rainera za ugarskoga palatina od velika uspieha; ali na drugoj strani tvërdi se, da nemogu biti Ugri tim naimenovanjem zadovoljni, buduć da po njihovom ustavu predlaže kralj za palatina tri kandata a sabor ga izmedju njih izabira.

Zato, kao što se na drugim miestima čuje, ima biti nadvojvoda Rainer imenovan *gubernatorom* ugarskim i to u onom smislu, kao što je bivalo u prijašnjim vremenima, a ne pod posljednom vladom.

Ovdie se pogovara, da će kralj *Franjo II.* uslied neprestanih prigovorah od strane Francuzke, ostavit Rim i da namierava prebivati u austrijskoj dëržavi.

△ Iz zlatnog Praga, dne 18. siječnja. *) Naumih pisati Vam već prije nekoliko danah, ali nepodje mi nikako za rukom. Resultat izborah za tËrgovačku pražku komoru bit će Vam jurve poznat, a baš zato, što nije stvar onako izpalæ, kao što smo želili, dosadjivalo mi je latiti se pera a to tim više, buduć da su *naši sami krivi*, niekakovom nemarnošču, koju nisam kadar, da si razumæim!

Protivna stranka upotrebila je sva moguća sredstva bivši podpirana sa svih stranah a naši — pouzdavši se u pravednu stvar, u bezdvojbenu uspieh i poznato domoljubje izbornikah nisu tako rekuć ništa učinili, da se nasert protivne stranke odbije i zato propadosmo! Samo obërtnici su naši ljudi!

Ovaj izbor neka u buduće služi narodnoj stranki kao živi dokaz, da valja raditi, tËrsiti se, kad to okolnosti zahtievaju. Puko pouzdanje nespasi još nikada domovine!

Druga stvar, koja nam zadaje žalost i tugu jest naše *sveučilište*.

Poslie Hankove smërti netumači se ni jezik ruski ni ilirski, akoprem bi ih naša mladež drage volje i s velikim veseljem učila i naučila. Najviše nam je žal, da nam se prilika nepruža, da se možemo učiti *jesik ilirski*, jezik narodah jugoslavenskih, koji su baš plemenitošču i junačtvom svojim prirasli našem sêrcu i kojih milozvučan jezik toliko nam ugadja!

Valjda će i ovaj jad prestati.

Lavov, 13. siječnja. Jučer u osam satih sakupi se velika množina svieta pred palačom arcibiskupa Wierychlejskoga, koi se je okružnicom svojom naročito izrazio proti narodnim težnjama, te mu učini mačju muziku, pri kojoj prigodi bilo je razlupano mnogo prozorah i više krasnih i dragocienih ogledalah. Uhvaćen nije bio nitko, buduć da je arcibiskupova palača preveć od grada udaljena.

Verona, 10. siječnja. Ovdiešnja „čitaonica“ zamieni jednodušnom odlukom centralističke časopise „Presse“ i „Ostdeutsche Post“ sa fe-

*) Ovom prigodom umoljavamo svu gosp., koji nam svoju pomoć obrekoše, da se siete svojih obećanjah. — Ono što želite, učiniti ćemo drage volje i odmah.
Učred. „Narod. Novinah.“

deralističkim novinama „Ost und West“ i „Wanderer.“

Rusija.

Varšava, 11. siječnja. Czar Czarotoryjski, sin pokojnoga Adolfa, otvori s rimskim poslanikom kod belgičkoga dvora, gr. Ledochowskim; zato prispio onamo supruga drugog Czarotoryjskoga, kao što je poznato, kći španjolske kraljice Kristine. Aristokracija potpuno čini što može, da predobije papu za narodnu stvar; ali — ima tu znatnih zaprekah.

— U gostinskom okružju pobuniše se opet seljaci proti niekom vlastelinu; nu bilo ih je mnogo uhvaćeno i uapšeno. Ali kada se razširi glas, da je njihov prvi vodja svezan, sakupi se na novo puk te je zahtievao, da se propusti na slobodu, inače da će ubiti vlastelina. Po tom izpuni im se želja.

— Ovih danah bilo je jedenaest akademickih učenikah odvedeno u Sibiriju nije im bilo ni dopušćeno, da se prije odlazka oproste sa svojim obiteljima. Jedan izmedj njih bijaše i neki žid. Sud, koi ga izraživaše, ukori ga zbog toga, što je kao žid pohadjao katoličke crkve. — „Moj bog je posvuda a ja sam osvjedočen, da je u katoličkim crkvama prisutan“ reče mladić. Putovati moraju piešice u sniegu i mrazu.

Smiesice.

— Iz St. Pölten-a javljaju o užasnu događaju: Prije nekoliko danah nadje neki seljak, imenom Hebedei malen zamotak, u kojem nalazahu se po prilici polje krupice i četiri novčića.

Kućani, misleći, da ga netko izgubi spraviše ga i čekahu nekoliko danah nebi li se tko prijavio. Nu baču da nitko nedodje, napravi od krupice kolač, od kojega pojede po nešto ciela obitelji, sastojeća u sedam osobah. Na veliku sreću nije baš išao u tek gospodarici, jednemu sinu i jednoj kćeri, koji ga samo malko okusiše. Za nekoliko časah bude svima mučno, samo gospodar imao je jošte toliko snage, da je mogao otići po liječnika, kod kojeg zateče ga velika bolest, jedva da se mogao kući povratiti.

Lječnik, koi je odmah ovim nesrećnicima u pomoć prispio, proađje, da je bila krupica pomiješana sa sićenom (arsenikom.) Akoprem je sva moguća sredstva upotrebio, preminu ipak istoga dana gospodar i diele njegove kćeri i bez dvojbe umrijet će jošte jedan sin i jedna kći.

Ostali će valjda spasiti život. Čini se, da je bio otrov hotomice krupici primiešan. Od sudbene iztrage, koja se jurve povede, očekiva se razjašnjenje žalostnog toga događaja.

— U englezkim i francuzkim časopisima govori se mnogo o smrti nieke mlade djevojke, koja se havišje kroz 16 mjesecih pravljenjem *xelenih listacah*. Lječničkom iztragom dokaza se, da je otrovana.

— Glasoviti talijanski vajar Rimljanin Bertini preminu 30. prosinca u Milanu.

— Knez — primas ugarski bio je 6. siječnja okradjen, dočim je obiedovao. Ovom prigodom oduzeto mu bijaše 40 tisućah forintih u zlatu i veliki križ reda sv. Stjepana. Smielomu tatu nedodje se jošte u trag.

Berzovjavne i najnovije viesti.

Carigrad, 11. siječnja Selin-pasa, prije mušir sultanove garde, naimenovan je glavnim gubernatorom konianskim a Emir Fehim-paša gubernatorom karskim. Svim činovnicima, koi vuku više nego 500 piasterah na mjesec, učinit će se za dođuća dva mjeseca odbilci od plate. Kažu, da su mnogi bogati Turci vladi ponudili zajam. Mohainski paša, prije gubernator od Damaska i Nourri-bej naimenovani su ministrima bez listnice a Filik-bej ministrom pravosudja.

Wiesbaden, 17. siječnja. Redaktor doktor Löwenthal osudjen je u tamnicu na dva mjeseca.

— Polag današnjih „senatskih lovinah“ podijeljeno je opunovlaštenje za izdanje blagajničkih bilježakah u iznosku od 30 milijunah u svrhu da se izplati subvencija željezničkom društvu. Blagajničke bilješke neće se medjutim još za sada izdati. Državna ih banka eskomptira.

Atina, 11. siječnja. Nadbiskup atinski i predsjednik svete sinode starac od 99 godinah, Neofitos Metaxas, preminuo je jučer. Ukidno sudiste zabacilo je rekurs Dosiosov. Na molbu kraljičinu pomilovao ga je kralj na doživotni apo u tvrdjavi Navpliji.

Narodno kazalište.

Od posljednjega našega izvješća bili su na našem kazalištu sljedeći komadi predstavljeni: „Jelva, ruska sirota“ i „Dobro jutro“, „Samo jednu šesticu“, „Strielci“, „Graničari“ i napokon „Poslie ponoći.“ Od ovih komadah najvećma se je dopalo „Dobro jutro“ a najmanje „Strielci.“ Prvi komad, dobro preveden iz Českoga po Šenoi, pun je drastično-komičnih prizorah no poniešto razvučen. Bio je uprav izvratno predstavljen po gg. Freudenreichu ml., Mandroviću i gospodini Perisovoj. Uza njih držao se je dobro i gospo. Andrijević a prilično i gospodine Petrovičeva, koja ja u izgovaranju znatan napredak pokazala. „Strielci“, nemogahu uspieti, jer izvan gg. Freudenreicha mlad., Mandrovića i gospodine Adelsheimove svi ostali nisu ninažmanje jošte dospjeli zadaćama, koje su imali predstavljati a i odieća nije bila shodna. Takovim komadima, gdje malne sve zadaće zahtievaju vieštih predstavljaocah, valjalo bi se jošte uklanjati. — „Jelva“ i „Graničari“ nasuprot (posljednji su davani bili na korist Freudenreicha starijega, koi je i ovaj put sa svojim obitstvom našem toli omililiel Gergom uspeo), išli su veoma dobro. U njima sudjelovala je kao gostinja i gospodina Norvegova i bila je po zaslugi pleskom i opetovanim izazivom odlikovana. Komadi „Samo jednu šesticu“ i „Poslie ponoći“ iziskuju izvanredno hitru i živahnu igru, no ta nije ni kod najveće vieštine moguća, ako se uloge potpunoma na izust noznaju — a učiti na izust nije baš prednost mužkoga osoblja našega draživa — i zato nisu onako uspieli, kao što bi valjalo.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 20. siječnja 1862.

Papiri.	Svjetlost tečaj u austr. vrad.
5% Kovevnice	68.45
5% Narodnoga zajma	83.20
Narodne banke	778.—
Vierevnoga zavoda	183.30
Mienice.	
Srebro	138.50
London	139.75
Čarski cekini	6.61 1/2

Meteorologička opažanja

na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 20. siječnja 1862.

Ura	Barometar va vjaha u par. črt.	Barometar va vjaha redac. na 0	Toplo- ta po R.	Noblaka	Smier i ja- kost vjetra	Atmo- sferička oborina (dažd, snieg ili tuča)	Opazka
7. pr. pd.	330.38	330.47	-7.1	6	0		
2. pol.	330.68	330.68	-3.2	7	0		0
9. u več.	331.64	331.55	-4.1	10	0		
Danas u 7 sati temperatura R. -5.8.							
Opazka. Kod noblake znači 0 sasvim vedro a 10 sasvim oblačno; brojevima letećim izmedju 0 i 10 razumije se veća ili manja množina oblakah, razdieliv cielo nebe iznad obzorja na 10 jednakih dielah.							
U 6. stupcu znače velika ptičena smier vjetrovah (Jz = južno-jugno-zapadni), a brojevi jakost vjetra, isto, 0 sasvim tiho a 10 buru, a medju ovim leteći brojevi naznačuju različnu jakost vjetra.							

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 5005. (55)

3—1

Oglas.

Kod poštanskog ureda u Vuki u Slavoniji ima se popunit služba poštanskoga meštra uz sklopljenje ugovora i položenje kaucije u iznosku jednogodišnje plate. Beriva poštanskoga meštra sastoje uz uživanje zakonite pristojbine za erarialne i privatne jezdove u godišnjoj plati od 200 fr., zatim u uredovnom paušalu godišnjih 30 fr., gdje je nasuprot poštanski meštar obavezan sam opravljat službu rukovanja ili po izpitnom i priseženom poštanskom odpravniku i barem 7 podpuno voljanah konjah, jednu sasvim a jednu polupokritu kočiju za četiri osobe, troja kola za listovnu poštu i potrebiti broj postiljonah i ine potrebe za rukovanje posla uzdržavati i polag okolnostih amnožavati.

Natjecatelji imaju svoje vlastoručno pisane i valjano dokumentirane molbenice i izkaz svoje dobe, dosadanjega zanimanja i dobroga političkoga zadržavanja, zatim okolnostih svojega imućva, napokon posjedovanja prostoriye u sredini miesta Vuka nalazeće se i obezbiedjene proti vatri i prodoru, unutar četiri nedjelje danah od dana, kad izidje ovaj oglas u natjecajnom listu,

prilogu k listu za naredbe financijskoga ministarstva za c. k. austrijske poštanske ureda, kod podpisanoga poštanskoga ravnateljstva podnieti, kod kojega se mogu vidjeti i pobliži uvjeti za ugovor.

U Zagrebu dne 4. siječnja 1862.

C. k. ravnateljstva poštah za Slavoniju i Srijem.

Br. 861. (51)

3—1

Oglas.

Visoke kr. k. v. slavonsko namjesništvo je na molbu obćine kraljeve općine svojih od 3. listopada br. 2527/1096 1861 blagoizvolilo pomenutoj obćini Kraljević dozvoliti obdržavanje dvuh godišnjih sajmovah, i to: prvoga u mjesecu svibnju na prvi dan po zastupljenju, a drugoga u mjesecu kolovozu na prvi ponedjeljak po Ivanu glavosieku.

Što se ovime do obćega znanja stavlja.

Zup. kot. sud Kraljević.

U Pribiću dne 15. siječnja 1862.

Gravenić.

Br. 1046—1861. (58)

3—1

Izrok.

Od strane osriednjeg županijskog kot. seda bčrdovačkog ovim obnaroduje se, da je za preduzetje odlukom kr. sudbenog stola županije zagrebačke od dne 11. prosinca 1861, br. 1731., dozvoljeno overšbene prodaje pokretnosti na vlastitost suprugah Ivana i Marije Hablon spadajućih, kano: 1 krave, 1 konja, 1 kočije, 40 ct. siena, 10 vagenah kukuruzne i ostalog razlićnog pokućva, što no su 17. listopada 1859 zaplenjene i sudbeno na 306 fr. a. v. procijenjene, radi dužnih Josipa Brodnika 157 fr. 50 novč. a. v. pripadakah c. s. c., prvo ročište na dan 7. veljače, a drugo na dan 21. veljače 1862, svaki put u 10 sati prije podne na liem miesta pri stanu overšbenikah na dobru u Hrastini ležećem, ustanovljeno time, da će se zaplenjene stvari kod prvoga roka samo za ili nad, kod drugoga roka i izpod prociebnene svote, ali vazda uz gotovi novac, najvećem nudocu prodati.

U Zaprešiću dne 31. prosinca 1861.

Novak,
kot. sudac.

Br. 172-gr. (60)

3—1

Izrok.

Kraljevski županijski sudbeni stol u Varaždinu daje na znanje, da ostavi bez uspieha izrokom od 6. studenoga 1861, br. 3621., na molbu Jakova Kolmanica radi duga od 350 fr. s. pr. na 13. siječnja 1862 određena prva javna dražba za prodaju kuće s vrtom i njivom spadajućih na supruge Salanjak Martina i Rozaliju i pod gr. nap. 464. u Varaždinu ležećih i procijenjenih na 2214 fr. 44 kr., držat će se druga dražba za prodaju iste nepokretnine dne 12. veljače 1862 u 10 sati prije podne kod ovoga sudbenog stola, gdje će se ta nepokretnina, ako se nebude mogla prodati za procienu, dosudit onomu, koi najviše ponudi izpod procie; kamo se dakle kupiti želječi s dodatkom poživlje, da će kupac na nepokretnost založno osigurane dugove, u koliko kupovna iznašla bude, po naputku suda preuzeti morati, i drugi uvjeti dražbe mogu se kod sudbenog stola vidjeti.

Nepokon se pozivlju svi oni, koji misle, da su ubilježjenjem u javne knjige kakovo pravo na ovu nepokretnost stekli, da isto pravo do prodaje nepokretnine tim sigurnije kod suda prijave, što bi inače sami sobi pripisati imali, ako bi se razdieljenje kupovnine bez njih obavilo i ako bi tim, u koliko bi se kupovna dobom iscrpila, ostali izključeni.

Kralj. županijski sudbeni stol.

U Varaždinu dne 15. siječnja 1862.

Novak.

Čukac.

Br. 4. (52)

3—2

Radi poreznih i pristojbenih zaostatakah u iznosu od 781 fr. 67 1/2 novč. prodavat će se u subotu dne 1. veljače 1862 prije podne u 9 sati u kući br. 112 u laškoj ulici na vlastitost suprugah Augusta i Josipe Weinrich spadajuće i na 278 fr. procijenjeno pokućstvo, sastojeće iz vrlo ukusne nove garniture iz mahagon-skog drva, dvuh posteljah, dvuh šifonerah i dvuh velikih ogledalah, najviše ponudjućem uz gotovi novac.

C. k. porezni ured.

U Zagrebu dne 17. siječnja 1862.

Kostek,
c. k. poreznik.

Br. 180-gr. 1862. (50)

3—2

Od strane podpisanoga kr. županijskoga sudbenog stola odustaje se od dan 3. veljače t. g. odlukom od 21. prosinca 1861, br. 4374., određene druge dražbe dobra Šikad, na vlastitost Marka Bedekovića spadajućeg, i to na molbu nasljednikah izza Ane grofice Sermage, jer su oni od preduzetja dalnje dražbe odstupili.

Kr. županijski sudbeni stol.

U Varaždinu dne 15. siječnja 1862.

Novak.

Br. 4279 gr. (12)

3—3

Opoziv.

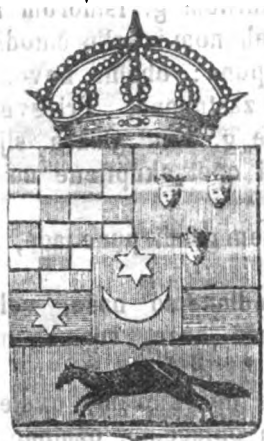
Kr. žup. sudbeni stol u Varaždinu opoziva ovime odlukom od 30. listopada t. g., br. 3518., dozvoljenu overšnu dražbu nepokretnine na Jeleni Belaj spadajuće i u g. z. pod br. 158. m., br. 203. p. o. Varaždin u nešene, radi Mirka Mikulića dužne svoje od 441 fr. a. v. s pripadci. U Varaždinu, 28. prosinca 1861.

Novak.

Čukac.

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izdane svaki dan izvanredno i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je sa domaću u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predložena je uvrstbina: 7 kr. a. vr. od tije sa jedan put, a 14 kr. a. vr. sa 3 puta. — Erarska pristojba na svaki oglaš lano 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se puta list uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u sriedu 22. siečnja 1862.

Broj 17.

S ovim mjesecom počinje se prvi polugodišnji tečaj „Narodnih Novinah“ za god. 1862.; poziva se dakle domorodno občinstvo, da svoju predplatu na „Narodne Novine“ obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for. 30 novč., u miestu s 4 for. 20 novč., na četvrt godine poštom s 3 for. 15 novč. a u miestu s 2 for. 10 novč. u austr. vrednoti.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove uredno primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravnitvo Narodnih Novinah“ franko poslati, te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posljednju poštu.

Uredovni dio.

57. Pr. Oglas.

Kod 348. i 349. zrebanja najstarijega državnoga daga izvučene su serije br. 37. i 20.

Serijs 37. sadržaje izklopno bankovne obveznice u prvobitnom kamatnom mierilu od 5% i t. hr. 26.939 do uklopno br. 27.406 u glavničkom iznosku od 1.005 975 f. i kamatnom iznosku polag obaljenoga mierila od 25.149 for. 22 1/2 kr.

Serijs 20 sadržaje bankovne obveznice u prvobitnom kamatnom mierilu od 5% i to broj 15.401 do uklopno br. 15.859 u glavničkom iznosku od 998.823 for., i u kamatnom iznosku od 24.970 for. 34 1/2 kr., i doknadno uvrštene doljio-austrijske domestikalne obveznice u prvobitnom kamatnom mierilu od 4% i t. b. 1725 do uklopno 1790 u glavničkom iznosku od 52922 f. i u kamatnom iznosku od 1.058 f. 26 3/4 kr.

Ove obveznice povisit će se polag ustanovah najvišege patenta od 21. ožujka 1818 na prvobitno kamatno mierilo, i ako ovo došluže 5% k. n., polag pravila za preobraćivanje, obnarodovanoga oglašom ministarstva financijah od 26. listopada 1858 br. 5286 (D. Z. L. br. 190) izmijenit u 5% na austrijsku vrednotu glaseće obveznice.

Za one obveznice, koje uslied zrebanja prispiju do prvobitnoga, no 5% nedostizućega okamaćepja, izdat će se na zahtjevanje stranke po mieru ustanovah sadržanih u napomenutom oglašu 5% na austrijsku vrednotu glaseće obveznice.

U Zagrebu dne 17. siečnja 1862.

Od predsjedništva kr. dalm.-hrv.-slav. namiestničkoga vieća.

Neuredovni dio.

Zagreb dne 22. siečnja.

Uznačajute rieči našega kralja u Veroni upravljene na vojsku, dale su turinskom kabinetu povoda, da se priuži kod tulerijskoga kabineta. U Turinu, gdje nisu nikad prestali činiti nejobseknijih retnih priprava, gdje se nasert na Mletke minat kao dag vlade naprema Italiji, usudjuju se rieči našega vladara, kojime se odobijaju preuzetna izazivanja, o-snašivati provokacijama. Čini se da je kabinet tulerijski pokazao se dosta pripravnim na usluge, jer se je ušinio posrednikom piemontezkoga zahtjevanja i upravitelja Austrije pitanje u tom obziru. Ako i nemožemo navesti sadržaj odgovora Austrije,

ipak će svatko uviditi, da je njen smisao samo o-namo ići mogao, da se je neopravdano francuzko umiećavanje u osviedočenju o našem dobrom pravu odbilo kao neuputno u svakom obziru.

„Wdr.“ doznaje iz „dobra izvora“, da se u sadamjem času neradi u naimenovanju *nadvojvode Rainera* za palatina, već za *namiestnika kraljevine ugarske*, no ne u onom smisla, koji je u Bachovoj periodi skopčan bio s ovim naslovom, već na način, kako se je ovo dostojanstvo u prijašnjim vremenima opravljalo. Izbor palatina ostat će, veli, priuzdržan saboru, a učinit da se uzmogne isti opet sazvati, bila bi zadaća nadvojvode namiestnika.

Dne 15. t. m. došao je *monsignor Chigi* u Pariz, iz čega je viditi, da se počinju razvedrivati smučeni odnošaji medju Rimom i Francuzkom. Uvjeravaju, da je papa pristao na odaslanje svojega glasnika samo pod tom pogodbom, ako Francuzka obeća, da će svoju posadu iz Rima samo onda odazvati, kada bude to papa naročito zahtievao.

Kao što se čini, sada leži u nedosežnoj politici Napoleonovoj, da je svetog oca opet stao štediti. U niekim malim medjudogadjajima popustila je Francuzka željama Rima. Posljednutje Altarija propustio je general Goyon izklopno papinskoj vojski. Nadalje odvažio se je Goyon, da na želju svetoga oca zapoviedi svojoj vojski, da Franji II. ima izkazivati kraljevske počasti.

U Parizu se je glasovalo, da će se dva *francuska broda* na matranje poslat put jadranskoga mora.

U obziru odnošajah medju Rimom i Portugalijom javljaju: Priznanje kraljevine Italije, po Dom Petru V., nije u Vatikanu, gdje se svaki portugalski kralj naziva *rex fidelissimus*, učinio najbolji utisak. Kod svečanih zadašnicah, koje se običavaju odvie držati za svakoga preminovšoga vladara, izostalo je više nego jedna duhovnička asistencija, što je portugalskom poslaniku povoda dalo, da izrazi svoje sažaljenje verhu toga. A i tko bi mogao na ino, nego da žali razdraženost, koja se proteže i prieko groba?

Trojedna kraljevina.

Zagreb. Pišu nam iz Zlatara (u dolnjem Zagorju): Godine 1862. dne 15. siečnja bijaše po veleč. gosp. miestnom učione ravnatelju i duhovnog stola savjetniku Franji Zaverškomu svečano uvedena školska mladež u novo dogotovljenu školsku zgradu. Premda je uzastopce jedna loša godina za drugom siromašnoga seljaka jadno obarala i u mnogovrstnu nemoć svalila, ipak je kriepkim nastojanjem te za prosvjeta i blagostanje puka hleptecoga vriednoga i obće štovanog sl. županije varaždinske velikoga sudca doljno-zagorskoga gospodina Kačimira Jelačića Bužinskoga na berzo iz dvih prostranih za školu sobah, zatim za učitelja i njegovoga pomoćnika iz pet sobah u gornjem katu sastojeca zgrada podignuta.

Slava takovim domoljubima! Bože dej, da bi mu više ih primier sledilo!

Iz Zagreba, 19. siečnja. (Mala županijska skupština.) U današnjoj maloj skupštini županijskoj bilo je mnogo predmetah važnih i zanimivih, koji su većom stranom odpušćeni na veliku skupštinu, koja će se obdržavati 4. veljače. Medju ostalimi predmeti spada ovamo dopis bankoga stola, da se kod kotarskih sudovah uredi posebni zatvori za mienbene dužnike; odredba namiestničkoga vieća o savskom prekopu kod Preloščice; nalog namiestničkoga vieća, da se županijski sudci pobrinu za podatke o pučkom

gibanju (statistika); dopis o izdavanju rederskoga vlasnika (Polizei-Blatt) itd. Premda se je o svim tim predmetima i danas viećalo, i premda je napose niekojemu odvietniku puno bilo stalo do toga, da mu se radi nedostatka zatvorah za drž-nike neizmakne više putah jedini overšbeni način to su opet ovi predmeti, kako rekosmo, odpušćeni na glavnu skupštinu i s toga svakako važnoga razloga, što u malih skupštinah ima malo ljudih, a valja se držati poslovice: više očijuh više vidi.

Glavne danas riešene stvari jesu škole i odbor za željeznicu. Zagrebačka županija imala je već priliku naložiti županijskim sudcima, da svima svojim silami nastoje oko toga, da dieca na selima marljivo polaze škole. Uslied novijih tužbah proti nehajstvu glede polazka učionah ima se taj nalog ponoviti, i sudcima naložiti, da jave skupštini, ako bi naišli na zaprieke, koje nebi mogli sami ukloniti. Da im bude laglje školama upravljati, imaju im se odpraviti tiskane naredbe o upravi pučkih školah, što ih je namiestničko vieće izdalo. Veliki sudac g. Rajzner razložio je ovom prilikom, kako u njegovom kotaru škole stoje. Nemože se, reče on, tajiti, da je seoski svijet mislio, da se je s povratkom ustavne uprave povratila i sloboda nepošiljati diecu u školu. Nu dobrim i blagim načinom poslo mu je ipak za rukom, da je svijet uputio o koristi školah i privolio da diecu svoju pošiljaju u nauk; nasilnoga sredstva nije nego jedan put morao upotriebiti, dapače poslo mu je za rukom i pored nepovoljnoga stanja, u kojem puk živi, da je jednu novu školu već podigao, a drugu da će na skoro podignuti. — Drago nam je, što znamo, da su i poniešto oštriji dopisi „Pozorovi“ pomogli tomu, da su se vlasti počele svojski brinuti za učione i pučku prosvietu.

Drugi je predmet, koji nas zanima, odbor za željeznicu. U savezu s niekim dopisom o trasiranju željeznice iz Karlovca u Rieku predložio g. baron Hellenbach, da bi se imenovao odbor, koji bi se radi željeznice, kojano bi imala svezati željeznicu kanižku sa zagrebačkom, porazumio s odborom križevačkim, varaždinskim i riečkim, zatim sa regimentom križevačkom, gurgjevačkom, županijom požežkom, vojničkim zapoviedničtvom u Zagrebu itd. Zadaća ovoga odbora neima biti to, kuda i kojim putem da se željeznica gradi, već kako da se što laglje sagrađi, a u obće da se sagrađi. Ovaj odbor imao bi se brinuti zato, da se željezničkomu društvu pribave dat i da mu se ide na ruku kod odkupa zemljištah, da ono u buduće neima neprilikah, kao što ih je imalo u Turovompolju. G. govornik reče, da se je jučer kod njega sakupilo niešto gospode na dogovor o tom poslu, nu da su odlučili predati ga skupštini županijskoj, pa ako je skupština voljna latiti se toga posla, to on predlaže, da se pod predsjedničtvom presvied velikoga župana Ivana Kukuljevića sastavi odbor, a u njem da budu sledeca gospoda: grof Drašković, Pongrac, Bonfleur, Vladislav, miernici Bertić i Egersdorfer i Mrazović kao perovodja. Ovaj je predlog jednoglasno primljen, a odboru su još dodani g. baron Hellenbach i željeznički miernik Fak. Ovaj će odbor već buduće skupštini učiniti svoje predloge.

Od svih ostalih predmetah moramo samo još taj jedan spomenuti, da je pročitan dopis, kojim se skupštini javlja, da je niekojim bosiljevačkoga kotara porez odpsan. (Pozor.)

U Osijeku, 16. siečnja 1862. (Skupština županijska.) U jučer i danas obdržanoj glavnoj

županijskoj skupštini sliedeći su važniji zaključci učinjeni.

Da se preuzv. g. hrv.-slav. kancelaru od strane ove županije izjavi želja, da protresivanju budžeta u carstvenom vieću nepristaje, jerko se to s naročito izjavljenim mišljenjem ne samo svih municipijah naše domovine, no i sa zaključci sakupljenoga na saboru naroda trojedne kraljevine nebi slagalo, te što bi time stavljeno u njega povjerenje naroda izgubio.

Da se nj. kraljevsko veličanstvo zamoli da vrhovno sudište trojedne kraljevine stoluje u Zagrebu.

Da se sabor trojedne kraljevine sazove na istom temelju i onako, kako je svezan bio sabor g. 1848. i 1861.

Poziv dvorskoga dikasterija, da se s vojnim oblastmi niemački dopisuje, stavljen je sa poštanjem medju spise, te zaključak u zapisnik stavljen, da se svi municipalni činovnici imadu izključivo narodnim jezikom služiti. Glede poslova s inostranstvom primljen je poziv dvorskoga dikasterija, da se svi poslovi s inostranstvom imadu obavljati preko namiestničkoga vieća, a samo u slučaju neodvlačne potrebe neposredno, no ne u smislu poziva dikasterijalnoga u jeziku dotične države, dakle s Italijom, u talijanskom, s Turskom u turskom jeziku, već izključivo u hrvatskom.

Odluka namiestničkoga vieća, da županija imade opredieliti kolikoću akcisa, koji obćine uzimaju od vina i mesa, nije uzeta u obzir, već je ostalo kod prijašnjega zaključka, da svaka obćina imade akcise odredjivati, jer kao što će županija uvijek svoju autonomiju braniti protiv svake upravne vlasti, isto tako neće se paćati u gospodarske stvari obćinah, koje imadu biti nezavisne glede svog gospodarstva od županije.

Glede sadjenja duhana u g. 1862. zamolit će se namiestničko vieće, da izposluje dozvolu za sadjenje duhana uz propisane daće svima bi li oni do sada u neprekidnom uživanju istoga prava ili ne, te da se rok za najavu sadjenja produlji do 1. ožujka 1862.

Podpirati će se molba trgovišta Virovitice, da se poput sl. i kralj. gradovah ustroji.

Sudcem dan je nalog, da za mjesec danah podnesu izvješća o stanju narodnih učionah usvakom obćiru. Poslie toga odredit će se, kako da se narodne učione najbolje nadziraju, te čim više moguće nove utemeljavaju.

U obćiru gradjenja cestah imenovan je odbor, koji će svoj operat prvoj glavnoj skupštini podneti.

Umolit će se visoki dvorski dikasterij, da se sudbenost bivših c. kr. kotarskih uredah protegne i na sadašnje županijske sudce, da se tako siromašni i sa svih stranah mućeni naš narod nesiljuje, da poradi kojekakvih malenkostih terćih višeputah prieko 16 miljah u Osijek k županijskom sudbenom stolu.

Da se svi politički oglasi svih municipalnih činovnikah izključivo u „Pozor“ uvrščivati imadu; sudbeni pak izključiv „Agrar Zeitung“ u „Narodne Novine“ (jer ih je vlada još za službene novine zadržala), a na želju stranakah i u „Pozoru“.

Buduć da je propis finacijalnih oblastih odredjeno, da se vojnička ovršba u obćinah koje su 2/3 poreza izplatile odmah dignuti imade, a mnogi poreznici doćepavši se diskrecionarne vlasti istu zloupotrebljavaju, narod na svaki mogući način muće, za 14 višeputah „krajcarah“ vojničku ovršbu pošiljaju, te tako premda „uslud“ nastoje, da narodu ustavnost omraze, odlučeno je zamoliti namiestničko vieće, da se ovoj zloporabi doskoči, jer će se ovim postupanjem najveća ogorćenost probuditi proti početnicima i izvršiteljima ovakvih zloporabah.

U ostalom mora se priznati, da je skupština naše županije odlučila kao što ustavno i narodnu slobodu kriepko braniti, isto tako i nastojati oko što većega razvitka duševnoga i materijalnoga blagostanja naroda našega.

Sutra će se nastaviti skupština. (Pozor.)

Ugarska.

Serbobran piše pod 12. siećnja sliedeća iz Novoga Sada:

Danas je poslie svete liturgije održan parastos blaženom patrijarhu Josipu, na kome je Njegovo visokopreosvećenstvo, gospodin episkop Platon sa

svojim arhimandritom g. Isidorom Kolarovićem, 6 svećenikah s djakonom izvolio činodielovati. Cerkva je bila svieta puna; obćina novosadska bila je u znatnom broju zastupana. Pri sveršetku svečanog akta govorio je g. Emil Čakra sliedeću besiedu:

Evo nas i opet skupljene na tužnoj svetkovini.

Zašto su nam grudi pune jada, zašto li oči pune suzah?

Zašto neodlanemo našoj veljoj tuzi, zašto neudržimo naše suze, suzama milijun i po naroda?

Ne, mi se ne skupismo ovdie pod božje prestolje, da koga oplacemo, ožalimo. Mi smo plakali, i oplakali toga, koji vriedan bijaše naših suzah.

A zar mogu, i zar imade i taka naroda da za gubitkom svoga i oca i majke tužno seproćvili?

Ima, ali tamo gdje je umietnost nadvisila prirodu, a ne medju nama, koji se još ljuljškame u slatkost zagrljaja majke prirode.

Mi se skupismo ovdie po vjerovanju pravoslavlja, u kaći svevišnjega i vječnoga, da mu se pomolimo za dušu onoga, koji se je: i davno, i dugo, na ovom svetom mjestu za nas i naše skrovno i skrušeno molio.

Da mu od česti odužimo dag, a kojim nam se je zadužio kroz ceo poluviek, bdijući medju nama i višnjem.

Vi me sa plaćum očima, sa zadavljajućim glasom pitate, jer čitam vam i na licu i u sercu, zašto smo pogruženi, zašto suzni, zašto tuga kad nije predmeta, pred nama nije ni živog, ni mrtvoga, zašto bez nevolje teške rane pozledjuješ? koga išteš? kome spomena gradiš — Kad je on u nebesih, a njegov spomen u vječitosti.

Onog, za koga jedan darovili Čeh каза, u obćinom času, u neuzburkanom vremenu?

On je urodno semeno
Crkvi! hodenj vsei slavi
Až hćeš jeho meno:
Ber dol klobuk z blavi

C. Paulik.

Ovo reče čoviek, koji nepoznaš naše borbe i položaje, naše jada i patnje, koji nebieše sretan Serbom se nazvati, za načelnika ne svoga naroda, ne svoje viere; a da šta smo mi dužni onome, koji svoj dugi život proveđe u teškoj borbi za nas i naše, koji danaske nije medju nama, da mu se klanjamo i cielljamo, čiji pepeo trune duboko u gnjiljoj zemlji a čija duša usvisila se i više nebena po zakonu vječnome.

Još se pretiva biser suzah u očima naroda serbskog, još se razleže glas tužni zvonaš po ojedjenom Serbinstvu, još strepi vojvodski Serbin od budućnosti, koje se još svejednako znaci velikog gubitka vojvodstva i naroda serbskog.

Sve su to tužni znaci usnuća sv. patrijarha.

Ali kao što već reko, mi se neskupismo ovdie oplakivati naš veliki gubitak, neskupismo tužiti proti groznom udaru nemilosrdne sudbe, grob svet. patrijarha polio je vrielim suzama narod serbski još prie četrdeset danah, a narod serbski iz davna je naučen terpiti grosne udarce prama njemu nepravednog opredieljenja.

Drugi je položaj naš danaske, a drugi bijaše kad je plakao Isaija Djaković nad kovčekom našeg Mojsije, jošte u tudjinstvu preminuvšeg Arsen Černojevića, drugčije suze bieh, koje prosu Mojsije Putnik i Evgjenije Jovanović nad grobovima Pavla Nenadovića i Stevana Stratimirovića, oni neoplakivaše te viseke i blažene sieni serbskih prvosvećenikah, oni plakahu nad tužnim udesom naroda serbskog, jer sa smereu tih ljudih, ostaše austrijski Serbi kidne sirote, trošni brodi na uzburkanom moru.

Kad je Isaija Djaković plakao s ovog svetog mjesta nad smertju Arsen Černojevića — onda serbski narod pokrenut iz Dušanove kolievke lutao je po ovim pustim predielima boreći se ujedan mah suprot tri gerdna neprijatelja: tarskog zavojevanja, magjarske uzrujanosti i zapadnog jezuitizma, orošavajući svojom krvlju gnječiti svojim kostima ove puste i neobdielelane prediele, dokle patrijarh — Mojsije — leža mrtav u Beču, dokle njegov despota — Gjorgje Branković — leža zatočen u Egri.

Narod serbski tada neimade nikog svoga, ali narod serbski tada kao i danaske bijaše sam svoj — iz njega plodilo se Isaija Djaković i Stevan Monasterlija, te sa svojom sveću i odvadžnošću ma i s gerdnom serbskom mukom utešise, i od

česti spasose od svud dubokim provalima okružen serbski narod.

Kad je kazao Mojsije Putnik na grobu Pavla Nenadovića „siri jesmo niest oca“, onda serbski narod ostavljen sam sebi gaječen je bio feudalizmom, jezuitizmom u nrm, njegova je krv potekom tekla po bavarским i pruskim poljima, a ni za slavu, ni za ime njegovo.

Pa ipak iz te muke serbske uzdigoše se Stevan Stratimirović, Sava Tekelija i Dositiije Obradović.

Kad je plakao Evgjenije Jovanović nad grobom Stevana Stratimirovića, onda prietiše narodu serbskom dvie gerдне opasnosti magjarizma i izpravka viere a što je po najgore onda se stade ciepati gospoština od svoga puka.

No dugo neproćje, a mi vidosmo u ljutom boju, okružen prahom i maglom serbski narod gdje ukraj sv. patrijarha blaž. Josipa Rajčića obnovljava svoju stećevinu, oživotvorava učinjene medju njima i veltkim Leopoldom državne ngovore, suhranjavajući svoju vjeru i narodnost.

Serbski narod za te velike žertve još nije primio nagradu, sv. patrijarh seleći se u vječnost kao i Arsen Černojević ponesu sobom gerdnu ranu i s one strane groba, jer kad što ni prvi neugleda željan despotizmu, tako ni poslednji davno zaslužanu i izćekivanu vojvodinu.

Poslie smerti i Černojevića i Nenadovića i Stratimirovića plakao je serbski narod za svojim čuvarima i dobrotvorima, plakao je pa i utešio se je, ufajući se više u svoju narodnu snagu, nego u sve ostale i zemaljske i nebeske sile. Pa danaske i mi plakali smo i utešili se, oslanjajući se što više na našu narodnu svijest, nego na sva prava i okolnosti.

I ufanje serbskoga naroda — neosta — nepravno, ako se sve baš i ispunilo nije; pa danaske ufajmo se i mi da je prošlo već vrijeme izkušanja, i prispeo dan — poslie tolikih biedah i nevoljah jednom nagrade. Ako nas i sada iznevieri naša pravедna nada, a mi sledimo koracima naših pradjedovah i etacah potražimo opet sami u sebi snage.

Velika je razlika izmedju Černojevićevog, Nenadovićevo i našeg duba, onda oni jedva da i sami za sebe znaše, a kamo li svoje pravo, naši pradjedi i otei gledahu mutnim okom u budućnost, nevideći u njojzi ni samog sebe, a kamoli koga svoga, dakle mi danaske radostnim okom gledamo u budućnost, znamo sebe, i braću našu, kao i braća nas koji žive od černa do jadranska mora.

Danaske, kad sa našeg neba i ugasi se koja znatna zviezda, nama na mjesto njeno po dvie još jasnije sinu, prošlo je ono vrijeme, kad se je mislilo i držalo da se Serbstvo s jednim čovikom sahranjiva.

Svijest, koja u nam bdi, neće se dati lahko okrenuti, osiećanje, koje u nama vri, neće se tako lahko ugasi. Gorkе muke, teška izkušanja nas su stvrdili, i toj nas nauči naučili, a mi snat ćemo si iz prošlosti graditi budućnost.

Zato, mi se neskupismo ovdie oplakivati blaženi sien svet. patrijarha, mi smo ga kao blagodarani narod za njegove napore za narod učinjene dostojno oplakali, i utešili se, a on, on i ne bijaše čoviek plakanja, već odvadžnog dielanja.

Mi se neskupismo ovdie spomen mu graditi, jer svibanjska skupština g. 1848. i Blagoviestenski sabor 1861. digoše mu ime u bezsmertje, nesćuvashe ga samo za sadašnjost, već i prošlost, i budućnost, patrijarh Josip Rajčić tesno je skopćan s živcem serbskog naroda, tako da dotle će mu sve čestita i glasa biti, dokle god utraje naroda serbskoga.

Mi se neskupismo ovdie, na ovo sveto mjesto, moliti se za spasenje njegova valika duša, njega njegov blagodarani narod pripoznade za „sveta“ još u ovom predielu života, pa hoće li moći i same nebesne sile proti volji ugodnog naroda vojevati.

Mi se, moja braćo i gospodo, skupismo ovdie, da po našem liepom starom obićaju učinimo mu ma i prostu po iskrenu zadužbinu, da ovdie zaredemo se, da ćemo ono usvojiti, ljubiti, i njegovati, što blaženom pokojniku najdražestnije, najizvjestnije bieše u predielu ovoga života.

Moja braćo i gospodo, sveta sien našeg patrijarha utešit će se, ako nas vidi kod svakog početka, u svakom radu, svagda „sviestno i odvadžno“, ovim ćemo ponesprećo iavdati onu gerdnu ranu, koja je sobom i s one strane groba poneso. Sveta dođo siedog patrijarha, ukraj uživanja

relektivni smatranje, niti kod prestola vidjelo, da svagda, u svakom kolu vremena ostavljeno svjetlo, odvažni, dostojni imena i spomene naših stranah.

Austrija.

Beč, 18. siječnja. Mi plivamo ovdje tako rekać u moru svakojekehi viesti, medja kojima dosta je zanimiva ona, što ju donese ovih danah „N. N.“, gdje se veli, da će državni ministar Schmerling postati ministrom pravosuđa a baronu Hübnaru da će biti poviereno važno mjesto državnoga ministarstva.

U prvom financijskom odboru prisustvovao je kod vijećanje i grof Rechberg, te je branio sve troškove opredjeljene za izvanjske poslove.

Treći odbor sverši jurve svoje vijećanje o državnom dugu te se u toj stvari izrazi dosta strogo.

Na odluku potvrđenja careva čeka mnogo važnih poslova, koji će svi riješeni biti, kada se Nj. velič. povraća. Medju im spominje se i imenovanje namiestnika za česku kraljevinu, predsjednika nastavnoga vijeća, ministarstva pravosuđa, rješanje pitanja tičućih se karlovičkih zaključakah, biranje patrijarha i sazvanje ugarskoga, hrvatskoga i erdeljskoga sabora.

Talijanska.

Turinski senat dao je kabinetu Ricasolievom odvjet povierjenja. Navešt ćemo razprave, što je u kraće moguće: U sriednici od 15. siječnja interpellirao je g. Pareto ministarstvo o obćenitoj politici. Ricasoli odgovori, da je pokušio, da dopuni ministarstvo imenovanjem ministra izvanjskih poslova. Tekuće reforme stvorile su, veli, nenadgladivih preprekaka. On nije bio voljan pogadjati se sa strankama. Ministri držali su ispod svojega dostojanstva, da bez parlamentarskoga odvjeta odstupu. Ako ih parlament ukori, znati će, što im dužnost zapovijeda. U obziru rimskoga pitanja reče Ricasoli, da će se u Rimu rješiti sudbina ne samo Italije već svega čovječanstva, no da nije moguće ustanoviti dan slavodobitja. Može biti da u taj par dozrijevaju dogadjaji. Vlada ostaje neuzdržljivo pri savezu francuzukom, ona će svoju politiku u obziru Rima nastaviti. Drugi ministri ubavješćuju o upravi svojih odsieka.

Gospodin San Martino izjavi, da je zbog svojega stupljenja u kabinet imao dva sastanka. Prvi put se je odlučno kralio primiti činjena mu ponađa a zatim je svoje mišljenje približe razvio, da nemili, da stanje financijah neodgovara uzletu, koji nastoji ministarstvo dati politici. Polag njegova mišljenja morala bi diplomatska, financijska i vojnička pitanja nalaziti se u podpanom skladu. Budući da nije moguće, da će se političko pitanje u kratko vrijeme rješiti, to bi želio, da se vlada izjavi, da je voljna namijenjenu svrhu takovim putem postići, koji nebi upropastio financije.

Gospodin Villamarina zapita Ricasoli-a, što je mislio, kad je reko: „dogadjaji dozrijevaju može biti u taj par!“

Ricasoli: Ja sam mislio, da je rimsko pitanje pošto moglo narasti i da napreduje svakim danom.

Ministarstvo zaštite na to naročito odvjet, uslied čega je komora malobrojno jednoglasno primila sljedeći dnevni red: „Senat zadovoljan s izaslanjima ministra, prelazi na dnevni red.“

Velika Britanija i Irska.

Službeni list „London Gazette“ obnaroduje Repešu, u kojoj lord Russel dne 11. siječnja 1862 javlja britanskom poslaniku u Washingtonu, da je Englezka zadovoljna s dobijenom zadovoljstvom. — Lord Russel uznosi prije svega to, što oskodbodjenje abvacaenikah nije skopčano s nikakvim uspjehom. — Nadalje kaže, da će priznanje, da je kapetan Wilkes pogrešio, toliko reći, kao da je Amerika na dovoljan način zamopila za oprostjenje. Britanskoj vladi služi na većinu zadovoljstvinu, da može stvar koncu privesti, koji prija uzdržavanja napregaznijih odnošajah medju obim narodima. U ostalim priuzdržuje si lord John Russell za malo danah obsežno razložiti, u čem se neslaže s nekim načelima nalazećim se u dpeši Sewardovoj. „Medjutim,“ zaključuje, „želit bi bilo, da se zapovjednicima kerstarah sjedinjenih državah položi, neka nebi ponevili, danah, za koje bi britanska vlada zadovoljstvinu zahtijevali mogla a vlada sjedinjenih državah nebi bila u stanju opravdat ih.“

Slavenske viesti.

Sa zalošću javljamo, da je u Pragu teško oboljela glasovita česka pisateljica, Božena Němcová, koja napisala mnoga krasna djela u čistonarodnom duhu i jeziku.

Ovih danah prispie u Prag učrednik českoga amerikaškoga časopisa „Slavie“, g. Mráček. On je rpdom iz Moravske i boravi već nekoliko godinah u sievernoj Americi. Sada putuje na trošak ruske vlade na Amur, da posreduje i uspieši izaseljivanje amerikaških Čehah u amurske pokrajine u istočnoj Aziji. G. Mráček donese sa sobom lepih litografiranih adresah povierjenja Palackomu i Riegernu, koje su podpisane od najodličnijih i najbogatijih Čehah sieveroamerikaških državah. Osim toga donese i zahvalnicu g. Vojtiehu Napierstku, gdje mu se iskreno zahvaljuju amerikaški zemljaci na udjeljenoj im podpori i znatnoj pomoći.

U Novom Sadu izadje ovih danah novo dielo: „U fruskoj Gori 1854.“ od gospojice Milice Stojadinovićeve.

Srbska matiča izadje: „Život Save Tekelije,“ što ga napisao poznati naš dr. Subotić.

U slovenskom Tominu i Ojcieku ustrojiti će se čim prije narodne čitaonice. Tako valja!

Dne 23. o. m. to jest sutra u 5 satih poslie podne deržat će se u vijećnici slavnog občinskog vijeća odborna sednica zagrebačkog društva čovječnoti glede izbora glavnog ravnateljstva uslied §. 23. pravilah.

Od glavnog ravnateljstva društva čovječnoti.

Neki Dalmatinac, slušatelj prava, podpuno viest talijanskomu jeziku, želi pod priličnom pogodbom obučavati u talijanskom i hrvatskom jeziku. — Obširnija ubaviest kod uredništva ovih novinah (ili kod istoga u Nikolićevoj ulici br. 480. na trećem katu)

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

Papiri	Svršetni tečaj u austr. vred.
5% Kovovnice	68.45
5% Narodnoga zajma	83.15
Narodne banke	790.—
Vierovnoga zavoda	183.70
Mienice	
Srebro	138.75
London	139.70
Carski cekini	6.61

Meteorološki opažanja na ovdješnjoj kr. višjoj realci dne 21. siječnja 1862.

Ure	Barometar va visini u par. cēt.	Barometar va visini reduc. na 0	Toplota po R.	Napadla	Smier i jakost vjetra	Atmosfera (dlač. snieg ili tuc)	Opazka
7. pr. pd.	331.98	332.08	-5.8	0	0		
2. pd.	332.29	331.84	-0.9	5	0		
9. u več.	332.61	332.38	-2.5	0	0		

Danas u 7 satih temperatura R. -3.2.
Opazka. Kod napadla znači 0 sasvim vedro a 10 sasvim oblačno; brojevima letećim izmedju 0 i 10 razumije se voda iz manja množine oblakah, razdieliv cijelo nebo iznad obzorja na 10 jednakih dielah.
U 6. stupcu znače velika pismena smier vjetrovah (Jz = južno-istočno-zapadni), a brojevi jakost vjetra, isto, 0 sasvim tiho a 10 buru, a medju ovim letećim brojevima naznačuju različnu jakost vjetra.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 5005. (55)

3-2

Oglas.

Kod poštanskog ureda u Vuki u Slavoniji ima se popunit služba poštanskoga meštra uz sklopljenje ugovora i položenje kaucije u iznosku jednogodišnje plate. Beriva poštanskoga meštra sastaje uz uživanje zakonite pristojbine za erarialne i privatne jezdoze u godišnjoj plati od 200 fr., zatim u uredovnom paušalu godišnjih 30 fr., gdje je nasuprot poštanski meštar obavezan sam opravljati službu rukovanja ili po izpitanom i prišeženom poštanskom odpravniku i barem 7 podpunu voljenih konjah, jednu sasvim a jednu polupokritu kočiju za četiri osobe, troja kola za listovnu poštu i po-

trebni broj postiljonah i ine potrebe za rukovanje posla uzdržavati i polag okolnostih umnožavati.

Natjecatelji imaju svoje vlastoručno pisane i valjano dokumentirane molbenice i izkaz svoje dobe, dosadanja zanimanja i dobrog političkoga zadržavanja, zatim okolnostih svojega imućstva, napokon posjedovanja prostorije u sredini miesta Vuka nalazeće se i obezbjedjene proti vatri i prodoru, unutar četiri nedjelje dana od dana, kad isidje ovaj oglas a natjecajnom listu, prilogu k listu za naredbe financijskoga ministarstva za c. k. austrijske poštanske urede, kod podpisanoga poštanskoga ravnateljstva podneti, kod kojega se mogu uviditi i pobliži uvjeti za ugovor.

U Zagrebu dne 4. siječnja 1862.

C. k. ravnateljstvo pošta za Hrvatsku i Slavoniju.

Nr. 325-80. (46)

3-2

Prima pubblicazione.

Avviso di Concorso

pel rimpiazzamento del posto di Agente portuale sanitario in Maistra nel Litorale veneto col soldo di annui fiorini quattro Cento venti verso prestazione d'una cauzione di fiorini 100.

Le documentate suppliche sono da presentarsi al Governo Centrale Marittimo entro tutto il 20 p. v. febbraio comprovando in principalità i servizi finora prestati al ramo portuale sanitario e la piena conoscenza della lingua italiana.

Verranno preferibilmente presi in considerazione impiegati disponibili, sempreché possiedano la necessaria idoneità.

Dall' A. R. Governo Centrale Marittimo.

Trieste il 11 Gennaio 1862.

Br. 3640-1861. gr. (42)

3-2

Oglas.

Kralj. županijski sudbeni stol daje ovim na znanje, da je na molbu vis. erara, kroz c. kr. hrv.-slav. financijsnu prokuraturu, radi dužnih 14 i 10 for. 57 novč. a. vr. s. p. dozvolio overšbenu dražbenu prodaju nepokretnosti Miroslava Kőröskény-a, što no su na 1771 for. a. v. sudbeno procijenjeno, i u gruntovnici obćine Voća Dolnja pod br. 57. upisane, te da su u tu svrhu dva roka opredjeljena, prvi na 14. veljače 1862 a drugi na 17. ožujka 1862, svaki put u 10 satih prije podne kod ovoga suda.

Pozivlju se indji svikolici, koji bi otu nepokretninu kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina, ako li se kod prve dražbe ni za više a ni za prociebnenu cijenu neprodade, kod druge dražbe, izpod prociebnenu najboljemu nudocu izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovna dovoljna biti, po naputku suda na se primiti, i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, prociebnenu napisnik i gruntovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose ubavješćeni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu suda prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati morati, ako li se dioba kupovnine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovna izcрпи, ništa nezapadne.

Kralj. županijski sudbeni stol.

U Varaždinu dne 28 prosinca 1861.

Novak.

Čukac.

Br. 172-gr. (60)

3-2

Izrok.

Kraljevski županijski sudbeni stol u Varaždinu daje na znanje, da ostavi bez uspieha izrokom od 6. studenoga 1861, br. 3621., na molbu Jakova Kolmanića radi duga od 350 fr. s. pr. na 13. siječnja 1862 određena prva javna dražba za prodaju kuće s vrtom i njivom spadajućih na supruge Salanjak Martina i Rozaliju i pod gr. nap. 464. u Varaždinu ležećih i procijenjenih na 2214 fr. 44 kr., deržat će se druga dražba za prodaju iste nepokretnine dne 12. veljače 1862 u 10 satih prije podne kod ovoga sudbenoga stola, gdje će se ta nepokretnina, ako se ne bude mogla prodati za prociebnenu, dosudit onomu, koji najviše ponudi izpod prociebnenu; kamo se dakle kupiti želeći s dodatkom pozivlju, da će kupac na nepokretnost založno osigurane dugove, u koliko kupovna iznašala bude, po naputku suda preuzeti morati, i drugi uvjeti dražbe mogu se kod sudbenog stola uvidjeti.

Napokon se pozivlju svi oni, koji misle, da su ubilježenjem u javne knjige kakovo pravo na ovu nepokretnost stekli, da isto pravo do prodaje nepokretnine tim sigurnije kod suda prijave, što bi inače sami sebi pripisati imali, ako bi se razdieljenje kupovnine bez njih obavilo i ako bi tim, u koliko bi se kupovna diobom izcerpila, ostali izključeni.

Kralj. županijski sudbeni stol.

U Varaždinu dne 15. siječnja 1862.

Novak.

Čukac.

Br. 180-gr. 1862. (50)

3-3

Od strane podpisatoga kr. županijskoga sudbenoga stola odustaje se od na dan 3. veljače t. g. odlukom od 21. prosinca 1861, br. 4374., određene druge dražbe dobra Šikad, na vlastitost Marka Bedekovića spadajućega, i to na molbu nasljednikah izza Ane grofice Sermage, jer su oni od preduzetja dalnje dražbe odstupili.

Kr. županijski sudbeni stol.

U Varaždinu dne 15. siječnja 1862.

Novak.

Uredbom kraljevskog kr. namjesničkog vijeća od 22. studenoga 1861. br. 9361/1113, ustupit će se na javnu dražbu, ujedno gradnja pravokutne varždinsko-zagrebačke dugoulične ceste najmanje traženom za slijedeće tehničko razbitje cijene, kao što je navedeno u nastavku.

Redni broj	Sadržaj	Izračun čistoće				5% jamčevina za dio			
		za površinu u a. vr.		u a. vr.		u a. vr.		u a. vr.	
		stot.	n.	stot.	n.	stot.	n.	stot.	n.
I	razbitje i odstranjenje starog taraca	100	65	73	56				
II	39 kubika nivoa za uzdignutje ceste	402	36						
III	6" visoki nasip ceste sa baludom	1199	67						
IV	3" visoko rasprostranjenje dravskog pruda na nasip od balude	319	49						
V	taracanje obostranih zlebnica			794	49				
VI	izravanjanje i taracanje obostranih staza			489	41				
VII	novozvedenje jednog propusta			144	19				
	ukupno	2023	117	804	95	104	30	44	60

Ostali licenci uvjeti mogu se kod podpisnog c. kr. žup. graditeljstva svaki dan, i to: prije podne od 9 do 12, a poslije podne od 3 do 5 sati vidjeti.

C. kr. županijsko graditeljstvo u Varaždinu, dne 8. siječnja 1861.

Abth. 8, Nr. 377. (54)

3-1

Kundmachung.

Vom k. k. kroatisch-slavonischen Landes-General-Kommando zu Agram wird in Folge hohen Kriegaministerialreskripts ddo. 9. December 1861, Abth. 10, Nr. 4101, bekannt gegeben, dass aus dem Aeriarialforste Petrovgora im Sluiner Grenzregimente fünf hundert achtzig sieben Reichenstämme, welche forstämlich zur Krzeugung von Spalt-, Bau- und Brennholz geeignet angesehen sind, im öffentlichen Offertwege an den Meistbietenden abgegeben werden.

Diejenigen Kaufstigen daher, welche sich vor der Offerteinreichung die persönliche Uebersetzung von der Beschaffenheit dieser bereits bezeichneten Reichenstämme zu verschaffen wünschen, wollen sich deshalb an das Sluiner Grenzregimentskommando zu Karistadt oder auch an die Kompaniekommanden zu Vojnik und Kertina wenden, worauf ihnen die besagten Stämme vorzulegen, so wie alle die Lokal- und Ausfuhrverhältnisse, betreffenden Auskünfte bereitwillig erteilt werden.

Die abzugebenden Stämme werden im Gesamtquantum, jedoch ohne dem bloß zu Brennmaterial tauglichen Ast- und Wipfelholze, um einen Durchschnittspreis ausbezahlt.

Dieser Durchschnittspreis darf mit Rücksicht auf die Qualität und den Massegehalt der Stämme nicht unter sechszehn Gulden sechsund drei Neukreuzer pr. Stamm betragen, indem mindere Angebote nicht berücksichtigt werden.

Hinsichtlich des vorgedachten Ast- und Wipfelholzes, hat aber jeder Offertent zu erklären, um welchen Preis pr. Stamm er dasselbe übernehmen wolle.

Jeder Offertent hat sein Anbot schriftlich, wolver siegelt und auswärts am Convente mit der Bezeichnung: „Offert zum Bezuge der aus dem Aeriarialwalde Petrovgora des Sluiner Grenzregiments ausgebotenen Reichenstämme“ versehen an das k. k. Landes-General-Kommando zu Agram rekommandirt einzuenden und dasselbe pünktlich bis zum 15. (fünfzehnten) Februar 1862 9 Uhr früh bei der genannten Militär-Landesstelle einlangen machen, weil nachträgliche Offerte nicht angenommen werden.

Im Offerte ist der angebotene Preis deutlich anzugeben und zu erklären, dass im Falle sich etwa nach der Fällung eines oder des andern Stammes dessen theilweise oder gänzliche Unbrauchbarkeit zu der vom Ersthaber beabsichtigten Verwendung zeigen sollte, dieselbe jedem bezüglichen Anspruche auf Ersatz entsage.

Es ist ferner genau die Zeit anzugeben, binnen welcher der Offertent die Stämme vollständig aufzuarbeiten und aus dem Walde zu schaffen, so wie schließlich im Offerte noch zu erklären, ob im Erstlingsfalle gleich beim Abschlusse des Abstockungsvertrages die 10 pct. Kaution der ganzen Erntungsstämme im Baen oder in Staatsanbauverschreibungen zu erliegen. Nähere Bedingungen sind in der 3. Abtheilung des obigen General-Kommandos einzusehen.

Agram, am 15. Jänner 1862.

Br. 23, gr. (61)

3-1

Oglas.

Od kr. sudbenog stola županije zagrebačke stavlja se ovime do obćeg znanja, da je na molbu gospodina Stjepana Koritschbonera, tervgovca bečkog, zastupenog po gospodinu odvjetniku Krestiću, poveren usmeritbeni postupak u pogledu otobor izgrubitbeni tervgovsko-slavoniskih zemljišnih razvrtitbeni obvezitbeni, i to: br. 351. od 1000 fr. ddo. Zagreba, 1. prosinca 1861. na Ivana Nop. grofa Dessevicić glaseći dne 29. listopada 1855, zatim

zemljišno-razvrtitbeni sadržitbeni br. 961. od 1090 fr. ddo. Zagreb 1. studenoga 1854 na Ernestinu grofca Oršić glaseći dne 16. svibnja 1856 u višerovne knjige otomitbeni tervgovitbeni blagotbeni tervgovitbeni.

Pogitbeni se dakle svi oni, koji ova obvezitbeni u rukuh imadu, ili na takove iz kojeg pravnog naslova pravo imadu imadu, da to sa jednu godinu 6 nedjeljah i 3 danj ovama prijavj, jer bi sa inače po izmaku toga roka ove obvezitbeni ništetitbeni proglasile.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke.

U Zagrebu dne 15. siječnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 285-g. (57)

3-1

Oglas.

Od arenkog suda u Tarniku stavlja se do obćeg znanja, da čedu se uslijed ovisudnog riešenja od dana 6. (18.) prosinca 1861, br. 235, na javnoj dražbi u varoštci Vukovaru na vlastitost g. Anastasa Samfir, sredotočnog sudca, spadajuće dvie kuće, jedna u Novom Vukovaru od dobrog materijala i više sobah sastojća, crepom pokrivena, druga u Starom Vukovaru s tervskom pokrivena, i sedam četvrti sessionske zemlje, pod br. 659. a grunovnici uvedene, zbog duga od 200 fr. a. v. prodavati, — prvo je ročište dražbe odredjeno na 1. ožujka a drugo na 1. travnja 1862. Uslovja saznati se mogu kod podpisnoga suda.

Srezki sud.

U Tarniku, 6. (18.) prosinca 1861.

Srezki sudac

Kovačić.

Nr. 2424. (53)

3-1

Editto.

Da parte di questo regis Tavola giudiziaria di Comitato quel senato tavolo si rende pubblicamente noto che ad istanza d'pr. 13. Dicembre 1860, Nr. 4531, della tutela delle minoreni Elecardina ed Ernestina Varagi, rappresentata dall' avvocato Luigi Dall' Asia, contro il g. Giovanni Batt. Cosulich di Sussak, in punto pagamento di fr. 25.000 M. C. ad esenzioni, è stato accordato coll' anteriore decreto 11. Febbrajo a. c. ed ora con nuovi termini e condizioni stabilito il duplice esecutivo incanto della casa sita in Sussak, marcata col Nr. 23. sub A. n. p. 1 ed annessi fabbricati, opitella con prato etc. Il tutto riportato sotto la cifra di locazione Nr. 74 del prot. fond. 41 della Commune censuaria di Sussak, e valutata a fr. 64.442 V. A. di ragione dell' esecutivo Cosulich, e che all' effetto furono stabilite le giornate 27. Marzo, e 26. Giugno 1862 delle ore 9 alle 12. m. per la subastazione da tenersi nell' aula di questo Giudizio.

In pari tempo si fa noto, che al primo incanto non saranno accettate offerte inferiori al prezzo di stima, mentre al secondo, la delibera seguirà anche sotto a quel prezzo.

Il compratore dovrà assumere sopra di se i debiti assicurati con ipoteca sugli stabili fino alla concorrenza del prezzo d'acquisto, giusto l'assegno del giudice.

Vengono diffidati tutti i creditori ipotecari ad insinuare le loro pretese fino alla vendita della realtà, coll' avvertenza, che in caso diverso dovranno imputare a se stessi, se la distribuzione del prezzo dovesse seguire senza il loro intervento e vi rimanessero esclusi.

Le condizioni d'asta, fra cui l'obbligo nel deliberatorio a depositare entro tre mesi dall' intimazione dell' aggiudicazione, il prezzo fino alla concorrenza del credito Varagi, ed il resto, dopo altri tre mesi, salvo accordo diverso, come pure l'obbligazione di pagare l'importo che il proprietario di Sussak, e quanto esente

bill ed' asta, e anche prima, nella cancelleria di questo Giudizio, entro le ore d'ufficio.

Regis Tavola giudiziaria di Comitato qual senato tavolo.

Fiume, li 9. Dicembre 1861.

Br. 673-gr. (45)

3-2

Izrok.

Županijski sot. sud moslovački ovime do stavlja, da je proglašen od 30. listopada 1861. grad, na 31. prosinca 1861. odredjena ova: nepokretnih na vlastitost ostavljine Vlasti koje Ivanovića spadajućih, u grunovnici obćeg klobka pod br. 44. opitella, radi dohoditervgovitbeni dužne konviktivne naknade a ostataka od 4774 fr. novd. a. v. zapljenjenih, da sudbeno na 118 fr. 20 novd. a. v. procijenjenih, beznapitbeni ostala, i da se na druga javna dražba dne 30. siječnja 1862. u 10. prije podne u pisarni ovoga suda u Ladinu obćer kamo se kupiti želeći postitbeni u Sotatbeni, da se daja kod ovog ročišta, kako ne drugdje, izgrubitbeni slijediti, i da se kupac po napitku suda prozvet. opitella u koliko kupovina dajda, ona drugove, koji su prozveti, ostaviti na opitella.

Zajedno sa kupovinom, koja se kupiti, i to: na 10. prije podne u pisarni ovoga suda u Ladinu obćer kamo se kupiti želeći postitbeni u Sotatbeni, da se daja kod ovog ročišta, kako ne drugdje, izgrubitbeni slijediti, i da se kupac po napitku suda prozvet. opitella u koliko kupovina dajda, ona drugove, koji su prozveti, ostaviti na opitella.

Župan. kotarski sot. moslovački u Ladinu, dne 30. siječnja 1862.

K. br. 1174, 2. 1861. (49)

Oglas.

Slijedeći klobčnjem novacemju potvrđitbeni memo iz četiri dobnia razreda imadu se, jer im se obćititbeni neznade, do 30. siječnja t. g. im sigurnije ovom poglavarstvu prijaviti, jer će se u protivnom slučaju strogo po novom zakonu s njimi postupiti.

I. razred, rodjeni god. 1841.

1. Stjepan Ciglar.
2. Kuhtić Ljudevit.
3. Forko Dragutin.
4. Poverzanović Josip.

II. razred, rodjeni god. 1840.

5. Macan Andro.
6. Severinski Ljudevit.

III. razred, rodjeni god. 1839.

7. Penel Franjo.
8. Skernik Josip.

IV. razred, rodjeni god. 1838.

9. Obrnović Antun.

U Križevcih dne 16. prosinca 1861.

Za gradskog sudca

Boćak.

Br. 4314. (22)

3-3

Opoziv.

Kr. županijski sudbeni stol u Varaždinu opoziva ovime izrok od 2. studenoga t. g. br. 3586., tičeći se javne prodaje kuće s vrtom na vlastitost Mije i Jane Praš spadajuće i u grunt, zep. br. 515. obćine Varaždin unešene.

U Varaždinu, 28. prosinca 1861.

Novak.

Čekac.

OGLASNIK.

Br. 15.

8-3

5 fr. Najbolje uložena glavnica 5 fr.

jesu obljubljene državne zadužnice, koje stoje samo pet forintih i nagradu od 300.000 fr., 100.000 fr., 50.000 fr., 30.000 fr., 20.000 fr., 15.000 fr., 12.000 fr., 10.000 fr., 8.000 fr., 5.000 fr., 4.000 fr. i t. d. dobivaju. Tervgovacka kuća B. Schottensfels u Frankfurtu n. M. šalje iste, us pošiljanje iznoska, kao i u svoje doba popis dobitka.

Br. 23.

3-3

U tervgovitbeni i kupalitbeni Daruvaru dati će se nova i ukusno sagradjena gostionica od 1. travnja t. g. počemši na tri ili više godinah pod probitačnim uvjetima u zakup. Poblizja kod ravnateljstva dobarah tamo.

Br. 40.

3-3

U kući br. 76 na kaptolu

daju se dva dućana s dotičucom se pivnicom u najam od 15. veljače. Obitbeni se saznati u prvom kaptolu.

Br. 47. Obitbeni se saznati u prvom kaptolu.

Br. 47. Obitbeni se saznati u prvom kaptolu.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvan nedeļje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglase opredjeljena je površina: 7 kr. a. vr. od linije za jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Erarika pristojba za svaki oglas iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se puta isti uvjet.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u četvrtak 23. siječnja 1862.

Broj 18.

S ovim mjesecom počinje se prvi polugodišnji tečaj „Narodnih Novinah“ za god. 1862.; poziva se dakle domorodno občinstvo, da svoju predplatu na „Narodne Novine“ obnove, i to na pol godine poštom sa 6 for. 30 novč., u mjestu s 4 for. 20 novč., na četvrt godine poštom s 3 for. 15 novč. a u mjestu s 2 for. 10 novč. u austr. vrednoti.

Da uzmagu vanjski predplatnici listove uredno primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novinah“ franko poslati, te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posljednju poštu.

Uredovni dio.

Zaključci

satvoreni u sednici zastopništva slob. i kralj. glavnoga grada Zagreba držanoj dne 20. siječnja 1862.

1. Četnaestorici podčastnikah, koji kod obhoda sv. Fabiana i Sebastiana službeno prisustvovali, ima se iz gradske blagajne u ime nagrade svakomu po 1 for. izplatiti.

2. Usled predloga gosp. zastupnika Augusta Dutkovića da se ovdješnje pravoslavno svećenstvo stranom barem iz sriedstvih gradske ove občine uzdržava, te tako sliedbenici pravoslavnoga vjeroispovijedanja s onim katoličke cĕrkve na isti temelj postave, bude izabran odbor te istomu naloženo osnovu u tom obziru čim skorije podneti.

3. Molbenice zakupnika gradske pijacovine, kojima zamoli da se cionovnik za pristojbe pijacovinske promieni, da mu bude slobodno od onih, koji svoje živežne predmete na kolih u Zagreb dovlažu, propisana pijacovina već kod dotičnih mitnicah pobirati i konačno, da se dokine oprost od plaćanja pijacovine na dan nedeļjnih sajmovah ili da mu se odpusti svota od 300 for. od ugovorene najmovine, nebudu uvažene, već zaključeno, buduće se je dočulo, da za ote pristojbe zbilja jur kod mitnicah utieruje, stvar potanko iztražiti, oto ugovoru protiveće se postupanje dokinuti a poglavarstvu ujedno naloženo, da dalnja potrebita u tom predmetu odredi.

4. Predlog odbora za vojničke poslove, po kojem bi se za odstraniti teret ukonačivanja od vovgradskoga pučanstva petrinjska kasarna od doadanjih posjedateljah odkupiti i izsidati imala, ostade kod glasovanja u manjini sa 2 glasa.

5. Molbu gradskoga kouskara, kojom moli, da mu se plaća za 100 for. pomnoži budući isti predprežne poslove ovršavao, u koje je ime do sada nagradu iz konkurencionalne zaklade dobivao, bude uputjena gospodarskomu odboru time, da ovaj mnienje podnese, kolika bi mu se svota kao nagrada za obavljenje spomenutog posla dozvoliti imala, budući se zastupništvo pogledom na obstojeći proračun za ovu godinu u preinačenje plaćah upuščati nemože.

6. Nadarbenik sv. križa gospodin Suhin bude svojom molbom radi doznačenja gorivih dĕrvah upućen na put pravde, budući i onako u tom obziru kod urbarskog suda segregacionalna pravla teče.

7. Gospodinu ravnatelju gradskih glavnih uionah Franji Klaiću imade se izjaviti zahvala za velikim trudom i troškom izradjeni pregled članovah gradskoga zastupništva i poglavarstva.

8. Gradskim podvornikom Žurmanu i Šivaku i obziratelju vatre Rebiću bude doavljena podpora svakomu u iznosku od 20 for., nu ujedno odlučeno, da gospodarski odbor osoblju gradskog poglavarstva za nagradu ili podporu samo u izvanrednih i obzira veoma vriednih slučajevah preporuča.

9. Usled toga, što su mesari cionom mesa poskočili, bi gradskomu kapetanu naloženo, da prijavi, ako bi mesari cionu mesa nadalje prekomierno poverili, da se tada limitacija opet uvede.

10. Konačno bude posp. Dr. Miroslav Pongratz usled podnete molbe primit u savez ovogradske občine.

Neuredovni dio.

Ugarska.

„O. u. W.“ javlja: Kao što čujemo, naša je vlada naklona, da izpuni želju romanskoga naroda u Ugarskoj i da mu dopusti utemeljiti romansku mitropoliju. Riešenje u ovom pitanju može samo kanoničnim putem izići i tek po izboru sĕrbskoga patrijarha sliediti.

— „Pester Lloyd“ dobio je od strane ravnateljstva peštanske policije pismenu opomenu radi niekih izrazah u 3 br., koji idu na to, da se pobije važnost vlastih, koje su po najvišjoj zapoviesti u zemlji postavljene, dalje se predbacuje istom listu, da zastupa uobće pravac, koji nepovierenje u zemlji probudjuje.

Novi Sad, 13. siječnja. U Pančavu zabrani censura predstavljanje žalostne igre „Ajduk Veljko“ zbog toga, što je u toj igri i Luka Lazarević, slavni junak iz sĕrbskoturskih vojevah, kojega kĕrstno ime moglo bi prouzročiti svakojake demonstracije, buduće da se i sadanji hrabri vodja Sĕrbaljah u Hercegovini zove Luka.

Austrija.

G. J. L. Kober u Pragu izdaje „Jih“ (Jug), historičke-romantičke slike iz dogodovštine jugoslavenskih pokrajinah od Pr. Chochołuška.

— U niekoj pražkoj gostioni zaključu društvo, što ju obično polazi, da će plaćati za svaki šaljivi dosiet po 1 novčić na korist narodnoga kazališta. Na drugim miestima igraju u istu svĕrhu ala guere! Dobar je to zaisto i nedužan način, kojim se umnožati ima zaklada ovoga narodnoga zavoda.

Turska.

Dne 11. siječnja porušili su Hercegovci i Černogorci tursko mjesto Gec blizu kod Kosirova. Posiećeno je dosta Turakah i dosta hrane odnešeno.

Talijanska.

U sednici talijanske poklisarske komore interpelovao je dne 17. t. m. Brofferio ministarstvo zbog sabiranja Petrova novčića, koje neprijatelji zemlje povedoše, da kuju oružje proti talijanskoj vladi; proti onim, koji to čine, valjalo bi upotrebit kaznenik. Ricasoli priznao je, da je tako sakupljanje na štetu Italije, no misli, da sama Italija nije ništa prinijela u to ime, i da nije potrebno strogost zakona u toj stvari uporabljati, a ostalom vlada Rima je i glava katoličke cĕrkve, a uredbe Italije protive se svakoj mieri, koja smiera na iztraživanje papine namiere. Komora je zatim prešla na dnevni red.

Pruska.

Poznanjska, 17. siječnja. Niemački listovi jadikuju strašno, što uzimaju poljska vlastela u novije doba česku družinu! Kažu, da putuje mnogo agentah po Českoj i Slezkoj, poimence niekakav Poljak Pulavski iz Varšave, koji najmljuje česku služinčad. Za svakoga službenika dobiva pet rubaljah.

Najviše se ljuti pruska „Sternzeitung“ — kojoj su Poljaci ljudožderi i tirani, koji hoće, da ovim načinom upotrebe „ubogi česki puk“ za postignutje nečistih svojih namierah! Valjda za slaviziranje Poznanjske? —

Dr. Niegobovski, koji je izabran za zastupnika na berlinski sabor, nije dosad očitovao, je li prima svoj mandat, buduće da mu je bio izručen u niemačkom jeziku.

Francuzka.

„K. Zitg“ donosi dopis iz Bruselja od svojih u Parizu stanujućih dopisateljah, koji stoje u užkom savezu s princem Napoleonom, u kojem se kaže, da se austrijanski ustav nalazi na umoru, da je Pius IX. upravio veoma krieško pismo na cara austrijanskoga, usled kojega je grof Rechberg pohitio u Mletke, i da će Englezka u Beču na skoro opet ponuditi dobrovoljni ustup Mletakah. Nadalje javlja isti list da Napoleon III. uvidja, kako je potrebno, da učini kraj svojoj talijanskoj protuslovijah punoj politici. Englezki kabinet i upliv princa Napoleona radili su oba u smislu liberalnije, za Italiju prijaznije politike i govor princa Napoleona kod pretresa adrese u senatu a može biti već i prestolni govor cara, navestit će, vele, novu politiku carstva Italije. Vidit ćemo. Dojdućeg ponedieljka otvorit će se u Parizu zasiedanje.

Parizke viesti opet javljaju množinu glasovah. Fould ostaje pri tom, da se francuzka vojska svede na njeno po komori sankcionirano efektivno stanje od 400,000 momakah, nasuprot opire se proti tomu ratni ministar, kao što je to uobće kod takvih slučajevah običaj ratnih ministrah. No to opiranje ostal će, vele, bez svakoga uspieha. Položaj svieta čini se, da teži k miru. Nije se bojat, da će u toj godini biti rata, zato će se ratni ministri tako u Francuzkoj kao i drugdje napokon morati oprijateljiti s mišlju, da se niekoliko milijunah izbriše iz njihova proračuna.

Vojvoda Aumalski radi na novom pismu o francuzkoj poviestnici. Vrieme je sasvim shodno, da takov spis u Francuzkoj proizvede najveći utisak.

— U Francuzkoj umire odsiekom svakoga dana usled samoubojstva 10—12 osobah, što čini na godinu danah 3899. Medju ovim ima do 842 ženske.

Gĕrčka.

Telegrami, koji javljaju za veliki potres zemlje u Gĕrčkoj, glasi:

Korinat, 26. prosinca p. g. Danas u 10 satih iz jutra bieše opet strahoviti potres, koji je trajao samo dva sekunda. Velika je šteta nanesena mnogim kućama, mnoge su popucale. Narod je uplašen i traži pribežište u cĕrkvama.

Egion, 26. pros. p. g. U tri četvrti na osam osietio se je ovdie jak potres. Narod je u zdvojenju, mnoge su kuće popropadale, i to od najvećih i najliepših. Dosad je poginulo samo jedno dievojče. Valja primietiti, da je varoš Egion g. 1817. od dva potresa sva propala.

Patras, 26. pros. p. g. U devet satih u jutro biē veliki i poduži potres zemlje. Dvie

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznike
na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je sa domaće
u novinarstvu 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojima će se
list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predložena je uvrstbina: 7 kr. a. vr. od linije za
jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Brzaka pristojba za
svaki oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se
putah isti uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u petak 24. siječnja 1862.

Broj 19.

Neuredovni dio.

Izbor sèrbskoga patriarha.

Neima stvari, koja bi sada više zanimala pravoslavnu našu braću, nego što je izbor njihovoga patriarha. Dosad bijaše patriarh biran po sèrbskom narodu, te je bio uvijek ujedno cèrkvena i narodna glava svih Sèrbaljah.

Ovoga učela dèrže se i sada Sèrbliji pa nije ni vjerojajno, da bi odustali od starodavnih i više putah potvrđenih svojih pravah. Nu ciela ta stvar imade jošte drugu stranku. Sèrbski patriarh nije samo glava pravoslavnih Sèrbaljah već i mitropolit svih pravoslavnih kèrštenah u zemljama ugarske krune i u Bukovini.

Necè, dakle, pravoslavni drugih narodnostih hladnokrvno gledati na to, tko će biti patriarh. Najviše tiče se stvar Rumunjah; jerbo su oni osim Sèrbaljah po broju najveći narod medju pravoslavnim narodima u Austriji.

Istina, da se prije nisu brinuli za svoja prava, dok se neprobudiše k novomu životu; ali sada, gdje i kod njih narodna samosvjest svevećma se probudjuje, teško da će pregorjeti svoje zahtjeve.

Ovdie je samo dvoji put mogućan, kojim bi se zadovoljiti moglo obima strankama: neka biraju Rumunji patriarha zajedno sa Sèrblija — onda bi se patriarh svakako odreći morao svojega izključivo sèrbskoga položaja — ili neka se sèrbska hierarhija odcepi od hierarhije rumunjske. Poznato je, da nije bilo pravoslavnih svećenicima u Bukovini pravo, da su odvisni bili od karlovačkoga mitropolita i da su čestoputeh radili o svojoj samostalnosti. Nu, hoće li to Sèrblija biti po volji? Korist obadviuh narodah, spojenih jednom vjerom, zahtjeva, da se uzajemno podupiraju. Sèrbliji valja, da nastoje, da im bude Rumunji iskreni i prvi prijatelji. — Mi ovim priobćajemo misli niekog cèrkvenog lista bez svake prèuzetnosti, misleći, da su izraz sèrda hristijanskoga, kojemu je stalo do sloge i sreće mile nam sèrbske braće.

Ugarsku.

Pešta, 20. siječnja. Niekadanji vèrhovni župan šarohke županije *Ladislav Ujhazy*, naimenovani po vladi siewero-amerikanskih sjedinjenih dèržavah za konsula u Jakinu, posietio je, iz Americe na mjesto svojega opredjeljenja putujući, Franju *Pulzskoga* u Turinu, i njemu je, kao što se vidi iz jednoga u „Magy. Orsz.“ obnarodovanoga pisma posljednjega, o više u Americi stanujućih Magjareh priobćio što sledi: U vojski unije na Misuriji služe: *Asbóth* kao divizionni general, *Wagner* kao pukovnik i zapovjednik topništva, *Albert*, kao pukovnik ženijskoga sbora, *Nikola Perczel*, kao pukovnik, *Fiala* kao podpukovnik, *Kalapsa*, kao major, *Mihalocsy*, kao major, baron *Majtkenyi* kao nadporučnik; kod vojske na Potomaku: *Stahel*, rodjeni Budimac, koji je u Ugarskoj nosio drugo ime, kao general, *Utassy* kao pukovnik, *Kostay* kao pukovnik, *Vratislav* kao podpukovnik, *Semsey* kao podpukovnik, *Grossinger* kao major, *Vekey* kao major, *Kovacs* kao kapetan i *Takacs* kao kapetan a *Zigonyi*-u poviereno je ustrojavanje jedne konjaničke regimente. Svoja naimenovanja očekuju i dobili su ih već po svoj prilici *Frigyesy* i *dobili su ih već po svoj prilici Frigyesy* kao general, *Emerik Izabad*, *Dunka*, *Sárp* kao majori, *Mihail Mahocsy* kao kapetan. U vojski konfederiranih južnih dèržavah neslužiti jedan Magjor. — *Nemagyey* i *Lassló* tèr-

guju u Mexiku s dèrvima, *Thonolt* ima u Bostonu jašionicu a *Hásmán* u New-Yorku.

O odlikovanjima, koja su Ugrima služećim u Italiji priznana bila, javlja isti list:

Vitezima savojskoga vojničkoga reda naimenovani su: Pukovnik Ferdinand *Eber* za bitke pod *Palermom* i *Kapuom* i podpukovnik *Adolf Mogyarody* za okèršaje od 14. i 5. rujna i 1. listopada; podpukovnik *Winkler*, koji je medjutim preminuo, za izkèrcanje u Kalabriju, za okèršaj od 2. listopada i za nasèrt na San-Lucio; major Gjuragj *Scheiter* za svukoliku vojnu u jažaoj Italiji; pukovnik Karlo *Eberhart* za bitku pod Kapuom; pukovnik Stiepan *Dungov*, za okèršaj kod Ponti della valle, gdi je izgubio jednu nogu, major *Gustav Frigyesy*, za bitke pod *Milacem* i *Kapuom*; brigadski zapovjednik *Daniel Ihász* i podpukovnik *Gircsy* za operacije proti brigantima. Srebrnu kolajnu za hrabrost dobili su: Pukovnik *Ljudevit Takory*, koji je poginuo kod uzelja *Palerma*; podpukovnik *Mihail Crudafy* za okèršaj kod mesta *Rocca Romana* dne 5. rujna; major *Dionis Reinfeld* za okèršaje od 14. i 19. rujna i 1. listopada, kapetan Gjuragj *Somlay*, poručnik *Hugo Vuósi-Szabó* i poručnik *Olivier Paget* za okèršaj od 1. listopada; kapetan Gjuragj *Rengi* za opsadu *Kapue* i okèršaj od 1. listopada; poručniku *Leopoldu Ovary-u* za cielu južno talijansku vojnu, prostaku *Gyeli* za okèršaj 1. listopada. Pohvalno bili su napomenuti: Kapetan *Franjo Gyra* za okèršaj od 10. rujna i 1. listopada, kapetan *Karlo Ács* za bitku kod *Milaca*, kapetan *Emerik Szabad*, poručnik *Julio Zsolnay*, poručnik *Andrija Fehér* i poručnik *Karlo Esterházy* za okèršaj 5. listopada.

Turska.

Iz Hercegovine. Turska vojska, koja se je u posljednje doba u Hercegovini borila, povlači se u svoje zimne stanove. Još 20. pros. p. g. stigao je *Derviš-paša* sa pet bataljunah redovne vojske i sa svim bašibozucima iz Bosne i Hercegovine u Mostar. Ofenzivni napadaj i operacije *Omer-paše* proti Hercegovcima ovim prestaju; sva napredovanja i nade Turakah, da će pokoriti Hercegovinu i Černa Goru, odoše na prazno, sav im je uspjeh jedna kula, koja su u Pivi sagradili, u kojoj su ostavili 400 bašibozukah i Arnautah; i obokèrbili je hranom za dva mjeseca.

Govori se, da će *Omer-paša* obnarodovati (već je obnarodovao U.) svoju pèrvašnju proklamaciju u toj nadi, da će je Hercegovci sad bolje primiti, nego li pèrvi put. Ali ima raslogah misliti, da neće postići svoje svèrhe, pošto *Omer-paša* Hercegovcima do danas nije ništa učinio, što bi mu povjerenje kod njih steklo. Sva je prilika, da će se rat pèrvim proljećem na novo razviti, ako evropske sile medjutim neposrieduju i kakvo takvo mirno poravnanje neizpadne. (O. u W.)

Carigrad, 3. siječnja. Po običaja ostalih evropejskih ministrah izdao je *Fuad-paša* pri stupanju na veliko vezirstvo okružnice na sve više vlasti i gubernatore u turskim provincijama, u kojima im svoje stupanje javlja. U cielom ovom otegnutom dokumentu neima nikakvih važnih stvarih samo su fraze o napredku, reformama unapredjenju narodnom itd. Upraviteljima pojedinih provincijah turskih nalaže se najstrožije, da uteraju porezi. Sad žele u Carigradu ministarstvo financijah u dva odiela podieliti, no ipak se neda uviditi, kako će se prazne turske pieneznice ovom čistom birokratskom reformom napuniti.

Na mora je bila početkom mjeseca prosinca strašna bura, propalo je više austrijskih gèrčkih i

talijanskih parobrodah, a tako isto i parobrod ruskoga društva „Kersonez“. Na arhipelagu propala je ladja društva *Rai Bazira*, ljudi sa se sretno ispravili.

Na badnji dan u večer nestao je francuski remorker „*Pelissier*“, koji je sa *Suline* deplovio.

Ovo se je zbililo, kad je cielo društvo bilo van ladje. Nezna se ili je ladja propala ili je ukradena, ovo će posljednje po svoj prilici biti, jer taj dan nebijaše tako velika bura na moru. Odovuda se vidi, kakva je sigurnost u carigradskom pristaništu.

Rusija.

(„Den“ o galičkim Rusima. Nastavljanje.) Spasenje iz ovog položaja nebijaše za Rusina, ako mu nepodje za rukom pobeći u koju susiednu dèržavu i tamo opet steći čovječansko dostojanstvo gaženo nogama u domovini. Kod propalosti i siromaštva svećenstva nebijaše nikoga u posljednje vrijeme, koji bi samo iz daleka svoj glas podigo bio na korist nesretnih galičkih Rusah; u sastavljenju uprave nebijaše baš ni siene ruske narodnosti. Moglo bi se mnogo reći i o nestasici sriedstvah za obrazovanje; pa da ih je i bilo, ipak nebi bila mogla doneti nikakove koristi kod bezuvjetna razpolaganja vlastelinstva sa svakim slednjim dièlanjem seljaka, koji nije imao nikakova prava, bez pismene dozvole svojega zemaljskoga gospodara, ni ženit se, ni početi kakov zanat, ni preseliti se na drugo kakvo mjesto. Ako i nisu nieka zemaljska gospoda pričila školsko podučavanje, ipak su to dozvoljavala samo pod tim uvjetom, da jezik podučavanja bude poljski. Ako svem tomu dodamo jošte tlačenje od strane katoličkoga svećenstva, koje se je više putah usudjavalo i na silu kèrstiti diecu ruskih roditeljah (čim su gubila ujedno svako pravo vratiti se zavičajnoj vieri i svojoj narodnosti) — teško da ćemo se prevariti, ako položaj Rusah u Galiciji pred koncem prošastoga vieka prisposobimo sa stanjem kèršćanskih podanikah u Turskoj.

U takovu stanju predjoše Rusi izpod poljskoga gospodarstva pod austrijsko.

Jè li ovo posljednje iole poboljšalo njihov položaj? Kod ovoga pitanja potrebno nam se čini, zadržati se ako i kratko vrijeme, da netemeljitost jedne od najavredjujućih okrivah, koju je „*Suvenir*“ bacio proti galičkim Rusima, dokažemo. Bit će svèrsi shodno kod ovoga predmeta zadržati se i zato, što će nam čini austrijske vlade u obziru Rusah još i druge nieke okolnosti iz njihova prijašnjega žalostnoga stanja pokazati. Mi nismo voljni da se obširno o ovom predmetu izrazimo; mi ćemo se samo na pozitivno zakonotvorstvo Austrije na korist obih stališah galičke Rusije svećenstva i seljakah stegnuti. Počimamo s pèrvim godinama sjedinjenja Galicije s Austrijom.

Godine 1775. izdade *Marija Terezija* u nestašici svakog obrazovaništa za rusko svećenstvo odluku, da se od obih galičko-ruskih eparhijah lavovske i przemisljske po šest pitomacah pošlje u seministe za ugarske i erdeljske unijate jarve prije podignute u Beču. Ovo seministe bilo je kroz 20 godinah jedino obrazovanište za galičko rusko svećenstvo. Budući da je svećenstvo, koje se je radnjom svojih rukuh branilo i ujedno zairu i predregu za vojsku davati moralo, palo u nečuveno obžtvo, zapoviedi carica posredstvom razpisa od 22. siječnja 1774 na tadanjega galičkoga namiestnika, da se svećenstvu za zairu naknada a najsiromašnijim svećenicima podpora isplati iz dèržavne blagajnice. Povodom neriedkih slučajevah ni najmanje savjetnih od obraćenja unijatah na katolicizam, naredi-

Marija Terezija posredstvom razpisa od 3. kolovoza 1776, da se pitanje o prelazu iz jednog obreda u drugi ima na ispitivanje podneti carskom prestolu, i da se gerčkom obredom, koji je toli razprostranjen u Galiciji, neima činiti nikakova nepravda u obzir na njegovo pravo i povlastice; nadalje da se neće terpeti ni najmanje međusobne uvrede od strane svećenstva obiju vjeroizpovjedanah. Nedavno pred svojom smrću načinila je Marija Terezija još dvie za Ruse veoma dobrovoljne naredbe: a) ona je posvetila 40.000 for. za gradjenje crkve u Przemislju, gdje je u to vrijeme obstojala samo jedna jedina unijatska crkva a i ova je svojoj skoroj propasti na susret išla; b) priznala je nezavisnost biskupah kod ugerčkih Rusa, koji su dotle katoličkim biskupima podvrgnuti bili i opredielila je za njihovo uzdržanje — dohodke izpražnjenih katoličkih biskupijah.

(Nastavit će se.)

Na posljednjem putu carskom po Kaukazu predusreloše cara na više miestah čerkeske deputacije, koje izjaviše gotovost pokoriti se ruskoj vladi. Car uvieravao je deputacije o svojoj blagosklonosti, ali je ujedno iskao od njih i savršenu poslušnost. Ove deputacije sastojale su najviše iz onih plomenah, koja još do danas nepripravljaju ruske vlade. Borba u Čerkeskoj kao da će prestati na uvijek. General Evdokimov gradi putove i drumove, čisti šume, kako bi komunikacije olakšao. Sudeći po najnovijim izvješćima iz Čerkeske, rekli bi, da je sloboda ovoga hrabroga gorštackoga naroda na uvijek zakopana.

Slavenske vesti.

U Gorici izlazi svakoga tjedna časopis pod naslovom: „Goriški Oglednik.“ „Lo specolatore Goriziano.“ Prvi broj donosi nekoliko članakah pisanih u talijanskom jeziku. Za čudo nam je, zašto se nresi takodjer i slavenskim napisom! Pukim naslovom nije nikomu ništa pomoženo. Ili će valjda pisati u slavenskom duhu jezikom talijanskim? Onda stoprati bila bi stvar u redu.

U županiji zvolenskoj tuže se sada kao i prije, da im se neprestano šiljaju neslavenski dopisi, kojih mnogi domorodci neće da primaju.

Hoće li jedared nestati ovakvih i podobnih pritužbah? Zar se slavenokoj narodnosti ni u ovoj struci nikada zadovoljiti neće? —

Zagrebački „Gavan“, sto ga naumi izdavati trgovac g. Jakić, izlazit će po svoj prilici pod naslovom „Sidro“.

Slavenski ples, koji će se dně 24. veljače obdržavati, bit će bez dvojbe jedna od najsjajnijih zabavah ljetosnjega mesopusta, jer se već sada čine velike priprave.

Gradsko zastupništvo u Breznu zaključilo je jednoglasno, da ima ondje imati svoje mjesto „Matica slovenska“, koji zaključak bio je tajmah poslan na kr. ugarsko namjestništvo. Ovim činom predobi sjajno narod slovenski neprijatelje svojega roda, koji nisu štedili nikakova truda, da to zapreče.

G. Zeidler nadje u carskoj knjižnici u Pragu ulomak staronjemačke junačke pjesme o Nibelungama, koji je po svoj prilici pisan na koncu trinaestoga vijeka, a ulomkom nieke epične pjesme, koji počinje s riječima: „Posluchajte svaki narod, ču vam dumne spevati.“ Ovaj ulomak zadat će filologima mnogo posla, zbog mnogih jugoslavenskih formah, što se u njem nalaze.

U Lavovu preminuše dva glasovita spisatelja Batowski i Zubricki.

Smiesice.

U Modruš u imala su biti kažnjena smrću dva zločinca; jedan, imenom Bielobérk konopcem, a drugi, Gjermanović, prabom i olovom. Na stratišća bilo je već sve priredjeno, ali sreća priskoči im na pomoć, te ih za ovaj put sramotna kazna minirala. G. Antun Rogović i još neki drugi gospodari podtaknuše rodbinu ovih nesretnikah, neka se uteku k nj. veličanstvu, carici. Što naumise, to i učinise. Dne 9. u 8 sati na večer stiže berzovajna viest u Mletke a u 3 sata poslije ponoći pomilovanje. Kolika radost sërdece ovih nesretnikah obuze, medaje se opisati.

Razpošiljanje pisamah i listovah po put berzovajah nije više šala; u Parizu odpravljaju iz Teilerijah u burzu i u berzovajni ured pi-

sma i listove pritiskom zraka kroz cieve i to hitri-
nom od 900 cipeljah u jednom hipu.

— Ne samo Carigrad, nego i Pekin ima svoje učevne zavode i to akademiju znanostih, akademiju medicinsku i astronomičku, zatim zvjezdarnicu, odpravnično dvorskih časopisah, naobdište i zavod za ciepljenje diece; materiju za cie-piti dobivaju iz Rusije.

— Žitelji australski poslat će na london-sku izložbu medju inim i pozlaćen obelisk, koji važe koliko sve zlato, što ga za posljednjih godina dobiše u koloniji „Viktoria“, naime šestnaest tisućah centih.

— Prošastoga mieseca stajala je četa razbojnikah, sastojeci u 14 osobah pred porotnim sudom u Monsu u Belgiji. Ova ozloglašena četa prozroči kod ondiešnjega žiteljstva mnogo straha i jada, te je uvijek znala izmaci progonstvu u redah. Porota morade odgovoriti na 879 pitanjah. Devetorica bili su na smert osudjeni radi razbojničtva i palikuctva, tri su izpušćeni na slobodu a dva na težki zatvor osudjeni.

— Ciganska Kraljica, Esthera faa Blythe, bila je ovih danah krunisana na staroškolskom zemljištu blizu englezke rieke Tveeda. Stara njena glava bijaše urešena zlatnim viencem.

— U Beaune-u u francuzkoj pokazivao je nieki mornar divlju ženu za neznatnu cieniu od 15 centim. Mnogobrojno občinstvo zabavljalo se tom prigodom dosta dobro; — na komisar redarsvenoga ureda učini konac toj prevari pokazav u divljoj ženi niekog mladoga francuzkoga gradjanina zapanjenim gledaocima.

— U poljskom selu Laszki življalo nieki čizmar, imenom Dreier, o kojem se nije znalo ni od kuda je došao, s udovicom kovača Majera. Obćinski glavar dodje u njezinu kuću, da ga odstrani; ali Dreier nasernu na njega te ga ubode ostrim nožem uprav u sërce, poslije čega preminu glavar za nekoliko časovah.

Ubojica je uapšen.

— (Kako se obožava Garibaldi.) Nieki Talijanac, po imenu Santo Grimaldi, patio je više godina od nogobolje. On je činio zavjetah svim svetcima, ali se nije pomogao. Oduševljen ljubavi i vernošću prema Garibaldi, kupi on lik Garibaldin, pa ga priveže na mjesto, gde je bol osiećao, i sutra dan osvane zdrav. — Tako je Grimaldu Garibaldi svetac, i on gori neprestano kandilo pred Garibaldovim likom.

Berzovajne i najnovije vesti.

Dubrovnik, 21. siečnja. Luka Vukalović vratio se je sa 40 Černogoracah sa Cetinja i doneo je sa sobom kolajnah za predstojnike zubacke, kruševičke i draževičke. Zubčani opet počinju svoje dragocienosti prenašati u Kono. Francuzki konsul Heougart prenežen je u Damaak.

Turin, 21. siečnja. „Opinione“ izjavlja, da je razpra obstojeća medju Garibaldom i sredotočnim odborom za obškrbljavanje u Genavi veoma znatna, dokazuje, da svi u zemlji obstejeći odhori derže zemlju bez svërhe u razdrženju izato opominje narod, neka ih neplaša.

Polag istoga lista radilo se o pitanja da se u baštinstvu svetoga Petra zamene papinske čete talijanskom ili barem miesovitom talijansko-francuzkom posadom da se obezbiedi mir, i da se hajducima oduzme svako utočište. Francuzi bi ostali sami u Rimu. Onda bi mogao papa svu svoju vojsku otpustiti. Opinione dodaje, da je car Napoleon učinio korakah kod Rusije u svërhu, da ista prizna Italiju.

Poziv na predplatu

za politički i književni časopis pod naslovom:

„NARODNI LIST“

koi će početkom mieseca veljače 1862 izlaziti u Zadru, i to dva puta svake sedmice jezikom talijanskim a jedan put jezikom hrvatskim. Uredjivao ga bude gosp. Nadko Nodilo. Program priobćiti će se u 1. broju.

Predplatni se novci šalju u Zadar „učredništvu „Narodnoga lista“ ili u Split knjižaru Morpurgu.

Predplatnina je za cielu godinu 10 fr.

za pol godine 5 fr.

za četvrt god. 3 fr.

Tečaj papirah na c. k. javnoj-burzi u Beču.

U Zagrebu 23. siečnja 1862.

Svjetlosni
tečaj
u austr. vrd.

Papiri.

5% Kovovnice	68.65
5% Narodnoga sajma	82.85
Narodne banke	785.—
Vierovnoga zavoda	185.—

Mienice.

Srebro	138.50
London	139.35
Carški cekini	6.58

Meteorologička opažanja

na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 23. siečnja 1862.

Ura	Barometar va vliana u p. črt.	Barometar va vliana red. na 0	Tempe- ra. R.	Neobla- ka	Smier i ja- kost victora	Atmo- sferična oborina (dneš. ili tuda)	Opazka
7. pr. pd.	332.98	332.82	-2.0	10 0			
2. pal. „	333.38	332.86	+1.3	10 0			
9. u več.	333.91	333.69	-1.4	10 0			

Danas u 7 sati temperatura R. -4.1.

Opazka. Kod naoblake znači 0 sasvim vedre a 10 sasvim oblačno; brojevima letećim izmedju 0 i 10 razumije se veća ili manja množina oblakah, razdieliv cieje nebe iznad obzora na 10 jednakih dielah.

U 8. stupcu znači volika pjemena smier victorah (Jjz = južno-jugao-zapadni), a brojevi jakost victra, isto, 0 sasvim tihe a 10 buru, a medju ovim leteći brojevi naznačuju razlićnu jakost victra.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

1—1862. (62)

3—2

Oglas.

Dne 31. siečnja 1862 u 9 sati u jutro obdržavat će se u županijskoj dvorani u Varaždinu javna jeftimba glede nahave odieće i inih potrebitinah za županijske katane i pandure, i to u sljedećem:

modrog sukna 155% rifah,
cervenog sukna 16% rifa,
cervene podstave 26% rifa,
cviliba za podstavu surkah i hlaćah 297% rifa,
žutih žurah iz Isapahana širijah 1295 rifah,
„ „ „ uzkih za pèrsaljke 123 rifa,
„ „ „ špangah za pèrsaljke 280 komadah,
za surke: 175 olivenov,
većih 490 rozetnov,
manjih 35 „
vratnjakov 35 komadah,
kapicah iz červenog sukna 22 komada.

U Varaždinu dne 21. siečnja 1862.

Sl. županije varaždinske osriednji veliki sudac
Lad. Kiss.

Br. 861. (51)

3—2

Oglas.

Visoko kr. hërv.-slavonsko namjestništvo je na molbu občine krašićke odpisom svojim od 3. listopada br. 2527/1096 1861 blagoizvolilo pomenutoj občini Krašić dozvoliti obdržavanje dviju godišnjih sajmovah, i to: prvoga u miesecu svibnju na prvi dan po zaslupljenju, a drugoga u miesecu kolovoza na prvi ponedjeljak po Ivanu glavosijeku.

Što se ovime do obćega znanja stavlja.

Žup. kot. sud krašićki.

U Pribiću dne 15. siečnja 1862.

Graventić.

126-gr. 1861. (64)

3—1

Izrok.

Od strane kotarskoga suda daruvarskoga u sl. županiji pozbički stavlja se ovim do obćeg znanja, da je ovu stranom odletkom od današnjega na molbu gosp. Jošipa Ivankovića iz Sv. Ivana, prieko odvjetnika gosp. Josipa Basarovića u Zagrebu, ovršbena dražba nepokretnostih Skendera Ivankovića, bravara u Daruvaru, pod br. 22. gruntovnoga napisnika občine Daruvar terg. upisanih i sastojeci iz kuće pod k. br. 54. u kućnim gruntom par. br. 83. u veličini od 158 □ hvatih i bašom parc. br. 89 u veličini od 337 □ hvatih, u ukupnoj vrijednosti od 700 fr. radi dužnih 210 fr. e. s. c. dozvoljena, te da su u tu svërhu dva ročišta, i to: prvo na dan 18. veljače 1862, a drugo na dan 18. ožujka 1862, na kojem će se rećene nepokretnosti i izpod procjene dati, svaki put u 10 sati prije podne kod ovoga suda odredjena.

Dražbeni uvjeti mogu se svagda kod ovoga suda uviditi.

Ujedno se svi oni pozivaju, koji, premda im osobita obavijest o tom nestiže, sćiené, da su i oni upisom u javne knjige stekli hipotekarno pravo u to dobro, da pravo to do prodaje rećenih nepokretnostih prijave tim sigurnije sudu, jer će u protivnom slučaju imati prepisat samim sebi, ako se dioba kupovnine obavi bez njih i ako oni tim, u koliko bi se kupovina diobom izćerpila, ostanu izćijučeni.

Kotarski sud u Daruvaru dne 1. studenoga 1861.

Illinger,

z. v. sudac.

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznike
na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je sa domaćim
u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjake, kojim će se
list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predloženo je uvrštavanje: 7 kr. a. vr. od čitavog
jedan put, a 14 kr. a. vr. sa 3 puta. — Erarska pristojba za
svaki oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se
putah isti iznosi.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u subotu 25. siječnja 1862.

Broj 20.

S ovim mjesecom počinje
se prvi polugodišnji tečaj „Narodnih
Novinah“ za god. 1862.; poziva se
dakle domorodno občinstvo, da svoju
predplatu na „Narodne Novine“ ob-
novi, i to na pol godine poštom sa
6 for. 30 novč., u mjestu s 4 for. 20
novč., na četvrt godine poštom
s 3 for. 15 novč. a u mjestu s 2 for.
10 novč. u austr. vrednoti.

Da uzmagnu vanjski predplatnici listove u-
redno primati, neka izvole bezodvlačno podpunu
predplatu na „odpravnictvo Narodnih Novinah“
franko poslati, te točno naznačiti svoje ime, pre-
bivalište i posljednju poštu.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je
sliedeća najvišja ručna pisma najmilostivije izdati:

Ljubezni rodo, nadvojvodo Leopoldo. Ja Vam
podložujem priznajući Vaše zasluge za kenijsko
oružje veliki kersť svojega reda sv. Stjepana.

U Mletcima, dne 15. siječnja 1862.

Franjo Josip s. r.

Ljubezni generale topništva viteze Benedeku.
Ja sam vojsku, podčinjenu Vašem zapovjedništvu
u Mojjoj lombardsko-mletačkoj kraljevini, kad sam
tamo prbitan bio, našao u izvrstnu stanju, uzoran
redu i oduševljenu najboljim duhom.

Znajući ovu vojsku s potpunim pouzdanjem
pod Vašim zapovjedništvom i pod Vašim uzbu-
jućim uplivom, služi mi iznova o tom zadobljeno
osviedočenje željenim povodom, da Vam svoje
zahvalno priznanje bespristojbenim podjeljenjem
velikoga kersť Mojega Leopoldova reda s ratnim
uresom komandierskoga kersť izkažem.

U Mletcima 14. siječnja 1862.

Franjo Josip s. r.

Oglas.

Dividenda za drugo polugodište 1861 odre-
djena sa *dvadeset i osam forintih a. vr.* za
svaku bankovnu akciju može se od 14. t. m. po-
četi kod dioničke blagajnice narodne banke podići.
U Beču dne 13. siječnja 1862.

Pipits,
gubernator banke.
Biedermann,
ravatelj banke.

Oglas

u obziru držanja teoretičkog ispita
iz državnoga računoslavlja.

Shodno raspisu obzoračega c. k. glavnoga
računskoga direktorijuma od 17. studenoga 1852,
br. 6577., sadržanog u državno-zakonskom listu
br. 1. g. 1853., dostavlja se do obćega znanja,
da će teoretični ispit iz državnoga računoslavlja
tupna komisija postavljena kod c. k. državnoga
računovodstva u Zagrebu započeti dne 15. ve-
ljeće 1862 i, ako bi potrebno bilo, sliedećih da-
nah nastaviti ga.

Usljed toga pozivlju se svi oni kandidati,
koji hoće, da se podvrgnu ovom ispitu, da svoje
molbenice, biljegovane po propisu, predaju do-
stičnom predsjedniku komisije i predstojniku pome-
noga državnoga knjigovodstva, c. k. računov-
odji Josipu Lichtnegel-u; ujedno pako da u ovim

molbenicama vjerodostojno izkažu svoju domovinu,
svoje rodno mjesto, svršene nauke, vjeroispovje-
danje, sadašnje prebivalište, zatim svoju službu ili
tlo svoje zanimanje, a k tomu naznače, kojim
sčevnim sriedstvima i na koliko su si prisvojili
znanja računoslavlja.

Pri tom se konačno opaža, da se neće uzeti
nikakov obzir na manjkave i nepodpune izprave;
zanim da će oni izpitni kandidati, koji na javnom
kojem učilištu nisu kroz jedno cijelo godište slušali
predavanja iz znanosti računavlja, već su si zna-
nja istih prisvojili privatnim naukom, poлаг §. 11.
gore navedenoga raspisa prije nego polože ispit,
imat propisanu taksu položiti u pienzeznicu, koju
će im naznačiti predstojnik komisije.

Ispitna komisija za državno računoslavlje.
U Zagrebu, dne 20. siječnja 1862.

Neuredovni dio.

Zagreb, dne 25. siječnja.

Sve one *viesti*, što ih u posljednje doba čita-
smo u različitim novinama, o kojima i mi na kratko
progovorismo, čini se da neimaju pravoga teme-
lja te da ostaju ono, što jesu, puke viesti.

Da bi se što u *vladnoj sistem* promieniti
moglo, na to za sada nitko nemisli; bit će valjda
nekotih promienah ličaćih se samo osoblja višjih
uredah, ali najvišji dostojanstvenici ostat će po
svoj prilici i nadalje na svojim mjestima.

Mnogo se je govorilo o tom da će biti u-
stav od 26. veljače promienjen; istina ništa nije
u *niekim* okolnostima nemoguće; da će već sada
biti, što se od mnogih stranah želi, o tom sum-
njanje . . . .

Treba se obazreti po drugim evropejskim
državama, te će svakomu biti jasno, kada i pri
kakvim okolnostima bivaju promienjene vladne si-
steme.

Što se tiče ugarskoga pitanja neimamo mnogo
nade da će se dobro riješiti politička ta zagonetka,
tim većma, što niekoji niemački i magjarski li-
stovi dosta jasno govore o niekakovu niemačko-
magjarskom savezu, koi bi se imao supretstaviti
težnjama austrijskih slavenskih narodah.

Mi od naše strane nebojimo se ni najmanje
ovakova saveza, makar nam i oboruženom des-
nicom prietio i sietio nas na Avnula i njegove
priverćenike, jer smo čvrsto uvjereni, da pra-
vednoj stvari kraja neima. Nadvladat će ona sve,
što je nepravda, nenaravno! . . . .

Trojedna kraljevina.

□ Iz Senja, dne 21. siječnja. U našem
bielom, starinskom gradu, negovori se u najnovije
doba o ničem drugom, van o željeznici, koja bi
se iz Siska put Senja graditi imala. Ova stvar
nije baš ni najmanje nova, jer se je o njoj već
g. 1857. i prije mnogo pogovaralo i pisalo.

Istina bog, imala je onda te ima i sada mnogo
neprijateljah, kojima nije nikad stalo do razvitka
blagostanja našega grada i vojničke Krajine! Oni
ljudi nemogu u pristanom svojem mudrovanju ni
dokučiti, da bi „ova širomašna varoš“ imati mogla
svoju željeznicu, dočim bi ponosita susieda Rieka
pregorieli morala neugodee za nju posljedice toli-
godinjah borbah.

Baš zato, ako je puk naš širomašan, zahtieva
i čovjekoljublje, da mu se pomaže, a ne da se još
više osiromaši za volju niekih obšireh . . da se
upropasti a š njim i cijela karlovačka krajina!

To stoji, ako bude željeznica drugi koi pravac
dobila, da će graničarski naš puk, da će naš grad
teško izbjeći moći teškoj nevolji, koja nas očekiva,
i koje se već unapred plašimo.

Govore mnogi, da naša luka nije dosta sigurna,
da se tu već mnogo nesreće dogodi, a bog zna što
sve još ne prigovaraju; ali znadu li, ili jesu li barem
čuli, kako bijaše prije nekoliko godina na Rieci?
Jesu li valjda čuli, koliko je ondje kvara načinio
„jug“? A jesu li Riečani tomu zlu doskočili? Jesu
s veće strane. Istim načinom uništiti će se biesnoća
naše bure, što je već i sada po mogućnosti uči-
njeno. Naša luka prožat će i najvećim brodovima
toliko sigurnosti, toliko i druge luke našega pri-
morja.

Ovo važno pitanje potaknuto je sada na novo
te se ufamo, da će se na dotičnim mjestima zrielo
i pravedno uvažiti, da će osobito društvo južne
željeznice lasno uvidjeti moći, da bi bilo i za
samo društvo od velike koristi, kada bi se oži-
volvorile naše težnje; jer onda nebi mnogo platilo
za zemljište, — dërva tu ima veliku silu kao i
dobroga ugljevja . . . . neuzimajuć ni u račun
strategičkih i drugih obzirah!

Što se t'ergovine tiče, evo Vam niekoja data,
koja sviedoče dosta jasno, što je Senj a što bi
mogao biti za cijelu našu domovinu; drugi put, ako
dozvolite, pisat ću Vam o istom predmetu, malo
obširnije. *)

G. 1853. izveze se iz Banata prieko Siska i
Senja 1.200.000 mierovah žita, iz Bosne 150 000
m., iz Bosne i Slavonije 5.000.000 dugah; iz
Ugarske 84.901 centih duhana; kolonijalne robe
izvezlo se je našim gradom iste godine 200.000
centih.

G. 1854. izveze se iz Banata 2.400.000 mie-
rovah žita; iz Bosne 200.600; iz Bosne i Sla-
vonije 5.000.000 dugah; iz Ugarske 900.000
centih duhana a kolonijalne robe 250.000 centih.

Iz toga već može svatko uviditi, da nismo
niekakovi sanjari braneći svim silama projekt kar-
lovačko-senjske željeznice, koja bi od velike ha-
sne bila ne samo nama, nego i svemu jugoslaven-
skom narodu kao sveza iztočnih narodah s nama
i s morëm! —

Ugarska.

Novi Sad, 18. siječnja. (Srb.) Po običaju
pravoslavne c'rkve danas smo proslavili praznik
bogoavljanja. Svetkovinu uveličao je g. episkop
Platon, koi je sam činodielevati i na Dunavu
vodoosvećenje držati izvolio. Tom prilikom isa-
šla je i jedna satnja vojnikah. Nepregledna mno-
žina svieta, različnog vjeroispovijedanja prisustvo-
vala je ovom veličanstvenom bogoavljenjskom činu.

Austrija.

Beč, 20. siječnja. (P. L.) Dogadjaji u *knežovini*
S'rbskoj ovdie neprestano uzemiravaju, i premda
se pouzdano ovdie može na to osloniti, da će En-
glezka u ovom pitanju ostati na onom gledištu,
koje ovdajšnim željama odgovara, to opet s je-
dne strane rezervirano držanje Rusije, a s dru-
ge strane politika francuska, koja je težnjama
s'rbskim sasvim naklona, povoda daje mnogima
brigama, osobito jer neima izgleda da će obie
ove moći podupirati protest protiv s'rbshim
težnjama, kemesu se već kao što je poznato Au-
strija i Englezka priključile. Medjutim se S'rbija
neprestano oružja, bez najmanjeg obzira na por-
tin pretest; — a takodjer i Černa Gora opet se
na nov vojni pohod sprema.

*) Bit će nam drago. Učr.

Ovdie se glasa iz sasvim pouzdanog izvora: *da je Serbeka stvar već prieko ministarskog i državnog savjeta prešla, i sad čeka samo potvrđenje carsko*, koje će, kako se misli, odmah po povratku Njegova veličanstva iz Italije slijediti. Budući da će Nj. vel. po najnovijem glasu 20. t. m. u Beč prispijeti, to se nadamo, da ćemo moći biti već u prvim listu u stanju biti našim čitateljima odsudao rješenje o ovom životuom pitanju saobćiti.

U istom se stadijumu nalazi i *predlog zbog izbora patrijarha i sazivanja narodnog kongresa*.

Turska.

U prvoj trećini prosinca prošle godine besnila je bura na crnom moru; mnogi brodovi propali su, između drugih i veliki ruski paroplov *Kersonen* razbio se je kod varoši Kerča. Bura pokidala je i žice na bërzojavu iz Carigrada, pa zato i nije bilo bërzojavnih vijesti otuda, jer, kao što je poznato, vlada je bila zakratila da privatni dopisnici javljaju po bërzojavu što je za portu nepovoljno. Sve dakle vijesti iz Carigrada u pismama dolaze do Tërsta i Marsilje, pa otud tek bërzojavom dalje. Ovakve vijesti dopiru do 4. siećaja. Po njima novčana nužda traje još sve jednako. Zlatna Medžidija stoji na hartiji 222—224 gr. a u stvari i skuplje. Kod Bulvera jednako se savjetuju, kako da se pomogne turškoj financiji. Govori se o zajmu u Englezkoj, ali neima zaloge, jer sve, što je bilo od vrijednosti, već je davno založeno, djumruci, dõhodeci egipatski, Smirne i drugi, pa i danak na duže vrijeme u napred, sve je to već upotrebljeno. Još ostaje vakufska (djamijska) dobra, koja mogu iznieti 1000 mil. grošah. No vlada uzteže se od tog posljednjeg koraka. Vakuf, veli „Kõln. Ztg.“, to je vampir u Turskoj, koji je malo po malo $\frac{2}{3}$ nepokretnoga dobra posisao. Zbog poznate nesigurnosti, gdje je svaki silniji mogao svakomu imanje oduzeti, prinudjeni su bili vlastnici staviti svoja dobra pod zaštitu djamijah, poklonivših pod uslovom, da oni i njihovi potomci uživaju prihode, a zato da nešto malo plaćaju djamijskoj pienzeznici. Cielo dobro pripada djamiiji, kad isumru nasljednici, a to biva bërzo, jer samo dieca mogu otca naslijediti. Takovo dobro nanovo se prodaje, i opet pripada. Iz toga vidi se težkoća, jer osim molah i ulemah hiljade porodica žive od prihoda tih dobarah, neračunajući povorku činovnikah, koji se goje od upravljanja tih dobarah. Dirajući u vakuf dirnulo bi se u živac polovine Turakah u carstva a da se i nespomene viero Zakono osiećanje. Oduzimanje vakufa veće je i opasnije dielo, nego uništenje janičarah pod Mahmudom, ali to je još jedino sriedstvo za pomoć iz temelja. U budžetu za 62. i 63. g. među prihodima stoji i porez na sol i na duvan, pa i povećan danak na zemlju. Po „Journ. de Const.“ Omer-paša povukao se je još prije dva mjeseca na svoja zimišta, a turkomanski listovi sve do skora javljahu, kako se on dërži u starim pozicijama. — Od 13. siećaja ukinute su sve austrijske pošte po Vlaškoj i zamienjene su sa domaćim oblastima. Tako se zemlja oprasta malo po malo nasljedjah nehajstva turske uprave. (Tërg. Nov.)

Talijanska.

Kažu, da je sardinski ministarski predsjednik baron Ricasoli, tetterijskom kabinetu a očigled pristojecoga prestolnoga govora cara Napoleona III. poslao novih predlogah u svërhu privremena rješenja rimskoga pitanja. U diplomatskim krugovima misle, da Ricasoli predlaže da se rimski predieli na napuljskoj granici posiednu zajedničkom posadom po talijanskim i francuzkim četama.

Rimska policija vrebja jako na sumnjiva lica, o prisutstvu kojih bila je obaviještena dobrim prijateljima iz Napulja. Mi smo jučer vidili, pišu „K. Ztg.“ iz Rima 14. siećnja, kako su na Pincio-promenadi nekogoga gospodina od ugledne spojljašnosti šestorica oružnikah uapsili a malo zatim obustaviše pod velikom nalogom svieta dva policajna opravnika u službi Franje II. više Abrucezah u radničkoj odići, da im pregledaju pisma i stadoše ih ispitivati, zašto su u Rim došli. Govori se, kao već i prije, da radi kralju o glavi. Ovaj nastavlja svoj samotani način življenja, on neide nikada piešice a kad god se šeće prate ga čvërsti

momci ili barem se nalaze u blizini. O aspjesima reakcionarnih četah na rimskoj granici mukom muče ovdasnji napuljski kraljevci, premda su veoma dobro o svemu obaviješćeni, što veoma udara u oči. Čini se da hoće time da sakrije svoju činovnu svezu s njima, da tako izbiegnu francuzkom nadziranju. Neprijateljstva se nastavljaju, no ne s velikim silama, zadovoljni su time, da samo neugasne žeravka pod pepelom te nadaju se boljim vremenima. — Iz Jakina čujemo, da onuda prolazi mnogo vojske, koja ide u Napuljsku. Tamošnja cërkvva svetoga Augustina preobraćena je u privremenu kasarnu. Izvanredna radinost razvija se za dovršenje tverđine Posatore. Za razširenje bedemah dokupljene su još tri rubije oranice; na ovoj tečki zabavlja se 500 radnikah.

Iz Rima pod 14. pišu: Žalobno boguslužjenje za kralja portugalskoga obdëržavalo se je jutros u sirotinskoj kapeli. Kardinal Pietro, zakrilnik kraljevine portugalske i nekadanji apostolski glasnik u Lizboni, čitao je misu, na što je sveti otac papa podielio absoluciju. Svi kardinali i prelati prisustvovalahu svetkovini. (Nije dakle istina da su iz političkih obzireh mnogi između višega svećenstva, kao što smo i mi polag bečkih listovah prijavili bili, izostali. Učr. Nar. Novinah.)

Garibaldi upravio je na društvo abruceške mladeži slijedeće pismo:

Kapreru, 24. prosinca. Hyala na časnom naslovu počasnog predsjednika. Vama, za velike stvari opredieljenoj generaciji, pripadaju velike dužnosti. Domovina nalazi se u najtežim okolnostima; no pobiedonosno proizici će iz napastovanja čvërstom i neuzkolebivom odvážnostju svojih sinovah. Jastrebi i gavrani, privikli hraniti se leševima, jošće oblećaju liepu zemlju i nalaze hrane; tamu nad zemljom rasprostranjajući nalaze jošće pristašah. O Vama bogumila mladeži visi, da raztirate ovu tamu i da na razvalinama neznanstva podignete sgradu ljudskoga dostojanstva. Budite apostolima istine! Vi ćete ju naći na dnu vaše grudi kao iskru duha bezkonačnoga. Za slobodno izpunjenje ovoga Vašega poslanstva trieba Vam je uz svetu rieć istine, koja uništjuje varalice, silu jakosti, ne jakosti, koja predjarmiljuje, već one, koja je opredieljena, da izbavi robove. Oružajte se dakle nebu za volju, oružajte se. A ipak, ja Vas uvieravam, put, koji Talijansku vodi na mjesto, po bogu opredieljeno joj među narodima, veoma je lagan! G. Garibaldi.

Francuzka.

Pariz, 22. siećnja. Izviešće ministra financijah Foulda o stanju financijah carevine. Ukupni proračun redovitih razhoda za g. 1863. umnožit će se naprama razhodima god. 1862. za 70 milijunah. Efektivno stanje vojske, koje je godine 1861. iznosilo 467,000 momakah, svesti će se na 400,000 momakah; već sada iznosi samo 446,000 momakah. Pomorski proračun iznositi će 168 milijunah. Ministar financijah umnožit će dohodke za 50 milijunah nametima na konje i kola od luxusa, na tërgovačke knjige (factures), na biljegovinu za upisivanja (enregistrement), nasuprot obalit će pristojbu za pošiljke stvarih od vrijednosti na 1 postotak.

Fould kaže, nepokrite vieresije iznose sada 1008 milijunah, valja se mirom koristiti, da se postigne umaljenje nepokritih svotah i uteći se zajma. Konstatira, da bi bilo želiti, da se postigne jedinstvo državnoga duga posredstvom fakultativnoga preobraćenja $4\frac{1}{2}\%$ onoga prihoda na 3% oni prihod.

Fould dolazi napokon k izvanrednom proračunu. Raspoložive izvanredne zaklade od $67\frac{1}{2}$ milijuna nisu dovoljne za gradjenje željeznica i druga poduzetja na javnu korist. Ministar financijah zahtievat će od poklissarske komore privremeno povišenje podatka od soli za 10 centimah od kilograma, što će iznositi 33 milijuna i privremeno da se namet na šećer povisi na 42 franka, što će od prilike iznositi 29 milijunah i dopustiti, da se 120 milijunah doda proračunu. Proračun za godinu 1862. pokrit će se suviškom dohodah.

Rusija.

(„Deu“ o goličkim Rusima. Nastavljanje.) U vierozakonskom obziru liberalna vlada cara Josipa II. (1780—1790) bijaše slatan vlek za unijatsku cërkvu u Galiciji. Godine 1782. nastajale se je podići glavno siemenište u Lavovu; u

tu svërhu poklonio je car Rusima veličanstven sgradu, cërkvu, tërg i vërt, koji pripadahu uknutom latinskom dominikanskom samostanu; on opredieli znatnu svotu za uzdëržavanje toga zavoda i obskërbljavanje učiteljah i učenikah. Njegov brižljivost za ruski jëzik, u kojem su se predavali svi predmeti, nadje svoj izraz u nalogu, da se imaju vladi svake godine podnositi radnje pitomacah u ruskom jeziku. Razumieva se da se je ta brižljivost osnivala na političkim razlozima. Seminarski pitomci mogli su po dovršenju tečaja stupiti u sveučilište lavovsko; no bogoslovni fakultet bio je onda katolički a jëzik podučavanja latinsko-poljski.

Da Rusima i u tom obziru uzbude pravica, podignu Josip II. dne 9. ožujka 1787 osobiti odsiek kod fakulteta, gdje su se svi bogoslovni predmeti predavali u ruskom jeziku.

Starajući se ne samo za obrazovanje, već i za poboljšanje sredstvah za življenje duhovničeva, opredieli car za svakog novoispitanoga svećenika novčani iznosak od 300, a za svakog pomoćnika od 150 forintih.

Od veće važnosti za Ruse bijaše naredba po kojoj imala su se ustrojiti dva neodvisna sjedinjena konsistorijuma u Lavovu i Preymyslu, kojih članovima bi nažabaceno novčana svota odgovarajuća njihovim socijalnim odnosajima.

Ovom naredbom umali se upliv katoličkoga svećenstva na cërkvene poslove unijatah dosta znatno.

Najvažniji čin Josipa II. u cërkvnom hierarhičkom životu Rusah sastajao se u tome, da je lišio kaludjere izključiva prava, po kojem su samo oni mogli popeti se do višjih hierarhičkih častih. Kod sjedinjenih obstojao je red basilijanski. Ovaj red, pošto primi i nekogje katoličke članove, podkopao je najviše uniju time, što se je svevećma približavao katolicizmu; budući da od poljskoga vladanja bijahu birani za biskupe većom stranom muževi ovoga reda, privërženici katolicizma, a čestoputah i katolici sami, može svaki lahko prosuditi, da nije bilo po volji viernim unijatima ovo izključivo uživanja prava basilijanskoga reda.

Car Josip II. naredi odlukom od 19. ožujka 1788, da ima u buduće izbor biskupah odvisan biti od najviše vlasti, i da mogu po pravu i drugi sekularni svećenici biti izabrani za ovo dostojanstvo. Time bio je red ovaj, akoprem prije neodvisan, odsada biskupima podvëržen.

Kratka doba vladanja Leopolda II. (1790 do 1792) time je zanimiva, što je odlučio dne 8. kolovoza 1790, da se neima jedna viera drugoj predpostavljati, da neima jedna drugoj priećiti u izvršavanju dobrih činah, i da imaju sekularci kao i kaludjeri isto pravo na biskupsko dostojanstvo. (Nastavit će se.)

Petrograd, 22. siećnja. Jednim ukazom povisuje se glavarina, biljegovina i uvoznina, poslijednja za 5 postotakah na evropejsko-azijskim granicama, i pristojba za preporučena pisma, da se zadovolji povećanim potrebama dëržave.

Varšava, 19. siećnja. Polag vjerojatnih vijestih očekiva se, da će biti dne 20. t. m. slavni ulaz nadbiskupa, koji će ovamo zajedno s gr. Wielopolskim prispijeti.

Poslie inštalacije misli se, da će se cërkvu otvoriti a vojničko stanje ukinuti.

Iz Petrograda javljaju, da je u Helsingforsu buknuła buna; o njenim uzrocima i poslijedicima dosad se ništa nezna.

Pogovara se, da će grof Adlerberg odstupiti i da će njegovo mjesto kod carskoga dvora zauzeti knez Dolgoruki. Obistini li se važna ova viest, bit će sigurno sa sveobćim veseljem i zadovoljstvom pozdravljena.

Slavenske vijesti.

Iz Pariza pišu „Hlas-u“, da je ondje započeo gospodin Škender Ch o d è k o veoma svečano predavanje o slavenskoj literaturi; kao što je poznato, bijahu mu u važnom tom dielovanju predhodnici slavni Mickievicz i Ciprian Robert.

Božena Niemcova, o kojoj javismo u našem 17. broju, da je teško obohela, promianu dne 21. siećnja. Ona se rodi 5. veljače 1820 u Beču. Mati joj bijaše Čehinja a otac Niemac, muž čestit i velik prijatelj českoga puka. Pisateljicom postade tek onda, pošto se upozna s Tylovim spisima, koje u svoje vrijeme vrlo omi-

Digitized by Google

Oglas dražbe.

Županijski kotarski sud ribnički daje ovim na znanje, da je na molbu Bartola Kramarića, gradjana karlovačkoga, kroz odvjetnika g. Janka Gvozdanovića, radi dužnih 310 fr. 48¹/₂ novč. a. v. s. p. dozvolio ovršnu dražbenu prodaju nepokretnosti kućnoj zadrugi Milašin iz Vucjaka pod br. 10. pripadajućih, što no su na 1593 fr. 63¹/₂ novč. a. v. sudbeno procijenjene i u gruntnovnici obćine Stative Gornje pod br. 44. A. l. r. br. 1., 2. upisane, te da su u tu svrhu dva roka opredjeljena, prvi na 6. ožujka, a drugi na 7. travnja 1862, svaki put od 9 do 12 sati prije podne kod ovoga suda.

Pozivlju se indijavkolici, koji bi oti nepokretninu kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina, ako li se kod prve dražbe ni za više, a ni za procijebenu cieniu neprodade, kod druge dražbe i izpod procjene najboljemu nudocu izručiti; zatim da je kupac dužan ukupiti na nju dugove, na koliko će kupovina dovojnja biti, po naputku suda na se prikriti; i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, procijebeni napisnik i gruntnovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviješteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijavu, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati morati, ako li se dioba kupovine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovina izcрпи, ništa nezapadne.

Ribnik, 7. siječnja 1862.

Tomašić.

Br. 381. gr. (55)

3-1

Izrok.

Kralj. sudbeni stol županije zagrebačke kao stiečajna vlast daje ovime na znanje, da će se dne 21. ožujka 1862 prvi put a dne 10. travnja 1862 drugi put, svaki put u 9 sati prije podne, u ovisnoj vijećnici putem javne dražbe predavati kurisne tržbine sliečajne Jozue Epsteinu u iznosu od 27,862 fr. 61 novč. tako, da će se one kod prvog dražbenog roka samo sa 1/10 njihove vrijednosti, usprot pako kod drugog dražbenog roka uz svaki manji cieniu najboljemu nudocu uručiti s pravom njihova uterivanja u svojem imanju.

U Zagrebu, 18. siječnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 26. gr. (61)

3-2

Oglas.

Od kr. sudbenog stola županije zagrebačke stavlja se ovima do obćeg znanja, da je na molbu gospodina Stjepana Kurislova, trgovca bečkog, zastupanog po gospodinu odvjetniku Kresicu, povaden uamerbeni postupak u pogledu tobož izgubljenih bevalsko-slavonskih zemljišnih razlietnih obveznica, i to: br. 351. od 1000 fr. dte. Zagreb 1. studenoga 1854 na Ivana Nap. grofa Draškovića glaseća dne 29. listopada 1855, zatim zemljišne razlietne zadužnice br. 961. od 1000 fr. dte. Zagreb 1. studenoga 1854 na Ernestinu groficu Orm glaseća dne 16. svibnja 1856 u vierovne knjige ovemiestno razlietne blagajne unesenih.

Pozivlju se dakle svi oni, koji ove obveznice u rukoh imaju, ili na takove iz kojeg pravaov naslova pravo imati misliju, da to za jednu godinu u nediećjih i dana ovomu prijave, jer bi se inače po izmaku toga roka ove obveznice ništetnim proglašile.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke.

U Zagrebu dne 10. siječnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 285-g. (57)

3-2

Oglas.

Od srećkog suda u Tovarniku stavlja se do obćeg znanja, da odu se aslie odovsudaov riećenja od dana 6. (18.) prosinca 1861, br. 285., na javnoj dražbi u varošici Vukovaru na vlastitost g. Ananasa Samara, asređotioćnog suda, spadajuće dva kuće, jedna u Novom Vukovaru od dobrog materijala i više ovuak nastupjeća, orepom pokrivena, druga u Starom Vukovaru s torkam pokrivena, i sedam četvrti sesionske zemlje, pod br. 659. u gruntnovnici uvedene, zbog duga od 2000 fr. a. v. prodavati, — prve je rocije dražbe ovršena na 1. ožujka a druge na 1. travnja 1862. Uslova samati se mogu kod podpisnoga suda.

Srećki sud.

U Tovarniku, 6. (18.) prosinca 1861.

Srećki sudac
Kovačić.

Br. 1046—1861. (58)

3-2

Izrok.

Od strane osriednjeg županijskog kot. suda herdovačkog ovim obnareduje se, da je za preduzetje odlukom kr. sudbenog stola županije zagrebačke od dne 11. prosinca 1861, br. 1731., dozvoljene ovršbene prodaje pokretnosti na vlastitost suprugah Ivana i Marije Habion spadajućih, kano: 1 kravo, 1 konja, i kočije, 40 ct. siena, 10 vagana kukuruza i ostalog razlićnog pokućstva, što na 17. listopada 1859 zaplenjene i sudbeno na 306 fr. a. v. procijenjene, radi dužnih Jo-

sepu Brodniku 187 fr. 50 novč. a. v. pripadajućih c. s. c., prve rocije na dan 7. veljače, a drugo na dan 21. veljače 1862, svaki put u 10 sati prije podne na licu miesta pri stanu ovršbenikah na dobra u Hraštni ležećem, ustanovljene tme, da će se zaplenjene stvari kod prvoga roka same na licu nad, kod drugoga roka i izpod procijebene svote, ali vande uz gotovi novac, najvace nudocu prodati.

U Zaprešiću dne 31. prosinca 1861.

Novak,
kot. sudac.

Abth. 8, Nr. 327. (54)

3-2

Kundmachung.

Vom k. k. kroatisch-slavonischen Landes-General-Kommando zu Agram wird in Folge hohen Kriegesministeriums dekrets ddo. 9. December 1861, Abth. 10, Nr. 4101, bekannt gegeben, dass aus dem Aerarialforste Petrovagara im Sluiner Grenzregimente fünfhundert achtzig sieben Eichenstämme, welche Terstämlich zur Erzeugung von Spalt-, Bau- und Brennholz geeignet angeschätzt sind, im öffentlichen Offertwege an den Meistbietenden abgegeben werden.

Diejenigen Kaufustigen daher, welche sich vor der Offerteinreichung die persönliche Ueberzeugung von der Beschaffenheit dieser bereits bezeichneten Eichenstämme zu verschaffen wünschen, wollen sich deshalb an das Sluiner Grenzregimentskommando zu Karistadt oder auch an die Kompaniekommanden zu Vojnić und Kärstinja wenden, worauf ihnen die besagten Stämme vorgezeigt, so wie alle die Lokal- und Ausfuhrverhältnisse betreffenden Auskünfte bereitwilligst erteilt werden.

Die abzugebenden Stämme werden im Gesamtquantum, jedoch ohne dem bios zu Brennmaterial tauglichen Ast- und Wipfelholze, um einen Durchschnittspreis ausgebauten.

Dieser Durchschnittspreis darf mit Rücksicht auf die Qualität und den Massegehalt der Stämme nicht unter sechzehn Gulden sechzig drei Neukrouzer pr. Stamm betragen, indem mindere Angebote nicht berücksichtigt werden.

Hinsichtlich des vorgedachten Ast- und Wipfelholzes hat aber jeder Offertent zu erklären, um welchen Preis pr. Stamm er dasselbe übernehmen wolle.

Jeder Offertent hat sein Anbot schriftlich, wolver siegelt und auswärts am Couverte mit der Bezeichnung: „Offert zum Bezuge der aus dem Aerarialwalde Petrovagara des Sluiner Grenzregiments ausgebotenen Eichenstämme“ versehen an das k. k. Landes-General-Kommando zu Agram rekommantirt einenden und dasselbe pünktlich bis zum 15. (fünfzehnten) Februar 1862 9 Uhr Fröh bei der genannten Militär-Landesstelle einlangen machen, weil nachträgliche Offerte nicht angenommen werden.

Im Offerte ist der angebotene Preis deutlich anzugeben und zu erklären, dass im Falle sich etwa nach der Fällung eines oder des andern Stammes dessen theilweise oder gänzliche Unbrauchbarkeit zu der vom Erstaher beabsichtigten Verwendung zeigen sollte, dieser jedem bezüglichen Anspruche auf Ersatz entsage.

Es ist ferner genau die Zeit anzugeben, binnen welcher sich Offertent verpflichtet, die ausgebotenen Stämme vollkommen aufzuarbeiten und aus dem Walde zu schaffen, so wie schliesslich im Offerte noch zu erklären ist, im Erstehangafalle gleich beim Abschlusse des Abstockungsvertrages die 10pct. Kautlon der ganzen Erstehungssumme im Baren oder in Staatsschuldverschreibungen zu erlegen. Nähere Bedingungen sind in der 8. Abtheilung des obigen General-Kommando's einzusehen.

Agram, am 15. Jänner 1862.

Nr. 2424. (53)

3-2

Editto.

Da parte di questa regia Tavola giudiziaria di Comitato qual senato tavolare si rende pubblicamente noto, che ad istanza d'pr. 13. Dicembre 1860, Nr. 4531, della tutela delle minoreni Riccardina ed Ernestina Varoni, rappresentata dall' avvocato Luigi Dall' Asia, contro il sgr. Giovanni Batt. Cosulich di Sussak, in punto pagamento di fr. 25,000 M. C. ed accessori, è stato accordato coll' anteriore decreto 11. Febbrajo a. c. ed ora con nuovi termini e condizioni stabilito il debito esecutivo incanto della casa sita in Sussak, marcata col Nr. 23. sub A. n. p. 1 ed annessi fabbricati, cortile con prato etc. il tutto riportato sotto la cifra di liquidazione Nr. 74 del prot. fond. 41 della Comune censuaria di Sussak, e valutata a fr. 64,442 V. A. di ragione dell' esecutato Cosulich, e che all' effetto furono stabilite le giornate 27. Marzo, e 26. Giugno 1862 delle ore 9 alle 12. m. per la subastazione da tenersi nell' aula di questo Giudizio.

In pari tempo si fa noto, che al primo incanto non saranno accettate offerte inferiori al prezzo di stima, mentre al secondo, la delibera seguita anche sotto a quel prezzo.

Il compratore dovrà assumere sopra di se i debiti assicurat con ipoteca sugli stabili fino alla concorrenza del prezzo d' acquisto, giusto l' assegno del giudice.

Vengono diffidati tutti i creditori ipotecari ad insinuare le loro pretese fino alla vendita della realtà, col' avvertenza, che in caso diverse dovranno imputare a se stessi, se la distribuzione del prezzo dovesse seguire senza il loro intervento e vi rimanessero esclusi.

Le condizioni d' asta, fra cui l' obbligo nel del-

berario a depositare entro tre mesi dall' intimazione dell' aggiudicazione, il prezzo fino alla concorrenza del credito Varoni, ed il resto dopo altri tre mesi, salvo accordo diverso, come pure l' estratto dei pesi intavolati non meno che il protocollo di stima, saranno estensibili all' asta, e anche prima, nella cancelleria di questo Giudizio, entro le ore d' ufficio.

Regia Tavola giudiziaria di Comitato
qual senato tavolare.

Fiume, li 9. Dicembre 1861.

126-gr. 1861. (64)

3-2

Izrok.

Od strane kotarskoga suda daruvarskoga a etapaniji požezkoj stavlja se ovim do obćeg znanja, da je ovršbeni odlukom od današnjega na molbu gosp. Jospa Ivankovića iz Sv. Dvora, preko odvjetnika gosp. Josipa Basarovića u Zagrebu, ovršbena dražba nepokretnosti škendera Ivankovića, bravara u Daruvaru, pod br. 22. gruntnovoga naplenika obćine Daruvar upisanih i sastojćih iz kuće pod k. br. 54. e kćem gruntnom parc. br. 88. u veličini od 158 kvadrata i baštine parc. br. 89. u veličini od 337 kvadrata, u kupnoj vrijednosti od 700 fr., radi dužnih 210 fr. c. s. c. dozvoljena, te da su u tu svrhu dva rocista, i to: prvo na dan 18. veljače 1862, a drugo na dan 19. ožujka 1862, na kojem će se rećen nepokretnosti i izpod procjene dati, svaki put u 10 sati prije podne kod ovoga suda održana.

Dražbeni uvjeti mogu se svagda kod ovoga suda uviditi.

Ujedno se svi oni pozivaju, koji, premda im osobita obavijest o tom nestiže, sciene, da su i oni upisom u javne knjige stekli hipotekarno pravo u to dobro, da pravo to da prodaje rećenih nepokretnosti prijave tim sigurnije sudu, jer će u protivnom slučaju imat pripisat samim sebi, ako se dioba kupovine obavi bez njih i ako oni tim, u koliko bi se kupovina diobom izcerpila, ostanu izključeni.

Kotarski sud u Daruvaru dne 1. studenoga 1861.

Lutinger,

a. v. sudac.

Br. 4379. (59)

3-2

Oglas.

Kr. žup. sudbeni stol u Varaždinu daje ovim na znanje, da je na molbu Petra Rafaja, kroz g. odvjetnika Nik. Sablića, proti Franji i Mariji Ficlioti radi dužnih 262 fr. 50 novč. a. v. s. p. dozvolio ovršnu dražbenu prodaju nepokretninah, i to: kuće, vinograda, polja, livade i šume, što no su na 480 fr. a. v. sudbeno procijenjene i u gruntnovnici obćine Dubrave pod br. 61. upisane, te da su u tu svrhu dva roka opredjeljena, prvi na 18. ožujka, a drugi na 15. travnja d. g., svaki put u 9 sati prije podne kod ovoga suda.

Pozivlju se indijavkolici, koji bi oti nepokretninu kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina, ako li se kod prve dražbe ni za više, a ni za procijebenu cieniu neprodade, kod druge dražbe i izpod procjene najboljemu nudocu izručiti; zatim da je kupac dužan ukupiti na nju dugove, na koliko će kupovina dovojnja biti, po naputku suda na se prikriti; i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, procijebeni napisnik i gruntnovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviješteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijavu, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati morati, ako li se dioba kupovine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovina izcрпи, ništa nezapadne. U Varaždinu dne 31. prosinca 1861.

Novak.

Čukac.

Br. 673-gr. (45)

3-3

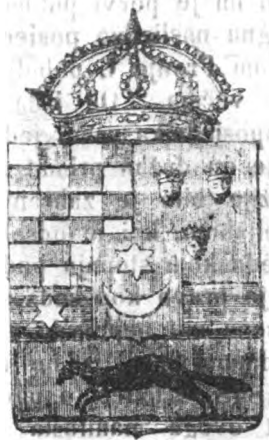
Izrok.

Županijski kot. sud moslovački ovime do znanja stavlja, da je proglašom od 30. listopada 1861, br. 564. gradj. na 31. prosinca 1861. održana ovršbena dražba nepokretninah ne vlastitost ostavštine Vinka Ivanečevića bolje Ivaniševića spadajućih, u gruntnovnici obćine Mikloška pod br. 44. upisanih, radi dobodaratvenom araru dužne konviktivne naknade u ostatku od 4774 fr. 20¹/₂ novč. a. v. r. zaplenjenih, te sudbene na 113 fr. 50 novč. a. v. r. procijenjenih, bezuspješna ostala, i da će se zato druga javna dražba dne 30. siječnja 1862 u 10 sati prije podne u pisarni ovoga suda u Ludini obdržavati, kamo se kupiti želeći pozivlju s dodatkom, da će prodaja kod ovog rocista, ako ne drugdje, i izpod procjene slediti, i da će kupac po naputku suda preuzet morati, u koliko kupovina dođe, one dugove, koji su zaloga radi osigurani na dobro.

Zajedno se pozivlju svi oni, koji, premda im pebijaše došla osobita obavijest, sciene, da su i oni upisom u javne knjige stekli hipotekarno pravo na te nepokretnine, da pravo to do prodaje dobra prijave tim sigurnije kr. sudbenom stolu županije zagrebačke, gdje će se razdieljenje kupovine preduzeti, jer će u protivnom slučaju imat pripisat samim sebi, ako se dioba kupovine obavi bez njih, i ako oni tim, u koliko bi se dioba kupovine diobom izcerpila, ostanu izključeni.

Župan. kotarski sud moslovački u Ludini, dne 6. siječnja 1862.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznika
u čitavom kraljevstvu. — Polugodišnja predplata je sa dostavom
u novinarstvu 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se
list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglasne predložene je uvrštenost 7 kr. a vr. od ljeta sa
jednom put, a 14 kr. a vr. sa 3 put. — Svaka prijava na
svaki oglas iznosi 30 kr. a vr. i to toliko puta, koliko se
putah isti uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u ponedjeljak 27. siječnja 1862.

Broj 31.

Neuredovni dio.

Zagreb, dne 27. siječnja. Pišu nam iz Beča od 28. siječnja: Previšnjim rješenjem od 21. siječnja stiglo je odobrenje velikoga kraljevskoga pečata za porabu kr. hrvatsko-slavonske kancelarije dvorske kod izdavanja kraljevskih odpisa itd. Taj pečat je sasvim nalik kraljevskom pečatu dvorske kancelarije ugarske, samo da nosi na srednjem štitu mjesto grba ugarskoga, grb trejedne kraljevine Dalmacije, Hrvatske i Slavonije; a ugarski grb na drugom mjestu, gdje se nalazi grb ove kraljevine na kraljevskom pečatu ugarskom. Napis je onaj isti kao i na ovom, t. j. srednji naslov Njegova veličanstva.

— Za opovrgnutje tvrdjenja „Botschafterova“ (u broju 16.), da ukupni dohodak kraljevine Hrvatske i Slavonije jedva dotiče, da pokriva troškove unutarnje političke i pravosudne uprave, kao i to da imenovana kraljevina „za obćeniti državni dug, za vojsku, za pomorstvo, za izdržavanje diplomatskoga shora itd. neprinosi ni forinte,“ — navodimo na temelju sasvim sigurnih podataka, da ukupni trošek za političku i pravosudnu upravu, zatim za bogoštovje i nastavu, napokon za oružanstvo (žandarmeriju) u Hrvatskoj i Slavoniji iznosi 1,985.200 f. a. v. Ako od toga odbijemo začasni trošek od 147.911 f. a. vr. za beriva i plate razpoloživih činovnika i služitelja, koji se s obzirom na razlog nastanka ovih berivah nipošto nemože zemlji pripisati na teret, to iznosi navlastito ovaj trošek uklopno s dvorskom kancelarijom, septemviratom podiči imajućim se u Zagrebu, zatim trijuh novo podiči imajućih se županijskih sudstah u Križevcu, Vukovaru i Pežegi u obloj svoti 1,771.000 f., dočim iznose dohodci i to od izravnih porezih 2,306,460 f. a. vr. a od neizravnih porezih 4,239,810 f. a. vr., zato u svemu svake godine 6,546.270. Ako sravnimo ove dohodke i razhodke svote, pokazuje se, da kraljevina Hrvatska i Slavonija nije nijamane „pasivna“, i da za centralne financije, za koje po „Botschafteru“ tobože neprinosi ni forinte, svake godine šalje prieko 4½ milijuna u državnu blagajnicu.

Ugarska.

Pešta, 20. siječnja. Politički život biva ovdje svaki dan živahniji. Članovi bivše stranke resolucionalne, međumajme Tíza, Podmanitzky, Csáky i drugi prispijeće ovamo, te se njihova prisutnost pripisuje kojekakvim uzrocima. — I medju Srbijama nastaje neobičajni život; inostrenaci dolaze i odlaze... te se pogovara, da se može u protivlju mnoga stvar dogoditi, na koja nitko ni pomislio nebi.

Pešta, 22. siječnja. Pravoslavno-katoličko svećenstvo u Ungvaru podnelo je kao što I. T. od nas javlja, Nj. veličanstvu adresu, u kojoj moli, da se posao rusinske narodnosti avarstima medju kraljevske saboru učiniti imajuće se predloge. — Na gradsko načelnništvo u Segedinu prispijelo je ovih dana pismo, koje je jedan u engleskoj službi nalazeći se topnički oficir, koji je rođen Segedinac, iz istočne Indije pisao u svoj zavičaj.

Austrija.

Beč, 23. siječnja. Danas u podne bilo je kod Nj. veličanstva cara u c. k. dvorcu ministarsko vijeće, na koje dodjoh svekolika gospoda ministri.

— C. k. podmaršal u penziji, baron Piret,

koi je kao zapovijedajući general u Banatu u godinama 1847. i 1848. u Temišvaru stoloao, preminuo je dne 20. t. m. u Elemiru.

— U financijskom odboru dadeše ministri kao što „O. D. Z.“ javlja, razjašnjenja; nakoliko su ista zadovoljila; o tom se ništa nećaje, no ministri financija i rata obećaše jošte daljih razjašnjenja. Polag „Presse“ potraga za pomorstvo predmetom je veoma živahnih pretresah, jer se ovdje neradi samo o redovitoj i izvanrednoj potrebi, već i o doknadnom zahtjevu, čim bi imao pomorski proračun skočiti na 20 milijuna.

— Pokršar kod carskvenoga vjeća Stjepan Ljubiša naimenovan je zaključkom občinskoga preda počastnim gradjanom grada Kotora.

— Premda jošte svejedaako nije odobreno, da se ima *erdeljski sabor* sazvati, ipak se već sada radi na novom izbornom redu za isti. Razdijeljenje na kotare polag narednostih erdeljskih, sasvim tim da se čini veoma potrebno, ipak sačinjava jošte sve jednake otvoreno pitanje.

— U našim diplomatskim krugovima pripovjeda se, kao što „Wien. Korresp.“ javlja, da je car kod svojega povratka osobito prijazno i milestivo primio državnoga ministra.

Od strane ugarske dvorske kancelarije podnesen je, kao što „Botsh.“ javlja, Nj. veličanstvu caru kod njegova povratka iz Mletakah predlog o produženju tako zvane pogodovne godine razpoloživih činovnikah u Ugarskoj. Silnost predmeta, od rješenja kojega zavisi sudbina mnogih hiljada osoba, čini se, da je Nj. veličanstvo ganulo, da o tom prije svaga odluči stvar, jer odluka je već jučer iz kabineta prispiela u ugarsku dvorsku kancelariju i glasi onamo, da se pogodovno vrijeme ima medjutim do konca lipnja t. g. produžiti i dotičnicima bez svake prepričke njihova beriva donle izplaćivati. Ova ustanova valja za sve ugarske razpoložive županijske i upravne činovnike ukupnih ukinitih namiestničitvah i proteže se i na činovnike temišvarskoga namiestničitva; na pravosudne činovnike neuporavljuje se, budući da je vrijeme njihove razpoloživosti započelo kasnije, i pogodovno vrijeme bilo je već prije ustanovljeno do posljednjega lipnja.

Premda je engleska vlada gospodina Graham-Dunlopa, koji je imao posebnu misiju, da ju izvišćuje, kako stoji ugarske stvari, u svoje vrijeme odazvala iz Pešte, ipak nije propustila, da si viesti od onud pribavi što pričiijim putem. Poimence bilo je, vele, britanskom pukovniku Forsteru u posljednje vrijeme poviereno ovo poslanstvo. On je ovih dana u Beč došao i neće se više vratiti u Peštu. Njegov odlazak iz Pešte osniva se, kao što „Scharfova korespondencija“ za cijelo doznaje, na činjenici, da je za sada engleska vlada osviđočena, da će stvari u Ugarskoj za neblizu budućnost udariti redovitim i mirnim tečajem.

Prag, 23. siječnja. Zemaljski odbor zaključio pod predsjedništvom preuzv. g. Alberta grofa Nostić-Rieneke poslie kratke debate jednoglasno, da se zemaljskomu saboru predloži razlozima okriepljeni predlog o ustrojenju drugoga kazališta za česke predstave.

Da se sadanjim potreboćama barem poniešto deskoči, bilo je na dalje zaključeno, da se na vlastitu štetu i odgovornost podigne na Josipovu tergu, u Novom Gradu provizorno kazalište; zbog potrebne zemljišta obratit će se na gradsko zastupništvo.

Zemaljski odbor izabra iz svoje sredine tri lica, kojima će biti poviereno nadzorništvo, nad gradjenjem i drugim s tim skopćanim poslovima, i to gr. Thuna, dra Riegera i dra Pinkasa.

Ovi zaključci učinili će sigurno po čitavoj zemlji dobar utisak, jer je time zemaljski odbor dokazao, da mu je zbilja stalo do toga, da neostane narodna pravoprapnost pukom ideom, već da postane i činom.

Lavov, 18. siječnja. Ovdiešnje gradsko zastupništvo zaključio u jučerašnjoj svojoj sjednici jednodušno, da se odpravi molbenica, neka budu kažnjeni svi oni vojnici, koji dne 29. prosinca zlo upotrebiše svoju vlast.

Zastupništvo izjavljuje, da nemogu uhapsiti, tim što pohadjaju crkve, umiriti misli, niti vojnici i panduri vredjajući svojim ponašanjem i iste žene, dapače, da se podobnim vladanjem miroljubivo občinstvo uznemiruje i buni.

Turska.

Carigrad, 18. siječnja. Sastavi se jedna komisija, da ispita više pitanjah protežućih se na poraze od pijja, soli i duvana. Podignuće je sredoćna pisarnica za biljegovnu upravu. Bugarski svećenik Petar Arabadjski priznan je po porti za dohovnu i narodnu poglavicu sjedinjenih Bugarah Mukhtar-efendija naimenovan je ravnateljem nemuslimanskih bogoštovjah.

Kao što iz Carigrada javljaju očekuju tamo za koji dan obnarodovanje nova hatišerifa, koji se ima s velikom svečanostu na porti pročitati. Ovaj dokument bit će, kao što se čuje, sastavljen u veoma liberalnom duhu i poimence proglasiti će odlučnim načinom podpunu jednakost medju hristijanima i muslimanima. To je sve veoma liepo, ali u Turskoj bilo je vazda dosta oglasah, no riedko kad se je oživljavao njihov sadržaj.

Talijanska.

Turin, 19. siječnja. Sveobća umjetnička i obrtnička izložba talijanska bit će uslied jučerašnjega zaključka kuće poslanikah buduće godine u Napulju.

Vlada obtuži kod državnoga vjeća *biskupa bergamaskoga*, koji je zbog toga suspendirao nekoga župnika, što je primio mandat u parlament.

Ganibaldi zauzima se u niekom listu na Beč-lazi-a za nesretne stanovnike u Torre del Greco; ovdie, veli, dobra je prilika, da se dekaže mnogo-brojnim darovima, da nikakvo nasilje neće razdvojiti diecu jedne matere.

Francuzka.

Pariz, 20. siječnja. *Slobodni sidari* francuzki neće da priznaju velikoga meštra, maršala Magnana, kojega im je car nametnuo. Svako očekiva željno, kako će se ta razpra riešiti.

Štampari parizki neće dakle zahtievati, da se uzede cenzura, već će se tužiti na zakone o štampi, budući da su im preveć nepovoljni.

Rusija.

(„Den“ o galičkim Rusima. Nadalje.) Vlada Fraja I. (1792—1835) važna je prije svega zbog opostavljenja Mitropolije u Galiciji. Pitanje o ovom predmetu nastalo je već koncem vlade Josipa II., no sukubi se s jakim prepriekama od strane latinskoga svećenstva; jedna iz Rusah za izpitivanje ovoga posla sastavljena komisija podnese napokon svoj predlog dne 17. lipnja 1806, a 6. rujna iste godine bio je već Antun Angelović, s privoljenjem papinim, koji je popustio željama carevim označen za biskupa.

Nije tako lahko bilo ustrojiti navlastitu mitropolitiku upravu; no kod plamteće revnosti Angelovićeve podje i to za rukom: dne 4. ožujka 1813. potvrti se lavovski kaptol a 3. lipnja iste

godine i kanonici s istim pravima, koja pripadahu latinskoj crkvi. Poslije dvie godine potvrdi se i prizemski kaptol a ujedno bile su plate kanonikah opredjeljene.

Uobće bila je vlada Franje I. bogata slučajevima, u kojima se je car kao mogući zaštitnik Rusah proti nasertima latinskoga svećenstva, kao pomoćnik siromašnoga ruskoga svećenstva i brižljiv pokrovitelj ruskoga obrazovanja pokazao. On ustanovi osam ferijah za ruske pitomce u bečkom konviktu. On im je također dozvolio, da svoje nauke dovrše i u višem zavodu svetog Augustina, koji se kod samoga carskoga dvora nalazi. Pažnja Franje I. pokaza se također osobito godine 1817. za njegova putovanja u Galiciji, gdje nije samo posielio ruski seminar, već je i prisustvo- vao jednoj cijeloj liturgiji u unijatskoj crkvi, pri kojoj je činodielovao sam mitropolit. Ovo je naravno proizvelo silan utisak na Ruse u Galiciji, koji su privikli bili prošaste godine nevidjati ništa drugo nego nenaklonost prema svojem bogosluž- ženju od strane prijašnje vlade.

Nije ni vlada Ferdinanda I. (1835 - 1848) prošla u zalud za Ruse. U godini njegova stup- ljenja na prestol odlučio na molbu galičko-rusko- ga svećenstva, da se imaju ruski svećenici pona- miestiti u onim regimentama, gdje se osobito veli- ka množina Rusah nalazi. U starijim vremenima od poljskoga gospodovanja, bili su soldati lišeni svojih svećenikah, morali su posjećivat katoličke crkve i ravnati se polag ceremonijah latinske crkve. Po doversenju ratne službe ostali su o- bično katolici, sljedeći prišapšivanja katoličkih svećenikah, koji im veljahu, da je smertan grieh vratiti se opet u krilo staroga obreda. Za svoje- ga carevanja učini Ferdinand I. velikih poklonah tako na korist ruske crkve kao narodnih obće- korisnih uredbah i zavodah. Iz svoje privatne kase posveti 1000 for. za narodnu sgradu i varošku crkvu u Lavovu.

Za vlade sadanjega cara Franje Josipa I. učiniše galički Rusi također znatnih stečevinah. Godine 1851. pokloni im car za njihovu narod- nu sgradu sveučilišni terg i pogorielu sveučilišnu sgradu, kao i leatinačku crkvu; osobitu pažnju prema Rusima pokazao je time, da je vlastitim rukama položio temeljni kamen za narodnu sgra- du. Za posebne pako pravnike utemelji kod la- vovskoga pravnika fakulteta više stipendijah; isto se učini i kod više gimnazijah. Na lavovskom sveučilištu podignu učiteljsku stolicu za ruski je- zik i književnosti a godine 1860 utemelji više stipendijah po 600 for. i na pražkom sveučilištu za obrazovanje učiteljskih kandidatah za slaven- sko-rusku književnost. Godine 1856. podigau papa posredovanjem vlade mitropolifa galičkoga na do- stajanstvo kardinala.

Sve to učini austrijska vlada za obrazovanje i crkvu galičko-ruskoga naroda.

Obratimo se sada na drugu polovinu naroda na seljačstvo. Dekret Marije Terezije od 3. lipnja 1775 licao se je više zaštite seljakah proti tla- čenju zemljoposjednikah, negd da je zahtjeve ovih posljednih sveo na stanovitu mjeru; ništa nemanje imao je u očima narodnu veliku znamenitost, jer- bo je zabranio od seljakah i nadalje zahtijevati, što je starim inventarijama ustanovljeno bilo.

Mnogo veći bio je uspjeh naredbe Josipa II. od 1. rujna 1781, da se seljaci, ako nedobiju zadovoljštine kod zemaljske gospode na svoje mol- benice, mogu obratiti na kotarski sud. Neprodje 3 mjeseca i novi dekret opredjeli trajanje tlake. Miesto 6 i 5 opredjeljena bijahu 3 dielatna dana na tjeđan za podpuno a 1½ dana za polovično uživanje zemlje. Posredstvom dekreta od 5. travnja g. 1782. potvrdi Josip II. sljedeće točke:

a) Pravo seljakah sklapati brak i bez pred- hodne dozvole zemaljske gospode, jedino s uba- vieštenjem istoga; b) pravo preseljavat se na drugo koje miesto polag svoje volje; c) pravo izabirati si posao bez odpustnoga svjedočanstva od zemljoposjednika; d) oslobođenje od dažnosti posluživat kod gospodskoga dvora; e) oslobođenje od svih obvezatnih radnjah i podatakah, koji su ustano- vljeni bili inventarima. Posredstvom odluke od 16. sèrpnja 1786 bilo je više tegobnih podatakah kao cgrina, novčarina, solarina, pijacovina itd. kona- čno ukinuto. Dekretom od 10 svibnja 1787 bilo je zaključeno, da se seljacima dozvoli kupovat ze-

mljišta — čim im je pèrvi put mogućnost pružena bila, da postignu nasliedno posjedovanje.

Pod vladom Franje I. poboljšalo se je stanje seljakah jošte većma. On izda naredbu, da se ima za zemljoposjednika samo jedan dan raditi, a za ostale da je on dužan primat naknadu.

Što strožije bilo je zabranjeno nečoviečno postupat sa seljakom, koji je odsele s ostalim po- danicima na jednakom stupnju pod zaštitom zakona stajao i imao je pravo kod suda tražit zadovolj- štinu za nanešenu mu nepravdu.

Pod Ferdinandom I. izadje napokon due 3. svibnja god. 1848. manifest o potpunom ukinutju tlake. Važnost ovoga manifesta razlagati bilo bi više nego suvišno — nisu zabadava Rusi zaključili ovaj dan viekovita vremena slaviti i stavili su po svoj Galiciji spomenikah s kèrstom na uspomenu 3. svibnja.

Znamenitost ovoga prevrata vidi se i iz toga, da su prosti Poljaci — Mazuri — na svoju pri- jašnju na 3. svibnja padajuću svetkovinu zabora- vili, i da se zajednički s Rusima na ovaj dan ra- duju, na uspomenu oslobođenja izpod vlasti ze- maljske gospode. Ruski puk podigo se je na jedanput do priznanja svojega čoviečanskoga do- stojanstva i nederži se više prijašnjih bratinski davanah savietah kod postavljenja u kakovu službu: „Ti imaš dekret u rukama i ženiš češ se, valja dakle odreći se seljačkoga jezika, običaja i obreda.“

Ukinutjem tlake razprostranile su se i pučke škole veoma bèrzo. Umnožio se je i broj gimna- zijah a podigoše se i dievojačke škole; izadjoše časopisi; no pèrvih godinah, kod nepripravljenoga stanja naroda, nemogahu se dugo dèržati i nesta ih opet malo po malo. Okretna austrijska vlada našla je i tu lieka, podavši podporu „Vistniku“ časopisu jošte i sada u Beču izlazećem.

(Nastavit će se.)

Varšava, dne 18. siečnja. Jučer dogodi se kod nas jedan od onih slučajevah, o kojima se je već mnogo govorilo i pisalo . . . nieki činovnik, koji je imao biti već sahranjen, ustade i bio je odnešen u bolnicu, gdje jošte živi.

Svećenik Pizalski, koji se dne 15. listopada s križem u ruci protivio vojnicima, koji pri sve- čanosti na uspomenu Kosciuszka nasèrnuše na crk- vu, bio je od vojenoga suda odsudjen na pro- gnanstvo u Petropavlosk blizu Petrograda.

Ovih danah bilo je uspjeno mnogo članovah razbojničke čete, kojima bijaše vodja nieki ozlo- glašeni Franjo Witkowski, koji je već nekoliko putah iz zatvora sretno pobiego. On je bio pèrvi, kojega uhvatiše.

Bèrzojavne i najnovije viesti.

Trebinje, 20. siečnja. Prekjučer navalise od prilike četiri stotine Turakah iz Korjanice na stada ustavše raje banjanske i oteše 50 komadah rogata marve. Turcima poginu jedan momak a dva su im bila ranjena, od Banjanah poginuhe dvojica.

Berlin, 23. siečnja. U današnjoj siednici gospodeke kuće učinio je ministar pravosudja predlog za razriešenje feudalne sveze u Pomorskoj, zatim predložio je nacert zakona o odgovornosti ministrak. Članci 49. i 61. ustava promienit će se; pravo tuženja pripada samo obim kućama za- jedno. U bitnosti načinjen je nacert polag predlo- gah od god. 1850. Ratni ministar predlaže za- konski nacert o promieni zakona od 3. rujna 1814, ministar unutarnjih poslova podneo je nacert okru- žnoga reda za svukoliku monarhiju. Virilni glasovi imaju se ukinut.

Karlsruhe, 21. siečnja. Jučer je ministar Lamey u drugoj komori predložio zakonski nacert o tom, da se Izraelitima odmah dadu jednaka pra- va s ostalim dèržavljanima.

Bruselj, 23. siečnja. Današnji „Indépen- dance“ donosi izvadak okružnice francuzkoga mi- nistra izvanjskih poslova na gospodina Lavaletta. Ministar veli, da nije moguće, da se francuzka okupacija u Rimu na neopredjeljeno vrieme pro- produži i zahtjeva, da papa predloži riešenje, o- bećavajući ujedno, da će isto, ako bude takovo, da bi se moglo izvesti, podupirat u Torinu. Kar- dinal Antonelli odgovorio je, vele, na to ustmeno zahtjevanjem, da se crkvenoj dèržavi opet po- vrate otete joj provincije.

Petrograd, 25. siečnja. Journal de St. Petersburg brani kneza černogorskoga proti bra- seljskom „Nord“ i hvati ga, što je privržen narodnim običajima. Knez mora poglavito razvijati junačstvo naroda i povierit mu se. Postupanje u- umierenost i pripravnost na boj.

London, 23. siečnja. „Times“ pretresa fi- nancijalno izvješće ministra Foulda i nalazi, da zadovoljuje, osobito hvati predloženo svedenje voj- ske. Isti list donosi jošte i drugih članakah o po- treboći, da Englazka nastavi u obziru Amerike, služiti se strogo neutralnom politikom i da podni- pošto neposreduje u amerikanskoj razpri. „Mon- ningpost“ nesumnja o sretnom uspiehu Fouldova financijalnoga plana, iz kojega izvodi najbolju nadu za Francuzku i Englezku i za mir Evrope. „Tele- graph“ i „Daily News“ kao i drugi listovi hvale također Fouldov financijalni predlog.

Sutra predstoji ovdiešnjim prijateljima umie- tnosti osobit užitak. Gospodična Dragutina De- knerova, mladajna i dražestna umielnica na vi- olini, dati će sutra dne 28. i m. koncert u na- rodnom kazalištu, u kojem će medju aktima zabavne vesele igre „Ljubomorna žena“ na violini izviesi sljedeće komade: 1) Fantaziju od Alanda; 2) Ru- munjske, sèrbske i hèrvatske napieve; 3) „Èljen Csardas“ od Ridley Kohna i 4) „Eolovu harfu“ od Ridley Kohna. Rečena umielnica posvuda je, kao što smo se iz magjarskih i niemačkih u U- garskoj izlazećih novinah osvjedočili, pobudila ve- liku pozornost i postigla je neograničenu pohvalu od pèrvih kritikah susiedne nam Ugarske, koji je usporedjuju s g. Rémenyi-em, koji je i kod nas s tolikim užitom primljen bio. Nadat se je dakle od našega občinstva, da će mnogobrojnim posietom opet pokazat, da umije cienit svaku izvanrednu vie- štinu i umietnost.

Posiv na predplatu

za politički i književni časopis pod naslovom:

„NARODNI LIST“

koi će početkom mieseca veljače 1862 izlaziti u Zadru, i to dva puta svake sedmice jezikom ta- lijanskim a jedan put jezikom hèrvatskim. Ure- djivao ga bude gosp. Nadko Nodilo. Program priobćiti će se u 1. broju.

Predplatni se novci šalju u Zadar „uèrednič- tvu „Narodnoga lista“ ili u Spliet knjižaru Mor- purgu.

Predplatnina je za cielu godinu 10 fr.
za pol godine 5 fr.
za četvèrt god. 3 fr.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 25. siečnja 1862.

Papiri.	Svèrhotni točaji u austr. vred.
5% Kovovnice	68.65
5% Narodnoga zajma	83.05
Narodne banke	791.—
Vierovnoga zavoda	186.60
Mienice.	
Srebro	138.25
London	139.—
Čarski cekini	6.57

Meteorologička opažanja

na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 25. i 26. siečnja 1862.

U r a	Baromet- va visina u par. dèrt.	Baromet- va visina redue. na 0	Toplo- ta po R.°	Naoblaka	Smier i ja- kost vietra	Atmo- sferička oborina (dažd, snieg ili tuda)	Opaska
7. pr. pd.	333.°°88	333.°°58	-0.5	6	0		
2. pol. „	333.°°56	332.°°77	+5.4	3	0		
9. u več.	333.°°51	332.°°93	+3.5	2	Ji		26. dažd
7. pr. pd.	334.°°30	334.°°16	+4.0	10	0		i magla
2. pol. „	333.°°21	332.°°63	+5.2	10	0		
9. u več.	334.°°50	334.°°02	+3.3	10	0		

Danas u 7 sati temperatura R.° -3.3.

Opaska. Kod naoblake znači 0 sasvim vedro a 10 sa- svim oblačno; brojevima ležećim izmedju 0 i 10 razumije se veća ili manja množina oblakah, razdieliv cielo nebo iznad ob- zorja na 10 jednakih dielah.

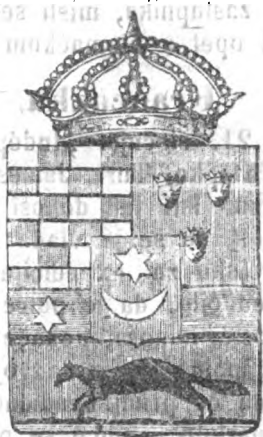
U 6. stupcu znači velika pismena smier vjetrovah (Jz = ja-žno-južno-zapadni), a brojevi jakost vjetra, isto, 0 sasvim tiho a 10 buru, a medju ovim ležeći brojevi naznačaju razlićnu jakost vjetra.

Odgovorni učrednik Dr. Demetor.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarnici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predložena je uvrstbina: 7 kr. a. vr. od linije za jednu put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Svaka pristojba za svaki oglas iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko putah, koliko se putah isti uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u utorak 28. siječnja 1862.

Broj 22.

Uredovni dio.

Oglas.

Sabor trojedne kraljevine pristao je u svojoj 82. sjednici na to, da se i glede hrvatsko-slavonskih razteretnih obveznicah, koje se na novo izdaju, uvedu pristojbe, što ih je c. k. ministarstvo financijah pri državnih obveznicah u život privelo.

Usljed odpisa kr. dvorskog dikasterija od 20. siječnja, 1862, br. 2995/61, stavlja se dakle time do obćega znanja, da se glede hrvatsko-slavonskih zemljo-razteretnih obveznicah, koje se na novo izdaju, počomši od 1. veljače 1862 kod ovdašnje zemljo-razteretne zakladne blagajne sliedeće pristojbe pobirale budu, i to:

1) Deset krajcarah a. vr. od svake novo izdane obveznice hrvatsko-slavonske razteretne zaklade.

2) Dvadeset krajcarah a. vr. od svake nove obveznice iste zaklade, uz koju se izdaju i novi kuponi.

Pristojbe ove imat će se platjati:

1) Kada se obveznice s jednoga imena na drugo, ili s većega iznoska na manje, ili s manjih na veće, ili inim kojim načinom prepisuju i razpisuju;

2) Kada se izdaju nove obveznice na mjesto amortiziranih, vinkuliranih, oštećenih, izdanih, te takovih obveznicah, kojim su priklopljeni kuponi nesuglasno s obveznicom numerirani.

Neće pako pristojbam istim biti miesta, kada se obveznica ne u celom iznosu, nego dielom samo izždreba, ter kad se usljed toga za neizždrebani dio glavnice imade izdat nova obveznica.

Od kr. namiestničkog vieća kao ravnateljstva razteretne zaklade.

U Zagrebu dne 24. siječnja 1862.

Neuredovni dio.

Narodne škole i njihove knjižnice.

Nitko neće nijekati, da su narodne škole temelj izobraženja svakoga naroda; zato nalazimo kod svih naroda, kojima je stalo do prave prosviete, da svim silama nastoje oko toga, da zadovolje škole potpunoma svojoj težkoj i važnoj zadaći, da se popnu na stupanj, koji ih ide, da budu dielatnim sredstvom, kojim se jedino postići može svērha naroda, njegovo izobraženje.

Zalibože ima još u našoj sredini ljudi ponašućih se domoljubjem i ljubavju prema domovini svojoj, koji važne zadaće narodnih naših učionah dosad shvatili nisu, kojima je narodna učionica sgrada, kamo šilje otac diecu svoju, da mu naučavaju kod njegovih poslova, da se nauče nešto čitati, pisati i računati. Al' se ljuto varaju ovakovi roditelji.

Učiona mora osobito i prije svega izobrazavati duh i sërce, ona mora dati pravac mladosti, kojim kada udari, sretno joj majke, sretno joj domovine.

Razamijese samo sa sobom, da tu predasvim treba izobraženih, poštenih učiteljah, kojima je uvijek na misli ova sveta njihova dužnost, koju su i kadri izpunjavati.

Čujem mnogo vikati a čemu nama treba učionih učiteljah? Za ono malo, što ima naučiti diecu dovoljno je, ako ju uviežba u pèrvim temeljima peobhodno potrebnoga nauka, pa bog

Po našem mnienju nije to dovoljno; učitelj treba da bude preda svim pijatelj diece *iskusam*, koji znade prilagoditi se željama živahne diece i višjoj svèrsi, koje nesmije nikada zaboravati.

Izkustvo nabavlja si učitelj sam u svojim odnošajima, ali većom stranom valja ga popunjavati, da i nadoknadjavati *čitanjem* dobrih, korisnih knjigah i drugih spisah za odhranjivanje mladosti, no odkud da uzme te knjige? Gdje su mu sredstva, da si barem najpotrebnije nabavi?

Učitelj sam nemože u tom ništa učiniti, znamo ho dobro svi, kako mu se nagradjuje njegov izvanredni napor i trud! On se mora po obćejećem obićaju zadovoljiti time da živi, da može živjeti — sve drugo mora ostaviti duhu vremena, koji i njegova stališa, što se čvrststvo nadamo, zaboraviti neće.

Ovoj potrebi može se doskočiti samo sjedinjenim silama, zajedničkim nastojanjem i nezukoljebivom voljom — jednom riječju *knjižnicom*.

Knjižnice su onaj neizcèpljivi studenac, koji pruža sadržajem svojim neprestanu pomoć učitelju i školi, koji oživljuje i oduševljuje duh i sërce, koji kvasi polje narodnoga izobraženja!

Bez knjižnice nebi smio biti ni jedan grad, ni jedna dieceza, nijedno okružje. One su pravo spravište u kojem svatko pomoći i podpore nalazi tko ju traži.

Govoreći o knjižnicama, imamo na misli knjižnice žive a ne mèrtve, koje postoje samo po imenu, a za koje nitko ni ne zna; gdje su knjige odsudjene, da moraju čamiti u kojejkakvu ormaru bez koristi i svèrhe! *)

Mi razumijevamo pod knjižnicom knjige, koje se rabe, koje se upotrebljavaju od pojedinih učiteljah u tu svèrhu, da mu budu priaznim i sigurnim vodjom pri njegovu težku poslovanju, da mu budu valjanom podporom, pouzdanim savjetnikom i viernim prijateljem u dvojbenim časovima njegova tegobna nu plemenita dielovanja!

Mili rode moj, utemelji knjižnice za porabu svojih učiteljah kadgod i gdjeod možeš, podpomagaj ih svim mogućim sredstvima, pa ćeš osigurati duševni imetak svojega narašćaja, koji će ti s vremenom žrtve tvoje mnogostručno platiti!

*) Ako se nevaramo imaju i naše ovogradske učione svoju knjižnicu, nu nepoznato nam je u kakovu stanju se nalazi. — U Českoj bilo je g. 1860. više od 940 učiteljskih knjižnicah, u kojima nalazi se 116.787 dielah u 176.375 svezakah. Učr.

Trojedna kraljevina.

Zagreb 28. siječnja. Kao što se čuje, palo je gospodinu financijskom zemaljskom ravnatelju *Pollaku* odlikovanje u dio, da bude urešen redom Leopoldovim.

Ugarska.

Činovnikah u razpoloženju u Ugarskoj ima svega 5000. Od ovih su 2000 dobili na novo službah u Ugarskoj, a 1000 ih u ostaloj Austriji.

— U zvaničnom dielu „*Sürgöny-a*“ stoji, da se je na stolu kraljevskog namiestništva u Budimu našlo 20 dukatah, koje je po svoj prilici tkogod tamo ostavio u namieri, da podmići tamošnjeg referenta, koji je ovo taku predsjedničtvu javio, i tako se je opredieljilo 10 od ovih nadjenih dukatah na varošku bolnicu u Pešti.

— Poznato je, da se obće misli, da je slavni magjarski pjesnik *Petefi* g. 1848. gdjeod u Erdelju poginuo. U posljednje doba počelo se je i to ne baš bez svakoga temelja misliti, da ovo neće biti istina i da *Petefi* još gdjeod živi. O-

koluju pisma i pjesme, za koje se govori da ih je *Petefi* napisao. Alberto Pak, učrednih Magjarskih nedieljnih novinah, poziva sve one, koji bi o životu ili smèrti pomenutoga pjesnika kakvih podatakah imali, da ih saobće istome učredničtvu, koje će ih sa dosadašnjim sakupljenim izvietima posebice tiskati dati.

Austrija.

„Ost u. West“ piše: Sèrbsko je pitanje po drugi put pretresano u ministarskom savietu. Za ključenja karljovačkoga sabora još će se jednom podvèrći izpitu i predložiti Nj. veličanstvu caru.

— Tečaj stvarih u Sèrbiji — pišu iz Beča, — ovdie veliku brigu zadaje. Ma da se na čisto zna, da Englezka dieli mnienje bečkoga kabineta ipak uzrok ovoj brigi zadaje ponašanje ruske i francuske vlade, koje vode politiku pospiešnu za stvari u Sèrbiji. Sèrbija se oružja i proti javnoj ogradi od strane Turske, a tako isto i Černa Gora sprema se za nov rat.

— „Pays“ piše, da je svaki dan pri obiedu generala Benedeka po jedan kapetan, jedan poručnik, jedan stražmešter i jedan prost vojnik. Prost vojnik siedi uvijek u pročelju. Nazdravice generala Benedeka primaju se uvijek s oduševljenjem.

Prag, 25. siječnja. Nj. uzoritost nadbiskup knez Schwarzenberg i barun Kellersberg, podpredsjednik k. namiestništva otidjoše u Beč radi važnih poslova.

Sprovod *Božene Niemcove* bio je sjajan i velečanstven. Medj velikom množinom svieta, kojega prisustvovalaše žalostnoj toj svečanosti mnogo hiljadah, bilo je vidieti najodličnije muževe našega naroda, doktore svih fakultetah, profesore, umielnike, spisatelje itd. Mèrtvačka kola bihaju slavenskim trikolorima i viencima bogato nakitjena. — Sahranjena je na slavnom Višegradu. Viečna joj pamet!

Nj. velič. car Ferdinand i carica Maria Anna pokloniše ovih danah sv. ocu Piu IX misnu odieću od velike vriednosti.

Sèrbija.

Naše novo ministarstvo još nikako nije potpunoe, pošlo knez želi, da u njemu podpuno sporazumljenje proizvede te zato i nastoji tako pažljivo oko postavljanja ovog novog ministarstva. Naime-novanje Garašanina, Cukića i Ležjanina primljeno je s obćim odobranjem, i ime Garašanina kao što rekoste služi već za program. Dok se definitivno naimenaje i ministar unutarnjih poslova, onda će po svoj prilici obnarodovati novo ministarstvo sèrbsko program svoje politike, na koji se s nestèrpljenjem očekuje i koji će vam već dostavljen biti. (Ost u. West.)

— Na nova lieta primao je knez *Mihajlo* gratulacije najprije od predstavnika stranih dvorovah u Sèrbiji, zatim od senata, ministarah, mitropolita, višjega klira, načelnikah, oficirah i ostalih zvaničnikah, a zatim od pojedinih odličnijih osobah. Turski gradeki upravitelj *Amir-peša* čestitao je takodje knezu, mitropolitu i ruskomu poslaniku. Pred konakom svirala je sèrbska banda izmjenice sa turskom.

Nemogu propustiti, pišu poštamskom „*Lojdu*“, da ne javim, da se ovdie očekuju važni događaji ovoga lieta; obće je mnienje, da će Sèrbija isaići iz dojakošnje neutralnosti i da će se staviti uz svoju kèrščansku braću u borbu proti Tureima.

Turska.

Operacije ako su na vrijeme i prestale u Hercegovini, ali čerkanja traju još jednako. Tako

je bilo i predje ljutog okeršaja kod Dage, kuda su Turci vozeći hranu u Nikšiće proći hteli. Govori se, da je Omer-paša za rukom izišlo pridobiti na svoju stranu nieke hercegovačke vodje, šta više bacaju sumnju i na nieke najviše osobe u Černoj Gori. Da je ovo tako nebi za celo Omer-paša čamio u Mostaru, već bi pošao putem, koji mu je, vele, zlato kroz Hercegovinu otvorilo. Mi držimo sve ove glasove za pustu izmišljotinu, tim više što od pouzdanih naših dopisnikah iz Hercegovine o tim stvarima nikakvih glasovah neima, no baš naprotiv javljaju nam, da u Hercegovini vlada podpuna sloga za svoju svetu stvar, kako Srbima pravoslavim isto tako i onima katoličke viere. (S. D.)

— Viesti iz Carigrada od 15. t. m. javljaju (prieko Marsilja), da se je veliki vezir Fuad-paša odvažio, dozvoliti da se cèrkvena dobra prodađu, na koju mieru s obzirom na težak položaj države privoliše uleme. Mahomedanski uleme dobri su ti to domorodci!

Rumunjska.

Bukurešt, 23. siečnja. Sjedinjena moldavsko-vlaška narodna skupština sastat će se 25. t. m.; u pèrvim siednicama pretresat će se najvažniji poslovi zemlje, n. pr. narodno oboružanje, narodna straža itd.

Talijanska.

Turin, 23. siečnja. U današnjoj siednici doverši se pretres, koji je, interpelacijom o otoku Sardiniji proizveden bio. Po Saffi-u predloženi dnevni red, kojim se je zahtievala nieka iztraga, propao je kod glasovanja, pošto se je Ricassoli proti njemu izrazio; nasuprot bio je primljen drugi dnevni red, koji izrazuje želju i uzdanje da će se nastaviti staranje za uspievanje otoka.

Firenca, 22. siečnja. Sinoć po svèršetku kazališta išla je množina svieta, povodom posljednjih bérzojavnih viestih iz Rima, sa svirkom po ulicama, i pozdravivši nieke osobe klicanjem „živio!“ razidje se. — Skèrbnik svetoga Lazara predan je sudu, jer ja javno pobirao prineske za paph.

Fogja, 23. siečnja. Jučer je jednu satniju soldatah, koja se je u niekom marofu kod bujice Fortora sakrila, 150 hajdukah na konju obkolilo, koji su pokušali više putah na nje nasèrnut. Soldati branili su se veoma hrabro, napadoše na hajduke bajonetom i odbiše ih, pri čem poginu od posljednjih 6 momakah. Na biegu namierše se na dvie druge satnije soldatah i izgubiše još 13 mèrtvih i više ranjenih. Od soldatah poginu samo jedan momak.

Rim, 18. siečnja. Kažu, da će i u Berlin poslan biti apostolski glasnik. — Iz Francuzke i kraljevine obih Sicilijah prispievaju neprestano napuljski izseljenici.

— „Opinion nationalu“ piše nietko vraćajući se s otoka Kaprere: Na Kapreri zatekao sam Garibald, gdje smokve sadi. „Moram se, veljaše on požuriti, jer ide proliće.“ Ova rječ proliće, gotovo mu je svaka druga rječ. Garibaldi gradi sada na otoku pored svoje kuće još nieku malu sgradu. Kamenje za ovu sgradu gotovo je sve sam svojim rukom Garibaldi izsekao i jedno na drugo ponamieštao. Garibald dolaze na otok neprestano pokloni sa svijuh krajevah svieta; nieki je dan dobio iz Amerike kovčeg pun najliepših revolverah, ovaj ga je dar vrlo obradovao. Garibaldi ima na otoku još i dva konja, i ove će sobom povesti kad kuće čas.

Pruska.

Učeno društvo u Poznanjskoj, kojemu je predstèdnik narodni zastupnik grof August Cieszkovski, ispisa sljedeće nagrade za najbolja historička diela; 1. 1000 šk. za poviestnicu seljakah i seoskih odnošajah u davnoj Poljski; 2. 500 šk. za životopis Tad. Kosciuszka, koji ima biti napisan jezikom čistonarodnim, 3. 100 šk. za odgovor na pitanje: „Čemu bijaše Poljskoj radljivost i štedljivost i čemu joj mogu biti u buduće?“ 4. 83 škude za životopis Vitelli-a, kojim bi se dovoljno ocienile zasluge ovoga slavnoga matematika i optika poljskoga; 5. različite nagrade za spise prestonarodne o svakojakim znanostima.

Ovakovu učenu društvu slava te slava!

Dr. Niegolewski bio je po drugi put izabran

za narodnoga zastupnika, misli se, da mu se neće poslati mandat opet u niemačkom jeziku.

Francuzka.

Pariz, 21. siečnja. „Indépendance belge“ opaža, da se Klapka, Turr, James Fazy i Bixio nalaze u Parizu. Isti list donosi dopis iz Pariza, u kojem se veli, da se je vlada odvažila, da umnoži svoju vojsku za ekspediciju proti Mexiku, jer se je osviedočila, da je potrebno, da se sam glavni grad posiesti mora, i ona je izvela svoju odluku tek onda, pošto joj je nadvojvoda Ferdinand Max obećao, da će primiti kandidaturu za stupljenje na prestol monarkije imajuće se podići u Mexiku. Razumieva se po samom sebi, da se ovaj posljednji glas ima primiti s velikom opreznosti.

Pariz, 23. siečnja. Car je primio papinskoga poslanika monsignora Chigi-a, u svečanoj audienciji i reče mu: Budite uviereni, da ću se vazda starati, da svoje dužnosti kao vladalac stavim u sklad sa svojom oddanostju za papu.

— Jedna avtografovana korespondencija sadèrže sliedeću viest od rieči do rieči: „Ugovor medju Francuzkom, Engleskom, Španjolskom i Austrijom zbog podieljenja prestola mexikanskoga Nj. carskoj visosti nadvojvodi Ferdinandu Maximilijanu. Kao što se što sigurnije uvierava, podpisat će se, vele, još tečajem dođdaće nedjelje, ako to već nije učinjeno. Sile bi novoj državi zajamčile zajam i zemlju za učvršćenje novoga reda i držale posiednutu više godina.“ Ovu viest nalazimo u listu „Indépendance.“

Rusija.

— U Petrogradu bila je demonstracija u kazalištu prilikom predstavljanja Rossinieve opere Vilim Tella. Kad urotnici zaklinjući se izrekoše rječ „sloboda“, nebijase plieskanju i uzklicima kraja. Ovo mjesto moralo se je tri puta odpijevati. Kažu, da je ova demonstracija učinila velik utisak u Petrogradu.

Bérzojavne i najnovije viesti.

Dubrovnik, 25. siečnja. Dèrviš-paša prispio je u Poljica. Ustaše povukoše se bez otpora i spališe kuće, koje su stranom od turskih četah izbavljene bile. Luka Vukalović, kod kneza cèrnogorskog u nemilosti, zamienit će se Petrom Matanovićem, kojega u nedjelju očekuju u Zubcima.

Mostar, 24. siečnja. Ustaše odbiše kategorično predlog pomolovanja Omer-paše, na što krene Dèrviš-paša sa jedanaest batalijunah i sa svim nepravilnim četama u dva pravca iz Trebinja, da put u Dubrovnik otvori za zairu i da na Zubce sjedinjenim silama udare odkud počimaju ustaše izilaziti.

Bruselj, 25. siečnja. „Indépendance“ piše: Očevidci kažu da je doček monsignora Chigia bio hladan i to se pripovieda, da je vlada šao-be grofa Rechberga na nepodobštine Piemonta u Mletačkoj hladno primila.

London, 24. siečnja. „Mornig Post“ nalazi viest, da Austrija zahtieva razoružanje Piemonta vjerojatnom. Fould nemože, veli, prištedah učinit kao što želi, s obzirom na nove sukobe na Minčiju.

Zagrebačkomu društvu čoviečnosti pristupili su kao utemeljitelji: Njegova preuzvišenost g. barun Josip Šokčević, ban Hèrvatske, Slavonije i Dalmacije, i presvietli gosp. Antun Rubido Zagorski, dvorski savjetnik.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 27. siečnja 1862.

Papiri.	Svèršetni tečaji u austr. vrod.
5% Kovovnice	69.—
5% Narodnoga zajma	84.—
Narodne banke	796.—
Vierovnoga zavoda	191.40
Mienice.	
Srebro	137.90
London	138.50
Carski cekini	6.53

Meteorologička opažanja na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 27. siečnja 1862.

Ura	Barometar va visina u par. cèrt.	Barometar va visina reduc. na 0	Toplo- ta po R.°	Naoblika vjetra	Smier i ja- kost vjetra	Atmo- sferička oborina (dažd, sniežg ili tuča)	Opaz.
7. pr. pd.	335.°°60	335.°°22	+3.3	10	Szsa		
2. psl. „	336.°°32	335.°°67	3.0	10	0		dažd
9. u več.	335.°°70	335.°°26	-0.1	0	0		11.°°59

Danas u 7 sati temperatura R.°-2.4.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 1. V. P. (66)

3-1

Natiečaj.

Kod ovdiešnjega c. k. poštanskog ureda prima se bezplatan viežbenik.

Natiecatelji za ovu službu imaju svoje molbenice unutar četiri tjedna računajući od onoga dana, kad izidje ovaj oglas u natiečajnom listu lista za naredbe ministarstva financijah, kod podpisanoga poštanskoga ravnateljstva podnieti i istima uz kèrstno pismo priložit liečničko sviedočanstvo potvrđeno po zemaljskom medicinalnom viečniku ili okružnom liečniku o stanju zdravlja, zakonita sviedočanstva o školskoj obrazovanosti potpunoma stečenoj u tuzemnoj višjoj gimnaziji ili barem u višjoj realki ili drugom kojem na jednakom stupnju stojećem učilištu, ili pako o predhodnom obrazovanju potrebnom za poštansku službu stečenom drugim putem, zakonita sviedočanstva o znanju zemaljskoga jezika uz niemački jezik, revers o sustentaciji i potvrdu od strane mjestne oblasti, da je izdatelj i u službu izvršavati preuzete dužnosti.

Prije nego se kandidat uzme u konačnu uredovnu praksu, mora se dati upravljat tri mjeseca na ogled, poslie kojega roka dopustit će mu se, ako pokaže dovoljnu sposobnost za službovanje, da se zakune kao viežbenik poštanskog ureda.

C. k. ravnateljstvo poštah za Hèrvatsku i Slavoniju.
U Zagrebu dne 21. siečnja 1862.

Br. 3952. grad. (71)

3-1

Oglas.

Kralj. županijski sudbeni stol daje ovim na znanje, da je na molbu gosp. odvjetnika V. Glačića iz Bakra pokojne udove Cervus radi dužnih 210 for. a. vr. s. p. dozvolio ovèršnu dražbenu prodaju Antoni, Petru, Mariji, Franji i Katarini udovi Sustar kao nasljednici pok. Mata Sustara iz Rieke vlastitih nepokretnostih, na 1233 for. 77 novč. a. vr. sudbeno procijenjenih, i u gruntovnici občine Kosala, ruda Rastovcina pod br. 150. upisanih, te da su u tu svèrhu dva roka opredieljena, pèrvi na 6. veljače 1862 a drugi na 6. ožujka 1862, svaki put u 9 sati prije podne kod ovoga suda.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupit želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina, ako li se kod pèrve dražbe ni za više a niza prociebnenu cieniu neprodade, kod druge dražbe i izpod prociebnenu najboljemu nudiocu izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti, i napokon, da se ostali dražbeni uvieti, prociebneni napisnik i gruntovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose ubavieščeni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu suda prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisat morati, ako li se dioba kupovnine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovina izcèrpi, ništa nezapadne.

Kralj. županijski sudbeni stol.

U Rieci dne 13. prosinca 1861.

Naznačene nepokretnosti.

1. Diel kuće br. 43. n., sastojeći iz kuhinje i jedne sobe.
2. Kuća br. 45.
3. Štala.
4. Zemlje nazvane Coronale pod br. 5133., Vèrtić na Dolčić br. 5134.—35., Umejčić nad Dolčić br. 5136., Dolčić nad Benzonovo br. 5137.—5138., Coronale br. 5139.

Br. 102-Mb. (72)

3-1

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudbenog stola županije zagrebačke stavlja se do znanja, da će se uslied molbe Ivana Šenka protiv Tomi i Mariji Lesjak u stanu ovih posljednjih u Zagrebu u pivarskoj ulici kuće br. 30. dne 6. veljače t. g. i dne 21. veljače t. g., svaki put o 9. uri prije podne, pokretnosti pod ovèrhu uzete, kao: različito pokućstvo u prociebnenoj vrijednosti od 235 for. a. vr. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se na pèrvom roku samo uz prociebnenu cieniu prodavati, na drugom pak roku prodavat će se i izpod prociebnene.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

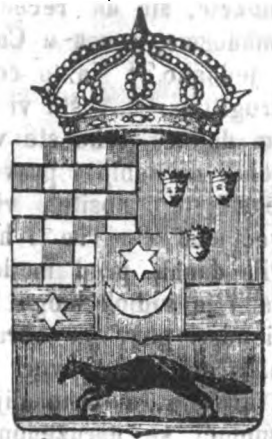
Kr. sudbeni stol žup. zagrebačke.

U Zagrebu dne 22. siečnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i prazniko na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je sa domaću a novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predloženo je uvrštenje: 7 kr. a. vr. od listova jedan put, a 14 kr. a. vr. sa 3 puta. — Krakova pristojba sa svaki oglaš imao 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se puta list uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u sriedu 29. siečnja 1862.

Broj 23.

S ovim mjesecom počinje se prvi polugodišnji tečaj „Narodnih Novinah“ za god. 1862.; poziva se dakle domorodno občinstvo, da svoju predplatu na „Narodne Novine“ obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for. 30 novč., u miestu s 4 for. 20 novč., na četvrt godine poštom s 3 for. 15 novč. a u miestu s 2 for. 10 novč. u austr. vrednoti.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove uredno primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravnictvo Narodnih Novinah“ franko poslati, te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posljednju poštu.

Uredovni dio.

Zaključci

zastupništvo slobodnoga, kralj. i glavnoga grada Zagreba sastvoreni u sednici držanoj dne 27. siečnja 1862.

1. Uslijed predloga g. zastupnika Subina Slavoljuba ima se kr. namiestničko vijeće zamoliti, da shodna odrediti izvož, da se putevi od predgradah marljivo od blata očiste, nego što je to do sele, bivalo; glede odvažanja pako blata od spomenutih drumevah, ima gospodarski odbor ispitati, nakoliko to gradska občina učiniti mora, a po tome shodna poprimiti, da se nagomilano blato izbilja i odveze.

2. Izvješće gosp. gradskoga odvjetnika, po kojem gradska občina u masu Apeka-Potakova još platiti imade svotu od 5581 for. 82½ kr. upotijeno bi gospodarskomu odboru predloga radi.

3. Glede molbenice žiteljah iz Horvatih, kojom

a) da im se dozvoli prepisati u gruntovnici na njihova ime kao vlastitost pašnike: Kaizerica, Pradi, Kalinovica i Mladolca;

b) da poglavarstvo odstupi od zabrane na novce, što ih je društvo željeznice dužno položiti u ime odštete za oduzeta znamenitu stran otih pašnikah;

c) da im se dervarija u gori Gračan dozvoli; bude odlučeno:

ad a) da se molitelji glede ovoga pitanja na urbarski sud upute;

ad b) da se uplatni odkupni novci neodolape moliteljima, već da ih gradske občine prime, te da se ovim bivšim podanikom prigodom segregacije podieli onoliko zemljišta, koliko ih ide, bez obzira na onaj zemljišni prostor, koj je željeznici odstupljen

ad c) da se moliteljima molbenica takodjer u tome obziru neusliša, budući im zaiskano pravo neprivada.

4. Glede molbe Josipa Kosa i Ivana Vragovića, kojom mole, da se odustane od zabrane uložene kod željezničkog društva t. j. da im se dozvoli primati odkupninu sa oranice pod top. br. 381 382, 384, i 445 bi odlučeno, da se moliteljima dozvoli odkupninu za zemljišta pod top. br. 381 i 382 primiti, glede top. br. 384 i 445 nije im pako molba uslišana bila.

5. Budući gradskoj občini od nužde nije za god. 1862. obćinarom u ime odkupa za javne teške novi kakav namet nameznuti, to bi na u tom obćinu stigavši dopis kr. namiestničkoga vijeća odlučeno, da se za god. 1862. od raspisanja javnih težakah odustane, nu da se gradskoj blagajni

neloži, da odštete od prošlih godinah bezodvlačno pobire.

6. Uslijed molbe trgovačkog zbora, odlučeno bi u načelu jedan dio troškova uzdržavanja dućanske straže občinskim troškovi pokrili, u ostalom imat će gospodarski odbor u sporazumljenju sa gradskim satnikom predložiti, kolika bi ta podpora biti imala, i na koliko bi ista straža pod zapovjedju gradskoga satništva stajala.

7. Ponudba g. Emanuela Priestera bude u načelu primljena, kojom ponudi gradskoj občini pokloniti zemljište široko 6 hvatih a dopiruće od njegove kuće ležeće na Jelčićevom tergu pod br. 420 pa do novog terga pod pogodbom, ako ista na istom zemljištu na občinske troškove ulica sagradi.

U obzir toga pitanja ima gospodarski u sporazumljenju sa graditeljskim odborom glede daljnjih pogodbah potrebiti predloge učiniti.

8. Magdaleni udovi pokojnoga učitelja glavnih učionah Augustina bude dozvoljena vrhu njezine dosadanje mirovine još podpora mjesecnih 4 for. iz zaklade za podporu ubogih udova.

9. Uslijed podniete molbe bi zaključeno, da se zamoljeno očiscenje potoka Černomerca neobavi, jer će ga željezničko društvo u prolietje očistiti, i da se priredjenje matice za potok Kurišćak ostavi privatnoj industriji, te da gradsko poglavarstvo u ovome slučaju, kad koi posiednik to uređenje zaište, sve posiednike medjašnih zemaljah na raspravu pozove, te shodno odredi, da se to dielo na njihov trošak izvede.

10. U smislu zaključka, da se pogledom na poliepsanje grada svaki, ako je od potrebe, sa svojom zgradom bez svake odštete unutra pomaknuti mora, a usuprot, da se i od strane gradske občine u buduće ništa tražiti neima za zemljišta, koja bi se kumu predala, za da se sa svojom zgradom napred pomakne, budu riješeni podnesci g. Josipa Partaša i Josipa Pernata.

11. Predlog školskog odbora radi preustrojenja glavnih gradskih učionah ima se štampati, te medju zastupnike porazdieliti.

Neuredovni dio.

Trojedna kraljevina.

Iz Zagreba, 28. siečnja. Čujemo iz pouzdane ruke, da su se fratri provincije bosanske u Hercegovini obratili s molbom na austrijsko praviteljstvo, da bi im opredielilo u Dalmaciji jedno saminište katoličko, gdje bi se njihova mladež za svešteniki ovaj red pripravljala, da nebi morali mladež svoju šiljati više u Italiju, kao što su poradi nestašice vlastitog sieminišta do sada šiljati morali. G. državni popečitelj pise je ovih danah poradi toga uzoritomu gosp. stožerniku *Hauliku*, saobćivši mu, kako se fratrovi hercegovački na vladu austrijsku u tom poslu obratili; no jerbo bi prije nego u tome šta rieši, želio i mienje njegove uzoritosti čuti, ujedno pita, nebi li probitačnije bilo, da se taj zavod u Zagreb smiesti, čime bi se kako navodi g. popečitelj naročito u svome pismu, ako ništa drugo, to sigurno postiglo, „da se mladež hercegovačka od narodnosti otudjavala nebi.“ Nadamo se, da će uzoriti g. stožernik, koi je ljubav i privrženost prema narodu i narodnosti našoj već, teliko putah dielom zasviedočio, i sada svoje mienje u ovom predmetu onako dati, kako će to biti sa narodnost našu ponajbolje.

Ugarska.

Ugarsko kr. namiestništvo izdalo je na područne administrativne vlasti nalog, u kom opominje na postojeću uredbu, po kojoj nije slobodno ženiti se mladim ljudima prije 22. godine, ako još pod konškripciju spadaju.

Austrija.

× Beč, 25. siečnja. (Dop. N. N.) U jučerašnjoj sednici zaključio gradsko zastupništvo, da se ima svečano proslaviti dan 28. veljače. Tomu zaključku nitko ni najmanje prigovarao nebi, samo da su centralistički naši listovi malo čedniji u svojim izvješćima. Svi do jednoga oglašuju na puna usta čitavoj Austriji, da je bio taj zaključak jednoglasno primljen, što nije istina, jer su mnogi članovi na lievici i na lievom centru glasovali proti zaključku. Nama nije ta stvar ni najmanje za čudo, koji dobro poznavamo „Pressu et cons“ i njihove namiere od kojih, nadamo se čvrsto, da će nas bog sačuvati.

Komu nije poznato, kakove dopisnike plaća „Pressa“ iz većih gradova naše carevine u ta jedinu svrhu, da svagdanje događaje, narodne težnje, jednom riečju sve po velji i želji njihovih macekatah izopače, da se bog smiluje? Isti časopis imadjaše za vremena českoga sabora svojega dopisnika u Pragu čovjeka, pravedna i poštena... taj tek dva dopisa napisao pa već upade u strašnu nemilost a njegovo mjesto bi zamienjeno s niekom lažitorbom i dervovitom nezualicom, kojomu bijaše čitav narod samo za ruglo!...

Mogu Vam sa sigurnošću javiti, da se broj ovoga časopisa u svim zemljama naše države znatno umali, imenice u Zagrebu imade puno manje predplatiteljah nego lani, zato ga je naš „Ost und West“ daleko nadkrilio, što je i sasvim pravo.

O slavenskom plesu, koi nam se za mjesec veljaču pripravlja, pisat ću vam u svoje vrijeme obširno; uvieren sam već na prvo, da će to biti jedna od sjajnijih, što ih ovdie dosad doživismo.

O političkim stvarima čuti ćete za koi dan može biti i prije nego vam dodje ovaj prvi moj dopis, jer se baš sada u najvišjim krugima radi o mnogim važnim odlukama, koje u naš život duboko zasiecaju.

Turska.

U Carigradu, na 16. siečnja 1862. (Dopis Nar. Novinama.) Novčana kriza kod nas još jednako traje, svak se je živ prepao i zabunio neznajući, šta će od toga da bude. Trgovina stade, veresije nestalo, a parah nema; vojska nedobiva svoje plate, slabo se hrani, a još gore odieva, zato i nema zaptla ni straha od nikoga, već radi, kako se kome svidi, sigurnosti nema ni traga, hristjani svaki dan trepte, da gladna furkara na njih nenevali, i da im neolme i ono malo što imadu, zato zatvaraju ranije kuće, dućane i magaze, nego što obično, i svaki sprema oražje, da se bar u prvoj navali od sile obrani. Evropljani mnogi se spremaju i ostavljaju već Carigrad. Da će se ovo užasno stanje na bolje okrenuti nema od nikuda izgleda, jer su narodi po celom carstvu nezadovoljni, da gore biti nemogu, a u vladu više nitko viere nema.

Možebiti da ste čuli, kako je vlada osmanska iz Carigrada poslala prošle godine množinu kajmah (banknotah turskih) od više milijanah grošah, a tako isto i sa Bosnu u Sarajevo, i zapoviedila, da se ondje sa kovani novac t. j. slatko i srebro, zamienjuju ma bilo to i na silu,

Morate znati, da ovi kajimi, ili turske banke nisu kao što vaše onamo u Austriji na vodom probijenom papiru s niekom pomajom radjeni, niti su pod broj udareni, zato ima krivih gotovo toliko, koliko i pravih, i zato nemaju vrijednosti pogotovo nikakove, i s toga bivaju kod ubogog neukog naroda mnoge prevare i naravno štete.

U Bugarskoj na niekim miestima, ljudi zavedeni koje prevarom i liepim riečima Osmanlijah, a koje i silom poglavarah, primiše ih, a na drugim opet nehteše ih pod nipošto primiti. No bezi i ostala gospoda bosanska u tome su mnogo pametniji bili. Oni uvidjajući, koje bi zlo iz toga u narodu i onako osiromašenome proisteklo, nehte doše ih kajimah carevih u nijednu cieniu primiti, već ih povratiliše natrag sultanu u Carigrad, odkuda su i došli; a sada je vlada naumila, kako se za cielo ovdie znade, odmah u proljetje, kako Omeru iole sreća poslužiti, uvesti ove kajime u Bosnu, Bugarsku i Hercegovinu sa svom silom, koja će joj biti na razpoloženje.

Iz Hercegovine svakojaki glasovi ovamo dopiru; i Turci i hristijani svakako o tome mudruju, što Omer u Hercegovini okleva, a ni za pedanj se s miesta pomakao nije, da narod onamo umiri. Za čudo je, da se tome i sami Turci raduju, i javno po Carigradu govore, da Omer iz Hercegovine nikako žive glave iznieti neće, van ako ga Austrija kroz svoju zemlju propusti na more. Pokraj svega toga vlada osmanska u Carigradu nada se dobru uspiehu od Omera, i čerži za cielo, da će on u proljetje pokoriti svu Bosnu i Hercegovinu, i kako se ovdie sigurno znade, dala mu je zapovied, da odmah, kako mu za rukom podje pokoriti Hercegovinu i Bosnu, obadvie ove zemlje uredi po graničarski, t. j. da alajbegovima, begovima, agau-agama i ostalim povećim spehijama, koji imaju velika dobra, takova u koliko ih sami obdielavati nemogu, oduzme, Bošnjake i Hercegovce, i Turke i hristijane, koji neće nizamah, pošalje u surgunluk u Aziju, a u Bosnu i Hercegovinu da naseli Osmanlije, i Tatara, kao što to radi sada u Bugarskoj, te da cielu Bosnu i Hercegovinu pod upravu vojničku onako isto stavi, kao što je sada granica hrvatska, i tako da se osigura za svaki slučaj u buduće i protiva hasiluka (oholosti) bosanskih Turakah, kako oni vele, i protiv istoga Niemca a sa najmanje 100.000 pravilne vojske, koja portu ništa stojati neće, a davat će joj najboljih vojnika. Dalje naučila je vlada osmanska, ako Omeru sreća poslužiti, udariti namet na duvan, sol i sve proizvode, te zavesti mureve na sva pisma kao što je u Austriji biljegovina, sve vakufe (dobra džaminska) uzeti pod svoju upravu, i sve dohodke u haznu (blagajnu) državnu obratiti, a bajagi, da će ona sama platjati hodže i imame (župnike), i popravljati džamije o svome trošku. Veselite se dakle hodže i imami, biti će Vam, ko i nizamima, koji vojuju i kerv za oara prolievaju, pa opet po godinu i više danah nevide ni pare ni dinara!

Kako će ove viesti primiti Turci Bošnjaci i Hercegovci, koji su toliku svoju kerv za careve osmanske prolievali, i uvijek najjača podpora sultanah carigradskih bili, to sam dragi bog neka znade; ma tko njih pobolje poznaje, kao što ih poznajem ja, koi sam medju njima dosta živio, taj će lahko pogoditi, da će Turčin pravi, Bošnjak i Hercegovac prije sve na svijetu žrtvovati, nego da svoju zemlju, gdje se je rodio i od starinah zateko, drugome za hator ostavi, a još manje, da će ponosni Turci Bošnjaci i Hercegovci, koji se poradi slobode i nazavisnosti svoje toliko putah protivu nasilja Osmanlijah carigradskih junački boriše i otimaše, — da će, velju, ovi ponosni Turci Bošnjaci i Hercegovci sada dati se baš tako lahko skučiti u robski jaram od Omera, koi kao što oni vele, niti je Turčin ni kaurin.

Merznja je u ostalom i bez toga velika, kako u Bosni, tako i ovdie u samome Carigradu izmedju Turakah bosanskih i Osmanlijah, evo vam živa primjera, kako se Osmanlije rugaju Turcima bosanskim dčeržeci ih za svoje čojlije *) i hamale **): U jednoj povećoj kavani carigradskoj, desi se medju Osmanlijama i nieki beg iz Bosne, čoviek u godinama, ozbiljan i ugledan. Osmanlije zboreći medju sobom tužiše se, kako je teško sada živjeti, u to će Bošnjak: „kad se vi ovdie tužite u Carigradu, koji ništa nikom nedajete, da

više živiti nemožete, šta da rečemo mi Bošnjaci, koji sve što imadosmo, vama u Carigradu poslasmo, i nosimo jednako?“ Na to će mu Osmanlije odgovoriti podrugljivo: „A šta vi Bošnjaci, vi i morate, da nam dajete, jerbo ste vi naši rebovi, mi smo vas dobili na sabliji i pravo je dakle, da nam još i više šalžete i nosite, vi i onako niste pravi Turci, već naši čojlije i hamali.“ Ovo se je zbililo ovih danah pred mojim očima ovdie u pć Carigrada, i ja vidjoh moga bega, kako mu sievnuše oči, i udari kerv na obraz od ljutine i prevelika stida, a ma neprogovori ni rieči, već se digne i ode iz kavana, a Osmanlije ostaše puni zadovoljstva smijujući se naruženom i uvredjenom begu bosanskome.

Dubrovnik, 13. siečnja. Zapoviednici vojnih odielah, koje je Omer-paša u Mostar pozvao bio, vratili su se natrag na svoja miesta. Oni su dobili zapoviest, da od najodobranijih ljudih svojih sastave jedan jaki odiel, s kojim će se posada trebinjska podkriepiti. Ova će imati posiv, da se u odsudnu bitku s pobunjenim kćerćanima upusti. Turci očekivaju više parnih brodovah, koji su se iz Carigrada s tim nalogom krenuli, da u našem pristaništu iskćercaju hranu za tursku vojsku. Ova je brana opredieljena za Trebinje, i bitće, kad se obćenje na turskoj granici osigura, prieko granice preturena. — Senatori, vojvode, i ceo narod ćernogorski javno su se proti kneževoj politici izjasnili, i izrazili, da su s njome nezadovoljni. U Ćernoj Gori vlada velika uzrujanost i najvaljaniji ljudi podpunoma su uviereni, da bi rat za oslobođenje podjarmljene braće važnih napredakah do sad učinio, da je Ćerna Gora odmah s početka svojevoljno izabranu ulogu pošteno, kao što se slobodnom narodu pristoji, izvršila. Ćernogorac neosvrće se mnogo na broj svojih neprijateljah, niti zazire od novoizumienih topovah. Hercegovci, došavši do oćajanja bore se kao ljudi koji nemaju ništa više izgubiti, i koji bez razmišljanja smert predpostavljaju sigurnoj turskoj osvieti. — U oći rimske nove godine provuklo se je nekoliko stotinah Hercegovacah čak do trebinjskog mosta. Oni posiekoše nekoliko vedetah (mćrtve straže) i nekoliko bašibozukah, koji im se na pćrvu halabuku suprotstavili. Tek kad je ciela posada iz grada izišla, povuku se napadaći s neznaćnim gubitkom natrag.

4. siečnja došao je Jole Vukalović, brat Lukin, s 400 drugih u Popovu. On je mnogo marve — koje turske, koje kćerćanske — uplašćao.

5. siečnja otišli su odavde u Cetinje francuzki konsuli Hecquard i tajaik ruskog konsulata Legovski. (Wand.)

Glas jednog Romana, o uredjenju ćerkvenih odnošenjah izmedju Romanah i Serbaljah.

Mi se radujemo, da Serblji toliko života u svom ćerkvenom pitanju pokazuju, i nadamo se, da će se oni pri uredjivanju ćerkvenih odnošenjah izmedju Romanah i Serbaljah, u tom pitanju koje ne samo u ćerkveni nego i politićki život, oba ova jedinstvom viere skopćana naroda zasieća, s Romanima lahko sporazumieti moći, ako ih pri tom osiećanja pravićnosti i istinite ravnopravnosti rukovodila budu; jer Romani nezahćievaju ništa drugo, osim uzpostanovljenje svoje mitropolije na dobro obće ćerkve, i razdieljenje romanske jerarhije od sćerbske na onaki naćin, koi nebi povriedio ni korist naše obće ćerkve, niti korist oba ova, s dogmama iste viere saćužena naroda.

Da se pri tom pravićno postupa i da se oba naroda zadovolje, treba se pobrinati, da na predstojećem ćerkvenom kongresu oba naroda pravedno zastupana budu, t. j. da na njega osim Romanah iz Banata i Ugarske i oni iz Bukovine i Erdelja s tim više svoje zastupnike pošalju, što naša ćerkva nije miestna nego vselenska. Drugćije bi i dogovori samo jednostrani bili, jer Romani iz Banata i Ugarske, koji po današnoj uredbi samo u vrlo neznaćnom broju na kongresu učestvovali mogu i moće biti učestvovali hoćeda, jesu istina ćlanovi romanske mitropolije, koja se ima uzpostaviti, ali oni tek jedan dio od nje saćinjavaju, i zato se nemogu upustiti u pregovore o konaćnom riešenju ovoga pitanja.

Trebalo bi dakle da se Romani iz Banata i Ugarske još prije početka kongresa sa Serbima s sporazumljenje stave, i ako bi Serblji na to pristali, da Romani i iz drugih, kao n. p. iz Er-

delja i Bukovine, poslanike na kongres poslati mogu, to bi oni svi imali učestvovali na tom kongresu, koi bi ćisto ćerkveno svojstvo imao donde, dok nebi predmet o razdieljenju obe jerarhije sverćen bio. Poslie toga mogao bi se tek kongres promieniti u ćerkveno-narodni t. j. Serblji bi se mogli onda u materijalna pitanja, koja se njihove jerarhije tiću, kao n. p. izbor njihovog mitropotita i t. d. na svom ćerkvenom sćerbsko-narodnom kongresu upustiti; kao i Romani na svom romanskom narodnom kongresu. Ako pak Serblji nebi saizvolieli, da se Romani iz Erdelja i Bukovine na kongres sazovu, onda nebi romanskom narodu ništa drugo ostalo, nego da na kongres svoje poslanike i nešalje i da Nj. velićanstvo umoli, ili da najmilostivije naredi, da na karlovaćki kongres i erdeljsko-bukovinski Romani pozvani budu, ili da za sve Romane austrijske monarhije osobiti kongres dopusti.

O tome nemoće nimalo sumnjati se, da Romani vatreno žele, svoju jerarhiju od sćerbske odieliti, a budući je ta želja na ćerkvenim zakćonima osnevana, to smo mi uviereni, da i veća strana Serbaljah takvu istu želju goji, jer je duh našega vremena ideju narodnosti nad svima drugima interesima uzvisio, a ta je ideja, kao što se zna, u sćercu Serbaljah isto tako ukorenjena, kao i kod Romanah, oni za svoju narodnost revnuju, oni ju žele razviti, osigurati, i zato mi dćeržimo, da će Serbi uviditi, da je bolje pri takim plemenitim i važnim težnjama, Romane za prijatelje, nego za neprijatelje imati.

Prijateljstvo moće pak samo onda iskreno i dugotrajno biti, ako je uzajmno, a uzajmnost zahćieva ravna prava i dućnosti. Serbin bi se onda u narodnom obziru mnogo slobodnije i bolje razvijati mogao, kad bi mu Roman prijatelj i dobar susied bio, a ovaj bi Serbinu s tim većma naklonjen bio, što bi se većma uvierio, da Serbin neide na to, da ga gazi, nego da ga kao prijatelja, brata i jednovierca smatra. To bi i za našu ćerkvu tim većma žćieliti bilo, što se ona u neurednom stanju nalazi, i što je izloćena gonjenjima, kojima bi se tek ukupnim silama suprotstati moglo. (Tel. Rom.)

Smiesice.

(Ćeski glashari.) Dr. Danzer navadja u svojoj topografiji warianskih toplicah, da ima samo oko Karlovih Varah i Bećova do 42 glashena sbora, koji lieti u razlićitim miestima dovoljno sviedoće na kakovu stupnju nalazi se glashenost u ćeskoj kraljevini. Prije nekoliko godinah boravio je nieki ćeski glasheni sbor i u varaćdiaskim toplicama te je bio od ondiešnjega obćinstva dićao odlićkovan.

Osim toga borave kroz ćilavu godinu dva sbora u Rusiji, dva u Pruskoj i jedan u sievornoj Americi. Mnogi od ovih sborovah sastoje iz 20 do 24 glashara.

— (Staroćeska glashila). U narodnom-museju u Pragu izloćena su znamenita staroćeska glashila, koja probudiše jurve na izloćbi starinah drućtva „Arkadia“ zbog njihove neobćićne velićine i ćudnovata oblika obćenitu pozornost. Niekdiešnji okružni naćelnik budiejevitićki, baran-Schrank predade ova glashila ćeskome museju ujedno s niekojim glashenim komadima, koje napisu stari sluga okružnoga ureda, Ivan Kramer. Jedan od ovih instrumenatah ima devet stopah dućine a polag svega ćini se, da spada u pćrvi poćetak 16. vieka.

— U Diećinu bio je dne 22. pogubljen lv. Kritzak roćjen u Bludevicama, koi je ubio dievojku od sedam godinah, koju je htio prije oskćvernio. Ubojica, pokajav se za svoje nećudveno zloćinstvo, predade se sam sudu.

— U Kvasnjovicama prolomiše ovoga mieseca groćnicu porodice Boos-Waldećke s tom nakanom, da poharaju grobove mćrtvacah, kod kojih su se nadali, da će naći kojekekvih dragocienostih. Nu prevariše se ljuto budući da niekćkovih dragocienih stvari u groćnici nebićaše. — Na drugim miestima pojavaše se ćerkvodeći; dosad nije moguće bilo, da im se u trag udje.

— U Kolonji bilo je prošće godine radi zanemarenja škole 4147 osobah na zatvor odsudjeno. Sigurno znataa broj, uzmemo li obzir na stanovnićtvo, koje nebroji više od 100.000 dućah!

— U kćerćmi niekog sela blizu Pćlzna poćkaza se prije niekoliko danah smert medja plesacćima. Bijaeše naprav ples, na jedan plesni stapi oko ponoći u kćerćmu osoba u mućki ples

*) Čojlija znaći podrugljivo prosti seljak.

**) Hamal znaći fakir, koi robu nosi.

savijena; glava joj je bila velikom koprenom pokrivena. Osoba ta stado plesati i plesati neprestano. Kenačno baci plašt stojeći nepomično sred sobe. Sa svih strana zaozi vika: „Smert, smert!“ Glasbari otvoriše prozore i pobiegoše, gosti otičrčaše k vratima; samo jedna starica ostade te poče smert zaklinjati. Osoba stajase nepomično. Žena skine stojećoj pred njom goljoj osobi koprenu s glave tespozna — ludu kćer nekoga ondješnjega seljaka.

Berzovjavne i najnovije vesti.

Napulj, 24. siečnja. Četa, koja se je u Garganu bavila, razpuđena je. Tom prigodom poginuo 24 hajduka.

Rim, 25. siečnja. Papa je dva dana bolovao od groznice. Jučer je opet ustao.

Pariz, 27. siečnja. (Govor carev). Prošla godina vidjela je neuzderman mir uspješkos, kojakovim uznemirivanjima. Navlaš razprostranjeni glasovi o umišljenim zahtjevima raspadaju se sami po sebi pred istinitostju jednostavnih činjenica. Odnosaji inostranih silah daju mi podpuno zadovoljstvo. Više vladarskih posietah doprinosoše k učvršćenju prijateljske sveze. Kralj pruski, koji je došao u Francuzku, mogao je našu želju za čvršće sjedinjenje medju vladom i narodom, koji polaganim, sigurnim korakom idu nasusret napredku, sam razsuditi. Car je priznao Italiju sa namierom, da će dobro namienjenim bezkoristoljubivim savietima k tomu doprinosati, da dva posla izravna, kojih antagonizam posvuda uznemiruje sërca i savjest. On želi da se izravna amerikanska razpra, napominje uspjehe u Kohinkini, mexikanski sakob, koji nije kadar umaliti pouzdanje u budućnost. Slobodan od poslova s izvanjskim pitanjima obratio je pozornost osobito finacijalnom stanju u smislu Fouldavom, umiren zbog tekućega duga nalazi finacijalno stanje u obziru anutarajega stanja zemlje povoljnim i napominje diela od obćenite koristi, koja su izvedena za njegova carevanja. Vazda pripravan na potrebne reforme, deržat će se nepokoljabivo ustavnih temeljah. Car zaključuje velecí: Uztrajmo kod svoje zadaće, uzdajući se u providnost, koja nam je vazda dala vidivih znakovah svoje zaštite.

Kodanj, 25. siečnja. Kod danas otvorenoga deržavnoga vieća pročitalo je predsjednik vieća kraljevsku poslanica slijedećega sadržaja: Nada, da će se opet skopčat razkidana sveza medju Holštajnom i ostalim dielovima zemlje ostala je neizpunjena. Novi red ustavnih odnosajah Holštajna predmet je pogadjanjah. Interes sprijateljjenih silah za razderžanje nezavisne danske deržave jači našu nadu, da je meguće postići dovoljno riešenje. Poslanica obećaje za Šlezvig slobodniji razvitak. Ako uklonjenje razpre s nemačkim savezom obezbiedi Šlezvig proti inostranom umiešanju, slijedit će razma poboljšanja ukupnoga ustava, kao i nacert preuslojenja carinske tarife.

Bruselj, 25. siečnja. „Indépendance“ obnaroduje jednu Sewardovu depešu na poslanike Francuzke, Englezke i Španjolske u Washingtonu, u kojoj tumači razloge, koji sjedinjenim deržavama prieče, da se sjedine s evopskim silama proti Mexiku. Seward nagoviešćuje razlosima na vjerojatne ponude posredovanja medju ratujućima.

London, 26. siečnja. Današnji „Observer“ veli: Sa svim tim, da je Seward englezkoj vojsci podielio dozvoljenje, da može prolaziti kroz deržavu Maine, ništanemanje, ipak je vjerojatno, da će vojska samo kroz engleske podređe ići u Kanadu.

U nedielju dne 2. veljače t. g. u 10½ sata prije podne obderžavat će se glavna skupština društva čitaonice zagrebačke

u dvorani društva strijeljačkoga, kamo se svi p. n. gg. članovi dosada kao takovi upisani, kao i oni, koji se upisati žele, ovime pozivaju u svrhu, da se glede dalnjeg društvenog upravljanja konačno shodne odredbe učiniti uzmognu.

U Zagrebu 27. siečnja 1862

Ravnateljstvo društva čitaonice zagrebačke.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 28. siečnja 1862.

Papiri.

5% Kovovnice	69.15
5% Narodnoga zajma	83.60
Narodne banke	790.—
Vierovnoga zavoda	193.60

Mienice.

Srebro	137.75
London	138.30
Čarski cekini	6.51

Meteorologička opažanja na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 28. siečnja 1862.

Ura	Barometar va visina u par. čer.	Barometar va visina reduc. na 0	Toplo- ta po R.°	Nablika	Smjer i ja- kost vjetra	Atmo- sferička oborina (dažd, snieg ili tuda)	Opaska
7. pr. pd.	335.30	334.97	-2.4	10	0		
2. pol.	336.44	335.84	-0.2	10	0		
9. u več.	338.00	335.71	-3.8	10	0		Gusta magla

Danas u 7 sati temperatura R.° -3.0.

Opazka. Kod naoblake znači 0 sasvim vedro a 10 sasvim oblačno; brojevima lekećim izmedju 0 i 10 razumije se veća ili manja množina oblakah, razdieliv cielo nebo isnad obzorja na 10 jednakih dielah.

U 6. stupcu znači velika pismena smjer vjetrovah (Jz = južno-južno-zapadni), a brojevi jakost vjetra, isto, 0 sasvim tiho a 10 buru, a medju ovim lekeći brojevi naznačuju različnu jakost vjetra.

—Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 72. (73)

Oglas.

Sabor trojedne kraljevine pristao je u svojoj 82. siednici na to, da se i glede hrvatsko-slavonskih razteretnih obveznicah, koje se na novo izdaju, uvedu pristojbe, što ih je c. k. ministarstvo finacijah pri deržavnih obveznicah u život privelo. Usled odpisa kr. dvorskog dikasterija od 20. siečnja 1862, br. 2995/61, stavlja se dakle time do obćega znanja, da se glede hrvatsko-slavonskih zemljo-razteretnih obveznicah, koje se na novo izdaju, počemši od 1. veljače 1862 kod ovdiešnje zemljo-razteretne zakladne blagajne slijedeće pristojbe pobirale budu, i to:

- 1) Deset krajcarah a. vr. od svake novo izdane obveznice hrvatsko-slavonske razteretne zaklade.
- 2) Dvadeset krajcarah a. vr. od svake nove obveznice iste zaklade, uz koju se izdaju i novi kuponi.

Pristojbe ove imat će se platjati:

- 1) Kada se obveznice s jednoga imena na drugo, ili s većega iznoska na manje, ili s manjih na veće, ili inim kojim načinom prepisuju i razpisuju.
- 2) Kada se izdaju nove obveznice na miesto amortiziranih, vinkuliranih, ošteljenih, izderanih, te takovih obveznicah, kojim su priklopljeni kuponi nesuglasno s obveznicom numerirani.

Neće pako pristojbam istim biti miesta, kada se obveznica ne u celom iznosu, nego dielom samo izždreba, ter kad se usled toga za neizždrebani dio glavnice imade izdat nova obveznica.

Od kr. namjestničkog vieća kao ravnateljstva razteretne zaklade.

U Zagrebu dne 24. siečnja 1862.

Br. 787-gr. 1861. (69)

Oglas.

Kr. žup. sudbeni stol daje ovim na znanje: Da je na molbu sirotinskoga odbora grada Osieka kroz gosp. odvjetnika Fözmajera ml., de praes. 1861, br. 787, radi dužnih 544 fr. 92 novč. a. vr. s. p. dozvolio ovršnu dražbenu prodaju nepokretnostih suprugah Matije i Eve Marković, što no su na 450 fr. a. vr. sudbeno procijenjeni i u gruntovniči obćine dolnji varoš Osiek pod br. 674. upisani, te da su u tu svrhu dva roka opredieljena, prvi na 3. ožujka a drugi na 3. travnja 1862, svaki put u 9 sati prije podne kod ovoga suda.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina, ako li se kod prve dražbe ni za više, a ni za prociebnenu cieniu neprodade, kod druge dražbe i izpod prociebnenu nudocu izručiti; zatim da je kupac dužan, uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti; i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, prociebneni napisnik i gruntovnički izvadak mogu kod ovog suda čitati. Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda

nisu o dražbi napose ubavieštjeni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisat morati, ako li se dioba kupovine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovina izčepi, ništa nezapadne.

U Osieku dne 31. prosinca 1861.

B. 784—1861 p. (81)

3—1

Izrok.

Od strane žup. kot. suda kraškičkog daje se ovime na znanje, da će se dne 14. veljače i ako od potrebe bude 21. veljače 1862, svaki put u 10 sati u jutro, na pijaci u gradu Karlovcu 35 glavah marve zaplenjene žiteljah kraškičkih na 769 fr. a. vr. procijenjenih uz gotovi novac prodavati, kamo se svi kupiti želeći pozivaju.

Žup. kot. sud kraškički.

U Pribiću dne 24. siečnja 1862.

Gravenić.

Br. 3952. grad. (71)

3—2

Oglas.

Kralj. županijski sudbeni stol daje ovim na znanje, da je na molbu gosp. odvjetnika V. Gladića iz Bakra pokojne udove Cervus radi dužnih 210 for. a. vr. s. p. dozvolio ovršnu dražbenu prodaju Antoni, Petru, Mariji, Franji i Katarini udovi Sustar kao nasljednici pok. Mata Sustara iz Rieke vlastitih nepokretnostih, na 1233 for. 77 novč. a. vr. sudbeno procijenjenih, i u gruntovniči obćine Kosala, ruda Rastovcica pod br. 150. upisanih, te da su u tu svrhu dva roka opredieljena, prvi na 6. veljače 1862 a drugi na 6. ožujka 1862, svaki put u 9 sati prije podne kod ovoga suda.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina, ako li se kod prve dražbe ni za više, a ni za prociebnenu cieniu neprodade, kod druge dražbe i izpod prociebnenu nudocu izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti, i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, prociebneni napisnik i gruntovnički izvadak mogu kod ovog suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose ubavieštjeni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisat morati, ako li se dioba kupovine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovina izčepi, ništa nezapadne.

Kralj. županijski sudbeni stol.

U Rieci dne 13. prosinca 1861.

Naznačene nepokretnosti.

1. Diel kuće br. 43. n., sastojeći iz kuhinje i jedne sobe.
2. Kuća br. 45.
3. Štala.
4. Zemlje nazvane Coronale pod br. 5133., Vertić na Dolčić br. 5134.—35., Umečić nad Dolčić br. 5136., Dolčić nad Benzonovo br. 5137.—5138., Coronale br. 5139.

Br. 102-Mb. (72)

3—2

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudbenog stola županije zagrebačke stavlja se do znanja, da će se usled molbe Ivana Senka protiv Tomi i Mariji Lesjak u stanu ovih posljednjih u Zagrebu u pivarskoj ulici kuće br. 30. dne 6. veljače t. g. i dne 21. veljače t. g., svaki put u 9. uri prije podne, pokretnosti pod ovrhu uzete, kao: različito pokućstvo u prociebnenoj vrijednosti od 235 for. a. vr. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se na prvom roku samo uz prociebnenu cieniu prodavati, na drugom pak roku prodavat će se i izpod prociebnenu.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

Kr. sudbeni stol žup. zagrebačke.

U Zagrebu dne 22. siečnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 1046—1861. (58)

3—3

Izrok.

Od strane osriednjeg županijskog kot. suda hrvatsko-slavonskog ovim obnaroduje se, da je za preduzetje odlukom kr. sudbenog stola županije zagrebačke od dne 11. prosinca 1861, br. 1731, dozvoljene ovršbene prodaje pokretnostih na vlastitost suprugah Ivana i Marije Habion spadajućih, kano: 1 krave, 1 konja, 1 kočije, 40 ct. siena, 10 vagana kukuruz i ostalog različnog pokućstva, što no su 17. listopada 1859 zaplenjene i sudbeno na 306 fr. a. v. procijenjene, radi dužnih Josipu Brodniku 157 fr. 50 novč. a. v. pripadakah c. s. c., prvo ročište na dan 7. veljače, a drugo na dan 21. veljače 1862, svaki put u 10 sati prije podne na licu miesta pri stanu ovršenikah na dobru u Hrstini ležecem, ustanovljeno time, da će se zaplenjene stvari kod prvoga roka samo za ili nad, kod drugoga roka i izpod prociebnene svote, ali vazda uz gotovi novac, najvećem nudocu prodati.

U Zaprešiću dne 31. prosinca 1861.

Novak,
kot. sudac.

Oglas ličbe.

1. Ulied odnisa rizičnog kr. hrv.-slav. zemaljskog
dijeljenja od 10. listopada br. 2515-718, do
obljave rizičnog kr. zemaljskog rizičnog od 21. listopada
1861, b. 8396-982, predat će se sagradjenje novog avo-
dnog mosta preko potoka Solina pred miestom Nov, na od
mosta ovog do razdjelka XV-4 rizično-senjske poštanske
ceste u dužini od 668 dužnih hvatih iz nova pre-
graditi se imajućeg oddiela ceste, za sljedeće pavezane
obredjene fiskalne cene putem javne ličbe najmanje
izražecemu za izvedenje.

Stavke broj		na cesti		S a g r a d j e n j e o v o
zračko-senjskoj	na cesti	na cesti	imaće se izvesti	
XV-0	XV-1	od	u razdjelku	o b s i z e
XV-0	XV-4	do		
sagradjenje novog srednjog mosta i razgradnju obiljež- enog starog mosta . . . . . izvedenje novog odjela ceste				p o n u d i t e l j e
ukupno				
19040		fr.	n.	p o d o ž i t i
75				
852		fr.	n.	I z n o s
4				
dne 20. veljače				D a n i
1862. u pisarnici				
c. kr. žup. gradj.				mjesto lične
uredu na Rieči				

2. K ličbi ovoj će se svaki pripustiti, ko je za-
konito sposoban valjane agovore sklopiti, te tko propi-
sanu jamčevinu za izvedenje dotičnog opravljavanja po-
ložio bude.

3. Kod jeftimbe ove, kod koje se ličba u cijelom
opsegu izvesti se imajućeg sagradjenja preduzela bude,
primat će se i pismene ponude (oferte), kojim pako se
propisane jamčevine priložiti imaju, te koje do zapo-
četka određene ustmene ličbe od c. kr. županijskog
gradjevnog ureda na Rieči predane biti moraju.

Uvjeti ličbe ove mogu se kod napomenutoga gra-
djevog ureda kroz obične uredovne sate uviditi.

4. Najbolja ponuda pridržava se, dani ona fiskalnu
cienu nadilazi ili ne, višjem odobrenju.

5. Ponuditeljem onim, koji neostanu dostalcima na
ličbi, povratit će se odmah položena jamčevina uz po-
tvrdnu primitbu, na ličbenom zapisniku zabilježeno.

6. Na naknadna ponude neće se obzir uzeti, je li
ponuditelj ustmene ličbe učestnik bio ili nije.

Od c. kr. hrv.-slav. zemaljskog
ravnateljstva gradjevinah.

U Zagrebu dne 20. siječnja 1861.

Br. 17-1862. (68)

3-1

Oglas jeftimbene dražbe.

Dne 20. veljače 1862 počamši u 10 sati prije
podne obdržavat će se kod obćine trgovišta Viroviti-
ce u obćinskoj pisarni javna jeftimba vèrhu gradjenja
obćinske ujedno učionske kuće u Virovitici, koja se
još tečajem ličbe 1862. sagraditi ima.

Poduzetnicima — izim što ovom gradjenju sav
potrebni materijal, zatim tako voznu kao ručnu robotu
od obćine dobili budu — predstoji sljedeća zasluzba,
koja se kao fiskalna uciena stavlja, i to:

za dielo zidarsko	5932 fr. 42 novč.
tesarsko	1392 „ 9 „
stolarsko	2683 „ — „
bravarско	2945 „ 47 „
staklarsko	432 „ 60 „

ukupno 12487 fr. 58 novč.

Poduzetnicima prosto stoji, na pojedine ili na sve
česti gradjevnog posla jeftimbenu dražbu, no obvezati
su prije dražbe 5%nu žaobinu položiti, koja kod odred-
itelja jeftimbe na 10% povisiti se ima, u miesto gotova
novca primati će se također hipotekarna i ine jamčevine.

Pismene ponude primati će se samo s jasnim oči-
tovanjem % popusta i prilogom žaobine u novcu ili hi-
potekarnim svjedočbama, koje će se samo do početka
dražbe primati; na poslie prispievša obzir uzeti se neće.

Dalnji uvjeti kao i nacrt na ovo gradjenje odpo-
seći se mogu se kod ove obćine u pisarni svaki dan
uviditi.

Što se do obćeg znanja stavlja.

Obćina trgovišta Virovitice, dne 20. siječnja 1862.

Abh. B. Nr. 315. (74)

3-1

Kundmachung.

Nam k. k. kroatisch-slavonischen Landes-General-
Kommando zu Agram wird bekannt gegeben, dass aus
den Aerarialforsten der Lovinacer, Medaker, Kanizaner
und Smiljaner Kompagnie im Kaiser Franz Josef Li-
kaner Grenz-Regimente Nr. 1 Zwei Tausend Sechshun-
dert Sechszig zwei Buchen- und Zweihundert Sechszig
sieben Tannenstämme, welche forstämlich zur Erzeu-
gung von Spalt- und Bauholz geeignet angeschätzt sind,
im öffentlichen Offertwege an den Meistbietenden abge-
geben werden.

Diejenigen Kauflustigen, welche sich vor der Of-
ferteinreichung die persönliche Ueberzeugung von der
Beschaffenheit dieser bereits bezeichneten Stämme zu
verschaffen wünschen, wollen sich daher an das Kaiser
Franz Josef Likaner Grenz-Regiments-Kommando zu
Gospić oder auch an die Kompagnie-Kommanden zu
Lovinac, Medak, Kaniza und Smiljan wenden, wonach
ihnen die besagten Stämme vorgezeigt, so wie alle die
Lokal- und Ausfuhrverhältnisse betreffenden Auskünfte
bereitwilligst erteilt werden.

Die abzugebenden Stämme werden entweder im
Gesamtquantum, jedoch ohne dem bloß zu Brennmate-
rial tauglichen Ast- und Wipfelholze, um den Durch-
schnittspreis von fünf Gulden ö. W. per Stamm, oder
partiellweise in nachfolgender Art ausgeteilt, u. zw.:

In der Lovinacer Kompagnie Revier Mita Nr. 22
182 Stück Buchen mit dem Durchschnittspreis von drei
Gulden 48 kr. ö. W. per Stamm.

In der Medaker Kompagnie: Revier Osijek Nr. 26,
1. Abtheilung 154 Stück Buchen, Durchschnittspreis drei
Gulden ö. W. per Stamm, 2. Abtheilung 66 Stück Bu-
chen mit vier Gulden 12 1/2 kr. ö. W. per Stamm; Re-
vier Nr. 24 Ljutik 200 Buchen mit zwei Gulden 88 1/2
kr. ö. W. per Stamm, und im Revier Nr. 28 Počiteljska
Duliba 200 Buchen mit zwei Gulden 40 kr. ö. W. per
Stamm im Durchschnittspreis.

Kanizaner Kompagnie: Revier Nr. 29 Koss et
Sička 150 Buchen im Durchschnittspreis per Stamm
mit drei Gulden 45 kr. ö. W.; Revier Nr. 30 Pozidina
50 Stück Buchen mit zwei Gulden 37 kr. und im Re-
vier Nr. 31 Samar 200 Stück Buchen mit zwei Gul-
den 78 1/2 kr. ö. W. Durchschnittspreis per Stamm.

Ferner in der Smiljaner Kompagnie: Revier Nr.
33 Goli Vèrh 30 Buchen mit drei Gulden 4 1/2 kr. per
Stamm, dann in der Waldgegend Kuk višé Magazina
400 Stück Buchen mit dem Durchschnittspreis von vier
Gulden 25 kr. per Stamm, ferner im selben Revier
Waldgegend Ružne Drage 167 Stück Tannen mit dem
Durchschnittspreis von neun Gulden 44 kr. ö. W. per
Stamm; Revier Nr. 35 genannt Bogića Plan 20 Stück
Buchen, per Stamm fünf Gulden 10 kr. ö. W.

Revier Nr. 36 Ostarija 150 Buchen mit fünf Gul-
den 88 kr., dann in der Waldgegend Jazmakna 120
Stück Buchen mit sechs Gulden 82 1/2 kr. ö. W. per
Stamm im Durchschnittspreis.

Revier Nr. 37 Tomina Duliba 100 Stück Buchen
mit vier Gulden 41 kr. pr. Stück und in der Waldge-
gend Smerčevi dolci 100 Stück Tannen mit vierzehn
Gulden 66 kr. ö. W. per Stamm; endlich im Laktin
Vèrh 200 Buchen mit sieben Gulden 14 kr., Šatorina
200 Stück Buchen mit fünf Gulden 46 kr. und in der
Waldgegend Černa Duliba 200 Stück Buchen mit fünf
Gulden 67 kr. ö. W. im Durchschnittspreis per Stamm.

Hinsichtlich des vorgedachten Ast- und Wipfel-
holzes hat aber jeder Offertant zu erklären, ob und um
welchen Preis per Stamm er dasselbe übernehmen wolle.

Jeder Offertant hat sein Anbot schriftlich wolver-
siegelt und auswärts am Couvert mit der Bezeichnung
„Offert zum Bezuge der aus den Aerarialwaldungen des
Kaiser Franz Josef Likaner Grenz-Regiments ausgebote-
nen Buchen- und Tannenstämme“ versehen an das k.
k. Landes-General-Kommando zu Agram rekommandirt
einzusenden, und dasselbe pünktlich bis zum zwei und
zwanzigsten Februar 1862 9 Uhr Früh bei der genann-
ten Militär-Landesstelle einlangen zu machen, weil nach-
trägliche Offerte nicht angenommen werden.

Im Offerte ist der angebotene Preis unter Be-
zeichnung des Reviers und der hierauf befindlichen
Anzahl Stämme deutlich anzugeben und zu erklären,
dass im Falle sich etwa nach der Fällung eines oder
des anderen Stammes dessen theilweise oder gänzliche
Unbrauchbarkeit zu der vom Ersteher beabsichtigten
Verwendung zeigen sollte, dieser jedem bezüglichen
Anspruche auf Ersatz galsage.

Ferner ist die Zeit genau anzugeben, binnen wel-
cher sich Offertant verpflichtet, die ausgebotenen Stämme
vollkommen aufzuarbeiten und aus dem Walde zu schaf-
fen, so wie schliesslich im Offerte noch zu erklären,
im Ersterbungsfall gleich beim Abchlusse des Absto-
kungsvertrages die 10% Kautions der ganzen Ersterbungs-
summe im Baaren oder in Staatsschuldverschreibungen
zu erlegen.

Agram, am 24. Jänner 1862.

Br. 198-gr. (79)

3-1

Izrok.

Kr. županijski sudbeni stol varaždinski ovime do
znanja stavlja, da je dozvolio na molbu obćine varaž-
dinske, po odvjetniku Vladislavu Vezicu, radi zastavših
kamatah od 88 fr. 20 novč. a. vr. s. p. ovim dražbenju
prodaju nepokretnosti Barbare Liklove, što no unešena
u grunt. napisniku pod br. 573. p. o. Varaždin i na
1506 fr. 58 novč. a. vr. sudbeno procijenjena.

Za preduzetje te dražbe, buduć je prvi rok bez-

napisben ostao, stavlja se drugi na 13. veljače 1862 u
9 sati prije podne u ovesadnoj pisarni, te do se pri
toj dražbi najviše ponudjetećem i najod gonimijem
cienu doazdi. Kupac moraće uknjižene dugove, za
koliko će kupovina dovoljna biti, po nuputku suda na
se primiti.

Čestitja se dakle svikolici, koji, premda nisu o
dražbi napose obaviješteni, ipak misle, da su napisni s
knjige na tu nepokretnost kakvo založno pravo
stekli, da to pravo svoje tim sigurnije pred izmakom
naznačene prodaje ovom sudu prijave, što će u pro-
tivnom slučaju sami sebi pripisati morati, ako li se ku-
povnine dioba bez njih produme i njih, ako se na taj
način kupovina iscrpi, ništa nezapadne.

Napokon pozivlju se svi oni hipotekarni vjerovnici,
koji neobitavaju u miestu suda ili blizu njega, da za
branjenje prava svojih pri dojdnoj diobi kupovine u
miestu suda zastupnike imenuju, te da pred prodajom
ime i stan takovih sudu prijave, inače će se za one,
koji propuste to učiniti, ureda radi zastupnici imeno-
vati, kojim će se dalje odredbe uručivati.

Dražbeni uvjeti i gruntovni izvadak može se pri
ovom sudu u uredovnih satih uvidjeti.

U Varaždina, 22. siječnja 1862.

Novak.

Čukac.

Br. 282-gr. 1862. (80)

3-1

Izrok.

Kr. županijski sudbeni stol varaždinski ovime do
znanja stavlja, da je dozvolio na molbu Valenta Brizla,
po odvjetniku Vladislavu Vezicu, radi dužnih 78 fr. 75
novč. a. vr. s. pr. ovršnu dražbenju prodaju nepokretno-
sti, što no je na vlastitost Martina Gjurasu, Klara Sa-
mudove rođena Gjurasove i ovršnice Kate Čurkove u
gruntovnom napisniku p. o. varaždinska pod br. 551.
unešena na 931 fr. 66 novč. a. vr. sudbeno procije-
njena.

Za preduzetje te dražbe, buduć je prvi rok dne
14. siječnja 1862 bezuspješno ostao, stavlja se drugi na
13. veljače 1862 u 9 sati prije podne u ovesadnoj pi-
sarni, te do se pri toj dražbi najviše ponudjetećem
također izpad propiemb doazdi. Kupac bit će ob-
vezan uknjižene dugove, za koliko će kupovina do-
voljna biti, po nuputku suda na se primiti.

Pozivlju se dakle svikolici, koji, premda nisu o
dražbi napose obaviješteni, ipak misle, da su napisni s
knjige na tu nepokretnost kakvo založno pravo
stekli, da to pravo svoje tim sigurnije pred izmakom
naznačene prodaje ovom sudu prijave, što će u pro-
tivnom slučaju sami sebi pripisati morati, ako li se ku-
povnine dioba bez njih produme i njih, ako li se na
taj način kupovina iscrpi, ništa nezapadne.

Napokon pozivlju se svi oni hipotekarni vjerovnici,
koji neobitavaju u miestu suda ili blizu njega, da za
branjenje prava svojih pri dojdnoj diobi kupovine u
miestu suda zastupnike imenuju, te da pred prodaje ime
i stan takovih sudu prijave, inače će se za one, koji
propuste to učiniti, ureda radi zastupnici imenovati, ko-
jim će se dalje odredbe uručivati.

Dražbeni uvjeti i gruntovni izvadak može se pri
ovom sudu u uredovnih satih uvidjeti.

U Varaždina, 22. siječnja 1862.

Novak.

Čukac.

Br. 90-1861. (77)

3-1

Na gg. vjerovnike protokolovanog
tergovea g. Plate Petrovića u Vu-
kovaru.

Od dolistavljenog c. k. javn. bilježnika pozivaju se
ovim sva gg. vjerovnici protokolovanog tergovea gosp.
Plate Petrovića iz Vukovara, da svoje na sa kakvom
pravnom razlogu osnovane tražbine proti ovoj masi naj-
duže do isključivo 25. veljače 1862 kod dolipodpisatog
u Osijeku u gornjem gradu kući br. 1. tim sigurnije
pismene prijave, i dokaze svoje podneću, jer bi inače,
kad bi se nagoda sklopila, od namire iz svega nagodeć
razpravi podležecog imetka, u koliko njihove tražbine
pravom zaloga osigurane nisu, iliti oni pravo vlastni-
tva traže, izključeni biti, — dužnik bi pak kroz sklo-
pitu nagoda, u koliko u toj ništa drugo uslojeno nabi
bilo, od svake dalje dužnosti prema vjerovniku, ko pri-
javu propusti, oslobođen bio.

U Osijeku, 25. siječnja 1862.

Pero Vukov,

c. k. j. bilježnik kao sudb. povjerenik.

OGLASNIK.

Br. 16.

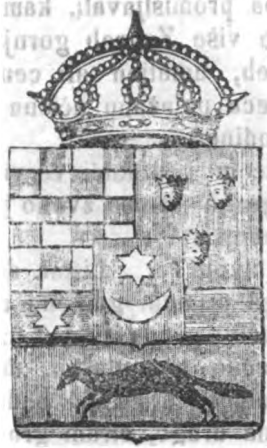
3-4

5 fr. Najbolje uložena glavica 5 fr.

jesu objavljenе darovne zadužnice, koje stoje
samo pet forintih i ugrada od 200,000
fr., 100,000 fr., 50,000 fr., 20,000 fr.,
10,000 fr., 5,000 fr., 2,000 fr., 1,000 fr.,
500 fr., 200 fr., 100 fr., 50 fr., 20 fr.,
10 fr., 5 fr. i t. d. dobivaju. Tergovačka kuća R. Schot-
tenfels u Frankfurtu n. M. šalje iste, uz po-
šiljanje iznoska, kao i u svoje doba popis dobika.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzevši nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću i vanjsku 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjsku, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predloženo je uvrštenje: 7 kr. a. vr. od linije za jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Brzaka pristojba za svaki oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se puta isti uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u četvrtak 30. siječnja 1862.

Broj 24.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je slijedeće nejviše ručno pismo izdati:

Ljubezni rodu, nadvojvoda Raineru. Ja sam zaključio, da Moju pomorsku kancelariju i pomorsko višje zapovjedništvo ukinem i vrhovnu upravu poslova Mojeg pomorstva predam pomorskom ministarstvu.

No priuđerjavajući naimenovanje Mojega pomorskoga ministra kasnijem času, povjerujem za sada Mojemu ministru za trgovinu i pučko gospodarsko grofu Wickenburgu upravu pomorskoga ministarstva.

Uključujući ujedno Moju pomorsku kancelariju i opreštajući u milosti Mojega gospodina brata nadvojvodu Ferdinanda Maximilijana od višjega pomorskoga zapovjedništva, naimenujem ga zapovjednikom ratnoga pomorstva i dostavljam Vam to do znanja.

U Beču, dne 26. siječnja 1862.

Franjo Josip s. r.

Oglas.

Radi predstojećeg novačenja, obdržavat će se velika skupština žup. zagrebačke tekarkoncem mjeseca veljače ili čak početkom ožujka t. g. Po bližja doneti će pismene pozivnice.

U Zagrebu 28. siječnja 1862.

Po nalogu presv. g. veljkog šupana.

Br. Dragojlo Kušlan s. r.

veliki bilježnik županije zagrebačke.

Neuredovni dio.

Ugarska.

Poznati ruski rodoljub g. Dobranski razaslao je na ruske dekanate u Ugarskoj okružnicu, koje bitni sadržaj po „Magj. Orsagu“ ovako glasi:

„Naša crkva i naša narodnost nemogu biti bez slobode, bez koje se izobraženje i napredak, kako naroda, tako i klira našeg očekivati nemože. Ugarsko-ruski narod mora nato težiti, da razumnu slobodu dobije, t. j. da se od aristokracije magjarsko-latinske crkve i magjarske narodnosti oslobodi. Cijela je Evropa protivna aristokratskom načelu, pa i u našem otačanstvu podižu svi nemagjarski narodi glas za svoja bogomdana prava. Erdeljski Romani dobili su po milosti Njeg. veličanstva takodjer pravah, koja ih drugim političkim narodnostima ravnima čine. Sèrbliji će dobiti svoju vojvodovinu, ugarski Romani svoj kapetanat, Slovaci svoj osobiti distrikt, šopronjski i mošonski Niemci svoje grofovstvo, samo ruski narod, koji je u Ugarskoj starosiedio, koji je do pèrve polovine predjašnjeg stoljetja važne povlastice uživao i kojih je zakon do 14. stoljetja gospodnjući u Ugarskoj bio, ostao će bez svojih pravah, ako se ukupnim silama energično svoje stvari neprihvati.“

Počem je g. Dob. svoje dosadašnje spisateljsko djelovanje spomenuo, prelazi poslije na pitanje o opunomoćenju: „Sad bi se pak morala po primieru drugih naroda peticija predati, a k tome je onako punomoćje prieko nužno, kakvo su dvorski savjetnik Stojković od Sèrbaljah, a Andrija Močoni od Romanah dobili. Ta punomoćja treba da su što može biti kraća, i mogla bi od prilike ovako glasiti: potpisane ruske crkve i običine umoljavaju g. N. N. da ima do-

brotu, u njihovo ime od Nj. velič. vladajućeg cara i kralja izmoliti, da se ponove stare povlastice ruske crkve i narodnosti u Ugarskoj, a naime da im se kako crkvena tako i narodna autonomija podijeli.“

„Magjarsag“, sprovedeći ovu okružnicu sa svojim primietbama, veli, da kod ruskog naroda nije odziva našla, i da su je tek nekoliko usijanih dekanah podkriepili. (?)

Talijanska.

Turin, 26. siječnja. General Kalergi došao je ovamo, i predat će kralju Viktoru Emanuelu svoje vjerovno pismo kao uredni gerčki poslanik. Kalergi, koji je u isto doba udostovieren kod francuskoga dvora, boravit će u Turinu samo mjesec danah, a po svojem odlasku ostavit će ovdje poslaničkog tajnika kao svojega zastupnika.

Rusija.

Po jednom izvješću iz Petrograda javlja se u „Nord“, kako je rektor dorpadskog sveučilišta profesor Bratke, imao razgovor sa carem. Među ostalim car je pitao tog rektora, kako on misli o uređenju sveučilišta, a on odgovori ovako: „Najbolje se može držati red među mladima, ako im se što više slobode daje, što već postoji, to ima svog usroka, a valjanost uprave sastoji u tome, da se običaji vremenom osvećeni poštuju ali da se ujedno i vrata napredku otvore. Ja priznajem, da sam i sam drugačije mislio, kad sam se primio uprave sveučilišta, ali sam se malo po malo osvestio, kako je sloboda društvena svetinja, a ne „trice i kućine“, kao što sam nekada poveršno sudio. Ja mislim, da sad bolje nego ikoj drugi poznajem sveučilišnu mladež, koja je opadnuta, da će Vaše veličanstvo, u toj mladeži najviernije i najnesebičnije slugae naći.“

Amerika.

Havana, 7. siječnja. General Prim otišao je dne 28 pr. m. praćen jednim oddielom francuskoga kontigenta u Verakruc. Od toga vremena otidjose 2000 momakah vojske i jedan ratni brod u Verakruc. Mexikanski Moniteur misli, da Mexico može poduzeti vojnu sa 150.000 momakah i 100 topovah. Mexikanci kane u Temiku učinit odpor. Uruga brani sve iz Vera-Kruca izlazeće drumove sa 20.000 momakah. Juarz izdao je oglas, u kojem opominje Mexikance, da zaborave svoje razpre i da se sjedine na zaštitu zemlje.

New-York, 15. siječnja. Ratni ministar Cameron podneo je svoju ostavku. Za njegova nasljednika naimenovan je Staunton. Cameron naimenovan je poslanikom u Rusiji.

New-York, 15. siječnja (poslie podne). Seward kaže odgovarajući na austrijsku notu o Trensdom dogadjaju: Austrija će iz službenoga dopisivanja s Francuzkom i Englezkom vidit, da sjedinjene države nisu kadre smetat mir, već nasuprot da su dapače pravedne i prijazne u svojim odnosajima naprama inostranim narodima. Savezna vlada radovala bi se, da bi sadanja prigoda povod dala, da se nieki medjunarodni zakoni pregledaju, i da se prava i dužnosti državah u ratno vrijeme točnije oprediele.

Kažu, da je Cameron svoju ostavku dao potaknut Lincolnom. Senat primio je predlog za odštetu engleskoga broda Perthshire. Nadaju se, da će kongres dati opunomoćenje za izdavanje od 100 milijonah dolarah u blagajničkim obligacijama.

Savezni general Garfield potuko je konfederate pod Humphreyem Marshallom.

New-York, 15. siječnja. U kongresu zaiskana je veresija za londonsku izlogu. Owen Lovejoy veli: Dovoljno nam je, da smo po Englezkoj obezbešćeni i zlostavljeni. Kad ustanak nadvladamo, sjedinit ćemo se s Francuzkom i Rusijom, da otmemo istočna posiedovanja Englezke.

Londonski dopisnik lista „Indépendance“ uvierava s nova, da francuzki kabinet nastoji Englezku nagovoriti na križarski pohod proti sjedinjenim državama, i da u londonskim službenim krugovima nestèrpljivo očekuju rezultat opazakah, koje učiniti naloženo bijaše francuzkom poslaniku u Washingtonu u obsiru zasipanje charlestonske luke. Čini se, kao da misle, da su francuzke opazke tako dèržane da bi lahko povodom postati mogle diplomatskim zamèrsajima. O charlestonskoj luci tako često se govori, a ipak se čini, kao da je sva buka neosnovana. Istina je, da su bile ladje kamenjem natovarene utopljene na ušću luke, no richmondski listovi kažu, da je charlestonska luka dosad imala samo koristi od blokade, i u istinu čini se, kao da su veoma nespretno utopljene bile te ladje s kamenjem. U Liverpool je naime škuna ploveća pod zastavom južnih državah „West Indian“ neposredno iz Charlestona prispiela, odkud je dne 24. odplovila. Prije njena odlaska učinjeno je jurve bilo u govoru stojeće zasipanje, no ona je prošla ne samo jedan od izlazakah s velikom udobnošću i nije vani vidila nijednoga broda od blokade, već uvierava verhu toga, da se stanovnici Charlestona ni najmanje neboje ove kamene blokade, već će nasuprot ulaze, koji su dosad plitki bili, sversi shodno dublji-ma učiniti.

Slavenske vesti.

Dne 26. siječnja prispie u Prag deputacija mnogih českich okružnih občinah, da predaju Ladislavu Riegeru svotu od 800 for. za različite narodne sverhe.

G. Skrejšovski progovori ovom prilikom ovako: „Glasoviti gospodine! Veli se, da je narod naš siromašan. — Ima li se zbilja stvar ovako da mu oskudjeva — ne njegovom krivnjom — zemaljsko blago, tim je bogatiji kriepostima plemenitih naroda. Ljubav prema domovini i neizmier-na zahvalnost prema svojim zaštitnicima duboko se ukorieni u sèrcima našega puka.“

On čuti, on teži i radi s Vama po mogućnosti svojoj. Vaša pako jedina nagrada jest njegovo pouzdanje.

I nas dopade čest, da predamo u Vaše ruke, glasoviti gospodine, malen dokaz naše ljubavi s tom molbom, da ga izvolite obratiti po svojoj volji na dobro i korist naše domovine.

Bog blagoslovi Vaše težnje, koje su upisane u sèrce naroda našega! Slava domovini! Slava kralju! slava hrabrim braniteljima pravah narodnih!

Dr. Rieger odzdravi deputaciji veoma sèrdačnim govorom te reče medju inim: „Dragi prijatelji! Primite iskrenu zahvalnost za ovaj dokaz Vaše ljubavi prema domovini i prema meni. Od pèrve svoje mladosti posvetih svu svoju snagu zaštiti i proslavljenju naše narodnosti, izobraženju i napriedku puka, kojemu sam vieran sin.“

Nisam nikada tražio nikakvih častih, niti osobne koristi, htijah biti samo slugom naroda, kojim sam i ostao i u buduće. Istina, mnogo žalosti pretèrpih, ali me ublaži i mnogo veselje. Što god sam poduzeo za hasnu svojega naroda, ne-osta bez uspieha.

Narod, kojemu sam žrtvovao sve svoje sile,

11273—2472. (75)

Natiečaj.

3-1

Od onih štipendijah, što su po Njegovom c. k. apostolskom veličanstvu za domaće sinove kraljevine Hrvatske i Slavonije premilostivo opredjeljeni, koji se nauka kirurgije poprimiti žele, ima se podieliti jedan sa godišnjih 157 fr. 50 novč. a. vr. polag okolnosti koje su s primiernom naknadom putnih troškova.

Užitak ovoga štipendija traje za kandidate kirurškog doktorata šest, a za one kirurškog magistra pet godina.

Učilište, na kojem se dolični nauci svršiti ima opredjeljuje visoki kr. dvorski dikasterij.

Koji ovaj štipendij sadobiti žele, imaju svoje molbenice obložiti s kćerstnim listom, onda oni, koji nauku kirurgije još nastupili nisu, s dokazom, da su propisane priprave nauke dobrim uspjehom svršili, naročito pak kandidati kirurškog doktorata također sa svjedočom vjerhu položenog ispita zriposti, oni pako, koji se naukom kirurgije sada već bave, s izkazom o uspjehu njihova dosadanjega naukovanja, svi pako imaju pridati dokaz o znanju hrvatskoga kao u ovih kraljevina narodnoga jezika, zatim dokaz o znanju onoga jezika, u kojem se nauka kirurgije na dotičnom učilištu predaje, onda redovito izdanu svjedočbu o nedostatku vlastitog imetka za nastavljeno nauka, napokon vlastoručno pisano i podpisano očitovanje, da su pripravi, ako dotični štipendij postignu, svoju umištost po svršenom nauku kroz 10 godina u obsegu kraljevine hrvatsko-slavonske izvršivati.

Tako obložene molbenice imaju se do najdalje 10. ožujka t. g. ovom kr. namjestničkomu vieću prikladno ravnateljstva onog učilišta podnijeti, na kojem se molitelj sada nauci bavi.

Na molbenice posle ovog roka podnešene neće se nikakov obzir uzeti.

Od kr. namjestničkog vieća kraljevinah Dalmacije Hrvatske i Slavonije u Zagrebu, 15. siječnja 1862.

Nr. 3518 Civ. (70)

3-1

Editto.

Da parte della reg. tavola giudiziaria di Comitato in Fiume, si porta a pubblica notizia, che in seguito a istanza di Pietro Matković cessionario di Angelo Musmezzi in procura dell' avvoc. Cav. Federico Thierri contro Carlo Eugenio de Terzi rappresentato dal suo procuratore Sigr. Adolfo de Terzi punto pagamento di Lire Sterline 900 effettive c. s. c. verrà tenuto il duplice esecutivo incanto della casa sita in questa città a Nr. 544/542 v. n. nella piazza del Governo di ragione dell' esecutato, nelle giornate del 6 Marzo e del 7 Aprile 1862 dalle ore 9 alle 12 antimeridiane, coll' avvertenza che al 1o incanto non verranno accettate offerte inferiori al prezzo fiscale di 27807 fr. 80 s. V. A. mentre al 2do incanto verrà il suddetto stabile deliberato a qualunque prezzo anche inferiore della stima.

Il deliberatario dovrà a scanso di reincanto a tutto suo rischio e spese depositare il prezzo di delibera in pronti contanti entro giorni trenta dopo intimatogli il decreto di delibera, e ciò in quanto egli non avesse altrimenti convenuto coi creditori ipotecari.

Si diffidano pertanto tutti quelli, i quali sebbene non abbiano ricevuta una particolare notifica del l'asta, credessero pure di averla acquistata coll' iscrizione nei pubblici libri un diritto d'ipoteca sullo stabile, a insinuare innanzi questa regia tavola giudiziaria di Comitato fino la vendita del medesimo, coll' avvertenza, che in caso contrario dovranno imputare a se stessi, se la distribuzione del prezzo venisse fatta senza il loro intervento, ed essi ne restassero esclusi in quanto il prezzo fosse esaurito dalla detta distribuzione.

Le ulteriori condizioni dell' asta in una al protocollo dell' estimo giudiciale sono ostensibili presso questo ufficio di spedtura.

Fiume, 29 Novembre 1861.

B. 784—1861 p. (81)

3-2

Izrok.

Od strane žup. kot. suda kraškog daje se ovime na znanje, da će se dne 14. veljače i ako od potrebe bude 21. veljače 1862, svaki put u 10 sati u jutro, na pijaci u gradu Karlovcu 35 glavah marve zaplenjene žiteljah kraških na 769 fr. a vr. protienjenih sa gotovi novac prodavati, kamo se svi kupiti želeći pozivaju.

Žup. kot. sud kraški.

U Pribiću dne 24. siječnja 1862.

Gravenić.

OGLASNIK.

Br. 84.

3-1

POZIV.

U nedjelju dne 16. veljače t. g. držati će se u 10 sati prije podne u narodnom domu

glavna skupština matice ilirske,

u koju se gg. članovi ovim što uljudnije pozivaju

U Zagrebu dne 29. siječnja 1862.

Ravnateljstvo.

priznaje to podpunoma; bijaše zahvalan, kao malo koi narod. Dokazi povjerenja i pouzdanja, što momu tastu (dr. Palackomu) i meni u dio padoše kojekakvim načinima, sjajnim su dokazom neobične zahvalnosti naroda našega.

Sve to primismo sa zahvalnim srcem, no za najsjajniji i najradostniji pojav smatram ovaj, koi mi današnjim činom očitovaste.

Jest to dokaz povjerenja, koi poštuje Vas i mene, kojemu se radujem zbog Vas i zbog mene. Time dokazaste Vaše veliko domoljubje žrtvujuć ovakov dar svojoj domovini povjerivši ga mojim rukama.

Ovo mi potvrđuje, da suglasujete sa pravcem, kojim sam uvijek narodu služio i koi i sada branim . . .

Konačno veseli me čin Vaš tim više, *buduć da kao seljaci* iskreno i činom učestvujete kod svega, što god se čini za naš narod, da netražite samo svoje koristi, već da imate i čuvstva za višje interese svojega naroda, za njegovo izobraženje i njegovu prosvietu.

Gdie štovani i mogućni stališ seoski s ovakovom pažljivošću služi višjim interesima svojega naroda, žrtvujuć im sve što može, ondje možemo dalje raditi s podpunim pouzdanjem u budućnost.

Ovakov narod, vriedan je bolje budućnosti, ovakov narod nije ostavljen . . .

Kako da Vaš dar za narodnu stvar najuspješnijim učinim, o tom ću se posavjetovati s ocem i prijateljem svojim Palackim i drugim prijateljima.

Uvieren sam, da će Vaša žrtva koristno biti našem narodu!

Zagrebačke sitnice.

Još nekoliko časovah falilo je do ponoći, kada se povratih kući iz kazališne sgrade, gdje sam se s dosta neukusnim maškarama poniešto zabavljao; rieči „dobro jutro“, koje strašno dirnu staroga susjeda, kojega najveća briga bijaše, da se nasladjivati može s mladom dievojčicom zvonjahu mi još u ušima . . . u glavi mi zašumi, kada sam upalivši svieću začuo, da je dvanaesta udarila. Ponoć je nešto neobičnoga i za čovjeka, koi se već za mladosti svoje odreče kojekakvih bludnjah i predsudah, zato baš mislim, da neće biti nikomu za čudo, ako iskreno priznađem, da nisam mogao zaspati.

Černi domino, koi se je na sav mogućni način tērsio, da me različitim mislima, nakanama i planima izbavi iz čame, u koju se proli naročitoj svojoj volji ponjurih, bijaše mi još uvijek pred očima . . . mogu izjaviti, da mi hrpav njegov glas nije bio baš po volji . . . dosadjivao mi je već svojom bezprimiernom preuzetnošću, svojim tobožnim sveznanjem i riedkom državitošću.

Na sreću zaspah pročitavši nekoliko političkih klevetah poznatoga bečkog časopisa, kojemu je toliko stalo do novinarske solidarnosti i pravednosti prema neniemačkim narodima, kao meni do černoga domina.

Zaspah i čudnovat sam san sanjao. Slavni naš Zagreb, kojemu sam već toliko putah još slavnu budućnost proricao, koi sam čestoputah, razmišljajuć o njegovu položaju i važnoj mu svērsi, vidio u misli razširen na sve četiri strane svijeta, bio je do zla boga osakaćen, grad Zagreb ležao pred mojim zapanjenim očima kao mala varošica . . . zlatonosna Sava povratila se u staro svoje korito . . . nestade llice ni krasnoga tērga Jelačić bana . . . hitri Medvedčak zaplavi Novu ves i jednu čest Kaptola te se je slievao u Savu ne kao malen potok, već kao pogibeljan njezin takmac ponoseći se svojim talasima! Od kervava mosta neprestade ništa drugo osim imena . . . gornji grad snizi se znamenito, kipni tērg i veliki dio kipne i jurjevske ulice postadoše žrtvom užasna potresa . . . sunce je liepo, umiljato sjalo, — na Markovu tērgu rozprostiraše se krasna livadica oživljena zuženjem marljivih pčelah i melankoničkim žuborom usried nje vijućeg se potoka a usried grada, nezapamtih baš mjesto, stajaoše veličanstvena sgrada, dižuć se nebu pod oblake. — Bila to narodna učiona jedna jedina u čitavom Zagrebu! Kakva to sreća, pomislih, za naše centraliste, da se naš grad toliko umali, kakova to zgoda za naše građane i njihovu diecu, da im

nije više treba promišljavati, kamo da ju u školu šilju . . . nije više Zagreb gornja varoš ni dolnja, već je Zagreb, umaljen ali centraliziran . . . a nota bene, dieca polažahu učionu stopram od desete svoje godine!

Pred kućom i u kući vērvalo je sve od tih mladićah . . . jedno samo zvono sazivalo ih je k zajedničkoj radnji . . .

Na! tko zvoni? . . . Listar donese mi list od mojega staroga prijana, gdje mi medju inim javlja, da je zastupništvo grada P . . . u zadnoj svojoj siednici zaključilo jednodušno, da se ima odmah, kada toga okolnosti dopustile budu, zidati još jedna učiona na drugoj strani grada, budući da se dan na dan stanovništvo umnožava, i budući da je, osobito u zimsko doba, malenoj dieci u udaljenim ulicama stanujućoj nemoguće marljivo pohađjati učionu, makar se jedna i u sredini grada nalazila.

Ujedno mi javlja moj prijatelj, da će biti u Mr . . . uvedena poštarska ekspedicija jer ima mnogo miestah, koja su od P . . . preveć udaljena, što potrebnu komunikaciju preveć otežava. E — ovo je vērlo praktično, rekoh, pročitav list, te ostavih sanjarije sanjarima!

Bērzojavne i najnovije viesti.

Prag, 28. siječnja. Jutros u 9 sati razpēršio se je plin u palači kneza Dragutina Auersperga, kojom nezgodom razlupali su se prozori i razpucale zidine razi zemlje. Tri službenika ranjena su. Kuća će se poduprieti.

Bruselj, 27. siječnja. „Indépendance“ javlja, da predstoji sastavljenje novoga nizozemskoga kabineta. Isti će po svoj prilici sačinjavati: Thorbeke za unutarne poslove, Stratens za izvanjske poslove, Betz za finaucije, Mecussen za pravosudje. Pogadjanja su pravedena s Hysseonom van Kallendyke za pomorstvo, s Knoppom za rat i Duymaerom van Twist za ukinito ministarstvo za naselbine.

Kazalištni oglas.

U subotu dne 1. veljače davat će se na korist gospodične Ivane Bajzove Domasove „Gospodične od Saint Cyra“, jedna od najboljih francuzkih veselih igrāh, koja se, što se zanimivosti i prepletenosti čina, finoće i dosietah tiče, sa svim pravom usporedjuje sa Scribe-ovom „Čašom Vode“, koja je i kod nas toli na glasu. To i što gospodična Bajzova spada medju one riedke članove našega kazališnoga društva, koji zbog svoje marljivosti i učinjenih znatnih napredakah u istinu zaslužuju podporu i hrabrenje od strane domorodnoga občinstva, obećaje koristnici mnogobrojan posiel, koi joj iskreno želimo.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 29. siječnja 1862.

Svršotni tečaj u austr. vrod.

Papiri.

5% Kovovnice	69.55
5% Narodnoga zajma	83.50
Narodne banke	792.—
Vierovnoga zavoda	193.—

Mienice.

Srebro	137.50
London	138.10
Carski cekini	6.50

Meteorologička opažanja

na ovdiešnjoj kr. višjoj realci dne 29. siječnja 1862.

U r a	Barometre-va visina u par. čet.	Barometre-va visina reduc. na 0	Toplo-ća po R.°	Naoblaka	Smier i ja-kość vjetra	Atmo-sferička oborina (dažd, snieg ili tēga)	Opaska
7. pr. pd.	334.°°76	334.°°55	—3.0	10	Jji.		
2. pol. „	334.°°45	333.°°97	—1.4	10	Za		
9. u več.	334.°°57	334.°°30	—1.2	10	O		

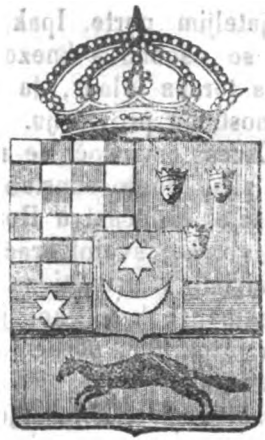
Danas u 7 sati temperatura R.°—3.2.

Opaska. Kod naoblake znači 0 sasvim vedro a 10 sasvim oblačno; brojevima ležećim izmedju 0 i 10 razumije se veća ili manja mnoština oblakah, razdieliv celo nebo iznad obzorja na 10 jednakih dielah.

U 6. stupcu znače velika pismena smier vjetrovah (Jjz = južno-južno-zapadni), a brojevi jakost vjetra, isto, 0 sasvim tiho a 10 burn, a medju ovim ležeći brojevi naznačuju različnu jakost vjetra.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglaš opredjeljena je površina: 7 kr. a. vr. od linije na jedan put, a 14 kr. a. vr. na 3 puta. — Kratka pristojba na svaki oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se puta isti uvrti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u petak 31. siječnja 1862.

Broj 25.

Neuredovni dio.

Trojedna kraljevina.

Zagreb, 28. siječnja 1862. (*Narodni Dom*). Upravljajući odbor ovdiešnjega akcionarnoga društva *Narod. Doma* držao je, — kao svake godine počamši od god. 1850. tako i ove — licem na mladu godinu t. j. 1. siječnja u 12 satih pódne u prisutnosti miestnoga poglavarstva **vučenje akcija.**

U smislu ustanovah društvenih izvučeno je **dvadeset** (20) akcija, naime:

Br. 78., 97., 119., 201., 352., 498., 517., 539., 621., 772., 918., 937., 959., 1041., 1192., 1338., 1357., 1379., 1461., 1612.

Dajući ovo na obćenito znanje svihkolikih dotičnikah ujedno smo opunovlaštenu upravljajućim odborom *Nar. Doma*, da ovime obznanimo, kako je ujedao i naredba izdana, da se gore imenovane dionice (akcije) po upravljajućem sučlanu i ujedno blagajniku društva g. *Naumu Mallinu* (stanujućem u gospodskoj ulici br. 38.) zajedno sa pristojnim kamatami 3% računajući od 1. siječnja god. 1848., za tri (3) mjeseca poslie vučenja izplatiti imadu.

Izvučene akcije od prošlih godina t. j. od 1850.—1861. mogu se uvidjeti u *Nar. Novinah* od god. 1858. br. 21.—39.; zatim god. 1859. br. 2.; god. 1860. br. 41.; god 1861. br. 4.

Neprodanih akcija imade jošte 223 po 25 fr. sr. — Tko bi želio kupiti, neka se izvoli obratiti na goreimenovanoga blagajnika društvenoga.

Austrija.

† Olomuc, 25. siječnja. (Iz prijateljskog dopisa.) Česki časopis „*Moravan*“, što ovdie izlazi, ima dosta predplatiteljah, što i zaslužuje. Čisto narodni jezik, kojim su pisani članci i svi dopisi, pri kojim se najveći obzir uzimlja na poslove i interese domovine, prvi su i najglavniji uzrok, što ovaj časopis toli omili ovdiešnjem obćinstvu.

Tako i valja! Kada pomislimo koliko imamo neprijateljah narodne naše stvari u našoj sredini, tudjinacah, koji se znojem našega puka obogatiše, kada pomislimo, kakova sredstva ovi ljudi upotrebljavaju, da utamane našu narodnost, da probude u našim sjećima mježnju prema kervnoj našoj braći, da unište sjajnost česke krune, koju mi priznajemo, onda ćemo zahvaliti bogu, da nam je jedared sreća u dio pala, da imamo naš list, koji brani našu narodnost, naša prava, koji hrabro odbija napadanja neprijateljskih listovah, koji podučava naš puk, kojemu je sërce dobro i volja poštena, što i kako raditi imade, da se popne do one visine narodne samosvjesti, na kojoj neće mu više nahuditi moći zloba neprijateljah i gniečiteljah njegovih!

Sèrbija.

„*Opinion Nationale*“ u podužem jednom članku govori o današnjem položaju Sèrbije i o izgledima njenim u budućnosti. Predstavivši u kakvom je povoljnom odnošaju Sèrbija prema susjednim narodima, kaže kako su Karagjorgje i Miloš položili temelj državi sèrbskoj stvorivši samoupravu u zemlji, a knez Mihajlo nepokoljebivom revnošću nastavlja dielo, koje je Karagjorgje započeo a Miloš prihvatio. Zatim baca pogled na najnovije događaje u Sèrbiji, pa iz tih pokazuje u kakvom se stanju i napredku ona danas nahodi. Evo šta od rieči do rieči u tom pogledu veli:

„Miloš je tražio kod porte nasliedstvo, koje mu je 1830. god. sultanskim beratom potvrđjeno, a bunama kojih Sèrbija bijaše pozorište, prekinuto bilo. Deputacija radi ovoga poslana u Carigrad dobila je mjeseca svibnja 1860. god. negativan odgovor, i Miloš umre 26. rujna ne dugo poslie ovog događaja. Šta je sada radio knez Mihajlo? On preuze vladu nepodvèrgavši se izboru narodnom i netraživši dopuštenja od sultana, i izda proklamaciju, kojom javlja, da na prestol stupa kao nasliedni knez. On se oslanjaše na narod, koji ga je podupirao.“

„Porta se tužala i vikaše na to. Sultan htiede da takvo što nebude više, pa gledajući da sačuva svoje dostojanstvo nečim sriednijim posla knezu ferman, u kom ga priznaje za kneza dokle je živ; ali se divan nemogaše pohvaliti, da je to sveršena stvar.“

„Novoj državi nije se mogao bolji temelj položiti. Sèrbski narod radovao se sa svih strana ovome dielu, koje toliko odgovara želji njegovoj, i knez od sada već mogao računati na njegovu priverženost.“

„Htievši dati Sèrbiji pravac uredan i snažan, postara se odmah u početku da političkim splielkama postavi granice. Više stranakah spremalo se da uplivom svojim pod njegovim imenom vladaju, ali on sve te uplive izkorieni, i oni se izgubiše u jedinstvu narodnog pokreta. Poslie toga posla u Carigrad jednog od najsposobnijih ljudi, g. Garašanina, s nalogom da u smislu prava sèrbskih razpravi s portom delikatno pitanje o Turcima, koji žive u Sèrbiji.“

„G. Garašanin nadje hèrdjavu volju oko sultana; ali na sofizme i oholo prisvajanje portino odgovori knez kao čoviek, koji poznaje svoj narod.“

„On sazva skupštinu (u kolovozu 1861), otvori sjeednice — pored svega što ga ferman priznaje za kneza za živoga — *kao knez koji vlada po pravu nasliednom*, i učini, te skupština plamteći, od oduševljenja prista na četiri reforme, koje odgovaraju svim potrebama budućnosti, kako unutra tako i s polja.“

„Uredbe u Sèrbiji bijahu pune nedostatakah dva velika tiela državna biehju medju sobom u borbi bez koristi, od čega izlazahu opasne krize u zemlji. Reforma biehše odveć potrebna; narod je jako željaše. Skupština jedan dio svoje vlasti biehše položila u ruke Milošu smanjivši je savietu, koji je bio nepopularan, što je sebi prisvojio prava, koja vriedjahu duh jednakosti, duh, koji je u zvanju ovoga naroda.“

„Knez uvede ravnotežu medju vlasti; odredi granice pravu savietu i skupštine, i postavi prava prestola, stavivši ih medju granice ustavne vlade, koja je u Sèrbiji prava istina. Knez nemože bez savietu danak razpisati, a razhodi podpadaju pod kontrolu. On je otišao još i dalje: učinio je da su ministri njegovi odgovorni, odakle je išlo te je svoju snagu umnožio, jer ima povjerenje, poštovanje i ljubav u svojih sugradjanah.“

„Naslonjena na uredbe tvrde i pravilne Sèrbija ima sad politično i administrativno jedinstvo, koje joj dopušta, da događaje skore budućnosti s pouzdanjem dočeka. Ali to nije bilo dosta. Trebalo je umnožiti državne prihode, da se red zemaljski može dovršiti, da se umni i materijalni razvitak uskori, i da se vojska stavi u dobro stanje.“

„Drugi zakon, predložen skupštini, na koji ona prista, podmiri ove potrebe postavivši porezu udešenu prema imućnosti. Ovo je dva puta i tri puta sretna reforma, jer dopušta, da se teret, koji

siromašni razred ljudi nosi, olakša, jer nedopušta nikakvoga izuzetka i u samog svećenstva.“

„Da bi ove krasne naredbe uvienčala skupština predložila zakon, koji je u Evropi veliko uvaženje našao, zakon za vojničku silu. Država, kojoj je budžet tako neznatan, nebi mogla bez propasti svoje izdržavati toliku stalnu vojsku, da bi je snažno mogla braniti u opasnim okolnostima, koje lahko nastali mogu.“

„Umili su doskočiti tim tegobama, uredivši da se načini narodna vojska, u kojoj će biti svaki zdrav čoviek od 20 do 50 godina, i koja je podijeljena u dva reda, od kojih se jedan može krenuti na prvi poziv i u kom ima 50.000 vojnikah razdijeljenih u satnije, batalijune i pukovnije.“

„Dodajemo jošte, da će se ovi vojnici o svom trošku odijevati i da će za to državi verlo neznatan teret činiti, jer im ona daje samo oficire, da ih uče, i ratne potrebe.“

„Sèrbija dakle može izgledati budućnost svoju s pouzdanjem.“

Turska.

„*Ost und West*“ u dopisu jednom iz Bosne ovako opisuje sadašnje stanje stvari u Hercegovini:

„Kad je Luka Vukalović razvio na svojoj kuli u Zubcima barjak za historičko pravo, koje nigda nemože zastarieti, i ustao s kèrstašem barjakom, da ukine nezakonitu nameñnutu vladu muslomansku u Hercegovini, strah nas biehše, hoće li vojvoda imati snage i talenta dosta za taj veliki posao. Od dana, kad se diže, jednako ga gledasmo želeći mu da napreduje, i radovasmo se kad bi se god vraćao u Zubce razbivši Turke, ali se svagda bojasmu da siromaka Luka, koji slabo imaše pomoći, nenadvladaju kadgod Muslomani isto onako hrabri. Tako bijasmo jednako izmedju straha i radosti, izmedju nadanja i sumnje za prvo vrieme njegove radnje do dolazka carske vojske i njezina strašnoga Omer-paše. Ova se sumnja umnožavalo koje tim, što cetinjska vlada udari natrag od Luke, koje tim što austrijska politika Vukaloviću iza ledja navuče vojske i džebane pa i tursku vojsku i transporte dočekivalo na svojoj zemlji i puštalo na Luku.“

„Ali se na skoro pokaza da se Vukalović s malo svojih junakah neplaši ni Omer-paše, Sutorina na oči turskoj vojsci pade u njegove ruke, buna uzimala sve više maha, Cèrnogorci, ako i ostaviše Luku, opet podpomagahu vojvodu Jovana Bačevića, Austriji diplomacija ruska i francuzka smetalo, a Turska niti mogao hraniti i odijevati ni plaćati svoje vojske pod Omer-pašom. Da je Vukalović imao novacah za oružje, za džebanu i hranu, tursko bi gospodstvo u sievernoj Turskoj bilo ukinuto za nekoliko nedieljah. Ali ovako neimajući novacah nije mogao ni misliti da svojski stane udarati, nego je morao načiniti plan kako bi se buna razširila i kako bi se održalo što se je zadobilo.“

„Da vam kažem šta je toga radi učinjeno. Zemlju izmedju austrijske granice i Trebinjstice valjalo je uzeti; Turke, koji su u Hercegovini, valjalo je preseći od Kleka i Sutorine. I to bi sasvim izvršeno, i evo gotovo tri mjeseca danah kako Luka drži sve pozicije na rečenj zemlji, na koju Turci nemaju volje udarati. Iz varošice Gabele s one strane Neretve nedaleko od Metkoviža čavaju oko 3000 Hercegovacah prvu stražu prema hercegovackoj zemlji, što je još drže Turci, i sad skoro gledahu da uzmu manastir Duži na Trebinjstici, da bi se otuda lakše mogla širiti buna prema Ljubanju, Stocu i Mostaru i da bi sašli za ledja turskoj vojsci u

Trebinju i na Gacku. Udarao na Duži, istina, nije izašao za rukom, ali nije Luka ni izgubio ni jedne pozicije, što ih je predje imao. Za to je na sieveru krajnje lievo krilo operlo na Neretvu, a katolički svećenik Bija drži s katoličkim stanovnicima Gabelu. Sriedina se pruža od Zavalja do Zubacah i za ledjima ima Dubrovnik i Sutorku, odakle pridozazi ponešto hrane i drugih potreba. Tu su na planini Vlašici i porodice enima, koji se biju i zarobljenici i imanje.

„Skrajnje desno krilo drži Konjsko i okolinu i obdržuto je licem prema Trebinju, a ledjima se naslanja na Černu Goru i poljem grahovskim sastavljeno je, ali slabo, s vojskom vojvode Jovana Bačevića u Banjanima, dakle na jugu najdalje je dokle dopire Luka Konjsko i s Bačevićem skrajnjim lievim krilom (zapadnim) čini prav ugao. Naslanjajući se na Nikšiće i na Drobnjake pruža se vojska Bačevićeva prema Pivi, gdje mu tvrdo stoji skrajnje desno krilo. Turci se nemogu maći jer da udare na Bačevića, valja im se bojati Luke s desne strane i s ledja, a Bačević im s Černogorcima neda napred, i kod Pive ih je naučio šta može četa, koja gine za slobodu. Tako je Omer-paša u najvećoj nezgodi pa turski najamnici i hercegovački Turci gube uzdanje upj. A čisto bi čovjek s razlogom mislio da je Omer-pašina rana od samih njegovih soldata, jer ga soldati njegovi nigdje neviđe u boju. Da udari na Luku Omer-paša gdje mu drago, navalio bi napj Bačević s lieve strane i s ledjah, te bi valjalo bezati u Mostar, kudo i sam kadkad odlazi i ondje utvrdjuje mjesto za povratak. Ali ni njemu ni Turcima nisu od koristi gradovi, jer se vojska po gradovima raspe, a izvan gradovah buna se razilazi, a to Luka baš i hoće.“

„A Luka ima oko sebe i pametnih i učenih oficirah, sekretara ima jednoga učena Šerbina, po imenu Mihaila Zegu (jer sam nezna čitati ni pisati), i dosta je dobro organizovao svoju vojsku. Ima vojsci desetaše, stotinaše, kapetane i sordere, a on sam i Bačević jesu vojvode, a do njih je prvi arhimandrit Ničifor, koji se zove upravitelj. Popovi i kaludjeri slavno se biju.“

„Razgovarajući se s Lukom zapitah ga bi li on rad bio da bude gospodar od Hercegovine. A on plemenito odgovori da traži samo slobodu srbakom narodu, i za nju je rad živjeti i poginuti; ako se boj dobro svršši, onda reče Luka, sam će biti kako sam zaslužio, ali nikad neželim biti knez, a nikad neću dati ni da koji Šerbi traže Hercegovinu kao svoje gospodstvo. — Luka je sada i najviši sudija, pa koji traže pravdu, ako nisu zadovoljni onim, što odsude kapetani, traže je u njega. On postavlja i podiže oficire, a i smeće, a nekazni drugoje nego samo globom ili smérću. Vërlo se pazi zapt, poslušnost, viera i poštenje. Svake je nedjelje služba božja, i on je sam načinio malu kapelu blizu Zubacah i dohario joj zvono. Na njegovoj kuli, koja se zove Stolica, i u kojoj se često bavi, vije se zastava srbaka od tri boje s kèrstom u sriedi. Koliko je tih i ljubezan u razgovoru, toliko je oštar, hrabar i slobodan u boju. Gdie se pokaže u boju, nemogu Turci odoljeti, pa snažno i riečito vodi svoju vojsku u vatru. Vukalović ima oko 40 godina, rastla je sriednjega, smedj, jak i slobodna pogleda. Oženjen je i ima sina od 12 godina, koji je na Cetinju išao u školu dokle je Luka bio u ljubavi s tamošnjom vladom, a sad je kod kuće. Jovan je Bačević visok, jak i u boljem je prijateljstvu s knezom Nikom, premda i on teško podnosi, egoizam, u koji je udario pravi gospodar černogorski, otac knežev Mirko.“

„Na proljeće po svoj prilici udariti će Luka i Bačević zajedno na Turke, koji su se svuda jako ukopali, pa bi ih sada teško bilo krenuti. Ali će se na proljeće morati saati povući natrag, jer je Bosna i Hercegovina iznemogla pa neće moći davati ni hrane ni odjele ni novacah. A do proljeća će se obe strane držati gdje su.“

Cerna Gora.

Iz Černe Gore piše se „Wanderer-u“ da se černogorska vlada drži vierno politike pokojnoga kneza Danila, da podupire na sav mogućni način unutarnji napredak i da nastoji oko toga, da se stanje susjednih kèršćanah poboljša. Cetinska politika prisili Omer-pašu, da se je morao dogoviti s najvećim, najstarijim nu i s naj-

slabijim neprijateljim porte. Ipek nepodje mu za rukom sastati se osobno s knezom Nikolom, budući nije htela turska vlada, da proglasi Hercegovinu za samostalnu provinciju.

Serdar Ekrem osviedoči se na skoro o svojoj slobodi i zbog toga odustao je od svakoga daljega nasertanja. Kèršćani u Hercegovini zahvaljujući se černogorskoj svojoj braći na izbavljenju pripravnici su živjeti i umrijeti za mladoga vladoca černogorskih junakah, koji je njima „žarko sunce, koje ih je pèrviput poslie četiristogodišnjega robstva opet ugrijalo.“

Černogorski vladar, kojemu je sve dobro poznato, učinit će sigurno sve, da pod slavenskom zastavom oslobodi tursku raju u Bosni i Hercegovini.

Istih načelah je i njegov otac, Mirko. Veli se, da je preveć štedljiv pa to je i istina, drugače nebi bio mogao kupiti za 200.000 for. u srebru žita za siromake nenačiniv prošle godine ni jednog jedinog forijka dugovah! Koliko se novacah razdieli medju puk o tom bi mogla mnoga mesta dosta pripoviedati. S osobitom brižljivošću skèrbio je knez za stanovnike Nikšićke, koji imadjahu od njega sve, što god im je trebalo.

Osim toga napunjeni su černogorski magazini barutom, olovom i drugim ratnim zalihama. Na tom svemu ima se Černa Gora preda svim Mirku zahvaliti.

Puka je izmišljotina, da su skinuti sa svojih čestih Ivo Radonić, Petar Pilipov i Jole Piletić; jer ovi svi obavljaju još dan danas svoje službe.

Berzovjavne i najnovije viesti.

Dubrovnik, 28. siečnja. Polag viestih iz Trebinja od 23. t. m. obkolio je Derviš-paša sa 15 bataljunah pučke vojske i 800 Bašibozukah ustavšu raju u Slimnici i otisnuo ih je bez svakog otpora do bèrdah zubackih. Sela i drumovi, koje su bili ustaše posieli, sada su u vlasti Turakah. Obćenje s Dubrovnikom slobodno je.

Trebinje, 27. siečnja. Ustaše su Šumu, Slimnicu i Ljubovo bez otpora opet posieli. Turska vojska usredotočena je u Poljicima. Obćiti je moguće samo prieko Captata.

Petrograd 29. siečnja. Ministar nastave opunovlastio je četiri djacima omiliela profesora za javna predavanja u Petrogradu o građanskom pravu, zločinatvenom pravu, sravnajućem pravoslovju i javnom upravnom pravu.

Jučer otvorio je general Šuvalov *plemičku skupštinu* i reče, da se nemože ni pomisliti blagostanje plemstva bez uzkoga saveza sa carem. Želja careva je, da plemstvo zadržati svoj odlikovani položaj, samo ako ostane čvrstom podporom prestela, moći će svoj upliv učvrstit i riešiti neriešena važna pitanja. Gubernator obećao je, da će podupirati ovlašćene obće karistne želje.

U nediellju dne 2. veljače t. g. u 10½ sata prije podne obdržavat će se glavna skupština društva čitaonice zagrebačke

u dvorani društva strijeljačkoga, kamo se svi p. n. gg. članovi dosada kao takovi upisani, kao i oni, koji se upisati žele, ovime pozivaju u svèrhu, da se glede daljnjeg društvenog upravljanja konačno shodne odredbe učiniti uzmognu.

U Zagrebu 27. siečnja 1862.

Ravnateljstvo društva čitaonice zagrebačke.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 30. siečnja 1862.

Papiri.	Svrstani tečaj u austr. vred.
5% Kovovnice	69.—
5% Narodnoga zajma	83.35
Narodne banke	789.—
Vierovnoga zavoda	192.—
Mienice.	
Srebro	137.75
London	138 40
Čarški cekini	6 52

Meteorologička opažanja
na ovdišnjoj kr. višjoj realki dne 30. siečnja 1862.

U r a	Barometar u par. obl.	Barometar u par. obl.	Toplo- ta po R°	Vlažnaka	Smier i ja- kost vjetrov	Atmo- sferična obojica (dneš. snieg u tuč)	Opazka
7. pr. pd.	333.58	333.33	— 32	10	Sia		
2. pol. „	331.20	330.71	+ 0.4	8	Sia		
9. u več.	330.90	330.37	+ 0.1	10	Nam		

Danas u 7 sati temperatura R° — 0.1.

Opazka. Kod naoblake znači 0 saviim vedro a 10 sasvim oblačno; brojčima ležećim između 0 i 10 razumije se veća ili manja množina oblakah, sadieliv ciele nebo iznad obzorja na 10 jednakih dielah.

U 6. stupcu znači velika pismena smier vjetrovah (Jis = južno-istočno-zapadni), a brojčvi jakost vjetrov, isto, 0 sasvim tiho a 10 huru, a medju ovim ležeći brojčvi naznačuju različnu jakost vjetrov.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 791—1862. (92)

3—1

Obznana.

Od strane podpisanog gradskog poglavarstva stavljaje se ovime do obćeg znanja, da je za vrijeme lovaštaje i leže t. j. od 1. veljače do konca sèrpnja divljač, kakovog mu drago imena — izim grabežljive zvieradi — strijeljati i lovititi strogo zabranjeno, što se također ima vadjjenje jajah i pticah iz guienadah proteže.

Tomu protivno radeći biti će bez ikakova obzira globom ili tielesnom kazni kažnjeni.

U Zagrebu, 30. siečnja 1862.

Načelnik
Frigan.

Br. 131. 1862. (76)

3—1

Izrok.

Poglavarstvo sl. i kr. grada Zagreba kao sud objavlja, da je Gjuro Mach dvie založnice pèrve hèrvatske štedionice pod br. 92726. i 95327. izgubio. Pozivlje se indi posiedatelj upitnih založnicah, da takove uz rok od šest miesecih od doli stavljenog dana kod ovoga suda preda, pošto bo u protivnom slučaju praglasiti će se ništetnim i usmèrćenim.

Poglavarstvo sl. i kr. grada kao sud.
U Zagrebu, 16. siečnja 1862.

Gradski sudac
Matešić.

Br. 1063—1861. (91)

3—1

Oglas.

Sliedeći ovogodišnjem novačenju podvrženim momci iz triah dobnih razredah imadu se, jer je ovom sudu njihovo obitavalište nepoznato, dne 5. veljače t. g. u 7 sati u jutro u županijaku kuću u Zagrebu na tèrgu sv. Marka stojeću tim sigurnije k prodazati se imajućem novačenju staviti, jer će se u protivnom slučaju strogo po obstojećem u tom poslu zakonu s njimi postupati.

I. razred, redjeni god. 1841.

Bertol Martin iz Šenkovca.
Blasnik Pavao iz Šibicah.
Černolac Franjo iz Šibicah.
Dobrić Pavao iz Javorja.
Dombrovski Antun Dragutin iz Novih dvorih.
Kovačić Stevo iz Merenja.
Lec Jovo iz Šenkovca.
Lipšina Mijo iz M. Gorice.
Martinec Ivo iz Zaprešića.
Sanković Škender iz Zaprešića.
Sinović Stevo iz Drenja.
Valent Stevo iz Drenja.
Zheračić Jovo iz Ključa.

II. razred, rodj. god. 1840.

Lečić Juro iz Harmice.

III. razred, rodj. god. 1839.

Kolenc Ivan iz Oplaznika.
Mras Mijo iz Šibicah.
Rak Ivo iz Harmice.
Škripelj Juro iz Lužnice.

Osviednji kotarski sud bèrdovački.
U Zaprešiću, 26. siečnja 1862.

Novak,
kotarski sudac.

OGLASNIK.

Br. 94.

1—1

OGLAS

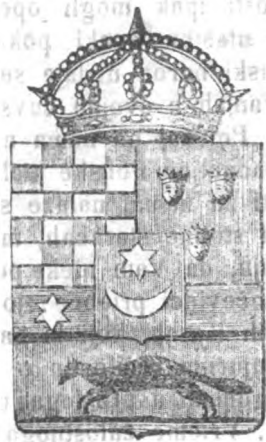
ravnateljstva društva dvorane agr.

Dne 5. veljače urečeni društveni bal obdržavat će se 12., tomhola pak 7. veljače t. g., kojem prigodan će se izvanredni dobitci na svaki način izigravati. Ovo se p. n. gg. članovima do znanja stavlja.

Zagreb dne 30. siečnja 1862.

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvan nedjelje i praznika na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću i novinarima 4 for. 20 kr. aust. m. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje oprobati je uvrštena: 7 kr. a. vr. od linije za jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Brzina pristojba za svaki oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se putak isti uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u subotu 1. veljače 1862.

Broj 26.

Uredovni dio.

Oglas

u obziru držanja teoretičkog ispita iz državnoga računoslavlja.

Shodno raspisu obzoračnoga c. k. glavnoga računskoga direktorijuma od 17. studenoga 1852, br. 6577., sadržanog u državo-zakonskom listu br. 1. g. 1853., dostavlja se do običnoga znanja, da će teoretični ispit iz državnoga računoslavlja izpitna komisija postavljena kod c. k. državnoga računovodstva u Zagrebu započeti dne 15. veljače 1862 i, ako bi potrebno bilo, sljedećih dana nastaviti ga.

Usljed toga pozivlju se svi oni kandidati, koji hoće, da se podvrgnu ovom ispitu, da svoje molbenice, biljegovane po propisu, predadu dotičnom predsjedniku komisije i predstojniku pomenutoga državnoga knjigovodstva, c. k. računovodji Josipu Lichtnegel-u; ujedno pako da u ovim molbenicama vjerodostojno izkažu svoju domovinu, svoje rodno mjesto, svršene nauke, vieroizpovijedanje, sadanje prebivalište, zatim svoju službu ili ino svoje zanimanje, a k tomu naznače, kojim učevnim sriedstvima i na koliko su si prisvojili znanja računoslavlja.

Pri tom se konačno opaža, da se neće uzeti nikakav obzir na manjkave i nepotpune izprave; zatim da će oni izpitni kandidati, koji na javnom kojem učilištu nisu kroz jedno cijelo godište slušali predavanja iz znanosti računanja, već su si znanja istih prisvojili privatnom naukom, polag §. 11. gore navedenoga raspisa prije nego polože ispit, imat propisanu taksu položiti u pienzeznicu, koju će im naznačiti predstojnik komisije.

Ispitna komisija za državno računoslavlje. U Zagrebu, dne 20. siječnja 1862.

Neuredovni dio.

Trojedna kraljevina.

Prošle nedjelje t. j. 26. siječnja nestalo je kroz noć iz Karlovca Jovana K. . . . , rodnom iz Visuće u Lici, koji je u dućanu g. S. M. brašno prodavao. Do sada zna se toliko, da je njegovu gospodarstvu blizu 2000 for. kvara učinio. Kod prijašnjega svoga gospodara g. St. Eg. iznevjerio je istome blizu 5000 for. i bio je porad toga pod iztragom i procesom. Pobjeogo je, nu nije daleko došao, jer već sinoć (dne 28. siječnja) u 6 sati stigla je ovamo bérzojavna viest iz Ljubljane, da je isti K. . . . . tamo uhvaćen, da se je kod njega 341 for. u bankama i nešto srebra našlo, nu i to, da se je u zatvoru otrovao i za ¼ sata posle toga umro.

Ugarska.

Novi Sad, 25. siječnja. „Sérbski dnevnik“ piše u svojem uvodnom članku medju iim ovako: „Sérblji nemogu nikada biti zadovoljni, dok im se kao takovim neosigura u Ugarskoj politički njihov položaj. Neka budu okolnosti kakove mu drago, osviedočiti će se Magjari, da će Sérblji uvijek znati braniti narodna svoja prava.

Ako se neslaže Vojvodovina s ugarskim ustavom, onda nam je od srca žao, da se nemože ustav prilagoditi potreboćama naroda.

Za čudo nam je, kada je štovani poviestničar ugarski Szalay toga mnijenja, akoprem dobro mu

je poznata poviestnica sérbskoga naroda, da se mogu Sérblji odreći narodne svoje samosvjesti, da može usporediti s Baškirima onaj narod, pred kojim je derhtao Carigrad, narod, koji u svojem sereu čuva ime slavnoga cara Dušana, i koji još dan danas dokazuje mačem, što može učiniti Sérbljin sa svojim potlačiteljem. Budući, da smatramo Szalay-eve rieči za nekakav ultimatum stranke Deák-Eötvösove, mnijemo, da je i naša dužnost očitovati ovaj ultimatum, od kojega narod sérbski nikada odstupiti neće!“

Austrija.

Dubrovnik, 21. siječnja. Nj. veličanstvo udieli milost odsudjenomu na smrt Sloveceru, koji je imao sutra dan biti pogubljen. Ovaj milostivi čin Nj. veličanstva prouzroči seobće veselje, koje je sav puk kojekakvim načinima pomilovanome očitovao.

Odgovor

poslanika Ljubše obćini kotorskoj.

Slavuo obćinstvo!

Poštovana gospodo!

Viest, koju ste Vi meni saobćili prijatnim Vašim listom 11. o. m. da me je slavno vieće grada Kotora naimeenovalo počestnim gradjaninom iz toga, što sam prije na pokrajičnom vieću, skupa s mojim štovanim sudruzima gg. poslanicima bokeškim, pa poslie i na carstvenom savietu zahtievao sjeđinjenje naše domovine s trojednom kraljevinom, dvostruko me je obradovalo. Velim dvostruko, jer osim što me pripisuje gradjanstvu jednog mjesta, koje je bilo svagda kolievka sjajnih i rođoljubivih muževah, pokazuje i to da sam bio vjeran oziv mojih zemljakah.

Ja se dičim tim, što predstavljam ovdje jedan narod, koji se odlikuje za njegovu vjernost pram carskom prestolu, i za ljubav, koju je svagda osiećao za svoju narodnost i jezik.

Ja se vrlo nadam, da će ove posljednje dvie stvari biti čas prije zakonom ujamčene. Tako me je radost obuzela kad sam vidio da je vladanje N. v. cara u ovogodišnjem računu predstavilo pogolemo povišenje naše ratne morske sile. To povišenje mora biti naročito od svakog Bokeza uvaženo; jer mi u samome pomorstvu brojimo najpoglavitiju našu dobit. S takvim povišenjem bitće ujamčen Austriji njezin položaj kao jedne velike sile, ostati će obezbiedjeno naše primorje, a tērgovačka naša zastava, koja vije kroz sva mora, dobitće nužnu zaštitu.

Moleći V. g. da izručite slavnome vieću moju vruću blagodarnost za podarenu mi počast, ostajem s uvaženjem i priznanjem.

U Beču 21. siječnja. 1862.

Pokorni i obvezani sluga
St. Ljubša.

Turska.

Polag viestih iz Kotora od 19. siječnja, uvažja Jola Vukalović, brat slavnomu vodji Luki Vukaloviću, koji je u popovskoj okolini bunu organizirao, strog zapt u svojoj četi, baš prije nekoliko denah dao je niekoľicinu radi kradje ustrieliti.

Dne 9. t. m. imadjahu svi vodje ustašah skupštinu na Cetinju, kao što se pogovara na saviet francuzkoga poslanika Hequarda, koji odputova u Skadar, da se načini, kao da ih je on naputio.

Ako se bude potvrdila viest, da je Cero-vić, vodja Černogoracah prije niekoľiko denah sa šest hiljadah momakah krenuo put Pive, onda će se sigurno povratiti povierenje prema knezu i ocu mu Mirku, koje mnogi jurve za izdajice svojega roda proglasiše.

Carigrad, 3. siječnja. Pri svem tom što je stanje turske financije, da nemože žalostnije biti, i što u Turskoj svi razredi žiteljstva pod eskudicom novca terpe, sultanu to ipak ni najmanje nesmeta, da svoje skupocienove čefove zadovolji. Mi smo već javili, da svi brsenati neprestano potrebe za vojsku i flotu prepravljaju, — sada jedan jedini liferant ima 9000 poslenikah, koji uniforme za tursku vojsku gotove, čije se da je i ogromna narsčbina oružja u stranim državama učinjena. Pa ovo je sve još koje kako, ali evo sad se na koje kakve izlišne stvari stršan novac troši. Svakome, koji je u Carigradu bio poznat je mauzolej sultana Mahmuda, kao najliepši ukras turskog glavnog grada. Ova veličanstvena sgrada sad se nanovo ukrašava. Sankuk, u kom Mahmud počiva, bit će okružen s masivnom, vieštački izradjenom jakom srebērnom zagradom, na kojoj će različiti zlatni nadpisi hvalu slavepunog reformatora turskog uznositi. Osim toga namiešteno će biti više masivnih svećnjakah od zlata, a skupocieni čilimi, koji sad već grob krasi, umnoženi će biti s novim proizvodima indijanske i persijske vieštine.

— Porta je svom sobstvenom organu „Jour. de Constant.“, koga sa miesecnih 8000 grošah podpo-meže, zvaničnu opomenu dala, što je saobćavao nieka pisma, koja se na izselenje Bagarah u Rusiju odnose, i koja su uvriedljiva bila za ličnost ruskog cara. Opomena je data uslied reklamacije ruskog poslanika kneza Labanova.

— Ovdje baveći se Jugoslaveni imaju namieru slavensku kasinu utemeljiti. Osnova je već gotova, i sad se samo o tom radi, kome će se pokroviteljstvo kasina predati. Budući da medju članovima, tog družtva ima i turskih i austrijskih podanikah, to odluka u tom obziru nije lahka. K Turcima neima niko povierenja, naprotiv mnogi bi želili ruski, a mnogi austrijski protektorat. Konsul austrijski već je o ovoj stvari izviešten i obećao je odgovor dati, čim se statuti predlože.

— U Konji su ljudi izjavili, da neće da dadu 150.000 grošah, što im je nametnuto za doseljeno Talare.

— Riza-paša vratio se je u Carigrad.

— „Köl. Ztg.“ javlja, da je nieka stara priložnica glasovitoga Ali-paše Janjinskoga, po imenu Bazilika, pokazala, gdje je on zakopao svoje blago prije nego što se je 1. veljače 1822 Janjua dala Kuršid-paši u ruke, i sad se po naredbi portinoj tamo kopa i to blago traži.

— Glasovi iz Aleksandrije od 20. siječnja javljaju, da vlada neprima ugovor s Openhajmom zbog zajma, i da se je još jedan put toga radi obratila u Carigrad.

Pruska.

Poznanj, 25. siječnja. Jučer poslie podne bio je uspšen ućrednik „Dzienjika poznanjskoga“ g. Ljudevit Jagulski po zapoviedi berlinskoga suda. Uzrok napšenju ima biti iztraga radi veleizdaje.

Francuzka.

U Parizu ubi se iz pištolja pred svojim stanom član poljske emigracije, Vladislav Zakrzewski. Zašto — nije poznato.

Rusija.

(Den o galičkim Rusima. Nadalje.) Prisposobite, štovani čitatelju, položaj Rusah u Galiciji pred god. 1773. sa sđanjim vremenom — i osviedočiti ćete se o neizmienosti razlike; Vi ćete se složiti s nama, da galički Rusi svoje uzvišene iz teška položaja pod prijašnjom vladom na

čovječansko dostojanstvo, sa čovječanskim pravima s mogućnošću izobrazil se, koja je već i u visoku stupnju faktično oživotvorenje stekla, sa zakonito ustanovljenom slobodom vjere — imaju zahvaliti austrijskoj vladi; ovom su se pokazali izobraženom svijetu kao narod, pošto su kod iste malo po malo izposlovali, da im prava nezavisna narodnosti prizna, koja su u obziru na druge namesti jurve priznana, da su takova, kojih se ne može nitko odreći.

A što veli o tom „Sovremenik“? Na strani 41. piše s potpunom ironijom: „Lavovsko „Slovo“ voli Austrijance, nego li Poljake: Poljaci su kroz 400 godina malorusku narodnost u Galiciju tlačili a pod austrijskom vladom uzdržavala je ona iz mrtvih. No jesu li austrijski Niemci, — tako nade puni zakrilnici rusinske narodnosti? . . Čudni ljudi (Rusini)! Zbog uspomene iz prošlosti puni su odanosti prema sadašnjem obćenitom neprijatelju isto tako svojih kao i svojih starih protivnikah, koji za nje nemogu biti više opasnim, i nastoje da sklope s njima savez za obće dobro.“ U kojem stupnju učestvovala je Austrija kod razvijanja ruske narodnosti — vidili smo jurve i bez ustručavanja opotajemo, da ruski narod istoj zahvaljuje uzvišenje iz najopasnijega ponora na svem božjem svijetu. Nakoliko će Austrijanci nade puni zakrilnici ove narodnosti i u buduću biti, na to odgovoriti nije teško onomu, koji poznaje međusobne odnose galickoga pučanstva među sobom i vladom; natoliko, nakoliko Poljaci ostanu vierni svojoj staroj sistem intolrancije proti Rusima i nastojanja da stopu iste u svoju narodnost, vjeru i jezik.

Ovaj odgovor daje nam povoda da mimogred bacimo pogled i na svrhe Austrije kod podupiranja galickih Rusab. Čudno bi bilo samo i pomisliti, da je Austrija, koja je po svem svijetu na glasu kao zastupnica usredoljučujuće garmanizacije, ruski narod u Galiciji s obzirah puke čovječnosti uzela pod svoju zaštitu, da iz naravnih razlogah digne i oživi tako doboko padšu i malone izumervšu, tri milijuna brojeću narodnost svojih podanikah. Učešće Austrije prema Rusima jedino je uvjetovano načelom ove države podupirati slabijega proti jačemu da se u natičanju obih uguše neprijateljske namiere proti vladi. Samo na ovim temeljima daju se razjasnit i sve gore navedene zakonske ustanove na korist galickih Rusab.

Sad se pita, da li takovi temelji u ikakvom obziru mogu učiniti ušterb već stečenim pravima i da li Austrija zbog ovih koristnih temeljah, koji se uprav neslažu sasvim sa čistom naravnostju, zaslužuje oštar ukor, da li bi imao narod, lišen sa svih stranah puta, koji k izbavljenju vodi, odbiti milistinju, koja mu daje život, i nasernut na put, gdje su mu oči, podučene iskustvom od više stoljetjah, privikle gledati neodoljivu smert? To bi bilo samoubojstvo i galicki Rusi nebi se nikod najpoznijega pokoljenja opravdat mogli od pravednoga i ujedno od njih zaslužnog ukora.

No možebiti je moguće, da je ovo iskustvo od više stoljetjah učinilo Ruse veoma jednostranim; moguće, da je drugi put, gdje im se polag starih iskustvah ukazuje smert, sada postao sasvim drugim, moguće, da nebi Rusi sada sjedinjenjem s Poljacima ništa izgubili od onoga, što su od Austrije jurve dobili, već da bi sjedinjenim silama i ono stekli, što Austrija neće nikad dobrovoljno dati i što se daje steći samo u užjoj svezi s drugim narodnostima, dakle i s poljskom. Sastavitelj članka u „Sovremeniku“ također je toga mnijenja: „Sadanji ljudi“, kaže on „imali bi se dati voditi od sadanjih potrebah a ne od pradiedskih okolnostih, ne od 400godišnjega tlačenja maloruske narodnosti po Poljacima,“ I de ja je sasvim pravedna i mi bi s najtoplijom sućutju, s najsrdčajnijom pripravnostju Rusine svietovali — da na sve zaborave, ako bi nam moguće bilo stajat na istom fantastičkom zemljištu sadanjih međunarodnih razmjerah u Galiciji, na kojem sastavitelj stoji, i ako bi mi kao on sa samosvjestju pravednosti i osviedočenjem mogli reći, da Poljaci nemogu više biti opasni Rusima u Galiciji. Razveseljeni ovim željenim pomirenjem dviju srodnih narodnostih bili bi i pripralni, da svoju pozornost odvratimo i od zaličuce o kretnosti izraza u rečenom članku „narodne nerazboritosti (beztaktičnosti)“ da Poljaci pod austrijskom vladom nemogu biti opasni — premda ova izreka vodi k mogućnosti zaključka, da bi po šte-

nju samostalnosti ipak mogli opet postati opasni, i već je time utašten svaki pokus k približenju.

No 1. ruski narod nedaje se od četiristogodišnjih predavanjah u svojim čuvstvima proti Poljacima voditi. Položaj po nama nacertani galickih Rusah pred padnutjem Poljske neleži u tako udaljenoj prošlosti za nama, nalaze se još i sada u galickoj Rusiji stotine staracah, muževah i ženah, koje su u stanju, da Vam nieke pojedinosti o ovom položaju kao očevdici priobće; još se nalazi više stotinah takovih Rusah, koji bi nam znali pripoviedat pobiedjujućom rečitostju o dielima Poljakah u poslednjim godinama prošloga i u početku sadanjega stolietja. Vrieme žalostnoga gnjetenja rus-koga naroda u Galiciji nije još tako davno, da bi se uspomena na isto u njegovom sèrcu još i onda podpanoma izbrisati mogla, ako bi galickim Poljacima za rukom pošlo, da Rusima pokažu, da su svoje pojmove o međunarodnim razmjerima promienili, da više ni nemisle na ovlašćenost i nastojanje stopljenja. Vrieme, opetujemo, veoma je kratko, da se u masi naroda, uzmimo i u takovim okolnostima, izkorie ne posledice staroga vremena, koje su prodrle u vaskolik njegov organizam.

No 2. — jesu li te okolnosti takove? Jesu li galicki Poljaci u vrieme odvisnosti Galicije od Austrije s Rusima u istinu tako postupali, da su se uspomene na prijašnost u samoj ovoj poslednjoj silom vremena, t. j. potpunim uztezanjem Poljakah od svakoga čina, bilo na korist ili ušterb ruske narodnosti, uništiti mogle?

Mučno nam je dignuti zastor, za kojim se nastavljanje tvèrdokorne razpre među dva srodna plemena pokazat mora. Mi se nebi ni odvažili, da pristupimo k tomu pitanju, da nije članak „Sovremenika“ svojom poveršnostju i laskomnostju rusku narodnost u Galiciji domorodnom občinstvu predstavio u krivoj i tamnoj luči.

Sastavitelj „narodne beztaktičnosti“ osviedočen je, da Poljaci, razumieva se galicki, nisu sada opasni galickim Rusima. To je do niekojega stupnja istina, a poimence zato, jerbo nad oba naroda stoji austrijska vlada, koja je iz više-stolietne viežbe postigla osobitu hitrinu, svojim vojkama tako upravljat, da jedan konj nikada proti volji upravljalca neprestigne drugoga — a mi smo jurve kazali, da Austrija nastoji, Poljake galickim Rusima obustavljati.

(Dalje će sliedit.)

Petrograd, 22. siečnja Ljetos je pèrvi put poslie pèlideset godina, što se nije pri svečanosti uspomene na iztjeranje Francuzah g. 1812. pievalo „Tebe boga hvalimo,“ kao što bijaše uvijek običaj. Sveobće je mnijenje, da je s time vlada htela, da dokaže prijateljsko svoje mišljenje prema Francuzkoj.

Varšava, 23. siečnja. Raznese se viest, da će biti ukinuto vojeno stanje, kada bude prispio onamo novo imenovani nadbiskup. Sasvim protivno pogovara se, da se je znatan broj gospojah ugovorio, da će pievati cèrkveno-narodne pjesme, kada se cèrkeve otvorele budu; time bi daleko nastao nov posao vojenim organima.

Velise, da je vladi s velikim troškovima ipak za rukom pošlo, uhvatiti izdavatelje tajno izlazećega časopisa „Stražnica“. Nu, moramo čekati na potvèrdjenje te viesti, budući da su to već mnogo putah niekoji listovi tvèrdili.

U Sandomiru dogodi se pri sprovodu nemili sukob među svećenikom i ondiesnjem zapoviednikom vojske. Zvonilo se je na uzbu, što je moglo imati zlih posledicah, da nije biskup uzbu-njeni puk blagim svojim riečma umirio.

Smiesice.

— U okolici jastrebarskoj gori strašno od 26. t. m. ugljana rudarska. Vatra se sama s nutra pokaza, valjda s ugljevjem dèrvenim iz šume dovezena. . . Ugljenarska shrana bijaše dubkom puna.

O istim nesgodama javlja se i iz Česke, Štarske i Englezke, gdje je na jednom mjesto poginulo više od dvie sto rudarah.

— U Homburgu ubi se ovih danah nieki mladić, pošto je bio pri kartanju sve svoje novce izgubio; to je već treći slučaj samoubojstva u istoj okolici uslied nesretnog kartanja.

Bèrzojavne i najnovije viesti.

Carigrad, 29. siečnja. (Prieko Pariza.) Turska vlada, koja se boji, da se nebi Garibaldi

na jadranskom moru iskèrcao, dala je Omer-paši nalog, da u tom slučaju postupa u sporazu-mljenju s gubernatorom Dalmacije.

Rim, 29. siečnja. Predsjednik gradjanskoga sudišta ubijen je iz potaja.

Pariz, 29. siečnja. (U večer.) U jednom članku o kandidaturi nadvojvode Ferdinanda Maximilijana za prestol mezikanski kaže Patrie, da se nada, da će se kod uredjenja pitanja zbog Mexika Austriji u izmieni sa Mletke moći dati dovoljna odšteta.

Večeras na korist zaslužne naše predstavljačice gospodične Bajsove

pèrvi put:

Gospodične od Saint Cyra.

Vesela igra u 5 činah od Dumas-a. Ponašio Vezik.

I s k a z.

Kod pèrve hèrvatske štedionice bio je pri-mak u miesecu siečnju 1862 . 113,563 f. 74 n. K tomu ostatak od pr. god. sa 19,271 f. 71 n.

Ukupno . 132,835 f. 45 n. Usuprot pako bio je izdatak u miesecu siečnju 1862 . 117,543 f. 92 n.

Ostaje gotovine koncem siečnja 1862 . 15,291 f. 53 n.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 31. siečnja 1862.

Svèršetaj
točaji
u austr. vrod.

Papiri.

5% Kovovnice	68.70
5% Narodnoga zajma	83.15
Narodne banke	783.—
Vierovnoga zavoda	191.25

Mienice.

Srebro	138.25
London	138.90
Carski cekini	6.55

Meteorologička opažanja

na ovdiesnjoj kr. višjoj realki dne 31. siečnja 1862.

U r a	Barometar va vialna u par. cèrt.	Barometar va vialna reduc. na 0	Toplo- ta po R.°	Nobla- ta	Smier i ja- kost vjetra	Atmo- sferična oborina (izdè- snog ili tuča)	Opazka
7. pr. pd. 329.°18	328.°67	+5.7	4	Ssz.			
2. pol. „ 328.°87	328.°13	+7.3	10	Ssz.			
9. u več. 329.°52	328.°90	+6.4	0	Jis			

Danas u 7 sati temperatura R.°—2.8.

Opazka. Kod naoblake znači 0 sasvim vedro a 10 sasvim oblačno; brojevima ležećim između 0 i 10 razumije se veća ili manja množina oblakah, razdieliv cijelo nebo iznad obzorja na 10 jednakih dielah.

U 6. stupcu znače velika pismena smier vjetrovah (Jis = južno-južno-zapadni), a brojevi jakost vjetra, isto, 0 sasvim tiha a 10 burra, a među ovim ležeći brojevi naznačuju različit jakost vjetra.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

622/169. (93)

3—1

Visoki dvorski dikasterij dostojao je odpisom od 31. p. m., br. 3489/713., g. dra. Pavla Mubića, c. k. savjetnika i ravnatelja pravoslone akademije zagrebačke, imenovati predsjednikom a g. dra. Livija Radivojevića, prisiednika banskoga stola, članom obstojeće u Zagrebu komisije za teoretičke državne izpitne.

Pri obstojećem u Zagrebu po zakonu od 2. listopada 1855 (z. v. l. br. 172.) poviereničtva za teoretične državne izpitne pravoslono odiea uredovati će u naukovnoj g. 1861/2. sljedeći članovi kao izpitni povierenici:

Predsjednik:

G. dr. Mubić Pavao, c. k. savjetnik i ravnatelj kr. pravoslone akademije zagrebačke.

Članovi gg.:

Frigan Viekoslav, načelnik zem. glavnog grada Zagreba.

Dr. Gostiša, profesor pravah.

„ Knez Josip, c. k. financijski savjetnik.

„ Molnar Antun.

Ožić Petar, l. podžupan županije zagrebačke.

Prica Makso, odvjetnik.

Dr. Radivojević Livio, prisiednik kr. banskog stola.

„ Roje Antun, javni bilježnik.

„ Šuhaj Mirko.

Žerjavić Ferdo, odvjetnik.

Što se ovim do obćega znanja stavlja.

Od kr. namiestničkog vieća kraljevina Dalmacije, Hèrvatske i Slavonije u Zagrebu, dne 27. siečnja 1862.

Br. 72. (73)

Oglas.

Sabor trojedne kraljevine pristao je u svojoj 82. sjednici na to, da se i glede hrvatsko-slavonskih razteretnih obveznicah, koje se na novo izdaju, uvedu pristojbe, što ih je c. k. ministarstvo financijah pri državnih obveznicah u život privelo.

Usljed odписа kr. dvorskog dikasterija od 20. siječnja 1862, br. 2995/61, stavlja se dakle time do obćega znanja, da se glede hrvatsko-slavonskih zemljo-razteretnih obveznicah, koje se na novo izdaju, počemši od 1. veljače 1862 kod ovdašnje zemljo-razteretne zakladne blagajne sliedeće pristojbe pobirale budu, i to:

1) Deset krajcarah a. vr. od svake novo izdane obveznice hrvatsko-slavonske razteretne zaklade.

2) Dvadeset krajcarah a. vr. od svake nove obveznice iste zaklade, uz koju se izdaju i novi kuponi.

Pristojbe ove imat će se platjati:

1) Kada se obveznice s jednoga imena na drugo, ili s većega iznoska na manje, ili s manjih na veće, ili inim kojim načinom prepisuju i razpisuju.

2) Kada se izdaju nove obveznice na mjesto amortiziranih, vinkuliranih, oštetjenih, izdanih, te takovih obveznicah, kojim su priklopljeni kuponi nesuglasni s obveznicom numerirani.

Neće pako pristojbam istim biti miesta, kada se obveznica ne u celom iznosu, nego dielom samo izdrebna, ter kad se usljed toga za neizdrebani dio glavnice imade izdat nova obveznica.

Od kr. namiestničkog vieća kao ravnateljstva razteretne zaklade.

U Zagrebu dne 24. siječnja 1862.

Br. 1. V. P. (66)

Natiečaj.

Kod ovdiešnjega c. k. poštanskog ureda prima se bezplatan viežbenik.

Natiečajli za ovu službu imaju svoje molbenice unutar četiri tjedna računajući od onoga dana, kada izidje ovaj oglas u natiečajnom listu lista za naredbe ministarstva financijah, kod podpisana poštanskoga ravnateljstva podneti i istima uz kersno pismo priložit liečničko svjedočanstvo potvrđeno po zemaljskom medicinalnom viečniku ili okružnom liečniku o stanju zbravja, zakonita svjedočanstva o školskoj obrazovanosti podpunoma stečenoj u tuzemnoj višjoj gimnaziji ili barem u višjoj realci ili drugom kojem na jednakom stupnju stojećem učilištu, ili pako o predhodnom obrazovanju potrebnom za poštansku službu stečenom drugim putem, zakonita svjedočanstva o znanju zemaljskoga jezika uz nematki jezik, revers o sustentaciji i potvrdu od strane miestne oblasti, da je izdatelj i u stanju izvršavati preuzete dužnosti.

Prije nego se kandidat uzme u konačnu uredovnu praksu, mora se dati uporabljati tri mjeseca na ogled, poslije kojega roka dopustit će mu se, ako pokaže dovoljne sposobnosti za službovanje, da se zakune kao viežbenik poštanskog ureda.

C. k. ravnateljstvo poštah za Hrvatsku i Slavoniju.
U Zagrebu dne 21. siječnja 1862.

Abth. 8, Nr. 377. (54)

Kundmachung.

Vom k. k. kroatisch-slavonischen Landes-General-Kommando zu Agram wird in Folge hohen Kriegsministerialreskripts ddo. 9. December 1861, Abth. 10, Nr. 4101, bekannt gegeben, dass aus dem Aerarialforste Petrovgora im Sluiner Grenzregimente fünfhundert achtzig sieben Eichenstämme, welche forsttätlich zur Erzeugung von Spalt-, Bau- und Brennholz geeignet angeschätzt sind, im öffentlichen Offertwege an den Meistbietenden abgegeben werden.

Diejenigen Kaufustigen daher, welche sich vor der Offerteinreichung die persönliche Ueberzeugung von der Beschaffenheit dieser bereits bezeichneten Eichenstämme zu verschaffen wünschen, wollen sich deshalb an das Sluiner Grenzregimentskommando zu Karlstadt oder auch an die Kompagniekommanden zu Vojnić und Kerestinjan wenden, worauf ihnen die besagten Stämme vorgezeigt, so wie alle die Lokal- und Ausfuhrsverhältnisse betreffenden Auskünfte bereitwilligst erteilt werden.

Die abzugebenden Stämme werden im Gesamtquantum, jedoch ohne dem bloß zu Brennmaterial tauglichen Ast- und Wipfelholze, um einen Durchschnittspreis ausbezogen.

Dieser Durchschnittspreis darf mit Rücksicht auf die Qualität und den Massengehalt der Stämme nicht unter sechzehn Gulden sechzig drei Neukreuzer pr. Stamm betragen, indem mindere Anbote nicht berücksichtigt werden.

Hinsichtlich des vorgedachten Ast- und Wipfelholzes hat aber jeder Offertant zu erklären, um welchen Preis pr. Stamm er dasselbe übernehmen wolle.

Jeder Offertant hat sein Anbot schriftlich, wolversteht und auswärts am Converte mit der Bezeichnung: „Offert zum Bezuge der aus dem Aerarialwalde Petro-

vogora des Sluiner Grenzregiments ausgebotenen Eichenstämme“ versehen an das k. k. Landes-General-Kommando zu Agram reklamandirt einsenden und dasselbe pünktlich bis zum 15. (fünfzehnten) Februar 1862 9 Uhr Früh bei der genannten Militär-Landesstelle einlangen machen, weil nachträgliche Offerte nicht angenommen werden.

Im Offerte ist der angebotene Preis deutlich anzugeben und zu erklären, dass im Falle sich etwa nach der Fällung eines oder des andern Stammes dessen theilweise oder gänzliche Unbrauchbarkeit zu der vom Erstaher beabsichtigten Verwendung zeigen sollte, dieser jedem bezüglichen Anspruche auf Ersatz entsage.

Es ist ferner genau die Zeit anzugeben, binnen welcher sich Offertant verpflichtet, die ausgebotenen Stämme vollkommen aufzuarbeiten und aus dem Walde zu schaffen, so wie schliesslich im Offerte noch zu erklären ist, im Erstehangsfall gleich beim Abschlusse des Abstockungsvertrages die 10pct. Kautions der ganzen Erstehungssumme im Baren oder in Staatsschuldverschreibungen zu erlegen. Nähere Bedingungen sind in der 8. Abtheilung des obigen General-Kommando's einzusehen.

Agram, am 15. Jänner 1862.

Br. 198-gr. (79)

3-2

Izrok.

Kr. županijski sudbeni stol varaždinski ovime do znanja stavlja, da je dozvolio na molbu občine varaždinske, po odvjetniku Vladislavu Vežiću, radi zaostavih kamatah od 88 fr. 20 novč. a. vr. s. p. ovim dražbenu prodaju nepokretnosti Barbare Liklove, što no unežena u grunt. napisniku pod br. 573. p. o. Varaždin i na 1506 fr. 58 novč. a. vr. sudbeno procijenjena.

Za preduzetje te dražbe, buduć je prvi rok bezuspješan ostao, stavlja se drugi na 13. veljače 1862 u 9 sati prije podne u ovisudnoj pisarni, te će se pri toj dražbi najviše ponudjajućem i izpod prociebnene cene dosuditi. Kupac morat će uknjižene dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti.

Pozivlju se dakle svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviješteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na tu nepokretnost kakvo založno pravo stekli, da to pravo svoje tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovom sudu prijave, što će u protivnom slučaju sami sebi pripisati morati, ako li se kupovine dioba bez njih preduzme i njih, ako se na taj način kupovina izcerpi, ništa nezapadne.

Napokon pozivlju se svi oni hipotekarni vierovnici, koji neobitavaju u mjestu suda ili blizu njega, da za branjenje prava svojih pri dojdjućoj diobi kupovine u mjestu suda zastupnike imenuju, te da pred prodajom ime i stan takovih suda prijave, inače će se za one, koji propuste to učiniti, ureda radi zastupnici imenovati, kojim će se dalje odredbe uručivati.

Dražbeni uvjeti i gruntovni izvadak može se pri ovom sudu u uredovnih sati uvidjeti.

U Varaždinu, 22. siječnja 1862.

Novak.

Čukac.

Br. 282-gr. 1862. (80)

3-2

Izrok.

Kr. županijski sudbeni stol varaždinski ovim do znanja stavlja, da je dozvolio na molbu Valenta Prizla, po odvjetniku Vladislavu Vežiću, radi dužnih 78 fr. 75 novč. a. vr. s. p. ovršnu dražbenu prodaju nepokretnosti, što no je na vlastitost Martina Gjurasa, Klare Samudove rođene Gjuraseve i ovršnice Kate Cmokove u gruntovnom napisniku p. o. varaždinske pod br. 551: unežena i na 931 fr. 66 novč. a. vr. sudbeno procijenjena.

Za preduzetje te dražbe, buduć je prvi rok dne 14. siječnja 1862 bezuspješan ostao, stavlja se drugi na 13. veljače 1862 u 9 sati prije podne u ovisudnoj pisarni tim, da će se pri toj dražbi najviše ponudjajućem takodjer izpod prociebnene dosuditi. Kupac bit će obavezan uknjižene dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti.

Pozivlju se dakle svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviješteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na tu nepokretnost kakvo založno pravo stekli, da to pravo svoje tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovom sudu prijave, što će u protivnom slučaju sami sebi pripisati morati, ako li se kupovine dioba bez njih preduzme i njih, ako li se na taj način kupovina izcerpi, ništa nezapadne.

Napokon pozivlju se svi oni hipotekarni vierovnici, koji neobitavaju u mjestu suda ili blizu njega, da za branjenje prava svojih pri dojdjućoj diobi kupovine u mjestu suda zastupnike imenuju, te da pred prodajom ime i stan takovih suda prijave, inače će se za one, koji propuste to učiniti, ureda radi zastupnici imenovati, kojim će se dalje odredbe uručivati.

Dražbeni uvjeti i gruntovni izvadak može se pri ovom sudu u uredovnih sati uvidjeti.

U Varaždinu, 22. siječnja 1862.

Novak.

Čukac.

126-gr. 1861. (64)

3-3

Izrok.

Od strane kotarskoga suda daruvarskoga u sl. županiji požežkoj stavlja se ovim do obćeg znanja, da je ovostranom odlukom od današnjega na molbu gosp. Josipa Ivankovića iz Sv. Ivana, prieko odvjetnika gosp. Josipa Basarovića u Zagrebu, ovršena dražba nepokretnosti škendera Ivankovića, bravara u Daruvaru,

pod br. 22. gruntovnoga napisnika obćme Daruvar torg-upisanih i sastojećih iz kućeg pod k. br. 54. s kućnim gruntom parc. br. 88. u veličini od 158 □ hvatih i baštom parc. br. 89 u veličini od 337 □ hvatih, u ukupnoj vrijednosti od 700 fr., radi dužnih 210 fr. c. s. c. dozvoljena, te da su u tu svrhu dva ročišta, i to: prvo na dan 18. veljače 1862, a drugo na dan 19. ožujka 1862, na kojem će se rečene nepokretnosti i izpod prociebnene dati, svaki put u 10 sati prije podne kod ovoga suda odredjena.

Dražbeni uvjeti mogu se svagda kod ovoga suda uvidjeti.

Ujedno se svi oni pozivaju, koji, premda im osobita obavijest o tom nestiže, sciene, da su i oni upisom u javne knjige stekli hipotekarno pravo u to dobro, da pravo to do prodaje rečenih nepokretnosti prijave tim sigurnije sudu, jer će u protivnom slučaju imat prepisat samim sebi, ako se dioba kupovine obavi bez njih i ako oni tim, u koliko bi se kupovina diobom izcerpila, ostanu izključeni.

Kotarski sud u Daruvaru dne 1. studenoga 1861.

Itlinger,

z. v. sudac.

B. 784-1861 p. (81)

3-3

Izrok.

Od strane žup. kot. suda kraškičkog daje se ovime na znanje, da će se dne 14. veljače i ako od potrebe bude 21. veljače 1862, svaki put u 10 sati u jutro, na pijaci u gradu Karlovcu 35 glavah marve zaplenjene žiteljah kraškičkih na 769 fr. a vr procijenjenih uz gotovi novac prodavati, kamo se svi kupiti želeći pozivaju.

Žup. kot. sud kraškički.

U Pribiću dne 24. siječnja 1862.

Gravenić.

3573. (67)

3-2

Oglas liebe.

1. Usljed odписа visokog kr. herv.-slav. dvorskog dikasterija od 10. listopada pr. g., br. 2515-718, te objave visokog kr. namiestničkog vieća od 21. listopada 1861, b. 8396-982, predat će se sagrađenje novog svodnog mosta prieko potoka Solina pred miestom Novi, pa od mosta ovog do razdielka XV-4 riečko-senjske poštanske ceste u dužini od 668 dužnih hvatih iz nova pregraditi se imajućeg oddiela ceste, za sliedeće navedene obredjene fiskalne cene putem javne liebe najmanje irazečemu za izvedenje.

S a g r a d j e n j e o b o z j e			Iznos položiti se ima-juće jamčevine		Dan i mjesto libe	
maće se izvesti			ponuditi će se za			
u razdielku						
od do			fr. n.			
na cesti						
u selu			3399 94			
XV-0 XV-1			13640 75		4	
XV-0 XV-4			19040 75		952 4	
riečko-senjskoj						
1						
2						
Slike broj						
u Selen			sagradjenje novog svodnog mosta i razgradu obatoje-ćeg starog mosta		dne 20. veljače	
XV-0 XV-1			izvedenje novog oddiela ceste		c. k. kr. herv.-slav. dvorskog dikasterija 1862 u pisarnici	
XV-0 XV-4			ukupno		uredu na Rieci	

2. K liebi ovaj će se svaki pripustiti, koji je zakonito sposoban valjane ugovore sklopiti, te tko propisane jamčevinu za izvedenje dotičnog opravljavanja položio bude.

3. Kod jeftimbe ove, kod koje se lieba u celom obćegu izvesti se imajućeg sagrađenja preduzela bude, primat će se i pismene ponude (oferte), kojim pako se propisane jamčevine priložiti imadu, te koje do započeta odredjene ustmene liebe od c. k. županijskog gradjevnog ureda na Rieci predane biti moraju.

Uvjeti liebe ove mogu se kod napomenutoga gradjevnog ureda kroz obćene uredovne sate uvidjeti.

4. Najbolja ponuda pridržava se, dali ona fiskalnu cennu nadilazi ili ne, višjem odobrenju.

5. Ponuditeljem onim, koji neostanu dostalcima na liebi, povratit će se odmah položena jamčevina uz potvrdu primitbe, na liebnom zapisniku zabilježene.

6. Na naknadne ponude neće se obzir uzeti, je li ponuditelj ustmene liebe učestnik bio ili nije.

Od c. k. herv.-slav. zemaljskog ravnateljstva gradjevinah,

U Zagrebu dne 20. siječnja 1861,

Br. 561. (85)

3-1

Oglas.

Bilježnici zaviti pisama, koji su prije nego su dani bili na poštu, bludnjom ili slučajem kakovim postali takovi, da se nemogu upotrebljavati, mogu se za nove zaviti istoga razreda izmijeniti, a za posljednje nema se platiti bilježnoga vrijednost pokvarenoga zavijka već samo troškova cijena od 1/2 krajara za svaki komad.

Izmjena bija kod svih poštanskih ureda, poštanskih ekspedicija i privatnih prodaja bilježak i pismovnih zavitakah.

Zaviti pisama donešeni na izmijenu nesmiju imati nikakova traga poštanskoga postupanja. Od razderanih zavitakah moraju se doneti svikolici dijelovi.

Što se time uslied razpisa visokoga ministarstva financija od 19. prosinca 1861, br. 41215/813, do obzega znanja stavlja.

U Zagrebu dne 27. siječnja 1862.

C. k. ravnateljstvo pošta za Hrvatsku i Slavoniju.

Br. 429-gr. 1862. (86)

3-1

Oglas.

Od kralj. županijskog sudbenog stola u Osijeku kao stiečajne oblasti ovime se objavljuje, da je od tog suda otyoren stiečaj varhu celog imetka Leopolda Rosteina, trgovca u Osijeku, imenito varhu gibućeg, gdje god se nalazećeg, i negibućeg imetka u njih kupaovinah, gdje valjanost imade privremeni stiečajni red od 18. siječnja 1863, da je zastupnikom i medjutomnim upraviteljem imetka postavljen ovdasnji odvjetnik Josip Förmayer a njegovim zamjenikom ovdasnji odvjetnik Ivan Kozic.

Pozivaju se dakle sve one osobe, koje kakvo god tražbine na imetak padši u stiečaj staviti imadu, da iste najave najdulje do 7. travnja 1862 putem tužbe proti gore rečenom zastupniku gromade kod ovog kr. žup. suda, jer bi bile inače uzporkos svojih prava vlastništva, prednosti ili zaloga, lišene svojih tražbinah iz stiečajne gromade i izključene iz razprave stiečajne.

Za potvrdu medjutomnog, ili za odabiranje novog upravitelja i odbora vieroyničkog, nemanje pokušanje nagode opredijeli se ročište na 14. travnja 1862 prije podne u 9 sati kod ovog suda s tim dodatkom, da vieroynici stiečaja k istom tim sigurnije doći i o odabranju upravitelja imetka i odbora izraziti se imadu, što bi inače bio glasom § 44. St. R. na pogibelj vieroyničku medjutomni upravitelj imetka i odbor vieroynikah postavljen od suda.

Napokon pozivaju se svi vieroynici na molbu prezaduženika da mu se dozvoli pravnog dobročinstva ustupa imovine, na dan 5. svibnja 1862 prije podne u 9 sati k ovom sudu s dodatkom, da glede onih vieroynikah, koji prezaduženiku oto dobročinstvo dozvoliti neće, o zahtjevu prezaduženika slijedilo bude tekao po dovršenju povedene proti istomu kaznene istrage, konačno rješenje.

Molba za dozvoljenje pravnog tog dobročinstva ugledati se može i kod ovog kr. županijskog suda i kod gosp. zastupnika gromade.

U Osijeku dne 23. siječnja 1862.

Br. 486. gr. (85)

3-1

Izrok.

Od strane kr. sudbenog stola županije zagrebačke stavlja se ovim de obzega znanja, da će se nepokretnine na stiečajnu masu pokojnog Danila Farkaša spadajuće, u kotaru samoborskome ležeće, što no se uslied dozvole sudačke od 12. lipnja 1861, br. 2851., razprodati imadu, dne 26. ožujka 1862 i slijedećih dana istog mjeseca, a ako potrebno bude dne 1. i slijedećih dana mjeseca travnja l. t. na licu mjesta per parcelas, i po onom redu, kao što u gruntovnici napervo dolaze, javnoj drugoj sudačkoj dražbi izložiti, i kod ove II. dražbe najboljemu nudocu makar izpod procjene razprodati.

Dražbeni uvjeti, gruntovni izvadak i zapisnik o procjeni sastavljeni može se kod suda ili prigodom dražbe na licu mjesta uvidjeti.

Ujedno se svi oni, koji, premda nisu posežno ubaviešteni, sciene, da su upisom u javne knjige stekli kakovo pravo na te nepokretnine, pozivlju, da to svoje pravo do prodaje tih nepokretnosti tim sigurnije sudu prijave, jer će u protivnom slučaju sami sebi pripisati imati, ako se razdioba kupovnine obavi i bez njih, i ako oni radi diobom izcprljene kupovnine ostanu izključeni.

U Zagrebu, 22. siječnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 2540. (87)

3-1

Izrok.

Od strane c. k. županijskog suda riečkoga kao gruntovne oblasti do znanja se stavlja: da je Verbošeg Vinko iz Ravnegore, zastupan po odvjetniku Zuppe-u iz Rieke, proti Antonu Ježicu iz Novoga tužbu za opravdanje predbilježbe prava zaloga za glavnicu od 210 fr. a. v. na nepokretnosti u gruntovničkom napisniku br. 271. občine Novi na ime Antuna Ježica iz Novoga unešene kod ovoga suda predao, varhu koje se je pod prijetnjom posledice naznačene u §. 40. grad. post. za preslušanje stranakah ročište na 5. ožujka 1862 o 9 sati u jutro odredilo, i za zastupanje Antuna Ježica nepoznatog sadašnjeg boravišta ovdasnji odvjetnik gosp. Gotthard koji curator ad actum naimenovan, kojega ove o shodnomu razpravljanju ove parnice probitačno uputiti, ili ovom sudu drugoga zastupnika naznačiti ima,

a protivnomu bo slučaju posledice propusta svega toga sam sebi pripisati bi imao.

U Rieci dne 31. prosinca 1861.

Kr. žup. sudb. stol kao gruntovna oblast.

Br. 905-gr. ad 1861. (78)

3-1

Oglas.

Od strane grad. k. magistrata kao suda u Bakru ovime se do obzega znanja stavlja, da je uslied molbe unesene kod kr. sudbenog stola županije riečke dne 29. lipnja 1861, br. 1990, Marka Bonetića iz Baksa, nastupanog po odv. Mischlarsu i kenu Thieru-u, proti Andriji Štupkoviću pok. Miborila iz Draga glede svega od 630 fr. a. v. mieničnog iznosa s. p. p. odlukom kr. županijskog sudbenog stola u Rieci od 27. lipnja 1861, br. 1980, dozvoljena javna lična ordie masnačenih nepokretnosti, u koju svrhu opredijeljen je I. dražbeni rok na dan 26. ožujka a II. na dan 26. travnja 1862, svaki put od 10—12 sati u jutro na licu mjesta (Draga).

Naznačenje nepokretnosti za prodaju.

1. Kuća pod br. 32. u Brigu od 43 [hvatih]	900 f. — n.
2. Vinograd Sad u Šenčivcu od 207 [hvatih]	108 „ 50 „
3. Pašnik Rebar u Tocilu od 703 [hvatih]	50 „ — „
4. Lodina u vinogradu Senčivac u Griču od 348 [hvatih]	40 „ — „
5. Vinograd Vert u Katini od 55 [hvatih]	55 „ — „
6. Oramica Rosina u Starom Radu od 312 [hvatih]	312 „ — „
7. Isto Lazina u Boževih Rebar od 345 [hvatih]	60 „ — „
8. Oramica-pašnik Barajsko u Kapelici od 110 [hvatih]	20 „ — „

Ukupno 1340 f. 50 n.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi ove nepokretnosti kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se više imenovane nepokretnosti, ako li se kod pörve ni za više a ni za prociebnenu cijenu neprodadu, kod druge dražbe i izpod procjene ipak najboljem nudocu uručiti.

Napokon se još pozivlju svi oni, koji, premda nisu o dražbi napose ubaviešteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na više naznačene nepokretnosti kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati morati, ako li se dioba kupovnine bez njih preduzme i njih, ako li se na taj način kupovnine izcprpi, ništa nezapadne.

Gradsko-kotarski magistrat kao sud.

U Bakru dne 4. siječnja 1862.

Štajmer.

Br. 2594. (89)

3-1

Izrok.

Od strane kr. županijskog suda riečkoga kao gruntovne oblasti do znanja se stavlja: da je Gera Gasparac iz Slescih proti odsutnomu Antonu Gasparcu iz Zamostka molbu za hipotekarni prenos tražbine od 105 fr. k. n. sa 6% kamatami iz obveznice od 29. siječnja 1849 na nepokretnosti u gruntovničkom napisniku br. 21. občine Slesce na istoga Gasparca Antuna iz Zamostka unešene kod ovoga suda predala, varhu koje se je u smislu §. 35. naredbe ministarstva pravosuđa od 15. prosinca 1855, br. 222. d. z. l., za preslušanje stranakah ročište na dan 15. ožujka 1862 o 9 sati prije podne odredilo, i za zastupanje Gasparca Antuna nepoznatog sadašnjeg boravišta ovdasnji odvjetnik g. Repaldy kao curator ad actum naimenovan, kojega ovi o shodnomu razpravljanju ove parnice probitačno uputiti, ili ovom sudu drugoga zastupnika naznačiti ima, a protivnomu bo slučaju posledice propusta svega toga sam sebi pripisati bi imao.

U Rieci dne 31. prosinca 1861.

Kr. žup. sudb. stol kao gruntovna oblast.

Br. 2271. (88)

3-1

Izrok.

Od strane kr. županijskog suda riečkoga kao gruntovne oblasti do znanja se stavlja: da je Gjuro Klepac iz Sokole kotara čabarskog proti Lovri Soje iz Čabra molbu za hipotekarni prenos tražbine od 101 fr. 50 kr. sr. s kamatama 5% iz obveznice od 3. siječnja 1847 na nepokretnosti u gruntovničkom napisniku br. 271. občine Čabar na ime Lovre Soje unešene kod ovoga suda predao, varhu koje se je u smislu §. 36. naredbe ministarstva pravosuđa od 15. prosinca 1855, br. 222. d. z. l., za preslušanje stranakah ročište na dan 5. travnja 1862 prije podne u 9 sati odredilo, i za zastupanje Lovre Paja sada nepoznatog boravišta ovdasnji odvjetnik g. Zandonati kao curator ad actum naimenovan, kojega ovaj o shodnomu razpravljanju ove parnice probitačno uputiti, ili ovom sudu drugoga zastupnika naznačiti ima, a protivnomu bo slučaju posledice propusta svega toga sam sebi pripisati bi imao.

U Rieci dne 18. studenoga 1861.

Kr. žup. sudb. stol kao gruntovna oblast.

Br. 1063—1861. (91)

3-2

Oglas.

Slijedeći ovogodišnjem novačenju podvrženi momci iz triju dobrih razredah imadu se, jer je ovom sudu njihovo obitavalište nepoznato, dne 5. veljače t. g. u 7 sati u jutro u županijsku kuću u Zagrebu na tergu sv. Marka stojeću tim sigurnije k preduzeti se imajućem

novačenju staviti, jer će se u protivnom slučaju drugo po obstojećem u tom pogledu načonu i njimi postupati.

I. razred, rođjeni god. 1841.

Bertol Martin iz Senkovca.
Blasnik Pavao iz Šibicah.
Černolator Franjo iz Šibicah.
Dubrić Pavao iz Javorja.
Dombrovski Antun Dragutin iz Novih dvorih.
Kovačić Stevo iz Merenja.
Les Jovo iz Senkovca.
Lipšina Mijo iz M. Gorice.
Martinec Ivo iz Zaprešića.
Sanković Škender iz Zaprešića.
Sinović Stevo iz Drenja.
Valent Stevo iz Drenja.
Zhernić Jovo iz Ključa.

II. razred, rođ. god. 1840.

Lešić Juro iz Harmice.

III. razred, rođ. god. 1839.

Kolenc Ivan iz Oplaznika.

Mraz Mijo iz Šibicah.

Rak Ivo iz Harmice.

Škripelj Juro iz Lužnice.

Osriednji kotarski sud bērdovački.

U Zaprešiću, 26. siječnja 1862.

Novak,
kotarski sudac.

Br. 3952. grad. (71)

3-3

Oglas.

Kralj. županijski sudbeni stol daje ovim na znanje, da je na molbu gosp. odvjetnika V. Gladića iz Bakra pokojne udove Cervus radi dužnih 210 for. a. v. s. p. dozvolio ovršnu dražbenu prodaju Antoni, Petru, Mariji, Franji i Katarini udovi Sustar kao nasljednici pok. Mata Sustara iz Bieke vlastitih nepokretnosti, na 1233 for. 77 novč. a. v. sudbeno procijenjenih, i u gruntovnici občine Kosala, ruda Rastovcina pod br. 150. upisanih, te da su u tu svrhu dva roka opredijeljena, prvi na 6. veljače 1862 a drugi na 6. ožujka 1862, svaki put u 9 sati prije podne kod ovoga suda.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina, ako li se kod pörve dražbe ni za više a ni za prociebnenu cijenu neprodade, kod druge dražbe i izpod procjene najboljemu nudocu izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovnine dovoljna biti, po naputku suda na se premiti, i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, prociebneni napisnik i gruntovački izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose ubaviešteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati morati, ako li se dioba kupovnine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovnine izcprpi, ništa nezapadne.

Kralj. županijski sudbeni stol.

U Rieci dne 13. prosinca 1861.

Naznačene nepokretnosti.

1. Diel kuće br. 43. n., sastojići iz kuhinje i jedne sobe.
2. Kuća br. 45.
3. Štala.
4. Zemlje nazvane Corenale pod br. 5133., Vertić na Dolčić br. 5134.—35., Umejić nad Dolčić br. 5136., Dolčić nad Benzonovo br. 5137.—5138., Corenale br. 5139.

Br. 102-Mb. (72)

3-3

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudbenog stola županije zagrebačke stavlja se do znanja, da će se uslied molbe Ivana Šenka protiv Tomi i Mariji Lesjak u stanu ovih posljednjih u Zagrebu u pivarskoj ulici kuće br. 30. dne 6. veljače t. g. i dne 21. veljače t. g., svaki put o 9. uri prije podne, pokretnosti pod ovrhu uzete, kao: različito pokućstvo u prociebnenoj vrijednosti od 235 for. a. v. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se na pörvom roku samo uz prociebnenu cijenu prodavati, na drugom pak roku prodavat će se i izpod procjene.

Kupac imade odmah kupovnine položiti.

Kr. sudbeni stol žup. zagrebačke.

U Zagrebu dne 22. siječnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

OGLASNIK.

Br. 84.

3-2

POZIV.

U nedjelju dne 16. veljače t. g. držati će se u 10 sati prije podne u narodnom domu glavna skupština matice ilirske, u koju se gg. članovi ovim što uljudnije pozivaju.

U Zagrebu dne 29. siječnja 1862.

Ravnateljstvo.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglase opredjeljena je površina: 7 kr. a. vr. od linije za jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Erarska pristojba za svaki oglas iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko putah, koliko se putah isti uvršiti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u ponedjeljak 3. veljače 1862.

Broj 37.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom od 16. siječnja t. g. zemaljskom ravnatelju financijah za Hrvatsku i Slavoniju ministerialnom savjetniku Franji Pollaku u najmilostivije bez pristojbe podieliti viteški krest Leopoldova reda.

Neuredovni dio.

Trojedna kraljevina.

Zagreb, 3. veljače. Ovih danah boravila je ovdje deputacija grada Senja te krenut će danas put Beča, da predloži Nj. veličanstvu najpokorniju molbu rečenog grada tičući se gradnje karlovačko-senjske željeznice.

Svieli ban obća deputaciji vrlo prijaznim riečma, da će ovu molbu senjskih žiteljah svim mogućim sredstvima podupirati, uvidjajući važnost toga predmeta za vojničku Krajinu.

— U preključerašnjem broju „Agr. Ziga.“ čitamo sljedeće opovrgnutje: „Peštanskom Lloyd“ piše njegov zagrebački dopisnik Z: „Glasa se, da će se naš sadašnji dvorski kancelar, budući da nekaže naklonosti prema sadanjem carstvenom vieću, zamieniti niekom ovdiešnjom na to pripravnijom osobnostju i naimenovan biti predsjednikom novo podići imajućega se stola sedmorice. Ako i nebi hleo protuslovit tomu, da g. Mazuranić zaista nema volje, da se umieša u poslove bečkoga carstvenoga vieća, mora se s druge strane priznati, da bi teško bilo, njegovo sadanje mjesto popuniti vriednim zamienikom.“

S naše strane — dodaje „Agr. Zig.“ — možemo uvieriti, da se ovdie baš ništa nečuje o takovu glasu, kao što jedva dokućiti možemo, odakud bi dopisnik Z. o tom tako dobro ubaviešten biti mogao, da li je Nj. preuzvišenost hrvatsko-slavonski dvorski kancelar sklon da u dvoranu bečkoga carstvenoga vieća stupi ili ne. Ako bi hrvatski-slavonski septemvirat imao svoju stolicu u Beču, onda nije, istina bog, nevierojatno, da bi Nj. preuzvišenost uz svoje sadanje visoko mjesto kao dvorski kancelar, mogla zauzeti i predsjedničku stolicu ove najviše sudbene oblasti.

Ugarska.

Katoličko svećenstvo triuh slovačkih županijah poslalo je, vele, zahvalnicu biskupu *Mojsešu* zbog njegovih zaslugah za slovačku narodnost, i što se je na čelo stavio onomadnoj deputaciji u Beču.

— Članke „Vidova Dana“ o vojvodstvu sèrbskom saobćio je „Sürgöny“ pa ih ovim primietbama propratio: „Makar da se u ovim člancima kaže, da Sèrbi netraže ništa proti ustavnim zakonima naše zemlje, pa da to neće ni činiti, ipak se u napominje ono, što će u Beču da urade u toj stvari, pa se savietuje da se to prizna i primi, a samo se zadržava da potvèrdi sahor, te sila da ostane pravo. Obmana je to, kad bi tkokod mislio, a će ono, što se u Beču uradi, izpuniti Sèrbima arodna zahtievanja njihova i učiniti da se utvèrdi sèrbski narodni položaj; dvie stoline godinah svieoče, da Sèrbi na ovom putu nisu k svèrsi došli; kad bi i sada na taj put stupili, to bi baš ožčalo da se zahtievanja sèrbska potvèrde kao konita ustavna prava, jer taj put proizvodi na ugoj strani nepovierenje i razdražava, dekle je

nepolitičan.“ I „Magy. Orszag“ sproveo je članke „Vidova Dana“ niekim primietbama, ponajviše protičućim, kao i gornje u „Sürgöny-u“ iz nedoumljenja. Za sada samo prosto saobćavamo ono iz „Sürgöny-a“ kao lista zvaničnoga ngarske vlade, i mislimo da tu nalazimo potvrdu onoga, što je nieki dan javljeno bilo, da ugarska dvorska kancelarija hoće, da se stvar sèrbska, kao što je u Beču izradjena, od strane krune dostavi na riešenje ugarskom saboru, a to je i što narod sèrbski i želi i očekuje, pa u tom smislu i sastavitelj pomenutih članakah razumievao je potvrdu od strane sabora, koja bi potvrda imala u pravo pretvoriti ono, što se sad čini putem izvarednim.

— „Pressa“ javlja iz Pešte, da je kralj. namiestništvo razaslalo razpis velikim županima, u kom se medju ostalim zabranjuju javne siednice i magistrati. Kažu da je taj korak naišao po magjarskim krugovima u Beču na obće negodovanje, jer takve birokratske naredbe ni najmanje neodgovaraju sadašnjem stanju stvari, i više su na štetu nego od koristi. I nije nevierojatno da će se ta naredba skoro preinačiti.

Turska.

Skadar, 29. siječnja. Hiljadu momakah pravilne vojske poslano je, da pokore miesta: Krinica i Selca. No zbog pretežne množine Cernogoracah, koji se tamo nalaze, poslat će se onamo dalje dvie hiljade momakah kèrščanskih berdjanah.

— S bosanske granice, 23. siječnja. Omer-paša izdao je dne 1. t. m. na kaimakama tuzlanskoga zapoviest, da mu 500 hrabrih i dobro oboružanih vojnikah pošlje na naznačeno mjesto. Kaimakam bio je uprav na putu sa svojom čelom, kad je dobio nalog, da se vrati, budući da je sklopljeno primirje do mieseca ožujka; no ništa nemanje, neka ostanu pripralni na boj i neka čekaju svaki čas vojnu zapoviest. (Ost. und West.)

— Deputacija, koja je iz Krajine otišla u Carigrad, bila je veoma prijazno primljena i dobila je od cara uvierenje, da će dobit sve moguće pollašćice i da je car zapoviedio, da se ustaše izpuste iz apsa.

— „Wanderer“ piše, da se nije potvèrdilo, što se je raznelo, da Hercegovci opet podižu šanceve na Sutorini. Dalje javlja, da je Omer-paša još jednako u Mostaru i tamo siedi a neradi ništa. Kažu, da je rekao, da nije rad da život svojih soldatah meće na kocku proti rasejanim „hajdučkim“ četama. On misli da će ustanak u Hercegovini sad leći sam od sebe a da se više neupotriebljava sila oružja, jer su ostali bez ičega i nenadaju se ni od kuda pomoći, pa će ih glad natierati da polože oružje. Skora će budućnost pokazati, da li Omer-paša dobro shvata kuko stoje Hercegovci, i da li je to što on tako jako štediti svoju vojsku, doista otuda, što je ovako uvieren, ili je neradnja njegova, koja eto već tri mieseca traje, zbog toga, što mu je valjalo da dagim odmorom dade soldatima svojim da zaborave straha, kojeg su im Cernogorci zadali. Kaimakam u Trebinju već je po treći put dobio zapoviest iz glavnoga stana da priprema konake za Omer-pašu, za njegov štrab i njegovu gardu. Ovih danah došao je na austrijsku granicu poveliki korpus turske vojske te u Trebinje sproveo nieko brašno. Na koncu „Wanderer“ kaže, da Hercegovci još nisu klonuli duhom niti izgubili sve nadanje, pa po tome da nije prilika, da će se izpuniti Omer-pašino predpostavljjanje.

„Ost u. West“ pak piše, da je medju Omer-pašom i Hercegovcima zaključeno bilo primirje

do prolieća, pa veli da je primirje dobro bilo došlo i Turcima i Hercegovcima, pèrvima, jersnieg obično zaveje putove i prolaze po planinama, a Omer-pašini vojnici, koji su ponajviše iz Anadola, nisu kao Hercegovci i Cernogorci viešti da pro-nadju razne putove i prolazke prieko stienah i gudurah; a drugima, jer gladna godina i boginje, od kojih mnogi u vojsci njihovoj boluju, primoravaju ih, da se do prolieća zadržavaju od boja. Ali Omer-paša neće da dèrži primirje, pa ni predvoditelji Hercegovacah, Ilija Djukanov Cuca i Savo Bojaković, neće da znaju za primirje, koje je Vukalović zaključio s Omer-pašom nedogovorivši se najprije s njima. I oni su se već digli bili s 700 ljudih i 6 topovah da presieku obćenje izmedju Banjanah i Nikšićah, namiestivši se na Dugo. Ali čim Omer-paša ču za to, malim ih bojem natjera te se vratise, izgubivši 70 ljudih poginuvših a još više ranjenih, koje sad lieči talijanski liekar Giustiniani. Na žalost, medju Hercegovcima nit ima sloge nit dogovora, a kako se opet Cerna Gora tvrdo dèrži neutralnosti, to je vrlo lasno da će sav sadašnji ustanak proći bez svakog ploda za slobodu narodnu. I već se svaki čas očekuje bitka izmedju Hercegovacah i Omer-paše, koja će po svoj prilici biti strašna i odsudna.

Talijanska.

Turin, dne 29. siječnja. Uvodan članak današnjeg „Opiniona“ govoreći o prestolnom govoru cara Napoleona, pita, kojim načinom da se zadovolji dualizmu u Italiji. Thounelova nota na Lavaletta nečini nikakova predloga niti nepozivlje Rim, da niešto predloži. Sadanje okolnosti nedopuščaju da poprini Rim kojekakve saviete, koje bi mu Francezka učinila.

Francezka neće sigurno ni Italiji ni Rimu predlagati što i kako bi se imalo raditi, buduć da se boji, da nebi ih nijedna rečenih vlastih odobrila i primila.

Papinska vlada hoće da joj se povrate sve izgubljene provincije a Italija zahtieva, da joj bude, što jošte neima; nu pri takovim okolnostima svaka je nagoda nemoguća.

Mi smo osviedočeni, kaže se u onom članku, da se želja očitavana po caru, da se naime sve te razpre izjednače, nemože nikako oživotvoriti, van ako Italija sama neučini, što je shodno i potrebno.

Francuzka.

Pariz, 28. siječnja. Priobćena je jedna Thounelova nota na Lavalette-a od 11. siječnja shedećega sadèržaja: Vlada careva priznav kraljevinu talijansku, radila je u osviedočenju, da se nemože opet povratiti, što je prošlo. Medju monarhijama kratile su se samo tri, t. j. Austrija, Španjolska i Bavarska ponovit službene odnošaje s Turinom. Nijedan kabinet ni nemisli silom protiviti se redu stvarih uvedenom u Italiji. Javno proglašeno ili mućec dozvoljeno načelo neposredovanja postalo je bedemom evropkoga mira. Rimski dvor za cielo neočekuje inostrane pomoći, da izgubljene provincije opet osvoji. Neću da vierujem da će Rim ikada dozvoliti, da se za interese, kojih uspieh bi bio sumnjiv, proizvede jedan od najstrašnijih sukobah.

Nauke izkustva zapoviedaju svetomu stolu da se — neodrekavši se svojih pravah — odvaži da sklopi faktičnu nagradu (da se odreče pod pogodbama svietovnoga gospodarstva?), koja bi povratila mir u krilo katoličkoga svieta, predavanja papinstva, koje je Italiju tako dugo svojim štitom zakriljavalo, opet nastavila i sudbinu jednog okrutno

izkušana i poslije toliko stoljetja samom sebi povraćenoga naroda opet k sebi spojila.

Potrebno je za nas znati, da li smijemo gojiti nadu, da li će sveta stolica, uzamši obzir na svršena fakta, biti pripravna, izumiti što god, što bi najvišjemu svećeniku pružiti moglo one postojeće uvjete za njegovo dostojanstvo, obezbjeđenje i neodvisnost, koji su za izvršavanje njegove vlasti potrebni, ili da li se moramo odreći ove nade.

Ako se odobri ovaj hod mislih, mi bi nastojali energično i iskreno, da u Turinu izposlužimo, da se primi takav plan pomirenja, temelje kojega ustanovili bi mi s vladom Nj. svetosti. Italija i papinska stolica prestale bi onda nalaziti se u neprijateljskim taborima; one bi naskoro opet nastavile svoje naravne odnose, hvala budi obvezanostima poštenja, za koje je Francuzka zajamčila svoju riječ.

Rim bi onda našao od one strane potrebnu podporu, od koje se sada čini, da mu pogibeli prieti.

Takav posljediak pobudio bi najživahnije čuvstvo zadovoljnosti i zahvalnosti ukupnoga katoličkoga svijeta. Thouvenel pozivlje gospodina Lavallette-a, da to kardinalu Antonelli-u a i samom papi stavi do znanja.

Rusija.

Tulsko plemstvo nametnulo si je vlastitim nagonom porez polag obsega zemaljskoga posjeda, koji se ima za podupiranje siromašnih djakah iz ove gubernije upotrebit. Naprije uzet će se obzir na sinove plemićah a zato i na sinove neplemićah.

Dne 1. (13.) t. m. prekoračila je ruska telegrafična mreža Ural i granice Azije, budući da se je berzovaj od Perma u Tjumen uzduž velikoga sibirskoga drumu otvorio. — Luka kronštatska bila je godine 1861. pet mjeseci od 3. svibnja do 15. listopada otvorena. Od došavših inostranih brodova bili su 232 englezka, 91 danski, 53 hanoveranska, 50 nizozemskih, 34 norveška, 18 pruskih, 11 meklenburških, 8 francuzkih i 9 sieveroamerikanskih.

Varšava, 25. siečnja. Kao što je poznato moralo se je usljed obsadnog stanja sve oružje predati. No međutim čini se, da se to nije svi gdje točno izvršilo, jer onomadne našli su dvie puške kod nekogoga zemljoposjednika, kojega oba lugara s njima su na lovu vidjena bila. Kod iztrage tvrdio je zemljoposjednik, da su dva oficira poljske narodnosti vlasnici tih pušakah i oni priznaše da je tako. Budući pako da je kašnijum izražavanjima dokazano bilo, da oni oficiri nisu nikada imali pušakah već da su to rekli, samo da svojemu zemljaku pomognu, sniženi su, vele, na prostake a zemljoposjednik dobit će po svoj prilici jošte oštiju kazan za svoju krivu izpovied.

Portugalija.

U Loulé-u buknuše ozbiljni nemiri kod pobiranja porezih i morala se je iz Lizbone onamo poslati vojska.

Slavenske viesti.

G. T. Bradský, reditelj glasbenoga društva u Berlinu, napisao česku operu te pozivlje česke pisatelje, da čim prije napišu text za ovu operu. Almanaha „Lipa“ izadje drugi tečaj. Urednikom i izdavateljem mu je g. Josip Viktorin. Knjiga ta, kojoj je sadržaj veoma zanimiv i dosta važan, nemilim nam je dokazom odciepljenja Slovakah od književnoga česko-slavenskoga jezika.

Što bi kazao pokojni pjesnik podunavski, da ustane iz hladna groba i da gleda, kako nam se sveti hram slavenske uzajemnosti i sloge pod nogama ruši? „Budite ili sve ili ništa!“ običavao je čestoputah pisati i kazati slavni naš Kollár, kojega niežno sërce nije poznavalo veće sreće od ljubavi domovine — domovine slavenske, kojoj posveti sav svoj život i sve svoje djelovanje.

G. Moser urednik humorističkoga časopisa „Brejle“ moli za dozvolu, da smije u svojem časopisu i o političkim stvarima pisati.

Berzovajne i najnovije viesti.

Trebinje, 30. siečnja. Turska vojska i ustaše udaljeni su izmedju se na sat, no nije došlo

jošte do sukoba. Derviš-paša daje graditi novu cestu put austrijske granice.

Carigrad, 30. siečnja. Opreza radi doći će jedna turska švadra u barske vode.

Petrograd, 31. siečnja. Jedna carska zapoviest od 28. siečnja naredjuje obnarodovanje proračuna za god. 1862. Obnarodovanje učiniće se naskoro.

London, 31. siečnja. Princ Wales odputovao je i doći će 7. veljače u Beč, gdje će jedan ili dva dana boraviti a zatim će se u Tërstu ukrcati.

Narodno kazalište.

Gēna Norvegova nastavila je svoje gostovanje na našem pozorištu u poznatoj glumi „Klobučar i Opančar“ i postigla je svojim krasnim pievanjem isti dobar uspjeh, kao u prvašnjim svojim predstavama, bivša odlikovana pleskom i izazivom. Ova predstava bila je i time zanimiva, da su u njoj dvojica mladićah učinili svoj prvi kazališni pokus — no žalibože samo o jednom (g. Matišiću) može se reći, da ima nešto sposobnosti za struku, kojoj se želi posvetiti. Drago bi nam bilo, da se s vremenom udomi na našem kazalištu, već toga radi, što ima pravičan i veoma ugodan izgovor. Mi mu dakle preporučujemo marljivost, jer ima jošte mnogo i premnogo učiti. — Dne 26. u nedjelju davana je bila pred običnim balom po drugi put vesela igra iz Českoga „Dobro jutro“ i to — s radostju javljamo još boljim uspjehom nego li prvi put. Kitajski ples, koji je za njim sledio, dopao se je takodjer. — U utorak, dne 28. davala je gospodična Deknerova svoj prvi koncert na violini. Mi smo pozivajući občinstvo na tu zabavu kazali, da mu predstoji izvanredan užitak. Sjajni uspjeh, koji je mladjauna umjetnica postigla, obistinio je naše proricanje potpunoma. Nesamo da nadvladjuje znatne tehničke teškoće, već je njeno predavanje i puno čuvstva i poetičkoga uzleta. Bez sumnje predstoji joj najsjašnija budućnost a već i sada kadra je uzhititi svoje slušateljstvo. Svi komadi od nje izvedeni dopali su se obćenito, no najvećma napievi magjarski, rumunjski, sërbski i hërvaški, koje je na obće zahtjevanje opetovao morala. Sutra dati će svoj drugi koncert, koji će po svoj prilici još puniji biti, jer občinstvo izidje iz njenoga prvoga koncerta potpunoma zadovoljno, a obćenita je želja čuti ju barem još jedanput.

Isti večer imala bi se bila predstavljati „Ljubomorna žena“ no budući da je iznenada oboleo g. Andrijević, morala se je zamieniti sa dva malena komada „Poslije ponoći“ i „Zapleteni oglaš“, koji su se osobito izvrstnom igrom g. Freudenreicha ml. veoma dopali. — Dne 30. gostovala je u „Doktoru Čičmigi“ opet i to kao obično s dobrim uspjehom gēna. Norvegova. G. Daščarić učinio je svoj prvi pokus. Čini se da nije bez sposobnosti i mogao bi se upotrebit za manje komičke uloge. Napokon davane su bile dne 1. t. m. na korist jedne od naših najzaslužnijih predstavljajica gēne. Bajzove „Gospodične od Saint Cyra“, koje su obćenitum pleskom primljene bile. Ova predstava spada bez sumnje medju najbolje, koje su za ove sesone davane bile. Koristnica bila je na izvanredan no zaslužen način odlikovana. Izvan nje zaslužuju podpunu pohvalu i gospodična Perisova i Freudenreich mladji, koji su razvili najljubežljiviji humor i umieli do konca predstave svojom živahnom šale punom igrom najugodnije zabaviti občinstvo. Gospodin Mandrović igrao je veoma dobro osobito u onim prizorima, koji se do višjega čuvstva podižu, koji su medju ostalim i gospodični Bajzovoj najbolje za rukom pošli. G. Lesić pokušio se je ovaj večer u povećoj ulozi prvi put i to ne bez sreće. Samo tako napred! G. Mihovilov držao se je takodjer dobro u svojoj premda ne obsežnoj no ipak važnoj ulozi. Jednom riječju predstava je za rukom pošla.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 1. veljače 1862.		Svršetni tečaj u austr. vred.
Papiri.		
5% Kovovnice	68.60	
5% Narodnoga zajma	83.05	
Narodne banke	784.—	
Vierovnoga zavoda	191.20	
Mienice.		
Srebro	138.25	
London	139.—	
Carski cekini	6 55	

Meteorologička opažanja

na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 1. i 2. veljače 1862.

U r a	Barometar va vlna u par. čit.	Barometar va vlna reduc. na 0	Toplo- ta po R.°	Naobla- ka	Smier i ja- kost vjetra	Atmo- sferična oborina (dažd, snieg ili tuča)	Opazka
7. pr. pd.	329.79	329.34	+2.8	8	Jis		
2. pd.	328.76	327.90	+9.2	9	Jis		
9. u več.	329.52	328.79	+4.0	6	O		
7. pr. pd.	332.26	331.83	+2.8	5	Sis		
2. pd.	333.87	333.29	+5.2	10	O		
9. u več.	335.20	334.76	+2.8	10	O		

Danas u 7 sati temperatura R.° +1.2.

Opazka. Kod naoblake znači 0 sasvim vedro a 10 sasvim oblačno; brojevima ležećim izmedju 0 i 10 razumije se veća ili manja mnoština oblakah, razdieliv cielo nebo iznad obzorja na 10 jednakih dielah.

U 6. stupcu znači velika pismena smier vjetrovah (Jis = južno-južno-zapadni), a brojevi jakost vjetra, isto, 0 sasvim tiho a 10 bura, a medju ovim ležećim brojevi naznačuju različnu jakost vjetra.

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 24-1862. gr. (90)

3-1

Oglas.

Kotarski županijski osriednji sud u Križevcih stavlja ovime do sveobčega znanja: Molba Dore Prosenički iz Majurec pr. 17. siečnja 1862 br. 24/gr. o tome, da se svjedoci glede toga presluhnu, da je njen muž nestadnik Jozo Prosenički iz Majurec br. 7. god. 1848. kao narodni gardaš u Medjumurju po Magjarih zarobljen te malo poslie u Ujvaru u Ugarskoj u toru kao zarobljenik umro i pokopan, jest dozvoljena i skërbnikam nestadniku gosp. odvjetnik Lazo Somodji u Križevcih imenovan.

Svi oni, koji o životu ili o okolnostih smerti nestadnika nešto znadu, pozivlju se ovime, da do konca travnja 1862. godine ili ovomu kotarsko-županijskom sudu ili postavljenom skërbniku to isto do znanja stave.

Kot. županijski sud

u Križevcih, dne 19. siečnja 1862.

Martin Ožegović,
veliki sudac.

Br. 1327. (97)

3-1

Izrok.

Kot. sud malo-taborski daje na znanje, da je na molbu Josipe Halužanove odredjena javna prodaja na njezinog dužnika Josipa Ptičeka spadajuće, te u obćini Lupinjak pod br. 170. unešene, na 150 fr. procijenjene nepokretnosti, za koju prodaju ustanovljena su dva roka na 1. ožujka i 1. travnja 1862, svaki put prije podno u 10 sati u pisarni ovog suda u Pregradi.

Kupiti želeći pozivlju se s otim, da će svaki 10% jamčevine od procimbene vrijednosti položiti morati prije nego li se k ponudi pripusti. Zapisnik procjene i dražbeni uvjeti uviditi se mogu u pisarni.

Kot. sud malo-taborski

u Pregradi, 24. prosinca 1862.

Kotarski sudac
Halper.

Br. 1063—1861. (91)

3-3

Oglas.

Sliedeći ovogodišnjem novačenju podvrženi momci iz triuh dobnih razredah imadu se, jer je ovom sudu njihovo obitavalište nepoznato, dne 5. veljače t. g. u 7 sati u jutro u županijsku kuću u Zagrebu na tergu sv. Marka stojeću tim sigurnije k preduzeti se imajućem novačenju staviti, jer će se u protivnom slučaju strogo po obstojećem u tom poslu zakonu s njimi postupati.

I. razred, rođeni god. 1841.

Bertol Martin iz Šenkovca.
Blasnik Pavao iz Šibicah.
Černolatic Franjo iz Šibicah.
Dobrić Pavao iz Javorja.
Dombrovski Antun Dragutin iz Novih dvorih.
Kovačić Stevo iz Merenja.
Les Jovo iz Šenkovca.
Lipšina Mijo iz M. Gorice.
Martinec Ivo iz Zaprešića.
Sanković Škender iz Zaprešića.
Sinović Stevo iz Drenja.
Valent Stevo iz Drenja.
Zhernić Jovo iz Klijuča.

II. razred, rođ. god. 1840.

Lešić Juro iz Harmice.

III. razred, rođ. god. 1839.

Kolenc Ivan iz Oplaznika.
Mraz Mijo iz Šibicah.
Rak Ivo iz Harmice.
Škripelj Juro iz Lužnice.

Osriednji kotarski sud berdovački.
U Zaprešiću, 26. siečnja 1862.

Novak,
kotarski sudac.

OGLASNIK.

Br. 101.

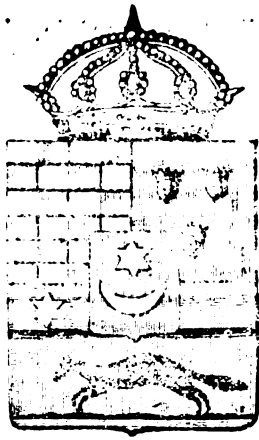
1-1

OGLAS.

U utorak dne 4. veljače t. g. održati će se u 10 sati prije podne u dvorani narodnoga doma glavna skupština hër.-slav. gospodarskoga društva. Što se gg. članom ovim obznanjuje.

Od upravljajućeg odbora hër.-slav.
gosp. društva.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predložena je uvrštenina: 7 kr. a. vr. od linijama jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Eraska pristojba za svaki oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se putah isti uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u utorak 4. veljače 1862.

Broj 28.

Neuredovni dio.

Zagreb, 4. siječnja.

kandidaciji nadvojvode austrijskoga Fer. Maximiliana za prestol mexikanski, mnogo su jurve pisali različiti osobito francuski listovi, nu nijedan nemože za sigurno tvrditi, da će Austrija primiti onu ponudu. „Ost. P.“ piše, da je Nj. visost nadvojvoda poslao već svojega tajnika u Mexiko, da razvidi, kako se ondje stvari imaju; mi nevierujemo i nećemo vjerovati ovakovim viestima prije, dok nebudemo saznali, da je austrijski dvor zbilja svoje sporazumije koje s namijenjenom časću Nj. visosti očitovao. Nama se čini, da će do toga teško doći, budući da je u uskom savezu s pitanjem mexikanskim i pitanje mlietačko barem polag nekih francuzkih novinah.

Teško, da će naša vlada zbog ovakove ponude žrtvovati Mlietačku!

Niemačko pitanje sad zanima nemalo naše državnike, što se vidi iz toga, jer su pozvani u Beč svi poslanici kod niemačkih dvorovah. Nama se čudnovato čini, da se baš u naše doba preveć zabavljamo s inostranim poslovima, dočim nam je predasvim od velike nužde, da se čim prije urede unutarnji naši poslovi. Ima tu stvari velevažnih, pitanja životnih, kojih bi ponajprije valjalo dovoljno riješiti, da nam bude jedared čvrst temelj, na kojem da ustrojimo pojedine naše zemlje i ukupnu državu, što nam se čini tim potrebnije, budući da sa svih strana vrebaju lukavi neprijatelji nezeleći ništa drugo, nego da nas zaleće nova neprilika i nevolja!

Važna je viest, što nam dodje iz **Moskve**, gdje je skupština plemićah zaključila, da se imaju u buduće izabirati administrativni i sudni činovnici. Uprava provincialnoga poreza ima se oduzeti državnim činovnicima te se ima povjeriti izabranim časticima. Ovaj zaključak sjajnim nam je dokazom, da je moskovskom ili bolje rekuć ruskomu plemstvu stalo do toga, da se autonomija po mogućnosti uzdrži.

Trojedna kraljevina.

Gradski magistrat i zastupništvo u Požegi upravo je sljedeće pismo na Nj. presvietlost gosp. Svetozara Kuševića, velikoga župana sremskoga: Presvietli g. veliki župane!

Već onda kada vidismo, kako Vi prem još mlad u dobi godišta na stazi jasnoga života liepo napredujete, dočim ste uz svoje izvrstne sposobnosti i neutrudimu dielatnost do visokih častih put si otvorili, i kada razumismo kako Nj. c. kr. apostolsko veličanstvo podielilo Vam kavaljerstvo previšnjega svojeimenoga sjajnoga reda Vaše zasluge za domovinu visoko cijeniti znade, te kada Vaše ime radi velikodušno na oltar domovine doprinešenih žrtvah i u javnih listovih sa pohvalom tolikoput spominjati opazismo, radovali smo se jako stranom Vaše osobe radi, jer ste naš zemljak i sugradjanin, a stranom mile nam domovine radi, jer je u Vama ovako verloga muža stekla.

Ali koliko veća bi radost naša, kada nam stiže viest, da je Nj. c. kr. apostolsko veličanstvo naš preblagostivi kralj i vladar u potpunom priznanju Vaših izvrstnih zaslugh Vas sa dostojanstvom velikoga župana premilostivo odlikovati došlo se. Ako je dakle i Vaša presvietlost uvijek onamo težila, da se svagdie slavno izkaže, ne radi pohlepe za svojom korisću, nego radi obćega dobra, to će sigurno ovo visoko odlikovanje Vaš

viteški duh iznova obodriti, da će Vaša presvietlost i odsada sve svoje sile onamo obratiti, da će Vaša domovina koja osobito u sadašnje doba u evaćem pomoći potrebuje, u Vama svagdie najrevnijega zagovornika i branitelja naći.

Prije svega želimo sreću braći našoj sremskoj, da su Vašu presvietlost za svojega poglavara dobili, srećna je i naša domovina, a najviše srećni smo mi, da se s ovako slavnim sinom ponositi možemo, i dočim Vašoj presvietlosti na visokom ovom dostojanstvu, što Vam je u dio palo, iz svega srca čestitamo, molimo podjedno da primite izraz našega visokoga poštovanja, kojim ostajemo.

Dano iz naše siednice gradskog magistrata i zastupništva dne 16. prosinca 1861 u Požegi držane.

Vaše presvietlosti
najponizniji slugo (sliede podpisi).

— Na to odgovori Nj. presvietlost, kako sliedi: Slavno poglavarstvo i veleštovano zastupništvo!

Dragocieni pozdrav i laskateljna čestitka, kojom me je slavno poglavarstvo i štovano zastupništvo sl. i kr. grada Požega pod 16. prosinca 1861, br. 567., počestvovati izvolilo, uzhitilo je moje grudi u toliko, da ja riečih neimam, kojima bi toplu moju zahvalnost na tom odlikovanju izraziti kadar bio, i zato mi nepreostaje ino nego mile sugradjane moje uvjeriti, da ću se izrazitom mi ljubavju i priznanjem mojih dragoj domovini našoj namijenjenih neznatnih trudovah svagda dičiti i ponositi i da ću i u napredak svagda kao i dosada sve slabe moje sile upotriebiti, da se imena i porekla mog slavjanskog dostojnim učinim, da se u godini 1849. i ovaj put učinjene mi počesti naprama mog milog rođenog mješta pak i premile naše otadžbine u koliko toliko vrijednim učinim.

Nadalje uvieravam vas mila braćo i sugradjani, da ću u momu premilostivo po Nj. c. kr. i apoštoškom veličanstvu podielitom mi dostojanstvu svagda i prije svega tamo težiti, da se sloga i bratska ljubav medju nama učvrsti a blagostanje naše domovine unapriedi, u čemu krasni i dični Srijem i onako već prednjači.

Ovim uvierenjem mene dragocienom prijateljstvu i sugradjanskoj ljubavi s izrazom iskrenog veleštovanja preporučujem

slavnog poglavarstva i velećenjenog zastupstva

U Požegi, 23. siječnja 1861.

Svetozar Kušević,

vel. župan sriemski i poč. gradjanin požezki.

Ugarska.

Novi Sad, 28. siječnja. (Srbbr.) O stadiumu, u kom se pitanje o vojvodstvu kod ministarstva nalazi, imamo danas važne viesti našim čitateljim saobćiti.

Poluzvanični list „Aut. Korresp.“ javlja, da je 23. o. m. u Beču pod predsjedništvom Nj. veličanstva cara ministarsko vijeće bilo, „i da je tom prilikom izmedju ostaloga pitanje o uzpostanovljenju vojvodstva definitivno riješeno.“

I članak magjarskih zvaničnih novinah „Sür-göny-a“ o našem pitanju, koji u današnjem listu u celosti saobćavamo, i na koga osobitu pažnju naših čitateljah obraćamo; takodjer prinosi uvjerenje, da na riešenje našeg pitanja nećemo dugo čekati morati.

Austrija.

Beč, 30. siječnja. Pogovara se, da je očitovala dvorska kancelarija hrvatska, da ima biti imenovanje srbjskog patrijarha ostavljeno narod-

noj sinodi, koja bi se morala čim prije sazvati. Ugarska pako kancelarija zahtieva, da se imenuje patriarh po obstojećim zakonima, dok nebude sabor drugačije odredio. Erdeljska kancelarija ostavlja imenovanje patrijarha cirkvenome poglavarstvu; kojega se tiče.

Beč, 31. siječnja. Ovdiešnja torgovačka komora učini predlog, da pošlu sve torgovačke komore svoje tajnike na londonsku izložbu, da uzmognu podati izvješće o napredku učinjenom u svakoj struci torgovine i obćera.

Što se tiče dogovaranja medju ministrom financijah i medju bankom očitova ministar, da se povjestica banke produži do g. 1866. zajedno dopušta, da se ustanove banke promienu, polag kojih bi bila sasvim neodvisna od države; što bi se i državnomu vijeću za odobrenje predložilo.

Lavov, 29. siječnja. Iz poljske kraljevine prispiješe ovamo oglaš na sve župnike u Galiciji, u kojim očituje se nepomiriva mržnja prema Austriji zbog toga, što gnjete tobož narodnosti. Prigovara se dalje svećenicima, da se boje vlade te se pozivlju, da se ravnaju polag svoje braće u poljskoj kraljevini.

Javlja se iz Beča, da je najviše sudište potvrdilo mirojnu odsudu učinjenu proti učredniku „Przegleda povszehnoga.“ I poslovi učrednika „Glosa“ g. Kaczowskoga nalaze se sada u rukama najvišjega sudišta.

Turska.

Iz Dubrovnika, 6. siječnja. Novine mnogo su govorile o poznatom razorenju baterijah u Sutorini, svake drugčije, kako im je zapoviedjeno bilo. Evo i od mene jedan prilog, šta sam vidio i u koliko sam u dielu učestvovao. Još prije razorenja baterijah bijaše tursko vojinstvo, dolazeće koje iz Skadra, koje iz Carigrada, pod zaštitom Austrije u obližnja pristaništa u Sutorini izkercano, koja pomoć Omer-paši poslana bude. Takvo što nemogaše Luka ravnodušno snositi, naproti njemu se je grozila opasnost s morske strane, te mu je smetalo poslovima. Jedan na Cetinju živeći ruski zemljomier nadporučnik napravi plan, kako da se Sutorina utvrdi, te ponamiešta tri baterije na zgodnom mjestu.

Tako bude Omer-paši svaka pomoć s morske strane odsiećena, a ova bi mu morala naokolo dolaziti iz Skadra, čak na tiesnac od Sienice, i opet bi bila opasnosti izložena da ju Černogorci u kakvom tiesnacu sađu. Austrija dade prieko vlastitih zemljomiernih oficirah iz Kotora pomenuti položaj promotriti. Ovi nadjoše, da je ne samo turskom vojinstvu nemoguće, na suvo izlaziti, nego ako bi tursko vojinstvo stradalo, da se mora spasiti na austrijsku zemlju. Trebalo je dakle upotriebiti druga sriedstva, to jest, proglašiti pristanište za neutralno, i tako Luku Vukalovića primorati, da sam svoje baterije razori. No Luka se je protivio to učiniti dotle, dokle nije dobio uputak od Hecguarda prieko Černe Gore, na koje Černogorci, što bijahu u pomoć došli, natrag se vrata, a Luka povuče se takodjer u unutrašnjost, sve sa sobom ponesavši, osim dva stara topa. Medjutim približivahu se 4 batalijuna turska, koji su trebali u Kleku da na suvo izidju. Hecguard s njegovom gospodjom izpod ruke, gledaše smiešeći se, kako se vojska natrag vraća, i preda svoj protest. Eto to je istorija poznatoga razorenja baterijah u Sutorini. Ja sam bio u Dubrovniku, ali imajući mnogo posla, nisam mogao to opisati, a sve da sam odmah napisao, pošte idu tako hrdjavo, da bi pismo jedva stiglo se nekoliko sedmicah.

Dubrovnik je liepa varoš, obkoljena prekrasnom okolicom. U Gružu vidi se još Dioklecianova palača, ali i razvaline Dubrovnika i Gruža, kako su Černogorci mjesec lipnja 1806. godine tuđe gospodstvo. Ova varoš nemože se odvojiti od Dubrovnika da ona ne bude (S. Petrović).

— „Ost i West“ piše, kako se prenose glasovi iz Onu-paša potpisao neke senatore černo-gorke, te da su to dobrovoljci černogorski vraćeni iz Hercegovine i Hercegovci ostavljeni sami sebi. „Kažu, veli, da se stvar ta strogo istražuje na Cetinju i da je sam knežev olac Mirko, da bi sa sebe skinuo svaku sumnju, nastao živo da se istina otkrije. Mi ovim glasovima nemožemo da vjerujemo, ali opet nemožemo ni da odričemo da je svagda među Srbima bilo Vukah Brankovićah. Sad se tek vidi velika nesreća, koju je prčinila ona puška, što ubi Danila. Da je Danilo živ, drugčije bi stvari stajale. Da bi bog dao, da se angjeo mira spusti na Cetinje!“

Na Cetinju je nedavno pogubljen neki laza i najveća skitnica pa imena Špader.

— „Ost i West“ donosi iz Hercegovine sljedeći dopis od 17. o. m.: „Najnovije vijesti, koje su nam iz Černe Gore došle, pravi su melem za naš. Kao što je poznato, otišla je mnogobrojna deputacija iz Hercegovine na Cetinje, koju je vojvoda Luka Vukalović sam predvodio, i koja je knezu černogorskom sve turske ustave, koje su Hercegovci u posljednjim bitkama od Turakah zadobili, kao poklon za novu godinu predala. Kad se je Hercegovska deputacija s turskim barjacima kneževom konaku približavala, dočeka ju knez Nikola u gati s velikim vojvodom Mirkom pred velikim stubama konaka, dokle joj je na susret išao, primi različište male i velike znake pobjede i za-gerni vojvoda Luku Vukalovića. Zapovjednik Šume i Poverša, arhimandrit Ničifor Dučić, pozdravio je kneza sa srdačnom besiedom, u kojoj mu s v-trenim riječima preporučio sudbinu hercegovskih hristijanah, koji se nadaju, da će im na proljeće sunce podpune slobode zasijati. Ciole mnogo-brojna svita kneževa biha je pri ovako svečanom i znamenitom prizoru duboku ganuta, i mnoga se iskra radosti zasvijetlila u očima mnogobrojnih prisustvujućih, koja se u obzivu orila „živio naš car srbjski.“

— „Botschafter“ piše, da se Fuad-paša od kako je došao bez prestanka živo trudi da financije dovede u red. Po naročitoj želji sultanevoj veliki vezir svaki dan dolazi u dvor cerški da sultana vjerno izvesti kako idu poslovi. Iste novine javljaju dalje, da je vlada turska nedavno pokušala u Solunu da silom proturi kaimo za zloto i srebro, ali u tome da uspijele nije. Poslala je t. j. pet milijunah kaimah u tu bogatu primorsku varoš, pa je tamošnje žiteljstvo razdijelila u pet razredah, od kojih bi najnižja morala uzeti kaimah za 20 a najviša za 500 grešah i za to dati kovanah novacah. Ali to neidje na prieki odpor, ma da se obećavalo da će se za tri mjeseca razmijeniti svi kaimi.

Rusija.

Iz Petrograda pišu, da po svoj prilici neće biti censura ukinuta, buduć da se je cenzurnim činovcima naložilo, da se imaju držati postojećih propisah. Ministarstvo je nap-milo predložiti novo izradjeno ustrojenje sveučilišta najodličnijim muževima u Englezkoj, Francuzkoj, Niemačkoj itd.

Petrograd, 25. siečnja. Današnje „Senatske Novine“ javljaju: Izraelitjani, koji imaju sveučilišnu diplomu, knežnici i vidari mogu u državnu službu svake vjerske stupiti, trgovci mogu po svim mjestima obilavati, i židovi mogu slugu držati. (?) Izraelitjani, koji su podčinjeni ministarstvu prosviete, kao izraelski profesori, učitelji i školski nadziratelji, slobodni su od danka i mogu biti dekorirani.

Zagrebačke sitnice.

Da kazališno naše društvo znamenito napreduje, nemože nitko nijekati, van onaj, koji sam nezna, što hoće. Napredku društva, razviku kazališne umjetnosti imalo bi s druge strane odgovarati priznanje i zahvalnost dombljubnog občinstva.

Ali — žalibože, opazismo, da se kod nas višeputah odlikuje kojekakav šaljivi dosjet, koje-

kakav izraz političkoga značaja, dočim se mimoide hvalevriedni nazor mladih naših umjetničkih silah!..

Ovakovim postupanjem gubi društvo volju misleći da nezadovoljuje uzperkos svojoj pomaji obćoj tati — a ljudi su ljudi, zato i valja, da se s ljudski postupaju. Pa su to naši ljudi! Zar bi nam više ugadjalo, da čujemo od našeg narodnog pozorišta glasove, kojimi običavaju zabavljati se nedjeljnih danah naše maskare? Jedva, što staneš razgovarati se s njima, već ti odgovore tankim glasom: „Ja, ich kenne dich! O ja, schau mich nur an; kennst du mich auch? Ich bin von Warasdin.“ Hvala liepa za takovu zabavu! Što je naški, drugim duhom diše... ta neima onoga finoga pretvaranja... nu ima iskrenosti, jezgre i valjivosti! Mišlim, da podupiremo umjetnost, podupirajući ljude, što se umjetnosti posvetiše i to umjetnosti domaćoj... a to činimo, kada ih polag zaslugah petičemo, da nezastanu, već da kriepkim korakom napredaju. I to će sigurno učinili, ako im priznanja uskratili nebudemo.

Smiesice.

(Garibaldi u Českoj.) Prije nekoliko danah dođe u Krasilov, u Českoj neki čovjek prilično obočen te je prosjačio. Došavši u kuću neke seljantke dobi mjesto novacah i šaltcu juhe. Seljakinji se je činilo, da to mora biti neki gospodin, koji je valjda kod vojničkoga stahša služio; za to ga upita sasvim naivno: „Vi ste sigurno neki veliki gospodin?“ „Jesam, istina bog, odgovori tadjinac, te mi prosjačenje u Českoj već dođija. Kako se zovu vaši susjedi? Rado bi si ih sabilježio, buduć da su me bez svakog dara, tako na bazu ruku odpravili. U proljeće opet ću doći, i to s Francuzima, pa ću ih kazniti, kako valja! Da tanar, ljubezna žena, ja sam general Garibaldi!“ Seljanka začuvši te riječi pobuni sve selo i za kratko doba bijaha svi seljani na nogama s namjerom, da uhvate talijanskoga vodju. Nu nš pustolov opazivši, da se tu radi o njegovoj kući pobjegne najkratijim putem. Sada se rugaju susjedi krasilovskim stanovnicima, da se se pustili tako lahko prevariti.

Književna viest.

Uprav sada izašao je: VIENAC, sbirka zabavnih i poučnih spisah za mladež i naš puk. Izdaje Vienceslav Zabož Marik, učitelj na uzornoj glavnoj učionici u Zagrebu. Knjiga I. *Certice i pripoviesti o životinjah*. Snopić drugi. Ciena 30 novč. Ova knjižica ima 7 podpunih tabakah u 16tini. To je dakle spis vrlo jevtin.

Zajedno s ovim snopićem VIENCA izdaju se dra. Staška „Prirodopisne slike“ k Marikovu Viencu. Imade ih 10 velikih listovah.

Večeras drugi koncert gospodične Dragutine Deknerove, vieštakinje na violini; uz koncert davat će se „Gospoja i djak“, vesela igra u dva čina.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 3. veljače 1862.

Papiri.

	Svjetski tečaj u austr. vred.
5% Krovovnlch	68.55
5% Narodnoga zajma	83.05
Narodne banke	794.—
Vierovnoga savoda	191.40

Mionice.

Srebro	138.50
London	189.25
Čarski cekini	6.57

Meteorološkička opažanja

na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 3. veljače 1862.

U r a	Barometar u par. čini	Barometar u v. čini	Toplota po R.	Moćnost vjetrova	Smer i jačina vjetrova	Atmosferska obočina (džak, snieg ili tuda)	Opazka
7. pr. pd.	335.78	335.46	+1.2	10	Slis		
2. pol.	334.65	333.97	+4.1	3	Ji		
9. u več.	335.31	334.91	+1.9	0	O		

Danas u 7 sati temperatura R. —1.7.

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 81. pol. (100)

3-1

Oglas.

Mladeti domci, koji su ovogodisnjem svečanju podvrgnuti i za kojih obitavanje se neizna, postaju se, da se najdulje do konca veljače t. g. svaki kod svoje kuće postavi, mače bi posledice sami sebi pripisati imali, i to spadajući u:

I. razred.

1. Stjepan Balia iz Pavlovca, pekarski naučnik.
2. Franjo Sak iz Zabačibregov.
3. Ivan Vrandić iz Trebeža, klobučarski naučnik.
4. Valent Šošarić iz Zametja, krojački naučnik.
5. Lacko Florjan iz Klupcih, stolarski naučnik.
6. Stjepan Blažinić iz Mirkovca, postolarski naučnik.
7. Tomo Kérznar iz Gredencih, stolarski naučnik.
8. Josip Gojger, živoder.
9. Dragutin Baršić.
10. Martin Surina iz Vertojakovca.
11. Valentin Vinsky iz Škarčevog.
12. Stjepan Ferček iz Vel. Vesi.
13. Stjepan Kranjčec iz Huma.

II. razred.

1. Andro Filipec iz Trebeža, postolarski kalfa.
2. Janko Merkaš Jačmenica iz Komora.
3. Janko Škrinjar.
4. Stjepan Zupančić.

III. razred.

1. Stjepan Saić iz Pastodola.
2. Petar Vencel iz Huma.
3. Franjo Vrandić iz Zaboka, kérznarski naučnik.

V. razred.

1. Tomo Kail, živoder iz Prosimka.

I. razred.

1. Jozo Posilović iz Krapine.
2. Juro Krisnik inače Križan iz Pristave.
3. Anton Haitnig iz Krapine.
4. Pavao Kranjčec iz Krapine.
5. Mihalj Mihorko iz Krapine.
6. Josip Cvrlović iz Krapine.
7. Ljudevit Horhenrötter iz Dolich.
8. Petar Določak iz Tkalcih.

II. razred.

1. Florjan Kolarić iz Krapine.
2. Vjekoslav Pečić iz Krapine.
3. Jakob Križanić iz Krapine.
4. Ivan Nep. Horhenrötter iz Krapine.
5. Alfred Franjo Florjan Güttler iz Krapine.
6. Ljudevit Steinbrakner iz Krapine.
7. Josip Strobel iz Krapine.
8. Franjo Škreblian iz Krapine.

Br. 1328. (98)

3-1

Izrok.

Kotarski sed malo-taborski daje na znanje, da je na molbu Tereze Toplakove odredjena javna prodaja na njezinog dužnika Marka Kranjca spadajuće, te u obćini Hlevnica pod br. 90. unešene, na 500 fr. procijenjene nepokretnosti, za koju prodaja ustanovljena su dva roka na 1. ožujka i 1. travnja 1862, svaki put prije podne u 10 sati u pisarni ovog kot. suda u Pregradi.

Kupiti želeći pozivlju se s otim, da će svaki 10% jamčevine od prociebnene vrijednosti položiti morati prije nego li se k ponudi pripusti. Zapisnik prociebnene i dražbeni uvjeti uvidjeti se mogu u pisarni.

Kot. sud male-taborski

u Pregradi, 24. prosinca 1861.

Kotarski sudac Halper.

Br. 449-gr. (99)

1-1

Izrok.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke stavlja ovime na znanje: da je odlukom preobstojavšeg c. k. kotarskog suda u Karlovcu od 2. lipnja 1859, br. 2257., otvoreni stiečaj vjerovnikah nad imetkom Andrije Zolarića, tégovca na Baniji, usljed odluke istog suda od 26. rujna 1859, br. 3941., uz privoljenje dotičnih svih-kolikih vjerovnikah dignut.

U Zagrebu dne 25. siečnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

OGLASNIK.

Br. 103

3-1

Književni oglas.

Upravo je izišao izpod tiska te se može dobiti u stanu spisateljstvu, laškoj ulici br. 130., zatim u pisarni gospodarskoga društva u narodnom domu i u tégovini g. Krebića:

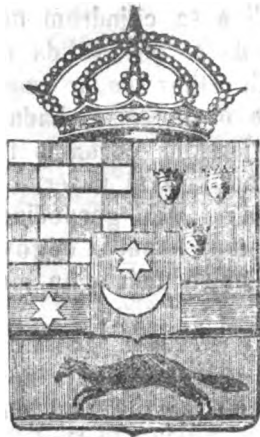
Izabranih dielah J. Jurkovića

Svezak I.

Šaljivi spisi.

Vel. 16. VIII. 256. Ciena 1 for. a. vr.

Novine ove izlaze svaki dan izumši nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglase opredjeljena je površina: 7 kr. a. vr. od linije na jedan put, a 14 kr. a. vr. na 3 puta. — Erarska pristojba na svaki oglas iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko putah, koliko se putah isti uvjeri.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u sriedu 5. veljače 1862.

Broj 39.

Uredovni dio.

Izvadak

iz zapisnika siednice zastupništva slob. kr. i gl. grada Zagreba deršane 3. veljače 1862.

1. Uslied učinjenih interpelacijah bude naloženo dotičnim odborom odnosno gradskom poglavarstvu:

- pridržati dotičnoga zakupnika na revnije čistjenje ulicah i ostalih javnih miestah;
- obvezati kuće vlastnike prijavu učinit, ako se kod njihovih kućah ili pločnik izkvari ili kanal poruši ili ma što drugo dogodi, što bi siegurnosti života prietilo, da poglavarstvo u stanju bude odmah potrebito odrediti;
- pridržati upitnoga zakupnika na bolje razsvietljenje grada, i iztražiti vrst ulja, što ga u tu svrhu upotrebljuje;
- strogu pazku imati nad tim, da budu pločnici od sniega očišteni;
- pozvati c. k. vojno miestno zapoviedništvo na shodno odredjenje, da maširanje i jašenje od strane vojničtva po pločnicih prestane;
- pospješiti uredjenje gradske mostel-vage na novom tērgu za da se ukloniti uzmožne javnomu promietu smetajuća slična vaga u gornjoj ilici pred Mahneovoj kući;
- načiniti hodnike pokraj petrinjske kasarne na novi tērg vodećoj ulici, ko što i potrebita odrediti, da se izčisti kanal dolazeći iz iste kasarne, i
- pozvati gradske fizike, da propisana liečnička izviestja svaki četvrt godine uredno podnašaju.

2. Račun vērhu upravljanja s imutkom ubožkoga zavoda za god. 1861. uzet bude do znanja.

3. U priznanju zaslugah gosp. Miroslava Horačka, što si steče po tome, što gradskoj občini već kroz mnogo godinah prikazuje svote, što bi ih dobiti imao za liekove, koje sirotinji bezplatno pruža, bude imenovan jednodušno gradjaninom slob. kr. i gl. ovoga grada, zatim budu

4. sljedeći predlozi gospodarskoga odbora odobreni:

- da se zadrugi Grižicevoj podieli dozvola za razpisanje na nju spadajućeg imetka, koja je za to potrebna, što je svota od 200 f. spadajuća na gradske zaklade na svojinu Grižicah upisana;
- da se Ivanu Gsengeru dozvoli kroz tečaj jedne godine podpora miešecnih 3 f. za odgojenje primljenog ubogog diečaka Bernharda Weissaa;
- da se g. Rosaliji udovi gradskog arkivara Franje Bena prinosak za odgojenje njezine malodobne dvoje diece na mieše nih trih for. za svako povisi;
- da se molba gradskih pisarah i stražarah radi povećanja njihove plaće istom kod sastavljanja proračuna za god 1863. u pretres uzme;
- da se molba gradskoga stražara Bahunka radi podieljenja pripomoći neuvaži;
- da se cestaru Gērgi Horvaliću nedozvoli zamoljena stanarina;
- da se izviestje gradskog šumara, kojim izviestjuje da mu nagoda u pogledu odkupa paševine i dervarine od gradjanskih žiteljah, s ovimi za rukom pošlo nije, uputi gradskomu odviedniku time, da segregaciju kod urbarskog suda što više pospieši, i konačno
- da se u pogledu naredbe kr. namiestničkog vieća od 7. siečnja t. g., kojim isto gradsko-

mu poglavarstvu nalaže, da si potriebne lovske listove glede izdavanja dozvolah za lov odmah pribavi i o tome svake god. račun podnese, ista zemaljska oblast zamoli, da od te naredbe za kotar ovoga grada odustane.

Oglas.

Radi predstojećeg novačenja obdržavat će se velika skupština žup. zagrebačke tekarkoncem mieseca veljače ili čak početkom ožujka t. g. Poblizja donieti će pismene pozivnice.

U Zagrebu 28. siečnja 1862.

Po nalogu presv. g. velikog župana.

Br. Dragojlo Kušan s. r.

veliki bilježnik županije zagrebačke.

Neuredovni dio.

Austrija.

△ Iz zlatnoga Praga, 2. veljače. Da čitate niemačke naše časopise a niekoje korespondencije iz naše česke Moskve u bečkim listovima, onda bi ste mislili, da je propao naš narod, koji u svoje vrijeme reko bi čudnovatom snagom perkosio niemačkim navalama i kojega slavno ime poznato je bilo na Dunavu i na jadranskom moru.

Ali, hvala bogu, narod taj živi dosad, narod taj, u kojem vrije kao i prije plemenita i domoljubna kērvca probudi se iz duboka sna, u kojem je prieko dvie sto godinah krivjom neprijateljah svojih čamio, k životu novomu, k životu, ko neće ništa o smerti da znade. Novim nam je toga dokazom „časopis českih liekarah“ imajući već sada pri drugom svezku do pet sto predplatiteljah! Liekarski česki časopis pet sto predbrojnikah za tako kratko doba, to nije šala. Bog zna, imaju li ih više politički vaši časopisi? A takav narod da pogine za volju niekolicine priseljenih tudjinacah, da se odreče svojega bića, buduć da ovako prije učenoj toj gospodi? Toga neće biti, makar ostavila korito svoje i srebropiena naša Vltava!

Mogu smielyo tvērditi, da liekarski naš časopis može se usporediti sa svakim drugim časopisom iste vērste, bio on pisan u kojem god drugom jeziku. I glasoviti Rokytanský obećao je redakciji rečenoga lista, da će ju podupirati izvornim člancima, te se nadamo čvērsto, da će i Škoda, kojega je ime poznato čitavoj izobraženoj Evropi, ovo isto učiniti.

Nadalje obećao svoju podporu dr. Jaroslav Šafařík, asistent kir. klinike i Vojtieh Šafařík, profesor lučbe na tērgovačkom zavodu u Beču, i drugi liečnici na glasu, medju kojim niekoji iz susiedne Moravske.

Mi smo uviereni, da će naći ovaj časopis čitateljah i podupirateljah i kod naše jugoslavenske braće, buduć da je i Poljacima toli omilio. Vazna je svakako stvar, što nam tim više jamči za njegovu izvērstinost, da broji medju svoje predplatitelje i mnogo ruskih liečnikah.

Druga nemanje zanimiva i radostna viest, koju Vam baš sveselim sērcem javljam, jest ta da će se na skoro svēršiti viećanje o ustanovama družtva „Svato bora“, utemeljena od našeg vriednog oca dr. Palackoga, kojemu je svērha najpērvija i sigurno i najvažnija podupirati česke spisatelje, koji bi kojekakvom, bilo političkom ili drugom nesgodom lišeni bili materialnih sredstvah, da mogu načinom odgovarajućim njihovu položaju dielovati i raditi na polju domaće književnosti. Osim ove vevlevazne i plemenite zadaće bit će

rečenomu družtvu i ta svērha, da se podignu spomenici najodličnijim našim muževima, kojima je smert odlučila, da ostave naroda mejdan . . .

Narod naš učini Vam u zadnje doba u svakoj struci javnoga i privatnoga života napredak, kojemu neima para, a to je glavni uzrok, da na nas kojekakvi nevaljanci neprestano nasērtaju; nu „das sind die schlechtesten Früchte nicht, woran die Wespen nagen!“

Černa Gora.

„O. u. W-u“ pišu sa Cetinja, da je knez Nikola imenovao stalan odbor najvērstnijih i najizkusnijih Černogoracah, kojemu je zadaća, da popravi zemaljske zakone u smislu novijeg evropejskog zakonotvorstva i da ih prilagodi potreboćama, narodnim običajima Černogoracah i slavenskomu duhu naroda. Pērvu siednicu otvori sam knez dne 15. siečnja vatrenim govorom, ko je bio od odbora i svih prisutnih s najvećim oduševljenjem pozdravljen.

Mirko Petrović izabran je za predsjednika a Kērsto Petrović za podpredsjednika rečenoga odbora.

Članovi odbora, kojih je knez sam imenovao jesu: Petar Stefanov Vukotić, Petar Filipov Vujović, Jole Piletić, Ilić itd. Knezov tajnik g. Vacklik, izabran je za bilježnika odbora, ko imadjaše dosada pet siednicah.

Knez sam, akoprem je još mlad čini sve, da zadovolji podpunoma vladarskoj svojoj dužnosti.

Tiskarnica bit će za nieko doba sasvim uredjena, slagari su jurve prispili ovamo, te će valjda još prije, nego što se nadamo, izlaziti ovdie politički časopis, ko će biti dakako organom vlade. Čvērsto smo uviereni, da neće ovu tiskarnicu stići ista sudbina, koja nas već dviuh tiskarnicah liši, kojih slova bila su u tanad preljivena. Poznato je, da bijaše u Černoj Gori za Ivana bega Černojevića najstarija slavenska tiskarnica, u kojoj štampahu se pērve cērkvene knjige čirilskim slovima (1493).

Pruska.

„Dziennik poljski“ piše, da se ustroji u Poznanskoj družtvo imenom „Tellus“ kojemu je svērha odkupiti svakolika zemljišta, „što dodjoše u tudje ruke neoprežnoću, nesrećom ili razsipnoću.“ Polag ovih riečih čini se, da bi rado Poljaci nastojati oko toga, da budu sva dobra, nalazeća se sada u rukama Niemacah povraćena pērvim posiednicima. „Dz.“ se nada, da će se ovim načinom najlaglje zapriečiti germanisiranje Poznanske.

Rusija.

(„Deñ“ o galičkim Rusima. Nadalje.) No i u takovim okolnostma neostaše Poljaci ravnodušnima proti ruskoj narodnosti.

Nećemo da opišemo razne puteve i sredstva kojima se je poljsko-latinsko sveštenstvo suprotivilo oslobodjenju ruske jerarhije od odvisnosti, uzpostavljenu galičke metropolije, ukinutju izklop-nih pravah Vasilijanovacah za opravljjanje višjih sveštenkih dostojanstvah; mi nećemo govoriti ni o tom, kojima su bojama poljski izviestitelji o cērkvenim poslovima vladi predstavljali Ruse — sve ono, što je duh galičkih Rusah u niekom viežbanju uzdržati moralo, stezalo se na jednu stranu i odnosi se na takovo vrijeme, gdje je sila vlade bila još veoma jaka, gdje su se dosljedno mnogi čini Poljakah na samu vladu, kao na glavni temelj svega protezati morali, no dodje vrijeme, gdje se je ova sila do temelja usdērmala, kad je

vlada uvidila potrebu, da samim narodima preda dio vlade, u kratko, dodje godina 1848. i s njom i sabori u svim pokrajinama Austrije; posvuda i po svakomu proglašena, prividno i priznana ravnopravnost narodnosti, postala je temeljem svih sabora.

Sabor sastane se i u Galiciji u Lwowu. Kako su ovdje postupali galicki Poljaci? Kako su se vladali prema Rusima i u Beču, kad su pokrajinski sabori svoje poklisare poslali u državno vijeće? To je pitanje veoma važno za naš predmet, budući se proteže na vrijeme, koje od današnjih danah razdvaja doba od trinaest godina i tiče se epohe, gdje su narodi Austrije slobodno, u skladu sa svojim osobnim nazorima i osvjedočenjima radili. No kakove naravi bijahu ti nazori i ta osvjedočenja?

Odmah, kad se otvori lavovski sabor, nastade medju Rusima i Poljacima razmirica. Uzrok ove razmirice pripada takovim okolnostima, koje polag našega mišljenja služe prvima za potpunu opravdanje. Po otvorenju sabora mislili su Poljaci, da imaju pravo očitovati, da u Galiciji nema razlike narodnosti, da su i Rusi takodjer Poljaci i da usljed toga može biti govora samo o *poljskoj* autonomiji i da je jezik galicke Rusije samo provincijalno narečje poljskoga jezika, i da se usljed toga prvi kao jezik prostoga puka neima ni u upravu, ni u sistemu pučkoga izobrazovanja uvesti.

Protest Rusah prouzroči brigu zadajućih ruganjab, razprah i prijetnjah. Što preosta činiti Rusima? Povukoše se natrag i koristeći se ravnopravnostju narodnosti izrečenom po ministarstvu, obrati obraženi dio naroda svu svoju dielatnost na obrazovanje množine, u duhu svoje vjere i svojega jezika. U Lwow bijaše sazvan tako zvani učenjački sastanak iz svih ruskih predielah neizuzemši ni ugarsku Rusiju, gdje stanuje do 600.000 Rusah. Svrha ovoga sastanka sastajase u tom, da se o ustrojenju škola, o izdanju učevnih knjigah, o utemeljenju učenoga društva dogovore, koje posljednje imalo bi zadatak, da bdi je nad napredcima ruskog obrazovanja i da izdaje ruska diela. Koliku važnost pripisivahu Rusi ovom sastanku, vidi se već iz izvanredne množine gostiuh, koji su se na naznačeni dan sastali. Jesu li Poljaci ostali ovaj čas mirni? Jesu li, ako ne sa sućutjem a to barem sa ravnodušnošću gledali na zastupnike ruskoga naroda? Kod prve vijesti o ovom sastanku zaključioše lavovski Poljaci, neizuzemši ni sučlanovah sabora, sve svoje sile upotrebiti, da skupština uataše. Nekoliko danah zatim izadje, na zapovjed sabora, oglas tišten debelim slovima, koji je najrožnija opadanja na vodje Rusah sadržavao. Ostavši ovaj pokus bez uspieha, razprostraniše po gradu u oči sastanka krive glasove, da se građani lavovski boje, da će se narod pobunit i da zahtievaju, da se sakupljeni izkažu pred saborom. Najposlie pojavise se prieteća pisma u samoj skupštini i nezna se, do čega bi još došlo bilo, da nije jedan balijun soldatah stavila na obranu ruskih učenjakah, i tako učinila, da su se rešovito mogle nastavljati sednice. Mogli bi mnogobrojna slična fakta navesti, no za sad dovoljno će biti, što smo kazali.

Galicki poklisari odputovaše na državno vijeće u Beč. Da se uzmogne izreći sud o odnashaju, u kojem stajase ruski narod k ovim poklisarima, voljni smo navesti jedno mjesto iz očitovanja tada ministarstvu podnešenoga putem galickoga namiestništva: „Poklisari“, stoji tamo, „izabrani su samo po poljskoj stranici, jer se je ruski narod od izborah ili sasvim ili ipak stranom uztegnuo. Uzrok tomu ima se tražiti u navlašnom zatajenju važnosti i svrhe izborah pred narodom i u nevremenom preduzetju istih, zbog kojega nije bilo moguće za vremena učiniti zaključak. K tomu još dolazi da nije bilo pravilno ustrojenih izbornih komisijah, i da su izbori posredovanjem činovnikah preduzeti bili, koji su stajali pod neposrednim uplivom poljske gospode, u koje prosti narod nikada nije imao ni najmanjega pouzdanja, zbog čega se je i od podpisah i učestvovanja uztegnuo. To se je moralo tim prije dogoditi, čim je poljska stranka navlaš raznosila glasove kao da se radi o tom, da se opet povraća robota.“ (Nast. će se.)

Smiesice.

— Ovih danah dogodi se u Beču veoma smiešan slučaj. Na ulici pokaza se neki gospodin u

magjarskoj atili a sa cilindrom na glavi. Svatko je već mislio, da to ima valjda značiti nekakovo pomirenje. Ali stvar se je imala posve drugačije, o čem se osvjedočiše, kada dodje drugi gospodin a magjarskim čizmama i kalpakom s mačkom kaputom. Ovaj naserna na predjuega ovako govoreći: „Moj gospodine, vi imate moju atilu.“ „A vi moj kaput“, odgovori drugi. Ova gospoda promieniše naime na maškovanom plesu svoje oprave.

— Kod Zandova u Českoj dogodi se 25. siečnja strašna nesreća. Medju devet i deset satih prije podne sruši se više od sto lakatah visoka stiena te pokopa svojim podrtinama dvadeset i pet težakah, koji su uprav ručali. Množini svieta, koje je odmah onamo prispiela, da uboge nesretnike izbavi, ako bude moguće, podje sretno za rukom poslie dugotrajnog veoma opresnog napora spasiti život svima izim jednomp. Vještaci su tvrdili, da je mogla srušena stiena imati do jednog milijuna težine, pod kojem čamije oni nesretnici.

— U Kolonji vrlo se je dopela vesela igra „Mnogo prijateljah a malo prijateljstva.“

— U Zenovi bila je ovih danah napšena četa krivih novčarah, koji su pravili većom stranom krive novce od pet franakah.

— Iz Irkutskaja javlja se, da je ondje mjeseca ožujka smrzlo živo srebro; moralo je dakle biti najmanje 40° zime.

— Godine 1861, prispie na državno namiestništvo u Berlinu do 12.000 denuncijacijah; samo jedna trećina bila je upotrebljena za istragu. Pripadaju dakle 33 denuncijacije na dan.

— Na pruskim željeznicama bilo je g. 1860. odpremljeno do 22.043.476 putnikah; činovnikah i službenikah ima pri ovim željeznicama 44.852. Od putnikah bilo je iste godine ranjeno lahko samo pet osobah, od činovnikah i službenikah 117, od kojih je ubito 48 osobah.

— Dne 24. t. m. bile su pri c. k. carinari u Libercu oglašene tri škrinje, koje su imale sadržavati nekoliko tkalah. Carinski činovnici nemalo se začudiše našavši u škrinjama napise „Havanas, Regalias, Trabucos“ i t. d. te na mjesto tkalah uzapliše po prilici centu cigarah.

Program nižjeg talijanskog svećenstva za preporodjenje rimokatoličke crkve.

Klerikalni u Parizu izlazeći list „Union“ saopćava program jednog društva, sastavljenog iz nižjeg talijanskoga klera, koje je religiozno preporodjenje rimokatoličke vjere u Evropi sobi za svrhu postavilo, i koje se je već s nižjim katoličkim klerom u Francuskoj, Njemačkoj i Engleskoj u sporazumljenje stavilo. Taj program glasi ovako:

1. Katolička crkva treba prije svega da iz sebe istisne nagona i iskreno sbaci teret svjetske moći, i nanovo da bude ponizna posljedovateljka u siromaštvu raspatoga gospoda, kao i prava nasljednica ribarskog apostola.

Njen biskup treba da se zadovolji s prostim poverenjem česti i odličji; koje mu je hristijanska drevnost dopuštala. Naprotiv treba da narodne crkve u propisima bogosluženja i duhovnog reda odarže prvobitnu apostolsku samoupravu; zato će pak one u uzajmnom sudjelovanju za jedinstvo u vjeri, nadi i ljubavi, u rimskom biskupu pripoznati opredjeljavajuće sriedotočje obćeg jedinstva.

3. Treba, da se — kao naravna posljedica predstojećega načela — crkvi povraći njen predjašnji predstavniki (representativni) savezni ustav, po kom će narod dobiti sudjelovanje pri izboru svojih duševnih pastirah pri uređivanju svojih duhovnih interesah.

4. Treba nanovo uvesti svećeničke eparhijalne, predielne i narodne skupštine s potpunom slobodom govora i glasanja. Ovi će sastojati iz članovah, koje će narod slobodno izbirati, koji će svoj mandat za tri godine danah sadržati.

5. Iz sriedine narodnih skupštinah birat će se poslanici narodnih crkvah, koji će svoje crkve kod sriedotočja hristijanstva zastupati.

6. Biskup i primas nemogu u predmetima, koji se njihove predielne ili narodne crkve tiču, bez saizvoljenja odnosnih skupštinah ništa zaključiti. Isto se tako mora i biskup rimski u svim pitanjima obće koristiti crkve, zaključcima najviše

skupštine, koja će se pod naslovom najvišjeg apostolskog senata u Rimu sastaviti pokoravati.

7. Uzvišeno veličanstvo katoličkog bogosluženja treba očistiti od svih sujeviernih i jazičnih dopunjenjah, koje su se u prošlosti kleru bogoslužavanja obćeprihvatile.

8. Liturgijski jezik treba da bude svima razumljiv, da molitva poroda ista bude, koja je i svećenika, i da se bog mjesto a dubu i u istini slavi i počituje.

9. Bogoslovske nauke treba svietskim naukama izmiriti, da se ove posljednje, nanovo crkvom blagoslovene, pred svetim kivotom zavjeta dogme, koja istinito i nerazorivo sieme svakog građanskog nepriedka sadrži, sa srahopoštovanjem poklone.

10. Treba priznati, da uređenje bračnog ugovora državi prinadleži, kao što je to i prvobitna crkva priznavala. Ovaj ugovor treba prije nego što tajnom utvrdjen bude, kao građanski osnovni ugovor, smatrati, iz toga će se zakonitost porodice, koja je glavni temelj svakoga društvenoga reda, izvoditi.

11. Sve tečke duhovnog zaptja, koje su dosad sačinjavale dostojne sukobe izmedju crkve i države uzrokovale, treba u sporazumljenju s pravednim zahtievanjem narodne na slobodi ospovane vlade, urediti i suglasje izmedju obe ove moći na takav način uspostaviti, da to suglasje poslie oltara božjeg u katoličkim crkvama takodjer svoj oltar dobije.

12. Svećeniku treba dati otačanstvo, povraćajući ga čistim i mirnim radostima porodice. Svećeniku treba dati odhranjenje, koje će biti većma moralno, građansko i prosviećeno, nego dosad, koje će ga učiniti ognjištem religiozne i građanske mudrosti, istinitim ogledalom hristijanskih i domorodnih vjertinah, neizcerpljivim izvorom ljubavi, koja u najsakrivenije kutove ljudske porodice, da svuda, gdi se strada i plače bol utiša.

13. Sve duhovne redove — kaludjere — oba spola bez razlike treba ukiniti, izuzimajući samo one, koji istinito čovječansku svrhu imaju. Pa i ovi treba da obiete svoje samo za godinu dana polažu.

14. Sva crkvena dobra treba na korist narodne vierozaonske pienzeznice obratiti. Ovom će upravljati miešovita komisija sastavljena iz svećenikah i svietskih ljudi iz nje će se svi troškovi bogosluženja podmiriti, a članovi klera, po stupnju koji zauzimaju, dobit će iz nje pristojno izdržanje, tako da se unapredak sve duhovne funkcije bezplatno izvršavati mogu.

Berzovne i najnovije vijesti.

Iz Praga javljaju česki listovi o velikoj poplavi, koja nastade neprestanom kišom i što se je snieg naglo otopio. Velika čest staroga grada, Josipova grada i mnoge druge ulice su poplavljene. U kuci miloserdne braće moradoše boljštnici odnešeni biti u prvi kat i mnoge kuce morat će se poduprieti. Bliže vijesti očekivamo.

Berlin, 2. veljače. S poljskih granicah javljaju, da je vlada proglasila od rieči do rieči očitovanje Bielobrzeskoga, gdje veli, da je zato dao zatvoriti crkve, buduć da je htio zaprečiti pjevanje zabranjenih pjesamah.

Bruselj, 2. veljače. Današnji „Indépendance“ javlja: Pošto je stigla depeša Lavalettova, obćao je Thouvenel, da će u svakom slučaju udržanjem vojničke posade braniti načelo svietske vlasti papine. Isto očitova poslaniku Chigi-u kao i samomu senatu.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 4. veljače 1862.		Svjetski tečaj
Papiri.		u austr. vred.
5% Kovovnice		68.75
5% Narodnoga zajma		83.20
Narodne banke		797.—
Vierovnoga zavoda		193.—
Mienice.		
Srebro		138.25
London		139.—
Carški cekini		6.56

Meteorologička opažanja na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 4. veljače 1862.

Ura	Barometar va viala u par. odt.	Barometar va viala reduc. na 0	Toplo- ta po R.°	Nobla- ka	Smier i ja- kost vjetra	Atmo- sferička oborina (dažd, snieg ili tuda)	Opazka
7. pr. pd.	335. "10	334. "83	+1.7	3	Ji		
2. pol.	334. "34	333. "49	+5.1	10	Za		
9. u več.	334. "20	333. "76	+3.5	4	Jiis		

Danas u 7 sati temperatura R.° +5.3.

Opazka. Kod naoblake znači 0 sasvim vedro a 10 sasvim oblačno; brojevima ležećim između 0 i 10 razumije se veća ili manja množina oblaka, razdieliv cielo nebo iznad obzorja na 10 jednakih dielak.

U 6. stupcu znače velika pismena smier vjetrova (Ji = južno-južno-zapadni), a brojevi jakost vjetra, isto, 0 sasvim tiho a 10 buru, a među ovim ležeći brojevi naznačuju različnu jakost vjetra.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

622/169. (93)

3—2

Visoki dvorski dikasterij dostojao je odpisom od 31. p. m., br. 3489/713., g. dra. Pavla Mubića, c. k. savjetnika i ravnatelja pravoslavne akademije zagrebačke, imenovati predsjednikom a g. dra. Livija Radivojevića, prisjednika banskog stola, članom komisije za teoretičke državnne izpite.

Pri obstojećem u Zagrebu po zakonu od 2. listopada 1855 (z. v. l. br. 172.) povjereničtvu za teoretičke državne izpite pravoslovnog odjela uređovati će u naukovnoj g. 1861/2. sljedeći članovi kao izpitni povjerenici:

Predsjednik:

G. dr. Mubić Pavao, c. k. savjetnik i ravnatelj kr. pravoslavne akademije, zagrebačke.

Članovi gg.:

Frigan Viekoslav, načelnik zem. glavnog grada Zagreba.

Dr. Gostiša, profesor prava.

„ Knez Josip, c. k. financijski savjetnik.

Molnar Antun.

„ Očić Petar, l. podžupan županije zagrebačke.

Prca Makso, odvjetnik.

Dr. Radivojević Livio, prisjednik kr. banskog stola.

„ Rojc Antun, javni bilježnik.

„ Šuhaj Mirko.

„ Žerjavić Ferdo, odvjetnik.

Što se ovim do obćega znanja stavlja.

Od kr. namiestničkog vieća kraljevinah Dalmacije, Hrvatske i Slavonije u Zagrebu, dne 27. siečnja 1862.

Br. 1. V. P. (66)

3—3

Natiečaj.

Kod ovdiešnjega c. k. poštanskog ureda prima se bezplatan viežbenik.

Natiecatelji za ovu službu imaju svoje molbenice unutar četiri tjedna računajući od onoga dana, kada izidje ovaj oglas u natiečajnom listu lista za naredbe ministarstva financijah, kod podpisanoga poštanskoga ravnateljstva podneti i istima u kćerstno pismo priložit liečničko svjedočanstvo potvrđeno po zemaljskom medicinalnom viećniku ili okružnom liečniku o stanju zdravlja, zakonita svjedočanstva o školskoj obrazovanosti potpunoma stečenoj u tuzemnoj višjoj gimnaziji ili barem u višjoj realki ili drugom kojem na jednakom stupnju stojećem učilištu, ili pako o predhodnom obrazovanju potrebnom za poštansku službu stečenom drugim putem, zakonita svjedočanstva o znanju zemaljskoga jezika uz niemački jezik, revers o sustentaciji i potvrdu od strane miestne oblasti, da je izdatelj i u stanju izvršavati preuzete dužnosti.

Prije nego se kandidat uzme u konačnu uredovnu praksu, mora se dati uporavljat tri mjeseca na ogled, poslie kojega roka dopustit će mu se, ako pokaže dovoljnu sposobnost za službovanje, da se zakune kao viežbenik poštanskog ureda.

C. k. ravnateljstvo poštah za Hrvatsku i Slavoniju.

U Zagrebu dne 21. siečnja 1862.

Br. 198-gr. (79)

3—3

Izrok.

Kr. županijski sudbeni stol varaždinski ovime do znanja stavlja, da je dozvolio na molbu obćine varaždinske, po odvjetniku Vladislavu Vežiću, radi zaostavih kamatah od 88 fr. 20 novč. a. vr. s. p. ovim dražbenu prodaju nepokretnosti Barbare Liklove, što no unešena u grunt. napisniku pod br. 573. p. o. Varaždin i na 1506 fr. 58 novč. a. vr. sudbeno procijenjena.

Za preduzetje te dražbe, budući je prvi rok bezuspješno ostao, stavlja se drugi na 13. veljače 1862 u 9 sati prije podne u ovosudnoj pisarni, te će se pri toj dražbi najviše ponudjajućem i izpod prociebnene cene dosuditi. Kupac morat će uknjižene dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti.

Pozivlju se dakle svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose ubaviešeni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na tu nepokretnost kakvo založno pravo stekli, da to pravo svoje tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovom sudu prijave, što će u protivnom slučaju sami sebi pripisati morati, ako li se kupovine dioba bez njih preduzme i njih, ako se na taj način kupovina izcerpi, ništa nezapadne.

Napokon pozivlju se svi oni hipotekarni vjerovnici, koji neobitavaju u miestu suda ili blizu njega, da se

branjenje prava svojih pri dojdjućoj diobi kupovine u miestu suda zastupnike imenuju, da pred prodajom ime i stan takovih suda prijave, inače će se za one, koji propuste to učiniti, ureda radi zastupnici imenovati, kojim će se dalje odredbe uručivati.

Dražbeni uvjeti i gruntovni izvadak može se pri ovom sudu u uredovnih sati uvidjeti.

U Varaždinu, 22. siečnja 1862.

Novak.

Čukac.

Br. 282-gr. 1862. (80)

3—3

Izrok.

Kr. županijski sudbeni stol varaždinski ovim do znanja stavlja, da je dozvolio na molbu Valenta Prizla, po odvjetniku Vladislavu Vežiću, radi dužnih 78 fr. 75 novč. a. vr. s. pr. ovršnu dražbenu prodaju nepokretnosti, što no je na vlastitost Martina Gjurasa, Klare Samudove rodjene Gjuraseve i ovršnice Käte Cmokove u gruntovnom napisniku p. o. varaždinske pod br. 551. unešena i na 931 fr. 66 novč. a. vr. sudbeno procijenjena.

Za preduzetje te dražbe, budući je prvi rok dne 14. siečnja 1862 bezuspješno ostao, stavlja se drugi na 13. veljače 1862 u 9 sati prije podne u ovosudnoj pisarni tim, da će se pri toj dražbi najviše ponudjajućem takodjer izpod prociebnene dosuditi. Kupac bit će obvezan uknjižene dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti.

Pozivlju se dakle svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose ubaviešeni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na tu nepokretnost kakvo založno pravo stekli, da to pravo svoje tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovom sudu prijave, što će u protivnom slučaju sami sebi pripisati morati, ako li se kupovine dioba bez njih preduzme i njih, ako li se na taj način kupovina izcerpi, ništa nezapadne.

Napokon pozivlju se svi oni hipotekarni vjerovnici, koji neobitavaju u miestu suda ili blizu njega, da se branjenje prava svojih pri dojdjućoj diobi kupovine u miestu suda zastupnike imenuju, te da pred prodaje ime i stan takovih suda prijave, inače će se za one, koji propuste to učiniti, ureda radi zastupnici imenovati, kojim će se dalje odredbe uručivati.

Dražbeni uvjeti i gruntovni izvadak može se pri ovom sudu u uredovnih sati uvidjeti.

U Varaždinu, 22. siečnja 1862.

Novak.

Čukac.

Br. 17-1862. (68)

3—2

Oglas jeftimbene dražbe.

Dne 20. veljače 1862 počamši u 10 sati prije podne obdržavat će se kod obćine tćrgovišta Virovitice u obćinskoj pisarni javna jeftimba vćrbu gradjenja obćinske ujedno učionske kuće u Virovitici, koja se još tečajem ljeta 1862. sagraditi ima.

Poduzetnicima — izim što ovom gradjenju sav potrebiti materijal, zatim tako voznu kao ručnu robotu od obćine dobili budu — predstoji sljedeća zaslužba, koja se kao fikalna uciena stavlja, i to:

za dielo zidarsko . . . 5032 fr. 42 novč.

„ „ tesarsko . . . 1392 „ 9 „

„ „ stolarsko . . . 2685 „ — „

„ „ bravarsko . . . 2945 „ 47 „

„ „ staklarsko . . . 432 „ 60 „

ukupno . . . 12487 fr. 58 novč.

Poduzetnicima pristo stoji, na pojedino ili na sve česti gradjevnog posla jeftimbene dražati, no obvezani su prije dražbe 5%nu žaobinu položiti, koja kod odćrtitelja jeftimbe na 10% povisiti se ima, u miesto gotova novca primati će se takodjer hipotekarne i nejamćevine.

Pismene ponude primati će se samo s jasnim oćitovanjem % popusta i prilogom žaobine u novcu ili hipotekarnim svjedočbama, koje će se samo do početka dražbe primati; na poslie propisievše obzir uzeti se neće.

Dalnji uvjeti kao i nacert na ovo gradjenje odnoseći se mogu se kod ove obćine u pisarni svaki dan uvidjeti.

Što se do obćeg znanja stavlja.

Obćina tćrgovišta Virovitice, dne 20. siečnja 1862.

Abth. 8, Nr. 315. (74)

3—2

Kundmachung.

Vom k. k. kroatisch-slavonischen Landes-General-Kommando zu Agram wird bekannt gegeben, dass aus den Aerarialforsten der Lovinacer, Medaker, Kanžaner und Smiljaner Kompagnie im Kaiser Franz Josef Likaner Grenz-Regimente Nr. 1 Zwei Tausend Sechshundert Sechszig zwei Buchen- und Zweihundert Sechszig sieben Tannenstämme, welche forstämlich zur Erzeugung von Spalt- und Bauholz geeignet angeschätzt sind, im öffentlichen Offertwege an den Meistbietenden abgegeben werden.

Diejenigen Kaufustigen, welche sich vor der Offertainreichung die persönliche Ueberzeugung von der Beschaffenheit dieser bereits bezeichneten Stämme zu verschaffen wünschen, wollen sich daher an das Kaiser Franz Josef Likaner Grenz-Regiments-Kommando zu Gospić oder auch an die Kompagnie-Kommanden zu Lovinac, Medak, Kanža und Smiljan wenden, worauf ihnen die besagten Stämme vorgezeigt, so wie alle die Lokal- und Ausfuhrsverhältnisse betreffenden Auskünfte bereitwilligst erteilt werden.

Die abzugebenden Stämme werden entweder im Gesamtquantum, jedoch ohne dem blos zu Brennmaterial tauglichen Ast- und Wipfelholze, um den Durchschnittspreis von fünf Gulden ö. W. per Stamm, oder partienweise in nachfolgender Art ausgeben, u. zw.:

In der Lovinacer Kompagnie Revier Milla Nr. 22

182 Stück Buchen mit dem Durchschnittspreis von drei Gulden 48 kr. ö. W. per Stamm.

In der Medaker Kompagnie: Revier Osljak Nr. 26, 1. Abtheilung 154 Stück Buchen, Durchschnittspreis drei Gulden ö. W. per Stamm, II. Abtheilung 56 Stück Buchen mit vier Gulden 12½ kr. ö. W. per Stamm; Revier Nr. 24 Ljutik 200 Buchen mit zwei Gulden 88½ kr. ö. W. per Stamm, und im Revier Nr. 28 Poćiteljska Duliba 200 Buchen mit zwei Gulden 40 kr. ö. W. per Stamm im Durchschnittspreis.

Kanžaner Kompagnie: Revier Nr. 29 Koss et Sićka 150 Buchen im Durchschnittspreis per Stamm mit drei Gulden 45 kr. ö. W.; Revier Nr. 30 Pozidina 50 Stück Buchen mit zwei Gulden 87 kr. und im Reviere Nr. 31 Samar 200 Stück Buchen mit zwei Gulden 78½ kr. ö. W. Durchschnittspreis per Stamm.

Ferner in der Smiljaner Kompagnie: Revier Nr. 33 Goli Vćrh 30 Buchen mit drei Gulden 4½ kr. per Stamm, dann in der Waldgegend Kuk viće Magazina 400 Stück Buchen mit dem Durchschnittspreis von vier Gulden 25 kr. per Stamm, ferner im selben Revier Waldgegend Ružne Drage 167 Stück Tannen mit dem Durchschnittspreis von neun Gulden 44 kr. ö. W. per Stamm; Revier Nr. 35 genannt Bogića Plan 20 Stück Buchen, per Stamm fünf Gulden 10 kr. ö. W.

Revier Nr. 36 Ostarija 150 Buchen mit fünf Gulden 88 kr., dann in der Waldgegend Jazmakuša 170 Stück Buchen mit sechs Gulden 82½ kr. ö. W. per Stamm im Durchschnittspreis.

Revier Nr. 37 Tomina Duliba 100 Stück Buchen mit vier Gulden 41 kr. pr. Stück und in der Waldgegend Smerćevi dolci 100 Stück Tannen mit vierzehn Gulden 66 kr. ö. W. per Stamm; endlich in Laktin Vćrh 200 Buchen mit sieben Gulden 14 kr., Satorina 200 Stück Buchen mit fünf Gulden 46 kr. und in der Waldgegend Černa Duliba 200 Stück Buchen mit fünf Gulden 67 kr. ö. W. im Durchschnittspreis per Stamm.

Hinsichtlich des vorgedachten Ast- und Wipfelholzes hat aber jeder Offerent zu erklären, ob und um welchen Preis per Stamm er dasselbe übernehmen wolle.

Jeder Offerent hat sein Anbot schriftlich wolversegelt und auswärts am Couverte mit der Bezeichnung „Offert zum Bezuge der aus den Aerarialwaldungen des Kaiser Franz Josef Likaner Grenz-Regiments ausgebotenen Buchen- und Tannenstämme“ versehen an das k. k. Landes-General-Kommando zu Agram rekommandirt einzusenden, und dasselbe pünktlich bis zum zwei und zwanzigsten Februar 1862 9 Uhr Früh bei der genannten Militär-Landesstelle einlangen zu machen, weil nachträgliche Offerte nicht angenommen werden.

Im Offerte ist der angebotene Preis unter Bezeichnung des Reviers und der hierauf befindlichen Anzahl Stämme deutlich anzugeben und zu erklären, dass im Falle sich etwa nach der Fällung eines oder des anderen Stammes dessen theilweise oder gänzliche Unbrauchbarkeit zu der vom Ersterer beabsichtigten Verwendung zeigen sollte, dieser jedem bezüglichen Ansprüche auf Ersatz entsage.

Ferner ist die Zeit genau anzugeben, binnen welcher sich Offerent verpflichtet, die ausgebotenen Stämme vollkommen aufzuarbeiten und aus dem Walde zuschaffen, so wie schliesslich im Offerte noch zu erklären, im Erstehungsfalle gleich beim Abschlusse des Abstockungsvertrages die 10% Kautio der ganzen Erstehungssumme im Baaren oder in Staatsschuldverschreibungen zu erlegen.

Agram, am 24. Jänner 1862.

Br. 561. (85)

3—2

Oglas.

Biljegovani zavitići pisamah, koji su prije nego su dani bili na poštu, bludnjom ili slučajem kakovim postali takovi, da se nemogu upotrebljavati, mogu se za nove zavitiće istoga razreda izmieniti, a za posljednje nema se platiti biljegovna vriednost pokvarenoga zavitka već samo troškovna ciena od ½ krajcara za svaki komad.

Izmiena biva kod svih poštanskih uredah, poštanskih expedicijah i privatnih prodajah biljegah i pismovnih zavitakah.

Zavitići pisamah donešeni na izmieniu nesmiju imati nikakova traga poštanskoga postupanja. Od razderanih zavitakah moraju se donieti svikolici dielovi.

Što se time uelied razpisa visokoga ministarstva financijah od 19. prosinca 1861, br. 41215/813, do obćega znanja stavlja.

U Zagrebu dne 27. siečnja 1862.

C. k. ravnateljstvo poštah za Hrvatsku i Slavoniju.

Br. 2540. (87)

3—2

Izrok.

Od strane c. k. županijskoga suda riečkoga kao gruntovne oblasti do znanja se stavlja: da je Verbošeg Vinko iz Ravnegore, zastupan po odvjetniku Zuppe-u iz Rieke, proti Antonu Ježiću iz Novoga tćrbu za opravdanje predbilježbe prava zaloga za glavnicu od 210 fr. a. v. na nepokretnosti u gruntovničkom napisniku br. 271. obćine Novi na ime Antuna Ježića iz Novoga unešene kod ovoga suda predao, vćrbu koje se pod prietnjom posljedice naznačene u §. 40. grad. post. za preslućanje stranakah roćište na 5. ožujka 1862 o 9 sati u jutro odredilo, i za zastupanje Antuna Ježića nepoznatog sadašnjeg boravišta ovdašnjeg odvjetnik gosp. Gotthardi kao curator ad actum naimenovan, kojega ove o shodnomu razpravljanju ove parnice probitćno uputiti, ili ovom sudu drugoga zastupnika naznaćiti ima, u protivnomu bo slučaju posljedice propusta svega toga sam sebi pripisati bi imao.

U Rieci dne 31. prosinca 1861

Kr. žup. sudb. stol kao gruntovna oblast.

Br. 791—1862. (92)

3—2

Obznana.

Od strane podpisanog gradskog poglavarstva stavlja se ovime do obćeg znanja, da je za vrijeme lovostaje i leže t. j. od 1. veljače do konca sèrpnja divljač, kakovog mu drago imena — izim grabežljive zvieradi — strijeljati i loviti strogo zabranjeno, što se takodjer ina vadenje jajah i pticah iz gnezdah proteže.

Tomu protivno radeći biti će bez ikakova obzira globom ili tielesnom kazni kažnjeni.

U Zagrebu, 30. siečnja 1862.

Načelnik
F r i g a n.

Br. 740. gr. (102)

1—1

Oglas.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke stavlja ovime na znanje, da je uslied odustaje overhovoditelja gosp. Stjepana Pompera, de praes. 30. siečnja 1862, br. 740., odlukom od 30. studenoga 1861, br. 6078., dozvoljena dražba ovih u gruntovničkom zapisniku br. 111. obćine gornjeg grada Zagreba upisanih nepokretninah g. Ivana Antolkovića obustavljena.

U Zagrebu, 1. veljače 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 3425 de 1861. (96)

3—1

Oglas.

Kr. županijski sudbeni stol u Varaždinu daje ovim na znanje: Da je na molbu Jurja Taborščaka kroz g. odvjetnika Dominića radi dužnih 245 fr. 22 $\frac{1}{2}$ novč. a. v. s. p. dozvolio overšnu dražbenu prodaju nepokretnine, što no je na 13,588 fr. 75 novč. a. v. sudbeno procijenjena, i u gruntovnici obćine Varaždin pod br. 158. upisana, te da su u tu svèrhu dva roka opredieljena, prvi na 5. travnja 1862 a drugi na 6. svibnja 1862, svaki put u 9 sati prije podne kod ovoga suda.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupit želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina, ako li se kod prve dražbe ni za više a ni za prociebnenu cieniu neprodade, kod druge dražbe i izpod prociebnenu najboljemu nudiocu izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti, i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, prociebneni napisi i gruntovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviešćeni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu suda prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisat morati, ako li se dioba kupovine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovina iscrpi, ništa nezapadne.

Kralj. županijski sudbeni stol.

U Varaždinu dne 31. prosinca 1861.

Novak.

Čukac.

Br. 47-Mb. (104)

3—1

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudbenog stola županije zagrebačke stavlja se do znanja, da će se uslied molbe gosp. Matije Kadunca proti gji. Jelisavi Strozinger i g. Augustu Weinrichu pokretnosti pod overhu uzete, kao: kanape, stolice, ormari, ogledala, postelje, posteljina i ostalo pokućstvo dne 10. veljače i 6. ožujka t. g. 1862. u stanu Jelisave Strozinger pod kuć. br. 3., a danah 11. veljače i 7. ožujka t. g., svaki put od 9. ure prije podne, u stanu Augusta Weinricha u laškoj ulici pod kuć. br. 112. u ukupnoj prociebnenoj vrijednosti od 359 for. 10 n. a. vr. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se na prvom roku samo uz prociebnenu cieniu prodavati, na drugom pak roku prodavat će se i izpod prociebnene.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

Kr. sudbeni stol žup. zagrebačke.

U Zagrebu dne 15. siečnja 1862.

Br. 4100. grad. (82)

3—1

Izrok.

Kralj. sudbeni stol županije riečke obznana, da je dana 21. sèrpnja 1861 u Rieci Franjo Skrobogna umro, ostavivši naredbu volje posljednje, u kojoj je svoje sinove Petra i Jakova Skrobogna i kćere Jovku, Antu i Mariju Skrobogna postavio za nasljednike. Budući je prebivalište Petra Skrobogna sudu nepoznato, s toga se isti poziva, da se uz godinu računajući od dana niže stavljenoga prijavi pri ovom sudu i daće svoju prijavu nasljednu, jer će se u protivnom slučaju razpraviti ostavština s nasljednicima, koji su se prijavili, i sa g. odv. Gotthardi-om, koji mu je za skèrbnika postavljen.

U Rieci, 20. prosinca 1861.

OGLASNIK.

Br. 84.

3—3

P O Z I V.

U nedielju dne 16. veljače t. g. držati će se u 10 sati prije podne u narodnom domu glavna skupština matice ilirske, u koju se gg. članovi ovim što uljudnije pozivaju.

U Zagrebu dne 29. siečnja 1862.

Ravnateljstvo.

Br. 83.

2—1

NARODNI DOM.

Upravljaajući odbor ovdiešnjega akcionarnoga društva *Narod. Doma* držao je, — kao svake godine počamši od god. 1850. tako i ove — licem na mladu godinu t. j. 1. siečnja u 12 sati podne u prisutnosti miestnoga poglavarstva *vučenje akcijah*.

U smislu ustanovah društvenih izvučeno je *dvadeset* (20) akcijah, naime:

Br. 78., 97., 119., 201., 352., 498., 517., 539., 621., 772., 918., 937., 959., 1041., 1192., 1388., 1357., 1379., 1461., 1612.

Dajući ovo na obćenito znanje svihkolicih dotičnikah ujedno smo opunovlaštenu upravljajućim odborom *Nar. Doma*, da ovime obznanim, kako je ujedao i naredba izdana, da se gore imenovane dionice (akcije) po upravljajućem sučlanu i ujedno blagajniku društva g. *Naumu Mallinu* (stanujućem u gospodskoj ulici br. 38.) zajedno sa pristojnim kamatami 3% računajući od 1. siečnja

god. 1848., za tri (3) mjeseca poslie vučenja izplatiti imadu.

Izvučene akcije od prošlih godinah t. j. od 1850.—1861. mogu se uvidjeti u *Nar. Novinah* od god. 1858. br. 21.—39.; zatim god. 1859. br. 2.; god. 1860. br. 41.; god 1861. br. 4.

Neprodanih akcijah imade jošie 223 po 25 fr. sr. — Tko bi želio kupiti, neka se izvoli obratiti na goreimenovanoga blagajnika društvenoga.

Br. 15.

8—5

5 fr. Najbolje uložena glavnica 5 fr.

jesu obljubljene državne zadužnice, koje stoje samo pet forintih i nagradu od 300,000 fr., 100,000 fr., 50,000 fr., 30,000 fr., 20,000 fr., 15,000 fr., 12,000 fr., 10,000 fr., 6000 fr., 5000 fr., 4000 fr. i t. d. dobivaju. Tèrgovačka kuća *B. Schottenfels* u *Frankfurtu n. M.* šalje iste, uz pošiljanje iznoska, kao i u svoje doba popis dobika.

Br. 2.

6—3

SIDRO.**(DER ANKER.)****Društvo za osiguranje života i dohodakah.**

(Dozvoljeno razpisom vis. c. kr. popečiteljstva nutarnjih poslova od 1. prosinca 1858, br. 10111.)

Sidište društva jest u Beču. Nutarnji grad, am Hof br. 329.

Osiguranje za slučaj smèrti.

Odplatnica za nagradu (Prämien) za osiguranje glavnice od 1000 fr. po smèrti osigurane osobe.

Bez diela na dobitak					Sa 5% podielom dobitka								
Doba osigura- noga	Nagr. odplatnica (Prämie)				Doba osigura- ranoga	Nagr. odplatnica (Prämie)							
	na god.	na 1/2 god.	na 1/3 god.			na god.	na 1/2 god.	na 1/3 god.					
20	fr. 16	80	fr. 8	61	fr. 4	41	20	fr. 18	50	fr. 9	48	fr. 4	86
25	19	20	9	84	5	4	25	21	10	10	81	5	54
30	22	40	11	48	5	88	30	24	60	12	61	6	46
35	25	50	13	7	6	70	35	28	10	14	40	7	38
40	29	90	15	33	7	85	40	32	90	16	87	8	64
45	36	10	18	52	9	48	45	39	70	20	33	10	42
50	43	90	22	50	11	53	50	48	30	24	75	12	68
55	54	30	27	83	14	26	55	59	70	30	60	15	67
60	68	39	35	1	17	93	60	75	10	39	49	19	71

Osobite koristi. Dopuštanjem, da se mogu ovi ugovori osiguranja, koji najmanje jurve tri godine pravno postoje, društvu u njihovoj vrijednosti odstupiti ili sigurnica smaliti, podieljuje se ugovorom za slučaj smèrti sa društvom „SIDRA“ skopčanim, istinita, nutarnja i vazda uživotvorljiva vrijednost tako, da onaj, što je osiguran, te kojem poslie trogodišnjeg plaćanja okolnosti daljnje plaćanje nagradne odplatnice (Prämie) dopustile nebi, podpuni gubitak učinjenih odplatah više bojati se neima.

Jamstva. Društvo „SIDRA“ pruža mnogobrojnim osiguranim u svih strukah svoje radinosti podpuno jamstvo i to: izvan osiguranom zakladom (Assicuranz-Fond) opredieljene čl. 54 društvenih pravilah, koja zaklada vazda predstavlja podpunu vrijednost svih dužnostih, koje je društvo za slučaj smèrti preuzelo i jest bitni temelj sigurnosti dionikah ove vèrsti; jamči društvo takodjer i svojom *posebnom i obćom pričuvnom zakladom* (Reserve-Fond) te napokon svojom *dioničnom glavnicom* (Aktien-Capital). Osobito je pako društvo kod sdrženja (Association) glavnoj skupštini upisateljah za upravu odgovorno i stoji pod prigledom odbora sastavljenog iz devet sučlanovah izabranih iz sredine upisateljah, i po njimi. Zadaća ovoga odbora jeste svaki mjesec pregledati knjige društva i osobito paziti, da se uložnice u smislu pravilah upotrebe.

Izplate osiguranjah za slučaj smèrti.

Do 1. studenoga 1861 je društvo „SIDRA“ uslied pomorah na 72 sigurnice (Versicherungs-Police) ukupnu svotu od 247,350 for. izplatilo, koje se polag raznih kraljevinah ovako dieli:

Ceska	10 sigurnicah . . .	for. 20.500
Krajska	1	2.000
Hèrvatska	2	4.000
Moravska	10	5.800
Dolnja Austrija	18	88 200
Salnograd	1	1.050
Slezka	1	2.000
Èrdelj	6	17.500
Štajerska	1	5.000
Ugarska	22	101.800
Ukupno 72 sigurnice . . .		for. 247.347

Društvo sklaplja takodjer ugovore na neporedne i odgovodne osobne dohodke uz plaćanja, koja mogu biti na jedanput ili takodjer na rokove (successio).

Pregledi, glavni uvjeti kao i pravila mogu se dobiti u Beču kod ravnateljstva, a u ostalih kraljevinah kod dotične gospode agentah.

Pregled

ukupne jamčevine, što ju društvo na temelju zadnji put priobćena računarskog zaključka od 31. prosinca 1860 pruža.

Društvena glavnica	for. 2.000,000 — novč.
Stanje ostataka od 31. prosinca 1860 :	
Osigurana zaklada za slučaj smèrti	975,171 81 „
Posebna pričuvna zaklada za sdrženja u slučajih preživljenja i za protuosiguranja	465,452 89 „
Obća pričuvna zaklada	19,500 — „
Ukupno for. 3.460,124 70 novč.	

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izumšmi nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje opredjeljena je površina: 7 kr. a. vr. od linije na jedan put, a 14 kr. a. vr. na 3 puta. — Erarska pristojba za svaki oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko putah, koliko se putah isti uvjeriti.

God. XXVIII. U Zagrebu, u četvrtak 6. veljače 1862. Broj 30.

Neuredovni dio.

Zagreb, 6. veljače.

Predlog francuskoga kabineta, da bude najstariji brat Nj. c. k. apost. veličanstva vladarom mexikanske države u srednjoj Americi, bio je zbilja austrijskomu dvoru učinjen; al' je drugo pitanje hoće li se odobriti i pod kakvim uvjetima. Da bi francuzka vlada zahtijevala, da bude nagrada za ovu visoku čast, koja se Austriji ponudja, odstupljenje Mletačke, nije istina.

Dotle nisu još stiveri dospiele a Napoleon zna dobro, kakav bi mu bio odgovor. Onda stoper moglo bi se misliti na to, da se Austrija Mletačke određe, ako bi ju uslied nesretnog rata izgubila. Nu o takovu žalostnu položaju neima ni govora.

Mi se nadamo, da će znati naši državnici ukloniti se po syoj mogućnosti svakomu ratu u Italiji, makar ih još više dražili oni, koji su se posve sprijateljili s onom nadom, da rat buknući mora.

U ostalom svakom je dobro poznato, da se Napoleonu nema vjerovati ni kada laska ni kada prieti, ovo nam potvrđuje i Englezka, koja skoprem najmoćniji Napoleonov takmac, ipak u njega nikakova povjerenja neima, govorio on kako mu drago. On drugo govori a drugo snuje.

Napoleonu nije do toga stalo, da bude Mletačka Italiji pridružena; već njegova misao samo onamo smiera, da ostane slaba austrijska vlada, da u slučaju rata s Prusijom ili Englezkom neuzmogne podpomagati ni jednu ni drugu.

Moglo bi biti i to moguće, da si iz sčerca želi, da bude austrijski princ vladaocem u Mexiku; jer bi onda morala Austrija u tu svrhu žrtvovati nešto novacah i vojske, što bi je svakako poniešto oslabilo.

Kada pomislimo, da valja prije Mexiko oružanom silom predobiti, i da bi zajednička nevolja lahko probudili mogla u ondiešnjem puku čuvstva, koja bi kadra bila uzpiriti u usgnietenim grudima vatru narodne neodvisnosti . . . onda nam je teško pristati na mnijenje onih, što neprestaju tvrditi, da će vlada austrijska primiti učinjenu joj ponudu.

Položaj Nj. visosti, nadvojvode Maximiliana, bio bi sigurno takav, kakova po njegovu plemenitu značaju nikada zaslužio nije!

U *Poznanjskoj* bio je prije nieko doba osudjen svećenik Tomicki, radi govora, što ga je imao kod svečanosti oslobođenja Beča Ivanom Sobieskim, jer je pruski državni odvjetnik tvrdio, da je laž, da su Poljaci spasili Beč, ona slava da ide Niemce! Neće biti sigurno u našem prosviećenom vieku nijedne stvari, koja bi se usporediti mogla s rečenom osudom; za to baš stavismo ovaj dokaz pruske temeljitosti, izobraženosti i pravednosti na čelo našega lista, buduć da smo čvrsto uvjereni, da se ovakova šta nebi ni u srednjoj Africi dogodilo.

Gdie je taj čoviek, koji je tek i savirio u historičku znanost, koji bi se usuditi mogao nijekati u lice ciele Evrope, da je Ivan Sobieski onaj slavni junak, koji je uzperkos strašnoj navalj divljih Turakah spasio Beč a time i državu?

A zbog ovakove sjajne istine osudjuje se muž, koji je htio nedužnim govorom proslaviti slavno ime slavnog Poljaka, na tri mjeseca u tamnicu!

Rimsko pitanje približava se sve većma svojem rješenju. Nevaremo se, bilo kako mu dra-

go, misleći, da će biti valjda na skoro izprašnjeno mjesto francuzkog poslanika u Rimu, i da će drugi koji g. Lavaletta zamieniti. Time bi bilo dakako mnogo pomozeno sjedinjenoj Italiji, buduć da je g. Lavalette poznat kao privrženik legitimistah i papinskoga dvora, koje bi bile posljedice onomu koraku, o tom bi nas najbližja budućnost obavještala. Važna bi bila svakako ova promiena.

I pitanje turske raje, imenice buna u Hercegovini znatno napreduje u svojem razvitku te ćemo valjda i odonad za koi dan dobiti viestih, koje će nam podosta razjasniti ondiešnji položaj. Isto je, da se ustaše pokoriti neće . . . a hoće li porta s uspiehom raditi moći na započetoj stazi drugo je pitanje, kojega se konačno rješenje željno očekiva. Time, da je knez Nikofora postao vodjom ustavšega naroda, negubi stvar prvotnoga svojega značaja, jer će i na dalje Vukalović, junak na glasu djelovati svojim uplivom.

Ugarska.

Iz Pešte pišu listu „N. N.“ da je odlični član kr. ugarske kancelarije isradio i učinio predlog u kojem je izraženo načelo, da se mora pri obnovljenju ustava najveći obzir uzeti nato, da se zadovolji zahtievima svih narodnostih. „Wand“ misli, da se ovdie razumieva valjda onaj spis, koji je predao savjetnik k. namiestništva, biskup Danielik ugarskomu kancelaru. Ako je zbilja tako onda tvrdi, da u tom spisu neima ni rieči o podobnim stvarima.

Austrija.

Gradac, 3. veljače. Danas su oglašene presude u *Tanzerovom* procesu; *Tanzer* je proglašen da nije kriv smetanju javnoga pokoja, već je zbog prestupa štamparskoga zakona osudjen nadvomiesiečni zatvor i na gubitak kaucije do iznosa od 1000 f. *Reischauer* riešen je od zločina svire uvrde veličanstva; *Reischer* proglašen je u obziru smetanja javnoga pokoja nedužnim, a *Kaltenegger* osudjen je na globu od 10 f.

Rumanjska.

Bukurešt, 4. veljače. Uslied pletkah prevratnikah buknuła su seljačke gibanja u više selah. Ovi hotieli su listom doći na otvorenje komore u Bukurešt. Podprefekt *Nataras*, koji je seljake obustaviti hteo, ubijen je a prokurator zlostavljen. Knez Kuza poslao je vojsku proti seljacima, da ih silom obustavi.

Rusija.

Varšava, 31. siečnja. Varšavske novine od današnjinga dana sadržavaju sljedeći članak: „U inozemstvu izlazeće poljske novine tvrde neprestano, da nije kanonik Bialobrzieski nikada cara zamolio za milost, a navlastito, da nije nikada izjavio, da su cčrke oskvrnjene bile pievanjem zabranjenih pjesamah. Da se svaka sumnja u tom obziru ukloni, čini nam se, da moramo oglasiti izjavu, koju je dotični kanonik na koncu svoje parnice pred ratnim sudom pročitao. Ova izjava pisana je svakolika njegovom vlastitom rukom i podpisana je po njemu, što je kanonik Ljudevit Czajewicz, ravnatelj kaptolske pisarnice potvrdio. Ovdie sledi sadržaj izjave, koja sadržaje uprav protivno onomu, što je gore rečeno i zaključuje kako sledi:

„Ako nebi navedeni razlozi bili jošte dovoljni, prizivljem sućutje i milosčrdje mojih izvrstnih i milosčrdnih sudijah s tom molbom, da ih blagonaklono popunit i usavčrtiti izvole, Stovanja vrie-

dni sudije, izvolite obzir uzeti na moju starost, moje oslabljene sile i namieru, koja me je rukovodila u izpunjavanju mojih dužnostih, da duše povierene mojoj zaštiti otmem viečnoj propasti i da sam sebe sačuvam od odgovornosti pred najvišjim sudijom, pred bogom. Sietite se blagonaklono prav-noga načela, da je probitačnije dužnoga nekaznit, nego li nedužnog osudit. Uzmite me pod svoju zaštitu, branite me i ja ću Vam zahvalan biti do smčrti, i bog, koji poznaje najtajnije nabore čoviečanskoga sčerca izsipat će izobilje svoje milosti nad Vama i nad Vašim najpoznijim potomstvom. Izvolite me braniti, i u svakoj nuždi bit ću Vam bog zaštitom.

Zaključujem očitovanjem, da sam sva svoja priznanja i svoje opravdanje učinio iz potpunoma slobodne volje i bez svakoga nasilja ma od koje strane.“

Nieki brombčrški dopisnik „Pos. Ztga“ javlja pod 10. siečnja:

Nieki niemački zemljoposiednik došavši ova-mo na pohode iz poljske Kujavije? pripovieda, da su u onom predielu poticanja poljskih svećenikah i zemljoposiednikah na korist Poljske kod seljačkoga pučanstva u svemu uzemši samo od slaba uspieha. Za dokaz navodi: Prije niekoliko nedieljah dodje seoska deputacija iz okolice brzescke (niekoliko miljah od Torunja) u samostan u Brzescu i naruči „za dobra cara Alexandra II., koji se sada toliko sčrditi mora,“ osobitu službu božju, stajala što joj drago, oni su bogati i mogu ju platit. Prior samostana začudi se i izjavi napokon ljudma, da bi im on želju izpunio, ako bi se to od višjega miesta u Wloclawku dopustilo. Odmah uputi se deputacija u Wloclawek, udaljen 4 milje od Brzesca, gdje im se je poslie koje-kakva ustručavanja podielila dozvola. Dojduće nedielje čitala se je na troškove kujavljanskih seljakah velika služba božja sa cčrkvenom paradom kod učestvovanja mnogobrojne množine iz okolice brzescke.

Švajcarska.

Berna, 3. veljače. Medjunarodna komisija zbog pograničnoga sukoba kod Ville le Grande nije, se mogla složiti, da podnese zajedničko izvješće. Pošto su pojedini predložili, u kojima su se stranke složile, zajedno s onim točkama, u kojima se neslažu, u zapisnik dani bili, odputovaše Francuzki sučlanovi.

Slavenske viesti.

U Pešti 26. siečnja. Danas, na dan sv. Save, sietismo se mi ovdiešnji Sčrbi opet našeg narodnog svetca i prosvetioca sv. Save (Nemanića.) i našeg včrlog rodoljuba, Save Tekelije. Da bi spomen na ova dva, po nas važna muža što bolje proslavili, skupismo se poslie službe, na kojoj je čestita omladina pojala, u dvorani „matice sčrbske,“ da tu po običaju odpojamo pjesmu u slavu sv. Save, i da ujedno očitujemo našu veliku blagodar-nost i još većje dielo Save Tekelije. Pred mnogimi odabranimi slušaoci, izgovoriše dva pitomca besiede pone tople blagodarnosti i sčrdčanog uzhićenja u slavu Tekelijnu, a skupljeni je narod složno vikao: „Slava mu!“ Besieda se svčrši sa željom, da Bog poživi i naše sadanje mecenate: Platona i Kolarca, i opet se ču gromko: „Slava jim!“ a omladina u koru odbora „mnoga lieta“ i tim se doveršila svetkovina. (Glasonoša.)

— „Sčrbski Dnevnik“ piše iz Novog Sada pod 31. siečnja što sledi:

Od niekoliko danah bayi se ovdie u sredinj

našoj čuveni vieštak na violini Nikola Dimitrijevič Sviečin, rodom Rus. Na putu svom u Beograd sklonio se je on ovdje provesti nekoliko danah i zato vrijeme dati dva, tri koncerta, namijenivši polovinu priхода u korist ovdašnjeg narodnog pozorišta. Onim čitateljima našim, koji se muzikom bave, nije nužno napominjati, tko je Sviečin u carstvu muzike; o tom je štampa svijuh najslavnijih narodah već odavno svoju presudu izrekla, i svi se slažu u tom, da je Sviečin zvijezda pèrve veličine na nebu muzikalne vještine. Mi ćemo samo nekoliko podataka navesti iz njegova životopisa. Nikola Dimitrijevič Sviečin, pèrvi violinista carske ruske opere, rodio se je u Petrogradu 1824. g. i vodi svoje poreklo iz porodice grofa Dola, koji se je u 14. vijeku iz Kurlanda u Rusiju preselio i ovdje u pravoslavnu vjeru prešao. Otac našeg vieštaka, Dimitrije Petrovič Sviečin, bio je već 1812. godine general carske garde. Mladi Sviečin pokazivao je već u svom ranom dietinstvu veliku naklonost k muzici, i zato ga otac još 1830. g. pošlje u Niemačku, gdje su se profesor Hase u Drazdjanah, zatim Lipinski i najposlije slavni Paganini u Genovi za njegovo dalje izobraženje starali.

U svojoj osmoj godini 1832. postao je on već počastnim članom filharmoničnoga društva u Monakovu, kao diete od 13 godinah otisnuo se je mladi Sviečin na daleki put, davao je koncerte u Niemačkoj, u Hanoveru, Lipisci, Desavi, Vajmaru, Monakovu i Beču, zatim u Rimu, u Parizu, u Englezkoj, u Americi u Nov. Orleansu, Filadelfiji i Havani, svuda s najvećim uspiehom i s najliepšim odlikovanjima, koja su mu krunisane glave u znak svoga zadovoljstva obilno davali. Od 1847 god. putovao je Sviečin po Rusiji, svirao je u Petrogradu pred carem Nikolom, u Kijevu, Moskvi i Odesi, i uzhitio je svoje Ruse svojom već do onda stečenom slavom. Zatim je posielio Carigrad, olok Maltu, grad Napulj, i vratio se po drugi put slavom uvenčan u svoju domovinu. Od 1858. g. vidismo ga opet, gdje svoje trijumfe slavi u Beču Pešti, Beogradu, Carigradu, Varšavi, Novgorodu, Harkovu, i na podnožju Kavkaza u Tiflisu. Za sada je dosta i ovoliko, da znamo dostojno cijeniti našeg brata i gosta, koji nas je dolazkom svojim obradovao, i koji nam je sveserđno ponudio svoju bratsku pomoć u našem narodnom preduzeću.

Bèrzojavne i najnovije viesti.

Beč, 4. veljače. Na današnju gl. siednicu poklisarske kuće nisu sučlanovi došli u broju potrebnom za to, da se uzmognu učiniti zakoniti zaključci; predsjednik doktor Hein odgodio je dakle polag §. 28. poslovnog reda siednicu na sutra u 10 sati. Sučlanovi financiálnoga odbora pozvani su danas u 11 sati na viećanje.

Pariz, 4. veljače. Današnji „Moniteur“ izjavlja, da nije istinita viest lista „Indépendance“ polag koje je tobož grof Walewski pisarama senata učinio izjavljenjah o talijanskom pitanju stojećih u protuslovju s posljednjom Thouvenelovom notom.

Eduard Meergartè.

Kao što su plakati već jučer našem občinstvu objavili, nalazi se taj u svojoj vèrsti jedini umjetnik u našem gradu i dati će već sutra svoju pèrvu predstavu u ovdiešnjem narodnom kazalištu. Pred nama leži više novinah iz Beča, Pešte, Lavova i drugih gradovah naše monarhije, koje jednodušno njegovu vještinu u gimnastici u zvijezde kuju, te nesamo da ga u pèrvi red sadanjih umjetnikah ove vèrste uvršćuju, već tvrde, da proizvodi uprav divljenja vrijednih stvarih, kojih pred njim jošte nitko proizveo nije. Tako pišu, da se je u jednoj od svojih predstavah okolo trapez-a prieko šestdeset putah prebacivajući se okrenuo, dèržeći se dèrveta ne obim rukama već samo pèrstima i to rablo, budući morahu mu se isti zbog kretanja neprestano sklizati: to videći mukom zamuknu, vele, diveće se občinstvo, no zatim zaori uzhićen plesak bez konca i kraja. Kod druge opet predstave skoči sa svezanim očima s najviše galirije uzduž svega kazališnoga prostora na pozorište, gdje ga občinstvo utèrnuto od strave opazi na trapez-u visećega na jednoj nozi sunovratice, nemogav shvatiti „kada“ i „kako“ je onamo prispeo. Na taj divan način sve su, vele, njegove produkcije i tim većma moraju omiliet občinstvu, što ih izvadja potpunom sigurnostju, izvanrednom lakhošću i dražestju. Ima se dakle naše sl. občinstvo sutra nadati osobitoj zabavi i osviedočenju smo da neće gledat na ono nekoliko novčićah, za koje je ravnateljstvo zbog velikih troškovah, koje mu prouzroči

dobavljenje tolika umjetnika, koji je nedávna u Beču prieko 70 predstavah kod vazda dubkom punih kućah s izvanrednim uspiehom dao, prisiljeno bilo povisit ulazninu, već će bez sumnje hvala vrijednom nastojanju kazališna. odbora, koji je time pokazao da nešteti žèrtvah, kad se radi o tom, da se občinstvu pruže izvanredni užitci, svoje priznanje mnogobrojnim posietom posviedožit i time rečeni odbor obodrit na slične napore u buduće.

Imena

p. n. gospode, koja su priložila na zidanje pravoslavne serbske cèrkve i školsko-parohijalne kuće u Beču.

Nj. svetost blaž. patrijarh Josip baron Rajačić u gotovu	1000 f. — n.
Čisti dobitak od duhovnog koncerta g. Korn. Stankovića u got.	212 „ 51 „
Od niekih obćinah njitranske županije primljeno u got.	2 „ 30 „
Sakupljeno u virovit. žup. u got.	35 „ 74 „
„ „ obć. brodska „ „	32 „ 50 „
Primljeno od kr. namiestništva u Budimu u got.	2 „ 80 „
G. Srećko Mihajlović od Jarem-bine u Temišvaru poslao u obveznicama nar. zajma	500 „ — „
G. Svetozar Kušević, veliki župan u Vukovaru, 1 zemlj. razt. obv.	100 „ — „
G. Joan Vladislav, tèrgovac u Beču, u got.	3000 „ — „
G. Dimitrije Mirović, tèrgovac u Beču (u got. 500 f., zavietovao 500 f.)	1000 „ — „
G. Stjepan Bosanac, tèrg. u Beču, zavietovao	500 „ — „
G. Konst. Veličković, tèrg. u Beču, zavietovao	500 „ — „
G. Joca Veličković, tèrg. u Beču, zavietovao	500 „ — „
Gdja. Julijana Veličkovića, rođj. Vladislav, zavietovala	100 „ — „
G. Gavro Vladislav, tèrg. u Beču, u gotovu	500 „ — „
Gdja. Marija Vladislavova u Beču u gotovu	100 „ — „
G. Joca Nikolić, tèrg. u Beču, u got.	500 „ — „
„ Ljubomir Krajnović, tèrgovac u Beču, u gotovu	500 „ — „
Gdja. Ekaterina Krajnovićeva u Beču u gotovu	100 „ — „
G. Svetozar Stanković, tèrg. u Beču, zavietovao	300 „ — „
Gdja. Julijana Stankovića, rođj. Adamović, zavietovala	100 „ — „
G. Konstantin Popović, tèrgovac u Beču, zavietovao	250 „ — „
Gdja. Natalija Popovića, rođj. Josipović, u Beču zavietovala	100 „ — „
G. Petar Nedelković, tèrgovac u Beču, zavietovao	300 „ — „
G. Gjorgje Nedelković, tèrgovac u Sibinju, zavietovao	100 „ — „
G. Nikola Nedelković, tèrgovac u Gjurgjevu, zavietovao	100 „ — „
G. Gjorgje Miličević, tèrgovac u Beču, u gotovu	300 „ — „
G. Adolfo Janovski, tèrgovac u Beču, u gotovu	200 „ — „
G. Petar Bigga, c. kr. pukovnik, u gotovu	20 „ — „
	10955 f. 85 n.

Plaćeno i zavietovano u gotovini 10355 f. 85 n. u dèržavnim obveznicama 600 „ — „ 10955 f. 85 n.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 5. veljače 1862.		Svèršetni tečaj u austr. vred.
Papiri.		
5% Kovovnice		69.—
5% Narodnoga zajma		83.50
Narodne banke		798.—
Vierovnoga zavoda		194.50
Mienice.		
Srebro		138.15
London		138.75
Čarski cekini		6.55

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzoštikom Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

Meteorologička opažanja na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 5. veljače 1862.

U r a	Barometar na visini u par. cèrt.	Barometar na 0 redac. na 0	Toplo-ta po R.	Naočaka	Smier i ja-kost vjetra	Atmo-sferička oborina (dažd, sniež, ili tuča)	Opazka
7. pr. pd.	332. „ 10	331. „ 57	+5.3	10	Sz.		
2. pol.	332. „ 55	331. „ 89	+4.8	9	O		
8. u več.	330. „ 51	329. „ 91	+4.0	4	Sz.		
Danas u 7 sati temperatura R. +4.9.							

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 81. pol. (100) 3—2
Oglas.

Slijedeći momci, koji su ovogodišnjem novačenju podvèrženi i za kojih obitavanje se nezna, pozivlju se, da se najdulje do konca veljače t. g. svaki kod svoje kuće postavi, inače bi posljedice sami sebi pripisati imali, i to spadajući u:

I. razred.

1. Stjepan Balia iz Pavlovca, pekarski naučnik.
2. Franjo Sak iz Zabačibregov.
3. Ivan Vrančić iz Trebeža, klobučarski naučnik.
4. Valent Šošarić iz Zamèrđa, krojački naučnik.
5. Lacko Florjan iz Klupcih, stolarski naučnik.
6. Stjepan Blažinić iz Mirkovca, postolarski naučnik.
7. Tomo Kèrznar iz Gredenci, stolarski naučnik.
8. Josip Gojger, živoder.
9. Dragutin Baršić.
10. Martin Surina iz Vèrnjakovca.
11. Valentin Vinsky iz Škaričevog.
12. Stjepan Ferček iz Vel. Vesi.
13. Stjepan Kranjčec iz Huma.

II. razred.

1. Andro Filipić iz Trebeža, postolarski kalfa.
2. Janko Merkaš Jačmenica iz Komora.
3. Janko Škrinjar.
4. Stjepan Župančić.

III. razred.

1. Stjepan Saić iz Postodola.
2. Petar Vencel iz Huma.
3. Franjo Vrančić iz Zaboka, kèrznarski naučnik.

V. razred.

1. Tomo Kail, živoder iz Prosimka.

I. razred.

1. Joso Posilović iz Krapine.
2. Juro Krisnik inače Križan iz Pristava.
3. Antun Haitnig iz Krapine.
4. Pavao Kranjčec iz Krapine.
5. Mihalj Mihorko iz Krapine.
6. Josip Cvrlović iz Krapine.
7. Ljudevit Horhenrötter iz Dolcih.
8. Petar Dološćak iz Tkalcih.

II. razred.

1. Florjan Kolarić iz Krapine.
2. Viekoslav Pečić iz Krapine.
3. Jakob Križanić iz Krapine.
4. Ivan Nep. Horhenrötter iz Krapine.
5. Alfred Franjo Florjan Gütler iz Krapine.
6. Ljudevit Steinbrukner iz Krapine.
7. Josip Strobel iz Krapine.
8. Franjo Škreblin iz Krapine.

Br. 47-Mb. (104) 3—2
Oglas dražbe.

Od strane kr. sudbenog stola županije zagrebačke stavlja se do znanja, da će se uslied molbe gosp. Matije Kadunca proti gji. Jelisavi Strozinger i g. Augustu Weinrichu pokretnosti pod ovèrhu uzete, kao: kanape, stolice, ormari, ogledala, postelje, posteljina i ostalo pokućstvo dne 10. veljače i 6. ožujka t. g. 1862. u stanu Jelisave Strozinger pod kuć. br. 3., a danah 11. veljače i 7. ožujka t. g., svaki put od 9. ure prije podne, u stanu Augusta Weinricha u laškoj ulici pod kuć. br. 112. u ukupnoj prociembenoj vrijednosti od 359 for. 10 n. a. vr. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se na pèrvom roku samo uz prociembenu cieniu prodavati, na drugom pak roku prodavati će se i izpod procjene.

Kupac imade odmah kupovninu položiti. Kr. sudbeni stol žup. zagrebačke. U Zagrebu dne 15. siečnja 1862.

Br. 1327. (97) 3—2
Izrok.

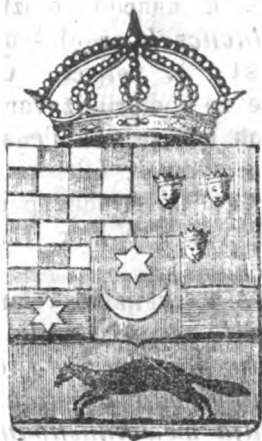
Kot. sud malo-taborski daje na znanje, da je na molbu Josipe Halužanove odredjena javna prodaja na njezinog dužnika Josipa Ptičeka spadajuće, te u obćini Lupinjak pod br. 170. unešene, na 150 fr. procienjene nepokretnosti, za koju prodaju ustanovljena su dva roka na 1. ožujka i 1. travnja 1862, svaki put prije podne u 10 sati u pisarni ovog suda u Pregradi.

Kupiti želeći pozivlju se s otim, da će svaki 10% jamčevine od prociembene vrijednosti položiti morati prije nego li se k ponudi pripusti. Zapisnik procjene i dražbeni uviesti uvidit se mogu u pisarni.

Kot. sud malo-taborski u Pregradi, 24. prosinca 1862. Kotarski sudac Halper.

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarnici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglase opredjeljena je uvjerenost: 7 kr. a. vr. od linije za jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Kraska pristojba za svaki oglas iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se puta isti uvjeri.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u petak 7. veljače 1862.

Broj 31.

Neuredovni dio.

Austrija.

☉ Iz Ljubljane, 5. veljače. Sërce mi je još puno čiste radosti i veselja, te zato latih se pera, da i Vas izviestim, što ga je ovako ganulo. Najprije moram Vam kazati, da se naš grad u zadnje doba sasvim preporodi u smislu političkom i još više u narodnom i to uzpèrkos tome da neimamo, žalibože, dosada nikakvih političkih novina, koje bi verno i brabro branile narodne naše interese proti niekojim ljudma, koji bi za komad kruha „sve Kranjce“ žèrtvovali sebičnim svojim namierama.

Istina bog, neima ih mnogo, al' ih je ipak dosta i više nego što treba; akoprem moramo priznati, da su nam druge strane od nemale hasne, budući da nedopuščaju neprestanim draženjem i napadanjem, da se ululjamo u našoj radosti zaboraveći na striele, što su nam iz busije namienjene, Nu ipak bi bilo dostojno za naš osvješćeni narod, da ima samostalne svoje novine i vierujem, što mi je nieki vèrli domorodac kazao, da se zbilja oko toga radi i da se nadaju dobromu uspiehu.

Ali, kamo zabasah! Pa nije ničudo, jer morate znati, da me ništa više na ovom svijetu neveseli, nego kada vidim, kako se gnieteni narod razvija, kako se tèrši, da zauzme opet mjesto medj narodima opredieljeno mu viečnom providnošću, da probudi u starim i mladim grudima ono čuvsvo, koje biva jače od svake materijalne sile, da uzpiri iskru novoga dostojnoga narodnoga života!

Da se sve ovo o slovenskom našem narodu reći može, dokazuje nam svečana zabava, koja je bila posvećena slavnoj uspomeni neumèrloga našega Vodnika. Tko zna, što je nama Vodnik, znati će ocieniti važnost ove zabave, znati će ocieniti ono veselje, koje mi zauze sërce i dušu.

Tom prigodom čuli smo svakojakih krasnih slavenskih pjesamah, čuli smo i vatrenih govorah, u kojoj struci osobito se odlikuje mladi naš Tomanovo, koi nas vèrstnom svojom deklamacijom uprav zateče.

Zatim časmo po drugi put g. Lj. Zadrobilkovu, koja nas je ljubeznom svojom i klasičkom igrom očarala. Svirala je niekoje izvèrstne komade Kitlove, Berlioz-ove, Wagnerove i t. d. Pleskanju ne bijaše ni kraja ni konca, koje se podvostruči, kada nam zasvira narodnu česku pjesmu „Ach neni tu, neni!“ Nama svima bilo je predasvim drago, da je barem prispiela u ono doba ovamo i da je mogla kao zapadna Slavjanka proslaviti uspomenu muža, koi je sve Slavene istom niežnošću ljubio; akoprem ju već prije dva tjedna željno izčekavismo. *)

Adresa, što ju poslaše Slovenci u Zagrebu živeći i kojim se pridruži i niekolicina Hèrvatah, dr. Bleiweisu, dirnu nas veoma ugodno i još više onoga, kojega ide. Tako i valja! Zar neodlikovahu niekdašnji narodi na sav mogućí način mužve, koji su žèrtvovali svu svoju duševnu snagu svojoj domovini? Zar nenalazimo dosta spodobnih primierah kod starih Gèrkah, Rimljanah i drugih naroda? A kako poštiju narodi našega vieka odlične svoje mužve! Zašto nebi i mi Slovenci činili, što nam dužnost nalaže i sërce zapovieda? Nadaćmo se, čvèrstlo, da će biti još bolje, nego što je. Ostajte mi s bogom!

U Zadru, 25. siečnja. Na 29. prosinca skoro prošastoga, okolo drugih dobah poslie po-

*) G. Lj. Zadrobilkova boravila je u Zagrebu, te nije, kao što smo čuli, zbog toga prije krenula put Ljubljane, jer je bila baš poveća sima zavládala. Učr.

dne, u autarnjom Zagradju, a u kući pod gradskim br. 877., vlastitost gosp. Antana pl. Stermića, u kojoj stanuje Karolina ndova Fischer, buknu požar. Oganj se objavi u podsliemeništu, gdieno, po nepomnji stanovnikah, upali se jedna slamnjača. Na pèrvo znamenje ognja dotèrčaše odmah na mjesto c. k. povierenik redarstva g. Gèrgur Zhishman, c. k. pripomoćnik perovodstva (koncept) g. Antun Abramović, c. k. povierenik okolišni g. Karlo Kutschig, c. k. upravitelj dèržavnih gradjevinah g. dr. Ivan Luchini, i pritèčav jošte glavari oblasti uredovne (političke) i vojničke, a takodjer niekoliko članovah oblasti občinske; i s neumornim nastojanjem, podupirani od gradjanah svake vèrsti, koji se sa svom snagom uložise, podje im za rukom ugasiti oganj i zapriečiti da se nerazprostrani na bližnje kuće, bez gorje nesreće. (G. D.)

Prag, 3. veljače. *Narodna beseda*, koja je imala biti dne 5. veljače, bit će stopram due 10. uslied velike poplave, koja je neobično dugo trajala.

Turska.

Glesniku Dalm. pišu:

S granice izpod Mostara, 24. siečnja. Tèrgovina prieko Neretve dobro naprieduje, toliko za Mostar, koliko za Sarajevo prieko Mostara; budući da put preko Neretve na Mostar u Sarajevo mnogo je bližji od puta prieko Splitsa na Livno u Sarajevo. A koristnijemu se nadamo kada se novi put kolovoz otvori s Metkovićah na Mostar. Vaša vlada nije mogla bolje pripomoći uzajemnom našem tèrgovanju, što prokèrčivši put s Metkovićah na granicu da se sastane s našom novom cestom; ter tako da se naša biedna Raja netrudi do u Klek, budući da do onamo put biva vele daglji i mučniji i pogibeljniji. Sad su se tako priljubili Metkovićim i Mostar i Sarajevo, da bi obama bilo vele žao, ako bi se put okrenuo na Klek.

Na stotine konjah svaki dan pregone tèrgovinu iz Mostara na Metkoviće, a iz Metkovićah u Mostar; sasvim da jošte nova cesta nije gotova. Još idju onim starim putem, koi jur dobro znate na desnu stranu Neretve. Pregone od tamo kavu šećer, pilav, (riži), jačam, kukuruz, sočivo, brašno, rukotvorine svakojake tkane i netkane, pamučne, vunone, svilene. Takodjer i rukotvorine kovačne u bakru, u gvoždju, u cinku, u miedu. Po isti način mastila svakojaka. A da bi bog dao da Vi tamo namiestite u Neretvi, u Makarskoj, u Splitsu pribave takvih tèrgovinah, ter da neidjemo do u Tèrst tražit ih, nego ih kupovati u naše braće dalmatinske. Eto žičara! Nastojte barem da su u Splitsu namiesti nalog tèrgovački, ter da se ne mućimo prieko Kvarnera.

Od ustašah nemogu Vam reći bistra ništa. Mejdan je od nas daleko. U Mostaru ima vojske dosta, i ondje sada siedi Omer-paša. Zairu i džebanu pribavlja prieko Neretve i Kleka. Ovdie se Turci od kèršćanah neboje, zašto su baš umolili boga govoreć: *Nesjedini boše Kèrst*. Stara mèržnja medju brišćanim i kèršćanim nije se još posve ugasila; kao da *Hrist* i *Kèrst* nisu svejedno. Misnici cèrkve iztočne i zapadne još goje tu mèržnju medju sobom, ter daju hèrdjav izgled puku. A puk je siromah još tup i sliepo vieruje. Dèržan je pravo, u smislu i rieči, kano stado ovacah, a ne kano društvo ljudih. Pak što ću vam napried govoriti. A Turci sude još na staru, i Kaur im je vaviek *Kaur*. Zla lietina i ubožtve nedadu ni pomisliti o drugomu nego kako ćemo se prehraniti. Selo Popovo, radi zle lietine, posve se je razasielilo. Puk iztočne cèrkve sva-

kako je niešto življi, jer ima nieko uzdanje u sievernú zoru; a mi s druge strane neimamo zore nikakve; tèr je puk zapadne cèrkve zapustio se u neuhvanje. Dosta mu je da mu nemetnu dva samara; a pod jednim samarom jur se je naučio tovarovati.

Kazu, da Derviš-paša iz Trebinja namierava uderiti na ustaše, za prokèrčiti put na Dubrovnik. Za danas neimam Vam šta drugo javiti. Ako što čujem pisat ću. S bogom.

Rusija.

(Doñ o galičkim Rusima. Nadalje.) Poljski poklisari galičkoga sabora ustanoviše kao načelo svojih predlogah na dèržavnom saboru od god. 1848. sliedeće: „Priznali unutarnju samostalnost Rusinah polag načelah novog ustava opasno je za cielokupnost monarhije zbog neprestanih i jakih simpatijah galičko-ruskoga naroda prema susiednoj carevini ruskoj.“ Tako su u to doba galički Poljaci mienjali svoja osviðočenja, i po dalekom zapadu i u svojoj sredini koriše Rusine zbog njihove privèrženosti k Austriji, na bečkom carstvenom vieću pako, gdje bi se takova privèrženost k Austriji polag mnienja većine, koja je tada težila za jedinstvom carevine, mogla smatrat kao zasluga, baciše se na drugu stranu i -- obtoživanjem Rusinah zbog simpatijah prema Rusiji trudiahu se, da carstveno vieće uplaše „nastojanjem“ Rusinah, da se odciepe od Austrije. Na takav način probudi se na carstvenom vieću podozrenje; no carstveno vieće nastojalo je, da radi proti ravnopravnosti svih narodah, koju je tek malo prije priznalo -- ovo nastojanje imalo se je uklonit i onamo smierao je drugi odsiek predlogah Poljakah: „Nema uzroka, da, bilo bi za celo nepravedno starat se za osobitu samostalnost „Rusinah“, jerbo sačinjavaju samo jedan dio poljskoga naroda, jer se bojagi ničim nerazlikuju od posljednjega nego običnim provincijalizmima u jeziku.“ Ujedno s ovim predlogom pojavie se na carstvenom vieću i brošure o ovom predmetu, kojima je svèrha bila koristit se nepoznaustvom izobraženoga svieta s Rusima i razprostirat mislih, koje su Poljaci zastupali na carstvenom vieću. Izopačenje pojmovah i izkrivljenje istine pada u njima u oči u takovu stupnju, da čoviek kod najbolje volje, da to pripíše neznanstvu, nehotice mora doći do zaključka, da je sastavitelje ovih spisovah rukovodit morala samo najprevejanija neistinitost i navlaš unapred osnovana prevara. Naravno, da ove brošure i tiskani siednički zapisnici -- nisu ostali neodgovoreni od strane galičkih Rusah.

Što su Poljaci u ovo doba izmišljavali, govorili i radili, dèržimo za suvišno priobćiti; težnja njihovih izobraženih zastupnikah u Beču pokazala se je odviš jasno, nego da bi bilo potrebno, da ju popunimo pripoviedanjem o bezbrojnim pojedinim draženjima, kojim su izloženi bili Rusi.

I tako nisu godine 1848—49. nesamo ništa dopriniele, da se izbriše uspomena na stare razmiere Rusah prema Poljacima iz pameti pèrvih, već nasuprot probudile su uspomena, koje su možebiti bile već izbrisane i zaboravljene. Prijašnje bojazni u obziru starih poljsko-galičkih nastojanjah -- da Ruse skuće pod poljski jaram -- iznova su se obistinile! A hoćemo li se možebiti poslie svega toga na Ruse zato tužit, što su se nadahnuti načelom narodnostih, koje se je jurve onda na zapadu razvilo bilo, razlučili od Poljakah u namieri, da izbave ovo načelo i preuzeli su ulogu bezazlenih braniteljah svojega najsvetijega dostojanstva? Nemora li nam porogljivi izraz sastavitelja članka u

„Sovremeniku“ da bi Bretonac sliedeći primier Rusinah, Francuze, koji su niekoč tlačili Bretonce, morao mersi, da nebi po primieru Rusinah mogla obstojati ni nikakova prijateljska odnošenja medju Francuzkom i Englezkom kao strankama, sličnim Rusinima i Poljacima, koji su u odavno prošlim stolietjima stajali jedan proti drugom kao neprijatelji, — nemora li nam velju, ova prispodoba dati pravo, na obranu Rusinah prigovoriti kako sliedi: „Da li bi Francuzka priprava bila, da se sjedini s Englezkom, ako bi bila osviedočena, i ako bi se ovo osviedočenje oslanjalo na nesumnjiva fakta od pèrvih časovah približenja, da bi takovo sjedinjenje, s određenjem prava Francuzke, Englezkoj samo pružalo sredstvih za konačno postidjenje njene stare takmice, proti kojoj goje Englezi tradicionalnu mëršnju? Jedva bi mi u takovim okolnostima bili sviedocima sjajnih izkazanjah ljubavi, kojima su se ove dvie zapadne dèržave medju sobom častile, i usrećivale ujedno i občinstvo, koje čita novinaš; a za cieto jošte manje susreli bi njihovu saveznu vojsku — ma bilo i u Krimu. Pravilno sjedinjenje dvuh strankah može se izvesti samo kod podpuna zajamčenja medjusobnih koristih, no tamo, gdje jedna strana smatra u tom svoju očitu štetu, može se savez samo silom sklopiti. No tu nemože o savezu biti govora, već o podvèrgnutju i podjarmljenju, što „Sovremenik“ od Rusah zahtieva.

Godine 1851., kad je austrijskoj vladi za rukom pošlo, da opet podigne svoju silu, nisu se galički Poljaci naprema Rusima nosamo neopasnim pokazali, kao što sastavitelj „narodne beztakličnosti“ mnije, već su se uprav kao pogibeljni protivnici njihove narodne samostalnosti pojavili. Ili je možebiti imao sastavitelj upitnoga članka pred očima samo posljednje miesece, posljednji politički pokret u Austriji, kad veli, da Poljaci sada nisu opasni Rusima; da su voljni s njima sklopiti savez na obće dobro, da su iskreno pripravnici sudielovati pri razprostranjivanju obrozovanja medju Rusima itd.? Ako je i čudno, u stvarima narodne a ne vladne politike vjerovati u tako iznenadnu promienu, i ako i nije ni najmanje mudro dopustiti, da se je čoviek zdrava razuma danas mogao odvažiti, da svojem protivniku, kojega od pamtlivieka smatra kao svojega protivitelja i pollačitelja, a kao takova smatrao ga je jošte i jučer, vjeruje svaku rieč — ništa neuvažanje, rado popuštamo i pristajemo i mi na mnijenje, da bi Rusi u Galiciji sve, što je bilo, ma siećali ga se jošte i sasvim živo, morali zaboravit, ako su Poljaci u posljednje vrijeme činom posviedočili, da su se u ičem promienili naprema galičkim Rusima. Ogleđajmo se na posljednje godine.

(Dalje će sliedit.)

Slavenske viesti.

Dr. Dietl, rektor *krakovskoga* sveučilišta javlja, da će se svi predmeti izuzamši ih osam (austriaca et germanica) predavati jezikom poljskim. Time se faklično slavno jagelonsko sveučilište proglašuje za zavod poljski, što će sigurno učiniti veoma dobar ulisak.

Poljski zastupnici naroda u *Poznanjskoj* utvoriše društvo sastojeće iz članovah obadvuh komorah. Za predsjednika izabran je g. Cieskowieki, za podpredsjednika gr. Brinski. Samo jedan jedini Poljak gr. Al. Faczanowski nije neće da bude dionikom onoga društva, koji je osobito u naše doba od nemale važnosti. Tri svećenika pristupiše k društvu pod tim uvjetom, da polože svoj mandat, ako bi se štogod imalo zaključiti, što nebi se ni najmanje slagalo s njihovim mnijenjem.

Društvo zaključuje u svojim siednicama većinom glasovah o svim stvarima, koje se imaju na saboru pretresati. Proti tomu, što se jednog zaključiti nesmiye na saboru nitko glasovati, u protivnom slučaju mora položiti svoj mandat. Kada pomislimo na borbu, koja ih očekiva, onda se ni najmanje nemožemo čuditi, da kod njih ovakova disciplina vlada.

Berzovjavne i najnovije viesti.

Prag, 4. veljače. *Vilimek*, učrednik *Hu-morističkih Listovah* osudjen je na zatvor od 14

danah i izgubitak kaucije do iznoska od 100 f. Tiskovodja *Hlavacek* proglašen je nedažnim.

Bukarešt, 4. veljače. Čete iduće proti gradu razidjoše se kod približavanja vojske. Herpa od 160 seljakah bila je obkoljena i uapšena.

Turin, 4. veljače. (Prieko Pariza.) U Par-mi bila je pučka demonstracija pod vikom: „Živio papa - ne - kralj, živio Viktor Emanuel!“ Vlada podpuni red.

London, 4. veljače. Današnji „Morning Post“ javlja: *Sile su se složile, da krenu proti glavnom gradu Mexiku i da učine glasovat narod za nadvojvodu Ferdinanda Maximilijana kao kralja mexikanskoga.* Vojska će nieko vrijeme tamo ostati.

New-York, 21. siečnja. Nova pobjeda *savezne vojske u Kentuky-u* potvrđuje se. Bitka trajala je od 6 sati u jutro do večera. Sdruženici nagnuše biežat u velikom neredu. Izgubitak bio je velik na obim strankama.

Priposlano.

Gradjanske Požunske novine od 21. siečnja t.g. donose za gospodu posiedatelje dobarah sliedeću vèvažnu viest:

Korneuburški marvinski prašak kao najshodniji predbiešni liek proti marvinskoj pošasti.

Medju najbolja sriedstva proti marvinskoj pošasti, koja sada u više pokrajinah monarhije biva, mora se što više korneuburški marvinski prašak brojiti, jerbo svi s njim kroz izvèrsne gospodare i odgojitelje marve učinjeni pokusi pokazali su se nenadano dobri. Mi pokazujemo u tome smislu samo na dva u nedavno vrijeme u javnih listovih naznačena slučaja, i to na onoga jednog moravskog žitelja iz Bèrne pod 24. stud. p. g., uslied česa njemu se nijedanput dogodilo nije, da bi se u jednoj staji, gdje se je ovaj prašak neprekidno upotriebijavao, marvinska pošast pokazala; s ovom iz iskustva pronadjenom potvrdom slaže se sasvim onaj izvèrsni koruski gospodar M. Fürst u Villahu, jerbo se niti njemu nije dogodilo, da bi u gospodarstvih, gdje se je ovaj prašak u dobi marvinske pošasti upotriebijavao, pošast nastala. Ovoj potvrdi pridodaje isti gospodar jošte, da se je ovaj zaštitni liek god. 1856. u staji posiedatelja Oberaulera u Sv. Ruprehtu kod Villaha očevidno izvèrsno pokazao, budući da njegovi susiedi velike štete imadoše, a njemu niti jedno marše poginulo nije. Ovim slučajevima, gdje je korneuburški prašak kao najizvèrsnije sriedstvo bilo, moglo bi se ih još više dodati, nu mi se stežemo samo na to, svim gospodarima, koji žele zdravo stanje svoje marve imati, i koji uzpèrkos svakoj pošasti umireni biti žele, ovaj prašak što moguće više preporučiti, gdje čedu onda sami viditi, da mi ovaj prašak suviše hvalili nismo, nego samo iz iskustva čerpljenu istinu obznani.

Prije nekoliko danah izišlo je nakladom Županove knjigarne muzikalno dielo: „*Živila Hèrvatska!*“ Pèrvi potpuri hèrvatskih napievah, posvećen hèrvatskomu narodu, složen za glasovir Slavoljubom Lžičarom.

Sadržaje: Uvod. 1. Kolo hèrvatsko. 2. Poputnicu hèrvatskoga junaka. 3. Tugu, od Lisinkoga. 4. Još Hèrvatska ni propala. 5. Ljubimo te naša diko. 6. Ah što sam ti učinio. 7. Na lievoj strani kraj sèrca. 8. Brod nek čuti udarca. 9. Gdie je stanak moj? 10. Mila moja, mila moja, gdje si sinoć bila. 11. Tambura. 12. Bojna trublja trubi sad. 13. Kolo hèrvatsko. 14. Jelačić-polka. 15. Suzanj. 16. Oj talasi, mili a, te. 17. Mio ti je kraj. 18. Bujanj — sbor od V. Lisinskoga.

Krasno ovo dielo stoji 1 for., a tko pošalje 1 for. 15. novč. u frankiranom pismu, dobije knjigu poštom bez svakoga troška.

Večeras pèrva predstava glasovitoga gimnastičkog umietnika Eduarda Meer-garté-a; uz to: „Ljubomorna žena“, vesela igra u 3 čina polag Englezkoga.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 6. veljače 1862.

Papiri.	Svèrsotni tečaj u austr. vred.
5% Kovovnice	69.45
5% Narodnoga zajma	83.95
Narodne banke	809.—
Vierovnoga zavoda	196.50
Mienice.	
Srebro	137.50
London	138.30
Carški cekini	6.55

Meteorologička opažanja na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 6. veljače 1862.

U r a	Barometar va visina u par. čer.	Barometar va visina na 0	Toplo-ta po R.°	Nobla	Smier i ja-kost vjetra	Atmo-sferička oborina (dažd, snieg, itd.)	Opazka
7. pr. pd.	330.°°88	330.°°17	+4.9	3	Sz		
2. pol. „	330.°°33	329.°°48	+8.0	6	Sz		
9. u več.	329.°°81	329.°°04	+5.9	4	Jila		

Danas u 7 sati temperatura R.° +1.4.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 717. (106)

1—1

Oglas.

Uredske ure kod raznih uredskih odielah ovdieš-njega poštanskog ureda ustanovljene su počamši od sada, kako sliedi:

1. Kod davanja pisamah na poštu i kod prodaje markah od 8. ure u jutro neprestano do 7. ure u večer.
2. Kod davanja pisamah s pošto od 8. ure u jutro do 12. ure u podne i od 2. ure poslie podne do 6. ure u večer.
3. Kod davanja pošiljakah na voznu poštu od 8. ure u jutro neprestano do 6. ure u večer.
4. Kod davanja pošiljakah s pošto od 8 1/2 ure u jutro do 12. ure u podne, zatim od 2 1/2 ure po podno do 6. ure u večer.

U Zagrebu dne 5. veljače 1862.

C. k. ravnateljstvo poštah za Hèrvatsku i Slavoniju.

Br. 626. (105)

3—1

Oglas.

Polag čl. 8. ugovora poštanske zajednice od 18. kolovoza 1860 valja za sve sudne ustanove u poštanskom prometu kao jedinstvo za težu carinska funta, koja se dieli u 30 lotah s pododielima na desetine.

Ova teža uporabljati će se odsada:

1. Kod pošiljakah pismovne pošto u dèržave spadajuće k poštanskoj zajednici.
2. Kod pošiljakah listovne pošto, koje prolaze prieko dèržavah poštanske zajednice u tudje dèržave n. pr. u Nizozemsku, Belgiju, Veliku Britaniju, Daniju, Švedsku, Norvegiju i u prekomorske dèržave.
3. Kod pošiljakah pismovne pošto, koje su upravljeno u Francuzku, ili prolaze prieko Francuzke u Veliku Britaniju, u prekomorske dèržave itd. ostaje teža na gramu u uporabljanju.
3. Kod pošiljakah pismovne pošto u Švajcarsku.

Pri tom se opaža u ostalom, da se uslied čl. 18. ugovora poštanske zajednice imaju kao *jednostručna* pisma smatrati ona, koja teže *manje* od 1 lota.

Ista teža uporevija se i za vaganje pošiljakah zajedničke vozne pošto.

Što se time uslied razpisa visokoga ministarstva financijah od 11. siečnja 1862 br. 1058/55 dostavlja do obćega znanja

U Zagrebu dne 1. veljače 1862.

C. k. ravnateljstvo poštah za Hèrvatsku i Slavoniju.

Br. 90—1861. (77)

3—2

Na gg. vierovnike protokolovanog tèrgovca g. Plate Petrovića u Vukovaru.

Od dolistavljenog c. k. javn. bilježnika pozivaju se ovim sva gg. vierovnici protokolovanog tèrgovca gosp. Plate Petrovića iz Vukovara, da svoje ma na kakvom pravnom razlogu osnovane tražbine proti ovoj masi najduže do izključivo 25. veljače 1862 kod dolipodpisatog u Osieku u gornjem gradu kućni br. 1. tim sigurnije pismeno prijave, i dokaze svoje podnesu, jer bi inače, kad bi se nagoda sklopila, od namire iz svega nagodnj razpravi podležećeg imetka, u koliko njihove tražbine pravom zaloga osigurane nisu, iliti oni pravo vlastništva traže, izključeni bili, — dužnik bi pak kroz sklo-pitu nagodu, u koliko u istoj ništa drugo uslovljeno nebi bilo, od svake dalje dužnosti prema vierovniku, koji prijavu propusti, oslobođen bio.

U Osieku, 25. siečnja 1862.

Pero Vukov,

c. k. j. bilježnik kao sudb. povierenik.

Br. 1328. (98)

3—2

Izrok.

Kotarski sud malo-taborski daje na znanje, da je na molbu Tereze Toplakove odredjena javna prodaja na njezinog dužnika Marka Kranjca spadajuće, te u obćini Hlevnica pod br. 90. unešene, na 500 fr. procijenjene nepokretnosti, za koju prodaju ustanovljena su dva roka na 1. ožujka i 1. travnja 1862, svaki put prije podno u 10 sati u pisarni ovog kot. suda u Pregradi.

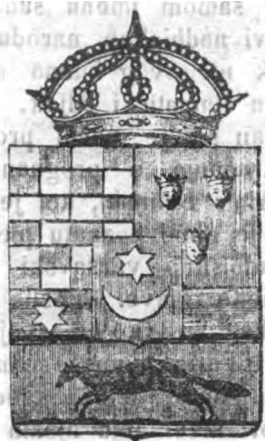
Kupiti želeći pozivlju se s otim, da će svaki 10% jamčevine od prociebne vrijednosti položiti morati prije nego li se k ponudi pripusti. Zapisnik procjene i dražbeni uvjeti uvidjeti se mogu u pisarni.

Kot. sud malo-taborski u Pregradi, 24. prosinca 1861.

Kotarski sudac Halper.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvan nedjelje i praznika na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predložena je svjetlina: 7 kr. a. vr. od listja za jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Karska pristojba na svaki oglašivač 30 kr. a. vr. i to takako putak, koliko se putak isti putak.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u subotu 8. veljače 1862.

Broj 33.

Uredovni dio.

Ispit privatista k. zagrebačke gimnazije za 1. proljetje g. 1862. držati će se 28. veljače, počamši u 8 sati u jutro.

Kralj. ravnateljstvo
Adolfo Veber.

Neuredovni dio.

Ugarska.

Pešta, 2. veljače. „M. Sajó“ donese u jučerašnjem broju članak od Jókaja, koji brani „političku narodnu ugarsku“, zahtijeva, da budu složne sve narodnosti u Ugarskoj, budući da ih veže zajednički interes. U današnjem članku pozivlje se Jókaj na prijašnju slogu svih ugarskih narodnosti te navadja zajedničku narodnu prosvjetu, zajedničko blagostanje, oko kojih nastojali moraju svi ugarski narodi. „Ovakom mora biti, kaže, da namagne svatko, tko je rođen u Ugarskoj s ponosom očitovati, ovo je moja domovina!“ Nu pri tom, da svatko prizna i takodjer, čije je narodnosti član.

Austrija.

Beč, 4. veljače. (Tudjinci u austrijskom sboru vojničkih častnikah.) Polag statističkoga izvješća sastoji sbor austrijskih vojničkih častnikah iz 16000 dušah a među njima ima deseti dio, dakle 1600 tudjinacah neuključujući građanskih pravah austrijske države a među ovima je do 400 Hanoveranacah. Ovaj razmjer nije dakako od velike hasne za naše financije, i preči isto sporazumljenje austrijskih naroda, budući da njima, kao inostrancima nemoguće mnogo stojati do blagostanja naše države, već do svoje koristi, tim većma, jer kao inostranci osuđuju svaki i najmanji pokret nenemackih narodnostih, na mjesto, da bi ih kao časnici pomirivali.

— Iz Lavova javljaju, da su se među narodom i nižim klerom raskim u Galiciji pojavile želje, nanovo se približiti obredima i ceremonijama pravoslavne crkve, koje su zabranjene bile od kako je galicka ruska crkva s rimskom u uniju stupila. Usled tih težnjah našao se je mitropolit ruske galicke crkve nadbiskup Jahimović pobudjen, na područno svećenstvo okružnicu upravit, u kojoj onima svećenicima s najstrožijim crkvenim kaznama prieti, kojima bi na um palo, da samovoljno promjene u crkvenim obredima u smislu približenja k pravoslavnim uvode, ili popovske brade nose.

Prag, 4. veljače. Jučer u 9 sati započeo sudbena iztraga proti Josipu R. Vilčku, učredniku „humorističkih listovah“ i proti Josipu Hlaváčku, upravitelju Jerabkove stamparne. Branitelj im bijaše dr. Eminger. Danas se nastavlja razprava, koja je vrlo zanimiva. Osudu jurve priobćismo.

Pievačko društvo „Hlahol“, kojemu je poslavlja: „Zpěvem k srdci, srdcem k vlasti!“ znatno napreduje i nadamo se da će biti središtem i dnikom svih pievačkih društva u našoj domovini.

Za podupiranje siromašnih stanovnikah, kojima je poplava štete naniela, ustroji se ovdje posebno društvo, koje svérhu misli postići sabiranjem dobrovoljnih prinesakah među imućnijim građanima. U kući poslanikah u Beču primat će dr. Rieger prinesakah u istu svérhu.

Cerna Gora.

Pišu iz Dubrovnika od 19. siečnja: Jole Vukalović koji kako smo već javili, u Popovskom dolu bu-

nom upravlja, drži strog red ne samo među svojim vojnicima, nego i među žiteljstvom predjela, kojim on upravlja. On je sastavio sud, koji zločinece presudjuje. Kradja se vrlo strogo kazni. Ovi je danah jedan lopov, kako je njegova krivica posviedočena poslije kratkog ispita priekim sudom puškaran. To je veliki napriedak, da se među ustašama prizna i nužda poredka i pokornosti. 9. siečnja t. g. bili su svi glavari poznani na Cetinje misli se zbog toga, da se dogovore s Černom Gorom o uzajmnom djelovanju. — Govori se, da se je Novica Cerović sa 6000 Černogoracah Pivi krenuo. Ako se ovaj glas obistini, onda bi se zacelo pokazalo, da su samo okolnosti zahtijevale zakašnjanje dosadašnje Černogorske vlade, i tim bi činom knez Nikola i njegov otac Mirko zacelo opet stekli povjerenje zemlje svoje i Hercegovacah, koje su u posljednje vrijeme gotovo izgubili bili. (Wand.)

— Čitamo u „Wandereru“ sljedeća:

Cerna Gora se drži svoje politike pod knezom Nikolom isto tako tvrdo, kao god što je pod Danilom. Cerna Gora napreduje u unutrašnjosti, teži da se s polja konsolidira i nepropušta nikakvu priliku da obližnje hristijane, a osobito Hercegovce moralno i materijalno podpomaže. Knez Nikola isto tako, kao i Danilo prostro je svoju bratnu ruku nad hristijanskim Hercegovcima i pridržava se idejah Danilovih kao najsvetijeg amneta. Ta nije li politika cetinjskog kabineta sa svojom diplomacijom znala tako stvar učiniti, da Omer-paša — ova jedina nada turska — nije mogao černogorski apliv u Hercegovini ignorirati, te je prinudjen bio, s ovim najstarijim a po broju najslabijim neprijateljem turske vlade u Evropi u diplomatske pregovore upustiti se, lično putove preduzimati (iz Mostara u Skadar) da sa moralnom glavom narodnog pokreta u Hercegovini, sa tek dvadesetoljetnim knezom Nikolom ispravnije učini.

Pa k tome još nije mu željni sastanak ni izpao za rukom, jer Turska nije htjela isjaviti, da će iz Hercegovine načiniti provinciju sa savršenom autonomijom (samoupravom), koja bi sprama porte stajala samo kao vazal (t. j. od prilike kao Srbija itd.) Turska nije htjela popustiti i Cerna Gora, koja je dalje pregovore na diplomatskom putu vodila, zadržala je tim serdar-ekrema u toliko, da je najliepše vrijeme (serpanj i kolovoz) na polju propustio, na kom mu je istina moguce bilo svoju vještinu pokazati ali tek nikako međan održati sprama pravnih osnovah na koje su mladi černogorski diplomati svoje zahtijevanja oslanjali.

I onda još, kad je serdar-ekrem osietio da je na diplomatskom polju potučen, i kad je prinudjen bio pred jesen za oružje se prihvatiti, tako mu je u početku rujna smetalo, što je Cerna Gora svoju vojsku za rat spremnu držala, da njegov vojni pohod nikakve opasnosti za hristijane imao nije. On uvidi svoju slabost, i da svietu oči zamete, izjavi, da će se defenzivno vladati (t. j. samo braniti). Hristijani hercegovalki, koji svoje oslobođenje od turskog jarma samo svojoj braći Černogorcima zahvaljuju (?) spremni su za mladog černogorskog vladaoa živiti i umrieti; on je po narodnom izražaju ono davno izgledano sunce što je hristijane hercegovalke poslije 400godisnjeg tiranstva prvi put ogrejalo. To uvjerenje ima i sam knez černogorski, i on se neće nikakvim potvaranjem dati ukloniti s onoga puta, kojim je knez Danilo udario, on će srbisku zastavu visoko razviti, da se turska raja iz Bosne i Hercegovine oko nje pokupi, da početo djelo izbavljenja sretno koncu privede. Kad mladi sin takve misli goji,

onda se lahko može i o otca Mirku zaključiti, koga su iskreno ljubili, i od koga je s tim idejama odgojen. Ali da sama djela navedemo. Mirko je bio, koji je župu nikšićku, jednu od najliepših nahijah černogorskih, od Omer-paše 1852-3. god. otčegao, koji je u Ostrogu obsadu protiv Turcima sretno izdržao, kučku nahiju povratio i kod Grahovca kao predvoditelj černogorske vojske Turke u tridnevnom ratnom pohodu savršeno uništio, tako, da je usled te bitke cijelo Grahovo i Budinje Černogorcima podpalo. Mirko, predsjednik černogorskog senata i otac mladoga kneza, kaže, da se Srbi u one granice povrate, koje je srbasko carstvo pod Dušanom imalo.

Što se prikora tiče, da je Mirko čuvaran, te mi podpunno odobravamo, jer samo njegovoj financijskoj sistemi može se zahvaliti, da Cerna Gora ne samo ni pare duga neima, nego šta više, da se je ove godine, — gdje su Turci Cernu Goru blokirali, i gdje je žetva tako hrdjavo bila, — od prilike za 200.000 for. u srebru hrane sa sirotinju nabaviti moglo; osim toga je od jedne prijateljske velike sile velika pomoć izmolljena, koja je Černogorcima razdana. Koliko je gotova neva među narod podijeljena, svad se može razabrati, ne samo u Piperih, Bielopavličih, Piešivcih, Čeva, lječanskoj nahiji, Zagorcu, Komani i Grahovu, nego i kod begunacah iz Nevesinja, Gackog, Pive, Banjanske, Rudinacah. Svim je obiteljima okolice nikšićke knez černogorski dao stan, pomoć i novacah u zajam. Osim toga mora se primietiti, da su svi černogorski magazini puni svake vrste džebane i ratnih potrebah, da su ove godine svi topovi — 45 komadah — montirani. Sve ovo može Cerna Gora samo Mirku zahvaliti, koji je cijelog svoga vieka kao dobar domaćin poznat bio. Glas, da su senatori Ivo Radonić, Petar Filipov i Jole Piletić sa svojih svanjah sbačeni, nije ništa drugo, do presna laž, jer svi ovi kao god i Novica Cerović nalaze se u svojim dostojanstvima kao senatori, vojvode i serdari, i vlada je s njima podpunno zadovoljna.

Talijanska.

Turin, 1. veljače. (Dnevne vijesti.) Ministar vojništva učini nov predlog tičući se povećanja i ustrojenja vojske. Polag ovoga predloga ima biti 80 pješackih a 22 konjaničke regimente. „Opin.“ tuži se na Austriju, što je zabranila provoz talijanskih časopisah u podunavske kneževine. Za sada nezna se još sigurno, da će kralj ići u Milan i Napulj.

Turinski list „L' Opinione“ nemisli, da će talijansko ministarsko zatvoriti zasjedanja parlamenta prije pretresa i odobrenja proračuna za g. 1862. Zasjedanje imalo bi dakle trajati jošie prieko mjeseca veljače. U obziru protuministarskih doknadnih izbornah ima se jošie javiti, da je Sineo, Mazzinovac, bio izabran na otoku Sardiniji. U Napuljskoj opet je hajdučtvo stalo rasti; u Siciliji u Monrealu bilo je pučko gibanje pod vikom: „Dole s Piemontezima!“

Genova, 31. siečnja. Tako zvani „Comitati di provvedimento“, pretvorio se u vojnička društva, kojima je prva zadaća, da probudjaju u puku volju k vojničkom stališu.

Napulj, 25. siečnja. (Bourbonske agitacije.) Časopisu „Corriere Siciliano“ pišu o svakom agitacijama stranke bourbonske. Polag avega čini se, da pripravlja u njezini privrženici veliku bunu, koja bi imala buknuti mjeseca travnja.

Dobro plaćeni agenti putaju po čitavom otoku priobćivajući na svim strasama parolu, po kojoj imadu se poznati svi tajni privrženici one stran-

ke, koja će valjda još mnogo posla zadati sjednenoj Italiji.

„Dopada li Vam se crni pasulj?“ „Dakako, ja ga rado jedem“. To su pitanje i odgovor, po kojima se kraljevi priverženici poznavaju. Mnogo ovakvih agenata bilo je već upućeno a više je već na oboru.

— **Karikalisti** smislili su o novom letu, da teške demonstracije neće u Rimu u korist papi. Ali su demonstracije baš protivno ispale. Na kućama u Rimu biehu bezbrojne zastave izstavljene s nadpisom: „Živila slobodna crkva u slobodnoj državi!“ „Papa nije kralj! Viktor Emanuel je kralj Italije!“ U večer bila je varoš razsvietljena i na više miestah vidjevahu se trobojne zastave i trobojni transparenti.

Francuzka.

Iz Pariza javljaju pod 1. t. m., da senatori nisu uzmanjali, da svoje drugove, koji kao ministri bliže stoje caru, već u pisarnama, kod izborah za adresnu komisiju, interpeluju o rimskom pitanju i o posljednjoj depeši gospodina Thouvenela na markiza Lavalette. Grof Walewski izjavi u petoj pisarni a ime carevo, da je ona depeša isklopno u tu svrhu pisana bila, da se turinskoj vladi dokaže dobra volja perizkoga kabineta; no da je na suprot kod odlazka kardinala Chigi-a učinjena formalna pismena naredba, da nema francuzka vojska izići iz Rima i da se Rim nema predati Piemontezima; ministar bez listnice priobćit će u javnoj siednici o tom izviestnih vieših; konačno rješenje mora se očekivat od vremena i potražiti drugdie negdie izvan Rima. Grof Persigny, kojemu se pripisuju težnje princa Napoleona i gospodina Pietri-a, priobćio je ipak s velikom pripravnostju isto očitovanje u pisarni, kojoj pripada.

Jučerašnji „Moniteur“ proglašuje ova očitovanja neistinitim, na koliko se neslažu s onima, koja su sadržana u Thouvenelovoj noti. No ovo oprovergnutje nedokazuje polag obćenitoga mnjenja ništa. Očitovanja Thouvenelova nisu bile pozitivne naravi; njegova posljednja nota nije ništa sadržavala, iz čega bi se zaključit moglo, što će učinit francuzka vlada, ako Rim odgovori, kak što je dosad odgovarao. Jošte nismo čuli, da se francuzka vojska u Rimu pripravlja na odlazak ni da se Piemontezi spremaju, da unidju u Rim. Moniteuru je očividno do toga stalo, da samo začasan utisak proizvede. Ministri Napoleona III. skoro će biti u stanju, da se pred senatom i zakonotvornim tielom izraze o Rimu i onda će se pokazat, da li su ova izjašnjenja tako različna od gore napomenutih, koja su bila dana u odsiecima senata.

— **Mexikanski general Almonte** oduputovao je 30. siečnja iz Southampton-a u Mexiko. Njemu su, kao što Pays kaže, poznate tajne kabietah, i njegova prisutnost tamo mnogo će doprinieti k tomu, da se po mogućnosti stvar dobro rieši. Patrie izjavlja priobćujući viest Moniteurovu o razprostiranju monarhičkih idejah u Mexiku, da se iste razprostiru i po drugim stranama južne Amerike i da će mozebiti prije nego prodje godina danah, stanovnici ovih od anarhije tako teško pohodjenih predielah sliedit premier Mexika.

U svojem broju od 3. veljače kaže „Patrie“ od rieči do rieči, što sledi: „Iz pozitivnih dokumenatah proizlazi, da se u Mexiku monarhičke gibanje pravilno ustrojava. Mislite, da će u miesecu ožujku sastati se skupština otmienih osobah iz svih pokrajina i poslati deputaciju u Evropu, koja će očitovat što narod želi. Čim se u Mexiku ustroji slobodna monarhija, sledit će više jugoamerikanskih državah ovaj primier. Ustrojenje velike jedinstvene države na jugu sieverne Amerike i više ustavnih monarhijah u južnoj Americi od najveće je važnosti za političke i tergovačke interese Evrope.“ „Patrie“ time nagoviešćuje, da se ima dielo „družtvenoga preustrojenja“ protegnut ne samo na jugoamerikanske republike već i na južne države sieverne unije.

Rusija.

Osudjeni bivši administrator varšavske dijeceze Bialobrezki odveden je u Bžesk, da tamo kaznu izdrža.

— **Novonaimenovani nadbiskup varšavski Felix Felinski** prispjet će do koi dan u Varšavu. S nesterpljenjem se izgledaju njegova perva diela, da se vidi, kako će se on, kol je od prosta svećenika ujedared na najvišji stopanj jerarhički u Poljskoj podignut, sprama narodu i sprama vladi

ponašati. Po samom imenu sudći, koje nosi, mogao bi novi nadbiskup narodu vrlo povoljan biti, jer zvuk njegovog imena nalazi u svakom poljskom sčercu simpatički odjek. Mati Felinskoga Eva na žalostan se je način proslavila historijom svoga stradanja u prognanstvu sibirekom; njegov ujak Alois Felinski, kol je bio čuven pjesnik, sastavio je obće poznatu pjesmu „Bože cos Poljske“. Nadbiskup varšavski dosta je dosad premetnuo prieko glave. Poslie sveršenih naukah na sveučilištu, u 25. god. svoje dobe, otidje u strane zemlje. U Parizu pomieša se medj poljsku emigraciju, bude u tajne njene posvećen, i vrlo se je odlikovao pri izveršenju njenih namierah. Kad je francuzka republika izvikana, utemelji on sa više svojih prijateljah u Parizu savez za uzpostanovljenje Poljske. U Poznanjskoj, u Badenu borio se je on medju insurgentima. Nespretan izhod ovog dielovanja, dogadjaji parizki u lipnju 1848. g., smert njegova najiskrenijeg prijatelja Julija Slovackog, jednog od najslavnijih pjesnikah poljskih, učinili su velik utisak na njegovu, k fantasteriji i misticizmu sklonjenu dušu. Od to se doba dovodi njegova odluka posvetiti se činu duhovnom, koju je skoro i izveršio. Počem je bogoslovske nauke u Petrogradu pod pokroviteljstvom mitropolita Holovinskog sveršio, postane prostim vikarem, i to je zvanje dotle opravljao, dok nije uslied preporuke markiza Vielopoljskog mitru dobio.

— U Petrogradu razneo se je glas, „da je car grofu Vielopoljskom nalog dao, da za Poljsku izradi što cieto, gotovo i dobro razmišljeno — ujedno se veli, da se veliki knez Konstantin zanima sastavljanjem ustava za Rusiju, s kojom je namieran car državu svoju prilikom 1000godisnje sveltkovine u Novgorodu u kolovozu o. g. zateći.“

Smiesice.

Bečki listovi donose obširna izviešća o svakojoj šteti, koja je načinjena *poplavom* u bečkim predvarošima, u Moravskoj, Stajerskoj, Tirolskoj itd. Na niekojim miestima srušise se mostevi, kuće i caste. Dne 4. veljače bilo je samo u Beču poplavljeno do 9773 jutra i 967 hvaltih obćinskih dobarah, 1800 kućah sa 80.000 stanovnikah. Nj. veličanstvo blagoizvoli osviedočiti se osobno o nesreći, koja je ponajviše stigla siromašno žiteljstvo. Niekoje kuće stoje tja do pèrvoga kata pod vodom a ljudi traže svoj spas na krovima.

Pražki listovi nisu danas dne 6. veljače ni došli, valjda je gdiegod komunikacija prerušena.

— **Njemački pjesnik dr. J. F. Castelli**, starac od 85 god., preminuo je.

— **Koncem siečnja** bio je u niekom miestu čongradske županije po pandurskom poviereniku predazet zaglavan preslušaj, kol živahno opominje na srednoviečno postupanje zaglavnih sudištah. Dvie dievojke bile su po zakupniku kraljevskih pravah putem pravde obiedjene da su nieke stvari ukrade, no nisu hotiele kazati, kuda su te stvari dospiele. Na priznanje prisili ih oštromai, čoviečni pandurski povierenik time, da su im gornju stranu tiela do gola svukli, okolo obie ruke ovili finu žicu i ovu tako stegnuli, da su im se lakti na ledjima spojili, pod stezanjem odmah stala kerv curiti i da su im pocernile ruke, pleća i glava. K tomu bile su jošte korbačem bičovane.

— U **Kolonji** dogodiše se dva divna slučaja. Prije niekoliko danah bio je napšen nieki obćinski glavar iz L. . . sa svojom ženom, buduć da su prošle jeseni ubili iz busije niekog agenta, kojega polje imao je po učinjenom ugovoru rečeni glavar doživotno uživati. Za nieko vrieme zahtievao je taj agent, da se ugovor za nevaljani proglasi. Njegova nagla smert zaprieči sudbenu razpravu. Nadjoše ga strašno smercvarena, mervta na cesti blizu njegove kuće. Glavar znaše svojim uplivom izbjeći svakoj iztragi, ali konačno našli su se kervavi trazi u njegovoj pivnici; uslied toga bio je napšen. Nitko nedvoji više, da je on ubojica onoga nesretnika, kojega je svatko radi njegova poštena značaja počitovao.

Dragi je slučaj malo čudnovatiji. Nieka udovica, koju je hladna zemlja jurve niekoliko godinah pokrivala, ustade iz groba te se pokaza zapanjenomu puku. Ona je služila kod niekog bogatšaka, kol ju uze za ženu. Poslie njegove smerti veselila se je već njezina siromašna rodbina, da si malke pomože, al se na njihovu nesreću nadje niekakav prefrigani varalica, kol je sam predobio

sav imetak pošto je i ona bila preminula. Sada povratila se ona udovica iz cerne zemlje na bieli svijet zahtievajući, da se razdieli baština medju preostavšu rodbinu.

Niekoji ljudi, koji su s pokojnom obćin i grobar, kol ja pokopa, sasvim su osviedočeni o njenu povratku, te se ih niekolicina od straha raznemotše.

— Iz **Auxerre-a** pobieže odvjetnik Goppin, ostavivši dugovah do 1.500.000 for.

— **Niekom Englezu** imenom Johnston podje rukom zavesti nieku dražestnu mlađu dievojku od ugledne porodice, Miss O'Connor u Stamforda (Connecticut) obećavši joj da će ju uzeti za ženu. Samo što je postigo svoju namieru, stane okolišati, da utašti zaključenu ženitbu, dok se je napokon nesretna dievojka osviedočit morala, da je sretno prevarena. Odlučila se. Otidje u večer u njegov stan. Susied začu ženski glas viknut „nevredniče“ i odmah zatim pući pušku. Pohiti u kuću i nadje Johnstona na umoru. Miss O'Connor ostavi medju tim kuću. Dva dana zatim nadjoše ribari njeno mervto tielo u valovima Sounda. Pismo upravljeno na njenog oca, koje kod nje nadjoše, izražavaše, da joj nebišaše moguće nositi bitja oskvernjeno podlim zavednikom. Pačanstvo izreče svoj smertni sud pridruživši se listom pogrebnj ubojice, dočim ubijenomu nedodje ni duša na sprovod.

Zagrebačke sitnice.

Bijaše godine 1860. Krasna jesen pribavi množinu svietla na polje, da se užije zdravega frižkoga zraka, mnogo se je govorilo i još više slutilo . . . nu nitko nije prav znao, što i kako će biti, dočim jurve sasne mervte žice radostne za nas tajne, koje su nas za čas imale opunovlastiti, da ono, što bijasmo i jesmo.

Već prije toga sastavi se društvo brižljivih domoljubah, da kervče put budućim dogadjajima, da uklanjaju svakejake zapreke, jednom riečju darade, da nas nezateče vrieme. Društvo to nadje dosta podpore u pèrvi mah, na . . .

Krojači i gumbari imadjaše mnoge posla . . . grad naš preobrazi se posve . . . njemačkih napisah nestado . . . a što je najmilije bilo sladki glasovi materinskoga jezika zavladaše ne samo u seoskim kolibicama i malenim kućicama naših stalnih pošetnjakah, već i u dvoranama odličnijih osobah dapače i na ulici!

Književnost politička stane se razvijati . . . vidjelo se je, da se narod naš, i glavni grad kraljevine naše osvieti . . . sve bijaše naše, sve; pa s kakovom nadom gledasmo u oči najbliže budućnosti! Liepo ti je bilo molriti ona ponositela lica, u kojim bijaše izražena najveća zadovoljnost.

Mi smo ljudi a ništa drugo; zadovoljnosti nestade, sloga otidje tamo, gdje joj je stalno prebivalište te ostade sama bogato nabojadisana na jednoj kući kamenite ulice!

I našem društvu, narodnoj čitaonici, umali se broj članovah, neznamo baš zašto, nu mislimo, da je tomu uzrok pèrvi narodna naša mana — s početka smo kao vatra a malo po malo gubimo pèrvotnu snagu, zanešenost zamienjuje se s nehajstvom, zaboravljamo našu svrhu i sve, što nakanismo . . . a kad nes zateče ozbiljnija doba, eto ti vike i krike, pa tek onda sietjamo se, da smo niešto namieravali, da nam nije jošte odumierla sva volja . . . a mi nastavljamo započetu stvar ma ne tamo, gdje ju ostavismo.

Narodna naša čitaonica spoji se, neznamo baš kako, s narodnom dvoranom, ali na kratko. Narodna dvorana i narodna čitaonica! Ove rieči probudjuju u meni nemalu žalost, buduć mi je jošte živo pred očima utemeljenje narodne dvorane, koje ime već dosta jasno naznačuje, kakova bi imala i morala biti. Da li zadovoljuje svojem naslovu? Pa ako ne, pitam zašto? Zar nije naše, što je naše? Mi smo jedno tielo i dosta nam je i jedne duše!

Jelačićev terg je liepo miesto i sieća nas na mnogi ugodni dogadjaj, na mnogi čin i mnogo veselje. Jest to miesto, koje bih nazvao čisto narodnim, zašto, lahko će svaki pogoditi.

Na tom tergu ima kuća na jedan kat, u kojoj ima takodjer društvo, kojemu je ime tergovački kasino. Bijah i ja jednoč tako sretan, pohoditi dvoranu ovoga društva, no izpoviedam iskreno, da sam tamo pomislio da sam su der Wieden a ne u Zagrebu! Sile njemačkih čuopisah leže

na stolu, od slavanskih jedva domaći, kojih i tako mnogo neimamo. Zaviriv slučajno u knjigu, gdje je svakom članu slobodno upisati svoje želje, to smo vidjeli da neki član želi, da predplati odbor na „O. u. W.“, budući da brani slavenske interese. Pa šta misliš, ljubezni čitatelju, nadje li taj predlog podpore? Ni najmanje izim dva, tri člana. No poslije nadje ipak „Ost. u. West“ miesta među ostalim časopisima.

Ovih danah preporodi se taj kasiao u dvoranu, pošto mu se je pridružila narodna čitaonica. Otoj restauraciji mnogo se pripovijeda, čitajući ih se je strašno razljutilo, hojeći se da će Hrvati nadvladati. Smij se svietu! Ima jošte Zagrebčanah, koji se boje da će odsele u turgovačkoj dvorani nadvladati živalj slavenski!

Pa šta smo, za boga! Misle valjda ta gospoda, da smo nekakovi pripuzi? neživimo li u Hrvatskoj kao Hrvati? Ako se tko tomu čudi, taj je sigurno čudnovate čudi!

Berzovajne i najnovije viesti.

Alexandrija, 3. veljače. Bonnard postigo je prilično velikih uspjehah u Kobinkini.

Beyrut, 30. siječnja. Neredi rastu; čete prekidaju obćenje na drumu u Damask.

New-York, 23. siječnja. *Expedicija generala Brunsidea* nalazi se u Pamliko-Sundu i udarit će na Newbern. General Prim i britanska i francuske švadre prispile su dne 7. siječnja pod Veracruz.

Slataje, da će se Mexikanci oprieti u unutrašnjosti zemlje, nisu se omalile. Očekuje se nasert na Veracruz.

Narodno kazalište.

Ako se je ikada na koga s pravom uporavila poslovice: „Veni, vidi, vici“, to se može ista uporabiti na gospodina *Eduarda Meergartea*, koji je sinoć dao svoju prvu predstavu u našem kazalištu. Neznah čemu bi se više divio ili izvanrednoj jakosti i pruživosti njegovih mišleca, ili njegovoj smilosti ili pak njegovoj u pravom smislu rieči čudnovatosti i je dva dokučivoj višestini i okretnosti ili napokon sigurnosti i dražesti, kojima i najopasnija gibanja kao igrajući izvadja. Plesak bio je izvanredan, uzhitan, jednoglasan, obćenit. I viježbanja dresovanih po njema kudrovah, koje je obćenstvu na koncu svoje predstave predveo, proizvedoše obćenito divljenje i zabavljahu obćenstvo na najugodniji način. Kazalište bilo je dubkom puno a sudeći po izvanrednom zadovoljstvu obćenstva, rekli bi, da će i unapred biti vaza puna, kad god se na našem pozorištu pokaže taj čudotvorac.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 7. veljače 1862.

Svjetlostni tečaj u austr. vred.

Papiri.

5% Kovovnice	69.70
5% Narodnoga zajma	83.90
Narodne banke	810.—
Vierovnoga zavoda	197.50

Mienice.

Srebro	187.50
London	188.30
Carški cekini	6.55

Meteorologička opažanja

na ovdiešnjoj kr. višjoj realci dne 7. veljače 1862.

Ura	Barometar na visini u par. čet.	Barometar na visini u par. čet. na 0	Toplota po R.	Napadla	Smior i jakost vjetra	Atmosfera (dijel. snieg ili tuča)	Opazka
7. pr. pd.	331.16	330.88	+1.4	10	Sis		
2. pal.	331.87	331.47	-0.1	10	Ja		snieg
9. u več.	331.91	331.74	-1.6	10	S.		

Danas u 7 sati temperatura R. -4.8.

Opazka. Kod napadla znači 0 sasvim vedro a 10 sasvim oblačno; brojevima ležećim između 0 i 10 razumije se veća ili manja mnoština oblakah, razdjeliv cijelo nebo iznad obzorja na 10 jednakih dielah.

U 6. stupcu znače velika pismena smior vjetrovah (Jz = južno-istočno-zapadni), a brojevi jakost vjetra, isto, 0 sasvim tiho a 10 bura, a medju ovim ležeći brojevi naznačuju različnu jakost vjetra.

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

622/169. (93)

3—3

Visoki dvorski dikasterij dostojao je odpisom od 31. p. m.; br. 3489/713, g. dra. Pavla Muhlića, s. k. savjetnika i ravnatelja pravoslavne akademije zagrebačke, imenovati predsjednikom a g. dra. Livija Radivojevića,

prisednika banskoga stola, članom obstejeće u Zagrebu komisije za teoretičke državne izpite.

Pri obstejećem u Zagrebu po zakonu od 2. listopada 1855 (z. v. l. br. 172.) povjereničtvu za teoretičke državne izpite pravoslavnog odiela uredovati će u naukovnoj g. 1864. slijedeći članovi kao ispitni povjerenici:

Predsjednik:

G. dr. Muhlić Pavao, c. k. savjetnik i ravnatelj kr. pravoslavne akademije zagrebačke.

Članovi gg.:

Erigan Viekoslav, načelnik zem. glavnog grada Zagreba.

Dr. Gostiša, profesor pravah.

„ Knez Josip, c. k. financijski savjetnik.

„ Molnar Antun.

Očić Petar, I. podžupan županije zagrebačke.

Prca Makso, odvjetnik.

Dr. Radivojević Livio, prisjednik kr. banskog stola.

„ Roje Antun, javni bilježnik.

„ Šuhaj Mirko.

Žerjavić Ferdo, odvjetnik.

Što se ovim do obćega znanja stavlja.

Od kr. namiestničkog vieća kraljevinah Dalmacije, Hrvatske i Slavonije u Zagrebu, dne 27. siječnja 1862.

Br. 10828—1210. (107)

3—1

Oglas.

Jamnička kiselica dat će se dne 28. veljače 1862 putem javne dražbe na tri godine, to jest od 1. travnja 1862 do 31. ožujka 1865, uz predbižno položenje kaobine sa 300 fr. a. v. u gotovom ili u državnih hartijah polag tečaja na javnoj burzi u Beču onog dana najviše ponudjajućem u najam.

Osim izključivog prava jamničku kiselu vođu razprodavati, skopčan je s ovim najmom ožihak velike sienokoše, dviju pomanjih kercmah na jamničkoj kiselici s pravom regalnim točnje pitjah i ribolova.

Napokon predat će se iznajmitelju sada uprav dogotovljena gostiona s kućom, gdje će se flaše puniti.

Ovo javno svratište sastoji iz dva kata s velikom dvoranom za ples, konverzaciju i ine zabave. 12 sobah za goste, magazinah i t. d., zidane je iz solidnog materijala u ukusnom i liepom štilu, s troškom od 39.000 fr. a. v. i pruža poduzetniku svu priliku na pristojno dočekanje gostih i držanje plesnih i inih zabavah.

Dražba držat će se u sgradi kr. namiestničkog vjeća na gostestavljeni dan u 10 sati u jutro.

Pismene redovito sastavljene ponude s jamčevinom od 300 fr. a. v. u gotovom ili u državnih hartijah polag tečaja na javnoj burzi u Beču providjene i zapečatjene primat će se sve do 9 sati istog dana licitacije.

Potanjii uvieti mogu se uviditi kod ravnateljstva pomoćnih uredah ovog namiestničkog vjeća.

Od kr. dalm.-hrv.-slav. namiestničkog vjeća. U Zagrebu dne 1. veljače 1862.

Br. 49. (106)

3—1

Natiečaj.

U filijalnom mjestu Laduču župe bėrdovačke, kotara stubičkoga, ima se popuniti izpražnjeno mjesto pučkoga učitelja, s kojim skopčani godišnji dohodci iznose u gotovini 315 stot., besplatan stan i 6 hvatih derva, u koju svėrhu se ovim do konca veljače 1862 otvara natiečaj.

Prosjetelji se napućuju, da svoje molbenice s potrebitim dokaznicami dobe, čudorednosti, učiteljskih sposobnostih, stališa i dosadanjega službovanja do spomenutoga roka podarcidjaku, opatu i župniku na Bistrici Mirku Tumpiću podnesu.

Od nadbiskupskoga duhovnoga stola u Zagrebu, dne 24. siječnja 1862.

Br. 1571. grad. (109)

3—1

Oglas.

Kralj. sudbeni stol županije virovitičke u Osieku daje ovim na znanje: Da je na molbu Ane udove Kušević, kroz g. odv. Jakova Spoljarića, radi dužnih 420 fr. a. v. s. p. dozvolio ovršnu dražbenu prodaju nepokretnostih suprugom Mitru i Ani Petlovac spadajućih, što no su na 1183 f. 70 n. a. v. sudbeno procijenjene i u gruntovnici dolnjeg grada Osieka pod br. 313. upisane, te da su u tu svėrhu dva roka opredieljena, prvi na 18. ožujka 1862, a drugi na 22. travnja 1862, svaki put u 9 sati prije podne kod ovoga suda.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupit želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina, ako li se kod pėrve dražbe ni za više a ni za prociebnenu cijenu neprodade, kod druge dražbe i izpod procieone najboljemu nudiocu izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po nuputku suda na se primiti, i napokon, da se ostali dražbeni uvieti, prociebneni napisnik i gruntovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviešćeni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kařovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu suda prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisat morati, ako li se dioba kupovnine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovina iscrpi, ništa nezapadne.

U Osieku dne 20. siječnja 1862.

Br. 81. pol. (100)

3—3

Oglas.

Slijedeći momci, koji su ovogodišnjem novačenju podvrženi i za kojih obitavanje se nezna, pozivlju se,

da se najdulje do konca veljače t. g. svaki kod svoje kuće postavi, inače bi posljedice sami sebi pripisati i mali, i to spadajući u:

I. razred.

1. Stjepan Balša iz Pavlovca, pekarski naučnik.
2. Franjo Sak iz Zabačibregov.
3. Ivan Vrančić iz Trebeža, klobučarski naučnik.
4. Valent Šostarić iz Zametnja, krojački naučnik.
5. Lacko Florjan iz Klupcih, stolarski naučnik.
6. Stjepan Blažinić iz Mirkovca, postolarski naučnik.
7. Tomo Kėrnar iz Gredenci, stolarski naučnik.
8. Josip Gojger, živoder.
9. Dragutin Baršić.
10. Martin Surina iz Vėrtnjakovca.
11. Valentin Vinsky iz Škaričevog.
12. Stjepan Ferček iz Vel. Vesi.
13. Stjepan Kranjčec iz Huma.

II. razred.

1. Andro Filipić iz Trebeža, postolarski kalfa.
2. Janko Merkaš Jačmenica iz Komora.
3. Janko Škrinjar.
4. Stjepan Župančić.

III. razred.

1. Stjepan Saić iz Pustodola.
2. Petar Vencel iz Huma.
3. Franjo Vrančić iz Zaboka, kėrnarski naučnik.

V. razred.

1. Tomo Kail, živoder iz Prosimka.

I. razred.

1. Joso Posilović iz Krapine.
2. Juro Krisnik inače Križan iz Pristava.
3. Antun Haitnig iz Krapine.
4. Pavao Kranjčec iz Krapine.
5. Mihaj Mihorko iz Krapine.
6. Josip Cvėrlović iz Krapine.
7. Ljudevit Horhenrėtter iz Dolcih.
8. Petar Dološčak iz Tkalcih.

II. razred.

1. Florjan Kolarić iz Krapine.
2. Viekoslav Pečić iz Krapine.
3. Jakob Križanić iz Krapine.
4. Ivan Nep. Horhenrėtter iz Krapine.
5. Alfred Franjo Florjan Gėtler iz Krapine.
6. Ljudevit Steinbrukner iz Krapine.
7. Josip Strobel iz Krapine.
8. Franjo Škreblin iz Krapine.

Br. 47-Mb. (104)

3—3

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudbenog stola županije zagrebačke stavlja se do znanja, da će se uslied molbe gosp. Matije Kėdunca preti gji. Jelisavi Strozinger i g. Augusta Weinricha pokretnosti pod ovrhu uzete, kao: kanape, stolice, ormari, ogledala, postelje, posteljina i ostalo pokućstvo dne 10. veljače i 6. ožujka t. g. 1862. u stanu Jelisave Strozinger pod kuć. br. 3., a danah 11. veljače i 7. ožujka t. g., svaki put od 9. ure prije podne, u stanu Augusta Weinricha u laškoj ulici pod kuć. br. 112. u ukupnoj prociebnenoj vrijednosti od 359 for. 10 n. a. vr. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se na pėrvom roku samo uz prociebnenu cijenu prodavati, na drugom pak roku prodavat će se i izpod procieone.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

Kr. sudbeni stol žup. zagrebačke.

U Zagrebu dne 15. siječnja 1862.

Br. 1201—gradj. 1858. (36)

3—3

Izrok.

Od atsane žup. kot. suda vėrbovskog u Kameral-Moravicah stavlja se timo do obćeg znanja, da bijaše zadovoljena na molbu Gjere Popovića radi duga od 256 fr. 20 kr. s. p. ovršbena dražbena prodaja nepokretnostih Franje Muževića iz Vėrbovskoga, što no su unošene u gruntovnom zapisniku pod br. 63. porezne obćine vėrbovske i na 2627 fr. 40 kr. sudbeno procijenjene.

Za preduzetje dražbe stavlja se dva roka na dan 28. veljače i na dan 28. ožujka 1862, svaki put u 10 sati u jutro na licu miesta.

Pri pėrvoj dražbi će se ta nepokretnosti samo za ili nad prociebnenom cijenom, a pri drugoj dražbi takodjer i izpod prociebnene cijene najboljemu ponuditelju dosuditi.

Kupac bude morao uknjižene dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po sudbenoj razmieri na se primiti.

Pozivlju se pako svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviešćeni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na te nepokretnosti kakovo založno ili ine drugo realno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom dražbenog roka ovomu sudu prijave, što budu u protivnom slučaju sami sebi pripisati morali, ako li se dioba kupovnine bez njih preduzme i njih, ako se na taj način kupovina iscrpi, ništa nezapadne.

Napokon pozivlju se svi oni hipotekarni vierovnici, koji neobitavaju u mjestu suda, da za branjenje pravah svojih pri dojudućoj diobi kupovnine u mjestu suda zastupnike imenuju, te da pred prodajom ime i obitava lište njihovo prijave, u protivnom bo slučaju budu se za one, koji to propuste učiniti, ureda radi zastupnici naimenovali.

Dražbeni uvieti i gruntovni napisnik mogu se pri ovom sudu u uredovnih sati uviditi.

U K. Moravicah, dne 27. studenoga 1861.

Žup. kot. sudac
E. Baršić,

Oglas ličbe

1. Usled odpora rizičkog kr. hrv.-slav. dvorskog dikasterija od 10. listopada 1861. br. 2515-718, te objave visokog kr. namjesničkog vijeća od 21. listopada 1861. b. 8396-982, predat će se sagradnja novog svodnog mosta preko potoka Solina pred mjestom Novi, pa od mosta ovog do razdjelika XV-4 riečko-senjske poštanske ceste, u dužini od 665 dužnih nogah iz nova pregraditi se, napuštajući odijela ceste, za slijedeće navedene obredjene fiskalne cijene, putem javne ličbe najmanje izražavajući za izvedenje.

Starke broj		na cesti		na razdjelku		na obilježju		na putu		na mjestu	
riečko-senjskoj	u Selou	u Staroj	u Novoj	u Staroj	u Novoj	u Staroj	u Novoj	u Staroj	u Novoj	u Staroj	u Novoj
XV-0	XV-1	XV-2	XV-3	XV-4	XV-5	XV-6	XV-7	XV-8	XV-9	XV-10	XV-11
3399	94	13640	81	13640	81	13640	81	13640	81	13640	81
19040	75	932	4	19040	75	932	4	19040	75	932	4

2. K ličbi ovoj se se svaki pripisati, koji je zakonito sposoban valjane ugovore sklopiti, te tko propisanu jamčevinu za izvedenje dotičnog opravljavanja položio bude.

3. Kod jeftimbe ove, kod koje se ličba u cijelom obsegu izvesti se imajuće sagradnja preduzela bude, pripadati će se i pismene ponude (oferte), kojim pako se propisane jamčevine pripisati imaju, te koje do započetak određene ustmene ličbe od c. kr. županijskog gradjevnog ureda na Rieci predane biti moraju.

Uvjeti ličbe ove mogu se kod napomenutoga gradjevnog ureda kroz obične uredovne sato uviditi.

4. Najbolja ponuda pridržava se, doli ona fiskalnu cijenu nadilazi ili ne, višjem odobrenju.

5. Ponuditeljem onim, koji neostanu dostalcima na ličbi, povratiti će se odmah položena jamčevina uz potvrdu primatbe, na ličbenom zapisniku zabilježene.

6. Na naknadne ponude neće se obzir uzeti, je li ponuditelj ustmene ličbe učestnik bio ili nije.

Od c. kr. hrv.-slav. zemaljskog ravnateljstva gradjevinah.

U Zagrebu dne 20. siječnja 1861.

Abth. 8, Nr. 315. (74)

Kundmachung.

Vom k. k. kroatisch-slavonischen Landes-General-Kommando zu Agram wird bekannt gegeben, dass aus den Aerarialforsten der Lovinacer, Medaker, Kanizaner und Smiljaner Kompagnie im Kaiser Franz Josef Likaner Grenz-Regimente Nr. 1 Zwei Tausend Sechshundert Sechszig zwei Buchen- und Zweihundert Sechszig sieben Tannenstämme, welche forstämlich zur Erzeugung von Spalt- und Bauholz geeignet angeschätzt sind, im öffentlichen Offertwege an den Meistbietenden abgegeben werden.

Diejenigen Kauflustigen, welche sich vor der Offertämreichung die persönliche Ueberzeugung von der Beschaffenheit dieser bereits bezeichneten Stämme zu verschaffen wünschen, wollen sich daher an den Kaiser Franz Josef Likaner Grenz-Regimente-Kommando zu Gospić oder auch an die Kompagnie-Kommanden zu Lovinac, Medak, Kaniza und Smiljan wenden, worauf ihnen die besagten Stämme vorgezeigt, so wie alle die Lokal- und Ausfuhrverhältnisse betreffenden Auskünfte bereitwilligst erteilt werden.

Die abzugebenden Stämme werden entweder im Gesamtquantum, jedoch ohne dem bloß zu Brennmaterial tauglichen Ast- und Wipfelholze, um den Durchschnittspreis von fünf Gulden 6. W. per Stamm, oder partiellweise in nachfolgender Art ausgebaut, u. zw.:

In der Lovinacer Kompagnie Revier Mills Nr. 22 182 Stück Buchen mit dem Durchschnittspreis von drei Gulden 48 kr. 6. W. per Stamm.

In der Medaker Kompagnie: Revier Osijek Nr. 26,

1. Abteilung 154 Stück Buchen, Durchschnittspreis drei Gulden 6. W. per Stamm, II. Abteilung 58 Stück Buchen mit vier Gulden 12 1/2 kr. 6. W. per Stamm; Revier Nr. 24 Ljutik 200 Buchen mit zwei Gulden 88 1/2 kr. 6. W. per Stamm, und im Revier Nr. 28 Počiteljska Dula 200 Buchen mit zwei Gulden 40 kr. 6. W. per Stamm im Durchschnittspreis.

Kanizaner Kompagnie: Revier Nr. 29 Koss et Sika 136 Buchen im Durchschnittspreis per Stamm mit drei Gulden 45 kr. 6. W.; Revier Nr. 30 Počiteljska 50 Stück Buchen mit zwei Gulden 37 kr. und im Revier Nr. 31 Sator 200 Stück Buchen mit zwei Gulden 78 1/2 kr. 6. W. Durchschnittspreis per Stamm.

Ferner in der Smiljaner Kompagnie: Revier Nr. 33 Goli Vrh 80 Buchen mit drei Gulden 4 1/2 kr. per Stamm, dann in der Waldgegend Kuk viš Magazina 400 Stück Buchen mit dem Durchschnittspreis von vier Gulden 25 kr. per Stamm, ferner im selben Revier Waldgegend Režne Drage 167 Stück Tannen mit dem Durchschnittspreis von neun Gulden 44 kr. 6. W. per Stamm; Revier Nr. 35 genannt Begića Plan 20 Stück Buchen, per Stamm fünf Gulden 10 kr. 6. W.

Revier Nr. 36 Osterija 150 Buchen mit fünf Gulden 88 kr., dann in der Waldgegend Jasmakola 170 Stück Buchen mit sechs Gulden 82 1/2 kr. 6. W. per Stamm im Durchschnittspreis.

Revier Nr. 37 Tomina Dula 100 Stück Buchen mit vier Gulden 41 kr. pr. Stück und in der Waldgegend Smertevi dolci 100 Stück Tannen mit vierzehn Gulden 66 kr. 6. W. per Stamm; endlich in Lektin Vrh 200 Buchen mit sieben Gulden 14 kr., Satorina 200 Stück Buchen mit fünf Gulden 48 kr. und in der Waldgegend Černa Dula 200 Stück Buchen mit fünf Gulden 67 kr. 6. W. im Durchschnittspreis per Stamm.

Hinsichtlich des vorgedachten Ast- und Wipfelholzes hat aber jeder Offerent zu erklären, ob und um welchen Preis per Stamm er dasselbe übernehmen wolle.

Jeder Offerent hat sein Anbot schriftlich wolversteigert und auswärts am Couverte mit der Bezeichnung „Offert zum Bezuge der aus den Aerarialwaldungen des Kaiser Franz Josef Likaner Grenz-Regiments ausgebotenen Buchen- und Tannenstämme“ versehen an das k. k. Landes-General-Kommando zu Agram rekommandirt einzusenden, und dasselbe pünktlich bis zum zwei und zwanzigsten Februar 1862 9 Uhr Früh bei der genannten Militär-Landesstelle einlangen zu machen, weil nachträgliche Offerte nicht angenommen werden.

Im Offerte ist der angebotene Preis unter Bezeichnung des Reviers und der hierauf befindlichen Anzahl Stämme deutlich anzugeben und zu erklären, dass im Falle sich etwa nach der Fällung eines oder des anderen Stammes dessen theilweise oder gänzliche Unbrauchbarkeit zu der vom Ersteher beabsichtigten Verwendung zeigen sollte, dieser jedem bezüglichen Ansprüche auf Ersatz entsage.

Ferner ist die Zeit genau anzugeben, binnen welcher sich Offerent verpflichtet, die ausgebotenen Stämme vollkommen aufzuarbeiten und aus dem Walde zu schaffen, so wie schliesslich im Offerte noch zu erklären, im Ersterungsfalle gleich beim Abschlusse des Abstokungsvertrages die 10% Kautions der ganzen Ersterungssumme im Baaren oder in Staatsschuldverschreibungen zu erlegen.

Agram, am 24. Jänner 1862.

Br. 17-1862. (68)

3-3

Oglas jeftimbene dražbe.

Dne 20. veljače 1862 počamši u 10 sati prije podne obdržavat će se kod obćine tergovništva Virovitice u obćinskoj pisarni javna jeftimba verhu gradjenja obćinske ujedno učionske kuće u Virovitici, koja se još tečajem lieta 1862. sagraditi ima.

Poduzetnicima — izim što ovom gradjenju sav potrebiti materijal, zatim tako voznu kao ručnu robotu od obćine dobili budu — predstoji slijedeća zasluzba, koja se kao fiskalna uciena stavlja, i to:

za dielo zidarsko	5032 fr. 42 novč.
„ „ tesarsko	1392 „ 9 „
„ „ stolarsko	2685 „ — „
„ „ bravarske	2945 „ 47 „
„ „ staklarsko	432 „ 60 „

ukupno . 12487 fr. 58 novč.

Poduzetnicima prosto stoji, na pojedine ili na sve česti gradjevnog posla jeftimbene dražati, no obvezani su prije dražbe 5% onu zaobinu položiti, koja kod odobrenja jeftimbe na 10% povisiti se ima, u mjesto gotova novca primati će se takodjer hipotekarne i imejamčevine.

Pismene ponude primati će se samo s jasnim odlozovanjem % popusta i prilogom zaobine u novcu ili hipotekarnim svjedočama, koje će se samo do početka dražbe primati; na poslie prispijevs obzir uzeti se neće.

Bolnji uvjeti kao i nacert na ove gradjenje odnoseći se mogu se kod ove obćine u pisarni svaki dan uviditi.

Što se do obćeg znanja stavlja.

Obćina tergovništva Virovitice, dne 20. siječnja 1862.

Br. 561. (85)

3-3

Oglas.

Biljegovani zavitec pisamah, koji su prije nego su dani bili na poštu, bludnjom ili slučajem kakovim postali takovi, da se nemogu upotrebljavat, mogu se za nove zavitke istoga razreda izmijenit, a za posljednje neme se platit biljegovna vrijednost pokvarenoga zavitka već samo troškovna cijena od 1/2 krajcara za svaki komad.

Izmjena biva kod svih poštanskih uredah, poštan-

skih ekspedicijah i privatnih prodajah vijorah i pisamah zaviteh.

Zavitec pisamah dostavljeni na imenone namijenjeni nikakova trage poštanskoga postupanja. Od razmjernih zavilakah moraju se donijeti svikolici dielovi.

Što se time usled razpisa visokoga ministarstva finansijah od 19. prosinca 1861, br. 4218/813, do obćega znanja stavlja.

U Zagrebu dne 27. siječnja 1862.

C. k. ravnateljstvo poštah za Hrvatsko i Slavoniju.

Br. 982-gr. 1861. (18)

3-3

Izrok ličbe.

Od strane grad. kot. suda bakarskog ovime se do znanja dostavlja, da usled molbe uručene dne 20. studenoga 1861, br. 982, Luke Čornića iz Drage, zastupanog po odvjetniku Viktoru Jatiću, proti Tomi Rožića isto iz Drage, glede duga fr. 39. a. v. sa pripadaj, današnjom odlukom bie dozvoljena javna ličba nepokretnosti, što su unesene u gruntoynici br. 176, obćine Drage gorja o. g. Burini i nje naznačene, u koju svrhu opredjeljena su ročičta za dan 28. veljače i za dan 28. ožujka 1862 od 10—12 sati u jutro na licu mjesta (Dragi gorjoj).

Posivlju se indi svikolici, koji bi ove nepokretnosti kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se nje imenovane nepokretnosti, ako li se kod prve njezave a ni za prociebnenu cijenu neprodade, kod druge dražbe i izpod prociepe ipak najboljemu nudiocu uručiti.

Napokon se još pozivlju svi oni, koji, promdriti se o dražbi napose obaviješteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na nje navedenu nepokretnost kakovo založno pravo stekli, da to svoje prave tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sobi pripisati imati, ako li se dioba kupovnine bez njih preduzme; i njib, ako li se na taj način kupovnine iscrpe, ništa nezapadaje.

Naznačenje nepokretnosti prodati se imajuće.

1. Kuće br. 4. u Burini s granicom pričećom u zemljišnoj prestyori od 44 □ hv. . f. 300.—
2. Vinograd vrt blizu kuće m. br. 793. od 61 □ hv. „ 80.—
3. Oranica Tomićeva m. br. 782 od 53 □ hv. „ 20.—
4. „ „ „ „ 786 „ 316 „ „ 160.—
5. „ „ „ „ 764 „ 50 „ „ 20.—
6. Vinograd potočina „ „ 755 „ 161 „ „ 80.—
7. „ vrt „ „ 800 „ 9 „ „ 5.50
8. „ „ „ „ 828 „ 25 „ „ 15.—

Ukupno dakle f. 890.50

Grad. kot. sud.

U Bakru, 26. studenoga 1861.

Slajmer.

OGLASNIK.

(Br. 843.)

10-4

Oglas.

Kod tajništva matičina mogu se dobiti slijedeće troškom istoga književnoga zavoda izdane knjige:

1. Gundulićev „Osman“ (II. izdanje) po 88 novč.
2. Gundulićeva „Različita diela“ po 1 f. 5 novč.
3. Palmotićeva „Kristina“ po 1 f. 40 novč.
4. Gjorgjevićev „Saltier slovinski“ po 1 for. 58 novč.
5. Gjorgjevićev „Uzdasi Mandaljene“ po 88 novč.
6. „Dubrovnik“ III. svezak po 53 novč.
7. Šulekova „Bijarstva“ I. svezak po 1 for. 5 novč.
8. Šulekova „Bijarstva“ II. svezak po 2 for. 10 novč.
9. Demotrović „Dramatičkih pokusnjah“ II. dio (Teuta) po 1 for. 5 novč.
10. A. N. Gostovinskoga „Pulostinice“ po 1 for. 5 novč.
11. Stadovićeva „Uputa u pismenu umjetnost“ po 26 novč.
12. „Kola“ od IV—VIII. svezka, svezak po 53 novč.
13. Babukić „Grundzüge der illyrischen Sprache“ po 35 novč.

Kod istoga tajništva i u tergovini g. Mije Krečića dobiva se prvi troškom zaklada za izdavanje pučkih knjigah izištavši apis „Pojavi u zraku“ po 5 novč.

Pod stampom se nalaze:

- a. Troškom Matice ilirske „Bosanskoga prfjetelja“ III. svezak (izici će ovaj koi dan).
- b. Troškom zaklade pučkih knjigah: „Katićeva pismarica ili razgovor ugodni naroda slovinskoga“ (gotova je polovica).

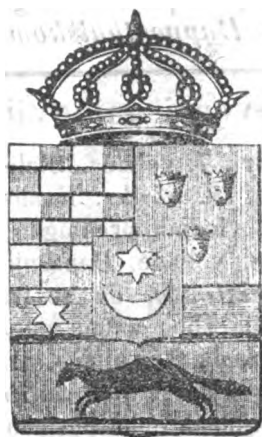
A odmah zatim slijedi će:

- a. Troškom Matičinim „Sabrana diela Stanka Vraza“ ili kojigod od starih pjesnikah.
- b. Troškom zaklade pučkih knjigah: „Campe-ovo „Odkrije Amerike“ u 3 svezka sa zemljovidi.

Po odluci ravnateljiske siednice od 18. kolovoza t. g. dobivati će unapred oni, koji pristupe kao utemeljitelji Matiči ilirskoj, sve njenim troškom isdane knjige, kojih još imajuće.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike
na dnevnom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću
i novinarstvi 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjsku, kojim će se
list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje opredjeljena je površina: 7 kr. a. vr. od linije sa
jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Erarska pristojba za
svaki oglašavanje 30 kr. a. vr. i to toliko putah, koliko se
putah isti uvrtati.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u ponedjeljak 10. veljače 1862.

Broj 33.

Neuredovni dio.

Ugarska.

Pešta, 6. siječnja. Jučer bilo je privatno
vijeće novonaimenovanih odborskih članova kod
gradskoga načelnika. Posljedak ove konferencije
bio taj, da se naimenovanja za obćinske odborni-
ke neprimu, dok se bitno nepromieni naputak u
obziru gradske uprave.

— Zvanični „Sürgöny“ zanima se u jednom
članku s pitanjem o sèrbskom vojvodstvu. Nje-
gov članak može nam u nekoliko pokazati, u
kakvoj je stadiji sèrbsko pitanje u praviteljstve-
nim krugovima. „Sürgöny“ veli, da Magjari nebi
imali ništa reći, ako bi se Sèrbima dalo vojvodstvo
onako, kao što su ga prije 10 godina dobili.
Oni bi ga dogle prisnavali, dok nebi zakoni opet
dobili svoju snagu. Ali ako pitanje o vojvodstvu
dodje pred sabor u vidu kraljevskih predlogah, on-
da valja zakonotvorstvo da se spremi za taj slu-
čaj. „Sürgöny“ priznaje, da su Sèrbi u drugči-
jem položaju nego ostali narodi u Ugarskoj. Ovo
istina nestoji, kad se smatra sa točke ugarskoga
ustava, ali fakt je, da su oni pri dolasku svom
od vladara dobili neka obćanja i da su obćoj
dinastiji učinili usluga, koje su koristovale i U-
garskoj. Prema ostalim Slavenima u Ugarskoj
Sèrbi su pretežitiji svojom ratobornošću, krip-
kom narodnom sviešću, imućstvom i inteligencijom,
osim toga imaju u suplemenicima izvan Ugarske
moralnu podporu. „Sürgöny“ ponja, što Sèrbi
ištu narodno ustrojstvo. On nema ništa reći, ako
je svërba ustrojstvu tom, da konstatuje narodno
biće sèrbskom narodu, da može u narodnim skup-
štinama svoje cèrkvene, školske, književne i u
„nieka ruke“ i politične stvari nezavisno oprav-
ljati.

„Sürgöny“ nije protivni izboru vojvode,
koi bi bio državni baron. Kad bi se ugarski
ustav spojio s narodnim bićem Sèrbah, ovi bi mu
bili novi oduševljeni branitelji. Način izvršenja
ovoga narodnoga ustrojstva imao bi se Sèrbima
ostaviti.

U obziru na pitanje o oblasti bio bi „Sür-
göny“ „po prirodnoj dosljednosti“ zato, da se sva-
koj narodnosti odijeljena oblast (teritorija) dade.
Što se tiče sèrbskoga vojvodstva glavni je pro-
tivan dovd taj, da Sèrbi nisu u onim predjelima,
što ih ita sa svoje vojvodstvo, u tolikoj većini,
da se nebi nepravda drugim narodnostima učinila.
Ali „Sürg.“ nederži vojvodstvo za opasno ni onda
kad bi Sèrbi u njemu zaista baš u većini bili.
Jer predpostavivši ravnopravnost narodnostih u voj-
vodstvu, bili bi Sèrbi prema drugim narodnostima
uvek u manjini, niti bi oni mogli druge agnjeta-
vati. „Sürg.“ naposljedku ovako izriče svoje mla-
nje: ako i nije pravično iskanje vojvodstva i ako
odijeljena oblast i nebi po svoj prilici imala oče-
kivane pospiešne po Sèrbe posledice, — narodno
ustrojstvo, što ga Sèrbi od 200 godina amo ištu,
niti je protivno zemaljskom pravu, niti prava-osta-
lih narodah. Još dodaje na kraju „Sürgöny“ da
što je rekao o narodnom ustrojstvu, važi i za Ro-
mane i on bi hteo, da se oni pripoznadu za na-
red u Ugarskoj. (S. D.)

Erdelj.

Sibinj, 5. veljače. Ukupnost saskoga na-
roda izabrala je dva komisije za podnesenje mla-
nja o ustrojenju pravosudja i za uredjenje obćin-
skih poslova u saskoj zemlji.

Austrija.

Beč, 5. veljače. Gradjani varoša *Spittel-
berg* predadoše državnomu ministru adresu po-
vierenja; oni su dakle pèrvi, koi su očitovali o-
vim načinom svoje povierenje austrijskomu mini-
stru zbog njegovih niemačkih težnjah. Ministar
Schmerling reče prigodom svečanosti na uspomeu
niemačkoga pjesnika Schillera: „Austrija je u Nie-
mačkoj“, koje rieči ponavljaju sada s najve-
ćim zadovoljstvom Spittelberski stanovnici, a nje-
zin spas valja tražiti samo u Niemačkoj.

Ali toga njihova mnienja nisu svi austrijski
narodi; uviereni smo, da ima i kod Niemacah do-
sta pametnih muževah, kojih iskustvo i osviedo-
čenje drugamo smiera i koji tvrde, sa svim dru-
gim neniemačkim narodima, da spas Austrije valja
tražiti u Austriji samoj a ne u Niemačkoj! Dokle-
god budu ovakove misli vladale u našoj sredini,
neće naša država popeti se do onoga stupnja,
koi ju ide po pravu i vladajućim okolnostima.

Odbor gradskoga zastupništva predlaže, da
se 26. veljača proslavi svečanom misom u cèr-
kvi sv. Štepana, velikom i sjajnom gosthom na
čast državnoga vijeća, obdarenjem 16.000 boles-
nikah a konačno besplatnim predstavama u svim
bečkim kazalištima. „Vaterland“ dodaje k ovomu
izviešću, da bi on od svoje strane predložio, da
se služi svečana misa sa „Tebe boga hvalimo“ na
korist i radost naših ustavotvornih umjetnikah.

Drugi kancelar ugarski grof Karolyi prispie
ovih danah u Beč, te položi jurve urednu svoju
zakletvu; mislimo, da je već započeo svoje po-
slovanje.

— „Donau-Zeitung“ priobćuje sliedeću notu:
Pošto je već drugim povodom „Wiener Zeitung“
u svojem večernjem listu od 3. t. m. opazio, da
nemože carska vlada pod nikakvom izlikom do-
pustiti, da se stavi „mletačko pitanje“, danas smo
u stanju da jošte izviestniju ogradu izrečemo po-
imence proti onom odnošaju, u koi je s više stranah
tako izvanjskim, kao i austrijskim listovima stav-
ljeno bilo ono pitanje naprema sada u Mexiku
bivajućem posredovanju triuh pomorskih silah *En-
gleske, Francuske, i Španjolske*. Ako se je
naime kod pouzdanih dogovaranjah triuh si-
lah napomenuli moglo i ime *Nj. carske vi-
sosti gospodina nadvojvode Ferdinanda Ma-
ximilijana*, ipak je stalno, da nisu sva nagatanja,
koja okoluju o zamienitom odnošaju medju mexi-
kanskim pitanjem i austrijskom teritorijalnom po-
siedu, ništa drugo nego puke izmišljotine.

O tom predmetu piše Morning Advertiseru
njegov dopisatelj iz Pariza: „Vierujte mi, ame-
rikansko pitanje nosi većih posledicah u svojem
krilu, nego što obćinstvo može biti misli. Plan je
taj, da se Austriji za Mletke ponudi Mexiko, da
se Mletci pridruže kruni Viktora Emanuela i da
se ujedno posljednji nagovori, da se odreče tali-
janske jedinstvene ideje (t. j. Napulja). Ako
Austrija taj predlog primi, onda je dovršena Na-
poleonova igra. Ako ga pako odbije, gledat će
da sagradi novi ratni plan, nadajući se da će o-
pet kao godine 1859. imati za sebe javno mnienje.“

— Gèrčki poslanik u Beču baron Simeon Sina
poklonio je sirotinji bečkoj 2000 fr. a. vr.

Turska.

Dubrovnik, 5. veljače. Noćas udariše
Korjaničani predvodjeni po *Muri Zamoviću* na
tergovište Buhovišje i oteraše od onud svu mar-
vu. Matanović došo je sa nekoliko Cèrnogora-
cah. Za koi dan očekuje se još veći broj istih i
kažu da će Cèrnogorci s Hercegovcima sko-
ro udariti na tursku vojsku.

— „Agr. Zitg.“ donosi u svojem posljednjem
broju sliedeći izvorni dopis: S bosanske granice,
2. veljače. Kao što nas uvierava čovjek inače
vjerodostojan, predstoji u livanjskoj nahiji ustanak
raje jednak onom u Hercegovini. Ponajprije der-
žahu popovi i knezovi pravoslavni stanovnikah
dolinah od Grahova, Glomoći i Lievna više skup-
štinah u Lievnu i zaključise adresu na sultana. U
ovoj mole, da se ukinu svi ma kako imenovani
porezi do desetine, koju plaćati u državnu bla-
gajnicu osiećaju se jedino da su obvezani. Ako
im se to nedozvoli, nepreostaje im, vele, ino, ne-
go ih pridružiti se ustašama u Hercegovini ili pako
podverći se Austriji. Kažu, da se bosanski vezir nije
malo zabrinuo i uplašio na tu viest, i da je odmah
poslao u Lievno jednoga pašu, da umiri raju, kojoj
je, vele, obećao, da će dobiti, što žele. U ostalom
glasa se, da će naskoro izaći carski Ferman, koi
poreze, što će ih imati raja nadalje plaćati, tako usta-
stanovljuje, da će svaki odrasli hristijanin imati sa-
mo 4 cvancike kao glavarinu i desetinu i to ovu
samo od onih vèrstah žita, što se najvećma seju,
u državnu blagajnicu a zatim trećinu žetve ze-
maljskom gospodaru plaćat. To bi bilo od prilike ono
porezno mierilo, koje je obstojalo prije, nego što
se je uveo tansimat u Bosnu, kojim ako i nije
raja bila zadovoljna, ipak je obstojat mogla i čini
se, da su ovaj glas samo zato raznieti, da ponie-
što umire raju, jer se Mohamedanci sbilja boje, da
će naskoro listom ustati.

Tomu bojanju daje Moslima povoda to, što je
vezir bosanski u svim nahijama zemlje po telali-
ma dao oglasiti zapovied, da se svaki Moslim ima
obskèrbiti dovoljnim oružjem, da je vazda pripra-
van na boj. K tomu razprostrani se od nekoliko
danah jošte i glas, da se nije moguće ukloniti
tursko-sèrbskom sukobu, i što više, već nazna-
ćuju i isti rok, kad ima buknot ta borba a taj je
vele dne 13. t. m. (1. veljače p. st.). Nadalje
kažu, da Sèrbiju kod njene nakane proti Turskoj
podupire Rusija javno a Francuzka u potaji, tako
se za nju Austrija nezauzme, da mora propast u
toj borbi.

Talijanska.

Turin, 30. siječnja. Progovara se, da ima
Garibaldi u rukama proglas na Niemce, koi
će u svoje vrieme obznaniti. U ovom proglasu veli
Garibaldi, da se nemaju Niemci ništa bojati, ako
bude u ratu, koi bi buknuti mogao, prekoračio me-
dje tako zvanoga niemačkoga savezu. On uviera-
va Niemce, da će biti prisiljen te učiniti, nu ovo
njegovo vladanje da neće ni najmanje promieniti ili
uništiti čuvstva bratinske ljubavi prema niema-
čkomu narodu.

On će, veli, doći, kamogod ga narodi pozi-
vali budu i doklegod mu bog pomagao bude, ali
za sada, da sam jošte nezna, kamo će ga tierati
interesi slobode. On smatra Austriju za neprijateljicu
Niemačke i Italije i bio bi, kako kaže, sretan, da
može uništiti ovo umjetno Metternichovo dielo, da
uzmogne razvijati se niemačka sloboda.

Kada bude napao pèrvi čisto niemački grad
u austrijskoj državi, ima se njegov čin smatrati
kao pèrvi početak bratinskog sdruženja dvjuh ve-
likih narodah, koje stize ista gerka sudbina.

Na dalje umoljava narod niemački, da se ne-
pušćaju varati onim glasovima, koji pod plaštom
slobodoljubja namieravaju razdvojiti Niemačku s
Italijom.

Pripovieda se, da je kralj opomenuo *Gari-
balda* zbog njegovih opasnih namierah, koje se
već od nieko doba snuju u Genovi. Viktor Ema-
nuel uvierio je Garibalda, da će učiniti svoju

dužnost kao kralj sjedinjene Italije a Garibaldi obeća, da ga nikad ostaviti neće.

Polag svega čini se, da će bivši diktator ostati dotle miran, dokle to nužda zahtijevala bude. Ako bi slučajno buknuła bune u kojoj god strani Evrope, onda bi po svoj prilici postao nevjeran svojem obećanju; drugačije nenada se nitko da bi se n njega pouzdali mogla stranka, koja hoće, da se radi.

— Diplomatična odnošenja medju Turinom i Parizom vrlo su živa u posljednje vrijeme. Uzrok glavni rimsko je pitanje. Vele, da se je Napoleon izrazio, da je gotov Nicu povratiti Italiji pod pogodbama. Na ovo je Ratazzi u ime kralja Viktora obećao, da će Italija kao uzdarje načiniti s Francuzkom savez za obranu napadanje za svaki rat, koji bi Francuzka preduzela.

Francuzka.

Pariz, 6. veljače. Današnji „Moniteur“, koji donosi u svojem uredovnom dielu historička razjašnjavanja o Mexiku, veli, da posredujuće sile prinudjene, da po želji Mexikanacah dovrše, što su započele, t. j. da utemele *jaku i postojanu vladnu silu*, s kojom bi Evropa mogla sklopiti trajućih svezah.

— Nepodleži više nimalo sumnji, da će Francuzka Italiji za kratko vrijeme velike koncesije učiniti. Franjo II. bit će za cijelo primorje ostaviti Rim, i ako su istiniti posljednji glasovi, to će u ovome Francuzku ozbiljno i Englezka podpoćmoći. General Goyon dobit će također zapoviest, da na svoju ruku bez svakoga naloga i obzira može postupati proti napuljskim hajducima na rimskoj granici. Osim toga čini se, da će i rimsko pitanje skoro riješeno biti. O ovom predmetu bilo je već više ministarskih konferencijah. Italija neće navaljivati na Napoleona da u njezinu korist što preduzme, pošto je uvierena, da Napoleon to već sam iz svoje koristi činiti mora. Princ Napoleon sa ministrima francuzkim, koji diele njegovo mnijenje, nastoji svakom prilikom oko cara, da energične korake preduzme u korist Italije. Princ Napoleon ništa je oboleo; no ovo mu neće smetati, da u ovogodišnjem senatu učestvuje i besiedu govori, za koju se misli, da će mnogo sjajnija biti od one, koju je držao prošle godine u francuzkom senatu.

— Türr i Klapka bave se u Parizu. Nitko nevieruje, da njihov dolazak nije skopčan s kakvom političnom misijom. Jedni derže, da je Türr došao u Pariz u osobitom nalogu kralja Viktora, drugi derže, da je došao da predstavi Napoleonu svoju suprugu. Türra su svi francuzki ministri sa vrlo velikom počasti primili, a osobito ministar Thouvenel i Persigny. Kod princa Napoleona bio je više putah na audienciji.

— U Parizu se vrlo mnogo pripovieda o tome, kako je car Napoleon preusreo deputaciju poljske emigracije, koja mu je došla da čestita mlado lieto. Ovu deputaciju predvodio je mladi sin pokojnoga kneza Čartoriskoga. Ovaj pozdravio je cara uvivši vriešto u svoj diplomatički pozdrav ujedno i neposrednu interpelaciju na cara Napoleona, kako on misli o poljskoj stvari. Car kao da je ujedared drugi okret govora uzeo, zapita kneza: Koliko je sati? Knez izvadi sat i odgovori: „Na mome je dva sata.“ Napoleon izvadi svoj sat i odgovori: „Na mome je tek dva naest sati.“ I zatim otpusti deputaciju.

Rusija.

Petrograd, 5. veljače. Proračun je obnarodovan. Redoviti dohodci iznose 298 milijuna, a izvanredni od zajma godine 1861 iznose 14½ milijuna. Redoviti razhodi iznose 294 milijuna a izvanredni 16½ milijuna.

Proračunski razhodi iznose poimence: Državni dug 54, carska kuća 5, ratno ministarstvo

primila posljednji dopis saveznoga vieća na svojem gladištu u *Dappenthalskom pitanju*.

Berzovjavne i najnovije vesti.

Hanover, 7. veljače. Stališka skupština odgođena je do 18. ožujka. Komisije ostaju sakupljene za izpit vladnih predlogah.

Pariz, 8. veljače. Današnji „Moniteur“ označuje kao *neistinito*, da se francuzka vlada u Londonu pogadja zbog zajma od 4 milijuna funtih.

Petrograd, 8. veljače. Današnja „Sieverna Pošta“ javlja, da je *pet milijunah* doznačeno u svrhu predujamah onim posiednicima, koji imaju manje nego 21 nevoljnika. Journal de St. Petersburg javlja, da će se 6000 pomorskih soldatah privremeno otpustiti.

Madrid, 7. veljače, *Martínez de la Rosa* preminuo je.

„Novice“ o Lj. Zadrobilkovoj.

(Priposlano.)

Ljubljanski časopis „Novice“, uredjivan izvèstno od kolovodje krajnskih Slovenacah dr. Janesa Bleiveissa, piše o slavenskoj i nama dobro poznatoj umietnici Ljudemili Zadrobilkovoj sljedeće:

„Glasovita umietnica na glasoviru gospodična Ljudmila Zadrobilkova, došla je sa svojom materom u subotu (1. o. m.) u Ljubljanu, da i nas razveseli s koncertom i da nas uvieri o umietnosti svojoj, kojoj su se divili Prag, Lipska, Hanover, Bremen i druga mesta sieverne Niemačke, zatim Pariz, Bruselj, London, Beč itd. Sada je više vremena bavila se u Zagrebu, a koncem toga mieseca uzeć će put u Odesu, kamo je pozvana. Radujemo se i mi iz svega sèrdca slušati divnu igru mlade umietnice, koju nam Dalibor, Pozor, Nar. Novine, Glasonoša, i ostali časopisi opisuju kao Slavjanku dušom i tielom.

U nedielju je s neopisivom slavom igrala pèvi krat u našoj narodnoj čitaonici. U petak (7. o. m.) sudielovati će u filharmoničkom koncertu, a u nedielju poslie podne u pet sati dati će u redutu za sebe koncert, te će igrati osim raznih klasičkih muzikalnih komadah, također više svojih vlastitih *slavenskih* kompozicijah. Muž, kojemu pripada po vieštini svojoj da sudi o muzici, uvierio nas je da najizvèstnije kompozicije svih klasikah na klaviru naša Ljudmila *na pamet* igra, što je očito znamenje, da je nadarena neobičnim umietničkim duhom, ili kako Niemac veli: „jeder Zoll eine Künstlerin.“ Naša dužnost bit će dakle da u nedielju kod prisustvovanja u njezinom koncertu dielom pokažemo, kako znamo cijenit *umjetnost slavjansku*.

Dalje pišu iste Novice:

„To je bio, u nedielju dne 2. veljače opet veseo večer, da malo takovih imadasmu. Čitaonica naša praznovala je 104. godišnjicu rođena dana Vodnikova. — Proslavila je današnju večernjicu također ženialna umietnica na klaviru gospodična Ljudmila Zadrobilkova, ojoj umietnosti divi se francuzki, slavjanski i niemački svijet, a mi ju Slavjani (kao rođenu Čehkinju) s ponosom imenujemo svojom rodjakinjom. Iz sèrdca nam je žao da nam nije moguće, danas biti obširnijim u svom opisu svečanosti jer smo prisiljeni dati list u tiskarnicu; hoćemo dakle za sada samo to reći: da su sva sèrdca od radosti igrala, kad je mlada umietnica (ima joj stopram 17 godinah) na klaviru igrala težku Etudu od Dreyschoka, njenog učitelja, s takom lahkostju, podpunostju, nježnostju i čutljivostju, da je sve izvan sebe slušalo toga malog angjela pri klaviru. To se znade da kod njezine igre neima nikakova nasilna grabljenja za efektom, pri njoj dolazi sve samo pod sebe; a kad je i samo jednom rukom igrala, bioše ta igra tako izvèstna i podpuna, da su slušaoci, stojeći s daleka, mislili mo-

Mi smo pako dužni ljubežljivoj umietnici, koja je također sama složila i više liepih napievah kao: „Tvoj obraz“, „Tebi“ *) itd. kao i varijacije jugoslavenskih piesamah itd. ne samo sèrdačnu zahvalu, što je i nama Slavenom priliku dala radovati se nad umietnostju njezinom, nego također zato, što je kao *Slavjanka s dušom i tielom*, proslavila nam Vodnika našega, kojega je slavio i veći dio današnjih govorah i piesamah.

Kako čujemo vratit će se proslavljena i našemu občinstvu obljubljena umietnica na svome putu u Odesu, iz Ljubljane natrag u Zagreb, i počekat će ovdie ono vrijeme kad bude parobrodom po Savi mogla u doljne slavenske krajeve. Kako se tvrdo nadamo, usrećit će nas još kol put sa svojom čarobnom igrom na komgod javnom miestu.

*) Ova njezina piesma s muzikom, prevedena na hèrvatski, izaći će doskoro litografirana u Beču.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 8. veljače 1862.		Svèrjetni točaji u austr. vred.
Papiri.		
5% Kovovnice		70.25
5% Narodnoga zajma		84.45
Narodne banke		833.—
Vierovnoga zavoda		198.60
Mienice.		
Srebro		137.25
London		138.—
Carski cekini		6.53

Meteorologička opažanja na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 8. i 9. veljače 1862.

U r a	Barometar va visina u par. čet.	Barometar va visina reduc. na 0	Toplo- ta po R.°	Neobla- ka	Smier i ja- kost vjetra	Atmo- sferička oborina (dažd, snieg ili tuda)	Opaska
7. pr. pd.	332.°30	332.°34	—4.8	10	Si.		
2. ps.	333.°00	332.°92	—5.1	10	Si.		
9. u več.	334.°00	334.°20	—7.2	10	Si.		
7. pr. pd.	333.°60	333.°98	—8.6	10	Si.		
2. ps.	333.°99	334.°23	—7.5	10	Si.		
9. u več.	333.°62	333.°89	—6.5	10	Si.		

Danas u 7 sati temperatura R.° —7.3.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 1857. (113) 3—1

Konkurs-Kundmachung.

Zu besetzen ist: Eine Kanzleiofficialsstelle in der XI. Diätenklasse mit dem Gehalte jährlicher 735 fl., eventuell mit 630 fl. und 525 fl.

Gesuche sind insbesondere unter Nachweisung der Kenntniss einer slavischen Sprache binnen vier Wochen bei der Finanz-Landes-Direktion zu Agram einzubringen. Auf disponible Beamte wird, sofern dieselben die nöthige Qualifikation besitzen, vorzugsweise Rücksicht genommen werden.

Agram, am 5. Februar 1862.

Pollack.

Br. 581. (110) 1—1

Oglas.

Tko želi gornji vlastelinski mlin u Kutjevu za vrijeme od 1. svibnja 1862 do 31. listopada 1863 u najam uzeti, neka izvoli svoju sa žaobinom od 40 fr. a. vr. providjenu pismenu ponudu do 28. veljače t. g. 12 sati u podne ovdie predati. Fiškalna cijena, ispod koje nijedna ponuda primljena nebude, ustanovljena je sa godišnjih 470 fr. a. v., te se ponudjena godišnja najmovina u ponudi brojem i slovom označiti imade. Na one ponude, koje bi kasnije prispiele, te koje su manjkave, ili u kojih se ponuditelji na ponude drugih ponuditeljah pozivlju, neće se obzir uzeti.

Uvjeti najma mogu se ovdie i kod vlastelinskoga

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjsku, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predloženo je uvrstbi: 7 kr. a. vr. od linije za jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Erarska pristojba za svaki oglašivač 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se puta list uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u utorak 11. veljače 1862.

Broj 34.

Neuredovni dio.

Trojedna kraljevina.

Iz Siska pišu Glasovnici: Dojduće sriede 12. t. m. bit će u našem mjestu, bolje rekać u dvorcu našem Sisku veliki narodni ples, kojega gosp. *Guido Pongrac*, zagrebački velelektor, u slavu dogotavljenja istog mosta daje. Pozivi su jur na sve strane rasposlani, a kako se čuje, u jedno i svagdje veoma sërdačno primljeni. Ushiti nas preradostna viest, da će preuz. naš g. ban i presvjetli g. pl. Rubido i veliki župan zagrebački, presv. g. Ivan Kukuljević i druge odlične osobe ovaj ples s došastjem svojim okrasiti. Most će biti dan 12. o. m. svečano porabi občinstva predan. Ima ljudih, kojim isti nije baš po čudi, velećim n. p. da je posao odviše slab; da je most „filigran“ da neima u širini 24 stope itd. nu takovim odgovaramo smjelo pismeno i ustmeno, da sbore ono, o čem neimaju niti pojma. Neka izvole samo proći po Niemačkoj itd. pa razgledati koliko jim drago mostah, ja kriv ako nadju dva mosta od 24 stope u širini, nota bene ondje, gdje je po prilici ovdiešnji promet. Naš most je za ovomjestnu frekvenciju dovoljno širok; jer *doja kola* mogu posve udobno uzporedce ići a još jim se *treća liepo i krasno* ugnuti. Pri tomu valja znati, da se je poduzetnik gosp. *Pongrac* vrlo dobro pobrinuo toli za dugotrajnost, — budući je most kroz više decenijah njegovom svojinom — koji za udobnost, jer je imao veoma izvrstnoga indjiniva, koji kao takov svamoguća pred očima imati mora; napokon uvjeravam Vas, da se je gospodin poduzetnik točno držao, po dotičnoj komisiiji, odobrenog plana.

Iz Karlovca, 9. veljače. Jučer t. j. dne 8. o. m. u 6½ sata u jutro useo si je život u *Mahičnu* u kući velikoga svoga prijatelja g. *Krismanića* obće štovani naš sugrađjanin g. *Skender Meder*, sadav si smertonosnu ranu iz pištolja i pogodiv se ravno u sërdece.

Što je žalostnomu ovomu samoubojstvu povod dalo, nemože se znati. Preksinoć pred večer otišao je sa g. K. u *Mahično*, gdje je po večeri karte igrao, i sa svim miran u krevet lego.

Rano ustavšega nadje domaćina na hodniku, i upitav ga: kamo ide? odgovori mu pokojai da će se odmah vratiti; iza nekoliko trenutakah čuje g. K. prasek pištolja, i iziđav napolje nadje si prijatelja mrtva.

Ostavio je tri otvorena pisma, i to na domaćina, na brata si, i na prijatelja i kolegu svoga Dra. Dražića, u posljednjem na latinskom jeziku moli ga, da se pobrine, da mu iza dovršenog sudbenog razvida trupla, bezdušno tielo na sasvim prosti način u *Mahičnu* sahranjeno bude, da mu brata tloši i da mu želi sreću i zdravlje.

Danas poslie podne bude tielo pokojnoga u *Mahičnu* materi zemlji predano, koja mu bile lahka. (Glasov.)

Ugarska.

Pešta, 4. veljače. Iz programa ka koncertu, koi urediše pitomci gospodarskoga društva u ugarskom Starogradu na korist magjarskoga kazališta u Budimu, izbrisani su po višjoj zapoviedi pjesme „Szozat“ i „Honfida“ (domorodna pjesma) od Petöfi-a.

— Listu „Pest-Ofner Ztg.“ pišu iz Beča, da u provincijalnim gradovima Ugarske vlada velika razdraženost proti novoimenovanim činovnicima.

— U govoru, što ga je biskup Danielik u sednici dražtva svetoga Ledislava dne 4. t. m. držao, veli, da je već jednom prijašnjom prigodom dokazao, kako se Magjari nemaju nikakovu dobru nadati od talijanske ideje sjedinjenja, dapače da se moraju bojat, da će ova ideja nad svim drugim osobito historičnim pravima ozdignuta u pogibelj staviti jedinstvo posjedovanja svete krune, pošto narodno jedinstvo, kao što s jedne strane učvršćenje narodnostih, tako s druge strane razlučenje narodnostih znači. U daljem tečaju brani veoma obširno načelo svietskoga suverenstva svetog oca pape.

Austrija.

U Beču 27. siečnja. Nieke novine, a naime „Indépendance“ i „Köln. Z.“, donesoše ovih danah u korespondencijama svojim i telegramima glasove, koji su protivni onome, što sam pisao, da se je francuzka politika obèrnula na dobro Austrije, pa nije rada da turinska vlada udari na Rim i Mletke. Najprije valja znati, da je ciela istina, da oni

glasovi izlaze iz takova izvora i s take s strane se razlažu, gdje žirno žele i nalaze korist da se podržava misao, da Francuzka i Sardinija još jednako stoje u najvećoj slozi i da tulerijski dvor neželj ništa većma nego da se sjedini Italija. Ja neću da to pretresam, nego Vam kažem, da je g. Thouvenel ovih danah prieko vojvode Gramonta opet ponovio ono, što sam Vam još prije javio da je turinski kabinet opomenut, da će sam odgovoriti za sve, čim bi gledao da se na silu razpravi pitanje rimsko i mletačko i da će se gledati samo na ugovor vilefranski, ako se otuda izmetne rat s Austrijom. To je ciela istina. A sve drugo, kao da je Austrija obrekla, da će izraditi da se Franjo II. ukloni iz Rima, da je obrekla francuzkom kabinetu, da će se držati cirkizkoga mira i da neće politikom svojom ići na to, da se u Italiji vrati na staro, itd. to je sve ne samo bez razloga, kao što je zloradice izmišljeno ili barem izopačeno, da je car Napoleon hladno primio nuncija, da je g. Thouvenel preporučio g. Lavalletu, da kaže rimskoj vladi da već valja naći kako će se sveršiti rimsko pitanje, jer Francuzi neće da stoje više u Rimu. Isto je tako bez razloga, što se iz istoga izvora razglasuje, da je ovdie engleski poslanik izjavio, da je prieka potreba, da se što prije sverši ugarsko pitanje, ili da je govoreno austrijskom kabinetu, da se nadvojvoda Ferdinand Maximilijan posadi na mexikanski prestol, kojega još i neima. (V. D.)

Beč, 6. veljače. U jučerašnjoj sednici državnoga vieća učini ministar financijah predlog, da se poveća solarina, biljegarina i t. d. za 16 milijunah for. isto tako ispravni porez. Sudeći po utisku, što ga učini neočekivana ova izjava u kući poslanikah, možemo tvrditi, da se lievica i desnica u novčanim stvarima derže načela, da porez svatko nerado plaća i tim manje, da si želi njegovo povećanje.

Lavov, 5. veljače. Kao što pišu iz Beča sudbena je razprava proti „Przegledu“ jurve sveršena. Najviše bečko sudište potvrdi osudu prve instancije t. j. gg. Kostecki i Stupnicki su osudjeni, prvi na dva a drugi na mjesec na zatvor. Novčana globa povećana je od 1100 na 1300 forintih.

Domoljubni listovi starca Ivana St.

In senibus consilium.

Drago moje Narodne Novine! — zapriečen nisam vam već dugo ništa pisao. Al' hvala bogu kao na novi probudjen život, počeo sam sve čestije na Vas misliti. Znadem ja, što je dužnost domovine sinovah: neki s perom, neki s novcem, — da podpiraju stvar narodnu, stvar mile nam domovine. Zato ja bi si za grieh držao, da polag mogućnosti od moje strane nebi doprineso na oltar majke domovine. Domovina je naše sve na ovom svijetu. U njoj zagledasmo sviello bielog danka, u njoj sprovedimo život, ona nam daje, za što stvoritelja svak dan molimo, svakdanji bliebac, ona uzdržava našu nježnu mladost, brabru muževnost, i milu starost, ona nas prijemlje u grob, i daje blagi počinak kostim našim. Kako dakle nebi ovoj skèrbljivoj majci zahvalni bili? Što je moguće za njezino proslavljenje učiniti, dužnost je svakoga domovine sina. Pravo se veli: da je nezahvalnost najgèrdja opaćina. Ingratum dixisti, omnia dixisti. S toga i ja sakanio sam na

slavu mile majke domovine pisati sliedeće domoljubne poslanice.

I.

Da nam sretna bila Domovino mila!

Čitao sam u sv. pismu: „coelum coeli Domino, terram autem dedit filiis hominum“, — t. j. po naški: bog imade nebo za se, a nam ljudem dao je zemlju. Stvoritelj nas je u ljubavi stvorio, ljubav u naša sërdeca ulio, te istu za prvi zakon postavio. Zato kad su se sinovi ljudski počeli sa svojim obiteljmi po širokom svijetu razlaziti, nije višnji stvorac zemljomiere naredio, da svakomu odrede i odmjere, koliko će zemlje za se imati, već je to nam ostavio, da si u bratskoj ljubavi sami razdielimo.

S početka doduše Abraham u ljubavi rekao je Lotu: ako ćeš ti na lievo, ja ću na desno; — al' žalibože kasnije nije dugo tako bilo. Stvoritelj reko je: dielite si zemlju u ljubavi, — a kasnije ljudi su k tomu dodali — il mačam. Ako nije s dobra ništa, tako junaci na šake, — koj jači, njegovo je! — Taj običaj traje i dan danas. To je, ako se nevaram, jus gentium. E pa u ime

božje, ako može biti, neka bude: vox populi, vox Dei.

U takovih okolovštinah, kao što drugi narodi, došli su i naši pradjedovi u našu Hèrvatsku domovinu. Među pèrvimi vodjama, kažu, da se je jedan zvao Hèrvat! Hvala bogu i mi smo svi Hèrvat! — Al' znamenuje nam isto ime: da se Hèrvat umije i mora hèrvati. — E šta ćemo braćo i sinovi dragi! bora mi, drugačije nit nije. Ne hèrvamo se samo mi, hèrva se i brat Sèrbini, i Magjar, i Niemać i Francuz, i svi narodi zemlje. Zato ljubezna braćo i sinovi slavnih pradjedovah Hèrvatah, ne treba klonuti duhom u neugodah i neprilikah budi kakovih mu drago, već valja, da se neumorno borimo za slavu dične majke domovine, za njezinu političnu existenciju, slobodu i starodavna prava. Nemože sve jedan dan biti. Velike stvari trebaju vremena. Omnia jam fient. — Samo složno treba poći, željimo li k cilju doći. Beg je s nami, što prot nami, š njime hajd pod pete. Hèrvat nikog sam nerani, nego samo svoje brani. Vjerujmo, pravednost će bog štiti. Ostante mi zdravo i veselo, naskoro pisat ću Vam drugi list.

Sèrbija.

Beograd, 1. veljače. Svetovidu pišu s bosanskih granica, da je tamo bilo jednoga mjeseca 7 Sèrbkinjah prisiljeno odreći se svoje vjere i pristupiti k islamu. U Sarejevu strašno se tuže na besauskoga nadbiskupa, koji zahtjeva, da mu svaki muž plaća po jednu forintu, a tko neće da plati, toga da nemilostno muči.

Na uspomenu kneza Miloša ima biti postavljen spomenik; u tu svrhu otići će neki umjetnici u London da načine od voska i drveta knežev kip i to u životnoj veličini polag kalupa nalazećeg se u Londonu.

Talijanska.

Turin, 5. veljače. Neki pariški dopisnik lista „L' Opinione“, koji je obično dobro obaviješten, da se u istinu s Austrijom pogadjaju zbog popunjavanja mexikanskoga prestola, no da dosada nije bilo govora o ustupu Mletakah. Ako se i nemože tajiti, da će car Napoleon gledati, da mexikanski prestol upotrebi kao lestivu za podignutje svojih svrha u Italiji, on ipak dobro zna, da su za postignutje ustupa Mletakah i pomirenje Italije potrebne odštete sastojeće još i u drugim područjima. U ovom obziru uzeo je car na oko Hercegovinu, koja je po svoj prilici već dodijela Turskoj, osobito, ako bi joj prodajom iste u njenom mučnom financijskom položaju iznenada unišla u zasušenu državnu blagajnicu debela svota. Proti takovu nagodjenju, misli dopisnik, nebi po svoj prilici nitko imao ništa prigovoriti, izvan Rusije. I na ovo protuslovje pripravan je, veli, Napoleon III., i u spremnosti su sredstva i putevi, koji će ga prijateljskim načinom oboriti i naći će se drugi koji masni komad, kojim će se nasititi i Rusija. Na „istinitu i prividnu“ razjerenost „Wiener Ztga.“ u obziru ovoga mnogopomenutog ustupa, odgovara danas „Opinione“ na uvredno nizhodnom način. Dobro bi bilo, veli, po Austriju, da uzme svaku odštetu, koja god joj se nudi, jerbo se mletačko pitanje mora riješiti; ono dozrieva tečajem evropejske politike, i što se danas prezirno odbija, morat će se već sutra primiti kao sidro spasenja. Mletčani znaju, veli, da se to pitanje mora riješiti ili mirovnim putem ili ratom i razjerenost „Wiener Ztga.“ neće ih nikad dovesti na drugu misao. Ako je sjedinjenje Mletakah potrebno za ustrojenje Italije, to je ovo isto tako potrebno za uzdržanje evropejskoga mira. O tom su se, veli *sve* (?) sile osviedočile a i austrijska vlada morat će se o tom osviedočiti.

Turin, 6. veljače. „Italie“ govori s velikom toplinom za ukinutje oglušne presude, koja leži na Mazzinu i prijeći mu vratiti se u Italiju. Kažu, da je sam Ricasoli za to shvaćenje i da je nadvladao sumnje, koje su u Parizu u obziru takove miere na korist čevieka gojili, koji je bio upleten u urotu proti životu cara Napoleona.

Genova, 6. veljače. Ovdie stolujući osrednji obiskèrbni odbor za Rim i Mletke (sastojeći iz gg. Campanelle, Mosta, Sacchi-a, Salvi-a i Cuma) razpisao je za 9. ožujka glavnu skupštinu, koje glavna svrha u tom sastoji, da se predlog za stopljenje svih liberalnih društava Italije posredstvom obćega zastupanja uzme u pretres. Dolični nacert podnesen je i sadržaje predlog kako da se sačini nov obćenit savez, koji bi nosio naslov „Unione liberale democratica italiana.“

Firence, 5. veljače. Dnevnik „Il Contemporaneo“ obnarodovao je članak proti demonstraciji dogodivšoj se posljednje subote. Večeras našerme na stan ravnatelja i na tiskarnu herpe prostoga naroda, koji je razderao sve brojeve toga lista, koje je tamo našao. Oblast je bila prinudjena posredovati i povratila je poremećeni red.

Pruska.

Poznanj, 3. veljače. Ovdiešnji nadbiskup izda okružnicu na svećenstvo, u kojoj ga pozivlje, da se okani svih čistopolitičkih demonstracija i da neudionitvuje kod političkih skupština i agitacijah. Ujedno opominje svećenstvo, da nezaboravljaju svojih dužnostih, da budu poslušni prema uredima i da se nikakova uznemirivanja nedopuščaju.

Rusija.

Varšava, 2. veljače. Jučer je bio ovdie napšen mladić iz kancelarije grofa Zamoykoga imenom Krajewski, koji se prije nekoliko doba povratio iz sibirskoga prognanstva, i koji svakome omili u ljudnim i muževnim svojim ponašanjem.

Dosad pohađaju kazalište samo Rusi od Poljakah neosudjuje se nitko, da se tamo samo pokaze. Ovih danah dodje neki čizmarski majstor u kazalište, da vidi, kako je, pa ga uslied toga ostaviše svi kalfe, te će teško dobiti drugih.

Ovih danah bio je ovdie napšen neki uhoda, činovnik kod poljske banke.

Ovaj čovjek bijaše odhranjen u pariškoj emigraciji te je postao činovnikom kod banke osobito nastojanjem g. Niepokojczyckoga. Nepoštenim načinom steče taj varalica u zadnje doba mnogo novacah a još više time, što je plašio svoje poznanice i nepoznanice, da su kod Pilsudskoga za bilježeni i da se mogu njegovim posredovanjem sa 2—300 ruhaljah izbaviti. Neki činovnik obznani to samomu Pilsudskom, koji ga dađe odmah zatvoriti.

Tvrdi se, da će se Wielopolski tečajem mjeseca ožujka sigurno ovamo povratiti.

Jugoslavenska akademija.

U zaklada jugoslavenske akademije prispieše od 21. prosinca p. g. do današnjega dana sljedeći prinesci:

Slob. kr. grad Koprivnica položi u obv. nar. zajma obećanih	fr.	n.
Rodoljubi u Kranjskoj skupiše i jedan dukat od 100 lirah.	1000	—
V. Ličanin u Beču u ime obećanih 100 fr. nadalje (po uredništvu Pozora)	1100	—
G. Slavoljub Fink, župnik u Radoboju, dionicu nar. kazališta	12	—
Slob. kr. grad Zagreb izplati kupone od poklonjenih 5000 fr. u obvezn. lutr. zajma, za vrijeme od 1. stud. 1861 do 1. svibnja 1862	25	—
Petrinjska občina	118	75
G. Svetozar Kušević, sriemski veliki župan, polaže u herv.-slav. razretnicah obećanih	21	50
G. o. Pavao Bošnjak, ravnatelj karlov. gimnazije	200	—
G. o. Cherubin Horvatić, kateketa karlovačke gimnazije	10	—
G. o. Gjuro Novak, profesor karlov. gimnazije	10	—
G. Josip Altman, prof. karlov. gimn.	10	—
„ Ivan Hajčman, „ „ „	10	—
„ Drg. Jambrečak, „ „ „	10	—
polaze u ime obećanih 100 fr. nadalje	10	—
Duhovna mladež zagreb. nadbisk. siemeništa (po dru. D. Demetru)	10	—

Ovo se stavlja domorodnomu obćinstvu na znanje, a rodoljubivim se darovateljem izražuje u ime naroda javna zahvala.

U Zagrebu dne 8. veljače 1862.
Od gospodarskoga odbora sa jugoslavensku akademiju i sveučilište.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

Papiri.	Svršetni tečaj	u austr. vred.
5% Kovovnice	72.15	
5% Narodnoga zajma	86.—	
Narodne banke	859.—	
Vierovnoga zavoda	205.—	

Mienice.	
Srebro	135.25
London	136.—
Carški cekini	6.45

Meteorologička opažanja na ovdiešnjoj kr. višjoj realci dne 10. veljače 1862.

U r a	Barometar va vjerna u par. čit.	Barometar va vjerna reduc. na 0	Temperatura po R.	Nebula	Smjer i jačina vjetrova	Atmosfera oborina (dažd, snieg ili tjeđ)	Opazka
7. pr. pd.	333.21	333.53	—7.3	10	Si.	0.15	
2. pol. „	333.74	333.83	—5.8	10	Si.	—	
9. u več.	333.00	333.10	—6.4	7	Si.	—	

Danas u 7 sati temperatura R. —5.7.

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 120—1862. (114)

3—1

Oglas.

Za predneti se imajuće u Varaždinu u gradjanškoj strijeljani dne 22. i sljedećih danah mjeseca veljače t. g. novačenje imadu se sljedeći novačenju podvrženi momci, kojih se mjesto boravljenja neznade, za urečeni dan u 7 sati prije podna tim sigurnije staviti, čim će se u protivnom slučaju u smislu zakona i njimi postupat.

I. razred, rodjeni god. 1841.

1. Mijo Božak iz Čreta.
2. Fabian Kraš iz Vuglovca.
3. Antun Posavi iz Vuglovca.
4. Jakob Stebih iz Ivanec.
5. Tomo Brnoić iz Vêrhovec.
6. Petar Kapustić iz Vêrhovec.
7. Jakob Vindiš iz Višnice.
8. Mato Križanec iz Višnice dolnje.
9. Mijo Jambrečić iz Višnice.
10. Stjepan Kovač iz Višnice gornje.
11. Martin Matečko iz Založja.
12. Augustin Meliš iz Jamna.
13. Petar Školnik iz Jamna.
14. Antun Stermečki iz Cvetlina.
15. Stjepan Stermečki iz Cvetlina.
16. Petar Bistrov iz Vêrhovec.
17. Franjo Oštrički iz Purg.
18. Gašpar Petrinec iz Benkovec.
19. Mijo Bogadi iz Bêrda.
20. Luka Krušić iz Vêrbna.
21. Andro Jedvaj iz Cerja.

II. razred, rodjeni god. 1840.

1. Gašpar Lepoglavec iz Salinevec.
2. Valent Kramar iz Mačkovec.
3. Edmundo Kratovil iz Ivanec.
4. Nikola Geček iz Vuglovca.
5. Gjuro Marić-Ferek iz Očure.
6. Jakov Jamnić iz Vesi.
7. Mijo Spac iz Šumeci.
8. Blaž Mavrek iz Žarovnice.
9. Gjuro Vukovski iz Bednje.
10. Janko Ciglar iz Meljan.
11. Andro Oreški iz Prebukovje.
12. Franjo Orešec-Mostečak iz Benkovec.

III. razred, rodjeni god. 1839.

1. Mirko Herc iz Ivanec.
2. Andro Halužan iz Žarovnice.
3. Mijo Husnjak iz Kamenice.
4. Adam Martinuš-Pinterić iz Cerkovec.
5. Jakov Hercog iz Jazbine.
6. Valent Komes iz Višnice.
7. Tomo Puž iz Višnice.
8. Mato Kralj iz Šinkovice-Šaške.

Žup. kotarski sud ivanečki.

U Ivanu dne 5. veljače 1862.

Marko Barabaš,
kot. sudac.

Br. 380./p. (115)

3—1

Oglas.

Razpisana dne 12. prosinca 1861, br. 2033./p., dražba zapljenjenih na dobru Gornjoj i Dolnoj Bistri pokretnostih, koja bijaše s ovdiešnjim razpisom od 23. prosinca 1861, br. 2164./p., privremeno obustavljena, poprimit će se opet, te će se dne 20. i sljedećih danah ovoga mjeseca u gradu na Gornjoj Bistri uz gotov novac prodavati uzete radi dužnog poreza, pristojbah i ovršenbah troškovah pod plien pokretnosti, i to:

- 1 konj,
- 2 krave,
- 20 vaganah hêrži,
- 960 centih stena,
- 50 centih slame,
- 15 hvatih hrastovih dèrvah,

u Dolnoj Bistri, zatim razno ukusno pokućstvo za 10 sobah i 1 kuhinju, sve u ukupnoj vrijednosti od 3308 fr. 74 novč. a. v.

Kamo se svi kupiti želeći ovime aljudno pozivlje.

C. kr. financijsko okružno ravnateljstvo.

U Zagrebu dne 7. veljače 1862.

Heim.

Br. 140. (117)

3—1

Oglas dražbe.

Od strane osriednjeg kot. suda županije zagrebačke stavlja se do znanja, da će se uslied odluke kr. sudbenog stola županije zagrebačke od 25. siečnja 1862, br. 90. Ubb., za tražbinu g. Viekoslava Frigana od 673 fr. 10 novč. a. v. proti g. Ivanu Šolcu u stanu ovog posljednjeg na dobru Obrež dne 26. veljače t. g. u 10. uri prije podne javna dražba ovršna pokretnostih pod ovrhu uzetih, kao: pokućstva, volovah, kravah, jedne kobile sa ždriebetom, kèrmčetah, sto vaganah kukuruza i t. d., u prociebmenoj vrijednosti od 1355 fr. 50 novč. a. v. preduzeti.

Pokretnosti će se na ovom roku prodavati i ispod procjene.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

Kot. osriednji sud.

U Zagrebu dne 4. veljače 1862.

Veliki sudac
Raizner.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predloženo je uvrštenje: 7 kr. a. vr. od Rimljana jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Krasko pristojba za svaki oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se putah isti uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u sriedu 12. veljače 1862.

Broj 35.

Uredovni dio.

Ispiti privatistih k. zagrebačke gimnazije za 1. polietje g. 1862. držati će se 28. veljače, počevši u 8 sati u jutro.

Kralj. ravnateljstvo
Adolfo Veber.

Neuredovni dio.

Trojedna kraljevina.

Zagreb, 12. veljače. Gosp. *Franjo Krusić*, izdavalac najnovijeg čestito- i poštovida trojedne kraljevine, zamolio nas je, da obzanim, da se predbrojavanja na rečeni čestito- i poštovid kao takodjer u svoje vrijeme položiti se imajuće predplate primaju i to: u *Zagrebu* kod izdavalca stanujućega u visokoj ulici, kod gosp. odvjetnika *Lavoslava Šrama*, u knjigarnici g. *Suppana* i *Hartmána*; u *Karlovcu* kod g. *Abela Lukšića*, urednika i izdavalca „*Glasonoše*“; na *Rieci* kod g. *Ljudevita Slamniga*, gimnazijalnog učitelja; u *Senju* kod g. *Ivana Poločnjaka*, učitelja tamošnjeg sieminišta; u *Splietu* kod g. knjižotera *Vitusa Morpurga*, i napokon u *Vinkovc* kod g. vojničko-gruntovnog knjigovodje *Gjura Krusića*. Taj čestito- i poštovid bit će 27" širok i 19" visok.

Turska.

Carigrad. (*Proglas Luke Vukalovića na Turke ili „Glas hercegovačke vile“*). „Agram. Ztg.“ donosi u br. 32. sljedeću proklamaciju: Čujte, prave viere Turci, Hercegovci i Bošnjaci! Čujte mene i mojega glasa, jer hoću, da vam pravo kažem. Jeste li čuli, vi ponositi Turci, gdje pievaju kraljevića Marka, gdje ga slave zbog njegovoga junaštva i slavnih njegovih činah, što sve učini po svijetu ovaj junak? Čujte Turci, to nebiše mali čeviečuljak, niti junak, kao što su junaci, već je bio junak od junakah, komu nebijase ravna na svijetu, u sve zemlje na četiri strane. More, Turci, stari moji poznanici, kada se rodi Kraljević Marko, ja sam ga perva na ruke uzela, ja sam ga sama u goru odnela i u vilinu vodu zamočila; ja sam junaka vodom okupala te ga kriepkom snagom obdarila. Nu, kada nesta ljubicea i pobratima mojega, sakrih se od žalosti i tuge u tamnu pećinu, da nevidim sunca ni mjeseca. U tamnici snadje me sanak, koi trajaše prieko četiri vieka. Probudih se eto na sreću te izadjoh na vidielo, da se nadjem u nevolji siromašnoj raji. Zar ste vi Turci osliepili, nevideći, da mora biti kraja osmanstvu, a kërščani da moraju nadvladati? Gdje su vam oči, gdje mozag u glavi? Zar se nesiećate bladni Turci, da ste sinovi jedne kërvi p nesretnom rajom, potomci staroga pokoljenja. Vi imate jedan te isti jezik s rajom, ako ste i prave turske viere; al' vam je i jedan jaram osmajski.

More Turci, nebudite ludi pa nedavite svoje milie braće i nepienite njihovih kućah sa tudnj ljubav i korist. Vjerujte meni, da bi vam bilo i te sile, da uništite sve kërščanstvo, ostao bi vam osmanlijski jaram!

Nebi li bolje bilo i pametnije, da se s kërščanima pomirite i da se zajedno podignete proti svojem neprijatelju? Da vojažete složno, da satrete jedared osmanstvo parda živite mirno i slobodno, kao braća jedne kërvi i istoga roda? Nek vam bude vaša sveta viera, neka vam bude slobodno zidati svoje džamije na slavu svetca vašega Muhameda!

Ma budite i vi ljudi te negonite kërščanstvo; neka i ono slobodno služi svojem jedinomu Bogu, kako zahtieva cërčava i sveto evanjelje. Svatko neka se klanja svojem Bogu, kako mu je drago; samo živite složno i mirno kao braća jednoga pokoljenja. Čujte Turci! nećete li slušati mojih riečih, onda ste propali i sami si raku iskopali. Znajte dakle, dok je mene i na meni glava, neću nikad dopustiti, da mi se kërščanstvo progoni, pomolit ću svemogućega Boga, da mi dađe junaka od kërščanskoga roda, kojega ću onda okupati vodom junačkom, kao što sam i s Kraljevićem Markom učinila. Taj će sigurno slomit osmanlijsku silu i satrći bašibozuk-turke. Ako junak i na vas nasërne, ako i vaša oganjista razluri, onda ste sami krivi. Eto vam mojega savjeta i volje istnoga boga, kojoj se pokoriti morate, ako hoćete, da spasite život.

Dvie slike iz života pražskoga.

Od Ivana Nerude. *)

I.

Pepiček.

Siećam se i dan danas sasvim živo gusleća Pepička a sa mnom doista i mnogi Malostranjanin. Pepiček će mi oprostiti, ako rečem, da se gasiećam s istoga usroka, s kojega ljudi u obće nezahoravljaju tako bërzo dobro pogodjene karikature. Ako je čitatelj jur koi put vidio naslovnu figuru englezkoga „Punche“, prištedit će mi opisivanje. Isto lice, iste oštre neobične cërte, samo što Pepiček bijaše vërlo malen gofov patuljak, što mu primieran orumen posic bijaše tanak i svinut, što mu se je na ustnama miesto posmieha izražavala slaboc'a a u modru mu se oku miesto radosti caklila prošnja — prošnja dirajuća, kakove nevidjeh još nikada u tamnom oku slaboc'a starčića. Na siedoj mu glavi bijaše zelen samerljan klobučic, gore už, s tvërdim no prelomljenim dnom. Na ponošenu zelenu fraku bez okrajka nosio je sprevinuta i kërajasta miedena puceta; blaće bijahu stare na kolienu jake poderane. A svoj toj biedi pridruži se i veća — bio je i gërbav.

Ali ako mu i bijaše spoljašnjost osobita, da i čudnovata, nije mu se ipak nitko od nas dietce usudio rugati, puče skoro smo se ga i bojali. Pepiček bijaše nedušljiv i jako je kašljao. Kad bi se na svoj visoki stan u dubokoj ulici uzpinjao, počivao bi za svakim dvadesetim korakom; tada bi se naslonio na zid te upro suhe ruke o kolien.

*) Ovim krasnim slikama iz pera vërstnoga česko-ga feuilletoniste mislimo, da ćemo dobro doći, štovanim čitateljima naših novinah, kojima ujedno s veseljem javljamo, da ćemo na ovom polju modernoga novinarstva odsele raditi, na koliko će nam biti moguće, da potpuno zadovoljimo sveobćoj želji.

U tu svërhu obeća nama više vërlih naših pisacah svoju pomoć i stalnu podporu. Učr.

Kad smo ga ovako vidjeli voljeli smo ga obaći, samo da neidemo upravo mimo njega, a kad me je majka poslala, da mu dam krajcar, davao sam mu ga derhëucom rukom — neufojuc se ni dihati.

Al i od odraslih riedko si je tko dopustio s njim se pošaliti, jedini bi mu dërvari kadkada bockajuc ga podirkivali:

„Gledaj, mi kod posla a Pepiček već iz kërčme!“

U ono doba išao je moj otac češće k „Klou-bicim“ na čašu piva; ondje bo su se sastajali stari kanoniri, njegovi niekadašnji sudruzi. Poveo me je češće sa sobom; tu sam siedio mirno kraj njega sa slanim rožicem u ruci te slušao svakojake po dvadeset putah pripoviedane sgode i pripoviesti.

Jedan dan nadjosmo ondje Pepička.

Siedio je među veselom, vičucom i poskakivajucom družbom gudeć jim na stare gusle pie-smice i komade, kakove je većina zahtievala. Siećam se, da me je biedni Pepiček svojim veselim pjesmama ovaj put na plač ganuo, da nisam ni sam znao zašto.

Kërčma bijaše puna prašine i dima od duvana a buka i gnjeta tolika, da nije znao skoro jedan za drugoga.

Naglo ustanu nieki najviše razigrani od stola, pograbe stolac, na kojem je Pepiček siedio te ga stave sa starčićem na stol. Sveobći uzklik pozdravi Pepička — a on znajući svoju dužnost, udri jim tuš te zaihuhucë. Njegov „ihuhu“ naličio je više bolnu uzdahu nego veselu uzkliku. Ali ljudi nebiju za takove razlike.

„Ti si junak!“ zamumonji hrapavim glasom dërvar Sternada. „Zar ga nije vidjeti na stolu kao zemljicu u kruvarni na polici?“

Svi su se smejali — Pepiček zadere opet tuš te ihuhukne. Ali strašan kašelj prekinu njegov „ihuhu.“

„Teži teži — nećeš dugo ležati. Biti će skoro

jedne udove više! Prosim te što ti je palo na um, da si uzeo takova granatira za ženu?“

„Ha,“ odvrati Pepiček kašljuc, „mislio sam kad prida ono, što meni manjka, da će ipak biti od nas dva ciela čovieka.“

„Koliko te putah ipak izbije?“

Pepiček nećuje radi kašlja, što se govori.

„Što si reko?“

„Izpraši li te koi put?“

Dim u visini mnogo gušci neda Pepičku u savezu govoriti. Sve teže diše, kadkada nemože ni jednu rieč potpuno izgovoriti.

„Kad kada! Obično u četvërtak i petak, kad vi više neimate novacah te čoviek nemože ništa priskërbiti. Manje od 25 grošah nosmijem donesti. — Kad toliko neimam, tad kucam sasvim s tiha na vratima; žena već zna, što to znači te ja čekam po cielu uru. Drugi dan dobijem samo krušac a du mi nebude tako suh, namaže me straga, a kad imam dvadeset i pet groših ili talir, potuckam petom te neprestajem kucati, dok mi neotvori. A tada nemanjka slanine s valjušci i zeljem — ihu!“

Hoće gudalo napeti, ali silan i bolestan kašalj, čudnovato se skladajući s bućnim smiehom ostalih, tako ga skërći, da su mu klimale ruke te izpale iz njih gusle. A da nije Sternada priskočio, bio bi se i Pepiček smotao sa stola.

„Zlo mu je, tomu siromaku. Gospodine kërčmaru, evo uzmito to stakalce s borovničicom, evo ovaj gospodin susied će mu ju jur spraviti. Idi, Pepiču, kući, potuckaj na vrata pa se lieči!“

Pepiček se riva polahko napolje. Već u hodniku svlada ga sasvim mërza zimski zrak. Postoji a ruke mu spadnu na kolien. Pepiček govorio sam sebi: „I bilo mi je upravo kao da me tko zove kući.“ I tako izadje u triem (vanjski hodnik).

(Konac će slediti.)

Draga braćo, mili kćerčani, poslušajte me ! vi; nemojte dirat u Bošnjaka-turka, niti u dične vaše Hercegovce, jer su vam prava stara braća.

Vi Turci Hercegovci i silni Bošnjaci pružite svoje ruke nesrećnom kćerčanstvu i nemojte bratinskoj volji na osmanlijsku, niti na vašu da oborite.

Talijanska.

Turin, 3. veljače. Pomorski ministar *M. Nabrea* bio je više puta ukoravan zbog ložne slabosti našega ratnoga pomorstva. Da su ti ukori neosnovani bili, dokazuje sljedeća službena statistika naše flote. Grade se: 2 oklopne fregate (sa silom od 800 konjah i sa 30 topova), 4 fregate na šaraf sa silom od 600 konjah i sa 52 topa, 3 korvete na šaraf sa 12—22 topa; izvan toga još 2 fregate sa 51 topom, k tomu se još prerađuje 1 veslarški parobrod. Oboravaju se tako sljedeći brodovi i linejski brod, 2 parne fregate, 1 oklopna baterija, 4 parne korvete, 4 topčare na šaraf, 10 manjih parobrodah, 4 topčare na šaraf, 11 parnih prevoznih brodova i 3 prevozna broda na jahta. Više većih i manjih brodova na jadra služe kao pomoćne ladje. Napokon učinjeni su plani za 6 lenejskih ladjah, 2 oklopne fregate, 8 topčarah i 5 velikih prevoznih ladjah, svekolike parne.

Mexiko.

Palmerston i Russel dali su u engleskom parlamentu očitovanje, da saveznici neće Mexikancima nametnuti nikakve vlade, izbor iste propustit će se njima, — i tako jedva se je bojat, da će tamo ustavna monarhija proći volji pučanstva uvedena biti. No ako se medjutim može vjerovati izvješćima lista „La Patrie“, istu želi tamo pretežna većina i kažu, da se je od ukupne 21 provincije Mexika jurve do 5. siječnja 18. ih izrazilo za predlog generala Almonte-a, kao što će se, vele, i svi gradovi izraziti na korist liberalne monarhije, isto tako govori se, da će i tri savezne sile uvjeriti ih putem proglašenja, da će štovati njihove želje.

Što se tiče odnošaja gospodina nadvojvode Ferdinanda Maximilijana u ovom pitanju, čitamo u „Vtindu“: „Čini se, da nije kandidatura nadvojvode učinjena bez svakoga privoljenja Nj. carske visosti. Svakako pada u oči, da je mexikanski agent, koji se je najprije u Bruselju, zatim u Parizu a napokon i u Beču bavio — (Estrada zvali su ga listovi Don Gutierrez de Estrada) — bližnji rođak nadvornice Nj. visosti nadvojvodinje Charlotte. (Kći iz prvoga braka grofice *Lalsow*, sadanje nadvornice nadvojvodinje Charlottine, udala se je za jednog Gutierrez-a d' Estrada. Dobna Gutierrez umrla je prije dvie godine u Rimu na obćenitu žalost.) Po podici Gutierrez de Estrada, od' du' je vremena naseljena u Evropi, živi malne vasda u Parizu i Rimu, gdje je jedan član ove porodice dulje vremena udostovjeren bio kao poslanik republike. Ova porodica neizmerno je hogata i ima velik upliv u Mexiku.

„Opin. Nat.“ sadržaje sljedeću niesto čuđnovato glaseću notu: „Kao što je poznato dobio je poslanik sjeveroamerikanske unije u Mexiku nalog, da s predsjednikom *Juarezom* sklopi ugovor, koji bi reklamacijama evropskih silah time učinio kraj, da bi Unija susjednoj republici posudila 9 milijunah dolarah. Okolnost, da je mexikanski kongres zabacio ugovor zaključen medju lomošnjim ministrom unutarnjih poslova i englezkim poslanikom, pojavi se medjutim i prekine pogadjanja. No kažu, da je sada poslanik unije snova dobio punomoćje, da nastavi pogadjanja no pod tim uvjetom, da saveznici opet ostave luke, koje su posjeli, čim im se izplate dospiele kamate i za glavnica dobiju dovoljnih garancijah. No savezne sile nezahtijevaju samo namirenja svojih novčanih zahtjeva, već ujedno, da se imovina i život njihovih zemljakah neizbake nadahne pogibelj. Želji bi bilo svakako, ako bi saveznici u obzir uzeli predlog unije.

„Epani“ pišu iz Verakruza od 21. siječnja što sledi:

„Danas smo dobili viest da je nekoliko miljah od Verakruza jedna gverilska četa porobila Rola francuskoga poslanika. Kažu, da su ti četnici spalili pisma francuskoga i španjolskoga poslanika i 100.000 piastrah ukrali.

Kod odlaska mexikanskoga generala Urage i La Llave govorilo se, da će klanac Chiquitmit-

ski učvrstit da tamo saveznicima priprave grob. No od onda doznalo se po obodama, da su za bolje našli, da nastave svoj bie. U ostalom nije nevjerojatno, da će nieka miesta ovoga drumu podkopati.

Namienovanje generala Prima učinilo je po istom izvora, u Verakruzu dobar utisak.

Slavenske viesti.

Franjo Škroup slavni sastavitelj vrlo obljubljene pjesme „Kde domov můj“ i narodne opere „Dráteník“ preminu dne 7. veljače u Roterdamu. Lahka mu zemljica!

Slavenski ples u Beču bit će dne 17. veljače. Mnogo plemića iz Hrvatske, Česke i Moravske obećalo je da će doći. Gospoje doći će s veće strane u narodnoj odjeći. Čisti iznosak plesa opredijeljen je za utemeljenje slavenske čitaonice u Beču.

U *Lavovu* izlazit će od 13. veljače nov ruski časopis zabavni, „Večernice“ pod uredništvom Fedora Zarevića.

Časni pišu iz ciszkowskoga okruga, da je naučilo ondje stanoništvo rabiti na koliko bude moguće samo domaće proizvode, da se prokerči put domaćoj umjetnosti i obertnosti. Svrha ta je zaisto bvala vriedna.

Pogovara se, da je reditelj pisečkih realnih školah *g. Ivan Krejčí* dobio od ministarstva zapovied, da se govratu odmah na prijašnje svoje mjesto u Prag na česku realku, kada se bude sveršilo prvo polietje. *G. Krejčí* je izvrstan učitelj te ima neobični talenat u organiziranju školah; to nam jasno dokazuje sadanje uredjenje školah pisečkih, koje su uzor realnih učionah. Ova naredba smatrala bi se, kao što česki listovi javljaju, kao nasert na česku narodnost, te se nadaju, da viest ta nije istinita.

Pélsanjska pivara poslat će na londonsku izložbu četiri viedra pive. Pélsanjska piva poznata je, kao izvrstna.

Nieki Čeh posla ovih dana iz *Bruselja* berzajavnu viest svojemu bratu u *Berlinu* u českom jeziku. Brat mu se takodjer berzajavnim putem u českom jeziku zahvali. U drugim zemljama može svatko telegrafirati u jeziku, u kojem god hoće, samo mora telegram biti pisan latinicom; inih zapriekah tu neimade. Liepo bi dakako bilo, da se i mi u Austriji držimo ovoga načela, i da smije i kod nas svatko u svojem materinskom jeziku telegrafirati. Valjda će i do toga doći!

Českom časopisu „*Slavija*“ u Americi izlazećemu je urednik od prosinca 1881. g. *Vojtich Maššik*, kol je prošle godine iz Praga onamo odputovao.

Pievačko društvo „*Hlahol*“ u Pragu slavilo je dne 9. veljače godišnjicu svojega utemeljenja svečanom službom božjom u crkvi sv. Jakova. Stari horal „*Pange lingua*“ uredjeni prvi put za mužki sbor začleće svakog prijatelja glasbe.

„Vidov Dan“ o sèrbskom pitanju u Ugarskoj.

Zna se, da su Sèrbi, prešavši u Ugarsku za vlade cara Leopolda, od ovog dobili privilegije, koje im garantovahu različna prava. Sèrbi se u Ugarskoj u prvi mah za vrijeme samo nastaniše, a kad pošle vidoše, da će se tu morati sasvim nastaniti, gledali su da dobiju nove potvrde svojim privilegijama, i da im se prava u privilegijama izrđjena uvedu u život. Na potraživanje Sèrbah ugarski kraljevi potvrđiše sèrbske privilegije, pa time i sèrbska prava, pridodavajući, da će Sèrbi ta prava imati, dok vieri budu carskom domu. Privilegije sèrbske izdate su prieko ugarskih vlastih jamačno zato da imaju u Ugarskoj veću vriednost.

Da su Sèrbi odmah kako su došli, i po tome za rana, razumeli svoj položaj u zemlji a kojoj se nastanili, pa i da nisu radi toj zemlji, bili na štetu, a ni temeljita joj prava kćeriti, uvjida se vrlo jasno iz molbe, koju u ime Sèrbah još 1708. g. predade tadašnjem ugarskom kralju *Josipu I.* sèrbski mitropolit *Isajija Djaković*, koji u toj svojoj molbi izrđjavi kakva prava Sèrbi potražuju najposlije molbi vladave, da se Sèrbima dade privilegije podnešu ugarskom zemaljskom saboru u ime svoje i tako uvedu u red sèrbskih zakona.

Prodje gotovo pò vieka, a na zemaljskim saborima Ugarske nebieše govora o Sèrbima i njihovim pravima. Szalay u svojoj kajizici o sèrbskim naseljima u Ugarskoj kaže, da su se sèrbske imale predložiti zemaljskom saboru, koji je trebao 1708. g. da se u Požunu sastane. Taj sabor zbog različnih okolbah nikad nije toj vladi izašao na kraj. U vremenima sèrbskih prava, koje su se od 1741. g. do 1848. g. održavale, Sèrbi pak od svoje strane u tri maha potvrdio je sèrbske privilegije, pridodavajući poznatu klauzulu, da će sèrbski narod uživati ta svoja prava, dokle bude vieran njemu i vladalučkom domu.

1741. godine bieše u Požunu sazvan zemaljski sabor Ugarske. Ovaj je sabor prvi bio, koji je započeo razpravljati sèrbske stvari — pošavši kao što nam se čini — stranputicom u svome poslu.

Godina 1741. znamenito je kako sa Sèrbe u Ugarskoj, tako i sa samu Ugarsku. Zna se, da je za vlade Leopolda mnogo puta bio vriedjan zemaljski ustav; zna se, da su u to vrijeme u Ugarskoj bile česte pobune, koje se nastavile i za vlade *Josipa I.*; zna se, da su otuda postale nieke protivnosti — da nekažemo otudjenja — izmedju Ugarske i njenih vladarah; zna se, da je Ugarska za vlade *Karla* u toliko umirena bila, da je pristala na pragmatičku sankciju; zna se, da se od to doba za poslednjih 50 godina dogodiše znamenite izmene u teritoriji Ugarske i Torske; zna se, da je 1741. god. prestao strah od Turakah, proti kojima se poglavito Sèrbi s najvećim žrtvama borili; najposlije zna se, da je 1741. god. na saboru u Požunu *Marija Terezija* od mnogih stranah napadnula svoje uzdanje imala u Ugarskoj, i da su na tom saboru ugarska vlastela izjavila: „Umrmo za kralja našeg *Mariju Tereziju*.“

Ovako tekoše događaji, što se tiče Ugarske. Daj da vidimo, kako se tada nalaziše Sèrbi.

Sèrbi dodjoše u Ugarsku pò otčiznjem, da u svezi s vojskama Leopoldovim štome tursku silu, pa da se vrata u oslobođeno otačanstvo svoje; ali na berzo vidiše, da im se nada da će ih ipuniti; oni misliše, da će im prava biti održana, privilegije podjamčene, ali se prerađiše; oni bieše uviereni, da će slobodni biti u svojoj vieri, a njih baš zbog iste viere gonili; oni po pravu tražiše svoje narodne vlasti i starosti, ali ih nedobiše, oni težiše za slobodom, a dodjoše pod vlasteoske ruke; oni iskaše da im prava prisne sabor, i da se uvedu u temeljne zemaljske zakone, a to im se neučini. Pò vieka prodje kako Sèrbi bieše nastanjeni u Ugarskoj, a nezadoše šta su u Ugarskoj, jer Ugarska čuše, nespominjaše o Sèrbima ništa. Sèrbi medjutim osim svog mitropolita neimadjahu nikoga, da se stara za njihova prava.

Na poziv *Marije Terezije* ugarski sabor 1741. g. odredi, da Ugarska osim plemićah dade u pomoć svojoj kraljici još 21.600 pisekah. Sèrbi su tom prilikom osim pandurah, koji su takodjer bili većinom Sèrbi, imali dati 14.000 vojske; s jednom trećinom dakle samo manje, nego sva ostala Ugarska. Glavna sila po tome, koju je *Marija Terezija* imala, uzeta je iz zemljah, što su bile pod ugarskom krunom.

Iz ovoga se lahko može videti, u kakvom su nezgodnom položaju bili Sèrbi prema Ugarskoj, počem ova nehače priznati, da Sèrbi u Ugarskoj mogu imati kakvih prava. U prilikama, kakve su onda bile, niti bi pravo, niti bi politički bilo, da kraljica nije pristala na ono, što je Ugarska tražila. Zao nam je danas, što tadašnji ugarski sabor učinil pogriješke, od kojih se što sledstva i danas eto osiećaja. Što je na tom ugarskom saboru od 1741. god. radjeno, i posledice od tog rada razložil čemo u drugom članku.

Berzajavne i najnovije viesti.

Milan, 9. veljače. „*Perseveranza*“ javlja iz Rima od 8. t. m. Papinski žandarmi, koji su uzduž granice podvostručeno stavljeni bili, izmijenjeni su danas Francuzima.

New-York, 25. siječnja. Kamenjow hatovarene ladje utopit će se u provozu zvanom „*Maffin*“ na ušću luke charlestoneke. Ustanak u Kentucky-u ugušen je porazom generala *Zell* kofera.

Prisposlano.

Gradnja Poštanske novine od 24. siječnja t. g. donose za gospodu posjedatelje dobarah sljedeću veličinu:

Korneuburški marvinski prašek kao najshodniji predmeti lič protiv marvinske pošasti.

Medju najbolje srijetavu protiv marvinske pošasti, koja sada u više pokrajina monarhije biva, mora se što više korneuburški marvinski prašek brojiti, jerbo svi š njim kroz izvršne gospodare i ogojitelje marve učinjeni pokusi pokazali su se nenadano dobri. Mi pokazujemo u tome smislu samo na dva u nedavno vrijeme u javnih listovih, naznačena slučaja, i to na onoga jednog marvinskog žitelja iz Bérne pod 24. stud. p. g., ušted časa i njemu se nijednput dogodilo, niti da bi se u jednoj staji, gdje se je ovaj prašek neprekidno upotrebljavao, marvinska pošast pokazala; s ovom iz iskustva pronađenom potvrdom slaže se sasvim onaj izvršni koraški gospodarić M. Fürst u Vilahu, jerbo se niti njemu nije dogodilo, da bi u gospodarstvih, gdje se je ovaj prašek u dobi marvinske pošasti upotrebljavao, pošast nastala. Ovaj potvrđi pridodaje isti gospodarić još, da se je ovaj zaštitni lič god. 1856. u staji posjedatelja Oberaulera u Sv. Ruprechtu kod Vilaha očividno izvršeno pokazao, budći da njegovi susjedi velike štete imadoše, a njemu niti jedno marve poginulo nije. Ovim slučajevima, gdje je korneuburški prašek kao najshodnije sriedstvo bilo, moglo bi se ih još više dodati, na mi se stežemo samo na to, svim gospodarima, koji žele zdravo stanje svoje marve imati, i koji uzperkos svakoj pošasti umireni biti žele, ovaj prašek što moguće više preporučiti, gdje čuda onda sami viditi, da mi ovaj prašek suviše hvalili nismo, nego samo iz iskustva čerpljenu istinu obznanili.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 11. veljače 1862.

Papiri.	U austr. vrod.
5% Kovovnice	70.50
5% Narodnoga sajma	84.80
Narodne banke	847.—
Vierovnoga zavoda	201.80
Mienice.	
Srebro	135.75
Lond.	126.65
Čarski cekini	6.48

Metéorológička opažanja na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 11. veljače 1862.

Ura	Barometar na visini u par. fót.	Barometar na visini u par. fót.	Temperatura po R.	Naoblaka	Smior i ja-rost vjetra	Atmosferska tlak (dab. snieg ili tuč)	Opazka
7. pr. pd.	333.55	333.54	-5.7	8	8h		
2. pd.	333.00	332.55	-2.3	8	0		
9. u več.	332.71	332.60	-4.6	8	0		

Danas u 7 sati temperatura R. -8.8.

Opazka. Kod naoblake znači 0 sasvim vedro a 10 sasvim oblako; brojevi između 0 i 10 razumije se veća ili manja mnoštva oblaka, razdieliv celo nebo iznad obzorja na 10 jednakih dielah.

U 6. stupcu znače velika piamena amior vjetrovah (J. = južno-jugo-zapadni), a brojevi jakost vjetra, isto, 0 sasvim tiho a 10 buru, a među ovim ležeći brojevi naznačuju različnu jakost vjatra.

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

11273—2472. (75)

3—2

Natiečaj.

Od onih štipendijah, što su po Njegovom c. kr. apoštolskom veličanstvu za domaće sinove kraljevinah Hérvatske i Slavonije premilostivo opredjeljene, koji se nauka kirurgije poprimiti žele, ima se podieliti jedan sa godišnjih 157 fr. 50 novč. a. v. r. polag okolnostih skupa s primiernom naknadom putnih troškova.

Užitak ovoga štipendija traje za kandidate kirurškičkog doktorata šest, a za one kirurškičkog magisterija pet godina.

Učelike, na kojem se dotični nauči svršiti imaju, opredjeljuje visoki kr. dvorski dikasterij.

Koji ovaj štipendij zadobiti žele, imaju svoje molbenice obložiti s kersnim listom, onda oni, koji nauku kirurgije još nastupili nisu, s dokazom, da su propisane priprave nauke dobrim uspiehom svršili, naročito pako kandidati kirurškičkog doktorata također sa savdočkom vrbu položenog izpita zrilosti, oni pako, koji se naukom kirurgije sada već bave, s iskazom o uspiehu njihovega dosadnjega naukovanja, svi pako imaju pridoneti dokaz o znanju hérvatskoga kao u ovih kraljevinah narodnoga jezika, zatim dokaz o znanju onoga jezika, u kojem se nauka kirurgije na dotičnom učilištu predaje, onda redovito izdanu sviedočbu o nedostaku vlastitog imetka za nastavljenje naukah, napokon vlastoručno pisano i podpisano očitovanje, da su pripravi, ako dotični štipendij postigne, svoju umjetnost po svršenom nauku kroz 10 godina u obsegu kraljevine hérvatsko-slavonske izvršivati.

Tako obložene molbenice imaju se do najdalje

10. ožujka t. g. ovomu kr. namiestničkomu vieću pokoravateljstva onog učilišta podneti, na kojem se molitelj sada nauči bavi.

Na molbenice poslie ovog roka podnešene neće se nikakov obzir uzeti.

Od kr. namiestničkog vieća kraljevinah Dalmacije, Hérvatske i Slavonije u Zagrebu, 15. siječnja 1862.

Br. 10828—1210. (107)

Oglas.

Jamnička kiselica dat će se dne 28. veljače 1862. putem javne dražbe na tri godine, to jest od 1. travnja 1862. do 31. ožujka 1865, uz predbiežno položenje zaobine sa 300 fr. a. v. u gotovom ili u državnih hartijah polag tečaja na javnoj burzi u Beču onog dana najviše ponudjajućem u najam.

Osim izključivog prava jamničku kiselu vodu razprodavati, skopčan je s ovim najom užitak velike sienokoše, dvuh pomanjih kercenah na jamničkoj kiselici s pravom regalnim točaje, pijak i rikolova.

Napokon predat će se iznajmitelj, sada upravu gotovljena gostiona s kućom, gdje će se flake paniti.

Ovo javno svratište sastoji iz dva kata s velikom dvoranom za ples, konverzaciju i ias zabave, 12 sobah za goste, magazinah i t. d., zidano je iz solidnog materijala u ukusnom i liepom stilu, s troškom od 39.000 fr. a. v. i pruža poduzetiku svu priliku na pristojno dočekanje gostih i držanje pjesnih i ias zabave.

Dražba držat će se u sgradi kr. namiestničkog vieća na gorestavljenu dan u 10. sati u jutro.

Pismene redovito sastavljene ponude s jamčeni- nom od 300 fr. a. v. u gotovom ili u državnih hartijah polag tečaja na javnoj burzi u Beču providjene i zapečtjene primat će se sve do 9. sati istog dana u čitavije.

Potanjti uvjeti mogu se vidjeti kod ravateljstva pomoćnih uredah ovog namiestničkog vieća.

Od kr. dalm.-herv.-slav. namiestničkog vieća. U Zagrebu dne 1. veljače 1862.

Br. 120—1862. (114)

Oglas.

Za preduzeti se imajuće u Varaždinu u gradjan-skoj strieljanj dne 22. i sljedećih danah mieseca veljače t. g. novacenje imaju se sljedeći novacenu podvrženi momci, kojih se miesto boravljenja neznade, za uređeni dan u 7. saub prije podne tim sigurnije staviti, čim će se u protivnom slučaju u smislu zakona š njimi postupak

- I. razred, rodjeni god. 1841.
1. Mijo Božak iz Čreta.
2. Fabian Kraš iz Vuglova.
3. Antun Posavi iz Vuglova.
4. Jakob Štebih iz Ivanec.
5. Tomo Ernoić iz Vrhovec.
6. Petar Kapustić iz Vrhovec.
7. Jakob Vindiš iz Višnice.
8. Mašo Križanec iz Višnice dolnje.
9. Mijo Jambrešić iz Višnice.
10. Stjepan Kovač iz Višnice gornje.
11. Martin Matečko iz Založja.
12. Augustin Meliš iz Jamna.
13. Petar Školnik iz Jamna.
14. Antun Stermečki iz Cvetlina.
15. Stjepan Stermečki iz Cvetlina.
16. Petar Bistović iz Vrhovec.
17. Franjo Ostrički iz Purge.
18. Gašpar Petrinec iz Benkovec.
19. Mijo Bogadi iz Berda.
20. Luka Krušić iz Vrbna.
21. Andro Jedvaj iz Cerja.

II. razred, rodjeni god. 1840.

1. Gašpar Lepoglavec iz Salinovec.
2. Valent Kramar iz Mačkovec.
3. Edmundo Kratovil iz Ivanec.
4. Nikola Geček iz Vuglova.
5. Gjuro Murić-Ferek iz Očure.
6. Jakov Jamnić iz Vesi.
7. Mijo Špao iz Šumeci.
8. Blaž Mavrek iz Žarovnice.
9. Gjuro Vukovski iz Bednje.
10. Janko Ciglar iz Meljan.
11. Andro Orešić iz Preborkorja.
12. Franjo Orešec-Mostečak iz Benkovec.

III. razred, rodjeni god. 1839.

1. Mirko Herc iz Ivanec.
2. Andro Haluzan iz Žarovnice.
3. Mijo Husnjak iz Kamenice.
4. Adam Martinuš Pinterić iz Cerkovec.
5. Jakov Herceg iz Jazbina.
6. Valent Komes iz Višnice.
7. Tomo Puž iz Višnice.
8. Mato Kralj iz Sinkovice-Šaške.

Žup kotarski sud ivanečki.

U Ivancu dne 5. veljače 1862.

Marko Barabaš, kot. sudac.

Br. 791—1862. (92)

Obznana.

Od strane podpisanog gradskog poglavarstva stavlja se ovime do obćeg znanja, da je za vrijeme lovsotaje i leže t. j. od 1. veljače do konca sèrpnja divljač, kakovog mu drago imena — izim grabežljive zvieradi — strieljati i loviti strogo zabranjeno, što se takodjer ina vadenje jajah i pticah iz gnezdah proteže.

Tomu protivno radeći biti će bez ikakova obzira globom ili tielesnom kazni kažnjeni.

U Zagrebu, 30. siječnja 1862.

Nećelnik

Frigan

Nr. 1837. (113)

3—2

Konkurs-Kundmachung.

Zu besetzen ist: Eine Kanzleiofficialsstelle in der XI. Diätenklasse mit dem Gehalte jährlicher 735 fl., eventuell mit 630 fl. und 525 fl.

Gesuche sind insbesondere unter Nachweisung der Kenntniss einer slavischen Sprache binnen vier Wochen bei der Finanz-Landes-Direktion zu Agram einzubringen. Auf disponible Beamte wird, soferne dieselben die nöthige Qualifikation besitzen, vorzugsweise Rücksicht genommen werden.

Agram, am 5. Februar 1862.

Pollack.

Br. 131. 1862. (76)

3—2

Izrok.

Poglavarištvu sl. i kr. grada Zagreba kao sud objavila, da je Gjuro Mach dvie založnice pèrve hérvatske štedionice pod br. 92726 i 95327 izgubio. Pozivlje se indj posjedatelj upitnih založnicah, da takove uz rok od šest miesecih od doli stavljenog dana kod ovoga suda preda, pošto će u protivnom slučaju proglasiti se se, nistelnim i usmèrtjenim.

Poglavarištvu sl. i kr. grada kao sud.

U Zagrebu, 16. siječnja 1862.

Gradski sudac, Matosić.

Br. 360/p. (115)

3—2

Oglas.

Razpisana dne 12. prosinca 1861, br. 2033/p., dražba zapljenjenih na dobru Gornjoj i Dolnoj Bistri pokretnostih, koja bijase s ovdasnjim razpisom od 23. prosinca 1861, br. 2164/p., privremeno obustavljena, popuniti će se opet, to će se dne 20. i sljedećih danah ovoga mieseca u gradu na Gornjoj Bistri uz gotov novac prđavati uzeti radi dužnog poreza, pristojbah i èveršebnih troškovah pod plien pokretnostih, i to:

1. konj,
2. krave,
- 20 vaganah hèrzi,
- 960 centih siena,
- 50 centih stame,
- 15 hvatih hrastovih èrveh,

zatim razno ukusno pokućstvo za 10 sobah i 1 kuhinju, sve u ukupnoj vrijednosti od 3208 fr. 74 novč. a. v.

Kamo se svi kupiti želeći ovime uljudno pozivlja.

U. kr. financijsko okružno ravateljstvo.

U Zagrebu dne 7. veljače 1862.

Heim.

Br. 140. (117)

3—2

Oglas dražbe.

Od strane osriednjeg kot. suda županije zagrebačke stavlja se do znanja, da će se uslied odluke kr. sudbenog stola županije zagrebačke od 25. siječnja 1862, br. 90. Ubb. za dražbinu g. Viekoslava Frigana od 673 fr. 10 novč. a. v. proti g. Ivanu Solcu u stanu ovog posljednjeg na dobru Obréz dne 26. veljače t. g. u 10. uri prije podne javna dražba èveršna pokretnostih pod èverhu uzetih, kao: pokućstva, volovah, kravah, jedne kobile sa ždriebetom, kèrmèctah, sto vaganah kukuruze i t. d., u prociembenoj vrijednosti od 1355 fr. 50 novč. a. v. preduzeti.

Pokretnosti će se na ovom roku prodavati i izpod procjene.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

Kot. osriednji sud.

U Zagrebu dne 4. veljače 1862.

Veliki sudac Raizner.

Br. 861. (51)

3—3

Oglas.

Visoko kr. herv.-slavonsko namiestništvo je na molbu obćine krašićke odpisom svojim od 3. listopada br. 2524/1006 1861 blagoizvolilo pomeutoj obćini Krašić dozvoliti obdržavanje dvuh godišnjih sajmovah, i to: pèrvoga u miesecu svibnju na prvi dan po zastupljenju, a drugoga u miesecu kolovoza na prvi ponediljak po lvanu glavosieku.

Što se ovime do obćega znanja stavlja.

Žup. kot. sud krašićki.

U Pribiću dne 15. siječnja 1862.

Gravenić.

Br. 24-1862. gr. (90)

3—2

Oglas.

Kotarski županijski osriednji sud u Križevcih stavlja ovime do èveobćega znanja: Molba Dore Prosenički iz Majurec pr. 17. siječnja 1862 br. 24/gr. o tome, da se sviedoci glede toga prislusnu, da je njen muž nestadnik Jožo Prosenički iz Majurec br. 7. god 1848. kao narodni gazdaš u Medjumurju po Magjarih zarobljen te malo poslie u Ujvaru u Ugarskoj u toru kao zarobljenik umro i pokopan, jest dozvoljena i skèrnhnikom nestadniku gosp. odvjetnik Laze Somodji u Križevcih imenovan.

Svi oni, koji o životu ili o okolnostih smèrti nestadnika nešto znadu, pozivlja se ovime, da do konca travnja 1862. godine ili ovomu kotarsko-županijskom sudu ili postavljenom skèrnhniku to isto do znanja stave.

Kot. županijski sud

u Križevcih, dne 19. siječnja 1862.

Martin Ožegović, veliki sudac.

Br. 688. gr. (111)

(111) 3-1

Izrok.

Kralj. sudbeni stol županije zagrebačke očituje o vime na molbu g. odvjetnika Gjura Klobučara, de praes. 28. siječnja 1862, br. 688., da je izvorni nabavni list br. 3. po sisačkom vojničkom obšerbiteljnom upraviteljstvu dne 16. srpnja 1848. vjeru 618 požunskih vaganah napolice izdan buduć da se tečajem roka izrokom preobstojašnjeg c. k. zemaljskog suda zagrebačkog od 22. rujna 1860, br. 4838., opredijeljenog nitko kao posjednik upitne izprave prijavio nije, ništen i uterut.

Kr. sudb. stol žup. zagrebačke.

U Zagrebu, 1. veljače 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 237. gr. 1861. (116)

(116) 3-1

Oglas.

Poglavarstvo slob. i povl. trgovišta Krapine kao sud daje ovime na znanje, da je kr. žup. sudbeni stol u Varaždinu odlukom od 14. prosinca 1861, br. 4045. gr., na molbu Ivana Sokača, po odv. g. Josipu Maicenu u Krapini, radi duga od 679 fr. 35 novč. a. v. i 84 fr. a. v. s. pripadci dozvolio ovršnu dražbenu prodaju vinogradah i zemaljah Mato Hajstera dotično ml. Imbre i Bare Hajster iz Krapine, na 663 fr. a. v. sudbeno procijenjenih, u Lazih i Santakovom ležecih i u gruntovnom napisniku br. 877. pol. občine Krapine ubilježjenih, te da su u tu svrhu dva roka opredijeljena, prvi na 29. ožujka 1862, a drugi i posljednji na 29. travnja 1862, svaki put u 2 sata poslije podne na licu mjesta oranice Dolnji Lazi.

Pozivlju se dakle svikolici, koji bi otu nepokretninu kupiti želili, k. dražbi s tim dodatkom, da će svaki natecatelj prije započete dražbe, zaobinu od 66 fr. 30 n. a. v. u ruke sudbenog povjerenika položiti imati, koja će se kupcu u račun kupovne svote uzeti, a ostalim po dovršenoj dražbi povratiti, zatim da će se nepokretnine, ako se kod prve dražbe ni za više, ni za prociebnenu cijenu ne prodadu, kod druge dražbe i izpod prociebnenu najboljemu nudocu izručiti, ostali pako dražbeni uvjeti, prociebneni napisnik i gruntovnički napisnik mogu se kod ovoga poglavarstva čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviješteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gore navedene nepokretnine kakovo založno pravo stekli, da to pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati imati, ako li se dioba kupovnine bez njih preduzme i njih, ako li se na taj način kupovna izcerpi, ništa nezapadne.

U Krapini dne 30. prosinca 1861.

J. Zaplatić, sudac.

Br. 45—1862. (118)

3-1

Izrok.

Kotarski županijski osriednji sud u Križevcih stavlja ovime do obćega znanja: usljed odluke kr. županijskog sudbenog stola varaždinskog od 29. siječnja 1862, br. 313-gr., bit će dobro Špiranec, na zaostavštinu pokojne Ruže Gašpari spadajuće, te u poreznoj občini Špiranec pod nap. gr. br. 1. unieto, sastojeće iz sgradah, oranica, livadah i šumah, u zakup do konca god. 1862. davano.

Uvjeti dražbe jesu:

1. Uzlikna cijena zakupovine godišnje čini 200 fr. a. v., ako toliko nitko dao nebi, biti će i izpod te cijene dobro u zakup dano samo onda, ako uvjeti kr. županijski sudbeni stol potvrdi.

2. Zakupovina imade se plaćati za pol godine unaprijed u Križevcih u ruke gosp. sekvestra Vuščića.

3. Siena i slame zakupnik prodavati nesmije, već takovo na imanju pokermi i gnoj na poboljšanje zemaljah dobra Špiranec obratiti.

4. Sve poreze i terete pod kakovim god imenom oti dolazili, ako bi za vrijeme zakupa naloženi bili, mora namirivati zakupnik.

5. Koliko od usieva i obradjene zemlje preuzet će zakupnik, toliko i po izmaku zakupne godine ostaviti ili tekućom cijenom uplatiti mora; isto tako morat će i sve sieno i slamu, koja se izmakom godine zakupovne na imanju nalazila bude, predati.

6. Zakupnik mora sgrade i plotove u dobrom redu držati i onakove predati, kakove primi.

7. U šumah može zakupnik samo toliko dervah sieći, koliko za vlastitu porabu i sgrade trebao bude; prodavati pako za novce ili na ini način ništa smeo ne bude.

Potajni uvjeti mogu se svaki dan kod ovoga suda uviditi.

Za ovu dražbu opredijeljuje se rok za dan 6. ožujka 1862 u 10 sati prije podne u pisarni ovoga suda, te se dotičnici o tom obavijestuju.

U Križevcih dne 3. veljače 1862.

Martin Ožegović, veliki sudac.

Br. 1834. (119)

3-1

Izrok.

Od strane kr. županijskog sudb. stola riečkoga kao gruntovne oblasti do znanja se stavlja: da je c. k. financijsko odvjetništvo u Zagrebu u ime pomorskog penzionalnog zavoda proti. Mati Glazaru k. br. 120., Joži Glazaru k. br. 106. i Ivanu Glazaru k. br. 108. iz Podvezice molbu za hip. prenos uknjižene tražbine od

fr. 700 ug. n. s kamatama 6% iz obveznice od 12. kolovoza 1846 s pervenstvom od dana 19. kolovoza 1861 na nepokretnosti u gruntovničkom napisniku br. 145, 147/2 i 16 občine Podvezice na ime Jože, Mate i Ivana Glazara unešene kod ovoga suda predalo, vjeru koje se je u smislu §. 36. naredbe ministarstva pravosudja od 15. prosinca 1855, br. 222. d. z. l., za preslušanje stranakah ročište na dan 12. ožujka 1862 o 9 sati prije podne odredilo, i za zastupanje odsutnih i nepoznatog boravišta Mata i Jože Glazara iz Podvezice ovdašnji odvjetnik g. Ivan Renaldy kao curator ad actum, naime-novan, kojega ovi o shodnomu razpravljanju ove parnice, probitačno uputiti, ili ovom sudu drugoga zastupnika naznačiti ima, u protivnom bo slučaju posljedice propusta svega toga sam sebi pripisati bi imao.

U Rieci dne 31. prosinca 1861.

Br. 4648. (121)

3-1

Oglas.

Kr. sudbeni stol žup. zagrebačke daje ovim na znanje: Da je na molbu kaptola čazmanskoga po gosp. odvjetniku Antunu Lukinacu radi dužnih 315 fr. a. vr. s. p. dozvolio ovršnu dražbenu prodaju dobra Treščer-voca u kotaru pokupskom, što no je na 16,594 fr. 30 novč. a. vr. sudbeno procijenjeno, i u gruntovnici občine Tërga pod br. 99. upisano, te da su u tu svrhu dva roka opredijeljena, prvi na 25. veljače 1862, a drugi na 3. travnja 1862, svaki put u 9 sati prije podne kod kr. ovoga sudbenoga stola.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupiti želili, k. dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina, ako li se kod prve dražbe ni za više, a ni za prociebnenu cijenu ne prodade, kod druge dražbe i izpod prociebnenu najboljemu nudocu izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovna dovoljna biti, po naputku suda na se primiti; i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, prociebneni napisnik i gruntovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviješteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gore navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati morati, ako li se dioba kupovnine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovna izcerpi, ništa nezapadne.

U Zagrebu dne 4. prosinca 1861.

Klobučarić.

Jović.

Na br. 1886. (120)

3-1

Izrok.

Od strane kr. županijskog sudb. stola riečkoga kao gruntovne oblasti do znanja se stavlja: da je Antun Jehel iz Tërsta po odv. Suppe-u proti Josipu Martinčiću iz Bakra molbu za hip. prenos uknjižene tražbine od fr. 545:22 ug. nov. iz mienbenice od dana 20. siječnja 1858 s pervenstvom od 10. listopada 1859 na nepokretnosti u gruntovničkom napisku br. 331. občine Bakra na ime Josipa Martinčića iz Bakra unešene kod ovoga suda predao, vjeru koje se je u smislu §. 33. naredbe ministarstva pravosudja od 15. prosinca 1855, br. 222. d. z. l., za preslušanje stranakah ročište na dan 12. travnja 1862 u 9 sati u jutro odredilo, i za zastupanje odsutnog i nepoznatog boravišta Josipa Martinčića iz Bakra ovdašnji odvjetnik g. dr. Battagliarini kao curator ad actum naime-novan, kojega ovaj o shodnomu razpravljanju ove parnice probitačno uputiti, ili ovom sudu drugoga zastupnika naznačiti ima, u protivnom bo slučaju posljedice propusta svega toga sam sebi pripisati bi imao.

U Rieci dne 20. siječnja 1862.

Br. 626. (105)

3-2

Oglas.

Polag čl. 8. ugovora poštanske zajednice od 18. kolovoza 1860 valja za sve sudne ustanove u poštanskom prometu kao jedinstvo za težu carinska funta, koja se dieli u 30 lotah s pododielima na desetine.

Ova teža upravljati će se odsada:

1. Kod pošiljakah pismovne pošte u države spadajuće k poštanskoj zajednici.

2. Kod pošiljakah listovne pošte, koje prelaze prieko državah poštanske zajednice u tudje države n. pr. u Nizozemsku, Belgiju, Veliku Britaniju, Daniju, Švedsku, Norvegiju i u prekomorske države.

Kod pošiljakah pismovne pošte, koje su upravljene u Francuzku, ili prelaze prieko Francuzke u Veliku Britaniju, u prekomorske države itd. ostaje teža na grame u upravljanju.

3. Kod pošiljakah pismovne pošte u Švajcarsku.

Pri tom se opaža u ostalom, da se usljed čl. 18. ugovora poštanske zajednice imaju kao jednostručna pisma smatrat ona, koja teže manje od 1 lota.

Ista teža upravlja se i za vaganje pošiljakah zajedničke vozne pošte.

Što se time usljed raspisa visokoga ministarstva financijah od 11. siječnja 1862 br. 1058/55 dostavlja do obćega znanja.

U Zagrebu dne 1. veljače 1862.

C. k. ravnateljstvo poštah za Hrvatsku i Slavoniju.

Br. 49. (108)

3-2

Natiečaj.

U filijalnom mjestu Laduču župe bërdovalke, kotara stubičkoga, ima se popuniti izpražnjeno mjesto

pučkoga učitelja, s kojim skopčani godišnji dohodci iznose u gotovini 315 stot., bezplatan stan i 6 hvatih dërva, u koju svrhu se ovim do konca veljače 1862 otvara natiečaj.

Prositelji se napućuju, da svoje molbenice s potrebitim dokaznicami dobe, čudorednosti, učiteljskih sposobnostih, stališa i dosadanjega službovanja do spomenutoga roka podarcidjaku, opatu i župniku na Bistrici Mirku Tumpiću podnesu.

Od nadbiskupskoga duhovnoga stola

u Zagrebu, dne 24. siječnja 1862.

Br. 90—1861. (77)

3-3

Na gg. vjerovnike protokolovanog trgovca g. Plate Petrovića u Vukovaru.

Od dolistavljenog c. k. javn. bilježnika pozivaju se ovim sva gg. vjerovnici protokolovanog trgovca gosp. Plate Petrovića iz Vukovara, da svoje ma na kakvom pravnom razlogu osnovane tražbine proti ovoj masi najduže do izključivo 25. veljače 1862 kod dolipodpisatog u Osieku u gornjem gradu kućni br. 1. tim sigurnije pismeno prijave, i dokaze svoje podnesu, jer bi inače, kad bi se nagoda sklopila, od namire iz svega nagodnj razpravi podležećeg imetka, u koliko njihove tražbine pravom zaloga osigurane nisu, iliti oni pravo vlasništva traže, izključeni bili, — dužnik bi pak kroz sklopitu nagodu, u koliko u istoj ništa drugo uslovljeno nebi bilo, od svake dalje dužnosti prema vjerovniku, koji prijavu propusti, oslobođen bio.

U Osieku, 25. siječnja 1862.

Pero Vukov,

c. k. j. bilježnik kao sudb. povjerenik.

OGLASNIK.

Br. 103

3-2

Književni oglas.

Upravo je izišao izpod tiska te se može dobiti u stanu spisateljcu, laškoj ulici br. 130., zatim u pisarni gospodarskoga društva u narodnom domu i u trgovini g. Krešića:

Izabranih dielah J. Jurkovića

Svezak I.

Šaljivi spisi.

Vel. 16. VIII. 256. Ciena 1 for. a. vr.

Br. 83.

2-2

NARODNI DOM.

Upravljaajući odbor ovdiešnjega akcionarnoga društva *Narod. Doma* dëržao je, — kao svake godine počamši od god. 1850. tako i ove — licem na mladu godinu t. j. 1. siječnja u 12 sati podne u prisutnosti miestnoga poglavarstva **vućenje akcijah.**

U smislu ustanovah društvenih izvućeno je **dvadeset (20)** akcijah, naime:

Br. 78., 97., 119., 201., 352., 498., 517., 539., 621., 772., 918., 937., 959., 1041., 1192., 1338., 1357., 1379., 1461., 1612.

Dajući ovo na obćenito znanje svihkolicih dotičnikah ujedno smo opunovlašteni upravljajućim odborom Nar. Doma, da ovime obznanim, kako je ujedno i naredba izdana, da se gore imenovane dionice (akcije) po upravljajućem sućlanu i ujedno blagajniku društva g. *Naumu Mallinu* (stanujućem u gospodskoj ulici br. 38.) zajedno sa pristojnim kamatama 3% računajući od 1. siječnja god. 1848., za tri (3) mieseca poslije vućenja izplatiti imadu.

Izvućene akcije od prošlih godina t. j. od 1850.—1861. mogu se uvidjeti u Nar. Novinah od god. 1858. br. 21.—39.; zatim god. 1859. br. 2.; god. 1860. br. 41.; god 1861. br. 4.

Neprodanih akcijah imade jošte 223 po 25 fr. sr. — Tko bi želio kupiti, neka se izvoli obratiti na goreimenovanoga blagajnika društvenoga.

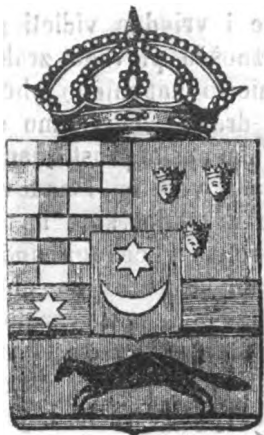
Br. 15.

8-6

5 fr. Najbolje uložena glavnica 5 fr.

jesu obljubljene dëržavne zadužnice, koje stoje samo **pet forintih** i nagradu od **200,000 fr., 100,000 fr., 50,000 fr., 30,000 fr., 20,000 fr., 15,000 fr., 12,000 f., 10,000 fr., 6000 fr., 5000 fr., 4000 fr.** i t. d. dobivaju. Tergovačka kuća *B. Schottenfels u Frankfurtu n. M.* šalje iste, uz pošiljanje iznoska, kao i u svoje doba popis dobitka.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredne i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarnici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predložena je uvrstbina: 7 kr. a. vr. od linijasa jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Kratka pristojba za svaki oglašivač 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se puta list uvrstbi.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u četvrtak 13. veljače 1862.

Broj 36.

Neuredovni dio.

Austrija.

(Zaviera u Mletkama.) U Mletkama pro-našla se je jedna tajna tiskarna, koja je izdava-
vana o trošku kralja Viktora Emanuela, i u kojoj
su tiskane proklamacije mletačkoga revolucionar-
noga odbora. Ovom prilikom došla je u ruke po-
liciji i nova nieka proklamacija, koja je već slo-
žena bila i gotova za tisak. Okrivljeni već su
stavljani pod zatvor i strogi izpit.

L a v o v, 5. veljače. Gradsko zastupništvo u
Tarnovu, sastojeci iz 13 članova, moli, da bude
izabirano novo zastupništvo, budući da toga teča-
jem dvanaest godina učinjeno nebi.

U Stanislavu premiju St. Brzescianski bivši
politički napuštenik na Špilberku; bijahu mu 74 go-
dine. Pokojni posveti sav svoj život svojoj domo-
vini, kđju je prekomirno ljubio.

Serbijska.

Beograd, 2. veljače. Danas poslie službe
božje imalo je društvo serbske slovesnosti svoju
glavnu sednicu. Podpredsjednik g. J. Šafarić o-
tvorio je sednicu besiedom, u kojoj je osvietlio
život i dieo jednog dosad slabo kod nas pozna-
tog Serbina i pisca poviestnice turskog i serbskog
naroda, i na zaključenju pokazao je, zašto rad
društva nije prema silama i sredstvima njegovim,
i čim bi se tome u napredak pomoći moglo.

Društvo zaključi, da o predlogu g. J. Šafa-
rića u idućim redovnim sednicama promisli i rieši
kako za najbolje nadje.

Zatim blagajnik društva g. Jev. Avramović
pročita godišnje izvješće o radnji društva u 1861.
g. i izvješće o novčanom stanju u toj istoj godini.

Na predlog g. Koste Cukića, ministra finan-
cije, koi izvršuje privremeno i dužnost upravi-
telja prosviete, bi većinom glasovah izabran za
podpredsjednika i ove godine g. Janko Šafarić.

Za tajnika bi izabran većinom glasovah g.
Jefto Avramović, stolonačelnik ministarstva ino-

stranih dielab, kome su pored tajničke dužnosti
poviereni zasadi i blagajnički poslovi.

Naposliedku pristupilo se je k izborn novih
članovah, i tako obćim glasom bieše izabrani:

Za redovne članove: Gg. Panta Srečković
profesor liceja; Alimpije Vasiljević, profesor se-
menarije; Milan Milovuk, profesor torgovačke
škole; Vladimir Jovanović, bivši načelnik sreza
studeničkog; Jovan Dragašević, profesor vojne
škole; Kosta Jovanović, profesor liceja; Jovan
Mašin, doktor medicine i kirurgije.

Za dopisnike: Ivan Sergijević Aksakov u
Moskvi, učrednik novinah „Denja“; Jovan Jova-
nović, učrednik „Javora“; Gjorgje Popović, ucr.
„Danice“; Svetozar Miletic, bivši novosadski gra-
donačelnik; Jakov Ignjatović, odvjetnik i spisatelj
serbski u Novom Sadu; doktor medicine Gjorgje
Natošević; Bogoslav Šulek, učrednik „Gosp. lista“
u Zagrebu; Ivan TERNSKI, pjesnik hrvatski i ka-
petan u Krajini; A. Dozon, kancelar carsko fran-
cuzskog glavnog konsulatata za Serbiju; Stojan
Bošković, ravnatelj polugimnazije šabačke; doktori
medicine i kirurgije i okružni fizikusi: Jovan Va-
nepta u Smederevu, Patricije Černi u Negotinu,
Antonije Groder u Šabcu, i magister kirurgije
Svevan Mačaj u Knjaževcu.

Za počastnog člana: G. Ilija Kolarac. N. N.

Talijanska.

Rim, 1. veljače. „K. Zigu.“ pišu: Poslie-
dnje nedjelje bio je ovdie jedan turinski prelat s
naručbom, o izlasku koje mogu za izvjestno pri-
obćiti kako sliedi: Prelat dobio je istina zamoljenu
audienciju, sveti otac mu dopusti, da mu pribi sve
od početka do konca, što god mu je Ricasoli na-
ložio, no papa neprogovori ni riečce, kad posla-
nik dovrši svoja tumačenja. Kad govornik poslie
dulje stavke zapita, kakav odgovor ima odneti u
Turin, odgovori sveti otac, ustavši sa stolice:
„Nikakav.“ Audiencija se svršši. Poslanik bio je
i kod kardinala državnog tajnika, no opozivši,
da nije dobro vidjen, pohiti natrag u Turin. Kažu,
da je to poslanstvo u Parizu potaknuto bilo.

Pruska.

Poznanj, 8. veljače. Poljski zastupnik na
berlinskom saboru dr. Niegolewski, nije ni čekao
na uredno izvjestje o njegovu izboru, te je javio
pismeno komisaru, da je izbor primio, samo da se
ukloni niemačkomu pripisu. Svoju prijavu posla s
poljskim naslovom a na pečati bile su rieči: „Czyn
cos powinnen, bendzie co może.“ Niemački komi-
sar nije toga pisma ni otvorio.

Rusija.

(„Den“ o galičkim Rusima. Nadalje.) U
onoj mieri, u kojoj je ruski narod u posljednjih
10 godinah svoje preporodjenje, koje je započelo
od godine 1818—49., traženjem novih sredstvih za
pučko obrazovanje očitovao brižno nastojeći, da
što većma izobraz i svoj jezik i književnost i da
opet uvede stare obrede, koji su se u vrijeme
gospodovanja Latinizma zaboravili, nije ni polj-
sko-galička strana našla za pristojno, da ih osta-
vi u miru.

Budući da ova poljska stranka nije pod Ba-
chovom vladom imala prigode, da otvoreno i bez
okolisanja radi, dozvoljavala si je često kod vla-
de ogovalati Ruse. Ovdie se je osobito razvi-
jala svakolika sistema pritužavanja proti galičkim
Rusima zbog tajnih svezah s Rusijom, zbog na-
stojanja odciepit se od Austrije. Ako Rusi poč-
mu pisati u svojem vlastitom jeziku — odmah se
u Beč prijavlja viest o razprostiranju moskovit-
skoga nariječja; ako koi pop pusti bradu —
to je dokaz, da se razkolničvo ili istočno pra-
voslavje bëršim korakom približava; ako uhvate
na pošti dopis kakova Rusina na kojeg god sta-
nevnik Rusije — oto dokaza za tajna odno-
šenja prema Moskvi, za propagandu ruskih idejah.
I sve to daje pozornost vladi povoda, da pod re-
darstveni nadzor stavi ljude, kojim ni u snu ne-
pade na um, da se bave politikom. — Tajne de-
nunciacije, pri kojima su poljski činovnici posre-
dovali, podupirale i nagradjivale su se, kao i u
galičko-poljskim listovima. Iz shirke naših pisa-
mah, viestih i izvadakah, koje smo naumili u svo-
je vrijeme obširno upotrebit, uzimljemo galički list,

Dvie slike iz života pražskoga.

Od Ivana Nerude.

I.

Pepiček.

(Konac.)

Na ulici padaju čitave kërpe sniega, kano da
de cieli oblak pasti na zemlju. Silan vietar tjera
pred sobom snieg u celihi bi reć plastovih, zvižda
i hući te pljuska sniegom u triem kućni, tako da
je i zid pod triemom za čas pun sniežnih prugah
i brazdicah.

Sguren i sagnut, upòrt rukama o koljena,
koraca polahko Pepiček, skoro mu se ni neda isaći
izpod triema. Boji se toga vibra, što uzdiže i nosi
po Mikulaškoj ulici sniežne oblake; ta nije skoro
ni sam teži od male sniežne zvjezdice. Ali neima
pomoći.

„Uviek mi se čini, kano da me nešto zove
kući; valja mi se žuriti,“ šapće si te izlazi iz
triema. Vietar hući i nosi mu snieg u obraz. Ne-
može odahnuti, hvata oko sebe za podporom —
opet zahući vietar, a lahak kano perce starčić
klecne te se sruši na zemlju.

Prošlo je nekoliko časovah prije nego je
toliko snage smogao, da ustane.

„Moram — moram kući — umro bih od stra-
ha“, govoraše opet bodreći sama sebe.

Dugo, predugo je trajalo, dokle je Pepiček
dopuzio do „Ostruhove ulice.“ Kod svake skoro
kuće, na svakom uglu stajao je te počivao. Na-
pokon dodje do svoga stana; jedva mu još pre-
ostalo snage, da zahvati za kvaku te potrese vra-
tašci. Noga mu se omakne s praga — te ostane
sirota kao bez života onesvješćen ležeć u sniegu.

Jedan čas bijaše tiho. Napokon netko dodje
i otvori vrata.

Ogromna, jaka ženska stupa na prag:

„Bože moj — Pepiču dragi — što ti je?“

Priskoči hitro te digne starca kao diete sa
zemlje.

„A kako je Mariji?“

„Dobro — dobro“, odgovori noseć ga na
krilu u kuću.

„Samo stih da je nestrashimo,“ šapće Pepi-
ček jur na vratima svoje sobice.

Žena ga mućec stavi na stolac kraj stola.

„Spava?“ pita Pepiček tažec kašalj.

„Jest — spava!“ odgovori žena tresućim se
glasom, te klesne kraj slamnjače prosterte po podu.

Slabo svjetlo uljenice razsvietljuje siromašnu
posteljicu a na njem niežno tielce desetogodišnje
po prilici djevojčice.

Černa gavran-kosa razpletana i neuredjena,
kao što to biva u onih, koji su dugo u postelji,
obstira dugoljata suha ličca. Oči ugasle pokrivaju
modre vedje. Ručice joj sklopljene kao da moli.

„Kako joj je? Mene je uvijek nešto zvalo
kući; žurio sam se što sam mogao. — Zar nije
siročće kao angjelčić? — Ali, neplači, ženo, no-
sim ti novce za liek.“

„Njoj više lieka netreba!“ zakuka žena te
se baci jecajući na diete.

„Mertva?“ vrisne Pepiček i sruši se sa stolca.
Čini se, kao da se želi sam uvieriti o strašnoj
istini — ali već po pèrvom koraku padne mertav
na zemlju.

Drugi dan išla smo mi diete u duboku oli-
cu; govorilo se je, da je Pepiček na odru. Bojali
smo se — ali smo ipak išli onamo.

Soba bijaše puna što žalećih a što čuvidnih
ljudih. Uz plačuću ženu stajao je dèrvar Strnada.
Dugo je nepomično gledao oba mertvaca.

„Zar neleži tu kao zemlja na polici?“ pro-
govori napokon. „Sad mogu tu dieteu uzeti na ru-
ke te jih odnesti zajedno na —“ Glas mu se iz-
nevieri, obrati se na stranu te si otare suze s
lica. — —

Bliedi angjelčić pozvao je Pepiča jošte dalje
sa sobom.

koi nam prvi pod ruku dodje. U njem se nalazi slijedeći članak: Profesor „ruskoga jezika i knjižtva“, poštovani književnik Golovacki poslao je moskovskom društvu za peviestnicu i starine pisma unijatskoga mitropolita, Atanasija Šeptičkoga, da ga tiskom na svjetlo izdade.

Tko nalazi u tom što škodljiva? No da vidimo, kako to shvaća. Neki galički Poljak u časopisu imenovanom „Kolko rodzimce“. Pošto je ponajprije napomenuo, da bi mu se porodica Holovacki — (razumieva se čisto poljski) — zvali morala i pošto je na jednu pogriješku profesorovu u ustanovljenju vladikovanja nekogoga latinskoga biskupa obratio pozornost, nastavlja, kako slijedi: „No bilo, kako mu drago druga zanimiva okolnost je ta, da pisma lavovskoga unijatskoga mitropolita iz rukuh c. k. profesora lavovskoga sveučilišta putuju u Moskvu, da za nekoliko godina izidju tamo na vidjelo, u kakovu u ruskom jeziku izdati imajućem se dielu. Čini se, da poštovani profesor ni neće da zna, da imade i poljskih obnarodovanjah, kao što su priloga k „Czasu“ književna priloga lavovskoga vladnoga lista, kamo bi pisma Šeptičkoga mnogo kraćem i udobnijim putem, nego li se kakovo rusko izdanje u Moskvi bila doći mogla. „To daje časopisu povoda, da doda još slijedeća:“ Gospod. Golovacki shvaća poviestnicu samo kao sredstvo za polemiku za uzgredne svrhu, i te ne za veoma hvale vrijedne.“

Sastavitelj ovoga članka prelazi sada na razpravljjanje razpre o latinskoj i kirilskoj azbuci, koja je poznavateljima slavenskih stvari dovoljno poznata i koju uslijed toga mimoizlazio. Medjutim došla je Austrija i listopad god. 1860 i veljaču god. 1861. Sabori su se snova sazvali. Bila je prava radost vidit da su se u Lavovu zajedno sakupili saborski poklisari obih narodnostih. Činilo se je, da će se pojaviti nova doba u života srodnih plemenah, koju je izobraženi slavenski svijet već odavna očekivao. No ja! bratinsko sporazumljenje trajalo je samo da otvorenja siednicah; jer su Poljaci u prvoj siednici odbili predlog, da bi se vodio i čitao zapisnik i u ruskom jeziku.

Na ovom saboru zastupali su i Ruse njihovi poklisari; naravno da nisu mogli da nebrane pravo svojega naroda. Na to zaorise opet fraze od strane Poljakah: „Mi ćemo biti samo vaši otvoreni neprijatelji“ itd. Okolnosti postale su isnenada one iste, kao što su bile prije, i to je dalo povoda, da su Poljaci uvidieli, da im nije za rukom pošla lukavština prijašnjim sërdačnim licumierstvom. Politika predje i u novine i na prokerčenom putu stane opet gospodin Szmitt dokazivat, da nema galičko-ruskoga jezika, koi bi se razlikovao od poljskoga. U isto doba izreko je poljski poklisar Szemelovski na carstvenom vieću u Beču svečano, da je sabor u Lavovu jednodušno zaključio uvođenje poljskoga jezika u sve škole Galicije, dočim sabor u tvorui nije bio u stanju da odbije pravedne zahtjeve Rusah i zaključio je, da se dozvoli, da se uz poljski jezik i ruski uvede u škole. (Dalje će slijediti.)

Petrograd, 4. veljače. Odbor, koi je imao sustaviti zakone sveučilišta dovrši svoj posao pod predsjedništvom senatora Bradke, te predade jurve svoj predlog ministarstvu.

„Kolokol“ donosi obširno izvješće predsjednika redarstvenoga ureda, Patkula, u kojem se javljaju zaključci carevi tičući se djakah, koji su sudioničtvovali kod ovdiešnjih nemirah. Polag ovoga izvješća ima biti mnogo djakah prognano u udaljene gubernije, niekoji morat će ostaviti sveučilište a 162 bit će opomenuta, da se tečajem 14 danah upišu, ili da ostave grad.

Moskva, 5. veljače. Uslijed plemićkih skupštinah sastavi ovdiešnje plemstvo novu adresu, gdje se spominju veliki činovi ruskoga plemstva i gdje se vatrenim riečma brani važnost Moskve, kao središta čitave države. O državnoj upravi govori se u adresi veoma slobodoumno i oštro. Na svršetku veli se, da bi imali sazvani biti i zastupnici stališa gradjanskoga i seoskoga, da mogu zajedno viećati o važnim poslovima države.

Zagrebačke sitnice.

Produkcije glasovitoga Meergarté-a važe svaki večer mnogo ljubopitnih gledaocah u naše narodno

kazalište. Pa je i vrijedno vidjeti ga, s kojom sigurnošću i niežnošću plovipo zraku pozdravljajuć s vieštom desnicom zapanjeno občinstvo.

Nama je drago, da vidimo svaki dan *novica* u kazališnim našim prostorijama, te smo čvrsto uvjereni, da s veselim i zadovoljnim licem ostavljaju mjesto narodno, koje im pruža izvan čudnovatih produkcijah rečenoga umjetnika i po koi igrokaz u narodnom jeziku na obće zadovoljstvo po našem i istinu čudnom bërzinom napredujećem narodnom kazališnom društvu izveden; zato nije samo zabava, što nas veseli; mi vidimo u tome megućno i neizcèrpljivo vrelo, kojega svaka kapljica čarobno dieluje na svakoga, koi ju je samo okusio.

Ovakovim nastojanjem našega upraviteljstva umnožit će se za koje doba, toga se nadamo, kod našega domoljubna občinstva, još većma broj prijateljah narednoga našega zavoda, koi nam jest i mora bit čvrsta stiena proti svakoj navali tudjinskoga življa. Zato nemogu naino, već moram nolenens volens očitovati javnu zahvalu našem upraviteljstvu za njegov trud i hvalevrijedno nastojanje.

I mile naše gospoje i gospodične uvidjajuć što je naše, da je naše i da mora biti naše i to da ga valja čuvati i braniti svom duševnom snagom materinske ljubavi, dokazuju nam, na veliku našu radost, mnogobrojnim posietom, da jesu i da će nadalje ostati vjerne kćerke junačkoga naroda, kojega hrabre mišice sačuvaše već stoputah činom, što nam se odtudjenim sèrcima liepoga našega spola izgubi.

Slava ovakevoj diki našega naroda!

Smiesice.

Mnogi će se valjda jošte siećati strašne sudbene razprave radi učinjenoga ubojstva, koja se povede u starom gradu *Toursu* proti mladjahnoj dievojčici *Angelini Lemoine*, koja spali pomoću svoje matere nezakonito svoje djele. Ova mati pokazala kod razprave neobičnu hladnu oholost a sada je opet pred sudom chironskim, ma ne kao obuzena već kao tužiteljica. Nad njezinom obitelji vlada grozna sudbina, ime *Leomoina* ima u lietopisima kaznenog suda žalostnu slavu. Njihov pradiel siedio je medju sudcima, koji odsudiše svećenika *Urbana* radi čarobije. Sin ovoga nepravednoga sudca — jer bijaše sudbenoj iztrazi jedini uzrok osobno neprijateljstvo — oskvrni kao starac od 70 godinah nieku mladu ženu te je bio ubijen od njezina muža; unuk slomi vrat u pijanstvu. Sin ovoga bijaše članom konventa i izreče smertnu osudu nad *Ljudevitom XVI.* a njegov sin otac sadanje *Leomoinove* umro je kao ludjak. I njezin brat nije baš pri pameti a *Angelina Lemoine* podiže iztragu proti svojoj sestri, te zahtieva da bude sadbeno također za ludu proglašena. Ovaj korak učini *Angelina* pomoću svoje rodbine, budući da je sama jošte uapšena. Žena ta je pravi djavo te vlada i u tamnici nad svojom obitelji. U *Toursu* imadjaše s njom sud mnogo posla zbog njezine tvèrdokornosti i lukavštine pa zahtieva da bude premieštena, što bi učinjeno. Sada siedi u *Rennes-u* te je od ovud cieļu svoju obitelj pred sud pozvala. Obuzena njezina sestra je sasvim pri zdravoj pameti i tvèrđi, da njezin imetak iznosi do 800.000 franakah.

Bërzojavne i najnovije viesti.

Turin, 10. veljače. (Prieko Pariza.) U Genovi, Livornu, Milanu bile su demonstracije proti papi.

London, 10. veljača. Francuzka hoteti *Mexiku* nametnut vladu, odstupila je od pèrvobitnog ugovora; Englezka morala bi se uztegnut od poduzetja, koje je proti njenim načelima.

New-York, 30. siečnja. Ovdiešnji dnevni donose viestih iz *Mexika*, koje obstanovlju, da su saveznici veoma nezadovoljni s dočekom, da krive *Miramone*, da ih je prevario i da nisu našli stranke, koja bi im naklona bila. Svi su im stanovnici bez iznimke neprijatelji. Jedan mexikanski general došao je u Washington kao poslanik. — Dva odiela savezne vojske idu na Springfield; očekuje se nasèrt na Savanu.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 12. veljače 1862.

Papiri.	Svršetaj tečaji u austr. vred.
5% Kovovnice	70.65
5% Narodnoga zajma	84.40
Narodne banke	838.—
Vierovnoga zavoda	200 80
Mienice.	
Srebro	136.—
London	137.25
Carški cekini	6.50

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 4648. (121)

3—2

Oglas.

Kr. sudbeni stol žup. zagrebačke daje ovim na znanje: Da je na molbu kaptola čazmanskoga po gosp. odvjetniku Antunu Lukinacu radi dužnih 315 fr. a. vr. s. p. dozvolio ovèršnu dražbu na prodaju dobra *Trešćer-voca* u kotaru pokupskom, što no je na 16,584 fr. 30 novč. a. vr. sudbeno procienjeno, i u gruntovnici občine *Tërga* pod br. 99. upisano, te da su u tu svèrhu dva roka opredieljena, pèrvi na 25. veljače 1862, a drugi na 3. travnja 1862, svaki put u 9 satih prije podne kod kr. ovoga sudbenoga stola.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupit želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se te nepokretnina, ako li se kod pèrve dražbe ni za više, a ni za prociebenu cieniu neprodade, kod druge dražbe i izpod prociene najboljemu nudocu izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti; i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, prociebenni napisnik i gruntovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose ubaviešteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati morati, ako li se dioba kupovnine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovina izcèrpi, ništa nezapadne.

U Zagrebu dne 4. prosinca 1861.

Klobučarić.

Jović.

Nr. 3518. Civ. (70)

3—2

Editto.

Da parte della reg. tavola giudiziaria di Comitato in Fiume, si porta a pubblica notizia, che in seguito ad istanza di Pietro Matković cessionario di Angelo Musmezzi in procura dell' avvoc. Cav. Federico Thierry contro Carlo Eugenio de Terzi rappresentato dal suo procuratore Sigr. Adolfo de Terzi punto pagamento di Lire Sterline 900 effettive c. s. c. verrà tenuto il duplice esecutivo incanto della casa sita in questa città al Nr. 544/542 v. n. nella piazza del Governo di ragione dell' esecutato, nelle giornate del 6 Marzo e del 7 Aprile 1862 dalle ore 9 alle 12 antimeridiane, coll' avvertenza che al 1o incanto non verranno accettate offerte inferiori al prezzo fiscale di 27807 fr. 80 s. V. A., mentre al 2do incanto verrà il suddetto stabile deliberato a qualunque prezzo anche inferiore della stima.

Il deliberatario dovrà a scanso di reincanto a tutto suo rischio e spese depositare il prezzo di delibera in pronti contanti entro giorni trenta dopo intimatogli il decreto di delibera, e ciò in quanto egli non avesse altrimenti convenuto coi creditori ipotecari.

Si diffidano pertanto tutti quelli, i quali sebbene non abbiano ricevuta una particolare notifica del l'asta, credessero pure di averi acquistato coll' iscrizione nei pubblici libri un diritto d'ipoteca sullo stabile, a insinuare innanzi questa regia tavola giudiziaria di Comitato fino la vendita del medesimo, coll' avvertenza, che in caso contrario dovranno imputare a se stessi, se la distribuzione del prezzo venisse fatta senza il loro intervento, ed essi ne restassero esclusi in quanto il prezzo fosse esaurito dalla detta distribuzione.

Le ulteriori condizioni dell' asta in una al protocollo dell' estimo giudiziale sono ostensibili presso questo uffizio di spedizione.

Fiume, 29 Novembre 1861.

Br. 688. gr. (111)

3—2

Izrok.

Kralj. sudbeni stol županije zagrebačke očituje ovime na molbu g. odvjetnika *Gjura Klobučara*, da praes. 28. siečnja 1862, br. 688., da je izvorni nabavni list br. 3. po sisačkom vojničkom obšèrbiteljnom upraviteljstvu dne 16. sèrpnja 1848 vèrhu 618 požunskih vaganah napolice izdan budući da se tečajem roka izrokom preobstojašeg c. k. zemaljskog suda zagrebačkog od 22. rujna 1860, br. 4838., opredieljenog nitko kao posiednik upitne izprave prijavio nije, ništetan i utèrnut.

Kr. sudb. stol žup. zagrebačke.

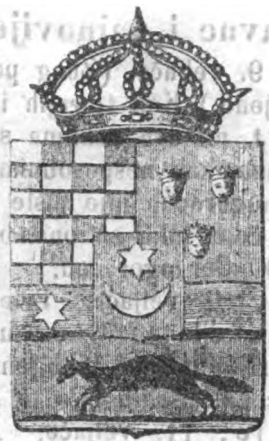
U Zagrebu, 1. veljače 1862.

Klobučarić.

Jović.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanjski nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predložena je uvrstbina: 7 kr. a. vr. od linije za jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Erarska pristojba za svaki oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko putah, koliko se putah isti uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u petak 14. veljače 1862.

Broj 37.

Neuredovni dio.

Zagreb, dne 14. veljače.

Zakon o štampi, kako ga je kuća poklissarah predala kući velikašah, nije zaisto odgovarao zahtjevima našega vremena; na ova učini u njem još toliko bitnih promienah, da se može smielyo tvrditi, da je bio zakon bivšega ministra dra Bacha još slobodoumniji.

Najglavnije promjene, što ih učini kuća velikašah jesu sljedeće: Zahtjeva se, da nebude samo odgovaran posjednik stamparnice već i faktor, koji bi također mogao biti kažnjen globom i zatvorom; uredne novine neimaju polagati nikakove kaucije. Tko nebi htio primiti u svoj list kakovu popravu državnim odvjetnikom priposlannu, tomu se ima periodički list obustaviti, a kada nebi htio urednik primiti kakovi god dopis priposlani mu od kojega god ureda, ima biti kažnjen globom od 20 do 200 for.; k urednim izvješćima ili zaključcima nesmije se nikada ništa dodati, ili kakve opazke činiti.

Razširivanje zabranjenih spisah ima biti kažnjeno po §. 24.

„Presse“ se nada, da će biti taj zakon u kući poklissarah sasvim zabacen, te veli, ako se vara, da nam prieti zakon, koji će biti pri savjestnim upravljenju smernim udarcem slobodi štampe i svakom slobodnome očitovanju svojih mislih u puzdanim kruzima.

Veoma zanimiva je **raspra namiestništva sa zemaljskim odborom** u gornjoj Austriji. Namiestniku služio je za njegovu porabu, posljednjih dvanaest godina, prvi kat zemaljske kuće u Lincu; sada je zemaljski odbor, budući da sam neima miesta, odpoviedio stan namiestniku, kojemu je ime Ed. Bach, te dade zatvoriti spomenuti stan bez daljega oklevanja. G. namiestnik zapoviedi, da mu se stan otvori, a pošto toga odbor učinio nije, dade stan silom otvoriti.

Usled toga obtuži zemaljski odbor namiestnika radi smetanja posieda. Državni minister Schmerling odluci, da se ima odmah zemaljski odbor pomiriti s namiestnikom, t. j. da posljednjemu stan ustupi.

Na ovu odluku državnoga ministra odgovori zemaljski odbor kriepkim protestom.

Trojedna kraljevina.

Zagreb. Društvo svetog Vinka Pavlova, koje već od više godina pod visokim pokroviteljstvom uzoritoga gospodina stolžernika i nadbiskupa Jurja Haulika postoji, izdalo je ovih danah kame-nopisano izišeće o svom djelovanju za god. 1861. Iz toga izvješća uvidjamo, da je društvo pomenute godine imalo s preostatkom od prošle godine (92 for. 44 kr. i 1020 for. u zadužnicama) dohodka 830 for. 6 kr., a izdalo na svakoverstno podporu mnogih 924 for. 2 kr., te je zadnjega prosinca 1861. ostalo u društvenoj pienzezni 6 for. 4 kr. i 1020 for. u zadužnicama. Društvo imalo je god. 1861. 12 poslujućih i 18 imenovanih a više neimenovanih podupirućih članovah i dobročiniteljah. Društvo je predsjednik prečastni g. kanonik Nikola Vučinovec, bilježnik g. profesor Josip Lehpamer, a blagajnik g. financijski savjetnik Raimund Heim.

(K. L.)

— U državnom geologičkom zavodu čitao je g. Lipold zanimivo izvešće verhu pronašššća kalamita i ugljena kod Ivanca blizu Varaždina, gdje je jur i Cink vadi, navodiv, da se kalamina do-

-200,000 centah izkopali, i da se je, osim smedjeg uglevja, koje se tamo u dva razdiela tertiera nahodi, došlo na dervenasti ugljen (lignit) koji zauzima jakost od 4° do 7°. Na prostoru od 250,000 $\square$ pako izvrstano je 14 luknjah a već se kopa na 60 miestah.

Ova viest je za nas doista zanimiva, te nam pruža tim više nade u napredovanju u tom obziru što se je znatna množina željeza, po sviedočanstvu dogodovštine, za vrieme celjskih grofovah dobavljala iz željeznih kovinah u onim bėrdinama nahodećih se, što je kasnije nezgodom vremena i obćom nahajnošću propalo.

(Gln.)

Austrija.

Beč, 11. veljače. Za nasljedne carstvene viećnike naimenovani su grofovi Mihail Althann, Lodron-Laterano, Oktavian Kinsky, Hardegg, general Schlick; za dosmėrtne Mihail Coronini, konte Fanfogna, černovički biskup Hackmann, predsjednik pražkog višjeg suda Hennele, Alfons grof Mensdorff, profesor Miklošić, državni podtajnik Rueskefer, grof Rudolf Morzina.

Turska.

Dubrovnik, 2. veljače. Glasa se, da je francuzki konsul Wiet, zamienik konsula Hecguarda prenešenoga nedavno u Damask, s ovdiešnjim i tērsćanskim žitarima stupio u pogadjanje u svėrhu, da kupi 12,000 vrećah žita za ustaše.

Rumanjska.

Jaš, 1. veljače. Dosta znatni nemiri pojavili su se ovdie medju djacima. Poticatelji istih pripadaju stranki Kogalnićesnovoj; većom stranom uapšeni su. I profesori učestvovali su kod gungulah; ovi su bili svėrgnuti. Mir je opet potpunoma povraćen.

Talijanska.

Iz Turina pišu „K. Zigu.“ od 3. veljače: General Turr pozvan je iznenada iz Milana opet ovamo, svakako u važnu kakovu svėrhu; general ima pouzdanje kraljevo u izvanrednu stupnju.

— U Napulju učiniše djaci demonstraciju proti onim profesorima, koji nederže prelekcijah. Zatim prolazili su Toledom vičući: U Rim! Zivio papa-ne-kralj!

Rusija.

(„Deu“ o galićkim Rusima. Nadalje.) Kako su se deržali dosad galićki Poljaci naprema prostomu narodu?

Poznat je posvud razprostranjeni glas, da je austrijska vlada zemljoposiednicima po njima pripravljanu oslobodjenje seljakah tako rekuć iz rukuh otela. Do niekojega stupnja vjerujemo i mi ovom gasu, budući nam je dobro poznat značaj tervenjah medju seljacima i zemljoposiednicima u Galiciji od god. 1846. do 1847. No ako je žalostno stanje seljakah u zemljoposiednicima takovo sućutje pobudilo, kao što je to u novinama opisivano bilo, zašto neudionićtvuju sada poljski poklissari kod pitanja o poboljšanju stanja seljakah, koje je od strane Rusinah potaknuto? U istinu ovo je stanje jošte veoma žalostno i ne samo čoviečnost već i zakonita pravrednost zahtjeva, da se isto poboljša. Oslobodjenje seljakah izvelo se je bez podieljenja zemlje; no uz to dalo je galićko namiestništvo u jednoj okružnici od god. 1849. zemljoposiednicima na znanje, da nesmiju olinati pašnjake i šume seljacima, poimence obćinama, dok komisije navlastito u tu svėrhu sastavljene aeoglasie svoje ustanove. Zemljoposiednici su im ališta nemanje sve oteli i time su seljake rinuli u veliku biedu.

U taj par bilo je prigodom istraživanja svih propastah na saboru potaknuto i pitanje o pašnjacima i šumama naravno po ruskim poklissarima, jer ovi jedini stoje u neprestanoj svezi s prostim narodom, bud' da pripadaju svećenićkom ili također seljaćkom stališu. Bećko carstveno vieće samo što se nije razišlo a poklissari poljske Galicije nisu jošte oćitovali svoje mnienje ni na korist toga pravrednoga zakonitoga pitanja, ni proti nećoviećnoj zloradosti mnogih iz svoje sredine — proti siromašnim seljacima i seljankama, koji suho granje za loženje pobiraju i svoju mēršavu marhu pasu na obroncima pašnjakah i šumah, koje su zemljoposiednici proti pravi i spravedljivosti oteli seljaćkim obćinama.

Sa svim tim usudjuje se sastavitelj „Sovremikova“ članka tvrditi, da galićki Poljaci nisu sada opasni Rusima da nastoje, da s njima sklope savez za obće dobro, da su iskreno pripravni sudielovati kod razprostiranja izobraženosti medju njima, da Rusi nasuprot sami nedavno utemeljenim časopisom „Slovo“, pred očima imajući samo primier svojih predjah, od sebe odbijaju svoje sadanje saveznike. Liepi to su pojmovi, koje ima taj g. publicista! Što želi u istinu? Može biti da se Rusini, zabacivši sve, što su stekli, u samozabitnost, i dobrovoljno odrekavši se svojih narodnih i čoviećkih pravah, s nova žertvuju bezkosaćnu robstvu ili popoljaćenju i pekatoćenju, što im nebi moglo izostati?

Slazemo se s bećkim dnevnikom „O. u. W.“ podpunoma, da, ako je sudjeo da galićki Rusi propadnu, da bi isti volili stopiti se s bratinskim poljskim nego li inostranim niemaćkim življem, no napinjali mi svoju fantaziju, kako nam drago da si uobrazimo, da sada nevlada 19. viek, u kojem i najmanji narodić tećko može propasti, nego vrieme srednoviećnoga barbarstva, gdje su se izkorienjavali cieli milijuni sa lica zemlje — moramo priznati, da ipak svom našom fantazijom nismo podnipošto u stanju dokućiti, kamo smieraju Poljaci, te moramo vierni ostati svojem čvėrstom osviedoćenju, da galićki Rusi za ničim, što nije pravo, neteže. Pa zašto bi se tada oni stopili s bratinskim poljskim življem a jošte manje s niemaćkim?

No sastavitelj namėrgodi si lice i tvėrdi kod njegova podpuna neznanstva okolnostih Galicije, da se u Galiciji ni najmanje neradi o *narodnom* već o *društvenom* pitanju i da samo lavovske rusinske novine „Slovo“, u borbi dvieuh narodnostih „nalaze tolićku važnost, koju istoj pripisuju stranom ljudi puni predsudah, stranom pako takovi, koji razdražavajuć narodnosti medju sobom, gledaju da iz toga meteža za sebe povuku kakovu korist“ polag sastaviteljeva mnienja, da „ona društvena stranka, koja se rusinskom „Slovu“ čini da je neprijateljska naprama rusinskoj narodnosti, pravo uzemši neosieća nikakove mēržnje proti toj narodnosti i pripravna je na veće koncesije za korist seljakah, nego im Austrija dati može.

Mi smo jurve imali prigodu opaziti, koliko istine i znanja nalazi se u sličnim izrekama sastaviteljevima; vidiehi su, dokud se galićki Rusi kod branjenja svojih narodnih pravah dadu zavoditi od ciglih predsudah; mi znamo također za koliko su više ruski seljaci stekli od Austrije nego li od Poljakah; ubaviešteni smo, kako se sada vladaju na carstvenom vieću, da možemo iz toga izreći sud, kolike će biti te koncesije Poljakah barem u najbližjoj budućnosti naprema koncesijama Austrije.

Sastavitelj članka nalištenoga u „Sovremniku“ naviećtuje naravno, da Poljaci nisu proti „ru-

sinskom" jeziku, i da nije nitko u Galiciji, koji bi Risima odricao pravo imati vlastitu literaturu, da Poljaci ni nemisle na to, da ju unište, i stavljaju pitanje, tko je bio onaj, koji do ljetosnje godine n. pr. nije dozvolio, da se izda časopis u rusinskom jeziku?

(Dalje će slijediti.)

Slavenske vesti.

Pražki listovi javljaju, da je bila *narodna beseda* sjajna kao riedko kada. Dvorane bijahu bogato narešene i dubkom pune; gospođe dodjoh većom stranom u narodnoj odijeli. O ponoći stiže mnogo berzovanih viesti, imenice iz Litomericah, Tereštinah, Domažlicah, Běrna, Holešova i Rožnova, Pardubicah a jedan iz *Zagreba*; pri čitanju istoga zaori gromovito „živili Hrvati!“

U *Pisku* ustroji ravnatelj ondješnje realne učione g. Ivan Krejčí učionu sa *sapuščenu* i *sanemarenu* diecu, koja bi imala podučavanje na temelju obćetničke obuke. U to ime pokloni budiejovički biskup Iv. Valerian Jirák odmah 500 for. i obeća, da će zavod taj i nadalje po svoj mogućnosti podupirati. U istu svrhu ima se u budiejovičkoj diecezi ustrojiti društvo, koje bi dobrovoljnim prinesemima i sbirkama stalno podupiralo plemenito ovo poduzeće, kojemu iz svega srca želimo najbolji uspjeh!

Ovim činom steci će g. Iv. Krejčí nemerljivih zaslugah za *Pisak* i svoja domovinu.

H. Polland, vlastelin, koji je bio g. 1851. radi zločina veleizdaje na deset godina na težki zatvor po vojničkom sudu osuđen i *Ivan Knechtelhaus* (Libinský), bivši učrednik „Večernih Listovah“, koji je bio osuđen na jednu godinu radi sukrivnje na zločinu veleizdaje — rehabilitovani su po najvišjoj naredbi Nj. veličanstva od 22. siječnja t. g.

Josip i Hermenegild *Jireček* u Beču izdali su uprav velevažan spis braneći pravost rukopisa kraljevorskoga, u njemačkom jeziku. Uvjereni smo, da će ovaj spis začepiti usta svim skverniteljima ovoga slavnoga spomenika davne izobrazivosti slavenske.

U *Slovačkoj* izlazi nov beletristički časopis „Sokol“, kojemu je učrednik Paulin Tóth. Donasla članke pisane českoslavenskim književnim jezikom.

U *Gradcu* i *Mariboru* staviše također u spomenu obljubljenoga slovenskoga pjesnika, Vodnika.

Smiesice.

— Nieki Turčin u *Algiru* uzkliknu, smotriv prvi put u svojem životu gospodju s krinolinom: „Allah! evropejske ženske nose kišobran izpod njihove odieće!“

— Na „narodnoj besedi“ u *Pragu* pokaza se prvi put mnogo gospojah i gospodičnah bez krinoline. Ako uvažimo, koliko se već strašne nesreće dogodi s nesretnim ovim krinolinama, onda moramo ovaj prvi korak českih gospojah pozdraviti s najvećim veseljem. Nadamo se, da će ovaj primier naći i u našem gradu na skoro nasljednicah.

— Evo nove biede! Nije dosta, da već dva mjeseca u Karlovcu i u bližnjim kotarima kao u ozaljskom, ribničkom i severinskom vladaju u narodu boginje, uslijed koje pošasti jur znatni broj žiteljah umre, i dočim se u istom gradu ništa ne čini za utalozenje opasne ove bolesti, nastavlja se po kotarima s uspjehom dociepljenje svih žiteljah od 10. do 50. godine, to bo je tako rekuć jedino sredstvo, za prepriječiti bolovanje; nije do sta, rekoh, da ova pošast jur tako dugo vlada, već pokazala se je polag službene prijave u obćini krasičkoj i slična bolest kod rogata marve.

— Ovih danah bi jedan gluhoniemi praćenik, za kojega se nije znalo tko je i odkuda je, iz vukmaričke satnije do Karlovca doveden a odavle u Jastrebarsko odpravljen, budući da je po jastrebarski obućen bio, ali nikomu nije na pamet došlo, nesretnoga liečniku dati pregledati. Pol sata od Karlovca, kod Draganića ogleda se kočijaš, i vidi, da mu je pasazir umro. Sta će s njim? doveze ga natrag na Baniju, gdje bude pokojni po liečniku pregledan, koji nadje da je isti uslijed dugotrajnog bolovanja sasvim oslabljen i gladan na velikoj studeni dušu izpustio.

Berzovane i najnovije vesti.

Kotor, 9. veljače. (Zbog poremećenja berzovana zakašnjeno.) Kod Gornjih i Dolnjih Sestanah bijahu 3. t. m. dva ozbiljna sukoba. Turcima postade 50 momakah nesposobnima za boj. Broj poginulih Černogoracah nije još poznat. Mnogobrojne turske čete šalju se onamo, gdje je sakupljeno do 3000 Černogoracah.

Mostar, 10. veljače. Prieko 500 Černogoracah pokusi dne 6. t. m. uzeti Klobuk, no bili su od turske posade uzbijeni; poginuse četiri Černogorca a više ih bilo je ranjeno.

Trebinje, 11. veljače. Anto Daković, vojvoda grahovski, odciepio se je od Černe Gore i sjediniio s drugim ustašama, kojima je broj narasto od prilike do 5000 momakah.

New-York, 25. siječnja. Kiša i loše stanje cestah prepriječilo vojski, da krene put Potomaka. U Sakramentu (u Kaliforniji) bile su nove poplave.

Narodnu kazalište.

Ako je g. Meergartić već u svojim prvim trim predstavama obćenito divljenje pobudio svojom došad nevidjenom pruživošću tiela, izvanrednom smielostju i savršenom gimnastičkom vještinom, to je u sinoćnoj svojoj predstavi samoga sebe nadkrilio. Zapanjeno obćinstvo izrazilo je svoje divljenje neprestanim uzitnim plaskom i troklatnim jednodušnim izazivom. Njegovi kudrovi također su sinoć u potenciranoj mieri stekli obćenitu dopadnost, koja im je i u predjašnjim predstavama u dio pala, i njihovom učitelju od strane zatečenoga obćinstva najveću pohvalu pribavila. Gosp. Meergartić još će tri puta pred naše obćinstvo stupiti. Svjetujemo sve one, koji ga još vidili nisu, da si te izvanredne zabave neuzkrate, jer će godine i godine proći, dok se Zagrebčanima opet prilika pruži, da se užmognu diviti toliku savršenstvu okretnosti čovječanskoga tiela. Uz tu sinoćnu izvanrednu predstavu dajmo se, za hrvatsko obćinstvo novi, veseli komad u 2 čina od Töpfera „Plod odhranjenja“. Gospodična *Perisova* može Margitu medju svoje najbolje uloge uvjeriti i staviti pored svoje toli za rukom pošle joj Polikane u „Umetnosti i naravi“ od Albini-a. Ona je bila kod svojega dožastja živahnim plaskom pozdravljena, i sa svojom naravnu, živu i dražestnu igru poslie svakog akta jednodušno izazvana. Malne sve ostale uloge podčinjene su narave, no bile su većom stranom višće izvedene, premda je iz čestih pauzah opaziti bilo — da se nije po svoj prilici dosta probah držalo, zato mislimo, da će se ovaj komad kod opetovanja još mnogo više dopasti. U predposljednjoj Meergartićovoj predstavi dopao se je komad „*Pérbi put u kazalište*“ osobito izvrstnom igrom g. Freudenreicha ml., koji je bio po svršetku istoga dva puta gromovitim plaskom izazvan.

Napokon držimo si za dužnost koju doknadno progovoriti o posljednjem koncertu izvrstne virtuoze na violini gospodične *Deknerove*. Kazalište je ovaj put još punije bilo, nego prigodom njenoga prvoga koncerta, najbolji dokaz dubokoga utiska, koji je stojom isto tako niežnom kao vištom gudbom proizvela. Ona je nadahnuta pravim umjetničkim duhom i popela se je jurve na zaatan stupanj vješine. Nesamo da lakoćom nadvladjuju velike tehničke težkoće, nego ima i toli milozvučan *polenzaj* i u tolikoj vlasti *rastenje* i *slabljenje glasovah* (crescendo i decrescendo,) da ti može serce i uzdržmat i ublažit tim većma, što sama duboko čuvstvuje, što svira. Za ciele predstoji joj velika budućnost. Ona je proizvela pravi uzhit i bila je od strane obćinstva na izvanredan način odlikovana. Čujemo da će se na skore opet u Zagreb vratiti. Milo bi nam bilo da nas opet kojim koncertom razveseli.

Budući da je sutra velik ples u Streljani predstavljat će se u narodnom kazalištu miesto *sutra* kao na običan dan predstavljajući, večeras i to davat će se uz viežbanja glasovitoga *Meergartića* i njegovih kudrovah *Kastora* i *Poluxa* prvi put: „*Nevolje radi pokušstva*“ a pred tim „*Tri otca na jedanput*.“

Današnjem broju priloženo je za p. n. gosp. predbrojnik ovdješnje izvješće glavnog ravnateljstva zagrebačkog društva čovječnosti.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 13. veljače 1862.

Papiri.	Stvarni tečaj u austr. vred.
5% Kovovnice	70.80
5% Narodnoga sajma	84.35
Narodne banke	834.—
Vierovnoga zavoda	202.40
Mienice.	
Srebro	135.85
London	137.10
Čarški cekini	6.50

Meteorologička opažanja na ovdješnjoj kr. višjoj realci dne 12. i 13. veljače 1862.

Ura	Barometar va vijena u par. obl.	Barometar va vijena redac. na 0	Temperatura po R.	Moćnina	Smjer i jačina vjeha	Atmosferska oborina (dne, noć, i ujutro)	Opazka
7. pr. pd.	331.20	331.29	-8.8	5	J. 1/2		
2. pd.	331.00	330.41	-2.3	2	J. 1/2		
9. u več.	330.92	330.72	-8.3	3	J. 1/2		
7. pr. pd.	331.18	331.09	-3.8	8	Si.		
2. pd.	331.44	330.95	-2.4	8	O		
9. u več.	332.12	331.92	-6.0	10	O		

Danas u 7 sati temperatura R. -0.1.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 657. (122)

1-1

Kundmachung.

Bei der k. k. Finanz-Landes-Direktion zu Agram ist eine Amtsdienststelle für das Katastral-Mappen-Archiv mit dem Jahresgehalte von 315 fl. ö. W., dann eine Amtsdienststellenstelle mit der Löhnung jährlich 226 fl. 80 kr. ö. W. zu besetzen.

Die Bewerber um einen dieser Dienstposten haben ihre Gesuche binnen vier Wochen hiermit einzubringen.

Es können aber nur solche Individuen mit Aussicht auf Erfolg einschreiten, welche nach den kaiserlichen Verordnungen vom 19. Dezember 1853 und 19. Jänner 1858 hierauf gesetzlichen Anspruch haben, oder, wenn sie auf solchen Posten mit geringerer Gehaltsstufe bereits angestellt oder im Stande der Quiescenz sind, entweder mit Beachtung dieser kaiserlichen Verordnungen oder noch vor dem 19. Dezember 1853 angestellt wurden.

K. k. kroat.-slav. Finanz-Landes-Direktion. Agram, am 10. Februar 1862.

Poljak.

Br. 480. g. (123)

3-1

Izrok.

Kr. sudbeni stol u Varaždinu daje ovime na znanje, da će se javna prodaja nepokretnine u gr. zap. br. 416. obćine Varaždin onešena, na zaostavštinu Marekove Vinček, koja je po odvjetniku Vladislavu Vežiću kao naimenovanom skrbniku zastupana, spadajuće i m. 474 fr. 21 novč. a. v. procijenjena, radi Josipa Eršega dužnih 216 fr. 30 novč. i sudbenih troškovah 48 fr. 94 novč. a. v. dne 7. ožujka t. g. u 10 sati prije p. dne kod ovog sudbenog stola obdržavati, pošto na ročište na 31. siječnja opredijeljeno nitko došao nije.

Pozivaju se ind na tu dražbu svi, koji bi napomenutu nepokretnost kupiti želili, time, da se dražbeni uvjeti i gruntovni izvadak kod ovoga suda uviditi i od istih prepisi doći mogu; da će svaki dražbenik prije dražbe vadiom od 10% od prociebene vrijednosti potražiti imati, da se upitni predmet na toj dražbi također izpod prociebene vrijednosti prodavao bude, i da kupac preuzet mora, u koliko kupovnina dotiče, one dugove, koji su zaloga radi osigurani na nepokretnosti.

Hipotekarni vjerovnici, koji neprebivaju u miestu suda ili blizu istog, imaju za branjenje prava svojih u budućoj diobi kupovnine naznačiti punomoćnike te time i prebivalište njihovo prijaviti sudu, jer će se inače na njihov trošak ureda radi naimenovati zastupnik.

Uzavijaju se konačno svi oni, koji sciene da su upisom u javne knjige stekli hipotekarno pravo u to dobro, da pravo to do prodaje nepokretnosti prijave tim sigurnije sudu, jer će u protivnom slučaju imati pripisati sami sebi, ako se dioba kupovnine obavi bez njih, i ako oni tim, u koliko bi se kupovnina diobom iscrpila, ostanu izključeni.

U Varaždinu, 5. veljače 1862.

Novak.

Čukac.

Br. 486. gr. (95)

3-2

Izrok.

Od strane kr. sudbenog stola županije zagrebačke stavlja se ovim do obćeg znanja, da će se nepokretnina na stiečajnu masu pokojnog Danila Farkaša spadajuće, u kotaru samoborskome ležeće, što no se uslijed dozvole sudačke od 12. lipnja 1861., br. 2831., razprodati imadu, dne 26. ožujka 1862. i slijedećih danah istog mjeseca, i ako potrebno bude dne 1. i slijedećih danah mjeseca travnja t. t. na licu miesta per parcelas, i po onom redu, kao što u gruntovnici napervo dolaze, javnoj drugoj sudačkoj dražbi izložiti, i kod ove k. dražbe najboljomu nudiocu makar izpod prociebene razprodati.

Dražbeni uvjeti, gruntovni izvadak i zapisnik o procieni sastavljeni može se kod suda ili prigodom dražbe na licu miesta uviditi.

Ujedno se svi oni, koji, premda nisu posebno obavješteni, sciene, da su upisom u javne knjige stekli takovo pravo na te nepokretnine, pozivlju, da to svoje pravo do prodaje tih nepokretnosti tim sigurnije sudu prijave, jer će u protivnom slučaju sami sebi pripisati imati, ako se razdioba kupovnine obavi i bez njih, i ako oni radi diobom iscrpljene kupovnine ostanu izključeni.

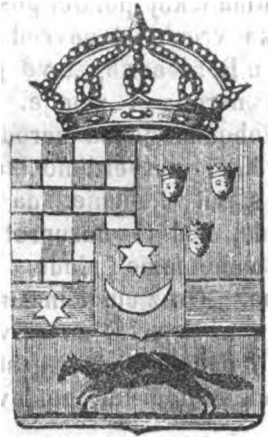
U Zagrebu, 22. siječnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan, izvanredni nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. 20 kr. sust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predloženo je uvrštenje: 7 kr. a. vr. od Hnjeta jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Erarska pristojba za svaki oglaš isnos 30 kr. a. vr. i to toliko putah, koliko se putah listi uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u subotu 15. veljače 1862.

Broj 38.

Neuredovni dio.

Zagreb, dne 15. veljače.

U politički vlada nekakova tišina, koja počinje već biti malo neugodna, budući da je s njom usko skopčana sveobća neizvjestnost evropejskoga položaja, u kojem se mnoge države i zemlje nalaze. Zbog toga teško nam je prodići kroz onu maglu, koja dosada nedopušta, da govorimo o nekim stvarima, koje će se na skoro riješiti, ako ne posve a to barem u najglavnijim pitanjima.

Iz *Parisa* javljaju, da se ima odsele dobro paziti na vladanje tajnih društva, što potvrđuje okružnica Persignya, koju je na sve prefekte razaslao. Slobodan duh zavlada u svim kruzima te mislimo, da će vlada prigodom viećanja o adresi mnogo čuti, što joj baš neće biti po volji.

Financijsko stanje uznemiruje nemalo občinstvo pa nije ni za čudo, da sredstva, kojih Fould upotrebljuje, nezadovoljuju uplašenim mislima.

Koncilj, o kojem se govori, da će ga papa sazvati mjeseca travnja dirnu neugodno cara Napoleona, kojemu neide u prilog, da sudioničtvoje kod novih kojekakvih manifestacijah.

Raspra namiestništva sa zemaljskim odborom u gornjoj Austriji sverši se političkom ovrhom proti zemaljskomu odboru.

Ceski zemaljski odbor zaključio da se neima predati cerkveni imetak ordinariatu, kako bijaše namijeno i da se ukine ugovor, koji sklopi državna uprava glede uprave javnih zavodah sa kongregacijom milosrdnih sesterah.

Obadva zaključka su sigurno u naše doba od velike važnosti.

Austrija.

Nj. veličanstvo carica *Karolina Augusta* stavila je državnom ministru za postradavše poplavom sljedeće podpore na raspolaganje i to: za grad Beč 1500 for., za dolnju Austriju 1500 for., za Gornju Austriju 1000 for., za Moravsku 1000 for. i za grad Prag 1000 for., ugarskoj dvorskoj kancelariji za postradavše poplavom u Ugarskoj 2000 for.

Stanje vode u dunavskom kanalu bilo je dne 12. t. m. 5 stopah 7 palacah; na taborskom mostu razorile su danas sante ispravke, koji bijahu preduzeti. U Brigitenau-u nije se ništa promienilo; led je 4 do 5 palacah debeo; gdje gdje smrznuo se i dno. U lovačkoj ulici (Jägerstrasse) može se nekoliko stotinah korakah ići po čvrstom ledu. No niže je prolaz, kao pogibeljan životu, zatvoren policajnim stražama.

Hrana se onamo nosi, inače pako gdje je moguće, promiče se ista na saonicama. Mnoge stranke, koje su još u gornjim katima kućah u Brigitenau-u stanovale, izašle su danas po vlastitom nagonu, jer se boje nove poplave i gradonačelnik dr. Zelenka došao je već u šest sati u jutro na augartenski nasip, da nadzira podieljivanje hrane. Potrebna slama vozi se na zapoviest Nj. veličanstva cara iz zalihah vojničkoga obškrbnoga magazina u Brigitenau.

Ovih danah imali su dva magjarske pravniika izraelitskoga vjeroispovijedanja audienciju kod Nj. veličanstva cara, i zamoliše najviše dozvoljenje za izvršivanje advokature u svojoj domovini. Kao što čujemo, imaju molitelji najbolje ufanje, da će im se uslišat molbe.

Serbija.

Iz stare Srbije donosi „Svetovid“ sljedeće potankosti o turskom okrutnom gospodarstvu u Novom Pazaru: „Nieka mlada uboga keršćanska sirota dodje pred nekoliko godinah u turske ruke i morala je kao sluškinja raditi u jednom baremu. Kad dievojka postigne 15. godinu svoje dobe, hotieše Turci da ju obrate na tursku vjeru, k čemu su turske hule jurve prokerćile bile put silom dievojki nametnutim turskim imenom. Sirota branila se je proti tomu kriepko, i kad je serbski episkop prizrenaki došao u Novi Pazar, uteče se k njemu i zamoli ga za obranu; episkop preda ju kmetu (občinskom predstojniku) i odputuje dalje u Sienicu. Dojduće uoči dodjoše Turci i zahtievahu, da podje s njima, no ona nehtiede podnipošto, premda je strašno mučena bila. Napokon odvedoše kako dievojku, tako i kmeta i miestnoga svećenika k paši, pošto su Turci onamo idući jednog Serbina u Rašku bacili, jer je stajao na mostu ovoga potoka. Fanatici hotieli su da ubiju i paroha i kmeta i sa-

mo posredovanje jednoga nizamskoga podčastnika izbavi im život.“

Rumunjska.

Bukurešt, 6. veljače. Jutros u 10 sati bio je Te Deum u mitropolitskoj cerkvi i knez je prestolnim govorom, punim sadržaja, otvorio na svečan način prve sjedinjene komore obliub kneževinah. To je jošte vrijedno da bude aspomenuto, da je knez na koncu emfazom dodao i te s licem prema diplomatskoj loži, (u kojoj su ovdiešnji zastupnici svih silah prisutni bili): Romanija ostaje za vazda sjedinjena, nije ni pomisliti, da bi se ikada više mogla razstaviti!

Talijanska.

Turin, 4. veljače. U najnovije vrijeme po-voće množina Poljakah na sebe obćenitu pozornost, koji se ovdie, u Milanu i u Genovi kreću na način padajući u oči. Većina istih malne sami mladi ljudi, hoće da su uprav iz Varšave došli, gdje su stranom sasvim na čudnovati način utekli transportu u Sibiriju. Vazda ista pripoviest, koja je proračunana na to, da postanu zanimiviji u očima divećih se Talijanah, ili da korist pavuku od njihove blagotvornosti. Glas donosi prisustvo ovih ljudi, od kojih se je jedan dio, kao što se za cijelo zpeđe, bavio u *Franconskoj* i *Belgiji*, s nekim prevratnim poduzetjima u savez, koja se imaje ovoga prolietja oživeti. Toliko je izvjestno, da netaje, da se nadaju mnogo za oslobodjenje Poljske od prevrata, koji ima po njihovu mnienju buknut na doljem Dunavu. Da njihove vodje stoje u savezu ne samo s Garibaldom već i s ovdiešnjom vladom, istina je dovoljno dokazana prijašnjim događajima.

Turin, 9. veljače. Zaslučuje, da bude napomenut glas, koji se ovdie i u Napulju medju Mazzinovcima raznosi, t. j. da će Garibaldi dojdućega mjeseca krenut u južne strane. U Napulju i Siciliji tako su tvrdo uvjereni, da će onamo doći, da njegovi pristaše jurve čine priprave za njegov doček.

Turin, 11. veljače. Ovdiešnji list „L' Opinione“ upućuje na pogibelj, koju sadanja pučka očitovanja za naredno gibanje i sve velike državne interese izazivlju. U Genovi počeo de-

monstrirat proti kardinalu *Antonellu* a dokončaje s vikom: *Hoćemo Mazzini-a* da imamo u domovini! premda se je vlada dva dana prije toga ogradila proti namjeri, da se Mazzini natrag pozove. Takove demonstracije pokazuju očevidno namjeru i boju političateljah, i nemogu vladi i zemlji ostati neopazene.

Javlja ju iz Genove od 9. t. m., da je tamo ovaj dan bila velika demonstracija; vikalo se: „Živio Rim, kao glavni grad kralja Viktora Emanuela!“ Isto pokusiše i u Milanu, no poglavarstvo občine oglasi, da talijanski narod netreba da svoju volju uličnim demonstracijama očituje, već neka ustavnim putem podpiše protestaciju točno sastavljenu. Ovaj savjet bio je uslišan i sastavljena slijedeća protestacija: „Poštujući papu kao glavu crkve, možemo u Rimu u glavnom gradu Italije, priznati samo jednoga kralja, Viktora Emanuela.“

„Italije“, *Ricasoli*ev organ, donosi članak o tome, da se u domovinu pozove Mazzini, „posljednji talijanski zatočenik“, u kojem se veli: „Onima, kojima ovo ime zadaje jošte straha, kažemo da je Mazzini u Londonu pogibeljniji, nego li u Turinu. Njegovo ime je zvono, koje se u daljini jače čuje, nego li u blizini... Zatočenik je sada bolestan i star. U starosti nemienja se više mišljenja; no što zato? Jerbo je Italiju ljubio — neka mu budu svi griesi oprosteni.“

Milanska „*Lombardia*“ doznaje iz Turina od 1. veljače, da je povratak Mazziniev uslied vlastitim nagonom učinjene odluke kralja Viktora Emanuela zaključen. No, da se sačuva ustavna forma zahtijevao će ministri u ime parlamenta od kralja, da pozove Mazzinija natrag, a ovaj će na to odmah privoliti. „*Les Nationalités*“ javljaju nasuprot, da se je pitanje o povratku Mazzinievom istina pretresalo u kabinetu, no da je isto sada opet odstranjeno.

Rim, 2. veljače. Ovdie očekuju skori dolazak dvojice prelata iz Francuzke, naime nadbiskupa tourskoga i biskupa angerskoga. Kao što se mnogovrstno tvrditi čuje, poviereno im je nieko poslanstvo od strane francuzke vlade.

Kako, da se je posljednje vrijeme, na dva puta dosta znatan broj bourbonskih privrženikah s otoka Malte izkrcirao u Kalabriju.

U Naplju pojavio se je nov Mazzinovački dnevnik, koji nosi naslov: „*La giovine Italia*.“ U svojem viereispovijedanju izjavlja učrednik, da je položaj Italije tako pogibeljan i kritičan, i vlada tako bez ugleda i sile, da se polag njegova mišljenja valja opet vratiti zanatu urolah. Ovaj krasni domoljub zove se Clemente.

Francuzka.

Najnovije berzovjavne viesti iz New-Yorka javiše istina iz Mexika, da su saveznici veoma nezadovoljni s dočekom, koji im je tamo u dio pao, no to prešutaju, da je u jednoj francuzkoj i španjolskoj regimenti došlo do ustanka, i da medju saveznicima zbog neznatnih povoda vlada razpra. „*Patrie*“ ne zna o svem tom ništa, no javlja, da je i u laplatskim državama tolik nered, da neće moći ostati bez posredovanja.

U ostalom već se u Francuzkoj dišu glasovi

vi proti prekontlantičkoj politici posredovanja. „Da li je Mexikanska vrijedna ili nevredna“, kaže „*Gironde*“ izlazeća u Bordeauxu, „sve je jedno u obziru na prava naroda i zemlje. Nerećimo, da hoćemo da „oslobodimo jedan narod“, ako ga nastojimo podvrditi, i netvrdimo, da mislimo, da ćemo Mexiko staviti u stanje, da si vladu polag svoje volje daje, kad je nasuprot jasno, da hoćemo da mu nametnemo vladu, koja odgovara našim potrebama. Oružjem i inostranim soldatima podići monarhiju u Mexiku znači vriedjah medjunarodno pravo i načelo nezavisnosti državah. Odrećimo se napokon nečistih poslova i dvoumnih programah.“

Velika Britanija i Irska.

London, 8. veljače. (Modra knjiga.) Odmah prvog dana, kad se je parlament sastao, položio je lord Russel herpu spisovah o odnosajima k Americi na stol kuće, a isto učini i grof Granville u gornjoj kući. Ova u formi modrih knjigah obnarodovana pisma razpadaju u šest raznih odisekah. Najvažnije već je poznato i iz toga se vidi, da je tečajem posljednje godine bilo dosta nesklada u mnogim točkama, koji se da je bilo jednoj ili drugoj strani stalo do razmirice, veoma lahko mogao k tomu upotrebit. Tako američanski kao i englezki državni tajnik trude se u dotičnim depešama izražavati se mirno i bez strasti. U ostalom Russel je opominjao dugo prije događaja s Trentom, neka nebi stierpljivost Englezke turali opetovanim uvredama do skrajnosti.

„Vidov Dan“ o sèrbskom pitanju u Ugarskoj.

Ugarska je na saboru u Požunu 1741. god. iskala od kraljice Marije Terezije, da se s Ugarskom sastave kao njene zemlje: županije dolnjoslavonske, potiski okrug, pomorišje (t. j. miesta u županijama bačkoj, bodroškoj, čongradskoj, aradskoj, čanadskoj i zaradskoj, u kojima Serbi prebivaše kao vojnici, a koja izuzeta bieše izpod županijske vlasti) i *tamiški Banat*, pa se je tužila proti *salah*, koja proističu oluda, što su sèrbska naselja imala osobitu upravu a ne onaku kao i ostala zemlja. Marija Terezija, želeći izpuniti, što Ugarska zahtijevala, pristane, te se sastavi 18. zakon 1741. god.; i u točki 3—6 tog zakona naredjeno je: „da se vojnička miesta u županiji bačkoj, bodroškoj, čongradskoj, aradskoj, čanadskoj i zaradskoj podčine zemaljskim i županijskim vlastima; dalje čim nastane veći mir u zemlji da se okruzi *tamiški*, *sriemski* i *dolnjoslavonski* takodjer imaju spojiti sa zemljom i podčiniti zemaljskim vlastima. Da se ovo uradi, kraljevsko će veličanstvo odrediti komisare, a isto će tako od strane Ugarske palatin, a od trojedne kraljevine ban u dogovoru s državnim zastupnicima odrediti komisare, da u okruzima *tamiškom*, *sriemskom* i *dolnjoslavonskom* pa i po ostaloj granici označe dovoljne zemlje, koje će zgodne biti, da se njima opredijeli granica, i tu da graničari žive i svoje dužnosti odpravljati mo-

gu, a da nebudu izmješani s onim stanovnicima, koji plaćaju poreze. Pa kad se ova zemlja ovako odredi, što preteče doći će sasvim pod županijsku vlast, a njeno će veličanstvo županijama postaviti velike župane.“

Kao što se vidi, u zakonu 18. od 1741. g. ni riečicom nespominju se prava, koja su Sèrbima data bila, nego su Sèrbi na potraživanje ugarskog sabora bez ikakvih izuzetakah podvrgnuti kod županije po onim miestima, koja ne podpadaju u granicu.

Od ovo je doba nastala pravna protivnost izmedju željah sèrbskih i potraživanjah Ugarske. Do 1741. g. Sèrbi su se nadali, da će im se u Ugarskoj dati prava, koja su im obećana. Oni su do to doba mogli izgledati prilike, kad da se uredi pravni njihov odnosaji prema zemlji i kruni. Dobivši od ugarskih zakonitih vladarah privilegije, koje ma da nisu bile uvjedene u život, opet zato za čitavo pr. vjeća nebiehu nikim poručene, oni su mogli misliti, da će se od tih privilegijah uzeti u zakon sve ono, što zemlji nedira u njenu nezavisnost, u njena prava. Ali Sèrbi se prevariše u svojim nadama; oni se poslie 1741. g. uvierše, da im ugarski sabor nemisli dati ni odobriti prava, koja su im kao narodu garantovana.

Ovdie nam valja primijetiti, da mi nikako nedokazujemo, da Ugarska nije imala prava što je od vladara iskala, da joj se povrate zemlje što niekad bieše od nje odtiergnute. Ona je to morala iskati, al ujedno bi i morala bila uzeti na um položaj, koji Sèrbi u njoj zauzimaše; pa da taj položaj i snjime sèrbske privilegije dovede u suglasje sa zemaljskim ustavom. Ali se to ne učini, i to je baš pogriješka, koja je sabor ugarski učinio 1741. g. jer zaista, da je tada sabor priznao, da se privilegije, Sèrbima date, mogu i moraju uzeti za temelj, na kom treba da se uredi odnosaji Sèrbah prema Ugarskoj, Ugarska bi u Sèrbima imala ne samo građane, no i najvjernije sinove, svagda gotove da za nju proliju krv svoju. Sèrbi bi tada u Ugarskoj zaista imali svoju novu otčinu; pa uživajući prava, zakonima utvrdjena, u najvećoj bi mieri osietili, da su dobro učinili što pobiegloše izpod turskog tiranstva; a gubitak zemlje, gdje su se rodili, naknadjavale bi im koristi, koje su u novoj otčini nasli. Sveze izmedju Sèrbah i Ugarske bile bi tada tvrde i nerazkidljive; Sèrbi bi isto tako bili vatreni branioci zemaljskih pravah kao što su bili i žestoki neprijatelji Turcima; i tada nikad nebi moguće bilo uvući Sèrbe u svezu s reakcijom, i ni u kakvim prilikama upotrebiti ih na štetu obćoj slobodi, koju oni po značaju svom ljubše, kao što je i danas ljube koliko i sam život svoj.

No ugarski sabor od 1741. g. pokaza se prema Sèrbima nepravedan. On se neobzirao na sèrbske privilegije, a tim istim ni na temelj sèrbskih pravah. Ugarska vlastela gledala je u Sèrbima svoje nove radnike, nerazlične ni u čemu od ostalih. Ugarska neprizna izuzetni položaj Sèrbah prema zemlji, položaj, koji postojao po vjeća; pa se i nepotrudila, da taj izuzetni položaj uredi kako da dobar bude i za zemlju i za

na; znao je pjevati pjesme, kakovih nije nitko čuo — a pripoviedao je sila nečuvanih pripoviestih.

Pripoviedke te, veli, da čita u onima niemačkima knjigama, što su mu većinom u rukama. Njegove pripoviedke bijahu neobične, kao da jih čerpi iz života, te se mnogomu slušaocu činilo, kao da si je Josipova pripoviedka upravo njega za glavnu osobu odabrala. Iz tih dakle niemačkih knjigah znao je prekrasno pripoviedati — a jednog mu se je skoro i zareklo, da je nieko i sam takove knjižice pisao. Pa i istina pisati je znao vrlo dobro, o čem se je mogao svatko uvieriti, ako ga je uprosio, da mu što god sastavi. Samo molbenicah nije hlio nikada pisati, reko bi: „Ta ova velika gospoda vam i bez toga baš ništa rada nedadu; badava molite, toga ja nepišu.“ To je sve, što se znalo o njem, ni poslie nisam mogao ništa pobliže o njem doznati, da ni imena mu neznam jošte dan danas; ostao je i za me pojavom tajnim, ali mi žive u pameti i dan danas kao osoba neizmjerne zanimiva i poetička.

Harfenista Josip radio je svoju zadaću. Ja sam,

bivši još sveudilj u smetnji, premetao „većerne listove“, ležeće pred Josipom, a napokon uzmem u ruke onu niemačku knjigu, iz koje je Josip naučio bio pripoviedati. Na strani otvorenoj našao sam miesto podvučeno olovkom. Glasilo je ovako: „Ima li se genu suvremenikom nepoznato bolje goditi, no udaljenim suncem? Istom nakon više vjekovah opaziti ćemo je i scieniti, da su na onom miestu nebeskoga svoda, gdje su možda već danas; jer treba odveć dugo vremena, da jim uzmožu doprieti zruci do zemlje.“ Nisam znao zašto, ali sam ipak prepisao i te rieči i naslov knjige.

„Razumiješ li to, junače, što si prepisao?“ Černo zagaslo, jur tamno oko njegovo ustavilo se čuvidno na meni.

„Ako nerazumiješ, neće škoditi, niekim je škodilo, što su razumjeli! — Evo zadaće, a sad se idi igrati!“

Bacio mi je teku, zadernkao nekoliko akordah, te stao pjevati hrapavim glasom:

„Přes hory; přes doly
v té panské zahrádě (vrtu)

šćepoval tam hezký sinek
mišenské jabloně.

A on jih šćepoval,
ani se nenadál,
přišlo k němu hezké děvče,
by si ho namlúval.

Listeček z jabora
padl mi do mořa;
nebudu sa mило ženit
až bude sloboda.“

„Već je stao opet tu svoju drotarsku pjevati!“ zamumonji jedan od prisutnih. — Jest, Josip je imao nekoliko milih pjesmicah moravskih i slovenskih, ali je imao uvijek i novih, i pjevao bi jih najradje. Pitao sam ga niešto o njih, te mi jednom reče: „Nije li ti kad je čuješ, kao da ti se iznevieruje dah i gerlo? Ali ti si još diete, te jih nerazumiješ!“

* * *

(Konac će slijedit.)

Serbi, oni ne priznaju da u Srbiji ima vladavine, koji od individualne prave narod. I s toga, što Ugarska ne priznaje, da Serbi mogu kao Serbi imati prava, drugčijiho no što imaju ostali državljani Ugarske, — s toga među Srbima i Ugarskom moradoše radjati se nesuglasnosti, koje su od štete bile i njim samima i zemlji, u kojoj se nastaniše.

Mučan je bio položaj, u kom se tada Serbi nalazahu. Vladavci obećavahu Srbima prava, priznavahu ih za narod, i uspovjedahu, da su Serbi zadobili sebi osobite zasluge za zemlju, u koju se naselili; ali im obećana prava neuvodiše u život, Srbima nedadoše narodnog ustrojstva, a uz to vaviek u poveljama svojim domećavahu, da će Serbi imati svojih prava samo dok su dinastiji vjerni. Ugarska nehtie priznati Srbima prava; protivna biše da se Srbima da narodan organizam; i u Srbima smatraše obične naseljenike, koji nemogu imati drugih prava, no što imaju ostali ljudi, naseljeni na tuđoj zemlji.

Po ovome Srbima ništa drugo nije ostajalo, nego da u svakoj prilici vjerni budu dinastiji, jer se tako bar nadati mogahu, da će im se kad tad izvršiti i dati obećana prava, pa tim istim da će nerodni život dobiti pravnog temelja. Ugarska, kao otačanstvo, i njeni zakoni morahu imati za Serbe manje vrijednosti, jer se oni, koji Ugarsku predstavljahu, pokazahu kao neprijatelji Srbima. Jednom rieči: Serbi u vladavcima morahu smatrati svoje branioci; u Ugarskoj, koja im nehtie priznati njihova prava, nemogahu smatrati svoje otačanstvo.

Šta je sledovalo otuda, što Serbi ovako pominahu svoj položaj, pokazat ćemo drugi put.

Smiesice.

Dne 30. siečnja započe sudbena razprava proti ubojici mnogih služkinjah, Dumollardu u Borurgu u Francuzkoj. Ovaj grozovit čovjek ubio je tečajem 8 godinah šest služkinjah pošto ih je bio prije oskvrnio. Devet ih sretno izmaknu njegovoj griješnoj požudi. Ali polag svega čini se, da nije dosad dovoljno poznat broj onih nesretnih žrtvah, jer se nadje kod ovoga nečovieka sila ženskih opravah. Da nije ta sumnja bez razloga potvrdjuju i rieči, što ih progovori sa svojom ženom. „Biednice,“ reče Dumollard k svojoj ženi, „zašto nisi...?“ „Da izjavim, koliko si ti izjavio, jednomo, i dragomu odsiekli bi nam glave.“ — „Umri se“ odgovori žena, „oni znaju već preveć i neće sigurno više doznati.“ — Dumollard nije hotio, da prizna svoje zločinstvo, već se izgovarahu, da su to bila dva njemu nepoznata čovieka, koji dievojke te oskvrniše pa onda ubiše; on da im je samo nesretne te žrtve podvodio i zato da je dobivao kao nagradu njihove oprave. Porota odsudi ga na smert a ženu mu na dvadeset godinah na zatvor.

— Časopis ruski „Odeski glasnik“ pripovieda sledieću karakterističku pripoviest. Nieki šumarski nadziratelj saznade, da je u jednom okružju mnogo derva posiečeno. On otidje tamo, tesi da de po šumarskom starišini pokazati šume. Taj ga je vodio posvuda, gdje bijahu šume u redu. Končno nadjoše na neprestano zahtievanje nadziratelja miesto, gdje su bila posiečena derva. Upita odmah starišinu: „Što je to?“ koi mu odgovori: „To, to je sieno!“ „Vi ste poludili!“ reče nadziratelj, te upita šumara, od koga dobi isti odgovor: To je sieno! Ovakio odgovorise zapanjenu nadziratelja svi prisutni. Buduć da je bilo već kasno, odredi nadziratelj drugi dan strogu iztragu a kada prispie s velikom mnozinom ljubopitnih ondiesnih žiteljah na miesto učinjenoga kvara, nadje zbilja na miesto dervah — kupu siena!

Berzovjavne i najnovije viesti.

Dubrovnik, 12. veljače. Mnogi Šumljani i Popovljani obratili su se na ovdiesnjega konsula s tom molbom, da Omerpaši javi njihovo podvrgnutje i da izposluje, da se obustave operacije Dervišpaše. Luka Vukalović hoće da se uztegne od svakoga djelovanja; on nije zadovoljan sa svojim zamienicima Matanovićem i Nikoforom.

Rim, 11. veljače. Nije istina, da je papa upravio breze proti poljskom gibanju na biskupa poznanjakoga, kao što je zamišljeno i očitovanje, koje se pripisuje prelatu Bialobrzskom.

Berlin, 13. veljače. S poljske granice

javlja se pod 12. r. Nadbiskup Felinski, koi je u Varšavu došao, primio je jednu deputaciju svećenikah i pozdravio ju je prijaznim govorom. U Varšavi je duh veoma potišten. Kažu da među nadbiskupom i namiestnikom vlada jošie ozbiljan nesklad. No ipak nadaju se, da će se skoro crkve otvoriti. Glasa se, da će se Lambert opet povratiti na svoje miesto a general Lüders da će otići.

Bruselj, 12. veljače. Današnji „Indépendance“ javlja, da je princ Napoleon zahtievao, da se u adresu senata ima uvrstiti stavka, koja bi izražavala ukor ili sažaljenje što se papa krati uslišat saviete Francije. Pošto je predsjednik Trolong to uzkratio, voljan je princ dotični ispravak predložiti u javnoj siednici.

New-York, 1. veljače. Glasa se, da je pomorski ministar podneo svoju ostavku. Savezna flota obsiela je otok Wilmington i presekla je tako svezu među tvrđjavom Pulaskom i Savannah. Beauregard krenuo je sa 15.000 momakah u Kentucky.

Kao što javlja iz Parisa, tamo su opet pri nudjeni, da na tajna društva obrate niešta više pozornosti. Jedna okružnica Persignyeva na prefekte propisuje im, neka oštro paze na tajna društva.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 14. veljače 1862.

Papiri.	Svjetlosni tečaj u austr. vred.
5% Kovovnice	70.55
5% Narodnoga zajma	84.35
Narodne banke	835.—
Vierovnoga savoda	201.20
Mienice.	
Srebro	136.50
London	137.50
Carški cekini	6.54

Meteorološkička opažanja

na ovdiesnjoj kr. višjoj realki dne 14. veljače 1862.

U r a	Barometar va visina u par. cih.	Barometar va visina redue na 0	Toplota po R.	Nachlak	Smier i ja-kost vjetrova	Atmo-sferička oborina (dažd, snieg ili tuda)	Opazka
7. pr. pd.	332.00	331.82	-0.1	10	0		
2. pol. „	333.00	332.40	+1.4	5	0		
9. u več.	331.11	330.83	-0.3	8	0		

Danas u 7 sati temperatura R.° -3.5.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 10828—1210. (107) 3—3
Oglas.

Jamnička kiselica dat će se dne 28. veljače 1862 putem javne dražbe na tri godine, to jest od 1. travnja 1862 do 31. ožujka 1865, uz predbiežno položenje zaobine sa 300 fr. a. v. u gotovom ili u državnih hartijah polag tečaja na javnoj burzi u Beču onog dana najviše ponudjajućem u najam.

Osim izključivog prava jamničku kiselu vodu razprodavati, skopčan je s ovim najmom užitak veliko sieno, dvieuh pomanjih kercmah na jamničkoj kiselici s pravom regalnim točnje pitjah i ribolova.

Napokon predat će se iznajmitelju sada uprav dogotovljena gostiona s kućom, gdje će se flaše puniti.

Ovo javno svratište sastoji iz dva kata s velikom dvoranom za ples, konverzaciju i ine zabave. 12 sobah za goste, magazinah i t. d., zidano je iz solidnog materijala u ukusnom i lepom štilu, s troškom od 39.000 fr. a. v. i pruža poduzetniku svu priliku na pristojno dočekanje gostih i držanje plesnih i inih zabavah.

Dražba deržat će se u sgradi kr. namiestničkog vieća na gorestavljani dan u 10 sati u jutro.

Pismene redovito sastavljene ponude s jamčevinom od 300 fr. a. v. u gotovom ili u državnih hartijah polag tečaja na javnoj burzi u Beču providjene i zapečatjene primat će se sve do 9 sati istog dana licitacije.

Potanji uvieti mogu se uviditi kod ravnateljstva pomoćnih uredah ovog namiestničkog vieća.

Od kr. dalm.-herv.-slav. namiestničkog vieća.
U Zagrebu dne 1. veljače 1862.

Br. 140. (117) 3—3
Oglas dražbe.

Od strane osriedajeg kot. suda županije zagrebačke stavlja se do znanja, da će se uslied odluke kr. sudbenog stola županije zagrebačke od 25. siečnja 1862, br. 90. Ubb., za tražbinu g. Viekoslava Frigana od 673 fr. 10 novč. a. v. proti g. Ivanu Solcu u stanu ovog poštiednjeg na dobru Obreš dne 26. veljače t. g. u 10.

uri prije podne javna dražba ovršna pokretnostih pod ovrhu uzetih, kao: pokućstva, volovah, kravah, jedne kobile sa ždriebećom, kermičetah, sto vaginah kukuruze i t. d., u prociebmenoj vrijednosti od 1355 fr. 50 novč. a. v. preduzeti.

Pokretnosti će se na ovom roku prodavati i ispod procjene.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

Kot. osriedajni sud.

U Zagrebu dne 4. veljače 1862.

Veliki sudac
Rauzner.

Br. 980/p. (115) 3—3
Oglas.

Razpisana dne 12. prosinca 1861, br. 2033/p., dražba zaplijenjenih na dobru Gornjoj i Dolnoj Bistri pokretnostih, koja bijaše s ovdiesnjim razpisom od 23. prosinca 1861, br. 2164/p., privremeno obustavljena, poprimit će se opet, te će se dne 20. i slediećih danah ovoga mieseca u gradu na Gornjoj Bistri uz gotov novac prodavati uzete radi dužnog poreza, pristojbah i ovršbenih troškovah pod plien pokretnosti, i to:

- 1 konj,
- 2 krave,
- 20 vaginah hērži,
- 960 centih siena,
- 50 centih slame,
- 15 hvatih hrastovih dervah,

u Dolnoj Bistri, zatim razno ukusno pokućstvo za 10 sobah i 1 kuhinju, sve u ukupnoj vrijednosti od 3308 fr. 74 novč. a. v.

Kamo se svi kupiti želeći ovime uljudno pozivlju.

C. kr. financijalno okružno ravnateljstvo.

U Zagrebu dne 7. veljače 1862.

Heim.

Br. 120—1862. (114) 3—3
Oglas.

Za preduzeti se imajuće u Varaždinu u gradjan-skoj strieljani dne 22. i slediećih danah mieseca veljače t. g. novčenje imadu se sledieći novčenje podvērzeni momci, kojih se miesto boravljenja neznade, za urečeni dan u 7 sati prije podne tim sigurnije staviti, čim će se u protivnom slučaju u smislu zakona s njimi postupat.

I. razred, rodjeni god. 1841.

1. Mijo Božak iz Čreta.
2. Fabian Kraš iz Vuglovca.
3. Antun Posavi iz Vuglovca.
4. Jakob Štebih iz Ivanec.
5. Tomo Brnić iz Vrhovec.
6. Petar Kapustić iz Vrhovec.
7. Jakob Vindiš iz Višnice.
8. Mato Križanec iz Višnice dolnje.
9. Mijo Jambrečić iz Višnice.
10. Stjepan Kovač iz Višnice gornje.
11. Martin Matečko iz Zeložja.
12. Augustin Meliš iz Jamna.
13. Petar Školnik iz Jamna.
14. Antun Stermečki iz Cvetlina.
15. Stjepan Stěrmečki iz Cvetlina.
16. Petar Bistović iz Vrhovec.
17. Franjo Oštrički iz Purge.
18. Gašpar Petrinec iz Benkovec.
19. Mijo Bogadi iz Bērda.
20. Luka Krušić iz Vērba.
21. Andro Jedvaj iz Cerja.

II. razred, rodjeni god. 1840.

1. Gašpar Lepoglavac iz Salinovec.
2. Valent Kramar iz Mačkovec.
3. Edmundo Kratovil iz Ivanec.
4. Nikola Geček iz Vuglovca.
5. Gjuro Murić-Ferek iz Očure.
6. Jakov Jamnić iz Vesi.
7. Mijo Špac iz Šumeci.
8. Blaž Mavrek iz Žarovnice.
9. Gjuro Vukovski iz Bednje.
10. Janko Ciglar iz Meljan.
11. Andro Oreški iz Prebukovja.
12. Franjo Orešec-Mostećak iz Benkovec.

III. razred, rodjeni god. 1839.

1. Mirko Hero iz Ivanec.
2. Andro Halužan iz Žarovnice.
3. Mijo Husnjak iz Kamenice.
4. Adam Martinuš-Pinterić iz Cerkovec.
5. Jakov Herceg iz Jazbine.
6. Valent Komes iz Višnice.
7. Tomo Puž iz Višnice.
8. Mato Kralj iz Sinkovice-Šaško.

Žup. kotarski sud ivanečki.

U Ivancu dne 5. veljače 1862.

Marko Barabaš,
kot. sudac.

Nr. 1857. (113) 3—3
Konkurs-Kundmachung.

Zu besetzen ist: Eine Kanzleiofficialsstelle in der XI. Diätenklasse mit dem Gehalte jährlicher 735 fl., eventuell mit 630 fl. und 525 fl.

Gesuche sind insbesondere unter Nachweisung der Kenntniss einer slavischen Sprache binnen vier Wochen bei der Finanz-Landes-Direktion zu Agram einzubringen. Auf disponible Beamte wird, sofern dieselben die nöthige Qualifikation besitzen, vorzugsweise Rücksicht genommen werden.

Agram, am 5. Februar 1862.

Pollock.

68497. (125)

3-1

Pályázati hirdetés egyetemi tanszékekre.

A romai jognak, nemkülönben az austriai magán jog és polgári törvénykezésnek, a magyar királyi tudományos egyetemnél megürlt két külön tanszékeknek betöltésére, melyekkel, ha azokra rendes tanár nevezeték 1365 ft. v. 6. évi fizetés, és előléptetési igény a magassabb évi 1680 illetőleg 1995 ft.nyi fokozatokba, ha pedig rendkívüli tanár leendő kinevezetendő, ennél kissébb fizetés egybe van kapcsolva, a nagyméltósága magyar királyi Helytartótanácsnak m. e. October 2án 57425 sz. a. kelt kegyes intézménye nyomán pályázat hirdettetik.

A pályázók koruk, házjuk, vallásuk, állapotjuk, végzett tanulmányaik, akadémiai fokozatuk, nyelvismereteik, s magyar nyelven előadási képességük, netalán irodalmi munkálataik, vagy eszdevizsgálataik, és eddigi szolgálataik igazolására vonatkozó adatok, s okmányokkal ellátott folyamódványaitak közvetlenül az egyetemi jogkari díkánál az 1862 évi február hó utolsó napjáig mint zárhatánapig benyújtani tartoznak.

Pest 1862 évi Január 26án.

A magyar királyi egyetem jog és államtudományi kara.

Br. 137. gr. (128)

3-1

Izrok.

Gradsko poglavarstvo karlovačko kao sud oglašuje, da je na molbu g. Stjepana Frankovića, zastupana po odvjetniku g. Vatroslavu Germanu, sudbena druga dražba kućah Filipine Sollarove rođene Čepe, u gruntovničkom napisniku porezne obćine karlovačke br. 241. a pod popis. br. 346. i 347. u ladvarskoj ulici popisanih i sudbeno na 14,501 fr. sr. ili 15,227 fr. 5 novč. a. vr. procijenjenih, radi duga od 4200 fr. a. vr. odlukom kr. županijskog sudbenog stola zagrebačkog od 18. p. m., br. 354., dozvoljena, i za preduzetje iste rok na 10. ožujka 1862 u 3 sata posle podne na licu mjesta ustanovljen.

Kupiti želeći pozivaju se na upitnu dražbu tim dodatkom, da će prije započete dražbe u ime jamčevine 10% od procijenbene cijene položiti, i da će dotični kupac po naputku županijskog suda zagrebačkog založne dugove, na koliko kupovina doteče, preuzeti imati, nu da će se dobro dražbi podvrgnuti imajući se na ovoj drugoj dražbi i izpod procijenbene svote najkorisnijem kupcu prodati. Ostali uvjeti dražbe mogu se kod ovog suda u svako vrijeme uviditi.

Napokon pozivlju se svi oni, koji sciene, da su na upitne kuće hipotekarno pravo stekli, da to pravo do prodaje kućah tim sigurnije kr. županijskom sudbenom stolu zagrebačkom prijave, jer će u protivnom slučaju imat pripisati sami sebi, ako se dioba kupovine obavi bez njih, i ako oni tim, u koliko bi se kupovina diobom izcerpila, ostanu izključeni.

Gradsko poglavarstvo kao sud u Karlovcu, dne 4. veljače 1862.

Za gradskog sudca:
gradski viećnik
Tuškan.

Br. 169-M. (126)

3-1

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudbenog stola županije zagrebačke stavlja se do znanja, da će se usljed molbe Josipa Gesnera proti Emi Raabovoj u stanu ove posljednje u Zagrebu ulici Ribnjak kuće br. 99. dne 8. ožujka t. g. i dne 29. ožujka t. g. svaki put o 9. uri prije podne pokretnosti pod overhu uzete, kao: pokućstvo, u procijenbenoj vrijednosti od 25 for. austr. vr. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se na prvom roku samo uz procijenbenu cijenu prodavati, na drugom pak roku prodavat će se i izpod procjene.

Kupac imade odmah kupovinu položiti.

Kr. sudbeni stol žup. zagrebačke.

U Zagrebu dne 5. veljače 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 1296. gr. 1861. (129)

3-1

Izrok.

Od strane ovosudbenog stola čini se znano, da je na molbu Maksima Velischa ddt. 3. lipnja t. g., br. 1296., javna prodaja pokretnosti Morica Trebitschera, sastojećih većom stranom u raznih tvorinah i gotovom muškom odjeću, radi dužnih 9700 fr., procijenjenih na 7387 fr. 82 1/2 novč. a. vr., dozvoljena i u tu svrhu dva roka i to na dan 28. veljače i na 28. ožujka 1862, svagda u 9 sati prije podne, opredjeljena, kamo se kupiti želeći time pozivaju, da će se kod prvog roka samo uz veću a kod drugog i izpod procijenbene cijene, svagda ipak samo uz gotov novac, prodati.

Kr. sudbeni stol županije virovičke.

U Osijeku dne 31. prosinca 1861.

Br. 2594. (89)

3-2

Izrok.

Od strane kr. županijskoga suda riečkoga kao gruntovne oblasti do znanja se stavlja: da je Gera Gasparac iz Slescah proti odsutnomu Antonu Gasparcu iz Zamosta molbu za hipotekarni prenos tražbine od 105 fr. k. n. sa 6% kamatama iz obveznice od 29. sèrpnja 1849 na nepokretnosti u gruntovničkom napisniku br. 21. obćine Slesce na istoga Gasparca Antuna iz Zamosta unešene kod ovoga suda predala, vèrhu koje se je u smislu §. 35. naredbe ministarstva pravosuđa od 15. prosinca 1855, br. 222. d. z. l., za preslušanje stranakah ročište na dan 15. ožujka 1862 o 9 sati prije po-

dne odredilo, i za zastupanje Gasparca Antuna nepoznatog sadašnjeg boravišta ovdašnji odvjetnik g. Renaldy kao curator ad actum naimeovan, kojega ovi o shodnomu razpravljanju ove parnice probitačno uputiti, ili ovom sudu drugoga zastupnika naznačiti ima, u protivnom bo slučaju posljedice propusta svega toga sam sebi pripisati bi imao.

U Rieci dne 31. prosinca 1861.

Kr. žup. sudb. stol kao gruntovna oblast.

Br. 2271. (88)

3-2

Izrok.

Od strane kr. županijskoga suda riečkoga kao gruntovne oblasti do znanja se stavlja: da je Gjuro Klepáč iz Sokole kotara čabarskog proti Lovri Soje iz Čabra molbu za hipotekarni prenos tražbine od 101 fr. 50 kr. sr. s kamatama 5% iz obveznice od 3. sèrpnja 1847 na nepokretnosti u gruntovničkom napisniku br. 271. obćine Čabar na ime Lovre Soje unešene kod ovoga suda predala, vèrhu koje se je u smislu §. 36. naredbe ministarstva pravosuđa od 15. prosinca 1855, br. 222. d. z. l., za preslušanje stranakah ročište na dan 5. travnja 1862 prije podne u 9 sati odredilo, i za zastupanje Lovre Paja sada nepoznatog boravišta ovdašnji odvjetnik g. Zandonati kao curator ad actum naimeovan, kojega ovaj o shodnomu razpravljanju ove parnice probitačno uputiti, ili ovom sudu drugoga zastupnika naznačiti ima, u protivnom bo slučaju posljedice propusta svega toga sam sebi pripisati bi imao.

U Rieci dne 18. studenoga 1861.

Kr. žup. sudb. stol kao gruntovna oblast.

Br. 129-gr. 1862. (86)

3-2

Oglas.

Od kralj. županijskog sudbenog stola u Osijeku kao stiečajne oblasti ovime se objavlja, da je od tog suda otvoren stiečaj vèrhu celog imetka Leopolda Epsteina, tèrgovca u Osijeku, imenito vèrhu gibučeg, gdje god se nalazećeg, i negibučeg imetka u onih krunovinah, gdje valjanost imade privremeni stiečajni red od 18. sèrpnja 1853, da je zastupnikom i medjutomnim upraviteljem imetka postavljen ovdašnji odvjetnik Josip Fözmayer a njegovim zamienikom ovdašnji odvjetnik Ivan Kozicić.

Pozivaju se dakle sve one osobe, koje kakve god tražbine na imetak padši u stiečaj staviti imadu, da iste najave najdulje do 7. travnja 1862 putem tužbe proti gore rečenom zastupniku gromade kod ovog kr. žup. suda, jer bi bile inače uzperkos svojih pravah vlastništva, prednosti ili zaloga, lišene svojih tražbinah iz stiečajne gromade i izključene iz razprave stiečajne.

Za potvrdu medjutomnog, ili za odabiranje novog upravitelja i odbora viorovničkog, nemanje pokušanje nagode opredieliti se ročište na 14. travnja 1862 prije podne u 9 sati kod ovog suda s tim dodatkom, da viorovnici stiečaja k istom tim sigurnije doći i o odabranju upravitelja imetka i odbora izraziti se imadu, što bi inače bio glasom §. 44. St. R. na pogibelj viorovničku medjutomni upravitelji imetka i odbor viorovničkih postavljen od suda.

Napokon pozivaju se svi viorovnici na molbu prezaduženika da mu se dozvoli pravno dobročinstvo ustupa imovine, na dan 5. svibnja 1862 prije podne u 9 sati k ovom sudu s dodatkom, da glede onih viorovnikah, koji prezaduženiku oto dobročinstvo dozvoliti neće, o zahtjevu prezaduženika sledilo bude tekak po dovršenju povedene proti istomu kaznene iztrage, konačno rješene.

Molba za dozvoljenje pravnog tog dobročinstva ugledati se može i kod ovog kr. županijskog suda i kod gosp. zastupnika gromade.

U Osijeku dne 23. siječnja 1862.

Br. 45-1862. (118)

3-2

Izrok.

Kotarski županijski osriednji sud u Križevcih stavlja ovime do obćega znanja: usljed odluke kr. županijskog sudbenog stola varaždinskog od 29. siječnja 1862, br. 313-gr., bit će dobro Špiranec, na zaostavštinu pokojne Ruže Gašpari spadajuće, te u poreznoj obćini Špiranec pod nap. gr. br. 1. unielo, sastojćeje iz sgrade, oranica, livadah i šumah, u zakup do konca god. 1862, davano.

Uvjeti dražbe jesu:

1. Uzklidna cijena zakupovine godišnje čini 200 fr. a. v., ako toliko nitko dao nebi, biti će i izpod te cijene dobro u zakup dano samo onda, ako uviete kr. županijski sudbeni stol potvèrdi.

2. Zakupovina imade se plaćati za pol godine unapried u Križevcih u ruke gosp. sekvestra Vušćića.

3. Siena i slame zakupnik prodavati nesmije, već takovo na imanju pokèrmiti i gnoj na poboljšanje zemaljah dobra Špiranec obratiti.

4. Sve poreze i terete pod kakovim god imenom oti dolazili, ako bi za vrijeme zakupa naloženi bili, mora namirivati zakupnik.

5. Koliko od usieva i obradjene zemlje preuzet će zakupnik, toliko i po izmaku zakupne godine ostaviti ili tekućom cijenom uplatiti mora; isto tako morat će i sve sieno i slamu, koja se izmakom godine zakupovne na imanju nalazila bude, predati.

6. Zakupnik mora sgrade i plotove u dobrom redu držati i onakove predati, kakove primi.

7. U šumah može zakupnik samo toliko dèrvah sjeći, koliko za vlastitu porabu i sgrade trebao bude; prodavati pako za novce ili na inji način ništa smeo nebude.

Potajni uvjeti mogu se svaki dan kod ovoga suda uviditi.

Za ovu dražbu opredieljuje se rok za dan 6. ožujka 1862 u 10 sati prije podne u pisarni ovoga suda, te se dotičnici o tom obavijestuju.

U Križevcih dne 3. veljače 1862.

Martin Ožegović,
veliki sudac.

Br. 1834. (119)

3-2

Izrok.

Od strane kr. županijskog sudb. stola riečkoga kao gruntovne oblasti do znanja se stavlja: da je c. k. financijalno odvjetništvo u Zagrebu u ime pomorskog penzionalnog zavoda proti Mati Glazaru k. br. 120., Joži Glazaru k. br. 106. i Ivanu Glazaru k. br. 108. iz Podvezice molbu za hip. prenos uknjižene tražbine od fr. 700 ug. n. s kamatama 6% iz obveznice od 12. kolovoza 1846 s pèrvinstvom od dana 19. kolovoza 1861 na nepokretnosti u gruntovničkom napisniku br. 145, 147/2 i 16 obćine Podvezice na ime Jože, Mate i Ivana Glazara unešene kod ovoga suda predala, vèrhu koje se je u smislu §. 36. naredbe ministarstva pravosuđa od 15. prosinca 1855, br. 222. d. z. l., za preslušanje stranakah ročište na dan 12. ožujka 1862 o 9 sati prije podne odredilo, i za zastupanje odsutnih i nepoznatog boravišta Mata i Jože Glazara iz Podvezice ovdašnji odvjetnik g. Ivan Renaldy kao curator ad actum naimeovan, kojega ovi o shodnomu razpravljanju ove parnice probitačno uputiti, ili ovom sudu drugoga zastupnika naznačiti ima, u protivnom bo slučaju posljedice propusta svega toga sam sebi pripisati bi imao.

U Rieci dne 31. prosinca 1861.

Br. 381. gr. (65)

3-2

Izrok.

Kralj. sudbeni stol županije zagrebačke kao stiečajna oblast daje ovime do znanje, da će se dne 21. ožujka 1862 pèrvi put a dne 10. travnja 1862 drugi put, svaki put u 9 sati prije podne, u ovosudnoj viećnici putem javne dražbe prodavati koristne tražbine stiečajnine Jozue Epsteina u iznosu od 27,862 fr. 61 novč. tako, da će se one kod prvog dražbenog roka samo sa 1/10 njihove vrijednosti, usprot pako kod drugog dražbenog roka uz svaku manju cijenu najboljemu nudocu uručiti s pravom njihova utierivanja u svojem imenu.

U Zagrebu, 18. siječnja 1862.

Klobučarić. Jović.

Br. 28. gr. (61)

3-3

Oglas.

Od kr. sudbenog stola županije zagrebačke stavlja se ovime do obćeg znanja, da je na molbu gospodina Šišmana Koritschonera, tèrgovca bečkog, zastupanog po gospodinu odvjetniku Krestiću, poveden usmèrtbeni postupak u pogledu tobož izgubljenih hèrvatsko-slavonskih zemljišnih razteretnih obveznicah, i to: br. 351. od 1000 fr. ddt. Zagreb 1. studenoga 1854 na Ivana Nep. grofa Draškovića glaseća dne 29. listopada 1855, zatim zemljišno-razteretna zadužnica br. 961. od 1000 fr. ddt. Zagreb 1. studenoga 1854 na Ernestinu grofcu Oršić glaseća dne 16. svibnja 1856 u viorovne knjige ovomiestne razteretne blagajne unešenih.

Pozivlju se dakle svi oni, koji ove obveznice u rukuh imadu, ili na takove iz kojeg pravnog naslova pravo imati mniju, da to za jednu godinu 6 nedieljah i 3 dana ovamo prijave, jer bi se inače po izmaku toga roka ove obveznice ništetnimi proglasile.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke.

U Zagrebu dne 15. siječnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

OGLASNIK.

Br. 127.

1-1

OGLAS.

Sutra u nedielju dne 16. t. m. u 10 sati prije podne držati će se

glavna skupština društva matice ilirske u narodnom domu.

Ravnateljstvo.

Br. 103.

3-3

Književni oglas.

Upravo je izišao izpod tiska te se može dobiti u stanu spisateljju, laškoj ulici br. 130., zatim u pisarni gospodarskoga društva u narodnom domu i u tèrgovini g. Kresića:

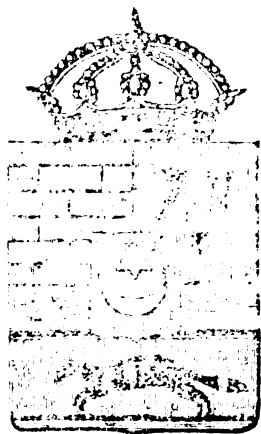
Izabranih dielah J. Jurkovića

Svezak I.

Šaljivi spisi.

Vel. 16. VIII. 256. Cijena 1 for. a. vr.

Novine ove izlaze svaki dan izvanjski nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je sa domaće u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglase opredijeljena je uvrstbina: 7 kr. a. vr. od linije za jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Brzaka pristojba za svaki oglas iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko putah, koliko se putah isti uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u ponedjeljak 17. veljače 1862.

Broj 39.

Uredovni dio.

Oglas.

Kr. namjenskičko vijeće kao ravnateljstvo razteretne zaklade za Hrvatsku i Slavoniju stavlja do obćega znanja, da se s obzirom na počimajuće predhodne radnje za deseto ždrebavanje hrvatsko-slavonskih zemljo-razteretnih zadužnica, koje će se preduzeti 30. travnja 1862, takova prepisivanja zadužnica, kod kojih bi novo izdali se imajuće zadužnice imale dobiti promijenjeni broj, nemogu preduzimati u dobi od 1. ožujka 1862 do dana oglašavanja zadužnica izvučenih dne 30. travnja 1862.

U Zagrebu dne 14. veljače 1862.

Neuredovni dio.

Zagreb, dne 17. veljače.

Njemačko pitanje nemalo zanima u naše doba misli evropskih osobito naših diplomatah. Poznato je, da ima pitanje njemačko glavne dvie stranke: prva se tiče željah i težnjah njemačkoga naroda, koji zatim teži, da prestanu zaprieke postojeće medju pojedinim zemljama, da bude njemački narod jedan . . . a druga strana tiče se pojedinih njemačkih vladah i njihovih posebnih više putah dosta sebičnih namierah.

Glavni predmet, o kojem se je već toli putah pisalo i govorilo, akoprem bijaše s veće strane puka mirtva rieč bez ikakva smisla, nu koja je ipak kadkad kadra bila poremetiti uzajemno sporazemljenje medju pojedinim vladama, jest tako zvani „njemački savez“, koji daje i sada povoda svakojakim razmatranjima.

Baš ovih danah preda austrijska vlada ujedno s niekojim malim i sriednjim vladama njemačkim notu pruskoj vladi, u kojoj protestira proti planu o preustrojenju njemačkoga saveza, kako ga je priobćila saskoj vladi.

Vlada pruska zahtieva naime, da se ustroji u savezu (bundu) njemačkih državah posebno društvo pod njezinim predsjedništvom i to tim načinom, da bude jedno vrhovno zapovjedništvo, jedno zastupništvo na koliko se tiče izvanjskih poslova i t. d. jednom riečju da postane niekakova savezna njemačka, ili bolje rekuć pruska država sa pruskim suverenitetom . . .

Tim bi se dakako pruska država znatno razširila a pruska kruna bi se svevećma približavala kruni njemačkoj, za kojom je i Austrija težila a može biti i dan danas teži.

Pri svem tom stalo je Prusiji do toga, da postigne svoju svrhu zakonitim putem, da izvede ono isto u Njemačkoj, što je Piemontska u Italiji učinila. To stoji, da neima dosta muževne odvažnosti, koju bi trebala, da mimoide ugovore priećeće joj u svojim nakanama.

Za to se pozivlje na §. 11. saveznih zakonah, kojim se dopušeća pojedinim njemačkim vladama, da tvore posebna društva, dotlegod se neprotive saveznoj svērsi.

Društvo, kako si ga pruska vlada predstavlja nije zaisto u suglasju sa svērhom saveza, buduć da pokazuje dosta jasno, da politika pruske vlade onamo smiera, da se Njemačka pod pruskom krunom centralizira; a to je prvi uzrok, što naša bečka vlada protestira proti takovim namierama.

Zato tvrđi i proglašuje austrijska vlada, da se prusko to društvo smatrati mora za razpadou-

će njemačkoga saveza. — U spomenutoj noti veli se medju inim ovo: „Kada bi zahtievala Prusija, da se jedna čest njemačkih državah centralizira pod jednom suverenom glavom, podkopalo bi time sigurnost i jedinstvo Njemačke i moralni joj mir.“

Mi bi želili iz svega sērcā, da se naša domaća vlada derži kod kuće iste politike, koja je u onim riečma očitovana; te smo uviereni, da bi nam mnogo stvarih za rukom pošlo, koje nam pri obstojećim neugodnim okolnostima zadaju dosta brige i truda!

Austrijski zakon o štampi, koji se na sreću jošte rodio nije, nije ni najmanje po volji njemačkim centralistima, kojima je dakako stalo i do svoje kože, jer se boje, da bi bila po njem i njihova sloboda u velikoj pogibelji. Vidićemo, hoće li i ovaj put spojiti zajednička nevolja, što mami-va sreća razdieli. Bojimo se, da neće! —

Sloga na **državnom vijeću** nije ta, kakova bi biti morala . . . česki poklisari vijećaju u svojim klubima imaju li položiti svoje mandate.

Moramo dakako očekivati jošte potvrđjenje ove viesti, koje veliku važnost nitko nijekati neće.

Talijanska.

Turin, 11. veljače „Opin.“ donosi pod naslovom: „Vraćamo li se u godinu 1848?“ članak proti demonstracijama, koje proizlazeće iz Perugie pojaviše se malne u isto doba u mnogobrojnim talijanskim gradovima, i veli na kraju: Svi Talijani žele neodvisnost Rima; no svi neosiećaju toga, da je, ako hoćemo da ju postignemo, potrebno, da se sa svom energijom pobije ulična politika. Ova politika ne vodi nas na kapitol već bi nas s terpejske bridi mogla ostērmoglaviti.“ S druge strane bilježe službene novine s velikom dopadnošću demonstracije, koje „Opin.“ kori. — Prijašnji namjestnik Sicilije, general Pettinengo, poveo je tužbu proti listu „Regno d' Italia“ zbog jednog uvrednoga na njegovu osobu smierajućega dopisa.

— Vjesti iz Turina javljaju, da je 7. t. m. u Garibaldovu taboru nalazećem se tamo vladalo veliko komešanje. I to kažu, da se je iznenada glas razprostranio, da su divizioni generali južne vojske hitro pozvani k ratnom ministru. Čini se kao da se radi o niekoj važnoj i hitnoj stvari. Demonstracije proti papi po talijanskim gradovima nisu u istinu ništa drugo nego sakrivena Mazzinovačka očitovanja.

Francuzka.

Dočim se „Patrie“ jošte svejednako živahno zanima za kandidaturu nadvojvode Ferdinanda Maximilijana i u to mieša mletačko pitanje, donosi carsko demokratski list „Opinion Nationale“ sljedeći članak, polag kojega moglo bi se nadati, da će se mexikanski zamēršaji izravnat mirovnim putem bez uvedenja „postojane vladne forme“. „Poznato je, da je vlada sjedinjenih državah svojem poslaniku u Mexiku, gosp. Corvinu, podielila punomoćje, da sklopi ugovor, koji bi Mexiko stavio u stanje, da zadovolji zahtievima triuh silah. Sjedinjene države hotiele su Mexiku posuditi svotu od devet milijunah dolarah. No zabaćenje ugovora, koji je sklopljen bio medju englezkim poslanikom i mexikanskim ministrom izvanjskih poslova, od strane mexikanskoga kongresa, presieko je kratkim putem sva pogadjanja. Poslanik sjedinjenih državah nije htio, da se u ista upušta bez novih naputakah svoje vlade.“ Najnovije viesti, koje je „Opinion Nationale“ iz sieverne Amerike

primio, javljaju sada, da je g. Corvin dobio punomoćje, da svoje predloge ponovi, no samo pod tim uvietom, da saveznici privole na to, da njihove flote ostave luke, koje su posiele, čim se njihovim zahtievima zadovolji. (Ova viest, koju smo već jednom prijavili — dobiva tom okolnošću ozbiljnu važnost. Učr. N. N.)

Vjesti iz New-Yorka dopiru do 28. siečnja. Izvješće o slavodobitnoj bitki u Kentucky-u glasi:

„Louisville, 22. siečnja. Bieg neprijatelja bio je podpun. Pošto mu je bilo za rukom pošlo prevest 2 topa i 20 kolah prieko potoka, ostaviše ih u skladištu u Mill Springu, pobacaše oružje sa sebe i razterkaše se po gorskim putanjama put Monticela, no tako su podpunoma razstrojeni, da će ih stopram u Tennessee-u moguće biti obustaviti. Plien, koji im je na ovoj obali potoka o-let bio, veoma je dragocien: 8 šestfuntah i 2 parotska topa s dotičnim kolima punim municije, do 100 četveroprežnih kolah, prieko 1200 konjah i mazgovah, više škrinjah s oružjem, koje nisu ni otvorene bile, i jošte 500 do 1000 lun-tah, istina samo na kremen, no u dobru stanju, izvan toga hrane, kojim možemo podpuna tri dana živjeti, i množina špitalskih zalihah. Naš gubitak iznosi 39 mirtvih i 127 ranjenikah, a gubitak buntovnikah 115 mirtvih, medju njima general Zol-lekofer, 116 ranjenih i 45 neranjenih uhvaćenikah.“

Iz francuzkih i španjolskih listovah vadimo sljedeće viesti o mexikanskoj ekspediciji. „Siecle-u“ pišu iz Mexika (27. prosinca 1861): „Tampiko stavit će se u dobro stanje obrane i ima učiniti odpor. Tamo stanujući Španjolci os'avili su grad. Vlada je hotiela, da im drugo boravište naznači u unutarnjosti zemlje, no oni su volili otići u Verakruc.“

Vojska generala Urage, koja služi za bērtnike, zasela je klance od Las Cumbres de Acutzingo, medju Orizabe i Pueble, kao i prolaze u Jalapi. Ona broji 16—18 hiljadah momakah pravilne vojske, koje neće biti tako lahko protierat iz njihovih pozicijah, koje su tako shodne za branjenje proti svakom nenadanom nasērtu.

Razne reakcionarne čete potukla je vladina vojska, tako četu Španjolca Cajigasa, koji je kod Akumbaja podlegao miliciji od Guanajuata pod zapovjedništvom generala Espinola. Cajigas, koji je, kao što kažu, kriv bio umorstvu niekadašnjega ustavnoga ministra Acampa, bio je uhvaćen i po ratnom sudu ustrieljen. Više španjolskih oficirah, koji su se kod njega nalazili, poginule u bitki ili bijahu uhvaćeni.“

Madridski list „Contemporaneo“ uvierava, da je španjolska vlada dobila viestih iz Verakruca dopirućih do 8. siečnja, polag kojih je francuzko-englezka švadra odjedrila u Tampiko, da udari na grad.

Odmah, pošto su Španjolci posieli Verakruc, sastavilo se je u Mexiku novo ministarstvo, koje sačinjavaju sljedeća gospoda: Doblado za izvanjske poslove; Gorza es Echeverria za financije; Nijosa za rat a Seran za pravosudje. Doblado preuzeo je medjutim ministarstvo unutarnjih poslova. Uraga taboruje na čelu od 10.000 momakah okolo Pueble.

Parizki Pays piše: „Sve većma postaje vjerojatnije, da će Francuzka naskoro niekoliko ratnih brodovah poslati u tibi ocean. Stanje poremećenja u političkom a razločenja u državnom obziru, u koje je većina republikah osrednje Amerike tako bērzo pala, čini vremenu shodnom i potrebnom ovu miera za obranu naših tamo stanujućih zemljakah.“

„Vidov Dan“ o sèrbskom pitanju u Ugarskoj.

Što su Sèrbi *poslije saborah od 1741. g.* samo u vladacima ugarskim smatrali svoje brani-
oce, i što od ugarskog sabora počeo se zazirati, to
je bilo uzrok, te je između Sèrbah i Ugarske
nastala nieka hladnoća, koja je s dana na dan,
podhranjivana svakojakim sredstvima od strane
bečke vlade, sve više rasla. I ta je hladnoća bila
povod, te se Sèrbi nikako nemogoše priviknuti
novom stanju: Sèrbi su *morali* ovako od prilike
argumentovati: „U Beču nam daju narodno im-
e, obećavaju nam kao narodu prava,
prisnaju nam zasluge, a riečma bar pokazuju
gotovost, da će nam prava ispuniti, ako bu-
demo dinastiji vierni; ugarski sabor pak
neće da znu za naša prava, neće da nam
prizna narodno ime, negovori o našim za-
slugama, on traži da dodjeme pod županijsku
vlast, koja je sasvim protivna našim narod-
nim interesima. Po ovome samo nam se ka-
že: *dèrži se Beča i vladavca; budimo mu*
vierni, valjda će nam se kadgod ispuniti
naše pravedne želje, — ugarski sabor
neće ništa da nam prizna ni da nam
da.“ Ovako od prilike pomisli Sèrbi svoj po-
ložaj u Ugarskoj, i od ovakog pomislanja izadjo-
še i za njih i za zemlju tolike neprilike, tolika
ala i nesreće.

Od 1741. godine počimljući pa sve do naj-
novijih događajah vidimo, da između Sèrbah i
Ugarske postoji nieko tervenje. Bečka je vlada
uiek bila kao posrednica između Sèrbah i U-
garske, i stvari je tako udešavala, da je od terv-
jenja, koje je postalo između Sèrbah i Ugarske,
sama brala najveće koristi. Bečka je vlada onda
i onda javno priznavala prava sèrbskog naroda,
i tako bez prestanka ulivala Sèrbima nieka na-
danja; ali pri tom popuštala je po niekad po-
traživanjima Ugarske, Sèrbe je napuštala, na ti-
me je slabila i jednu i drugu stranu, a ujedno
učinila te Sèrbi i Ugarska postade jedno drugom
tudi i između sebe hladni.

Ostavljamo se dubljih istorijskih razmatranjah,
jer svaki, koi je rad saznati događaje iz toga
vremena, uvierit će se, da je ciela istina, da su
Sèrbi i Ugarska uiek stajali jedno drugom na
suprot, a medju njima da je bila bečka vlada, koja
je povladjivala sad jednim sad drugim, a ni je-
dnoj strani nedavala niti činila što je pravo. Za
potvrdu ovoga našeg kazivanja neupućujemo na
sèrbske istorike; tkogod hoće neka pročita djele
Szalayevo „o sèrbskim naseljima“, pa će se o
istini naših riečih podpuno uvieriti.

Velike su nesreće, što snalaziše i Ugarsku i
Sèrbe zbog ovakoga postupanja. Ugarska osta eto
do danas pociepana, neimajući upliya na upravu
vojničke granice, koja je sastavni dio zemljama,
što pripadaju njenoj kruni. Održavanjem vojničke
granice draži se bez prestanka politička rana, koju
Ugarska ima na svom tielu. To je jedno zlo, koje
je proizašlo iz zaključenja saborskog od 1741 g.
A drugo je zlo, što se Sèrbi za sve to vrijeme
neprijubije Ugarskoj, nego ostaše u niekom ne-
izviestnom stanju, pa jednako čekaju da se njihove
želje i njihova prava u *glavnome* ispune.

Sèrbi su daleko gore osietili posljedice ne-
političke radnje ugarskog sabora od 1741. god.
Kad se u 1751. god. počeo ukidati vojnička gra-
nica u Potisju i Pomorishju, Sèrbi, do tã doba o-
sviedočeni, da se od ugarskog sabora i zakono-
davstva neimaju ničemu dobrome nadati, u masi
počeše ostavljati zemlju, u kojoj su mislili naći
novo otačanstvo, i za koju do tã doba proliše
mnogo kervi, pa u dalekoj Rusiji potraže sebi
pribiežišta. Zastievanja ugarskog sabora učinise,
te se medju Sèrbima ponove pojavi sriednjeg
vieka, kad su se narodi selili. Sèrce nas boli,
kad pomislimo, da smo tom prilikom izgubili mno-
go hiljadah ljudi, mi, koji smo na sve strane
borili se i ginuli za tudje koristi. Sèrbi, što se
tada iz Ugarske izseliše, ostali su u fizičkom ži-
votu, ali su prestali živjeti kao Sèrbi; oni su se
preliti istina u srodni narod, ali ih kao Sèrbah
nestalo.

Pa i oni Sèrbi, što ostaše u Ugarskoj, za-
dobili su zakonom 18. od 1741. g. gèrdnih ra-
nah. Oni se razdvojiše u upravu i zakonodav-
stvu; pociepaše se na više vlastih, i sami izme-

dju sebe počeo se tuditi i nepoznavati. Oslabljeni
mnogim gubitcima u dugoj borbi za druge, oni
sad oslabiše i time, što su pociepani medju raz-
lične vlasti. Uz ovo zlo dodje još i to, da ni
oni Sèrbi, što dodjoše pod Ugarsku, ni ovi, što
podpadoše pod vojničku upravu, nisu dobili ni
slobode ni narodnih vlastih.

Medjutim Sèrbi bez prestanka i biehu vierni
dinastiji i hrabro se boriše proti zemaljskim i di-
nastijnim neprijateljima. Varvarstvo bi bilo ni malo
nepriznati zasluge, koje su Sèrbi kao Sèrbi zado-
bili za zemlju i dinastiju. I ove goleme zasluge
Sèrbah biše uzrok, što su se ovdie i ondje počela
bila spominjati sèrbska prava, i što su se činile
naredbe, da bar sienka od tih pravah dobije života.
Tako se 1790. god. ustanovi *dvorska deputacija*
za sèrbske poslove, no ona neimadjaše duga ži-
vota, jer je već u godini 1777. nestane; tako se
podize i *sèrbska pridvorna kancelarija* (1791)
da upravlja poslovima sèrbskog naroda, pa i ona
prodje kao i pèrva. I dvorska deputacija i pridvor-
na kancelarija ukinuše se na potraživanje Ugar-
ske, koja na svom saboru od 1791. opet nastane
da u red dovede sèrbske stvari.

Pomenuta 1791. godina vrlo je važna, i za
Ugarsku i za sèrbski narod. Proteče po vieka,
kako Ugarska pèrvi put na saboru počeo razpra-
vljati sèrbske stvari. Za punih pedeset godina
mogli su se uvieriti ugarski dèržavnici, da u Sèr-
bah ima elemenatah, kakvih se nenalazi u drugim
narodima Ugarske. Kao što tada nebieše razvijena
ideja narodnosti, sva različna plemena, što stano-
vahu u Ugarskoj, sastavljala su jedan narod, jer
sve imade jedne i iste obće svèrhe.

Sami su Sèrbi tada u Ugarskoj bili, koji su
zelieli i tražili, da uz to, što su ugarski dèržav-
ljani, budu još i Sèrbi, i da kao Sèrbi imaju
svojih pravah. Upravo se tada navèršilo sto go-
dinah, kako Sèrbi proliše svoju kèrv za zemlju
i dinastiju; sto godinah protekoše, kako Sèrbi bez
prestanka tražiše, da im se prizna, da su Sèrbi, i
da kao Sèrbi imaju svojih pravah; sto je godinah
prošlo, kako su Sèrbi u Ugarskoj bili nastanjeni,
pa se nemogoše izćupati iz anomalnog položaja,
u kom su stajali prema Ugarskoj.

Život Sèrbah za ovih sto godinah niz je
promienah, koje se jedna za drugom zbivahu u
sèrbskom narodu. I s tih promienah Sèrbi se za
sve to vrijeme nalazahu jednako u niekom privre-
menom stanju.

Ugarski sabor od 1791. g. htiede da uredi
sèrbske stvari, i s toga je taj sabor vrlo važan
za Sèrbe.

Bèrzojavne i najnovije vesti.

Berlin 15. veljače. Današnji pruski „*Stern-
Zeitung*“ javlja, da je jučer jednako glaseća nota
Prusije predana na Austriju i na druge niemačke
dvorove, koji su se ovoj pridružili, u kojoj se me-
dju ostalim kaže, da Prusija ne ustuplja nikom pred-
nost u saviestnom izpunjavanju dužnosnih saveza,
zastupanju u istinu niemačkih interesah, u ozbiljnu
nastojanju, da zadovolji pravednim narodnim za-
htievanjima i da ih dovede do valjanosti kod dru-
gih saveznih vladah.

Pruska vlada misli, da je ideja, koja je
sadržana u austrijskoj depeši od 5. studenoga
mnogo pogibeljnija za obstojanje niemačkoga sa-
veza, nego što su naznačene reforme pruske de-
peše od 20. pros. Ona misli, da mora jošte pri-
čekat opredieljeno izražene reforme; no medjutim
čini joj se, da joj nije moguće polag ovih nago-
vjetanjah sudielovat kod preustrojenja saveza, i u-
sljed toga da nemože stupit u viećanja o takovim
reformama.

Kazalištni oglas.

Večeras na korist gimnastičnog umjetnika
Eduarda Meergarté-a izvanredna predstava u II
razdiela, u kojoj će koristnik medju ostalim izvesti
ovdie nikada nevidjeni oriaški skok s gornje
galerije kroz svekoliko gledalište prieko zatvo-
renih stolicah, orkestra i pozorišta do tra-
pez-a, kao i *tako zvani 100kratni rukokret*. Ova
dva gimnastična komada nije, na koliko nam je
poznato, jošte nitko prije g. Meergarté-a izveo i
posvuda su, kao što čitamo u raznim novinama,
proizvele najveće divljenje, zašto na tu predstavu
osobito pozorne činimo prijatelje gimnastične umjet-

nosti. Uz to davat će se dvie zanimive veselo
igre: „*Pèrvi put u kazalištu*“ i „*Liepa Mlina-*
rica“, i to posljednja pèrvi put u našem jeziku.
Bit će dakle ovaj večer izvan divljenja i dosta
zabave.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 15. veljače 1862.		Starije u austr. vred.
Papiri.		
5% Kovovnice	70.40	
5% Narodnoga zajma	84.45	
Narodne banke	832.—	
Vierovnoga zavoda	199.20	
Mienice.		
Srebro	136.75	
London	138.—	
Čarski cekini	6.57	

Meteorologička opažanja na ovdiešnjoj kr. višjoj realci dne 15. i 16. veljače 1862.

U r a	Barometar va vjela u par. cèrt.	Barometar va vjela reduc. na 0	Toplo- ta po R.	Neobla- ka	Smier i ja- kost vjetra	Atmo- sferička oborina (dežd, snieg ili tuda)	Opazka
7. pr. pd.	332.78	332.78	-3.5	0	0		
2. pol.	333.68	333.68	+3.2	1	0		
9. u več.	334.10	333.81	+1.1	0	0		
7. pr. pd.	333.78	333.68	-4.4	0	8.5		
2. pol.	333.56	333.08	+2.7	0	8.5		
9. u več.	333.42	333.04	+1.9	0	0		

Danas u 7 sati temperatura R.° -1.2.

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 858 (124)

3—1

Oglas.

U pristanišnom gradu Senju izpražnjeno je poštar-
sko mjesto, za popunjenje kojega otvara se time natečaj.

Beriva istoga sastoje izvan zakonite zasluge od jez-
dovinah u godišnjoj plati od 600 f., službovom paušalu
od godišnjih 100 f., zatim uživanju paušala za predpre-
ge godišnjih 84 f. za kariolne pošte Senj-Zutalokva i u
sistemiziranim gorskim predperegama kod lovarnih pošta
Senj-Rieka od jednoga konja na svem putu do Novoga.

Nasuprot obvezan je poštar položiti službenu kau-
ciju u veličini svoje godišnje plate, nadalje obskrblja-
vati službu rukovanja sam ili po jednom zakletom poš-
tarskom odpravniku, podvèrći se prije nego nastupi službu
izpitu o propisima za poštansko rukovanje, izdržavati
barem 7 podpunoma sposobnih poštanskih konjah, jednu
sasvim pokritu i jednu nepokritu štacijsku kočiju, po-
trebni broj kolah za pismovnu poštu, postiljone i ine za
službu poštanskoga promicanja potrebne rekvizite i ta-
kodjer umnožiti ih shodno okolnostima.

Natecatelji za ovu službu imaju svoje valjano do-
kumentirane i vlastoručno pisane pod izkazom svoje
dobe, školskoga obrazovanja, dosadanjega zanimanja, do-
brog političkoga i čudorednoga ponašanja, okolnostih
svojega imućstva, zatim da posieduje kakovu prostoriju
prikladnu za poštansko rukovanje obezbiedjenu proti
vatri i prodoru po mogućnosti u sredini grada Senja na-
lazeću se, unutar četiri nedjelje računajući od onoga
dana, kad se ovaj natečaj uvèrsti u natečajni list k
prilogu k razpisu ministarstva financijah podnieti ovom
uredu.

Poblizi ugovoreni uvjeti mogu se kod podpisanoga
poštanskoga ravnateljstva i kod slavnoga poglavarstva
c. k. vojničke obćine u Senju uviditi.

U Zagrebu dne 12. veljače 1862.

C. k. ravnateljstvo pošta za Hèrvatsku i Slavoniju.

Br. 249. gr. 1862. (130)

3—1

Izrok.

Od strane kr. žup. sudb. stola županije virevi-
tičke u Osieku kao stiečajnog suda čini se ovime zna-
no, da će se ovosudnom odlukom od 12. rujna 1861,
br. 1500, dozvoljena javna dražba *nepokretnostih* u
stiečajnu gromadu za Gjurum Skalnickim spadajućih i
u obćini tvèrdjave Osiek pod gr. br. 951. unešenih,
dočim takove kod pèrvoročne dražbe 25. siečnja 1862
prodane nebi, po drugi put dne 22. veljače 1862 u 9
satih do podne javnoj dražbi podvèrći. Kamo se kupiti
želeći time pozivlju, da će se kod ove dražbe iste ne-
pokretnosti i izpod procjene najviše ponudjajućem pro-
dati.

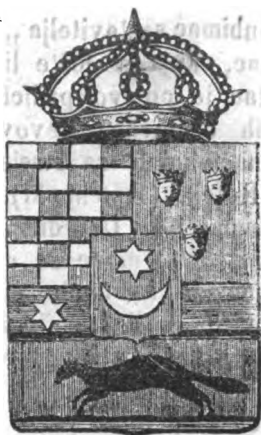
Svaki kupiti želeći imat će prije započete dražbe
10% uzklikne ciene u ime vadiuma u ruke sudbenog
izaslanika položiti.

Kupac bit će dužan, na ovoj nepokretnosti uknji-
žene tražbine, na koliko to kupovina dopire, po na-
putku suda naplatiti. Dražbeni uvjeti, procijeniteljni za-
pisnik i gruntovni izvadak mogu se kod ovog uviditi.

Oni, koji posebne ubaviesti dobili nisu a kroz u-
nešenje u javne knjige stekoše pravo založno na upitne
nepokretnosti, pozivlju se, da se do prodaje istih ovdie
jave, jer će si inače sami pripisat imat, ako će se
kupovina bez njih razdieliti.

U Osieku dne 8. veljače 1862.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje opredjeljena je površina: 7 kr. a. vr. od linije na jedan put, a 14 kr. a. vr. na 8 puta. — Kratka prijava na svaki oglas iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se puta list uvlači.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u utorak 18. veljače 1862.

Broj 40.

Neuredovni dio.

Zagreb, dne 18. veljače.

Bečki listovi zabavljaju se još uvijek ostvarima, dogodivšim se u siednici kuće poklisarab dne 12. t. m. (Vidi dopis naš iz Beča.) „Donau-Zeitung“ hoće, da malo ublaži vrlo neugodan utisak, što ga učini izjava državnoga ministra u istoj siednici malo ne na sve prisutne poslanike izuzamši centum i malu čest lievice.

Rečeni časopis veli u svojem članku, da bi mu bilo veoma žao, kada bi se zapriečilo dalje vijećanje o zakonu štampe, na prije toga da bi se moralo jošte mnogo stvarih promieniti u ustavnom mehanizmu.

Ove rieči mogle bi se baš svakojakim načinom tumačiti; tumačile se kako mu drago, uvijek izvire iz njih niekakova tajna prietnja, koja bi tobože dielovati imala na buduće glasovanje o važnim predmetima, koji se na dnevnom redu nalaze.

Veoma je zanimivo, da počimlje „D. Z.“ saanjati o uvedenju porotah, dočim je prije nieko doba žestoko pisala proti tim najvažnijim ustavnim zavodima. Bilo već kako bilo, stvar se baš ovako ima. Medjutim veli spomenuti časopis, da nebi probitačno bilo, da se s ovim zavodima prvi pokušaji čine u najtežjem i najskitijem području državnih faktorah, naime u zakonu o štampi.

Mi smo čvrsto uvjereni, da neće kuća poslanikah uzimati obzir na spodobna očitovanja i da će učiniti svoju dužnost, kada se bude radilo o uvedenju porotah poimence u poslovima štampe.

„Presse“ javlja, da je zaključio česki zemaljski odbor obratiti se na namiestništvo s tom predstavkom, da se proslavi svečano godišnjica udieljenja ustava i zemaljskih uredbah. Baron Kellersperg priobči to biskupima, koji odmah odrediše, da se ima crkvena svečanost slaviti.

Polag istoga lista zaključio i gradsko zastupništvo, da se dan 26. veljače primiereno proslavi.

Trojedna kraljevina.

Dj a k o v o, 7. veljače. Onomad je preuzvišeni g. biskup Strossmayer izdao okružnicu na podčinjeno mu svećenstvo, u kojem se isto pozivlje, da sa svoje strane po mogućnosti štogod prinese za jugoslavensku akademiju. Usled toga je već 11 svećenikah primielo 1300 f. a. vr.

Dne 6. veljače započeo je g. F. Kurelac u

ovdiešnjem sieminištu predavati staroslavenski jezik. I svietske osobe mogu polasiti ova predavanja.

Austrija.

X Beč, 15. veljače. Siednica kuće poklisarab od 12. t. m. bijaše zanimiva time, da je državni ministar medju inim očitovao, da neće moći postići najvišjega potvrđenja zakoni o štampi, ako nebude primljen dodatak, po kojem bi imao državni odvjetnik pravo podići sudbenu istragu proti onim, koji bi uvriedili člana kojeg državnoga vijeća. Ovim načinom mogla bi se bez svakog uzroka i dva najiskrenija prijatelja savaditi. Moj prijatelj bio bi n. p. poklisarom na državnom vijeću a ja proti njemu niešto napisao, budući da se njegovo postupanje neslaže s političkim mojim načelima. Državni odvjetnik smatrajući moje izjavljenje za uvredu podigne istragu a ja mogu biti osuđen proti volji svojega prijatelja, kojemu nije ni na um palo, da me tuži, da se zavadimo.

Na kuća uvidivši, što bi se sve iz onoga dodatka kojekakvim prilikama izvaditi moglo, zabaci ga proti naročitoj volji državnoga ministarstva. Niemačka centralistička stranka dokazala je, da je ipak na opresu, da nije jošte posve izgubila slobodnu svoju volju, gdje se neradi samo o obćim slobodnim načelima već i o njegovim interesima.

Svi neodvisli niemački časopisi očitovahu dosta oštro svoje nezadovoljstvo s izjavom državnoga ministra, osobito pak zbog toga, što je baš u sadanje doba, ove misli očitovao, jer bi se time razciepiti mogla većina državnoga vijeća, a ministarstvo da ju treba više nego ikada.

Nu mi se nadamo, da će se na skoro umiriti, te da neće i nadalje odreći podpore ministarstvu, s kojim bijaše dosada u najboljem sporazumljenju.

Mnogo ih je, koji nisu s našom vladom zadovoljni na koliko se to tiče politike, koje se vlada drži u niemačkom pitanju, jer se boje, da to ide baš u prilog caru Napoleonu i da će Prusija usuprot nesporazumljenja s Austrijom, tierati svoju politiku, dok nebude postigla svoje svérhe, pa Austrija da će u slučaju talijanskoga rata biti sama — Prusija neće se miešati u te poslove, kao što se i prije miesala nije, a one male zemljice u Niemačkoj neće biti kadre podpomagati Austriju.

Što mislite vi tamo na Savi o niekojim bečkim novinama, koje napadeju na dra Riegera radi toga što je govorio proti predlogu dra Jiskre, da se naime dozvoli svota od 200.000 for., kojim

novcima imali bi se obderiti sve zemlje u austrijskoj državi, kojima je poplavom kakova šteta nanešena? Dr. Rieger jest muž blage i dobre čudi te sigurno iz sërca želi, da se doskoči čim prije zlu prouzročenome razvodnjenjem tolikih riekah i potokah, nu želi i to, da bude rečena podpora drugim putem podieljena, budući da državno vijeće, kao užje, nije kompetentno da raspolaže s novcima nezastupljenih zemaljah, kao što je to jurve centralistička stranka viseputah učinila.

Centralistički listovi priznavaju sami, da nije državno vijeće kompetentno činiti zaključakah o takovim i spodobnim poslovima, nu tvrde, da tu valja predasvim imati pred očima „obću dobrotvornost“. Za čudo nam je, da se centralisti usudjuju činiti ovakovih predlogah na državnom vijeću nepriznavajući njegove konpetenciju! Ma to ih ni najmanje nesmeta.

Škoda razvodnjenim Dunavom učinjena je neizmierna; u veću stranu stanovah neće se moći stanovnici povratiti, pokuštva su posve pokvarena... a oni siromasi spavaju u opredieljenim im kućama po 50 i 60 osobah.

Na niekojim miestima pokazuju se već svakojake bolesti osobito medju malenom diecom. Darovi, što ih Nj. veličanstvo blagehotno pokloni, da se poboljša žalostno stanje tih nesretnikah, jurve su poznati vašim čitateljima.

K „slavenskomu plesu“ čine se velike priprave, mnogo odličnih gostih iz slavenskih krajevah već je prispielo. Bit će to sigurno veličanstvena zabava!

Žao mi je, da Vas neću moći obavjestiti o sjajnoj toj zabavi, jer ću biti baš na niekoliko danah odsutan. O imenovanju osoblja za hrvatsku dvorsku kancelariju ništa se jošte nezna. O najvišem sudu takodjer se nezna da li će biti u Zagrebu ili u Beču. Nj. preuzvišenost gospodin Mazuranic želio bi, vele, da bude u Zagrebu.

„Börsenhalli“ pišu iz Beča: „Istina je, da je nadvojvoda Ferdinand Maximilijan putem uzdanja po mexikanskom generalu Almonte-u priobčio caru Francuzah uviete, pod kojima bi se sklonio, da uzme obzir na eventualnu mexikansku krunu. No kažu, da su ovi uvieti takovi, da se nalazi za dobro, da se neuzme u dalji pretres kandidatura nadvojvode.“

Slavenski bal Besedinog odbora davao se je jučer dne 17. t. m.

Schöpf, na čelu jednog diela amerikanske vojske u Kentucky-u, bio je prije austrijski bomba-

Domoljubni listovi starca Ivana St.

II.

Slogom rastu male stvari,
A nesloga sve pokvari.

Kamo sreće, kada ljubav i sloga budu nam zvezde predhodnice! Ove dvie krieposti potrebne su medju supruzi, medju družbom u jednoj kući, za žitelje jednog miesta, jedne občine, jednog grada, jedne zemlje, jednog kraljestva i — svega svieta.

U našoj trojednoj kraljevini valja da su u ljubavi složena sërca Hèrvata, Slavonca i Dalmatina. Ista narav zahtieva, da svoje svojim živi, — brat s bratom, rod s rodom. Da ostavlja brat

brata, pak se s tudjincem družti, to je protunravno. Zato na stran svaka sebičnost, na stran nepovjerenje, na stran mërznja, — bratski si podajmo desnice, štitimo se medjusobnom ljubavi, — premda nas trimi imeni kërsto, ipak braća smo jednoistog jezika, roda i koliena. Kao što je nerazdieljiva sveta trojica, tako neka bude nerazdruživa naša domovina, zemlja trojednica. — Braćo u slogi je spas!

Poviestnica nam kaže, da je naša otačbina bila možna i ugledna; pak ako je i oslabila, hvala bogu, još Hèrvatska ni propala, dok mi živimo; visoko se bude stala, kad ju sbudimo. Od nas zavisi, da ju na onaj stepen blagostanja i slave privedemo, kol joj je od providnosti odlučeno.

Postojani da budemo, ta nije pred vratil ko-

nac svieta, — izza mërkle oblačine pokaže se žarko sunašće; a što je danas tužno, sutra može veselo biti.

Kolo od sreće u okoli
Vërteći se ne prestaje:
Tko bi gori, eto 'e doli,
A tko doli, gori ustaje.

Kroz nesreće sreća iznosi. —

Ivan Gundulić.

S a m o

Daj o bože bratskoj da u slozi
Roda sreću ništa već ne sgrozi,
Ti rod ravnaj, Ti ga napred vodi,
K veličini, k prosvieti, k slobodi.
S. K. I. u „Naše gore listu“.

dier, zatim pobočnik Bemov, u školi kojega čini se, da je temeljito proučio vođenje rata i započne svoje američansko živovanje kao kućni sluga u jednoj od većih newyorkskih gostionica, dok malo po malo kodje... i prošao je jesen... ministra... u... i bio je samo bezumnom... poviestju svojih predpostavljanih na usmak prisiljen i prepričan progonit pobijenoga neprijatelja.

Talijanska.

Nieki vojnički kapetan Garibaldov, otac *Pantaleo*, želio je, da u stolnoj crkvi drži govor o znamenitosti milanske demonstracije i proti svjetskom gospodarstvu papinom, no nije k tomu dobio dopuštenja ni od milanskoga biskupa, već više mjeseci u dobrovoljnu zatočenju u Monci živućega monsignora *Caccie*, ni od milanskoga kaptola. Ništa manje govorio je on u 10 sati u jutro pred bezbrojnom mnoštvom sveta u stolnoj crkvi i to popeo se je na predikaonica, od koje je ulaz k stabama zaključen bio, posredstvom izvana prislonjene liestve. U podne je opet govorio, svoj okrugli šesir obvisivši trobojnim gajtanom i uresivši ga kobnim napisom, sa dverih stolne crkve mnoštvo sveta sakupljenoj na tergu pod vedrim nebom, koja ga je zatim ulicama nosila u slavodobitju. „Perseveranza“ neodobrava postapanje Partaleovo, budući da bi moglo u očima sveta učiniti ušterb dobrom glasu pučanstva, koje se je u ostalom, prigodom ove domerodne demonstracije, tako veličanstveno i dostojano vladalo.

O događajima u Firenci, koji su otvorili povorku posljednjih pučkih protestacija, donosi „*Patrie*“ potanko izvješće, u kojem se kaže: „Ovo očitovanje jest odgovor na izražanje kardinala Antonelli-a proti g. Lavaletti, da su Talijani svi odani svetom otcu i svetoj stolici; i da on samo jednoga neprijatelja ima, turinski dvor; hotieše da pokažu, da je talijanski narod u sporeznuljenju s vladom.“ — U Firenci prodreše u ostalom u tiskarnicu „*Contemporane-a*“, koji je dne 5. veljače doneo članek proti tom očitovanju, u večer herpe svietinje i razderase jošte nalazeće se tamo otiske toga lista. Oblast posredovala je odmah, tako da nije došlo do daljih neredah. — Iz Perugje javlja „*Corr. Hav.*“, da su svi rimski beganci, koji se nalaze u Umbriji onamo pozvani, neka bi sudjelovali kod nieke velike političke demonstracije.

Rusija.

(„Den“ o galičkim Rusima. Nadalje.) Što se tiče mnijenja Poljaka o ruskom jeziku, vidili smo, kako su ga izrazili na saboru, u tiskanim brošurama, i kod pitanja starešina i u školskim naredbama; iz tog ožroka nebi nam se trebalo dulje zadržati kod mnijenja Poljaka o samostalnoj literaturi Rusinah, no da ugodimo sastavitelju članka, hoćemo da napomenemo dokument, od kojega se jedan prepis nalazi u našim rukama, i od kojega drugi prepis pročitati može g. publicist u dnevniku c. k. redarstvenoga ravnateljstva grada Lavova (od 10. pros. 1866). Ovaj dokument proizšao je iz rukuh školskoga savjetnika Czerkawskoga; povoda k tomu dala je molbenica niekoga Rusina za dozvoljenje, da nastavi izdavanje časopisa „*Zorja Galičskaja*“ Heću samo da navedem stegu predložene učredniku, koje su mu dale povoda, da se kani svoje misli o daljem izdavanju toga časopisa: „U poviestnici nesmiije učrednik nipošto potaknut nedavno prošastih godinah, u književnom odsieku nesmiije razpravljati ni politička, ni društvena ili vjetrozakonska pitanja; uslied toga nedopušta se ni tumačenje crkvenih obredah rusinskih; obnarodovanje tako svanih dnevnih novostih i dnevnih događajah takodjer se zabranjuje.“ Na to sliedi opomena, da će učrednik iz zahvalnosti za odluku gledat da postigne povjerenje i da neće pozornost vlade na se povuci, kao što je to bivalo kod prijašnjeg izdavanja „*Zorje Galičke*“, da neće pružati nikakova povoda za opomene u jezičnom obziru. Pri tom se naznačuje, u kakovom se jeziku ima pisati, kakova će pisma imati upotrebljavati i zabranjuje se što bližije tiskati ruskim gradjanskim pismenima.

Čujmo, kako se poljski dnevnik „*Przeglad*“ iz-

razuje, ovaj ljubimac sastavitelja „*Sovremenikova*“ članka, ljubimac, kojega jošte lično nepoznae i kojega ime čitao je po svojoj prlici najprije u jednom od prvih brojevah „*Lavovskih Novinah*“ i koji je naznačivanjeh za Rusine nego prethodnih imenah: Ruteni (Rutenzyki), vitezi svetoga Gjorjaja Hajdamaki itd. U jednom između lietah brojevah ovoga lista može se čitati „izvješće o raznim pokusima za uvođenje šizme, koji su za svete mise u varošici P. učinjeni bili.“ „Kakove šizme?“ zapital ćeš čitajući avredljive prikore u „*Przegladu*“. No čujte, Rusini ukidaju poraba zvončićah u crkvi, koja je u vrijeme sihovite latinizacije onamo došla; oni se nepričešćuju klečečki već stoječki; mnogi svećenici, koji su bili prije obrijani, puštaju bradu. Što to znači? „*Przeglad*“ tvrdi nepomično, da je to razprostranjivanje moskovske šizme, i opet očeranjuje Ruse u očima vlade. (Dalje će sliedit)

Smiesice.

— Prošastoga mjeseca preminu u poljskom gradu Katišu gradjanin Kozlowski u 35. godini svoje dobe. On je bio po svem gradu poznat zbog svoje štedljivosti, i svi se diviše, zašto se kao mlad čovjek odriče svih zabavah i što samo gleda, da stee novacah. Zagonietka se rieši po njegovoj smerti. On ostavi svu svoju imovinu, jer neimae diece, dobrotvornim zavodima. Ta imovina iznosi svotu od 100,000 poljskih forintih: od 15,000 ima se sačiniti stipendija za izvrstna učenika kalliške škole i od iste svote druga stipendija za jednoga učenika varšavske škole obrazovnih umjetnostih, 15,000 pripadaju zakladi za nagradjivanje vjernih službenikah, koji su najdulje ostali u jednoj službi, a ostale novce razdielio je medju bolnice, obiskerbišta, crkve i monastire.

Bërzejavne i najnovije viesti.

Berlin, 15. veljače. S poljskih granicah pod današnjim podatkom javljaju: Nadbiskup varšavski primio je svećenstvo i savjetovao ih, da nečopuste crkvama pjevati zabranjene pjesme. Odušjeni svećenici odvedeni su svikolici u Rusiju. Schlenker je osudjen na zatočenje u Wologdi, šestdeset miljah od Moskve.

Hanova, 11. veljače. Zbog kraćenja porazah došli su ovamo iz Kasela pioniri i razlupali blagajničke ormare, jerbo su se bravaru kratili otvoriti ih. Vlada razdraženost.

London, 15. veljače. U jučerašnjoj gornjoj sliednjoj reče Russel, da nije prispiele službeno izvješće o novim otopena ladjah natovarenih katinjem u luci charlestonskoj. Na priobćenje mnijenja Engleske, da se neda opravdati neprestano nasipanje lukah, izjavi Amerika, da ona toga ne namierava. Palmerston izjavi u doljnoj kući, da teku pogadjanja za sklopljenje tergovackog ugovora s Belgijom, kod Engleske daje ona ista prava, koja uživaju nerodi izjaci najvećih povlasticah.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 17. veljače 1862.

Papiri.	Svjetlost tečaj u austr. vrp.
5% Kovovnice	70.45
5% Narodnoga zajma	84.85
Narodne banke	666.—
Vierovnoga zavoda	201.00
Mienice.	
Srebro	136.50
London	137.00
Carški otkupi	6.50

Meteorološkička opažanja na ovdišnjem kr. višjoj realci dne 17. veljače 1862.

U r a	Barometar na visini 1000. metara	Barometar na visini 1000. metara	Toplo- ta po R.	Neobla- sno	Smjer i ja- kost vjetra	Atmos- ferska vlagost (dneš. i jučer.)	Opazak
1. 7. 1862.	752.2	752.2	-1.2	0	37.	0	
2. 7. 1862.	752.2	752.2	+5.5	9	10	0	
3. 7. 1862.	752.2	752.2	+3.2	10	10	0	

Dana u 7 sati temperatura R. +2.7.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

221. ob6. (131)

3-1

Ovime se od strane župnog podpravitelja gradnje za-
kupuje do obće znane kavlje...
gradnje stana s ogradaškom marš...
opušta 1862 u...
nici...
Za ravnanje ličbenikah primećuje se, da je

a) sidarsko diele na	881 f. 70 n. a. v.
b) tesarsko	693 „ 50 „ „ „
c) stolarsko	350 „ „ „ „
d) kamenarsko	86 „ 80 „ „ „
e) bravarsko	212 „ 10 „ „ „
f) staklarsko	49 „ 40 „ „ „
g) bojadarsko	58 „ 20 „ „ „
h) limarsko	101 „ 92 „ „ „

proračunano, te da će se k ovoj gradnji potrebiti mla-
rijal, kao cigel, kamen, pesak i vapno od strane varci
poduzetniku predati.

Dražba držat će se poprije pojedince a po tom
u obće za sva diela, te gradnje propustiti onemu po-
duzetniku, koji će svakolika gori navedena diela za naj-
manju cijenu preuzeti.

Svi, koji žele k ovoj dražbi pristupiti, imaju po-
ložiti u ime vadiuma 5% od proračunane i dotih
uzklikah cijene, a poduzetnik biti će dužan 10% u
kupovnine u ime jamčevine u ruke dražbene komisij
položiti.

Do dražbenog dana primaju se i pismene polj-
gore danih naputah načinjene i sa 5% vadiom provi-
djene ponude. — Na kasnije prispievše ponude neće u
nikakav obzir uzeti.

Podaljni dražbeni uvjeti mogu se u ovogradskoj
pisarni u uredovnih satovih avidjeti.

Dano iz sliednیه zastupništva sl. i Kr. grada Va-
raždina dne 12. veljače 1862.

Br. 1296. gr. 1861. (129)

3-2

Izrok.

Od strane ovosudbenog stola čini se znano, da je
na molbu Maksima Velischa ddo. 3. lipnja t. g. br.
1296, javna prodaja pokretnostih Morica Trebitschera,
sastojecih većom stranom u raznih tvorinah i gotovom
muškom odietu, radi dužnih 9700 fr., procijenjenih na
7387 fr. 92 1/2 novč. a. vr., dozvoljena i u tu svrhu
dva roka i to na dan 28. veljače i na 28. ožujka 1862,
svagda u 9 sati prije podne, opredijeljena, kamo se
kupiti želeći time pozivaju, da će se kod prvog roka
samo uz veću a kod drugog i izpod procijenjene cijene,
svagda ipak samo uz gotov novac, prodati.

Kr. sudbeni stol županije virevitičke.

U Osijek dne 31. prosinca 1861.

OGLASNIK.

143. (133)

3-1

Uslied vis. odpisa Kr. namjesničkoga višća ut 8. ve-
ljače t. g. na hrvatsko-slavonsko gospodarsko društ-
vo izjavo se je poznati vinogradar Hoinbrek kod ma-
šega vis. dvorskoga dikasterija pripravnim oko polovine
tekućega mjeseca poslati čovieka svomu sustavu u re-
zanju tjeraja podpuno višća g Pavla pl. Sukova u Hër-
vatsku u Slavoniju, da posiednike vinogradeh u tih po-
krajinah upoznae s tim novim sustavom vinogradarstva.

Upitano za mnjenje rečeno gospodarsko društvo
izjavi je, da ponudu g. Danila Hoinbrekha s veseljem
i zahvalnošću prima, tim više, što po naročitoj izjavi
vis. namjesničkoga višća izaslanik njegov g. Sukov sa
svoje putovanje netraži nikakove naknade, da jedne
one neznatne pristojbe, što no ga ide po njegovoj po-
velji od svake rali vinograda, koji se obrađuje po
Hoinbrekovom sustavu.

G. Sukov posietiti će u to ime ovaj glavni grad i
niekoja druga mjestu naše domovine, koja će se skupa
s danom, kada kamo prispjeti imade, objaviti naknadno
putem novinah: Za sad se pako obćinstvo obavijestuje
samo o njegovu dolazku; a oni posiednici vinogradeh,
koji naručito žele upoznati se s njegovom metodom te-
zanja tjeraja, neka tu svoju želju izvole odmah prijaviti
upravljajućemu odboru hrvatsko-slavonskoga gospodar-
skoga društva.

Br. 135.

3-1

Obznana.

Upravo je izpod tiska izašao, te se može u sa-
borskoj pisarni, gdje se i predbrojka sveudilj jošte pri-
ma, dobiti:

Svezak II.

SABORSKIH SPISAH OD GOD. 1861.

(U velik. osmini 268 stranah.)

Ciena mu je za predbrojnik 1 fr. 50 novč. a u
nepredbrojnik 2 for.

I., III. i IV. svezak „*Saborskih spisah*“ jer se
tiska, te se izdavalci čvrsto nadaju, da će od sada
svaku 2. ili 3. nedielju po jedan svezak razaslati moći.

Novine ove izdaje svaki dan izlaze nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je sa domaću a novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglaš. opredjeljena je površina: 7 kr. a. vr. od linijama jedna put, a 14 kr. a. vr. sa 8 puta. — Kratka pristojba na svaki oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se puta list uvlači.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u sriedu 19. veljače 1862.

Broj 41.

Neuredovni dio.

Ugarska.

Pešta, 14. veljače. „J. T.“ donosi sljedeći dopis iz Beča: Vojvodovina neće se na takav način povratiti, kao što je god. 1849. ustanovljena bila. Govor je samo u takvoj formalnosti, koja nabi vrijedila celokupnost Ugarske. Dečim bi pako ugarski državnici želili, da bi se to zaključilo na zakonitom ugarskom saboru i podnielo najvišjoj sankciji, hoće državni ministar da se to učini potpunostju carske vlasti. Izvan različnosti mnijenja, koje vlada u tom pitanju medju državnim ministarstvom i dvorskom kancelarijom, neslaša se jošte ni u pitanju, da li bi imao, što je prije moguće sazvali imajući se sabor sastojati iz prijašnjih na tri godine izabranih poklisarah, ili pako da se novim oktroiranjem sastavi sabor ustrojen na nov kakov način.

Talijanska.

Turin, 12. t. m. : Posle petrosanjanja od više dana primila je poklisarska kuća sakonski nacert, koj običajskim i trgovačkim, kao i obzbednjačim društvima nameda Perez.

Caribaldov najstariji svećenik, otac Pantaleone, koji je prigodom protupapijske demonstracije u stolnoj crkvi držao škandaloznu prođiku, stavljen je pred sud.

Jedan perizki depisnik piše: Dopeše iz Španjolske javljaju, da je u okolici mesta Medina Coeli buknuo nov demokratski ustanak, kod kojega je preteklo i kervi.

U Napulju bila je ovih dana veličanstvena protupapijska demonstracija, pri kojoj je sudjelovalo do četrdeset hiljadah dušah. Ova znatna množina, koja se je uzduž toledske ulice u ulicu Chiatamone pred sgradom francuskoga konsulata uputila, vikala je neprestano: „Živio papa-nekralj! Živio Viktor Emanuel na kapitolu! Živila Francuska i car! Živila vojska talijanska!“ Toledska ulica bila je trobojnim zastavama posuta.

Rusija.

(„Den“ o galičkim Rusima. Nadalje.) Kako oštroumno „Przeglad“, kojega sastavitelj članka uzima pod svoju zaštitu, kako oštroumno izabire sredstva za postignutje popularnosti, može medju ostalim i sljedeće služiti kao primier. U početku litošnje godine dostavilo je uredništvo „Przeglada“ do obćega znanja, da je voljno primati i članke od „Rusina“, naravno u poljskom jeziku pisanih bez razlike težnje. Malo zatim pojavise se zaista tri poslanice na „Rusine“, koje su svekolike nastojale da dokažu potreboću poljskoga jezika za posljednje. Više meseci prodje i ovi članci ostaše neodgovoreni. Nije li možebiti nijedan Rusin našao za vredno, da oprovergne nepoznate svoje zemljake? Izašastjem lavovskoga „Slova“ odmah se rieši zagonietka. Pokazalo se, da su oprovergavanja i odvraćanja „Rusah“ opećetovano uredništvu „Przeglad“ poslana bila, na da je posljednje držalo za koristnije, da ih nenaštampa, da, da ih ni nenapomene; što više, nije se udostojilo sastaviteljima ni odgovoriti, kad su se poshedej, vidivši poslie čekanja od više nedjeljah da im nisu članci obnarodovani bili, obratili na uredništvo s molbom, da im ih opet povrati. Poslie svega toga, što smo kazali, nadamo se, da će publicist „Sovremennikov“ svoj ukor „Slova“ natrag uzeti sa svim tim, da se je posljednje neprijazno o „Przegladu“ povodom svojega mnijenja o izdavanju jednoga ruskoga časopisa s ruskim pismenima izrazilo.

„Kako, nije li istina, da se lavovsko „Slovo“ zaista ruskim pismenima štampa?“ apeta publicist, koji u „Slovu“ nalazi samo preneglu bezaktičnost. No nebi li si on sam predbacivao, ako bi pročitalavši ovo mnijenje u poljskim kojim novinama našao opasakah, sasvim jednakih onom sadu o ruskim pismenima, o kojem smo gore više napomenuli? „Przeglad“ tvrdi jošte dan danas, da se samo posredstvom poljsko-latinskoga alfabata može medju Ruse uvesti zapadno obrazovanje.

Što da rečemo o mnienju sastavitelja „narodne bezaktičnosti“ o uplivu svećenstva u svi-

skim stvarima, koji on zabacuje kao postupak, koji se dopustiti nemože, i povodom čega rečenoje maline u jednoj Filipiki proti pozivu Rusinah što su ga upravili na svoga mitropolita, moleći ga, da ih izvoli predvoditi. „Svećenstvo neka se nemieša u svietske stvari, veli on, i ako se Rusini obraćaju na isto, to dokazuju, da se osiećaju nesposobnima za politički život.“ Takovi nazori pojavljuju se veoma riedko. Nećemo da dotaknemo obćenitog mnijenja, da ima svećenstvo, koje je izmedju svih najbliže puku, češće nego li drugi razredi društva prilike, da njegova ljubav i štovanje prama sebi probudi, i da je ono u takovoj dobi, koja na primier sada Austrija proživljuje, najbolji i najuspješniji pokrovitelj i zastupnik naroda. Kao što rekosmo nedotaknuvši ovoga mnijenja, hoćemo da povučemo pozornost novinarah na miestne okolnosti Galicije i na primier kod drugih Slavjanah. Mi smo već gore napomenuli, da su u vrijeme utielovljenja Galicije galički Rusi imali samo dva stališa, svećenstvo i seljačstvo. U onom vremenu, kad je nova vlada svoju pozornost na ovaj posljednji stališ, samo što se tiče gospodarstvenih stvari, obratila, moglo je svećenstvo uživajući povećanu prava biti u stanju, da načini napredakah u svojoj isobrazenosti. Nisu krivi galički Rusi, ni Austrija, da se nije više rasko pućenstvo do godine 1848. moglo podići nad nižim razredima poljskoga naroda. No bilo, kako mu drage, miestne okolnosti kazmije poviestnice Galicije uočiti, da su se za prevratu u Austriji svećencki kao jedini izobraženi zastupnici Rusah u Austriji pokazali. A što bi iz toga sledilo, ako bi palag teorije novinarah došlo do njihova uklonjenja. Koga da pošlju onda Rusini kao svojega zastupnika u Lavov ili Beč? Samo seljake? No sastavitelj „narodne bezaktičnosti“ neka u brojevima „Slova“ do kolovoza pročita pripevisti poklisarah, koji su iz Beča u Lavov za kratkih praznikah u miesecu lipnju došli, pa će se na svoje oči osviedčiti, ako neće da tudjem sadu vieruje, da zastupnici galičkoga seljačstva kod svega svoga zdravoga nadiha nisu u stanju, da se ogledaju finim dialek-

Dvie slike iz života pražskoga.

Od Ivana Neruda.

II.

Josip harfenista.

(Korac.)

Bila je strašna žega duhovskih praznikah. Iz zlatnoga Praga izčeznuo je sav život s prevelike omare; čovjek bi mislio, da će mu se zapaliti mozak u glavi, a iz tiela sad da će mu probiti kervav snog. U maloj strani je sve živo, mervto, nitko se ni nemieše, jer se boji izaći iz pod krova. Na ulici neima ni duše, a tko si nemože nikako pomoći te mora izaći, taj se derži siene kao aliepac pleta, a neka popuše kakav vietrić, odlane mu, kao da si ga upojilo nektarom. Ali ne jedan put stanu ljudi biežati iz kućah bez kaputah i škrljajkah, što jedmo u našoj maloj strani ljudi nezamieraja. Svakomu se na licu vidi zabuna, smetnja i strah. Svatko pita, što je? Činilo se svim, kao da čuju neki tutanj, kao pucjavu topovah od „staroga mesta“ — tako se bar pričiniilo svim — u to se čuje opet silan daljinom oslabljen tutanj, nije sumnje; na starom se miestu biju! Jur je gajeta na mostu. Stare i mlade oružano i bez oružja, puzike i čamke u strudnom meteku, svi blideći što

od straha što stoga, što se je sve to vrlo nenađano slućilo. Na jednoć poviče nietko: „Braćo, pomozte! Navališe na nas, pucaju po ljudih — kerv teče potokom!“

Rieć kerv kao da si bacio iskr u prah. „Što? Kerv naša?“ U taj čas bijaše u jednoj herpi sve, što nije moglo u prvi mah odoljeti strasti. Fiakeri se razbiegaju, da nebudu kolah kvarni, kamenje leti, dućanski ormari i koje kakva ropotarija baca se na kup, jur je perva barikada gotova, ovo i druge, umah za njom i treće — sve znamenitije ulice za čas su zapremljene.

* * *

Opet je sve živo. Raznesao se glas, da ide nekoliko stotinah ljudih Prazanom u pomoć. Herpe ljudih podje k Pruskim vratima, do kojih su seljaci jur doperli. Vrata se otvore a u Prag se rine četa, bilo jih do 200 oružanih seljakah, te se zapuli pievajuć kraj grada prieko barikadah u Ostrahovu ulicu; seoski jih sbor prati svirajuć putem austrijsku himnu.

Na malostranskom torgu postoje, da si odmore. Odanle provale u ulicu karmelitsku, gdje stoje kod stare pošte dva topa i vojska. Topovi zagarme, nekoliko ljudih padne. Ali napred! Topovi se berno okrene te stave dole na „Onjezd“

k oružnici. Ovdie se opet sametne bitka — topovi germe svendilj. Tu je vidieti mnogi tužan i žalo-

stan prisor! Niekoliko malih djakah išlo nas za seljaci, hotieli smo sve iz bliza vidieti. Tu opazim, gdje islazi iz jedne kuće krasno obučen gospodin, prepoznavao sam ga, ali nisam htio vlastitim očima vierovati, da je to — harfenista Josip. Nov krasan klobuk pfikrivao je obzijano osbiljno lice, čern frak, černe hlaće, bieli persluc te čiste žute rukavice, kao da se je spremio na bal. U ruki mu pištolja.

Koracao je mirno i odvažno uz ostale množinu. Nieka neodoljiva sila vukla me za njim.

Došav do perva reda skoči na kup kamenja. Al jedva što je nategnuo prvi put kekot na pištolji, počeo se tresti, klimati. Tane ga pogodilo u persa; pištolja mu spadne iz ruke. Padajuć prihvatise ga; a on jim milo i glasno odvratil: „Bog plati!“ Ali toga nereče valjda ljudem, već smertil.

Odnješon je u kuću, kamo sam ga takodjer sledio. Potoživ ga na pod, odoše. Mene je opazio i pozvao k sebi.

„Ostavio sam ti kod „sunca“ dvie knjige na uspomenu,“ šapne mi, „znao sam to. A sad idi kući diećaće, da se mati sa te neboji!“

ličnim oružjem s vieštim i iskusnim zatočnicima iz sredine obraženoga svieta. (Konac će sl.)

Slavenske vesti.

Slaveni katoličkog vjeroispovijedanja u *Bèrnu* pripravljaју molbenicu na ordinariat podpisanu od nekoliko hiljada ljudi, da se pri izvršavanju službah božjih veći obzir uzima na narodnu ravnopravnost. U *Bèrni* ima više od 40.000 Slavenah, neimajućih svećenikah, koji bi im u materinskom jeziku propovijedali. U rečenoj molbenici zahtieva se, da bude na tjedan barem šest propovijedih u slavenskom jeziku.

Koliko je gradskom zastupništvu stalo do narodne ravnopravnosti sviedoči zaključak istoga zastupništva, po kojem smatrati se imaju sve niže i više škole za zavode niemačke!

— Zastupništva grada *Tarnova* u *Galiciji* dobi konačno dozvolu, da smije držati javne skupštine. Vriedno bi dakle bilo, da sliede taj primier i ostali gradovi.

— „Polj. Dz.“ pripovieda sliedeći slučaj zbivši se u istočnoj *Galiciji*. G. *Zurowski* hotio je, da posieti bolesnu svoju sestru u *Ugarskoj*; u tu svrhu najmi u *Chyrovu* saonice, koje su ga imale dovesti u *Drohobiće*, odkuda je imao po pošti put svoj nastaviti. Posiednik saonica stane pri niekoj kèrčmi a za nekoliko časovah povraiti se još sa tri seljaka, koji su pograbili i odveli *Zurowskoga* kao napšenika; jer su tvèrdili, da se on kao Poljak vozi u *Ugarsku* s prevratnim namierama.

U selu *Nowoszyca* obkoli ga do 40 seljakah psujućih ga i grozećih mu se svakojakim načinom; dok nepodje kèrčmaru židu za rukom obraniti ga od žalostnijih jošte prizorah. Na miesto u *Drohobiće* odvezoše ga u *Laku* gdje ga predadoše kotarskomu sudcu, koji ga dakako odmah izpusti.

Tvèrdi se u obće, da su tome krivi ruski svećenici buneći puk proti poljskomu plemstvu.

Smiesice.

— (*Cèrci su ljudi*.) Razgovarajuć se u zagrebačkom kazalištu s niekim rodjenim *Prusom*, koji je po njegovoj izpoviedi osobni prijatelj mnogih odličnih muševah na svijetu i francuskoga cara *Napoleona* i koji je toliko svieta proputovao, da sam neznas, gdje je svuda bio, jednom riečju ogroman taj hvalisavac dokaza mi, istina samo jednim jedinim ma valjanim razlogom, da su i *cèrci* ljudi sliedećim riečima: „*Glauben Sie mir, auch die Mooren sind Leute* (to zna svako diete pomisliti); denn ich habe viele gekannt, die deutsch sprechen!“ To ti je krasan, izvrstan dokaz i vriedan, da se za uvijek zabilježi u lietopisima niemačke nadulosti!

— (*Čudnovata nagrada*.) *Ivan Lnienička*, mlinaški kalfa iz *Litomyške* u *Českoj*, navrativši se u svoj zavičaj, siedoše jednoga dana probaste godine, s niekolicinom svojih drugovah na livadi nedaleko od *Bogdanečkoga* ribnjaka i sačuvši viku, da je nieki diečak pao u vodu te da se u velikoj pogibelji nalazi, umoli svoje drugove, da prikoče na pomoć ubogomu dietetu, jer bijaše sam jošte slab, budući da ga je stopram prije niekoliko danah groznica ostavila. Nu nijedan od njih neimadjaše prave volje učiniti što, da spase dietetu život. *Lnienička* svuče dakle svoju kabanicu, baci se hitro u vodu te sretno izbavi diete. Budući, da je dugo vremena bolovao i u siromaštvu živio umoli *Bogdanečku* obćinu za niekakovu nagradu. Za nieko vrieme dobi od kotarskoga ureda u *Litomyži* dopis, gdje mu se javlja, da nemože nikakove nagrade dobiti, budući da znade dobro plivati i da se nije u nikakvoj opasnosti života nalazio. Miesec danah kasnije dobi obćinsko zastupništvo pripis od c. k. poreznoga ureda, kojim mu se nalaze, da ima *Ivan Lnienička* platiti globu od 72 novčića — jer je bio zapisnik glode spasenja onoga diečaka pisan na nebiljegovanom papiru.

— Na otoku *Mietu* saznadoše za tajnu tiskarnicu, u kojoj se štampahu proglosti prevratnoga mlietačkog odbora troškovim kralja *Viktora Emanuela*. Svi sudionici su uapšeni a stroga istraga jurve započeo.

„Vidov Dan“ o sèrbskom pitanju u *Ugarskoj*.

Rekosmo, da je godina 1791. vrlo važna za *Sèrbe* i za *Ugarsku* radi toga, što se tada na

saboru *ugarskom* pokušavaše snažnije nego ikada dotle, da se stvari sèrbske u *Ugarskoj* dovedu u red.

Poslie smèrti *Josipa II.* dodje na vladalački prestol *Leopold*, koji odmah u početku svoje vlade sazove zemaljski sabor *Ugarske* na dan 6. lipnja (25. svibnja) 1790. Naskoro zatim na poiskavanje tadašnjeg sèrbskog mitropolita *Putnika* naredi, da se i sèrbski narodni kongres otvori te iste godine kolovoza 26. (14). Na oba ova miesta — i na *ugarskom* saboru i na sèrbskom kongresu — imalo se je riešavati sèrbsko pitanje.

Kako su *Sèrbi* mislili o *Ugarskoj* i kako su prema njoj bili raspoloženi, kao i to, koliko su se mnogo uzdali, da će *ugarski* sabor poslie oklevanja za punih sto godinah najposlie razumjeti *Sèrbe* i priznati im kao narodu prava, — sve se to najbolje uvidja iz molbe, koju je u ime *Sèrbah* predao *Leopoldu* sèrbski mitropolit *Putnik*. On je u toj svojoj molbi ponovio sve ono, što još 1708. g. zahtievaše mitropolit *Isaija Djaković*, da se t. j. mitropolit, sèrbske vladike i gdjekoji sposobni *Sèrbi* pozovu na *ugarski* sabor, navodeći da *Sèrbi*, kako je ukinuta sèrbska dvorska deputacija, stoje pod zemaljskim vlastima, pa zato, ako se i *Sèrbi* pozovu na *ugarski* sabor, lakše će se naći put, da sèrbski narod jače poradi, da se i obće zemaljsko i njegovo posebno dobro utemelji i utvèrdi. U svome pismu, upravljenom na primase *Ugarske* i na gdjekoju veliku vlastelu, još i to reče *Putnik*, da sèrbske vladike treba da dodju na *ugarski* zemaljski sabor i zato, što se tu valja postarati kako da se sèrbski narod tešnje skopča sa svetom krunom.

I onoga, što je *Putnik* radio, vidi se dvoje: prvo da *Sèrbi* 1790. godine nisu radi bili, niti su na to išli, da se oddvoje i odciepe od *Ugarske* pa da budu niešto za sebe, nieko od *Ugarske* oddvojeno i samostalno državno tielo, nego su želieli, da se zemaljskim zakonima osvieušta njihov položaj u *Ugarskoj*, kojeg niešto već imadjaše, a niešto potraživahu; a drugo: *Sèrbi* su se i sad, poslie sto godinah kako provedoše u *Ugarskoj*, siećali svojih političko-narodnih pravah, pa su radi bili da ta svoja prava i ostvare i dovedu u suglasje sa zemaljskim zakonodavstvom. *Sèrbi* dakle nisu tada imali nikakvih separatističkih težnjah isto tako kao što ih neimeše ni 1708. god. *Isaija Djaković*; nego su se samo hteli privoljeti, da dodju u položaj, u kakvom se nalaziše ostali stanovnici *Ugarske*, jer su se oni razlikovali od njih već i pri samom dolasku svom. *Sèrbi* kad su 1690. g. došli u *Ugarsku*, nisu imali vlastele ni spahijskih podanikah; nego su svi medju sobom bili ravni, svi bili i hteli ostati slobodni. Pa kao što to nemogahu postići zakonima, koji su tada postojali u *Ugarskoj* za *ugarske* stanovnike, oni se morahu držati privilegijah, koje su im dali *ugarski* vladoci, jer im te privilegije garantuju narodnu slobodu. No oni ujedno uvidoše, da same privilegije nisu dovoljan temelj, da se na njoj razvije i utvèrdi njihov narodni život; pa s toga i tražahu, da se te privilegije utvèrde zemaljskim zakonima; ili bolje reći: da se zemaljskim zakonima izreče, da *Sèrbi* imaju u zemlji niekih osobitih pravah kao *Sèrbi*.

No *Ugarska* ili nije razumjela, ili nije htela razumjeti *Sèrbe* i njihove želje; i s toga su *ugarski* sabori u poslu oko sèrbskih stvari išli drugim putem, a drugim opet *Sèrbi*. To se je pokazalo na saboru *ugarskom* 1741. g.; to se je vidjelo i na saboru *ugarskom* 1790. g.

Imamo jasnih dokazah, da je *ugarski* sabor rado čuo, dobro primio i gotov bio izpuniti *Putnikovu* želju što se tiče dolazka sèrbskih vladikah na zemaljski sabor, ali iz drugih motiva, a ne iz onih, koji *Putnikovu* i sèrbsku radnju pokretahu. *Ugarski* sabor misljaše, da će za same *Sèrbe* dobro biti, ako se ostave svojih privilegijah, jer će time zadobiti obća dobra, koja da se postignu starat će se zajedno s ostalom zemljom; i „jer je bolje, da zavise od domaćih zakonah, nego od kojekakvih privilegijah i rezolucijah; i bolje je, da se smatraju za dio *ugarskog* naroda (za državljane *ugarske*) nego za strance“. Liepu jednu značajnu česticu nalazimo u tadašnjim zaključcima *ugarskog* sabora, kojom se taj sabor znamenito razlikuje od dojakošnjih, a ta je, što *ugarski* sabor sam bijaše rad, da se pravoslavnima ostavi podpuna sloboda u vieri. Šta je *Ugarska* tada usvojila, toga se je ona i der-

žala; i od to se doba malo po malo *Sèrbi* u vieri izjednačiše s ostalim državljanima u *Ugarskoj*.

Iz ovoga, što dovde rekomo, vidi se kakva je protivnost u željama sèrbskim i u radnji *ugarskog* sabora. *Sèrbi* želiše sačuvati svoj narodni snačaj u *Ugarskoj* sa svim posliedicama tog snačaja; a *ugarski* sabor htiede ih stopiti u pojmu *ugarskog* državljanina, pa im samo kao takvima dati pravah.

Kao što se prema radnji *ugarskog* sabora od 1741. g. pokaza kod *Sèrbah* reakcija, tako se ista takva reakcija kod njih počeo pojavljati i prema radnji sabora od g. 1790. *Sèrbski* narodni kongres, otvoren 1. rujna pomenute godine, snažnije se zauze za sèrbska prava, i podje putem, kojim se je teško moglo doći do sporazumljenja s *Ugarskom*. Taj sabor tražao teritoriju, koja bi u svojoj npravi bila nezavisna od uprave nad ostalom *Ugarskom*; tražio je dalje, da se sèrbski poslovi sasvim oddiele od poslova koji dolaze pod *ugarsku* kancelariju. I teritoriju i oddvojenu upravu tražao sèrbski kongres jamčeno s toga, što je mislio, da se samo tako bar u niečemu mogu u život uvesti sèrbska prava. A mogao je moraše tako misliti osobito s toga, što se do to doba, za punih sto godinah, nijednom prilikom *ugarski* sabor nepokaza gotov priznati: da *Sèrbi* imaju svojih narodnih pravah, pa nehtie ni pokušati da ta sèrbska prava dovede u suglasje sa zemaljskim zakonima, s državnom celokupnošću i samostalnošću.

Zna se vrlo dobro šta je sliedovalo poslie radnje ovoga sèrbskog kongresa i *ugarskog* sabora. *Sèrbima* *Leopold* dade za njihove poslove pridvornu sèrbsku kancelariju (1791), a *ugarski* sabor, poslie duge prepirke s *Leopoldom*, sastavi 27mi zakon od 1791 god. i tim zakonom izreče, da su *Sèrbi* državljani *ugarski*, da mogu imati svojih zemaljah i da mogu opravljati državne službe; pa još pridoda, da će se u celosti ostaviti prava, koja kralj ima prema sèrbskom narodu što se tiče njegove religije, njegovih fundacijah, školah, pa i samih privilegijah, koje nisu protivne temeljnom zemaljskom ustavu. Pridvornu sèrbsku kancelariju ukide 1792. g. *Leopoldov* sin *Franjo I.*, a *ugarski* sabor doda k 27mom zakonu od 1791. g. zakon 10ti od 1792. g. i tu naredi, da se odmah, čim sèrbska kancelarija bude ukinuta, gdjekoji pravoslavni, t. j. *Sèrbi*, namieste u državne službe kod najvišjih *ugarskih* vlastih. Na ovaj način mislilo se je u *Ugarskoj* zadovoljiti *Sèrbe* i sèrbske želje.

Bèrzojavne i najnovije vesti.

Turin, 16. veljače. *Diritto* dobio je nalog, da izjavi, da *Garibaldi* nije za tajno kupljenje vojske nikoga ni opunovlastio a ni komu ga preporučio.

Berlin, 15. veljače. Sa poljske granice javljaју, da je nadbiskup, koji je u četvrtak glavom svečano otvorio stolac crkvu, držao govor na mnogobrojno sakupljeni narod, u kojem je savetovao, neka nebi pitali zabranjenih pjesamah, i ako izostanu slična odličovanja, zajamčuju se, veti, za milostive namiere careve.

Berlin, 17. veljače. Javljaју s poljske granice: *Dziennik* obnaroduje 148 osude, koje su od početka obradnoga stinja sve do sad izrečene.

Narodno kazalište.

Kao što svagdie, tako i kod nas povukao je tako zvani *erizak* skok s drugog kata kazališta na trapez nalazeći se na pozorištu, koji je glasoviti gimnastični umjetnik preksinoć kod nas prvi put izveo, toliku množinu gledalacah, da znatan broj istih nije ni miesta dobio mogao i morao se je vratiti, nezadovoljivši svojoj ljubopitnosti. Mi se nesiećamo, da smo ikada naše kazalište tako dubkom puno vidjeli, kao taj večer. Na taj izvanredna produkcija podpunoma je sa rukom pošla. Jedva je mogao da u obziru smielosti i tielesne okretnosti čoviek dalje dotierati može. Kao rečeni skok tako je i 100kratni rukokret zatekao gledaoce, koji su avoje divljenje uzhitnim i dugotrajnim pleskom opetovano izražavali i kazalište ostavili s uspomenom za vas svoj život. — Uz to bila su davana najboljim uspiehom dva veoma zanimiva vesela komada, od kojih je osobito ugodan utisak proizvela „*Liepa Mlinarica*“ prevedena po g. *Josipu Freudenreichu*, koja se je taj večer prvi put davala. Gospodin *Freudenreich* zaslužuje da bude pohvaljen nesamo kao izvrstan predstavljatelj mlinarskoga kalfa, već i kao prevoditelj, jer premda je sve dosiete i prednosti toga duha punoga komada verno u naš jezik preneo; ipak nije *Ivan* dva, tri istaza; nabolje

operismo, proti duhu našega jezika pogrešno. Lahko će biti kod sledjećih predstavah ovo malo nedostatak izpraviti. Obćeniti plesak, koji mu u dio pade, bio je dakle u svakom obziru zaslužen. I gospodična *Perisova* zadovoljila je u naslovnoj zadaći, i opet dokazala, da ima osobit dar za uloge ove vrsti a i da je već znatnu sigurnost na pozorištu stekla. Gospodična *Bejzova* i g. *Mandrović* također su se hvale-vriedno držali. Sve imenovane predstavljaocce ide tim veća pohvala, što su jedva tri dana imali za učenje svojih uloga — a osobito u tom obziru pohvalno napomenut moramo g. *Mandrovića*, koji je zbog nepredviđenih priprekahn tek posliednji dan preuzeo svoju zadaću i izveo ju na obće zadovoljstvo.

Kazalište ostaje do petka zatvoreno zbog izvanrednih priprava za novi komad „*Sadnikova dieca*“ ili „*Slavjani u Americi*“, u kojem će gospodin *Meergart* u ulogi niemoga malata sa svojim kudrovima sudjelovati; i tom prigodom izvan najbješt svojih produkcijah, kao što čujemo, i nove kod nas nikad jošte neviđene izvesti pa pokazati se i kao mimički umjetnik. Ovaj komad je navlaštito za njega pisan i tako se je, i što se zanimivosti čina kao i dišljenja vriednih produkcijah tako g. *Meergart*-a, kao i njegovih kudrovah tiče, dopao, da je u Beču prieko 30 putah kod vrsnih debekom-puna-kazališta predstavljén bio. Odbor národnoga kazališta nije štodio troškova, ne samo da si taj komad nabavi i da ga dade prevesti i prema našim okolnostima preradi, već da ga i pristojno u sociálnem obziru stavi na pozorište, davši medju ostalim navlaštito za tu prigodu i novih dekoracijah naslikat. Našem občinstvu predstoji dakle opet *znamenredna* naslada, na koju ga osobito pozorno činimo. Š.

OGLAS.

Poznato je slavnomu občinstvu iz 14. broja „*Naše gore lista*“ od prošaste godine i iz lanjskoga „*Katoličkoga lista*“ te iz 3. broja istoga „*K. l.*“ tek. god., da je preuzvišeni gospodin biskup djakovački *Josip Juraj Strossmayer* dobio iz Bosne 4 debele knjige „*Pučkih pripoviedih*“ u rukopisu, koje je vrlo umno napisao neki veleučeni i glasoviti redovnik rodóm Hercegovac; po sudu vieštakah, propoviedi su ove i po svom sadržaju i po krasoti hrvatskoga jezika od neizmjerne vriednosti, dapače i izvrstnije od svih do sada tiskom izdatih.

U 1. i 4. broja ovogodišnjeg „*Katoličkoga lista*“ tiskana je od tih propoviedih jedna od lošijih, na ogled, i to zato od lošijih, da se nebi poslie reklo, da je samo za navabljenje predbrojnikah i na ogled dano ono što je najbolje. Po toj dakle priobćenoi (Propoviedi) može častno duhovno občinstvo suditi, od kakove su divne lepote ostale „*Propoviedi*“.

Preuzvišeni gospodin biskup djakovački, astupio je dobrohotno te „*Propoviedi*“ meni podpísati, da ih izdam tiskom o svom trošku, što sam ja dragovoljno na se primio i eto učiniti odlučio putem predbroja.

Zametakost diela razlog je, da je put predbrojenja za izdanje odabran, pošto bi odveć rizično bilo, naklada mnogo veću učiniti, nego li je p. p. kupceah, jer dielo ovake vriednosti i veličine u novac zanijeca. Nužda je dakle broj predbrojnikah od prilike anati, da se po njih naklada udeliti može. Isti razlogi bili su i za cionu mjerilom, da se prepriedi moguća šteta, budući se za stalno nana, koliko će predbrojnikah biti.

Rukopis diela priredjen je sasvim za tiskanje, ima ga 222 sitno pisenih velikih tabakah, što će po proračunu tiskarskome iznesti do 55 tiskanih tabakah na velikoj osmi po 16 stranah; dielo će po savezu propoviedih biti razdieljeno na tri svezka, prvi svezak imati će do 22 tiskana tabaka, drugi svezak do 17 a treći i zadnji svezak do 15 tiskanih tabakah.

Predbrojna ciena na cioelo dielo, to jest na sva tri svezka jest for. 6 a. vr.; novei polagati će se na tri puta po for. 2.: prva for. 2 plate se, kada p. n. predbrojnici prvu knjigu primu, druga for. 2, kada drugu, a treća for. 2, kada treću knjigu dobiju od gospode sabirateljah predbrojnikah, kod kojih su na dielo podpisali.

P. gg. sabirateljem predbrojnikah, poslati će se knjige za svu onu g. predbrojnika, koji su kod njih podpisali, da ih porazdielo i pripadajuće novce za svaku knjigu primu, kao takodjer i na svaku knjigu otpadajuću poštarinu. Pobrane pako novce sa primljene i razdieljene knjige, imati će dobru poslati poštom neposredno podpisanomu.

P. gg. sabiratelji, bili oni privatne osobe ili morala diela, dobivaju na svaki sakupljeni 10 izliskah po 1 izliskah besplatno, zato ih pako svesrdno moljavan, da mi imenik gg. predbrojni-

kah što prije moguće poštom pošalju, da se tiskanje čim skorije započeti može.

Na pojedine svezke predbroje se neprima, nego na cioelo dielo, jer se inače jednak broj izliskah nebi opredieliti mogao.

Dielo će se tiskati na liepom bielom papiru slovima najnoviega ukusa, jednom rieči, dielo će sjajnoga izdanja biti, odgovarajući podpuno krasnom unutarnjem sadržaju njegova.

Sciencii svaku daljnu pohvalu diela suvišnom, čast mi je pozvati na što mnogobrojije predbrajanje svekoliko dušobrižno, rodoljubivo i častno naše sveštenstvo kano najskrbnije pučke naučnike isto tako pozivam na učestvovanje kod predbrajanja i ine domorodne muževe, koji se jezgrovitim milinjem razpravah bogoslovnih rado zabavljaju.

Predbrojiti se može svatko, i to, u Zagrebu, kod prečastne duhovne stolice arcibiskupije zagrebačke, kod slavn. uredništva „*Katoličkog lista*“, kod slavn. uredništva „*Naše gore lista*“ i kod knjižare „*A. Jakic*“.

U Trstu (Triest) kod prečastne duhovne stolice (ordinariata) trstjanske biskupije i kod slavn. ravnateljstva „*Slavenske čitaonice*“.

U Poreču (Parenzo) kod tamošnje prečastne duhovne stolice (Ordinariata).

U Kerku (Veglia) kod tamošnje prečastne duhovne stolice (ordinariata).

U Djakovu kod tamošnje prečastne duhovne stolice (ordinariata) i kod gos. Luke Botića.

U Pečuhu (Fünfkirchen) kod tamošnje prečastne duhovne stolice (ordinariata).

U Ljubljani kod tamošnje prečastne duhovne stolice (ordinariata).

U Senju kod tamošnje prečastne duhovne stolice (ordinariata).

U Zadru (Zara) kod slavn. uredništva „*Glasnika Dalmatinskoga*“ i u knjižari gospode braća Battara.

U Splitu (Spalatto) u knjižari gospodina „*Vida Morpurgo*“.

Na Rieci (Flume) kod preč. gospodina Ljutovita Slamaika.

U Zemunu kod gospodina *Mijata Stojanovića*.

U Varazdinu kod prečastnoga gospodina *Stjepana Iliješevića* kanonika.

U Osieku, u knjižari gospodina „*Karla Haraschao*“.

U Beču (Wien) u knjižari gospodina „*Ferdinanda Klemm*“.

U Pešti u knjižari „*Karlo Osterlamm*“.

P. gg. sabirateljem ostavlja se na volju, gg. predbrojnika najaviti mi poimence ili pako sami broj podpisanih izliskah mi naznačiti, budući će se predbrojene knjige i onako uprav gospodi sabirateljem poslati, i od njih vriednost tražiti.

Čim se 300 predbrojnikah prijavi, odmah će dielo pod tisk doći.

U Zagrebu početkom veljače 1862.

Ante Jakic,
vlastni knjižar i tiskar.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 18. veljače 1862.

Papiri.	Svjetlosni tečaj u austr. vred.
5% Kovovnice	70.40
5% Narodnoga zajma	84.85
Narodne banke	839.—
Vjerovnoga zavoda	200.—
Mienice.	
Srebro	136.65
London	187.90
Carski cekini	6.56

Meteorologička opažanja na ovdiešnjoj kr. višjoj realci dne 18. veljače 1862.

U r a	Barometar va vlaša u par. ebt.	Barometar va vlaša red. na 0	Toplo- ta po R.°	u Nebah	Smior i ja- kost vjetra	Atmo- sferična oborina (džd, snieg ili tudo)	Opazka
7. pr. pd.	331.118	330.72	+2.7	10	0		
2. pol.	331.21	330.33	+8.2	8	0		0
9. u več.	331.60	330.90	+5.9	10	0		

Danas u 7 sati temperatura R.° +4.0.

Opazka. Kod neoblake znači 0 sasvim vedro a 10 sasvim oblačno; brojevima ležećim između 0 i 10 razumije se veća ili manja mnoština oblakah, razdieliv cijelo nebo iznad obzorja na 10 jednakih dielah.

U 6. stupcu znači velika plama antur vjetrovah (Jz = južno-jugo-zapadni), a brojevi jakost vjetra, isto, 0 sasvim tiho a

10 buru, a medju ovim ležeći brojevi naznačuju realdan jakost vjetra.

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

68497. (125)

3—2

Pályázati hirdetés

egyetemi tanszékekre.

A romai jognak, nem külömben az austriai magán jog és polgári törvénykezésnek, a magyar királyi tudományos egyetemnél megürült két külön tanszékének betöltésére, melyekkel, ha azokra rendes tanár nevezetlik 1365 ft. v. 6. évi illetés, és előléptetési igény a magassabb évi 1650 illetéleg 1995 ftnyi fokozatokba, ha pedig rendkívüli tanár leendő kinevezetendő, ennél kisebb fizetés egybe van kapcsolva, a nagyméltóságu magyar királyi Helytartótanácsnak m. e. October 2án 57425 sz. a. kelt kegyes intézménye nyomán pályázat hirdettetik.

A pályázók koruk, hazájuk, vallásuk, állapotjuk, végzett tanulmányaik, akadémiai fokozatuk, nyelvismerteik, s magyar nyelven előadási képességük, netalán irodalmi munkáitalk, vagy csödvizsgálataik, és eddigi szolgáltatalk igazolására vonatkozó adatok, s okmányokkal ellátott folyamodványaitalk közvetlenül az egyetemi jogkari díkánasgnál az 1862 évi februárhó utolsó napjáig mint zárhatárnapig benyújtani tartoznak.

Pest 1862 évi Január 26án.

A magyar királyi egyetem jog és államtudományi kara.

Br. 660 (131)

1—1

Oglas.

Dne 4. ožujka t. g. u 10 sati pred podne prodavat će se na odmah gotovo plaćenje kod ovdiešnjeg c. k. poštanskog ureda 1500 funtih stare željezine putem dražbe, kamo se pozivlju oni, koji žele pri toj dražbi učestvovat.

U Zagrebu dne 1. veljače 1862.

C. k. ravnateljstvo poštah za Hrvatsku i Slavoniju.

Br. 858 (124)

3—2

Oglas.

U pristanišnom gradu Senju izpražnjeno je poštarsko mjesto, za popunjenje kojega otvara se time natičaj. Beriva istoga sastoje izvan zakonite zaslužbe od jezdovinah u godišnjoj plati od 600 f., službovom paukalu od godišnjih 100 f., zatim uživanju paukala za predprege godišnjih 84 f. za kariolne pošte Senj-Zutalokva i u sistemiziranim gorskim predpregama kod tovarnih poštah Senj-Rieka od jednoga konja na svem putu do Novoga.

Nasuprot obvezan je poštar položiti službenu kauciju u veličini svoje godišnje plate, nadalje obkérbljavati službu rukovanja sam ili po jednom zakletom poštarskem odpravniku, podvéri se prije nego nastupi službu ispitu o propisima za poštansko rukovanje, izdržavati barem 7 potpunoma sposobnih poštanskih konjah, jednu sasvim pokritu i jednu nepokritu štacijsku kočiju, potrebni broj kolah za pismovnu poštu, postiljone i ine za službu poštanskoga promicanja potrebne rekvizite i takodjer umnožiti ih shodno okolnostima.

Natičatelji za ovu službu imaju svoje valjano dokumentirane i vlastoručno pisane pod izkazom svoje dobe, školskoga obrazovanja, dosadanjega zanimanja, dobrog političkoga i čudorednoga ponašanja, okolnostih svojega imućstva, zatim da posieduje kakovu prostoriju prikladnu za poštansko rukovanje obezbiedjenu protiv vatri i prodoru po mogućnosti u sredini grada Senja nalazeću se, unutar četiri nedielje računajući od onoga dana, kad se ovaj natičaj uvrstili u natičajni list k prilogu k razpisu ministarstva financijah podnetu ovom uredu.

Poblizi ugovoreni uvjeti mogu se kod podpisanoga poštanskoga ravnateljstva i kod slavnoga poglavarstva c. k. vojničke občine u Senju uviditi.

U Zagrebu dne 12. veljače 1862.

C. k. ravnateljstvo poštah za Hrvatsku i Slavoniju.

Br. 49. (106)

3—3

Natičaj.

U filijalnóm mjestu Ladeču župe bérdovalčke, kotara stubičkoga, ima se popuniti izpražnjeno mjesto pučkoga učitelja, s kojim skupčani godišnji dohodci iznose u gotovini 315 stot., besplatan stan i 6 hvatih derva, u koju svérhu se ovim do konca veljače 1862 otvara natičaj.

Prosietelji se napućuju, da svoje molbenice s potrebitim dokaznicami dobe, čudorednosti, učiteljskih sposobnostih, stališa i dosadanjega službovanja do spomenutoga roka podarcidjaku, opatu i župniku na Bistrici Mirku Tumpiću podnesu.

Od nadbiskupskoga duhovnoga stola u Zagrebu, dne 24. siečnja 1862.

Br. 1296. gr. 1861. (129)

3—3

Izrok.

Od strane ovosudbenog stola čini se znano, da je na molbu Maksima Velischa ddo. 3. lipnja t. g., br. 1296., javna prodaja pokretnostih Morica Trebitschera, sastojećih većom stranom u raznih tvorinah i gotovom mužkom odielu, radi dužnih 9700 fr., procijenjenih na 7387 fr. 82½ novč. a. vr., dozvoljena i u tu svérhu dva roka i to na dan 28. veljače i na 28. ožujka 1862, svagda u 9 sati prije podne, opredieljena, kamo se kopiti želeći time pozivaju, da će se kod prvog roka samo uz veću a kod drugog i izpod prociebnene cene, svagda ipak samo uz gotov novac, prodati.

Kr. sudbeni stol županije virovitičke.

U Osieku dne 31. prosinca 1861.

Br. 1238. 1862. (136)

4-1

Jeftimba.

Za ufeđenje lovačke, mlišničke i sv. markovske ulice raspisuje se time javna jeftimba na 5. ožujka c. g., koje će se u gradskoj vijećnici u 10 sati u jutro obdržavati.

Fiskalna ciena iznosi 7300 fr. a. vr., a zaobina, koja se pred jeftimbom položiti ima, 5 postotina od ove.

Nacrti, svota i uvjetovani i gradjevine pogodbe mogu se vidjeti kod gradskog poglavarstva svaki dan u običnih uredovnih satih.

Primat će se i pismene zapečaćene ponudbe, u koliko se iste prije započete ustmene jeftimbe predaju, te u koliko će iste propisanom zaobinom providjene biti i izjavu zadržavati, da je ponuditelj gradjevine pogodbe uvidio, te da se istima podvrgava.

Od poglavarstva kr. i sl. glavnog grada Zagreba, dne 18. veljače 1862.

Nacelnik
Friga n.

Br. 18-gr. 1862. (134)

3-1

Izrok.

Od strane žup. kot. suda načkog ovim se saopćuje, da je 24. prosinca 1861 u mjestu Predvoru u kotaru ovom Josip Hochster, batvarski kralj redem iz Pešte, bez oporuke preminuo.

Dočim sudu ovom poznato nije, kojim ovim na ostavštinu prenavedenog nasliedno pravo pripada, a toga se svi oni, koji na te ostavštinu na iz kojeg pravnog načela zahtjevanje imaju, pozivlju, da isti svoje nasliedno pravo u vremenu od jedne godine od dole staviloga dana računajući pri sudu ovom prijaviti i po iskazu svog nasliednog prava svoje nasliedstveno očitovanje tim sigurnije podneti imaju, jer u protivnom slučaju ostavština, za koju je medjetim kraljevičnik orobovicki g. Fave Topalović skrbnikom ostavštinskih imenovan, sa onima, koji svoje nasliedstveno očitovanje podnieti i pravo svoje na ostavštinu dokazati budu, raspraviti i uručiti se hoće, dio pake onaj ostavštine, kome više se prijavio nije, ili ako nitko svoje nasliedstveno očitovanje podneo nebi, to će cila ostavština kao bez nasliednika državi pripasti.

U Načelnik dne 8. veljače 1862.

Janosic.

Br. 4648. (121)

3-3

Oglas.

Kr. sudbeni stol žup. zagrebačke daje ovim na znanje: Da je na molbu kaplana žamanskoga po gosp. odvjetniku Antunu Lukinacu radi dužnih 315 fr. a. vr. s. p. dozvolio ovršnu dražbu na prodaju dobra Treščerova u kotaru pokupskom, što no je na 16,584 fr. 30 novč. a. vr. sudbeno procijenjeno, i u grantovaici občine Terga pod br. 99. upisano, te da su u tu svrhu dva roka opredjeljena, prvi na 25. veljače 1862, a drugi na 3. travnja 1862, svaki put u 9 sati prije podne kod kr. ovoga sudbenoga stola.

Pozivlju se ind svikolici, koji bi otu nepokretnosti kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnost, ako li se kod prve dražbe ni za više, a ni za procijenbenu cieniu neprodade, kod druge dražbe i ispod procjene najboljemu nadocu izračiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti; i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, procijenbeni napisnik i grantovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviješteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretnost kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju sumim sebi pripisat morati, ako li se na taj način kupovina iscrpi, nitu nezapadne.

U Zagrebu dne 4. prosinca 1861.

Klobučarić.

Jovic.

Br. 248. gr. 1862. (130)

3-2

Izrok.

Od strane kr. žup. sudb. stola županije virovitičke u Osijeku kao stiečajnog suda čini se ovim saopćeno, da će se ovom sudnom odlukom od 12. rujna 1861, br. 1500, dozvoljena javna dražba nepokretnosti u stiečajnu gromadu za Gjurom Skalnicićkim apadajničkih i u obćini tvrđjave Osijek pod gr. br. 951. uzećenih, dočim takove kod pervačone dražbe 25. siječnja 1862. prodane nebi, po drugi put dne 22. veljače 1862 u 9 sati od podne javnoj dražbi podverći. Kamó se kupiti želeći time pozivlju, da će se kod ova dražbe iste nepokretnosti i ispod procjene najviše ponudajućem prodati.

Svaki kupiti želeći khat će prije započete dražbe 10% uzkligne cienne u ime vadhuma u ruke sudbenog izaslanika položiti.

Kupac bit će dužan, na ovoj nepokretnosti uknjižene tražbine, na koliko to kupovina dopire, po naputku suda naplatiti. Dražbeni uvjeti, procijeniteljni zapisnik i grantovni izvadak mogu se kod ovog uviditi.

Oni, koji posebne obavijesti dobili nisu a kroz uniježenje u javne knjige stekloše pravo založno na upitne nepokretnosti, pozivlju se, da se do prodaje istih ovdje jave, jer će si inače sami pripisat imat, ako će se kupovina bez njih razdijeliti.

U Osijeku dne 8. veljače 1862.

Br. 787-gr. 1861. (89)

3-4

Oglas.

Kr. žup. sudbeni stol daje ovim na znanje: Da je na molbu sirotinškoga odbora grada Osijeka kroz gosp. odvjetnika Fozmajera ml., de prasa. 7/a. 1861, br. 287., radi dužnih 544 fr. 92 novč. a. vr. a. p. dozvelio ovršnu dražbu na prodaju nepokretnosti suprugah Matije i Eve Marković, što no su na 450 fr. a. vr. sudbeno procijenjeni i u grantovnici obćine dolnji vatroš Osijek pod br. 674. upisani, te da su u tu svrhu dva roka opredjeljena, prvi na 3. ožujka a. drugi na 3. travnja 1862, svaki put u 9 sati prije podne kod ovoga suda.

Pozivlju se ind svikolici, koji bi otu nepokretnosti kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnost, ako li se kod prve dražbe ni za više, a ni za procijenbenu cieniu neprodade, kod druge dražbe i ispod procjene najboljemu nadocu izračiti; zatim da je kupac dužan, uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti; i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, procijenbeni napisnik i grantovnički izvadak mogu kod ovog suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviješteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretnost kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim si-

Br. 2.

SIDRO.**(DER ANKER.)****Društvo za osiguranje života i dohodakah.**

(Dovoljeno raspisom vis. c. kr. popečiteljstva nutarnjih poslova od 1. prosinca 1858, br. 10111.)

Sedište društva jest u Beču. Nutarnji grad, am Hof br. 329.

Osiguranje za slučaj smerti.

Odplatnica za nagradu (Prämien) za osiguranje glavnice od 1000 fr. po smerti osigurane osobe.

Bez diela na dobitak				Sa 5% podielom dobitka			
Doba osigura-noga	Nagr. odplatnica (Prämie)			Doba osigura-ranoga	Nagr. odplatnica (Prämie)		
	na god.	na 1/2 god.	na 1/4 god.		na god.	na 1/2 god.	na 1/4 god.
20	16 30	8 61	4 41	20	18 50	9 48	4 86
25	19 20	9 84	5 4	25	21 10	10 81	5 54
30	22 40	11 48	5 88	30	24 60	12 61	6 46
35	25 50	13 7	6 70	35	28 10	14 40	7 38
40	29 90	15 33	7 85	40	32 90	16 87	8 64
45	36 10	18 52	9 48	45	39 70	20 35	10 42
50	43 90	22 50	11 53	50	48 30	24 75	12 88
55	54 30	27 83	14 26	55	59 70	30 60	15 67
60	68 30	35 17	17 98	60	74 10	38 49	19 71

Osebite koristi. Društvo, da se mogu svi ugovori osiguranja, koji osiguranje jurve tri godine pravno postoje, društvo u njihovoj vrijednosti odstupiti ili sigurnost smerti, podijeliti se ugovorom za slučaj smerti sa društvom „SIDRA“ skopčanim, i stinute, nutarnja i vazda uživotvorljiva vrijednost tako, da onaj, što je osiguran, te kojem posle tregodišnjeg plaćanja okolnosti dalje plaćanje nagrade odplatnice (Prämie) dopustilo nebi, pod-puni gubitak učinjenih odplatah više bojati se neima.

Jamstva. Društvo „SIDRA“ pruža mnogobrojnim osiguranim u svih strukah svoje sigurnosti podpuno jamstvo i to: izvan osiguranom zakladom (Assicuranz-Fond) opredjeljeno čl. 54 društvenih pravilah, koje zaklada vazda predstavlja podpunu vrijednost svih dužnosti, koje je društvo za slučaj smerti preuzelo i jest bitni temelj sigurnosti dionikah ove vrsti; jamči društvo također i svojom posebnom i obćom pričuvnom zakladom (Reserve-Fond) te napokon svojom dioničnom glavnicom (Aktien-Capital). Osebito je pako društvo kod sruženja (Association) glavnoj skupštini upisateljah za upravu odgovorno i stoji pod prigledom odbora sastavljenog iz devet sučlanovah izabranih iz sredine upisateljah, i po njima. Zadaća ovoga odbora jeste svaki mjesec pregledati knjige društva i osobito paziti, da se uložnica u smislu pravilah upotrebe.

Izplate osiguranjah za slučaj smerti.

Do 1. studenoga 1861 je društvo „SIDRA“ uslijed pomorah na 72 sigurnice (Versicherungs-Police) ukupna svotu od 247.350 for. izplatilo, koje se polag raz-nih kraljevinah ovako dieli:

	10 sigurnicah	for.
Ceska	1	20.500
Krajska	1	2.000
Hrvatska	2	4.000
Moravska	10	5.800
Dolnja Austrija	18	88.200
Bohnaograd	1	1.050
Slenska	1	2.000
Erdey	6	17.500
Stajerska	1	5.000
Ugarska	22	104.800
Ukupno 72 sigurnice		for. 247.347

Društvo sklaplja također ugovore na neporedne i odgovodne osobne dohodke uz plaćanja, koja mogu biti na jedanput ili također na rokove (successio).

Pregledi, glavni uvjeti kao i pravila mogu se dobiti u Beču kod ravnateljstva, a u ostalih kraljevinah kod dotičnih gospodih agentah.

gutaču pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju sumim sebi pripisat morati, ako li se na taj način kupovina iscrpi, nitu nezapadne.

U Osijeku dne 31. veljače 1862.

OGLASNIK.

Br. 15.

5 fr. Najbolje uložena glavnica 5 fr.

Jesu obljubljene državne zadužnice, koje koje samo pet forintih i nagrada od 100.000 fr., 100.000 fr., 50.000 fr., 20.000 fr., 10.000 fr., 5.000 fr., 2.000 fr., 1.000 fr. i t. d. dobivaju. Tergovačka kuća B. Schip-tenfels u Frankfurtu n. M. šalje isto, uz pošiljanje iznosa, kao i u avajo doba popis dobitka.

Br. 2.

Uzajamna sdruživanja za preživljenje.

Sdruživanja društva „SIDRO“ mogu se punim pravom označiti kao najizvrstnije kombinacije za osiguranje glavnica za slučaj smerti, buduće se novac sdruženi-kah na što moguće veće kamate ulaže i čitava korist ma i kod toli velikog pomora pojedinih osiguranikah izključivo zakladi sdruživanja zapada, izuzamki jedino 5% pristojbe, što-no ih društvo po mierilu upisane svote na upravne troškove zaračunava.

Time je moguće osiguranje glavnice za slučaj smerti posle stenoovitog reda godinah. Ako na primier hoće tko svomu danss 10-godišnjem dietetu glavnica po postignutju 24. godine života osigurati, tako treba samo u god. 1862. pristupiti sdruženju (Association), koje se onda s godinom 1875. svršuje.

Po izmaku za sdruženje opredjeljena razdobja (Peri-ode) dobiva svaki sdruženi, ako dokaže, da je dotični osiguran proživio otvoreni dan za likvidaciju:

1. Učinjene zabj uložnice s kamatami i pakama-tami uložnicah.
2. Po mierilu prednamisnoga života osigurnika i učinjenih odplatah sračunati se imajući razmieru što, kol odplata od uloga i kamatah s pakamatami osigura-nikah, što su medju to pomerti.

Pregled

ukupne jamčevine, što ju društvo na temelju sadnji put priobćena računarskog zaključka od 31. pro-sinca 1860 pruža.

Društvena glavnica	for. 2.000.000 — novč.
Stanje ostataka od 31. pro-sinca 1860:	
Osigurana zaklada za slučaj smerti	975.171 81
Posebna pričuvna zaklada za sdruživanja u slučajih pre-življenja i za protuosiguranja	465.452 89
Obća pričuvna zaklada	19.500 —

Ukupno for. 3.460.124 70 novč.

si omlaga, Zlatopas, pradičnik je uverštena: 7 kr. a. vr. od Hajosa
put, a 18 kr. a. vr. sa 8 puta. — Eraska pristoja sa
Zlatopasom, 10 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko su
puta kod uversti.

Year	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043	2044	2045	2046	2047	2048	2049	2050	2051	2052	2053	2054	2055	2056	2057	2058	2059	2060	2061	2062	2063	2064	2065	2066	2067	2068	2069	2070	2071	2072	2073	2074	2075	2076	2077	2078	2079	2080	2081	2082	2083	2084	2085	2086	2087	2088	2089	2090	2091	2092	2093	2094	2095	2096	2097	2098	2099	2100																																																																																																																																																																																								
1990	1.01	1.02	1.03	1.04	1.05	1.06	1.07	1.08	1.09	1.10	1.11	1.12	1.13	1.14	1.15	1.16	1.17	1.18	1.19	1.20	1.21	1.22	1.23	1.24	1.25	1.26	1.27	1.28	1.29	1.30	1.31	1.32	1.33	1.34	1.35	1.36	1.37	1.38	1.39	1.40	1.41	1.42	1.43	1.44	1.45	1.46	1.47	1.48	1.49	1.50	1.51	1.52	1.53	1.54	1.55	1.56	1.57	1.58	1.59	1.60	1.61	1.62	1.63	1.64	1.65	1.66	1.67	1.68	1.69	1.70	1.71	1.72	1.73	1.74	1.75	1.76	1.77	1.78	1.79	1.80	1.81	1.82	1.83	1.84	1.85	1.86	1.87	1.88	1.89	1.90	1.91	1.92	1.93	1.94	1.95	1.96	1.97	1.98	1.99	2.00	2.01	2.02	2.03	2.04	2.05	2.06	2.07	2.08	2.09	2.10	2.11	2.12	2.13	2.14	2.15	2.16	2.17	2.18	2.19	2.20	2.21	2.22	2.23	2.24	2.25	2.26	2.27	2.28	2.29	2.30	2.31	2.32	2.33	2.34	2.35	2.36	2.37	2.38	2.39	2.40	2.41	2.42	2.43	2.44	2.45	2.46	2.47	2.48	2.49	2.50	2.51	2.52	2.53	2.54	2.55	2.56	2.57	2.58	2.59	2.60	2.61	2.62	2.63	2.64	2.65	2.66	2.67	2.68	2.69	2.70	2.71	2.72	2.73	2.74	2.75	2.76	2.77	2.78	2.79	2.80	2.81	2.82	2.83	2.84	2.85	2.86	2.87	2.88	2.89	2.90	2.91	2.92	2.93	2.94	2.95	2.96	2.97	2.98	2.99	3.00	3.01	3.02	3.03	3.04	3.05	3.06	3.07	3.08	3.09	3.10	3.11	3.12	3.13	3.14	3.15	3.16	3.17	3.18	3.19	3.20	3.21	3.22	3.23	3.24	3.25	3.26	3.27	3.28	3.29	3.30	3.31	3.32	3.33	3.34	3.35	3.36	3.37	3.38	3.39	3.40	3.41	3.42	3.43	3.44	3.45	3.46	3.47	3.48	3.49	3.50	3.51	3.52	3.53	3.54	3.55	3.56	3.57	3.58	3.59	3.60	3.61	3.62	3.63	3.64	3.65	3.66	3.67	3.68	3.69	3.70	3.71	3.72	3.73	3.74	3.75	3.76	3.77	3.78	3.79	3.80	3.81	3.82	3.83	3.84	3.85	3.86	3.87	3.88	3.89	3.90	3.91	3.92	3.93	3.94	3

Uredovni dio

Od kr. dalm.-hrv.-slav. namiestničskog vieća.
U Zagrebu dne 28. siečnja 1862.

Neuredovni dio.

Zagreb, 19. veljače.

Za čudo je samo, da „Sürgöny“ ništa neopominje, kako bi se računom sporazumljenje postići moglo, valjda da tu stvor u drugom kojem blisku razjereni.

Proleće očekiva se željno i svatko se nada da će rat započeti s novom snagom i silom, da se jedared valjano rieši važno pitanje o ubogim kršćanima, čamećim pod težkim jarmom biesnoga Turčina.

Ugarska.

— Danas će biti ovdje posljednje predstavljanje narodnoga pozorišnoga društva, jer sutra odlazi u Karlovac, gdje je sve za doček spremljeno.

— Iz Temišvara nam se javlja, da je tamošnja pravoslavna sèrbska občina takodjer poslala molbenicu Nj. v. caru za odobrenje narodnoga sabora i to u istom smislu kao i novosadska da se najprije uredi cèrkvene, školske i fundacione stvari i tek onda da se bira nasljednik na patrijarškom prestolu.

Austrija.

Iz zlatnoga Praga. Česki saborski odbor zamolio je, kao što je poznato, namiestništvo, neka bi naredilo, da se po svoj zemlji svečano proslavi 26. veljače. — Pražko gradsko vijeće zaključilo je 15. t. m. da se 26. veljače proslavi *boguslužnom svečanostju*. Nieki varoški zastupnici podnieli su kod varoškoga predsjedništva molbu, neka bi se uspomena 26. veljače na isto tako svečani način proslavila kao ona od 20. listopada. Što je varoško vijeće na ovu molbu zaključilo, i da li će ju uslišati, nije još poznato. — Nadalje zaključilo je varoško vijeće, da se kod varoškoga odbora učini predlog, da se u obrazloženu podnesku na visoko c. k. namiestništvo zamoli, da se obustavi predavanje cèrkvene imovine do daljega naputka.

— U sednici od 13. t. m. zaključio je inšpružki građanski odbor poslat g. državnomu ministru vitezu Schmerlingu pouzdanicu povodom 26. veljače.

Sèrbija.

Beograd, 9. veljače. Zvanične novine javljaju, da je sviatli knez člana vèrhovnog suda *Magazinovića* poslao, da knezu Kuzi zbog sjeđinjenja podunavskih kneževinah čestita.

Rumunjska.

Zakonodavno i administrativno sjedinjenje podunavskih kneževinah sad je već savršeno udielotvoreno. Jedno je ministarstvo sastavljeno za obe kneževine. Ministar unutarnjih dielah i ujedno predsjednik ministarskog vijeća postao je Barbu-Katarđji, Murazi je ministar financije, Gligor Balš prosviete, Kanstantin Trailoj pravosudja, a pukovnik Gjika rata.

Talijanska.

Iz Rima od 11. t. m. javlja jedna marsiljska depeša, „da je Cialdini dao zapovied da se usredotoči vojska u Umbriji, i da je posada u Orvietu povećana.“

Francuzka.

Čini se, da se francuzka vlada već za najbliže vrijeme pripravlja na *interpelaciju o rimskom pitanju*. Već doznajemo, da je francuzki poslanik u Rimu, markiz de *Lavalette*, jurve papi opisao bolan utisak, koji je njegovo neuslišanje francuzkih predlogah za posredovanje proizvelo u Parizu, i već čitamo u „Ind. belge-u“ da je adresna komisija ovaj put voljna postarat se i za izvanjske poslove i ponajprije obavijestiti se o tom, kako glasi nagoda, koju je vlada kao posliednicu depeše Thouvenelove u svèrhu pomirenja Rima i Italije nakanila predložiti. Kažu da je predlog posredovanja sačinjavao već predmet razprave medju Francuzkom i Cavourom (malo prije njegove smerti). No onda nije Francuzka deržala za shodno, da napomenutu namieru kod pape izvede. Princ Napoleon piše sada svomu tastu veoma ugodnih stvari za Italiju. Kažu, da je car neprestano veoma prijazno razpoložen za talijansku stvar i čini se da si neće carev od deržanja senata više obećaje, nego što bi se polag onoga, što novine javljaju, moglo misliti. O Garibaldinu kažu, da namierava naskoro otići u Turin, a i Kossuth će skoro iz Genove doći u Turin, da se s Ricasolijem porazgovori. General Klapka, koga, kao što se čuje, očekuju u Parizu, doći će, vele, koncem ovoga mieseca u Turin. Sve ove viesti imaju se istina s oprezom primiti, no ipak dokazuju, da se sada oko rimskoga pitanja ozbiljno radi.

Nije istinito ni mnienje, da je Ricasoli svoju okružnicu na prefekte uslied francuzke prituzbe proti najnovijim očitovanjima izdao. Što više, čini se, da je ovaj odgovor na Antonelli-evo tvèrdjenje, „da je papinska vlada u razmierici samo s turinskim dvorom a ne i s Italijom“, u Parizu dobro vidjen, ako samo ova očitovanja nepoprimitno prevratan oblik.

Rusija.

Položaj stvari u ruskoj Poljskoj nije se u ničem poboljšao. Izviesća da je nadbiskup otvorio ili dao otvoriti cèrkve bez svake svečanosti, nisu točna; stolna cèrkva bila je po nadbiskupu a bèrnardinska po biskupu Plateru svečano posvećena. No domaće novine nisu smiele ništa javiti o tom posvećenju. — Nadbiskup naimenovan je postojanim sučlanom deržavnoga vijeća. Službeni vladni list obnaroduje drugi popis osudjenikah. Mi vadimo iz istoga, da je na vojničku službu osudjeno 57 osobah, ponajviše djakah; 20 svećenikah bilo je prisiljeno, da se nastane u unutarnjosti carevine, a 10 svećenikah doći će na robiju u tvèrdjave; u svemu izkazuju taj popis osudjenikah iz svih stališah 134 osobe.

Bèrzojavne i najnovije viesti.

Turin, 17. veljače. U *poklisarskoj komori* želi La Farina, da se sklopi s Pruskom poštanski ugovor. Ricasoli veli u svojem odgovoru, da je medju narodima, koji više simpatijah pokazuju prema Italiji, i pruski. Zato vlada i očituje njegovu u Turinu vazda ostavšem poslaniku čuštva svojega nagnutja. Talijanski poslanik bio je kod krunisanja sa počastima primljen.

Pariz, 17. veljače. (Noću.) U nacèrtu adrese veli senat u obziru Italije, da izrazuje svoje sažaljenje o sukobu, koji uznemiruje savjesti. Vasega veličanstva vlada, uzimajući obzir na zahtievanja naroda, nije zaboravila ni interesah katolicizma. Vi, gospodaru, sažaljujete kao mi, da kod talijanskoga naroda susretate prekomierne zahtieve, kao i odpor nepomičnosti. No Vasi savjeti su mudri i valja neprestano kazivati, da se najveća diela nemogu bez umierenosti utemeljiti, i da napravednije stvari krajnjim odporom dolaze na stranputice.

Atina 14. veljače. U Navpliji baknula je dne 13. t. m. *vojnička buna*. Grad i tvèrdja bijahu u rukama buntovnikah. Od ovud su odmah onamo poslali vojsku pod generalom Hahnom.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 19. veljače 1862.		Svršetni tečaj u austr. vrod.
Papiri.		
5% Kovovnice		70.30
5% Narodnoga zajma		84.50
Narodne banke		839.—
Vierovnoga zavoda		199.20
Mienice.		
Srebro		136.65
London		133.10
carski cekini		6.56

Meteorologička opažanja na ovdišnjoj kr. višjoj realci dne 19. veljače 1862.

Ura	Barometrom va visina u par. cèrt.	Barometrom va visina reduc. na 0	Toplo- ta po R.°	Neobla- ka	Smier i ja- kost vjetra	Atmo- sferička oborina (dažd, snieg ili tuča)	Opazka
7. pr. pd.	331.°°°8	331.°°°50	+4.0	10	Sj.		
2. pol.	332.°°°88	332.°°°19	+5.1	10	J.		
9. u več.	334.°°°00	333.°°°52	+1.9	10	O		
Danas u 7 sati temperatura R.° +2.1.							

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 759.-dom. 1860. (140)

Jeftimba.

Za izvedenje popravakah u kući br. 93. u Novoju vesi razpisuje se time javna jeftimba na 15. ožujka t. g., koja će se u 10 sati u jutro u gradskoj vijećnici obdržavati.

Fiskalna cijena opredieljena je na 335 for. austr. vriedn. a zaobina iznosi 5% od iste.

Troškovnik i pogodbe mogu se viditi kod gradskog poglavarstva u običnih uredovnih satih.

Primat će se i pismene zapečatjene ponudbe, u koliko se iste predadu prije započete ustmene jeftimbe.

Od poglavarstva kr. i sl. glavnog grada Zagreba dne 18. veljače. 1862.

Načelnik
Frigan.

Indavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Biskupskom Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

68497. (125)

3—3

Pályázati hirdetés

egyetemi tanszékekre.

A romai jogak, nem különben az austriai magán jog és polgári törvénykezésnek, a magyar királyi tudományos egyetemnél megürit két külön tanszékének betöltésére, melyekkel, ha azokra rendes tanár nevezetetik 1365 ft. v. é. évi írtetés, és előléptetési igény a magassabb évi 1680 illetéleg 1995 ftnyi fokozatokba, ha pedig rendkívüli tanár leendő kinevezetendő, ennél kisebb fizetés egybe van kapcsolva, a nagyméltósági magyar királyi Helytartótanácsnak m. e. October 2án 57425 sz. a. kelt kegyes intézménye nyomán pályázat hirdettetik.

A pályázók koruk, hazájuk, vallásuk, állapotjuk, végzett tanulmányaik, akadémiai fokozataik, nyelvismereteik, s magyar nyelveni előadási képességük, netaláni irodalmi munkálataik, vagy esődvizsgálataik, és eddigi szolgálataik igazolására vonatkozó adatok, s okmányokkal ellátott folyamodványaitak közvetlenül az egyetemi jogkari díkánsságnál az 1862 évi február hó utolsó napjáig mint zárhatárnapig benyújtani tartoznak.

Pest 1862 évi Január 26án.

A magyar királyi egyetem jog és államtudományi kara.

Br. 927. (139)

3—1

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudbenog stola žup. zagrebačke stavljaju se do znanja, da će se uslied molbe Jelisave Ružičke proti Lazaru baronu Hellenbachu u stanu ovog posljednjeg u seminarskoj ulici 30/31 dne 1. ožujka t. g. i dne 15. ožujka t. g., svaki put o 9. uri prije podne, pokretnosti pod overhu uzete, kao: svakoverstno pokućstvo, posteljina, srebernina, dragocienosti, posudje, vinski posudje, vino, fortepiano i t. d., na koliko te pokretnosti nisu bile prodane kroz bivši c. k. kotarski sud sv. ivanski dne 30. siečnja i 13. veljače 1861 na dobru Sv. Heleni, u prociebnenoj vriednosti od 1583 f. 96 n. a. v. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se na prvom roku samo uz prociebnenu cijenu prodavati, na drugom pak roku prodavati će se i izpod prociebnene.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke.

U Zagrebu, 15. veljače 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 638. gr. (138)

3—1

Oglas.

Kr. sudbeni stol žup. varaždinske daje ovim na znanje: Da je na molbu Alberta Dragonera proti Betiki Haythum, kroz gosp. odvjetnika Vladislava Vezica, radi dužnih 1050 for. a. v. s. p. dozvolio overšnu dražbenu prodaju nepokretnine na Betiku Haythum spadajućih, što no je na 7329 for. 12 novč. a. v. sudbeno procienjena i u gruntovnici občine Varaždin pod br. 361. upisana, te da je u tu svèrhu, budući je pèrva dražba dne 7. veljače bezuspješna ostala, drugu dražbu na 13. ožujka 1862 u 9 sati prije podne kod ovoga suda ustanovio.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta kod druge dražbe i izpod prociebnene najboljemu nudocu izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovna dovoljna biti, po naputku suda na se primiti; i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, prociebneni napisnik i gruntovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviješteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati morati, ako li se dioba kupovnine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovna izoerpi, ništa nezapadne.

U Varaždinu dne 12. veljače 1862.

Novak.

Čukac.

Br. 249. gr. 1862. (130)

3—3

Izrok.

Od strane kr. žup. sudb. stola županije virovitičke u Osijeku kao stiečajnog suda čini se ovime znano, da će se o vosudnom odlukom od 12. rujna 1861, br. 1500, dozvoljena javna dražba nepokretnosti u stiečajnu gromadu za Gjurum Skalnickim spadajućih i u občini tvèrdjave Osijek pod gr. br. 951. unesenih, dočim takove kod pèrvoročne dražbe 25. siečnja 1862 prodane nebi, po drugi put dne 22. veljače 1862 u 9 sati do podne javnoj dražbi podvèrći. Kamo se kupiti želeći time pozivlju, da će se kod ove dražbe iste nepokretnosti i izpod prociebnene najviše ponudajućem prodati.

Svaki kupiti želeći imat će prije započete dražbe 10% uzklikne cijene u ime vadiama u ruke sudbenog izaslanika položiti.

Kupac bit će dužan, na ovoj nepokretnosti uknjižene tražbine, na koliko to kupovna dopire, po naputku suda naplatiti. Dražbeni uvjeti, prociebniteljni zapisnik i gruntovni izvadak mogu se kod ovog uviditi.

Oni, koji posebne obavijesti dobili nisu a kroz unesenje u javne knjige stekoše pravo založno na upitne nepokretnosti, pozivlju se, da se do prodaje istih ovdi jave, jer će si inače sami pripisati imat, ako će se kupovna bez njih razdieliti.

U Osijeku dne 8. veljače 1862.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredne nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je sa domaćim u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predplaćeno je uvršteno: 7 kr. a. vr. od linije na jednom putu, a 14 kr. a. vr. sa 3 puta. — Erarska pristojba na svaki oglašivač 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se puta list uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u petak 21. veljače 1862.

Broj 43.

Uredovni dio.

Izvadak

zapisnika sednice gradskog zastupništva držane dne 17. veljače 1862.

1) Pošto se je po novinah i gradu raznio glas, da je u nekoj stranici ovdašnjega občinstva zavladao neprijateljstvo pram ovdašnjoj vojničkoj posadi i vojsci u obće, a gradsko zastupništvo poznavajući dub sugradjanah svojih potpunoma je osvjedočeno, da u ovom gradu neima nikakove stranke u stanovništvu, koja bi neprijateljstvo gojila prema vojsci našoj, to se je, da se stane na put svakomu opakomu tumačenju, i da se prepriedi svako moguće odtuda nespojasumljenje između vojske i ovogradskega stanovništva, zaključilo uslijed prodloga gosp. zastupnika Vrbanića i amendementa gosp. zastupnika Krestića, da se s miesta otpući k Nj. preuzvišenosti g. banu odbor sastojajući iz predvoditelja gosp. prečasnoga opata Pogledića, zatim iz članovah gg. grofa Kulmera Bogovića, Vrbanića i Malina, koji imaju u ime zastupništva — predav stante sessione sastavljeni službeni izvadak iz današnjeg sedničkog zapisnika odnoseći se na ovo pitanje isjaviti, da ga gradsko zastupništvo svečano uvjerava, da stanovništvo ovogradskega neima nikakove mržnje pram vojsci, i da su svi po novinami o tom rasnešeni glasovi neistiniti.

Nadalje bude:

2) predloženi nacrt i troškovnik o uredjenju mlesničke i lovačke ulice odobren te gospodarskomu odboru naloženo jeftimbu radi preuzetja toga posla preduzeti i uspjeh iste na odobrenje predložiti,

3) molbenica ovdašnjih slaninarah zabačena kojom mole, da se cijenik mesa potvrđjeni već za mjesec veljaču t. g. povući,

4) odlučeno, da se gg. gradski zastupnici pozovu na pismenu izjavu, u koja 2 od postojećih 8 odborah članovi biti žele,

5) na poziv kralj. namjestničkoga vieća kojim priobćuje, da će Danilo Hoinbrenk, posidatelj izklopne povelje novoga načina obradjivanja vinogradah, poslati Pavla pl. Sukova u Hrvatsku i Slavoniju da ovdašnje vinograde upozna s otim sustavom, bude odlučeno pozvati sve vinograde ovogradskega područja na izjavu, da li su oni željni da upitni Sukov u Zagreb dodje, sjedao pako kr. namjestničko vieće uprositi za priobćenje svotah, koje će vinogradari imati, koji po Hoinbrenkovom sustavu svoje vinograde obdijeljavali budu,

6) konačno budu niekojim gradskim častnikom radi njihove marljivosti i siromašnjih okolnosti dozvoljeno na predlog gospodarskog odbora stranom nagrade i podpore a stranom predložiti uz povratak.

Neuredovni dio.

Austrija.

Ministarski predjednik nadvojvoda Rainer prispeo je polag berzajevih vijestih dne 16. t. m. u jetro u Sibenik i krenuo je poslije izlieta u Skradin i razgledanja grada, u isti sat poslije podne opet nastig u Mletke. Nadvojvoda Dragutin Ljubek odputovao je danas u Mletke. Veliki vojvoda točkanški ostavio je Beč, pošto je tamo proveo dvie nedjelje danah.

Tarst, 14. veljače. „Tempo“ piše o koncertu pianiste g. Lj. Zadrobilkeve ovako:

„Sinoć su, 14. veljače, dvorane Maconerova kazališta dubkom napunjene bile odličnim društvom, ponajviše slavenskim, što se je sašlo na glashenu i pievaču zabavu, na kojoj uz vještina mnogih diletantah sine osobito riedka glashena izvršnost glasovite pianiste gospodične Lj. Zadrobilkeve. U onaj par kad se uz najomiljenije komade mnogobrojno društvo do pravog zanešenja uzhititi, nadkrijljavaše simpatički i vrući „Zivila“, bučno i gromovito pleskanje, te sladki taj klik sa umnožavajuća se uzhitjenja probudjivaše u svakom Slavenu uspomene i nade.

Umielnost je onaj vez, koji usko spaja čuvstva i pomisli, što nam bielodano dokaza sjajni taj večer.“

Turska.

Iz Carigrada javljaju, da se porta u očigled teškoćah, koje sèrbska vlada pruža, odvažila, da u Srbiju pošlje komiseru u osobi Said efendiye. U isto doba javljaju, da je sèrbska vlada odgovarajući na portin protest, izjavila, da je Srbija ostala u granicama stečene autonomije, neprekoračivši svojega prava. Sèrbska vlada daje u tom obziru najumirivajućih očitovanjah.

Talijanska.

Viesti iz Turina u „Indépend.“ vele, da su najnovije demonstracije proti svietskom gospodarstvu pape u savezu s ustankom, koji je namijenjen bio od stranke čina. Vlada ima, veli, o tom dokazah u rukama i zato je prepriečila skupštinu glavah ove stranke u Genovi, koja je sada odgođjena na početak ožujka. Bojat se nije ništa, dodaje „Indep.“ k tomu, budući da Garibaldi ostaje vjerna svojoj namieri, da neće ništa preduzeti bez Viktora Emanuela, i kralj se je medjutim okanio ratnih planovah i radi u skladu s Francuzkom.

Iz Rima pišu „Köl. Ztg.“ „Markezu Lavalettu kazao je, vele, sveti otac papa slijedeće važne rieči: „Namieravamo otići u Beč, ako neuzmognemo ovdje dalje ostati sa potpunim svojim dostojanstvom.“ Kažu, da je markes zatečen na to odgovorio: „sveti Otče, ta valjda nećete, da prouzročite obćeniti rat?“ Nikakav odgovor.“

„Gazzetta di Torino“ hoće sa svoje strane da zna, da je papa deržao veoma ratobornu konsistoriju; kažu, da se je radilo o riešenju pitanja da li bi se papinske čete, kad bi talijanska vojska uništa u sadanje papinsko područje, opustile u bitku ili ne; na Merodov vatreni ratni govor odvažiše se, vele, prelati jednoglasno za aktivni odpor. I to si ovdje opet pripoviedaju, da će se papa do dalje odluke preseliti u Mletke. I madritska „Epoka“ javlja, da papa namierava na kongresu zapitat prelato, da li nebi probitačnije bilo pustiti, da se prevrat izbjesni i do dalje odluke preseliti se u Mletke.

Poznati bruseljski dopisnik „Köl Ztg.“ hoće u ostalom da zna, da su se u Rima sada više nego ikad prije odvažili, da ostane na stazi, po kojoj su dosad išli. Kažu da nije tomo davno, što je Merode u Bruselji pisao: „Mi ćemo onoga . . . . (ovdje sledi naznačenje Napoleona III., kojega ćemo da opetujemo) prisiliti, da skine krinku ili da se sasvim snizi. Nećemo da ostavimo dalje u tom stanju — zbilo se što mu drago.“

Iz Rima javlja „A. A. Ztg.“: Čini se, da su prietnje kardinala Antonelli-a izražene najljubnijim načinom i to tako znamenite očitovanje papino „pričekajmo događaje“, u Parizu pobudile mnogo

brige. Može se iz toga zaključiti, da se je papa odvažio ostaviti Rim i otići u Njemačku ili kamo drugamo. Da takov događaj može za sobom povući posledicah, koje se unapred nemogu proračunati, nitko neće tajiti. Francuska vlada namierava biskupima, koji bi dođućege svibnja primili poziv pape, zadržati put u Rim.

Kao što je poznato upravio je pred dulje vremena g. Thouvenel jednu depešu na rimski dvor, da se zbog uvredjujućega jezika potuži, što ga je biskup poitierski u jednoj prodiki upotrebio proti ceru Napoleonu. Imenovani prelat upravio je sada na ministra izvanjskih poslova pismo, u kojem na najodličniji način tvrdi, da njegov govor nije sadržavao takovih izrazah.

Učestnici kod demonstracije, koja je bila onomadne u Napulju, otidjohše takodjer pred engleski konsulat i pozvaše konsula, da dodje na svoj doksat, no on toga nije učinio. Francuzki konsul izjavi u pismu upravljenom na list „Pongolo“ da se je samo zato pokazao na svojem doksatu, da odgovori na klicanje u slavu cara i Francuzke; on nije, veli, čuo nikakovih drugih uzvikah.

Genova, 15. veljače. Crispi i Mordini otidjohše jučer u Kapreru, da se, kao što se čuje, s Garibaldom porazgovore u obziru glavne skupštine slobodnih društva Italije, koja je naređena 9. ožujka. — „Movimento“ donosi viestih iz Kaprere do 11. — Garibaldi više nego ikada zabavljen zemljodielnim radnjama, ni nemisli otići na kopno, već ako se pojave važni događaji, no kojima se sa ciele nada.

Milan, 17. veljače. Iz Bergame javljaju „Perseveranzi“ od 10. t. m., da je u tamošnjim predielima povodom demonstracijah proti papi došlo do nemirnih prizorah i sakobah medju raznim strankama.

Perugia, 15. veljače. „G. di Torino“ donosi slijedeću berzajevnu viest: Preksinoć bilo je u Rimu, budući da se su bojali svetkovine na uspomenu padnutja Gaete, proglašeno opsadno stanje. Mnogobrojne francuske i papinske patrole odpraviše s terga „Colonna“ i „della Rotonda“ trgovce, koji tamo obično pazare. — Proti Sebini poslat će se nove bourbonske ekspedicije. Papa opet boluje od noge i veoma je sle volje.

Napulj, 13. veljače. „Pop. d' Italia“ piše: Demonstracija, koja je bila u nedjelju, donela je smert biskupa omalfijskom, monsignoru Venturi. Kad je naime vidio množinu, koja se izrazi proti svietskoj vlasti otca pape, to ga je tako dirnulo, da mu je vrativši se u kuću, gdi je sakriven boravio, pala kap, uslijed čega preminuo je jučer.

— Iz Sansevera, 10. veljače, javljaju istom listu, da su dne 8. dva kapetana narodne straže u Sanikandru u tamnicu onamo dovedena bila, što su, kao što se glasa, brigantima pomagali.

Rusija.

Bruselj, 14. veljače. Poznati ruski časopis „Kolokol“ (zvono) u Londonu izlazeći, donosi u današnjem broju prvi članak od Bakunina. U uvodu govori o svojem divnom oslobođenju iz Sibiriye, koje će u posebnom zapisniku obširno opisati. Zatim podaje predgled posljednjih deset godinah te razjašnjuje napredovanje slobode osobito kod svih Slavjanah. Poljake pozivlje, da pruže Rusima bratinsku desnicu. Za nieko doba slediti će proglas na austrijske Slavjane.

Španjolska.

U Madrid prispeo je engleski general Alexander, kao poslanik londonskog evangeličkoga

društva, da vladu zamoli, da oprostí onim po granadskom sudu osuđenim osobama, koje su nastojale da narod obrate na protestanski viero- zakon. Usled posredovanja englezkoga poslanika primio je generala predsjednik ministarskoga vie- ca. No vojvoda Tetuanski dao mu je razumjeti, da se nije nadat, da će njegovo zahtjevanje u- spjeti, i da ga nije pred sebe pustio zbog nje- gova poslanstva, već jedino zbog njegova zna- čaja i njegovih osobnih vlastitostih.

Amerika.

New York, 6. veljače. Jedan glas hoće da zna, da je švedski poslanik pokazao saveznoj vladi, da blokus nije efektivan. Dnevnicu u New- Yorku misle, da predstoji priznanje južnih drža- vah od strane evropskih silah; barem su se voj- nička gibanja istih povećala. Glasa se, da je u San Francisco prispio skoroteča, koji je Akapulko ostavio prije 26. siječnja i javlja poras Španjo- lacah u znatnoj bitki na narodnom mostu kod Verakruca.

Jugoslavenska akademija.

Iz zapisnika sednice gospodarskoga odbora za jugoslavensku akademiju i sveučilište, držane dne 15. veljače t. g., priobćujemo domorodnomu občinstvu sliedeće važnije predmete.

U ovoj sednici bješe čitan odpis svetloga bana, preuzvišenoga gospodina Josipa baruna Šok- čevića, kojim izjavljuje, da je primio na ugodno znanje namieru ovoga odbora, da će nastaviti svoje djelovanje, te obriče odboru svoju visoku zaštitu i podporu. — Uzeto na ugodno znanje.

Zatim priobći izviestitelj, što je prispjelo pri- nesakah za jugosl. akademiju od 19. studenoga 1861 do 8. veljače 1862, te dokaza izpravami, da je sve to ubilježio u blagajnički zapisnik i pre- dao u spravu glavnoj zemaljskoj blagajni. — Sve je našasto u redu.

Izviestitelj predlaže, da se od strane odbora opomenu oni darovatelji, kojim je već minuo rok, do koga su se obvezali, da će položiti svoje pri- neske. — Predlog se prima.

Zatim predlaže osnovu obveznice, koja bi se imala poslati na izpunjenje i podpis onim darova- teljem, koji nisu točno naznačili rokova, kako će plaćati svoje priniske. — Osnova je primljena s malimi promienami.

Nadalje javlja, da je g. Theodor Gjurgjević izdao na korist akademije obveznicu od 1000 for. i da je ta obveznica predana financijalnoj proku- raturi, da ju uknjiži, što je i učinjeno. — Na znanje.

Visoko kr. namiestničko vijeće prijavljuje, da je po volji ovoga odbora naložilo glavnoj zemaljskoj blagajni, da za predane si gotove novce i izplaćene kupone kupuje herv.-slav. razteretnice, i da o upravi povierena si imetka jugosl. akade- mije vodi poseban dnevnik. — Primljeno na u- godno znanje; nu po predlogu g. savjetnika Bal- tića ima se još umoliti predsjedništvo kr. na- miestničkoga vijeća, da izvoli naložiti glavnoj zem. blagajni, da svake pō godine ovomu odboru pod- nese svotni pregled imetka jugosl. akademije, i sveučilišta.

Poglavarstvo kr. grada Zagreba javlja kako je odlučilo izplatiti obećanih 10.000 f. Za izplatu prve polovice opredielilo je najme obveznicah držav. lutrijskoga zajma od 15. ožujka 1860 u svoti od 5000 f. nu tako, da si gradska občina pridržaje pravo na dobitak, koji bi mogao pasti na te obveznice, a akademija da dobiva kupone počam od 1. studenoga 1861. Drugu će polovicu izplatiti u razteretnicah za pet godina, računajuc od 1. siječnja 1863. — Uzima se na znanje, dok se nepodnese još obećana izprava.

Prečastni zagrebački prvostolni kaptol poziva odbor, da pošalje svoje punomoćnike, koji će pri- miti iz rukuh preč. kaptola dar utemeljitelja jugo- slavenske akademije preuzvišenoga gosp. biskupa Josipa Juraja Strossmayera. — Odbor ovlaštuje g. grofa Kulmera i izviestitelja Mesica, da te novce preuzmu.

Izviestitelj priobćuje, da je odboru ustupljena jedna soba u namiestništvu, da se tu mogu spr- aviti knjige darovane jugoslav. akademiji. — Na znanje.

Zatim priobćuje, da je župnik Pavao Belas

poklonio privatnu obveznicu verhu 200 fr. — Neka se umoli c. kr. financijalna prokuratura, da te novce inkasira.

Nadalje spominje, da ravnateljstvo narodnoga doma nije sazvalo glavne skupštine dioničarah, premda ga je odbor u dva puta bio pozvao, da to učini. Misleći pako izviestitelj, da odbor ni- kako nemože te za akademiju važne stvari zane- mariti, poziva gg. odbornike, da u tom poslu nie- što odluče. — Odlučeno bude na predlog gosp. savjetnika M. Baltića, da se umoli predsjedništvo kr. namiestničkoga vijeća, da naloži ravnateljstvu narodnoga doma, da sazove glavnu skupštinu dio- ničarah, za koju je ovaj odbor već u dva puta molio, i koju i druge domorodno občinstvo željno očekuje.

G. savjetnik M. Baltić predaje 94 stara novca, što ih je poklonio revni domoljub Mijat Novak. — Sa zahvalnošću primljeno.

U Zagrebu dne 15. veljače 1862.

Od gospodarskoga odbora za jugoslavensku akademiju i sveučilište.

Berzovjavne i najnovije viesti.

Pešta, 19. veljače. Nj. veličanstvo car do- zvolio je, da kotari Jazigah i Kumanah kao i Aj- dukah mogu javno obdržavati svoje okružne skup- štine. (Kao što je poznato zabranjene su već od 5. studenoga sve javne skupštine. Pri ovoj viesti to je znamenito, da su naznačeni kotari čisto ma- gjarski.)

Dubrovnik, 18. veljače. Sinoć bila je zauzeta turska carinara jednim batalijonom lova- cah pod zapoviedništvom Mahmud Beya.

Terst, 18. veljače. Učrednik časopisa „Tempo“ bio je danas uapšen a časopis mu pred- biežno suspendiran.

Beograd, 11. veljače. Izlazeci ovdie ča- sopis „Lebed“ u bugarskom i francuzkom jeziku, koji je veoma oštro korio tarsku vladu i ruske lutrige kao i svakojaše spletke fanariotah nesmije više izlaziti i to po zapoviedi serbske vlade. U- redništvo protestuje proti takovome zabranjenju od strane vlade.

Berlin, 19. veljače. Današnje berlinske novine donose sliedeću privatnu depešu iz Beča od 18.: „Austrija je u svezi s razpravama u Niemačkoj i u Berni učinila korakah, da Švajcar- sku nagovori, da pristupi k predloženom jam- stvenom savezu i ponudila je Švajcarskoj, da će kao uzvratnu uslugu, kad bi potrebno bilo, preu- zeti oboružano jamstvo za celo postdstvo švaj- carskoga saveza. Odluka Švajcarske nije, vele, još učinjena.“ (Predstojeća viest sasvim je nei- stinita, — kao što berzovjavna dopisara tvrdi da je ovlastena izjaviti — i po svoj prilici tendenciozna izmišljotina.)

Bretislava, 18. veljače. „Schles. Z.“ doznaje iz Varšave iz dobrog izvora, da je na- kanio car u slučaju neprikinutoga mira posjetiti ovoga proleća Varšavu.

Petrograd, 19. veljače. Iz Pekinga jav- lja ju od 15. t. m. da ustanak u Shantongu i u centralnim provincijama napreduje. Ustaše uba- viestiše englezkoga konsula u Hankovu, da na- mieravaju udariti na grad a zatim i na Shanghai. Oni obećaju štednju, ako se grad nebude opirao a u protivnom slučaju priete uništenjem.

New-York, 6. veljače. Viesti iz Mexika javljaju, da je unutarnja nesloga prestala. Sve stranke su se sjedinile, da se inostranom nasertu suprotstave.

G. Veliki sudac županije varaždinske Ladi- slav Kiš poklonio je narod. muzeju dva novca stara: jedan zlatni u vrijednosti od 12 f. od Mak- simina Augusta, drugi srebrni od Antonina; oba izkopana u Petricanu blizu Varaždina. Liepi ovaj dar prima se sa zahvalnošću.

G. Vlastelin Nestor Kiepah poklonio je je- dnu starinsku posudu kamenitu, kao mužar izdie- leno; u Krapini nadjenu. G. darovatelju se zahval- nost izjavlja.

U Zagrebu 19. veljače 1862.

Vukotinović.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 20. veljače 1862.

Papiri.	Svjetlostni tečaj u austr. vred.
5% Kovovnice	70.45
5% Narodnoga zajma	84.15
Narodne banke	841.—
Vierovnoga zavoda	300.30
Mienica	
Srebro	136.65
London	138.—
Čarski cekini	6.55 1/2

Meteorologička opažanja na ovdiešnjoj kr. višjoj realci dne 20. veljače 1862.

U r a	Baromet- va visina u par. cbrt.	Baromet- va visina reduc. na 0	Toplo- ta po R.	Naoblaka	Smior i ja- kost vjetra	Atmo- sferička oborina (dažd, snieg ili tuda)	Opaska
7. pr. pd.	334.460	334.411	+2.1	10	Ji		
2. pol.	334.466	333.997	+5.2	10	O		
9. u več.	334.476	334.222	+4.6	10	O		

Danas u 7 sati temperatura R. +3.6.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 250. Mb. (145)

3-1

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudb. stola žup. zagrebačke stavlja se do znanja, da će se usled molbe Josipa Herdviga proti Samuelu Sternu u stanu ovog posljednjeg u pe- trinskoj ulici u Zagrebu kuće br. 371. dne 15. ožujka t. g. i dne 31. ožujka t. g. svaki put o 9. uri prije podne pokretnosti pod overhu uzete, kao: dućanska roba i pokućstvo, u prociebnenoj vrijednosti od 445 for. 86 novč. a. vr. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se na prvom roku samo uz pro- ciebnenu cijenu prodavati, na drugom pak roku proda- vat će se i izpod procjene.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

Kr. sudb. stol županije zagrebačke.

U Zagrebu dne 12. veljače 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 937.-pol. (142)

3-1

Oglas.

Niže naznačeni vojničkoj dužnosti podvrženi momci iz kotara veličkog, koji se ovdie pred unovačujuće po- vierenstvo stavili nisu, pozivlju se ovime, da se u vre- menu od jednog mjeseca danah ili, ako li bi se u inostran- stvu nahodili, u vremenu od 3 mjeseca pred niže pod- pisano sudište stave ili njihovo prebivalište amo poznato učine, tim sigurnije, što će se u slučaju protivnom proti istim po smislu §. 35. d. p. zakona postupati.

1. dobni razred.

Bem Adolf iz Velike.

Gjurgjević Luka iz Klisse.

Jovanović Stanko iz Rujnika.

Matošević Luka iz Pavlovac.

Mijatović Filip iz Lipe.

Minet Martin iz Torna.

Petrović Kosta iz Treštanovac.

Štetić Ivan iz III. Mihaljevaca.

Szabo Vendelin iz Biškopac.

Tatimirović Aksentija iz Koprivne.

Kotarski sud velički.

U Požegi dne 10. veljače 1862.

Peichich,

veliki sudac.

OGLASNIK.

Br. 141.

3-1

OGLAS.

Dne 27. t. m. u 11 sati prije podne drž- žali će se glavna skupština društva dvorane u narodnom domu.

Ravnateljstvo.

Br. 135.

3-2

Obznana.

Upravo je izpod tiska izašao, te se može u sa- borskoj pisarni, gdje se i predbrojka svendilj jošie pri- ma, dobiti:

Svezak II.

SABORSKIH SPISAH OD GOD. 1861.

(U velik. osmini 288 stranah.)

Ciena mu je za predbrojke 1 fr. 50 novč. a za nepredbrojke putem knjižarah 2 for.

I., III. i IV. svezak „Saborskih spisah“ jur- ne tiska, te se izdavatelji čvrsto nadaju, da će od sada svaku 2. ili 3. nedielju po jedan svezak razaslati moći.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredne i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarstvu 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglase opredjeljena je površina: 7 kr. a. vr. od lističa na jedan put, a 14 kr. a. vr. na 3 puta. — Krasko pristojba na svaki oglas iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se puta isti uvršti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u subotu 22. veljače 1862.

Broj 44.

Neuredovni dio.

Ugarska.

Učest namjestnika patrijaršije srbiske, Njegovo preuzvišenosti g. episkopa *Musirevića* davno je po izviestja obavezani lista i kr. namjestnik za Ugarsku u Budimu sječno čest, na koju su osim više članova k. ugar. namjest. savjeta i načelnih drugih zvanjeh, također više odličnih osoba od Srbaljah pozvani bili. On je prilikom preuzvišeni gosp. namjestnik *grf Palfy* srbiskog arhiepiskopa se sliedećim slovima pozdravio:

Govoreći Vasoju Prezvu na njemačkom jeziku glumio se ja materijalnim jezikom našeg poštovanog monarha, koji u jedno i idejnu skupinu monarhijske pristojbe izraz daje; jezikom, koji je bezstrastan i izvija svijih narodnostih i danas isto tako pijetan i tačan, kao što je i prije bio. O tom nemam samnje, da će Vasa preuzvišenost u ovom boru i monarhom opredjeljenom visokom položaju doprijeti, da se Vasi samorednici onim viernim svijih narodnostih pridruženi odrede, koji će se na stadi amiracnosti, pravičnosti i potrebe namom truditi, da se amirajući neosnovane brige namore, našeg užjeg otadžinstva Ugarske, a jedno naše širje otadžinstvo, austrijska monarhijska i naša stalna kriepi.

Izopliše. Vasa preuzvišenost ove riječi, kao zalag našeg srodne miljenja primiti i dopustiti mi, da srbiskoj subraci i njenom dostojnom čestnom poglavaru iz celog sardos zadržica napišem. Iz *Komorana* pišu: „M. Sejtó-u“: Jedna varu, sudac, javio je u pismu občinama, da je neki B. namjerava u Lipsku 80,000 listakah od svoje brošure o nemagjarskim narodnostima Ugarske liketi dati, i da poziv na predplatu na tu knjigu osobito među nemagjarskim narodnostima cirkulira. On zato poziva obćinske poglavare, da ova poziva kasimiraju i njemu predadu. Kraljevski povjerenik u hontskoj županiji Salkeveki ubio se je iz pitulja.

Austrija.

18. veljače. Kao što je poznato, tvrđi se mnogi, da je *grf Leo Thun* ili *gr. Olf* Martinio pisao članakah, radi kojih podiže se istraga proti „*Vaterland*“. Na te riječi istina: Pisateljem ovih članakah jest sam urednik rečenoga lista, g. dr. *Keipp*.

Prag, 19. veljače. G. *Mansuet Riedel*, bivši učitelj magjarskoga jezika i urednik znanstvenoga magjarskoga časopisa, koji je ovdie izlazio, izdavat će početkom ožujka znanstven časopis u Pešti, pod naslovom: *Kritika lapok*.

Evangelički časopis „*Hus*“ donosi u drugom svojem svezku među inim i list, što ga je pisao *Ivan Žitka* s Kalicha slavnoj i hrabroj svojoj braći.

Lavov, 11. veljače. Učenici na ovdiešnjoj gimnaziji očitovahu javno zahvalnost svoju prema učiteljima svojim, *Wolskome* i *Maszkowskomu*, koji su naglo diganti iz svoje službe, i to, kako se tvrdi, nastojanjem neljubljenoga ravnatelja Kunerta.

Serbija.

Po „*Vidovdanu*“, misija g. *Garašanina* u Carigradu imala je to sliedstvo, da će se odrediti komisija, da pitanje o iseljavanju Turakah razpravi na mjestu. Kao što smo s pozdranom strast razumijeli, visoka je porla za ovaj posao već sa svoje strane odredila komisara, i to u lice č. *Said-enfendi*, kome je pridodala i jednog miernika. Možemo se nadati, da će komisija portina prispjeti amo čim se otvori put na vodi. (Terg. N.)

Turska.

Dubrovački u početku velj. *Luka Vukalović* baveći se skoro u Cetinju jako se je bio sporekao s *Mirkom*, otcem knezevim, te je slied toga kod kneza u nemilost pao. *Vukalović* buda sa vojvodske zbačen i zapoviedi mu se da u Cetinju stanovati mora. Na mjesto njegovo naimenovan bude vojvoda *Peru Matanović*. *Luka* je sve to hladnokrvno primao, samo se je izrazio, da će tako neblagodarno postupanje sprama njemu i Hercegovcima i Crnoj Gori skupo stati. To optuženo ponašanje tako je djelovalo na kneza, da je sa 24 sata *Luki* potpun slobodu povratio, zapovijest zbog njegovog svergnuća sa vojvodske dostojanstva opozvao i obećao, da će odsad pobunjenj Hercegovce najkriepije podpomagati. To je sve bilo zbog toga, što *Mirko* nikako nije htio u ovaj mah buniti hercegovacku podpomagati. *Vukalović* je održao mejdau, jer je većina senatorah na njegovoj strani bila. Izgled je dakle, da će i Crna Gora skoro na bojno polje stupiti.

I *Jole Vukalović*, o kome smo neki dan javili, da je u Popovu jednog logova priekim sudom dao na smert osuditi, pozvan je baš zbog toga od kneza crnogorskog da se opravda. Jedan hoj je

prisustvovao kad su ga odveli, o tom ovako pripovjeda: Jednog liepog jutra dodju dva crnogorska perjanika u stan pobunjeni. Oni zatekuše *Jole* gdje siedi na zemlji, a oko njega njegova družina. Poslie običnog pozdrava, jedan od posljednjih zapita vodju pobunjenikah ovako: „*Jole Vukaloviću*, priznaješ li ti, da je knez crnogorski tvoj gospodar?“ „Priznajem i svagda ću priznavati, ja se klanjam pred njegovom silom,“ odgovori *Jole*.

Počem je ovo pitanje tri puta stavljeno i na njega svagda isti odgovor sliedovao; odkrije poslanik bielo pero, koje je donde pokriveno držao i zapoviedi *Joli* u ime kneza, da mu oružje preda i da za njima podje. — *Jole* bez da rieči proslavi izvadi svoje oružje, preda ga kneževom poslaniku, ustane sa svoga mjestu, i čuteći krene se sa svojim sprovoditeljima na put u Crnu Goru. Jedinu želju, koju je izrazio, da mu dopuste na konju putovati, nisu mu ispunili. *Jole* je sada u Cetinju i čeka šta će s njime biti. Njega krije da je dva velika Hercegovca puškariti dao, što se nisu njim slagali u nekim dielima ovoga pokreta.

Ovdie se govori da je novi francuski konsal sa šitarima turskanskim u dogovoru, da 12,000 đakovah hrane za Hercegovce nabavi. (Wand.)

Talijanska.

Turin, 14. veljače. Čini se, da su protiprirodne demonstracije u savezu s nejakovim podzemcem, na koje se pripravlja „stranka činah“. Vode ove stranke namjeravahu držati u Genovi glavnu skupštinu. Ova viest nenagodno zateče francusku vladu, za to je upotrebila sva sredstva, da se to zaprieči, što joj na toliko pódje sa rukom, da je skupština do budućega mjeseca odgođjena.

Obće se misli, da ova stranka bez *Garibaldi* da ništa poduzeti neće a *Garibaldi* obeća kralju, da neće bez njegove volje i dozvole ništa činiti.

Od onoga časa, što je *Košut* ovamo prispio, okružen je tako rekuć kralj osobama stranke činah. Ova stranka misli, da će Austrija prekoračiti *Min* čie, kada na to nitko ni mislio nebude, zato da namoži, da se krije ledja u *Njemačkoj* a s *Francuzkom* da se veoma oprezno dogovara. Zbog toga misli rečena stranka, da bi bolje saraditi se čim prije s Austrijom. Moguće, da nije ova nakana ni namomu kralju po volji, ali... on bi rado vjeran ostati svojoj rieči, kojom je očitovao, da neće rešiti mirnoga razvika Italije (!) I *Ricasoli* ostati će po svoj prilici vjeran dosadanjoj svojoj politici.

Klevetnikom Rusije.

Od S. *Fečikina* i
Pohervatio *Edo Josipović Asanger*.

Oj vi pučki gubernici! što bučite?
Što s' Rusiji anatemom viek grozite?
Što vas muti? Da li buna u Litvi?
Mn' te p': to je svadja medj sobom Slavjana,
Kad domaće, svadja stara, sudbi znana,
I pitanje što ga neriešite vi.

Medja sobom već s' inade
Jedna i druga datno grana,
Nej ed an p' u borbu padu
Njih i naša već strana

U neravnom tko će u boju podleći?
Ljub oholi ili vierni Rusin naš?
Slavsko rieko da l' će u rusko more teći?
I oseb' Evo pitanja vam baš!

Mn' te se nas; t' vi niste
Te kervave štiti liste;
Vam je tudja, vam je nova
Medjurodna svadja ova!
Za vas Kromelj, Praga štiti,
Silom vas zanima danas
Smielest ovih borbah ljuti
A mersite ipak na nab.

Odgovorite: zašto? zašto? za to-H?
Razvalinah Moskvo na geraci
Što s' nedasmo volji mi svikoli
Oneg, kom se predasmo d'rkčuci?
Il u b'zdno zato što svalismo
Taj pretežki nad carstvi kumir
I što svojom kervlju odkupismo
Čest Kyropi, slobodu i mir?

Grozni ste na slovu samo; — ka' te se u dieli!
Il već stari junak odmarajuć na posteli

Nema l' snage naperiti štik *) izmaljski svoj?
Il je cara ruskoga bezsilno veće slovo?

Il s Evropom bit' boj nam novo?
Il pobiedam već odviknu Rus ikov?

Il nas malo? Il od Parme dalje do Tavrde,
Od finskih hladnih brjidih žerke do Kolhide,

Uzdërmanog da l' od Kremija
Do kitajskih silnih stiena
Čvrstim gvozdjem sablištena
Ustat neće ruska zemlja?

Tak govoreć, pošljite što prije
Razjarenih sve svojih etnova,
Nać će mjestu na poljih Rusije
Sried netudjih znanih im grobova.

*) Štik na bajonet.

Garibaldi upravio je na posleničko društvo u Manduriji, koje ga je naimenovalo za predsjednika, slijedeće redke: „Svaki grad, svako trgovište, bilo veliko ili maleno, ima željezo baciti u vagu, i okrutnici će pasti. Skoro će sva naša braća, koja su danas još robovi, ogrijeti se na zajedničkom banketu sa srećom oslobođenih. Ja primam sa zahvalnošću svaki poslenički čin. Vaso- ga društvo.“

U diplomatskim krugovima Rima govori se, da je gospodin Kiseljov kardinalu Antonelli-u u ime svoje vlade izjavio, da se putovanju poljskih biskupah u Rim na koncilij, koji će se tamo održati meseca svibnja, neće nikakve prepreke na put stavljati. Kiseljov izrazio je papi za naimenovanje nadbiskapa varšavskoga zahvalu cara Alexandra.

Pruska.

U Berlinu vlada veliko razdraženje mislih. Pogovara se, da je vojska spremna, te da će i austrijska vojska biti naredjena na pruskim granicama.

Predlog, da se prizna talijanska kraljevina, imat će za se po svoj prilici većinu glasovah.

Francuzka.

Ministar Thouvenel imao je s talijanskim poslanikom Nigrom zbog demonstracija proti papi konferenciju, u kojoj mu je nastojao dokazati, da je potrebno od strane vlade postupati proti njima. Nigra odgovori, da njegova vlada neodobrava ovih uličnih demonstracija, no da nemože preporučiti pripravljućega se peticionoga juriša proti svjetskoj vlasti svetog oca pape.

Rusija.

Petrograd, 11. veljače. Ministar Golovin pozva prekjucer sve članove raspušćenoga sveučilišta u sveučilišnu sgradu, da mu se predstave. Golovin je prvi ministar, koji je sam došao u sveučilište; ostali običavali su pozivati k sebi sve profesore. Golovin je muž veoma izobražen i veoma ugodne spoljašnosti. Njegovim trudom jesu poslovi sveučilišta, koje nieko vrijeme zatvoreno bijaše, poniešto uredjeni.

Petrograd, 11. veljače. (Demokratski odbor u Rusiji i njegovo djelovanje.) Velika ruska država pripravlja se sistematički k političkomu prevratu s nikomu nedodje na um, tkogod živi sa granicama okrom carske države, kako mogućna je sila podkapajuća vlast carevu.

Uz „Kolokol“ dieluje znatno na narod u oči same policije tajni list „Velikorus“. Osim toga ima ovdje tajni odbor, kojemu su težnje sasvim demokratske, rekao bi republikanske, koji od početka meseca kolovoza m. g. pripravlja i pozivlje narod javno knjižicama tajno tiskanim k političkomu prevratu.

Mnogi od mirnije stranke misle, da sadanji car prija ustavu, drugi pako dvoje o tom, buduć da je odhranjen u duhu absolutizma, što pokazuje i time jer neće niti censure da ukine. U obće tvrdi se, da je sadanji pokret opasan i za samu dinastiju; jer je puk razdražen, plemstva nezadovoljno, financije u biednu stanju.

Tajni odbor govori ovako k narodu:

„Ako se bude car odrekao samovoljne vlade, bit će pobjeda dakako na stranki demokratskoj a njezino veselje bit će sigurno nemalo, jer neima zbilja velike razlike medju ustavnom državom i vladom republikanskom.

Odbor je osvjedočen, da su zakonitost i sadanja dinastija stvari, koje se podnipošto nemogu sjediniti; no medjutim obećaje, da će podpirati za sada umiernenom stranku napredka, koja se jošte čvrsto nada, da će se vlada osvjestiti i da će promieniti svoja dosadnja načela.

Vrieme, koje se za ovu svrhu rabi, neće biti izgubljeno za političko izobraženje naroda. Sami događaji osvjedočit će one, koji dosad od dinastije traže spas svoje domovine.

Zato mora jošte čekati stranka prevrata, dok se nebudu umiereni prijatelji ustava tečajem događajah osvjedočili o istini, koju sada jošte sasman neshvaćaju.

Iz toga slijedi, da se mora dakle napredovati putem umierenosti i da se mora caru podati adresa, što je odbor predložio, u koju svrhu ima se dielovati u kazalištu, drugim zabavama i dančstvima.

Svako neka se o tom predmetu posavjetuje

sa svojim poznancima, neka se poslave odbori, nu veoma oprezno, da redarstveni ured za sve to ništa nedoznađe.

Pravila rečenoga postupanja, neka bude slijedeća: 1) da nebudu nikakvih materialnih dokazah imaju se sva dotična pisma odmah uništiti. Najbolje, da se dieluje samo ustmeno. 2) Nijedan od članah ne smije ništa važnijega poduzeti prije, dok nebudu obavjestio odbor o svojoj nankani. Ovih pravilah ima se svatko držati strogo.

Ako budu odbori s ovom opreznosću postupali poč će im sigurno za rukom postići svoju svrhu. Odbori ovim načinom u pojedinim gradovima sastavljeni bit će u neprekinutom savezu i sporazumljenju s glavnim odborom.

Kada dodje hora, proglasit će glavni odbor svoja imena svim onim, koji je radi zajamah naroda znati moraju.

Onda stoperv, kada bude moguće prodrieti svečano s nakanjenom demonstracijom pozvat će odbor narod da potpisuje adresu. Deputacija svih ruskih gradovah imat će takovu vlast, da će morati pred njom ustupiti i bajoneti, dvorjanici će se uplašiti a sam car pokorit će se volji naroda.

Adresa, koja je bila jurve štampana u „Velikorusu“, glasa u izvadku ovako:

„Najmilostiviji gospodaru! Stanje naše domovine opasno je i jedno. Uslijed nevaljanjih financijah propada veresija, obertnost i trgovina, slopora uredah je neizmjerne, milioni Rusah bivaju progonjeni zbog razkolništva a milioni drugih (Kosakah) osadjeni su k viećnomu vojničtvu.

Prevelik je jad naroda. Samo vlada utemeljena na slobodnoj volji naroda kadra je, da odvrati strašan prevrat.

Sazovite najmilostiviji gospodaru u Moskvu ili u Petrograd narodni sabor, kojemu bi zadaća bila, da izradi ustav za Rusiju, sazovite i poljski sabor u Varšavu, da odluči o potreboćama svojega naroda.

Ovo mole ruski podložnici, kojima je predsvim stalo do veličine i slave ruske države.“

Ovim riečma svršuje se adresa. Tajni odbor veli u svojem proglašu dalje:

„Za sada obraćamo se na stranku izobraženu, na sko ovoj nepodje za rukom da do proljeća 1862. umiernenom oposicijom prinukaju vladu, da odstrani uzroke bune; onda stopram obratit će se odbor na narod, koji će lieti g. 1862. sigurno ustati, jer dalje čekati nemože.“

Iz svega toga vidjamo, da se pripravlja u Rusiji veliki i važni događaji.

„Vidov Dan“ o serbskom pitanju u Ugarskoj. *)

Dabeko se pustimo u razlaganje ovoga pitanja, pa nam članci izadjuše duži, po što smo želili. Ali je stvar važna, pa zaslužuje da se dobro pretrese i sa svake strane osvjetli. To je u toliko više potrebno, što i danas živimo u vrijeme, gdje se mogu ponoviti sve ove okolnosti, pa zato treba da znamo kako su stvari tekle. I u toga, ma koliko da smo radi da skratimo svoj govor i u njemu izrazimo svoje misli o serbskom pitanju (jer to još neću nismo), ipak mislimo, da nam valja, ma i na časak jedan, obazrieti se još najprije na događaje u godini 1848.

Poslije toga, kako su u godini 1792. izdani zakoni ne toliko o Serbima, no više o pravoslavcima, sabor ugarski za više od po vieka nepokuša raspraviti serbsko pitanje, nego stvari serbske ostavi u onom stanju, u koje su došle posle 1792.

Od to doba tekoše dani, tekoše godine jedna za drugom. Nastaje druge prilike i za Serbe i za Ugarsku, promieni se mnogo u položaju Serbah prema državi, nastaje razlika izmienne u zemaljskoj administraciji, Ugarska zamienivši u državnim poslovima latinski jezik magjarskim podje putem drugim, a ne kojim je išla do to doba, dade Ugarskoj tip isključno magjarske države, pa se poče i jače starati da se razvije magjarska narodnost; Serbi pak došavši u granici pod upliv germanizma, a u provincijah pod upliv magjarizma, sve sile napregoše da u cirkvi i književnosti odérže znake svog narodnog života. Oni se i u cirkvi i u književnosti beriše s

*) U jednoj od predidućih stavakah ovoga članka pogriješno je stavljeno da je dvorska deputacija za serbske stvari ustanovljena 1700. g., jer je ona podignuta bila još 1746. g.

velikim nezgodama i teškoćama, ali te borbe niše te su oni sve više dolazili do svjesti, sve više počinjahu ljubiti svoju narodnost, sve se življe siećahu svoje prošlosti, i sve jače osiećahu nepravde, što su im učinjene i što ih podnosio u zemlji, za koju su imali mnogo, neizbrojne zasluže. Ugarski sabor 1848. g. izda 6-ti zakon, pa § 7. tog zakona naredi, da se cirkvene matrikule po pravoslavnoj cirkvi imaju voditi magjarskim jezikom, a po katoličkoj i pravoslavnoj cirkvi magjarskim i slovenskim. Istog zakona naredjeno je, da u cirkvi i u škole ne mogu biti pravoslavni đakoni i svećenici, koji neznaju magjarski. Otuda se magjarski jezik uvede u serbske gimnazije, otuda serbska dieca miesto u Karlovcu i Novi Sad moradoše na nauke ići u Segedin i druga magjarska miesta. Jednom rieči, i kod Serbah poče se širiti magjarizacija; ali u isto doba kod Serbah se započe i strašna opozicija proti te magjarizaciji. U srcim serbskih tadašnjih mladićah buktio je žešće nego igda dotle sveti plamen ljubavi k narodu; a taj je plamen poslie zagrejao pa najposlie i razpalio serca i samim starcima. Svikolici razredi serbskog naroda, plemeci i svećenici, naučenici, trgovci i zanatlije, pa i sami ratari, bogati i siromasi, muški i ženske, biše svi jednoga duha i jednih mislih, sve to raspali oganj narodoljublja, sve to pokazivaše da je serbski narod svjestan, pa kao takav da nemože propesti; sve to pokazivaše moćnu snagu, koje ne bijaše ni u jednom drugom narodu u Ugarskoj, osim jedino u magjarskome.

U ovakom raspoloženju nadje serbski narod godina 1848. Glas slobode prohuja kroz svu zapadu Evropu. Francuzka izreče načelo narodnosti. Sardinija se boraše za jedinstvo Italijanskog naroda; Niemci željahu stopiti se u jednostavnu državu; Ugarska dobi i upotrebi priliku te dođi do zakonah, koji imahu da osigeraju njene slobode i njemu samesatnost kao državi. Na sve strane pokaza se nov život. I u Ugarskoj nastane nova epoha. Nemislamo da smo kompetentni puštati se u potanko karakterisanje 1848. godine; ali mislimo, da će ona ostati kao jedna od najznamenitijih u istoriji evropskih državah. Što je latije postala jedinstvena, držimo da je slijedstro dogadajima, koji se zbije u 1848. godini, pa mislimo da će i drugi narodi, pa i sama Ugarska postići ono, za čim pođe u 1848. godini, jer će nastati potreba da se narodu želje ispune. Svakom je poznato kako su Serbi veselo pozdravili nove dogadaje u 1848. godini. Medju svim ugarskim narodima osim Magjarah (?) Serbi su prvi bili, koji počeoše pokazivati znake svog narodnog života, oni prvi (?) podjose putem radnje, i postase aktivni faktori u dogadajima, koji se tada zbije.

„Sloboda, jednakost, bratstvo“ — to su bile riječi, koje u Ugarskoj izustiše u početku pokreta oni, koji su poslie pokretom upravljali. Sloboda u političkim pravima i religiji, jednakost narodnostih, bratstva medju pojedinaim plemenima, što u Ugarskoj žive — to su bile ideje, kojima htjede života dati pokret od 1848. g. Narod je s oduševljenjem primio ove ideje, i pristao uz njih. U Pešti isto tako, kao i u Novom Sadu, Somboru i Kikindi uz zemaljsku ugarsku zastavu vijala se i narodna serbska, i na ovim sastanecima biše napisano: „sloboda, jednakost, bratstvo.“

Pokazahu li se Serbi neprijatelji onome, što se je u ožujku 1848. g. učinilo? Pokazahu li se Serbi tada, u početku pokreta neprijatelji slobodi i zemaljskom ustavu?

Pokazahu li Serbi tada i najmanje težnju da će se osloboditi od majke otadžbine? Tražiše li mimo ugarski sabor drugu kakvu vlast, da im izpuni njihove želje?

Griješio bi proti boga i istine, koji bi na ova pitanja odgovorio potvrđujući da jesu.

Serbi s najvećem oduševljenjem obratiše se državnom saboru i ministarstvu ugarskom sa željama svojim, iskaše što su mislili da im valja iskati pa da ideje „sloboda, jednakost, bratstvo“ dobiju za njih života, jer te ideje htjede primieniti ne samo na pojedina individua, nego i na narodni život; nadahu se, da će im se dati niešto od onoga, što im je odavno obećano, da će u Ugarskoj, pod zakrilom ugarskog zakonodavstva, dobiti garancije za svoj narodni život. Serbi se lujahu u liepom snu, da će s pomosom moći u napredak reći: „Ugarska je naša domovina, naša majka; sa nju ćemo prolijevati krv svoju, jer u

toj obćoj domovini i mi Srbi imamo mesta, gdje ćemo živjeti kao Srbi, jer ta obća majka i nas Srbe gleda, hrani i neguje kao svoju djecu. Sietimo se samo: pančevačka obćina šilje u Požun deputaciju! Ne bi ni pojava u istoriji vojničke granice, koja se je predje vaviek radje ddržala Beća nego ostalih vlastih. Jednom rieči: Srbi se radovahu, što Ugarska dobi svoje slobode i svoju samostalnost, i gotovi bijahu boriti se za ta blaga, jer su mislili da će ta blaga moći uživati ne samo kao ugarski ddržavljeni, nego i kao Srbi.

Sve se ovo dogodilo u ožujku i pćrvih danah travnja 1848. g. U drugoj polovini travnja već nestaje u Srbah oduševljenja za bratstvo, a pokazuju se protivnosti u radnji ugarskih vlastih i u sćrbskim željama, protivnosti izmedju Magjara i Srbah. Kao što sćrbske želje biehu protivne radnji ugarskog sabora od 1741. g., kao što Srbi nebiehu zadovoljni onim, što za njih htie doše uraditi ugarski sabori 1791. i 1702. g., tako Srbe nezadovolji ni liberalizam sabora od 1848. g.

A zašto?

Bez sumnje velika su bila dobra, koja je Ugarska izvojevala za gradjansku slobodu u godini 1848. da su ostale obćine prilike, i da se nije pokvario mir u zemlji, pa da se nezbiše žalostni događaji od 1848. i 1849. g. — Ugarska bi pod uplivom krasne slobode, što joj garantovahu zakoni od 1848. g. naglo napredovala u razviku od svake ruke, i što se slobode i materijalnog blagostanja tiće, ona bi se mogla mieriti mas kojom zemljom u Evropi.

Može li se misliti, da Srbi, koji iz svog starog oćaćanstva nedonieše ništa sobom do jedinu svoju slobodu, koji se za svoju slobodu boriše za pćdrug vieka, koji slobodu tim većma mogoše cćeniti, što se je jedan dio njihove brace prije triestinu godinah oslobodio bieše težkog robstva, može li se, velimo, misliti: da su Srbi bez razloga bili protivnici radnji ugarskog sabora od 1848. g.?

Zaista, tko bi tako mislio, taj ili pobija cćienu i važnost zakonima od 1848. g., jer ddrža da ti zakoni nisu bili dosta dobri, da bi zadobili za sebe narodno mišljenje; ili se sumnja o tome, da li su Srbi kadri ponimati šta je sloboda, da li su kadri ljubiti slobodu. A oba ova mišljenja pogriješna su tako, da mi ddržimo da nam je izlišno o tome trošiti rieči.

Srbi su bili protivni radnji ugarskog sabora od 1848. g. ali zbog onih istih uzroakah, zbog kojih su nepovoljno primili i zakone od 1791. i 1792. g. Ugarska u 1848. godini isto tako nehtie priznati Srbima prava kao Srbima, kao što to nehtieduše ni sabori od 1741., 1791., i 1792. g. Zakoni od 1848. g. učinieše nieke religiozne koncesije pravoslavnima, ali ne Srbima. To nepriznavanje narodnog sćrbskog imena, nepriznavanje sćrbskog narodnog života, nepriznavanje sćrbske prošlosti, sćrbske istorije u Ugarskoj, to je uzrok, što se je u Srbah rodio odpor prema radnji ugarskog sabora od 1848. g.

Berzovjavne i najnovije viesti.

Pariz, 20. veljaće. Kardinal Antonelli izjavio je na pitanje Francuzke u obćiru poziva biskupah kćrććanstva u Rim, da je to samo dobrohotan, a ne obvezajući poziv na sasvim religioznu svetkovinu. Vlada misli, da bi biskupi imali svoje dieceze ostaviti samo u onom slučaju, i zamolit, da im se dopusti, da ostave carevinu, kad bi ih silni diecezanski interesi pozivali u Rim.

Constitutional javlja: „U Parizu stavljena je molba za preobraćenje od 16 milijunah dohodka a u deparlamentima unutar dva dana za četiri miliona dohodka. Od Trentensireskih obligacijah došlo je za preobraćenje 114 000 komadah.“

Madridska Epoca obnaroduje proglas punomoćnikah sjedinjenih silah, koji Mexikancima zajamćuje najveću slobodu kod izabiranja svoje vlade.

New-York, 6. veljaće. „New-yorska Tribuna“ uvierava, da će Lincoln i ratni ministar preuzeti zapovjedništva u vojski. Mac-Clellan zapoviedat će na Potomaku.

Narodno kazalište.

Sinoć kod pćrve predstave komada „Sadnikova dieca“, navlastito pisanoga za vieštinu gimnastičkoga umietnika gosp. Meergarté-a i njegovih kudrovah, bilo je kazalište opet dubkom puno. I kod nas, gdje su u izvornom komadu dolazeći nemački naselnici u jugoslavensko viešće promienjeni bili, dopao se je taj, što se

ćina i karakteristike tiće svakako zanimivi i sćlična prigodna saćinjenja daleko nadkriljujuću komad, veoma i nadamo se da će se još koi put dati moći kod pune kuće. Najveća pohvala za taj uspieh ide bez sumnje našega neumornoga reditelja g. Freudenreicha Josipa, koji je taj u scenićkom obćiru veoma težak komad u kratko vrijeme od dva dana za ćudo dobro na kazalište stavio.

Glavne uloge bile su u rukama gđne Adelsheimove i Bajzove i gg. rećenoga reditelja, Mandrovića i Andrijevića i bile su svekolike uspiešno predstavljene, oćmaskom i dobro proraćunanom igrom. No i pćveće epise — t. j. jugoslavenski naselnici svaki u svom narećju, bijahu većom stranom dobro predstavljeni, osobito zaslužuju da budu pohvalno napomenuti gg. Matešić (Reććanin) i g. Mihovilov (Krajnac), nada sve pako g. Perić (Senjkinja). Ona je bila skroz i skroz primorka tako u govoru kao i kretanju. Vieše putah prekinuta gromkim pleskom u govoru, bila je poslie svojega jedinoga prizora živahno izazvana. — Izvanredna viešćina g. Meergarté-a i njegovih kudrovah proizvela je opet obće divljenje i uzbitan plesak.

Tećaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beću.

U Zagrebu 21. veljaće 1862.

Papiri.	Svćrććetni tećaji u austr. vred.
5% Kovovnice	70.80
5% Narodnoga zajma	84.45
Narodne banke	848.—
Vierovnoga zavoda	203.—
Mienice.	
Srebro	136.—
London	137.—
Carski cekini	6.52

Meteorologićka opažanja na ovdiešnjoj kr. viešjoj realci dne 21. veljaće 1862.

Ura	Barometrova visina u par. cćć.	Barometrova visina reduc. na 0	Toploća po R°	Nablika	Smier i jaćkost vjetra	Atmoćsććerććka obćorććina (dažd, sniegd, tućća)	Opazka
7. pr. pd.	334.58	334.08	+3.6	10	Ji	0	Gusta magla
2. pol.	333.76	333.15	+3.2	10	O	0	
9. u več.	334.37	333.85	+3.6	10	Ji	0	

Danas u 7 sati temperatura R° +2.2.

Odgovorni ućrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

8074—1660. (146)

Razpis natiećaja.

Kod gradske viešće realke od tri razreda u Varazdinu, koja je s glavnom uććionom sjedinjena, izpraććeno je mjesto gramatićnog uććitelja s godišnjom plaććom od 630 fr. i stanarinom u iznosku godišnjih 105 fr. a. vr. iz ondašnje gradske blagajne.

Doććim se na natiećaj od 21. listopada 1860, br. 16174—3664, nijedan kompetent najavio nije, koi bi za reććenu službu svestranu sposobnost imao, to se ovim iznova razpisuje za istu natiećaj.

Natiećatelji imati će svojim na visoki dalm.-hćrv.-slav. dvorski dikasterij upravljenim molbenicam priložit dokaznice vćrhu dobe, vieroćakona, stališa, znanja jezikah, svćrsenih naukah i zakonito propisane sposobnosti za odnosno uććiteljstvo, zatim vćrhu ććudorednoga i politićkoga vladanja, te tako ureććjene molbenice ili neposredno ili ako se već u službi nalaze, putem predpćstavljene svoje obćlasti najdalje do 15. ožujka o. g. kotarskom uććionah nadzorniku u Biskupcu kod Varazdina Blažu Šveliću predložiti.

Zahtieva se pćdpuno znanje hćrvatskoga jezika te se opazuje, da bi se onom molitelju, koi bi uz zakonito propisanu sposobnost za uććiteljstvo jošte i posebnu za upravljanje gore navedenih zavodah posvieććio, takodjer ravnateljstvo istih povieriti moglo, s kojim je skopććana posebna nagrada god. 105 fr. a. vr.

Od kr. dalm.-hćrv.-slav. namiestnićkog vieća. U Zagrebu dne 14. veljaće 1862.

11273—2472. (75)

Natiećaj.

Od onih šćtipendijah, što su po Njegovom c. kr. apošććolskom vieććanstvu za domaće sinove kraljevinah Hćrvatske i Slavonije premilostivo opredieljene, koji se nauka kirurgije poprimiti žele, ima se podieliti jedan sa godišnjih 157 fr. 50 novć. a. vr. polag okolnostih skupa s primiernom naknadom putnih troškovah.

Užitak ovoga šćtipendija traje za kandidate kirurgićkog doktorata šest, a za one kirurgićkog magistarija pet godinah.

Uććilište, na kojem se dotiććni nauci svćrsiti imaju, opredieljuje visoki kr. dvorski dikasterij.

Koi ovaj šćtipendij zadobiti žele, imaju svoje molbenice obćložiti s kćrstnim listom, onda oni, koji nauku kirurgije još nastupili nisu, s dokazom, da su propisane pripravne nauke dobrim uspiehom svćrsili, naroććito pako kandidati kirurgićkog doktorata takodjer sa sviedććbom vćrhu položenog izpita zriććlosti, oni pako, koji se naukom kirurgije sada već bave, s izkazom o uspiehu njihovoga dosadanjega naukovanja, svi pako imaju pridonieti dokaz o znanju hćrvatskoga kao u ovih kraljevinah narodnoga jezika, zatim dokaz o znanju onoga

jezika, u kojem se nauka kirurgije na dotiććnom uććilištu predaje, onda redovito izdanu sviedććbu o nedostatku vlastitog imetka za nastavljenje naukah, napokoćć vlastoruććno pisano i podpisano oććitovanje, da su prijavni, ako dotiććni šćtipendij postignu, svoju umietnost po svćrsenom nauku kroz 10 godinah u obćsegu kraljevine hćrvatsko-slavonske izvćrsivati.

Tako obćložene molbenice imaju se do najdalje 10. ožujka t. g. ovom kr. namiestnićkomu vieću priekćć ravnateljstva onog uććilišta podnieti, na kojem se molitelj sada nauci bavi.

Na molbenice poslie ovog roka podnešene neće se nikakov obćzir uzeti.

Od kr. namiestnićkog vieća kraljevinah Dalmacije, Hćrvatske i Slavonije u Zagrebu, 15. sijeććnja 1862.

158. (132)

2—1

Oglas.

Kr. namiestnićko vieće kao ravnateljstvo razteretne zaklade za Hćrvatsku i Slavoniju stavlja do obććega znanja, da se s obćzirom na poććimajuće predhodne radnje za deseto ždrebanje hćrvatsko-slavonskih zemljo-razteretnih zadužnicah, koje će se preduzeti 30. travnja 1862, takova prepisivanja zadužnicah, kod kojih bi novo izdali se imajuće zadužnice imale dobiti promienjeni broj, nemogu preduzimati u dobi od 1. ožujka 1862 do dana oglašjenja zadužnicah izvuććenih dne 30. travnja 1862.

U Zagrebu dne 14. veljaće 1862.

Br. 937.—pol. (142)

3—2

Oglas.

Niže naznaććeni vojnićkoj duććnosti podvćrććeni momćći iz kotara veliććkog, koji se ovdie pred unovaććajuće povierenstvo stavili nisu, pozivlju se ovime, da se u vremenu od jednog mieseca danah ili, ako li bi se u inostranstvu nahodili, u vremenu od 3 mieseca pred niže podpisano sudište stave ili njihovo prebivalište amo poznato uććine, tim sigurnije, što će se u slučaju protivnom profitim po smislu §. 35. d. p. zakona postupati.

I. dobní razred.

Bem Adolf iz Velike.

Gjurgjević Luka iz Klisse.

Jovanović Stanko iz Rujnika.

Matošević Luka iz Pavlovac.

Mijatović Filip iz Lipe.

Minet Martin iz Torna.

Petrović Kosta iz Treštanovac.

Šććetić Ivan iz Ill. Mihaljevaca.

Szabo Vendelin iz Biskupca.

Tatimirović Aksentija iz Koprivne.

Kotarski sud veliććki.

U Požegi dne 10. veljaće 1862.

Peichich,

veliki sudac.

221. obć. (131)

3—2

Oglas dražbe.

Ovime se od strane niže podpisanog gradskog zastupniććva do obććeg znanja stavlja, da će se glede gradnje stana u ovogradskom marofu Svibovec dne 1. ožujka 1862 u 10 sati prije podne u ovogradskoj vieććnici javna jeftimbena dražba obćdržavati.

Za ravnanje liebenikah primeććuje se, da je a) zidarsko dieło na 881 f. 70 n. a. v. b) tesarsko „ „ 693 „ 50 „ „ c) stolarsko „ „ 350 „ „ „ d) kamenarsko „ „ 86 „ 80 „ „ e) bravarsko „ „ 212 „ 10 „ „ f) staklarsko „ „ 49 „ 40 „ „ g) bojadisarsko „ „ 58 „ 20 „ „ h) limarsko „ „ 101 „ 92 „ „

proraććunano, te da će se k ovoj gradnji potrebiti materijal, kao cigel, kamen, pesak i vapno od strane varoši poduzetniku predati.

Dražba ddržat će se poprije pojedince a po tom u obće za sva dieła, te gradnje prepustiti onomu poduzetniku, koi će svakolika gori navedena dieła za najmanju cćienu preuzeti.

Svi, koji žele k ovoj dražbi pristupiti, imaju položiti u ime vadiuma 5% od proraććunane i dotiććno uzklikne cćiene, a poduzetnik biti će duććan 10% od kupovnine u ime jamććvine u ruke dražbene komisije položiti.

Do dražbenog dana primaju se i pismene polag gore danih naputah naććinjene i sa 5% vadiom providjene ponude. — Na kasnije prispievše ponude neće se nikakov obćzir uzeti.

Podaljni dražbeni uććietu mogu se u ovogradskoj pisarni u ureććovnih satovnih uććidietu.

Dano iz siednice zastupniććva sl. i kr. grada Varazdina dne 12. veljaće 1862.

Br. 688. gr. (111)

3—3

Izrok.

Kralj: sudbeni stol županije zagrebaććke oććituje ovime na molbu g. odvietnika Gjüre Klobučara, de praes. 28. sijeććnja 1862, br. 688, da je izvorni nabavni list br. 3. po sisaććkom vojnićkom obćskćrbiteljnom upraviteljstvu dne 16. sćrpnja 1848 vćrhu 618 poććunskih vaganah napolice izdan buduć da se teććajem roka izrokom preobstojavšeg c. k. zemaljskog suda zagrebaććkog od 22. rujna 1860, br. 4838, opredieljenog nitko kao posiednik upitne izprave prijavio nije, nišććetan i utććnut.

Kr. sudb. stol žup. zagrebaććke. U Zagrebu, 1. veljaće 1862.

Klobučarić,

Jović,

Br. 1083. (149)

3-1

Oglas.

Danilo Hoinbrenk izumio je, kao što je to poznato, osobiti način obradivanja vinogradah, te je na taj sustav svoj stekao izključnu povelju. Pokusi učinjeni, dosada u smislu pomenutoga sustava urodili su najboljim plodom.

Rečeni Hoinbrenk izjavio se je kod dvorske oblasti pripravnim, da će Pavla pl. Sukova, čovjeka, koji stavlja njegov podpunoma pozna, oko polovice t. m. veljače poslati u Hrvatsku i Slavoniju, da tamo posiednike vinogradah upozna s tim svojim sustavom vinogradarstva.

Proizvajanje vina najobilijati je gotovo izvor narodnoga bogatstva našega; ako igdje, to je dakle upravo kod nas od potrebe, da se uvaži i oživotvori sve, što je kadro unaprediti procvjetanje te vjerski izvorne produkcije.

Svi se s toga vinogradari počinjenoga područja pozivlju usljed naredbe kr. namiestničkoga vieća od 8. t. m. br. 2088, i zaključka gradskoga zastupništva od 17. veljače t. g. §. 4. na očitovanje, da li im je od volje, da se spomenuti Sukov u namieri gore navedenoj odputi u sriedinu njihovu.

Vinogradari ovdasnji, koji se žele s pomenutim sustavom spoznati, umoljavaju se s toga, da dne 24. t. m. u 9 sati u jutro na gradsku vječnicu u pisarnu gradskoga vječnika g. Nikole Urića dodju, da se tamo sporazumiju, da li se, gdje i kada sa spomenutim odušlanikom Hoinbrenkovim sastati žele.

Za dotično putovanje svoje neće Sukov zahtijevati nikakove naknade, nego će oni posiednici vinogradah, koji budu odbijali vinograde svoje po sustavu Hoinbrenkovu, istom platiti stegovitu neznatnu pristojbu onu, koja ga ide po povelji njegovoj od rali vinograda, koji se obradjuje po njegovu načinu.

O tome se uputjuju svi, kojih se tiče, tim dodatkom, da ovogradske poglavarstvo ujedno kr. namiestničko vieće umoljava za priobćenje one pristojbe, koja će dotičnici za obdijelavanje svojih vinogradah po upitnom sustavu platiti imati.

Od poglavarstva slob. i kr. grada Zagreba dne 20. veljače 1862.

Načelnik
Frigan.

Br. 712.-gr. 1862. (143)

3-1

Izrok

za ovršbenu prodaju kuće na vlastitost suprugah Mate i Ruže Mavrak, spadajuće u donjoj varoši Osijek pod br. 715. ležeće.

Od strane kr. županijskog suda, stola u Osijeku daje se ovime na znanje, da je na molbu ovogradske sirotinske blagajne, po zastupniku si. odvjetniku Fözmayeru mlademu, proti suprugom Mati i Ruži Mavrak radi dužnih 170 fr. 10 novč. a vr. dozvoljena javna dražba kuće, protivnika, na 349 fr. procijenjene i u obćini donjoj varoši pod gr. br. 783. ležeće, i zato da su određena dva roka, i to na 26. ožujka i na 26. travnja 1862, svaki put u 10 sati u jutro u ovsudnoj pisarni.

Pozivlju se indi k toj dražbi svi kupiti želeći tom primjetbom, da imade svaki prije započete dražbe 10% vadium položiti, a prociebneni zapisnik o uvjeti dražbe mogu se u ovsudnoj pisarni uvidjeti a mogu se i od njih prepisi izvaditi.

Ujedno se svi oni pozivlju, koji nisu o toj dražbi napose obavješćeni, a misle da imadu na tu kuću kakvo hipotekarno pravo, da se do dražbe kod ovog suda prijave, jer bi si drugačije sami pripisati imali, ako se dioba kupovnine bez njih preduzme i u slučaju, ako bi se time kupovna izčerpila, da nedodju do svoje tražbine.

Kr. sudbeni stol županije virovičke.

U Osijeku dne 5. veljače 1862.

Br. 834.-1861. (147)

3-1

Oglas.

Slijedeći momci dužnosti novčenja za god. 1862. podvrženi, kojim se miesto boravljenja nezna, i to: Antun Kralj iz Prekrižja iz I. dobnog razreda; Bende-ković Silepan iz Bukovice iz II. dobnog razreda; Keli-har Ladišlav iz Hutina iz III. dobnog razreda; Kostelac Janko iz Svrževa iz II. dobnog razreda; Lesnjak Miko iz II. dobnog razreda; Jezerinec Dragutin iz Bukovice iz III. dobnog razreda, i Svab Eugen iz Vrskeve iz II. dobnog razreda, pozivaju se, da se dne 26. i 27. o. m. pred stavljaajući odbor u Karlovac tim sigurnije po-stave, što će inače neugodne zakonite posljedice sami sebi pripisati imati.

Žup. kot. sud kraškički.

U Pribeću dne 19. veljače 1862.

Janko Šviglin,
kot. sudac.

Br. 788.-grad. 1861. (144)

3-1

Izrok.

Od strane kr. županijskog sudbenog stola u Osijeku se daje na znanje: Da je na molbu Franje Gillminga, tergovca u Osijeku, po odvjetniku g. Fözmayeru mlad. de prās. 9. travnja 1861, br. 788, proti Antoniji udovi Virih dražbena prodaja kuće, na 6173 fr. procijenjene i u donjem gradu Osijeku pod grunt. br. 447. ležeće do-zyoljena i u to ime rokovi na 28. ožujka 1862 i na 26. travnja 1862, svaki put u 10 sati prije podne u ovsudnoj pisarni, određeni.

K tomu se svi kupiti želeći s time pozivaju, da imade svaki prije dražbe 10% vadium kod suda položiti.

Zapisnik o procjeni i uvjeti dražbe mogu se kod ovog suda uvidjeti.

Ujedno se svi oni, koji derže, da su unesešenjem u javne knjige na tu kuću kakovo stavno pravo dobili, a nisu o toj dražbi poimence obavješćeni, pozivlju, da imadu do dražbe ovo svoje pravo sudu prijaviti, jer bi si drugačije sami pripisati imali, ako bi se dioba ku-povnine bez njih preduzela i na koliko bi se kupovna izčerpila, da bi od nje obavješćeni bili.

U Osijeku 5. veljače 1862.

Br. 787.-gr. 1861. (69)

3-3

Oglas.

Kr. žup. sudbeni stol daje ovim na znanje: Da je na molbu sirotinskoga odbora grada Osijeka kroz gosp. odvjetnika Fözmajera ml. de prās. 4. 1861, br. 787., radi dužnih 544 fr. 92 novč. a vr. s. p. dozvolio ovršna dražbenu prodaju nepokretnosti suprugah Matije i Eve Marković, što no su na 450 fr. a vr. sud-beno procijenjeni i u gruntovnici obćine donji varoš Osiek pod br. 674. upisani, te da su u tu svrhu dva roka opredijeljena, prvi na 3. ožujka a drugi na 3. travnja 1862, svaki put u 9 sati prije podne kod ovog suda.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokret-ninu kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina, ako li se kod prve dražbe ni za više, a ni za prociebnenu cenu neprodade, kod druge dražbe i izpod prociebnenu najboljemu nudocu izručiti; zatim da je kupac dužan, uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovna dovoljna biti, po naputku suda na se primiti; inapokon, da se ostali dražbeni uvjeti, prociebneni na-pisnik i gruntovnički izvalak mogu kod ovog suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obavješćeni, ipak misle, da su u pisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim si-gurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati morati, ako li se dioba kupovine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovina izčerpil, ništa ne-zapadne.

U Osijeku dne 31. prosinca 1861.

Br. 2405. (87)

3-3

Izrok.

Od strane c. k. županijskoga suda riečkoga kao gruntovne oblasti do znanja se stavlja, da je Varbošeg Vinko iz Ravnegore, zastupan po odvjetniku Zappe-u iz Rieke, proti Antonju Ježicu iz Novoga tužbu za o-pravdanje predbilježbe prava zaloga za glavnice od 210 fr. a. v. na nepokretnosti u gruntovničkom napisniku br. 271. obćine Novi na ime Antuna Ježića iz Novoga unesene kod ovog suda predao, vrhu koje se je pod prijetnjom posljedice naznačene u §. 40. grad. post. za preslušanje stranakah ročište na 5. ožujka 1862 o 9 sati u jutro odredilo, i za zastupanje Antuna Ježića nepoznatog sadašnjeg boravišta ovdasnji odvjetnik gosp. Gotthardi kao curator ad actum naimenovan, kojega ove o shodnomu razpravljanju ove parnice probitačno uputiti, ili ovom sudu drugoga zastupnika naznačiti ima, u protivnomu bo slučaju posljedice propusta svega toga sam sebi pripisati bi imao.

U Rieci dne 31. prosinca 1861.

Kr. žup. sudb. stol kao gruntovna oblast.

Br. 858. (124)

3-3

Oglas.

U pristanišnom gradu Senju izprašnjeno je poštarsko miesto, za popunjenje kojega otvara se time natječaj. Bervia istoga sastaje izvan zakomite zasluzba od jez-dovinah u godišnjoj plati od 600 f., služboynom paušalu od godišnjih 100 f., zatim uživanju paušala, za predpre-gu godišnjih 84 f. za kariolne pošte Senj-Zutalokva i u sistemiziranim gorstim predpregama kod tovarnih poštah Senj-Rieka od jednoga konja na svem putu do Novoga. Nasuprot obvezan je poštari položiti službenu kau-ciju u veličini svoje godišnje plate, nadalje obskrbljivati službu rukovanja sam ili po jednom zakletom poš-tarskom odpravniku, podvrći se prije nego nastupi službu izpitu o propisima za poštansko rukovanje, i održavati barem 7 podpunoma sposobnih poštanskih konjah, jednu sasvim pokrITU i jednu nepokrITU stacionsku kočiju, po-trebitni broj kolah za pismovnu poštu, postiljone i ine za službu poštanskoga promicanja potrebne rekvizite i ta-kodjer umhožiti ih shodno okolnostima.

Natiecatelji za ovu službu imaju svoje valjano do-kumentirane i vlastoručno pisane pod izkazom svoje dobe, školskoga obrazovanja, dosadanega zanimanja, do-brog političkoga i čudorednoga ponašanja, okolnostih svojega imućva, zatim da posieduje kakovu prostoriju prikladnu za poštansko rukovanje obezbjedjenu proti vatri i prodoru po mogućnosti u sredini grada Senja na-lazeću se, unutar četiri nedjelje računajući od onoga dana, kad se ovaj natječaj uvrsti u natiečajni list k prilogu k razpisu ministarstva financijah podnieti ovom uredu.

Poblizi ugovoreni uvjeti mogu se kod podpisano-ga poštanskoga ravnateljstva i kod slavnoga poglavarstva c. k. vojničke obćine u Senju uvidjeti.

U Zagrebu dne 12. veljače 1862.

C. k. ravnateljstvo poštah za Hrvatsku i Slavoniju.

Br. 927. (139)

3-2

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudbenog stola žup. zagrebačke stav-lja se do znanja, da će se usljed molbe Jelisave Ru-

žićkove proti Lazaru baronu Hellenbachu u slanu ovog posljednjeg u seminarskoj ulici 30/31 dne 1. ožujka t. g. i dne 15. ožujka t. g. svaki put o 9. uri prije po-dne, pokretnosti pod ovrhu uzete, kao: svakoverstno pokućstvo, posteljina, srebrnina, dragocjenosti, posudje, vinski posudje, vino, fortepiano i t. d., na koliko te pokretnosti nisu bile prodane kroz bivši c. k. kotarski sud sv. ivanski dne 30. siječnja i 13. veljače 1861 na dobru Sv. Heleni, u prociebnenoj vrijednosti od 1583 f. 96 n. a. v. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se na prvom roku samo uz pro-ciebnenu cenu prodavati, na drugom pak roku proda-vat će se i izpod prociebnene.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke.

U Zagrebu, 15. veljače 1862.

Klobučarić. Jović.

Br. 626. (105)

3-3

Oglas.

Polag čl. 8. ugovora poštanske zajednice od 18. kolovoza 1860 valja za sve sudne ustanove u poštanskom prometu kao jedinstvo za težu carinska funta, koja se dieli u 30 lotah s pododielima na desetine.

Ova teža upravljati će se odsada:

1. Kod pošiljakah pismovne pošte u države spa-dajuće k poštanskoj zajednici.

2. Kod pošiljakah listovne pošte, koje prelaze prieko državah poštanske zajednice u tudje države n. pr. u Nizozemsku, Belgiju, Veliku Britaniju, Daniju, Švedsku, Norvegiju i u prekomorske države.

Kod pošiljakah pismovne pošte, koje su upravljene u Francuzku, ili prelaze prieko Francuzke u Veliku Bri-taniju, u prekomorske države itd. ostaje teža na gra-me u upravljanju.

3. Kod pošiljakah pismovne pošte u Svajcarsku.

Pri tom se opaža u ostalom, da se usljed čl. 18. ugovora poštanske zajednice imaju kao jednosučna pisma smatrati ona, koja teže manje od 1 lota.

Ista teža upravlja se i za vaganje pošiljakah za-jedničke vozne pošte.

Što se time usljed razpisa visokoga ministarstva financijah od 11. siječnja 1862 br. 1058/55 dostavlja do obćega znanja.

U Zagrebu dne 1. veljače 1862.

C. k. ravnateljstvo poštah za Hrvatsku i Slavoniju.

Br. 285-g. (57)

3-3

Oglas.

Od vječnog suda u Tovarniku stavlja se do obćeg znanja, da čedu se usljed ovsudnog rješenja od dana 6. (18.) prosinca 1861, br. 285, na javnoj dražbi u varoši Vukovara na vlastitost g. Anastasa Samir, are-dotočnog sudca, spadajuće dvie kuće, jedna u Novom Vukovaru od dobrog materijala i više sobah sastojeca, crepom pokrivena, druga u Starom Vukovaru s torskam pokrivena, i sedam četvrti sesionske zemlje, pod br. 659. a gruntovnici uvedene, zbog duga od 200 fr. a. v. prodavati, — prvo je ročište dražbe određeno na 1. ožujka a drugo na 1. travnja 1862. Uslovja saznati se mogu kod podpisano-ga suda.

Srezki sud.

U Tovarniku, 6. (18.) prosinca 1861.

Srezki sudac
Kovačić.

OGLASNIK.

Br. 141.

3-2

OGLAS.

Dne 27. t. m. u 11 sati prije podne deržati će se glavna skupština društva dvorane u narodnom domu.

Ravnateljstvo.

143. (133)

2-2

Usljed vis. odpisa kr. namiestničkoga vieća od 8. ve-ljače t. g. na hrvatsko-slavonsko gospodarsko druž-tvo izjavio se je poznati vinogradar Hoinbrenk kod na-šega vis. dvorskoga dikasterija pripravnim pka polovine tekućega mjeseca poslati čovjeka svomu sustavu u re-zanju tersja podpuno viesta g. Pavla pl. Sukova u Hrvatsku u Slavoniju, da posiednike vinogradah u tih po-krajinah upoznae s tim novim sustavom vinogradarstva.

Upitano za mnijenje rečeno gospodarsko društvo izjavilo je, da ponudu g. Danila Hoinbrenka s veseljem i zahvalnošću prima, tim više, što po naročitoj izjavi vis. namiestničkoga vieća izaslanik njegov g. Sukov za svoje putovanje netraži nikakove naknade, do jedine one neznatne pristojbe, što no ga ide po njegovoj po-velji od svake rali vinograda, koji se obradjuje po Hoinbrenkovom sustavu.

G. Sukov posietiti će u to ime ovaj glavni grad i niekoja druga miesta naše domovine, koja će se skupa s danom, kada kamo prispieti imade, objaviti naknadno putem novinah. Za sada se pako obćinstvo obavještjuje samo o njegovu dolazku; a oni posiednici vinogradah, koji naročito žele upoznati se s njegovom metodom rez-anja tersja, neka tu svoju želju izvole odmah prijaviti upravljajućemu odboru hrvatsko-slavonskoga gospodarskoga društva.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarski 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predloženo je dvadesetina: 7 kr. a. vr. od linije za jedan put, a 14 kr. a. vr. za 8 puta. — Erarska pristojba za svaki oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i toliko puta, koliko se puta isti uvjet.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u ponedjeljak 24. veljače 1862.

Broj 45.

Uredovni dio.

Kod 350. i 851. zrebanja najstarijega državnoga duga, koje je bile predusete dne 1. veljače izvršene su serije br. 161. i br. 96.

Serijs 161. sadržaje obligacije državne komore u prvobitnom kamatnom mierilu od 4% i t. br. 3121 do uklopno br. 4046 u glavničnom iznosu od 1.230.159 for. 24 kr.

Serijs 96. sadržaje bankovne obligacije, u prvobitnom kamatnom mierilu od 5% i t. broj 86.293 s polovinom glavničke svote i br. 86.562 do uklopno 87.664 sa cietom glavničkom svotom u ukupnom glavničkom iznosu od 1.012.721 for. 48 kr.

Ove obligacije povišit će se polag ustanovah najvišjega patenta od 21. ožujka 1818 na prvobitno kamatno mierilo, i ako postiže 5% u kon. novcu, promienit polag preobratnoga mierila obnarodovanoga oglasom visokoga finacijskoga ministarstva od 26. listopada 1858 br. 5286 (D. Z. I. br. 190) u 5%one na aust. vr. glaseće državne zadužnice.

Za one obligacije, koje uslied zrebanja postignu prvobitno, no 5% nedostizajuće okamatacije, izdat će se na zahtjevanje stranke polag mieru ustanovah sadržanih u napomenutom oglasu 5%one na aust. vr. glaseće obligacije.

Od predsjedništva k. dalm. her. sl. namjestničkog vieća.

U Zagrebu 18. veljače 1862.

Neuredovni dio.

Trojedna kraljevina.

Zagreb dne 24. veljače. Gospodin Sukov, odaslanik gospodina Hoinbrenka, koji je kao što je poznato, iznašao nov veoma probitačan način u riezanju vinogradah, stigao je jurve ovamo, da, kao što smo jarve javili, upoznade naše posjedatelje vinogradah s rečenim načinom, i započet će odmah svoje djelovanje.

Rusija.

(„Den“ o galickim Rusima. Konac.) Da se ostvodi o znamenitosti izobraženoga svećenstva, neka publicista pogleda na okolnosti Oeske i Moravske i uvjerit će se, komu malne izklopno ima narod ovih zemaljah zahvaliti svoje sadanje izobraženje, svoj politički takt i znatni položaj u poslovima Austrije; netreba zaboravit, da i na sadanjem carstvenom vieću u Beču nemalo svećenikah služi na čast ovim zemljama. A da li katolički biskup, Hrvat Strossmayer, nemoze po mienju toga novidara biti sjajnim zastupnikom svojega naroda, kao kakav je po svojoj Evropi poznat, iz jednoga razloga: što je biskup Strossmayer svećenička osoba? Napokon popovi i prete, koji na skupštinama kneževine sèrbske zauzimaju tako spatio mjesto i tako dobrotvorno djeluju za dobro naroda, koji se je tek nedavno omladovio izpod teškoga turskoga jarma, da li se i oni imaju izključiti iz skupštinah i zamieniti ljudma, koji su se izklopno bavljali samo pištoljem i nožem? Čudno stvar je li mozebiti potrebno, da ljudi u Galiciji svoje sudbine sasvim predadu raznim galickim poklisarah?

Konac je čudno učini nam se sliedeće pitanje: što će biti posljedice medja Poljacima i Ru-

sinima: „Jesu li Hrvati i Srbliji mnogo time dobili, da su Austriju protiv Magjarima branili? Jeli može biti novinaru nepoznato, da se narod koji se dragovoljno odriče svojih pravah, time šteta i prava tražit ih kasnije običnim i mirnim putem natrag? Da u godinama 1848. i 1849. usbudu Magjarima sjedinjeni, hrali bi se Hrvati i Serbi odreći prava svoje samostalnosti posvećenoga vjekovima i podvrci vèrhovnom gospodarstvu Magjarske. Koliko su Hrvati onda dobili, najviše je vidit iz događajeh godine 1861., kad su kao samostalan narod spokojno i mirno ustrojili svoj poseban sabor, i koji od nikoga neodvisni još do ovoga časa raspolažu svojom sudbinom. Žalostno je svakako, da su okolnosti pred dvanaest godinah takve bile, da su Hrvati svojom postojanošću došli u savez s Austrijom. No bolje je dvanaest godinah trpiti, nego dugo nezviestno vrieme u budućnosti. Na ovim temeljima stojeci, nalazimo se prisudjeni, da odustanemo od ljubze na galické Rusi zbog odnošajeh k Austriji; posljednja im je neriedko s prijatnošću nasprjet dolazila, i tupačili tu prijatnost kako mu drugo, galicki Rusi nisu nikada ostali bez apatna dobika.

Na svèršetku svega držimo za pravedno, da pobijemo i sliedeće sastaviteljevo mienje: „Mi, kaže, nećemo da se složimo s Poljacima u ničem drugom nego u čem se slažemo s Kitajcima, Englezima i drugim narodima.“ Mi nasprot želili bi mnogo više; naša je iskrena želja, da njima stajat u onoj srodnoj bratinskoj slozi, ka kojoj smo obvezani srodstvom jezika i proihoda; polag našega mienjenja mora jedna naših posljednjih svèrhah biti medjusobno poravnanje starih po nama neprouzročenih plemenskih razmiricah i promiena istih u ravnopravno bratinsko sjedinjenje. Mi se tvrdo nadamo, da bi se i obiteljska razpra galickih Poljakah i Rusinah već odavna preživila bila, kad nebi većina galickih Poljakah Rusinima ono, sa čim sami teže, odricala, i kad nebi kasnila, sliedeće riječi jednoga njihovih zemljakah oživotvoriti. *Mi ni najmanje netešimo načiniti Rusine Poljacima, ostviedočeni, da je duh poviestnice jači nego li naperi i strasti ljudih.*

— Poznato je, kako je Rusija oslobodila bivše robove — seljake — i sada se stara, da i oni budu ravni sa ostalim narodom. Da bi ta namjera dostigli, oni su pèrvo i pèrve uredili obćine a zatim oblasti i oblastni način uprave. Bilo je mnogo zapletah izmedju spahijah i naroda, zbog toga je praviteljstvo naredilo da to razprave ljudi, koje narod zajedno sa spahijama odredi u svakom srezu. U kišenjeveskom je srezu izabran za takvog razpravljača An. Vaskov. Evo šta on kazuje, kako su se koristili seljaci — do jučer bivši robovi — svojim pravom, kad su birali starešine i sudije.

„26. lipnja 1861. godine bila je sastavljena pèrva oblast *) — Spaska. Kad sam dobio imena seoskih kmetovah (starostah) i sudijah (kmet je narodom izabrana policajna vlast, a sudije su drugi za sudije izabrani seljani), bude zapoviedjeno, da se sve staroste i sudije sakupe u selu Spasu 26. lipnja, rano izjutra, i da izberu nahijjskog starešinu i liji kneza i sudije. U odredjeni dan, u 8 satih izjutra, dodjem, ja u selo i nadjem na skupu samo desetinu ljudih. Priznajem, da me ta njihova neurednost razlijeti; — ali nisam mogao šta činiti, morao sam čekati. Sam samcat siedeći na brežuljku, imao sam kad razmišljati: „da je to dobro ili hrdjavo? I nadjem ovako za pravo: seljak, koji hoće da bira svoje starešine, nije sol-

*) Oblast je nahija. Predjašnje dieljenje na srezove i gubernije bilo je birokratično, a sadašnje je prirodno i narodno; kao što je to u Černoj Gori bio.

dat pa da ide na taj posao kao kad ide na učenje soldat; hitati u takvoj stvari, kao što su izbori, nije nikakve nužde, a činiti to još kao po niekoj komandi (zapoviesti) — vrlo je ludo i besputno; dakle netreba zahtievati od seljaka soldačke točnosti. Ako sam ja došao na skup ranije, tu nema nikakve nesreće; šta više, to je vrlo dobro. 1., od moje je strane to dobar primjer za urednost; 2., bolje da ja čekam nekoliko desetinah ljudih, nego oni mene jednog; 3., služeći narodu, netreba da tražim da narod na mene gleda kao na kakvog zaptiju, nego kao na svoga prijatelja. Kad sam se ovako promislio, ja ih nisam korio, što sam prije njih došao. Oko 10 satih već su se gotovo svi bili sakupili. Od 73 bilo ih je 61. Ja im izgovorim od prilike ovu besiedu, za koju se nisam napred spremio: „Vi ste sazvani na ovaj skup da izberete sebi nahijjskog starešinu i druge sudije. Kako ste se vi sada pèrvi put skupili iz ciele nahije, pa možete biti jedan drugog nepoznajete dobro, to pogovorite medju sobom koga ćete izabrati za svoga starešinu. Upamtite, da je nahijjski starešina za vas vrlo važno lice; to će biti vaš najbliži starešina; njemu se daje velika vlast. Zbog toga vi treba da izberete čovieka pravednog, pametnog i treznog. Njemu u pomoć treba još izabrati jednog pomoćnika, t. j. čovieka, koji bi zastupao starešinu, kad bi on bio bolestan ili bi mu se druga kakva smetnja desila. Za pomoćnika također treba da izberete čovieka dobra, jer svi nosimo dušu, a tko zna šta se može dogoditi? Ja znam, da ste vi svi dobri ljudi, ali za starešine valja uzeti najbolje ljude. Vi sami zovete čovieka, koji zna knjigu — čoviekom „bez očijuh“, a toga bi dobro bilo, ako bi vaš starešina znao knjigu; ali opet baš izbirati čovieka, koji zna knjigu — nije prieko potrebno, jer ima ih, koji i neznaju knjigu, ali bi mogli za pojes zadenuti svakoga književnika. Razmislite se i porazgovarajte se, pa kad izberete, a vi mi kažite.“

Ja odem u kuću, da im nebi smetao, i da se nebi tko što snebivao od mene. Skup je bio pod vedrim nebom u sried sela.

Seljaci su se prije gonili, vikali i dogovarali čitava tri sata. Naposljedku mi javiše, da hoće za starešinu Borisa Ivanovića a za pomoćnika Mijaila Maksimovića. Ja dodjem medju ljude, koji su saborili siedeći po bèrvnima:

„Vi, braćo, hoćete za starešinu Borisa Ivanovića?“

„Njega! Njega!“ mnogi odgovore — „neka služi narod! on je čoviek pametan i dobar!“

„Hoćete li ga svi!“

„Svi! svi!“ odgovore seljaci, i nijedan ne rekne da ga neće.

Taj izabrani starešina bio je seljak (mužik) od svojih 40 godinah, sriednjeg stasa, suvonjav i plav; stojao je na jedno dva koraka iza gomile, zamišljen i dosta zbunjen od neočekivane počasti. Malo je živio u selu, jer je bio majstor, što kuće gradi, pa je išao po zanatu.

Mijailu Maksimoviću, koji je izabran za pomoćnika, bilo je od prilike 30 godinah, liep i gorastan čoviek. On klekne pred skupom i počme moliti: „oslobodite me, braćo, od te dužnosti! Ja sam mlad i neviešt, ima mnogo ljudih od mene starijih i pametnijih i t. d.“ Ali skup neuvaži njegovo odricanje. Boris se nije branio. Razgovorivši se sa Borisom ja mi kažem, da sada on treba da predloži nahijjskom skupu, da izbere 12 ljudih za nahijjske sudije. On to učini i poslie kratkog vremena budu izabrane i sudije; poslie toga skup od-

redi platu starešinama i ostale nahijske troškove i razreže ih, koliko će na koga u toj nahiji doći.

Na sve te poslove, koji umieše, potpisao se, a ostali udariše kerslove. Zatim odosmo u crkvu i nahijski se starešina pred narodom zakune. Kad smo izašli iz crkve, već je i sunce sedalo.

Dalje priča o drugim izborima i kazuje slučaj, gdje su seljaci izabrali jednog seljaka za starešinu od 26 godina. „Dugo su se, veli, prepirali. Ja izidjem među nje da pobitaju ali me oni zamole, da ja odem odande govoreći: „Mi smo slobodniji, kad vas tu među nama nema.“ Ja odem, veli Vaskov, jer su oni pravedno zahtijevali.“

„Za starešine su izabrani ljudi dobri a nije ih nitko učio koga da izaberu. Ja se nisam pačao u njihove izbore. Ovako treba da svi rade. Po mom mišljenju, veli g. Vaskov, drugčije vladanje pri izborima nije zakonito, i pokazuje prekorredno precenjivanje činovničke mudrosti, koja pod raznim izgovorima, nepoštuje tuđe volje i tuđeg prava, — a to je načelo sasvim tiransko.“

„U obće seljački su izbori bez spoljašnjeg pritiska bili razumni i pametni. Barem sam se ja o tom uvjerio iz onoga, što sam očima vidio.“

Ovo su posljedici dobrosavjestne radnje!....

(T. N.)

Varšava, 14. veljače. **Nadbiskup Fe-
linjski** progovori prigodom otvorenja crkvi-
sljedeće rieči: „Slava bogu u visini a na zemlji
mir ljudem, koji su dobre volje! No vlada li kod nas
mir? Nevlada; jer bijasmo lišeni crkvi i mo-
litvih, glavnih vrelah naše sreće. Dolazim sada
na pitanje veoma teško i škakljivo. Da vam tko
zabrani moliti se bogu, i da to i vlada sama u-
čini, rekao bih: „Neslušajte te vlade“ jer je ve-
ća vaša dužnost prema bogu, nego prema ljudima.

Da vam zabrani vlada moliti za domovinu
svoju i njezino blagostanje opet bi rekao: „Ne-
slušajte te vlade.“ Da nam zabrani vlada moliti
za domovinu svoju zamolio bi se bogu, da me uzme
k sebi od ovud a naše majke da budu neplodne.
No, ovakove molitve nitko nam zabraniti nemo-
že. (Puk počeo se plakati, mnoge ženske padoše
u nesvijest a nadbiskup morade malo prekinuti
svoj govor.)

„Umirite se, reče napokon, nećemo mi od-
ustati od molitve za domovinu svoju a vlada nam
toga zabraniti neće. Al' je treba, da odustanete
od pjevanja nekih pjesamah, kojih crkva o-
dobрила i ustanovila nije. Zaklinjem vas živim
bogom, da ih više nepievate, te vas ujedno u-
vieravam, da će vladar nastojati oko toga, da
zadovolji potreboćama mile naše domovine. Dugo
sam se s njim razgovarao a on me uvieravaše,
da neće da nas liši ni naše narodnosti, ni naše vjere,
već da će izpuniti svoja obećanja, da će sve udjeliti,
štogod zahtijevali budemo no pod tim uvjetima, da
se povratu prijašnji mir, i da se zabronjene pie-
sme više nepievaju.“

Vi ćete mi valjda prigoviriti „da se careva
obećanja nikada izpuniti neće“, odgovaram Vam,
da imam obećanje carevo, koje mi jamči, da će
se našim željama zadovoljiti. ....

Tko je sa mnom istoga mnijenja neka po-
klekne, da ga blagoslovim!“ Nadbiskupov govor
ne učinio ovaj utisak, koi se je očekivao — narod
misli, da mu vjerhovni pastir neće udariti putem
Bialobrzeskoga i Fijalkovskoga.

Niešto o gimnastičkim zavodima.

Nitko neće tajiti da su **gimnastički zavodi**
u naše doba od najveće koristi, dapače i od naj-
nužnije potrebe. Samo ime „gimnastika“ pokazuje
nam, da su znali već stari Grci i drugi narodi,
kojih neizcisljiva književnost još dan danas zanaša
iskrene prijatelje znanostih, dobro ocieniti veleva-
žno načelo: „Mens sana in corpore sano.“

Imamo ba mnogo dokazah, kako su se brinuli
oni predasvim, da im bude tielo zdravo i čvrsto,
znajući, da je zdravo tielo jedini temelj višjega
duševnoga izobraženja; jer čovjek bolestan, slab
neće nikada dospjeti do onoga stupnja razvitka
duševnih svojih sposobnostih, makar bile i izvan-
redne, kao čovjek zdrava i okretna tiela.

Da je današnje naše pokoljenje daleko zaosta-
lo, što se tielesne čvrstoće tiče, priznaje svatko
sa žalosću, da neima moderno naše izobraženje
one temeljitosti, koju opažamo razmierno kod nie-

kih starih narodah, služeci nam modernim svezna-
licama za uzor mnogih riedkih krieptostih.

Zato uvedoše muževi našega vieka, uvidjajuć
njegove mane, posvuda, gdje su to okolnosti do-
puštale **gimnastičke zavode**, da nam po moguć-
nosti nadoknade, što tečajem stoljećah izgubismo
toli našom krivnjom, koi zavladašim strastima i
drugim kojekakvim okolnostima . . . da si pri-
svoji naša mladež one okretnosti i muževnosti, koja
doličuje muževima slobodnoga naroda.

I naš slavni grad **Zagreb** nezaosta u toj
svakakako važnoj struci za drugim gradovima i on
diči se gimnastičkim zavodom, koi valja po izpo-
viedi znalacah pribrojiti k boljim zavodima iste
vrste u austrijskoj carevini.

Samo nam je za čudo, da nedodje do sada
do onoga priznanja od strane našega občinstva, koje
bi mu od sčerca želili.

Gimnastički naš zavod polaze syega skupa
učenikah gimnasialnih 72, realnih 19, iz glavnih
učionah samo 36; privatnih učenikah ima 9, die-
vojakah 7 i 6 gospodičićah.

Mislimo, da je taj broj 146 odviše malen za
glavni naš grad, i da nisu jošte mnogi roditelji
shvatili svēru i veliku korist tielesnoga vježbanja.

To nas baš ponuka, da progovorimo koju
o tom predmetu imajući osobito na misli mladja-
nu diecu glavnih naših učionah. Da bi roditelji žer-
tvovali onu malenu svotu, koja se miesečno plaća
(siromašna dieca su od toga oslobođena) mi nebi
imali prilike slušati svaki dan svakojakih tužbah koje
nam mnogoputah prouzrokuju jada i žalosti; dieca
nebi se mogla bezposleno potepati po našim ulica-
ma a skitajući se davati nam vrlo neugodnih doka-
zah sve većma rastuće razuzdanosti, dapače i učinje-
nih kradjah i to od diece, gdje toga nitko očekivao
nebi!

Bezposleno klatarenje biva povodom pri ina-
če i dobroj dieci svakojakih nepristojnostih i opa-
činah . . . koje se nedaju izkorieniti baš ni
velikim trudom roditeljah i neprestanim naporom
saviestnih učiteljah.

Ovomu zlu može se lahko doskočiti, time,
da šilju roditelji živahnu svoju diecu, pošto su za-
dovoljila školskim svojim dužnostima, u gimnastički
zavod, gdje im se pruža valjana prilika ugodno
zabavljati se, kriepti tielo i dušu, i pripravljati se
za tegobne poslove budućega stališa.

Nadam se čvrsto, da će ovih nekoliko rie-
čih naci zasluženoga odziva kod svih roditeljah,
kojim je zbilja stalo do tielesnoga zdravlja i du-
ševnoga, krieptnoga razvitka mladoga nara-
štaja!

Berzovjavne i najnovije viesti.

Terst, 21. veljače. Bavarski princevi vra-
tili su se ovamo iz Kerfe.

Carigrad, 20. veljače. Visti iz Atine od
18. javljaju, da su Atina i provincije mirne i da
je ustanak stegnut na Navpliju. General Hahn krenuo
je proti, kako se čuje, nesložnim buntovnicima i već
je, vele, u Argu. Kolokotroni poseo je Mili na
zapadnoj strani zalieva. Duh, koi u vojski vlada
povoljan je.

Carigrad, 20. veljače. (Službeno.) Nj. ve-
ličanstvo kralj gerčki razgledao je 15. u Korintu
čete sakupljene u jakosti od 2000 momakah. Ne-
posredno provališe iste Dervenakiju, otabo-
riše se kod Arga i potukoše idući u Tirint ustaše.
General Kolokotroni otidje u Tripolicu. Posvuda
vlada mir. Duh pučanstva veoma je dobar. U Nav-
pliji počimlju uskočivanja. Nesloga i strah zavlada-
še jurve ustašama.

Monakovo, 21. veljače. Današnji „Mün-
chener Zig“ javlja službeno iz Atine od 18. t.
m.: Najbolji duh oduševljava zemlju i vojsku po-
slanu proti Navpliji. Jošte u Navpliji nalazeće se
zavedene čete već su sasvim uplašene.

Atina, 15. veljače. Urota odana po jednom
uhvaćenom pismu, buknuła je prije vremena. S po-
četka pobunila se je samo posada grada Navplija
i pucalo se na nju s tvrđjave; tvrđjava se je
stopram onda pridružila ustašama, kad je dočula
lažljiv glas, da se je kralj odrekao prestola.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 22. veljače 1862.

Papiri.

	Svjetlost točaji u austr. vrod.
5% Kovovnice	70.70
5% Narodnoga zajma	84.55
Narodne banke	848.—
Vierovnoga zavoda	202.30

Mienice.

Srebro	136.15
London	137.—
Carški cekini	6.53

Meteorologička opažanja

na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 22. i 23. veljače
1862.

U r a	Barometar va visina u par. čert.	Barometar va visina reduc. na 0	Toplo- ta po R°	Noblača	Smier i ja- kost vjetra	Atmo- sferička vlažnost (u odst. od 100)	Opaska
7. pr. pd. 334. "00	333. "52	+2.2	10	Jia			22. gusta
2. pl. „ 333. "76	333. "12	+4.9	10	O			magla
9. u več. 333. "89	333. "23	+4.1	10	O			23. magla
7. pr. pd. 333. "47	332. "95	+3.3	10	Sti			i dažd
2. pl. „ 333. "44	332. "81	+4.8	10	O			
9. u več. 333. "22	332. "70	+3.6	10	O			

Danas u 7 sati temperatura R° +3.0.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 1238.—1862. (136) 4—2

Jeftimba.

Za uredjenje lovačke, miesničke i sv. markovske
ulice: razpisuje se time javna jeftimba na 8. ožujka t.
g., koja će se u gradskoj vijećnici u 10 sati u jutro
obdržavati.

Fiskalna ciena iznosi 7300 fr. a vr., a zaobina,
koja se pred jeftimbom položiti ima, 5 postotinah od ove.
Nacerti, svotni troškovnik i gradjevne pogodbe
moga se viditi kod gradskog poglavarstva svaki dan u
običnih uredovnih satih.

Primat će se i pismene zapečaćene ponudbe, u ko-
liko se iste prije započete ustmene jeftimbe predadu,
te u koliko će iste propisanom zaobinom providjene
biti i izjava zadržavati, da je ponuditelj gradjevne po-
godbe uvidio, te da se istima podvrgava.

Od poglavarstva kr. i sl. glavnog grada
Zagreba, dne 18. veljače 1862.

Načelnik
Frigan.

Br. 834.—1861. (147) 3—2

Oglas.

Sljedeći momci dužnosti novačenja za god. 1862.
podvrženi, kojim se miesto boravljenja nezna, i to:
Antun Kralj iz Prekrižja iz I. dobnog razreda; Bende-
ković Stjepan iz Bukovice iz II. dobnog razreda; Keli-
har Ladislav iz Hutina iz III. dobnog razreda; Kostelac
Janko iz Svērževa iz II. dobnog razreda; Lesnjak Miko
iz II. dobnog razreda; Jezerinec Dragutin iz Bukovice
iz III. dobnog razreda, i Švab Eugen iz Věrskovca iz
II. dobnog razreda, pozivaju se, da se dne 26. i 27. o.
m. pred stavljaajući odbor u Karlovac tim sigurnije po-
stave, što će inače neugodne zakonite posljedice sami
sebi pripisati imati.

Žup. kot. sud kralički.

U Pribiću dne 19. veljače 1862.

Janko Švighin,
kot. sudac.

Br. 2. gr. 1862. (150) 3—1

Oglas.

Od strane kotarskog suda u Valpovu stavlja se do
obćeg znanja, da je Mato Pandurić, seljak iz Narda, u-
slied odluke preobstojećeg županijskog suda u Osijeku
od 26. siečnja 1861, br. 130. gr., slaboumnim progla-
šen, te da mu je brat Antun Pandurić, također seljak
iz Narda, skērbnikom imenovan.

U Valpovu, 11. veljače 1862.

Stohuljek,
veliki sudac.

Br. 1327. (97) 3—3

Izrok.

Kot. sud malo-taborski daje na znanje, da je na
molbu Josipe Halužanove odredjena javna prodaja na
njezinog dužnika Josipa Ptičeka spadajuće, te u obćini
Lupinjak pod br. 170. unešene, na 150 fr. procienjene
nepokretnosti, za koju prodaju ustanovljena su dva roka
na 1. ožujka i 1. travnja 1862, svaki put prije podno-
u 10 sati u pisarni ovog suda u Pregradi.

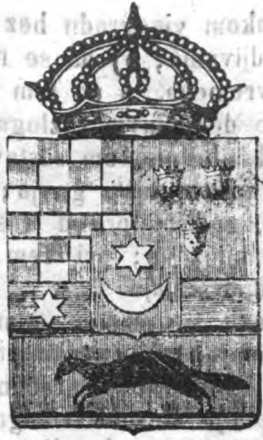
Kupiti želeći pozivlju se s oim, da će svaki 10%
jamčevine od prociepbene vriednosti položiti morati prije
nego li se k ponudi pripusti. Zapisnik prociebi i draž-
beni uvjeti uviditi se mogu u pisarni.

Kot. sud malo-taborski.

U Pregradi, 24. prosinca 1862.

Kotarski sudac
Halper.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću i novinaricu 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predloženo je uvrstbina: 7 kr. a. vr. od linije za jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Erarska pristojba za svaki oglas iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko putah, koliko se putah isti uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u utorak 25. veljače 1862.

Broj 46.

Neuredovni dio.

Zagreb, 25. veljače.

Najvažnija je svakako za nas viest, da se je izrekla većina pokliscar na državnom vijeću (čl. 90. i 91. i centum) sa 90 proti 68 glasova proti porotnim sudovima.

Radilo se je oko toga, imaju li se ustrojiti porote za štamparske poslove ili imaju i na dalje ostati dosadnji sudovi u svojoj valjanosti, dok ne bude proglašen novi zakon o štampi.

Mi nismo nikada mnogo vjerovali osloglašenoj slobodoumnosti niemačkih pokliscar, budući nam je dobro poznato, da zahtijevaju slobodu samo za se a ne za sve ostale narode.

Mi smo također uvjereni, da im nije nikada bilo stalo do tako zvanog austrijskoga domorodstva, koje je prije nekoliko godina proglašeno bilo od strane tadašnje vlade za prvu i glavnu kriepost svakoga austrijskoga građana. Onaj gospodari, budući da su niekoji od njih izvan Austrije pozdravili svietlost svieta, nije nikad u istinu stalo bilo do blagostanja Austrije, do učvršćenja domaće vlade i do sreće naroda, već jedino do niemačke nadvlade!

To su nam razlici, što zabacuje „slobodoumna“ ona gospoda sude porotne, koje su najvažnije jamstvo za slobodu štampe i mišljenja i za slobodu u obće.

Izjavljamo iskreno, da nas je ovo glasovanje niemačkih liberalistah zateklo vrlo neugodno.

Glasoviti Rieger i Poljak Zybkievicz nemo-gahu prodrieti sa sjajnim svojim govorima, koji će se sačuvati budućem potomstvu kao veličanstveni spomenici bezobzirne slobodoumnosti slavjanske.

Za razjašnjenje stvari navadjamo, da ima u toj stvari tri stranke na državnom vijeću. Prva stranka je sasvim proti tome, da se uvedu porotni sudovi; druga stranka želi svakako, da se porote osirotvoro, no boji se, ako bi se najprvo uvele za štamparske poslove i ako bi u niekojim slučajevima obuzeni za neudržbu bili proglašeni, da bi toga upotrebili neprijatelji porotah i da bi važne te institucije proglasili sa niekakovu političku stranku proti vladi. Ova stranka glasovala je iz pukog oportunizeta proti predlogu odbora.

Treća stranka tvrdi, da se imaju porote, koje se smatraju za toli važan ustavan zavod, uvesti ondje, gdje se najprije uvesti mogu.

Trojedna kraljevina.

Zagreb, 25. veljače. U jučerašnjoj javnoj sjednici gradskoga zastupništva vičelo se je o predlogu učinjenom po gradskom savjetniku g. Urice, da se hitne sazida za cijeli Zagreb samo jedna jedina učiona, u kojoj bi imale miesta pre-parandija sve dječake i djevojačke učionel — Predlog taj nenadje nijednoga branitelja. Proti njemu govorio je predasvim g. Šuhla pristojiv posebni predlog, koji će kao i predlog g. Urice biti pretresan po odboru školskih vještakah izabranih sa istu svrhu još u istoj sjednici.

Ugarska.

Pešta, 20. veljače. „Sürgöny“ prihodi članak o slovačkoj deputaciji u smislu magjarskom. Na ovaj članak odgovori biskup Stjepan Moy-... u istim novinama, u kojem tvrdi, da mora biti zadovoljen magjarskim narodima u Ugarskoj, da nepravdaju pamtika svoja prava i bez znanja magjarskoga jesika.

Što bi hasnilo Slovacima, veli biskup, slobodoumni duh zakonah g. 1848. da se uživanje slobode ograniči na jezik magjarski. Zar se imaju svi Nemagjari učiti magjarski? Neimaju tomu većom stranom ni prilike.

Nemagjari zahtijevaju, oslanjajući se na starodavni zemaljski ustav, da ne bude nikakove razlike medju pojedinim narodnostima, kao što je to bilo do g. 1848.

Prije ove godine, nije mogao nitko nijekati, da neimaju plemići slovenski, rusinski, serbski i rumunjski ista prava, kao i Magjari, makar i neznali magjarski.

Ovo isto zahtijevaju i sada svi Nemagjari.

„Sürgöny-u“ je vrlo žao, da neće nemagjarski narodi neznatne svoje narodnosti žrtvovati slobodoumnim zakonima od g. 1848.; no ti narodi neuvijaju, da bi zato bili vredni sažaljenja. U Turskoj obećali su kćerčanima, da će biti odmah slobodni, kada se budu odrekli kćersta i njegove svete viere; ma oni toga učinili nisu; tako će i nemagjarski narodi u Ugarskoj braniti i čuvati svoju narodnost.

Austrija.

Beč, 20. veljače. G. Vacik, tajnik kneza crnogorskoga boravi ovdje, da sklopi ugovor s austrijskom vladom o telegrafskom spojenju Austrije sa Crnom Gorom.

Beč, 21. veljače. Tvrdi se u obće, da je u državnom ministarstvu već gotov predlog, kako da se imaju organizirati politički uredi.

Sudbenost i uprava imaju biti jedna od druge oddjeljene — a političke poslove imaju u buduću voditi samo kotarski uredi u svim krunovinama.

Nadbiskup Rauscher otidi će u Rim, da se nagodi s rimskom stolicom o reviziji „državnoga ugovara od 18. koloveza 1855.“

Lavov, 18. veljače. G. Stupnický izdavat će od 15. ožujka počemši nov politički časopis „Gazeta narodova“, i to dva puta na tjedan.

Turska.

Dubrovnik, 6. veljače. Pomirenje između Luke Vukelovića i kneza crnogorskoga čini se da nije dugo trajalo. Po najnovijim glasima Luka je kod kneza nanovo u nemilost pao i uslied toga kaže se, da je miesto Svercingu izabrao, gdje će odjako sa celom svojom porodicom živiti. Vele, da je nieki Mihailo Spaić na njegovo miesto opredijeljen. U isto vrijeme stižu pisma iz Albanije, koja protivno dokazuju s tim dodatkom, da su svi glasovi, koji su se u najnovije vrijeme o Luki Vukeloviću razneli, sasvim neosnovani i izmišljeni. Skrom ćemo se najbolje o tom izviestiti, koliko su oni osnovani ili neosnovani. Jer već se potvrđuje glas, da crnogorska vlada dugo neće očekivati, nego da će se sa svima svojim silama sa Hercegovcima složiti. U Crnoj Gori vlada sad samo jedno mnijenje, a to je: „Mora se Hercegovcima pomoći“, tom je misli i sam knez odusjevljen, i sada se pita samo, pod kakvim imenom da se rat Porti objavi. — 1. veljače došle su mnoge čete Crnogoracah u Gračovo, predvojene od popa Kusalića. Taj isti dan ušli su u Zubac pop Matanović i pop Mija sa 12 perjanikah, da vidi, kolika je neprijateljska sila kod Poljicah, i da nužnu marvu nabave za Crnogorce koji za njima dolaze. 30. siečnja zapališe Turci više kućah u kćerčanskom selu Orašju. S albaneske strane već su Turci crnogorsku granicu povredili, i niekoliko Crnogoracah ubili. Derviš-paša stoji sa više korpusah kod Poglje, gdje se na vrat ne nos utvrdjuje. — Jedan ovdašnji građanin,

koi od Turske vlade više hiljadah forintih za prodanu hranu ima primiti, pošto je više mjesecih u Mostaru na svoje novce izčekivao, sad se je s praznim rukama natrag vratio. On pripovieda da su sve turske kase prazne, i da se u vojsci Omerovoj čete nalaze, koje od osam mjeseci nevidošu svoje plaće. (Wand.)

Rumunjska.

Bukarešt, 6. veljače. (Srbbr.) Naše želje ispuniše se. Vlaška i Moldavija spojiše se u jednu zasad kneževinu romansku, koja se po riečima kneza Kuze nikada više neće razdijeliti. Glas, da nam knez Mihajlo ovo sjedinjenje prieko osobitog poslanika čestita, prošao je kao električna sila kroz sve krugove i svuda je prijatno dielovao; počem se u tom koraku serbske vlade uvidja gotovost i želja, onu svezu prijateljstva utvrditi, koja je obim kneževinama pri riešavanju itkočnog pitanja od prieko nužde. — Nemojte držati, da naša vlada veliku parnicu, koja tarskom carstvu predstoji, misli sa skćeršenim rukama gledati; ona je već sad mnogo odvažnije i smielije počela upuštati se u pretresanja državopravnog odmošaja, koi između nje i porte postoji.

Tergovački ugovor, koi je između Austrije i Turske postojao, i koi ove sile nanovo žele utvrditi, dao je našoj vladi povoda, da je ona proti tomu protestovala, — i iskala, da porta s Rumunjskom ima ugovarati i sporazumjeti se, u koliko se rumunjskih interesah tiče. Na taj se protest istina Tarska za sad neće da obzire, ali i Rumunjska se tako isto čini svakom turskom protestu naviešta, i čini svoj posao. Ovakovim postepanjem kolizija je između Rumunjske i porte neizbježna; a po svakoj prilici da će i Serbija u taj isti položaj prema porti prije ili poslie morati doći.

Želiti bi bilo, da obe ove kneževine u pogledu pretresanja ugovorah, koji između njih i porte postoje, uzajmno i sporazumno rade.

Još pokojni knez Miloš gledao je, da s Vlaškom i Moldavijom u tešnju svezu dodje, i na taj je konac u Vlaškoj imao svoga opravnika; da knez Mihajlo nemisli staze svoga oca oslaviti, svidedoci poslanstvo g. Magazinovića, koma će osim čestitanja mozebiti drugi mnogo važniji sadatak biti sadatak: da se sa knezom Kusom dogovori, kako se odsele suzereni prema svome suverenu imaju ponašati.

Velika Britanija i Irska.

Iz Londona javljaju u „Köl. Ztg-u“ kako se od niekog vremena odnose iz Englezke banke silni novci, ponajviše francuzko zlato i naročito u Pariz. O tom iznosenu novacah različno se misli. Mnogi misle, da će to biti kakva majstorija francuzkog popočitelja financije, Foulda, jer bi njema bilo u interesu da se novac u ovo vrijeme pojviti, kako bi se odplata francuzkog državnog duga što lakše izmirila. Ali pored toga uzroka političkog, treba imati na umu i čisto tergovačke razloge. London je i bio i vazda ostaje stovarište za metal kontinenta. U London sliva se metal iz jugoamerikanskih srebrenih rudnikah, kao i iz kalifornijskih i australskih majdanah, na temelju njegovog geografičkog položaja i njegovih poštanskih svezah. Osim toga je London tako rekuć glavna banka, iz koje se izmiruju izplate između iztoka i zapada, između starog i novog svieta, iz koje se a. pr. isplaćuje Indijancima i Kitajcima onaj čitit i čaj, što se u Americi troši. Kadgod se dakle iz Englezke, u takvom položaju njenom, izvaze više, nego što se u nju uveze, te i nov-

čane ciena nešto stalnija postane, onda zaostaje zlato i srebro u Englezkoj, povećava se novčana gotovina engleske banke, i prepunjava se englesko novčano tržište. Usled toga za svaki novi milion, koji u banku udje, izdaje se novi milion banknotah, te se tako i obert novca od artije s jednim milionom povećava i zlato jeftinije postaje.

Takav pojav naročito se za posljednja tri mjeseca opaža. Počem su Englezi izplatili Amerikancima svu hranu, koju su iz Amerike uzeli, i počem nisu imeli šta plaćati za američanski pamuk jer im ta roba ni slata nije: to se je najveći dio zlata iz Austrije nakupio u englesku banku, te se je i njena novčana gotovina brzo povećala priko 16 mil., i tako je ona mogla svoju mjeru interesa spustiti na $2\frac{1}{2}\%$, tim prije što se je i onako novac slabo tražio, zbog slabe trgovine. Sad na jedanput iznosi se novac u Francuzku. Zašto? Po svoj prilici poglavito zbog pariških političkih majstorijah, ali ima i najpravičnijih trgovačkih uzroka: počem se je metal iz gore spomenutih uzroka u engleskoj banci nagomilao i usled toga obert banknotah povećao i novčano tržište prepunilo: to se je i metalim odliv upravo Parizu i t. d. a to ne s toga, što bi se tamo metal s osobitom korišću slao, već poglavito zato što je korisnije zlato na mjesto mienicah izdavati. — Ako bi se sadašnje iznošenje metala iz engleske banke osnivalo isključivo na političkoj majstoriji francuskog popečitelja: onda taj pojav nebi mogao imat dugotrajnog značenja za svjetska novčana tržišta. Ako li se iznošenje osniva na uzajmim trgovačkim odnosajima, onda će i njegovo značenje postati obće i dugotrajnije. (T. N.)

Poziv

na sve velikodušne i dobrotvorne stanovnike kraljevine Hrvatske i Slavonije od kr. namještničkoga vieća u Zagrebu.

Sbog lanjske loše žetve, prouzrokovane dugotrajnom žestokom sušom, a pred tim tja u mjesec svibanj doprievšimi mrazovi i ozebicom, nalazi se već sad veći dio pučanstva županije riečke, zagrebačke, varaždinske, križevačke i požeške u veoma biednom stanju, boreći se s neodoljivom brigom za uzdržanje života svoga do buduća žetve, a i za pribavljenje neophodne nuždnoga siemena za nastajuću prolietnu sietvu.

Akoprem se je zem. ova oblast već za vrijeme pobrinula, da pravo stanje te izvanredne nevolje doznade i nakoliko sile javnih sriedstvah obzirom na njihovo ino opredjeljenje dupštaju, s takovimi stradajućemu žiteljstvu u pomoć priteče, to se ipak već sada temeljito pokazuje, da javna u tu svrhu razpoloživa sriedstva ni iz daleka dovoljna biti neće, za svemkolikom stradajućemu žiteljstvu neophodno nuždnu podporu pružiti moći. —

Polag toga nepreostaje dakle ino, nego također i — dosada još uvijek u sličnih izvanrednih slučajevih osobitim velikodušjem zasviedočenu darežljivost svih onih stanovnikah kraljevine Hrv. i Slav. u pomoć prizvati, koji su iole u stanju štoto ili u gotovom novcu, ili pako u naravnih proizvodih na ublaženje biednoga stanja stradajućih doprineti.

Darovatelji izvolit će svoje darove ili dotičnomu municipalnomu poglavarstvu dalnjega odpremljenja radi, ili pako neposredno ovom kr. namještničkom vieću predati, koje će ga zatim svojoj svērsi privesti. Naravski proizvodi, kao žito svake vrsti, brašno, krumpir itd. mogu se nakoliko bi ih tko u prenapomenutu svēru darovao, pismeno ili ustmeno kod najbližjega municipalnoga poglavarstva ili takodjer neposredno ovamo najaviti, na što će zatim odredjenje glede odpreme i razdieljenja slediti. —

U Zagrebu dne 22. veljače 1862.

Oglas.

Oglašeni jur Hoinbrenkov odaslanik g. Sukov stigao je u Zagreb, te odovud namierava obputovati znatnije vinorodne prediele Hrvatske, da upoznađe sviet s novim Hoinbrenkovim sustavom u rezanju vinogradah.

Razložene po g. Sukovu na temelju vrlo proste i lahko razumljive teorije upravljajućemu odboru gospodarskoga društva praktične koristi istoga sustava sastoji u tom: a) da se može u-

poraviti u svakom vinogradu bez razlike položaja i načina obradivanja; b) da se njim postiže znatna prištada vremena, a po tom i troška; c) da iz vrlo lahko dočudljivih razlogah vinograd obradivan po Hoinbrenkovom sustavu treba ili sasma malo ili upravo ništa gnoja; d) da se, što je najglavnije, godišnji prirod trostruko, da i četverostruko umnožava; pri čem ipak čokot i za buduće poštedjen ostaje.

Uvjeti pako, osnivajući se na stečenoj povelji, jesu sledieći: a) Od svake po Hoinbrenkovom sustavu obradivane rali — računajući ral po 1600 [hvatih] — platja vlastnik vinograda dotle, dok ga po tom sustavu obradiva, g. Hoinbrenku na godinu 10 fr. a. v.; od $\frac{1}{2}$ rali 5 fr.; od $\frac{1}{4}$ rali i izpod toga 2 fr. 50 novč. a. vr. b) Poradi kontrole imade svaki, koji taj sustav poprmi, objaviti svoje ime i veličinu vinograda, što noga tim načinom obradjuje, ili g. Hoinbrenku samomu, ili pako njegovomu opravniku (agentu), koji će se naknadno obćinstvu prijaviti — Povelja Hoinbrenkova imade valjanost još za dvanaest godinah.

G. Sukov nemože se poradi kratkoće vremena opušlati u to, da svakomu pojedince pokazuje taj novi način rezanja vinogradah; nego je naum, kako je već rečeno, zarediti po najsnatnijih vinorodnih predielah Hrvatske, te u niže naznačenih miestih uputljivati *sajednički* u opredjeljenom za to vinogradu sve one, koji su voljni upoznati se s njegovim sustavom. Velike gospoštine, koje bi ga naročito želile, neka mu to izvole *isriekom* najaviti.

Red, kojim je isti gospodin, ako nebude izvanrednih nepredvidjenih zaprekah, putovati naumio, priobćuje se evo za ravnaje svim, koji su se njegovom poukom koristiti željni.

Dne 25. i 26. veljače biti će pokusi u Zagrebu u Toškancu u vrtu g. namiestn. savjetnika Daubachy-a sa okolicu zagrebačku od 9—12 sati prije podne i od 3—5 sati poslie podno.

Dne 28. veljače i 1. ožujka u *Samoboru* za tamošnju okolicu u vinogradu, koji se zato odabere.

Dne 3. i 4. ožujka u *Jaski* sa *Vivodinu*, *Svetu Janu*, *Slavetiu* i *Plešivcu* u komgod vinogradu i za vinograde u *Sveticah*.

Dne 7. i 8. ožujka u *Svetom Ivanu* za tamošnju okolicu.

Dne 10. i 11. ožujka u *Križevcih*.

Dne 13. i 14. u *Moslavini*.

Dne 15. u *Božjakovini*.

To se vlasteli i ostalim posiednikom vinogradah ovim obznanjuje te se isti pozivaju, da ako se u upitni sustav uputiti žele, na kojegod od naznačenih miestih, koje im je najnaručnije, ili glavom doći, ili kogagod od svojih ljudih na opredjeljeni dan poslati izvole.

U Zagrebu, 23. veljače 1862.

Jurković.

Berzovjavne i najnovije viesti.

Dubrovnik, 22. veljače. Ustaše zubački neće da se pokore Petru Matanoviću i svojem kapetanu Spaiću i neće ništa da znaju o podvrgnutju pod Černu Goru.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 24. veljače 1862.

Papiri.

	Svršetni tečaj u austr. vred.
5% Kovovnice	70.50
5% Narodnoga zajma	84.35
Narodne banke	838.—
Vierovnoga zavoda	200.70
Mienice.	
Srebro	136.50
London	137.60
Carski cekini	6.54

Meteorologička opažanja

na ovdiešnjoj kr. višjoj realci dne 24. veljače 1862.

U r a	Barometro- va visina u par. čert.	Barometro- va visina reduc. na 0	Toplo- ta po R.°	Naeblaka	Smier i ja- kost vjetra	Atmo- sferička oborina (dažd, snieg ili tuča)	Opazka
7. pr. pd.	332.""97	332.""57	+3.0	10	Stis	0	maglo- vito
2. pol.	333.""21	332.""65	+3.8	10	O		
9. u več.	333.""10	332.""72	+2.0	10	Jji		
Danas u 7 sati temperatura R.° +1.4.							

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Biserotiskom Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

SLUŽBENI LIST.

155.

3—1

Natiečaj.

Da se popuni izpražnjena učiteljska i orguljaška služba u Podturnu, doljom međumorskom kotaru, s kojom skupčani godišnji dohodci osim besplatna stana, zatim stolarnih pristojbah iznose 315 for. a. v. otvara se ovim do 20. ožujka t. g. natiečaj.

Prositelji se napućuju, da dale svađa molbenice i potrebitimi iskazi starosti, svršenih pedagogičnih naukah, čudorednosti, stalna i dosadanjega službovanja dostave podarcidjaku i župniku u Prilogu Stjepanu Foky-u.

Od nadbiskupskoga duhovnoga stola u Zagrebu dne 7. veljače 1862.

Br. 1043. (154)

3—1

Oglas.

Od 1. ožujka t. g. teći će glasničke vožnje daruvarsko-okučanske slediećim redom:

Is Daruvara: U utorak i subotu o 5. uri u jutro, zatim u nedielju, utorak, i sriedu, četvrtak i subotu o 8 sati u večer. — U Okučane: U utorak i subotu o 10. uri u jutro zatim u ponedieljak, sriedu, četvrtak, petak i subotu o 1. uri u jutro.

Is Okučana: U utorak i subotu o 11. uri 30 minatah predpodno, zatim u nedielju, ponedieljak, četvrtak i petak u 6 sati u jutro. — U Daruvar: U utorak i subotu o 4. uri 30 minatah po podno. Ostalih danah u 11 sati predpodno.

U Zagrebu dne 20. veljače 1862.

C. k. ravnateljstvo poštah sa Hrvatsku i Slavoniju.

Br. 1025. (153)

3—1

Oglas.

Dne 18. ožujka 1862 o 10. uri predpodno prodat će se kod ovdiešnjega poštanskoga ureda više za poštansko rukovanje više neuporavljivih poštanskih kolah posredstvom javne dražbe onom, koji najviše ponudi, uz odma položiti imajuću se kupovinu.

Ovamo se pozivlju svi, koji žele učestvovati kod te dražbe, s tim dodatkom, da se mogu svaki dan u sedama ovdiešnjega poštanskoga ureda uviditi kola imajuća se prodat.

U Zagrebu dne 21. veljače 1862.

C. k. ravnateljstvo poštah sa Hrvatsku i Slavoniju.

Br. 824.—1861. (147)

3—3

Oglas.

Sledieći momci dužnosti novčadenja za god. 1862. potvrđeni, kojim se mjesto beraviljenja nazna, i to: Antun Krstić iz Prekrižja iz I. dobnog razreda; Benderković Stjepan iz Bukovice iz II. dobnog razreda; Kottar Ladislav iz Rutina iz III. dobnog razreda; Kostelać Janko iz Svērževa iz II. dobnog razreda; Lesnjak Miko iz II. dobnog razreda; Jezerinec Dragutin iz Bukovice iz III. dobnog razreda, i Švab Eugen iz Vērskovca iz II. dobnog razreda, pozivaju se, da se dne 26. i 27. o. m. pred stavljajući odbor u Karlovac tim sigurnije postavu, što će inače neugodne zakonite posljedice sami sebi pripisati imati.

Žup. kot. sud kraški.

U Pribiću dne 19. veljače 1862.

Janko Šviglin,
kot. sudac.

Br. 937.—pol. (142)

3—3

Oglas.

Niže naznačeni vojničkoj dužnosti potvrđeni momci iz kotara veličkog, koji se ovdie pred unovačujuće povierenstvo stavili nisu, pozivlju se ovime, da se u vremenu od jednog mjeseca danah ili, ako li bi se u inostranstvu nahodili, u vremenu od 3 mjeseca pred niže podpisano sudište stave ili njihovo prebivalište amo poznato učine, tim sigurnije, što će se u slučaju protivnom protiv istim po smislu §. 35. d. p. zakona postupati.

I. dobn. razred.

Bem Adolf iz Velike.

Gjurgjević Luka iz Klisse.

Jovanović Stanko iz Rujnika.

Matošević Luka iz Pavlovac.

Mijatović Filip iz Lipe.

Minet Martin iz Torna.

Petrović Kosta iz Treštanovac.

Štetić Ivan iz III. Mihaljevaca.

Szabo Vendelin iz Biškopac.

Tatimirović Aksentija iz Koprivne.

Kotarski sud velički.

U Požegi dne 10. veljače 1862.

Peichich,
veliki sudac.

OGLASNIK.

Br. 141.

3—3

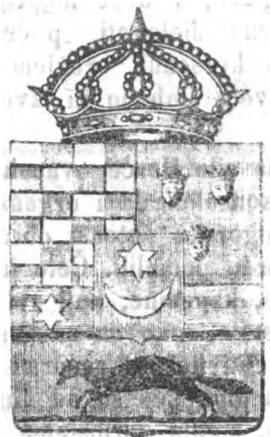
OGLAS.

Dne 27. t. m. u 11 sati prije podne držati će se glavna skupština društva dvorane u narodnom domu.

Ravnateljstvo.

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je sa domaću u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglase opredjeljena je površina: 7 kr. a. vr. od linije za jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Kratka pristojba za svaki oglas iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se puta isti uvrti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u sriedu 26. veljače 1862.

Broj 47.

Uredovni dio.

Objava

kralj. namiestničkoga vieća kraljevinah Dalmacije, Hrvatske i Slavonije.

Njegovo c. kr. apostoljsko veličanstvo dostojelo je previšnjim riešenjem od 12. t. m. hrvatsko-slavonskoj zemeljskoj zakladi dozvoliti bezkametni zajam u iznosu od 10,000 for. iz državne blagajne uz povratak u 6 godišnjih obroka u tu svrhu, da ista ta zaklada uzumogne u pomoć pri-teći stradajućim s nedostatka hrane žiteljem u niekobjih predielih županije riečke, zagrebačke, varaždinske, križevačke i požeške.

Podpore iz ovoga na raspolaganje ovomu kr. namiestničkomu vieću stavljenoga novca pružat će se dotičnim stradajućim takodjer predumice i bezkametno.

U Zagrebu dne 24. veljače 1862.

Neuredovni dio.

Trojedna kraljevina.

Zagreb, 26. veljače. *Senjska* deputacija, koja je niekoliko danah boravila u Beču, zbog

predloga tičućega se gradjenja *karlovačko-senjske* željeznice, povratu se jučer u Zagreb.

Nj. veličanstvo primi deputaciju veoma pri-jazno te obeća, da će narediti, da se stvar valja-no ispita i čim prije rieši. — Nadamo se, da će junačkim našim Senjanjima sretno poći za rukom postići davnu svoju želju, koje izpunjenje jedino kadro je obezbiediti buduće blagostanje grada Se-nja i velike časti vojničke krajine!

Mi smo uviereni, da je prije niekoliko godi-nah vladala veća razboritost i obazrivost pri gra-djenju južne željeznice, da bi jurve Sisak, koi će grad biti sigurno za nas Jugoslavene od najveće važnosti, užje spojen s primorskim Senjom, kojemu iz sërca želimo, da mu se povratu niekadašnja njegova slava i sreća!

Ugarska.

Pešta, 21. veljače. Sbor peštanskoga gra-djanskoga torgovačkoga stališa vötirao je u svo-joj jučerašnjoj siednici 1000 for. na korist po-plavljenih. U istu svrhu darovao je „*Nemzeti kor*“ 200 for.

Austrija.

Beč, 20. veljače. (P. L.) Grof *Forgách* natoliko se je jurve oporavio, da će ovih danah ostaviti sobu. Grof *Reichberg* podpuno se je oporavio i došao je već danas u svoju pisarnicu. Kao što se čuje, odvažio se je dr. *Kolaček*, da

položi učredništvo „*Botschafters*.“ — Tajniku kneza *černogorskoga*, Vasiliku, koi se od nie-koliko danah ovdie bavi, povierano je, vele, nieko uzdajno poslanstvo od strane njegova gospodara. (To poslanstvo bit će po svoj prilici sklopljenje ugo-vora medju Austrijom i Černom Gorom u obziru berzovanja. Učr. Nar. Novinah.)

Turska.

Iz Paštrovića, 3. veljače. (Srbobr.) Sela Krince i Seoce, koja su svojevolutno predala se knezu černogorskomu, sada su u opasnosti.

Silna turska vojska, brojem do dvannest hi-ljadah približila se ovim selima i bit će dosada po-klala ovu nevoljnu braću našu, ako im hrabri Černogorci u pomoć nepritekoše. Ovdie se glas raznio, da im je sva černička nahija u pomoć po-šla s topovima i ostalim pripremama, i da su se već udarili, no to nije izvjestno, ali jest vjerojatno zašto evo niekoliko danah, da malo ili nimalo Černičanah u primorje slazi; istinito je dakle da su nigdje u velikomu poslu, a jesu li baš u Seocu skoro čemo čuti.

Černička je nahija vrlo malena, prema tolikoj silnoj vojsci, ali opet s božjom pomoćju kadra je ova šaka hrabrih vitezovah Turčinu dosta jada sa-dati, pa i savladati ga, kao što se više putah do-godilo. —

Ivan Kalinčak,

spisatelj slovački.

Gorljivi slovak Viktorin priobćujući u „*Lipi*“ zabavniku slovačkom za g. 1862 autobiografiju Ivana Kalinčaka veli u uvodu ovako: „Narod slo-venski iznesao je na svijet mnoštvo muževah, što su se na kojem god polju znanja i umielnosti kao viši neobični dusi pokazali; ali želiboz, u o-nom velikom broju slavni muževah na „*národa rohi dēdičnē*“ radići slabo se koi odvaži. Tašta sla-va i materijalni obziri odtudjivahu nam jur od pamtiwieka a osobito u posljednje doba najvērlije glave našega naroda vabeć je onamo, gdje se svega, za čim ljudi tako rado čeznu, nalazilo u podpunom cvietu.“ Znamo mi to dobro, ali je u-pravo ta bieda i nama zadala najljucih ranah s kojih i sada boljujemo — pa upravo stoga dēžimo i mi za nepobitnu istinu ono što nadalje veli: „negledeći sve napasti zauzimati se za narod; ne-dati se zavesti sjajem i blīstanjem zlata, ni ma kakovimi varavimi zamamami: tomu se neće sa-mo visoka uma, već prije svega i plemenita sërca.“ Takove muževe valja tim više slaviti čim jih manje ima — a buduć da u ovom malenom broju bez dvojbe jedno od pērvih miestah zauzima Ivan Kalinčak — nakanismo evo upoznati s njim i na-šince, buduć uviereni, da čemo jim tim ugoditi, tim više, što nas više sgodah u životu Kalinčakovu živo sieća vremenah, gdje su se i u našem gla-vnom gradu dēržale konferencije, kad se je pitalo, bi li se smio predavati na akademiji i naš jezik kao izvanredan predmet te mu se jedva na želju *niekih poštenih tudjinacah* ta ogromna povlast od hrvatskih sinovah premilostivo dozvolila. Sie-ćaju nas nieke sgođe i onih vremenah, kad je u-garski consilium jednoga hrvatskoga župnika dao strašno ukoriti, što se je usudio izdati hrvatsku knjigu, i preporučio mu ujedno, da ostanē kod svoga posla, kao da nije svecēnički posao „neuke učiti.“ Opet nas nieke siećaju niekih bližih nam vreme-nah — oñ to je stvar škakljiva. Sgodom Kalinča-

kovim našlo bi se u nas jednom rieći mnogo mie-stah paralelnih, koje bi mi ne samo izbrojiti, već i argumentis černo na bielu dokazati mogli — ali to sada nespada ovamo, te ajde da radje slušamo što nam Kalinčak o sebi pripovieda.

* * *

Narodio sam se u Gornjem Zaturčju u župa-niji turčanskoj dne 10. kolovoza god. 1822 gdje mi bijaše otac evangeličkim svećenikom; otcu je ime Ivan a materi Terezija Ruttkay. Po otcu vu-čem lozu iz Orave i to iz Parnice, po materi iz Vratakah, velikoga plemićkoga sela turčanskog. Orava bijaše koncem prošloga i početkom ovoga stolieća, gdje školanje siromašnije dietce osobito na učionah evangeličkih, nije stajalo skoro ništa — čemu su dokaz moj died i otac — krajem po-svećujući se naukom i znanostim. Moj died, se-ljački sin iz Parnice, dao se na nauke bez kraj-care te je sversio mudroslovje, postao učiteljem najprije u Paludzi u Liptovi a poslie u sv. Mar-tinu Turočkom, gdje je, svladav ga vručica, koju su ondje Rusi vraćajući se u domovinu ostavili, umro, te ostavio moga otca kao devetgodisnje si-rotče. Sirotinja i nevolja učini iz moga otca bi reć roba, nastojeća ugoditi svakomu na svijetu. Is-kreno izpoviedam, da je to na moje odgojivanje nemilo dielovalo. — Mati mi bijaše diete stare plemićke obitelji, stoga bi se rado razgovarala o svom rodu i o plemićkih odnošajih u obće; da što više, čuvala je u sebi do smērti svoga roda po-volje, kojih nebi dala nikamo od sebe za ništa, pa kad bi koi potomak slavne koje obitelji htio što više saznati o svom rodu, taj se utekao njoj, a ona bi tada nanizala ciele genealogije, jer je bila čitav advokat te je i latinski razumiela.

U dietinstvu sam se mnogo bavio kod babe na Vrutcima, jer su blizu Zaturčja. Tu sam se učio kreposti korteške te upio bi reć duh našega plemstva. — Prije pet po prilici godinah (t. j. 1856) bio sam opet u Vrutcima te mi se jedan osamdesetgodisnji starac plemić pötuzio: „Jaj gos-podine kume, gospodine brate (ovdie mi je kër-

stnim kumom svaki, tko je pol godine izza moga narodjenja kod otca časicu rakije ili palenke u moje buduće zdravlje izpio; takav bijaše u starih plemićah običaj, gdje se je rodbinstvo kad kada uzdržalo do desetoga kolena) to su bila vremena! — ali sada — jaj!“ udari rukom u zrak te si stane nadalje izkalivati sërce. „Prije smo plaćali subsidiju, sada kontribuciju; prije smo imali dilak-tura, sada richtara; prije je bio plemić gospodin, sada ga i židov *viče*.“ (Samo plemići jednaki medju sobom vikahu se, ali sačuvaj bože, da je to zlo seljak ili židov počinio.)

Na takovih sam prizorah pasao u mladosti oči, a uho mi je s dopadnošću slušalo slova po-nosa i samosvjesti plemićke, kad je gospodin kum, ili gospodin šurjak klimnuo glavom, namaknuo škrikljak na desno uho, te naravnav si odiev na pēr-sima, potēptao si gospodina brata po ramenu go-voreć: „Sto striel su mu v materi! nebude to tak kad to na naša familia nechce.“ Dobar liti je taj naš puk slovački! razljuti se, umiri se i uzraduje ali je uvijek pošten i dobar prijatelj.

Majka mi je verno gojila dietinstvo pri-poviestima o plemićkim obiteljima ciele tur-čanske županije i narodnim pripoviedkama. Či-tala je jako rada dugo u noć a što je pročitala to bi poslie nam dietci pripoviedala. Bila je uz to žena nabožna te je i sebe i dietcu izručula često providnosti božjoj. U zlih časih rada je pievala ovu pjesmu: „V den souženi, když od nikad nenf spomoženi“ itd. iz koje je prije mnogo godinah urezala na prozoru u staklo sliedeću klicu:

„Doufej v Pana od noci do rana
Tak zas vstana,
Věda, že bez jeho vule,
Jak na nebi tak zde dule
Nic se neděje;
I v zly čas nespadneť z hlavi ani vlas,
Jakž k nám zni pravdy jeho hlas.“

Ti stihovi pratjahu me cielim životom te mi-slim, da sam jih se uvijek spominjao.

(Daje će sledit.)

Sa granice bosanske, 11. veljače. (Srbbr.) — U Bosnoj sve gorje i gorje biva, — i sve što su jadni žitelji ove nesretne zemlje dosad biede i nevolje podnieli, prevazilazi sadašnje nečuveno stanje njihovo, koje nigda gore nije biti moglo. Silni porezi i danci, koji se nikako podmiriti nemogu, nesitost agah, begovih i spahijah, — otmjanje, globe i zulumi subešah, pandurah i nasilnih Turakah — izdržavanje vojske Omer-pašine sa hranom i komorama, tako su Bosnu iznurile, da se opisati nemože. Prekomjerna sirotinja svaku meru prelazi, — a pritom nigdje izgleda nema da se što zaraditi može. To i nezgodne predjašnje godine proizvele su najveću oskudicu u hrani — i glad u mnogima predielima. Pomoći ni odkuda! Biedna raja umira već od gladi, a Turci sve jednako bez obzira na ovo čemerno stanje, istu poreza, hrane, konje i maslo za vojsku Omer-pašinu. Sirotla raja kao i biedna fukara turska proklinju Omer-pašu i njegovu vojsku, koja je Bosnu do ovoga žalasnoga stanja dovela. Svi vele, da je zeman došao, da drugi sudija u Bosnoj, kao negda u Srbiji, nastane. —

Omer-paša skuplja sve svoje sile da Hercegovce pokori ili utamani. Već i silni Arnauti u Mostar odoše. Govori se da će Omer-paša prije prolića ili pobijediti — ili iz Hercegovine otići. Iz Mostara glasovi stižu, da je Omer-paša bolestan od teška jeda i ukora, koga iz Stambola dobiva.

Sa hercegovačke granice, 8. veljače. (Srbbr.) Dokle nam ovdje bijaše vrijedni konsuli g. Hekard, dotle napredovahu Srbi protiv Turcima u Hercegovini, jer isti svietovaše bratski, i pravo prijateljski; ali tek on ode, ostaše Srbi bez dobrog prijatelja, a Turci oteše mah i podjose nemilostivo šumska selarobiti, paliti, i što god ljudskog zatekoše i pod sablju okrenuše; takodjer 7. t. m. opljačkane dva sela Bobovište i Zagrađanje 1 sat daleko od granice austrijske, iz istih selah očeraše 150 gerlah i to konjah i volavah, 1800 sitne marve, i u prvom zatekavši Nikulu Perovića, koji od svoje prevelike starosti nemogaoše pobjeći, osiekoše mu glavu, i pobiše je na manastir Duži. —

Jadni Šumnjaci nadajući se još od Lučina dne Černogorcima borbe se njih šaka protiv 12 bataljunah, i još toliko baši-bozukah, pak danas sva nada izljava; Omer-paša neznavši snagu Hercegovacah bojaše se na iste napadati, obećavaše isti Srbima sve što su sami željeli, i za cijelo bi izveršio (pa ako bi poslie opet po svojoj želji tamanio.) Ali od kako mu se verna natrag sa Cetinja njegov poslanik (po kome je poslo g. Mirku Petroviću otcu kneževu zlatni kolač) pobiesni kako ris i počne paliti viešati i svakojako prijetiti, buduću saludu hvaljeni Mirkoodkrije snagu i namjeru Hercegovacah te jedni uskoci sada bieše u Austriju, a okružni kapetan g. Pavao Rešetar, sve zove i doživlje u Dubrovnik poglavare sèrbske hercegovačke, za da se rat sverši; namjera je da svakog Srbina, koji iz Šume dodje u Dubrovnik, pa je za oružje dobar, hoće da ih na ostrov Kordjulu pošlje, te ova politika Turcima je velika pomoć. Nesreća sèrbska da je u Dubrovniku g. Petković za konsula ruskoga, koji nimalo ne brini se za Hercegovce.

Ali mi Hercegovci uzdamo se u boga i u sèrbskoga kneza Mihaila, osobito u g. Iliju Garašanina i u narod sèrbski, da će sve poći za rukom.

Sa černogorske granice 1. veljače. Kao što vam je berzovajno javljeno, Omer-paša je nanovo kušao sreću, nebi li Hercegovce liepim sredstvima pokorio. On je proklamaciju iz Mostara od 22. pr. g. na Šumljane, Popovljane, Zubčane, Pivljane i Banjane izdao, u kojoj im sve oprašta, i zlatna herda obećava, ali on niti je dosad svoju riječ držao, niti će je odsele držati. On misli, da su već dosad od njega nebrojeno putah prevareni kèršćani još i sad lakoumni, i da će mu se oni na milost i nemilost predati. Ovako lakovierni nisu već više kèršćani, i Omer će se skorim uveriti, da su sva njegova kušanja i obećavanja uzaludna. I već se čuje, da su Šumljani, Bobanci, Trebiščanci i Popovljani, koji su se prije nekog vremena pobunili kod kuće savetovali i Omeru odgovorili, da oni više nevieruju njegovim obećanjima nego onima, koja mačem u ruci osvoje.

Odgovor na proklamaciju, koji je arhimandrit Nitifor Dučić Omer-paši poslao, vrlo je od-

važan i energičan, i neće najprijetilije na starog serdara Ekrema djelovati, počem se u njemu kaže, da ga kèršćani oružjem u ruci čekaju, da zlatnu i svetu slobodu ili izvojuju, ili za nju umru.

Ratoborna sila Hercegovacah prieko zime se jošte većma konsolidirala i organizirala. Za osnov uzeli su černogorsku sistemu obrane, i čete na militariju i gardu podielili. Čete imaju svoje desetčare, stotinaše, kapetane, koji svi pod jednim zapovjednikom stoje, tako da se svagda nieka plemena kao odieliti korpus smatrati mogu. I puške nove sa bajonetom, koje su od Turakah u različnim bojevima oteli, medju gardistama su sad podielili, da bi u nuždi i s bajonetom na Turke napadali. Politička organizacija sasvim je černogorska i hercegovačka žandarmerija, koja je sad u život stupila, tako isto, kao i černogorska, zove se perjanička.

Govori se, da su Turci iz Nikšića i Kolašina deputaciju knezu černogorskom poslali, da ga moli, da im zavede pravedne sudove i politično ustrojenje, kao što je to u Černoj Gori. Ovi hoće i porez da plaćaju, i mole za tabak porezni, samo ako se od turske despotske sisteme a imenito od Osmanlijah iz Carigrada oproste.

Malo po malo počimlje se već i kod Sèrbah turske viere narodna svijest buditi, koja tim življa postaje, što su se uvierili, da slobodni Černogorci u svojoj zemlji Turčina tako isto poštuju, kao i pravoslavnog. I rimokatolici hercegovački uvidjaju, da poglavari pobunjenih ne prave razlike izmedju rimokatolikah i pravoslavni, da oni svakoga bratinski primaju, koji se je za oslobodjenje domovine svoje i za slavensku narodnost oružja latio.

Proliće se nestèrpljivo očekuje, jer će se tada boj po svoj prilici s novim silama započeti, kad će se moći što odsudnije sveršiti, nego sada, kad je stroga zima svima operacijama u jedanput kraj učinila. (O. i V.)

Talijanska.

Kako je u Turinu viest, da je Prutka priznala kraljevinu talijansku, radostno primljena bila, to se vidi već iz kratkoga berzovajnog izvješća o komorskoj sjednici od 17., u kojoj su zakonski načerti primljeni bili, koji vladu opunomoćuju, da o životvorne poštanske ugovore sklopljene sa Gèrčkom i Švajcarskom. Lafarina naveo je rieči izviestitelja, koji je izrazio želju i nadu, da će vlada što prije sklopiti takovu konvenciju i s Pruskom, koja bi, odgovarajući interesima obih naroda ujedno pružala dokaz prijateljstva medju narodima, obećavajućega međusobnu sreću, da se medju sobom sporazumiju i štuju. Ove rieči, doda Farina, bile su tri dana pred berzovajnom viestju pisane, koja javi, da je u pruskoj komori podnešen predlog potpisani po 151 poklisarom za priznanje kraljevine talijanske, i on misli, da će se komora željama komisije pridružiti, „nesamo da užje skopča sveze sućutja, koje nas skapčaju s plemenitim niemačkim narodom, već takodjer da ujedno pokaže, da joj je znano, da Talijanska dobro umije Austriju razlučiti od Niemačke, ove matere slobodne misli.“ Ricasoli odgovorio je na to od prilike sljedeće: „Talijanska nemože ostati osamljena. Vlada je tamo, gdje je našla usèrdno susretanje, talijanskoj stvari vazda pomagala. Nema naroda nad niemačkim, koji bi nam bio miliji. Izvan toga vazda je pruska vlada sa svojim odnošajima prema turinskoj vladi pokazala, da goji prijateljska čuvstva prema nama. Pruski poslanik nije nikada ostavio Turina a talijanski u Berlinu bio je vazda prijazno primljen, poimence prigodom krunisanja padoše mu u dio odlikovanja dokazujuća veliko sućutje. Ovo sućutje za Italiju očituje nam vaskolik niemački narod.“

Pruska.

„Berliner Börsenzeitung“ javlja pod 19. t. m. „Dokumenat izražujući priznanje kraljevine talijanske jučer je, kao što možemo sa cijelo priobćit, potvrđen po Nj. veličanstvu kralju. Pruskom poslaniku u Turinu poslat će se njegova promijenjena vierodajna pisma neodvlačno.“ — U isto doba pišu „Bresl. Zig.“ o sadržaju ovoga spisa, kako sledi: „U njem se priznaje celokupnost sadanjega posjedstva kralja Italije, no razgovietno se ujedno naznačuje, da se nesmije uzeti da se tim unapred i ostale težnje talijanske kraljevine (osvojenje Mletakah i Rima) priznaju od strane Pruske.“

Francuzka.

Pariz, 18 veljače. (P. L.) Senatsku adresu imamo već u nacertu, i ako su i izrazi „odpor i nepomičnost“ upravljani na papinsku vladu, ipak spis nastoji, da uzbuđe i Talijanima, što je većma moguće, neugodnim. Princ Napoleon nije s ovim sastavskom ni najmanje zadovoljan i predložit će senatu svoj ispravak ili sam, ili po g. Pietri-u, i to dođućega ponedjeljka. Pretresi započet će u subotu. Medju klerikalnim govornicima, koji su se upisali, nalaze se četiri kardinla i gospoda Barth, Larochejacquin i d'Anguesseau. Na drugoj strani stoje Pietri, Bonjean, Husson i princ Napoleon. Adresna komisija zakonotvornoga tiela stala je sasvim zabunjena na berdu; ona je zaključila da obustavi svoju radnju, dok se nesverše senatski pretresi.

Rusija.

O držanju Rusije u obziru priznanja talijanske kraljevine javljaju:

Papino prijateljstvo odviše je caru Alexandru — zbog Poljske — dragocjeno, nego da bi se pomislilo moglo, da će ga za kraljevinu talijansku na kocku staviti. — „Volk'sfreund“ hoće depače da zna, da je car pruskomu poslaniku bez okolišanja izjavio, „da ga štovanje prema svojim roditeljima obvezuje k osobnoj zahvalnosti i neprestanom prijateljstvu naprema nesretnoj napuljskoj porodici kraljevske.“

Smiesice.

— Dne 18. t. m. navalise u Starom Dvoru u Ugarskoj tri derzovita razbojnika na stan bogatoga gradjana Josipa Ketscemty-a, te su zahtievali, da ih odvede u pivnicu, jer su se nadali, da ima tamo sakrivenih dragocienosti i podosta novacah u srebru i zlatu. Ketscemty nije hotio, da učini po njihovoj želji, izpričavajući se, da neima nikakova vina na prodaju. Uslied te izjave zavadise se s njim razbojnici, te ga htiede najderzovitiji od njih udariti sabljom, što mu na ereću nepodje za rukom; no drugi rani ga siekirom dosta znatno na lijevoj ruci. Nieka stara gospoja, koja je naš u pobočnoj sobi boravila, stane vikati. . . razbojnici pobjegoše sa zlatnom urom, koju u zavladašoj smetnji ukradoše. — Sva tri razbojnika već su uhvaćena i predana priekomu sudu poštanke županije.

— U Soldinu, u Pruskoj bit će mjeseca svi-baja velika sudbena parnica pred porotom, tičuća se iztrage započete proti razbojniku Maaschu i njegovim drugovima. Obtuženi su radi ubojstva; sam Maasch, vele, ubi trinaest osoba.

— U Saint Martinu, u Francuzkoj probudi se ovih danah obumèrlac, koji je više od šestdeset sati u nesvjesti ležao, baš u to doba, kada nad njegovim liksom zaorise žalostni napievi. Došavše mu liekaru pošlo je s nemalim naporom za rukom povratiti mu život.

Tko bi opisao ono neizmerno veselje njegove žene i diece, kada su ga opet zdrava u svojoj kući pozdravili!

— U Parizu pripovieda se sljedeći slučaj: Na kraju nieke šume sukobi mlada dievojčica od St. Germaina dva oružnika i umoli ih, da ju proprate kroz šumu. „Očekivam, reče dievojka, svojega zaručnika, i buduć da nije dosada prispio, drago bi mi bilo, da mi neodrećete obrane, jer imam kod sebe 4000 franakah.“ Oružnici krenu s dievojkom, a kada dodjose usried šume, ubiše ju i oteše joj novce. Na putu sastanu se s niekim mladim, kojega upitaju, što radi i traži u šumi. Mladić im odgovori, da čeka svoju zaručnicu; na što mu odgovoriše oružnici, da su našli nieku dievojku mèrtvu u šumi — on da joj mora biti ubojica, te ga uhvatiše. Al' bijaše učinjenomu ubojstvu sviedok nieki zvierokradica, kojega nadjose oružnici s puškom u ruci i s jednim zecom na ledjama. Uhvatiše i njega i predaše ga sudu; gdje je on sve obširno izpoviedio, kako se je sbilo s ubijenom dievojkom, njezinim zaručnikom i s njim samim. — Za istinu ovoga događaja nejamčimo mi, već parizko občinstvo.

— U Maros-Ljváru oteli su noćju niekiji derzoviti tati osamdeset funtih rudarskih sviećah iz skladišta soli, te ih prodaše istomu skladištu. Ovim smielim načinom izdali su se sami, te su bili uhvaćeni.

— G. M. de Thoron javlja u svojem listu na akademiju znanostih u Parizu, da je našao mnogo ribah u pailonskom zaljevu na sjevernoj

strani republike „Ecuador“, koje ga zatekoše čudnovatim niekim glasom, koji je nalitio zvuku orguljah. Ovakovih ribah nadje i na drugim miestima.

Oglas.

Oglašeni jur Hoinbrenkov odaslanik g. Sukov stigao je u Zagreb, te odovud namierava obputovati znatnije vinorodne prediele Hèrvatske, da upoznade sviet s novim Hoinbrenkovim sustavom u rezanju vinogradah.

Razložene po g. Sukovu na temelju vrlo proste i lahko razumljive teorije upravljajućemu odboru gospodarskoga društva praktične koristi istoga sustava sastoji u tom: a) da se može uporaviti u svakom vinogradu bez razlike položaja i načina obradivanja; b) da se njim postiže znatna prišteta vremena, a po tom i troška; c) da iz vrlo lahko dokučljivih razlogah vinograd obradivan po Hoinbrenkovom sustavu treba ili sasma malo ili upravo ništa gnoja; d) da se, što je najglavnije, godišnji prirod trostruko, da i četverostruko umnožava; pri čem ipak čokot i za buduće poštedjen ostaje.

Uvjeti pako, osnivajući se na stečenoj pove-
lji, jesu sljedeći: a) Od svake po Hoinbrenkovom sustavu obradivane rali — računajući ral po 1600 □hvalih — platja vlastnik vinograda dotle, dok ga po tom sustavu obradiva, g. Hoinbrenku na godinu 10 fr. a. v.; od 1/2 rali 5 fr.; od 1/4 rali i izpod toga 2 fr. 50 novč. a. vr. b) Poradi kontrole imade svaki, koji taj sustav poprmi, objaviti svoje ime i veličinu vinograda, što noga tim načinom obradjuje, ili g. Hoinbrenku samomu, ili pako njegovomu opravniku (agentu), koji će se naknadno občinstvu prijaviti — Povelja Hoinbrenkova imade valjanost još za dvanaest godina.

G. Sukov nemože se poradi kratkoće vremena upuštati u to, da svakomu pojedince pokazuje taj novi način rezanja vinogradah; nego je naum, kako je već rečeno, zarediti po najznatnijih vinorodnih predielah Hèrvatske, te u niže naznačenih miestih uputjivati *sajednički* u opredieljenom za to vinogradu sve one, koji su voljni upoznati se s njegovim sustavom. Velike gospoštine, koje bi ga naročito želile, neka mu to izvole *isriekom* najaviti.

Red, kojim je isti gospodin, ako nebude izvanrednih nepredvidjenih zaprekah, putovati naumio, priobćuje se evo za ravnanje svim, koji su se njegovom poukom koristili željni.

Dne 25. i 26. veljače bili će pokasi u *Zagrebu* u *Toškancu* u vèrtu g. namiestn. savjetnika *Daubachy-a* za okolicu zagrebačku od 9—12 sati prije podne i od 3—5 sati poslie podno.

Dne 28. veljače i 1. ožujka u *Samoboru* za tamošnju okolicu u vinogradu, koji se zato odabere.

Dne 3. i 4. ožujka u *Jaski* za *Vivodinu*, *Svetu Janu*, *Slavetić* i *Plešivicu* u komgod vinogradu i za vinograde u *Sveticah*.

Dne 7. i 8. ožujka u *Svetom Ivanu* za tamošnju okolicu.

Dne 10. i 11. ožujka u *Križevcih*.

Dne 13. i 14. u *Moslavini*.

Dne 15. u *Bošnjakovini*.

To se vlasteli i ostalim posiednikom vinogradah ovim obznanjuje te se isti pozivaju, da ako se u upitni sustav uputiti žele, na kojegod od naznačenih miestah, koje im je najnaručnije, ili glavom doći, ili kogagod od svojih ljudih na opredieljeni dan poslati izvole.

U Zagrebu, 23. veljače 1862.

Jurković.

Bèrzojavne i najnovije viesti.

Kastellastva, 23. veljače. (Skadar, 20) Izvan jurve prispievših turskih fregatah i parobrodah očekuju još *sedam drugih turskih brodova*. Bèrzojavna linija medju ovdie i Skadrom prokišula je.

Turin, 23. veljače. Službene novine izjavljaju, da je po više novinah donešena viest o *atentatu* pokušanom proti francuzkomu poslaniku u Rimu, *Lavalettu*, *izmišljena*.

New-York, 11. veljače. Burnsidovala ekspedicijska otela je otok *Roanoke* i izkèrcala tamo vojsku. Jedino što ekspediciji priedi da nekrene u Norfolk, jesu močvare i bolesti. General *Stone*, koji zapovieda u *Vulls Bluffu* *uapšen* je i poslan u tverdju *Lafayette*. Zastupnička komora primila je zakon, koji dozvoljuje zaiskano izdanje 10 milijunah bankovnih ceduljah.

Verakruc, 21. siečnja. General *Gasset* došao je u *Havanu*. Kažu da su saveznici do *Santo Esperito* došli nesukobivši se s *Mexikancima*. *Miramón* odputovao je u Verakruc.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 25. veljače 1862.

Papiri.

	Svèrijetni tečaji u austr. vred.
5% Kovovnice	70.60
5% Narodnoga zajma	84.55
Narodne banke	838.—
Vierovnoga savoda	201.40

Mienice.

Srebro	136.35
London	137.40
Carški cekini	6.56

Meteorologička opažanja na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 25. veljače 1862.

U r a	Barometar va vliana u par. čert.	Barometar va vliana reduc. na 0	Toplo- ta po R.°	Naobla- ka	Smier i ja- kost vjetra	Atmo- sferička oborina (dažd, snieg ili tuda)	Opazka
7. pr. pd.	332.68	332.32	+1.4	10	J.		maglo-
2. pol. „	332.87	332.36	+3.1	10	J.	0	vito i
9. u več.	333.00	332.56	+1.7	10	Ji.		daždov.

Danas u 7 sati temperatura R.° +1.1.

Opazka. Kod naoblake znači 0 sasvim vedro a 10 sasvim oblačno; brojevima ležećim između 0 i 10 razumije se veća ili manja množina oblakah, razdieliv sielo nebo iznad obzorja na 10 jednakih dielah.

U 6. stupcu znače velika pismena smier vjetrovah (Jz = južno-južno-zapadni), a brojevi jakost vjetra, isto, 0 sasvim tiho a 10 buru, a medju ovim ležeći brojevi naznačuju različnu jakost vjetra.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

158. (132)

2—2

Oglas.

Kr. namiestničko vijeće kao ravnateljstvo razteretne zaklade za Hèrvatsku i Slavoniju stavlja do obćega znanja, da se s obzirom na počimajuće predhodne radnje za deseto ždrebanje hèrvatsko-slavonskih zemljo-razteretnih zadužnicah, koje će se preduzeti 30. travnja 1862, takova prepisivanja zadužnicah, kod kojih bi novo izdati se imajuće zadužnice imale dobiti promienjeni broj, nemogu preduzimati u dobi od 1. ožujka 1862 do dana oglašenja zadužnicah izvučenih dne 30. travnja 1862. U Zagrebu dne 14. veljače 1862.

8074—1660. (146)

3—2

Razpis natiečaja.

Kod gradske nižje realke od tri razreda u *Varaždinu*, koja je s glavnom učionom sjedinjena, izpražnjeno je mjesto gramatičnog učitelja s godišnjom plaćom od 630 fr. i stanarinom u iznosku godišnjah 105 fr. a. vr. iz ondašnje gradske blagajne.

Doćim se na natiečaj od 21. listopada 1860, br. 16171—3664, nijedan kompetent najavio nije, koji bi za rečenu službu svestranu sposobnost imao, to se ovim iznova razpisuje za istu natiečaj.

Natiecatelji imati će svojim na visoki dalm.-hèrv.-slav. dvorski dikasterij upravljenim molbenicam priložiti dokaznice vèrhu dobe, vieroakona, stališa, znanja jezika, svèršenih naukah i zakonito propisane sposobnosti za odnosno učiteljstvo, zatim vèrhu čudorednoga i političkoga vladanja, te tako uređjene molbenice ili neposredno ili ako se već u službi nalaze, putem predpostavljene svoje oblasti najdalje do 15. ožujka o. g. kotarskom učionah nadzorniku u *Biškopcu* kod *Varaždina* *Blazu Švelicu* predložiti.

Zabtieva se podpuno znanje hèrvatskoga jezika te se opazuje, da bi se onom molitelju, koji bi uz zakonito propisanu sposobnost za učiteljstvo jošte i posebnu za upravljanje gore navedenih zavodah posviedočio, takodjer ravnateljstvo istih povieriti moglo, s kojim je skopčana posebna nagrada god. 105 fr. a. vr.

Od kr. dalm.-hèrv.-slav. namiestničkog vijeća. U Zagrebu dne 14. veljače 1862.

Br. 137. gr. (128)

3—2

Izrok.

Gradsko poglavarstvo karlovačko kao sud oglašuje, da je na molbu g. Stjepana Frankovića, zastupana po odvjetniku g. Vatroslavu Germanu, sudbena druga dražba kućah *Filipine Sollarove* rođjene Čepe, u gruntovničkom napisniku porezne občine karlovačke br. 241. a pod popis. br. 346. i 347. u *ladvarskoj* ulici popisanih i sudbeno na 14,501 fr. sr. ili 15,227 fr. 5 novč. a. vr. procijenjenih, radi duga od 4200 fr. a. vr. odlukom kr. županijskog sudbenog stola zagrebačkog od 18. p. m., br. 354. dozvoljena, i za preduzetje iste rok na 10. ožujka 1862 u 3 sata poslie podne na licu miesta ustanovljen.

Kupiti želeći pozivaju se na upitnu dražbu tim

dotatkom, da će prije započete dražbe u ime jamčevine 10% od prociejbene cijene položiti, i da će dotični kupac po naputku županijskog suda zagrebačkog založne dugove, na koliko kupovna doteče, preuzeti imati, nu da će se dobro dražbi podvèrći imajući se na ovoj drugoj dražbi i izpod prociejbene svote najkoristnijem kupcu prodati. Ostali uvjeti dražbe mogu se kod ovog suda u svako vrieme uviditi.

Napokon pozivlju se svi oni, koji sciene, da su na upitne kuće hipotekarno pravo stekli, da to pravo do prodaje kućah tim sigurnije kr. županijskom sudbenom stolu zagrebačkom prijave, jer će u protivnom slučaju imat pripisat sami sebi, ako se dioba kupovnine obavi bez njih, i ako oni tim, u koliko bi se kupovna diobom izcèrpila, ostanu izključeni.

Gradsko poglavarstvo kao sud u *Karlovcu*, dne 4. veljače 1862.

Za gradskog sudca:
gradski viećnik
Tužkan.

Br. 250. Mb. (145)

3—2

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudb. stola žup. zagrebačke stavlja se do znanja, da će se uslied molbe *Josipa Herdviga* proti *Samuelu Sternu* u stanu ovog posljednjeg u *petrinskoj* ulici u *Zagrebu* kuće br. 371. dne 15. ožujka t. g. i dne 31. ožujka t. g., svaki put o 9. uri prije podne pokretnosti pod ovrhu uzete, kao: dućanska roba i pokućstvo, u prociejbnoj vrijednosti od 445 for. 86 novč. a. vr. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se na pèrvom roku samo uz prociejbenu cijenu prodavati, na drugom pak roku prodavat će se i izpod procjene.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

Kr. sudh. stol županije zagrebačke.

U Zagrebu dne 12. veljače 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 759.-dom. 1860. (140)

3—2

Jeftimba.

Za izvedenje popravakah u kući br. 93. u *Novoj vesi* razpisuje se time javna jeftimba na 15. ožujka t. g., koja će se u 10 sati u jutro u gradskoj viećnici obdržavati.

Fiškalna cijena opredieljena je na 335 for. austr. vrijedn. a žaobina iznosi 5% od iste.

Troškovnik i pogodbe mogu se viditi kod gradskog poglavarstva u obćnih uredovnih satih.

Primat će se i pismene zapečatjene ponudbe, u koliko se iste predadu prije započete ustmene jeftimbe.

Od poglavarstva kr. i sl. glavnog grada *Zagreba* dne 18. veljače. 1862.

Načelnik
Fričan.

Br. 480. g. (123)

3—2

Izrok.

Kr. sudbeni stol u *Varaždinu* daje ovime na znanje, da će se javna prodaja nepokretnine u gr. zap. br. 416. občine *Varaždin* unesena, na zaostavštinu *Mare u-dove Vincek*, koja je po odvjetniku *Vladislavu Vežiću* kao naimenovanom skèrbniku zastupana, spadajuće i na 474 fr. 21 novč. a. v. procijenjene, radi *Josipu Eršegu* dužnih 216 fr. 30 novč. i sudbenih troškovah 48 fr. 94 novč. a. v. dne 7. ožujka t. g. u 10 sati prije podne kod ovog sudbenog stola obdržavati, pošto na ročište za 31. siečnja opredieljeno nitko došao nije.

Pozivaju se indit na tu dražbu svi, koji bi napomenutu nepokretnost kupiti želili, time, da se dražbeni uvjeti i gruntovni izvadak kod ovoga suda uviditi i od istih prepisi dići mogu, da će svaki dražbenik prije dražbe vadium od 10% od prociejbene vrijednosti položiti imati, da se upitni predmet na toj dražbi takodjer izpod prociejbene vrijednosti prodavao bude, i da kupac prouzet mora, u koliko kupovna doteče, one dugove, koji su zaloga radi osigurani na nepokretnosti.

Hipotekarni vierovnici, koji neprebivaju u miestu suda ili blizu istog, imadu za branjenje pravah svojih u buduće diobi kupovnine naznačiti punomoćnike te timo i prebivalište njihovog prijavit suda, jer će se inače na njihov trošak ureda radi naimenovati zastupnik.

Uzazivaju se konačno svi oni, koji sciene da su upisom u javne knjige stekli hipotekarno pravo u to dobro, da pravo to do prodaje nepokretnosti prijave tim sigurnije suda, jer će u protivnom slučaju imat pripisat sami sebi, ako se dioba kupovnine obavi bez njih, i ako oni tim, u koliko bi se kupovna diobom izcèrpila, ostanu izključeni.

U *Varaždinu*, 5. veljače 1862.

Novak.

Čukac.

Br. 169-M. (126)

3—2

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudbenog stola županije zagrebačke stavlja se do znanja, da će se uslied molbe *Josipa Gesnera* proti *Emi Raabovoj* u stanu ove posljednje u *Zagrebu* ulici *Ribnjak* kuće br. 99. dne 8. ožujka t. g. i dne 29. ožujka t. g. svaki put o 9. uri prije podne pokretnosti pod ovrhu uzete, kao: pokućstvo, u prociejbnoj vrijednosti od 25 for. austr. vr. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se na pèrvom roku samo uz prociejbenu cijenu prodavati, na drugom pak roku prodavat će se i izpod procjene.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

Kr. sudbeni stol žup. zagrebačke.

U Zagrebu dne 5. veljače 1862.

Klobučarić.

Jović.

Kundmachung.

Vom k. k. kroatisch-slavenischen Landes-General-Kommando zu Agram wird bekannt gegeben, dass aus dem Aerarialforsten Trojbučke, Kutice und Černadruga des Forstbezirkes Ledenice im Oguliner 3. Grenzregimente Sechshundert siebenzig neuen Tannen-, vier- und vierzig Fichten- und vierzehn Buchenstämme im öffentlichen Offertwege an den Meistbietenden abgegeben werden.

Diejenigen Kaufustigen daher, welche sich vor der Offertaufreichung die persönliche Ueberzeugung von der Beschaffenheit dieser zu Bordonien und Sägeholz geeigneten Stämme zu verschaffen wünschen, wollen sich deshalb entweder an das Oguliner Regimentskommando oder an die Kerpapier Kompanie oder auch an den betreffenden Bezirksförster wenden, worauf ihnen die abgefahren und bereits bezeichneten Stämme vorgezeigt, so wie alle die Lokal- und Ausfuhrverhältnisse betreffenden Auskünfte bereitwilligst erteilt werden.

Die abzugebenden Stämme werden sammt dem Ast- und Abfallholze um einen Durchschnittspreis per Stamm ausbezogen.

Dieser Durchschnittspreis darf für einen Tannenstamm nicht unter zehn Gulden fünfzig Neukreuzer, für einen Fichtenstamm nicht unter fünf Gulden neunzig Neukreuzer und für einen Buchenstamm nicht unter vier Gulden 6. W. betragen, weil durchschnittlich die Tannenstämme mit 114 Kubikfuss, die Fichten- und Buchenstämme aber mit 62 Kubikfuss Massengehalt approximativ angeschätzt sind.

Jeder Offertant muss sein Anbot schriftlich, wolverseigelt und Aussen am Couvert mit der Bezeichnung „Offert zum Bezuge der aus dem Forstbezirke Ledenice des Oguliner Regiments ausbezogenen Tannen-, Fichten- und Buchenstämme“ versehen an das k. k. Landes-General-Kommando zu Agram rekommandirt einbringen, und dasselbe pünktlich bis zum 31. März 1862, 9 Uhr Früh, bei der genannten Militär-Landesstelle einlangen machen, weil nachträgliche Offerte durchaus nicht berücksichtigt werden.

Jedes Offert muss ferner mit einem Reugelde von zweihundert Gulden 6. W. belegt werden, welches Reugeld dem Ersteher in die Kautio eingerechnet, dem Nichtersteher aber gleich nach abgeführter Offertverhandlung zurückgestellt wird.

Im Offerte ist der angebotene Durchschnittspreis für den einzelnen Stamm nach Gattung deutlich anzugeben und zu erklären, dass im Falle sich etwa nach der Fällung eines oder des andern Stammes dessen theilweise oder gänzliche Unbrauchbarkeit zu der oben bezeichneten Verwendung zeigen sollte, der Ersteher jedem bezüglichen Ansprüche auf Ersatz entsage.

Es ist ferner genau die Zeit anzugeben, binnen welcher sich Offertant verpflichtet, die ausbezogenen Stämme vollkommen aufzuarbeiten und aus dem Forste auszuräumen, so wie sich endlich im Offerte auch zu verbinden ist, im Erstehungsfalle gleich beim Abschlusse des Abstockungsvertrages die 10pct. Kautio der ganzen Erstehungssumme zu erlegen.

Nähere Bedingungen sind in der 8. Abtheilung des obigen General-Kommando's einzusehen.
Agram, am 18. Februar 1862.

Br. 464. grad. (157)

3-1

Izrok.

Pošto na prvu uslied odluke od 13. prosinca 1861 br. 3952. odredjeno da 6. t. m. pako držanu ovršenu prodaju Antoni i sudrugim Sustar spadajućih nepokretnosti radi odv. Gijača dužnih 210 fr. a. vr. niti jedan kupac se prijave nije, zato se druga u tu svrhu jur na dan 6. ožujka 1862 ustanovljena dražba s tim dodatkom pred ovim sudom raspisuje, da će se naznačene nepokretnosti, ako se nebudu mogle prodavati za prociebnenu vrijednost, desudit onomu, ko najviše ponudi, i izpod prociebmene.

Kr. županijski sudbeni stol.

U Rieči, 7. veljače 1862.

Nr. 8803-civ. (158)

3-1

Editto.

La Tavola giudiziaria di Comitato in Fiume rende pubblicamente noto, d'aver ad istanza di Vincenzo Cattalini accordato il duplice esecutivo incanto della Casa Nro. 134. con contigue giardino giacente in Mlaka sotto comune di Plasse all' Arto. Nro. 271./294. d' inscritta proprietà dell' esecutato Achile Franci complessivamente valutato in f. 7988,70/4 v. a. e d' aver stabilito le giornate del 27 Marzo 1862. e del 24 Aprile detto anno, dalle ore 9 alle ore 12 meridiane pegli incanti da tenersi nell' aula di questa regia Tavola giudiziaria, coll' avvertenza, che al secondo incanto la delibera seguirà anche sotto il prezzo di stima, e che il deliberatario dovrebbe secondo l' assegno del giudice assumersi i pesi inerenti in quanto non eccedessero l' importo deliberato.

Si diffidano pertanto tutti quelli, che credessero aver acquistato un diritto ipotecario pelle sudescritte realtà, d' insinuare tale loro diritto fino alla loro vendita, poichè altrimenti avrebbero ad scrivere a se stessi, se la distribuzione del prezzo venisse fatta senza il loro intervento, e ne venissero esclusi della medesima.

L' ulteriori condizioni d' asta, nonchè la stima si renderanno ostensibili a richiesta nell' Ufficio di Speditura nelle solite ore d' ufficio.

Fiume li 29 Novembre 1861.

Izrok.

Od strane osriednjeg županijskog kot. suda Bervovačkog daje se ovime na znanje, da je za preduzetlje odlukom kr. županijskog sudbenog stola zagrebačkog od 8. veljače, br. 210.-m., dozvoljeno ovršene prodaje pokretnosti spadajućih na ostavštinu grofa Edgara Corberona, i to: raznog pokućstva, zatim 218 vedarah vine od g. 1861., koje pokretnosti su dne 17. siečnja t. g. zaplenjene i sudbeno na 2637 fr. 70 novč. a. vr. procenjene, radi dužnih g. Vjekoslavu Friganu 1050 fr. a. vr. s prip. prvo ročište na dan 14. ožujka t. g. a druge na dan 28. ožujka t. g., svaki put u 10 sati u jutro na licu mesta u gradu Januševac sudčiji Bervovec ležećem, odredjeno time, da će se zaplenjene pokretnosti kod prvog roka samo za ili nad, kod drugog pako roka i izpod prociebmene svote najviše obećajućem uz gotov novac prodati, kamo se svi kupiti želeći ovime pozivaju.

U Zagrebu, 20. veljače 1862.

Novak,
kotarski sudac.

Nr. 433-civ. (160)

3-1

Editto.

La regia Tavola giudiziaria di Comitato in Fiume, porta a pubblica notizia, che nel giorno 12 Luglio 1861 mori in Fiume Antonio Duimich senza lasciare disposizione d' ultima volontà.

Essendo ignoto al giudizio ove dimori l' erede legittimo di lui figlio Antonio Francesco Duimich di professione marittimo, lo si eccita a qui insinuarsi entro un anno dalla data del presente Editto, ed a presentare la sua dichiarazione d' erede, poichè in caso contrario si procederà alla ventilazione dell' eredità in concorso degli eredi insinuati, e del Curatore Avvocato Dall' Asta a lui deputato.

Fiume li 7 Febbrajo 1862.

Nro. 515-civ. (159)

3-1

Editto.

La R. Tavola giudiziaria di Comitato in Fiume notifica a chiunque può avervi interesse, essere stato decretato l' aprimento del concorso generale dei creditori sopra tutte le sostanze mobili e vanque poste, e le immobili esistenti nei Dominii poi quali fu promulgato il Regolamento provvisorio sui concorsi dei creditori ddo. 18. Luglio 1853 di ragione dell' or defunta Francesca vedova de Terzy.

Si avvisa quindi ognuno che avesse o credesse avere qualche ragione od azione contro la suddetta che il concorso si ha per aperto a tutti i conseguenti effetti legali, dal giorno della pubblicazione del presente editto in giudizio, e perchè possa presentare al detto Tribunale fine al giorno 31. pr. venturo Marzo un formale libello di petizione ed insinuazione rispettivamente del credito e dell' azione qualunque, dimostrandovi non soltanto la liquidità di quanto verrà preteso, ma anche il diritto per cui l' insinuante domanderà di essere graduato in tale o tal' altra classe: e ciò in confronto del deputato curatore alle liti, avvocato Pietro Dabala cui è sostituito pel caso d' impedimento l' avvocato Giovanni Manzoni.

Scorso il suddetto termine perentorio, niuno sarà più ascoltato; e perciò quelli che entro lo stesso termine non si saranno insinuati debitamente, verranno esclusi senza eccezione dall' istera sostanza soggetta attualmente al concorso, e che venisse in seguito od aggiungersi, in quanto la medesima si trovasse esaurita dai creditori presentatisi, non ostante che loro competesse il diritto di dominio e di pegno sopra un bene esistente nella massa: per modo che tali creditori che non si saranno insinuati in tempo abile come sopra, qualora fossero per debitori verso la massa, saranno tenuti a pagare il debito loro rispettivo, non atteso il diritto di proprietà, pegno od ipoteca che per altro avrebbero potuto esercitare.

Si diffidano inoltre tutti i creditori insinuati, il curatore alle liti, e l' amministratore interinale della massa, a dover comparire nel giorno 3 Aprile p. v. alle ore 9 di mattina avanti questo Tribunale per trattare fra loro la definizione di tutto l' affare con amichevole componimento, ovvero procedere all' elezione d' un amministratore stabile, e alla conferma dell' interinale, e alla scelta dei delegati, e per altre occorribili providenze, con avvertimento che in caso di mancanza si disporrà d' Uffizio a termini di legge.

Dalla R. Tavola giudiziaria di Comitato.
Fiume li 11 Febbrajo 1862.

Br. 1043. (154)

3-2

Oglas.

Od 1. ožujka t. g. teći će glasnike vožnje daruvarsko-okučanske slijedećim redom:

Is Daruvara: U utorak i subotu o 5. uri u jutro, zatim u nedjelju, utorak, i sriedu, četvrtak i subotu u 8 sati u večer. — **U Okučane:** U utorak i subotu o 10. uri u jutro zatim u ponedjeljak, sriedu, četvrtak, petak i subotu o 1. uri u jutro.

Is Okučanah: U utorak i subotu o 11. uri 30 minuta predpodne, zatim u nedjelju, ponedjeljak, četvrtak i petak u 6 sati u jutro. — **U Daruvar:** U utorak i subotu o 4. uri 30 minuta po podne. Ostalih dana u 11 sati predpodne.

U Zagrebu dne 20. veljače 1862.

C. k. ravnateljstvo pošta za Hrvatsku i Slavoniju.

Oglas.

Kr. sudbeni stol žup. varaždinske daje ovim na znanje: Da je na molbu Alberta Dragonera proti Betiki Halthum, kroz gosp. odvjetnika Vladislava Vezica, radi dužnih 1050 for. a. v. s. p. dozvolio ovršnu dražbenu prodaju nepokretnine na Betiku Halthum spadajuće, što no je na 7329 for. 12 novč. a. v. sudbeno procienjena i u gruntu obćine Varaždin pod br. 361. upisana, te da je u tu svrhu, budući je prva dražba dne 7. veljače bezuspješna ostala, drugu dražbu na 13. ožujka 1862 u 9 sati prije podne kod ovoga suda ustanovio.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta kod druge dražbe i izpod prociebmene najboljemu nudiocu izručiti; zatim da je kupac dužan oknjžene na nju dugove, na koliko će kupovina dovoljan biti, po neputku suda na se primiti; i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, prociebmene napisnik i gruntučki izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviješteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakove založne prave stekli, da te svoje prave tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sobi pripisati morati, ako li se dioba kupovine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovina iscrpi, ništa nezapadne.

U Varaždine dne 12. veljače 1862.

Novak.

Čukac.

221. obć. (131)

3-3

Oglas dražbe.

Ovime se od strane nišpodpisano gradskog zastupništva do obćeg znanja stavlja, da će se glede gradnje stana u ovogradskom marofu Svibovec dne 1. ožujka 1862 u 10 sati prije podne u ovogradskoj vijećnici javna jeftimbena dražba obdržavati.

Za ravnanje lišbenikah primećuje se, da je

a) zidarsko	dielo na	881 f. 70 a. v.
b) tesarsko	"	693 " 50 " "
c) stolarsko	"	350 " " "
d) kametarsko	"	88 " 80 " "
e) bravarsko	"	212 " 10 " "
f) staklarsko	"	49 " 40 " "
g) bojadarsko	"	58 " 20 " "
h) limarsko	"	101 " 92 " "

proračunano, te da će se k ovoj gradnji potrebiti materijal, kao cigel, kamen, pesak i vapno od strane varoši poduzetniku predati.

Dražba držat će se poprije pojedinca a po tom u obća za sva diela, te gradnje prepustiti onomu poduzetniku, ko će svakolika gori navedena diela za najmanju cijenu preuzeti.

Svi, koji žele k ovoj dražbi pristupiti, imaju položiti u ime vadiuma 5% od proračunane i dotično uzblizne cijene, a poduzetnik biti će dužan 10% od kupovine u ime jamčevine u ruke dražbene komisije položiti.

Do dražbenog dana primaju se i pismene polag gore danih naputah načinjene i sa 5% vadiom providjene ponude. — Na kasnije prispievše ponude neće se nikakav obzir uzeti.

Podatnji dražbeni uvjeti mogu se u ovogradskoj pisarni u uredovnih satovih uvidjeti.

Dano iz siednice zastupništva sl. i kr. grada Varaždina dne 12. veljače 1862.

OGLASNIK.

Br. 135.

3-3

Obznana.

Upravo je izpod tiska izašao, te se može u saborskoj pisarni, gdje se i predbrojka sveudilj jošte prima, dobiti:

Svezak II.

SABORSKIH SPISAH OD GOD. 1861.

(U velik. osmini 288 stranah.)

Cijena mu je za predbrojke 1 fr. 50 novč. a za nepredbrojke putem knjižarah 2 for.

I., III. i IV. svezak „Saborskih spisah“ jur se tiska, te se izdavatelji čvrsto nadaju, da će od sada svaka 2. ili 3. nedjelju po jedan svezak razaslati moći.

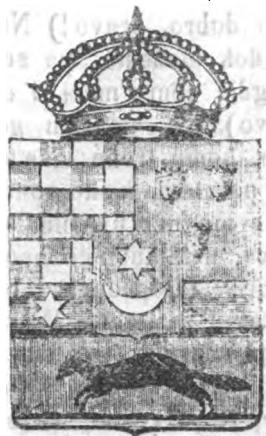
Br. 15.

3-8

5 fr. Najbolje uložena glavica 5 fr.

jesu obljubljene državne zadužnice, koje stoje samo pet forintih i ungradu od 100.000 fr., 100.000 fr., 50.000 fr., 30.000 fr., 20.000 fr., 15.000 fr., 12.000 f., 10.000 fr., 6000 fr., 5000 fr., 4000 fr. i t. d. dobivaju. Tergovačka kuća B. Schottenfels u Frankfurtu n. M. šalje iste, uz pošiljanje iznoska, kao i u svoje dža popis dobika.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je sa domaću u novinarici 4 for. 30 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglase opredjeljena je površina: 7 kr. a. vr. od linije sa jedan put, a 14 kr. a. vr. sa 3 puta. — Erarska pristojba za svaki oglas iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko putah, koliko se putah isti uvjeriti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u četvrtak 27. veljače 1862.

Broj 48.

Uredovni dio.

Izvadak

zapisnika sednice zastupništva sl. kr. i gl. grada Zagreba održane danah 24. i 25. t. m.

U toj sednici razpravljani slijedeći predmeti:

1. Uslijed podnešenoga predloga školskog odbora o preustrojenju glavnih gradskih učionah bi pripoznato, da je od velike potrebe bezodvlačno preustrojiti ovogradske učione u obziru graditeljnom i didaktičnom, te bi određen poseban odbor, koi se ima umnožiti višestaci u tu svrhu, da o tom potanku osnovu izradi i zastupništvu predloži. U taj odbor imenuje se predsjednikom prečastni g. kanonik Pavlešić a za članove g. p. dr. Vancsa, dr. Šuhaj, Mihic, Šuhin, Prica, Zlatarović, Kresić, Egersdorfer, Barbot, Veber, Mesic, Klaić, Torbar, Zoričić i Marik.

2. Za pupilarsku pisarnu bude dozvoljeno da se primi jedan dnevničar sa dnevnicom od jedne for. na dan, a nadalje bude određeno, doznačiti kod gradske blagajne dnevnicu od 1. for. do sada kod gradskog suda zabadava služećemu Nikoli Gačeviću.

3. Podnešeni predlog po odboru ad hoc izradjen smierajući na uredjenje nove državne i vojne prometne ceste od saskog druma do kolodvora bude odobren.

4. Gradsko zastupništvo zadovoljava razmierenjem grada po katastralnih organih u razmjeru od 1^a—20^a, određuje pribavljenje kopijah toga razmjerja za porabu gradskog poglavarstva i dozvoljava dostavljenje potrebitoga gradiva, težakah i konakah u svrhu istoga razmierenja.

5. Uslijed dopisa kr. namiestničkoga vieća bude određeno, da se iz gradske ove blagajne predadu istoj zemaljskoj oblasti 500 fr. za stradajuće žitelje županije zagrebačke, varaždinske, rietke, križevačke i požeške, da se dobrovoljni prinesci u tu svrhu po gradskih desetnicah kupe, i da se zajedno kr. namiestničko vieće zamoli, da ono izposlovati izvoli, da se željeznica iz Čakovca do Rieke sagradi, da se time pučanstvu upitnih županijah prilika pruži za momentano prehranjenje svoje, ko što također da se za buduća vremena stanje žiteljah ovih kraljevinah poboljša.

6. Operat o uredjenju kaptolskog terga i srušenju donjih kaptolskih vratah bude odobren, te određeno jeftimbu razpisati i s prečastnim se kaptolom u sporazumljenje u tu svrhu staviti.

7. U obziru još ove godine sagraditi se imajućih klaeniceh bude imenovan novi odbor sastojeci iz gg. gradskoga načelnika kao predsjednika, zatim Egersdorfera, Barbeta, dra. Šuhaja, Pon-graca, Malošega, Mihica, Karasa, Bouffleura, dra. Mraovića, Hudovskoga, Grahora i Klarića, kojemu je dužnost najshodnije miesto u tu svrhu izpitati te izviestje predložiti u izvanrednoj sednici, koja se još tečajem ovoga tjedna u tu svrhu sazvali ima,

8. Sastavak valovnicah o čistom dohodku ovogradske občine zahtievane po c. kr. poreznom uredu za odmierenje poreza za god. 1862. bude odobren.

9. Predlozi gospodarskog odbora smierajući onamo da se gradskom cestaru Nikoli Tuškenu pogledom na njegovu dugotrajnu bolest podieli podpora od 20 for. i da se Gjuro Eisenhuth pitomac ovdašnjega glasbenoga zavoda preporučiti k. namiestniškomu vieću za podieljenje pripomoći potrebite mu za nastavljanje glasbenih naukah na konservatoriji u Pragu, budu odobreni.

10. Dopis k. namiestničkoga vieća, kojim isto uzkratjeno priobćivanje siedničkih zapisnikah gradskog zastupništva zahtieva, bude uputjen političkomu odboru predloga radi.

11. Računi Slavoljuba Königa verhu tečajem mjesecah kolovoza, rujna, listopada, studenoga i prosinca 1861 podatoga ulja za ovdašnje topničke štale bude uputjen gospodarskomu odboru, a u obziru prestajanje toga podavanja magistratu potrebito uredovanje naloženo.

12. Ponuda g. grofa Kulmera radi prekupa gnoja iz štalah po gradskoj občini držanih, kojom se obvezuje do konca prosinca pr. g. platiti za svaki voz 20 novč. bude primita.

13. Uslijed dopisa vojnog mierničkog zapoviedništva, kojim ona zahtieva, da gradska občina u buduće plati konakovinu za magazine ovdiešnje posade, ima se odpraviti predstavka proti onomu zahtievu na zemaljsko vojno zapoviedništvo, budući ova občina i onako nerazmierne troškove vojnih potrebah pokriva.

14. Uslijed predloga gosp. dr. Praunspergera, kako bi se teret ukonačivanja gradjanstvu olakšao, bude zaključeno, da se u svoje vrijeme, kada opet sabor u Zagrebu ročio bude, isti predstavkom zamoli, da zakon ukonačenja za cielu našu domovinu pram našim odnošenjima satvori, medjutime pako da se podnosak metne medju diela, budući gradsko zastupništvo nije nadležno obstojeće naredbe promienjivati.

16. Riešitba k. dvorskoga dikasterija, kojim ono na predstavku gradskog zastupništva radi ukinutja javnih notarah odgovara, da ovaj inštitut dok se zakonotvornim putem inako neodredi i nadalje obsojati ima, nu da su glede reguliranja bilježničkih pristojbah shodna određena, prima se do znanja.

Konačno

17. bude podieljeno Ivanu Gogolji gradjanstvo a Andriji Kirinu občinarstvo, a niekoje slične molbenice povraćene su, jer su dotičnici propustili potrebite izprave pridonieti.

Neuredovni dio.

Ugarska.

Pešta, 22. veljače. Turinski dopisnik tvrdi u novinama „Jövo“, da bi bilo mnogo hasnilo ugarskomu pitanju, da je proglasio sabor ravnopravnost narodnostih i to još prije, nego je započelo viećanje o adresi.

Austrija.

Beč, 24. veljače. Viesti, da nisu pokojnom g. baronu Pillersdorfu nikad oduzeti bili njegovi redovi i naslovi, i da je nemilost, koja mu je g. 1849. očitovana bila, jedino sastojala u izključenju iz dvorskih svetkovinah, tako da je rehabilitacija, o kojoj je pred nekoliko nedieljah „Presse“ javila, mogla sastojati samo u prijateljskom pozivu u dvor, stavljamo, voli isti list, naproti „državnu ručnu knjigu“, koja je u pisaonici prijašnjega gosp. ministra Bacha učredovana bila, i od koje imamo ono izdanje, koje se sa 30. travnja dovršuje. U ovoj ručnoj knjizi nedolazi ime gospodina barona Pillersdorfa ni medju komandierima reda svetoga Stjepana, ni medju c. k. pravim tajnim savietnicima. Neradi se tu toliko, dodaje pomenuti list, o izpravljenju novinarske viesti, koliko o ustanovljenju poviestničke učinjenice.

△ Zlatni Prag, dne 24. veljače. Jučer prispio ovamo, ljubimac českoga naroda, hrabri branitelj slobode i svetih pravah drage mu domovine, dr. Ladislav Rieger. Njegov sjajni govor, kojim je na državnom vieću bezobzirno branio uvedenje porotah u štamparskim poslovima učvërsti znatno neograničenu ljubav, koju prema njemu goje u junačkim përsima plemeniti sinovi slavnih diedovah.

Ovih danah imadoše slušaoci na ovdiešnjem tehničkom zavodu veliku skupštinu, gdje su zaključili, da se ima umoliti zemaljski odbor, da pošalje niekoliko tehnikah na svoje troškove k londonskoj izložbi; u tu svrhu imenovan bi u istoj sednici odbor, koi ima dotičnu molbenicu izraditi.

Niemački slušaoci hoće da protestiraju proti zaključku českih svojih koleгах; pitat će zašto? Za to, što su Česi izabrali Čehe u spomenuti odbor. Smiešna je to zaista stvar, da naši Niemci nemogu nikako dokučiti, da smo narod i da kao takav nemožemo niti nesmijemo odreći se narodnih naših pravah. . . da im nemožemo u svakoj i najmanjoj stvari popuščati i to samo zato, buduć da to godi niemačkoj. njihovoj sviesti!

Čudnovati su vam to ljudi, naši domaći Niemci! Sve bi samo za se rado imali a nam da ne preostane ništa osim čestitog imena; a hog zna! valja da bi nam i to oteli, da je moguće.

Drugačije živimo ovdie sasvim veselo; zabavah imamo mnogo i svakojakih. Baš danas imajućesi pravni ples, koi će biti, sudeć po učinjenih pripravah, vrlo sjajan. Mislim, da se neveram tvrdeći, da ćemo i pri ovoj prilici pokazati, da smo kadri i u plesnim zabavama usporediti se sa življem niemačkim, koi nam posvuda na put stavlja tolike zapreke.

Osim toga zabavljamo se malone svaki dan u skupštinama, koje obdržavaju različiti naši zavodi, kojih broj se sve većma umnožava.

Rusija.

Varšava, 20. veljače. Nadbiskup Felinjski izdao je *pastirski list* na svećenstvo i stanovništvo, gdje medju inim veli:

„I ja sam Poljak i kao Poljak hoću da umrem, jer me na to nukuju zakoni narodnosti i čovječanstva; jezik, naša poviestnica i narodni običaji sa i meni dragocienom baštinom, koju imamo neoskvrnjenu sačuvati našim potomcima.“

Stare krieposti davne naše Poljske, plemenitost, hrabrost i ljubav prama domovini jesu i moja dika. Želim iz svega sërdeca, da mirnim putem postignemo konačno žudjeni razvitak državnoga života i narodnoga blagostanja, te se nadam, da će nam to poći za rukom.

Ako traži mladje naše pokolienje spas domovine svoje na opasnim putevima, neću ga zbog toga osudjivati, već ću moliti boga, da mu pamet razsvietli. U ljubavi prema domovini spojiti ću se sa svećenstvom, da njegovom pomoćju izobražavam puk i da radim oko konačnoga ukinutja nevolničtva.

Zato Vas umoljavam u ime blagostanja naše domovine, da se okanite svih korakah, kojim bi se samo upropastiti mogla draga naša domovina.

Ako se puščamo nagovoriti k oružanoj buni, uzalud će bit sav naš napor i sve naše težnje!

Povierenje k nadbiskupu raste sve većma. Prekjučer služio je zadušnice za Fijalkowskoga, da počituje uspomenu svojega predhodnika.

— Predsjednik pravosudnog odbora g. Dembowski radi ujedno s vištim Wosinjskim na promieni kaznenoga zakona, što ga uvede car Nikola. Veoma sanimivo je svakako, da će biti po svojoj prilici uvedeni u *Rusiji porotni sudi!*

Govor dr. Riegera,

da se neodvlačno uvede porota za tisk, što ga reče u kući poslaničkoj dne 21. veljače.

Nijedan od govornika, što su govorili proti zavedenju porotnih sudova, nije zanemarivao korist, važnost i obćenitu potrebu te uredbe. Svi dokazi proti poroti smierahu jedino proti njenom uvedenju jedino za tisk. Negledeći na to, bilo je tu razlogah smierajućih i proti samoj poroti. Takav razlog bijaše imenito onaj, što ga spomenu dr. Schindler, neznam, dali iz staroga ili novijega „Pitavala“? (Obćenita dopadnost). Ja ću se dakle zadovoljiti tim, da pobijem razloge, što su navedeni proti porotam, kao uredbi, imajućoj se uvesti jedino za tisk. Najjača sila svih prigovora slaže se u tom da će, uvedši porote, miesta pokrajinska, u kojih bi se nalazili sudovi tiskarski i porote, postati ognjištem agitacija, porotnici da će biti ljudi pristrani, te će po tom ustavni život doći u pogibelj, koja se daje odstraniti jedino strogim izvršavanjem sudovne vlasti. No ja se toga nipošto nebojim. Glavna je svērha svim pravnim uredbam, da se dieli pravica pravedno i neodvisno. A ja pitam, hoće li u nas pravednije i neodvisnije služiti pravici sudci plaćeni ili porotnici? Neima dvojbe, da će pravica bolje stajati uz porotnike. Moguće, da koi put izreče porota sud prastajući, koi možda neće biti osnovan na zakonu i pravednosti. Ali ja mislim, da je bolje ako 99 krivih prodje bez kazni, nego ako bude i jedan nedužan terpio. Bilo bi dakle vërlo pogibeljno po državno društvo, da se takovi slučajevi češće ponove, no mislim svakako, da će biti uvijek bolje ako u dvojbi kriv nebude kažujen, nego ako bude kažujen nedužan, jer kriva nekažniti jest pogriješka, a kazniti nedužna zločin. Veli se, da su svi prestupci tiskarski ujedno politički, no vlada si nebi mogla dati jasnije svie dočbe svoje ukočenosti, nego da pokaže, kako se slabo uzda u nepristranu osudu takove porote, koju politički namiestnik sastavlja od najuglednijih osoba miesta, te iz koje jošte k tomu državni zastupnik smije odstraniti sve nepovoljne osobe. (Bravo na desnici.) Pa ako i medju takovim muževima nemadje porotnika, koji bi članak, o kojem se radi, osudili, to ima valjda u tih odnošajih nešto trala. (Bravo na desnici.) No pitam, može li se takav obtuženik isto tako uzdati u sud sudca plaćena, koi može po vlastitih nazorih uvesti tajnu raspravu, kao što se to sgodilo kod osude „Glosa.“

Gospodo! razlog, što bi tada naveden za tajnost razprave, da bi naime pogibeljno bilo članak imajući biti osuđen javnom raspravom još više razglušivati, može se navesti kod svih parnica tiskarskih, a posljedica će biti ta, da u svih slučajevih dobijemo raspravu tajnu. Gospodin je državni ministar spomenuo, da su svi sudcevi takodjer ljudi, koji se dadu skrenuti s puta slavičnošću ili strahom, ali nam se upravo tu nudi nešto vërlo važna, česa nespomenu još nitko, da će nam naime svi naši sudci hvaliti, kad izadju iz neprilike, u kojoj se sada nalaze, gdje u jednom slučaju padaju pod tlakom političkih uredbah a u drugom javnoga mnienja.

Porotnik je oda svuda neodvisan, te će izreći osude po svom sudu i sviesti. (Bravo.)

Opozivalo se je i na javno mnienje, koje bi tobože bilo dovoljnim jamstvom slobode tiska. Ali ja mislim, da se taj ono jur predpolaze, što se istom ima dokazati. Ta javno mnienje izjavlja se u javnim listovima. Te ako, gospodo moja, zavedete uredbu, kojom se daje tisk pokvariti i ušutkati, postati će i javno mnienje robom, te prestane biti obranom javne štampe.

Jedan od najvažnijih razlogah, što se navodi proti poroti kao savodu jedino u stvarih tiskarskih, osniva se na načelu: „jednako pravo svima.“ Gospodo, nejednako se radi onda, kada se o sasvim različitim odnošajima jednako sudi. Odnosaji tiskarski su u mnogom obziru najpače sudbenom osobiti, te je sasvim u redu, da se njima osobito postupa. U ostalom imamo mi u javnom životu i drugih osobitih uredbah. Imamo sudove tergovacke, ženitbene itd. zašto da nemožemo imati i sud tiskarski? Gospodo! tisk je dobročinstvo. Nemislim, da učinim jednemu krivcu nko drugomu pomognem.

Sastanem li n. pr. dva prosjaka proseća me za milostinju, te u onaj hip neimam no novčić, hoću li učiniti krivcu drugomu ako prvoga na-

darim? (Vërlo dobro, bravo!) Nu dakle gospodo, činimo dobro dok možemo, pa se nadam, da nije daleko čas, gdje ćemo moći i drugoga prosjaka nadariti. (Bravo). U ostalom gospodo, jur sada radi se o tom, komu treba više te blagodati. Sav tisk više za porotom, a ako upitamo drugu stranu, koja je sve moguće uvažila, ako upitamo zločince i varalice, uzviknuti će naopako: „za boga samo porote ne!“ (Dopadnost i bravo!) Gospodo, gospodin državni zastupnik Waser naveo je jednom sgodom primier, da se, što je valjano, činiti ima tako dobro i u toliko, kako i koliko je upravo moguće, te je rekao, da se željeznice nedaju graditi prieko gorah. Ali to neprieči, da se negrade u bërdevitu predielu. Sadanji naš kazneni red naliči Semeringu s ponorima i barama u kojima nemožemo još dan danas graditi željeznice, ali ima uz te zaprieke dubok prolaz, krasna dolina, u kojoj bi se vërlo liepa cesta na tisk izvesti dala. (Bravo, bravo!)

Nadam se, da će nam poći za rukom skrom izvesti cestu i prieko Semeringa, kojom će tada državni zastupnik Waser kao vërlovni pionir i miernik svima na čelu koracati. (Obćenita dopadnost i bravo!)

Ima u svijetu mnogo stvari, imajućih dvoju svërhu, tako je i u porotah, koje su uredba sudbna ali ujedno i politička. U tom smislu izraziše i muževi, kao Mittermaier i Toqueville. Raslozi navedeni g. Jiskrom samo su stranom nepobitni. Što se tiče opomene g. Waser na Sasku, ona pokazuje samo konjunkturalnu politiku. I u Austriji bijaše porota prije jedino za poslove tiskarske, poslie je istom uvedena svakamo. Istina, to sve nije pomoglo, da nebude poslie opet dokinuta, ali uzrok što je dokinuta, bijaše očit, to zna svake diete, da je nastala obćenita reakcija, kojoj porota nebijaše po čudi te je upravo s toga kao njezina žrtva i pasti morala. S toga se baš čudim, kako je mogao g. Waser, inače čoviek razborit i uman, ugreznuti u takav logički kao te zaključiti: post hoc, ergo propter hoc. Gospodo! Ne dugo pred talijanskim ratom pokazala se na nebu repatica, u nas su svi seljaci proricali rat i bio je rat. Zaključak ostavljam gospodo vam. (Velika dopadnost u cijeloj kući).

(Konac će slediti.)

Smiesice.

— Prošaste nedjelje, pripovieda Fenilletonist, bio je kod državnoga ministra za audienciju prijavljen nieki krojač iz Praga. Budući da su se krojači onomad zauzeli za višju politiku i govorili za neograničeno izvršavanje odvokacije, očekivala je preuzvišenost barem predlog za pomirenje Ugarske, možebiti kakvim umnim spojenjem fraka s stilom, koje bi medjunarodau razmiricu poravnalo. On dodje s novim frakom o ruci. Državnom ministru odlano, on je imao očevidno pred sobom centralistu. Dobro sastavljenim govorom zamoli taj čoviek gospodina državnoga ministra, da bi imao dobrotu, -- da si dade posvetiti ovaj umotvor krojačke umjetnosti, budući da je načinjen po fotografiji Nj. preuzvišenosti, i da mu mora podpuno dolikovati. Ministar se nasmiije, obuče frak i zatim reče, da mu u istinu jošte nijedna haljina nije tako dobro dolikovala. Ovaj frak odputovat će sada, propraćen svjedočanstvom ministrovim „da je polag fotografije bez svake druge pripomoći načinjen“ u London na svietsku izlogu.

Bërzojavne i najnsivije viesti.

Pešta, 25. veljače. S grofom Apponyiem sporazumieo se je opet ministarstvo i ovaj ostat će opet *judez curiae*. Dërže, da je sklopljena nagoda od važnosti. Ugarski mienični zakon ostaje u krieptosti.

Turin, 25. veljače. Richsoli misli, da bi skupština biskupah u Rimu počinila zemlji više zla nego li viero zakonu dobra.

Pariz, 25. veljače. U senatu udari Boissy na Englesku. Billault žali, da se mërznja medju Francuzkom i Englezkom uzpiruje, dočim politika careva nastoji da ju ublaži.

Iz Gërčke čuje se iz izvorah vlado, da bunтовnici u tvërdjavi navpijskoj žele kapitulirat.

Lizbona, 22. veljače. Novo ministarstvo sačinjavaju sliedeća gospoda: Loulé (predsjednik), Bandeira (ministar rata), Hosta (javnih poslova), Brancamp (unutarnjih poslova), Silva (pravosuđe) i Avila (financijah).

New-York, 12. veljače. Izviesće odbora za obranu na kongresu biti će na to, da se podignu skladišta na obalama jezera, kao i da se učvrste tvërdjave na sjevernoj granici.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 26. veljače 1862.		Svjetski tečaj u austr. vrd.
Papiri.		
5% Kovovnice	70.85	
5% Narodnoga zajma	84.45	
Narodne banke	838.—	
Vierovnoga zavoda	201.80	
Mienice.		
Srebro	138.—	
London	137.10	
Čarški čekmi	6.54	

Meteorologička opažanja na ovdiešnjoj kr. višjoj-realki dne 26. veljače 1862.

U r a	Barometar u par. čit.	Barometar u v. čit.	Toplota po R.	Kislob.	Smier i ja-koost vjetro.	Atmosferička tlakina (dobar, slab, kiš.)	Opazka
7. pr. pd.	333.118	332.118	+1.1	10	Jia		
2. pol.	333.123	332.123	+2.2	10	Ja		
9. u več.	333.177	332.177	+0.6	10	Ja		

Danas u 7 sati temperatura R. —2.0.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 927. (139)

3—3

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudbenog stola žup. zagrebačke stavlja se do znanja, da će se uslied molbe Jellisa Ružičkove proti Lazaru baronu Hollenbachu u stanu ovog posljednjeg u seminarskoj ulici 30/31 dne 1. ožujka t. g. i dne 15. ožujka t. g., svaki put o 9. uri prije podne, pokretnosti pod ovërhu uzete, kao: svakovërsto pokućstvo, posteljina, srebërnina, dragocienosti, posudje, vinsko posudje, vino, fortepiano i t. d., na koliko te pokretnosti nisu bile prodane kroz bivši c. k. kotarski sud sv. ivanski dne 30. siječnja i 13. veljače 1861 na dobru Sv. Heleni, u prociebnenoj vrijednosti od 1583 f. 96 n. a. v. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se na prvom roku samo uz prociebnenu cijenu prodavati, na drugom pak roku prodavat će se i ispod procieba.

Kupac imade odmah kupovinu položiti.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke.

U Zagrebu, 15. veljače 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 1325. (98)

3—3

Izrok.

Kotarski sud malo-taborski daje na znanje, da je na molbu Tereze Toplakove odredjena javna predaja na njezinog dužnika Marka Kranjca spadajuće, te u obćini Hlevaica pod br. 90. unesene, na 500 fr. prociebnene nepokretnosti, za koju prodaju ustanovljena su dva roka na 1. ožujka i 1. travnja 1862, svaki put prije podne u 10 sati u pisarni ovog kot. suda u Pregradi.

Kupiti želeći pozivlju se s otim, da će svaki 10% jamčevine od prociebene vrijednosti položiti morati prije nego li se k ponudi pripešti. Zapisnik procieba i dražbeni uvjeti uvidjeti se mogu u pisarni.

Kot. sud malo-taborski u Pregradi, 24. prosinca 1861.

Kotarski sudac Halper.

OGLASNIK.

Br. 162.

3—1

Pod br. 96. u laškoj ulici

daje se u najam dvie sobe s prozorima na ulicu, k tomu kuhinja, pivnica i štala za osam komadah blaga, sa sušom za dvojka kola i s prostorijom na suši za kërma spravljati; zdetac je u dvorištu a dvorište je prostorno, uz koje se nalazi bašća 45 hvatih duga a 17 hvatih ši-roka. Tko želi taj stan uzeti u najam, neka se izvoli opitati u istoj kući kod kućnoga gospodara.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzevši nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglaš opredjeljena je površina: 7 kr. a. vr. od linije za jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Erarska pristojba za svaki oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko putah, koliko se putah isti uvjeriti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u petak 28. veljače 1862.

Broj 49.

Neuredovni dio.

Trojedna kraljevina.

Zagreb, 27. veljače. (Dopis.) Putujući ovih dana iz Beča, gdje sam poradi mojih poslova nekoliko dana boravio i gdje sam sveto vrijeme proveo sasvim sretno i zadovoljno zabavljajući se s vrijednim zemljacima i čitajući „Pozor“ i „Narodne Novine“ u mnogim bečkim kavanama, što me nemalo zateče, dodjoh u naš Varoškin to krenuh u kavani „kod janjeta“, da čitam i vidim, što rade naši. Upitavši konobara, da mi donese nekoje hrvatske novine dobio sam zbilja neočekivani odgovor *da nemaju hrvatskih novina!*

Kako mi u taj par bijaše oko srca nemogu ispovijediti! Nebi nikada ni pomislio bio, da će mi se šta takova dogoditi u domovini svojoj — da neću naći ni jednoga našega časopisa, dočim su na stolima ležali „Presse“, „Ost. Post.“, — časopisi, koji nisu nikada prijali slavenskomu življu, dapače, koji ga pri svakoj prilici kude i sramote.

Nadajući se, da je drugačije na drugim javnim mjestima našega Varoškina, ostavih grad tako rekuć s bolesnim srcem. Jao kukavnoj dieci, koja imadu majku, koja neće sa svoje da znade; dao bog osviestila se!

I sam Zagreb priliči u ovom obziru više tuđinskom nego našem gradu, jer i ovdje nadjoh kavanah i gostionah, gdje neimaju ni „Pozora“ ni „Narodnih novina!“! Dželim, da je to velika nepristojnost od strane dotičnih posjednika, kada baš ništa nemare, da zadovolje svojoj dužnosti i želji Hrvatah, trošećih kod njih svoje novce —

O kako bi mi drago bilo, da toga nevidim više, kada budem drugi put posjetio glavni grad hrvatske domovine!

Njemačka.

Berlin, 24. veljače. „National-Zeitung“ piše: U današnjoj prvoj povjerenstvenoj sjednici pokliskarske kuće za njemačko i talijansko pitanje počeo rasprave o prvom. Poslije izviestiteljeva izvješća govorio je ministar izvanjskih poslova o položaju vlade prema učinjenim predlozima. Gledište vlade razloženo je u poznatim najnovijim notama; ona priznaje potrebu sjedinjenja njemačkih država za jedinstvenu upravu vojničkih i diplomatskih poslova, uz koju bi imalo stajati parlamentarsko zastupništvo.

Budući da oživotvorenje takova sjedinjenja odvija od pogadjanjah, nije moguće izreći se o obsegu iste. Vlada priznaje, da je pokliskarska kuća zvana, da se sada izrazi o ovom pitanju, i bit će joj dobro došla izreka služuća se s njenim shvaćenjem. Poimence nalazi podporu svojih težnjah u predlogu Albrehta i drugovah. (Fracija Grabovova.) Predlog Schulze i drugovah (od sranke napredka) slaže se istina sa prije imenovanim u pravcu, no proizlazi iz načelnih pretpostavah, kojih nemože vlada slijediti. Ni Bressenov predlog neslaže se s gledištem vlade.

Iz vojvodstva nosavskoga pišu „K. Ztg.“ da je nosavski poslonosha, pl. gospodin Löhneisen u Berlinu grofa Bernstorffa predao notu u jednom exemplaru ili formularu, koji je proizišao iz nekogoga bečkoga zavoda. Gospodin Löhneisen također je poslonosha i za Brunsvig. No njegova brunsvižka polovina nije učestvovala kod note.

Francuzka.

Dne 22. veljače čitao je profesor Renan prvi put u Parizu o indo-evropskim virozakonima,

Blizu do 600 osobah došlo je na to čitanje. Kao što je poznato dugo je Guéroutl dae 21. buku, navieštenu u listu „Opinion Nationale“, da su djaci pripadajući katoličkoj stranki hotieli učinit demonstraciju proti Renanu, i zato je mladež inače misleću pozvao, da onamo dodje, da to preprieči. To se i dogodi. Guéroutl nije time postigo nikakova priznanja, jer kad su katolički djaci prije dolazka profesoreva podigli strašnu viku: *A bas Guéroutl!* složise se s njima sa svom energijom drugi, kod kojih nije glavni urednik lista „Opinion Nationale“ zbog svoje politike sklone vladi dobro upisan, no stadoše zatim u svrhu, da protestuju proti katolicima, viekati: „Dolje s Jezuitima!“ Kad Renan dodje, digne se bura sa svom biesnoćjom; no profesor neuzkolieba se, već se dogovaraše prieko četvrt sata s djacima, dok mu napokon podje za rukom, da započne i dovrši svoje čitanje. No za čitanja čule su se neprestano protestacije. Uzklici: *Vive Michelet! vive Jules Favre! vive Guinet! vive Victor Hugo! vive Voltaire!* Jedan čas, kad Renan govorao o svojoj iskrenosti, zviždaše se sa svih stranah, a kad reče, da je francuzki prevrat izgredima osramotio slobodu, razdieli se dvorana u dvie stranke. Jedni vikahu: *dál dál!* a drugi: *ne! ne!* Bila je paklena sablazan. No Renan steče ipak jedanput plesak svojih slušaocah. On gladaše naime da dokaže, da je Isukerst namieravao podići bogoštovje srca i duha, no ne bogoštovje okruženo izvanjskim velelipejem politike. Ove rieči bile su pozdravljene gromovitim pleskom. Na otvorenom tergu francuzkoga kolegija vladala je također ista buka. Terg bio je pokrit gustom množinom svieta. Najdivniji uzkllici oriše se. Jedan put zapievaše polag napieva od g. 1848. i pie-smu: *Pas d'About! Pas d'About!* što nije baš onamo spadalo. No prije, nego li se je još doveršilo čitanje, dodje redarstvo, i raztiera množinu u pobočne ulice. Kad slušateljstvo izidje iz dvorane, bio je terg pun redarstvenih opravnika. Kažu, da je više osobah napšeno.

Govor dra. Riegera,

rečen dne 21. veljače.

(Konac.)

Gospodo! U naše doba cieli je svijet u načelu slobodouman, no kad se radi o tom, da se ta slobodoumana načela oživotvore, sgrne se oda svuda množina težkoćah i zapriekah (bravo), ovomu još nije vrijeme, za drugo se veli, toga još neireba, za treće, da nesmiemo početi što nemožemo u svem i dočeti, već da imamo raditi sustavno — drugi put opet nesmiemo htieti svega na jedan put, već sve po melu, jedan put spada ta stvar na državno vieće, drugi ju put ima pretresati zemaljski sabor, kako se to kada svidi ljudem probitačno. Ali sloboda se neima nipošto u praksu uvesti, te u obće priznato načelo slobode nesmiije se oživotvoriti nikada. (Gromovit bravo.) Tako su ljudi u nas slobodni u načelu a natražujući u životu i praksi. (Gromovit bravo s desna i lieva.)

Gospodo! Takovi slobodoumani ljudi po mom su načelu vrlo strašljivi. Čovjek i muž mora imati toliko muževnosti i odvažnosti, da načelu koje u teoriji javno priznaje, i u životu pobieda izvojevati nastoji. (Bravo.) Takovi strašljivi zatočnici slobode pripravljahu uvijek cestu absolutizmu ili služahu bar tomu, da se u ustavne forme zavuču neustavnost. (Gromovit bravo.)

O tom se sada radi, da se načelu priznanomu pošteno, iskreno i muževno zadovolji te da se ništa neizostima ni neporide. U ovoj par ne-

možemo tomu načelu zadovoljiti inače, nego ako mu jur sada u toliko, koliko je u naše vrijeme u obće moguće, vrijednosti podamo.

Sloboda tiska važnija nam je od svake ine slobode, ona ho je slobodom javnoga mnienja, a ovo je opet sloboda napredka čovječanskoga, a ta sloboda nemože se oživotvoriti, ako joj se nepostave po boku u obranu porote.

Ako dakle iskreno težimo za slobodom te nam je volja braniti ju muževno i junački, to moramo urediti i porote. Gospodo! Dopustite, da zaključim znamenitima riečma Engleza Junia. Englezi poznaju ove rieči iz izkustva a glase: „Uciepimo se u pamet a uciepimo to i svojoj dietci, da je sloboda tiska obranom svih društvenih, političkih i nabožnih pravah englezkih i da je pravo, po kojem osudu izriču prisežni sudci porotni, osnovicom svega našega ustava, pravo, kojega ni stalni sudcevi stegnuti ili izvernuti nesmiiju, u kojega ni zakonodavna vlast dirnuti nesmiije.“

(Obćenita pohvala i povladjivanje u sabornici i na galerijah.)

„Vidov Dan“ o sèrbskom pitanju u Ugarskoj.

Medju događajima, koji se zbiše u 1790. i 1791. godini, i onima od 1848. god. ima mnogo jednakosti. Po smerti Jostpa II. godine 1790. Ugarska se radovala što joj se povratio ustav, pa u toj radosti učestvovahu i Sèrbi, te zato i iskaše sèrbski mitropolit, da se i on sa sèrbskim vladikama pozove na ugarski sabor. I 1848. g. radovala se Ugarska, što zadobi većih pravah i jačih garancijah nego što ih dotle imadjahu za svoju slobodu i samostalnost; pa i ovu radost sa cielom zemljom diečiše i Sèrbi. Ali 1790. g. za rana uvidieše Sèrbi, da im Ugarska nemisli dati pravah kao Sèrbima, no samo kao ugarskim državljanima, i s toga ohladneše prema radnji zemaljskog sabora od te godine. I 1848. g. ugarski sabor dade *pravoslavnima* nieke koncesije u religiji, a za sèrbska prava nehtie ništa znati, te se Sèrbi i prema radnji ovog sabora pokazao hladni. 1790. g. iskaše narodni kongres teritoriju i osobite vlasti za sèrbski narod, jer je držao da drugčije sèrbska prava u Ugarskoj nemogu dobiti života. I narodna skupština 1848. g. tražila je vojvodstvo iz tih istih uzrokah. Ugarski sabor od 1791. g. proglasi Sèrbe za prave državljane u Ugarskoj, misleći da je time Sèrbima učinio veliko dobro. Sèrbi, i nesumnjajući nikada da im tko može odrediti da nisu članovi države, za koju toliku kerv proliše, želili su, da u Ugarskoj uz državljanska imaju i svojih specijalnih pravah kao Sèrbi, i s toga nisu bili zadovoljni s radnjom sabora od 1791. g. Ugarski sabor od 1848. g. donesavši za sve državljane u Ugarskoj zakone, koji im garantovahu veliku slobodu, razprostire te zakone i na Sèrbe, ali ni riečicom nespomenu specijalna sèrbska prava; pa s toga Sèrbe nezadovoljiše zakoni od 1848. g., jer Sèrbi nisu mogli pomisliti, da je moguće nedati im ono, što će drugi ljudi u zemlji imati, nego su uz to tražili, da se prizna, da oni i kao Sèrbi imaju svojih pravah.

Iz svega, što dovde rekosmo, jasno se vidi, da je od ono doba, kako je prvi put ugarski sabor preduzimao da rieši sèrbsko pitanje, dakle od 1741. g. pa sve do danas, postojala je između Sèrbah i Ugarske znamenita protivnost u željama i pravnim potraživanjima. Ugarska mislilaše, i toga se je držala tvrdo, da joj njene koristi iziskuju, da Sèrbe stopi u pojam „ugarski držav-

ljani", pa se s toga nehtie osvrtati ni na kakav drugi temelj, na kom bi se mogle bile povoljnije riešiti sèrbske stvari. Sèrbi pak, kao što su pod patrijarhom Arsenijem prešli u Ugarsku, s niekim svojim organizmom, po kom su oni bili ne mase ljudih no jednostavna celost, tako su sa sve vrijeme svog bavljenja u Ugarskoj radi bili da zadržie svoj značaj kao organska celost, radi su bili da zadržie svoju narodnu individualnost, pa da ostanu ne samo svaki posebice, nego i svi ukupno *kao Sèrbi*, koji imaju osim dèržavlanskih odnošajih još i svoje posebne pravne odnošaje. I s toga Sèrbi, ma da su se svakojake promjene s njima događale, svagda vierni svom značaju, kad su god imali priliku, jasno kazivahu svoje želje, u kojima je to bilo najglavnije, da dobiju svoj organizam, svoje vlasti, da kao dèržavljeni Ugarske ostanu Sèrbi.

Kad se u Ugarskoj mjesto latinskog jezika uvede u javne poslove jezik magjarski, po samoj prirodi stvari još je veća nastala protivnost između Serbah i Ugarske, koju sad predstavljaše magjarski narod. Prije toga dolazahu u sukob interesi dèržave s interesima sèrbskim; sad se dèržavnim interesima priljubie interesi magjarskog plemena, pa ova dva interesa stajahu suprot sèrbskim pravnim težnjama. Ako je Ugarska 1791. g. htjela od Sèrbah da načini samo ugarske dèržavljanke, od 1836. g. amo počie se ići sa tim, da se narodnost magjarska uzdigne nad ostalima. Lahko je uvidjeti, da takve težnje kod Sèrbah, koji za pòdrug vieka čuvahu i branjahu svoju narodnu individualnost, ma da je zakonima odbraniti nemoguše, — da takve, velim, težnje nisu mogle ući kod njih odziva, no morale su pobuditi odpor.

Daleko je od nas da bismo se puštali u rekriminacije što se tiče prošlosti. Mi ovo navodimo, nebi li poslužilo za nauku i jednoj i drugoj strani, koje su dojako bile svojim težnjama jedna drugoj protivne, a među kojima treba da postoje najčvršće sveze prijateljstva. Što je latinski jezik u javnim poslovima zamijenjen magjarskim, to ni malo nenalazimo da je nepravdo, jer je obrazovanost zahitjevala, da se poslovi u zemlji opravljaju govornim jezikom živim, a čim se do te istine došlo, magjarski jezik morade u Ugarskoj imati pèrvinstva nad ostalima. Zao nam je samo, što ugarski dèržavnici nebiehu u tome umiereni, i što nepogodiše prava puta, kojim bi se sve to udesnije posući moglo. Uz to, što bi magjarski jezik bio u najvišoj sferi dèržavne administracije i zemaljskog zakonodavstva jezik diplomatski, moglo se ostaviti i drugim jezicima dovoljno prostrano polje da se razvijaju. No to nije učinjeno; i to je pogreška, koju učini ugarsko zakonodavstvo od 1836. g. o vamo; pogreška, koju već prošlogodišnji ugarski sabor gotov bieše popraviti (?), a koju će jamačno popraviti (?), čim se dodje do toga, da se dèržavne stvari Ugarske ustavnim putem rešavaju.

No malo se udaljismo od svog predmeta, pa treba da se opet na njega vratimo. Imajući pred očima sve ono, što se dojako učinilo sa Sèrbima u Ugarskoj, nameće nam se pitanje: Da li je Ugarska, a da li su i Sèrbi postigli što su željeli, poslie borbe, koja trajae više od podrug vieka?

Nećemo se puštati u to, da mnogo dokazujemo: da ni Ugarska ni Sèrbi nisu postigli svojih željah.

Sèrbi i danas hoće da odèrže i obezbiede svoju narodnu individualnost u Ugarskoj. Ugarska ni danas ne raspolaže svim željama, što pripadaju njevoj svetoj kruni. Pravac, kojeg su se u svojoj javnoj radnji dèržale i jedna i druga strana, — taj je pravac ubitačan svima, pa za to ga treba ostaviti, ako se želi da se postigne ono za čim se teži.

Da se dodje do suglasja između Serbah i Ugarske, treba se postarati, da se izmire i izravnjaju suprotne težnje Serbah i Ugarske. Od Ugarske se traži, da prestane ignorovati individualnost sèrbskoga naroda, nego da gleda da poličaj Sèrbah dovede u svezu sa svojim dèržavnim organizmom, da Sèrbi tim budu zadovoljeni; a od Sèrbah se ište, da se s pouzdanjem oslone na dobre namiere, koje će prema njima pokazati Ugarska, pa da joj samim tim pouzdanjem olakšaju riešiti dosta zapletano sèrbsko pitanje.

I u ovome, što rekomo, jezgra iq našeg mišljenja o sèrbskom pitanju u Ugarskoj.

Mi mislimo, da Sèrbi ne će prestati tražiti,

da se zakonom prizna da su kao narod sastavni dio Ugarskoj; nego da će svagda ićisamo sa tim da se prizna njihova politička narodnost u toj zemlji. I dok se to nećini, dok se u načelu od strane Ugarske neprizna, da Sèrbi u Ugarskoj imaju svojih sèrbskih pravah; dok se Sèrbima i osim cèrkvah i školah neda kakova autonomija u njihovim narodnim poslovima; i najposlie, dok se u Ugarskoj nepostavi takvo stanje, da u postojećim vlastima Sèrbi mogu smatrati svoje vlasti: dotle — mi barem tako mislimo — Sèrbi se nemogu zadovoljiti. Ugarska treba dakle u načelu da prizna, da Sèrbi imaju niekih historičkih pravah; a kad se to učini, tvrdo smo uviereni da će se u specijalnom odredjivanju tih historičkih pravah lahko sporazumjeti obe strane. A čim se to učini, riešeno će biti za svagda sèrbsko pitanje u Ugarskoj, riešeno i na korist Ugarske i na korist Sèrbake.

Da se do ovog riešenja dodje, očividno je da treba da je suglasnost u radnji Sèrbah i Magjarah. Mi smo tvrdo uviereni, da je od najveće važnosti za svekoliko sèrbstvo, da Ugarska dobije svoj podpunu ustav, pa zato da su Sèrbi dužni svim silama podpomagati Ugarsku, da dodje do svog ustava. Ali isto tako dèržimo, da će pravno stanje u Ugarskoj onda istom biti utvèrđeno i obezbiedjeno, kad ugarski zakoni garantuju i Sèrbima njihova prava.

Neka nam se dopusti da još niešto primietimo. U Ugarskoj su se do sad često dizale sumnje proti čistoci sèrbskih težnjah, pa se želje sèrbske ili usimale kao dokaz da se Sèrbi hoće da odćiepe od Ugarske, ili se predstavljalo da Sèrbi po nagovoru drugih izjavljaju ove svoje želje. Dok ovako mišljenje u Ugarskoj vlada, naravno je, da se neće moći učiniti, da se dodje do iskrenog sporazumljenja sa Sèrbima.

Sèrbi su istina u dojakešjim borbama stajali uvijek uz vladu, i ima mnogo dokazah, da su od vlade izgledali da im izpuni želje. No ne zaboravimo, da su oni to činili po nevolji, činili su uvijek samo onda, kad su u svojim željama od Ugarske poprieško odbijeni bili. Vlada je umiela na svoje dobro, a na štetu i Sèrbah i Ugarske, upotrebiti snagu sèrbskog naroda, jer je Sèrbima davala izgleda, da će im se izpuniti želje, a Ugarska je svagda protivna bila tim željama. Neka Ugarska prizna u načelu da Sèrbi kao Sèrbi imaju svojih pravah; pa kad se to načelo primi jedanput u životu, uvierit će se da će od to doba Sèrbi u svim dèržavnim pitanjima stajati uz nju i s njom ići u porodu kao pravi joj sinovi.

Što se tiče separatističkih težnjah sèrbskih, o njima dèržimo da nam netreba mnogo govoriti. Opominjemo samo svakoga, da su Sèrbi svagda, kad god imae priliku, jasno dokazali, da svoja prava žele imati i uživati pod krunom ugarskom; pa ni u samoj kobnoj god. 1848. i na svibanjskoj skupštini ne zaboraviše svezu, koja ih veže za ugarsku krunu. Sèrbi u Ugarskoj kao ugarski dèržavljeni žele imati niekih specijalnih svojih pravah; i od milosti dèržavnikah uglasnost sa zemaljskim ustavom, Sèrbi se ne žele u zakonodavstvu u najvišoj zemaljskoj administraciji odćiepiti od Ugarske; gdje je zakonodavstvo jedno i jedna najviša administracija, tu nemože ni govora biti o ciepanju. Kako god dakle što bi Sèrbi nepravdo i nepolitički radili, kad bi želili da se zakonodavstvom i najvišom administracijom odvoje od Ugarske; tako je isto i nepravdo i nepolitički kad bi se uzelo, da je svaki izjav sèrbakog narodnog života, svaka želja sèrbaka ciepanje od matere zemlje, da je to povrieda zemaljskog, političkog i teritorskog integriteta.

Slavenske viesti.

U čitaonici pa kod učredništva „N. L.“ u Pragu sabiraju se podpisi, kojima će se očitovati želja, da se čim prije sastane kazališni odbor u glavnoj skupštini, da se jedared zaključi, što se ima učiniti, da se gradjenje narodnoga kazališta započne.

Gradski „Telegraf“ donosi proglas na Čehe živeće u Štajerskoj, da dobrovoljnim prinescima umale štetu, što ju preterpiše njihovi zemljaci u Českoj lietošnjom poplavom.

Česki pisatelj Josip Frič u Parizu tumači

u „cercle des Savants“ česku literaturu poljskim jezikom.

Bèrzojavne i najnovije viesti.

Beč, 27. veljače. Dèržavni ministar Schmerling primio je jučer iz careve ruke velekrst reda svetoga Lavoslava. Pred podne obdržavao se je pod velikim učestjem Tedeum u hramu svetoga Štiepana po kardinalu Rasseheru. U večer bila je svečana predstava u kazalištu za opere. Nj. veličanstvo car bio je kod svojega dolaska trostrukim gromovitim „vivio!“ primljen, što se je na koncu kod pievanja pučke satinke ponovilo.

Turin, 26. veljače. (Prieko Pariza.) U poklisarskoj kući interpelovao je Boggio ministarstvo zbog odbora provedimenta. Riešeli tuži se na nezakoniti rat proti ministarstvu i presire tužbu. Statut obezbiedjuje društveno pravo; vlada će obdržavati najstrožu zakonitost, i osviedočila se je, da svèrha ovoga savoda nemože zemlji prouzročiti nikakove štete. Ako bi slobodi prišla pogibeh, nebi ona kasnila predložiti isnimne zakone, no nije moguće nered-donieti u agitacije, koje javnom duhu služe. Macchi, sućlan genovezskog odbora, isjavlja formalno, da odbor nepreduzima kupljenja vojske.

Carigrad, 19. veljače. Zajam je, vele, sklopljen. Podkrepljenja u redifima i municiji poslana su na gèrčku granicu. Iz Vana u Jermenskoj prispiela je viest, da su turski soldati oskvèrnili kèrst. Kèrstani su bili nasèrnuti i oteše citadellu. Na oboj stranki ima šertvah na hiljada.

Javna zahvala.

Dèržim, da je sveta moja dužnost zahvaliti se javno svoj onoj domoljubnoj gospodi u Zagrebu i Karlovcu, koji nas pri našem dolasku i odlasku toli iskreno toli prijazno pozdraviše.

Time dokazae sva ona gospoda, da nas smatraju za vjernu svoju braću, što i jesmo i biti ćemo! Njihove sèrdačne prijateljave, što ga prema nama oćitovae, kriepit će nas i podupirati vanda u demorodnim našim težnjama, koje niekada pri boljim okolnostima slavna janaćkim činima dovoljno dokazasmo.

Jedan član senjske deputacije.

Tečaj papirah na o. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 27. veljače 1862.		Svèršeni tečaj u austr. vred.
Papiri.		
5% Kovovnice	70.50	
5% Narodnoga zajma	84.40	
Narodne banke	835.—	
Vierovnoga savoda	201.—	
Mionice.		
Srebro	136.—	
London	137.10	
Carski cekini	6.53	

Meteorologička opažanja na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 27. veljače 1862.

U r a	Barometar na visini od 3000 u par. v. r.	Barometar na visini od 3000 u par. v. r.	Temperatura u R.	Relativna vlažnost	Smjer i jaćnost vjetra	Atmosferska oćetina (u mil. ili više)	Opazka
7. pr. pd.	333.00	333.00	—2.0	5	Sl.		
2. pol.	334.00	333.00	—0.1	10	Sl.		
9. u več.	334.00	334.41	—0.4	10	Sl.		
Danas u 7 sati temperatura R. —2.4							

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

OGLASNIK.

Br. 163.

1—1

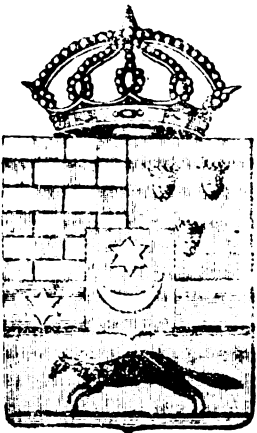
Uroćani za pokladni ponedjeljak (3. ožujka 1862) u svèrhu podpore stradaćujih Hèrvatah i Slavonacah ples neće se dèržati kao što to jer obnarodovano bijaše u prostorijah društva strijelćkoga, već u dvorani.

Ulazne biljege za dvoranu na ime glasaće dobit će se za 1 for. a. v. a u galeriju za 70 novć. kod gospoda Černadka, Krešića, Reputina, Hatza i u agradi dvoranskoj.

U Zagrebu dne 27. veljače 1862.

Ravnateljstvo društva strieljane i dvorane.

Novine ove izlaze svaki dan izvan nedjelje i praznika na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglase opredjeljena je uvratbina: 7 kr. a. vr. od linije za jedan put, a 14 kr. a. vr. na 3 puta. — Erarska pristojba na svaki oglas iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko putah, koliko se putah isti uvrati.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u subotu 1. ožujka 1862.

Broj 50.

Uredovni dio.

Nj. c. kr. apostolsko veličanstvo dostojalo je na državna ministra vitez Schmerlinga izdati slijedeće najviše ručno pismo:

Ljubezni viteže Schmerling. Podieljujem Vam u znak Moje zadovoljnosti s Vašim vjernim i izvrstnim uslugama velekrst Mojega reda svetoga Lavoslava bez pristojbe i naredjujem zbog toga potrebna redovnoj kancelariji.

U Beču dne 26. veljače 1862.

Franjo Josip s. r.

Neuredovni dio.

Zagreb, 1. ožujka.

Govor princa Napoleona, što ga izusti u francuzkom senatu, veoma zanima i sada još sve časopise, te smo imali priliku čitati različita mišljenja o važnom tom govoru, koji biva obično ogleđalom napoleonske politike.

Komu da nepadne na um govor istoga princa, što ga izusti lani u istom senatu? Sve novinarstvo bavilo se je š njime dulje vremena a Talijani očitovahu svoje zadovoljstvo svakojakim demonstracijama. Posljedice onoga govora poznate su; pa se sada u obće tvrđi, da će i ljetosnji govor, koji prouzroči posvuda veliku senzaciju, imati neočekivanih posljedica.

Nitko nebi se nadao, da ćemo doživjeti prisorah shvativši se u francuzkom senatu. Privrženici papinske vlade govorahu s takovom smislošću, da

strašna njihova opozicija nemalo zateče cara, koji toga nikad u tom razmjeru očekivao nije.

Istina, da neimaju stožernici u svojem krugu nijednoga govornika, na imaju ih kod vodjah bivših legitimističkih obitelji bourbonsko-aristokratskoga predgradja Saint-Germain. Ove obitelji imaju još dan danas samo svećenike za domaće svoje učitelje ili šilju sinove i kćeri svoje u jezuitske samostane; za to se nije čuditi, da su legitimisti ovako zauzeti za stvar papinu.

Medju svima najsmielije je govorio grof Segur d'Aguesseau proti ministru Persigny-u, kao glavnomu branitelju sjedinjenja Italije. Mnogi su vikali, da je senat francuzkoga naroda uvredjen carskim princem i t. d. Ova oluja neće po svoj prilici ostati bez posljedica.

Trojedna kraljevina.

Zagreb, dne 28. veljače. Jučer je bila skupština društva Dvorane, koju morade sazvati dosadašnje ravnateljstvo na zahtjevanje trideset i nekoliko članovah.

Pretres bijaše veoma živahan i svršši se time, da je ravnateljstvo društva obnovljeno. Gospodin Mrazović izahran je jednostavno za ravnatelja a za odbornike: gg. Dutković, Ferić, A. Krieger, B. Kušan, Černadak, Zoričić, Jakić i Sam. Weiss.

Prije nego je došlo do glasovanja ostaviše gg. Frigan, Krešić, Havliček i Urica dvoranu.

Iz Daruvara dne 26. veljače. Pred nekoliko danah priobćile su zagrebačke niemačke novine viest iz peštanskoga Lloyda: da je g. grof Janković nakanio razprodati sva svoja posjedovanja u Slavoniji, pak s obitelji svojom domovini svojoj

„s Bogom“ reći i preseliti se u Švajcarsku ili Francuzku.

Mogu slavno občinstvo vjerodostojno izvestiti, da je puka izmišljotina i gola laž ova viest, koju je korespondent Z. iz Zagreba peštanskomu Lloyd priobćio. Grofovskoga obitelj imade tri spajiluka u Slavoniji, a jednoga u Magjarskoj, pa joj nije niti na kraj pameti, došlo da bi svoju otadžbinu s dragom zemljom zamijenila.

Austrija.

Prag, 26. veljače. Njekoji Poljaci naručili su kod glasovitoga obrtnika g. *Branislava Mencla* mnogo kolajnah, na kojim će izražene biti slike Stjepana Batora, Mieczysława, Naruszewicza, biskupa Oleśnickoga, Kazimira Pulawskoga, Zamoysskoga, Hozyusza, Żolkiewskoga i Adama Czartoryskoga i drugih glasovitih muževah, koji stekoše velikih zaslugah za domovinu svojim domoljubjem.

Isti umjetnik dogotovit će ovih danah veliku kolajnu sa slikom Dragutina Havlička, koja je opredjeljena za kuću u Borovoj, gdje se je slavni taj muž rodio.

Ples českih pravnikah bio je vrlo sjajan; najodličniji sinovi naroda i mnogi članovi visokoga plemstva uresiše ga svojom pritomošću.

Pruska.

Journal de Genève pripovijeda da je bečki kabinet jednoga od svojih najboljih diplomatah poslao u Kasel a od onud u Berlin, da sazna, što kralj osobno mislio kurheskom i niemačkom pitanju. Diplomata se je, veli, osudio ovom prigodom zapitati, kako se energična očitovanja Nj. veličanstva u Kraljevcu, koja su učinila tako

Ivan Kalinčak,

spisatelj slovački.

(Nadalja.)

Mom ocu bijaše pravilom povesti sa sabom sinčića kamo je god išao po privatnu poslu. A to bijahu često i časti ili kermine u Draškovicima, Zaborju, Jesenju, Vrutcima, Lipovcu, ovo su sama bogata s nama prijateljstva miesta, gdje su i Speculabiles i Perillustres prebivali. — Izum toga imao je moj otac i tim veliki upliv na me, što mi je često pripovijedao život i diela velikih, u poviestnici proslavljenih ljudi. Koliko bi god putah upitao sinčić, tko bijaše najveći čovjek na svijetu? odgovorio bi mi uvijek: „Isukerst bijaše najveći, ali on nespada medju obične ljude; na najveći na svijetu bijahu Aleksander i Napoleon.“ U obće obrazivaše otac sina, stavljajući mu pred oči najviše ideale, što bijaše uzrok, da bi ovaj kad ga tko zapita, što hoće da bude? uvijek odgovorio: „Vojnik! ali ne na kopnu, već na moru, jer se ondje nada pobieći.“ Uz to se sinčić, premda još malen i bolehljiv, vrlo rado pohrvao s dječaci, ma je i znao, da će ga svladati. Tako je došao jednog kući sav kervav, a kad ga uplašena otac za ime božje upita, tko ga je tako osakatio? odgovori: „Bio sam se!“ „A s kim?“ „S pastirrom!“ „No čeka, vratiti ću mu ja to!“ „Ej ne, ta i ja sam njemu bacio kamen u glavu!“ Jur za mlada držah se toga, nedopustiti nikada, da se koma učini krivda; a što bih još mogao o svojoj mladosti reći jest to, da sam čitajući velikim veseljem Krameriusovu kroniku trojansku uvijek pristajao uz Hektora proti Akilu; neizmerno me je animala i Komenskova: „o protivstvu crkve

česke“ te „Vita Mathiae Babil.“ Niekim bi reć nagonom prijanjao sam od dietinstva uz stranku slabiju, nečuteć još onoga, što sam si tekao u mužkoj dobi obstrahovao: da nije nikakvo majstorstvo spustiti se te plivati riekom, već da se više snage i sile zahtjeva, da se čovjek opre silnom uplivu vremena, te se sauzme za ono, što se u obće zabacuje i osudjuje. *) Mi Slovaci n. p. neimamo za se nikakvih vabilah, te je upravo s toga svaki našinac, koji se drži slovaštine, junak; jer budući obsipan oda svud neprijateljstvom, meržnjom progonom, kaže duh neobičan, koji se svaki dan nepojavljuje. Uz sve to nasliedio sam po ocu nieku osobito punovriednu baštinu. Bijaše otac siromašan župnik, imajući dohodaka 80 for. šanjskih u gotovu novcu, bilo je dakle u kući uvijek dosta biede, koja je srećom prestala, kad je u vrijeme kolere god. 1837 dobio bolju župu kod sv. Ivana u Lipovskoj, gdje je takodjer manjkalo koje česa a osobito sredstvah za odgojivanje dietce. To je dakako vrlo bolilo otca i majku, ali se ipak uvijek našlo dobrih ljudi, koji su nam pomagali.

Otac mi je takvom prilikom češće rekao: „Sine moj, ja sam ti u nesreći velik — te me bog nije još nikada ostavio.“ Ja baš neznam, kako više putah na tom božjem svijetu stvari stoj; ali bar meni godilo se uvijek tako. Kad mi česa uztreba dodje mi uvijek u sgodan čas, češće i proti mojoj volji. To mi se potvrdjivalo uvijek do današnjega dana i to često u najneznatnijim stvarima; stoga se nisam nikada za ništa odveć brinuo, već sam se svakom sgodom izručao u volju božju.

*) O onom, na što ovima riečma smiera K. reći ćemo koju, svršiv životopis. O. p.

P prvi moj učitelj bijaše Puchor u Zaturđu, na glasu pedagog u Turočkoj, na glasu šmerkač (šnafač), na glasu i s velikog nosa, a glasovit i s nadgrobnihi stihovah; drugi Hulej u Neapelju; treći Chalupka u Sv. Ivanu, kojemu se orilo ime s toga, što je mazao djake, ali ne maslom, već palicom, da se je sve pašilo, i s toga, što se je držao osobitih pedagogičkih načelah, te bi često poslao diečaka iz škole s magarcem na daski namaljanim, ili ga postavio s poderanom metlom stražiti pred školu na ulicu kao granatira. Učili smo se Rheiniovu latinsku gramatiku; gospodin rektor naznačio bi nam uvijek crvenom olovkom dokle je za lekciju, ali nije spomenuo o tom ni rieči, što sve stoji u onoj latinski pisanoj gramatici. Odgovarali smo sve od rieči do rieči, neznajući gotovo ništa, što to znači. Uz sve to bio sam ja eminentium eminentissimus, premda sam se mnogo put do sita naplakao, te lieti i ob trećoj uri, t. j. prije nego je i pastir kravama trubio, ustajao, da se naučim:

Fama, salus, soboles, proles, lux, gloria, tellus; ili

Liberi et annales, natales atque sodales, itd. Kad tko od nas nije znao lekcije, zagermilo bi „lezi!“ Kad se je koji stojeć lekciju naučio te prijavio, da je voljan na odgovor, zaori gospodin rektor: „Pozdravi ga!“ t. j. odmieri mu šest; da se je u tom strahu sirotče pomatilo, nije čudo, ali jao njemu, ako je gdje zapeo. Gospodin rektor bi tada bacio gramatiku na pod te viknuo: „Žeri!“ t. j. ostati ćeš na obiedu u školi, te ga dao mercvariti, da se čula vika do susieda.

(Dalje će slijedit.)

dubok utisak na sve evropejske vladare, slažu s politikom, koja mora voditi k priznanju kraljevine talijanske, k priznanju prevratne politike? Na to odgovorio je, vele, kralj, od prilike kako sledi: „Vi možete pravo imati s gledišta strogo monarhičnoga, no ja Vam opetujem, da neću nikad zaboraviti, da sam ustavan vladar. Znam, da će se priznanje Italije po Pruskoj svakojako tumačiti, premda ovo priznanje nije nikakav znak moje simpatije i odobravanja talijanske politike Piemonta, a jošte manje neprijateljski čin proti Austriji. Opetujte to Vašem caru. Kažite mu da ćemo priznati učinjenicu a ništa dalje.“ Zatim zamuknuvši na čas, doda kralj k tomu: „U ostalom Italija nije jošte gotova, a njeno jedinstvo je mečta, koju će skupo platiti svi, koji su njeno izvedenje pokušali.“ — A kad se je na to diplomat usudio učiniti jošte nieke smierne predstavke, prekine mu kralj govor i reče ozbiljno: „Ja ću, kao što rekoh, Italiju priznati samo u onom slučaju, ako bude zato većina komorah. Za mene je ovo priznanje samo čin štovanja pred pravima pruskoga naroda, jerbo, ako hoću da budu moja prava štovana, moram štovati i prava drugih.“ K tomu dodaje bečka „Pressa“: Nećemo nepravditi biti proti „Journalu de Genève“, ako reknemo da svu tu svakomu, koi iole što god znade o Vilimu I., veoma nevjerovatnu pripoviest držimo za tendencioznu izmišljotinu.

Francuzka.

I zakonotvorno tielo dogotovilo je jurve načert svoje adrese. Isti izjavlja, da je zakonotvorno tielo sasvim u skladu sa carem, kao što je to senatska adresa učinila. Miesto adrese zakonotvornoga tiela protežuće se na Italiju glasi, kako sledi: „Vaše veličanstvo učinilo je pravo priznavši Italiju. Francuzka nije mogla toliko ljudih i toliko novacah žrtvovati, a zatim politički rezultat svojih pobiedah uništiti. Francuzka je katolička i liberalna; hoće, da glava crkve bude nezavisna i štovana; no vazda podupire pravu slobodu, kao i moralni i materijalni napredak pučanstvih. Zadovoljenje ovih čuvstvih susreta mnoge preprieke u Italiji, no naše je uzdanje u Vaše lojalne namiere podpuno. Nedajte se zato poplašiti, gospodaru, ni neprestanim izopačivanjem istine, ni nesterpivim naporima, i Vašoj volji poći će bez sumnje za rukom, da obće ove velike stvari pomirite, kojih razmirica posvuda smućuje sčera i saviest.“

Senatska adresa sadržava točno misao žaleću Rim i Turin a ništa nadlučujuću. Talijansko pitanje postaje sve većma francuzkim poslom.

— Indépendance hoće da zna, da je austrijski poslanik u tuilerijskom dvoru zbog govora princa Napoleona pritužio se kod Thouvenela. Senatski pretres proizvesti će u Rimu dobar utisak; senat je u svojoj velikoj većini pokazao čuvstvo veoma neudobno za Napoleonovu izvanjsku politiku. Time se razjašnjuje njegovo otezanje u rimskom pitanju.

— Napoleon III. izjavlja u svojem pismu na generala Montaubana, grofa Palikao-a: „Veliki čini najlaglje se tamo izvode, gdje se najbolje nvažuju, i samo izrodjeni narod (*nations dégénérées*) cienkaju s javnom zahvalnošću. Primiti, ljubezni generale, uvjerenje mojega najiskrenijega prijateljstva.“ U Parizu su toga mnijenja, da će većina zakonotvornoga tiela sada biti proti dotaciji Palikaovu, no iz toga opet zaključuju, da ovo naprema osobnoj volji carevoj izčeznujuće tielo ništa neznaci, i nalaze za poniešto odviše krupno, da je zato Francuzka „izrodjena“, što neće 50.000 franakah godišnjega dohodka da plaća čovieku, koi je parnicom Doineau-vom tako kompromitovan kao Montauban.

— U Parizu misle, da poziv upravljen na katoličke biskupe da dodju u Rim, nema nikakve druge svérhe, nego predhodno viećanje i pripravljanje na čin, koi bi u tom sastojao, da se proglasi svetovna vlast papinstva za dogmu.

— Iz službena izvora doznaje dopisnik „K. Z.“ da je predsjednik mexikanske republike dao učiniti mirovnih ponudah. Španjolska i Englezka pripravne su pristali na iste, no Francuzka ne. Što više, francuzka vlada odvažila se je nastaviti rat na svoju ruku, ako bi obie druge sile hotiele da odstupe. Zato se i pošilju nova podkrepljenja u Mexiko.

— Govor princa Napoleona proizveo je ogromnu senzaciju. Na dan siednice nije se u Parizu o ničem drugom govorilo. U svemu malo ga hvale. Sablazan u senatu bila je strašna. Samo u godi-

nama 1848. i 1793. bilo je prizorah sličnih onomu, koi se je sbio u senatskoj siednici od 22. veljače. Tamo se je jošte većma biesnilo nego li dne 22. u djačkom predgrađu (*Quartier latin*). Vidi jučerašnji broj *Nar. Nov.*) No smije li se princev govor držati ozbiljnim? Malone da bi ga za to držati morali, jer dočim je jučer on senatu izčatio očenaš, podieljuje car u Moniteuru od 22. poklisarima oštar ukor. Oba se pozivlju na „zemlju“, a car i na vojsku, a tko ima ovu za sebe, zadosta je već često dokazala poviestnica, da taj može činiti, što mu je volja. Zato se može mozebiti očekivati razpust zakonotvornoga tiela. Što bi se sa senatom zbiti moglo, o tom nestoji ništa u ustavu.

Rusija.

Iz Varšave pišu, da je vojnički zapoviednik i carev namiestnik, Lüders, izdao naredbu, da neima biti nitko više uapšen zbog prekšrahah učinjenih prije proglašenja vojničkoga stanja.

Katolički biskupi u Litvi i Rusiji odpraviše molbenicu na cara Alexandra kroz nadbiskupa Žylinskoga, da se uvede u ovim zemljama podpuna sloboda katoličke crkve — da se naime ukinu svi propisi i zakoni, koji su bili izdani na užtšerb rečene crkve.

Posebnom naredbom carevom imaju biti naselbenici lišeni poreza i vojničke službe te im se podieljuje neograničena sloboda u crkvenim stvarima.

Amerika.

Gradjanski rat u Americi, koi već devet mjesecih traje, stoji dosada najmanje 500 milijunah škudah. Kada pomislimo, da su od znatne ove svote četiri petine usajmljene, uvidiet ćemo lahko, da moraju zarativše se stranke nastojati oko toga, da odlučna bitka učini čim prije konac onomu zamršaju, da se otme evropejskim vlastima svaka prilika miešati se u njihove domaće poslove.

Bèrzojavne i najnovije viesti.

Sibinj, 27. veljače. Namiestnik zemaljskoga grofa Konrad Schmidt dao je jučer svečanu večeru, koja se je u svojem tečaju razvila do najlepše svetkovine godišnjega dana veljačkog ustava. U večer sakupiše se tri stotine stanovnikah sibinjekih, medju njima mnogo gradjanah, u gostionici „k rimskom caru“ iz vlastita nagona. Napitnice na cara, državni ustav, i t. d. povećale veselje i uzhićenje svetkovateljah.

Prag, 26. veljače. Pred tynekom crkvom postavljeni su stražari gradjanskoga sbora, občinstvo nije došlo u velikom broju na svetkovinu. Crkva svetoga Nikole dubkom je puna gradjanskim i vojničkim dostojanstvenicima i članovima svenčilišta i djačkih društvah.

Sinoć kao u oči svetkovine bio je banket, kod kojega su napite bile zdravice Nj. veličan. caru i Nj. preuzvišenosti državnom ministru pl. Schmerlingu kao i ustavu. Više dobrotvornih činah imaju svetkovinu proslaviti.

Tèrst, 26. veljače. Zbog današnje svekovine ustava čitao je biskup u stolnoj crkvi svečanu službu bosju s Tedeum-om, kojoj prisustvovalaše gradjanske i vojničke oblasti i mnogobrojno občinstvo. I u protestanskoj i u gerčkoj crkvi bilo je svečano bogoslužjenje. U 5 sati u večer bit će banket, koi daju dvie stotine najotmijenijih osobah grada Tèrsta.

Pariz, 27. veljače. Kažu, da raste gerčki ustanak. Svećenstvo u Mesini podpisalo je adresu, u kojoj zahtieva ukinutje svietske vlasti papine.

Današnji „Moniteur“ javlja: Budući da gospodin Renan predaje naukah, koje vriedjaju kerščansku vjeru i mogle bi sažalovanja vriedne agitacije za sobom povući, obustavljaju se do dalje naredbe njegova predavanja.

Književnost.

„Vienac uzdarja narodnoga O. Andriji Kačić-Miošiću na stolietni dan preminutja“, koi je pjesniku razgovora ugodnoga na viečnu uspomenu posvetio narod, izadje jurve tiskom u Zadru.

Liepome ovomu spomeniku narodnoga pjesništva pridana je čisto izvedena Kačićeva slika i rodište mu Brist.

Osim toga kiti ovaj vienac obširni životopis neumérloga pjesnika napisan po g. Ivičiću.

Dalje sadržaje „Vienac“ *Pjesme narodne* guslarske i gologlasne priobčene od više domoljubah, popievke i začinke s veće strane od Kazalija i Volarića, pa *pjesme umietne* od različitih hrvatskih pjesnikah.

Vérlo dobar je sastavak jedne ovčice iz Krhave (Fr. Kurelac) prilikom zlatnoga pira Mirka Pastira — obljubljenoga kod naroda senjsko-mo-druškoga, Mirka Ožegovića.

„Sastavci u prozi“ sadržavaju životopise uje-kjih slavnih muževah pod naslovom „jugoslaven-ski vitezi“.

Švèršetak „Vienac“ čini razprava o crkveno-slavenskom jeziku i bogoštovju u Dalmaciji.

„Vienac“ taj, kako rekosmo, liepim nam je spomenikom osobito narodnoga pjesništva, nu uz sve to bili bi želili, da bude umietna strana više zastupana, nego što je. Ovak bi mi i naši potomci imali u rukama sliku i priliku naše starije i novije pjesničke književnosti, te bi lahko razvidieti mogli učinjeni napredak i u čem zaostasmo.

Izdanje je krasno i dostojno.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 28. veljače 1862.

Papiri.	Svèršetaj u austr. vred.
5% Kovovnice	70.45
5% Narodnoga sajma	84.25
Narodne banke	831.—
Vierovnoga savoda	201.—

Mienice.

Srebro	186.—
London	137.20
Carški cekini	6.53

Meteorologička opažanja

na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 28. veljače 1862.

U r a	Barometre- va visina u par. čert.	Barometre- va visina reduc. na 0	Tempo- ta po R.°	Neobla- ka	Smier i ja- kost vjetra	Atmo- sferička sborina (dažd, snieg ili tuda)	Opaska
7. pr. pd.	334.°°16	333.°°98	-2.4	0	0		
2. pol. „	333.°°22	332.°°64	+3.0	2	Ji		
9. u več.	332.°°22	331.°°89	-0.1	0	Ji		

Danas u 7 sati temperatura R.° -1.7.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

8074—1660. (146)

3—3

Razpis natiečaja.

Kod gradske nižje realke od tri razreda u Varaždinu, koja je s glavnom učionom sjedinjena, izprašjeno je miesto gramatičnog učitelja s godišnjom plaćom od 630 fr. i stanarinom u iznosu godišnjih 105 fr. a. vr. iz ondašnje gradske blagajne.

Dočim se na natiečaj od 21. listopada 1860, br. 16171—3664, nijedan kompetent najavio nije, koi bi za rečenu službu svestranu sposobnost imao, to se ovim iznova raspisuje za ista natiečaj.

Natiecatelji imati će svojim na visoki dalm.-hèrv.-slav. dvorski dikasterij upravljenim molbenicam priložiti dokaznice vérhu dobe, virozakona, stališa, znanja jezika, svèršenih naukah i zakonito propisane sposobnosti za odnosno učiteljstvo, zatim vérhu čudorednoga i političkoga vladanja, te tako uređene molbenice tli neposredno ili ako se već u službi nalaze, putem predpostavljene svoje oblasti najdalje do 15. ožujka o. g. kotarskom učionah nadzorniku u Biskupcu kod Varaždina Blažu Švelicu predložiti.

Zahtieva se podpuno znanje hrvatskoga jezika te se opazuje, da bi se onom molitelju, koi bi uz zakonito propisanu sposobnost za učiteljstvo jošte i posebanu za upravljanje gore navedenih zavodah posviedočio, takodjer ravnateljstvo istih povieriti moglo, s kojim je skopčana posebna nagrada god. 105 fr. a. vr.

Od kr. dalm.-hèrv.-slav. namiestničkog vieća. U Zagrebu dne 14. veljače 1862.

155.

3—2

Natiečaj.

Da se popuni izprašjena učiteljska i orguljaška služba u Podturnu, doljnom medjumurskom kotaru, s kojom skopčani godišnji dohodci osim besplatna stana, zatim stolarnih pristojbah iznose 315 for. a. v. otvara se ovim do 20. ožujka t. g. natiečaj.

Prositelji se napućuju, da dtole svoje molbenice s potrebitimi izkazi starosti, svèršenih pedagogičnih naukah, čudorednosti, stališa i dosadanjega službovanja dostave podarcidjaku i župniku u Prilogu Stjepanu Foky-u.

Od nadbiskupskoga duhovnoga stola u Zagrebu dne 7. veljače 1862.

N a t i e č a j

za popuniti imajuća se miesta kod sudbenih stolova u kraljevini hrvatskoj-slavonskoj.

Nj. c. k. apoštolsko veličanstvo dostojalo je za kr. županijske sudbene stolove u kraljevini hrvatsko-slavonskoj sljedeći stališ osobah i platjah odobriti:

Broj	Naznačaj službenog svojstva	P l a t j a		Na dnevni razred	Sudbeni stol I. razreda u Zagrebu	Sudb. stol II. razr. u						O p a z k a
		pojedince	ukupno			Osijek	Varaždinu	Rieki	Križevcih	Pežegi	Vukovaru	
1	predsjednik	4200	4200	V	1	—	—	—	—	—	—	
3	predsjednika po fr.	2625	7875	VI	—	1	1	1	—	—	—	
3	„ „ „	2100	6300	VI	—	—	—	—	1	1	1	
1	prisednik banskog stola	2100	2100	VI	1	—	—	—	—	—	—	
14	prisednikah sudbenog stola I. razreda (zemaljskog suda savjetnici), medju ovima 1 državni odvjetnik	—	—	VII	8	1	1	1	1	1	1	
	3 po fr.	1890	5670									
	3 „ „	1680	5040									
	8 „ „	1470	11760									
27	prisednikah sudbenog stola II. razreda (županijskog suda savjetnici), medju ovima 6 državnih odvjetnikah	—	—	VIII	—	7	7	4	3	3	3	
	9 po fr.	1470	13230									
	18 „ „	1260	22680									
17	savjetničkih tajnikah, medju kojima 10 substitutah državnih odvjetnikah	—	—	IX	3	3	3	2	2	2	2	
	5 po fr.	945	4725									
	12 „ „	840	9680									
22	sudbena pristava	—	—	X	5	4	4	3	2	2	2	
	5 po fr.	735	3675									
	5 „ „	630	3150									
	12 „ „	525	6300									
7	ravnateljah pomoćnih uredah	—	—	IX	1	1	1	1	1	1	1	
	2 po fr.	945	1890									
	5 „ „	840	4200									
7	pristavah ovih uredah	—	—	X	1	1	1	1	1	1	1	
	2 po fr.	735	1470									
	5 „ „	630	3150									
32	oficiala	—	—	XI	9	6	6	5	2	2	2	
	12 po fr.	630	7560									
	20 „ „	525	10500									
21	pisar	—	—	XII	5	4	4	2	2	2	2	
	7 po fr.	420	2940									
	14 „ „	367½	5145									
7	tamničarah	—	—	XII	1	1	1	1	1	1	1	
	2 po fr.	420	840									
	5 „ „	367½	1837½									
28	podvornikah	—	—	—	5	5	5	4	3	3	3	
	6 po fr.	315	1890									
	8 „ „	262½	2100									
	14 „ „	210	2940									
29	nadzirateljah uzah po fr.	262½	7612½	—	6	5	5	4	3	3	3	
14	podvornih pomoćnikah po fr.	226.80	3175.50	—	2	2	2	2	2	2	2	

Od izloženih ovih službenih miestah imadu se predbležno provizorno popuniti sljedeća miesta:

Broj	Naznačaj službenoga svojstva	Sudbeni stol I. razreda u Zagrebu	sudb. stol II. razr. u						O p a z k a
			Osijek	Varaždinu	Rieki	Križevcih	Pežegi	Vukovaru	
8	prisednikah sudbenog stola I. razreda	3	1	—	1	1	1	1	Miesta drž. odvjetn. ispr. su kod svih sudb. stolovah.
17	prisednikah sudbenog stola II. razreda	—	2	5	1	3	3	3	
12	savjetničkih tajnikah	1	3	2	—	2	2	2	
11	sudbenih pristavah	2	—	1	2	2	2	2	
3	ravnateljah pomoćnih uredah	—	—	—	—	1	1	1	
7	pristavah ovih uredah	1	1	1	1	1	1	1	
12	oficialah	3	—	3	—	2	2	2	
9	pisarah	1	1	—	1	2	2	2	
4	tamničarah	—	—	—	—	1	1	1	
11	podvornikah	1	—	—	1	3	3	3	
11	nadzirateljah uzah	1	—	—	—	3	3	3	
7	podvornih pomoćnikah	—	—	—	—	2	2	2	

Za popunjenje tih miestah ovim se razpis natičaja do obćeg znanja stavlja.

Prositelji službah imaju svoje obzirom na postojeće propise br. 81 d. z. l. od god. 1853. sastavljene, te potrebitimi dokazi providjene molbenice do 15. ožujka 1862. i to odnosno za sudbene stolove u Zagrebu, Varaždinu, Rieki i Osijeku predsjedništvu istih sudovah, za sudbene pako stolove u Križevcih, Pežegi i Vukovaru dotičnom vrhovnom županu, u kojega području se nalazi sud, posredstvom predpostavljene svoje oblasti podneti. Oni urednici, koji su kod sada već postojećih sudbenih stolovah definitivno namješteni, nisu dužni staviti se u kompetenciju, van ako žele postići višju koju službu ili premještenje k drugomu kojemu kr. županjskomu sudbenom stolu.

Opazuje se napokon, da svaki prositelj ima izrazito naznačiti ne samo službu, koju želi postići, nego i sudbeni stol, kod kojega hoće da bude namješten, i to tim više, što će se u protivnom slučaju smatrati, da je prositelj naumio primiti svaku za popunjenje razpisanu službu, ako ga zapane.

A i oni, koji su za službu, koju dani već molbu, budi visokom dvorskomu dikasteriju, budi Nj. preuzvišenosti banu, budi drugdje, imadu molbenice svoje na novo gori naznačenim putem predati, — podjedno pako predsjedništvu banskog stola neposredno o učinjenom pismenu izjavi podneti, za da ovo u stanju bude, pojedine te obložene molbenice dotičnom predsjedništvu sudbenoga stola, ili vrhovnom županu odpraviti.

Predsjedništvo banskog stola u Zagrebu dne 28. veljače 1862.

Oglas.

Kr. sudbeni stol žup. varaždinske daje ovim na znanje: Da je na molbu Alberta Dragonera proti Betiki Haythum, kroz gosp. odvjetnika Vladislava Vekića, radi

dužnih 1050 for. a. v. s. p. dozvolio overšnu dražbenu prodaju nepokretnine na Betiku Haythum spadajuće, što no je na 7329 for. 12 novč. a. v. sudbeno procijenjena i u gruntovnici občine Varaždin pod br. 361. upisana, te da je u tu svrhu, buduć je prva dražba dne 7. veljače bezuspješna ostala, drugu dražbu na 13. ožujka

1862 u 9 sati prije podne kod ovoga suda ustanovio.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta kod druge dražbe i izpod procjene najboljemu nudiocu izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovna dovoljna biti, po naputku suda na se primiti; i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, procimbeni napisnik i gruntovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obavješteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati morati, ako li se dioba kupovnine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovna iscrpi, ništa nezapadne.

U Varaždinu dne 12. veljače 1862.

Novak.

Čukac.

Jeftimba.

Za uredjenje lovačke, miesničke i sv. markovske ulice razpisuje se time javna jeftimba na 8. ožujka t. g., koja će se u gradskoj viećnici u 10 sati u jutro obdržavati.

Fiskalna ciena iznosi 7300 fr. a. vr., a zaobina, koja se pred jeftimbom položiti ima, 5 postotinah od ove. Nacrti, svotni troškovnik i gradjevne pogodbe mogu se viditi kod gradskog poglavarstva svaki dan u običnih uredovnih satih.

Primat će se i pismene zapečaćene ponudbe, u koliko se iste prije započete ustmene jeftimbe predadu, te u koliko će iste propisanom zaobinom providjene biti i izjavi zadržavati, da je ponuditelj gradjevne pogodbe uvidio, te da se istima podvrgava.

Od poglavarstva kr. i sl. glavnog grada Zagreba, dne 18. veljače 1862.

Načelnik
F r i g a n.

Editto.

La Tavola giudiziaria di Comitato in Fiume rende pubblicamente noto, d'aver ad istanza di Vincenzo Catalinich accordato il duplice esecutivo incanto della Casa Nro. 134. con contiguo giardino giacente in Mlaka sottocomune di Plasse all' Arto. Nro. 271./291 d' inscritta proprietà dell' esecutato Achile Franci complessivamente valutato in f. 7938,70½ v. a. e d'aver stabilite le giornate del 27 Marzo 1862. e del 24 Aprile detto anno, dalle ore 9 alle ore 12 meridiane pegli incanti da tenersi nell' aula di questa regia Tavola giudiziaria, coll' avvertenza, che al secondo incanto la delibera seguirà anche sotto il prezzo di stima, e che il deliberatario dovrebbe secondo l' assegno del giudice assumersi i pesi inerenti in quanto non eccedessero l'importo deliberato.

Si diffidano pertanto tutti quelli, che credessero aver acquistato un diritto ipotecario pelle sudescritte realtà, d'insinuare tale loro diritto fino alla loro vendita, poichè altrimenti avrebbero ad ascrivere a se stessi, se la distribuzione del prezzo venisse fatta senza il loro intervento, e ne venissero esclusi della medesima.

L' ulteriori condizioni d' asta, nonchè la stima si renderanno ostensibili a richiesta nell' Ufficio di Speditura nelle solite ore d' ufficio.

Fiume li 29 Novembre 1861.

Editto.

Da parte della reg. tavola giudiziaria di Comitato in Fiume, si porta a pubblica notizia, che in seguito ad istanza di Pietro Matković cessionario di Angelo Musmezzi in procura dell' avvoc. Cav. Federico Thierry contro Carlo Eugenio de Terzi rappresentato dal suo procuratore Sigr. Adolfo de Terzi punto pagamento di Lire Sterline 900 effettive c. s. c. verrà tenuto il duplice esecutivo incanto della casa sita in questa città al Nr. 544/542 v. n. nella piazza del Governo di ragione dell' esecutato, nelle giornate del 6 Marzo e del 7 Aprile 1862 dalle ore 9 alle 12 antimeridiane, coll' avvertenza che al 1o incanto non verranno accettate offerte inferiori al prezzo fiscale di 27807 fr. 80 s. V. A., mentre al 2do incanto verrà il suddetto stabile deliberato a qualunque prezzo anche inferiore della stima.

Il deliberatario dovrà a scanso di reincanto a tutto suo rischio e spese depositare il prezzo di delibera in pronti contanti entro giorni trenta dopo intimatogli il decreto di delibera, e ciò in quanto egli non avesse altrimenti convenuto coi creditori ipotecari.

Si diffidano pertanto tutti quelli, i quali sebbene non abbiano ricevuta una particolare notifica del l' asta, credessero pure di averi acquistato coll' iscrizione nei pubblici libri un diritto d' ipoteca sullo stabile, a insinuare innanzi questa regia tavola giudiziaria di Comitato fino la vendita del medesimo, coll' avvertenza, che in caso contrario dovranno imputare a se stessi, se la distribuzione del prezzo venisse fatta senza il loro intervento, ed essi ne restassero esclusi in quanto il prezzo fosse esaurito dalla detta distribuzione.

Le ulteriori condizioni dell' asta in una al protocollo dell' estimo giudiciale sono ostensibili presso questo ufficio di speditura.

Fiume, 29 Novembre 1861.

Br. 1548. grad. (156)

3—1

Oglas.

Kr. županijski sudbeni stol riečki daje ovim na znanje: Da je na molbu Jurja Vukelića iz Velog Dola, kroz zastupnika Petra Bruketu, radi dužnih 23 for. 10 novč. a. vr. s. p. dozvolio ovršnu dražbenu prodaju nepokretnosti Pavla Brukete Bartulova, što no su na 163 fr. 50 novč. a. vr. sudbeno procijenjene, i u gruntovnici občine Veli Dol pod br. 25. upisane, te da je u tu svrhu zadnji rok opredjeljen na 10. travnja 1862 u 9 sati prije podne kod suda hreljin-grob. u Bakru.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina i izpod procjene najboljemu nudiocu izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti; i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, procijembeni napisnik i gruntovnički izvadak mogu kod onog suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviješteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati morati, ako li se dioba kupovine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovina iscrpi, ništa nezapadne.

U Rieci dan 7. veljače 1862.

Na br. 30. (164)

3—1

Oglas.

Daje se svim i svakome do obćeg znanja, da će se pribodak občinskih vatarah u tekućoj godini, i naime: prvi na dan svetoga Josipa ili 19. ožujka, drugi na dan sv. Matije ili 21. rujna i treći sa danom svih mrtvih ili 3. studenoga ustanovljeni, dne 15. ožujka t. g. u 10 sati prije podne u občinskoj pisarni vrbovačkoj najviše ponudjajućem u najam davati.

Dražbeni uvjeti mogu se do opredjeljenog ročišta svaki kao i na isti dan, kad se dražba preduzela bude, kod prenavedenog občinskog ureda ugledati.

Pismene ponude, providijene sa 10%nom žaobinom (vadumom), primiti će se također, samo prije započete dražbe.

Ured občine Vrbovec dan 26. veljače 1862.

Izdao

A. Jozetinec,
občinski bilježnik.

Br. 141.—1862. (161)

3—2

Izrok.

Od strane osrednjeg županijskog kot. suda bērdovačkog daje se ovime na znanje, da je za preduzetje odlukom kr. županijskog sudbenog stola zagrebačkog od 8. veljače, br. 210.-m., dozvoljene ovršbene prodaje pokretnosti spadajućih na ostavštinu grofa Edgara Corberona, i to: raznog pokućstva, zatim 218 vedarah vina od g. 1861., koje pokretnosti su dne 17. siječnja t. g. zaplenjene i sudbeno na 2637 fr. 70 novč. a. vr. procijenjene, radi dužnih g. Vjekoslavu Friganu 1050 fr. a. vr. s. prip., prvo ročište na dan 14. ožujka t. g. a drugo na dan 28. ožujka t. g., svaki put u 10 sati u jutro na licu mjesta u gradu Januševcu sudčiji Bērdovec ležećem, određeno time, da će se zaplenjene pokretnosti kod prvog roka samo za ili nad, kod drugog pako roka i izpod procijembene svote najviše obećajućem uz gotov novac prodati, kamo se svi kupiti želeći ovime pozivaju.

U Zaprešiću, 20. veljače 1862.

Novak,

kotarski sudac.

Br. 1043. (154)

3—3

Oglas.

Od 1. ožujka t. g. teći će glasničke vožnje daruvarsko-okučanske slijedećim redom:

Is Daruvara: U utorak i subotu o 5. uri u jutro, zatim u nedjelju, utorak, i sriedu, četvrtak i subotu u 8 sati u večer. — U Okučane: U utorak i subotu o 10. uri u jutro zatim u ponedjeljak, sriedu, četvrtak, petak i subotu o 1. uri u jutro.

Is Okučana: U utorak i subotu o 11. uri 30 minuta predpodne, zatim u nedjelju, ponedjeljak, četvrtak i petak u 6 sati u jutro. — U Daruvar: U utorak i subotu o 4. uri 30 minuta po podne. Ostalih danah u 11 sati predpodne.

U Zagrebu dne 20. veljače 1862.

C. k. ravnateljstvo poštah za Hrvatsku i Slavoniju.

Br. 464. grad. (157)

3—2

Izrok.

Pošto na prvu slijedi odluka od 13. prosinca 1861 br. 3952. određenu dne 6. t. m. pako držanu ovršbenu prodaju Antoni i sudrugim Sustar spadajućih nepokretnosti radi odv. Giacčeu dužnih 210 fr. a. vr. niti jedan kupac se prijavio nije, zato se druga u tu svrhu jer na dne 6. ožujka 1862 ustanovljena dražba s tim dodatkom pred ovim sudom raspisuje, da će se naznačene nepokretnosti, ako se nebađa moglo prodavati za procijembeni vrijednost, dosudit onomu, ko najviše ponudi, i izpod procijembe.

Kr. županijski sudbeni stol.

U Rieci, 7. veljače 1862.

Br. 3740 ex 1861. G. (33)

3—3

Oglas.

Kr. županijski sudbeni stol daje ovim na znanje: Da je na molbu Josipa Cabriane, kroz g. odvjetnika Vladislava Vezića, radi dužnih 150 for. sr. s. p. dozvolio ovršnu dražbenu prodaju kuće u Varaždinu br. 304, što ne je na 2891 fr. 65 novč. a. vr. sudbeno procijenjena, i u gruntovnici občine Varaždin pod br. 278. upisana, te da su u tu svrhu dva roka opredjeljena, prvi na 7. ožujka 1862 a drugi na 8. travnja 1862, svaki put u 9 sati prije podne kod ovoga suda.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina, ako li se kod prve dražbe ni za više, a ni za procijembeni cijenu neprodade, kod druge dražbe i izpod procijeme najboljemu nudiocu izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti; i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, procijembeni napisnik i gruntovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviješteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovb založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati morati, ako li se dioba kupovine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovina iscrpi, ništa nezapadne.

U Varaždinu dan 28. prosinca 1861.

Novak.

Čukac.

Br. 4146-gr. (32)

3—3

Izrok.

Kralj. sudbeni stol županije varaždinske daje ovim na znanje: da je na molbu Vatroslava i Antije Keret, kroz gosp. odvjetnika Nikolu Sablića, proti supruzima gosp. Augustu i gospođi Amaliji pl. Kovačević radi dužnih 210 for. a. vr. sa pt. dozvolio ovršnu dražbenu prodaju imanja Čergovac, što no je na 11.698 for. 80 n. sudbeno procijenjeno, i u gruntovnici občine Vratno pod br. 50. upisano, te da su u tu svrhu dva roka opredjeljena, prvi na 12. ožujka 1862 a drugi na 29. travnja 1862, svaki put u 9 sati prije podne kod ovoga suda.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina, ako li se kod prve dražbe ni za više, a ni za procijembeni cijenu neprodade, kod druge dražbe i izpod procijeme najboljemu nudiocu izručiti; zatim da je kupac dužan, uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti; i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, procijembeni napisnik i gruntovnički izvadak mogu kod ovog suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviješteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati morati, ako li se dioba kupovine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovina iscrpi, ništa nezapadne.

U Varaždinu, 21. prosinca 1861.

Novak.

Čukac.

Br. 480. g. (123)

3—3

Izrok.

Kr. sudbeni stol u Varaždinu daje ovime na znanje, da će se javna prodaja nepokretnine u gt. zap. br. 416. občine Varaždin uhešana, na zaostavštinu Mare udove Vincek, koja je po odvjetniku Vladislavu Vežiću kao naimenovanom skrbniku zastupana, spadajuć i na 474 fr. 21 novč. a. v. procijenjene, radi Josipa Eršega dužnih 216 fr. 30 novč. i sudbenih troškovah 48 fr. 94 novč. a. v. dne 7. ožujka t. g. u 10 sati prije podne kod ovog sudbenog stola obdržavati, pošto na ročište za 31. siječnja opredjeljeno nitko došao nije.

Pozivaju se indi na ta dražba svi, koji bi napomenutu nepokretnost kupiti želili, timo, da se dražbeni uvjeti i gruntovni izvadak kod ovoga suda uviditi i od istih prepisi dići mogu, da će svaki dražbenik prije dražbe vadum od 10% od procijembene vrijednosti položiti imati, da se upitni predmet na toj dražbi također izpod procijembene vrijednosti prodavao bude, i da kupac preuzet mora, u koliko kupovina dotiče, one dugove, koji su zaloga radi osigurani na nepokretnosti.

Hipotekarni vjerovnici, koji neprebivaju u mjestu suda ili blizu istog, imadu za branjenje prava svojih u budućoj diobi kupovine naznačiti punomoćnike te time i prebivalište njihovo prijaviti sudu, jer će se inače na njihov trošak ureda radi naimenovati zastupnik.

Uzajivaju se konačno svi oni, koji sciene da su upisom u javne knjige stekli hipotekarno pravo u to dobro, da pravo to do prodaje nepokretnosti prijave tim sigurnije sudu, jer će u protivnom slučaju imat pripisati sami sebi, ako se dioba kupovine obavi bez njih, i ako oni tim, u koliko bi se kupovina diobom iscrpila, ostanu izključeni.

U Varaždinu, 5. veljače 1862.

Novak.

Čukac.

Br. 3518.-grad. (39)

3—3

Oglas.

Kr. župan. sudbeni stol daje ovim na znanje: Da je na molbu Petra Matkovića, ustupovnika A. Mus-

mezi, kroz g. odvjetnika viteza Miroslava Thierry, radi dužnih L. S. 900 s. p. dozvolio ovršnu dražbenu prodaju Dragutini Eug. pl. Terzio na vlastitost spadajuće, na 27807 for. 80 novč. a. v. sudbeno procijenjene i u gruntovnici grada Rieke upisane pod br. 544./542. v. n. lež. će kuće, te da su u tu svrhu dva roka opredjeljena, prvi na 6. ožujka 1862, a drugi na 7. travnja 1862, svaki put u 9 sati prije podne kod ovoga suda.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina, ako li se kod prve dražbe ni za više a ni za procijembeni cijenu neprodade, kod druge dražbe i izpod procijeme najboljemu nudiocu izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti, i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, procijembeni napisnik i gruntovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviješteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati morati, ako li se dioba kupovine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovina iscrpi, ništa nezapadne.

U Rieci, dne 29. studenoga 1861.

Br. 45—1862. (118)

3—3

Izrok.

Kotarski županijski osrednji sud u Križevcih stavlja ovime do obćega znanja: usljed odluke kr. županijskog sudbenog stola varaždinskog od 29. siječnja 1862, br. 318-gr., bit će dobro Špiranec, na zaostavštinu pokojne Ruže Gašpari spadajuće, te u porednoj občini Špiranec pod nap. gr. br. 1. unioto, sastojće iz sgrade, oranica, livadah i šumah, u zakup do konca god. 1862. davano.

Uvjeti dražbe jesu:

1. Uzlikna cijena zakupovine godišnje čini 200 fr. a. v., ako toliko nitko dao nebi, bit će i izpod te cijene dobro u zakup dane samo onda, ako uviete kr. županijski sudbeni stol potvrdi.

2. Zakupovina imade se plaćati za pol godine unaprijed u Križevcih u ruke gosp. sekvestra Vučkica.

3. Siena i slame zakupnik prodavati nesmiije, već takovo na imanju pokermiiti i gnoj na poboljšanje zemaljah dobra Špiranec obratiti.

4. Sve poreze i terete pod kakovim god imenom otu dohizili, ako bi za vrijeme zakupa naloženi bili, mora namirivati zakupnik.

5. Koliko od usieva i obradjene zemlje prouzet će zakupnik, toliko i po izmaku zakupne godine ostaviti ili tekućom cijenom uplatiti mora; isto tako morat će i sve sieno i slamu, koja se izmakom godine zakupovne na imanju nalazila bude, predati.

6. Zakupnik mora sgrade i plotove u dobrom redu držati i onakove predati, kakove primi.

7. U šumah može zakupnik samo toliko drvah sieći, koliko za vlastitu porabu i sgrade trebao bude; prodavati pako za novce ili na ini način ništa smeo nebađe.

Potajni uvjeti mogu se svaki dan kod ovoga suda uviditi.

Za ovu dražbu opredjeljuje se rok za dan 6. ožujka 1862 u 10 sati prije podne u pisarni ovoga suda, te se dotičnici o tom obavijestuju.

U Križevcih dne 3. veljače 1862.

Martin Ožegović,
veliki sudac.

Br. 169-M. (126)

3—3

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudbenog stola županije zagrebačke stavlja se do znanja, da će se usljed molbe Josipa Gesnera proti Emi Raabovoj u stanu ove posljednje u Zagrebu ulici Ribnjak kuće br. 99. dne 8. ožujka t. g. i dne 29. ožujka t. g. svaki put o 9. uri prije polne pokretnosti pod ovrhu uzete; kao: pokućstvo, u procijembenoj vrijednosti od 25 for. austr. vr. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se na prvom roku samo u procijembeni cijenu prodavati, na drugom pak roku prodavat će se i izpod procijeme.

Kupac imade odmah kupovinu položiti.

Kr. sudbeni stol žup. zagrebačke.

U Zagrebu dne 5. veljače 1862.

Klobučarić.

Jović.

OGLASNIK.

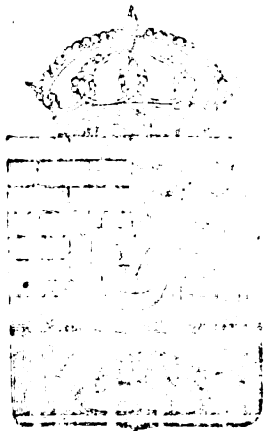
Br. 162.

3—2

Pod br. 96. u laškoj ulici

daju se u najam dvie sobe s prozorima na ulicu, k to-ma kuhinja, pivnica i štala za osam komadah blaga, sa sušom za dvojica kola i s prostorijom na suši za karmu spravljati; zdenac je u dvorištu a dvorište je prestrano, uz koje se nalazi bašća 45 hvatih duga a 17 hvatih ši-roka. Tko želi taj stah uzeti a najam, neka se izvoli epitati u istoj kući kod kućnoga gospodara.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredne i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za varjaško, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglase opredjeljena je površina: 7 kr. a. vr. od linije za jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Erarska pristojba za svaki oglas iznosi 20 kr. a. vr. i to toliko putah, koliko se putah list udvaja.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u ponedjeljak 3. ožujka 1862.

Broj 51.

Uredovni dio.

Oglas

predsjedništva kralj. namiestničkog vieća kraljevina Dalmacije, Hrvatske i Slavonije.

Prigodom obavljenoga podieljenja nagradah za gojenje konjah odpisom kraljevskog dikasterija dvorskog od 29. serpnja i 21. listopada godine 1861., br. 1725/543.—2644/757., dozvoljenog, privedeno je na natiocaliste u Osieku 9. rujna iste godine 9 konjah, na natiocaliste u Krapini dne 14. studenoga 11 konjah, na natiocaliste u Varaždin dne 18. studenoga iste godine 9 konjah, od kojih su nagrade vrijednima pronadjeni, i njim ujedno sreberne kolajne podieljene.

I. Na natiocalistu u Osieku.

A) Kobila skupa sa sisajućim ždrebetom:

1. Daniela Jankovića iz Osieka kotara osiečkog sa 15 komadah carskih cekinah u zlatu i jednom srebernom kolajnom;

2. Petra Blažekovića iz Širokog Polja kotara djakovačkog sa 5 komadah carskih cekinah u zlatu i jednom srebernom kolajnom;

3. Andrije Berkica iz Osieka kotara osiečkog sa 5 komadah carskih cekinah u zlatu i jednom srebernom kolajnom;

4. Jože Madjarevića iz Osieka kotara osiečkog sa 5 komadah carskih cekinah u zlatu i jednom srebernom kolajnom.

B) Trogodišnja ždriebica:

1. Pave Stjepčevića iz Tomašancih kotara djakovačkog sa 10 komadah carskih cekinah u zlatu i jednom srebernom kolajnom.

II. Na natiocalistu u Krapini.

A) Kobila skupa sa sisajućim ždrebetom:

1. Franje Lončara iz Ivanca kotara ivanečkog sa 8 carskih cekinah u zlatu i jednom srebernom kolajnom;

2. Jurja Teršinskog iz Zaboka kotara sv. križkog sa 5 komadah carskih cekinah u zlatu i jednom srebernom kolajnom.

3. Pavla Grabrovečkog iz Grabrovca kotara sveto-križkog sa 5 komadah carskih cekinah u zlatu i jednom srebernom kolajnom.

B) Trogodišnja ždriebica:

1. Stepana Ilackovečkoga iz Pačetine kotara sveto-križkog sa 3 komada carskih cekinah u zlatu i jednom srebernom kolajnom;

2. Stepana Volavca iz Semnice kotara mi-hovljanskog sa 3 komada carskih cekinah u zlatu i jednom srebernom kolajnom.

III. Na natiocalistu u Varaždinu:

A) Kobila sa sisajućim ždrebetom:

1. Josipa Kupuka iz Varaždina sa 8 komadah carskih cekinah i jednom srebernom kolajnom.

2. Imbre Vidovića iz Kućana kotara varaždinskog sa 5 carskih cekinah u zlatu i jednom srebernom kolajnom;

3. Josipa Cepanca iz Biškopca kotara beljskog sa 5 carskih cekinah u zlatu i jednom srebernom kolajnom;

4. Marka Lunjeka iz Bisaga kotara novomarovskog sa 3 komada carskih cekinah u zlatu i jednom srebernom kolajnom;

5. Josipa Cepanca iz Biškopca kotara beljskog sa 3 kom. carskih cekinah u zlatu i jednom srebernom kolajnom;

6. Marka Lunjeka iz Bisaga kotara novomarovskog s jednim carskim cekinom u Zlatu i jednom srebernom kolajnom;

7. Josipa Kupuka iz Varaždina sa jednim

carskim cekinom u zlatu i jednom srebernom kolajnom.

B) Trogodišnja ždriebica:

1. Ive Mikačića iz Čolinca kotara viničkog sa 3 kom. carskih cekinah u zlatu i jednom srebernom kolajnom;

2. Valenta Mestrića iz Zbelava kotara varaždinskog sa jednim carskim cekinom u zlatu i srebernom kolajnom.

U Zagrebu dne 23. veljače 1862.

NEUREDNOVI DIO.

Austrija.

Beč, 25. veljače. „Illasu“ pišu iz Beča, da će biti svakako sazvani *zemaljski sabori*, i to odmah, pešto bude državno vieće sveršilo svoje siedenice.

Doknadci izbiri za sabore i državno vieće, uredjenje mnogih važnih poslova kao občinski zakon i t. d. što ima sve ustupljeno biti zemaljskim saborim, prinukase vlade, da je odlučila sabore čim prije sazvati.

„Czasu“ je netko pisao iz Beča, da će se slavensko desna državnom vieću po svoj prilici razpusti; al se taj dopisnik, (veljda nekakav privržnik „Ostd. Post-a“) ludo prevari.

„Czas“ ogradjuje se u posebnom uvodnom članku proti svim dosljednostima, koje su mnogi centralistički listovi iz rečenoga dopisa izvadjali. Njihovo veselje nad tebožnom neslogom medju Česima i Poljacima netrajaše dugo, pa neće tako nam viere, do toga doći, da bi se im njihove želje ikada ispunile. Zastupnici ovih narodah shvatise dovoljno svoju zadaću, te će sjedinjenim silama nastojati, da postignu, što su naumili.

⊙ Iz Tersta, 26. veljače. Valjda ste već čitali u drugim novinama s kakovim je kod nas uspiehom koncertirala mlada i vrsna umietnica na glasovitu gospodčina Lj. Zadrobilkova. Naši vrijdni i vatreni Slaveni odlikovahu čarobnu njezinu igru, kako je zaslužila. Vjerlo svima ugodi, što nehtiede svirati na naročiti poziv u „Schillerverein-u“; time bo pokaza, da posieti Slavenka samo milu braću svoju, da ih zanese milozvučnim glasovima i divnom dragošću narodnih njihovih napieva, koji i samim inostrancima toli omilise.

Prigodom koncerta gčne. Z. dokaza Terst, ovaj stranom jurve otdudjeni slavenski stražar na jadranskom moru, da živi ipak i u njemu jošte onaj duh slavenski, kojim se ponose i drugi odlični gradovi mile naše domovine.

Mi smatramo svakoga umietnika i umietnicu, koji k *nam* kao *naši* a ne kao odmetnici dolaze za sjajne zvijezde, kojima je sverha da osvietljaju lice slaven-komu rodu, da dokažu, da i mi imamo sinovah i viernih kćerih, kojima je sreća u dio pala, da proslave naše sine!

Da budete kadri sasna prosuditi, kako nas Slavene zanese česka umietnica, šilem Vam u izvoru adresu, koja joj izručena bila odborom slavenske čitaonice i koja u slovenskom naredju ovako glasi:

„Slavna gospodčina! Velik je bil glas o Vas, preden smo bili tako srećni, da smo Vas videli i uslišli; ali Vi ste veća, nego Vaša slava!

Naše društvo u Terstu ima mnogo protivnikov; Slovan je tukaj zmirom zaničevan, tuda Vi, slavno slovansko djet, Vi ste pokazali, koj zna i koj umé slovanska kć! — Kar stoji Trst, Slovani se niso imeli tako veličastne svečanosti v tem me-

stu, kakor pri zadnjoj besedi, pri kterej ste Vi povzdigneli našo slavo.

Prisrčna Vam hvala v imenu svega slovenskega in svega slovanskega naroda! Italijanski častniki se čudijo Vašej umetnosti, in tudi najhujši sodniki našega mesta so morali videti, da Vi slavna gčna. Zadrobilkova, ste zvezda vsega slovanstva v igri na klavir, in da Vi, draga kćerka naše domovine, nam osvietljavate lice ne samo pred Slovani, ampak pred vsem izobraženim svetom v Errepi. Italijani umejo, kaj je muzika; ali vse se je Vam čudilo, vse je djalo: „kaj tacoga se nismo nikada slišali!“ Naše moči v Trstu so slabe, zatorej Vam nemo-remo povrnuti, kakor ste zaslužili; oprostite tedaj, da Vam samo vračamo siroške, kakovršne mora imeti na potu umetnica Vaše vrste. Bodite zagotavljeni, da Vaš spomin v Trstu neboje pozabljen.

Va živi in ves slovanski svet, za ktereга ste tako vneli, Vi i Vaša gospa mati!“

Prag, 27. veljače. Juč rašnji dan, nije se u tom razmierja proš vio kao što su to niekoji očekivali. Poznato je, da sam stožernik nadbiskup Schwarzenberg nije dopustio, da se u tu sverhu služi misa u stolnoj cerkvi sv. Vite.

O mnogim župnicima prpovieda se, da su bili kajekakvim sredstvima prisiljeni, da služe sv. misu. Župnik smihovski (Smihov je pražko predgradje) nehtiede takodjer zadovoliti u tom obziru želji ondesnjega načelnika Rngbofera; nu taj ga obluži kod namiestništva, da se proti občinskoj želji pa m. rade ipak učini, što se je od nega zah-tievalo. (Mi donosimo ove viesti, kako ih nalazimo u českim listovima, nejamčeći u ostalom za njihovu istinitost. Učr. N. Nov.)

Serbija.

Beograd, 12. veljače. Danas poslie po-dne obznanila je germiljiva topovah, da se je pa-diši u Stambolu sin redio. Danas u večer bieše osvietljenje po djamijama i kućama turskim.

„Serbska narodnost“, nov političan list, koga će izdavati u Beogradu naš zemljak Steva Kačanski, još nije izišao, premda je javljeno, da su sve prepane s puta uklonjene. „Wanderer“ piše, da se je držala ministarska konferencija, da li će se moći dopustiti izdavanje ovoga lista.

Turska.

Iz Hercegovine. Omer-paša sprema se ozbiljno da započne opet ratne operacije proti pobunjenim Hercegovcima. Turski batalijuni, koji su smiešteni u Buni, Ljubiskoj, Početlju i Stocu, jedan batalijun streljaca i više topovah odpravljeni su u Trebinje, gdje se za sada 12 batalijunah voj-ske i 10 topovah nalazi. Tamo se takodjer očekuje skoro zaira u velikoj mjeri. U pivhanskoj okolici sdruženi su batalijuni iz Blagaja i Nevesinja s onim u Gackom.

Sa svojih strašnih zločin-stvah i zulumah na daleko-razglašeni Ded-aga Čengić pozvat je od Omer-paše, da dodje u Gacko, i da poruši dva tamošnja nuesta Berušicu i Jafenik. Keršćani u pomenutom predielu izgubiše svu nadu i sterpljenje, te se odvažiše, da svi skupa s moćem u ruci izginu, nego da dalje podnose tolike zulame i ajdukluke turske. Vedje koje upravljaju turskim lokim ko-njanictvom čine čuda od naroda, neimajući nimalo stida od b ga, ni zazora od Omer-paše, te znaju, da će im skernava diela od Omere nagradjena, a ne kažnjena biti. (O. u. W.)

Francuzka.

Za višednevnoga pretresanja adrese u senatu zbilo se je izvan burnih prekidanjah govora pri-

ca Napoleona i drugih, raspoloženje senata uobće i razgrejanje pojedinih sučlanovah skupštine karakterizirajućih prizorah. Nije li čudno izkrivljenje gledašta, kada biesni bonapartista i korsikanac Pietri, nekadašnji predstojnik parizkoga redarstva, u senatu govori onu istu besiedu, koju je Jules Favre na veliku sablazan Bonapartistah govorio prošaste godine u zakonotvornom tielu i zahtieva, da se ukine zakon o sigurnosti, a uvede sloboda štamppe i izbiranja, taj reditelj glasovanja u Savoji i Nici?

Klerikalni senatori, kojima je „*Opinion Nationale*“, „*Siècle*“ itd. terno u oku, koji, bilo ma iz kojega mu drago razloga, uprav u ovim protupapirskim organima misle da vide volju i odluke vlade, i ovi sada govore za slobodu štamppe, jer zaključuju, ako u štampi, na koje je administracija u stanju neposredno djelovati, kojoj izgreda može po volji uzprezati, ako se u takovoj štampi prekomjerna gerdjenja siplju na Rim i svetu stolicu, ima čovjek pravo misliti, da to nebiha bez znanja i volje administracije — da, smije se tvrditi, da vlada ove napade, kojima nije jošte hotiela nikakovih stegah staviti, odobrava. Da se odstrane takova nesporazumljenja (jer nadat se je da su nesporazumljenja), valja da se oslobodi štampa. Onda barem neće vlada više imati nositi teret tako teške odgovornosti. — Tako se susreću Pietri i klerikalci u branjenju štamppe.

Siednice u senatu dale su već lani povoda niekim prizorima, koji su ozbiljno prietili oskvrnuti dostojanstvo visoke kuće. Uspjehom svim opomenama predsjednika na umierenost i bezstranost, opet su se u posljednjim siednicama pojavili takovi žalostni događaji, koji su jošte znatno nadkrilili ono, što je dosad bivalo. Osobnosti, kojih u parlamentarskim pretresima nebi podnipošto biti smiela, dapače uvriedjujuće osobne okrive ukradjuju se sve većma u senatske razprave, i s najboljom voljom nemožesh predvidjeti, kad i gdje će se ovi izgredi dovršiti.

Ministra Persigny-a nazivlje d'Aguesseau „Polignac-om carstva“. Vikomt de Lagueronniere okrivljuje se, da je napisao „pamflet“ o rimskom pitanju. Čujmo napokon medjstučaje u Pietri-evom govoru, koji su odviše riezki, nego da bi se uzdržati mogli, da ih u točnom prevodu Moniteurova izvješća nepriobćimo.

Na tvrdjenje gospodina Pietri-a: „I mi smo katolici!“ derži baron Heeckeren za shodno dodati, „po Vašem načinu“. Smeju se. „Naravno“ odgovori bivši predstojnik redarstva „po mojem načinu. Ja nisam kapucin i time neka bude dosta, ali ja sam pravi katolik, ne katolik kao što su mnogi, s kojima sam se spoznao za mojega službovanja.“ Baron Heeckeren: „Pripovejdate nam ipak koju o tom!“

Predsjednik: Neprekidajte. Takova su prekidanja proti dostojanstvu senata. — Pietri: I mi smo katolici (buka), mi smo to možebiti i s većim osviedočenjem, nego li mnogi, koji špekuliraju za ovim naslovom. (Prekidanje na više klupah.)

Predsjednik: Manite se osobnostih! ... Nastavite gospodine Pietri. — Pietri: I mi smo katolici (smieh) . . . . . Govornik izrazuje se sada obširno o rimskom pitanju i udara na svjetsko papinstvo divnom žestinom. — Grof *Grossele-Flamarens*: Molim g. Pietri-a, da bi se o jednom miestu svojega govora поближе izrazio. On je tvrdio, da u ovoj siednici poznaje katolikah, koji iz vjerozakona čine špekulaciju. (Razdraženost.)

Pietri: Kad napišem životopise ovih ljudi, možete ih čitati. (Živahno prekidanje.) U ostalom nisam kazao, da su u ovoj skupštini. — Baron Heeckeren: Neznam, koga misli g. Pietri, samo znam, da je g. Pietri bio predstojnik policije.

Pietri: Nedokučujem razdraženost g. barona Heckerena. On pozna svoju poviestnicu bolje nego ja, ja ga nemam ni prosudjivati, ni suditi mu. (Pomiešana vika.) Predsjednik: Mi se moramo medju sobom štovati, ako hoćemo, da nas štije občinstvo. (Odobranje.)

Tako se kadikad govori u francuzkom senatu. Nišanje gospodina Pietri-a na senatora barona Heckerena, svakako nije veoma niežne naravi. Baron bio je, kao što je poznato, muž sestre glasovitoga ruskoga pjesnika Puškira, no vriedjao je Puškina uzporkos bližnjim srodstvenim spoznanjima, koje su ga s pjesnikom skapčale, ipak u

njegovu braku na način, koji je dvoboj učinio neuklonjivim.

Rezultat je poznat. Uvriedjenoga Puškina ustrielio je vrieditelj Heeckeren (10. veljače 1837). Posljednji morao je utedi pred osvetom ruskoga naroda. Nieko poslanstvo na cara ruskoga, koje je obavio velikom spretnostju, zahvaljuje svoje senatorsko dostojanstvo.

Smiešniji je govor gospodina barona Vincenta, koji se je bio veoma savjestno pripravio, da historično-geografičnom razpravom razjasni bitje ili nebitje pojma „Italija“ i „što je talijansko“. Častni gospodin senator počimlje s utemeljenjem Rima. — Predsjednik: Vi nešto odviše daleko grabite! (Smieh.) — Ništa nemanje g. Vincent razglaba s velikom postojenostju sve miene starodavnosti, napominje, da se je kazalo *populus romanus* a ne *italicus*, *republica romana*, a ne *italica* i napokon zaključuje — to je duga govora kratkajsmisao, — da su „talijansko jedinstvo“ i „kraljevine Italije“ itd. meće novijega vremena a ništa drugo. — Riečju veli: Talijanska nemože se sjediniti, jer je nalik na čičmu (*parce que cest une bolle.*)

Berzovjavne i najnovije viesti.

Zagreb dne 3. ožujka. *Raznosi se po našem gradu glas, da su Černogorci Turke hametom potukli.* Na čem se ta viest osniva nije nam poznato.

Novigrad bokerijski (Castelluovo), 28. veljače. Danas poslie podne bit će u Igali kod gerčkoga popa sastanak s Lukom Vukalovićem, komu Omer-paša kao ultimatum nudi čin turskoga generala i penziju, ako pod tursku vlast podvrgne Sutorinu. U drugom slučaju započet će operacije odmah proti ustašama.

Carigrad, 28. veljače. *Gibanje u Tripolisu* (Tripolici?) potpunoma je *ugušeno*. Vlada *podpuni mir u svem Peloponesu*. Dne 20. velj. bilo je čarivanje pod Navplijom. Buntovnici bili su uzbijeni s velikim gubitkom. Vlada nastoji da povrati red čim manjim žrtvama.

Pariz, 28. veljače. U zakonotvornom tielu bilo je čitano izvješće o zakonskom nacrtu u obsiru generala Montaubana. *Zabačenje istoga bilo je jednoglasno zaključeno.*

Atina, 22. veljače. Belgijski podkonsul Zavisiano u Navpliji svrgnut je zbog toga, što je učestvovao kod ustanka.

O. F. K. iz Bosne hrvatske poklonio je nar. muzeju sljedeće stvari:

Novacah: srebrenih 9 komadah;
„ bakrenih 22 komada;
„ turskih srebrenih 11 komadah;
„ „ bakrenih 7 komadah;
„ „ posrebrenjenih 4 komada.
Kamen „Carneol“, 1 komad.
Tursku banknotu, 1 komad.
Ukamnjeno drvo iz jerosolimskih berdinah, 1 komad.

Kamen iz čerljenog mora, 1 komad.
Jaje od Noja ptice („Strauss“), 1 komad.
Bakrenu sliku od g. 1698. „Dolorosa B. M. V. Valkovarini in Syrmio“, 1 komad.
Osnovu „Piano del Convento di S. Giorgio Galata in Constantinopoli“, jedan komad.
G. dr. Šah knjigu „Česka Fraseologia.“
Od strane nar. muzeja zahvalnost se izjavlja. U Zagrebu 2. ožujka 1862.

Vukotinović.

I z k a z.

Kod prve hrvatske štedionice bio je koncem mjeseca siečnja 1862 primak 132,835 f. 45 n. a mjeseca veljače . . . . . 106,909 f. 41 n.

Ukupno . 239,744 f. 86 n.
Usuprot pako bio je koncem mjeseca siečnja 1862 izdat . . . . . 117,543 f. 92 n. a mies. veljače . 111,661 f. 20 n.

Ukupno . 229,205 f. 12 n.
Ostaje gotovine koncem veljače 1862 . . . . . 10,539 f. 74 n.

Današnjem broju priklopljen je cjenik pravoga i friskoga siemenja od travah i die-

teline, variva i svieta, koje se može dobit kod Ivana D. Tailla, u Ilici kod „modre kugle.“

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 1. ožujka 1862.		Svjetlosni točaji u metr. vrt.
Papiri.		
5% Kovovnice	70	10
5% Narodnoga zajma	83	95
Narodne banko	821	—
Vierovnoga savoda	198	50
Mienice.		
Srebro	136	25
London	137	90
Carski celini	6	55

Meteorologička opažanja na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 1. i 2. ožujka 1862.

U r a	Barometar va vrbina u par. obl.	Barometar va vrbina reduc. na 0	Toplo- ta po R.°	Nobla ta	Smier i ja- kost vjetra	Atmo- sferička sila (dobar slog ili tada)	Opaska
7. pr. pd.	330.00	330.02	-1.7	5	Ji		
2. pol. „	330.56	330.00	+4.3	10	O		
9. u več.	331.33	331.09	+0.4	10	Si		
7. pr. pd.	330.16	329.94	+0.1	10	Si		
2. pol. „	329.00	328.55	+2.1	10	O		
9. u več.	328.33	328.02	+1.2	10	O		

Danas u 7 sati temperatura R.° +0.9.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 722. (167)

3—1

Oglas dražbe.

Od strane kr. žup. sudbenog stola u Varaždinu stavlja se do znanja, da će se uslied molbe g. Dragutina Švagla proti g. Eduardu Zdenčaju u stanu ovog posliednjeg na dobru Čanjevo u kotaru novomaroškomu dne 24. ožujka t. g. i dne 14. travnja t. g., svaki put o 9. uri prije podne, pokretnosti pod overhu uzete, kao: šest velikih volovah, šest velikih kravah, 50 akovah vina i jedan klavir, u prociembenoj vriednosti od 1650 fr. a. v. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se na prvom roku samo uz prociembenu cieniu prodavati, na drugom pako roku prodavat će se i izpod procjene.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

Kr. županijski sudbeni stol.

U Varaždinu, dne 22. veljače 1862.

Novak.

Čukac.

Br. 464. grad. (157)

3—3

Izrok.

Pošto na prvu uslied odluke od 13. prosinca 1861 br. 3952. odredjenu dne 6. t. m. pako deržanu overšbenu prodaju Antoni i sudrugim Sustar spadajućih nepokretnosti radi odv. Glačicu dužnih 210 fr. a. vr. niti jedan kupac se prijavio nije, zato se druga u tu svrhu jur na dne 6. ožujka 1862 ustanovljena dražba s tim dodatkom pred ovim sudom razpisuje, da će se naznačene nepokretnosti, ako se nebudu mogle prodavati za prociembenu vriednost, dosudit onomu, koji najviše ponudi, i izpod prociembe.

Kr. županijski sudbeni stol.

U Rieci, 7. veljače 1862.

Br. 2. gr. 1862. (150)

3—2

Oglas.

Od strane kotarskog suda u Valpovu stavlja se do obćeg znanja, da je Mato Pandurić, seljak iz Narda, uslied odluke preobstojavšeg županijskog suda u Osieku od 26. siečnja 1861, br. 130. gr., slaboumnim proglašen, te da mu je brat Antun Pandurić, takodjer seljak iz Narda, skrbnikom imenovan.

U Valpovu, 11. veljače 1862.

Stohuljek,

veliki sudac.

OGLASNIK.

Br. 169.

2—1

Dobrovoljna prodaja kuće.

Kuća pod br. 2. u gradjanskom Sisku na najživahnijem miestu, prama novom prieko Kupe sagrađenom mostu, ležeća, sa tri dućana, 2 sobe i kuhinjom razi zemlje, u prvom katu 6 sobah i kuhinjom, u drugom katu 4 sobe, zatim polag k istoj pripadajućem gruntom praznim, štalom za 8 konjah s tri magazina za espap, dva prostrana hambara za hranu, kolnicom, dervarnicom, krasnim prostranim dvorišćem, u kojeg sriedini je zdenac, zasada 1720 fr. godišnjeg prihodka noseća, nudi se na prodaju. Kupiti želeći neka se izvole obratiti na vlastnika Matu Berkića u Sisku ili na Gjuru Križanića, odvietnika u Zagrebu.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarstvu 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglase opredjeljena je uvrstbina: 7 kr. a. vr. od linije na jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Erarska pristojba za svaki oglas iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko putah, koliko se putah isti uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u utorak 4. ožujka 1862.

Broj 52.

Neuredovni dio.

Zagreb, 4. ožujka.

Viesti što ih čitamo u niekojim bečkim novinama, da će biti naimo *verhovno naše zemaljsko sudište* u Beču, a ne u Zagrebu, kao što je svatko očekivao, dirnuše nas vrlo neugodno, te se nemožemo s ovom za nas žalostnom višću podnipošto oprijateljiti.

Mi smatramo ovo pitanje za bitno pitanje domaće samouprave, ujamčene nam Nj. veličanstvom, pa zato nismo nikada ni dvojili, da će se u spomenutom slučaju izpuniti *svoboda* želja hrvatskoga naroda, koji ipak zašlužuje, da se pravedno obzir uzme na njegove zahtjeve, kojih oživotvorenje jedino je kadro zajamčiti mu, da se nije uzalud ufao u liepšu budućnost.

Mi smo uvjereni, ako nepodje za rukom domoljubnom naporu iskrenih prijateljah naše autonomije zadovoljiti obćoj želji, da će ta stvar zadati teške jade vazda vjernomu, junačkomu narodu, koji je svoje dužnosti prema milostivom vladaru i čitavoj Austriji uvijek točno izvršivao. Ovu ranu teško bi izliječilo vrijeme!

Nadajući se, da nepočivaju ove viesti na nikakovu temelju, očekivamo željno, da će nam valjda za koji dan stići najviše potvrđenje toga, što si svi bez iznimke iz svega srca želimo.

Ugarska.

Pešta, 1. ožujka. Sajtó javlja, da je uapšen bivši poklisar i peštanski odvjetnik *Szilagyi Virgil*. „Sürgöny“ sadržaje *okružnicu* namiestništva, koja kaže, da će privremenstvo ostati, dok sabor nerieši državopravna pitanja.

Austrija.

Beč, 26. veljače. Čini se polag svega, da se pripravlja niekakova promjena austrijske politike, na koliko se tiče Turske. Akoprem nije vjerojatno, da bi bila austrijska vlada poslala turskoj vladi ultimatum na korist ustašah, to ipak stoji, da ima austrijski poslanički agent Vuk Vučević povesti ugovaranja s Lukom Vukalovićem, kako da se Hercegovina umiri.

— Predsjednik državnoga vieća dr. Hein napije prigodom svetčanog obieda dne 26. veljače u Menschevoj gostionici kako slijedi: „U državama i saborima ima uvijek žiteljah vladi protivnih. I u našem državnom vieću ima takovih, koji žele, da padne ministarstvo Schmerlingovo. Hoćemo li zbog toga da sdvojimo? *Nezakvalnost, slovolja i kratkovidnost* baština su čovječanskoga pokolienja i u parlamentima uvijek će biti opozicije.“

Što da si pomislimo o predsjedniku zakonotvornoga tiela, koji se kao takov, usudjuje pri takovoj prilici napadati vriedne i odlične članove istoga tiela, kojemu je on predsjednik? Mislimo, da se to barem nepristoji!

Beč, 1. ožujka. (Presse) Jučer polag bečkih dopisah lista „Börsenhalle“ i berlinskih obćinskih novinah napomenuta pripoviest o opunomoćenju imajućem se podieliti Austriji, da u Hercegovini povrati poredak, no koje je, veli, razbilo se o odpor Englezke, naznačuje nam se sada s vierodostojne strane kao prazno minajmanje neosnovane novinarsko blebetanje. Francuzka nije nikada učinila takova predloga, dakle Englezke nije imala ništa odbijati: Što se tiče promjene austrijske politike napomenute „O. u. W“, polag koje bi imala Austrija stvar potlačene raje ne-

posredno uzeti u ruku, steže se jedino na učestvovanje Austrije kod tamošnjih događajah osnovano kako njenim vlastitim interesom kao graničće sile, tako položajem raje, i neprekoračuje isto nikada granicah dobrohotna savjeta. To je dovoljno, da se oprovergnu svi glasovi o austrijskom posredovanju.

Rumunjska.

Knez Kuza otvorio je skupštinu sledujućom besiedom:

Gospodo poslanici!

Pošto vas vidim oko sebe skupljene, to me obuzima živo zadovoljstvo i pravedni ponos o uspiehu zadatka, koji mi je povjerio romanski narod. Ovaj dan, kog zastupnici obih zemljah obkolise prestol našega otačanstva, dan je svetkovine za ceo narod, i dan sreće za njegovog izbranika. Danas počinje novi život, Romarija stupa na stazu, koja je ima dovesti do svršetka njezinog opredieljenja.

Visoka porta i garantujuće velike sile priznale su sjedinjenje narodnih zastupništva i ministrah. Mojoj je vladi naloženo, da vam saobćim akt, koji ustanovljuje preinačenja, koja novi red stvarih u niekim opredieljenjima konvencije od 7. (19.) kolovoza za sobom morade povući.

Što se mene tiče, ja sam vieran pozivu, koji mi dadoste, i osviedočen o trajućoj za viečnim sjedinjenjem težećoj volji Romanah, kako u vašem tako i u prisustvu zemlje proglasio konačno sjedinjenje knežestva; ja sam vam kazao, da će to izpasti po želji i osiećajima Romanije, ja nesumnjam gospodo, da će niti visoka, porta, niti ostale sile zaštitujuće još kadgod pomisliti na to, da u napredak razore to sjedinjenje, koje oni priznadoše da je tako nužno za sreću knežestva. Zavisi dakle od mudrosti svih Romanah, da se to politično stanje dovede dolle, da se kao konačno ustrojstvo naše narodnosti prizna javnim pravom Evrope. Prelazna epoha, koju preći moradosmo, pojavila se u zemlji uz kolebanjem duhovah i pravednim kretanjem nesterpljivosti. To je dovoljni dokaz, da je sjedinjenje jedino politično stanje, koje našu budućnost obezbiediti može, da damo zemlji ustrojstvo, na koje se davno izgleda.

Danas je naša zemlja dobila širji temelj. Za nas je nastupila nova epoha. Dospievši do te epohe našega života, nesmijemo mi izgubiti iz vida, da utvrdjenje sjedinjenja zahtjeva prije svega odricanje svake sebičnosti, koje će izlivima, kojima smo izloženi, učiniti kraj.

Zaboravimo dakle sve bivše razdore, koji bi svojim obnovljenjem morali smetati teško dobivom sjedinjenju, i obratimo sve naše dielanje na to, na složnom radnjom uzvisimo duševno i stvarno stanje Romanije.

Obezbidjenje temeljnih pravah zahtjeva s jedne strane pravedno podieljenje dužnostih između razlićnih vlastih, a s druge strane poštovanje prema zakonu. Najdragocienije koristi Romanije istu, da se povrati savršena bezbidnost u unutrašnjosti, i ja ću znati da zemlji taj neobhodni uslov pribavim.

Vi, gospodo poslanici, pozvani ste, da se zanimete raznim predlozima o zakonima za ustrojstvo. Najžurnije potrebe zemlje daju se svesti na ovo, što slijedi: sjedinjenje uprave obih zemljah s obzirom na sada postojeće propise, dokle se jedno obće zakonodavstvo nepostavi, osvjećujući se i na koristi onih žiteljah, koji su po svom položaju udaljeni od stolice eriedotoćnih vlastih; bolji red nadležnostih, tako da se ministri oslobode od obširnih poslovah, koji se prenieti imaju na okružne vlasti; toćnije opredieljenje dielokruga

pojedinih ministarstvah, odcieljenje suda od administracije; zakon o težaćkim odnošajima i obćinski zakon; reforma suda u smislu 7. članka konvencije, te opredieljenje poreza i ustrojstvo porezkih vlastih; postavljenje najvišjeg nadležateljstva za račune; ustanovljenje ravnoteže u budžetu; reforma u prosvietnoj struci; zakon o štampi; podizanje željeznica. Takodjer je nužno, da se oderži ravnoteža između vlastih. Naposljedku moramo se mi postarati za sudbu mol-davskih zvanićnikah, koji su sjedinjenjem obih ministarstvah ostali bez službe.

Vi vidite, gospodo, kakvo je široko polje otvoreno vašem dieljanju. Taj je zadatak dostojan, da podпали revnost i plemenito slavloljubje svih Romanah.

Evropa je našu sudbu položila u naše ruke. Ja sam podpunoma uvjeren, da mi, stalno i mudro radeći na izvršenju toga visokoga zadatka, i pristupajući tiho i razborito k riešenju tih pitanjah, ne samo da nećemo smetati ustanovama i budućnosti naše zemlje, no šta više postignut ćemo da se utvrdi naša narodnost.

Gledajmo dakle da se koristimo naukom prošlosti, obraćajmo pozor naš na to, da izpunimo pravedna očekivanja otačanstva i simpatije Evrope pravednim zakonima, neporoćnim sudovima, uredjenom financijom i upravom, razvijanjem poljske privrede, radinošću i tergovinom, a prije svega oderžanjem reda, kroz to ćemo se mi pokazati blagodarni visokoj porti i visokim garantujućim silama. Budite uvjereni, gospodo, da mi, predstavljajući obrazovanoj Evropi narod od pet milijunah dušah, koji je s njom obćim osiećajima i koristima spojen i koji mudro radimo na utvrdjenju naših ustanovah, i za povratak naše javne slobode, koja na javnom poredku, jedinom spasenju zemlje, počiva; i svodeći naše želje i našu radnju u krug naših sobstvenih interesah — ne samo da obezbiedujemo sreću i obstanak Romanije, no i da nitko neće pomisliti na to, da razdvoji ono, što je po predhodnom božjem opredieljenju spojeno. Bog neka blagoslovi vaše poslove. Siednica sjedinjenog zakonodavstva romanskih knežestvah za g. 1861—1862 otvorena je.

Cerna Gora.

Nieki Francuz, koji je svršetkom prošloga mieseca bio na Cetinju pripovieda ovo: Knez Nikola, kome su me predstavili, primio me je vrlo gostoljubivo. Mogu vas uvjeriti, kao što sam i prije toga od svih jednoglasno slušao, koji su kneza Nikolu imali priliku upoznati, da je on vrlo darovit mlad čoviek, koji pokazuje toliku stalnost i verstnoću, da se neda ničijim uplivom zavoditi, zato možete podpunoma uvjereni biti, da nije istina da njime njegov otac Mirko rukovodi. Knez ima jedva dvadeset godina; kratko vrijeme, od kako je stupio na vladu uzrok je što još nije toliko proćuven i razglašen kao njegov prehodnik knez Danilo. Knez Nikola je vrlo liep čoviek, sklad njegove glave pokazuje duboko svaćenje i jaku snagu rasudjivanja. Dok sam se na Cetinju bavio svaki je dan odlazio knez sa svojim perjanicima na strielište; u obće se govori da je on najbolji strielac u cijeloj Cernoj Gori. Na Cetinju ima danas više školah, u kojima se uči čitati, pisati, nauka keršćanska, računica, serbska poviestnica a tako i početni osnovi prirodoslovnih naukah. Čitave prošle godine desio se u cijeloj Cernoj Gori jedan jedini slučaj kradje, i u državnoj tamnici nebijase prošle godine do samo dva uapšenika. Zemaljski zakoni vrlo su strogi, a kradje se kaštiguju najstroćije. Izviestja, koja se Cetinju stiću od niekog

francuzkog doktora (Pankraci), koji je tamo postavljen, nezaslužuju punu vjeru, jer Černogorci rado nekazuju strancima svoje planove i želje, to je jedno a drugo taj čovjek i nerazumije sèrbski, a na Cetinju home malo njih govore francuzki.

Talijanska.

Garibaldi opet je upravio jedno pismo na djake palermitanske, u kojem ih opominje, neka se viezbaju u pucanju, „budući da će ih Italija i Victor Emanuel naskoro pozvati na posljednje sastanište, gdje će se posljednji samèrti ni udarac dati parcovima koji hoće, da Talijansku zadržè u sløgodìšnjem kalu i blatu.“ Iz Turina javljaju, da tamo okoluje sljedeći popis ministrab. Farini za izvanjske, Rattazzi za unutarnje, Lamarmora za ratne a Lanza za financijske poslove. No čini se, da je Ricasoli opet ublažio buru, i odgođeno je njegovo padnutje. Razmirica medju njim i kraljem, sastojala se je, vele, u tom, što je ministar bio voljan u slučaju nužde i silom preprièiti demokratsku skupštinu u Genovu sa-zvanu na 9. t. m., na što nije kralj hoteo da pristane. — U Rimu bilo je 21. veljače mnogobrojnih napšenjab.

Dne 22. šetao se je papa po baščama na Monte Pinčiu i bio je pozdravljen vikom „Živio Pio IX. papa i kralj rimski!“

Francuzka.

Dne 24. veljače uapšeno je u Parizu 50 osobah, a iste se okrivljuju, da su članovi nekog tajnog društva. Već ih smatraju kao gnoj za Kajan. U kazalištu Montparnasse pohèrvali su se djaci sa varoškom stražom. Tom prigodom bio je jedan djak proboden. Riešenje Palhiova sukoba zateže se, budući da car nije primio predloženu nagodu (dozvoljenje dotacije bez nasliedovanja). Budući da je zakonotvorno tielo sada zabacilo zakonski nacèrt, morat će car ili razpustiti skupštinu, ili popustiti. No u Parizu nemišle, da će se skupština razpustiti.

Rusija.

Veliki knez Konstantin Nikolejevič nastoji jako oko toga, da se u Nikolajevu podigne novo rusko sveučilište: on je obećao ministarstvu prosviete, da je na ovu svèrhu u stanju ustupiti u Nikolajevu više zdanija, koja spadaju pod upravu ministarstva marine u Rusiji.

Veliki je knez već poslao nekog iskusnog profesora iz Harkova da pregledi pomenuta zdanja i da izrekne svoje mnienje vèrhu kneževog projekta. — Grad Nikolajev svakako je najudesnija točka za podizanje kakvog višeg naučnog savoda u Novoj Rusiji, knezu je bilo govoreno da bi možda bolje bilo da se osnuje sveučilište u Odesi, ali on je odgovorio, da je Nikolajev mnogo udesniji, pošto je Odesa vèrlo živo i različnim elementima pomiešano mjesto, a ovo nije za djake; osim toga ima u Nikolajevu već i jedna vèrlo dobro uređena zvezdara i knjižnica koja bi djacima od velike koristi mogla biti.

Slavenske viesti.

Odbor narodnoga kazališta u Pragu imao je 27. veljače siednicu pod predsjedniètvom kneza Dragutina Schwarzenberga. G. dr. Fr. Palacký predložio nacèrt, polag kojega bi se moglo zidati privremeno narodno kazalište na kupljenom već mjestu.

Na predlog dr. Taxisa zakljuèi se, da odbor kazališni umoli zemaljski odbor, da predade svotu od 80.000 for. koju je naumio opredieliti za privremeno kazalište, za sgradu velikoga narodnoga kazališta.

Delje prima se predlog dr. Sladkovskoga da se sabiranja za narodno kazalište urede posredstvom narodne loterije. Po njegovu mnienju imalo bi se izdati 500.000 sriećakah po dva forinta a ostali èisti iznosak od 700.000 forintih za narodno kazalište.

Osnova loterije predložiti će se u glavnoj skupštini, pošto ju posebni u tu svèrhu imenovani odbor izradio bude.

Bog daj, postigla već jedared èeska naša braća, što si već od davna žele i što bi po svetom pravu morali imati!

Bèrzojavne i najnovije viesti.

Berlin, 28. veljače. S poljske granice javljaju pod današnjim podatkom: U Varševi bila je na jučerašnji godišnji dan poginuvših velika naloga u svimkolicim cèrkvama. Mnogobrojne patrole hodale su pu gradu. Mir nije bio nigdie poremećen.

Berlin, 1. ožujka. „National Zeitung“ javlja, da je predlog za priznanje Italije po komisiji poklisarske kuće primljen. Vlada izjavila je komisiji, da nemože sudielovat kod viećanja o tom predmetu, jerbo predlog ima upliva na sva sadanja pitanja evropejske politike.

London, 1. ožujka. U jučerašnjoj gornjoj kući reče Russel, da su vladu francuzki veleposlanik i zastupnici ostalih pomorskih silah zapitali, kako će se Englezka vladat u pitanju americkih južnih lukah? On se je, odgovorivši na to, pozvao na svoju depešu na Lyonsa. Seward ubaviestio je Lyonsa, da se spuštanje kamenja u lukama neće nastaviti. Russel veli, da je dobio viest o niekoj napuljskoj proklamaciji. Ona se je obnarodovala bez opunovlašćenja vlade, koja je dala zapoviest, da se natrag povuče i zabrani.

Ricasoli je obstanovio, da je potrebno, da se preduzmu stroge miere proti hajduètvu u više kotarah; ništanemanje dane su zapoviesti, da se iste izvedu sa èovieènostju.

Verakruc, 29. siečnja. Miramon je uapšen i došao je u Verakruc. Komisari saveznikah vraćae se iz Mexika. Juarez dočekao ih je s velikim odlikovanjem. Juarez pokusio je, da kao uviet za pogadjanja postigne to, da se vojske saveznikah opet ukèrcaju i da ostave samo stražu od 2000 momakah. Priznao je, da vlada nije izpunila svojih dužnostih naprema inostrancima i gotov je dati dalja jamstva. Punomoćnik predsjednika Juareza vratio se je s komisarima. Misle, da će dalje konferencije sliediti. Nije bilo bitke. Vojske se pripravljaју da krenu u unutarnjost zemlje, ako bi se zahtievi zabacili.

New-York, 15. veljače. Federalisti udarili su na tvèrdju Bonoreleon (?), bijenje topovima trajalo je više danah. Tri topa federalistah razmetano je; vele, da su federalisti oteli lievu redutu, bilo je mnogo mèrtvih na obim stranama. Uvjeravaju iz dobra izvora, da su konfederati izpraznili Bowling-Green, federalisti krenuše put Nashville i Memphisa.

Poziv na predplatu

na posèrbljeni humoristièni roman

ANDRIJA SAVOJAC

od

Pavla Koka.

Ovaj roman poznatog šaljivèdije Pavla Koka tako je zbog svoje humoristike omiljen, da je već više putah preštampan biti morao.

Èista humoristika diela ovog svakoga će razveseliti i po koje mu dugo veće prekratiti.

Dielo ovo, brižljivo prevedeno, iznositi će do 95 pisanih ili do 35 štampanih tabakah, a izdat će ga u tri svezke, od kojih će svaka od prilike 10—12 tiskanih tabakah imati. Svaka svezka stoji 50 novèièah.

Gg. skupitelje umoljavam, da mi imena gg. predplatnikah, točno naznaèivši mjesto prebivanja, do 10 ožujka p. n. zajedno s predplatom pošlju.

Gg. skupiteljima dajem za njihov trud jednanaestu knjigu na dar.

Pèrva svezka bit će do posljednjeg ožujka gotova, za kojom će druga i treća na bèrzo sliediti, tako, da će gg. predplatnici cielo dielo do konca travnja t. g. u rukama imati. Èim se koja svezka dobije, molim, da se odmah novci na sliedujuću svezku pošlju. Svaki može na cielo dielo ujedanput predplatiti.

Predplatnina bez novacah neće se uvažiti. Od gg. skupiteljah zavisiti će, da ovo dielo što prije izdati mogu.

U Melencih, 3. veljače 1862.

Lazar Teleèkij.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 3. ožujka 1862.

Svèršetni
tečaj
u austr. vred.

Papiri.

5% Kovovnice	70.30
5% Narodnoga zajma	84.05
Narodne banke	826.—
Vierovnoga savoda	199.20

Mienice.

Srebro	136.50
London	137.80
Carski cekini	6.55

Meteorologièka opažanja

na ovdièšnjoj kr. višjoj realki dne 3. ožujka 1862.

U r a	Barometar va visina u par. èet.	Barometar va visina reduc. na 0	Toplo- ta po R.°	Neoblaèa	Smier i ja- kost vjetra	Atmo- sferièka oborina (dažd, sniež, tuda)	Opaska
7. pr. pd.	327.00	326.74	+0.9	10	Si		
2. pol. „	326.00	325.30	+8.8	10	J		
9. u več.	325.45	324.90	+1.4	10	0		maglo- vito

Danas u 7 sati temperatura R.° +6.3.

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 237. (172)

3—1

Izrok.

Od strane kr. županijskog sudbenog stola rieèkog kao gruntovne oblasti do znanja se stavlja: da je žup. ured u Gerovu u ime župne cèrke otuda molbu, prim. 30. studenoga 1859, br. 4411., proti Antunu i Barbari Ožbolt iz Gerova k br. 51. za hipotekarni prenos tražbine u iznosu od 150 fr. konv. novca na nepokretnosti u gruntovnièkom napisniku br. 53. obèine Gerova na ime Antuna i Barbare Ožbolt k br. 51. unešene kod ovoga suda predao, vèrhu koje se je u smislu §. 36. naredbe ministarstva pravosudja od 15. prosinca 1855 br. 222 d. z l. za preslušanje stranakah roèište na 26. travnja 1862 o 9 sati prije podne odredilo, i za zastupanje odsutnog Antuna Ožbolta iz Gerova k br. 51. je ovdašnji odvjetnik g. Dabala kao curator ad actum naimenovan, kojega ovaj o shodnomu razpravljanju ove parnice probitaèno uputiti, ili ovom sudu drugoga zastupnika naznaèiti ima, u protivnomu bo slučaju posljedice propusta svega toga sam sebi pripisati bi imao.

U Rieci dne 17. veljače 1862.

Kr. žup. sudb. stol kao gruntovna oblast.
Prisiednik ravnatelj.

Br. 788. gr. (168)

3—1

Izrok.

Kralj. sudbeni stol županije varaždinske daje ovim nasliednicima umèrvše Roze Gašpari na znanje, da su Margareta udova Gašpari u svoje ime i sa gosp. odv. Josipom Vušèièem kao tutorstvo ml. Izidora Gašpari-a, nasliednika Josipa Gašpari-a, proti ostavštini Roze Gašpari predali dne 19. veljače 1862, br. 787., 788. i 789. tri tužbe poradi tražbinah od 2000 fr., 234 fr. 21 kr. i 755 fr. 72 1/2 kr., te da je zato ovdašnji odvjetnik g. Nikola Sabliè imenovan za skèrbnika ad actum na trošak i pogibelj ostavštine Roze Gašpari. Odlukami od današnjega odredjeno je za razpravu radi pèrve tražbine roèište na 22. travnja t. g. u 9 sati prije podne kod ovoga sudbenog stola, a druge dvie tužbe predate su skèrbniku za odgovor u roku od 60 danah.

O èem se nasliednici Roze Gašparieva u tu svèrhu ovim ubaviestu, da u vrieme odredenog zastupnika shodno upute, ili pako drugog zastupnika imenuju i ovama naznaèe, jer inaèe bude razpravljeno sa imenovanim skèrbnikom.

Kralj. županijski sudbeni stol.

U Varaždinu, dne 22. veljače 1862.

Novak.

Èukac.

Br. 76. gr. (170)

3—1

Izrok.

Od strane gradskog magistrata kao suda u Požegi daje se ovim na znanje, da će se dobrovoljna prodaja nepokretnostih, kao: kuća i mlin pod br. 287., nuz isti bašèa, livade i zemlje, oranice pod top. br. 702., 703., 637., 700. i 704. ležee, 7 jutarah 1471 hvatih, na zaostavštinu nasliednikah Stummerovih spadajuće, dne 14. travnja, zatim 30. travnja t. g. 1862. na dva puta, svaki put u 9 sati prije podne, u gradu Požegi na licu mjesta dražbenim putem polag ustanovljenih uvietah, koji se u gradskoj pisarni auiditi mogu, uz procien benu u 3121 fr. a. vr. svotu na uvijek prodavati, s o- tim, da će se i na pèrvom ustanovljenom roku, ako ponuda procienbenu svotu nadilazila bude, kupcu napose ponudajućem izdati, kamo se svi kupiti želeći pozivlja.

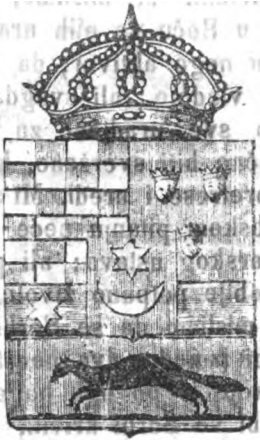
Gradski magistrat kao sud.

U Požegi, 26. veljače 1862.

Jos. Prikelmayer,
sudac.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvan nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarnici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje određena je uvertisbina: 7 kr. a. vr. od linije za jedan put, za 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Erarska pristojba za svaki oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se puta listi uvertisi.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u sriedu 5. ožujka 1862.

Broj 53.

Neuredovni dio.

Zagreb, 5. ožujka.

„O. u. W.“ javlja u posljednjem svom broju, da će biti po svoj prilici *verhovno zemaljsko sudište* u Zagrebu, i da se već ovih dana sa sigurnošću očekiva najviše potvrđenje. Poznato je, da se je državno vijeće (*Staatsrath*) izrazilo proti Zagrebu, nu sada je sasvim protivnoga mnijenja. Isto tako tvrdi se, da se je i ministarska Konferencija u tom smislu izjavila, da ima biti *verhovno naše sudište* u Zagrebu, budući da se mora *Hrvatska* uporediti s *Ugarskom* i *Erdejem*. Priobćujući ovu radostnu viest našim čitateljima, želimo samo da nam se čim prije obistini, te se nadamo, da nas ovaj put naša nada prevariću neće.

Glas, koji se je predjučer po našem gradu razneo bio, kao da su *Černogorci* održali veliku pobjedu nad *Turcima* i koji smo mi u našem listu napomenuli, osniva se po svoj prilici na slijedećoj viesti *turčanskoga lista „Gazzetta del popolo“* iz *Dubrovnika* od 27. veljače, koju nalazimo i u „O. u. W.“ od 2. ožujka preštampanu i glasi ovako: „Medja pašom skadarskim i *Černogorcima* bila je velika bitka. *Turci*, 10.000 momakah na broju, udariše na *Černogorce*, kojih je bilo 7.000 momakah; s početka postigoše neke koristi, no napokon zbog odpadnutja *Miriditah* (*katoličkih Arbanasah*) bili su potučeni.“ „O. u. W.“ dodaje, donoseći ovu viest, slijedeću opazku: „Mi nismo sve dosad dobili nikakova dopisa, koji bi ovu viest potvrdjivao.“ Toliko za razjašnjenje glasa priobćenoga u našem prejkjučerašnjem broju.

Ugarska.

Pešta, 28. veljače. „P. N.“ priobćuje, sadržaj nove brošure: „S *Austrijom* ili bez *Austrije*.“ U toj brošuri dokazuje se, da nebi bila sada neodvisna *ugarska kraljevina* kadra, plaćati troškove samostalne države. Dalje se tamo tvrdi, da se je u *Kobutovu* proračunu već u prvom polugodištu pokazao manjak od 18 milijunah; te se navadjaju niekoi primjeri iz poviestnice kao dokazi geri naznačenoga mnijenja.

Polag „P. N.“ ima sada u *Ugarskoj* pet političkih stranakah. 1. *Kosmopolitičko-demokratska*; 2. *ugarsko-demokratska*; 3. *demokratsko-aristokratsko-monarhička* (*ugarski centralisti* koji hoće da ima *Ugarska* svoju centralnu vladu); 4. *monarhist. demokratska*, ili tako zvana *stranka municipalna*; 5. *smješana ugarsko-austrijsko-centralistička* stranka.

U *St. Beču* u, 24. veljače. (Srbbr.) Imam radostan glas javiti, da je prilikom državne siednice predstavnictva *poštiskrupuskoga distrikta* pod predsjedništvom g. *Klaića* zaključeno: da se na *srbisku akademiju* u *Novom Sady* 2000 for. a na *kazalište* 2000 for. a. vr. iz distriktualne pizneznice izda. U toj istoj mieri određeno je i na *magjarsku akademiju* u *Pešti* i *magjarsko kazalište* iz iste pizneznice pokloniti. I na spomenik grofa *Bečena* zaključeno je poslati 500 for. a. vr. (Mi se redajemo ovoj usajmnoj ljubavi *Srbaljah* i *Magjarskih*; jer samo takva ljubav i *bratinska sloga* u podpomaganju naših obćih interesah moći će izmedju ova dva *junačka* i *poivistalom srodna naroda* svezu stvrditi, koja je za *nas* *magjarske* i *hrvatske* domovine od prieko nužde. U.)

Austrija.

Beč, 1. ožujka. U kući *poklisarah* branili su dr. *Giskra* i *Herbst* potpunu slobodu advokacije. *Giskra* predloži, da bude advokacija slobodna za svakoga, koji zadovolji propisanim zahtjevima, što bi većinom glasovah primljeno.

G. *Vaelik* tajnik *černogorskoga kneza* imao je audienciju kod ministra *Rechberga*; pogovara se da je telegrafičko spojenje medju *Černom Gorom* i *Austrijom* jurve zaključeno.

Serbija.

Beograd, 25. veljače. *Turski zapovjednik* ovdiešnje tvrdjave *Aširpaša* poslao je nedavno izvješća propraćena jednim brojem „*Dunajskoga Lebeda*“ (*bugarsko-francuskoga* u *Beogradu* izlazećega lista) u *Carigrad*, u kojima se prevratno nastojanje *kneza Mihaila* opisuje najostrijim bojama. Paša *beogradski* prilaze za potvrđenje svoje izreke uvodni članak rečenoga lista, u kojem se na najbezobzirniji način osudjuje *tursko gospodarenje*, i od sadanjih novćanih zamjeršajah proizlazeći na očit odpor posivlje riećma, koje su malno nalik na proklamaciju. *Ašir paša* tvrdi u svojem izvješću, da je povuko *Garašanina* na odgovor, koji također neodobrava upitnoga članka i obećao je da će svergnuti učrednika. No potpuno zabranjenje lista, koje je *gubernator* zahtievao, nije mu ipak dozvoljeno bile.

Talijanska.

U *Turinu* predstoji, kao što se čini, promienaa ministarstva, polag koje bi *Ratazzi* ipak došao na kormilo. Ako se potvrdi ova viest, onda imamo svaki razlog misliti, da je to samo konac komedije, koja se je igrala već više mjeseci. Neposredno po povratku *Ratazzievom* iz *Pariza* kratili su se *Talijani* proti njegovu stupljenju u ministarstvo, jerbo su se bojali njegove odvisnosti od *Francuzke*. Ovom nepouzdanju dalo se je vremena, da malo po malo izjapi, a konac pjesme bio bi dakle taj, da se *Ricasoli*, kojega je podupirala *Englezka*, povuče u privatni život, a zaštitenik *Francuzke*, *Ratazzi* da preuzme upravu državnih poslova.

Njemačka.

Što se tiče priznanja *talijanske kraljevine* od strane *pruske vlade*, tvrdi se, da će kralj priznati samo paslov *Viktora Emanuela* kao *talijanskoga kralja*, čime nije izrečeno priznanje njegove prava na državu, kako je danas ustrojena. Ova viest, akoprem neima nikakova logičkoga temelja, čini se ipak, da je dosta vjerojatna.

Rusija.

Iz *Varšave* javljaju, da se je dne 27. veljače svećano slavila uspomena lanjskih žrtvah. Sve crkve bijahu dubokom pame; obćinstvo vladalo se je sasna mirno i dostojno. Vidit čemo, da li će vlada ukinuti vojničko stanje, ako se mir poručio ne bude, čemo se svake nada.

Gerčka.

Prevratna stranka u *Gerčkoj* izdade slijedeći proglas: „*Gerčci*! Dan 25. ožujka svanu radostno slavnoj našoj domovini; jer onoga dana slomismo četinstogodišnje verige, protierasno sramotni polumiesec, koji nam oskvrnu našu sardju, ovu našku slobodu.

Napokon ma plemenit rat povratit nam čast, slobodu i život a naš narod na novo zabilježen u

knjigu života sakupi se oko prestolja podignatog i učvršćenog našom kervlju i mnogim žrtvama.

Na nesreću osvojiše *tudjinci* naš usiev a ništetnici uništiše plodove našega napora.

Narod se podignu za jednu noć kao gorostas a 3. rujna 1843 pozdravi dragu našu domovinu, koja ddržaše u ranjenoj *junačkoj svojoj ruci* ustavnú listinu. O nadah, što se probudiše u našim gradima! Čemu se je svemu narod nadao! Ma, protunarodna politika, kervnički, zlopaki sustav, sustav robstva i poniženja, sustav, kojemu bijahu znak razuzdanost i izdejstvo, okuži srak mladjahne naše globode, koji bi nas bio sigurno ugušio, da nesvanu dan 1. (13.) veljače.

Junačka Navphja pograbi prva oružje nastojanjem verstnih četovodjah, pomoću hrabre posade i sudielovanjem svojih gradjanah te nada smertnu ranu onomu sustavu razvivši barjak slobode, na kojem su zlatnim slovima izražena tri narodna načela:

1. Uništenje sustava, kojemu je dosad ministarstvo verno služilo a uvođenje novoga sustava, koji će narodu njegovu slobodu obesjediti.

2. Raspušćenje sadašnje kuće *poklisarah*, jer je bila silovitim sredstvima u život uvedena.

3. Sazvanje narodne skupštine, koja će nam ujamčiti povratak naših nogama gaženih slobodah i ispunjenje svih plemenitih željah narodnih.

Podignite, sugradjani, ruke vaše k svemogućem bogu moleći ga, da blagoslovi naše poduzetje te se tirsite napetim žilama da se povrate vjernost i spasonosna načela krasnoj našoj domovini!“ (Slijede podpisi odbora.)

„Vidov Dan“ o serbskom pitanju u Ugarskoj.

Iz dojakošnjeg našeg govora lahko se može vidjeti, kako mi mislimo, da bi se moglo povoljno riešiti *serbsko pitanje* u *Ugarskoj*. *Ugarska* neka odbaci svako sumnjičenje na *Serbe*, i svaku bojazan, koja i bez toga neima temelja. A *Serbi* od svoje strane neka sve svoje sile napregnu da dokažu *Ugarskoj*, da to, što oni u glavnome žele, neviriedja *Ugarskoj* ni samostalnost ni političku ili teritonsku celinu. Kao što su se dosad tvrdodržali *ugarske krune*, neka je se dërže i sada, i to tim više, što je *Ugarska* pošla putem, koji vodi k slobodi; a slobodom će se posluci i sve ostalo, što ljudi mogu kao ljudi željeti, ako uz to imaju dovoljno snage, da i postignu, što žele. *Serbi* treba da dobiju svog vojvodu, koji će biti zemaljski velikaš, kao što su niekad bili *serbski despoti*, i to u vrijeme a. pr. *Korvinovo*, kad *Ugarska* bioše i slavna i silna, i kad su za slavu *Ugarske* i *Serbi* prolijevali svoju kerv. Bačka i Banat treba da se drugđije aronduju, kako bi se učinilo moglo, da *Serbi* u onim krajevima Bačke i Banata, gdje će biti u vecini, dobiju svoje vlasti, ravne vlastima, koje će biti i u ostaloj *Ugarskoj*. Ti tako arondovani predieli Bačke i Banata, spojen sa *Sriemom* i bačko-banatskom i *sriemskom* vojenom granicom, sastavili bi se u jedan „*serbski okrug*“, koji bi isto onakva prava imao, kao i svaka županija, a mnogo nije stalo kako će nazvan biti. *Serbima* valja ostaviti, da se staraju o svojim poslovima, pa zato zakonom treba da se odredi čim će se zanimati *serbski narodni kongres*, koji osim što bi birao *cerkvenog poglavara* i vojvodu imao bi riešavati i o drugim gdje kojim stvarima. N. pr. *Serbi* hoće da imaju svoje narodno kazalište; kongres bi valjelo da ima pravo da odredi da se u tu svrhu razreže na *Serbe* kakav prirez. *Serbi* su radi da imaju svoju pravnu

akademiju, svoju seminariju, radi su svoju učiteljsku školu da dovedu u bolje savršenstvo, radi su da snažnije prionu da im se razvije književnost i t. d., — sve ovo da bi se postiglo valja neka vlast o tome da se stara, a ta vlast bila bi narodni kongres, koji bi, samo se po sebi razumije, sve to radio pod običnim nadzorom najviše zemaljske vlasti.

Eto ovo su po našem mišljenju glavne razlike koje bi postojale među Srbima i drugim državljanim Ugarske; a mimo to u svim ostalome Srbima bi bili ravni drugim državljanim. Na ugarski zemaljski sabor šljali bi Srbi poslanike kao i ostali državljani, te bi s njima imali ravan upliv u zakonodavstvu, al bi isto tako i na njih se odnosili zemaljski zakoni. Ono, što se za narodnosti naredi, vriedilo bi i za Srbe, koji bi ravno ostalim državljanim bili podčinjeni najvišoj zemaljskoj administraciji. Pa kao što bi se pri administraciji moralo pasiti, da se u svim granama javne uprave upotrebe ljudi, koji će znati jezike raznih naroda i njihove okolnosti, — samo se po sebi razumije, da bi i Srbi bili upotrebljeni u toj najvišoj zemaljskoj administraciji. — Kad bi se ovi napomenuti momente uveli u život, mislimo da bi i Srbi takvim uredjenjem bili zadovoljni, a ujedno da takvo uredjenje nebi bilo ni malo protivno ni interesima Ugarske ni specijalno napredku magjarskog naroda. Pa zato na sve ovo treba Ugarska da pristane, sve ovo treba da uredi ugarski sabor kao ona vlast, koja je jedino pozvana da u Ugarskoj ovako momentozna pitanja riešava. Svako drugo pitanje može imati samo prolaznu važnost, ali tvrdo i stalno biti neće. To Srbi moraju dobro imati na umu, pa zato im i valja iz sve snage nastojati, da ostavši u dobrom sporazumljenju sa svim željama, što ih ima Ugarska, tim istim zadobiju simpatije Ugarske, i ovoj olakšaju da povoljno rieši sèrbsko pitanje. Sèrbstvo u Ugarskoj bez Ugarske i mimo Ugarsku dèržimo da nemože imati ni čvrstog napredka, ni liepe, ni postojane budućnosti.

I sad neka nam se dopusti, da odgovorimo „Magjarorsaku“ i „Sürgönyu“ na nieke primetbe, koje su učinili na naše predjašnje članke o sèrbsko-ugarskom pitanju.

U jednom od tih članakah napomenuvši kako se glasa da će se u Beču skorom riešiti sèrbsko pitanje, mi smo rekli, da Srbima neostaje drugo, no da prime što se za njih u Beču uradi; ali smo dodali da treba da nastoje, da to riešenje u svoje vrijeme potvrde ugarski sabor. Ovo naše mišljenje kao da nije sa svim po volji magjarskim novinama. „Magjarorsag“ nas pite: želimo li načela, koja o sèrbskoj stvari izkazasmo, promieniti na Niemce u Českoj, i kako ćemo po ovim načelima braniti Poljake prema potraživanjima rušnjačkim; pa poslie dodaje: „Ne opaža li „Vidov Dan“ da je riešenje sèrbskih potraživanja i ispunjenje sèrbskih željah mimo ugarski sabor, ispunjenje takvo, da se njima teritorijaska celina Ugarskoj povredi, — da je sve to sledstvo politici, koja u ciepanju i komadanju nalazi uslove za svoj uspieh.“ U ovo i „Magjarorsag“ i „Sürgöny“ kažu, da bi već to, kad bi se sèrbske stvari riešile u Beču, moglo dati povod, da Ugarska podzireva na Srbe, i da se otdudji od njih. „Magjarorsag“ još i to veli, da se već tim vriedja ustav, što se ugarske stvari riešavaju van Ugarske.

Uvažavajući strepnju, koju imaju pomenuti magjarski listovi za ustav svoga otačanstva, dèržimo da nisu dobro shvatili naše rieči i naše misli. Mi rekasmo; da Srbi mogu primiti što se za njih u Beču uradi dobro, jer mislimo da nebi politički radili, kad bi ono, što se dobro za njih u Beču uradi, odbacili. Srbi teže da im se u Ugarskoj priznaju nieka istorijska prava, za koja dèržu da nevriedjaju Ugarskoj ni politički ni teritorski integritet. Ugarski sabor od prošle godine u svojim adresama nespomenu da je gotov u načelu priznati sèrbska prava, pa ih u svoje vrijeme po mogućnosti i izpuniti, koliko se ta prava budu slagala s državnim koristima. I ako ima kakve pogreške u radnji lanjskoga ugarskoga sabora, jamačno ovo mu je ponejveća. Ugarski sabor ni riečicom nespomenuvši gotovost priznati sèrbska prava u načelu, ostavio je Srbe u sumnji o tome šta on o tim pravima misli. Srbi ipak poslie toga, kako se raspustio sabor, neagitiraju da im se u Beču rieše stvari i ispune želje njihove. Zastititi pak od Srbeh; da odbace što bi se za njih u Beču dèrži, značilo bi zahtijevati više nego što su

oni u stanju učiniti. Mi mislimo, da Srbi prema onome, što se u Beču za njih uradi, treba da budu više pasivni nego aktivni; da prime to, kao i ostale naredbe vladine; ali svagda da imaju na umu, da je to sve uradjeno za vrijeme, i da će onda tek konačno biti sveršeno, kad se na ugarskom saboru pretrese i uredi. Mi znamo, da takvo riešenje u sèrbskom pitanju neće odgovarati potiskivanjima ugarskog ustava; ali počem u zemlji, dok ustav nedobije potpuno života, mora biti nieko stanje, to mislimo da se Srbima nebi moglo zamieriti, što bi između dva neustavna stanja pristali uz ono, koje je po njih bolje. Samo u tom slučaju mogli bi se Srbi kriviti, kad bi pristali da za ljubav niekih koristih učine niešto, što bi se moglo uzeti kao nevierstvo prema zemlji, n. pr. kad bi izjavili da će onda, kad im se da vojvodstvo, ići na državni saviet u Beču. No niti je nama ikad u namieri bilo pocaliti u narodu ovako mišljenje, niti dèržimo da bi u sèrbskom narodu ovakovi pokušaji našli odziva. Srbi će u svim prilikama biti uz Ugarsku, jer se nadaju da će i Ugarska biti prema njima spravedljiva. Stoga nieka Ugarska odbaci svako sumnjičenje o sèrbskim težnjama; jer dok ovakog sumnjičenja bude, dotlie se neće moći doći do iskrenog sporazumljenja.

Što se pak tiče onog pitanja o Česima i Poljacima, koje na nas upravlja „Magjarorsag“, mi mislimo da između pitanjah sèrbsko-ugarskog s jedne a češko-niemačkog i poljsko-rušnjačkog s druge strane nema nikakve sličnosti ni jednakosti; pa za to se u dublje odgovaranje na to pitanje i ne upuštamo, no samo to jedno primetjavamo, da Srbi za svoja potraživanja imaju drugu osnovu, a drugu Niemci u Českoj, Rušnjaci u Galiciji, pa šta više — drugčiju nego i druge nemagjarske narodnosti u samoj Ugarskoj; pa s toga i dèržimo, da se sèrbsko pitanje neće moći riešiti samo time, što bi se riešilo uobće pitanje o narodnostima u Ugarskoj.

Završavajući naš govor „o sèrbskom pitanju u Ugarskoj“ dèržimo, da nam još treba napomenuti, da nam je prijatno bilo vidjeti ono, što je u „Sürgöny“ izašlo o „sèrbskom vojvodstvu“. Tamo se među ostalim kaže, da Srbi u Ugarskoj imaju drugčiji položaj nego ostali narodi; i priznaje se da je pravo, da Srbi dobiju „svoje narodno ustrojstvo“, koje nebi bilo protivno pravima zemlje. I mi tako isto mislimo da Srbi treba da dobiju svoje narodno ustrojstvo; Srbi to i žele, i ono, što je do sad poznato kao sèrbske želje, ništa drugo nije, nego različne misli, kako bi se to narodno ustrojstvo moglo uvesti u život. Kad dodje vrijeme, a Ugarska neka pokuša dogovoriti se sa Srbima o tom sèrbskom narodnom ustrojstvu, pa mi smo tvrdo uviereni, da će Ugarska uvidjeti da su sèrbske želje prema Ugarskoj čiste, i da su take, koje nisu protivne nikakvim njenim interesima.

Radovali bismo se, kad bi ove naše misli našle odziva u magjarskom javnom mišljenju. To bi bilo znak, da sèrbstvo i Ugarska stoje blizu jedno drugom.

Berzobjavne i najnovije vesti.

Turin, 1. ožujka. Ricasoli je podneo svoju ostavku; kralj je nije jošte primio.

Turin, 3. ožujka. Novo ministarstvo sačinjavaju sledede gospoda: Ratazzi, predsjednik i ministar izvanjskih poslova, Cialdini rata, admiral Muline pomorstva, Cordova unutarnjih poslova, Depretis javne radnje, Pepoli trgovine, a Sella financijah.

London, 3. ožujka. Pad ministarstva Ricasolievog ozbiljan je udarac za stvar Italije. Bila bi velika nesreća, ako bi odstup prijašnjega ministarstva značio promienu politike kraljeve. Ni jedno ministarstvo nema izgleda na trajanje, ako nenastavi Cavourove po Ricasoli-u usvojene politike.

Pariz, 2. ožujka. Jedan u jučerašnjoj senatskoj sednici dèržan govor *princa Napoleona* u obziru Italije zahtijeva, da se odmah rieši *rimsko pitanje*. Papinstvo, veli, nenada se ništa od Francuzke, no nada se, da će mu vrijeme drugo posredovanje pribaviti. Francuzka vojska prinudjena je braniti rimsku vladu, koja je proti njenom caru. Princ zaključio svoj govor zahtijevajući, da se Rim odmah isprazni a papi da se zajamči financijska i svećenička nezavisnost.

Billault izjavi, da će vlada ovo pitanje u

drugo vrijeme uzeti u pretres, i doda ujedno, da se *politika vlade*, što se tiče upitne svrhe neslaže s politikom princevom.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 4. ožujka 1862.

Papiri.

5% Kovovnice	70.85
5% Narodnoga zajma	84.05
Narodne banke	826.—
Vierovnoga zavoda	198.80

Mienica.

Srebro	136.50
London	137.90
Čarski cekini	4.55

Meteorologička opažanja

na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 4. ožujka 1862.

U r a	Barometar va vlika u par. odt.	Barometar va vlika red. na 0	Tempe- ta po R.	Neobla- ka	Smier i ja- kost vjetra	Atmo- sferna vlag. (okl. milog li mlog)	Opazna
7. pr. pd.	325.88	325.16	8.3	8	0		
2. pol.	325.56	324.84	13.1	5	Jst.	9.52	
9. u več.	327.00	326.56	2.0	10	St.		

Danas u 7 sati temperatura R. +0.8.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

2477/755. (151)

2—1

P o z i v

na sve velikodušne i dobrotvorne stanovnike kraljevine *Hrvatske i Slavonije* od kr. namiestničkoga vieća u Zagrebu.

Sbog lanjske loše žetve, prouzrokovane dugotrajnom žestokom sušom, a pred tim tja u miesec svibanj doprievšimi mrazovi i osebicom, nalazi se već sad veći dio pučanstva županije riečke, zagrebačke, varaždinske, križevačke i požeške u veoma biednom stanju, boreći se s neodoljivom brigom za uzdržanje života svoga do buduće žetve, a i za pribavljenje neobhodno nuždnoga siemena za nastajuću prolietnu sietvu.

Akoprem se je zem. ova oblast već za vrijeme pobrinula, da pravo stanje te izvanredne nevolje doznade i nakoliko sile javnih sriedstvah s obzirom na njihovo ino opredieljenje dopuštaju, s takovimi stradajućemu žiteljstvu u pomoć priteče, to se ipak već sada temeljito pokazuje, da javna u tu svrhu raspoloživa sriedstva ni iz daleka dovoljna biti neće, za svemkolikomu stradajućemu žiteljstvu neobhodno nuždnu podporu pružiti moći.

Polag toga nepreostaje dakle ino, nego takodjer i — dosada još uvijek u sličnih izvanrednih slučajevih osobitim velikodušjem zasviđečena da rešljivost svih onih stanovnikah kraljevine Hrv. i Slav. u pomoć prizvati, koji su tole u stanju štoto ili u gotovom novcu, ili pako u naravnih proizvodih u ublaženje biednoga stanja stradajućih doprineti.

Darovatelji izvolit će svoje darove do 30. ožj. 1862. nomu municipalnomu poglavarstvu dalsjega odpremljenja radi, ili pako neposredno ovom kr. namiestničkom vlieću predati, koje će ga zatim svojoj svèrsi privesti. Naravski proizvodi, kao žito svake vrsti, brašno, krumpir itd. mogu se nakoliko bi ih tko u prenapomenutu svèrhu darovao, pismeno ili ustmeno kod najbližjega municipalnoga poglavarstva ili takodjer neposredno ovamo najaviti, na što će zatim odredjenje glede odpreme i razdieljenja slediti.

U Zagrebu dne 22. veljače 1862.

Br. 1025. (153)

Oglas.

Dne 18. ožujka 1862. o 10. uri predpodne predat će se kod ovdiešnjega postanskoga ureda više za poštansko rukovanje više neuporavivih poštanskih kolak posredstvom javne dražbe oazom, kol najviše ponudi, na odma položiti imajući, na kupovinu.

Ovamo se pozivlju svi, koji žele učestvovati na dražbe, s tim dodatkom, da se mogu svaki dan u našama ovdiešnjega poštanskoga ureda uvidjeti i najaviti se prodat.

U Zagrebu dne 21. veljače 1862. godine
C. k. ravnateljstvo pošte za Hrvatsku i Slavoniju.

N a t i e č a j

za popuniti imajuća se miesta kod sudbenih stolova u kraljevini hrvatskoj-slavonskoj.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je za kr. županijske sudbene stolove u kraljevini hrvatsko-slavonskoj sljedeći stališ osobah i platjah odobriti:

Broj	Naznačaj službenog svojstva	P l a t j a		Na dnevni razred	Sudbeni stol I. razreda u Zagrebu	Sudb. stol II. razr. u						O p a z k a
		pojedince	ukupno			Osičku	Varaždinsku	Riečku	Križevcih	Pežeški	Vukovarsku	
1	predsjednik	4200	4200	V	1	—	—	—	—	—	—	
3	predsjednika po fr.	2625	7875	VI	—	1	1	1	—	—	—	
3	„ „ „	2100	6300	VI	—	—	—	—	1	1	1	
1	prisićnik banskog stola	2100	2100	VI	1	—	—	—	—	—	—	
14	prisićnikah sudbenog stola I. razreda (zemaljskog suda savjetnici), medju ovima 1 državni odvjetnik	—	—	VII	8	1	1	1	1	1	1	
	3 po fr.	1890	5670									
	3 „ „	1680	5040									
	8 „ „	1470	11760									
27	prisićnikah sudbenog stola II. razreda (županijskog suda savjetnici), medju ovima 6 državnih odvjetnikah	—	—	VIII	—	7	7	4	3	3	3	
	9 po fr.	1470	13230									
	18 „ „	1260	22680									
17	savjetničkih tajnikah, medju kojima 10 substitutah državnih odvjetnikah	—	—	IX	3	3	3	2	2	2	2	
	5 po fr.	945	4725									
	12 „ „	840	9680									
22	sudbena pristava	—	—	X	5	4	4	3	2	2	2	
	5 po fr.	735	3675									
	5 „ „	630	3150									
	12 „ „	525	6300									
7	ravnateljah pomoćnih uredah	—	—	IX	1	1	1	1	1	1	1	
	2 po fr.	945	1890									
	5 „ „	840	4200									
7	pristavah ovih uredah	—	—	X	1	1	1	1	1	1	1	
	2 po fr.	735	1470									
	5 „ „	630	3150									
32	oficialah	—	—	XI	9	6	6	5	2	2	2	
	12 po fr.	630	7560									
	20 „ „	525	10500									
21	pisar	—	—	XII	5	4	4	2	2	2	2	
	7 po fr.	420	2940									
	14 „ „	367 1/2	5145									
7	tamničarah	—	—	XII	1	1	1	1	1	1	1	
	2 po fr.	420	840									
	5 „ „	367 1/2	1837 1/2									
28	podvornikah	—	—	—	5	5	5	4	3	3	3	
	6 po fr.	315	1890									
	8 „ „	262 1/2	2100									
	14 „ „	210	2940									
29	nadzirateljah uzah po fr.	262 1/2	7612 1/2	—	6	5	5	4	3	3	3	
14	podvornih pomoćnikah po fr.	226.80	3175.50	—	2	2	2	2	2	2	2	

Od izloženih ovih službenih miestah imadu se predbležno provizorno popuniti sljedeća miesta:

Broj	Naznačaj službenoga svojstva	Sudbeni stol I. razreda u Zagrebu	sudb. stol II. razr. u						O p a z k a
			Osičku	Varaždinsku	Riečku	Križevcih	Pežeški	Vukovarsku	
8	prisićnikah sudbenog stola I. razreda	3	1	—	1	1	1	1	Miesta drž. odvjet. izpr. su kod svih sudb. stolovah.
17	prisićnikah sudbenog stola II. razreda	—	2	5	1	3	3	3	
12	savjetničkih tajnikah	1	3	2	—	2	2	2	
11	sudbenih pristavah	2	—	1	2	2	2	2	
3	ravnateljah pomoćnih uredah	1	—	—	—	1	1	1	
7	pristavah ovih uredah	1	1	1	1	1	1	1	
12	oficialah	3	—	3	—	2	2	2	
9	pisarah	1	—	—	—	2	2	2	
4	tamničarah	1	—	1	—	1	1	1	
11	podvornikah	1	—	1	—	3	3	3	
11	nadzirateljah uzah	1	—	1	—	3	3	3	
7	podvornih pomoćnikah	—	—	1	—	2	2	2	

Za popunjenje tih miestah ovim se razpis natičaja do obćeg znanja stavlja. Prositelji službah imaju svoje obzirom na obstojeće propise br. 81 d. z. l. od god. 1853. sastavljene, te potrebitimi dokazi providjene molbenice do 15. ožujka 1862. i to odnosno za sudbene stolove u Zagrebu, Varaždinu, Rieci i Osijeku predsjedništvu istih sudovah, za sudbene pako stolove u Križevcih, Pežeški i Vukovaru dotičnom vrhovnom županu, u kojega području se nalazi sud, posredstvom predpostavljene svoje oblasti podnijeti. Oni urednici, koji su kod sada već obstojećih sudbenih stolovah definitivno namješteni, nisu dužni staviti se u kompetenciju, van ako žele postići višu koju službu ili premještenje k drugomu kojemu kr. županija skema sudbenom stolu.

Opazuje se napokon, da svaki prosiitelj ima izrazito naznačiti ne samo službu, koju želi postići, nego i sudbeni stol, kod kojega hoće da bude namješten, i to tim više, što će se u protivnom slučaju smatrati, da je prosiitelj namjerio primiti svaku za popunjenje razpisanu službu, ako ga zapane.

A i oni, koji su za službu, koju dani već molbu, budi visokom dvorskome dikasteriju, budi Nj. pre. uzvišenosti banu, budi drugdje, imadu molbenice svoje na ovaj gori naznačenim putem predati, — podjedno pako predsjedništvu banskog stola neposredno o učinjenom pismenu izjavu podnijeti, za da ovo u stanju bude, pojedina te obložene molbenice dotičnom predsjedništvu sudbenoga stola, ili vrhovnom županu odpraviti.

Predsjedništvo banskog stola u Zagrebu dne 28. veljače 1862.

I z r o k.

Od strane kr. županijskoga suda riečkoga kao gruntnovne oblasti do znanja se stavlja: da je Gera Gasparica Antuna prot. odvjetnika Antuna Gasparica iz

Zamosta molbu, za hipotekarni prenos tražbine od 105 fr. k. n. sa 6% kamatami iz obveznice od 29. srpnja 1849 na nepokretnosti u gruntnovničkom napisniku br. 21. občine Slesce na istoga Gasparica Antuna iz Zamosta unešene kod ovoga suda predala, vjerbu koje se je u smislu §. 35. naredbe ministarstva pravosuđa od 15.

prosinca 1855, br. 222. d. z. l., za preslušanje strana-kah ročište na dan 15. ožujka 1862 o 9 sati prije po-dne odredilo, i za zastupanje Gasparica Antuna nepozna-tog sadašnjeg boravišta ovdašnji odvjetnik g. Renaldy kao curator ad actum naimenovan, kojega ovi o shodno-mu razpravljajući ove parnice probitačno uputiti, ili ovom sudu drugoga zastupnika naznačiti ima, u protivnom bo slučaju posljedice propusta svega toga sam sebi pri-pisati bi imao.

U Rieci dne 31. prosinca 1861.

Kr. žup. sudb. stol kao gruntnovna oblast.

J e f t i m b a.

Za uredjenje lovačke, miesničke i sv. markovske ulice razpisuje se time javna jeftimba na 8. ožujka t. g., koja će se u gradskoj vječnici u 10 sati u jutro obdržavati.

Fiskalna ciena iznosi 7300 fr. a. vr.; a zaobina, koja se pred jeftimbom položiti ima, 5 postotinah od ove.

Nacrti, svotni troškovnik i gradjevne pogodbe mogu se viditi kod gradskog poglavarstva svaki dan u običnih uredovnih sati.

Primat će se i pismene zapečaćene ponudbe, u ko-liko se iste prije započete ustmene jeftimbe predadu, te u koliko će iste propisanom zaobinom providjene biti i izjavu zadržavati, da je ponuditelj gradjevne po-godbe uvidio, te da se istima podvrgava.

Od poglavarstva kr. i sl. glavnog grada

Zagreba, dne 18. veljače 1862.

Načelnik
F r i g a n.

O g l a s.

Kralj. sudbeni stol županije virovitičke u Osijeku daje ovim na znanje: Da je na molbu Ane udove Ku-šević, kroz g. odv. Jakova Spoljarića, radi dužnih 420 fr. a. v. s. p. dozvolio ovršnu dražbenu prodaju ne-pokretnosti suprugom Mitru i Ani Petlovac spadajućih; što no su na 1183 f. 70 n. a. v. sudbeno procijenjeno i u gruntnovnici donjeg grada Osieka pod br. 313. u-pisane, te da su u tu svrhu dva oka opredjeljena, prvi na 18. ožujka 1862, a drugi na 22. travnja 1862, svaki put u 9 sati prije podne kod ovoga suda.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepo-kretnost; ako li se kod prve dražbe ni za više a ni za procienbeni cijenu neprodade, kod druge dražbe i iz-pod procjene najboljemu nudocu izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će ku-povnina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti, i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, procienbeni na-pisnik i gruntnovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviješćeni; ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim si-gurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu suda prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisat morati, ako li se dioba kupovnina bez njih produme, i njih, ako li se na taj način kupovnina izcerpi, ništa nezapadne.

U Osijeku dne 20. siječnja 1862.

I z r o k.

Od strane osrednjeg županijskog kot suda hrvatskog daje se ovime na znanje, da je za preduzetje odlomak kr. županijskog sudbenog stola zagrebačkog od 8. veljače, br. 210.-m., dozvoljeno ovršbene pro-daje pokretnosti spadajućih na ostavštinu grofa Edgara Corberona, i to: raznog pokrova, zatim 218 vedarah vina od g. 1861, koje pokretnosti su dne 17. siječnja t. g. zaplijene i sudbeno na 2637 fr. 70 novč. a. vr. procijenjene, radi dužnih g. Vitekslavu Friganu 1050 fr. a. vr. s prip. prvo ročište na dan 14. ožujka t. g. a drugo na dan 28. ožujka t. g., svaki put u 10 sati u jutro na licu miesta u gradu Januševac sudčiji Berdo-vec težećem, odredjeno time; da će se zaplijene po-kretnosti kod prvog roka samo za ili nad, kod drugog pak roka izpod procienbene svote najviše obećaju-ćem uz gotov novac predati, kamo se svi kupiti želeći ovime pozivaju.

U Zaprešiću, 20. veljače 1862.

Novak,
kotarski sudac.

J e f t i m b a.

Za izvedenje popravakah u kući br. 93. u Novoj vesi razpisuje se time javna jeftimba na 15. ožujka t. g., koja će se u 10 sati u jutro u gradskoj vječnici obdržavati.

Fiskalna ciena opredjeljena je na 335 for. austr. vrijedn. a zaobina iznosi 5% od iste.

Troškovnik i pogodbe mogu se viditi kod grad-skog poglavarstva u običnih uredovnih sati.

Primat će se i pismene zapečaćene ponudbe, u koliko se iste predadu prije započete ustmene jeftimbe. Od poglavarstva kr. i sl. glavnog grada Zagreba dne 18. veljače. 1862.

Načelnik
F r i g a n.

Br. 1007. gr. (165)

1-1

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudbenog stola županije zagrebačke stavlja se do znanja, da će se usljed molbe g. odv. Mirka Daubacha kao upravitelja stječajine Jakova Epsteinsteina dne 3. travnja t. g. u 9 sati prije podne jedna akcija prve hrvatske štedionice br. 236. na istu gromadu spadajuća u nominalnoj vrijednosti od 100 fr. sr. putem javne dražbe prodavati.

Upitna akcija će se na prvom roku prodavati i izpod procjene.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

U Zagrebu, 22. veljače 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 137. gr. (128)

3-3

Izrok.

Gradsko poglavarstvo karlovačko kao sud oglašuje, da je na molbu g. Stjepana Frankovića, zastupana po odvjetniku g. Vatroslavu Germanu, sudbena druga dražba kućah Filipine Sollarove rodjene Čepe, u gruntovničkom napisniku porezne občine karlovačke br. 241. a pod popis. br. 346. i 347. u ladvarskoj ulici popisanih i sudbeno na 14,501 fr. sr. ili 15,227 fr. 5 novč. a. vr. procijenjenih, radi duga od 4200 fr. a. vr. odlukom kr. županijskog sudbenog stola zagrebačkog od 18. p. m., br. 354., dozvoljena, i za preduzete iste rok na 10. ožujka 1862 u 3 sata poslije podne na licu mesta ustanovljen.

Kupiti želeći pozivaju se na upitnu dražbu tim dodatkom, da će prije započete dražbe u ime jamčevine 10% od procijebene cijene položiti, i da će dotični kupac po naputku županijskog suda zagrebačkog založne dugove, na koliko kupovna doteče, preuzeti i imati, nu da će se dobro dražbi podvrgnuti imajući se na ovoj drugoj dražbi i izpod procijebene svote najkorisnijem kupcu prodati. Ostali uvjeti dražbe mogu se kod ovog suda u svako vrijeme uvidjeti.

Napokon pozivlju se svi oni, koji sciene, da su na upitne kuće hipotekarno pravo stekli, da to pravo do prodaje kućah tim sigurnije kr. županijskom sudbenom stolu zagrebačkom prijave, jer će u protivnom slučaju imat pripisat sami sebi, ako se dioba kupovnine obavi bez njih, i ako oni tim, u koliko bi se kupovna diobom izdijelila, ostanu izključeni.

Gradsko poglavarstvo kao sud u Karlovcu, dne 4. veljače 1862.

Za gradskog sudca:
gradski viećnik
Tuškan.

Na br. 50. (164)

3-2

Oglas.

Daje se svim i svakome do obćeg znanja, da će se prihoda obćinskih vašarah u tekućoj godini, i naime: prvi na dan svetoga Josipa ili 19. ožujka, drugi na dan sv. Matije ili 21. rujna i treći za danom svih mrtvih ili 3 studenoga ustanovljeni, dne 15. ožujka t. g. u 10 sati prije podne u obćinskoj pisarni verbovačkoj najviše ponudjajućem u najam davati.

Dražbeni uvjeti mogu se do opredieljenog ročišta svaki kao i na isti dan, kad se dražba preduzela bude, kod prenavedenog obćinskog ureda ugledati.

Pismene ponude, providjene sa 10% nom zaobinom (vadiumom), primati će se također, samo prije započete dražbe.

Ured obćine Verbovec dne 26. veljače 1862.

Izdao

A. Jezerinec,
obćinski bilježnik.

Br. 722. (167)

3-2

Oglas dražbe.

Od strane kr. žup. sudbenog stola u Varaždinu stavlja se do znanja, da će se usljed molbe g. Dragutina Švagla proti g. Eduardu Zdenčaju u stanu ovog posliednjeg na dobru Čanjevo u kotaru novomarskom dne 24. ožujka t. g. i dne 14. travnja t. g., svaki put o 9. uri prije podne, pokretnosti pod overhu uzete, kao: šest velikih volovah, šest velikih kravah, 50 akovah vina i jedan klavir, u procijebenoj vrijednosti od 1650 fr. a. v. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se na prvom roku samo uz procijebenu cijenu prodavati, na drugom pako roku prodavat će se i izpod procjene.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

Kr. županijski sudbeni stol.

U Varaždinu, dne 22. veljače 1862.

Novak.

Čukac.

OGLASNIK.

(Br. 843.)

10-5

Oglas.

Kod tajništva maticina mogu se dobiti sljedeće troškom istoga književnog zavoda izdane knjige:

1. Gundulićev „Osman“ (II. izdanje) po 88 novč.
2. Gundulićeva „Rasplacena diela“ po 1 f. 5 novč.
3. Palmotićeva „Krištada“ po 1 f. 40 novč.
4. Gjorgjevićev „Saltier slovinski“ po 1 for. 58 novč.

5. Gjorgjevićev „Uzdasi Mandaliene“ po 88 novč.

6. „Dubrovnik“ III. svezak po 53 novč.

7. Šulekova „Bijarstva“ I. svezak po 1 for. 5 novč.

8. Šulekova „Bijarstva“ II. svezak po 2 for. 10 novč.

9. Demetrovih „Dramatičkih pokušanjah“ II. dio (Teuth) po 1 for. 5 novč.

10. A. N. Gostovinskoga „Patostilnice“ po 1 for. 5 novč.

11. Sladovičeva „Upuća u pjesmentu umielnost“ po 26 novč.

12. „Kofa“ od IV—VIII. svezka, svezak po 53 novč.

13. Babukić „Grundsätze der illyrischen Sprache“ po 35 novč.

Kod istoga tajništva i u tergovini g. Mije Krešića dobiva se prvi troškom zaklade za izdavanje pučkih knjigah izišavši spis „Pojavi u zraku“ po 5 novč.

Pod stampom se nalaze:

a. Troškom Maticice ilirske „Bosanskoga prijatelja“ III. svezak (izidit će ovaj kol dan).

b. Troškom zaklade za izdavanje pučkih knjigah „Kačičeva pjesmarica ili rasgovor ugodni naroda slovinskoga“ (gotova je polovica).

Br. 2.

SIDRO.

(DER ANKER.)

Društvo za osiguranje života i dohodakah.

(Dozvoljeno razpisom vis. c. kr. popečiteljstva nutarnjih poslova od 1. prosinca 1853, br. 10111.)

Sedište društva jest u Beču. Nutarnji grad, am Hof br. 329.

Osiguranje za slučaj smerti.

Odplatnica za nagradu (Prämien) za osiguranje glavnice od 1000 fr. po smerti osigurane osobe.

Bez diela na dobitak				Sa 5% podielom dobitka			
Doba osigura-noga	Nagr. odplatnica (Prämie)			Doba osigura-ranoga	Nagr. odplatnica (Prämie)		
	na god.	na 1/2 god.	na 1/4 god.		na god.	na 1/2 god.	na 1/4 god.
20	16 80	8 61	4 41	20	18 50	9 48	4 86
25	19 20	9 84	5 4	25	21 10	10 81	5 54
30	22 40	11 48	5 88	30	24 60	12 61	6 46
35	25 50	13 7	6 70	35	28 10	14 40	7 38
40	29 90	15 33	7 85	40	32 90	16 87	8 64
45	36 10	18 52	9 48	45	39 70	20 35	10 42
50	43 90	22 50	11 53	50	48 30	24 75	12 68
55	54 30	27 83	14 26	55	59 70	30 60	15 67
60	68 39	35 1	17 93	60	75 10	38 49	19 71

Osobite koristi. Dopuštanjem, da se mogu ovi ugovori osiguranja, koji najmanje jurve tri godine pravno postoje, društvu u njihovoj vrijednosti odstupiti ili sigurnica smiliti, podjeljuje se ugovorom za slučaj smerti sa društvom „SIDRA“ skopčanom, istinita, nutarnja i vazda uživotvorljiva vrijednost tako, da onaj, što je osiguran, te kojem poslije trogodišnjeg plaćanja okolnosti daljnje plaćanje nagradne odplatnice (Prämie) dopustile nebi, pod-puni gubitak učinjenih odplatah više bojati se neima.

Jamstva. Društvo „SIDRA“ pruža mnogobrojnim osiguranim u svih strukah svoje radnosti potpuno jamstvo i to: izvan osiguranom zakladom (Assicuranz-Fond) opredieljene čl. 54 društvenih pravilah, koje zaklada vazda predstavlja potpunu vrijednost svih dužnostih, koje je društvo za slučaj smerti preuzelo i jest bitni temelj sigurnosti dionikah ove vèrsti; jamči društvo također i svojom posebnom i obćom pričuvnom zakladom (Reserve-Fond) te napokon svojom dioničnom glavnicom (Aktien-Capital). Osobito je pako društvo kod sdrženja (Association) glavnoj skupštini upisateljah za upravu odgovorno i stoji pod prigledom odbora sastavljenog iz devet sućlanovah izabranih iz sredine upisateljah, i po njimi. Zadaća ovoga odbora jeste svaki mjesec pregledati knjige društva i osobito paziti, da se uložnice u smislu pravilah upotrebe.

Izplate osiguranjah za slučaj smerti.

Do 1. studenoga 1861 je društvo „SIDRA“ usljed pomorah na 72 sigurnice (Versicherungs-Police) ukupno svotu od 247.350 for. izplatilo, koje se polag raznih kraljevinah ovako dieli:

Ceska	10	sigurnicah	for. 20.500
Kraljska	1	„	2.000
Hrvatska	2	„	4.000
Moravska	10	„	5.800
Dolnja Austrija	18	„	88.200
Solnograd	1	„	1.050
Slenska	1	„	2.000
Bratj	6	„	17.500
Stajerska	1	„	5.000
Ugarska	22	„	101.800
Ukupno 72 sigurnice			for. 247.347

Društvo sklaplja također ugovore na neporedne i odgovodne osobne dohodke uz plaćanja, koja mogu biti na jedanput ili također na rokove (successio).

Pregledi, glavni uvjeti klub i pravila mogu se dobiti u Beču kod ravnateljstva, a u ostalih kraljevinah kod dotične gospode agentah.

A odmah zatim sledit će:

a. Troškom Maticinim „Sabrana diela Štanka Vrana“ ili kojigod od starih pjesnikah.

b. Troškom zaklade pučkih knjigah: Campe-ovo „Odkriće Amerike“ u 3 svezka sa zemljovidi.

Po odluci ravnateljiske siednice od 13. kolovbza 1861 dobivati će unapred oni, koji dristupe kao utemeljitelji Maticice ilirske, sve njenih troškom izdane knjige, kojih još imade.

Br. 169.

2-2

Dobrovoljna prodaja kuće.

Kuća pod br. 2. u gradjanskom Sisku na najživahnijem mjestu, prama novom prieko Kupe sagradjenom mostu, ležeća, sa tri dućana, 2 sobe i kuhinjom razi zemlje, u prvom katu 6 sobah i kuhinjom, u drugom katu 4 sobe, zatim polag k istoj pripadajućem gruntom praznim, štalom za 8 konjah s tri magazina za esap, dva prostrana hambara za hranu, kolnicom, dervarnicom, krasnim prostranim dvorišćem, u kojeg sriedini je zdenac, zasada 1720 fr. godišnjeg prihodka noseća, nudi se na prodaju. Kupiti želeći neka se izvole obratiti na vlastnika Matu Berkića u Sisku ili na Gjuru Križanića, odvjetnika u Zagrebu.

Uzajamna sdrživanja za preživljenje.

Sdrživanja društva „SIDRO“ mogu se punim pravom označiti kao najizvèrtnije kombinacije za osiguranje glavnica za slučaj smerti, budući se novac sdrženikah na što moguće veće kamate ulaže i čitava korist ma i kod toli velikog pomora pojedinih osiguranikah izključivo zakladi sdrživanja zapada, izuzamši jedino 5% pristojbe, što-no ih društvo po mierilu upisane svote na upravne troškove zaraćunava.

Time je moguće osiguranje glavnica za slučaj smerti poslije stanovitog reda godinah. Ako na primier hoće tko svomu danas 10godišnjem dietetu glavnica po postignutju 24. godine života osigurati, tako treba samo u god. 1862. pristupiti sdrženju (Association), koje se onda s godinom 1875. svèrsuje.

Po izmaku za sdrženje opredieljena razdobja (Periode) dobiva svaki sdrženik, ako dokaže, da je dotični osigurani proživio otvoreni dan za likvidaciju:

1. Učinjene zanj uložnice s kamatami i pakamatami uložnicah.

2. Po mierilu predmnienoga života osigurnika i učinjenih odplatah sračunati se imajući razmierni dio, koi odpada od ulogah i kamatah s pakamatami osiguranikah, što su medju to pomèrli.

Pregled

ukupne jamčevine, što ju društvo na temelju zadnji put priobćena računarskog zaključka od 31. prosinca 1860 pruža.

Društvena glavnica	for. 2.000.000 — novč.
Stanje ostataka od 31. prosinca 1860:	
Osigurana zaklada za slučaj smerti	975.171 81 „
Posebna pričuvna zaklada za sdrživanja u slučajih preživljenja i za protuosiguranja	465.452 89 „
Obća pričuvna zaklada	19.500 — „
Ukupno for. 3.460.124 70 novč.	

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarnici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjsku, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglase opredjeljena je površina: 7 kr. a. vr. od linije za jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Erarska pristojba za svaki oglas iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se putah listi uvjeriti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u četvrtak 6. ožujka 1862.

Broj 54.

Uredovni dio.

Oglas.

C. kr. doljno-austrijsko namjestništvo u Beču dostavilo je naknadno ovomu kr. namjestničkom veću svotu od 4531 for. 74 kr. a. vr., što onaj je poglavarstvo stolnoga grada Beča za stradajuće u godini 1860. žitelje Hrvatske i Slavonije putem dobrovoljnih prinesakah sakupilo.

Ovaj čin veldušnosti stavlja se ovim do obćega znanja.

Od kr. namjestničkog većia kraljevinah Dalmacije, Hrvatske i Slavonije u Zagrebu dne 1. ožujka 1862.

Javna zahvala.

Njegova ozoritost gospodin kardinal i nadbiskup zagrebački Juraj Haulik Varaljski poklonio je veldušno 1000 for. a. vr. za razdieljenje medju stradajuće s pomanjkanja hrane žitelje Hrvatske i Slavonije i stavio je otu svotu ovomu kr. namjestničkomu veću na raspoloženje.

Dočim se otaj velikodušni dar svojoj svērsi privadja, izražava se podjednim preuzoritom gospodinu darovatelju u ime stradajućih ovime najvrućija zahvala.

Od kr. dalm. hērv.-slav. namjestničkog većia u Zagrebu dne 4. ožujka 1862.

Izvadak

iz napisnika siednice zastupništva slob. kr. i gl. grada Zagreba dērsane dne 5. ožujka 1862.

U ovoj siednici, koja bi izvanredno radi sagradit se imajućih novih klaoniceh i poradi razredjenja gradskih zastupnikah u pojedine odbore sazvana, bijaše:

1. predlog odbora imenovanoga ad hoc, kojim se predlaže:

- da se klaonice na zemljištu „Blandička“ zvanom sagrade;
- da se sagrade troja zdanja, i to:
  - klaonica tako prostrana, da se u istoj svaki dan 40—50 komadah rogata marve zatući i raspraviti uzmogne, u koju je svērbu potrebno da u istoj bude 16 klaoničkih miestah, zatim 2 odiela za klanje manjeg blaga i to, jedno za telice, ovce itd. a drugo za kērmke, nadalje prostorni triem (Vorhalle) sa vęgami, velikimi mramornimi stolovi za loj, jedan zdenak i pod krovom sprema za vođu od 100 vedarah, konačno kuhinja za varenje droba (Flecksiederei), jedna prostrana soba za kaffe, a kraj zgrade dērvarnica u 10 razdielah;
  - štale bez jaslah za 40 kom. rogata marve, 100 komadah telicah i 80 do 100 komadah kērmakah;
  - stan za nadzornika dotično ogledatelja mesa i za pasitelja zgradah;
  - da mu zastupništvo poviori sastavljenje naputka o obćem redu, koji će se u novoj klaonici obdēržavati morati,

isrečeno, da gradsko zastupništvo potrebu premeštenja klaoniceh na shodnije miesto, nego što je dosadanje, uvidja, te s toga odobravajuć opisani predlog u načelu, odredjeno, da se klaonice sagraditi imaju na zemljištu u vlastništvo gradske obćine spadajućem Blandička zvanom, te da gospodarski odbor u sporazumljenju sa gradskim mier-

nikom na temelju odobrene osnove planove i troškovnik sastavi i podnese.

2. bude razredjenje zastupnikah u pojedine odbore po nutarnjom magistratu predloženo izvan niekih malih promienah odobreno. Po tome zaključku sastoje dakle pojedini odbori iz sljedećih licah:

- politički odbor iz gg.: Černadka, Zlatarovića, Bogovića, Höplera, Krešića, Očića, presv. gr. Kulmera, preč. opata Pavlešića i Pogledića i Verbančića;
- sirotinski odbor iz gg.: Subina, Horačka, Mallina, Gavele, Karasa, Pogorelca, Jakčina, Vaisa, Barišca i Malošega;
- pravni odbor iz gg.: Krestića, Popovića, Price, Očića, Verbančića, Šmita, Vakanovića, preč. Pavlešića, dr. Vancasa i Strige;
- gospodarstveni odbor iz gg.: Bauera, Barbota, Egersdorfera, Mallina, Price, Dutkovića, Zlatarovića, Mihica, Pongraca i Popovića;
- školski odbor iz gg.: Subina, Bogovića, Krestića, Krešića, dr. Vancasa, Černadka, Vakanovića, dr. Šuhaja, Guglera i Barišca;
- odbor za vojničke poslove iz gg.: Arešića, presv. gr. Kulmera, Strige, Šmita, dr. Sahsa, Karasa, Leutzendorfa, Nikolića, Šivica i Guglera;
- graditeljni i vatrogasni odbor iz gg.: Egersdorfera, Höplera, dr. Sachsa, Nikolića, Pongraca, Šivica, Leutzendorfera, Bauera, dr. Šuhaja i Jakčina;
- uhožki odbor iz gg.: Arešića, Horačka, Vaisa, Dutkovića, Gavelle, Malošega, Mihica, Pogorelca, Barbota i preč. opata Pogledića.

Neuredovni dio.

Narodne učione. *)

Narodne učione su za naš viek, prosvietu i buduće blagostanje od tolike važnosti, da nam sigurno nitko zamieriti neće, ako o tom predmetu opet rieč povedemo.

Mi dēržimo, te se jurve o toj stvari na drugom miestu izjavismo, da nemože nijedan narod biti slobodan i sretan, koji u neznanstvu čami, komu je prosvieta i svestrano izobraženje terra incognita, koji nepraća marljivo i pažljivo svaki i najmanji duševni pokret; koji, dēržeći se tvērdokorno onoga, što se od pradiedovah svojih nauči, neće da znade o napredku, kakov od njega zahtieva naš viek i duh vremena, koji neha je ni za to, da poboljša svoje stanje napredovanjem u nauku, u gospodarstvu, obērtu i tērgovini!

Narod, koji za tim teži, što ovdie navedosmo popeti će se do one visine materijalnoga blagostanja i duševne zrielosti, kojom se odlikovahu mnogi slavni narodi starih vremenah.

Da sve to uzmogne postići mora najpērvo smielom rukom presieći svakojake predsude, koje mu prieče u njegovu razvitku; mora napetim žilama raditi oko toga, da nadvlada kriepkom snagom sve teškoće i zaprieke, da prokērsi put svojim potomcima, da mogu s dobrom voljom nastaviti, što njihovi otci započēše.

Tko se je samo malo narodom našim bavio, priznat će, da tu treba muževne odvažnosti i uztrajnosti, da se postigne sveta svērbha, koja svakomu narodu predstoji. Za to nevalja tu oklevati; — vrijeme hitro teče i nevrća se više.

*) U drugim člancima progovorit ćemo o višem dievojačkom zavodu i o praktičnoj strani realnih učionah. P.

Jedini valjani početak, što se u to ime učiniti može, mora da bude utemeljen na *dobrim narodnim školama*, kojima je opet duh dobar učitelj, kojega imaju obćine smatrali za pērvoga svojega prijatelja, za častnika a ne kako to još danas na mnogim miestima biva, za obćinskoga slugu, za niekakovo zlo, koje valja podnositi!

Obćina mora dakle predasvim počitovati svoje učitelje, kako se njihovomu zvanju pristoji; tek onda moći će se kazati, da se je posno valjano započeo i da nije luda naša nada u liepšu budućnost.

U tu svērbu neka imaju učitelji pravo prisustvovati kroz svoje izaslanike kod svih skupština, bile one obćinske, županijske ili zemaljske.

U svakoj diecesi imali bi biti poniekoji školski odbori, sastojeći iz arcidiakona, jednoga župnika i barem tri najizkusnija učitelja. Ovi odbori poznavajući najbolje, što bi se popraviti, što nadopuniti i što ukinuti imalo, činili bi svoje predloge te bi je dotičnim poglavarstvima predlagali.

Uz normalne i glavne učione imale bi se ustrojiti jošte gradske i polodielske učione, gdje to okolnosti dopuščaju.

Polodielska ili gospodarska učiona mogla bi biti barem jedna u svakoj županiji. Osim navedenih od velike je nužde za narod, koji hoće da ostane narod, da se po mogućnosti ustroje višji dievojački zavodi, gdje bi se dievojke viežbale u odgojivanju i odhranivanju. Ovim načinom mogli bismo se za koje vrijeme ponositi, da su nam naše majke dobre, razborite i narodne. Nu o tom progovoriti ćemo drugi put.

Barem u većim gradovima imale bi se ustrojiti i škole obērtničke; da se pruža našoj mladeži jedared prilika izobrtati se u obērtničkim znanostima, koje su osobito u naše doba od najveće važnosti. A to moramo učiniti, ako nećemo, da ostanemo kao stara dieca u svojoj domovini! Ovakvim zavodima, postići ćemo i to, da nam nebudu samo izobraženiji naši obērtnici, već i to, da će biti ljudi narodni, kojim će materinski književni jezik sve većma oniliti, što sada žalibože baš neopažamo.

Kada bude do toga došlo, naći će narodna naša književnost znatnu podporu u vęsli gradjanah, koji dan danas veoma malo za nju mare; time će tekak procvasti moći i postati svojinom naroda a ne pojedinih učenih domorodacah! Dotle neima za nas prave utiehe!

Trojedna kraljevina.

Zagreb, 6. ožujka. Uprav dobismo broj pērvi časopisa „Il Nazionale“ s prilogom, koji je pisan u jugoslavenskom jeziku. Želeći narodnomu ovomu listu, koji će po svojoj prilici hrabro braniti politička i narodna prava braće naše Dalmatinacah proti svakoj protežnosti tudjih živaljah, najbolji uspieh, navadjamo eto iz „proslova narodnoga lista“ niekoja miesta, u kojima govori o odnošaju Dalmatinacah prema braći hērvatskoj i Talijanima u Dalmaciji kako sledi:

Slovjenima je živa korist da Austrija bude ujedinjena i jaka, ali i takova, da izpuni pravedne želje različitih plemenah, koja u njoj pribavaju, bez pretežanja jednoga naroda nada drugim. Onda će i nam Slovjenima dalmatinskim biti dopušteno stegnuti tiešnjim uzljem svezu, koja nas do sada veže s našom braćom Hērvatskom samo po kērvi i po jeziku. Naročito smo rekli s *braćom*, neka se poznade da nam nesakriva istinu nerazborna mēržnja proti imenu onoga puka, koji je jurve u cieni pred svimi onimi, kojim kuca rodo-

ljubno sërce u persijuh. Hèrvati govore i pišu našim jezikom, kojemu božje providjenje rekbi da je odredilo sjajnu budućnost; oni su niekada dielili s nami sgođe i udes isti u sreći i u nesreći; oni su Hèrvati neporušene dielidske slobode, za kojim bi je ugašio na dugo vrijeme i samu želju u dalmatinskih sèrdcib, onaj koji je htio da budu ne prosvielljeni ljudi, nego samo željezne mišice, koje bi na tudju korist vojevale; oni su sa Sèrbi od koljena do koljena ostavili u junačkih pjesmah uspomena stare slave i staroga imena, koje nam je svim jamstvo budućnosti; oni napokon pružaju nam sada bratinsku desnicu, da s nami ujedno posiju sieme uljudnosti po varvarskih zemljah istočnih, po onom groblju živih ljudi, a kojega izza pet tamnih vjekovah rekbi, da je zapad naumio sadrieti smèrtau koprenu otman-skoga varvarstva. A za sve to što nam pitaju na izmienn Hèrvati? Pitaju da se prevratimo na maticu, ukriepivši se u čutnji naše narodnosti, i mole nas da promienimo sadašnje praviteljstvo dalmatinsko s dugoviečnimi slobodami ustava narodnoga. Niti oni zato hoće da mi zabacimo naše običaje, da porušimo naše nastave, da zaboravimo drugi jezik, što je u Dalmaciji, napriedniji u učenosti. Ima se počitovati ona manjina od 15 do 20 tisućah, koji govore talijanski u našoj zemlji; njihove su pravice nam svete, i bile bi svete da je njih još manje na broju, jer mi visoko počitamo slobodu, tvrdo vjerujemo u nju. Mi pitamo samo da prestane svaka povlastica na čijumudrago korist. Slovjeni dalmatinski, plemeniti po čistom izvoru indo-europejskom, iz kojega su izišli svi veliki narodi uljudni; oslonjeni na mnoš skladne braće prieko bërda; sloveći jezikom, koji je medju najsoznojim u Europi, preuzimlju neizpisivu pravicu slobodnoga razvijanja svoje narodnosti. Zato saktievaju jednakost suboparao određenju na saboru, nego stvorenu dielom u nauku, malo po malo, kako obstojeće koristi dopuste, u sudu i u vladanju. Hoće li narod četiristotisućah dušah gledati da mu krasni jezik navieke ostaje sirota? Na ove uviete, ali samo na ove, mi, zahvalni na našem odgojenju talijanskoj uljudnosti; priljubni veće nego tko misli toj našoj pomateri, pružiti ćemo čedno ruku protivnoj stranki, da začmemo napriedak uljudni našega puka buduć sinovi iste zemlje. Zaboraviti ćemo sèrdžbe, mèrčnje, nepodobnosti sve, na koje su zehitili suprot nami nieki naši protivnici dèržavni (što se ikad nije reklo i pisalo u Dalmaciji na pogèrdu imena slovjenškoga!) nesmierajuć nego na korist obće nam otlačbine. Pače od ovoga čaša dati ćemo u ovom Listu izgled pregovaranja uljudna i mirna kako se pristoji ljudima, koji vjeruju temeljito u svoja načela i gledaju pouzdano u budućnost.

Austrija.

Lavov, 28. veljače. Izraeliti našega grada svetkovahu godišnjicu ustava svečanim bogoslužjenjem u velikoj bogomolji. To je radostan znak samostalnosti i političkoga takta medju poljskim Židovima. — U posljednjim sjednicama agronomskoga društva u Krakovu radilo se o uređenju zemljištah. Poslije živahna pretresa bio je predlog: „Glavna skupština agronomskoga društva neka naloži odboru, da podnese saboru i carstvenomu vieću molbenicu, da se uređenje i razlučenje zemljištah izvede silovitim putem“ većinom glasovah zabačen.

Turska.

S gornje Drine, 17. veljače. (Srbbr.) Naknadno onome, što sam iz ovoga kraja pisao 6. o. m. imam javiti, da vojnici Arnauti jednako prolaze i idu u Mostar. Kud prolaze, velika zla i nepravde od njih tèrpi narod kèrščanski. Gdie padnu na konak, zaidju po imćenijim kućama i šta god oni hoće to uzimaju, jednu, piju, razvlače, pa nikome ništa. Tako su jednoga poznatoga čovieku u selu Mokro njih podosta od tih putujućih vojnikah u jedan mah oko dvadeset dukatah štete napravili, pa mu ni pare nije plaćeno. Na putu koga god sretnu, uzmu od njega i svaku što im treba i netreba.

Hrabri ovi za Omer-pašu vojnici, ponajviše Miridićani, žale se, da više idu po moranju, nego od svoje drage volje; pa s toga valida i čine uz rut od raje takva zla i nepravde.

Od N. Pazara i dalje hrana se neprestano

nosi u Mostar i Sarajevo, oko čega se ljudi a osobito konji saterše. Koi god konj ode, nijedan se nevrati nego onamo skapa, a i kako neće, kad se bez izmienne tieraju prieko tako hèrdjavoga puta i po najnezgodnijem vremenu, čak na mjesto. Tako se jadni ljudi pieške vraćaju. — Iz kadiluka fočanskog najodabranijih 50 konjah uzeto je od kèrščanah i u Mostar odvedeno.

Nieki od onih ljudi, od kojih su konji uzeti, te je Omer-pašinoj vojsci odnešena hrana, maslo, — išli su i na samovoljstvo to žaliti se samome Omer-paši, pa su dobili običan turski podsmeva-jući se odgovor: „Šta će vam konji, kad su potrebni carskoj vojsci? — Kod koga se do sv. Ilije konj kakav zadržati, dobro će biti; moći će mu zlatan samar kupiti.“

Čuo sam od jednoga Sarajlije kako se onamo govori, da je car ponudio podkralja egipatskoga, da sa svojom vojskom pokori Cernu Goru i Hercegovinu, pa svoga vezira postavi da tim zemljama upravlja, kojima će se dodati i nieki dio Albanije.

Bošnjacima na istoku rečeno je, da nešto ići na vojnu proti Hercegovini i Cernoj Gori, no da moraju čuvati granicu prema Sèrbiji i da su u svako doba spremni oduprieti se, ako bi se iz Sèrbije ovamo udarilo.

Jučer sam baš od pouzdanog čovieka doznao, da je noćju 9. veljače Novica Cerović nedaleko od Pive sa dvie strane udario na Turke, te je četiri tabora nizamah izginalo, i što god su Turci tu imali od hrane i vojnih potrebah, sve je Sèrbima u ruke došlo.

Bèrzojavne i najnovije viesti.

Rieka, 1. ožujka. Vèrhovni sudbeni stol potvèrdio je zaključak zagrebačkoga sudbenoga stola, kojim se je učrednik Gazette di Fiume zbog smeļanja javnoga mira stavio pod tužbu i napsio.

Tèrst, 2. ožujka. Danas opet izišavši dnevnik „Il Tempo“ obnaroduje zaključak zemaljskog suda, kojim se očituje da osvada urote sa veleizdajne svèrhe nije dovoljno dokazana i zato — neuzimajući u obzir ostale tužbene točke — odlučuje, da se ukine istražni aps njegovom učredniku.

Beograd, 1. ožujka. Ovdiešnji dnevnik „Vidovdan“ pobija u jednom oficijoznom članku list „Journal de Constantinople“ i obstanovljuje, da se najnovije očitovanje Sèrbije slaže sa činima, kojima se ima razlog tražiti u stečenoj i zamčenoj samoupravi.

Turin, 3. ožujka. Garibaldi je ovamo došao i imao je konferenciju s Rattazziem.

Paris, 4. ožujka. Ublat, progoneći kažnjive nepodobština, dala je uapsiti čelovodje istih i predati sudovima.

Bruselj, 2. ožujka. Polag današnjega „Indépendance-a“ pisao je tobož car Napoleon Renanu, osigurao ga, da mu je naklon i pozvao, da se zbog opetnoga otvorenja svojega učevnoga tečaja stavi u porazumljenje s ministrom unutarnjih poslova. Nadalje javlja Indépendance o novim novinarskim opomenama.

London, 3. ožujka. U jučerašnjoj sjednici dolnje kuće odgovorio je Layard na interpelaciju Giffithova, da je vlada učinila korakah, da se zaprieće pogèrde učinjene u Matu talijanskom konaulu.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 5. ožujka 1862.		Svjetlosni tečaj u austr. vrod.
Papiri.		
5% Kovovnice		70.65
5% Narodnoga zajma		84.15
Narodne banke		828.—
Vierovnoga zavoda		199.50
Mienice.		
Srebro		136.50
London		137.80
Carški cekini		6.54

Meteorologička opažanja na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 5. ožujka 1862.

U r.a	Barometar va vjela u par. čet.	Barometar va vjela reduc. na 0	Temperatura u gr.	Naoblaka	Smier i ja-koost vjetra	Atmosfera (džak, snieg ili tača)	Opazh
7. pr. pd.	329.58	329.31	+0.8	10	0		
2. pd.	330.58	330.24	+2.7	10	0		
9. u-več.	332.58	332.59	+2.2	2	Si.		

Danas u 7. satih temperatura B. — 0.1.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 218. (171)

3—1

Izrok.

Od strane kr. županijskog sudbenog stola na Rieci kao gruntovne oblasti do znanja se stavlja: da je Mat Klepac iz Gerova, zastupan po odvjetniku F. Suppe-proti Stjepanu i Geri supruzim Janeš takodjer iz Gerova molbu i dotičnu tužbu za popravak grunt. opisa i dotično zahtiev prava vlastništva na diel nepokretnosti u gruntovničkom napisniku br. 55. občine Gerovo na ime Stjepana i Gere Janeš pod miestopisnim brojem 103. unešene kod ovoga suda predao, vèrhu koje se je u smislu §. 25. naredbe ministarstva pravosudja od 13. prosinca 1855 br. 222 d. z. l. za preslušanje stranakah ročište na dan 31. svibnja 1862 o 9 satih prije podne pod prietajom posljedice §. 40. g. p. odredilo, i za zastupanje Stjepana Janeša, koji se od kuće odsutan i nepoznatog boravišta nalazi, ovdiešnji odvjetnik g. R. Zandonatti kao curator ad actum naimenovan, kojega ovi o shodnomu raspravljaju ove parnice probitačno uputiti, ili ovom sudu drugoga zastupnika naznačiti ima, a protivnom slučaju posljedice propusta svega toga sam sebi pripisati bi imao.

Na Rieci dne 17. veljače 1862.

Kr. žup. sudb. stol kao gruntovna oblast. Prisiednik ravnatelj.

Br. 765. gr. (173)

3—1

Oglas.

Kr. žup. sudbeni stol varaždinski daje ovim u znanje: Da je na molbu c. k. financijske prokuratora Zagrebu radi dužnih 14 fr. 37 novč. i 10 for. 50 novč. a. v. s. p. dozvolio ovèršnu dražbenu prodaju nepokretnosti Miroslava Kòròškeny-a, što no je na 1771 fr. a. v. sudbene procijenjena, i u gruntovnici občine Voć dolnja pod br. 57. upisana, te da je u tu svèrhu, budući je pèrva ovèršbena dražba bez uspjeha ostala, druga dražba na dan 17. ožujka ove godine u 9 satih prije podne kod ovoga suda ustanovio.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretnu kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnost kod druge dražbe i izpod procjene najboljemu nudiocu izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na kolike će kupovina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti; i napokon, da se ostali dražbeni uvieti, prociebneni napisnik i gruntovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, prema nisu o dražbi napose ubaviešteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretnost kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati morati, ako li se dioba kupovine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovina iscrpi, ništa nezapadno.

U Varaždinu dne 27. veljače 1862.

Novak.

Čukac.

Br. 712.-gr. 1862. (143)

3—2

Izrok

za ovèršbenu prodaju kuće na vlastitost suprugah Mate i Ruže Mavrak spadajuće i u dolnjoj varoši Osiek pod br. 715. ležeće.

Od strane kr. županijskog sudb. stola u Osieku daje se ovime na znanje, da je na molbu ovogradske sirotinske blagajne, po zastupniku si odvjetniku Pözmayeru mladjemu, proti suprugom Matu i Ruži Mavrak radi dužnih 170 fr. 10 novč. a. v. dozvoljena javna dražba kuće protivnika, na 349 fr. procijenjene i u občini dolnjoj varoši pod gr. br. 783. ležeće, i zato da su određena dva roka, i to na 26. ožujka i na 26. travnja 1862, svaki put u 10 satih u jutro u ovosudnoj pisarni.

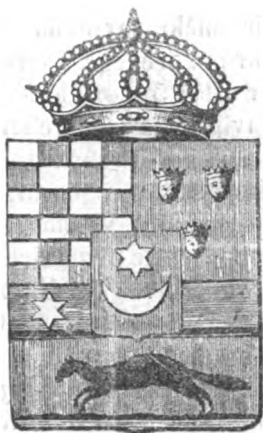
Pozivlju se indi k toj dražbi svi kupiti želeći tom primietbom, da imade svaki prije započete dražbe 10% vadium položiti, a prociebneni zapisnik i uvieti dražbe mogu se u ovosudnoj pisarni uvidjeti a mogu se i od njih prepisi izvaditi.

Ujedno se svi oni pozivlju, koji nisu o toj dražbi napose ubaviešteni, a misle da imaju na tu kuću kakvo hipotekarno pravo, da se do dražbe kod ovoga suda prijave, jer bi si drugačije sami pripisati imali, ako se dioba kupovine bez njih preduzme i u slučaju, ako bi se time kupovina iscrpila, da nedodju do svoje tražbine.

Kr. sudbeni stol županijske virovitičke.

U Osieku dne 5. veljače 1862.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predložena je uvrstbina: 7 kr. a. vr. od linije na jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Erarska pristojba za svaki oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko putah, koliko se putah isti uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u petak 7. ožujka 1862.

Broj 55.

Neuredovni dio.

Zagreb, 7. ožujka.

Sloboda advokacije bila je u načelu na državnom veću većinom glasovah izrečena. Sad će se samo morati ustanoviti uvjeti, pod kojima će biti slobodna advokacija dopušćena. U tu svrhu imenovan je posebni odbor, koji će rečene uvjete opredijeliti i kući poklisarah predložiti. Ne poznato nam je iz kakvih živaljah sastoji taj odbor nu toliko možemo već sada tvrditi, da bi imao u buduće svaki odvjetnik dokazati svoju vještinu i podvrgnuti se propisanom ispitu. Kada bi ovim zahtjevima zadovoljio, moralo bi mu biti prosto tierati svoje poslove, gdje god bi hotio.

Al' se bojimo, da će biti mnogi članovi odbora, kojima nije baš po volji slobodna advokacija, sasvim drugoga mnijenja i da bi rado otezati, da se tako skoro u život nevede. Oni će po svoj prilici zahtijevati da se predasvim sudovi ustroje, da se uvede ustmene razprave i t. d. Sve te razloge pobit će javno mnijenje, jer su i drugi stališi, kao zanatnički i obertnički molili, da se slobodna advokacija čim prije oživotvori, buduć da to zahtijeva *korist občinstva*; a već zbog jedinog ovog razloga valjalo bi stvar uzvati.

Viest, što ju donese list „N. N.“, da imaju biti tečajem mjeseca travnja sazvani zemaljski sabori, čini se, da nije dosta temeljita; „Presse“ naime javlja, da je ministarstvo zaključilo produžiti sjednice državnoga većća do *svršetka mjeseca kolovoza* a stoper u rujnu da se sazovu zemaljski sabori. Ujedno uvjerava isti časopis, da namjerava ministarstvo mjeseca svibnja predložiti državni proračun za g. 1863. Je li se stvar zbilja ovako ima, saznat ćemo valjda još prije, nego što se nadamo. Mi mislimo, da bi bilo sazvanje zemaljskih saborah od najveće potrebe za pojedine zemlje i čitavu državu.

Trojedna kraljevina.

Iz Zagreba. Kako iz pouzdana izvora doznajemo, blagoizvoljelo je Nj. c. kr. veličanstvo previšnjim riešenjem od 3. veljače t. g. premilostivo odobriti dotične predloge Nj. preuzvišenosti gospodina kancelara Mažuranića u obziru definitivnoga uredjenja kraljevske dvorske kancelarije za kraljevinu Dalmaciju, Hrvatsku i Slavoniju, te će po svoj prilici naskoro slijediti dotična namienovanja. Kako čujemo sastojat će osoblje ove dvorske oblasti osim dvorskog kancelara iz jednog dvorskoga savjetnika kao namiestnika kancelara al ujedno izviestitelja, za tim trih dvorskih savjetnikah i izviestiteljah, trih dvorskih tajnikah, četirih dvorskih perovodjah i dvajuh perovodnih pristavah, jednoga ravnatelja pomoćnih uredah, dvajuh pristavah, četirih oficialah i dvajuh kancelistah, s potrebitim poslužnim osobljem. Svi troškovi na osoblje iznašaju 54.168 for.

Francuzka.

Sve krinke moraju pasti, i svaki mora se staviti na svoje mjesto, kazao je onomadno princ Napoleon. Senator Lagueronniere skinuo mu je krinku s obraza, i sada se vidi, kako stoji sa simpatijama zeta Viktora Emanuela za Italiju. Prizor u senatu priobćio je jurve jedan telegram lista „Indépendance“. Sada donosi „Moniteur“ stenografično izvješće, iz kojega navodimo od rieči do rieči zanimivi dvozbor. No prije imamo se još oglednuti na govor Lagueronniereov. Govornik

veli, da je od krimske i talijanske vojne nastala nova doba u Evropi. Od pedeset godina bludila je Evropa i tražila je, mjesto da traži svoju jakost u primljenju idejah novoga vremena, svoju sigurnost u idejama stare vlade i u onih bezumnih savezima, kojima su se sjedinjavali kraljevi neimajući za sobom svoje narode.

„Danas je“, veli Lagueronniere, „tiečaj evropejske politike sasvim promijenjen. U Englezkoj su nasljednici Pitta, istoričkoga neprijatelja Francuzke, muževi, koji se zovu Palmerston, Russel, Cobden. Austrija poboljšava svoje uredbe, nagađa se danas s Ugarskom a sutra će se mozebiti s Mletcima. Pruska stoji na čelu svega liberalnoga gibanja u Niemačkoj. Rusija preobražava svoju civilizaciju, potaknuta vеледушnim vladarom i rusko plemstvo, koje pripade najposviećenijem u Evropi, čini se da shvaća, da gubeći svoje povlastice mora svoju težu tražiti u slobodi. Tako se može kazati, da francuzki duh sve više i više prodiere one, koji su se sjedinili bili da ga uguše. Ako smo ove rezultate postigli, imamo to zahvaliti našoj umierenosti. Mi se nismo u ničem prenaglili; naša politika bila je ujedno mudra i smiela. Pošto smo uzletom napredovali, stadosmo u shodno vrijeme.“

Lagueronniere nastavlja ovako: „Kod Sevastapolja izpravismo upliv Rusije, neponizivši ju. Mi smo bili tako mudri izjaviti, da smo uzadovoljeni. A ipak je prigoda bila dosta obamna, da smo hotieli razširiti krug rata, prodrieti u Niemačku pa Poljsku i Ugarsku potaknuti na ustanak. Eglezka, koja je s nepravdom našla, da joj premalen dio slave u dio pade, mozebiti bi nam bila pružila ruku u tu svrhu. Ali car je hotio imati mir i parizki kongres, pod predsjedništvom grofa Walewskog, nadvladao ga je. Poslie Solferina stajahu stvari za Francuzku izvanredno dobro. Naša švadra očekivala je u Adriji znamenje, da udari na Mletke. Ugarska bila je pripravna razderat savez, koja ju je skapčala s Austrijom. Hrabri maršal Pelissier štutio je našu *istočnu granicu i mogao nam je na ovoj strani otvoriti najliepše nade.*

No ipak stane car, i ako snijemo vierovati izvješćima, *koja su autentična kao poviestnica, bila je Nj. carska visost princ Napoleon, kojega osviedočujuća i neodoljiva rečitost ganu cara Franju Josipa, da pristane na mir, koji je slavom ovienčao našu umierenost.* Ovaj dan učinio je princ Napoleon svojoj zemlji i svojem vladaru veliku uslugu, i njegovo ime ostaje *skopčano s velikim činom, zbog kojega njegovo rodoljublje neće nikada imat pokajati se.*

Princ Napoleon: „Ja imam samo jednom riečju odgovoriti, no želim, da to odmah učinim. Gospodin Lagueronniere me je s mnogom uljudnošću i velikom dobrohotnošću, no na sasvim osoban način interpelovao. Žao mi je, da je on to učinio na ovom mjestu i da se čini, da me namierava prisiliti na očitovanja, koja s današnjim pretresom nestoje u nikakovu savez. *Ja sam zapoviedi mojega cara, mojega vladara, mojega rodjaka, mojega generala izvršio, koje sam za Solferino u Valegju dobio. Senat će dokučiti, da se nesmiye upustiti u pojedinosti ni u obziru mojih mnienjah, ni u obziru na podieljene mi naputke.*

Ja sam učinio svoju dužnost, koliko mi je moguće bilo. *Moje vladanje moglo se je zlo prosuditi i krivo shvatiti, do toga mi je malo stalo. Imao sam zadovoljstvo dobiti najpozitivnije dokaze careva odobrenja.* Više nemam kazati. Ništa nemanje vriedni govornik (Lagueronniere) stavio me je u *mućan položaj.* Ne trebam da rasložim svoja osobna mnienja i razloge,

koji su me rukovodili. Ja sam imao izpunit dužnost, i posluhnuo sam.“

Lagueronniere: Ja nisam hoteo, da Vašu carsku visost stavim u mućan položaj; što više, mislio sam, da ću Vašu visost staviti time u najugodniji položaj, napomenuvši poviestničku učinjenicu, koja Vaše ime na tako štujući način dovodi u doticaj s jednim od najslavnijih činah francuzke politike. Princ mi je uprav sada kazao, da poličem stvari, koje nespadaju k pretresu. Princ će mi dozvoliti opazku, da ja toga nevierujem, jer ja se ovdie pozivam na čine, koji su u savezu s ukupnom politikom Francuzke, i kojih najznatnijem rezultatom bio je talijanski rat.“

To je taj medjudogadjaj i on je odkrio, da je princ Napoleon, zet Viktora Emanuela, bio glavni aktor kod sklopljena mira, proti kojemu su se Talijani što odlučnije izrazili i koji je neposredno za sobom povukao odstup Cavourov. — Lagueronniere stavio je princa Napoleona svakako u „*mućan položaj*“, jer ova činjenica, koja je „nutentična, kao što je poviestnica“, dokazuje, da se princ Napoleon svojom demagogičnom riečitosti kaže, kakov u istinu nije, i ako bi takov bio, nebi nikako mogao biti u skladu sa svojim carem, svojim vladarom i rodjakom. Prijatelj Košutov, najuserdniji drug svih biegunskih poglavicah, muž, koji uništenje ugovorah od god. 1815. i jedinstvo Italije namierava upotrebiti ratnom makinom za utemeljenje demokracijske Evrope, karakterizovan je kakav je u istinu.

Rusija.

Varšava, 18. veljače. (Wand.) (Plemićke skupštine u Rusiji. Bezobrazovov predlog. Poklon cara.) Jednom je već kazano, da vlada ide na to, da rusko plemstvo kakvim koncesijama za sebe priveže, da bi lakše mogla stati na put, ako bi se prost ruski narod podigao. I tako može plemić po gdje što predložiti, zbog čega bi drugi iz građanska reda pod zatvor ili u Sibiriju otišao. Prema plemstvu ruska je vlada tako nesnažna, da ona članove njegove zbog uvriede carskog veličanstva neosudjuje. Pokret je u Rusiji obći, koji teko isto plemstvo, kao i vladu, uznemiruje, i u narodu vlada tako reći viera, da sadašnje stanje stvari mora skoro prestati. Plemstvo, skupog absolutizma sito, i ne oslanjajući se na snagu vlade, da će ona u dane opasnosti zahtijevanjima prostog naroda moći na put stati gleda da na tečaj vladinih poslovah upliv dobije.

Kako je nemoćna ruska vlada prema težnji plemstva, sviedoči plemska skupština moskovske gubernije, koja je u početku veljače deždana. Tom se prilikom o adresi na cara savietovalo, i Bezobrazov predložio: da se skupština počne savjetovanjem, nebi li svērsi shodno bilo, da car rezignira za ljubav svoga sina. No ovaj je predlog sa 183 glasa protivu 165 odbačen i više nije u pretres ni dolazio. Bezobrazov i Orlov-Davidov učinili drugi predlog i to ovog sadržaja, da car odobri reprezentaciju naroda; ali i ovaj predlog bude poslie žestoke debate na zahtijevanje praviteljstvenog maršala odbačen, i većina zaključila da se samo adresa na ministarstvo pošle tog sadržaja, da vlada kod cara izradi, da se vremenu shodne reforme zavedu.

Druge plemićke skupštine nisu danas sazvane, i vlada po ovom, kako se moskovsko plemstvo vladalo, čuvat će se, da druge guvernije sazove; i ako to bude, ali plemstvo iz predjašnjih poljskih provincijah za cielo se neće pozvati. — Poznato je, da je činovnik Mihailov u prosincu pr. g. na šest godina robije zato osuđen, što je pro-

klamaciju bio štampao, u kojoj se mladež poziva da se s narodom složi. Sad je Bezobrazov u javnoj skupštini predložio, da se ostavka careva u pretres uzme, — i čovjek bi morao misliti, da će on na odgovor pozvati se; ali od toga neima ni spomena; on je knez i ima moćnih srodnika u vladinim krugovima. — Da bi se manje plemstvo za vladine ideje lakše zadobilo, zapoviedio je car, da se medju plemiće, koji su manje od 20 mužkih dušah imali, pet milijunah srebrenih rubaljah zasad kao naknada podijeli.

Slavenske viesti.

„Novice“ pišu, da je *ljubljska gimnazija* izgubila dva muža, koji bijahu uvijek poštjeni branitelji narodne ravnopravnosti — g. Nečáska, ravnatelj i g. Macúna.

Gimnazijalna mladež zateče g. Nečáska svečanom bakljadom, pri kojoj prilici pokloni mu „Venec“, koji sadržaje do 18 pjesamah, koje su počemši od tretjeg razreda sami učenici napisali.

Nieki *slovački* domoljub, koji neće, da se javno imenuje, raspisao je nagrade za izvorne poviesti i novele slovenske, i to 15 for. za štampani tabak. Nadalje poklonio je isti domoljub dvie sto for. kao nagradu za najbolju, izvrstnu žalostnu igru a sto forintih, kao nagradu za najbolju šaljivu igru.

Predmet žalostne igre ima biti cērpljen iz poviestnice slavenske; predmet šaljive igre može biti kakavgod; nu osobiti obzir uzet će se svakako na onakove sastavke, koji će biti osnivani na domaćem životu slavenskoga naroda.

Novi sjajni dokaz narodne samosvjesti *česko-ga naroda* vidimo u izjavi množine svake vērsti zanatnikah, koji svojim podpisima obećaje, da će po svojoj mogućnosti *besplatno* sudjelovati kod gradjenja i uredjenja narodnoga kazališta. Ovakovo domoljublje, očitovano ovakovim činima, vrijedno je, da se u listopisima sačuva domorodnomu potomstvu.

Biskup Štrossmayer poslao je čitaonici *mariborskoj* 200 for. sa sliedećim pismom:

„Za uspješnje književnoga napredka medju milom braćom slovenskom u Mariboru, koja me začasnim članom narodne svoje čitaonice imenovaše, šaljem priloženu svotu od 200 for. i želim slavnom tom zavodu svako dobro i blagoslov božji, bez koga neima nikakva napredka. U ostalom društvu čestitom uvijek sērdačno odan ostajem.“

Zagrebačke sitnice.

Nemilo nam je, da moramo opet žigosati onu vērst ljudih, koji dodjoše u naš grad prieko bērdah i dolinah, da ovdie živu i to ugodno živu nemareć ni najmanje za naš jezik i naše običaje. A to bi još bilo najmanje, ma ne samo, da za narodnost našu nemare, već nas i preziru, rugajuć se našoj pretieranosti, jer nećemo zbog ovakova prosta prihodnika da govorimo tadjim jezikom!

Nije-li to bezstidno, kada se usudjuje ovakov čovjek psovati Hērivate — a zašto? jer u njegovoj gostioni hērvaški govore a odlazeći hērvaški ga pozdravljaju! Zar neimamo prava u glavnom gradu naše domovine govoriti naški u prisutnosti čovjeka, koji se našim novcima hrani?

Zar je nepravednost, ili smiešna pretieranost kada zahtievam kod kuće, da mi se predloži hērvaški jestvenik? Da-li se pristoji radi onakova čedna zahtievanja koga kuditi? Je-li on valjda kriv, danije kēršćen vođom „kulture“? Da dodje sada tko od naših u koji god niemački grad, sigurno nebi bio tako surov, da zahtieva, da zbog njega Niemci govore hērvaški i da ga s hērvaškim jestvenikom dvore!

Surovost ovoga gostonara dirnu me vērlo neugodno — a ja ću ga, ako ostane i nadalje takov, viere mi, bez oklevanja odkriti našem obćinstvu.

Bērzojavne i najnovije viesti.

Beč, 7. ožujka. Nj. veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom od 5. t. m. kod hērvaške dvorske kancelarije naimenovati za dvorske savjetnike gg. Zigrovića, Daubačića, Utišenovića i Radivojevića, a za tajnike Barca, Voćinčića i Krestića; za ravnatelja rukovodstva Stajdachera. Prizivni savjetnik

Cimiotti i namiestnički savjetnik Melinčević dobiše križ željezne krune trećega razreda.

Petrograd, 5. ožujka. *Journal de St. Petersbourg* javlja, da je general *Philippon*, skērbnik ovdiešnjega sveučilišnoga kotara, poznat iz djačkih nemirah u jeseni, odušten.

New-York, 18. veljače. Poslie trodnevne žestoke borbe predaše se pod uvjetima dne 16. tverdjava *Donnelson* i generali *Buchner*, *Bushrod* i *Johnson*. Unionisti zarobiše 15,000 momakah i oteše ogromnu množinu ratnoga materijala. General posebnikoga saveza *Floyd* uteko je sa 5000 momakah. Glasa se o *bitki kod Savane*, i da je grad *osvojen*.

Newyorskí Times raduje se, da si vlada unije priuzdržuje sudjelovanje u americko pitanje, jerbo joj onda na volju stoji onamo dielovati, *da se obezbiedi nezavisnost Maxika*.

Pravoslavno cērkvono pojanje u sērbskog naroda.

Melodije cērkvonih naših pjesamah, kako se poju u našem narodu, napisao sam u note, i evo hoću da ih na svijet izdam.

Još u početku, kako sam se ovoga posla prihvatio, ovo sam imao na umu: da do sada nigdie ne napisano cērkvono pojanje, koje samo u sērcu i pobožnosti našega naroda živi, napisem u note, da se ovo dragocjeno blago narodno ne izgubi, ili barem kako nepovriedi.

Posao ovaj meni je bio svetinja. Ja sam u njemu gledao amanet narodni. Jer kao što je svakom Sērbinu drag jezik, kojim ga brat njegov po narodnosti razume, pa bio on iz Kneževine Sērbijske, Cērne Gore, Vojvodstva, Bosne, Hercegovine, ili ma kojeg kraja, je li samo Sērbin: tako mora biti Sērbinu drag i svijet i onaj jezik, kojim najveći dio Sērba govori u najsvetijim trenutcima života svoga — kad s bogom govori. A taj jezik su melodije cērkvonih naših pjesamah.

Ma koji narodni produkt, samo onda ima prave svoje vrijednosti kao *narodni*, ako se sačuva nepovredjen, ako mu se sačuva *snačaj* njegov.

Značaj je i pojanju i pievanju *melodija* t. j. glas, kako se pjesme poje.

Pa zato sam i ja najvećma na to pazio, kako ću melodije napisati nepovredjene, onako kako ih naš narod poje.

Melodija je glavno u muzici. Ali muzika mora imati svoju formu, mora biti za sebe cielo, jer samo tako će se moći razabrati pojedine misli, koje se u njoj kazuju; pa tako i melodija mora imati svoju formu. I ja sam se potrudio, te sam melodije cērkvonih naših pjesamah po muzickim zakonima metnuo u četiri glasa: sopran, alt, tenor i bas, te sam ih tako udesio, kako će se i u horu moći pojaati. Ali sam dobro pazio, da se neogrješim o prirodnost i jasnotu narodne melodije. Jesam li u ovome učinio, što sam htio, presudit će oni, koji se u ovome poslu razumiju, i presudit će najpouzdeniji sudija — *osiećanje narodno*. A ja molim da mi se samo toliko dopusti, da smijem napomenuti, da sam više putah na klaviru svirao melodije ovih pjesamah i pred blaženo upokojenim patrijarhom našim Josipom, i pred drugim visokim duhovnim osobama, svećenstvom i narodom našim, i uvijek sam bio srećan, te mi posao nadje dobra odziva u sērcima njihovima.

Ali kako naše cērkvone pjesme nisu samo blago cērke, nego su ujedno i blago naroda, jer je cērka u nas *narodna*; to sam i ja melodije ne samo za pojanje, nego i za klavir napisao, kako će se moći opotriebiti i u domaćem životu. Tako će se još većma snažiti i od sebe već suazna pobožnost našega naroda.

No kod sve moje najveće volje, kod svega toga, što sam znao od kakve je važnosti za narod naš posao, koga sam se prihvatio, ne bih mogao doći do svēršetka, da nije bilo plemenitih dušah, koje samo za ljubav vieštini i narodu svoje obilato me podpomogše. Ja ću u predgovoru, koji će biti uz liturgiju, sa zahvalnošću kazati imena ovih velikih dušah. Za sada samo spominjem s' najvećom smiernošću veliko ime moga najvećeg dobrotvora, blaženoga patrijarha *Josipa*. Njegov očinski blagoslov, njegova milostiva duša pomogla je, te sam mogao započeti i dovršiti dielo, koje evo gotovo u ruke svome narodu predajem.

U mene su ove stvari sa svim izradjene: liturgija *Johana Zlatoustog*, sv. *Vasilija* i preždeoosvjesta, sam oktoih, troperi, kondaci, irmosi pričastna svih velikih praznikah, minej t. g. sve stihire od večernja i jutrenja velikih praznikah.

Od svih ovih sada sam namieran izdati *liturgiju Johana Zlatoustog*. Pa za to molim naše slavne obćine, naše svećenstvo i učitelje, i u obće svakoga sunarodnika, koji je prijatelj narodnom cērkvonom pojanju našem, da mi bude na ruci, kako će se ovo dielo što više u narod razširiti.

Dielo će biti na osobito liepoj hartiji štampeno, note u metalu riezane. Postarati ću se da i spoljašnja forma bude prema dostojanstvu i vrednosti narodnih melodijah.

Ciena je čitavoj liturgiji, gdje će biti ujedno i sva četiri glasa i za pojanje i za klavir (*partitura*), 6 for. i *petdeset novč.* u bankama za Austriju a za Sērbiiju i druge zemlje *jedan dukat*. Ovo je samo za predplatnike; dućanska ciena bit će veća.

Upisivanje traje do *početka travnja po našem*, i onda će se dielo odmah i razaslati. Jer poslie toga vremena, neću biti u Austriji. Pa za to i molim da mi se do tog vremena svi jave, koji žele dielo ovo imati.

Ko mi pošlje novce *sa pet knjigah*, dobija šestu knjigu, ili novce od jedne knjige na dar.

Novci se *napred* šalju, i to iz Austrije meni podpisanome, a iz Sērbijske i drugih zemaljah g. *Stefanu Todoroviću*, živopiscu u Beogradu.

U Beču o. sv. Savi 1862.

Kornilije Stanković.
(Landstrasse, Glacis Nr. 500.)

Dne 11. t. m. u 10 satih prije podne držati će se pērvo-polugodišnji izpit na uzornoj glavnoj učioni sa privatno podučavanimi učenicima; što se ovim do znanja stavlja.

Ravnateljstvo uzorne glavne učione.
U Zagrebu dne 6. ožujka 1862.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 6. ožujka 1862.

Papiri.

	Svrjetni tečaji u austr. vred.
5% Kovovnice	70.40
5% Narodnoga zajma	84.—
Narodne banke	827.—
Vierovnoga zavoda	199.—

Mienice.

Srebro	136.50
London	137.90
carski cekini	6.55

Meteorologička opažanja na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 6. ožujka 1862.

Ura	Barometar va vjeha u par. cēr.	Barometar va vjeha reduc. na 0	Toplo- ta po R.°	Nobla	Smier i ja- kost vjetra	Atmo- sferička oborina (džd, snieg ili teča)	Opaska
7. pr. pd.	334.18	334.05	-0.1	1	Sz		
2. pol.	333.55	333.11	+3.2	1	Sz		
9. u več.	333.87	333.62	-0.3	0	Sz		

Danas u 7 satih temperatura R.° -0.5.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 884. gr. (177)

3—1

Izrok.

Kr. sudbeni stol županije varaždinske daje ovim na znanje, da su nasljednici pokojnog Josipa Gaspary-a po gosp. odvjetniku Vučiću proti ostavštini Rože Gaspary radi tražbine od 7352 fr. 43 kr. s. pr. dne 24. veljače o. g., br. 884., predali tužbu i molili za postavljenje skērbnika za tuženu masu. Dočim se ovdasnji odvjetnik gosp. Nikola Sablić za skērbnika ostavštine Rože Gaspary na pogibelj i o trošku iste mase imenuje, dostavlja se njemu zajedno tužba za odgovor u roku od 60 danah. Što se nasljednicima Rože Gaspary s opomenom obznanjuje, da imaju dovoljno uputit imenovanog skērbnika, kako da shodno pravdu razpravlja, ili sudu imenovat drugoga zastupnika, jer u protivnom slučaju imat će posljedice, što su to zanemarili, pripisat sami sebi.

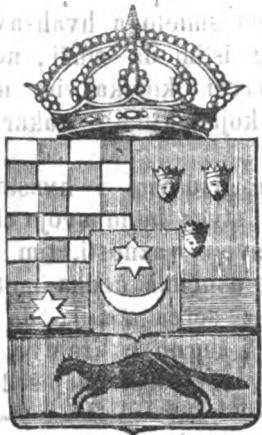
U Varaždinu, 27. veljače 1862.

Novak.

Čukac.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće a novinarstvom 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predložena je uvrstbina: 7 kr. a. vr. od linije za jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Brzaka pristojba za svaki oglašavanje 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se puta list uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u subotu 8. ožujka 1862.

Broj 56.

Uredovni dio.

Oglas.

Zbog lanjske loše žetve prouzrokovane dugotrajnom žestokom sušom, a pred tim tja u mjesec svibanj doprijevšimi mrazovi i ozebicom, nalazi se već sad veći dio pučanstva županije riečke, zagrebačke, varaždinske, križevačke i požeške u veoma biednom stanju, boreći se s neodoljivom brigom za uzdržanje života svoga do buduće žetve, a i za pribavljenje neobhodno nuždnoga semensa za nastajuću prolietnu sietvu.

Akoprem se je kralj. namjestničko vieće već za vremena pobrinulo, da pravo stanje te izvanredne nevolje doznade i nakoliko sile javnih sriedstvih s obzirom na njihovo ino opredjeljenje dopuščaju, s takovimi stradajućemu žiteljstvu u pomoć priteći, to se ipak već sada temeljito pokazuje, da javna u tu svrhu razpoloživa sriedstva ni iz daleka dovoljna biti neće, da svemkolikomu stradajućemu žiteljstvu neobhodno nuždna podporu pružiti uzmognu.

Polag toga nepreostaje dakle ino, nego takodjer i dosada još uvijek u sličnih izvanrednih slučajevih osobitim velikodušjem zasviđočenu darežljivo svih onih stanovnikah kraljevine Hrvatske i Slavonije u pomoć prizvati, koji su iole u stanju štoto ili u gotovom novcu, ili pako u naravnih proizvodih na ublaženje biednoga stanja stradajućih doprinieti.

Osebitom svojom blagodarnošću poznato občinstvo slob. i kralj. ovog grada pozivlje se stoga uslied zaključka gradskog zastupništva od 24. pr. m. §. 6. na dobrovoljne prineske za stradajuće pučanstvo rečenih županijah. —

Darovatelji neka izvole svoje darove u gotovom novcu sastojeće gradskomu načelniku predati, ino pako naravne proizvode, kao žito svake vrsti, krumpir, brašno i. t. d. takodjer ovogradskomu načelnictvu ili pismeno ili ustmeno prijaviti, koje će radi preuzeća tih potajnih darovah tada shodna određiti a sve te doprineske zatim putem kr. namjestničkog vieća svojoj svršši privesiti.

Od poglavarstva slob. kralj. i glavnog grada dne 7. ožujka 1862.

Načelnik
Fr i g a n.

Neuredovni dio.

Zagreb, 8. ožujka.

Važne su svakako vesti, sto ih dobismo iz Italije o promieni ministarstva. Stranka, kojoj je do toga stalo, da mirnim korakom i oprezno napreduje i da bude koliko moguće neodvisna od francuzkoga upliva, ustupi svoje djelovanje stranki čina.

Novi ministar talijanski neprijatelj je austrijske države i vatreni priverženik Napoleonove politike.

Da je baš sada Ratazzi postao državnim ministrom, dokazuje nam dosta jasno, da naumi Napoleon prokrsiti put svojoj novoj politici u Italiji.

Dosada bijahu diplomati evropejski zabavljeni drugim kojekakvim poslovima, te se je nieko vrijeme zbilija mislilo, da Italija predasvim oko toga nastoji, da uredi unutarnje svoje poslove i da joj predbiežno nije stalo do toga, da jedinstvo proizvede, premda se je dobro znalo, da Viktor Emanuel nije bio baš odviše priklon prijašnjemu ministarstvu.

Umierenost, kojom je Napoleon varao čitavu Evropu, kao i upliv englezke vlade, kojoj je do toga stalo, da se mir uzdrži a Italija da bude od francuzke neodvisna, glavni su uzroci, što je kralj i sam Garibaldi ograničio djelokrug stranke čina.

Govor princa francuzkoga otvori oči zapadnoj Evropi i svatko je bio umah uvieren, da se pripravlja car na nove čine i borbe; uslied čega nije Emanuel ni časa oklevao, da promieni svoje ministarstvo.

Imenovanje Ratazzi-a veoma je važno, jer svatko znade, da nije njegova francuska politika imala mnogo priverženikah kod talijanskih domorodacah, koji su se uvijek bojali pretežnosti francuzke. Iz toga svega vidimo, da traže Talijani čine nemareći ni za škodljive posljedice.

Od velike je takodjer važnosti, da je Garibaldi ostaviv Kaprezu otišao u Turin, gdje se je jurve pesavistovao s državnim ministrom; valjda misli, da prispie davno žudjeni trenutak, u kojem valja da se radi.

Svakako moramo biti pripralni, da nas neza-teku kobne vesti o novom poduzetju, koje bi lahko uzdržmati moglo mir evropejski!

Ugarska.

Pošta, 3. ožujka. „Temesv. Zigu.“ pišu, da su imali Rumunji u Temesvaru siednicu, u kojoj izabraše niekoje osobe, koje će otići u Beč s deputacijom, što će ju predvoditi biskup Šaguna, u tu svrhu, da umole Nj. veličanstvo, da se odciepi crkvena rumunjska uprava od uprave serbskog svećenstva.

Biskup Ivačković u Aradu otići će takodjer s istom deputacijom.

Austrija.

Beč, 4. ožujka. Nj. veličanstvo dozvolilo je, da se izplati 5000 for. nesrećnicima u Galiciji, kojima je poplavom šteta nanešena.

— Pri svečanom obiedu dne 26. veljače reče državni ministar Schmerling u svojoj napitnici na mjesto „Lebe hoch Reichsrath“ (Živilo državno vieće): „Lebe wohl Reichsrath“ (S bogom državno vieće.) Ovako pripoviedaju malo ne svi bečki listovi.

Talijanska.

Turin, 3. ožujka. Jučerašnji pokladni obhod, predstavljajući krunisanje pjesnika Petrarke u Rimu u godini 1341. bio je natoliko sasvim neumiestan, jer ovaj predmet nije prikladan za pokladne šale; a velika množina nije ga ni razumijela. Ja sam u istinu više nego jedan put imao prigodu jučer iz ustih muževah i ženah iz puka čuti najsmješnija gatanja; većina je mislila da se radi o prostavljenju poznatoga i veoma ovdie omiljeloga piemontezkoga sastavitelja veselih igarah, Luigi-a Pietracque i njegovih pučkih dramah. Izveden je bio obhod majstorski i s velikom historičkom točnostju po poznatom slikaru Goninu. Čudno je bilo, da je ova pokladna svetkovina morala dati povoda političkim tervenjima, koja su našla odziva i u listovima. Klerikalna stranka mislila je, da je to namijenjeno bilo proti papinstvu, budući da je Petrarka, kao što je poznato, mnoga pisma proti papinstvu i četiri glasovita soneta „proti lakomom i bezbožnom Babilonu“ napisao i jedno vrijeme bio zanošen za Kolu Rienzi-a. „Armonia“ tražila je dakle da dokaže, da Petrarka nije pisao proti papima, jerbo su bili kraljevima rimskim, već uprav zato jerbo su hotieli da ostanu u Avignonu, a da se nevrata u Rim. „Gazzetta de Popolo“ naproti obrati na to pozornost, da se pape nisu iz dobrih razlogah u Rim vraćali i pokazao je, zašto je senator rim-

Hrvatske iskrice

od Ivana Stepića.

Svako zernce na oltaru roda
Neostaje brez svojega ploda.

Već u staro doba reče mudrac: poznaj samog sebe! dječedi, da je pred svim potrebito, da svaki čoviek sebe dobro poznade: tko si, što si, zašto si, gdje si, što je tvoje opredieljenje, koja svrha, i kojimi sredstvi istu možeš postići? — kakogod nedvojbeno svakomu pojedinomu čovieku nuždno je vlastito poznanje samog sebe: tako isto potrebno je i čitavomu narodu.

Kao pojedini čoviek, tako i čitavi narod, ako se podpuno nepozna, i nije sviestan prirodjenog si dostojanstva, nemože se terseti, da svoju narodnu čast polag mogućnosti poveća, i sile usavérši, to jest: nemože napredovati.

Da svaki narod uzmogne dobro poznati se, zato mu treba znanje svoje narodne poviestnice. U staro doba — naravno i kod našega naroda — malo se je pisalo, — a mnogo samo ustnim predavanjem prelazilo od otea na sina, od majke na kćerku. Tako se svaki Jugoslaven — staro i mlado, veliko i malo — sieća imena junaka Kraljevića Marka, u novije doba Jelacića bana.

U novije vrijeme živo se počela buditi narodna svijest, i sinovi domovine sve se više terset, da nas sve upoznaju čim bolje sa starom milom majkom, našom otačinom.

U staro vrijeme po školama nismo se narodne dogodovštine učili, jedino znademo iz Spanyikove pragmatike: S. Ladislavs Croatia regno Hungariae adjunxit. Ali, hvala bogu, vrijeme se je promienilo. Sad već poviestnicu Hrvatsku barem u

izvadku sistematično spisani može svaki domovine sin čitati, a imat ćemo na skoro i obširno izradjenih dielah u toj struci.

Pak da se čim više razširi znanje hrvatske istorie, obielodanjbe se i u drugih jezicah, što je zaisto hvalevriedno. Samo bi želiti bilo, što se sada u niemačkih novinah tiska, da se kasnije i u knjižicah sakupi. Za namirenje potrebitih u tu svrhu treškovah, dobro bi došlo darak kojeg otea domovine, ili drugog rodoljuba.

Ajmo braćo i mi napred,
Viečni zakon zapovieda,
Stare halje zabacimo,
I kao feniks uskrsnimo,
Ajmo braćo i mi napreda,
Viečni zakon zapovieda.

Dragutin Rakovec.

ski a ne papa krunisao pjesnika i zašto nije na privremenom kapitulu izložen bio papinski gerb sa ključevima, već rimska vučica s blizancima. — Druga stranka sastojeca ponajviše iz južnih Talijanah, krivila je sindika, da je ovaj odlomak talijanske poviestnice zato izabrao da se predstavi, da Talijani priviknu misli, da nije potrebno da bude Kapitol u Rimu, nego da ga je, kao što pokazuje figura, moći prenesti i u Turin. — „Diritto“ proriče jurve, da se novi kabinet nemože uzdržati, budući da si neće nikada moći pribaviti većinu. — Garibaldi očekuju danas u Turinu.

Turin, 3. ožujka. Kažu da je V. Emanuel, kad se je oprostio s Ricasolijem, kazao mu: Nadam se da ćemo uvijek ostati dobri prijatelji; na što je posljednji odgovorio: Moje prijateljstvo za Vaše veličanstvo može rasti po mjeri dobroga, koje ćete Vi za Italiju učiniti, i jakosti, kojom ćete obdržavati zakone. — Cialdini nije primio ponudu isti tako Conforti, kojemu je ponudjeno bilo mjesto ministra bez listnice. — „Perseveranzi“ pišu od ovad, da službeno priznanje Italije od strane Pruske neposredno predstoji (?). Razprostire se i glas o niekom pismu kneza Gorčakova, u kojem on u ime svojega vladara vladu uvjerava V. Emanuela o simpatijama i prijateljstvu Rusije za Italiju i hvali odstupivši kabinet. — Gerčki poslanik Kalergi pozvan je telegrafičnom depešom u Pariz. — Sad se prilično obćenito uzima, da je najbliži uzrok odstupa Ricasolijeva bila depeša cara Napoleona, u kojem je njegov govor na korist odborah za obiskerbljenje oštro korio. Članovi lievice smatraju naimenovanje Ratazzi-a, za kojega su nekada bili veoma zauzeti, od njegova puta u Pariz, obnarodovanja Cavourovih pisamah i t. d. kao nazadak. — „Opinione“ veli: Zemlja shvaća vlastitim nagonom, da jedan od glavnih živaljah državne jakosti sastoji u postojanosti kabineta, i boji se s pravom, da će sadanja kriza sačinjavati povorku drugih neznajući, gdje i kada ćemo moći stati.

Turin, 3. ožujka. „Monarchia Nazionale“, organ Ratazziev, postavlja sljedeće kao program novoga ministarstva: Narod hoće da ima pravilnu, jaku i štovanu vladu, koja se neuzdržano derži programa velike većine talijanskoga parlamenta, koja prima podporu ukupnih silah zemlje, svihkolikih poštenih osviedočenjah, koja čvrstom rukom rukovodeći narod neda si po strankama zapoviedati, koja obstojeće sveze i prijateljstva štijući, umije ih upotrebljavati na utomeljenje narodnosti, koja nastavlja vojeno ustrojenje i poboljšava financijalno stanje. Ratazzi preuzeo je sastaviti novo ministarstvo, jerbo goji pouzdanje, da će mu s pomoćju parlamenta za rukpm poći da nadvlada teškoće.

Polag „Pungola“ naimenovan je sadanji ministar „Cordova“ velikim meštrqm talijanskih farmazonah.

Dnevnik „Roma e Venezia“ obnaroduje pismo Garibaldovo, u kojem pisatelj odbija penziju od 1500 lir. podijelenu mu kao velekerstu savoj-skoga vojničkoga reda.

Kao što javlja „Constituzione“ obratio se je Ratazzi polag strogo konstitucionalnoga običaja ponajprije na većinu komore i gospodu Lanzu, Farini-a i Conforti-a pozvao, da stupe u ministarstvo; pošto ova gospoda nisu primili toga poziva, morao je Ratazzi misliti na drugo sastavljenje svojega ministarstva.

Kralj će sutra u Milan odputovati na tako zvani karnevalon.

Zagrebačke sitnice.

„Misli mnogo, govori malo, nepiši ništa!“

Ovo su znamenite riječi mudrog Salomona, koje si za svoju poslovicu odabra neki hvalisavac, pokazujuć se od nieko doba na nebu zagrebačkoga niemačkoga novinarstva kao Meteor, koji nam priekomiernom svjetlošću svojom zablješćuje oči tako, da nam ni moguće nije dubokim morem sjajnih njegovih mislih prodrieti do svete istine, do koje nam je više stalo, nego do kakovagod napubnjenog članka niemačke žurnalistike.

Istina je čista kao sunce žarko, čista kao najčistije ogledalo; a tko hoće, da joj služi, tko hoće da bude njezin štovatelj i svećenik, nesmije joj se približavati s niekakvim gnusnim hvatanjem već sa čistoćom srca, plemenitošću duše i s tihim počitovanjem a ne s kojekakvom krikom, jer će istina ovakvim načinom potamniti, izčežnuti će

kao zračni niekakovi prizor pred našim očima... ostavivši u stidu smieloga hvalisavca. —

Tko hoće istini da služi, neka ju priznaje, nu neka ju neresi kojekakvim makar i svilnim kerpentinama, kojekakvim, makar i zlatnim priviescima!

Ovakovim gizdavam i hvastavim pisanjem gubi i najbolja stvar bitnu svoju cieniu, biva smješna uzperkos svoje važnosti, tim postaje i sama istina sumnjiva u očima čedna molritelja!...

Zato bi iz srca želili, da se taj Meteor povрати čedno i mirno u krajeve, gdje se mnogo misli, malo govori a ništa nepiše!

Berzovjavne i najnovije viesti.

Turin, 6. ožujka. Garibaldi odputovao je u Genovu. Uvjeravaju, da misli da će predsjedati obćenitoj skupštini odborah za obiskerbljenje (Comitati di Provedimento.)

Berlin, 5. ožujka. „Berl. Allg. Ztg.“ sadržaje poimence podpisanu protestaciju većine šlezvičke stališke skupštine proti nadležnosti sakupljenoga državnoga vieća i proti pravnoj valjanosti svih po njemu u obzira Šlezvigu učinjenih i učinjenih imajućih se zaključakah.

Pariz, 5. ožujka. U danušnjoj siednici pokliskarske komore čitano je bilo jedno pismo carevo. U istom žali car iskreno zloporazumljenje dogodivše se u poslu Montaubanovu medju njim i zakonotvornim tielom. Zabačenje ovoga predloženoga zakona nemože za sobom povući niekakovih posledicah, jerbo se dan danas zakoni samo sebe radi pretresaju a ne da obore kakovo ministarstvo. No da se medjutim opet povrati medjusobno pouzdanje, uzima vlada ovaj predlog natrag i podnosi drugi, koji je opredieljen, da nagradi usluge Montaubanove.

Pariz, 6. ožujka. Dnevnik „Esperance“ u Nantesu dobio je drugu opomenu zbog nasertah na glavu država.

Bruselj, 5. ožujka. Današnji „Indépendance“ javlja iz Pariza: Jučerašnji dan prodje mirno, Oblasti su učinile mnogoverstne oprezne naredbe a u djačkom predgradju bile su razvite znatne sile. Glasa se, da pitomci politekničke škole nesmiju ostaviti sgradu. Tvrđi se, da su se čelovodje očekivanih očitovanjah istih sami dobrovoljno okanili, jerbo su uvidieli njihovu bezuspješnost. Genesco i njegov tajnik uapšeni su i u obće učinjena su mnogobrojna uapšenja.

Kadix, 5. ožujka. Vjesti iz Verakruca od 8. pr. m. javljaju, da se vojska pripravlja da krene posiesti Orozabo, Kordobu i Jalapu. „Mexican“ hoće da to preprieće.

Verakruc, 8. ožujka. Medju evropskim četama pojavljuju se mnoge bolesti.

Serbske narodne pjesme (melodije).

Još iz davna bila mi je velika želja, da dođem u sredinu naroda serbskog i čujem melodije naših narodnih pjesamah, kako bi ih poslie mogao u note napisati.

Tako sam deržao, da ću što privrediti svome narodu. Jer ja mislim, kao god što se po svaki narod važne pjesme njegove (rieči), kao god što one pokazuju običaj, život, značaj njegov, jer su one poetičke historije života njegova, — tako su važne i melodije narodnih pjesamah. Jer i one pokazuju osiećanje narodno, pokazuju duh narodni; i one su čisti produkt srca narodnoga.

Svaki narod ima svojih pjesamah. Pa kao što svaki narod drugčije osieća, tako i kaže drugčije osiećanja svoja u pjesamah. A to i jeste upravo ona važnost, koja je u melodijama i naših narodnih pjesamah, zbog čega sam ja i deržao, da je od priekie potrebe da se napišu u note, kako će i potomstvo naše znati, kako smo mi u svoje doba osiećali, a po osiećanjima našim auditi i o značaju našem.

Što sam mogao učiniti ono, što sam želio, jedino moram zahvaliti visokoj vladi Nj. svietlosti, kneza serbskog Mihaila Obrenovića. Samo sa pomoći njenom mogao sam doći do samog izvora narodnoga blaga — melodijah naših narodnih pjesamah.

Bio sam toliko srećan, te osim visoke vlade, trađio još pomoći i u ljubavi izvrstnih sunarodnikah svojih, čija ću imena sa zahvalnošću u knjizi spomenuti, te sam tako našao divnih pjesamah, ne samo za naš narod, nego koje imaju svoje divote i u muzičkom pogledu.

Od svih ovih pjesemah za sada sam nauman ovih 12 izdati:

1. Polećela šaren-tica.
2. Kalopero, Pepo!
3. Oj dievojko, dušo moja!
4. Sunce jako, nesijaš jednako.
5. Siela moma na pendjeru.
6. Car vezira na divan poziva.
7. Dievojka sokolu zulum učinila.
8. Momče mi promče kroz selo.
9. Starac sedi na orahu.
10. Gdie si bila Jano?
11. Čuješ li Kato?
12. a) Ti momo, ti dievojko; b) Svatovac (Kolo).

I u ovom poslu glavno mi je bilo da sačuvam čistu melodiju narodnu, kako sam činio i u drugim narodnim pjesmama, koje sam dosada izdao za pievanje i klavir.

Ali u ovim pjesmama, koje sada mislim izdati, nije samo melodija u note napisana, kao u pèrvim mojim knjigama, nego sam ovdie još ogledao, te sam svakoj melodiji dao veći obim, dao vještački ukras, kako će se moći samo, bez pievanja svirati na klaviru. Time sam se nadao, da ću biti na ruci Serbkinjama, koje su u sviranju vještije, jer će sada imati i svojih narodnih stvarih, koje su malo poteže napisane za klavir. Osim toga još će svaka pjesma od ovih dvanaest štampana biti i za sbor u četiri muška glasa, a nieke su pjesme i u varijacijama.

Uzdam se u ljubav svojih sunarodnikah, koji me u ovoj stvari dosada toliko podpomožeše, da će mi i ovdie biti na ruci, kako će se ovo dielo narodno što više u narod razširiti.

Tko mi pošlje za pet upisnikah novce, dobija šestu knjigu, ili novce od jedne knjige na dar.

Upisivanje traje do početka travnja po našem. Onda će se odmah i dielo razaslati; jer poslie toga vremena neću biti u Austriji.

Ciena je 3 for. i 50 novč. u bankama za Austriju, a 7 cvancikah u srebru za druge zemlje. Dućanska ciena bit će veća. Novci se napred šalju, i to iz Austrije meni podpisanome, a iz kneževine Serbije i drugih zemaljah g. Stefanu Todoroviću, živopiscu u Beogradu.

U Beču o sv. Savi 1862.

Kornilije Stanković.
(Landstrasse, Glacis Nr. 500.)

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 7. ožujka 1862.

Papiri.

	Svršetani tečaj u austr. vred.
5% Kovovnice	70.35
5% Narodnoga zajma	83.85
Narodne banke	825.—
Vierovnoga zavoda	198.30

Mienice.

Srebro	136.75
London	137.90
Carski cekini	6.56

Meteorologička opažanja

na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 7. ožujka 1862.

U r a	Barometar va vjerna u par. čit.	Barometar va vjerna reduc. na 0	Toplota po R.°	Nebliha	Smjer i broj vjetrova	Visina oblaka (u vis. u f. tuda)	Opazak
7. pr. pd.	333.40	333.17	-0.5	4	Sl.		
8. pr. pd.	332.43	332.78	+6.2	1	Jel.		
9. u več.	333.00	332.80	+3.8	0	0		

Danas u 7 sati temperatura R.° +1.6.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

155.

3—3

Natiečaj.

Da se popuni izpražnjena učiteljska i orguljaška služba u Podturnu, dolnjom međjmurskom kotaru, s kojom skupčani godišnji dohodci osim bezplatna stana, zatim stolarnih pristojbah iznose 315 for. a. v. otvara se ovim do 20. ožujka t. g. natiečaj.

Prositelji se napućuju, da dotle svoje molbenice s potrebitimi izkazni starosti, svršjenih pedagoških naukah, čudorednosti, stališa i dosadanjega službovanja dostave podarcidjaku i župniku u Prilogu Stjepanu Foky-u.

Od nadbiskupskoga duhovnoga stola u Zagrebu dne 7. veljače 1862.

Br. 65/R. (166)

3—3

N a t i e č a j

za popuniti imajuća se mesta kod sudbenih stolova u kraljevini hrvatskoj-slavonskoj.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je za kr. županijske sudbene stolove u kraljevini hrvatsko-slavonskoj sljedeći stališi osobah i platjah odobriti:

Broj	Naznačaj službenog svojstva	P l a t j a		Na dnevni razred	Sudb. stol II. razr. u							O p a z k a
		pojedince	ukupno		Sudbeni stol I. razr. u Zagrebu	Osičku	Varaždino	Rieki	Križevcih	Požegi	Vukovaru	
1	predsjednik	4200	4200	V	1	—	—	—	—	—	—	
3	predsjednika po fr.	2625	7875	VI	—	1	1	1	—	—	—	
3	prisićnik banskog stola	2100	6300	VI	1	—	—	—	1	1	1	
14	prisićnikah sudbenog stola I. razreda (zemaljskog suda savjetnici), medju ovima 1 državni odvjetnik	—	2100	VII	8	1	1	1	1	1	1	
	3 po fr.	1890	5670									
	3 " "	1680	5040									
	8 " "	1470	11760									
27	prisićnikah sudbenog stola II. razreda (županijskog suda savjetnici), medju ovima 6 državnih odvjetnikah	—	—	VIII	—	7	7	4	3	3	3	
	9 po fr.	1470	13230									
	18 " "	1260	22680									
17	savjetničkih tajnikah, medju kojima 10 substituta državnih odvjetnikah	—	—	IX	3	3	3	2	2	2	2	
	5 po fr.	945	4725									
	12 " "	840	9680									
22	sudbena pristava	—	—	X	5	4	4	3	2	2	2	
	5 po fr.	735	3675									
	5 " "	630	3150									
	12 " "	525	6300									
7	ravnateljah pomoćnih uredah	—	—	IX	1	1	1	1	1	1	1	
	2 po fr.	945	1890									
	5 " "	840	4200									
7	pristavah ovih uredah	—	—	X	1	1	1	1	1	1	1	
	2 po fr.	735	1470									
	5 " "	630	3150									
32	oficialah	—	—	XI	9	6	6	5	2	2	2	
	12 po fr.	630	7560									
	20 " "	525	10500									
21	pisar	—	—	XII	5	4	4	2	2	2	2	
	7 po fr.	420	2940									
	14 " "	367½	5145									
7	tamničarah	—	—	XII	1	1	1	1	1	1	1	
	2 po fr.	420	840									
	5 " "	367½	1837½									
28	podvornikah	—	—	—	5	5	5	4	3	3	3	
	6 po fr.	315	1890									
	8 " "	262½	2100									
	14 " "	210	2940									
29	nadzirateljah uzah po fr.	262½	7612½	—	6	5	5	4	3	3	3	
14	podvornih pomoćnikah po fr.	226.80	3175.50	—	2	2	2	2	2	2	2	

Od izloženih ovih službenih miestah imadu se predbežno provizorno popuniti sljedeća miesta:

Broj	Naznačaj službenoga svojstva	Sudbeni stol I. razr. reda u Zagrebu		sudb. stol II. razr. u						O p a z k a
		Osičku	Varaždino	Rieki	Križevcih	Požegi	Vukovaru			
8	prisićnikah sudbenog stola I. razreda	3	1	—	1	1	1	1	Miesta derž. odvjetn. izpr. su kod svih sudb. stolovah.	
17	prisićnikah sudbenog stola II. razreda	—	2	5	1	3	3	3		
12	savjetničkih tajnikah	1	3	2	—	2	2	2		
11	sudbenih pristavah	2	—	1	2	2	2	2		
3	ravnateljah pomoćnih uredah	—	—	—	—	1	1	1		
7	pristavah ovih uredah	1	1	1	1	1	1	1		
12	oficialah	3	—	3	—	2	2	2	Ob strane kr. zapovjednik se daje na znanje: Ministarstva drž. prav. u Osijeku, po prav. 9. travnja 1881. Urh. držav. prob. 1881. u doljez. grad. Osijek u 1. i 2. i 3. i 4. i 5. i 6. i 7. i 8. i 9. i 10. i 11. i 12. i 13. i 14. i 15. i 16. i 17. i 18. i 19. i 20. i 21. i 22. i 23. i 24. i 25. i 26. i 27. i 28. i 29. i 30. i 31. i 32. i 33. i 34. i 35. i 36. i 37. i 38. i 39. i 40. i 41. i 42. i 43. i 44. i 45. i 46. i 47. i 48. i 49. i 50. i 51. i 52. i 53. i 54. i 55. i 56. i 57. i 58. i 59. i 60. i 61. i 62. i 63. i 64. i 65. i 66. i 67. i 68. i 69. i 70. i 71. i 72. i 73. i 74. i 75. i 76. i 77. i 78. i 79. i 80. i 81. i 82. i 83. i 84. i 85. i 86. i 87. i 88. i 89. i 90. i 91. i 92. i 93. i 94. i 95. i 96. i 97. i 98. i 99. i 100. i 101. i 102. i 103. i 104. i 105. i 106. i 107. i 108. i 109. i 110. i 111. i 112. i 113. i 114. i 115. i 116. i 117. i 118. i 119. i 120. i 121. i 122. i 123. i 124. i 125. i 126. i 127. i 128. i 129. i 130. i 131. i 132. i 133. i 134. i 135. i 136. i 137. i 138. i 139. i 140. i 141. i 142. i 143. i 144. i 145. i 146. i 147. i 148. i 149. i 150. i 151. i 152. i 153. i 154. i 155. i 156. i 157. i 158. i 159. i 160. i 161. i 162. i 163. i 164. i 165. i 166. i 167. i 168. i 169. i 170. i 171. i 172. i 173. i 174. i 175. i 176. i 177. i 178. i 179. i 180. i 181. i 182. i 183. i 184. i 185. i 186. i 187. i 188. i 189. i 190. i 191. i 192. i 193. i 194. i 195. i 196. i 197. i 198. i 199. i 200. i 201. i 202. i 203. i 204. i 205. i 206. i 207. i 208. i 209. i 210. i 211. i 212. i 213. i 214. i 215. i 216. i 217. i 218. i 219. i 220. i 221. i 222. i 223. i 224. i 225. i 226. i 227. i 228. i 229. i 230. i 231. i 232. i 233. i 234. i 235. i 236. i 237. i 238. i 239. i 240. i 241. i 242. i 243. i 244. i 245. i 246. i 247. i 248. i 249. i 250. i 251. i 252. i 253. i 254. i 255. i 256. i 257. i 258. i 259. i 260. i 261. i 262. i 263. i 264. i 265. i 266. i 267. i 268. i 269. i 270. i 271. i 272. i 273. i 274. i 275. i 276. i 277. i 278. i 279. i 280. i 281. i 282. i 283. i 284. i 285. i 286. i 287. i 288. i 289. i 290. i 291. i 292. i 293. i 294. i 295. i 296. i 297. i 298. i 299. i 300. i 301. i 302. i 303. i 304. i 305. i 306. i 307. i 308. i 309. i 310. i 311. i 312. i 313. i 314. i 315. i 316. i 317. i 318. i 319. i 320. i 321. i 322. i 323. i 324. i 325. i 326. i 327. i 328. i 329. i 330. i 331. i 332. i 333. i 334. i 335. i 336. i 337. i 338. i 339. i 340. i 341. i 342. i 343. i 344. i 345. i 346. i 347. i 348. i 349. i 350. i 351. i 352. i 353. i 354. i 355. i 356. i 357. i 358. i 359. i 360. i 361. i 362. i 363. i 364. i 365. i 366. i 367. i 368. i 369. i 370. i 371. i 372. i 373. i 374. i 375. i 376. i 377. i 378. i 379. i 380. i 381. i 382. i 383. i 384. i 385. i 386. i 387. i 388. i 389. i 390. i 391. i 392. i 393. i 394. i 395. i 396. i 397. i 398. i 399. i 400. i 401. i 402. i 403. i 404. i 405. i 406. i 407. i 408. i 409. i 410. i 411. i 412. i 413. i 414. i 415. i 416. i 417. i 418. i 419. i 420. i 421. i 422. i 423. i 424. i 425. i 426. i 427. i 428. i 429. i 430. i 431. i 432. i 433. i 434. i 435. i 436. i 437. i 438. i 439. i 440. i 441. i 442. i 443. i 444. i 445. i 446. i 447. i 448. i 449. i 450. i 451. i 452. i 453. i 454. i 455. i 456. i 457. i 458. i 459. i 460. i 461. i 462. i 463. i 464. i 465. i 466. i 467. i 468. i 469. i 470. i 471. i 472. i 473. i 474. i 475. i 476. i 477. i 478. i 479. i 480. i 481. i 482. i 483. i 484. i 485. i 486. i 487. i 488. i 489. i 490. i 491. i 492. i 493. i 494. i 495. i 496. i 497. i 498. i 499. i 500. i 501. i 502. i 503. i 504. i 505. i 506. i 507. i 508. i 509. i 510. i 511. i 512. i 513. i 514. i 515. i 516. i 517. i 518. i 519. i 520. i 521. i 522. i 523. i 524. i 525. i 526. i 527. i 528. i 529. i 530. i 531. i 532. i 533. i 534. i 535. i 536. i 537. i 538. i 539. i 540. i 541. i 542. i 543. i 544. i 545. i 546. i 547. i 548. i 549. i 550. i 551. i 552. i 553. i 554. i 555. i 556. i 557. i 558. i 559. i 560. i 561. i 562. i 563. i 564. i 565. i 566. i 567. i 568. i 569. i 570. i 571. i 572. i 573. i 574. i 575. i 576. i 577. i 578. i 579. i 580. i 581. i 582. i 583. i 584. i 585. i 586. i 587. i 588. i 589. i 590. i 591. i 592. i 593. i 594. i 595. i 596. i 597. i 598. i 599. i 600. i 601. i 602. i 603. i 604. i 605. i 606. i 607. i 608. i 609. i 610. i 611. i 612. i 613. i 614. i 615. i 616. i 617. i 618. i 619. i 620. i 621. i 622. i 623. i 624. i 625. i 626. i 627. i 628. i 629. i 630. i 631. i 632. i 633. i 634. i 635. i 636. i 637. i 638. i 639. i 640. i 641. i 642. i 643. i 644. i 645. i 646. i 647. i 648. i 649. i 650. i 651. i 652. i 653. i 654. i 655. i 656. i 657. i 658. i 659. i 660. i 661. i 662. i 663. i 664. i 665. i 666. i 667. i 668. i 669. i 670. i 671. i 672. i 673. i 674. i 675. i 676. i 677. i 678. i 679. i 680. i 681. i 682. i 683. i 684. i 685. i 686. i 687. i 688. i 689. i 690. i 691. i 692. i 693. i 694. i 695. i 696. i 697. i 698. i 699. i 700. i 701. i 702. i 703. i 704. i 705. i 706. i 707. i 708. i 709. i 710. i 711. i 712. i 713. i 714. i 715. i 716. i 717. i 718. i 719. i 720. i 721. i 722. i 723. i 724. i 725. i 726. i 727. i 728. i 729. i 730. i 731. i 732. i 733. i 734. i 735. i 736. i 737. i 738. i 739. i 740. i 741. i 742. i 743. i 744. i 745. i 746. i 747. i 748. i 749. i 750. i 751. i 752. i 753. i 754. i 755. i 756. i 757. i 758. i 759. i 760. i 761. i 762. i 763. i 764. i 765. i 766. i 767. i 768. i 769. i 770. i 771. i 772. i 773. i 774. i 775. i 776. i 777. i 778. i 779. i 780. i 781. i 782. i 783. i 784. i 785. i 786. i 787. i 788. i 789. i 790. i 791. i 792. i 793. i 794. i 795. i 796. i 797. i 798. i 799. i 800. i 801. i 802. i 803. i 804. i 805. i 806. i 807. i 808. i 809. i 810. i 811. i 812. i 813. i 814. i 815. i 816. i 817. i 818. i 819. i 820. i 821. i 822. i 823. i 824. i 825. i 826. i 827. i 828. i 829. i 830. i 831. i 832. i 833. i 834. i 835. i 836. i 837. i 838. i 839. i 840. i 841. i 842. i 843. i 844. i 845. i 846. i 847. i 848. i 849. i 850. i 851. i 852. i 853. i 854. i 855. i 856. i 857. i 858. i 859. i 860. i 861. i 862. i 863. i 864. i 865. i 866. i 867. i 868. i 869. i 870. i 871. i 872. i 873. i 874. i 875. i 876. i 877. i 878. i 879. i 880. i 881. i 882. i 883. i 884. i 885. i 886. i 887. i 888. i 889. i 890. i 891. i 892. i 893. i 894. i 895. i 896. i 897. i 898. i 899. i 900. i 901. i 902. i 903. i 904. i 905. i 906. i 907. i 908. i 909. i 910. i 911. i 912. i 913. i 914. i 915. i 916. i 917. i 918. i 919. i 920. i 921. i 922. i 923. i 924. i 925. i 926. i 927. i 928. i 929. i 930. i 931. i 932. i 933. i 934. i 935. i 936. i 937. i 938. i 939. i 940. i 941. i 942. i 943. i 944. i 945. i 946. i 947. i 948. i 949. i 950. i 951. i 952. i 953. i 954. i 955. i 956. i 957. i 958. i 959. i 960. i 961. i 962. i 963. i 964. i 965. i 966. i 967. i 968. i 969. i 970. i 971. i 972. i 973. i 974. i 975. i 976. i 977. i 978. i 979. i 980. i 981. i 982. i 983. i 984. i 985. i 986. i 987. i 988. i 989. i 990. i 991. i 992. i 993. i 994. i 995. i 996. i 997. i 998. i 999. i 1000. i 1001. i 1002. i 1003. i 1004. i 1005. i 1006. i 1007. i 1008. i 1009. i 1010. i 1011. i 1012. i 1013. i 1014. i 1015. i 1016. i 1017. i 1018. i 1019. i 1020. i 1021. i 1022. i 1023. i 1024. i 1025. i 1026. i 1027. i 1028. i 1029. i 1030. i 1031. i 1032. i 1033. i 1034. i 1035. i 1036. i 1037. i 1038. i 1039. i 1040. i 1041. i 1042. i 1043. i 1044. i 1045. i 1046. i 1047. i 1048. i 1049. i 1050. i 1051. i 1052. i 1053. i 1054. i 1055. i 1056. i 1057. i 1058. i 1059. i 1060. i 1061. i 1062. i 1063. i 1064. i 1065. i 1066. i 1067. i 1068. i 1069. i 1070. i 1071. i 1072. i 1073. i 1074. i 1075. i 1076. i 1077. i 1078. i 1079. i 1080. i 1081. i 1082. i 1083. i 1084. i 1085. i 1086. i 1087. i 1088. i 1089. i 1090. i 1091. i 1092. i 1093. i 1094. i 1095. i 1096. i 1097. i 1098. i 1099. i 1100. i 1101. i 1102. i 1103. i 1104. i 1105. i 1106. i 1107. i 1108. i 1109. i 1110. i 1111. i 1112. i 1113. i 1114. i 1115. i 1116. i 1117. i 1118. i 1119. i 1120. i 1121. i 1122. i 1123. i 1124. i 1125. i 1126. i 1127. i 1128. i 1129. i 1130. i 1131. i 1132. i 1133. i 1134. i 1135. i 1136. i 1137. i 1138. i 1139. i 1140. i 1141. i 1142. i 1143. i 1144. i 1145. i 1146. i 1147. i 1148. i 1149. i 1150. i 1151. i 1152. i 1153. i 1154. i 1155. i 1156. i 1157. i 1158. i 1159. i 1160. i 1161. i 1162. i 1163. i 1164. i 1165. i 1166. i 1167. i 1168. i 1169. i 1170. i 1171. i 1172. i 1173. i 1174. i 1175. i 1176. i 1177. i 1178. i 1179. i 1180. i 1181. i 1182. i 1183. i 1184. i 1185. i 1186. i 1187. i 1188. i 1189. i 1190. i 1191. i 1192. i 1193. i 1194. i 1195. i 1196. i 1197. i 1198. i 1199. i 1200. i 1201. i 1202. i 1203. i 1204. i 1205. i 1206. i 1207. i 1208. i 1209. i 1210. i 1211. i 1212. i 1213. i 1214. i 1215. i 1216. i 1217. i 1218. i 1219. i 1220. i 1221. i 1222. i 1223. i 1224. i 1225. i 1226. i 1227. i 1228. i 1229. i 1230. i 1231. i 1232. i 1233. i 1234. i 1235. i 1236. i 1237. i 1238. i 1239. i 1240. i 1241. i 1242. i 1243. i 1244. i 1245. i 1246. i 1247. i 1248. i 1249. i 1250. i 1251. i 1252. i 1253. i 1254. i 1255. i 1256. i 1257. i 1258. i 1259. i 1260. i 1261. i 1262. i 1263. i 1264. i 1265. i 1266. i 1267. i 1268. i 1269. i 1270. i 1271. i 1272. i 1273. i 1274. i 1275. i 1276. i 1277. i 1278. i 1279. i 1280. i 1281. i 1282. i 1283. i 1284. i 1285. i 1286. i 1287. i 1288. i 1289. i 1290. i 1291. i 1292. i 1293. i 1294. i 1295. i 1296. i 1297. i 1298. i 1299. i 1300. i 1301. i 1302. i 1303. i 1304. i 1305. i 1306. i 1307. i 1308. i 1309. i 1310. i 1311. i 1312. i 1313. i 1314. i 1315. i 1316. i 1317. i 1318. i 1319. i 1320. i 1321. i 1322. i 1323. i 1324. i 1325. i 1326. i 1327. i 1328. i 1329. i 1330. i 1331. i 1332. i 1333. i 1334. i 1335. i 1336. i 1337. i 1338. i 1339. i 1340. i 1341. i 1342. i 1343. i 1344. i 1345. i 1346. i 1347. i 1348. i 1349. i 1350. i 1351. i 1352. i 1353. i 1354. i 1355. i 1356. i 1357. i 1358. i 1359. i 1360. i 1361. i 1362. i 1363. i 1364. i 1365. i 1366. i 1367. i 1368. i 1369. i 1370. i 1371. i 1372. i 1373. i 1374. i 1375. i 1376. i 1377. i 1378. i 1379. i 1380. i 1381. i 1382. i 1383. i 1384. i 1385. i 1386. i 1387. i 1388. i 1389. i 1390. i 1391. i 1392. i 1393. i 1394. i 1395. i 1396. i 1397. i 1398. i 1399. i 1400. i 1401. i 1402. i 1403. i 1404. i 1405. i 1406. i 1407. i 1408. i 1409. i 1410. i 1411. i 1412. i 1413. i 1414. i 1415. i 1416. i 1417. i 1418. i 1419. i 1420. i 1421. i 1422. i 1423. i 1424. i 1425. i 1426. i 1427. i 1428. i 1429. i 1430. i 1431. i 1432. i 1433. i 1434. i 1435. i 1436. i 1437. i 1438. i 1439. i 1440. i 1441. i 1442. i 1443. i 1444. i 1445. i 1446. i 1447. i 1448. i 1449. i 1450. i 1451. i 1452. i 1453. i 1454. i 1455. i 1456. i 1457. i 1458. i 1459. i 1460. i 1461. i 1462. i 1463. i 1464. i 1465. i 1466. i 1467. i 1468. i 1469. i 1470. i 1471. i 1472. i 1473. i 1474. i 1475. i 1476. i 1477. i 1478. i 1479. i 1480. i 1481. i 1482. i 1483. i 1484. i 1485. i 1486. i 1487. i 1488. i 1489. i 1490. i 1491. i 1492. i 1493. i 1494. i 1495. i 1496. i 1497. i 1498. i 1499. i 1500. i 1501. i 1502. i 1503. i 1504. i 1505. i 1506. i 1507. i 1508. i 1509. i 1510. i 1511. i 1512. i 1513. i 1514. i 1515. i 1516. i 1517. i 1518. i 1519. i 1520. i 1521. i 1522. i 1523. i 1524. i 1525. i 1526. i 1527. i 1528. i 1529. i 1530. i 1531. i 1532. i 1533. i 1534. i 1535. i 1536. i 1537. i 1538. i 1539. i 1540. i 1541. i 1542. i 1543. i 1544. i 1545. i 1546. i 1547. i 1548. i 1549. i 1550. i 1551. i 1552. i 1553. i 1554. i 1555. i 1556. i 1557. i 1558. i 1559. i 1560. i 1561. i 1562. i 1563. i 1564. i 1565. i 1566. i 1567. i 1568. i 1569. i 1570. i 1571. i 1572. i 1573. i 1574. i 1575. i 1576. i 1577. i 1578. i 1579. i 1580. i 1581. i 1582. i 1583. i 1584. i 1585. i 1586. i 1587. i 1588. i 1589. i 1590. i 1591. i 1592. i 1593. i 1594. i 1595. i 1596. i 1597. i 1598. i 1599. i 1600. i 1601. i 1602. i 1603. i 1604. i 1605. i 1606. i 1607. i 1608. i 1609. i 1610. i 1611. i 1612. i 1613. i 1614. i 1615. i 1616. i 1617. i 1618. i 1619. i 1620. i 1621. i 1622. i 1623. i 1624. i 1625. i 1626. i 1627. i 1628. i 1629. i 1630. i 1631. i 1632. i 1633. i 1634. i 1635. i 1636. i 1637. i 1638. i 1639. i 1640. i 1641. i 1642. i 1643. i 1644. i 1645. i 1646. i 1647. i 1648. i 1649. i 1650. i 1651. i 1652. i 1653. i 1654. i 1655. i 1656. i 1657. i 1658. i 1659. i 1660. i 1661. i 1662. i 1663. i 1664. i 1665. i 1666. i 1667. i 1668. i 1669. i 1670. i 1671. i 1672. i 1673. i 1674. i 1675. i 1676. i 1677. i 1678. i 1679. i 1680. i 1681. i 1682. i 1683. i 1684. i 1685. i 1686. i 1687. i 1688. i 1689. i 1690. i 1691. i 1692. i 1693. i 1694. i 1695. i 1696. i 1697. i 1698. i 1699. i 1700. i 1701. i 1702. i 1703. i 1704. i 1705. i 1706. i 1707. i 1708. i 1709. i 1710. i 1711. i 1712. i 1713. i 1714. i 1715. i 1716. i 1717. i 1718. i 1719. i 1720. i 1721. i 1722. i 1723. i 1724. i 1725. i 1726. i 1727. i 1728. i 1729. i 1730. i 1731. i 1732. i 1733. i 1734. i 1735. i 1736. i 1737. i 1738. i 1739. i 1740. i 1741. i 1742. i 1743. i 1744. i 1745. i 1746. i 1747. i 1748. i 1749. i 1750. i 1751. i 1752. i 1753. i 1754. i 1755. i 1756. i 1757. i 1758. i 1759. i 1760. i 1761. i 1762. i 1763. i 1764. i 1765. i 1766. i 1767. i 1768. i 1769. i 1770. i 1771. i 1772. i 1773. i 1774. i 1775. i 1776. i 1777. i 1778. i 1779. i 1780. i 1781. i 1782. i 1783. i 1784. i 1785. i 1786. i 1787. i 1788. i 1789. i 1790. i 1791. i 1792. i 1793. i 1794. i 1795. i 1796. i 1797. i 1798. i 1799. i 1800. i 1801. i 1802. i 1803. i 1804. i 1805. i 1806. i 1807. i 1808. i 1809. i 1810. i 1811. i 1812. i 1813. i 1814. i 1815. i 1816. i 1817. i 1818. i 1819. i 1820. i 1821. i 1822. i 1823. i 1824. i 1825	

Za popunjenje tih miestah ovim se razpis natečaja do obćeg znanja stavlja.

Prositelji službah imaju svoje obzirom na obstojeće propise br. 81 d. z. l. od god. 1853. sastavljene, te potrebitimi dokazi providjene molbenice do 15. ožujka 1862. i to odnosno za sudbene stolove u Zagrebu, Varaždinu, Rieki i Osijeku predsjedništvu istih sudovah, za sudbene pako stolove u Križevcih, Požegi i Vukovaru dotičnom vrhovnom županu, u kojega području se nalazi sud, posredstvom predpostavljene svoje oblasti podneti.

Oni urednici, koji su kod sada već obstojećih sudbenih stolovah definitivno namješteni, nisu dužni staviti se u kompetenciju, van ako žele postići višju koju službu ili premještenje kod drugomu kojemu kr. županjskomu sudbenom stolu.

Opažuje se napokon, da svaki prositelj ima izrazito naznačiti ne samo službu, koju želi postići, nego i sudbeni stol, kod kojega hoće da bude namješten, i to tim više, što će se u protivnom slučaju smatrati, da je prositelj naumio primit svaku za popunjenje razpisanu službu, ako ga zapane.

A i oni, koji su za službu, koju dali već molbu, budi visokom dvorskomu dikasteriju, budi Nj. preuzvišenosti banu, budi drugdie, imadu molbenice svoje na novo gori naznačenim putem predati, — podjednako pako predsjedništvu banskog stola neposredno o učinjenom pismenu izjavu podneti, za da ovo u stanju bude, pojedine te, obložene molbenice dotičnom predsjedništvu sudbenoga stola, ili vrhovnom županu odpraviti.

Predsjedništvo banskog stola u Zagrebu dne 28. veljače 1862.

Br. 1834. (119)

3—3

I z r o k

Od strane kr. županijskog sudb. stola riečkoga kao grunтовne oblasti do znanja se stavlja: da je c. k. penzionalnog zavoda proti Matu Glazaru k. br. 120., Joži Glazaru k. br. 106. i Ivanu Glazaru k. br. 108. iz Podveznice molbu za hip. prenos uknjižene tražbine od for. 700 ug. n. s kamatama 6% iz obveznice od 12. kolovoza 1846 s pervenstvom od dana 19. kolovoza 1861 na nepokretnosti u grunтовničkom napisniku br. 145,

147/2 i 16 obćine Podvezice na ime Jože, Mate i Ivana Glazara unešene kod ovoga suda predalo, verhu koje se je u smislu §. 36. naredbe ministarstva pravosudja od 15. prosinca 1855, br. 222. d. z. l., za preslušanje stranakah ročište na dan 12. ožujka 1862 o 9 sati prije podne odredilo, i za zastupanje odsutnih i nepoznatog boravišta Mata i Joža Glazara iz Podvezice ovdašnji odvjetnik g. Ivan Renaldy kao curator ad actum naime-novan, kojega ovi o shodnomu razpravljanju ove par-nice probitačno uputiti, ili ovom sudu drugoga zastup-nika naznačiti ima, u protivnom bo slučaju posljedice propusta svega toga sam sebi pripisati bi imao.

U Rieci dne 31. prosinca 1861.

Br. 250. Mb. (145)

3—3

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudb. stola žup. zagrebačke stavlja se do znanja, da će se uslied molbe Josipa Herdviga proti Samuelu Sternu u stanu ovog posljednjeg u pe-trinskoj ulici u Zagrebu kuće br. 371. dne 15. ožujka t. g. i dne 31. ožujka t. g., svaki put o 9. uri prije podne pokretnosti pod verhu uzete, kao: dućanska roba i pokućstvo, u prociembenoj vrijednosti od 445 for. 86 novč. a vr. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se na prvom roku samo uz prociembenu cienu prodavati, na drugom pak roku prodavati će se i izpod procjene.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

Kr. sudb. stol županije zagrebačke.

U Zagrebu dne 12. veljače 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 4379. (59)

3—3

Oglas.

Kr. žup. sudbeni stol u Varaždinu daje ovim na znanje, da je na molbu Petra Rafaja, kroz g. odvjetnika Niku Sablića, proti Franji i Mariji Ficlić radi dužnih 262 fr. 50 novč. a v. s. p. dozvolio ovršnu dražbenu prodaju nepokretninah, i to: kuće, vinograda, polja, li-vade i šume, što no su na 480 fr. a v. sudbeno proci-encijene i u grunтовnici obćine Dubrave pod br. 61. u-pisane, te da su u tu svrhu dva roka opredieljena, prvi na 18. ožujka, a drugi na 15. travnja d. g., svaki put u 9 sati prije podne kod ovoga suda.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupit želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta ne-pokretnina, ako li se kod prve dražbe ni za više, a ni za prociembenu cienu neprodade, kod druge dražbe i izpod procjene najboljemu nudioću izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovna dovoljna biti, po naputku suda na se primiti; i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, prociembeni na-pisnik i grunтовnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose ubaviešteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim si-gurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijavu, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisat morati, ako li se dioba kupovnine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovna izcerpi, ništa nezapadne.

U Varaždinu dne 31. prosinca 1861.

Novak.

Čukac.

Br. 1025. (153)

3—3

Oglas.

Dne 18. ožujka 1862 o 10. uri predpodne prodat će se kod ovdiešnjega postanskoga ureda više za po-štansko rukovanje više neuporavihih poštanskih kola-h posredstvom javne dražbe onom, ko najviše ponudi, uz odma požit imajuću se kupovninu.

Ovamo se pozivlju svi, koji žele učestvovati kod te dražbe, s tim dodatkom, da se mogu svaki dan u su-šama ovdiešnjega postanskoga ureda uviditi kola imajuća se prodat.

U Zagrebu dne 21. veljače 1862.

C. k. ravnateljstvo poštah za Hrvatsku i Slavoniju.

Br. 1571. grad. (109)

3—3

Oglas.

Kralj. sudbeni stol županije virovitičke u Osijeku daje ovim na znanje: Da je na molbu Ane udove Ku-šević, kroz g. odv. Jakova Spoljarića, radi dužnih 420 fr. a v. s. p. dozvolio ovršnu dražbenu prodaju ne-pokretnosti suprugom Mitru i Ani Petlovac spadajućih, što no su na 1183 fr. 70 n. a. v. sudbeno procijenjene i u grunтовnici dolnjeg grada Osieka pod br. 313. u-pisane, te da su u tu svrhu dva roka opredieljena, prvi na 18. ožujka 1862, a drugi na 22. travnja 1862, svaki put u 9 sati prije podne kod ovoga suda.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupit želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepo-kretnina, ako li se kod prve dražbe ni za više, a ni za prociembenu cienu neprodade, kod druge dražbe i iz-pod procjene najboljemu nudioću izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će ku-povna dovoljna biti, po naputku suda na se primiti, i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, prociembeni na-pisnik i grunтовnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose ubaviešteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim si-gurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijavu, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisat morati, ako li se dioba kupovnine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovna izcerpi, ništa nezapadne.

U Osijeku dne 20. siečnja 1862.

Kundmachung.

Vom k. k. kroatisch-slavonischen Landes-General-Kommando zu Agram wird in Folge hohen Kriegsministerialreskripts vom 7. Februar l. J., Abth. 10, Nr. 388, hiermit bekannt gemacht, dass aus den zur Sichelburger Kompagnie des Sluiner Grenzregiments gehörigen Aerarialforsten circa 8695 n. ö. Klafter Lagerholz, Dürllinge und abständige Stämme, wovon bei 1000 Klafter Eichen- und Kastanien-, der übrige Theil aber Buchenholz ist, zur Pottaschenerzeugung im öffentlichen Offertwege an den Meistbietenden abgegeben werden.

Diejenigen Unternehmer, welche sich vor der Offertverhandlung die persönliche Ueberzeugung von der Beschaffenheit dieses zur Pottaschengewinnung bestimmten Holzmaterials verschaffen wollen, mögen sich deshalb entweder an das Sluiner Regimentskommando oder an die Sichelburger Kompagnie oder auch an den betreffenden Bezirksförster wenden, worauf ihnen nicht nur das abgebbare Holz vorgezeigt, sondern auch jede weiter erwünschte Auskunft bereitwilligst ertheilt wird.

Der Beschaffenheit des ausgetobtenen Holzes nach dürften aus dem vorangeschätzten Quantum mindestens 450 Centner kalcinirter Pottasche gewonnen werden können, und es wird in Rücksicht der hier für die Erzeugung dieses Waldproduktes obwaltenden günstigen Verhältnisse der Betrag von acht Gulden ö. W. für jeden Centner kalcinirter Pottasche bestimmt, unter welchem für die Ueberlassung des obengenannten Holzquantums kein Anbot angenommen werden wird.

Jeder Offerent muss sein Anbot schriftlich, wolversiegelt und Aussen am Couvert mit der Bezeichnung: „Offert zur Uebernahme der im Sluiner Regimentsbezirke ausgeschriebenen Pottaschenerzeugung“ versehen an das k. k. Landes-General-Kommando rekommandirt, dann mit einem Reugelde von Einhundert fünfzig Gulden ö. W. belegt einsenden und dasselbe pünktlich bis zum 5. April 1862 neun Uhr Vormittags bei der genannten Militär-Landesstelle einlangen machen, weil nachträgliche Offerte durchaus nicht berücksichtigt werden.

Ferner hat der Offerent nebst der deutlichen Bezeichnung der angebotenen Vergütung für einen Centner kalcinirter Pottasche auch die Erklärung abzugeben, dass er sowol die Veraschung des ihm forstämtlich angewiesenen Holzes, als auch die Erzeugung der Pottasche selbst binnen 2 Jahren, vom Tage der Vertragsabschliessung gerechnet, vollenden und zur Gewinnung dieses Forstproduktes nur sachkundige und verlässliche Arbeiter aufstellen wird, für deren Gebahren und Beobachtung aller bestehenden forstpolizeilichen Vorschriften er einstehen und haften muss.

Endlich hat sich Offerent zu verbinden, im Ersterungsfalle gleich beim Abschlusse des Vertrags 10 pCt. von der ganzen Ersterungssumme als Kautions zu erlegen, in welche das obbezeichnete Reugeld eingerechnet werden würde.

Sonstige Bedingungen sind bei der 8. Abtheilung des obigen Landes-General-Kommando einzusehen.

Agram, am 1. März 1862.

Nr. 13229 ex 1861. (180)

3-1

Licitations-Kundmachung.

Wegen Herstellung der Konservations-Arbeiten an dem Zollamts-Gebäude zu Buccari in dem veranschlagten Kostenbetrage von 229 fl. 91 kr. wird am 20. März l. J. um 10 Uhr Vormittags eine Minuendo-Licitations, wobei auch schriftliche Offerte angenommen werden, im Amtsgebäude der gefertigten Finanz-Bezirks-Direktion, woselbst die Licitations-Bedingungen einzusehen sind, abgehalten werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion.

Fiume, am 27. Februar 1862.

Br. 100-1862. (178)

3-1

Natiečaj.

Za popunjenje po smrti Venceslava Holly-a izpražnjene službe ovogradskog nadšumara sa godišnjom plaćom od 500 fr. a. vr. otvara se ovim natiečaj do 15. travnja t. g.

Molitelji imadu svoje molbenice s izkazi starosti, čudorednosti i sposobnosti za tu službu, naročito da su iz naukah o šumarstvu dotične izpite položili, do precečenoga roka ovogradskom poglavarstvu podnieti.

U Požegi dne 1. ožujka 1862.

Poglavarstvo slob. kralj. grada Požege.

Br. 1244. gr. (175)

3-1

Oglas.

Kralj. sudbeni stol županije zagrebačke daje ovim na znanje: Da je na molbu Ulrika Kirchlechnera, župnika pregradskog i zastupnika župne blagajne pregradske, kroz g. odvjetnika Matiju pl. Mrazovića, radi dužnih 2100 for. a. vr. s. p. dozvolio ovršnu dražbenu prodaju na ostavinu Ane grofice Vojtky odnosno Žige grofa Vojtky spadajućeg imanja „Oroslavje“, što no je na 88.023 for. 89 novč. a. vr. sudbeno procijenjeno i u gruntovnici očinah Oroslavje, Kraljevverh, Stěrmec, Slatina, Andraševac, Liepaves i Mokrice br. 13., 73., 21., 89., 13., 25. i 8. upisanog, te da su u tu svēru dva roka opredieljena, prvi na 2. lipnja a drugi na 4. kolovoza 1862, svaki put u 9 sati prije podne kod o- voga suda.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi ota nepokretninu kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretninu, ako li se kod prve dražbe ni za više, a ni za prociebnenu cieniu neprodade, kod druge dražbe

i izpod prociebnenu najboljemu nudocu izručiti; zatim da je kupac dužan, uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovnina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti; i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, prociebneni napisnik i gruntovnički izvalak mogu kod ovog suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose ubavieštjeni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati morati, akoli se dioba kupovine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovina izcērpī, ništa nezapadne.

U Zagrebu, 22. veljače 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 206. (176)

3-1

Oglas dražbe.

Ustied odluke kr. sudbenog stola županije zagrebačke od 7. rujna 1861, br. 1179., obdržavat će se po drugi put javna dražba pokretnosti gosp. vlastelina Eduarda Zdenčaya dne 14. travnja 1862 u 10 sati prije podne u Canjevu, poradi dužnih kamatah i troškovah od glavnog duga 890 fr. na stran tērgovacah Šteiner et Račić, — prodavat će se više vērstih vina, konji, pokućstvo i fortepiano, sve za gotovi novac.

Kupiti želeći se na opredieljeni dan u dvor gosp. Eduarda Zdenčaya u Canjevo uljudno pozivlju.

Kot. sud novomaroški dne 4. ožujka 1862.

Kotarski sudac

V. Somogji.

Br. 1.-1862. (179)

3-1

Izrok.

Kralj. javni bilježnik Gjuro Horvath u Varaždinu poziva sve one, koji iz ostavštine Ivana Maurovića, kanonika u Varaždinu, dne 30. siečnja 1862 s oporukom preminuvšeg, štogod kao vieroynici tražiti imaju, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dne 22. svibnja 1862 u 9 sati prije podne ili sami u ured podpisatog javnog bilježnika dodju, ili neka do onda svoje prijave pismeno predadu; u protivnom bo slučaju ovi vieroynici, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ova ostavština izcērpila, na istu ostavštinu nikakova daljega prava, nego u koliko ih ide pravo zaloga, imati neće.

U Varaždinu dne 22. veljače 1862.

Gjuro Horvath,

jav. bilježnik.

Br. 18-gr. 1862. (134)

3-2

Izrok.

Od strane žup. kot. suda našičkog ovim se znano čini, da je 24. prosinca 1861 u mjestu Predrevu u kotaru ovom Josip Hōchster, bačvarski kalfa rodod iz Pešte, bez oporuke preminuo.

Dočim sudu ovom poznato nije, kojim osobam na ostavštinu prenavedenog nasliedno pravo pristoji, stoga se svi oni, koji na tu ostavštinu ma iz kojeg pravnog načela zahtijevanje imaju, pozivlju, da isti svoje nasliedno pravo u vremenu od jedne godine od dole stavitog dana računajući pri sudu ovom prijaviti i po izkazu svog nasliednog prava svoje nasliedstveno očitovanje tim sigurnije podnieti imaju, jer u protivnom slučaju ostavština, za koju je međutim bilježnik orahovicki g. Pavo Topalović skērbnikom ostavštinskim naimenovan, sa onima, koji svoje nasliedstveno očitovanje podnieti i pravo svoje na ostavštinu dokazali budu, razpraviti i uručiti se hoće, dio pako onaj ostavštine, kome nitko se prijavio nije, ili ako nitko svoje nasliedstveno očitovanje podneo nebi, to će ciela ostavština kao bez nasliednikah državi pripasti.

U Našicah dne 8. veljače 1862.

Janošić.

Br. 788.-grad. 1861. (144)

3-2

Izrok.

Od strane kr. županijskog sudbenog stola u Osieku se daje na znanje: Da je na molbu Franje Gillminga, tērgovca u Osieku, po odvjetniku g. Fōzmayeru mladji, de prās. 9. travnja 1861, br. 788, proti Antoniji udovi Virth dražbena prodaja kuće, na 6173 fr. procienjene i u dolnjem gradu Osieku pod grunt. br. 447. ležeće dozvoljena i u to ime rokovi na 28. ožujka 1862 i na 28. travnja 1862, svaki put u 10 sati prije podne u ovsudnoj pisarni, odredjeni.

K tomu se svi kupiti želeći s time pozivaju, da imade svaki prije dražbe 10% vadium kod suda položiti. Zapisnik o procieni i uvjeti dražbe mogu se kod ovog suda uviditi.

Ujedno se svi oni, koji dērže, da su unešenjem u javne knjige na tu kuću kakovo stavno pravo dobili, a nisu o toj dražbi poimence ubavieštjeni, pozivlju, da imadu do dražbe ovo svoje pravo sudu prijaviti, jer bi si drugačije sami pripisati imali, ako bi se dioba kupovine bez njih preduzela i, na koliko bi se kupovnina izcērpila, da bi od nje ubavieštjeni bili.

U Osieku, 5. veljače 1862.

Br. 4100. grad. (82)

3-2

Izrok.

Kralj. sudbeni stol županije riečke obznanjuje, da je dana 21. sērpnja 1861 u Rieci Franjo Skrobogna umro, ostavivši naredbu volje posljednje, u kojoj je svoje sinove Petra i Jakova Skrobogna i kćere Jovku, Antu i Mariju Skrobogna postavio za nasliednike. Bu-

dući je prebivalište Petra Skrobogna sudu nepoznato, a toga se isti poziva, da se uz godinu računajući od dana niže stavljenoga prijavi pri ovom sudu i dade svoju prijavu nasliednu, jer će se u protivnom slučaju razpraviti ostavština s nasliednicima, koji su se prijavili, i sa g. odv. Gotthardi-om, koji mu je za skērbnika postavljen.

U Rieci, 20. prosinca 1861.

Br. 905-gr. ad 1861. (78)

3-2

Oglas.

Od strane grad. kot. magistrata kao suda u Bakru ovime se do obćeg znanja stavlja, da je uslied molbe uručene kod kr. sudbenog stola županije riečke dne 29. lipnja 1861, br. 1980., Marka Bonetića iz Bakra, zastupanog po odv. Miroslavu vitez u Thiery-u, proti Andriji Slipkoviću pok. Mihovila iz Drage glede duga od 630 fr. a. vr. mieničnog iznosa s. p. p. odlukom kr. županijskog sudbenog stola u Rieci od 27. lipnja 1861, br. 1980., dozvoljena javna ličba ovdie naznačenih nepokretnosti, u koju svēru opredieljen je I. dražbeni rok na dan 26. ožujka a II. na dan 26. travnja 1862, svaki put od 10-12 sati u jutro na licu miesta (Draga).

Naznačenje nepokretnosti za prodaju.

1. Kuća pod br. 32. u Brigu od 43 [hvatih] 700 f. — n.
2. Vinograd Sad u Šenčivcu od 207 [hvatih] 103 „ 50 „
3. Pašnik Rebar u Tocilu od 703 [hvatih] 50 „ — „
4. Ledina u vinogradu Šenčivac u Griču od 348 [hvatih] 40 „ — „
5. Vinograd Vērt u Ketini od 55 [hvatih] 55 „ — „
6. Oranica Rēzina u Starem Redu od 312 [hvatih] 312 „ — „
7. Isto Lazina u Božnevih Rebar od 345 [hvatih] 60 „ — „
8. Oranica-pašnik Barajsko u Kapelici od 110 [hvatih] 20 „ — „

Ukupno 1340 f. 50 n.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi ove nepokretnosti kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se više imenovane nepokretnosti, akoli se kod pērvini za više a ni za prociebnenu cieniu neprodadu, kod druge dražbe i izpod prociebnenu najboljemu nudocu uručiti.

Napokon se još pozivlju svi oni, koji, premda nisu o dražbi napose ubavieštjeni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na više naznačene nepokretnosti kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati morati, ako li se dioba kupovine bez njih preduzme i njih, ako li se na taj način kupovnina izcērpī, ništa nezapadne.

Gradsko-kotarski magistrat kao sud.

U Bakru dne 4. siečnja 1862.

Šlajmer.

Na br. 50. (164)

3-3

Oglas.

Daje se svim i svakome do obćeg znanja, da će se prihodak obćinskih vašarah u tekućoj godini, i naime: pērvi na dan svetoga Josipa ili 19. ožujka, drugi na dan sv. Matije ili 21. rujna i treći za danom svih mērtvih ili 3. studenoga ustanovljeni, dne 15. ožujka t. g. u 10 sati prije podne u obćinskoj pisarni vērbovačkoj najviše ponudjajućem u najam davati.

Dražbeni uvjeti mogu se do opredieljenog ročišta svaki kao i na isti dan, kad se dražba preduzela bude, kod prenavedenog obćinskog ureda ugledati.

Pismene ponude, providjene sa 10% nom žaobinom (vadiumom), primati će se takodjer, samo prije započete dražbe.

Ured obćine Vērbovec dne 26. veljače 1862.

Izdao

A. Jezerinec,

obćinski bilježnik.

Br. 381. gr. (65)

3-3

Izrok.

Kralj. sudbeni stol županije zagrebačke kao stiečajna oblast daje ovime na znanje, da će se dne 21. ožujka 1862 pērvi put a dne 10. travnja 1862 drugi put, svaki put u 9 sati prije podne, u ovsudnoj viećnici putem javne dražbe prodavati koriste tražbine stiečajnine Jozue Epsteina u iznosu od 27,862 fr. 61 novč. tako, da će se one kod pērvog dražbenog roka samo sa 10% njihove vriednosti, usprot pako kod drugog dražbenog roka uz svaku manju cieniu najboljemu nudocu uručiti s pravom njihova utierivanja u svojem imenu.

U Zagrebu, 18. siečnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

OGLASNIK.

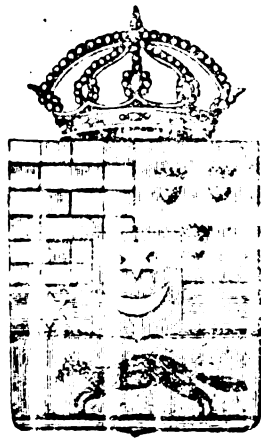
Br. 162.

3-3

Pod br. 96. u laškoj ulici

daju se u najam dvie sobe s prozorima na ulicu, k tomu kuhinja, pivnica i štala za osam komadah blaga, sa sušom za dvojka kola i sa prostorijom na suši za kērmu spravljati; zdenac je u dvorištu a dvorište je proštrano, uz koje se nalazi bašča 45 hvatih duga a 17 hvatih široka. Tko želi taj stan uzeti a najam, neka se izvoli opitati u istoj kući kod kućnoga gospodara.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je sa domaću u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglase opredjeljena je površina: 7 kr. a. vr. od linije sa jedan put, a 14 kr. a. vr. sa 3 puta. — Eraraka pristojba za svaki oglas iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se puta isti uvršti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u ponedjeljak 10. ožujka 1862.

Broj 57.

Uredovni dio.

Nj. c. kr. apostolsko veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom od 5. ožujka t. g. ministrijalnoga savjetnika u državnom ministarstvu Franju *Zigrovića Pretočkoga* pravim dvorskim savjetnikom i namjestnikom hrvatsko-slavonskoga dvorskoga kancelara i istodobnim izviestiteljem, zatim namjestničkoga savjetnika u Zagrebu Ivana *Daubachi-a Doljskoga*, ministrijalnoga tajnika u državnom ministarstvu Vatroslava *Utišinićeva* i banskog stola savjetnika doktora Livija *Radičevića* pravim dvorskim savjetnikom kod hrvatsko-slavonske dvorske kancelarije najmilostivije naimenovati.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom od 5. ožujka t. g. ministrijalnog perovodju u ministriju pravosuđa Stjepana *Barca*, ministrijalnoga perovodju u državnom ministriju Stjepana *Voćinčića* i banskoga stola tajnika Jurja *Krestića* pravim dvorskim tajnicima kod kraljevske hrvatsko-slavonske dvorske kancelarije, zatim ravnatelja financijskih pomoćnih ureda u Zagrebu Henrika pl. *Stajduchera* ravnateljem pomoćnih ureda kod iste dvorske oblasti najmilostivije naimenovati.

Nj. c. kr. apostolsko veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom od 5. ožujka t. g. savjetniku višjega zemaljskoga suda u Zadru Josipu Ljudevitu *Ciniotti-u* i namjestničkom savjetniku u Zagrebu Nikoli *Melinčeviću Halickomu*, priznavši njihovo revno i uspješno upravljanje kod obostojavšega hrvatsko-slavonskoga dvorskoga dikasterija najmilostivije podijeliti red željezne krune trećega razreda.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je miesto drugoga financijskoga nadsavjetnika kod c. k. hrvatskoga-slavonskoga financijskoga zemaljskoga ravnateljstva u Zagrebu najmilostivije podijeliti ravnateljstvu financijskoga kotara u Zagrebu Raimundu *Heima*.

Neuredovni dio.

Zagreb, 9. ožujka.

Dan danas najviše nas zanima *pismo cara Napoleona*, što ga odpravi 5. t. m. na kuću poklisaraha. Caru je čao, da je moglo zavladata onakovo nesporazumljenje medju njim i zakonotvornom tielom, tičuće se nagrade, koja je bila po najvišjim predlogu opredieljena generalu Montauban-u.

Da se medjusobno pouzdanje opet povrati oporeće vlada učinjeni predlog s tim dodatkom, da će nov predlog predložiti kući poklisaraha, kojim načinom bi se mogle dovoljno nagraditi Montaubanove zasluge.

Našim čitateljima bit će valjda poznato, da je general Montauban najvećih zaslugah steko u kitajskom ratu osobito uzetjem Pekinka, odkuda je mnogo vrlo dragocjenih stvari u Pariz donio.

Napoleon nakani nagraditi mu njegov višegodišnji trud s dotacijom od 50 000 franakah, koju svotu imali bi i njegovi potomci iz državne blagajne dobivati.

Zakonotvorno tielo suprotstavi se odlučno vladnomu predlogu a car — ga oporeće! Ove vie-

sti govore dosta jasno, tu nije ni treba obširna tumačenja. Pariz počimlje se opet zabavljati politikom, što već nekoliko godina nije; Pariz usudjuje se baciti carev predlog po zastupnicima naroda, koji bijahu s veće strane Napoleonovi privrženici . . . sve ove stvari, počemši od djačkih demonstracijah tja do opozicije zakonotvornoga tiela dokazuju nam, da se Francuzka nalazi u stanju grozničavom, koje biva obično predhodnicom zvijezdom važnih, svet uzdermajućih događajah.

Moguće, da se varamo, da nam se stvar črnija čini, nego što je zbilja, ali poviestnica davnih i nedavnih danah nuka nas, da si stvar ovako predstavimo. Spojimo li posljednje ove događaje s talijanskim poslovima, onda ćemo još laglje uvidjeti, da se nešto snuje, bilo i nehotice ili silomice, što bez posledicah ostati neće.

Malone svi izvanjski časopisi donose obširne viesti o strogosti, kojom postupa francuzka vlada proti raznim demonstracijama, proti novomu političkom pokretu, koi u posljednje doba zavlada u svim vèrstima parizkoga občinstva.

Moguće da će imati Napoleon dosta posla, da uzdrži u mira razdražene misli i da valjda neće moći miešati se u toj micri, kako bi se očekivati moglo u talijanske poslove.

Svako od nas dobro znade, što će to rieći, kada zavlada u Parizu nezadovoljnost, i kada se javno očituje uzperkos velikoj opreznosti vladinih organah. —

G. Ljudevit *Jagielski*, učrednik „poznanskoga dzienika“ koi je bio obtužen, da je član-cima priobćenim iz Hercenova „Kolokola“ namieravao postići odciepljenje jedne česti pruskoga zemljišta, bio je poslie dne 1. ožujka vodjene sudbene razprave izpušćen na slobodu. Mnogo zastupnikah naroda bilo je kod te razprave prisutno, koja je šest podpunih satih trajala.

Trojedna kraljevina.

Zagreb, 9. ožujka. Ovih danah dogodi se u našem gradu žalostan slučaj. U jorjevskoj ulici stanovaše siromašna obitelj, sastojeca iz tri osobe, nieke težakinje, njezine stare majke i jednoga sina, koi se je kao djak na uzornoj glavnoj učioni odlikovao, valjanim i čudorednim ponašanjem i riedkim napredovanjem u svim naucima.

Mati mu se zvaše Zorman. Prije nekoliko četernaest danah oboli joj sin, kojega odpraviše u ovdiešnju bolnicu. Za nekoliko danah oboliše njegova mati i baba — pogovara se uslied kave, koju su bile popile — a danas su već svi pokapani. —

Javljam žalostni taj slučaj već iz toga uzroka, da se povede liečnička iztraga u svèrhu, da li kava (ili mlieko?) prouzroči tu naglu smèrt siromašne ma čestite one obitelji. Podobnih primierah nalazi se često u čoviečanskom životu.

— Forovićev propeler „Napredak“, došao je iz Siska 6. poslie podne u Petrinju, — dne 7. u jutro otišao je iz Petrinje, pa je u 5 satih poslie podne u Karlovec prispeo, gdi je s velikim veseljem primljen i muzikom tamo smiešćenoga lovačkoga batalijana pozdravljen bio.

To neka bude dokazom, da su samo dosadanje povlastice dunajskoga parobrodarskoga društva prepriečile izvesti, što je sada privatnu čovieku za rukom pošlo.

Ugarska.

Pešta, 4. ožujka. Činovnici ovdiešnjega gradskoga poglavarstva imaju po reškriptu u-

garske dvorske kancelarije, obširno i istinito popisati životne svoje događaje od g. 1848. tja do današnje dobe. Koji su uzroci toj naredbi, neznase pravo pa se tumači svakojako.

Pogovara se, da je uapšeni odvietnik *Szilagy* odveden u Beč. Danas se u obće misli, da je napisao niekakav članak u „Jövö“, zbog kojega bio je uapšen.

— Moric *Jókay*, pèrvi suradnjik časopisa „Magyar-Sajtó“ bit će mu sada odgovornim učrednikom.

— Na glavu razbojnika *Patkó-a* raspisana je nagrada od 1000 for., koju će onaj dobiti, tko ga bude uhvatio ili barem njegovo uapšenje podpomagao.

Austrija.

Prag, 6. ožujka. Knez Drag. Schwarzenberg otidje u Beč, te će imati audienciju kod Nj. veličanstva. Ova viest je savezu s niekim napadenjem niemačkih listovah, o kojem već javismo u svoje vrieme.

U drugoj polovini prošastoga mieseca upravela je sèrbska občina pančevačka na njihovo veličanstvo molbu za saziv narodnoga kongresa, ona se je ujedno obratila na nadbiskupa Maširevića boravećega u ono doba u Beču, neka bi i za ovu občinu izposlovao miesto i gles u narodnom kongresu.

Krakov, 1. ožujka. *Poljski novinari* krakovski i lavovski pripravljaju molbenicu na državno vieće, da se opet uvede censura. Tko samo malo poznade štamparske odnošaje u Galiciji, znati će, da ondje vlada velika nesigurnost u tim poslovima te neće zbilja spomenuta molbenicu smatrati kao niekakovu demonstraciju.

Mletci, 5. ožujka. U stanju mira nalazeći se nadbiskup gerčko-iztočne cèrkve u Dalmaciji Kotoru, Dubrovniku i Istriji, Benedikt Kraljević preminuo je jučer u 97. godini svoje dobe.

Talijanska.

Rim, 25. veljače. Tajnik ruskoga poslanstva, g. Vasilkov, neidje u ponedjeljak na kursu na jednog papinskog lovca, koi ga iz čista mira ošinu sabljom po ledjima. On nije bio istina ranjen, no ovaj događaj dovoljno dokazuje što su u istinu papinski vojnici. Sad se pita, hoće li ministar Kiseljov pustiti, da to tako prodje neopazeno.

— 28 veljače. Jučer posljednjega pokladnoga četvèrtka bila je ovdie demonstracija. Pokladni korso bio je prazan; no Forum Romanum, Coliseum, botanička bašća i ulice S. Giovanni i San Gregorio bile su pune svijeta. Policija nije ništa preduzela.

Rusija.

Petrograd, 6. ožujka. Današnja „Sieverna Pošta“ javlja: 13 sučlanovah zavoda pomiriteljnihi sudacah u guvernnji tverskoj izjaviše, da neće da rade polag zakonah emancipacije od 19. veljače 1861. Provincijalna škupština pomiriteljnihi sudacah podnela je izvješće o tom ministru unutarnjih poslova, a ovaj dao je zapoviest, da se oni pomiriteljni sudcevi imaju poslati u Petrograd i obtužiti kod senata.

— *Bezobrazov*, načelnik strane staroplemičke, predloži na kongresima plemićah u Petrogradu i Moskvi adresu, koja je imala biti na cara odpravljena. Bezobrazov pozivlje se u toj adresi na niekoje povlastice udieljene Katarinom II. ruskomu plemstvu, te veli, da je nepravedno, da se olimaju dobra plemstva i razdieluju medju selja-

ke. On zahtjeva, da u takovim stvarima ima odlučivati kongres plemićah sazvanih iz čitave države.

Adresa bila je u Petrogradu i Moskvi znatnom većinom glasovah zabačena; time dokaza rusko plemstvo, da prija napredku.

Gërčka.

O pobuni u Navpliji saobćava „Bilijer. Korrespondencija“ nieke stvari, koje je vrijedno znati. Tako navodi rieči jednoga oficira gërčkog, čega se radi podigla buna, i evo tih rieči: „Svi smo složni i hoćemo da se otresemo ovih Bavaracah, kralja i kraljice, nek' idu odkud su i došli. Ustanak navplijski zadobit će Atinu, Halkis, Patras, on će se razširiti svuda. Dokopavši se Navplije mi ćemo uzeti kralju njegovu Gajetu. Ako li buna bukne i u Atini, onda će valjati da se naši visoki Bavarci izmiču ili u Korf ili u Tèrst. Oni su nas vazda varali. Mi više nemožemo imati viere u njihovu rieč. Godine 1854. oni su nas sami kompromitovali kod Francuske i Englezke. Mi imamo namjeru da se tužimo na našeg vladaoca. Otići ćemo da se tužimo plemenitoj i čestitoj Francuskoj i Englezkoj. Nećemo da budemo posljednji medju narodima. Hoćemo reforme, osobito u našoj financiji, koje će nam dopustiti da uredimo ekonomiju, da bismo mogli plaćati kamate na dugove, da ih po malo uništimo i da povratimo našu vieru u Evropi. . . . Eto krasnoga puta, kojima izidje dinastija pred Kanaris, jednog domoljuba, koji je poslie toliko godina ostao čist, nezavisan i samac, koji je imao snage da kralju pred oči iznese reforme, što ih želi zemlja i što biše primljene za 48 sati. Kralj je izigrao ono, što htjede učiniti državi. Više nehtie Kanarisa. To je bilo u onaj mah, kad je Kanaris radio, ali gdje su kraljeva obećanja, gdje reforme, gdje je to sve? One će nam se da doverše sistemom, koja nas vodi u propast i u bezčast. U našoj je zemlji sve samo razmetanje. Ministri i kancelarije — sve su od ljudi neviestih, koji nisu ni za što, od ljudi spletkasah i zavidljivacah. Oni niti smiju niti mogu što učiniti za domovinu. Sva je vlast u kabinetu kraljičinu, ona s nekoliko odanih čini sve; činovnici gube službu za najmanje bezposlice. Tko je nezavisan, eto na njega trista potvaranjarah. A tko nezna da je svoj vladi sriedina u kraljičinom kabinetu? Tu se čini svašta proti caru Napoleonu i proti Palmerstonu. Odalle se propovieda niekojim novinarima da krive cara. Ta eto „Esperance“ 1854. g. uzporedjivaše cara Napoleona s Mitridatom!“

Dalje piše dopisnik, kako nije moguće pobrojati sve, na što se većinom Gërcoi tuže na kralja, a najvećma na kraljicu. Baš ovaj čas, veli, čujem, da je vojska u Lanici učinila što i ona u Navpliji. Lanica je varoš na granici, dva sata od tesalske medje. U njoj je posada dosta jaka, a to je mjesto vojničko u provinciji, gdje su stanovnici malo odani vladi sadašnjoj. Ovo je došlo bërzojavom u Atinu. Počinje se glasati da se je vojska podigla i u Patrasu, u Lamiji, Argu, Misolungi i Tripolici. Kako vidite, ovi ustanci potvërduju da je bila zavjera, koje radi od godinu danah zbiše se u vojsci tolika zatvoranjarah. Pa znejte za cielo, da je i atinska posada, ma da je zapoviedništvo nad njom dato vodji, koji je dvoru najodaniji, ipak potajno u dogovoru s Navplijom i ostalim pobunjenim miestima. I ona samo čeka zgodnu priliku pa da učini što i one druge. Po Atini su i noću i danju silne straže. Narod se smeje, jer svak zna da je tu vojska u zavjeri, i to sva, pa će i on za njom, čim bolji položaj pređe njoj na ruke. Kažu, da vojska hoće da ište od kralja, da se preda volji narodnoj. Pobunjenici viču: „Živio narod! dole sa sadašnjom vladom! Hoćemo skupštinu, da sastavi nov ustav!“

Jedna bečka litografirana korespondencija dërži, da će istina sadašnja pobuna proći bez opasnosti za prestol kralja Otona i njegove dinastije al' opet zato uzima, da stvari u Gërčkoj tako stoje opasno, da ova, ako ne još i gore katastrofe mogu vrlo lako opet nastupiti, ako se kralj ne požuri da sastavi novo ministarstvo i da sasove novu narodnu skupštinu, i tako se s narodnom strankom, koja je posljednjom ministarskom krizom jako uvredjena, nepomiri. U ostalom misli se da će za sada buna proći bez prolijevanja krvi.

Muogo je — piše pomenuta litografirana

respondencija — ovaj ustanak podpomoglo vladanje kraljevo u posljednjoj ministarskoj krizi, koja je prije svojih tri nedjelje danah nastupila bila. Na sadašnji kabinet već se više putah podizala bura, ali je uvijek ostajala bez uspieha. Ovo neobziranje na želje narodne odavno je i u Atini i po oblastima proizvelo veliko nezadovoljstvo. To je pak do vrhunca došlo kad se kralj najposlie pokaza da hoće pravedan da bude prema obćem mišljenju te predade ljubimcu narodnome Kanarisu, sinu slavnoga junaka jelinskog, da sastavi ministarstvo, ali ga poslie 24 sata razrieši od toga izgovarajući se da Kanaris nemože ljude da nadje. To samo, koje se tumačilo kao izazivanje, i što je po zapoviesti kraljevoj opet ostalo staro ministarstvo, raspali nezadovoljstvo još većma i u toliko, da je neposredno za tim posljedovao ustanak u Navpliji, koji je u ostalom, kao što se pokazuje, buknuo prije vremena. K ovome još dolazi i to, da osim Austrije i Englezke nijedna od velikih silah, pa i nijedna od dëržave drugoga reda nevladaju se prema dveru gërčkom prijateljski.

„Ost und West“ čuje da pobunjenici ište, da se iz kraljeve službe udale svi Niemci, a naročito privatni kraljev tajnik Weudland i pèrva dvorkinja kraljičina Pliskova.

„Indèpendance“ javlja, da se je u Navpliji već sastavila i privremena vlada, u kojoj je predsjednik sudija Patoreta a članovi četiri odvjetnici.

„Tr. Ztg.“ izvještava, da je u zavjeri pomiešan bio i jedan od članovah ministarstva, pa kad je vidio, da se je zavjera otkrila a on zavjernicima dade mig, da više nečekaju, te tako se je buna digla prije uređenog vremena.

Po glasovima iz Atine od 15. pr. m. pobunjenici su poslieli klanice izmedju Navplije i Korinta, pa tako sasvim zatvorili put iz Atine, što ide na Korint. General Hadži-Petro 14. pr. m. po podne krenuo se je iz Atine da te klanice zauzme, ali je na ovaj način došao prekasno. Po tome ni kralj nije mogao ići u Korint, da pregleda vojsku, što se je tamo imala skupiti; pa tako glas onaj, da je bio u Korintu, neće biti istinit.

„Allg. Ztg.“ javlja, da je na glas o pobuni u Navpliji 14. pr. m. sabor narodnih poklisarah u Atini imao izvanrednu skupštinu i jednoglasno se izrazio proti pobuni, izjavivši, da ima puno povlerenje u vladu kraljevu, i da će joj biti na ruci, čim njegovu pomoć uzpotrebuje. U tem se je smislu, veli „Allg. Ztg.“, izrazila i obćina atinska.

Bërzojavne i najnovije viesti.

Tèrst, 6. ožujka. Vjesti iz Gërčke do 3. t. m. javljaju: S ustašama u Navpliji pavela su se pogadjanjarah za sklopljenje kapitulacije. Kralj hoće sauno od stražmeštara niže da podieli amnestiju. U svoj ostaloj zemlji vlada mir i neporemećeno obćenje.

Prag, 7. ožujka. Za izborni kotar winterberg-wolinski izabran je namiestnički podpredsjednik sa saborskoga poklisara.

Carigrad, 6. ožujka. (Prieko Pariza.) Pošto je posljednja skupština na Cetinju očito pokazala, da Cernogora učestvuje kod nemirah u Hercegovini, obaviestila je porta sile, da je prisiljena odreći se sisteme štèdne proti Cernogorcima. Omer-paša ima sve važnije pozicije u svojoj vlasti.

Korf, 4. ožujka. Parlament dëržao je 1. t. m. svoju prvu sednicu. Dobni predsjednik Livoda opomenio je poklisare, da izreknu svoje želje za ujedinjenje s Gërčkom. Malne svi poklisari zadovoljiše ovom pozivu i misle, da će se skupština jednoglasno u tom smislu izreći.

Atina, 1. ožujka. Ustaše sastavili su spomenicu na poslanike Rusije, Englezke i Francuske, koji su ju svojim vladama poslali. Amnestiju nisu ustaše primili; oni rade revno okolo utvërđenja Navplije.

New-York, 16. veljače. Gubernator Leitcher zaškao je uzemši u obzir, da posljednji porazi konfederatah iziskuju svu energiju, od senata u Richmondu, da se svekoliko muško pućenstvo od 18. do 60. godine oboruža.

— 21. veljače. Dnevnic govore proti predlogu monarkije u Mexiku. Uzele Savane nepotvërduje se. Priprave za nasert traju neprestano.

Konfederati protierani su iz Misurija. Govori se, da će Schurz otići kao poslanik u Petrograd.

New-York, 21. veljače. Dvie regimente konfederatah došle su u tvèrdjavu Dornelsoa i predale su se saveznoj vojsci. Uvjeravaju, da Fernesejani neće dopustiti konfederatima, da primu bitku kod Nashvilla. Častaici i gradjani iz Tenseja izjavljaju, da će se ova dëržava skore opet vratiti u Uniju.

JOSIP POLJAK,

klerik nadbiskupije zagrebačke i bogoslovac pèrve godine, primiv svetotajstva umirućih preminuo je u gospodinu nakon duljega izvan siemeništa bolovanja dne 8. ožujka t. g. u 19. godini života, a sahranjen je sutradan poslie podne u raku pèrvostolne cèrkve.

Pokojna mu duša!

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 8. ožujka 1862.

Papiri.	Svèršetni tečaji u austr. vred.
5% Kovovnice	70.45
5% Narodnoga zajma	84.15
Narodne banke	826.—
Vierovnoga zavoda	199.80
Mienice.	
Srebro	136.50
London	137.60
Čarski cekini	6.55

Meteorologička opažanja

na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 8. i 9. ožujka 1862.

Ura	Barometar va vjerna u par. cèrt.	Barometar va vjerna reduc. na 0	Toplo- ta po R.°	Nobla	Smier i ja- kost vjetra	Atmo- sferička oborina (dažd, snieg ili tuda)	Opazh
7. pr. pd.	333.°°08	332.°°82	+1.6	0	0		
2. pol. „	333.°°22	332.°°49	+7.6	1	0	0	
9. u več.	333.°°45	332.°°76	+5.2	0	0		
7. pr. pd.	332.°°68	332.°°35	+2.0	0	Ji		
2. pol. „	332.°°44	331.°°70	+9.6	1	Ji	0	
9. u več.	332.°°45	331.°°90	+7.3	0	0		

Danas u 7 sati temperatura R.° +2.4.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 198 — 1862. (181) 3—1

Oglas.

Ovosudnom odlukom od 20. veljače t. g. br. 141. bi za produtetie odlukom kr. žup. sudbenog stola zagrebačkog od 8. veljače t. g. br. 210.—m. dozvoljena ovèršbena dražba pokretnostih spadajućih na ostavinu gr. Corberona, radi dužnih g. Viekoslavu Friganu 1050 fr. sa prip., dva roka i to pèrvi na 14. o. m., drugi na 28. i. m. opredieljena, budući pako da je ovèrhovoditelj pod današnjim od ove dozvoljene i raspisane dražbe odustao, to se takova ovime opoziva.

Kotarski sud bërdovalčki.

U Zaprešiću, 7. ožujka 1862.

Novak,
kotarski sudac.

Nr. 13229 ex 1861. (180) 3—2

Licitations-Kundmachung.

Wegen Herstellung der Konservations-Arbeiten an dem Zollamts-Gebäude zu Buccari in dem veranschlagten Kostenbeiräge von 229 fl. 91 kr. wird am 20. März l. J. um 10 Uhr Vormittags eine Minuendo-Licitations, wobei auch schriftliche Offerte angenommen werden, im Amtsgebäude der gefertigten Finanz-Bezirks-Direktion, woselbst die Licitations-Bedingungen einzusehen sind, abgehalten werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion.

Fiume, am 27. Februar 1862.

Br. 131. 1862. (76) 3—3

Izrok.

Poglavarstvo sl. i kr. grada Zagreba kao sud obavljia, da je Gjuro Mach dvie založnice pèrve hërvaške štèdionice pod br. 92726. i 95327. izgubio. Pozivlje se indi posiedatelj upitnih založnicah, da takove už rok od šest miesecih od doli stavljenog dana kod ovoga suda preda, pošto bo u protivnom slučaju proglasiti će se ništetnim i usmèrćenim.

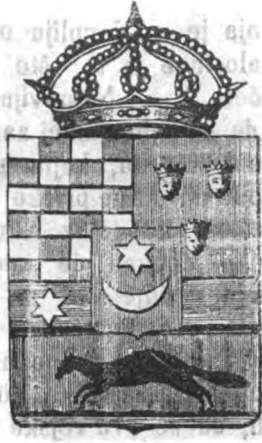
Poglavarstvo sl. i kr. grada Zagreba.

U Zagrebu, 16. siječnja 1862.

Gradski sudac
Matosić.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglase predložena je uvrstbina: 7 kr. a. vr. od linijesa jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Erarska pristojba za svaki oglas iznosi 3 kr. a. vr. i to toliko putah, koliko se putah isti uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u utorak 11. ožujka 1862.

Broj 58.

Neuredovni dio.

Trojeda kraljevina.

Karlovac. (Parobrod „Napredak.“) Što je Karlovca grada, nije doživio dana, što ga doživi jučer, kojim mu munjina označi radostnu viest, da mu je u pohodu paroplov „Napredak.“ —

Takovu viest je dobilo na naše žiteljstvo i prije više godina, al viest ostade viešću, t. j. paroplov krenu put našega grada, al se neusudi projadriti preko slapah „Degoja i Sredička,“ po tomu Karlovčani neznadoše sve do jučer, što je i kakvo je to čudovište. —

I jučer malo jih bi, koji povierovaše munjinu viesti, nu sviedljivost povuče sav, bi reć, Karlovac već u 4 sata na obalu kupsku, da vidi olog novoga si gosta.

I u istinu, česa se plašilo bogato dunajsko društvo, toliko godina obstojeće i prieko 120 paroplovah brojeće, to odluču dne 6. t. m. odlučna i kriečka volja vlastnikah paroplova „Napredak“ gg. Forovića i Stojića, torgovacah iz Vel. Bečke-reka, savietom sisačkoga torgovca Hočevara i pozudanjem mudroga kapetana istoga broda g. Častnika. Na pitanje iz Siska rečenim vlastnikom poslano: bi li naime imali krenuti sa „Napredkom“ put Karlovca ili ne? odgovori u kratko g. Forović: putujte s milim bogom, ako se samo pouzdate u veličinu Kupe. „Napredak“ dakle krenu iz Siska dne 6. t. m. po podne, i prenoći u Petrinji, a 7. u 5 sati uzradowa čitav Karlovac svojom pritomnošću a toliko, da ga je svaserđno dočekalo sve tako rekuć pučanstvo vojničkom svirkom, gruvanjem mužarah i bezbrojnim uzklucima „Živio.“

Uvaživši to, da je paroplov „Napredak“ prvi, koi je naš grad posietio; da se do sada nije u sudilo ni veliko dunavsko paroplovarsko društvo posietiti naše mjesto, i osviedočivši se, da se paroplovom kod sriednje višine Kupe prieko dva slapa, naime prieko Degoja i Sredička smielo proći može, nemože nam se na ino, već od sërđca pozdraviti ne samo novoga nam gosta, nu se tiešiti milom nadom, da nam nebude on sadnjim.

Parobrod „Napredak“ gradjen je u Lincu na brodišću vèrlóg gosp. Jos. Majera, i stoji 70.000 fr. a. v., dugačak je 33 hvata i dovezao je 8500 vaganah razna žita. Isti g. Majer, koi se je svojom vieštinom, svojim bistrim torgovačkim umom iz prostog dunavskog ladjara popeo na stepen taj, da sada 8 takovih parobrodah svojom svojinom zove, ima velike zasluge za parobrodarstvo na Dunavu, Kupi i Savi, jer on je bio prvi, koi je dunavskom par. društvu konkurenciju pravio i ostalim poduzetnikom oči otvorio. Sada se kod njega radi propeler „Sloga“ za gosp. Forovića, kojeg ćemo ako bog i sreća dade još ove godine u Karlovcu pozdraviti.

S radošća ujedno javljamo, da je ovdiešnje gradsko zastupništvo naimeenovalo vlastnika parobroda, g. Forovića, začastnim građjanom, a kapetana rečenoga broda odlikovalo počastnom zastavom.

U koliko je jučerašnji dan svakako znamenit za naš grad, u toliko smo već sada uviereni, da će nam ova, skoro pokusna plovitba povući za sobom i drugih, do sada možda plašljivih paroplovah. Za sada napokon od sërđca velimo u ime Karlovčanah: „Živili: Forović i Stojić kao vlastnici Napredka, i živio njihov kapetan Častnik!“

U suak radosti grada Karlovca priredjen je za danas svečani obied, u dvorani svratišća kod grada Rieke, (Glasov.)

Ugarska.

Pešta, 6. ožujka. Časopis „Jövö“ ipak će izlaziti, jer su sve zapreke odstranjene.

— Prieki sud proglašen je po naredbi k. namiestništva u baranjskoj županiji.

— Novinama „Alföld“ pišu, da je po višjem nalogu zatvorena židovska molitvenica i škola u Velikom Varadinu a občina sama da je za razpušćenu proglašena.

— U Erdelju bit će oružništvo za 400 momakah umnoženo.

Austrija.

Beč, 7. ožujka. Sibirski biskup pravoslavne cërkeve barun Šaguna prispie danas u Beč; kao što je poznato, došao je s rumunjskom deputacijom,

— Poklisar dèržavnoga vieća g. Šebek, jedan od najvatrenijih i najiskrenijih privrženikah dr. Riegera preminu jučer u jutro. —

Prag, 8. ožujka. U Pisku vlada velika razdraženost zbog jednoga čina ondiešnjeg gradskoga načelnika, kojega nitko očekivao nije. Sto šestdeset dradjanah pisečkih umoli pismeno gradsko zastupništvo, da se sazove siednica, u kojoj bi se poznati vèrlo revni i čestiti ravnatelj realnih školah g. Ivan Krejčt imenovali imao definitivnim ravnateljem.

Nu načelnik grada g. Ign. Otto ne samo, da nije zadovoljio zahtievima ovih gradjanah, već ih kod zemaljskoga suda obtužio. Svatko je očekivao, da će zemaljski sud načelnikovu tužbu zabaciti; — al' se ljuto prevariše! Zemaljski sud pozvao je svih 160 gradjanah na odgovor za svoje postupanje.

Svi očitovahu pred sudom, da su oni molbenicu dobrovoljno podpisali i da su pripravní podpisati opet podobnu molbenicu u podobnom slučaju.

Obtuženi, budući da misle, da se je proti njima nezakonito postupalo, prituziše se proti načelniku grada i zemaljskomu sudu.

Ravnatelj Krejčt ostavi danas Pisak; prekjucher počastiše ga domorodni gradjani sjajnim obiedom. G. Krejčt bit će opet učiteljem — što i do sada bijaše, ali ujedno je privremeno upravljao realnom učionom — na českoj realnoj školi u Prahu. Narod u tom svem vidi trage niekakova nabražnjačtva.

— Česki listovi tuže se, da ravnopravnost samo još po imenu vlada u mnogim slučajevima, poimence da se još i sada davaju niemačke sviedoče na starogradske gimnaziji, koju je sama vlada za česku proglasila.

— Sutra će Nj. Uzoritost stožernik Schwarzenberg služiti veliku misu u privremenoj cërкви Karliškoj na slavu svetih apoštolah slavjanskih Cirila i Metoda.

— Obèrtničko društvo u Liberci zaključu, da će ustrojiti obèrtničku učionu; pripravljaajući rəsred otvorit će se jurve dne 9. ožujka 1862.

Lavov, 8. ožujka. Najviše sudište odluču, da je učrednik „Glosa“ g. Kaczkowski kriv pokušaju veleizdaje i smetanju javnoga mira, te ga osudi na težki zatvor od 2 godine i gubitak od 6300 for. od njegove kucije.

Turska.

Po najnovijim izviestjima, pomirio se Vukalović sa knezom Nikolom. „S. D.“, a po njemu i „O. u. W.“ kaže: da je „u Cërnoj Gori svima jedina misao ta: da se Hercegovcima pomoći mora. Mladi knez sad je uvidio kako se Hercegovina mora osloboditi pomoćju cèrnogorskom. U tome

ga sad utvèrdjuje još i to, što Dèrviš-paša i Musa Cukić nečuveno okrutništvo čine nad neoboružanim i mirnim podanicima njihovog cara. Nieki se nadaju, da će i Sèrbija u odsudnom času na strani ustašah stajati.“

U taboru Omer-pašinom neima baš nikakvog junačkog oduševljenja, sve je obuzeo užasan strah; i Omer sam kao da je poplažen, i jedino se tieši maskiranim balovima, koje on daje u Mostaru.

Osim katoličkih Hercegovacah, koji su sa pomom Ilijom prešli ustavšim Hercegovcima, sad je i jedna sèrbsko-turska deputacija iz Nikšića i Kolašina došla knezu Nikoli i hoće da se podčini Cèrnogori, moleći, da joj dadu sèrbske politične ustanove, kao što su u Cèrnogori. Oni hoću Cèrnogori da plaćaju porezu, samo da ih oslobodi od „asijatskih Osmanlijah i činovničke strašne vlade.“ — U Hercegovini predstoje vèrlo kèrvave bitke.

Talijanska.

Novi talijanski kabinet mogao se već 3. ož. u večer, dakle poslie odlazka kraljeva u Milan zaprisieći. Samo Pepoli nije ovaj večer bio jošte u Turinu. Konačno sastavljenje kabineta bilo je 4. ožujka u Turinu poznato. Pèrvobitna lista izkueila je samo jednu ali sasvim bitnu promienu: Ratazzi je izvan predsjedništva preuzeo privremeno i ministarstvo unutarnjih poslovah a Cordova poravnao se tako, da mu je poviereno ministarstvo pravosudja. Kao minister unutarnjih poslovah bio bi Cordova veoma loš izbor; jer ovdie predstoji gorostasna radnja, jerbo se je Ricasoli uprav u unutarnjim poslovima pokazao veoma nemocan i nemaran.

„Monarchia Nazionale“ javlja, da Farini nije stupio u kabinet, jerbo nije hteo imati druga, koi u obziru upravnih poslovah inače misli, nego li on; no u specialno političnim pitanjima Farini se slaže s Ratazziem. Zato je jošte sve jednako moguće, da će Farini postati konačnim ministrom unutarnjih poslovah. Ricasoliu priuzdržat će se opet predsjedništvo poklisarske kuće, koje sada ima Ratazzi.

Isti list opaža o Ratazzi-u, da je položaj tako silan bio, da mu je samo četrdeset i osam sati dozvoljeno bilo za sastavljenje nove vlade. To je bio uzrok, za što je morao sam privremeno preuzeti listnicu unutarnjih poslovah, no to nepravilno stanje trajat će samo kratko vrijeme. Cordova pobudio je kao kandidat za ovu listnicu takove sumnje, da je opozija ovu mogućnost naznačivala kao pravu pogibelj za zemlju; „Il Diritto“ koi to javlja, dodaje, da je opozicija ovo osviedočenje po dèržanom savietovanju novom ministarskom predsjedniku bez okolišanja očitovala i dodala, da Cordovu uobće rado nevidi u kabinetu. Ovaj čoviek, koi je dosad bio minister torgovine, veoma je nepopularan, no pri dvoru je dobro vidjen, jer ga opisuju kao spretna bèrblijavca. U svemu čini se u ostalom, da su s novom ministarskom listom zadovoljni, kao što dokazuje to kraljev doček u Milanu, gdi je Viktor Emanuel unišao s Persanom i Pettiti-em, novim ministrima pomorstva i rata. Novi kabinet sačinjavaju sada sljedeće osobe: Ratazzi, za poslove izvanjske i privremeno unutarnje, Pepoli za torgovinu, Depretis za javne radnje, Sella za financije, Mancini za nastavu, Cordova za pravosudje, generala Pettiti za rat i admiral Persano za pomorstvo. Lukava Sicilijanca Cordovu dèrže za spletkara, koi je razmiricu medju dvorom i kabinetom Ricasolijevim revno piro i navlaš proizveo krizu. Na prvi pogled pokazuje se kao zamierna cèrta novoga kabineta

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzeći nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. 20 kr. aut. vr. — Za vanjske, kojima će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predložena je uvrstbina: 7 kr. a. vr. od linije za jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Erarska pristojba za svaki oglas iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko putah, koliko se putah isti uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u sriedu 12. ožujka 1862.

Broj 59.

Uredovni dio.

Br. 328/pr.

Kod 352. i 353. žrebanja starijega državnoga duga, koje je bilo dne 1. ožujka, izvučene su serije br. 469 i 248.

Serijs 469 sadržaje erarske obligacije českih stališih br. 164,856 u prvobitnom kamatnom mierilu od 4% s jednom trideset i drugom stranom glavnika iznoska i erarske obligacije dolno-austrijskih stališih od odstupa de dato 30. travnja 1767 u prvobitnom kamatnom mierilu od 4% i to od br. 23,450 do uključno 25,093 sa celim glavnika iznoskom i br. 23,684 s jednom petinom glavnika svote u ukupnom iznosku od 1,247.647 fr. 20½ kr.

Serijs 248 sadržaje obligacije dvorske komore od raznoga kamatnoga mierila i to br. 80,220 s jednom desetinom, br. 81,560 s jednom osminom, br. 83,996 s jednom šestinom, i br. 83,835 do uključno br. 83,993 sa celim glavnika iznoskom, nadalje najviše zadužnice br. 1 s jednom petnaestinom i br. 2 i br. 3 sa celim glavnika iznoskom u ukupnoj glavni. svoti od 1,131.459 fr. 44 kr.

Ove obligacije povisit će se polag ustanovah najvišjega patenta od 21. ožujka 1818 na prvobitno kamatno mierilo, i ako ovo dosiže 5% kon. novca polag preobratnoga pravila obnarodovanoga oglašom financiijnoga ministarstva od 26. listopada 1858 (d. z. l. br. 190) promienit će se u 5% one na austrijsku vrednotu glaseće državne zadužnice.

Za one obligacije, koje uslied žrebanja pripitju do prvobitnog, no 5% nedosižućega okamčćenja, izdat će se na zahtievanje stranke po mieru ustanovah sadržanih u napomenutom oglašu 5% one na austrijsku vrednotu glaseće obveznice.

U Zagrebu dne 8. ožujka 1862.

Od predsjedništva kr. dalm.-hervatsko-slavonskoga namiestničkoga vieća.

Neuredovni dio.

Zagreb, 12. ožujka.

„P. L.“ priobćuje viest, po kojoj ima se *ugarsko pitanje* dalje pretresati i to polag pro-

grama izrađjena kod državnoga ministarstva, koj u sobi sadržaje sliedeća:

Erdeljski sabor sazvat će se i zajedno će se pozvati da izabere poklisare na državno vieće. Ako manjina sabora odluči, da se pošalju zastupnici na državno vieće, onda će valjati pars pro toto i smatrat će se, da je Erdelj na državnom vieću zastupan. U slučaju, kada nebi se ni manjina proglasila za izhor raspisat će se izravni izbori.

Na isti način raspisat će se isravni izbori u *Ugarskoj*. Ako bude grof Forgach oklevao zadovoljiti ovomu pozivu, preuzet će privremeno gr. Nádasdy sve poslove ugarske kancelarije.

Ujedno sazvat će se i *hervatsko-slavonski* sabor, da rieši jedared pitanje tičeće se državnoga vieća. Ako bude poslao svoje poklisare razširit i učvrstit će se jošte samouprava ovih krajevina. Ako nebude za rukom pošlo sklonuti sahor na to, da svoje zastupnike na državno vieće pošalje, raspisat će se i u jugoslavenskim zemljama isravni izbori.

Godine 1864 sazvat će se opet državno vieće, da tvori kao i dosada liberalne zakone i da se zabavlja državnim proračunom. Jesu li jedared ugarske zemlje ovim načinom zastupane, proglasit će se državno vieće za širije ili poduno te će onda imati pravo riešiti državopravne odnošaje Ugarske prema carevini.

Kada bude državno vieće svršilo svoje siedenice (1864) pozvat će se Ugarska još jedanput, da isravnim izborima svoje poklisare pošalje na državno vieće; ako i to nebude hasnilo, odredit će ministarstvo, kako se dalje ima postupati, valjda će i umoliti Nj. Veličanstvo, da ustanovi novo ministarstvo, koje bi ove razpre konačno riešiti imalo.

Ugarska.

Pešta, 7. ožujka. Novinam „Id. Tan.“ pišu od Drave, da ondiesnja občina „Herceg-Szőlős“ gdje živu stanovnici troje narodnosti i troje viere, prouzrokuje uredima mnogo neprilikah.

Prije nekoliko danah, kada ih je kotarski su-

dač opominao, da se pokore, pobuniše se te navaliliše na sudca i pandure, što su s njima došli.

Uslied toga poslana je tamo četa vojnikah.

Austrija.

Prag, 9. ožujka. Današnji „Hlas“ dokazuje podacima, kojih nitko više opovčrci neće moći, da je dobio *centralistički* „Cas“ za tri mesecu subvenciju pr. 3000 fr. a. v. Za čudo je, da su se izdatatelji „Času“, dr. Pinkas, dr. Krása i dr. Cupr proti toj istini toli smielo branili, očitujuc višeputah javno u svojem organu, da nikakove podpore nedobivaju.

Lavov, 6. ožujka. „Dziennik polski“ donosi oštar članak proti „Donauztgu“, koji odgovara na učinjene mu prigovore, da se pod plaštom političke samouprave sakrivaju prevratne težnje, u tom smislu, da naime „Donau-Ztg.“ i njezini prijatelji sami neprestano oko toga rade, da se dočekamo nekakova prevrata.

Moguće je, veli „Dzennik“, da nije već daleko ona doba, gdje će se „D. Ztg.“ pozivati na domoljubje i zahvalnost galičkih Poljakah.

Turska.

Sarajevo, 16./28. veljače. Po svoj Bosnoj čini se najveće priprave za rat. Vezir je zapoviedio, da svi Turci budu u pripravnosti, da uzmognu na prvi put oburužani doći. Čim se popravi vrieme, krenut će Bašibozuci na Drinu, da ratuju proti Šerbima (!) Ovdie se već obćenito govori, da se u mesecu ožujku 50.000 Arnautah ima sakupiti na južnoj granici Šerbije. Dakle udarit će na Šerbiju (!!). Omerpaša sakuplja svoju vojsku proti Hercegovini. Arnauti prolaze Sarajevom bosi i gladni. Ovi ogladieli ljudi razdražit će svojim nasiljima do bune jošte mirna hercegovačka sela. Čini se, da sami Turci već očekuju svoju propast. Ovo prolieće mora odlučit, da li će Turci ili Keršćani propasti. (O. u. W.)

Talijanska.

Turin, 4. ožujka. Pogovara se da će doći ovamo Kosuth iz Albana, Klapka iz hyerskih otokah a Pulszky iz Pariza.

Ivan Kalinčak,
spisatelj slovački.

(Nadalje.)

Naša škola bijaše gotova mesarnica. Jednoč nebijaše gospodina rektora kod kuće — bio je otišao u Selnicu, da posieti Jacka — mi povalimo školsku tablu na pod te uzesmo na njoj kockati se.

Na nesreću pukne tabla na dvoje. Drugi se dan držala inkvisicija, te se našlo takovih kockah za polovicu po prilici jedne karte. Tu se uzmu kocke brati s poda, te su dobili svi, koji su se igrali, redom svaki onoliko šibah koliko je njegova kocka vrjedila. Takovo razčinjanje ljudske kože već za života trajaše skoro celo prie podne.

Na takav su nas način nastojali u mladosti ljudi sprijateljiti s nauci! a gospodin rektor bijaše uz to štovana, glasovita osoba u cijeloj županiji, jer „hej, taj uči dječad valjano!“ Jest jest učio nas je, da što više, otvorio nam je i pjesničku žilu, ta koliko smo si putah pripoviedali šuhove, što smo si sami e njem sastavili:

Náš Janko Chalupka
Rad pčličkom lupka.

Tako dakle gramatički naobraženi a još više tielesno osobitom gymnastikom ukrepljeni, prodjismo na turčansko-liptovsku akademiju za onda u *Gemeru*, da što god i magjarštini priviknemo. Meni se doista činilo, da sam tomu jeziku jur poduno viest, jer sam još u Turocu 183½ polazio tako zvani inštitut, iz kojega — kao sto se izrazio jedan od mojih svakah g. 1856 — je išašlo toliko slavniuh muževah; a i otac me je naučio uz glasovir pjevati:

„Nincs becse a hezafinak,
Csak a csapodár úrfinak“ i t. d.

U nas se u obće mislilo — kao što i dan danas — da se gojitba dietce sastoji u formulah; stoga sam obično „otče naš“ molio u pet jezicah: gerčki, latinski, niemački, magjarski i slovački. Koliko sam svakoga toga jezika znao, može si svatko i sam misliti.

Gemer je miestance kao kakvo selo a puk u njem dobar. Tu je dječad živiela kao u raju. Živielo se vrlo lahko, za obied se plaćalo za djaka na godinu 15 for. šajma kad kada i manje, kad kada i ništa u alumniju, a za stan 12 for., gdje mu je gospodarice mnogo putah i večeriu

dala, tim češće, čim je bio bolji i uljudniji. Ja sam platio na godinu 80 for. za stan i hranu, ali kad su došla k meni četiri djaka alumnista, to jih je moja starica uvijek počastila kao i nas, koji smo kod nje stanovali. — Za moga dvogodišnjega živovanja u Gemeru, gdje sam treći i četvrti gimnazialni razred izvčrsio, uživao sam skoro prijateljsku dobrotu svoga učitelja Josipa Dlhanyi-a, tada profesora na ev. gimnaziji u Kešmarku. Taj čoviek je sama dobrotu, te u moje vrieme nije mu bilo veće raskoš, nego gdje vidi da mu je povierena mladež vesela. Dlhanyi bijaše učitelj, kojega je dječad ljubila upravo stoga, što je on nju ljubio; a što sam i ja po njem kao učitelj nasliedio, jest nedužna šala s mladežju i u školi i izvan nje. Dlhanyi se nije bojao, da će mu od gospodstva što god odpasti, ili kako se to obično veli, da će suktoriaš izgubiti, ako bude s djacima prijazan. I ja sam bio uvijek takav, te znam, da sam si to usao bi reć od Dlhanyi-a, koi se upravo sa mnom medju svima najviše šalio i zabavljao. Ne jedan put pripoviedao sam mu kao diečak razne pripoviesti, a on se tomu smijao.

Bijahu g. 1836. u gemerskoj županiji glasovite restauracije, Deakovičeva i Almásyeva tranka

Turin, 8. ožujka. Cordova kojega ostavku navjestio je jučerašnji „Opinione“, siedio je jučer (u komori) na ministarskoj klupi.

Ratazzi izjavio je u komorskoj sednici: Naše političke precedencije odgovaraju našem vladanju. Neću da tajim teškoće položaja. Naša zadaća, nastavlja Ratazzi, sastoji u tom, da dosada razdijeljene provincije ustrojimo i sjedinimo i *one talijanske provincije, koje još ne pripadaju kraljevini, oslobodimo*. U našim izvanjskim odnosnjima gledat ćemo, da budemo u skladu s drugim narodima; postarat ćemo se, da učestvujemo kod svakoga događaja, koji je kadar imati upliva na udes Italije.

Što se Francuzke tiče, nećemo nikada sa- boraviti, da joj velikim dielom zahvaljijemo naše preporodjenje. Isto tako nećemo zaboraviti, da je Englezka vazda bila naša prijateljica.

U odnošajima sa silama čuvat ćemo dostojanstvo i nezavisnost.

Prijateljstvo drugih naroda, koje želimo, postići ćemo mudrostju svojega ponašanja. Mi ćemo dokazati, da nećemo da poretimo mir svijeta. *U obsiru rimskoga pitanja upotiebit ćemo moralna i diplomatska sriedstva*. Ovo pitanje je od dvie godine veoma napredovalo.

(Drugi telegram veli: *U obsiru Rima izjavio je Ratazzi, da će se čvrsto držati zaključakah komore i da će u sporazumljenju s Francuzkom ići u Rim*.)

U obziru unutrašnjih poslovaht zahtieva lojalno sudielovanje svih kapacitetaht, obećaje izvedenje zakona o narodnom oboružanju i štednji u svim granama uprave bez ušterba oboružanjah i zaključuje prizivajući pomirenje.

Lanza zahtieva izjašnjenjah o ministarskoj krizi negledeć na dielovanje parlamenta. Ricasoli odgovori, da su, uzpérkos prijaznim komorskim odvjetima, obstojale nieke teškoće. Ministarstvo nije bilo sigurno, da ima pouzdanje komore i moralnu uglednost, koja proizlazi iz iste; želeći ukloniti se dvoumnu položaju, podnielo je svoju ostavku.

Sa svim tim, da je zahtievaó kralj, da neka bi se pričekaó odvjet parlamenta, ostalo je ministarstvo kod svojega zahtievanja.

Ratazzi kuje u zviezde lojalnost očitovanjah Ricasolievih.

Turin, 8. ožujka. Journal „Movimento“ opovérgavana najnovije glasove o kupljenju vojske u ime Garibaldovo. Posliednoje je, veli, preporučio samo da se razširi narodno strieljačstvo.

Turin, 9. ožujka. Kao što čuje „Opinione“ ponudjena je listnica izvanjskih poslovaht markezu Sauli-u, bivšemu poslaniku kod petrogradskoga dvora. Ricasoli odlazi danas u Švajcarsku.

Iz Rima javljaju, da je Bourbonški odbor pozvao Franju II., da se stavi na čelo gibanja u Napulju. Moguće, da je to početak pohoda obećanoga za prolieće.

— Iz Rima javljaju „Času“, da je markiz Lavalette kardinala Antonelli-a zapitao, koliko bi svotu *sveti otac* trebao u slučaju, ako bi Rim ostavio; francuzka vlada bi bila pripravna dati mu sve što god treba.

Antonelli odgovorio je, da papa neće nikada

primiti podpore od ikoje vlade, ma došlo do skrajnjosti, već da će od naroda do naroda ići i skupljati milostinje. Ova ponuda francuzke vlade pokazuje, da će ona, vierna svojem dvoumnom bitju, obie protivne strane držati u strahu, samo da ostane gospodaricom položaja. — Na posljednjem plesu genarala Goyona bili su mnogi Rimljani, osobito pako mnogi Rusi, koji su strastveno plesali.

Rumunjska.

O sadanjem položaju Vlaške dobiva „P. Of. Ztg.“ iz Beča od pouzdane strane zanimivih podrobnosti: Novo napolak iz Vlahah a napolak iz Moldavacah sastavljeno ministarstvo veoma je nepopularno i veoma sumnjaju, da će se uzdržati; kod svojega pèrvoga javnoga pojava u cèrkvi, bilo je izszvieždano i pozdravljeno vikom: „Dolie s Fanariotima!“ No čini se, da i sam knez Kuza nesiedi sasvim čvrsto na svojem prestolu, i namumio je, vele, glavom zamoliti saviat od svojega prijatelja cara Napoleona, budući da ga bojari smatraju za nesreću. Ako uzmogne, po izreci svojega zaštitnika na Seini, usudit se da ostavi svoju zemlju, a da takvim izbivanjem nedade svojim neprijateljima povoda za uspješne agitacije, onda će po svoj prilici svoje asmaticke boli na to upotrebiti, da se pod izlikom putavanja u kakve toplice, svrati u Pariz. Ako taj put nepoduzme, i ako uzmogne uzlegnut se od biesnoće putovanja vladajuće u Vlaškoj, onda se ima razlog tomu jedino tražiti u strahu samonzdržanja; jer utemeljenje nasliednje dinastije najmilija je njegova misao i 65,000 dukataht godišnje gradjanske liste odviše je pomamljivo, nego da nebi naprema ovom prineo kakvu žrtvu i odreko se ugodnosti putovanja. Kad su ga prije nekoliko mjesecih nieki moldavski poklisari opomenuli na njegovo obećanje, da će na korist inostranog kojeg kneza odmah odreći se prestola, kad se faktučno oživotvori i prizna unija, kažu da je svojim pouzdanim prijateljima dao za odgovor: „Mogu dugo čekati, dok ja to dobrovoljno učinim.“

Francuzka.

Pariz, 6. ožujka. Car je odgovorio adresnoj deputaciji senata:

„Sretnim me čini jednoglasnost, kojom je senat volirao adresu; to je nov dokaz, da se tako u komorama, kao i u zemlji većine izključujući skrajnje nazore, stavlja na stranu mudrosti. Polag živahnosti pretresah vidio sam s radostju, kako se za umieren jezik adrese malone svi glasovi sjedinjaju, potvrđujući time načelo Bossuetovo, da je umierenost, oslanjajuća se na istinu, najčvršća podpora za čovječanske stvari.

Primitite moju iskrenu zahvalu, jer ništa nije prijaznije za miran, pravilan hod vlade, nego li dobro sporazumljenje velikih državnih oblastih.“

Govor je primljen bio klicanjem.

Car Francuzah namierava u slučaju nužde sam voditi rat s Mezikom. Govori se u Parizu o osnovi, polag koje ima se francuzka pohodna vojska umnožiti do 30.000 momakah. Polag drugih glasovah, neugodno su cara dirnule viesti o po-

biedama iz sieverne Amerike, i kažu da već misli na uzmak.

Viesti iz New-Yorka potvrđuju viesti o pobiedama i dodaju, da su konfederati ponudili mir na temelju sadaške izreke evropskih silah. U Washingtonu nisu uvažili dotično saobćenje predsjednika konfederacije.

Rusija.

Varšava, 4. ožujka. Jučer se oda jedan slagar tajne tiskarnice (ae one, gdje se je „Straznica“ štampala) te je bio odmah uapšen. Ime mu je Zamojski te je gospodarski činovnik.

Velika Britanija i Irska.

O talijanskoj politici cara Napoleona opaža „Times“: „Mi ni najmanje nemislimo, da princ Napoleon znade više o politici carevoj, nego iko drugi privatni čoviek, koji mu značaj prosudjuje po njegovim činima. No pri tom moramo dopustiti, da ništa nenalazimo u govoru g. Billaulta, što bi caru Napoleonu moglo prirediti, da poslie jedne godine sasvim točno izvrši, što mu je njegov bratić napèrvo naznačio.

Slavenske viesti.

U bečkoj državnoj tiskarni štampa se: „Serbiens byzantinische Monumente“ od F. Kanica.

U Srbiji, i današnjoj i staroj, još se, poslie toliko viekovah, biele sveti manastiri, sadužbine sèrbskog gospodstva, jedini sviedoci *kako se i u Srbah niekad vieština niegovala*. Za ove *svietle* zadužbine Serbin danas i zna i ne zna; ni desetih ih nije vidio, a i koji ih je vidio, neznam da li ih je umio ocieniti kao što treba, jer su u nas jako rietki ljudi od vieštine. Na zadužbinama tim ostalo je dosta još kresote i divote. Giljferdnik, začudjen divotom „Gjurgjevih Stupovah“, rekao je u svom putovanju: „*Vieštak kakav našao bi u tim cèrkvama obilnu gradju za historiju slovenske vieštine i napunio bi album svoj pravim blagom!*“ — Ovoga golemog posla poduhvatio se čuveni živopisac F. Kanc. Tko poznaje, kako vieština u današnje doba stoji, znati će sa cielo i za ime ovoga vieštaka. Kanc je obišao *dojako* skoro svu Srbiju, a i nieki dio stare Srbije. Pobiličio je sve, što je vriedno da svet sazna, i nacertao je svaki i najmanji spomenik iz prošlosti sèrbake; na ime sve monastire, koji su po Srbiji a po vizantijski gradjeni. Vieštak ovaj izdaje sad pomenuto dielo svoje, koje je po vieštini svojoj ocienjao, te je i od Nj. veličanstva milostivo primljeno, i u državnoj se štampariji štampa. *Jedanaest tablah*, koje su bojom štampane (Farbendruck), predstavljaju: izgled smederevske cèrkve, Ravanice, Manasije, Žiže, kruševačke cèrkve i Stadenice; pokraj ovih izgledah svuda ima i plan, kakvi su nakiti s polja i iznutra, na kojoj cèrkvi, i što je god na njima u veštini znamenito.

Uz ovih jedanaest tablah izlazi i opis svačega, što je na njima nacertano. Opis je ovaj sasvim po pravila vieštine sastavljen, podjeljen je na tri diela, na *obći* vieštačko-istorijski pregled,

radila jedna drugoj o životu; svaki dan začusmo što nova, a ja sam to hodio pripoviedati Dihanyiu. Prizor u mojoj „Reštauraciji“ gdje se Bešenovskoveci s Potockovci potukoše, iz ovoga je časa. U jeseni g. 1836 odvezao me je otac u Levoču u školu, da se i niemštini štogod priučim, premda sam se ja tu naučio malo više od ništa. Tu sam bio 3 godine, polazeć humanitetne klase i pèrvi tečaj mudroslovja.

U Levoči počela se je razvijati u meni svijest narodna. Znade svet, koliko su magjarske novine napadale na učitelja *Hlavačka*, i kako je generalni inšpektor ugarskih evangelikah u svom listu graknuo na levočko učiteljstvo zato, što je mladež u slovenštini poučavalo; stoga neću o tom viša riečih trositi, dosta je ako rečem, da učiteljstvo levočko nije priekim okom gledalo narodnjega napredka u djačadi. — Bijaše to u ono vrijeme, kad su nastajale razpre izmedju narodnostih; djačad, kao obično, nije bila ni tu posljednja. Djaci, prije *amici* stadoše se dieliti u Magjare i Slovake, te se jedni drugim uklanjali. Učiteljstvo, kao što je sasvim naravski, drželo se strogo svojih predavanjah, a djaci uznše živiti svoj vlastiti život — tako je bilo po cijeloj Ugarskoj.

Izim tako svanoga slovenskoga zavoda pouznskoga usta podoban zavod i u Levoči, a ja sam mu bio član od njegova postanka. Bijahu to pèrvi početki narodnoga duha kako u inih tako i kod mene; velim početki, stare bo djačke vragolije i staro djačko veselo živovanje nije još prestalo. I dan danas se siećam jedne lopovštine učinjene u Levoči, koju sam baš ja morao podnesti, a dala joj povod nešto lakoumnost i sumnjičenje, a nešto djačka razpuštenost, koja se ponosi, kad izvede kakovu vragoliju. No dobro je, što sam i to izkusio; postav poslie učiteljem, poznao sam iz izkustva sve djačke spletke, te se nisam dao nikada prevariti jalovim izgovorima. Da nisam uzmanjkao i kod ondiesnje reštauracije, razumije se i po sebi. U Levoči se je dakle, kako spomenuh, probudio u meni duh narodni, koji me je doista mnogo stajao, ali se upravo stoga u meni učvrstio. Za moju „budućnost“ zabrinutomu otcu, koji se nije rad zamierao ljudem, nebijaše to nikako po čudi, te mi je ne jedan put rekao, da od mene neće biti drugo no hajduk. Moja su načela u tom poslu sve više dolazila s očevimi u nesklad, koji dakako tim nije tražio ništa ino no sreću svoga dieteta: u to bo doba nebijahu u Ugar-

skoj riedke križarske vojne proti djačadi, prijanjujuć uz stranku slovačku. Tu sam se učio poljaki, pèrvo sloviensko naričje izza češtine.

Svršiv trogodišnji tečaj školski, poslao me je otac u Požun, da mogu slušati fiziku od slavnoga tada profesora Martinia.

Požuna se osobito spominjem s trih usrećah. Pèrvo što sam se taj odvažio posvetiti se učiteljstvu. Svršio sam u Požunu drugi filozofički i pèrvi juridički, a zatim dvogodišnji bogoslovni tečaj u 4 godine. U školi smo sbijali strašnih lopovštinaht, i doista naša tadašnja disciplina nije bila podobna pobuditi u čovieku volju, da se posveti učiteljstvu, učitelj bo bijaše, s malo iznimakah, mučenikom djakah. Pod predavanjima sam često pisao humorističke članke za „Bubanj.“ Bijaše to časopis, 2—3 arkov tjednik, što smo ga sami pisali i čitali, te bolje pjesničke i ine proizvode unaj stavljali; no glavni mu bijaše sadržaj narodne pjesme i pripoviesti. Siećam se, da sam *unajstavio* „Ztratena vèkta“ a „Paehadska na kufiacie pole.“

(Dalje će slediti.)

pa vieštačko-istorijski pregled *svakog pojedinog diela*, i na topografsko-istorijski dio, a izlazi na *niemačkom sèrbskom i engleskom jeziku*, svako za sebe.

Ovoliko za sad nadjech za dobro da Vam javim, a kad dielo ugleda svet, vieštaci će ga umiati dostojno ocieniti. A ja bih još to dodao, da je dielo ovo pravo blago za nas — na ime za obštine, koje odjako budu cèrkve zidale. Narod naš svuda žrtvu e, gdje se god cèrkve podižu, ma jedno što nezna za svoje od starina cèrkve kako su zidane, a drugo arhitekti i zidari su najviše tudjinci, kojima je slabo do toga stalo da zgrada cèrkve udesi prema obredu viere, te tako imamo mnogo cèrkvah, gdje vieštak nije u stanju pogoditi kojega su stila. A i ovog reda vieština treba da po vremenu bude narodna, ili bar nolik na onu, odakle je uznesmo. Vieština svaka ima svoje zakone, a te ćemo poznati ako stariju poznamo.

Drugo veće dielo bit će što ga F. Kanic radi: „*Etnografija Sèrbije*“; bit će ga u tri povelike knjige, a za sto i tri ilustracije. O tome ću Vam pisati drugi put više.

Bèrzojavne i najnovije viesti.

Beč, 11. ožujka. Nj. veličanstvo car potvèrdio je nacèrt občinskoga zakona.

Dubrovnik, 10. ožujka. Pogadjenja razbila su se o zahtjevanja *Luke Vukalovića*; turske čete krenut će i to danas proti Zubcima.

Turin, 9. ožujka. Garibaldi predsjedao je danas u Genovi skupštini providamenta, zakleo se je, da će još manjkajuće provincije Italije osloboditi, i oslodjenje na sve zarobljene narode izvan Italije protegnuti.

Berlin, 8. ožujka. Ministarstvo podnelo je svoju ostavku.

Berlin, 10. ožujka. Ostavka ukupnoga ministarstva nije dosada primljena.

Verakruc, 9. veljače. Saveznici nisu učinili nikakovo gibanje napred. General Prim postupa oštro proti stanovnicima od Verakruca. On im je nametnuo nasilne poreze. U Hondurasu bukula je revolucija, pèrva žrtva bio je predsjednik, kojega su ubili.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 11. ožujka 1862.		Svršetni tečaji u austr. vred.
Papiri.		
5% Kovovnice	70.25	
5% Narodnoga zajma	84.10	
Narodne banke	824.—	
Vierovnoga zavoda	199.—	
Mienice.		
Srebro	136.35	
London	137.70	
Carski cekini	6.54	

Meteorologička opažanja

na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 11. ožujka 1862.

Ura	Barometar va visina u par. cèrt.	Barometar va visina reduc. na 0	Toplo- ta po R°	Naoblaka	Smier i ja- kost vjetra	Atmo- sferička oborina (dažd, snieg ili tueć)	Opazka
7. pr. pd.	333.38	332.91	+3.6	0	0		
2. pd.	333.55	332.54	+11.8	1	0		
9. u več.	333.21	332.47	+9.6	7	0		

Danas u 7 sati temperatura R° +5.2.

Opazka. Kod naoblake znači 0 sasvim vedro a 10 sasvim oblačno; brojevima ležećim između 0 i 10 razumije se veća ili manja množina oblakah, razdieliv cielo nebo iznad obzorja na 10 jednakih dieloh.

U 6. stupcu znače velika pismena smier vjetrovah (Jz = južno-južno-zapadni), a brojevi jakost vjetra, isto, 0 sasvim tiho a 10 buro, a među ovim ležeći brojevi naznačuju različnu jakost vjetra.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

2477/755. (151)

2—2

Poziv

na sve velikodušne i dobrotvorne stanovnike kraljevine Hèrvatske i Slavonije od kr. namiestničkoga vieća u Zagrebu.

Sbog lanjske loše žetve, prouzrokovane dugotrajnom žestokom sušom, a pred tim tja u mie-

sec svibanj doprievšimi mrazovi i ozebicom, nalazi se već sad veći dio pučanstva županije riečke, zagrebačke, varaždinske, križevačke i požeške u veoma biednom stanju, boreći se s neodoljivom brigom za uzdržanje života svoga do buduće žetve, a i za pribavljenje neophodno nuždnoga siemena za nastajuću prolietnu sietvu.

Akoprem se je zem. ova oblast već za vrijeme pobrinula, da pravo stanje te izvanredne nevolje doznade i nakoliko sile javnih sriedstvah s obzirom na njihovo ino opredieljenje dopuštaju, s takovimi stradajućemu žiteljstvu u pomoć priteče, to se ipak već sada temeljito pokazuje, da javna u tu svèrhu razpoloživa sriedstva ni iz daleka dovoljna biti neće, za svemkolikomu stradajućemu žiteljstvu neophodno nuždnu podporu pružiti moći.

Polag toga nepreostaje dakle ino, nego takodjer i — dosada još nvek u sličnih izvanrednih slučajevih osobitim velikodušjem zasviedočenu darežljivost svih onih stanovnikah kraljevine Hèrv. i Slav. u pomoć prizvati, koji su iole u stanju štoto ili u gotovom novcu, ili pako u naravskih proizvodih na ublaženje biednoga stanja stradajućih doprineti.

Darovatelji izvolit će svoje darove ili dotičnomu municipalnomu poglavarstvu dalnjega odpremljenja radi, ili pako neposredno ovom kr. namiestničkom vieću predati, koje će ga zatim svojoj svèrsi privesti. Naravski proizvodi, kao žito svake vèrsti, brašno, krumpir itd. mogu se nakoliko bi ih tko u prenapomenutu svèrhu darovao, pismeno ili ustmeno kod najbližjega municipalnoga poglavarstva ili takodjer neposredno ovamo najaviti, na što će zatim odredjenje glede odpreme i razdieljenja slediti.

U Zagrebu dne 22. veljače 1862.

Br. 1346. (185)

3—1

Oglas.

C. kr. poštanski uredi *Kufstein* i *Maran* opunovlašćuju se od 1. ožujka 1862 počemši novčane pošiljke na sve poštanske urede, kojima je povieren posao novčanoga doznačivanja, opravljati i takove doznake od ovlašćenih poštanskih uredah primati.

Što se time uslied razpisa visokoga financialnoga ministarstva od 23. veljače 1862 br. 62822/4148 stavlja do obćega znanja.

U Zagrebu dne 7. ožujka 1862.

C. k. ravnateljstvo poštah za Hèrvatsku i Slavoniju.

Nr. 13229 ex 1861. (180)

3—3

Licitations-Kundmachung.

Wegen Herstellung der Konservations-Arbeiten an dem Zollamts-Gebäude zu Buccari in dem veranschlagten Kostenbetrage von 229 fl. 91 kr. wird am 20. März l. J. um 10 Uhr Vormittags eine Minuendo-Licitations, wobei auch schriftliche Offerte angenommen werden, im Amtsgebäude der gefertigten Finanz-Bezirks-Direktion, woselbst die Licitations-Bedingungen einzusehen sind, abgehalten werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion.

Fiume, am 27. Februar 1862.

Br. 198.—1862. (181)

3—3

Oglas.

Ovosudnom odlukom od 20. veljače t. g. br. 141. bi za preduzetje odlukom kr. žup. sudbenog stola zagrebačkog od 8. veljače t. g. br. 210.-m. dozvoljena overšbena dražba pokretnostih spadajućih na ostavinu gr. Corberona, radi dužnih g. Viekoslavu Friganu 1050 fr. sa prip., dva roka i to pèrvi na 14. o. m., drugi na 28. i. m. opredieljena, budući pako da je overhovoditelj pod današnjim od ove dozvoljene i razpisane dražbe odustao, to se takova ovime opoziva.

Kotarski sud bèrdovački.

U Zaprešiću, 7. ožujka 1862.

Novak,

kotarski sudac.

Br. 728.-gr. 1861. (184)

3—2

Oglas.

Žup. kot. sud vèrbovski u K. Moravicah stavlja ovim do znanja, da je na molbu Mihe Petrovića iz Vučiničsela, prim. 24. rujna 1861, dozvolio overšbenu dražbu nepokretnostih upisanih u gr. z. br. 352. porezne občine K. Moravicah, na ime overšenika Gjoke Vučinića i dotičnu njegove supruge Marije, iz kuće pod br. 27. i 700 Džvatič zemljištah sastojeci, i sudbeno na 900 fr. a. vr. procijenjenih, radi izplate overšiteljeve tražbine u iznosu od fr. 58,54 a. vr. sa pripadci, i da je za preduzetje takove pèrvi rok za dan 31. ožujka a drugi za dan 30. travnja t. g. 1862. u 10 sati prije podne na licu miesta opredieljen s time, da će se iste nepokretnosti samo kod drugog dražbenog roka izpod procjene najviše ponudajućem prodati.

Dražbeni uvjeti, procienbeni zapisnik, kao izvadak

gruntovnički mogu se svaki dan kod suda ovog u uredovnih satih uvidjeti.

Pozivlju se dakle svi kupiti želeći, da se na opredieljeni dan na licu miesta postave; ujedno se pozivlju svi oni, koji kakovo založno pravo na nepokretnine dražbi izvržene imati misle, da takovo do dana prodaje tim više kod suda ovog izkažu, što bi u protivnom slučaju sami sebi pripisati imali, ako se kupovina bez njih razdieli i njih, ako se na taj način kupovina izcèrpi, ništa nezapadne.

U Moravicah, dne 10. prosinca 1861.

Žup. kot. sudac

E. Barčić.

Nr. 2424. (53)

3—3

Editto.

Da parte di questa regia Tavola giudiziaria di Comitato qual senato tavolare si rende pubblicamente noto, che ad istanza d'pr. 13. Dicembre 1860, Nr. 4531, della tutela delle minoreni Riccardina ed Ernestina Varoni, rappresentata dall'avvocato Luigi Dall'Asia, contro il sgr. Giovanni Batt. Cosulich di Sussak, in punto pagamento di fr. 25,000 M. C. ed accessori, è stato accordato coll' anteriore decreto 11. Febbrajo a. c. ed ora con nuovi termini e condizioni stabilito il duplice esecutivo incanto della casa sita in Sussak, marcata col Nr. 23. sub A. n. p. 1 ed annessi fabbricati, cortile con prato etc. il tutto riportato sotto la cifra di localizzazione Nr. 74 del prot. fond. 41 della Comune censuaria di Sussak, e valutata a fr. 64,442 V. A. di ragione dell'esecutato Cosulich, e che all'effetto furono stabilite le giornale 27. Marzo, e 26. Giugno 1862 delle ore 9 alle 12. m. per la subastazione da tenersi nell' aula di questo Giudizio.

In pari tempo si fa noto, che al primo incanto non saranno accettate offerte inferiori al prezzo di stima, mentre al secondo, la delibera seguirà anche sotto a quel prezzo.

Il compratore dovrà assumere sopra di se i debiti assicurati con ipoteca sugli stabili fino alla concorrenza del prezzo d'aquisto, giusto l'assegno del giudice.

Vengono diffidati tutti i creditori ipotecari ad insinuare le loro pretese fino alla vendita della realtà, coll' avvertenza, che in caso diverso dovranno imputare a se stessi, se la distribuzione del prezzo dovesse seguire senza il loro intervento e vi rimanessero esclusi.

Le condizioni d'asta, fra cui l'obbligo nel deliberatorio a depositare entro tre mesi dall'intimazione dell'aggiudicazione, il prezzo fino alla concorrenza del credito Varoni, ed il resto dopo altri tre mesi, salvo accordo diverso, come pure l'estratto dei pesi intavolati non meno che il protocollo di Stima, saranno ostensibili all'asta, e anche prima, nella cancelleria di questo Giudizio, entro le ore d'uffizio.

Regia Tavola giudiziaria di Comitato qual senato tavolare.

Fiume, li 9. Dicembre 1861.

Nr. 3803-civ. (158)

3—3

Editto.

La Tavola giudiziaria di Comitato in Fiume rende pubblicamente noto, d'aver ad istanza di Vincenzo Catalinich accordato il duplice esecutivo incanto della Casa Nro. 134. con contiguo giardino giacente in Mlaka sottocomune di Plasse all'Arto. Nro. 271./291. d'inscritta proprietà dell'esecutato Achile Franci complessivamente valutato in f. 7988,70/4 v. a. e d'aver stabilite le giornate del 27 Marzo 1862. e del 24 Aprile detto anno, dalle ore 9 alle ore 12 meridiane pegli incanti da tenersi nell' aula di questa regia Tavola giudiziaria, coll' avvertenza, che al secondo incanto la delibera seguirà anche sotto il prezzo di stima, e che il deliberatorio dovrebbe secondo l'assegno del giudice assumersi i pesi inerenti in quanto non eccedessero l'importo deliberato.

Si diffidano pertanto tutti quelli, che credessero aver acquistato un diritto ipotecario pelle sudescritte realtà, d'insinuare tale loro diritto fino alla loro vendita, poichè altrimenti avrebbero ad ascrivere a se stessi, se la distribuzione del prezzo venisse fatta senza il loro intervento, e ne venissero esclusi della medesima.

L'ulteriori condizioni d'asta, nonchè la stima si renderanno ostensibili a richiesta nell' Ufficio di Speditura nelle solite ore d'uffizio.

Fiume li 29 Novembre 1861.

Uz broj 1796. (35)

3—3

Izrok.

Kr. žup. sudbeni stol na Rieci daje ovim na znanje, da je na molbu Blaža Gasparca i Vinka Marcegla, pèrvog vierovnika a drugog skèrbnika ostavštine pokojnog Andrije Marcegla, bila dozvoljena među sobom ugovorena dražba nepokretnostih navedenih u zapisniku br. 181. porezne občine Lokve, radi dužnih 840 fr. a. vr., a sudbeno procijenjenih na 1050 fr. a. vr.

Za tu svèrhu odredjena je ta dobrovoljna dražba za dan 27. ožujka 1862 od 9—12 sati prije podne kod slavnog kotarskog suda u Delnici pod uvjetom, da neće se moći razprodati nepokretnosti izpod procjene, a da će se ista izručiti najboljemu nudiocu a da će kupac odmah 10% jamčevine imat položiti, a u roku od 14 danah podpuni iznos kupovnine, jer inače druga bi se dražba na njegovu štetu držala.

Kralj. žup. sudbeni stol na Rieci, dne 20. prosinca 1861.

Kundmachung.

Vom k. k. kroatisch-slavonischen Landes-General-Kommando zu Agram wird bekannt gegeben, dass aus dem Aerarialforsten Trojbuhe, Kućice und Čarnadraga des Forstbezirks Ledence im Oguliner 3. Grenzregimente Sechshundert siebenzig neun Tannen-, vier- und vierzig Fichten- und vierzehn Buchenstämme im öffentlichen Offertwege an den Meistbietenden abgegeben werden.

Diejenigen Kaufstigen daher, welche sich vor der Offerteinreichung die persönliche Ueberzeugung von der Beschaffenheit dieser zu Bordonalien und Sägeholz geeigneten Stämme zu verschaffen wünschen, wollen sich deshalb entweder an das Oguliner Regimentskommando oder an die Kerpoter Kompagnie oder auch an den betreffenden Bezirksförster wenden, worauf ihnen die abgebbaren und bereits bezeichneten Stämme vorgezeigt, so wie alle die Lokal- und Ausfuhrverhältnisse betreffenden Auskünfte bereitwilligst erteilt werden.

Die abzugebenden Stämme werden sammt dem Ast- und Abfallholze um einen Durchschnittspreis per Stamm ausbezogen.

Dieser Durchschnittspreis darf für einen Tannenstamm nicht unter zehn Gulden fünfzig Neukreuzer, für einen Fichtenstamm nicht unter fünf Gulden neunzig Neukreuzer und für einen Buchenstamm nicht unter vier Gulden 6. W. betragen, weil durchschnittlich die Tannenstämme mit 144 Kubikfuss, die Fichten- und Buchenstämme aber mit 62 Kubikfuss Massegehalt approximativ angeschätzt sind.

Jeder Offertant muss sein Anbot schriftlich, versiegelt und Aussen am Couvert mit der Bezeichnung „Offert zum Bezuge der aus dem Forstbezirke Ledence des Oguliner Regiments ausgebotenen Tannen-, Fichten- und Buchenstämme“ versehen an das k. k. Landes-General-Kommando zu Agram rekommandirt einsenden, und dasselbe pünktlich bis zum 31. März 1862, 9 Uhr Früh, bei der genannten Militär-Landesstelle einlangen machen, weil nachträgliche Offerte durchaus nicht berücksichtigt werden.

Jedes Offert muss ferner mit einem Reugelde von zweihundert Gulden 6. W. belegt werden, welches Reugeld dem Ersteher in die Kautions eingerechnet, dem Nichterster aber gleich nach abgeführter Offertverhandlung zurückgestellt wird.

Im Offerte ist der angebotene Durchschnittspreis für den einzelnen Stamm nach Gattung deutlich anzugeben und zu erklären, dass im Falle sich etwa nach der Fällung eines oder des andern Stammes dessen theilweise oder gänzliche Unbrauchbarkeit zu der oben bezeichneten Verwendung zeigen sollte, der Ersterer jedem bezüglichen Ansprüche auf Ersatz entsage.

Es ist ferner genau die Zeit anzugeben, binnen welcher sich Offertant verpflichtet, die ausgebotenen Stämme vollkommen aufzuarbeiten und aus dem Forste auszuraumen, so wie sich endlich im Offerte auch zu verbinden ist, im Erstehungsfalle gleich beim Abschlusse des Abstockungsvertrages die 10pct. Kautions der ganzen Erstehungssumme zu erlegen.

Nähere Bedingungen sind in der 8. Abtheilung des obigen General-Kommando's einzusehen.
Agram, am 18. Februar 1862.

Kundmachung.

Vom k. k. kroatisch-slavonischen Landes-General-Kommando zu Agram wird in Folge hohen Kriegsministerialreskripts vom 7. Februar l. J., Abth. 10, Nr. 388, hiermit bekannt gemacht, dass aus den zur Sichelburger Kompagnie des Sluiner Grenzregiments gehörigen Aerarialforsten circa 8695 n. ö. Klafter Lagerholz, Dürllinge und abständige Stämme, wovon bei 1000 Klafter Eichen- und Kastanien-, der übrige Theil aber Buchenholz ist, zur Pottaschenerzeugung im öffentlichen Offertwege an den Meistbietenden abgegeben werden.

Diejenigen Unternehmer, welche sich vor der Offertverhandlung die persönliche Ueberzeugung von der Beschaffenheit dieses zur Pottaschengewinnung bestimmten Holzmaterials verschaffen wollen, mögen sich deshalb entweder an das Sluiner Regimentskommando oder an die Sichelburger Kompagnie oder auch an den betreffenden Bezirksförster wenden, worauf ihnen nicht nur das abgebbare Holz vorgezeigt, sondern auch jede weiter erwünschte Auskunft bereitwilligst erteilt wird.

Der Beschaffenheit des ausgebotenen Holzes nach dürften aus dem vorangeschätzten Quantum mindestens 450 Centner kalcinirter Pottasche gewonnen werden können, und es wird in Rücksicht der hier für die Erzeugung dieses Waldproduktes obwaltenden günstigen Verhältnisse der Betrag von acht Gulden 6. W. für jeden Centner kalcinirter Pottasche bestimmt, unter welchem für die Ueberlassung des obengenannten Holzquantums kein Anbot angenommen werden wird.

Jeder Offertant muss sein Anbot schriftlich, versiegelt und Aussen am Couvert mit der Bezeichnung: „Offert zur Uebernahme der im Sluiner Regimentsbezirke ausgeschriebenen Pottaschenerzeugung“ versehen an das k. k. Landes-General-Kommando rekommandirt, dann mit einem Reugelde von Einhundert fünfzig Gulden 6. W. belegt einsenden und dasselbe pünktlich bis zum 5. April 1862 neun Uhr Vormittags bei der genannten Militär-Landesstelle einlangen machen, weil nachträgliche Offerte durchaus nicht berücksichtigt werden.

Ferner hat der Offertant nebst der deutlichen Be-

zeichnung der angebotenen Vergütung für einen Centner kalcinirter Pottasche auch die Erklärung abzugeben, dass er sowohl die Verpackung des ihm forstämlich angewiesenen Holzes, als auch die Erzeugung der Pottasche selbst binnen 2 Jahren, vom Tage der Vertragsabschlusses gerechnet, vollenden und zur Gewinnung dieses Forstproduktes nur sachkundige und verlässliche Arbeiter aufstellen wird, für deren Gebahren und Beobachtung aller bestehenden forstpolizeilichen Vorschriften er einstehen und haften muss.

Endlich hat sich Offertant zu verbinden, im Erstehungsfalle gleich beim Abschlusse des Vertrags 10pct. von der ganzen Erstehungssumme als Kautions zu erlegen, in welche das obbezeichnete Reugeld eingerechnet werden würde.

Sonstige Bedingungen sind bei der 8. Abtheilung des obigen Landes-General-Kommando einzusehen.
Agram, am 1. März 1862.

Oglas.

Poglavarstvo slob. i povl. trgovišta Krapine kao sud daje ovime aa saanje, da je kr. žup. sudbeni stol u Varaždinu odlukom od 14. prosinca 1861, br. 4045. gr. na molbu Ivana Sokača, po odv. g. Josipu Maicenu u Krapini, radi duga od 679 fr. 35 novč. a. v. i 84 fr. a. v. s pripadci dozvolio ovršnu dražbenu prodaju vinogradah i zemaljah Mate Hajstera dotično ml. Imbre i Bare Hajster iz Krapine, na 663 fr. a. v. sudbeno procijenjenih, a Lazih i Santakovom ležacih i ugruntuom napisniku br. 877. pol. občine Krapine ubilježenih, te da su u tu svrhu dva roka opredjeljena, prvi na 29. ožujka 1862, a drugi i posljednji na 29. travnja 1862, svaki put u 2 sata poslije podne na licu mjesta oranice Dolnji Lazi.

Pozivlju se dakle svikolici, koji bi otu nepokretninu kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će svaki natičatelj prije započete dražbe zaobinu od 66 fr. 30 n. a. v. u ruke sudbenog povierenika položiti imati, koja će se kupcu u račun kupovne svote uzeti, a ostalim po dovršenoj dražbi povratiti, zatim da će se nepokretnine, ako se kod prve dražbe ni za više, ni za procijenbenu cijenu neprodadu, kod druge dražbe i izpod procjene najboljemu nudiocu izručiti, ostali pako dražbeni uvjeti, procijenbeni napisnik i gruntovnički napisnik mogu se kod ovoga poglavarstva čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviješteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gore navedene nepokretnine kakovo založno pravo stekli, da to pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisat imati, ako li se dioba kupovnine bez njih preduzme i njih, ako li se na taj način kupovnine iscrpi, ništa nezapadne.

U Krapini dne 30. prosinca 1861.

J. Zaplatić,
sudac.

Editto.

La R. Tavola giudiziaria di Comitato in Fiume notifica a chiunque può avervi interesse, essere stato decretato l'aprimiento del concorso generale dei creditori sopra tutte le sostanze mobili ovunque poste, e le immobili esistenti nel Dominio dei quali fu promulgato il Regolamento provvisorio sui concorsi dei creditori ddo. 18. Luglio 1853 di ragione dell'or defunta Francesca vedova de Terzy.

Si avvisa quindi ognuno che avesse o credesse avere qualche ragione od azione contro la suddetta che il concorso si ha per aperto a tutti i conseguenti effetti legali, dal giorno della pubblicazione del presente editto in giudizio, e perchè possa presentare al detto Tribunale fino al giorno 31. pr. venturo Marzo un formale libello di petizione ed insinuazione rispettivamente del credito e dell'azione qualunque, dimostrandovi non soltanto la liquidità di quanto verrà preteso, ma anche il diritto per cui l'insinuante domanderà di essere graduato in tale o tal'altra classe: e ciò in confronto del deputato curatore alle liti, avvocato Pietro Dabala cui è sostituito pel caso d'impedimento l'avvocato Giovanni Mazzoni.

Scorso il suddetto termine perentorio, niuno sarà più ascoltato; e perciò quelli ch'entro lo stesso termine non si saranno insinuati debitamente, verranno esclusi senza eccezione dall'intera sostanza soggetta attualmente al concorso, o che venisse in seguito od aggiungersi, in quanto la medesima si trovasse oscurita dai creditori presentatisi, non ostante che loro competesse il diritto di dominio o di pegno sopra un bene esistente nella massa: per modo che tali creditori che non si saranno insinuati in tempo utile come sopra, qualora fossero per debitori verso la massa, saranno tenuti a pagare il debito loro rispettivo, non atteso il diritto di proprietà, pegno od ipoteca che per altro avrebbero potuto esercitare.

Si diffidano inoltre tutti i creditori insinuati, il curatore alle liti, e l'amministratore interinale della massa, a dover comparire nel giorno 3 Aprile p. v. alle ore 9 di mattina avanti questo Tribunale per trattare fra loro la definizione di tutto l'affare con amichevole componimento, ovvero procedere all'elezione d'un amministratore stabile, o alla conferma dell'interinale, e alla scelta dei delegati, e per altre occorribili providenze, con av-

vertimento che in caso di mancanza si disporrà d'ufficio a termini di legge.

Dalla R. Tavola giudiziaria di Comitato.
Fiume il di 11 febbrajo 1862.

Oglas.

Kr. žup. sudbeni stol varaždinski daje ovime aa znanje: Da je na molbu c. k. financijske uprave u Zagrebu radi dužnih 14 fr. 37 novč. i 10 for. 50 novč. a. v. s. p. dozvolio ovršnu dražbenu prodaju nepokretnosti Miroslava Kőrösköny-a, što no je na 1771 fr. a. v. sudbeno procijenjena, i u gruntovnici občine Voča delaja pod br. 57. upisana, te da je u tu svrhu, budući je prva ovršbena dražba bez uspjeha ostala, druga dražba na dan 17. ožujka ove godine u 9 sati prije podne kod ovoga suda ustanovio.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina kod druge dražbe i izpod procjene najboljemu nudiocu izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti; i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, procijenbeni napisnik i gruntovnički izvadek mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviješteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gore navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati morati, ako li se dioba kupovnine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovina iscrpi, ništa nezapadne.

U Varaždinu dne 27. veljače 1862.

Novak.

Čukac.

Izrok.

Kr. sudbeni stol županije varaždinske daje ovime aa znanje, da su nasljednici pokojnog Josipa Gaspary-a po gosp. odvjetniku Vučiću proti ostavštini Roze Gaspary radi tražbine od 7352 fr. 43 kr. s. pr. dne 24. veljače o. g., br. 884., predali tužbu i molili se postaviti skrbnika za tuženu masu. Dočim se ovdanji odvjetnik gosp. Nikola Sablić za skrbnika ostavštine Roze Gaspary na pogibelj i o trošku iste mase imenaje, dostavlja se njemu zajedno tužba za odgovor u roku od 60 danah. Što se nasljednicima Roze Gaspary s opomenom obznanjuje, da imada dovoljno uputiti imenovanog skrbnika, kako da shodno pravdu razpravlja, ili sudu imenovat drugoga zastupnika, jer u protivnom slučaju imat će posljedice, što su to zanemarili, pripisat sami sebi.

U Varaždinu, 27. veljače 1862.

Novak.

Čukac.

Izrok.

Od kr. županijskog sudbenog stola varaždinskog pozivaju se svi oni, koji ne ostavštine lončara Gjuro Pluja iz Varaždina, umervleg dne 26. listopada 1860 aa pismenom oporukom, kao vjerovnici kakvu tražbinu stavili imadu, da za prijavu i dokazanje istih dne 7. travnja t. g. u 9 sati prije podne pred ovaj sud dodju, ili do tog vremena svoju molbu pismeno predlože, jer inače, ako ih neide pravo zaloga, nepripada im na ostavštinu više nikakovo pravo u slučaju onom, ako ista izplaćem prijavljenih tražbinah iscrpljena bude.

Kr. županijski sudbeni stol.

U Varaždinu dne 5. ožujka 1862.

Novak.

Čukac.

OGLASNIK.**Oglas.**

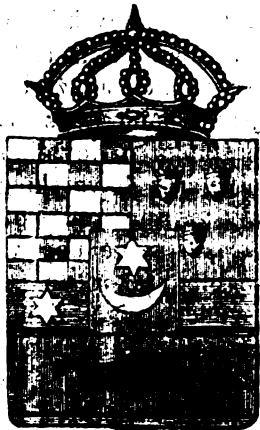
Uvjeritvani dosada članik matičnih knjigah ovim se opoziva te se obćinstvu javlja, da su usljed odluke ravnateljake svednice od 23. sječnja po odredjenom u to ime odboru ustanovljene i u jačerašnjoj odbornoj svednici potvrđjene svedoce svedene cione matičnih knjigah, koje unapred valjati imadu:

a) Babukić Grundzüge der ilirischen Sprache	— 30
b) „Lato diele u talijanskom jeziku	— 30
c) Demeter Dramatička pokušenja II dio (Teuta)	— 40
d) Bas Dubrovnik III. svezak	— 30
e) Gjergjić Sallier slovinski	— 60
f) „Uzdasi Mandaljene	— 60
g) A. N. Gostavinskoga-Patosinica	— 4
h) Gundulić Osman	— 80
i) „Različita diela	— 60
j) Palmotić Kristiada	— 60
k) Perković Pojavi u zraku	— 5
l) Sladović Uputa u pismenu umjetnost	— 15
m) Šulek Biljarstvo I. svezak	— 1
n) „Al.	— 2
o) Jukić Bosanski prijatelj III. svezak	— 75
p) Kola IV., V., VI., VII. svezak	— 30

U Zagrebu dne 9. ožujka 1862.

Ravnateljstvo matice ilirske.

Narodne novine izlaze svaki dan izvan nedele i praznika u 31. svom listu. — Polugodišnja predplata je sa domaću u novinarstvu 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predloženo je uvrstblina: 7 kr. a. vr. od linije na jedan put, a 14 kr. a. vr. sa 3 puta. — Erarska pristojba na svaki oglaš. iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko putah, koliko se putah isti uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u četvrtak 13. ožujka 1862.

Broj 60.

Neuredovni dio.

Zagreb, 13. ožujka.

Ministarska kriza a Pruskoj, koja već od davnina očekivamo, postade konačno istinom. Koji su glavni tomu uzroci, da je ministarstvo **Auerswald-Schuperin** odstupilo, dosada se ne zna, jedan od onih usroka bit će po svoj prilici taj, što je kuća poklisaroh odebrila i primila Hagenove predloge u kojima se zahtijeva, da bude državni proračun **potanko** kući predložen.

Pruski listovi pišu, da im je sa čudo, što je ministarstvo u ovom zaključku opežilo nekakovo nepovjerenje te misle, da mora biti kakav drugi uzrok ministarskoj krizi.

Neodvisni, liberalni listovi nenadaju se ni najmanje, da bi odstup ministarstva morao imati nekakvih dobrih posledica i da bi time mogla pobijediti održati stranka slobodoumna.

U obće se tvrdi, da će postati pretežnom stranka Heydtowa i da će se ustrojiti ministarstvo feudalno **Arnim-Boitzenburg**, koje će sadašnji sabor raspustiti.

Razpra medju carem Napoleonom i njegovim zakonotvornim tielom opet je izjednačena. Zakonotvorno tielo radujući se neočekivanoj svojoj pobjedi, dopustit će polag najnovijih viestih, da se još veća svota opredijeli za vojničke poslove, nego što je vlada zahtijevala. Dne 8. ožujka činila je vlada pripreme proti nekakvim političkim demonstracijama, do kojih dakako nije došlo; o istim priprema javlja se i kodjer iz **Berlina**. Al' su se na jednom i drugom mjestu malo prevarili. Temelj svemu tomu čini se, da je bio neki strah, na kojem se imaju dotične vlade zahvaliti pretieranim svojim referentima.

Trojedna kraljevina.

Kao što deznajemo u sriemskoj posljednjoj županijskoj skupštini, pročitala je višja naredba, kojom se radi umaljenja upanijskog budžeta obustavlja plata izbranim županijskim prisjednicima, tako isto i jednom osiednjem sudcu i županijskom pododvjetniku. Osim toga smanjiva se plata županijskih čestnikah ovako: Pervi podžupan imat će u mjesto 2200 for. 1200 for., drugi podžupan u mjesto 1800 for. 1000 for., veliki bilježnik u mjesto 1200 for. 900 for., veliki sudci u mjesto 1100 for. također 900 for., a ostali sudci u mjesto 1000 for. po 800 for. a. vr. Tako isto stigla je naredba od banskoga stola, da se izvidi, ima li u Vukovaru dovoljno zdanjah, gdje bi se kraljevski sud namjestiti mogao, i ako ovoga ne bude, da ostane u Osijeku; dalje se uprava školah povierava konsistorijama, kao i u Ugarskoj. Županija zaključila je remonstrirati u korist županijske sedrije i uprave školah po posljednjem zaključku županijskom.

Ugarska.

U Novom Sadu, 4. ožujka. (S. D.) V. kralj. ugarsko namjestništvo na molbu g. Jovana Jovanovića, da mu dopusti izdavati njegov zabavni list „Javor“, riešilo je, da dopuštenje ne može biti zbog toga, što u Novom Sadu ima već dovoljno sèrbskih listovah! Ovome valjda neće trebati nikakvih komentarah. G. Jovanović podneo je rekurs v. pridvornoj ugarskoj kancelariji proti ovom riešenju kralj. namjestništva. Mi se nadamo, da će dobiti povoljan odgovor. Medjutim neće „Javor“ prestati izlaziti, budući je g.

Jovanović dobio privremeno dopuštenje za izdavanje od g. gradonačelnika ovdašnjega.

Radi poredjenja s ovim da metnemo ovdie, što se javlja za cenzuru slovačkih knjigah. Kralj. povjerenik u zvolenskoj županiji, g. Havaš, pozvao je k sebi zvolenskoga štopara Maholda i zaprijetio mu je što strožije, da ništa nesmije štampati na slovačkom jeziku, prije no što nedobije dopuštenje od povjerenika. Mahold je najviše slovačkih knjigah štampao.

U Novom Sadu, 4. ožujka. (S. D.) Naše pozorišno društvo danas daje posljednje predstavljenje u susiednim Karlovcima, a sutra se vraća ovamo natrag, da nas još koji put zabavi, prije neg što nas na dužje vrijeme ostavi. Pozorišni odbor za sad ugovara s Mitrovicom, Osiekom i Suboticom, odkuda su dosada došli pozivi. Društvo će se dakle samo malo vremena moći ovdie baviti, i samo nekoliko predstavljanjah dati.

Rodoljubivi Karlovčani i Karlovkinje osvjetlaše obraz i sebi i svima nama. Dvorana je uvijek dubkom puna bila. Po najgorjem vremenu išlo se je u pozorište, kao i po najliepšem. Isto tako se hvale glumci i svesèrdnim predusretanjem od strane obćinstva.

Ovdašnja tri plesa u korist narodnog pozorišta donijela su čist prihod od 312 for. 22 n. a. vr., koji je predat upravljajućem odboru narodnog pozorišta.

Austrija.

Beč, 8. ožujka. Nj. veličanstvo krenu jutros put Mletakah, gdje će najmanje četernaest danah boraviti. Pogovara se, da će se Nj. veličanstvo poslije svojeg povratka sastati s kraljem pruskim. Za vrijeme neprisutnosti Nj. v. u Beču udielivat će audiencije nadvojvoda **Rainer**.

Bečka „Tribüne“ avierava, da je zbilja **dr. Hein**, poznati predsjednik kuće poklisaroh, imenovan ministrom pravosudja; nu ova viest nepotvrđuje se polag najnovijih viestih.

U ministarstvu pravosudja pripravljeni su, kako bečki listovi pišu, red kaznene parnice, koji nliči redu od g. 1850., novi sudbeni red na temelju javnosti i ustmene rasprave, organička sustava za državno odvjetništvo, naputak za sudove i konačno zakon o ustrojenju sudbene policije.

Prag, 10. ožujka. „N. L.“ pišu, da su slušaoci na sveučilištu Harkovskom dali na svoje troškove litografirati tumačenja profesora **Dušana Lamba**, rođenoga Čeha i vèrstna pisatelja. Priznanje zaslugah naših zemljakah od strane tudjih naroda nov nam je dokaz, da bi se sasvim lahko ustrojiti dalo česko sveučilište, da netraži naše ministarstvo svu prosvieta u Bonnu, Heidelbergu i na drugim niemačkim sveučilištima, šiljuć k nam neprestano tudjince, koji su glavnim uzrokom svih narodnih naših zamèršajah i rasprah.

Narodno kazalište počet će se ipak zidati tečajem ove godine i to po predlogu Riegera i Braunnara na mjestu, koje je već prije nekoliko godina u tu svèrhu kupljeno.

G. Ivan Krejć prispio je jurve u Prag.

Lavov, 5. ožujka. Dne 2. t. m. preminu ovdie przemyslski biskup Adam Jasinski. U Sielcu preminu ovih danah Felix Czacki pisatelj historički. G. 1857. izdao je veliko historičko dielo: *Studya historyczne nad revolucyą francuską*. Dne 6. preminu ovdie Marcel Moszkowski poljski slikar i kipar. Medju najslavnijia njegova diela spada svakeko pèrsje pjesnika Julia Slovačkoga.

Krakov, 8. ožujka. „Czas“ pišu iz Beča, da se je ministarstvo konačno osviedočilo, da su

bile pretierane želje prijateljah ustava od 26. veljače uslied čega, i uvidjajuć da se može samo sazvanjem zemaljskih saborah doskočiti zavladavšim neugodnim i kobnim odnosajima, da je zaključilo još tečajem mieseca svibnja sazvat i zemaljske sabore.

Turska.

„Sèrbobran“ donosi sliedeće odlomke iz pisma, koje je jedan Sèrb in vojvodi Luki Vukaloviću pisao:

Slavni i hrabri gospodine vojvode! Meni je, vierujte mi, vèrlo žao, što se je tako s Vama postupalo, ne Vas radi, jer Vi ste Vaše čestno ime slavno u historiji napisali, koje će svaki pravi Sèrb in radostno spominjati; nego mi je žao naroda, koji je već na vrata slobode došao bio, pa sad sam svojoj sudbini ostavljen morat će opet u robstvo pasti, i ako se stvar što prije nepopravi, bog zna kakve muke trpiti?!

Novi današnji upravitelji hercegovačkog pokreta teško će stvar popraviti moći, jer oni, s jedne strane slavlubjem i sobstvenim interesom opojeni i nesposobni, s druge pak narod, koji je više putah prevaren bio, izgubivši povjerenje, to sve veoma na putu stoji preduzetom oslobodjenju narodnom. — A evo i gore nevolje: Sumljaci i Popovci već su stupili u pregovore s Omer-pašom, koji će ih, po svoj prilici, prevariti, i narod hercegovački, kao prije bošnjački, u teške okove metnuti! — Eto, do šta će nas zavist dovesti! — Eto, neka sad Sèrbi vide, šta je uzrok, što oni na sve strane već tolika stolieća nemilo robuju!!

Razumio sam i sramno i nečoviečno postupanje prema Vama tìjeh novijeh nazovi-glavarah, koji nezaslužuju, da im ovdie ime spomenem, a osobito zanešenog toga kaludjera, koji je, pošto s Turcima uspieti nije mogao, k Vama pribiegao bio, i koga ste Vi bolje nego brata pazili — ali čoviek se od takovieh boljem ni nadati nije mogao — — — Vi ste pak u svemu čoviečanski postupali, i tim zasviedočili, da zaslužujete potpunouvaženje, koje Vam svaki rodoljub za cijelo i odaje.

U . . . 14. veljače 1862.

Pruska.

Poznanj, 5. ožujka. Svećenstvo rakeljskoga okružja posla ovih danah dopis na kraljevsku vladu, u kojem javlja, da će odele sa svojim duhovnim poglavarstvom dopisivati samo u poljskom jeziku. Uslied toga odsudi pruska vlada svakoga, koji je spomenuti dopis potpisao, na globu od pet škudah u slučaju pako, ako bi se ipak tko usudio pri dopisivanju upotrebljavati poljski jezik, grozi se vlada, da će rečenu globu podvostručiti!

Krasna je to zaisto narodna ravnopravnost. — Malone u svim okružjima naše nadvojvodovine potpisuju se adrese na berlinski sabor, u kojim se zahtijeva, da se poštuju prava poljske narodnosti.

Budućega tjedna bit će ovdie zanimiva sudbena rasprava, tičuća se niemačke brušure: „Gedanken der Fortschrittspartei über die Religion“. Pisatelj je obtužen, da je hulio boga.

Francuzka.

Proti osobama napšenim u najnovijem vremenu, koje su stranom opet izpuštene, ipak će se

povesti parnica. Tužba glasić će na učestvovanje kod urote proti sigurnosti države i tajnim društvima. Dovoljno je podignutje takove tužbe, da za cielo uzme, da će pariški policajni sud osudu izreći nad osudjenicima. Jošte nikad nije se dogodilo, da je koga taj sud proglasio nedužnim.

Gerčki poslanik u Parizu poslao je Patriji jednu notu, da opovrgne viesti, koje je jedna depeša iz Marsilje donela o pobuni u Navpliji. Polag tvrdjenja gerčkoga ministra nebroje ustaše 2500 soldatah i 6000 dobrovoljacah, već samo od prilike 600 soldatah i 3—400 dobrovoljacah.

U ostalom vas grad Navplija nema više stanovnika od 4500 dušah. Što se tiče blokade grada, ona je podpuna tako s mora kao i s kopna, i već je prijavljena velikim silama. Što se tiče bojanja u obziru pobune u Epiru i Tesaliji uslied odlazka vojske, to je uprav smiešno, budući da ove obe provincije nepadaju k Gerčkoj.

Rusija.

Poznato je da je knez Petar Dolgorukov, pošto nije htio poslušati carski poziv, da se vrati u Rusiju, odsuđen na večito prognanstvo iz Rusije. Ovih danah proglašena je ova presuda, koja je tim zanimivija, što nam daje nekoliko podataka o stanju ruskoga pravosuđa. Parnicu je proti knezu pokrenuo zastupnik ministarstva pravde, Samjakov, koji je upravljacem senatu javio: „da je car čuvši za nieke neprijatne glasove o ponašanju za granicom nekadasnjega kolegijalnoga sekretara kneza Petra Vladimiroviča Dolgorukova zapovedao, da se pomenutom knezu neodložno izjavi, da se što prije vrati u Rusiju i da mu se među tim dobra pod sekvestaru uzmu. Ova je najviša naredba predata ministru izvanjskih poslova, da ju izvrši; zatim je od strane ruskoga poslanstva iz Londona, gdje se knez Dolgorukov tada bavio, visokoj vladi ruskoj javljeno da je knez poznat, da u rusko poslanstvo dodje, no ovaj nehtiede to učiniti, zatim mu je pismeno poručeno, no knez odgovori pismom, koje nije bilo u najučljivijoj formi sačinjeno, tako, da se ruski glavnim poslanik u Londonu primoran našao, ovo pismo knezu natrag povratiti. Na sve ovo izvolilo je Nj. veličanstvo car opredieliti, da se proti knezu Petru Vladimiroviču Dolgorukovu upotriebi strogost zakona. Ovako je glasila tužba gorepomenutoga zastupnika ministra pravde. Znamenito je u ovoj tužbi to, što se govori samo o niekim neprijatnim glasovima o ponašanju kneza Dolgorukova za granicom.“

Ovo je po svoj prilici samo zato tako udešeno, da se politička diela, sa koja je knez Dolgorukov u nemilost svoje vlade pao, nebi pred javnim ruskim sudovima pretresala. Sud je iznašao, da je knez doista krivac i odsudio ga je na večito prognanstvo radi nepokornosti prema zapoviesti carskoj a tako isto i na gubitak svih stališnih prava i dobara. Osim toga osuđen je na osam godinah robije u rudokopljinu u slučaju, ako bi se povratio kadgod u Rusiju. Upravljajući senat odsudio je kneza samo na prvi deo presude t. j. na večito prognanstvo, a drugi je otpustio.

Gerčka.

„Terš. Nov.“ donose sliedeća bliža izviestja o događajima u Navpliji: Na čelu gerčkog pokreta u Navpliji stoji major *Bocaris* sinovac ministra rata, uz njega se nahodi podpnkovnik *Grivas*, sin znamenitog revolucionara Grivasa, i podpukovnik *Artemus*, jedan od starih gerčkih vojnika. Navplija je ovako zauzeta: Na znak koji je dat izadje iz tvrdjave Iskale jedan batalijun vojnika pod zapoviedom Artemisa, udju u varoš, zauzmu sva javna mesta, filijal narodne banke, carinaru, državnu kasu itd. Zatim uhvate varoškog gradonačelnika, — nomarha i zapoviednika drugoga batalijuna *Zarbasa*. Grad Palamides predade se tako sa 700 prestupnika: samo su politički prestupnici pušteni iz zatvora, a naime oni, koji se kompromitovaše radi svibanjske zaverse prošle godine. U Navpliji je podignuta provizorna uprava i novi zvaničnici su položili zakletvu; članovi nove uprave najviše su odvjetnici, a ima među njima i nekoliko sudijah. Pet oficirah nehtedoše položiti zakletvu, ali im ništa nebi zato i stoje na mirno u Navpliji. Čim su prvi glasovi o događaju u Navpliji stigli u Atinu, taki je vlada preduzela nužne mere, da se pokret uguši i za dvaput

dvadeset i četiri sata bieše već zakupljen u Novom Korintu 2200 kraljevskih vojnika. Kralj je taki zatim i sam stigao u Korint, vojska je dočekala kralja sa usklicima „živio!“ Kralj je držao govor vojski u kom je izrazio svoje negodovanje prema postupku u Navpliji i svoje povjerenje u vojsku. Zapoviednik bavarski general Han odgovorio je kralju: „Kao god što je Vaše veličanstvo izvolilo izraziti svoje negovanje prema buntovnicima u Navpliji, tako isto osiećaju i svi ostali oficiri Vašega veličanstva.“ Zatim se okrenuo Han oficirima zapitavši ih: „Jeli tako gospoda moja?“ „Tako je“ odgovoriše ovi. „Uvieravajući Vaše veličanstvo, produži general, o viernosti vojske, koja podamnom stoji, nadam se, da će ona i die-lom zasviedočiti, da je gotova proliti svoju kerv, za mir, red i visoki prestol Vašega veličanstva.“ Zatim se general opet krenuo oficirima, rekavši im: „Jesam li gospodo i vaša osiećanja izrazio?“ „Tako je“ odgovoriše ovi i uzliknuše tri puta „živio!“ kralju. U Atini su mnogi pozatvoreni i to iz svih stališah, na koje je god podozrenje palo, da stoje u svezi sa buntovnicima: djaci, odvjetnici i trojica od onih, koje je Kanaris za ministre preporučio bio. Nema sumnje, da je leglo revolucije u Atini, no kolovodje stoje još jednako viesto prekrivene. Podporučnik artilerije *Grivas* sin kraljevog adjutanta Grivasa prešao je takodjer k insurgentima i otišao u Tripolicu da buni, rođena sestra njegova pridvorna je kraljčina gospodja i nieki dan je bila ukrašena redom Terezije.

Amerika.

U sievornoj Americi približava se građanski rat svojem koncu. Položaji secessionistah postaju svakim danom slabiji, a pobjede unije odlučnije. Padnutjem tvrdine Donnelson toliko je kao da je odlučan povratak Misurisa i Teneseja u uniju i jedan dio Alabane opet osvojen. Udes Virginije i sieverne Karoline odlučit će se onaj dan, kad vojska južnih državah ostavi položaj na Potomaku, na što ju ekspedicije Shernova i Burnsideova sve više i više prisiljuju. Onda će secesija biti stegnuta na zalievne države, gdje će se zbiti odlučne bitke. Od pobjede i uzetja tvrdine Donnelson izrazuje se javno mnijenje onamo, neka se nebi odviše osvetoljubivo postupalo proti buntovnicima; govori se otom, da će glave prevrate poslane biti u zatočenje inače pako da će se izdati obćenito pomilovanje. I izviestitelj Timesov obstanovljuje, da je na sieveru obćenito razprostranjeno mnijenje, da bi se rat svaki čas mogao zaključiti, polag jednih, jer je siever pripravan jugu učiniti sve moguće koncesije i dati nadu na povećanje posredstvom Mexika, polag drugih pako, jer se je jug nasitio rata.

Medju saveznicima u Verakrucu vlada, kao što se čini, razmirica. Miramon se vraća u Eyporu, Almonta poslat će Englezi takodjer natrag. Španjolci razdražuju svojom surovostju, i neće da idu napred bojeći se, da bi im Francuzi mogli plodove njihove pobjede oteti. Isto tako vlada nesloga zbog pogadjanjlah povedenih s mexikankom vladom. Moniteur kudi odlučno ovo postupanje, no imalo je već za posliedicu, da se je gibanje proti Mexiku, koje se je imalo započeti 8. veljače, odgodilo na 20. Washingtonska vlada ponudila je mexikanskoj, da će odmah svu odštetu platiti, koje imaju zahtievat evropejske sile. U ostalom evropejske vojske mnogo pate od podnebjja. I žuta groznica počima obarat njihove verste.

Zagrebačke sitnice.

Mnogi naši čitatelji nepogodiše ime onomu *Meteoru*, o kojem bijaše govor u našim Novinama, pa su nagadjali te nagadjali, dok nas napokon neprestanim ma krivim nagadjanjem neprisiliše, da očitujemo javno, da je taj znameniti *Meteor*, koji hoće da svietlošću svojom potamni lice istini, do koje nam je uvijek više stalo, nego do njegovih nadutih, stranom i lažljivih „*Eingesendet*“ u „Agr. Ztg.-u“, g. *Mandler*, učitelj na ovdiešnjoj izraelitičkoj učioni. G. *Mandler* je pravi umietnik, buduć da nepoznavajuć ni naših odnošajah, ni *narodnoga našega jezika* mieša se, kao nepozvani kritik u stvari, koje bi zbog napomenutih razlogah na miru ostaviti imao.

Mi ćemo g. *Mandleru* odgovoriti kako se pristoji, ako se bude usudio još jedanput pojaviti se nam u toj slici i prilici, u kojoj ga do sada saznasmo!

Neka se on strogo drži svoje poslovice, proti kojoj je ipak strašno pogriješio: „Misli mnogo, govori malo, *nepiši ništa!*“

Berzovjavne i najnovije viesti.

Genova, 10. ožujka. *Comitati di Provedimento* izabrali su Garibalda za svojega predsjednika i dali su mu nalog, da od vlade zaiste da Mazzini-a pozove natrag. Oni su u načelu primili obćenito pravo glasovanja i upravit će molbenicu na parlamenat.

Berlin, 10. ožujka. S poljske granice javljaju pod današnjim danom: Na jučerašnji godišnji dan stupljenja na prestol izidje izvanredan list *Dzennikov*, koji sadržaje 41 oslobođenje od kazni a 32 ublaženja ukupno manjih prekršajah.

Berlin, 11. ožujka. Kraljevskom naredbom od današnjega dana, kontrassegnovanom ukupnim državnim ministarstvom izim Bethmann-Hollwega, *razpuštena je poklisarska a odgodjena gospodska kuća*. Skupština razidje se obćenitim trokratnim uzlikom „živio kralj!“

Petrograd, 11. ožujka. „Invalid“ kaže: Posle šestogodišnje slobode od novačenja potrebno je *umnožit rezervu*. Vjerojatno je, da će biti novačenje ove godine.

New-York, 26. veljače. Okoljuju protusloveci si glasovi o izpražnjenju *Nashvilles-a*; u blizini očekuje se bitka. Naimevanje *Scotta* za poslanika u *Mexiku* podnesena je senatu za odobrenje.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 12. ožujka 1862.		Svjetlostni tečaj u austr. vred.
Papiri.		
5% Kovovnice		70.15
5% Narodnoga zajma		84.—
Narodne banke		824.—
Vierovnoga zavoda		200.40
Mienice.		
Srebro		136.50
London		137.75
Carski cekini		6.54

Meteorologička opažanja na ovdiešnjoj kr. višjoj realci dne 12. ožujka 1862.

Ura	Barometrom va visina u par. čet.	Barometrom va visina reduc. na 0	Toplo- ta po R.	Naoblaka	Smjer i ja- kost vjetra	Atmo- sferička oborina (dež, snieg ili tuda)	Opaska
7. pr. pd.	332.48	331.93	+5.6	3	0		
2. pol.	332.00	331.07	+11.5	1	Sti.		
9. u več.	332.55	331.86	+8.1	0	0		
Danas u 7 sati temperatura R. +4.3.							

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 1346. (185)

3-2

Oglas.

C. k. poštanski ured *Kufstein* i *Maran* opunovlašćuju se od 1. ožujka 1862 počemši novčane pošiljke na sve poštanske urede, kojima je povieren posao novčanoga doznačivanja, opravljati i takove doznake od ovlaštenih poštanskih uredah primati. Što se time uslied raspisa visokoga financijskoga ministarstva od 23. veljače 1862 br. 62822/4148 stavlja do obćega znanja. U Zagrebu dne 7. ožujka 1862. C. k. ravnateljstvo pošta u Hrvatsku i Slavoniju.

OGLASNIK.

Br. 188.

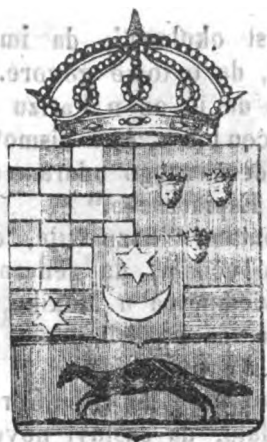
1-1

Književni oglas.

Pravo gorsko inače rudno države austrijske od dra. Matije Smodeka izišlo je izpod tiska, i može se dobiti u svih knjigarnah. Gdje je tko predbrojio, tamo neka traži svoj primjerak. Ciena iznosi 2 for. 30 novč. austr. vredn.

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je sa domaću u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjsko, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predložena je uvrstbina: 7 kr. a. vr. od linije za jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Krasko pristojba za svaki oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko putah, koliko se putah isti uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u petak 14. ožujka 1862.

Broj 61.

Neuredovni dio.

Trojedna kraljevina.

Zagreb. Pošto je sledilo previše imenovanje članova naše visoke kr. dvorske oblasti, to će ona, dosele pod imenom kr. dvorskoga dikasterija obavljano poslovanje svoje, od se nastavit pod imenom „kr. dvorska kancelarija za kraljevinu Dalmaciju, Hrvatsku i Slavoniju“, te će pod tim naslovom imati se sada upravljati svi podnesci na istu dvorsku oblast.

Kako čujemo ustanovljen je diekrogr njezin tako, da će ona, kao i kr. dvorska kancelarija ugarska, zauzimati diekrogr bivših ministarstava unutarnjih, bogoštovnih i nastavnih, kao i onaj pravosudnih poslova naprema kraljevini hrvatsko-slavonskoj, no s onimi promienami, koje su potrebne obzirom na obći državni ustav cesarevine i s obzirom na ponovljeni ustav ove kraljevine.

Zagreb, 14. ožujka. Jučer je imala županija zagrebačka glavnu skupštinu, koju otvori presvišćti g. veliki župan kratkim ma jedrim govorom. Veliki župan kazao je medju inim, da nesmijemo klonuti duhom, ako naša županijska autonomija još procvala nije, kao što bi svatko bio želto, ako nas i stromom neustavni zakoni vežu; to da nam mesmije biti povodom, da se stavimo na polje pogibeljnih razdraženosti.

On je čvrsto uvieren, da će doći vrijeme, gdje će se priznati ustavni naši zakoni i ustavna naša prava, kojih nam nijedna vlast gasiti nesmije. Valja samo, da idemo putem umierenosti! pa ako i dodjemo na razkěršće slobode i nasilja, znati ćemo se i tu ravnati.

G. veliki župan tvrđi dalje, da do toga razkěršća još došli nismo, da promicanje blagostanja našega stoji još u našim rukama, da se možemo još slobodno braniti proti svakoj nepravdi, što nam sam zakon dozvoljuje.

Pošto je opomenuto slavnu skupštinu da umie-

reno i mudro pretresa predložene predmete, pročita se najprvo na predlog g. baruna Kušlana *odpis namiestničkoga vieta*, u kojem se navadja, da se nisu županije držale naputka, što se tiče častnikah i njihovih plaćah, da su prekoračile granicu ustavne svoje dieiatnosti.

Od 1. ožujka imaju se niekoji častnici i sluge odmah odpušćiti; plaća ima im biti izplaćena samo do zadnjega veljače; miesta drugog podžupana i podbilježnika da se neimaju popuniti itd.

U drugom dopisu nam. vieća navadja se, da se ima odpušćenim častnicima isplatiti mesečna plaća kao nagrada.

Pervi podžupan g. Očić izjavi se, da bi bilo najshodnije, da se zbog toga učini predstavka, u kojoj bi se stvar, kako se ima, razložiti imala.

G. Verbančić držti, da su županije, što se tiče plaće činovnikah, baš po naputku uređjene i misli, do bi najbolje bilo da potražimo od vlade one novce, sto su stojale sve kotarske i okružne uprave do uvedenja županijah, time da bi mi mogli dovoljno naplatiti naše častnike.

G. barun Kušlan prigovara glede izvanjske forme i glede unutarnjeg sadržaja ovim dopisima namiestničkoga vieća te poslie duljeg razglabanja istih predlaže, da se obratimo s predstavkom neposredno na Nj. veličanstvo, da se čim prije sabor naš sazove i da Nj. veličanstvo blagoizvoli dotaciju za g. 1862 samo županiji izručiti.

Istoga mnienja je i g. Zlatarović, samo dodaje još, da ima županija odpušćene častnike i nadalje za svoje smatrati, i ako hoće tko bezplatno služiti, da ima županija jamčiti, da će mu, kada dodju zgodnija vremena, njegovo poslovanje nagraditi.

Po njem govoraše g. Bogović, kojega je vatreba besieda primljena bila sa sveobćim oduševljenjem. On se boji, da će se županijska dvorana na skoro željeznim ključem absolutisma zatvoriti i to glavno iz toga uzroka što nismo u ničem, na koliko se ustava tiče, za ovih sedamnaest mjesecih, što nam je najvišjom diplomom od 20. listopada u-

stav naš povraćen, nikakova napredka učinili . . osim toga, što smo svukli fraka i odbacili cilindre! G. govornik veli dalje, da nam sve to ništa nehasni, ako nam jezgra fali . . . a sama lupina da priliči lupini od 1850. godine, iz koje će se opet šareno pile u Beču izleći, kojemu će se i u našem Zagrebu naći kumovi. (Gromovito „živio!“)

On predlaže da se u zapisniku zabilježi nepovierenje prema našim višjim oblastima i da se polužimo neposredno Nj. veličanstvu, što naše vèrhovne vlasti ovako neustavno postupaju.

Isti predlog bio je podupiran gg. Kušlanom, Mrazovićem i Vraniczanyem Josipom. Proti ovom predlogu bila su gg. Urica, Gvozdanović, Klobučarić i Pavlešić.

Dugotrajao „živio!“ zaori po dvorani, kada umoli g. Zlatarović, da se govor g. Urice nesmije smatrati za mnienje grada Zagreba.

Najposlie bi zaključeno uslied govora velikoga župana, da se glede toga predstavka pošalje na Nj. veličanstvo, da se postupanje naših oblastih kao tegoba za budući sabor zabilježi a konačno da se zrelo uvaži predlog g. Zlatarovića. U tu svèrbu imenovan bi odbor.

Ugarska.

Naprema viesti donesenoj po niekim dnevniciima, da je židovskim kandidatima sada bez svake zaprieke dozvoljeno u Ugarskoj voditi advokaturu u Ugarskoj, priobćuje „Tribüne“, da je nedavno takav kandidat istina dobio najvišju dozvolu za izvršavanje advokature u Ugarskoj, no njoj stoji naročito, da je ova dozvola molitelju samo putem milosti i iznimno podieljena, čime se načelo izključenja židovah od advokature u Ugarskoj očevidno za sada nepromienjuje.

Austrija.

Beč, 11. ožujka. Danas isdani državno zakonski list obnaruduje temeljne cèrte za obćinski red zaključene po carstvenom vieću sa carskom potvrdom kao zakon od 5. ožujka 1862 i s for-

Ivan Kalinčak,

spisatelj slovački.

(Nadalje.)

Pišem to, želeć u kratko nacèrtati naš školski život u Požunu, da svijet uvidi, kako je bilo niegde, na sèrcu učiteljem medju tako neposlušnom jim mladeži. Ali što je mene sklonulo na učiteljstvo, bijaše upravo s tom našom razuzdanošću u tiesnom savezu. Svoga učitelja, poslie kolegu, u posljednje doba školskoga savjetnika Schröera neću nikada zaboraviti. Bijaše on najčišći humanista što sam jih ikada poznao, sakupljajuć oko sebe bolju mladež svih narodnostih, opominjajuć ju dobrih svojstvah svakoga naroda, učio ju, kako može svatko u svojoj narodnosti uspješnije i valjanije raditi. Schröder bijaše Niemac, glasovit sa svojih spisah, pa je ipak odgojio isto tako čestitih Magjarah kao i vèrljih Slovakah. Taj meni nezaboravan muž, čijoj vèrlini imam toliko biti zahvalan, bijaše vèrlo slaba tiela, tako da je morao kadekada ciele miesece ostaviti školske poslove. U takovim slučajima pošiljao bi miest sebe u gimnaziu starije djeke, većinom bogoslove. Tako se sgodilo, da sam g. 184²/₃ mjesto njega u humanitnim razredima predavao gèrčko-rimsku poviestnicu, starožilnosti i latinski jezik skoro cielel godinu s dobrim uspiehom. I ispiti sam držao; grof Zay generalni i baron Josenek distriktalni inspektor bijahu polag. Po-

izpitu ode Zay k Schröeru te mu reče: „Ich gratulire Ihnen zu der Wahl Ihres Supplenten, er ist ein tüchtiger Bursche, Schade nur, dass er einen Fehler hat — er ist ein Attaché von Stur.“ S učiteljstvom evang. lycea pozove Zay i mene k sebi — što mi je vèrlo godilo — tim više, što se je on kao generalni inspektor upravo o meni mladom djaku s učitelji duže vremena razgovarao.

Ja bih rekao, da je upravo taj postupak grofa Zaya najviše pomogao, da sam se dao na profesorstvo. Svèršiv nauke u Požunu, molio sam za stipendium iz zaklade Lišovinske, učinjene jedino za kandidate učiteljstva gimnasialnoga.

Drugi uzrok, s kojega mi Požun žive u pameti, jest narodnost. U djačkom životu bijahu već za moga časa „die schönen Tage von Aranjuez“ prošli; djačad se jur po narodnostima razdielila, magjarska stranka s slovačkom, a ovo s onom nije ništa imala. Rieč „fratres“ i „amici“ bijaše jur prestala. Došav iz Levoče, pristupih dakako k strani slovačkoj.

Mladež slovačka borila se čudorednošću i marljivošću za pèrvenstvo u školama, i zaista bijahu to krasna vremena. Slovački zavod u Požunu bijaše središtem slavenskoga življa, te ši je i najglasovitiji Slovak za čest držao, kad je mladež zavoda Požunskoga s njime do, sivala, ili kad je mogao posletiti njihova viežbanja, te se s njom predatati na „Kozí Vrh“ ili biti kod njihovih pie-

vačkih zabavah ili posietiti njihovu čitaonicu. Iz „Historie povstania slovenského“ od M. Dohnanoga uvidieti će svatko, da je taj zavod bio sbilja za narod. Mladež čudoredna kano dievojke, težeća za višim životom, opirajuć se kriečko zlom tieku i duhu vremena. Škoda što su se mnogi izmedju to mladeži u svom životu izgubili kano izgubljene ovce!

Bilo tomu sada kako mu drago, mladež ta imala je svèrhu krasnu, uzvišenu i veliku. Svaki tjedan donášasmo dva puta, svaki put polovinu, pismene radnje jedan drugomu za razsudjivanje. Radnje i procjene čitahu se javno, a svaki je član imao pravo pročitanje radnje i procjene prosuditi, što je mladež nukalo na riedku marljivost te ju poticalo, da se jedan s drugim takmi. Svatko je htio i radnjama i procienama oteti drugu lovor, te je stoga prekapao knjige i pisma, da uzmože čim slavnije tudje mnienje pobiti a svoje pokriepiti.

Takovo čitanje i prosudjivanje radnjah i procienah nastavljalo se kadekada u četiri i više siednicah. Da se je tuj i ciepidlačarilo, razumije se samo po sebi. Siećam se kritike, kojom sam sam u šest orakah prosudio Petra Hostinskoga „Komentar Mickievićeve ode na mladost.“ Što sam u njoj sve napisao neznam, no siećam se, da su moji nazori stekli obćenitu dopadnost.

Kao što sam jur niekada s veseljem slušao

mulom obnarodovanja: „S privolom oblika kućah Mojega carstvenoga vieća nalazim za uredjenje občinskih stvari propisat načelne ustanove.“

„Köln. Ztg.“ dao si je pred nekoliko dana javiti, da je od strane bečkoga kabineta otišla nota na kneza Meternicha, koja na prilično kategorički način zahtijeva od Francuzke u obziru na rimske poslove očitovanja. „Donau Ztg.“ izjavlja danas oficijozno, da takove note nema.

Tèrst, 11. ožujka. Neće biti novačenja narečenoga za danas i sutra, budući da je već pokriven kontingent otpadajući na Tèrst.

Francuzka.

Pariz, 10. ožujka. U pokliskarskoj komori odgovorio je *Baroche* na *Darimonovu* interpelaciju o zakonu za sigurnost: Ako bi htio pretres učiniti strastnim, ja bi priobčio komori činjenice, na temelju kojih iztražuje pravosuđe. Uzspitise *program o vladi*, koji sadržaje slijedeća: *Nećemo više carstva, nećemo više cara!* s dodatkom: U buduću će samo država nasliedovati umjervše građane. On se nada, da će se napršene osobe opravdati, u *protivnom slučaju upravit će se članak 5. i 6. zakona sigurnosti*.

Pariz, 11. ožujka. Favre-ov ispravak *sa-bačen* je, paragrafi 1. i 2. primljeni su. Današnji „Moniteur“ javlja: Dnevnik „La Presse“ dobio je zbog jednoga članka o zakonotvornom tielu opomenu.

— Moniteur izjavlja, da nije istina, da su pitomci politehničke škole dne 11. t. m. zbog navještenje demonstracije konsignovani bili. U siednici zakonotvornoga tiela od 8. t. m. držali su *Picard* i *Jules Favre* sjajno govore o svojim izpravcima u obziru štampe, izborah i zakona o sigurnosti. Zastupnik vlade, predsjednik državnoga vieća *Baroche* odgovorio je ovim demokratskim govornicima, da izjavlja, da su izbori u Francuzkoj slobodni, i da štampa u Francuzkoj uživa i preveć slobode. Budući da su se pozvali na izreku senatora Bourqueney-a, da u Austriji nema cenzure, izjavi *Baroche*, da je štampa u Francuzkoj isto tako slobodna kao u Austriji.

„Indép.“ opazila na to: „Je li gospodin predsjednik državnoga vieća to i dokazao! To je drugo pitanje, i bila bi to veoma nezahvalna radnja; jer dovoljno je jezik dnevnika obijuh zemaljah medju sobom prisposodbit, da vidiš, da novinar u Beču mnogo slobodnije pisati može nego li u Parizu.“ *Jules Favre* kazao je u svom dugačkom govoru medju ostalim slijedeće: „U Francuzkoj ima samo jedan žurnalista a to je — *car*. Svi ostali su njegovi vazali, koji prigibljaju šiju pod težom opomenah, posredstvom kojih on ih upravlja.“

„Indép.“ govori veoma zlo o francuzkoj vladi. Zamietao uzprezanje, kojim francuzki listovi govore o adresnom pretresu u zakonotvornom tielu,

pripisuje taj list okolnosti, da im je po policiji zabranjeno bilo, da o tome govore. Tom prigodom priobćuje, da je on u Parizu u deset dana pet putah uzapćen bio. „Ako nismo“, kliče, „pripisali do dobe državnoga udara a to imamo opet vladu generala Espinasse-a.“

Pošto „Moniteur“ naznačuje, da bi španjolska vlada dobro učinila, da generala Prima odazove od zapovjedništva u Mexiku, izjavlja sada španjolska vlada, da nemišli na to, da ovoga generala udalji s njegova mjesta.

„Pays“ uvjerava, da će u Gèrčkoj kralj položiti Mavrokordata, da sastavi novo ministarstvo.

Amerika.

Newyorške vesti od 21. veljače javljaju: U Clarksville-u, kojega uzetje javlja general Halleck, našli su federalisti zalihah za svukoliku vojsku na 20 dana. Polag listovah južnih država vladao je u Savani i Charlestonu velik strah pred dolazkom savezne vojske. Po glasu izvješća generala Hallecka iz St. Luisa od 20. veljače bio je general Price kod Lugar-Creeka poslije kratke bitke potučen. Množina oružja, koje su njegovi soldati na bjehu od sebe pobacali i mnogi uhvaćeni padoše u ruke federalistima.

Zagrebačke sitnice.

„Narodne Novine“ donesoše u broju 57. slijedeće: „U jurjevoj ulici stanovaše siromašna obitelj, sastojeca iz tri osobe, *nieke tešakinje*, njezine stare *majke* i jednoga *sina*, koji se je kao djak na uzornoj glavnoj učionici odlikovao valjanim i čudorednim ponašanjem i riedkim napredovanjem u svim naucima.“

„Mati mu se zvaše Zorman. Prije nekoliko *četernaest* danah oboli joj sin, kojega odpraviše u ovdiešnju bolnicu. Za *niekoliko* danah oboliše njegova mati i baba — pogovara se uslied kave, koju su bile popile — a danas su već svi pokapani.“

„*Posorov Zabavnik*“ piše u broju 59. ovako: „Čitatelji rada bi znati, što se je u Zagrebu dogodilo zanimiva ili zabavna. To će im kazati drugi novinari, koji i to znaju, što se nije dogodilo, pa pripoviedaju grozoviti slučaj, gdje je u *jedan dan* u jednoj kući umro *otac*, mati i sin, a kad tamo *nije umro nitko*.“

„*Agramer Zeitung*“ u broju 59. pod naslovom „*Lokales*“ piše: „Die aus den „Narodne Novine“ in unser gestriges Blatt aufgenommene Notiz von dem rasch nach einander erfolgten Tode von drei Personen in der Georgigasse bestätigt sich nach amtlichen Behebungen *nicht*.“

Pisatelju „*Zabavnika*“ mogao bi osim nas i svatko drugi iz navedenoga primjera očevidno dokazati, da je sudio kao sliepac o bojama, pripoviedajući nešto po svojoj glavi, *što sbilja nije*

bilo; nam je najsmješnije to, da dragim novinari-ma prigovara, što je sam tako sjajno izveo! Za drugi put bi mu savetovali, da barem prije pročitati i presudi, o čem *beše*, da *piše*. — „*Ag. Zigu*.“ pako kašemo, da se službeno izjavjuje proteže valjda samo na to, da su ove *trijosbe* *dobro naravno smrti* *preminule* — *ne može nam veroovati da ih medju živima neima više* i da su svi *tečajem* *ovih* *dana* *umrli*.

Berzovjavne i najnovije vesti.

Turin, 11. ožujka. Kažu, da je vlada od borima za obiskerbljenje (Comitati di Provvedimento) u Genovi dala službeno na znanje, *neka bi se mirno vladalo*, jer bi u suprotnom slučaju bila prisiljena *raspustiti* ih. Kao što današnji „*Opinione*“ javlja podnieti su prefekti turinški, firentinski, perugijski, i kako hoće da snadu, i prefekti genovezki i milanezki *svoje ostavku*.

London, 11. ožujka. U *dolnjoj kući* kaže *Layard*, da će Englezka neutralnost u borbi medju carevcima i ustašama kod nasrta ovih posljednje na *Shanghai* obdržavati. Englezka neće ni Ningpo-a uzeti ustašama.

Na jednu interpelaciju protežuću se na mexikansko pitanje odgovorio je *Layard*, da Englezka neodobrava proklamacije u *obsiru buduću vlade u Mexiku*. Englezka nije hotiela ništa drugo nego zahtijevati, da se izpune dužnosti preuzete po Mexiku.

Kazalištni oglas.

Sutra u subotu dne 15. predstavljat će se na korist gosp. Andrijevića *pervi put* „*Vejnikha blegumac*“ polag Sziglieti-eva „*a sskott katon*“ iz magjarskoga, pučki igrokaz u tri razdiela. Koristnik je jedan od naših najmarljivijih i najvećma napredujućih predstavljaocah a komad *veoma zanimiv*; nadat se je dekle od našega umietoljubiva domorodnog občinstva, koje rado svaki domaći napredujući talent podupire, da će biti kazalište mnogobrojno posiećeno, što koristniku iskreno želimo, jer on to zaista u svakom obsiru zaslužuje.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 18. ožujka 1867.		Svjetski tečaj u austr. vrh.
Papiri.		
5% Kovovnice		70.15
5% Narodnoga zajma		84.20
Narodne banke		824.—
Vierovnoga zavoda		201.80
Mienice.		
Srebro		186.35
London		137.60
Carški cekimi		6.52

Meteorologička opažanja na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 12. ožujka 1867.

U r a	Barometar va vjeha u par. črt.	Barometar va vjeha na visini od 1000 f.	Toplota po R.	Kiseline	Smjer i jačina vjeha	Atmosfera (visina od 1000 f. u f.)	Opazka
7. pr. pd.	332.40	332.21	+4.3	2	Sa		
2. pol.	332.48	331.91	+19.4	2	0		
9. u več.	332.53	332.13	+9.7	0	0		

Danas u 7 sati temperatura R. +5.0.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 265. M. (191)

3—1

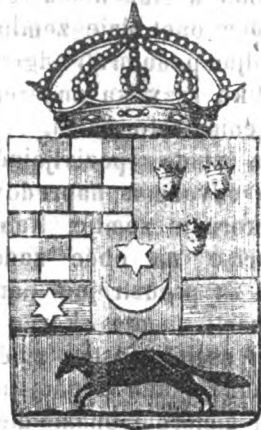
Oglas dražbe.

Od strane kr. sudb. stola žup. zagrebačke stavlja

majku, kad mi je pripoviedala poviesti plemićkih obitelji i kurucke vojne, te sam ženam davao za svaku pripoviedku po jednu vlastitom rukom slikanu sliku, tako sam se poslie u Požunu bi reć zaljubio u Čajkovskove poviesti, kao: „*Powiesci Kazackie*“, „*Kirdzeli*“, „*Wernyhora*“ i t. d. na toliko, da sam se odvažio i sam s vremenom šta takova iz naše poviesti pisati. U „*Tatranci*“ *Palkovićevoj*, čini mi se g. 1842. kad ju je uredjivao Štur, izašao je moj prevod Čajkovskove pripoviesti „*Vyprava na Caribrad*“ i pjesma „*Kralj stih*“; te iste godine u „*Nitri*“ po Šemberi „*Bozkovci*“. Iz toga časa izgubile su mi se tri pripoviesti. Nikada nisam običavao takovih proizvoda prepisivati; te čim zgolovih pripoviesti: „*Matus Trenčanský*“ — „*Lenka Turzovna*“ i „*Stara Matka*“, poslao je

sto mu je, ali ima jednu veliku pogrešku — a ta jeste — on je pjesnik tendencije. On predstavlja život kozaka kao čovjeka sauzeta svom dušom: „*sa svijetu ojczyzna polska*“, gdje usuprot iz poviesti znamo, da je stran poljska kozactvo grozovito proganjalo, te s toga nije bio nikad puk ukrajinski za „*Majovske*“ i t. d. oduševljen. — Tako ja nisam nikad htio — slikajući život ugarski — nabijati sve na svoje kopito, ni englezovati poput Jozzike, ni francuzovati poput Jokaia, već sam nastojao opisati život kakav i jest, t. j. onako, kako mi u Ugarskoj živimo i mislimo. Krivda mi je dakle učinjena prikorom, da sam u „*Bozkovcih*“ čehovao na štetu Ugarske, a u „*Milakovom grobu*“ česki živalj osudjivao. Ja sam htio ugarske okolnosti opisati onako, kakove su bile, nekašneć se na ova ili ona tendencija: ta

Novine ove izlaze svaki dan izuzeći nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predložena je uvrstbina: 7 kr. a. vr. od linijama jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Erarska pristojba za svaki oglas iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko putah, koliko se putah isti uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u subotu 15. ožujka 1862.

Broj 62.

Neuredovni dio.

Trojedna kraljevina.

Zagreb, 15. ožujka. U jučerašnjoj glavnoj skupštini zagrebačke županije viečalo se je s veće strane o tome, kako bi se u buduće porez birati imao, te su svi uz to pristali, da bi najshodnije bilo, ako bi taj posao obavljali županijski častnici.

Napokon su pročitali niekoji kotarski sudci svoja izvješća o pučkim učionama, zadovoljujuć time pozivu županijske oblasti.

Najvažniji bio je zaključak slavne skupštine, da otidje u Beč Nj. veličanstvu deputacija županije zagrebačke sastojeća iz sljedećih licah: gg. Pavlešića, Bogovića, Kušlana i Hellenbacha; predvodit će ju presvietli gospodin veliki župan Ivan Kukuljević.

Deputacija molit će u posebnoj predstavi, da bude pavratjena županijama podpuna autonomija u smislu najvišje diplome od 20. listopada; u drugoj posebnoj predstavi molit će da bude porezni sudovi ukinuti.

U Karlovcu, dne 9. ožujka. Danas proslavili: Karlovčani svetu nedjelju kako nikada. Rekosmo: jar u zadnjem listu, da nas posjeti na 7. t. m. nikad u gradu našem jošte vidjen parobrod „Napredak.“

Od jučer do danas, što bi zažmirio, stvorilo se mnogi osnolci, proslavljenju „Napredka“, naimo pako njegovim vlasnicima i kapetanu namijenjeni. Jučer izabra zastupništvo gradsko g. Farovića, Stojica i Častnika časnim gradjanom, ujedno zaključivši, da se od strane grada našega daruje odvažnomu i vriednomu kapetanu g. J. Častniku lijepe zastava na spomen.

Ota odluka, bude danas u 11 sati slavno izvršena gradjanakim načelnikom g. Župčićem, u prisutnosti svegkolikoga poglavarstva i gradskoga zastupništva, u provodu čitava skoro gradjanstva našega svirku i gruvanje mužarah, predavanjem naimo krasne zastave u ruke kapetanove, koji ju tolikim veseljem primi, da mu suze od radosti vrecase. Zastavu podigose mahom na stieg, gdje se čitav dan vijalo.

Nu to još nezadovolji radostna sirdca pučanstva našega. Odlučilo se s miesta taj dan proslaviti sjajnim obiedom u gostionu ka grada „Rieci“, kamo se sakupilo do 60 odličnih gradjanah, ponajviše trgovacah.

Prem da je ovaj obied namijenjen bio poglavito vlasnicima paroplova i njegovu kapetanu, to se ipak ovom sgodom osim ovih, i ostalim znamenitim i vrućim rodeljubom naroda našega pripijalo a svaku zdravicu, po navadi našoj sprovadjaše tutnja va mužarah. Čusmo ujedno i prekrasnih političko-narodnih napitnicah, koje bismo rado i obielodaniti, da nam to prostor lista našega dopušća; no toliko ipak mogu reći, da su sve zaudarale liepom slogom i naprednim duhom, a jedna ti su bile baš svakomu posve po čudi, neznamo. Toliko o današnjem danu, koji će ostati za domaću našu poviest doista milimi slovi zabilježen. Živio „Napredak!“

U Karlovcu, dne 11. ožujka. Danas u 8½ sata ostavi nas mili nam gost „Napredak“ krenuv sretno put Siska. Prem da je Kupa od 8. dobrahno pala, ipak je još tolika, da proidje sretno preko Sredička. Da mu bude odlazak laglji i ugodniji, sprovodiše ga mnosi ovdiešnji gradjani sve do Gradiča kraj Kisele vode otkud će kopati kući. Sretno putovao, a posietio nas opet što najprije.

— Iz Siska dne 12. ožujka u 3 sata poslie podne javlja nam vèrli i štovani naš prijatelj g. Kërsto Hočevar shiedeća: Paroplov „Napredak“ doplovio je ovamo sretno u 2½ sata poslie podne uz gruvanje topovah i radostan uzklik na hiljade i hiljade „živio“. U Kamenskom na Rečici, u Šiljaviću i t. d. napokon i u Petrinji dočekase ga takodjer sjajno.

U Karlovcu 12. ožujka u podne. Upravo nam stize berzojavna viest, da je krasni *šakaljski mlin na Rieci noćas sèsvim izgorio*. Veoma žalimo otaj nesretni dogodjaj ne samo zato što time više stotinah ljudih bez zasluge ostade, nego i zbog toga, što je otaj mlin na diku hrvatske industrije služio. (Glasnoša.)

Austrija.

Beč, 9. ožujka. Još nikada nije bilo u Beču toliko *slavenskih zabavah*, kao lietos. A zašto nebi bilo? Ima tamo sigurno 150,000 Slavenah, te je sasvim u redu, da i u tuđem gradu živu kao Slaveni, da se ponose i javno s tim imenom, koje nemože im biti van na slavu!

„Botschafter“ kojemu je sad učrednik Uhl neče valjda više izlaziti. — Sretan put! Od 15. t. m. ima ovdie izlaziti politički dnevnik pod naslovom: „Der grade Michl“, koji će uređivati poznati Breier. Taj će po svoj prilici nadoknaditi bogato umirajućega Botschaftera, razumije se, u svojoj struci. Michl će biti veoma jeftin! —

Pogovara se, da će biti učenici svih ovdiešnjih gimnazijah posebnim proglasom pozvani, da se okane dne 13. ožujka svih demonstracijah, ako neče da bude strogo kaznjeni. G. Much, koji je zahtievao, da se na groblju, gdje su žertve od 13. ož. 1848. godine pokopane, postavi spomenik, bio je pozvan k ministru redarstva barunu Mecery-u, da poda izvješće o različitim pripravama, koje se čine za dan 13. ožujka. G. Much uvieravao je g. ministra, da nezna za nikakve demonstracije, da će se valjda taj dan samo tihim melitvama proslaviti.

Prag, 12. ožujka. O *Krasu Čupru i Pinkasu* donosi „Hlas“ sliedeća zanimu viest: Dr. Čupr omoli u posebnom dopisu, prije nego je u Beč odlazio, redakcija „Hlase“ da obznani, da će on prestati sudielovati kod „Časa“ kao suradnik, kada se bude sasvim osviedočio, da dobiva taj list od vlade podporu. Ako nije dr. Čupr o tom osviedočen, pošto mu je „Hlas“ cietu tu stvar veoma jasno rastumačio, neče se nikad osviedočiti.

Čini se, da nije ova znamenita trojica sama u sebi više složna! Samo onaj, koji pošteao radi postići će svoju svèrbu!

Tarnov, 8. ožujka. Ovdiešnji gradjani hoće da se prituže kod carstvenoga vieća proti krakovskomu kotarskomu sudu. Istražujuća komisija rečenoga suda nadje kod urara Boczkowskoga dvie ure, koje su svirale pjesmu „Jezce Polska nie zginela“ te ih uzapli.

Kotarski sudci hotieli su takodjer, da protestiraju proti Zyblikiewiczu zbog govora, što ga izreče na državnom vieće; nu okaniše se toga, pošto im je očitovao c. k. kotarski savietnik b. S. . . „da je to žalostno, ali istinite!“

Turska.

S hercegovačke granice, 3. ožujka. Nieki krajevi po Hercegovini, koji se još nisu odmetnuli i koji su na miru, jednako su na muci i nevolji od mnogih izaslanikah, koji na sve strane tamaraju kao hajduci. Ovaki su: Ahmed Ajanović iz Podpeća, koji ismedju ostalih ugursuslakah

onomadne srete Mijata Čurčića, starca od 70 godina iz sela Motoruga, gdje nošaše žito na kobili u vodenicu; pa ga nagonjaše da učini od kobile, što nije za kazivanje — i toga radi ga na mètvo ime isprobija. Tako koješta, a još i gore čini i njegov brat Derviš Ajanović, a na drugoj strani Hasan Jakupović i Mujo Kriještarac. Ta četvorica zlikovaca tolike jade i pokore čine po plevljanskoj nahiji, da se već nemože da snosi. (Vidd.)

— Iz Hercegovine ima „Pester Lloyd“ glase, koji kazuje, da će se narod tamo skoro umiriti. Sastankom Omer-paše s Vukalovićem, i posredovanjem konsularnog opravnika Verčevića izradit će se, da se zaključi ugovor, koji će prolivanju kèrvi, što već od ovo godinu danah traje, učiniti kraj. Omer-paša opunomoćen je iz Carigrada, da učini Hercegovcima, što istu, u koliko se to samo slažu s dostojanstvom portinim, da im da podpunu amnestiju i naročitim ugovorom da osigura kèrčćanima njihova prava i interese. O ovome radila je i Austrija prieko svog poslanika, te se je tako porta sklonila da papusti. Nieki od ustavših Hercegovacah već su i položili oružje i primili amnestiju, koju im Omer-paša daje.

— Nizami neče više patiti od nemačkih pantalona i kaputah, jer im je sultan dao novu uniformu. Sada su dobili kratak špencel cèrveno pošiven turski pèrsuk i cèrveno široke čakšire; fes je mnogo viši i prostraniji — valjda da može pasti preko očiju. Niekoliko odabranih batalijunah odeveni su kao Zuavi francuski.

Fuad-paša naumio je od svoje strane takodjer reforme učiniti i to tako, kako će se svakolika Turska ujedanput pofrancuziti. On hoće cielu tursku carevinu da drugčije podieli, na miesto dosadašnjih sangjakah i vilajetah i kadilukah doći će prefektore, podprefektore i arondismenti, a sve to bit će prostorom umierenije. Sultan će, kako se javlja, potvèrditi ovo novo podieljenje Turske. Vidić ćemo, kako će i to izpasti. Inače se veli za tursku financiju, da nèprestano boluje od prazne bolesti.

Cèrna Gora.

Cetinje, 27. veljače. „Il Nazionale“ prigovara niekojim novinama, koje su tvèrdile da cèrnogorska vlada neprija pokretu slavenske svoje braće u Hercegovini. Sve ove novine, kaže, nisu shvatili ni najmanje politiku cèrnogorske vlade te za to u svojem neznanstvu pišu svakojake stvari, o kojima bi valjalo šutiti. —

Ecquard, franceski konsul u Kotoru, bio je premiešćen u Aziju. Velika je nesreća, što je taj čoviek u našim krajevima boravio, jer je bio spletkar, kojemu neima para. Za svojo veliko prijateljstvo prema Cèrnoj Gori i Hercegovini dobio je od Omer-paše arapskoga konje, kojega je pri svojem odlasku opet prodao, a što mislite komu? Cèrnogorskom knezu! Ovakovim načinom živi on svuda veoma dobro! —

Talijanska.

O bavljenju Viktora Emanuela u Milanu donosi „A. A. Z.“ pod 7. od onud sliedeći dopis: Viktor Emanuel posietio je u sriedu operu u Skali. Tom prigodom davao se je nieki Taglioniev balet, u kojem prema koncu dolazi prizor, gdje plesalice, obučene kao bersaglieri, otimaju Mletke, i tamo na Markovu tèrgu plešu. Ovom prizoru pleskao je kralj izvanrednom žestinom ustavši sa svojega siedala. Naravao občinstvo to videčistalo je klicati „Živio kralj!“. Poslanici Francuzke, Švedske i Pruske bili su u njegovoj pratnji. Ma

opetujemo, da su ovu viest donele novine „A. A. Z.“ što obaljuje vrednost njene izpravnosti na malenu mieru.

Polag lista „Monarchia Nazionale“ čestitao je kralj Viktor Emanuel princu Napoleonu na govoru držanom u senatu i zahvalio se mu je ujedno u ime svega talijanskoga naroda, kojega i tako već velike simpatije za Francuzku povećale se ovim govorom.

Novo ministarstvo obećalo je Garibaldi sljedeća: 1. Stopljenje južne vojske s pravilnom vojskom i 2. slobodu njegovih vlastitih inicijativih. Ova obećanja prinukale Garibalda, da svoje prijatelje nagovori, da nećine novom ministarstvu nikakvih zapriekah.

Genova, 10. ožujka. Jučerašnjoj glavnoj skupštini liberalnih odbora i društava u kazalištu „Paganini“ prisustvovalaše od prilike 270 zastupnika. Posljednji imali su svoja mjesta u parteru a predsjedništvo na pozorištu, u ložama bili su pozvanici i vlasnici. U 11. uri prispio Garibaldi s nekoliko prijatelja i drugova u više kolah iz Kvarta. On je nosio poznatu crvenu košulju, svoj plašt i katalonski šešir. Ulice stranom zastavama urešene, bile su dubkom pune svijeta, koi je generala pozdravljao klicanjem, — slavljenjem, koje se je još u većem obsegu ponovilo, kad se je u 5 sati vozio u gostionicu k četiri naroda, gdi je bio obied pripravljen. Najvećma odlikovahu se uzhitom genovezki pokretni karebinieri, koji su već u jutro u vojničkom provodu generala u Kvartu posetili. Njima se je pridružila ushićena herpa puka, koja je obkolila kola Garibaldova, ispregla konje i generala odvušla do imenovane gostionice kao kakova slavnodobitnika, demonstracija, koja je on badava nastojao prepriečiti i koja, kao što „Corr. merc.“ pravo opaža, nepristojno se nipošto za slobodne građane. Njegov uvodni govor bio je primljen gromovitim pleskom i klicanjem: „Živio čovjek promisle (uomo provvidenziale)“ i „Živio vojvoda svijeta (Capetano del mondo) itd.“ — Campanella, koi je za Garibaldom govorio, izjavi, da je skupština zvana, da postavi temelj onaj strašnoj pučkoj četi, koja je god. 1848. činila čudesa i u našim danima svojim stupanjem od Viladikvarta u Gajetu svijet u čudo stavila. Na njenom čelu mora stajati veliki vodja. „Ako mi, zaključio sa 24 milijuna glasovah viknemo Antonelli-u, da je lagao, ako 24 milijuna prokune svietsko gospodarstvo papino, i ako za riečma dodju diela, i milijun pušakah, kao što Garibaldi hoće, nabavimo i Garibaldovcima u ruke damo, onda će inostrana obiest prestati, koja na nas nasrće. Mi se moramo, u granicama ustava, ustrojiti, oboružati i svijetu pokazati, da Evropa neće da ima mira, dok Italija nedobije svoj glavni grad.“ — Kod razpravljavanja pojedinih članakah pravilnika za predloženo novo ukupno društvo prihvatili Garibaldi rieč. Članak 1. glasi naima: Talijanska demokracija, da sva svoja društva sjedini i njihove želje i zaključke učini zastupat središtem proizišavšem iz izbora, primila je zajednički društveni ngovor pod naslovom: „Talijanska demokratska unija.“ Budući da je ovaj članak, reče Garibaldi, program, koi smo mi svi primili, plebiscit, predlažem, neka sva društva nose jedno kućno ime, jedno jedino ime i da se genovezko ima zvati centralnim društvom, no ne da svoju stolicu vazda imalo bude u Genovi, no mi imamo drugo središte koje svi poznajemo. Unija je liepo ime, no čini mi se, da je ponešto oskvrnjeno. Meni bi veoma ugodno zvonilo, ako bi se izabralo nimenovanje „Talijansko društvo za oslobođenje (Associazione emancipatrice italiana)“ — Napokon bio je vas pravilnik sa 224 glasa proti jednom primljen. U današnjoj sednici bilo je izabrano centralno zastupništvo; zatim se pročita izvješće komisije, koja je bila sastavljena za izposlovanje, da se Mazzini natrag pozove. Koraci su bili zato učinjeni kod Ricasoli-a i Rattazzi-a, i skupština naložila je zatim Garibaldi, neka zahtieva, da Mazzina pozovu natrag. U daljem tečaju sednice viećalo se je o peticiji na parlamenat za uvedenje prava obćenitoga glasovanja.

Pruska.

Berlin, 12. ožujka. Uvodan članak današnjega „Sternzeitunga“ govori o stanju stvari, koje je dalo povoda krizi, navodi razloge molbenice za otpuštenje ministarstva, i napominje, da je nije primio kralj, koi držeći se čvrsto odla-

čakah očitovanih u studenom 1858, razpuštenjem pokliskarske kuće opet daje zemlji prigodu dokazati, da je voljna podupirati odgovarajuću najvišjim težnjama politiku razvitka umiereno nastavljanu s dobro prosudjenim reformama.

Državna vlada, pozivljajuća se na zemlju, ostaje čvrsto odvažena napredovati s interesom skopčanim s koristju zemlje. Kao što je ista uređenje zemljarine na obće zadovoljstvo riešila, misli, da će i za preustrojne naredbe, koje namierava preduzeti, manje okoran odpor nadvladati i zadovoljujući uspijeh postići moći.

Posle nauke punih događajah posljednjih dana, imaju svi umiereni onamo dielovati, da iz dojdutih izborah proizidju umiereni poklisari. Uvodni članak zaključuje: Tada, i samo tada, kad se postigne takav izborni rezultat, imat će zemlja dovoljno jamstvo za uspješno razvijanje svojega blagostanje, svoje sile i svoje slobode.

Francuzka.

„Indépendance“ javlja u jednom od pariških pisamah od 9. t. m., da se je ovaj dan pod predsjedom carevima držalo ministarsko vieće, u kojem se je razpravljalo pitanje, nije li sloboda pretresanja uvedena dekretom od 24. studenoga 1860, kojom se zakonotvornom tielu služi, u sadanjim okolnostima ozbiljnom pogibelju. Kažu, da se je sam car pridružio mnienju onih, koji se toga boje, i u Parizu očekuju premienja ministarstva. Espinas-se-sh nemanjka caru, i može biti doživiti čemo držani udar proti svojem vlastitom dekretu o preustrojenju izveden po generalu Montaubanu grofu de Palikiao.

Dumollard, davitelj dievojakah, pogubljen je posljednje subote u 7 sati u jutro na tergu u Montluetu. Neizmerna mnoštva svijeta pribivala je tom žalostnom prizoru. Osuđenik vladao se je sasvim mirno. Dumollard nije bio podneo molbenice za pomilovanje; poslanje pisamah stoji, reče, odviše novacah. Jošte u stotak sveikovao je svoje „malene poklade“ dodavši svojem običnom obruku slanine još jednu kervavicu. Priznanjah nije učinio nikakvih sasvim tim, da su ga na to iz petnih žilah nagovarali sudije i svećenici. Ne očekuju, da će njegova žena, kada sazna da joj je u istinu pogubljen muž, kojega se je toliko bojala, učiniti daljih odkritjah u toj strašnoj drami.

Rusija.

Iz Varšave, 9. ožujka pišu „Schl. Ztg.“: Današnje nedjelje bila je svetkovina stupljenja Nj. veličanstva cara na prestol proslavljena boguslaženjem i dvorskim čestitanjem. Uprav sada počinje razsvietljenje javnih sgradah; i mnoge privatne kuće razsvietljene su, premda je javni oglas ovaj put stanovnicima stavio na volju, da učine, kako im se uzvodi. Činovnicima bilo je danas obćenito zapoviedano, da dodju na obred čestitanja. I svećenstvo navodi se poimence medju čestitateljima. Posle podne izadje kao izvanredan prilog k vladnom listu razpis pomilovanja, kojim se potpunoma pomiluje 41 osoba (medju njima 12 svećenikah), koji su osuđeni bili na zatvor u tvrdjavama, na zatočenje u sievernoj Rusiji ili na uvrštenje u vojske; kod 33 kazan je znatno ublažena (najveće kazneno vrijeme ostaje valied toga 1 1/2 godine); napokon otpušta se u milosti svima, koji bi od danas potem još deset ili manje danah siediti morali, preostatak kazni. Izvan sada sasvim na slobodu puštenih svećenikah Magnuskoga, Lukowskoga, Wittmanna, Pyzalskoga nisu nikakova poznata imena medju pomilovanima. Za mnogoimenovane, obće žaljene muževe, koji još u citadeli očekuju svoju presudu, zabada sa gojili nadah. Da bog da, da i njima skoro u dio pade viest o oslobođenju!

Lublin, 3. ožujka. Prije nekoliko danah pozva k sebi general Chruščev kanenika Bonieckoga i rabina ovdiešnje obćine, te im zabrani služiti službu božja za one, koji poginuše lani u Varšavi. Boniecki mu odgovori: „Da mi to sam car zabranjuje, nebi ga mogao slušati, jer moj poglavar je biskup.“ — Činite, što vam drago, reče Chruščev, ma ja ću vas razlietati. — Imaš vojsku, gospodine, pa možeš činiti, što hoćeš! Jesu li bile kakove svetčanosti, neznamo do sada; jer nisu još nikakove viesti prispiele.

Ruska se žurnalistika za kratko vrijeme većlo razvila, no najčudnije je to, da u cijeloj Rusiji od humorističkih listovah jedva jedan jedini „Iekra“ isilasi, no i ovaj u posljednje doba tako rekné

nije nikakve važnosti imao. Ruski političan list „Ruskoj mir“ počeo je od nove godine izdavati humoristički dodatak pod naslovom „Gudok“ (nieke proste ruske gusle). Četiri su broja od ovoga lista izišla i već je zabranjen, no nije ni tako, na vinjeti si mogao viditi arkojakih stvarah. Rus, koi vrlo naliči na Alexandra Hercega, na zastavi, a na zastavi stoji napisano: em... seljakah, dalje stoji ministar i pušta... pune u vietar, dalje jedan prestat... piše zakone i t. d. Čudno je, da je ovaj i jedanput izići moglo, no kažu, da se ruska policija tek pošle četverlog broja dospjela, šta znače te različne figure na gudokovoj vinjeti i tako je list zabranjen.

Berzovjavne i najnovije viesti.

Beč, 14. ožujka. U jučerašnjoj sednici pokliskarske kuće predložio je ministar Plener sakonski nacert zbog povisa izvanrednih prirezah niekih vrstah izravnih porezah, naima zemljarine kućarine, obćnine i dohodarine i obrazložio ga je; isto tako predložio je i nagodu države s bankom.

Trebitnje, 12. ožujka. Dervišpaša krenuo je proti Zubcima. Ustaše su pobiegli sa svojim porodicama i svojnom u Herda.

Književnost.

Dragutin Hinc knjižar u Novom Sadu izdala t. g. „Vojevanje sërbsko pod Karadjordjem.“ Mala to je doista knjižica, ma puna važnih događajah, narodnih borbah, diplomatskih intrigah i drugih različitih opazakah, što nam sve može služiti za živi historički dokaz, da svaki narod, koi hoće da bude svoj i neodvisan, mora sam u sebi biti složen, da se nesmije u nikoga pouzdati, van u vlastitu svoju kriepost i snagu!

Što se izdavačelja Dragutina Hince tiče, deržimo za svoju dužnost izjaviti mu javno našu zahvalu za njegovo neprestano nastojanje, da po mogućnosti svojoj obogati sërbsku literaturu, koja se sve većma kriepi i umnožava.

Izdavatelji duševnih plodovah naroda glavni su faktori razvitka narodne književnosti; bez njih mora višeputah mnogo krasno dielo čamiti u stolu i čekati bezuspješno svojega osloboditelja! Zato su nas pretekli mnogi narodi na književnom polju ponoseći se muževima, koji dragevoljno mnogu žrtvu primašaja, da dodje na vidjelo, što se je dugo vremena u domorodnim sèrdcima skrivalo.

Hvala ovakovim poštenim izdavateljima, kojim je sebičnost griehom a razvitak i napredak narodne književnosti glavnom kriepošću! Dae bog, da bi se neznatan broj ovakovih podpirateljah i kod nas umnožio; mislim da bi i kod nas onda nestalo više one bojazni, koju često opažama kod domaćih spisateljah, koji bi radi, te dragevoljno radili, da su uviereni, da će se njihovo dielo barem tiskati, ako im se i isplatiti neće.

Za to velim, da su poštene nesebični izdavačelji pèrvom podperom književnosti.

— *Riečnik iz književnih starinah sërbskih.* Od ovoga je diela mojega izišla pèrva sveška. U njoj su rieči od a do z. A tabakah u njoj ima pet.

Ciena joj je 6 grošah ili 60 novčićah a. Vr. Na dvanaest izisakah dejem 2 a na osam 1 badava.

U Beogradu se može se ova knjiga dobiti u knjižarnici V. Valožića. A izvan Beograda tko je radi imati ju neka izvoli poslati novce o svom trošku meni samom, a ja ću opet svakome poslati knjigu poštom o svom trošku; a to molim svakoga da učini što prije, jer najviše za tim stoji kad će izći druga svezka, premda se i ona štampa.

U Beogradu mieseca veljače 1862.

Gj. Daničić.

Vinogradarom!

G. Sukev koji po nalogu Hoinbrekova po Hèrvatskoj putuje, te sada u Križevcu boravi, biti će 18. i 19. u Varazdinu. Ovo se je vinogradarom, koji su voljni svoje vinograde inbrekovu načinu obrezati dati. Tko to hoće, neka se izvoli javiti kod predsjednika varazdinskih podružnica, g. Kolomana Bedekovića.

Ovriednji odbor gospodarskoga društva

Narodno kazalište.

Kasas na korist predstavljaca g. Stjepana Andrićevića prvi put:
Vojnički negunac
 (A) azokott katona)
 Pula, igrokaz u tri randiela od Szigligelli-a iz
 Magjarskega.
Pocetak u pol 8 satih.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi

u Beču.		Ovčinski tečaj
U Zagrebu 14. ožujka 1862.		u austr. vrod.
Papiri.		
5% Korozijske	70.10	
5% Narodnoga zajma	84.20	
Narodno banke	829.—	
Vierovnoga zavoda	201.40	
Mionice:		
Srebro	186.35	
London	187.40	
Carski cekini	6.52	

Meteorologička opažanja

na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 14. ožujka 1862.

Barometar u par. čet.	Barometar u par. čet.	Toplo- ta po R.	Toplo- ta po C.	Smjer i ja- kost vjetra	Atmo- sferička vlažnost (dnešnji srednji vrijed.)	Opisak
7. pr. pd. 332.90	332.84	+5.9	+8.0	0	0	maglo- vito
2. pol. 333.00	332.94	+9.9	9 Jis			
3. u več. 333.55	332.80	+7.8	9 Jis			

Dane u 7 satih temperatura R. +0.8.

Opisak. Kod naoblake snazi 0 sasvim vedro a 10 sasvim oblačno; brojima ležećim između 0 i 10 razumije se veća ili manja množina oblaka, razdieliv čiste nebo ispod oblača na 10 jednakih dijelova.

U 8. stupcu snazi velika pismena smjer vjetrova (Jis = južno-istočno-zapadni), a brojevi jakost vjetrova, isto. 0 sasvim tiho a 10 buru, a među ovim ležećim brojevi naznaču različit jakost vjetrova.

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

10995—2168. (196)

3—1

Natiečaj.

Za stipendije po župniku nekada Vatroslava Smen-
 dravice utemeljene i sada u godišnjem iznosu od 160
 for. a. vr. ustanovljenu, raspisuje se ovim natiečaj od
 10. travnja t. g.

Pravo na redovnu stipendiju imaju škole polazaci
 redjaci zakladatelja po mužkom; ili, kad ovih nebi bilo,
 po ženskom spolu, te u pomanjkanju također ovih,
 mladići iz plemićke teropoljske koje obitelji javne učione
 polazaci, na među mladići isto pravo imajući dati će
 se prednost onim, koji se naukom i čudorednim pona-
 šanjem odlikuju.

Dolice molbenice, koje valja podkripiiti s doka-
 zom sredstva sa zakladateljem ili odnoso o plemstvu
 i pravu domovja u Turvompelju, onda u napredku u
 nauku i u čudorednom ponašanju imaju se prieko ra-
 vnoteljstva onog zavoda, na kojem dolični plemac u-
 čionu polazi, ovomu kr. namjestničkomu vieču do gore
 opredijeljenog roka podneti.

Dane iz kr. namjestničkog vieća kraljevinah Dal-
 macije, Hrvatske i Slavonije dčrtanega u Zagrebu dne
 8. ožujka 1862.

Abtheilung 8, Nr. 1111. (148)

3—3

Kundmachung.

Vom k. k. kroatisch-slavonischen Landes-General-
 Kommando zu Agram wird bekannt gegeben, dass aus
 den Aerarialforsten Traubklee, Klee und Sernadraga
 des Forstbezirkes Ledenice im Oguliner Grenzregi-
 mente Sechshundert siebenzig neun Tannen-, vier-
 und vierzig Fichten- und vierzehn Buchenstämme im öffent-
 lichen Offertwege an den Meistbietenden abgegeben
 werden.

Diejenigen Kaufstigen daher, welche sich vor der
 Offerteinreichung die persönliche Ueberzeugung von der
 Beschaffenheit dieser zu Borgonalien und Sägeholz geeig-
 neten Stämme zu verschaffen wünschen, wollen sich
 deshalb entweder an das Oguliner Regimentskommando
 oder an die Kernpoter Kompagnie oder auch an den
 betreffenden Bezirksförster wenden, worauf ihnen die
 abgebenen und bereits bezeichneten Stämme vorgezeigt,
 so wie alle die Lokal- und Ausfuhrverhältnisse betref-
 fenden Auskünfte bereitwillig ertheilt werden.

Die abzugebenden Stämme werden sammt dem
 Ast- und Abfallholze um einen Durchschnittspreis per
 Stamm ausbezahlt.

Dieser Durchschnittspreis darf für einen Tannen-
 stamm nicht unter zehn Gulden fünfzig Neukreuzer, für
 einen Fichtenstamm nicht unter fünf Gulden neunzig
 Neukreuzer und für einen Buchenstamm nicht unter vier
 Gulden 6. W. betragen, weil durchschnittlich die Tan-
 nenstämme mit 114 Kubikfuss, die Fichten- und Bu-

chenstämme aber mit 62 Kubikfuss Massegehalt appro-
 ximativ eingeschätzt sind.

Jeder Offerent muss sein Anbot schriftlich, wol-
 versiegelt und Aussen am Converte mit der Bezeich-
 nung „Offert zum Bezuge der aus dem Forstbezirke
 Ledenice des Oguliner Regiments ausbezuthenen Tannen-
 Fichten- und Buchenstämme“ versehen an das k. k.
 Landes-Generalkommando zu Agram rekommandirt
 einsenden, und dasselbe pünktlich bis zum 31. März
 1862, 9 Uhr Früh, bei der genannten Militär-Landes-
 stelle einlan. en machen, weil nachträgliche Offerte
 durchaus nicht berücksichtigt werden.

Jeder Offerent muss ferner mit einem Reugelde von
 zweihundert Gulden 6. W. belegt werden, welches Reu-
 geld dem Ersteher in die Kautio eingerechnet, dem
 Nachersteher aber gleich nach abgeführter Offertver-
 handlung zurückgestellt wird.

Im Offerte ist der angebotene Durchschnittspreis
 für den einzelnen Stamm nach Gattung deutlich anzu-
 geben und zu erklären, dass im Falle sich etwa nach
 der Fällung eines oder des andern Stammes dessen theil-
 weise oder gänzliche Unbrauchbarkeit zu der oben be-
 zeichneten Verwendung zeigen sollte, der Ersteher je-
 dem bezüglichen Ansprüche auf Ersatz entsage.

Es ist ferner genau die Zeit anzugeben, binnen
 welcher sich Offerent verpflichtet, die ausbezuthenen
 Stämme vollkommen aufzuarbeiten und aus dem Forste
 auszuräumen, so wie sich aplich im Offerte auch zu
 verbinden ist, im Ersetzungsfalle gleich beim Abschlusse
 des Abstockungsvertrages die 10pct. Kautio der gan-
 zen Ersetzungssumme zu erlegen.

Nähere Bedingungen sind in der 8. Abtheilung
 des obigen General-Kommando's einzusehen.

Agram, am 18. Februar 1862.

Br. 905-gr. ad 1861. (78)

3—3

Oglas.

Od strane grad. kol. magistrata kao suda u Bakru
 ovime se do obćeg zupnja stavlja, da je usled molbe
 uručene kod kr. sudbenog stola županije riečke dne 29.
 lipnja 1861, br. 1980, Marka Bonetića iz Bakra, za-
 stupanog po odv. Miroslavu vitezcu Thiery-u, proti An-
 driji Stipkoviću pok. Mihovila iz Drage glede duga od
 630 fr. a vr. mieničnog iznosa a. p. p. odukom kr.
 županijskog sudbenog stola u Rieci od 27. lipnja 1861,
 br. 1980, dozvoljena javna ličba ovdie naznačeni ne-
 pokretnosti, u koju svérhu opredijeljen je i dražbeni
 rok na dan 26. ožujka a. II. na dan 26. travnja 1862,
 svaki put od 10—12 satih u jutro na licu miesta (Drage).

Naznačenje nepokretnosti za prodaju.

1. Kuća pod br. 32. u Brigu ad 43
☐ hvatih 700 f. — „
2. Vinograd Sad u Senčivcu od
 207 ☐ hvatih 103 „ 50 „
3. Pašnik Rebar u Tocila od 703
☐ hvatih 50 „ — „
4. Ledina u vinogradu Senčivac u
 Griču od 348 ☐ hvatih 40 „ — „
5. Vinograd Vert u Ketini od 55
☐ hvatih 55 „ — „
6. Oranica Rezina u Starep Redu
 od 312 ☐ hvatih 312 „ — „
7. Isto Lazina u Boževih Rebar
 od 345 ☐ hvatih 60 „ — „
8. Oranica-pašnik Barajsko u Ka-
 pelici od 110 ☐ hvatih 20 „ — „

Ukupno 1340 f. 50 „

Pozivlja se indj svikolci, koji bi ove nepokretnosti
 kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se više
 imenovane nepokretnosti, ako li se kod prve ni za više
 u ni sa procijembenu cieniu neprodadu, kod druge dražbe
 i izpod procjene ipak najholjem nadiecu uručiti.

Nepokretnosti se još pozivlja svi oni, koji, premda nisu
 o dražbi nepose obavješteni, ipak misle, da su upisom
 u javne knjige na više naznačene nepokretnosti kakovo
 zaokmo pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije
 pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave,
 što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati morati,
 ako li se dobie kasovnine bez njih preduzme, i njih,
 ako li se na taj način kupovnine iscrpi, ništa nezapadne.

Gradsko-kotarski magistrat kao sud.

U Bakru dne 4. siečnja 1862.

Slajmer.

Nro. 515-civ. (159)

3—3

Editto.

La R. Tavola giudiziaria di Comitato in Fiume no-
 tifica a chiunque può avervi interesse, essere stato de-
 cretato l'aprimiento del concorso generale dei creditori
 sopra tutte le sostanze mobili ovunque poste, e le im-
 mobili esistenti nel Dominio dei quali fu promulgato il
 Regolamento provvisorio sui concorsi dei creditori ddo
 18. Luglio 1853: di ragione dell'or defunta Francesca
 vedova de Terzy.

Si avvisa quindi ognuno, che avesse o credesse
 avere qualche ragione od azione contro la suddetta che
 il concorso si ha per aperto a tutti i conseguenti effetti
 legali, dal giorno della pubblicazione del presente editto
 in giudizio, e perché possa presentare al detto Tribu-
 nale fino al giorno 31. pr. venturo Marzo un formale
 libello di petizione ed insinuazione rispettivamente del
 credito e dell'azione qualunque, dimostrandovi non sol-
 tanto la liquidità di quanto verrà pretese, ma anche il
 diritto per cui l'insinuante domanderà di essere gra-
 duato in tale o tal'altra classe: e ciò in confronto del
 deputato curatore alle liti, avvocato Pietro Dabala cui

è sostituito pel caso d'impedimento l'avvocato Giovanni
 Manzoni.

Scorso il suddetto termine perentorio, niuno sarà
 più ascoltato: e perciò quelli che entro lo stesso termi-
 ne non si saranno insinuati debitamente, verranno esclusi
 senza eccezione dall'intera sostanza soggetta attualmente
 al concorso, o che venisse in seguito od aggiangersi,
 in quanto la medesima si trovasse esaurita dai creditori
 presentatisi, non ostante che loro competesse il diritto
 di dominio o di pegno sopra un bene esistente nella
 massa: per modo che tali creditori che non si saranno
 insinuati in tempo, abile come sopra, qualora fossero pur
 debitori verso la massa, saranno tenuti a pagare il de-
 bito loro rispettivo, non atteso il diritto di proprietà, pe-
 gno od ipoteca che per altro avrebbero potuto esercitare.

Si diffidano inoltre tutti i creditori insinuati, il cu-
 ratore alle liti, e l'amministratore interinale della massa,
 a dover comparire nel giorno 3 Aprile p. v. alle ore 9
 di mattina avanti questo Tribunale per trattare fra loro
 la definizione di tutto l'affare con amichevole componi-
 mento, ovvero procedere all'elezione d'un amministra-
 tore stabile, o alla conferma dell'interinale, e alla scelta
 dei delegati, e per altre occorribili providenze, con av-
 vertimento che in caso di mancanza si disporrà d'U-
 ffizio a termini di legge.

Dalla R. Tavola giudiziaria di Comitato.

Fiume il di 11 Febbrajo 1862.

Br. 129-gr. 1862. (86)

3—3

Oglas.

Od kralj. županijskog sudbenog stola u Osieku kao
 stiečajne oblasti ovime se objavlja, da je od tog suda o-
 tvoren stiečaj vèrhu celog imetka Leopolda Epsteina,
 tčgovca u Osieku, imenito vèrhu gibućeg, gdiegod
 se nalazećeg, i mogibućeg imetka u onih krunovinah,
 gdje valjanost imaju privremeni stiečajni red od 18.
 sčrpnja 1853, da je zastupnikom i medjutomnim upravi-
 teljem imetka postavljen ovdiešnji odvjetnik Josip Föz-
 mayer a njegovim zamienikom ovdiešnji odvjetnik Ivan
 Kozic.

Pozivaju se dakle sve one osobe, koje kakve god
 tražbine na imetak padši u stiečaj staviti imaju, da iste na-
 jave najdulje do 7. travnja 1862 putem tužbe proti
 gore redenom zastupniku gromade kod ovog kr. žup.
 suda, jer bi bile inače uzperkos svojih prava vlastnič-
 tva, prednosti ili zaloga, lišene svojih tražbinah iz stie-
 čajne gromade i izključene iz razprave stiečajne.

Za potvrdu medjutomnog, ili za odabiranje novog
 upravitelja i odbora vèrovničkog, nemanje pokušanje
 nagode oprediel se ročište na 14. travnja 1862 prije
 podne u 9 satih kod ovog suda s tim dodatkom, da
 vèrovanci stiečaja k istom tim sigurnije doći i o oda-
 branju upravitelja imetka i odbora izraziti se imaju, što
 bi inače bio glasom §. 44. St. R. na pogibelj vèrovničku
 medjutomni upravitelj imetka i odbor vèrovnikah po-
 stavljen od suda.

Napokon pozivaju se svi vèrovnici na molbu pre-
 zaduženika da mu se dozvoli pravno dobročinstvo ustupa
 imovine, na dan 5. svibnja 1862 prije podne u 9 satih
 k ovom sudu s dodatkom, da glede onih vèrovnikah,
 koji prezaduženiku oto dobročinstvo dozvoliti neće, o
 zahtlevu prezaduženika stielilo bude tekak po dovrše-
 nju povedene proti istomu kaznene iztrage, konačno rie-
 šenje.

Molba za dozvoljenje pravnog tog dobročinstva u-
 gledati se može i kod ovog kr. županijskog suda i kod
 gosp. zastupnika gromade.

U Osieku dne 23. siečnja 1862.

Br. 884. gr. (177)

3—3

Izrok.

Kr. sudbeni stol županije varaždinske daje ovim
 na znanje, da su nasljednici pokojnog Josipa Gaspary-a
 po gosp. odvjetniku Vučiću proti ostavštini Roze Ga-
 spary radi tražbine od 7352 fr. 43 kr. a. pr. dne 24.
 veljače o. g., br. 884., predali tužbu i molili za po-
 stavljenje skčrbnika za tuženu masu. Dočim se ovdieš-
 nji odvjetnik gosp. Nikola Sablić za skčrbnika ostavštine
 Roze Gaspary na pogibelj i o trošku iste mase imenuje,
 dostavlja se njemu zajedno tužba za odgovor u roku
 od 60 danah. Što se nasljednicima Roze Gaspary s
 upomenom obznanjuje, da imaju dovoljno uputiti imeno-
 vanog skčrbnika, kako da shodno pravdu razpravlja, ili
 sudu imenovat drugoga zastupnika, jer u protivnom sla-
 čaju imaće se posljedice, što su to zamemari, pripisat
 sami sebi.

U Varaždinu, 27. veljače 1862.

Novak.

Čukac.

Br. 722. (167)

3—3

Oglas dražbe.

Od strane kr. žup. sudbenog stola u Varaždinu stav-
 lja se do znanja, da će se usled molbe g. Dragutina
 Svagla proti g. Eduardu Zdenčaju u stanu ovog po-
 slednjeg na dobru Čanjevo u kotaru novomaroškomu
 dne 24. ožujka t. g. i dne 14. travnja t. g., svaki put
 o 9. uri prije podne, pokretnosti pod svèrhu uzete, kao:
 šest velikih volovah, šest velikih kravah, 50 akovah vina
 i jedan klavir, u procijembenoj vriednosti od 1650 fr.
 a. v. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se na prvom roku samo uz pro-
 cijembenu cieniu prodavati, na drugom pako roku proda-
 vat će se i izpod procjene.

Kupac imaju odmah kupovninu položiti.

Kr. županijski sudbeni stol.

U Varaždinu, dne 22. veljače 1862.

Novak.

Čukac.

Nr. 1523/556. (193)

3-1

Prima pubblicazione.**Concorso.**

Da rimpiazzarsi:

- 1) un posto di nocchiere, presso l' I. R. Ufficio Centrale di porto e Sanità marittima in Fiume col soldo di annui fiorini duecento ottanta e colla competenza d'uniforme;
- 2) due posti di piloti presso il prefato I. R. Ufficio Centrale, cadauno col soldo di annui fiorini duecentoquaranta e colla competenza suddetta.

Le documentate suppliche sono da presentarsi al Governo Centrale Marittimo entro tutto il 10. p. v. Aprile. Verrà preso a preferenza riguardo agli inservienti di porto disponibile.

Seconda e terza pubblicazione.

Concorso

- 1) pel posto di nocchiere, presso l' I. R. Ufficio centrale di porto e Sanità marittima in Fiume col soldo di annui f. 280;
- 2) per due posti di piloti, presso il prefato Ufficio centrale, cadauno col soldo di annui f. 240.

Dall' I. R. Governo Centrale Marittimo.

Trieste, 1. Marzo 1862.

Nr. 1974/557. (194)

3-1

Prima pubblicazione.**Concorso**

pel rimpiazzamento del posto di Agente portuale sanitario in Molonta nel litorale dalmato col soldo di annui fiorini trecentocinquanta e coll' obbligo di prestare la cauzione di fiorini Cento.

Le documentate suppliche sono da presentarsi al Governo Centrale Marittimo entro tutto il 10. p. v. Aprile, comprovando in principalità i servizi finora prestati nel ramo portuale sanitario e la piena conoscenza della lingua italiana.

Verranno preferibilmente presi in considerazione impiegati disponibili, semprechè possiedano la necessaria idoneità.

Seconda e terza pubblicazione.

Concorso

pel posto di Agente portuale sanitario in Molonta col soldo di annui f. 350.

Dall' I. R. Governo Centrale Marittimo.

Trieste, 1. Marzo 1862.

Br. 1454. (192)

1-1

Oglas.

Od 20. ožujka odpravljat će se opet iz Zagreba tovarne pošte u Zidani Most u prijašnjoj uri o 10 sati u jutro i 8 $\frac{1}{2}$ sata u večer, a one u Poličane o 1 $\frac{1}{2}$ sata u podne, one pako u Čakovac isto tako a u 8 $\frac{1}{2}$ sata u večer.

U Zagrebu dne 12. ožujka 1862.

C. k. ravnateljstvo poštah za Hrvatsku i Slavoniju.

Br. 1518. gr. (189)

3-1

Oglas.

Od strane kr. sudbenog stola županije zagrebačke stavlja se ovime do znanja, da je na molbu suprugah Augusta i Josipe Veinrich, de pr. 21. veljače 1862, br. 1206, dobrovoljna dražba njihovih u zemljišniku br. 161. porezne občine laške ulice pod parc. br. 619, 644, i 651. i u zemljišniku br. 42. občine Lašćine upisanih nepokretninah dozvoljena, i da je za obavu ove dražbe izaslan javni bilježnik g. dr. Antun Rojca, a rok na 8. i sljedeće dane mjeseca travnja 1862 na licu miesta tom primietbom određen, da će se pomenute nepokretnine, uslied dražbenih uvjeta sudački odobrenih komadice po ustanovljenoj po prositeljih cieni 50 novč. a vr. za svaki četverokutni hval, a izpod ove samo uz naročitu dozvolu prositeljah, koji si ipak odobrenje dotične prodaje za 8 danah iza dovršene dražbe pridržavaju, razprodati, te da je dotičnim hipotekarnim vjerovnicima njihovo založno pravo negledeć na ovu prodajnu cieniu i nadalje uzdržano.

Uvjeti dražbeni mogu se kod ovog suda i kod sudbenog povjerenika g. dra. Rojca, isto tako gruntovni napisnici kod suda ugledati.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke.

U Zagrebu dne 8. ožujka 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 407-M. (196)

3-1

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudbenog stola županije zagrebačke stavlja se do znanja, da će se uslied molbe Hinka Neumana proti Jelisavi Strocinger u stanu ove posljednje u Zagrebu pod zidom kuće br. 4. dne 15. travnja t. g. i dne 30. travnja t. g., svaki put o 8. uri prije podne, pokretnosti pod overhu uzete, kao: pokućstvo, slike, posudje, rublje, u prociembenoj vrijednosti od 276 for. 70 novč. a vr. putem javne dražbe prodavati. Pokretnosti će se na prvom roku samo uz pro-

ciembenu cieniu prodavati, na drugom pak roku prodavati će se i izpod procjene.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke.

U Zagrebu dne 5. ožujka 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 236. 1862. (195)

3-1

Oglas.

Uslied občinskoga zaključka od 21. veljače t. g. prodavati će se občinsko zemljište na 24 t. m. na najlepšem tergu koprivničkom ležeće, time: da će dostatnik po predložiti imajućoj se osnovi gradskom poglavarstvu na njem kuću za dvie godine imati sagraditi.

Ova kuća bi se po svojem osobitom mjestu mogla uporabiti vrlo prikladno za gostionu ili dućane.

Prostorija zemljišta iznaša ukupno 429 □ hvatih, začlena od □ hvata 2 for. a vr. Poblizji uvjeti mogu se saznati u gradskoj pisarni.

U Koprivnici dne 11. ožujka 1862.

Gradski sudac

Kemeňović.

Na br. 158.-gr. 1862. (197)

3-1

Oglas.

Kralj. županijski sudbeni stol u Osijeku daje ovim na znanje, da je stiečaj dne 3. rujna 1860, br. 2574., od bivšeg c. kr. kotarskog suda vukovarskog otvoreni nad imetkom trgovca Steve Jovanovića iz Vukovara uslied izvansudbenog namirenja svihkolikih vjerovnikah pod današnjim danom dignut.

Kralj. žup. sudbeni stol.

U Osijeku dne 8. ožujka 1862.

Br. 265. M. (191)

3-2

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudb. stola žup. zagrebačke stavlja se do znanja, da će se uslied molbe g. Ant. Seilera proti g. Lavosl. Singeru u stanu ovog posljednjeg u dolnoj llici u kući Věrnicevoj dne 18. ožujka t. g. i dne 3. travnja t. g., svaki put o 9. uri prije podne pokretnosti pod overhu uzete, kao: syakoverstine robe, dućanskih spravah i policah, u prociembenoj vrijednosti od 718 for. 10 novč. a vr. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se na prvom roku samo uz prociembenu cieniu prodavati, na drugom pak roku prodavati će se i izpod procjene.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

Kr. sudb. stol županije zagrebačke.

U Zagrebu dne 15. veljače 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 765. gr. (173)

3-3

Oglas.

Kr. žup. sudbeni stol varaždinski daje ovim na znanje: Da je na molbu c. k. financijske prokurature u Zagrebu radi dužnih 14 fr. 37 novč. i 10 for. 50 novč. a v. s. p. dozvolio overšnu dražbenu prodaju nepokretnosti Miroslava Koroškeny-a, što no je na 1771 fr. a v. sudbeno procijenjena, i u gruntovnici občine Voća dolnja pod br. 57. upisana, te da je u tu svēru, budući je prva overšbena dražba bez uspieha ostala, druga dražba na dan 17. ožujka ove godine u 9 sati prije podne kod ovoga suda ustanovio.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina kod druge dražbe i izpod procjene najboljemu nudiocu izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti; i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, prociembeni napisnik i gruntovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose ubaviešeni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati morati, ako li se dioba kupovnine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovina iscrpi, ništa nezapadne.

U Varaždinu dne 27. veljače 1862.

Novak.

Čukac.

Br. 237. gr. 1861. (116)

3-3

Oglas.

Poglavarstvo slob. i povl. trgovišta Krapine kao sud daje ovime na znanje, da je kr. žup. sudbeni stol u Varaždinu odlukom od 14. prosinca 1861, br. 4045. gr. na molbu Ivana Sokača, po odv. g. Josipu Maicenu u Krapini, radi duga od 679 fr. 35 novč. a v. i 84 fr. a v. s. pripadci dozvolio overšnu dražbenu prodaju vinogradah i zemaljah Mate Hajstera dotično ml. Imbre i Bare Hajster iz Krapine, na 663 fr. a v. sudbeno procijenjenih, u Lazih i Santakovom ležećih i u gruntovnom napisniku br. 877. pol. občine Krapine ubilježzenih, te da su u tu svēru dva roka opredieljena, prvi na 29. ožujka 1862, a drugi i posljednji na 29. travnja 1862, svaki put u 2 sata poslie podne na licu miesta oranice Dolnji Lazi.

Pozivlju se dake svikolici, koji bi otu nepokretninu

kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će svaki na-tiečajni prije započete dražbe založnu od 66 fr. 30 n. a v. u ruke sudbenog povjerenika položiti imati, koja će se kupcu u račun kupovne svote uzeti, a ostalim po dovršenoj dražbi povratiti, zatim da će se nepokretnine, ako se kod prve dražbe ni za više, ni za prociembenu cieniu neprodadu, kod druge dražbe i izpod procjene najboljemu nudiocu izručiti, ostali pako dražbeni uvjeti, prociembeni napisnik i gruntovnički napisnik mogu se kod ovoga poglavarstva čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose ubaviešeni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gore navedene nepokretnine kakovo založno pravo stekli, da to pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati imati, ako li se dioba kupovnine bez njih preduzme i njih, ako li se na taj način kupovina iscrpi, ništa nezapadne.

U Krapini dne 30. prosinca 1861.

J. Zaplatić,
sudac.

Br. 712.-gr. 1862. (143)

3-3

Izrok

za overšbenu prodaju kuće na vlastitost suprugah Male i Ruže Mavrak spadajuće i u dolnoj varoši Osiek pod br. 715. ležeće.

Od strane kr. županijskog sudb. stola u Osijeku daje se ovime na znanje, da je na molbu ovogradsko sirotinske blagajne, po zastupniku si odvjetniku Fözmayeru mladjemu, proti suprugom Mati i Ruži Mavrak radi dužnih 170 fr. 10 novč. a vr. dozvoljena javna dražba kuće protivnika, na 349 fr. procijenjene i u občini dolnoj varoši pod gr. br. 783. ležeće, i zato da su određena dva roka, i to na 26. ožujka i na 26. travnja 1862, svaki put u 10 sati u jutro u ovsudnoj pisarni.

Pozivlju se indi k toj dražbi svi kupiti želeći tom primietbom, da imade svaki prije započete dražbe 10% vadium položiti, a prociembeni zapisnik i uvjeti dražbe mogu se u ovsudnoj pisarni uvidjeti a mogu se i od njih prepisi izvaditi.

Ujedno se svi oni pozivlju, koji nisu o toj dražbi napose ubaviešeni, a misle da imadu na tu kuću kakvo hipotekarno pravo, da se do dražbe kod ovog suda prijave, jer bi si drugačije sami pripisati imali, ako se dioba kupovnine bez njih preduzme i u slučaju, ako bi se time kupovina iscrpila, da nedodju do svoje tražbine.

Kr. sudbeni stol županije virovitičke.

U Osijeku dne 5. veljače 1862.

Br. 486. gr. (95)

3-3

Izrok.

Od strane kr. sudbenog stola županije zagrebačke stavlja se ovim do obćeg znanja, da će se nepokretnine na stiečajnu masu pokojnog Danila Farkaša spadajuće, u kotaru samoborskom ležeće, što no se uslied dozvole sudačke od 12. lipnja 1861, br. 2851., razprodati imadu, dne 26. ožujka 1862, i sljedećih danah istog mjeseca, i ako potrebno bude dne 1. i sljedećih danah mjeseca travnja t. g. na licu miesta per parcelas, i po onom redu, kao što u gruntovnici napervo dolaze, javnoj drugoj sudačkoj dražbi izložiti, i kod ove II. dražbe najboljemu nudiocu makar izpod procjene razprodati.

Dražbeni uvjeti, gruntovni izvadak i zapisnik o procieni sastavljeni može se kod suda ili prigodom dražbe na licu miesta uvidjeti.

Ujedno se svi oni, koji, premda nisu posebno ubaviešeni, sciene, da su upisom u javne knjige stekli kakovo pravo na te nepokretnine, pozivlju, da to svoje pravo do prodaje tih nepokretnosti tim sigurnije sudu prijave, jer će u protivnom slučaju sami sebi pripisati imati, ako se razdioba kupovnine obavi i bez njih, i ako oni radi diobom iscrpljene kupovnine ostanu izključeni.

U Zagrebu, 22. siečnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

OGLASNIK.

Br. 199.

1-1

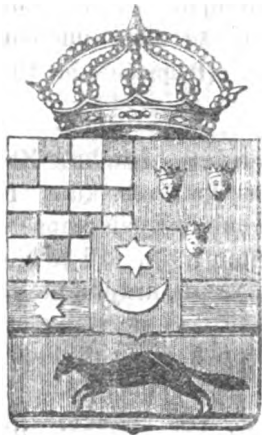
J. Kislić,
urar;

stavlja m. š. občinstvu do znanja, da se je od dervotvornog urara g. Strauba na „keraovom mostu“ oddielio, te za malo-urarski obert sam u kući br. 284. u dugoj ulici uz skladišta krojača Matošeka svoj dućan otvorio.

Dočim se isti m. š. občinstvu za dosadnje pouzdanje zahvaljuje, to se ujedno preporučuje i nadalje za najtežje popravke u Chronometer-, Anker- i Cylinder-urah, i osigurava i jamči za svoje dielo pod dobrim pogodbama. I svake druge vērsti urah uzimaju se takodjer na popravak.

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanjski nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je sa domaće u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 8 for. 30 kr.

Za oglašavanje predložena je uvrstbina: 7 kr. a. vr. od linijama jedan put, a 14 kr. a. vr. na 3 puta. — Erarska pristojba za svaki oglaš isnos 30 kr. a. vr. i to toliko putah, koliko se putah isti uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u ponedjeljak 17. ožujka 1862.

Broj 63.

S budućim mjesecom počinje se drugo četverogodište „Narodnih Novina“ za god. 1862.; poziva se dakle domorodno občinstvo, da svoju predplatu na „Narodne Novine“ obnovi, i to na četvrt godine poštom s 3 for. 15 novč. a u miestu s 2 for. 10 novč. u a. vr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove uredno primiti, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novina“ franko poslati, te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posliednju poštu.

Uredovni dio.

Oglas.

Presvietli gospodin posvećeni biskup i velik prepošt stolne crkve zagrebačke Ivan Kralj darovao je za stradajuće u Hrvatskoj i Slavoniji 200 for.

U istu svrhu sakupio je g. Abel Lukšić u Karlovcu 45 f. i dostavio ovom k. namiestničkom vieću na razpoloženje, te podjednim obrekao svoje nastojanje oko daljnega sabiranja dobrovoljnih prinesakah. K gornjoj svoti od 45 for. doprineo je isti gosp. sakupitelj 20 for., otae Petar Lukšić 15 for., brat Benjamin Lukšić 5 for., učitelj Škender Vabković 2 for., osoblje tiskarne Abela Lukšića 3 for.

Ovi čovjekoljubivi čini stavljaju se ovime do obćega znanja time, da će se darovani novac odmah svojoj svērsi privesti.

Od k. namiestničkog vieća k. Dalmacije, Hrvatske i Slavonije u Zagrebu 12. ožujka 1862.

Prigodom obdržavane dne 1. t. m. u ovdašnjoj gostioni kod „slona“ večernje zabave sakupljeno je na stranu dne 12. veljače t. g. požarom oštećenog ovomiestnog žitelja Josipa Antolovića 6 fr., koi iznos bijaše odmah dotičnom oštećeniku predan, što se ovime do obćega znanja stavlja, te ujedno darovateljima od strane rečenog oštećenika javna zahvala izražuje.

U ime poglavarstva sl. kr. grada Varaždina, 6. ožujka 1862.

Zdravac,
satnik.

Neuredovni dio.

Zagreb, 16. ožujka.

Dne 11. ožujka imala je kuća poklisarah u Berlinu posljednju svoju siednicu. Ministar Heydt, budući da je predsjednik ministarstva bolestan, javio je poklisarima, da je ministarstvo umelilo za odpušt, nu da im ga kralj jošte odobrio nije. Iz toga razloga morade ministarstvo razpustiti sabor. Polag pruskih zakonah mora biti u takovom slučaju za tri mjeseca novi sabor. Ako se nevaramo viećat će u sabornici početkom lipnja poklisari možda još slobodoumniji, nego što su bili članovi razpušćenoga sabora.

U Prusiji, gdje je dosada ustavnost samo na toliko vladala, na koliko se ticala izvanjske forme, probudi se u posljednje doba opozicija, koja sve većma raste te će težko vladi za rukom poći, makar i kojekakvim sredstvima, da ju posve uništi.

Od hercegovačkoga bojišta dolaze malone svakoga dana bērzogavne viesti, koje nisu u nikakovu suglasju s time, što tamo biva. Luka Vukalović je po svoj prilici muž poštena značaja i hrabra srca, koi je pripravan sa svom snagom svojom nastaviti započeto dielo oslobodjenja biedne raje, koju azijski kērvnici pred licem čitave kēršćanske Evrope nemilosno gnietu i dave! Tamoluje pućanstvo, kao što se čuje, očekiva dan na dan, da će i Cernagora vidoći groznu nevolju susiedne svoje braće u ime kērsta po svoj prilici podupirati težnje nesretnoga naroda. Isto se očekiva i o Srbiji, kojoj je dakako malo škakljiviji položaj.

„Ako kērv naša „veli N. L.“ koja proteče g. 1861 po Hercegovini za kēršćanstvo i slobodu, sviećoći o našem robstvu, našem junaćtvu i našim stogodišnjim mukama; ako sablja Omer-pašina dignuta nad zakovanim bratom, sviećoći o zalazku muslimanskoga polumieseca; ako nas pravda božja tieši u našoj skrajnjoj nadi; to nas nesmi je evropejska diplomacija, jer nepovjerenje bristjanah i kēršćanah jednog roda i jednog zavičaja, i težko mērtvilo bosanske raje, sviećoće nam koliko je izprazno i diećinsko ufanje u izvanjske pomoći; kako slovo zakona ubija, dok sami duh oživljuje; kako smo sirote zasliepljeni a još sliepliji naši učitelji; kako dogotrajno robstvo može razkvariti i razglaviti najkriepčiji i najslobodoumniji narod.

Cernagora, onaj zbieg slobode i istinske nezavisnosti, kao spletena diplomatskim mudrolijama novih prijateljah, rek bi da se minule godine preotimala u šarenim dvorima svoga osamnaestogodišnjega kneza s duhom svojih junačkih vladikah, kojim sva znanost politička bijaše neprestano kervava viećita borba proti zlotvoru viere i slobode, i jedina pred očima lebdjaše osveta, kosovska osveta! — Da ako jednom pukucne srce Grahovačkom deliji i nadvlada mērzlu misao „jednim junačkim udarcem“ oprašljajući zakovanu braću. Luka i Mirko spomenuli se kosovske večere.“

Da je Garibaldi primio predsjedništvo u društvu proveddimenta, tumači se svakojako. Osriednji odbor genovezki obeća, kako se mnije, Garibaldu, da će samo sliediti njegovu V. Emanuelovu politiku pod stanovitim uvietima. V. Emanuel, koi u svojem srcu svakako više prija stranki činah, nego bi se očekivati moglo, jamči valda za dogadjaje, koji bi mogli u prolietju zateći Evropu. Garibaldi otić će valda u južnu Italiju, da ondie uredi nekoliko dobrovoljačkih četah, s druge pako strane pripravlja ju koješta i legitimisti, zahtievajući, da njihove čete vodi sam Franjo II. Nu to im nepodje za rukom te su zato odpravili u Napulj poslanika Kollera, koi ima biti Franji II. u svem sličan. Polag ovih viestih, ako se budu potvėrdile, imala bi sjedinjena Italija podosta posla, da umiri protivne stranke i da uništi reakciju, koja svu nadu, da će se stara vremena opet povratiti, jošte izgubila nije.

Govor, što ga izreče Jules Favre, predsjednik parizke odvietničke komore, učini u vladnim kruzima veći utisak, nego svi govori senata. Vatreni ovaj republikanac govorio je bez svakog obzira — tako, da se nije Moniteur ni usudio, da donese cieli govor polag bērzopisnog izviešća. Odmah poslie siednice imalo je ministarsko vieće konferenciju, kojoj je posljedica ministarska kriza. Misli se, da će grof Walewski i Persigny niekim liepim načinom odstupiti.

Favrov govor dielovao je znatno i na zakonotvorno tielo pružeci opoziciji novu jakost i silu. Većina se izrazi proti novomu zakonu vojničkih

dotacijah, a što je najvažnije proti tom zakonu su i mnogi vojnički častnici. —

Trojedna kraljevina.

Zagreb, 17. ožujka. Ministarstvo financijah naimeovalo je officiala ovdašnjeg poštarskog ureda Janka Haramusteka protustavnikom rečenog ureda. Radujemo se, što je oblast tom prilikom uzela obzir na domaćega sina, koi si je tečajem svog mnogogodišnjeg službovanja i bavlenja u Zagrebu obće štovanje znao pribaviti.

Ugarska.

„Sürgöny-ev“ dopisnik iz Beča javlja, da je Nj. veličanstvo car izvolio iz „osobite milosti“ osloboditi izpod strogosti zakonah o novaćenju u Ugarskoj sve one osobe, koje se lani oženile, ma da spadaše pod novaćenje, u toj vieri, da su isti zakoni već ukinuti.

— Javljaju sa više stranah, da su uklonjene sve prepone, zbog kojih nije mogao do danas redovno izlaziti novi politični magjarski list „Jóvő“. Redovnom izlaženju njegovom nestoje više nikakve prepone na putu.

— Posliednja vodena poplava učinila je strašno veliku štetu u Kalaci. U Kalaci ima svega 1078 kućah. Od ovih je voda sasvim razorila 213, a 500 survali su se u polak. Do 1600 dušah došli su u takvu nevolju, da će morati od gladi poumirati, ako im se što prije nepomogne. Varoška blagajna i mitropolit kalački opredielili su dosta velike svote u pomoć ovim nevoljnicima.

— Plate dvorskih kancelarah ovako su normirane: Ugarski dvorski kancelar ima na godinu 24.000 for., ugarski podkancelar 11.050 for., erdeljski kancelar 12.600 for., a hrvatsko-slavonski kancelar 10.500 for. a. vr. (S. D.)

Austrija.

Beč, 12. ožujka. Nadbiskup pravoslavne crkve, barun Šaguna, i aradski biskup Ivačković imali su prekjucher audienciju kod nadvojvode Rajnera.

Pogovara se, da neće vlada u pitanju serbsko-rumunjske metropolije ništa učiniti, dok ne bude rumunjski narod imao priliku očitovati svoje mnienje i svoje želje, kao što to učinise Srbliji na karlovačkoj narodnoj skupštini. Da bi se imali u časti i dostojanstvu patriarha mienjati Srbliji i Rumunji, na to vlada dosad nepomislila.

— Glasbotvorac Liszt dobio je red željezne krune.

Serbija.

U Srbiji biti će skoro promiene u zastupnicima stranih dvorovah; tako odlazi skoro dosadašnji pruski poslanik Merori iz Beograda. Ruski konsularni kancelar knez Baubelski ide za poslanika u Rieku.

Turska.

Lloydov parobrod „Bombay“ donio je jutros poštu levantsku dopiruću do 8. t. m. Kursidpeša, prije gubernatur beogradski, bio je naimeovan gubernatorom Hercegovine. Turske posade na gerčkoj granici bile su povećane, medju ostalim poslani su u Tesaliju u Monastiru u posadi nalažeći se turski Kozaci. Uslied konvencije, koja je nedavno medju portom i ruskom vladom zaključena, sastavljena je u Carigradu komisija, koja ima iztražiti okolnosti, pod kojima je velik braš raje postigao rusku „zaštitu“. No ova iztraga stegnuta je na vrieme od 1853. počemši. U provincijama

sastavit će se slične komisije. Raja, koja je dobila ruskih pasošah, zapitala će se, hoće li da ostane ruski podložnici, i dobit će, ako to potvrdi, naputak, da svojim imetkom raspolaže za 3 mjeseca danah a zatim da zemlju ostave. No ako hoće da budu opet raja, pasoš će se uništiti. Sa zaštićenima ove verzije, koji pripadaju inima silama, postupat će se isto tako.

Iz Beiruta javljaju, da je Daudpaša voljan, da u selu Abeigh u Libanu podigne vjersku višu školu za Druze.

Viesti iz Teherana dopiru do 10. veljače. Princ Murad Mirza, glavni gubernator korasanski pozvan je izneda u glavni grad i kaže da je kod šaha pao u nemilost. Kolera je malone prestala.

S bugarske granice 27. veljače. Prije sam negdje čitao, da se u Bugarskoj nemiri pojavljuju, i da se u obće misli, da će skorom buknuti pokret u Bugarskoj; ja sam o svem, što se ovdje zbiva podpuo izvješten i mogu vas uvjeriti, da od svega toga nije ništa u stvari. Šta je dakle dalo povoda ovim lažnim glasovima?

Vladika niski, kao i ostali fanariote, počeo od nieko doba zulume činiti. Narod kad mu već ova zla dodijase, izabra šest povjerenikah od najznamenitijih i najpoštenijih sugrađanah svojih da podnesu u Carigrad tužbu proti pomenutom zulumu vladčinom. Medjutim javiše prijatelji niskoga paše iz Carigrada, da će mu skoro doći zapoviest od padise da krene vojskom protiv Černoj Gori i Hercegovini. Ova ti se poplaši, da i njega neće nako u ta nesreća desiti, da kao i njegovoga prehodnika Lita-pašu, koji prije godinu danah ode na Černu Goru i u prve pome boju pogine; zato pozove pašu k sebi taki vladiku i reče mu, da obtuži onih miestah povjerenikah narodnih, kao da ovi stoje u svezi sa Srbijom i da žele cilu nišku nahiju na oružje proti Turcima podići i sa Srbijom se sjediniti. A ovo je činio naravno s toga, da nemora u boj ići. Vladika ti obtuži taki povjerenike narodne, privole nekolicinu da lažne dokaze izdadu i tako sva šestorica budu uhvaćeni i u Carigrad odpraćeni. I to oprost pašu da nemora u boj poći protiv „prokletej Černoj Gori.“ Pomenuta šestorica stoje još i danas u apsu, niti ima izgleda, da će se skoro osloboditi.

Osim ovoga čine Turci u zemlji od nieko doba takve nepravde, kakvih se Bugarska skoro nesieća. Apsane su pune kersćanskim robljem. Arnauti što po zemlji tamaraju glave i pljačkaju narod na sve strane, a kersćani nesmiju ni da se poluže, jer taki ih potvrde laži, te ih jošte skuplje stoje. Taki arnautski bašibozuci probave nekoliko danah kod koga kersćanina, po poslie idu, te ga obtužuju, da im svinskom masti jela začinio te time proroka Muhameda ohulio. Vlasti pozovu taki kersćana, no pošto ovaj nikakvih protivnih dokazah neumije da navede odsudjuju ga na 30 danah robije i 2500 grošah globe. Takva i podobna diela dogadjaju se na stoline u Bugarskoj. (S. D.)

Talijanska.

Genova, 11. ožujka. Novi pravilnik primljen u prekjucerašnoj siednici demokratičnih društva sadržaje 18 članakah i ustanovljuje, da zajednici „Unione democratica italiana“, ili kako se sada ukupno društvo zove zajednici „Associazione emancipatrice italiana“ može pripadati svako društvo, koje teži za potpunim izvedenjem plebiscita od 21. listopada 1860, podignutjem Rima na glavni grad Italije, jednakošću političkih pravah za sve razrede pučanstva i sudjelovanjem oružanih građanah za pospiešenje jedinstva i slobode domovine. Unione democr. izdat će i na demokratična društva drugih zemaljah poziv, da sveze medju narodnoga pobratimstva skopča i učvisti u svrhu zajednickoga oslobodjenja. U svibnju svake godine bit će glavna skupština. Svako u Uniji zastupano društvo mora miesečan prinosak od 5 cent. za svakoga sučlana davati u centralnu blagajnicu. Kod viećanja o ovom pravilniku izjavio se je medju ostalim Bellinzoni u ime demokratičnog kluba milanskoga da misli da nema od posljednjega nikakova mandata, da kao neopoziv temelj društva prime formulu plebiscita „Italija i Viktor Emanuel“, i zapitao je, da li je namjera, da se ova formula svim učestvujućim društvima narine. Garibaldi odgovori, narivava se samo na bojnim poljanama, ovdie se predlaže; ovdie nema

diktatorskih mnienjah. Vrieme bi bilo, da jedared prastanu prepirat se zbog imenah.

(Dalje će sliedit.)

Rusija.

Varšava, 8. ožujka. Zbog nove brošure „Slowo narodu do arcibiskupa Felinskoga“ bilo je danas nekoliko osobah uapšeno.

Knez Swiatlowski, koji je bio zatvoren, buduć da su se u njegovoj krajini pievale pjesme „Bože coš Polske“ umro je u tamnici. Veli se, da će bit vojska u polskoj kraljevini umnožena iz opreznosti pred dogadjajima, koji bi se zbiti mogli.

Varšava, 16. veljače. „Poljski Dnevnik“ piše: Danas je za nas od velike važnosti svešto se ličnosti novoga mitropolita Felinskoga tiče. Felinski već je s jedne strane svojom duhovnom tišinom i svojim uplivom kao veledostojnik cćrkve ovladao celom zemljom, s druge strane on uživa već evropski glas i toga čuva mnogo od ovdašnjeg eksekutora ratnoga stanja. Vlada vrlo pažljivo obilazi, da se nemiesa u njegov dielokrug. Dalje kad se u obzir uzmu njegove mlade godine, njegovo energično postupanje i tolike na narod upravljene velevažne proklamacije, to je onda lahko ponjati, da je svaki njegov korak po nas od neocienjene važnosti. Ono što najveću pažnju u Varšavi pobudjuje, to je njegovo čoviečno ponašanje prema Židovima u zemlji. Ovim zasviedočuje, da on pored obrane svoje narodnosti i cćrkve ne zaboravlja na tolecaniju kersćjanske ljubavi; Židovi nemaju riečih, kojima bi ovaj postupak mitropolita dovoljno pohvaliti mogli. U Varšavi se sada pokazuje nada, da će za kratko vrieme biti pozvani seoski i varoški obćinari, da savietuju o važnim pitanjima zemlje.

Iz Varšave se javlja, da je mitropolit Felinski pri svem nastojanju da nedodje u sukob s ruskim vlastima, imao nieki sukob s generalom Lüdersom. Govori se, da je stvar do toga došla, da će Felinski na svome miestu samo tako i dalje ostati, ako general Lüders bude natrag pozvan. Misli se, da je vrlo lahko moguće, da će general Lüders skoro biti razriešen zvanja namiestnika kraljevine poljske; tako isto nadaju se obširnoj amnestiji onima, koji su se u posljednjim dogadjajima kompromitovali.

Gerčka.

Iz Atine od 8. ožujka javljaju nam, da je kraljevska vojska narasla do 3000 momakah. General Hahn boluje. Biegunci iz Navplije opisuju žalostno tamošnje stanje. U Atini vlada potpun mir, ipak misli naš dopisnik, da se nije jošte nikada prije toliko rotilo, kao sada. Medju ostalim uapšen je nieki kapetan glavnoga štaba, koji je medju mnogobrojnim kretancima, koji se u Atini nalaze, kupio novakah. Do sad uapšeni odvedeni su na otok Těrmiju. Sveta sinoda izrekla je prokletstvo proti buntovnicima. Kralj je izdao proglas na narod.

Slavenske viesti.

U Zemunu, 7. ožujka. (S. D.) Mogu Vam javiti, da je ovdašnja sćrbska obćina u posljednjoj siednici zaključila, da na sćrbsku akademiju u Novom Sadu 600 for. — a na narodno pozorište 400 for. — u četiri godišnjih obrokah pošlje. Pervi obroci poslat čedu se odmah, ostali u svoje doba. Nadati se je, da će na oba ova narodna zavoda skoro i pojedini ovdašnji građani prilagati odpoćeti. Da se hoće tko god ove stvari da zauzme, mislim da bi prilaganjah dosta bilo.

Pored ove prijatne novosti imam Vam drugu protivnog sadržaja javiti. Naše sćrbsko pozorište, koje više od godine danah ovdie dobro postojase, raspado se u jedanput. Šta je tome uzrok neznamo. Nemože se kazati da su glumci volju izgubili, jerbo su svagda svesćrdno igrali, niti se može kazati, da se je obćinstvo slabo odazivalo, počem je pozorište svagda puno bilo. Ako nas nieki znaci nevaraju, uzrok je tomu odbor, koji je pozorištem poslednje vrieme, kao što se govori, hćrdjavo rukovao. Šteta što je ovo pozorište ukinuto, jer su glumci u igranju prilično napredovali, a i obćinstvo je svo više volju za isto dobijalo.

Vaš list javio je u svoje doba, da je ovdie davan ples u korist postradavših Hercegovacah. Od to doba prodje već punih pet nedieljah i mi

mislimo, da je čist prihod istog plesa, koji prieko 400 for. iznosi, već odavno sirotinji poslan, i da je sirotinja sa ove novce na ovoj zimi sebi malo hrane i ogrieva kupila. Jučer iznenada čujemo iz pouzdane ruke, da novci još poslani nisu, nego da se ovdie u privatnih rukah nalaze. Nemožemo se načuditi ovoj nemarnosti odbora, koji je ovaj posao na sebe uzeo, kad mu je po svoj prilici dobro poznato, da samo blagovremeno učinjena pomoć pravu važnost ima.

Berzovjavne i najnovije viesti.

Beograd, 14. ožujka. Organizacija pučke vojske stupila je u život poslie zakonito ustanovljenoga roka. Glavni štab i pet zapoviednićta nahmenovana su.

Carigrad, 13. ožujka. Uzperkos težkim dogadjajima u Gerčkoj, ipak su Tesalija i Epir mirni. Plaćanja na zajam teku u provincijama pravilno.

Turin, 13. ožujka. Garibaldi prisustvovala će dne 16. t. m. u Turinu skupštini narodnih strielacah, koja će se sastati pod predsjedom princa Humberta; on ima namieru proputovati Italiju, da umiesti društva narodnih strielacah.

Turin, 14. ožujka. Ratazzi dao je u senatu izjašnjenjah o sdruženju u Genovi. On reče, da zakonotvorstvo o tom ništa točno neustanovljuje. Senat mu je dao odviet pouzdanja. On nadalje naviešća, da je *Badenska* Italiju priznala. Garibaldi je ovamo došao.

Pariz, 13. ožujka. U poklisarskoj komori bio je primljen §. 6. adrese. Billault dao je pri tom sliedeća oćitovanja: Mi ćemo štovati želje Mexikanacah. Nije namiera za nadvojvodu Ferdinanda Maximilijana utemeljit prestol u Mexiku. Saveznici ostavili su dne 20. veljače Verakruc i moraju već sada biti u Mexiku.

Petrograd, 14. ožujka. Liflandski sabor zaključio je, da se sazovu gradovi na liflandski sabor, da se uvede obćeniti baltički sabor i senat.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 15. ožujka 1862.

Papiri.

	Svćršćetni toćaji u austr. vred.
5% Kovovnice	70.20
5% Narodnoga zajma	84.65
Narodne banke	837.—
Vierovnoga zavoda	203.40

Mienice.

Srebro	135.90
London	136.90
Carški cekini	6.49 1/2

Meteorologička opažanja

na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 15. i 16. ožujka 1862.

U r a	Barometar va viala u par. čit.	Barometar va viala reduc. na 0	Toplota po R.°	Naoblaka	Smier i ja-kost vjetra	Atmosferička oberina (data, analog ili tuća)	Opazka
7. pr. pd.	333.88	333.22	+6.8	9	0		
2. pd.	333.89	332.81	+10.7	9	Si		
9. u več.	331.44	333.69	+8.8	9	0		
7. pr. pd.	334.56	334.09	+4.1	4	0		
2. pd.	334.00	333.16	+10.0	1	Si		
9. u več.	333.98	333.35	+7.3	0	Si		

Danas u 7 sati temperatura R.° +5.1.

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 265. M. (191)

3-3

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudb. stola žup. zagrebačke stavlja se do znanja, da će se uslied molbe g. Ant. Seilera proti g. Lavosl. Singeru u stanu ovog posljednjeg u dolnjoj Ilici u kući Věrnicevoj dne 18. ožujka t. g. i dne 3. travnja t. g., svaki put o 9. uri prije podne pokretnosti pod overhu uzete, kao: svakovćrsne robe, dućanskih spravah i policah, u prociembenoj vriednosti od 718 for. 10 novć. a. vr. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se na pćrvom roku samo uz prociembenu cieniu prodavati, na drugom pak roku prodavati će se i izpod prociene.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

Kr. sudb. stol županije zagrebačke.

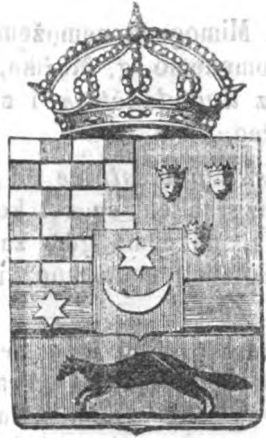
U Zagrebu dne 15. veljače 1862.

Klobučarić.

Jović.

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvan nedele i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće a novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predložena je uvrštena: 7 kr. a. vr. od listova jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Kraska pristojba za svaki oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se putah listi uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u utorak 18. ožujka 1862.

Broj 64.

S budućim mjesecom počinje se drugo četverogodište „Narodnih Novina“ za god. 1862.; poziva se dakle domorodno občinstvo, da svoju predplatu na „Narodne Novine“ obnovi, i to na četvrt godine poštom s 3 for. 15 novč. a u mjestu s 2 for. 10 novč. u a. vr.

Da uzmogou vanjski predplatnici listove u redno primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravnictvo Narodnih Novina“ franko poslati, te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posljednju poštu.

Uredovni dio.

Dvorska kancelarija za kraljevinu Dalmaciju, Hrvatsku i Slavoniju naimenovala je perovodju kod namiestničkoga vieća Ferdu Bernardića, gimnazijalnog učitelja Ivana Jurkovića, perovodju kod nam. vieća Ladislava Sinkovića i pristava sav. tajnika Daniela Stankovića definitivnim dvorskim perovodjama, zatim začasn. nadbilježnika sriemske županije dra. Mihaila Polita i začasnog bilježnika požeške županije Napoleona Špuna perovodnim pristavima kod iste dvorske kancelarije.

Dvorska kancelarija za kraljevinu Dalmaciju, Hrvatsku i Slavoniju naimenovala je kanceliste u državnom ministarstvu Eduarda Osvadića i Stanislava Boguta pristavima, računarskog oficijala hrvatsko-slavonske zemaljske financijske direkcije Emila Lastovića, razpoložnoga kancelistu kod kotarskog ureda Simeona Borotu, prekobrojnog nadporučnika 2. banske krajiške regimente Stjepana Vukosavljevića i razpoložnoga kancelistu kod kotarskog ureda Ivana Živanovića oficijalima, a razpoložnoga županijskoga kancelistu Ivana Slavnića i razpoložnoga kancelistu kod kotarskog ureda Antuna Martinovića kancelistima kod pomoćnih uredah iste dvorske kancelarije.

Neuredovni dio.

Trojedna kraljevina.

Zagreb, 17. ožujka. U prekidućerajnoj skupštini županijskoj zaključio se, da se ima priobćiti k. namiestničtvu popis častnikah i slugah, koji su iz službe odpušćeni; te se imenova odbor, koji će za njihovu podporu birati dobrovoljne prineske.

Zatim pročita g. Kušlan reprezentaciju na Nj. veličanstvo, koja prouzroči podulju prepirku, budući su niekoji, osobito veliki župan i prvi podžupan, specionalnoj česti istoj prigovarali, koja nije bila odobrena, akoprem je stekla veliko zadovoljstvo.

G. Kušlan izradit će poslovni red za županijske skupštine.

Talijanska.

(Glavna skupština odborah za obiskerbljenje [Comitati di provvedimento] u Genovi. Nastavljenje i konac.) Montanelli doda govoru Garibaldovu, koji opomene skupštinu, neka bi jednom prestala pravdat se o pukim imenima, razjašnjajući, da svako učestvujuće društvo može u svom krilu imati kakav mu drago program, no da u-

kupno društvo samo ona društva prima, koja priznaju načela izražena u temeljnom ugovoru. Kod članka protežućega se na „slobodnu štampu“ bude zaključeno, da se mjesto „slobodne štampe“ reče „demokratska štampa“, da se svi dnevni izključe, koji su ustup Nice i Savoje odobraval, ili koji nisu proti tomu govorili. Jedan poljski odaslanik, koji je u zvijezde kujući Garibalda, rieč *angelo* s naglaskom na predposljednju slovu izreko, dao je povoda smiešnu neporazumljenju. Guerazzi naim razumio je *vangelo* i stade branit slobodni značaj *evanđelja*, koje mišljaše napadnutim.

U jućerajnoj siedenici bio je Garibaldi kod došaća opet običnim uzhitnim klicanjen pozdravljen; no on dade na nedvouman način svoje negodovanje spoznati, što mu je uzhićenje njegovih štovateljah davalo odviše pretieranih naslovah, n. pr. „vodje čovječanstva“ itd. Kod izbora sućlanovah savieta zastupajućega društvo „Unione democratica“, kojega predsjedništvo aklamacijom predano bijaše Garibaldu, predložio je Olivieri da skupština izrazi Mazzini-u svoje divljenje; Garibaldi je na to pristao, i dodao je neka bi mu se to izrazilo u ime svekolike Italije. Komisija, kojoj je poviereno bilo, da izposluje, da se natrag pozove, izjavi, da ga je Ricasoli dne 1. ožujka uvierio, da su diplomatske preprieke nadvladane, da je o tom predmetu s niekim od svojih drugovah govorio i preduzeo miere, da se dolićni dekret sastavljen u formi dostojnoj čovieka, kojega se tiče, predloži kralju na potvrđjenje. No medjutim podnešena molbenica za odpust odgodi opet stvar, no on se nada, da će ju privesti k svērsi njegovi zamjenici. Ratazzi, na kojega se je sada komisija obratila, izrazio se je, da želi, da bi se genovezki zatoćenik povratio opet domovini i dodao je, da će sa Ricasolijem o političkoj a s ministrom pravosudja o zakonitoj strani ovoga posla porazgovoriti. S time skupćala je komisija postavljenje Mazzinievo predloživši, da se skupština novom molbenicom obrati na zakonotvornu vlast. Kod pretresanja o tom nazvao je Mordini zatoćenje Mazzinievo najvećom sramotom našega vremena, prokletstvom, ako i nadalje uztraje itd. Campanella rekao je, da je Ratazzi, koji je obećao, da će dati stvar sa zakonitoga gledišta iztražiti, ciepidlaka, izsušena duša, egiptaska mumija itd. i doda, da je nesposobna i robska većina parlamenta množinu gradjanah uvriedila odbacivši silnost molbenice. U daljem tećaju svoga govora klikne više nego tri puta: Mi ćemo pitanje na ulicu prenieti, ako vlada podnipošto inače neće. Crispi, koji je boteo da stvar dovede opet na zakonito zemljište, bio je više putah vikom i biesnim uzklicima u govorenju obustavljen; Campanella prihvati opet rieč, izrazi se jošte žešće i pretjaše uličnim bunama, ako bi i nadalje „domovinu pred Mazziniem zatvorili, bez kojega Viktor Emanuel nebi bio kraljem Italija.“ Lagorara primiet, Mazzini-u netreba pomilovanja, što više on je, reče, taj, koji bi druge imao pomilovati. Napokon ponudi se Garibaldi, da će opet zaiskati da se Mazzini natrag pozove. Poslie ove skupštinu veoma razdražujuće episode, prestavi joj Garibaldi „generala“ Hauga iz Holštajna kao svojega bojnoga druga, koji je s njim vojevao u Rimu. Ovaj predade Garibaldu umietno izradjeni vućac kao poklon društva holštajnskih gospojah, na čelu kojega stoji Haugova supruga, zajedno s adresom i skupća s time govor, koji je počeo s proklinjanjem pape. No Haug neće da se vojuje proti „rimskom žrecu“ već proti caru iz bahsburške kuće. Garibaldi će jednom ne na čelu svoje vojske, već svih narodah unići u Beč i tamo save-

medju Niemačkom i Italijom oglašiti. Montanelli predloži, da se pozdravi niemačka demokracija — iz Genove, gdi je Balilla kobni kamen proti Austrijancima bacio, i od onud mora doći pozdrav koji narode u svezi obćenite demokracije sjedinjuje. Besana predloži adresu u tom smislu, koja je primljena bila.

Zaključak skupštine sačinavao je ukoran odviet proti „podlom strahu“ gradskog odbora genovezskoga (koi je skupštini uzkratio varošku prostoriju) a nazdravicu Genovi kao domovini Mazzinievoj.

— „Gazetta de France“ saobštava ovo pismo Garibaldovo, upravljeno na direktoriju niemačkoga pokreta:

Niemačka braćo! Vašu ljubeznu rieč sërdaćno primismo. Istina je, stogodišnji okovi, koji su vašu plemenitu zemlju od Italije rastavljali, pali su za aviek. Mi ćemo s vami ići na čoviećnom putu narodnosti, gerleći vas bratinski na ratnome polju!

Gerćka.

Po posljednjim glasovima iz Atine izmedju kraljeve vojske i pobunjenicima u Navpliji zaključeno je kratko primirje. Medjutim vlada oprashta i prieti pobunjenicima, i u isto vrieme odprema svoje povierenike u Navpliju, radi dogovorah i pogodbe za mir. Narod opet ostavlja vladi još vremena, da odustane od svoga dosadašnjega pravca, pa da se okrene na bolji put; inače će pobuna u Navpliji pretvoriti se u obći gerćki ustanak. Što se tiče pobunjenikah u Navpliji, čuje se, da su se dobro utvërdili i svim potrebama obiljno obiskërbili. No pripovieda se i to, kako u Atinu stižu iz unutrašnjosti Gerćke adrese, kojima se vladi obećava podpora proti pobunjenicima. — Nieke novine razniele su glas, kako se nieke tudjinske sile spremaju, da podupru Bavarce u Gerćkoj, ali obće je mišljenje: da je to, što se sad u Gerćkoj dogadja, čisto gerćki narodni posao, u koi se nitko sa strane miešati nesmije.

Pobunjenici iz Navplije odpremili su poslanicima Rusije, Englezke i Francuzke poslanicu, koja je namijenjena za vlade tih silah. — Kraljev poziv, da se predadu pa da im se oprosti, pobunjenici su odsudno odbili, i sad se najživlje spremaju, da kraljevoj vojsci odpora dadu.

Posliednja viest iz Atine glasi, da je pobuna u Gerćkoj sve ozbiljnija. Pobunjenici imaju u svojoj vlasti nesamo Navpliju, već i njene okoline, imaju 2500 redovnih vojnikah i 6000 dobrovoljacah, a to nije mala sila u Gerćkoj. (Posliednju viest, kao što već priobćismo, oprovërgao je gerćki poslanik u Parizu. Ućr. N. N.)

Slavenske viesti.

Ovih danah prispieła je u Prag deputacija *ćeskij seljakah*, što ju izasla trinaest obćinah smihovskoga okružja, da predade odboru za narodno kazalište spis, kojim se obvezuju, da će gradivom i drugim stvarima podpomagati zidanje narodnoga kazališta.

Budući da nije bilo g. kneza Dragutina Schwarzenberga, predsjednika odbora i g. grofa Ivana Harracha, u Pragu, to izrućiše rećenu obveznicu g. dru Palackomu, kao članu odbora za narodno kazalište.

Deputacija bila je takodjer kod redakcijah „Hlasa“ i „Narodnih Listovah“ te ih umoli, da narodni njihov proglas priobće u svojim novinama, što bi dragovoljno učinjeno.

— Profesor *Krejt*, bivši privremeni ravnatelj na realnoj školi u Pisku, bio je poslije svojega došajstva u Prag pozdravljen od deputacije českih tebnika, nekdašnjih njegovih učenika, koja mu sërdačnim riečma očitova svoju iskrenu radost nad time, što se je opet u Prag povratio.

— Dr. Adolfo *Pinkas*, glavna podpora i prvi suradnik „Časa“ izjavi se, da je od 9. ožujka 1862 prestao sudjelovati kod rečenoga časopisa. Ovako se za kratko vrijeme raspade ona trojica, koja nije nikada oklevala gèrditi višeputah i nepoštenim načinom najodličnije muževe českoga naroda i cielu desnicu carstvenoga vieća. Sada je dakle dr. *Krása*, nekdašnji prvi suradnik i prijatelj pokojnoga *Havlička*, jedinim razširivateljem ovoga lista.

— Dne 10. t. m. proslaviše Rusini u *Lavovu* godišnjicu preminutja glasovitoga svojega pjesnika *Tarasa Ševčenka*, koi se je od stališa nevoljnikah popeo smielim svojim duhom do onoga stepena izobraženja, na kojem je bio kadar prokèrciti put duševnomu razvitku rusinskoga naroda.

— Ustanove društva „*Svatobora*“, kojemu je glavna zadaća, da po mogućnosti podupire siromašne české pisatelje, jesu već uredno potvrđjene. Očekava se takodjer potvrđjenje ustanovah odbora za gradjenje českoga narodnoga kazališta.

— „*Obrazy života*“ donose članak: „Kako su stari Česi nastojali oko toga, da se český jezik proslavi u javnom životu.“ U ovom članku dolazi medju inim sljedeće:

„Niekoga gospoda tako se razlutiše, da su očitovali, da vole ostaviti Moravsku, prije nego dopuste, da se drugim jezikom nego českim služe kod sudovah; a najvišji zemaljski sudac navadja primier o jednom plemiću Pernštajnskom, koi, čuvši, da njegov sin niemački govori, reče: „Volim da mi laje kao pas, nego da tudjim jezikom govori!“

— Od to doba strašno se okolnosti promieniše.

— *Eduard Reményi*, glasoviti magjarski violinista, dat će u Pragu velik koncert dne 18. ožujka.

— Dne 31. ožujka započet će niekoji český doctenti na pražkom sveučilištu svoja predavanja o različitim predmetima na korist siromašnih učenikah.

— Niekoji český činovnici u Hèrvatskoj poslali su u Prag novce za trideset srećakah narodne loterije na korist Zdienke Havličkove s dopisom, u kojem očituju, da se iz sërca raduju, što im je sreća u dio pala živjeti posred jugoslavenske braće, koja su im vazda i svuda iskreni prijatelji.

Iz Jakičeve tiskarne izašao je upravo: *Tèrgovački listar* — svojom tendencijom pravi hèrvatski uporabnik za naše tèrgovce. Ovo dielo, koga nam je oddavno trebalo, broji na 13 tabakah a stoji 2 fr.

— U Albrechtovoj tiskarni dotiskano je Kvaternikovo dielo „Politička razmatranja“ II. svezak je i još za sad uzapčeno.

— U istoj Albrechtovoj tiskarni dovršeno je dielo za pravdoslovce: „*Gorsko pravo*“ od profesora dra Smodeka.

— Iz Gajeve tiskarne razposlan je netom drugi svezak Matikovoje „*Vienca*“. Dugo već osiećasmo veliku oskudicu u poučno-zabavnih knjigah za hèrvatsku mladež i puk. Toj oskudici doskoči evo izdavatelj „*Vienca*“ i neda nam na se ino, da više nerečemo. Ova knjiga pisana je slogom tako laskim i jasnim, da će doisto omiliti našoj mladeži, koja se može iz nje mnogo toga naučiti iz života životinjah i njihovih svojstvah. G. Matik kao učitelj na uzornoj ovdiešnjoj učionici priviknuo je u kratkih staveb, s toga jasnih i lahko razumljivih govoriti k sèrdcu mladeži, zato se od sèrdca radujemo, što se je baš on toga posla latio. Premda bi jezik mogao i nešto čišći biti i duhu naroda našega još primiereniji nego jest iz ustijuh toga marljivog i svom vatrom narod hèrvatski ljubećega Čeha. Osnova cielog diela sastavljena je upravo pedagogički i iskreno izpoviedamo želju, da bi nam draga bilo, kad bi se tim načinom predavao prirodopis u narodnih naših učionah. Izdavatelju *Vienca* moramo se još i za to zahvaliti, što je svomu dielu pridao slike, koje su tako jeftine, kako se riedko gdje mogu dobivati. Knjiga stoji 30 a slike 50 novčićah.

Prvi svezak *Vienca* sav je rasprodan i čujemo, kad se za nj još uvijek pita, da će doći drugi

put pod tisak. Mimogred nemožemo ipak, da prijateljski neopomenemo g. Matika, da što skorije napiše slike iz *dogodovštine* i *zemljopisa* kao što je to obećao.

— *Hèrvatske poviestnice* od poddjakona Ivana Tkalcica razgrabljeni su svi komadi i toliko se još za nju pita, da ćemo gdje za kratko vrijeme ako Bog da ugledati umnožano, izpravljeno i ugladjeno novo izdanje.

— Gosp. Ferdo Filipović u Zemunu razposlao je „Poziv k predbrajanju“ na „Prasiedioce Slavonije“ te će svoje dielo istom onda pod tisak dati, kad dovoljno sakupi predbrojnikah.

— G. Franjo Gerbić u Tèrnovcu (Ilirisch Feistritz) oglašuje u „Slovenskom glasniku“ Napieve za samospiev i glasovir kao i za četverospiev. Piesme ove ohsegle budu 18 do 20 stranih velikog oblika, te ih je već dao u Beču na kamenu tiskat. Pozivlje sve prijatelje glasbe, da ga predbrojkom podupru. Odpravnictva „N. g. l.“ pripravnno je u to ime sakupljivat podpise za svaki istisak po 1 fr. — A novci se imadu tek onda položiti, kada jim dielo u ruke prispie. (N. G. L.)

Narodno kazalište.

Od pokladah sve dosad bila su na našem kazalištu samo četiri komada predstavljena i to: „Hadi duh Lumpacijs Vagabundus“, „Kučno poštenje (Čest kuće)“, „Borba gospodjah“ i na korist g. Andrijevića „Vojnički biegunac“. Od ovih komadah bili su novi „Čest kuće“ i „Vojnički biegunac“, oba imaju zanimiv predmet i izradjeni su potpunim poznavanjem kazališta, osobito prvi, koi je bio i u svim svojim dielovima veoma dobro predstavljen. Ostala dva komada bila su već više putah davana, u obziru „Lumpacija“ imamo to samo primietit, da je u njemu g. *Masnek*, koi je dosad kao šaptalac sudjelovao, stupio na pozorište prvi put u većoj baljivoj ulogi i to kao čizmar, a gospodična *Traveniceva*, koja je dosad samo u neznatnim pobočnim zadacima zabavljena bila, pokušala se je kao pievačica u poznatom tercetu drugoga čina. Uspieh je bio zadovoljujući, osobito prvi bio je od strane občinstva čestim pleskom i izazivom odlikovan.

U nedielju imala je biti takodjer predstava, no gèna. Bajzova, koja je žalibože već od dulje vremena bolešljiva, oboli sasvim i tako nije se mogla dati namienjena predstava. Budući da gospodična Bajzova spada medju naše glavne predstavljalice i ima posla u svim povećim jurve danih komadima, a društvo naše nije tako mnogobrojno, da bi njenu struku koja druga tako bërzo zamienit mogla, to se je morao repertoir sasvim promienit t. j. morali su se takovi komadi za predstavljanje opredieliti, koji se i bez nje mogu dati, to su pako sami novi, za naučenje kojih trieba društvo dulje vremena, zato, dok se gèna. Bajzova posve neoporavi, nemože se u nedielju danah više predstavah davat nego li *doie*, i tako, kao što iz izvjestna izvora doznajemo, bit će predstava samo svaki četvrtak i nedielju. Uvidivši popis tih novih dati imajućih se komadah, moramo priznati da je izbor veoma dobar i da prijateljima kazališta uslied toga predstoji jošte mnogi ugodan večer, baš i u onom slučaju, ako bi nesreća htela, da gospodična Bajzova dulje ostane bolestna. Osobito pažorno činimo naše občinstvo na sljedeća dva komada: „*Zalvor*“ (Gefängnis), koi je iz niemačkih predstavah u osobito dobroj uspomeni kod ovdiešnjih posietiteljah kazališta; zatim na „*Čvèrčka*“ (die Grille) od Birchpfeifferove, komad, koi je, kao što je obćenito poznato, na niemačkim, poljskim i magjarskim kazalištima u novije vrijeme nečuvén uspieh postigo i bezbrojnih putah osobito izvrstnom igrom gospodične Gossmanove na bečkom carskom kazalištu vazda kod dubkom pune kuće i pod rastućim uzhitom davan bio.

Taj je komad u Niemačkoj toliko putah predstavljen bio i još i sada se tako često predstavlja, da mu je sestaviteljica od *tantiemah* t. j. od pripadajućih joj procentah od kazališnoga dohodka gotovo obogatila. Preveo ga je u naš jezik g. *Senoi*, jedan od naših najposobnijih mladjih učenjakah i kao što čujemo veoma izvrstno a opredieljen je za prijam gospodične *Perisove*.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 17. ožujka 1862.		Svèrijetni tečaj u austr. vred.
Papiri.		
5% Kovovnice		70.25
5% Narodnoga zajma		84.05
Narodne banke		833.—
Vierovnoga zavoda		203.—
Mienice.		
Srebro		135.35
London		136.10
Carški cekini		6.47 1/2

Meteorologička opažanja na ovdiešnjoj kr. višjoj realci dne 17. ožujka 1862.

U r a	Barometar va vialna u par. odt.	Barometar va vialna redac. na 0	Toplota po R.°	Naoblaka	Smier i ja-kost vjetra	Atmosfera (barometar (džid, anlog tuča)	Opazka
7. pr. pd.	333.16	332.66	+5.1	0	0		
2. pol.	332.88	331.85	+11.1	0	Jia		
9. u več.	332.77	332.03	+9.5	0	0		
Danas u 7 sati temperatura R.° +4.9.							

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 1582-gr. (190)

3—1

Oglas.

Od kralj. sudbenog stola županije zagrebačke kao stiećajne oblasti ovime se objavlja, da je od tog suda otvoren stiećaj vèrhu cielog imetka spadajućeg na ostavinu iza pokojnoga Josipa Černolatca, c. k. kapetana u miru i vlasnika plemićkog dobra, imenito vèrhu gibučeg, gdje god se nalazećeg, i negibućeg imetka u onih krunovinah, gdje valjanost imade privremeni stiećajni red od 18. sèrpnja 1853, da je zastupnikom i medjutomnim upraviteljem imetka postavljen ovdiešnji odvjetnik Mirko Daubaby Doljski a njegovim zamienikom ovdiešnji odvjetnik Antun Poh.

Pozivaju se dakle sve one osobe, koje kakve god tražbine na imetak padši u stiećaj staviti imadu, da se iste najave najdulje do 26. svibnja t. g. 1862. putem tužbe proti gore rečenom zastupniku gromade kod ovog kr. sudb. stola, jer bi bile inače uzpèrkos svojih prava vlastništva, prednosti ili zaloga, lišene svojih tražbinah iz stiećajne gromade i izključene iz razprave stiećajne.

Za potvrdu medjutomnog, ili za odabiranje novog upravitelja i odbora vierovničkog, kao i za pokušaj nagode opredieli se ročište na 12. lipnja 1862 prije podne u 9 sati kod ovog suda s tim dodatkom, da vierovnici stiećaja k istom tim sigurnije doći i o odabranju upravitelja imetka i odbora izraziti se imadu, što bi inače bio glasom § 44. St. R. na pogibelj vierovničku medjutomni upravitelj imetka i odbor vierovnikah postavljen od suda.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke.

U Zagrebu dne 12. ožujka 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 2239. (205)

1—1

Oglas.

U šumah spadajućih na školsko-zakladnu gospodštinu kutjevačku može se izpaliti do 550 centih pepelove masti. Tko bi ovaj posao preuzeti hotio, neka izvoli doći k javnoj ustmenoj dražbi, koja će se dne 28. ožujka t. g. prije podne ovdie obdržavati, ili neka svoju pismenu ponudu do toga dana u 12 sati u podne ovdie predade. Natiecatelji imadu žaobinu od 300 for. položiti ili svojim ponudam priklopiti. Fiškalna cijena, izpod koje nijedna ponudba primljena nebude, ustanovljena je za svaku centu sa 5 fr. 27 novč. a vr.

Dražbeni uvjeti mogu se vidjeti ovdie i kod gospodarskoga vlastelinskoga ureda u Kutjevu.

C. k. financijalno okružno ravnateljstvo.

U Osieku dne 6. ožujka 1862.

Br. 915. gr. (201)

3—1

Oglas.

Od strane kralj. županijskog sudbenog stola u Varaždinu stavlja se do znanja, da se dozvoljena s odlukom od 31. prosinca 1861, br. 4397., u predmetu Juraja Taborščaka proti Heleni Bellaj ovršna dražba nepokretnosti u grunt. zap. porezne občine Varaždin br. 158. unešene ovime epoziva.

U Varaždinu dne 5. ožujka 1862.

Novak.

Čukac.

Na br. 158.-gr. 1862. (197)

3—2

Oglas.

Kralj. županijski sudbeni stol u Osieku daje ovim na znanje, da je stiećaj dne 3. rujna 1860, br. 2574., od bivšeg c. k. kotarskog suda vukovarskog otvoren nad imetkom tèrgovca Steve Jovanovića iz Vukovara uslied izvansudbenog namirenja svihkolikih vierovnikah pod današnjim danom dignut.

Kralj. žup. sudbeni stol.

U Osieku dne 8. ožujka 1862.

OGLASNIK.

Br. 202.

12—1

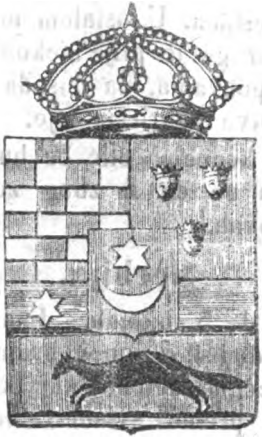
Vinotočje izvan tèrgovine ili prieko sokaka:

vèrlo dobro staro sv. ivansko po 44 novč. a 1857. god. medjumursko po 56 novč. oka u tèrgovini vina i žestokih pićah kod „*pqrana*“ u dujoj ulici br. 335.

U istoj tèrgovini toči se slivovica po 52, 60 i 80 novč., pak po 1 for., i stara sriemska po 1 for. 40 novč. oka. Na vedro prodaje se vino i slivovica jeftinije.

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i prasnike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je sa domaću u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predložena je uvrstbina: 7 kr. a. vr. od linije za jedan put, a 14 kr. a. vr. za 8 puta. — Erarska pristojba za svaki oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko putah, koliko se putah isti uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u sriedu 19. ožujka 1862.

Broj 65.

S budućim mjesecom počinje se drugo četverogodište „Narodnih Novinah“ za god. 1862.; poziva se dakle domorodno občinstvo, da svoju predplatu na „Narodne Novine“ obnovi, i to na četvrt godine poštom s 3 for. 15 novč. a u miestu s 2 for. 10 novč. u a. vr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove uredno primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novinah“ franko poslati, te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posliedaju poštu.

Neuredovni dio.

Trojedna kraljevina.

Zagreb. Primili smo iz Rieke pod 16. ožujka sljedeći dopis: Nadam se, da nećete uzkratiti miesta u Vašim Novinama mojemu dopisu, koji smatram rezultatom svojega putovanja po našoj domovini. Boravivši nekoliko danah u Zagrebu imao sam dosta prilike razvidjeti raz-

ličite domaće zavode i upoznati se s javnim mnijenjem i s mnijenjem nekolicine našinacah, koje mi se činjaše kao černi oblak dižući se nad junačkim glavama mojih zemljakah.

Drago mi je bilo i veoma je godilo mojemu domoljubnome sèrcu, kada sam motrio dosta bogate shirke narodnoga našega museja; al' me neugodno dirnu, da nenadjoh knjižnicu istoga museja u onom redu, u kojem bi mogla i imala biti. Knjižnice nesmiju biti nikada, u nikakovu slučaju mèrtvo tielo, kako ste vrlo dobra pri niekoj prilici naznačili u Vašim Novinama, one moraju biti dobro uređjene, da se može s pojedinim dielima u njoj se nalazećim razpolagati po želji čitateljah, koji bi rado obogatiti svoje znanje vèrstnim duševnim proizvodima. Ova okolnost dirnu me tim neugodnije, što je rečena knjižnica zbilja razmierno dovoljno bogata . . . ma kao mèrtvo tielo nedopada mi se podnipošto!

Tim većma zaigra mi sèrce od iskrene radosti, kada stupih u javnu knjižnicu k. pravoslavne akademije; u podosta prostranoj dvorani nadjoh mladićah, kako sam saznao, pravnikah i gimnazijalnih učenikah, zabavljenih stranom čitanjem, stranom pako izvajdjanjem . . . tako valja! pomislilih sebi; čitanje dobrih knjigah mora biti pèrvom i glavnom zadaćom našoj mladeži, čitanjem se izo-

bražuje duh, čitanjem nadoknadjuje se iskustvo, do kojega teško je drugim kojim načinom doći našim mladićima.

Knjižnica pravoslavne akademije u najboljem jeredu, te me jako razveseli. Žao mi je samo, da nisam mogao poblizje se spoznati sa sadržajem iste knjižnice, a kojoj se, kao što sam dočuo, više riedkih i važnih dielah nalazi.

U pèrvom polugodištu t. g. pročitalo se je u istoj knjižnici do 1490 dielah, koi broj nečini mi se baš neznatan, kada pomislim, da je politički značaj našega vremena velik neprijatelj čitanju znanstvenih, da i zabavnih knjigah! Nu, nemalo se začudih opazivši, da kustos knjižnice obavlja ujedno i poslove, koji bi morali biti poviereni makar i za niekakovu nagradu drugoj kojoj osobi, jer nemogu nikako dokučiti, da knjižničar, akademički profesor, zajedno traži, razdieljuje i prima knjige, što bi svakako moralo poviereno biti drugoj kojoj osobi, koja bi knjižničaru na službu biti imala.

Valjda će se i tomu doskočiti!

Što se javnoga mnijenja tiče, nisam baš nezadovoljan; nu s mnijenjem i s niekakovom separatističkom politikom pojedinih Vaših našinacah nemogu se nikako slagati. Ovakova politika sve većma nas izolira, ona nas svadja s Bečom, Peštom

Hèrvatske iskrice

od Ivana Stepića.

Naša domovina nezove se ni pars adnexa, ni krunovina, nego u pravom smislu rieči: kraljevina. Ako igdie na svijetu imade legitimeteta (zakonitosti), tako ga ima u nas. Da vidimo, razgledajmo malo naš politički život, kako ga poviestnica zabilježi.

Dèržislavu pošalju byzantinski carevi Basilio i Konstantin kraljevske znakove, t. j. krunu, žezlo, mač i zastavu, i ozovu ga kraljem. Tako Hèrvati dobiše oko 994. godine svoga vlastitoga kralja.

Od svih kraljevah, koji kraljevahu (za dobe narodne dinastije) nad Hèrvati, najslavniji bijaše Petar Krešimir IV. veliki. Siednuvši na kraljevsko prestolje pèrva mu bijaše skèrb da otme Mletčanom dalmatinske gradove i otoke, i to mu podje za rukom. Po njemu nagovoreni izagnaje Zadrani mletčakoga upravljalca i njegove ljude, što videdi ostali gradovi i otoci, proćeraše isto tako mletčake činovnike, i tim načinom godine 1050. zavlada Petar Krešimir Dalmacijom; i od te dobe prida k naslovu kralja hèrvatskoga jošte „kralj dalmatinski.“

Da se Dimitar Zvonimir na prestolju bolje učvèrsti, dade se pod zaštitu rimske stolice, a papa Gèrgur VII. posla mu po svom poslaniku, opatu Gebizonu, krunu, žezlo, mač i zastavu, i tako Hèrvati okruniše Zvonimira u sterom Solinu u cèrkvi sv. Petra mjeseca listopada g. 1076. za kralja hèrvatsko-dalmatinskoga.

Za Zvonimirova vladanja, piše stara hèrvatska kronika, bijaše vesela sva zemlja, buduci puna, i urešena svakim dobrom, a gradovi puni srebra i zlata. Niti se bojahu ubogi, da će ga oglobiti bogati, niti nejaki, da će ga potlačiti jaki, ni sluge da će mu krivo učiniti gospodar; jer kralj sve branijaše, zašto ni sam nepravedno neposiedovaše, tako ni inim nedade. I bijaše puna zemlja svakoga blaga i vriedniji bijaše ures na ženah i na mladih ljudih, i na konjih, nego sva ostala imanja. Zemlja Zvonimirova bijaše obilna svakom razkošom, piti

se ikoga bojaše, nit joj itko mogaše nahuditi, osim gnijev gospodina boga.

Poslie smèrti Zvonimirove dvanaest velikašah hèrvatskih u ime naroda došav k ugarskom kralju Kolomanu, koi se je tada u Križevcih desio, dostojnu mu čast izkazaše; kralj pako primi ih na poljubac mira i ovdie načiniše uviete, pod kojima ga samo pripoznaše za hèrvatskoga kralja.

Koloman čim se obveza prisegom, da će štovati i braniti slobodu i samostalnost kraljevine Hèrvatske, bude godine 1102. svečano u hèrvatskom Biograda (Zara vecchia) krunjen za kralja hèrvatsko-dalmatinskoga, gdje javno na boga prisegne pred biskupi i narodom hèrvatskim, da će štitiiti neodvisnu kraljevinu Hèrvatsku, i štovati sva njezina prava i ustav.

Tako dakle zavlada Koloman kraljevinom našom, i od to doba, kako je naime naš kralj u Ugarskoj stanovao, upravljahu hèrvatsko-dalmatinskom kraljevinom njegovi namiestnici, bani, koji bijahu stranom iz kraljevske, stranom iz domaćih obiteljih izabirani.

Više ugarskih kraljevah dolazilo je k nam, te su napose u našoj domovini kao hèrvatski kraljevi Zvonimirovom krunom krunisani, što je našoj otačbini zaisto na ponos, slavu i korist služilo; — al' žalibože to je kasnije zanemareno, i naša je kraljevina po tom mnogo štetovala. Dao bog, da nam se zlatna vremena opet povrate!

Po smèrti Ljudevita II. kralja ugarskoga i hèrvatskoga — izabraše si Hèrvati za kralja Ferdinanda nadvojvodu austrijanskoga, koi ih je također za to umolio bio, i vierom se zakleo „da će sva i pojedina hèrvatska prava, slobode i zakone, od njihovih kraljevah dane ciela i neoštećena čuvati, štitiiti i rukovoditi, niti će ikad što proti svim, il proti pojedinim poduzeti.“ Na to se sakupiše Hèrvati na sabor u Cetinju (u vojničkoj krajini); tu bijahu: Andrija kninski biskup, Ivan Torkvato Karlović, Nikola Šubić Zrinjski, Vuk i Gjuro Frankopani, Stjepan Blagaj, te ini plemići i sudci, i zastupnici puka iz ciele Hèrvatske. Dakle tu na samo mlado lieto t. j. 1. siečnja 1527 buduci jošte na tašte, kako sami vele, proglasiše Ferdinanda nadvojvodu Au-

strijanskoga, a brata cara Karla V. uz tutnjavu zvonah, gruvanje topovah i klicanje naroda hèrvatskim kraljem. Da pako Ferdinand nemisli, kao da su bili prisiljeni izabrat ga, poručih mu medju ostalimi ovako: „Neka znade veličanstvo Vaše, što nigdie nestoji, da nije nijedan gospodin oružanom silom Hèrvatsku zauzeo, nego po smèrti blage uspomene zadnjega našega kralja Zvonimira dobrovoljno pridružismo se k svetoj kruni ugarskoj, a zatim slobodnom voljom Vašemu veličanstvu.“

Izabrav si Hèrvati Ferdinanda za kralja, pokazaje opet svoju neodvisnost od svake tudje vlade i upliva.

Karlo VI. pošalje pismo na hèrvatski sabor, dèržan god. 1712. dne 9. i sljedećih danah ožujka, u kom ih zaište, da primu pragmatičku sankciju, kojom je ustanovljeno: 1. da se sve česti austrijanske dèržave smatrati imaju kao jedno nerazdieljivo dèržavno cielo; 2. da po izumèrcu mužkih potomakah vladajuće kuće pravo nasliedja spadne na ženske potomke po pèrvorodstvu. Hèrvati, koji su prije 200 godinah izabrali svojevolutno i slobodno od svakoga tudjega upliva habsburšku kuću, potvèrdiše sada jednodušno spomenutu pragmatičku sankciju. I pišaše Karla, da su oni slobodni: „Nijedna sila, nijedno robstvo nije nas poteglo k Ugrom, nego svojevolutno, ne njihovom kraljestvu, već njihovomu kralju podasmo se, . . . jer smo slobodni, a ne robovi.“ — A Ugri su kasnije istom god. 1728. na požurnom saboru rečeni zakon primili. Što opet sviedoči o neodvisnosti i samostalnosti naše kraljevine.

Buduci Karlo VI. nije imao mužke diece, s toga po pragmatičkoj sankciji zavlada nakon njegove smèrti god. 1740. najstarija kći njegova Marija Terezija, udata za Franju Iorinskoga, i tim nastla habsburško-Iorinska kuća, iz koje sadanji carevi austrijski i kralji hèrvatski lozu vuku.

I tako primaknusmo se k novijim vremenima. Svim nam su u živoj uspomeni god. 1818. i 1861. Svaki znade, kako su važne ove godine za naš politički život i preporodjenje trojedne kraljevine.

Beogradom i ostavlja nas na samu kao otočić usred uzburkanoga mora; ona nam otimlje našu snagu, na mesto da ju kriepi, da nas pripravlja na događaje, što bi se lahko sbiti mogli izven blizkih naših granica!

Mislim, da nam ništa više nahuditi nemože, nego ono rekao bi umjetno nehajstvo prema rodnoj našoj braći hrabrim Sèrbijama! Zar nismo jedan narod? Zar nas nespaja jedan jedini jezik, isti običaj i zajednička svèrha? Zar ima i sada naša nesloga osramotiti celo Slavenstvo? Mi Primorci deržimo, da nam je sada više stalo do bratinske solidarnosti nego ikada a svako izoliranje, bilo kakovo mu drago, tvèrdimo, da je izdajstvo domovine! Braća smo, pa se i bratinski ljubimo te nemojmo se kojekakvim ekstravagantnim politiziranjem tierati na razkèršće ili bolje rekuć troj-kèršćel . . .

Svakako bi dobro bilo, da se ravnamo po talijanskoj poslovici, koja mudro veli: „Il giorno d'oggi è il discepolo del giorno di ieri.“

Zagreb, 15. ožujka. Kod ovdiešnjeg kralj. zemaljskog suda nalaze se sad troje vèrsti ponacinjenih bankah i to po 100 for., po 10 for. i 5 for. Ove posljednje pomolile su se na *Rieci*, nu dokazano je, da su proizašle iz nieke tvornice u zl. Pragu, u kojoj se tvoriše i one od od 100 f. dočim su one od 10 for. iz Magjarske u našu zemlju došle. Do sada je uapšen nieki izsluženi vojnik, koji je naročito iz Praga u Zagreb došao da ovdie takove promienja. Našli su kod njega 3 banke po 100 for. sve tri falšne. Gradjene su vèrlo dobro, samo što nije vodeni znak (Wasserzeichen) za rukom pošao, tako da se lasno spoznat mogu, osobito kad se takova velika banka, što i obično biva, pobolje motri. One od 5 f. poznaju se takodjer lasno, jerbo su odviše cèrne.

(Glasonoša.)

Iz Karlovca. Ovdiešnje društvo dobrovoljacah za kazališne predstave razveseli nas dne 9. o. m. sa veoma vieštim predstavljanjem drame našeg slavnog spisatelja Ivana Kukuljevića pod naslovom „Poturica.“ Prije ote drame proslavio je ravnatelj društva gosp. Dr. M. Dražić niekoliko krasnih, toplih riečih, i preporučio je slabahne sile svojih sudrugah domoljubivom karlovačkom občinstvu. Sva gospoda predstavljajući izvedoše svoje uloge vèrlo dobro, i zahvaljujemo im ovim javno na njihovom trudu, da su občinstvu ota zabavnu večer pribavili; nu svakako moramo najveću pohvalu gospodični M—covej izraziti, koja si je već lanjske godine velike zasloge za naše kazalište stekla, a uz nju hvalimo rado i gospodične S. i A., koje su svoje uloge vèrlo dobro riešile.

Odiela svih članovah, osobito ona gospojicah bila su prekrasna.

Radostjom čujemo, da je za dojdnuću sriedu predstava vesele igre „Graničari“ opredieljena.

(Glasonoša.)

Austrija.

Beč, 14. ožujka „Hlasu“ pišu iz Beča, da će biti došašije sèrbske kneginje *Julije Obrenoviće*, u Beč i od političke važnosti. U obće je poznato, da nije kneginja dosad usrećila vladajućega svojega supruga nasliednikom. Kada je za muža pošla, nije se mogla ni najmanje slutiti neugodna ova okolnost. Uzperkos tomu živili su dosada složno a ljubav kneževa nije se u ničem umalila. Kneginja omili svakomu Sèrbijinu zbog svoje blagohetnosti, samo joj zamieravaju, da nije dosada u pravoslavnoj cèrkvi prestupila. Nu to nebi ni najmanje smetalo mir vladajuće kuće i sèrbskoga naroda; al' se boje, da bi se mogle u Sèrbskoj svakojake stvari dogoditi, ako bi knez bez zakonita nasliednika preminuo.

Govore, da bi se lahko dogoditi moglo, da bi narodna skupština sama zahtievala razpust ženitbe a kneginja čini se, da jurve sluti, što ju očekiva. Dosad nije jošte poznato, što je naumila učiniti. Hoće li valjda sama zahtievat, da se razpust ženitbe izreče, prije jošte, nego što ga narodna skupština zaključila bude? Ili će čekati, što će skupština u toj stvari odlučiti? Ona se dogovara sa svećenicima a onomadne bijaše niekoliko satih kod Jezuitah — te izadje sa zaplakanim očima.

— Dne 18. ožujka bit će sudbena razprava proti „Wandereru“; branit će ga dr. Dürnberger. Centralisii raduju se tomu već na pèrvo, da će biti „Wanderer“ osudjen, jer im je tèn u očima, buduć da je kao niemački list pravedan i proti

drugim narodnostima. U ostalom misli se, da neće biti osudjen, jer ga je prije niekoliko danah i „Donau Zeitung“ pohvalila, da dosada proti novinarskom dostojanstvu pogriešio nije.

— Ugarski kancelar otić će budućega tjedna u Mletke; nezna se da li zbog zdravlja ili zbog političkih poslova.

Sèrbija.

Beograd, 5. ožujka. Imamo iz Niša jedan dugačak dopis o mnogobrojnim nekèrštjanskim i nečoviečnim delima, koja čini niški mitropolit, Kalinik, prema svome stadu. Ta nedieła mitropolita Kalinika, kao što su mnogobrojna, tako su i mnogostručna; ali im je svima glavna svèrha, nesito globljenje jadne sirotinje. — Odlučivanje od cèrkve, proklinjanje, nedopuštanje opela, venčanja, svećenja vodice, rezanja svečarskog kolača itd. itd. to su sve ne samo najobičnija no i najmanja nedieła, što sveti pèrvosvećenik fanariotski prema stadu kèrstovom čini. Druga njegova zločinstva daleko su veća od ovih. On šalje svoje većile — popove, pa još ni to nije dosta, već i sam glavom po narodu ide i — čisto, prosto olima od kukavne sirotinje sikire, bakračè i što god dočepa. — Dopisnik blagosivlje Turke i kaže, da ih još oni pogdešto od globe i zuluma vladiečinog neodbrane i nezaklone, morala bi sirotinja u sviet biehati. — On navodi slučajeve, gdje su Turci otimali od popovah bakračè pa ih natrag vraćali sirotinji, od koje su ih popovi otelili . . . No najužasnije je što taj Arhipastir neda sirotinji ni kod Turakah zaštite naći, već opada najbolje ljude kod paše, da su „buntovnici.“ Tako je opao više njih glavnih ljudih kod predjašnjeg niškog paše, Osman-paše, i oni bi doista stradali, da ih nije srećom izbavio Velibej, miralaj tamo stanujuće konjaničke vojske. — Tako je sveti vladika, pomoću spletačkih nekoga prokletog popa Vaneta, i sad opao kod paše niekoliko poštenih ljudih, od kojih su: Koca Bojadžija i dva popa, Mladen i Tane, u Carigrad poslati, a trojica drugih: Janač Kostadinović, Jovan Papakostić i H. Petar u tamnici leže. (U jednom docnijem pismu javljaju nam, da su ova trojica na jemstvo pušćena iz tamnice. U. „Tr. N.“) No dopisnik se nada od čestitog Mitat-paše, koji je čoviek vèrlo razuman i pravedan, da će on uvidieti i saznati spletke vladiečine kao i svèrhu tih spletačkih, pa da će se postarati i one stradalnike od biede da izbavi.

(T. N.)

Turska.

Nemiri u Gèrčkoj strahovito su poplašili tursku vladu, kao što jedan dopisnik iz Carigrada u „Köln. Ztg.“ javlja. Naročito se tamo misli, da slavenski pokret u Cèrnoj Gori i Hercegovini stoji u svezi sa gèrčkom pobunom. Pored toga straha, kao da je i pitanje o magnovenom podkrepljenju financije pomoću zajma sa strane nešto odloženo. koje sam sultan rukovodi, svode se zasad na promišljanje i uredbe o uniformi, o svečanostima i t. d.

Iz Hercegovine. Iz „Ost und Westa“ priobćujem slieđeci dopis iz Hercegovine od 18. veljače. Veliki i neobično dugi sniezi nesamo su zadržali, nego su posve prekinuli svako kretanje i tursko i kèrštjansko. Derviš-paša bio se doisto pokušao udariti na Popovo, na Šumu i na Zubce, on je došao do Poljica sa svom vojskom što je u Hercegovini; a ovih danah Mahmud-beg bio je dobro do carine, što su ustaše razorili; ali nisu oba ništa zadobila, jer ona miesta bez velike utvèrde neimaju nikakove vriednosti bojne, dokle sriedina, od Ljubova do Skoplja, stoji u rukuh hercegovačkih. Da uzdržè Trebinje, Duže i Poljica, Turci su svakako izgubili toliko čeljadi, da jim je bilo bolje okušati se na polju, nego čuvati miesta, koja danas ili sutra valja da ostave, ako, dočim snieg odpusti naše laze, sa svojim Zubčani udari na Turke Luka Vukalović, koji se je činio pred Omer-pašom, da se je zavadio sa Cèrnogorskim knezom. Govore da Banjani, Zubci, Šuma i Popovo sa svom silom se oružaju proti Derviš-paši, čim Pivljani, Rudjinci, Šoranci i Drobnjak poći će na Nevesinje. Ovo su lievo i desno krilo ustašah; nezna se još tko će u sriedini dielovati preko Gackoga. Pripoviedaju očito da će tute biti četa dobrovoljacah cèrnogorskih, pod upravom dobro poznatoga vojvode cèrnogorskoga, koga ćemo ime omučati. Cèrnagora je stala za obranu od arba-

naske strane, i zavaljeni su svi lazi zemljom i nasiećenom goruštinom. Turci u Nikšiću i u Goranskom sve su još kèrštjanima okolišeni; vjerojatno je da će doći onde do iste nevolje lanjske jer će se mučno Cèrnagora spustiti opet do milosèrdne politike prama turcim u Nikšiću, na kojoj je Omer-paša Cèrnogori odvratio napoviedivši joj blok iliti ratni zatvor; zato sada gore po Turke negoli lani, prije nego je došao Omer-paša sa svojom strahovitom vojskom. I sad je bio pokušao Omer prevaru a ne oružje proti Luki Vukaloviću, koji se kazao namèrkosen sa knezom cèrnogorskim, iliti pravo govoreć sa svojim knezom Nikolom; ali Vas ja mogu uvieriti, da Turcima neće poći za rukom što su naumili, Zubce oddieliti pod zapoviedi Vojvode Luke; jer se Luka samo za Cèrnogoru odlučio i pozdravio je na mladolieto kneza Nikolu s pravim naslovom, kojim se knez zove obćeno po Hercegovini. Da bi Luka što drugo i htio, puk na to nikada nemisli, jer neće već po ništa da se vrati pod jaram turski. — Šumljari, kojim je turski konsal platio poputnicu do Mostara, vratili su se od Omer-paše kući, i po svoj prilici ostati će mirni, dek se nezaigra vojno kolo. Ali tada će šumljan opet s hercegovačkom braćom udariti na Turke, jer je poputnica izjedjena, a njihov je cilj bio da se Derviš-paša sa 15000 u svojem dielu ustavi za tri nediełje, u kojih je mogao dobiti prednost nad ustašama. Dakle i na političkom polju golobradi deržavni hercegovački umiedu uvijek obriti siedobra dogo sèrdara Ekrema; a posljednje doba, kad se je počelo govoriti o novom narodnom pokretu u Bosni, u Macedoniji, u Tesalji, u Epiru i u Gèrčkoj bio je Serdar posve mišljen i brižljiv da se vrati u Carigrad. Turska je samo mirna od Sèrbske strane i od strane miriditskoga gospodara u arbanaskih planinah; odtale su Turci neimaju šta bojat; ali sa svih ostalih stranah ove godine pogibelj prieti Osmanlijam, što ih dvostruko na oprez svietuje.

Iz Stambula je išla tužba proti knezu cèrnogorskom na sve velike sile europejske, jer je on svèrgao Luku Vukalovića sa glavarstva van granicah cèrnogorskih; na to je knez Nikola odgovorio kako je god Stambul htie, i povratio vojvodu Luku na pèrvašnju čast, i oruža se na novo proti Derviš-paši, koji se je umeterizio pokraj Poljicah na jednoj glavici, s koje mu je otvoren ubieg u austrijsku carevinu.

S bugarske granice, 2. ožujka. Čujemo s pouzdane strane, da su nieke turske udvorice u Vidinu, Lom-Palanki, Belogradčiku i u Berkovačkom, obiedili kod Turakah nieke odabrane Bugare, te su mnogi tamnice dopali. Po nagovoru tih utvorah i izdajicah, uzeli su Turci osobiti način da hvataju i upropašuju Bugare. Tako idu po selima preobučeni špiuni, koji se izdaju za putnike, ili biegunce i stradalce; pa kad vide, gdje im posao može proći, a oni počnu vikati i žaliti se na tursko nasilje, te tako poniekom poštenom i bezazlenom Bugarinu izmame rieč, za koju siromah sutradan dodje u tamnicu.

Goli Arnauti namieštaju se po granici i po važnijim selima, koja su naseljena Tatarima, i razdaje im se oružje; a Bugarima se javno viče, prieti, da se ili turče, jer je ovo „turska zemlja“ ili da se sele u Krim. „Nebojmo se više“, viču Turci, „ni Rusa, ni Francuza; što god smo htie-li, dobili smo; nijedan kralj nemože nam ništa više; i ako nas vi Bugari neslušate, vaša će dieca ići još dalje u robstvo, nego što su išla sèrbska dieca, kad smo osvajali i porobili Sèrbiju!“

Slavenske viesti.

Drugoga travnja t. g. izać će u Pragu pèrvi broj novoga beletrističko-humorističkoga časopisa „Kováč“ uredništvom g. Franje Rešera. Polgodišnja predplata s poštarinom mu je 3 for. 20 novč. Gosp. vitez *Osiecki*, urednik poljskoga časopisa „Postępa“ osudjen je radi prekèršaja smetanja javnoga mira na težki zatvor od šest miesecih i gubitak od 50 for. svoje kaucije.

Usljed ove osude lišen je otuženi prava odgovornoga uredništva i plemenštine; svi exemplari uništiti će se a osuda mora se u „Postępu“ štampati.

Smiesice.

„O. u. W. pišu iz Praga o zanimivu pri-soru, koji eto priobćujem našim čitateljem. Glas-

viti umjetnik *Reményi* šetajući se sa dva česka pisatelja po ulicama zlatnoga Praga oteo je nekoj ženi, koja je krumpira prodavala, jedan krumpir. Žena ta gledala je sva zapanjena otoga gospodina u sjajnoj magjarskoj odieći te se sërdačno nasmije njegovoj smielosti.

Poslije nekoliko minutah dodje *Reményi* sa svojim pratiocima i povraći ženi oteti krumpir. U taj mah ustadoše sve žene, koje su krumpira prodavale te umolše *Reményi*-a da primi od svake barem jedan pečeni dobar krumpir. *Reményi* zadovolji njihovoj želji. Nu to ne bijaše jošte dosta. Jedna od njih uhvati ga za ruku, te ju stisnu na znamenje ljubavi i počilovanja prema magjarskom narodu — i potvërdi smielim poljubcem svoje očitovano prijateljstvo.

Polu magjarski i polu česki kliknuše sve žene: „*éljen Madarové*“ (živili Magjari!). *Reményi* zahvali im se sërdačno u magjarskom jeziku, što je jedan od njegovih pratiocah oduševljenim ženama u českom jeziku razlumačio.

Reményi je danas (14. ožujka) pozvan k *Palackomu* i *Riegeru*.

Berzovjavne i najnovije viesti.

Milan, 16. ožujka. Današnjoj „*Perseveranza*“ javljaju iz Turina: „Viest u obziru priznanja talijanske kraljevine od strane velevojvode badenskoga neispravna je, samo je talijanskomu konsulu *exequatur* podieljen.“

Petrograd, 16. ožujka. U svërhu olakšanja odkupa, dozvoljena su zemljoposiednicima razna pogodovanja i to: Produženje starijega državnoga zajma, prenos starijih hipotekarnih dugovah na dobra propuštena seljacima i primanje odkupnih hartijah u imenovanoj cieni kod plaćanja hipotekarnih dugovah.

Narodno kazalište.

Upravo sada doznajemo, da je i g. *Andrijević* obolio i uslied toga nemože se sutra u četvrtak dati novi za taj večer opredieljeni komad već sa stranom novim popunjenjem „*Dva pištolja*“, koji u ostalom sa ovoga sezona nije bio jošte davan.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 18. ožujka 1862.		Svërjetni tečaj u austr. vred.
Papiri.		
5% Kovovnice	70.20	
5% Narodnoga zajma	84.10	
Narodne banke	833.—	
Vierovnoga zavoda	204.20	
Mienice.		
Srebro	135.25	
London	136.10	
Carski cekini	6.47 1/2	

Meteorologička opažanja na ovdiešnjoj kr. višjoj realci dne 18. ožujka 1862.

U r a	Barometar va vjerna u par. drit.	Barometar va vjerna reduc. na 0	Toplo- ta po R.°	Reobla- ka	Smior i ja- kost vjetra	Atmo- sferička oborina (dizid, analog ili tuda)	Opazka
7. pr. pd.	332.70	332.41	+4.9	2	0		
2. pol. „	332.55	331.45	+13.1	1	Sz		0
9. u več.	332.44	331.54	+9.1	1	Za		

Danas u 7 sati temperatura R.° +7.5.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Na br. 389.-gr. 1862. (208) 3—1
Izrok.

Od strane kralj. sudbenog stola županije virovičke u Osieku kao stiečajnog suda čini se ovim znano, da će se ovosudnom odlukom ddo. 12. rujna 1861, br. 1500, dozvoljena javna dražba nepokretnosti u stiečajnu gromadu za Gjurom Skalniciim spadajućih i u obćini unutarnjeg grada Osieka pod grunt. br. 951. unešenih, dočim takove ni kod pèrvo- ni kod drugoročne dražbe 25. siečnja i 22. veljače o. g. prodane nebi, na novu molbu po treći put dne 10. travnja 1861 u 9 sati prije podne javnoj dražbi podvërći.

Kamo se kupiti želeći time pozivlju, da će se kod ove dražbe iste nepokretnosti i izpod procjene najviše ponudjajućem prodati. Svaki kupiti želeći imat će prije

započete dražbe 10% uzklikne cienne u ime vadiuma u ruke sudbenog izaslanika položiti.

Kupac će biti dužan na ovoj nepokretnosti uknjižene tražbine, na koliko to kupovina dosiže, po napatku suda izplatiti. Dražbeni uvjeti, procieniteljni zapisnik i gruntovnički izvadak može se kod ovog suda uviditi.

Oni, koji posebne obaviesti nisu dobili, a kroz unešenje u javne knjige stekoše pravo založno na upitne nepokretnosti, pozivlju se, da se do prodaje istih ovdie jave, jer će si inače sami pripisat imati, ako će se kupovina bez njih razdieliti.

U Osieku dne 10. ožujka 1862.

Br. 915. gr. (201) 3—2

Oglas.

Od strane kralj. županijskog sudbenog stola u Varaždinu stavlja se do znanja, da se dozvoljena s odlukom od 31. prosinca 1861, br. 4397., u predmetu Juraja Taborščaka proti Heleni Bellaj ovršna dražba nepokretnosti u grunt. zap. porezne obćine Varaždin br. 158. unešene ovime opoziva.

U Varaždinu dne 5. ožujka 1862.

Novak. Čukac.

Br. 728.-gr. 1861. (184) 3—3

Oglas.

Žup. kot. sud vërbovski u K. Moravicah stavlja ovim do znanja, da je na molbu Mihe Petrovića iz Vučinićsela, prim. 24. rujna 1861, dozvolio ovršbenu dražbu nepokretnosti upisanih u gr. z. br. 332. porezne obćine K. Moravicah, na ime ovršenika Gjoke Vućinića i dotično njegove supruge Marije, iz kuće pod br. 27. i 700 □hvatih zemljištah sastojećih, i sudbeno na 900 fr. a. vr. procienjenih, radi izplate ovršiteljeve tražbine u iznosu od fr. 58,54 a. vr. sa pripadci, i da je za preduzetje takove pèrvi rok za dan 31. ožujka a drugi za dan 30. travnja t. g. 1862. u 10 sati prije podne na licu miesta opredieljen s time, da će se iste nepokretnosti samo kod drugog dražbenog roka izpod procjene najviše ponudjajućem prodati.

Dražbeni uvjeti, procienbeni zapisnik, kao izvadak gruntovnički mogu se svaki dan kod suda ovog u uredovnih sati uvidjeti.

Pozivlju se dakle svi kupiti želeći, da se na opredieljeni dan na licu miesta postave; ujedno se pozivlju svi oni, koji kakovo založno pravo na nepokretnine dražbi izvëržene imati misle, da takovo do dana prodaje tim više kod suda ovog izkažu, što bi u protivnom slučaju sami sebi pripisati imali, ako se kupovina bez njih razdieli i njih, ako se na taj način kupovina izcèrpi, ništa nezapadne.

U Moravicah, dne 10. prosinca 1861.

Žup. kot. sudac
E. Barčić.

Br. 236. 1862. (195) 3—2

Oglas.

Uslied obćinskoga zaključka od 21. veljače t. g. prodavati će se obćinsko zemljište na 24. t. m. na najliepšem tèrgu koprivničkom ležeće, time: da će dostatnik po predložiti imajućoj se osnovi gradskom poglavarstvu na njem kuću za dvie godine imati sagraditi.

Ova kuća bi se po svojem osobitom miestištu mogla uporabiti vërlo prikladno za gostionu ili dućane.

Prostorija zemljišta iznaša ukupno 429 □hvatih, zaciena od □hvata 2 for. a. vr. Poblizji uvjeti mogu se saznati u gradskoj pisarni.

U Koprivnici dne 11. ožujka 1862.

Gradski sudac
Kemenović.

Br. 1346. (185) 3—3

Oglas.

C. kr. poštanski uredi *Kufstein* i *Maràn* opunovlaščuju se od 1. ožujka 1862 počemši novčane pošiljke na sve poštanske urede, kojima je povieren posao novčanoga doznačivanja, opravljati i takove doznake od ovlašćenih poštanskih uredah primati.

Što se time uslied razpisa visokoga financiijnoga ministarstva od 23. veljače 1862 br. 62822/4148 stavlja do obćega znanja.

U Zagrebu dne 7. ožujka 1862.

C. k. ravnateljstvo poštah za Hèrvatsku i Slavoniju.

Br. 788.-grad. 1861. (144) 3—3

Izrok.

Od strane kr. županijskog sudbenog stola u Osieku se daje na znanje: Da je na molbu Franje Gillminga, tèrgovca u Osieku, po odvjetniku g. Fözmayeru mladji. de präs. 9. travnja 1861, br. 788, proti Antoniji udovi Virth dražbena prodaja kuće, na 6173 fr. procienjene i u dolnjem gradu Osieku pod grunt. br. 447. ležeće dozvoljena i u to ime rokovi na 28. ožujka 1862 i na 28. travnja 1862, svaki put u 10 sati prije podne u ovsudnoj pisarni, odredjeni.

K tomu se svi kupiti želeći s time pozivaju, da imade svaki prije dražbe 10% vadium kod suda položiti. Zapisnik o procieni i uvjeti dražbe mogu se kod ovog suda uviditi.

Ujedno se svi oni, koji dèrže, da su unešenjem u javne knjige na tu kuću kakovo stavno pravo dobili, a nisu o toj dražbi poimence obavieštjeni, pozivlju, da imadu do dražbe ovo svoje pravo sudu prijaviti, jer bi si drugačije sami pripisat imali, ako bi se dioba kupovnine bez njih preduzela i, na koliko bi se kupovina izcèrpila, da bi od nje obavieštjeni bili.

U Osieku, 5. veljače 1862.

Br. 2. gr. 1862. (150) 3—3

Oglas.

Od strane kotarskog suda u Valpovu stavlja se do obćeg znanja, da je Mato Pandurić, seljak iz Narda, uslied odluke preobstojavšeg županijskog suda u Osieku od 26. siečnja 1861, br. 130. gr., slaboumnim proglašen, te da mu je brat Antun Pandurić, takodjer seljak iz Narda, skèrbnikom imenovan.

U Valpovu, 11. veljače 1862.

Stohuljek,
veliki sudac.

Nr. 433.-civ. (160) 3—2

Editto.

La regia Tavola giudiziaria di Comitato in Fiume, porta a pubblico notizia, che nel giorno 12 Luglio 1861 mori in Fiume Antonio Duimich senza lasciare disposizione d'ultima volontà.

Essendo ignoto al giudizio ove dimori l'erede legittimo di lui figlio Antonio Francesco Duimich di professione marittimo, lo si eccita a qui insinuarsi entro un anno dalla data del presente Editto, ed a presentare la sua dichiarazione d'erede, poichè in caso contrario si procederà alla ventilazione dell' eredità in concorso degli eredi insinuatisi, e del Curatore Avvocato Dall' Asta a lui deputato.

Fiume li 7 Febbrajo 1862.

Br. 3425 de 1861. (96) 3—2

Oglas.

Kr. županijski sudbeni stol u Varaždinu daje ovim na znanje: Da je na molbu Jurja Taborščaka kroz g. odvjetnika Dominića radi dužnih 245 fr. 22 1/2 novč. a. v. s. p. dozvolio ovršnu dražbenu prodaju nepokretnine, što no je na 13,588 fr. 75 novč. a. v. sudbeno procienjena, i u gruntovnici obćine Varaždin pod br. 158. upisana, te da su u tu svërhu dva roka opredieljena, pèrvi na 5. travnja 1862 a drugi na 6. svibnja 1862, svaki put u 9 sati prije podne kod ovoga suda.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupit želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina, ako li se kod pèrve dražbe ni za više a ni za procienbenu cieniu neprodade, kod druge dražbe i izpod procjene najboljemu nudocu izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po napatku suda na se primiti, i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, procienbeni zapisnik i gruntovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviešćeni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisat morati, ako li se dioba kupovnine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovina izcèrpi, ništa nezapadne.

Kralj. županijski sudbeni stol.

U Varaždinu dne 31. prosinca 1861.

Novak. Čukac.

Br. 1548. grad. (156) 3—2

Oglas.

Kr. županijski sudbeni stol riečki daje ovim na znanje: Da je na molbu Jurja Vukelića iz Velog Dola, kroz zastupnika Petra Bruketu, radi dužnih 23 for. 10 novč. a. vr. s. p. dozvolio ovršnu dražbenu prodaju nepokretnosti Pavla Brukete Bartulova, što no su na 163 fr. 50 novč. a. vr. sudbeno procienjene, i u gruntovnici obćine Veli Dol pod br. 25. upisane, te da je u tu svërhu zadnji rok opredieljen na 10. travnja 1862 u 9 sati prije podne kod suda breljin-grob. u Bakru.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupit želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina i izpod procjene najboljemu nudocu izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po napatku suda na se primiti, i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, procienbeni zapisnik i gruntovnički izvadak mogu kod onog suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviešćeni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisat morati, ako li se dioba kupovnine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovina izcèrpi, ništa nezapadne.

U Rieci dne 7. veljače 1862.

Br. 407.-M. (196) 3—2

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudbenog stola županije zagrebačke stavlja se do znanja, da će se uslied molbe Hinka Neumana proti Jelisavi Strocinger u stanu ove posliednje u Zagrebu pod zidom kuće br. 4. dne 15. travnja t. g. i dne 30. travnja t. g., svaki put o 8. uri prije podne, pokretnosti pod ovrhu uzete, kao: pokućstvo, slike, posudje, rubje, u procienbenoj vrijednosti od 276 for. 70 novč. a. vr. putem javne dražbe prodavati. Pokretnosti će se na pèrvom roku samo uz procienbenu cieniu prodavati, na drugom pak roku prodavat će se i izpod procjene.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

Kr. sudbeni stol žup. zagrebačke.

U Zagrebu dne 5. ožujka 1862.

Klobučarić. Jović.

Nr. 2074. (209)

3—1

Kundmachung.

Zufolge Verordnung der hochlöbl. k. k. Finanz-Landes-Direktion vom 14. Februar 1862, Z. 2280, wird das im Bereiche des k. k. Broder Grenz-Regiments im Orte Svilaž Nr. 29 gelegene ärarische Haus mit Stallung, Schoppen und Garten im Licitationswege an den Meistbietenden käuflich überlassen werden.

Der Fiskalpreis dieser Gebäude wird mit 380 fl., d. i. dreihundert achtzig Gulden ö. W. festgesetzt. Angebote unter dem Fiskalpreise werden nicht angenommen. Die Licitations wird am 10. April 1862 in der Kanzlei des k. k. Zollamtes in Šamac mündlich abgehalten werden. Jeder, der licitieren will, hat vor Beginn der Licitations dem Licitations-Kommissär das 5pct. Vadium von 19 fl. ö. W. entweder baar oder in Staatsschuldverschreibungen nach dem letzten Kurswerthe zu übergeben. Dem Ersteher wird das baar erlegte Vadium in die Kaufsumme eingerechnet, den Nichtersteher aber gleich nach der Licitationsbeendigung zurückgestellt werden. Die Gebäudebeschreibung kann bei den k. k. Grenz-Regimentern zu Vinkovce und Neugradiška, dann bei dem Militär-Kommunitäts-Magistrate in Brod und bei dem k. k. Zollamte Šamac eingesehen werden.

Von der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Essek, 6. März 1862.

38. (203)

3—1

Izrok.

Od strane gradskog magistrata kao suda u Požegi stavlja se ovim do obćeg znanja, da je na molbu Ivana i Jelene Guthier iz Požega, pr. 24. siečnja 1862, proti g. Mariji Sekuličevoj iz Požega radi duga od 850 fr. a. vr. i prip. dozvoljena ovršbena dražba založenih i na 590 fr. a. vr. procijenjenih nepokretnosti u grunt. zap. br. 452. grada Požega upisanih dozvoljena i da je za preduzetje ove pèrvi rok na dan 12. travnja a drugi na dan 12. svibnja t. g., svagda u 9 sati prije podne u pisarni ovog suda, kamo se i kupci pozivlju, opredieljen.

Ujedno pozivlju se svi oni, koji kakovo založno pravo na gornje nepokretnosti imati misle, da takovo do prodaje kod ovoga suda tim više izkažu, što u protivnom slučaju razdieljenje kupovnine bez obzira na njih ovršilo se bude.

U Požegi dne 14. veljače 1862.

Jos. Prikelmayer,
sudac.

Br. 805. gr. (206)

3—1

Oglas.

Kr. žup. sudbeni stol varaždinski daje ovim na znanje: Da je na molbu Ljudevita i Julijane Kraus, kroz g. odvjetnika Vezica, proti Luki i Mariji Hlšć radi dužnih 105 for. a. vr. s. p. dozvolio ovršnu dražbenu prodaju nepokretnih, oranica Brezje i Vučak, što no su na 550 for. a. vr. sudbeno procijenjene i u gruntovnici obćine Varaždin pod br. 973. i 1759. upisane, te da su u tu svèrhu dva roka opredieljena, pèrvi na 20. svibnja 1862, a drugi na 23. lipnja 1862, svaki put u 9 sati prije podne kod ovoga suda.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupit želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina, ako li se kod pèrve dražbe ni za više, a ni za prociebnenu cieniu neprodade, kod druge dražbe i izpod prociebnenu najboljemu nudocu izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovna dovoljna biti, po naputku suda na se primiti; i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, prociebneni napisnik i gruntovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviešteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisat morati, ako li se dioba kupovnine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovna izčèrpi, ništa nezapadne.

U Varaždinu dne 8. ožujka 1862.

Novak.

Čukac.

Br. 484. (207)

3—1

Oglas.

Kr. županijski sudbeni stol daje ovim na znanje: Da je na molbu Luke i Mare Klešić iz Varaždina pè g. odvjetniku Vladislavu Vezicu radi dužnih 210 for. a. v. s. p. dozvolio ovršnu dražbenu prodaju nepokretnine dužnika Marka Jagarince iz Varaždina, što no je na 469 for. 96²/₃ novč. a. v. sudbeno procijenjena, i u gruntovnici obćine Varaždin pod br. 534. upisana i iz jedne kuće sa kućištem postoji, te da su u tu svèrhu dva roka opredieljena, pèrvi na 20. svibnja 1862, a drugi na 24. lipnja 1862, svaki put u 9 sati prije podne kod ovoga suda.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupit želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina, ako li se kod pèrve dražbe ni za više a ni za prociebnenu cieniu neprodade, kod druge dražbe i izpod prociebnenu najboljemu nudocu izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovna dovoljna biti, po naputku suda na se primiti, i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, prociebneni napisnik i gruntovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Svi oni hipotekarni vjerovnici, koji nestanuju u mjestu suda ili blizu njega, imaju za branjenje prava svojih pri diobi kupovnine postaviti punomoćnike u mjestu, i njihova imena i prebivanje sudu prijaviti; koji to

učiniti propuste, postaviti će se ureda radi za nje zastupnici, na koje dostavljat će se dalnje odredbe.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviešteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisat morati, ako li se dioba kupovnine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovna izčèrpi, ništa nezapadne.

Kralj. županijski sudbeni stol.

U Varaždinu, 12. ožujka 1862.

Novak.

Čukac.

Br. 229. (204)

3—1

Izrok.

Od strane kr. županijskog sudbenog stola riečkog kao gruntovne oblasti do znanja se stavlja: da je c. k.

financijsko odvjetništvo u Zagrebu u zastupanju župne cèrkve u Mèrkopalju proti Ivanu, Jeli, Pavu i Gèrgu Matkoviću, svi iz Mèrkopalja k br. 167, molbu glede hipotekarnog prenosa uknjižene tražbine u iznosu od 60 fr. st. vr. na nepokretnosti u gruntovničkom napisniku br. 154 i 155. obćine Mèrkopalj na ime gori naznačenih unešene kod ovoga suda predalo, vèrhu koje se je u smislu §. 36. naredbe ministarstva pravosudja od 15. prosinca 1855, br. 222. d. z. l. za preslušanje strana-kah ročište na 31. svibnja 1862 o 9 sati prije podne odredilo, i za zastupanje nepoznatog boravišta odsutnog Gèrga Matkovića iz Mèrkopalja ovdašnji odvjetnik gosp. Faustin Suppe kao curator ad actum naimenovan, kojega ovaj o shodnomu razpravljanju ove parnice probi-tačno uputiti, ili ovom sudu drugoga zastupnika naznačiti ima, u protivnomu bo slučaju posljedice propusta svega toga sam sebi pripisati bi imao.

U Rieci dne 10. ožujka 1862.

Kr. župan. sudbeni stol kao gruntovna oblast.

OGLASNIK.

Br. 2.

6—6

SIDRO.**(DER ANKER.)****Društvo za osiguranje života i dohodakah.**

(Dozvoljeno razpisom vis. c. kr. počeiteltstva nutarnjih poslova od 1. prosinca 1858, br. 10111.)

Siedište društva jest u Beču. Nutarnji grad, am Hof br. 329.

Osiguranje za slučaj smèrti.

Odplatnica za nagradu (Prämien) za osiguranje glavnice od 1000 fr. po smèrti osigurane osobe.

Bez diela na dobitak					Sa 5% podielom dobitka								
Doba osigura-noga	Nagr. odplatnica (Prämie)			Doba osigu-ranoga	Nagr. odplatnica (Prämie)								
	na god.	na 1/2 god.	na 1/4 god.		na god.	na 1/2 god.	na 1/4 god.						
20	fr. 16	n. 80	fr. 8	n. 61	fr. 4	n. 41	20	fr. 18	n. 50	fr. 9	n. 48	fr. 4	n. 86
25	19	20	9	84	5	4	25	21	10	10	81	5	54
30	22	40	11	48	5	8	30	24	60	12	61	6	46
35	25	50	13	7	6	70	35	28	10	14	40	7	38
40	29	90	15	33	7	85	40	32	90	16	87	8	64
45	36	10	18	52	9	48	45	39	70	20	35	10	42
50	43	90	22	50	11	53	50	48	30	24	75	12	68
55	54	30	27	83	14	26	55	59	70	30	60	15	67
60	68	39	35	1	17	93	60	75	10	38	49	19	71

Osebite koristi. Dopuštanjem, da se mogu ovi ugovori osiguranja, koji najmanje jurve tri godine pravno postoje, dražtvo u njihovoj vrijednosti odstupati ili sigurnica smaliti, podieljuje se ugovorom za slučaj smèrti sa društvom „SIDRA“ skopčanim, istinita, nutarnja i vazda uživotvorljiva vrijednost tako, da onaj, što je osiguran, te kojem posliè trogodišnjeg plaćanja okolnosti daljnje plaćanje nagradne odplatnice (Prämie) dopustile nebi, pod-puni gubitak učinjenih odplatah više bojati se neima.

Jamstva. Društvo „SIDRA“ pruža mnogobrojnim osiguranim u svih strukah svoje radinosti podpuno jamstvo i to: izvan osiguranom zakladom (Assicuranz-Fond) opredieljene čl. 54 društvenih pravilah, koja zaklada vazda predstavlja podpunu vrijednost svih dužnosti, koje je društvo za slučaj smèrti preuzelo i jest bitni temelj sigurnosti dionikah ove vèrsti; jamči društvo takodjer i svojom posebnom i obćom pričuvnom zakladom (Reserve-Fond) te napokon svojom dioničnom glavnicom (Aktien-Capital). Osobito je pako društvo kod sdruženja (Association) glavnoj skupštini upisateljah za upravu odgovorno i stoji pod prigledom odbora sastavljenog iz devet sućlanovah izabranih iz sredine upisateljah, i po njimi. Zadaća ovoga odbora jeste svaki mjesec pregledati knjige društva i osobito paziti, da se uložnice u smislu pravilah upotrebe.

Izplate osiguranjah za slučaj smèrti.

Do 1. studenoga 1861 je društvo „SIDRA“ uslied pomorah na 72 sigurnice (Versicherungs-Police) ukupnu svotu od 247.350 for. izplatilo, koje se polag raz-nih kraljevinah ovako dieli:

Ceska	10	sigurnicah	for. 20.500
Krajska	1	„	2.000
Hèrvatska	2	„	4.000
Moravska	10	„	5.800
Dolnja Austrija	18	„	88.200
Solnograd	1	„	1.050
Slezka	1	„	2.000
Erdejl	6	„	17.500
Štajerska	1	„	5.000
Ugarska	22	„	101.800

Ukupno 72 sigurnice . . . for. 247.347

Društvo sklaplja takodjer ugovore na neporedne i odgodne osobne dohodke uz plaćanja, koja mogu biti na jedanput ili takodjer na rokove (successiv).

Pregledi, glavnici uvjeti kao i pravila mogu se dobiti u Beču kod računateljstva, a u ostalih kraljevinah kod dotične gospode agentah.

Pregled

ukupne jamčevine, što ju društvo na temelju zadaji put pribćena računarskog zaključka od 31. prosinca 1860 pruža.

Društvena glavnica . . . for. 2.000.000 — novč.
Stanje ostataka od 31. prosinca 1860:

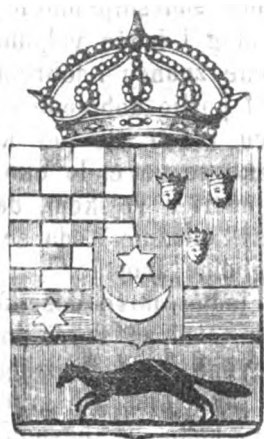
Osigurana zaklada za slučaj smèrti . . . „ 975,171 81 „

Posebna pričuvna zaklada za sdruživanja u slučajih preživljenja i za protuosiguranja „ 465,452 89 „

Obća pričuvna zaklada . . . „ 19,500 — „

Ukupno for. 3.460,124 70 novč.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću i novinarstvo 4 for. 20 kr. a. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje opredjeljena je površina: 7 kr. a. vr. od linije na jedan put, a 14 kr. a. vr. na 3 puta. — Erarska pristojba za svaki oglas iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se puta isti uvodi.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u četvrtak 20. ožujka 1862.

Broj 66.

S budućim mjesecom počinje se drugo četverogodište „Narodnih Novina“ za god. 1862.; poziva se dakle domorodno občinstvo, da svoju predplatu na „Narodne Novine“ obnovi, i to na četvrt godine poštom s 3 for. 15 novč. a u mjestu s 2 for. 10 novč. u a. vr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove uredno primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novina“ franko poslati, te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posljednju poštu.

Uredovni dio.

Izvadak

iz *napisnika siednice zastupništva slob. kr. i glavnog grada Zagreba držane 17. ožujka 1862.*

1. Dočim se uslied predloga g. Zlatarovića odlučilo, da se za svaku pojedinu skupštinu ovdašnje županije na novo zastupnici za kotar ovoga grada birati imaju, budu za gradske zastupnike na sada ročećoj glavnoj županijskoj skupštini izabrana gg. Mirko Bogović i dr. Mirko Šuhaj.

2. Predlog g. zastupnika Zlatarovića smierajući na promienu poslovnika glede tajnih siednica, uslied kojega bi se tajne siednice samo u svrhu dogovora bez zaključive moći držati imale, metnut je na dnevni red za buduću skupštinu.

3. Uslied na dnevnom redu stojećega pitanja, da li gradsko zastupništvo imade pravo nalagati ubožkomu odboru, da ovaj iz svoje blagajne što izplati ili ne, bude imenovan poseban odbor i ovomu povierena revizija ustanovah obstojećih za ubožke poslove.

4. Gradskomu kapetanu g. Janku Havličku dozvoljava se bolesti radi dvomjesečni dopust, od dana nastupa.

5. Jeftimba obdržavana za preuzetlje uredjenja markovske, mesničke i lovačke ulice, gdje graditelj Franjo Klein ponudom od 6716 for. a. vr. dostalcem ostade, bude odobrena.

6. Isto tako bude odobrena jeftimba držana radi podizanja kuće nalazeće se u novoj vesi pod br. 93, kojom prigodom takodjer Franjo Klein dostalcem ostade.

7. Molbenice udovah pokojnoga gradskoga viećnika u miru Viekoslava Šrabca i učitelja risanja na glavnih gradskih učionah radi podieljenja mirovine, uputjuju se pravnomu odboru radi konštatiranja, da li gradskim činovnikom i njihovim udovicam zakonito mirovine pripadaju ili ne.

8. Na sagradjenje mlina na Savi po Lavo-slavu Špidzeru nepristaje gradsko zastupništvo.

9. Uslied predloga odbora za primanje stranacah u gradsku ovu občinu i za podieljenje prava gradjanstva bude podieljeno

- a) pravo gradjanstva Mihi Skopinu,
- b) pravo občinstva pako Matiji Matetiću, Franji Briksu, Ivanu Kruljcu, Ivanu Jeraju, Franji Kracelu, Franji Imhofu, i Petru Jirku.

10. Uslied predloga školskog odbora bude odlučeno

- a) da se molbenica učitelja tielesnih viežbanjah Miroslava Singera, dostavljena amo po kr. namiestničkome vieću neuvaži, kojom zamoli, da mu se za viežbanje gimnazijske mladeži u gimnastiki za god. 1862. nagrada dozvoli,

već da se na učitelja gimnastike obzir uzme kod preustrojenja gradskih glavnih učionah po odboru ad hoc izaslanom;

b) da se u obziru molbenice ravnatelja gradskih glavnih učionah podniete radi povišenja njegove plaće sasluša mnijenje pod a) naznačenoga odbora;

c) da se učiteljici Gabrieli Kušićvoj kod gradske blagajne redovito od 10. veljače pr. g. izplati 10godišnja doplata od 50 for.;

d) da se gosp. Dragoli Plušćecvoj i Ljubici Korenićvoj u ime supliranja na gradskih glavnih učionah svakoj od njih izplati nagrada od 20 for.;

e) da se ravnatelju gradskih glavnih učionah za nabavljanje školskih naučnih sredstvih iz pobrane školarine dade 400 for. uz obračun;

f) da se molba učiteljah na glavnih gradskih učionah neuvaži, kojom godišnji paušal za namirenje školskih potrebitinah zamoliše.

11. Konačno bude na predlog g. Đukovića zaključeno, da se dielujući odbor za preustrojenje glavnih gradskih učionah pobrine za školske glavnice, koje novoveska i laškoulička občina posieduje.

Neuredovni dio.

Trojedna kraljevina.

Zagreb, 19. ožujka. U županijskoj skupštini od 17. ožujka bila je najpervo pročitanu naredba na kotarske sudce upravljena, da imaju oko toga nastojati, da se utamane gusenice, koje su voćkama toli pogubne. Poslie toga saznasmo iz priobćenog izvješća, da iznosi celogodišnja plaća odpušćenih činovnikah jedanaest hiljadah forintih, i da je za perva tri mjeseca potrebit iznosak od 3000 for., koji će se pokriti dobrovoljnim prinescima, imajućim se birati po kotarima.

Pošto je veliki bilježnik javio, da nisu jošte dogotovljene u posljednjoj siednici zaključene predstavke, uzeli su u pretres drugi predmeti, s veće strane administrativnoga značaja.

Zatim bi čitan dopis riečke županije, kojim poziva ovu županiju, da podupre tri njezine predstavke: 1. da se iz zemlje uklone austrijanski redarstveni uredi; 2. da se izruče primorski poslovi domaćim oblastima; 3. da se nadležnost županijskih kotarskih sudovah razširi i na realne parnice.

G. Bogović prijavi skupštini, da g. Urića, starešina grada Zagreba, u istini nije bio ovlašćen zastupati u ovoj skupštini občinu grada Zagreba i da je gradsko zastupništvo u svojoj posljednjoj siednici od 13. t. m. odredilo njega (g. Bogovića) i g. Šuhaja za svoje zastupnike.

Skupština primi ovu prijavu s najvećim zadovoljstvom i neizmerno veselim pleskanjem!

Što se tiče dopisa riečke županije zaključilo se, da se županija obrati na dvorsku kancelariju radi uklonjenja redarstvenih austrijskih uredah iz zemlje.

Najposlie bio je čitan dopis namiestničkoga vieća, kojim se županija poziva da obavlja statističke podatke o gibanju puka po obstojećim popisima. Ovaj dopis neće se izvršiti.

U jučerašnjoj skupštini pretresivana su pod predsjedničtvom përvoga podžupana pitanja, koja se tiču više nutarnje uprave županijske. Poslie toga javlja g. Odić, da je vlastelin vërhovački g. S. Fodrocy podnio pritažbu namiestničkome

vieću, u kojoj krivi kotarskoga sudca g. Šviglina, da je on kriv tome, što su ljudi s kojima dočekali županijskog pristava u Korišću, koji je tamo sa dva oružnika došao, da dosudjenu na uzkracenu vlastelinstvu gornicu i desetine overhom utiera.

Ova stvar bila je jurve pretresana u maloj skupštini, nu do sada nije jošte riešena.

G. Gvozdanović želi, da se stvar već jedared rieši a g. Šviglin brani se proti nasertanjima g. Fodrocy-a. Na predlog g. Mrazovića nastaviti će se viećanje o tom predmetu.

A. T. B. U Brodu, 13. ožujka. Davno se već koleba tursko carstvo i hoće da padne, a nemože, jer ga druge sile podupiru, kojim je do toga stalo, da se što duže uzdrželi osmansko carstvo i ako je moguće, da se osmanlijska civilizacija uzpored sa sada tamo vladajućom na obalah mora jadranskoga i crnoga, Dunaja i Save uzdi-gne i utemelji. Zato su i mnogi evropski konsuli u Sarajevu vazda svoj upliv upotrebljavali u Bosni, da vezirom, njihovim namiestnikom i činovnikom svakom prigodom pred oči stave civilizatornu njihovu misiju. Ako ću istinu da kažem, to je tim konsulima vazda pošlo za rukom, i ne samo da su predobili za tu veliku svrhu osmanske vlasti u Bosni, nego su se njihovim uplivom i mnogi oo. franciskani u Bosni prilično ubavie-stili, da je u njihovom interesu uzdržanje turskog carstva na temelju osmanske civilizacije. Na čeku im je sadanji od strane propagande rimske postavljeni apostolski vikar o. Sebastian Franković, posvećeni biskup, koji je u novom manastiru Gučjoj Gori prezimio, i jedva čeka, da se može razvremeniti, da po Bosni podje, i da osim vizite i dieljenja svetotajstva uputi puk, kako valja zakonitim svojim vlastima pokoravati se. Katolici su medjutim danas najposlušnija raja u Bosni i zato će apostolski vikar Franković naći podpuno pripravljena sërca na primanje rečenoga nauka. U obće je, vele, pogrešno mogućnost pobune rajinske u Bosni po svietu raztrubljavati, kao što to čine nieke novine i prije kratka i dopisnik Z. u Agramerici. Ovaka oglašivanja ništa nepogadjaju, a samo veće podozrienje i progonstvo na propalu sirotinju bosansku bacaju. Za ovime po dobrom poznanju okolnostih Vam kažem, da je *ustanaka kërsta proti Turstvu u Bosni nemogućan*, i da je sve, što o tom tko besiedi, bezposlen piše ili snuje, gola sanjarija, te da otegoćuje blago ona porazumljenje, koje bi se inače posredstvom Austrije izmedju kërsta i polumjeseca u Bosni postignulo.

A da nemnijete, da je to samo radi katolikah govorim, reći ću Vam i za slavensko-pravoslavnu braću Bošnjake, da su i oni miroljubivi i Osmanlijama pokorni i dušom i tielom. Vladike bosanski su fanarioti gërčki, koji s Turcima brataju i duhovenstvu svomu zapoviedaju, da svoja stada na poslušnost upućuju, jer je milostivi padišah raji otac a velike vlasti kumovi. Nema gorjega po-tvaranja, nego što se predbacuje pravoslavnim këršćanom čuvstvo za Rusiju. To čuvstvo je Rusija sama neradom svojim utërnula, a mitropolit bosanski putujući lani po Bosni, i bivši i ovdie sám je propoviedao, kako netreba na onu jedno-viernu braću u Rusiji oči obraćati, i kako je pod Turčinom bolje nego pod Rusom. — Tërgovina bosanska, u koliko ju nederže Čivuti, sva je u rukuh pravoslavnikh Bošnjakah, koji su vierovnici Turakah, i u svom interesu rajnu, kad kojima do-dje kupovati, na oddanost Turcima uće. Turci zato ovim tërgovcem idu na ruku pri utierivanju njihovih dugovah kod raje i jednoverne braće svoje, u materijalnom obziru odvisne od njih.

Bezoružano je k otomu sve tako da je simus mervu klala zvier više nego igda.

Sada se vezir bosanski najviše boji napadaja na Bosnu sa strane Drine, i podigao je i nesietne Moslime, da idu na stražu, dao jim oružje, postavio jim bimbaše i naredio, da svaki čas nasvoj trošak budu pripravnici ići braniti Srbom prielaz preo Drine! Štela novca i muke ljudske. Ni Srbija nemože u Bosni ništa opraviti, jer ju jednoplemena braća Srbska muamedanske viere po Bosni netërpe niti ju hoće primiti, a Srbi bosanski rimske i pravoslavne viere oddani su, kako gore rekoh, sèrcem i dušom Turčinu, te će s Turcima zajedno odbijati napadaje sèrbske. A Srbija i knez Mihajlo to dobro znadu, pa niti nekane u Bosnu ulaziti i osloniti se na pobunu iznemogle bosanske raje.

Ugarska.

Pešta, 15. ožujka. Bečki dopisnik časopisa „Sürgönyi“ tvrdi, da nepočiva viest „Vaterlanda“ o ukinutju redarstvenih uredah u Ugarskoj na nikakvom temelju. Szilagi-ev sin, kojemu je bilo sto-pram osam godinah, bio je jučer sahranjen, Szilagyi dobi prije nekoliko danah dozvolu od vojničkoga dotičnog ureda, da može bolestno svoje diete pohadjati. „P. H.“ javlja, da je dobio i tu dozvolu, da bude u svojem stanu uapšen, na mjesto u kasarni.

Austrija.

Beč, 15. ožujka. Časopis „Fremdenblatt“, donosi o prijateljstvu Engleske prema Austriji sljedeće viesti: Engleski kabinet nastojao je u posljednje doba u Parizu i Turinu oko toga, da se barem sadašnji status quo uderži. Ovo je od najveće nužde, reče, polag istoga lista, lord Palmerston, da Austrija ojači, u koju svèrhu je on pripravan Austriju svakom moralnom podpomom podpomagati; jer njamčenje europskoga mira zavisi ponajviše od nutarnje jakosti Austrije. „Sve ostalo, reče ovaj siedi diplomat, moramo preporučiti bogu i njegovu pèrvomu ministru vremenu!“

Turska.

S gornje Drine, 4. ožujka. (Srbbr.) Javljao sam već više putah, kako Turci i njena ili upravo kèrščanska vlast gleda po prieko na Srbiju. Sad se najviše i govori po Bosni o tome, za Turke opasnome komšiluku. Na više miestah pored sèrbske granice spremaju se stanovi za vojnike od više hiljadah ljudi. Jedan će stan biti na „orlovom polju“ niže Zvornika, i to, kao što se čuje, od dvanaest hiljadah vojnikah. Drugi u „dugom polju“ od osam hiljadah vojnikah; treći pak stan sa toliko od prilike vojske bit će u o-vome kraju na izvrstnome mjestu. Turci po Bosni svi su popisani u vojnike.

Napomenuto je već, kako su Turci još od lietos počeli praviti karaule (stražare) pored sèrbske granice. Te se karaule neprestano podižu nameri- reći što je ovuda snieg velik i zima još jaka. I turci i kèrščani rade oko toga. Nove karaule podižu se između starih tako na blizu da se jedan od druge mogu viditi.

Kao što napomenu sad se više govori o tome prikupljanju vojske na sèrbsku granicu i o Srbiji, nego o bojevima u Hercegovini ili Čornoj Gori. I to, govori se od dvie ruke. Jedni misle, da se vojska ta prikupljava i granica prema Srbiji sa stražama utvrđuje zbog toga, što se Turci sve nešto plaše Srbije i od nje zaziru. Pa će to i biti pravi uzrok tome postavljanju vojske prema Srbiji. No ja i to mislim, da će to biti jedna vojska, ili bar gora mora biti od one, koja pod zapovješću Omer-pašinom vojuje protiv Hercegovacah. A i broj vojske te mislim, da se preteruje samo. Neznam šta, ali teško kèrščanima, koji su oko sèrbske granice, dok ih to vojinstvo tursko počne jesti kao azijski glavni skakavci, i dok se stanu nagoniti da tako nezajaznim a gladnim i samovoljnim ljudima moraju izmet činiti. — No porad toga, drugčije su se glasovi pojavili sad ovuda o toj vojsci. U veliko se govori, da se vojska ta sprema, da se udari njome na Srbiju, i to, da će ju predvoditi sam Omer-paša, koji će, vele, ovo danah poradi toga spremanja u Tazlu doći, jer je upravu nad vojskom u Hercegovini predao nekakvome novom sèraščeru.

Ništa mi nije smiešnije bilo nego slušati jednoga dobro poznatog i inače valjanog Turčina, kad mi je kao svome znancu i dobrome gostu, sa najvećom zbiljom i poslie dobivene od mene zakletve, da nikomu neću izdati što mi kaže, šamptajući pripoviedio, kako se za celo oko toga radi, da se na Srbiju udari s vojskom, da je pokore, da se Srbiji oružje oduzme i da se naplati danak, koi je od tri godine zaostao.

Evo još jedne nove dosetke turske. Prije nekoliko danah zaišli su Turci po gudurama planinama i kèrševima, te su tražili gdje god ima koja peštera, pa će kod njih da gradi karaule i namieštaju straže, kako se bezpomoćna raja nebi mogla u nuždi po pešterama skloniti, nego da mogu zlikovci šta hoće činiti od svieta golih šakah.

Ovih danah prošlo je nekoliko Bugarah sa 74 konja noseći branu Omer-pašinom vojsci, a kad su se vratili, samo im je 12 konjah živih prošlo, ostalo je sve poskapalo od gladi i po velikim smietovima mučeci se. Bog zna hoće li svi ljudi, a gdje li ono 12 konjah živi otići do namiesto. Nije čudo nikakvo, što sam prekjucher baš čuo od jednoga pouzdanog znanca tèrgovca, da je ovih danah vidio u Mostaru, kako se konj jedan, koi je od gladi grivu svoju pojoo koliko je mogao domašiti, — tèrzanjem odreši, pa napadne kidati kožu sa drugoga vezanog konja.

Pričaju ovuda za nekakve čudnovate vojnike, da su se ovih danah u Sarajevu vidjeli. Niekako su neobično, vele, obučeni. Govori se za njih da su iz Misira (Egipta).

Pruska.

Berlin, 12. ožujka. Ovdie izlazi novi ruski časopis učredničtvom Leonida Blumera, prav- nika moskovskoga sveučilišta. Ime časopisu je: Slobodnoje slovo. Učrednik veli u svojem pro- glasu, da će se usporediti s ovim političkim si- lama, kojim je do toga stalo, da se čim prije do- čekaju potpunoga prevrata u Rusiji. O Hercenu, Oganovu i Dolgorukovu kaže, da rade za istu svèrhu ma načinom osobnosti preveć vriedjajućim, U pèrvom svezčicu je članak o rusko-poljskom pitanju, u kojem se tvrdi, da moraju biti Ruska, Poljska i Ukrajina slobodne. Dalje nalazi se ta- mo nekoliko članakah o nepoznatim dosad uro- tama u Ruskoj za Alexandra I. i Nikole, o samo- vlasti i t. d.

Berlin, 13. ožujka. „Allg. Preussische Z.“ piše proti „Donau Ztg.“, koja tvrdi, da Magjari nisu za tako zvanu „maloniemačku“ dèržavu zau- zeti ovako: U Austriji stanuju Slaveni, koji su sasvim protivnoga mnienja i koji nisu tako zvanog „Maloniemačkoj“ neprijatelji; i ako imaju o toj stvari austrijski narodi odlučiti, morat će se svakako najveći obzir uzeti na Slavene, kao brojem najpretežniji! —

Veli se, da će se kralj. proglasom obznaniti uz- roci, zbog kojih je pruska vlada sabor razpustila, ujedno će se izjaviti, što kruna od novog sazvat se imajćeg sabora očekiva.

Bèrzojavne i najnovije viesti.

Beč, 19. ožujka. Ustaše u Siri proglasili su, vele, trećega sina Viktora Emanuela za kralja pod imenom Otona drugoga.

Dubrovnik, 18. ožujka. Turci su jučer posielili Grahovo; jedan oddiel krenuo je proti Ivi, gdje je Vukalović.

Tèrst, 17. ožujka. Turska švadra, koja je dosad stajala u Baru otišla je u Dolnju Arbanasku.

Carigrad, 17. ožujka. Iz Atine javljaju od 14. t. m.: Aria i svi izvanjski obkopi izim svetoilijnoga, kojega padnutje očekuje se čim prije, bili su jučer po kraljevima bajonetom uzeti.

Jedan parobrod sa 200 momakah otišo je u Siru, isto tako jedan englezki i francuzki brod iz Pireja.

Turin, 17. ožujka. Jučer su Pereire i Bixio iz Pariza ovamo pozvani, da se s njimi po- vedu pogadjanja u obziru veresijskoga društva, koje bi se imalo nazivati „Credito Fondiario“.

Kazalištni oglas.

Večeras predstavljat će se u ovom se- sonu pèrvi put: „Dva pištolja“, gluma u 2 rasdiela. Početak u pol 8 satih.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 19. ožujka 1862.

Svèršetni
tečaj
u austr. vred.

Papiri.

5% Kovovnice	70.20
5% Narodnoga zajma	83.95
Narodne banke	828.—
Vierovnoga zavoda	202.50

Mienice.

Srebro	135.50
London	136.70
Carski cekini	6.48 1/2

Meteorologička opažanja

na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 19. ožujka 1862.

U r a	Baromet- va visina u par. čet.	Baromet- va visina reduc. na 0	Toplo- ta po R.°	Naoblaka	Smier i ja- kost vjetra	Atmo- sferička oborina (džid, snieg ili tudo)	Opazka
7. pr. pd.	331.°°88	331.°°14	+7.5	4	Szsz		
2. pol. „	331.°°00	330.°°92	+13.9	8	Jza		
9. u več.	330.°°22	329.°°33	+10.5	8	Szsz		

Danas u 7 satih temperatura R.° +8.8.

Opazka. Kod naoblake znači 0 sasvim vedro a 10 sa- svim oblačno; brojevima ležećim između 0 i 10 razumije se veća ili manja mnoština oblakah, razdieliv celo nebo iznad ob- zorja na 10 jednakih dielah.

U 6. stupcu znači velika pismena amier vjetrovah (Jza = ju-žno-južno-zapadni), a brojevi jakost vjetra, isto, 0 sasvim tiho a 10 buru, a među ovim ležeći brojevi naznačaju različnu jakost vjetra.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 36./V. P. (200)

3—1

Natiečaj.

U ovdiešnjem poštanskom kotaru izpražnjeno je mjesto akcesiste poštanskog ureda trećega razreda s godišnjom plaćom od 315 forintih uz položenje kaucije od 400. for.

Natiečajli imaju svoje molbenice pod izkazom strukovnoga znanja, dosad učinjenih uslugah, svojega dobroga ponašanje i znanja hèrvatskoga i niemačkoga jezika za čitiri nedielje propisanim putem kod podpisane poštanske direkcije podneti i u njima navesti, da li su s kojim poštanskim činovnikom ili slugom ovdiešnjega kotara i u kojem stupnju u rodbinstvu ili šurijstvu.

U Zagrebu dne 14. ožujka 1862.

C. k. ravnateljstvo poštah za Hèrvatsku i Slavoniju.

Br. 37. (211)

3—1

Izrok.

Od strane gradskog magistrata kao suda u Po- žegi stavlja se ovim do obćeg znanja, da je na molbu g. Ane Raltabićeve, zastupane odv. g. Gabriely-om, proti gji. Viekoslavi Saračevićoj iz Požege pr. 31. siečnja 1862 radi dužne godišnje rente od 168 fr. a vr. počamši od 31. prosinca 1855 sa prip. ovèršbena dražba založenih i na 3330 fr. a vr. procijenjenih ne- pokretnostih u grunt. zap. br. 68. grada Požege une- šenih dozvoljena, i da je za preduzeće ove l. rok na dan 15. svibnja a II. rok na dan 16. lipnja t. g. u 9 satih prije podne kod ovog suda, kamo se i kupci po- zivlju, opredieljen.

Ujedno pozivlju se svi oni, koji kakovo založno pravo na gornje nepokretnosti imati misle, da takovo do prodaje kod ovoga suda tim više izkažu, što u pro- tivnom slučaju razdieljenje kupovnine bez obzira na njih ovèršilo se bude.

Gradski magistrat kao sud.

U Požegi, 14. ožujka 1862.

Jos. Prikelmayer,
sudac.

Br. 236. 1862. (195)

3—3

Oglas.

Uslied obćinskoga zaključka od 21. veljače t. g. prodavati će se obćinski zemljište na 24. t. m. na naj- liepšem tèrgu koprivničkom ležeće, time: da će do- statnik po predložiti imajućoj se osnovi gradskom pogla- varstvu na njem kuću za dvie godine imati sagraditi.

Ova kuća bi se po svojem osobitom mjestu mo- gla uporabiti vèrlo prikladno za gostionu ili dućane. Prostorija zemljišta iznaša ukupno 429 □ hvalah, zacienu od □ hvala 2 for. a vr. Poblizji uvjeti mogu se saznati u gradskoj pisarni.

U Koprivnici dne 11. ožujka 1862.

Gradski sudac
Kemenović.

OGLASNIK.

Br. 210.

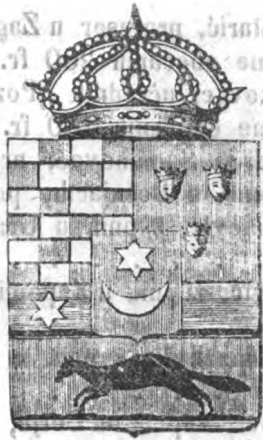
1—1

Jedna udovica,

38 godinah stara, traži kao kućarica službu. Stanuje u opatičkoj ulici br. 113.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je sa domaću u novinarnici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjsko, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predloženo je uvrštenje: 7 kr. a. vr. od linije za jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Kraska pristojba za svaki oglas iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko putah, koliko se putah isti uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u petak 21. ožujka 1862.

Broj 67.

S budućim mjesecom počinje se drugo četverogodište „Narodnih Novinah“ za god. 1862.; poziva se dakle domorodno občinstvo, da svoju predplatu na „Narodne Novine“ obnovi, i to na četvrt godine poštom s 3 for. 15 novč. a u mjestu s 2 for. 10 novč. u a. vr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove uredno primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravnništvo Narodnih Novinah“ franko poslati, te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posljednju poštu.

Neuredovni dio.

Ugarska.

Pešta, 18. ožujka. Bečki dopisnik „Sürgöny-ev“ javlja: Dne 15. došao je vladika Šaguna na čelu rumunjske deputacije pred ugarskoga kraljevskoga kancelara u svrhu, da si izmoli podizanje željeznice u obziru na želju, da poslovi razluče od srbjskih.

Šaguna izrazio je želju Rumunjah u malom govoru, na koji je grof Forgach u istom jeziku s najboljim uvjerenjima odgovorio. U deputaciji bili su medju ostalima vladika aradski Ivackovich i arhimandrit i državni savjetnik Bendella iz Bukovine.

Austrija.

Beč, 19. ožujka. O bolovanju Nj. jasnosti maršala kneza Windischgrätza izašlo je jučer sljedeće liječničko izvješće:

U stanju bolesti Nj. jasnosti nije se pokazala od jučer nikakova bitna promjena.

— O bolovanju Nj. preuzvišenosti generala topništva grofa Wallmodena izašlo je prekičer u podne liječničko izvješće, polag kojega se je poboljšalo stanje njegova bolovanja proizlazećega iz proloma kosti; tek se je istina sasvim izgubio, no životne sile jošte su dovoljne.

— Danas poslie podne bit će pogreb gospodina c. k. generala konjanništva Franje grofa Schlika Basanskoga i Bielocerkvenskoga preminuvšega u svom stanu u Beču pod kućnim br. 1044. Pogreb će se izvesti svom vojničkom sjanstvu, koja ide tolika vojnička dostojanstvenika i za Austriju toli zaslužena muža.

Turska.

(* Od bosanske Granice, 10. ožujka. Neimamo Vam baš mnogo i novih viestih javiti, koje bi vas ponešto zanimale, jer ubogi naš narod strada neprestano, kao i dosada s bezprimirom stérpljivošću stradaše... na o tom neću ni da govorim nadajući se, da će svemogući i pravedni bog doskočiti na skoro jednoj našoj nevolji, u kojoj jurve nekoliko vjekovih čamimo! Naši ljuti dušmani neimajući istina davne svoje snage i jakosti, ipak nemilice postupaju s nama biednima... a oči naše zaplakane od žalosti i teškoga jada obraćaju se onamo, od kuda je izašlo vječno sietlo istine.

Što nas još najviše tieši i kripi u našim težnjama jest ta okolnost, da su u tome sležni këršćani i Turci, da se možemo samo onda dočekati sretnijih i boljih vremena, ako budemo zajednički radili bez raslike viere oko našega oslobođenja. K utvrdjenju one toli za nas potrebne

sloge doprineše mnogo „Rieč popa Gajka Mi-roševića svojim Bošnjacima i Hercegovcima“, koja se baš nalazi u rukama našega naroda, iz koje Vam niekoja miesta eto priobćujem.

„Oj këršćani, mila braćo moja, čujte jednom mene, stara sveštenika, koi vam dosad svagda govoraše, da u nevolji neima drugog lieka do nade na samoga boga istinoga; ali danas braćo, kada se ja boljemu životu nadam, počem sam spreman na smert, danas hoću velike istine da vam kažem, jer nestrepim za ovak hudi život, i neobazirem se što će mene zato snaći, što hoću istinu svetu svima da odkrijem.

Kad su Osmanlije na Kosovu polju mejdan odèržali i këršćanstvo sebi podjarmili pa i Bosnu i Hercegovinu osvojili i pokorili, bogme već onda moglo se je doista reći, da je vrijeme sreće naše prošlo, kao munja. Od to doba ima prieko četiri vieka, kako mi u robstvu stenjemo noseći jaram turski težki. Naših mukah nigdie pod nebom nebijaše, kao i danas neima nigdie takovih, jer što je dobro i liepo, što je istina i pravda nemogosmo vidjeti, kao što i danas naši dušmani te krasote od nas sakrivaju. Na sramotu cieloga čoviečanstva i këršćanstva mučiše nas Turci i goniše, kako nigdie na svijetu nebi čoviek sërca imao, da sa stokom tako hudo postupa.

Dosta putah u nevolji cvileći jadikovasmo iz glasa, da se do neba čujaše, ali to nam ništa nepomože... Da, braćo, dodija već këršćaninu Bošnjaku i Hercegovcu čoviekom biti, kada istom lik čoviečji nosi a ne živi kao božje stvorenje imajuće razum i slobodnu volju.

Sumaja, nepouzdanje, nesloga i neznanje, to su naše izdajice, koje nam ni glave podići nedaju; i da nije ovih dušmanah te da nam je ufanja u samoga sebe, od davna bi i mi do slobode došli. Kad bi imali pouzdanja u nas i u našu snagu, pa bi se odvažili kao ljudi, jedan život robstva prezirući, nebi jurve u ovom težkom jarmu ni stenjali...

Eto u Hercegovini sada se radi o sudbini života i njihovoga i našega i mi čujemo za to a jošte imamo sumnje, da li i nama ustanuti valja, ili ne; kao da mi u sreći živimo i od sreće nećemo da se razstavimo!

Što vas veže na ovaj jadni život? što imate na ovome cernom svijetu, kad neživite kao slobodni ljudi? Na noge këršćani; ustajte listom na svetu borb za vieru i slobodu. Sad je vrijeme, gdje se o životu radi ojađenoga këršćanstva. Sad je moć osmanlijska oslabila, da nam neće biti teško potlačiti i silu dušmansku.

Znajte braćo, da će nas sviet, koi nas je gazio i cernio, istom obožavati i uzvišavati, kada se mi sami uvisimo. Znajte, da je bog dao samo onima mogućnoga duha, kojima je odredio, da mnogo tërpe i da se mnogo bore. Znajte, da je naša snaga u nama samima, pa da će nam i pomoć od nas samih doći, ako budemo kadri naše sile složno upotrebiti!...

Braćo, sva je naša nesreća, naše pusto neznanje, pa u neznanju nemoremo, da se pomognemo. Valja nam oči otvoriti i poznati, koji su naši pravi dušmani. — Nisu nama naši begovi, age i spahije dušmani, već su to njima i nama turci Osmanlije!...

Za to mila braćo, poslušajte, što vam kažem: turske kuće, bule i anume u svoj Bosni i Hercegovini da poštujuemo i u turski mal da ne diramo, pa da i Turci, što je naše, ostave na miru!

I kao šta su oni viere turske, oni neka idu u čamije svoje, neka se klanjaju po adetu svome, neka se mole bogu i svojemu svetom pro-

reku i nam opet da bude prosto naše cèrkve podizati i bogu služiti, kao što to ište naša sveta cèrkva. Neima nama drugo, braćo moja draga. Mi bez naših agah i spahijah nemožemo ništa učiniti, kao i oni bez nas.

U jedinstvu bit ćemo i jačji i snažnji pa u skupu kad se latimo svetloga oružja odbit ćemo osmanlijsku silu... da im na um pasti neće, dok je vieka i bijelog svieta napadati više na Bosnu i Hercegovinu... I tako vam boga istinoga, svetog kërsta i svetoga evangjelja, poslušajte, što hoću da kažem. Koi neće mene da sluša, božjega nevidio lica, nu djavolima šakah dopanuo, da ga muče u paklu prokletom vieka i dok traje bieloga svieta. Koi bi se od nas našao koi nebi hotio pružiti amo ruku pomirenja neimao mira ni ovoga ni onoga svieta. Černa zemlja toga neprimila, nu mu kosti zbilja izturila, koi s nama nebi pristanuo, da se tvèrđi jedna veza sveta medju braćom roda jedinoga u Bosni i Hercegovini bez razlike viere i zakona...

Tko je Bošnjak ili Hercegovac turske viere ili ti hrišćanske ili këršćanske svi u jedno kolo da se uhvatimo, jednom skupa dušom da dahnemo, pa u slozi da se podignemo, Osmanlije tek da dobijemo, nebi! Bosna opet Bosnom bila i slobodna zemlja postala, kao što je prije toga bila sa svojom sestrom milom Hercegovinom.

Tako braćo, tako rode dragi a u slavu boga jedinoga, svi u kolo jedno obće sveto na obranu imena svojega nebi li se i bog smilovao te nas na to opet uzvisio, da budemo, kano što smo bili, opet živi na onome svijetu, kao stvorenja slobodna i lična a ne roblje osmanlijsko tužno!

(Ovaj dopis je u protoslovju s onim, koi smo u jučerašnjem našem broju o istom predmetu iz Broda donieli. Budućnost će pokazati, koi ima pravo, no svakako čini nam se mnijenje izraženo u današnjem našem dopisu niešta odviše sangviničko i mi ga priobćismo jedino dokaza radi da i u Bosni ima utopistah. Učr. Nar. Nov.)

Iz Bosne. Rastrojstvo u Turskoj, a naime u slavenskim provincijama turskoga carstva dostiglo je već vèršnu točku, da se čoviek zbilja čuditi mora, kako se turska vlada i ovo još nekoliko mjesecih odèržati može (?). Svaka borba u Turskoj, a upravo borba izumirućeg osmanstva sa kërćanskim žrtvama jeste dvoguba smert vlade turske i naroda u Turskoj; oboje su već pri izdasažu, i samo evropska diplomatija u stanju je ta dva medju sobom boreća se i izumiruća gladijatora u posljednoj očajanju punoj borbi odèržati. Fizička i moralna nesvestica Turske već je dovoljno dokazana, još ono malo snage što ima, trošiće na cieli, kojima se nimalo podićiti nemože.

Ovu žalostnu energiju pokazuju Turci i prema austrijskim podajnicima, koi se prije jedno dvadeset godinah iz česke duž dalmatinske granice nastaniše; koji sve do jako iz dosta jasnih uzrokah još nikako neizlupiše iz austrijskog državnog jedinstva i utoje pod zaštitom austrijskoga konsula. Omer-paša kao da je rad da nesvesticu Turske nesložnoj evropskoj diplomatiji već time zasviedoči, što se usudjuje sramno griesiti, znajući da ga niekakva kaštiga neće, ili može biti sledajući iz drugih kakvih uzrokah nagonu plemenitoga svoga cèrca poče sa austrijskim podajnicima tako isto postupati, kao i sa ostalom rajom. Austrijski podajnicima u Bosni podnose danas tursku milost u toj istoj mieri kao i ostala raja, noseći sve zakone premašajuće terele izdavajući besplatno vojsci Omer-paše zairu, konje

itd. šta više, kod njih kao da upražnjava Omer-paša svoju pustu vlast još u većoj mieri.

Tako se nieki dan desilo. U cielu Černiluku usudiše se 32 hrišćana javno reći da su oni austrijski podajnici; povezaše ih tako i kao najveće zlikovce odpratiše Omer-pašu u Mostar, po svoj prilici da im on lekciju pročita o pravilima međunarodnoga prava. No jedna je ta lekcija. Čujte dalje. Predje negdje potuži se raja na strašne zulume i nedjela turskog siđadžije Gjanana Šuratovića buljukbaše iz Livna. Smietnuše ga na nekoliko danah, ali eto kajmakama travničkoga Ahmetbega, te ga iznova postavi na staro mjesto. Tako isto odsudjen je najstrašniji i najgori hajduk u Bosni Sultanović sa svojih strašnih zuluma mislite na vešala? ne, on je postavljen za majora nad bašibozucima u Višegradu, po svoj prilici u nagradu njegovih izvršnih delah, kojima je toliku kersćansku kuću ošteti, i porodicu u černo zavio.

Omer-paša kao da se svom silom upleo sad ili niekad da pokaže svoje junačstvo i da pokori Hercegovinu, prije nego što proliće sine.

U Sarajevu i Mostaru jaka je tajna, da englezki novac podupire Omer-pašu u njegovom poduzeću. A ovo Englezka s toga čini, da oživi još jednom Tursku i da je izpravi, prije ne što bi bura iz Srbije zagrozila, u kojoj se ozbiljno misli da će pružiti bratsku ruku tužnoj i jadnoj braći srbjskoj u Hercegovini i Čornoj Gori, i da neće ravnodušno gledati, gdje padaju tolike dične žrtve naroda srbjskoga. Ovome se i Turci nadaju, te zato brižljivo i obilaze granice srbjske postavljajući vojsku i karaule, da paze na svako kretanje u Srbiji. Omer-paša je u toj namjeri, da sverši do prolića sa Hercegovinom, i da onda svu silu obrati na Srbiju. (O. u. W.)

S gornje Drine, 10. ožujka. Prio nekoliko danah provedeni su ovim krajem četrdeset zatočenikah u lancima, koje tieraju u Carigrad. Među njima je samo šest Turakah, ostali su svi Srbi krajišnici.

Paša jedan obišao je i predgledao sva miesta pored granice prema Srbiji, gdje će se vojska namjestiti. Idući pored rečene granice, kako je došao prema kojoj straži u srbjskoj strani stao je poduže i nieke artije razgledao pa i bilježio po njima.

Poznat Turčin jedan iz ovoga kraja govorio je na niekome mjestu sa svim poveriteljao da bi oni odavna udarili na Srbiju, samo da im nesmetaju Hercegovci i Černogorci, ali da se nemože nikako razmimoći, nego će na lieta za cielo baš vojevati proti Srbiji, pa ili i onamo moći biti kao što je u Bosni, ili da u Bosni bude, kao što je onamo u Srbiji. (Srbbr.)

Jugoslavenska akademija.

U zakladu za jugoslavensku akademiju pripiše od 14. veljače do 17. ožujka t. g. slijedeći prinesci:

	fr.	n.
„Jedan Požežanin“ pokloni u obvezn. nar. zajma	100	—
G. Teodor Gjurgjević položi oknjiženu privatnu obveznicu od	1000	—
G. Dragutin Stručić, svećenik u Beogradu, položi u ime obećanih 100 fr.	20	—
Kazališno društvo križevačkih dobrovoljaca pokloni čist iznos jedne predstave	40	—
Kazališno društvo varaždinskih dobrovoljaca pokloni preostatak svojih dohodakah	37	65
G. Lovro Pogorjelac, trgovac u Sisku, položi u ime obećanih 500 fr.	50	—
G. J. C. Pasner, trgovac na Rieci, položi u ime obećanih 200 fr.	20	—
G. A. Kandut, trgovac na Rieci, položi u ime obećanih 200 fr.	20	—
G. Gjuro Catti, liekarnik na Rieci, položi u ime obećanih 100 fr.	10	—
G. Jos. Dall' Asta, blagajnik grada Rieke, položi u ime obećanih 50 fr.	5	—
G. Vinko Pacel, profesor na Rieci, položi u ime obećanih 100 fr.	10	—
G. Andrija Uhernik, odvjetnik u Križevcima, pokloni 1 dionicu nar. kazal.	25	—
G. Josip Vušić, odvjetnik u Križevcima, položi u obvezn. nar. zajma obećanih	180	—

G. Stjep. Rihtarić, profesor u Zagrebu, položi u ime obećanih 200 fr.	5	—
G. Ivan Perkovac, učrednik „Pozora“, položi u ime obećanih 100 fr.	20	—
Preč. g. Andrija Šumanovac, arcidjakon i župnik u Bošnjacih, pokloni	30	—
G. Mato Topalović, župnik u Gradištu, pokloni	30	—
G. Antun Čović, župnik u Županji, pokloni	20	—
G. Adalbert Knežević, župnik u Šitarih, pokloni	10	—
G. Ivan Ferber, župnik u Cerju, pokl.	10	—
G. Žiga Emanović, župnik u Ratkovcib, pokloni	10	—
G. Božo Topalović, kapelan u Gradištu	10	—
G. Franjo Fabianović, kapelan u Bošnjacib, pokloni	2	—
G. Stjepan Šerkulj, kateketa u Vinkovcib, položi od obećanih 48 fr.	2	—
G. Gjuro Kozarac, kapelan u Vinkovcib, pokloni	2	—
G. Ant. Vladislavljević, župnik u Niemcib, pokloni	2	—
G. Antun Bošnjaković, župnik u Nuštru, pokloni 5 fr.	5	—

Preč. g. Gašpar Radić, kanonik u Djakovu, pokloni u obveznicah narodn. zajma . . . . . 120 —
G. Mirko Hrvatić, odvjetnik u Djakovu, položi obećanih . . . . . 200 —
Ovo isto vrijeme bieše obećani slijedeći darovi:

	fr.	n.
G. Gjuro Strait, profesor u Djakovu	100	—
„ Filip Molnar, „ „ „	100	—
„ Mišo Anaković, „ „ „	200	—
„ Eduard Jurković, „ „ „	100	—
„ Mijo Erić, „ „ „	100	—
„ Luka Falić, „ „ „	100	—
„ Stjepan Babić, „ „ „	100	—
„ Ivan Tombor, nadarbenik u Djakovu	100	—
„ Franjo Mihelčić, tajnik biskupa djakov.	100	—
„ Juraj Tordinac, prisiednik deh. stola u Djakovu	100	—
„ Dane Pachman, župnik u Ivankovcib	30	—
„ Gavro Mašek, kapelan „ „	10	50
„ Antun Poslavski, župnik u Vinkovcib	100	—
Preč. g. Franjo Sebastianović, opat, u Vinkovcib	50	—
Preč. g. Blaž Bolthausen, opat, u Vinkovcib	20	—
G. Gabro Babić, kateketa u Vinkovcib	80	—
„ Jakša Marjanović, župnik u Komlaticib	4	—
„ Antun Jakševac, župnik u Otoku	100	—
„ Živko Ogjić, kapelan u Otoku	100	—
„ Karlo Hartl, župnik u Jarmini	5	—
„ Pavao Andrić, župnik u Tordincib	5	—
Preč. g. Jerolim Andrić, kanonik u Djakovu, obeća svoje saborske dnevnice, kada ih dobije.		

Ove se stavlja na znanje domoređnomu obćinstvu, a gospodi darovateljem izražuje se u ime naroda javna zahvala.

U Zagrebu dne 17. ožujka 1862.

Od gospodarskoga odbora za jugoslavensku akademiju i sveučilište.

Berzovjavne i najnovije viesti.

Turin, 18. ožujka. „Italia“ javlja: Garibaldi imao je konferenciju s Rattazzim; njegov odlazak odgođen je na 21. pr. t. m.

London, 18. ožujka. U dolajoj kući veli Gibson, da se vlada nada, da će se ulazina na sol u Francusku znatno obalit Belgija nije još pristala na to, da kao druge zemlje povede s Englezkom pogadjanja zbog trgovackeg ugovora; no Englezka ostaje pri tom, da joj se i tamo dadu slične povlastice.

Atina, 15. ožujka. Pod Navplijom sklopljeno je primirje na 24 sata.

Meteorologička opažanja na ovdiešnjoj kr. višjoj realci dne 20. ožajka 1862.

Ura	Barometre va vjina u par. cbit.	Barometre va vjina na 0	Toplo- ta po R.	Napadka	Smier i ja- kost vjetra	Atmo- sferička oborina (džuk, snieg ili tuča)	Opazka
7. pr. pd.	329.00	328.42	+8.8	8	0		
2. pal.	329.00	328.02	+11.3	10	0		
3. u več.	329.00	328.14	+10.9	7	0		

Danas u 7 sati temperatura R. +10.0.

fr.	n.
5	—
20	—
30	—
30	—
20	—
10	—
10	—
10	—
10	—
2	—
2	—
2	—
2	—
5	—
120	—
200	—

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 20. ožujka 1862.

Papiri.

	Svjetlosti tečaj u austr. val.
5% Kovovnice	70.05
5% Narodnoga zajma	84.05
Narodne banke	830.—
Vierovnoga zavoda	203.80

Mfenice.

Srebro	135.75
London	136.90
Carški cekini	6.49

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 36/V. P. (200)

3—1

Natiečaj.

U ovdiešnjem poštanskom kotaru izpražnjeno je mjesto akcesiste poštanskog ureda trećega razreda godišnjom plaćom od 315 forintih uz položenje kauce od 400. for.

Natiecatelji imaju svoje molbenice pod izkazom strukovnoga znanja, dosad učinjenih uslugah, svojega dobrog ponašanje i znanja hrvatskoga i njemačkoga jezika za čitiri nedjelje prepisanim putem kod podpisane poštanske direkcije podneti i u njima navesti, da li s kojim poštanskim činovnikom ili slugom ovdiešnjega kotara i u kojem stupnju u rodbinstvu ili šurijstvu.

U Zagrebu dne 14. ožujka 1862.

C. k. ravnateljstvo pošta za Hrvatsku i Slavoniju.

K br. 115-gr. (212)

3—1

Izrok.

Od strane poglavarstva slob. i kralj. grada Karlovca kao suda ovim se do znanja stavlja: da je na molbu Janka Mlakara i Dore Mitrečičeve iz Karlovca kao tutorah ml. Cile, Mare, Jane i Antonije Pavletić, onih Bare i Roze Kupina, po odvjetniku g. Vizneru, pri 15. kolovoza 1861, br. 4171., proti Josipu Caiseru Karlovca, dužniku, ovršbena dražba nepokretnosti govih, koje na 1822 fr. a. vr. sudbeno pro-

i to: kuće sa pripadci pod br. 375. sudbenom stolu županije za preduzetje ove dražbe travnja 1862 i 26. svibn, tih prije podne u pisarni ljena.

Kupiti želeći se s tim dodatkom: ki prije započete dražbe dražbenu jamčevina. a. vr. u ruke sudbnog izaslanika položiti imaju kupac na ovoj kući založno osigurane dugove, dokle povnina dosegula bude, polag naznačenja suda prezeći dužan bude; ujedno se njima do znanja stavlja da mogu prociembeni zapisnik, dražbene uviete i gruntovni izvadak u pisarni kod ovogradskog odpravnictva uviditi i prepise od ovih oduzeti.

Ujedno se pozivlju svi oni, koji, akoprem nije njima posebno obaviještenje od ove dražbe dostavljeno, ipak kroz uvjerenje u javne knjige kakovo hipotekarno pravo na ovu kuću s pripadci postignuti jesu, da ovo do prodaje nepokretnosti tim sigurnije kod suda naznače inače čedu imati sami sebi pripisati, ako razdieljenje kupovnine bez njihovog prisutja preduzeto bude, i oni kroz to, na koliko bi kroz ovo kupovninu iscrpljena bila, izključeni bi ostali.

Poglavarstvo sl. i kr. grada Karlovca kao sud. U Karlovcu dne 18. veljače 1862.

Gradski sudac, Obradović.

Br. 95. gr. (213)

3—1

Izrok.

Od strane županije križevačke kotarskog suda vjerbovačkog se svi oni, koji kao vjerovnici na ostavštini dne 10. sèrpnja 1862. bez oporučiteljnog raspoloženja umervšeg Davida Abelesa kercmara i sitnarskog trgovca u Rakovcu, tražbinu kakovu staviti imaju, postavljaju, da se kod ovog kotarskog suda od 30. travnja 1862 pismeno ili ustmeno prijave, i to tim sigurnije, što će inače po izminutju tog roka svakog dalnjeg prava na ostavštinu, ako bi namirenjem ostalih prijavivših se vjerovnika takova iscrpljena, lišeni ostati, izim u koliko im prava zaloga pripadalo bi.

U Vèrbovcu dne 13. ožujka 1862.

Pajanović, veliki sudac.

OGLASNIK.

Br. 214.

3—1

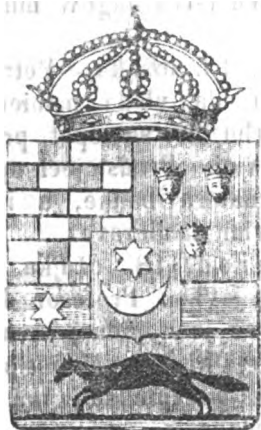
Traži se

u jednu ladanjsku kuću jedan viešt sokač ili kuharica i jedna ključarica. Kuća može se sagledati kod odpravnictva „Narodnih Novinah“, pogledati pako u istoj kući.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzimajući nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjake, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predložena je uvrstbina: 7 kr. a. vr. od linijasa jedan put, a 14 kr. a. vr. na 3 puta. — Eraraka pristojba za svaki oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko putah, koliko se putah isti uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u subotu 22. ožujka 1862.

Broj 68.

S budućim mjesecom počinje se drugo četverogodište „Narodnih Novinah“ za god. 1862.; poziva se dakle domorodno občinstvo, da svoju predplatu na „Narodne Novine“ obnovi, i to na četvrt godine poštom s 3 for. 15 novč. a u miestu s 2 for. 10 novč. u a. vr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove uredno primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novinah“ franko poslati, te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posljednju poštu.

Neuredovni dio.

Austrija.

Beč, 17. ožujka. Dvorski kancelar ugarski, gosp. grof Forgách primi rumunjsku deputaciju vrlo priazno, te joj obeća, da će držeci se evangeličkog načela „Quod tibi non vis fieri, alteri

ne feceris“ po svoj mogućnosti podupirati pravedne zahtjeve Rumunjah.

C. kr. zemaljski sud u Beču povede izragu proti učredniku „Ost u. West“ radi osam članakah u istom listu priobćenih na temelju §§. 65. i 300. kaznenog zakona.

Pogovara se, da će g. Bärkoczy postati ministrom na mjesto g. Plenera.

Prag, 19. ožujka. Jučer je dao glasoviti magjarski violinista *Eduard Reményi* koncert u konviktskoj dvorani. Svi komadi što, što ih je svirao, primljeni su od mnogobrojnoga občinstva s najvećim uzhitom a pri sviranju narodnih pjesamah zavlada pravo oduševljenje.

Poslie svakog komada dobi omiljeli taj umietnik krasan vienac. Dvorana bijaše dubkom puna. G. E. Reményi pokloni 100 f. za česko narodno kazalište.

Sèrbija.

U Beogradu, 13. ožujka. (Vidov dan.) Današnji dan ostat će zapisan u poviestnici o razviku našega naroda. Čini se da je već jedan put sjajnu pobiedu održala misao, da ćemo tek prosvietom biti veliki i slavni, i ja neznam da li se kadgod složnije i ozbiljanje težilo iz mraka na svie-

lost nego što je to danas. Doista za narod treba nam narodna škola, treba da se u toj školi obuči masa naroda te njome da pripravimo velikoj budućnosti našoj svjestne junake. A najpraktičnija škola, gdje narod vidi i uči, to je kazalište. Neznam je li to uvidjenje ili je to manija, tek svakojako radostna je i mila istina, da se danas svuda u Serbstvu neguje misao o podizanju kazališta. Serbi s one strane Save i Dunava već imaju nekoliko glumačka društva i danac rodoljubci pritiču s prilozima da podignu veliko narodno kazalište u Novome Sadu. Sva znatnija miesta s uzklikom pozdraviše onaj trenutak kad se dizaše zavies s gerbom narodnim te pokaza mnogom suznom oku serbsko pozorište. S takom istom energijom radi se i u Zagrebu oko narodnoga kazališta, a ovih danah čusmo da se u našoj Uzici i po drugim niekim okružnim miestima davahu pèrva predstavljaja i tamošnje ih občinstvo radostno dočeka. U sried ovih radostnih glasovah sa svih stranah činjaše se kao da se glavna varoš naša pokazuje nemarna prema ovom novom životu što hoće da nastane i mnogi deržaše da je tome uzrok dosadanje iskustvo dobiveno od tolikih uzaludnih pokušajah. Ali tvrda volja nikad nemalakše, istinito rodoljublje uvijek grije sèrca i razpaljuje dušu na nov poku-

Ivan Kalinčak,

spisatelj slovački.

(Nadalje.)

U Požunu sam radi svoga pisanja skoro i zlo prošao. Godine 1843, posljednje mojih naukah u Požunu, zaključi generalni konvent evangelički pod predsjedničtvom spomenutoga jur grofa Zay-a, poslati proti slovačkim djakom i učiteljem jim u Požunu inkvisicionalni odbor. Stari *Palković* njegov namiestnik *Štur*, *Francisci* i ja budemo pozvani pred tribunal, u kojem siedjahu Pronay, Kossuth, Bajcsy, Perlaky, Pulszky itd. u knjižnicu evangeličkoga licea, da ondje, sam bog neka zuade što, sve naime što samo zaudara po slovenštini izpoviedimo.

Razumije se po sebi, da je to svu slovačku mladež strašno razdražilo. Podjosmo dakle na inkvisiciu, neznam kojega dne u Lipnju g. 1843, bijaše bo to koncem školske godine, no prije se sastasmo u Štura ili kod mene, jer smo zajedno stanovali; prisutni bijahu svi odrasli mladići slovački, te mi zapievasmo svi pjesan Davidovu 125.

„Vsičkni jenž skládaji v Panu své daušání,
Stáli zastávaji vzdýcky bez přestání:
Jako Sion staly jest vzdýcky, věky po všecky.“
(Svi koji se u Gospodina uzdavaju,
Obstojati će uvijek bez prestanka:
Kao što je čvèrst Sion uvijek do vieka.)

a zaključili smo:

Ala lid (puk) jeho v svém pokoji vždy pevně (čvèrsto) stojí.“

A taj se pokoj izražavao i na našem obrazu, premda bijahu svakomu oči suzne. Niemo se izrukovasmo te podjosmo napred!

Prijatelji naši šetahu se sklonutih glavah po licejskim hodnicima nestèrpljivo čekajuć, da čuju, kako će se stvar svèršiti. *Palković*, *Štur* i *Francisci* bijahu jur saslušani; napokon pozovu mene, a inšpektor cèrkve i školeh požunskih *Bajcsy* zagèrmi, da kako sam se usudio izdati pripoviedku „Bozkovci“ kad je djacima školskim zakonima strogo zabranjeno izdavati knjige? Na to sam mu odgovorio, da jo knjigu izdao drugi, a raditi je i meni slobodno; a prikor, da sam pisao duhom protivnim domovini suzbih spomenuv, da te knjige

od sve gospode, što sieđe tu za stolom, nitko nije ni čitao. Oпустиše me, a drugi dan sam imao čiti osudu. Kad sam po drugi put na izragu došao, branio me je najviše *Pulszky*, koji je medjutim kroz noć moju pripoviedku pročitao bio, tvrdeć, da takova literarna nastojanja mladoga djaka zaslužuju pohvalu; u ostalom me je i prijazno opomenuo, da uztrajem na tom putu, te gledam uvijek i knjigom buditi ljubav prema domovini Ugarskoj. I budio sam ju, no dakako a priori, već pišuć onako kao što narod misli. — No što se je ipak napokon dogodilo? Bio sam sada zaduju godinu u Požunu, te sam se stoga spremio kući sa svom peritljagom. Prijatelji i znanci zaokupiše me na ulici, premda je lievala kiša kao iz kablja; u to dodje pedel s osudom slavne inkvisicie: da predam sbirku narodnih pripoviestih, što jih je mladež sabrala te meni izručila. Siromah kućijaš morao je sbacati s kolah kovčeg, blazine i svu peritljagu djaku, a ja uzmem iz kovčega svežanj tih pripoviestih, te odem sam pred slavnu inkvisiciu, te baciv jim tu tobože znamenitu sbirku na zeleni stol, odem mućeć kako sam i došao.

Treći glavni moment mogu živovanja u Požunu jest težnja za znanjem. Spomenuo sam, da je *Schrösz* budio svaku bolju iskricu, osobito kod mladeži, od koje se bilo čemu nadati, bez razlike narodnostih, no toma moram dodati, da je u tom obziru glavni upliv na me imao moj kasniji prijatelj, koji je bi reć u mojim rukama i izdahnuo, *Ljudevit Štur*. *) Stari *Palković*, profesor jezika i književnosti česko-slovačke na ev. lyceu u Požunu, bijaše jur oslabio te nije više ni učio već je imao više godinah obično namiestnika. Takav bijaše najprije *L. Štur*, zatim *Cervenak*, Aug. Škulcety dok se nije vratio iz Niemačke Štur, koji ga uzme tada opet suplirati. — Sa Šturom dodje i nov život među djake slovačke, on bo ne samo, što je nastojao buditi u mladeži duh narodni, već je i u školi i u sukromaom životu uvijek nastojao, da ju što više uzpali za znanost u dhće. Ne samo, što je predavao u zavodu što bijaše propisano, već je ujedno i predavao gramatiku po na-

*) Životopis mu je tiskan u „Nevenu“ g. 1856.

zorih Boppovih i. j. gramatiku sravnjujuću i to najprije jezika indoevropskih sa slavjanštinom a poslie i nariečjah slavjenskih medju sobom. Tako smo dobili prvi pojam o znanstvenom, razumnom i kod naobraženih evropskih narodah prijelom načinu postupanja u predmetu jezikoslovnom. Predavao je Štur i historiju jezika českoga, ali bolje govoreć, nebijaše to historia književnosti, već filozofički navod, kako valja postupati s poviestnicom u obće. Izim toga nastojaše Štur poticati u mladeži čut za starinsku ljepotu u umietnosti i književnosti te videć, da se u školama imenito za gerčki jezik nemari, prevodio nam je svake nedjele po dva puta Homera i ine gerčke klasike. Tako nas on prvi sljubi sa svietom starodavnim, propalim, a da je to na mladež dieovalo, vidi se iz toga, što je nastala medju nama do tada nepoznata težnja za znanstvenom obrazovanošću. Ali je Štur ujedno gledao oživiti u mladeži i duh nabožni; stoga je svakom sgodom gledao buditi i živiti vieri a ništiti smiere racionalističke.

Koncem lipnja g. 1843. svèršio sam u Požunu filozofičko-juridičke i bogoslovne nauke, a u listopadu se zaputim na niemačko sveučilište u Halli. Novce su mi posudili ujak i naša dobra gospoda u sv. Ivanu i Poturnu bez kamatah. Na putu se upoznam s Pragom i u njem s nekoliko verlih narodnjakah. U Halli sam ostao do konca ožujka g. 1845. gdje sam, budući bio najstariji medju Ugričici, postao knjižničarom u ugarskoj knjižnici. Zasada što mi jih bijaše Štur u sèrce uciepio pomogoše, da sam se cilim vremenom, što sam ga u Halli sproveo, dobro posluzio. Učio sam se sve, čemu sam ikako dospjeti mogao, kao što su radili i svi moji prijatelji iz škole Šturove. U moje vrijeme bilo je na školama pustih najviše stolicah mudroslovnih, jer nismo imali sveučilišta, za to sam se dakle osobito pripravljaio; zatim sam slušao jezik sanskritski, staroniemački i gotički pa izim toga niekoje predmete bogoslovne te srednji viek iz poviestnice.

Utemeljiv Štur novine, imao sam ostati kod njih suurednikom, ali neznam zašto, pao sam u nemilost kod Štura; on me više nije blio, te me stoga odpusti.

(Konac će slediti.)

šaj a dobra stvar na posliedku mora pobijediti. Mi bitino da svakome, kome je mio narodni napredak, javimo kako se nikad još s većom voljom i s većim žrtvama nije radilo da se u Beogradu podigne kazalište takovo, koje će dok još srećnija vremena ne dodju moći pedmirivati potrebe današnjega vremena i današnje obćinstvo naše.

Pěrna rieč neka bude u hvalu varoškoj obćini našoj koja je ovu misao ozbiljno prihvatila, život hoće da joj da a uz to joj još pridružila, i drugu jednu liepu patriotsku ciel, da se pribodi što docnije od kazališta dodju, upotriebe na kakvo plemenito dielo, koje kao Sěrbiji valja da činimo. Obćina naša neželi ni truda ni materijalne žertve i tek uz ovako njezino rodoljublje mogao se postaviti temelj kazalištu kakav je danas a koji će ako bog da biti temelj velikom narodnom kazalištu. Mi smo imali priliku da vidimo pripreme, koje se čine da bi obćina što više bila zadovoljna s opremom njegovom i mi s radošću odajemo hvalu onoj gotovosti naše obćine, kojom je znamenite žertve učinila da kazalište bude sjajnije i potpunije. Valjalo bi da kažem što u slavu našoj čestitoj omladini, koja se poduhvatila da daje predstavljajna; ali se ona sama sobom hvali, i mi smo uvjereni da joj ljubav i priznanje od strane naše obćine već u napred pripada.

I tako tvrda volja da se kazalište podigne već ga je i podigla, ali opet zato sama tvrda volja i samohrana ljubav onih, koji podižu danas ovo kazalište nemože ga održati, ako i obćinstvo naše, radi kojeg se sve ovo i čini, svojski neprione da pokaže kako hoće, da ono što je liepo i dobro, uhvati korena medju nama. A već je i vrijeme da ovakovo dielo nadje jedan put stanka u nas kad nam je i na korist i na diku i ponos. Mi se mnogo nadamo u rodoljublje našeg obćinstva, i njezinog zauzimanja za svo, što je liepo i dobro. Beogradsko obćinstvo pozvano je da sjajno prednjači svima, a danas evo ima opet jedna liepa prilika, u kojoj bi joj valjalo da pokaže koliko joj je mio ovaj visoki poziv.

Rusija.

Petrograd, 14. ožujka. Čini se da *kěrcogovački dogadjuji* veoma zanimaju ministra Gorčakova. Pripovieda se, da je opet poslao u Pariz notu, da probudi sućutje prema *kěrsćanskim ustašama*, u kojoj se osobito tuži na Austriju i zahtieva niekakovo jamstvo, da Austrija nesmije intervenirati. Zajedno nastoji Ruska oko toga, da nedodje do sporazumljenja medj ustašama i Omerpašom.

Běrzogjavne i najnovije viesti.

Beč, 21. ožujka. General grof Wallmoden preminuo je jučer.

U jučerašnjoj siednici dolnje kuće primljeno je šest pėrvih paragrafa štamparskoga kaznenoga postupka.

Dubrovnik, 18. ožujka. Jučer posieli su Turci Grahovo i jedan oddiel krenuo je proti Vukaloviću, koji se nalazi u miestu zvanom Ivi. Bila je bitka, no njen izlazak nije jošte poznat. No Turci idu dalje. Jučer čula se je vaz dan tutnjava topovah i praskanje pušakah.

Těrst, 20. ožujka. U Syri je opet povraćen mir. Gubernator Stare Syre vratio se je i oglasio je pomilovanje. U Atini očekuju povjerenstvo iz Navplije u svėrhu *pogadjanjah*.

Turin, 18. ožujka. U poklisarskoj komori odgovorio je Ratazzi na interpelaciju *Galenge*, da predloženi dnevni red prima pod tom pogodnom, da bude isti smatran kao podpora ministarstva kod izvedenja programa. Dnevni red bio je sa 210 proti 80 glasovah primljen.

Ova *běrzogjavna* viest došla je prieko Pariza.

Turin, 19. ožujka. Polag lista „*Italie*“ razprostranjen je glas, da će Farini preuzeti listnicu izvanjskih poslovah.

Berlin, 18. ožujka. Današnji „*Staatsanzeiger*“ javlja: Auerswald, Patow, Pückler, Schwerin i Bernuth oprošteni su svojih službah kao *děržavni ministri* no ostavljen im je čin i naslov, v. d. Heydt naimenovan je ministrom financijah, no ostavljena mu je medjutim uprava ministarstva *těrgovine*.

Grof Itzenplitz naimenovan je ministrom gospodarstvenih poslovah, koncistorijalni višji savjetnik Mühler ministrom bogoslovja, višji *děržavni odvietnik* grof Lippe ministrom pravosudja,

predsjednik redarstva Jagow ministrom unutarnjih poslovah.

Berlin, 18. ožujka. Petrogradski privatni listovi javljaju, da vlada namierava, učiniti novi zajam u svėrhu da se opet preduzmu plaćanja banke u gotovini. Predstojećí oporavni put Stieglitza, gubernatora banke, u inozemstvo, stoji, vele, blizu ovim namierava.

Petrograd, 18. ožujka. Današnja „*Sieverna Pošta*“ javlja: Profesor *děržavni savjetnik* Pawlow, koji se je u jednoj javnoj prelekciji posložio agitatorskih izrazah poslan je u zatočenje u nieki udaljeni provincijalni grad i stavljen je pod redarstveni nadzor.

Atina, 15. ožujka. Svi obkopi Navplije uzeti su po kraljevskoj vojski, tamošnji ustanak može se smatrat kao dovršen; u Syri je povraćen poredak.

Atina, 15. ožujka. Svi obkopi buntovnikah u Navpliji uzeti su po kraljevskoj vojski. Nieki buntovnički vodja imenom Koroneo i dva druga oficira uhvaćena su, svi njihovi topovi padoše u ruke kraljevske vojske. Ustanak u Navpliji ima se smatrat, kao da je dovršen.

Mala posada na Syri osvojila je pomoćju niekih bezimernih ljudih jedan parobrod elinskoga društva. Jedna kraljevska fregata sreća ih je kod otoka Kytos i odvela je parobrod sa sobom. Jedan čas poremećeni poredak na Syri povraćen je opet.

Uhvaćenicima u Halkisu podje izdajstvom svojih nadzoriteljah za rukom uteći iz tamnice. Jedan dio istih bio je u samom Halkisu opet uhvaćen, ostali nadjoše se prisiljeni, da se oblastim *tebanskim* opet predadu; svi su se već skoro opet vratili u tamnicu.

Po svoj kraljevini vlada podpun mir.

Najnovije viesti: Buntovnici navplivski zamoliše za primirje i pomilovanje. Vėrhovni general dozvolio im je primirje na 24 sata. (W. Z.)

Kratka kronika o Meteoru.

G. Mandler, javni učitelj na ovdašnjoj izrael. učioni pojavi se *pėrvi put* u „*Eingesendet*“ „*Agr. Ztg.*“ (broj 261. m. g.), gdje počimlje svoje izvješće o učiteljskoj skupštini sliedićim riečma: „*Der 7. November verdient in den Annalen des hiesigen Lehrerlebens als ein freudenvoller verzeichnet zu werden. An diesem Tage nämlich fand auf Anregung des um das Schulwesen so verdienstvollen Herrn Direktors Franz Klaić eine Lehrerkonferenz statt.*“

Ovom već prigodom naumismo dokazati g. M. *da obstoje višji propisi*, po kojima se nalaze, da se učiteljske skupštine svake godine točno održavaju.

Ovim naredbama zadovolji se i u Zagrebu prije došašća g. Mandlera.

Mislio je valjda ovaj kulturtraeger, da će naći usried *Hěrvatske* polodivljakah, kojima nisu jošte ni najmanje poznata višja načela *čoviećanskog* izobraženja, te ga baš zato toli zateče *pėrva* učiteljska skupština, kojoj *on* prisustvovao? — Ili je namieravao svojim „*Eingesendet*“, da osviedoči siever i zapad, da ima i kod nas ljudih — da ima dapače i učiteljskih skupštinah? To je saznao sviet i bez njegova prazna *běrbljanja*!

U *drugom* svojem „*Eingesendet*“ (broj 53. t. g.) govori g. M. o napredku učinjenom na glavnim našim učionama i to načinom, koji dodija svakom izobraženomu i poštenomu čovieku. Pretjerana, neumiestna i poput čoroja nakitjena hvala nebijaše još nikada i nikomu na korist, dapače ona je obićno najčistiju i najsvetiju stvar smiešnom učinila. Ove stare istine g. M. dakako uvažio nije.

U tome „*Eingesendet*“ kaže g. M. medju inim: „*Dass die erzielten Resultate zumeist der leitenden Hand des geschickten Gärthers, der unermüdlich und unverdrossen den Weinberg des Herrn bearbeitet und veredelt, zu verdanken ist, davon ist jeder . . .*“ itd. Dalje neću, da dosadjujem štovanim čitateljima ovim izvadkom, koji pruži priliku piscu ovih redakah, da sasme umierenim i čednim načinom pobije onu podlu vėrst pisaranja, u kojoj nam se pokaza g. M. kao majstor svih blebetušah, a koji način vazda bijaše i jest na ušterb jezgri istine i stvari, o kojoj se radi.

U dotičnom članku priobćenom u „*Narodnim Novinama*“ (br. 56.) nazvah ovoga gnjusnoga

hvalisavca „*Meteorom*, koji nam priekomiernom svetlošću svojom zablješćuje oči tako, da nam ni moguće nije dubokim morem sjajnih njegovih misli prodrieti do svete istine.“

Budući, da se je od mnogih stranah nagadjalo, da se pod ovim *Meteorom* ima razumjeti i jedno odlično lice našega grada, bio sam prisiljen, da mu ime iznesem na vidielo; što sam i u br. 60. „*Nar. Novinah*“ učinio. U toj izjavi kazah zajedno, da nam je više stalo do istine, nego do njegovih nadutih, stranom i lažljivih „*Eingesendet*“ u „*Agr. Ztg-u*“, te sam mu prijateljski savietovao „neka se u te poslove nemieša nepoznavajuć naših odnošajah ni narodnoga našega jezika.“

Ono što napisah u jednom i drugom članci pisano je, viere mi dosta umiereno i čedno, jer nisam priviko miešati se u graktanja podobne ptičadi, akoprem sam imao dovoljna povoda pogledati oštro u oči podloj ulizici! —

Pitam ga samo to: Zar nisu naše glavne učione prije godinu danah i više ništa valjale? Zar nisu prije učitelji, kojima je svima sveto njihovo zvanje, zadovoljavali svojoj dužnosti? Zašto se nije kod prijašnjih izpitah osviedočio, ovaj mudrac od izloka o napredku naše mladeži, o naporu učiteljah i učiteljicah? Misli valjda taj blebetuša, da nije prijašnjemu ravnateljstvu stalo do izobraženja mladeži? —

Ovakovim nespretnim i prostim načinom vredja taj hvalisavac sve učitelje, koji su osviedočeni, *da bez dobrih i vištih učiteljah neima dobrih školah!*

Glavna razlika medju niegda i sada u tome sastoji, da se nije niegda našao ili tražio ovakov hvastavi pisar, koji bi dielovanje učiteljah i ravnatelja po svietu raztrubio; nu toga im nebijaše ni treba, — radili su postojano, pošteno i *složno!*

Ovakovi ljudi, koji hoće, da se svaka *izpu-njena dužnost* odmah punim ustima raztrubljava, spadaju k onoj prekletoj vėrsti ljudih, koji se u staro doba zвахu *farizeji*, naši licomieri. Od sličnih glasonošah oslobodi nas gospodine!

Uslied mojih sigurno umierenih članakah pojavi se g. M. *tretji put* u „*Eingesendet*“ „*Agr. Ztg-a*“ (br. 61) kao ogromna trublja, koja bi kadra bila razrušiti zidine Jeriha, nu koje vrišteći glas bezuspješno se odbija od poštena serca.

Ovim tretjim „*Eingesendet*“ dokazao je dovoljno g. M., da nije samo to, za što sam ga iz pėrva smatrao, smieli hvalisavac, već da je i biedni lažljivac, koji se služi nečistim da gadnim načinom, da se obrani prodirajućim zrakama istine. . .

G. M. razkroči se kao rak na *běrzaku*, napuhnu se kao kvakuša, da u svojem gnjevu popėrska ostrim sokom branitelja pristojnosti i istine, svojega protivnika.

Piše medju inim ovako:

„*Ein Korresp. der „Nar. Novine“ tritt dem „Eingsd.“ d. „Agr. Ztg.“, worin die Leistungen an den hiesigen Hauptschulen und die Bestrebungen des Hrn. Dir. Klaić . . . wahrheitsgetreu geschildert werden, insolent entgegen . . . leert vor allem seine Backen gegen das Deutschthum; voll Ingrim ballt er gegen dasselbe seine Fäuste, stampft mit den Füßen, rollt mit den Augen, und in diesem Paroxysmus droht er wie ein Isegrim es zu endrücken und zu verschlingen, ohne Rücksicht auf das Princip der Gleichberechtigung etc . . .*“

To su vlastite rieči mudroga našega Solomuna, koje prilice više lajanju poludjene glave nego obrani branitelja „*istine*“, kojoj je sam baš „*obistao*“ na put stao. G. M. posviedoči ovim lajanjem predasvim, da bi imao zbilja dosta sposobnoslih, da predstavlja kojekakva viteza à la Simson, nu samo na niemačkom pozorištu!

Ovo prosto lajanje ima biti odgovor na moj prigovor „da nezna g. M. naših odnošajah ni narodnoga našega jezika!“ —

Pitam ja bezstidnog onoga hvastavca odkuda je vadio smisao mojih riečih! A budući da *hěrvatski* nezna, tko mu bijaše tako nespretnim i nevištim tumačem, koji ga je kao m . . . na sklizak, loman led odveo?

Ima li gdje traga u mojim člancima, da nisam hotio, da priznam uspješno dielovanje naših učiteljah i *čestite* težnje sadašnjega ravnateljstva?

Ima li gdje traga tome, da sam navalio na *niemělinu*, da sam na nju navalio onom žestinom, kako ju opisuje gadno pero izabranoga proroka?

Da je g. M. samo malo višć *hěrvatskomu* jeziku, mogao bi se osviedočiti sam, da su „*Na-*

rodne Novine“ uvijek pošteno branile načelo narodne ravnopravnosti, što je i sada njihovom pèvom zadaćom i da nebi sigurno ni primile moje članke, da su vriedjali narodnu ravnopravnost, koja je osobito nam Slavenima sveta! Valjda razumieva naš kulturtraeger nešto drugo pod ravnopravnošću narodnom nego mi; nu to ovamo ne spada.

Napokon izjavljam g. M. da smo pripravní svaki čis na put stati njegovu podlu piskaranju, braneći vazda i proti svakomu, što je pravo i sveto.

Dixi et ego. -- n.

Tečaj papirah na e. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 21. ožujka 1862.

Papiri.	Svēršetni tečaji u austr. vred.
5% Kovovnice	70.15
5% Narodnoga zajma	84.10
Narodne banke	728.—
Vierovnoga zavoda	203 30
Mienice.	
Srebro	135.75
London	136 70
Carski cekini	6.49

Meteorologička opažanja na ovdišnjoj kr. višjoj realki dne 21. ožujka 1862.

U r a	Barometrom va visina u par. črt.	Barometrom va visina reduc. na 0	Toplota po R.°	Neoblaka	Smier i ja-kost vjetra	Atmosfera oborina (dažd, snieg ili tuča)	Opazka
7. pr. pd.	327."88	327."03	+10.0	5	Jiz		nočas
2. psl. „	327."44	326."24	+15.5	9	Jo		tihi dažd
9. u več.	327."11	326."18	+11.2	10	O		

Danas u 7 sati temperatura R.° +10.1.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

10095—2168. (198)

3—2

Natiečaj.

Za štipendiju po župniku nekada Vatroslavu Smendroviću utemeljenu i sada u godišnjem iznosu od 160 for. a. vr. ustanovljenu, razpisuje se ovim natiečaj do 10. travnja t. g.

Pravo na rečenu štipendiju imaju škole polazeći rođjaci zakladatelja po mužkom, ili, kad ovih nebi bilo, po ženskom spolu, te u pomanjkanju takodjer ovih, mladići iz plemićke tuzopoljske koje obitelji javne učione polazeći, nu medju mladići isto pravo imajućimi dati će se prednost onim, koji se naukom i čudorednim ponašanjem odlikuju.

Dotične molbenice, koje valja podkriepiti s dokazom o srodstvu sa zakladateljem il odnosno o plemstvu i pravu domovja u Turovopolju, onda o napredku u nauchih i o čudorednom ponašanju imaju se prieko ravnateljstva onog zavoda, na kojem dotični pitomac učionu polazi, ovomu kr. namiestničkomu vieću do gore opredieljenog roka podneti.

Dano iz kr. namiestničkog vieća kraljevinah Dalmacije, Hèrvatske i Slavonije držanoga u Zagrebu dne 3. ožujka 1862.

Nr. 1974/557. (194)

3—2

Prima pubblicazione.

Concorso

pel rimpiazzamento del posto di Agente portuale sanitario in Molonta nel litorale dalmato col soldo di annui fiorini trecentocinquanta e coll' obbligo di prestare la cauzione di fiorini Cento.

Le documentate suppliche sono da presentarsi al Governo Centrale Marittimo entro tutto il 10. p. v. Aprile, comprovando in principalità i servizi finora prestati nel ramo portuale sanitario e la piena conoscenza della lingua italiana.

Verranno preferibilmente presi in considerazione impiegati disponibili, semprechè possiedano la necessaria idoneità.

Seconda e terza pubblicazione.

Concorso

pel posto di Agente portuale sanitario in Molonta col soldo di annui f. 350.

Dall' I. R. Governo Centrale Marittimo. Trieste, 1. Marzo 1862.

Nr. 1523/556. (193)

3—2

Prima pubblicazione.

Concorso.

Da rimpiazzarsi:

1) un posto di nocchiere presso l' I. R. Ufficio Centrale di porto e Sanità marittima in Fiume col soldo di annui fiorini duecento ottanta e colla competenza d' uniforme;

2) due posti di piloti presso il prefato I. R. Ufficio

Centrale, cadauno col soldo di annui fiorini duecento quaranta e colla competenza suddetta.

Le documentate suppliche sono da presentarsi al Governo Centrale Marittimo entro tutto il 10. p. v. Aprile. Verrà preso a preferenza riguardo agli inservienti di porto disponibile.

Seconda e terza pubblicazione.

Concorso

1) pel posto di nocchiere presso l' I. R. Ufficio centrale di porto e Sanità marittima in Fiume col soldo di annui f. 280;

2) per due posti di piloti presso il prefato Ufficio centrale, cadauno col soldo di annui f. 240.

Dall' I. R. Governo Centrale Marittimo. Trieste, 1. Marzo 1862.

Nr. 190—1862. (178)

3—2

Natiečaj.

Za popunjenje po smerti Venceslava Holly-a izpražnjene službe ovogradskog nadšumara sa godišnjom plaćom od 500 fr. a. vr. otvara se ovim natiečaj do 15. travnja t. g.

Molitelji imaju svoje molbenice s izkazi starosti, čudorednosti i sposobnosti za tu službu, naročito da su iz naukah o šumarstvu dotične izpite položili, do pretečenoga roka ovogradskom poglavarstvu podneti.

U Požegi dne 1. ožujka 1862. Poglavarstvo slob. kralj. grada Požege.

Nr. 2074. (209)

3—2

Kundmachung.

Zufolge Verordnung der hochlöbl. k. k. Finanz-Landes-Direktion vom 14. Februar 1862, Z. 2280, wird das im Bereiche des k. k. Broder Grenz-Regiments im Orte Svilaž Nr. 29 gelegene ärarische Haus mit Stallung, Schoppen und Garten im Licitationswege an den Meistbietenden käuflich überlassen werden.

Der Fiskalpreis dieser Gebäude wird mit 380 fl., d. i. dreihundert achtzig Gulden ö. W. festgesetzt. Angebote unter dem Fiskalpreise werden nicht angenommen. Die Licitations wird am 10. April 1862 in der Kanzlei des k. k. Zollamtes in Šamac mündlich abgehalten werden. Jeder, der licitiren will, hat vor Beginn der Licitations dem Licitations-Kommissär das Spet. Vadium von 19 fl. ö. W. entweder baar oder in Staatsschuldverschreibungen nach dem letzten Kurswerthe zu übergeben. Dem Ersteher wird das baar erlegte Vadium in die Kaufsumme eingerechnet, den Nichtersteher aber gleich nach der Licitationsbeendigung zurückgestellt werden. Die Gebäudebeschreibung kann bei den k. k. Grenz-Regimentern zu Vinkovce und Neugradiška, dann bei dem Militär-Kommunitäts-Magistrate in Brod und bei dem k. k. Zollamte Šamac eingesehen werden. Von der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Essek, 6. März 1862.

Nr. 76. gr. (170)

3—2

Izrok.

Od strane gradskog magistrata kao suda u Požegi daje se ovim na znanje, da će se dobrovoljna prodaja nepokretnosti, kao: kuća i mlin pod br. 287., nuz isti bašča, livade i zemlje, oranice pod top. br. 702., 703., 657., 700. i 704. ležeće, 7 jutarah 1471 hvatih, na zaostavštinu nasljednikah Stummerovih spadajuće, dne 14. travnja, zatim 30. travnja t. g. 1862. na dva puta, svaki put u 9 sati prije podne, u gradu Požegi na licu mjesta dražbenim putem polag ustanovljenih uvjeta, koji se u gradskoj pisarni uviditi mogu, uz prociebnenu u 3121 fr. a. vr. svotu na uvijek prodavati, s o tim, da će se i na prvom ustanovljenom roku, ako ponuda prociebnenu svotu nadilazila bude, kupcu napose ponudjajućem izdati, kamo se svi kupiti želeći pozivlju. Gradski magistrat kao sud.

U Požegi, 26. veljače 1862.

Jos. Prikelmayer, sudac.

Nr. 206. (176)

3—2

Oglas dražbe.

Uslied odluke kr. sudbenog stola županije zagrebačke od 7. rujna 1861, br. 1179., obdržavat će se po drugi put javna dražba pokretnosti gosp. vlastelina Eduarda Zdenčaya dne 14. travnja 1862 u 10 sati prije podne u Čanjevu, poradi dužnih kamatah i troškovah od glavnog duga 890 fr. na stran tērgovacah Šteiner et Račić, — prodavat će se više vērstih vina, konji, pokućstvo i fortepiano, sve za gotovi novac.

Kupiti želeći se na opredieljeni dan u dvor gosp. Eduarda Zdenčaya u Čanjevo uljudno pozivlju.

Kot. sud novomaroški dne 4. ožujka 1862.

Kotarski sudac V. Somoggi.

Nr. 1886. (120)

3—2

Izrok.

Od strane kr. županijskog sudb. stola riečkog kao gruntovne oblasti do znanja se stavlja: da je Antun Jehel iz Tërsta po odv. Suppe-u proti Josipu Martinčiću iz Bakra molbu za hip. prenos uknjižene tražbine od fr. 545:22 ug. nov. iz mienbenice od dana 20. siečnja 1858 s pèrvinstvom od 10. listopada 1859 na nepokretnosti u gruntovničkom napisku br. 331. občine Bakar na ime Josipa Martinčića iz Bakra unešene kod ovoga suda predao, vèrhu koje se je u smislu §. 33. naredbe ministarstva pravosudja od 15. prosinca 1855, br. 222. d. z. l., za preslušanje stranakah ročište na dan 12. travnja 1862 u 9 sati u jutro odredilo, i za zastupanje odsutnog i nepoznatog boravišta Josipa Martinčića iz Bakra ovdašnji odvjetnik g. dr. Battagliarini

kao curator ad actum naimenovan, kojega ovaj o shodnomu razpravljanju ove parnice probitačno uputiti, ili ovom sudu drugoga zastupnika naznačiti ima, u protivnomu bo. slučaju posljedice propusta svega toga sam sebi pripisati bi imao.

U Rieci dne 20. siečnja 1862.

Br. 850.-gr. (186)

3—2

Izrok.

Od kr. županijskog sudbenog stola varaždinskog pozivaju se svi oni, koji na ostavštinu lončara Gjure Pluja iz Varaždina, umervšeg dne 26. listopada 1860 sa pismenom oporukom, kao vieroivnici kakvu tražbinu staviti imaju, da za prijavu i dokazanje istih dne 7. travnja t. g. u 9 sati prije podne pred ovaj sud dodju, ili do tog vremena svoju molbu pismeno predlože, jer inače, ako ih neide pravo zaloga, ne pripada im na ostavštinu više nikakovo pravo u slučaju onom, ako ista izplatom prijavljenih tražbinah izčerpjena bude.

Kr. županijski sudbeni stol.

U Varaždinu dne 5. ožujka 1862.

Novak.

Čukac.

Br. 788. gr. (168)

3—2

Izrok.

Kralj. sudbeni stol županije varaždinske daje ovim nasljednicima umervše Roze Gašpari na znanje, da su Margareta udova Gašpari u svoje ime i sa gosp. odv. Josipom Vuščićem kao tutorstvo ml. Izidora Gašpari-a, nasljednika Josipa Gašpari-a, proti ostavštinu Roze Gašpari predali dne 19. veljače 1862, br. 787., 738. i 789. tri tužbe poradi tražbinah od 2000 fr., 234 fr. 21 kr. i 755 fr. 72 1/2 kr., te da je zato ovdašnji odvjetnik g. Nikola Sablić imenovan za skèrbnika ad actum na trošak i pogibelj ostavštine Roze Gašpari. Odlukami od današnjega odredjeno je za razpravu radi pèrve tražbine ročište na 22. travnja t. g. u 9 sati prije podne kod ovoga sudbenoga stola, a druge dvie tužbe predate su skèrbniku za odgovor u roku od 60 danah.

O čem se nasljednici Roze Gašparieve u tu svèrhu ovim obavieštuju, da u vrijeme odredjenog zastupnika shodno upute, ili pakò drugog zastupnika imenuju i ovamo naznače, jer inače bude razpravljeno sa imenovanim skèrbnikom.

Kralj. županijski sudbeni stol.

U Varaždinu, dne 22. veljače 1862.

Novak.

Čukac.

Br. 27.-gradj. 1862. (182)

3—2

Dražbeni oglas.

Županijsko-kotarski sud u Jastrebarskom ovime na glas daje: da je na molbu Bare udove Rešetić radi dužnih joj 295 fr. s. p. dozvoljena ovršbena prodaja nepokretninah Josipa Guzacna, naime: kuće, oranica, livadah i t. d., upisanih u gruntovnici porezne občine Volavje pod gruntovničkim brojem 14. i sudbeno na 1468 fr. prociejenih, i da su za obdržavanje dražbe odredjeni rokovi na 25. travnja i 30. svibnja 1862, svaki put u 9 sati prije podne u ovisudnoj pisarni.

Koji kupiti žele, pozivlju se k dražbi s dodatkom, da će imati svaki dražac u ime jamčevine desetinu od prociebene vriednosti položiti, i da će kupac obvezan biti, u koliko kupovina doteče, po naputku sudca preuzet one dugove, koji su zaloga radi osigurani u dobru.

Dražbeni uvjeti i prociebneni zapisnik može se razgledati u ovisudnoj pisarni.

Ujedno se pozivlju svi oni, koji, premda im nebijaše došla osobita obaviest, sa svim tim sciene, da su i oni upisom u javne knjige stekli hipotekarno pravo u to dobro, da pravo to do prodaje dobra prijave tim sigurnije sudu, jer će u protivnom slučaju imat pripisati sami sebi, ako se dioba kupovine obavi bez njih, i ako oni tim, u koliko bi se kupovina diobom izčerpila, ostanu izključeni.

Jastrebarska dne 24. veljače 1862.

Švaitzer.

Br. 1582-gr. (190)

3—2

Oglas.

Od kralj. sudbenog stola županije zagrebačke kao stiečajne oblasti ovime se objavlja, da je od tog suda otvoren stiečaj vèrhu celog imetka spadajućeg na ostavštinu iza pokojnoga Josipa Černalca, c. k. kapetana u miru i vlasnika plemićkog dobra, imenito vèrhu gibućeg, gdjeod se nalazećeg, i negibućeg imetka u onih krunovinah, gdje valjanost imade privremeni stiečajni red od 18. sèrpnja 1853, da je zastupnikom i medjutomnim upraviteljem imetka postavljen ovdašnji odvjetnik Mirko Daubahy Doljski a njegovim zamienikom ovdašnji odvjetnik Antun Poh.

Pozivaju se dakle sve one osobe, koje kakve god tražbine na imetak padši u stiečaj staviti imaju, da se iste najave najdulje do 26. svibnja t. g. 1862. putem tužbe proti gore rečenom zastupniku gromade kod ovog kr. sudb. stola, jer bi bile inače uzpèrkos svojih prava vlastništva, prednosti ili zaloga, lišene svojih tražbinah iz stiečajne gromade i izključene iz razprave stiečajne.

Za potvrdu medjutomnog, ili za odabiranje novog upravitelja i odbora vieroivničkog, kao i za pokušaj nagode opredieli se ročište na 12. lipnja 1862 prije podne, u 9 sati kod ovog suda s tim dodatkom, da vieroivnici stiečaja k istom tim sigurnije doći i o odabranju upravitelja imetka i odbora izraziti se imaju, što bi inače bio glasom § 44. St. R. na pogibelj vieroivničku medjutomni upravitelj imetka i odbor vieroivnikah postavljen od suda.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke.

U Zagrebu dne 12. ožujka 1862.

Klobučarić.

Jović.

K br. 199-pol. 1862. (215)

3—1

Oglas.

Prigodom dne 24. t. m. preduzetog stavljanja novakah za popunjenje vojske za g. 1862. sljedeći novakah podvrženi momci 1. razreda na svoj red za stavljanje postavili se nisu, i s toga se ovime pozivlju, da se osobno i nefaljeno najduže do 15. travnja 1862 kod podpisatog suda predstave, čim će se u protivnom slučaju smatrati kao bieguni i ureda radi unovačiti dati.

1. dobni razred, rođeni g. 1841.

1. Antić Franjo Tomin iz Krasice.
2. Bernelić Petar Gergin iz Jelenja.
3. Cuculić Franjo Gergin iz Plosne.
4. Cuculić Josip Androv iz Kukuljanova.
5. Cuculić Srećko Tomin iz Kukuljanova.
6. Cuculić Ambroz Antunov iz Skriljeva.
7. Fićor Mate Tomin iz Dražića.
8. Jadro Jure Antunov iz Zlobina.
9. Kružić Luka Jakobov iz Zlobina.
10. Kučan Silvestar Stipanov iz Bërda.
11. Margitić Dragutin Agustinov iz Skriljeva.
12. Micetić Gaspar Antunov iz Ponikve.
13. Micetić Andre-Miho Androv iz Kukuljanova.
14. Micetić Petar Lukin iz Ponikve.
15. Miculinić Stipan Sebastianov iz Černika.
16. Miloš Nikola Stankov iz Gaja.
17. Paravić Petar Jakovljević iz Krasice.
18. Pelčić Stipan Ivanov iz Jelenja.
19. Polić Josip Bartolov iz Zlobina.
20. Randić Josip-Ivan Franjov iz Višnjevića.
21. Rožić Antun Franjov iz Podhuma.
22. Ružić Petar Matov iz Ružićela.
23. Sablić Petar Matov iz Zaladraga.
24. Sandrovac Ivan iz Zastene.
25. Sišul Pio Pilipov iz Kukuljanova.
26. Soić Andre Lukin iz Krasice.
27. Tadej Jakov Jurjev iz Bërda.
28. Tomašić Franjo Jakobov iz Zastene.
29. Turina Valentin Jurjev iz Smrike.
30. Vičević Gaspar Franjov iz Skriljeva.
31. Vičević Josip Jurjev iz Skriljeva.
32. Vičević Ivan Pavlov iz Ketine.

Županijski sud kotara grobnik-hreljinskog.
U Bakru dne 27. veljače 1862.

Mužević,
ž. sudac.

Br. 1645. Gr. (216)

3—1

Izrok.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke ovime na molbu nasljednikah Vjekoslava Kérčelića, zastupanih po odv. g. Stjepanu Osjaku, de pr. 11. ožujka t. g. br. 1645., očituje, da zemljišno-rasteratne zadužnice br. 1095. vèrhu 1000 fr. sa kuponi od 1. studenoga 1860 i br. 250. vèrhu 50 fr. sa kuponi od 1. studenoga 1860, koje Vjekoslavu Kérčeliću zginule jesu, buduće da se tečajem jednogodišnjeg roka izrokom preobstojašnjeg zemaljskog suda zagrebačkog od 31. prosinca 1860, br. 6630, opredijeljenog nitko kao posiednik upitnih obveznicah prijavo nije, ništenje i utèrnutu jesu.

U Zagrebu dne 15. ožujka 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 915. gr. (201)

3—3

Oglas.

Od strane kralj. županijskog sudbenog stola u Varaždinu stavlja se do znanja, da se dozvoljena s odlukom od 31. prosinca 1861, br. 4397., u predmetu Juraja Taborščaka proti Heleni Bellaj ovršna dražba nepokretnosti u grunt. zap. porezne občine Varaždin br. 158. unešene ovime opoziva.

U Varaždinu dne 5. ožujka 1862.

Novak.

Čukac.

Abth. 8, Nr. 1703. (174)

3—3

Kundmachung.

Vom k. k. kroatisch-slavonischen Landes-General-Kommando zu Agram wird in Folge hohen Kriegsministerialreskripts vom 7. Februar l. J., Abth. 10, Nr. 388, hiermit bekannt gemacht, dass aus den zur Sichelburger Kompagnie des Sluiner Grenzregiments gehörigen Aerarialforsten circa 8695 n. ö. Klafter Lagerholz, Dürllinge und abständige Stämme, wovon bei 1000 Klafter Eichen- und Kastanien-, der übrige Theil aber Buchenholz ist, zur Pottaschenerzeugung im öffentlichen Offertwege an den Meistbietenden abgegeben werden.

Diejenigen Unternehmer, welche sich vor der Offertverhandlung die persönliche Ueberzeugung von der Beschaffenheit dieses zur Pottaschengewinnung bestimmten Holzmaterials verschaffen wollen, mögen sich deshalb entweder an das Sluiner Regimentskommando oder an die Sichelburger Kompagnie oder auch an den betreffenden Bezirksförster wenden, worauf ihnen nicht nur das abgebbare Holz vorgezeigt, sondern auch jede weiter erwünschte Auskunft bereitwilligst ertheilt wird.

Der Beschaffenheit des ausgetretenen Holzes nach dürften aus dem vorangeschätzten Quantum mindestens 450 Centner kalcinirter Pottasche gewonnen werden können, und es wird in Rücksicht der hier für die Erzeugung dieses Waldproduktes obwaltenden günstigen Verhältnisse der Betrag von acht Gulden ö. W. für jeden Centner kalcinirter Pottasche bestimmt, unter welchem für die Ueberlassung des obengenannten Holzquantums kein Anbot angenommen werden wird.

Jeder Offerent muss sein Anbot schriftlich, wolversiegelt und Aussen am Couvert mit der Bezeichnung:

„Offert zur Uebernahme der im Sluiner Regimentsbezirke ausgeschriebenen Pottaschenerzeugung“ versehen an das k. k. Landes-General-Kommando re-kommandirt, dann mit einem Reugelde von Einhundert fünfzig Gulden ö. W. belegt einbringen und dasselbe pünktlich bis zum 5. April 1862 neun Uhr Vormittags bei der genannten Militär-Landesstelle einlangen machen, weil nachträgliche Offerte durchaus nicht berücksichtigt werden.

Ferner hat der Offerent, nebst der deutlichen Bezeichnung der angebotenen Vergütung für einen Centner kalcinirter Pottasche auch die Erklärung abzugeben, dass er sowol die Veraschung des ihm forstämlich angewiesenen Holzes, als auch die Erzeugung der Pottasche selbst binnen 2 Jahren, vom Tage der Vertragsabschliessung gerechnet, vollenden und zur Gewinnung dieses Forstproduktes nur sachkundige und verlässliche Arbeiter aufstellen wird, für deren Gefahren und Beobachtung aller bestehenden forstpolizeilichen Vorschriften er einstehen und haften muss.

Endlich hat sich Offerent zu verbinden, im Ersterungsfalle gleich beim Abschlusse des Vertrags 10 pCt. von der ganzen Ersterungssumme als Kautions zu erlegen, in welche das obbezeichnete Reugeld eingerechnet werden würde.

Sonstige Bedingungen sind bei der 8. Abtheilung des obigen Landes-General-Kommando einzusehen.

Agram, am 1. März 1862.

Br. 3425 de 1861. (96)

3—3

Oglas.

Kr. županijski sudbeni stol u Varaždinu daje ovim na znanje: Da je na molbu Jurja Taborščaka kroz g. odvjetnika Dominica radi dužnih 245 fr. 22 $\frac{1}{2}$ novč. a. v. s. p. dozvolio ovršnu dražbenu prodaju nepokretnosti, što no je na 13,588 fr. 75 novč. a. v. sudbeno procijenjena, i u gruntovnici občine Varaždin pod br. 158. upisana, te da su u tu svèrhu dva roka opredijeljena, prvi na 5. travnja 1862 a drugi na 6. svibnja 1862, svaki put u 9 sati prije podne kod ovoga suda.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina, ako li se kod prve dražbe ni za više a ni za prociebnenu cijenu neprodade, kod druge dražbe i izpod prociebnenu najboljemu nudiocu izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po napatku suda na se primiti, i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, prociebneni napisnik i gruntovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviješteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu suda prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisat morati, ako li se dioba kupovnine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovina izcerpi, ništa nezapadne.

Kralj. županijski sudbeni stol.

U Varaždinu dne 31. prosinca 1861.

Novak.

Čukac.

Na br. 158.-gr. 1862. (197)

3—3

Oglas.

Kralj. županijski sudbeni stol u Osijeku daje ovim na znanje, da je stiečaj dne 3. rujna 1860, br. 2574., od bivšeg c. kr. kotarskog suda vukovarskog otvoreni nad imetkom trgovca Steve Jovanovića iz Vukovara uslijed izvansudbenog namirenja svikolikih vjerovnikah pod današnjim danom dignut.

Kralj. žup. sudbeni stol.

U Osijeku dne 8. ožujka 1862.

Br. 2271. (88)

3—3

Izrok.

Od strane kr. županijskog suda riečkoga kao gruntovne oblasti do znanja se stavlja: da je Gjuro Klepac iz Sokole kotara čabarskog proti Lovri Soje iz Čabra molbu za hipotekarni prenos tražbine od 101 fr. 50 kr. sr. s kamatama 5% iz obveznice od 3. sèrpnja 1847 na nepokretnosti u gruntovniškom napisniku br. 271. občine Čabar na ime Lovre Soje unešene kod ovoga suda predao, vèrhu koje se je u smislu §. 36. naredbe ministarstva pravosuđa od 15. prosinca 1855, br. 222. d. z. l., za preslušanje stranakah ročište na dan 5. travnja 1862 prije podne u 9 sati odredilo, i za zastupanje Lovre Paja sada nepoznatog buravišta ovdašnji odvjetnik g. Zandonati kao curator ad actum naimenovan, kojega ovaj o shodnomu razpravljanju ove parnice probitačno uputiti, ili ovom sudu drugoga zastupnika naznačiti ima, u protivnomu ho slučaju posljedice propusta svega toga sam sebi pripisati bi imao.

U Rieci dne 18. studenoga 1861.

Kr. žup. sudb. stol kao gruntovna oblast.

Br. 1099.-gr. 1862. (183)

3—2

Dobrovoljna dražba.

Od strane poglavarstva slob. i povl. trgovišta Siska kao suda stavlja se do obćeg znanja, da je na molbu zadruge Ključecah od 10. prosinca 1861, br. 1099.-gr., dozvoljena dobrovoljna prodaja istih nepokretninah nalazećih se u gradjanskom Sisku pod k. br. 15. a zapis. grunt. 17., kano:

a) kuća zidana na 1 kat u rimskoj ulici, sa črepom pokriva, na licu 8 hvatih dugačka, 5 hvatih široka, u donjem spratu t. j. razi zemlje imade 3 sobe, 1 kuhinja na svod, 1 izba i prostrani hodnjak, u gornjoj

katu, kamo iz donjeg dèrvni basamací vode, imade takodjer 3 sobe, kuhinja na svod, izba i hodnjak, od kojeg dèrvni basamací vode na tavan, protežeći se na čitavom kućom;

b) štala zidana, daskama pokriva, sa žitnicom, i to u dvorištu, u dužini 8 hvatih, širini 4 $\frac{1}{2}$ hvata, kako takodjer nad istom zgradom žitnica;

c) zidana suša, daskama pokriva, 4 $\frac{1}{2}$ hvata dugačka, 3 $\frac{1}{2}$ hvata široka, takodjer u dvorištu;

d) kućni grunt sa dvorišćem pod parc. br. 32., 34., 36. od 270 □ hvatih;

e) bašća uz isti grunt pod parc. br. 33., 35., 37. od 337 $\frac{1}{2}$ □ hvata.

Rokovi ove dobrovoljne dražbe ustanovljeni su za dane prva dražba 15. ožujka, druga 26. ožujka, a treća 15. travnja 1862 prije podne u 10 sati na licu miesta. Nepokretnine ove procijenjene su sudbeno na 8000 for. a. vr., izpod koje cijene prodati se neće.

Kupci imadu u napried zaobinu 5% u ruke dražbenog izaslanika uručiti, koja će se održatelj u računati, ostalim pako po svèršetku dražbe vratiti.

Ostali dražbeni uvjeti kao i izvadak gruntovnički mogu se kod suda ovog uvidjeti.

Time se dakle kupiti želeći pozivlju, da se na opredijeljene dane na lice miesta stave.

Poglavarstvo slob. i povl. trgovišta Siska kao sud, 8. ožujka 1862.

Gradski sudac
Zorac.

Br. 1518. gr. (189)

3—2

Oglas.

Od strane kr. sudbenog stola županije zagrebačke stavlja se ovime do znanja, da je na molbu suprugah Augusta i Josipe Veinrich, de pr. 21. veljače 1862, br. 1266., dobrovoljna dražba njihovih u zemljišniku br. 161. porezne občine laške ulice pod parc. br. 619, 644. i 651. i u zemljišniku br. 42. občine Lašćine upisanih nepokretninah dozvoljena, i da je za obavu ove dražbe izaslan javni bilježnik g. dr. Antun Rojca, a rok na 8. i sljedeće dane mjeseca travnja 1862 na licu miesta tom primietbom odredjen, da će se pomenute nepokretnine, uslijed dražbenih uvjeta sudački odobrenih, komadice po ustanovljenoj po prositeljih cieni 50 novč. a. vr. za svaki četverokutni hvat, a izpod ove samo uz naročitu dozvolu prositeljah, koji si ipak odobrenje dotične prodaje za 8 danah iza dovršene dražbe pridržavaju, razprodati, te da je dotičnim hipotekarnim vjerovnicima njihovo založno pravo negledeć na ovu prodajnu cijenu i nadalje uzdržano.

Uvjeti dražbeni mogu se kod ovog suda i kod sudbenog povjerenika g. dra. Rojca, isto tako gruntovni napisnici kod suda ugledati.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke.

U Zagrebu dne 8. ožujka 1862.

Klobučarić.

Jović.

Na br. 389.-gr. 1862. (208)

3—2

Izrok.

Od strane kralj. sudbenog stola županije virovičke u Osijeku kao stiečajnog suda čini se ovim znano, da će se ovisudnom odlukom ddto. 12. rujna 1861, br. 1500, dozvoljena javna dražba nepokretnosti u stiečajnu gromadu za Gjurom Skalnickim spadajućih i u občini unutarnjeg grada Osieka pod grant. br. 951. unešenih, dočim takove ni kod prve ni kod drugoročne dražbe 25. siječnja i 22. veljače o. g. prodane nebi, na novu molbu po treći put dne 10. travnja 1861 u 9 sati prije podne javnoj dražbi podvèrći.

Kamo se kupiti želeći time pozivlju, da će se kod ove dražbe iste nepokretnosti i izpod prociebnosti najviše ponudajućem prodati. Svaki kupiti želeći imat će prije započete dražbe 10% uzklisne cijene u ime vadiuma u ruke sudbenog izaslanika položiti.

Kupac će biti dužan na ovoj nepokretnosti uknjižene tražbine, na koliko to kupovina dosiže, po napatku suda izplatiti. Dražbeni uvjeti, procieniteljni zapisnik i gruntovnički izvadak može se kod ovog suda uvidjeti.

Oni, koji posebne obavijesti nisu dobili, a kroz u nečerje u javne knjige stekoše pravo založno na upitne nepokretnosti, pozivlju se, da se do prodaje istih oydie jave, jer će si inače sami pripisat imati, ako će se kupovina bez njih razdijeliti.

U Osijeku dne 10. ožujka 1862.

38. (203)

3—2

Izrok.

Od strane gradskog magistrata kao suda u Požegi stavlja se ovim do obćeg znanja, da je na molbu Ivana i Jelene Guthier iz Požege, pr. 24. siječnja 1862, proti g. Mariji Sekulićevoj iz Požege radi duga od 850 fr. a. vr. i prip. dozvoljena ovršena dražba založenih i na 590 fr. a. vr. procijenjenih nepokretnosti u grunt. zap. br. 452. grada Požege upisanih dozvoljena i da je za preduzetje ove prvi rok na dan 12. travnja a drugi na dan 12. svibnja t. g., svagda u 9 sati prije podne u pisarni ovog suda, kamo se i kupci pozivlju, opredijeljen.

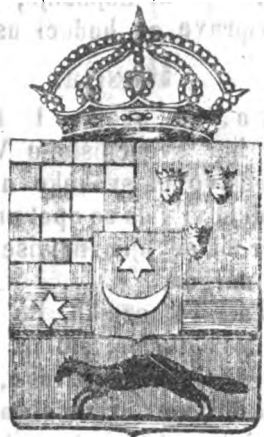
Ujedno pozivlju se svi oni, koji kakovo založno pravo na gornje nepokretnosti imati misle, da takovo do prodaje kod ovoga suda tim više izkažu, što u protivnom slučaju razdijeljenje kupovnine bez obzira na njih ovršilo se bude.

U Požegi dne 14. veljače 1862.

Jos. Prikelmayer,
sudac.

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanjski nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće a novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjsko, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predložena je uvrstbina: 7 kr. a. vr. od linijosa jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Erarska pristojba za svaki oglaš. iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko putah, koliko se putah listi uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u ponedjeljak 24. ožujka 1862.

Broj 69.

S budućim mjesecom počinje se drugo četverogodište „Narodnih Novina“ za god. 1862.; poziva se dakle domorodno občinstvo, da svoju predplatu na „Narodne Novine“ obnovi, i to na četvert godine poštom s 3 for. 15 novč. a u miestu s 2 for. 10 novč. u a. vr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove uredno primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novina“ franko poslati, te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posljednju poštu.

Neuredovni dio.

Ugarska.

Pešta, 19. ožujka. Nj. preuzv. *grof Pálffy* otidje iz Beča u Požun, da razvidi štetu, što ju je načinila poplava na Čakolezu. U Požunu pozdravi ga administrator županije sa svim častnicima. U svojem odgovoru reče g. namjestnik, pohvalivši revno poslovanje sadanjih častnika, da će moći pokazati svoju revnost *prigodom izborah za najbliže državno vijeće i prigodom djelovanja istoga vijeća.*

Jókai Mór upita u „M. Sajtó-u“ zašto je poslao lankoga pokreta zavlada ovakova tišina? — *Kemény* odgovori na ovo pitanje u „Napló-u“:

Buduć da nemože biti drugčije. Ovaj svoj razlog razlaže u poduljem članku.

— *Engleski poslanik* na carskom dvoru Lord Bloomfield, boravio je nekoliko danah ovdje prije njegova odlaska u Beograd. Niekoji članovi višje aristokracije posietišu ga a grof Károly počasti ga ajajnim obiedom. Mladi grof Bela Széchenyi bijaše neprestano njegovim pratiocem. Misli se u obće, da nije njegov odlaz u Beograd bez svakoga političkoga značaja.

— Iz *Levoča* pišu „Pr. N.“ da se na poziv ravnatelja ondiešnje katoličke gimnazije od 300 učenikah 295 izjavi, neka bi im se niemački i slovenski tumačilo. Na drugoj pako strani dodje ovih danah svih školskih nadzirateljah nalog, da se imaju osobno osviedočiti, je li se mladež u normalnim školama dovoljno podučava u magjarskom i latinskom jeziku (!), da bude sposobna nastaviti na gimnazijama svoje nauke. To je očevidno protuslovje.

Austrija.

Beč, 21. ožujka. Kao što se čuje, Nj. veličanstvo car povrat će se stopram prvih danah dojdućega mjeseca iz Mletakah ovamo.

— *Portugalski poslanik* kod carskoga dvora, viconte de santa Quitéria, otisao je pred nekoliko danah iz Beča u Mletke, da tamo po nalogu svojega vladara Nj. veličanstvu carici preda veliku vrpču visokoga reda svete Isabele. Nj. preuzvišenost imala je po izpunjenju svojega poslanstva opetovano čest, da sa svojom suprugom bude pozvan k carskom stolu, i vratio se je pred nekoliko danah opet-u Beč.

— Iz sigurna izvora primamo povoljnih viestih o stanju zdravlja Nj. veličanstva naše carice u Mletcima. Nj. veličanstvo carica, koje spoljašnjost nepokazuje ni traga bolesti, vesela je i neškodi joj ni najmanje živahan višesatan razgovor. Mnogo sati prolazi da ni nezakašlja i tim svoju okolinu opominje, da je sretno nadvladala svoju bolest.

— Nj. o. visost gospoja nadvojvodinja Sofija imala je u subotu dne 22. t. m. otići posredstvom željeznice ponajprije u Miramare na pohod svome sinu, gdje će ostati do konca ovoga mjeseca. I povratak Nj. veličanstva zato je dotle odgodjen.

Serbija.

Beograd, 13. ožujka Listovi iz *Macedonije* javljaju, da su obadva domoljubna Bugara, braća Dimitrija i Konstantin Miladinović, poginula u carigradskoj tamnici. Smert ubogih ovih mučenikah pripisuje se uplivu ohridskoga biskupa i fanariotah.

Nieki Hadži Partenije, pošten Bugarin i bivši profesor bogoslovja u Halkisu bio je također od fanariotah oblužen, da je ruski uhoda. Hussein, upravitelj golunski javi ga u Carigradu kao izdajicu; očekiva se da će valjda i Hadži poginuti kao žrtva fanariotah i Turakah. Najveća njegova pogriješka u tom sastoji, da je zahtievao, da se u narodnim školama uz jezik gerčki uči i jezik bugarski!

Pruska.

Berlin, 20. ožujka. Današnji „Sternzeitung“ donosi obsežan uvodan članak od prilike toga sadržaja:

Ivan Kalinčak,
spisatelj slovački.

(Konac.)

Vrativ se iz Niemačke, stajalo mi je na izbor dvanaest miestah, da idem za gojitelja; no superintendent Seberini nudeć mi takodjer dva miesta, pisao mi, neka idem u Windischacht kod Ščaynice k savjetniku Ferd. Landereru, da se može za me tim više brinuti ako mu budem uvijek na ruci: ta bio je Seberini iz Orave kao i moj otac, a Oravčani su se uvijek rado imali. Kod Landerera proživih ciela godinu od listopada 1845—46 dokle nisu diećaci otišli u javne škole. Vrieme, što sam ga ovdje sproveo, učini epoku u mom životu. Živio sam u toj kući ne kao tudjinac već kao član obitelji, te sam si pribavio tou društveni. Prije član požunskog zavoda, kloneć se svieta kao što bijaše u nas svih običajno, baveć se jedino školskim stvarma, poslie u Niemačkoj istim putom stupajuć — znao sam o svijetu malo ili ništa: a ovdje živući u obitelji dobroj, vriednoj hvala u svakom obziru, morao sam se tako vladati kao što su to svakdanje okolnosti zahtievale. U toj sam kući sproveo dobrih, milih časovah; Landerer bi dolazio često k meni u sobu, gdje sam mu dietcu učio, te kad mu se moj način nebi dopao, stao bi on sam tumačiti, a to je bilo kano da mi je kazao što želi. Ja sam to dobro razumio kao što sam s druge strane poznao njegovu dobrotu; nije me nikada opomenuo, ako i nisam kad kada svoju dužnost baš pretočno izpunio. Bio sam mu neizmerno zahvalan, što nije više cienio mekaničko izveršivanje dužastih gojiteljskih od revnosti mladica, koi je sve svoje prosto vrieme žrtvovao jedino svome obrazovanju i književnim radajama.

U toj sam kući napisao: „Bratovu ruku“ —

„Serbianku“ — „Swaty Duh“ i „Mladenca slovenskoga.“

Sveršiv tu godinu u Windschachtu, je nisam imao više nikakva posla, odoh k otcu. Prije godine danah 11 pedagogijah a sada ni jedne; morao sam biti otcu na nepriliku a to me je dakako vrlo mrazilo. Dobri me je otac uvijek tiešio, premda se je mnogo starao, kako kasnije prizne i sam, radi moje budućnosti. Bio je tako veseo kako ga nisam nikada prije vidio, radovao se što će „hvala bogu prvi put iza dietinstva svoga jednoga sina imati kroz zimu u svojoj kući, a poslie će se već gospodin bog zanj pobrinuti.“ Spomenuo sam jur, da je otac u svakoj takvoj nesgodi običavao govoriti: „U nesreći sam velik!“ A mati mi je dala načiniti novu atilu, samo da mi kako razperši neugodne misli, uzela me takodjer sa sabom u Turoc, da posietimo njezin rod.

Upravo sam se desio kud župnika turočkoga, u istoj kući gdje sam se rodio, kad dodje čoviek k otcu s listom od L. Štura, gdje mi javlja, neka se pripravljam za učitelja u Modri, gdje ću dobiti miesto njegovoga brata Karla. Čuvši to majka, uzdiže k nebu ruke te klikne: „Hvaljeno budi tvoje sveto ime u viece. Amen!“ te me roneć suze, milo zagërli.

6. studenoga g. 1846 bio sam u Modri izabran za učitelja filosofije i gimnazalnoga rektora, te sam moro skoro zatim požuriti se onamo. Kod moga izbora zavadiše se vrlo obie cërkeve, što uzderžavaju gimnaziju, imajuć svaka svoga kandidata; ja sam imao dva glasa više od moga protivnika; jedna se stranka nad mojim dolazkom radovala, a druga ljutita tim više, što su se g. 1846 stali pojedine narodnosti i njihova mnienja još više ciepati. Prve sam godine predavao latinski, tri godine zatim magjarski a 8 godinah

niemački i slovački, te sam izkusio, što znači učiti ne samo toliko predmetah, već i na toliko jezikaht.

U Modri sam živio presretno. Uviek u kolu čestitih iskrenih prijateljah — tako, da mi se čini, da se nije nigdie sastalo toliko čestitih jednako mislećih Slovakah, koliko upravo taj čas u Modri; umërlo jih je istina mnogo te se naše kolo znatno umaljilo, no zato se mi preostali nismo razvèrgli, imajuć pred očima svoje narodno zvanje. L. Štur, u kojega sam po drugi put u nemilost bio pao, što nisam išao za narod u rat, bijaše mi kasnije uvijek viernim prijateljem; ne jedan put potražio je u mene utiehu, tužeć se riečma evan-gjeoskima: „Janko moj, duša moja je žalostna do smerti.“ I razgovarasma se, dok mu nije odla-nulo. Ja sam se brinuo zanj u bolesti, ja sam mu bio prvi uzdanik, ja sam ga i sahranio — uz pomoć naših prijateljah. Pomagao sam mu mnogo i u njegovom književnom djelovanju, tako smo zajedno pročitali narodne pjesme kirilicom pisane, jer jih on sam nije mogao radi slabih očijuh pročitali; da ja sam i preradio njegovo dielo: „O narodnim pjesmama i poviestma plemenah slavjanskih“ na česki jezik, koje je mojim nastojanjem česki i izdano.

Što sam u Modri radio, to sam obično radio sa svojim prijateljima; tako smo utemeljili s ustmenom dozvolom generala Gerstnera, zapoviednika distrikta požunskoga, slovački kasino, kojega nam je kasnije njegov nasljednik general Aleman zatorio.

Godine 1849. i 1850. pisao sam mnogo u razne niemačke novine, česa sam se poslie okamio. Moja diela: „Bratova ruka“ i „Serbianka“ isatla su, čini mi se, u prevodu serbskom, gdje?

„Promiena ministrah i razpust komorah bio je čin najveće potrebe. Komora bila je porodjena s tim opredjeljenjem, da proizvede raspru s vladom. Već događaji kod izborah ovamo su smierali. U masi izborničtvah očitovaše se već sva znamenja kobna zaslepljenja, strastna prihvatljivost za praktično neizvedljivih uzorah odlikovanjem muževah, kojih politički program, negledeć na nikakova prodavanja monarhične Prusije, osniva se na gibanjima od god. 1848. i 1849., napokon kao polag jedne skladne parole ustrojenu odpor proti jurve povedenom preustrojenju vojske, koje je mudrost vladara u skladu sa svim njegovim savjetnicima priznala nepropustivim uvjetom za uzdržanje dostojanstva Prusije. Pod takovim okolnostima sastavi se poklisarska kuća i morale je podleći prokletstvu svojega porođenja. Ako želimo da izpadnu odbori na korist krune i zemlje, valja o- noj agitacije bezosnovnoga napredka viknuti „stani!“ koja je posljednjem izborima vladala, svaku sumnju o navlastitim namjerama vlade odstraniti i na put stati muienju, da opozicija upravljena samo proti pojedinim ministrima, nalazi podpore u samom vieću krune.

Zadaća ovoga kabineta biti će ta, da podpunoma razjasni učem muienju sve točke, da očit kaže, da se radi o velevažnim pitanjima: dali ima sila vlade ostati pri kruni ili pripasti poklisarskoj kući. Program novosastavljenoga ministarstva neće biti drugi, nego koji je bio sadržan u govoru kraljevom od 8. studenoga 1858; i odošle će se svakom zdravom razvitku, svakoj umierenoj, trajavoj reformi kerćit put. Uvodni članak zaključuje: Pruski narod sietit će se u pravi čas, da je zastavu napredka dosad pred njim nosio njegov veledušni kralj, i kratit će se ići za svakom drugom zastavom sa sličnim nadpisom.

Poznanj, 15. ožujka. Polag prispievših viestih radi se marljivo oko toga, da se ustroji u Genovi *poljska legija*. Znatne čete poljskih mladićah skupljaju se jurve od nekoliko mjeseci u Genovi. Legija broji već sada prieko 1000 momakah. Povod celomu poduzetju dade Mieroslawskih i genera grof Wysocki u savezu s Garibaldom i Occhipinom. Polag brošure izižavše u Parizu, koja potanko razvija nakane i osnove Mieroslawskoga ima biti poljska legija jedro i podpora poljskoga ustanka, koji ima buknući poslie navale na Mletke ujedno s bunom u Turskoj, Ugarskoj i Ruskoj. Parizki listovi služeći polj-

skoj stranki netaje ni najmanje, da se zbilja čine ozbiljne priprave za budući ustanak.

Rusija.

Varšava, 14. ožujka. U Litvi raznese se viest, da će biti sveučilište u Wilni opet otvoreno; ovo sredstvo bi svakako najviše doprineslo da se umire duhovi i da se opet probudi izgubljeno povjerenje, jer bi se njim najviše doskoćilo davno žudjenoj želji naroda.

Varšava, 14. ožujka. Po gradu raznese se grozna viest, o mukama, što ih je terpiti morao usapšeni Zamoiski tečajem iztrage, koja je bila povierena nemilosrdnim urednicima. Istraživahu ga noću od 10—1 sata, i to gola te su ga celo vrijeme, dok je istraga trajala, nemilostno šibali, tako da je sigurno nekoliko hiljadah udaracah podneti morao. Ovo nečuveno mučenje trajalo nekoliko danah. Napokon zapoviedi general Krzyżanowski, da od daljih mukah odustanu. Nesretnik taj nalazi se sada u liečničkim rukama. (To je opet po svoj prilici debela izmišljotina. Učr. Nar. N.)

Berzovjavne i najnovije viesti.

Pešta, 22. ožujka. U stvarima ugarske hipotekarne banke izdalo je ministarstvo financijah povoljnu odluku.

Grof Edmund Zichy dobio je dozvolu, da preduzme izmjeravanja za željeznicu od *Stalnoga Beograda u Osiek*.

Dubrovnik, 20. ožujka. U bitki od 17. t. m. uzbijeno je 800 ustašah. Derviš-paša prodro je do granice Černe Gore. Arbanaska Kronicica potvrđena je. Černogorci čine velikih priprava.

Milan, 22. ožujka. Garibaldi je ovamo došao; on obećaje Rim i Mletke, preporučuje oružanja za oslobodjenje sestrah robinjah.

Berlin, 20. ožujka. „Nationalzeitung“ javlja: Tergovački ugovor s Francuzkom sutra će ovdie prispjeti do zaključaja pod tim uvjetom: ako bi nieke države carinskoga saveza proti tome digle prigovor, da će onda taj tergovski ugovor u siečnju g. 1866. konačno medju Francuzkom i Pruskom u život stupiti.

Miestna viest.

Preksinoć prispeo je ovamo glasoviti slaven-ski vieštak na violini pl. g. *Nikola Dimitriev Svjećin*, koncertski meštari kod dvora Nj. veličan-

neznam *); a „Reštauracia“ g. 1861. u tešinskom ljedniku „Gwiazdka Cieszyńska“ u poljskom prevodu **). Izim toga sam u Modri radio i inače na polju cirkvenom i školskom. Od g. 1847., kad sam pėrv put u magjarskom jeziku kao govornik ustao na distriktualnom konventu ev. predunajske superintendencie, sve do g. 1858., kad bi mi ostaviti Ugarsku, bio sam stalnim zastupnikom seniorata lipovskoga kod distriktualnih sastanakah; kao takav bio sam do g. 1852. privremenim a od g. 1856. pravim kotarskim bilježnikom te superintendencie. Da se je tu mnogo vojevalo za školu i cirkvu, razumije se po sebi; ja sam uvijek dosljedno i odvažno radio, da se urede škole na novi način i to ne samo u sastancima već i izvan njih. —

Konac moga prebivanja u Modri bijaše po me vrlo liep i ugodan. Kazao sam, s kakovim su me presudama ovdie dočekali; po dvanaestgodišnjem bivanju u Modri svladao sam sve težkoće, tako, da mi je svaki čovjek postao iz neprijatelja prijateljem bez razlike reda, narodnosti i viere. Na odlazku odlučio mi spojene cirkve dati na pol godine cieli dohodak u novcu i deputatu. Na razstanku govorilo se slovački i niemački; u večer se sakupilo gradjanstvo, a oko pol noći dobih oprost na latidskom i slovačkom jeziku. Spominjem to s toga, što mi je uvijek milo kod sėrca, kad se god toga sietim. Imenovan dekretom ministarstva od 19. travnja g. 1856. privremenim ravnateljem na ev. gimnasii u Slezskom Tiešinu razstadoh se 11. kolovoza iste godine s Modrom, da se preselim u novi krug svoga djelovanja. —

*) Sėrbianka izadje kirilicom, a „Bratova ruka“ latinićom, ova posljednja u „Nevenu“.

**) Kasnije i u sėrbskom. Op. pr.

I tako upoznasmo naše občinstvo dosta dobro s mužem, kojim se ne bez razloga ponosi narod slovački — on bo je čovjek riedkih sposobnostih, naobražen neobićno, a uz to i poštena duša, ljubeća svoj narod dušom i tielom. Neprestaje nam ino, no da koju sasvim nepristrano rećemo o literarnom nastojanju naše braće Slovakah.

Poznato je, da se većinom inače pėrvaci slovački protivě českomu narićju kao svomu književnomu jeziku, opozivajuć se na svoju množinu i liepotu jezika, kojom tobož česki nadkriljuje — a napokon i na veliku razliku medju narićjem jednim i drugim, koja čini, da se puk slovački nemože sljubiti nikako s jezikom sebi prem srodnim ipak dosta nerazumljivim. Slaveni, znajuć, da je spas jedino u slogi, neizrazuju u obće sympatih za te težnje slovačke, o čem nas dovoljno uvierava već toliko putah radi toga predmeta zametnuta polemika medju Česi i Slovaci a i ono, što je predlani odgovorila Slovakom ona duša, koja za celo plamtje za sve ono, što smiera na bolju Slavjanstva. Mislim tuj na poslanicu, što ju pisa naš biskup Slovakom iz Beću, kad se desio u državnom vieću. — Napazeći na sve to, neće slovački narodnjaci da udare drugim putem, a uz ove je, premda ne odveć strastveno, prionuo i naš Kalinćak, te stoga i veli ono: da za slovačke spisatelje neima nikakva vabila — već jih oda svuda stigava nazahvala itd.

Bilo kako mu drago, Kalinćak ostaje uz sve to muž vriedan, da mu se s ponosom spominjamo ime medju Slavjanstvom.

Mi ćemo, ako bog da zdravlje, upoznati naše občinstvo s kojim od proizvodah Kalinćakovih čim prije a dotle bog i sreća!

stva cara ruskoga i bivši komorski koncertnik pokojnoga turskoga cara Abdul-Medžida, vitez i komandier više redovah, rodod Rus. Kao što iz raznih novinah doznajemo, on je malne u svim prestolnim gradovima Evrope svojom izvanrednom vieštinom postigo obćenito priznanje a njegovo putovanje, što je u najnovije vrijeme poduzeo po gradovima tako vojvodovine kao i knežovine sėrb-ske, bilo je, kao što sėrbski listovi javljaju, prućeno najvećim uzhitom od strane tamošnjega pućanstva. On dolazi neposredno iz Beograda, gdje je jedan dubkom puni koncert dao i na svaki način odlikovan bio. Nadamo se da će i naše umietoljubivo občinstvo imat prigodu na vlastite uši osviedočiti se o visokom stupnju njegove umietnosti i pokazat, da nijednom slavenskom gradu neustupa prednost u cienjenju prave slavenske umietnosti, jer čujemo da će već za koi dan dati koncert u ovdiešnjem narodnom kazalištu.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beću.

U Zagrebu 22. ožujka 1862.

Papiri.

	Svėrjetni tečaj u austr. vrod.
5% Kovovnice	70.15
5% Narodnoga zajma	84.05
Narodne banke	827.—
Vierovnoga zavoda	202.60

Mienice.

Srebro	135.50
London	136.60
Carski cekini	6.47

Meteorologićka opažanja

na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 22. i 23. ožujka 1862.

U r a	Barometar va vialna u par. čer.	Barometar va vialna u par. čer. na 0	Toplota po R.	Noblaka	Smier i ja- klost vjetra	Atmo- sferićka oborina (dada, snieg ili tuća)	Opaska
7. pr. pd.	325.80	325.02	+10.1	10	Ji.		
2. pd.	326.43	325.44	+10.2	10	O		
9. u več.	328.99	328.27	+7.7	10	Ji.		1.89
7. pr. pd.	331.50	330.80	+6.2	7	Ji.		
2. pd.	332.34	331.51	+8.0	7	O		
9. u več.	333.45	332.95	+3.8	3	Si.		9.16

Danas u 7 sati temperatura R. +1.6.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 147. (217)

3—1

Natiečaj.

Na pućkoj učioni u Klanjcu, kotaru tabeljskom, županiji varaždinskoj, ima se popuniti miesto jedne učiteljice, s kojim skopćani godišnji dohodci osim uživanja jednoga vėrtića iznose 300 fr. a. vr., iz kojih će trebati budući učiteljici i stan si najimati, — u koju svėrhu se ovim do 5. travnja o. g. otvara natiečaj.

Prositeljice se napućuju, da svoje molbenice za ovu službu do prenavedenoga roka s potrebitimi izkazi starosti, izučene ženske preparandije, čudorednosti, stališa i dojakošnjega službovanja podarcidjakonu i župniku u Mariji Gorici Tomi Gajdeku podnesu.

Od nadbiskupskoga duhovnoga stola u Zagrebu, dne 7. ožujka 1862.

Br. 100—1862. (178)

3—3

Natiečaj.

Za popunjenje po smėrti Venceslava Holly-a izpražnjene službe ovogradskeg nadšumara sa godišnjom plaćom od 500 fr. a. vr. otvara se ovim natiečaj do 15. travnja t. g.

Molitelji imadu svoje molbenice s izkazi starosti, čudorednosti i sposobnosti za tu službu, naroćito da su iz naukah o šumarstvu dotićne izpitje položili, do prećenoga roka ovogradskeg poglavarstvu podneti.

U Požegi dne 1. ožujka 1862.

Poglavarstvo slob. kralj. grada Požega.

OGLASNIK.

Br. 202.

12—2

Vinotoćje izvan tergovine ili prieko sokaka:

vrlo dobro staro sv. ivansko po 44 novć. a 1857. god. medjumursko po 56 novć. oka u tergovini vina i žestokih pićah kod „purana“ u dugoj ulici br. 335.

U istoj tergovini toći se slivovica po 52, 60 i 80 novć., pak po 1 for., i stara sriemska po 1 for. 40 novć. oka. Na vedro prodaje se vino i slivovica jeftinije.

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i prazniko na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. 20 kr. aut. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglase opredjeljena je uvrstbina: 7 kr. a. vr. od linije na jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Kraska pristojba za svaki oglas iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko putah, koliko se putah isti uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u sriedu 26. ožujka 1862.

Broj 70.

S budućim mjesecom počinje se drugo četverogodište „Narodnih Novinah“ za god. 1862.; poziva se dakle domorodno občinstvo, da svoju predplatu na „Narodne Novine“ obnovi, i to na četvrt godine poštom s 3 for. 15 novč. a u miestu s 2 for. 10 novč. u a. vr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove u redno primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravnitvo Narodnih Novinah“ franko poslati, te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posljednju poštu.

Uredovni dio.

Javna zahvala.

Zastupništvo sl. kr. i glavnoga grada Zagreba opredielilo je za stradajuće u Hrvatskoj i Slavoniji iz gradske blagajne svotu od 500 f., koja je po gradskom poglavarstvu već i ovom kr. namiestničkomu vieću na raspoloženje dostavljena.

Ovaj čovjekoljubivi čin donosi se sa toplom zahvalom u ime stradajućih do obćega znanja.

Od kr. namiestničkog vieća kr. Dalmacije Hrvatske i Slavonije u Zagrebu 23. ožujka 1862.

Izvadak

iz zapisnika siednice zastupništva slob. kr. i glavnog grada Zagreba deršane 24. ožujka 1862.

1. Na dnevnom redu stojeći predlog grad. zastupnika Roberta Zlatarovića zahtievajući promienu poslovnika glede tajnih siednica glaseć ovako: Siednice gradskog zastupništva vazda su javne. Ako bi se kojemu izmedju zastupnikah svjdjelo, da u pretres došavši predmet radi svoje važnosti iziskuje predbiežno dogovaranje, te on u tu svrhu tajnu siednicu zahtieva, i ako to zahtievanje podupire 6 članovah zastupništva, to ovo glasovanje odluči, da li se tajna siednica deržati ima ili ne.

Ako se iz naravi predmeta razabrati može, da tajno viećanje mnogo vremena zahtievati neće, a pravo o tome odlučivati pripada zastupništvu, to se može tajna siednica s miesta započeti, te se ima slušateljstvo do svršetka njezinog u predso-blje povući. U protivnom pako slučaju ili ako zastupništvo to zaključi, ima se tajna siednica na drugi koi, po predsjedniku opredieliti se imajući dan odgoditi, a pretresivanje ostalih na dnevnom redu stojećih predmetah nastaviti.

Uspiech viećanja tajnih siednica zadobije tek zaključkom javne siednice obvezateljnu moć.

Usljed ovoga predloga porodi se živahna debata, gdieno gospoda gradski zastupnici dr. Šuhaj, Šahin i Höpler proti svakoj se tajnoj siednici izjavieše, a g. Verbančić sljedeći predlog predložiti:

Siednice su javne, ali na predlog predsjednika ili kojega zastupnika ako ga podupire pet zastupnikah može se javna siednica pretvoriti u tajnu. U tajnoj siednici ima predložitelj najprije razviti razloge za tajno viećanje, ako ove povladi većina prisutnih zastupnikah, viećat će se tajno. U prvoj budućoj javnoj siednici mora se učinjeni tako zaključak proglasiti.

Konačno bude kod glasovanja sa 20 proti 5 glasovah izpravak gradskoga zastupnika Price glaseći ovako primljen;

Siednice su vazda javne; ali na predlog predsjednika sama, ili na zahtiev kojega izmedju zastupnikah podupert po petorici inih zastupnikah može biti i tajna, ako to skupština zaključi većinom glasovah. Nu o tom, da li ima biti siednica tajna, ima se viećati vazda uz medjutojne izključenje slušateljstva.

2. Glede predloga gradskoga zastupnika Augusta Dutkovića glasećega ovako:

Neka se učini zaključak, kojim će trećina zastupnikah gradskih odstupiti, i neka se shodna odrede, da se ista trećina putem izbora novimi zastupnici popuni predložiti g. zastupnik Verbančić prisvojajući si taj predlog nadalje sljedeće:

Neka se putem predstavke Nj. veličanstvo zamoli za čim skorije sazvanje sabora, na kojem bi se imao izraditi zakon o organizmu municipijah, ako se pako sabor nebi sazvao do mjeseca svibnja, da tada na temelju našega vlastitoga zaključka izstupi trećina iz zastupništva i to oni, kojih imena budu izvučena iz žare, u kojoj će se nalaziti imena svih zastupnikah. U miesto izstupljenih birat će se drugi u onih izbornih kotarih, po kojih su bili izstupivši izabrani i to na način, kojim se je posljednji izbor obavio.

Kod glasovanja bilo je 5 glasovah za izstup jedne trećine zastupnikah, i isto toliko za predlog Verbančićev i to gg. Bogović, Höpler, Dr. Šuhaj, Verbančić i Zlatarović, a ostala nazočna gospoda zastupništva na broju 20 t. j. presvietli grof Kulmer, prečastni opat Pavlešić i Pogledić zatim Malošeg, Barbot, Barišec, Dr. Vancas, Šahin, Jakčin, Očić, Mihic, Dr. Sachs, Egersdorfer, Horaček, Aresić, Krestić, Gavella, Striga, Malin i Pongratz odvietovahu za predlog g. zastupnika Price, koi time zaključkom postade i ovako glasi:

Neka izvoli slavno zastupništvo gradsko zaključiti da se, uvažujući, da naputak za privremeno uređenje municipijah odobren previšnjom odlukom od 16. siečnja 1861, na temelju kojega se ovo zastupništvo gradsko organiziralo, ima služiti za pravilo i mierilo u svih pitanjih tiućih se organizacije municipijah, dakle i u pitanjih tiućih se obnove budi celovite budi parcialne zastupničkih tielah municipialnih; uvažujući, da isti naputak niti izriekom niti pozivljuć se na inij koji zakon ili zakoniti običaj neodredjuje godišnje parcialne obnove zastupstva gradskoga izstupom jedne trećine zastupnikah; uvažujući da je organizacija zastupstva gradskoga po smistu i duhu pomenutoga naputka provizorna, a po tom privremeno i trajanje zvanja i funkcije pojedinih zastupnikah, a tako nije na stauovito vrieme nit odredjeno; uvažujući napokon, da po tom nije zastupništvo gradsko pozvano nit vlastno zaključiti i narediti isto, što zasieca u organizaciju istoga, dakle nit narediti, što pogledom na godišnju obnovu parcialnu zastupničkoga tiela; prelazi prieko predloga gosp. zastupnika A. Dutkovića na dnevni red.

3. Konačno bude na predlog g. Bogovića zaključeno, gradskomu mierniku naložiti, da pazi, da ona 4 kamena, na kojih se Matija Gubec pogubi, prigodom uređenja Markovog terga sa svojih se miestah nekrenu.

Neuredovni dio.

Trojedna kraljevina.

Iz Rieke pišu „Glasonosi“, da je visoka dvorska kancelarija prieko našega k. namiestničkoga vieća u Zagrebu a ovo na velikoga riečko-

ga župana presv. g. Bartola Smaića blagoizvolila narediti, da se ondje s obzirom na naš narodni jezik ustroji što bérže glavna hrvatska učiona i da započme buduće školske godine.

Austrija.

Beč, 23. ožujka. Maršal knez Windischgrätz preminuo je noću od pelka na subotu okolo 11. ure. Papa mu je na njegovu molbu poslao apostolski blagoslov. Dotična bérkojavna viest pripiela je ovamo noću na petak, i papinski blagoslov bio jošte istu noć po svećeniku havećem se u palači Nj. jasnosti nad bolestnikom izrečen. Alfred Candidus Ferdinand knez Windischgradski, grof Eglogski i Ziggenski, baron Waldštajnski Imbalski, rodio se u Bruselju dne 11. svibnja 1787. Pogreb maršalov imao je biti u sriedu dne 26. t. ni. Nj. veličanstvo car zapoviedio je da se iz svake general-komande monarkije pošlju k sprovodu deputacije. Ove deputacije sastojat će iz jednoga generala konjaničtva ili topničtva, jednoga podmaršala i jednoga generalmajora, jednog pukovnika, jednoga puđukovnika, jednoga majora, jednog piešačkog i konjaničkoga satnika, jednoga nadporučnika, jednoga podporučnika prvergova, i jednoga podporučnika drugoga razreda. U četvrtak u jutro odvest će se mrtvo tielo u Prag i staviti će se u tamošnju posadnu cirkvu. U petak bit će svečani sprovod s istim počastima kao u Beču a zatim će se prenesti u obiteljsku raku u Tichavu pod pratnjom oddielah dragunske regimente Windischgrätz-kneza, koji će od Branave počemši porodani biti vod povod. U Pragu predvodit će sprovod grof Clam i sprovod će ostanke pokojnikove sve do Tichave.

Prag, 22. ožujka. Učrednici i suradnici svih neodvisnih českich časopisah priredieše sjajan obied na čast g. Vojt. Bielaku, koi je istoga dana izpušćen na slobodu poslie polmiesečnoga zatvora. Prečastni g. Vieneslav Štulc, kanonik višegradski i učrednik „Pozora“ bijaše predsjednik tomu društvu, kod kojega prisustvovaše takodjer kao gost. glasoviti Rémenyi

Njegova napitnica na pobratinstvo slaven-skoga i magjarskoga naroda prouzroči sveobće oduševljenje.

Turska.

Sarajevo, 12. ožujka. Sa svih stranah dolaze čete basibozukah u Hercegovinu. Ima ih jurve do 12,000 Arbanasah; al' se čitava ta vojska nalazi u biednom stanju i ulje ni treba, da ih se Hercegovci plaše. Turci očekivaju od njih dakako velike stvari; može se sbilja reći, da su njihove nade prekomierne.

Pogovara se, da su odpravljeni niekoji ratni brodovi iz Egipta, kojima ima biti zadaća, da obkole Černu Goru. Drugi opet vele, da će ostale vlasti Evropejske Černu Goru podupirati; nu u toj stisci i nevolji, da će Turcima Allah pomoći. Ovdašnji vezir povrati se iz Mostara; poslanici englezki i francezki dosad se nepovratieše.

Mostar, 15. ožujka. Prva četa novo ustrojenih basibozukah iz bihačkoga okružja krenu put sèrbskih granicah, da odbije navalu na Bosnu, što bi ga slučajno Sèrbiji učiniti mogli. Druga četa sledit će ju što prije. Polag svega, što se piše, govori i opaža, mogla bi buna u Bosni buknuti prije, nego bi se tko nadao. Ove turske čete groze se posvuda kèršćanima, da će ih sasma uništiti, ako se bude samo jednomu jedinomu Turčinu što nepovoljna dogodilo.

— V. Danu pišu s hercegovacke granice:

Evo opet niešto, što se ovdie dogodilo: Turski buljubaše iz kadiluka novo-vepòškog idu-

či i tražeći nieke hajduke izviesiti se od niekih naših ljudih, da su lopovi u višegradskom kadiluku. On na taj izvještaj predje s niekim svojim sejmjenima u višegradski kadiluk da traži lopove. U Vardištu bieše kod niekoga gazde nieki Neša Vukosavljević, momče od 18. godinah iz Turske rodom. Buljubaši nieki podkaže za toga Nešu da da je i on lopov. Kad buljaša čuje, ode sa sejmjenima kući gazde Nešinog i Nešu uhvati pa potjera donekle t. j. do iza sela. Tada mu odsieče glavu, ponese je donekle, pa odreže s glave uši a nju samu baci. To učini za to, što se priselio da je momak bio odviše mlad pa bi ga njihove vlasti okrivile kad donese glavu te vide da nije lopov. Pošto to sve učini, on se povratio opet u višegradski kadiluk u selo Vardište, pa odatle potjera Nešinoga gazdu k zaptijama u Novu Varoš. U putu mu zaprijeti da će mu glavu odsieći, ako nekaže kod njegovih zaptijah da su niekih 5 Černogoracah bili kod njega i da je trojicu u Srbiji izpratio a dva se još verzu po Turskoj. Tako ga on u Novoj Varoši obtuži sa svojim sejmjenima kako je nieke Černogorce kod sebe držao pa trojicu izpratio u Srbiju a dvojica se još verzu po Turskoj. Kad to saslušaju zaptije, ovi zapitaju Nešinoga gazdu: „Je li istina kerste da je to tako sve bilo kako kažu sejmjeni i buljubaša.“ On siromak prizna sve da jest. A to niti je bilo, niti će biti već sve je buljubaša načinio da bi sebe opravdao što je čovieka posiekao. Zatim njega siromaka bace u tamnicu, gdje je i sada i odakle može biti neće više ni ugledati bijelog svijeta.

Tu se skoro opet desi, da je jedan turski djumrukdzija pazario s jednim agom nieke puške i veliki nož, pa mu aga nije mogao sve izplatiti, već mu kaže kako njegov nieki čivdzija ima njemu davati nieku svotu novacah, dale neka on primi od njega. Djumrukdzija pristane pa ne čekajući agina roka ode kod njegova čivdzije s pusalom pa vikne čivdziju po imenu. Ovaj se odzove a djumrukdzija odgovori: „Na zlo jutro, kerste, jali meni, jali tebi, kamo daj pare, jer će oli moja oli tvoja glava sad!“ Čivdzija se stane izgovarati da sad nema da će mu dati pare, ali djumrukdzija ne slušaše već potegne pušku a čivdzija siromah pobiegne u svoju kuću. Kad mladji vide oni izbace odmah pred djumrukdziju jednu kesu s novcima, koja se za kaku nevolju čuvala te on niešto uzme a niešto im vrati. Koliko je vratio, a koliko je uzeo Bog zna, jer siromah domaćin i ukučani ne smiju da kažu nikome.

Karaule se po granici grade nove, a stare svuda opravljaju, i to sve oko granice. Kažu da će kod svake biti tri balvana namazana lojem i kašanom da bi se mogli u nevolji zapaliti i dati znak drugoj karauli da u pomoć dodju, paleći sve jednu po jednu graničnom linijom. Ovi su balvani već odsiečeni i doneseni na miesta.

Talijanska.

Milan, 22. ožujka. Današnja „Perseveranza“ javlja iz Turina, da je skupština većine usvojila kandidaturu Vecchia za predsjedništvo komore, manjina predložila je Lanza.

— U Rimu probudjuje niešta pozornosti premetačina preduzeta kod gospoje Diotallevie u ulici „Borgo Pio“ dakle u vatikanskom gradskom području. Ova gospoja je kao spisateljica u beletrističkoj struci u ovdašnjim književnim krugovima dobro poznata, poimence kao spisateljica mnogih kazališnih komadah. Kod nje našasti dopisi kompromituju visoku nieku osobu. Tako njen muž, koji je niekadašnji papinski oficir, kao i ona sama, koja je odboru rimskom mnogovrstno kao posrednica služila, odvedeni su u grozni zaizobražene osobe, zatvor od galere u Dioklecianovim toplicama. — Iz Pariza javljaju, da će se francuzka posada u Rimu iznova umnožiti za po brigade.

Pruska.

Demokratske Magd. novine pišu: „Budući da sada imamo reakcionarno ministarstvo, mora se zemlja tim energičnije na to pripravititi da uzdrži, što ima, da opet postigne, što se gubi, i da iznova osvoji, što treba. Dok narod sam o sebi ne očaja, nije ništa izgubljeno, a držimo ga u istinu za dosta zriela i položaj za tako jasan, da će se raditi znajući, da mora u kratku vreme

menu prelaza nastaviti radnju odgovarajuću svojem opredjeljenju za narod.“

Köln. Ztg. veli: „Ako se u Pruskoj ustav uzdrži, a bio bi grieh posumnjat o tom, nemože pruski narod u svem i u velikom trajno drugačije upravljati biti, negoli polag njegovih vlastitih željah.“

Odpušteni ministri pripravlja se svikolici da ostave Berlin. Izborna agitacija počima na sve strane i krajeve. Listovi oglašuju izvan kraljeva govora na izbirače program stranke Kreuzzeitunga i napredka a i Grabowci veoma se gibaju. Opet se pokazuje veliko razciepljenje; naprednjaci odbijaju ponudjeni im savez s konstitucionalistima.

Francuzka.

Sa svim tim da su prispiele mirovne viesti iz Mexika nije obustavljeno pošiljanje podkrepiljnih. General Donai, koji ide sa niekoliko batalijunah u Mexiko, imao je prije svojega odlaska u Cherbourg, gdje se je ukrciao, dugačko dogovaranje sa carem. On će, ako uzbude potrebu, izmieniti generala Lorenceza, komu nikako neće da neprija mexikansko podneblje.

Bruselj, 22. ožujka. Današnji „Indépendance“ tvrdi, da u francuzkom kabinetu predstoje promjene. Walewski postat će, vele, veleposlanik u Londonu, Chevreau dobit će listnicu unutarnjih poslova. Druge promjene manje su vjerojatne.

Kardinal Antonelli upravio je, vele, na sile okružnicu, u kojoj se Francuzkoj predbacuje, da je obnarodovala tajnih dopisah medje Vatikanom i Tuilerijama.

Gerčka.

Prieko Marsilje dolazeće viesti iz Atine od 14 t. m. javljaju: „Vas strah izčeznuo je uslied viestih prispivših iz Navplije od 12. i 13. t. m. Medju poglavicama ustanka nastale su razpre i pojavljaju se mnogobrojna uskočavanja sa svim tim, da su koznenici, koje su ustaše obskërbili najnovijim puškama, što su stajale vladu toliko novacah, dobili nalog, da strogo paze na vojnike, da nebi koi od njih uteko. Jučer su i mnogi od kazneukah utekli. General-Hahn upravio je na gospodina Kristopula jednu depešu, u kojoj mu javlja, da su kraljevske čete u jutro dne 13. udarile na prednje straže ustašah i vičući „Živio kralj!“ proderli do predgradja Pronije, koi se nalazi tek glavnih gradskih vratih, 23 topa i mnogobrojni uhvaćenici padose im u ruke. Gu-bitci kraljevske vojske veoma su neznatni.“

Berzobjavne i najnovije viesti.

Turin 23. ožujka. „Opinion“ donosi veoma udostovieren glas, da se je ministarstvo odvažilo sastaviti sedmi vojni sbor, kojega zapoviedništvo dati će se Garibaldu, u tu svërhu bi se imali dobrovoljcima lietošnji novaci dodati, oficiri južne vojske imaju se za taj sbor uporabiti.

Turin, 23. ožujka. Glasase, da je *Torre-arsa* primio listnicu izvanjskih poslova.

Milan, 23. ožujka. Kod jučerašnjega banketa u slavu Garibaldu govorio je ovaj o sili ideje i budućnosti Italije. On napomene mnozinu inostranih mučenikah za slobodu Italije, i da je zahvalnost prema drugim narodima dužnost Italije.

Rim, 23. ožujka. Francuzki poslanik Lavallette, odputovao je u Pariz.

Pariz, 22. ožujka. Car prima danas adresnu deputaciju zakonotvornoga tiela.

London, 23. ožujka. Reuterovoj pisarnici javljaju iz Turina od 23.: „Monarchia Nazionale“ donosi okružnicu ministra izvanjskih poslova, koja razjašnjuje politiku, koju će Italija sliedovati. Tri poglavite točke jesu sliedeće:

Priznanje Italije i uloga, koja ju ide u evropejskom kolu; rimsko i mletačko pitanje. Okružnica tvrdi, da je jasno, da se mora priznati pravo Italije; Rim mora biti stolica pape i sredotočje talijanske vlade. Riešenje mletačkoga pitanja, polag željah Italije, jest potreboća za javni red Evrope, jer bi sadanje stanje stvarih bila neprestana pogibelj za obćeniti mir.

Stopljenje južne vojske s pravilnom vojskom potvrđuje se.

Nikola Dimitriev Svječin.

Imamo u rukama mnozinu časopisah ruskih, poljskih, sërbskih, magjarskih, francuzkih, talijanskih i niemačkih, koji svi s najvećim počitovanjem i oduševljenjem pišu o znamenitoj uprav umielničkoj igri glasovitoga ovoga Rusa i vatrena Slavena.

Pročitav ponjekoj miesta iz različitih ovih novinah veselimo se iz sërca, da i nam srieća u dio pade čuti slavnoga ovoga violinistu, o kojem osobito talijanski listovi s riedkim uzhitom pišu, nazivajuć ga baštinikom svih sposobnostih nemerloga Paganinija.

„L' Omnibus“ veli medju inim: „Nela sua esecuzione, le Svetschine è maestoso, ardito, forte, sapiente, passionato, pieno di meravigliosi e piacevoli incanti. — Ogni tirata d' arco fa cadere una perla, un zaffiro bellissimo, un rubino di fuoco, un brillante purissimo.“

Mi nećemo, da se upuščamo u dalja razmatranja o riedkoj umietnosti slavenskoga ovoga viestaka; sutrašnjega dana moć ćemo se osviedočiti sami o tome, što je o njegovoj čarobnoj igri očitovala umietoljubiva Evropa kroz svoje časopise.

Violina, što ju posieduje g. D. Svječin, bijaše svojinom cara Petra III., koi ju pokloni g. Račinskomu, svojem slavnomu učitelju u glashi.

Sutra dne 27. dati će g. Svječin u ovdiešnjem narodnom kazalištu svoj pèrvi koncert. Ulaznice mogu su već danas dobiti kod nadzornika kazalištne sgrade, u istoj sgradi.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 24. ožujka 1862.		Svëršetni tečaj u austr. vred.
Papiri.		
5% Kovovnice	70.—	
5% Narodnoga zajma	84.—	
Narodne banke	824.—	
Vierovnoga zavoda	202.10	
Mienice.		
Srebro	135.25	
London	136 70	
Carški cekini	6.47 1/2	

Meteorologička opažanja

na ovdiešnjoj kr. višjoj realci dne 24. i 25. ožujka 1862.

U r a	Barometre- va vliana u par. čert.	Barometre- va vliana reduc. na 0	Toplo- ta po R.°	Naoblaka	Smier i ja- kost vjetra	Atmo- sferička oborina (dažd, snieg ili tuda)	Opaska
7. pr. pd.	333.58	333.14	+1.6	0	J.		
2. pd.	333.00	332.08	+8.7	2	Jz.		0
9. u več.	332.70	331.88	+6.7	0	O		
7. pr. pd.	332.26	331.63	+4.3	0	O		
2. pd.	331.76	330.72	+16.1	1	Jz.		0
9. u več.	331.99	331.12	+9.9	2	Jz.		

Danas u 7 sati temperatura R.° +9.8.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

153. (222)

3—1

Natiečaj.

Na novoustrojenoj pučkoj učionici u Kravarskom, županiji zagrebačkoj, kotaru pokupskom, ima se popuniti učiteljska i orguljaška služba, s kojom skopčani godišnji dohodci iznose 315 fr. a. vr. kao stalne plaće, a zivanje prilicne bašće i 12 hvatih dërva za porabu učitelja, a 6 za porabu škole opredieljenih uz prilicni bezplatni stan, u koju svërhu se ovim do 10. travnja o. g. otvara natiečaj.

Prositelji se napućuju, da svoje molbenice s iskazi starosti, izučene dvogodišnje preparandije, čudorednosti, stališa i dojakošnjega službovanja do prenavedenoga roka podnesu podarcidjaku i župniku na Pokupskom Pavlu Štосу.

Od nadbiskupskoga dub. stola u Zagrebu dne 14. ožujka 1862.

OGLASNIK.

Br. 221.

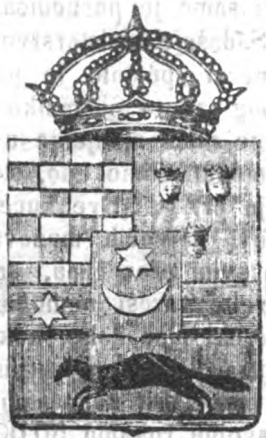
3—1

Živé ribe

mogu se u gospodini Trakoštjan, Krapu i Šeuke, od 31. t. m. počemši, po 36 novčićah funt, svako vrieme dobiti.

NARODNE

NOVINE.

Novine, ovo izlaze svaki dan izvanredno i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarici 4 for. 20 kr. aut. vr. — Za vanjsku, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predplaćeno je uvršteno: 7 kr. a. vr. od lila sa jedan put, a 14 kr. a. vr. sa 3 puta. — Kratka pristojba za svaki oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se puta list uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u četvrtak 27. ožujka 1862.

Broj 71.

S budućim mjesecom počinje se drugo četverogodište „Narodnih Novina“ za god. 1862.; poziva se dakle domorodno občinstvo, da svoju predplatu na „Narodne Novine“ obnovi, i to na četvrt godine poštom s 3 for. 15 novč. a u mjestu s 2 for. 10 novč. u a. vr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove uredno primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novina“ franko poslati, te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posliednju poštu.

Neuredovni dio.

Zagreb, 26. ožujka.

O gerčkom ustanku, o kojem se je činilo, da je u uzkom savezu s događajima u Hercegovini, nedobismo nikakvih pobližjih viesti. Ono što znamo nije u nikakvu suglasju; jedni vele, da je buna posve uništena i da joj na skoro neće imati ni traga, drugi pišu, da se stvar ima baš protivno.

To stoji, da je vladalo u Gerčkoj veliko nezadovoljstvo te da im nije ni na joničkim otocima baš po volji bio protektorat sebičnih Englezah, koji podupirahu i sada još podupiraju tursku vladu jedine ili barem glavno zbog toga uzroka, da se nepopne Gerčka do onoga stepena niegdanije narodne samosvjesti, koi bi mogao pogibelan biti nakanama ponosite Britanije.

Ako i moramo vjerovati viestima, što tvrde, da je mir zemlji opet povraćen, to ipak dvojimo, da bi time svršen bio pokret, koi nije podnipošto posljedica jednog jedinoga trenutka već zrielega uvaženja.

Tko bi tvrdio, da neće imati stvari pripravljujuće se u susjednoj nam Bosni znatna uplive na dalji razvitak gerčkih događajah?

Iz Italije dolaze kobni glasovi; tamo se neprestano govori o Mletcima, kao celokupnom dielu i Rimu, kao glavnom gradu sjedinjene Italije. A Garibaldi? Njemu ima biti poviereno zapovjedništvo nad sedmim vojničkim sborom! Istina, manji se nadaju, da je to samo način, kojim se ima utvrditi povierenje prema sadanjem ministarstvu; ali ljudi se mnogoputah nemilo varaju.

Premijer pruskoga ministarstva sigurno će razmnožiti opoziciju na mjesto, da narod umiri, da si još više truda g. ministar Heydt, da ga popuni s krunom novim izborima za zemaljski sabor! Politika pruske vlade prevari mnogoga poštenoga Niemca, koi je sanjao o liepjoj budućnosti svojega naroda.

U Americi i kod nas.

Državna banka spojenih sievernih američanskih zemaljah, kojoj je, kad se osnivala, zajednička vlada pomogla sa sedam milijunah dolarah, postize u kratko vrijeme silan upliv na sve okolne države. Politički i torgovački, nađaci i zemaljski poslovi dodjoše na skoro u njegov dielokrug. U svakom znatnijem mjestu bijahu ustanovljene podružnice te na taj način dobi državna banka u svoje mreže vas novac domaći i svu torgovinu (imenito s papirima) s inozemstvom.

Banka imade povlast, da izdaje note; državne kase primahu je u podpunoj cieni.

No ni to nebi dosta — same državne financije bijahu s bankom u najužem savezu te tako proguta banka skoro svu državnu imovinu. **Povlaštena državna banka bijaše bankierom ciele države.**

Ravnateljstvu banke bijaše u rukama sva moć. Ono je pomagalo bogate špekulante, tlačilo manje imućno stanovništvo, njegovim nastojanjem digla se financijska aristokracija, koja se uzela i za vladu olizati.

Odbor banke upravljao je za čas ne samo svim novčanim i torgovačkim poslovima u cielej državi, već je i sva politička uprava ođanj odvisila; bez privolje i pomoći banke nije mogla država ni reta voditi, ni mira učiniti.

Povlaštena državna banka zavlada jur skoro celom državom.

Predsjednik *Jakson* odvaži se g. 1834. osloboditi državu nesnosna tlaka državne banke.

Boj s tim „gerčnim smajem“, kako nazvaše demokratske novine banku, nebijaše lakah. Kuća poslanička prista uz *Jaksona*, a senat se zauze za banku.

Napokon podje *Jaksonu* za rukom predobiti za svoj predlog ljudi u senatu, i tako propade privilegium banke.

Pad banke potrese celom državom. Novčana aristokracija uzkrati podporu torgovini i oběrtu; torgovacah i oběrtinah propalo je na tisuće, da, nije se poštedila ni imovina udovah i sirotah. Domaća torgovina i oběrt zape, promet s inozemstvom presta za čas sasvim.

Nieke zemlje moradoše za vrijeme obustaviti i plaćanje kamatah na dugove.

Ustrojiv nove neodvisne banke u pojedinim zemljama oporavi se nešto oběrt i torgovina, te tako sieverna Amerika izgazi iz financijske biede i nevolje.

Tako bijaše u Americi.

A kako je sada u Austriji? Neće mi se tu potanko razgledati stanje **privilegirane** bečke banke — ta čujemo svaki dan jauk i lelek o tužnom stanju financijah. Neniečem ni toga da centralna privilegirana banka nekoristi carstvu baš ništa. — Izim toga valja pomisliti kolik bi to bio udarac za naš oběrt i torgovinu, da se na jedan put uništi privilegirana banka bečka; al ipak svaako znade, da se povlast bečke banke na nove potvrditi nesmije, ako je vladabijla stalo do sreće ciele države.

Madrom oprežnošću dadu se sve zaprieke svladati.

Ođnožeji carstva austrijskog zahtievaju, da bude u njem vėrhovna vlast podieljena.

Dajte cesarstvu što ga ide; ali dajte i pojedinim zemljama što jih ide!

Taj put, koi nas jedini može izvesti iz neprillkah političkih, izvesti će nas i iz neprillkah financijskih.

Državna banka neke bude u Beču, ova neka ima povlast da izdaje veće note te neka imenito služi torgovini s inozemstvom; no neka se ustroje i **zemaljske banke**, kojim bi bilo dopušteno izdavati note manje cieni n. pr. do 100 for. te bi imale osobito pomagati torgovinu i oběrt domaći.

Ovaj članak vadimo iz českoga „Pozora“, koi obećaje, da će o tim vėrlo važnim stvarima drugi put obširnije progovoriti.

Trojedna kraljevina.

Zagreb. Na predlog dvorske naše kancelarije dostojalo je Nj. c. k. apostolsko veličanstvo

premilostivo dozvoliti, da se *deu* izmedju miestah **Bataszeksko** zaklade u Terezijanskoj akademiji u Beču naznače kao izključiva hėrvatsko-slavonska zakladna miesta. — S onimi dakle *trimi* miestih, što Nj. c. k. apost. veličanstvo u toj akademiji za Hėrvateku i Slavoniju utemelji g. 1858. povodom narodjenja cesarevića i kraljevića Rudolfa, imademo sada u tom odgojilištu ukupno *pet* samo za našu kraljevinu opredieljenih miestah, dođim takovrh **naročite i izključivo** hėrvatsko-slavonskih pitomskih miestah prije g. 1848. nebijaše, te je samo kad kada i iznimice kojemu hėrvatskomu plemiću u die palo koje ugarske zakladno mjesto.

Turska.

„Vidov Danu“ pišu s cėrnogorske granice 4. ožujka:

Kad ono Hercegovci, što su se digli protivu nesnosnoga zuluma da odbrane svoja ljudska prava, namisliše udariti na Turke u Pivi i svi jedan drugom tvrdu vjeru zadaše, da će svi do jednog izginiti ili Turke ođatle iztisućiti; kad ono svi željno izčekivahu da biela zora zaplavi, stiže tu ista noć odniekle pismo u cėrnogorsko-hercegovacki tabor, a kojem se pismu zapoviedjaše, da se svak svojoj kući vrati. Glas taj kao gromom porazi siromašne Hercegovce. Zablehnuti i poraženi nemogoše jedan drugom vjerovati; zaludu su starešine nesretno pismo čitalo, svakome se to klapaja a ne istina činjaše. Ali zora, koju željno izčekivahu, razagaa im sumnje; svak se uvieri videći Cėrnogorce gdje tabor ostavljaju i svojim se kućama vraćaju. Na ino se dakle nemogaše Hercegovcima, već moradoše i oni Pivu i u Pivi Turke na miru ostaviti, da se u njoj šire i utvėrdjuju, a oni se svak sebi razidjoše. Da je kome vidieti bilo kad su se oni svojim domovima vraćali kako tuže i jadikuju, morao bi proplakati da mu je sėrce od kamena tvėrdje. Ni kosovski junaci nisu žalostniji ni neveseliji bili, kad su se po Vidovu danu tužnom zavičaju svom vraćali.

Neću da razbiram šta je uzroka a povoda dalo, te Cėrnogorci ostaviše braću svoju baš u vrijeme kad su im najbolje trebali. Mnogo je o tom po raznim novinama govoreno; istinu će historija razabrati pa i o svemu najpraviedniji sud izreći.

Posle nekoliko danah vojvode pivski, banjanski, grahovski i drobnjački ođoše na Cetinje da izvide tamo šta je tome uzrok bilo, ali nemogoše ništa razbrati. Drugi dan po Božiću ođoše i Luka Vukelović, vojvoda zubački, arhimandrit Nicifor Dučić, Jovo Spaić, kapetan zubački i Josip Kovač, i stigoše na Cetinje licem na novo liete. Luka Vukelović za večerom prekori Cėrnogorce što Pivu ostaviše, te tako kėršćani oštale svakoj nesreći izloženi. Uvriedjeni Cėrnogorci od slobodnijih riečih Lućinih, pozvaše ga sutra dan pred kneza da poreče što u večer bieše rekao. Luka, ako je u sebi i prisnavao da je govor njegov prešao granicu umiєrenosti i pristojnosti i tim naravno Cėrnogorce naljutio i uvriedio, ipak neščaaše nepolitičnost svoju javno priznati te rieči svoje natrag uzeti i tako Cėrnogorce zadovoljiti. Značaj njegov kako svagda i u svemu, tako i u ovoj prilici osta nepokretan kao živac, Luka pade u nemilost kod kneza, i ljuto ogorčen vrati se u svoj zavičaj. Brata Lućina Jolu malo zatim uspae. Narod klonu duhom, a Turci se ohrabriše, put u Niemačku otvoriše, hranu nabaviše, Poljica i Carinu utvėrdiše, gdje koje glavare šumske na svoju privukoše i sad eto spremaju se na Zupce.

Rusija.

Adresa tverskoga plemstva:

Vaše veličanstvo!

P prvi put poslije proglašenja zakonah od 19. veljače 1861 sakupljeno plemstvo pozdravlja vladu, koji odlučio, da budu seljaci slobodni i da se svako nepravo uništi u ruskoj zemlji. Tversko plemstvo očituje svečano svoje simpatije prema velikodušnom poduzetju V. c. veličanstva te je pripravno slijediti Vas na putu, koji vodi k blagostanju naroda.

Manifestom od 19. velj. 1861 proglašena je sloboda naroda a njegovo materialno stanje poboljšano je; nu on nije još osigurao svoju neodvisnost, te je treba, da se dostiže svakojakim zloporabama proiztekavšim iz prijašnjega nevoljništva.

Dobra čud našega puka nemože podnipošto da složi proglašenju slobodu V. veličanstvom s dužnostima, kojih mu nalaže odvisnost, od vlastele i umjetno razdieljenje stališah.

Narod uvidja, da će tekars vremenom riješen biti tlače; da će imati i u buduću suzanjskih dužnostih, pa da će biti samo po imenu slobodni.

Mi uvjeravamo Vaše veličanstvo, da nismo položaj gorje opisali, nego kao što se u istini nalazi. Nepriznanje njegove važnosti tiera društvo do opasne stiske prieteći sigurnosti čitave države.

Što da činimo, da izbjegnemo ovoj pogibelji?

Obvezno odstupljenje našega zemljišta seljcima nesmatramo nikada kao nasert na naša prava; dapače mi ga smatramo kao jedino sredstvo, koje je kadro obezbijediti mir naše države i vlastite naše interese.

Molimo V. veličanstvo da ovo sredstvo odmah oživotvorite, razdieliv teret na sve sile naše države i ne samo na seljake, koji nisu ni najmanje krivi, da dosada u teškom nevoljništvu čamije.

Usljed povlastica svojih prosto bijaše dosele plemstvo različitih teretah . . . V. veličanstvo! mi držimo, da je to strašan grieh, kada se živi od dobročinstvah društvenoga reda na troškove drugih stališah.

Ovo nije u redu, da siromah plaća po rublju, dočim bogataši ništa neplaćaju. Ovo bi moglo biti onda u redu, da živimo u nevoljništvu . . nu vremena se promieniše a mi nećemo da imamo više ovakvih gadnih povlastica, niti nećemo da budemo odgovorni ako bi i na dalje obstojati imale.

Molimo ponizno V. veličanstvo, da smiemo i mi udioničtvoovati kod svih datih i teretah prema veličini našega imetka.

Osim toga imamo mi izključivo pravo, da se iz naše sredine imenuju muževi, koji narodom vladaju; mi držimo, da je ovo pravo nezakonito i molimo V. veličanstvo, da se odsele protegne na sve stališe.

Mi smo čvrsto uvjereni, da V. veličanstvo iz sërca prija blagostanju Rusije; zbog toga tvrdimo, da je naša dužnost očitovati V. veličanstvu, da vlada nesporazumljenje medju vladom i plemstvom, prieteće oživotvorenje velikodušnih vaših namjerah.

Na mjesto slobode, što ju V. veličanstvo narodu obeća, izumite činovnici niekakove obvezne odnošaje; na mjesto da učine nevoljnike slobodnom vlastelom, razciepiše još više seljake i vlastelu . . čim bi se lahko obadve stranke upropastiti mogle.

Oni misle, da se povlastice plemstva nesmiju ukinuti, dočim mi sami iz sërca želimo, da budu za uvijek uništene.

Različita ova mnijenja sjajim su nam dokazom, da ovih reformah birokracija izvesti kadra nije. Mi se neusudjujemo govoriti ovdje u ime svega ruskoga naroda — akoprem smo mu bliži nego birokrati — ali smo osvjedočeni, da nije dovoljno, ako imamo dobrih nakanah, kada hoćemo, da saznademo zahtjeve naše zemlje; mi smo osvjedočeni, da neće sve one reforme prije uspijeti dok nebudemo narod sam za njegovo mnijenje upitali. Sabor zemaljskih zastupnikah jedino je sredstvo, što može riješiti zakonima od 19. velj. 1861 potaknuta pitanja.

Podnoseći V. veličanstvu pokornu molbu, da blagoizvoli obratiti se na narod s proglasom, nadamo se, da neće biti zlo razumljeno tezanje za narodnim blagostanjem, što ih u svojim sërcima goji tversko plemstvo.

Gërčka.

Jedan oduševljeni Gërčk, koji u Cirihu živi, piše u „Alg. Ztg-n“, kako je sav narod gërčki nezadovoljan sa sadanjom gërčkom vladom. Usta-

nak u Navpliji samo je posljedica toga obćeg nezadovoljstva. Sadašnje ministarstvo gërčko, na koje narod toliko mërzi, postalo je putem iznudjenog i izmajstorisanog izbora poslanika. Kome je stalo da zna, kako je obće mišljenje u Gërčkoj, tome je dosta napomenuti samo ono, što se dogodilo u Atini 5. travnja pr. g. „Sve kuće biahu svečano nakićene; likovi najvećih muževah Gërčkih bili su izloženi na svim prozorima, samo se kraljev lik nigdje u cijeloj varoši nemogaše vidjeti.“ Taj isti patriota gërčki piše dalje, kako je on baš u čusu kad je pisao, dobio novo pismo iz Gërčke. U tom pismu javlja se: kako pobunjenici u Navpliji imaju u svojim rukama 50.000 pušakah, koje su tek prije kratkog vremena tamo donete i 8 mil. drahmih što pripadaju državnoj banki, a nalaze se u državnoj kasi u Navpliji. Vodje ustanka u Navpliji ovi su: Artemis, Bocaris (sinovac vojnog popečitelja), Grivas i gospa Papaleksopulos. Atina je sva žandarmima poplavljena, a kraljev dvor čuva vojska sa osam topovah. Narod je u najvećoj mieri razdražen; govori se da je kralj htio dati ostavku, što bi mu u sadanje vrijeme najbolje došlo; ali se opet predomislio, te još siedi na prestolu.

Po posljednjim viestima iz Gërčke, pobuna u Navpliji sve se silnije razvija, a položaj kralja Otona sve opasnije postaje, pored svih protivnih zvaničnih uvjeravanjah. Kralj je izdao proglas na narod, u kom predstavlja svoje žalostno stanje i poziva narod da ga čuva i brani. — U „Ost. Post-u“ javlja se, kako se pobuna u Gërčkoj sve dalje rasprostire, i kako je stanje stvari u Gërčkoj sasvim drugačije, nego što se to predstavlja u službenim viestima, koje iz Atine i Tërsta stižu. Po jednoj telegrafskoj viesti pobunila se vojska i u Syri, jednom od najvažnijih ostrovah Gërčke. Syra obuhvata samo 2 □ milje, ali po svom položaju, po veličanstvenom pristaništu svoje glavne varoši Hermopolisa, u kojoj do 40.000 obitateljah ima, ona je skoro najznatnije tèrgovačko mjesto na istoku sredizemnog mora. Sira je jedna od glavnih stanicah za parobrode, koji voze izmedju Marsilja i Carigrada. Ustanak Syre mora se dakle smatrati kao najznačajniji primier za Gërčku, i ako se dosad u kraljevom taboru timè tiesilo, što se ustanak samo na Navpliju svodio, sad je ta nada najopasnijim događajem podpuno uništena, a položaj kralja postaje svaki dan sve opasniji. Čuje se, da je pobuna u Sèrbiji u najtješnoj svezi sa sadašnjim događajima u Italiji. (Polag novijih službenih viestih Syra je već sasvim umirena. Učr. Nar. Nov.)

Amerika.

Iz New-Yorka od 6. ožujka javljaju Ruterovoj pisarni: „Gradjani savanski šilju svoje roblje i ostalu svoju imovinu u unutrašnjost zemlje. 600 konfederatah koncentrirano je u Savanni i očekuje se svaki čas nasert na unioniste. Gubernator Georgije izdao je proklamaciju, kojom pozivlje 13.000 momakah pod oružje. Konfederati skupljaju znatnih silah na dolajem potomaku, gdje se vojska elitom četah podkrepljuje. Oni očekuju očajanu i odlučnu bitku. Stan francuskoga poslanika u Washingtonu podpunoma je izgorio. Polag Tribuna postala se svakolike pisma poslanictva plenom plamenah. Kongres je dozvolio veresiju od 60.000 dolarah za odkup stadarskih carinah.“

Iz Newyorka javljaju nadalje pod istim podatkom: „John Minor Botts, dobro poznat politik Virginije, napšen je zajedno sa 20 drugih uglednih gradjanah u Richmondu, jer su obtuženi da se rote proti vladi konfederatah. Parobrod Magnole iztekayši od Mobila sa 400 svežanjah pamuka uzet je zbog toga, što je pokušio prodrieti blokadu.“

Zagrebačke sitnice.

Čudne su ti čudi naši novinaril! Jedan ti previja i pretresa riedkom vieštinom i neumornim naporom note evropejskih diplomatah i nediplomatah — vidi mu se odmah po perju ili da kažem po peru, da je prijatelj i štovatelj glasbenih proizvođa — drugi opet s napetim žilama nastoji oko toga, da zabavlja i zanima obćinstvo „glasovitim i groznim događajima“, kao n. p. silničar „Nar. Nov.“, tretji opet muči se, da pogodi važno i odlučno mnijenje osobah, o kojem iste nikada ni pomislile nisu; svaki svojim načinom tradi se i tërsi, da mu ne budu Novine tabula rasa već da mu na čast služi njegov mnogoputah tarohan trud i da zadovolji ba-

rem po nešto različitim zahtjevima različitih svojih čitateljah i kadkada i čitateljicah.

Jedan te isti list mora pružati svagdanje hrane strogomu politiku, vatrenu mladicu, kojemu je politika sve na ovom svijetu, njegov život i njegova smert; ostarieloj gospoiji, koja višeputah misli o sebi, da je progutala mudrost pèrvih diplomatah staroga i novoga svijeta, i dievojčici, koju najviše zanimaju zabavni, umjetni i znanstveni ogledi i koja se na toliko mieša u politiku, na koliko se tieče njena naroda, kojemu žertvova svu snagu svoju . . . nu najtežje je zadaća onima, koji bi rado mnogo o ničem govoriti, kao što to opazismo na pisatelju X. „Pozorova zabavnika.“

Svatko si izabra put, kojim naučni koracati — pa neka mu bude! Papir je stèrpiliv i mnogo podnosi, nehajeć za to, kakovim ga mislima (?) kitimo.

Bèrzojavne i najnovije viesti.

Carigrad, 22. ožujka. Englezki parobrod „Laconia“ iz Liverpoola tèrknuo se je noćas u mramorskom moru s ruskim parobrodom „Kolhidom“, koji je išao u Solun. „Kolhida“ potonula je za 10 minutah sa svom natovarenom robom. 50 osobah propalo je pri tom.

Petrograd, 24. ožujka. Dèržavni kancelar grof Nesselrode preminuo je sinoć u 8 satih. „Invalid“ oprovèrgava viest, kao da će se ukinut gvardijske oklopne regimente.

Opomena

al ujedno i molba.

„Više oči vidi više!“

Svaki se narod tërsi, da si spomenikom ovjeći slavna čidla, koji bi buduci naraštaj budio, da i on, ugledav se u slavni primier predjah svojih slična počini; a tudjinu, da bi bio nedvojbenim da i prisiljujućim svjedokom, da vjeruje, što se je kada i kako počinilo. Nu mi Hèrvati baš protivno radimo, mi nesamo da negradimo spomenikah, već sagrađene rušimo. Divlji Tatai, kojim ni Ruske, Poljske i Ugarske odoljeti ni mogla, nadju god. 1242 od junačkih Hèrvatah na Jalenskom a sada grobničkom polju svoj grob. A kakovo je to slavno polje? Pusto i bez spomenika leži već 6 stoliećah; stoga mi čudo nije da nam tudjinci nieđu tu našu slavnu pobiedu, kojom čitav zapad oslobođismo, kad si ju ni mi sami spomenikom oviečiti nećemo! Staroga grada Greča u Zagrebu sagrađenog g. 1266. nestalo nam iz vida. Taj grad premda „veluti olim Samaria Hyerosolimam perpetuo exagitatura“ bijaše ipak živim svjedokom, hèrvatskoga junačtva, jer jedino u hèrvatskoj megao je odgovarati onoj svèrsi, za koju ga Bela IV. sagrađiti dade, najme „pro Sclavoniae Raesidio aliquo et Securitate contra frequentes Latrunculorum Insultes et Incursiones, etiam contra Tartarorum Manus illuc excurrentes“ veli Marcelović; te je zavriedio u pravom smislu ime „kraljevskog grada“ i dobio „amplissimum diploma“ pod kraljevim pečatom. No zidinama toga grada neima ni traga ni glasa, njimi podsidaše brieg, na kom sagrađen bijaše, da i isti temelj (koji nije bio na nikakvu sablazan šetalištu) izkopaše, upotrebiv ga za taracanje grada, zidanje grabah i t. d. Kèrvavomstu mostu, jedino taj naziv, koji se već ukorenio u Zagrebu, spasiti će i oviečiti ime, ali čim koji se ondje slućio, neće, jer neima spomenika, koji bi ga pripoviedao. Nu mi u Zagrebu još nešto posjedujemo, ali i tomu sada propast prieti s toga; da nam ono nepogine, što nam ostalo bijaše od starine, umolit ću smierno, udvorno *delično poglavarstvo* da se gledè toga postara. Svakomu je Hèrvatu više manje poznata porodišva se g. 1573. muška puntarija, i svako diete u Zagrebu pripoviedat znađe, da je pod pilom na tèrgu sv. Marka (koji pil ili spomenik, nedej Bože da se razori prigodom novoga taracajja, jer bi grad Zagreb, komu je to još jedino što ima, sasvim ogolio) zasut živ „pozoj.“ Znademo, da vodja te muške bune, koja se na daleko prostre i po Kranjskoj i na Štajeru, bijaše Oršičev špan Matija Gubec, a uzrok joj opaki plemić Taš, sin bana Ivana Taš, čoviek od naravi veoma okrutan, ohol, nepravedan, lakom za tudjim, rieću uz koga se svako slo priliepilo (premda mu se u nadgrobnici na doljoj Stubici čitaju tobožnje krieposti;) koji je nečoviećnim ugnjetavanjem podenikah u ona gladna i ratna vremena počinio da su se pobunili seljaci, te

pravednoga kao i nepravednika haračili i ubijali. Gubec čelovodja te bune, pošto mu bude od plemićah vojska kod stubičkih Toplica pobijena, bude uhvaćen, u Zagreb za slavlje doveden, i na tergu sv. Marka (gdje je za onda stratište bilo) na željezni razbieljeni stolac postavljen, gvožđenom u ognju, razvrćenom krunom krunjen, a kašnje razčrtvoren. Tomu činu ima sada 300 godina što se sbio, svjedokom su nam osim poviestnice i ona četiri biela plosnata i u sriedini probušena kamena na tergu sv. Marka, na kojih je stajao gvožđen stolac. Buduć pako da se rečeni terg novim taracom utvrditi ima, stoga istim kamenom propast prieti da ih nesataru kao i ostalo kamenje; te da nam onaj, premda iz tužne prošlosti, ali ipak znatan spomenik neprodje iz očijuh; obraćam se dakle molbom na dotičnu vlast: *da rečena četiri biela plosnata i u sriedini probušena kamena; na kojih je stajao gvožđen stolac na kom bi g. 1573. kralj seljački Matija Gubec spaljen; nedade kao i ostalo kamenje satertli, već da ih iskopa i opet onako ciele novomu taracu na isto njihova pervašnje mjesto, staviti dade.* Da nam ono nepogine, što nam ostalo bijaše od starine. *)

Iv. Tklc.

*) Kao što je iz jučer priobćenoga izvodka posljednje sednice ovogradske skupštine uviditi može, zaključeno je jurve, da se na ove kamene ima uzeti obzir; — ovaj sastavak priobćujemo samo u znak, da je gradska skupština rečenim zaključkom zadovoljila želji prijateljah hrvatske poviestnice, koji joj zato izrazuje time najtopliju zahvalu, kao što bi im se bila u protivnom slučaju veoma zamjerila. Učr. Nar. Novinah.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 26. ožujka 1862.		Svjetlost tečaj u austr. vred.
Papiri.		
5% Kevonice	69.50	
5% Narodnoga zajma	83.90	
Narodne banke	818.—	
Vierovnoga zavoda	196.30	
Mionice.		
Srebro	135.—	
London	136.20	
Čarški cekini	6.45 1/2	

Meteorologička opažanja na ovdiešnjoj kr. višjoj realci dne 26. ožujka 1862.

U r a	Barometar va viala u par. črt.	Barometar va viala reduc. na 0	Toplo- ta po R.	Nadob- la	Smior i ja- kost vjetra	Atmo- sferička oborina (dada, snieg ili tada)	Opaska
7. pr. pd.	331."57	330."63	+9.8	9	Jaz.		
2. pol.	331."00	329."89	+16.2	5	Jaz.		0
9. u več.	330."77	329."84	+11.4	0	Jaz.		

Danas u 7 sati temperatura R. +10.8.
Opaska. Kod nadobila znači 0 sasvim vedro a 10 sasvim oblačno; brojevima ležećim između 0 i 10 razumije se veća ili manja mnoština oblakah, razdieliv cielo nebo isnad obzorja na 10 jednakih dielah.
U 6. stupcu znači volika pismena smior vjetrovah (Jaz = južno-istočno-zapadni), a brojevi jakost vjetra, isto, 0 sasvim tiho a 10 bura, a među ovim ležeći brojevi naznačuju razlićan jakost vjetra.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

10095—2168. (198)

3—3

Natiečaj.

Za štipendiju po župniku nekada Vatroslavu Smendroviću utemeljenu i sada u godišnjem iznosu od 160 for. a. vr. ustanovljenu, raspisuje se ovim natiečaj do 10. travnja t. g.

Pravo na rečenu štipendiju imaju škole polazeći rođjaci zakladatelja po mužkom, ili, kad ovih nebi bilo, po ženskom spolu, te u pomanjkanju takodjer ovih, mladići iz plemićke turopoljske koje obitelji javne učione polazeći, na medju mladići isto pravo imajućimi dati će se prednost onim, koji se naukom i čudorednim ponašanjem odlikuju.

Dotične molbenice, koje valja podkriepiti s dokazom o sredstvu sa zakladateljem ili odnosno o plemstvu i pravo domovja u Turopolju, ondo o nspredstvu u naucih i o čudorednom ponašanju imaju se prieko ravnateljstva onog zavoda, na kojem dotični pitomac učionu polazi, ovomu kr. namiestničkomu vieću do gore opredieljenog roka podnieti.

Dano iz kr. namiestničkog vieća kraljevinah Dalmacije, Hrvatske i Slavonije dčrtanoga u Zagrebu dne 3. ožujka 1862.

Nr. 1974/557. (194)

3—3

Prima pubblicazione.

Concorso

pel rimpiazzamento del posto di Agente portuale sanitario in Molonta nel litorale dalmato col soldo di annui fiorini trecentocinquanta e coll' obbligo di prestare la cauzione di fiorini Cento.

Le documentate suppliche sono da presentarsi al Governo Centrale Marittimo entro tutto il 10. p. v. Aprile, comprovando in principalità i servigj finora prestati nel ramo portuale sanitario e la piena conoscenza della lingua italiana.

Verranno preferibilmente presi in considerazione impiegati disponibili, semprechè possiedano la necessaria idoneità.

Seconda e terza pubblicazione.

Concorso

pel posto di Agente portuale sanitario in Molonta col soldo di annui f. 350.

Dall' I. R. Governo Centrale Marittimo. Trieste, 1. Marzo 1862.

Nr. 1523/536. (193)

3—3

Prima pubblicazione.

Concorso.

Da rimpiazzarsi:

1) un posto di nocchiere presso l' I. R. Ufficio Centrale di porto e Sanità marittima in Fiume col soldo di annui fiorini duecento ottanta e colla competenza d' uniforme;

2) due posti di piloti presso il prefato I. R. Ufficio Centrale, cadauno col soldo di annui fiorini duecentoquaranta e colla competenza suddetta.

Le documentate suppliche sono da presentarsi al Governo Centrale Marittimo entro tutto il 10. p. v. Aprile.

Verrà preso a preferenza riguardo agli inservienti di porto disponibile.

Seconda e terza pubblicazione.

Concorso

1) pel posto di nocchiere presso l' I. R. Ufficio centrale di porto e Sanità marittima in Fiume col soldo di annui f. 280;

2) per due posti di piloti presso il prefato Ufficio centrale, cadauno col soldo di annui f. 240.

Dall' I. R. Governo Centrale Marittimo. Trieste, 1. Marzo 1862.

Nr. 2074. (209)

3—3

Kundmachung.

Zufolge Verordnung der hochlöbl. k. k. Finanz-Landes-Direktion vom 14. Februar 1862, Z. 2280, wird das im Bereiche des k. k. Broder Grenz-Regiments im Orte Svilaj Nr. 29 gelegene ärarische Haus mit Stallung, Schoppen und Garten im Licitationswege an den Meistbietenden käuflich überlassen werden.

Der Fiskalpreis dieser Gebäude wird mit 380 fl., d. i. dreihundert achtzig Gulden ö. W. festgesetzt. Angebote unter dem Fiskalpreise werden nicht angenommen. Die Licitations wird am 10. April 1862 in der Kanzlei des k. k. Zollamtes in Šamac mündlich abgehalten werden. Jeder, der licitiren will, hat vor Beginn der Licitations dem Licitations-Kommissär das 5pct. Vadium von 19 fl. ö. W. entweder baar oder in Staatsschuldverschreibungen nach dem letzten Kurswerthe zu übergeben. Dem Ersteher wird das baar erlegte Vadium in die Kaufsumme eingerechnet, den Nichtersteher aber gleich nach der Licitationsbeendigung zurückgestellt werden. Die Gebäudebeschreibung kann bei den k. k. Grenz-Regimentern zu Vinkovce und Neugradiška, dann bei dem Militär-Kommunitäts-Magistrate in Brod und bei dem k. k. Zollamte Šamac eingesehen werden. Von der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Essek, 6. März 1862.

Br. 850.-gr. (186)

3—3

Izrok.

Od kr. županijskog sudbenog stola varaždinskog pozivaju se svi oni, koji na ostavštinu lončara Gjura Pluja iz Varaždina, umervšeg dne 26. listopada 1860 sa pismenom oporukom, kao vierovnici kakvu tražbinu staviti imaju, da za prijavu i dokazanje istih dne 7. travnja t. g. u 9 sati prije podne pred ovaj sud dodju, ili do tog vremena svoju molbu pismeno predlože, jer inače, ako ih neide pravo zaloga, neipada im na ostavštinu više nikakovo pravo u slučaju onom, ako ista izplatom prijavljenih tražbinah izcčrpljena bude.

Kr. županijski sudbeni stol.

U Varaždinu dne 5. ožujka 1862.

Novak.

Čukac.

Br. 1548. grad. (156)

3—3

Oglas.

Kr. županijski sudbeni stol riečki daje ovim na znanje: Da je na molbu Jurja Vukelića iz Velog Dola, kroz zastupnika Petra Bruketu, radi dužnih 23 for. 10 novč. a. vr. s. p. dozvolio overšnu dražbenu prodaju nepokretnostih Pavla Brukete Bartulova, što no su na 163 fr. 50 novč. a. vr. sudbeno procijenjene, i u gruntnovnici občine Veli Dol pod br. 25. upisane, te da je u tu svrhu zadnji rok opredieljen na 10. travnja 1862 u 9 sati prije podne kod suda hreljin-grob. u Bakru.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupit želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina i izpod procjene najboljemu nudocu izručiti; zatim da je kupac dužan okužene na nju dugove, na koliko će kupovna dovoljna biti, po naputku suda na se primiti; i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, pro-

ciembeni napisnik i gruntovnički izvadak mogu kod onog suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose ubaviešteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisat morati, ako li se dioba kupovnine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovna izcčrpi, ništa nezapadne.

U Rieci dne 7. veljače 1862.

Br. 1518. gr. (189)

3—3

Oglas.

Od strane kr. sudbenog stola županije zagrebačke stavlja se ovime do znanja, da je na molbu suprugah Augusta i Josipe Veinrich, de pr. 21. veljače 1862, br. 1266., dobrovoljna dražba njihovih u zemljišniku br. 161. porezne občine laške ulice pod parc. br. 619., 644. i 651. i u zemljišniku br. 42. občine Lašine upisanih nepokretninah dozvoljena, i da je za obavu ove dražbe izaslan javni bilježnik g. dr. Antun Rojc, a rok na 8. i sljedeće dane mjeseca travnja 1862 na licu mješta tom primietbom odredjen, da će se pomenute nepokretnine, uslied dražbenih uvietah sudački odobrenih, komadice po ustanovljenoj po prositeljih cieni 50 novč. a. vr. za svaki četverokutni hvat, a izpod ove same uz naročitu dozvolu prositeljah, koji si ipak odobrenje dotične prodaje za 8 danah iza dovršene dražbe pridržavaju, razprodati, te da je dotičnim hipotekarnim vierovnicima njihovo založno pravo negledeć na ovu prodajnu cieniu i nadalje uzdržano.

Uvjeti dražbeni mogu se kod ovog suda i kod sudbenog povierenika g. dra. Rojca, isto tako gruntovni napisnici kod suda ugledati.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke.

U Zagrebu dne 8. ožujka 1862.

Klobučarić.

Jović.

Na br. 389.-gr. 1862. (208)

3—3

Izrok.

Od strane kralj. sudbenog stola županije virovičke u Osijeku kao stiečajnog suda čini se ovim znano. da će se ovosudnom odlukom ddo. 12. rujna 1861, br. 1500, dozvoljena javna dražba nepokretnostih u stiečajnu gromadu za Gjurom Skalnickim spadajućih i u občini unutarnjeg grada Osieka pod grunt. br. 951. u nešenih, dočim takove ni kod prvo- ni kod drugoročne dražbe 25. siečnja i 22. veljače o. g. prodane nebi, na novu molbu po treći put dne 10. travnja 1861 u 9 sati prije podne javnoj dražbi podvčrći.

Kamo se kupiti želeći time pozivlju, da će se kod ove dražbe iste nepokretnosti i izpod procjene najviše ponudajućem prodati. Svaki kupiti želeći imat će prije započete dražbe 10% uzklilne cieni u ime vadiuma u ruke sudbenog izaslanika položiti.

Kupac će biti dužan na ovoj nepokretnosti uknjižene tražbine, na koliko to kupovina dosiže, po naputku suda izplatiti. Dražbeni uvjeti, procieniteljni zapisnik i gruntovnički izvadak može se kod ovog suda uviditi.

Oni, koji posebne ubaviesti nisu dobili, a kroz u nešerje u javne knjige stekoše pravo založno na upitne nepokretnosti, pozivlju se, da se do prodaje istih ovdie jave, jer će si inače sami pripisat imati, ako će sekupovna bez njih razdieliti.

U Osijeku dne 10. ožujka 1862.

38. (203)

3—3

Izrok.

Od strane gradskog magistrata kao suda u Požegi stavlja se ovim do obćeg znanja, da je na molbu Ivana i Jelene Guthier iz Požege, pr. 24. siečnja 1862, proti g. Mariji Sekulićevoj iz Požege radi duga od 850 fr. a. vr. i prip. dozvoljena overšbena dražba založenih i na 590 fr. a. vr. procienjenih nepokretnostih u grunt. zap. br. 452. grada Požege upisanih dozvoljena i da je za preduzetje ove pčrvi rok na dan 12. travnja a drugi na dan 12. svibnja t. g., svagda u 9 sati prije podne u pisarni ovog suda, kamo se i kupci pozivlju, opredieljen.

Ujedno pozivlju se svi oni, koji kakovo založno pravo na gornje nepokretnosti imati misle, da takovo do prodaje kod ovoga suda tim više izkažu, što u protivnom slučaju razdieljenje kupovnine bez obzira na njih overšbilo se bude.

U Požegi dne 14. veljače 1862.

Jos. Prikelmayer,
sudac.

Br. 407-M. (196)

3—3

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudbenog stola županije zagrebačke stavlja se do znanja, da će se uslied molbe Hinka Neumana proti Jelisiavi Strocinger u stanu ove posljednje u Zagrebu pod zidom kuće br. 4. dne 15. travnja t. g. i dne 30. travnja t. g., svaki put o 8. uri prije podne, pokretnosti pod overhu uzete, kao: pokućstvo, slike, posteljina, posudje, rubje, u procienjenoj vrijednosti od 276 for. 70 novč. a. vr. putem javne dražbe prodavati. Pokretnosti će se na pčrvom roku samo uz procienbenu cieniu prodavati, na drugom pak roku prodavat će se i izpod procieni.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

Kr. sudbeni stol žup. zagrebačke.

U Zagrebu dne 5. ožujka 1862.

Klobučarić.

Jović.

Nr. 2475—399. (219)

3—1

Concorso

pel rimpiazzamento del posto di Cassiere della Cassa portuale sanitaria in Venezia col soldo di annui fiorini 945, — e coll' obbligo di prestare la cauzione nell' importare del salario di un anno.

Le documentate suppliche sono da presentarsi al Governo Centrale Marittimo entro tutto il p. v. Aprile comprovando in principata di aver subito l'esame di Cassa e di Contabilità.

Verranno preferibilmente presi in considerazione impiegati disponibili, semprechè possiedono le necessarie qualifiche.

Dall' 1. R. Governo Centrale Marittimo.
Trieste li 15 Marzo 1862.

Br. 1984—1862. (227)

3—1

Jeltimba.

Dne 12. travnja t. g. u 10 satih u jutro obdržavat će se u gradskoj vijećnici javna jeltimba u svrhu nabave edice za gradske poslužitelje i pandure.

Jeltimbom uvjeti mogu se viditi kod gradskog poglavarstva u običnih uredovnih satovih.

Primat će se i pismene započete ponudbe, u koliko se iste prije započete ustmene jeltimbe predaju, te u koliko će iste sa propisanim 5post. začinom previdjene biti.

Od poglavarstva kralj. i slob. glavnog grada Zagreba, dne 26. ožujka 1862.

Načelnik
F r i g a n.

Br. 1778. gr. (224)

3—1

Oglas.

Na molbu gje. Katarine Blacha dozvoljena je dobrovoljna dražba nepokretnosti unešenih u grunt, napisnikah br. 13 obćine Trebovac, br. 19/6 obćine Leprovica i br. 33 obćine Jezevo, spadajućih na plemićko dobro Božjakovina. Nepokretnosti prodavati će se na čestice i usljed molbe prodavateljice na licu mjesta u dvorištu blizu Božjakovine kuće br. 3. i opredijeljena je dražbeni rok na dan 28. i slijedeće dane mjeseca travnja i svibnja 1862, svaki dan prije podne od 9 do 12 a poslije podne od 3 do 6 satih.

Dražbeni uvjeti jesu u bitnosti, da će se izklicati hval zemlje za 14 novčićah priuzdržanom i nižjom izklicuom svolom.

Izklicna cijena za mlin u Jezevom ustanovit će se kod dražbe i dražbovat će se ili na manje ili na veće čestice.

Od dotičnog predmeta dražbe imade svaki dražac uvijek u ruke povjerenika 10° zaciene kao jamčevinu položiti, a kupovna se položi u ruke prodavateljice ili u Božjakovinu ili u Zagrebu.

Poblizje se dražbeni uvjeti uviditi mogu ili kod prodavateljice ili kod sudbenoga povjerenika c. k. javnog bilježnika dra. Antuna Rojca.

Dražba ova stavlja se do obćeg znanja s naročitim dodatkom, da takovom stvarna i založna prava ostanu netaknuta.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke.

U Zagrebu, 19. ožujka 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 479. gr. (218)

3—1

Izrok.

Podpisani sud daje ovime na znanje, da je Ivo Korać, ovdanji trgovački pomoćnik, dne 28. siječnja t. g. u Ljubljani bez oporuke umro.

Pošto ovom sudu nisu poznati nasljednici, kojim prave nasljedno na njegovu ostavštinu pripada, to se dakle pozivlju svi takovi, koji sciene kakovo pravo na istu imaju, da svoje nasljedno pravo kod ovoga suda u roku od 3 mjeseca prijave i da se izkažu, da im pravo nasljedno pripada, inače će se ostavština, za koju je ostavštinskim skrbnikom g. Vaso Petrović najmenovan, razpraviti i uručiti onima, koji se za nasljedstvo očituju, ili će se stranom ili sasvim od države zauzeti.

Ujedno sazavaju se svi oni, koji iz upitne ostavštine kao vjerovnici šlogod tražiti imadu, da svoje tražbine ovom sudu do 29. travnja t. g. tim sigurnije prijave, što se poslije toga, na koliko se ostavština prijavljenim tražbinam iscrpi, na njihove tražbine nikakav obzir uzeti neće, van na koliko im pravo založno pripada.

Gradsko poglavarstvo kao sud.

U Karlovcu dne 17. listopada 1862.

Gradski sudac
Obradović.

Br. 1043. (220)

3—1

Oglas dražbe.

Žup. kot. sud banianski u ime žup. sudbenog stola u Zagrebu daje ovim na znanje: Da je na molbu Magdalene Dragoile Kraverčcanove, kroz g. odvjetnika Petra Tkalcu iz Karlovca, radi dužnih 1152 for. 11 novč. a. vr. s. p. dozvolio ovršnu dražbenu predaju kuće skupa s kućićem, voćarom i baščom kao i oranicom Dubrava zvanom Ljudevita i Hedvike Vinter, što su na 1850 fr. a. vr. procijenjeni i u gruntovnici obćine Draganić pod br. 107., 494., 495., 10258., 10260., upisani, te da su u svrhu dva roka opredijeljena, prvi na 14. travnja 1862, a drugi na 14. svibnja 1862, svaki put u 9 satih prije podne na licu mjesta u Draganiću.

Pozivlju se dakle svikolici, koji bi otu nepokretninu kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta ne-

pokretnina, ako li se kod prve dražbe ni za što, a ni za prociebnenu svotu napredade, kod druge dražbe i izpod prociebnenu najboljemu nudiocu izručiti; zatim da je kupac dužan uknjizene na nju dugove, na koliko će kupovna dovoljna biti, po naputku suda na se primiti; i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, prociebneni napisnik i gruntovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviješteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovom sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati morati, ako li se dioha kupovine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovna iscrpi, ništa nezapadne.

Žup. kot. sud banianski dne 18. ožujka 1862.

Lopačić,
kotarski sudac.

153. (222)

3—2

Natiečaj.

Na novoustrojenoj pučkoj učionici u Kravarskom, županiji zagrebačkoj, kotaru pokupskom, ima se popuniti učiteljska i orguljaška služba, s kojom skopčani godišnji dohodci iznose 315 fr. a. vr. kao stalne plaće, uz življenje prilične bašće i 12 hvatih derva za porabu učitelja, a 6 za porabu škole opredijeljenih uz prilični besplatni stan, u koje svrhu se ovim do 10. travnja o. g. otvara natiečaj.

Prositetelj se napućuju, da svoje molbenice s izkazi starosti, izučene dvogodišnje preparandije, čudorednosti, stališa i dojakošnjega službovanja do prenavedenoga roka podnesu podarcidjaku i župniku na Pokupskom Pavlu Štoss.

Od nadbiskupskoga duha. stola u Zagrebu dne 14. ožujka 1862.

Br. 147. (217)

3—2

Natiečaj.

Na pučkoj učionici u Klanjcu, kotaru tuheljskom, županiji varaždinskoj, ima se popuniti mjesto jedne učiteljice, s kojom skopčani godišnji dohodci osim uživanja jednoga vrtića iznose 300 fr. a. vr., iz kojih će trebati budućoj učiteljici i stan si najimati, — u koju svrhu se ovim do 5. travnja o. g. otvara natiečaj.

Prositeteljice se napućuju, da svoje molbenice za ovu službu do prenavedenoga roka s potrebitimi izkazi starosti, izučene ženske preparandije, čudorednosti, stališa i dojakošnjega službovanja podarcidjaku i župniku u Mariji Gorici Tomi Gajdeku podnesu.

Od nadbiskupskoga duhovnoga stola u Zagrebu, dne 7. ožujka 1862.

K br. 199-pol. 1862. (215)

3—3

Oglas.

Prigodom dne 24. t. m. predusjetog stavljanja nekakih za popunjenje vojske za g. 1862. shedeći novadenju potvrđeni momci I. razreda na svojedržav stavljanje postavili se nisu, i s toga se ovime pozivlju, da se osobno i nefaljeno najduže do 15. travnja 1862 kod podpisatog suda predstave, čim će se u protivnom slučaju smatrati kao bieguni i uroda radi unovažiti dati.

I. dobni razred, rodjeni g. 1841.

1. Antić Franjo Tomin iz Krasice.
2. Bernelić Petar Gergin iz Jelenja.
3. Cuculić Franjo Gergin iz Plosae.
4. Cuculić Josip Androv iz Kukuljanova.
5. Cuculić Srećko Tomin iz Kukuljanova.
6. Cuculić Ambroz Antunov iz Skriljeva.
7. Fidor Mate Tomin iz Dražića.
8. Jadro Jure Antunov iz Zlobina.
9. Krušić Luka Jakobov iz Zlobina.
10. Kučan Silvester Stipanov iz Bërda.
11. Margitić Dragutin Agustinov iz Skriljeva.
12. Micetić Gaspar Antunov iz Ponikve.
13. Micetić Andre-Miho Androv iz Kukuljana.
14. Micetić Petar Lukin iz Ponikve.
15. Miculinić Stipan Sebastianov iz Černika.
16. Miloš Nikola Stankov iz Gaja.
17. Paravić Petar Jakovljević iz Krasice.
18. Pečić Stipan Ivanov iz Jelenja.
19. Polić Josip Bartolov iz Zlobina.
20. Randić Josip-Ivan Franjev iz Višnjevića.
21. Rožić Antun Franjev iz Podhuma.
22. Ružić Peter Matov iz Ružićala.
23. Sablić Peter Matov iz Zaladraga.
24. Sandrovač Ivan iz Zastenica.
25. Šikul Pio Pilipov iz Kukuljanova.
26. Soić Andre Lukin iz Krasice.
27. Tadej Jakov Jurjev iz Bërda.
28. Tomazić Franjo Jakobov iz Zastena.
29. Turina Valentin Jurjev iz Smričke.
30. Vičević Gaspar Franjev iz Skriljeva.
31. Vičević Josip Jurjev iz Skriljeva.
32. Vičević Ivan Pavlov iz Ketine.

Županijski sud kotara grobnik-breljanskog.
U Bakru dne 27. veljače 1862.

Mužević,
ž. sudac.

Br. 1643. Gr. (216)

3—2

Izrok.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke ovime na molbu nasljednika Vjekoslava Kérčelića, zastupanih po odv. g. Stjepanu Osjaku, do pr. 11. ožujka t. g. br. 1643, očitoje, da zemljišno-rasteretno zadužnice br.

1095. vërhu 1000 fr. sa kuponi od 1. studenoga 1860 i br. 250. vërhu 50 fr. sa kuponi od 1. studenoga 1860, koje Vjekoslavu Kérčeliću zginule jesu, buduće da se tečajem jednogodišnjeg roka izrokom preobstojašnjeg zemaljskog suda zagrebačkog od 31. prosinca 1860, br. 6630, opredijeljenog nitko kao posiednik upitnih obveznicah prijavio nije, ništote i uterute jesu.

U Zagrebu dne 15. ožujka 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 36./V. P. (200)

3—3

Natiečaj.

U ovdiešnjem poštanskom kotaru izražajeno je mjesto akcesiste poštanskog ureda trećega razreda s godišnjom plaćom od 315 forintih uz položenje kancije od 400. for.

Natiecatelji imaju svoje molbenice pod izkazom strukovnoga znanja, dosad učinjenih uslugah, svojoj dobroga ponašanje i znanja hërvaltskoga i niemačkoga jezika za četiri nedjelje propisanim putem kod podpisane poštanske direkcije podmeti i u njima navesti, da li su s kojom poštanskom činovnikom ili slugom ovdiešnjega kotara i u kojem stupaju u rodbinstvu ili žurijstvu.

U Zagrebu dne 14. ožujka 1862.

C. k. ravnateljstvo poštah za Hërvaltsku i Slavoniju.

Br. 76. gr. (170)

3—3

Izrok.

Od strane gradskog magistrata kao suda u Požegi daje se ovim na znanje, da će se dobrovoljna prodaja nepokretnosti, kao: kuća i mlin pod br. 287., uz isti bašća, livade i zemlje, oranice pod top. br. 702., 703., 657., 700. i 704. ležeće, 7 jutarah 1471 hvalatih, na zaostavštinu nasljednika Stummerovih spadajuće, dne 14. travnja, zatim 30. travnja t. g. 1862. na dva puta, svaki put u 9 satih prije podne, u gradu Požegi na licu mjesta dražbenim putem polag ustanovljenih uvjeta, koji se u gradskoj pisarni uviditi mogu, uz prociebnenu 3121 fr. a. vr. svotu na uvijek prodavati, s otime, da će se i na prvom ustanovljenom roku, ako ponuda prociebnenu svotu nadležila bude, kupcu napose ponudjajućem izdati, kamo se svi kupiti želeći pozivlju.

Gradski magistrat kao sud.

U Požegi, 26. veljače 1862.

Jos. Prikelmayer,

sudac.

OGLASNIK.

Br. 226.

2—1

MOJBA**dievici ili udovici.**

U vremenu deset lieta

Mnogo jesam prošao svijeta,
Cielu Italiju kako Niemiku,
Moraviju i pak Pemsku,
Sve od Rima staroviečitoga
Do zlatnoga Prag českega,
Liepe zemlje i gradovi,
Liepi pako Sad Novi,
Jer su u njem bile vito
Sercu moje vërlo mile,
Ili ruže krasnog ploda,
Sërbeke majke od reda,
Duše moje sva zasolja,
Sërca moja viedna želja,
Koja mi se izpuniti mora
I biela osvanuli zora.
Zato prosim jedan pison,
Liepu i rumenu u liou,
Da mi bielu ruku pruži,
Da se samnom u svijelu adruži;
Krasna vospitana mlada udovica
Duše — sërca kano golubica, —
Sretna hoće se mnom biti
I ljubavi reze piti!
Ako dahlen želiš — jedna
Moja biti — ljuba vriedna:
Piši meni onda tajno, *)
Pokaži se kao sunce sjajno!
A ja ću ti sërce zlata
Na daleko otvoriti vrata
Onih dvora tvrde viero
I ljubiti te bez sva miero.

*) Plaćena pisma pod imenom: Vladimír poste nastante u Olomucu (Moravskoj).

Br. 214

3—2

Tražise

u jednu ladanjsku kuću jedan vješt sokač ili kuharica i jedna ključarica. Kuća može se saznati kod odpravničtva „Narodnih Novinah“, pogodbe pake u istoj kući.

Br. 221.

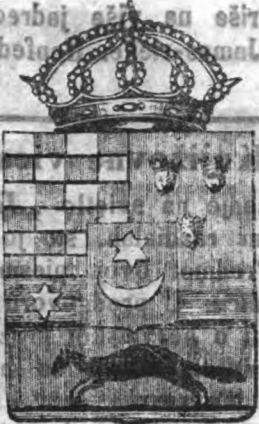
3—2

Žive ribe

mogu se u gospodini Trakoštjan, Krapu i Šenke, od 31. t. m. počemli, po 36 novčićah funt, svake vrijeme dobiti.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredne i prazničke na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglas opredjeljena je površina: 7 kr. a. vr. od linije za jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Erataška pristojba za svaki oglas iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se putah isti uvorsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u petak 28. ožujka 1862.

Broj 72.

S budućim mjesecom počinje se drugo četverogodište „Narodnih Novinah“ za god. 1862.; poziva se dakle domorodno občinstvo, da svoju predplatu na „Narodne Novine“ obnovi, i to na četvrt godine poštom s 3 for. 15 novč. a u mjestu s 2 for. 10 novč. u a. vr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove u redno primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravnictvo Narodnih Novinah“ franko poslati, te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posljednju poštu.

Uredovni dio.

Javna zahvala.

Nj. preuzvišenost gospodin državni savjetnik Metel baron Ožegović sa gospojom suprugom stavio je ovomu kr. namjestničkomu vijeću na raspoloženje osim zila, koje će se od strane njegova vlastelinstva Bela u naravi dati, 52 for. 50 kr. za stradajuće u Hrvatskoj i Slavoniji.

Dočim se ovaj čovjekoljubivi čin do obćega znanja donosi i darovani novac k opredijeljenoj svērši privadja, izražuje se ujedno preuzvišenim darovateljem zahvala u ime stradajućih.

Od kr. namjestničkog vjeća kr. Dalmacije, Hrvatske i Slavonije u Zagrebu 24. ožujka 1862.

Javna zahvala.

Njegova preuzvišenost gospodin biskup djakovački Juraj Josip Strossmayer poklonio je u svojoj obće poznatoj veldušnosti 350 miorovah različite hrane za stradajuće ove godine sbog lanijske loše žetve pod uvjetom, da se to medj siromake berdske najprvo bivše gospoštine djakovačke, pak onda Virovitičke, a na posljedku županije Požeške podieli.

Dočim se podjednim naredjuje, da se taj veldušni dar što prije svojemu opredijeljenju privede, izražuje se preuzvišenomu darovatelju u ime dotičnih siromakah ovime najvrucija zahvala.

Od kr. namjestničkog vjeća kraljevinah Dalmacije Hrvatske i Slavonije u Zagrebu dne 25. ožujka 1862.

Neuredovni dio.

Zagreb, 28. ožujka.

Verlo zanimiva bijaše *siednica kuće poslanikah* državnoga vjeća, u kojoj započe konačno vječanje o financijskim predlozima. Na dnevuom redu bilo je izvješće ministra financijah o izvanrednim financijskim sredstvima, što ih upotrebi ministarstvo od 20. listopada 1860. Prije nego vječanje započe, prijavise se dva člana desnice, dr. Pražak i Poljak Grocholski da će govoriti te su ujedno očitovali u ime svojih zemljakah, da neće udioničtvovali kod vječanja o financijskim predlozima.

Ovim očitovanjem protestiraju Poljaci i Česi zajednički proti neustavnome vječanju sadašnjega užjega državnoga vjeća o financijskim poslovima, tičućih se čitave države, buduć da je i polag pčentah od 26. veljače samo zastupništvo sve der-

žave ovlašćeno odlučivati u širjem državnom vječju o tim stvarima.

Svalko je mogao već na prvo znati, što će učiniti slavenska stranka u važnom tom pitanju oslanjajuć se vazda na najvišu diplomu protestirajuć proti svemu, što bi se zaključiti moglo o zemljama, što nisu na državnom vječju zastupane. Ovom prilikom morala je ista stranka braniti sám veljački ustav proti centralističkim njegovim privrženicima! Ako se budu stvari i na dalje ovako razvijale, doč će još niemački centrelisti u takovu nepriliku, da će im se čversta njihova podpora pod nogama rušiti a dosljednost i muževna uztrajnost slavenskih zastupnikah, kojima je sigurno najviše stalo do obstanaka i pravoga blagostanja austrijske države, slaviti će onda slavodobitnu svoju pobjedu!

Izvanjski niemački listovi zabavljaju se još uvijek s pruskim ministarstvom, koje smatra veća strana za ministarstvo feudalno a ne kao što se je prije mislilo, za ministarstvo birokratičko; bojeći se, da će u njem naći ustavan život sasvim male ili nikakove podpore.

Trojedna kraljevina.

Citamo u „Narodnom Listu“ iz Zadra pod 21. ožujka što sledi: Na 18. t. m. prispjela je berzojavna viest, da je ministarstvo odredilo na *Ljubisnu* interpelaciju o sudovnom jeziku odgovoriti naredbom da se naš mili jezik uvede po našim sudovima. Još neznamo kakovi su propisi u tom poslu, nu znamo da su jurve prispjeli i što prije ćemo ih objaviti.

Istome listu pišu iz *Budve* i *Sinja*, da su u prvom gradu predstavljali mladići „*Tyrdicu*“ od Popovića i da su se malone svi odlikovali. Pred igrom su pjevali carsku pjesmu a medj jednim i drugim činom različite pjesme kano u. pr. „Ja sam mlada Serbkinja; Gdje ptice miloglasnim glasom pievaju“ itd.

U *Sinju* predstavljali su „*Krajišnike dalmatinske*“, „*Hajduke*“ i „*Tko zna čemu je to dobro*.“ Prvu igru napravi jedan ovdašnji učitelj po hrvatskoj igri „*Graničari*“ zamienivši smiesnu niemštinu sa talijanštinom a prenesevši čin u prošasti vjek, kad je dalmatinska granica pod Mlećicima bila uređjena na vojničku krajinu.

Ove viesti zatekoše nas verlo ugodno, jer ovakovim načinom probudja se narodna svijest više nego kojim god drugim načinom, a mi smo čversto uvjereni, ako ostanu dalmatinska naša braća na putu, kojim u zadnjije doba udariše, da će u miloj njihovoj domovini na skoro svanuti sunce narodne prosvete, i da im neće nahuditi ni Germanija ni Italija.

Austrija.

△ *Zlatni Prag*, 25. ožujka. Što nas je u posljednje doba najviše zanimalo, o čem se na svim javnim i privatnim miestima najviše govorilo — bijaše magjarski violinista *Reményi*!

Necu da vam sve navadam, što se je ovdje, u sčrcu českoga naroda, učinilo, da se spomenu tomu umietniku izkaže zasluženo počitovanje, koje ipak s velike strane u dio pada narodu hrabrih Magjarah.

Reményi bio je pri svakoj prilici od narodne stranke odlikovan raznovrstnim načinom; darovi, kojih mu pokloniše na uspomenu njegova boravljenja u Pragu česki spisatelji, narodna čitaonica (mestlanska bešeda), akademička čitaonica i knježioja Thurn-Taxisova, ganuše nemalo domoljubnoga umietnika a još više sčrdačni pozdrav, koji ga pratjaše kod njegova odlazka u Lipsku!

Niemački listovi podigli su dakako grozno svoje graktanje proti svim tim tobožnim demonšracijama tim većma, buduć da se je Reményi izključivo zabavljao sa českim narodovcima. A to bijaše po njihovu mnienju strašna pogriješka.

Ja sam uvjeren, da će se kod vas na mnogim miestima zlo ili barem krivo tumačiti ovo vladanje Čehah; za to sam nakanio, da ovim listom doskočim svakomu nesporazumljenu, što bi se iz svega toga poroditi moglo.

Narod česki, o kojega položaju necu da ovdie obširnije govorim, počituje Magjare, na koliko svojim zahtievima i težnjama nevredjaju druge nemagjarske narodnosti, kao narod hrabar i čestit, koji je plamtećim slovima napisao na svoj barjak: Narodnost i sloboda. Odnosaji Ceske prema Ugarskoj nigda često putah posve prijateljskoga značaja, dok nesliže jedan i drugi narod sudbina, koja je proti svojoj naravi narode još više razciepila, na miesto, da ih užje spoji, da uzmognu s jedinjenim silama postići svērhu svojega blagostanja i sreće ciele države.

Negledec na pogriješke, što ih je u obziru na druge narodnosti učinio narod magjarski, počituje ga narod česki zbog njegovih plemenitih kriepostih, a prisutnost Reményi-eva, njegova mila spo-ljašnost, tvatrena igra kao i njegovo nedvojbeno domoljublje pruži prazkomu občinstvu sgodnu priliku, da očituje javno svoje mnjenje o tom predmetu. Ako budu stvari ovako za rukom išle, kao što se počese razvijati, onda će narod sam sasvim naravnim, nu ipak izvornim načinom sazidati narodno kazalište — al' o tom drugi put.

Turska.

„*Billjer. Korespondencija*“ piše iz Dubrovnika pod 6. t. m. što ide:

Različne su pobunjene občine poslale deputaciju Luki Vukaloviću, koji se je povratio na Sutorinu, da bi ga uvjerile kako će mu pomoći proti Černogorcima, i da ga pozovu da odbaci svako ugovaranje s Omer-pašom, koje se nebi osnivalo na ovim temeljima; Da se ukloni svaka vojska i svaka turska vlast s hercegovačke zemlje od Popova do Pive; da se Vukalović postavi za stariješinu i vèrhovnog sudiju; da se zavede da danak plaćaju godišnje odsiekom miesto dosadašnjih porezah; i na posljedku da za ovaj ugovor garantuju sile evropske. To je sve u onom istom smislu, kako je Luka već govorio, kad se je sastao s austrijskim konsularnim opravnikom g. Verčevićem. On je te uslove hercegovačkog vodje odneo u Mostar.

Černa Gora je mnogo izgubila od svoje popularnosti medju privrženicima nezavisnosti, od kako je gonila Vukalovića. Uzalud su se vojvode Isaković, Ivo Vasiljev, Lešo Lješević i drugi vatretni rodoljubi trudili da razprave taj razdor. Vukalović im je kazao, da bi mogao zaboraviti lične stvari, ali da nemože oprostiti černogorskoj vladi što se dvolično vlada u ovom ratu; da on vidi, da tu vladu goni častoljublje a ne rodoljublje, te zato prekida s njom svaku solidarnost, i nebi joj primio alijancije, dok nebi najprije dobio valjanah garantijah.

„*Wanderer*“ piše, da je Sadik-pasa, poznati pisac „*Kerdžalije*“, poljski biegunac Čajkovski, koji je sastavio turske kozake i sad im je zapovjednik, odazvan iz Rumelije na trag u Carigrad, a u Rumeliji se poduze vremena bavio sa svojim kozacima.

Skoro će početi u Carigradu izlaziti nove jedne turske novine pod imenom: „*Tašviri Efcār*“,

t. j. „oblik misli“. „Wanderer“ čuje, da će te novine ići putem opozicije.

Gubernator u Smirni izvijestio je razpisom jednim strane konsule, da radi javne sigurnosti nije u napredak nikome, bio čiji mu drago podanik, slobodno nositi uza se oružje. Samo loveci i oni, koji putuju po zemlji, mogu ga imati, ali moraju od vlasti uzeti izpravu.

Rumunjska.

„Köln. Ztg.“ piše, da je rumunjska vlada dozvolila jednom društvu engleskih glavničara, da gradi gvozdena putove po rumunjskim zemljama, koji će se kroz Moldaviju skopčati s gvozdenim putem u Galiciji, garantovavši mu 6 na sto kamatah na uloženu glavnicu. Još samo treba da narodna skupština odobri tu dozvolu; al' odobrenje neće nikako izostati, jer je očevitna obća korist od ovakvih putova.

Rusija.

Petrograd. Poznatome ruskom spisatelju Mihailovu koji je prije nekoliko mjeseci na zalogenje u Sibiriju osuđen, poslo je za rukom izmaći prije, nego što je na mjesto svoga zatocjenja odveden.

Jedna depesa iz Petrograda od 16. ov. m. javlja kakve su naredbe izdane da se vlastelima učini na ruku da bi im se seljaci lakše osloboditi mogli a oni da otuda neosieta velikog tereta. Po tim naredbama produžen im je stari državni zajam; učinjeno je da mogu kod privatnih ljudi dići nove zajme; stariji dug, za koji je imanje založeno, prenet će se na zemlju što se seljacima ustupi; a pri izplaćivanju duga, za koji je imanje založeno bilo, primat će se poduno po naređenoj vrijednosti hartije, kojima se seljaci odkupljuju.

Velika Britanija i Irska.

Englezki listovi od 2. t. m. svi govore o stvarima, što se počinje u Pruskoj. Bez razlike ni jednoga neima, koji većine narodnih poslanika nebi branio postupak na saboru, pravdajući ga i odobravajući savršeno. U tome, što je sabor razpušten, naziru da krūna ide za reakcionarnim težnjama, pa je za to osuđuju oštro. Torijevski „Herald“ jedini misli da je sabor prenasiglo bteo reformovati, da napredovati valja polagano i dokajošnji kabinet da je potreban da bude kao most prieko koga će se doći do drugog naprednog. „Times“ misli da bi kralju valjalo bilo da je pustio pravednim zahtjevanjima sabora, i tim bi se u zemlji, koja je tako lojalna, narodu još većma umilio, a međutim teško da će stogod dobiti novim izborima. „Morn. Post“ i „Daily News“ sude isto ovako, hvale nasljednika prestola, za kog vele da se protivio razpustu sabora, i ljuto kore vladu.

Berzovjavne i najnovije vesti.

Turin, 25. ožujka. Raznose se razni glasovi o promienama u ministarstvu.

Milan, 25. ožujka. „Perseveranza“ javlja iz Turina pod jučerašnjim podatkom: Stanje južne Italije probudjuje ozbiljan strah. Pokusi preporadjajućega se hajdučtva dosadjuju vojski i u prepašuju pučanstvo. Uvjeravaju, da se je u obzir zakona za uredjenje političkih društva u ministarstvom vieću veoma živahno razpravljalo.

Rim, 23. ožujka. Papa je iznova oboleo; uapšavanja i premetacine traju neprestano.

Bruselj, 25. ožujka. Današnji „Indépendance“ javlja, da je papa Lavalette prije njegova odlaska primio i da je ukorio izdanu naredbu na biskupe, kojom im se zabranjuje bez ovlaštenja ići u Rim. Lavalette odgovorje je, da njegova vlada radi samo izpunjavajući konkordat.

Petrograd, 26. ožujka. Izasao je dekret koji sadržaje razne cenzurske polascice i ojednostrućavanja. Komisija u svrhu pregleda stamparskoga zakonodorstva naimenovana je. Cenzura dielah znanstvenih društva ukinuta je.

New-York, 12. ožujka. Savezna vojska došla je 10. u Manas, koji je našla prazan. Konfederati sve su sažgali, mostove razorili i povukli se natrag u Gordoville.

Pokliskarska kuća primila je odluku zbog novčane naknade za one države, koje bi ukinule robstvo. Željezom oklopljeni parobrod „Merrimac“ i više drugih parobrodah konfederatskih ostaviše

Norfolk i udariše na više jadrecih fregatah Unije na ušću James-rieke. Konfederati održali su pobiedu

Književne vesti.

Uprav izadje na svietlo „Junakinja Mila“ pjesma u osam razdielah, što ju prevede Adolfo Tkalčević. Predmet ovoj pjesmi čerpljen je iz česke poviestnice. U predgovoru priobčuje spisatelj svoje misli o hrvatskoj prozodiji.

U *Varašdinu* izlaziti će humorističko-satirički časopis „Podravski Jež“, svakoga mjeseca tri puta. Ciena mu je za domaće na pol godine 3 for. a s poštarinom 3 for. 40.

Izdavatelj mu je i urednik Dragutin Antolek. U *Pragu* izdavati će Vojtich Čihar, krojački meštar, modne novine sa slikama pod naslovom „Zlaté dno.“

U *Beogradu* stampaju se Milana Milčevića „Čudnovati događaji jedne duše“ prevod iz ruskoga.

U *Novom Sadu* izdavati će Ig. Fuhs, knjižar, periodično dielo „Putnik“, koje je predasvim namijenjeno serbskoj mladeži.

Jedan od najljubopitnijih književnih pojava posljednjega vremena jesu obe pčve svezke memoarah ruskog diplomata Fontona, koje su ovo dana pod naslovom: „Vospominanija F. M. Fontona u Lipisci kod Vagnera štampane. Sadržje u sebi humoristička, politična i vojena pisma iz glavnoga stana podunavske vojske god. 1828.“ koja je Fonton kao diplomatski zvaniknik Feldmarsala Dibica pisao svome prijatelju P. L. Krimzovu, tadašnjem sekretaru kod poslanictva u Berlinu.

Koncert

Nikole Dimitrieva Svječina, što ga je sinoć u narodnom kazalištu dao, bio je ovićen najsjajnijim uspiehom. Veliki glas, koji je našem gostu prednjačio, potpunoma je opravdan. Čistoća i niežnost zvukovah njegovih čarobnih guselah nadilazi sve, što smo u toj stuci dosad čuli. Tehnika mu je savršena, no nije mu sverhom već sredstvom za postizanje viših težnjah. On zabacuje svaki efekt izvan granicah estetičke liepote. On je umietnik u najplemenitijem smislu rieči. Slavenstvo se njime u istinu ponosit može. Toliko samo za sada kao izraz našega iskrenoga divljenja i štovanja neposredno pošle šilnog utiska, koji na nas proizvede njegova nesavršljiva uprav slavenska gudba, kao bratinski pozdrav i dobrodošlica Hrvatah svomu glasovitom suplemeniku.

Uzlitian plesak pratio ga je vas večer a i jedan prekrasni vienac s verpcama u narodnim bojama pade mu u dio. Bio je propraćivan na glasoviru po gospodinu Kafki, koji je lakodjer dva koncertska komada s dobrim uspiehom na glasoviru izveo. Uz koncert bile su predstavljane vesele igre „Dobro jutro“ i „Nevolja zbog pukućstva.“

Kazalištni oglas.

Prekosutra u nedjelju predstavljat će se na korist marljiva i vidivo napredujućega člana našega narodnoga kazališnoga društva prvi put: „Zatvor (das Gefängniss)“, vesela igra u 4 čina od Roderika Benedixa, preveo Gjurađi Deželic. Malo ima komadah, koji su za niemačkih predstavljajah toli umilili bili našem občinstvu kao ovaj i već više putah bila je od prijateljah našega kazališta izražena želja, da bi se taj toli zanimivi komad i u našem jeziku jedared predstavio. Nadat se je dakle da će naše občinstvo mnogobrojnim posietom ove predstave odgovoriti na pripravnost, kojom koristnik svojim izborom a odbor naštedeci troškovah za prevod pohitiše, da i ovoj želji štovanoga občinstva zadovolje. Iskreno želimo napred težećem koristniku najbolji uspieh.

Posljednji odgovor g. Mandleru.

G. Mandler pozivlje me još jedanput a „Eingevendet Agr. Ztg-a“ na mejdan načinom mu prirođenim, ali pod tim uvjetom, da dignem proziriću (vizir), drugčije, kaže, da nisam vriedan, da se sa mnom tuče!

A ja, deržeći da nije g. M. vriedan, da se s njim opertim licem borim, odgovoram mu jošte

samo to, da se u takovoj borbi, s ovakovim hiorocem prozirnica nikada nediže.

Meni nije nikada stalo do osobnostih već do razlogah!

Ceterum autem censeo: ad docendum ..... etc.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 27. ožujka 1862.

Papiri	u austr. vred.
5% Kovovnice	69.40
5% Narodnoga zajma	83.70
Narodne banke	816.—
Vierovnoga zavoda	196.50
Mienice	
Srebro	135.—
London	136.20
Čarški cekini	6.45

Meteorologička opažanja na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 27. ožujka 1862.

U r a	Barometar va visini u par. črt.	Barometar va visini reduc. na 0	Toplo- ta po R.	Napuh	Smjer i ja- kost vindra	Atmo- sferička elektřina (stat. i dial. u tada)	Opazka
7. pr. pd.	330.00	329.07	+10.8	8	Ssk.		
2. pal.	329.87	328.70	+16.3	10	Jssz	0	
9. u več.	329.44	328.48	+12.4	0	Jssz		

Dane u 7 sati h temperatura R. +8.6.

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 583. M. (233)

3—1

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudbenog stola županije zagrebačke stavlja se do znanja, da će se uslied molbe g. Antuna Seilera proti g. Lavoslavu Singeru u stanu ovog posljednjeg u doljoj lici u kući Vernicevoj na drugom roku dne 3. travnja t. g. o 9. uri prije podne pokretnosti pod ovrhu uzete, kao: svakoverstne robe, dućanskih sprava i policah u prociebenoj vrijednosti od 718 fr. 10 novč. a. vr. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se na ovom drugom roku prodavati i izpod procjene.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke.

U Zagrebu dne 26. ožujka 1862.

Klobučarić.

Br. 458. M. (232)

3—1

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudbenog stola županije zagrebačke stavlja se do znanja, da će se uslied molbe g. Ferde Horvatića proti ostavini Jos. Dvojaka u stanu ovog posljednjeg dne 5. travnja t. g. i dne 29. travnja t. g. svaki put o 9. uri prije podne, pokretnosti pod ovrhu uzete, kao: divan, stol, stolci, ormari, zercala, postelje, kipovi, blazine, madrabi, slamnjace, košulje, gaće i t. d. u prociebenoj vrijednosti od 75 for. 70 novč. a. vr. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se na prvom roku samo uz prociebenu cieniu prodavati, na drugom pak roku prodavati će se i izpod procjene.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

Kr. sudbeni stol žup. zagrebačke.

U Zagrebu dne 15. ožujka 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 452. M. (231)

3—1

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudb. stola žup. zagrebačke stavlja se do znenja, da će se uslied molbe F. Vannemayer i sina proti Samojlu Löwy-u u stanu ovog posljednjeg u dugoj ulici dne 7. travnja t. g. i dne 30. travnja t. g. svaki put o 9. uri prije podne, pokretnosti pod ovrhu uzete, kao: perstenje, dvie zlatne ure, dva niza bisera, mindjuše i t. d. u prociebenoj vrijednosti od 302 for. a. vr. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se na prvom roku samo uz prociebenu cieniu prodavati, na drugom pak roku prodavati će se i izpod procjene.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

Kr. sudb. stol županije zagrebačke.

U Zagrebu dne 15. ožujka 1862.

Klobučarić.

Jović.

OGLASNIK.

Br. 221.

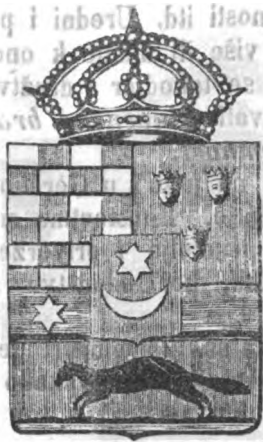
3—2

Zive ribe

mogu se u gospodini Trakostjan, Krapiti Šenke, od 31. t. m. početi, po 36 novčah štut, svako vrijeme dobiti.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvan nedjelje i praznika na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglase opredjeljena je površina: 7 kr. a. vr. od linije na jedan put, a 14 kr. a. vr. na 5 puta. — Kratka prijava za svaki oglas iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se puta isti uvrti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u subotu 29. ožujka 1862.

Broj 73.

S budućim mjesecom počinje se drugo četverogodište „Narodnih Novina“ za god. 1862.; počinje se dakle domorodno občinstvo, a svoju predplatu na „Narodne Novine“ obnovi, i to na četvrt godinu poštom s 3 for. 15 novč. a u prelistu s 2 for. 10 novč. u a. vr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove ujedno primiti, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novina“ ianko poslati, te točno naznačiti svoje ime, prethodno i posljednju poštu.

Neuredovni dio.

Trojedna kraljevina.

Varaždin, 26. ožujka. Županijska skupština zaključila na predlog prvoga podžupana u današnjoj svojoj sjednici sljedeće: a) da županija uzkrati posluš preročenoj naredbi, postaviv ju kao nezakonitu ad acta; b) da častnici i službenici ostanu u svojim službama i uživaju dosadašnje dohodke, koji se medjutim iz županijskoga imetka plaćati; c) da se na previšnje prestolje Nj. c. kr. apost. većanstva podnese pritužba protiv namj. veću i dvorkoj kancelariji, što povriđuju ne samo ustavne zakone, već i istu diplomu od 20. listopada 1860, napuštajući i privremenu naredbu dikasterialnu izdatu u uređenju municipijah.

Križevac, 25. ožujka. U glavnoj skupštini križevačke županije zaključeno je, da se predložkom Nj. kr. apostolskoga veličanstva zamoli, da čim prije sabor sazove, a to već i zato, što je to u kr. odpisu od 8. studenoga 1861. obećano, — da tu predstavku vel. župan glavom u Beču nosi, što on i obeća; — nadalje, da se čin ovaj vis. namjest. veću kao tegoba za buduću sabor obilježiti i da se protiv njemu prosvied u zapisnik stavi, — da se g. kancelar pozove, da medovolji, da se u buduću slične protizakonosti naredjuju, napokon, da u slučaju, ako još ove godine i to za brzo nebi se sabor sazva, da si županija pričužuje pravo za godinu 1863. sama u svojoj skupštini častništvo izabrati i njegovu plaću odrediti. Nadalje zaključeno je, da se najnovina, što u c. kr. uredi kroz 10 godina u županijskoj kući smješteni bili, opetno zatraži, i ako za 14 dana nebi izplaćena bila, da se sudbenim putem to izludera.

Na predlog g. Š., da se ciena soli vaviek i često povećava, a da polag starih zakona to jedino naš sabor učiniti može, ne pako sadašnji ministar financijah, koji opet to učiniti namjerava, bi zaključeno, vis. dvorsku kancelariju zamoliti, da ona nastoji, da se ciena soli i za ljude i za konjarnu potrebne samovoljno nepovisuje.

Iz Djakova, 22. ožujka. (Pozor.) Neljudi vam ovdje prijaviti nikakvih novosti političkih bar ne ugodnih, evo vam viestih druge vrsti. Dne 19. o. m. bio je imendan onoga narodnjaka i crkvenjaka našega, komu više vjekovah nije imala premca naše domovina i koji „za vjeru i domovinu“ živi; imendan našega biskupa.

U oči ovoga dana, po sav narod naš toliko poznatoga, sgernulo se mnogo gostih u malenoj Djačkoj. U večer predstavljali su ovdasnji bogoslovi veći komad izvorni: „Šćurica ili sliepaka akademija Irička“, sastavljen vještima našim llijom

Okrugićem. Mogu reći, da mi je rijetko koji komad poznat, koji bi tolikom živahnošću i točnošću opisivao običaje sriemske u obće a sliepake napose. Komadu odgovaralo je također vješto predstavljanje. Da se nebi tko u nas smutio, da klerici igraju, mogu vam primietiti, da predstavljanja u siemeniških stvar su stara, te da se, kako mi netko reče, i sada čine u crkvenih zavodih, osobito isusovačkih, u Rimu. Izza predstavljanja svi predstavljači čestitahu pjesmom u tu svrhu složenom preuz. g. godovnjaku.

Na isti imendan isti visoki svietčar pogosti svoje mnogobrojne goste, medju kojima bio je general Radosavljević sa sinom iz Osieka, županijsko činovništvo i mnogobrojno svećenstvo. Ovu gostibu kitila je također svojom nazočnosti gospodična Zadrobičkova sa svojom majkom. Ova naime i vam dobro poznata slavna umjetnica u svom putovanju put Odeze svratila se je k proslavljenomu po čitavom Slavjanstvu našem Mecen, da mu se pokloni, kao prijatelju i zaštitniku znanostih i umjetnostih. Netreba vam kazati, da ju i naš Mecen rado primi. Njemu za ljubav očarala nas je mlada umjetnica svojom divnom vještinom dne 20. o. m. u biskupskom dvoru, kamo bješe pozvani odličniji gosti. Što je u našoj umjetnici najveće slave vrijedno, je to, što ona umjetnost spaja s gorljivim rodoljubjem. Sutra odlazi u Osijek, gdje će dne 25. o. m. na večer ondašnje občinstvo obradovati svojom umjetnošću.

— „Serb. Dnevniku“ pišu iz kninske krajine: Bit će tome nekoliko godina kako je milostivi cesar naš na podnesenu prošnju arhimandrita m. Dragovića g. Gerasima Petranovića darovao 2000 fr. u pomoć nove crkve, koja se u onom manastiru veličanstveno zida. — Ovih dana pak dobismo opet novi znak milostive ruke careve, kojim je udjelio 200 fr. na zidanje nove pravoslavne crkve u glavnom mjestu sreza našeg Kninu. Ako i neima u mjestu mnogo pravosl. porodica, ipak koje radi istih, koje opet radi okolnog naroda, preko 20 hiljadah čistih ovejanih prav. Serbaljah, što se svaki dan ali osobito u pazarne dane množinom u Knin stiče, prieka potreba bješe da imamo tu svoju crkvu. Temelj joj je već položen, ali dalja je radnja od nekog vremena prekinuta, i to, kao što kažu, tek radi slabog nastojanja mieščanah, budući okolni narod gotov je u tu svrhu prilagati. Dao bog, te dar ovaj carski pobudi mieščane, da se prekinutog posla opet prime; jer drugčije ostat će im velika sramota i griehota. —

Ovih dana dogodilo se je u m. Dragoviću grozno i nečuveno zločinstvo. Kmet jedan manastirski, poznat radi svoje zvijske naravi, koji ni sa starim roditeljima svojim ni s braćom u skladu nije živio, budući da je manastiru dužan dohodak od više godina davati prestao bio i zemlju manastirsku kao svoju vlastitost smatrao, bude od vlasti prisiljen, da se sa kmetinstva digne. Osvietom dišući, dodje na tu strahovitu misao, da potamani sve živo u manastiru. Podkravši se u kuhinju prije podne, baci u lonac, u kome se je grah vario, otrova, usljed čega čim kaludjeri i momci jelo okusiše, počnu smertne bolove osjećati. Ali hvala budi promislju božjem, kolikoć otrova nebi jaše tolika, da smert onih nevinih dušah odmah prouzrokuje. Pridodavša pomoć liekarska učinu, te se oni sada van opasnosti nalaze. Ti su administrator manastira sa dva kaludjera i pet služiteljah. Zločinca potrazi odmah vlast, i nadje ga one iste noći kod svoje porodice; pri njemu nadje se i nešto malo nieke crvene prašine. Sada je u rukama sudu spiletskog, gdje su se već o tome i ispitivanja započela.

Austrija.

Beč. Ovih dana razpravljene su štamparske parnice protiv nekim bečkim listovima. Sud je izrekao osudu, koja ovako glasi: g. Moric Grass urednik „Wanderera“ osudjen je na osammesečni zatvor; svakoga mjeseca jedan dan posta i gubitak od 1000 for. kaucije; dr. Maks Falk pomoćnik kod „Wanderera“ na 6 mjeseci zatvora i jedan dan u mjesecu posta, a uz to gubi akademiki grad; Ferdo pl. Seyfried vlastnik „Wanderera“ na tri nedjelje jednostavnog zatvora; Frideriko Förster platit će globu od 100 fr. i na tri nedjelje u zatvor; R. pl. Mihalevski osudjen je na novčanu globu od 40 fr. i osam dana zatvora, a uz to morati će to objaviti u „Wandereru“; Dr. Chielich na tromesečni zatvor, dva dana u mjesecu posta, i priobćenje ove osude u „Wandereru“ i „Vaterlandu“; August Zang vlastnik „Presse“ na 14-dnevni zatvor i globu od 100 for.; Josip Mitter urednik „Presse“ na 14-dnevni zatvor i priobćenje ove osude u „Presse“; Gjuro Millinger na novčanu globu 40 f. i 8 dana zatvora, a mora to priobćiti u „Fremdenblattu.“

Prag, 26. ožujka. G. 1855. donese „Augsb. allg. Ztg.“ viest o pokojnom grofu Šliku, gdje tvrdi, da je Niemac. Grof Šlik, koji nije mogao podnositi, da ga svet smatra za odmetnika, odgovorio je u sljedećem broju onomu listu ovako: „Da sam Niemac, kao što te niemački časopis „A. allg. Ztg.“ tvrdi, nebi mi baš u ovom trenutku drago bilo. Na ja Niemac nisam, i neću da me za Niemca drže. . . Svi moji praotci i ja rodismo se u Českoj.“

Kao slavenskoj mačlac mogu reći: „Nisam Niemac, Čeh sam i Čeh ću ostati!“ General gr. Šlik može služiti českomu plemstvu i českim častnicima za uzor poštena i hrabra značaja!

— Česki nezavisni žurnalisti u Pragu dali su sjajni banket u počast redaktoru Šimačku, koji je nieki dan iz zatvora pušten. Predsjednik u ovom banketu bio je prota i urednik Stulc; svega je žurnalistah na časti bilo 53. Toner je prvi nazdravio svoj nezavisnoj českoj žurnalistici a naime Šimačku. Poznati magjarski violinista Eduard Reményi učestvovao je također u ovom banketu. On je govorio o odnošaju izmedju Slavenah i Madjarsah i nazdravio njinom međusobnom sporazumljenju. Českinje odgovoriše mu pola magjarskim, pola českim uzklicama: „Iljen Magjaro!“ Naprijano je svima narodnostima u Austriji naposljedku poljskoj žurnalistici, na koju bi se i česka ugledati imala, što se tiče sloge i dosljednosti.

Turska.

Abdi-paša naimenovan je za upravitelja turske vojske na gerčkoj granici na mjesto dojačkog Čerkez-paše od Janine. U Soloniku ograničuju se dvie pukovnije redife, koji će ići na gerčku granicu. Berzojavnica, koja je do sada bila samo izmedju Manastira i Carigrada, povučena je sada sve do gerčke granice a tako isto povući će se i druga jedna sve do Sarajeva.

Varoš Ternova (?) i 22 sela bugarska prešla su na uniju.

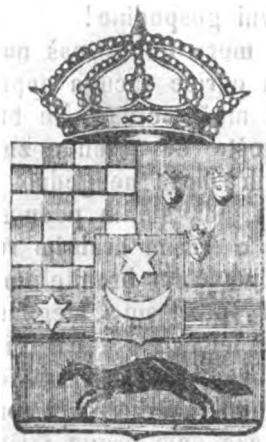
Talijanska.

U Milanu bilo je prigodom posljednjega prisustva Garibaldiova veoma živahno. Francuzki listovi donose berzojavnih viestih iz Milana, koje obilno izvješćuju o tamošnjim događajima. Dne 23. t. m. u podne bilo je u jednoj od javnih baščah svečano podizivanje počastnih znamenjah medju dobrovoljce od obie sicilijanske vojne, i Garibaldi

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzevši nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je na domaću u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predjeljena je uvrštenina: 7 kr. a. vr. od listijama jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Erarska pristojba za svaki oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko putah, koliko se putah isti uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u ponedjeljak 31. ožujka 1862.

Broj 74.

S budućim mjesecom počinje se drugo četverogodište „Narodnih Novinah“ za god. 1862.; poziva se dakle domorodno občinstvo, da svoju predplatu na „Narodne Novine“ obnovi, i to na četvrt godine poštom s 3 for. 15 novč. a u mjestu s 2 for. 10 novč. u a. vr.

Da izmognu vanjski predplatnici listove u redno primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravnništvo Narodnih Novinah“ franko poslati, te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posljednju poštu.

Neuredovni dio.

Trojedna kraljevina.

Zagreb. Kako iz pouzdana izvora doznajemo, obratila je naša visoka kr. dvorska kancelarija ozbiljnu pozornost svoju na pitanje o budućnosti trgovačkoga saveza naše nutaraje domovine s primorjem našim. Poznato je da već nekoliko godina stoji u pretresu pitanje otkupa luizine ceste u namjeri obaljenja tarife njezine za olagšanje trgova izmedju Karlovca i Rieke, koji predmet dosele uspjeha imao nije poradi pretjeranih zahtjeva dotičnoga društva.

No sada, pošto se približava vrijeme za otvorenje željeznice od Siska na zidani most, dobilo je pitanje sasvim novo stanovište. Iz podataka

koje si je pribavila dvorska kancelarija, uvidja se očividno, da od onoga časa, kad se otvori ova željeznica, nebi koristila ni golema žrtva otkupa luizine ceste, niti obaljenje njezine tarife na mjeru one na državnih cestah, budući da će ovom željeznicom vozarina za vagan šenice stati od Siska do Tërsta samo 44 novčica, a sada stoji iz Siska na Karlovac do Rieke 1 for 20 novč. a do Senja 1 for. Isto tako stati će rečenom željeznicom vožaja 1000 dugah 25 for. a sada stoji do Rieke 53 for.

Od tuda se vidi golema nevolja, koja prieti čitavoj Hrvatskoj izmedju Karlovca i mora iz toga nesretnoga okolišanja željeznice iz Siska na zidani most u Tërst.

U ožgled ove ozbiljne budućnosti za pomenuti dio naše zemlje, odredila je dvorska kancelarija da namjestničko vijeće odmah uzme upretres predmet ovaj, saslušavši trgovačku komoru, te vijećake iz grada Rieke, Karlovca, Senja, županijske rieke, osobito u pogledu tom, da se izrazi mišljenje, kojim bi načinom i kojim sredstvi moguće bilo pospiesiti traciranje željezničkih linijah iz Karlovca k moru, bilo u Rieku, bilo u Senj, bilo najposlije mimo Ogulina nad Novi, pak odatle u sve primorske gradove na desno i na lijevo, za da se razvidi, koji bi potez najjeftiniji bio i najshodniji za gradjenje željeznice, pošto dvorska kancelarija u tom gradjenju uvidja jedino sredstvo za paraliziranje predstojeće katastrofe.

Čujemo, da je dvorska kancelarija odvažne korake učinila, da društvo južne željeznice ispuni agovorenu dužnost svoju glede neodvlačnoga sagradjenja željeznice iz Zagreba u Karlovac, pošto

se je nadati, da će u tom slučaju biti laglje naći društvo za gradjenje željeznice iz Karlovca u primorje.

— Pišu Glasonoši iz Primorja od 21. ožujka što sliedi:

Nemogu propustiti, a niti sërdu odoljeti, da vam radostnu viest nesaobćim, pa opet novi dokaz rodoljublja i čovjekoljublja pred čitavim svijetom neodkrijem.

Našemu neumërloму i velikomu Mecenatu nebišao dosta, što je svomu jednomu narodu dosele više učinio, nego li imade pèrziue u morju, već mu i nadalje herli u pomoć, te svagdie, gdje samo uzmože, osvješćiva ga budi neprestano k poznanju svoje samosvjesti i ljubavi do svoga.

Taj veliki muž našega vieka, što no kao danića predhodnica bielomu danu na obzorju Jugoslavije dično sjaje i kriepi sa svojimi svietlimi traci, da slavnimi dieli, jest njegova preuzvišenost g. vladika u Djakovu, Josip Juraj Strossmayer.

Poznato će biti našem svijetu, da ovaj visoki dostojanstvenik gleda, i osobito svoje otčinsko oko baci na poliepsanje svoga biskupskoga mješta; a što može liepše grad riesiti uo cerkva I-susova, gdje nam se plaća za njene zasluęe najviernijih dieli; jest, jest! ondiš dobiš od gospoda vojstjah krunu zasanna, alitamo bude dan plaće.

Vierodostojno znade se, da će on novu svoju stolnu cerkvu na liepši i sjajniji uzor katoličke slave i promicanja božjega imena zidati k čemu takodjer potrebita jaspra na strani pripravnosti leži.

Taj verli muž, da ovo veliko i ogromno dielo u ime božje začne, traži ljude, mislite li Talijane,

Javni pisari u Parizu.

(Iz Českoga.)

Kad čoviek prolezi ulicama parižskima, uoči berze u toj čudnovatoj smiesi vèrst ljudih, služećih si život osobitim zanatom: a to su javni pisari.

Da zavirimo maliko u stan takova pisara. Dèrvona koliba na četiri kotača, da joj se gospodar i stanovnik lahko premiesti iz jednoga kraja grada u drugi. Pisar je zaisto dosietliva glava; znade on, gdje je kada najviše posla i zaslužbe. On piše u slogu prostom i vezanom, ljubezno i ozbiljno, govori visoko i prosto, pozna ljudsko sèrce, pročitao je Gil Blasa i novu Heloisu. U jutro je katolik u večer protestant; sad ga hrani cerkva a sad opet kazalište. Sastanak dvijah zaljubljenikah pribavi mu zajutrak, neviera ljubovnikova obied. Nespada k nijednoj stranci, samo da štogod od svake dobije. Piše po mišljenje ministarskom, kad ga posieti ministrov komornik, a republikanski, kad mu se uteće koi član zidarski. Sad mu plati ljubav mlada vojnika, havećega se u gradu, čašu rataše, a za čas mu priskërbe mušice strasne kuharice bocu crvena vina. Pred njegovim vratima često je velika gujeta, jer u kolibu isim njega nemože ih više od dvojice, od kojih jedan mora stajati; premda on uvijek obojici veli: „Izvolite siesti.“

Eto upravo dolazi mlado curče te mu važno mo ipak s mirnim posmiehom govori: „Gospodine, napišite mi liep listić. Kažite mu, da će me danas u večer naći kod vodenice „des Innocents.“

„Dobro, dobro“ veli pisar. „Znam što želite. Liepo ajtano, vèrlo čuljivo i sèrdačno — je li listić?“

„Ta dakako, ja to izručam Vama sasvim. Samo mi izveršite čestito.“

„A koliko želite u tu svèrhu žèrtvovati gospodična?“

„6 soldah pègoriela bi rado, samo ako bude listić po najnovijem akusu, i upravo ljubezan — sèrdačan.“

„Za šest soldah dobiti ćete stvar liepo uglađenu. Znate li podpisati svoje ime?“

„Ne gospodine.“

Pisar si pomisli: To ti je vèrlo tupo dievojče. Takove su meni po volji. Još je škola nije izkvarila. Samo je to nevolja, što se sada toliko ljudih u moj posao mieša.

Napisav list, pita kakav ima staviti napis. Dievojka porumeni te reče:

„Napišite — gospodine — Rafaelu — to će biti dosta. Dati ću ga pazikući, a za ostalo će se jer on postarati.“

Dievojka uzme listić te ode sva blažena od pisara.

Za čas eto dodje seoski mladić, što je u službi kod nieke plesačice. On govori:

„Gospodine, rado bih pisao svojoj materi, da mi treba rubačah i cipeljah. A isim toga pozdravljam sve prijatelje i rodjake preliepo. Napišite, da su mi kamaše jur poderane; je li se tetka oslobodila kašlja, pa hoće li mi tata poslati onih 20 franakah, što mi je obećao. Mogli biste umah pitati moju Anu, ima li me još rada, — ali pitajte ju tako, da toga majka nesazna. Kažite i to, da mi treba novih blačah, da sam ovih danah bio u operi, i da sam bio i ondiš gdje se je onako liepo plesalo. Evo vam 10 soldah, samo molim, da bude sve u redu i točno.“

Pisar jur piše taj smles, a diećaku padaju na um još vèrliji nove stvari: o novim obojima i

o nazebi, o ljubavi prema roditeljem, o plicama, da mu dobro na nje paze i t. d. Pisaru se vèrti glava kao mlinsko kolo, ali se neda smesti, već piše bez prestanka, premda će mu list uz sve to izgledati kao divlja šalata.

A sad dolazi tusta kuharica ljuta kao zmijica. Baci košaru na zemlju te počima:

„Hitro, gospodine pisaru! Umočite pero u jednu i žuci; pište tomu nevierniku ali osurno i strogo. Taj čoviek misli, da neznam, kako je jučer pred barrierom (u predgradu) plesao s žutokosom Kristinom, kako joj se ulagivao, kako mu obećala najliepših komadah pečenke i najboljeg vina. Viditi ćemo, čija kuhinja je bolja. Ta glupa Kristina nije no prosta gradjanska kuharica te služi kod siromašna trgovca, koi prodaje pèrpar i cimet; a ja se dèrжим samo velikih plemenitih kućah. To mu sve pošteno liepo u list zapaprite. Govorite s tim kukavcem ponosito, te mu kažite, da mi više nikada pred oči nedolazi. Taj biedni, nezahvalni stvor, kojega sam toliko putah s najboljima poslasticama napitala, kojega sam tako vraće ljubila!

Evo vam 20 soldah. Ako zahtievate više, samo recite!“

„Hvalim liepo gospodjice! Za 20 soldah da se dosta velik kup krupnih riečih napisati. Mi ćemo jur tomu griesniku izbrojiti što ga ide — doći će mu do živa!“

Pisar učini kako reče, te u listu nije manjkalo neotesanosti.

Na to bude list pročitán — kuharica klikne: „Izverstno“ te se odtara iz pisarove kolibe. A pisar hvali bogu, što još ima pod suncem ljubeznih spletačah, glupih mladičah i zaljubljenih te strasnih kuharicah.

ili koje mu drago valjda inostrane? Ne, ne, da što nerekoh Primorci! — On se je mogao za te ljude bog zna na koga obratiti; nu nije htio drugač učiniti, već se obrati na onoga, koi sve potanko i narav i ljude pozna, dè na našega mladoga vladiku dr. V. Soića u Senju, da mu predloži čovjeka iz našega Primorja, što bi kadar bio kamenje pregledati za zidanje svetoga doma, što se na vlastitu njegovu zemljištu nalazi.

Presv. gosp. vladika poruči odmah po Matu Mažuranića, Novljanca, kao viešta u tom poslu muža. To vam je onaj isti muž, što no je izdao knjižicu pod imenom: „Put u Bosnu“; osobiti mu bijaše prijatelj pokojni O. Pasalić.

Na ljubljenu i očeviski poziv mladog punog vjeline duhovnog pastira, vladike, nepočasi doći u Senj, te velikim i neopisivim veseljem, a nutarnjom sèrdca zadovoljnošću visoku ponudu primi, i poželji Nj. preuzvišenosti g. biskupa Strossmajera odlučiti po uskèrsu na njegove troškove put Djakovu krenuti.

Naši Vinodoljci pokazali su se svagdje marljivi robototežni, i u svakoj prilici veoma štedni; k tomu puni naravnoga daha i uma za svako poduzeće; gdje goder kakov posao poduzmu, to ga sa narodnim poštenjem na obću pohvalu dično također dovrše.

Kako počne proljetno vrijeme, svèršiv svoje domaće gospodarstvene poslove saženom i ostalimi domari, pa sve onda ostavljajući ženi na glavi, sprema se jatovice na put; svojim batićem i bisogami preko ledjah ide sirota u šareni i široki svijet za kruhom. —

Zato ih vidiš po cielej našoj domovini razpèrsene, kod svakog diela na čelu; — sada na građnji kućah, cestah, željeznica, a sada kod ustrojavanja mlinah; pa gdje god se nalaze, nigdje se neizhole; oni tako živu u vanjštni, kao i kod svoje kuće; gdje god bili, kakov god mu budi drago podhvat preda se uzeli, prem ga slavno dovršili, ipak o njih malo se znade, pa ako se i znade, neće da se znade. —

Viečna slava budi takvomu visokomu mužu, što je na naše kukavno Primorje svoje milostivno-domorodno oko obratio, i pokazao se brižljivim otcem također ovoga puka; zahvalni Primorci i u kašnje doba znati će mu lovorvjenac u njegovu slavu uplesti, koi mu nikada neuvehne, već bude u sve vieke *Strossmajer* i u našem primorskom gradu živjeti —

— Isti list donosi sljedeći dopis iz Rieke od 23. ožujka:

Ogromna šteta, koju je dotično društvo požarom liepog žakalskog mlina trpilo, neda se još pravo prosuditi, nu nemislim, da će što od jednog milijuna for. a. v. faliti. Jer od čitavog mlina neostade ništa nego zidine, koje ništa nevrede, budući da je društvo odlučilo otaj mlin posve od dna novo podići. Izgorjelo je do 15,000 starah (22,500 vaganah) šemice, 1,000.000 kom. bukovih dašćicah, više hiljadah buretah i vrećah itd. Otaj mlin bio je doduše za 600.000 for. osiguran, no što je to prema pravoj šteti, i onoj, koju društvo tečajem gradjenja novog mlina ima.

„Glasonosa“ donio je pèrvi glas o tome, da je g. prof. Kazali tražio dozvolu za uređivanje ovdešnjega talijanskoga časopisa „Gazzetta di Fiume“. Dobro vam javi vaš dopisnik, da g. Kazali ima već dovoljnu svotu novacah za kauciju, nu dvoji se, hoće li dobiti dozvolu. Bilo, kako mu drago, on će novine svoje imati, jer ako ga neprima za urednika „Gazzette“, onda će on izdavati novi časopis pod naslovom: „Lo Slavo meridionale“ (Jugoslavjan). Da nam treba talijanskog lista, koi našim duhom diše, o tome neće nitko dvojiti, a u vèrstih rukah vèrlog našeg profesora Kazali-a biti će za cijelo domovinu od koristi.

Austrija.

Prag, 21. ožujka. Jučer prispie ovamo deputacija u ime 98 obćinah, da izruči slavnomu *Fr. Palackomu* adresu poverjenja i priverženosti sa 2505 podpisah. Među podpisanim nalazi se 29 podjašprištrah i župnikah katoličkih, 16 kapelanah, tri župnika i seniora evangelička, 1 rabin, 37 učiteljah evangeličkih i katoličkih, 2 profesora, 7 doktorah i liečnikah, 11 gospodarskih i šumarskih činovnikah, 463 obćinska glavafa, savjetnika i odbornika sa 67 obćinskih pečatah. Među podpisanim jest i mnogo židovah.

Adresa glasi ovako:

Slavni gospodine!

„Svako mora ljubiti naš narod, tko ga poznade; tko da odriče saćutja neprestanomu vitežkomu njegovu mučeničtvu? Nu broj mukah našega naroda nije jošte dovršen a znatna čest tugah naših i žalostih dirnu neugodno u očevisko Vaše sèrce. Tereti i jadi, što ih podnositi ima naša zemlja, počivaju u Vašim hrabrim rukama da ih nosite za nas s junačkim braniteljima prava i istine! Vašim trudom spoznasmo niegdašnju svoju slavu i viečna prava našega naroda. Vi ste nas naučili prisluškiati glasovom naših pradiedovah, koji nas probudiše k novomu životu. Hrabrost Vaša i Vaših prijateljah pokaza nam pravo i istinu. Vama i Vašim suborcima dospiesmo barem dotle, da znamo, tko nam je prijatelj a tko o našoj propasti radi. „Nedamo se“ prionuvši uz svoje drugove i uz naše pravo. Rieči Vaše osviedočiše nas, to je i tverda naša viera, da je narod naš od boga pozvan k životu a ne k smèrti; zahvaljujemo Vam za novi život i zanj će vam zahvalni biti i unuci naših unukah. Dokle god bude živio narod naš, zvat će Vas uvijek, našega dobročinitelja, otcem svojim! —

Vrieme će razoriti, što je sazidano na piesku, što je osnovano protinarodnom samovoljom. — Bože daj, da se dočekate ovoga vremena! — Neka obasja sunce obćinske i narodne slobode čestitu siedu kosu Vašu, koju blagoslovi narod sèrcem sinovskim.

Ako se skriva dosada zlatno sunce za oblacima, dao Vam bog kriepku snagu Zabojevu, da možete kao pobiednik s pobiednikom klicati od veselja s narodom, s kojim toli vremena tugovaste.

Živite dugo, preživite nas sve, da se ponosi s Vami novo, valjda sretnije pokoljenje. Slava Vam dragi oče! Slava hrabrim junacima češke domovine! Život i slava narodu! Ovako kliču sa sinovskom priverženošću štovatelji svojega otca.“

Palacký zahvali sèrdačnim riečima za ovu naklonost, koju pripisuje više stvari, što ju brani i braniti će, nego svojoj osobi. Njemu je najveća utieha da prodre jurve naroda duh u jedno pako i da se sve većma razvije.

Talijanska.

Bèrzojavne viesti iz Turina govore o ministarskim promienama, što dokazuje, da Ratazzi nije većma u stanju nego njegov predšastnik u uredu da sastavi stalnu vladu, Ratazzi nudi od kuće do kuće jošte svejednako ministarstva izvanjskih i unutarnjih poslovah. U ostalom nije lahka stvar, uz Garibalda biti i ostali čvèrstom vladom. Sam Times koi inače lahko neočajava o Italiji, nalazi sadanje stanje veoma opasnim. Iz toga, što se je Garibaldi opet pojavio, zaključuje ovaj list, da vlada Viktora Emanuela mora biti slaba. Cavour i Ricasoli bili su dosta jaki da Garibalda zadržè u Kapreri i pod zapt metnu „duh sadanjega dielovanja“. K Ratazzi-u nema mlade Italija baš nikakova pouzdanja i zato se je Garibaldi opet pojavio; zato puk u Milanu neprestano buči; zato se je u Genovi sastao drugi parlament, popularniji nego li turinski; zato diže Mazzinizam glavu i Milanezi kliču „Mletke i Rim!“ „To znači u sadanjem trenutku“ kaže Times „toliko kao poraženje Austrije i Francuzke, a ipak nije Italija u stanju održat se u mirovnom posiedovanju Napulja. Kad Garibaldi puku milanezkom obećaje, da će im Mletke i Rim skoro osvojiti, i kad govori o „sili idejah i budućnosti Italije“, to će jedva bit zaboravio, kako mu je bilo nemoguće održat Rim, kad je bio u posiedovanju Rima. On barem nemože biti tako bezuman, da uzhtie izazvati dvie najveće evropejske vojene sile. Ako je Italija mudra, volit će sterpit se i čekat, dok ojači.“

Milanezki klir predao je Garibaldu adresu, u kojoj moli vladu za zaštitu proti proganjanju, kojem je svećenstvo izloženo od strane Rima. Garibaldi je sada dvie proklamacije izdao, u kojima svećenstvo pozivlje na slogu i podupiranje narodne stvari. Rim imenuje „Spiljom divjih zvierih“, šta tamošnja francuzka posada također može i na se povući.

— „Gaz. de France“ namiera Garibaldi-u, što je dopustio, da mu u Genovi izpregnuše konje, i da ga mladi ljudi ulicama vuku; na to sad odgovara „Italia“ kazujući tečaj stvarih ovako:

Pri izlasku iz Paganini-eve dvorane upotrebi gomila mladih ljudi, među kojima je bilo i mnogo momakah od pravilne vojske, onu okolnost, kad skromna generalova kola zastadoše u niekom sokaku, te ih obkolíše. Ovi pretierani priverženici

velikog vodje slobodnjakah izpregnuše konje. General spazivši to htiede odmah sići s kolah, al jest! svetinja ga je sislá. Tada se general obrecnu na pretieranu mladež: „Ta vi ste tegleća marva a ne ljudi.“ Ali ga neposlušáše: tada se on očevidno na to ozlovolji, natuče šešir na očih, prekersti ruke i sabije se u čošak kolah.

Rusija.

Petrograd, 24. ožujka. Tversko plemstvo odpravi s poznatom nam već adresom i dopis, kao odgovor na predlog vlade glede financijah. Plemstvo tversko tverdi, da su predasvim od nužde sljedeće reforme. 1. Nova financijska uprava, koja bi imala biti odvisna od naroda a ne od samovolje. 2. Neodvisnost sudovah i javnost sudbenog postupka. 3. Javnost u svim granama državne uprave, bez kojega nema ni poverjenja ni sigurnosti. 4. Imaju se ukinuti sve povlastice i razlike stalishah, da bude u Rusiji samo jedan narod. Plemstvo očituje pred licem ciele Rusije, da se odriče svih povlasticah. 5. Narodni sabor mora se sastati sastojeći iz članovah svih stalishah i redovah. Shedi 112 podpisah istih što na adresi.

Bèrzojavne i najnovije viesti.

Dubrovnik, 27. ožujka. U bitki, koja je bila kod Arbanaske kernice položilo je 500 bašbozukah svoje oružje i odvedeno je na Cetinje.

Carigrad, 28. ožujka. Navplija se je predala. Vodje ustanka, koji nisu pomilovani, utekli su.

Književne viesti.

Dokoro tiskati će se troškom preuzv. gosp. biskupa Strossmajera èpos: „Petar Bačić“, pisan vèrstnim perom poznatog vèrlog piesnika „Biedne Mare“ gosp. Luke Botića.

Nadalje predati će se naskoro u tisak g. Šimun Posavac „Pučka knjižica“, što no ju je častni sbor duhovne mladeži u Djakovu za tisak priredio.

Kod gosp. liekara Nikole Androvića u Novom gradu (Castelnovo) u Dalmaciji može se dobiti fotografirana slika junaka Luke Vukalovića, kao što i od drugih hercegovačkih junakah, komad po 1 fr. a. v. Ove slike snimite su na polju sutorinskom 1. ožujka o. g. jednim vèrstnim svietlopscem (fotografom), i preporučamo je svakomu rodoljubi. (Glasonosa.)

Miestna viest.

— Obračamo pozornost našega štovanoga obćinstva na „sbirku najdivnijih slikah iz svih stranah svieta i inih zanimivih prizorah gledanih krupnozorum ili stereoskopom“, koja će se ovih danah u askari na tèrgu Jelacic-bana uz ulaznina izložiti. Ljudi, koji su videli ove slike i koji su viesti toj stvari, uvieravaju, da u svakom obziru zaslužuje pohvalu tako što se tiče izabranih predmetah i finoće slikarske radnje kao i izvèrsnosti orudja. Mi preporučujemo dakle ovu izložbu što toplje našem štovanom obćinstvu tim većma što je njihov vlastnik, kojega je nabavljenje tih slikah znatnih troškovah stajalo, sin naše domovine, kojega bi dakle kod ostalih jednakih uvietah valjalo većma podupirati nego prihodnika kojeg već zato, da se i kod nas jedared probudi želja bavljenja i poslovanju svake vèrsti sa stvarima pripadajućim u krag umietnostih.

Nikola Dimitriev Svječín.

Teško da bismo ikoju godinu mogli spomenuti, koja bi nam toliko obrodila koncerti, koliko upravo godina prošla i ovo nješto ljetošnje. Za ovo kratko vrijeme doživismo eto četvèrti koncert. Koliko smogismo riečih, kojimi pohvalismo pèrvanje toliko nam ih upravo sad nestaje, da dosta pohvalimo ovaj. Ako nam zvuci onih nisu raztopili grudi, a ono nas je ovaj zbija tako uzhitio, da nam se neda na ino, nego još koju reči o tom danu, kad na pozorište stupi slavni sa svoje vèštine, D. Svječín, te počine divnom umjetnošću proizvoditi glasove na violini. Mi znadem, da se takova šta proizvesti nebi dalo na guslah javrovih, koje su jednostavne ko što su i jednostavne pjesme naroda koji ih rebi, no i to znadem, da je i najbolja violina u rukah najvećega dovjeka upravo tako, kao najbolje urezano pero u rukah onoga, koi neumije pisati.

Violina, kojim se je dobio koncertnik orudje je prema njegovoj vještinu. Ko što ne može, da se zle, nevrjednne i neistinite stvari daju u čiste i piezne ruke, tako ne bismo nikad željeli, da ovako vješteroke zapadne ružno kakovo i nevrjednne glasbeno orudje, to mu stoga, i od srca čestitamo, što je tako reći baštinu čestitu i svojoj vještinu primierenu violinu savoga cara ruskoga Petra III. Mnogi je od naših umjetnika i neumjetnika čuli i čitao o glasovilu i čitao s i već pokojnom violinisti Paganiniu; kojega se je slavna vještina ne samo otila za života njegova, nego mu se je nije ni potomstvo zahoravilo spominjati. Kod ovoga je, po dake najslavnijega violiniste, sproneo je preko vještine kao učenik taj naš koncertnik, te premda onoga nečismo, možemo čuvši ovoga bez pristranosti i rukom na srcu tverditi ono, što tverde i mnogi listovi europejski, da ako i nije možda discipulus supra magistrum, a ono neznemo, da li i za jedan stepan za njim zaostaje. Tko iole pozna ovaj instrument, taj će se jamačno s nami slagati. Glasba dok reda instrumenta po njihovoj težkosti medo ga na prvo mjesto, i to s razloga važnih. Dođim se na mnogih drugih instrumentih glas proizvodi tako, da se čovjek nejma bojati, ako rukom pritisne na dotično mjesto, da će mu drugi koj glas odjeknuti, na ovom je instrumentu upravo matematički izmjeren svaki glas, tako, da ako makne prstom malo dalje, glas mu je posve drugi nego što ga je proizvesti želio.

S toga upravo onihke tužbe od strane slušaca više putih: nejasno svira, vriedja uši, osobito su mu tamni gornji glasovi, ko što se o tom imadosmo priliku i sami obavještiti. Ali jučer se upravo zadržimo opojno jasnosti glasova, kojim nas je sa teko verli naš Slavjan Svjećin. No to nije sve. U trih je komadih osobito pokazao, što može učiniti vježbanje; i to u ruskoj pjesmi, koju je igrao u samih skoro dva i sesto-glasovih, što je tim teže igrati, što ako se u pojedinom glasu lahko dade opaziti nejasnost, to se u dvoglasovih malne kod svakoga skoro lakova gdjgdje podmeine, ma i tu mu peina prigovora. Drugo još divnije Bachova je luga. Mi imademo dosta nieznih rucicah u našem gradu, koje bi nas znale zabavljati na glasoviru kojekakvini ma i težkimi komadi, no ne bismo se mogli koriti s laži, kad bi rekli, da bi nam riedko koja fugu valjano odigrala, a po koja i neznala kazati, što je to? Nismo skanili ovdje razjasnivali kakvo je to čudo od teške stvari, već budi u slava koncertnika samo to rečeno, da se takove stvari na violini tim redje čuju, što su i na glasoviru, na kom se svih deset prstah rabi, tako reći iznimkom. Treću i to najslavniju pobjedu nad violinom steče g. Svjećin karnevalom mletachim. Tu se ukaza njegova umjetnost i vještina u svoj svojoj siloi. U toj je pokazao, da nerazlikuje ležišah (lagah). Na prvom mu je ležištu svejedno igrali ko na osmom, pa bilo to na kojoj mu drago žici. — Koji se iole razumije u taj instrument, znak će kazati koliko mu treba vremena, dok se samo u dvih trih glasovih, koji dolaze pod imenom flageoletah uvježba, da ih jasno proizvede, a eno jučer čusmo i čitavu školu, da i ariu u istom komadu oviimi tankimi glasovi izigranu. Imali bismo jošte toga dosta spomenuti, odkud se vidi njegova vještina, no mislimo, da će sviet i iz ovih znati razsuditi, što će reći vješto igrali. Pita li nas ikogod, kako predaje ono što svira? A mi mu odgovaramo, da je i u tom zadovoljio svojoj zadaći. Jer, ko što rieč mudra govornika mnogo veći utisak proizvede, kad izvanjskim načinom ono predstavi, što govori i što čuti, ovako je i njegov način sviranja nas zanjeo videći ga, da mu upravo od srca ono ide, što je namno igrali.

Mnogi će nam možda prigovoriti da smo pristrani, pa govorimo to u hvalu njegovu, što je Slavjan, te s toga nam u rodu. Ne, Bože sačuvaj! Mi uvjeravamo svakoga, da nije ni riečca precerana, nego je valja duša sve goja istina. Hvalili su ga i oni, kojim nije, brat po jeziku, pa ako se njim nije predbacivalo nemože se ni nam, a osobito kad uzmemo na um, da su ga i oni hvalili, kojim je Slavjan strašilo i tern u oku. Znamo samo, što se o toj istini nije mnogi obavještio, da su nam kazali, što je toj put kakvo gledale. Ako nas g. Svjećin, za što ga nepočinje, još kojput počasti, a ono pozivljemo, svako umjetnika i neumjetnika da vidi nasladije se, i divi tolikoj vještinu g. Svjećina, komu radu-

jemo stoga majke Slavija rodila jer od toga i nam dika.

OGLAS.

Sutra u utorak dne 1. travnja t. g. bit će u dvorani narodnoga doma oprosnih koncerti *Nikole Dimitrieva Soječina*, kod kojega će sudjelovati i višep. n. gospode dobrovoljaca. Ulaz u dvorani i for. na galeriju 50 kr. a. vr. ulaznice dobiju se u narodnom domu i u dućanima gg. Kresica, Černadka, Jakića i u kavani g. Kaca.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 29. ožujka 1862.	Svršetni tečaj u austr. vred.
Papiri	
5% novovnice	69.20
5% Narodnoga zajma	83.95
Narodno banke	820.00
Vierovnoga zavoda	195.80
Mienice	
Srebro	135.00
London	136.30
Čarski cekini	6.45

Meteorologička opažanja na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 29. i 30. ožujka 1862.

U r a	Barometar u par. čeb. u par. čeb. u par. čeb.	Toplo- ta po R.	Naoblaka	Smjer i ja- kost vjetra	Atmo- sferička vlažnost (dž. anig ili tona)	Opazka
7. pr. pd.	327.50	328.05	8.6	7.0		dazd
2. ps.	327.87	328.70	13.1	8. Jz		2.21
9. u več.	327.87	328.89	9.5	10. Jz		
7. pr. pd.	327.48	328.65	9.0	5. Jz		
2. ps.	328.11	328.94	12.6	8. Jz		1.38
9. u več.	328.99	328.107	9.6	10. Jz		

Danas u 7 sati temperatura R. +8.8.
Opazka. Kod naoblake znači 0 sasvim vedro, a 10 sasvim oblačno; brojevima ležećim između 0 i 10 razumije se veća ili manja množina oblaka, razdieliv cielo nebo iznad obzorja na 10 jednakih dielah.

U 6. stupcu znače velika pismena smjer vjetrovah (Jz = južno-jugo-zapadni), a brojevi jakost vjetra, isto, 0 sasvim tiho, a 10 bura, a medju ovim ležeći brojevi naznačaju razlićnu jakost vjetra.

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

K br. 199-pol. 1862. (215) 3-3
Oglas.

Prigodom dne 24. t. m. preduzetog stavljanja novakah za popunjeno vojske za g. 1862. sljedeći novičenu potvrđeni momci 1. razreda na svoj red za stavljanje postavili se nisu, i s toga se ovime pozivlju, da se osobno i nebaljeno najduže do 15. travnja 1862. kod podpisatog suda predstave, čim će se u protivnom slučaju smatrati kao bjezgunci i ureda radi onovačiti dati.

1. Antić Franjo Tomin iz Krasice.
2. Bernelić Petar Gergin iz Jelenja.
3. Cuculić Franjo Gergin iz Plosne.
4. Cuculić Josip Androv iz Kukuljanova.
5. Cuculić Srećko Tomin iz Kukuljanova.
6. Cuculić Ambroz Antanov iz Skriljeva.
7. Fišor Matja Tomin iz Dražica.
8. Jadro Jure Antunov iz Zlobina.
9. Kružić Luka Jakobov iz Zlobina.
10. Kučan Silvestar Stipanov iz Bërda.
11. Margitić Dragutin Agustinov iz Skriljeva.
12. Micetić Gaspar Antunov iz Ponikve.
13. Micetić Andre-Miha Androv iz Kukuljana.
14. Micetić Petar Lukin iz Ponikve.
15. Miculinić Šupan Sebastijanov iz Černika.
16. Miloš Nikola Stankov iz Gaja.
17. Paravić Petar Jakovljević iz Krasice.
18. Pelčić Stipan Ivanov iz Jelenja.
19. Polić Josip Bartolov iz Zlobina.
20. Randić Josip Ivan Franjov iz Višnjevca.
21. Rožić Antun Franjov iz Podhuma.
22. Ružić Petar Matov iz Ružićsela.
23. Sablić Petar Matov iz Zaladraga.
24. Sandrovac Ivan iz Zastenice.
25. Sišul Pio Filipov iz Kukuljanova.
26. Soić Andre Lukin iz Krasice.
27. Tadej Jakov Jurjev iz Bërda.
28. Tomasić Franjo Jakobov iz Zastene.
29. Turina Valentin Jurjev iz Smrika.
30. Vičević Gaspar Franjov iz Skriljeva.
31. Vičević Josip Jurjev iz Skriljeva.
32. Vičević Ivan Pavlov iz Ketine.

Zupanijski sud kotarski grobnik-hreljinskog. U Baku dne 27. veljače 1862.

Mužević

š. sudac.

Br. 452-M. (231) 3-2

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudb. stola žup. zagrebačke stavlja se do znanja, da će se uslied molbe F. Vannemayer i sinu pr. Samojlu Lövy-u u stanu ovog posljednjeg u drugoj čit. dne 7. travnja t. g. i dne 30. travnja t. g. svaki put o 9. uri prije podne, pokretnosti pod ovrhu uzete, kao: perstenje, dvie zlatne ure, dva niza bisera, minđuše i t. d., u prociebenoj vriednosti od 302 for. a. vr. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se na prvom roku samo uz prociebenu cieniu prodavati, na drugom pak roku prodavat će se i izpod prociebene.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

Kr. sudb. stol županije zagrebačke.

U Zagrebu dne 15. ožujka 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 583. M. (233) 3-2

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudbenog stola županije zagrebačke stavlja se do znanja, da će se uslied molbe g. Antuna Šenera proti g. Lavoslavu Singere u stanu ovog posljednjeg u dolnoj llici u kući Vernicevoj na drugom roku dne 3. travnja t. g. o 9. uri prije podne pokretnosti pod ovrhu uzete, kao: svakovrsne robe, dućanskih spravah i policah u prociebenoj vriednosti od 718 fr. 10 novč. a. vr. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se na ovom drugom roku prodavati i izpod prociebene.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke.

U Zagrebu dne 26. ožujka 1862.

Klobučarić.

Br. 1984-1862. (227) 3-2

Jeftimba.

Dne 12. travnja t. g. u 10 sati u jutro obdržavat će se u gradskoj vijećnici javna jeftimba u svrhu papave odieće, za gradske poslužitelje i panduro. Jeftimbepi uvjeti mogu se viditi kod gradskog poglavarstva u običnih uredovnih satovih.

Primat će se i pismene zapečaćene ponudbe, u koliko se iste prije započete ustmene jeftimbe predadu, te u koliko će iste sa propisanom špost. zaobinom providjene biti.

Od poglavarstva kralj. i slob. glavnog grada Zagreba, dne 26. ožujka 1862.

Načelnik

Frigan.

Br. 1043. (220) 3-2

Oglas dražbe.

Žup. kot. sud banianski u ime žup. sudbenog stola u Zagrebu daje ovim na znanje: Da je na molbu Magdalene Dragoile Kravčičanove, kroz g. odvjetnika Petra Tkalcu iz Karlovca, radi dužnih 1152 for. 11 novč. a. vr. s. p. dozvolio ovršnu dražbenu prodaju kuće skupa s kućišćem, voćarom i baščom kao i oranicom Dubrava zvanom Ljudevita i Hedvike Vinter, što su na 1850 fr. a. vr. procienjeni i u gruntovnici občine Draganić pod br. 107., 494., 495., 10259., 10260., upisani, te da su u tu svrhu dva roka opredieljena, prvi na 14. travnja 1862. a drugi na 14. svibnja 1862. svaki put u 9 sati prije podne na licu miesta u Draganiću.

Pozivlju se dakle svikolici, koji bi otu nepokretninu kupit želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina, ako li se kod prve dražbe ni za više, a ni za prociebenu cieniu neprodade, kod druge dražbe i izpod prociebene najboljemu nudocu izručiti; zatim da je kupac dužan knjižene na nju dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti; i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, prociebeni napisi i gruntovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu b dražbi napose ubaviešteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisat morati, ako li se na taj način kupovina iscrpi, ništa nezapađne.

Žup. kot. sud banianski dne 18. ožujka 1862.

Lopačić,

kotarski sudac.

Br. 24-1862. gr. (90) 3-3

Oglas.

Kotarski županijski osriednji sud u Križevcih stavlja ovime do sveobćega znanja: Molba Dore Prosenički iz Majurec pr. 17. siečnja 1862 br. 24/gr. o tome, da se sviedoci glede toga presluhnu, da je njen muž nestadnik Jozo Prosenički iz Majurec br. 7. god. 1848. kao narodni gardaš u Medjururju po Magjarih zarobljen te malo poslie u Ujvaru u Ugarskoj u toru kao zarobljenik umro i pokopan, jest dozvoljena i skrbnikom nestadnika gosp. odvjetnik Lazo Somodji u Križevcih imenovan.

(Svi oni, koji o životu ili o okolnostih smerti nestadnika nešto znadu, pozivlju se ovime, da do konca travnja 1862. godine ili ovomu kotarsko-županijskom sudu ili postavljenom skrbniku to isto do znanja stave.

Kot. županijski sud

u Križevcih, dne 19. siečnja 1862.

Martin Ožegović,

veliki sudac,

Nr. 2499/430. (238)

3—1

Avviso di Concorso

pel rimpiazzamento dei posti di Guardiano d'Ispezione presso le neofittuite Espositure portuali sanit. in Berna e Premuda nel litorale dalmato, cadauno col soldo di annui fiorini 220 e l'indennità di Montura di annui fiorini 25.,20.

Le documentate suppliche saranno da presentarsi al Governo Centrale Marittimo entro tutto il p.v. Aprile comprovando in principalità il servizio in qualità di guardiano eventuale di Sanità e la piena conoscenza della lingua italiana.

Verranno preferibilmente presi in considerazione guardiani d'Ispezione disponibili.

Dall' 1. R. Governo Centrale Marittimo.

Trieste il 22 Marzo 1862.

Br. 1571. (235)

3—1

Natiečaj.

Kod c. k. poštanske ekspedicije u Kraljici ima se služba poštanskoga odpravnika uz sklopljenje službenog ugovora i položenje službene kaucije od 200 for. popuniti.

Bitiva poštanskog odpravnika sastoji u godišnjoj plati od 130 for. a. vr. i u uredskom paketu godišnjih 20 for. a. vr.

Natjecatelji za ovu službu imaju svoje vlastito pismo, valjane biljege molbenice pod dokumentovanim izkazom svoje dobe, sadanjega znanja, okolnosti imovine i svoje pouzdanosti za četiri medije dana kod podpisane poštanskoga ravnateljstva podneti.

U Zagrebu dne 25. ožujka 1862.

C. k. ravnateljstvo pošta za Hrvatsku i Slavoniju.

Br. 1468. gr. (234)

3—1

Oglas.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke daje ovim na znanje, da je na molbu suprugah Josipa i Franje Kocih, po g. odv. Šaufu, radi zaostalo dužnih 391 for. 75 n. a. v. s. p. dozvolio drugu ovršnu dražbenu prodaju dobra Hrastine suprugah Ivana i Marije Habianah, što no je na 15,522 fr. 20 n. a. v. sudbeno procijenjeno i u gruntovnici obćine Kraja pod br. 60., zatim br. 181. obćine lađucke i 105. obćine Pušće upisano, te je u tu svrhu rok na 24. travnja 1862 u 9 sati prije podne u vijećnici kr. ovog sudbenoga stola opredieljen.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupit želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina i izpod procjene najboljemu nudocu izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po nputku suda na se primiti; i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, procijembeni napisak i gruntovnički izvadak mogu kod ovog suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviješteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisat morati, ako li se dioba kupovine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovina iscrpi, ništa nezapadne.

U Zagrebu dne 5. ožujka 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 2036. gr. (225)

3—1

Oglas.

Od kr. sudbenog stola županije zagrebačke kao stiečajne oblasti ovime se objavlja: Da je od tog suda otvoren stiečaj vèrhu celog imetka Stjepana Luketića, pekara u Zagrebu, imenito vèrhu gibućeg, gdje god se nalazećeg, i negibućeg imetka u onih krunovinah, gdje valjanost imade privremeni stiečajni red od 18. sèrpnja 1863, da je zastupnikom i medjutomnim upraviteljem imetka postavljen ovdašnji odvjetnik dr. Hoffmann a njegovim zamienikom ovdašnji odvjetnik Antun Poh.

Pozivaju se dakle sve one osobe, koje kakve god tražbine na imetak padši u stiečaj staviti imadu, da iste najave najdulje do 16. lipnja 1862 putem tužbe proti gore rečenom zastupniku gromade kod ovog kr. sudbenog stola, jer bi bile inače uzperkos svojih prava vlastništva, prednosti ili zaloga lišene svojih tražbinah iz stiečajne gromade i izključene iz razprave stiečajne.

Za potvrdu medjutomnog ili za odabiranje novog upravitelja i odbora vierovalničkog opredieliti se ročište na 8. svibnja 1862 prije podne u 9 sati kod ovog suda tim dodatkom, da vieroavnici stiečaja k istom tim sigurnije doći i o odabranju upravitelja imetka i odbora izraziti se imadu, što bi inače bio glasom §. 44. St. R. na pogibelj vierovalničku medjutomni upravitelj imetka i odbor vierovalničkih postavljen od suda.

U Zagrebu, 24. ožujka 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 513. M. (237)

3—1

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudbenog stola žup. zagrebačke stavlja se do znanja, da će se uslied molbe gosp. Antuna Nossana proti Adamu Weissu u stanu ovog posljednjeg u bolničkoj ulici u Zagrebu kuće br. 636. dne 14. travnja t. g. i dne 28. travnja t. g., svaki put o 9. uri prije podne pokretnosti pod ovrhu uzete, kao: svake vrsti pokućstvo, u procijembenoj vrijednosti od 150 for. a. v. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se na prvom roku samo uz pro-

ciembeni cijen predavati, na drugom pak roku prodavati će se i izpod procjene.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

Kr. županijski sudbeni stol.

U Zagrebu, dne 25. ožujka 1862.

Klobučarić.

Br. 771. gr. (228)

3—1

Oglas.

Kralj. županijski sudbeni stol varaždinski stavlja ovim do znanja, da je dozvoljena na molbu obćine varaždinske, po odv. Vezicu, radi dužnih zastavskih kamatah od 88 for. 20 novč. a. vr. s. p. treća ovršbena dražba nepokretnosti, što no je označena u grunt. napisniku por. obćine Varaždin pod br. 573., na 1506 fr. 55 novč. a. vr. sudbeno procijenjena i na vlastitost dužnice gospoje Barbare Luki spada.

Za preduzete te dražbe stavlja se ročište na 28. svibnja 1862 u 9 sati prije podne pred ovim sudom, tim, da će se kod takove te nepokretnost i izpod procjene najboljem nudocu dosuditi, koji će morat uknjižene dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po nputku suda na se primiti.

Pozivlju se dakle svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviješteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na tu nepokretnost kakvo založno pravo stekli, da to pravo svoje tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju sami sebi pripisat morati, ako bi se kupovnine dioba bez njih preduzela i njih, ako se na taj način kupovina iscrpi, ništa nezapadne.

Napokon pozivlju se svi oni hipotekarni vieroavnici, koji neobitavaju u mjestu suda ili blizu njega, da za brnjenje prava svojih pri dojučoj dražbi kupovnine u mjestu suda zastupnike imenaju, te da pred prodajom ime i stan takovih suda prijave, inače će se za one, koji propuste to učiniti, ureda radi zastupnici imenovati, kojima će se daljnje odredbe uručivati.

Dražbeni uvjet i gruntovni izvadak može se pri ovom sudu u uredovnih sati uvidjeti.

Kralj. županijski sudbeni stol.

U Varaždinu, 19. ožujka 1862.

Novak.

Božanić.

Br. 805. gr. (206)

3—1

Oglas.

Kr. županijski sudbeni stol varaždinski daje ovim na znanje: Da je na molbu Ljudevita i Julijane Kraus kroz g. odvjetnika Vezicu proti Luki i Mariji Mitšić radi dužnih 105 fr. a. v. s. p. dozvolio ovršnu prodaju nepokretninah, oranah Brezje i Vučak, što no su na 550 fr. a. v. sudbeno procijenjene, i u gruntovnici obćine Varaždin pod br. 973. i 1759. upisane, te da su u tu svrhu dva roka opredieljena, prvi na 20. svibnja 1862 a drugi na 23. lipnja 1862, svaki put u 9 sati prije podne kod ovoga suda.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupit želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina, ako li se kod prve dražbe ni za više a ni za procijembeni cijen neprodade, kod druge dražbe i izpod procjene najboljemu nudocu izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po nputku suda na se primiti, i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, procijembeni napisak i gruntovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviješteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisat morati, ako li se dioba kupovine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovina iscrpi, ništa nezapadne.

U Varaždinu dne 8. ožujka 1862.

Novak.

Čukac.

153. (222)

3—3

Natiečaj.

Na novoustrojenoj pučkoj učionici u Kravarskom, županiji zagrebačkoj, kotaru pokupskom, ima se popuniti učiteljska i orguljaška služba, s kojom skopčani godišnji dohodci iznose 315 fr. a. vr. kao stalo plaće, uživanje prilične bašće i 12 hvatih dèrva za porabu učitelja, a 6 za porabu škole opredieljenih uz prilični bezplatni stan, u koju svrhu se ovim do 10. travnja o. g. otvara natiečaj.

Prositelji se napućuju, da svoje molbenice s iskazi starosti, izučene dvogodišnje preporandije, čudorednosti, stališa i dojaškoga službovanja do prenavedenoga roka podnesu podarcidjaku i župniku na Pokupskom Pavlu Štosu.

Od nadbiskupskoga duh. stola u Zagrebu dne 14. ožujka 1862.

Br. 147. (217)

3—3

Natiečaj.

Na pučkoj učionici u Klanjcu, kotaru tobeljskom, županiji varaždinskoj, ima se popuniti mjesto jedne učiteljice, s kojim skopčani godišnji dohodci osim uživanja jednoga vèrtića iznose: 300 fr. a. vr., iz kojih će trebati budućoj učiteljici i stan s najimati, — u koju svrhu se ovim do 5. travnja o. g. otvara natiečaj.

Prositeljice se napućuju, da svoje molbenice za ovu službu do prenavedenoga roka s potrebitimi iskazi starosti, izučene ženske preporandije, čudorednosti, sta-

liša i dojaškoga službovanja podarcidjaku i župniku u Mariji Gorici, kotari Gajdeku podnesu.

Od nadbiskupskoga duhovnoga stola u Zagrebu, dne 7. ožujka 1862.

Br. 206. (176)

3—3

Oglas dražbe.

Uslied odluke kr. sudbenog stola županije zagrebačke od 7. rujna 1861, br. 1179., obdržavat će se po drugi put javna dražba pokretnosti gosp. vlastelina Eduarda Zdenčaya dne 14. travnja 1862 u 10 sati prije podne u Čanjevu, poradi dužnih kamatah i troškova od glavnog duga 890 fr. na stran tergovacah Steiner et Ratić, — prodavat će se više vèrstih vina, konji, pokućstvo i fortepiano, sve za gotovi novac.

Kupiti želeći se na opredieljeni dan u dver gosp. Eduarda Zdenčaya u Čanjevo slijedno pozivlju.

Kot. sud novomarski dne 4. ožujka 1862.

Kotarski sudac

V. Somogji.

Na br. 1886. (120)

3—3

Izrok.

Od strane kr. županijskog sudb. stola riečkog kao gruntovne oblasti do znanja se stavlja: da je Anton Jabel iz Tèrsta po odv. Suppe-u proti Josipa Martiniću iz Bakra molbu za hip. prenos uknjižene tražbine od fr. 540:22 ug. nov. iz mienhenice od dana 20. siječnja 1858 s pèrvinstvom od 10. listopada 1859 na nepokretnosti u gruntovničkom napisku br. 331. obćine Bakar na ime Josipa Martinića iz Bakra označene kod ovoga suda predao, vèrhu koje se je u smislu §. 33. naredbe ministarstva pravosuđa od 15. prosinca 1855, br. 222. d. z. l., za presluženje stranakah ročište na dan 12. travnja 1862 u 9 sati u jutro odredilo, i za sastupanje odsutnog i nepoznatog barevišta Josipa Martinića iz Bakra ovdašnji odvjetnik g. dr. Battagliarini kao curator ad actum naimenovan, kojega ovaj o shodnomu raspravljaju ove parnice probitačne uputiti, li ovom sudu drugoga zastupnika naznačiti ima, a protivnomu se slečaja posledice prepusta svoga toga sam sebi pripisati bi imao.

U Rieci dne 20. siječnja 1862.

K. br. 135.-grad. 1862. (230)

3—2

Oglas dražbe.

Od strane županijsko-kotarskog suda jastrebarskog ovime se do znanja stavlja, da će se dne 8. i sliedeće dane mieseca travnja 1862. prije i poslije podne na Plešivici putem javne dražbe prodavati raznovèrsne na zastavštinu dne 8. ožujka 1862 s: oporukom premisovnog župnika plešivickog Andrije Broza spadajuće pokretnosti, kao: grèbèrnina, pokućstvo, blago i poljsko orudje, žitak, zatim 600—800 vedarah vina starog i novog, i to za gotov novac uz najbolju ponudu.

Kamo se svi kupiti želeći ovime pozivlju.

Jastrebarska dne 23. ožujka 1862.

Švabec.

Br. 458. M. (232)

3—2

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudbenog stola županije zagrebačke stavlja se do znanja, da će se uslied molbe g. Ferda Horvatića proti ostavini Jos. Dvojska u stanu ovog posljednjeg dne 5. travnja t. g. i dne 29. travnja t. g., svaki put o 9. uri prije podne, pokretnosti pod ovrhu uzete, kao: divan, stol, stolci, ormari, zèrcala, postelje, kipovi, blazine, madraci, slamnjake, košulje, gaće i t. d., u procijembenoj vrijednosti od 75 for. 70 novč. a. vr. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se na prvom roku samo uz procijembeni cijen prodavati, na drugom pak roku prodavat će se i izpod procjene.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

Kr. sudbeni stol žup. zagrebačke.

U Zagrebu dne 15. ožujka 1862.

Klobučarić.

Jović.

OGLASNIK.

Br. 199.

2—2

J. Kisić,

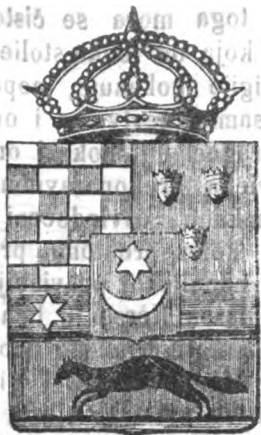
urur,

stavlja m. ž. obćinstvu do znanja, da se je od dèrvotvornog urara g. Strauba na „kèrvasom meslu“ oddielio, te za molo-urarski obèrt sam u kući br. 284. u dugoj ulici uz skladište krojača Matožeka svoj dućan otvorio.

Doćim se isti m. ž. obćinstvu na desadanje pouzdanje zahvaljuje, to se ujedno preporučuje i nadalje za najtežje popravke a Chronometer-, Anker- i Cylinder-urab, i o sigurava i jamči za svoje dielo pod dobrim pogodbama. I svake druge vèrsti urab usimaju se takodjer na popravak.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglaš opredjeljena je uvrstbina: 7 kr. a. vr. od Hrlje za jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Erarska pristojba za svaki oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko putah, koliko se putah listi uvrsti.

God. XXVIII. U Zagrebu, u utorak 1. travnja 1862. Broj 75.

S budućim mjesecom počinje se drugo četverogodište „Narodnih Novinah“ za god. 1862.; poziva se dakle domorodno občinstvo, da svoju predplatu na „Narodne Novine“ obnovi, i to na četvrt godine poštom s 3 for. 15 novč. a u mjestu s 2 for. 10 novč. u a. vr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove uredno primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novinah“ franko poslati, te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posliedaju poštu.

Neuredovni dio.

Zagreb, 1. travnja.

Njemački i drugi listovi pišu o pokojnom knezu *Windischgrätzu*, da je opomineo plemiće, koji su se prije njegove smrti oko njega sastali, da može blagostanje austrijske države onda stoperý provesti, ako se bude na temelju federacije ustrojila i ako prestane pretežnost njemačkoga življa nad ostalim neniemačkim narodnostima.

Je li sve istina, što se o toj stvari govori i piše, ne zna se, nu to stoji, da je grof Klamartinić u posljednje doba riedko ostavljao pokojnikovu sobu. Ovo očitovanje odlična muža, koji je mnogo te mnogo izkusio, moglo bi lahko imati upliv na budućí razvitak ustavnoga našega života.

U bečkim kruzima pogovara se, da bi mogao na skoro bakauti rat u Italiji; jer se tvrdi, da obstoje nekakovi tajni ugovori medju Napoleonom i Viktorom Emanuelom. Mnogi vele, da je Napoleon kao nagradu za svoju pomoć u razriešenju mlietačkoga pitanja zahtievao austrijsko primorje. Nu mi mislimo, da ciela ta stvar neima nikakova temelja, i da ju valja pribrojiti k onim izmišljotinama, kakovih se u tako neizvjestno doba, kao što je naše, obično više, nego je treba, kuje.

Što se tiče *sérbske Vojvodine*, potvrđjeni su na predlog gr. Forgácha svi zaključci lanjske narodne skupštine karlovačke, osim jednoga, gdje se je tražilo, da kongres sam imenuje kandidata za čestno mjesto vojvodino.

Kongres izabirat će vojvodu iz tri predložena kandidata.

Iz Pruske javlja se, da nije novo ministarstvo u sebi složno; niekoji bi radi udariti putem Manteuffla a drugi se boje, da bi je pri takovom postupanju mogle neugodno zateći financijske nevolje, a za to su na oprezu!

Trojedna kraljevina.

Iz gorskog okružja, mjeseca ožujka 1862. (Rodoljubni predlog.) Imali smo Kroz ovih 12 godina raznog razporezivanja, nametavanja i doprinosa, od kojeg je za nas slaba ili nikakva uspomena.

K tomu stranom primorani, kao i iz vlastitoga nagona, hrlismo tko bérže i bolje da ovéršimo zadaću i izpunimo dužnost! Rekoh, ako bismo ovako tudjinstvu privrženi, koliko više neimamo li se zauzimati za pospíeh onog, šta je naše. Posljednja je temelj jugoslavjanskom sveučilištu — treba dakle da napredujemo sa sgradom barem za polovinu. Zato si uzimam čest predložiti, da se u ova sverhu sabiranje prinesakah zaključ, predgume, te takovi opredieljenju dostavljaju.

Ugarska.

Pešta, 27. ožujka. Činovnici peštanske županije imali su danas javnu sjednicu; kao što je poznato, nije to svim županijama dozvoljeno. „M. Orsz.“ donese historički opis istočne cèrkve rumunjske i odošajah za kojih je došla pod sèrbsku hierarhiju. Ujedno priobćuje isti list molbenicu Rumunjah od god. 1848., koja lielošnoj molbenici sasvim prilici.

Austrija.

Beč, 28. ožujka. U kući poklisarah interpelirao je zastupnik Haun o poslovima zemaljske kuće u Lincu te upita, da li namierava vlada posebnim zakonom zapriečiti slične razpre o kompetenciji putem ustavnim?

Ljubiša interpelirao je o uvedenju slavenskoga jezika kod dalmatinskih sudovah. Kada započe viećanje o kontroli državnoga duga ostavi desnica sabornicu.

Dr. Hein sieti odlazeće poklisare na §. 12. poslovnoga reda, po kojem su dužni poklisari sudioničtovati kod saborskih poslovah. Na predlog izviestitelja bilo je viećanje o tom predmetu odgođeno.

— Zemaljska financijska upraviteljstva imaju biti ukinuta.

Beč, 29. ožujka. Učrednik *Vorstadzeitunga* osudjen je na globu od 800 for. a sastavitelj pod tužbu stavljenoga članka na zatvor od 14 danah. Nacert zakona o osobnoj slobodi i kućnom pravu primljen je s promienama predloženim po gospodskoj kući. — Parobrodarsko poduzeće u Halbstädtu primljeno je.

— Iz Beča javljaju, da su u posljednje doba postali vrlo živi odošaji izmedju sèrbske vlade i ruskoga poslanictva u Beču. Tako je nieki dan stigao u Beč Doskolov, pèrvi tajnik ruskoga konsulata u Beogradu, sa važnim porukama na ruskoga bečkoga poslanika Balabina.

Serbija.

Na predstavljenje glavne vojne uprave naimenovao je knez Mihailo ukazom svojim od 13 ožujka:

I. u zapoviedničtvu drino-savskom: 1. Dosadanjeg kapetana piešačkog pri upravi Lj. domira Cincar-Jankovića, za načelnika štaba drino-savskog zapoviedništva u Valjevu. 2. Dosadanjeg zapoviednika II. strieljačke rote, kapetana Gručića Miškovića, — za okružje šabačko; 3. Dosadanjeg zapoviednika II. rote I. batalijuna kapetana Eugénija Miličevića, — za okružje valjevsko; 4. Podporučnika piešačkog Pavla Zarića, za okružje podrinsko; i 5. Poručnika konjaničkog Milenka Pavlovića, za sva tri predpomenuti okružja istog zapoviedništva.

II. U zapoviedničtvu južno-moravskom: 1. Dosadanjega zapoviednika III. rote II. batalijuna kapetana IIIju Markovića, — za načelnika štaba južno-moravskog zapoviedništva u Karanovcu; 2. Poručnika piešačkog Stanka Jovanovića za okružje kruševačko; 3. Podporučnika pešačkog Jovana Jovanovića, za okružje čačansko; i 4. Poručnika konjaničkog Nikolu Rajovića, za sva tri okružja predpomenutog zapoviedništva.

III. U zapoviedničtvu timočkom: 1. Dosadanjeg zapoviednika I. rote I. batalijuna kapetana Luke Milosavljevića za načelnika štaba timočkog zapoviedništva u Zajčavu. 2. Dosadanjeg zapoviednika II. rote II. batalijuna Dimitrija Ristića, za okružje Ateksinačko; 3. Poručnika piešačkog Jovice Neškovića, za okružje knježevačko; 4.

Poručnika piešačkog Josipa Protića, za okružje krajnsko; 5. Podporučnika pešačkog Aksentija Jakovljevića, za okružje cèrnoriečko; i 6. Poručnika konjaničkog Branka Basilijevića za sva četiri okružja istog zapoviedništva.

IV. U zapoviedničtvu istočno-moravskom: 1. Dosadanjeg zapoviednika III. rote I. batalijuna kapetana Dimitrija Stojadinovića, za načelnika štaba istočno-moravskog zapoviedništva u Svilajncu, no za sada u Požarevcu; 2. Poručnika piešačkog Simu Katanića, za okružje čuprisko; 3. Poručnika piešačkog Josipa Bérkića, za okružje požarevačko; i 4. Poručnika konjaničkog Svetozara Protića za oba okružja istog zapoviedništva.

V. U zapoviedničtvu sredotočnom: 1. Dosadanjeg komandira I. rote II. batalijuna kapetana Arsenija Jakovljevića, za načelnika štaba sriedotočnog zapoviedništva u Kragujevcu; 2. Dosadanjeg zapoviednika IV. rote I. batalijuna kapetana Petra Veljkovića za okružje smederevsko; 3. Dosadanjega zapoviednika I. straljačke rote kapetana Lazara Cukića za okružje Beogradsko; 4. Poručnika piešačkog Iliju Nikolica za okružje rudničko; 5. Poručnika piešačkog Milovana Gusića za okružje kragujevačko; 6. Podporučnika piešačkog Lazara Knez-Joytića za okružje Jagodinsko; 7. Dosadanjeg zapoviednika II. švadrona, kapetana Jovana Barjačića za svih pet okružjah istog zapoviedništva; 8. Dosad bez opredieljenja bivšeg topničtva kapetana Kostu Nenadovića za Beograd i srez vračarski; i 9. Dosadanjeg kapetana pri oružnici, Nikolu Petrovića za Kragujevac i srez kragujevački.

Na predlog glavne vojne uprave postavio je knez Mihailo 15. ožujka bivšeg u ostavki strieljačkog kapetana Kostu Bučevića, za oficira narodne vojske u okružju utičkom pri zapoviedničtvu južno-moravskom.

Turska.

Podugo je na tursko-cèrnogorskom ratnom pozorištu vladalo primirje. Vrieme se trošilo u bezuspíehnim pregovorima, koji su s jedne strane možda iz iskrenog sèrca proizicali, ali su s druge strane po svoj prilici kao ratno lukavstvo, kako da se pozornost protivnika s prave točke svrati, — udešeni i viešto upotrebljavani bili. Skorim će se zar osviedočiti, tko je u zamki, da l' Omer-paša ili Luka Vukalović. Sad se stvari posve izmeniše; od nekoliko danah opaža se i u jednom i u drugom stanu (logoru) neobična živost, kao da je došla doba za odsudna diela. Omer-paša je najposlije uvidio, da od daljih pregovarah sa Vukalovićem, i to prieko zvanih i nezvanih agentah — neima nigdie ništa. On ga je dakle pozvao u Mostar, da lično dozna želje i zahtievanja njegova. Luka nehtede doći na taj poziv, premda mu je poslanički agent Vèrčević u ime svoje vlade garantovao za sigurnost osobe. — Prije deset danah dolazilo je više ulakah iz Cèrne Gore k Vukaloviću, da ga uviere, da je Cèrna Gora spremna, da sa 12,000 vojske na mejdan izidje. — Mnogi emisari iz Sèrbije, koji se od niekog doba bave u Cèrnoj Gori, imaju taj zadatak, da tamošnjeg kneza i narod pobude na energično produženje boja, koji se za nezavisnost bje, obričući ujedno, da će i od Sèrbije naskoro pomoć stići. — Dèrviš-paša je prije nekoliko danah obseo Zubce. Omer-pašamu je slao tamo pomoći, a poslao je i nekoliko hiljadah momakah u Pivu za podkrepljenje onog položaja. — Luka Vukalović je s tog što su Turci prodèrli, prekinuo sve danom te se vojskom usredočava u Prisieki. — Turski vojnici opustošavaju sela i navalice tlače uslove, premda su dali rieč, da se za vrieme

pregovora osobi i imanju nesmiye vried nanositi. To je borca za slobodu još većom vatrom razpalilo, te i ono malo viere, što imaše u Turke sasvim uništilo. (Wand.)

— Derviš-paša udario je na Kruševicu, jedini prolaz u Sutorinu, al je odbijen znamenitim gubitkom.

— Turci preduzeli su rekognosciju prama Grabu, ali se moradoše natrag povući. Luka Vukalović utvrdio se je na vrhovima kod Grahova i derži svezu sa Sutorinom. Svaki čas očekuje se crnogorska pomoć. Bit će skoro jakih okeršajah.

Talijanska.

Turin, 24. ožujka. Ovih danah otić će deputacija u Pariz k caru Napoleonu s mnogobrojnim podpisima, gdje se zahtieva, da ostavi francuska vojska čim prije Rim.

Genova, 26. ožujka. (Tr. Ztg.) Usled pisma prispievšega iz Turina sastao se je jučer ravnateljki odbor komitatah di provedimento u siednicu, koja je trajala od 11. ure po noći do 5. ure u jutro, gdi je bilo veoma živahno i učinjeni bieše dva za buduću udes Italije veoma važna zaključka. Odbor bio je naime po jednom svojih odpravnikah, koji sam upravlja znatnu službu kod vlade, izvješćen, da Ratazzi potaknut, Napoleonom, komu nije po volji prevratno deržanje odbora, namierava dići taj odbor, i — drugo, da će se pomilovanje odnosno povratak Mazziniev sasvim uzkratiti.

Poslie duga i burna pretresa sjediniše se napokon u zaključku, da se svikolici sučlanovi komitetah, kojih broj iznosi do 12,000, pozovu, da pućanstvo zemlje, na koje imaju upliva, priprave, ako bi potrebno bilo i oružjem u ruci suprotstaviti se ukinutju odborah za obskerbljenje, i da prije dopuste, da dodje do građanskoga rata nego da upravu sudbine Italije, za koju nije sposobna vlada, dadu iz ruku. U obziru povratka Mazzinieva bilo je zaključeno, da se vladi podnese ozbiljna molbenica, a ako bi ostala bez uspieha, da pošlju deputaciju Mazziniu s pozivom, da se neodvlačno povrati u Genovu, budući da će narod kervju i imovinom preuzeti jamstvo za njegovu sigurnost.

Kossuth i Klapka bili su nekoliko satih ovdie i to u poslu magjarske legije, čini se kao da Kossuth neposieduje podpuno povierenje svojih izseljenih zemljakah. On je kod vlade izposlovao, da se tako zvana magjarska legija sjedini u jedno tielo i stavi pod zapoviedništvo Klapke i tako podčini Kossuthu. No s ovom naredbom neslaže se velik dio legije, neće ništa dā zna o podčinjenju pod Kossutha, već hoće da zavisi samo od ratnoga ministarstva u Turinu. Ovu razmiricu hoteo je Kossuth zajedno s Klapkom poravnati i bilo je u tu svēru vieće najotmienijih magjarskih izseljenikah, no koje nije imalo uspieh po želji Kossuthovacah. Uzrok te odvērženosti proti Kossuthu može se lahko raztumačiti, ako se zna, da se je za više spisah doznalo koji razjašnjaju odnošaj Kossutha prema Luis Napoleonu, koji pērvomu nesluži na čest i predstavljaju ga kao prosta najmljena odpravnikah. Zlobai ljudi tvrde, da je Louis Napoleon, komu je Kossuth stao dosadivati, ove spise navlaš bacio medju magjarsku emigraciju, da načini Kossutha nemogućim i neškodljivim, i čini da da mu je to sudeći polag onoga, što se je dogodilo, podpunoma za rukom pošlo.

— Garibaldi bio je na podužoj konferenciji kod kraljevića Humberta i ministra Ratazzi-a, zatim je izdao proklamaciju na Talijane, u kojoj ih poziva da priteku novčanom pomoću svijetu potopom postradavšem u Rimu.

— General Goyon pozvao je u Rimu sve francuske oficire, k sebi i rekao im je, da ima nalog čuvati i braniti papinu zemlju od svih napadanjah i da je voljan proti nasilnih mierah oružje upotrebiti; to je isto rekao i Lavalette, francuski poslanik u Rimu, papinim oficirima.

— Iz Napulja donosi „Patrie“ sljedeću adresu visokoga klira od Potence (Basilikata) na svetoga otac, koja dokazuje, kako misli velika strana svećenstva:

Svetom otcu Piju IX., namiestniku Kerstovim u Rimu.

Sveti oče! Svest i ukupna želja Italije jasno dokazuje nesložnost oboih silah u svetoj osobi

pape; a izim toga mora se čistota naše svete viere u Italije, koja od toliko stoliećah najdostojnije spomenike religije pokazuje, nepovredjena sačuvati, pa to i samim žertvama i odrećenjem. Ove su žertve najdragocieniji dokazi onog svećenikog dara, koji čovieka prekonaravnim načinom Bogu približuje. Proniknuti i osviedočeni ovim čuvstvom, najsvetiji oče, kolenoprekono prosi od Vas klir od Potence, u napuljskoj provinciji, od Vas, pēvog svećenika Isusa Kersta u licu Boga i svetoga evandjelija, da mudre predloge obojih najvećih vladacah sveta, Napoleona III. i Viktora Emanuela II. primite, i da se svietske vlasti, koju imate, odreći izvolite, pa da se vratite k onoj dievično čistoj i pērvobitnoj inštituciji, koja je jedina kadra pomazanike božije uzdići k onoj slavi, kojoj ravne nema medju nestalnim stvarima ove zemlje. Dajte sveti oče, ovaj visoki dokaz odrećenja Talijancima, katolicima cieloga svieta. Dajte ga kao Talijanac pa će vam otadžina biti zahvalna; dajte ga kao miestozastupnik Kerstov, pa će Vas vierni Vaši blagosivljati, a neviernici jedan povod više imati da misle, da je katolicizam jedina istinita viera. Bog neka Vas prosvieti, sveti oče, a Vi Vasom svetom važnosti blagoslovite

Pokorne u Isusu Kerstu.
Potenca 15. ožujka 1862.
(Slieđuju podpisi kapitola poglavite cērkve kolegijata sv. Mihajla i sv. Trojice, na broju njih 64.)
I red kapucinah sastavio je podobnu adresu.

I z k a z.	
Kod pēve hērvatske štedionice bio je koncem mieseca veljače 1862 primak	239,744 f. 86 n.
a mieseca ožujka	133,990 f. 51 n.
Ukupno	373,735 f. 37 n.
Usuprot pako bio je koncem mieseca veljače 1862 izdat	229,205 f. 12 n.
a mies. ožujka	131,928 f. 14 n.
Ukupno	361,133 f. 26 n.

Ostaje gotovine koncem ožujka 1862 . . . . . 12,602 f. 11 n.

Večeras u pol 8 satih u dvorani narodnoga doma

KONCERT
Nikole Dimitrieva Svječina,
kod kojega će sudielovat i više gospode dobrovoljacah.
Ulaznina u dvoranu 1 for., u galeriju 50 kr. aust. vriednote.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 31. ožujka 1862.		Svēršetni tečaj i austr. vried.
Papiri.		
5% Kovovnice		69.15
5% Narodnoga zajma		83.65
Narodne banke		820.—
Vierovnoga zavoda		196.20
Mienice.		
Srebro		135.—
London		136.30
Carski cekini		6.44

Meteorologička opažanja
na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 31. ožujka 1862.

U r a	Barometar va vjeha u par. cērt.	Barometar va vjeha redue. na 0	Toplota po R.°	Nabliaka	Smier i ja-koost vjetra	Atmosferička oborina (dažd, snieg ili tuča)	Opazka
7. pr. pd.	330.00	329.11	+8.8	3	Jzz.		
2. pol. „	330.44	329.31	+14.0	9	Jzza		
9. u več.	330.77	329.86	+10.2	0	O		

Danas u 7 satih temperatura R.° +8.0.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Z. 3149. (243) 3—1

Kundmachung.
Zur Sicherstellung des Bedarfes an kategoriemässiger Amtskleidung für die Dienerschaft der k. k. kroat.-slav. Finanz-Landes-Direktion, der k. k. Finanz-Bezirks-Direktionen zu Agram, Essek, Fiume und Warasdin, der Finanz-Prokuratur, der Landes-Staatsbuchhaltung, der

Landes-Hauptkassa, dann der Steuerämter und Zollämter wird eine Konkurrenz-Verhandlung mittels schriftlicher Offerte nebst einer mündlichen Licitacion am 10. April 1862 um 10 Uhr Vormittags im Amtskale des k. k. Finanz-Landes-Oekonomates vorgenommen werden. Die schriftlichen wolversiegelten Offerte sind bis 9. April d. J. im Präsidialbureau der Finanz-Landes-Direktion oder am Tage der mündlichen Licitacion bis zum Beginn derselben bei der Licitations-Kommission einzubringen.

Der Ausrufspreis für die Gesamtlieferung wird mit dem Betrage von 1486 fl. 70 kr. festgestellt.

Die Gattung und Menge der Kleidungsstücke, dann die Muster, nach welchen die Lieferung zu geschehen hat, so wie die näheren Licitations-Bedingnisse können beim Oekonomate der k. k. Finanz-Landes-Direktion in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

Agram, am 23. März 1862.

Br. 935.—1862. (244) 3—1

Oglas ličbe.

Buduć da dne 20. siečnja o. g. objavljena, pa dne 20. veljače t. g. u pisari c. k. županijskog gradjevnog ureda na Rieci obdržavana ustmena ličba novog u svoti od 19,040 fr. obredjenog gradjenja mosta, pa s time svezanog preloženja riečko-senjske poštanske ceste od zn. br. XV-0 do XV-4 odobrena nije, preduzeti će se uslied odpisa vis. kr. namiestničkog vieća od 27. ožujka 1862, br. 3361.—471., u tu svēru dne 14. travnja t. g. u 10 satih prije podne u napomenutoj pisari, ali samo na temelju pismenih ponudah, koje tja do ove dobe kod podnesovnika više imenovanog gradjevnog ureda predate biti moraju, iznova ličbena razprava.

Svaki, koji je zakonito sposoban valjane ugovora sklopiti, te propisanu sigurnost za izvedenje dotičnih radnjah uz prilog 5% one jamčevine položi, može do ustanovljenog roka ponudu svoju podneti.

Na poslie predane, uzuviete sadržavajuće, nedostatne ili s jamčevinom neprovidijene ponude neće se nikakav obzir uzeti.

Dne 14. travnja u 10 $\frac{1}{2}$ sata prije podne će otvaranje i zapisivanje ponudah dovde zapečaćenih slediti u redu njihova podneska, kod čega posredovati ponuditeljem slobodno stoji.

Od jednakih ponudah bude ona prednost imala, koja se je prije podniela.

Od c. k. hērv.-slav. zēmalj. ravnateljstva gradjevinah.
U Zagrebu dne 30. ožujka 1862.

Br. 1992. (245) 5—1

Jeftimba.

Za uredjenje jednog diela tērga Jellačića bana, ceste od onuda na kaptol vodeće i jedne polovine kaptolskog tērga razpisuje se time javna jeftimba na 12. travnja 1862 u 10 satih prije podne, te obdržavati će se u gradskoj viećnici

Troškovi proračunani su na 13,500 for. a. vr. a zaobina iznosi 5% od te svote.

Uvieti, nacērti, i troškovnici mogu se vidiet i u običnih uredovnih satovih kod gradskog poglavarstva.

Primat će se i pismene zapečaćene ponude, ako se iste prije započeta ustmene jeftimbe predadu, te ako budu providjene sa propisanom zaobinom.

Imadu pako sadržzati naročitu izjavu, da je ponuditelj uviete čitao i da se njima podvērjavao.

Od poglavarstva slobodnog i kralj. glavnog grada Zagreba dne 29. ožujka 1862.

Načelnik Frigan.

Br. 240. 2—1

Izročni saziv, oglas.

Od strane županije križevačke kotarskog suda u Vērbovcu se svi oni, koji na ostavštinsku gromadu dne 17. ožujka t. g. sa pismenim oporučiteljnim razpoloženjem umervšeg Lavoslava Matošića, župnika na Rakovcu, zahtiev kakov staviti imadu, pozivlju, da to svoje pravo ustmeno ili pismo do 30. travnja t. g. kod ovog kotarskog suda prijave tim sigurnije, što će inače, ako bi gromada namirenjem inih prijavivših se to svoja prava postigavših izcēpljena bila, sa svojim tražbinam bezobzirno izključeni ostati, izim ako ih ide pravo zaloga.

Nadalje se oglašuje, da će se 11. travnja t. g. i sliedećih danah na Rakovcu u župnom dvoru putem javne dražbe uz gotov novac prodavati: odabrane vērsti vino od raznih godinah, pokućstvo, žitak svakovērstni i nekojekakve pokretnosti.

U Vērbovcu dne 29. ožujka 1862.
Pajanović, v. sudac.

Br. 583. M. (233) 3—3

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudbenog stola županije zagrebačke stavlja se do znanja, da će se uslied molbe g. Antuna Seilera proti g. Lavoslavu Singeru u stanu ovog posljednjeg u dolnjoj Rlici u kući Verničevoj na drugom roku dne 3. travnja t. g. o 9. uri prije podne pokretnosti pod overhu uzete, kao: svakovērstne robe, dućanskih spravah i policah u procimbenoj vriednosti od 718 fr. 10 novč. a. vr. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se na ovom drugom roku prodavati i izpod procjene.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

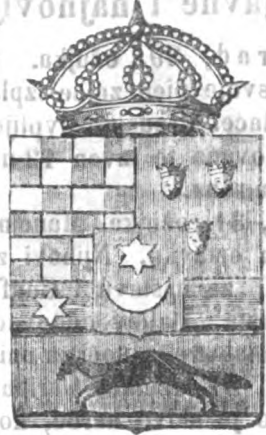
Kr. sudbeni stol županije zagrebačke.

U Zagrebu dne 26. ožujka 1862.

Klobučarić.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamajući nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglase opredjeljena je površina: 7 kr. a. vr. od linije na jedan put, a 14 kr. a. vr. na 3 puta. — Kraska pristojba na svaki oglas iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko putah, koliko se putah leti uvrteti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u sriedu 2. travnja 1862.

Broj 76.

S tekućim mjesecom počinje se drugo četverogodište „Narodnih Novinah“ za god. 1862.; poziva se dakle domorodno občinstvo, da svoju predplatu na „Narodne Novine“ obnovi, i to na četvrt godine poštom s 3 for. 15 novč. a u miestu s 2 for. 10 novč. u a. vr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove uredno primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravnictvo Narodnih Novinah“ franko poslati, te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posljednja poštu.

Neuredovni dio.

Ugarska.

Pešta, 28. ožujka. U jučerašnjoj javnoj sednici županijskih činovnikah reče administrator Kápy, da sadanji provisorij netraje tek od g. 1861. već od god. 1848., gdje su bili svi društveni i državni odnošaji pravo i naglo porušeni, za to imaju nastojati svi činovnici da puk osviedoči da sadanji provisorij nezaslužuje njegovu mjerzu te da zadobiju svim mogućim sredstvima privrženost njegovu i naklonost. Nadalje reče, da nije ni moguće, da se povrati stanje od g. 1848. ih kakovo bijaše prije g. 1848. Preda svim ima se učvrstiti sistematička županijska i občinska samouprava, koja bi odgovarala duhu sadanjega vremena.

Pešta, 29. ožujka. „Sürgöny-ev“ dopisnik iz Beča javlja, da je g. Stjepan Kovacs, Sikul, veoma učen čovjek, naimenovan *direktorom Causarum regalium* u Erdelju. To je prvi „nitarac“ koji se pozivlje na ovu višku čast.

Austrija.

Beč, 28. ožujka. Financijalni odbor započe jučer svoje vječanje o predlozima novih porezoh. Većina proglasi se u načelu za povećanje poreza.

Nj. veličanstvo dostojalo je za gradjenje crkve u Prunu kod Reichenave poklonit iznesak od 1000 forintih.

Učrednik „Vorstadt-Zeitung-a“ Eduard Hügel osuđen je radi prekršaja §. 34. kaznenoga reda na globu od 100 for. i gubitak kaucije od 200 for. August Schirmer spisatelj članka, koji daje govoda sudbenoj izragi, osuđen je na zatvor od 14 danah.

Dne 10. travnja bit će konačna razprava novinama „Neuste Nachrichten“, „O. u. W.“ i „Vaterland.“

Kao što javljaju niekoji listovi ukori ministar Schmerling *česke biskupe* zbog toga, što nisu slavili 76. veljače. Državni ministar nada se, da će drugi put biskupi učiniti svoju dužnost. Biskup litomierički, koji je pievao „Te Deum“, postade tajnim savjetnikom s naslovom „excellence.“

Beč, 29. ožujka. Niemački autonomisti, među njima i tirolski poklisar Pfretschner dogovoriše se, da neće ni oni sudioničtvovati kod vječanja o porezu i zajmu.

Zadar, 24. ožujka. Jučer bila je premetina u kući odvjetnika dr. Eduarda Kellera, prisjednika kod ovdješnjega magistrata po nalogu c. k. suda uslied pritužbe radi veleuvredljivosti.

U Dubrovniku pišu listu „Le Nazionale“ da je Vragolovov branitelj Costi otišao u Mletke i

da će se na skoro povratiti, da zadovolji svojoj dužnosti. Cijela ta razpra nalazi se u veoma nepovoljnom stanju, jer ju Costi s drugim braniteljima pokaza u pravom njezinom svietlu. Mnogi se nadaju, da će stvar dobro i sretno proći.

Nu medjutim strašan je položaj ubogih obtuženikah, koji jurve deset mjesecih čame u tamnici te jedva čekaju, da se riesi jedared njihova sudbina.

Gavranić, koji je dosada sačuvao dobru svoju volju, izgubi ju konačno, te se razcvili začuvši, kako se nepravilno postupalo u njihovoj razpri. Štovani ovaj svećenik, kojemu je čelo jasno, kao suace žarko, mora živjeti u društvu tatah. . . .

Jedina sreća za nje, da ih po svojoj mogućnosti poštuju isti njihovi drugovi, ljudi različitih stališah, kojima je u dio pala ista žalostna sudbina.

Prag, 28. ožujka. Pogovara se, da se je povela sudbena iztraga proti zastupništvu grada Piska radi nezakonitog postupanja glede više realne učione. Gradske zastupništvo samovoljno ukinu mehaničku radionicu, što ju bivši ravnatelj Krejči s velikim trudom utemelji. U obće vladaju se ta gospoda, kao da su svemogućí avtokrati u občinskim poslovima.

Gradjanstvo pisečko znat će valjda dostojno braniti svoja prava proti samovolji pojedinih birokratah.

Serbija.

S Drine, 18. ožujka. (Srbbr.) Kao što se ovuda govori, Turci se jako spremaju da udaru na Serbiju. Iz Sarajeva ide, vele, četiri hiljade vojnikah u ovaj kraj na sèrbsku granicu, a iz Srebèrnice krenulo njih oko četiri stotine. Za ove posljednje kažu, da su odredjeni, da se stane u „dugom polju“. — U vojnu popisani Turci već se pozivaju, a nieke od starešinah turskih ovoga kraja odzvao je vezir u Sarajevo, da ih uputi, šta i kako treba da rade.

Čujemo, da će se podići bérzovjav pored glavnoga druma, kuda su i česte stražare poređane. Stubovi se za to već spremaju. Izviesno se zna, da će bérzovjav biti od Sarajeva k Novome Pazaru. Nego neznam, što se od Višegrada (prema sèrbskoj granici) do Nove varoši naglo ništa drum prosieca. Šest hvatih u širinu obara se šuma i put čini.

Turska.

Na ratnom pozorištu na obie strane Narente malo po malo pokazuje se živost. Posljednje miere Omer-paše daju zaključiti, da mu je za tim stalo, kako da ustanak u Hercegovini uguše, prije nego što se ono malo gorskih tesnacah (klanacah) oproste zimskih znatnih prepriekah, da nemogu susiedna braća Černogorci u pomoć priteći. Kažu, da je bio sastanak s Lukom Vukalovićem, te da mu je od strane Omer-paše kao ultimatum nudjen čin turskoga generala s penzijom, ako podćini Sutorinu, u protivnom slučaju da će se odma s pobunjenicima rat početi. Izviesno je sad toliko: da su operacije započete, i da je uspieh uz Turke. Derviš-paša, kojega se glavni stan dojako nahodio u Trebinju, preturio je već jedan dio svoje vojske prieko Trebinjštice, koja na sieveru Sutorine obrazuje dosta važan zasiek zemljištah, koji — kad je vlažno vrijeme — često od potopa strada. Tako na Trebinje naslonjeni — Trebinje je nekadašnja poglavita varoš Hercegovine do 2500 kućah — prednuzet turska vojska put Zubacah rekognosciranje Hercegovacah, uzbi ih i obsiede Zubce, a Vukalović se sa svojim kod Prisieke koncentrirao. Niekoliko danah poslie boja kod Zubcāh zauzeše Turci

i Grahovo, a jedna divizija krenu sei, gdi k Pive je Vukalović. Dojako je Omer-paša u tom ratu pazio više sistemu obrane; posledaje viesti pokazuju, da se on sada sisteme napadanja latio.

Iz Preveze javljaju, da je upravitelj turske flote na jadranskom moru, Dalaver-bej, iznenadio Černogorce nabkaderskom jezeru, te oteo im je dva sela Seklicu i Kranicu. Došao je s topovima na nekim barkama, na kojima je bilo momakah od glavne vojske, te je s jezera škadarskog prosoo jaku vatru na Černogorce koji su oba spomenuta miesta obseli bili. Sad vele da je sva obala Škadra opet u rukama turskim, i da nema tamo Černogoracah.

U Staroj Serbiji 15. ožujka. (Srbbr.) Slabo se, što u novinah piše iz ovih krajevah, po nas kèrščanah nesrečno Turske carevine. A kako će i tko će da piše? Tko bi kako tako umeo i dokoleo da tako što napiše i pošlje, da se po svietu čita i sluša, kakve jade, zla i nepravde podnosi kèršćen sviet a pred licem prosviećene Evrope, — toga se mora svaki klouiti kao živa ognja. Osobit put i dobre poznate prijatelje mora imati, koji bi tako što pisao, pa da se pismo neuhvati; jer se na takva što osobito pazi, mieri se i prati svaki korak iole odličnoga kèrščana. Ja evo nesmijem da napišem ni odakle sam, odkud pišem. A nesmijem imenovati ni ljude, s kojima se tako postupa, da se bez premišljanja napred još može reći da ih za ovaj sviet i njene porodice više neima. To sam i sam uvieren, a i vidio sam što se radi i to baš ovih danah. Jučer sam stigao s puta iz Niša. Onamo sam poviše danah bio i vidio sam, kako paša Nišlje nieke pospai zbog toga, što je u jednim novinama pisano, što je prije mjesec danah paša radio sa Nišlijama, kad su se skupili bili da se razgovore o svojim crkvenim i školakim posloyima. Pored toga, paša je dozvao sebi niekoliko odličnih Nišlijah, pa im životom zaprietio, da mu nadju tko ono proti njemu u povine piše. Jadni ljudi! Na pravdi boga da stradaju. Tko će tako što da nadje, kad se i po srećijah niekim zemljama i državama pisci po novinama kriju kao guja nože, a osobito po Turskoj. Zar nemože i stranac koji za koje vrijeme i koji dan doći pa pisati i otići, kao što je poznato da novinari ljude plaćaju, te idu u velika miesta i opisuju gdje se šta dogadja. Eto i ja sam bio u Nišu. Mogao sam i ja što pisati. Pa tko me zna? I kako bi me sad oni napadnuti ljudi mogli naći? — No Turci tieraju svoje. Njima je do toga stalo da kèrščane zabieduju, okrivljuju i morodave, pa za što bilo; samo da im nedadu glave dići ni slobodno po svietu gledati. —

Evo ništa o dogadjajima po ovome kraju turske carevine.

Na daleko po ovoj okolini, i po kuršumliskoj i novopazarskoj nahiji, Turci su od niekoliko danah počeli sve otmenije i imućnije Sèrbe hvatati i okivati, pa kud oni znaju voditi. Kroz jedno poznato miesto provedeni su u jedan mah sedam, drugi put petorica njih tako okovanih nesrećnikah; a drugim putem opet protierano je u dvaput po petorica takovih odabranih Sèrbah. I to se sve s toga čini, što se Turci boje pobune, pa uklanjajući tako važnije ljude iz naroda, time misle stati na put, da se raja nedigne proti nasilju. I sad neprestano tumačaju zaplitje i traže izviesne Sèrbe, da ih pohvataju i u okovima vode, odkud će se težko koji živ vratiti. A ovo je sve posao poznatoga Fazli-paše iz Sarajeva, koga je prije niekoliko godinah Omer-paša poslao u zatočenje, pa se sad doma vratio i Omeru desna ruka postao te hvata i okiva nevine kèrščane. Kudgod ide, vodi uza-

se dvanaest katanah i pored njih nekoliko svojih momakah, pa čineći nasilja takova, javno viče da se Turci dižu na oružje za vjeru muhamedovu, i tako zanešene jednovierce svoje razdražuje proti jadnim kersćanima. S toga se svijet sad kao nikad uplašio i nezna, što će s njime biti.

Talijanska.

Usled pozitivnih viestih iz Rima možemo viesti o iznovična težka oboljenja Nj. svetlosti pape označiti kao netemeljite. Papa ima istina nieku kroničnu bolest, no posljednje vrijeme nije se ništa pokazalo, što bi kakav strah pobudit moglo.

Iz Rima od 26. ožujka javljaju bérzojavnim putem: Papa se je jučer uputio u crkvu „Minerve“, gdi je veoma proslavljen bio. Poslie službe božje dao je papa obnarodovat odluku u obziru kanonizacije japanskih mučenikah i pri toj prilici držao je govor, u kojem izjavljuje da se svjetsko gospodarstvo nemože smatrat kao dogma, no da je polag sadanjega reda providnosti za nezavisnost i slobodu crkvenoga poglavara neobhodno potrebuo.

Milan, 30. ožujka. Kao što „Perseveranza“ javlja, potvrđuje se glas o naimenovanju Duranda za ministra izvanjskih poslova. Misle, da će se Garibaldi medjutim okinut svojega puta.

U Turinu izašla je ovih danah vrlo zanimiva brošura pod naslovom: „Pregovori izmedju grofa Cavoura i Antonelli-a o svjetskoj vlasti papinoj.“ U ovoj se brošuri strašno napada na francuzku vladu i dokazuje, da je Francuzka bila i da ostaje još jednako najveća prepona jedinstvu Italiji. U Italiji neće se moći lahko nijedno ministarstvo održati, jer je ili čisto francuzko kao Cavourovo i Ralazzi-evo, onda mu je parlament i Mazziniste protivnik, ili je nezavisno od stranog upliva kao posljednje Ricasoli-evo, onda mu je Francuzka zakleti neprijatelj i radit će svejednako, dokle ga god nebori.

Pruska.

Poznanj, 25. ožujka. Dne 20. stajao je pred sudom Poljak Kompf, koi je lani nosio crkveni barjak s poljskim orlom kod procesije, koja je imala pozdraviti putnike iz Čenstohova. Obtuženi tvrdio je, da taj barjak bijaše crkveni, budući da je bila nad orlom blažena djevičica Maria.

Sud ga proglasi za nevina.

Opozicija proti vladi biva svaki dan veća; stranka slobodoumna spoji se sa strankom demokratskom u jednu stranku, da mogu laglje održati pobedu kod budućih izborah za zemaljski sabor.

Francuzka.

Pariz, 26. ožujka. Kao što čitamo u raznim listovima nije manje od 200 osobah dosad kod velikoga pečatnika podnielo molbu za dopuštenje, da mogu promienit svoje ime. Oni imaju svikolici nesreću zvati se Dumolard ili Dumollard itd., i hoće da se pod svaku cenu rieše tog imena koje onaj nečuven zločinac o njima dielio. Jedni od njih hoće da se zove Dumol a drugi dapače Dulard. Poimenac čini se da je to ime u južnoj Francuzki veoma razprostranjeno.

Rusija.

Opet se govori o tom, da predstoji više ili manje uvjetovano priznanje kraljevine Italije od strane ruske vlade. Nema sumnje da se Francuzka — inače se ima stvar s Englezkom, koja će teško iznova u tom pravcu učinit korakah — trudi, da turinsku vladu s Rusijom oprijatelji; — nasuprot teško će Rusija sada biti više nego li prije sklonuta, da kraljevinu Italije ili samo faktično obostojanje vlade Viktora Emanuela prizna. Kao što je poznato izrazio se je petrogradski kabinet jošte pred nekoliko nedieljah na pitanje dospievše iz Berlina ovažno onamo, da čin ove vērste smatra nepristojnim za zakonitu vladu. Jošte posljednjih danah otišlo je iz Petrograda slično očitovanje u Pariz. Ruska diplomacija postarala se je, da na dotičnom mjestu u Beču nemogu o tom biti u sumnji — iz koje činjenice u ostalom nemože se ni najmanje zaključit na osobito prijateljske odnošaje kabineta bečkoga i petrogradskoga.

Varsava, 25. ožujka. Tvrdi se, da će biti sazvana izvanredna skupština državnoga vieća, da uredi konačno seoske poslove i ustrojenje školah.

Bérzojavne i najnovije viesti.

Carigrad, 29. ožujka. (Prieko Pariza.) Sultan je iz svoje pieneznice izplatio 19 milijunah preostavše plaće. Predaja Navplije potvrđuje se. Posada pomilovana je izvan 12 utekavših oficirah. Gerčka je umirena.

Turin, 31. ožujka. Mancini i Cordova podnieli su svoju ostavku. Njihovi zamienici biti će, vele, Brioschi za nastavu i Conforti za pravosuđe. Polag lista „Italie“ očitovao je Lamarmora, da netreba nikakove pomoći za uništenje hajdučtva.

Parma, 31. ožujka. Garibaldi je onamo došao. Govorio je slovo narod, koi ga je uzhitom primio.

Bruselj, 30. ožujka. Današnja „Indépendance“ javlja: Kod jedne konferencije s markozom Lavalettom dne 26. izjavio je, vele, car Napoleon, da će Francuzi i u slučaju smerti papine za konklava u Rimu ostati.

Petrograd, 30. ožujka. Današnji „Journal de St. Petersburg“ javlja: Glavni policajmajstor Patkul odpušten je zbog bolešljivosti, general Anenkov naimenovan je za njegova zamienika.

Polag „Nordposta“ doversila je centralna komisija za hypotekarne banke svoje radnje. Predtavi se podpuna sloboda bankah, i nemaju se više podizati vladne banke.

New-York, 17. ožujka. General Maclellan izdao je na vojsku potomačku dnevnu zapoviest, u kojoj naviešća, da je došao čas radnje. Jedan dio zavezne flote odplovio je niz Misisipa.

New-York, 19. ožujka. Expedicija Burnsideova osvojila je Newbern, zaplenila 46 topovah i 3000 pušakah i zarobila 200 momakah. Konfederati izmakli su u Geldesboro, spalivši mostove. Savezna vojska imala je 100 mērtvih i 400 ranjenih.

New-York, 20. ožujka. Savezna vojska otela je Jacksonville, St. Augustine i fort Marione u Floridi. Glavni zapovjednik konfederatah, general Beauregard, izdao je dnevnu zapoviest, u kojoj opominje vojsku na nove čine hrabrosti i da ostane vierna svojoj stvari pa da se uzda u zaštitu božju.

Koncert.

U oprostnom koncertu, što ga je dao jučer g. N. Dimitriev Svjećin u narodnoj dvorani, dokaza slavni taj slavenski vieštak, da je pravi umjetnik, nadaren najbogatijim darovima vile umjetnice, hrabar vladalac svojih gusalah i najsmieliji pobieditelj velikih težkoćah, s kojima se valja boriti svakomu, ikogod si odabra divno ovo glasbilo za viernog pratioca umjetničkog svojeg života. Istina, čusmo jurve g. Svjećina u kazališnim prostorijama — nu ipak nas u jučerašnjem koncertu sasma zateče milom, dražestnom svojom igrom; sēce naše dērhlaše, kada započe razvijati svu onu divnu krasotu, sye ono neizcēpljivo i dragocjeno blago, što počiva u strunama znamenitih njegovih gusalah!

Glasba je niežno dietašće ćutljivoga čovječanskoga sēca a sēce Svjećinovo bijaše i jest mu brižljivim odgojiteljem i viernim otcem, a ovo milo, drago diete neizvieri se našem Slavenu, ono prionu uz njega kao verno čedo; a komu nije sēce sasma odtudjeno onim višjim plemenitim krasotama, taj ga obožava, toga uzhitjuje božanstveni njegov uzlet, smielost a predasvim čistoca — ona sjajna kruna čarobne njegove igre! G. Svjećin svirajuć na svoje gusle, govori k nama, razcviljuje nas a sad probudja u nama nepoznato veselje; on je pri svojoj igri svako sēdce uzneo dubokim, niežnim i oduševljenim čuvstvom, koje majstorskom vieštinom ulieva u mērtve žice i oživljuje ih.

Izabrano občinstvo, koje se nije baš u najvećem broju sakupilo, odlikovaše vatrenog našeg umjetnika i Slavena neprestanim klicanjem a poslie posljednjeg komada bio je g. Svjećin pet putah izazvan i pravo oduševljenje bijaše mu dovoljnom nagradom za onu riedku zabavu, kojom nas je oblažio. I svi ostali komadi, osobito pjesme, što ih toli krasno izvede gospoja Str. .... stekoše zasluženu pohvalu. Što nam je g. Zlatarović, koi je koncertistu na pijanu a pri elegiji „Cvjetok na Mogili“ na phisharmoniki pratio, poznato je jurve našem občinstvu.

Mi ćemo drugi put obširnije progovoriti o tom

koncertu, koi nam je i ostat će sjajna zvijezda na nebu slavenske umjetnosti.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 1. travnja 1862.

Papiri.

	Svēršetni tečaj u austr. vrl.
5% Kovovnice	69.15
5% Narodnoga zajma	83.30
Narodne banke	820.—
Vierovnoga zavoda	198.70

Mienice.

Srebro	134.75
London	136.20
Čarski cekini	6.42

Meteorologička opažanja

na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 1. travnja 1862.

Ura	Barometar va visina u par. čēt.	Barometar va visina reduc. na 0	Toplo- ta po R.°	Nadlaka	Smier i ja- kost vjetra	Atmo- sferička oborina (dežd, snieg, li- tueć)	Opazh
7. pr. pd.	331.128	330.52	+8.0	5	0		
2. pol. „	331.34	330.08	+16.0	4	0		
9. u več.	332.00	331.00	+13.9	2	0		

Danas u 7 sati temperatura R.° +11.9.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 242.

3-1

Razpis natiečaja.

Na otoku Korčuli (Curzola) u Dalmaciji izpražnjene su evo ove občinske šumarske službe, te će se popuniti:

Jedno mjesto nadšumara s plaćom od 600 fr., stanbinom od 60 fr. i 120 fr. putne i pisarske osiećnice, sa stolicom u Korčuli.

Dva mjesta šumarskih čekalacah, jedno za Blato sa godišnjom plaćom od 250 fr., drugo za Kzaru sa 200 fr., a svako sa 10 % stanbine.

Jedno mjesto šumarskoga pomagaca na Korčulu s godišnjom plaćom od 150 fr.

Izim toga se obrice za osobito valjano službovanje izvanredna novčana nagrada, i občinsko upraviteljstvo nastojati će, da u koliko bude moguće, svi njegovi šumarski službenici dobiju dērva potrebita za ogriev iz občinskih šumah, i da im se predaju bađav za uživanje občinske zemlje.

Od nadšumara potrebuje se primierno teoretičko praktičko znanje šumarstva, od ostalih službenikah pak da umiju pisati i čitati, a čekaoci šumarski da poveri toga, ako je moguće, poznaju praktično šumarsku službu.

Prosioici neka svoje molbenice, obskērbijene potrebitim dokazima, uz izkaz dobe, porodice, podpuna zdravlja i kriepkoće, zatim znanja kojega slavenskoga ili talijanskoga jezika i neprikorna ponašanja podnesu najkasnije do sverhe mieseca travnja o. g. občinskom upraviteljstvu u Korčuli.

Občinsko upraviteljstvo u Korčuli na 11. ožujka 1862.

Načelnik
Dr. Smerkinic.

Br. 246. gr. 1862.

(241)

3-1

Izrok.

Od strane poglavarstva sl. i kr. grada Koprivnice kao suda se, u imenu kr. županijskog sudbenog stola varaždinskog, do obćeg znanja stavlja: da je na molbu Marije udove Kallivoda kao suvlastnice Kallivodine kuće i gospodina odvjetnika Miroslava Hērzića kao skērbnika ml. Julke Kallivoda, radi nedēržanih po kupcu Krajiš Košanju platēžnih rokovah, usled odluke kr. županijskog stola varaždinskog od 15. ožujka 1862, br. 1277., novi javna dražba kuće t. j. nepokretnosti u p. o. Koprivnici pod g. z. br. 297. rb. 1. mb. 355. na ime Antuna i Marije Kallivoda upisane, sa pivarom i pivarskim spravama, dozvoljuje, i rok jedine ove dražbe se za dne 28. travnja 1862 u 10 sati u jutro u gradu Koprivnici ustanovljuje.

Ovo se tim dodatkom do obćeg znanja stavlja, da će se održateljna Franje Košana svota od 6005 fr. za izkliknu cenu uzeti, i da će se nepokretnost u slučaju, ako se za izkliknu cenu prodala nebi, i izpod takove prodati.

Napokon se svi, koji sciene, da su u gruntovnici kakovo založno pravo na prenavedenu nepokretnost postigli, pozivaju, da takovo do dana prodaje iste nepokretnosti tim većma kod ovog suda prijave, što u protivnom slučaju sami sebi pripisati imali budu, ako razdieljenje kupovnine bez njihovog prisustvovanja preduzeto bude i oni tim načinom, nakoliko bi se kupovina kroz isto razdieljenje izcērpila, sa svojim tražbinam namireni ostanu.

Dotični spisi i dražbeni uvjeti mogu se u ovoj sudnoj pisarni u svako vrijeme ugledati.

Poglavarstvo grada Koprivnice kao sud.

U Koprivnici dne 22. ožujka 1862.

Gradski sudac
Kemenović.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznike
na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću
u novinarstvu 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjsku, kojim će se
list svaki dan poštom podijeliti, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predloženo je uvrštavanje: 7 kr. a. vr. od linije za
jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Brzaka pristojba za
svaki oglašivač iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se
putah isti uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u četvrtak 3. travnja 1862.

Broj 77.

S tekućim mjesecom po-
činje se drugo četverogodište „Na-
rodnih Novinah“ za god. 1862.; po-
ziva se dakle domorodno občinstvo,
da svoju predplatu na „Narodne No-
vine“ obnovi, i to na četvrt go-
dine poštom s 3 for. 15 novč. a u
mjestu s 2 for. 10 novč. u a. vr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove u-
redno primati, neka izvole bezodvlačno podopnu
predplatu na „odpravnitvo Narodnih Novinah“
franko poslati, te točno naznačiti svoje ime, pre-
bivalište i posljednju poštu.

Uredovni dio.

Izvadak

iz zapisnika sjednice zastupništva slob. kr. i
glavnog grada Zagreba održane 31. ožujka
1862.

U toj sjednici riješeni bijahu sljedeći predmeti
ovako:

1. Zaključci svake pojedine zastupničke sied-
nice imadu se istom poštice autentifikacije sjedničkog
zapisnika putem narodnih novinah u formi sluzbe-
no: izvadka oglastiti.

2. Molba Josipa Klobučara predstojnika me-
sarskog zbora, kojom podnosi cijenovnike mesa
za vrijeme od 1. do 15. travnja t. g., te kojom
naviđenu cijenu od 22 kr. za funt mesa odobriti
moli, nebađe uvažena, već zaključeno, da se me-
sari po gr. satniku uputiti imaju, da su držani uz
cijenovnik mjeseca ožujka i za vrijeme mjeseca
travnja siedi mezo. Za buduću ima politički odbor
izraditi ustanove gloda mesarenja.

3. Usled izvještja g. gradskog vijećnika Nikole
Urice o povoljnom uspijehu svršenog jur lietožnjeg
novačenja, kojom se prigodom nijedan od domaćih
sinova u vojsku neuvršti, izraženo je unutarnjemu
magistralu, a osobito izviestitelju i onim članovom
poglavarsva, kojih revnuom djelovanju ovaj toli
povoljan uspijeh pripisati se ima, podpuo priznanje.

4. C. k. ministarstvo financijah nalaže o. k. r.
fin. ravnateljstvu da gradskoj ovoj občini isplati u

ime nezakonito platjene dohodarine od gradskog
nameta na meso i vino svota od 21092 f. 25 n.
na da se odavle odbije svota od 19698 f. 72 n.

što isto visokomu eraru duguje,
dakle u istinu samo svota od 1393 f. 53 n.

Budući je pako gradska ova
občina c. k. eraru u istinu samo 9535 f. 20 n.
dužna, a od njega 21198 f. 92 n.

dakle ostatak od 12663 f. 72 n.

tražiti ima, to predlaže gospodarski odbor različite
miere za postići ovu tražbinu, kao i svotu od po
prilici 10.000 for. u ime nezakonito platjene da-
hodarine od gradskog nameta na malte i piacovine.
Dolučni ovi predlozi budu odobreni.

5. Usled predloga gospodarskog odbora bude
nadalje:

a) podijeljeno privoljenje potrebito kao od strane
pokrovitelja župae crkve sv. Marka, da Va-
lestin Fšnia kupi jedno zemljište od kapele
sv. Zavera, položeno između ceste vodeće
k sv. Zaveru i između melinskoga kanala
u svemu 100 [hvatih] prostrano;

b) imenovan g. Kamilo Bodeković za razmjeri-
telja kod ročista na 8. t. m. opriedeljenog
u komasacionalnoj parnici proti bivšim grad-
skim kmetom iz Teraja i Horvatih;

c) odlučeno kr. namjestničko vijeće predstavkom
zamoliti, da željezničko društvo obveznim učini
sagraditi drum od Kipahove kuće do kolodvo-
ra, što se isto učiniti uzkratjuje;

d) dozvoljen za pripremljenje posezovnih kaj-
gah jedan dnevničar sa tri mjeseca dnevnicom
od 1 f. na dan;

f) odredjeno razpisati jeftimbu radi nabave sivih
suknjenih širokih hlačah za gradske stražare.

Neuredovni dio.

Trojedna kraljevina.

St. iz daruvarskoga kotara. Pre-
svietli g. grof Julio Janković predao je ovih da-
nah kotarskomu sadou u Daruvaru 400 f. a. vr.
da se nabavi hrana za stradajuće od glada žitelje
rečenog kotara.

U početku županiji pače u čiteloj Slavoniji
najsiromastiiji su kotari pakrački i daruvarski. Više
godinah nerode šljive, kruške, jabuke, s jednom
riječju nikakvo voće. I tako slavonskoj šljivovici,
što je Slavoncu bila prva rubrika, danasnje vri-
me neima ni traga. Na mjesto toga po kercmah i
istih seljačkih kućah merljivo prave rakiju iz vode
i špiritusa; pak to pije narod mjesto starinske
dobre šljivovice. Meni se već samomu dogodilo,
gdie sam prostomu seljaku vina hudio, a on mi
se zahvali, veleći: da je vino za njega preskupo,
da on za jedn ili dvie desetice volu popiti špi-
ritusa, barem znađe i čuti, da je pio.

Isto tako više godinah žira neima baš ništa,
šume su nam ojalovile, kan da je nieko proklet-
stvo na zemlju došlo. Staro vrijeme bilo je moći
za žitovinu liepu svotu novaca dobiti, a sada
upravo ni pare.

Kako sam vierodostojno saznao od kotarsko-
ga tuda daruvarskoga, 13000 dušah, što cioli
kotar broji, imadu 300 kućah, koje već duže
vremena ni kore kruha neimaju, i svaki dan do-
lazile bi pomoći tražit od kotarske oblasti, — te
sada odmah za poklonjenu liepu svotu g. grofa
nabavio je kotarski sud žita što će među narod di-
lijiti, da se ealobodi od očite propasti, a nevoljna
sirotinja naravski blagoslivljat će svoga dobroči-
nitelja.

Pored svih ovih zalah vojnička porezna ek-
sekucija još je sveudilj na vratu narodu, i tako
ga dvoje zlo tare: glad i eksekucija. Tu nije
druga pomoći, nego zavapiti iz dna serca:

Tu autem Domine miserere nobis!

Erdelj.

Iz Erdelja javlja se, da se ovdie još sada
kao i prije neuzima nikakov obzir na narodnu
favnopravnost. —

Austrija.

Beč, 31. ožujka. Svašta se pgovara o sred-
stvima, što ih namierava upotrebiti predsjedništvo
državnoga vijeća prema dsmici. Mnogi tvrde, da
je zaključeno, da se ima za valjan proglasiti §. 12.
poslovnoga reda, ako nebudu članovi desnice pris-
ustvovali kod vijećanja o financiálním predlozima.

Po ovom §. izgubili bi rečeni zastupnici svoj

Hrvatske iskrice

od Ivana Stepića.

Kad razmatram gerb trojedne kraljevine, tu
vidim sdružene gerbove Dalmatinah, Hrvatah i
Slavonacah, — speja se mjesec i danica u znak,
neka puci jedne kervi budu složni u svako doba.
Sve tri zemlje pokriva jedna kruna, i tako nastaje
trokruna, a jedinstvena, t. j. trojedna kraljevina.

Meni se bolje dopada izraz, kao što ga naša
višoka dvorska kancelarija upotrebljava: kraljevina
Dalmacija, Hrvatska i Slavonija, i kao što se na-
stavlja dielo presvietloga g. velikoga župana Ivana
Kukuljevića: Jura regni Croatiae, Dalmatiae et
Slavoniae; nego da se kaže: kraljevine, il regno-
rum; jer se pčrvijim načinom jedinstvenost ovih
zemaljah i narodah bolje izražuje, — i onako treba,
da smo jedno tielo i jedna duša, kao što i jesmo
jedno narodno i političko tielo, — nerazdijelivo i
nepodijeljivo, — da jure.

Moje savijno, što je ovih danah i državni
ministar — pro statu notitiae et directionis — sa-
rovnica "visećom razumom" ustov naše kre-

ljevine, veleći: „One zemlje ugarske kruno, što
od nekada sve do dana današnjega podvrgnute
su oblasti banovoj, dolazile su dugo pred kraljem
Ferdinandom pčrvim, osobito pako od dobe ovoga
kralja, čitavo vrijeme od kako habsburška kuća
kraljuje u Ugarskoj i Hrvatskoj, pod diplomatič-
kim naslovom: regna Dalmaciae, Croatiae et Sla-
voniae. Pčd ovim imenom bila je ona država kod
krunisanja zastupana, ovim nazivom bila je unta-
čena ista kraljevina u svih zakonih, sakorskih na-
pisnicah, odborih, kraljevskih odpisih, i drugih vla-
dinah ukazih, s jednom riječju, u svih javnih der-
žavnih spisih, pače i u ono doba, kada Dalmacija
nije pripadala vladi austrijskoj. Ovj naslov ima-
dahu, i imadu i dan današnj, nekoliko obstoje-
sve zemaljske oblasti kao: ban, banski stol, od
Marije Therezije ustanovljen, i od g. 1767. do 1779.
obstojavaše i sada obstojeće namjestničko vijeće,
distrikualna stolica i t. d.

Dalmatinski glavni grad je Zadar, hrvatski
Zagreb, slavonski Osiek.

Zadar neistatnik nivo je potalijancen, Osiek je
susied Ugarske, a Zagreb dobro zaklonjen sagor-

skimi hrdinami, gdje dobro vinco raste, od mčr-
zloga sievera, — proti podnevu, gdje radja bie-
lica pšavnica, baca oko na daleko i široko, — kao
što se je jedan častni starina na posljednjem na-
šam sahora izrazio: „nikad nije bio u dušmanskih
rukah.“ Ni Ture, ni Tatar, ni drugi koji barbar
nije bio Zagrebu gospodar. Ovo je stiecalište svih
naših umnih silah i narodnih težnjah; mjesto, gdje
našega moznoga kralja namiestnik — ban stoluje,
— gdje se za naša prava i pravice vojuje; dakle naj-
sigurnije i najzaslužnije sriedotočje trojedne kra-
ljevine!

Naš narod govori jednim jezikom, — narod-
nim, hrvatsko-sérbskim, a dvojimi slovi piše.

Ja sudim, da je dobro znati i latinicu i čiri-
licu. Pčrvu radi velike strane slavianstva, i cielo
izobrazene Europe, koja se njom služi; a drugu
radi još veće strane Slavianah. Pak neka u naši-
ma školama, kako sada većom stranom već i bi-
va, katolički i pravoslavni Jugoslaven nauči jednu
i drugu, to neštoji velikoga truda, pa ćemo se
razumjeti. Slovo ubija, a duh ožyljuje!“ veli sv.
pismo.

mandat u državnom vijeću i na zemaljskim saborima.

Drugi opet vele, da će sada vijećati o inim predmetima, što nevredjaju kompetenciju državnoga vijeća, a tek onda, da će doći na dnevni red financijski predlozi.

Rusinski poklisari namieravaju ostaviti sabornicu, kada se bude vijećalo o povećanju poreza. Na taj način moglo bi se lahko dogoditi, da nebi bio dovoljan broj prisutnih članova, da mogu što valjana zaključiti. Govorilo se je već i o tome, da bi se u takovu slučaju promienio S. poslovnoga reda, po kojem mora biti sto poklisarah prisutnih ako hoće, da čine valjane zaključke.

„Ind. Belge“ pišu, da namierava državni ministar učiniti predlog Nj. veličanstva, da se sasvim ukine ugarska kancelarija i zbog toga da je otišao gr. Forgach u Mletke, da se prituže Nj. veličanstvu rači ovakovih nakanah.

L a v o v, 27. ožujka. Današnja Gazeta narodova piše: Očitujemo, da zahtijevamo isto za Rusine što za Poljake — povraćanje starih političkih prava, što ih uživao litvansko i rusinsko plemstvo, nu povraćanje ih ne samo za plemstvo već za sve društvene vrsu u Galiciji. Uslijed toga imao bi svaki kotar, svako okružje svoju skupštinu, svoje urede i sudove. Što može Rusin više zahtijevati a gdje toga može doseći ako ne u savezu s Poljakom? Jednu imamo domovinu istu prošastnost, istu sadašnjost i budućnost. Tko dakle pošteno misli, mora saželiti, da mu se povrati ista prošastnost kao i Poljaku.

Nu neopreznost rusinskih vodjah priče, da nam to za rukom podje, jer ih uvadja u naručje Niemcima ili Moskvi. Probudili se Rusini i radili zajedničko s nami!

Turska.

Iz Hercegovine. „Patrie“ javlja, da su pregovori medju Omer-pašom i Lukom Vukalovićem na ovaj način tekli. Na poziv Omer-paše otide austrijski kancelar agent Vuk Vršević k Luki Vukaloviću u Sutorinu, kuda pošalje i Der- viš-pašu od svoje strane dva povjerenika popa Odavića i Kukovića (?). Vršević izjavi Vukaloviću u ime Omer-paše da sultan obećava Hercegovini: obću amnestiju, poboljšanje uprave i ispunjenje svih obećanah. Dalje obećava Vukaloviću naslov zubačkoga vojvode sa plaćom turskog generala.

Vukalović izjavi, da on neće ništa raditi iz ledjah svoga naroda, no želi se najprije s njime sporazumjeti, pa će onda dati odgovor.

I tako se sastanek Vršević 13. ožujka po drugi put s Vukalovićem. Vukalović stavi ove uslove:

1. Da se sèrbskom narodu, koji živi od Popova do Pive i crnogorske granice t. j. trebinjski, nikšićki i gacki distrikt, dobije konstituciju, kao što ju Srbija ima, i tako će priznati onda suverenstvo porte.

2. Turske vlasti, i vojska ima se povući iz te oblasti i iz gradovah hercegovačkih.

3. Pomenuta oblast plaćat će godišnji tribut caru, a drugi svi porezi i djumruci prestaju.

4. Velike sile imaju garantovati ovaj ugovor.

Vršević odputuje taj isti dan u Mostar k Omer-paši; no ovaj nehtiede pristati na stavljene uslove, a osobito protivio se tome, što Vukalović ište, da mu turske gradove Trebinje, Klobuk, Nikšić i tvrđine Gacko i Bileć u ruke preda. I tako dobije Derviš-paša nalog, da započne vojne operacije protiv Hercegovine.

Iz Kotora telegrafiraju, da Vukaloviću stiže pomoć sa svih stranah, on je spreman ofenzivu preduzeti.

Černa Gora.

Porta dobila je autentične vijesti o savjetovanjima, koja 17. ožujka izmedju skupštine crnogorske i ustanačkih poglavarah u Hercegovini na Cetinju tražase. Zaključenja, koja su u ovoj skupštini pobunjenikah donešena, kako sama po sebi, tako i što se tiče svietlosti, koju na pobunu bacaju, od tolike su važnosti, da pozornost visoke porte pravedno na sebe obratiše.

P prvi je čin skupštine bio, izraziti nezadovoljstvo svoje o Luki Vukaloviću, budući je on nesposoban, da ustanak predvodi. Glavna je dakle uprava prenieta na kaludjera Nikifora iz manastira Duži. On je odmah naimenovan za vjerhovnog zapovjednika. Ujedno su dobili zapo-

viednici Zubacah, Kračevja i Dračevica, što no prije pod Vukalovićem bieše, novog vojvodu u osobi crnogorskog svećenika Pere Matanovića, i obvezali se, da će, primajući crnogorski zakonik, vladu i pravosuđe po ovom zakoniku udesiti, i uobće knezu se pokoravati.

Ovo netreba nikakvog komentara. Ovo nije samo podbadaње, iiliti potajna pomoć, koja Černa Gora proti zakonitog vladaoa niekim pobunjenim okružjima daje. Černa Gora javno ustanak izdèrkava i vodi. Niekoliko putah ponavljani protesti na serdar-Ekrema služiše dakle samo na to, da se ponašanje odkrije, koje nam se je odavna već činilo sumnjivo. Sad već o namierama crnogorskim nema više nikakve sumnje. Carska vojska koja u Hercegovini smiera na podčinjenje buntovnikah, ima se boriti s neprijateljem, kog javno ljudi podpomažu.

Nadamo se da će skandolozno i neopravdano ponašanje za ovaj mah iskusiti od strane oprijateljih kabinetah kategorički ukor, i da će nas u očima Evrope oprostiti od blagosti, koju smo dosad pokazivali. (Srbbr.)

Francuzka.

Iz Pariza pišu „Hlasu“, da je knez Dolgorukov, koji je na uvijek izgnan iz Rusije i lišen svojih častih i dobarah zbog svojega ponašanja u tadnjistvu i svoje nepokornosti prema carske zapoviedi, kojom mu bijaše naloženo, da se u Rusiju povrati, odpravio na Nj. veličanstvo, cara Alexandra II. otvoreni list, sliedećega sadržaja:

„Preteran sam iz zemlje,“ veli, „u koju se sigurno neću prije povratiti, dok se ondje nebude sasvim promienio način vladanja. — Lišen sam prava ruskoga plemića, dočim je svakomu dobro poznato i bez moje knjige „Istina o Ruskoj“ da ono pravo samo u tome sastoji, da nesmijem biti javno šiban, (već samo tajno u tretjem razdielu petrogradske policije). Lišen sam kneževskoga naslova u doba, gdje naslovi u obće neimaju velike vrijednosti ako nisu skopčani s političkom pravnom kriepošću; a Nj. veličanstvo car nije ni vlastan, da me liši časti, koju moji pradijedovi neprimiše od Nj. veličanstva; dapače praotci moji vladahu kao veliki knezovi već onda u našoj zemlji, kada nebijahu praotci Nj. veličanstva još ni imenovani grofima Oldenburžkim.

Kaže se u osudi, da su prispiele zločeste vijesti o mojem vladanju u tudjinstvu, dočim je isti poslanik Nj. veličanstva gr. Kisselev, poznavajući me jurve do dvadeset godina veoma sèrdčno sa mnom obćio, dok nisam izdao knjigu o Rusiji.

Zbog toga dakle, što sam po čistoj mojoj savjesti istinu kazao iz puke ljubavi prema zemlji, koje korist i blagostanje jedino želim, postadoh nevaljanim čovikom.“

Što se tiče te okolnosti, da je lišen svih svojih dobarah, govori knez D. na kratko ma oštro; nu poznato je da je knez sve svoje stvari već prije osude uredio. Najoštrije izražuje se Dolgorukov proti tome, da je po mišljenju senata savišno bilo razložiti odluku tim ili onim paragrafom kaznenoga zakona.

Na svèršetku svojega lista kaže Dolgorukov: „Despotizam pripravlja propast Rusiji. Vi ste dobar, sire, al' niste kadar, da svemu zlu doskočite. Gospodarom ste najprostranije države u Europi, ma blagajna vam je prazna. Brojite 75 milijunah podložnikah te ipak neimate dosta snage, da saretmete rat, gdje bi vam bilo po volji. Zovete se samovladaoce, nu ipak vam nije moguće, da odstranite zlo, što nam prijeti.“

Dolgorukov savjetuje napokon caru, da predsvim ukine tielesnu kaznu, da izreče ravnopravnost pred zakonom, slobodu mišljenja, nepovriedivost osobe, da sazove zemaljsku dumu (sabor), koja bi podpomagala cara kod izradjenja umierenoga ustava a konačno da proglasi slobodu štampa. . . .

Težnje sjediniti emigraciju poljsku sve većma dozrijevaju . . . Wysocki otidje u Genovu, da se dogovara s Klapkom i Košutom, koji u posljednje doba svim silama oko toga nastoje, da se sporazume s glavnim faktorima jugoslavenskih vodjah.

Na skoro izaći će ovdje čitava knjiga o Srbiji i njenoj budućnosti, što ju napisala mladi još pisac Thiers s niekojim ovdiešnjim Sèrblijem.

Svi francuzki časopisi prate baš sada s velikom pažnjom jugoslavenske odnošaje.

Bèrzojavne i najnovije vijesti.

Turin, 31. ožujka. General Durando naimenovan je za ministra izvanjskih poslova. Razlazi zadržat će predsjedništvo i listnicu unutarnjih poslova. Siednice komore imaju se od 12. travnja odgoditi do sredine lipnja.

Frankfurt, 31. ožujka. Jučerašnja veoma mnogobrojno posiećena skupština narodnoga društva usvojila je Alseysko očitovanje sućutja za prusku narodnu stranku. Ona je nadalje učinila zaključak: Skupština pozivlje odbor narodnoga društva, da sredstva stojeća mu na raspolaganje i imejuća se nadalje sabirati upotrebi na pokriće takovih štetah, koje bi se pojedinicima uslijed samostalna izvršavanja ustavnih prava i dužnostih u raznim zemljama učinili mogle.

Berlin, 30. ožujka. Javljaju iz Varšave pod jučerašnjim podatkom: Današnji „Dziennik“ sadèrkaje carsku zapoviest na državno vijeće zbog pregleda kaznenoga zakonika i predlaganja vremenoshodnih promienah, kao i novih zakonah za državne zločince. Schlenker osuđen je na zatvor u tvrđjavi na četiri mjeseca i odveden u Modlin. Wielopolski prispeo je ovamo.

Toulon, 31. ožujka. Šest brodovah otići će u Cherbourg, da cara proprate na putu na izlogu u London.

London, 1. travnja. U jučerašnjoj siednici dolnje kuće reče Palmerston: Englezka, pružajući pomoć turskom zajmu, nije preuzela nikakove odgovornosti i pazit će samo na to, da se taj zajam što bolje upotrebi.

New-York, 20. ožujka. Predaja Savanne predstoji. Konfederati ostavljaju posljednje pozicije na donjem Potomaku. New-yorški listovi uvieravaju, da su medju saveznicima u Mexiku nastale ozbiljne razmirice.

Verakruc, 4. ožujka. Jouarez potvèrdio je povedenu konvenciju. Francuzi i Španjolci otišli su u Tehuacan i Orizabu. Englezi će se u Englezku, a jedan dio Španjolacah u Kubu povratiti, a francuzka podkropljenja neće se izkèrcati. Pogodjanja započet će, vele, mjeseca travnja. Očekuje se mirovno riešenje i dovoljne garancije za budućnost.

Književni oglas.

U Beču se štampa četvèrta knjiga naših narodnih pjesamah, u kojoj će biti oko 70 junačkih pjesamah o događajima za prošlih 170 godina do crnogorskoga kneza Danila Petrovića Njegoša. Medju ovim pjesamah bit će 24, koje su štampane u Lipisci godine 1823. i u Beču 1833., i to ponajviše o događajima za vremena Kara-gjorgjeva, kao: Početak bune protiv dahijah, Boj na Coketini, na Salati, na Mitari, na Loznici i t. d.; a ostalih prieko 40 nije štampano nigda prije.

Kajiga će ova biti velika oko 80 tabakah na onakoj istoj hartiji, onim istim slovima kao što se i one tri, koje su štampane u Beču godine 1841., 1845. i 1846., i u početku će imati liepo izradjen lik (portret) Njegove svietlosti kneza od Sèrbije Mihaila M. Obrenovića III.

Ciena je za predbrojnice iz kneževine Sèrbije pet cvanc. ili 20 čarš. grošah, a za predbrojnice iz carstva austrijskoga dvie forinte austrijske vrijednosti (i to upravo ovako kao što se kaže, a ne da tko iz Sèrbije plati sadanjim austrijskim bankama ili koji iz carstva austrijskoga cvančikama); za predbrojnice iz Rusije (ako bise koi našao) ciena je jedna rublja i 20 kopejkih u srebru. Novci se istu napried, zato nitko da ne šalje imena bez novacah, jer niti će se takova imena štampati, niti će se knjige poslati kome bez novacah. Vrieme predbrojenja trajat će do polovine mjeseca svibnja. Tko pošlje novce za deset knjigah, dobit će jedanaestu knjigu ili njezinu cieniu na dar. Novci i imena iz carstva austrijskog da se po pouzdanoj prilici pošalju meni u Beč (Wuk Steph. Karadchitsch, Landstrasse Nr. 517 in Wien), a iz Sèrbije u Beograd mojemu sinu Dimitriju Karadžiću, kapetanu i profesoru u topničkoj školi. Kao što rekoh imena će se predbrojniah štampati, za to svaki da bi se postarao, da budu napisana razgovietno i onako kao što lko želi da se našampaju. Knjige ću ja svim predbrojnima (u mjesecu lipnju) razaslati o avome trošku.

Pošto se knjiga ova našampajamaćno u Sèrb-

biji neče biti jeftinija od 6. ovčanih, a i u carstvu austrijskome prema tome biti će skuplja od ove cijene, koja je određena za predbrojnike, i svak će se morati starati da je nabavlja o svome trošku.

Kako ova knjiga u štamparni bude gotova, odmah će se početi štampati *peta* knjiga naših narodnih pjesama, u kojoj će biti junacke pjesme o različnim događajima u Crnoj Gori za vremena kneza Danila, i ona će biti ovako i od prilike ovalika kao i ona četvrti.

U Beogradu 21. ožujka 1862.

Vuk Stef. Karadžić.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 2. travnja 1862.

Papiri.	Svjetski tečaj u austr. vred.
5% Kovovnice	60.40
5% Narodnoga zajma	83.35
Narodne banke	823.10
Vierovnoga zavoda	198.40
Mienice.	
Srebro	135.—
London	136.40
Carški cekini	6.43

Meteorološki opažanja na ovdiešnjoj kr. višjoj realci. dne 2. travnja 1862.

Ura	Barometar na visini u par. cent.	Barometar na visini na tlu	Toplota po Re.	Nobla	Smjer i jačina vjetrova	Atmosferička oborina (dažd, snijeg ili tuc)	Opazka
7. pr. pd.	332.80	331.87	+11.9	10	0		
2. pos.	332.76	331.50	+16.8	1	Ji		
9. u več.	332.22	331.16	+15.2	10	Ji		

Danas u 7 sati temperatura Re. +12.4.

Opazka. Kod nobla znači u sasvim vedro a 10 sasvim oblačno; brojevima između 0 i 10 razmije se veća ili manja množina oblaka, razdieliv cielo nebo iznad obzorja na 10 jednakih dielah.

U 6. stupcu znače velika pismena smjer vjetrova (J = južno-istočno, S = južno, Z = zapadno, N = sjeverno, N. = sjevero-istočno, N. = sjevero-zapadno, N. = sjevero-zapadno, N. = sjevero-zapadno).

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 1571. (235)

3—2

Natiečaj.

Kod c. k. poštanske ekspedicije u Kraljevici ima se služba poštanskoga odpravnika uz sklopljenje službenog ugovora i položenje službene kaucije od 200 for. popunit.

Beriva poštanskog odpravnika sastoje u godišnjoj plati od 130 for. a. vr. i u uredskom paušalu godišnjih 20 for. a. vr.

Natiecatelji za ovu službu imaju svoje vlastoručno pisane, valjano biljegovane molbenice pod dokumentovanim izkazom svoje dobe, sadanjega zanimanja, okolnosti imovine i svoje pouzdanosti za četiri nedjelje danah kod podpisana poštanskoga ravnateljstva podnijeti.

U Zagrebu dne 25. ožujka 1862.

C. k. ravnateljstvo poštah za Hrvatsku i Slavoniju.

Z. 3149. (243)

3—2

Kundmachung.

Zur Sicherstellung des Bedarfs an kategorienmäßiger Amtskleidung für die Dienerschaft der k. k. kroat.-slav. Finanz-Landes-Direktion, der k. k. Finanz-Bezirks-Direktionen zu Agram, Essek, Fiume und Waradin, der Finanz-Prokuratur, der Landes-Staatbuchhaltung der Landes-Hauptkasse, dann der Steuerämter und Zollämter wird eine Konkurrenz-Verhandlung mittels schriftlicher Offerte nebst einer mündlichen Licitatiön am 10. April 1862 um 10 Uhr Vormittags im Amtsklokal des k. k. Finanz-Landes-Oekonomates vorgenommen werden.

Die schriftlichen wolverseelten Offerte sind bis 9. April d. J. im Präsidialbureau der Finanz-Landes-Direktion oder am Tage der mündlichen Licitatiön bis zum Beginn derselben bei der Licitations-Kommission einzubringen.

Der Ausrufspreis für die Gesamtlieferung wird mit dem Betrage von 1486 fl. 70 kr. festgestellt.

Die Gattung und Menge der Kleidungsstücke, dann die Muster, nach welchen die Lieferung zu geschehen hat, so wie die näheren Licitations-Bedingnisse können beim Oekonomate der k. k. Finanz-Landes-Direktion in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

Agram, am 23. März 1862.

Br. 935.—1862.—(244)

3—2

Oglas liče.

Budući da dne 20. siječnja o. g. objavljena, pa dne 20. veljače t. g. u pisarni c. k. županijskog gradjevnog upravitelja Riječi obdružavana ustmena ličba novog u svoti od 12,040 for. obredjenog gradjenja mosta, pa a time stezanog preloženja riečke-odmaka poštanske česte od zn. br. XV-0 do XV-4 odobrena nije, preduzeti će se u skladu s tim kr. namjesničkog vijeća od 27. ožujka 1862, br. 8861.—471., u tu svrhu dne 14. travnja t.

g. a 10. sati prije podne u napomenutoj pisarni, ali samo na temelju pismenih ponudah, koja tja do ove dobe kod podnesovnika više imenovanog gradjevnog ureda predade biti moraju, iznova ličbena razprava.

Svaki, koi je zakonito sposoban valjane ugovore sklopiti, te propisanu sigurnost za izvedenje dotičnih radnjah uz prilog 5% one jamčevine položi, može do ustanovljenog roka ponudu svoju podnijeti.

Na poslie predane, uzuviete sadržavajuće, nedostatne ili s jamčevinom neprovidjene ponude neće se nikakav obzir uzeti.

Dne 14. travnja u 10 1/2 sata prije podne će otvaranje i zapisivanje ponudah dovde zapečaćenih slediti u redu njihova podneska, kod čega posredovati ponuditeljem slobodno stoji.

Od jednakihi ponudah bude ona prednost imala, koja se je prije podniela.

Od c. k. herv.-slav. semalj. ravnateljstva gradjevinah.

U Zagrebu dne 30. ožujka 1862.

Br. 1992. (245)

6—2

Jeftimba.

Za uređenje jednog diela tērga Jellačića bana, ceste od onuda na kaptol vodeće i jedne polovine kaptolskog tērga razpisuje se time javna jeftimba na 12. travnja 1862 u 10 sati prije podne, te obdržavati će se u gradskoj vijećnici.

Troškovi proračunani su na 13,500 for. a. vr. a zaobina iznosi 5% od te svote.

Uvjeti, nacerti, i troškovnici mogu se vidjeti u običnih uredovnih satovih kod gradskog poglavarstva.

Primat će se i pismene zapečaćene ponude, ako se iste prije započete ustmene jeftimbe predadu, te ako budu providjene sa propisanom zaobinom.

Imadu pako sadržzati naročitu izjavu, da je ponuditelj uviete čitao i da se njima podvėrgavao.

Od poglavarstva slobodnog i kralj glavnog grada Zagreba dne 29. ožujka 1862.

Načelnik

Frigan.

Br. 240.

2—2

Izročni saziv, oglas.

Od strane županije križevačke kotarskog suda u Vėrbovcu se svi oni, koji na ostavštinsku gromadu dne 17. ožujka t. g. sa pismenim oporučiteljnim raspoloženjem umėrėvšeg Lavoslava Matošića, župnika na Rikovcu, zahtiev kakov staviti imadu, pozivlju, da to svoje pravo ustmeno ili pismeno do 30. travnja t. g. kod ovog kotarskog suda prijave tim sigurnije, što će inače, ako bi gromada namirenjem inih prijavivših se to svoja prava postigavših izcėrpjena bila, sa svojim tražbinam bezobzirno izkljućeni ostati, izim ako ih ide pravo zaloga.

Nadalje se oglašuje, da će se 11. travnja t. g. i sljedećih danah na Rakovcu u župnom dvoru putem javne dražbe uz gotov novac prodavati: odabrane vėrsti vino od raznih godinah, pokućstvo, žitak svakovėrstni i ino kojekakve pokretnosti.

U Vėrbovcu dne 29. ožujka 1862.

Pajanović,
v. sudac.

Br. 513. M. (237)

3—2

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudbenog stola žup. zagrebačke stavlja se do znanja, da će se uslied molbe gosp. Antuna Nossana proti Adamu Weissu u stanu ovog posljednjeg u bolničkoj ulici u Zagrebu kuće br. 636. dne 14. travnja t. g. i dne 28. travnja t. g., svaki put o 9. uri prije podne pokretnosti pod ovrhu uzete, kao: svake vėrsti pokućstvo, u procieambenoj vriednosti od 150 for. a. v. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se na pėrvom roku samo uz procieambenu cieniu prodavati, na drugom pako roku prodavat će se i izpod procienne.

Kupac imade edmah kupovninu položiti.

Kr. županijski sudbeni stol.

U Zagrebu, dne 15. ožujka 1862.

Klobučarić.

Nr. 2498/430. (238)

3—2

Avviso di Concorso

pel rimpiazzamento dei posti di Guardiano d'Ispezione presso le neostituite Espositure portuali sanit. in Berna e Pramuda nel litorale delmato, cadauno col soldo di annui fiorini 220 e l'indennità di Montura di annui fiorini 25,20.

Le documentate suppliche saranno da presentarsi al Governo Centrale Marittimo entro tutto il p. v. Aprile comprovando in principallità il servizio in qualità di guardiano eventuale di Sanità e la piena conoscenza della lingua italiana.

Verranno preferibilmente presi in considerazione guardiani d'Ispezione disponibili.

Dall' I. R. Governo Centrale Marittimo.

Trieste il 22 Marzo 1862.

Nr. 2475—399. (219)

3—2

Concorso

pel rimpiazzamento del posto di Cassiere della Cassa portuale sanitaria in Venezia col soldo di annui fiorini 945, — e coll' obbligo di prestare la cauzione nell' importare del salario di un anno.

Le documentate suppliche sono da presentarsi al Governo Centrale Marittimo entro tutto il p. v. Aprile, comprovando in principallità di aver subito l'esame di Cassa e di Contabilità.

Verranno preferibilmente presi in considerazione

impiegati disponibili, semprechè possiedono le necessarie qualifiche.

Dall' I. R. Governo Centrale Marittimo.
Trieste li 15 Marzo 1862.

Br. 1468. gr. (234)

3—2

Oglas.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke daje ovim na znanje, da je na molbu suprugah Josipa i Franjice Kocićah, po g. odv. Šaufu, radi zaostatno dužnih 391 for. 75 u. a. v. s. p. dozvolio drugu ovršnu dražbenu prodaju dobre hrastine suprugah Ivana i Marije Habianah, što no je na 15,522 fr. 20 n. a. v. sudbeno procijenjeno i u gruntovnici občine Kraja pod br. 60., zatim br. 181. občine lađucke i 105. občine Pušće upisano, te je u tu svėrhu rok na 24. travnja 1862 u 9 sati prije podne u vijećnici kr. ovog sudbenoga stola opredieljen.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina i izpod procienne najboljemu nudiocu izručiti; zatim da je kupac dužan ukupljene na nju dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po napluku suda na se primiti; i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, procieambeni napisak i gruntovnički izvadak mogu kod ovog suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviešteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo zatožno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznaćene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisat moratu, ako li se dioba kupovnine bez njih preduzme, i njib, ako li se na taj način kupovina izcėrpji, ništa nezapadne.

U Zagrebu dne 5. ožujka 1862.

Klobučarić.

Jović.

K br. 115-gr. (212)

3—2

Izrok.

Od strane poglavarstva slob. i kralj. grada Karlovca kao suda ovim se do znanja stavlja: da je na molbu Jauka Mlakara i Dore Mitrećićeve iz Karlovca kao tutorah ml. Cile, Mare, Jane i Antonije Pavlečić, onda Bare i Roze Kupina, po odvjetniku g. Vizneru, prim. 15. kolovoza 1861, br. 4171., proti Josipu Caiseru iz Karlovca, dužniku, ovršbena dražba nepokretnosti njegovih, koje na 1822 fr. a. vr. sudbeno procijenjene jesu, i to: kuće sa pripadci pod br. 375. u Karlovcu, po kr. sudbenom stolu županije zagrebačke dozvoljena, i da su za preduzete ove dražbe dva ročišta, i to na dan 26. travnja 1862 i 26. svibnja 1862, svaki put u 10 sati prije podne u pisarni ovogradske vijećnice, opredieljena.

Kupiti želeći se s tim dodatkom pozivaju, da svaki prije započete dražbe dražbanu jamčevinu od 182 fr. a. vr. u ruke sudbnog izaslanika položiti imade, i da kupac na ovoj kući založno osigurane dugove, dokle kupovina dosegula bude, polag naznačenja sudca preduzeti dužan bude; ujedno se njima do znanja stavlja da mogu procieambeni zapisnik, dražbene uviete i gruntovni izvadak u pisrni kod ovogradskog odpravništva uviditi, i prepise od ovih oduzeti.

Ujedno se pozivlju svi oni, koji, akoprem nije njima posebno obavieštenje od ove dražbe dostavljeno, ipak kroz uvrštenje u javne knjige kakovo hipotekarno pravo na ovu kuću s pripadci postignuli jesu, da ovo do prodaje nepokretnosti tim sigurnije kod suda naznače, inače ćedu imati sami sebi pripisati, ako razdieljenje kupovnine bez njihovog prisutja preduzeto bude, i oni kroz to, na koliko bi kroz ovo kupovina izcėrpjena bila, izkljućeni bi ostali.

Poglavarstvo sl. i kr. grada Karlovca kao sud.

U Karlovcu dne 18. veljače 1862.

Gradski sudac,

Obradović.

Br. 95. gr. (213)

3—2

Izrok.

Od strane županije križevačke kotarskog suda vėrbovačkog se svi oni, koji kao vierovnici na ostavštinu dne 10. sėrgnja 1862. bez oporučiteljnog raspoloženja umėrėvšeg Davida Abelesa kėrmara i sitnarskog tėrgovca u Rakovcu, tražbinu kakovu staviti imadu, pozivlju, da se kod ovog kotarskog suda do 30. travnja 1862 pismeno ili ustmeno prijave, i to tim sigurnije, što će inače po izminutju tog roka svakog dalnjeg prava na ostavštinu, ako bi namirenjem ostalih prijavivših se vierovnikah takova izcėrpjena, lišeni ostati, izim u koliko im pravo zaloga pripadalo bi.

U Vėrbovcu dne 13. ožujka 1862.

Pajanović,
veliki sudac.

K br. 135.-grad. 1862. (229)

3—2

Izrok.

Županijsko-kotarski sud jastrebarski poziva sve one, koji iz ostavštine dana 8. ožujka 1862 preminuvšeg župnika plešivičkog Andrije Broza štogod kao vierovnici tražiti imaju, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah do konca travnja 1862 ili dođu pred ovaj sud ili neka do onda predadu pismeno svoju prošnju; u protivnom bo slučaju neće-ovi vierovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavnih tražbinah ista izcėrpila, nikakvoga daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

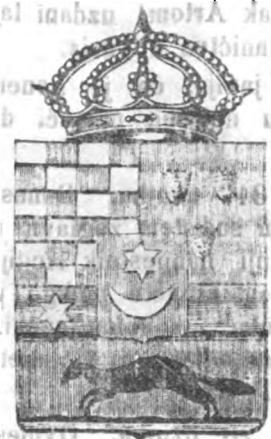
Jastrebarska dne 23. ožujka 1862.

Svaitzer.

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzevši nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglase opredijeljena je površina: 7 kr. a. vr. od linijama jednom put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Erarska pristojba za svaki oglas iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko putah, koliko se putah isti uvršti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u petak 4. travnja 1862.

Broj 78.

S tekućim mjesecom počinje se drugo četverogodište „Narodnih Novinah“ za god. 1862.; poziva se dakle domorodno občinstvo, da svoju predplatu na „Narodne Novine“ obnovi, i to na četvrt godišine poštom s 3 for. 15 novč. a u miestu s 2 for. 10 novč. u a. vr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove u redno primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novinah“ franko poslati, te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posliednju poštu.

Neuredovni dio.

Zagreb, 4. travnja.

S kakvom oprežnošću valja postupati s viestima, osobito kada se tiču važnijih i ozbiljnijih događajih što ih sada berzovaj, sada različiti časopisi raznašaju, dokazuje dovoljno berzovajna viest „Agr. Zig-a“ iz Carigrada od 1. travnja, koja ovako glasi: „Da se *Navplija* predade, ne stoji; ona će se moći još četiri mjeseca držati. Ustaše neće da se s nikim inim van s kraljem ugovaraju, zahtijevajući da se sadanje ministarstvo odпусти, sabor da se raspusti, da se oboruža narodna straža i da se naznači nasljednik prestolja.“

Ima tomu već nekoliko danah, što nas berzovaj naprestano uvjerava, da se je *Navplija* jurve predala, niekoji vodje da su uspjehi, mnogim da je udieljena milost a niekoji (ovi se poimence navadjaju) da su sretno pobjegli, a po čitavoj Gërëkoj da vlada podpuni mir!

Sve to nalaže nam, da sterpljivo čekamo još kol dan na konačno potvrđenje ove ili one viesti.

U *Beču* mnogo se opet pogovara o *mini-starskoj* krizi, kojoj je imalo dati povoda zavladaće nesporazumljenje medju državnim ministarstvom i ugarskom dvorskom kancelarijom. Vele, da je državni ministar namieravao ograničiti znatno dielokrug kancelarije, nu da je nastojanjem gr. Forgácha njezin dielokrug jošte razširen. Mislimo, da valja i ovu viest uzeti s najvećim oprezom; to ipak stoji, da ugarsko pitanje opet nemalo zanima misli domaćih naših politikah. Polag „N. N.“ radi se prije svega o tome, ima li se sazvali prijašnji sabor ili se imaju razpisati novi izbori.

O zdravlju Nj. sv. Pia IX. dolaze viesti vrlo nepovoljæe.

Trojedna kraljevina.

Zagreb, 4. travnja. „*Agramer Zeitung*“ donese u jučerašnjem broju odluku v. namiestničkoga vieća, glade dvorane, po kojoj se naredjuje, da ima dne 27. veljače t. g. izabrano ravnateljstvo odstupiti a prijašnje ravnateljstvo od 24. list. 1861 da se ima opet namiestiti. Ujedno proglašuje se, da neima valjanosti zaključak učinjeni dne 9. ožujka 1862.

Zagreb, 4. travnja. Opet se je preselio u viečnost jedan od naših domoljubnih veteranah. Dne 30. ožujka preminuo je nakon kratke bolesti od njezanja pljućah u Pokupskom *Pavuo Stoo*s, podređnik i lamešnji mnogogodišnji župnik u 56. godini života, služiv 29 godinah crkvi i domovini. Sva naša domovina poznaje pokojnika kao muža, kol je u počelku našega narodaoga pokreta pristao odmah uz tadanje narodne kolovodje, te

do smerti svoje celim sèrdcem ljubio sve, što je domorodao i narodao.

— „Narodni list“ priobćuje pod podatkom „Zad. 27. ožujka“ naredbu c. k. popečiteljstva pravosudnoga na c. k. prizivni sud dalmatinski u Zadru dne 15. ožujka 1862. (Prevod.)

Razna pretresanja, koja se nabode pri popečiteljstvu pravosudnom o uvedenju u sudove dalmatinske razriečjah slavenskih, koja se govore po Dalmaciji, neostavljaju sumnje, da nije moguće odrediti da se ono postavi u dielo onakom prostranošću, kakvom je bilo naredjeno po ostalih kraljevinah i zemljah, gdje Slavjani pribivaju; a to radi potrebita obzira na smiriteljno i berzo opravljanje pravde, i radi prigode, što svi činovnici i odvjetnici dalmatinski neuzivaju podpuno poznavanje slavjanskoga jezika pismenoga.

Nego koliko je moguće s obzirom na sadašnje stanje, da se odgovori pravednoj želji puka slavjanskoga, što se tiče uveđenja rečenoga jezika u sudove podložne tom prizivnom sudu, popečiteljstvo pravosudno našlo je dobro narediti što sledi za sve one kotare sudovne, u kojih pribivaju Slavjani:

1. U slučajih, u kojih sudovi budu imali posla sa strankama, koje znadu samo slavjanski jezik, biti će dužni, koliko se može, u slavjanskom jeziku saslušati okrivljenike i izpitati svjedoke i staviti u zapisnik istim jezikom barem glavne rieči izkazivanja okrivljenikova ili svjedokova.

2. Zapisnik prisega, koju polaže slavjanska stranka u jeziku slavjanskom, ima se preduzeti uvijek, koliko je moguće, u istom jeziku; i barem obrazac prisežni ima se upisati u zapisnik slavjanskim jezikom.

3. U kaznenih parnicah i u razpravah konačnih suprot okrivljenicima, koji znadu samo jezik slavjanski, ima se opaziti da dielujući činovnici sudovni, i činovnici odvjetništva državnoga, također i branitelji posieduju podpuno jezik slavjanski, da se razprava nastavi jezikom slavjanskim, i da presuda i njezini uzroci, koliko je moguće, budu objavljeni istim jezikom.

4. Sudovi u rečenih kotarih dužni su primati pisma prikazana u jeziku slavjanskom, i izručiti riešenja strankam slavjanskim njihovim jezikom.

5. Dopušteno je do prigode prihvatiti potrebite tiskane obrasce u jeziku slavjanskom za svaku vrst pozivah, tustatvenih odlukah, koje su svedjer jednake; i izdavati paka do potrebne odprave slavjanskim strankama u tiskanica sastavljenih u jeziku slavjanskom.

Te naredbe imaju se prijaviti sudovim podložnim na njihovu upravu; i u isto doba nalaže se, tom predsjedničtvu prizivnom, da ima osobiti obzir na poznavanje jezika slavjanskoga u popunjenju miestah službenih po kotarih slavjanskih; i da pristojno procieni poznavanje istoga jezika, kad predlaže na ona službena miesta, na koja je pridržano naimenovanje samom popečiteljstvu pravosudnom.

— Isti list donosi pod naslovom „Nove novine od nove godine“ slededeći članak:

Evo nam se opet pojavi slavni Tomažeo na polju naše razmirice; ali ne da obara sjedinjenje naše sa posestrimskim nama zemljama, nego da nam i samo narodno naše ime poreče i odreče, oduzme i prožene. Odgovarajući on na jedno *podmetnuto* mu pismo, u ime tobož niekakvog pravoslavnog svećenika iz Dalmacije, opet je naštrio pero, da nam nemio drže u svetinju našu; i da nam, po svojoj staroj navadi, ostritern zabada u živo u dušu našu. Mi se po njegovom sudu moramo zvali Dalmatinci, sato što je ovo

ime historičnije, postojanije i častnije poznato izobraženom svijetu; te kao što su nam ga viekovi postavili, nemogu nam ga opet neg isti viekovi izmienuti. Ime pak *Dalmatinci* uzima se ovdie kao nieko naše *narodno* ime, kojim se mi od svijuh drugih Slavjanah lučimo i sami za sebe ostajemo, kao ozlužio na stieni, ili kao čuk na kuku. Ja ovu pogriešnu miso slavnog Tomažea nebih se usudio pripisati njegovu pokom neznanju, koliko nastojanju i naporu njegovu da nas zavede od prave i očite istine, koja nije već nikakvo snovidjenje, nego sami fakt. — Mnogo i mnogo viekovah prije neg što su se Slavjani naselili u ove južne krajeve Evrope, Dalmacija je već bila stekla svoje ime, pa i ondašnji prasiedioi njezini, koji zauhvano nisu bili Slavjani (?), zvali su se Dalmatinci, u toliko u koliko rodjeni bijahu u spomenutoj zemlji; pak i današnji stanovnici Dalmacije, bili oni Slavjani, ili Talijani, ili Niemci, ili još i isti Čifuti, zovu se i jesu Dalmatinci, zato što su u Dalmaciji rodjeni i nastanjeni. *Dalmatinci* dakle nije nam nikako ime *narodno*, nego samo zemaljsko ili pokrajinsko. S ovakovim se imenom, ako baš i u vrlo tiešnjem obsegu, srazviti mogu još i imena dolazeća od prediela, ili grada, ili varoša, ili sela, gdje nam je komu kolievka bila, ili gdje smo se od davne dobi naselili i okučili. Slavjani u Dalmaciji, tko bilo ili nehtio, nisu drugo po svom porieku (izuzimajući podpuno razliku uslied vierozakona), nego Hèrvati i Sèrbi. Pèrvi žive po svim našim otocima do Korčule, i krajem mora sve do ušća Neretve; a drugi žive višom stranom po kopnu ove pokrajine duž granicah bosanske i hercegovačke.

Mi se dakle neodričemo da niesmo Dalmatinci po zemlji, u kojoj stanujemo, i u kojoj smo bieli svet ugledali; ali pri svem tom priznajemo i hoćemo da budemo ono što uprav i jesmo po našem poreklu, po korenu, i po našim dotičnim porodičnim granama, od kojih su četiri poglavite na našem jugu, a poimence: slovenska, hèrvatska, sèrbska i bugarska. Sve četiri ove porodice sigurno su pak potekle iz niekadašnje jedne jedine obitelji; a ona razlika, koju mi danas izmedju nas opatamo osobito u jeziku i u niekim našim običajima, vierovalno je morala otduta proizteći, što smo se mi na našu veliku nesreću, odmah u samom prelazku našem u južne ove zemlje pociepali, i u naš obči jezik, na ovoj strani rieči iz ovih, a na onoj rieči iz onih tudjih jezika uzimali, ili smo im oblik malo po malo, ovako i onako menjali, te smo tako tu razliku i sami stvorili i načinili; a znamo pri tom da su se još u mnogim našim stranama tudjili i uklanjali od našeg jezika baš oni ljudi, koji bijahu zvani da ga podignu i izobraže, da ga umnože i ukriepe, kao što to bijaše uprav izobraženiji dio naroda našega. Pa kao što se je napuštao naš jezik u niekim našim krajevima, napuštali su se takodjer i mnogi naši običaji, a tudji su usvajani, ili su se i nieki isti naši po tudjem kalupu udešavali, te se je spomenuta razlika tim načinom lahko izrodila, i nasjedne od drugih tako znatno odtudjila. A najposlie i razlika viere bila nam je jakim uzrokom takovog našeg sramotnog odtudjenja, u toliko više, u koliko je u prošastim neizobraženim vremenima, veća bila moć fanalizma i vierozakonskog nepodnabjanja.

Iz ovoga sleduje, da su svi Slavjani na Jugu jednokèrvna braća, i da će oni prije ili kasnije ova istinu spoznati i na svoju najveću korist obratiti, a negmoli da će se ići još i više ciepkati i mervičati, nego li što dosad bijahu izciepkani i izmervičani. I isti slavni Tomažeo nije se nikad postidio ovu istinu javno izpoviediti da, *kao što se*

stra sestrin naliči, da tako naliče jedan drugom puci slavjanskog naroda (iskr. XXVII); a dandanašnji svakako nastoji da nas od naših najmilijih sestara odvrati. Niekada nas je on isti korio da smo slabi, a nećemo da jedan drugog uderšimo (iskr. XXVII); a sad se usiljava da nas svakako osami, lebdeći više za slabim i ništavim interesom jedne šaćice svojih prijatelja, nego li za silnim i velikim interesom jednog celog i velikog naroda. Nego mi nikakvom proskom ne vjerujemo, koi slovo svoje mnjenja; koi nam danas jedno a sutra drugo propovieda; i koi nam niekad kazivaše da ljubimo istinu više neg zlato, a braću više neg život, a danas traži da nam i najživlju istinu potërpa i braću da nam razbrati. —

U koliko se pak tiče suda, što nam ga takodjer slavni Tomažeo u svom odgovoru na spomenuto podmetnuto mu pismo dava, dotično upotrebljivanja cirilice i latinice, samo mu primjećujem, da nama Slavjanima nije to ništa novo. Mi već oboja slova ljubimo, i ona se već zamienito po svem našem prosviećenijem narodu čitaju. Tko ovo nevieruje, nek zaviri u svaku čitaonicu našu, i u svaku narodnu kafanu, od Tërsta do Beograda, od Beča do Cetinja, pa će se najbolje na oba svoja oka o tom odmah uvjeriti. —

A što nam najposlie onako čedno prikada slavni Tomažeo, u istom svom odgovoru na ono tolikokrat spomenuto podmetnuto mu pismo, da on — slavni Tomažeo — nemože bez svog tužnog sažaljenja i kobna zgroženja, čuti pustoslovje, ni kojih našinacah, koji svaki čas opievaju slave slavjanskog naroda, i koji ga neznadu imenovati a da mu naslov slavni neprikørpe: uvieravam, slavnoga Tomažea, da to nikakav našinac nećini iz nikakve druge namiere, neg samo da jača i silnije uzdeima duhovima, koji su, na što ni svoju sramotu, zaboravili svoj junački narod; biedan al' ipak u junačtvu slavan. —

Austrija.

Beč, 1. travnja. Povratak Nj. veličanstva očekiva se u četvrtak dne 4. tr.; istoga dana i naša se i ugarški dvorski kancelar povratili iz Milana.

— Stanje zdravlja caričina nobeo je dovoljno. Mletačko podneblje veoma joj prija.

Turska.

Poslie bitke dogodivše se dne 17. t. m. kod Pariste medju Turcima i ustašama vraćise se prvi u turski tabor. Na svojem prelazu kroz neprijateljska miesta izvedoše okrutnosti koje nadilaze svaki pojam. Selo Konjsko razoreno je ovom prigodom malne sasvim. Bogojeselo, zavičaj Luke Vukalovića, poravnjeno je na zapoviest turskoga zapoviednika sa zemljom. Osobitom biesnoćom udari soldacija na kuću Vukalovićeve, koje je s poveršja nestalo bez traga. Starci i starice koje zbog svoje velike starosti nemogahu uteći, poubijani su na najokrutniji način. Glava ubijenoga starca od sto godina bila je kao u slavonskom taboru. To su junačstva disciplinirane vojske. Luka Vukalović nalazio se je sa svojim razoranja svojega rodnoga miesta na vrhovima bërda u okolici, i morao je to sa žalostju gledati, nemogući nesreću prepriećiti.

Talijanska.

Turin, 30. ožujka. „Il Monitore dell' Armata“ donosi od 23. t. m. datovani kraljevski dekret, kojim se pieholo novo ustrojavanje. Svaka regimenta sastojat će odsele u vrijeme rata iz 4 batalijuna po 4 kompanije i iz jednoga skladišta od dvie kompanije. — Parna fregata Arkimede, kapetan Caccaci, jedan od najboljih brodova prijašnjega kr. napuljskoga pomorstva, odplovila je prekjučer u Pirej. — Markez Tanari predstojnik pizanski, premiešten je u Perugju. Za predstojnika milanezka opredieljen je, vele, markez Villamarina. — Fakin, koi je doktora Mac-Cartheya iz Dublina u siečnju t. m. u Pizi ubio (zločin koi je dao i povoda interpelaciji u dolojoj kući), osodjen je po sudištu u Luki u tamnicu na 10 godina. — Kazu, da će se komora okolo 12. travnja do polovice lipnja odgoditi. — Montanelli, koi je kod skupštine u Genovi znatnu ulogu igrao, nimenovao će se profesorom u Pizi.

— Vitez Isak Artom, uzdani tajnik Cavoura, doći će k poslanictva u Pariz.

— „Italia“ javlja, da je general Lamormora izjavio, da mu netreba pomoći da potlači hajdučtvo.

Milan, 31. ožujka. Danas će započeti pred ovdiešnjim sudištem zaglavna razpra parnice, koju je prijašnji namiestnik sicilijanski, general Petenengo, zbog klevete podigo proti dnevniku „il Regno d'Italia“. Advokat tuženikov jest predsjednik poklisarske komore i „mletačkoga narodnog odbora“, Teechio.

Napulj, 26. ožujka. Ovdiešnje „Evangelicko društvo“ stupivše pred nekoliko mjeseci u život, kojemu je utemeljitelj i predsjednik g. Vincenzo Alibonella d'Afflitta, otvorilo je jurve četiri besplatne narodne škole.

Berzovane i najnovije viesti.

Turin, 1. travnja. „Opinioner“ piše: Parnica je, da je poklisar Comfatti opredieljen za listnicu pravosuđa. No on neće prija stupiti u ministarstvo dok se nenaimenjuje magistratura giudiziarie jačkih pokrajina.

Pariz, 2. travnja. „Moniteur“ javlja: Nije istina, da Francuska od Španjolske zahtieva da se general Prim odazove. Francuska se je na to stegnula, da nagodu solededsku neodobri, jer joj se čini, da je posljednja proti dostojanstvu Francuske. Gospodin Saligny ostaje sam obskrbljen političkim punomoćjem, kojim je admiral Jurien obskrbljen bio. Jurien zadržat će zapoviedništvo broderske divizije.

Madrid 1. ožujka. Uvieravaju da i Španjolska dielaci mnienje, Francuska neodobrava nagodu solededsku.

Kazališni oglas.

U nedjelju dne 6. travnja predstavljat će se na korist predstavljalice gospodične Muce Parisove prvi put u našem jeziku „Čverčak“ (die Grille), slika iz života u 5 činah od Birchpfeifferove, preveden po gosp. Šenoi. Na pohvalu ovoga komada suviše nam se čini štogod progovoriti, jer svakom, koi se iole kazalištem bavi, poznati su sjajni uspiewi, što ih je isti posvuda postigo a jošte svejednako postiže. Kao Niemcima u izvorniku, tako je on u prevodu Česima, Poljacima i Magjarima omilio nad sve ine slične proizvode novijega vremena; mislimo dakle da nije mogla koristnica našem občinstvu bolje ugoditi, nego što ga je izabrala za svoj prijam, tim većma što je prevod u naš jezik osobito za rukom pošo. Ova predstava bit će tim zanimivija što će gospodična Dankulova i gospodin Marković od sërbskoga pozorištnoga društva, prva u ulogi Madlone a drugi u ulogi Landria, kao neovonajmljeni članovi našega narodnoga kazališta, prvi put stupiti pred ovdiešnje občinstvo.

Širka

najdivnijih slikah iz svijuh strana: svieta i raznih zanimivih prizorah, gledunih krupnozorom ili stereoskopom.

Program.

1. Cerkva sv. Sofije u Carigradu. 2. Pera u Carigradu. 3. Medžid i dalma Bajci u Carigradu. 4. Petrograd u Rusiji. 5. Kipovi Medoja i Laokon u Petrogradu. 6. Moskva u Rusiji. 7. Kremelj u Moskvi. 8. Veliki top u Kremlju. 9. Veliko zvono Ivan veliki u Moskvi. 10. Napulj u Italiji. 11. Tverdjara Sant Elmo i Molo kod Napulja. 12. Firence. 13. Petrova cerkva i obelisk u Rimu. 14. Dvoriste palače dužda u Miletu. 15. Pariz. 16. Pijaca slege u Parizu. 17. Staklena palača za obiteljstvo Pariza. 18. Prestolna dvorana u Parizu. 19. Velečepni strop u prestolnoj dvorani u Parizu. 20. Dvorana Maršalah u Parizu. 21. Sretna mati. 22. Vragovi svatovi. 23. Star ljabovnik. 24. Robinsonove zgode i nezgode.

Otvoreno od 9 sati u jutro do 10 sati u večer, na tergu Jelatića bana.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 3. travnja 1862.

Papiri.

5% Novovnice	69 50
5% Narodnoga zajma	87 50
Narodne banke	225 —
Vierevnoga savoda	100 30

Mienice.

Srebro	134 85
London	136 25
Carški cekini	6 42

Meteorologička opažanja

na ovdiešnjoj kr. višjoj realci dne 3. travnja 1862.

U r a	Barometar na vjeha u pr. čit.	Barometar na vjeha u redu, na U	Toplota po R.	Močlana	Smior i ja-koost vjeha	Amor-ferička oblaka (dne, noć, i vjeh)	Opazak
7. pr. pd.	331.30	330.37	+17.4	9	Sila		
2. pd.	330.97	329.39	+17.0	4	Sila		
9. u več.	330.34	329.31	+14.6	0	Sila		

Danas u 7 sati temperatura R. +10.5.

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 1757. (247)

3-1

Oglas.

I. Tovarna pošta zagrebačko-gjurgjevačka. Odlazak: Iz Zagreba u nedjelju u 12 sati pred podne. Iz Gjurgjevca u utorak u 5 sati u jutro. Dolazak: U Gjurgjevca u ponedieljak u 8 sati u jutro. U Zagreb u utorak u 6 sati 30 min. u večer.

II. Kariolna pošta varaždinsko-osiečka. Odlazak: Iz Varaždina u nedjelju u 11 sati pred podne. Iz Osieka u nedjelju u 5 sati u jutro. Dolazak: U Osiek u utorak u 7 sati u večer. U Varaždin u utorak u 8 sati u jutro.

III. Kariolna pošta križevačko-verbovačka. Odlazak: Iz Križevca u ponedieljak u 5 sati pred podne. Iz Verbova u nedjelju u 5 sati u večer. Dolazak: U Verbovac u 8 sati u večer. U Križevac u nedjelju u 8 sati u večer.

IV. Jezdička pošta miholjačko-valpovska. Odlazak: Iz Miholjca u utorak, četvrtak, nedjelju u 6 sati u jutro. Iz Valpova gore navedenih danah u 1 sat 40 min. poslie podne. Dolazak: U Valpovu istih danah u 8 sati 50 min. pred podne. U Miholjac istih danah u 4 sata 30 min. po podne.

V. Glasnička pošta valpovsko-bisovačka. Odlazak: Iz Valpova u nedjelju, utorak, četvrtak i subota u 9 sati pred podne. Iz Bisovca istih danah u 11 1/2 sata pred podne. Dolazak: U Bisovac istih danah u 11 sati pred podne. U Valpovu istih danah u 1 1/2 sata po podne. U Zagrebu dne 30. ožujka 1862.

C. k. ravnateljstvo pošta za Hrvatsku i Slavoniju.

Br. 1934. gr. (252)

3-1

Izrok.

Budući da prva dražba Josue Epšterna aktivnih tražbinah bezuspješna ost, to će se iste na drugi odlukom od 18. siečnja 1862, br. 381. gr., na 10. travnja o. g. u 9 sati odredjenoj i izpod njihove prociebnosti vrijednosti najboljemu kupcu prodati. Što se ovime doosi do javnoga znanja.

Kr. sudbeni stol žup. zagrebačke.

U Zagrebu dne 2. travnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 528. M. (250)

3-1

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudbenog stola županije zagrebačke stavlja se do znanja, da će se uslied molbe Jakova Bruknera proti Jelstavi Strozingerovoj u stanu ove posljednje u Zagrebu pod xidom kuće br. 31 dne 23. travnja t. g. i dne 8. svibaja t. g., svaki put o 9. uri prije podne, pokretnosti pod overhu uzete, kao: pokućstvo, ogledala, ure, slike, posteljina, posuđe, stolno rubje, u prociebnenoj vrijednosti od 276 for. 70 novč. a. vr. putem javne dražbe prodati.

Pokretnosti će se na prvom roku samo uz prociebnenu cijenu prodati, na drugom pak roku prodati će se i izpod prociebnosti.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

Kr. sudb. stol županije zagrebačke.

U Zagrebu dne 19. ožujka 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 214.

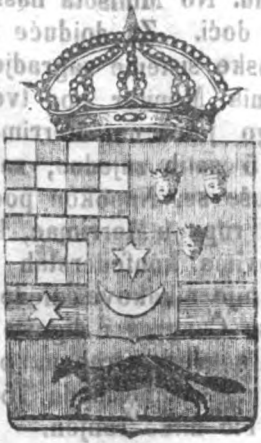
3-3

Tražila se

u jednu ladanjsku kuću jedan viest sokač ili kućarica i jedna klučarica. Kuća može se smestiti kod odpravništva „Narodnih Novinah“, pogodno pako u istoj kući.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvan nedjelje i praznika na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za u novinarnici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje opredijeljena je, uvrštavana: 7 kr. a. vr. od linije za jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Erarska pristojba za svaki oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se putah isti uvrti.

God. XXVIII. U Zagrebu, u subotu 5. travnja 1862. Broj 79.

S tekucim mjesecom počinje se drugo četverogodište „Narodnih Novina“ za god. 1862.; poziva se dakle domorodno občinstvo, da svoju predplatu na „Narodne Novine“ obnovi, i to na četvert godine peštom s 3 for. 15 novč. a u miestu s 2 for. 10 novč. u a. vr.

Da namognu vanjski predplatnici listove uredno primati, neka izvole bezodvratno podpunu predplatu na „odpravnništvo Narodnih Novina“ franko poslati, te točno naznačiti svoje ime, prebivašće i posljednju poštu.

Neuredovni dio.

Trojedna kraljevina.

Zagreb, 4. travnja. (Smionost kradljivaca): Prekjučer u 1 sat poslije podne dodju tati u kuću Č-kove u Ilici, i to upravo u vrijeme, kada je u svojoj porodici obiedovala, pa joj u pokrajnoj sobi ukrada 400 for. u gotovu novcu i sa 200 for. raznih stvari. Ukupna dakle šteta iznosi do 600 for.

— 6. U Karlovcu dne 29. ožujka. Našli smo se, i to punim pravom, da će učredništvo „Glasonoš“ posljednju predstavu na narodnom kazalištu po ovdišnjim dobrovoljcima barem napomenuti; mislili smo, da je njegova dužnost, jer ako god se mi u Karlovcu iskreno radujemo, kad ujmemo, da se ma u najmanjem miestu miše nam omovine na narodnom pozorištu predstavlja, tako isto scienimo, da će svakomu istinitomu domorodnom Hrvatu milo biti, ako čuje, da se i u Karlovcu šta takova događa; Karlovac je onaj grad, u kojem se već 20 godina danah hramuhaliji posvećenomu dobrovoljne žrtve doprinajaju, i malone svake godine trude se karlovački dobrovoljci obćoj ovoj želji zadovoljiti, a štovani predjani Karlovca primaju i prate ih uvijek s uzdičkom; uzperkos svemu ovomu zamučalo je učredništvo „Glasonoš“ posljednju predstavu od 6. o. m. i to ili što imajući veliki broj sapimih dopisih od svih stranah svieta — dobiva o takove ne samo iz ciele Evrope, nu i iz Jamolene stvari, ili pako mislio si je g. odgovorni odgovorni: hvaliti neću, jerbo se neslažem s pojedinim članovima toga kazališnog društva, a kritički nemogu, budući se nigde dobrovoljne predstave ne kritiziraju.

Zato Vam evo na kratko javljam, da su ovčesnji dobrovoljci dne 23. o. m. dva mala komada predstavljali, i to: „Poslije pú noć“ i „Ludost i ludorija“; neću pogriješiti, ako kažem, da je občinstvo zadovoljno bilo, osobito ako se na um uzme, da su predstavljali dne 20. na večer tek uloge dobili, dakle u dva dana prisvojili si dva komada; medju predstavljajem ovih komadah krasnoslovila je gđa. **Hermína P—n** „Putnika“, a istinu slovila je krasno sjeju tu pjesmu od slavnoga našega pjesnika P. P.; glasba bila je, kako svaki put savišena, i opet imado-mažnovo novo diebno našega kapelnika 8. H—ke slušati.

Ugarska.

Pešta, 27. ožujka. Nieki sërbskoga je-pika magjarski odvjetnik szerbajku magyar ügy-

ved), koji se nije htio imenovati, poslao je uredništvo magjarskoga lista „Jóvör“ šest dukatah, kao priloga, da se osnuje nagrada, koja će se dati onome, koji najbolje bude rešio sledeće pitanje: **Kako bi se mogla selje seljaka narodnost u Ugarskoj ispraviti, a da se razvitak obćeg blagostanja zemaljskog napravi?** Uredništvo „Jóvör“ dodaje od svoje strane jedan dukat i misli da će se ova nagrada za kratko vreme jako umnožiti.

— U „Sürgöni“-u pišu, da administrator tamiške županije T. Serb želi odstupiti, i da će na njegovo mjesto biti imenovan terontalski administrator Peter Palik-Uteyni. No ovaj će se vele pomenute novine samo tako hteti primiti administratstva i u tamiškoj županiji, ako se u tamonjem magistratu nieke promjene preduzele budu.

— Peštanski „Lloyd“ skupio je svega na peštradašće potopom u Ugarskoj 25,552 for 26 a. a. vriedu.

— „K. O.“ piše, da je povierenik marmaroška županije dao molbenicu na podpise u županiji, u kojoj se umoljava Nj. veličanstvo car da nagradi zasluę, koje je stekao Dobranski sa ruski narod u Ugarskoj.

— Emerik Berkei i Karlo Abrai urednici satmarskoga magjarskog lista „Tarozaiva“ stavljeni su pod vojni sud Debrecinu.

— Iz Pešte pišu, da će Jovan Pomper odustati od uredništva „Magyarország“ i da je već dobio koncesiju na drugi političan list pod naslovom „Ország“ (S. D.)

Austrija.

Beč, 21. ožujka. Danas će biti po svoj prilici opet konferencija kod državnog ministarstva: Na ovu konferenciju pozvani su članovskivuh straneke, koji sudončuju kod viedanja o finacielnim predložima. Radi se naime oke toga, da se postigne laglje sporazumljenje u niekojim stvarima. Već prošastoga tjedna bila su ovakove siedenice.

Lavov, 31. ožujka. Istočni i južni Slaveni imaju još dan danas obćaj, da upotrebljavaju u govoru, pismu i pri podpisanju, osim kersnoga imena i pridjevka takodjer i „otčevta“ t. j. kersnoga imena otčeva s dočelkom „ić“. Ovaj obćaj, koji proizilice iz davnog, patriarhalnog žvota starih Slavenah, nalazi se i kod Rusinah. Proti ovomu staroslavenskom obćaju izdade galičko namieničtvo naredbu, po kojoj se ima ukinuti. Ova naredba protizroči kod Rusinah sveobće nezadovoljstvo a rusinski časopis „Slavoj“ pozivlje rusinske poslanike, da podnesu ministarstvu sliedeću interpelaciju: „Može li biti upotrebljavanje „otčevta“ predmetom vladne zabave? Jeli se slaže ovakova zabrana starodavnuoga narodnoga obćaja s načelima osobne slobode i s ujamčenom ravnopravnošću narodna? Jeli ovakova zabrana kadra, da probudi povierenje prema vladi doma i za granicama?“

Svako se nada, da će ministarstvo doskočiti ovoj pravednoj tegobi Rusinah.

— Ima tomu godinu danah, što je uslied protesta proti izboru kneza Smedzickoga za zastupnika na zemaljskom saboru zahtievao Sabor, da se iztraga povede; nu sada stoperv započeo iztraga proti činovniku V. koji je članom iztragačkoga ureda.

Serbija.

Iz Beograda pišu „Wandereru“: Nieki dan su dvie ladje s municijom u beogradskom gradu izlovarene. Tako je isto nieki dan izlovarena jedna turska ladja s bombama i municijom u Fe-

tislamu. Danas se govori, da je iz te ladje pretovaren na phrobrod i odvezeno za Bosnu. No čitir se krene phrobrod, koji je bio pretovaren bombama, tanetima i prahom, udari o stleu ispod grada tako, da je sve a Dunav propalo. Turci potekose, da spase, što se je spasti moglo, ali sve badava bieše. Kao što se pogovara, javio je knez Mihajlo konsulima stranah u Beogradu, th se nimiraju ništa bojati radi utemeljenja narodne vojske, pošto je ovo čisto administrativna miera. A i ni bi rekli, da od Srbije neće biti ništa. Iz Cetinja pouzdana pisma javljaju, da će Černa Gora ostati na čelo pokreta u Hercegovini. Ovo Černa Gora može i treba da čini, veli pomenuti dopisnik, pošto je ona nezavisna, a Srbija nemože činiti pošto nju traktati vežu. Serbsko novinarstvo u Beogradu dobilo je takodjer tajni opomenu da nepokazuje simpatije ni prema Gercima ni prema Hercegovcima.

Turska.

„Hlasu“ pišu iz Bosne, da je nekoliko turskih begovah i spahijah prešlo na austrysku granicu i tamo se sastalo sa bosnajačkim kersćanskim poglavicama. Svrha je ovoga sastanka bila ta, da se dogovore s njima, ako se dignu raja u Bosni i obći pokret učini. Kersćani su obećali turskim plemicima, da će njena plemićka prava i nadalje biti poštavana, tako isto da će im biti slobodno muhamedansku vjeru izpoviedati, samo ako se neće deržati uz osmanlije Turke i ako će uz kersćane biti da se slozi osmanlijski jgram.

— Na vrjet na nos gradi se bërzojavnica od Novoga Pazara prieko Senice do Sarajeva.

Talijanska.

U Milanu se je, kad se je tamo bavio Garibaldi, jedan od opitih ljauču dobrovoljacah, koji su prvi unišli u Siciliju, u najvećoj nevolji ustriedio. Ovaj slučaj uzdermab je tako tamašnje občinstvo, da je Garibaldi sliedeći dan medju ostalim od jednog bogatoga Milaneza dobio sliedeći dopis:

„Generalu, ja Vas molim, u svako daba i u svakom iznosku, koji god želite, na mene izdati mieniči, da opet nedoživimo slučajeve, kao onaj s nesretnim Razzadrom. Delfinovi u Milnu.“

I ovaj Razzadbro bio je jedan od onih, o kojeh je stari pjesnik Manzoni reko, kad ga je Garibaldi 25. ožujka posietio: „Generalu, ja se osiecam veoma malenim, kada stojim pred jednim od onih tisuću dobrovoljacah, koji su prvi unišli u Siciliju; iz toga zaključite na ono, što sada čulim, kad pred soćom imah njihova vođu.“

U Bolonji bila je 29. ožujka na odvjetnika Pismu, nadzornika Baccarini-a i delegata Cesatia kad su iz kvesture išli na ručak, bačena jedna Orsinieva bomba, koja se je jaktur praskom razpersila i prozore na bliznjim kućama razbila. Kvistor i delegat nisu na svu sreću bili ozledjeni, no nadzornik Baccarini bio je u nogu znamenito ranjen. Bolonja je uslied toga događaja veoma užetehirena. Mnogobrojne patrole hodaju po ulicama. Dosada nisu mogli saznati kriveca.

Kao zamienik monsignora Fransoni-a, nadbiskupa **turškoga**, koji je prekjučer u 73. god. svoje dobe u Lyonu umro, imenuje se monsignor de Calabiana, biskup kerski.

Pruska.

Poznanj, 28. ožujka. Usperkos svim odvratama poljske dneyne štampe, izseljulu se poljski rednici, ovdiesuje pokrajine neprestano u Poljsku i u zapadne ruske guvernije. Svake nedjelje prevažaju opravnici prieko granice više transportah od 20—30 obiteljih.

Francuzka.

Pariz, 30. ožujka. „Moniteur“ javlja, da je princeza Klotilda, supruga princa Napoleona, već u petom mjesecu trudna.

Pariz, 1. travnja. „Patrie“ piše: Nije istina da je general Donay dobio zapoviest, da se seli u Toulou. U Oranu ukerciva se neprestano vjeka za Verakruc.

Rusija.

Petrograd, 16. ožujka. Demonstracije proti vladi svevećma se umnožavaju. Drožtvo za podupiranje siromašnih pisatelja i umjetnika, kojemu je predsjednik tajni savjetnik Kovalovskij, brat bivšemu ministru prosviete, imalo je ovoga mjeseca večernja zabava. Njeko nije dvojio, da je iznosak rečene zabave opredieljen za Mihajlova, koji je bio prognan u Sibiriju. Ukupno sakupi se 5000 rubaljah. Prof. Pavlov, govorio je tamo o godišnjici tisućgodšnjega obstanaka ruske države. Među inim reče, da plemstvo stoji pokraj ponora, što ga od seljaka dieli, ako njima ne bude pružilo prijateljske ruke, da će se samo upropastiti. Simpatije prema Mihajlovu je neizmierina; njegovu sliku imaju malone u svim kućama. Viest, što ju mielko prisutnoj gospodi izjavi, da je Mihajlov sretno izmaknuo, probudi sveobću radost. Tvrđi se, da su ga morali odlične osobe podupirati u njegovu smielom poduzetju, što toli sretno podje za rukom.

P. Pavlov uapšen je radi njegova govora.

Skupština plemićah Grodenske guvernije zahtieva od ministra unutarnjih poslova, da se opet povrate starodavna prava litvanska na s promienama odgovarajućim duhu sadanjega vremena, da se ukinu svi zakoni, što ograničuju slobodu viroispoviedanja i da se izabiraju sudai u upravni činovnici i da bude prosto utemeljivati trgovačka, gospodarska, obrtnička i znanstvena društva.

Varšava, 27. ožujka. Wielopolski doći će sutra na Kraljevac, Vratislavu, iz Petrograda ovamo. Kao bessemajivo priobćuje se, da je zakon o ravnopravnosti židovah u Petrogradu odgođen. Depesa, dolazeća od veoma velika gospodina, koja to iz Petrograda javlja, glasi: „Les Juifs sont ajournés.“

Varšava, 30. ožujka. Nadbiskup Felinjski utemeljuje svakojake zavode za podučavanje i odgojivanje mladeži. Zbog ovih njegovih čisto kersćanskih težnjah prionu na njega narod uspérkos svim inostranskim novinarima, koji biga rado pred svetom i narodom kojekakvim načinom očernili.

Varšava, 30. ožujka. Dziennik proglašuje carsku zapovied na državno vijeće, da se progledne kazneni zakon. Polag ovoga lista predlažu se niekoje promiene odgovarajuće zahtievima vremena.

Španjolska.

„Pays“ ima viestih iz *Madrita*, polag kojih je general Prim dobio naputak da neprima nikakova konačna predloga bez uvieta, da se ugovor u glavnom gradu Mixika podpisati mora. Većina španjolskih dnevnika kudi generala Prima, što je prelinarnije pagode u Soledadu s Dobladam, kao zastupnikom pravilne vlade, sklopio. Listovi kažu, da su mexikaaskoj ekspediciji nepodobštine one vlade povod dake, zato nemože uzeti, da je predsjednik Juarez vlastan bio izdati zakonito punomoćje generalu Dobladu.

Amerika.

New-York, 11. ožujka. (Perva pomorska bitka medju oklopuim brodovima.) Tri broda konfederatah, najme oklopni parobrod Merrimac i parobrodi Yorktown i Jamestown izlekoše u jutro 8. iz Norfolk a i udariše na unionističke fregate na jedra Cumberland i Congres na ušću James Rivera. Merrimac primio je u daljini od 150 korakah palitbu iz svih topovah Cumberlanda i Congresa bez svakog oštećenja, („Norfolk Daybook“ kaže, da je nekoliko hitacah Cumberlandova proderio u Merrimac, kojima je 17 momakah ubijeno), zatim zaleti se on sa svojim željeznim kljunom proti Cumberlandu, komu je bokova razdero, poslietoga se povuče natrag, izhaci svoje topove na brod, zatim se jošte jedanput zaleti unj, prodre mu bok i preda ga njegovu udesu t. j. utonutju. Congres koji je izderžo živahnu bitku s brodovima Yorktownom i Jamestownom, spusti svoju zastavu i predade se. Unionske fregate Minisota i St. Lawrence bile su traslane da Cumberlandu i Con-

gresu pomognu. No Minisota nasledne i nije mogla u pomoć doći. Za dojdauće noći dodje novi, polag Ericsonske sisteme sagrađeni unionski parobrod oklopnik Monitor pod tvrđinu Monroe i napadne drugo jutro na Merrimac. Oba broda borila su se 5 sati zajedno, za kojeg vremena malne dotaknuše se. Napokon podje Monitoru za rukom, probit rupu u Merrimac, koji se je zatim s ostalim brodovima konfederatah povuko u Norfolk. Monitor nije nikakove ozlede preterpio. Konfederati upališe Congres i digoše ga u zrak. Misli da je na Congresu stranom poginulo stranom ranjeno 50 a na Cumberlandu 150 momakah. Na Monitoru nije bio nitko ranjen.

— Depesa Sevarda državnog tajnika sjedinjenih državah amerikanskih, izvanrednome poslaniku i opunomoćnom ministru ruskom u Vašingtonu:

Washington 2. ožujka 1862.

Gospodine, meni je prezident naložio da Vam njegova osiećanja izrazim, u obliku na depesu kneza Gorčakova, koju mi jučer saobeiste. U ovom aktu ogleda se načelo, koje jednakim načinom interesa oba kontinenta i budućnost civilizacije u vide ima, dok su medjutim mudri savieti, koje pomenuti akt sadržži, sa svakom iskrenosću prijateljstva izraženi, koji su u tolike ozbiljni postali u koliko se opasnost stanja sjedinjenih državah više množi i mućnija postaje.

Uvieren sam gospodine, da kad jednom ovaj nesretni građanski rat potpunim i postojanim uspostanovljenjem sjedinjene unije na njesinim starim, zgodao reformiranim konstitucionalnim osnovima bude svrššen, — da će tada postojenstvo i mudrost, kojom car ruski svoje saviete i svoj upliv na ovaj veliki rezultat realizira, čoviećanstvo s dubokim čuvtvom i živim divljenjem smatrati. Odnosaj usajmnog povierenja i usajmnog prijateljstva izmedju republikanske sile na zapadu i velike blagotvorno dielajuće monarhije na istoku, donet će sa sobom nova i znatna jamstva za mir i slobodu svijuh narodah.

Izvolite gospodine, našim mnogobrojnim obvezanostima prema vama sad i nove dodati, i to je: da čuvtva naša caru izjavite. — Možete ga uvieriti, da ću zgodan priliku upotrebiti, kako da ovo pismo, koje je ova čuvtva ulilo, na uvaženje podnesem. — Sad, gdje strasti, koje su izvor našeg nesretnog rata, počinju stišavati se, nemogu sumajati, da će bratinski savieti starog bezpristrastnog i pouzdanog prijatelja do dna sërca istina odeljenog ali velikodušnog naroda probiti. Imam čest nazvati se itd.

Berzovajne i najnovije viesti.

Kodanaj, 2. travnja. U današnjoj sjednici državnoga vijeća isjavio je pomorski ministar, da je nakan saiskati znatnu svotu, da pomorstvo obkserbi oklopnim brodovima. On se obveže, da neće više gradit nikakova nova broda. Ovim očitovanjem steko je obćenito odobrenje. Odvjetnik Bergum naimenovan je gradonačelnikom kilskim.

New-york, 22. ožujka. Konfederati poslali su mnogobrojne pozive na dobrovoljce. Kažu, da će konfederati ostaviti Frederiksburg.

Verakruc, 7. ožujka. Englezi su se s iznimkom od 100 momakah ukercali.

Sutra u nedielju dne 6. travnja na korist predstavljačice gospodične Maca Perisove prvi put:

Cvèrčak.

Stika iz života u 5 glasih, napisu niemački Birch-pfeifferova, prevede u naš jezik Šenoi.

Ciene obične. Pečetak u polak 8 satih.

Tečaj papirah na o. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 4. travnja 1862.

Papiri.

5% Kovovnice	69 70
5% Narodnoga zajma	83.60
Narodne banke	821.—
Vierovnoga zavoda	199.20

Mienice.

Srebro	134 85
London	186.20
Čarški cekini	6.42

Meteorologička opažanja na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 4. travnja 1862.

U r a	Barometar va vliana u par. obrt.	Barometar va vliana redno na 0	Tempe- ta-ra R.°	Smjer i ja- koš vjetra	Atmo- sferička oborina (dneš- ni i tada)	Opazih
7. pr. pd.	330.46	329.47	+10.5	2	0	
2. pol.	330.78	329.50	+17.3	3	0	
9. u več.	331.23	330.22	+13.8	1	0	

Danas u 7 satih temperatura Rij +10.7.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 1992. (245)

6—3

Jeftimba.

Za uredjenje jednog diela targa Jellačića bana, ceste od onuda na kaptol vodeće i jedne polovine kaptolskog targa raspisuje se time javna jeftimba na 12. travnja 1862 u 10 satih prije podne, to obdježavati će u gradskoj vijećnici.

Troškovi proračunani su na 13,500 for. a. vr. i zaobina iznosi 5% od te svote.

Uvieti, načerti, i troškovnici mogu se vidjeti u običnih uredovnih salovih kod gradskog poglavarstva.

Primat će se i pismene zapečaćene podude, ako se iste prije započete ustmene jeftimbe predaju, te ako budu providjene sa propisanom začinom.

Imadu pako sadržžati naročitu izjavu, da je ponuditelj aviete čitao i da se njima podvèrgavao.

Od poglavarstva slobodnog i kralj glavnog grada Zagreba dne 29. ožujka 1862.

Načelnik

Frigan.

Br. 336-M. (253)

3—1

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudb. stola žup. zagrebačke stavlja se do znanja, da će se uslied molbe Mihajla Singera proti Lavoslavu Singeru u stanu ovog posljednjeg u donjoj lici u Vernačevoj kući dne 22. travnja t. g. i dne 3. svibnja t. g., svaki put o 9. uri prije podne, pokretnost pod ovrhu uzetu u prociebnenoj vrijednosti od 715 for. 60 n. a. vr. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se na prvom roku samo uz prociebnenu cieniu prodavati, na drugom pak roku prodavat će se i izpod procieene.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke.

U Zagrebu dne 26. ožujka 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 619. (254)

3—1

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudbenog stola županije zagrebačke stavlja se do znanja, da će se uslied molbe Skendera Pèrši-a proti Kristini Spaičevoj u stanu ove posljednje u svilarskoj ulici u Zagrebu dne 29. travnja t. g. i dne 13. svibnja t. g., svaki put o 9. uri prije podne, pokretnosti pod ovrhu uzete, kao: pokućstvo, ogledala, posteljina, posudje, u prociebnenoj vrijednosti od 181 fr. 10 novč. a. vr. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se na prvom roku samo uz prociebnenu cieniu prodavati, na drugom pak roku prodavat će se i izpod procieene.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke.

U Zagrebu, 26. ožujka 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 591. M. (251)

3—2

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudbenog stola županije zagrebačke stavlja se do znanja, da će se uslied molbe Matije Pranknera proti Jelisavi Stročingerovoj u stanu ove posljednje u kaptolu kuće br. 3. dne 15. travnja t. g. i dne 30. travnja t. g., svaki put o 9. uri prije podne, pokretnosti pod ovrhu uzete, kao: svakovèrstno pokućstvo i posteljina, u prociebnenoj vrijednosti od 227 fr. 70 novč. a. vr. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se na prvom roku samo uz prociebnenu cieniu prodavati, na drugom pak roku prodavat će se iste i izpod procieene.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke.

U Zagrebu dne 22. ožujka 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 1984. gr. (252)

3—2

Izrok.

Badući da perva dražba Josue Epsteina aktivnih tražbinah banuapietih ostā, to će se isto na drugoj odlukom od 18. siečnja 1862, br. 381. gr., na 10. travnja o. g. u 9 satih odredjenoj i izpod njihove prociebnene vrijednosti najboljemu kupcu prodati. Što se ovime donosi do javnoga znanja.

Kr. sudbeni stol žup. zagrebačke.

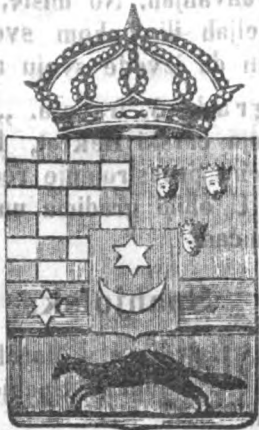
U Zagrebu dne 2. travnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredne i prazničke na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predložena je uvertura: 7 kr. a. vr. od linije za jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Erarska pristojba za svaki oglašivač 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se putah isti uvjet.

God. XXVIII. U Zagrebu, u ponedjeljak 7. travnja 1862. Broj 80.

S tekućim mjesecom počinje se drugo četverogodište „Narodnih Novina“ za god. 1862.; poziva se dakle domorodno občinstvo, da svoju predplatu na „Narodne Novine“ obnovi, i to na četvert godine poštom a 3 for. 15 novč. a u mjestu a 2 for. 10 novč. u a. vr.

Da ozmognu vanjski predplatnici listove uredno primati, neka izvole bezodvlačno podopnu predplatu na „redovništvo Narodnih Novina“ franko poslati, te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posljednju poštu.

Neuredovni dio.

Zagreb, 6. travnja.

Mi smo jučer javili u našem listu, da se sada opet mnogo govori u diplomatskim kruzima o *ugarskom pitanju*. „Vaterland“ donosi važan list, gdje se kaže, da je bio baron Vay, bivši kancelar pozvan, da izradi nekakovu osnovu, kako da se postigne željno sjedinjenje; a odgovor njegov bijaše polag ovoga lista, da bi bio najbolji program sjedinjenja sazvanje ugarskoga sabora, kojega bi adresa služila mogla za temelj dogovaranja.

Osim Vaya pozva ugarski namjestnik još nekoliko druge odlične muševce a kod Vaya bivaju malone svakoga dana privatni sastanci. Da li Deák sudioničtvoje kod ovih vijećanah nezna se za sigurno; na o baronu Eötvösu predsjedniku dolnje kuće Kolomanu Ghyzy-u i o Apponyi-u tvrde se, da polaze ove sastanke. Na mnogim mjestima derže, da će biti Ugarskoj ustav povratjen.

Odnosaji Italije prema Napoleonovoj politici nisu se dosada razjasnili, te se čini — a može bit, da se samo čini, da se nemože Italija uzdati u Napoleona niti u rimskom niti u mlietačkom pitanja. Polag novijih vijesti upita Rattazzi francusku vladu, dal' je nakanila ostaviti Rim na volji ondješnjeg občinstva u slučaju papine smrti. Odgovor, što ga dobi Rattazzi glasi sasvim negativno — usljed toga bit će prisiljen čekati još neko vrijeme na oživljenje Cavourova programa.

Ako bude ostavio gen. Goyon, o kojem se zuade, da prija papi i legitimistima svoje dosadašnje mjesto, neće čemo ipak tvrditi, da namjerava francuska vlada — koje nakane uvijek su bile nepristupne i tajne u najbližim kruzima — ipak odstati od svoje politike.

Trojedna kraljevina.

Iz Zagreba. Doznajemo iz pouzdane izvora, da je *pesve neistinita* viest, koju su po Penher Lloyd-u razniele nieke i tudje i hrvatske novine, kao da je finansijski odbor carevinskoga vjeća saiskao od hrvatsko-slavonskoga kancelara podatakah o troška javne uprave u Hrvatskoj i Slavoniji.

Od tud biva jasno, da se tvrdnja dodana toj viesti, kao da se je kancelar pomenutomu pozivu odazvao najvećom pripravnosti, ospiva na pakoj izmišljotini.

Iz Senja pišu Glasonoši: Istim putem mogu vas izvestiti, da nas je posjetio ravnatelj jutnog željezničkog društva g. Etzelt dne 25. o. m. u pratnji podžupana riečkoga g. Knežića sa dva još Riečana. Pošto bje predušrećen i pozdravljen sa „dobrodošlicom“ od 4

lica zato određene gospode ovostranog „Comitea za željeznicu“, a kod Nj. preuzvišenosti biskupa Ožegovića obiedom liepo podvoren, poduzē sa vjestici u toj struci pregledavanje po kopnu i moru; — vrlo mu se dopadao naravni položaj luke; — a k tomu bijaše krasota vremena, što se može reći najliepši dan proljeća; — more bijaše mirno — preljevalo se kō ulje; — do istine! kad hoće bog čovieku nakloniti kakvu blagodat, tada su mu sve okolišnosti prijazne, a što je najglavnije bijaše vam brodovah u luci uprav naterpanih, kako kažu kod nas; bijaše jih kō mela (?).

Sviet silno poshujē, — jedva da može odoljeti prešnomu nakercivanju brodovah. — Neima tomu dva dana, što se tri broda: Amerikan, Englez i Austrijanac u našoj luci usidre; to su ti uprav gorostasi, — ogromni kō naše valebitsko berdo, — pozobat će pet — šest (?) dugah; da odmet će jih tisuće i tisuće, — kako i nebi takovi gorostasi!

Trabakulah bilo kō pčelah na roju ali muhah na medu. Bome Talijani nemogu živieti bez hrvatskih dervah; oni se jagme za našimi bukvami, e (?) za vatru non plas ultra. Pa neka: mi njim ih a oni nam šutakah, pa mirna Bosna.

Tako jedni trabakuli dodju, a drugi prodju, trgovina ide na križ. Cielu zimu nam nebē prazna luka, a tim manje sada, što lieto nastaje.

Dočim po drugim gradovima tuže na zaglas da neima trgovine, to kod nas imade dosta, ali hvala dragomu bogu, da nas ima na pameti.

To moram ipak reći, da nam je škver (mjesto gdje se brodi grade) prazan, van što se jedna jedincata škuna (nalik trabakulu) sagradila pred nekoliko mjesecih, drugo čisto ništa.

Nu čega nije, biti će, kad nam željeznica amo izvedena bude, o čemu više skoro sigurni možemo biti, jer pomenuti g. ravnatelj Etzel vrlo se povoljno za naš grad izrazio, pa je i vlastitim očima vidio, da ono što se moli i piše, nije u vietar, već na svom mjestu temeljito osnovano, opazio je polag delinijacije i planovah, da je iz Karlovca amo najkraci put, a da nije vrag ipak tako cern, kako se navadno moluje.

Kad hoće čoviek što proizvesti, mora se dakako prije o stanju stvari dobro osvjedočiti; a najbolje vlastitima očma stvar uočiti, pa onda nikomu krivq, kad pravda po sriedi stoji.

Ovoga proljeća će nam se graditi most iz santurinske zemlje, (ova zemlja u svoje vrijeme a moru tako se petrificira, da čvērša od iste pećine) jer otaj, što do sele obstoje, jest derven, i tako škerbav, da se zanj brodovi bez pogibelji vezat nemogu — svakoj stvari svoj konac, pa i našem mostu, a i neka, kad dobimo nov zidan.

Ujeduo nastavlja se gradnja „rive“ — Naš vriedni gradski miernik g. Eisiger svu pomnju obraća opet na svoje dielo pohvale vriedno i kako je do sad tu stvar krasno i častno izveo, ufamo se, da će isto tako nastaviti, i dokončati, a finis coranati opus, — vojnik po svēršenju bitki dobije lovor-vienac, — koga neće minuti za njegovo izvršeno dielo. — Komu slava, slava. —

Našemu ožudjenomu gostu g. ravnatelju Etzlu bijaše sve povoljno ovdie; — na njegovu čast bje večera vječna dana, gdje su mnogobrojna lica prisustvovala.

Pošto si gospodin višepamenuti sve popisao, što je vidio, i dao se izvestiti, što nije mogo uočiti, ode drugi dan rano u pratnji vriednih senjskih trgovacah, u tom poslu vještakah put Vratnika prama Ogulinu, gdje se takodjer imade zadržati i ondje niekoja izvješća dobiti. —

Mi mu želimo sretan put, nu samo neka na

naš prestani grad Senj nezaboravi. — Bog s vami, a je do buduća priike.

Karlovac, 1. travnja. (G.) Sutra polazi vērli mladi rodoljub g. Manejlo Vranjican iz Severina u Hohenheim kraj Stuttgarta, gdje će na ondješnjoj glasovitoj ratarsko-šumskoj acioni svoje nauke nastaviti. Odanle će i posietiti lietožaju izložbu u Londonu, kao što je posetio, brat mu, g. Josip Vranjican parišku izložbu g. 1855.

Prate ga naše vruće želje, za sretan mu put, pa da bog veseli, dok se u zdravlju opet ividimo.

Ugarska.

U Temišvaru udje se u trag privrženima nakarajake sekte lime, što bi jedan njen član izključea, radi toga, što se u njega našli protestantski katolikizam.

Austrija.

Beč, 1. travnja. Kod papinske nunciature prispio je, kao što ovdješnji listovi javljaju, glas, da se je papina kronička bolest tako na zlo okrenula, da se boje za njegov život. Otmiena nicka osoba, koja je pred nekoliko danah iz Rima ovamo došla, pripoviedala je, da joj je papa kod oprosta kazao shedeće poviestničke i duboko dišajuće rieči „*Tout le monde veut que je meurs.*“ (Vas sviet hoće da umrem.)

Beč, 2. travnja. Rusini na državnom vjeću probudiše u posljednje doba sveobcu pozornost. Niemačko-centralistički listovi rugali su se njima zbog njihove političke nezrielosti, akoprem uvijek s lievicom glasovah pod uplivom biskupa Litvinovića; sada, gdje počea Rusini sami činiti opoziciju proti finansijskim predlozi-ma, boje se ih isti listovi. Valjda nisu znali, ili su zaboravili, da je Slavjan, bio i u prstoj seoskoj odieci, čoviek slobodouman.

Kada se je naimē glasovalo u prekjučerašnjoj sednici o radničkoj roboti, ustade biskup Litvinević i poklisar Juciczinski s niemačkom lievicom a — rusinski seljaci, koji su dosad u svijat sgodama i nesgodama slepo sledili svojega vodju, nemaknuše se a mjestal!

Dr. Rieger razgovarao se je s Rusinima prije glasovanja a sada neznadu centralisti, dali nisu s njima zato Rusini glasovali, što su se s Riegerom dogovarali, ili je k Juciczinski zbog toga glasovao s Litvinevićem i s lievicom, što je i s njima Rieger govorio!

Beč 4. travnja. Nj. c. k. apostolsko veličanstvo vratilo se jučer 3. t. m. poslie 5 satih u jutro iz Mletakah u Beč.

Ljubljana, 2. travnja. Nj. veličanstvo car prispeo je danas poslie podne a 2½ sata u pratnji gospode nadvojvode Rainera i Ernesta, zatim gospodina generala topništva viteza Benedeka i t. d. putjuē iz Mletakah ovamo. U čekalštu preobraćenom u dvoranu za primanje; bila je službena predstava obitah i svećenstva. Zatim odvezlo se je njihovo veličanstvo posredstvom posebnoga podvoza na poljanu za vojnička vježbanja nalazeću se blizu željeznice, da razvidi tamo poredanu vojsku sastojecu od prilike iz 4000 momakah sa dvie baterije topovah. Velika množina svieta, koje je prisustvovala ovom vojničkom pozorištu, primilo je Nj. veličanstvo živahnim klicanjem. Nj. veličanstvo projezdilo je niz poredanu vojsku, prozborilo je malu besiedu na oficirski sbor, u kojoj izrazī svoje zadovoljstvo sa dobrim stanjem i držanjem vojske i zapoviedi da mimo njega prodje pa zatim se opet povraći u 4 t pō sata, na obied pripravljenu dvor u čekalštu. U 6 satih ostavi nam Nj. veličanstvo i nastavi svoj put u Beč.

Turska.

Beograd, 29. ožujka. Financijalno izvješće Fuad-paše obnarodovano je. U nekim predgradima pojavila se je kolera. Turečka korveta s ratnim ministrom bejovim došla je ovamo.

Talijanska.

Turinska vlada sada se revno zabavlja preustrojenjem pomorstva. Ministar admiral Persano namjerava ukinuti kraljevske moroplovne škole u Genovi i Napulju i miesto njih u Livornu utemeljit takav zavod. I to kažu, da će se sastaviti dvie švadre za vježbanje.

Uzperkos svim opovrgavanjima lista „La Patrie“ stoji nepomično, da se g. Lavalette neće za sada vratiti u Rim. Cini se, da general Goyon ima privatnih naputakah, koji s onima stoje u protuslovju, koje je ministar Thouvenel francuzkomu poslaniku dao.

Usled ovoga nesklada medju diplomatskim i vojničkim zastupnikom u Rimu podneo je, vele, Thouvenel svoju ostavku. Može biti da će medjutim napoleonskoj politici za rukom poći, da poravna stvar i da sve ostane kao što je bilo.

Iz Turina poslano su ovih danah dvie adrese mnogobrojnim podpisima na cara Napoleona i na englezku dolazu kuću. U prvoj moli se Napoleon silno, da Francuze pozove natrag iz Rima, buduci, da su jedina prepreka za sjedinjenje Italije. U drugoj adresi pozivlju se zastupnici englezkoga naroda, da učine odlučno očitovanje, za izposlovanje ukinutja francuzke okupacije u crkvenoj državi.

Genova, 1. travnja. Pogovara se, da je vlada usled u Americi dogodio se pomorske bitke voljna, promienit predloge za novo sagraditi imajuće se brodove i nekoliko oklopnih fregatah što berže prigotoviti. — Princevi Amadeo i Odone preduzet će praćeni po podadmiralu di Negro put u sredozemno more, otici će najprije u Argir i Tunis, zatim posjetit će luke levantske i u Egiptu i Siriji dalje vremena po kopnu. Oni će odputovat po svoj prilici koncem t. m.

Francuzka.

Paris, 1. travnja. Uvjeravaju, da će se Lavalette veoma skoro u Rim povratiti. „Patrie“ veli, da nije istina, da je General Goyon odavsen. Jučer je car deržao razgled na onim sborovima tielesne straže, koji moraju Paris ostaviti. Knez Hohenzollernski prisustvovao je istomu.

Rimsko pitanje, koje se je iznenadnim odlazkom Lavalette iznova pobudilo, daje Parizanima mnogo posla. Hoće li se Lavalette opet povratiti u Rim, ili će se odazvati Goyon, koji ništa nezamaraje da podupre egipatsku stranku? Parizki dopisi lista „L. d. Belge“ hoće da znaju, da i u Tuilerijama nije ostala bez upliva obćenita reakcija, koja je ovaj par zavlada u Evropi, i ona stranka, koja na to osniva svoje nade, upotrebljava sada sve poluge, da se koristi povoljnim trenutkom. Ponej prije nastojanja ove stranke onamo smieraju, da Thouvenela izrinu sa njegova miesta. Onda bi to miesto imao Walewski zauzeti, dočim bi državno ministarstvo imalo doći u ruke Fouldove a financije u Vuitryeva. Dalji glasovi znaju još i to, da će Thouvenel doći kao poslanik u Petrograd, kamo se vratiti nema, vele, više nikakove volje vojvoda de Montebello.

Rusija.

Petrograd, 28. ožujka. Kažnjenje profesora Pavlova dalo je opet djacima povoda demonstracijama. U jednoj od posljednjih prelekojih stupio je faličnom brdom pretvoren djak na učiteljsku stolicu, da tobože u ime profesora naviesti, da nemogu svoja predavanja nastaviti, buduci da je pomenutim naredbama sloboda učenja stegnuta Profesor Kostomanov, koji je uprav u taj par unišio, izjavi, da o takovom sbornom zaključku ništa nema, korio ga je i u veoma žestokim izrazima nazvao ga je lahkounnim. Čovjek s faličnom brdom, koji je bez svakog naloga radio, uapšen je; no djacima nije naravno po čudi bio govor Kostomanova, razbiše stolice itd., tako da se je gradska oblast kratila svoju dvoranu dati i nadalje za takove bučne demonstracije. Dočim se drugi profesori mirno vladaju i opet sterpljivo čekaju, dok se ostala gospoda djaci potaže na nestasice nauke, izjavlja g. Kostomanov u listovima, da će svoja predavanja nastaviti, dok dobije prostorijsku, i derži se dužnim, za jurve primljene nov-

ce davati predavanjeh. No misle, da će ili nestasicom posietiteljah ili bukom svojih neslušateljeh prepriečen biti da izvede svoju nakanu.

Petrograd, 3. travnja. „Džrjavne Novine“ obnaroduju carski dekret, kojim se potvrđuje privremeno preustrojenje redarstva u Petrogradu i Rigi. U obim gradima umnožit će se redarstvena momčad.

Španjolska.

Madrid, 1. travnja. Maroko će svoje obvezanosti naskoro ispuniti. Španjolska se sprema ostaviti Tetuan.

Gërčka.

„Triester Ztg.“ donosi medja ostalim sliedeće viesti iz Levanta: Ferik Abdi-paša, zapovjednik vojnog korduna na gërčkoj granici uputio se je kao što iz Vola od 18 p. m. javljaju, iz Larise u Lamiju, na konferenciju s gërčkim vojnim zapovjednikom. Turski draguni prispieli su u Trikala a Kozaci u Larisu. General Tudor Griyas stajao je, polag jednoga glasa, sa 300 ustašah od prilike kod Vonice i dobivao je sa granice pomoći od hajdukah i Arbanasah. Polag drugih viestih bio je ustanak malene posade voničke, koja se je nalazila pod zapoviestju Lulasa i Špire Kacikojanisa, po oblastima pomoću oboruženih stanovnikah Akarnanije berzo ugušen. Isti udes imale su pobune na Zeji i Santuricu. Vodje pobune u Siri, Mavromihalis, Makris i Paleologos, utekoše na jednom francuzkom parobrodu u Smirnu.

Naše vlastite viesti iz Atine dopiru do 29. pr. m. Navplija bila je još u rukama ustašah, koji zahtievahu bezuvietnu amnestiju i jamstvo za budućnost. U Atini se je glasalo, da je neki Talijan iz okoline Garibaldove došao u Navpliju. U Patrasu, gdje vada mnogi talijanski bjezguaci živu, opet su u posljednje vrijeme mnogi došli, koji su obilato obskerbijeni bili novcem. No kad su Patras sasvim miran našli, udaljiše se sa svojom ladjom opet i obećaše, da će se skoro opet povratiti. Gudas, kolovodja seljačke gungule, uteko je u Siru, gdje ga je englezki konsul u svojoj kući primio.

Atina, 29. ožujka. (Na Tèrst.) Ustanak na otoku Santorinu bio je po trojici onamo prognanih častnikah proizveden i po parobrodu „Amalia“ ugušen. Kolovodje utekoše u kuću ruskoga podkonsula, no bili su s dozvolom poslanika predani. „Amalia“ dovezla je uhvaćenike zajedno s ukradenim novcima u Siru. U Akarnaniji pobunio se jedan vojni oddiel, no bio je po pučanstvu uhvaćen i u tabor navplijsku odveden. General Hahn opet je gradu presieko vodu. Pokus ovdiešnjih vojenih uzniakah bio je utašten. I u Kiparisu, Kalamati i Navarinu bilo je demonstracijah. Danas su komore svoje poslovanje završile, pošto su vladi za pokritje troškovah prouzročeni po ustanku volirale veresiju od jednoga miliona drahmah.

Amerika.

U unionskoj vojski služe sliedeći Evropejci: Generali Sigel, Blenker, Stahel, Schöff, Asboth (Magjar); zatim pukovnici: Wutschel, pl. Steinhewer, pl. Gilsa, pl. Amsberg, Kapff, Rosa, Weber, Frank, Benedix, Albert, Ramming. Knobelsdorff, Michalotzky, Willich, Osterhaus, Schadt, Solomon, Friedemann, Bausenwein, Bürstenbinder, Anneke, Percel i d'Uassi (Magjari). Francuzki pukovnici: De Trobrend i d'Epineuil. Englezi su zastupani konjaničkim nadzornikom pukovnikom Havelockom, braćom glasovitog englezkoga generala Havelocka.

Bèrzojavne i najnovije viesti.

London, 5. travnja. U jučerašnjoj sednici gornje kuće reče Russel: Dnevnik „Journal des Debats“ opovèrgava glas o zlostavljanju Zemoy-skoga. U dolnjoj kući kazao je Palmerston da se divi Poljacima i da sučustvuje s njima, no da sumnja o mudrosti demonstracijah, koje su se nedavno tamo dogodile. Ništa nemože opravdat okrutnostih Rusah u Poljskoj; car neće valjda ništa o tom znati. On obeća da će predložiti dopisivanje prelezuće na poljske poslove,

Poziv na predpis

na izdavanje dramatičkih dielah pod naslovom „Narodno kazalište.“

Sbirka izvornih igrokazah i izvrstnih dramatičkih prevodah.

Vasion svijet, promatrajuć ga u svojem svaganjem komešanju, kretanju, radu i nastojanju, prikazuje nam se u slici goleme radionice, gdje ima de više majstorah, zanatlijah bavećih se raznolikim zanatom; svaki radi svoje, nu svi su pomoi, točni te hitri.

Tèrgovac putuje kopnom, brodi morem; rudar siže polepnom rukom u utrobu zemlje tražeć dragociene kovove; umietnik proslavljuje sebe i domovinu odličnimi umotvorinami; učenjaci siplju svietlost umja i znanja medj narod; ovdje ondje dvori se boginji Thaliji u divnu hrama — *kazalištu*.

Govoriti ovdje o potrebi kazališta, valjanosti i koristi njegovoj, čini mi se suvišno; čemu stvari pisati, koje važnost priznaše od davna svi prevoćeni evropejski narodi.

Samo napominjem, da se verlu kazališću, kao svatko znađe, hoće dobro uređena i bogata repertoira (izbornika).

Ali ovaj posljednji dosad je kod nas na slabih noguh. Izvornih komadah u nas malo; prevedenih istina više, no ipak ne dovoljno.

Uvieren jednom stranom, da, ako želimo ovaj nestasici doskočiti, mora se ipak nešto početi, hoćemo li ugadjati si narodnimi predstavami, a po drugoj strani nukan žarkom ljubavi prema miloj domovini, odlučujem evo svojim troškom izdavati najbolje, što izvorne što prevedene kazališne komade na hrvatskom jeziku.

Voljan sam indi — za dobro svoga naroda — izdavati kazališne komade, i to tako, da će svakog drugog mjeseca izći jedan svezak, a ciena će mu biti verio umièrena, i to svezak po 40 do 80 novč. prema veličini.

A buduci znadem, koli oku ugadja liepa ukusna spoljašnost knjige, čist i čitljiv tisak, uvjeravam slavno občinstvo, da ću takodjer i tu svestranu obzirnost upotrebiti, da podpuno odgovorim pravednim zahtievom, što će mi tim lašnje za rukom poći, jer imadem sasvim nova, ukusna slova.

Dočim sam sa svoje strane spreman na svaku žrtvu, jer me pri ovom podhvatu prati čista ljubav prema miloj domovini i našem narodu, nadam se ipak od čitajućega rodoljubivoga našega občinstva, koje jur u raznih sgodah, na više miestih, dapače svagdje gdje se radi o promicaju narodne prosviete, umietnosti naobraženosti, činom zasvièdoči svoju uzhićenost sa sve što je *narodno*, što je *slavjansko*, nadam se, rekoh, tvrdo da me neće zapustiti sama i osamljena.

Ja netražim predplatn. kah no *predbrojnikah*, neću da mi se šalju prije novci, nego knjiga izadje, zadovoljan sam, ako se nakupi priličan broj gg. predbrojnikah, koji će kad knjigah izadje, i kad ju dobiju u ruke, položiti dotičnu svotu.

Ove podpise trebam zato, da se mogu rav-nati kod tiskanja kojigah, t. j. da znadem koliko mi je natiskati, da tim nekvarujem, ako bi jih mnogo više natiskao, nego se razpačat dadu, ili da ih premalo neizdadem, te da mi taku istih nepofali.

Jošte učtivo umoljavam svu p. n. gospodu predbrojnike, da izvole točno napisati svoje ime, prezime, stališ, miesto gdje obitavaju zadnju poštu da se neporode smetnje kod raspošiljanja knjigah.

Gospodine! Boreć se za naša starodavna prava nezaboravimo i na drugu prevažnu polu narodnjega života: *prosvietu, narodnost i snanost*. Svih je nas jednaka dužnost brigovati za obće dobro, bilo to sada u kojem ma drago krugu.

Ja sam nakan na otomu polju književnost milomu našem narodu služiti, čvrste volje mi nemanjka, nu od podpore mojih sunarodnikah visi hoća li uspieti u svom podhvatu.

Duh narodni, duh upravo slavjanski, uzplamti naš narod u najnovije vrijeme nevidjenim žarom; sve se gërli i njeguje što je naše; a taj duh podbada me na velik posao, tješec me nadom, da će moja stvar naći radostan odziv u grudih našega naroda.

Bog dao, te će neprevario!

U Karlovcu, 1. studenoga 1861.

Abel Lukšić.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 5. travnja 1862.

Papiri.	Srednjo-tečaj
5% Kovovnice	69 75
5% Narodnoga zajma	83 55
Narodna banka	822.—
Vierovnoga zavoda	198 50
Mine.	
Srebro	134 75
London	136.—
Ceski cekini	6 41

Meteorologička opažanja na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 5. i 6. travnja 1862.

Ura	Barometar na visini u par. obl.	Barometar na visini u par. obl.	Toplo-ća po R.	Nobla	Smior i ja-kość vjetrova	Atmo-sferička slobod. (dneć. snig ili tuć.)	Opazka
7. pr. pd.	332."10	331."23	10.7	0	J.		
2. pol. "	332."65	331."37	18.0	1	O		
9. u več.	333."34	332."30	13.9	2	Jz.		
7. pr. pd.	334."62	333."69	11.8	0	O		
2. pol. "	334."23	332."96	16.8	1	O		
9. u več.	334."34	333."3	12.9	0	O		

Danas u 7 sati temperatura R. +11.2.

Opazka. Kod naoblake zneći u sačinu vedro a 10 sa-
svim oblačno; brojčima licaćim između 0 i 10 razumije se
veća ili manja množina oblaka, razdieliv cijelo nebo iznad ob-
zorja na 10 jednaka dijelova.

U 6. stupu znače velika pismena smior vjetrova (Jz = ju-
žno-južno-zapadni), a brojevi jakost vjetrova, isto, u sačinu tiho a
10 buru, a među ovim ležeći brojevi naznačuju razdielu jakost
vjetra.

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 1571. (235)

3—3

Natiečaj.

Kod c. k. poštanske ekspedicije u Kraljevici ima
se služba poštanskoga odpravnika uz aklopljenje službe-
nog ugovora i položenje službene kaucije od 200 for.
popunit.

Beriva poštanskog odpravnika sastoje u godišnjaj
plati od 130 for. a. vr. i u uredskom paušalu godišnjaj
20 for. a. vr.

Natiečajli za ovu službu imaju svoje vlastoručno
pisane, valjanu biljezgovane molbenice pod dokumento-
vanim izazovom svoje dobe, andanjega zanimanja, okol-
nosti imovine i svoje pouzdanosti za četiri nedjelje
danah kod podpisane poštanskoga ravnateljstva podneti.

U Zagrebu dne 25. ožujka 1862.

C. k. ravnateljstvo poštah za Hrvatsku i Slavoniju.

Nr. 2475—399. (219)

3—3

Concorso

per il rimpiazzamento del posto di Cassiere della
Cassa portuale sanitaria in Venezia col soldo di
annui fiorini 945, — e coll' obbligo di prestare
la cauzione nell' importare del salario di un anno.

Le documentate suppliche sono da presentarsi al
Governio Centrale Marittimo entro tutto il p. v. Aprile
comprovando in principalità di aver subito l'esame di
Cassa e di Contabilità.

Verranno preferibilmente presi in considerazione
impiegati disponibili, semprechè possiedono le necessa-
rio qualifiche.

Dall' I. R. Governo Centrale Marittimo.
Trieste li 15 Marzo 1862.

Nr. 2493/430. (238)

3—3

Avviso di Concorso

per il rimpiazzamento dei posti di Guardiano d'Ispe-
zione presso le neoistituite Espositure portuali
sanit. in Berna e Premuda nel litorale dalmato,
cadauno col soldo di annui fiorini 220 e l'inde-
nità di Montura di annui fiorini 25,20.

Le documentate suppliche saranno da presentarsi
al Governio Centrale Marittimo entro tutto il p. v. Aprile
comprovando in principalità il servizio in qualità di
guardiano eventuale di Sanità e la piena conoscenza
della lingua italiana.

Verranno preferibilmente presi in considerazione
guardiani d'Ispezione disponibili.

Dall' I. R. Governo Centrale Marittimo.
Trieste il 22 Marzo 1862.

Z. 3149. (243)

3—3

Kundmachung.

Zur Sicherstellung des Bedarfes an kategoriemäs-
siger Amtskleidung für die Dienerschaft der k. k. kroat-
slav. Finanz-Landes-Direktion, der k. k. Finanz-Bezirks-
Direktionen zu Agram, Essek, Fiume und Warasdin, der
Finanz-Prokuratur, der Landes-Staatsbuchhaltung, der
Landes-Hauptkassa, dann der Steuerämter und Zolläm-

ter wird eine Konkurrenz-Verhandlung mittels schrift-
licher Offerte nebst einer mündlichen Licitation am 10.
April 1862 um 10 Uhr Vormittags im Amtlokale des
k. k. Finanz-Landes-Oekonomates vorgenommen werden.
Die schriftlichen wolverseigelten Offerte sind bis
9. April d. J. im Präsidialbureau der Finanz-Landes-
Direktion oder am Tage der mündlichen Licitation bis
zum Beginn derselben bei der Licitations-Kommission
einzubringen.

Der Ausrufspreis für die Gesamtlieferung wird
mit dem Betrage von 1486 fl. 70 kr. festgestellt.

Die Gattung und Menge der Kleidungsstücke, dann
die Muster, nach welchen die Lieferung zu geschehen
hat, so wie die näheren Licitations-Bedingnisse können
beim Oekonomate der k. k. Finanz-Landes-Direktion in
den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

Agram, am 23. März 1862.

Br. 935.—1862. (244)

3—3

Oglas ličbe.

Buduć da dne 20. siečnja o. g. objavljena, pa dne
20. veljače t. g. u pisari c. k. županijskog gradjevnog
ureda na Rieci obdržavana ustmena ličba novog u svoti
od 19,040 fr. obzređenog gradjenja mosta, pa s time
svezanog preloženja riečko-senjske poštanske ceste od
zn. br. XV-0 do XV-4 odobrena nije, preduzeti će se u-
slied odписа vis. kr. namiestničkog vieća od 27. ožujka
1862, br. 3861.—471., u tu svérhu dne 14. travnja t.
g. u 10 sati prije podne u napomenutoj pisari, ali
samo na temelju pismenih ponudah, koje tja do ove
dobe kod podnesovnika više imenovanog gradjevnog u-
reda predate biti moraju, iznova ličbene razprava.

Svaki, koji je zakonito sposoban valjane ugovore
sklopiti, te propisane sigurnost za izvedenje dotičnih
radujah uz prilog 5% one jamčevine položi, može do u-
stanovljenog roka ponudu svoju podneti.

Na poslie predane, usuviete sadržavajuće, nedo-
statne ili s jamčevinom neprovidjene ponude neće se
nikakav obzir uzeti.

Dne 14. travnja u 10½ sata prije podne će otva-
ranje i zapisivanje ponudah dovde zapečaćenih slediti,
u redu njihova podneska, kod čega posredovati ponudi-
teljem slobodno stoji.

Od jednakih ponudah bude ona prednost imala,
koja se je prije podnela.

Od c. k. hrv.-slav. zemalj. ravnateljstva gradjevinah.
U Zagrebu dne 30. ožujka 1862.

K br. 115-gr. (212)

3—3

Izrok.

Od strane poglavarstva zlob. i kralj. grada Kar-
lovca kao suda ovim se do znanja stavlja: da je na mol-
bu Janka Mikara i Dore Mitreličeve iz Karlovca kao
tutorah ml. Cile, Mare, Jane i Antonje Pavličić, onda
Bare i Roze Kapina, po odvjetniku g. Vizneru, prim.
15. kolovoza 1861, br. 4171., proti Josipu Caiseru iz
Karlovca, dužniku, ovršbena dražba nepokretnosti nje-
govih, koje na 1822 fr. a. vr. sudbeno procijenjene jesu,
i to: kuće sa pripadci pod br. 375. u Karlovcu, po kr.
sudbenom stolu županije zagrebačke dozvoljena, i da su
za preduzjetje ove dražbe dva ročišta, i to na dne 26.
travnja 1862 i 26. svibnja 1862, svaki put u 10 sa-
tih prije podne u pisarni ovogradske viećnice, opredie-
ljena.

Kupiti želeći se s tim dodatkom postvaja, da sva-
ki prije započete dražbe dražbenu jamčevinu od 182 fr.
a. vr. u ruke sudbnog izaslanika položiti imade, i da
kupac na ovoj kući založno osigurane dugove, dokle ku-
povnina dospignula bude, polag naznačenja sudca pre-
zeti dežan bude; ujedno se njima do znanja stavlja da
mogu prociebneni zapisnik, dražbene uviete i gruntovni
izvadak u pisarni kod ovogradske odpravništva uviditi,
i prepise od ovih oduzeti.

Ujedno se pozivlju svi oni, koji, akoprom nije nji-
ma poseubo obaviještenje od ove dražbe dostavljeno, ipak
kroz uvjerenje u javne knjige kakvovo hipotekarno pra-
vo na ovu kaću s pripadci postignuli jesu, da ovo do
prodaje nepokretnosti tim sigurnije kod suda naznače,
inače čedu imati sami sebi pripisati, ako razdieljenje
kupovnine bez njihovog prisutja preduzeto bude, i oni
kroz to, na koliko bi kroz ovo kupovninu izcérpljena
bila, izključeni bi ostali.

Poglavarstvo sl. i kr. grada Karlovca kao sud.
U Karlovcu dne 18. veljače 1862.

Gradski sudac,
Obradović.

Br. 788. gr. (168)

3—3

Izrok.

Kralj. sudbeni stol županije varaždinske daje ovim
nasljednicima umervše Roze Gašpari na znanje, da su
Margareta udova Gašpari u svoje ime i sa gosp. odv.
Josipom Vuščićem kao tutorstvo ml. Izidora Gašpari-a,
nasljednika Josipa Gašpari-a, proti ostavštini Roze Ga-
špari predali dne 19. veljače 1862, br. 787., 788. i 789.
tri tužbe poradi tražbinah od 2000 fr., 234 fr. 21 kr.
i 755 fr. 72½ kr., te da je zato ovršnji odvjetnik g.
Nikola Sablić imenovan za skrbnika ad actum na tro-
šak i pogibelj ostavštine Roze Gašpari. Odlukami od
današnjega određjeno je za razpravu radi pèrve traž-
bine ročište na 22. travnja t. g. u 9 sati prije podne
kod ovoga sudbnoga stola, a druge dvie tužbe predate
su skrbniku za odgovor u roku od 60 danah.

O čem se nasljednici Roze Gašparie u tu svérhu
ovim obaviještaju, da u vrijeme određenog sastupnika
redno upute, i k pako drugog zastupnika imenuju, i o-

vamo naznače, jer inače bude razpravljeno sa imeno-
vanim skrbnikom.

Kralj. županijski sudbeni stol.

U Varaždinu, dne 22. veljače 1862.

Novak.

Čukac.

Br. 27. gradj. 1862. (182)

3—3

Dražbeni oglas.

Županijsko-kotarski sud u Jastrebarskom ovime na
glas daje: da je na molbu Bare udove Rešetić radi
dužnih joj 295 fr. s. p. dozvoljena ovršbena prodaja
nepokretnih Josipa Guzacna, naime: kuće, oranica,
livadah i t. d., upisanih u gruntovnici porezne občine
Volavje pod gruntovničkim brojem 14. i sudbeno na
1468 fr. procijenjenih, i da su za obdržavanje dražbe
određeni rokovi na 25. travnja i 30. svibnja 1862,
svaki put u 9 sati prije podne u ovosudnoj pisarni.

Koji kupiti žele, pozivlju se k dražbi s dodatkom,
da će imati svaki dražac u ime jamčevine desetinu od
prociebnene vrijednosti položiti, i da će kupac obvezan
biti, u koliko kupovina doteče, po napatku sudca preu-
zet one dugove, koji su zaloga radi osigurani u dobru.

Dražbeni uvieti i prociebneni zapisnik može se
razgledati u ovosudnoj pisarni.

Ujedno se pozivlju svi oni, koji, premda im ne-
bijaše došla osobita obavijest, sa svim tim sciene, da su
i oni upisom u javne knjige stekli hipotekarno pravo u
to dobro, da pravo to do prodaje dobra prijave tim si-
gurnije sudu, jer će u protivnom slučaju imat pripisat
sami sebi, ako se dioba kupovine obavi bez njih, i ako
oni tim, u koliko bi se kupovina diobom izcérpila, o-
stanu izključeni.

Jastrebarska dne 24. veljače 1862.

Švailzer.

Br. 513. M. (237)

3—3

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudbenog stola žup. zagrebačke stav-
lja se do znanja, da će se uslied molbe gosp. Antuna
Nosseana proti Adamu Weissu u stanu ovog posljednjeg
u bolničkoj ulici u Zagrebu kuće br. 636. dne 14. trav-
nja t. g. i dne 28. travnja t. g., svaki put o 9. uri
prije podne pokretnosti pod ovrhu uzete, kao: svake
vrsti pokućstvo, u prociebnenoj vrijednosti od 150 for.
a. v. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se na pèrvom roku samo uz pro-
ciebnenu cienu prodavati, na drugom pako roku prodav-
at će se i izpod prociebnene.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

Kr. županijski sudbeni stol.

U Zagrebu, dne 15. ožujka 1862.

Klobučarić.

Br. 1984. gr. (252)

3—3

Izrok.

Budući da pèrva dražba Josue Epsteina aktivnih
tražbinah bezuspješna ostā, to će se iste na drugoj od-
lukom od 18. siečnja 1862, br. 381. gr., na 10. travnja
o. g. u 9 sati određenom i izpod njihove prociebnene
vrijednosti najboljemu kupcu prodati. Što se ovime do-
nosi do javnoga znanja.

Kr. sudbeni stol žup. zagrebačke.

U Zagrebu dne 2. travnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 591. M. (251)

3—3

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudbenog stola županije zagrebačke
stavlja se do znanja, da će se uslied molbe Matije Pru-
knera proti Jelisavi Strocingerovoj u stanu ove posljednje
u kaptolu kuće br. 3. dne 15. travnja t. g. i dne 30.
travnja t. g., svaki put o 9. uri prije podne, pokretno-
sti pod ovrhu uzete, kao: svakovrštno pokućstvo i po-
steljina, u prociebnenoj vrijednosti od 227 fr. 70 novč.
a. vr. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se na pèrvom roku samo uz pro-
ciebnenu cienu prodavati, na drugom pak roku prodavat
će se iste i izpod prociebnene.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke.

U Zagrebu dne 22. ožujka 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 95. gr. (213)

3—3

Izrok.

Od strane županije križevačke kotarskog suda
verbovačkog sa svi oni, koji kao vjerovnici na ostavštinu
dne 10. srpnja 1862. bez oporučitelnog raspoloženja
umervšeg Davida Abelesa kèrčmara i sitnarskog trgovca
u Rokovcu, tražbinu kakovu staviti imadu, pozivlju, da
se kod ovog kotarskog suda do 30. travnja 1862 pisme-
no ili ustmeno prijave, i to tim sigurnije, što će inače
pe izmislutjalog roka svakog dalnjeg prava na ostav-
štinu, ako bi namirenjem ostalih prijaviših se vjerovnikah
takova izcérpljena, ličeni ostati, izim u koliko im pravo
zaloga pripadalo bi.

U Verbóvcu dne 13. ožujka 1862.

Pajanović,
veliki sudac.

Br. 587. gr. (248)

3-1

Oglas.

Kralj. sudbeni stol županije virovičke, u Osijeku daje ovim na znanje: Da je na molbu Ane udove Kušević, kroz gosp. odvjetnika Jakova Spoljarića, radi dužnih 420 fr. a. vr. s. pr. dovelo ovrhu dražbenu prodaju nepokretnosti suprugom Mitru i Anji Petrović spadajućih, što su na 1183 fr. 70 novč. a. vr. sudbeno procijenjene i u gruntu i u zgradama grada Osieka pod br. 313. upisane, te da su u tu svrhu dva roka opredjeljena, prvi na 18. ožujka 1862, a drugi na 22. travnja 1862, svaki put u 9 sati prije podne kod o- voga suda.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina, ako li se kod prve dražbe ni za više, a ni za procijebenu cijenu ne prodade, kod druge dražbe i izpod procijene najboljemu nudiocu izručiti; zatim da je kupac dužan uknjizene na nju dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po nalogu suda na se primiti; i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, procijebeni, napisa i gruntu i zgradama mogu kod ovog suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi naposl u obaviješteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati morati, ako li se dioba kupovine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovina iscrpi, pišta nezapadne.

O p a z k a. Dočim na prvu dne 18. ožujka 1862 opredjelenu dražbu nikakovi kupac došao nije, uručit će se kod druge dražbe dne 22. travnja 1862 gore pomenuta nepokretnina i izpod cijene na višem nudiocu.

U Osijeku dne 22. ožujka 1862.

Br. 1757. (247)

3-2

Oglas.**I. Tavana pošta zagrebačko-gjurjevačka.**

Odlazak: iz Zagreba u nedjelju u 12 sati pred podne. Iz Gjurgjeva u utorak u 5 sati u jutro.

Dolazak: U Gjurgjevo u ponedjeljak u 8 sati u jutro. U Zagreb u utorak u 6 sati 30 min. u večer.

II. Karolina pošta varaždinsko-osiečka.

Odlazak: iz Varaždina u nedjelju u 11 sati pred podne. Iz Osieka u nedjelju u 5 sati u jutro.

Dolazak: U Osijek u utorak u 7 sati u večer. U Varaždin u utorak u 8 sati u jutro.

III. Karolina pošta križevačko-varšavačka.

Odlazak: iz Križeva u ponedjeljak u 5 sati po podne. Iz Varšave u nedjelju u 5 sati u večer.

Dolazak: U Varšavu u 8 sati u večer. U Križevac u nedjelju u 8 sati u večer.

IV. Jezdička pošta miholjačko-valpovska.

Odlazak: iz Miholja u utorak, četvrtak, nedjelju u 6 sati u jutro. Iz Valpova gore navedenih danah u 1 sat 40 minuta poslije podne.

Dolazak: U Valpovu istih danah u 8 sati 50 min. pred podne. U Miholjac istih danah u 4 sata 30 min. po podne.

V. Glasnička pošta valpovsko-bisovačka.

Odlazak: iz Valpova u nedjelju, utorak, četvrtak i subotu u 9 sati pred podne. Iz Bisovca istih danah u 11¹/₂ sata pred podne.

Dolazak: U Bisovac istih danah u 11 sati pred podne. U Valpovu istih danah u 1¹/₂ sata po podne.

U Zagrebu dne 30. ožujka 1862.

C. k. ravnateljstvo pošta za Hrvatsku i Slavoniju.

Br. 528. M. (250)

3-2

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudbenog stola županije zagrebačke stavlja se do znanja, da će se usljed molbe Jakova Bruknera proti Jelšavi Strozingerovoj u stanu ove posljednjeg u Zagrebu pod židom kuća br. 3. dne 23. travnja t. g. i dne 8. svibnja t. g., svaki put o 9. uri prije podne, pokretnosti pod ovrhu uzete, kao: pokućstvo, ogledala, ure, slike, posteljina, posudje, stolno rubje, u procijebenoj vrijednosti od 276 for. 70 novč. a. vr. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se na prvom roku samo uz procijebenu cijenu prodavati, na drugom pak roku prodavat će se i izpod procijene.

Kupac imade odmah kupovinu položiti.

Kr. sudb. stol županije zagrebačke.

U Zagrebu dne 19. ožujka 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 1778. gr. (224)

3-2

Oglas.

Na molbu gje. Katarine Blecha dozvoljena je dobrovoljna dražba nepokretnosti učenika u gruntu, napisa i zgradama br. 13. osi. Trbovac, br. 1916. osi. Leprovica i br. 33. osi. Jezevo, spadajućih na plemićko dobro Božjakovina. Nepokretnosti prodavati će se na čestice i usljed molbe prodavateljice na licu mjestu u dvorištu blizu Božjakovina kuće br. 3. i opredjeljen je dražbeni rok na dan 28. i sljedeće dane mjeseca travnja i svibnja 1862, svaki dan prije podne od 9 do 12 a poslije podne od 3 do 6 sati.

Dražbeni uvjeti jesu u bitnosti, da će se izlicit

biti samlje za 14. novč. prikazivanom i nižom izlikom svatko.

Isključena cijena za molu u jednom postupku se se kod dražbe i dražbovala se se ili na manje ili na veće čestice.

Od dotičnog predmeta dražbe imade svaki dražac uvijek u ruke posjednika 10% procijene kao jamčevinu položiti, a kupovina se položi u ruke prodavateljice ili u Božjakovinu ili u Zagrebu.

Pokretnosti se dražbeni uvjeti uvjetiti mogu ili kod prodavateljice ili kod sudbenog govorenika c. k. javnog bilježnika dra. Antuna Rojca.

Dražba ova stavlja se do obćeg znanja s naročitim dodatkom, da ikakvom stvaru a založna prava o- stanu ne taknuju.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke.

U Zagrebu, 19. ožujka 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 237. (172)

3-2

Izrok.

Od strane kr. županijskog sudbenog stola riečkog kao gruntuve oblasti do znanja se stavlja: da je žup. ured u Gerovu u ime župne crkve otuda molbu, prim. 30. studenoga 1859, br. 4411., proti Antuna i Barbare Ožbolt iz Gerova k br. 51. za hipotekarni prenos tražbine u iznosu od 150 fr. konv. novca na nepokretnosti a gruntuve napisa br. 53. osi. Gerovo na ime Antuna i Barbare Ožbolt k br. 51. unesene kod ovog suda predao, vjeru koje se je u smislu § 36. naredbe ministarstva pravosudja od 15. prosinca 1855 br. 222. d. u l. sa prestezanje stranaka račito na 26. travnja 1862 o 9 sati prije podne odredilo, i sa zastupanje odsutnog Antuna Ožbolt iz Gerova k br. 51. je ovdajši odvjetnik g. Dabala kao curator ad actum naimenovan, kojega ovaj o shodnomu razpravljanju ove parnice probitačno uputiti, ili ovom sudu drugoga zastupnika naznačiti ima, u protivnomu bo slučaju posljedice propusta svoga toga sam sebi pripisati bi imao.

U Rieci dne 17. veljače 1862.

Kr. žup. sudb. stol kao gruntuve oblast.

Prisiednik ravnatelj.

Br. 246. gr. 1862. (241)

3-2

Izrok.

Od strane poglavarstva al. i kr. grada Koprivnice kao suda se, u imenu kr. županijskog sudbenog stola varaždinskog, do obćeg znanja stavlja: da je na molbu Marije udove Kallivoda kao suvlastice Kallivodine kuće i gospodina odvjetnika Miroslava Herčića kao skrbnika ml. Julke Kallivoda, radi nedržanih po kupcu Franji Kečanju plaćenih rokova, usljed odluke kr. županijskog stola varaždinskog od 15. ožujka 1862, br. 1277., nova javna dražba kuće t. j. nepokretnosti u p. o. Koprivnici pod g. z. br. 297. rb. 1. mb. 355. na ime Antuna i Marije Kallivoda upisane, sa pivarom i pivarskim spravama, dozvoljuje, i rok jedine ove dražbe se za dne 28. travnja 1862 u 10 sati u jutro u gradu Koprivnici ustanovljuje.

Ovo se tim dodatkom do obćeg znanja stavlja, da će se odražateljina Franje Kečanja svota od 6005 fr. za isključku cijenu uzeti, i da će se nepokretnost u slučaju, ako se za isključku cijenu prodala nebi, i izpod takove prodati.

Napokon se svi, koji sciene, da su u gruntuve kakovo založno pravo na prenavedenu nepokretnost postigli, pozivaju, da takove do dana prodaje iste nepokretnosti tim načina kod ovog suda prijave, što u protivnom slučaju sami sebi pripisati imali budu, ako razdijeljenje kupovine bez njihovog prisustvovanja predavate budu i oni tim načinom, nakoliko bi se kupovina kao isto razdijeljenje iscrpila, sa svojim tražbinam nov namieneni ostana.

Dotični spisi i dražbeni uvjeti mogu se a ovr- sudnoj pisarni u svako vrijeme ogledati.

Poglavarstvo grada Koprivnice kao sud.

U Koprivnici dne 22. ožujka 1862.

Gradski sudac

Klemenović.

Br. 242.

3-2

Razpis natječaja.

Na otoku Korčuli (Garsola) u Delmaciji izpražnjene su ove obćinske žumarske službe, te će se popuniti.

Jedno mjesto nadžumara s plaćom od 600 fr., stanbinom od 60 fr. i 120 fr. putne i pisarske osiečnice, sa stolicom u Korčuli.

Dva mjestu žumarskih čekalašah, jedno za Bito sa godišnjom plaćom od 250 fr., drugo za Kzeru sa 200 fr., a svako sa 10% stanbine.

Jedno mjesto žumarskoga pomagaca na Korčulu s godišnjom plaćom od 150 fr.

Ima toga se obriče za osobito valjano službovanje izvanredna novčana nagrada, i obćinsko upraviteljstvo nastojati će, da u koliko bude moguće, svi njegovi žumarski službenici dobiju derva potrebna za ogrjev iz obćinskih žumah, i da im se predaju badava za uživanje obćinske zemlje.

Od nadžumara potrebuje se primierno teoretičko i praktičko znanje žumarstva, od ostalih službenikah pako, da umiju pisati i čitati, a čekalci žumarski da poverh toga, ako je moguće, poznaju praktično žumarsku službu. Prosijoci neka svoje molbenice, obiskrbijene potrebitim dokazima, sa izkaz dobe, porodice, podpuna

zdravlja i kripkoće, satim znanja kojega slavenskoga ili talijanskoga jezika i nepriklorna ponašanja podnusu najkasnije do svrha mjeseca travnja o. g. obćinskom upraviteljstvu u Korčuli.

Obćinsko upraviteljstvo u Korčuli na 11. ožujka 1862.

Načelnik
Dr. Smerkinčić.

Br. 1992. (245)

6-4

Jeftimba.

Za uredjenje jednog diela terga Jellačića bana, ceste od onuda na kaptol vodeće i jedne polovine kaptolskog terga raspisuje se time javna jeftimba na 12. travnja 1862 u 10 sati prije podne, te obdržavati će se u gradskoj vijećnici.

Troškovi proračunani su na 13,500 for. a. vr. a zaobina iznosi 5% od te svote.

Uvjeti, sadržaj, i troškovi mogu se vidjeti u obćinih uredovnih satovih kod gradskog poglavarstva.

Primat će se i pismene zapetačene ponude, ako se iste prije započete ustmene jeftimbe predaju, te ako budu providjene sa propisanom zaobinom.

Imadu pako sadržati naročitu izjavu, da je ponuditelj uvjete čitao i da se njma podvrgava.

Od poglavarstva slobodnog i kralj. glavnog grada Zagreba dne 29. ožujka 1862.

Načelnik
Frigan.

Br. 336-M. (253)

8-2

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudb. stola žup. zagrebačke stavlja se do znanja, da će se usljed molbe Mahajla Singera proti Lavoslavu Singeru u stanu ovog posljednjeg u dot- njoj lici u Vernicevoj kući dne 22. travnja t. g. i dne 3. svibnja t. g., svaki put o 9. uri prije podne, pokretnosti pod ovrhu uzete u procijebenoj vrijednosti od 715 for. 60 n. a. vr. putem javne dražbe prodavati. Pokretnosti će se na prvom roku samo uz procijebenu cijenu prodavati, na drugom pak roku prodavat će se i izpod procijene.

Kupac imade odmah kupovinu položiti.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke.

U Zagrebu dne 26. ožujka 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 619. (254)

8-2

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudbenog stola županije zagrebačke stavlja se do znanja, da će se usljed molbe Skendera Perića proti Kristini Spitečevoj o stanu ove posljednje u svilarskoj ulici u Zagrebu dne 29. travnja t. g. i dne 13. svibnja t. g., svaki put o 9. uri prije podne, pokretnosti pod ovrhu uzete, kao: pokućstvo, ogledala, posteljina, posudje, u procijebenoj vrijednosti od 181 fr. 10 novč. a. vr. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se na prvom roku samo uz procijebenu cijenu prodavati, na drugom pak roku prodavat će se i izpod procijene.

Kupac imade odmah kupovinu položiti.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke.

U Zagrebu, 26. ožujka 1862.

Klobučarić.

Jović.

Nr. 433-cjv. (160)

3-3

Editto.

La regia Tavola giudiziaria di Comitato in Fiume, porta a pubblica notizia, che nel giorno 12 Luglio 1861 mori in Fiume Antonio Duimich senza lasciare disposizione d'ultima volontà.

Essendo ignoto al giudizio ove dimori l'erede legittimo di lui figlio Antonio Francesco Duimich di professione marittimo, lo si eccita a qui insinuarsi entro un anno dalla data del presente Editto, ed a presentare la sua dichiarazione d'erede, poichè in caso contrario si procederà alla ventilazione dell' eredità in concorso degli eredi insinuatisi, e del Curatore Avvocato Dall' Asta a lui deputato.

Fiume li 7 Febbrajo 1862.

OGLASNIK.

Br. 255.

3-1

POZIV.

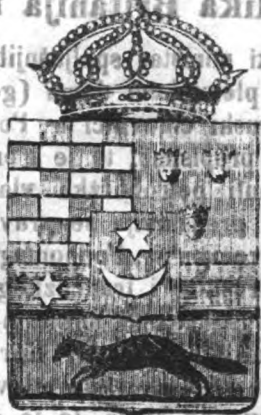
Dne 27. veljače 1862 glavnom skupštinom izabrano ravnateljstvo društva narodno dvorane zagrebačke poziva g. g. članove društveno na glavnu skupštinu za 13. travnja t. g. u 11 sati prije podne u prostorije društvene s tim dodatkom, da će se na istoj skupštini praglasiti odluka vis. dalm. - herv. - slav. namiestništva od 20. ožujka 1862, br. 3646., kojom je izbor od 27. veljače o. g. uništen, i da će se na narednih odredbah glede iste vis. odluke vijećati.

Is odborne radnice od 4. travnja 1862.

Ravnateljstvo „dvorane“.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predloži se je uvrstina: 7 kr. a. vr. od linije na jedan put, a 14 kr. a. vr. na 3 puta. — Brzaka pristojba na oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se putah isti avdrtsti.

God. XXVIII. U Zagrebu, u utorak 8. travnja 1862. Broj 81.

Stekućim mjesecom počinje se drugo četverogodište „Narodnih Novina“ za god. 1862.; poziva se dakle domorodno občinstvo, da svoju predplatu na „Narodne Novine“ obnovi, i to na četvrt godine poštom s 3 for. 15 novč. a u mjestu s 2 for. 10 novč. u a. vr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove u redno primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravnitvo Narodnih Novina“ franko poslati, te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posljednju poštu.

Neuredovni dio.

Austrija.

Beč, 4. travnja. Nj. veličanstvo car primio je jučer u 9 sati gospodu nadvojvode Rainera i Vilima, zatim gospodu ministre i druge građanske i vojničke oblasti. — Potvrđuje se, da se Nj. veličanstvo carica neće iz Mletakah neposredno vratiti u Beč, već da će u mjesecu svibnju boraviti nekoliko nedjeljah u Gorici, tako da neće Nj. veličanstvo car posjetiti caricu u Mletcima, već u Gorici a da će se zatim u isto doba sa caricom vratiti u Beč. G. nadvojvoda Vilim dobit će odpuštenje od više nedjeljah danah a za njega boravit u Weiburgu kod Badena. — Nj. c. visost vojvoda modenski prispio je jučer iz Mletakah ovamo.

— Poklisar za Dalmaciju Ljubiša namjerava odputovati u svoj zavičaj i više se nevratiti ovamo; kažu, da je nakan od onud stopram prijaviti, da polaže svoj mandat. U poklisarskim krugovima glasa se, da vlada okolo toga radi, da razpusti poljski i česki sabor. Time bi naravno shodno ustavu ugasili mandati Riegerov, Klauđiev, Braunerov, no i mandati Herbstov, Bringov, kao i samoga državnog i financijskoga ministra. Medjutim nebi bila dakle sadanja skupština kadra ikakov zaključak učiniti i bila bi razpersena ministarijalna ljevica, kakove bi se političke konstelacije, za dugovremenih novih izborah razviti mogla, nije nikako moći unapred izračunati.

Beč, 4. travnja. Buduć da se nemože zakon o odgovornosti ministarstva predložiti državnomu vijeću, doskočit će se želji većine poklisarah slijedećim načinom. Nj. veličanstvo ima za nevaljan proglasiti zakon od g. 1851. na temelju §. 13. veljače patentah, kojim je ukinuta odgovornost ministarstva ujedno s ustavom od g. 1849.; čim bi u načelu priznana bila odgovornost ministarstva. Uzakonjenje ovoga načela ostavilo bi se širijemu državnomu vijeću.

— S predlogom ministra Plenera, što se tiče narodne banke, da se naime učinjeni s njom ugovori na pol vieka produlje, neslaže se većina poklisarah; zato neće se sada ovo pitanje ni riješiti, jer povlastica banke traje do g. 1866.

— Posljednja sjednica kuće poklisarah bit će u ponedjeljak (danas) ili u sriedu.

— Nj. veličanstvo primi jučer u posebnoj audienciji rumunjsku deputaciju s biskupom Šagunom.

Prag, 5. travnja. Izložba darova za narodnu loteriju otvorit će se dne 4. svibnja a zdriebanje bit će dne 17. sv. u novogradskom kazalištu. Prije zdriebanja priredit će pievačko društvo „Hlahol“ veličanstven koncert, kod kojega će sudjelovati i druga pievačka društva.

Što česki narod o toj lutriji misli, dokazao je time, da je tečajem od dva mjeseca od 150.000 srećakah razprodano malone 130.000!

Ovim načinom morala bi i lutrija na korist narodnoga kazališta najboljim plodom uroditi.

Ovih danah dobi dr. Rieger adresu povišenja od sto mlinarah, u kojoj vele medju inim: „Glasoviti gospodine! Vama je korien u puku, u nama, u zanatničkom stališu, ka kojemu i mi spadamo; pa zato vas s ponosom i dikom nazivljemo bratom našim!“

— Učrednik humorističkoga časopisa „Brejle“ g. Moser bio je pozvan pred kazneni sud, da odgovara za sadržaj posljednjih brojevah svojega časopisa. C. k. redarstveni ured osudio ga na globu od 50 f. što je prekoračio medje svojega programa.

— U Kutnoj Gori proslavit će se načinom vrlo dostojnim uspomenu na narodnoga pisatelja, Jos. Kaj. Týla.

— U Pardubicima namjeravao je ondješnji trgovac i građanin g. Ivan Lorenz tumačiti javno česku poviestnicu dr. Fr. Palackoga, da uzmognu slušaoci upoznati se valjano sa slavnim događajima i činima českoga naroda. Kotarski ured brani ta tumačenja, dok nestigne politička dozvola.

— U nekoj češkoj obćini dobivao je glavari od ureda uvijek niemačke dopise, što bijaše za njega vrlo neugodno, budući da nije ni najmanje viest niemačkomu jeziku. Pervi obćinski savietnik preveđe jedan važniji dopis u česki jezik, te ujedno zahtiovaše da mu dotični ured izplati za prevod 5 for. — Ovih pet for. nije nikada vidio ma nije takodjer od toga nikada vidio ni niemačkih dopisah. Valjan je to sigurno način, kojim je svakomu dopušćeno braniti ravnopravnost svoje narodnosti.

Lavov, 1. travnja. „Dzienik polski“ piše: Krakovski „Czas“ donese članak, u kojemu hoće pisac da dokaže, da se ostavljenje sabornice od strane poljskih poklisarah neslaže sa svrhom u koju dodješe poljski poklisari na državno vijeće. Članak taj probudi u poljskim krugovima nepovoljan utisak. Sabor galički očitovao je dne 26. svibnja prošaste godine slijedeće: „Poklisari poljski državnoga vijeća, kao izključivo zastupnici Galicije i Krakova, zastupat će historička prava, što našoj zemlji pripadaju, te nesmiju nikada zaboraviti, da su, odlukom ustava prisiljeni, došav na državno vijeće, prekinuli saborske poslove, i da samo sabor po pravu može o našim poslovima valjano zaključivati.“

Vladanje poljskih poklisarah je dakle svakako dosljednije, nego što se krakovskom „Czasu“ čini.

Turska.

Kotor, 29. ožujka. Deset hiljadah Černogoracah na putu su, da se sjedine s vojvodom grahovskim, Lukom Vukalovićem. To prisili Omer-pašu, da obustavi svoje kretanje, premda je dobio silnu zapovijest da nastavi svoje operacije. Kažu, da je kretanje Černogoracah izpunjenje ugovora sa Srbijom, i da je poslanstvo Vukalovićevo samo u tom sastojalo, da kretanje Turakah prepriči.

Sa černogorske granice, 30. ožujka. Nesporazumljenju medju Lukom Vukalovićem i dvorom na Cetinju, o kojem se je mnogo govorilo i koje se je možebiti sa mnoge strane želilo nema, vele, usljed posljednjega sastanka, na koji dodje prije 10 danah prvi i vojvoda Ivo Badonić poslan po knezu u Sutorinu, nikakova traga više. Usljed toga bilo je na Cetinju zaključeno, da se

Lukino poduzetje ima oružanom rukom podupirati ma baš žrtvovanjem vlastite nezavisnosti; tako je vruća želja u Černogori osloboditi braću izpod turskoga jarma.

Ako nije kišovito vrijeme preprečilo, nešto se je jučer ili danas medju Vukalovićem sa njegovih 2000 momakah i medju Dervis-pašinim oddielom sastojeci iz 8 hiljadah momakah, koji je namieravao prodrijeti granicu, što ju je čuvalo Vukalović. Ako bi Luka pretežno, silom prinukan bio uzmaći, došli bi mu Černogorci u pomoć, koji bi u tom slučaju u dva oddiela, svaki po 4000 momakah od dvojice izvrstnih vojvoda vodjena krenuli. Jedan od njih udario bi putem u Hercegovinu krenuvši iz Gacka i Nevesinja, drugi bi išao po cesti, koja vodi u Trebinje. Želiti bi bilo, da nadvlada stvar potlačenih, što će izobraziti Evrope podlosti, da jedan put za vazda junački narod oslobode izpod azijskoga jarma.

— Knez je pisao Rasid-paši, građanskom gubernatoru skadarskom, da je uzrok čelovanjah, koja vazda bivaju na granici arbanaske, stroga blokada Turakah na granici, koja Černogorce dovode u očajanje; budući da nisu mogli prodavati svoju robu, a ni na trgovima Arbanaske kupovati, što im je najpotrebnije; njegova bi dakle bila zadaća izposlovat, da ovo neprijateljsko stanje prestane i da se povrati sklad medju susjedima. Medjutim dao je knez selo Kremnice zapremljeno po Černogorcima ležeće u zapadnoj Arbanaskoj, koje se nalazi na zapadnoj obali jezera skadarskoga, izprazni — i Kremničani podvrgli su se paši skadarskomu. Ovaj priobćio je gornje predloge Serdar Ekremu, od kojega je dobio sasvim — uzkratan odgovor, koji je knezu poslao i medjutim Asan-Not-beju naložio da se 700 Arbanasah obkoli Kremnice.

To se dogodi 17. ožujka; dne 20. krenu oboružano pučanstvo nahijah Cernice i Bjeke (černogorci kotari), zajedno sa 700 momakah iz katunske nahije prieko Kremnice i obkoli arnautsku posadu Vode Černogoracah bijahu Petar Filipot i Gjuro Flamenac. Paša, general i sborni zapovjednik operacije u Arbanaskoj dodje dne 23. s pravilnom vojskom iz Skadra, da oslobodi Turke zatvorene u Krenicu, no on je bio potpunoma potpčen: misle da mu gubitak iznosi više stotinalah momakah. Kad Asan-Not-bej opazi, da pokus njegova generala nepodje za rukom, polazi sa svom svojom momčadi oružje.

— Glasovi, koje nam je posljednja carigradska pošta donela, dopiru do 22. pr. m. U Tesaliji i Epiru sve je na miru. Što se je bilo namislilo u južnoj Tesaliji postaviti korpus vojske, da motri na Gerčku, od toga su odustali. Miriditski poglavar, kersćanin rimokatolički, Bib-Doda, koji je lano naimenovan za pašu, postavljen je za gubernatora u Baru i varoš je tu zauzeo s 3000 Miriditah. Ovo se može uzeti kao nieko paralizovanje težnjah černogorskih, počem se zna, da su Černogorci nastojavali skupčati prijateljstvo s ovim kersćanskim i u pola samostalnim plemenom arnautskim. Dervis-paša, zapovjednik vojske turske u Hercegovini, dobio je red osmanije za nagradu, što je prodro u Zubce. Nije istina bilo, da su se podavili svi ljudi s potopljenog ruskog parobroda „Kolhide“, oni su svi, osim jednog poručnika, spašeni i došli su u Carigrad. Zija-bej, koji je nedavno naimenovan za poslanika u Atini, ide sad za gubernatora u Kipar. Bejtunski šalje sultanu 10 milijunah grošah. Carigradske gerčke novine „Vizantis“, koje turskoj vladi derže stranu, javno su spaljene, i policija je morala preduprediti napadanje na pisarnicu redakcije,

Rumunjska.

Talijanska.

Pruska.

Francuzka.

Amerika.

Narodno kazalište.

U Zagrebu 7. travnja 1862.

Mionice.

Srebro	134.65
London	136 —
Čarški cekini	6.40 1/2

Meteorološki opažanja

na ovdiešnoj kr. višjoj realki dne 7. travnja 1862.

Ura	Barometrom va visina u par. cent.	Barometrom va visina treduc. na 0	Toplo- ta po R.	Naplavak	Smier i ja- kost victra	Atmo- sfericka oblačina (Ank. snieg, li- taca)	Opazaki
7. pr. pd.	334."50	333."57	+11.2	3	0		
2. pol.	334."67	333."36	+19.3	3	Jaz	0	
9. u vec.	333."30	332."17	+16.0	0	Sz		
Danas u 7 sati h temperatura R. +13.5							

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 1992. (245) **Jeftimba.**

Za uređenje jednog dela terga Jelačića biva, ceste od onuda na kaptol vodeće i jedne polovine kaptolskog terga raspisuju se time javna jeftumba na 12. travnja 1862 u 10 sati prije podne, te obdržavati će se u gradskoj vijećnici

Uvjeti, nacerti, troškownicy mogu se vidjeti u običnih uredovnih satovih kod gradskog poglavarsva.

Primać se se i pismene zapečaćene ponude, ako se iste prije započele ustmene jeftimbe predadu, te ako budu providjene sa propisanom zaobinom.

Imadu pako sadržazati naročitu izjavu, da je ponuditelj uviete čitao i da se njima podvrgavao.

Od poglavarstva slobodnog i kralj. glavnog grada Zagreba dne 29. ožujka 1862.

Načelnik
Frigan.

№ 231578 (258) 3—

Izrok.

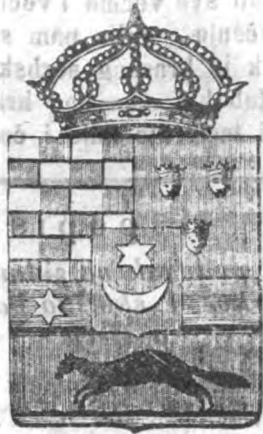
Od strane kr. županijskoga sudb. stola riečk.

kao gruntuovne oblasti do znanja se stavlja: da je Antonija udova Thiepoli u ime ostavštine pokojnog Kuzme Thiepoli-a iz Bakra molbu proti Mihajlu Golcu iz Liča radi hip. prenosa već uknjižene tražbine od 865 fr. 4 kr. ug. n. s kamatama 6% iz obveznice od 30. listopada 1821 s pervenstvom od dana 6. ožujka 1822, na nepokretnosti u gruntuovničkom napisniku br. 152. obćim Lič na ime Mihajla Golca iz Liča unesene, kod ovog suda predala, verhu koje se je u smislu §. 36. naredb. ministarstva pravosudja od 15. prosinca 1855. br. 22. d. z. l., za preslušanje stranakah ročište na dan 7. lipnja 1862 u 9 sati u jutro odredilo, i za zastupanje odsutnog i nepoznatog boravišta Mihovila Golca iz Lič ovdašnjij odvjetnik g. Petar Daballa kao curator ad litem naimenovan, kojega ovaj o shodnomu razpravljanju ove parnice probitačno uputili, ili ovom sudu drugoga zastupnika naznačiti ima, u protivnom bo slučaju posljedice propusta svega toga sam sebi pripisati bi ima.

U Ricci dne 24. ožujka 1862.

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzevši nedjelje i praznike
na čitavom Hstu. — Polugodišnja predplata je na domaću
u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se
list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predložena je uvrstbina: 7 kr. a. vr. od llatjeza
jedan put, a 14 kr. a. vr. na 3 puta. — Kratka pristojba za
svaki oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko putah, koliko se
putah listi uvrstbi.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u sriedu 9. travnja 1862.

Broj 82.

S tekućim mjesecom po-
čimlje se drugo četverogodište „Na-
rodnih Novinah“ za god. 1862.; po-
ziva se dakle demorodno občinstvo,
da svoju predplatu na „Narodne No-
vine“ obnovi, i to na četvrt go-
dine poštom s 3 for. 15 novč. a u
mjestu s 2 for. 10 novč. n. a. vr.

Da izmognu vanjski predplatnici listove u-
redno primati, neka izvole bezodvlačno podpunu
predplatu na „odpravništvo Narodnih Novinah“
franko poslati, te točno naznačiti svoje ime, pre-
bivalište i posliednju poštu.

Neuredovni dio.

Austrija.

Beč, 5. travnja. „Wanderer-u“ pišu iz *Tu-
rina*, da je predsjednik ministarstva Ratazzi dobio
iz Pariza nieke opomene, koje se preporučuju zrie-
lomu uvažanju. Najprvo ima se Ratazzi čuvati,
da nedraži Austriju; napokon ima se predložiti zak-
on o srušivanju, neima se terpiti, da Garibaldi
putuje po Italiji, te nesmije biti imenovan zapo-
viednikom 7. sbora; konačno ima se odustati od
nakane da se pošalje princ Humbert ujedno s Ga-
ribaldim u Napulj.

Ratazzi učini zbilja, koliko mu bijaše mogu-
će. Garibaldi neće putovati po Italiji i neće postati
zapoviednikom 7. sbora, zato će biti imenovan
pervim nadzirateljem i zapoviednikom svih naro-
dnih stražah.

— Financijsni odbor započet će svoje vijećanje
o predlogu financijsnoga ministra, tičućim se banke.
Odbor, komu poviereno bijaše predbiežno pitanje
o tom predmetu podal će izvješće, u kojem se pre-
dlaže, da se vladni predlog u načelu zabaci.

Polag svega uvidjamo, da nisu bile viesti o
ministerskoj krizi sasvim prazne; i niekoji centra-
listički listovi pišu, da bi se tomu svatko radovati
mogao, ako bi sadenje ministarstvo postalo žer-
tvom ustava, koji bi podpunoma zadovoljio zah-
tievinama pojedinih narodah.

Berno, 5. travnja. Već od piekoliko danah
podpisuje se ovdie adresa na preuz. g. biskupa,
u kojoj se zahtieva, da bude *českemu* jeziku o-
predieljen širiji dielokrug u crkvama i školama,
da bude prosto dieci moliti boga u materinskom
svojom jeziku i da budu svi učitelji i učiteljice
imajuć posla diecom slavenske narodnosti, vječti
slavenskomu jeziku.

Nadamo se, da će biskup ovoj želji ovdiešnjih
stanovnikah tim većma zadovoljiti, što je slaven-
sko žiteljstvo u Bernu u vrlo znatnoj većini.

Turska.

„Svetovidu“ pišu sa bosanske granice 25.
ožujka: Kaže mi jedan čoviek, koji je slušao, gdje
čitaju Turci u Medžlisu sreberničkom nieko pismo,
koje im je došao iz Beča. Pismo je od Mihalja Mileševića, što te
kaže, ali čini mi se, da neznas, no ti što si na-
miso, odmi. Evo te čeka na Rači 12.000, na
Smrerdanu čeka te 6000 ljudi, na malom Zvorniku
čeka te 20.000, na Ljuboviji 12.000, na Šikir
čeka te 4000, na Brankovini 4000, na Rači pri Bai-
bašti 4000, na Višegradu čeka te 12.000 —
par pobieže taj čoviek iz Medžlisa, i nesmi-
dalje slušati, a Turci ostasše sve redom či-
tati oko sèrbske granice koliko su naredili.

Jučer dodje opet drugi čoviek iz Sarajeva,

i kaže, vidio sam gdje dodje 24.000 Toske i Ara-
pah i čujem da su bili odredjeni na Orlovo polje,
pa im stiže iz Mostara knjiga, da idu na najbèrku
ruku na Hercegovinu, a pola sprema se, da podje
na Orlovo polje, koji su već i došli, i ima i na
Bjelini na skupu 18.000 i došlo je u Sreberni-
cu 6000.

Očekuju bosanske krašnike i iz drugih kra-
jevah, koji će gornju drinsku vojsku predvoditi.
Na Orlovom polju očekuje Fazli-paša Omer-pašu,
a za Hercegovinu vele došli su drugi Seraščeri
iz Misira i Carigrada. Kažu, da se živo spremilo
na vojsku, koje nikad od kosovopoljske bitke nije
bilo, a Sèrbima kažu bosanskim: valja Vlasi, vi
sada morate sve pred nama ići, i šanceve kopati,
dok sve Vlase nepokorimo i pusat neuzmemo, onda
ćemo se okaniti. Tako govore Turci bèrdari koji
ovamo prelaze i bèrda prodaju, da su to čuli od
Turekah iz Mostara i Sarajeva, i da je kazao tur-
ski vojskovođa, da će izvuci topove na Kličevac
i s njima rušiti Loznička zdanija i liepe sèrbske
kuće, i to da će sve biti, dok im samo bajram
prodje.

Prije niekoliko danah dozovu Turci u Sre-
bernici jednog učitelja Sèrbina, da im čita nieki
ferman, pa kad ga je pročitao, onda ga ubija, da
nekeže šta u njemu piše, no to su razumjeli samo,
da Car iste 32 bega ili Spaije od Bosne, najbo-
gatijih, da idu u Carigrad.

Talijanska.

Garibaldi primio je posvetu spisah Orsinievih,
koji se imaju izdati u Firenci.

„Corriere siciliano“ veli, da broj galiotah, koji
u Siciliji oćito proti društvu ratuju, iznosi 12.000. Si-
cilijanska občina Favara upravila je na parlamenat
molbenicu, u kojoj zahtieva, da se u svakoj občini
popis zloglasnih osobah (kradljivacah, razbojnicah,
kanoristah itd.) sastavi i podnese predstojniku po-
krajine, koji ima zatim dati o tom glasovati i o-
dmah uapsit i iz Sicilije odpraviti one, koji dobiju
većinu crnih kuglih.

U Parmi bio je tamo prilično jako zastupani
Mazzinistički elemenat za prisustva Garibaldova
veoma radin. U kazalištu S. Giovanni, gdje je bila
skupština radničkoga društva, kojoj je posliednji
prisustvovao, proteknuća bila su klicanja prote-
staća se na Mazzini-a nego li sve ino, i zahtievalo
se je od Garibalda, da dade račun o načinu, ka-
ko je izvršio nalog, koji mu je bio dan u Genovi
(da izposluje, da se Mazzini natrag pozove.) Ge-
neral odgovori, da će svoje obećanje držati i da
će se zauzeti kod kralja i kod ministarstva, da se
„ovaj njegov prijatelj“ opet natrag pozove, no
zasad mora se čekati, dok se zakonita nieka sum-
nja odstrani, koja mu nije jošte podpunoma jasna.
Govor što ga je Garibaldi s predsjedničke stolice
držao na skupštini, bio je poglavito upravljani na
svećenike; Crispi, kojega nisu veoma prijazno pri-
mili, bio je skupštini toplim pohvalama predsta-
vljen; Bixio, koji je povorku govornikah zaključio,
imenovao je generala Garibalda „božanstvom ho-
dajućim po zemlji.“

Genova, 3. travnja. „Il Movimento“ uvie-
rava, da nije na Garibalda upravljena bila nika-
kova molba ili poziv, da prekine svoj put; što
više princ Umberto upravio je na njega u svojem
svojstvu kao predsjednik streljačkoga društva pred
niekoliko danah čestitku sastavljenu u veoma laska-
vim izrazima o dobrom uspiehu generalova pu-
tovanja.

Napulj, 31. ožujka. U tamnici Vikarije
bio e sinoć ozbiljno poremećen mir. Uznici po-
svadili su se i pobili su se medju sobom pištolji-

ma i nožima. Jedan nata mèrlav više ih bilo je
ranjeno. Stražu držedi soldati laticše se oružja i
jedna straža izbaci pušku u pravcu odkud je do-
lasila buka. U blizini pozatvorisše dućane; napokon
povrali opet narodna straža poredak. „Pop. d' Ital.“
veli tom prigodom: „Neka vlada ipak jedared o-
brati pozornost na strašno stanje naših tamnicah,
gdie uznici dan na dan kao divja avierad jedan
drugoga rani i ubija!“

Velika Britanija i Irska.

Govor lorda Russela na pitanje o Poljskoj:
Moram plemenitome lordu dati za pravo, da
je ovaj krivični predmet ne samo oštroumno no
i umiereno pretresao. Dopustio sebi plemeniti lord
kakvu mu drago slobodu, meni moje zvanje na-
laže veće uzdržanje, nego što bi inače ko morao
to činiti. (Čujte! Čujte!) Svaka zvanična besieda
mora nedostojno uhu zvoniti, ako ili nije takova,
da ruskome dvoru bude neprijatna, ili ako s druge
strane materijalnom pomoćju Poljakah važnost ne-
dobije. (Čujte!) Od pèrve diobe Poljska je u En-
glezkoj simpatijah našla, ipak nijedna vlada i ni
jeden primier englezki nije nikad materijalne po-
moći za Poljake u izgled stavio. — Iza poslie-
dnje dohe, 1791., izrani se Pitt skoro isto onako
jakim riečma gnjušenja kao i Fox, ali ni jedan ni
drugi ministar nije držao za dužnost Englezke,
odapasti se ovoj stvari dragčije, osim samo izra-
zom mnienja. U istom duhu učinil ću ja nieke pri-
metbe, na koje me podstieće besieda plemenitoga
lorda. Pravo je doduše, da je silom bečkoga
ugovora Poljska u ustavni savez s Ruskom stu-
pila. Ali je velika obmana u frazi. Ni jedno od
onih priznavanjah, koja Poljaci od Alexandra i-
maju, nije bečkim kongresom navedeno ili sank-
cionirano; nijedno dakle od njih nije došlo u ka-
tagoriju evropskih obvezanostih. (Čujte! Čujte!)
Pobiedjena revolucija od 1830., dala je povoda
caru Nikoli te se izjasnio: da su Poljaci bojama
nezavisnosti svako pravo *proigrali*. Moj pleme-
niti prijatelj lord Palmerston, dokazivao je god.
1832., a i ja osnovano vjerujem, da poljsko pra-
vo na narodni ustav, pokretom od god. 1831.
nemože biti proigrano. Ali vlada cara Nikole nije
slušala onih razlogah.

Stupivši car Alexander II. na prestol, pred-
uzeo je najprije veliku promienu u položaju Ru-
sije, aslobodi se nevoljnistvo. Zatim je triehalo
dati Poljskoj priznanja. To su bila izjašnjenja u
okružnici kneza Gorčakova, koju nam je ruski
poslanik pročitao, ne ostavivši nam prepisa. Ovo
svojevoljno izjašnjenje cara ruskog pokaza, da se
on obćim ustanovama bečkog kongresa smatra
obvezan dati Poljacima slobodnu vladu. Na za-
logat dadeše Poljaci praviednog povoda, te je bilo
straša od bune. Ali sam ja tada rekao u drugoj
kući, da je ipak okrutnost bila napasti na neoru-
žanu svietinu, bez predbiežne opomene; ovo
mnienje nemogu ja poreći. Knez koji je na nieko
lice u Englezkoj pisao pismo, koje da se meni
saobći; tu se on starao dokazati, da su stanov-
nici proklamacijama kao što valja zastrašeni. U-
vieren sam, da se knez Gorčakov za njemu pod-
činjen narod živo i toplo zauzimao i da okrut-
nost nije bila njegova namiera. Ujedno moraju
ostati te misli, da su tadašnji događaji povukli za
sobom posve naravnu razdraženost, kojoj se daje
oprostiti. (Čujte! Čujte!) Uzrujanje je rastlo, i
znamo šta je sledovalo. Ja sam naručio da mi
se nieke u Varšavu pievane himne prevedu. Je-
dna od ovih ako neviše, car je Alexander sank-
cionirao, ali one svakojahe biše od narodne te-
žnje, te se nemogu ni čuditi tome, što ih ruska

vlada neda pievati. Samo se onaj način, pokom su ljudi u svojim crkvama bili zatvoreni, neda opravdati. Ja se radujem znacima boljeg razpoloženja ozdo, koje je plemeniti lord spomenuo, i ja dielim njegove želje. Vërlo nadepuni snak čini mi se čovjek, kojim je Markov Vielopoljski u ruskom dvoru dočekan, pa ako njegovih savjetah odmah i ne poslušate, to ipak mislim, da su na plodnu zemlju pali. Kad Rusi sami do sisteme, koja je vremenu shodnija dodju, to onda neće moći ostati bez velikog upliva na stanje Poljske; jer god. 1831. vladaše među Rusima još neki vid narodne mëržnje na preimućva, koja su Poljacima 1815. data ili obećana, pa to će osiećanje neprijateljstva izčeznuti podizanjem ruske slobode. Ja moram tim završiti, da ni neposredno umiešanje ni viećita prigovaranja — ova posljednja baš najmanje — ne vode k željenoj svërsi. (Čujte! Čujte!)

Zagrebačke sitnice.

Slavni tæg sv. Marka, gdje je još lanjske godine dosta obiljno trava rasla, ako baš nije prilicio perivoju ugadjajućem oko i sërcu, bit će za kratko duba sav preobražen. „Narodne N.“ pisale se jurve o ovim kamenima, što nas siećaju na pogubljenje M. Gubca; nu nitko se dosad ne-lati pera, da nam kratko protumači sudbinu željeznoga topa, ležećega u miru i bez svake opasnosti kod ulaza u ulici sv. Marka. Veoma mi je drago, da baš meni pade sreća u dio, da saznam, kako je rečeni top ovamo došao i tko mu bijaše niekdašnji gospodar.

Ovih danah setajuć se po Markovu tæg prisluskiavo sam razgovor medju niekim težakom Čehom i težakinjom Čehinjom. Na to pristupi težak Hèrvat te upita Čeha: „Jesi li što čuo o ovom topu? Ja sam već više ljudi pitao, pa od nikoga nedobih dovoljna odgovora.“ Nu kad ti nitko ne zna kazati, čuj dakle mene, reče Čeh; ja ću ti stvar s niekoliko riećma razjasniti. Prije dvie sto godinah navalise Švedi na Hèrvatsku; izdajom niekih odmetnikah podje Švedu za rukom prodrieti oružanom rukom tja do Zagreba . . . strah zavlada po čitavom gradu . . . mnogi pobiegoše a neznašna četa hervatskih junakah, kojima je više stalo do spasa domovine i naroda nego do svojega života, dućeka dèrzovila Šveda, nasèrnu na njega kao razdraženi lavi . . . Šved se preplaši pa biež, a hrabri Hèrvati za njim u potjeru, oteše mu mnogo blaga i niekoliko topovah — a ovaj što ga pred sobom vidiš, ostane na viećnu uspomenu slavnoga onoga junačkoga čina, do danas na Markovom tæg mislim, da neće nitko zamieriti našem težaku, da je u historičkom svojem nagedanju zamienio ribnu Savu sa srebropienom Veltavom.

Bèrzojavne i najnovije viesti.

Mostar 6. travnja. Pošto su utvèrdjenje u Zubcima dovršena, ostavio je Dèrviš-paša tamo potrebnu posadu, bio je jučer u Trebinju i krenuo je danas sa svojim sborom u Bilek, da na zapoviest Omer-paše posiedne i Banjane, kojih utvèrdjenje sačinjavat će kraj utvèrdjene operacionalne linije. U Šarancima bila su čarkanja od manje znamenitosti. Omer-paša nalazi se u stanju oporavljanja i stanuje u jednoj seoskoj kući kod Mostara. Glasa se, da je Vukalović uteko a ustaše da su uzmakli u Čèrnogoru.

New-York, 25. ožujka. Dne 23. došlo je kod Winschestra do bitke. Gubitci na jednoj i drugoj strani veoma su znatni. *Konfederati* nalaze se u potpunom uzmaku.

Književnost.

Magazin sèrbsko-dalmatinski. Ljubitelji prosviete i narodnog jezika. Za godinu 1861. Izdao na sviet Juraj Nikolajević, protopresbiter konzistorijalni u Zadru. Dvadeseta knjiga. U Beču, 1861. U Sèrbskoj tiskarni Somera.

Knjiga ova koju evo uredi čestiti Sèrb in g. prota zadarski Gj. Nikolajević obradovala nas je danas jako. A obradovala ponajviše s toga što nije izlazila od 1854 do 1859, a od to doba napreduje jako; toj je knjizi ovo već dvadeseta godina, kao što se po naslovu vidi. Zato nam se

i valja radovati sve većma i većma ovom njezinom napredku i jačanju, valja nam se radovati jer je to mio glasnik iz krasnog sèrbskog primorja, čist kao nieki golub koji nam pod krilom nosi bratsku pozdravljie od tamošnje mile i čestite naše braće.

II. popis

dobrovoljnih priloga na sidanje sèrbske pravoslavne cèrkve i školsko-parohijalne kuće u Beču.

G. Vasilije Nedelković, tægovac u Beču, zavietovao	for. n.	400 —
„ Vinkentije Kostić, tægovac u Pančovu, u gotovu		50 —
„ Gjuro Avirović, tæg. u Čazmi, sa suprugom u gotovu		175 —
Visokopr. gosp. vladika Samuil Maširević, administrator patrijaršije sèrbske, „medjutim“ u gotovu		200 —
Iznosak pèrve sbirke u niemacko-banatskoj pukovniji u gotovu		386 55
G. dr. Severin Zavišić u Beču u zem. rasteretnih obveznicah		300 —
„ Kariton Josnović u Beču u gotovu		100 —
„ Dimitrije Stefanović, tægovac u Nov. Futoku, u gotovu		20 —
„ Kosta Baraković, tægovac u Sentomašu, u gotovu		5 —
„ Josip Štefan, zemljodielac u Nov. Futoku, u gotovu		5 —
„ Mihajlo Karadva, kolar u Nov. Futoku, u gotovu		2 —
Pravoslavno obćinstvo u Dubrovniku u gotovu		40 —
Pravoslavno obćinstvo u Osieku u got. Pošt. majstorski ceh u Šidu u gotovu		100 —
G. Konstantin Dora, tægovac u Beču, u gotovu		50 —
„ Petar Krančević, tægovac u Pančovu, u gotovu		100 —
„ Tomo Andrešević, tægovac u Beogradu, u gotovu		50 —
„ Jovo Marković, tægovac u Beogradu, u gotovu		100 —
Pravoslavno obćinstvo u Starom Futoku sabralo u gotovu		52 40
G. Andrija Lacković, tægovac u Pešti, u gotovu		100 —
Čisti dobitak od koncerta g. Dragomira Krančevića u gotovu		215 50
G. Vasilije Despinić od Komorišta u Kovinju u gotovu		500 —
„ Konstantin Despinić od Komorišta u Kovinju u gotovu		50 —
Pravoslavno sèrbsko obćinstvo u Zemunu u gotovu		200 —
Prezsv. gosp. Lazar baron Mamula, c. k. podmaršal i gubernator Dalmacije, u gotovu		100 —
G. Petar Th. Jokić, tægovac u Beču, u gotovu		800 —
„ Petar Jagodić od Kèrnjače, vlastelin, zavietovao		500 —
„ Atanasije Mihalov, tægovac u Beču, u gotovu		100 —
		4251 45
Položeno i zavietovano u gotovom u obveznicah		8951 45
		300 —
		4251 45
Polag pèrvog popisa sabrano je		10955 85
U svem sabrano je		15207 80

Odbor pravosl. sèrbske obćine u Beču.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 8. travnja 1862.	Svèršetni tečaj u austr. vred.
Papiri.	
5% Kovovnice	69 80
5% Narodnoga zajma	83.50
Narodne banke	822.—
Vierovnoga zavoda	199.20
Mienice.	
Srebro	184.25
London	135.75
Čarski cekini	6.38

Meteorologička opažanja na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 8. travnja 1862.

U r a	Barometar va viala u par. dèr.	Barometar va viala redac. na 0	Temperatura po R.	Naoblaka	Smjer i jačina vjetra	Atmosfera (džak, snieg, kiš, tuča)	Opaz.
7. pr. pd.	334.46	333.46	+13.5	5	0		dakl
2. pol. „	334.44	333.44	+17.4	1	Již		
9. u več.	333.50	331.42	+14.5	7	Si	0.16	

Danas u 7 sati temperatura R. +9.0.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Abschr. Nr. 1456 C. 3780. (264)

3—1

Konkurs-Verlautbarung.

Behufs der Wiederbesetzung der Adjunkten-Stellen bei dem Bezirksamte in Castelnovo und eventuell bei einem andern gemischten Bezirksamte des Küstenlandes mit dem Jahresgehälte von siebenhundert fünf und dreißig Gulden (735 fl.) und dem graduellen Vorrückungsrechte in die höhere Gehaltsstufe von achthundert vierzig Gulden (840 fl.) wird der Konkurs bis 10. April 1862 eröffnet.

Die Bewerber um diesen Dienstposten, bei dessen Verleihung auf verfügbare Staatsbeamte vorzugsweiser Bedacht genommen werden wird, haben ihre Gesuche binnen obiger Frist im Wege ihrer vorgesetzten Behörden, und, insoferne sie andern Kronländern angehören, durch die betreffende Landesstelle bei der k. k. Landeskommission für die Personalangelegenheiten der gemischten Bezirksämter in Triest einzubringen, und hierbei mit Rücksicht auf den §. 13 der Allerhöchsten Bestimmungen über die Einrichtung und Amtswirksamkeit der Bezirksämter vom 14. Dezember 1852, dann auf die §§. 12 und 13 der Anweisung für die Bezirksämter vom 17. März 1855 Geburtsort und Geburtsland, Alter, Religion, Stand (ob ledig, verheiratet oder Witwer, nebst der Anzahl der Kinder), Studien und sonstige Befähigung, Sprachkenntnisse, bisherige Dienstleistung und sonstige allfällige Verdienste durch glaubwürdige Dokumente nachzuweisen, und anzuführen, ob und in welchem Grade sie mit Angestellten der gemischten Bezirksämter des Küstenlandes verwandt oder verschwägert sind.

Von der k. k. Landeskommission für die Personalangelegenheiten der gemischten Bezirksämter. Triest, am 9. März 1862.

183. (262)

3—1

Natiečaj.

Na pučkoj učioni u Vukovini, kolaru odramskom županiji zagrebačkoj, ima se popuniti izprašnjenja učiteljska i orguljaška služba, s kojom skopčani godišnji dohodoci kraj bezplatna stana, uživanja jedne oranice od 1 jutra, zatim livade od 50 hvatih i dvaju malenih bačah, iznose 315 stot., 8 hvatih dèrvah i nieke još stolarne pristojbe, — za što se ovim do 25. travnja o. g. otvara natiečaj.

Prositelji se napućuju, da dotle molbenice svoje potrebitim izkazima starosti, izučene dvogodišnje preporandije, čudorednosti, dosadanjega službovanja i stalisa, dostave podarcidjaku i župniku u Velikoj Gorici Jakovu Kosu.

Od nadbiskupskoga duh. stola u Zagrebu dne 28. ožujka 1861.

OGLASNIK.

Br. 255.

3—2

P O Z I V.

Dne 27. veljače 1862 glavnom skupštinom izabrano ravnateljstvo društva narodne dvorane zagrebačke poziva g. g. članove društvene na glavnu skupštinu za 13. travnja t. g. u 11 sati prije podne u prostorije društvene s tim dodatkom, da će se na istoj skupštini proglašiti odluka vis. dalm. - herv. - slav. namiestništva od 20. ožujka 1862, br. 3646., kojom je izbor od 27. veljače o. g. uništen, i da će se o shodnih odredbah glede iste vis. odluke viećati.

Iz odborne siednice od 4. travnja 1862.

Ravnateljstvo „dvorane“.

Br. 202.

12—5

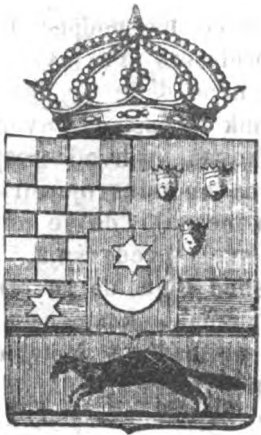
Vinotočje izvan tægovine ili prieko sokaka:

vërlo dobro staro sv. ivansko po 44 novč. a 1857. god. medjumursko po 56 novč. oka u tægovini vina i žestokih pićah kod „purana“ u dugoj ulici br. 335.

U istoj tægovini toči se slivovica po 52, 60 i 80 novč., pak po 1 for., i stara sriemska po 1 for. 40 novč. oka. Na vedro prodaje se vino i slivovica jednini.

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzeći nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjako, kojim će se list svakog dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predplaćeno je uvršteno: 7 kr. a. vr. od linije na jedan put, a 14 kr. a. vr. na 3 puta. — Erarska pristojba za svaki oglašivač 30 kr. a. vr. i to toliko putah, koliko se putah isti uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u četvrtak 10. travnja 1862.

Broj 83.

S tekućim mjesecom počinje se drugo četverogodište „Narodnih Novinah“ za god. 1862.; poziva se dakle domorodno občinstvo, da svoju predplatu na „Narodne Novine“ obnovi, i to na četvrt godine poštom s 3 for. 15 novč. a u mjestu s 2 for. 10 novč. u a. vr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove u redno primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novinah“ franko poslati, te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posljednju poštu.

Neuredovni dio.

Trojedna kraljevina.

Zagreb, 9. travnja. (Dopis.) Nadajući se, da nećete uzkratiti miesta nekoliko redcima u Vašem časopisu, usudjujem se progovoriti na kratko o stvari, što nam je svima vrlo dobro poznata. Hrvatski narod lativši se oružja učini to najviše zbog loga, da osigura svoju naroduost pred tudjim življem, koji počeo razširivati se neobičnom snagom i kriepošću, koji prijetjaše razoriti

silom slabe one nasipe, što su nas jošte poniešto čuvati mogli proti njegovoj smieloj navali . . . . Narodu našem podje zbilja poslie tolikih kervavih žrtvah za rukom učvrstiti se u svojoj kući i utemeljiti, na koliko moguće bijaše, dalji razvitak materinskoga jezika i domaće samouprave. Nu jedna jedina naredba bila je dovoljna, da pritisne k hladnoj zemlji onu svetu klicu, što se jedva razvijati počeo . . . a narodu nastade nova, možda još opasnija borba sa življem inim, također tudjim, kojemu bijaše strašna zadaća, da smervenu onu klicu utamani i da ponosilo razvije svoj barjak po plodonosnim i kervšvilim krajinama trojedne kraljevine! Ovaj angjeos smrti narodnosti naše razovili sav narod i pokri kervlju praotacah natopljenu zemlju černom koprenom . . . jezik naš morade ustupiti jeziku tudjemu u privatnim i javnim poslovima a mnogi domovine sin uguši u svojem viernom sčercu iskricu domoljubja, da ne bude smatran za neprijatelja države . . . Žalostno bijaše vrijeme, gdje Hrvati u svojoj domovini prestade biti Hrvatom rešeci se inostranim običajima i nehajeći za milozvučan svoj jezik . . .

Bogu hvala! tegobno ovo vrijeme prodje . . . narod se probudi k novomu životu jedinom riečju milostiva kralja, narodni živalj nadvlada sve zapreke i teškoće, obće zadovoljstvo i veselje zamieni bivšu žalost a osvješćeni narod očitova javno i slobodno svoje mnijenje, svoje želje i težnje.

Da je najglavnija želja naroda bila neodvisnost naše domovine, nitko neće nijekati i da nam bude od davna žudjena neodvisnost činom ujamčena, zahtijevali su odlični muževi našega naroda, da nam bude posebna dvorska kancelarija, koja bi samostalno upravljala našom kraljevinom. Istina, da se mnoge naše želje neispuniše; nu ova najglavnija ispuni nam se podpasoma. Kancelariju dobismo, razvitak i budućnost narodnoga jezika osiguramo a dvorskim kancelarom imenovan je muž domoljuban, iskren, pravedan, najvierniji sin naroda!

Ništa nemanje počeo mnogi, kojima nieke višje naredbe iz raznih uzrokah neprijahu mernljati na domaću našu oblast, te su u svojoj razdraženosti krivili dvorsku našu kancelariju, da vriedja ustav . . . .

Hladnim politicima uvažjućim sadenji položaj čitave Austrije nebijase po volji neumiestna ona razjarenost; njima bijahu na misli ona dieca, koja napivši se bistre vodice bacaju u studenac kamenje i smetje!

Ako budemo mi ovako postupali naprama najvišjoj našoj oblasti, kojoj je na čelu muž zaslužujući najveće naše poštovanje, onda nećemo kervčiti put k budućoj sreći naroda, već ćemo ga još više zakervčiti, umnožit ćemo znatno obstojeće zapreke i otežati pošteno, tegobno djelovanje onoga, koji nepoznaje veće sreće do sreće svojega naroda.

Razmaženče.

I.

Ljudi vide, gdje sam vesela pamisle, da nisam još nikada nevolje izkusila, a ja sam upravo za nju rođena. Kad me izbiju, plačem ali razmišliv se malco, smijem se. Da hoću svaku svoju tugu oplakati, bila bi si jur davna izplakala oči.

Ota ni majke se nespominjem, odrasla sam kao sirotče u tudjim rukama. Nisu me bili, ali me nisu ni milovali — slabo su si za me terli glavu.

Kad mi je bilo deset godinah, uzeše me u gospodski dvor. *) Uz staru gospu dalo se živjeti, bila je mirna, valda zato što je jur oslabila, ta jedva i noge dizala; govorila je hrapavo, da je u prvi mah nisi ni razumjeti mogao. Cielu dan siedi na triemu a noćju jauče i uzdiše.

Iz perva živila sam na gospodskom dvoru dosta dobro, samo što nisam smiela nikamo van, jedino u velik svetak išla sam u crkvu, inače o tom ni misliti; stara bi se gospa odmah oglašila: „netreba; nesmiješ, još nisi tako stara, da se za to brineš, ima još i tomu vremena; ta nećeš sutra umrieti!“ Dan na dan siedila sam uz svoje družice kod posla; oko nas bijaše uvijek podpuna tišina, samo bi starica kad kada uzdahnu, ili od nas jedna drugoj što prišapnula.

Posao nam nije težak, ali dosadan. Što ćemo, dobro je i to, dosta nam je, što nas netuče dnevice deset putah, kao što to biva drugdie.

Kadgod smo se i razveselile, neznajući ni samo s česa; čini nam se, zapievale bismo si da bi se odsivalo celom okolicom ali nije slobodno: sva nam je radost, ako pogleda jedna po drugoj, te udare obadvie u smieh. Jedna migne okom, druga joj isto tako odgovori; kadkad priveže jedna drugoj kosu za stolac, a niekoja si poskoči kao serna na perstima, da ju nečije stara! Kakova je to radost!

*) Vlastela u Ruskoj i Maloruskoj uzimahu si do g. 1861 po volji kojega od podanikah za slugu.

Stara gospoja nije imala rodjakah, do jedne jedine unučice. Ova joj bila u Kijevu u niekom gojilištu. Često je pisala starici, a ova je te listove uvijek čitala. Sad bi se nad njima plakala a sad smijala sve od radosti.

Jednom pisa unučica, neka dodju po nju, da nju povesu kući. Tomu da je tobož jur i doba. Čudne li mi promiene, ciela se kuća na tu viest uzrujala; tu je bilo pometanja, pranja i čišćenja! Čekamo panočku (gospodičnu) — ona će doći! Stara babica oživi na novo; vukla se iz sobe u sobu na svakom prozoru pogledava, neće li koga opaziti a nas šalje na livadu, da vidimo je li već vidjeti kola. Nama je to dobro došlo. Toga smo se tjedna bar slobode naužili. Skakasmo po stepi i poljanama — odtuda se vidi daleko — daleko . . .

Ah kako ti je krasna sloboda!

Nabراسmo si cvieća, napletosmo vienacah; nakitismo se kao snasice — ali jao, kad je sve to skinuti pred dvorom.

II.

Dočekasmo panočku (gospodičnu), došla je. Kako je krasna bila! Čini se, da se liepša ni izmisljati neda! Starica ju zagerli te ju više nije od sebe pustila: miluje ju, draga ju, vodi po sobama, pokazuje joj sve, a panočka se ogledava veselo i znalično. Starica ju posadila za stol; plače i raduje se, pita ju za sve i svašta te nuka da jede. Jela i pića na stolu bez broja i miere. Starica siede uza nju; gospodična kuša od svačesa po niešto. Mi slušamo za vratima, što će gospodična pripoviedati, rade bi znale, kako misli, kako se derži.

„Kako ti je bilo zlato?“ pita starica. „Ništa mi nekažuješ?“

„Oh babice! Badava govoriti. Bilo mi je jako dosadno!“

„Tako, mnogo ste učile? Što? drago moje?“

„He koješto. Labko Vama ovdie, ali ja sam se ondie ispolila. Niti mi nespominjajte toga!“

„Golubice moja! Zar su te možda ondie i vriedjali? Zašto mi nisi toga umah pisala?“

„A kako babice! Ta oni bi to bili odmah saznali.“

„Sirotče! Kazuj što si tu učinile te nemilostive duše?“

„Ah babice, mučili su nas ludorijama: morale smo se sila toga učiti. A čemu mi je znati kakove su zvijezde na nebu, ili kako živu oni ljudi za morem, je li kod njih dobro ili zlo?“

„No zlato moje — ali ljudi se moraju učiti. Ta i ovi naši gospodičnici neimaju ništa, pa su se ipak naučili francuzki.“

„Eh babice! francuzki i muziku učila sam se i ja rada — a i ples. Česa čoviek treba, to mora biti; to se zahtjeva, to svaiko hvati, ali sve ostalo nije za drugoga van za one koji se uče i koji uče. Škoda za vrijeme, čoviek se uči, da ima što zaboraviti!“

„Kako to, zar su vas slabo učili?“

„Kako rekoh badava i uzalud. Oni nas nče za to, da dobe novce, a mi, da idemo što prije učene kući. . . . Što ste se zamislila babice?“

„Stoga, što su vukli masnu plaću a za ništa. Što će dakle biti, ako sve zaboraviš?“

„Kako bi to bilo moguće, babice! Uz gostbe i posiete zaboraviti muziku, ples ili francuzki? A što se tiče onih drugih prekomorskih ludorijah, toga i onako više neznam!“

„A ako te tko što zapita te nećeš znati? Ljudi će te osuditi veleć: Učila se a ništa nezna.“

„Što još, babice! ta to sam izpoviedila samo Vama. Ali drugomu toga nekažem, ako me bude cieli dan pitao! Ja ću se jur iz svake neprilike izkopati! Ako hoćete, babice zapievam štogod — slušajte.“

Zapieva — glas joj bijaše kao srebro.

Starica ju počme opet milovati. „Sērdašće moje, utieho moja!“

(Dalje će slediti.)

* Iz Križevca dne 7. travnja 1862. Evo Vam vesti i od našeg malog nu ipak staroga gradica. Posle dulje stanke obradova nas naše kazališno dobrovoljačko društvo dne 6. t. m. predstavom „Černa kraljica ili Prokletstvo na Medvedgradu“, glumom od gospd. Josp. Freudenreicha.

Krasno je, da uzbijeno, kada se nadje ljudih domorodnom vatrom ugrijanih, koji se sa čista rodoljubja, — ne sa vlastite koristi — posvete toli teškoj zadaci, te stupe na pozorište, da priprave občinstvu najkrasniju od svih zabava najme: predstavu, i to predstavu u onom milom jeziku, koi si već sa majčinim mliekom usisao.

Istina, naše dobrovoljačko društvo imade se boriti sa mnogimi teškoćami, kao što i svaki početnik, nu toga se neka neplaši, te si neka upamti onu izreku u jučerašnjoj predstavi izraženu: „Jel' bio Rim u jednom danu sagradjen?“

Osobito i najprvo se sërdačno zahvaljujemo gospd. V.... d.... v.... ču, kao je ipak jednom na obću radost stupio na pozorište, te nam time veoma ugodao veselje priugotovio.

Gospodju U....., kao što takodje i gospodične P..... i Š..... moramo javno pohvaliti, te jim se sërdačno zahvaliti na njihovom trudu i požrtvovanju; nu najveću pohvalu zaslužuje u ovoj predstavi gospodja L..... va, koja nas je verhu svakog očekivanja uzradovala u ulogi „Cvjetane.“ — Ona je uvijek dokazala, da shvati svoje uloge, nu iskreno govoreć u ovoj predstavi bila je živom slikom Cvjetane sa svim njenim čavstvom. Mi joj želimo, da i nadalje postojano uztraje na toj stazi, te se sërdačno nadamo, da ko što je došle, da će i odsele još mnogo i često nam takovih ugodnih časakah pripraviti.

Svoj gospodi igračem izražujemo sërdačnu zahvalu na jučerašnjoj predstavi, samo bi želili, da si nieka gospoda više truda dadu u obsiru učenja ulogah; međjutim u obće kazati možemo, da je naše dobrovoljačko društvo rečeni igrokaz dosta dobro za dobrovoljce izvelo. Niešto ipak još moramo dodati, jer si nipošto nepreduzesmo sve poprieko hvalisati.

Sa žalostju priznati moramo, da imamo za nieko vrijeme nova reditelja, jer prišnjemu, koi je dosada zbilja niešto uredjivao, umre mu miša supruge, a to ga prepriečuje sudjelovati kod kazališta. To očuti naše občinstvo već kod ove predstave. Mi rekosmo da predstavljajući i predstavljajući u obće dosta dobro predstavljahu, ali nam je jošte to izpoviediti, da je nov reditelj u rečenom komadu zlo uredjivao, tako, da je u miesto dva čina, pet ili više jih napravio, buduć da je za svaku i najmanjn promienu zastor spuštao. Nadalje što bi čitavom društvu preporučiti imeli, jest jedino „sloga“, jer slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari. —

Rusija.

Petrograd, 22. ožujka. Jučer je sadanji upravitelj ministarstva pučke prosviete, Golovnin, dobio pèrvi dokaz, s kakvim duhom i s kakvim naklonostima imao je boriti se njegov predčasnik admiral grof Putjatin, i da u istinu liberalne miere, koje je on posle zatvorenja sveučilišta, postavšega potrebnim, preduzeo, nisu urodile nikakvim plodom. Gospodin Golovnin dao je, kao što je poznato, dozvolu i naredio je, da nieki od znanstveno najznamenitijih profesora svakoga fakulteta smiju dèržati predavanja ali ne u dvorana zatvorenoga sveučilišta, a občina petrogradska (duma) stavila je skupštinsku dvoranu viećnice besplatno na raspolaganje. Sedam profesora, kojima su dozvoljena bila predavanja, čini se da su se dogovorili, da od svoje strane ništa nečine, što bi moglo prouzročiti novu razdraženost, i do jučer sve je u istinu išlo u miru. No jučer dodje pred kneza Suvarova, sadanjega plavnoga gubernatora glesnik *glave* (glavnoga predsjedatelja) občine i izjavi, da дума posle onoga, što se je uprav sada dogodilo, nije naumna dulje davati svoju dvoranu za bučne demonstracije. Ona je istina bez odvlake ponudila se znatiostati dati utočiste i to je učinila u najdobrohotnijim izrazima. Budući pako da sada bivaju tamo demonstracije proti vladi, da se puše cigare, buči i dvorana tako dugo upotrebljava, da občinski savjetnici nemogu dèržati siednicah, to se moraju isti proti takovoj zloporabi svoje uredske prostoriije ograditi.

Jučer, u potak naime uprav dovrši profesor Kostomarov svoje poviestničko predavanje,

kad jedan od slušaoca stupi uzanj na učiteljsku stolicu i pozove na podpisivanje priinesekah za uspšenoga profesora Pavlova i da su profesori zaključili da neće dalje predavati. Pošto je nedadni govornik predstavio govoriti i bio sjajnim pleskom odlikovan, prihvati gospodin Kostomarov rieć i reče, da on od svoje strane od takova zaključka ništa nezna i da se nedèrži ovladjenim, da obustavi svoja predavanja, budući da su već plaćena, i uslied toga da su profesori tomu dèržani. No ni najmanje nemožna to pristati, da se znanostima i profesorima šteta čini zbog izvanjskih i poimence političkih okolnostih. Na to nastane strašno zviždanje i psikanje medju slušaocima, nu koje profesora ni najmanje nije uznemirilo i koje je napokon svojom hladnokèrvošću nadvladao a zatim reče dalje, da se nije ustručavao u svoje vrijeme kazati, da nije ni to u redu bilo, da se je sveučilište zatvorilo zbog izvanjskih i političkih uzroka i zato da ima pravo i sada stati na put takovim namierama i na takov način izražanim.

Djaci, veli, dobro znadu, da nije nikada vladi laskać, no zato da neće ni sada da laska liberalizmu i da dade povoda demonstracijama, koje bi samim djacima najveću štetu nanielo. On će dakle svoja predavanja nastaviti. Opet biesna buka od zviždanja i psikanja. Penjaju su se na klupe i stole, viču, nazivlju ludom, huljom, magarcem profesora, koi im je dosad bio toli mio i čine proti njemu ono isto, što su prije nekoliko mjesecih činili za njega proti ministru Kavalevskom, kad je ovaj za jednoga njegovoga govora ostavio dvoranu. Kad se opet poniešto povratu mir izjavi profesor: Posle ove sramotne i nezastužene uvriede druga je stvar. Odsele neće u istinu nikada više stupiti na ovu stolicu. I time izidje. Sada stane slušateljstvo pretresivati, kako bi se što jasnije sastavila adresa na ministra Golovnina, u kojoj imalo bi se sućutje ruskih djakah izraziti za profesora Pavlova. Pri tom upališe si cigareh i nedopustiše občinskim savjetnicima, koji se sastaje da dèrže siednicu, unići u dvoranu, zbog čega *glava* pošlje ovaj glas knezu Suvarovu. Što će se iz ove stvari, koje je danas vas Petrograd pun, dogoditi, to će naravno samo budućnost pokazati. Međjutim danas okoluje već adresa na profesora Kostomarova, koja mu ima zahvaliti zato, što se je tako čvrsto dèržao i pod njom podpisano je već mnogo imeva. Kažu da ih ima jurve prieko hiljadu; jer Kostomarova dèržali su dosad za jednoga od vodjah onoga duhovnoga gibanja i uprav djaci nosili su ga na rukama. (Polag najnovijih petrogradskih novinah zabranjena su javna predavanja od 10 profesora.)

Bèrzojavne i najnovije vesti.

Mostar, 7. travnja. Dne 3. udariše Černogorci na Turke kod Spuža, no bili su njihovim četama poimence jednim batalijunom lovaca s gubitkom uzbijeni.

„Narodni List“ o narodnom pokretu u slavenskim zemljama.

Narav sama nagoni čovieka putnika da kad stane počiniti, najprije razmisli koliko je puta učinio, jer mu to razmišljanje udahne novu silu na ono što mu još ostaje proći, dok dopre gdje je naumio. Kano svaki čoviek, tako i narod putuje k svom savèršenju duhovnom i tielesnom, k svojoj sreći, k svojoj slavi.

Mi smo s našim listom postali na tom putu narodni sveznadari, kojim je naručeno da zapišu što se u narodu događa, što li sreća narodnu njegovu patovanju; zato narod ima pravo upitati nas, da mu kažemo ono, što svaki putnik želi znati. Jurve znamo da smo oživili, jurve znamo da smo na put stali i da smo do sada poniešto putovali; gdje smo dobili? koliko smo puta prošli? koliko nam još ostaje? to su pitanja na koja smo dužni narodu odgovoriti. Nego život narodni dugo je doba, u kom su viekovi godine, a godine dnevi; zato bi mučno bilo dan po dan proračunati jesmo li stupali, ili siedili; jesmo li počivali ili se vraćali natrag. Od kada smo našim listom izišli u narod evo što imamo zapisana, i možemo sve u jedno sakupiti, i tako narodu razlog dati našega sveznadarstva.

O narodu se je dosad kod nas malo tko spominjao, sad se dosta o narodu govori, dosta se

piše, pa štogod se i radi, ali se malo za narod dieluje; jer je odveć tudja jezika, odveć tudja mastila, prieko potrebe tudja orudja; i tako se događa da je o narodu svega dosta, a za narod svega malo. To malo jest ono o čem smo jurve naviestili, da će se početi na sudu po štogod i naši pisati, *ako bude moguće*; ali nadajmo se da će i *veće* biti; jer, tko stane na put ili valja da napried gazi, ili ga može tkogod na noge osćepiti.

Narodni život u Českoj sve se to bolje kriepi. Mnogo ga je uspomoglo, što su prava česka gospoda narodu priklona, k narodu se približuju, s njim druguju; nije u Českoj da gospoda svire, a da narod skače; svak bi teko znao bit kolovodja; u njih ruka u ruku, pak svi skoknu i poskoknu skladno, jer svi jednim duhom dišu, narodnim. Žali bože što jim česka braća u Moravi nemogu pružiti ruke; jer je odveć obrasla gèrmom i kupinom, pak ju odasvuda stiska i bode.

Poljaci i Rusi u Krakovu i u Haliču, jednokèrvena braća, na veliku žalost obijuh i svega slavenstva nemogu da zaborave, što su odavna jedni gneli, a drugi stenjali; te se još nemogu da se spomenu na bratstvo i na majčino mlieko: ovi tuže za izgubljenim gospodstvom a ovi se boje da ga nebi opet stekli: odatle mèrinja i nesklad, a za tim obama nevolja.

Slovenci po Ugarskoj svejednako se živo kreću, da se oproste magjarskoga jarma; nego kreću li se skladno, to će se pokazati, kad bog dade da se ureče sabor ugarski. U kraljevinah, gdje se narod javlja po zastupnicih na saboru, poglavito je dielo narodu, da izabere takove ljude, koji će izjaviti i poduprijeti narodne želje. Kad se narod povede na izboru za sladkimi riečmi ili za bielimi novci, za budalastimi obećanjima ili za posilnimi prietnjama, a zapusti zdravi razum, onda mu nije već lieka u ničemu; jer oni koje je izabrao, bilo mu žao, bilo mu drago, zovu se njegovi ljudi, te što oni odrede, dobro učinili, ako će za nje i naopako.

Sèrbska naša braća, poglavita grana našega naroda na jugu, očekaju velikom željom i velikom nadom da jim uskèrsne Vojvodina. U njihovoj želji i mi smo s njimi; jer su ude našega tieła; jer je Vojvodina sestra Banovini; a kad te jedna ruka boli nije ni drugoj dobro; i kad sestra jada i sestri je tuga. Nego od tudjega masla nevaljala začimba; a što je Pavle rekao: za moju Lraču i anaćema biti; to nemože reći tko ti nije brat.

Slovenci po Kranjskoj, po Koruškoj i Štajerskoj, na daleko izostali, tiho se kreću; ali se svedjer kreću, nepočivaju. Oni su ona slovienska struga, po kojoj se prelače narodni duh sa sievera k jugu, s juga k sieveru, kano kèrv po žilah. Za nekoliko viekova kao odtudjeni i osamljeni, sad znadu za braću, a i braća za njih. Jurve su odtriebili svoj jezik od tudje trohe, a sad ga svietljaju i kite, da k jugu urednije stupi, te se u Istri s našim sastane. Kad to bude, onda na dva bratska glasa istrani će se probuditi i na bèrzo otresti oda sna dugoviečna, u kom spavaju, čim ih, odtèrgnute od majke, dvie dojilje ljuljaju.

Od kada se je razasao sabor trojedne kraljevine, naše sestre Hèrvatska i Slavonija bijahu umukle. Ali su se bèrzo osietile, da je teško onom, koi muči; pak su se glasile na skupštinah županijskih, i metnule pèrst gdje ih boli. Blago njima, da je njihov živac čutljiv, da se lahko vriedja! Naš je u žao čas ožuljio i otupio, te se kadgod čudimo njihovoj boli, a naše rane zapuštamo; kolik da jih nije. Dvoju su liekariju mudraci izučili svakoj rani: jednu da ju lieče, ako i zaboli; drugu da te opiju, da ju nećutiš; da nam je na obir, koju bismo izabrali?

Čèrnagora i Hercegovina vojuju, brabreno, junački vojuju; pomozi Bože slavjanskoj slozi! Bosna jadikuje. Hoćeli za dugo? Ako je istina da su se starobosanski pop Gojko i hodža Mujo dogovorili, da tursku braću slavensku sa kèrštjani pomire to će bojim se Omer sa svojimi Osmanlijami imati što biekat do Stambula. Ako se kolo zaigra, to će najživlje biti u turskoj krajini hèrvatskoj.

Medju to Sèrbija haje i neha je što se na nju krive iz Carigrada. U Sèrbiji se pripravlja oružje, u Sèrbiji se momci viežbaju, da bude sve gotovo do potrebe. Sèrbiji je velika ali slavna zadaća i s desna i s lieva, i Bosna i Bugarska.

Jadna Bugarija gdje je u robstvu i duša i tieło; narod *fanariotskim* sapopicam robuje, a

što izpred njih čilo ostane, to je Turcim pod zum. Bugari medjuto na književnom polju nemi-ruju; radi knjige mučenici kano radi viere glade i kite jesik po sèrbsku i hèrvatsku kano i Slo-venci, nek se smoždi svaki dan to je jače staru-vielno jedinstvo slavensko na jugu.

U Poljskoj se razilaze tmine. Rekbi da je zora ciknula; a izza zore nadati se danu. Rusija nemože već da sapeta stoji u onih stranih nie-gvah i lisičinah u što su je sapeli nje zadnji cari; a kad iz Moskve sagèrmi valja da odjedkne u Varšavi; onda će se u Petrogradu osviestiti i o-tresti tudjinštine, kojom su zatèrpani.

Njezna i Poznan svejednako se iz pod pru-ske niemštine koporo. Ako pruski niemci sbilja teže za slobodnom narodnošću, to će i pruske slavene sapasti dio narodne slobode.

Narodni sveznadar ovdie prekida; te po-čima opet zapisivati što ugleda na narodnom pa-tovanju, da na počinku svakoga mjeseca otvori knjige narodnoga napriedka. Slavna rieči *Napre-dak!* Nestoj, narode, nestoj, napried, napried do tvoje sreće, do tvoje slave!

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 9. travnja 1862.		Svršetni točaji u austr. vred.
Papiri.		
5% Kovovnice	69 83	
5% Narodnoga zajma	83.80	
Narodne banke	825.—	
Vierovnoga zavoda	200.30	
Mienice.		
Srebro	133.75	
London	135.—	
Carski cekini	6.34	

Meteorologička opažanja na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 9. travnja 1862.

U r a	Barometar va visina u par. čit.	Barometar va visina redic. na 0	Toplo- ta po R.	Naobla- ka	Smier i ja- kost vjetra	Atmo- sferička oborina (dažd, snieg ili tuča)	Opazka
7. pr. pd.	333."04	332."17	9.0	8	Si.		
2. pol. p.	332."43	331."18	16.2	4	O		
9. u več.	332."00	330."95	13.6	10	O		

Danas u 7 sati temperatura R. +9.9.
Opazka. Kod naoblake znači 0 sasvim vedro a 10 sasvim oblačno; brojevima ležećim između 0 i 10 razumije se veća ili manja mnoština oblaka, razdieliv cielo nebo iznad obzorja na 10 jednakih dielah.
U 6. stupcu znači velika pismena smier vjetrova (J = južno-junsko-zapadni), a brojevi jakost vjetra, isto, 0 sasvim tiho a 10 buru, a medju ovim ležeći brojevi naznačaju različnu jakost vjetra.

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 1757. (247) 3—3
Oglas.

- I. Toverna pošta zagrebačko-gjurgjevačka.
Odlazak: Iz Zagreba u nedielju u 12 sati pred podne. Iz Gjurgjevca u utorak u 5 sati u jutro.
Dolazak: U Gjurgjevca u ponedieljak u 8 sati u jutro. U Zagreb u utorak u 6 sati 30 min. u večer.
- II. Kariolna pošta varaždinsko-osiečka.
Odlazak: Iz Varaždina u nedielju u 11 sati pred podne. Iz Osieka u nedielju u 5 sati u jutro.
Dolazak: U Osiek u utorak u 7 sati u večer. U Varašdin u utorak u 8 sati u jutro.
- III. Kariolna pošta križevačko-vèrbovačka.
Odlazak: Iz Križevca u ponedieljak u 5 sati po podne. Iz Vèrbovca u nedielju u 5 sati u večer.
Dolazak: U Vèrbovac u 8 sati u večer. U Križevac u nedielju u 8 sati u večer.
- IV. Jezdiočka pošta miholjačko-valpovska.
Odlazak: Iz Miholja u utorak, četvèrtak, nedielju u 6 sati u jutro. Iz Valpova gore navedenih danah u 1 sat 40 minuta poslie podne.
Dolazak: U Valpovu istih danah u 8 sati 50 min. pred podne. U Miholjac istih danah u 4 sata 30 min. po podne.
- V. Glasnička pošta valpovsko-bisovačka.
Odlazak: Iz Valpova u nedielju, utorak, četvèrtak i subotu u 9 sati pred podne. Iz Bisovca istih danah u 11 1/2 sata pred podne.
Dolazak: U Bisovac istih danah u 11 sati pred podne. U Valpovu istih danah u 1 1/2 sata po podne.
U Zagrebu dne 30. ožujka 1862.
C. k. ravnateljstvo poštah za Hèrvatsku i Slavoniju.

Br. 242.

Razpis natiečaja.

Na otoku Korčuli (Cursola) u Dalmaciji izpražnjene su evo ove obćinske šumarske službe, te će se popuniti:

Jedno mjesto nadšumara s plaćom od 600 fr., stanbinom od 60 fr. i 120 fr. putne i pisarske osiečnice, sa stolicom u Korčuli.

Dva mjestu šumarskih čekalacah, jedno za Blato sa godišnjom plaćom od 250 fr., drugo za Kzaru sa 200 fr., a svako sa 10 % stanbine.

Jedro mjesto šumarskoga pomagača na Korčulu s godišnjom plaćom od 150 fr.

Izim toga se obriče za osobito valjano službovanje izvanredna novčana nagrada, i obćinsko upraviteljstvo nastojati će, da, u koliko bude moguće, svi njegovi šumarski službenici dobiju dèrva potrebna za ogrjev iz obćinskih šumah, i da im se predaju badava za uživanje obćinske zemlje.

Od nadšumara potrebuje se primierno teoretičko i praktičko znanje šumarstva, od ostalih službenikah pako, da umiju pisati i čitati, a čekaoci šumarski da poverh toga, ako je moguće, poznaju praktično šumarsku službu.

Prosioci neka svoje molbenice, obškèrbljene potrebitim dokazima, uz izkaz dobe, porodice, podpuna zdravlja i kriepkoće, zatim znanja kojega slavenskoga ili talijanskoga jezika i nepriklorna ponašanja podnosu najkasnije do svèrhe mjeseca travnja o. g. obćinskom upraviteljstvu u Korčuli.

Obćinsko upraviteljstvo u Korčuli na 11. ožujka 1862.

Načelnik
Dr. Smerkinić.

Br. 336-M. (253)

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudb. stola žup. zagrebačke stavlja se do znanja, da će se uslied molbe Mihajla Singera proti Lavoslavu Singeru u stanu ovog posljednjeg u dolnjoj lici u Verničevu kući dne 22. travnja t. g. i dne 3. svibnja t. g., svaki put o 9. uri prije podne, pokretnosti pod ovrhu uzete u prociembenoj vrijednosti od 715 for. 60 n. a. vr. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se na pèrvom roku samo uz prociembenu cieniu prodavati, na drugom pak roku prodavat će se i izpod procjene.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke.

U Zagrebu dne 26. ožujka 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 246. gr. 1862. (241)

Izrok.

Od strane poglavarstva sl. i kr. grada Koprivnice kao suda se, u imenu kr. županijskog sudbenog stola varaždinskog, do obćeg znanja stavlja: da je na molbu Marije udove Kallivoda kao suvlastnice Kallivodine kuće i gospodina odvjetnika Miroslava Hèrzića kao škèrbnika ml. Julke Kallivoda, radi nederžanih po kupcu Franji Košanju platežnih rokova, uslied odluke kr. županijskog stola varaždinskog od 15. ožujka 1862, br. 1277., nova javna dražba kuće t. j. nepokretnosti u p. o. Koprivnici pod g. z. br. 297. rb. 1. mb. 355. na ime Antuna i Marije Kallivoda upisane, sa pivarom i pivarskim spravama, dozvoljuje, i rok jedine ove dražbe se za dne 28. travnja 1862 u 10 sati u jutro u gradu Koprivnici ustanovljuje.

Ovo se tim dodatkom do obćeg znanja stavlja, da će se održateljna Franje Košana svota od 6005 fr. za izkliknu cieniu uzeti, i da će se nepokretnost u slučaju, ako se za izkliknu cieniu prodala nebi, i izpod takove prodati.

Napokon se svi, koji sciene, da su u gruntovnički kakovo založno pravo na prenavedenu nepokretnost postigli, pozivaju, da takovo do dana prodaje iste nepokretnosti tim većma kod ovog suda prijave, što u protivnom slučaju sami sebi pripisati imali budu, ako razdieljenje kupovnine bez njihovog prisustvovanja predzeto bude i oni tim načinom, nakoliko bi se kupovina kroz isto razdieljenje izcèrpila, sa svojim tražbinam nemamireni ostanu.

Dotični spisi i dražbeni uvjeti mogu se u ovoj sudnoj pisarni u svako vrijeme ogledati.

Poglavarstvo grada Koprivnice kao sud.

U Koprivnici dne 22. ožujka 1862.

Gradski sudac
Kemenović.

Br. 1468. gr. (234)

Oglas.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke daje ovim na znanje, da je na molbu suprugah Josipa i Franjice Kocijah, po g. odv. Šaufu, radi zaostatno dužnih 391 for. 75 n. a. v. s. p. dozvolio drugu ovršnu dražbenu prodaju dobra Hrastine suprugah Ivana i Marije Habianah, što no je na 15,522 fr. 20 n. a. v. sudbeno procijenjeno i u gruntovnici obćine Kraja pod br. 60., zatim br. 181. obćine ladučke i 105. obćine Pušće upisano, te je u tu svèrhu rok na 24. travnja 1862 u 9 sati prije podne u viećnici kr. ovog sudbenoga stola opredieljen.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupit želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina i izpod procjene najboljemu nudocu izručiti; zatim da je kupac dužan aknjižene na nju dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti; i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, pro-

ciembeni napisnik i gruntovnički izvadak mogu kod ovog suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose ubavišteni, ipak misle, da su u pisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati morati, ako li se dieba kupovnine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovina izcèrpi, ništa nezapadne.

U Zagrebu dne 5. ožujka 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 619. (254)

3—3

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudbenog stola županije zagrebačke stavlja se do znanja, da će se uslied molbe Skendera Pèrši-a proti Kristini Spaičevu u stanu ove posljednje u svilarskoj ulici u Zagrebu dne 29. travnja t. g. i dne 13. svibnja t. g., svaki put o 9. uri prije podne, pokretnosti pod ovrhu uzete, kao: pokućstvo, ogledala, posteljina, posudje, u prociembenoj vrijednosti od 181 fr. 10 novč. a. vr. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se na pèrvom roku samo uz prociembenu cieniu prodavati, na drugom pak roku prodavat će se i izpod procjene.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke.

U Zagrebu, 26. ožujka 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 1099.-gr. 1862. (183)

3—3

Dobrovoljna dražba.

Od strane poglavarstva slob. i povl. tèrgovišta Siska kao suda stavlja se do obćeg znanja, da je na molbu zadruge Ključecah od 10. prosinca 1861, br. 1099.-gr., dozvoljena dobrovoljna prodaja istih nepokretnih nalazećih se u gradjanskom Sisku pod k. br. 15. a zapis. grunt. 17., kano:

a) kuća zidana na 1 kat u rimskoj ulici, sa ère-pom pokrta, na licu 8 hvatih dugačka, 5 hvatih široka, u dolnjem spratu t. j. razli zemlje imade 3 sobe, 1 kuhinja na svod, 1 izba i prostori hodnjak, u gornjem katu, kamo iz dolnjeg dèrveni basamacì vode, imade takodjer 3 sobe, kuhinja na svod, izba i hodnjak, od kojeg dèrveni basamacì vode na tavan, protežeći se nad čitavom kućom;

b) štala zidana, daskama pokrta, sa žitnicom, i to u dvorištu, u dužini 8 hvatih, širini 4 1/2 hvata, kako takodjer nad istom zgradom žitnica;

c) zidana suša, daskami pokrta, 4 1/2 hvata dugačka, 3 1/2 hvata široka, takodjer u dvorištu;

d) kućni grunt sa dvorišćem pod parc. br. 32., 34., 36. od 270 □ hvatih;

e) bačva uz isti grunt pod parc. br. 33, 35., 37. od 337 1/2 □ hvata.

Rokovi ove dobrovoljne dražbe ustanovljeni su za dane pèrva dražba 15. ožujka, druga 26. ožujka, a treća 15. travnja 1862 prije podne u 10 sati na licu mjestu. Nepokretnine ove procijenjene su sudbeno na 8000 for. a. vr., izpod koje cijene prodati se neće.

Kupci imadu u napried zaobinu 5% u ruke dražbenog izaslanika uručiti, koja će se održatelju uračunati, ostalim pako po svèršetku dražbe vratiti.

Ostali dražbeni uvjeti kao i izvadak gruntovnički mogu se kod suda ovog uvidjeti.

Time se dakle kupiti želeći pozivlju, da se na opredieljene dane na lice mjestu slave.

Poglavarstvo slob. i povl. tèrgovišta Siska kao sud, 8. ožujka 1862.

Gradski sudac
Zorac.

Br. 1992. (245)

6—6

Jeftimba.

Za uredjenje jednog diela tèrga Jelladića bana, ceste od onuda na kaptol vodeće i jedne polovine kaptolskog tèrga razpisuje se time javna jeftimba na 12. travnja 1862 u 10 sati prije podne, te obdržavati će se u gradskoj viećnici

Troškovi proračunani su na 13,500 for. a. vr. a zaobina iznosi 5% od te svote.

Uvjeti, nacèrti, i troškovnici mogu se vidjeti u obćinih uredovnih satovih kod gradskog poglavarstva.

Primat će se i pismene zapečaćene ponude, ako se iste prije započete ustmene jeftimbe predadu, te ako budu providjene sa propisanom zaobinom.

Imadu pako sadèržati naročitu izjavu, da je ponuditelj uviete čitao i da se njima podvèrgavao.

Od poglavarstva slobodnog i kralj. glavnog grada Zagreba dne 29. ožujka 1862.

Načelnik
Frigan.

K br. 135.-grad. 1862. (229)

3—3

Izrok.

Županijsko-kotarski sud jastrebarski poziva sve one, koji iz ostavštine dana 8. ožujka 1862 preminuvšeg župnika plešivičkog Andrije Broza štogod kao vierovnici tražiti imaju, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah do konca travnja 1862 ili dodju pred ovaj sud ili neka do onda predadu pismeno svoju pršnju: u protivnom ho slučaju neće ovi vierovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavnih tražbinah ista izcèrpila, nikakovoga daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

Jastrebarska dne 23. ožujka 1862.

Svaitzer.

Nr. 4476. (267)

3—1

Konkurs-Ausschreibung.

Zu besetzen: Eine Kontrolloratsstelle bei dem Landesökonomate der kroat.-slav. Finanz-Landes-Direktion in der X.-Diätenklasse mit dem Gehalte jährlicher 840 fl. und Kautionspflicht.

Gesuche sind insbesondere unter Nachweisung der Kenntniss des Verrechnungswesens und des Oekonomatgeschäfts, so wie einer slavischen Sprache binnen vier Wochen bei der Finanz-Landes-Direktion zu Agram einzubringen. Auf disponiblen Beamte, welche die erforderliche Eignung besitzen, wird vorzugsweise Rücksicht genommen.

Agram, am 1. April 1862.

Br. 1800 (257)

3—1

Natiečaj.

Kod c. k. poštanske ekspedicije podliči imajuće se u satnijskom mjestu Viru gjurjevačke regimiente ima se popuniti mjesto poštanskoga odpravnika.

Postansko odpravništvo zabavljać će se poštansko-uredskim rukovanjem razabijanja stvari od vrednosti i svoju poštansku svezu uzdržavati posredstvom jezičkih i kariolnih poštah tekućih među Osiekom i Varaždinom.

Beriva poštanskog odpravnika ustanovljuju se godišnjom plaćom od jedne stotine (100) forintih i godišnjim uredskim plaćalom od dvadeset (20) forintih austrijske vrednote.

Natiečajli za ovu uz sklopljenje službenog ugovora i položanje kaucije od 200 f. a. v. podliči imajuće se odpravnikovu službu imaju svoje valjano biljegovano molbenice pod dokumentovanim izkazom svoje dobe, okolnosti imovine, dosadanjega zanimanja, i pouzdanosti unutar četiri nedjelje danah podpisanom poštanskom ravnateljstvu podnijeti.

U Zagrebu dne 6. travnja 1862.

C. k. ravnateljstvo poštah za Hrvatsku i Slavoniju.

Br. 188. (263)

3—1

Natiečaj.

Na pučkoj učionici u Prišlinu ima se definitivno popuniti služba učitelja i orguljaša, s kojom skopčani godišnji dohodci kraj bezplatna stana, uživanja malena vrtla i drugoga zemljišta od 2 ralih iznose 210 stot. kao stalne god. plaće, zatim 75 st. 60 novč. kao dervarine za učitelja, a drugih 50 st. 40 novč. za školu opredijeljene. Za ovu službu otvara se natiečaj s rokom od 25. travnja o. g.

Prositetli, koji treba da budu ne samo učiteljstvu, nego i crkvenomu pjevanju i orguljanju podpuno vjerrni, napućuju se ovim, da molbenice s potrebitim izkazima starosti, izučene dvogodišnje preporandije, čudorednosti, dosadanjega službovanja i stalna do rečenoga roka dostave podarcidjaku i župniku u Prišlinu, Ivanu Petranoviću.

Od nadbiskupskoga duh. stola u Zagrebu, dne 28. ožujka 1862.

Broj 2137. Gr. (266)

3—1

Izrok.

Od kr. sudbenog stola županije zagrebačke pozivlju se svikolici, koji od ostavine preminulog dne 20. kolovoza 1861 u Sv. Heleni oporukom grofa Edgara Corberona štogod kao vjerovnici tražiti imaju, da ote svoje tražbine prijave i izkažu kod ovog sudbenog stola dne 2. lipnja 1862 u 9 sati prije podne, ili da to do istog daja pismeno učine, jerbo inače dotičnikom, koji to učiniti propuste, i ako ostavina prijavljenim tražbinama izcérpljena bude, od iste nikakova dalja prava pripasti neće, osim ako ih ide pravo zaloga.

U Zagrebu dne 2. travnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 677. M. (261)

3—1

Izrok.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke daje ovim na znanje: Gospodin Janko Konecica predao je sudu ovom dne 2. travnja 1862 pod br. 677. tužbu mienhenju proti g. Marku Bariću, kućaru, na platežni nalog radi ostataka mienhenog duga u iznosu od 220 fr. 46 novč. a. v. na temelju pisme mienice, koju je g. Peter Kuretić u Zagrebu dne 13. listopada 1860 izdao vjerhu 370 fr. 46 novč. a g. Marko Barić prihvatio i koja je dne 15. ožujka 1862 plativa, a kretom izdatnika pripiela u ruke tužitelja, i pošto tužitelj navodi, da mu nije moguće saznati boravište, a sud o protivnom obaviješten nije, da mu je postavljen skrbnikom gosp. Maximilijan Prica, odvjetnik u Zagrebu.

Pozivlje se dakle g. Marko Barić, da imade ili dovoljno uputiti naredjena si zastupnika ili sudu imenovat drugoga zagovornika, jer će inače posljedice pripisat imat samom sebi.

U Zagrebu dne 5. travnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 1560. (265)

3—1

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudbenog stola žup. varaždinske stavlja se do znanja, da će se uslied molbe gosp. Dragutina Svagla proti g. Eduardu Zdenčaju u stanu ovog posljednjeg na dvoru Canjevu u kotaru novomarskom dne

14. travnja t. g. o 9. uri prije podne pokretnosti pod overhu uzeta, kao: šest velikih volevah, šest velikih kravah, 50 akovah vina i jedan klavir, u prociebnenoj vrednosti od 1650 for. a. v. putem javne dražbe prodavati, i to po drugi put, budući je prva dražba bez uspieha ostala.

Pokretnosti predavat će se na drugom roku i izpod procieba.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

Kr. županijski sudbeni stol.

U Varaždinu, dne 6. travnja 1862.

Novak.

Čukac.

Br. 2145. (259)

3—1

Izrok.

Od strane kr. županijskog sudbenog stola riečkog kao gruntovne oblasti do znanja se stavlja: da je zastupnik zaklade nemoćnih svećenika senjako-modruške biskupije g. Miho Manzoni proti Saftiću Matu iz Bribura k. br. 24. molbu za hip. prenos uknjižene tražbine u iznosu od 105 fr. a. v. s kamatama 6% na nepokretnosti u gruntovničkom napisniku br. 568. občine Bribir na ime Saftić Mata iz Bribura unešene kod ovoga suda predao, vjerhu koje se je u smislu §. 36. naredbe ministarstva pravosudja od 15. prosinca 1855, br. 222. d. z. l., za preslušanje stranakah ročište na 7. lipnja 1862 u 9 sati u jutro odredilo, i za zastupanje odsutnog Saftić Mata ovdašnji odvjetnik g. R. Zandonati kao curator ad actum naimenovan, kojega ovaj o shodnomu razpravljanju ove parnice probitačno uputiti, ili ovom sudu drugoga zastupnika naznačiti ima, u protivnom bo slučaju posljedice propusta svega toga sam sebi pripisati bi imao.

U Rieci dne 18. ožujka 1862.

Kr. žup. sudb. stol kao gruntovna oblast.

Br. 2577. (260)

3—1

Izrok.

Od strane kr. županijskog sudbenog stola riečkog kao gruntovne oblasti do znanja se stavlja: da je Gasparac Miho iz Bozovice kotarski ured Kočevje proti Gasparcu Antunu iz Plešćah molbu za hip. prenos uknjižene tražbine u iznosu od 25 fr. sr. na nepokretnosti u gruntovničkom napisniku br. 21. občine Plešće na ime Gasparca Antuna iz Plešćah unešene kod ovoga suda predao, vjerhu koje se je u smislu §. 35. naredbe ministarstva pravosudja od 15. prosinca 1855, br. 222. d. z. l., za preslušanje stranakah ročište na dan 7. lipnja 1862 u 9 sati u jutro odredilo, i za zastupanje odsutnog i nepoznatog boravišta nalazećeg se Antuna Gasparca ovdašnji odvjetnik g. Faustina Suppe kao curator ad actum naimenovan, kojega ovaj o shodnomu razpravljanju ove parnice probitačno uputiti, ili ovom sudu drugoga zastupnika naznačiti ima, u protivnom bo slučaju posljedice propusta svega toga sam sebi pripisati bi imao.

U Rieci dne 18. ožujka 1862.

Kr. žup. sudb. stol kao gruntovna oblast.

138. (268)

3—1

Opoziv.

Ovostranom odlukom od 18. ožujka 1862 br. 1043. raspisana dražba nepokretnosti Ljudevita i Hedvike Vinter ovim se opozivlje.

Žup. kot. sud banianski dne 7. travnja 1862.

Lopačić,
kotarski sudac.

183. (262)

3—2

Natiečaj.

Na pučkoj učionici u Vukovini, kotaru odranskom, županiji zagrebačkoj, ima se popuniti izpražnjena učiteljska i orguljaška služba, s kojom skopčani godišnji dohodci kraj bezplatna stana, uživanja jedne oranice od 1 jutra, zatim livade od 50 □hvatih i dvajuh malenih bačbah, iznose 315 stot., 8 hvatih dervah i nieke još stolarne pristojbe, — za što se ovim do 25. travnja o. g. otvara natiečaj.

Prositetli se napućuju, da dotle molbenice svoje potrebitim izkazima starosti, izučene dvogodišnje preporandije, čudorednosti, dosadanjega službovanja i stalna do rečenoga roka dostave podarcidjaku i župniku u Velikoj Gorici Jakovu Kosu.

Od nadbiskupskoga duh. stola u Zagrebu, dne 28. ožujka 1862.

Abschr. Nr. 1456 C. 3780. (264)

3—2

Konkurs-Verlautbarung.

Behufs der Wiederbesetzung der Adjunkten-Stelle bei dem Bezirksamte in Castelnovo und eventuell bei einem andern gemischten Bezirksamte des Küstenlandes mit dem Jahresgehalte von siebenhundert fünf und dreissig Gulden (735 fl.) und dem graduellen Vorrückungsrechte in die höhere Gehaltsstufe von achthundert vierzig Gulden (840 fl.) wird der Konkurs bis 10. April 1862 eröffnet.

Die Bewerber um diesen Dienstposten, bei dessen Verleihung auf verfügbare Staatsbeamte vorzugsweiser Bedacht genommen werden wird, haben ihre Gesuche binnen obiger Frist im Wege ihrer vorgesetzten Behörden, und, insoferne sie andern Kronländern angehören, durch die betreffende Landesstelle bei der k. k. Landeskommission für die Personalangelegenheiten der

gemischten Bezirksämter in Triest einzubringen, und hierbei mit Rücksicht auf den §. 13 der Allerhöchsten Bestimmungen über die Einrichtung und Amtswirksamkeit der Bezirksämter vom 14. Dezember 1852, dann auf die §§. 12 und 13 der Amtsinstruktion für die Bezirksämter vom 17. März 1855 Geburtsort und Geburtsland, Alter, Religion, Stand (ob ledig, verheiratet oder Witwer, nebst der Anzahl der Kinder), Studien und sonstige Befähigung, Sprachkenntnisse, bisherige Dienstleistung und sonstige allfällige Verdienste durch glaubwürdige Dokumente nachzuweisen, und anzuführen, ob und in welchem Grade sie mit Angestellten der gemischten Bezirksämter des Küstenlandes verwandt oder verschwägert sind.

Von der k. k. Landeskommission für die Personalangelegenheiten der gemischten Bezirksämter.
Triest, am 9. März 1862.

Br. 587. gr. (256)

3—2

Oglas.

Kralj. sudbeni stol županije virovitičke u Osijeku daje ovim na znanje: Da je na molbu Ane udove Kužević, kroz gosp. odvjetnika Jakova Spoljarića, radi dužnih 420 fr. a. v. s. p. dozvolio overšnu dražbenu prodaju nepokretnosti suprugom Mitru i Ani Petlovac spadajućih, što no su na 1183 fr. 70 novč. a. v. sudbeno procijenjene i u gruntovnici dolnjeg grada Osieka pod br. 313. upisane, te da se u tu overhu dva roka opredijeljena, prvi na 18. ožujka 1862, a drugi na 22. travnja 1862, svaki put u 9 sati prije podne kod ovoga suda.

Pozivlju se indii svikolici, koji bi otu nepokretninu kupit želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina, ako li se kod prve dražbe ni za više, a ni za prociebnenu cijenu neprodade, kod druge dražbe i izpod procieba najboljemu nudiocu izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovna dovoljna biti, po naputku suda na se primiti; i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, prociebnena napisnik i gruntovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlja i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose ubaviješteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisat morati, ako li se dioba kupovnine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovna izcérpi, ništa nezapadne.

O p a z k a. Dočim na prvu dne 18. ožujka 1862 opredijeljenu dražbu nikakovi kupac došao nije, uručit će se kod druge dražbe dne 22. travnja 1862 gora pomenuta nepokretnina i izpod cijene najvišem nudiocu.

U Osijeku dne 22. ožujka 1862.

Br. 479. gr. (218)

3—2

Izrok.

Podpisani sud daje ovime na znanje, da je Ivo Korać, ovdašnji tergovski pomoćnik, dne 28. siječnja t. g. u Ljubljani bez oporuke umro.

Pošto ovom sudu nisu poznani nasljednici, kojim pravo nasljedno na njegovu ostavštinu pripada, to se dakle pozivlju svi takovi, koji sciene kakovo pravo na istu imati, da svoje nasljedno pravo kod ovoga suda u roku od 3 mjeseca prijave i da se izkažu, da im pravo nasljedno pripada, inače će se ostavština, za koju je ostavštinskim skrbnikom g. Vaso Petrović naimenovan, raspraviti i uručiti onima, koji se sa nasljedstvom obituju, ili će se stranom ili sasvim od države zauzeti.

Ujedno sazivaju se svi oni, koji iz upitne ostavštine kao vjerovnici štogod tražiti imaju, da svoje tražbine ovom sudu do 29. travnja t. g. tim sigurnije prijave, što se poslije toga, na koliko se ostavština prijavljenim tražbinam izcérpi, ne njihove tražbine nikakav obzir uzeti neće, van na koliko im pravo založno pripada.

Gradsko poglavarstvo kao sud.

U Karlovcu dne 17. listopada 1862.

Gradski sudac
Obradović.

Br. 237. (172)

3—3

Izrok.

Od strane kr. županijskog sudbenog stola riečkog kao gruntovne oblasti do znanja se stavlja: da je žup. ured u Gerovu u ime župne crkve otuda molbu, prim. 30. studenoga 1859, br. 4411., proti Antuna i Barbari Ožbolt iz Gerova k. br. 51. za hipotekarni prenos tražbine u iznosu od 150 fr. konv. novca na nepokretnosti u gruntovničkom napisniku br. 53. občine Gerova na ime Antuna i Barbare Ožbolt k. br. 51. unešene kod ovoga suda predao, vjerhu koje se je u smislu §. 36. naredbe ministarstva pravosudja od 15. prosinca 1855 br. 222 d. z. l. za preslušanje stranakah ročište na 26. travnja 1862 o 9 sati prije podne odredilo, i za zastupanje odsutnog Antuna Ožbolta iz Gerova k. br. 51. je ovdašnji odvjetnik g. Dabala kao curator ad actum naimenovan, kojega ovaj o shodnomu razpravljanju ove parnice probitačno uputiti, ili ovom sudu drugoga zastupnika naznačiti ima, u protivnom bo slučaju posljedice propusta svega toga sam sebi pripisati bi imao.

U Rieci dne 17. veljače 1862.

Kr. žup. sudb. stol kao gruntovna oblast.

Prisiednik ravnatelj.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvan nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglaš opredjeljena je uvrstbina: 7 kr. a. vr. od linijosa jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Erarska pristojba za svaki oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko putah, koliko se putah isti uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u petak 11. travnja 1862.

Broj 84.

S tekućim mjesecom počinje se drugo četverogodište „Narodnih Novinah“ za god. 1862.; poziva se dakle domorodno občinstvo, da svoju predplatu na „Narodne Novine“ obnovi, i to na četvrt godine poštom s 3 for. 15 novč. a u mjestu s 2 for. 10 novč. u a. vr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove uredno primati, neka izvole bezodvlačno podponu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novinah“ franko poslati, te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posljednju poštu.

Uredovni dio.

Izvadak

iz zapisnikah siednicah zastupništva đeršanah dne 2. i 7. travnja god. 1862.

U ovih se siednicah rieši sljedeće:

1. Osnova ustanovah za ubožke poslove izrađena po odboru ad hoc imenovanom bude odobrena i odredjena, da odmah u kriepost stupi.

2. Utok podastert po Josipu Klobučaru u ime ovdašnjih mesarah proti zaključku od 31. ožujka t. g., kojim se obvezaše po cijeniku mjeseca ožujka i za vrijeme mjeseca travnja meso sjeći, bude odredjeno podasterti k. namiestničkomu vieću.

3. Dopis ovdašnje županije u obziru dobrovoljnih prinesakah za tamošnje častnike, kojim se plaće umališe, bude uputjen političkomu odboru predloga radi.

4. Dopis c. k. miernog vojnog ravnateljstva predložen po odboru za vojne poslove, kojim moli, da se dozvoli prirediti komad zemljišta kraj Save na lijevom kraju savskog drama za vojno viežbalište, uputjuje se gospodarskom odboru da u sporozumljenju s pravnim odborom shodna predloži. Nadalje bude uslied predloga odbora za vojne poslove:

5. Majoru auditoru g. Jedini ostavljen stan, koga je dosada u grofa Keglevića kući uživao, nu pod tim uvjetom, ako kuće vlastnik 150 for. od najmovine odpusti;

6. c. k. vojnomu pokrajiskomu žumskomu meštru g. Kadiću, otpušten stan, koi občina u kući Sorgovih baštinikah u najmu derži;

7. odlučeno, zemaljsko vojno zapoviedništvo zamoliti, da ono odredi da se gradskoj občini u buduće ista svota plati za štale topničkih konjah, koja se je dosada plaćala, te da dosliedno odustane od obaljenja iste najmovine preduzetoga s toga, što občina nepodava u tu svrhu više ulja i štalskoga pokućva;

8. odlučeno zem. vojnomu zapoviedništvu odgovoriti, da mu gradska občina nemože odstupiti zemljišta potriebitoga za jašionicu i za sagradjenje suše, gdje bi se spravljati imali topovi;

9. odlučeno zamoliti kr. dvorsku kancelariju za pospiesenje Nj. c. k. veličanstvu podasterte predstavke radi ukinutja obstojeće naredbe u pogledu ukonačenja vojnih častnikah;

10. dozvoljeno, da se M. E. Sachs izplati 243 for. za dostavljeno pokućvo potriebito za slavnove vojnih častnikah;

11. odlučeno na odpis kr. namiestničkoga vieća dostaviti petorici vojnih častnikah, koji će amodoci preduzeti vojnička opitivanja i izvidjenja zemlje, sve potreboće, koje će triebati u izvršenju svoje zadaće, ujedno pako vojnu dotičnu oblast

zamoliti, da dužnosti nadničarah izvršuje vojna momčad, i

12. uzet do znanja dopis c. k. zem. vojnog zapoviedništva, kojim priobćuje, da nemože sagraditi konjaničku kasarnu na ovom zemljištu, koje je gradska občina u tu svrhu odstupiti htjela.

13. Izkaz predložen po gradskom satništvu vjerhu unišavših 477 for. u ime pobranih globah i pristojbah za podieljenje dozvole igrah i t. d. u vremenu od 1. listopada pr. g. do konca ožujka t. g. ima izpitati gospodarski odbor, novci pako sami imadu se uručiti ubožkomu odboru.

14. O tome, da je kr. namiestničko vieće utok mesarah podnešen proti zaključku od 31. ožujka t. g. zabacilo, uslied česa oni dakle mjeseca travnja uz cijenik obstojavši za ožujak t. g. meso sjeći moraju, imaju se mesari obaviestiti, a satništvo ima bditi nad tim, da se prenavedenomu zaključku zadovolji.

15. Za odgojenje zaostalog dieteta Josipe Gajskove dozvoljava se iz gradske blagajne mjesčna svota od 4 for.

16. Gospodarski odbor ima nadziranja radi popisati svu diecu, stanove i obskerbničke njihove, za koju gradska blagajna odgojiteljne troškove nosi, i ujedno izraditi osnovu, po kojoj će gradski fiziici i župnici ovu diecu nadgledati.

17. Konačno imadu se žitelji iz laške ulice uslied podastertoga podneska uputiti, da se daća, koja se kod mlitnice pobira za iz Lašćinah doneseno meso, osniva na zaključku od 11. listopada p. g. §. 1. sačinjenom radi toga, da se štiti gradski prihod iz daće mesarinske.

Neuredovni dio.

Trojedna kraljevina.

Z a g r e b dne 11. travnja. Iz posve izviestna izvora doznajemo, da je Nj. c. k. apost. veličanstvo previšnjom odlukom od 9. t. m. odobrit došlo da se vèrhovno sudište za kraljevinu Dalmaciju, Hèrvatsku i Slavoniju pod imenom kraljevskoga „stola sedmorice“ i sa siedištem u Zagrebu ustroji.

Z a g r e b, 4. travnja. Česi živući u našem gradu odpraviše ovih danah na dr. Fr. Palackoga i dra. Riegera, najodličnije sinove svoje domovine na dokaz dubokoga i iskrenoga počitovanja sljedeću adresu:

Slavni muževi!

Mi vierni sinovi českoga naroda, živući kao gosti na obali savskoj u glavnom gradu junačkoga naroda hèrvatskoga, šiljamo Vam dokaz svoje preduboke zahvalnosti.

Vi ste najvierniji medju viernima, najmaževniji medju muževnima, najodvažniji medju odvážnima, najslavniji medju slavnim sinovima našega naroda. Poput starorimskih tribunah branite, slavni muževi, ravnopravnost puka našega i inih narodah austrijskih. Riečitost Vaša ruši kao plameni mač angjela gospodnjega sebičnu nadutost i mèrsku laž. Boreć se za slobodu zlatou i svetu narodnost branite božansku pravicu i jednako pravo za sve. Stoga se raznesla slava Vašega imena od srebro-pijene Vltave do hitre Save, s toga znade pripoviedati o Vama i mogući Leh i slobodouman prebivatelj panonskih ravninah, da daleko prieko gra-

nica prostranoga našega carstva razneo se glas o uznositim Vašim dielima.

Slavni muževi! Podla zavist gleda, kako bi Vam nahudila svojim godnim jedom; nemilost mogućih nastoji svratiti Vas s nastupljene staze — tisuce drugih podlegle bi, ali Vi stojite čvrsto kao uposried mora dvie ponosite klisurine, o koje se razbija silan udar uzburkanih valovah. Od nikuda Vam se nekaže sjajan dobitak, a niti Vas čeka bogatstvo i tašte časti svietske: ali zato upiru u Vas narodi zahvalan pogled te sav naš ugnjeteni puk pošilja gospodinu nebesah i zemlje za Vaše zdravlje i blagostanje molitve u dne i noći. Za Vas se moli siromašan ratar u prostoj kolubi, za Vas se moli i bogat gradjanin; dietca i sterce blagosivlju Vas. Svi mi vidimo u Vama vodje, branitelje, tumačnike savietnike i učitelje.

Slavni muževi! U biedi i nevolji plaće ubogi naš narod neimajuć (da nije mu ni slobodno) da nagradi svoje najviernije sinove.

Spomenik od mèrtva kamena nedižemo Vam, viencem venućim nevienčamo Vam čela: ali si zato imena Vaša tako duboko u sèrca upisujemo, da preživiv nas i Vas neće izginut nikad s narodom našim iz pameti ljudske. Za čim su često najslavniji muževi badaća čezali, to ste Vi postigli u punoj mieri: to eto sav narod, štije u jednom od Vas svoga najvećega poviestnika u drugom svoga najriečitijega tumačnika — u obojici pako svoje najvriednije sinove — savkoliki narod Česki žertvovao Vam je podpuno svoje pouzdanje — ovo pouzdanje neka Vam bude i do groba Vašega. Upravljajte dakle našom sudbinom, štitite naša prava i vodite nas — mi s Vama a Vi s nama.

Bog Vas, diko i ponose naš, štitio i branio!

U Zagrebu na dan s. Ćirila i Metoda 1862.

Iz Zagreba, dne 9. travnja. Danas oko 3½ ure poslie podne preminuo je naglom smèrti udaren kapljom prečastni gosp. **Petar Šaltvar**, predstavnik sv. Ladislava Zemonskoga, pèrvostolne cèrkve zagrebačke kanonik i prečast. kaptola štioć, predsjednik ženitbenoga suda, prosinodalui izpitatelj i prisiednik duh. stola. Za pol ure živ, zdrav i mèrtav pokojnik nije bio jošte naveršio 66 godinah, a služio je revno nadbiskupiji 42 godine kao kapelan bielovarski, kao župnik u Topolovcu i Bielovaru, i kao kanonik zagrebački, te kao takov jedanaest godinah u svojstvu kanonika-poboćnika. U njem izgubila je domovina vierna sina, cèrkva kriepostna i pobožna duhovnika, kaptol izvrstna člana, koga, kao sto bijaše za života radi odličnih svojih osobnih vèrlinah obćenito štovan i ljubljen, isto tako obćenito sažaljenje prati ga u grob, u kom mu Bog dao vječni pokoj!

— Jučer poslie podne počese u običnoj dvorani nadbiskupskoga grada preduzkèrsna duhovna viežbanja za svecenstvo i duhovnu mladež. Duhovna razmatranja derži ove godine prečastni gosp. kanonik **Andrija Jandrić**.

— Presvietli gosp. biskup šibenički **Petar Mau-pas** postao je nadbiskupom zadarskim. (K. I.)

Austrija.

Prag, 8. travnja. Javismo jurve našim čitateljima, da su potvrđjene ustanove društva Svalobora za podporu českih pisateljah. Utemeljitelj „Svalobora“ slavni historiograf Palacky zaključui ujedno s gg. Purkyňem, Riegerom, Braune-rom, načelnikom grada Pštrosem i dr. Bielskim, da ima društvo stupiti u život, kada se bude prijavilo najmanje petdeset članovah.

— Mećanička radionica u **Pisku** obstojať će po odluci namiestništva i nadalje na gradskoj

realni uzperkos birokratičkim spletkama nekih pišečkih gradjanah, koji su ujedno članovi ondiešnjeg magistrata.

— Javni listovi priobčiše prije nekoliko danah dopis državna ministra, što ga posla nekojim biskupima radi toga, jer nisu hotieli da slave 26. veljače. Česki „Pozor“ javlja, da je Nj. Uzoritost stožernik Adolfo Schwarzenberg jurve odgovorio otvoreno i dostojno.

— Jučer dobi učredništvo „N. L.“ fotografiju one čaše, što ju pokloniše štajerski Slovenci dr. Bleiweis učredniku „Novicah.“

— Českoslavenski list „Slavie“, izlazeći u Racinu (u sievernoj Americi) zabranjen je za svu Austriju.

— Štovatelji dr. Fr. Palackoga u Beču dadeše njemu na slavu skovati liepu kolajnu, koju mu izruči posebna deputacija. Ova kolajna umietao načinjena, imade na prednoj strani popersje proslavenoga poviestnika, na drugoj strani siedi muza poviestnica na lavu. U desnoj joj ruci pero i pločica a lievom uklanja zastor s oka. Na kolajni urezane su ove rieči, što su ujedno i poslovice Polackoga: „Svoji ke svému a vždy dle pravdy.“

Tiešin, 5. travnja. „Gwiazdka Cieszyńska“ luži se, da moraju poljski učenici na slezkoj realki plaćati za tumačenje narodnoga jezika kao za izvanredni predmet, akoprem ima u Slezkoj do 150 stanovnikah poljske narodnosti.

Lavov, 4. travnja. Dne 1. t. m. bio je o redutnoj dvorani sjajan banket na čast Kornejla Krzczunovicza. Prisutnih bijaše više od sto osobah, medju kojima i mnogo poljskih zastupnikah na berlinskom saboru. Krzczunovicz zahvaljujuć se za ovo odlikovanje reče medju inim, da je najsvetije čuvstvo u srecu svakoga čovieka ljubav prema domovini a najshodniji put, kojim se može stići liepša budućnost, da je umnožavanje materialnih i duševnih silah i branjenje svetih pravah ne na korist pojedinih ljudih već na sveobću hasnu. Poslanik Zoltowski reče, ima li sgrada budućnosti biti čvrsta, da ju treba spajat a ova svesa da je bratinska ljubav sve Poljake spajajuća.

Knez Lav Sapieha odgovori na napitu mu zdravicu staropoljskim: „Kochajmy sie.“

Serbija.

Beograd, 2. travnja. Jučer prispiče ova-mo dva sužnja, bosanski keršćani u verigama i pratjena znatnom četom turske vojske. Vatrei serbski narod opazivši nesretnike u turskim pazu-dzama nasérne na vojničku pratnju i rastieravši ju oslobodi obadva sužnja.

Zapoviednik turske tvérdjave zahtievao je od-nah od ministra izvanjskih poslova, da mu dađe zadovoljstinu. Ministar dopusti, da se stvar iztra-ži; nu dosada nije se moglo ni najmanje sazna-ti, kamo su oslobodjena sužnja pobiegla. Ovaj do-gadjaj probudi u čitavom gradu sveobće veselje te nitko nedvoji, da će ih serbska vlada uzeti pod svoju zaštitu.

Beograd, 4. travnja. Oslobodjenje uhva-ćenih keršćanah s parobroda vodilo je živahnim razpravama medju upraviteljem ovdiešnje tvérdja-ne i serbskom vladom. U očitovanju serbske vla-de veli se, — pošto su se oslobodjenici kao po-litički biegunci pod zaštitu serbske vlade stavili — da se isti polag obstojećega zemaljskoga za-kona nemogu predati, no ako je paša spisima dokazati kadar, da su oslobodjenici počinili ka-kovo prosto zločinstvo i da su uslied toga uhva-ćeni bili, neće serbska vlada ni časa čariti, da preda krivca.

Imalo se je nadalje izviditi, tko je i kako ove uhvaćenike na parobrodu oslobodio; no ne-može se o tom povesti nikakova istraga, jerbo ista prateća momčad nemože označiti krivce i oslobodjenici sami, vele, da nepoznaju svoje do-bročinitelje.

Rusija.

Varšava, 5. travnja. (Bresl. Z.) Jedna od najnovijih velikih državničkih odlukah Krusen-sterua jest njegov rat proti berkovima činovnikah. Njima se prieti, da će biti odpušteni, ako ne skinu ovo bojno plašilo, i ravnatelji raznih komisijah nisu u malenoj neprilici zbog ovoga naloga, kojim ih namiestnik polaknut po Krusensteru muči. U ob-ziru okružnice nadbiskupa, polag koje se, vele, onim katolicima odriče oproštenje griehah, koji kod

židovah stanuju, doznavemo, da je nesamo jedan židovski zemljoposiednik već i množina keršćanah od velike znamenitosti nadbiskupu zbog ove stvari načinila predstavah. On se time izpričava, da ovu okružnicu svake godine razasilje konsistorija i da se ima tako razumievati, da se onim katolicima, koji se u izvršavanju svojih vierozačkih du-žnostih svojom službom kod nekatolikah preprie-ćuju, ima uzkratit oproštenje griehah, da osta-ve takovu službu.

Zao mu je, dodade nadbiskup, da je prijašnjim ružnim okolnostima shvaćenje od strane svećeni-kah bilo falično, kojem obeća na put stati. Medju-tim imale su jučer novine stvar razjasnit, no što nije cenzura hotiela da dozvoli, budući da joj je naročito zabranjeno svako promicanje sjedinjenja, kao što izvoljuje nazivat odstranjenje mērznje medju pučanstvom. — Sada uvieravaju sa svom izviestnostju, da će se dne 29. t. m. kao na dan narodjenja Nj. veličanstva podielit obsežno pomi-lovanje.

Berzovjavne i najnovije viesti.

Turin, 8. travnja. Današnji broj lista „L' Opinione“ piše: Kralj odlazi 15. t. m. u Napulj. Ratazzi naviestio je komori, da je kralj jučer potpisao odluku, kojom se advokat Raffaele Con-forti imenuje ministrom pravosudja i bogoštovja.

Turinski dnevnik opozivlju viest, kao da je francuska vlada u obziru Garibaldova preduzela putovanja i opoziva Mazziniovu učinila predstavah.

London, 8. travnja. Viesti iz Pekinga od 1. veljače javljaju, da su čete buntovnikah u Woo-Sungu po carevcima pod amerikanskim pu-kovnikom Wardom potučene.

Kalkuta, 8. Singapore, 7. ožujka. Grof Eulenburg došao je 2. iz Bangkoka s parobro-dom „Arcona“ i vraća se s istom poštom u E-vropu. „Arcona“ i „Thetis“ ići će okolo Kapa.

Batavija, 1. ožujka. Poblize viesti o vul-kanskom potresu na Malukama javljaju, da je otok Makian sasvim razoren, 15 miestah bilo je uni-šteno, 320 osobah ubijeno.

Hongkong, 1. ožujka. Shangaju jošte svejednako priete buntovnici, koji su posili svu provinciju. Grad stoji neprestano pod zaštitom i-nostranacah i jako su ga utvérdili, nadalje podignut je jedan dobrovoljački sbor. U Nangkingu vlada, vele, glad. Misionar Roberts prispeo je ovamo. U Ningpo-u vladaju se Talpingi čoviečno pouz-danje opet se vraća a tégovina opet stade cvietati.

Peking, 4. veljače. Upliv carevića Kunga neprestano raste.

Narodno kazalište.

Gospodična Draginja Dankulova od serbskoga po-zorišta — koja je sinoć drugi put sudielovala na našem narodnom kazalištu i to ovaj put kao Julca u „Vojničkom bieguncu“ — zanimiva je černooka, ima čist blagozvu-čan glas, i govori tako ugodno, premda u sriemskom nariječju, naš jezik, kao što riedko kada imamo prilike čuti ga na našem kazalištu, uz to je živahna i čini se, da je već potpunoma nadvladala pozorišni strah — no sva ta liepa svojstva neće joj na našem kazalištu uroditi željenim plodom, dok nenauci pravilnije deklamovat i prema onom što govori, shodnije i blagorodnije se kre-tati — o tome smo se sinoć osviedočili.

Mi ju savietujemo dakle prijazno, da neka pozor-nim okom motri naše glavne predstavljalice, kako se kreću i neka nastoji po mogućnosti ih podražavat, no uvijek u obzir neka uzme narav značaja, koji predstav-lja, jer kretanje i govor mora prema istomu vazda u-dešen biti. Dok toga nenauci, neće moći na našem kazalištu, gdje je uz više posve uviežbanih predsta-vljacah veća strana ih barem nadvladala pèrve početke dramatične umietnosti, u glasnim ulogama uspieti; no kod očevidnih prirodjenih sposobnostih gospodične Dan-kolove nesumnjamo, da će i ona poglavite težkoće a kr-tko vrijeme nadvladati, ako samo uzhtie i uvaži o-pomene i naputke našega vérstnoga reditelja.

Meteorologička opažanja

na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 10. travnja 1862.

U r a	Barometar va vlahe u par. čit.	Barometar va vlahe reduc. na 0	Toplo- ta po R.°	Nebola	Smjer i ja- kost vjetra	Atmo- sferička oborina (dnešnja sleg li- taka)	Opaska
7. pr. pd.	331.70	330.76	+9.9	10	0	5.48	u 4 sata
2. pol. „	331.44	330.17	+15.2	7	Si		p. p. gôr-
3. u več.	331.33	329.81	+10.7	10	0		milo je
Danas u 7 sati temperatura R.° +9.7.							

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 10. travnja 1862.

Svjetlost
tečaj
u austr. vrd.

Papiri.

5% Kovovnice	70.10
5% Narodnoga zajma	84.10
Narodne banke	829.—
Vierovnoga zavoda	201.40

Mionice.

Srebro	133.25
London	134.50
Carški cekini	6.30

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Abschr. Nr. 1456 C. 3790. (264)

3—3

Konkurs-Verlautbarung.

Behufs der Wiederbesetzung der Adjunkten-Stelle bei dem Bezirksamte in Castelnovo und eventuell bei einem andern gemischten Bezirksamte des Küstenlandes mit dem Jahresgehälter von siebenhundert fünf und dreisig Gulden (735 fl.) und dem graduellen Vorrückungsrechte in die höhere Gehaltsstufe von achthundert vierzig Gulden (840 fl.) wird der Konkurs bis 10. April 1862 eröffnet.

Die Bewerber um diesen Dienstposten, bei dessen Verleihung auf verfügbare Staatsbeamte vorzugsweise Bedacht genommen werden wird, haben ihre Gesuche binnen obiger Frist im Wege ihrer vorgesetzten Behörden, und, insofern sie andern Kronländern angehören, durch die betreffende Landesstelle bei der k. k. Landeskommission für die Personalangelegenheiten der gemischten Bezirksämter in Triest einzubringen, und hierbei mit Rücksicht auf den §. 13 der Allerhöchsten Bestimmungen über die Einrichtung und Amtswirksamkeit der Bezirksämter vom 14. Dezember 1852, dann auf die §§. 12 und 13 der Amtsinstruktion für die Bezirksämter vom 17. März 1855 Geburtsort und Geburtsland, Alter, Religion, Stand (ob ledig, verheiratet oder Witwer, nebst der Anzahl der Kinder), Studien und sonstige Befähigung, Sprachkenntnisse, bisherige Dienstleistung und sonstige allfällige Verdienste durch glaubwürdige Dokumente nachzuweisen, und anzuführen, ob und in welchem Grade sie mit Angestellten der gemischten Bezirksämter des Küstenlandes verwandt oder verschwägert sind.

Von der k. k. Landeskommission für die Personalangelegenheiten der gemischten Bezirksämter. Triest, am 9. März 1862.

Br. 1560. (265)

3—2

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudbenog stola žup. varaždinske stav-lja se do znanja, da će se uslied molbe gosp. Dragulina Sragla proti g. Eduardu Zdenčaju u stanu ovog posljed-njeg na dvoru Canjeva u kotaru novomarskom dne 14. travnja t. g. o 9. uri prije podne pokretmosti pod overhu uzete, kao: šest velikih volovah, šest velikih kravah, 50 akovah vina i jedan klavir, u prociebnenoj vrijednosti od 1650 for. a. v. putem javne dražbe prodavati, i to po drugi put, budući je pèrva dražba bez uspieha ostala.

Pokretmosti prodavat će se na drugom roku i iz-pod procjene.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

Kr. županijski sudbeni stol.

U Varaždinu, dne 5. travnja 1862.

Novak.

Čukac.

138. (268)

3—2

Opoziv.

Ovostranom odlukom od 18. ožujka 1862 br. 1043. razpisana dražba nepokretnosti Ljudevita i Hedvike Vin-ter ovim se opozivlje.

Žup. kot. sud banianski dne 7. travnja 1862.

Lopašić,

kotarski sudac.

OGLASNIK.

Br. 255.

3—3

P O Z I V.

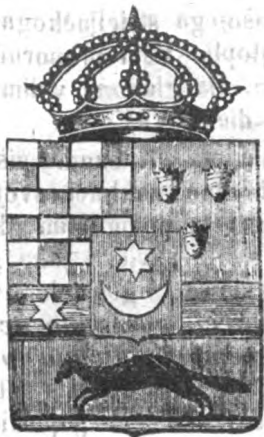
Dne 27. veljače 1862 glavnom skupštinom izabrano ravnateljstvo društva narodne dvorane zagrebačke poziva g. g. članove društvene na glavnu skupštinu za 13. travnja t. g. u 11 sati prije podne u prostorije društvene s tim dodatkom, da će se na istoj skupštini proglasiti odluka vis. dalm. - hërv. - slav. namiestništva od 20. ožujka 1862, br. 3646., kojom je izbor od 27. veljače o. g. uništen, i da će se o shodnih odredbah glede iste vis. odluke viećati.

Iz odborne siednice od 4. travnja 1862.

Ravnateljstvo „dvorane“.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamajući nedjelje i praznike
na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je sa domaću
u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se
list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predloženo je uvrštavanje: 7 kr. a. vr. od linije sa
jednom put, a 14 kr. a. vr. sa 3 puta. — Erarska pristojba sa
svaki oglašivač 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se
putah listi uvrštiti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u subotu 12. travnja 1862.

Broj 85.

S tekućim mjesecom počinje se drugo četverogodište „Narodnih Novina“ za god. 1862.; poziva se dakle domorodno občinstvo, da svoja predplatu na „Narodne Novine“ obnovi, i to na četvrt godine poštom s 3 for. 15 novč. a u mjestu s 2 for. 10 novč. u a. vr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove uredno primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravnitvo Narodnih Novina“ franko poslati, te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posljednju poštu.

Neuredovni dio.

Zagreb, 12. travnja.

Dopis, što ga je pisao pruski ministar Heydt ministru vojničtva Roonu, i zbog kojega dopisa povede se iztraga proti uredništva „Voss. Zeitg-a“ najviše zanima misli političkih pisatelja i občinstva. Nitko nemože se dosta načuditi, kako može isti ministar, koji je zbog Hagenova predloga, da se potanko razlaže državni proračun, sabor raspusti i ministarsku krizu prouzročio, poslije kratka vremena sa svojom snagom nastojati oko toga, da se rečeni predlog oživotvori; kako može isti ministar, koji je poznat kao privrženik feudalista i kao neprijatelj stranke napredka, zahtijevati da se vojnički troškovi umale s istih raslogah, što da dođe povod, da je bio sabor raspušćen.

Ovaj dopis, pokaza nam više nego ikole drugo stvari, što imamo držati o pruskoj stranki, koja bi rado na put stala svakomu razvitku ustavnoga života.

Mi mislimo, da će ovaj neočekivani događaj

stranki napredka više koristiti, nego svi napori od nje proizlazeci.

Niekoji nemački knezovi uvidivši, da je idea ustavnosti duboko ukorijenjena u srcu naroda namieravaju sasvati kongres, koji bi imao opredieliti i naznačiti shodna sredstva, kako bi se mogla uspješno ograničiti ova idea, koja sve većma raste uzperkos svim zaprekama.

Čini se polag svega, da se ipak pruska vlada boji stupiti u opoziciju proti narodu, koji ju dosad dragovoljno i dobrohotno podupiraše u glavnim pitanjima povierenjem i novčanim žrtvama.

General Goyon ostat će po svoj prilici u Rimu, na čem ima predasvim zahvaliti svojoj gospođi, koja je u tu svrhu bila u Pariz otišla.

U Bosni i Hercegovini pripravlja se po lag posljednjih viestih ozbiljne stvari te neima više sumnje, da će Černogorci kersčansku svoju braću podupirati.

Austrija.

Beč, 7. travnja. — Financijalni odbor zapeče danas svoja viećanja o ugovoru s bankom. Pervo ovo viećanje bijaše vrlo živahno. Konačno bi malo ne jednoglasno zaključeno: Porazumljenje finacijske uprave s odborom narodne banke nemože se u načelnim zaključcima odobriti. Sve listine tičuće se banke imaju se jeručiti dotičnomu odboru da ih izpita, da uzmogne učiniti nov predlog, kako bi se imala urediti finacijska uprava.

Gradac, 6. travnja. C. k. vrhovni zemaljski sud osudi tiskara i odgovornoga učrednika časopisa „Volksstimme“ radi zločina poremetjenja javnoga mira na zatvor od četiri mjeseca i gubitak od 1000 for. od svoje kauce.

Prag, 9. travnja. Vrhovni zemaljski sud potvrdi zaključak prve instancije, po kojem se osudjuje učrednik „humorističkih listovah“ na za-

tvor od 14 danah i gubitak od 100 for. od svoje kauce.

Današnji česki listovi priobćuju ustanove potvrdjenoga društva „Svatobora.“

La vov, 1. travnja. „Czas“, od kojega su spalili u kavanama one brojeve, gdje bijaše dopis iz Beča napadajući izlazak Poljaka i Čeha na državnom vieću kod viećanja o finacijskim predlozima, nemalo se razljuti na „Dzienik P.“ misleć da je on kriv uništenju spomenutih brojeva, budući je donio oštar članak proti rečenomu bečkomu dopisu.

Turska.

„Bilijer. Korespondencija“ razlaže nam okolnosti, u kojima prekidoše pregovore Turci i vođe u pokretu hercegovačkom. Luka Vukalović, veli, i Jovo Vasiljev, vojvoda banjanski, kao da su bili sklonjeni da prime suverenstvo portino nad spobom pod onim uslovima, kao što je već javljeno, ali to sve nemogaše ništa učiniti, što se je Omer-paša tvrdo držao svoje volje da mu Vukalović dodje u Mostar. Konsularni opravnik austrijski iz Trebinja garantova mu za život i slobodu. A da Vukalović bude u Mostaru u živom dogovaranju s najstarijim generalom turske vojske, značilo bi odreći se pokreta ili ga umoriti. To bi imalo nečuvenog upliva moralnog na Turke. Ali to verli vodja hercegovački opazi, pa uvidi kakov mu se položaj sprema, te se sa svim odreče sastajanja. — Poslije ovoga Omer zapoviedi Derviš-paši, da se nastani u Zubcima, da tu podigne šančeve od materijala, koji je već odavno bio spremljen, i da tako načini Zubce za temelj operacijama na Černu Goru. I gradić Piva, koji je određen za drugu sriedinu operacijama, dobi takodjer odabrane vojske. Dok još i nedodje u Zubce, prednjaci Derviš-pašini bieše dočekani u tiesnacu kod mosta trebinjskog priličnim puškaranjem, koje mu poubija oko 20 ljudi. Puškar-

Razmaženče.

(Nadalje.)

III.

Unučica govori mlo babici:

„Babice kupite mi liepe odieće!“

„Nebrini se imati češ svega dosta.“

Mi pogledamo jedna drugu te se pitamo: Što su naučili u Kievu našu gospodičnu? Čini se, da najviše to kako se ljudi čerati.

„Ajmo draga“ reče joj starica „izaberi si lijevojče za služavku.“ Vodila ju k nama. Mi idakočimo od vratah u kut, da jih ondje pričekamo.

„To je naša gospodična“ reče stara. „Poljuvite joj ruke.“

Gospodična pogleda na nas nehajno te nam pruži dva persta.

Starica nas predstavlja sve redom.

„Zna li koja od vas čebljati i kopčiti odieću?“

„Znati će, znati sērdačce — reče stara a ako oznadu naučiti će se.“

„Kako se zoveš?“ zapita na jednoč mene gospodična te nepečekav odgovara, reče: „Ova bita moja.“

„Nu dobro. Kako ti je volja. Gledaj Ustino,“

reče mi starica „da dobro slušiš.“

„Ali hajmo babice o tom dosta!“ zamumonji gospodična te se namēruti kao mačka, kad ju priče sa bērk.

„Vidiš drago moje, čoviek je mora učiti, one su jošte glupe.“

„A zašto jih niste naučili već prije, da se nemoram sada s njima mučiti. Mogli ste koju poslati u grad.“

„Tako govori o nama kano da nas ni u sobi neima!“

„Ah Ustino“ žale me druge, „kako će tebi biti! Vidiš kako je nemila!“

„Ah što, naricali nekoristi. Viditi ćemo, kako bude,“ rekla sam te se zamislila.

IV.

U večer me pozovu k gospodični da ju sručem. Oдох k njoj. Gospodična stoji pred ogledalom te baca sve sa sebe.

„Gdie si tako dugo bila? Svuci me, bērzo, idem spavat.“

Svlačim ju, a ona neprestano na me viče: „Bērzo, bērzo, bērže!“

Siedne na postelju.

„Izuj me, znaš li uvijati vlasi?“

„Neznam.“

„Jao meni nesretnici. Kako je to glupo dievojče! Vuci!“

Druge me jur čekaju vani.

„No kako je Usto — kakva je?“

Mislim, neznam što da jim rečem.

„Glupa sam, veli, neznam praviu uvojakah.“

V.

Drugi dan probudila se naša gospodična rano, umila se, obukla i pretietela celu kuću i vēr.

„Dakle sam doma, doma!“ govoraše. „Nitko mi nēmije ničesa kratiti!“

Miluje staru gospu te pita:

„A kad ćemo kamo iti, babice? Kada ćemo imati gostove?“

„Počekaj samo, dok se tebe nagledim, ribice moja.“

„A kad će to biti. Veselila sam se, kad kući dodjem, da će biti veselo, gostbe i plesi — — — babice draga!“

„Dobro, dobro, ptičice moja! stēpi se, kad sve k tomu spremim, pozvati ću i gostove.“

Počela se spremati. Starica poolvara ormare, izvlači atlas, aksamite, kroji i mieri za gospodičnu — ona se od radosti smije i skače.

„Ah babice!“ izpitkuje: „Kad ću obući atlasnu opravicu?“

„Kad budeš išla na vienčanje, golubica moja; udam te za kneza ili bogata grofa.“

Gospodična strese glavom, kao da je već sbiljem grofca.

Uviek je bio govor samo o knezovima i grofovima. Samo jih slušaj, već je pir gotov, palača sagradjena, vraci upregnuti.

Nakon svega toga uzdahne gospodična:

„Ta babice to su same rieči, još nije kod nas nikoga bilo.“

„Čekaj malo, doći će jih i više nego treba.“

(Dalje će stiediti.)

raše ga tu oko 1000 Hercegovaca sakrivenih po šumama, koje su se opet sastavljale baš pred turskom vojskom. Kad Derviš udje u Zubce, osveti se za ovo popalivši kćerskano selo Dre nov Dol. Kad se jedanput prekide pregovaranje, Vukalović prodje kroz Kruševicu, Dračevicu, Smokvicu i ostala sela do Zubaca sakupljajući još ljudi u onu vojsku, koja se je 14. pr. m. nastanila u Prisičkoj. Tu ga je i našao Vulov, vojvoda morački, da ga uvieri, kako mu je knez crnogorski dobro razpoložen i naklonjen. Vulov mu kaza i to, da se Crnogorci listom oružaju i kako je knežev otac Mirko postavljen da bude vodja svoj vojsci. — I tako se dogovor taj prekinu niti ima zgodna puta poravanju između Turcima i kćerskanima. Oružjem i ratnim potrebama Turci su opremljeni mnogo bolje nego kćerskani. Imaju dobra generala i jedinstva u svome poslu. Ali ih jedan červ grize u po srca, a to im je herđjava financije, koja će kad mu drago dovesti onu istu demoralizaciju među njih, koja bješe prije dolazka Omer-pašina.

„Nord“ piše iz Dubrovnika pod 20. pr. m. što ide: Čini se, da je nastupajuća opasnost o-tvorila oči i Crnogorcima i Hercegovcima, te se oni pomirše. Ciela je istina, da Crnogorci dolaze Hercegovcima u pomoć, i da se po planinama zubackim sakupljaju njihova sila. Sve to zadaje Dervišapaši veliku brigu, i ovaj se je general već spremio da se povlači natrag. Da bi odklonio opasnost s ove strane pa Hercegovce prevario, generalisim turski namjerava udariti na Crnogorce s južne strane, t. j. od Arbanske; i doista jedan se korpus turske vojske iz Gusinja sprema da zauzme Vasojeviće, a drugi opet grozi Krimnici na zapadnoj strani skadarskog jezera. Zapovjedništvo nad svom vojskom, koja je određena da s arbanaske strane vojuje, Omer-paša je predao Husein-paši, a ovaj je general 19. pr. m. otišao u Skadar.

— Pored sve zapoviesti iz Carigrada, da produži vojnu, Omer-paša živ se ukočio, kad je začuo, da se Crnogorci nešale, već se ozbiljno spremaju, da Hercegovcima pomognu. Po posljednjim glasovima iz Kotora, već su 10.000 hrabrih Crnogoraca na putu, da pomognu Luki Vukaloviću. U isto vrijeme čuje se, da će i Omer dobiti novu pomoć iz Carigrada. Medjutim Crnogorci i Hercegovci nimalo se nezasiru od broja turskih vojnika. — S najpouzdanije strane potvrđuje se, da se vojvoda Vukalović u svemu slaže sa crnogorskim knezom. A za Mirka čuje se, da lično prednjači, što se tiče pomoći, koju Crnogorci Hercegovcima pružaju. Svakojako se možemo nadati skorom uspiehu srbjskih junaka nad neprijateljima kćerskanskim.

Talijanska.

Ratazzi-u su u Tuilerijama jako zamierili, što je svoje uredovno djelovanje započeo Garibaldi-ovim obilazom. Ne kao što priobćuje „Independance Belge“ predstavio je novi ministarski predsjednik više putah svojem prijatelju Garibaldi, neka bi se blago vladao; u ostalom ga je već Ricasoli pozvao na ovaj put; a Ratazzi nije mogao više promienit dogodivših se stvarih. No bilo, kako mu drago, s ovim izgovorom, stoji čvrsto, da je Garibaldi ovaj put samo do Parme došao, i da će na mjesto njega drugi netko, po svoj prilici Bixio, ići u Napulj, dočim Medici i Carini ustrojavaju strijeljačka društva u Emiliji. Kao što od 6. travnja iz Turina javljaju berzovanim putem, bile su do onda u Italiji već tri stotine strijeljačkih društva pod Garibaldi-ovim čelovodstvom ustrojene; no Garibaldi mislio je po dovršenom putovanju po Lombardiji na nekoliko danah otići u Villu Spinolu, kod Genove. Naimenovanje Villamarine za prefekta milaneškoga sada je izašlo u službenom listu, pošto se je stvar dugo kolebala. Ovo naimenovanje primili su Milanezi veoma prijazno. No markiz negledeć na svoju novu službu zadržat će svoj čin u diplomatskom sboru. Čim se Cordova oporavi, otići će kao poslanik u Carigrad. Ricasoli, koj sada boravi u Firenci, namjerava se sasvim u Brogliu natrag povući, čim se njegova jedina kći, koja je opasno obolila, oporavi. Prijašnji ministar za javne radnje Peruzzi preduzet će put u inozemstvo.

Garibaldi upravio je na domorodno društvo u Trani-u slijedeće pismo: „Turin, 18. ožujka 1862. Veoma ugodna nam je bila viest o podignutju šte-

dionice u Vašem gradu. Pohvala zaslužuje i utemeljitelj tamošnjega strijeljačkoga društva, kojega razširenje najtoplje Vam preporučujem. Ja ću sam doći k Vama, da glavom vidim plodove Vašega domorodnoga diela. Vaš G. Garibaldi.“

Iz Rima od 27. ožujka pišu „Augsb. Allg. Zigu“: Sveti otac zaključio svoj govor dne 25. ožujka riečima, i to podignutim glasom: da bi prema izrekama svoje savjesti jako griješio, ako bi se ikada odrekao svietskom gospodarstvu crkve. „Potranno abranarci, potranno ucciderci, ma noi non rinuncieremo in alcuna parte.“ (Oni će nas razkomadati, oni će nas ubiti moći, no mi nećemo nikada i u ničem popustiti.) Naimenovanje novih kardinalah izostalo je, budući da neće masgr. de Morode zbog prigovora iz Parisa postati redarstvenim ministrom, čim će se ujedno promaknutje sadanjega redarstvenoga ministra Matteuccia odgoditi.

Jedan napuljski dopisnik milaneškoga lista „Perseveranza“ izražuje svoje mišljenje, da će Piemont u provincijama Capitanata, Bari i t. d. samo formalnim ratom na uništenje i mieranarazorenja u smislu Fantonskih i Fumelskih proklamacijah moći nadvladat protuprevrat, jerbo seosko pučanstvo posvuda pomaže hajduke.

U Karpju imao je — kao što iz Modene od 3. t. m. javljaju — dne 30. pr. m. jedan onamo određeni iz novakah sastojeci batalijun položiti službenu prisegu; no nijedan svećenik se nije našao u mjestu da učestvuje kod ovoga svečanoga čina i zapovjednik bio je najposlie prisiljen da ga preduzme bez svećeničke pomoći.

Rusija.

Petrograd, 9. travnja. Današnji „Journal de St. Petersburg“ javlja: Bismark imao je jučer svoju oprostnu audienciju.

Bankovni iskaz izkažuje 58 odkupah dobarah u iznosku od 823,000 rubaljah. 10,000 Čehah ponudilo se je za izseljenje u Krim.

Promjene u nadbiskupiji zagrebačkoj.

G. Stjepan Pavić, dosadnji nastojnik nadbiskupskoga sirotišta u Zagrebu, postao je župnikom u Pokupskom.

G. Josip Kraljević, duh. pomoćnik u Petrovu Selu, postao je upravitelj župe u Svinjaru.

G. Stjepan Novak, duh. pomoćnik u Orlevcu, postao je župni upravitelj u Dubočcu.

G. Marko Mračić, dosadnji upravitelj župe klostarske, premješćen je u istom svojstvu u Golu.

G. Aleksa Podel, duh. pomoćnik u Virju, postao je župni upravitelj u Mostih.

G. Stjepan Lenčarić, duh. pomoćnik u Topolovcu, postao je upravitelj župe u Šandrovcu.

G. Gjuro Pavesić, duh. pomoćnik, premješćen je iz Sessvetah kod Požege u Petrovo Selo.

Premisao je g. Toma Marković, župnik u Dubočcu. (K. I.)

Berzovjavne i najnovije viesti.

Dubrovnik, 10. ožujka Kruševica i Sutorina hoće da se podvrgnu Turcima i Vukaloviću da protjeraju. Kažu, da je posljednji prekinut ranjen uteko na austrijsko područje.

Trebinje, 8. travnja. Svakolika raja iz Šume i Popova vratila se pomilovana u svoj zavičaj izim popovah iz Dužah. Posljednji nevračaju se iz toga razloga, jerbo se pučanstvo krati primit ih opet u svoje krilo.

Atina, 5. travnja. Englezki i francuzki brodovi otišli su u Navpliju da ukercaju porodice. Gernljovina topovah iz tamošnjih tvrđinah proti taboru kraljevske vojske traje naprestano. U Siri pojavise se novi nemiri; parobrod „Amalija“ otišao je onamo s vojskom. Sutra je svetkovina početka rata za oslobođenje. Vojnički uznici pokušise da uteku. Našli su Orsinievih bombah.

Obitelji odlaze u Pirej, da u slučaju nužde uzmognu uteći na tuđe brodove. Kod Lamije proderla je četa arbanaskih Turskah i došla je do Oropa za Pentelikonom.

Vlada izaslala je čete proti njima i upravila je dopisah na tursku vladu i sile pokroviteljice.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 11. travnja 1862.

Papiri.	Svjetski tečaj	u austr. vrst.
5% Kovovnice	70.25	
5% Narodnoga zajma	84.25	
Narodne banke	887.10	
Vierovnoga zavoda	404.80	
Mienice.		
Srebro	132.—	
London	133.—	
Carški cekini	6.23	

Meteorologička opažanja na ovdiešnjoj kr. višjoj realci dne 11. travnja 1862.

U r a	Barometar na visini od 3000' u par. drit.	Barometar na visini od 3000' u par. drit.	Temperatura po Re.	Močlaka	Smjer i jačina vjetrova	Atmosfera (debeljina oblaka, visina u st.)	Opazka
7. pr. pd.	331.29	330.41	+ 9.7	7	0		nečas
2. pd.	331.00	329.70	+ 16.0	4	St.	1.73	dah
9. u več.	331.40	330.25	+ 12.9	9	0		

Danas u 7 sati temperatura Re. +12.0.

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 647-M. (276)

3-1

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudb. stola žup. zagrebačke stavlja se do znanja, da će se usljed molbe g. V. Reyleinove proti g. J. Strocingerovej u stanu ove posliednje u Zagrebu pod zidom dne 28. travnja t. g. i dne 14. svibnja t. g., svaki put o 9. uri prije podne, pokretnosti pod ovrhu uzete, kao: kućno pokućstvo, rubenina, obuća i ino kuhinjsko posudje, u prociebnom vrijednosti od 400 for. 40 n. a. vr. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se na prvom roku samo uz prociebnom cieniu prodavati, na drugom pak roku prodavati će se i izpod procieba.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke.

U Zagrebu dne 2. travnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 655. (275)

3-1

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudbenog stola županije zagrebačke stavlja se do znanja, da će se usljed molbe A. Auscha proti Antoniji i Gjuri Filipoviću u stanu ovog posljednjeg u petrijskoj ulici u Zagrebu kuće br. 413. dne 2. svibnja t. g. i dne 16. svibnja t. g., svaki put o 9. uri prije podne, pokretnosti pod ovrhu uzete, kao: pokućstvo i jedan glasovir, u prociebnom vrijednosti od 140 for. a. vr. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se na prvom roku samo uz prociebnom cieniu prodavati, na drugom pak roku prodavati će se i izpod procieba.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke.

U Zagrebu, 2. travnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 1024-1862 (271)

3-1

Izrok.

Poglavarstvo sl. kr. i glavnoga grada Zagreba, kn. sud, poziva ovime posjedatelja po Vladislavu Kotliću izgubljene ovdie založnice prve hrvatske štadionice pod br. 98374. u pogledu založenoga sala, da takov uz rok od mjesec danah kod ovoga suda preda; pošto će se u protivnom slučaju takova ništetnom i usmjerjenom proglašiti.

U Zagrebu dne 5. travnja 1862.

Gradski sudac
Matosić.

Br. 1560. (265)

3-3

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudbenog stola žup. varždinske stavlja se do znanja, da će se usljed molbe gosp. Dragutina Svagla proti g. Eduardu Zdenčaju u stanu ovog posljednjeg na dvoru Canjeva u kotaru novomatskom dne 14. travnja t. g. o 9. uri prije podne pokretnosti pod ovrhu uzete, kao: šest velikih volevah, šest velikih krayah, 50 akovah vina i jedan klavir, u prociebnom vrijednosti od 1650 for. a. v. putem javne dražbe prodavati, i to po drugi put, budući je prva dražba bez uspieha ostala.

Pokretnosti prodavat će se na drugom roku i izpod procieba.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

Kr. županijski sudbeni stol.

U Varaždinu, dne 5. travnja 1862.

Novak.

Čakec.

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzevši nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjsku, kojom će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predloženo je uvrštavanje: 7 kr. a. vr. od listova jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Kratkim prijavama za sveki oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se puta list uvrštava.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u ponedjeljak 14. travnja 1862.

Broj 86.

S tekućim mjesecom počinje se drugo četverogodište „Narodnih Novina“ za god. 1862.; poziva se dakle domorodno občinstvo, da svoju predplatu na „Narodne Novine“ obnovi, i to na četvrt godine poštom s 3 for. 15 novč. a u mjestu s 2 for. 10 novč. u a. vr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove uredno primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravičstvo Narodnih Novina“ franko poslati, te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posljednju poštu.

Neuredovni dio.

Ugarska.

Pešta, 7. travnja. „Pesti Hirnök“ izražuje se protivbojzani, kao da bi imenovanje nekih župana i podžupana imalo biti povodom, da se provizorno stanje produži, ovako:

„Akoprem nisu nam posve poznate namiere vladine, to ipak tvrdimo, da nebi bile na njezinu korist, ako bi kanila provizorno stanje još ne-dolje uderžati. Da mi stekimo, da može zemlja duževnom svojom snagom mnogo pripomoći, da se desadanje stanje čim prije ukine. Tko god misli, da nemože provizorijumu biti kraja van, ako se odpušćeni časnici pozovu, da opet zauzmu svoja mjesta, taj ne vara! Ovo bi se onda tekar moglo dogoditi, kada bi se moralo tvrditi, da su sadanji časnici protiv povraćenja ugarskoga ustava. Na, tko da ovo o njima tvrdi? Po našem mišljenju ukinulo bi se provizorno stanje najlaglje time, kada bi se zakonitim izborom potvrdili svi oni časnici, što su ih imenovali veliki župani i podžupani na mjesto prijašnjih ustavnih.

— U „Pestbudimati Wiedomostima“ dolaze neprestano adrese povjerenja slovačkoga naroda prema prešov. biskupu Štepanu Mojzesu. U posljednjem broju saopćena je adresa bečkih Slovačkih i među potpisima nalazimo i neke Srbe, koji učestvuju u blagodarnosti slovačke braće.

Peštanska slovačka evangelička obćina podijelila se na dvie obćine, što se nije mogla složiti.

Prešovski unijatski biskup iskao je, da se u Budimu gradi unijatska crkva za tamošnje unijate. On je odbijen s iskanjem, jer se našlo da u Budimu i Pešti ima samo jedna unijatska nadničarska porodica.

„Pesti Hirnök“ kaže, da je nedavno bila kod Garibaldi jedna rumunjska deputacija, te mu podnijela svoje tegobe. Garibaldi je odgovorio, da se nada izpunjenju pravednih rumunjskih želja.

U Pešti nastojava poznati magjarski putnik Jovan Ksantus, da se zavede zoologička bašta.

Peštanski listovi govore, da ugarska privorna kancelarija radi oko toga, da se sazove zemaljski sabor.

U Sibinju je izašla knjiga: „Geschichte der griechisch-orientalischen Kirche in Oesterreich.“ Ovo je odlomak jedan iz sveobće historije crkvene, koju je popisao baron Šaguna, erdeljski episkop. Stoji 4. for.

Austrija.

Beč, 9. travnja. Financijalni odbor viedao je jučer o *ministarstvu policije* i akoprem je priznao, da se rečeno ministarstvo nastaje s ustavom državnom, to ipak priznao s *obzirom na sudanje okolnosti*, da nebi umiestno bilo ukiniti ga te ustanovi proračun ministra policije na 2.529,900 for. Što se tiče predloženoga povišenja poreza, pogovara se, da odbor zaključi da se ima samo primarina i tečevina povećati, prva od 5 na 10 pre.

O sednicama članova lijevice i srieda zna se,

da su bile samo tri kod državnoga ministra i da se je u njima radilo o odgovornosti ministarstva.

Članovi najskrajnije lijevice očitovali, da neće audioničtvovali kod viedanja o financijskim predlozima prije dok se neproglaš, zakon o odgovornosti ministarstva. Članovi sriedine kazali su, da će složiti svoje mandate, ako se ovaj zakon nepredloži državnomu viedu.

Odgovor ministra Lassera na interpelaciju poljskih poklisara zbog neprestanoga iztraživanja u niekojim poljskim krajevima dirnu ih vrlo neugodno; veli se, da će podati novih dokazah protiv galickim urednicima.

Prag, 10. travnja. Kao utemeljitelj „Svato-bora“ s prineskom od 500 for. pristupio: dr. Ivan Palacky, i dr. Dielaku. Kao članovi prijavi se jurve više gospode.

Krakov, 5. travnja. U konačnoj razpravi kod ovdienjega kaznenoga suda, što se povedo proti Kost. Olszewskomu, koji je bio optužen radi poremetjenja javnoga mira, razdieljivanjem tiskanih pjesamah, u crkvi sv. Mihajla, koje su kadro probuditi mjerzu prema uredima i austrijskoj vlad, imenice radi pjesamah: „Bože cos Poljske, Bože Ojce, tvoje dieci, Modlitwa za Polske, Piesn sv. Stanislaw.“ Optuženika branio je dr. Slachowski, koji je u izvrsnom govoru dokazivao, da se nitko radi pjevanja ovih pjesamah kazni ne može. Uspjehos tomu bi Olszewski osudjen na zatvor od dva mjeseca.

Turska.

Po „Nord“ najveća pažnja evrop. diplomacije upravljena je na Gerčku i Cernu Goru. Austrija sa svom silom uastoji, da dokaže stranim dvorovima da pobunu u Gerčkoj i Cernoj Gori podstiču najviše Geribaldoveci, i to najviše s toga da dobija priliku umiesati se u stvari Turske. Što se tiče: viesti sa ratnoga polja, vrlo je teško podpanoma im vjerovati. Prieko Carigrada dolaze sve novi i novi glasovi o odrezanim po-

Razmaženče.

(Nadalje.)

VI.

I sbilja sgernuše se k nama gostovi. Jedni odlazili drugi dolazili. Nemožemo ni odahnuti, skoči ovamo, leći onamo od jutra do noći. Sve se smije, pleše, jede i pije. Mnogi jedva može kući. Koliko li nije bilo u nas gospodićah!

Neprestano se vjete oko naše gospodićne i bérne kao ose. Zatravila je sve, ovoga riećima onoga očima. Jednoga pita za zdravlje, drugomu govori, da joj je bez njega dug čas; trećega posadi kraj sebe. A oni se siromasi rastapaju kao snieg na suncu. Svaki dan jaše k nama jedan hoće drugoga preteti; svaki si gleda na druga sumljivim okom.

VII.

U niekoliko danah uredila je gospodićna sve po svojoj glavi, cieli domaći život i gospodarstvo.

„Prestante, babice“, kaže, „prestanite plesti. Zar neimati nikoga, da za vas radi? Neke dodje k nama tko mu drago vi pletete podveze i čarape kao služavka.“

„Dugo mi je vrijeme, ako neradim, moje diele.“

„Umite knjižicu u ruke pa čitajte.“

„Što bi čitala? Nevidim dobro.“

„To bar siedite mirno te nepletite čarapah. Radje se iglom u oko ubudite.“

„Na dobro, dobro.“

Starica neplete više, odučila se i od toga. Gospodićna joj je načinila liepu kapu s šarenima verpcama, te ju posadila u naslonjač. Kad dodju gostovi, ona je prima. Starica već mjerzi život, ali ju tieši gospodićna.

„Kako je krasno u nas, babice! kako je sve sjajno!“

VIII.

Mi dievojke morasmo šiti. Sama nas uči i nadzire, šijemo li. Idemo li k obiedu i tada se ljuti što neradimo te je svakim danom sve zlobnija. Počela se s vremenom i prieti, kadkada i štipne, udari ili zgrabi za uho ali se ipak stidi. No za čas privikla ona i tomu, samo da još bolje upoznamo, kaže je zlo na tom svijetu.

Dojdem li ju oblačit, oh kakovih tada nedobijem imenah, uvinem joj vlasi — nevalja! drugčije — opet nevalja! pa to traje cielo jutro. Čupa me, bije, češljem grebe, bude iglama polieva vodom — ni sama neznam, što sve terpim.

Jednom smo se nadali iz grada častnikah Večer prije pometosmo dvor, očistismo sve kao na tielovo. Gospodićna sieđe k češljanju. Ah, voliel bih uzeti u ruke živ ugljen od njezine ruse kose.

Ti takova i takova, odlazi mi — pa opet

ajde ovamo. — Bije me, žesti se nada mnom! mene prolaze tērnci od straha a ona psuje, viče lupa nogama, a na jednoć udri u plač. . . .

Ja na vrata a ona za menom u vjrt. „Smervili ću te, zadavili ću te, zmijo!“ Ogledam se ali ona izgleda tako strašno, da sam klecнула od straha. Obima rukama pograbi me za vrat, a njezine ruke mērle kao led. Hoću viknuti, glas mi se iznevieri, te padnem polumertva pod jaban. Hladna voda probudila me iz nesviesti. Otvorim oči, oko mene stoje družice moje svi biede kao zid. Gospodićna se izpruzila u naslonjaču, a starica više nada mnom i psuje; i ona se tako razljutila, da joj se načinila pieća na ustnima.

„Što radiš ništarijo, kako si se osudila u-vriediti gospodićnu?“

Ja te . . . !“ a gospodićnu tieši:

„Neplaći angjelčiću moj. Još lahko oboliš — jao ta ruke su ti hladne. Prestani. Samo mi javi kad ti što učini.“

„A ti — obrativ se k meni — dobiti ćeš, počekaj!“

Čudim se, što me nisu izbile na novo. Valjda stoga, što sam bila odviše slaba. Starica mi prisloni slabu zausnicu i dade me odnesti u kaću.

Družice me odnesoše u sobu — te stanju sve nada mnom tužiti:

„Uboga Ustinko! . . . . Majko Božja . . . . zašto toliko tērpimo?“ (Dalje će sl.)

biedama nad Hercegovcima, no ovima je vrlo malo verovali, pošto se to nikako pobiede nemogu zvati, gdje se Hercegovci osietivši pretežnu silu u Turakah u svoje gore povukoše priliku čekajući da na Turke napadnu.

Kraj rata daje se lahko predviditi. Turska vojska nema ni volje ratovanju ni dovoljno brane i novaca, te će zato prije ili poslije primorana biti, da ostavi Hercegovinu, koja će se bez sumnje sa Cernom Gorom sjediniti.

Sa bosanske granice, 30. ožujka. Naši se Turci spremaju baš za cio, da na Srbiju udare. Prave putove na sve strane. U tuzlanskom sandžaku popisano je 16.000 avi da su spremni. Sersafer im je predvoditelj iz Bielne Mahmud-beg Pašić, četvorica su jzbaše iz Gerčke, trojica se zovu Hadji Mujanović, Hadji Afis sin Mirle Mehmedov i Murat Agatopatov. U Beljini nema više nego 406 nizama konjanikah, a ne 12000 Krajišnjikah, od kojih svega skupa nema više nego 300 na Drini iz nashije Kula Vakufske. U gradskoj nahiji bila je prije nedjelju dana vizitacija, pri kojoj se sersafer Hadji-beg Gradačević ljutio, vlluci, da nemaju ni kremena, ni fišeka čestila. Sarajlije su spremne, govori se, da će ih sam Osman-paša predvoditi. Fasli-paša bit će nad svima bašibozucima. (Svet.)

Francuzka.

Ništa nije moglo francuskoj vladi u ovom trenutku, gdje se okolo toga radi, da se obće mienje protiv svećenstvu razdraži, bolje doći, nego jubilej na uspomenu ubitstva Hugenotah god. 1562., što ga nadbiskup toulouski u svojoj posljednjoj pasturskoj poslanici naredjuje. I iz ovoga najnovijega fakta vidi se, da Napoleon nema krivo, da se kod odlučanja važnih poslova na providnost oslanja, jer čini se, da je s njom u tako dobru porazumljenju, da ona u istima vazda veoma dobrodošlim međudogadjajem dolazi u pomoć njegovim planovima. Ovaj jubilej ima proslaviti čim, koji se je u Toulousu prije 300 g. dogodio među katolicima i Hugenotima, koji su si onda s oružjem u ruci naproti stajali. Dne 16. svibnja 1562. sklopiše naime obie stranke u onom gradu kapitulaciju, polag koje imao bi se protestantima dati slobodan izlaz iz grada, no oni bi imali prije svoje oružje u varoškoj vijećnici položiti. No je dva je ovaj posljednji uvjet izpunjen bio, kad katolici nasērnuše na razoružane i posiekoše ih nemilice sve do jednoga.

Tako glasi izvješće svih suvremenih poviestničarah, de Thou-a, Mezerai-a, La Popeliniere-a, u spomenicima Cendcovim i Montluc-ovim a poimence u dielu „*Histoire générale de Languedoc*.“ Polag niekih iznosio je broj ubijenih do 4000. Na uspomenu ovoga čina bile su držane sekularne svetkovine g. 1662. i 1762. Nitko nije očekivao, da će se ove godine treći put ponoviti taj jubilej, no nadbiskupu toulouskom učini se da je sada upravo shodno vrijeme, da uspomena na onaj svibanj opet ponovi. „Mnogo danah prodje od onoga vremena,“ piše u svojoj pasturskoj poslanici, „ideje izrinuše ideje, prevrat nas razluči od onoga vieka, - on razori prestole, podigne stratišta, razori cърkve u veliku broju i dade i našim obicajima nov pravac. Vi ćete medjutim s radostju latiti se prigode, da opet spojite razderani lanac prošastnosti (*renouer chaîne du passé*.) Sada gdje nas toliki razlozi za tugevanje obkoljuju, gdi je viera izložena toli tajstvenim opasnostima, moraju duše, u kojima duh božji žive, stupiti na vidielo, mora se sila dobrog duha bez straha oprijeti sili i silničkom gospodovanju zloga duha. Dočim se bezbožnici sjedinjuju u tmini i dočim se čini, kao da derzovitost i jakost cerpe iz nevidiva i pogubna svieta, moraju se dobri kod luči sunca skupljati i sērca i ruke k onim jasnim predielima dizati, gdje se molitva skladnim glasovima svetacah diže k prestolu božjem.“ Kad su pred 100 godina slavili ovu uspomenu, imenovao ja je Voltaire „obhodom, kojim se bogu hvali za 4000 počinjenih ubojstvah“ Fanatizam mnoštine uzraso je onda do paroxisma. Poznata je poviest o Jean Calas-u, koji je 18. ožujka 1762. god. nedužan u Toulousu kolom pogubljen bio. A to je ona prošlost, koju biskup sa sadašnjostju spojiti želi. 16. svibnja god. 1562. bio je za Toulouse sasvim ono isto, što je bio za Pariz 24. kolovoza (dan Bartolomeja) g. 1572., a taj ima se sada svetkovati! Dnevni

misle da će nadbiskup opozvati svoju naredbu. Vlada je svetkovinu zabranila.

No biskup toulouski nestoji sa svojim fanatizmom sam. „Gironde“ donosi izvadak prodike Petra Minjarda, koju je isti deržao u cърkvi Nottredamskoj. Ona opisuje sadašnjost Francuzke i Italije kao deržavu satanovu. Zločinstvo, kradja i ubitstvo vlada veli, na zapadu staroga svieta a nered, kerv i barbarstvo na jugu itd.

Oficiozni dnevnik staraju se naravno da ovaj predmet na svoju korist iscērpe, a i na drugim miestima morat će uslugah činiti. Tako će, vele, naskoro jedna po nadbiskupu reuneskom proti prefektu ilisko-vilainskoga departementa upravljena žaloba o naimenovanju jednoga svetetskoga (namjesto duhovnoga) seoskoga školinika dati povoda izviestitelju de la Rochejacqueleiau, iznova proti nasiljima vlade gērmiti; no neće mu izostat odgovor.

Rusija.

Varšava, 4. travnja. U našem gradu se dosada ništa nepromienilo. Vojničko stanje traje neprestano te priedi svaki materialni i duševni razvitak. Mir nije bio nigdie porušen. Kazalište je uvijek prazno; cerna oprava nosi se kao obična.

Viesti, što ih donesoše niemacki listovi o mučenju Zamoiskoga puka sa izmišljotina; tako je očitovala posebna u tu svērhu određena komisija, da stvar potanko ispita. „Czas“ je toga mnienja, da je vojnička komisija samo raztrabila tu viest, da probudi strah u gradu, nu videći kako o toj stvari pišu inostrani časopisi, sazva gradjansku komisiju, da se osviedoči o neistinitosti rečene viesti.

Iz tvērdjave bilo je opet nekoliko osudjenih odvezeno stranom u vojsku, stranom u prognanstvo. Nekoliko vojničkih častnikah bilo je uapšeno.

Gerčka.

Atina 1. travnja. Jedva sam bio odaslao svoje posljednje pismo, kad dodje viest u Atinu, da je malena četa arbanaskih Turakah priedo granice prodērila, predvodjena po jednom niekadanjem harambaši, koji je u Tesaliji u zatočenju živio. Ova četa prekorači granicu kod Lemije, mimoidje grad Lemiju i dodje do granice od Atike nebitva opazena. Ona je hodala po noći a priedo dana ležala je mirno po gudurama.

Jošte u ponoć izasla vlada vojsku proti Pentelikonu i Oropu, i buduci da rano jutro prispie viest, da se četa tērgovištu Oropu približava, poslano bi jošte više četah u onom pravcu. Dosad — otdad prodju jošte tri dana — nenamiri se jošte vojska na tursku četu, a u Atini neznaju ni kud je krenula. — Što se dosad o ovoj tajstvenoj stvari znade, stēže se na sljedeće, što je momčad pastirima i drugim putnicima tobož kazivala, t. j. „Da ih je Notha Bocariss, jedan od svibanjskih urotnikah a buntovnik u Navpliji, pozvao, da mu u Navpliji dodju u pomoć; da nenamieravaju u Gerčkoj krasti, već da se bore za ponudjene im novce; no da nisu jedini, koji dolaze, nego da će jošte mnogi drugi, u istu svērhu i uz istu platu u oddielima doći u Gerčku i uputiti se put Atine.“ U takovim okolnostima sasvim je naravno, da je gerčka vlada upravila dopis na tursko poslanstvo a u isto doba i na poslanike silah pokroviteljicah. Od toga vremena saznalo se takodjer, da medju onim ljudma, koji se u Siri za ustanka sjediniše s Leotzakom i odpratiše ga na otok Termiju, bijaše i 40 Turakah, koji bijahu sa niekoliko vojnika i s drugima uhvaćeni. Oni izpoviedaše, da su iz Krete došli u Sira, da se upute u svoj zavičaj (Arbanasku), no Leotzakos najmio ih je za novce, svakom je dao 2 funta sterlingah kapare i uzeo ih sa sobom na otok Termiju.

Amerika.

„Billjer. Korespondencija“ ima pismo iz Londona o ladjah oklopnicah „Monitor“ i „Merimak“, kojima bi, kao što su već u kratko i Narodne Novine javile, pērvo bojno polje u novome svijetu, koje obširnije opisuje taj grozni boj i to kako sledi:

U jutro 13. ožujka posada tvērdnje Minroje, stanovnici s obe strane obale i ljudi sa saveznih ladjah vidiše gdje se nešto tiho miče napred uz reku Gjems. To naličase niekako na ponisku kuću cērnim zastērtu. Iz te zastirke izletoše poredak dim; a nigdie nebijah živa čovieka; izgledaše niekako čudno i strahovito. Svi ljudi povikaše da je to „Merimak“, top saječa na obalama odrieke,

ladje „Kumberland“ i „Kongres“ bieše već odmah potresene ljutim bojem i kapetana, koji nebieše ta zemieni poručnik s „Kumberlanda“ i obori vatru na morsko čudovište, koje mu idjaše na susret; ali se sva djuleta oklizivahu i odsakaha s gvozdenih oklopah Merimakovih kao kugle indijanskih lovacah s nosorogova oklopa. Znat ćete da je od dva udarca probijeni kljun u „Kumberlanda“ - stokin armstrongovim topom učinio te „Kumberland“ odmah počeo padati i tonuti. Čudno je to udarci, niekako vrlo oslabe onoga na koga se gērnu i nemogu vam nikako predstaviti kako su patili nesrećnici, koje ovo sadje. Niti vam se opet može kazati što o onoj hladnokervnosti nenemirenoj, i o nesumnjivoj hrabrosti amerikanskih brodarah, koju pokazahu ovom prihkom. Voda nagērtaše potocima kroz rupe na ladji, koja već tonjaše izpod svojih branilacah; a ladjarima još biele briga kako će oboriti još jednu vatru makar i opet uzalud. Još je ostalo niekoliko palacah do krova od ladje i tek se tada brodari i oficiri njihovi baciše u rieku da se spasu plivanjem. Ranjeni se nemogahu nikako spasiti i svi propadoše do jednoga. Sutra dan ščeše Merimak da usavērši svoje pobieda i da satire ladje „Minoseta“ i „Svetog Lavrencija“ koje nemogahu prispjeti u jučerašnji boj. Tu je bilo mnogo lakše srušiti ih, jer se „Minoseta“ nije mogla pomoći počem bieše nasela na jedan prud. Ali „Merimak“ opazi na jedan put gdje se pokazuje nietko nov u boju a to bieše „Monitor“, ladje oklopnica, ali šest putah manja od „Merimaka“. I tada obale rieke Džemas sviedočiše o ovom boju dotle nečuvanom u mornarskim lietopisima. Tako ta dva pokretna gradica oklopljena počēše biti jedan drugog topovima iz daljine na 100 metarah; ali priedo sve bližosti gērdaše djuleta od 100, 150 i 200 funtah odsakahu sa gvozdenih oklopah. Tri puta se saletaše „Merimak“ uzdajući se u svoje težina i masu; saletaše se sa svom silom na svog protivnika da ga satire, i tri puta dučeka „Monitor“ taj napadaj neposērnuvši. „Merimak“ tada ogleda da izveze ljude na ladju i baš onaj čas kad ladje stade jedan uz drugu, baci on niekoliko mornarah na „Monitor“, ali napadači nenadoše nigdie prolazka i bieše potērvani karabinima, kojima se nevidjahu nisanđanje. — Boj se tri puta prekidaše da bi se vriedi topovi ohladili. „Monitor“ manevrovaše mnogo bērže od „Merimaka“; pokretaše se bērzo kao kakva divlja patka; uvijek se koričēše položajem kad je god pucao i neprestano mu izlazeše sa rukom da smete „Merimaka“ da se nezaletati na „Minosetu“, koja jednako stajaše na prudu. Ova je bio boj Davida s Goleatom. Na posljedku „Merimak“, povredjen s krila od udarcah „Monitorovih“, morade se povući natrag, i sakriti se iza ostēva Krameja, a poslije ga odatle odvukoše dva parebroda a pristanište norfolško. Ljudi, koji su gledali oklop u „Monitora“ poslije ove strahovite borbe, vele da se jedva mogu raspoznati neka ugnuta i povredjena miesta na oklopu; takodjer se jedva vidi znak od udarcach kljunom, i ti udarci nisu bili vrlo osietni za ljude, koji se pouzdaju u tu čudnu mašinu ratnu, koju načini kapetan Erijelson. Sistema je sa svim nova; sredina je ladje ogradjena koturom gvozdenim, koji se kreće i podiže najzgodnijim i najlakšim za pasao mehanizmom. — Borba je ova riešila novi metod morskih bojevah. Sad neka Englezka reče s bogom starim svojim dervenim ladjama; već smo a gvozdenom i metalnom vieku. Valja se biti novim oružjem.

Bērzojavne i najnovije viesti.

London, 12. travnja. U dolajoj kući pōvede se govor o Italiji; Layard je očitovao, da su neistinite viesti, što tvērde, da su ondie razbojničstvo i ubojstvo na dnevnom redu, te veli, da je Italija sada sretnija nego ikade.

Palmerston tvērdi, da se nemogu uzderžati svetovna vlast papina; on kaže, da bi se papa u svojem interesu ove vlasti odgodi imao. Njegova sudbina, veli, počiva u rukah franczskoga cara; kada bude franceska vojska ostavila Rim, onda će biti Italija slobodna i sriedozemnoga tja do jadranskoga mora. Parlament odgodi se do 28. t. m.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 12. travnja 1862.		Svršotni točaj
Papiri.		avstr. vred.
5% Kovovnice		70.25
5% Narodnoga zajma		84.25
Narodne banke		832.—
Vierovnoga zavoda		204.25
Mienice.		
Srebro		132.—
London		133.—
Čarski cekini		6.25

Meteorološki opažanja na ovdišnjoj kr. višjoj realni dne 12. i 13. travnja 1862.

Ura	Barometar va visina u par. čert.	Barometar va visina u par. čert.	Toplo- ta po R.	Naoblaka	Smier i ja- kost vjetra	Atmo- sferička oborina (dažd, snieg ili tuda)	Opazka
7. pr. pd.	331.28	330.39	+10.4	9	0		Dakdo- vito
2. pd.	331.32	330.25	+12.0	10	Jz	3.49	
9. u več.	331.22	330.16	+12.2	6	0		
7. pr. pd.	330.60	329.82	+6.7	10	Jz		
2. pd.	330.00	329.16	+11.2	10	Sl	0.30	
9. u več.	330.00	329.36	+4.0	10	Sl		

Danas u 7 sati temperatura R. +1.2 i snieg.
Opazka. Kod naoblake znači 0 sasvim vedro a 10 sasvim oblačno; brojevima ležećim između 0 i 10 razumije se veća ili manja množina oblaka, rasdieliv cijelo nebo iznad obzorja na 10 jednakih dielah.
U 6. stupcu znače velika pismena smier vjetrova (Jz = južno-istočno-zapadno), a brojevi jakost vjetra, isto, 0 sasvim tiho a 10 buru, a među ovim ležećim brojevi naznačuju različnu jakost vjetra.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 1800 (257) 3-2
Natiečaj.

Kod c. k. poštanske ekspedicije podići imajuće se u satnijskom mjestu Virju giurgjevačke regimente ima se popuniti mjesto poštanskoga odpravnika.

Poštansko odpravnništvo završavaće se poštansko-uredskim rukovanjem razaslanja stvari od vrednosti i svoju poštansku svezu uzdržavati posredstvom jezdiočkih i kariolnih pošta tekućih među Osiekom i Varaždinom.

Beriva poštanskog odpravnika ustanovljuju se godišnjom plaćom od jedne stotine (100) forintih i godišnjim uredskim paušalom od dvadeset (20) forintih austrijske vrednote.

Natiečaj za ovu uz sklopljenje službenog ugovora: položenje kaucije od 200 f. a. v. podijelit imajuće se odpravnikovu službu imaju svoje valjano biljegovane molbenice pod dokumentovanim izkazom svoje dobe, okolnosti imovine, dosadanjega zanimanja, i pouzdanosti unutar četiri nedjelje danah podpisanom poštanskom ravnateljstvu podneti.

U Zagrebu dne 6. travnja 1862.
C. k. ravnateljstvo pošta za Hrvatsku i Slavoniju.

Br. 188. (263) 3-2
Natiečaj.

Na pučkoj učionici u Prišlinu ima se definitivno popuniti služba učitelja i orguljaša, s kojom skopčani godišnji dohodci kraj bezplatna stana, uživanja malena vjerta i drugoga zemljišta od 2 rali iznose 210 stot. kao stalne god. plaće, zatim 75 st. 60 novč. kao dervarine za učitelja, a drugih 50 st. 40 novč. za školu opredijeljeno. Za ovu službu otvara se natiečaj s rokom od 25. travnja o. g.

Prositelji, koji treba da budu ne samo učiteljstvu, nego i crkvenomu pjevanju i orguljanju podpuno vjerni, napućuju se ovim, da molbenice s potrebitim izkazima starosti, izučene dvogodišnje preparandije, čudorednosti, dosadanjega službovanja i stališa do rečenoga roka dostave podarcidjaku i župniku u Prišlinu, Ivanu Petranoviću.

Od nadbiskupskoga duh. stola u Zagrebu, dne 28. ožujka 1862.

4016-961. (246) 3-2
Kundmachung.

An der neu zu errichtenden griechisch-nicht-unirten selbstständigen dreiklassigen Unterrealschule zu Czernowitz in der Bukowina, vorläufig mit deutscher Unterrichtssprache, sind sechs Lehrerstellen für sämtliche an einer solchen vorschriftsmässig zu lehrende Fächer zu besetzen.

Mit jeder derselben ist ein Jahresgehalt von 630 fl. ö. W. mit dem Ansprüche auf Dezenalzulagen und für den aus der Mitte der Lehrer anfänglich nur provisorisch zu bestellenden Direktor eine Funktionszulage von jährlich 210 fl. ö. W. aus dem Bukoviner griechisch-nicht-unirten Religionsfonde unter den gesetzlichten Bedingungen verbunden, und wird zu deren Erlangung die Nachweisung der Lehrbefähigung für selbstständige Realschulen gefordert.

Der Termin zur Bewerbung um diese Stellen wird

bis zum 15. Mai 1862 ausgeschrieben, und haben bis dahin jene Kandidaten, welche eine derselben zu erlangen wünschen, ihre diesfälligen wol instruirten Gesuche, falls sie bereits in einer öffentlichen Bedienstung stehen, im Wege ihrer vorgesetzten Behörde, sonst aber unmittelbar bei der Bukoviner k. k. Landes-Regierung in Czernowitz einzubringen.

Es wird übrigens in Grmässheit der Verordnung des hohen k. k. Staatsministeriums vom 22. Februar l. J. Z. 1529/105 C. U., bemerkt, dass gesetzlich befähigte landeseingeborne Bewerber, welche der gr. n. u. Religion angehören und der romanischen nebst der deutschen Sprache kundig sind, vorzugsweise werden berücksichtigt werden, und dass jene katholischen Lehrer, welche für die erste Zeit angestellt werden müssten, in dem Masse, als griechisch-nicht-unirte Kandidaten sich die gesetzliche Lehramtsbefähigung erworben haben werden, anderweitig werden untergebracht werden.

Czernowitz, am 8. März 1862.

Br. 1778. gr. (224) 3-3
Oglas.

Na molbu gje. Katarine Blacha dozvoljena je dobrovoljna dražba nepokretnosti unešenih u grunt, na pismikah br. 13 občine Trebovac, br. 19/6 občine Leprovica i br. 33 občine Jezevo, spadajućih na plemićko dobro Božjakovina. Nepokretnosti prodavati će se na čestice i uslied molbe prodavateljice na licu mesta u dvorištu blizu Božjakovine kuće br. 3. i opredijeljen je dražbeni rok na dan 28. i sljedeće dane mjeseca travnja i svibnja 1862, svaki dan prije podne od 9 do 12 a poslie podne od 3 do 6 sati.

Dražbeni uvjeti jesu u bitnosti, da će se izklicati hvat zemlje za 14 novčićah priuzdržanom i nižjom izklicnom svotom.

Izklična cijena za mlin u Jezevom ustanovit će se kod dražbe i dražbovat će se ili na manje ili na veće čestice.

Od dotičnog predmeta dražbe imade svaki dražac uvijek u ruke povierenika 10% zaciene kao jamčevinu položiti, a kupovna se položi u ruke prodavateljice ili u Božjakovinu ili u Zagrebu.

Poblizje se dražbeni uvjeti uviditi mogu ili kod prodavateljice ili kod sudbenoga povierenika c. k. javnog bilježnika dra. Antuna Rojca.

Dražba ova stavlja se do obćeg znanja s naročitim dodatkom, da takovom stvarna i založna prava ostanu netaknuta.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke.
U Zagrebu, 19. ožujka 1862.

Klobučarić. Jović.

Br. 647-M. (276) 3-2
Oglas dražbe.

Od strane kr. sudb. stola žup. zagrebačke stavlja se do znanja, da će se uslied molbe gdne V. Reyleinove proti gji. Jel Strocingerovoj u stanu ove posljednje u Zagrebu pod zidom dne 28. travnja t. g. i dne 14. svibnja t. g., svaki put o 9. uri prije podne, pokretnosti pod ovrhu uzete, kao: kućno pokućstvo, rubenina, obuća i ino kuhinjsko posudje, u procienbenoj vrednosti od 400 for. 40 n. a. vr. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se na prvom roku samo uz procienbenu cijenu prodavati, na drugom pak roku prodavat će se i izpod procjene.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke.

U Zagrebu dne 2. travnja 1862.

Klobučarić. Jović.

Br. 677. M. (261) 3-2
Izrok.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke daje ovim na znanje: Gospodin Janko Konecica predao je sudu ovom dne 2. travnja 1862 pod br. 677. tužbu mienbenu proti g. Marku Bariću, kućaru, na platežni nalog radi ostatka mienbenog duga u iznosu od 220 fr. 46 novč. a. v. na temelju prve mienice, koju je g. Petar Kuretić u Zagrebu dne 13. listopada 1860 izdao vjerhu 370 fr. 46 novč. a g. Marko Barić prihvatio i koja je dne 15. ožujka 1862 plativa, a kretom izdatnika prispiela u ruke tužitelja, i pošto tužitelj navodi, da mu nije moguće saznat boravište, a sud o protivnom obaviešten nije, da mu je postavljen skrbnikom gosp. Maximilijan Prica, odvjetnik u Zagrebu.

Pozivlje se dakle g. Marko Barić, da imade ili dovoljno uputit naredjena si zastupnika ili sudu imenovat drugoga zagovornika, jer će inače posljedice pripisat imat samom sebi.

U Zagrebu dne 5. travnja 1862.

Klobučarić. Jović.

Br. 2036. gr. (225) 3-2
Oglas.

Od kr. sudbenog stola županije zagrebačke kao stiečajne oblasti ovime se objavlja: Da je od tog suda otvoren stiečaj vjerhu celog imetka Stjepana Luketića, pekara u Zagrebu, imenito vjerhu gibućeg, gdje god se nalazećeg, i negibućeg imetka u onih brunovinah, gdje valjanost imade privremeni stiečajni red od 18. sernja 1853, da je zastupnikom i medjutomnim upraviteljem imetka postavljen ovdašnji odvjetnik dr. Hoffmann a njegovim zamienikom ovdašnji odvjetnik Antun Poh.

Pozivaju se dakle sve one osobe, koje kakve god tražbine na imetak padši u stiečaj staviti imadu, da iste najave najdulje do 16. lipnja 1862 putem tužbe proti gore rečenom zastupniku gromade kod ovog kr. sudbenog stola, jer bi bile inače usperkose svojih prava

vlastništva, prednosti ili zaloga lišene svojih tražbina iz stiečajne gromade i izključene iz razprave stiečajne.

Za potvrdu medjutomnog ili za odabiranje novog upravitelja i odbora vierovničkog opredijeli se ročište na 8. svibnja 1862 prije podne u 9 sati kod ovog suda tim dodatkom, da vierovnici stiečaja k istom tim sigurnije doći i o odabranju upravitelja imetka i odbora izraziti se imadu, što bi inače bio glasom §. 44. St. R. na pogibelj vierovničku medjutomni upravitelj imetka i odbor vierovnikah postavljen od suda.

U Zagrebu, 24. ožujka 1862.

Klobučarić. Jović.

Br. 1024-1862 (271) 3-2

Izrok.

Poglavarstvo sl. kr. i glavnoga grada Zagreba, kao sud, poziva ovime posiedatelja po Vladislavu Kettig-u izgubljenie ovdie založnice prve hrvatske štedionice pod br. 98374. u pogledu založenoga sata, da takovu uz rok od mjesec danah kod ovoga suda preda; pošto će se u protivnom slučaju takova nišetnom i usmrtjenom proglasiti.

U Zagrebu dne 5. travnja 1862.

Gradski sudac
Matošić.

Br. 771. gr. (228) 3-2

Oglas.

Kralj. županijski sudbeni stol varaždinski stavlja ovim do znanja, da je dozvoljena na molbu občine varaždinske, po odv. Vezicu, radi dužnih zaostavših kamatah od 88 for. 20 novč. a. vr. s. p. treća ovršena dražba nepokretnosti, što no je unešena u grunt, na pismniku por. občine Varaždin pod br. 573., na 1506 fr. 58 novč. a. vr. sudbeno procienjena i na vlastitost dužnice gospoje Barbare Luki spada.

Za preduzetje te dražbe stavlja se ročište na 28. svibnja 1862 u 9 sati prije podne pred ovim sudom, tim, da će se kod takove ta nepokretnost i izpod procjene najboljem nudocu dosuditi, koji će morat uknjižene dugove, na koliko će kupovna dovoljna biti, po naputku suda na se primiti.

Pozivlju se dakle svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviešteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na tu nepokretnost kakvo založno pravo stekli, da to pravo svoje tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju sami sebi pripisat morati, ako bi se kupovine dioba bez njih preduzela i njih, ako se na taj način kupovna izcerpi, ništa nezapadne.

Napokon pozivlju se svi oni hipotekarni vierovnici, koji neobitavaju u mjestu suda ili blizu njega, da za branjenje prava svojih pri dojdudoj dražbi kupovine u mjestu suda zastupnike imenuje, te da pred prodajom ime i stan takovih suda prijave, inače će se za one, koji propuste to učiniti, ureda radi zastupnici imenovati, kojimi će se dalje odredbe uručivati.

Dražbeni uvjet i gruntovni izvadak može se pri ovom sudu u uredovnih sati uvidjeti.

Kralj. županijski sudbeni stol.

U Varaždinu, 19. ožujka 1862.

Novak. Božanić.

Br. 805. gr. (206) 3-2

Oglas.

Kr. županijski sudbeni stol varaždinski daje ovim na znanje: Da je na molbu Ljudevita i Julijane Kraus kroz g. odvjetnika Vezicu proti Luki i Mariji Hliš radi dužnih 105 fr. a. v. s. p. dozvolio ovršnu prodaju nepokretnih, oranica Brezje i Vučak, što no su na 550 fr. a. v. sudbeno procienjene, i u gruntovnici občine Varaždin pod br. 973. i 1759. upisane, te da su u tu svrhu dva roka opredijeljena, prvi na 20. svibnja 1862 a drugi na 23. lipnja 1862, svaki put u 9 sati prije podne kod ovoga suda.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupit želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina, ako li se kod prve dražbe ni za više a ni za procienbenu cijenu neprodade, kod druge dražbe i izpod procjene najboljem nudocu izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovna dovoljna biti, po naputku suda na se primiti, i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, procienbeni napise i gruntovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviešteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisat morati, ako li se dioba kupovine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovna izcerpi, ništa nezapadne.

U Varaždinu dne 8. ožujka 1862.

Novak. Čukac.

Br. 1819. gr. (248) 3-2

Izrok.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke daje ovim na znanje, da je na temelju odluke od 22. ožujka 1862, br. 1819., za razdiobu kupovine unišavše za prodano prigodom II. dražbenog roka dne 12. rujna 1861 dobro Riečicu Dragutina Teodora kneza Vrede-a odredjeno ročište na 27. svibnja o. g. u 9 sati prije podne, na koje se svi založni vierovnici pozivlju time, da je za one, kojim se rečena odluka za vrijeme dostaviti nebi mogla, ili koji na ročište došli nebi, sudbeno određen za skrbnika ad actum g. odvjetnik Poljak u Zagrebu.

U Zagrebu dne 22. ožujka 1862.

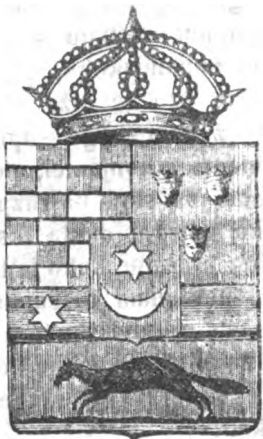
Klobučarić. Jović.

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i prazniko na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće a novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predložena je uvrstbina: 7 kr. a. vr. od linijosa jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Erarska pristojba za svaki oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko putah, koliko se putah listi uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u utorak 15. travnja 1862.

Broj 87.

S tekućim mjesecom počinje se drugo četverogodište „Narodnih Novinah“ za god. 1862.; poziva se dakle domorodno občinstvo, da svoju predplatu na „Narodne Novine“ obnovi, i to na četvrt godine poštom s 3 for. 15 novč. a u miestu s 2 for. 10 novč. u a. vr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove uređno primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novinah“ franko poslati, te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posliedaju poštu.

Uredovni dio.

Izvadak

iz zapisnika sednice gradskog zastupništva držane dne 9. travnja 1862.

U toj sednici bijahu učinjeni sljedeći zaključci:

1. U pogledu mesarenja:

a) mesari ovdašnji imaju mjeseca travnja uz cijenik mjeseca ožujka t. g. meso sieći, a oni, koji proti tome zaključku griješili budu, imaju se kazniti u smislu SS. 151. i 152. obertnoga reda od god. 1859.,

b) prvim svibnja t. g. uvest će se limitacija slobodnom konkurencijom, a ako i to nebi vodilo k svršsi, dati će se mesarenje u zakup, i

c) politički odbor ima glede uvedenja limitacije i glede davanja mesarenja u zakup načiniti osnovu i predložiti ju.

2. Na molbu braće Neuschloss, da im se dozvoli kopati tvorine jaruge dalje prama sieveru 100 do 120 hvalih, imaju se uputiti, da će tu dozvolu istom onda tražiti moći, kad si dobave pismeno osiguranje željezničkog društva, da će te jaruge tako sagrađene biti, da u njih voda nikada stali neće.

3. Glede Sofijinog puta, zatim puta vodećeg od Cmroka k Žaveru i onoga od gradske stricljane k sv. Roku zaključeno njihovo je uređenje neodvlačno preduzeti.

Neuredovni dio.

Sa šta toliko vike?

„Nečinite slona od komara.“

I.

Čudnovate čudi ljudske! Kad se čovjeku ukazuje u daljini predmet neizpunjenih željah njegovih, on ti čezne i teži za njim, on će ti uložiti sve izviestno svoje za ono neizviestno, i žrtvovati isti život svoj, ako nemore postignuti ono, što mu očariva dušu njegovu. No posliže li on želju svoju, namah ti počinje hladjeti prema onomu, za čim je gorio, zaboravljajući, kako sretnim bi se nekada scienio bio, kad bi bio postigao na bërzu ruku namieru svoju.

Kao što se to događa u životu pojedinih ljudi, tako se događa i u životu narodah zavedenih na stranputice nepraktičnih i nepostiživih idealah, kojimi bistré oči njihove zaslepljivaju

ljudi strastni i neizkusni varavimi slikami bunovne fantazije svoje.

U tom položaju nalazi se i ovaj dio naroda našega, koji je sada kolovodja u javnom životu zemlje naše, osobito u skupštinah niekojih županijah.

Uzmimo, da nam je god. 1848. ili 1849., pa kojom nenadnom srećom još god. 1860., pošlo za rukom, da državnimi institucijami osiguramo samostalno bitje naše narodno i državopravno, te da smo već tada postigli poručanstvo ili bar temelj k tomu poručanstvu naše autonomije, blagodat neposrednoga zastupstva naših narodnih i državopravnih interesah na podaožu kraljevskoga prestolja: kakova radost, kakovo veselje i urnebesno klikovanje, bilo bi se zaorilo po našoj domovini od hladnoga Dunava do sinjega mora!

No sada pošto smo zagrlili čedo naših vatretnih željah, pošto smo postigli u narodnoj upravi vèrhovnoj poručanstvo za narodnost i samostalnost našu u koliko to dopuštaju sadašnje vrijeme i današnje okolnosti; sada nenalaze kolovodje naroda našega ni jednoga slova priznanja ni radosti nada tim, da smo stekli stanovište narodnoga napredka, koje ni godine 1848. nismo se bili osudili postaviti medju postulate narodne naše slobode.

Od 8. studenoga 1861, dana kraljevskoga odpisa na sabor kraljevine naše, prestade zemlja naša biti „pars adnexa“, to jest zakërpa na platu tuđe slave; steče svoje čvrsto miesto državopravno, koje je prije samo po imenu zauzimala, steče poručanstvo za svoju budućnost u instituciji posebnih svojih vèrhovnih oblastih.

Kr. dvorska kancelarija bi ovo kraljevskom milostju definitivno uređjena, i tako se uputi najvažnija i najglavnija točka pomenutoga kraljevskoga odpisa, te položi se temelj za izpunjenje svih ostalih željah, koje su kao naravna posliedica ovoga za naš narod vèlevažnoga i neprocenljivoga događaja.

Po čitavoj cesarevini bilo je prilike čuti, kakovim ushićenjem su govorili drugi austrijanski Slavjani o važnosti ove dvorske oblasti za narod hrvatsko-slavonski, jer u njihovih očuh posta kraljevina naša u tom obziru uprav predmetom nenavidnosti.

Drugi Slavjani misljahu, da će Hrvatska i Slavonija planuti od priznanja ovoga kraljevskoga dara, i da će skupštine municipalne tako mudre biti, te će pouzdanicami svojim ukriepiti težki položaj ove svoje nove oblasti dvorske.

Mislili su, da će narod kako novu ovu, tako i zemaljsku svoju oblast, opreznim i umièrenim držanjem svojim postaviti u stanje, da mogu uspješnije podupirati ostale narodne želje, da mogu lašnje nastojati da razdrieše zamèršene čvorove političnih i financialnih odošenjah zemlje, da ugledne podporom i mudrostju narodnom uspješnije mogu dièlovati i dolje i gore.

Ali, u miesto svega toga, doživiesmo evo baš protivnih pojavah. U onaj isti par, gdje se još oblasti naše bore za oživotvorenje drugih točakah naše državopravne samostalnosti, naročito radi podignutja posebnoga vèrhovnoga sudišta u Zagrebu, i nemisle skupštine municipalne, s niekojimi hvalevrièdними iznimkami, na znamenitost ovih stečevinah, nego pozdravljaju svoje oblasti nepouzdanicami u formi ublaženoj predstavakah i tegobah proti njihovim naredbam.

Jedan od naših najodličnijih zemljakah izusti u javnoj skupštini zlokobne rieči: „Kad me već mora tko gnjesti, volim da to tadjin čini, nego moji vlastiti zemljaci!“ Kad bismo, kao što nismo

bili uviereni, da te rieči nisu plod časovne razdraženosti, nego izraz stalnoga uvierenja; pak kad bi se hteli osvetiti tomu govorniku, želieli bismo mu u istinu, nego samo iznimice njemu, da okusi opet nositi lahko ono breme što bi mu navaila toli žudjena, ruka tudjinstva.

A sa šta sva ta krika i vika? sa šta tolika halabuka suprot našim oblastim? sa šta, već ili s nesporazumljenja, ili s neviestine u državnih poslovih od strane takovih ljudi, koji se nametju za kolovodje narodu, a neznadu ili navlaš neće da znadu okolnostih u kojih se nalazimo; ljudi koji mlata rukama po oblacih, a negledaju na ponor na zemlji u koji sèrnu.

Dokaz za ovo tvèrđenje naše ovo što sledi.

II.

U napatku za uređenje municipijah postavljeno je načelo, da stanje municipalno — upravnoga osoblja ima biti onakovo, kao što je bilo 1. siečnja godine 1848.; da povišenje broja toga osoblja, gdje bi to potriebito bilo i odredjenje platjah, *savisi od višjega dozvoljenja, kako je to i prije godine 1848. bilo na temelju tolikih kr. odlukah i naredbah ugarske dvorske kancelarije, i ugarskoga kr. namiesništva*, o kojih ćemo progovoriti dolje niže.

Uslied toga su pozvane bile sve županije već u početku svoje obnove proljetja 1861, da podnesu na propisano *višje odobrenje* pregleda svoga upravnoga osoblja i platjah, da se tako izpune gore pomenute ustanove napatka.

Tom pozivu zadovoljile su za vremena samo nieke županije, a druge su oklievale koliko moguće dolje. Predloženi izkazi povratjeni su bili od namiesničkoga vieća, da se obale stranom pretierane, stranom bar privremeno, faktično, nepotrebite službe. Tako se je stvar ova vukla čitavoga lieta i jeseni godine 1861. sve do mjeseca veljače 1862.

Medjutim stavile su županije u tečaj sve platje, kako su jih one u prèvi mah odredile bile bez da su očekivale višje odobrenje.

Županije varaždinska i sriemska platjale su svojevoljno nieko vrijeme i platje niekojih članovah sedrijah premda je izbor njihov bio uništen.

Tako se je trošilo neograničeno, ali iz novčanoga izvora veoma *ograničena* pošto je u to ime bila stavljena na raspolaganje samo svota stanovita, za to naročito opredieljena.

Opredieljenje ovo nije zavisilo od samovolje ikoje dvorske oblasti, dakle niti od volje ministarstva financialah, već je budget za svaku pojedinu krunovinu ustanovljen na temelju rezultatah prijašnje upravne godine, u porazumljenju s nadležnimi dvorskimi oblastima, kao što to propisuju obstojeće naredbe.

Tako ustanovljeni budget bi u nadit previjšnjega odobrenja početkom upravne godine 1862. u život uveden, premda još nije bilo prilike, da se doverši pretres njegov putem ustavnim, kod koje prilike se je vaviek bojat još i dalje redukcije budgeta.

Od tuda se vidi, da, bilo šta bilo, svaka krunovina cesarevine mora se bezuvjetno kretati unutar granicah toga proračuna, koji *nedopušta prekoračenja pojedinih svotah, niti u cielosti, niti u pojedinih rubrikah budgeta*.

Poznato nam je vèrlo dobro, da bi županije u normalnom stanju imat morale, dakako, svoju vlastitu blagajnu i svoj vlastiti županijski porez.

No to pravo ostalo je in suspenso, dokle obstoji sadašnji prošlih desetah godinah uveden cen-

prečac ukinuti taj sustav, dokle se nerieše glavna pitanja državopravna i financijska naprema cesarevini koja su i sada neriešena. To je predmet koji se ima riešiti putem zakonotvornim, a nemože se riešiti putem upravnim.

Bilo je miesto govoriti o tom na saboru laniškom ali sabor je žalibože, u pogledu finaciah pošao tako nepraktičnim putem da je zaniekao obstanak ikakova pravnoga odnošenja uaprema ukupnosti cesarevine austrijske, i smatrao je za prešnije, da se obširno bavi drugim predmeti koji za sada nemaju nikakove praktične važnosti.

Troškom na municipalne potrebe višjom oblastju neodobrene, prekoračena je medjutim svota proračuna državnoga iz koga se za sada pokriva troškovi županijah, već godine 1861. za 340.000 for.

Za godinu 1862. bi se proračun godine 1861. bio opet prekoračio za 479.000 for. i s toga je bilo potrebno, da se obeli dotacija municipalna za god. 1862 od predložene po namiestničkom vieću i po bivšem dikasteriju dvorskom svote 508.994 for. na svotu od 239.094 for.

Neda se tajiti, da je glavni razlog s kojega je tako postupano nepovoljno stanje finaciah, ali nebi se tomu postupku moglo prigovarati ni uboljih okolnostih finaciah, jer se je valjalo držati načela, da politična uprava zemaljska (državna i municipalna) god. 1862. nema više stali, nego je stala prije uprava vladarska polag proračuna godine 1860. i 1861.

To se je moralo učiniti barem kao privremeno već iz toga razloga, što je čitava cesarevina stupila na polje konstitutionalno, a konstitutionalizam svagdie znači uprav koliko moguće veće ograničenje i nadziranje troškova državnih, a ne povećanje istih.

Kako bi naše oblasti bile mogle opravdati svoju naredbu, da su odobrile bezuvjetno stanje osoblja i platjah municipalne uprave onako, kako je bilo u prvi mah predloženo od strane županijah, kad nisu imale, u rukoh ni pravoga temelja za obrazloženje dotičnih zahtjevah, to jest, što još mjeseca siečnja 1862 gorepomenuto sistemisanje županijskoga stanja osoblja i platjah nije postignuto bilo, pošto je trajala tada još koncertacija izmedju namiestništva i županijah.

No medjutim nastade pretres o opravdanju toga prekoračenja proračuna za godinu 1861., te opaženo bi, da troškovi županijske uprave za prva tri mjeseca upravne godine 1862. već iznašaju od prilike preko trećine one svote, koja na raspolaganje stoji za čitavu godinu, te da bi na taj način već za nešto preko pó godine sasvim presahnulo vrelo dotacije za municipalnu upravu opredieljene.

Šta je tada preostalo drugo, nego da se odmah bar za godinu 1862. bezuvjetno ograniče svi troškovi na one svote, koje su *budgetom ustanovljene za svaku pojedinu struku upravnu*, dakle i za municipalnu, osobito glede službah, koje su faktično sada nepotrebite, i glede niekih platjah, razmierno visokih, i da se tako svedu troškovi ovi na svotu za municipalnu upravu opredieljenu, ili da se dopusti, neka se za pó godine izcerpi čitava dotacija, pak onda, da ostanu bez platje i oni službenici i častnici županijski koji zbilja nose teret javne službe.

Buduć dakle da županije višeput pozvane, ipak svoje troškove nisu bile ustanovile prema okolnostim gorenavedenim, što je malo ne čitavu godinu danah bilo ostavljeno rasboritosti njihovoj u njihovom vlastitom dielokrug, — s toga je nastala neodvlačna potreba, da se doverši pretres sistemisanja stanja osoblja i platjah županijske uprave, te da se udesi svakako bar za ovu godinu prema *raspoloživoj i budgetom osiguranoj svoti dotacije*.

U ostalom nije tom naredbom ni iz daleka narušena autonomija županijah, jer nezavisi ona od većega ili manjega broja službenoga osoblja i njegovih platjah, niti bi obezbiđjena bila, kad bi se podvostručio broj osoblja toga, i svota njihove plaće.

Što je dakle tu učinjeno drugo, nego ono, što se nije izbiediti moglo?

No ipak je tu radjeno u porazumljenju s velikimi župani, te su izključene iz statusa županijskoga samo službe zasad sbilja nepotrebite; medju ostalim: a.) suvišni drugi fiškali koji kod sadašnjega pravosudnoga sustava nemaju ni iz daleka onoliko posla kao što su ga imali prije g. 1848.;

b.) suvišni drugi blagejaici, buduć da još za sada županijski blagajnici nemaju niti pobirati poreza državnoga niti županijskoga, nego samo primiti i izplatiti one svote, što se dižu iz blagajne državne za izplaćenje županijskoga upravnoga osoblja; c.) suvišni panduri i konjanici, pošto za brachium domesticale sada još stoji na raspolaganje oružanstvo, i redovita vojska, dakle nisu neobhodno potrebiti bar u onom broju, kako je to bilo naumljeno; d.) panduri ad personam pojedinim častnikom pridieljeni u bitnosti njihove kućne sluge, jer bar to nemože se podupirati današnje dobe, da se na javne troškove uzdržavaju sluge za privatne poslove činovnikah.

Učinjeno je to *pravom onim*, polag koga se je postupalo i prije godine 1848., pošto ni prije nisu mogle županije ni novo sistemisirati ni jedno miesto ili povisiti plaću koga svoga službenika bez *višjega dozvoljenja*, kako bi to morali znati svi oni, koji su tada bili članovi municipijah županijskih.

Što se veli, da je to učinjeno proti naputku, koji dozvoljava stanovite, pomenutom naredbom privremeno ukinute službe, imademo napomenuti; da bi bilo većma pogriešeno, kad bi se bilo dopustilo, da se plaćaju službenici i častnici koji za sada faktično nemadu nikakova ili bar nedovoljna posla.

Za dokaz, da je tu postupano sa svim zakonito, i da naputak za uređenje municipijah u tom obziru osniva ustanove svoje uprav na zakonitih naredbah prije godine 1848. obstojavših i dosele neukinutih, — hoćemo ovdie da navedemo samo niekoje takove naredbe iz vremena ugarsko-hervatske uprave okó konca prošastoga i tečajem tukućega stoljetja.

Kao glavni temelj sustava županijskoga služila je prije godine 1848. kraljevska odluka od god. 1790. učinjena po ukinutju sustava Josefinskoga, prilikom tadašnjega ponovljenja municipalne uprave, te izdana na sve županije odpisom ugarskoga namiestničkoga vieća od 16 travnja 1790 br. 12.558, u kojoj se kaže:

„Quoniam publica rerum pertractandarum manipulatio in regno isthoc Hungariae, Partibusque eidem adnexis in priorem legalem statum reponenda veniat, ideo dignabatur sua Majestas Sacratissima relate ad internam Comitatum regulationem ultro clementer resolvere: 1. ut personalis et salarialis status quidem non ad normam anni 1780 verum ut anno 1785 subsistebat, cum praecedentibus annis hinc inde plures auctiones pro exigentia circumstantiarum legaliter intercesserint, reponatur, defigaturque; quamvis porro Vice-Comites ac Iudices Nobilium hac ratione ad minora salaria restringantur, cum tamen iidem in usum solitarum taxarum judiciarum ac diornorum, quae nempe pro priori ac jam denuo restabilita iudiciorum forma obtinebant, reponantur, hinc id quoque compensari videtur.“

„— — — officia Jurassorum anno 1787 sublata restabillentur — — —“

„— — — quae tamen praemissa eo sensu clementer innuit sua Majestas Sacratissima, quod si quae circa necessarium seu status personalis seu vero status salarialis augmentum Praetitulatis Dominationibus Vestris fundatae reflexiones occurrerint in salvo relinquatur easdem via Consilii hujus Locumtenentialis Regii altiefatae suae Majestati Sacratissimae repraesentare. — — —“

U istoj naredbi odredjuje se takodjer:

„— — — ut principalis curae suae habeant, quo alteruter Vice Comitum in loco centrali seu celebrationis Generalium Congregationum, Iudices nobilium vero in gremio sui numeri maneant. — — —“

Da su županije što se tiče njihovih blagajnah posve odvisile od namiestničkoga vieća, vidi se napose iz sadržaja sljedećih odpisah namiestničkoga vieća ugarskoga, naime:

a) od 18. veljače 1840. br. 1623.

„Cum relate ad actualem cassarum respectivarum Jurisdictionum statum — omni occasione — dum de novis Cassarum expensis agitur, deducendum ideo plures easdem difficultates subversantur, quod rationes earundem de praesenti vel proxime praeterito anno sonantes isthic adesse non soleant, alii autem data quippe Visitationes Cassarum computus commissariatici bimestroles porro et menstruae relationes super incassationes quanti contributionalis erogationibus item ac perceptionibus cassarum sonantes, supererogata et restantias lo-

coram contribuentium ad utramque cassam non remonstrent, proinde hac in parte omnem lucem non praebeant; ea propter formulare exhibendi actualis cassarum publicarum status praetitulatis Dominationibus Vestris cum eo hisce communicatur: ut dum plana et sumtuum projecta struendarum aut reparandarum e cassa domestica aedium publicarum deinceps horum substernentur, aut pro systemis audis novis magistratualium vel conventionatorum categoriis, vel augendis jam constitutionum salariis vel conventionibus recursus formati, aut quaecumque aliud novum cassis publicis impotendum onus propositum fuerit, earundem cassarum status secundum idem formulare accurate deductus semper horum remonstretur. — — —“

b) iz normativne naredbe istoga namiestništva od 14. kolovoza 1824 br. 19769.

„Sua Majestas Sacratissima relate ad antevehtendas arbitrarias et minus necessarias Cassarum domesticarum erogationes in nexu adusque editarum, et iterato publicarum benignarum Dispositionum Regiarum sine strictissimae observantiae sequentia clementer resolvere dignata est: ut 1. E cassa domestica *absque praevio altiori indulto nullam prorsus summam sub quocumque ejusmodi titulo erogare liceat*, qui ad puncta in illo formulari praeliminaris erogationum designationis, quod ope circularium ordinum de dato 17. Augusti 1813 Nr. 1914 cunctis Regni Jurisdictionibus transpositum fuit, in unum collecta reduci, et in specificis suis positionibus praeeistentibus benignis Normalibus vel e peculiari occasione interventis resolutionibus legitimari non posset. 2. Jurisdictiones per punctum attactae praeliminaris erogationum designationis 9 et 10 respectu publicarum aedificiorum et structurarum ad reparationes, et sartorum lectorum conservationem diserte restrictae, constanter meminerint, vel in has ipsas restorationes mille florenis in moneta conventionali majorem summam propria auctoritate impendere severissime vetitum esse, ideoque ad obligationes per easdem exactissime observandas referri, ut cognita juxta omnes circumstantias necessitate novarum structurarum vel reparationum, id ipsum altiori loco et quidem dum de novis structuris aedificiorum pontium aut viarum agitur, omnem in casum quibuscumque sumtibus haec veniant, relate vero ad reparationes ut primum requisiti sumtus 1000 florenos in moneta conventionali excedant, penes submissionem planorum, sumtuum projectorum, ac conspectus cassae domesticae, e quo videre sit, num haec legendis structurae sumtibus par sit? inomisse remonstrent, summam vero per contribuentes sine hujusmodi structurae nefors peculiariter pendendam, non ante subsecutum altiore indultum, neque ultra hunc ejectare, eo minus sub spe altioris ratihibitionis erogationes aliquas hoc titulo facere aut operas publicas in procuracionem et convectiionem materialium aliave praeparatoria impendere audeant. 3. Si porro jam inchoato opere eveniret, altius adplacidos sumtus haud sufficere ratione supererogandae summae penes legitimationem et specificam deductionem motivorum ob quae adplacitati sumtus haud sufficiunt, indultus sub responsionis onere omnes illos, qui ad supererogatum concurrerint, aut per structurae ultra adplacitatum planum arbitrarium extensionem supererogato assam dederint, mansuro, altius expectatur, unde suapte consequitur, altiori loco adprobatum planum mutare aut extendere, antequam altior eatenus indultus, de quo in casu necessitatis de tempore prospiciendum erit, obtineatur, prohibitum esse. 4. Si Jurisdictiones altissimis his puncto 1. 2. et 3. declaratis ordinibus adversas Determinationes ferre praesumerent, Determinationibus idmodi Praeses Congregationis reclamet, earundemque effectum usque superventuros erga remonstrationem ejusdem quam illico Regio hinc Consilio Locumtenentiali submitendam habebit, ulteriores ordines suspendat, ac in specie Cassae Perceptorem ab erogatione inhibeat, secus refusionis oneri indubie obnoxius futurus; expletis vero per Praesidem his muneris sui partibus, idem onus Cassae Perceptorem, sprete mentionati Praesidis inhibitione solutiones attentantem, et Magistratuales, qui in obversum suae obligationis ut effectui altissimorum ordinum toti incumbant, ad ferendam similem determinationem concurrerint, imo pro re nata omnes et singulos, qui deprompto in Congregatione voto, velitae a contribuenti plebe exactarum pecuniarum erogationis semel reos fecerunt, certo mansurum est. 5. Ut Jurisdictiones quovis anno militari praeliminares pro

proximo futuro anno summa Designationes, circumstantiis omnibus in specie praecedentium annorum erogationibus accuratissime perpensis juxta initio provocatum formulare jam mense Septembri conficiant, Consilioque huic Locumtenentiali Regio ante mensem Novembrem inomiesse substernant. 6. Jurisdictiones sollicite curandum habere, ut rationes super similibus structuris tam de pecuniis, quam de materialibus per eos quibus incumbit mox terminato opere rite presentur, eisdemque semper plana et summa projecta altius ratihabita accludantur, nec secus Perceptores ad rationes super quolibet militari anno, ut evolutus est illico reddendas efficacissimis mediis stringantur, utriusque ordinis rationes autem per Deputationem Censuram absque omni mora et strictissime disquirantur, et signanter rationes Perceptorales penes Censuram respectivae Jurisdictionis Regio huic Consilio Locumtenentiali ad summum usque mensem Februarium proximi anni submittantur, omne etiam detrimentum quod ob puncti hujus minus accuratam observantiam Cassae domesticae accedet per Magistratuales in censurando morosos sarcendum erit, quae pari prorsus ratione de replicis, et duplicis perceptoralibus intelligenda veniunt. Quae altissima Resolutio Regia Praetitulatis Dominationibus Vestris pro futura sui directione et observamine de positivo aequae altissimo Jussu Regio hisce nota redditor.

(Konac će slijedit.)

Zagreb, 15. travnja.

Mnogi časopisi donesoše s niekim tajnim veseljem viest, da je *Luka Vukalović* pobjeogo i s toga se nadaju, da će se prijašnje nesretno stanje hnccegovackih keršćanah opet povratiti. Medjutim nije valjda ova viest, kao i mnoge ine, što odonud dolaze, istinita. To stoji, da je turska vlada dobila nešto novacah pa da namierava neprestanim novačenjem i utvrdjivanjem ponekih važnijih miestah podkriepiti svoju aktivnu vojsku i osigurati na koliko moguće svoj položaj, da uzmogne s uspiehom na novo započeti vojničke operacije ne samo proti ustašima već i proti Černoj Gori i Srbiji.

Drugo je dakako pitanje, hoće li turskoj vladi za rukom poći sretno izvesti, što je nakanila. Černogorci su na boj spremni, njihove pećine neplaše se turskih nasertajah ni udaracah a uzmemo li obzir na najnovije naredbe sèrbske vlade o uredjenju stalne vojske, možemo smièlo tvèrditi, da je i junačka Srbija svaki čas spremna odbiti svaku navalu, da obrani svoje zemljište i svoja prava.

Zanimivo je svakako, što piše „Il nazionale“; verli ovaj časopis tvèrdi, da se nije poslie bilke pod Kremnicom ništa važnoga dogodilo ni u Hercegovini ni u Arbanaskoj. Sve bèrzojavne viesti o novim sukobima puke su izmišljotine. U Dubrovniku ima dopisnikah dobivajućih liepih plaćah, koji kada ustreba, napunjuju listove izmišljenim događajima, samo da zadovolje svojoj dužnosti. Mi nebi nirièi o tom progovorili, — nastavlja taj list — da se to netiče stvari, koja mora biti svakomu keršćaninu sveta. Samo to stoji, da evropejske diplomacija podvostručuje svoje spletke, da uzdržti u ravnoviesju djelovanje ustašah i Černogoracah.

Trojedna kraljevina.

Zagreb, 14. travnja. Ovih danah prispie ovamo slavni i mili naš starac Vuk Stefanović Karadžić.

U Zagrebu dne 14. travnja. (Dvorane.) Jučer je održavana skupština Dvorane. Odlučeno je, da se podnese utok proti poznatoj odluci vis. k. namiestničkoga vieća. Pošto u tom utoku treba spomenuti i ono brisanje trojice članovah, o kojem je vis. bansko vieće odlučilo, premda mu se nitko nije pritužio, to je iza podulje debate ovaj čin ravnateljstva dvoranskoga po skupštini većinom glasovah odobren. (Pr.)

Austrija.

Beč, 11. travnja. U gospodskoj kući viećalo se je o rudnom desetku. Knez Salm želi, da se ispusti naslov: Valja za cielu državu buduć da nije državno vieće kompetentno za sve kraljevine i zemlje. Ministar Lesser je istoga mnienja na koliko se tiče kompetencije braneć ipak predloženi

naslov, jer smatra, da je stvar veoma važna, kada znadu proizvođitelji jedne zemlje, da plaćaju isti porez s njima proizvođitelji i drugih zemeljah.

Gr. Leo Thun tvèrdi, da bi bilo ovim načinom bolje, da se učini posljednji korak i da se državna vieće za širije proglasi ili da se izdavaju svi zakoni na temelju vèrhovne vlasti Nj. veličanstvo na mjesto da se različitim oglašivanjem zakonah dualizam uredno priznade; za to predlaže, da bude rečeni naslov valjao samo za zastupane zemlje.

Na to započe živahna razprava o načinu glasanja. Predsjednik nedopusti, da podkriepi gr. Thun raslozima svoj predlog, koji je bio zabačen. *Kn. Salm, gr. Thun s drugim jošte članovima ostaviše sabornicu.* Kada ih je predsjednik opomenuo da ostanu, odgovori mu Thun, da se pogriješuje proti poslovnomu redu, jer je svakomu članu prosto sabornicu ostaviti.

Buduć, da nije bilo prisutno toliko članovah, koliko ih je treba, da mogu činiti valjane zaključke, odgodi se sjednica do sutra.

Prag, 12. travnja. Ruski časopis „Duh“ javlja, da je nakanilo 10.000 Čehah izseliti se u Rusku. Česki listovi nastoje svim silama oko toga, da razjasne puku, što da ima činiti, da izbiegne neugodnoj da i opasnoj budućnosti. Ima bo dosta primierah, da su se onakovi izseljenici povratili u svoju lakoumno ostavljenu domovinu kao siromasi, pa su svojim obćinama samo na teret.

Talijanska.

Turin, 10. travnja. Odlazak kraljev sada je konačno ustanovljen na konac ovoga mjeseca. Princ Karinjanski uputit će se pèrvih danah svibnja u London na izlogu. — Poklisarskoj komori ima se naskoro predložiti zakonski nacèrt u obziru podignutja novih svietionikah i važnih radnjah u lukama jakinskoj i livorneskoj. — U današnjoj sjednici poklisarske komore poveo je Nisco rieč o faktu, da je financijalna uprava banki napuljskoj 19 milijunah votirala. No nisu mu dopustili, da dovrši svoj govor. Nacèrt zakona, kojim se na društvo Floria prenaša služba poštanskoga ureda i onaj, koji ratnom ministarstvu dozvoljuje izvanredan kredit, primljeni su — Kr. komisija za fiorentinsku izlogu upravila je na parlamentsku komisiju molbu, da se povede iztraga.

Poslanstvo opredieljeno u Persiju odputovat će 20. t. m. Izvan jurve imenovanah sudlanovah pripadaju mu i kapetan kod generalnoga štaba Klemenčić i tumač Bosio.

Porotni sud u Firenci izreko je dne 7. t. m. presdu o povodnicima pohare gemah, koja je u galeriji degli oflizi počinjena bila. Oba glavna krivca osudjena su u tamnicu na 12 god.

Carinskom uredu u Genovi došla je pred nekoliko danah zapoviest, da nedopusti, da se uvadja oružje, ni za iste torgovce, bez naročite dozname iz Turina. — Poljski kolegij premiestit će se, vele, iz Genove u Kori. Broji 150 pitomacah i stoji pod upravom gospodina Dreiffussa.

Milan, 11. travnja. General Cialdini prispeo je ovamo.

Napulj, 9. travnja. Vodja brigantah Razzo Sebastiano iz Kaprakote (u pokrajini moleskoj) stavio se je dobrovoljno pred sud. — Parna fregata Arhimede, kapetan Cacace, odplovila je 4. od ovud u Pirej. — Dekretom uprav sada izišavšim u obziru preustrojenja sudstva u Napulju ostat će najmanje 1500 sudbenih činovnikah bez službe.

Rim, 4. travnja. Dne 7. držat će papa konsistorij, da preduzme naimenovanje više biskupah za izpražnjene dieceze. Medju posljednjima nalazi se i monsignor Spaccapietra iz Napulja, koji je prije bio apostolski delegat u Haitiu, zatim nadbiskup trinidatski na Antilama, kojem je sada namienjena nadbiskupija u Smirni. — Prekjučer otvorio se kazino, koji su papinski oficiri potaknati monsignorom Merodeom utemeljili. Posljednji je i velikih zalihah kave i šecera kupovao i svaki član kazina može se ovom robom uz manje ciene obkèrbiti, nego li što se zahtievaju po ducanima. — Papinski Zuavi sada su svikolici sakupljeni u Marinu.

Jonski otoci.

Kèrf, 8. travnja. Zakonotvorna skupština odgovorila je na govor lorda velikoga komisara, kojim ju je otvorio, jednom adresom, u kojoj izjavlja, da je jedino sriedstvo poboljšati položaj jon-

skih otokah, sjedinjenje s Gèrčkom. Civilizirana će Evropa popuštajući glasu pravde, kaže se u toj adresi, pobilit da prizna, da nemoraju samo jonski otoci, već svi diełovi gèrčkoga područja steći svoja narodna neodvisnost i političko jedinstvo. Lord veliki komisar opomene zatim skupštinu, da nedira u pitanje sjedinjenja, jer je Englezka s pokroviteljstvom jonskih otokah preuzela dužnostih i pravah.

Gèrčka.

Ustaše u Navpliji otvoriše 5. t. m., uzpèrkos primirja vatru proti obsadnom sboru. General Hahn bacio je na to bombah u grad, poslie čega je ponovljeno primirje. Ustaše nadaju se, da će na uskèrs dobit pomilovanje; no kralj Otto odvažio se je, da neda obćenita pomilovanja. Po uskèrsu misle da će se Navplija predati. (Tr. Z.)

Bèrzojavne i najnovije viesti.

Turin, 11. travnja. Glasa se, da je vlada pruskomu poslaniku, kojemu su austrijanski poslovi poviereni, u obziru Bourbonsskih ukèrcivanjah u Tèrstu (?) put Napulja učinila živahnih predstavah.

Pariz, 11. travnja. „Patrie“ javlja, da je markez de Lavalette, u privatnim poslovima u London odputovao.

London, 12. travnja. U jučerašnjoj sjednici dolnje kuće povedoše *Bowyer* i *Henessy* rieč o stvarima Italije i tvèrdiše, da je tamo kradnja i ubojstvo preuzelo mah. *Layard* izjavi da to nije istina; Italija je veli sretnija nego li ikada prije; *Gladstone*, koji je pristao uz *Layarda*, držti da je Englezka dužna Italiju moralno podupirati. *Palmerston* držti da se svietska vlast papina nemože uzdržat; bilo bi, veli, papi na korist, da je se čim prije odreče. Udes papin u rukama je, veli, cara Napoleona. Ako francuzka vojska ostavi Rim, talijanska bi se oslobodila na skoro od sredozemnog do jadranskoga mora. Parlament je odgodjen na 28. t. m.

U Karlovcu, dne 11. travnja 1862. Prije svega moram očitovati, da sam ja onaj članak u 79. broju „Narodnih Novinah“ pod imenom „—č U Karlovcu, 29. ožujka“ pisao; i kad sam već A rekao, moram i B reći, t. j. moram odgovoriti učredničtvu „Glasonoš“ u listovnici pod br. 29.; ja sam mogao ovaj odgovor učredničtvu „Glasonoš“ poslati, nu mislim, da ga ono nebi bilo primilo, budući se već u napomenutoj listovnici slavno učredničtvu „Glasonoš“ izjavljuje, da nisam vriedan njegov odgovora.

Dakle na istu stvar! Što da odgovorim na one rieči u početku napomenutog odgovora učredništva „Glasonoš“, gdje izjavljuje, da sam ja onaj članak u „Narodne Novine“ u onom položaju morao pisati, koji u obće položaj pijana čovieka nazivamo? Tako prostim oružjem vojevati nisam vikao.

Dalje: kori me štovano učredničtvu zbog gramatikalnih pogriješakah, i to što sam napisao: na narodnom kazalištu, i po ovdiešnjim dobrovoljcima, i ovaj ukor opetuje dvaput; izpoviedam, da može biti nisam sasvim viešt hèrvatskoj slovnici, ali ako mi to svaki drugi prebaciti može, to mi valsej g. učrednik „Glasonoš“ prebaciti nesmije, koji, kako to dokazati mogu, nije kadar ni najmanji oglas za svoje novine na hèrvatskom jeziku sastaviti, bez da mu tko ispravi, koji nezna hèrvatski govoriti, koji u tudjem jeziku misli, koji po svojih stolovih samo niemačkih a nijedne slavjanske knjige neime, koji još nijedne hèrvatske knjigu pročitao nije, koji je za drugi koncert slavnoga Svječina polovicu oglasah dao niemačkim jezikom štampati, koji dakle tudje više ljubi nego svoje, takov dakle čoviek meni prebacuje pogriješke u hèrvatskom pravopisu.

Nadalje navadja: štovano učredničtvu „Glasonoš“, da je o narodnoj predstavi dne 23. ožujka izvedenoj „Glasonoš“ u 25. broj (valjda broju) ovako proshorio: „Prošle nedjelje predstavljase (sic!) naši dobrovoljci šaljive igre: Poslje ponoći i ludost i ludorija. Krasnoslovje gospodične H. P. Putnika Preradovičeva praćeno bijase velikim ushićenjem od strane obćinstva.“ Kako se može ovakova laž štampati? Tko mi ove rieči u

25. br. „Glasonoš“ pronadje, dobije za svake rječ ducat. Pa baš da je i ovo proshorio bio „Glasonoš“, zar bi to dovoljno bilo? Kako je krasno opisao netko u 83. br. „Narodnih Novinah“ predstavu kazališnog dobrovoljačkog društva u Križevcih dne 6. t. m.; grad Karlovac ima domaći list, koji o našim predstavama malo ili ništa nepiše, a zašto nepiše? ne zato, što sam ja upravitelj dobrovoljačkoga društva kod g. učrednika „Glasonoš“ *persona ingrata*, nego što se naše cedulje štampaju kod g. Prellnera, a ne u tiskarnom zavodu g. učrednika „Glasonoš“.

Kako je svakog domoljuba obradovao članak u „Glasonoš“ o narodnom kazalištu u Karlovcu, prije nego su karlovački dobrovoljci ove godine predstavljati započeli; a u novije doba niti nespominje predstave naše, kao niti nije spomenuo, da su dobrovoljci prigodom koncerta dne 7. travnja predstavljali „Tri otca na jedanput“.

Na koncu svoga odgovora savjetuje me što-vano učredništvo „Glasonoš“, da se nedoraščad pera okani; zahvaljujem mu na tom savjetu, nu primietiti moram, da sam prije, dok sam razne članke za obćeposlovni list i za „Glasonoš“ pisao, valjda tomu dorastao bio.

Toliko za obrambu moje osobe i upitnoga članka u 79. broju „Narodnih Novinah“.

Dr. Miroslav Dražić.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 14. travnja 1862.

Papiri.

	Svjetlost u austr. vred.
5% Kovovnice	69.55
5% Narodnoga zajma	83.55
Narodne banke	827.—
Vierovnoga zavoda	203.10

Mienice.

Srebro	132.35
London	133.60
Carški cekini	6.27

Meteorologička opažanja na ovdiešnoj kr. višjoj realci dne 14. travnja 1862.

Ura	Barometar va visina u par. obl.	Barometar va visina reduc. na 0	Toplo- ta po R.	Kislo- voda	Smjer i ja- kost vjetra	Atmo- sferička oborina (dada, anlog ili tuče)	Opaska
7. pr. pd.	331.48	331.10	+1.2	10	Sis.		anlog i
2. pol. „	331.65	330.97	+3.8	10	Sis.	5.52	dada
9. u več.	331.33	330.84	+2.5	10	0		

Danas u 7 sati temperatura R. +2.7.

Opaska. Kod naoblake znači 0 sasvim vedro a 10 sasvim oblačno; brojevima ležećim između 0 i 10 razumije se veća ili manja množina oblaka, razdieliv cele nebo iznad obzorja na 10 jednakih dielah.

U 6. stupcu znače velika pismena smjer vjetrova (Jz = južno-južno-zapadni), a brojevi jakost vjetra, isto, 0 sasvim tiho a 10 buru, a među ovim ležeći brojevi naznačuju različnu jakost vjetra.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 4185/100. 1862. (270)

3—2

Kundmachung

hinsichtlich eines erledigten Tabak-Grossverschleiss-Postens.

Von der k. k. kroat.-slav. Finanz-Landes-Direktion zu Agram wird hiermit bekannt gemacht, dass der k. k. Tabak- und Stempel-Verlag zu Glinu in Kroatien auf dem Wege der öffentlichen Konkurrenz mittels Ueberreichung schriftlicher Offerte dem als geeignet erkannten Bewerber, welcher die geringste Verschleissprovision sich bedingt, verliehen werden wird.

Der Verkehr dieses Grossverschleisspostens betrug in dem Jahre vom 1. November 1860 bis Ende Oktober 1861:

an Tabak 48494 Pfd., im Gelde 23962 fl. 82½ kr.
an Stempel milderer Klasse . 1600 fl. — kr.

Zusammen . 25562 fl. 82½ kr.

Das Aerar verbürgt jedoch nicht die Fortdauer gleicher Verschleiss-Einnahmen; auch werden nachträglich weder Erhöhungen der bei der Konkurrenzverhandlung bedungenen Verschleiss-Provision zugestanden, noch können Entschädigungsansprüche was immer für einer Art berücksichtigt werden. Nur die Provision für den

Verschleiss von Tabak und Stempel hat den Gegenstand der Anbote zu bilden.

Die Kautio für Tabak und Geschirr zur Herhaltung des unangreifbaren Lager-Vorrathes im Betrage von Ein Tausend Fünfzig Gulden ö. W. ist im Falle und in dem Masse, als ein Material-Kredit in Anspruch genommen wird, vor der Uebernahme des Verlagsgeschäftes und zwar längstens binnen vier Wochen von der Bekanntgebung der Annahme des Offertes entweder

- a) mittels Barschaft, welche im Staatsschulden-Tilgungsfonds fruchtbringend angelegt wird, oder
- b) mittels öffentlicher Staatspapiere nach der für die Tabakverleger festgesetzten Werthsbestimmung, oder
- c) mit Hypothek-urkunden, welche von der k. k. Finanz-Prokuratur geprüft und nach Mass dieser Prüfung von der Finanz-Landesbehörde annehmbar befunden wurden, zu leisten.

Ueber den kreditirten Betrag kommt neben der erlegten Kautio eine Schuldverschreibung nach dem in der Abrechnungs-Vorschrift vom 14. April 1840 vorgezeichneten Muster auszustellen, und der Finanz-Bezirks-Behörde zu Agram zu übergeben.

Die Bewerber um diesen Verschleissposten haben zehn Prozent des unangreifbaren Tabakvorrathes im Werthe von 1000 fl. als Vadium, in dem Betrage von Einhundert Gulden ö. W., vorläufig bei der k. k. Bezirkskassa zu Agram zu erlegen, und die hierüber erhaltene Quittung dem versiegelt, mit dem Eingabens-Stempel versehenen Offerte beizuschliessen, welches längstens bis 30. April 1862 Mittags zwölf Uhr unter der Aufschrift „Offert für den k. k. Tabakverlag zu Glinu“ bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion zu Agram zu überreichen ist.

Das Offert ist nach dem am Schlusse dieser Kundmachung beigefügten Formulare zu verfassen, je nachdem sich der Offertent verpflichtet will, den Verschleissplatz

1. gegen Bezug einer in Prozenten auszudrückenden Provision,
  2. oder gegen Verzichtleistung auf jede Provision,
  3. oder (ohne Anspruch auf eine Provision) gegen Zahlung eines bestimmten jährlichen Betrages an das Gefälle (Gewinnrücklass, Pachtschilling) zu übernehmen. Dasselbe ist mit der Nachweisung über
- a) das erlegte Vadium,
  - b) die erreichte Grossjährigkeit, und
  - c) mit einem obrigkeitlichen Moralitäts-Zeugnisse zu belegen.

Für den Fall eines angebotenen Pachtschillings wird ausdrücklich erklärt, dass dieser Pachtschilling in monatlichen Raten vorhinein zu erlegen ist, und dass wegen eines auch nur mit einer Monatsrate sich ergebenden Rückstandes, selbst dann, wenn er innerhalb der Dauer des Aufkündigungs-Termines fällt, der Verlust des Verschleissplatzes von Seite der Behörde sogleich verhängt werden kann.

Offerte, denen die hier angegebenen Erfordernisse mangeln, die unbestimmt lauten, oder auf Anbote anderer Bewerber sich beziehen, dann die nach Ablauf der bedungenen Schlussfrist eingebrachten werden nicht berücksichtigt. Angebotene Pensionszurücklassungen sind laut Allerhöchster Entschliessung vom 6. Mai 1857 weder anzunehmen noch zu berücksichtigen.

Ueber gleichlautende Anbote wird die Entscheidung der höheren Finanz-Behörde vorbehalten.

Die weiteren Bedingungen und die dem Unternehmer obliegenden Verpflichtungen, sowie der Ausweis über Einnahmen und Auslagen des Verlegers, können bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Agram und am Verlagsorte eingesehen werden.

Von der Konkurrenz sind diejenigen Personen ausgeschlossen, welche wegen Verbrechen, Schleichhandels oder einer schweren Gefällsübertretung überhaupt, oder wegen einer einfachen Gefällsübertretung, sofern sie dieselbe auf die Vorschriften des Verkehrs mit Gegenständen der Staatsmonopole bezieht, dann wegen Vergehen gegen die Sicherheit des gemeinschaftlichen Staatsverbandes und den öffentlichen Ruhestand, oder gegen die Sicherheit des Eigenthumes verurtheilt wurden, endlich gewesene Verschleissler von Monopolsgegenständen, die von dem Verschleissgeschäft zur Strafe entsetzt wurden, und Personen, denen die politischen Vorschriften den bleibenden Aufenthalt am Verschleissorte nicht gestatten.

Kommt ein solches Hinderniss erst nach Uebernahme des Verlagsgeschäftes zur Kenntniss der Behörden, so kann das Verschleissbefugniss sogleich zurückgezogen werden.

Agram, den 9. April 1862.

Formular eines Offertes.

Ich Endesgefertigter verpflichte mich, den Tabak- und Stempel-Verlag zu Glinu in Kroatien unter genauer Beobachtung der in der Kundmachung vom 25. März 1862, Z. 4185, enthaltenen Bedingungen und der diesfalls bestehenden Vorschriften, insbesondere, sofern es die Material-Vorräthe betrifft,

1. gegen eine Provision:
vom Tabakverschleiss mit . . . . . Prozenten,
vom Verschleiss der
Stempel { höherer } Klasse mit . . . . .
          { niedriger }
oder
2. gegen Verzichtleistung auf jede Provision
3. oder (ohne Anspruch auf Provision) gegen Zahlung eines bestimmten jährlichen Betrages von . . . . .
an das Gefälle (Gewinnrücklass, Pachtschilling) zu übernehmen.

Die in der öffentlichen Kundmachung angeordneten Beilagen sind angeschlossen.

den

18

Eigenhändige Unterschrift.

Wohnort . . . . .

Stand . . . . .

Von Aussen:

Offert zur Erlangung des Tabak- und Stempel - Grossverschleiss-Postens zu Glinu.

Nr. 2545—312. (272)

3—2

Avviso d'asta.

Rimasta diserta l'asta esperitasi nel giorno 16 gennaio o. d. per l'ipallo dei tagli e rispettivamente per la vendita della legna in piede ritraibile nel quinquennio 1862—1866 dal bosco demaniale di alto lusto Paklenizza, si reca a generale conoscenza che nel giorno 19 maggio p. v. dalle ore 11 a. m. alle 1 p. m. verrà tenuto nuovo incanto per l'impresa di cui si tratta nei locali d'ufficio della Direzione Prov. delle finanze in Zara.

L'asta verrà aperta sopra il dato fiscale di fiorini uno soldi cinquanta (150) V. A. per ogni klafter normale di 100 p. c. di solido di legna ad esclusione del pino; e di fiorini quattro (4) V. A. per ogni klafter normale di legna di quest'ultima qualità, cio di pino, e ciò per la legna in piede, senza distinzione che essa risulti per l'imprenditore atta da fuoco, da costruzione o da lavoro.

Saranno inoltre dalla Commissione delegata all'asta, accettate offerte anche inferiori alla voce fiscale sopra stabilita per le succitate due categorie di legna.

Restano del resto ferme ed inalterate tutte le altre condizioni contemplate dall' Avviso d'asta 7. settembre 1861, Nr. 6345—825, e dal relativo Capitolato, ostensibile presso l' i. r. Prefettura delle finanze in Venezia, le ii. rr. Direzioni prov. di finanza in Zagabria e Zara, le Direzioni distrettuali di finanza in Trieste e Fiume e presso le Intendenze di finanza in Spalato e Ragusa, nonché presso l'ufficio daziario di Obbrovazzo.

Dall' i. r. Direzione Prov. di finanza.

Zara li 31. Marzo 1862.

Br. 1604. (274)

3—2

Oglas.

Dne 24. travnja 1862 u 10 sati predpodne prodavat će se putem javne dražbe kod ovdiešnjega c. k. poštanskoga ureda nieka za poštansku porabu neopopravljiva tovarna kola.

Ovamo se pozivlju svi, koji bi ih kupiti želili, s tim dodatkom, da se kola, koja se prodati imaju, mogu viditi pod sušama ovdiešnjega poštanskoga ureda.

U Zagrebu dne 5. travnja 1862.

C. k. ravnateljstvo poštah za Hrvatsku i Slavoniju.

Br. 2105. (239)

3—2

Oglas.

Od kr. sudbenoga stola županije zagrebačke u Zagrebu kao stiečajne oblasti ovime se objavlja: Da je od tog suda otvoren stiečaj vērhu celog imetka na ostavinu izza pokojnoga Vickoslava Buwena, bivšeg gradjanina i staklara u Zagrebu, spadajućeg, imenito vērhu gibućeg, gdje god se nalazećeg, i negibućeg imetka u onih krunovinah, gdje valjanost imade privremeni stiečajni red od 18 sērpnja 1853, da je zastupnikom i medjutomnim upraviteljem imetka postavljen ovdášnji odvjetnik g. Antun Poljak a njegovim zamienikom ovdášnji odvjetnik g. Gavro Jakopović.

Pozivaju se dakle sve one osobe, koje kakve god tražbine na imetak padši u stiečaj staviti imadu, da iste najave najdulje do 27. svibnja t. g. putem tužbe protiv gore rečenom zastupniku gromade kod ovog kr. sudbenoga stola, jer bi bile inače uzperkos svojih prava vlastništva, prednosti ili zaloga lišeni svojih tražbina iz stiečajne gromade i izključeni iz razprave stiečajne.

Za potvrdu medjutomnog ili za odabiranje novog upravitelja i odbora viorovničkog opredieli se ročište na 27. lipnja t. g. prije podne u 9 sati kod ovog suda tim dodatkom, da viorovnici stiečaja k istom tim sigurnije doći i o odabranju upravitelja imetka i odbora izraziti se imadu, što bi inače bio glasom §. 44. St. R. na pogibelj viorovničku medjutomni upravitelj imetka i odbor viorovnikah postavljen od suda.

U Zagrebu dne 29. ožujka 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 647-M. (276)

3—3

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudb. stola žup. zagrebačke stavlja se do znanja, da će se uslied molbe gdne. V. Reyleinove proti gji. Jel Strocingerovo u stanu ove posljednje u Zagrebu pod zidom dne 28. travnja t. g. i dne 14. svibnja t. g., svaki put o 9. uri prije podne, pokretnosti pod ovrhu uzete, kao: kućno pokućstvo, rubinina, obuća i ino kuhinjsko posudje, u procieambenoj vrijednosti od 400 for. 40 n. a. vr. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se na pērvom roku samo uz procieambenu cieniu prodavati, na drugom pak roku prodavat će se i izpod prociene.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke.

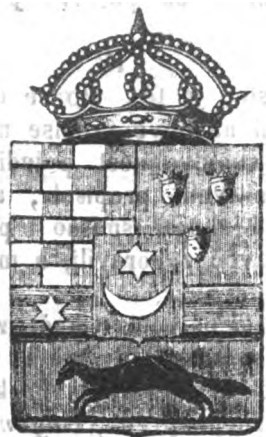
U Zagrebu dne 2. travnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzev nedjelje i praznika na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjsku, kojim se po list svaki dan poštom pošilja, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje opredjeljeno je uvrštenje: 7 kr. a. vr. od linijama jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Erarska pristojba za svaki oglaš iznosi 30 kr. a. vr. — To toliko putah, koliko se putah isti uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u sriedu 16. travnja 1862.

Broj 88.

S tekućim mjesecom počinje se drugo četverogodište „Narodnih Novinah“ za god. 1862.; poziva se dakle domorodno občinstvo, da svoja predplatna na „Narodne Novine“ obnovi, i to na četvrt godine poštom s 3 for. 15 novč. a u miestu s 2 for. 10 novč. u a. vr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove uredno primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravnništvo Narodnih Novinah“ franko poslati, te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posljednju poštu.

Uredovni dio.

Oglas.

Deseto žrbanje hrvatsko-slavonskih zemljo-razteretnih zadužnica preduzet će se dne 30. travnja 1862 prije podne u 10 sati u siedničkoj dvorani kralj. namiestničkog vieća; što se tim stavlja do obćega znanja.

Od kr. namiestničkog vieća kao ravnateljstva razteretne zaklade u Zagrebu dne 12. travnja 1862.

Javna zahvala.

U gradu Karlovcu sakupljeni su revnim nastojanjem gradskoga zastupstva i poglavarstva za stradajuće s. nedostatak hrane žitelje i to u smislu naročite volje dotičnih darovateljah i zaključka gradske skupštine samo kotara prekakupskoga sljedeći dobrovoljni prinesci:

Grad Karlovac 200 for., Vranicany Nikola vitez 100 for., polovica toga namienjena samo za Prekakupce, F. Türk 50 for., Turković Vence-
slav 40 for., Barako Vaso 40 for., Lederer Edv. 8 for. i 3 vagana kukuruza, J. L. Kovačić 20 for., Dadić Nikola 4 vagana kukuruza, Mikić Pa-
vao 4 vagana kukuruza, N. G. Mandrino 4 va-
gana kukuruza, D. Namos 2 vagana kukuruza,
J. Čilić 2 vagana kukuruza, Rozmanić 1 vagan
kukuruza, N. Massulin 40 for., L. Simichen 3
vagana kukuruza, Banjanin Dane 20 for., Banja-
nin Stanko 2 vagana ječmena, Simić Jovo 5 for.,
Lukšić Blaž 5 for., Krizman Ferko 10 for., Mar-
tinić Liberat 30 for., Jelenc Vatroslav 5 for., Po-
pović Marko 1 for., Vučetić Mito 2 for., Roksan-
dić Gojo 2 for., Teodorović Šandor 2 for., Wais
Herman 8 for., Čuk Ante 3 for. i 1 vagan ku-
kuruza, Radaković Nik. 1 for., Grčić J. 2 for.,
Tertain Vinko 1 for., Modrušan Janko 1 1/2 va-
gana kukuruza, Modrušan Joso 5 for., Raizović
Adam 1 for., Vidali Šime 10 for., Egić Stevan
6 vagana ječma, Čopp Raimund 50 for., Marić
Šime 1 cent černog brašna, Dr. Ivančević Nik.
5 for., Joanović Šandor 1 cent černog brašna,
Haidin Stevan 1 for., Ribarić Janko 1 for., Pu-
rebl Joso 3 for., Tulić udova 5 centih černog
brašna, Davidović Nikola 3 for., Hudela Janko 2
for., Relić Nikola 25 funtih černog brašna, Ma-
čak udova 1 for., Roksanđić Šander 1 for., Žimik
Franjo 1 vagan krumpira, Daičer 1 for., Marge-
tić 25 funti černog brašna, D. Vesetial 5 for.,
Vesmar Nik. 2 for., Vais Joso 3 for., Danhe-
lovski 8 for., Mihalčić 1 for., Gospoja Ribarić 1/2
vagana graha, Ličina S. E. 1 vagan kukuruza,
Mamić Miško 1 vagan krumpira, Katić Jure 1
for., Jureković Joso 1 for., Vrbanić Marko 1
for., Pirićnik 2 centa brašna, Luka Primorac pol
vagana krumpira, Ince pol vagana graha, Rado-

čaj Pero 1 for., Tominac Lovro 2 for., Krek
Aleksa 20 for., Lach Jakov 5 centih brašna, Pe-
retti Ivan 2 for., J. Bunić pukovnik 2 for., P.
Lattas major 1 f., J. Rumpler 1 f., Knežević 1 f.,
M. Brajer 1 f., Pavletić 20 f., Poveržanović 1 for.,
Frank Joso 1 for., Petrović Vaso 4 vagana ku-
kuruza, Kunić Joso 2 for., Bjelohabčić Vaso 1
vagana kukuruza, M. Miličević pol vagana koku-
ruza, Terkulja Tomo 1 for., Frketić J. 2 for.,
Reškovac Šandor 2 for., Papa Pale i Polanski
2 for., Polaček Dragutin 1 cent brašna, Sonicki
udova 3 for., Blauhorn i Heinrich 2 for., Vinski
2 for., Vojaček Eugen 1 for., Dean Ognjan 1
for., Radočaj i sin pol vagana, S. Sinek 10 for.,
Pulcer i Bahrah 8 for., Unger Mato 2 for., Se-
ljan Janko 1 f., Ueberster Mane 1 f., Gospoja Ga-
vella 1 for., Popović Jovo 2 for., Uzelac Petar
1 for., Stanojlović Kosta 50 novč., Hammer-
schmidt udova 2 for., Teodorović 1 for., Stano-
vić i Nehroni 2 for., Orašin Janko 1 cent brašna.
Dr. Stern 2 for., Slavnić Nikola 1 for., Jordan
Joso 2 for., Kovačić Nikola 15 for., Popović
Gjuro 1 for. 50 novč., Mamić Vid 1 for., Benić
Goso 5 for., Funk i Heinrich 5 for., Rosenberg
udova 2 for., Kriški August 5 for., Keas Mato
1 for., Ivančić Ivan 50 funtih černog brašna,
Župčić Joso načelnik 10 for., Obradović J. su-
dac 2 for., Sabljčić Vojko vel. biljež. 2 for., Tu-
žkan M. viećnik 2 for., Mihalčić Ed. viećnik 1
for., Gvozdanović Janko 10 for., Trumbetić Joso
1 for., Vranić Ivo 1 for., Podner Ivo 1 vagan
kukuruz, Medunić Silvija 2 for., Radaković Kosta
2 for., Majer Anton 5 for., Priester Emanuel 5
for., udova Teodorović generalica 5 for., Dadić
Pajo 2 vagana kukuruza, Župčić Mato podjaspriat
5 for., Belgijanski mlin 25 centih brašna, Dr.
Dražić 3 for., Horvatić Joso 2 for., Černić Mato
2 for., M. Opacić učitelj 1 for., Dešić 2 for.,
Ralter Jakov 2 for., Mühlbauer 1 for., Požeg Jurp
2 for., Biakup Stevo 50 novč., Vesel Ivan 2 f.,
Bošković Svetozar 1 for., Radačić Eduard 1 for.,
Maričić Dragoje 1 for., Gledić Nikola 50 novč.,
Ferić Ivan 1 for., Šrepeš Kërsta 1 for., Resmann
Mate 3 for., Krečmer 1 for., Stipić Raimund 50
novč., Bohem M. 2 for., N. N. 3 for., Markvička
50 novč., Resmann 5 for., Dinter 1 for., P. M.
A. Lukšić 1 for., Bevandić 1 for., Kapner Julio
1 for., Šimecki 1 for., Cesar Marko 1 for., Ore-
šković Franjo 2 for., Špigelski Joso 1 for., Bauer
1 for., Zoretić 2 for., Rozmanić udova 1 for.,
Dragmann V. 2 for., Neuberger 50 novč., Škan-
dalaki 1 for., Pocner 50 novč., Petrinčić 1 for.,
Holjac 1 for., Gavella 50 novč., Hatmana 1 for.,
Marković 1 for., Šest 1 for., Meder 1 for., Bar-
čić 1 for., Stiedl 1 for., Kek 50 novč., Šegan
50 novč., Funk 50 novč., Hančić 1 for., Nasta-
šić 1 for., Hakič stariji 3 for., Neufeld 5 for., Kër-
šić Mio 5 for., Kliner 1 for., Štancer 1 for.,
Baindinger 2 for., Cirka majer 4 for., Sas udova
3 for., Lukačić 1 for., J. Jakanić kapelan 3 for.,
Koren 1 f., Kralj Fr. 1 f., Mihic J. 1 f., Rosenberger
1 f., Fröllich i sin 2 f. 50 novč., M. Malbović 1 f.,
Popović Kosta 2 for., Hakič mladi 10 for., Šerc
Šime 2 for., Penko 1 for., Živojnović Ant. 5 for.,
Kostić Niko 1/2 vagana kukuruza, Jančević Mate
1/2 vagana kukuruza, Škavić M. 1/2 vagana gra-
ha, Kokanović Jovo 6 for., Boričević Vid 1/2 va-
gana kukuruza, Lukinić udova 1/2 vagana kuku-
ruza, Terlić 50 novč., Šestak 50 novč., Vranić
Franjo 2 for., Matković udova 1 for., Vesel Ni-
kola 1/2 vagana graha, Vekaz Petar 1 for., Rešek
50 novč., Špišić Ivan 1/2 vagana kukuruza, Vu-
ković Juro 50 novč., Žibret Stevo 1 for., Štublić
Stevo 50 novč., Frane Maraz 1 for.

Stoga skupa je dakle unišlo 1130 for. go-
tovog novca, zatim 38 vagana kukuruza, 8 va-
gana ječma, 2 1/2 vagana krumpira, 1 1/2 vagana
graha i 42 centa brašna.

Što se ovim do obćeg znanja stavlja i oje-
dao dotičnim darovateljem i nastojateljem oko po-
biranja u ime stradajućih što vrućje zahvaljuje.
Od k. dalm. herv. sl. namiestničkog vieća.
U Zagrebu 9. travnja. 1862.

Neuredovni dio.

Sa šta toliko vike?

(Konac.)

c) iz intimata istoga namiestništva od 7. pro-
sina 1829 br. 31.492:

„Cum summariae Cassarum domesticarum prae-
liminares designationes ad exigentiam iteratarum
Resolutionum Regiarum ddto 27. Octobris 1812
Nr. 26.877 tum 17. Augusti 1818 Nr. 19.146
item 21. Maii 1816. Nr. 14.840, et 10. Aprilis
1821 Nr. 936 circulariter publicatarum juxta prae-
scriptum formulare quovis anno tempestive altissimo
oblatui subterni debeant, id vero jam a pluribus
annis partim praetermissum, partim altissime desi-
gnato tempore neglectum fuisse, altissimo loco
benigne observatum sit, Praetitulatis Dominationibus
Vestris de positivo Jussu Regio praesentibus rei-
terato, ac districtim committitur, ut semet a modo
in posterum praelaudatis altissimis Resolutionibus
Regiis exactius conformando, praescriptas prae-
liminares erogationum sumarias Deductiones accurate
quovis anno sub gravi responsionis onere prae-
scripto tempore infallibiliter isthuc submittant, ex
quo altissimae expectationi correspondeant neve
abhinc cum officii remora iterato cum reflexioni-
bus remitti debeant, pro futuro praeter reliquas
altissime praescriptas hoc in passu directivas, re-
gulas adamussim observetur, quatenus 1. habita ad
Cassae remanentiam et sensim incessandas Contri-
buentium restantias reflexione, praeliminaris neces-
sitarum Designatio efformetur. 2. Pro novis aedificiis
publicis ponendis, et antiquis reparandis tum vi-
arum et pontium structuris ampliores expensae, caete-
roquin ad exigentiam normativae Resolutionis Re-
giae ddto 10. Augusti 1824. Nr. 19.769 circula-
riter intimatae semper altius remonstrandae, non
uno anno ad semet cum Contribuentium adgratio,
sed successivis annis ejectentur. 3. In submitten-
dis praeliminaribus ratio differentiae seu decres-
centiae penes singulam ubi notabilis differentia
subversatur, positionem clare et adaequate adno-
tetur. 4. Praescriptis 19 rubricis adhuc 20 pro
erogatione in amictum et armaturam servitorum
adjiciatur. 5. in rubrica combinatoria realiter ero-
gatum non praecedentis, se retroacti abinde se-
cundi anni exponatur. 6. In realiter erogati rubrica
erogationes none priori excerpantur, sed realiter
factae e Rationibus aut Diariis desumendae indu-
cantur. 7. Omnes erogationum species praedictis
20 rubricis absolvantur; si plures occurrerent,
illae ad rubricam miscellaneorum referantur, vi-
cissim vacuae lineolis per transversum ducendis
expleantur. 8. Subsidiium collectaculorum militarium
omni anno caeteroquin idem, et penes cassam
contributionalem pertractandum in Designatione
erogationum domesticarum exmittatur. 9. Denari-
orum incursu hanc existentium loco cruciferi ex-
ponatur. 10. Praeliminares cunctae uniformitatis
causa ad monetam conventionalem reducatur. Da-

tum ex Consilio Regio Locumtenentiali Hungarico Budae die 7. mensis Decembris anno 1829 celebrato."

d) iz intimata iste oblasti od 24. srpnja 1821 br. 18.744:

„Cum altissimo loco compertum fuit, benignas resolutiones Regias, quibus haud systemisatae e Cassis Comitatus domesticis erogationes velantur, non ubique exacte observari, ea intervenit ab eodem altissimo loco b. ordinatio, ut Praetitulatis Dominationibus Vestris peraeque ac quibusvis Regni Jurisdictionibus altissima Resolutio Regia Anno 1770 edita, quae Comitatus velat, ne sub gravi responsionis ac indubiae refusionis onere absque praescitu altissimo ullas in benignis Resolutionibus haud fundatas erogationes e Cassa domestica auctoritate propria facere ausint, eo addito in mentem revocetur onus indubiae refusionis Praesidem Congregationis, seu particularis seu generalis, erogationes benignis normativis adversas determinatae nisi simul determinationi illico in publico reclamaverit, exolutionemque stiterit simul etiam eatenus instantaneo Consilio huic Locumtenentiali, Regio Fine ferendae medellae relationem praestiterit, mansurum, et etiam commembra Congregationis vel officiales magistratuales, quorum nempe culpa erogationes in obversum altissimorum mandatorum quas Praeses Congregationis reclamant, vel quas sistendas praecipit, fiunt aut continuantur, refusioni subiacendos esse. Praevia itaque benigna Resolutio Praetitulatis Dominationibus Vestris pro conformi directione et exacta observantia praesentibus nota redditur. De dato 24. Julii 1822."

e) iz intimata iste oblasti od 3. srpnja 1792 br. 14.237.

„Sua Majestas Sacratissima clementer praecipere dignata est, ut a modo in posterum praeliminaria systemata aedilia etiam quoad aedificiorum objecta Comitatus concernentia quovis anno altestate Suae Majestati Sacratissimae abhinc submittantur, in iisdemque juxta praescriptas rubricas novorum aedificiorum plana, delineationes, sumptuumque projecta, prout et reparationes satorum tectorum etc. quae facili praevideri possunt, suo ordine assumantur, quo taliter similia novorum aedificiorum structurae et reparationes prius adhuc quam iisdem manus effective imponatur, tum quoad autem, quam et quoad sumtus pro localium circumstantiarum diversitate et ratione impendendos praevie judicari valeant. Ne tamen per praefatam planorum vel sumptuum projectorum elaborationem, eorundemque submissionem aedificiorum structurae, aut reparationes morae cuiuspiam exponantur, sed potius de illis, quae ad illorum erectionem necessarie videbuntur, debito tempore prospici possit, Altestate Sua Majestas Sacratissima benigne jubet ut praeliminaria haec systemata tempestive semper altissimo obtutui submittantur; si tamen per decursum anni ejusmodi novitas ponendorum aut reparandorum aedificiorum casus evenirent, quae praevideri haud poterant, ac per quorum dilationem periculum in mora subversaretur, in similibus casibus, absque mora ad suscipiendas hujusmodi in longius tempus differre haud queunt structuras et reparationes, necessariae dispositiones fiant quidem, simul tamen de dispositis, penes plani eventualiumque sumptuum projecti adnexione, Relatio isthuc indilate praestetur. Quam benignam Resolutionem Consilium hoc Regium Locumtenentiale Hungaricum Praetitulatis Dominationibus Vestris semet eidem exacte praesentibus intimat."

f) iz intimata od 24. srpnja 1821.

„Tenore recens editi Decreti Aulici ea est Altissima intentio Regia ut per Comitatus pro indultu aedificium quodpiam publicum ponendi recurrentes semper etiam praeter remonstrandam hujusmodi structurae inevitabilem necessitatem, ad vires etiam Cassae domesticae reflectatur, earundemque ad id sufficientia vel insufficientia, vel jam praeeexistens fundus evidenter doceatur, cum secus nisi his conditionibus plene ac exacte satis factum fuerit, omnes Remonstrations eatenus altissimo loco sobsternendae effectu cariturae, nulloque tali in casu expellitur indultus, praesertim in modernis temporum circumstantiis, ubi contribuent neque e notabilibus contributionis restantiis, quae passim nimia paupertate plebis contribuent et universali circumstantis pecuniae defectu excusantur, eluctari potest, concedendus sit. Praevia itaque benigna Resolutio Regia Praetitulatis Dominationibus Vestris pro futura directione et

observantia hisce de positivo Jussu Regio intimatur."

IV.

No žalostno je to, što se dan danas nepazi ni na stare ni na nove propise ni zakone, nego se postavlja svojevoljnost pojedinih skupštinarah na mjesto pozitivnih propisa, a to sve u ime staroga ustava, koga smisao i pozitivne propise ljudi su stari već zaboravili, a mladi nikada nisu ni naučili.

Da bi naši najveći vikači znali šta je bio „stari ustav“ u rukuh ugarskih vjehovnih oblasti za narod hrvatsko-slavonski, nebi se oni klanjali tako slepo pred „Bogom Verböcziem“, stavljajući zahtieva, koje ni taj žalostni Bog sredoviečnoga feudalizma izpunio nebi, pošto za opravdanje bezuvjetne pravovaljanosti zahtievah glode svojevoljnoga ustanovljenja osoblja i platjah municipalne uprave, nema u njem ni jednoga paragrafa. Kod prosudjivanja ovoga pitanja treba vaviek imat na pameti, da sistemizacija staaia osoblja županijskih častnikah i službenikah nije bila još postigla višjega, kraljevskim naputkom zahtievanoga odobrenja, kad je izdana dotična naredba; i zato da se ta sistemizacija nije mogla smatrati kao definitivna, nenarušiva; inače ustanova naputka glode višjega odobrenja nebi imala nikakova smisla.

A tko je kriv tomu, da od mjeseca Travnja 1861 do mjeseca Veljače 1862 nije se moglo konačno sistemizirati stanje osoblja i platjah županijskih municipijah; to se vidi iz gore razložena tečaja rasprave ovoga predmeta.

Kamo vodi takova upornost proti svemu što odozgor dolazi, proti svemu što i malo sietja municipije naše, da one nisu neodvisne države u državi, nego oblasti podvjeržene, kao i ine oblasti, zakonu i višjim propisom, to smo vidili prije, a vidimo sada u kraljevini ugarskoj.

Gdie se lakoumni igraju s vatrom, tu lahko plane krov i nad glavami mudrih, koji stoje bezposleni prekrštenimi rukami, dokle nebude — prekasno!

Austrija.

Beč, 11. travnja. Današnji „Ostd. Post.“ kaže medju inim o ministru Pleneru sljedeće: G. Plener ima sad praznike i to podpuna tri tjedna može se dakle dovoljno baviti pitanjem o banki. Muževnošću bit će kadar sačuvati svoje mjesto i svršiti sretno te poslove. Ako nebude ovo vrijeme u rečenu svrhu upotrebio, onda nije nitko drugi kriv razpri medju ministarstvom i kućom pokliskarah, već samo ministar Plener — bilo sa zakonom o odgovornosti ministarstva, bilo bez njega.

Ljubljana, 10. travnja. Poznati naredni pjesnik Miroslav Vilhar, zastupnik na slovenskom saboru traži dozvolu, da može izdavati nov časopis u jeziku slovenskom, koji bi izlazio tri puta na tjedan. Sadržaj bi mu bio političko-beletristički a nazov „Naprej.“

Prag, 13. travnja. G. Ed. Novotný, učitelj na malostranskoj gimnaziji izdavat će češki časopis za gimnazije i realne učione, a gg. Ulm i Kubelka dobili su baš ovih danah dozvolu na izdavanje časopisa muzikalnoga, koji će se zabavljati izključivo glasbenim stvarima.

Turska.

U „Wandereru“ čitamo sljedeće: Pripoviesti, koje nam tečajem posljednjih danah o Luki Vukaloviću berajav prijavu, bijahu kao što će se naši čitatelji još dobro sjećati, uprav liepe, no žalibože od početka do konca izmišljena. To nepotvrđuje samo naša vlastita dubrovačka korešpondencija u posljednjem jutjernjem listu već i velik broj francuzkih listovah, a na čelu im „Patrie“. Nitko nije se podvrgo, nitko nije se pomirio, i Omer-paša dobio je još pred nekoliko danah prešnu zapoviest, da vojnu proti Černoj Gori neodvlačno i to ne ravnicom od Grahova, već dolinom od Zete otvori. Žalibože ovo otvorenje već traje prilično dugo i bojati se je, da će zato sama vojna od još manjega trajanja biti.

Gërčka.

„S. C.“ javlja: „Možemo uvjeriti, da je položaj u Gërčkoj mnogo gori, nego što to dosad u javnost prodërta saobćivanja dadu nagatati. Vjest, da Francuzka tobož hoće da u Gërčkoj posreduje na korist kralja Otona, puka je izmi-

šljotina. Kod raspravah povedenih medju silama pokroviteljicama Gërčke zbog mogućega posredovanja istih u Gërčkoj pokazao se je takav nesklad raznih mišljenjah o ovoj točki, da se nije nadat, da će se tako skoro učiniti kakav zaključak na korist opasnosti izložene dinastije.“

Atina, 5. travnja. Vlada je stopram sada obnorođovala spis protežući se na pomilovanje, po svoj prilici zato, da se opravda naprema zemlji. Glasi pako kako sliedi:

„Otto, po božjoj milosti kralj gërčki. Uzimajući obzir na prispievše na Nas molbe stanovnikah navplijskih, i pun želje, da ovaj grad na koliko je moguće, obćuvamo od nezgodah skupćanih s uzetjem na juriš, i da na takav način damo novih dokazah Naše kraljevske dobrohotnosti, zaključimo na predlog Našega ministarskog vieća, što sliedi:

A. Svim onima, koji su krivi veleizdaji i nastanku, vojničkim kao i građanskim osobama, koje se u taj par jošle unutar grada i tvrđjave navplijske nalaze, izvan niže poimence navedenih osobah, podieljujemo pomilovanje za napomenute zločinstva veleizdaje i oboružanog ustanka i za čine s tima u savezu stojeće, pod tim uvjetom, da imenovani grad i tvrđdine predadu Mojoj vlasti.

B. Od ovoga pomilovanja izuzete su sljedeće osobe. Iz vojenoga stališa: Dim. Cokris, falangitski general, Artemis Mihou, podpukovnik, Ljudevit Stelwag, podpukovnik, Dim. Bocaris, falangitski major, Har. Zimbrakakis, topnički major Dim. Grivas, nadporučnik, Hrist. Kacikojenis, poručnik, Nik. Smolens, poručnik. Iz građanskoga stališa: Petmesas, sudac, Mavromihalis, sudac, Antonopules, Dimitriadis, Papasafropulos, Zabicanos, apotekar a prije belgijski konsull, Frangias.

C. No Mi si priuzdržujemo svoju kraljevsku milost protegnuti i na one, koji su izuzeti od pomilovanja, ako dielom k tomu doprinesu, da pospieše povratak zakonitoga reda.

D. Ove naredbe o pomilovanju ostaju u kreposti do onoga časa, kad stane vojska grad i njegove utvrde biti topovima s kopna i s mora.“

Dalje naredbe opredieljuju, da o koncu smnestije ima odlučiti zapoviedajući general Hahn. Nadalje su sadržani u smnestiji i kaznenici palamidski, nakoliko se radi o veleizdaji i ustanku; no pod tim nema se razumjeti, da im se odpuste i one kazne, što su im nametnute sudovima. No svim vojničkim ili političkim kaznenicima turske oprostit ostatak kaznenoga vremena, ako dielom k tomu doprinesu, da se grad i tvrđdina predade zakonitoj oblasti.

Iz Atine, od 4. javlja prieko Marsilje Tvrđdina Palamide počela je dne 30. pr. m. opet pucati iz topovah na kraljevca. Broj mrtvih i ranjenih velik je, vele. General Hahn odgovorio je bombardovanjem. Sve tvrđdine isturele bijele zastave. Na to obustavi general Hahn vatru i pozove stanovnike, da isidju iz Navplije. Na ustala staviše im prepičkih na put.

„Tr. Ziga.“ javlja, da je bombama baćenim u grad 7—8 osobah abijeno. Kažu, da su se ustade odvažili braniti se do posljednjega momka.

Sve evropske novine potvrđuju, da nikako netreba vjerovati službenim telegramima iz Atine i Carigrada i da su mnogo pouzdanija privatna pisma iz Gërčke. A po privatnim glasovima, svi se Gërčka usrujala i kralj Otto nikako se neće moći održati na prestolu bez pomoći strane vojske. Iz Pariza javlja se, kako se prije kratkog vremena vojvoda Kalergis trudio doznati od Thouvenela: šta francuzka vlada misli o miešanju stranih silah u gërčke stvari na korist kralja. Ali Thouvenel je okolišeci odgovorio tako, da kralj Otto nema se uzdati ni u kakvu pomoć sa strane, već mu se valja ograničiti na svoja sobstvena sredstva. —

I na otocima: Naksosu i Santorinu bili su se vojnici pobunili, ali je ta buna ugušena, a buntovničke poglavice odbegli su na jonske otoke. Pobunjenici u Navpliji podielili su se na dva tabora. Jedni su zauzeli najviše i glavno mjesto tvrđdine. Drugi čuvaju varoš, oružnicu, magazine sa hranom i unutrašnju tvrđdinu. Dokle se došlo u dosadašnjim pregovorima vlade sa pobunjenicima, još se upravo ne zna. Samo se zna, da kamarija neda vladi, da se sa narodom izravna i složi. — Najposlie čuje se, da pobunjenici u Navpliji imaju jaku svezu sa narodom, te s toga nimalo nepopuštaju od svojih zahtievajah.

Smiesice.

Usled osvjedočene upotrebljivosti gvozdenih ubojnih ladjah, i engleske i francuske novine pišu, da je već prošlo vrijeme drvenim ladjama. Ali u „Opinion National-u“ kaže se, da je prošlo vrijeme i zidanim tvrđinama. Koji zid može dati odpora gvozdenoj ladji, naoružanoj teškim topovima, ladji, koja se bez svake opasnosti može približiti tvrđini na 100 hvatih? Dakle, ne samo ubojne ladje, već i gradovi moraju se unapredak gvozdjem obložiti. „Najbolje bi bilo, da se velike sile tako zaplaše od gvozdenih ubojnih ladjah, da ovu ladju međusobnim sporazumljenjem isključe iz svojih bojnih spravah.“

Berzovne i najnovije vesti.

Turin, 13. travnja. Listovi javljaju, da je diplomatski odbor pozvan, da prati kralja u Napulj. Misle, da će svi članovi istoga primiti poziv. Garibaldi otišao je u Brešiju.

Paris, 14. travnja. „Moniteur“ javlja o dočeku japanskih poslanika. Na govor poslanikov odgovori car, naglasivši postojeće prijazne odnose. Doček i sloboda, koju imaju uživati, prva je, veli, kriepost civiliziranih naroda. Car im nadalje naviesti, da se shodno njihovoj želji imaju na jednom francuskom brodu povratiti u Japan.

Književnost.

Početkom t. g. izadje na svjetlo „Pravo gorsko inače rudno deršave austrijske“ od dr. Matije Smodeka.

Komu su malo poznati odnošaji sudbenih oblasti prema rudarstvu, komu je poznato, koliko tu putah treba, da se razrieše kojekakvi zamršaji, da se doskoči različitomu nesporezumljenju, da se učine shodni koraci, da se ova ili ona stvar tičuća se rudarstva uspieši ili zaprieči putem prava i postojećih zakonah; taj će ovo „gorsko pravo“, što se nam prvi put tumači u narodnom našem jeziku, pozdraviti s iskrenim veseljem tim većma, jer izradjenje prilične knjige zahtjeva dugotrajan trud i potpunu znanost zakonah, bez obzira na nemale teškoće, što ih valja nadvladati kod ustanovljenja pravoslone terminologije nalazeće se dosada na visokom stepenu, na koliko se baš liče „prava gorskoga ili rudnoga“.

G. pisac imao je pri sastavljanju svojega diela osim istih pomoćnih knjigah prevod slovenski, poljski, ruski, te nam neumornim svojim naporom sastavi spis, kojim se s velikom hasnom služiti mogu učenici, občinstvo osobito pako činovnici, u kojih dielebrag gorske prave manje ili više zasieca.

Drago nam je, da možemo javiti, da je ovaj važni spis g. dr. M. Smodeka našao svuda, predasvim na onim miestima, gdje ga neobhodno trebaju, zaslužen priznanje; i mi se radujemo rečenomu spisu želeći mu, da se dočeka žudjenog razbirenja i najboljega uspieha.

R.

U Novome Sadu izadje „Radnja blagovestnaskoga sabora naroda srbaskog u Srijemskim Karlovcima 1861“ od Jovana Gjorgjevića.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 15. travnja 1862.		Svjetski tečaj
Papiri		u austr. mon.
5% Kovovnice	69.75	
5% Narodnoga zajma	83.60	
Narodne banke	82.50	
Vicovnoga zavoda	204.30	
Mienice.		
Srebro	132.00	
London	133.15	
Carški cekini	6.27	

Meteorologička opažanja na ovdiešnjoj kr. višjoj realci dne 15. travnja 1862.

U r a	Barometre- va vijala u par. obl.	Barometre- va vijala red. na 0	Toplo- ta po R.°	Naoblaka	Smjer i ja- koš vjetra	Atmo- sferična oborina (džab, snieg ili tula)	Opazka
7. pr. pd.	329.56	329.05	+3.1	10	0	2.78	džab
2. pd.	329.45	328.87	+3.8	10	Jas		
9. u več.	330.22	329.74	+3.2	10	0		
Danas u 7 sati temperatura R.° +5.2.							

Opazka. Kod neoblake znači 0 sasvim vedro a 10 sasvim oblačno; brojevima između 0 i 10 razumije se veća ili manja množina oblakah, razdieliv cielo tako znad okorja na 10 jednaki dielah.

U 6. stupcu znače velika pismena smjer vjetrovah (J=južno-jugo-zapadni), a brojevi jakost vjetra, isto, 0 sasvim tiho a 10 buru, a među ovim ležeći brojevi naznačuju različit jakost vjetra.

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

4495—951. (279)

3—1

Natiečaj.

Za ispražnjeno mjesto tehničkoga učitelja na nižjoj realci na Rieci, koja je s' glavnom gradskom učionom spojena, raspisuje se natiečaj do 25. svibnja t. g.

Natiecatelji za ovo mjesto s' kojim je spojena godišnja plaća od 630 for. i naknada stana u godišnjih 105 for. iz ondašnje gradske pieneznice, imaju svoje na podpisano kr. namiestničko vijeće upravljene, kërstnim listom, svjedočbami o propisanomu osposobljenju, dosadanjem dielovanju, znanju hrvatskoga i talijanskoga jezika podkripljene molbenice kotarskomu nadzorniku pučkih učionah na Rieci neposredno podnijeti, ako se pako već nalaze u javnoj službi putem predpostavljene si oblasti.

Od kr. dalm. hrv. slav. namiestničkoga vijeća.
U Zagrebu dne 7. travnja 1862.

Br. 188. (263)

3—3

Natiečaj.

Na pučkoj učionu u Prišlinu ima se definitivno popuniti služba učitelja i orguljaša, s kojom skupčani godišnji dohodci kraj bezplatna stana, uživanja malena vërta i drugoga zemljišta od 2 ralih iznose 210 stot. kao stalne god. plaće, zatim 75 st. 60 novč. kao dervarine za učitelja, a drugih 50 st. 40 novč. za školu opredieljene. Za ovu službu otvara se natiečaj s rokom od 25. travnja o. g.

Prositetelji, koji treba da budu ne samo učitelstvu, nego i cèrkvenomu pievanju i orguljanju potpuno vèrstni, napućuju se ovim, da molbenice s potrebitim izkazima starosti, izučene dvogodišnje preparandije, čudorednosti, dosadanjega službovanja i stališa do rečenoga roka dostave podarcidjakonu i župniku u Prišlinu, Ivanu Petranoviću.

Od nadbiskupskoga duh. stola u Zagrebu, dne 28. ožujka 1862.

Br. 1024-1862 (271)

3—3

Izrok.

Poglavarstvo sl. kr. i glavnoga grada Zagreba, kao sud, poziva ovime posiedatelja po Vladislavu Kettig-u izglubljene ovdje založnice prve hrvatske štedionice pod br. 98374. u pogledu založenoga sata, da takovu uz rok od mjesec danah kod ovoga suda preda; pošto će se u protivnom slučaju takova niština i usmèrtjenom proglasiti.

U Zagrebu dne 5. travnja 1862.

Gradski sudac
Matosić.

Nr. 4476. (267)

3—3

Konkurs-Ausschreibung.

Zu besetzen: Eine Kontrolloratsstelle bei dem Landesökonomate der kroat.-slav. Finanz-Landes-Direktion in der X. Diätenklasse mit dem Gehalte jährlicher 840 fl und Kautionspflicht.

Gesuche sind insbesondere unter Nachweisung der Kenntniss des Verrechnungswesens und des Oekonomiegeschäfts, so wie einer slavischen Sprache binnen vier Wochen bei der Finanz-Landes-Direktion zu Agram einzubringen. Auf disponible Beamte, welche die erforderliche Eignung besitzen, wird vorzugsweise Rücksicht genommen.

Agram, am 1. April 1862.

Nr. 2545—312. (272)

3—3

Avviso d'asta.

Ediziona disorta l'asta esperitasi nel giorno 16 gennaio o. d. per l'ipoteca dei tagli e rispettivamente per la vendita della legna in piede ritraibile nel quinquennio 1862—1866 dal bosco demaniale di alto fusto Paklenizza, si reca a generale conoscenza che nel giorno 19 maggio p. v. dalle ore 11 a. m. alle 1 p. m. verrà tenuto nuovo incanto per l'impresa di cui si tratta nei locali d'ufficio della Direzione Prov. delle finanze in Zara.

L'asta verrà aperta sopra il dato fiscale di fiorini uno soldi cinquanta (1.50) V. A. per ogni klafter normale di 100 p. c. di solido di legna ad esclusione del pino; e di fiorini quattro (4) V. A. per ogni klafter normale di legna di quest' ultima qualità, cio di pino, e ciò per la legna in piede, senza distinzione che essa risulti per l'imprenditore atta da fuoco, da costruzione o da lavoro.

Saranno inoltre dalla Commissione delegata all'asta, accettate offerte anche inferiori alla voce fiscale sopra stabilita per le succitate due categorie di legna.

Restano del resto ferme ed inalterate tutte le altre condizioni contemplate dall' Avviso d'asta 7. settembre 1861, Nr. 6345—825, e dal relativo Capitolato, ostensibile presso l' i. r. Prefettura delle finanze in Venezia, le ii. rr. Direzioni prov. di finanza in Zagabria e Zara, le Direzioni distrettuali di finanza in Trieste e Fiume e presso le Intendenze di finanza in Spalato e Ragusa, nonchè presso l'ufficio daziario di Obbrovazzo.

Dall' i. r. Direzione Prov. di finanza.
Zara li 31. Marzo 1862.

Br. 1604. (274)

3—3

Oglas.

Dne 24. travnja 1862 u 10 sati predpodne prodavat će se putem javne dražbe kod ovdiešnjega c. k. poštanskoga ureda nieka za poštansku porabu neopopravljiva tovarna kola.

Ovamo se pozivlju svi, koji bi ih kupiti želili, s tim dodatkom, da se kola, koja se prodati imaju, mogu viditi pod sušama ovdiešnjega poštanskoga ureda.

U Zagrebu dne 5. travnja 1862.

C. k. ravnateljstvo poštah za Hèrvatsku i Slavoniju.

Br. 484. (207)

3—2

Oglas.

Kr. županijski sudbeni stol daje ovim na znanje: Da je na molbu Luke i Mare Klečić iz Varaždina po g. odvjetniku Vladislavu Vezicu radi dužnih 210 for. a. v. s. p. dozvolio ovèršnu dražbenu prodaju nepokretnine dažnika Marka Jagarince iz Varaždina, što no je na 469 for. 96³/₄ novč. a. v. sudbeno procijenjena, i u gruntovnici občine Varaždin pod br. 534. upisana i iz jedne kuće sa kućištem postoji, te da su u tu svèrhu dva roka opredieljena, prvi na 20. svibnja 1862, a drugi na 24. lipnja 1862, svaki put u 9 sati prije podne kod ovoga suda.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina, ako li se kod prve dražbe ni za više a niza prociebnenu cienu neprodade, kod druge dražbe izpod prociebnenu najbojemu nudocu izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti, i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, prociebneni napisnik i gruntovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Svi oni hipotekarni vjerovnici, koji nestanuju u mjestu suda ili blizu njega, imaju za branjenje prava svojih pri diebi kupovine postaviti punomoćnike u mjestu, i njihova imena i prebivanje sudu prijaviti; koji to učiniti propuste, postaviti će se ureda radi za zastupnici, na koje dostavljat će se dalnje odredbe.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviješteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati morati, ako li se dieba kupovine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovina iscrpi, ništa nezapadne.

Kralj. županijski sudbeni stol.

U Varaždinu, 12. ožujka 1862.

Novak.

Čukac.

Br. 229. (204)

3—2

Izrok.

Od strane kr. županijskog sudbenog stola riečkog kao gruntovne oblasti do znanja se stavlja: da je c. k. financijalno odvjetništvo u Zagrebu u zastupanju župno cèrkve u Mèrkopalju proti Ivanu, Jeli, Pavu i Gèrgu Matkoviću, svi iz Mèrkopalja k br. 167, moibu glede hipotekarnog prenosu uknjižene tražbine u iznosu od 60 fr. st. vr. na nepokretnosti u gruntovničkom napisniku br. 154. i 155. občine Mèrkopalj na ime gori naznačenih unešene kod ovoga suda predalo, vèrhu koje se je u smislu §. 36. naredbe ministarstva pravosudja od 15. prosinca 1855, br. 222. d. z. l. za preslušanje stranakah ročište na 31. svibnja 1862 o 9 sati prije podne odredilo, i za zastupanje nepoznatog boravišta odsutnog Gèrga Matkovića iz Mèrkopalja ovdiešnji odvjetnik gosp. Faustina Suppe kao curator ad actum naimenovan, kojega ovaj o shodnomu razpravljanju ove parnice probitačno uputiti, ili ovom sudu drugoga zastupnika naznačiti ima, u protivnomu ho slučaju posljedice propusta svega toga sam sebi pripisati bi imao.

U Rieci dne 10. ožujka 1862.

Kr. župan. sudbeni stol kao gruntovna oblast.

Br. 37. (211)

3—2

Izrok.

Od strane gradskog magistrata kao suda u Požegi stavlja se ovim do obćeg znanja, da je na molbu g. Ane Ratašićeve, zastupane odv. g. Gabriely-om, proti gji. Viekoslavi Saračevićoj iz Požege pr. 31. siečnja 1862 radi dužne godišnje rente od 168 fr. a. vr. počamši od 31. prosinca 1855 sa prip. ovèršbena dražba založenih i na 3330 fr. a. vr. procijenjenih nepokretnostih u grunt. zap. br. 68. grada Požege unešenih dozvoljena, i da je za preduzeće ove l. rok na dan 15. svibnja a l. rok na dan 16. lipnja t. g. u 9 sati prije podne kod ovog suda, kamo se i kupci pozivlju, opredieljen.

Ujedno pozivlju se svi oni, koji kakovo založno pravo na gornje nepokretnosti imati misle, da takovo do prodaje kod ovoga suda tim više izkažu, što u protivnom slučaju razdieljenje kupovine bez obzira na njih ovèršilo se bude.

Gradski magistrat kao sud.

U Požegi, 14. ožujka 1862.

Jos. Prikelmayer,
sudac.

Nr. 1320. (269)

K u n d m a c h u n g.

Es wird hiermit zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass bei der gefertigten Postdirektion die im nachstehenden Verzeichnisse angeführten, in den Jahren 1859 und 1860 als unbestellbar zurückgelangten Geldsendungen und Frachtstücke erliegen, welche von den Aufgebern oder Adressaten unter Beobachtung der bestehenden Vorschriften, dann gegen Entrichtung der darauf haftenden Portogebühren oder Auslagenbeträge binnen sechs Wochen vom Tage der ersten Einschaltung dieser Kundmachung erhoben werden können.

Verzeichniss

jener Geldsendungen und Frachtstücke, welche, in den Jahren 1859 und 1860 als unbestellbar zurückgelangt, derzeit bei der k. k. kroat.-slav. Postdirektion erliegen.

Aufgabstag	Aufgabsort	Nro.	Gat- tung	Bestimmungs- ort	Adresse	In- halts	Werth		Ge- wicht	Porto der Ausla- gen	
							fl.	kr.		fl.	kr.
27. Febr. 1859	Agram	1	Bf.	Wien	Amberger	Bnt.	6	30		11	
19. Okt. "	"	2	"	Warasdin	Bez	"	2	—		9	
20. Juli "	"	3	"	Blasendorf	Klein	"	2	—		15	
16. Nov. "	"	4	"	Ceneda	Repec	"	2	—		12	
29. Mai "	"	5	"	Pavia	Matun	Silbr.	2	25		20	
26. Okt. "	"	6	"	Bilin	Kopper	Bnt.	2	—		28	
5. Dez. "	"	7	"	Seravalle	Stulenec	Silbr.	6	—		20	
9. März "	"	8	"	Kronstadt	Ivančić	Bnt.	2	—		16	
4. Juni "	"	9	"	Verona	Jantolek	"	6	—		13	
19. Febr. "	"	10	"	Laibach	Helić	"	1	—		16	
14. Juni "	"	11	"	Verona	Cikulin	Silber	5	22		13	
6. Apr. "	"	12	"	Vicenza	Cukul	Bnt.	4	—		12	
2. Sept. "	"	13	"	Triest	Horvath	"	3	16		10	
11. Juni "	"	14	"	Padua	Katić	"	4	—		12	
5. Jan. "	"	15	"	Josefstadt	Marechina	Silber	5	—		20	
6. Okt. "	"	16	"	Montegnana	Manelić	Bnt.	2	—		13	
22. Juli "	"	17	"	Verona	Krapec	"	2	—		6	
27. Febr. "	"	18	"	Vicenza	Zlebečić	Silber	2	78		—	
"	"	19	Pkt.	Essek	Jaschek	Div.	4	—	5	1	28
10. Jan. "	"	20	"	Illok	Fr. Klotter	"	7	—	3	—	57
21. Nov. "	"	21	"	Essek	Barwig	"	8	—	9	8	33
26. Aug. "	"	22	"	Sonoderovo	Pavlović	"	5	—	27	—	24
1. Mai "	"	23	"	Esslingen	Wagner	"	2	—	17	—	75
27. Dez. "	Karlstadt	24	Brf.	Wien	Sava Kavić	Bnt.	2	—	3/4	—	12
16. Okt. "	"	25	"	Seravalle	Paul Bogović	"	3	—	1	—	13
21. Okt. "	"	26	"	Marostica	Georg Kučaš	"	2	—	1/4	—	12
27. Jan. "	"	27	"	Essek	Thom. Novoseljak	"	2	—	1/4	—	11
12. März "	"	28	"	Wien	Sava Cavić	"	2	—	—	—	35
13. Juni "	"	29	"	Mantua	Nik. Mandić	"	4	20	—	—	41
28. Sept. "	"	30	"	Verona	Ph. Dornständer	"	10	—	1/4	—	13
27. Aug. "	Čakurn	31	"	Eisenburg	M. Posavetz	"	5	25	—	—	11
21. April "	"	32	"	Landriano	St. Lesziak	"	2	10	—	—	19
21. Juni "	"	33	"	Triest	St. Mesarić	"	4	20	—	—	11
20. Dez. "	"	34	"	Conegliano	Ign. Flisar	"	2	10	—	—	12
31. Mai "	"	35	"	Verona	N. Logozar	"	4	20	—	—	13
16. Dez. "	"	36	"	Karlstadt	Jak. Rechnitzer	"	2	—	—	—	10
26. Juli "	Essek	37	"	N. Kaniza	Szabó Mihály	"	2	10	—	—	9
21. Mai 1860	"	38	"	Pančova	Karl Wagner	"	8	—	—	—	12
30. Juli 1859	"	39	"	Verona	Ilija Litopac	S.u.B.	2	4	—	—	17
6. Juni "	Fiume	40	"	Gemino	Prantini	Bnt.	3	—	—	—	12
27. Juli "	"	41	"	Venedig	Lorenzi	"	2	—	—	—	11
1. Aug. "	"	42	"	"	Soherina	"	1	35	—	—	11
7. " "	"	43	"	"	Fack	"	1	—	—	—	10
24. Juni "	"	44	"	Agram	Puchmann	"	2	—	—	—	10
11. April "	"	45	"	Cassano	Ramenar	"	2	—	—	—	11
11. Sept. "	"	46	"	Wien	Baral	"	2	—	—	—	12
11. " "	"	47	"	Verona	Wienik	"	3	—	—	—	11
8. " "	"	48	"	Pola	Tremari	"	3	—	—	—	8
6. " "	"	49	"	Venedig	Gherbac	Silber	2	—	—	—	11
17. Nov. "	"	50	"	Graz	Jugo	Bnt.	2	—	—	—	12
1. Dez. "	"	51	"	Braunau	Bevančić	"	1	—	—	—	15
18. Okt. "	"	52	"	Graz	Blečić	"	3	—	—	—	11
1. Ag. 1860	"	53	"	Pola	Stella	"	8	—	—	—	9
7. Juni "	"	54	"	Triest	Spenarić	"	2	10	—	—	8
15. Febr. "	"	55	"	Villach	Kastner	"	1	—	—	—	10
18. " "	"	56	"	Marostica	Superina	Silber	2	—	—	—	11
25. Jan. "	"	57	Pkt.	Laibach	Barić	Div.	—	—	12	—	11
1. Juli "	"	58	"	Peschiera	Orvorzak	"	1	—	—	—	31
18. Mai "	Glina	59	Brf.	Wien	Karl Lehmann	Bnt.	18	—	—	—	12
20. Dez. "	"	60	"	Laibach	Babić	"	2	—	—	—	10
17. Sept. "	"	61	"	Gottschee	Agnes Wagner	"	10	—	—	—	27
22. Juli "	Ivanec	62	"	Venedig	Pas. Fontana	"	10	—	—	—	33
4. " 1859	Okučane	63	"	—	Th. Jerić	Silber	1	42	—	—	—
11. Nov. "	Sissek	64	"	Ceneda	St. Messarić	Bnt.	2	—	—	—	20
13. " "	"	65	"	Kranichsfeld	Jos. Bittner	"	2	—	—	—	29
18. Dez. "	"	66	"	Padua	Mich. Herović	"	2	—	—	—	12
9. " "	"	67	"	Botzen	Jovo Lovrenić	"	3	—	—	—	13
8. Juni "	"	68	"	Venedig	Ivo Posilovec	"	2	—	—	—	12
15. Mai "	Vinkovce	69	"	Karász	Marg. Arnold	"	1	—	—	—	9
31. Ag. 1860	Vukovar	70	"	—	Radovanić	"	1	—	—	—	11
23. Juni "	"	71	"	—	Dimitrin	"	2	—	—	—	14
5. Nov. 1859	Warasdin	72	Pkt.	Agram	Kath. Petrošaneć	Div.	3	—	2	—	12
28. Juli "	Ivanec	73	Brf.	—	Jos. Buden	Bnt.	2	—	—	—	42
3. April "	"	74	"	—	Mar. Paganelli	"	5	—	—	—	5
18. Mai "	Daruvar	75	"	Pavia	Zyković	"	5	25	—	—	—
14. April "	Slatina	76	"	Slabina	M. Haas	"	110	—	—	—	13

Agram, am 29. März 1862.

Br. 2036. gr. (225)

Oglas.

Od kr. sudbenog stola županije zagrebačke kao stiečajne oblasti ovime se objavljuje: Da je od tog suda otvoren stiečaj vèruhu cilog imetka Stjepana Luketića, pekara u Zagrebu, imenito vèruhu gibućeg, gdjeod se nalazećeg, i negibućeg imetka u onih krunovinah, gdje valjanost imade privremeni stiečajni red od 18. sèrpnja

1853, da je zastupnikom i medjutomnim upraviteljem imetka postavljen ovdajnji odvjetnik dr. Hoffmann a njegovim zamienikom ovdajnji odvjetnik Antun Poh.

Pozivaju se dakle sve one osobe, koje kakve god tražbine na imetak padši u stiečaj staviti imadu, da iste najave najdulje do 16. lipnja 1862 putem tužbe proti gore rečenom zastupniku gromade kod ovog kr. sudbenog stola, jer bi bile inače uzperkos svojih pravah

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bernotikom Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

3—1

vlastništva, prednosti ili zaloga lišene svojih tražbina iz stiečajne gromade i izključene iz razprave stiečajne. Za potvrdu medjutomnog ili za odabiranje novog upravitelja i odbora vieročničkog opredijeli se ročište na 8. svibnja 1862 prije podne u 9 sati kod ovog suda tim dodatkom, da vieročnici stiečaja k istom tim sigurnije doći i o odabranju upravitelja imetka i odbora izraziti se imadu, što bi inače bio glasom §. 44. St. R. na pogibelj vieročniku medjutomni upravitelj imetka i odbor vieročnikah postavljen od suda.

U Zagrebu, 24. ožujka 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 1203. (277)

3—2

Oglas dražbe.

Od strane kr. županijskog sudbenog stola u Varaždinu stavlja se do znanja, da će se usljed molbe g. odvjetnika Vladislava Vezica kao skrbnika Mirka Fodroci-a proti g. Škenderu Fodroci-u na istoga dobru Bogačevu, u kotaru križevačkom, dne 9. svibnja t. g. i dne 26. svibnja t. g., svaki put u 9 sati prije podne, pod overhu uzetih 334 vedarah vina u prociembenoj vrijednosti od 3536 for. a. vr. putem javne dražbe za gotovi novac prodavati, i to na prvom roku samo u prociembenu vrijednost, na drugom pako i izpod prociene. Ujedno se napominja, da ličbi izpostavljeno vino na manje dielove od 5 vedarah prodavati se neće.

U Varaždinu, 12. ožujka 1862.

Novak.

Čukac.

Br. 1800 (257)

3—3

Natiečaj.

Kod c. k. poštanske expedicije podići imajuće se u satnijskom mjestu Virju gjurgjevačke regimente ima se popuniti mjesto poštanskoga odpravnika.

Poštansko odpravnništvo zabavljać će se poštanskouredskim rukovanjem razasijanja stvari od vrednosti i svoju poštansku svezu uzdržavati posredstvom jezdiočkih i kariolnih poštah tekućih medju Osiekom i Varaždinom.

Beriva poštanskog odpravnika ustanovljuju se godišnjom plaćom od jedne stotine (100) forintih i godišnjim uredskim paušalom od dvadeset (20) forintih austrijske vrednote.

Natiecatelji za ovu uz sklopljenje službenog ugovora i položenje kaucije od 200 f. a. v. podijelit imajuću se odpravnikovu službu imaju svoje valjano biljegovane molbenice pod dokumentovanim izkazom svoje dobe, okolnosti imovine, dosadanjega zanimanja, i pouzdanosti unutar četiri nedjelje danah podpisanom poštanskom ravnateljstvu podneti.

U Zagrebu dne 6. travnja 1862.

C. k. ravnateljstvo poštah za Hrvatsku i Slavoniju.

138. (268)

3—3

Opoziv.

Ovostranom odlukom od 18. ožujka 1862 br. 1043. razpisana dražba nepokretnosti Ljudevita i Hedvike Vinter ovim se opozivlje.

Žup. kot. sud banianski dne 7. travnja 1862.

Lopašić,
kotarski sudac.**OGLASNIK.**

Br. 282.

3—1

BAD DARUVAR

in Slavonien.

Eröffnung der Anstalt am 1. Mai.

Diese seit uralter Zeit rühmlichst bekannten 32 — 37° R. eisenhaltigen Thermen eignen sich zur Bade- wie zur Trinkkur, vorzüglich bei Schwächezuständen des Nervensystems, insbesondere des Rückenmarks, und bei Lähmungen aller Art.

Ausgezeichnet wirkt dies Bad in den Schwächezuständen, wie sie nach schweren Krankheiten, nach Typhus, Abortus, Kindbett-Krankheiten u. s. w. zurückbleiben; in den hartnäckigsten Frauen-Krankheiten, wodurch es sich den Ruf eines Frauen-Kurortes erwarb. Ausserordentlich heilsam wirken die hiesigen Schlammäder in der Rheumatis und der englischen Krankheit, veralteten rheumatisch-gichtischen Leiden, ferner in den meisten Haut-Ausschlägen.

Bäder sowohl als Wohnzimmer sind mit allem Comfort, gehöriger Bedienung und möglichst elegant ausgestattet. Ein seit dem Vorjahre neu erbauter prachtvoller Gasthof mit geräumigen Appartements und ausgezeichnete Küche dürfte die p. t. Gäste vollkommen befriedigen.

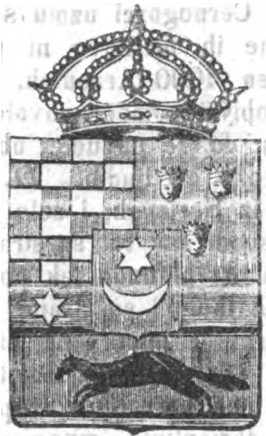
Die sanitäre Leitung und Ueberwachung der Bäder besorgt der herrschaft. Badearzt Herr Dr. Holtzer.

Vom 1. Mai bis 15. Juni, und vom 15. August bis Ende der Saison werden Wohnungen und Bäder um die Hälfte der Preise berechnet.

Die Güter-Direction.

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i prilikom
na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je sa domaćo
a pripravnici 4 for. 120 kr. aust. vr. — Za vanjsko, kojim će se
list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predložena je uvrštavanja: 7 kr. a. vr. od linijama
jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Erarska pristojba za
svaki oglašavanje 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se
puta isti uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u četvrtak 17. travnja 1862.

Broj 89.

S tekucim mjesecom po-
činje se drugo četverogodište „Na-
rodnih Novinah“ za god. 1862.; po-
ziva se dakle domorodno občinstvo,
da svoju predplatu na „Narodne No-
vine“ obnovi, i to na četvrt go-
dine poštom s 3 for. 15 novč. a u
mjestu s 2 for. 10 novč. u a. vr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove u-
redno primati, neka izvole bezodvlačno podpunu
predplatu na „odpravnictvo Narodnih Novinah“
franko poslati, te točno naznačiti svoje ime, pre-
bivalište i posljednju poštu.

Uredovni dio.

Oglas.

Kod 354. i 355. zrebanja starijega državno-
ga duga, koje je bilo 1. travnja t. g. preduzeto,
izvučene su serije br. 438 i br. 73.

Serijska 438 sadržaje česko-stališke erarialne
obligacije, raznoga kamatnoga mierila, i to br.
153.653 do uključno br. 155.273 u glavničkom
iznosku od 1.152.127 for. 59 1/4 kr.

Serijska 73 sadržaje bankovne obligacije u
pervobitnom kamatnom mierilu od 5% i to od
br. 65.979 do uklopno br. 67.330 u glavničkom
iznosku od 999.384 for.

Ove obligacije povisiti će se polog ustanovah
najvišjega patenta od 21. ožujka 1818 na per-
vobitno kamatno mierilo, i ako isto nepostigne 5%
kon. novca, po preobratnom pravilu obnarodova-
nom s oglasom ministarstva financijah od 26. li-
stopada 1858 br. 5286 (D. z. l. br. 190) pro-
mienit u 5% ne na austrijsku vrednotu glaseće
državne zadužnice.

Za one obligacije, koje uslied zrebanja do-
spiju do pervobitnoga no 5% nedosizućega zre-
banja, izdat će se na zahtjevanje stranke po mie-
ri ustanovah sadržanih u napomenutom oglasu
5% na austr. vrednotu glaseće obveznice.

U Zagrebu dne 12. travnja 1862.

Predsjedništvo kr. dalm. herv. slav.
namiestničkoga vieća.

Visoka kr. kancelarija dvorska imenovala je
odpisom svojim od 24. p. m. br. 663/220 tajnika
kraljevskog namiestničkog vieća ovoga Mirka Ker-
kušava vladnim povjerenikom kod ovdajnje ter-
govačko-oběrtničke komore.

Od kr. namiestničkog vieća kraljevinah Dal-
macije, Hrvatske i Slavonije u Zagrebu dne 14.
travnja 1862.

Kod poglavarstva slob. i kralj. glavnog gra-
da Zagreba ušli su slededih svotah za podpora
stradajućega žiteljstva županije križevačke, požeške,
riečke, varaždinske i zagrebačke i to od gg:
Frigana Vekoslava 5 f., Matešića Adolfa 2 f.,
Havljička Janka 2 f., Urice Nikole 1 f., Hudovski-
a Adolfa 1 f., Kindersbergera 1 f., Kavića Lavosla-
va 1 f., Weiss Augusta 10 f., N. N. 2 f., Měr-
slak Juliane 10 n., Höpplera 50 n., Irgulica Jure
50 n., M. U. 30 n., Bauer a Fr. 20 n., Popovića
A. D. 20 n., N. N. 50 n., Gurtnera Ivana 1 f.,
Arešića Petra 3 f., Philipovića 20 n., J. H. 30 n.,
Ružičke Jalže 1 f., Krausa Bagumira 1 f. 60 n.,
Jalačića J. 3 f., A. L. 1 f., 30 n., Matulina Ni-
kole 20 n., Sloga 20 n., Jellačića A. 1 f., Ser-
mage grofice L. 10 f. Schauffa 1 f., Župana La-

voslava 1 f., Csutsa Stjepana 60 n., Opel-a Ottona
50 n., N. N. 20 n., Špitzera 50 n., Weissa Fr.
40 n., N. N. 10 n., Reich-a 10 n., Hönigsberga
S. 20 n., Arko M. 40 n., Baumgärtnera Lavo-
slava 30 n., Bannvitza 50 n., Hatza 50 n., Ga-
velle 50 n., Dizdara V. 50 n., Fucsha 40 n.,
Popovića Josipa 30 n., Grasmuka Gustava 20 n.,
Grabine 1 f., N. N. 10 n., N. N. 30 n., P. i M.
1 f., Zoričića A. 2 f., Bacha P. 50 n., Angerer
Marie 1 f., Pernatha Josipa 50 n., Schivitz Fr.
4 f., Gulhard i Schwarz 1 f., Sorga Josipa 1 f.,
Čavrak Loisa 1 f., J. D. 50 n., E. K. 1 f., Mi-
ličića dr. 2 f., Waigelhofera Fr. 1 f., Pikla Jos.
50 n., Lenzendorfa 2 for., Meška Juraja 10 n.,
Maicena A. 50 n., Gily P. 30 n., Friz Jalže 50 n.,
Hribara Matije 10 n., Čušić Tanazie 20 n., Malka
10 n., Sučića 10 n., M. M. 20 n., Šošarića 30
n., Švorea 10 n., Klajca 10 n., Vidanića 20 n.,
Nascitza 10 n., Škvorca Andrije 10 n., Vebera
Josipa 20 n., Šperića Blaža 30 n., Stanića A. 20
n., Urbana Franje 50 n., Balesića 10 n., Jakića
10 n., Šviglina 20 n., Sura 30 n., Herjevića 20
n., Epsteina S. 1 f., Malošeg J. 2 f., Czanjuga
1 f., Pavla Jože 2 f., Kozler Anke 1 f., Zaver-
škija 1 f., Pomozi 1 f., A. K. 40 n., N. N. 50
n., Janana Šandora 1 f., Širera 1 f., Škoppin
M. 1 f., Langera 1 f., Engelmann Rozalie 50 n.,
Novak Rozine 10 n., Berković Rozalie 12 n.,
Sachsa M. E. 50 n., Štokana Nikole 50 novč.,
Auchmana Juraja 30 n., A. C. 30. Schenka 40 n.,
Jung Sriedka 1 f., Koruitzera i Kleina 1 f., No-
sana Antuna 3 f., Joba J. 50 n., M. M. i C. 1 f.,
Cernadak 5 f., Cviić Stjepan 1 f., Stankovića 1
f., Weissa Jakoba 2 f., Hulha 1 f., Sollara 50 n.,
Königa Ed. 1 f., Horvatha A. 30 n., Neznanović
2 n., Brucknera 1 f., Krešića Mije 1 f., Langgrafa
Morica 50 n., Pristera Emanuela 5 f., Bothe 1 f.,
Fuks Josipa 30 n., Irgolića 1 f., Königa A. 40
n., Reflera 40 n., Mudrovčića 1 f., Ratkovića M.
40 n., Hengla Josipa 1 f., Mahne Gaspara 1 f.,
Vrabca Lud. 1 f., Teržića B. V. 1 for., Šmida
Sigmunda 30 n., Bana Martina 30 n., Genžić Ma-
rice 50 n., Hochnetz Jakoba 20 n., Brodnik Mar-
tina 30 n., Wörbec 10 n., Kiselaka Franje 20 n.,
Sigura 20 n., Kosa Josipa 20 n., N. N. 20 n.,
Kovačića 20 n., Teržukovića 40 n., Čurana Jo-
sipa 20 n., Pastuš Josipa 20 n., Gajer Josipa 40
n., Senića Antuna 30 n., Cvetko 20 n., Kosovac
A. 20 n., Modunića Mate 10 n., Markovića 20
n., Kukavec Ivana 1 f., Herdesa Josipa 10 n.,
Nepoznat 1 f., N. Helena 20 n., Kašparinčića 10
n., Žerjava Valentina 10 n., Vissiek Antuna 30
n., Pauneca 10 n., Širmera Franje 10 n., Terček
10 n., Herdjaka Mije 30 n., Andrašovića Josipa
10 n., Šhest Majje 10 n., N. N. 10 n., Švigel
Nikole 10 n., Andraševića Matije 20 n., Andra-
ševića Tome 10 n., Stübler Ivana 20 n., Korfeind
30 n., Kollmana Stjepana 20 n., Mihelić Martina
30 n., Jazbec 10 n., Keglović Mihalja 30 novč.,
Deinaušek Antuna 40 n., Moras Andeló 20 novč.,
Papeš Franje 30 n., Krizmana 30 n., Garsiner
Mate 40 n., N. N. 1 f., Barbota 30 n., Ponderk
50 n., Lovrenčića 50 n., Kodrik 10 n., Milcher
20 n., Mihalinić 50 n., siromak siromakom 10 n.,
Čerašey 20 n., Gorenec Janko 50 n., N. N. 50
n., N. N. 10 n., N. N. 10 n., Wohlgemutha Hinka
1., Mihića Graciana 1 for., Mrazović B. 1 for.,
D. D. 20 n., N. L. 30 n., A. S. 20 n., Koncilia
Ivana 1 f., Fellnera Ferd. 50 n., J. St. 30 n.,
Šušćević Mihalja 50 n., Gorenz Marka 50 n.,
Karvantić Thérèze 20 n. Ukupno 158 f. 34 n.
a. vr. — Dočim gradsko ovo poglavarstvo naj-
iskreniju svoju zahvalu za veledušne te darove
izrazuje primetjujuć, da se ova svota ujedno kr.

namiestničkome vieću za daljne raspolaganje po-
dstira, pozivlje se občinstvo najuljudnije, u keli-
ko nebi jur bilo kod tih prinosakah uplivalo, da
svoje darove ma i najmanje za stradajuće nevolj-
nike ovih kraljevinah doprineše, te gradskomu na-
čelniku izroči.

U Zagrebu 11. travnja 1862.

Frigan,
načelnik.

Neuredovni dio.

Jedan ili više ravnateljah na za-
grebačkim učionama.

Ovo je naslov članka, što ga donese br.
14. „Napredka“, u kojem braui pisac mnienje nie-
kolicine članovah školskoga odbora ad hoc proti
protivnome očitovanju poznatih školskih vieštakah,
tverdeći, da bi „jednaka i jednolika obuka po svim
učionama stradala“ kada ja nebi samo jedno ravnat-
eljstvo nadziralo.

Budući da je ovo pitanje od nemale važnosti,
hoćemo i mi da po mogućnosti doprinesemo niešto
za razjašnjenje stvari, o kojoj se radi.

Već ovoj izreci moramo prigovoriti, da pod-
nipošto nestoji. Pisac nepozna valjda ustrojenje
narodnih učionah, drugčje nebi mogao što ovakova
tverđiti. Svatko, tko se samo malo upozna s u-
strojstvom, što vlada kod narodnih učionah uvidja
sigurno, da se svi učitelji imaju držati propisa-
noga reda kod tumačenja pojedinih predmetah, da
se mora učitelj u svemu ravnati po obstojećim za-
konima i naredbama; nu uvidit će i to, da nisu svi
ljudi iste čudi, istoga izobraženja i pedagogičke
obazrevosti; da se dakle neće naći ni dva učitelja,
koji bi u svojoj obuki sasvim sudarali; jer ima
svaki svoj način, kojim učenike svoje podučava i
izobražava; nu ipak će jedan kao i drugi postići
svoju sverhu s božjom pomoćju, ako revno na-
stojao bude, da zadovolji svojem zvanju i svojoj
dužnosti.

Načini i putevi mogu biti različiti, samo da
bude volja složna! Jednoličnost u podučavanju neće
moći ni jedan ravnatelj postići, makar bio taj naj-
izkusniji i najizvrsniji vieštak u ravnateljskim po-
slovima; pa da bi i mogao, ako je pametan čov-
iek i dobar pedagog neće toga ni zahtjevati, jer
bi praznu slamu mlatio, a njegov neumiesni napor
nebi mu nikada dobrim plodom urodio, te bi mu
uzalud bila sva muka.

Tko hoće proti čovječanskoj naravi, da vo-
juje, taj grize u kiselu jabuku. Dalje tverdi pisac,
„da su ravnajući učitelji samo za nuždu ravnat-
elji, kojih naslovi samo u dekretima paradiraju,
njihovo pako djelovanje faktično biva nemoguće...
A! drugčje biva na gimnazijama i realkama — i t. d.“

Ovim riečma sam svoje mnienje pisac pobija
dokazujuć nam ujedno, da nezna dobro razlučiti
narodne učione od gimnazijah i realnih učionah. U
narodnim učionama je tako rekuc svaki učitelj
ujedno i ravnatelj svoje učione, kojemu je samo
u važnijim slučajevima treba, da se obraća na
svoja poglavarstva. Kakova tu strašna posla-
ima ravnatelj? Isto nadziranje ima kod sriednjih
učionah sasvim drugi smisao, nego kod učionah
narodnih. Ovdie je jedan te isti učitelj po cijelo
vrieme u svojem razredu a ondie mienjaju se uči-
telji, kako već odredjuju pojedini predmeti. Na
narodnoj učioni, gdje se djaci s veće strane malo
sami uče, već ih mora učitelj u školi naučiti, što
je propisano, dokazuje učitelj na javnom ispitu

dva puta na godinu, kakav napredak učiniše njegovi učenici a je li on zadovoljio svojoj dužnosti. Drugačije se ima stvar na srednjim učionama, gdje javnih ispitah neima; tu već mora ravnatelj osvjedočiti se tečajem godine, što i kako se radi! —

Ravnajući učitelj bio bi dakle uvijek kadar obavljati dovoljno nadziranje pojedinih razredah.

Mi smo imali višeputah priliku prisustvovati kod ispita na seoskim učionama, gdje je učitelj malo ne sve u jednoj osobi, a svatko je s tim uvjerenjem ostavio učionu, da su dieca učinila posve dovoljan napredak bez ikakva ili riedka nadziranja. Gdje nije učitelj valjao, dokazalo se je također najbolje istom prilikom.

Poslovi, što ih ima ravnatelj srednjih učionah imajući jurve posla s odraslim mladićima u najvažnijoj dobi njihova života, sasvim su različiti od poslova, što ih ima ravnatelj narodnih učionah, gdje je već, kako reko, razredni učitelj i ravnateljem svojega razreda.

O razlogu „kako bi miesto postojećega jednoga dopisivanja od gradske vlasti, tro- ili četvergubo nastati imalo“ nećemo ni da govorimo, jer nam se vidi preveć dietjinski. Strašna li to dopisivanja!

Što se posljednjega razloga tiče, što ga piše navadja, da naime „isti školski zapt pod jednim ravnateljstvom bolje uspieva, pače u pojedinim slučajevima nepovriedjen stoji“ to mu moram u bérk kazati, ako ih ima, da se strašno vara i da su mu se valjda oči iznevierile. Neka pita pojedine učitelje, kako bijaše prije kako je sada. Golema je tu razlika! Baš školski zapt, o kojem reče ovdiešnje gradjanstvo, da se je pohvalno pokazalo u sadanje doba, govori punim ustima proti jednemu ravnateljstvu.

Pisac hoće, da ovaj svoj razlog tičući se zapt, podkripi sljedećim primierom: „Tako bi n. p. učenik, koji je zaslužio kašigu, lasno mogao kategoričkim imperativom zasliepljenoga si roditelja preći u drugu učionu te izbjeći zaslužennoj kazni“ . . . to su trice, ništa drugo; o tom neka čitatelji sami sude.

Mi dodajemo s naše strane samo još to, da će školski zapt, za kojim težimo, kao Izraelci za punim loncima, onda stoperv valjano uspieti, kada bude više ravnateljah. Navest ću samo jedan jednostavan primier. Ako uztreba, da se koi učenik kazni, ostavi ga razredni učitelj u školi a poslie škole sazove ravnajućega učitelja pa stvar će biti ovaj mah, istoga dana riešena, bez ikakvih kancelarskih ceremonijah.

U svakom obziru bit će od veće koristi za školski zapt, ako bude ravnajući učitelj u svakoj sgodi pri ruci; jer ima mnogo slučajevah, pri kojima neima se, da ni nesmi je oklevati ni jednoga časa, ako hoćemo, da se zlu doskoči, da se zatre perva klica, koja bi mogla otrovno djelovati na prihvatljiva sërca niežne mladeži.

Svega toga nebiva kod jednog ravnateljstva. Mi ćemo, ako uztreba živim primierima potvërditi naše mnjenje.

Austrija.

Beč 15. travnja. Nj. veličanstvo car odpustovat će 20. u Mletke, gdje će, kao što se čuje boravit vaskolik mjesec. — Dëržavni ministar Schmerling malone sasvim se je oporavio.

Turska.

„Biljer. Korespondencija“ ima dopis iz Kotora od 25. ožujka, u kome se događaj kod Kërnjica predstavlja sasvim drugče, sa svim protivno onome, što se do sada javljalo, i svodi ga gotovo na prostu čarku. Evo šta tu piše o tome i o drugim stvarima na tamošnjem kraju:

„Padanje sniega po cërnogorskim i arnautskim planinama učini te se sad mogu ponoviti neprijateljstva medju Sërbima i Turcima. Njima je upravo glavno miesto izmedju cërnogorske granice i skadarskog jezera. To je prediel vrlo briegovit, čisto trouglast — na kraju mu se nalaze dva mala sela Seoce i Kërnjice, u kojima stanuje po 500 dušah i oko kojih je neprestano kavga. Ta sela uzeše Cërnogorci u pro-sincu i siečnju i ostaše im u vlasti. Na kraju posljednjega mjeseca Omer-paša pucaše na njih iz male flotile na jezeru; bërđjani pobiegau a u selima se nastani jedan batelijun piešačkih strielacah.

Vojska se ta povuče od ljute zime i oskudicah svakojakih, a Cërnogorci uzmu sela na novo. 18. ožujka zauzme ih na novo ni puške neopalivši Asan-Olija sa 4000 Arnautah. Ali 21. ožujka Cërnogorci dobivši pomoći navale na neprijatelja i natieraju ga da se povuče, ubivši mu, ranivši ili uhativši oko 40 ljudi. 22. ožujka dodju u pomoć Turci iz Šestanah, i selo opet zauzmu. Na te se čarke svodi sav rat sa strane Arbanije, rat, za koi se čini da bi onda tek postao važan, ako bi se izvezao tkogod sa strane u pomoć. Osim toga slučaja sav je interes na južnoj hercegovackoj granici. Omer-paša medjutim čini što god može da se nezametu novi zapleti. Vojska se arnautska podkriepiljuje mnogim dobrovoljcima. Nepotvërdjuje se, što je prije javljeno, da su Miriditi ostavili Turke. Tri hiljade od njih sad su u Baru pod zapoviešću musulimovom.“

„Ost u. West“ ima dopis s cërnogorske granice od 31. ožujka također o tom boju, pa u njemu se boj taj opisuje življe i predstavlja da je bio daleko žešći i ozbiljniji nego što ga uzima „Bil. Korespondencija“. Evo što „Ost u. West“ piše:

„Pošto je svaki dan obećao Omer-paša mir, 6000 m. arbanske vojske pod slavnim Hasan-Olijom i drugim od plemena Hotah, Klimenatah, Kostratah, Kostribah, udari na selo Kërnjice, kojemu bijahu dosadili zulumi osmanlijski te se pridružio Cërnjoj Gori i zamoli da je knez zakloni. Kërnicka občina bojeći se da neprodje kao Gërbavci, na koje noći udariše Turci, te poklaše starce i žene i diecu i glave im pobodoše po Skadru ni malo nemareći za protestaciju evropskih konsulah, zamoli u najvećoj nevolji najbližu cërnicku i riječku nahiju za pomoć. Cërnogorcima, kojima je također dosadilo što su nepravedno u blokadi na sadašnjoj skupoci, a i za svoje granice se bojeći priskočiše braći jedne viere i jednoga roda u pomoć pod popom Jokom Kusovcem. Arnauti bijahu već zauzeli najtvërdja miesta i kuće. I Kola, starešina občine kërnjicke, branjaše svoje miesto s desetinom junakah dokle im dodje pomoć. Boj trajaše šest danah s kratkim prestancima. Zaludu dodje Turcima pomoć i vodom i suhim (Kërnjice su na blatu skadarskom). Parna ladja s barkama i kartačima nemogaše ništa učiniti. Sedmi dan kad Cërnogorci iz topovah razvališe tvërda miesta i kućne zidove i kad Turakah pogine 500, predade se Hasan-Olija s 449 drugovah Cërnogorcima. Medjutim zarobljenicima ima ih 208 Turakah, a ostali su kërčćani rimske viere. — Danas slavimo dvojaku slavu, jedno što uzbismo Omer pašu, a drugu, što upravitelji mogaoše izvršiti čoviečne naredbe kneževe, koje je vrlo teško u žestokom boju medju ljudima, u kojih neima oproštenja. Sve je na Cetinju naredjeno kako će se zarobljenici smiestiti i izhraniti na velikoj skupoci.“

Talijanska.

Napulj, 10. travnja. „Pop. d' Italia“ javlja: Jedna četa od više nego 200 brigantah pokazala se je prekjučer pod predvodjenjem od Minelli-a i Kope. Major Munichi udari na nje sa dva švadrona konjaničtva. Trideset brigantah osta na miestu, 18 konjah i mnogo oružja bilo im oteto. Medju mnogim ranjenima bila je i Ljuba Kopina. Na strani vojske poginuo 4 kopljanika a 3 su ranjeni. — Četa od 100 brigantah, koja je udarila na Luko u Marsiki, stranom je uzbijena, stranom povuče se opet prieko rimske granice natrag. Mnogi sućlanovi našasti su polumërtvi od gladi i prevelikoga napora.

Bërzojavne i najnovije viesti.

Bërzojavna viest da je Vukalović ranjen uteko na austrijsku stranu presna je laž. Omer-pašina vojska sastoji iz 60,000 momakah. (Diav.)

Bruselj, 15. travnja. „Indepedance“ javlja, da je Španjolska predlog Francuzke u obziru toga, da bi se stavila u sporazumljenje zbog mexikanske ekspedicije, odbila, buduci da je izjavila, da nije toga trieba, jer se stvar već koncu približava.

New-York, 1. travnja. General Burnside poseo je Beaufort. Sedamdeset konfederatah pod Beauregardom sakupljeno je kod Korinta.

 Buduci da je g. Burlini sa svojim društvom talijanskih pievačah prije ugovorena roka ovamo pri-speo, nije odbor kazališni mogao na ino nego dozvolit mu, da svoje pred-stave miesto 1. svibnja, započne drugi dan uskërsa t. j. 21. t. m. Kolo hër-vatskih predstavah ima se dakle za sada kao zaključeno smatrat. Gospoda, koja žele za vrijeme talijanskih predstavah najmiti ložah, neka izvole do prekosutra javit se kod nadzornika kazališne sgrade, stanujućega u istoj sgradi. Përva o-pera bit će „Ernani“.

 Današnjem broju Narodnih Novinah priložen je oglas ustanovljenih za sadno trogodište 1862, 1863 i 1864 odkupnih cienah duhanskoga perja (listja) c. k. duhanskom dohodarstvu izručenog.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 16. travnja 1862.		Srednjo tečaj u austr. vrh.
Papiri.		
5% Kovovnice		69 65
5% Narodnoga zajma		83 75
Narodne banke		881.—
Virovnoga zavoda		204.—
Mienice.		
Srebro		132.25
London		133 50
Cariski cekini		6.27 1/2

Meteorologička opažanja na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 16. travnja 1862.

U r a	Barometar va vlažna u par. obrt.	Barometar va vlažna redat. na 0	Tempe- ra tu R.°	Nebula	Smior i ja- kost vjetra	Am- stetika oborina (dneć u tih)	Opaska
7. pr. pd.	331.°35	330.°84	+5.2	4	3	1	dažd
2. pol.	331.°47	331.°11	+3.8	10	8	1	1 solika
8. u več.	332.°22	331.°50	+1.4	3	0		

Danas u 7 sati temperatura R.° +2.8 i mraz.

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 2460. Gr. (283) 1—1

Oglas.

Od kr. sudbenog stola žup. zagrebačke opozivlje se ovime ovršna dražba pokretninah Kristine Spaičeve, obznanjena oglasom od 26. ožujka 1862, br. 619. M, te opredieljena na 29. travnja i 13. svibnja 1862.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke.
U Zagrebu dne 12. travnja 1862.
Klobučarić. Jović.

Br. 710 g. (281) 3—1

Oglas.

Kralj. županijski sudbeni stol u Osijeku daje ovim do obćeg znanja, da je gosp. Ferdo Bojničić, bivši ve-
liki sudac u Osijeku, posiedatelj nepokretnosti, pod da-
našnjim danom ljudim proglašen i za njegovog skërbnika
gosp. odvjetnik Marko Tajčević postavljen.
U Osijeku, 5. travnja 1862.

OGLASNIK.

Br. 285. 3—1

Dobrovoljna prodaja kuće.

Sorgova, niekoč Šparhaklova kuća u Zagrebu u donjoj llici pod br. 570., 2 kata visoka, u gotičkom štihu novo sezidana, sa dvorišćem od 948 kvatah, u kojem se na desnoj strani dvoje zidane štale, kolnica i dërvnarnica za sve najamnike, uz stan za pazikuću, dva bunara i podrum, a na lijevoj jedna nazemna kuća sa štalom i sušom nalaze, dobrovoljno se prodaje.

Obrećena kuća jest do 1. svibnja 1863 osigurana a do konca studenoga 1866 o. l. poreza prosta. — Iste dvorište može se za zidanje novih kućah upotrebiti. — Dalnje se može kod kojeg god izmedju baštinih Vilima, Josi, a ili Rozalije Sorg udate Hölblingove saznati.

Rundmachung

der für das Anbau-Triennium 1862, 1863 und 1864 festgesetzten Einlöschungspreise für die an das k. k. Tabakgefälle abgelieferten Tabakblätter.

In Gemäßheit des a. h. Patentgesetzes vom 29. November 1850 und der mit demselben kundgemachten Tabak-Monopols-Ordnung §. 44, 45 und 46 werden die Preise öffentlich bekannt gemacht, welche für die rohen Tabakblätter bei ihrer Einlieferung an das k. k. Gefälle in den Jahren 1862, 1863 und 1864 an jene Producenten werden gezahlt werden, die von der Tabakregie die Zusicherung der Abnahme ihres Erzeugnisses erhalten haben.

Die Staats-Verwaltung erklärt zugleich, daß im Laufe dieses Pflanzungs-Trienniums diese Preise nicht werden vermindert werden.

Die Einlösung der Tabakblätter beginnt in der Regel im Allgemeinen jährlich im Monate Dezember und endigt mit letztem Jänner des folgenden Jahres.

Der Beginn und Schluß der Einlösung in jedem Bezirke wird besonders kundgemacht werden.

Zur Beurtheilung der Gattungen der einzulöschenden Tabakblätter und zur Eintheilung derselben in die nach ihrer Beschaffenheit zu unterscheidenden Klassen wird als Richtschnur festgesetzt:

I. Unter ordinäre Blätter werden die zur Erzeugung des gewöhnlichen Rauch- und Schnupstabakes geeigneten Blätter begriffen.

In die Klasse des Ausstiches gehören jene schönen, gut und gleich gefärbten, vollkommen reifen, unbeschädigten, gestrichenen Mutterblätter, welche wegen Mangel an Jüggigkeit, Feinheit oder größeren Rippen oder schweren Brande zur Zigarren-Decke nicht geeignet sind, sich aber als vorzügliches Rau-, Spinn- oder schweres Wehlblatt qualifizieren, wenn sie vollkommen rein gebüschelt sind, und durchaus keine Nachwuchs- oder Spizblätter enthalten.

In die erste Klasse der ordinären Blätter gehören alle gesunden, reifen, unbeschädigten gestrichenen Mutterblätter, welche sich zum guten Schnelldgut, oder zu Cigarren-Einlage, oder zu gewöhnlichem Wehlstoff eignen.

In die zweite Klasse der ordinären Blätter gehören die kleinern unbeschädigten Mutterblätter, dann die vom Winde oder Hagel beschädigten größeren gestrichenen Mutterblätter, die ungestrichenen, unbeschädigten, gebüschelten, reinen, trockenen Sandblätter, unbeschädigte aber nothreife Mutterblätter und reife Spizblätter.

In die dritte Klasse der ordinären Blätter gehören die stark verhagelten, oder stark gerissenen, gebüschelten und gestrichenen Mutterblätter, oder solche, welche mißfärbig, oder weiß beschlagen, oder welche etwas stängelfaul, dabei aber trocken sind, ferner unansehnliche, jedoch brauchbare Spiz- und Sandblätter, endlich solche Stammblätter, welche vom Froste gestreift sind, insofern letztere nicht schwarz und noch zu ordinärem Rauchtabak brauchbar sind.

Der Geiz darf ungestrichen geliefert werden, darf aber weder Storre noch Holz enthalten und muß reif und fabriktionsfähig sein.

Der Rebel und loses Blatt muß rein und ohne Storren geliefert werden; unreiner Rebel wird entweder zur Reinigung zurückgegeben oder der Vertilgung unterzogen.

Uebrigens kann unreiner Rebel zum halben Preise übernommen werden, soweit sich die Reinigungskosten durch den Preisabzug bestreiten lassen, wenn das Material haltbar erkannt wird.

Auf Schnüren angereichte brauchbare Blätter werden nur als Rebel übernommen; wenn solche Blätter Holz enthalten, so wird nur der halbe Rebelpreis gezahlt, wenn dabei noch die Reinigungskosten gedeckt erscheinen.

II. Bei Czerbel-Blättern entfällt die Klasse des Ausstiches; als erste Klasse werden nur Spinnblätter übernommen, Sandblätter, wenn sie ungestrichen und gebüschelt geliefert werden, sowie reife Nachwuchs- und Spizblätter gehören in die 3. Klasse; das sonstige, gebüschelte reife, reine und gestrichene Mutterblatt fällt in die 2. Klasse. Im Uebrigen gelten bei diesen Blättern die Bestimmungen wie bei den ordinären Blättern.

Oglas

ustanovljenih za sadno trogodište 1862, 1863 i 1864 odkupnih cienah duhanskog perja (listja) c. k. duhanskom dohodarstvu izručenog.

U smislu najvišje povelje od 29. Studena 1850 i §. 44, 45 i 46 reda o samoprodaji duhana po njoj oglašenoga davaju se cene na obćenito znanje, koje će se platiti proizvođačima, kojima je od duhanske uprave obećano, da će im se proizvod odkupiti za sirovo duhansko perje prilikom izručenja c. k. duhanskom dohodarstvu kroz godine 1862, 1863 i 1864.

Državna uprava očituje zajedno, da tečajem ovog sadnog trogodišta cene ove neće biti obaljene.

Odkupljenje duhanskog perja počinje u obće svake godine u mjesecu Prosincu, i prestaje zadnjim Siečnja buduće godine.

Početak i konac odkupljenja bit će u svakom kotaru napose proglašen.

Za razsudjenje vèrstah izručiti se imajućeg duhanskog perja i za uvèrštenje istoga po njegovoj kakvoći u razne razrede pravilom ustanovljuje se:

I. Pod prostim perjem razumieva se perje prikladno za proizvodjanje običnoga pušenca i burmuta.

U razred kakvoće najizvèrstnije (Ausstich) spada ono liepo, dobre i jednake boje, podpuno zrelo, neoštetjeno, očisteno perje od stabla, koje zato, što nije tako raztežno ni fino, il radi debelih žilah ili što teško gori za pokrovno perje od smotkah prikladno nije, osobito pako upotriebiti se može za žvakanje, sukanje ili da je prikladno težine radi za burmut; ako je podpuno čisto u lopatice složeno, i ako se kod tog perja nenalazi narastaj (Nachwuchs) ili privèržci.

U pèrvi razred prostog perja spada sve zdravo zrielo, neoštetjeno očistjeno perje od stabla, prikladno da se upotrebi za dobri rezanac, ili za ulogu smotkah ili kano obične burmutne tvari.

U drugi razred prostog perja spada manje, neoštetjeno perje od stabla, kao i vietrom ili tučom oštetjeno veće, očistjeno perje od stabla, neočistjeno neoštetjeno u lopatice složeno, čisto, suho, pečeno perje, neoštetjeno nu napol žrielo perje od stabla i zrieli privèržci.

U tretji razred prostog perja spada tučom i vietrom raztergano u lopatice složeno, očistjeno perje od stabla, i takovo, koje nije boje krasne, već bielih piegah, ili koje je poniešto stablom gnjilo, nu uz to suho, zatim nezpatno nu uporavivo pečeno perje i privèržci, konačno takovo perje od stabla, koje mrazom je odštetjeno, nakoliko potonje nije černo te jošte uporavivo za pušenac.

Privèrške smeti je i neočistjene izručivati, nesmièdu ipak nit dèrvele nit žilja sadèržavati, i mora da su zrieli i prikladni za tvorenje.

Lišeno perje (Rebel) mora čisto, i bez žilja izručeno biti, lišeno perje nečisto ili će biti povratjeno za očistjenje, ili će biti uništeno.

U ostalom može se odkupiti nečisto lišeno perje za pol cene, na koliko bi se dali namiriti troškovi za očistjenje kroz odbitak od cene, ako bi se roba za valjanu pronašla.

Na vèrpicah nanizano perje nakoliko se upotriebiti može, bit će samo kano perje lišeno preuzeto, ako pako oto perje dèrvo u sebi sadèržava, to će bit za pol cene preuzeto, ako time troškovi čistjenja namireni budu.

II. Kod medjumurskog duhana bez žilja neimade razreda kakvoće najizvèrstnije; kao pèrvi razred preuzimati će se samo perje za sukanje (Spinnblätter) pečeno perje, ako neočistjeno i u lopatice složeno izručeno bude, kao i zrieli narastaj i privèržci spada u tretji razred, ostalo u lopatice složeno, zrielo, čisto i očistjeno perje od stabla spada u drugi razred. U ostalom valjadu glede otog perja ustanovljenja ona ista, koja se tiču i perja prostoga.

III. Als Cigarren-Deckblätter qualifiziren sich nur jene Blätter, welche rationell getrocknet sind, hinlängliche Zähigkeit, Feinheit, zarte Rippen und eine reine gleiche Farbe, vollkommene Reife und guten Brand besitzen, weder ein beschädigtes, noch sonst ein geringeres eingebüscheltes Blatt enthalten, widrigens die Blätter nur als Ausstich nach Umständen auch als ordinäre Blätter bezahlt werden.

In die erste Klasse reihen sich nur die vollkommen unbeschädigten, feinsten Mutterblätter von ansehnlicher und gleicher Größe, vorzüglicher Elasticität und leichtem Brande von schöner gleichförmiger Farbe mit zarten Rippen, die eine Ausbeute von wenigstens 50% feiner Decke liefern.

In die zweite Klasse werden jene gereiht, welche an Farbe, Feinheit, Brand und feinen Rippen gleich ausgezeichnet sind, jedoch nur Mittelgröße erreichen und eine Ausbeute von wenigstens 40% feiner Decke versprechen.

In die dritte Klasse reihen sich jene Blätter, welche an feiner und ordinärer Decke wenigstens eine Ausbeute von 35% Decke liefern, wenn der übrige Theil als Wickelblatt vollkommen verwendbar ist. Ausstatter-Blätter, welche als Deckblatt verwendbar sind, werden nach Maßgabe der anzuhoffenden Ausbeute an Decke in eine der drei Klassen eingereiht und bezahlt, vorausgesetzt, daß sie die Größe besitzen, daß wenigstens mit einer halben Blattseite noch eine größere Cigarre gedeckt werden kann.

Unter feinen und mittelfeinen Gartenblättern werden jene verstanden, welche sich durch Wohlgeruch, Feinheit und hellgelbe Farbe auszeichnen, und zur Herstellung der feinen Rauchtobak-Fabrikate geeignet sind. Aus dem Tarife sind die Stationen ersichtlich, welche derlei Blätter erzeugen.

In die erste Klasse werden eingereiht die feinen gelben oder lichtrothlichen rein gebüschelten, gleichfärbigen vollkommen fehlerfreien reifsten und unbeschädigten Mutterblätter.

In die zweite Klasse gehören die in der Farbe mindergleichen rothlichen oder hellbraun-gefärbten feinen, vollkommen reifen, rein gebüschelten unbeschädigten Mutterblätter, dann die nur unbedeutend rissigen Mutterblätter, welche alle sonstigen Eigenschaften der ersten Klasse besitzen und die Spitz- und qualitätvollen Sandblätter von schöner heller Farbe.

In die dritte Klasse gehören alle gesunden zur Fabrikation des ordinären Rauchtobaks geeigneten gebüschelten gestrichenen Stammblätter, dann die von Wind und Hagel mehr beschädigten Blätter, soferne sie noch zu gutem Schneidtabak zu verwenden sind.

Bezüglich des Geißes und Rebels finden die für ordinäre Blätter festgesetzten Bestimmungen ihre Anwendung.

Reifer Nachwuchs, welcher die Eigenschaft der Mutterblätter erreicht, und auch die Größe derselben besitzt, wird mit Ausnahme der Cigarren-Blätter des Ausstiches und der Blätter 1. Klasse in jene Klasse eingereiht, für welche er sich nach der obigen Bestimmung für Mutterblätter eignet.

Unreife Blätter dürfen nicht eingebüschelt werden. Unredlich gebüschelte Blätter sind um eine Klasse niedriger einzulösen, als in welche der bessere größere Antheil gehört und ist selbstverständlich das betrübende Gewicht der ganz unbrauchbaren Blätter in Abzug zu bringen.

Unvollkommen getrocknete und naß gebüschelte Blätter jeder Gattung werden nach ihrer Beschaffenheit in geringere Klassen als jene, in welche sie im guten Zustande gehören würden, eingereiht, und es erleidet der Planzer außerdem einen der übermäßigen Rasse entsprechenden Gewichtsabzug. Ganz unbrauchbare, schwarz gefrorne, faule, überhaupt alle zur Fabrikation nicht geeigneten Tabakblätter oder Blatttheile werden verfilgt.

Mit Ausnahme der Gartenblätter müssen alle Sorten mit Tabak gebunden sein.

Büscheln, die mit Stroh oder Bindfäden gebunden gebracht werden, erleiden einen Abzug von 50 Mkr. pr Zentner vom Einlöschpreise jener Klasse, in welche sie gehören.

Diese Bestimmungen werden zufolge Erlasses des hohen k. k. Finanz-Ministeriums vom 31. März l. J., Z. 1331/FM. hiemit veröffentlicht.

K. k. Finanz-Landes-Direktion für Kroatien und Slavonien.

Agram, am 5. April 1862.

III. Za pokrivalo smotkah sposobno je samo ono perje, koje je razumno sušeno, zadosta žilavo, fino i koje mekana je žilja, čiste i jednake boje, podpuno zrielo, i koje dobro gori, i gdje se nenalazi nit pokvareno nit manje ikoje perje, u protivnom oto perje ili kao kakvoća najizvrsnija, ili polag okolnostih samo kao prosto perje bude plaćeno.

U prvu razred spada samo ono ni najmanje neoštetjeno, najfinije perje od stabla, znatne veličine, osobito žilavo, koje dobro gori, liepe jednake boje, žilah mekanih, koje dobitak od najmanje 50 % finog pokrivala pruža.

U drugi razred spada perje od dobre boje, finoće i mekanih žilah, nu samo od sriednje veličine, koje dobitak od najmanje 40 % finog pokrivala obećiva.

U treći razred uvrstuje se perje, koje od finog i prostog pokrivala dobitak od najmanje 35 % pokrivala obećiva, ako se ostali diel kao pokrivalo podpuno upotriebiti može. Muškatno perje, koje se može za pokrivalo upotriebiti, bit će uvrstjeno po razmjeru nadat se imajuće kolikoće pokrivala u jedan od trih razredah pod uvjetom, da je toliko, da se barem polovicom lista i povećā smotka pokriti može.

Pod finim i polfinim vèrtnim perjem razumieva se ono, koje se dobrim mirisom, finoćom, svjetlo-žutom bojom odlikuje, te je za tvorenje finog pušenca prikladno. U tarifi su miesta naznačena, gdje takovo perje raste.

U prvu razred spada fino, žuto, ili jasno cèrvenkasto, u lopatice čisto složeno, jednake boje, nikakvih manah neimajuće, podpuno zrielo, i neoštetjeno perje od stabla.

U drugi razred spada ono, boje manje jednake cèrvenkasto ili jasno-ugašene boje, fino, podpuno zrielo, čisto u lopatice složeno, neoštetjeno perje od stabla, zatim ono samo neznatno poderato perje od stabla, koje ipak sva svojstva prèvoga razreda posieduje, zatim izvèrstno pešćeno perje liepe jasne boje.

U treći razred spada sve zdravo, za tvorenje prostog pušenca prikladno, u lopatice složeno, očisjeno perje od stabla, zatim ono vietrom i tućom većma oštetjeno perje, na koliko bi se jošte upotriebiti moglo za rezani duhan.

Glede priveržakah (Geißblätter) i perja lišenog (Rebel) uporavljaju se ona za prosto perje obstojeća ustanovljenja.

Zrieli narastaj (Nachwuchs) imajući svojstva, kao i veličinu perja od stabla, izuzamši perje za pokrivalo smotkah, od najizvrsnije kakvoće i perje I. razreda bit će uvršten u onaj razred, u koji polag gore navedenih ustanovljenjah perje od stabla spada.

Nezrielo perje nesmije se u lopatice slagati. Nepravotno u lopatice složeno perje ima se nižje za jedan razred odkupiti, neželji u koj bolji veći dio spada, te se naravno poprilična težina posve nevaljalog perja odbiti ima.

Nesavèršeno suho i vlažno u lopatice složeno perje svake vèrste uvrstiti će se po svojoj kakvoći u nižje razrede, nego li su oni, u koje bi u dobrom stanju spadalo bilo, te osim toga saditelju odbija se težina primierna vlagi prekomirnoj. Posve nevaljalo cèrno smerznuto, gnjilo, u obće sve za tvor neprikladno duhausko perje, ili česti perja biti će uništeno.

Izuzamši vèrtno perje, mora da budu sve vèrsti duhanom svezate.

Lopatice slamom ill nitjom svezate podvèržene će biti odbitju od 50 novčića po centi odkupne ciene onog razreda, na koji spadaju.

Ova ustanovljenja se stavljaju ovime do znanja u sliedstvu razpisa visokog c. k. ministeria financiah od 31. Ožujka o. g. br. 1331 — F. M.

C. k. herv.-slavon. zemaljsko financialno ravnateljstvo.

U Zagrebu dne 5. Travnja 1862.

Tabakblätter: Einlösungs: Preise

in Ungarn, Kroatien, Slavonien und Siebenbürgen im Triennium 1862, 1863 und 1864.

Nr.	Blätter: Gattungen.	Klassen	öfter. W. Preise		Anmerkung
			fl.	kr.	
1	Ordinäre Blätter. Debrecziner, Szamosbater, Szuloker, Karolyer, Segediner, Theis, Muscateller, ordinäre Gartenblätter ohne Storren.	* Ausstich I. II. III. Geiß lose Blätter I. II. III.	11 8 6 4 3 2 7 5 3 6 2	— 50 50 — 50 50 50 50 — — —	*) Von Schneide-, Spinn-, Rau- und Mehlblättern. Wenn die Buschen nicht mit Tabak, sondern mit Stroh oder Bindfäden gebunden sind, ist der Preis für jede Klasse um 50 Kreuzer geringer.
2	Karolyer und Szuloker mit Storren.	I. II. III.	7 5 3	50 50 45	
3	Fünfkirchner mit Storren.	I. II. III.	6 5 2	50 — 75	
4	Fünfkirchner ohne Storren.	* Ausstich I. II. III. Geiß lose Blätter I. II. III.	10 7 6 3 3 2 7 5 3	— 50 — 50 50 50 30 25 50	*) Von schweren Mehlblättern. Wenn die Buschen nicht mit Tabak, sondern mit Stroh oder Bindfäden gebunden sind, ist der Preis für jede Klasse um 50 Kreuzer geringer.
5	Gzerbel ohne Storren.	lose Blätter I. II. III.	2 7 5 3	— 30 25 50	
6	Cigarren. Deckblätter aller Gattungen ohne Storren.	lose Blätter I. II. III.	2 21 18 14	— — — —	
7	Gartenblätter Gzetefer.	I. II. III. Geiß lose Blätter I. II. III.	20 15 8 3 2 14 11 6	— — — 50 50 50 — 50	Wenn die Buschen nicht mit Tabak, sondern mit Stroh oder Bindfäden gebunden sind, ist der Preis für jede Klasse um 50 Kreuzer geringer.
8	Feine Gartenblätter aus den Stationen: Faad, Vegh, D'Gyala, Debrö, Letting, ohne Storren, siebenbürgische feine.	lose Blätter I. II. III.	2 11 6 3	50 50 50 50	
9	Lettinger mit Storren, Kesselfalva, Janoshaza, Banater von Wissenheit, Fibisch etc. R. Dorok, mittelfeine Siebenbürger.	lose Blätter I. II. III.	11 9 6 3	— — 50 50	
10	Feinster Rauchtak-Ausstich aus den Debrecziner Stationen, der zum feinen Rauchtak geeignet ist.	lose Blätter —	2 12	50 —	Dieser Preis gilt auch für den Ausstich von zum feinen Rauchtak oder Cigarren-Wickel geeigneten Muscateller-Blättern. Wenn die Buschen nicht mit Tabak, sondern mit Stroh oder Bindfäden gebunden sind, ist der Preis für beide Gattungen um 50 Kr. geringer.

Ödkupna ciena duhanskog perja

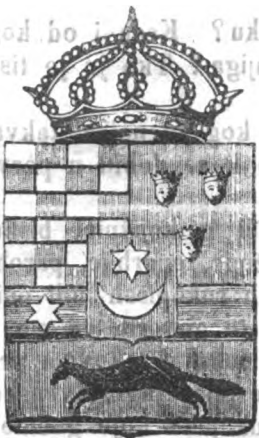
za sadno trogodište 1862, 1863 i 1864 za Ugarsku, Hrvatsku, Slavoniu i Erdelj.

Broj	Vérsti perja	Razredi	Ciena u aust. vried.		O p a z k a
			for.	nov	
1	Prosto perje. Debrecinac, Samoshatac, Sulokac, Karoljac, Segedinac. Thajski, Muskatelac, prosto vértno perje bez žiljah.	* Najizvéstnija kakvoća I. II. III. Privéržci lišeno perje I. II. III.	11 8 6 4 3 2 7 5 3 6 2	— 50 50 — 50 50 50 50 — — —	*) Od perja za rezanac, snkanac, šakanac i perje za burmut. Ako lopatice nisu duhanskim listom, već slamom ili nitjom zvezane, to je ciena za svaki razred za 50 novčića manja.
2	Karoljac i Sulokac sa žiljem.	I. II. III.	7 5 3	50 50 45	
3	Pečuvac sa žiljem.	I. II. III.	6 5 2	50 — 75	
4	Pečuvac bez žilja.	* Najizvéstnija kakvoća I. II. III. Privéržci lišeno perje I. II. III.	10 7 6 3 3 2 7 5 3	— 50 — 50 50 50 30 25 50	*) Od teškog perja za burmut. Ako lopatice nisu duhanskim listom, već slamom ili nitjom svezane, to je ciena za svaki razred za 50 novčića manja.
5	Medjimurski duhan bez žilja.	lišeno perje I. II. III.	2 7 5 3	— 30 25 50	
6	Pokrivalo za smotke svih vérstih bez žilja.	lišeno perje I. II. III.	2 21 18 14	— — — —	
7	Vértno perje Četnekac.	I. II. III. Privéržci lišeno perje I. II. III.	20 15 8 3 2 14 11 6	— — — 50 50 50 50 50	Ako lopatice nisu duhanskim listom, već slamom ili nitjom svezane, to je ciena za svaki razred za 50 novčića manja.
8	Fino vértno perje iz miestah: Faad, Vegh, O'Gyala, Debrö, Letting bez žilja, erdeljsko fino.	lišeno perje I. II. III.	2 11 6 3	— — 50 50	
9	Letingac sa žiljem, Kessékfalvac, Janoshazac, Bančanin iz Vissenheita, Fibischa etc. Dorok poluľni erdeljski.	lišeno perje I. II. III.	2 11 9 6	— — — 50	
10	Najľniji pušenac — najľnije kakvoća iz Debrecinskih miestah, koji je za ľni pušenac sposoban.	Privéržci lišeno perje —	3 2 12	50 50 —	Ova ciena valja takodjer za perje najizvéstnije kakvoća, tako za ľni pušenac kao što i za pokrivalo smotkah sposobno muškatno perje. Ako lopatice nisu duhanskim listom, već slamom ili nitjom svezane, to je ciena za obe vérste za 50 novčića manja.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću i novinaricu 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predložena je uvrstblina: 7 kr. a. vr. od linije za jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Erarska pristojba na svaki oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko putah, koliko se putah isti uvrsti.

God. XXVIII. U Zagrebu, u petak 18. travnja 1862. Broj 90.

Uredovni dio.

Izvadak

iz zapisnika sednice gradskog zastupništva
držane dne 14. travnja 1862.

1) Više ovdašnjih mesarah stavlja ponudu, da se spremi sjeći meso i to: za vrijeme tekućega mjeseca funtu po 22 novč. za vrijeme svibnja, lipnja, srpnja i kolovoza po 21 novč. a u mjesecu rujnu i listopadu t. g. funtu po 18 novč. a. vr. i pripravnici su za sigurnost održanja svoje ponude položiti jamčevinu; usuprot pako mole, da poglavarstvo nastoji oko toga, da onakovi meso sekli nebi, koji k tome dozvole neimaju, ili koji ga samo onda sieku, kad je govedo jeftine cijene.

Usljed toga bude zaključeno sljedeće:

— Pronašnežena se ponuda prima u načelo i upućuje se političkomu odboru, da ovaj sa podpisatelji istu polanje ugovori, s obzirom na obnarodovani zaključak od 9. t. m. §. 1, koji usljed zaključka po većini savorenog i nadalje u kriptosti ostati ima, s tom ipak preinakom, da na mjesto limitacije ima stupiti zakup, kojega se slobodno uvođenje ima zamoliti predstavkom kod kr. dvorske kancelarije.

2) Kr. dvorska kancelarija ima se zamoliti da pospieši rješenje uloka kječmarah, podnietoga proti rješenju kr. namiestničkoga vieća u pogledu gradskoga nameta na vino.

3) Sastavak predstavke upravljene na kr. dvorsku kancelariju radi pospiešenja rješenja Nj. c. kr. veličanstvu podniete predstavke, u kojoj se zamoli ukinutje postojeće naredbe u pogledu ukonačivanja vojnih častnikah bude odobrena. — Konačno

4) dozvoljava se svota od 12 for. a. vr. za nabavljanje portepeh-ah za gradske stražare.

Neuredovni dio.

Trojedna kraljevina.

Zagreb, 16. travnja. Urednik „Ost und West-a“ dr. Tkalec javlja, da će počemši od 3. svibnja t. g. izlazi njegov časopis svakoga tjedna jedan put na velikoj osmini od dva tabaka.

„O. u. W.“ donasat će uvodne članke o najvažnijim političkim pitanjima, o narodnim, socialnim i političkim odnashajima Austrije i inostranih državah s osobitim obzirom na evropejski iztok, politički pregled, u kojem će se pretresati važniji, politički dogjaji prošastoga tjedna; izvorne dopise iz svih slavenskih zemaljah, i feuilleton književnoga i umjetničkoga sadržaja.

Kao glavni razlog, zašto naumi pretvoriti svoj dnevnik, u kojem je vazda muževno branio interese svih Slavenah i Rumunjah, u tjednik, navadja g. Tkalec nesigurnost svojega osobnoga položaja usljed štamparske parnice, što je proti njemu povedena.

Bojeći se naime, da nebi mogao neposredno sudjelovati kod izdavanja svojega lista, ako bi izlazio u dosadanjem obsegu, pa bi se tako lahko dogoditi moglo, da nebi ostao časopis pod drugom kojom upravom vieran programu, kojemu je on do sada verno služio, nada se, da će mu biti u slučaju osudjenja dozvoljeno dogovarati se barem jedan put na tjedan sa svojim zamienikom pa da će ovim načinom laglje postići svrhu, za kojom je uvijek težio pa i sada teži: Porazumlje-

nje Slavenah i Rumunjah s drugim austrijskim narodima!

Austrija.

Beč, 15. travnja. Nj. preuzvišenost gospodin državni ministar bio je jučer udostojen duljim pohodom Nj. c. visosti nadvojvode Rainera.

— Polag bérzobjavnih viestih prepriečeno je obćenje na Krasu zametom sniega.

— U Tirolu okoluje adresa na papu, „neka bi izvolio, ako izkušavanja, kojima bog hoće da izloži kječćanstvo, postignu najvišji stepen, siromašku ali vjernu zemlju Tirolsku izabrati za svoje sigurno obitalište.

Ljubljana, 16. travnja. „Slovenski Glasnik“ ponavlja već od davna očitovanu želju, da se osnuje dobar politički časopis, koji bi, pisan u prstonarodnom, lahko srazumljivom jeziku izlazio barem dva puta na tjedan; te misli, da bi bilo najshodnije, ako bi „Novice“ preuzele važnu tu zadaću, budući da su razširene po svim slavenskim krajevima.

„Novice“ odgovarajuć na taj poziv, kažu, da je to njima posve nemoguće i zbog toga da nebi rado ostavile, polje, na kojem su već blizu dvadeset godinah radile.

Slazeći se sasvim s očitovanom željom po „slavenskom Glasniku“, toga su mnienja, da bi bilo najbolje, kada bi g. N. Vilhar umolio za dozvolu, da može list što ga naumi izdaviti, na mjesto jedanput barem dva puta na tjedan izlaziti čim bi se obćoj želji po nešto zadovoljilo.

Od nieko doba uče činovnici, kojima je stalo do izpunjenja ministarske naredbe tičuće se znanja slovenskoga jezika, jezik taj s nemalim veseljem i s najboljim uspiehom. Učitelji su im gg. A. Lesar i A. Praprotnik.

Kraljičin Gradac, 14. travnja. Danas se je držala velika skupština u svrhu utemeljit se imajućega okružnoga gospodarskoga društva. Siednicu otvori okružni načelnik gr. Mihua nemačkim jezikom, što bilo povodom vrlo živahne razpre, usljed koje otvori g. Mihan siednicu na sveobće zahtievanje jezikom českim.

Skupština izabra bez oklevanja preč. gosp. Rojka, zastupnika ne zemaljskom saboru za provisor-noga predsjednika. Zatim pristupi se k izboranju definitivnoga predsjednika, a poslie žestoke borbe izabran je za istoga gr. Iv. Harrah, poslovođa kod odbora za narodno kazalište.

Lavov, 11. travnja. Na ovdiešnjem sveučilištu ustanovljena su dva učitelja za niekoje pravoslavne predmete, koje će se tumačiti jezikom rusinskim. Još je imenovan odbor sastojeci iz podpredsjednika Mochnackoga, profesora Glawackoga i držav-noga odvjetnika Juliana Lawrowskoga, koji će imati pregledati rusinski prevod gradjanskoga zakona.

Krakov, 11. travnja. Jučer preminu ovdie poslie duljega bolovanja kapetan bivše poljske vojske, vitez reda vojničkog križa a posiednik helen-ske kolanje Antun Mecensffy. Vojničko svoje dielovanje započeo jurve pod knezom Josipom Ponjatowskim; u posliednje doba življase u Litvi, u Galiciji povratio se samo zbog toga, da svoje rodjake posieti.

Serbija.

Iz Beograda, pišu listu „Il Nazionale“, da će moći Srbija polag posliednjega popisa imati narodne vojske do 180.000 momakah, a ako uztreba i do 200.000 mom. Za sada ustrojiti će se samo 50.500 m; ostalo ostat će u sastavi. Sve, što god je potrebno za ustrojenje i uzdržanje velike vojske, nalazi se u najboljem redu; pa baš

sato i radi moradne snage serbskoga naroda, smatraju francuzki listovi Serbiju za slavensko središte na iztoku, kojemu svakako predstoji velika budućnost.

Evangelicka obćina dobi prije dvie godine od vlade zemljište s kapelicom i župnom kućom. Obćina sama sazida školu na istom zemljištu, u koju svérhu posudi od serbske obćine potrebnih novacah. Nu budući, da nije mogla pri najboljoj volji izplatiti taj dug, opredieli vlada evangelickomu župniku godišnju podporu. Obćina zahvali se za taj dar knezu kroz posebnu deputaciju a serbskomu narodu kroz časopise.

Katolički župnik dobiva od vlade šest sto forintih, pa ima za badava stan s liepim vèrtom; osim toga obeća knez, da će ga pri nabavljanju cèrkvenih stvarih po mogućnosti pòdpomagati. Vie-rozakonska suošljivost nalazi se dakle kod nas na istom, možda i na višjem stepenu savéršenosti, nego u mnogim inim državama civilizirane Evrope.

Na skoro će ovdie izlaziti nov časopis „Narodnost“; francezko-bugarski „Dunavski Lebet“ izlazić će valjda i nadalje a „Svetovid“ imat će isti format kao i „Vidovdan.“

Turska.

Skadar, 25. ožujka. Jučer pokusi 5000 Turakah da nasèrnu na našu vojsku, da oslobode zarobljenike, tom prigodom osta od njih na bojištu 400 mèrtvih i 290 ranjenih i 8 turskih barjakah a zarobljenike nisu ipak oslobodili. — Kažu, da je iz Carigrada došla stroga zapoviest, koja zapovieda, da se odmah sa svom žestinom udari na Cèrnu Goru. — Pred tri dana otidje Hussein-paša u Gusinje, gdje su sakupljene svekolike čete iz Gornje Arbanaske, i od Bielog Polja, Ročasina i Bihora upravit će se, vele, plan operacije proti Vasojevićima. Ja sam sám govorio sa slugom Hassan-Hotovim, koji mi priobći, da se je 750 Turakah predalo na milost i nemilost, i da je njemu kapetan Hajoš poklonio slobodu, da paši kaže, kako blago postupaju Cèrnogorci sa zarobljenicima.

Talijanska.

Iz Turina javljaju, da se glasa, da su u ministarskom vieću zaključili, da se Garibaldi naime-njuje glavnim zapoviednikom narodne straže po svoj kraljevini. No medjutim podpisao je kralj Viktor Emanuel samo odluku, kojom se general Turr opet stavlja u dielatnost.

Genova, 12. travnja. Dne 6. svetkovali su ovdie prebivajuć Gèrci i prisutni kapetani gèrčkih brodovah 41. godišnji dan buknutja gèrčke borbe za slobodu. Dvorana bila je urešena talijanskim i gèrčkim zastavama, a u sredini visila je slika Garibaldova. Uzhitne nazdravice bile su izpite Italiji, Gèrčkoj, Rimu i Mletcima, razvoju gèrčke zastave na kubetu svete Sofije u Carigradu. Slavna imena Bocarisa, Kanarisa itd. spajala su se s imenom Garibaldovim i Mazzinievim. Napominjalo se sèrdačno bratinstvo Italije i Gèrčke i izražavale su se želje, da bog da, da oba pobratima naroda skoro dovrše svoj slavni prevrat u Rimu i Carigradu. Tako glasi izvješće o naponuetoj svetkovini. — U njemu je sadèrzan ključ k svemu gèrčkom gibanju.

Francuzka.

Pariz, 12. travnja. Što se tiče putovanja cara Napoleona u Francuzku, čuje se, da ga ili neće poduzeti, ili će to učiniti u najvećem inkognitu.

Bérzobjavne i najnovije viesti.

Dubrovnik, 15. travnja. Vukelović uteko je na granicu grahovsku. Mihail Pačć naime-

novan je vojvodom subačkim, kruševačkim, dračevičkim i sutorinskim.

Mostar, 15. travnja. Maširajući proti Banjanima otvori Derviš paša i klanac Dugu i posla hranu s jakom pratinjom u Nikšiće.

Na povratku udari više hiljada Černogoraca i Ustaša iz Banjanah na pratinju, nu nasert bio je posle okorne borbe po četiri u busiji pridržena batalijuna pod Sami-pašom sa mnogo mrtvih i ranjenih na obim stranama uzbijen.

Luka Vukalović povuko se je sa više pristasa u Bielogoru pred Grahovom i nada se pomoći. Po Omerpaši naimenovanoga vojvodu subačkog, kruševačkog, dračevičkog i sutorinskog Mihaila Pačića, plaća porta.

Pariz, 16. travnja „Moniteur“ veli, da nije istina, da namierava car putovat u Englesku i Prusku.

New-York, 3. travnja. Tvrdju Pulaski obkolio savezna vojska, koja je presiekla svezu sa Savannom. Savanna podupiru kripko konfederati.

Newyork, 3. travnja. Operacije, proti Neworleansu započele su. „Newyorški Times“ misli, da će se rat prije nego li mine listo doveriti.

Po zaključku ravnateljke siednice društva za jugoslavensku poviest i starine, održane dne 16. travnja, primamo opet u naš list sljedeća

Pitanja

društva za jugoslavensku poviestnicu i starine na sve prijatelje domaćih starinah i jugoslavenske poviestnice.

1. Ima li u vašoj okolini na gori ili na polju, malih okruglih brežuljakah, koji su od ljudskih rukuh nanešeni? Kako se zovu, i šta se od njih pripovieda? Ima li stecakah i mašalah s napisima, s urešima ili sa slikama?

2. Jesu li se ikada u vašoj okolini, podaleko od navadnoga groblja, slučajno izkopale kakove kosti i koje veličine i vrste?

3. Jesu li takove kosti ležale u zemlji, ili na zemlji? Jeda li je takovo mjesto, gdje su ležale, bilo ogradjeno kamenom ili opekam? I jeda li se je tu našlo takodjer kamenitih sandukah, oružja, perstenja, novacah, dragoga kamenja, šarab, nglevlja, pepela itd.

4. Ima li u vašoj okolini starih zidinah nad ili pod zemljom? Oda šta su sagrađene, kada i od koga?

5. Nalaze li se kod vas stare opeke (cigle), s kakovim urezanim znakovima ili pismenima?

6. Ima li kod vas ostanakah starih vodovodah s gvozdenim, olovnim ili zemljenim cievima?

7. Jesu li se našle u vašoj okolini kod kopanja ili oranja stare posude, šta je u njih bilo? Ili su možebiti druge kakove podobne stvari izkopane?

8. Jesu li ikad u vašoj okolini izkopane ili nadjene slike, kipovi, novci, igle, perstani, kopja, mamuze, mačevi, šlemovi, štitovi, kacige itd. od zlata, srebra, meda, čelika, bakra, gvozdja itd.

9. Nalaze li se kod vas na polju ili u cerkvah, na gradovih, kućah itd. kameni s napisima gerčkim, latinskim, slavenskim ili drugim kojim pismom narešeni?

10. Ako su ovakove stvari nadjene, gdje se nalaze sada?

11. Ima li kod vas imenah gorah, briegovah, poljah, dolinah, klanjacah, špiljah, ponorah, pećinah, liticeh, skalinah, kamenah itd., koja na staru dobu, mitologiju, ili na historiju spominju, i šta se je ondje znamenita sgodilo?

12. Ima li u vas starih gradovah, samostanah, cerkvištah ili drugih znamenitih sgradah, i šta se o njih pripovieda?

13. Ima li u vašoj okolini po cerkvah, gradovih ili gdje drugdie znamenitih starih ikonah i slikah od dobrih umjetnikah? Ili dali ima tu slikah od gradovah, samostanah, cerkvah i čitavih predielah domaćih? Ima li slikanih ili s kamena dielanih podobah slavni muzevah i ženah, ili narisanih narodnih nošajah i dogadjajah?

14. Ima li u vašoj okolini gdjeod starih rukopisah, urešenih sa slikama, ili knjigah sa bakro-, medo- i dervorezima ili bojadisanom slikarijom?

15. Ima li u vašoj okolini kakovih arkivah, ili pismenih sbirkah, ili pako pojedinih starih po veljah (diplomah), rukopisah, knjigah itd., bilo u

kojemgod jeziku? Kada i od koga izdana je takova stara knjiga? Tko ja je tiskao, gdje i koje godine?

16. Kod kog se nalazi takva knjiga i takav rukopis, može li se dobiti u pčrvopisu ili u prepisu?

17. Ima li u knjižnici biskupije, samostana (monastira), župe, eparhije, parohije ili u privatnih rukuh kakovih rukopisah bili oni u komgod jeziku pisani, te govorili od ma koje grane znanosti, osobito pako o takovom predmetu, koji zasieca u poviestnicu jugoslavensku? Od koga je pisan takav rukopis? koja godine? koliko ima listovah? Ima li miniatrah? Jeda li je vlastoručni rukopis znamenitoga čovika? Može li se dobiti za prepis ili na prodaj?

18. Kakovi se nalaze u vašoj župi ili u glavnoj i područnoj cerkvi umietni predmeti? Ima li te kamenitih ili dčrvenih liepih kipotvorah? Ima li boljih slikah slikanih na dčrvu, medu, platnu ili stieni itd., od kojih se znade ime sačinitelja? Ima li krasno i umietno izdielanih cerkvenih ikonostasah, posudah i odieće, kerstovah, štapovah, kerstioniceh, propoviedaonicah, klupih sa dčrvorezima itd.? Znade li se ime onoga, koji ih je načinio ili poklonio, i u koje vrijeme?

19. Ima li u vašoj cerkvi ili u blizini vašega stana starinskih napisah na zidu, na nadgrobnim kamenima, na svonovima, ikonima i kerstovima, na svećeničkim haljinama, na cerkvenim posudama?

20. Koje godine zidana je glavna ili područna cerkva vašo okolice? Od kojega graditelja, u kom štilu, da li sa oblim, šiljastim ili četverouglastim prozorima i vratima. Da li ima svod ili čemer na kerst ili na oblo. Da li ima kamenitih rezarijah, stupovah, polustupovah itd.?

21. Ima li kakovih tiskanih knjigah ili rukopisah, u kojih su popisane gorepomenute stvari?

22. Ima li tiskanih zemljovidah (kartah) vašo okolice ili slikah pojedinih predielah? gdje bi se takove dobiti mogle?

23. Koji su kod vas običaji pučki kod poroda, kerstjenja, ženitbe, kumovanja, smerti i pogreba? koji nadalje kod koledovanja oko nove godine, kod svetkovanja uskrsa (vazma), kod ladovanja na Jurjevo, kod sborovah na duhovo i brašančovo, kod kresa na Ivanje? Što radi puk na dušni dan, na bošić i na badnjak? Koje se pjesme pievaja ovom prilikom?

24. Šta kod vas pripovieda puk o vilah, viešticah, copernicah, viškah, bahornicah vieščacih, kerstnicah, copernjacih, vilenjacih, vračarih i vračuricah? Šta od Rojenicah, Sudicah, Dračicah, Letnicah, Polednicah? Šta o Ladu i Ladi, o Bielbogu i Perunu, o Triglavu, o Svetovidu i Svetom Vidu, o slatoj i Jagodi babi, o Dodi, Dundi i Dodoli, o Letju i Letivi, o Davoru, Turu i Turici, o Zivi i Zivani, o Jeki, o Jaseni i Jesi, o Groinovniku i Svetom Iliji, o Kurentu, o Vukodlaku i vučjem pastiru, o Černombogu, Biesu, Čertu i Cartu, o Heli, o Maliku i Maličcu, o Škrapcu i Škratelu, o Sablasti, o Mori i Morani, o Divih, Oriatih i Patuljcih, o Kugi i o Smerti? Što napokon o noćnih sviećicah, o životu vatri? itd.

25. Ima li u vas koje osobito mjesto, o kojem se pripovieda, da se tamo sastaju vile ili viešnice (copernice), ili da tamo takove stanuju? Ima li gorah, šumah, špiljah i rudarskih jamah, gdje se po narodnom pripoviedanju nalaze zli dusi i mitologička bitja?

26. Šta pripovieda puk u svojim bajkah ili pjesmah o mitologičkih pticah i zvieradi; o sovi, kukavici, golubu, slavuju, bijeloj kući, kućarici, ili o drugih zmijah, o zmaju i pozaju, o biku, o šarcu? itd. Šta o sori, suncu, mjesecu, sviezdah, o mlaju i mladoj Nedelji? Šta o vietrovih i oblacih, o grādu (lući) i o gromu?

27. Kako zove kod vas puk pojedine sviezde, što mu je mliečni put ili nebeski pas? Šta pripovieda o vlastaricah ili vlašićih, o koscih, o kolih, o kresanju sviezdah itd.

28. Kakove versti narodnih pisamah pieva kod vas puk? Šta se pripovieda ili pieva o starih naših kraljevih, hanovih ili drugih vitezovih? Šta o bojevih i razbojih? Kakova je nošnja kod vas? koje se narečije govori, da li štokavsko, kajkavsko ili čakavsko?

29. Kakav se je znameniti čovik, bio on spi-

satelj, umietnik, svetjenik, vojnik ili šta drugoga, porodio u vašem kotaru? Bili se mogao dobiti njegov životopis.

30. Ravili se tkogodj u vašem kotaru sabiranjem ili popisivanjem starinah? Jeda li bi se moglo od njega štogodj kupiti ili na dar dobiti za narodni Zagrebački muzeum?

Svaki prijatelj starinah i poviestnice, osobito pako članovi društva za poviestnicu jugoslavjansku, mole se ovime uljudno, da barem na jedno, ako li je moguće i na više gore stavljanih pitanjah, u kojem im drage jeziku odgovore, i svoj odgovor podpisanomu pošalju. Njihova imena staviti će se sa zahvalnicom u novine i njihovi sastavljenici će se, ako im bude povoljno, u arhivu za poviestnicu jugoslavjansku, Zajedno se umoljavaju sva uredništva hčrvatskih, sčrvskih slavjanskih, i bugarskih novinah i časopisah, da ova pitanja u svojih listovih priobčiti izvole. Društva za jugoslavjanska poviestnica bit će mile, ako se odgovori na ova pitanja i u rečenih novinah ili časopisih objave, jedino moli isto društvo, da mu se takav objavljena prijateljski priobče.

Ivan Kukuljević, v. r.
načelnik društva za jugoslavjansku poviestnicu u Zagrebu.

Izpravak.

U članka „Jedan ili više ravnateljah na zagrebačkim učionama“, što ga u jučerašnjem broju priobčismo, ima stajati na mjesto: „o kojem reče naše . . . u sadanje doba“ stajati: „o kojem neće naše gradjanstvo, da se u sadanje doba pohvalno izjavi.“

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 17. travnja 1862.		Svjetski tečaj u sept. uređ.
Papiri.		
5% Kovovnica		69.65
5% Narodnoga zajma		88.80
Narodne banke		830. —
Vicerevnoga savoda		204.80
Mienice.		
Srebro		132.75
London		138.90
Čarški cekin		6.29

Meteorologička opažanja

na ovdiešnjaj kr. višjoj realki dne 17. travnja 1862.

Uređaj	Barometar u v. m. na p. m. r.	Barometar u v. m. na p. m. r.	Temperatura po R.	Relativna vlaga	Smjer i jačina vjetrova	Atmosfera (dž. i sn. u t.)	Opazka
1. pr. pd.	331.110	330.114	+2.8	0	S.az.		
2. pol. „	331.115	330.119	+8.0	5	J.az.		
3. u več.	331.114	330.118	+6.0	6	S.az.		

Danas u 7 sati temperatura R. +6.4.

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

341. (278) 2—1
Oglas.

Deseto žrebanje hčrvatsko-slavonskih zemljo-razteretnih zadužnica predzet će se dne 30. travnja 1862. prije podne u 10 sati u siedničkoj dvorani kralj. namiestničkog vieća; što se tim stavlja do obćega znanja. Od kr. namiestničkog vieća kao ravnateljstva razteretne zaklade u Zagrebu dne 12. travnja 1862.

OGLASNIK.

Br. 202. 12—6
Vinotočje izvan tčrgovine ili prieko sokaka:

vrlo dobro staro sv. ivansko po 44 novč. a 1857. god. medjumursko po 56 novč. oka u tčrgovini vina i žestokih pićah kod „purana“ u dugoj ulici br. 335. U istoj tčrgovini toči se slivovica po 52, 60, 70 novč., pak po 1 for., i stara sriemska po 1 for. 90 novč. oka. Na vedro prodaje se vino i slivovica u tčrgovini.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzevši nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću i poštovani 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predloženo je uvrštenje: 7 kr. a. vr. od linije za jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Erarska pristojba za svaki oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se puta isti uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u subotu 19. travnja 1862.

Broj 91.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo doslo je najvišjom odlukom od 10. travnja t. g. aslovnu opatiju *Sanctae crucis in valle segasi* kanoniku senjske stolice crkve, proarchidijakonu Valroslavu Vinskome, zatim u senjskoj diecezi izpraznjena četiri podestasa kanoničke mjesta župniku i podarkidjakonu u Ogulinu, Antunu Sokoliću, župniku i podarkidjakonu u Otočcu, Josipu Mažuraniću, ravnatelju na višjoj gimnaziji u Senju Stjepanu Sabljaku i konsistorijalnom prisjedniku Ferdinandu Babiću najmilostivije podijeliti.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dastojalo je najvišjom odlukom od 14. travnja t. g. voditelju Keju Ivaniću, ličke krajišničke pješake regimente br. 1 noseće najviše ime Nj. veličanstva cara priznajući njegovu osobitu obazrivost i odvežnost, što je pokazao prigodom poveljenja i nadziranja dvojice pustajih, koji su se postojano oružjem opirali, zatim kapuralu Mancilu Ivaniću i vrajtu Jovanu Manajloviću, iste regimente, koji su imenovanoga voditelja kriepko i postojano podpomagali, svakom srebrni krest za zasluge, prvomu sa kranom najmilostivije podijeliti.

Neuredovni dio.

Zagreb, 18. travnja.

Da li će Goyon ostati u Rimu, ili će se povratiti Lavalette? Ovo je pitanje, što još uvijek zanima domaće i inostrane časopise. Francuzki listovi tvrde, da nije ta cijela stvar ništa drugo, nego borba medju življenjem liberalnim i klerikalnim a pobijeda reakcije da zavisi samo od Goyonova ostanaka u Rimu. „Köln. Zig-u“ pišu, da će Lavalette odmah, pošto se bude iz Londona povratio, otići u Rim, a Goyon da će ga ostaviti.

Kralj švedski, Dragutin XV., kojega zovu nekako listovi Viktorom Emanueleom siewera, sprema se, da i on nešto učini, u slučaju, ako bi se zaratila Evropa. Ovaj vladalac, koji je prvi u Evropi priznao neodvisnu kraljevinu talijansku i koji je najstarijega svojega sina poslao u Italiju, da posjeti turinski dvor, namjerava, da oboruža svoju zemlju na kopnu i moru najviše u tu svrhu, da može sudjelovati u ratu Niemačke s Danskom podpomagajući kralja Kristiana. Radi se samo o tome, hoće li štokholmski parlament dopustiti, da se namijenjene po kralju oboružanje izvede, budući da bi bilo skupčano sa znatnim troškovima.

U niemačkim novinama mnogo se opet piše o tom, da će car Napoleon posjetiti pruskoga kralja. Na koliko se ovim viestima vjerovati može, neda se tvrditi, tim većma, jer nekako listovi javljaju, da je kralj pruski teško obolio. Nije zbilja ni za čudo, da se novinari u naše doba bave ovakvim stvarima, jer neimaju drugih zanimivih viesti, kojima bi ugoditi mogli ljubopitnim čitateljem. Od nieke doba opažamo niekakovu praznoću u istim bečkim časopisima, koji sada, pošto je državno vieće odgodilo svoje sjednice o najvećoj su neprilici, o čemu da pišu.

Pa ima i stvari, osobito što se tiče finansijskih predmeta, sasvim već iscrpljenih a mnogo ih je, o kojima nije sada ni probitačno, da se govori. U čitavoj Evropi zavlada niekakova tišina... samo gdjekeje viesti, kojih potvrđenje moramo dakako stérpljivo očekivati, o napulj-

skim brigantima, kojima hoće francuzka vlada da na put stane, o gerčkim ustanama i slavenskim borcima na evropejskom istoku, oživljaju poniešto sadanje izvanredno, neobično stanje.

Trojedna kraljevina.

Zagreb, 17. travnja. (Dopis). Uvijek bijaše i jest od velike koristi za naše sporazumljenje, kada javni listovi pretresajući važnija i bitna pitanja derže se načela, da mora biti opроверgavanje protivnoga mnijenja dostojno, umiereno i da nevalja nikada i podnipošto miešati osobnostih u stvari, o kojima se govor povelje. Ovakovim bo postupanjem gubi svaka rasprava objektivni svoj temelj prelazeći na polje subjektivno; na to spada već u privatne dogovore i dopise a ne u javne listove, kojima je zadaća višja i plemenitija.

A kad se još pisatelju ovoga ili onoga članka podmetnu nakane, kojih nikada nije imao, na koje ni pomislio nije, onda se veoma lahko dogadja, i to putem sasvim naravnim, da rasprava postane rasprava, koja riedko kada vodi k ljudskoj svrsi.

Tako je „Pozor“ na moj dopis od 9. travnja odgovorio, neću reći neumiereno, već onakvim načinom, koji nemalo priče duhu razpravu, koja bi imala služiti za razjašćenje pojmova i cilja, za kojim težimo. Odgovaram samo to, da mi nije nikada na um palo, da branim našeg kancelariju, očitojuc privatno svoje mnijenje, jer ima ona svoja sredstva, kojima bi se opravdati mogla pred licem naroda, ako bi kada uztrebalo. Dalje izjavljujem, da nisam nikada u mojem životu ni sanjao o tome, da nebude pametno, pravedno ma i političke opozicije. Takova opozicija nije po našem mnijenju, kao što nam se čini, da „Pozor“ misli, preponizna, već mišavna; jer opoziciju, koja glavom o duver lupa, deržimo za dielinsku, koja obćoj stvari samo štetu nanieti može. Bez opozicije je isti privatni život mlitav i mertav; tko bi pako želio i zahtievao, da nestane opozicije u druženom i političkom životu, taj bi dakako zahtievao stvari posve nemeravne i nemoguće. Puko i sliepo povierenje prema višjim oblastima neće imati nitko, niti tko traži, da ga ima. Deržava nije crkva; a gdje neima nepogriješivosti, tamo nemože biti ni govora o sliepom povierenju!

Austrija.

Prag, 16. travnja. Pievačko društvo „Hlahol“ pozivlje sva pievačka društva u Ceskoj i Moravskoj, da sudioničtvoja kod velikoga koncerta, koji će se davati na korist „Svatobora“ dne 17. svibnja.

Istoga dana biti će zdriebanje narodne lutrije, što bi utemeljena na korist Zdienke Havličkove, kćerke pokojnoga Dragutina Havlička.

Kada pomislimo, da se baš u to vrijeme siaset putnikah sa svih strana sakupi u starom slavnom Pragu, onda se nadamo, da će to biti svečanost jedna od najvećih, što ih ikada vidjahu praški žitelji.

Svrha joj je zaisto plemenita te nedvojimo ni najmanje, da će biti i uspieh najbolji.

Lavov, 16. travnja. Kao što današnji „Dziennik“ javlja, dobili su knez Lav Sapieha i g. Mavrojani dozvolu graditi željeznicu od Galca do granice bukovinske. Moldavsko-vlaška vlada jamči akcionarima 6% one kamate i ustuplja zemljište za željeznicu na državnim i crkvenim dobrima.

Turaka.

Iz Carigrada priobćuju škodcu činjenicu, koja stanje tamošnje štampe veoma označuje. Sul-

tan, koji je uprav poduzeo put u Brösu, zapoviedio je u poznoj večernjoj uri, da učrednika nekogoga dnevnika (Terdjuman Ahval) k njemu pozovu. U palaču prispijevši nije oplaseni novinar pušten bio pred cara, jer je isti već lego spavati i on je morao tamo predočiti. Drugi dan rano jutro primi ga sultan, koji nanj upravi pitanje, zašto se više nebavi politikom. Novinar izpričao se je time, da je veoma opasno pisati istinu, na što mu sultan dade formalnu zapoviest, neka o svim javnim poslovima svoje ime slobodno izražuje i razkriva sve činjenice, koje bi dolazile do njegova znanja.

Niemačka.

Berlin, 15. travnja. „Sternzeitung“ piše: Polag novinarskih viesti izdale su, vele, pojedine oblasti u obziru na izbore naredabak, koje se neslažu s okružnicom ministra unutarnjih poslova. Kažu da je medju ostalim činovnicima naloženo, da kod izborah svoje glasove daju u smislu naznačenom po predstavljenim oblastima, premda državna vlada nemisli, zabraniti činovnicima, da od svojega izbornoga prava učine porabe polag svojeg osviedočenja i hóljela je time samo da naznači, da oni nebi učestvovali kod izbornih agitacijah namijenjenih proti vladi, što se nemože nikako slagati s položajem činovnikah. Pripovieda se, da su nieke oblasti istim gostionicarima i kerčmarima pod prijetnjom izgubljenja njihovih dozvolah zapoviedile, da kod njih nastanjene raznositelje tiskanih spisah prijaye oblasti. Kao što „Sternzeitung“ čuje, pisan je gospodin Jagow doličnim oblastima, da takove naredbe, ako su ih u istinu izdale, natrag povuku, jerbo prekoračuju granice okružnoga raspisa; oblastima se ujedno nalaže, da se u buduće točno derže onih granicah.

Draždjani, 16. travnja. „Drezn. Journal“ javlja, da će se uvedenje dozvoljenoga novoga građanskoga zakonika do početka prvoga sabora odgoditi, kojemu će se predložiti red građanskoga postupka sastavljen u sporazumljenju s thüringen-skim deržavama. Medjutim učestvuje Saska kod niemačkih komisijah za građanski postupak u obvezničko pravo.

Rusija.

Iz Petrograda javljaju da je plemstvo iz Gubernije grodnovske i Litve priek svog maršala grofa Starinskoga dostavilo ministru unutarnjih poslova ova zahtievanja: 1. Da se opet zavede livanski zakonik a u tome da se izmieni što iziskuje duh vremena. 2. Da se uklinu svi sakoni, koji vriedjaju slobodu savesti. 3. Da se u Vilni obnovi sveučilište kao što je postojalo za Aleksandra I. 4. Da se upravne i sudeke vlasti biraju, kao što to biva u ruskim oblastima. 5. Da je slobodno sastavljati društva za trgovinu, radinost zemljodeljstvo i nauku.

Amerika.

Vérlo zaméršeni glasovi dolaze iz Mexika. Mexitanska vlada odebrila je ugovor o pomirenju izmedju Prima, španjolskog vojvode, i Doblada, mexikanskog vojvode. Po tom ugovoru i saveznička vojska već je htjela da postupi ovako: Španjolci da zauzmu Kordovu; Francuzi Orizabu, a Englezi Tehiakan; i kao što po dogovoru izmedju Prima i Doblada nikakva nova vojske nije smjela izvesti se u Mexiko, tako je jedan dio španjolske vojske vratio se u Kubu, a prinovljena francuzka vojska pod Lorencejom vratila se i ne iskérčavši se na obalu.

Havanske novine javljaju, da je ostavljeno Francuzima da zauzmu Tehiakan, a Englezka voj-

ska vratila se u Englesku. Iz Vera-Kruca pišu newyorškom Herald, da osim ovih ima i drugih uzroka, kojima se pripisuje nagli odlazak jednog diela savezničke vojske, a to je nesloga u savezničkom stanu.

„Englezi kažu, da ih je Španjolska prevarila i da Francuzka hoće da ostvari svoj sopstveni plan. Vojvoda Prim opet je izjavio, da je ugovor o pomirenju uništen, i da njegovi prijatelji navaljuju da se i on kao i Englezi povuče sa svom vojskom, koja je pod njegovom zapoviješću. Francuzi čine se kao da moraju sami da rade. Velika im je pomoć došla, a kaže se da će im skoro doći još i više pomoći.“

„Ova iznenadna promjena proizvela je ovdje duboko osjećanje. Mexikanci, po svoj prilici i dalje će ostati u svojim tvrdim miestima.“

„Kroz mjesec danah nastat će ovdje kišovito vrijeme a s njim i groznica i druge bolesti. Saveznička vojska neće moći ostati u Vera-Krucu a bérđjavi pulovi sprečiće odlazak u unutrašnjost.“

Berzovne i najnovije vesti.

Beč, 17. travnja. Caricu očekuju koncem lipnja u Laxenburgu a prije će se nekoliko vremena u Villi Böckmann kod talijanske Gorice baviti.

Madrid, 16. travnja. Kažu, da ako Francuzi udju u Meksiko da će i Španjolci isto učiniti.

Atina, 11. travnja. (Prieko Pariza.) Jedna vladina depeša javlja, da su se arsenal, topnička kumpanija i vojnički radnici izjavili za kralja. Predaja smatra se predstojećom.

New-York, 3. travnja. Senat votirao je ukinutje roblstva u Kolumbiji (kolaru, u kojem se nalazi Washington glavni grad saveza i koji stoji neposredno pod jurisdikcijom kongresa) posredstvom novčane pomoći i dobrovoljna izselenja robova. Sva dalja uvjerštivanja momakah u vojsku obustavljena su.

Književnost.

U Vidovdanu čitamo sliedeće književno izvišće:

LEXICON PALAEOSLOVENICO-GRAECOLATINUM emendatum suctum edidit Fr. Miklosich. Vindobonae Guilelmus Braumüller 1862. A-ZEZA na 192 str. u v. 8.

Valja javiti za knjigu, koja stoji u književnosti svijuh narodah slavjanskih u prvom redu, i slavjanske narode izvodi u zajednicu s ostalim narodima europskim u umnoj radnji tako da medju dielima prvih književnikah u Europi imaju i Slavjani svoja. O takvom dielu govoriti je teško za čovjeka, koji pripada narodu, koji je skoro 500 godina bio odvojen od prosviete, pa u svemu nazadovao. Barem za sebe nemogu to da ne kažem: A ovo napominjem zato, što nisam rad ni da se nadaju čitaoci, da će im pokazati svu vrijednost ovoga diela i visinu, koju zauzima.

Prije dvanaest godina (1850) rječnik staroga slavjanskoga jezika prvi, koji bi zasluživao to ime, dobi učeni svijet od Miklošića a pomoću svetloga kneza našega, kojemu bijaše i posvećen. Posle osam godina počeo izlaziti u Petrogradu troškom carske akademije drugi rječnik staroga jezika slavjanskoga, dielo, oko kojega se — kao što sam kaže — trdia trideset godina stari na glasu slavenista A. Vostokov. Kako onaj prvi Miklošićev rječnik bijaše pisao samo za prvu potrebu, i kako Vostokov imaše mnogo više i mnogo obilnijih izvorah nego li Miklošić, a pred sobom već imaše i gotov posao Miklošićev, s toga nije ni moglo bit drugčije nego da dielo Vostokovo, premda mu mnogo nedostajalo, opet sadvisi Miklošićevo u gdiecem, a osobito u mnoztvu rieči. Ali neosta za dugo tako. Tek što se dovrši rječnik Vostokov, u drugoj polovini prošle godine, evo na novo rječnika Miklošićeva, popravljena i umnožena tako, da sad opet od Miklošića imamo najbolji rječnik staroga jezika slavjanskoga kao što prije imadosmo od njega prvi.

Kako je obilan rječima novi rječnik Miklošićev, mogu pokazati ovi brojevi: Od rieči *сечасне* do *сечасноу* bilo je u prvom rječniku Miklošićevu 26 rieči, a sad ih ima 62; dakle više nego još jedan put onoliko koliko u prvom. Medju tima rječima, koje na tom miestu novi rieč-

nik Miklošićev ima više nego stari, a to je na broj 83, ima ih 26, kojih neima u Vostokova. Dakle je samimi rječima novi rječnik Miklošićev više, nego četiri puta bogatiji od rječnika A. Vostokova.

Ali nije samo mnoztvo rieči, čim čovjeka dovodi u čudo novi rječnik Miklošićev, kad pomisli, kako su riedki izvori i kako je malo vremena prošlo od staroga izdanja do novoga; nego isto tako obilje nalazi čitalac, kad pogleda kako je sve izradjeno, isto se tako i u tome razlikuje novi rječnik od staroga i od rječnika A. Vostokova.

Rječima nisu kasana samo glavna značenja nego i druga u koja prelaze i glavna. Tako n. pr. rieč *сечасноу*, koja je u starom izdanju imala značenje *ομιλειν*, a Vostokov tome još dodao *συνταχεν*, sad u Miklošiću ima još pet značenja: *εξηγγεσθαι*, *φάσκαι*, *διαγορεύειν*, *λαλειν*, *προσομιλειν*.

Osim različnih značenja kazuje Miklošić i kako se rieč upotrebljava s istim značenjem. Tako n. pr. za rieč *сечас*, za koju je u prvom izdanju kazao samo da znači *ταχός* i *οξός*, pa tako samo ostalo i u Vostokova, sad je još naznačio da se u prvom značenju upotrebljava za noge, za konja, za terčanje i u moralnom smislu: *сечасъ съ похитаннъ*; a za drugo značenje dodaje da dolazi za vid, za um, i svérh toga još je dodao značenja: *σφοδρός*, *γερωνός*.

Kod rieči, koje su postale od samoga korena pa od njih postale druge, kazuje Miklošić i koren kakav je. Toga nije bilo u prvom rječniku njegovu a neima ni u Vostokova. Tako n. pr. kod rieči *сечас* pokazuje koren u sanskritskom *bhas*, *splendere*, a zna se da se boja i glas često kazuje jednako. Za korene poteže, koji su se u slavenskim jezicima kakogod izmijenili, kazuje kako je došlo te su onaki kakvi su. Tako za koren u glagolu *сгарати*, koji je u sanskritskom *bhūṣ* i latinskom *fugere*, u gotskom *būgan*, kaže da se taj koren *bug* razširio izvan sebe, pa se onda u pred *g* pretvorilo u *z*, pa onda *g* zbog *z* izpalo. — Pokazujući tako korene navodi Miklošić i iz drugih jezika plemena indo-evropskoga rieči, koje se u njima nalaze od istoga korena.

A ne samo korene nego i pojedine poteže rieči osvietljava Miklošić dubokim znanjem svojim i divnom oštrotoom razuma svojega, pokazujući kako se u kojoj rieči isti koren slavenski promienio. Tako n. pr. za glagol *сачетати* pokazuje da je postao od rieči *сачекъ*, pa se pred *z* pretvorilo u *u*, a onda se opet *cy* pretvorilo u *ct*, kao što se *шy* pretvara u *шt*. Tako n. pr. za rieč *со* (*enim*) uzima koren *сy* (*сyтн*), kojemu je dodano *о* za nastavak, pa se pred *о* promienilo u *u*, a pa onda *g* iz *z* izpalo.

Velika je dobit što je Miklošić uzeo u rječnik i strane rieči, n. pr. *αμνην*, *αρχιμενερωνη*. Takve su rieči veoma važne ne samo za historiju prosviete nego još osobito i za jezik onoga naroda, u koji su prešle, jer one na najočividniji način dokazuju mnogo koješta u jeziku o čemu bi se bez njih moglo jako sumnjati, kao što čini n. pr. *αδρφατο* ili kako je Miklošić uzeo *αδρφατ* od gerčkoga *αδελφάτων*.

Za sve rieči, sva značenja i sve primjere kaže Miklošić izvor gdje je što našao. Za maoge rieči riedke a znatne kaže sve izvore u kojima se nalaze. Vêro malo ima rieči bez te potvrde, i to su — koliko sam za sada opazio — samo izmedju onih, kojima u prvom izdanju nije bio naznačen izvor, i ponajviše su sasvim obične, o kojima i nemože biti znatne sumnje.

Za nas je Srbe još osobito važno što — koliko se u ovaj par može opaziti — najviše bogatstva svoga, koje napomenuh, i u rječima i u značenju, ima novi rječnik Miklošićev iz izvorah, koji su ostali od stare naše književnosti i do kojih je tek u najnovije vrijeme mogao doći Miklošić. To je opet prekrasno svjedočanstvo koliki dio dopada našim starim u razvijanju stare slavjanske književnosti.

Obično se u nas misli, da su ovakva diela samo za one koji se osobito bave oko jezika. Zato ću napomenuti da će n. pr. turista, koji bi hteo pisati o Dušanovu zakoniku, na najveću radost svoju naći u ovom rječniku šta su bili babuni potvrđjeno tako, da već nemože biti sumnje. Tako će i botanik srbski naći za naše u književnosti našoj još nepoznato devesilje šta je u drugih na-

rodah slavjanskih i od kuda mu to ime. Tako i onaj književnik, koji bi imao posla s vilom naćića u ovom rječniku stvari koje će mu vêro koristiti, — i tako svaki književni poslenik može naći u ovoj knjizi mnogo koješta, na čemu će biti zahvalan — njemu.

Premda znaš da nisam ovim vêro pokazao svega blaga, koje je u ovom novom dielu Miklošićevu, opet se nadam da sam ga barem toliko pokazao da će čitaoci, koji dolaze, barem za književnost, poželjeti da bi bog dao da g. Miklošić što prije dovrši ovo dielo i da sieme koje njim seje primi u umovim našim na sreću i na predak naroda srbskoga. Gj. Daničić.

U ponedjeljak dne 21. travnja pod upravom Carla Burlini-a u talijanskom jeziku prvi put:

ERIANI

Opera u tri čina od Verdi-a.

Ciene kao kod talijanske opere.

Meteorologička opažanja.

na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 18. travnja 1862.

Ura	Barometar va visina u par. obl.	Barometar va visina reduc. na 0	Temperatura u R.	Neoblačnost	Smjer i jačina vjetra	Amor sferična oborine (da li, snijeg ili tuča)	Opazak
7. pr. pd.	331.86	331.27	6.4	0	Szv		
8. pd.	332.00	331.12	12.9	0	Szv		
9. u več.	332.45	331.78	9.0	0	Szv		

Danas u 7 sati temperatura R. +6.5.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 2515. gr. (280)

Oglas.

Od kr. sudbenog stola županije zagrebačke kao stiečajne oblasti ovime se objavljuje: Da je od tog suda otvoren stiečaj vêruhi celog imetka ostavine iza Gjuro pl. Pisačića, imenito vêruhi gibućeg, gdjeod se nalaze: čeg, i negibućeg imetka u onih krunovinah, gdje valjanost imade privremeni stiečajni red od 18. sèrpnja 1853, da je zastupnikom i medjutomnim upraviteljem imetka postavljen ovdiešnji odvjetnik Nikola Krestić a njegovim zamienikom ovdiešnji odvjetnik Mirko Da bach.

Pozivaju se dakle sve one osobe, koje kakve god tražbine na imetku padit u stiečaj staviti imade, da iste najave najdulje do 31. svibnja 1862 putem tužbe proti gore rečenom zastupniku gromade kod ovog kr. sudbenog stola, jer bi bile imade uzpêrkos svojih prava vlastništva, prednosti ili zaloga lišene svojih tražbinah iz stiečajne gromade i izključene iz razprave stiečaja.

Za potvrdu medjutomnog ili za odabiranje novog upravitelja i odbora vîerovničkog, kao i za pokušaj nagole opredieliti se ročište na 9. lipnja 1862 prije podne u 9 sati kod ovog suda tim dodatkom, da vîerovnici stiečaja k istom tim sigurnije doći i o odabranju upravitelja imetka i odbora izrazili se imade, što bi inače bio glasom §. 44. St. R. na pogibelj vîerovničku medjutomni upravitelj imetka i odbor vîerovnikah postavljen od suda.

U Zagrebu, dne 14. travnja 1862.

Klobučarić,

Br. 1302. gr. (273)

Oglas.

Kr. žup. sudb. stol. varaždinski daje ovime na znanje: Da je na molbu Alberta Dragonera u Varaždinu, kroz g. odvjetnika Vlad slava Vežića, radi dužnih 1050 for. a. vr. s. p. dozvolio ovršnu dražbenu prodaju nepokretnine na Beliku Haythum spadajuće, što no je na 7329 for. a. vr. sudbeno procijenjena, i u gruntuovnici obćine Varaždin pod br. 361. upisan, te da su u tu svêrhu dva roka opredieljena bila, prvi na 7. veljače a drugi na 13. ožujka 1862, svaki put u 9 sati prije podne kod ovoga suda.

Dočim na te dražbe nijedan dražbenik došao nije, to se ovime treća javn. dražba na 15. svibnja 1862 u 9 sati prije podne kod ovog sudb. stola opredieljuje.

Pozivlju se indi avikolici, koji bi otu nepokretninu kupit želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina kod te dražbe i izpod procjene najboljemu nudiocu izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižiti na nju dugove, na koliko će kupovnine dovoljna biti, po naputku suda na se primiti; i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, prociebmeni napisnik i gruntuovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

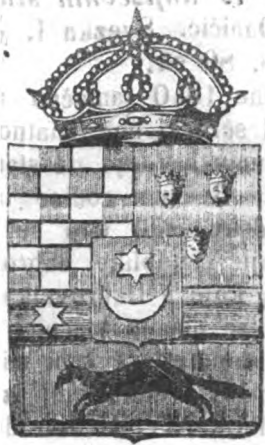
Napokon se još pozivlju i avikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviješteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati morati, ako li se dioba kupovnine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovnine izoerpi, ništa nezapadne.

U Varaždinu, dne 5. travnja 1862.

Novak.

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću poštom 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjsku, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje opredjeljena je površina: 7 kr. a. vr. od linije na jedan put, a 14 kr. a. vr. na 3 puta. — Kratka pristojba za svaki oglašivač 30 kr. a. vr. i to toliko putah, koliko se putah isti uvjeriti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u utorak 22. travnja 1862.

Broj 92.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je prethodnom odlukom od 10. travnja t. g. kancelara glavnoga konsulara Antuna pl. Vranyczany-a najmilostivije naimenovati dvorskim tajnikom hrvatsko-slavonske dvorske kancelarije.

Oglas.

Visoka kr. dvorska kancelarija blagoizvolila je na temelju punovlastita dobivena prethodnim riešenjem Nj. c. k. apostolskog veličanstva datim iz Verone dne 8. siječnja 1862. odrediti, da se ima „povjerenstvo od liquidacije za tražbine naprema negdašnjim domestikalnim pienzeznicim županijskim“ postavljeno bivše u Zagrebu c. naredbom od 25. lipnja 1859. (z. vl. list od godine 1859. II. razred br. XII. 18) te još sveudilj obstojeće, raspustiti, i da ima djelatnost njegova prvim danom mjeseca travnja 1862. prestati.

Usljed odredbe ove imat će se dakle svekoliko na kakvom zajmu ili na inih naslovih privatno-pravnih ostivajuće se tražbine, koje postoje naprema negdašnjim domestikalnim pienzeznicim županijskim, konačno razpraviti ili riešiti kod županijah, i to najprije likvidacijom ili nagodom putem administrativnim, a putem pravde samo onda, ako nebi moguće bilo, izpraviti ih načinom prije pomenutim.

Proti izriečbi županije bit će stranki prosto uteci se kralj. namiestničkomu vieću, koje će o tom izreći odluku svagda u suglasju s banskim stolom i s financijskim zemaljskim ravnateljstvom; nu ako i ove zemaljske oblasti neobnađu, da je tražbina likvidna ili ako nepotvrde sklopljenu nagodu, podnešanu po likvidirajućoj županiji, tad se ima stranka odpraviti na put pravde s opomenom naznačenom u §. 5. cesarske naredbe od 25. lipnja 1859.

Glede razpravljanja tražbinah, odpravljenih na put pravde, ostaju u valjanosti svojoj ustanove pomenute cesarske naredbe, samo da će tražba imat glasiti ne proti financijskoj prokuraturi, nego proti dotičnoj županiji.

Ostale ustanove upitne cesarske naredbe ostaju u bitnosti svojoj nepromijenjene.

Od kralj. namiestničkog vieća kraljevinah Dalmacije Hrvatske i Slavonije u Zagrebu dne 13. travnja. 1862.

Neuredovni dio.

Zagreb, 19. travnja.

Ima ljudi, koji se nadaju, da će imati „kraljev“ Palmerstonov govor znatan upliv na događaje, što se jurve oddavna pripravlja u sjedinjenoj Italiji. Mi deršimo, da te u istini liepe rieči, nekada ništa novoga; jer se ovakove manifestacije ponavljaju pravilno svake godine u engleskom parlamentu, gdje ima zbilja članovah, koje već po njihovoj naravi zanima osbiro poljsko, talijansko, a kadkada i ugarsko pitanje. Istina, čitamo već mnoga izvješća, mnoge dosta valrene govore o spomenutim pitanjima, ali rieč je rieč, a — do čina još je daleko. Nama se predasvim čudnovato čini ono očitovanje engleskoga premjera, gdje veli, da Engleska tielik simpatizira s narodom vojufutim za svoju slobodu i neodvisnost osobito onda, kada je taj narod postigo, za čim je želja!

Parizki „Moniteur“ nije dosada još ni rieči progovorio o toj stvari, akoprem se izjavi Palmerston u istom govoru, da se nije francaska vlada strogo držala načela, da se neće ni jedna ni druga vlada miešati u talijanske poslove, budući da se još dan danas šecu francuški vojnici po ulicama viećnoga Rima.

Moguće, da će ove i druge Palmerstonove rieči ipak imati niekakova upliva na rimsko pitanje na koliko se tiče Lavalettova povratka; nu važnijih posljedica težko će imati za dalji razvitak talijanskoga pokreta.

Iz Gërčke dodjoh nam različite viesti, koje se sve u tome slažu, da je stanje zemlje kritično a položaj dinastije vrlo nepovoljan. Vojnička buna u Navpliji nije baš od velike važnosti; jer u slučaju, ako bi i Navplija pala, neće biti vladi mnogo pomoženo, jer zavlada nemir i nezadovoljstvo po cijeloj zemlji, da u istoj Atini. Je li se može vlada posve pouzdati u atinsku vojničku posadu, nemožemo tvrditi. Niekoji listovi pišu, da je bila ista kraljica, koja je dosada uživala sveobće povjerenje, od nieke žene na javnom mjestu pogrdjena.

Vlada je bila polag svega čvrsto uvjeren, da će ine vlasti u njezinu interesu posriedovati, al' se ljute prevari, jer prve dvie veevlasti najviše se proti svakomu posriedovanju.

Istoga značaja su stvari u *Hercegovini*, od kuda dobivamo viestih nejasnih i nesigurnih. Berzajna viest javljajući nam, da je Luka Vukalović na bjehu, neznajući po svoj prilici ništa drugo, nego da je ovaj smieli vodja këršćanskih ustašah zbog toga na uzmasu, da može tim uspješnije s novom snagom i pomoćju udariti na svojega neprijatelja. Najbliži dani osvjedočit će nas valjda dovoljno, na koliko smo imali pravo tvrdeći, da Turčin svoje zadaće još riešio nije.

Časopis, koji smotramo za tumačnika izvanjske politike Rusije, toga je mišljenja, da će ova buna naskoro imati čvrstiji značaj, da će kod nje bez sumnje sudjelovati i Šerbska a tim načinom da će bukauti sveobće rat u ovim slavenskim pokrajinama. Uzme li se obzir na to što biva, težko je, da se nijeće istinitost navedene izreke.

Trojedna kraljevina.

M. D. U Karlovcu, 18. travnja. Opet je nova nevolja kukavni naš narod zatekla. Dočim je dne 14. v. m. u Zagrebu snieg s kišom padao, bilo je u karlovačkoj okolici toliko sniega palo, da sam ja dne 16. u Karlovac došavši još po hrovima i na polju sniega našao, — isti ovaj dan po podne duvala je jaka bura, a uz ove opet je debeo snieg padao, po noći se razvedri, a jučer t. j. dne 17. nadošao je veliki mraz i led, tako da je sve ozeblo; listje, naročito po hrastovih i bukvah, počernilo je; žira neće ni za liek biti; i sve ostale voćke su pozeble. Danas dodjoh žalostni glasovi iz svih bližnjih miestah, da su i vinogradi oštećeni, svaki teta, koji je petierao, ozebo je sasvim, i tako se je bojati, da će se s ovom kraju domovine naše glad pojaviti, gdje i onako siromaški naš narod već dvie godine strada. Sve karlovačke gore pune su sniega, tako, da ni u polovici zime više sniega nositi nisu.

M. P. Iz gorskog kotara dne 16. travnja. Prišedio sam malo časa, te se latio pera, da pribieim nepovoljnu viest iz našeg gorskog kotara, — dana 14. i 15. t. m. travnja pao je snieg debeo prieko dvie stope, na koji siromaško pučanstvo više niti mislilo nije, budući da je

sve dosada, to jest od 6. pr. m. ožujka, tako liepo vrijeme bilo, da starci koji su 80 god. proveli, u ovo doba, u našoj okolici tako dugo trajno-liepo vrijeme zapamtili nisu, tako da je pučanstvo veseljem poljsko dielo radilo, nesreća pako tog sniega, od kog se je bojati, da će posadjeni krumpir u zemlji poginuti, tim je veća, što u našoj okolici stanovnikah mnogo imade, koji kod kuće živeža ni merve neimaju, niti prilike da si zasluže potriebiti novac, k tomu što je skupoca od svega tolika, da mnogi bez svog bližnjeg nikako obstojeti nemogu, nasuprot pako sasvim su nezahvalni, jer u kratko rekuć, gdje si dobro učinio, za stalno ćeš zlo dočekati, — u lice ti se pokazuje svako kao najodaniji dobro želeći prijatelj, no čim se okrene, za ono dobro, koje si mu učinio, goji u sèrdcu prama tebi ogorah i nenavist zbog imućta, govoreć kad ja nemam ništa, zašto bi on šta imao; takvi nenavidni ljudi, bez svakoga razloga vredjaju poštenje dobrih ljudi a nikoga nema, tko bi to prepriečio! — Zato kako velim opazio sam no žali bog prekasno, da čovjeka čeka zlo višeputah gdje učini dobro.

Austrija.

Prag, 17. travnja. Ruski časopis „Deň“ priobčuje dopis iz Harkova, u kojem se obširnije opisuje žalostno stanje českih naseljenikah na imanju kneza Kočubeja. Dopis taj glasi ovako: „Malone 60 českih obiteljih krenu sversetkom prošle godine u Odesu, nadajući se, da će biti po ustmenom ugovoru odpravljeni u Krimu. U Odesu putovahu na svoje troškove, koji su im imali biti nadoknadjeni.“

Jedva da su bili u Odesi, prijavi im se niekakav komisar, odoze im njihove pratnice te im kaza, da moraju na mjesto u Krimu krenuti u poltavsku guberniju. Česi se dakako začudiše tomu neočekivanomu prevratu, nu komisar ih ipak napokon utieši kojekakvim obećanjima.

Neizkusni Česi, neznajući ni ruski ni nemački, pristadoše konačno uz to, što se je od njih zahtievalo. Put, što je imao polag obećanja tri dana samo trajati, trajao dvadeset i tri dana. Pošto prispleše na ustanovljeno mjesto, zahtievali su, da im se nadoknade troškovi, nu uzalud! Molbenica, što ju posla ovamo na jednoga ovdie boravećega Čeha petnaest obiteljih, dokazuje jasno, da im se od svega toga, što bijaše obećano, vrlo malo izpuni.

U molbenici veli se medju inim, da su opredjeljeni im stani veoma tiesni i zbog toga da se medju diecom porodi sveobće bolovanje.

Proti istom ugovoru nedobivaju nikakova o-grieva a svakoga dana množe se žertve nablade; meso, što im se daje, nevalja ništa, te isti psi neće, da ga jedu. Ako dobiju kad kada friška mesa, to su opet gole kosti. Kada što prigovaraju, onda im se uvijek odgovara, ako niste zadovoljni, nećete ništa dobiti.

Mala dieca moraju raditi, jer ih na to sile; ali nagrade za njihov trud nedobivaju nikakove; sve, što su sobom donieli iz svoje domovine, potrošeno je; tako da im ništa drugo nepreostaje, nego umrieti od zime i glada u ludjoj zemlji. Predasvim se tuže ovi nesretnici, da neimaju ni najmanje prilike, da podučavaju diecu svoju barem u najpotriebitijim stvarima. Mrtvace pokopaju istim načinom, kojim se u Českoj razbojnici sahranjuju. Plaću svoju, koja je dosta neznatna, nedobivaju pravilno, ili nikakovu, pa još neznadu, je li bi im u velikoj toj nuždi i nevolji hasnilo, da se prituže na takovo tvrdo, nepravedno postupanje.

Cieli ovaj list u ruskim novinama priobćen

osviedočiti će česki puk, da nije probitačno ostaviti domovinu svoju za volju kojekakvih neizvjestnih zračnih pojava, što mi ih mnogi agenti pokazuju.

Smiesice.

Dočim se čitava Evropa poplaši saznajući posljedice sukoba ladjah oklopnica „Monitora i Merimaka“ učinjeni su u Shoeburnessu pokušaji s novim topom, koji je kadar prodrijeti i najjače gvozdene ploče, kao da su od drveta.

Sir William Armstrong izruči engleskoj vladi po svojem načelu prigotovljen top, 14' širok i 240 centih težak. Ovaj top izbace na jednu ploču oklopljene ladje „Warrior“; na prvi hitac razbi 150 funtih teška kugla s nabojom od 40 funtih baruta u daljini od 600' željeznu ploču 4 i pol stope debelu na hiljade komadah a pri naboju od 50 funtih prodrie kugla željezom i drvom tja u obalnu stenu.

Ovim pokušajem dokazano je, da bi se mogla ladja „Warrior“ ovakovim topom posve uništiti; a buduci da ima „Warrior“ najjače željezne ploče na svijetu, neće moći ni „Monitor“ odoljeti podobnim topovima. Odsede nije se dakle bojat ni istih ladjah oklopnica.

Berzobjavne i najnovije vesti.

Dubrovnik, 18. travnja. Bitka kod Duge ponovila se 15. i 16. Ustabe i Cernogorci izgubše 300 momakah, gubitak Turakah nije poznat.

Trebinje, 18. travnja. Dne 14. t. m. bila je kervava bitka medju ustabama i Turcima. Prvi su imali 50 a posliednji 100 mertvih. Dervišpaša obkapa se u Nikšićima.

Berlin, 19. travnja. Jedno petrogradsko privatno pismo od 16. javlja, da je ministarsko vijeće primilo dva važna predloga ministra unutarnjih poslova. Jedan smiera na pospišenje odkupne operacije a drugi huće da se uvede zemaljsko zastupništvo. Drućna razprava državnoga vjeća odgodjena je zbog velike nedielle.

Književnost.

U broju 88. naših novinah javismo jurve na kratko, da je g. Ivan Gjorgjević izdao u Novom Sadu *Rudnju blagovestenskoga sabora naroda serbskoga u Srijemskim Karlovcima g. 1861.*

Nemala važnost ovoga diela, na kojem se g. izdavatelju iskreno zahvaljujemo, nuka nas da o njemu još koju progovorimo.

Sadržaj je ovaj knjigi zanimiv i bogat. Kojega Jugoslavena nebi zanimalo upoznat se s time, što si narod serbski želi i za čim neprestano teži? A gdje je mogao narod taj točnije i obširnije svoje želje nego na narodnom svojem kongresu, kojega djelovanje stavlja nam pred oči g. izdatelj spomenute radaje.

„Radnja ovoga sabora“, veli g. Gjorgjević u predgovoru, „mora se licati svakoga Serbina, i licat će se ga ne samo sad, nu i u buduća vremena. Saobćiti ovu radnju udaljenim suvremenima i potomstvu, jeste pravo i dužnost svakoga člana naroda, koji je priliku imao, biti svjedokom i učestnikom te radnje. Ovo je povod i postanak ove knjige.“

„U dodatku su navedene privilegije, zakoni članci i sva važnija pisma, koja se na naša pitanja odnose.“

Ima tu doduše vrlo važnih privilegijah članakah i pisamah, koja su vrijedna, da se s njima upozna svaki sin, ili barem svaki zastupnik naroda, kojemu je stalo do toga, da se konačno sretno rieši budućnost našega juga i da se kojekakvih, više putah i sobičnim zahtjevima nepodkapa bratinska sloga i ljubav, koja jedina je kadra osigurati nam razvitak socialnoga blagostanja, narodne i političke neodvisnosti.

Ovoj knjizi priklopljen je i *zemljovid* Srijema Bačke i Banata, u kojem su naznačena sva miesta spadajuća u projektiranu Vojvodinu.

G. Gjorgjeviću valja se time većma zahvaliti na njegovu trudu, što je sam bilježio sve govore kojih je u sporazumljenju s dotičnim govornicima po mogućnosti dopunjavao, jer nije sabor imao nikakvih stenografah.

Rječnik iz književnih starinah serbskih, napisao Gj. Daničić. Sveska I. a—april. U Beograd 1862. 8. 80 str.

Do godine 1810 jamačno nitko nije pomišljao da narod serbski ima znatno mnoštvo dokumenatah za svoju historiju od starijih pa do novijih vremenah. Rečene godine izadjoše na svijet u Beogradu dokumenti, koji se sačuvaše u arhivi negdašnje republike dubrovačke a koji se tiču poslova, koje s Dubrovnikom imaše Srbija, Bosna i na po se omanji vlasnici serbskoga naroda. Od to doba nedade sebi mira ljubav k starinama, te mnogi dokumenti izadjoše na svijet trudovima Šafarika, V. S. Karadžića, M. Pucića, izdavača knjige, o kojoj sam rad govoriti, i drugih. I sam sam se ogledao na tom polju, i g. 1858. velikodušnom pomoću kneza serbskoga Mihaila M. Obrenovića izdadoh u Beču zbornik svih dokumenatah, pisanih serbskim jezikom, i štampanih i neštampanih, za koje mogoh doznati. Osim gradje od dokumenatah imamo za serbsku historiju ličtopisne bilješke i biografije serbskih vladalaca i crkvenih poglavarah, koje izdajući na svijet stekoše zasluge Šafarik, Vukomanović, Daničić i drugi. Vidi se da nije malo domaćih izvorah za doznavanje staroga života serbskoga sa svake strane, pa se valja nadati da kad jedan put istraživanje obuzme ovu dragocjenu gradju, koju da bogme treba još složiti i sa stranim izvorima, onda će se moći pokazati život serbskoga naroda onako, kako u ovaj par nebi čovjek mislio da može biti.

Da bi se do toga došlo, učinjen je velik korak dielom g. Daničića. Rečeni su spomenici pisani jezikom, koji danas razumiju samo oni koji se have oko jezika, a ni oni ga ne razumiju svuda podpano; jer sadašnji jezik serbski nezna za mnoge stare riječi svoje, pa tim riećima trieba tek tražiti značenja poredeći miesta, na kojima koja dolaze a često i srodne jezike uzimajući u pomoć, osobito slovenske, a ne rietko i jezike susjednih naroda, gerčki, italijanski, magjarski, arbanaski, a za docnije vrijeme i turski. Tako n. pr. rieč *magjarski*, — za nju prema strahoj *hasna* nieki misliše da se tako zvao financijski činovnik, a ona, kao i gerčka *συνταξ*, kojoj odgovara, znači dvorskoga činovnika.

U dielu je Daničićevu namjera da se uklone take tegobe, koje su u jeziku, i valja prisnati da mu je to izašlo za rukom sasvim izvrsno: u tome ga podpomaže njegovo svuda dovoljno poznanstvo s onim jezicima, iz kojih su primali Serbi rieči. Svaki list ove perve svezke zasviodčava pomnju i filologijsku točnost u pisca: neka se primiera radi pogleda u članke a, ako, *acnpa, cawmna, cawpa, cawmna* itd.

Ali bi vrlo pogriješio ko bi mislio da knjiga ova ima vrijednost samo za jezik; jer je pisac uzao i sva imena ljudi i miestah, i s točnošću, kojoj se doista valja diviti, pobilježio sva miesta gdje se nalazi koje ime. To čini te historik i geograf upravo nemože biti bez ove knjige. Pisac se nije plašio od truda da imena historijskih ljudi kad kad poremećena osvietli, da bi te mogao učiniti, valjano se obzirao po historiji svojega naroda; istu je pažnju obratio Daničić i na geografska imena, koja je pomoću svih izvorah, koje ima, i samih posve novih, svuda rad odrediti koliko se god može. Pogledajmo za lična imena: *anrep, anrep, a za imena miestah: apxhamekha, sanna, satoych, itd.* pa ćemo se lahko uvjeriti da imamo posta s dielom, koje je razumno zasnovano s velikom točnošću i temeljitim znanjem izvedeno tako da bez njega nemože biti nitko, ko se bavi starinom serbskoga naroda, — koje tek pravu vrijednost daje poznatim do sada izvorima za historiju serbskoga naroda, čineći da se oni mogu s korišću upotriebiti, i koje će biti postojan spomenik naučnoj ozbiljnosti svojega pisca.

I ja sam predje imao namjeru osvietiti načinom, kojim je ovdie učinjeno, serbske dokumente, koje sam izdao, i posao moj još prije nekoliko godinah bioše daleko napredovao, kad me drugi poslovi smetoše te ga nemogoh nastaviti: a sad razgledavši pervu svezku diela Daničićeva mogu sasvim miran ostaviti na stranu svoj odlomak.

Da bog da piscu, koji je za serbski jezik a sad i za starine svojega naroda stekao visoke zasluge, da skoro sverši započeti posao.

U Beču 21. ožujka 1862.

Miklošić.

Kazališni oglas.

Perava ovogodišnja predstava opere „Ernani“ po talijanskom pievačkom društvu pod upravom *Carla Rafaela Burlini-a*, koja je, kao što se može i ovdje vidjeti, nove javne je, na snuče opredjeljena, bit će, to je, dne 23. travnja t. g., jer je zbog venčanica praznika orkestar vojnih slatkovnanjem u crkvama prepričen bio da nam ostane, a koji je broj kod probah budućih kazališnih predstava prisutvovali priliku imali proriču nam veoma zabavan večer. — Lože razi zemlje i u pervom katu sve su prodane, no u drugom katu preostalo ih je još nekoliko, i mogu se dobit kod nasornika kazališne sgrade.

Tečaj papirah na č. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 19. travnja 1862.

Papiri.

5% Kovovnice	69 70
5% Narodnoga zajma	63 85
Narodne banke	830 —
Vierovnoga zavoda	904 40
Mienice	102 70
Srebro	134 20
London	632
Carski cekini	632

Meteorologička opažanja.

na ovdiešnjoj kr. višjoj realci dne 19. 20. i 21. travnja 1862.

U r a	Barometar u par. dnt	Barometar u v. v. dnt	Temperatura u R.	Temperatura u F.	Smjer i jačina vjetrova	Oborina (u in.)	Oborina (u mil.)
7. pr. pd.	331.28	330.52	+6.4	8	J	0.1	1.7
2. pd.	331.34	330.08	+13.2	10	J	0.1	1.7
9. u več.	332.00	331.00	+11.7	0	J	0.1	1.7
7. pr. pd.	333.40	332.73	+6.6	8	J	0.1	1.7
2. pd.	333.21	332.26	+14.1	10	J	0.1	1.7
9. u več.	332.89	332.03	+12.6	0	J	0.1	1.7
7. pr. pd.	333.98	333.44	+11.0	10	J	0.1	1.7
2. pd.	333.76	332.57	+17.0	20	J	0.1	1.7
9. u več.	332.65	331.67	+13.5	0	J	0.1	1.7

Danas u 7 sati temperatura R. +14.0

Odgovorni urednik Dr. Dometer.

SLUŽBENI LIST.

4495—951. (279)

Natiečaj.

Za ispražnjeno mjesto tehničkoga učitelja na višjoj realci na Rieci, koja je s' glavnim gradskom učionom spojena, raspisuje se natiečaj do 25. svibnja t. g.

Natiečajeli za ovo mjesto s' kojim je spojenogodišnja plaća od 630 for. i naknada stana u godišnjih 105 for. iz ondašnje gradske pismoznačke, imaju svoja na podpisano kr. namiestničko vijeće upravljene, kersstaim listom, sviodčama o propisanom osposobljenju, dosadnjem djelovanju, znanju hrvatskoga i talijanskoga jezika potkriepljene molbenice kotarskomu nadzorniku peduk učionah na Rieci neposredno podnijeti, ako se pakoveć nalaze u javnoj službi putem predpostavljene si oblasti.

Od kr. dalm. hrv. slav. namiestničkoga vjeća U Zagrebu dne 7. travnja 1862.

Br. 1.—1862. (179)

Izrok.

Kralj. javni bilježnik Gjuro Horvath u Varazdinu poziva sve one, koji iz ostavštine Iwana Manrovića, banonika u Varazdinu, dne 30. siečnja 1862 s oporukom preminavšeg, štogod kao vierovnici tražiti imaju, neka radi prijave i posviodčanja svojih tražbiinah dne 22. svibnja 1862 u 9 sati prije podne ili sami u ured podpisatog javnog bilježnika dodju, ili neka do onda svoje prijave pismeno predadu u protivnom bo slučaju ovi vierovnici, ako bi se po namirenju prijavljenah tražbiinah ova ostavština izcerpila, na istu ostavštinu nikakovoga daljega prava, nego u koliko ih ide pravo zaloga, imati neće.

U Varazdinu dne 22. veljače 1862.

Gjuro Horvath,

jav. bilježnik.

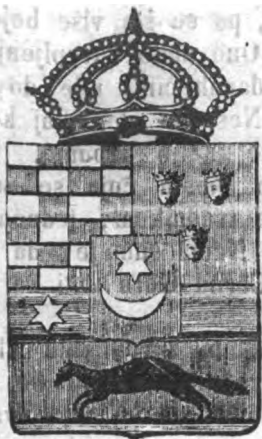
Br. 710 g. (281)

Oglas.

Kralj. županijski sudbeni stol u Osijeku daje ovdie do obćeg znanja, da je gosp. Ferdo Bojničić, bivši veliki sadac u Osijeku, poviedatelj nepokretnosti, pod našnjim danom kraljevskim proglašen i s' njegovog akta gosp. odvjetnik Marko Težević postavijen u Osijeku, 5. travnja 1862.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzmi nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se Mat svaki dan poštom pošiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predložena je uvrštenina: 7 kr. a. vr. od linijasa jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Erarska pristojba na svakom oglašavanju 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se puta isti uvršti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u sriedu 23. travnja 1862.

Broj 93.

S tekućim mjesecom počinje se drugo četvorogodište „Narodnih Novinah“ za god. 1862.; poziva se dakle domorodno občinstvo, da svoju predplatu na „Narodne Novine“ obnovi, i to na četvrt godine poštom s 3 for. 15 novč. a u miestu s 2 for. 10 novč. u a. vr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove u redno primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravnništvo Narodnih Novinah“ franko poslati, te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posljednju poštu.

Neuredovni dio.

Zagreb, 22. travnja.

Ovih danah stiglo je opet nekoliko bërzojavnih viestih iz *tursko-cërnogorskoga bojišta*, koje turske pobiede ni najmanje nepotvërdjuju. Po lag najnovijega „Wanderer-ova“ dopisa nalazi se turska vojska u veoma žalostnu stanju a čitatelji mogu dakle lahko razabrati na koliko imaju vjerovali razglašenim pobiedama turškoga oružja. A kada bi bio Dërvish-paša zbilja potako čete këršćanskih ustašah, je li bi mu dakle od potrebe bilo da čini obkope pod Nikšićem na sievernoj cërnogorskoj? Polag toga svatko će suditi, da on očekiva navalu ustašah, namiesto da bi namieravao na nje nasërnuti! Francuzke viesti potvrđuju ovo mniënjë a „S. C.“ javlja, da je bio Dërvish-paša od siedinjenih ustašah i Cërnogoracah uzbijen, kada je pokušao zauzeti čvërstije opozicije na cërnogorskoj granici. Isti list tvërdi, da će se na skoro ovaj rat znatno razširiti i da nije ni moguće, da mu se zna za svëršetak.

Iz *Rusije* imamo viestih nemalo zanimivih. Čini se, da car Alexander zbilja oko toga nastoji, da budu očitovane želje naroda ruskoga izpunjene. Pesriedovanjem vlade ima se emancipacija nevoljnikah uspëšiti te se ima osnovati niekakovo

zemaljsko zastupništvo; akoprem se govori, da su bile niekoje deputacije silom kući odpravljene koje su hotiele, da predadu osobno caru molbenice sadëržavajuće želje velike česti ruskoga stanovništva.

Pruskoj vladi nije ni najmanje za rukom pošlo što je razpušćenjem sabora namieravala; dapače stranka napredka dobiva svakoga dana više privërženikah te nije ni sumnje, da neće ina budućem saboru znatno nadvladati tim većma, što je vladin upliv kod novih izborah ostao bez uspïeha. Sadanje ministarstvo učini sada sve, što je razpušćeni sabor zahtievao, učinit će valjda i više — ali sve to neće biti na hasnu stranki konsërvativnoj već stranki napredka, kojoj je ovakovim postupanjem lice osvietljano.

Iz *Bukurešta* pišu, da je zakonotvorno tie lo ukinulo slobodu štampe sa 52 proti 42 glasa.

Austrija.

Beč, 18. travnja. „Hlasu“ pisu, da će Nj. veličanstvo, ako nebude sgodno vrieme, stopërv početkom budućega mjeseca otići u Mlietke. Ministar Schmerling jurve se oporavi, jučer bijaše kod njega ministarsko vïeće, gdje se je po najviše vïećalo o rumunjskom i sërbskom pitanju. G. Wickenburg istražuje sada dalmatinske luke kao i stanje austrijskoga brodarstva, u koju svërhu oti dje iz Rieke posebnim parobrodom u Zadar.

U društvenom životu govori se samo o prevari, što ju učini poštarski činovnik Kalab zadëržavši tečajem poldruge godine do 100,000 različitih privatnih listovah, svatko se čudi, kako se je mogla pri tolikim reklamacijama dogoditi ovako ogromna prevara. Uredno nije jošte o nečistoj ovoj stvari ništa javljeno; mnogo osobah dobilo je već listove na nje spadajuće, stranom i s novcima.

Prag, 20. travnja. Na ovdiešnjem sveučilištu tumačit će se u drugom polietju dvadeset i dva predmeta u slavenskom jeziku.

— Činovništvo českih željeznicah ustroji medju sobom društvo za nabavljanje jestiva i drugih potrebitih stvari. Stvari će se kupovati u Mo-

ravskoj, u mobelničkoj i zagrebačkoj okolici itd. le će se članovima društva za istu cïenu razdieljivati. Ovaj primier nač će sigurno nasliednikah.

Sërbija.

Beograd, 14. travnja. Odvïetnički zakon stupa u Sërbiji dne 1. svibojau život. Polag ovoga zakona nesmiju odvïetnici za sebe sadëržati više nego 10% od utieranih novacah za svoj trud i moraju utierane novce pod prietnjom stroge kazni dotiđnim vïerovnicima odmah predati, koja naredba obćenito sadovoljuje. Izvan toga odredjene su najstrožije disciplinarske kazni za najmanje odvïetnikove pogriëške. Neustaje dakle drugo nego želiti, da ovaj zakon podpunoma i točno izpunjen bude.

U Beogradu. (Vddn.) Narodni praznik *Cvieti*, kao dan od koga se dovodi oslobođenje Sërbije, proslavljen je ovdie kod nas s najvećom svečanostu. U sabornoj cërkvi svetu je liturdiju, kojoj je pridodano bilo i blagodarenje s molitvom „*Tebe Boga hvalimo*“, odslužio g. mitropolit s više sveštenih licah raznoga čina i reda. Cërkvenoj ovoj svečanosti prisostvovala su i Njihove svietlosti gospodar i knez naš *Mihailo* i gospodja kneginja *Julija*. Svi velikodostojnici zemaljski i mnogobrojni pobožni narod izpauili su cërkvu dubkom. Na polju je stajala vojska, koja se svetim molitvama odzivaše plotunima iz pušakak, a ove opet praćaše pucnjava prangijah i topovah. Pri odlazku iz cërkve Njihove je svietlosti na pijaci predusrela uparedjena žandarmerija. Zatim su u dvoru Njihove svietlosti blagovoljele primati podvorenja. U večer je sva varoš bila prekrasno osvietljena, i kroz osvietljene ulice svirala je vojena banda do nieko doba noći, sprovodjena veselim uzklicima mnogobrojnoga stekavšeg se svieta. Nemožemo ovdie da ne spomenemo da se je pri osvietljenju osobito odlikovala kuća licejska, koju je omladina naša osvietlila mnogim prozracima. Omladina je ovu slavu sërbsku odsvietkovala dostojno, odsvietkovala s najvećom toplotom i najdubljim osiećanjem, kako se i hoće za narodne praznike.

Tako nam dakle prodjoše i ovi *Cvieti* i njih

provedosmo slaveći spomen vèrljeh junekah, što nam osnovaše današnju slobodu i samostalnost otačanstvo.

Turska.

Carigrad, 12. travnja. „Journal de Constantinople“ javlja, da je sultan podkralju egipatskomu podijelio dozvolu za putovanje u Evropu. Tèrgovnički ugovor s Rusijom potvrđen je. Jedan parobrod otišao je u Solun, da od onud dovede vojsku u Bar. Brigadski general Rifaat-paša otišao je s parnom korvetom, koja se ima sjediniti sa švadrom u jadranskom moru, da preuzme zapovjedništvo jedne brigade proti Čornoj Gori. Omer-paša, dosadašnji miestni zapovjednik u Beirutu, naimenovan je glavnim zapovjednikom vojske u Palestini. Sukan zapovodio je, da se preduzmu kriepke miere proti Čornoj Gori; nova podkrepjenja, novci i zalihe odpravljene su onamo. Omer-paša ustanovio je svoju vojnu osnovu i jamči za uspjeh.

Sa bosanske granice, 12. travnja. (Sveiv.) Od bugarske strane pripovijedaju ljudi ovih danah ovamo došavši, da nemože gorje biti ni jadrnije, mnogo vojske na sve strane ide, jedni odlaze na gerčku, drugi na sèrbsku granicu, jedni zaišli po narodu, te kupe globu od naroda koliko od koga znadu, da može uzeti, da mu artiju, a uzima srebro i zlato, od nekih 250—500—1000 do 5000 grošah. Tko kaže da neda ili da nema, toga teraju odmah u aps, gdje ga pojede pomerčina. Osmu toga narežu po 10—12.000 tovarah ječma, pa ga posle neće da uzmu već u novcu na svaku ovu groš, a kod nas vele ima dosta ječma po 12 parah oka, pa kad toliko ječma uzmu, onda daj i novce. Eto kako je kod Bugarah.

Ovih danah dodje jedan tèrgovac iz Bielne, koi je bio najglaviji tèrgovac, pa kaže, da nije mogao više u Bielini živjeti, i da mu je sve i manje razgrabljeno, i ništa nije mogao uzeti, jedva je život izbavio. Došlo je veli nekoliko stotinah krajinskih Turakah sve gorji od gorjega, što no ljudi kažu i s koca i s konopca, sve golo i boso, pa kad dodjoše odmah se čaršija zatvori, krađu, otimaju, zlostave, prebijaju i što je najgorje te se radi, a druga vojska u polju leži, pa se njima izmjet mora činiti. A poznati su Turci Krajišnici po ratovima Karagjorgjevom i kneza Miloša, koji su prelazili u nasu Sèrbiju, i robilje na vieru izvodili, i koji su poznati, da su svagda zli i nevierni.

Iz Stare Sèrbije. U nahiji skopljanskoj, varoši Kumanovu, kao što je obična stvar da se nesrećni Kèrščani svakojako muče od nasilnih i neposlušnih Turakah, tako se i sad nešto dogodilo, koje hitim da vam javim. Na pijaci u rečenoj varoši dodjoše na pazer mali i kci, koje su donele bile jajah kokošijih, sira, pasulja itd. da prodadu. Nadje se izmedju ostalih kèrvnikah jedno halavo Ture, te izmedju drugih stvari, koje su tu bile, na jedan put otme ponajbolje što bijaše. Kukavna žena stane moliti i preklinjati da ne nosi badava, a Ture se odmah oseče na nju: „Jadna kèrmaču, ako te ošinem ovom kamdžijom puknut će ti vlaška koža na ledjima.“ Žena mu reče: „Zašto aga radiš tako da od Boga nadješ?“ Divlje Ture na jedan put ščepa svoju kamdžiju pa ženu i dievojku osine nekoliko putah što većma mogaše. Žena odmah ode u sud da se tuži. Sad uapsi za nieko vrijeme Ture, pa ga poslio pusti. Ture ode kući one žene, koja se ne desi tu, pa uzme pušku i dievojku posried sèrca udari i na miesto ubije. Pa nebi mu dosta što je jednu pušku opalio, nego opali još jednu u mèrtvo tielo. Kad je to sversio a on reče: „Kučko vlaška, hajde me sad tuži sudu!“ Kad jadna majka dodje, a ona vidivši kèrvničko dielo svisne od žalosti?

Černa Gora.

Gubitak Turakah kod Kremnice u Albaniji mnogo je veći, nego što se je izpèrva pisalo. Iz Skadra pišu: „Od 4000 Albanezah bašibozukah, koji su se 19., 20. i 21. kod Kremnice protiv 2000 Černogoracah borili, ostalo je prieko 500 momakah mèrtvih na bojištu, a 700 njih, izmedju kojih ozloglašeni vodja njihov Hasan-Hot-bej, koi se dugo vreme nehtede sudbini svojoj predati, zapadne u ruke pabiediteljah. Niekoliko stotinah momakah od obande pomreše od glada u Kremnici. A mo dobiegavši kažu, da su se samo biegtvom mogli spasiti od junactva i ogorčenosti černogorske. Posekoše kao obično mnoge, ali za ovaj mah poštediti nosove. Boj se ponajviše vodio i risti handžarom. Od tog vremena rasprostro se ovdje

obći strah, pa se šta više boje i za sigurnost Dubrovnika. Ono malo ukrepljenja, što se ovdie od niekoliko danah čini, nije dovoljno, da uspokoji duhove. Nesretni događaj kod Kremnice mnoge je ovdajšnje žitelje uzbunio. Po svima sokacima na svakom miestu čuje se zapievka za kakvim poginuvšim srodnikom, jednom rieči očajanje je neopisano. Nema sumnje, da će predstojeći napadaj na Černu Goru biti za Turke vèrlo težak zadatak.

O sudbini zarobljenih Albanezah, koi su na Cetinje dovedeni, doznaje se, da čoviečno i njima postupaju i da im daju svaku niegu. — Onomad se razneo glas, da su se žitelji Sutorine predali i da je Vukalović sa svojih 30 drugovah pobiegao. Glas ovaj telegrafiraše odmah na sve strane. Ali, kao što je amo stigla depeša, stvar stoji sasvim drugčije. Atta efendija, pobočnik Derviš-pašin, došao je u Mercine, miesto u našoj oblasti, da se s niekim poglavicama iz Krutevice i Dračevica sporazumie o njihovoj predaji. Poglavice dodju, te se tu zaključe uslovi predaje. Drugi dan stignu drugi izaslanici iz gorespomenutih selah u Mercine, te izjaviše Atta efendiji, da se ono, na što su se njihovi punomoćnici dan prije obvezali, sve pobija i uništava, pošto je u to vrijeme, kad su se oni pregovori u Mercine činili, Luka Vukalović stanovnicima Sutorine objavio, da će svaki onaj, koi se Turcima preda biti smèrcu kažnjen, i da će svako selo, koje se svojevóljno turskoj sili preda biti spaljeno. Luka obeća takodjer svojim zemljacima, da će im Černogorci pomoći. Atta efendija, koi je već mislio, da se onaj prediel, poslie tolikih bezuspèsnih pregovorah, najposlie predao, morade se povući ne sversivši posla. — Derviš-paša dao je u Zubcima vratiti šančeve, pa ostavivši niekoliko taborah za obranu, uputi se 4. t. m. s 14 baterijah Banjanima. Ovom kretanju turske vojske kao da se Luka Vukalović obradovao. (Wand.)

Gerčka.

Broj političkih uapšenikah u Gerčkoj, računa se u ovo vrijeme prieko 400. „To je najbolje ogledalo sadašnjeg položaja gerčke vlade — veli jedan dopisnik iz Atine u Köln. Ztg-u —.“ „Ali što se gubi povećavanjem broja političkih uapšenikah: to se vlada trudi naknaditi s manjivanjem broja prostih zločinacah. Tako je ona pomilovala sve proste zločince, koji su bili u zatvoru, pa ih sad upotrebljava kao „žandarme“ ili kao „svoje stražare“ u glavnoj varoši.“ — Germljava topovah iz Navplije protivu kraljeve vojske traje neprestano. U Siri je na novo bona.

Englezko i francuzke ladje odaslane se u Navpliju radi obezbiedjenja englezkih i francuzkih konsulah i podanikah. Kod Lamije proderla je jedna turska četa u Gerčku. Gerčka vlada poslala je jedan dio vojske, da uzbije Turke, a u isto vrijeme javila je i Porti i garantnim silama za taj događaj.

Za dvie čete turske, koje su proderle u Gerčku, kao što napred javismo, čuje se, da su imele namieru pobunjenike podpomagati. — Javno mišljenje protivno je tome, da kraljeva vojska napada na Navpliju. Nieki misle, da će se pobunjenici sa vladom izmiriti ovim načinom: da se kolovodje pobunjenikah protieraju, a kraljevi ministri promiene. — Izmedju stranih silah nema nikakve sloge što se Gerčke tiče, pa je neizvjestno i to, da li bi se strane sile primile posredovanja, ako bi ih kralj Otto molio, jer bise se one težko mogle složiti u uslovima toga posredovanja. Gerčka vlada opremila je stranim silama jednu poslanicu, u kojoj se tuži, da stranci Gerke bune.

(Tèrg. Nov.)

Bèrzojavne i najnovije viesti.

Beč, 20. travnja. Nj. veličanstvo blagovolilo je odlikovati mnogo osobah u Beču i okolici, u gorajoj i dolnoj Austriji, u Českoj i Moravskoj za njihovo uspješno dielovanje kod lietošaje poplave, različitim redovima, kolajnama, stranom pako najvišjim priznanjem.

U Dubrovniku 19. travnja. (Bèrzojavna viest „Pozorova.“) U Dugi bila je dana 14. 15. i 16. ovoga mieseca strašna bitka. Černogorci pod Vukotićem potakoh Turke, koji su usmatali u Gerčko, lagubiv dva tabora i sva peritjagu.

(Ova bèrzojavna viest dopunjava dopis, što ga spominjemo na čelu našega lista, kojem se medju imim veli i to, da bitka goracah s Turcima traje jurve tri dana, ali da još neznajemo, kako se je sversila.)

Turin, 15. travnja. Senat izjavio je, da u skladu s očitovanjem, danim po istom, uslied interpelacije upravljene po senatoru Chiesi-u u ministarstvo pravosudja, dobra iz političkih usrokah po vladi u vojvodini Modeni usapćena opet povraćena njihovim prijašnjim vlastnicima.

Donaui, 27. travnja. Mirés podpušten je uzpostavljen i oslobođen.

Atina, 20. travnja. Kraljevska vojska dana je unišala u tvrđjavu Navpliju; zakoniti poredak otmah je povraćen.

Predbrojnicima „Sèrb. Narodnosti.“

Ja sam želio da prvi broj „Sèrbske Narodnosti“ na Cveti izidje. No prie tog vremena pokazalo se potreba, da sam lično radi odpusta mogao u Peštu odem, i tako mi put ovaj prouzrokuje, da list po želji mojoj nije mogao o rečene vrijeme izići. Sad kad sam lično svoju stvar u Peštu sversio, javljam p. predbrojnicima, da je i posljednja preprieka uklonjena i da će poslie praznika list početi izlaziti; preplata će se računati od onog dana kad prvi broj izidje.

St. Vlad. Kabanicki.

Tečaj papirah na c. k. javni u Beču.

U Zagrebu 22. travnja 1862.

Papiri.

5% Kovovnice	70.20
5% Narodnoga zajma	84.05
Narodne banke	855 —
Vicovnogova zavoda	209.20

Mienice.

Srebro	132.85
London	132.40
Čarski cekini	6.28

Meteorologička opažanja

na ovdičnoj kr. višjoj realki dne 22. travnja 1862.

Ura	Vrijeme u par.	Barometar u par.	Temperatura u par.	Relativna vlažnost	Smjer i jačina vjetrova	Oborina (u par.)	Opazanja
pr. pd.	332.°57	331.°76	11.6	0			
2. pd.	332.°55	331.°49	17.3	5	Z.		
3. u več.	332.°55	331.°57	13.5	0	J.		

Danas u 7 sati temperatura R.° +12.8.

Odgovorni učrednik Dr. De

SLUŽBENI

Br. 791. M. (286)

Oglas.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke stavlja ovime do obćeg znanja, da je overšena dražba na molbu Matije Pukhnora proti Jelisavi udovi Strozingerovoj rad duga od 253 fr. 62 n. ovosudnom odlukom od 22. ožuj. t. g. br. 591. dozvoljena i na 30. travnja t. g. oprodieljena na molbu overhovoditelja obustav.

U Zagrebu, 19. travnja 1862.

Klobučarić.

Br. 1302. gr. (273)

Oglas.

Kr. žup. sudb. stol varaždinski stavlja ovime na je: Da je na molbu Alberta Dragonera u Va kren. g. odvjetnika Vlad. slava Veliču, radi dužnih 1 for. a. vr. s. p. dozvolio overšnu dražbenu prodaju pokretnine na Betiku Haythum spadajuće, što no je 7329 for. a. vr. sudbeno procijenjena, i u gruntu obćine Varaždin pod br. 381. upisan, te da se u te svrhu dva roka opredieljena bila, prvi na 7. veljače dragi na 13. ožujka 1862, svaki put u 9 sati pri podne kod ovoga suda.

Dočim na te dražbe nijedan dražbenik došao nije, to se ovime treća javna dražba na 13. svibnja t. g. 9 sati prije podne kod ovog suda, stala opredieljena.

Pozivlju se na to sviokolci, koji bi etu nepokretnu kupiti želili, k dražbi i tih dočeti, da će se ta kretnina kod te dražbe ispodprocjene najviše isrećiti, zatim da je kupac dužan uplatiti na nje gore, na koliko će nepokretna dražbena biti, po suda na se primiti; i napokon, da se ostali

Es wird hiermit zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass bei der gefertigten Postdirektion die im nachstehenden Verzeichnisse angeführten, in den Jahren 1859 und 1860 als unzustellbar zurückgelangten Geldsendungen und Frachtstücke erliegen, welche von den Aufgebern oder Adressanten unter Beobachtung der bestehenden Vorschriften, dann gegen Entrichtung der darauf fallenden Portostrafen oder Auslagenbeträge binnen sechs Wochen vom Tage der ersten Einschaltung dieser Kundmachung erhoben werden können.

jener Geldsendungen und Frachstücke, welche, in den Jahren 1859 und 1860 als unbestellbar zurückgelangt, derzeit bei der k. k. kroat.-slav. Postdirektion vorliegen.

Agram, am 29. März 1862.

K. l. o. s. e.

3-1

per il rimpiazzamento del posto di guardiano d'ispezione presso l'Espositura portuale Sanitaria in Callino nel Litorale Veneto col soldo di anni fr. 220 e l'indennità di morte di anni fr. 25..20.

Le documentate suppliche sono da presentarsi al
Governo Centrale Marittimo entro tutto il 20 del p. v.

Maggio, comprovando in principalità il servizio in qualità di guardiano eventuale di Sanità e la piena conoscenza della lingua italiana:

Verranno preferibilmente presi in considerazione guardiani d'Ispezione disponibili.

Dall' I. R. Governo Centrale Marittimo.

Trieste, 9 Aprile 1862.

Uredništvo Dr. Medović Gal. — Biseričkom Dr. Ljudevita Gaša u Zagrebu.

Kr. sudbeni stol žup. zagrebačke daje ovim na znanje: Da je na molbu o. Mariana Marinovića, gvardiana samostana oo. Franjevacah u Zagrebu, kros g. odvjetnika Vieokoslava Lukinaca, radi dužnih 1019 for. 55 novč. a. v. s. p. dozvolio ovršnu dražebnu prodaju dobra gospodične Amalije Tomić Treščenske Piščetki, što no je na 22,323 for. 60 novč. a. v. sudbeno procijenjeno, i u gruntuovnici obćinah Piščetki, Brajkovobërdo, Jaškovo, Hrastje, Slapno, Vinskiverh pod br. 45., 273., 15., 117. i 52. upisano, te da su u tu svèrhu dva roka opredjeljena, pèrvi 20. lipnja 1862; a drugi na 28. sèrpnja 1862, svaki put u 9 sati h prije podno kod o-vo-ga suda.

Pozivlju se indijavikolici, koji bi otu nepokretninu kúpit želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina, ako li se kod prve dražbe ni za više, a ni za protiembenu cijenu neprodade, kod druge dražbe i izpod procjene najboljemu hudiocu izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po napsutku suda na se primiti; i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, protiembeni napsnik i gruntovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Nepokon se još pozivlja i svakošici, koji, prema nisu o dražbi napose ubavišteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige 'na gori navedene nepokretnosti kakovo založio pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije 'pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisat morati, ako li se dioba kupovnice bez njih prodasme, i njih, ako li se na taj način kupovina zacorpi, nitla nesapadne. U Zagrebu dne 22. ožujka 1862.

Klobučarič.

Jović.

Br. 731. gr. (289)

3-1

Kr. žup. sudb. stol zagrebački daje ovim na zna-
nje: Da je na molbu c. k. financijske prokurature u
Zagrebu u zastupanju vis. erara radi dužnog poreza od
96 for. 42 novč. a. v. s. p. dozvolio ovršnu dražbenu
prodaju nepokretnih Marcela Kiepaša, što' no su na
695 for. a. v. sudbeno procijenjene; i u gruntu u ob-
činah Rakovac i Salajk pod br. 97 i 16 upisane, te da
su u tu svrhu dva roka opredjeljena, prvi na 30. svib-
nja t. g. a drugi na 30. lipnja 1862, svaki put u 9
satih prije podne kod ovoga suda.

Polizivju se inđi svikolici, koji bi ota nepokretninu kupiti želili, k' dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina, ako li se kod prve dražbe ni za više, a ni za protiebnudu cienu neprodade, kod druge dražbe i izpod procjene najboljemu nudiocu izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove; da koliko će kupovina dovoljna biti, po naplati sudu na se primiti; i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, procijenjeni na-
pisnik i gruntovnički izvadak mogu kod ovog suda čitati.

Napokon se još pozivlju i švilkolci, koji, prema nisu o dražbi napose ubavišteni, ipak misle, da su u pisom u javne knjige na gori navedenu nepokretnostu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati morati, ako li se dioba kupovine bez njih preduzme, i njib, ako li se na taj način kupovina izcerpi, ništa nezapadne. U Zagrebu dne 1. veljače 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 282.

9-2

BAD DARUVAR

in Slavonien.

Eröffnung der Anstalt am 4. Mai.

Diese seit uralter Zeit rühmlichst bekannten 32 — 37° R. eisenhaltigen Thermen eignen sich zur Bäder- wie zur Trinkkur, vorzüglich bei *Schwächezuständen des Nervensystems*, insbesondere des Rückenmarks, und bei *Lähmungen aller Art*.

Ausgezeichnet wirkt das Bad in den Schwachzuständen, wie sie nach schweren Krankheiten, nach Typhus, Abortus, Kindbett-Krankheiten u. s. w. zurückbleiben; in den hartnäckigsten Frauen-Krankheiten, wodurch es sich den Ruf eines Frauen-Kurortes erworben.

Ausserordentlich heilsam wirken die hiesigen Schlamm-bäder in der Skrofelsucht und bei physischen Krankheiten, veralteten rheumatisch-gichtlichen Leiden, ferner in den meisten Haut-Ausschlägen.

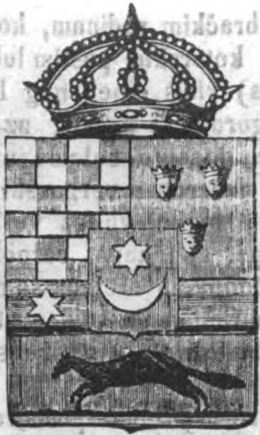
Bäder sowohl als Wohnzimmer sind mit allem Comfort, gehöriger Bedienung und möglichst elegant ausgestattet. Ein seit dem Vorjahre neu erbauter prachtvoller Gasthof mit geräumigen Appartements und ausgezeichnete Küche dürfte die p. t. Gäste vollkommen befriedigen.

Die sanitäre Leitung und Ueberwachung der Bäder besorgt der herrschaftl. Badearzt Herr Dr. Holtzer.
Vom 1. Mai bis 15. Juni, und vom 15. August bis Ende der Saison werden Wohnungen und Bäder um die Hälfte der Preise berechnet.

Die Güter-Direction.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je sa domaću u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjsko, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje opredjeljena je uvertibina: 7 kr. a. vr. od linijama jedan put, a 14 kr. a. vr. sa 3 puta. — Erarska pristojba za svaki oglaš isnos 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se puta isti uvjet.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u četvrtak 24. travnja 1862.

Broj 94.

Neuredovni dio.

Ugarska.

Peštanski listovi opisuju divno ruvo, što ga peštanski krojač Andrija Jambor zgotovio za londonsku svjetsku izložbu, a namienio Nj. svetlosti knezu Mihailu od Srbije. Pojedini dijelovi ruva ovoga: 1. kneževski plašt od kadife sa zlatnim gajtanom i pravim hermelinom, postavljen teškom bielom svilom sa zlatnim vezom; kopča na plaštu puna je rubinah, smaragdah i prava bisera; 2. modra dolama od kadife sa zlatnim gajtanom, dugmeta od draga kamena; postavljena crnom teškom svilom; 3. crvene čakšire sa zlatnim gajtanom; 4. perstjuc od biele svile sa zlatnim vezom i pucela od draga kamena.

Austrija.

U Zadru, 14. travnja. Nj. preuzv. gosp. popečitelj trgovine grof Wickenburg ovdje je jučer u 2 ure po podne stigao na paroplovu „Greifu“. Njega su na morskoj obali dočekali Nj. preuzv. gosp. gubernator baron Mamula, gosp. gradski čeonik i glavni trgovачke komore, koji su ga do namiestničke palače dopratili, gdje su mu bili predstavljeni odbor pokrajinskog sabora i poglavari miestnih gradjanskih i vojnih vlastih. Za tim je Nj. preuzv. gosp. popečitelj otišao vidjeti znamenitije stvari ovog sriedišnjeg grada. Nj. preuzv. g. gubernator dao je obied u čest Nj. preuzv. g. popečitelja, na kojem su udionictvovali višji dostojanstvenici i predstavnici. Jutros je pak u 5 sati Nj. preuzv. gosp. popečitelj nastavio putovanje u unutrašnjost pokrajine. (O. D.)

Srbija.

Beograd, 13. travnja. Ovdje okoluju sliedeći čudni glasovi: Podkralj egipatski ponudio se, vele, sultanu Abdul Azisu, da je pripravan jedan dio državnih dugovah preuzeti, ako bi mu se ustupila Hercegovina i kneževina Černa Gora. On bi onda u onim pokrajinama povratio mir i poredak i stao bi se sa njihovo usderžanje. Sultan je, vele, primio ovu ponudu a podkralj egipatski već poslao Abbas-pašu sa 12,000 momakah u Hercegovinu, koji su, vele, jurve na putu, 18,000 momakah slijedit će sa koje vrijeme, koji će zatim dovoljni biti da posiednu Hercegovinu i Černu Goru. Zatim će, vele, Omer-paša sa svom turskom vojskom izći iz Hercegovine i krenut put sèrbske granice i posietiti nepokornu Srbiju!!!

Bečki listovi kažu, da je sèrbska vlada izdala Turcima ona dva Bošnjaka, što su ih u Beogradu Srbi bili izbavili, uslied iskanja pašina i protesta od strane austrijskog i englezkog glavnog konsulata. Kažu, da su ona dvojica obični zlikovci. Valjda ćemo o tome dobiti pouzdana izvješća.

Turska.

„Agr. Ztg.“ razabire iz jednog iz Bosne sa sèrbske granice prispievšega mu pisma, da se u Srbiji na Drini nisu jošte opazila nikakova gibanja vojske, a nije se nikakav ni najmanji sukob zbilo na rečenoj granici. Sve raznešene viesti u tom obziru, koje su se po svoj Bosni razširile, bez svakoga su temelja.

Nasuprot čuje se iz Srbije, da će se izvan onih 50,000 momakah pučke vojske, koja je jurve natrojena i obornžana, sastaviti jošte dobrovoljačke čete od 100,000 momakah, koje će, vele, sastojati iz Srbah, Bugarah, Vlahah i Bošnjakah, a ove će, kažu, u slučaju nužde upotrebiti se na to,

da uniđu u Bosnu i Hercegovinu. Što se tiče u stanka raje u Bosni, koji bi imao beknuti 5. svib. misli izvjestitelj, da u području medju Drinom i Bosnom nema nikakvih znamenjah, iz kojih bi se zaključiti moglo na tako skoro uzdignutje, i dèrži, da je zbog nestašice oružja, vodjah kao i zbog stroga nadziranja raje od strane Turakah u tako zvanoj Posavini i Podravini svaki takav pokus nemogućan. Izvan toga posiele su rečeno područje turske pravilne čete, Baši-Bozuci i Arnauti.

Rumunjska.

Ministarstvo financije uzajmilo je 2 milijuna grošah. — U Bukareštu se načinilo učeno društvo za unapredjivanje i negovanje umjetnosti i nauke u zemlji.

Talijanska.

Turin, 17. travnja. Okružnica ministra Ratazzi-a, što ju odpravi na talijanske prefekte učinila vrlo dobar utisak; u njoj kaže se medju inim da je zadaća talijanske vlade sloboda i sjedinjenje Italije; nu u tu svèrhu da moraju sudarati sve sile, kojima je niekakova dielatnost u društvenom i političkom životu opredjeljena. Još uvjerava ministra, da vlada medju najodličnijim muževima naroda podpuno porazumljenje. Umierenošću i slogom pojedinih a neznatnim stvarima neslazećih se stranakah utvèrdit će se unutarinja sloboda anjom će postići Italija davno žudjeno sjedinjenje.

Ratazzi pozivlje zbog toga prefekte, da paze predasvim na to, da se gradjanska sloboda u ničem nevredja osobito u ovim pokrajinama, gdje ima mnogo natražnjačkih i prenapetih neprijateljah.

Zanimiva su izvješća englezkoga poslanika u Turinu o stanju u južnoj Italiji. Dne 10. v. pisao je Hudson u London: Javno mnienje očituje se svaki dan smielije proti papi, smatrajuć ga za glavnu zapreku talijanskih težnjah; — (24.) imam u rukama jasne dokaze, da se pripravlja za dojdueće prolietje uslied porazumljenja papinske vlade s Franjom II. znatne čete brigantah za kèr vave operacije. — (25.) briganti pokazuju se jurve u susiedstvu Terracine; na Malti, u Marsilji i Barceloni kupe vojsku bourbonski agenti, središte im je Rim proti svemu pravu branjenju po inostranim vlastima; ovakovim podupiranjem reakcije bit će vlada prisiljena spojiti se s Mazziniem i oživotvoriti mahom svoje namiere, drugčije će žertvovali brigantima svoje podložnike; izgubiti povjerenje naroda i razoriti započeto već dielo. —

Polag „Opinions“ snubi na vojsku bourbonski odbor u Tèrstu „Čehe, Austrijance, Bavarce, Niemce, Španjolce i Francuze.“ Ovaj odbor ima biti taj isti, koji je prije u Rimu dielovao; u zadnje doba preseli se u Tèrst.

Fanski biskup, koji je nagovarao vojnike, da odbiegnu, obtužen je a sudbena iztraga proti njemu povedena.

Francuzka.

Pariz, 15. travnja. Neima više dvojbe, da bi Napoleon rado učiniti iz sadanjega položaja u Gèrčkoj evropejsko pitanje. Što time namierava nemogu inostrani diplomati dokučiti, jer Thouvenel drugčije govori poslaniku englezkomu a drugčije amerikanskomu. Tuillerie toga su mnienja, da se je bavorska dinastija u Gèrčkoj jurve preživila a da se može zemlja onda tek umiriti, kada se bude vladajuća kuća promienila.

Zbog toga dogovaralo se je s grofom Kisselevom, ruskim poslanikom u shodno doba o tome, da predloži Rusija Lichtenbergakoga prince, kojega bi onda Francuzka podupirala. Lordu Cewley-u,

englezkome poslaniku natucnulo se je, da bi imao princ Alfred najveću nadu postati gèrčkim kraljem u slučaju, ako bi Englezka odstupila englezke otoke.

Buduć da nije englezka vlada hotiela, da pristane uz taj predlog izrazivši se ujedno proti kandidaciji princa Leichtenbergakoga, nastojala je vlada franczka, da skloni Englezku na svoje namiere predlažeći piemontezkoga prince za kandidata gèrčkoga prestolja. Ime mu se jošte taj, dok nebude Englezka na taj predlog pristala.

Sievernim pako vlastima dokazuje se, da je promiena dinastije u Gèrčkoj od velike nužde, nu kandidat prestolja da se nemora odreći svojega vieroizpoviedanja, što se njegove osobe tiče, ali njegova dieca, da moraju svakako biti odhranjena u gèrčkom vieroizakonu.

Svi ovi predlozi bili su od svih stranah primljeni yoma hladnokèrno; nu Francuzka nada se, da će dalnji događaji u Gèrčkoj ostale vèlavlasi prisiliti, da jedan od učinjenih predlogah poprime.

Tako zvani princev pavillon u tåmnici St. Pélagie ima sada sliedeće stanovnike: Dolie nalazi se poznati pisatelj Eugen Pelletan, nad njim Domineray štampar brošure vojvode Aumalskoga; sa jedan kat višje stanuje Tacconnet i Barrier gèrant i učrednik časopisa „Monde“, najvišje August Blenqui i luebenik Scheurer radi razširivanja pisme „Lion du quartier latin.“

Gèrčka.

Englezki i francuzki opravnici hèrdjavo izvješćuju svoje vlade po gèrčku dinastiju. Ovi vele, da će se Navplija istina morati naposljedku predati, ali i to kažu, da sav gèrčki narod želi savèršenu promienu. Gèrci će se pokoriti zapadnim silama, ako ove silom hoće da odèrže današnju dinastiju (vladajuću porodicu), ali ta pokornost donde će trajati, dokle i sila. Narod je vrlo nezadovoljan. Gèrčka vlada u velikoj je nevolji, jer neima novacah.

Bèrzojavne i najnovije viesti.

Mostar, 19. travnja. U šeststetnoj kod Duge dne 16. dogodiošoj se bitki Turakah proti Černogoracima poginu na miestu 680 Černogoracah i ustašah. Jedan senator i serdar nalažahu se medju mèrtvima; jedan kapetan medju teško ranjenima. Turci imadiahu (polag turskih izvješćah) 353 mèrtva i 77 ranjenih; medju pèrvima nalazi se 21 oficir s jednim majorom, a medju posljednjima jedan pukovnik i jedan oficir. Turci izgubiše znatnu množinu hrane i džebane. (Černogorska izvješća nasuprot kažu, da su Turci izgubili do 2500 momakah.) Turske čete pod Dèrviš-pašom i batalijuni sa njima poslani skupljaju se kod Kèrstca za dalje operacije.

Jučer poslao je Omer-paša na nalog portim poslanika s depešama knezu černogorskom.

New-York, 9. travnja. Kod Korinta bila je velika bitka. Separatiste s početka sretni, uzmaškoše u Korint, kad je savezna vojska dobila pomoći. Posljednja izgubi 20,000 (?) a pèrva 35,000 (?) momakah. (Sferza i G. del Popolo.)

Podlogarnica.

Podlogarnica ili hipotekarna banka je zavod koji posudjuje novac na hipoteku ili napokretni zalag, na načinom panno uspješnijim, nego što to biva kod obatojećih štedionica i kod isto bečke banke.

Ovakova podlogarnica ustrojiti će se usljed najviše dozvole i u Ugarskoj te će imati pravo davati novce pod kamatu sa šest na sto a njezine obveznice moći će se i kod bečke banke upisivati. Ova stvar vrlo je važna za čitavu Austriju, jer će se moći i druge kraljevine nadati, da će biti i njima dopušteno, što se ugarskoj kraljevini dozvoljava.

Podlog sa joj nepokretnosti; sa uzajmljenu svotu izdaje obveznice, koje šest na sto iznašaju. Ovakvim putem može se svaki vlastelj ili posjednik zemljišta znatno pomoći, što je tim većma od velike koristi, budući da je u naše doba više nego ikada liхва preuzela mah.

Za prethodnjega desetogodišta morale su zemlje mnoge davati i bile bi kadre davati još više da se je na to pazilo, da mogu posjednici zemljišta zajedno s povećanjem tjereta, lakšim obertničkim načinom povećati i užitke svojih zemljišta.

Oskudica novcah nepoštedivši mnogo putah na najmarljivijega građana, bijaše glavni uzrok da su mnogi bez svoje krivnje osiromašili dapače i propeli.

Mnogi izgubi dobra, što mu ih ostaviše njegovi pradjedovi, jer je bio prisiljen primati novce pod lihv, da može isplatiti, što mu je bilo zaluzeno.

Velika vlastela bila su dakako prije u stanju da stvari svoje uredi; ali siromašan seljak propao često krivnjom nemogućih lihvah! Mi smo uvjereni, da će i drugima zemljama austrijske države za rukom poći utemeljiti si podlogarnice, gdje si ih narod želi. A koji narod nebi zahtijevao, da osigura svoje stanje, materijalno svoje blagostanje?

Zadružno stanje dalmatinsko.

(Iz Narodnoga Lista.)

Pravo reci, pa . . . . . ?
Narod. Poslov.

Da je Dalmacija slavjanska zemlja, i da je ime dalmatinsko suznacije slavjanskoga, priznato je i od prvih naših susjeda Talijanacah, od Enea Silvio (pape Pia II) onog Turskog iskopajnika, do čove kojemu lani samu zabavljati nas smiješnim dosietkami, premda je ne davno dostojnošću Evropi poviedao „Schiavi e Servi, nomi che paiono di maledizione ambedue. Ma li frantese l'ignoranza superba di popoli che si chiamano incivili; e la sventura ostinata di più secoli confermò puell' errore. *Slavo neta lingua nostra suona o gloria o parola, e forse entrambe le cose: come da un verbo che vale parlare, esce fama*“, Slavjani (Schiavi ital. rob) i Serbi (Servi-sluge) rekbi pogrdna imena. Ali jih na opako izvrnu obolo nezaanje narodah, koji se nazivlju uljudnim; a biede stogodišnje pritverdiše jim bluduju. Slavjan po naški odgovara jel slavi jel slovu, a možda i obima, kao što iz glagolja koi znači sloviti izvodije slava.

I ako je to začudno putniku koi se jednom pokrade Lloydovim paroplovom niz naše primorje, izkrcavajući se na noćnja pristaništa, neka čeka (po ljetošnjem sviatu) pučkoga uranka. Dalmatinac sebe Hrvatom nazivlje, pa ho Hrvati ili Serbi, on nepoznae u svojoj postojbini nego jedinu narodnost, i ta je narodnost slav anka. Kolieno porodica, kerv koja na kroz žile teče, običaji, nosivo, značaj i jezik, usvješćuju ga, slavjanče ga. Po stini, kojih više narodah intrublielo je na zemlji Dalmatinskoj; ali danas jedin narod i jedin značaj s njom je preoblado, narod i značaj čisto hrvatsko-srpski. Mi smo danas Hrvati bolji od naših otaca; i zato nam se čini dičinje svake proricanje kao da bi se Dalmacija već dala poteljančiti do najduljeg roka, a nekmoli do pedesetogodišnjega roka!

Ako nam je u nekoliko hiljadaht otadžinikah lasno pogoditi narodnost, nje da daše ni zadržano opisano zadružnog stanja dalmatinskoga. Oдавно se pripovieda da je Dalmacija uzor mnogogovorstja. Raznolika prirodom, raznolika podnebljem, raznolika nosivom, raznolika običaji, raznolika izgovorom, raznolika naravja, raznolika obredi, raznolika xierom. Po uzkoj i maloj pokrajini s Katorskih ravlinah stupiš na prominske bérđine, s splitsko-primorskog pèrtvoja na ljuto zagorje, s plodua zimskog na puni rastok, s neravninskog nusa na dubrovački kakalj. Sa šumah hvarskih gledaš gozdovito biokovo, ispod kliševskih ostara-

vah ploviš k bračkim rudinam, korčulskim borikom, i dubrovačko koterskim pustim lukam. Uz saderske mire (parfums) vidiš omeljanog kotarca, uz šibeničku kapu gornjački peškir, uz splitske sponje sinjske kopče, dopetnu dolamu uz kratašni koparan, jaku uz jačermu; vèrgorski vjenac uz polješku perjanicu; dugocijevu uz veslo, moliku uz ralo; cèrvenkapa, dugokapa, cèrnokapa, s fesom, sa sarukom, s klobukom sretaju se na splitskom tergu. Gorostasni Cetinjanin pije s stepnastim Poljčaninom; vitki Splićanin nadvaža se s muškim Makarancinom; izvijeni ostèrvljanin razmienja se s okoštím zagorcem; lahki primorac nadmeće se s tromim pripoljcem. Kolo se igra uz fransuske *quadrille*, guela gudi a elatara romoni na klavir-ska pribiranja i skladno-svirna zveketanja. Čakavac, štokavac, ikavac, jekavac Dalmaciju svojom otadžinom nazivlju.

Uz toliku raznoličnost malo gdje veće zadružne sličnosti, ni prilicnijeg zadružnog stanja. Spominjati u Dalmaciji o kakvih zadružnih predielih, o razrednih jali sobstvenih povlastnicah i poveljenih staležih, biva ne živiti u Dalmaciji. Izvraćati se na nieke nastave srednjih vjekovah, biva podsiicati živac zadružnog blagostanja dalmatinskog. Pogovarati o knežstvu, vitežtvu, vlasteostvu podieljenom, upisnom, nasliednom, biva podurcikovati na smieh i na ápotanje. Svaki i najmanji Dalmatinac čuli se podpunim čoviekom, niti poznaje zakona jali običaja koi bi ga ikomu podvèrpao glede podpunog uživanja svakog i najmanjeg zadružnog, građanskog, i državstvenog prava. Zanj se nikakva čast jali poštenje s nikim neradja. Gdje siedi klobuk tamo je pristupna i kapa: i s istim ponosom s kojim stoline frakovah i krinolinah šetaju po krasnoj obali splitskoj, šetaju se i razmienjaju hiljade kapah i bérnjicah. Slobodna tèrgovina, slobodan obert. Gosposhtiam, lenom (feudam) tizm nešto podušja mletackoga i dubrovačkih podèrcinah, nigdie ni traga. Komu nedoliču svoje i uzme tudje zemlje da radi on nepostaje kmetom ni slugom, nego suvlasnikom i ortakom. Ako je prava na šume, na vode, to je svih obćinarah; ako je cèrkvenog *jus patronata*, to je svih župljanah, od najmanjeg do najvećeg; ako je slobode, to te svaćija. Obziru li se na to, poznaju li nas oni koji nas zanudjaju pekrajinskim samopravljem (autonomiom) vidiet je u nagodjenih razredih našega zastupništva. Kad bi više vriedilo to zastupništvo, mi bi mu se mèrzbali kao pravomu nazadku.

S poviestnicom pri ruci svjestno iztraživanje uzrokah, polugah i činbenikah (factor) ovog našega zadružnog stanja, koi nam je na čest pred Evropom, trudno i odugo bi bilo, niti smo tomu namienili ove čertice. Možemo samo opaziti, da dubrovački plemići (vlastela), koji su se do zadnjih vremenah osobnjački održali, već su se s pukom stopili i jednim razom izravnali, više s obćeg osiromaženja, nego s promienjenja starovičke vlade.

U Dalmaciji puk i narod po ničemu se nerazaznaju do stepena duševnoga razvitka pojedinih osobah; po ostalomu naše je zadružstvo najjednostavnije, uprav prema razumu i prema vangjelskoj jednakosti. No niećući zadružne raznolike ruke (caste), zaniekati nemožemo one sastojine poglavite koje sklapaju naše zadružstvo.

Po našem mnienju u Dalmaciji kroz tri točka se izlieva zadružni život: 1. *pućanstvo* 2. *svećenstvo*, 3. *građanstvo*. Niti spominjemo o toli znamenitoj ženskoj poli, jere kod nas žena je (u obće) uprav na svoim miestu, ni viša ni manja, ni uzvišenija, ni potištenija, no što ju pristoji u sastavi ljudskoj, kao čoviečjoj sèrčenoj poli. Žena građanska uz građanstvo je, pučka uz pućanstvo niti pretiče, niti izostaje svomu drugu. A kad bi ju imali osobice redati, volili bi ju nazovnući stranom zatežnom (jezik, običaj, nosivo, narodnost, čudorednost), nego napredno-raspustinom. Mi ćemo dakle o trih samih sastojinah govoriti, i zgadjati *njihov zadružni život*. (Daje će sliedit.)

Meteorologička opažanja

na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 23. travnja 1862.

U r a	Barometar na visini u par. f.	Barometar na visini pude. na b.	Tempe- ta po R.°	Nasobna	Smjer i ja- košt vjetra	Atmo- sferička oborina (dada aneg ili tada)	Opazka
7. pr. pd.	332.29	331.40	+12.8	6	Za		noćni dažd
2. pd.	331.44	330.31	+18.4	10	Jaz	0	
3. v. v.	332.44	331.45	+13.2	10-0			

Danas u 7 sati temperatura R.° +9.8.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 23. travnja 1862. Dvorica

5% Kovovnica	79.25
5% Narodnoga zajma	79.25
Narodne banke	
Vicovnoga saveza	
Mienica	
Srebro	132 35
London	133 30
Carški cekini	6.29

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

341. (276)

2-2

Oglas.

Deseto žrebanje hrvatsko-slavonskih zemljo-razteretnih zadužnicah preduzet će se dne 30. travnja 1862 prije podne u 10 sati u siedištioj dvorani br. 1. namiestničkog vieća; što se tim stavlja do obćega znanja.

Od kr. namiestničkog vieća kao ravnateljstva razteretne zaklade u Zagrebu dne 12. travnja 1862.

Na br. 14. (290)

Izrok.

Od strane kr. žup. sudb. stola riečkoga kao grantovne oblasti do znanja se stavlja: da je Matija Muhvić iz Gerova po njegovom odvjetniku g. Faustinu Suppe-u u Rieci proti Antunu Soiću iz Krasice gornje tužbu radi opravdanja predbilježbe: sa uknjižbu založnog prava vèrhu glavnice od 63 fr. a. v. i kamatima 6% iz obveznice od 20. siječnja 1856 na nepokretnosti u gruntovničkom napisniku br. 37. obćine Krasice na ime Soića Antuna iz Krasice unetene kod ovoga suda predao, vèrhu koje se je pod prietnjom posljedice naznačene u §. 40. grad. post. za preslušanje stranakah ročište na dan 28. lipnja 1862 u 9 sati u jutro odredilo, i za zastupanje Antuna Soića, koga sadašnje boravište poznato nije, ovdiešnji odvjetnik g. Gotthardi kao curator ad actum naimenovan, kojega ovi o shodnomu razpravljanju ove parnice probitačno uputiti, ili ovom sudu drugoga zastupnika naznačiti ima, u protivnomu bo slućaju posljedice propusta svoga toga sam sebi pripisati bi imao.

U Rieci dne 7. travnja 1862.

Kr. žup. sudb. stol kao gruntovna oblast.

Predsjednik. Ravnatelj.

Br. 2145. (259)

3-2

Izrok.

Od strane kr. županijskog sudbenog stola riečkoga kao gruntovne oblasti do znanja se stavlja: da je zastupnik zaklade nemoćnih svećenikah senjsko-modruške biskupije g. Miho Manzoni proti Sačiću Matu iz Bribira k. br. 24. molbu za hip. prenos uknjižbene tražbine u iznosu od 105 fr. a. v. s kamatima 6% na nepokretnosti u gruntovničkom napisniku br. 568. obćine Bribir na ime Sačić Mata iz Bribira unetene kod ovoga suda predao, vèrhu koje se je u smislu §. 36. naredbe ministarstva pravosudja od 15. prosinca 1855, br. 222. d. z. l., za preslušanje stranakah ročište na 7. lipnja 1862 u 9 sati u jutro odredilo, i za zastupanje odatnog Sačić Mata ovdiešnji odvjetnik g. R. Zandonati kao curator ad actum naimenovan, kojega ovaj o shodnomu razpravljanju ove parnice probitačno uputiti, ili ovom sudu drugoga zastupnika naznačiti ima, u protivnomu bo slućaju posljedice propusta svoga toga sam sebi pripisati bi imao.

U Rieci dne 18. sžnjka 1862.

Kr. žup. sudb. stol kao gruntovna oblast.

Br. 710 g. (281)

Oglas.

Kralj. županijski sudbeni stol u Osijeku daje ovim do obćeg znanja, da je gosp. Ferdo Bojničić, bivši voćliki sudac u Osijeku, posiedatelj nepokretnosti, pod današnjim danom ludim proglašen i za njegovog skèrbnikah gosp. odvjetnik Marko Tajčević postavljen.

U Osijeku, 5. travnja 1862.

OGLASNIK.

Br. 285.

3-2

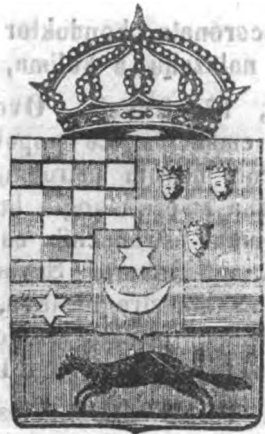
Dobrovoljna prodaja kuće.

Sorgova, mještak Šparhakova kuća u Zagrebu na dolnjoj lici pod br. 570., 2 kata visoka, u gotičkom stilu novo sezidana, sa dvorišćem od 948 kv. yatah, u kojem se na desnoj strani dvoje zidane štale, kolnica i dèrvarnica za sve najmanjike, uz stan za pazikuću, dva bunara i podrum, a na lijevoj jedna uzdužna kuća na štalom i sušom nalaze, dobrovoljno se predeje.

Obrećena kuća, jesi do 1. svibnja 1863 osigurana a do konca studenoga 1866 o poreza prosta. — Ito dvorišće može se za stanje novih kućah upotrebiti. — Dalnje se može kad kojeg god izmedju baštinah tija, Josip ili Rosalije Sorg udato Rodoljfove sestre.

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzevši nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je sa domaću u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglase opredjeljena je uvršetina: 7 kr. a. vr. od linije za jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Kraski pristojba za svaki oglas iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko putah, koliko se putah isti uvršeti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u petak 25. travnja 1862.

Broj 95.

Uredovni dio.

Oglas

u obziru držanja teoretičkog ispita iz državnoga računostvoja.

Shodno raspisu obzorašega c. k. glavnoga računakoga direktorijuma od 17. studenoga 1852, br. 6577., sadržanog u državno-zakonskom listu br. 1. g. 1853., dostavlja se do obćega znanja, da će teoretični izpit iz državnoga računostvoja izpitna komisija postavljena kod c. k. državnoga računostvoja u Zagrebu započeti dne 15. svibnja 1862 i, ako bi potrebno bilo, sljedećih dana nastaviti ga.

Usled toga pozivlju se svi oni kandidati, koji hoće, da se podvrgnu ovom izpitu, da svoje molbenice, biljegovane po propisu, predadu dotičnom predsjedniku komisije i predstojniku pomenutoga državnoga knjigovodstva, c. k. računovodji Josipu Lichtnegel-u; ujedno pako da u ovim molbenicama vjerodostojno izkažu svoju domovinu, svoje rodno mjesto, svršene nauke, vjeroizpovijedanje, sadanje prebivalište, zatim svoju službu ili ina svoje zanimanje, a k tomu naznače, kojim učevnim sriedstvima i na koliko su si prisvojili znanja računostvoja.

Pri tom se konačno opaža, da se neće uzeti nikakav obzir na manjkave i nepotpune izprave; zatim da će oni izpitni kandidati, koji na javnom kojem učilištu nisu kroz jedno celo godište slušali predavanja iz znanosti računovanja, već su s iznana istih prisvojili privatnim naukom, polag §. 11. gore navedenoga raspisa prije nego polože izpit, imat propisanu taksu položiti u pieneznicu, koju će im naznačiti predstojnik komisije.

Izpitna komisija za državno računostvoje.
U Zagrebu, dne 23. travnja 1862. 3—1

Neuredovni dio.

Narodnost i sloboda.

Ovo pitanje bijaše jurve obiljno pretresano u svim javnim listovima te dade mnogoputah povoda živahnim razpravama i u privatnim krugovima. I mi smo već u našem listu na kratko progovorili o tom pitanju; nu buduć da nam se pruža shodna prilika da o toj stvari još koju prozorimo, činimo to drage volje, jer tu ima mnijenja različitih i sasva protivnih.

Ovo pitanje porodi se dakako u državama, gdje ima više narodah, od kojih svaki i sa svim pravom zahtjeva, da bude kao narod priznan, da mu bude njegova narodnost u svakom obziru ojamčena, da se kao narod materijalno i duševno samostalno razvija, da postigne veliku i važnu svrhu, što mu je kao narodu opredjeljena.

U državama, gdje žive samo jedan narod, kao n. pr. u Franczkoj, u niemačkim zemljama, prva će biti narodu zadaća, da bude socijalno i politički slobodan, da zauzme samostalno i dostojno mjesto u savezu izobraženih narodah. Za svoju narodnost neće se ovakav narod mnogo boriti, jer mu toga ni ne treba, jer mu u njegovu narodnost nitko ne dira, nitko ju ne vredi; ako bi tko izvana namieravao, da prieci njen razvitak, onda bi tu stajao sav narod kao jedan muž a svaka navala ostala bi bez svakoga uspjeha.

Ovakovi narodi stavljaju obično slobodu nad narodnost, te im neće nitko samieriti, na koliko je stvar ih samih tiče; ma naprema drugim naro-

dima, koji se u sasvim drugom položaju nalaze, ova teorija podnipošto nestoji.

U državi, gdje ima više narodnosti, pa gdje jedna narodnost uživa prava i povlastica, za koje ostale narodnosti malo ili sasvim ništa neznadu; u ovakvoj državi glasat će narod tako rekuć vladajući, da je narodnost stvar mimogredna (za njega dakako, jer se ne boji, da će mu se utamaniti) a glavna svrha, da mora biti svimasloboda, te sloboda.

Je li ovaj narod slobodan, koi svoju narodnost izgubi, o tom nije ni treba, da govorimo, jer ovakav narod prestaje biti narodom, služeći samo za oveličenja naroda, koi ga je njegove narodnosti lišio.

Poznati niemački publicista Schuselka piše u „Reformi“ od 3. travnja ovako: Sloboda je baš pitanje za naše vrijeme. Ako se sloboda izgubi, može ju narod zadobiti. *Narodnost pako jedared izgubljena, jest na uvijek izgubljena.* Narodnost neka nam ostane vazda vidiva nad našim obzorom, kao zvijezda sievernica. *Jao narodu kojemu ona propade* — taj ju na uvijek izgubi!

Narodnost spada na bitje naroda, sloboda na njegov oblik. *Zato, predasvim, obranite narodnost, nežrtvujte je za nijednu cienu, ni za istu slobodu.*

Sloboda, koja narodnost vašu podkapa, neće biti za vas nikakova sloboda, dočim vam, kao osvješćenomu narodu prava sloboda izmaći neće, koja dopušta, da se narodno vaše bitje i sav pokret razvija bez svake zapreke.

U čem sastoji prava sloboda? — U tome, da se svakomu pojedinomu čovjeku, svakoj obitelji i svakomu narodu osigura po mogućnosti najveća samostalnost.

Kosmopolit je svuda kod kuće, nu ipak domovine neima. Njegova poslovice, žalbože još i sada obljubljena: „Ubi bene, ibi patria.“ — Kosmopolitizam priliči suncu, koje razpošilje svoje zrake u najudaljenije krajeve; ali naša luč — budimo čedni — nedosiže tako daleko, da bi čeli svijet obasjala — osim nekolicine uzvišenih dahovah. Upotrebljavamo dakle našu luč, naše svjetla za prosviet, na hasnu užjih naših domaćih krugovah.

Time će biti, ako budu svi zemljaci istoga mnijenja, pak ako se bude s njimi i njihovo djelovanje slagalo, najviše pomeženo domovini i čovječanstvu!

Trojedna kraljevina.

Zagreb, 25. travnja. (*Proračun dvorske hervatsko-slavonske kancelarije.*) Izvjestitelj dotičnoga odbora govori na široko o sadanjem političkom i pravosudnom stanju naše domovine; zatim pripovijedajući o novčanim izdatcima, veli: troškovi za središnju vladu, namiestničko vieće, banški stol i županijske sudbene stolove plaćaju se iz državne pieneznice, a županijskim oblastima davaju se samo kao predujam, dok se nebuda, kad se jednom stvari uredi ustavnim načinom izplaćati. Ministar financijah nalaže, da se tim oblastima izplaća, kao što to biva i kod ugarske i erdeljske dvorske kancelarije.

Prelazeć na pojedine odsieke uprave razpravlja se u izvješću potrošak osrednje vlade. Za ova doznačeno je 70.600 for.; — ova je svota smanjena na 69.980 a ujedno izražena želja, da se s obzirom na kukavno stanje financijah koliko je moguće više štadi, te se što manje osobah namiesti. Izvješće nekaže, koliko bere dvorski kancelar.

Cjelokupni troškovi za sve političke oblasti iznaša po predlogu odborovu 584.147 for.

Troškovi kaznenih zavodah iznašaju 137.400 for.; ova je svota zadržana, nu ujedno začudo se, što se u proračunu nespominju dohodci potičući iz uzničkih radnjah u Lepojglavi. Za poljsko gospodarstvo doznačeno je 1600 for.; gradjenje cestah 571.252, vodovodah 106.478, za gradjevne oblasti 70.300 for.

Preliminar za bogoštovje i prosvietu 183.900 for. odobri odbor, te smanji samo kod vieroza-konskih zavodah, koji trebaju osim svojih sredstvah još 108.500 f. iz državne blagajne, cielu svotu za 8500 f. Za pravosudnu upravu zahtjeva dvorska kancelarija za god. 1862. potpunih 424.700 for.; nu odbor odluči, budući ona tri ustrojiti se imajuća suda još neobstoje, i budući se onaj broj smanji na 362.400 f., dakle za 62.300 for. Kod budućega proračuna trebalo bi pokušati, nebi li se spojiv grunтовнички senat sa sudovi moglo prištediti 52.035 f. — Konačni predlog odborov želi, da se cijela svota za dvorsku kancelariju opredijeli na 1.903.310 for.

Zagreb dne 24. travnja. Povodom današnjega imendana uzoritoga gosp. stožernika i nadbiskupa bijaše sinoć u nadbiskupskom gradu koncert, što ga je visokomu svečaru i pokrovitelju svomu prisjedilo ovdasnje glasheno društvo, a na nj se sabralo odlično slušateljstvo. Poslije koncerta svirale je vojnička banda pod prozorima Nj. azorikosti.

— Budući utorak t. j. 29. t. m. odputovat će uzoriti gosp. stožernik i nadbiskup a kotare mol-slavački i garsenički, da dieli svetotajstvo krizme. Dne 15. svibaja vratit će se Nj. uzoritost u Zagreb.

— Na veliku subotu prije podne primio je u cirkvi sv. Marije iz rukah prečast. g. kanonika Jos. Marića sv. krest izraelčanin Vilim Blühweis rođen Varaždinao u 23. godiat. Na krestu primio je ime svoga kuma presvietloga g. grofa Oskara Keglevića, koga je zastupao g. Janko Lacković, duh. pomoćnik, koi je okrštenika i poučao u katoličkoj vieri. (K. I.)

Austrija.

Bečkoj „Pressi“ javljaju bérzojavom iz Mostara od 19. o. m. Pošto su se Turci kod Nikšićah potrebnim živežem opskrbili, odprave 16. o. m. 170 tovarah put Nošdra. Pratilo ih je četrnaest kumpanijah, a u isto vrijeme odmašilo im se na susret i na obranu pet batalijunah piešačtva. Jednu uru od Kërstea opaze turske prednje straže mnogo jače ustaške čete, koje su umah Turke napale. Prednje straže zasieduuv jedan brežuljak nemaknu se s miesta, zaduje pako nemogav odoliti pretežnijoj sili uzmaknu, neprestano se boreć prama Kërsteu.

Ovdje podje pukovnika Izzet-beyu niekako za rukom, te je na čelu svoje lovačke čete, siedniv se s prednjom stražom pod Hussein-beyom i još četirimi batalijuni od Noždre, ipak se za vrijeme uzdržao. Bitka trajaše punih šest urah. Černogoracah bje 7—8000 a ustašah do 3000. Osam putah navalo Černogorci i ustaše na turske pozicije, i osam putah bijahu uzbijeni. Prema koncu bitke dodje Derviš-paša s novim četama, našto počmu Černogorci uznicati. — Černogoracah ostade 630 na bojnom polju; nezna se koliko ih je ranjenih, i koliko mrtvih, što su ih sobom poneli. Do 400 pušakah, množina handžarah i pištoljah s černogorskim znakovi obilježenih dopadnu turskih šakah. Turkah pogine 353 mrtva a 77 ranjenih. Mnogo pade takodjer častnikah na obijuh stranah. Od černogorskih znamenitijih licah paduo senator Stjepan

Radović, serdar Miloš i Bojović; kapetan Ilija Jukanović smrtno je ranjen.

Na turskoj strani padne 20 častnika i jedan major, a ranjeni su jedan običar i jedan častnik.

Pošto je Omer-paša dočuo, da se Crnogorci sakupljaju kod Duge, naloži Derviš-paši, da se povuče u Kerstac, i ondje sakupi sve čete.

Ine berzovajne vesti javljaju, da su kod Duge obe vojske mnogo izgubile, nu dodaju, da je Turkom zarobljena sila razna živeža.

Turska.

Odkako su Crnogorci kod Kermnice potukli Turke i Arbanase, svi muhamedovci u okolini umiru od straha. Bašibozuci svi iz reda očistili čustva. Čak u Baru ušao je strah u Turke, te su svi utekli u grad. Ismail-paša čuši pravovjerne, da će doći već careva vojska, ali slabo tko vjeruje mu, i zarija da Crnogorci suda udare na barski vilajet, bi Turke gerdno istetiti.

„Nationala“ pišu još nekoliko zanimljive stvari, koje se odnose na ovaj znameniti boj. Pošto same bitke prošle Crnogorci na dva sata pod sami Škadar i otišli bi u samu varoš, da ih neobustavi zapovijest od Nj. sviht. kneza Nikole, da se povrate na svoju granicu. Misli se, da je ova zapovijest izdana usljed posredovanja kakve sile. Arnauduk je tako utrojan, da se može očekivati sveobći ustanak. Na Blatu (jezera škadarskom) potopio se jedan turski parobrod. Na Cetinju ima svega 620 zarobljenih Arbanasa, od kojih su glavni Asan Oto, Muratmar od arbanaske Kraljevine, njegov bimbasa Šaban Murto, i škadarski bimbasa Ajdar-aga. Ovo su muhamedovci i još drugih 14 vojvoda; ostali arnautski zarobljeni vojvode su rimske vjere. Perva četvorica smiju nositi oružje i stanuju u kneževom dvoru; a slobodno im je ići svuda. Svi Arnauti hvale se, kako ih liepo drže u robstvu. Oružje njihovo prodano je Crnogorcima, a novčić otuda dan je zarobljenicima. Do kol' dan bit će popušteni svi robovi arnautski, koji će zaista kod kuće pripoviedati o ljudskom i plemenitom postupanju na Cetinju. Misli se, da su Turci kod Kermnice 22. i 23. ožujka izgubili do 1000 koje mrtvih kaže pak ranjenih; gubitak crnogorski broji se od prilike na 120 drugih. Jedan rodjak knežev također je teških ranah dopunio i teško da će ih prebogatiti. Omer-pašin plan, da na Crnu Goru udari od Arbanije, Zubacah, i Vasojevićah, izjalovi se od glayne strane. Derviš-paša našao je također za probitačnije, da se ispred Luke Vukalovića povuče nastrag.

Omer-paša namio je slobodne Hercegovce opasali šačevima, kad nemože da im nahudi na bojnom polju.

Turcima dolazi hrana i džebana od Dubrovnika, a Hercegovcima su pet ruskih ladjah doniole u Kotor prilično hrane i džebane.

Talijanska.

„Movimento“ objavljuje jedno iz Brešije od 17. t. m. datovano pismo Garibaldovo na Palermite, u kojem im preporučuje „svoga pobratima Gjorgja Pallevićina, mučenika spilberškoga“, koi, kao što je poznato, odlazi kao namjesnik u Siciliju.

Alexander Dumas bio je prije nekoliko dana u Genovi. On se vraća u Napulj i namjerava tamo svoj list „L' Independent“ opet izdavati.

Genova, 19. travnja. Na molbe fabrikantah pamučne robe sliede sada slične od strane radnikah, koji rade u predionicama i tkalicama i zahtijevaju, da bi se vratile tarife, koje su obstojale prije 1850. godine. „Corr. merc.“ primjećuje k tomu, da nisu „prenagla i prekorodna“ obaljenja carinah opredieljena dekretima izdanim mjeseca rujna 1860 proizasla iz razlogah narodogospodarstvenih već iz političkih, i da je poznato, da je vlada time namjeravala postići englezku podporu na korist sjedinjenja Toskanske. Princ Oskar švedski prispeo je jučer iz Nice ovamo.

Rim, 15. travnja. Očekuju 200 biskupah. Liekari svičovali su papu, da na selu sprovede jedan mjesec; no on se je kratio.

Napulj, 15. travnja. Postanska kola dolaze iz Apulije obilježena brigadom priključnom kod...

mosta della Incoronata, konduktor i policajni komisar, koji se nalažahu u kolima, bili su ranjeni.

Napulj, 17. travnja. Ovdiešnje društvo „Associazione emancipatrice popolare“ izdalo je protestaciju proti novom ustrojenju sudovah, jer je isto nevriedna smera mnogih bourbonskih dželatah i zaštićenikah stranačkih sa malo slobodne mislećih ljudih. — Roberto Savarese izjavlja u jednom pismu na ministra nastave, da mu njegova načela zabranju primiti ponudjeni mu kersit vitezah reda svetoga Mauricija i Lazara.

Napulj, 19. travnja. Vesti iz Rima potvrđuju, da je general Goyon dao tamo uapsit briganskoga vodju Centrilla i da je uzapio 100,000 fišakah i 400 uniformah, što su opredieljene bile za brigante. Iz Kapitanate javljaju, da se briganti po šumama skrivaju i da ih progoni kraljevska vojska. U Bazilikati vlada mir.

Rusija.

Petrograd, 11 travnja. Ovdiešnji profesori izručile ministru prosviete sljedeću adresu:

Presviatli gospodine!

Viest, da je prognan profesor Pavlov, naš drug, dnu nas veoma neugodno i razcvili nas, što obračamo se k V. Sv. Nesamo ljubav i poćitovanje prema našem drugu već i pogibelj, što nam prieti utroak sa ove adrese. Mi poznavamo Pavlova; kao čovjeka bolešljiva, koi je trebao i med svojim drugima najveću ugodbu. Već to probudjuj kod nas sućutje prema njemu. Pavlov je pravi ures sve ruske inteligencije svojim stališem, svojom radnjom i uspješnim djelovanjem za razvitak našega sveučilišta.

Molimo dakle, da bude Pavlov bez oklevanja barem premješten iz nezdrave i udaljene Vjatlage u Nizji Novgorod, gdje se nalazi njegova rodbina pa prosimo dalje, da bude lišen redarstvenoga nadgleda i da se smije čim skorije u Petrograd povratiti.

Činimo V. Sv. i na to pozorno, da je bio Pavlov prognan bez istrage i bez sudbene osude. Javljeno je bilo samo to, da je zbog toga prognan, što je namjeravao, da se probudi nezadevoljstvo s vladom i da je pri svojem tumačenju upotrebljavao nieke zabranjene izrase. Ako se zbija stvar ovako ima, onda nije bilo moguće, da kod ustmege predavanja izbiegne ovakovim izrazima. Svakako je imao biti pozvan pred sud, koi bi iztražio nakolike Pavlov pogriješiti proti obstojećim propisima.

Samovoljno postupanje vlade s Pavlovom nedokazuje podnipošto, da je kriv i mora probuditi neprijazno mišljenje dapače i mērznju prema vladi. Spodobno postupanje prieti i svakomu od nas, kada bude yladi na um palo progniti nas zbog niekake nesporezumljenja, mērznje ili osobnih koje-kakvih uzrokah.

Mi zahtijevamo, da nam vlada dopusti, da služimo znanostima i obćoj prosvieti bez ikakvih zaprekah i molimo dakle, da se u buduće u takovim slučajevima povede sudbena istraga, pa da se nitko samovoljno neopjudjuje.

Važno je svakako, da vlada zadovolji izraženim ovdie zahtijevima, na kolika se tiču Pavlova; jer je bio zbija u Nizji Novograd odveden.

Narodno kazalište.

Naše liepošnje talijansko društvo predstavilo je već dva puta „Ernania“. Predstava išla je u obće prihćeno. Što se društva pievačkoga tiče, imali smo ih već i boljih no za cieto gorih. Lagali bi, ako bi rekli, da tenor (Baroni), bariton (D' Kijere) i prima donna (Barberini) nemaju zvučnih glasovah, i da su novajlije u pjevanju i predstavljanju. Osobito prvi ima jedan od najblagozvučnijih visokih iz perskih proizućućih glasovah, koji nam dosad po talijanskim poduzetnicima predvedeni bljahu a drugi ima veoma ugodan način pjevanja. Jedini duboki bas (Gandini) može se s pravom osuditi. Muški sbor je dobar, ženski kao obćno aevaljan. Orkestar kao vazda slab. Naše občinstvo, koje je već i mnogo gorih predstavah živahnim pleskom primilo, bilo je lietoš neobično strogo i osudilo je nemilice svekoliko društvo. U drugoj predstavi bilo je kazalište sasvim prazno. To uzemji u obzir odgadio je odbor, da se ima nov duboki bas, simpatičnije prima donna i bolji ženski sbor nabaviti. Polag berzovajne vesti prispievše jurve iz Milana krenuo je već od onud novonajmljeni bas, a ostale promjene izvest će se, čim prije uzadele moguće.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 24. travnja 1862.		Svjetlosni tečaj u aust. vrd.
Papiri.		
5% Kovovnice	70.25	
5% Narodnoga zajma	84.05	
Narodne banke	—	
Vierovnoga zavoda	210.80	
Mieñice.		
Srebro	132.15	
London	133.10	
Carški cekini	6.28	

Meteorološki opažanja na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 24. travnja 1862.

Ura	Barometar va visina u par. črt.	Barometar va visina reduc. na 0	Temper. ta po R.	Snježak	Smjer i ja- kost vjetra	Atmo- sferička oborina (u milim. mjerilni tudi)	Opaska
7. pr. pd.	335.20	334.35	58	10	0		
2. pol.	335.70	334.80	58.2	4	1		
9. u več.	335.44	334.52	51.8	0	0		
Danas u 7 sati temperatura R. +12.6							

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 2633. gr. (293)

3-1

Oglas.

Kr. sudb. stol žup. zagrebačke daje ovim naza-
nje, da je na molbu suprugah Josipa i Franjice Kozm
kroz g. odvjetnika Šaufa radi zaostatnih dužnih 391 fr.
75 novč. a. v. a. p. dozvolio drugu ovršnu dražben
prodaju dobra Hrastine suprugah Ivana i Marije Habla-
nah, što no je na 15,522 fr. 20 novč. a. v. sudbeno
procijenjeno, i u grunтовnici obćine Kralja br. 60., zat.
br. 181. obćine lađucke i br. 105. obćine Pušće opi-
sano, te da je u tu svrhu rok opredieljen danj na 13.
lipaja 1862. a 9 sati prije podne u viećnici kod ova-
ga suda.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu
kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta ne-
pokretnina, ako li se kod prve dražbe ni za više, a
ni za prociebnenu cieniu neprodade, kod druge dražbe
i izpod prociebnenu najboljemu nudocu izručiti; zatim da
je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će
kupovina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti;
i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, prociebnenu na-
pisnik i grunтовnički izvadak mogu kod ovoga suda
čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda
nisu o dražbi napose obavješćeni, ipak misle, da su u
pisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu
kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim si-
gurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu
prijavu, što će u protivnom slučaju samim sobi pripisat
morati, ako li se dioba kupovine bez njih preduzme, i
njih, ako li se na taj način kupovina izćerpi, ništa ne-
zapadne.

U Zagrebu dne 23. travnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 1244. gr. (175)

3-2

Oglas.

Kralj. sudbeni stol župnije zagrebačke daje ovim
na znanje: Da je na molbu Ulrika Kirchlechnera, žup-
nika pregradskog i zastupnika župne blagajne pregrad-
ske, kroz g. odvjetnika Matiju pl. Mrazovića, radi duž-
nih 2100 for. a. vr. a. p. dozvolio ovršnu dražben
prodaju na ostavinu Ane grofice Vojky odnosno Žige
grofa Vojky spadajućeg imanja „Oroslavje“, što no je
na 83,023 for. 89 novč. a. vr. sudbeno procijenjeno i u
grunтовnici obćinah Oroslavje, Kraljevverh, Stiermo-
Slatina, Andraševac, Liepaves i Mokrice br. 13., 73.,
21., 89., 13., 25. i 8. upisanog, te da su u tu svrhu
dva roka opredieljena, prvi na 2. lipnja a drugi na 4.
kolovoza 1862, svaki put u 9 sati prije podne kod o-
voga suda.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretni-
ninu kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta
nepokretnina, ako li se kod prve dražbe ni za više, a
ni za prociebnenu cieniu neprodade, kod druge dražbe
i izpod prociebnenu najboljemu nudocu izručiti; zatim da
je kupac dužan, uknjižene na nju dugove, na koliko će
kupovina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti;
i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, prociebnenu na-
pisnik i grunтовnički izvadak mogu kod ovog suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda
nisu o dražbi napose obavješćeni, ipak misle, da su u
pisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu
kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim si-
gurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu
prijavu, što će u protivnom slučaju samim sobi pripisat
morati, ako li se dioba kupovine bez njih preduzme, i
njih, ako li se na taj način kupovina izćerpi, ništa ne-
zapadne.

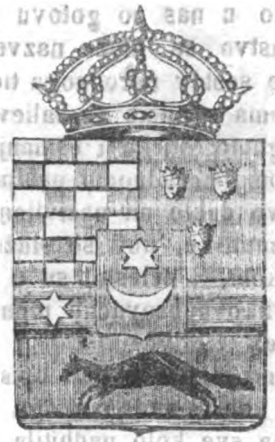
U Zagrebu, 22. veljače 1862.

Klobučarić.

Jović.

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan iznamiš nedičlje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. 20 kr. amst. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglase opredjeljena je uvrstblina: 7 kr. a. vr. od linije za jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Erarska pristojba za svaki oglas iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko putah, koliko se putah listi uvrstbl.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u subotu 26. travnja 1862.

Broj 96.

Neuredovni dio.

Zagreb, 25. travnja.

Polag bérzojavne viesti „Scharfs C.“ iz Beča bio je državni ministar Schmerling pèrvi, koji je predložio, da se proglasi *sveobća amnestija glede svih štamparskih parnica*. Ovaj predlog podupirao je takodjer gr. Forgach s obzirom na ugarske listove. Svatko se nada, da će ovaj predlog čim skorije podnešen biti za potvrđjenje. Nj. veličanstvu i da će biti sve štamparske parnice potužene, kada bude proglašen zakon o štampi, što ga izradi i odobri državno vijeće. Rješenje predatih prizivah bit će po svoj prilici obustavljeno.

Ova viest je sigurno za austrijsku državu od najveće važnosti, te želimo samo u interesu konačnoga sporazumljenja da nas stigne čim bérže njezino potvrđjenje.

Kao što je poznato imaju malo ne svi federalistički listovi parnice, niekoji uřednici su već osudjeni a drugi očekivaju svakoga dana s teškim šercem svoju osudu. Pomislimo li, od kakove je važnosti za svaku pojedinu zemlju i za cijelu državu, da svaka politička stranka dostojnim načinom očituje svoje mnienje, da se pojmovi o važnijim pitanjima razjasne, da se slobodno u granicama zakona prelesaju državopravo i drugi bitni predmeti, dok se konačno nepostigne svérha, što nema svima, kao članovima države predstoji, onda ćemo s iskrenim veseljem pozdraviti ovaj predlog državnoga ministra, koji jedini može utiešiti i umiriti misli i povratiti povjerenje u istinit razvitak ustavnoga života, koje baš poniešto

poremjetjeno bijaše mnogobrojnim parnicama federalističkih listovah smatrajućih carski diplom od 20. listopada 1860 za pèrvi i pravi temelj ustavnostih austrijskih državljanih, kao i onih, kojima je do toga stalo, da se zahleivi duha vremena ustavno prilagode starodavnome njihovu ustavu.

Mi neželimo ništa drugo, nego da se ova viest čim prije obistini; time će se sigurno mnogomu zlu doskočiti i prokèrčiti put k daljnjemu sporazumljenju narodah kao i k pouzdanju prema vladi, bez kojih neima prave i uztrajne sreće u nijednoj državi. Proglašenjem spomenute amnestije započet će nova faza našega ustavnoga života; — naša štampa imat će zakon, po kojem se mora ravnati te će prestati ona neugodna neizvjestnost, koja mnogoga proti njegovoj volji i nakani ljuto prevari!

Talijanska.

Turin, 23. travnja. Princ Dragutin Ferdinand kapuanski, mlađji brat pokojnoga kralja Ferdinanda II. napuljskoga preminuo je ovdie jučer u jutro.

Kralj Viktor Emanuel imao je dne 22 travnja iz Turina odputovat u Napulj. Kralj je imao oñci neposredno u Genovu a od onud ukercat se u Livorno. Mnogobrojna svita pratit će kralja.

Pruska.

Berlin, 21. travnja. „A. P. Z.“ pišu: Na želju Nj. veličanstva kraljice Viktorije zaključilo je, kao što čujemo, kraljevo veličanstvo Nj. kr.

visost prestolonasljednika poslati u London na otvorenje izloge svega svijeta.

Berlin, 23. travnja. Današnji „Sternzeitung“ veli, da je glas o tobože dogodivšem se, ili blizu predstojećem odstopu sadanjih ministrach izmišljotina i naznačuje taj glas kao očevidnu bezumnost.

Amerika.

New-York, 12. travnja. Obkopi konfederatah presiecaju poluotok Yorktown i obskèrbljeni su sa 500 topovah. Predstoji očajan odpor od strane konfederatah. O bitki pod Korintom nije od strane sávezne vlade jošie nikakovo izvješće obnarodovano; na svakoj strani borilo se 70.000 monakah; priobčeni gubliti pretierani su. Kongres konfederatah proglašio je da u sieverne luke može slobodno ulazit espap svih narodah izim onoga sjedinjenih deržavah.

Savezna vojska poslela je Hautville u Alabami.

Zagrebačke sitnice.

Naši Primorci kažu sasvim pravo „marac vèrtoglavac“, jer nima toga mieseca postojana vremena; sada ti sjaje zarko sunce kao lieti a sada duva ozloglašena bura, kao da je naumio razljutiti Eolus porušiti i utamuniti sve, što god niče iz matere zemlje. Kod naš pripada ovo ime miesecu travnju, koji nas je lietos ljuto prevario. Najpèrvo nam se pokazè liep i sjajan, mislio bi da je sve čista istina, da hoće uprav da nam ugodi; mislismo da se već dočekasmo proljetne razkoši jer nam pribavi krasna mirisna cvieća, pticah pievačtah a najposlie i talijanski pievačah.

Historičko-statistički opis jugoslavenskih zemaljah.

Od prof. Jos. Veselića.

„Homo proponit, Deus disponit.“

Kao što svaki jezik, a naročito i naš sèrbsko-hèrvatski i u obće jugoslavenski ima svoja svojstva i svoje osobnosti, tako se isto nalaze u svakom jeziku, pa i u našem poslovice, prirečja i tolika razna narečjenja, koja mnogo znače, i koja su nam od velike koristi. Tako dakle i ovo gore navedeno latinsko narečjenje, koje se sa sèrbsko-hèrvatskim: „čoviek obeća, a bog upravlja“ slaže i sravniti može, ima svoje visoko značenje, koje je puno nauke.

Ja sam si već poodavno preduzeo bio, da svoj posao nastavim, ali sam ipak pri svemu tome sa ovim mojim sadanjim člankom preko volje izostao, jer su me razne okolnosti i obštoateljstva obkružavale, ne medjutim, što sam ja duže izostao, to će zato ovaj članak biti mnogo prostorniji, osobito kad onu okolnost i ono društvo u prizrenje uzmem, koje mi je 16. siečnja po starom štilu u mom domu povoda dalo: da svojim punim rodoljubja i oduševljenja mislima novi polet dadem, i da se upustim sve većma i više u razlaganje historično-statističnoga našeg naroda slavenskog u obće, ali osobito našeg još i sada rašterkanoga naroda na slavenskom jugu, kojemu veliku budućnost ni sami naši zlotvori i najveći neprijatelji neodriču.

Prije nego što dalje podjem, i na postepeno moje poznato opisanje našeg otadžinstva predjem, ja ću govoriti niešto o patrijarhalnom t. j. zadrúžnom ili ukučanskom životu, zatim o karakteru ili značaju umnom, moralnom t. j. pravstvenom, zatim fizičnom i političnom našeg celog naroda, a osobito

sèrbsko-hèrvatskog na slavenskom jugu, a medju tim ću niešto malo i o bivšoj sveto-preobraženskoj skupštini prošle godine ovdie u Kragujevcu kao sredotočju cijele Šumadije izložiti, a sve ću ovo samo zato i jedinstveno učiniti: kako će svaki pa i inostrani čoviek lakše ceo naš narod, njegove razne obicaje i ustanove svatiti, proučiti i dokučiti moći. A osim svega osobito i to treba dobro znati, da su vrlo mnogi obicaji medju našim narodom još od prestarah vremenah, i upravo od onijuh medju narodom preostali, kad su se naši predci i praotci, svi naši pradiedovi još idolima klonjali, i kad su srečno svoj život u idolopoklonstvu sprovodili, nikako si neprebacivajući jednokèrvno pleme ovo ili ono što se tiče vjerovanja i poznavanja suštestva i višnjeg bica pod jednom ili drugom formom i načinom. I tako već sadu ponajprije prelazimo na ukučanski život, a to je neobhodno nužno, da do svoje poznate cijeli dodjem.

Red dakle, koji ću ja pri ovome članku sledovati, ovo je:

I. Patrijarhalni t. j. zadrúžni ili ukučanski život u našem narodu; II. Karakter t. j. značaj umni, moralni, fizični i politični; III. sveto-preobraženska skupština prošle godine u Kragujevcu; IV. opis umnog i pravstvenog stanja Srbije po dru. Ristiću.

Ovo su predmeti, o kojima ću ja sada govoriti, i to prije svega:

I. O zadrúžnom ili ukučanskom stanju i životu naših seljakah.

Ovo je takav predmet, o kojem su već mnogi govorili i pisali, i to u raznim spisima i dielima izlagali su svoja mnienje, pa i ja sam imajući o-

gromniju sverhu i namieru pri svome poznatom preduzeću nikako nisam mogao, a niti smeo, da i ja sam o ovom za sav nas jugoslavenski narod važnom pojavu koju riec neprogovorim; ali kao što sam ja gore rekao o zadrúžnom životu našeg naroda već su niekoji javno pisali i svoje su mnienje o njemu izlagali na razni način. Tako n. pr. Utešenović, Mihčević i muogi drugi pisali su o stanju zadrúžnog života u obće, a napose pak o dobroti i valjanosti ovoga prepoleznog pojave medju granama i plemenima na slavenskom jugu. Istina, da se svaki može i o nezdodama ovoga pojave uvieriti, koje u zajedničkom t. j. u kućanskom ili zadrúžnom životu postoje, ali medjutim pri svemu tom, sva ona dobra, koja su u njemu, prevazilaze sve nezdode, sve neprilike, sva primećanja i tegobe, koje se u njemu nalaze, i koje bi se niekim slučajem pojaviti i prebaciti mogle. Za sada je barem i u ovo vrijeme sa strane ekonomično-politično-državnog života vrlo nužno i probitačno: da se ovaj pojav zadrúžnog života u našem narodu svim mogućim sredstvima oderži i što većma utverdi, a ako, i kada to okolnosti i obštoateljstva drugčije zahtievata i iziskavala budu, to se sve može i dade pri sretnijim i uspješnijim okolnostima izmieniti; no medjutim samosvjest i prava korist celog našeg naroda neka nas rukovodi k onoj meti i stazi, kuda svi iskreni rodoljubi i pravi patriote teže, da se osnažimo i da u stvari budemo ono, na što smo vječnim zakonom odredjeni i opredjeljeni, da takovnog naroda obnovimo jednu ulogu velikog i slavnaog naroda obnovimo i igramo medju ostalim narodima u izobraženoj Evropi.

(Dalje će slediti.)

Naši zagrebački privikloše talijanskim operama; a kako nebi? Krasna ti je Italija zemlja, gdje se pieva te pieva! Ideš li po ulicama znamenitih gradovah, u kojima umjesti se vila umjetnica, ili po selima, gdje stanuje narod prost, neizobražen; ili ako si zabasao u one lijepe šumice, gdje naranče rastu, svuda ćeš se osvjedočiti moći, da narod talijanski pieva, od najnižje kolibe do najveličanstvenije palače. To ti je uzrok, da Francez, Englez, suhoparni Niemac i veseli Slavjan rado prisluskiava onim osobitim zvucima talijanskih arija, koje čovjeka uzhituju.

Tko da se dakle čudi, što Zagrebčani žele, da im bude barem na kratko ona zabava, koja je kadra osladiti čovjeku i najgorčije sate njegova života, puna borbe i svakojakih teretah?

Ali — kao što nije ništa pod suncem, što bi svim ljudima godilo, tako nije ni talijansko društvo, koje sada kod nas boravi, zadovoljilo sveobćoj želji. Naša zadaća nije, da se tu upuščamo u kojekakve disertacije, niti nećemo, da dosadjujemo našim čitateljima kojekakvim teorijama o pievanju i glasi, o našem nepovoljnom stanju, o našim društvenim odnosajima, o porezu i eksekuciji; . . . samo hoćemo, da navedemo posljedice prve predstave pijačakoga društva, da upoznamo naše čitatelje, kako o tom misli naše občinstvo i na koliko ima pravo.

Najprvo moramo još kazati, da ima u Italiji mnogo društava sposobnih za opere i da ova društva poplavljaju mnogo zemaljah . . . ima ih tu boljih i gorih a tko više plaća, više dobiva!

U tom je dakako naše občinstvo složno, da je teško za podporu, koja je u tu svrhu opredjeljena, imati društvo, koje bi u svakom obziru zadovoljilo, koje bi nas uzhitilo . . . Osim toga pozuat je nam bandit Ernani više nego sam kraljević Marko, slavni naš junak, a to je nemali uzrok, da je bilo već kod druge predstave ove opere kazalište prazno.

U ostalom ima tu različitih mišljenja. Jedni misle, da nije društvo baš najgora, ali — da nema novacah, vremena su zločesta pa nitko ne misli na to, da se zabavlja, već promišlja, kako bi poboljšao svoje stanje; drugi vele: Čemu nam talijanske opere, kad nas oskudica gnaje? Narod naš ima drugih ozbiljnih zabavah i drugoga posla, drugih potreboch; četvrti su toga mišljenja, da bi bolje bilo, da se ovi novci, što se kao podpora davaju talijanskomu društvu, obrate u tu svrhu, da se pruži predstavljacima narodnoga našega kazališta shodna prilika, da se mogu za vrijeme svoga odmora izobraziti u većim gradovima; peti najposlije tvrde, da bi shodno bilo, da se svi novci, što svake godine talijansko društvo dobiva od našega kazališnoga odbora, sprave i da se stopram zvače pete ili šeste godine cblazi naš Zagreb veličanstvenom operom, koja bi nas uprav zatekla.

Tako i još više pogovara se u našem Zagrebu, stranom pravo, stranom krivo i bez svakoga temelja. Ljudi smo, pa to ni drugčije neide; koliko ljudi, toliko čudi a svatko hoće, da bude po njegovu. Mi nećemo upuščati se u dublje razglabjanje te stvari, samo izjavljujemo za umirenje pojedinih ljudi, da talijansko društvo nedobiva podpore niti od države, niti od naše domaće blagajnice već od ložah *naročito samo za talijansku operu najmljenih!* Dakle bez ložah nebi bilo novacah, bez ovih novacah nebi bilo talijanske opere, a da i nije talijanske opere, nebi dakle mogao odbor ni krajcare žrtvovati na izobraženje narodnih naših predstavljaocah.

Napokon, moramo kazati i to da nije moguće spravljati novce, kojih nema . . . jer nemislimo, da bi vlasnici ložah u nadi da će za pet ili šest godina dobiti izvrstnu talijansku operu, kroz sve to vrijeme za badava plaćati svoj dosta znatan najam, pa baš zato mora se čovjek iz srca smijati bnoj gospodi, koja hoće da se tek svake šeste godine igra. Time ni smo namieravali opravdati društvo, već stvar samu.

Zadružno stanje dalmatinsko.

(Iz Narodnoga Lista.)

(Nadalje.)

Ako se kod svih naroda pučanstvo nazivlje majom narodnom, neizdarpivom radom najčestijih ljudskih moćih, starovječnim pamtjem, iz kojega samo šibaju sočne i rođovite umladine naroda,

izrođenih; to u nas po gotovu svih južnih Slavenah pučanstvo se može nazvati sami lies narodni, dapače sastav narodnoga tiela, dok svećenstvo podpunoma s njime se salieva, a građanstvo je tako zategnuto, štirko i ošmanjeno, da ga nebi doteklo jednomu narodnomu osoljaju.

Pučanstvo dakle mi nazivljemo sve one stanovnike dalmatinske, koji se služe narodnim običajima i jezikom, i sviestni su o svojoj narodnosti; dakle toliko dubrovačke plemiće, koliko kotorske seljake.

Kad bi mi sieli naš puk opisivati, naličili bi zaljubljeniku, koi bi rad svakoga uvieriti, da je njegova moma sve kolo nadhitila milinjem i krasotom, jer se dobro siećamo da: Nije blago ni srebro ni zlato, već je blago što je komu drago. Zato ćemo se spustiti na poštenje Francuza Bouea da naćerte omilje (types) našega puka. „Bogoljuban, prostodušan, sćerčen, ljubokervan; neporugljiv, ozbiljan; tvrdokoran u odlukama i običajima. Kad vjeru zadaje nedrobi, ali mu je merske do boga izdajstvo. Inostranca nevara s pohlepe dobitka. Nije lakom na svom; i stid ga je prosjati. Blaguje obilato, ali priprosto. On se nenadimlje niti se naćinje; ali se i nelakomi. Nemari za veličanstva, jer su mu merska napinjanja. Obćrtan je ali nehlepi za trgovinom, niti mu je stalo premiećati ili što priklapati. Posluštan obićaju i starećini, ali mućan odvietnicima i činovnicima“, koje nazivlje gospodom (dalje vaće od gospode): i najveći su mu bići: turska sila, i latinska pravda. Razmetnut i poljodielan, mirne je ćudi; ali zabacen i porugan kivan je na klobučare (građane nenarodne); „ni pravdadjija ni bukljivac: ali ratoboran. Zivljenje ćudoredno. Nprevija se oko žene, ali mu je mila i ćastna.“ Mater od prijatelja ljubovcu izbire po koljenu, po kosi, i po mlieku. I sluga je prijatelj, i zove se bratom; na istoj terpezi sieće, na istom polju tećaće. Hrabren, opazan i ćoviećan, „ćećane za narodom, za obitelju; haran i gostoljubljan.“ Visoka i oćesita stasa, goleme glave, prostana i izboćita ćela, biele kobi, duće balić, kosmat i bćerkat.

„Nijedan govor europejski do slavenskoga više nenalić pristojnosti engleskoj. U tom su različni, da Englez ćestokrat je suhoran, a duća je slavjenska sjućena s podaćevnim suncem . . . Slavjen je tako sviestan i bistar, hitna izmićljeja, poredna zbora, da ti se red diviti njegovu jećiku prama ćesto nagjingjerenu i nadimljenju francćekomu i talijanskomu.“ Dalmatinac se ponosi u sred lieta svojom ćervenom kabanicom i nakrivljenim pećkirom. Istom je Primorca najmlilji ures samokres i bielosapac u ćervenom pripaćaju. Oćakć parćetan, najveći je ćlamen starćinatva, i gdje pri moru redje narodno nosivo, derćano je za domaću svetinju. Narodni se ćivot kod nas okuplja k ćerkvi u svakoj ćupi, a k samostanom s više kotarah i krajinah. Misna je haljina najizvćrstnija; kod ćerkve snahodi se svojća, kod ćerkve s prijateljima pije se vino; tu su seoski dogovori (a glavlar nića nesmie bez dogovora,) tu razmirice, tu kola i pievanja. A kad svanu veliki godi, i kad poćme vileno lieto, eto momćima i dievojkama veselja, eto derćekah, eto zavietah! Ali gospojine, to su ti godovi, i prostrani samostani Zaostroćki, Sinjski, Krupski i Visovaćki, oćaja viki, sviratanji, plevatanji neizbrojenoga naroda. To su ti velika proćtenja, zavieti, zadružbine, terćgovine i ćemluci. Ovdie nam je opaziti, da puk naš u svaćem najradje sluća svećenika, kog nazivlje: misnikom, duhovnikom, i strićem (barba), i da mu je i u zadružnom ćivotu tako potreban da ga nitko nebi mogao zamieniti; ali već da mu glavlar zapovieda. Izmedju istih svećenikah, kao Primorci i oćtervljani vole popovima (znak zapadnji), tako Zagorci radje se okupljaju okolo koludarah (znak istoćni). Pomućno bilo bi govoriti o uzroćima; ali nesumljimo reći, da je kod vićrnikah istoćne ćerkve jedan uzrok koludarsko nećenstvo, a kod zapadnjakah (s istoga uzroćka) veća duhovnost, svagdanje nemiećanje sa svietom kao što i ćvćrsti zadružni sastav reda, koi zamiećno i skladno dieluje na puk svim razmierjem velićanstvene moći.

Mi ćemo spomenuti i nieke rane zadružnoga stanja u Dalmaciji. Od isćona našim starim sveća obitelj, svoja ćupa bijaće sva otaćbina. Bio pćrvi stepen zadružnoga stanja svakoga naroda nedorasla, bio osobni znaćaj slavenskoga naroda, i danas o

tom zapinje naš narodni napredak, i danas po Dalmaciji svaki kotar, krajina, oćok, osobe su, koje uz obćeni znaćaj, imadu mnogo vlastitoga osobnijaćtva u mićljenju, u obićajima, u ćivotu. Zato bje mogućća ona derćetovopravać narodopisna lać: naroda dalmatinskoga; osobnijać do goćabe obićajih oskudicom dadećnoga i ćvćrnoga ćenja. U ćvćrnrednoj podobnosti, u ćagorcu i ćvćrnice po Primorju, jedva jedan na sto da zna kojekako ćvćti; jer su ućićeni, obićno u jednom ućiteljem, ćvćtvom neznaćicom, samo u stolici kotarskih oblastih, i do danas zgoljno talijanske: a ćieli kotari do danas oće nezapamtieć.

Prećerana želja jednakosti, od viećovah neupregnuta nikakvim zakonom (izim Dubrovnik i Poljicah) ćestokrat i braću dieli, te malidie uvijek postaje krivim dielom: otie bratski nesćladi i siromaćstvo, koje ljuto pritiskuje zagorsku stranu Dalmacije i mućkrat nećovieći plemeniti znaćaj slavenski. Opijanje, oćmanje nesćamom; a terćgovina kamatu nosi. Dućiti se obćeno je, a duga se stidjećti. Znanje je ljubljeno: a od mudrosti zasćirano. Tudju se ćasti, a svoj se nepripoznaje. Sam inat ga moće i na sćloćna natierati, kao što Kraljević izpoviedi o sebi. Plakati je, da uludjeni i ućeni domoljubi ruke dubrovaćke i kotarske, pored svega narodnoga ćivota, pomietnuće ponosito narodno odielo, i tako se zavedoće za zapadom, dok obićaj i zvanje priteće ih k istoku.

Berzovjavne i najnovije vjesti.

Mostar, 23. travnja. Prećjuter adarće ćatle i ćernogerci na solo Ćluva, jedan sat od Bileće, oćeće stanovnicima 3000 ovacah, 108 volavah i kravah, ubiće 4 mućke i 4 ženske glave i dva dietela, a kad opasiće da se priblićavaju turske ćete, dodoće se u bieć.

U bolnicu ovdiećnje donesoće deset Turćakah, kod prevoća hrane dne 16. t. m. kod Dage upotrebljenih, kojima ćernogerci odviesoće nosova.

Tećaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beću.

U Zagrebu 25. travnja 1862.

Papiri.

5% Kovovnice	70.20.
5% Narodnoga zajma	84.25.
Narodne banke	844.—
Vierovnoga savoda	214.—

Mienice.

Srebro	182.—
London	192.80
Ćarski ćekini	6.26

Meteorologićka opaćanja.

na ovdiećnjoj kr. vićšoj rećalji dne 25. travnja 1862.

U r a	Barometro- va visina u par. obl.	Barometro- va visina redac. na 0	Toplo- ta po R.°	Nachlata	Smjer i ja- kost vjetra	Atmo- sferička oborina (dжд, snieg ili kida)	Opazka
2. pr. pd.	335.°49	334.°66	+12.8	0	0		
2. pd.	334.°89	333.°67	+18.4	0	0		
9. u več.	334.°44	333.°34	+16.0	0	0		
Danas u 7 sati temperatura R.° +15.1.							

Danas u 7 sati ć temperatura R.° +15.1.

Odgovorni ućrednik Dr. Demeter.

SLUŻBENI LIST

Br. 2577. (260)

Izrok.

Od strane kr. ćupanijskog sudbenog stola riećkog kao ćruntovne oblasti do znanja se stavlja: da je Ćasparac Miće iz Boćovice kotarski ućred Koćevje pćroć Ćasparcu Antunu iz Pleććah melbu za hip. pćenos ućnijać žene traćbine u iznosu od 25 fr. sr. na nepokrećnost u ćruntovnićkom napisniku br. 21. obćine Pleććah na ime Ćasparca Antuna iz Pleććah unećene kod ovoga suda pćredao, vćerhu koje se je u smislu §. 35. naredbe mićnistarstva pravosudja od 15. pćroćinca 1855, br. 222. d. z. l., za pćreslućanje stranaćkih roćićte na dan 7. lipnja 1862 u 9 sati u jutro odredilo, i za zastupanje odćućtnog i nepoznatog boravića nalazećeg se Antuna Ćasparca ovdiećnji odvietnik g. Faustin Suppe kao ćurador ad actum naimenovan, kojega ovaj o shodnom ćrazpavljanju ove parćake probićećno upućti, ili ovom sudu drugoga zastupacka naznaćiti ima, u pćroćivnomu bo slućaju pćosćlednice propusta svega toga sam sebi pripisati bi imao.

U Riećci dne 18. oćujka 1862.

Kr. ćup. sudb. stol kao ćruntovna oblast.

NARODNE NOVINE.

Novino ove izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je sa domaće u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predložena je uvrštena: 7 kr. a. vr. od linije za jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Erarska pristojba za svaki oglašivač 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se putah isti uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u ponedjeljak 28. travnja 1862.

Broj 97.

S tekućim mjesecom počinje se drugo četverogodište „Narodnih Novinah“ za god. 1862.; poziva se dakle domorodno občinstvo, da svoju predplatu na „Narodne Novine“ obnovi, i to na četvert god. godine poštom s 3 for. 15 novč. a u miestu s 2 for. 10 novč. u a. vr.

Da uz moguću vanjski predplatnici listove uredno primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novinah“ franko poslati, te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posljednju poštu.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo blagoizvoli naivšiom odlukom od 21. travnja t. g. dakovačkoga biskupa tajnoga savjetnika Jos. Jurja Štrossmajera uslijed njegove molbe dignuti s časti velikoga župana virovičke županije te ujedno najmilostivije imenovat Ladislava Delimanića velikim županom virovičke županije.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo blagoizvoli diplomom podpisanom Nj. veličanstvom najmilostivije povisiti nadporučnika u miru Ignacija Kavrabasića na plemića austrijske države s naslovom „od Zborista“.

Oglas

u obziru držanja teoretičkog ispita iz državnoga računostvja.

Shodno razpisu obstojećega c. k. glavnoga računskoga direktorijuma od 17. studenoga 1852. br. 6577., sadržanog u državo-zakonskom listu br. 1. g. 1853., dostavlja se do obćega znanja, da će teoretični izpit iz državnoga računostvja izpitna komisija postavljena kod c. k. državnoga računostvja u Zagrebu započeti dne 15. svibnja 1862. i, ako bi potrebno bilo, slijedećih dana nastaviti ga.

Uslijed toga pozivlju se svi oni kandidati, koji hoće, da se podvrgnu ovom ispitu, da svoje molbenice, biljegovane po propisu, predadu dotičnom predsjedniku komisije i predstojniku pomenutoga državnoga knjigovodstva, c. k. računovodji Josipu Lichtnegel-u; ujedno pako da u ovim molbenicama vierodostojno izkažu svoju domovinu, svoje rodno mjesto, sversene nauke, viroizpovijedanje, sadanje prebivalište, zatim svoju službu ili ino svoje zanimanje, a k tomu naznače, kojim učevnim sriedstvima i na koliko su si prisvojili znanja računostvja.

Pri tom se konačno opaža, da se neće uzeti nikakav obzir na manjkave i nepotpune izprave; zatim da će oni izpitni kandidati, koji na javnom kojem učilištu nisu kroz jedno cielo godište slušali predavanja iz znanosti računovanja, već su znanja istih prisvojili privatnim naukom, polag §. 11. gore navedenoga razpisa prije nego polože izpit, imat propisanu taksu položiti u pieneznicu, koju će im naznačiti predstojnik komisije.

Izpitna komisija za državno računostvje.
U Zagrebu, dne 23. travnja 1862. 3—2

Neuredovni dio.

Zagreb, 26. travnja.

U Beču se mnogo pogovara, da će biti vojaka omaljena. Perva siednica državnoga vieda

osviedočiti će nas valjda, je li bila ova viest istinita. „Ost. P.“ je barem toga mnenja.

U Italiji nastoje još uvijek oko toga, da se jedared uništi ili barem zaprieči zlokožno djelovanje brigantah u južnim pokrajinama. Promotrimo li stvar kako se u istini imade uzemši obzir na stariju poviestnicu: onda ćemo lahko uvidjeti, da nije u onim krajevima ni moguće, da se tamo uvede stanje, koje nikad obstojalo nije. U južnoj Italiji življahu uvijek ljudi; kojima nije mnogo stalo do obstojećih zakonah; ovakovih ljudi ima i sada pa će teško sadašnjoj vladi za rukom poći, da uredi te stvari, kako bi joj bilo po volji. Mismo uvierene, da će sardinska vlada poznavajuć dobro odnošaje ondješnjih žiteljah zadovoljiti se s time, ako bude samo pomalo prepriečila ovaj način življenja, koji joj je dakako vrlo neugodan, no ipak se jednostavnim naredbama izkorieniti neda.

Po našem mnenju najbolje bi bilo, da nastoji vlada po svoj mogućnosti, da se u onim ozloglašenim zemljama razširi svakojakim načinima medjusobna komunikacija, da se sagrade željeznice, gdje god toga okolnosti dopuščaju a napokon, da se poskerbi vlada zato, da bude narod u svakom smislu izobražen, da se prilagodi sadanjemu duhu vremena; neka utemelji učione, gdje bi se nedužna još mladež pripravljala za višje svërhe, nego što je uznemirivanje gradjanah i seljakah, kao i razuzdano življenje, što omili velikoj strani onoga naroda.

Sardinska vlada namierava sasvim dosljedno, da na put stane svemu tomu neredu kao i svim bourbonskim spletkama; pa se čini, da ju u tom tegobnom poslu podupire i gen. Goyon, dakako po višjem nalogu, i može biti samo pro forma.

Iz Rusije pišu, da se ima zbilja na predlog ministra unutarnjih poslova g. Valnjeva sazvati zemaljsko zastupništvo, gdje bi pripadalo izbornopravo i njegdašnjim nevoljnicima, koji se dosada sasvim oslobodiše.

Trojedna kraljevina.

Iz Zagreba. Tko je godier pozorno proćio članak „Narodnih Novinah“ pod naslovom „Sa šta toliko vike?“, taj je mogao razabrati, da se je tu govorilo jedino o predmetu obaljenja stanja osoblja i platjah županijske uprave, i da je bila namiera pisca toga članka, da dokaže, kako je nemoguće bilo za naše oblasti, u tom predmetu postupat inače, nego što se je postupalo te da je to činjeno pravom onim, što je stalo i prije godine 1848. u porabi.

To je morao imat pred očima pisac odgovora na taj članak u „Pozoru“ br. 90, te kad mu se je račilo opovërgavati ga, morao je dokazati, da nemamo pravo, t. j. da su mogle, pa nisu htiele naše oblasti platjati municipalnu upravu županijsku onako, kako su županije to përvobitno osnovala bile.

Morao je „Pozorov“ pisac uprieti përslom u izvor, odkuda bi se bila imala uzeti sredstva novčana, kad bi presušilo bilo ono vrelo u proračunu državne uprave godine 1862., kao jedino za tu svërhu razpoloživo.

No „Pozorov“ pisac uklonio se je odgovoru na pitanje pravo, pitanje naše: „Sa šta toliko vike, na domaće oblasti u predmetu ovom, kad i sami znate, da one nisu tomu kadre odolieti, pošto sabor nije ni došao do rješjenja ustavnoga glede odnošenja zemlje naprema austrijskoj cesarevini u obziru financijah?“ — te odgovara na to pitanje specialno odgovorom obćenitim, i veli: „Vika je sa suvišnoga poreza, suvišnoga vladanja, premalene slobode i samouprave!“

Gdje je tu logika odgovora na pitanje? Kako taj odgovor stoji prema pitanju našem, i prema čitavomu sadržaju i smieru članka našega, to bi slijedilo od tuda, kao da su naše oblasti konfiscirale slobodu i prava, pa navalile suvišni porez, te da njetko pita sad od obiesti „Sa šta toliko vike?“ Moramo da se ogradimo proti takovom generaliziranju pitanja našega u predmetu, svraćajući pisca „Pozorova“ na predmet što stoji u pitanju. Neka nas izvoli podučiti, kako bi on bio postupao u tom slučaju na mjestu odlučnih oblasti. Kako bi on bio bolje upotvorio u tom slučaju staro pravo municipalno prema sili okolnosti, prema faktično i pravno za upravne oblasti bezuvjetno pravovaljanim temeljnim zakonom sadašnjim, polag kojih državne financije nespadaju u područje naših oblasti?

Šta se nas tiče, znamo mi lieka toj nevolji, kao jedino spasunosnoga. Taj liek jest: *sabor* takav, koji neće graditi kule po oblacih, nego će umieti iznaći način, kojim da se obezbiedi naša zemlja i narodna naša autonomija, a da se tim neruši savez s ukupnom cesarevinom, u kojem se već od vjekovah nalazi?

Tim putem će se razdrišiti svi čvorovi, što zameršuju dan danas osim svih odnošenjah naših i pitanje financijalno naših županijah. To je put za potpuno izliëenje svih bolesti naše zemlje, a ne samo simptomah miestnih dubljega bolovanja, komu nepomažu liekovi paliativni. — Dokle se nepodvërgnemo liečenju korenitomu s timi sredstvi, nemamo prava koriti oblasti naše u tom predmetu što je u pitanju, kao da one neće da pomognu, jer to bi znaćilo toliko, kao učinit ih odgovorne zato: sa šta se nebo vedri i oblaci.

(Dopis iz Ugarske.) Slušajući umstovovanje o političnom i upravnom stanju naše domovine, veoma je poučljivo obazreti se kadikad i na stanje stvari u susiedstvu, da vidimo, u koliko je naprednije od našega.

U to ime dobro nam je došlo prijateljsko priobćenje pisma, koje piše znancu svom jedan odličan Sërb in Bačke, u komu veli medju ostalim i slijedeće:

„Predmeti javne uprave, osobito sudbene, „zaostaju herpimice neriešeni, tako da im se već „ni broja nezna. Činovnici sudbeni su gotovi da „svoje, upravljajući zaključke judexkurialne i „stari kriminalni postupnik, pa tvrde, da na tom „putu zagreznuti moraju, ako se čim prije nepovrati zakonik gradjanski, i u obće svi glavni „zakoni austrijski, koji su ovo desetak godinah „proderli duboko u sva odnošenja.“

„Bačka sa 500, a Torontal sa 400 tisućah „dušah, imaju svaka samo po jednu sedriju i to „od sedam ljudi, koji neznadu šta da počnu.“

„Narod gubi svako povierenje prema javnoj „vlasti, a derži, da sudbenosti nema, pa s toga „se svatko uzteže od postupanja sudbenoga. Narod „pak, neizuzamši ni boljare magjarske, osim obćnih „vikaćah, koji bi radi da love rube po mutnoj „vodi, javno već govore, da kod sve svoje pri- „vërženosti k autonomiji smatraju istu Bachovu „sistemu za stotinu putah bolju, nego li ovaj na- „stavši metež.“

„U najvećih srezovih nema više nego po „jedan sudac i jurasor, bez pisara; a ima srezovah po 50.000 dušah.“

„Sudci imaju platje po 800 for. od česa se „ima platjati ne samo stanarina, te s nabdieli pi- „sarna, nego namirivati i putni troškovi. Jurasori „imaju 5—600 f., podžupani 1.200 f. do 1.800 f.“

„To navadjam zato, da vidite, u koliko je „odnosno osoblje u Hërvatskoj i Slavoniji napre-

SLUŽBENI LIST.

4495—951. (279)

3—3

Natiečaj.

Za izpražnjeno mjesto tehničkoga učitelja na nižjoj realci na Rieci, koja je s' glavnom gradskom učionom spojena, razpisuje se natiečaj do 25. svibnja t. g.

Natiecatelji za ovo mjesto s' kojim je spojena go-

Nr. 1320. (269)

Kundmachung.

Es wird hiermit zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass bei der gefertigten Postdirektion die im nachstehenden Verzeichnisse angeführten, in den Jahren 1859 und 1860 als unbestellbar zurückgelangten Geldsendungen und Frachtstücke erliegen, welche von den Aufgebern oder Adressaten unter Beobachtung der bestehenden Vorschriften, dann gegen Entrichtung der darauf haftenden Portogebühren oder Auslagenbeträge binnen sechs Wochen vom Tage der ersten Einschaltung dieser Kundmachung erhoben werden können.

Verzeichniss
jener Geldsendungen und Frachtstücke, welche, in den Jahren 1859 und 1860 als unbestellbar zurückgelangt, derzeit bei der k. k. kroat.-slav. Postdirektion erliegen.

Aufgabstag	Aufgabsort	Nro.	Gat-tung	Bestimmungs-ort	Adresse	In-halt	Werth	Ge-wicht	Porto der Ausla-gen
							fl. kr.	Pf. Loth	fl. kr.
27. Feb. 1859	Agram	1	Bf.	Wien	Amberger	Bnt.	6 30	—	11
19. Okt. "	"	2	"	Warasdin	Bez	"	2 —	—	9
20. Juli "	"	3	"	Blasendorf	Klein	"	2 —	—	15
16. Nov. "	"	4	"	Ceneda	Repec	"	2 —	—	20
29. Mai "	"	5	"	Pavia	Matun	Silbr.	6 25	—	28
26. Okt. "	"	6	"	Bilin	Kopper	Bnt.	2 —	—	20
5. Dez. "	"	7	"	Seravalle	Stulenec	Silbr.	6 —	—	20
9. März "	"	8	"	Kronstadt	Ivančić	Bnt.	2 —	—	16
4. Juni "	"	9	"	Verona	Jantolek	"	6 —	—	13
19. Febr. "	"	10	"	Laibach	Halić	"	1 —	—	16
14. Juni "	"	11	"	Verona	Cikulin	Silber	5 22	—	13
6. April "	"	12	"	Vicenza	Cukul	Bnt.	4 —	—	12
2. Sept. "	"	13	"	Triest	Horvath	"	3 16	—	10
11. Juni "	"	14	"	Padua	Katić	"	4 —	—	12
5. Jan. "	"	15	"	Josefstadt	Marechina	Silber	5 —	—	20
6. Okt. "	"	16	"	Montegnana	Manelić	Bnt.	2 —	—	13
22. Juli "	"	17	"	Verona	Krapeč	"	2 —	—	6
27. Febr. "	"	18	"	Vicenza	Zlebecić	Silber	2 78	—	1
10. Jan. "	"	19	Pkt.	Essek	Jaschek	Div.	4 —	5 —	28
21. Nov. "	"	20	"	Illok	Fr. Klotter	"	7 —	3 —	57
26. Aug. "	"	21	"	Essek	Barwig	"	8 —	9 —	33
1. Mai "	"	22	"	Sonoderoovo	Pavlović	"	5 —	27 —	24
27. Dez. "	Karlstadt	23	"	Esslingen	Wagner	"	2 —	17 —	75
16. "	"	24	Brf	Wien	Sava Kavić	Bnt.	2 —	—	12
21. Okt. "	"	25	"	Seravalle	Paul Bogović	"	3 —	—	13
27. Jan. "	"	26	"	Marostica	Georg Kučar	"	2 —	—	12
12. März "	"	27	"	Essek	Thom. Novoseljak	"	2 —	—	11
13. Juni "	"	28	"	Wien	Sava Cavić	"	2 —	—	35
28. Sept. "	"	29	"	Mantua	Nik. Mandić	"	4 —	20 —	41
27. Aug. "	Čakurn	30	"	Verona	Ph. Dornständer	"	10 —	—	13
21. April "	"	31	"	Eisenburg	M. Posavetz	"	5 —	—	11
20. Juni "	"	32	"	Landriano	St. Lesziak	"	2 —	—	19
20. Dez. "	"	33	"	Triest	St. Mesarić	"	4 —	—	12
31. Mai "	"	34	"	Conegliano	Ign. Flisar	"	2 —	—	13
16. Dez. "	"	35	"	Verona	N. Logozar	"	4 —	—	10
26. Juli "	Essek	36	"	Karlstadt	Jak. Rechnitzer	"	2 —	—	9
21. Mai 1860	"	37	"	N. Kaniža	Szabó Mihály	"	2 —	—	12
30. Juli 1859	"	38	"	Pančova	Karl Wagner	"	8 —	—	17
6. Juni "	Fiume	39	"	Verona	Ilija Litopac	S.u.B.	2 4	—	12
27. Juli "	"	40	"	Gemino	Prantlin	Bnt.	3 —	—	12
1. Aug. "	"	41	"	Venedig	Lorenzi	"	2 —	—	11
7. "	"	42	"	"	Suberina	"	1 35	—	10
24. Juni "	"	43	"	"	Fack	"	2 —	—	10
11. April "	"	44	"	Agram	Puchmann	"	2 —	—	10
11. Sept. "	"	45	"	Cassano	Ramenar	"	2 —	—	11
11. " "	"	46	"	Wien	Baral	"	2 —	—	12
8. " "	"	47	"	Verona	Wienik	"	3 —	—	8
6. " "	"	48	"	Pola	Tremari	"	3 —	—	11
17. Nov. "	"	49	"	Venedig	Gherbac	Silber	2 —	—	11
1. Dez. "	"	50	"	Graz	Jugo	Bnt.	2 —	—	15
18. Okt. "	"	51	"	Braunau	Bevančić	"	1 —	—	11
1. Ag. 1860	"	52	"	Graz	dlecć	"	3 —	—	9
7. Juni "	"	53	"	Pola	Stella	"	8 —	—	10
15. Febr. "	"	54	"	Triest	Spenarić	"	2 10	—	11
18. " "	"	55	"	Villach	hastner	"	1 —	—	11
25. Jan. "	"	56	"	Marostica	Superina	Silber	2 —	—	11
1. Juli "	"	57	Pkt.	Laibach	Barić	Div.	—	12 —	31
18. Mai "	Glina	58	"	Peschiera	vorzak	"	1 —	—	12
20. Dez. "	"	59	Brf.	Wien	Karl Lehmann	Bnt.	18 —	—	10
17. Sept. "	"	60	"	Laibach	Babić	"	2 —	—	27
22. Juli "	"	61	"	Gottschée	Agnes Wagner	"	10 —	—	33
4. " 1859	Ivanec	62	"	Venedig	Pas. Fontana	"	10 —	—	20
11. Nov. "	Okučane	63	"	"	Th. Jerić	Silber	1 42	—	29
13. " "	Sissek	64	"	Ceneda	St. Messarić	Bnt.	2 —	—	12
18. Dez. "	"	65	"	Kranichsfeld	Jos. Bittner	"	2 —	—	13
9. " "	"	66	"	Padua	Mich. Herović	"	3 —	—	12
8. Juni "	"	67	"	Botzen	Jovo Lovrenić	"	2 —	—	9
15. Mai "	"	68	"	Venedig	Ivo Posilovec	"	1 —	—	14
31. Ag. 1860	Vinkovce	69	"	Kárász	Marg. Arnold	"	2 —	—	12
28. Juni "	Vukovar	70	"	"	Radovanić	"	1 —	—	11
5. Nov. 1859	Warasdin	71	Pkt.	Agram	Dimitrin	Div.	3 —	2 —	12
28. Juli "	Ivanec	72	Brf.	"	Kath. Petrošanec	"	2 —	—	42
3. April "	"	73	"	"	Jos. Buden	Bnt.	5 —	—	5
18. Mai "	Daruvar	74	"	Pavia	Mar. Paganelli	"	5 —	—	13
14. April "	Slatina	75	"	Slabina	Zivković	"	5 25	—	—
		76	"	"	M. Haas	"	10 —	—	—

Agram, am 29. März 1862.

godinah do černogorskoga kneza Danila Petrovića Njegoša. Među ovim pjesmama bit će 24, koje su štampane u Lipisci godine 1823. i u Beču g. 1833., i to ponajviše o događajima za vremena Kara-Gjorgjeva, kao: *Početak bune proti dahijah, Boj na Čokešini, na Salasu, na Mušaru, na Loznici* i t. d.; a ostalih prieko 40 nisu štampane nigda prije.

Knjiga će ova biti velika oko 30 tabaka na onakoj istoj hartiji onim istim slovima kao što su i one tri, koje su štampane u Beču g. 1841., 1845. i 1846., i u početku će imati liepo izrađen lik (portret) Nj. svetlosti kneza od Srbije *Mihaila M. Obrenovića III.*

Ciena je za predbrojke iz kneževine Srbije pet evanc. ili 20 čarš. grošah, a za predbrojke iz carstva austrijskoga dvie forinto austrijske vrednote (i to upravo ovako kao što se kaže, a ne da tko iz Srbije plati sadašnjim austrijskim bankama ili koi iz carstva austrijskoga evancikama); za predbrojke iz Rusije (ako bi se koi našao) ciena je jedna rublja i 20 kopejkih u srebru. Novci se istu *unapred*, zato nitko da ne šalje imena bez novacah, jer niti će se takova imena štampati niti će se knjige poslati kome bez novacah. Vrieme predbrajanja trajat će do polovine mieseca svibnja. Tko pošlje novce za deset knjigah dobit će jedanaestu knjigu ili njezinu cieniu na dar. Novci i imena iz carstva austrijskoga da se po pouzdanjoj prilici pošlju meni u Beč (Wuk Steph. Karadchitsch, Landstrasse Nr. 517 in Wien), a iz Srbije u Beograd mojemu sinu *Dimitriju Karadžiću*, kapetanu i profesoru u topničkoj školi. Kao što rekoh imena će se predbrojnička štampati, zato svaki da bi se postarao da budu napisana razgovietno i onako kao što tko želi da se našampaju. Knjige će ja svim predbrojnicima (u miesecu lipnju) razaslati o svoje trošku.

Pošto se knjiga ova našampa jamačno u Srbiji neće biti jeftinija od 6 evancikah, a i u carstvu austrijskome prema tome bit će skuplja od ove cienne koja je određena za predbrojke, i svaki će se morati starati da je nabavlja o svoje trošku.

Kako ova knjiga u štampariji bude gotova, odmah će se početi štampati *peta* knjiga naših narodnih pjesmah, u kojoj će biti junačke pjesme o razlićnim događajima u Čornoj Gori za vremena kneza Danila, i ona će biti ovaka i od prilike ovalika kao i ova četvrti.

U Beogradu 21. ošujka 1862.

Vuk Stef. Karadžić

Oni, koji žele imati ovu četvrtu knjigu sèrbskih narodnih pjesmah, mogu se predbrojiti u knjigarnici g. Lavošlava Supana u Zagrebu.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 26. travnja 1862.

Papiri.

Svjetlosni
tečaj
u austr. vred.

5% Kovovnice	70 75
5% Narodnoga zajma	84 45
Narodne banke	845 —
Vierovnoga zavoda	216 50

Mienice.

Srebro	132. —
London	132 70
Čarški cekini	6 26

Meteorologička opažanja

na ovdiešnjoj kr. višjoj realci dne 26. i 27. travnja 1862.

Ura	Barometre- va visina u par. cēt.	Barometre- va visina reduc. na 0	Toplo- ta po R.°	Neoblaka	Smier i ja- kost vjetra	Atmo- sferička oborina (dažd, snieg ili tuča)	Opazka
7. pr. pd. 334.	15	333.	24	15.1	0	0	
2. pd. "	334.	00	332.	68	20.2	0	Jz.
9. u več. "	333.	77	332.	64	17.2	0	Jz.
7. pr. pd. "	333.	50	332.	44	14.9	0	Jz.
2. pd. "	333.	32	332.	33	21.2	1	0
9. u več. "	332.	99	331.	79	17.2	0	

Danas u 7 sati temperatura R.° +14.8.

Opazka. Kod naoblake znači 0 sasvim vedro a 10 sasvim oblačno; brojevima ležećim između 0 i 10 razumije se veće ili manje množina oblakah, razdieliv cielo nebo iznad obzorja na 10 jednakih dielah.

U 6. stupcu znače velika pismena smier vjetrovah (Jz = južno-jugo-zapadni), a brojevi jakost vjetra, isto, 0 sasvim tiho a 10 buru, a među ovim ležeći brojevi naznačuju različnu jakost vjetra.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

4016-961. (246)

3-3

Kundmachung.

An der neu zu errichtenden griechisch-nicht-unirten selbstständigen dreiklassigen Unterrealschule zu Czernowitz in der Bukowina, vorläufig mit deutscher Unterrichtssprache, sind sechs Lehrerstellen für sämtliche an einer solchen vorschrittsmässig zu lehrende Fächer zu besetzen.

Mit jeder derselben ist ein Jahresgehalt von 630 fl. ö. W. mit dem Ansprüche auf Dezzenzialzulagen und für den aus der Mitte der Lehrer anfanglich nur provisorisch zu bestellenden Direktor eine Funktionszulage von jährlich 210 fl. ö. W. aus dem Bukowiner griechisch-nicht-unirten Rekrutensonde unter den gesetzlichen Bedingungen verbunden, und wird zu deren Erlangung die Nachweisung der Lehrbefähigung für selbstständige Realschulen gefordert.

Der Termin zur Bewerbung um diese Stellen wird bis zum 15. Mai 1862 ausgeschrieben, und haben bis dahin jene Kandidaten, welche eine derselben zu erlangen wünschen, ihre diesfälligen wol instruirten Gesuche, falls sie bereits in einer öffentlichen Bedienstung stehen, im Wege ihrer vorgesetzten Behörde, sonst aber unmittelbar bei der Bukowiner k. k. Landes-Regierung in Czernowitz einzubringen.

Es wird übrigens in Ermässigung der Verordnung des hohen k. k. Staatsministeriums vom 22. Februar l. J. N. 1329/105 C. U., bemerkt, dass gesetzlich befähigte landesangehörige Bewerber, welche der gr. n. u. Religion angehören und der romanischen nebst der deutschen Sprache kundig sind, vorzugsweise werden berücksichtigt werden, und dass jene katholischen Lehrer, welche für die erste Zeit angestellt werden müssten, in dem Masse, als griechisch-nicht-unirte Kandidaten sich die gesetzliche Lehramtsbefähigung erworben haben werden, anderweitig werden untergebracht werden.

Czernowitz, am 8. März 1862.

Br. 1.-1862. (179)

3-3

Izrok.

Kralj. javni bilježnik Gjuro Horvath u Varaždinu poziva sve one, koji iz ostavštine Ivana Maurovica, kaničnika u Varaždinu, dne 30. siječnja 1862 s oporukom preminulog, shodno kao vjerovnici tražiti imaju, nekak radu prijave i posviedočenja svojih tražbinah dne 22. svibnja 1862 u 9 sati prije podne ili sami u ured podpisnog javnog bilježnika dodju, ili nekak do onda svoja prijave pismeno predaju; u protivnom bo slučaju ovi vjerovnici, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ova ostavština izcerpila, na istu ostavštinu nikakova daljega prava, nego u koliko ih ide pravo zaloga, imati neće.

U Varaždinu dne 22. veljače 1862.

Gjuro Horvath,
jav. bilježnik.

Br. 731. gr. (259)

3-2

Oglas.

Kr. žup. sudb. stol zagrebački daje ovim na znanje: Da je na molbu c. k. financijske prokuratora u Zagrebu u zastupanju vis. erara radi dužnog poreza od 96 for. 42 novč. a. v. s. p. dozvolio ovršnu dražbenu prodaju nepokretnih Marcela Kiepaha, što no su na 695 for. a. v. sudbeno procijenjene, i u gruntu obćinah Rakovac i Salnik pod br. 97 i 16 upisane, te da su u tu svrhu dva roka opredijeljena, prvi na 30. svibnja l. g., a drugi na 30. lipnja 1862, svaki put u 9 sati prije podne kod ovoga suda.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretnu kupit želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina, ako li se kod prve dražbe ni za više, a ni za prociebnenu cienu neprodade, kod druge dražbe i izpod prociebnenu najblijemu nudocu izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti; i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, prociebneni napisi i gruntu nički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premle nisu o dražbi napose obaviješteni, ipak misle, da su u pisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati morati, ako li se dioba kupovine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovina izcerpi, ništa nezapadne. U Zagrebu dne 1. veljače 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 2124. (294)

3-1

Oglas.

Postanski tečaj medju Zagrebom i čakovačkim kolodvorom:

Od Zagreba svaki dan u 8^{1/2} u večer.
U čakovački kolodvor svaki dan u jutro u 9 sati 45 minuta.

Od čakovačkoga kolodvora svaki dan u 3 sata 30 minuta poslije podne.

U Zagreb svaki dan u 4 sata 25 minuta u jutro.
U Zagrebu dne 24. travnja 1862.

C. k. ravnateljstvo poštah za Hrvatsku i Slavoniju.

Br. 415. (291)

3-1

Oglas.

U tečajnoj pisarnici visokoga c. k. financijskoga ministarstva izradjen je jurve i već tiskom izdan treći

razdiel topografičnoga poštanskoga riečnika, kojega je izdanje višjim oglasom od 23. travnja 1862 br. 1426 na znanje dano, a obzire krunovine Gornju Austriju, Solnogradsku, Tirolsku, Vorarlberšku, Štajersku, Korušku, Kranjsku, zatim kneževinu Lihtenštajn

Ciena ovoga diela ustanovljena je na 6 forintih a. v. i prodaja istoga povierena je poštanskim činovnicima, koji nauj primaju predbrajanja i posredstvom kojih dobit će se dielo bez poštarine.

Što se time shodno visokomu ministerialnom razpisu od 6. siječnja 1862 br. 41433/2854 stavlja do obćega znanja.

U Zagrebu dne 16. travnja 1862.

C. k. ravnateljstvo poštah za Hrvatsku i Slavoniju.

Br. 1321-gr. 1861. (295)

3-1

Oglas.

Kr. županijski sudbeni stol u Osijeku daje ovim na znanje, da je na molbu visokog erara kroz c. k. financijsku prokuratoru radi dužnih 121 fr. a. v. s. p. dozvolio ovršnu dražbenu prodaju nepokretnosti Gjuro Bolmanca iz Budimacah, što no su na 554 fr. a. v. sudbeno procijenjene, i u gruntu obćine Budimci pod br. gr. 101. upisane, te da su u tu svrhu dva roka opredijeljena, prvi na 20. svibnja 1862, a drugi na 20. lipnja 1862, svaki put u 10 sati prije podne na licu miesta u Budimcih.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretnu kupit želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina, ako li se kod prve dražbe ni za više, a ni za prociebnenu cienu neprodade, kod druge dražbe i izpod prociebnenu najblijemu nudocu izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti; i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, prociebneni napisi i gruntu nički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premle nisu o dražbi napose obaviješteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati morati, ako li se dioba kupovine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovina izcerpi, ništa nezapadne.

U Osijeku, 12. travnja 1862.

OGLASNIK.

Br. 285.

3-3

Dobrovoljna prodaja kuće.

Sorgova, niekoč Šparhaklova kuća u Zagrebu u dolnoj llici pod br. 570., 2 kata visoka, u gotičkom

Br. 292.

S I D R O.**Društvo za osiguranje života i prihodah.**

Društvo nalazi se u Beču, grad, am Hof Nr. 329.

Osiguranje glaynicah,

što se izplaćuju poslije smerti stanovite osobe.

Godišnjom siegurninom od 22 fr. 40 novč. osigura osoba 30 godina stara svojim baštinicima glaynicu od 1000 fr., i u tom slučaju, ako bi smert sliedila pošto je bila prva siegurnina izplaćena.

Osiguranje glaynicah,

koje se izplaćuju osiguranu, kada je navršio stanoviti broj godina, ili njegovim baštinicima, kada bi prije preminuo.

Godišnjom siegurninom od 43 fr. 90 novč. osigura si osoba od 30 godina glaynicu od 1000 fr. pošto doverši 50. godinu ili u slučaju, ako bi prije preminuo, izplatit će se glaynica njezinim baštinicima i onda, kada se je samo jedna siegurnina izplatila.

Izplate za osiguranje u slučaju smerti do 1. siječnja 1861.

Česka	11	policah	fr. 21,000
Galicija	3	"	17,000
Kranjska	1	"	2,000
Hrvatska	4	"	8,000
Moravska	10	"	5,800
Dolnja Austrija	20	"	93,200
Solnograd	1	"	1,050
Slezka	1	"	2,000
Erdelj	6	"	17,500
Štajerska	1	"	5,000
Ugarska	27	"	106,000
Ukupno . 85 policah fr. 279,350			

Društvo sklaplja takodjer ugovore za odmiene na mjesto društva kao i ugovore za neposredne i odgo-

djene zaživotnice.
Obširna izvješća i s tarifama za različite načine osiguranja može svatko dobiti u Beču kod ravnateljstva a u provincijama kod gg. opravnika.

šilo novo sazidano, sa dvorištem od 948 kv. yatah, u kojem se na desnoj strani dvoje zidane stале, kolnica i dervarnica za sve najamnike, uz stan za pazikuću, dva bunara i podrum, a na lijevoj jedna nazemna kuća sa stalom i sušom nalaze, dobrovoljno se prodaje.

Obrećena kuća jest do 1. svibnja 1863 osigurana a do konca studenoga 1866 o poreza prista. — Isto dvorište može se za zidanje novih kućah upotrebiti. — Dalje se može kod kojeg god izmedju baštinikah Vilima, Josija ili Rozalije Sorg udate Hölblingove saznati.

Br. 282.

3-3

BAD DARUVAR in Slavonien.**Eröffnung der Anstalt am 1. Mai.**

Diese seit uralter Zeit rühmlichst bekannten 32 — 37° R. eisenhaltigen Thermen eignen sich zur Bäder wie zur Trinkkur, vorzüglich bei Schwächestunden des Nervensystems, insbesondere des Rückenmarks, und bei Lähmungen aller Art.

Ausgezeichnet wirkt dies Bad in den Schwächestunden, wie sie nach schweren Krankheiten, nach Typhus, Abortus, Kindbett-Krankheiten u. s. w. zurückbleiben; in den hartnäckigsten Frauen-Krankheiten, wodurch es sich den Ruf eines Frauen-Kurortes erwarb.

Ausserordentlich heilsam wirken die hiesigen Schlambäder in der Skrofaukt und der englischen Krankheit, veralteten rheumatisch-gichtischen Leiden, ferner in den meisten Haut-Ausschlägen.

Bäder sowohl als Wohnzimmer sind mit allem Comfort, gehöriger Bedienung und möglichst elegant ausgestattet. Ein seit dem Vorigen neu erbauter prachvoller Gasthof mit geräumigen Appartements und ausgezeichneter Küche dürfte die p. t. Gäste vollkommen befriedigen.

Die sanitäre Leitung und Ueberwachung der Bäder besorgt der herrschaf. Badesarzt Herr Dr. Holtzer.

Vom 1. Mai bis 15. Juni, und vom 15. August bis Ende der Saison werden Wohnungen und Bäder um die Hälfte der Preise berechnet.

Die Güter-Direction.

Br. 202.

12-7

Vinotočje izvan tergovine ili prieko sokaka:

verlo dobro staro sv. ivansko po 44 novč. a 1857. god. medjumursko po 56 novč. oka u tergovini vina i žestokih pićah kod „purana“ u dugoj ulici br. 335.

U istoj tergovini toči se slivovica po 52, 60 i 80 novč., pak po 1 for., i stara sriemska po 1 for. 40 novč. oka. Na vedro prodaje se vino i slivovica jeftinije.

Osiguranje glaynicah,

koje se izplaćuju za života osigurana, ako je navršio ustanovljenu po njem godinu.

Godišnjom siegurninom od 27 fr. 60 novč. osigura si osoba od 30 godina izplaćenje glaynice od 1000 fr. za 50. godinu svoje dobe.

Medjusobna društva u slučaju preživljenja,

kojima se nieki broj osobah medjusobno osigura na taj način, da nedobivaju samo natrag učinjena uloge s kamatama i s kamatama od kamatah, one osobe, što stanovitu dobu preživše, već postanu razmierno i baštinici onih, koji su medjutim preminuli, u pogledu od istih učinjenih ulogah.

J a m s t v a.

Glavnica društva . . . f. 2.000,000 — n.

Stanje pričuve 31. prosinca

1860:

Osigurna zaklada za slučaj

smerti . . . f. 945,171 81 n.

Posebni pričuvak za društva

u slučaju preživljenja i za

odmiene . . . f. 465,452 89 n.

Obći pričuvak . . . f. 19,500 — n.

Ukupno . f. 3.400,124 70 n.

Društvo sklaplja takodjer ugovore za odmiene na mjesto društva kao i ugovore za neposredne i odgo-

djene zaživotnice.
Obširna izvješća i s tarifama za različite načine osiguranja može svatko dobiti u Beču kod ravnateljstva a u provincijama kod gg. opravnika.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamajući nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predloženo je uvrštavanje: 7 kr. a. vr. od linije sa jednim put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Erarska pristojba za svaki oglašivač 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se putah isti uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u utorak 29. travnja 1862.

Broj 98.

Uredovni dio.

Izvadak

iz zapisnika sednice gradskog zastupništva održane dne 16. travnja 1862.

U toj sednici bijahu satvoreni slijedeći zaključci:

1. Zaključak, satvoren u sednici od 14. t. m., smierajući onamo, da će se u ovoj sednici meritorno rješiti pitanje o prodaji 4 rali zemlje od tratine, ako k tome dovoljan broj članova zastupništva prisutan nebude, te da će se uzeti, da oni zastupnici, koji kod ove sednice prisustvovali budu, pristanu k mišljenju po većini nazočnih zastupnika izraženomu, bude ništelnim proglašen, budući isti na preinaku poslovnika smiera, i budući u onoj sednici, u kojoj taj zaključak satvoren bijaše, dvie trećine zastupnika prisutnih nije bilo.

2. Ponudu više ovdašnjih mesaraha, kojim se obvezuju da će mjeseca travnja govedsko meso funtu po 22 kr. za vrijeme mjesecih svibnja, lipnja, srpnja i kolovoza po 21 kr. a mjeseca rujna i listopada funtu po 18 kr. a. vr. sieći, te kojom se obvezuju za osiguranje svoje ponude položiti jamčevinu uz to, ako se o tom nastojalo bude da lipni onakovi meso sieći nebudu, samo k tomu dozvole ili neimaju, ili ga samo onda sieću, kad je govedo jeftine cene, bude usljed predloga političkoga odbora primita, nu tim ipak izpravkom, da se mesarom dozvoljava jedino s razloga predstojećih avetacah vaznenih i to samo bolje meso za vrijeme tek. m. funtu po 22 novč. sieći davati. Osim toga imadu ipak mesari svaki mjesec u propisano vrijeme cjenike o cieni mesa predložiti, a za osiguranje punude imadu mesari podpisatelji iste svojim svojim gibivim i negibivim imetkom jamčiti.

3. Jeftimba, držana za preuzetlje uredjenja jednog diela Jelačićevog i kaptolskog terga, kod koje graditelj Franjo Klein dostalcem ostade sa najvećim ponudjenim odpustom od 7½ % od proračunane svote od 13.000 fr., nebude odobrena već odlučeno, cieli operat verhu toga diela predati c. k. zem. mierničkomu ravnateljstvu radi obavijesti za previdjeaje. Konačno

4. bude odobrena jeftimba držana za dostavu odieće za gradske stražare i podvornike gradskog poglavarstva, kod koje ponuditelj Kornitzer i Klein svotom od 1575 fr. 83 novč. dostalcem ostade.

Neuredovni dio.

Zagreb, 27. travnja.

Mirès, koji je bio od redarstvenoga suda u Parizu 11. srpnja 1861. godine kao ravnatelj „Caisse des Chemins de fer“ osudjen radi prevare, zataje pronevierenja i razdieljivanja tobožnjih dividendah na petgodišnji zatvor i globu od 3000 frankah, on se prizva na carski sudbeni stol parizki, koji je 29. kolovoza 1861 odmiernu kazni po prvoj instanciji učinjenu potvrdio.

Mirès upotriebi posljednje pravno sredstvo, te se obrati na ukidno sudšte, koje odluci, dne 28. prosinca 1861, da se ima osuda druge instancije uništiti i da ima razprava na novo započeti pred sudom, koji nije s time još utakova posla imao. Sudbeni stol Donai-ski bio je opredieljen, da ovu važnu i veoma zamjerenu stvar rieši. Oprostna

presuda rečenoga sudišta poznata je jurve našim čitateljem.

Mirès, koji sada više zanima Pariz nego Lavalette-Goyonski odnošaji, nakanio je polag najnovijih viestih, da opet nastavi financijske svoje operacije a mnogi novčari podupirali će ga u njegovu poduzetju.

Goyon će ostati u Rimu pa i Lavalette će se onamo povratiti. Čini se polag svega, da će franczka vlada sgodnijoj dobi ostaviti konačno rješenje ovoga, rekao bi, čudnovatoga zamjeraja.

Kralj Viktor Emanuel krenu dne 22. travnja u Napulj; u njegovoj pratnji nalaze se ministri unutarnjih poslova i pomorstva, Ratazzi i admiral Pisano. Ovaj pomorski put bit će pravi slavodobitni ulaz, ako se bude potvrdilo da će kralja pratiti englezki brodovi od Genove tja do Napulja. Govori se takodjer, da će svi franczki ratni brodovi nalazeći se u sredozemnom moru u Napulj odlaziti. I to stoji, da će kralja pratiti diplomatski sbor osim pruskoga poslanika, da se osvjedoči, kako se stvari imaju u južnoj Italiji.

Iz Srbije pišu, da se na svim stranama se tjaci s pravim oduševljenjem sakupeljaju pod barjake i da ih se je mnogo dobrovoljno prijavilo, da će služiti u vojski. Da je turska vlada poslala serbskoj niekakov ultimatu, o tom se dosada ništa neznaj; nu to stoji da se je otomanska vlada prituzila kod svih velevlasti zbog samovoljnoga držanja serbske vlade u turske poslove. Englezki i ruski poslanik neprestano se dogovaraju pismenim putem s dotičnim konzulatima u Beogradu.

Polag novijih viestih iz Amerike neima više dvojbe, da je saveznu vojsku u posljednjoj bitki kod Korintha održala podponu pobiedu, — poslie koje znatno napreduje prema jugu.

Kuća zastupnika u Washingtonu imenovala je odbor sastojeci iz devet osobah, koji ima izraditi osnova o oslobodjenju robova u Marylandu, Delarare-u, Virginiji, Kentucky-u, Tenese-u i Misizipi-u. — U slučaju, da bi se rat lietos sversio, iznositi će ipak narodni dug 1,200.000.000 frank.

Trojedna kraljevina.

Zagreb, iz jednog prispiebtoga nam dopisa doznajemo, da je noćju od 15—16. travnja t. g. izgorio stan c. k. konsularnoga opravnika u Tusli. Vatra je nastala u štali, koja se je nalazila tik stana i vietrom podpomagana obuzme malke u isto doba stan, koji se uspérkos svoj pomoći u ¼ sata pretvori u pepeo. Konsularni arhiv, koji se je nalazio razi zemlje, bio je, na svu sreću no najvećjom pogibelju brauteljah izbaavljen, ostala privatna imovina propala je svakolika. Kad što se je zatim dokazalo, vatra je bila s ulice kroz štalska vrata u sieno podmetnuta, jer su ista našli otvorena, kad je vatra buknuła.

— Na austrijansko-talijanskój granici i morskoj obali veoma se je kriumičarenje poimence sa šećerom razprostranilo; na granici zemaljah spadajućih u carinski savez tuže se takodjer na to. Da se tomu doskoči, preustrojit će se temeljito dosadanja sistema carinskoga nadgleda. No upotrebiti se koja mu draga sredstva, da se preprieči kriumičarenje: dokle šećer n. pr. u Jakinu stoji 25—26 for. ili u Pruskoj 14 talirah, a u tuzemstvu se prodaje za 46 for., neće nikakova kontrola na granici nemogućim učiniti kriumičarenje. Obakmo, opaža „Tr. Ztg.“ sa svim pravom, carina i našli smo najbolje sredstvo proti kriumičarenju. Barem se neka dozvoli, da se carina za Mletacku plaća u banknotama, onda neće kriumičarska na-

grada biti tako pomamljiva, kao dosad. Kriumičarenja u Mletackom sjećaju nas uvijek na vrijeme, kad je sva Austrija vaskolik blaženak (Nelke) što ga je trebala, iz Hrvatske vukla i to uz cieniu, koja nije bila mnogo veća, da više putah jošie manja, nego carina ustanovljena za tu robu. Kad se ova carina obali, prestane u Hrvatskoj najednput svakolika trgovina s ovom robom.

Zagreb, 29. travnja. „Hlas“ piše, da se je u našem gradu pogovaralo, pa to je zbilja i istina, da je poznati govornik hrvatskoga sabora Eugen Kvaternik, u niekim listovima, što ih odpravi na ministra Rechberga, ocerniti nastojao niekoje visokečasnike hrvatske kraljevine, a konačno da je ponudio vladi za primiernu nagradu priobćenje niekih tajnih namierah inostranih vlada. Na koliko se ima vjerovati ovoj viesti, koja nas dirnu vrlo neugodno, pokazat će nam valjda najblizja budućnost; jer će po svoj prilici g. Kvaternik usljed oštračlanka u broju 400 „O. u. W.“ podati poblizja razjašnjenja.

Austrija.

Beč, 22. travnja. Jučer u pet sati bio je kod ugarskoga kancelara sjajan obied, pritotni bijahu obadva podkancelara, Ladislav Karolyi i Rechenöczy; adlatas kraljevskoga namiestništva Privitzer; onda bivši podkancelar Szogyényi i svi dvorski savjetnici dvorske kancelarije. Jurex Curie, grof Apponyi imao je jučer kod dvorskoga kancelara audienciju, koja je više sati trajala. To stoji, da su se ovaj put u ugarskim dvorskim krugovima o različitim stvarima dogovarali.

Prag, 26. travnja. G. Adolfo Špaček bivši privremeni učitelj na senjskoj gimnaziji ostavi jučer naš grad te krene u Ameriku, gdje će biti duhovnim pastirrom česke naseobine o Vikonsinu.

Lavov, 20. travnja. Rusini uvidjaju sada, da su nemalo pogriješili pristavši k birokraciji proti Poljacima. Dok su im niemačke „Lavovske Novine“ iskale, hvalile su centralizaciju, pa tent od 26. veljače itd. te su se pri svakoj zgodbi očitovali proti Poljacima i svim federalistima smatrajuće Beč za jedini spas i jedino središte.

Sada počelo „Lemb. Ztg.“ pisati proti njima, što ih dakako dirnu vrlo neugodno. Redom časopis protivi se predlogu, da budu po gradovima i selima rusinske, miestne tablice i očitaje javno i sasvim iskreno, da ima rusinski jezik prestati biti obugatnim predmetom rugajuć se u obće rusinskomu narodnomu pokretu. Time se probudi naravno kod rusinskoga naroda živa opozicija. — Na drugoj pako strani nastoje Poljaci i Rusini napetim žilama oko toga, da se ova dva susiedna naroda konačno pomire, da prestane svako suvisno medjusobno draženje pak da složno nastoje oko toga, da postignu svoju sverhu, za koju se jedan i drugi narod hori neprestano.

Ovaj primier poljskih i rusinskih Slavljenah zaslužio bi, da nadje kod nas Hrvatah mnogo privrženikah, da priviknemo smatrati Srblije i Slovence za našu braću a ne za puke takmace. Slobodno nam budi tersiti se, da jedan drugoga nadkrilimo u izobraženju, u materijalnom blagostanju, samo budimo u glavnoj sversi složna braća i prijatelji, da prestanu jedared tudjinci rugati se a to svim pravom slavenskoj neslozi, koja nas već mnogoputah upropasti, a koja je i u današnje doba znatnom zaprieckom političkoga našega razvitka!

Niemačka.

Berlinski list „All. Ztg.“ piše pod 23. travnja: Oba prijašnja ministra Schwerin i Palow izrazila

su se više putah onamo, da neće da u novom zasjedanju igraju ulogu, kao što čine u Englezkoj odstupivši ministri, kao vodje opozicije. Odnosaj ustavne stranke, koja će jedan dio opozicije sačinjavati, sasvim je dakle nezavisan prema prijašnjim svojim vodjama; mi ćemo samo jedan uz drugoga stajati.

Berlin, 26. travnja. Današnji „Sternzeitung“ piše: Zakonito ustanovljenje stanja državnoga kućanstva ima se u buduću već kod početka službene godine sбирком zakonah ravnjanja radi zaupravu obnarodovati. Polag jedne najviše naredbe ima se dojučem saboru sa stanjem državnoga kućanstva za god. 1862. ujedno predložiti i stanje državnoga kućanstva za godinu 1863. Izvan toga naredjena je veća specijalizacija dohodah i razhodak obih stanah, jer će biti moguće potrebu radnje dogotoviti do sastanka sabora.

Karlsruhe, 26. travnja. Poklarska komora primila je jednoglasno zakon o građanskoj ravnopravnosti Izraelitah.

Hanover, 25. travnja. Financijalni ministar izjavio je u prvoj komori, da se konsekvencije prusko-francuskoga trgovačkog ugovora za vladu nemogu još predvidjeti. On sam sumnja o hanoveranskim carinskim dohodcima.

Francuzka.

Pariz, 22. travnja. Gospodin Mirès došao je sinoć u Pariz. Već je bilo 11 sati, kad stupi u svoj stan (Rue Neuve Mathurins). Tamo ga pozdravi velika množina svijeta, među njom dvie milosrdne sestre, koje su ga dvorile, kad je bio bolestan. Kad ih opazi, sidje sa svojih karucah, da se s njima rukuje. U njegovom društvu nalazahu se gospoje Mirès i njegova kći, kneginja Polignac. U Donai-u bila je presuda sudišta tako u sudbenoj dvorani kao i na ulici živahnim klicanjem pozdravljena. U unutrašnjosti svi su se rivali k Miresu, gospoje bacale su mu cvieće i rukovale su se s njime. Mirès sam ogerli svojega branitelja, zahvali se sudištu i reče zatim sljedeće riječi: „Dakle sam ipak jedared postigo svoju svrhu. Povraćeno mi je opet poštenje, o čem nisam nikada sumnjao. Opraštam mojim neprijateljima.“ Obrativši se na gospoje reči im: „Zahvaljujem Vam na tako laskavom dokazu učestja. Grad Donai skoro će viditi, da nisam nezahvalan.“ Mirèsove akcije skočiše danas na 170 franakah.

Rusija.

Petrograd, 18. travnja. Kao što „B. H.“ piše, Kokanci su u pustari podpunoma opljačkali jedan ruski karvan s pamukom a drugi opet karvan držali su obkoljen više danah. Smionost ovih razbojničtva čini nesigurnim trgovački drum.

Petrograd, 20. travnja. U našem gradu izlazi opet nov tajni časopis „Ruskaja pravda“, koji učini već prvim svojim brojem velik utisak; te se odmah prvoga dana razproda više hiljadah iztisakah. List ovaj zastupa isti smier, kao i „Velikorus“ braneci vatreno Poljake. — Zaključak livonskoga sabora, da su sazove sveobći sabor za pobaltičke pokrajine i da se imenuje senat za iste, probudi u svoj Livonskoj veliko uzhićenje.

Varšava, 23. travnja. Wielopolski pohodi ovi danah grofa Adrijua Zamoyaskoga, te nago-varaše vriednoga ovoga domorodca, da primi ministarstvo unutarnjih poslova. Pogovara se također, da će Lüders s Wielopolskim i s državnim tajnikom Enohom na skoro krenuti u Petrograd. Mnogo se nadaja, da je to u savezu s namijenjenim reformama i s ustavom.

Berzovjavne i najnovije viesti.

„Il Nazionale“ ima berzovjavnu viesti iz Kotora, u kojoj se javlja, da je Derviš-paša pratio s velikom stražom četu, koja je vozila strielivo i hranu u Nikšić. Černogorci nasērnuše na njega te se mu sve oteše. Turci imaju do 2000 mērtvih i zarobljenih.

Iz Dubrovnika javlja se istomu listu, da su kukci i drekljanovički žitelji u Arbanaskoj navalili na Turke i da su osvojili tvrđjavu Medun. Četiristo Turakah bilo je zarobljeno.

Dubrovnik, 26. travnja. Omer-paša dao je knezu černogorskom predložiti razprave na te-

melja autonomije Hercegovine. Knez černogorski primio je predlog.

Doktora Kocscheta poslao je Omer-paša knezu černogorskom s ultimatumom. Jučer se je isti vratio. Sve točke primio je knez. No Černogorci, koji su se kod Duge s Turcima tukli, nalaze se još svedjednako u Hercegovini.

Atina, 20. travnja. (Prieko Tersta.)

Kralj je, hoteći pokazati da ima pouzdanje u privrženost naroda i njegovo redoljublje, i da želi da se narod oboruža, jučer naredio, da se utemelji narodna straža slična onoj u Belgiji i Italiji. Komore su sazvane za 7. svibnja. Danas po službi božjoj pratio je narod kralja i kraljicu s uzhitnim klicanjem u njihov konak. U 12 1/2 sata unidje kraljevska vojska u Navpliju. Ustaše bratiše se s njom vičući: „Živio kralj, živio narod!“

New-York, 9. travnja. Bitka pod Korintom započe u 6 sati u jutro i trajaše vaskolik dan. Konfederati, koji imadijahu pretežnost, ostaše najpokon pobeditelji. Kažu da su imali sve skupa 60.000 momakah. Bitka se je dne 7. u jutro, pošto su noću saveznici po generalu Buellu dobili pomoć, opet ponovila i u 4 sata po podne nalazio se je neprijatelj, oštro progonjen, na uzamku u Korint. Pozicije konfederatah zapoviedali su generali Bragg, Breckenridga i Jackson. Službeni navodci gubitakah fale, što se je o njim dosad doznalo, čini se da je pretierano. General Jackson nalazi se među padšima a general Beauregard ranjen je, general Prentisz pade u robstvo. — Na Islandu br. 10. pade, vele, federalistima u ruke 100 velikih topovah i 6000 momakah. Uzetje otoka nije saveznu vojsku stajalo niti jednoga momka.

Jugoslavenska akademija.

U zakladu jugoslavenske akademije prispiše od 26. ožujka do 25. travnja t. g. sljedeći pri-nesci:

Učiteljsko osoblje karlovačkoga kotara	fr. n.
položi u ime obećanih 1000 f.	100 —
G. Abel Lukšić, učrednik „Glasonoš“, položi na godovni dan utemeljitelja jugoslav. akademije u ime obećanih 1000 f. herv.-slav. razteretnicu od	100 —
„Stjep. Rihtarić, kateketa u Zagrebu, položi nadalje na račun obeć. 200 f.	5 —
„Paja Müller, duh. pomoćnik u Brodu, položi u ime obećanih 20 f.	5 —
„Ferdo Mekovec, odvielnik u Varaždinu, položi u ime obećanih 200 f. herv.-slav. razteretnicu od	100 —
„Ivan Petrović, odvielnik u Varaždinu, položi u herv.-slav. razteretnici obeć. 100 —	
„Janko Heim, duh. pomoćnik u Pregradi, položi obećanih	5 —
„Dragutin Jambrečak, profesor u Karlovcu, položi u ime obećanih 100 f. nadalje	5 —
Poglavarstvo slob. i kralj. grada Karlovca položi na račun obećanih 5000 f. u herv.-slav. razteretnicah i obveznicah nar. zajma	1910 —

Dajuc ovo na znanje domorodnomu občinstvu, izjavljuje podpisani odbor redoljubivim darovateljem u ime naroda javnu zahvalu.

U Zagrebu dne 27. travnja 1862.
Od gospodarskoga odbora za jugoslavensku akademiju i sveučilište.

Književnost.

Serbobranka.

U štampariji g. Nikole Stefanovića u Beogradu štampa se prva knjige mojih pjesamah pod naslovom: „Serbobranka“. Pjesme su liričkoga i eposkoga vida. U posljednjima opievani su slavni bojevi iz posljednjeg doba, kao bitke na Serbo-branu (Sentomašu 1848.) boj na Temerinu, Grahovu i Grahovcu. O vriednosti same poezije niti šta umem — niti je moje govoriti, naučna kritika izreći će docnije sigurno pravedan sud svoj, a tko je pratio moje pjesmarstvo u Danici i Sedmici, moći će ga u nešto poznavati. Puštajući u svijet ovu knjigu, mislim, da odužujem mali dug moj prema narodu serbskomu, a to s tim radje činim, što u jedno izpunjavam davnu želju mojih prijateljah.

Knjiga će u drugoj polovini svibnja gotova biti. Štampat će se na vrlo liepoj artiji u sjajnom izdanju, iznositi će 8—10 štampanih tabakah. Stajat će za predplatnike u Srbiji 10 gr. čar. a u Austriji 1 for. u bank. Novci se napred polažu, imena i novci neka se pošlju štampariji N. Stefanovića u Beogradu, ili kome je udesnije, meni samomu.

Tko voli pjesmarstvo i tko želi ovu knjigu imati, neka se izvoli što prije prijaviti, da bi se moglo znati koliko će se komadah štampati, a štampat će se samo toliko, koliko bude predplatnikah. Docnije se knjiga neće moći dobiti. Skupitelji dobiju dvanajstu knjigu ili novce za nju.

U Beogradu 18. travnja 1862.

St. Vladislav Kačanski.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 28. travnja 1862.

Papiri.	Svđetstni tečaj u austr. vred.
5% Kovovnice	71.80
5% Narodnoga zajma	85.—
Narodne banke	852.—
Vierovnoga zavoda	224.50
Mienice.	
Srebro	129.25
London	130.—
Čarski cekini	6.13

Meteorologička opažanja

na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 28. travnja 1862.

U r a	Barometro- va visina u par. čert.	Barometro- va visina reduc. na 0	Toplo- ta po R.°	Naobla- ka	Smier i ja- kost vjetra	Atmo- sferička oborina (dada, snieg ili tada)	Opaska
7. pr. pd.	333.56	332.45	+14.8	7	0		
2. pd.	333.34	331.92	+20.8	1	Jz.		
9. u več.	332.98	331.80	+15.2	8	Ju		
Danas u 7 sati temperatura R.° +12.3.							

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

5391/704. (299)

3—1

Između predmetah, koji se predavaju na novo ustrojenom gospodarsko-šumarskom učilištu u Križevcu, sačinjava nauka prirodoslovja glavnu točku pomoćnu. — No budući da bi teoretička predavanja prirodoslovja slabim uspiehom urodila bez poznavanja prirodnih plodinah, receno učilište pako nije se dosad providjeti moglo s valjanom sбирком prirodnih plodinah, osobito domaćih u Hrvatskoj i Slavoniji nalazećih se, koje bi od najveće praktične koristi bile, no dobiti se nemogu sakupljene i sistematički uređene, to se pozivaju svi domoljubi, koji se sa skupljanjem prirodnih plodinah bave, ili su slučajno u posjedu takovih predmetah ma iz kojeg od trih prirodnih carstvah, da s takovimi domoljubno podpomognu receno učilište i ustupe mu prirodne plodine, koje posjeduju, pa i naknadno mu pošalju one, koje bi slučajno našli ili baveć se sa sakupljanjem učilištu pokloniti hotjeli.

Od kr. dalm.-herv.-slav. namiestničkog vieća, U Zagrebu, 24. travnja 1862.

Br. 298.

3—1

Natiečaj.

Za popunjenje izpražnjenog u županiji sriemskoj jednog miesta zemaljskog nadcestara, s kojim je godišnja plaća od 315 fr. i pisarnička odsietnina od 16 fr. 80 novč. a. v. skopčana, razpisuje se do 30. svibnja 1862 natiečaj.

Svi oni, koji ovo mjesto zadobiti žele, imaju do rečenog dana svoje molbenice velikom županu županije sriemske podneti i dokazati dobu svoju, te da su čvrsta i zdrava tiela, neprikorno čudoredna ponašanja, pisanju i računanju dobro vješti, i da posjeduju početne tehničke znanosti, ili da su izučili zidarSKI ili tesarski zanat.

Od kr. namiestničkog vieća kraljevinah Dalmacije, Hrvatske i Slavonije u Zagrebu dne 24. travnja 1862.

OGLASNIK.

Br. 297.

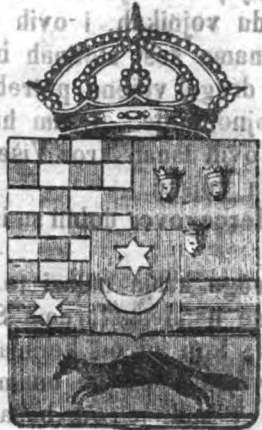
2—1

Jedna gospodarica.

sriednje dobe, vješta kućanskom gospodarstvu, i koja imade dobre službene dokaze, dobro i fino kuhati znađe, bude odmah u jednoj gospodskoj kući na imanju primljena. — Ovoj službi vješte neka se najduže do 10. svibnja 1862 pod naslovom M. G. kroz Brezce, zadnja pošta Klanjec, listovno prijave. Neplaćeni listovi nebudu prijati.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje opredijeljena je uvrstblina: 7 kr. a. vr. od lihoje sa jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Erarska pristojba na svaki oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se puta list uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u sriedu 30. travnja 1862.

Broj 99.

Neuredovni dio.

„Pešib. Vedomosti“ donose pod naslovom „*Naše obće*“ sljedeći članak: Obćina i občinski život su svakako jedan od najvećih faktora sreće i razvitka zemlje.

Obazrimo se malo po našoj domovini, da vidimo kako stvari stoje u tako zvanim „varošima“ i obćinama. U kakovu odnošaju nalazi se uprava i uređenje mješitih stvari kada uvijek o „ustavnosti“ govorimo, prema vremenu, koje bijaše — osobito u kobno doba 1848—1849.?

P prvi uvjet ustavnosti jest *samouprava*. — Je li ona moguća, ili je li kada imala miesta u našim obćinama?

Podnipošto. — O sadanjem provizornom stanju nećemo ni da govorimo; toliko samo tvrđimo, da bi si bio naš puk prisvojio bolji pojam o ustavnosti, da je bivši sabor ustrojio uspješniji provizorij u pogledu međunarodnoga pitanja nego što je današnji pravni, i da se je Nj. veličanstvu predložio za najviše potvrđenje.

Ali ovako su — osobito u našim slovenskim obćinama — glavari, prisiednici i drugi kojekakvi obćinski odbornici, samo orudja mrtve mašine, koje ini tieraju.

Kada čovjek nenadje ni kod tako zvane inteligencije ljudi, koji bi imali nekakovo znanje o politici i kad još vlada u našoj zemlji onaj protivni odnošaj, da kod nas novinarstvo tvori javno mnjenje a ne napak; onda nebi se barem smio kvariti naš puk institucijama, što su u obće čudorednosti na štetu.

Prava satyra *slobodne samouprave* jest gradsko zastupništvo, gdje se sve izradjuje i vodi u *magjarskom* jeziku, pa se još u novinama bezstidno razglašuje, da to zahtjeva *volja naroda*!

Što dvojica ili trojica gdje god u „kasinu“ zaključa, to ide onda po svietu pod firmom *gradskog zastupništva*, kao da je to sve proizišlo iz pukog osviedočenja naroda.

Ovim načinom može si svatko raztumačiti, kako bijaše moguće, da su se ista zvana s toranjah... i mnogi novi žrtvovali za magjarsku akademiju u čisto slovenskim obćinama itd.

Istim načinom ustrojiše se „gospodarska društva“ — obilazeće komisije magjarizacije; puk plaća na godinu nekoliko forintih, da se mogu dati tiskati nekogi oglaš, razprave itd. a nerazumije svemu tomu ni rieći, budući da je sve u tuđem jeziku.

S toga neće se nitko čuditi, opazeći, da dan na dan raste nezadovoljstvo i mertnja proti neknoj stranki, koja sama sebe smatra za prijateljicu puka.

Ćerkveni i obćinski zavodi izobrazavaju narod, ali tek onda, kada su *domorodni* pa kada odgovaraju značaju i duhu naroda.

Udielimo obćinama koju god provizornu upravu, nu probudimo u njih zajedno narodnu samoviest, utemeljimo više gradjanske škole da se naš puk može više naučiti od abecede; viećajmo, pišimo i vodimo sve poslove u materinskom jeziku: pa ćemo nvidieti, da će si naš narod sam najshodnije forme ustrojiti, da će se razvijati i napredovati na svoju korist i diku domovini, kralju i kćeranstvu na slavu.

Nemojte ugnietavati duha, pa ćete saznati u kojem je smislu istinita poslovice: Vox populi, vox dei.

Do sada su naše obćine samo ogledala „županijah“ t. j. duha, koi vlada kod *niekajih ve-*

likašah i njihovih slugah, kroz koje oglašuju, kao zapoviednici, svoje oktrojovano mnjenje — koje se pak kao *mnjenje naroda* raztrubluje! To sve nije ništa drugo, nego mistifikacija. Ovakovim varanjem stvar se svevećma zapliće — na veliku štetu i propast.

Puk misli svakojake stvari i konačno će se razmisliti — kao potok prekoračivši svoje obale.

Tko je oprezan i pametan, taj predvidja još u dobro vrijeme, što bi se slutiti moglo, pak nastoji, da tomu čim prije doskoči! — Videant consules i. t. d.

Ovaj članak kaže nam na kratko, nu ipak dosta jasno, kako se stvari imaju u susiednoj Ugarskoj, i u kakvim se položaju nalaze Slovaci, taj ubogi narod, kojemu bog udiele riedkih darovah — velikih sposobnostih duševnih! Ma što im to hasni, kada im se ni najmanje prilike nepruža, da izobrazu svoj jezik, da učvrste svoju narodnost gnetenu nemilostno već toliko viedkovah?

Zar nebi bili Slovaci, kao izobrazen narod imajući *svoje* škole i zavode i podupiran po načelu čoviečnosti i pravednosti od svojih pretežnijih susiedah, Magjarima od veće hasne? Zar nebi bili, kao narod ravnopravan, od veće hasne zajedničkoj svojoj domovini i kruni?

Ako nisu Magjari još dosada shvatili svoju zedaću, ako nisu još dosada uviedili kakovu politiku prema drugim ugarskim narodnostima moraju poprimiti, onda možemo smiela tvrđiti, da im nije stalo do sretno budućnosti svoje domovine već do pretežnosti, i to *pod kojimgod uvjetima*, narodnosti magjarske na ušterb Slavenah i Rumunjah. Mnogogodišnje izkustvo je veoma dobra stvar, a sretan je čoviek, sretan narod, koi ga znade na svoju korist obratiti. Nisu ni stari badava kazivali: *Experientia cautus!*

Trojedna kraljevina.

Zagreb. (Zastupnička siednica grada Zagreba od 28. o. m.) Pošto je pročitan i odobren zapisnik posljednje siednice, ustane g. viećnik Urica, te pročita sljedeće kraljevsko pismo, poslano gradu Zagrebu:

Mi Franjo Josip prvi itd. itd.

Mudri, razboriti itd. i

Kao što mi vaviek i neprestance nastojimo, da izpunimo sve pravične i pravedne želje našega ljubljenoga kraljestva dalmatinsko-hervatsko-slavonskoga, u obziru unapredjenja blagostanja njegova, isto tako smo dali tomu našem viernomu kraljevstvu sada nov dokaz naše oćinske brižljivosti, pošto smo sada našim riešenjem od 3. veljače 1862. potvėrdili konačno uređenje posebne za vėrhovnu upravu pomenute kraljevine namienjene dvorske kancelarije, koja je u smislu dotiĉnoga zaključka saborskoga u načelu već dozvoljena u našem kraljevskom odpisu izdatom dne 8. studenoga 1861 na sabor te kraljevine naše.

Dajuć ovo na znanje municipiju našega kr. slobodnoga grada Zagreba, pozivljemo ga ovim i zapoviedamo mu, da ovu našu naslovom: kr. dvorska kancelarija za kraljevine Dalmaciju, Hervatsku i Slavoniju nazvanu dvorsku oblast kao takovu priznava, i da joj nouzkrati zakonite poslušnosti.

Koji vam u ostalom našem cr. kr. milošću ostajemo blagonaklonjeni.

Dana u našem glavnom i prestolnom gradu Beču u Austriji dne sedamnaestoga travnja hiljadu osam sto šestdeset i druge.

Franjo Josip v. r.

Ivan Mažuranić s. r. Franjo Žigrović s. r.

Gradsko zastupstvo sasluša dostojnim poćitanjem kraljevsku volju, pa onda odlući na predlog g. Smidla, u pokornoj predstavci zahvaliti s Nj. veličanstvu, što se dostojalo toli željenu našu dvorsku oblast potvėrditi, te ujedno izraziti, da će ono ovoj najvišjoj oblasti u svako vrijeme kako treba pokorno i oddano biti.

Zatim se viećalo o predmetih, na dnevnom redu stojećih, od kojih ovdje najvažnije spominjemo.

1. Ćitano je i izviesće o ovogodišnjem novaeenju, te osobitom radosću saslušano, da je gradskomu poglavarstvu pošto za rukom sastaviti dužni kontingent tako, da nije moralo ni jednoga domaćega mladica uzeti.

2. Ćitane su predstavke županije riecke, u kojima moli, da se dokine redarska oblast na Rieci, osrednja pomorska oblast u Tėrstu, da se razširi nadležnost kot. sudacah. One dvie pėrve predstavke odlući gradsko poglavarstvo podupirati, nu ne ove posljednje o razširenju nadležnosti kot. sudovah, jer se zastupstvu nevidi shodno vrijeme za to, i jer to pitanje može najbolje riešiti naš budući sabor. (Pr.)

„Agr. Žig.“ javlja u svojem jućerašnjem broju da je noćju 25. medja 11.—12. urom u *Smiljanovcu* kod *Strazemana* zloglasni baramhaša *Maxim Bojanic* po jednom ćetniku ustrieľjen, pošto su prije 2 ćetnika po Maximu ranjena bila. Dva Maximova droga utekose.

Osie k, 24. travnja. (Ćitaonica.) Doćim u drugim gradovima naše domovine obstoje ćitaonićka društva u najvećem cvietu i radinosti, sada je stopram za rukom pošto domorodcima našega grada i kod nas utemeljiti takovo društvo, kojemu se osobito u našem gradu velik dielokrug otvora. Kod nas se osobito u sadanjim okolnostima ima jošte prilićno zanemareno polje obradivati i mi se nadamo, da će ovo društvo za svoj trud biti najboljim uspiehom nagradjeno. Namiestništvo potvėrdilo je dne 11. ožujka ustanove ćitaonice bez svake promiene, koje će se proglasit dne 28. travnja a u večer istoga dana ćerzat će se u slavu otvorenja narodne ćitaonice u županijaskoj sgradi muzikalno-deklamatorna zabava i igranka. O ovim svećanostima neće pomanjkati, da Vas odmah neizviesitim. (O. u. W.)

Austrija.

Beč, 26. travnja. U jućerašnjoj ministarskoj konferenciji dodje i hervatsko pitanje u pretres, protesti i molbe izražene u reprezentacijamah županijah, kao i javno mnjenje jućnih Slavenah, veoma neugodno dirnuše ministre i sve centralistićke krugove. U ovim krugovima ćuje se često govoriti: ta ove reprezentacije glase tako, kao da je u Hervatskoj zavladala podpuna anarhija.

Sėrbija.

Beograd, 23. travnja. Na jednoj ladji dunavskoga parobrodarstvenoga društva došlo je za vojsku u Bosni 30 kesah zlata, 10.000 fr. od prilike, i ovi novci bili su do Breke odpremljeni. Opet prispela je jedna tegljaća ladja s bombama, koja municija opredijeljena je za ovdiešnju tvrđjavu. Nadalje pada u oći, da se municija spravljena u maloj buradi od ovdie u Bosnu odpravlja. (T. Z.)

Turska.

Carigrad, 16. travnja. Sultan odputovao je u Isnid i Gemlek, gdje se grade ladje; on će ići u Brusu i Smirnu, praćen po velikom veziru i ministrima rata i pomorstva.

Sėrbija je uzrujana, no neboje se, da će se sjedinit sa Ćernom Gorom,

„Levant Herald“ kaže, da Engleska, Austrija i Pruska odobravaju okružnicu Aali-pašinu od 5. ožujka, no da su Francuska i Ruska drugoga mnijenja.

Onih 30.000 Bugarah iz Puhnika u Rumeliji, koji su izrazili želju da se sjedine sa rimskom crkvom, dobili su dozvoljenje da se ustroje.

Apostolski legat, jermenski primas, grčko-sjedinjeni nadbiskup i upravitelj bugarske crkve potpisali su zajedno poziv na katolički svijet, na korist bugarske i grčke crkve, koja se sjedinjuje s rimskom.

Viesti iz Kavkaza kažu, da su Čerkesi listom ustali proti Rusima.

Trebinje, 20. travnja. Više susjednih obćinah krati se davati konjaha a još većma plaćati novih porezih. Turci hotieše ih silom na to natjerati, no sa dvadeset selah stekoh se kërčani i prisiliše Turke da poblegnu. Mudir ljubuški posiede sa 40 momakah selo Vasojeviće, ne kërčani latieše se oružja i zaprietiše mu se, da će njega i njegove ljude pobijati, čim bi se osudio dirnuti u njihovu svojinu. Mudir ondje neizvëršivši ništa, no namjerava s većom vojenom silom u isto selo doći, da pobere porez.

— Iz slavenskih pokrajinah u Turakoj ima „Sërbobran“ sliedeće dopise, koje dërštimo za razjašnjenje sadanjega stanja u Turakoj potrebima da ih priobćimo i našim čitateljima:

U Staroj Sërbiji, 11. travnja: Čuje se, da su Černogorci strašno putukli tursku vojsku negdje blizu Skadra. Od to duba su se veoma uplašili Turci svuda po Staroj Sërbiji. Šta više, sad o bajramu nisu smieli ni u džamijama, da se Bogu mole, tako ih je strah nieki spopao, od Černogoracah i Sërbah. Koliko se boje Černogoracah odhako su ovo danah s njima onako prošli, toliko dvaput većma niešto strepe od Sërbije, da iz nje oia kakova ovamo negruje. — Po svih nahijah ovoga kraja turska je vlast zapoviedila, da svaki mora imati po jednu rismu (deset testetah) baruta, potrebno kremenje, puške, pištolje i druge što treba za vojevanje, pa da su spremni poći kako se pozovu. Od Sarajeva do Vučiterina podigale su matale, moke s okatranjem kerpom kako bi se mogli odmah zasci dati, ako bi se vojska kakva neprijateljska ovamo nagnula.

U Pirotskoj nahiji ima oko 40 selah, u kojima je većina povezana i po kočarama kao stoka zatvorena. Dva i dva čovieka vezani su s okrenutim ledjima jedan drugomu, i tako moraju po vadan napolje u oboru stajati, niti smiju siestiti, a noćju ih dëršte po praznim kočarama, iz kojih su svu stoku Turci otjerali i budi za što izprpdavali za kojeakve daciije.

Iz Prištine je dvjesto konjanikah otišlo u Janjinu, da paze da se pobuna neučini od grčke strane.

Gdiegod, ima skupljene hrane u trgovačah ili inače kod ljudih, sve je to vlast turska usaptila, a opet gdiegod je koi kovač, naredjeno je, da kuje budakove i druge halate potrebne za kepanje šancevah.

U Zvorniku, 14. travnja. Vojinstvo tursko, krajnienici i bašibozuci, razredjaju se po niešto prema sërbskoj granici. Krajnienici iz Belgina ponamiešteni su po selima pored Drine, sve po njih stotina. Jedna stotina došla je i ovamo u Zvornik. Obecana im je vele plaća po 8 grošah (20 evančikah) miesečno, i daje im se na dan po jedna oka proje.

Turci u ovom kraju nadaju se, da će im još vojske u pomoć doći, i to od nieke, koja se skuplja na Kosovu. Prije nekoliko danah došlo je od niekuda 500 Turakah i nastanili su se pored Drine za jednim bërdom i u takom këršu, koi je samo sa hajduke, a vojska niekva nemože onuda prolaziti. Od Višegrada na jedan sat, na niekom starom bërdu stavljen je 200 Turakah, a na bërdu kod Vivaica kule ima ulogoreno oko 600 Turakah, nad kojima je zapoviednik Hadži-Beg iz Srebernice. Kao što se pouzdano zna sad, vojinstvo ovo zato se stavlja na sërbsku granicu, kako bi se pazilo, šta rade oni u Sërbiji i da izmedju Sërbije i Černe Gore nebi bilo kakvoga sastajanja i šiljanja pomoći u čemu bilo. Prietnja ona, da se vojska ova skuplja da udari na Sërbiju, sasvim je ismišljena. Nju su izumili zalumčari po Bosni, i spahije, samo da sirotinji oti zametu.

U Novome Pazaru ima prilično vojske, no

nezna se za nju, na koju će stranu. U Srebernici ima oko hiljadu vojnikah, i ovih danah će još iz Bosne otići onamo šest stotinah bašibozukah.

Hrana i druge vojene potrebe svaki dan pronosi se na bojno polje. Osam hiljadah okah soli pronešeno je ovih danah kroz Višegrad i odnešeno u Omer-pašinu vojsku.

Ustavši Hercegovci dobili su iz Černogore šest topovah.

Narod ovoga kraja odlazi te pravi kolibe za vojsku, koja se namiešta prema Sërbiji.

Konji oni, koji su od kërščanah pokupljeni i odvedeni u vojsku, da se onamo s njimi služe, poskapali su, i sad je od bosanskoga pašaluka nanovo uzeto 1200 konjah od kërščanah, te su u Mostar odvedeni.

Maogi Turci Kolašinci odmetnuli su se u hajduke, pa čuda čine zločinah od kërščanah, koji su iole što ljudi imućni.

Od Gusma idući u Vasojeviće, Turci naglo prave nov drum, i na to su natierali tri stotine Sërbah, nadajući se, da Černogorci neće ovim učiniti ono, što bi učinili od Turakah, kad bi ih ugledali blizu svoje granice.

U Nišu, 14. travnja. Znatan glas imam javiti, da su se po Bugarskoj „pojavile čete Bugarah, koje se sve većma umnožavaju“, tako, da Turcima veliku brigu zadaju, jer se boje, da odu i što drugo nepostane.

Ovdie u Niš prikuplja se mnogo turske vojske. Sad je ima svega šest do sedam hiljadah vojnikah, računajući u to i onu, koja je dosla iz Anatolije, i prije tri dana izišla je u polje, gdje se ulogorila. Turci kažu da će se ovdie do trideset hiljadah skupiti. U oči cvietih stigao je ovamo jedan tabor nizamah, na bez pušakah, i takove vojske još se očekuje iz Manastira.

Izvan grada Niša vuče se neprestano kamen i drugi materijal, da se kasarna gradi. To se ponajviše radi o trošku i teretu Kërščanah. Han Jalašnički opravilja se takodjer za vojsku; sve odaje kao i matvak prebrojeni su na formu kasarne.

Turci na karaulah pored sërbske granice provode nestašluk. Svaki čas iz pušakah puceju, po svoj prilici zato, da bi Sërbij iz Sërbije vidili, kako su oni radostni. No nevierujemo, da im Sërbij oni zavide.

U vrijeme lietajega rada Bugari su obično šivili po pojatama. Sad Turci sve tieraju u sela, jer se boje kakvoga dogovora i ustanka protivu njih. Golovo svuda po selima ima po 20—30 Turakah, da čuvaju od pobune. Tako je u selu Kravlju blizu sërbske granice bilo 20 konjanikah turskih, no četa jedna od 16 Bugara pojavi se ondie na bliza, a ono 20 Turakah konjanika skoči i pobiegne ovamo u Niš.

Danak se neprestano kupi. Tko baš nigdie ništa neima da bi mogao danak platiti, za onoga moraju da plate drugi, koji što imaju, i tu neima nikakva pitanjah ni razgovaranjah, nego kako Terčin zaište, valja ti i za drugoga dati, pa ma ti poslie prosio.

Od Niša idući Leskovcu naglo se pravi drum oko koga posla mnogi kërščani kumërče.

Talijanska.

Turin, 28. travnja. Talijanska korespondencija javlja, da će se francuska i engleska žvadra, koje imaju kralja pratiti, pod Livornom sjediti, kamo je kralj prispeo i s ozhitom primljen bio. Nj. veličanstvo odputovalo je zatim u Firencu.

Španjolska.

Madrid, 28. travnja. Prodaja crkvenih dobarah započela je. Španjolska vojska ostavit će Tetuan okolo polovice mieseca.

Bërzojavne i najnovije viesti.

Mostar 27. travnja. Prekjuđer pokusio je Vukalović sa stotinu uskokah od prilike da uzbuni posadu zabačku, no bio je poslie čarkanje s prednjim stražama uzbijen. Omer-paša se je oporavio i vraća se sa selu u grad. Derviš-paša najimenovan je mušiom.

New York, 15. travnja. Polag izvješća generala Beauregarda o drugom danu bitke pittsburške zarobio je on, veli, 10.000 momakah i oteo 36 topovah. Konfederati uzmakli su u tvërdine korintiske. General Mitchell poseo je 100 milah že-

ljeznice vodeće iz Charlestona u Memphis. Glose se da su konfederati ostavili Fredericksburg, da uzmaknu u Richmond i Yorktown.

Tvërdja Pulaski predala se dne 11. t. m. bez uvietah saveznoj vojski.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 29. travnja 1862.

Papiri.	svrjetati točaji u austr. vrod.
5% Kovovnice	71.80
5% Narodnoga zajma	84.75
Narodne banke	853.—
Vierovnoga zavoda	222.—

Mienice.

Srebro	129.50
London	130.75
Čarski cekini	6.15

Meteorologička opažanja na ovdiešujoj kr. višjoj realki dne 29. travnja 1862.

U r. a.	Barometar va vrbine u par. obit.	Barometar va vrbine reduc. na 0	Toplo- ta po R°	Neoblači	Smior i ja- kost vjetra	Adm- stratička stanja (dada mlog- in sud)	Opazka
7. pr. pd.	333.47	332.47	+12.3	10	Jz		
8. pol. „	334.11	333.26	+8.2	10	S.	5.28	dada
9. u več.	336.00	335.23	+6.8	10	Sj.		

Danas u 7 sati temperatura R° +8.0.

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 3162/544. (287)

3-2

Concorso

pel rimpiazzamento del posto di guardiano d'ispezione presso l'Espositura portuale Sanitaria in Calline nel Litorale Veneto col soldo di annui fr. 220 e l'indennità di montura di annui fr. 25,20.

Le documentate suppliche sono da presentarsi al Governo Centrale Marittimo entro tutto il 20 del p. v. Maggio, comprovando in principalità il servizio in qualità di guardiano eventuale di Sanità e la piena conoscenza della lingua italiana.

Verranno preferibilmente presi in considerazione guardiani d'ispezione disponibili.

Dall' I. R. Governo Centrale Marittimo.

Trieste, 9 Aprile 1862.

Br. 2124. (294)

3-2

Oglas.

Poštanski tečaj medju Zagrebom i čakovačkim kolodvorom:

Od Zagreba svaki dan u 8¹/₂ u večer.
U čakovački kolodvor svaki dan u jutro u 9 sati 45 minutah.

Od čakovačkoga kolodvora svaki dan u 3 sata 30 minutah poslie podne.

U Zagreb svaki dan u 4 sata 25 minutah u jutro.
U Zagrebu dne 24. travnja 1862.

C. k. ravnateljstvo poštah za Hërvatsku i Slavoniju.

Br. 1302. gr. (273)

3-3

Oglas.

Kr. žup. sudb. stol varaždinski daje ovim na ananje: Da je na molbu Alberta Dragonera u Varaždinu, kroz gr. odvjetnika Vlad slava Vetiča, radi dužnih 1050 for. a. vr. s. p. dozvolio ovëršne dražbena prodaju nepokretnine na Betiku Haytham spadajuće, što ne je na 7329 for. a. vr. sudbeno procijenjena, i u gruntovnici obćine Varaždin pod br. 361. upisan, te da su u svërhu dva roka opredieljena bila, prvi na 7. veljače a drugi na 13. ožujka 1862, svaki put u 9 sati prije podne kod ovoga suda.

Dočim na te dražbe nijedan dražbenik došao nije, to se ovime treća javna dražba na 15. svibnja t. g. u 9 sati prije podne kod ovog sudb. stola opredieljuje.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina kod te dražbe i izpod procione najboljemu nadocu isručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovna dovoljna biti, po naputku suda na se primiti; i napokon, da se ostali dražbeni uvieti, prociebni napisnik i gruntovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozitivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi poslie obaviešteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijavu, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati morati, ako li se dieba kupovnine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovna iscrpi, ništa ne zapadne.

U Varaždinu dne 5. travnj 1862.

Novak.

Čukac.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanjski nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglase opredjeljena je uvrstbina: 7 kr. a. vr. od listova jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Erarska pristojba za svaki oglas iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko putah, koliko se putah listi uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u četvrtak 1. svibnja 1862.

Broj 100.

Uredovni dio.

Oglas.

Kod desetog ždrebanja zemljo - razteretnih zadužnica za kraljevine Hrvatsku i Slavoniju, koje je bilo dne 30. travnja 1862, izvučeni su slijedeći brojevi i to:

Zadužnice s kuponima po 50 fr. br. 380; po 100 fr. br. 103, 542, 599, 947, 1596, 1671, 2078, 3416, 3573, 3641, 5497, 5512, 5801, 6151, 6173, 6641, 6731, 6824, 6928, 7156; po 500 fr. br. 173, 1725, 1787; po 1000 fr. br. 594, 866, 2270, 2561, 2713, 2796, 2822, 2993; po 5000 fr. br. 155, 173, 337; po 10000 fr. br. 91, 138; pod slovom A. br. 1714 po 580 fr., br. 1737 po 10.000 fr., br. 2038 po 1000 fr., br. 2354 po 1090 fr., br. 2804 po 60 fr., br. 3180 po 250 fr., napokon obligacija sa kuponi br. 2212 po 1000 fr. samo s dionim iznoskom od 470 fr., čim je ždrebna svota od 60.000 opredjeljena za deseto ždrebanje izcprljena.

Predstojeće zadužnice izplatit će se u gotovu s izvučenim i za to u austr. vried. pripadajućim glavnici iznosima za 6 mjeseci računajući od dana ždrebanja kod c. kr. zemljo - razteretne zakladne pienzeznice u Zagrebu pod obdržavanjem propisih obstojećih u tom obziru; koja će pienzeznica ujedao za neizvučeni dio zadužnice sa kuponi br. 2212 izdati odgovarajuće zadužnice.

Unutar posljednja 3 mjeseca pred odkupnim rokom escomptirat će izvučene zadužnice i c. kr. austr. povlaštena narodna banka.

U ostalom su kod prijašnjih ždrebanjih medju drugima slijedeće zadužnice izvučene, i mogu se

već izplatit, no dotočni glavnici iznosci nisu dosad kod zemljo - razteretne zakladne pienzeznice u Zagrebu još dignuti; i to: zadužnice s kuponima po 50 fr. br. 246, 429; po 100 fr. br. 394, 561, 623, 632, 928, 1029, 1031, 1061, 1169, 1490, 1524, 1720, 1860, 1937, 2303, 2353, 2709, 2754, 2817, 2826, 3520, 3733, 4282, 4283, 4440, 4514, 4605, 4672, 5179, 5307, 5399, 5407, 5478, 5486, 5577, 5724, 5762, 5811, 6041, 6405, 6411; po 500 f. br. 207, 391, 578, 598, 624, 840, 925, 932, 1028, 1161, 1217; po 1000 fr. br. 7, 10, 62, 82, 276, 512, 1204, 1234, 1541, 1558, 1975, 2071, 2104, 2409, 2424, 2740; po 5000 fr. br. 217; po 10000 fr. 339, 362 s dionim iznoskom od 2950 fr., br. 389 s dionim iznoskom od 6300 fr., br. 437; pod slovom A. br. 929 po 3460 f., br. 2203 po 80 f., br. 2266 po 160 fr., br. 2637 po 120 fr.

Posljednje se s dodatkom i opomenom stavlja do obćega znanja, da od dana dospjelosti gore navedenih zadužnica prestaje pravo na okamačenje, no ako bi se ipak kuponi od ovih izvučenih i izplatljivih obligacijah po c. kr. povl. austr. narodnoj banki izplatili bili, da će se dignuti kamatni iznosci u svoje vrijeme od glavnice odbiti.

Kr. namjestničko vijeće, kao ravnateljstvo razteretne zaklade za Hrvatsku i Slavoniju.

U Zagrebu dne 30. travnja 1862.

Neuredovni dio.

Trojedna kraljevina.

Gospodin Ladislav pl. Delimanić, koji je na mjestu biskupa djakovačkoga, Jurja Strossmayera,

naimenovan velikim županom virovičičke županije, imao je dne 26. travnja audienciju kod Nj. veličanstva cara i već je 27. odpulovao na svoje mjesto.

Austrija.

Beč, 25. travnja. Pogovara se, da će Njegovu veličanstvo dne 1. svibnja poslati svojom rukom pisan list, u kojem obćuje Njegovu veličanstvo da nemože u sadanjim okolnostima odobriti predlog o odgovornosti ministarstva. Što se tiče budućega vječanja o ugovoru banke sa državom tvrdi se, da neće česki ni poljski poklisari kod ovoga vječanja sudjelovati; jer je njihova sveobća želja, da prestanu jedared povlaštena drožtva, koja se obogatjuju na ošterb pojedinih zemaljah i na škodu svih ostalih državljana, ali da se barem ograniči škodljivost banke.

Ovdie se sviet čudi, da se preveć često događaju slučajevi samoubojstva, može se tvrditi da ih dodje odsiekom na godinu do tri sto. Slab dokaz čudorednosti našega vjeka!

Beč, 26. travnja. U državnom ministarstvu radi se sada o predlozima tiućim se obćinskoga zakona, koji se imaju zemaljskim saborima predložiti. Ovaj obćinski zakon, bio je poslie duljega vječanja primljen a od Nj. veličanstva potvrđen.

Nj. veličanstvo carica ostat će do konca svibnja u Mlietima; zbog toga je odlazak Nj. veličanstva u Mlietke odgodjen.

— Predsjednik ministarstva nadvojvode Rainer, i ratni ministar, grof Degenfeld, bili su, vele, revni branitelji i zagovornici odgovornosti ministarah. Teškoće, koje su se pokazale, dogodiše se u krilu samoga ministarstva.

— Polag „Ostd. Ziga“ predloženo je, vele, od strane ministarskoga vječa, neka Nj. veličanstvo

Historičko-statistički opis jugoslavenskih zemaljah.

Od prof. Jos. Veselića.

(Nadalje.)

Pojav ovaj zadrugnog ili ukućanskog stanja i života medju granama i plemenima na slavonskom jugu zaslužuje da se pregleda i izuči koliko s toga, što je vrlo čest, toliko opet i zato, što je on, tako reći, prva škola, u kojoj se naša plemena, ponajviše za građanski život spremaju i obučavaju, a osim svega obstanak ovoga pojava u najtješnoj svezi stoji sa gospodarskim napredkom svega našeg naroda, a naročito bugarsko-srbsko-hrvatsko-slovenskog.

Osvietliti zadrugu jugoslavensku, izučiti njenu unutrašnju upravu i odnošenja zadrugara jednog prema drugom, prema kućnim starišini i prema obćini, pa i prema samoj državi, bilo bi i ljubopitno i koristno za svakog Jugoslavenina.

Zadruga, Hausgenossenschaft (im Gegensatz der einzelnen Familie), plures familiae in eadem domo more Slavorum meridionalium. Po trideset i više čeljadi nalazi se ne samo u Slavoniji n. pr. na Vuki blizu Osieka, nego i kod nas u Srbiji u jednoj kući, šta više ima i do 18 oženjenih u jednoj kući. Medjutim ima stvarih, koje u zadrugu mogu biti izključna osobina jednog zadrugara, ali to se ograničava u pravome smislu rieči samo na odielo, miraz, ženski nakit i tima podobna a sve drugo, kao što su n. pr. njive, livade, voćnjaci, vinogradi, kazani, vodenice, staje, kuće itd. imanje je cijele zadruge, pa zato nijedan zadrugar u ovoj

ili onoj zadrugu nemože kazati što je upravo njegovo, a što je ostalih zadrugarah.

Ovakovo stanje, kao što je ova zadruga, i u kom se stanju pojavljaju teko različne dužnosti, prava, potrebe i interesi, nebi moglo nikako obstati da mu neide na ruku sve domaće odhranjenje. Medju seljacima ima vrlo malo ljudi, koji bi uzrok razpadu zadruge vidili u neudusnim uslovijima njenog obstanaka, nego ponajviše derže, da je to već nekakva nesreća za sve zadrugare kako započnu pogovarati o deobi izmedju sebe. A šta više, i takovih se kućah u našem narodu nalazi, u kojima vlada sujevierje, da onaj odmah mora umrieti, koi nagne da se dieli iz zadruge. Sve ovo pak i ovima podobna prinose, da se zadruge obderže pa makar u njima bilo niekom i teže a i nepravije od ostalih domaćih sužiteljah.

Tako dakle i sada još ima zadrugah u narodu našem, u kojim zadrugama žive 30—60 i više dušah. Ovakovih se zadrugah u Slavoniji provincijalnoj, a i u samoj granici i sada nalazi, samo što u provincijalu više. A i ovdie kod nas ima u niekim okružjima na broju više zadrugah, u kojima se 30—40 dušah nalazi. Tako gosp. Miličević u Glasniku družtva srbske slovesnosti strani 146. kaže: U selu Ripnju, nahije beogradske, bila je za moga dietinstva kuća niekih Rodićah, u kojoj je bilo 37 dušah, koje ljudi, koje ženah i diece. A gosp. Vuk Stef. Karadžić u svome Srpskom rječniku u Beču 1852. g. na str. 173. veli: U Kosovu pokazivali su mi čovjeka iz sela Ridjana, po prezimenu Trifunović, koi ima 62 čeljadi, medju kojom je 13 ženah s muževima i

2 udovice; o božicu i o kerstnom imenu i kad koga žene sastanu se svi u kući, a onako žive po planini i po polju, a starišina ponajviše u mlinu. Ova kuća ima oko 1400 kozah i ovacah, do 50 goveda i 14 konjah, i plaća na godinu 21 talir travarine i oko 30 talirah u ime desetka.

Iz svega ovoga vidi se, da je zadruga takva kuća, u kojoj više braće rodjene ili od stricvah, ili pak stricvah i sinovacah i t. d. u skupu ili zajednici žive, i svi zajedno o jednim njivama, livadama, vinogradima i t. d. rade i prihod po dogovoru troše i upotrebljavaju. Kod nas ovdie, u našem otacanstvu i sam zak. građanski ovako opredjeljuje zadrugu §. 507. govoreći: „Zadruga je ondie, gdje je smiesa zajedničkog života i imanja svezom srodstva ili usvojenjem po prirodni osnovana i utvrdjena.“

Kao što svaka dobro uredjena i ustrojena država ima zakone i pravila, koja se odnose na njene podanike i žitelje, kako treba da izmedju sebe žive i da dužnosti svoje sprocu države i zemlje obderžavaju i izpunjuju, tako su isto nužna pravila i u zadrugama, jer takova su tek temelj blagostanju, napredovanju i razvitku jedne ili druge zadruge. Medjutim pravila ova ponajviše su obćajna, nasliedna, ali pri svemu tome ima i takovih, koja su propisana od vlastih, pa po tome, od sebe se razumije, imaju velikog utoka na to stanje. O svemu ovome ću ja za sada prećutati, i preći ću na dobre i slabe strane zadruge.

(Dalje će slijedit.)

dostoji najvišjom poslanicom na obće kuće prijaviti državnom vieću, da će se načelo odgovornosti ministarsh, kao što je to državni ministar već pred više mjesecih izjavio, onamo po Nj. veličanstvu dopuniti, da najvišji raspis od 20. kolovoza 1851, koji je ukinuo odgovornost ministarsh, ima stupiti izvan djelatnosti.

— Uadržavanje modenenske vojske sačinjava sada predmet revnih pretresanja u dotičnim krugovima. Kao što se čuje, učinit će se predlog nagodbe onamo glaseći, da se vojvoda modenški odrede 4 1/2% nih kamatah, na koje ima pravo uslied najviše zadužnice od glavnice iznoseće 1.350.000 f., pa da se ovim kamatama rečena vojska ima održavati.

Prag, 28. travnja. Na gori *Ripu*, gdje je polag tradicije *pervi Čeh* pozdravio novu domovinu svoju, bila je jučer velika narodna svečanost, kod koje prisustvovalo do 30.000 ljudi od svih stranah česke kraljevine. Priznati gosti, kojih bijaše do 2000, dočekani su pucanjem mušarah i glazbom. U selu Lečici bio je postavljen krasan slavoluk uređen slavenskim bojama i napisom „Sláva vlasti“, isto tako i u selu Čtinovci s napisom „Kde stanul posud stoji Čech.“

Svuda na svim mjestima bili su mnogobrojni gosti od seljaka s najvećom ohrabrenju pozdravljeni. Kod te svečanosti sudjelovali također pivačka društva iz mnogih gradovah.

Ugarska.

Pešta, 25. travnja. Niemački organ ugarskoga kancelara „*Magyarische Nachrichten*“ donosi o solidarnosti medj Česima i Magjarima članak, koji dosta jasno očituje dualističke težnje magjarske politike; medju nim piše ovako: Magjari nemogu podupirati federativne težnje Čehah, buduć da su Česi slabi a Austrija bi se raspala, ako bi zauzela mah česka politika. Magjari nesmiju podapostu prisvojiti česke težnje, jer bi onda nestalo *magjarske pretežnosti nad drugim osobito slavenskim narodima*; Česima je predasvim do toga stalo, da šiju Magjari svoje zastupnike na carsveno vieće, što ovi nikada nemogu učiniti, jer se tim načinom nebi mogao oživotvoriti žudjeni dualizam.

Bečki dopisnik „*Hlasa*“ dodaje k ovome članku prvoga urednika Bausnera, da bi bilo dobro, kada bi imalo česko obćinstvo prevod cio loga članka, da može laglje prosuditi njegovu preveliku pristranost; pisan je u smislu neprijateljskom ali od čestitih protivnikah a ne od centralistah, s kojima nije moguće dostojao boriti se.

Ovim će dakako goditi Bausnerov članak, jer očituje ono isto, što i oni žele: Kada se već centralizacija izvesti neda, neka bude dualizam; volimo mi raspoljenje nego federaciju Austrije. Radi bi znati, kako će magjarski listovi na ovaj članak odgovoriti, jer je predasvim za nje pisan; ili neće valjda ni odgovoriti, dok nebude riješeno ugarsko pitanje.

Pešta, 27. travnja. „*Magyar Sajto*“ javlja, da je dalo k. ugarsko namiestništvo nardebu, da mora svakoj sjednici kojega god draštva prisustvovati izasalani komisar, s toga razloga, što su društva više putah prigodom svojih sjednicah pretresala i politička pitanja.

Liptov, 20. travnja. Ovdie se agitira proti onima, koji su podpisali adresu povjerenja na biskupa Moysessa. U Topolčanima nagovarali su ih obilazeći Magjari i Magjaroni, da oporeknu svoje podpise. Na kada opasije, da se puk vlada značajno i dostojno i da ih neće slušati, proglasili su niekoje odličnije domorodce za buntovnike. Isto namiestništvo bilo je prisiljeno, da povede zbog toga iztragu uslied mnogih denuncijaciah. Administrator nitranske županije protestirao je proti ovako sumničenju a namiestništvo odusta od dalje istrage.

Talijanska.

U Parizu nadaju se, da će Pruska skoro priznati kraljevinu Italije. U obavještenim krugovima u Berlinu neznaju ništa o tom. Jedan ministar, kojega glas od osobite je važnosti u tom pitanju, kaže, da se je nedavno izrazio, da se u razglabanju toga pitanja obično zaboravlja na to, da Prusija broji sedam milijunah katolikeh.

Kao što iz Rima javljaju, pisao je kardinal Antonelli svim biskupima raznih talijanskih provincijah, da im u ime papino prijavlje, da njihovu

namieru doći u Rim na svetkovinu kanonizacije zahvalno uvažuje, no da ih odričuje od toga puta, ako bi se bojati morali, da bi im se povratak u diecezu zabranio ili ako bi im prietila kakova manje oštra miera.

Papinski ratni ministar poslao je za osobnu sigurnost svetog oca četu od 1000 momakah s topovima u Porto d' Anzio, gdje će Nj. svetost stolovati tri nedjelje danah. I general Goyon poslao je tri francuske kumpanije onamo. Kardinal Antonelli nije s papom otišo u Porto d' Anzio, već će ostati u Rimu.

Polag viestih iz Rima i Napulja od 22. travnja prešli su francuski oddieli pod pukovnikom Chanceyom kod Veroli-a prieko granice, i udarili su zajedno s Talijanima na Chiavoneovu četu, koji je uteko u gore. I druge čete razpuđjene su.

Pruska.

Berlin, 26. travnja. Jošte svejednako pogovara se, da će biti ministarstvo promienjeno, akoprem proglašuje ministar Jagow u „*Sternzeitungu*“ ova viest za netemeljitu.

Francuzka.

U Parizu pogovara se, da će Persigny krenuti u London a Billault da će medjutim obavljati unutarnje poslove. Mnogi su toga mnienja, da je odlazak ministra Persigny-a u tiesnom savezu s ministarskom krizom, o kojoj se već od davna pripovieda. Što se tiče rimskoga pitanja tvrđi se u višjim krugovima, da će Goyon bez dvojbe ostaviti Rim i da se o tome radi, da se započme niekakovo ngovaranje medju papom i kraljem sardinskim. No do toga će teško kada doći.

Persija.

Po pouzdanim viestima iz Turkestana krenulo se od prilike 50.000 Persijancah sa 100 topovah u Herat, a serdar sultan Ahmet Jan od Herata po zapoviesti šaha persijskog krenuo je korpus od 16.000 momakah prema Furehu i Kandaharu. Potverdi li se ova viest (posliednji dopisi iz Teharana prieko Carigrada nespomenuše o tome ništa), to se je onda opet nadati sudaru izmedju persijske i britanske vlade, budući se perva ngovorno obvezala, da neće vojske u Herat slati, osim ako bi tudja vojska tamo upala.

Berzovjavne i najnovije viesti.

Milan, 28. travnja. Medju vojnicima niekadašnje napuljske vojske otkrila se *velika urota*. Kažu da je svećenstvo dalo oružje i novacah.

Milan, 29. travnja. Napuljski soldati Ambrozijanske kasarne obškərbljeni oružjem, nožima i pištoljima namieravahu uvesti u Lombardiji brigantstvo, od njih je 40 uapšeno. Jedna vojnička komisija istražuje taj slučaj. Uapsije i više svećenikah. Sličan pokus bio je i u Monzi.

Rim, 27. travnja. (Prieko Pariza.) Budući da Rusija zahtieva od pape, da njegov poslanik ima obćiti sa svećenstvom posredstvom ravnateljstva bogoštovja, odriče se papa poslati svojega poslanika u Rusiju.

Napulj, 28. travnja. *Kralj je ovamo došao*. Talijanski i francuski brodovi dopratiše ga.

Gajeta, 28. travnja. Priboj na burzi naviešćuje ruski najam po 5% u iznosku od 15 milijunah funtih sterlingah uz tečaj od 94.

Berlin, 29. travnja. *Izbori izbornikah u Berlinu ispali su sasvim na korist napredne stranke*. I dosada poznati telegrami iz provincijah javljaju *podpunu pobiedu slobodne stranke*.

Bruselj, 28. travnja. Današnji „*Indépendance*“ javlja: Potvrdjuje se da je g. Lavalette dobio dvomiesečni dopust. Car neće ići na izlogu u Englezku. Glasa se, da će se vojska skoro umaliti.

Varšava, 29. travnja. Danas na dan rođenja careva obnarodovano je oslobođenje od razrednoga poreza radničkoga za god. 1862., zatim da je 89 osudjenikah pomilovano, medju kojima se nalaze Bialobrzecski, Otto, Schlenker, Hispaniski, a napokon da je umaljena kasan četernaestoric i inih uznikah i da su izpušteni svikolici, koji su na 14 danah (?) zatvora osudjeni bili.

New-York, 17. travnja. Francuski poslanik Mercier ostavio je Washington, da otidje

u Richmond. Njegov iznenadni odlazak dao je povoda svakojakim gatanjima. General Mac Clellan nastavlja svoje priprave za juriš na Yorktown. „*Merimac*“ povratio se je u Norfolk.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 30. travnja 1862.

Papiri.

	Svjetlosni tečaj u austr. vred.
5% Kovovnice	72 20
5% Narodnoga zajma	84.85
Narodne banke	860.—
Vierovnoga zavoda	244.40

Mienice.

Srebro	129.15
London	130.—
Čarski cekini	6.14

Meteorologička opažanja na ovdiešnjoj kr. višjoj realci dne 30. travnja 1862.

U r a	Barometar va viala u par. črt.	Barometar va viala reduc. na 0	Toplo- ta po R.°	Nalobaha	Smier i ja- kost vjetra	Atmo- sferička oborina (dada nalog ili tada)	Opazka
7. pr. pd.	336.429	335.555	+ 8.0	0	Sl.		
2. pol.	336.556	335.471	+ 12.4	0	Sl.		
9. u več.	336.334	335.557	+ 9.2	0	Sl.		

Danas u 7 sati temperatura R.° +8.7.

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 281. gr. (301)

3—1

Izrok.

Kr. županijski sudbeni stol u Osieku daje ovim na znanje, da je na molbu Mate Zimera, po odvjetniku g. dru. Hegeduševiću, proti Franji Ganzeru radi dužnih 2063 fr. 25 kr., dočim odlukom od 7. prosinca 1861, br. 2024., na dne 10. veljače 1862 opredijelenu ovršbenu dražbu nijedan kupac prijavio se nije, odredio drugu javnu ovršbenu dražbu protivnikovih nepokretninah u grunt. napisniku br. 153, 118. obćine osiečke i br. 53 obćine Jovanovac na dan 22. svibnja 1862 i sljedećih danah, i to prvog dana dražbu kuće na lica mjestu u doljoj varoši, drugih danah pako dražbu ostalih nepokretninah u uredu ovog županijskog sudbenog stola tim dodatkom, da će se gore pomenuta nepokretnina kod ove dražbe i izpod procjene najboljom nudioću uručiti; kamo se kupit želeći ovim pozivlju, da se dražbeni uvjeti pri sudu uviditi mogu.

U Osieku dne 12. travnja 1862.

Br. 252. (302)

3—1

Usmèrtbeni saziv.

Od strane županijskog kot. suda novodvorskog poziva se posjedatelj izginute zadužnice po dužnicima Antunu i Mati Treiber vèrhu uzplaćanja 5% kamatah posudjenog zajma od 315 fr. sr. vierovniku Stiepanu Berglesu, žitelju iz obćine Novidvori sela Kockovec br. k. 8, u Klanjcu dne 6. travnja 1858 izdale, te u svèrhu zadobljenja zemljišničkoga prava zaloga na nepokretnosti pomenutih dužnikah u zemljišnici obćine Novi dvori pod br. zemlj. zapisnika 230 upisanu i uknjiženu, da svoj ove zadužnice posjed tim sigurnije u roku od jedne godine danah kod ovog kot. suda prijaviti imaju, jer će se u protivnom slučaju ova zadužnica za ništetu i pravna kriepost iste proti pomenutim iste izdateljima sa ukinutu očitovati.

Žup. kotarski sud.

U Novih dvorih dne 19. ožujka 1862.

Mattachich.

OGLASNIK.

Br. 202.

12—8

Vinotočje izvan tèrgovine ili prieko sokaka:

vrlo dobro staro sv. ivansko po 44 novč. a 1857. god. medjumursko po 56 novč. oka u tèrgovini vina i žestokih pićah kod „*purana*“ u dugoj ulici br. 335.

U istoj tèrgovini toči se slivovica po 52, 60 i 80 novč., pak po 1 for., i stara sriemska po 1 for. 40 novč. oka. Na vedro prodaje se vino i slivovica jeltinje.

Br. 297.

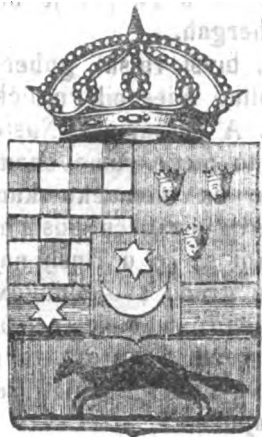
2—2

Jedna gospodarica,

sriednje dobe, viešta kućanskom gospodarstvu, i koja imade dobre službene dokaze, dobro i fino kuhati znade, bude odmah u jednoj gospodskoj kući na imanju primljena. — Ovoj službi viešte neka se najdulje do 10. svibnja 1862 pod naslovom *M. G.* kroz Brezce, zadnja pošta Klanjec, listovno prijave. Neplaćeni listovi nebudu prijeti.

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglas opredjeljena je površina: 7 kr. a. vr. od linije na jedan put, a 14 kr. a. vr. na 3 puta. — Eramaka pristojba na svaki oglas iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se putah isti uvjeri.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u petak 2. svibnja 1862.

Broj 101.

Neuredovni dio.

Trojedna kraljevina.

⊙ U Vetovu na mladi uskars 1862. Čega sam se vazda u životu sa svim svojim prijateljima bojao, da se naime sa razbojnikom sloglasnim Maksimom nigda i nigdje u životu nesastanem i neusrietnem, to sam se jučer došav u Požegu prieko mosta na Orleji i njime al' na preveliku sreću mrtvim na kolih sukobio. Pratili su ga naši domaći junački četnici, koji su ga i ubili iz puške da ga na strani zakopaju. Onaj, što je pogibeljna toga lapaža ubio, rodom je iz Bosne, i nije davno u službu u nas stupio. Al' i njem je golemu sreća u pomoći bila, što nije zaglavio, jer isa kako je spomenjen sločinac trojicu iz tri cjevi ljuto ranio, htjede i ovoga da si ukloni s puta, ali mu se četvrti cjev izneviest, na što ga Bosanac naš pospe sa kukinjama i dramnjaci, te ga smrtonosnim olovom s miesta na zemlju obori, gdieno svoju grišnu dušu rečen Maksim samertno poražen tamumlja. Dva mu pako druga odmah još u početku kreševa uskoče u gore. Maksim bio je ko što se pripovieda dvostruk uskok, najprije bojni, pa zatim tavnicaški. Dakle prost hajduk, i. j. kradljivac, kao što je od pokojna komornika Jankovića Voćinskoga 80,000 fr. što u zlata, što u srebra i t. d. ukras i oten. Kasnije pako, pošto mu je lešiji novac iztekao, pljačkao je i plienio što popove od obie nabožnosti, što vlastelne i njihove službenike, a robio je i ostale bogatije gospodare. Škertac s jedne strane bio je čuvajec zlata, a s druge razšipan trešec papirni novac, makar da nije nijednoga zaslužio. Živopisac ga je snimio, i vele da nije tako strašan ko što se govori, dapače da je umiljat, kano što su svi sladki ljudi s licumierci, inače se tako dugo nebi ni održao bio. No i mamamo primierah i od njegove osviete i grožnje, gdje je i kervoločno postupao, a novca i pica u viek šedjao i gladovao.

U njega je bilo utočište za svekolike seoske naše kvaridine, pustahije i zločince, s kojima je u savezu stajao, te sad k jednim sad k drugim pribiegavao, kao što su okolnosti to sobom donosile i zahtievale i t. d. i t. d., a tako su i oni k nje-

mu opet od svoje kuće pribieživali il' iz zatvora uskakivali.

I to neka Vam bude od toga zla roda dosta. Al' posve je drugi razlog bio zašto smo u Požegu išli. Na poziv presv. g. našega velikoga župana Miroslava Špun-Stričića biesmo se sakupili nas pouzdanikah okolo dvadeset i tri glave ljudih od svakoga reda i stališa, da se posavieta-jemo o osoblja i plaći županijskih činovnikah, onako kako bi se po višem nuputku do sabora sadašnji umaljen broj čestnikah i njihovih plaćah u napredak imao ili u miru ostaviti ili pako promieniti prama sadašnjim potrebama i okolnostima.

Donešena su u to ime svakolika diela župenska tja od postanka ove naše slavne županije počezke, i kako je ona od komorskoga dobra do te sjajne i liepe odlike došla, pa je pronadjeno: da je sad manje sad više bilo županijskih dostojanstvenikah s različitim plaćama. U najnovije pako doba iliti u omladi ove županije opazi se, da je slavna županija naša prigodom svoje obnove nuputak više oblasti prekoračila, te izabrala službenikah za nieke časti, o kojih u višem nuputku ni govora nema.

Zatim pretresivano kako bi najprimitivnije bilo da se častnici jurve zakonito i ustavno odabrau ili zadržu, ili s plaćom obkserbe, pošto nisu svojom krivnjom u to žalostno stanje došli, za koje stanje kad bi u napriedak znali bili, do isto nebi kući ni dolazili ni povraćali se, već bi se po svijetu bili ogledali, ili tamo ostali, gdje su i prije službovali itd.

Preavietli g. veliki župan odgovori na to, da je tom pitanju zadovoljeno predstavkom na posvećeno Njegovo veličanstvo našega vladara još 26. veljače i sljedećih danah u velikoj skupštini jednodušno glasovanom.

Oko plaćah častničkih složili smo se bërzo i stavili smo jih u razmierje današnje skupce i malovriednosti papirna novca itd.; samo smo se i to predugo i zaludno motali oko blagajnika velikoga, za koga zahtievahu nieka gospoda protivstavnika, ali i tuj održa pobiedu dosljednost, čuvao bo se je naš veliki župan svakoga protivslorja dobro znajući, da je naš sadašnji blagajnik kao što je i od ozgor i od ozdol kontroliran, prima bo novce od više oblasti, a kojima ih dieli, toliko ima i kontrolorah, a što je navadjano bilo kao opasno u rukuh jednoga čovieka, te bi moglo, lo-

gično veim samo moglo . . . dogoditi se, daje u rukama i dvojice i trojice ili više protivstavnikah.

I s oim smo bili gotovi oko dva sata popodne. U četiri sata opet se sakupismo i sastasmo u velikoj dvorani naše kuće županijske: „da glede osoblja ustrojili imajuega se kr. županijskoga sudišta požezkoga svoje mnienie izjavi sl. odbor velikom županu.“ I tu izjavismo se izmed mnogobrojnih predložnikuh za stolicu prisiedničku: za Siražimira Jenka, za Pejčića Šandora, za Teodorovića i Erlingera. Pa zatim glasovasmo jednodušno za tajnika Talera Nikolu i Gjurašina. Pristavi su Traun i Virag. Gosp. Cirakija izabrasmo složno ravnateljem. Ofiojalom postao je Fr. Kovačić i Švoma, a pomoćnikom Viacijanović. Pisari su Brajmač i Mraz.

Karlova c. Jedna od najtežjih, gorkih dužnosnih novinarske, jest ta, oglašivati zločinstva koja se u narodu događaju. Mi si dejmno trude svaku isto zanimivu navest našim čitateljem priobćiti, ali kad smo prinukani o kojem zločinu govoriti, stegne nam se serdce i neda nam se nikako pefa se hvalati. Ali kako rekosmo, dužnost neodvišnog i nepristranog časopisa jest, o svakom događaju proshorit, pa zato i moramo spomenuti nesretnu događaje, što su se ovih zadnjih osam danah u Karlovcu i njegovoj okolici sbili.

Nieka dievojka, boljem stališu pripadajuća, rodom iz Štajerske, a qvdje kod svojih rođakah bivajuća, bacila je svoje vlastite diete u Closque, gdje isto u smedu poći nadjoše. Ista nesretnica priznala je već svoj zločin i odpraćena je noćas u 2 sata u Zagreb, gdje će joj županijski sud kaznu odsuditi. Rado vjerujemo niekoj, ali istu dievojku poznavajućim, da je ona to u niekom paroxizmu, u niekom nesretnom času smiesane pameti učinila, jer čujemo da je ota dievojka vazda dobro serdce imala, pa ni mrava ni muhu umoriti mogla. Sveznajući odsudit će ju u istinu po zaslugi njezinaj, a od čoviekoljubivih sudacah sl. županijskog sudbenog stola izgledamo sa što možno samo blažja osudu.

A onu hulju, koja je ovu ubogu, nesretnu dievojku prevarila i materom napravila, pekla da bog dá grišna duša, dok god živ bude. Pet pisamah pisala mu je nesretnica, zaklinjajuć ga, da još za dube skerbi kamo će s dietetom. On joj nije ni odgovorio; a sad neka gleda, kamo si je ljubov-

Razmaženice.

(Nadalje.)

XII.

Upoznao se s gospodičnom vojnički liečnik, te nas uzeo svaki dan posiećivati. Bijaše to tih, aljudan i prijazan čoviećac. Pa kako se je s njom upoznao? Jur davna pripoviedahu gospodičnici došavši k nam u posietu, kako je liep taj liečnik, černoook, rümen, vitak — riečju krasota, koja se neda opisati.

Slušajuć to gospodična, rekla bi češće starici: „Pozovite, babice, toga liečnika, rada bih ga vidjela, kakav je?“

„Liečnik, čudnovato. Sirola, prosjak! Čemu se brinuti za takove ljude?“

„Rada bih samo vidjela, je li takav, kako se pripovieda.“

I premda ju je stara odgovarala, ona osta kod svoga.

Kad su përi put došli častnici u posietu, mo-

rela je stara prositi, da drugi put sa sobom dovedu i liečnika.

Oni to i obećaše.

„A kad ćete nas posietiti, pita gospodična, bërzo, da skoru?“

„Ako vam je milo prekosutra“ — odgovore gospodičnici, skačuć od radosti. Svi odoše kano da se vesele sa svoje gluposti.

XIII.

Kako se gospodična onaj dan krasno obukla! ali se starica mërgodu i mërmlja: „Što nam treba takove siročadi?“

Gospodična kao da toga i nečuje, a stara izlieva vas jed na nas.

Došli gostovi ali bez liečnika. „Hvali na odlikovanju, ali neima vremena, premnogo ima bolestnikah.“

„Nesilite ga, reče stara, neka si je lieči.“

Gospodična samo porumeni, te si stala grizti ustnicu, mi smo dobile, kad su odišli gosti. Moradosmo svašta podnesti. Gospodična je umah

oboljela, uzdiše, jeca, viče. Starica se uplašila i poslala po liečnika. Vojnički liečnik je vrlo viešt a i stanuje najbliže. Poslali su po njega. Liečnik dodje, izpituje a ona spušta glavu i odgovara.

On odlazi, ali obećaje, da će i sutra doći.

A kad uzme starica izpitivati: „No kakav je liečnik, kako ti se čini?“ gospodična odgovori: „Ohol kao kakav velikaš. Neznam što dërži do sebe?“

Liečnik sirola liečio ju i liečio, dok se napokon u nju i nezalubi.

A ni ona nije na njega mërzila. Mladi gostovi uvidieše do skora kako vietar puše. Starica samo da glavom o zid nelupa, ali što će si, ona nemože ništa učiniti.

„Babice, ako me budete odanj odgovarali, ja umriem; smilujte mi se, radje me ubijte.“

Starica je pušta na miru, ali uzdiše bez prestanka.

(Dalje će slediti.)

nica, koja mu je sve žrtvovala, doveo. Ubila ga puška božja!

U Erjavcu kraj Ozlja, i u Krasici dogodila su se ove dane neka ubojstva, o kojih ćemo obširnije u dođućem broju javiti, čim iz vjerodostojnog izvora sve potanko saznademo.

Ovog časa čujemo, da su noćas u selu Šišljaviću nieki zlotvori niekog seljaka tako gadno izbili, da je već na pol mrtav. (Gl.)

Cerna Gora.

Bitka kod Kermnice i Šestane bi-jaše zaista najvažnije, junačko dielo od početka pohoda u Hercegovini, i to kako u obziru na rezultat, tako i na njezine neizbježne posljedice. Sad imamo bliže podrobnosti o onom kervnom događaju. Asan-Hot-bej, koji je imao da izderži kod Kermnice udar Černogoracah, hteo je da se sa svojim u silu kroz neprijateljske linije natrak povući. To mu nije pošlo za rukom, pa izgubivši dosta vojske baci se u Kermnicu, gdje se morao predati i oružje položiti. Iz Skadra je parobrodom poslato pomoći na bojište, od priliko 2000 momakah. Dana 5. travnja bio je onaj kervav boj kod Šestane, koji se svršio s konačnim porazom Turakah.

Neopisan je strah, što ga je ovaj događaj u Skadru prouzrokovao. Stotina najodličnijih građanah ove varoši platiše ovaj dan životom. Majke jaukaše za svojim sinovima, — to umnoži zabunu još većma. Badava se paša skadarski trudio, da duhove uspokoji i da pobudi stanovništvo, da se protiv dolazećem neprijatelju u masi podigne; nitko ga nehtede slušati. Turaka vlada nije ništa zane-marila, što bi strategične posljedice ovog poraza mogle iole preduprediti. Jedan dio kod Bara skupljenog observacionog kora bio je bježbolje u Skadru odavau. Dana 8. travnja stigoše 2 batalijuna redifa, koji su u tako čemernom stanju da prije na izderpane prosjake nego na vojnike nalice.

Ismail-paša nahodi se u Baru, gdje duž obale upravlja fortifikacijom. Husein-paša sprema ekspediciju protiv Vasojevićima, te se je zato preselio u Gusinje. Govori se, da je knez crnogorski namio skorom osloboditi one, koji su u Kermnici zarobljeni; kao što je spomenuto, s njima osobito blago postupaju. Novi dokaz, da je crnogorska vlada na putu napredka.

Luka se Vukalović bavi sakupljanjem rastur-kanih pobunjenikah, pa nemisleći o izravanju s Turcima na ovo se odvažio, da s poznatom energijom neprijatelja sretne. On je kod Spasovog Kersta pored naše granice napao na nieki turski transport s brušnom, te je njegovim ljudma pošlo za rukom, da svoj zadetak sretno rieše. (Srbbr.)

Rusija.

Varšava, 20. travnja. „Dzieniku poljsko-mu“ piše se iz Varšave: Narodni pokret u Ruskoj razširuje se sve većma a ujedno s njimi mierzna protiv Niemcima.

Poznato je, da je bio Mihajlov, ruski pisatelj, prognan u Siberiju. Petrogradsko občinstvo očitovalo je time svoje sućutje prema „velikomu domorodcu“, da je sabralo mnogo novacah dobrovoljnim prinescima, koji će se obitelji prognanoga kao narodan dar izručiti.

— Povodom tisućogodišnje uspomene utemeljenje ruske države; imao je državni savjetnik, profesor Pavlov, posebni govor; u kojem reče medju inim: „Prije tisuć godina dodjoh naši oci k Rusiku te rekoše: „Hodi, pa budi našim kraljem; mi ćemo te slušati, jer kod nas ima dosta bogatstva, ali nikakova reda.“ Što da danas kašemo caru Alexandru? Bogatstvo se izgubi a reda neima kao i prije. Poslie tisuću godina postadoše od bogatih prostih ljudih, siromasi bez svjetla. Car Petar, kojega mnogi nazivlju velikim, bijaše najglavniji uzrok naše nesreće. On uveče kod nas sieniu niemačke civilizacije, koja je priecila naravni razvitak društvenoga slavenskoga života. Katarina ravnala se je u svem po caru Petru, ali najvećom žibom za Rusiju bijaše pokojni car Nikola; on jedini je kriv našoj nesreći. Što nam hasne dobra nakana sadanjega cara, kada mu nedopušta niemačka kamarila, da ih izvede? Dok se nebudemo lišili Niemcakah neće biti dobro.“

Ovaj govor učinu kod dvora velik utisak a carica se je plakala tačeci se, da to svenju, kao

Niemkinju ide — a Pavlov je bio prognan nastojanjem Adelsbergah.

Suvarov, bivši rajski gubernator, imenovan bi prije nekoliko mjesecih vojničkim gubernatorom u Petrogradu. A što učini? Nastojao je, da narodu omili; no to može samo onomu za rukom poći, koji se podiže na niemačku kamarilu. Suvarov shvativ dobro svoju zadaću posla niemačkomu grofu Adelsbergu, koji se je u Rusiji naselio, uredni poziv, da plati u gradu svoje dugove, u protivnom slučaju će njegov imetak prodati putem javne overhe. Što reče Suvarov, to neporeče; a car uvidivši grofovu nevolju izplati za njega 600.000 iz svoje blagajnice.

„Jeli istina, upita car Suvarova — da je nezadovoljstvo u gradu u takova stupnju preuzelo mah, da bi mogla buknući buna?“

„To je stvar sasvim moguća, odgovori Suvarov; nu nije se treba bojati. Ako bi zbilja do toga došlo, morao bi se samo Adelsberg i još nekoliko Niemcakah odstraniti, te bi se svijet odmah umirio.“

Adelsberg sasnavši zato upita Suvarova: „Što ste pripoviedali caru o meni?“

„Rekoh, da bi ste se morali vi i još niekoji Niemci odstraniti u slučaju ako bi buknuća buna u gradu.“

Iz svega toga možemo suditi, kako se stvari u Rusiji imaju. — Plemičke skupštine zaključise, da će čekati još godinu danah; tečajem ovoga vremena da će moći vlada oživotvoriti sve reforme, što ih je obećala. U Moskvi govori se glasno i javno u gostionama i privatnim društvima o potrebi narodnoga zastupništva; dapače na niekim miestima očituje se želja, da bi se imala sadenja dinastija zamieniti dinastijom čistoslaven-skom, narodnom.

Gërčka.

O različnim strankama u Gërčkoj pišu „Obć. augsb. novinama“:

Kažu, da ima četiri stranke: jeda hoće Gërčku, jonske otoke, Epir i Albaniju pod kakvim engleskim princem; druga želi s umnoženom teritorijom *Leuchtenberga*, koji da se oženi s engleskom princezom; treća, ponajviše djaci, odvielnici i mladi ljudi sanjaju o preporodjenju gërčkoga carstva do Dunava i dalje pod princem *Napoleonom*; posljednja, a to one, što je adesila pokret u Navpliji, želi Gërčku u granicama starog Hellasa, vodja joj je pukovnik pobunjenikah, Koromaoš, koji podmeće ime kneza *Ipsilantijske*, ali ovaj neće o njemu ništa da zna. Englezka je već poziciju uzela. Englezki je poslanik saobćio, da lord Palmerston gërčku vladu i dinastiju istina mierz, ali da je poručio Gercima, neka se prodju želje, potresati dinastiju — s njom postoje, a s njom zajedno mogu i propasti.

Berzovjavne i najnovije viesti.

Dubrovnik, 29. travnja. Husein-paša udario je na dolnje Vasoviće i bio je od njih do noge potačen. Turci izgubiše 2000 momakah, 1000 konjah, 4 topa i velika množinu municije i hrane.

U ostalom takodjer veliki izgubitak kërščanah neda se jošte brojem naznačiti. (Ost u. West.)

Berlin, 29. travnja. Polag sinoćnih skupštinah berlinskih odbornikah može se za cijelo uzeti, da će svikolici dosadanji berlinski poklisari izvan Kuhne-a opet izabrani biti.

Bruselj, 29. travnja. Današnji „Indépandance“ sadërtaže dopis iz Londona, koji potvrđuje, da odlazak Merciera, francuzkoga poslanika u Washingtonu, znači evropejsko diplomatsko posredovanje, da se siever pomiri s jugom. Pred bitkom pittbouržkom ustanovljeno je priznanje juga za temelj razpravah; od tada postalo je pitanje tešim.

Petrograd, 30. travnja. Na jučerašnji rodjendan carev obnarodovao je „Invalid“ mnogobrojna diplomatska i vojnička promicanja. General Lüders naimenovan je sućlanom državnoga vieća a poslanici Balabin i Persiani tajnim savjetnicima.

I z k a z.

Kod prve hërvaćke štedionice bio je koncem mjeseca ožujka 1862 primak 373,735 f. 37 n. a mjeseca travnja . . . . . 117,433 f. 63 n.

Ukupno . . . . . 491,169 f. — n.

Usuprot pako bio je koncem mjeseca ožujka 1862 izdat . . . . . 361,133 f. 26 n. a mies. travnja 121,594 f. 85 n.

Ukupno . . . . . 482,728 f. 11 n.

Ostaje gotovine koncem travnja 1862 . . . . . 8,440 f. 89 n.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 1. svibnja 1862. Svjetlosni tečaj u austr. vred.

Papiri.

5% Kovovnice	73 05
5% Narodnoga zajma	85 05
Narodne banke	876.—
Vierovnoga zavoda	226 50

Mienice.

Srebro	128.—
London	128 75
Carški cekini	6.10

Meteorologička opažanja

na ovdiešnoj kr. višjoj realki dne 1. svibnja 1862.

U r a	Barometar va vijaku u par. čit.	Barometar va vijaku reduc. na 0	Toplo- ta po R.	Naobla- ka	Smier i ja- kost vjetro- va	Atmo- sferička oborina (dada, snieg ili tuča)	Opaska
7. pr. pd.	336.52	335.49	+ 8.7	8	Seis		
2. pol.	336.56	335.49	+ 12.9	5	Sis		
9. u več.	336.77	335.97	+ 9.6	0	Sis		

Danas u 7 sati temperatura R.° +14.4.

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 415. (291)

3—2

Oglas.

U tečajnoj pisarnici visokoga c. k. financijskoga ministarstva izradjen je jurve i već tiskom izdan troš razdiel topografičnoga poštanskoga riečnika, kojega je izdanje višjim oglašom od 23. travnja 1852 br. 1426 na znanje dano, a obziže krunovine Gornju Austriju, Solnogradsku, Tirolsku, Vorarlberšku, Štajersku, Korošku, Kranjsku, zatim kneževinu Lichtenštajn.

Ciena ovoga diela ustanovljena je na 6 forintih a. vr. i prodaja istoga povierena je poštanskim činovnicima, koji nanj primaju predbrajanja i posredstvom kojih dobit će se dielo bez poštarine.

Što se time shodno visokomu ministerialnom razpisu od 6. siečnja 1862 br. 41433/2854 stavlja do obćega znanja.

U Zagrebu dne 16. travnja 1862.

C. k. ravnateljstvo poštah za Hërvaćku i Slavoniju.

Br. 50. gr. (300)

3—1

Oglas.

Poglavarstvo slob. i kralj. grada Križevca kao sud u ime kralj. žup. sudbenoga stola u Varaždnu stavlja ovim do sveobćega znanja: da je na molbu Tereze udove Koterba iz Varaždina, zastupane po odvielniku g. And. Uherniku iz Križevacah, radi dužnih 250 fr. 96% n. a. v. s. p. dozvolio javnu dražbenu prodaju nepokretnostih na nasljednike izza Petra Detonia iz Križevacah spadajućih te na 350 fr. a. v. procijenjenih, u ohsegu grada Križevacah pod br. grunt. 468. upisanih, naime jedne bašće od 1550 qhv. i jedne oranice od 741 qhv., te da su u ta svërhu dva roka opredieljena, i to prvi na dan 14. lipnja a drugi na 14. sërpnja o. g., svaki put ob 9 sati u jutro na licu miesta u Križevcih.

Pozivlju se dakle svikolici, koji ote nepokretnosti kupiti žele, k dražbi s tim dodatkom, da će se iste, ako li se kod prve dražbe ni za više a ni za procienbenu cieniu neprodadu, kod druge dražbe i izpod procienne najboljemu nudocu uručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na iste nepokretnosti dugove, na koliko ovi kupovnu svotu nadkrilili nebi, po naputku suda na se primiti; napokon, da se ostali dražbeni uvieti, procienbeni napisnik i gruntovnički izvadak kod ovoga suda uviditi mogu.

Ujedno se jošće pozivlju svi oni, koji, premda nisu o dražbi napose obaviešteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedene nepokretnosti kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom dražbe ovomu sudu prijave, pošto će u protivnom slučaju samim sebi pripisati imati, ako li se dioba kupovnine bez njih preduzme, i izdaci prijavljenim tražbinama.

Poglavarstvo sl. i kr. grada kao sud.

U Križevcih dne 15. travnja 1862.

Gradski sudac Sviličić.

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i prazniko na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je na domaću u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglaš opredjeljena je površina: 7 kr. a. vr. od linijasa jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Brzaka pristojba na svaki oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko putah, koliko se putah isti uvjeriti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u subotu 3. svibnja 1862.

Broj 108.

Neuredovni dio.

Ugarska.

Pešta, 23. travnja. Ovdje se od nekog vremena glasovi počeo raznositi, da će se za kratko vrijeme *ugarski sabor* sazvati. Bi li taj sabor sačinjavali članovi posljednjeg razpuštenog sabora, ili bi se novi *neposredni* izbori na taj konac činili, to je neizvjestno. Mnogi misle, da sadašnje putovanje g. kr. namiestnika grofa Palfiya po Ugarskoj s tim predmetom u nekoj svezi stoji, kojom će se prilikom najpouzdanije i najlakše moći izkusiti mišljenje glavnih muževah svih narodnostih. Da li su ova umišljavanja osnovana ili nisu, to će tek vrijeme moći pokazati. Medjutim to stoji, da kako državno austrijsko ministarstvo, tako i umierena Magjarska stranka jako radi, da se što prije do nužnog *sporazumljenja dodje*. U tom smislu počeo već i bečke ministerijalne novine članke izdavati. Kakvi će uslovi toga sporazumljenja biti; hoće li se odstupiti od *bitnih* točkah, koje su u adresi posljednjeg ugarskog sabora izložene, ili će se u interesu sporazumljenja sa obadve strane koncesije činili, to će se tek doznati, kad se do sporazumljenja dodje, koje svima mora na srcu ležati. Jedno je samo, od čega pri spominjanju „sporazumljenja“ *sebem*, a to je; da li se to sporazumljenje neće cijenom vojvodine povratiti? Da li se neće nemagjarske narodnosti braći Magjarima na milost i nemilost predati, da im oni diele, koliko za dobro nalaze? Da li godina 1862. za nas neće biti kopija od godine 1791.

U „Sèrbobranu“ je više putah kazano „da Sèrbi ne žele imati *tudju* vojvodinu;“ ali iz toga neslieduje da oni ne žele ni *svoje* imati.

Važni časovi približuju se, časovi, kojima se *život ili smert sahtievanju blagovječenskog sabora isriče*; sèrbski će narod na opresu biti i dobro će opamtiti, koja mu ruka čašu života, koja li čašu smertnog otrova pruža, pa bi li to u Beču, ili u Pešti, na saboru, ili u privatnim, ili nadležnim krugovima.

Iz *Subotice* nam javljaju, da se *Stjepan Stojnov*, c. kr. okružni načelnik, odviestnik i poslanik na sèrbskom saboru poslie dugog bolovanja na veliki petak u svojoj 40-toj godini u vječnost preselio. Pokojnog oplekuje udova supruge sa troje maloljetne siročadi. On je bio vječan suprug i prijatelj i dobar otac. Bog da mu dušu prosti! (Srbbr.)

No vi Sa d, 26. travnja. (Srbbr.) Danas nam dodje do ruke „*Putnik*“, list za umnu i duševnu zabavu, izdan troškom Ignjata Fuksa, ovdašnjega knjižara. — Dielo je na liepoj artiji sa dve slike „Skupština sliepaca“ i „Dušan sèrbska slava“ u formatu „Danice“ izdana, ima tri tabaka, str. 44; (stoji na godinu [12 svezki] 5 for., pojedini pak svezki stoje 60 novč. i to putem predplate). Ovo je dielo namienjeno „izobraženju i oblagorodjenju detijeg uma i sèrca i podizanju narodnog čustva i ponosa.“ Kao što se iz prvog svezka vidi, glavni su radnici „*Putnika*“ gg. Jakov Ignjatović i Gjorgje Rajković, oboica na polju književnosti sa svojih umotvorinah dovoljno poznati. Po izboru predmeta i po sadržaju svom „*Putnik*“ je dostojan, da se kod čitajuće sèrbske publike toplo preporuča.

Austrija.

O krakovskim nemirima pribećujemo doknadno iz „*Wien. Ztg.*“ ovo ove obširne viesti:

Na uskers o svršetku službe najedanput s

velikom vikom udese mladi ljudi i žene; ponajviše prostog razdiela, revolucionarna pjesmu: „*Bože čoš Poljske*“, na koje mnogobrojno skupljeni ljudi od boljih klasah, duboko sažaljavajući ovu od bezsaviestnih nemirnikah naručenu cèrkvenu demonstraciju, onaj čas na vrata navalise. U isto doba nieki mladići stadoše zajedati dva civilna stražara u cèrkvi, počeoše gurati ih, a pri izlasku iz cèrkve baciše se na jednog kamenom, našto se ovaj dokopa napadača, te ga pomoću potrole, koja je baš tada prošla, odvede u policiju. Budući da je odmah svietina — njih nekoliko stotinah glavah — s vikom navalila, bude samoljena glavna straža za pomoć. Ova pošlije 8 momakah, ali ti se i na njih od svih stranah počeo bacati kamenjem. Kad jedan patrolđija bi zgodjen kamenom u lice, komandujući stražmeštar zapoviedi pucati u vazduh. Nitko nije ranah dopao, samo što je, dok suse soldati branili protiv nagnuvše svietine, nieki pomoćnik štamparije bajonetom olako ranjen.

Odma, čim se pucanj začuo, pojavi se predsjednik redarstvenoga ravnateljstva na mjestu, te je jedva s niekim gradjanima mogao nagovoriti svietinu da se razidje, našto se odmah i patrola, koja se docnije pomnožila ukloni. Moglo je lahko biti goreg pokora, jer je svietina bila rakijom poizopijana i na bunu sklonjena. Vlasti upotrebiše sve nužne miere, da se do druga dva dana neproduži nered, i tako poslie prodje sve na miru. Dotične vlasti sudit će krivcima.

Prag, 29. travnja. Gradsko zastupništvo zaključa u jučerašnjoj glavnoj skupštini, da se za utemeljenje obèrtničke i zanatničke učione udiele obèrtničkomu društvu podpora od 1500 f., napokon da se na obćinske troškove pošalju dr. A. Frič, prof. Krejčí i prof. Niklas k londonskoj izložbi.

Tèrgovačka pako komora, zaključa, da će poslati u London najmanje deset mladih zanatlijah. Svaki pojedini dielić dobit će 500 f. u srebru. Njihova glavna zadaća bit će još i ta, da posiete sve znamenitije tvornice u Londonu i Parizu; a poslie njihova povratka morat će podati svatko od njih izvješće o tome, što je gdje opazio, što je naučio a kako bi se moglo njegovo učinjeno izkustvo obratiti na korist domaćega obèrtničtva i zanata.

Prag, 30. travnja. Magjarske vladne novine „*Sürgöny*“ donesoše dopis bečkoga svojega dopisnika, u kojem razlaže odnošaje česke politike naprama Magjarima. U istom dopisu kaže se, da se je nieki načelnik česke stranke isjavio, da su mnogi članovi desnice na državnom vjeću odgovarali slovensku deputaciju, da odustanu od svoje „demonstracije“ proti Magjarima — i da je jedan član desnice niekoga Slovaka tako u gostioni razljutio, da ovaj odmah gostionu ostavi.

„*Pešt. Vedomosti*“ tvrde, da o svem tomu slovenska deputacija ništa neznade i da bi im to moralo biti ipak bolje poznato, nego dopisniku „*Sürgöny*“ a. Napokon očituju, da su Slovaci čvrsto uviereni o ljubavi i prijateljstvu braće Čehah, proglašujući ujedno za uvriedu ovako ogovaranje.

Nadalje ogradiju se „*P. V.*“ proti krivomu mnienju, da je bilo vladanje slovenske deputacije niekakova „demonstracija“, dèržeći, da su Slovaci radili otvoreno, javno i pošteno i da im je predasvim samo stalo, do spasa njihova narodu. — Magjarima nije dakako drago, da su Slovaci od pamtlivieka vierni prijatelji Čehah, te znadu dobro da će biti još iskreniji prijatelji kada se bude kod njih naroda samesvjest još više probudila. . . Slovaci neće se nikada, bilo kako mu drago Slavenstvu iznevjeriti!

Sèrbija.

Beograd, 22. travnja. Novo ustrojenje centralne državne uprave stupa danas u život. „*Popečiteljstva*“ zvaće se odjako „*ministarstva*.“ Za predsjednika u ministarskom savietu naimenovan je ministar spolašnih dielah g. Ilija Garašanin.

Rusija.

Petrograd, 27. travnja. „*Ruska pravda*“ tajni časopis ovdie izlazeći nenada se ničemu od sadanje vlade pa piše u prvom broju medju inim ovako „*Nevarajte se i neimajte nikakvih obzira!* — U ime čoviečanstva orise naš glas, u ime čoviečanstva, što bijaše vriedjano u najplemenitijim svojim čuствima. Godina danah minu, što smo oskvrnili ruke naše kèrvlju najbolje braće naše u Poljskoj. Činilo se je, da će svete one žèrtve probuditi rusku vladu iz istočne lienosti, al' nas je nada prevarila. Sadanja vlada misli, da će za nju biti od nemale koristi, kada poplavi opustošenu Poljsku vojničkim svojim četama.

Činilo se je takodjer, da će ruska mladež osobito pako častništvo podići svoj glas proti sramotnu odnošaju, u koi ga zavede ruska vlada; al i u toj nadi prevarismo se.

Jao nama! Još sada smo nevoljnici i puko orudje. Braćo, oprostite nam u ime Isusa.

Mi ruski Slaveni dogosmo šutili nadajući se, da će vlada zadovoljiti potreboćama i zahtievama gnjelenoga naroda.

Svietlo veličine i prava poljskoga naroda bijaše tako sjajao, da smo bili aviereni, da će ga vlada opasiti. Mi nismo mogli predvidjati, da će vlada nazvati zločinom, što nebijaše ništa druge nego mučeničtvo. —

Vlada naša zaosta mnogo desetgodištah za narodnim razvitkom. — Njesino vladanje može imati dvoje posljedice, ili će nedovoljne njesine reforme ostati puko mèrtvo tielo, ih će nas na prevrat tierati.

Nama se čini, da si nemožemo drugačije postati narodnom slobodnim van potocima kèrvi. —

Neka nas nehrani više germansko-latarska birokracija svojim uspavankama; diadovi neće zadovoljeti s pjesmama. —

Braćo, Poljaci! Oprostite nam i pružite nam svoje ruke, jer je doba blizu, gdje ćemo stojati pod jednim barjakom, barjakom slobode. — Ljudi umiraju, ali plemenitu ideju nemože nitko uništiti. —

Jonski otoci.

„*Times*“ donosi od rieči do rieči odgovor lorda vèrhovnog povierenika u Kèrfu na poznatu adresu jonske skupštine, koja je sjedinjenje s Gèrčkom onako jako akcentuirala. Pošto je lord vèrhovni povierenik u obziru na ekonomičko stanje kao takodjer i na političnu slobodu predpomenio, da oba stanja sad bolje no ikad cvietaju, završimo je ovako:

„Ja u ovoj adresi učinjene nagovieštaje o pitanju sjedinjenja ovih državah sa onom časti gèrčkog naroda, koja sadašnje kraljevstvo sačinjava, nemogu ćutanjem preći. Zakonodavna skupština izjasnila je, da će se latiti svih zakonitih sredstvah, kako da ovoj postojanoj želji narodnoj izraza dade. Jedini zakoniti i ustavni put, kojim bi se imalo poći, ako se zaista takav izraz na ovaj događaj može aplicirati, bio bi put peticije na pokroviteljstvujućeg gospodara. Takva peticija u pravljena je od zakonodavne skupštine jedanaestog (posljednjeg) parlamenta na Njeno kraljevsko veličanstvo, ali je ista svećano od Njenog veličanstva odbijena. Počem je Englezka pokro-

vitelstvo nad jonskom državom primila, primila je i njim i dužnostih, a stekla je pravah.

„Ostaje dakle još da se napomene, da će Englezka, izpunjavajući saviestnom vernošću dužnosti, starati se ujedno, da prava nepovriđena sačuva. Zakonodavna bi skupština dakle dobro činila, da se zanima svojim pravim povlasticama koristanoga zakonodavstva, a da se uzdržava od daljih agitacija u pitanju, koje se mora smatrati, kao da ga je uredila jedina sila, koja vlast ima primiti ga.“

Amerika.

„Wanderer“ komentira depešu o bitki kod Korinta ovim riečma:

Izviešće, koje je — da mimogred primetimo — iz unionističkog izvora proisteklo, veli, da je od savezne vojske 20,000 a od Secesionistah 33,000 momakah palo. Ako predstavimo sebi najkervavije bojeve novoga vremena, to ni najveći sudar mnogo silnije vojske nebi po broju mogao pokazati veće gubitke. Ali ovdje možemo uzeti, da je po jedan od oba protivnika, koji se sukobiše na južnoj granici od Teseje jedva mogao imati 80,000 momakah. Takodje spominje depeša odsudne koristi, koje izperva secesioniste imaše, dok ih savezna vojska, znatno poumnožena, ne принуди da se natrag povuku. U isto doba vele, da je misidski otek br. 10. pao u ruke unionistah, te da je u sledstvu toga, što se neprijatelj do korinta povukao, Teseja ostala posve čista. Iz ovih fakata svakojako bi se zaključilo na odsudni gubitak na jug. Svaki uzaludan napadaj juga nosi značaj velikoga gubitka, koji se neda nadoknaditi. Na mogućnost daljega popisa za oružje sposobnih u državama: Luiziani, Misisipi i Alubami nije više ni misliti, a sa onom kod Korinta usriedotočenom vojakom poslato je neprijatelju na susret što se najbolje imalo. Nadati se takodje, da saveznička vojska, ako im pobjeda nije bila pedpuna neće propustiti, da brzo nadoknadi svoju snagu učini juriti na utvrdjen sten svoga protivnika, koji je fizično i moralno oslabio.

Korint ima veliko strategično značenje, u njemu je sredotočije od zapada vodećih putovah u Charleston (Charlestown) na istoku, Mobil i Nju-Orlean na jugu i Memfis na zapadu, leži na bregovitom zemljištu, koje okolinom dominira, i po svima dostovjernim izviestjima jako je utvrdjen. Premda je od Nju-Orleana od prilike 300 miljah udaljen, ipak je Secesionistama nužno imati ga, ako žele da sa sievera osujeje napadaj poglavite varoši Luiziane. Samo se po sebi razame, da bi se operacije od strane savezničke flote na Misisipi bitno podpomogle i uskorile. A ni sam New-Orlean nije takav varoš, da bi se na njezinu predaju računati moglo. Podieljenje njene na francuski i američanski kraj — izmješano stanovništvo — to sve oedaje jugu nikakvu nadu. Podje unionistama za rukom da neprijatelju za nekoliko nedeljah iz njegovog čvèrstog položaja izlisku — a to se, kao što stigavši depeša glasi, dosad nije dogodilo, onda je mašno dalje k jugu predrieti, bez da bi vojska terpila užterb zdravlja. Pohod u lieto, s obzirom na klimatične škodljivosti, bio bi skopčan s neizbježnim tegobama.

Berzovjavne i najnovije viesti.

Pariz, 30. travnja. „Patrie“ javlja, da se glasa, da je *general Goyon* prispeo u Pariz. „Pressa“ naviešćuje odasiv Goyona, a „Opinion nationale“ veli, da je Goyon na zapoviest careva pozvan u Pariz.

Verakruc, 3. travnja. Budući da Francuzka neodobrava konvenciju soledadsku, opet će francuzke čete, koje će se sutra ovamo povratiti, 15. otići u Mexico.

Dne 28. travnja u 6 sati u jutro, prispeo je *kralj Italije* u Gajetu, gdje je istim užitom kao u Toskani od strane naroda dočekan bio. U Napulju, koji je već rano jutro svečano urešen bio, očekivali su kralja oko 4 sata po podne.

Narodno kazalište.

Mi, koji smo pažljivim okom pratili diplovanje našega narodnoga kazališnoga društva od njegova

početka sve do sada a nismo ni truda štedili, da se iz prvoga izvora potanko obavijestimo o upravi istoga, nakanismo na koncu ovoga kazališnoga godišta, koje se tek posljednjim listopada t. g. dovršuje, konačno izviesće predložiti našem štov. čitateljstvu, da se u pregledu sakupljenih činjenica tim laglje osvieoči o njegovoj radinosti; no budući da je već poslie *prvih pet mjesecih* nekoliko gospode, kojima se rači nazivati se *prijateljima* narodnoga kazališta, neka sumnjičea pitanja na odbor upravljajući poslovima narodnoga kazališta u „Pozoru“ obnarodovat za dobro našla, a čini nam se, kad im rečeni odbor poslie toliko danah jošte odgovorio nije, kao da po svoj prilici ni nekani toga učiniti, što mu uprav ni nebi mogli zamieriti, jer je on po našem mnienju jedino kr. namiestničkom vieću, koje ga naimenova, dužan odgovarati i račune polagati, nalaže nam ljubav, koju gojimo prema istini i razvitku svakoga domaćega na obrazovanje naroda smierajućega zavoda, da prvu polovicu rečenoga izviesća već sada saobćimo, da se obće mnienje u slučaju, ako i unapred nebi kazališni odbor za shodno držao javno razjasnit *neispravnosti*, koje vèrve u onim u „Pozoru“ natiskanim pitanjima, neimajući protivnih podatakah, nesmuti na užterb našega kazališnoga društva.

Minula sesona počela je 3. studenoga pr. god. i dovršila se 12. travnja tek. god., u koje vrijeme bile su dane 64 predstave. U ovim 64 predstavama dano je bilo *20 sasvim novih* komadah, koji nisu nikada prije u hrvatskom jeziku davani bili i to: 1.) „Marija Tudor“ od Viktora Huga; 2.) „Ja sam moj brat“; 3.) „Narav i umietnost“ od Albin-a; 4.) „Korzikanci“ od Kocubua; 5.) „Venceslav IV. kralj češki“ od Birchpfeifferove; 6.) „Gjuragj Branković“ iz Magjarskoga; 7.) „Misli da je bolestan“ od Moliera; 8.) „Razbojnici“ od Šillera; 9.) „Dobro jutro“ od Klipere; 10.) „Samo šesticu“; 11.) „Poslie ponoći“; 12.) „Prvi put u kazalištu“; 13.) „Plod odbranjenja“ od Töpfera; 14.) „Nevolje zbog pokucstva“; 15.) „Liepa Mlinarica“ iz Francuzkoga; 16.) „Sadnikova dieca“ od Megerlove; 17.) „Čest kuće (kućno poštenje)“ iz Francuzkoga; 18.) „Vojnički biegunac“ od Szigligeti-a iz Magjarskoga; 19.) „Zatvor“ od Benedixa; i 20.) „Čvèrčak“ od Birchpfeifferove. Izvan toga dane je bilo 9 komadah, koji su hrvatskomu občinstvu istina od prijašnjih predstavah poznati, no koje *sadanje* naše kazališno društvo *nikada prije igrato nije*, izvedenje kojih dakle stajalo ga je isto toliko truda, kao da bi bili to *posve novi* komadi a ovi su: 1.) „Borba gospojah“ od Scribe-a iz Francuzkoga; 2.) „Prijatelji“ 3.) „Ljubomorna žena“ iz Englezkoga; 4.) „Čaša vode“ od Scribe-a iz Francuzkoga; 5.) „Sampiero“ od Halma; 6.) „Strielci“ iz ruske poviestnice; 7.) „Gospoje od Saint-Cyra“ od Dumasa; 8.) „Stranoljublje Černogorca“ od Markeza Bone i 9.) „Hrvatska viernost“. *Dakle ukupno 29 stranom novih stranom novo uviešanih komadah u 5 mjesecih i 9 danah!*

To je u istinu radinost, koju, kako se svatko iz kazališnih izkazah nalazećih se u *Almanaku* za prijatelje kazališta, izlazećem svake godine u Berlinu, od kojega smo *više godišta* pregledali, osvieočit može, jedva je u *navedenom* vremenu ikoje društvo u svoj Niemačkoj, gdje kazalište sasvim na drugom stupnju stoji nego li kod nas, dostiglo a kamo li nadkrililo, da neka bude primiera radi navedeno, glasovito carsko kazalište u Beču (k. k. Burgtheater), koje ima barem četverostruko veće i to prvoga reda društvo, nije mnoge godine dalo kroz *svekoliko svoje kazališno godište* ni polovice toliko novosti i novo uviešanih komadah, što ih naše *početničko* i porazmierno *malobrojno* društvo dade u *pet mjesecih*! (Dalje će sl.)

Mato Topalović,

podjašprišt i župnik u Gradištu, naš slavni pjesnik i užičeni rodoljub, jedan od najposobnijih sinovah naše domovine, preminuo je dne 26. travnja u Gradištu.

Viečna mu pamet!

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 2. svibnja 1862.

Papiri.

5% Kovovnice	72.45
5% Narodnoga zajma	84.65
Narodne banke	864.—
Vierovnoga zavoda	222.20

Müncoe.

Srebro	128.85
London	129.80
Carski cekini	6.15

Meteorologička opažanja

na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 2. svibnja 1862.

U r . a	Barometar va visina u par. obl.	Barometar va visina reduc. na 0	Toplo- ta po R.°	Moćnaka	Sifer i ja- kost vjetra	Atmo- sferička oborina (dada, nalog ili tuda)	Opaska
7. pr. pd.	336.°°88	335.°°87	+14.4	0	0		
2. pd.	336.°°21	335.°°07	+14.3	2	Jlt.		
9. u več.	335.°°76	334.°°80	+10.8	0	Sil.		

Danas u 7 sati temperatura R.° +13.9.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nro. 1658/611. (305)

3—1

Avviso di Concorso

pel rimpiazzamento del posto di scrittore contabile presso la Deputazione p. s. in Pola col soldo di annui fiorini 367,50 ed aggiuntovi indennizzo d'alloggio di annui fiorini 105 fino all'assegnamento di abitazione in natura e coll' obbligo di prestare cauzione nell' importo del soldo annuale.

Le documentate supliche saranno da presentarsi al Governo Centrale Marittimo entro tutto il p. v. Maggio, comprovando in principalità i servigi finora prestati nel ramo p. s. e la piena conoscenza della lingua italiana.

Verranno preferibilmente presi in considerazione impiegati disponibili semprechè possiedono la necessaria idoneità.

Br. 214 et 217. (306)

3—1

Natiečaj.

Na pučkoj učioni u varaždinskim Toplicah ima se uredno popuniti mjesto jednoga učitelja i orguljaša, s kojim skopčani dohodci pokraj bezplatna stana, zatim uživanja jedne oranice i livade od 2¹/₂ jutra, sastoje u 223 fr. a vr. znamenitom nadalje lutah, što ga župljani u vinu i žitu davaju, nekih štolarnih pristojbah, kao i 18 hvatih dèrvah za porabu učitelja i škole opredieljenih; u koju svèrhu se ovim do 15. svibnja g. g. otvara natiečaj.

Prositelji se napućuju, da svoje molbenice s potrebitim izkazima starosti, izučene s dobrim uspiehom dvogodišnje preparandije, čudorednosti i dosadanjega službovanja do spomenutoga reka dostave podarcidjaku i župniku u Biskupcih Blažu Švelicu.

Od nadbiskupskoga duhovnoga stola u Zagrebu dne 25. travnja 1862.

233. (307)

3—1

Na pučkoj učioni u Pušći, kotaru stubičkom, županiji zagrebačkoj, ima se definitivno popuniti učiteljsko i orguljaško mjesto, s kojim skopčana godišnja plaća osim bezplatna stana i nekih štolarnih pristojbah iznosi 315 fr. a vr. uz 6 hvatih dèrvah, samo za porabu učitelja opredieljenih, za što se ovim do konca svibnja t. g. otvara natiečaj.

Prositelji se napućuju, da do spomenutoga reka svoje vlastoručne pisane molbenice s potrebitim izkazima starosti, čudorednosti, izučene dvogodišnje preparandije i dojakošnjega službovanja podnesu opatu, podarcidjaku i župniku na Bistrici Mirku Tumpiću.

Od nadbiskupskoga duhovnoga stola u Zagrebu dne 25. travnja 1862.

Br. 281. gr. (301)

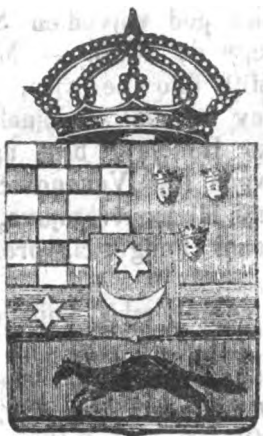
3—2

Izrok.

Kr. županijski sudbeni stol u Osieku daje ovim na znanje, da je na molbu Mata Zimera, po odvjetničku g. dru. Hegeduševiću, proti Franji Gänzeru radi dužnih 2063 fr. 25 kr., dočim odlukom od 7. prosinca 1861, br. 2024., na dne 10. veljače 1862 opredieljenu overu, bean dražbu nijedan kupac prijavio se nije, odredio drugu javnu overšebnu dražbu protivnikovih nepokretninah u grunt. napisniku br. 153, 118. obćine osiečke i br. 59 obćine Jovanovac na dan 22. svibnja 1862 i stiedecih danah, i to prvog dana dražbu kuće na licu mjesta u dolnjoj varoši, drugih danah pako dražbu ostalih nepokretninah u uredu ovog županijskog sudebnog stola tim dodatkom, da će se gore pomenuta nepokretnina kod ove dražbe i izpod procjene najboljom nudocu uručiti; kamo se kupit želeći ovim pozivlju, da se dražbeni uvjeti pri sudu uviditi mogu.

U Osieku dne 12. travnja 1862.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i preslike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću i novinaricu 4 kr. 20 hr. anst. vr. — Za vanjsku, kojim će se list svaki dan poštom, pošiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglaš opredjeljena je površina: 7 kr. a. vr. od listova jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Kratka pristojba na svaki oglaš iznosi 80 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se puta isti uvjet.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u ponedjeljak 5. svibnja 1862.

Broj 103.

Uredovni dio.

Oglas

u obziru držanja teoretičkog ispita iz državnoga računostvora.

Shodno raspisu obzorašnjega c. k. glavnoga računskoga direktorijuma od 17. studenoga 1852, br. 6577., sadržanog u državo-zakonskom listu br. 1. g. 1853., dostavlja se do obzora znanja, da će teoretični ispit iz državnoga računostvora izpitna komisija postavljena kod c. k. državnoga računostvora u Zagrebu započeti dne 15. svibnja 1862 i, ako bi potrebno bilo, sljedećih dana nastaviti ga.

Usljed toga pozivlju se svi oni kandidati, koji hoće, da se podvrgnu ovom ispitu, da svoje molbenice, biljegovane po propisu, predadu dotičnom predsjedniku komisije i predstojniku pomoćnoga državnoga knjigovodstva, c. k. računovodji Josipu Lichteneglu; ujedno pako da u ovim molbenicama vjerodostojno izkažu svoju domovinu, svoje rodno mjesto, svršene nauke, vjeroispovijedanje, sadanje prebivalište, zatim svoju službu ili ino svoje zanimanje, a k tomu naznače, kojim učevnim sriedstvima i na koliko su si prisvojili znanja računostvora.

Pri tom se konačno opaza, da se neće uzeti nikakav obzir na manjkave i nepotpune isprave; zatim da će oni izpitni kandidati, koji na javnom kojem učilištu nisu kroz jedno cijelo godište slušali predavanja iz znanosti računanja, već su znanja istih prisvojili privatnim naukom, polag §. 11. gore navedenoga raspisa prije nego polože ispit, imat propisanu taksu položiti u pienzeznicu, koju će im naznačiti predstojnik komisije.

Izpitna komisija za državno računostvo.
U Zagrebu, dne 23. travnja 1862. 3—3

Neuredovni dio.

Zagreb, 3. svibnja.

Brošura *Pietrisa* „Francuska politika i italijansko pitanje“, što izadje 28. travnja na svjetlo, zanima veoma misli diplomatah i nediplomatah tim većma, jer je izšla u okolnostima, koje nisu bez velike važnosti. U brošuri smatra se „sjednjenja Italija“ kao jamstvo naprama Austriji, što ide u prilog istoj Francuzkoj.

S istom brošuricom čini se da je u lišnom savezu povratak markesa Lavaletta u Rim, o Goyonu tvrdi se, da će sigurno viečni grad ostaviti; polag „Patrie“ nalazi se on jurve u Parizu.

U *Turinu* nadaju se čvrsto, da će po svojoj prilici francuska vojska Rim ostaviti, ako se ne bude kurija sklonula na zahtjevanje koncesije. Ministar Rotazzi nastoji, da ne bude uzalud pratio kralja pri njegovu putovanju; on hoće, da saznade sve želje i potrebe pojedinih provincija, te zmogne zadovoljiti im odmah, gdje toga okolnosti dopuštaju. Zbog toga nalazi se u njegovoj pratnji do dvadeset napuljskih činevnika, da može čim laglje postići, što je namienio. Vlada nebi rado, da Garibaldi u isto vrijeme s kraljem prispije u Napulj; nu on će valjda stati ravnati se po izraženoj želji.

Iz *Beča* pišu, da je trajni odsiek financiálnoga odbora u svojoj sednici sačinio, da ima biti banki pravo temeljivati likvidne banke bez dozvoljenja upraviteljstva financija. Vlada, koju je ministar Plener zastupao, nepristade na taj predlog s

toga razloga, što se nesmije država lišiti prava nadziranja, i da bi se valjanost glavnica preveć decentralizirala. —

U *Beogradu* pripravlja se Turci na odlučne događaje; straže se umnožavaju a svako obćenje između Turaka i Serbaljah prestalo je u zadnje doba. Svatko uvidja, da ovakovo stanje na dugo obstojati nemože.

Trojedna kraljevina.

U *Vetovu* na svetce Filipa i Jakova. Zaboravio sam Vam poslati oglas g. Kraljevića o tiskaru požežkoj, pa Vam ga evo ovom prilikom šaljem. „Oglas. Uz visoku dozvolu vis. kr. dalm.-herv.-slav. namjestničkoga vieća, u sl. kr. gradu Požegi otvorio je potpisani tiskaru. I ova se nalazi u sokaku Ašlanovu u kući pod broj 108. P. n. občinstvo se ovim ubaviećuje, da se od današnjega dana počamši, svake vrsli na tisak spadajuće naručbine primaju, ujedno se visoke i sl. oblasti tiela, kao i ostalo p. n. občinstvo najuljudnije umoljavaju, da ovaj za promicanje prosviete i obrazovanosti narodne spasonosan zavod podupirati blagoizvole. U Požegi na dan sv. Gjurgja 1862. Miroslav Kraljević, vlastnik tiskarne.“ (S biljegom jednog novčića.)

Mjesto, u kom se ta perva naša požežka tiskarna nastani jezikoslovno dohodi iz tursko-niemacke rieči. Ašlama, aršlama (Kerschen) bo znamenjuje još i dan danas u narodu jednu struku trišanjan i to najboljih. Dao bog da se sladka voća s toga stabla nautivamo. O Slavoncu govori se da će dobiti i on vis. dozvolu, samo šteta, što ma nije proglas izvrstan, ali srećom nije još natiskan, pa se može izpraviti.

O globitelju Maksimu zlo sam Vas izviestio da je sada trojicu ranio; nije, nego dvojicu sada, a prije toga kobna dana jednoga.

Za naš umovnik ili znanstvenik (muzej) nalazi se u Požegi u rukoh g. Kovačevića neprecijenjena dragociena riedkost i blago, persten naime našega slovjenškoga kralja Radmila s opisom na znaku nebeskom Sverdlu (Lyra) ovako: „R“ slovo obraćeno je na ubaviest u sirdcu iliti sriedini pečata zato, da se dva put štije i upotriebljava, to je na početku i na kraju ovako: „Ramilo (s priklatbom) Sciabonice R. Indi Radmilo slovjenški kralj.“ Iz poviesti pako naše to nemože drugi ni biti nego li Radomil I.

I to je onaj kralj panonski iliti slovjenški od koga piše Horac Tarselin „debellato Pannoniae Reges“ pozivajući se na zapadne lietopisce, izmed kojih Anonymus Salisburgensis pripovieda kako je pod franačkim ili niemackim kraljem Hludovikom Slovjen Privina sa sinom Chozilom iz Vulsarske zemlje otisao k vojvodi *Ratimaru*: illoque tempore Hludovicus Rex Bavariorum misit Rathodum cum exercitu multo ad exterminandum *Ratimarum* Ducem etc.“ Ovaj ga zove vodjom samo, a ostali lietopisci kraljem. Njegov je otac bio imenom *Etgar* ko što zapadnjaci, „Terpemer“ ko što Kosta Porfirogenit piše, a samo Radmila našega zove „Craseromer.“ itd. itd. itd.

A da je taj Radomil, Radomilo ili Radomir I. veće se i odalle vidi, što nikakva drugoga znaka neima više na pečatu. Ima još g. Kovačević i druga dva manja perstenka, od kojih je onaj sa sverdlom brez dvojbe Radmilov, drugi pako s drugim znamenjem sumnjiv je. To je izkopano u njegovu vinogradu izpod jednoga lipića sa 101 novčićem srebrnim izmed kojih su najmladji Leopoldovi, pod kojim su rado tamu i zakopani. Samo su dva medju njima novčića slovjenškoga

kralja „Moneta Regis Slavoniae“ i još dva znamenita, jedan „Lodovika“ vojvode Orljavskoga (Akvileje) ili dalmatinskoga s kockama i Antuna patrijarke orljavskoga s orlinom i znakom još neizpitanim. Na pervašnjem stoji s druge strane dešnjakinja gospa s napisom: „Patrona Aquile.“

Ako usporedimo pisce gerčke s latinskim, gerčki su ipak vjerodostojniji nieki od niemackih latinacah gotovo svihkolikih. Tako Terpemer i Craserome Kostin s Martinom duhovnikom *) njihovim štono dolazi i u listinama ranije i kasnije pisanim i prepisanim, epohu ili glasovitu dobu naše poviesti ukazuju, gdje protivno pisci franački kako sada, tako i niegda izvraćaju istinu u lazi pretvarajući se: „da su stari oni na glasu našinci nesamo kraljim franačkim, već i njihovim knezovima subditi fuerunt ad servitium Imperatoris, quorum nomina sunt Priwizlaunga, Cemicas, Zioimar i Etgar.“ Je li Kosta ovoga pervaoga, ili pako na Privinu mislio, kada je pisao: „da su se naši Slovjeni sedme godine istom iza ljute borbe s Franci (tako zovu Niemce još i danas na izteku) jedva oslobodili, to mora njegov *Cocolin* da odluci. Ako je na pervašnjega mislio, to je onda Anouimov Gonteramms, u drugih pako niemackih pisacah Kodolaus, (ubijen kod Kisega od pobunjenih Slovjenah;) ako je pako mislio na drugoga „Porina“, onda je prije njega bio tobožnji upravitelj slovjenških stranah *Hellmwing*, Abgar, Pabo i pobieditelj Slovjenah Rathod.

I ovdje moram snujuću žicu da pretergnem pokazav Vam samo, da sudite iz ovoga malo, koliko ćemo se još napuštiti morati dima, dok se uz vatru ogrijemo, i njezine svietlosti nautivamo.

Druga je pako bila moja nakana zašto da Vam opet pišem, premda ste istom jedan dopis jurve dobili od mene na skoro.

A to je uzrok naša velika skupština u Požegi 29. pr. m. obdržavana, u koju nas pozove naš veliki župan, i gdje bi se imali zaključci svihkoliki još od 26. veljače, pa sve čak do prekjučer učinjeni protresati.

Nemojte na me žaliti, ovom ću Vam sgodom što kraći biti. Pisao sam Vam jar o bivšem odboru našem. A sada Vam kažem, da unišav u dyoranu župansku čuo sam i slušao govornike sve od pervaoga i drugoga našega podžupana, pa tija sve do g. Baloka i ništa razumio nisam, premda su prilično liepo sborili naši, ali je ipak sve to bilo brez ikakva smisla. No kada se digoše još nieki, da udere i na proste i književne odbornike, što su pozvani bili da izjave svoje mnienje kao pervač za načelnika, tako sada i za njegove sieditelje u sudištu kralj. požežkom, tada usta preč. g. kanonik djakovski Sukić, štono o vamo s preč. g. J. Tordincem na skupštinu dodje i pobi hametom protivnike na toliko, da je naš veliki odvietnik za probitačno našao protumačiti: da se tuj neudara na pravo prosta naroda, gdje se je baš sbilja na njega jurišalo. Iz svega sam pako je dva samo toliko razumjeti mogao: kako bi mogli bili *takovi* i *onakovi* ljudi izabirati častnike za kr. sudište? gdje su se pitali samo za mnienja svoja, kano da nisu *takovi* i *onakovi* ljudi uz pervašnje odbore i predloge pravili i polag njih istu gospodu u obnovi još i izabirali?!

Da budem razgovietniji moram da Vam kažem, da je u odboru onom bio presvietli g. biskup pakrački s dva još prečastna svoja pravosl. svećenika, zatim bila su takodjer tri kat. duhovnika, prvi i drugi podžupan, prvi i drugi bilježnik, mnogo druge prevriedne gospode, zanatlijah i

*) „Sed habitu saeculari.“ K. Porf.

seljanah itd. uz presv. g. našega vel. župana . . . Trebamo li još kakova komentara? . . .

Istom kad sam iz sastanka otišao, razumio sam od prijatelja: „da su ta gospoda negdi se dogovorili i gospodsku aristokratsku dakako si svoju poštenu riet dali, da će odbore županske kao na ušterb ustavne slobode i velikih skupštinah rertok bajage sm. rajuće uništiti, a kad tamo, a oni ti popustiv u junačtvu javno, što su si tajno zavierili, drugo nešto želide, drugo mislide, i drugačije govoriše i tvoride i zato mi nebijahu njihovi govori razumljivi. Medjutim morao je biti naš vel. župan vrlo dobro upućen o svem tom pletivu, pa je zato i rekao na kraju toga prepiranja: Hvala Bogu i tako je i ta s tolikim naporom i pripravom dogovorena borba sretno obavljena.“ A ja dodajem još jedna samo takova bitka i protivnici su naši svi poraženi!

Cerna Gora.

Iz jednog dopisa „Pozorova“ iz Dubrovnika od 24. travnja vadimo sljedeća:

Kako smo vam bërzojavom javili, bilo je žestoke bitke u Hercegovini, mnogo veće, nego se u onaj prvi mah glasalo, kao da takve nije bilo izza grabovskoga kervoprolia; sada se vidi da je onu u svem nadkrilila.

Posljedica nemožemo joj još dovoljno procijeniti, premda moraju biti svakako velike; za sada nam je dosta da znamo, što je od velike važnosti za raju, da su se Černogorci umiešali u hercegovačke poslove, i da su Turci sasvim potučeni.

Glavna namjera Derviš-paše, odkako se premiestio sa Zubacah u Gacko, bila je, da podpomogne džebanom i hranom grad Nikšić, koji stojiše od nekoliko vremena u tiesnom položaju, nemogav primiti od nikuda hrane, a ono što je unj bilo već se pojelo.

U tu svrhu spremi Derviš na 13. pr. m. stolinu konjah natovarenih živećom, da pokušaju, je li slobodan prolazak u Nikšiće.

Černogorci ili nisu bili navlaš u njih dirati da tako namame druge, ili ih nije bilo u onaj čas dovoljno sakupljenih, puste ovu prvu karavanu da mirno prodje, i da zdravo prispije na žudjeno mjesto.

Sutra dan pak, to jest na 14. vidivši Derviš-pašu, da mu na putu neima nikakove zaprieke, spremi drugih 600 natovarenih konjah, te krene glavom sa 18 taborah (batalijunah) vojske osim 3000 bašibozukah da ih popratu.

Staza što vodi od Gacka u Nikšiće, uvlači se nakon jedno pet satih hoda, u neki tiesni prodol, koji se zove Duga, kojom se ide osam satih, ovo je sgodan klanjac za priček, to je mnogo putah umašten sërbskom i turskom kervlju. Valja primietiti da je Derviš napravio u Dugi nasipe i kule, u koje se on mnogo pouzdao.

Tek što se turska vojska u nju upustila, počmu se po okolnih brežuljicah pomaljati černe kape i bielače i svielliti oružje; pa umah zatim provali četa za četom niz bërdo, kao jata sivih sokolovah. Turski zapovjednik odmah zaustavi vojsku i načini logor, da se mogu u gomili lakše braniti, a u Gacko poruči, da mu pospeše u pomoć. — No prije, nego mu je ova došla, nanj napadnu Černogorci i zavrgoše bitku boreć se samimi noževi. Bitka trajala cio onaj dan, pak su ju prihvatili i sutra i prekosutra, t. j. 14. 15. i 16. pr. m. — Dva puta Derviš poručio je za pomoć u Gacko, i dva puta mu je dolazila, tako da su se iste rezerve morale umiešati. — Dva su puta udarili Černogorci na obkope, ali bez uspieha, a treći put, to jest treći dan okrene se bojna sreća sasvim k Černogorcem; Turakah je veći dio pobijen, nešto ih ranjeno, a ostalo se stranom razbieglo, jedan cigli odjel povuče se s Dežvišem u Gacko (a neki kažu u Mostar.) Tu se paša zaustavi, vidivši da ga Černogorci nešlede, pa sada dosivlje i kupi ono nešto raztierane vojske, što tumara stranputice.

Od osamnaest taborah vojske samo su se četiri zdrava ali biedna vratila. Ostalo je na polju do 4600 pušakah, 600 konjah natovarenih s hranom, 5 kolah novacah, 2 topa, 500 volovah što sve pade u ruke černogorske.

Od četrnaest taborah vojske poginulo, računse se osam hiljadah nizamah, osim bašibozukah kojim se broj nezna.

Černogorsku vojsku predvodio je Petar Stefanov Vukotić; sa Černogorci bilo su se i dvie

nahije Banjenah pod vojvodom Jovanom Bačevićem i Rupinska pod vojvodom Šakom Nikolićem iz jedne i druge do 7000. — Mrtvih i ranjenih broji se do 500, ako ne više, medju kojima je Stefan Radojev kapetan Rudinah, vojvoda Šako Nikolić, Djoko Radojev, brat mu ubijen, a Ilija Djukov i vojvoda Ilija Vukanović ranjeni.

U Arbaniji Medun tvrđjava, južnoga barjaka Kuči u nahiji Podgorici, predala se sa 400 vojnikah.

Rezerva černogorska, koja je bila u Banjanib, udari na uzkers u jutro na dva turska sela „Plana i Korita“, posieče 36 glavah, popali 300 kućah i ote 900 glavah životinje.

Kad je Derviš-paša otišao sa Zubacah put Gacka, ostavio je dva tabora nizamah i nekoliko bašibozukah, pa sada ovi čujuć kako je Derviš razbijen u Dugoj izmakoe svi u Trebinje, jer je Luka Vukalović odlučio bio na njih uderiti drugi dan po ukersu. Od nekoliko danah dolaze nam radostne vesti, sve jedna za drugom; danas nam pak stiže depeša iz Skadra, da je u bielom polju, u Vasojevićih osam satih daleko od sërbske granice bila golema bitka s Turci i Černogorcima, oni posljednji predvodjeni su bili od hrabroga Novice Cerovića, Turci su stradali, oteše im Černogorci 4 topa, zarobe 400 momakah.

Kad budemo doznali čisto izvješće ob ovoj poslednoj bitci javit ćemo vam što obširnije.

Sašlo je u Dubrovnik ovih danah devetero odličnih Šumarah, na koje je Omer postavio posieku (taglio.) Konsul turski ponudi im, ako bi hteli zapisati se u turske pandure, da će im biti sve oprošteno i da će primiti plaće na mjesec 200 grošah i hranu. Oni su mu liepo zahvalili, veleć, da ako ih ovdašnja vlada odiera, da će oni s Lukom. Ovu su im imena: Jovo Pamučina kapetan, Joko Čurtonić, Simo Magazin, Vule Pravica, Ilija Pravica, Simo Pravica, Risto Kokal, Josip Kovač kapetan od Popova, Simo Elaković.

Ima nekoliko danah da se pomoćnik kneza Nikole g. Lasar Vlahović vratio iz Pariza, po njegovom povratku praviteljstvo černogorsko u mieša se u poslove hercegovačke, iz toga se vidi da je vlada francuzka odobrila želju Černogorah.

Isti g. Vlahović pokazao mi na paraplovu putujući s njim iz Tërsta do Kotora jedan prsten koga mu je dorovao popečitelj inostranih dielah, koji vriedi osamstotinah franakah.

Turska.

S bosanske granice pišu „Sërbs. Dnevniku“ od 14. travnja. Imam da vam javim sa jedan slučaj iz susjedne Bosne, koji je istina već imao predhodnika svoga, ali opet neće valja proći sasvim na tiho, jer se netiče proste rajetine nego tudjega podanika, šta više baš zastupnika jedne velike sile. Dobio sam jedno pismo iz Tuzle, u kome mi se javlja, da su Turci na veliki utorak zapalili konak c. kr. austrijskoga konsula, kapetana Nikole Omčikusa, tako da je sav stan ujedanput u plamenu buknuo. Porodica njegova srećom spasila se, ali s golom dušom. Sam pak g. konsul zatvorio se bio u sobu, jer je bio doznao da ga neprihika čeka. Sërbi su se skupili bili na vatru i vikali su mu, da izidje napolje, jer će izgorjeti, ali g. konsul odgovorio je: Nesmijem, hoće Turci da me ubiju! U tom prispie paša, dade razvaliti prozor, te tako sretno iznesu g. konzula iz ognja. Pisma svanična spašena su i nešto od odieha g. konsula.

Bërzojavne i najnovije vesti.

Mostar, 2. svibnja. Omer-paša odpatovat će razgleda radi na arbanasku stranu. Jučer dođe s mušiom Derviš-pašom ozloglašeni ustaški vodja pep Mile ovamo, da Omer-paši svoje podvèrgnutje prijavi.

Bruselj, 3. svib. Današnji „Indépendance“ sadërkaže dopis iz Pariza, iz kojega se zaključit može, da će se skoro rimsko pitanje u talijanskom smislu riešiti. *Kažu, da se papa pripravlja na odlasak.*

Narodno kazalište.

(Nadalje.)

Od komedah već prije po istom sadašnjem našem društvu predstavljenih dano je bilo 26 i to: 1.) „Stjepko Šubić“; 2.) „Zapisnici vraga“

iz Francuzkoga; 3.) „Paljetina“ od Kotzebua; 4.) „Velebitska ralica“; 5.) „Gospoje i busari“ iz Poljskoga; 6.) „Testar Rezanac“; 7.) „Očarani kraljević“; 8.) „Gospodar i rob“ od Zedlitz-a; 9.) „Glupak“ iz Francuzkoga; 10.) „Srebrni pir“ od Kotzebua; 11.) „Plemić i đervar“; 12.) „Svadjiva braća“; 13.) „Mejrima“ od Matije Bana; 14.) „Nikola Zrinjski“ od Körnera; 15.) „Varaš i ladanje“; 16.) „Jelva ili ruska sirota“; 17.) „Graničari“ od Josipa Freudenreicha; 18.) „Klobučar i Opančar“; 19.) „Čičmiga“; 20.) „Djak i gospoja“; 21.) „Tko zna čemu je to dobro“ od Kotzebua; 22.) „Ludost i ludorija“; 23.) „Tri otca na jedanput“; 24.) „Hudi duh Lumpaci vagabundus“; 25.) „dva pištolja“; i 26.) „Iznenađa“; dakle zajedno s onih 29 stranom novih, stranom novo uviešbanih komedah bilo je dano ova- ga kazalištnoga polugodišta sve skupa 55 komadah, koji su, budući da neki od njih neizpjenjuju sav vešer, bili dani u 50 večerih — dakle preosta samo četrnaest večerih za opetovanja, za cijelo veoma malen broj, ako ih na pet mjeseci i 9 danah razdielimo. Obćinstvo se nemože dakle ni najmanje tužit, kao što bi nekima mlo bilo, na nemarnost našega društva i da je opetovanjima možebiti prekorodno čašćeno bilo, jer od društva početničkoga većih naporah tražiti, najveća bi nepravda bila, a komu je do njegova napredovanja stalo, nebi toga ni želiti smlo, jer kod tolika učenja na izust gdje bi boljim talentima vremena preostalo za umietničko shvaćanje i proučavanje značajah, koje imaju predstavljati i sa viešbanje u deklamaciji i estetičkom kretnju? Da, mi bi rekli, da je već to preveć bilo i pripisujemo tom prekorodnom učenju na izust, da po gdje ko komad nije onom točnošću, osobito u memoriranju, predstavljen bio, kao što bi bilo šteti. U umietnosti nebi smelo biti govora nikada o kolikoći, već samo o kakvoći. Pošlepa za novostma je uvijek znak loša ukusa i pomanjkanja estetičkog čuvstva, obćinstvo, koje svaki večer zahitjeva nov komad, daje si samo sviedočbu siromaštva o svojem umietoljubju, jer ljubopitnost baš je protivno umietoljubju.

Na obranu izbora danah komadah navodimo samo to, da od 20 novih komadah prieko tri strane pripada ili je pripadalo repertoara bečkoga dvorskoga kazališta a i isto tako barem trećina i svih drugih komadah, a u unj se lje neprimaju komadi bez vriednosti; izmedju ostalih pako prevedenih komadah nema možebiti jedan, koji se nije u svoje vrijeme na kazalištima bečkih predgradjah i drugih većih gradovah pod znakovima najveće dopadnosti davan, a ako se i tajiti neda, da su neki medju njima na ukus veće množine proračunani, ipak za cijelo nije nijedan bez kazališne vriednosti izradjen. — Jedino što bi se po našem mnienju tom repertoaru prebacit moglo, jest, da sastoji malne iz samih prevodah, no ako s jedne strane uzmemo obzir na to, da je već više godina prošlo, što nije nijedan jedini čist izvorai komadu u našem jeziku isašo i ono nešto malo boljega što imamo, da iziskuje malne dvostruko veće predstavljacko osoblje, nego što nam na raspolaganje stoji, i kao što doznasmo iz sigurna izvora, da su od opetovano samoljenih naših boljih dramatičkih spisateljah, samo gg. Kukuljević i Vukotinović dozvolili, da im se komadi predstave, što je u prijašnje vrijeme sa zahvalom i učinjeno bilo, a da se ostali iz raznih uzrokah jošte sve dosad na to odvratiti nemogahu, možemo li to pomanjkanje u grieh upisati kazalištnom odboru ili reditelju našega kazalištnoga društva? Tu se naravno razumievaju samo bolji originali — kojeakkeve možebiti bi si mogao odbor pribaviti, no što bi nam time pomozeno bilo? Preveden komad i srednje ruke svakako zaslažuje prednost pred posve nevaljalim izvornim — jer predstavljajuć ih izložili bi samo javnom ruglu izobraženoga svieta našu nedoraslu Thaliju, a predstavljajući time bi pružili slabe gradje za razvitak svojih sposobnostih.

(Dalje će stiediti.)

(Talijanska opera.) Posle stanku od 9 danah predstavio se u ovdječnjem kazalištu po društvu talijanskih pjevačah pod vodjom g. Burlini-a „Il Trovatore“ opera u 4 čina od Verdi-a, u kojoj prvi put pred naše obćinstvo stupila prava soprana gña. Capelli i bas Bernasconi. S radostju javljamo, da je uspieh ove predstave bio opravdan. Ne samo imenovani pjevači već i stariji članovi našega društva gospodična Berberini i naš blagovani tenor Baroni bijahu odlikovani užitnim pleskom a i po baritonu D'Etore i sèvernom mešom.

zbornu dobro podupirani. Veliku pohvalu zaslužuje nad svima za izvrstno izvedenje ove prekrasne našim obćinstvu toli omiljene opere g. *Piccini*, ravnatelj orkestra i prvi violončisti, koji je naš slab i nepodpuni orkestar svojom neobičnom vještinom tako urediti umio, da smo ga jedva spoznali. Ovaj vrijedni glasbenik upravlja je i lani prigodom talijanske opere našim orkestrom i već onda stekao je bio priznanje svih ovdišnjih poznavateljah umjetnosti — radujemo se dakle iskreno, da je g. poduzetniku za rukom pošlo dobiti ga i za litošnju našu besonu. Sinoć bila je ova opera opetovana i to s istim uspjehom. S.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 8. svibnja 1862.

Papiri.	Svjetlostni tečaj i anstr. vred.
5% Kovovnice	71.85
5% Narodnoga zajma	84.05
Narodne banke	850—
Vierovnoga zavoda	218.40
Mienice.	
Srebro	129.83
London	131.—
Carški cekini	6.20

Meteorologička opažanja na ovdišnjoj kr. višjoj realci dne 8. i 4. svibnja 1862.

Ura	Barometar na visini u par. obr.	Barometar na visini u par. obr.	Toplota po R.	Napuh	Smjer i jačina vjetrova	Atmosfera (daj. mlog. št. tuda)	Opazka
7. pr. pd. 335.78 334.86	+13.9	0	Sti.				
2. pol. 335.84 334.14	+15.4	2	Sa.				
9. u več. 334.98 334.07	+11.4	0	Sa.				
7. pr. pd. 334.19 333.33	+4.7	0	0				
2. pol. 333.23 332.11	+16.9	3	0				
9. u več. 332.78 331.84	+12.8	2	0				

Danas u 7 sati temperatura R. +12.4.

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

5391/704. (299)

3—2

Između predmeta, koji se predavaju na novo ustrojenom gospodarsko-zumarskom učilištu u Križevcu, sačinjava nauka prirodoslovja glavnu točku pomoću. — No budući da bi teoretička predavanja prirodoslovja slabim uspjehom urodila bez poznavanja prirodnih plodina, rečeno učilište pako nije se dosad providjeti moglo s valjanom sbirkom prirodnih plodina, osobito domaćih u Hrvatskoj i Slavoniji nalazećih se, koje bi od najveće praktične koristi bile, no dobiti se nemogu sakupljene i sistematički uredjene, to se pozivaju svi domoljubi, koji se sa skupljanjem prirodnih plodina bave, ili se slučajno u posjed takvih predmeta ma iz kojeg od trih prirodnih carstava, da s takovimi domoljubno podpomognu rečeno učilište i ustupe mu prirodne plodine, koje posjeduju, pa i naknadno mu pošalju one, koje bi slučajno našli ili baveć se sa skupljanjem učilištu pokloniti hotjeli.

Od kr. daln.-hrv.-slav. namjestničkog vjeća. U Zagrebu, 24. travnja 1862.

Br. 298.

3—2

Natiečaj.

Za popunjavanje izpražnjenog u županiji sriemskoj jednog mjesta zemaljskog nadcestara, s kojim je godišnja plaća od 315 fr. i pisarnička odsječna od 16 fr. 80 novč. s. v. skopčana, raspisuje se do 30. svibnja 1862. natiečaj.

Svi oni, koji ovo mjesto zadobiti žele, imaju do rečenog dana svoje molbenice velikom županu županije sriemske podnijeti i dokazati dobe svoju, te da su čvrsta i zdrava tiela, neprikladno čudoredna ponašanja, pisanju i računanju dobro vješti, i da posjeduju početne tehničke znanosti, ili da su izučili zidarstvi ili tesarski zanat.

Od kr. namjestničkog vjeća kraljevinah Dalmacije, Hrvatske i Slavonije u Zagrebu dne 24. travnja 1862.

Br. 2124. (294)

3—3

Oglas.

Poštanski tečaj medju Zagrebom i čakovčkim kolodvorom:

— Od Zagreba svaki dan u 8^{1/2} u večer.

— U čakovčki kolodvor svaki dan u jutro u 9 sati u 45. minutah.

— Od čakovčkoga kolodvora svaki dan u 3 sata 30 minutah poslije podne.

— U Zagreb svaki dan u 4 sata 25 minutah u jutro.

U Zagrebu dne 24. travnja 1862.

C. k. ravnateljstvo poštah za Hrvatsku i Slavoniju.

Bro. 1058/611. (305)

3—2

Avviso di Concorso

pel rimpiazzamento del posto di scrittore controllante presso la Deputazione p. s. in Pola col soldo di annui forini 367,50 ed aggiuntovi indennizzo d'alloggio di an-

nui forini 105 fino all'assegnamento di abitazione in natura. e coll'obbligo di prestare cauzione nell'importo del soldo annuale.

Le documentate suppliche saranno da presentarsi al Governo Centrale Marittimo entro tutto il p. v. Maggio, comprovando in principalità i serviggi finora prestati nel ramo p. s. e la piena conoscenza della lingua italiana.

Verranno preferibilmente presi in considerazione impiegati disponibili semprechè possiedono la necessaria idoneità.

Br. 214 et 217. (306)

3—2

Natiečaj.

Na pučkoj učionici u varaždinskim Toplicah ima se uredno popuniti mjesto jednoga učitelja i orguljaša, s kojim skopčani dohodci pokraj besplatna stana, zatim uživanja jedne oranice i livade od 2^{1/2} jutra, sastoje u 223 fr. a. v. anamenitom nadalje luknu, što ga župljani u vinu i žitu davaju, niekih školarnih pristojbah, kao i 18 hvatih dervah za porabu učitelja i škole opredieljenih; u koju svrhu se ovim do 15. svibnja o. g. otvara natiečaj.

Prositelji se napućuju, da svoje molbenice s potrebitim izkazima starosti, izučene s dobrim uspjehom dvogodišnje preparandije, čudorednosti i dosadanjega službovanja do spomenutoga roka dostave podarcidjaku i župniku u Bišupcuh Blažu Švelicu.

Od nadbiskupskoga duhovnoga stola u Zagrebu dne 25. travnja 1862.

233. (307)

3—2

Na pučkoj učionici u Pušći, kotaru stubičkom, županiji zagrebačkoj, ima se definitivno popuniti učiteljsko i orguljaško mjesto, s kojim skopčana godišnja plaća osim besplatna stana i niekih školarnih pristojbah iznosi 315 fr. a. v. uz 6 hvatih dervah samo za porabu učitelja opredieljenih, za što se ovim do konca svibnja t. g. otvara natiečaj.

Prositelji se napućuju, da do spomenutoga roka svoje vlastoručno pisane molbenice s potrebitim izkazima starosti, čudorednosti, izučene dvogodišnje preparandije i dojakšnijega službovanja podnesu opatu, podarcidjaku i župniku na Bistrici Mirku Tumpiću.

Od nadbiskupskoga duhovnoga stola u Zagrebu dne 25. travnja 1862.

Br. 1321-gr. 1861. (295)

3—2

Oglas.

Kr. županijski sudbeni stol u Osijeku daje ovim na znanje, da je na molbu visokog erara kroz c. k. finan. cijalnu prokuraturu radi dužnih 121 fr. a. v. s. p. dozvolio izvršnu dražbenu prodaju nepokretnosti Gjure Bolmanca iz Budimacah, što no su na 554 fr. a. v. sudbeno procijenjene, i u gruntovnici obćine Budimci pod br. gr. 101. upisane, te da su u tu svrhu dva roka opredieljena, prvi na 20. svibnja 1862, a drugi na 20. lipnja 1862, svaki put u 10 sati prije podne na licu mjesta u Budimcuh.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupit želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina, ako li se kod prve dražbe ni za više, a ni za prociebnenu cenu neprodade, kod druge dražbe i izpod prociebnenu nudocu izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti; i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, prociebnenu napisnik i gruntovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviješteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati morati, ako li se dioba kupovine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovina iscrpi, ništa nezapadne.

U Osijeku, 12. travnja 1862.

Br. 395-p. 1862. (307)

3—1

Oglas.

Ovdišnji tako zvani cvietnički sajam, koji je dne 14. travnja o. g. radi zločestog vremena slabo izpao, prenaša se na dne 19. svibnja 1862.

Što se štovanom obćinstvu za ravnaje do znanja stavlja.

Dano iz skupštine municipija slob. i kralj. grada u Križevcuh dne 23. travnja 1862. dervane.

Br. 281. gr. (301)

3—3

Izrok.

Kr. županijski sudbeni stol u Osijeku daje ovim na znanje, da je na molbu Mate Zimera, po odvjetniku g. dra. Hegeduševiću, proti Franji Ganzeru radi dužnih 2063 fr. 25 kr., dočim odlukom od 7. prosinca 1861, br. 2024, na dne 10. veljače 1862 opredieljenu izvršbenu dražbu nijedan kupac prijavio se nije, odredio drugu javnu izvršbenu dražbu protivnikovih nepokretninah u grunt. napisnika br. 153, 118. obćine osiečke i br. 59 obćine Jovanovac na dan 22. svibnja 1862 i sljedećih danah, i to prvog dana dražbu kuće na licu mjesta u doljoj varoši, drugog dana pako dražbu ostalih nepokretninah u uredu ovog županijskog sudbenog stola tim dodatkom, da će se gore pomenuta nepokretnina kod ove dražbe i izpod prociebnenu nudocu izručiti; kamo se kupit želeći ovim pozivlju, da se dražbeni uvjeti pri sudu uviditi mogu.

U Osijeku dne 12. travnja 1862.

Br. 2515. gr. (380)

3—3

Oglas.

Od kr. sudbenog stola županije zagrebačke kao stiečajne oblasti ovime se objavlja: Da je od tog suda otvoren stiečaj vrhu cijelog imetka ostavine iza Gjuro pl. Pisičića, imenito vrhu gibućeg, gdje se nalaze, čeg, i negibućeg imetka u onih krunovinah, gdje valjanost imade privremeni stiečajni red od 18. sèrpnja 1853, da je zastupnikom i medjutomnim upraviteljem imetka postavljen ovdašnji odvjetnik Nikola Krestić a njegovim zamienikom ovdašnji odvjetnik Mirko Da bach.

Pozivaju se dakle sve one osobe, koje kakve god tražbine na imetku padši u stiečaj staviti imaju, da iste najave najdulje do 31. svibnja 1862 putem tužbe proti gore rečenom zastupniku gromade kod ovog kr. sudbenog stola, jer bi bile inače uzperkos svojih prava vlastništva, prednosti ili zaloga lišene svojih tražbinah iz stiečajne gromade i izključene iz rasprave stiečajne.

Za potvrdu medjutomnog ili za odabiranje novog upravitelja i odbora vierovničkog, kao i za pokušaj nago le opredieli se ročište na 9. lipnja 1862 prije podne u 9 sati kod ovog suda tim dodatkom, da vierovnici stiečaja k istom tim sigurnije doći i o odabranju upravitelja imetka i odbora, izraziti se imaju, što bi inače bio glasom §. 44. St. R. na pogibelj vierovničku medjutomni upravitelj imetka i odbor vierovnikah postavljen od suda.

U Zagrebu, dne 14. travnja 1862.

Klobučarić. Jović.

Nr. 3162/544. (287)

3—3

Concorso

pel rimpiazzamento del posto di guardiano d'ispezione presso l'Espositura portuale Sanitaria in Callino nel Litorale Veneto col soldo di annui fr. 220 e l'indennità di montura di annui fr. 25.—20.

Le documentate suppliche sono da presentarsi al Governo Centrale Marittimo entro tutto il 20 del p. v. Maggio, comprovando in principalità il servigio in qualità di guardiano eventuale di Sanità e la piena conoscenza della lingua italiana.

Verranno preferibilmente presi in considerazione guardiani d'ispezione disponibili.

Dall' I. R. Governo Centrale Marittimo.

Trieste, 9 Aprile 1862.

Br. 484. (207)

3—3

Oglas.

Kr. županijski sudbeni stol daje ovim na znanje: Da je na molbu Luke i Mare Klešić iz Varaždina p. g. odvjetniku Vladislavu Veziću radi dužnih 210 for. a. v. s. p. dozvolio izvršnu dražbenu prodaju nepokretnosti dužnika Marka Jagarinca iz Varaždina, što no je na 469 for. 96^{1/2} novč. a. v. sudbeno procijenjena, i u gruntovnici obćine Varaždin pod br. 534. upisane i iz jedne kuće sa kućisteh obćinstvi, te da su u tu svrhu dva roka opredieljena, prvi na 20. svibnja 1862, a drugi na 24. lipnja 1862, svaki put u 9 sati prije podne kod ovoga suda.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina, ako li se kod prve dražbe ni za više a ni za prociebnenu cenu neprodade, kod druge dražbe i izpod prociebnenu nudocu izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti, i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, prociebnenu napisnik i gruntovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Svi oni hipotekarni vierovnici, koji nestanuju u mjestu suda ili blizu njega, imaju za branjenje prava svojih pri diobi kupovine postaviti punomoćnike u mjestu, i njihova imena i prebivanje sudu prijaviti; koji to učiniti propuste, postaviti će se ureda radi za nje zastupnici, na koje dostavljat će se dalnje odredbe.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviješteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati morati, ako li se dioba kupovine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovina iscrpi, ništa nezapadne.

Kralj. županijski sudbeni stol.

U Varaždinu, 12. ožujka 1862.

Novak. Čukac.

Br. 229. (204)

3—3

Izrok.

Od strane kr. županijskog sudbenog stola riečkog kao gruntovne oblasti do znanja se stavlja: da je c. k. financijsko odvjetništvo u Zagrebu u zastupanju župno crkve u Mèrkopalju proti Ivanu, Jeli, Pavu i Gèrgu Matkoviću, svi iz Mèrkopalja k br. 167, molbu glede hipotekarnog prenosa uknjižene tražbine u iznosu od 60 fr. st. v. na nepokretnosti u gruntovničkom napisniku br. 154. i 155. obćine Mèrkopalj na ime gori naznačenih unesene kod ovoga suda predalo, vrhu koje se je u smislu §. 36. naredbe ministarstva pravosudja od 15. prosinca 1855, br. 222 d. z. l. za preslušanje strana-kah ročište na 31. svibnja 1862 o 9 sati prije podne odredilo, i za zastupanje nepoznatog boravišta odsutnog Gèrga Matkovića iz Mèrkopalja ovdašnji odvjetnik gosp. Faustin Suppe kao curator ad actum naimenovan, kojega ovaj o shodnomu razpravljanju ove parnice probi- tačno uputiti, ili ovom sudu drugoga zastupnika nazna- čiti ima, u protivnomu bo slučajno posljedice propusta svega toga sam sebi pripisati bi imao.

U Rieci dne 10. ožujka 1862.

Kr. župan. sudbeni stol kao gruntovna oblast.

Kundmachung.

Bei der hienants vorgenommenen Bröpfung der unabhinglichen Briefe vom Oktober 1861 sind wegen des Einschusses von Geld, Dokumenten und sonstigen Werthgegenständen die im nachfolgenden Verzeichnisse aufgeführten Briefe von der Verthigung ausgeschlossen worden:

Post-Nr.	Jahrgang der Aufgabe	Aufgabe-Ort	Name des Aufgebers	Name des Adressaten	Bestimmungs-Ort	Einschluss der		Darauf bestehende		Anmerkung
						Dokumente oder sonstigen Werthgegenstände	Gefähr Betrag	Porto		
1	1860	Pöbzig	Rosa Gosparović	Anton Gosparović	Verona	Aemtl. Bescheid	1	—	—	
2	"	Agram	Berghauptmannschaft	Franz Jereb	Cernak	Dienstenthebungskret	—	—	10	
3	"	"	Banaltafel	Franz Monti	Mailand	"	—	—	—	
4	"	Karlstadt	Marie	Josef Homolka	Essak	"	1	—	20	
5	"	Fiume	Josef Blau	Leonard Blau	Triest	Fahrtstufgebarezepte	—	—	—	
6	"	"	Giovanni Spadani	Nikola Gazetić	Wien	"	5	—	—	
7	"	"	Lucie	Barthel Maidich	Ljubach	Schulzeugnisse	—	—	15	
8	"	Ivanec	Andreas Lepoglavec	Vid Lepoglavec	Marburg	"	1	—	20	
9	"	Agram	Katharina Buldo	Eduard Matković	Pettau	"	1	—	—	
10	"	"	—	Georg Adler	Maykovec	Quittungen und Zeugnisse	—	—	20	
11	"	Belovar	Anton Salamon	Gjuro Salamon	Ludbreg	Lehrzeugnisse	—	—	10	
12	"	Sissek	—	Lazar Delic	Vukov	Taufschein	—	—	15	
13	"	Karlstadt	—	Stojan Ristić	Jarak	"	2	—	—	
14	"	Belovar	Jana Peter	Martin Jakopović	Merslavadica	"	1	—	20	
15	"	Agram	Josef Novak	Anna Planzer	Loosdorf	"	1	—	—	
16	"	Kosminica	Thomas Simonio	Dorothea Sorman	Bukovec	Schuldschein	—	—	—	
17	"	Fiume	Rudolf Rottler	Josef Fuchs	Prag	"	2	—	—	
18	"	Karlstadt	Georg Vanczyki	Michael Tiskovsky	Podhayci	"	1	—	20	
19	1861	Novi	Josef Kapar	Iva Filipović	Pola	"	—	12	15	
20	1860	Fiume	Anna Sichić	Gaspard Sichić	Bordeaux	Certifikat	—	CM.	—	
21	"	"	Gutave	Elisabeth Gutave	Ofen	"	1	—	—	
22	1861	Warasdin	—	Thomas Juric	Marburg	Zeugnisse	—	—	10	
23	1860	Agram	Jošek	Thomas Gaidek	Maria-Gorica	Gesuch sammt Zeugnis	—	—	—	
24	1861	Krapina	Nikol Filipac	Martin N. N.	Agram	"	—	20	—	
25	1860	Agram	Agnes Ivangesch	Michael Pesseg	Untergeritz	Quittung	—	—	—	
26	1861	Karlstadt	Temko	Marianna Lessineska	Kreczka	"	1	—	20	
27	"	Agram	Emilie Heppler	Maria Videc	Agram	"	1	—	—	
28	1860	Satuna	Ferdinand Souter	Josef Roob	Bičan	"	1	—	—	
29	1861	Krapina	Josef Mosner	Karl Mosner	Wien	Militär-Abschied	—	—	20	
30	"	Brood	Peter Staul	Anna Staul	Krascha	"	2	—	—	
31	"	Essek	István Warasdi	Michael Warasdi	Maglva	"	3	—	—	
32	"	"	Nikola Kracuna	Michael Kracuna	Ivanec	"	1	10	20	
33	"	Vukovar	Peter Matić	N. N. Direktor	Schibenik	"	2	—	20	
34	"	"	—	Hieronimus Beranek	Gimütz	Meisterbrief	—	—	—	
35	"	Buccari	Pavletić	Martin Pavletić	Agram	Fahrtstufgebarezepte	—	—	—	
36	"	Brood	Anna Saibel	Vincenz Saibel	Mitrovitz	Münzscheine	—	30	—	
37	"	"	Alexander Kolbasz	Bezirksamt	Illok	Gesuch mit Taufschein	—	—	—	
38	"	Buccari	Marica Stiglić	Stefan Stiglić	Agram	Münzscheine	—	20	—	
39	"	Sissek	Mathias Lipak	Jakob Lipak	Mantua	Bnt.	1	—	—	rekomm. dirt
40	"	N. Gradiška	Michael Dulle	Josef Grundler	Stadt Steyer	"	1	30	20	
41	"	Fiume	Margaretha Vlah	Ludwig Vlah	Pola	Aerztliches Zeugnis	—	—	—	rekomm. dirt
42	"	Agram	H. Müller	Hotel Europa Besitzer	Mainz	Bnt.	1	—	—	"
43	"	Warasdin	Angelo Florean	Paulina Cossata	Friaul	Münzscheine	—	20	—	"
44	"	Agram	Alois Lemic	Gräfin Jos. L. Lopresty	Temesvar	Bürgerlicher Bescheid	—	—	—	"
45	"	"	Hoseljač	Cepovic	Zadana	Postaufgabe-Rezepte	—	—	20	
46	"	Sissek	Stefan Berlić	Stefan Berlić	A. Gradiška	Bnt.	2	10	10	
47	"	Geradin	Andreas Farkaš	Johanna Farkaš	Habstny	"	1	—	20	
48	"	Karlstadt	Elias Szepczuk	Franz Windler	Steinbrück	"	1	—	20	
49	"	Fiume	Giorgio Rochelić	Giorgio Rochelić	Triest	"	1	—	10	
50	"	Karlstadt	Jakob Bubrich	Anton Bubrich	Novigrad	Postaufgabe-Rezepte	—	—	15	
51	"	Satuna	C. Lechlein	G. v. S.	Wien	Münzscheine	—	30	—	rekomm. dirt
52	"	Gr. Gorica	Wenzel Runtag	Adolf Runtag	Samohor	"	—	20	—	
53	"	Agram	Josef Gozdolewsky	Michael Gozdolewsky	Przemyśl	Bnt.	2	—	—	rekomm. dirt
54	"	Kopreinitz	Theresia Milek	Josef Gyurota	Essek	Münzscheine	—	50	—	
55	"	Agram	—	Bezirksamt	Krapina	Heimatschein f. Jos. Šusterić	—	—	20	"
56	"	Petrijaja	Martha Plivelić	Anna Plivelić	Ogulin	Bnt.	1	—	15	
57	"	Agram	Jurković	Franz Mayer	Lepcseny	Viertel eider Guldenbanknote	—	—	—	
58	"	Karlstadt	Jure Zuglić	Marko Bercković	Agram	Bnt.	2	—	20	
59	"	Fiume	Giuseppe Bastiančić	Francesco Bastiančić	Pola	"	2	—	—	
60	"	"	Anna Brüll	Johann Scheuer	Agram	"	2	—	—	rekomm. dirt
61	"	Karlstadt	Anton Bevelacqua	Jakob Bevelacqua	Ober-Zdau	Münzschein	—	10	20	
62	"	Okučane	Jakob	Juliana Svoboda	Temesvar	Bnt.	1	20	20	
63	"	Geradin	Peter Stepić	Ivo Zunić	Pola	"	2	5	20	
64	"	Karlstadt	Ikabodai	Paul Konbola	Pribir	Wechsel pr. 115 fl.	—	—	20	
65	"	Sissek	Giovanni Sregganimo	Biaggio Pascelli	Pola	Bnt.	5	—	—	rekomm. dirt
66	"	Agram	Hausi	Julius Ruzicka	Réka	"	1	—	—	
67	"	Brändl	Josef Frei	Anna Cerny	Hohenbrück	Münzscheine	—	20	20	
68	"	Essek	Komitatsgericht	Mukmauer	Pancova	Gerichtlicher Bescheid	—	—	15	
69	"	"	ditto.	Franziska Lechner	Wien	"	—	—	15	
70	"	"	—	Fodor Martić	Paraput	Münzscheine	—	10	10	
71	"	Jos. Isthal	Pavlić	J. Lachović	Galdovo	Legitimationskarte	—	—	15	
72	"	Essek	Komitatsgericht	Braun	Verhitz	Gerichtlicher Bescheid	—	—	30	
73	"	"	ditto.	Anna Filipović	Zembar	"	—	—	10	

Diese Sendungen werden den sich gehörig ausweisenden Aufgebern oder Adressaten gegen Berichtigung der darauf haftenden Postgebühren entweder bei der gefertigten Postdirektion oder im Wege der betreffenden hienländigen Postämter ausgefolgt.

Diejenigen Geldbeträge, welche nach Verlauf von sechs Wochen, vom Tage der ersten Einschaltung dieser Kundmachung gerechnet, unbehoben geblieben sind, werden zwar für das Postamt verrechnet, allein die Zurückgabe gleich wie der Dokumente und Werthgegenstände auch nach dieser Frist noch verfügt, wenn von Seite des Reklamanten das Eigenthumsrecht gehörig nachgewiesen wird.

Agram, am 25. April 1862.

K. k. Postdirektion.

K l o s s e:

Br. 1322 gr. 1861 (308)

3 - 1

Izrok.

Od strane kr. žup. sudh. stola u Osiaku daje se ovime na znanje; da je na molbu c. k. finansijske prokurature u Zagrebu protiv Jevreju Brankovića radi dužnog zastavskog poreza i dohodarine skupa od 140 f. 2 1/2 novč. a. vr. za pripadaci dozvoljena javna dražba nepokretnosti protivnika na 650 f. a. vr. procijenjenih i u obćini Budimca pod grant. br. 9 ležućih, i da se u to ime dva roka i to na dan 20. svibaja 1862. ina-

dan 20. lipnja 1862. svaki put u 10 sati u jutro na licu mjesta u Budimcih kuće broj 77 određena.

Tomu se svi kupiti želeći pozivlju, da će svaki morati prije dražbe položiti 10% vadium, a procijenjeni zapisnik i uvjeti dražbe mogu se u svako doba kod suda uviditi.

Zajedno se svi oni pozivlju koji nisu na pose o toj dražbi obaviješteni, a misle, da su na to nepokretnosti uzesem u javne knjige zadobili kakovo založno pravo, da do prodaje to pravo kod suda prijave, inače bi se sami pripisati imali, ako bi se dioba kupovine

bez njih predložiti, i ako bi se tim svojom kupovinom izopila, da bi svojom tražbinom propali.

U Osiaku dne 12. travnja 1862.

Br. 211. (312)

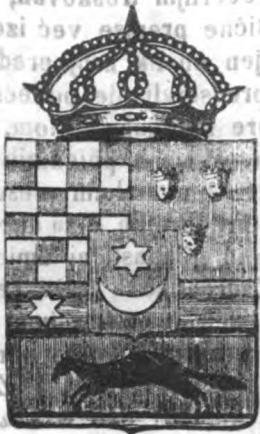
3 - 1

U kući br. 348.

na Jellačićevom torgu daje se odmah u najam četiri prostorije, za magazine prikladne. Dotični neka se obrate na c. k. redarskog ravnatelja.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću i novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predloženo je uvrštenje: 7 kr. a. vr. od linije za jedan put, a 14 kr. a. vr. za 8 puta. — Erarska pristojba za svaki oglašavanje 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se puta isti uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u utorak 6. svibnja 1862.

Broj 104.

Neuredovni dio.

Sdruživanje zanatlika.

U naše sadanje doba, gdje neima novac one vrijednosti, koje bi imati morao, teško je, da se čovjek živeći od svoje mjesečne plaće, kao i onaj, koji si trudom svojih rukuh pribavlja syagdanje hrane, svim tim obokorbi, što je za njegovu kuću neob-
hodno potrebno, pa da nezaviri proti svojoj volji u dugove što ih više putah makar uslied najve-
ćega napora izplatiti kadar nije.

Targovac, koji skuplje kupuje svoju robu, prodaje ju takodjer za višu cijen; zanatniku i o-
bčrniku moraš, više plaćati za njihove proizvode; nu drugčije se imade stvar kod činovnikah i čast-
nikah. Njima se zbog toga, što skupoća zavlađa, što mora sve svoje potrebitine dvo- i trostruko
platiti, nepovećaje njihova stalna plaća; te se
često, da obično događa, da nije s vladajućim o-
kolnostima, u nikakvu razmjeru. Posljedice ove
žalostne disproporcije poznate su celom svietu.

Ovama stvarima, koje biva svake godine nesno-
snije, može se doskočiti na jednoj strani sdru-
živanjem trošilaca, a na drugoj strani sdru-
živanjem zanatlika, o kojim hoćemo da za-
sada samo na kratko progovorimo.

Niekoliko zanatlika istoga zanata, čim više
tim bolje, valjalo bi da se ustroji kao društvo a
najmivši primiereno i prostrano mjesto da rade svi
sajednički nabavljajući svu potrebnu robu, tvorijo i
alate iz tvornicah, gdje ih mogu dakako puno jeftinije
kupovati. Kod ovakoga načina nabavljanja robe i
sajedničkom radnjom mogli bi svoje proizvode za
znatno manju cijenu prodavati; te bi imali a po-
doška, sa isti a kasnije sigurno za veći dobitak i
više posla; a mnogi pošteno zanatlija, koji sada

dangubi proti svojoj volji, na svoju štetu i žalost
mogao bi kod takova društva, ako ništa drugo, ba-
rem raditi, da uzimogu hraniti sebe i obitelj.

Vriedno bi bilo, da naši zanatlije predmet
ovaj zrielo uvažel!

Ugarska.

Pešta, 3. svibnja. U obziru viesti done-
šene po niekom bečkom listu, da je namiestnik
grof Palfy izjavio, da bi neposredni izbori der-
žavnoga vieća u Ugarskoj vodili k sversi, izra-
zuje se bečki dopisnik „Sürgöny-ev“ kako sliedi:

„U ubavišćenim krugovima zabju, da bi
ugarski priverženici vlade, kao vazda, tako i sa-
da, takovu ideju s energijom odbili, koja stoji u
izravnom protuslovju s opetovano danim izjav-
ljenjem Nj. veličanstva, da će se tekuća pitanja
putem nagode s ugarskim saborom riešiti, s dru-
ge strane bi ova viest samo tomu služila, da se
sreća a našoj domovini, koja se istina polegane na
ipak ublažaja, opet uznemire. Dok nisu ugarski pri-
verženici vlade, koji u vieću Nj. veličanstva sieđu,
odrekli se svojih službah i kvergijutinu, dotle ne-
može se vjerovati viesti, kao što je napomenuta.“

Talijanska.

Prije niekoliko danah u Torinu preminući
priniep Kapanski brat pokojnoga kralja napulj-
škoga, odreko se je prije svoje smerti svakoga
prava na napuljski prestol na korist Viktora Ema-
nuela. Njegova supruga, rodjena Englezkinja
(Penelope Smith), preselila se u kraljevski dvo-
rac Stupinigi, koji joj je za prebivskite domaćem.

Milan, 29. travnja. Čini se da je vlada u
istinu ušla u trag velikojoj uroti medju ovdiešnjom
posadom. U sverhu, da ju odkrije i utišti, upotrebi
ona osobita lukavčinu. Ona pozove ovamo ovdieš-

njoj posadi nepoznata oficira (kažu niekog majora
strieljačkoga), koji kao prost soldat preobučen, bio
je uvršćen u jednu od ovdiešnjih regementah. On je
dobio nalog, da se uvuče čim više u pouz-
danje soldatah, osobito onih, koji su bili pod ve-
ćom sumnjom, da tako malo po malo dobije u ruke
svu nit urote. To mu podje za rukom. Jučer pri-
javi oblasti o razgranatoj uroti, koju povedoše
napuljski soldati u kasarnama svet. Franje i ve-
likoga manastira i kojom nisu, vele, ništa manje
namieravali, nego da sve svoje poglavare ubiju a
zatim uteku.

Na ovu viest bile su odmah rečene kasarne
vojnicima razna oružja, stražama sigurnosti, kara-
binierima i bersaljerima posiednute, da uapse o-
sobe većma kompromitovane. U kasarni velikoga
manastira uapsiše medju ostalim korpurala i mom-
čad, koja je stražila, i zamieniše ih bersaljerima.
Pod posteljama i u slamnjačama nadjose noževah
i nabijenah pištoljah. Isto tako i još u većoj
množini u kasarni sv. Ambroza. Kod mnogih ta-
mpojah napuljskih soldatah našli su zlata u veli-
koj množini, tako barem tvrde ovdiešnji listovi.
Sada: istraga već je povedena.

Zagrebačke sitnice.

U protivno doba, gdje se sva narav prepo-
radje i nov, bujan život vlada, kamogod zaleti uz-
bijeno oko, rado se stato i mlado zabavlja na
čistom traku u bramu prirode. Ima ljudi, koji
neimaju van jednogut na tjeđen prihko užiti se
božanske te miline, okriepti tielo i duh za svak-
danju radnju pa ablašiti ponietu nevolje svagda-
njega života. Ovakovi jedva da se dočekaju ne-
dielje, da mogu lišeni tegobnoga posta probaviti
niekoliko satih izvan svojega stanata.

Zato ima u mnogim manjim i većim gradovima

ukusno priredjenih miestah, tako zvanih restoracijah, gdje može čovjek umoren duljom šetnjom osladiti si koi časak čašom dobra pitja nuz ugodnih zvukovah glazbe, kojima ista živinčad prisluškuje s niekakovom čudnovatom pažljivošću . . . a kamo uebi usrećili čovjeka, koi ovim načinom lahko i rado zaboravlja svoju nevolju.

S veseljem pozdravišmo dakle „sadržni vert“, koi se prekiučer otvori kod ovogradske pivare. Svjeta se je sakupilo dosta, zastupane bija-hu sve vërsti našega društvenoga života a malo ne svih stališah. Vojnička kapela sviralaje mnoge prilično hepe komade a pivo nije bilo baš zlo.

To je sve liepo i krasno; ali nemogasmo nikako dokučiti, da mora poduzetnik, o kojem nemožemo baš kazati, da ga sudbina izabra za dvoritelja občinstva, kojega novcima se ove vërsti ljude obično obogatjuju, da mora, kažemo, poduzetnik već përvoga dana nositi na vidielo svoju grubost i neotesanost! Da li se pristoji, da su mu *nedužna dieća* na puta i da mu nije po velji kada trudna sjeđna za stol sa svojim roditeljima, dočim se psi slobodno igraju po dosta prostoranom vërtu, poskakujuc amielo i veselo po povertinici salati?

Ovakova neumiestna neotesanost vriedna je javnoga ukora, a mi bi za sada samo želili u interesu poduzetnika i občinstva, da se u buduce okani ovakova nepristojna postupanja!

Berzovjavne i najnovije viesti.

Napulj, 2. svibnja. (Prieko Pariza.) Kod dočeka reče kralj: Javna sigurnost nije povraćena; usrok je tams Rim, središte urole; no vjerujte, da koliko Talijani žele da postignu opet svoj glavni grad, da isto tako žude Francuzi da im jedared izadje vojaka iz Rima.

London, 3. svibnja. Neodvlečno postupenje od strane saveznika u Mexiku neobhodno je potrebno. Razlog je misliti, da je američanski poslanik razgovornih predlogah učinio, da se pošlje predsjedniku Juarezu pomoć vojna i novčana pod pogodbom, da se ustupi područje od Sonora i Chihuahua sjedinjenim državama sjeverne Amerike. Saveznici su već desetovani podnebjem verskrackim, nebi se smiela jošte više ljudih žrtvovati huđenosti Mexicanacah.

New-York, 21. travnja. General Beauregard sakupio je 100.000 momakah kod Korinta. Jedna uhvaćena depeša Beauregardova konstatira, da bi konfederati lahko mogli izgubiti Savannah i Charleston, ako nebi potukli generala Buella, a ako bi kod Korinta potučeni bili, izgubili bi misisipsku dolinu i po svoj prilici svoju stvar.

Narodno kazalište.

(Nadalje.)

Iz rečeneg može se svatko osviedočiti, da bi samo skrajnja pristranost mogla odbora tako u obziru moštine, kao i izbora komadah uzkratit zaslužen priznanje tim većma, ako se i to u obzir uzme, da je odbor, kao što iz sigurna izvora doznasmo, premda ga je uzdržavanje predstavljčkoga društva, zatim tehničkog i glazbenog osoblja zajedno s namirenjem večernjih troškovah svaki mjesec do 1900 f. stajalo, što već nadilazi dvie trećine one u mjesecnih 600 f. saslojeće podpore, koju iz zemaljske zaklade prima, prevod od *osamnaest* jurve ovo polugodište predstavljjenih i nakoliko nam je poznato, jošte deset do predstavljanja nedospjelih dakle ukupno od 28 komadah sa dotičnim prepisima i nabavu garderobe za „Mariju Tudor“, „Gjurgja Brankovića“, „Času vode“ i „Gospodične od Saint Cyra“, koja je svojom sjajnošću i ukusnošću obće odobrenje od strane občinstva stekla, izplatilo *ne iz zemaljske kakve saklade, već jedino iz kazališnih pri-junah*, koji su se samo neumornom radnošću i špekulativnim duhom od strane odbora postići mogli.

Ovo za cijelo hvala vriedao staranje odbora za uzdržanje našega kazališnoga društva prisili ga na izvredne märe, kad uvidi, da občinstvo poslije përve naloge, zadovoljivši svojoj ljubopitnošći, uzpërvu nedovoljno malenih predbrojnih *eserch* opet po svojoj staroj navadi pada u toliku letargiju, da su predstave u predbrojbi jedva ob-

siekom toliko donosile, što je potrebno bilo za namirivanje večernjih troškovah, a za garderobu, prevode i dotične prepise već izdane bijahu znatne svote i najmljen onolik broj predstavljčah, koi je potreban za predstavljanje povećih komadah.

Ove miere sastojahu u tom, da je odbor kroz poklade izvan prijamah pojedinih članova kazališnoga društva i nedielnih plesovah a kazališna dvorani digo predbrojku i za one predstave, u kojima sudjelovahu gimnastični umietnik Mergartë i koncertiste Zadrobilкова, Deknerova i Šviedin, ništa nemanje dobiše predbrojanci ipak dvie predstave Mergartë-ove i jedan koncert gospodične Deknerove. Da sa Šviedin i Zadrobilкова više nego li jedan koncert dati u kazalištu, nedvojimo da bi se po koi od istih i predbrojnicima ustupio bio. Nemože se dakle odboru prebaciti, da nije i u istim ovim kritičnim okolnostima sav mogao obzir uzeo na predbrojnike.

Ove miere spasile su možebiti od podpuna raspa draživo narodnoga kazališta, do obatojanja kojega mora da je stalo svakom iskrenom rodoljubi, baš ako bi u ovu sverbu i koju forintu žertvovao, osobito kad je govor o ljudima, koji su kadri držati si ložah i uslied toga nespadaju za cijelo medju one, kojim bi tako *neznahtna* žertva teško pala, jer odbor nije nikomu drugom nego samo *najmiteljima ložah* 60 hërvatskih predstavah bez ulaznine obećao, a *plaćena* predbrojka za parter i galeriju nije obzerala više nego 36 predstavah, koje su *svakolike* predbrojnicima dane bile. Ništanemanje kad je odbor te miere produzeli prisiljen bio, nije ni pomislio baš ni na tu žertvicu od strane istih najmiteljah ložah, budući da je zaključio bio, da se kroz svu korizmu (veliki post) sve do 1. svibnja, dakle ako se i velika nedielja, askersni praznici i one večeri, koji su za prijam pojedinih članovah društva opredieljeni bili, izaknu, kroz podpunih 6 nedieljah danah, po četiri puta svake nedielje ima predstavljat neprestano u predbrojki za lože, čim bi im se naknadile one predstave, koje im odbor u pokladama, kao u vrijeme najobilatnije kazališne žetve, nije mogao dati iz obzira *samouzdržanja*.

Što mu nije za rukom pošlo ovu svoju namieru izvesti i što nije kroz svu korizmu za lože mogao više nego li samo tri besplatne predstave dati, mislimo da bi nepravedno bilo, da se to njemu u grieh upiše i zato na njegovo *poštenje* napada, jer s jedne strane odmah s početka velikoga posta oboliše mu dvie glavne predstavljčke sile (gospodična Bajzova i g. Andrijević) i malne kroz sve to vrijeme bolovahu, čega radi nije mu *nikako* ni najboljom voljom bilo *možeće* izvesti što si je poduzeo bio, tim manje, što je na njegovu nepriključ talijanski poduzetnik sa svojim pievačkim dražtvom prije ugovorena roka došao, kojemu odbor nije *proti želji najmiteljah ložah* izraženoj timo, što su uslied okružna pisma, koje je odbor medju njima okotovat dao, *svikolier do trojice, vlastoručnim podpisom* pravomoćno i neručito *bes svake reklamacije* izgubljenih hërvatskih predstavah pristali na promienjene uviete za talijansku operu, mogao uzkratit da prije nezapočne svoje predstave, ako nije hotio da utašti lietošnju talijansku sezonu, jer bi se talijansko dražtvo kod poznatoga neimuctva njegova poduzetnika uzemši na svaki dohodak kroz tolike dane prije ugovorena roka razići moralo. Odbor nije dakle *jednostrano* oduštao od svojih obvezanostih već s privoleajem i *druge ugovorne stranke*, a ugovora s nikim drugim nije sklopio nego li s najmiteljima ložah.

No i ona trojica nepodpisavah se ložonajmiteljah, koji *naravno nisu obvezani drugu polovicu svoje najinovine* otpadajuće na *talijansku operu* platiti, nemislimo, da su time svoje nepovierenje prema odboru zbog onih po *nepriznanosti* okolnostih a ne po *kripanji* odbora nakraćenih im predstavah, izraziti hotieli, već da su to iz drugih uzrokah učinili i pvičeni smo, da će kao *rodoljubci* onu 24 hërvatsku predstavu, što im je nepovoljnim stanjem uzkratjena bila, rado pregorišti, kad se ložao o stanju stvarih obaviešte. U ostalom, ako ništa nemanje ima tko, kojega rodoljubje, nebi se do žertve od ono nekoliko forintih, što *predbrojka* za izgubljene predstave stoji, što *nemislimo* u poditi kadro bilo, nesumajamo, da će im je bez svake teškoće odbor, čim mu se osobno prijave povratiti, po mirna Bosna! — za na plavu ove gospode hndi počeno, da

se jošte nitko našao nije, koi bi toga samo riečju napomeo bio i mislimo, da bi uvriedili isobraženu klasu našega stanovništva, — a k toj bez sumnje pripadaju gospoda najmitelji ložah, — ako bi takova što o njima i s daleka pomisliti mogli.

Konac i sliedit.
Tečaj papira u k. ...
Papir ...

5% Kovovnice 71.75
5% Narodnoga zajma 84.25
Narodne banke 859.—
Vierovnoga zavoda 221.50

Štencice.
Brebros 1189.50
London 130.75
Carski cekini 6.75

Meteorologička opazanja na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 5. svibnja 1882.

U r.a.	Barometar u par. četv.	Barometar u par. četv.	Tempe- ra. po C.	Tempe- ra. po F.	Smjer i ja- kost vjetra	Opazka
7. pr. pd.	332.4	331.4	12.2	54	1	Ja. hlad. i oblačno
2. pd.	332.4	331.4	12.2	54	2	Ja. hlad. i oblačno
3. u več.	332.4	331.4	12.2	54	3	Ja. hlad. i oblačno

Dana u 7 sati temperatura R. +13.0. U podne 14.0. U večeri 10.0.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter ...

SLUŽBENI LIST.

Br. 1094. grad. (317)

Natiečaj.

Uslied previšnjeg naputka od 14. t. g., br. 1274, visokoslavnog banskoga stola razpišuje se ovime natiečaj na ispraznjeno mjesto kr. javnog bilježnika u Bakru, te se obaviešćuju molitelji, da imaju po propisu obitajčkoga zakona njihova obskerbijene moliti ovom kr. županijom sudbenom stolu, kao privremenoj bilježničkoj komori, uz rok od 4 nedieljah, računajući od zadnjeg proglašenja, podneti.

Javija se nadalje, da molitelj mora spadati u vim kraljevinam i biti vriedbi na sastavljanje spisah u hërvatskom jeziku.

Na Rieci, 21. ožjika 1882.

Kr. županijski sudbeni stol.

Br. 517. grad. (319)

Izrok.

Uslied previšnjeg naloga kr. dvorske kancelarije, dostavljenog s poslonitim opisom od 16. siječnja t. g., br. 170, visokoslavnog banskoga stola; razpišuje se ovim natiečaj na ispraznjeno mjesto kr. javnog bilježnika na Rieci, s dodatkom, da natiecatelji moraju u roku od 6 nedieljah, računajući od zadnjeg dana proglašenja, predati svoje po obitajčkom propisu obskerbijene moliti na ovaj županijski sudbeni stol, kao privremenu bilježničku komoru.

U isto doba opazuje se, da natiecatelji moraju biti sini ove domovine i vriedbi predavizirati spise u hërvatskom i talijanskom jeziku.

Od strane kr. županijskog sudbenog stola.

Na Rieci dne 14. veljače 1882.

OGLASNIK.

Br. 316.

SUPOREK TOPREK varadžinske.

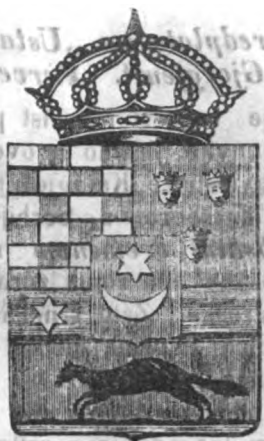
Položaj i liekovita moć njihova osobito u *prstih* ili *stozih*, u *šiferjaku* ili *škerfulah*, u *šiferj* i *šiferj* oopih, zatim u *stozih* ili *šiferj* i *šiferj* od živog srebra stopljenih *syphilitah*, u *šiferj* i *šiferj* i *šiferj* i u niekih ženskih bolestih dovoljno jest po našoj domovini poznato, i ova liekovita moć dosta tako je dielotvorna, da ju u navedenih i srodnih nevoljah nikoga druga lieka vërst naditili nije.

Udebnosti su pizijaci, čitav umietnost. Umetnost jest stalna dobro uspostavljenikarna Max. Herzha.

Kupelne vriednosti 1. svibnja.
Konak može se najohodnije glede stanja u obli gostionih ...
Siakova ...
godine ...
naručiti ...

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom Hrvatu. — Polugodišnja predplata je sa domaću u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predložena je uvertizna: 7 kr. a. vr. od linije sa jedan put, a 14 kr. a. vr. sa 3 puta. — Hrvatska pristojba sa svaki oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se puta isti uvjet.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u sriedu 7. svibnja 1862.

Broj 105.

Neuredovni dio.

Zagreb, 6. svibnja.

Lavalette ipak je održao mejdan te će bez dvojbe ovih danah krenuti u Rim. Njegova pobijeda nad generalom Geyonom od velike je važnosti, jer nam dokazuje, da je valjda odlučio francoski car, da se rješenje rimskoga pitanja uspiješi.

Urota negdašnjih *bourbonskih vojnika*, kojoj se u trag dodje u Milanu, prisili turinsku vladu, da upotrebi shodnija sredstva, da tomu zlu jedared doskoči. Nieki milanski časopis čini vladu pozornu na naredbu pokojnoga gr. Radeckoga, što ja s istoga povoda izda g. 1848. U spomenutoj naredbi naredjuje se, da se imaju vojnici ispravljati samo kod dotičnih svojih vojničkih svećenika i da neimaju prisustvovati pripovijedima u vrijeme korizme; buduć da je bolje, da vojnici nikakvih propovijedi neslušaju, nego da bude negovara, da poruši svoju zakletvu.

Še *slavensko-turskoga bojišta* neimamo novijih vijesti. To stoji, da su Černogorci posljednjim svojim pobjedama, kojima osvjedočiše dovoljno zapanjenu diplomaciju o svojoj hrabrosti i snazi, zemljište svoje znatno razširili.

Turci ih se boje kao žive vatne a Derviš-paša nevidja u ničem drugom spas, van da se brani u utvrdjenom Kërstacu. A tko bi im zamierio, da su klonuli duhom? Černogorci oduševljuju i potiču velika ideja neopdivnosti, potiču ih nevolja-srodne braće i privrženikah iste viere, potiču ih okrutnost svojih neprijateljah i nedužno prolivena kerv a žalestui vapaj progonjenih i mučenih nesretnikah; dočim Turčina demoralisovana nepotiče ništa drugo nego mierzna proti kërstu!

Tečajem lanske i lileošnje godine izgubiše Turci u Hercegovini pokraj černogorske granice sljedeće nahije: Sutorinu (Dračevicu), Kruševicu, Zubce, Trelicu, Bobane, Šumu, Popovo, Rudjine, Banjane, jednu čest od Korjenice i Gacka, Nikšićku nahiju, Plivu, Drobnjak, Jezero, Sorance, Kolašin, Dolnje Vasojeviće.

U Arbanaskoj pokraj černaogorske granice izgubiše Turci sljedeće nahije: Špicu na jadranskom moru, na skadarskom jezeru u Krajini seocka, kninička, sestanska, tudjeucljska i murička plemena; napokon Lieskopolje, na desnoj a Zečkopolje na lievoj obali rieke Morače, dvie od najplodnijih ravnica, dalje Kuće-Drekaloviće. Jednom rieđu svi kërščani, od austrijske granice kod Dubrovnika pokraj rieke Trebišnice do Poljicah, Trebinja, Bileća, Kërstaca, poteka Sutjeska, gdje se u Drinu ulieva, tja sa rieku Taru i Limu, plavsko jezero sve do tako zvane proklete gore u sievernoj Arbanaskoj i odanle tja do Humska, blata skadarskoga a od Murića do Bara na jadranskom moru sjediniše se svi stanovnici pravoslavni, katolički kërščani i Turci s Černom Gorom.

Usled ovih sjajnih pobjedah morade Omerpaša, najvišji zapovjednik turske vojske, priznati černogorskoga kneza Nikolu za reprezentanta i zastitnika kërščanah te mu zajedno očitovati, da je visoka porta priprazna priznati autonomiju sjedinjenih s Černom Gorom kërščanah u Hercegovini i Arbanaskoj, samo ako se dalje račlovanje zaprieči.

Polag vijesti iz Carigrada isjavio je ruski poslanik kod porte, da će se njegova vlada naprama černogorskim dogadjajima držati onih istih načela kao i Francuska. Nitko nemože tajiti, da je ovo očitovanje ruskoga poslanika u sadanje doba,

gdje se moć i upliv Černogoracah sve većma razvija... od najveće važnosti. Valjda će za koji dan položaj stvarih u slavensko-turskim zemljama uzeti odlučan okret, koji se od mnogih stranah željaao očekiva!

Trojedna kraljevina.

Sërbski Dnevnik donosi u svojem 31. broju sljedeći dopis iz Zagreba od 24. travnja, no prihodujući ga nejamčimo za ispravnost njegovih navodah:

Sremskim poslanicima, koji su u Zagrebu na saboru bili, bit će jamačno još živo u pameti, da je čuveni Kvaternik jedan od najžešćih protivnikah sërbskih bio. On je znao na saboru sërbsku stvar, u obziru vojvodine, tako predstaviti, kao da su Sërbi najžešći neprijatelji Hèrvatah, i da oni čitave pokore spram „sremskim Hèrvatom“ čine. Kao što se svaki spominje, govori Kvaternikovi u saboru protiv Sèrbah bili su takovi, da su u svakom Sèrbinu pravedno ogorčenje morali pobuditi i da je morao sa zalošću viditi, da se tako željena i potrebna sloga medju Sèrbima i Hèrvatima čres takove govore sve većma u daljinu stavlja. Većina hèrvatskih rodoljubah istina nisu tu žestinu Kvaternikovu protiv Sèrbah odobraval, no ipak su Kvaternika s tim izvinjavali, što su držali, da je izvor te žestine preterana ljubav, ekskluzivnom hèrvatizmu. U Hèrvatskoj držaše Kvaternika za rodoljuba da nemože boljeg biti, i nikako se nije mogao posumnjati, tko je njegove žestoke i duge govore proti Magjarima slušao, da nije jedan od najčestitijih Hèrvatah.

Ipak je bilo ljudih koji ovamo onamo pogo-varaše, da Kvaternik nije „čist karakter.“ Povod tom mišljenju u tom ležalo, što je Kvaternik iz austrijskog podanstva a rusko, a iz ovog u francuzko prešao i kao nieki biegunac politični figurirao, a prije sazvanja hèrvatskog sabora za vrlo kratko vrijeme opet u austrijsko podanstvo stao.

No njegovi govori na saboru puni žestine kako proti Magjarima, tako i proti Austriji učinie njega sasvim čistim rodoljubom hèrvatskim.

Ali prije tri nedjelje nekako puče ovdie u Zagrebu glas, da je Kvaternik jedno sasvim famili-jarno pismo grofu Rechbergu na francuzkom jeziku pisao, u kome našeg kancelara Mažuranića i jošie nieke druge glavne osobe biedi kao izdajice Austrije i na posljedku zahtieva od grofa Rechberga nieku opredieljenu sumu novacah, za koju će mu svu tajnu politiku Francuske i Rusije u pogledu Austrije otkriti.

Naravno kako se ovo ovdie pročulo, sav svijet je graknuo na Kvaternika, no ovaj da sa sebe skine ljagu, svuda je razglasio, da su to samo „sërbske intriguje“, da njegova popularnost obale!

Ali kad pri svem tom ipak na njega vikaše, što zaista držaše, da je to pismo pisao, to Kvaternik imade obraza u 16. broju „Glasnoše“ nieki članak sa svoje opravdanje napisat, gdje veli, da sve, što se o njem govori, jest pedlo potvaranje i upravo infamija, kako bi se „padom simpatijah spram njega i pad narodne strane postigao!“ Taj njegov članak u „Glasnoši“ upravo je kulminacija konfuznog stila g. Kvaternika i nemogaše nikog ubiediti o nevinosti njegovoj.

Pouzdana izvestija iz Beča pòtvèrdjuju, da je zaista Kvaternik grofu Rechbergu pisao i denuncijaciju učinio. Zna se i to, da je pismo vrlo zločesto francuzki pisano, tako da je puno ne samo sintaktičkih no i čisto gramatikalnih pogrešakah. Iz ovog se vidi, da ono, što je Kvaternik dao francuzki štampati, nije moguće, da je on pisao. Pismo to Kvaternikovo dao je grof Rechberg takl

našem kancelaru dostaviti, koji ga samo zato neće da da javnosti, da se napravi jošie veća larva o ovoj stvari. No naravno ako bi se Kvaternik još gdegod stao pravdati, da bi ovo pismo po svojoj prilici onda na vidik izišlo.

Što se tiče zaiskane svote novacah, to oni, koji Kvaternika dobro poznaju, i nesumnjaju se, da nije istina; jer gdekoji znaju, da je on već jednom od Ruske zaiskao novacah, da neisda nieke tajne. Dakle od ruske vlade je iskao novacah, da neisda, a od austrijske da izda; ovo je čitava ciganska trgovina!

I takav čoviek, kao Kvaternik, gerirao se na saboru kao pèrvì rodoljubac! Indie sad sebi u niečem možemo razjasniti smisao personalne unije i spram Ugarskoj i spram Austriji! Sad u niečem ponjamo ekskluzivni hèrvatizam i mierznost spram Sèrbiji!

Milo nam je bar, da ja takove misli samo takovi čoviek u hèrvatskom saboru branio i da iste po tomu nisu mierilo za mišljenje Hèrvatah spram Sèrbiji. —

Ovdie se pogovara, da je Kvaternik, počem je vidio, da je demaskiran, Rieke i mora se dočepao i nekuda pobiegao. Valjda će opet kakvom praviteljstvu svoje „hèrvatsko rodoljublje“ na pazar nositi! (Kvaternik se je kao što čujemo sa svojega puta opet vratio u Zagreb. Učr. Nar. N.)

Sèrbija.

Beograd, 22. travnja. (S. D.) Mi se o-ružamo. Sèrbadija se voljno upisuje. Sva narodna vojska razredjena je u tri razreda, svaki po 10.000 vojnikah. Pèrvì razred ispunio se momcima od 20 do 25. godine, drugi ljudma od 25 do 35. To je sve opisano. Sad će se upisivati treći razred, u koji dolaze ljudi od 35 do 45 godine i koji će služiti kao rezerva. U narodnoj vojsci sve su kućevni ljudi. Bečarija, koje u Sèrbiji dosta ima, nije upisivana; ona će nam, osim ona tri razreda, kad da rata dodje, davati naše „bašbozuke“, slobodnjake itd. Eto tako stojimo mi. Valjda nije hèrvajvo!

Nemogu da vam jošie ovo nesaobštīm. U unutrašnjosti se s osobitim oduševljenjem čini popis za narodnu vojsku. Eno šta se zbilo tom prilikom u Šabcu. Jedan već dosta star čoviek dodje, da se upiše, pa kad ga zapitaše, koliko mu je godinah, odgovoriv je: „Kad god je na Turčina, svagda mi je dvadeset, a kad je brat na brata, onda mi je osamdeset — onda nisam ni živ!“

Turska.

„Algi Zig u.“ pisa iz Carigrada, da je polovina Omerpašine vojske skapala zimus od zime, gladi, bolesti i neprijatelja. Hercegovci oteše jesenas jedan transport japundžetah i zimskog odieja, municije i hrane, te turski nizami moradoše zimovati i tući se kod zimušnje velike hladnoće. Oni su hiljadama od tifusa, pak i sad umiru.

Iz Bugarske dolaze žalostni glasovi. U vidinskim tamnicama umierla su dva Bugarina, koji tamo čamiše dvie godine danah. Ovih danah poginuo blizu sèrbske granice tri Bugarina koji su htieli proći u Sèrbiju, ali ih Turci obkoliše. Bilo ih 10, pa protuku se i pobegnu, 3 poginu, a jednoga uhvate. U Bugarskoj udaraju na narod neobičan namet pod imenom „zejma.“

Carigrad, 21. travnja. Sultan se vratio danas sa svoga puta u Malu Aziju. Jučer je dobio sultan jednu kèer. — Opet se u Stambolu govori, da su se svi Cerkezi dignuli na Ruse. Mi opet velimo, da Turci nikad negovore istinu kad god ona po djaure dobro ispada.

Talijanska.

„Vild-n“ pišu iz Turina od 29. travnja: Si-
noć prispio, kao što doznah iz sigurnih izvora, jedan
kabinetski skoroteča s važnim depešama za mi-
nistarstvo izvanjskih poslova iz Pariza ovamo. Među
njima nalazase se depeša sardinskoga poslanika u
Parizu, Nigre, na generala Duranda, u kojoj se
javlja, da se Nigra uprav vraća od razgovora,
koi je imao s g. Touvenelom o riešenju rimskoga
pitanja. Ovaj ga je, piše Nigra, što najizvjestnije
uvieravao, da car ima podpunu raslog nadat se
riešenju rimskoga pitanja i to u smislu, koi će sa-
cielo izpuniti želje Italije. Car je naimo podpunoma
osviedocen, da će mu za rukom poći, Pia IX. na-
govoriti, da prime u Rim miešovitu posadu i Vik-
tora Emanuela na kapitolu proglasi kraljem Italije.
Nigra zaklinje dakle u ime francuzke vlade novo-
talijansko ministarstvo, da se sve upotrebi, da partijo
d' Azzione ništa nepoduzme, što bi bilo proti pla-
novima carevim i moglo bi kompromitovati njegove
spetno započete razprave s papinskim prestolom.
Dva sata po primitku onoga pisma otidjose dvie
šifrovane depeše a jutros jedan skoroteča ministra
izvanjskih poslova u Napulj.

Glasa se da Viktor Emanuel namierava po-
sielit Rim i u tom slučaju ostavit će, vale, papa
Rim i u Mlečima tražit utočište.

Berzovjavne i najnovije viesti.

Napulj, 3. svibnja. (Prieko Pariza.) Kralj
Viktor Emanuel posietio je francuzku flotu i u-
pravio pismo na cara Napoleona, u kojem mu
zahvaljuje na dobrohodnosti za njegovu osobu i
na simpatiji za talijansku stvar. Već odavna nije,
velj, tako trgnut bio kao danas. Red koi u juž-
nim krajevima vlada, živahan je dokaz prignutja,
koje je posvuda primio, odgovarajuć pobiedno na
klevetanja naših neprijatelja i osviedocit će Ev-
ropu, da ideja jedinstva počiva na solidnim te-
meljima i da je podpunoma utištena u srcima
svih Talijanah.

Petrograd, 4. svibnja. Današnji „Journal
de St. Petersbourg“ javlja: Priekosutra u utro-
rak 7. otvorit će se svagdanja željeznička sveža
medju Petrogradom i Berlinom.

Književnost.

Matica ilirska izdala dosle svojim trešćem
sljedeće knjige, koje se mogu dobiti u knjižari
A. Jakica u Zagrebu uz ovako obajenu cijenu:

1. *Biljarstvo*, uputa u posnavanju bilja, II. dio. Spisao Bogoslav Šutek. U Zagrebu 1859. 2 for.
2. *Bosanski prijatelj*, svezak III. U Zagrebu 1861. 75 novč.
3. *Gundulićev „Osman“* (II. izdanje). U Zagrebu 1854. 80 novč.
4. *Gundulićeva „Različita diela“*. U Zagrebu 1847. 60 novč.
5. Dr. *Demetra* dramatička pokušanja II. dio „Tenta“ u Beču 1845. 40 novč.
6. *Dubrovnik*. Svezak III. Ur. M. Ban. U Zagrebu 1851. 30 novč.
7. „*Kolo*“ članci za literaturu itd. od IV. do VIII. svezka. U Zagrebu 1847—1851. svezak po 30 novč.
8. „*Kristiada*“ od Gj. Palmotića. U Zagrebu 1852. 60 novč.
9. „*Saltjer Slovinski*“ od G. J. Gjorgjića. U Zagrebu 1851. 60 novč.
10. „*Uputa*“ u pjesmenu umietnost od Em. Sladovića. U Zagrebu 1852. 15 novč.
11. „*Uzdasi Mandaljene*“ od J. Gjorgjića. U Zagrebu 1851. 60 novč.

Sve ove knjige dobivaju učenci za polo-
vac cijene, ako li se budi ustmeno, budi pismeno
obrate na tajnika matičinoga.

Troškom pako zaklade za izdavanje pučkih
knjigah izašlo je:

„*Pajavi u Zraku*“ pučka knjižica. U Za-
grebu 1860. 5 novč.

A za koi će dan izadi:

Razgovor ugodni naroda slovinskoga O.
Andrije hračića-Mučića. U Zagrebu 1862. 1 for.

„*Odkriće Amerike*“ od Kampe-a. Svezak I.
35 novč.

Posiv na predplatu na „Ustanak serbski pod Černim Gjorgjem“. Prve tri godine.

Kolika je važnost i korist poviestnice serb-
ske, osobito novije, izlišno je ovdie spominjati; a
o važnosti poviestnice Karagjorgjeva vremena do-
s'a je reći, da Serbi u Srbiji u govoru ono
vrieme *Serbskim vremenom* nazivaju. Zaista
ono jeste i ostaje kao rujna zora probudjena du-
ha slobode serbske. Zato i neima Serbina, kome
pri slušanju onih junačkih dielah nebi se zaigralo
srdce od miline i radosti.

Vieran budući rodu svome i njegovom na-
predku ja sam još od prije u prilozima, odlomcima
i životopisima poniešto za historiju serbskoga na-
roda prinisio. Ja sam imao priliku od predjašnjih
vremenah dočudjati serbskoga naroda iz ustah
vostanijih očevica, vojvoda i junakah, još u
životu bivših, slasati i beliežiti. Što sam od sta-
rijih čuo i naučio, to mladima predajem, i odu-
žujem dug koi mladjeg naraštaja i potomstva,
kojim su me stari zadužili. Istina da u svem
prostranstvu, kao što sam želio, to učiniti nemogu,
što mi je nesrećnim vremenom god. 1849. mno-
go materijala skupljenoga propalo; ali će i ovo-
liko pokasiti, da me je same istine i pravda ru-
kovodila, i da mi je pravi napredak, čest i
korist naroda serbskog na srecu ležala.

Ova knjižica, koja zauzima prostor od po-
četka ustanka serbskoga pod Karagjorgjem do
konca god. 1806. dakle tri prve godine junačke
borbe za slobodu serbsku, izniet će okolo 6 taba-
kah pečatanih. Cijena joj je predplata 50 novč.
Rok za predplatu traje do konca mieseca travnja
našega.

Vierivši se dugim iskustvom, da spisatelj
serbski ako želi da mu se knjiga čita, i u više
rukah dodje, još ni danas drugoga shodnijega na-
čina neime, osim prenumeracije; ja sam i opet
ovaj put uzeo, umoljavajući ravnitelje serbskome
napredku, da bi se obće koristi radi skupljanja
predplatnikah primili, i do odredjenoga roka ime-
na ili čislo predplatnikah sa novcima na mienie u
Novi Sad poslali, za koje ja jemstvujem tako, da
će svaki skupitelj knjige, kako gotove budu, od
mene primiti podpuno i besplatno; i na 10 knji-
gah poslatce se jedanaista skupiteljima na dar.

U Novom Sadu 25. ožujka 1862.

Na Blagoviestih.

Jovan Hadžić-Svetić,
doktor svihuh pravah.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 6. svibnja 1862.

Papiri.	svrjetni tečaj u austr. vrd.
5% Kovovnice	72.40
5% Narodnoga zajma	85.15
Narodne banke	860.—
Vierovnoga zaveda	228.60
Mienice.	
Srebro	129 85
London	130 40
Carški cekini	6.21

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 321. (321)

Oglas ličbe.

Time se stavlja do znanja, da će se u svrhu iz-
vedenja odpisom visokog kraj. dalm.-herv.-slav. na-
mjestničkog vieća od 5. veljače 1862, br. 99/16, dopu-
štenih i na 9319 fr. 54 novč. a. vr. obredjenih gra-
djevinih popravakah, pa dobave novog, te popravka
starog pokućstva na ovomiestno kralj. plemićko hranili-
šte (konvikt) dne 15. svibnja t. g. o 10 satih prije
podne u uredskoj miestnosti podpisanog ravnateljstva
javna jehtimba obdržavat.

Doliena zaobina, koja se položiti imade, jest sa 5%
iskalne cijene ustanovljena, te ličbeni uvjeti mogu se od
danas tja do dana jehtimbe u običnih uredovnih satovih
ovdie uviditi.

Od c. k. hervatsko-slavonskog zemaljskog
ravnateljstva gradjevinah.
U Zagrebu dne 2. svibnja 1862.

Br. 735-gr. 1862. (314)

Oglas.

Kr. županijski sudbeni stol u Osičku daje ovim na-
znanje, da je na molbu gosp. odvjetnika Stjepana Ne-

delkevića, skrbnika malolietnikah Eve i Tereze Sup-
radi dužnih 625 fr. 80 novč. a. vr. s p. dozvolio o-
vršebenu dražbenu prodaju nepokretnosti Branke Sta-
dića u dolnoj varoši, što no je na 548 fr. 10 novč. a.
vr. sudbeno procijenjena, i u gruntnici obajeno Osička
pod br. 548 opisana, te da su u tu svrhu dva roka
opredieljena, prvi na 26. svibnja 1862, a drugi na 26.
lipnja 1862, svaki put u 10 satih prije podne kod o-
voga suda.

Pozivlju se imi svkolici, koji bi otu nepokretnu
kupit želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se u nepo-
kretnina, ako li se kod prve dražbe ni za više a ni za
prociebnenu cijenu neprodade, kod druge dražbe izpod
prociebnajboljemu nudioću izručiti; zatim da je kupac
dužan uknjižena na nju dugova, na kolike će kupovina
dovoljna biti, po naputku suda na se primiti, i napokon,
da se ostali dražbeni uvjeti, prociebneni napisnik i grun-
tovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svkolici, koji, prema
nisu o dražbi napose obaviešteni, ipak misle, da su u
pismu u javne knjige na gori navedenu nepokretninu ba-
kovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigur-
nije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu pri-
jave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati
morati, ako li se dioha kupovnine bez njih prodazme, i
njih, ako li se na taj način kupovina iscrpi, ništa ne-
zapadne.

U Osičku dne 12. travnja 1862.

Nr. 948. civ. (320)

Editto.

La regia Tavola giudiziaria di Comitato in Fiume
rende pubblicamente noto, d'aver ad istanza di Giuseppe
Scalamera e Luigia Higga eredi della defunta loro madre
Teresa Scalamera accordato coll' odierno decreto pari
Nro. il duplice esecutivo incanto nella vendita della
Casa Nro. 69/1047 ora Nro. 9 con separata stala e
viali come pure del terreno arrativo vitato con vinkaje
e qualche frutteto denominato Celestinov Dolaz il tutto
situato nella sottocomune di Plasse località Plassi par-
ticelle Nro. 1033, 1036, 1039, 1040, della estensione
di brava 59 giudizialmente valdutato il tutto a fr. 2066
v. a. e spettante alla massa del defunto Giuseppe Ra-
bessa, e d'aver stabilito le giornate del 28 Maggio e
28 Giugno a. e. dalle ore 9 di mattina alle 12 meri-
diane per gli incanti da tenersi nell' aula di questa re-
gia Tavola giudr. coll' avvertenza, che al secondo in-
canto la delibera seguirà anche sotto il prezzo della
stima, e che il deliberatario dovrebbe assumersi i pesi
inerenti in quanto non occadono l'imposto deliberato.

Si diffidano pertanto tutti quelli, che credessero
aver aquistato un diritto ipotecario sulle suddette reli-
d'insinuare tale loro diritto sino alla loro vendita, po-
chè diversamente avrebbero ad ascrivere a se mate-
simi, se la distribuzione del prezzo venisse fatta senza
il loro intervento, e ne venissero esclusi dalle distri-
buzioni.

Le ulteriori condizioni dell' asta, l'estratto tavo-
lare e la stima sono a ricerca ostensibili presso la lo-
cale Speditura nelle solite ore d' ufficio.
Fiume li 14 Marzo 1862.

Br. 322.

Izrok.

Pozivaju se svi oni, koji imaju u koje god ime
kakvu tražbinu proti zaostavštini Vatroslava Cara, bra-
varskoga diečica iz Velike Gorice, umierloga u Zagrebu
14. prosinca 1861 ostaviv oporuku od 9. prosinca 1861,
da svoje tražbine prijave ustmeno ili pismeno u pisar-
nici podpisanoga sudbenoga povierjenika u Zagrebu na
tergu Jeladića bana br. 420. do 31. svibnja 1862, jer
se drugdje na njihova tražbine neće uzeti nikakav ob-
zir, osim u koliko prijavljeni dugovi nebuda iscrpili
svu zaostavštinu.

U Zagrebu dne 13. travnja 1862.

C. k. javni bilježnik kao sudb. povierjenik
Dr. Antun Rojo.

Br. 1094. grad. (317)

Natiečaj.

Ušted. previjeg naputka od 14. t. g. br. 1271,
visokoslavonskog banaškoga stola razpišuje se ovime natie-
čaj na ispražnjeno mjesto kr. javnog bilježnika u Ba-
kru, te se obavieščuju molitelji, da imadu po propu-
stobstojećeg zakona njihove obiskerbljene molbe ovom kr.
županijskom sudbenom stolu, kao privremenoj bilježni-
čkoj komori, uz rok od 4 nedieljah, računajući od za-
mjog proglašenja, podnieti.

Javlja se nadalje, da molitelji moraju spadati o-
vim kraljevinam i biti viešti na sastavljenje spisah u
hervatskom jeziku.

Na Rieci, 21. ožujka 1862.

Kr. županijski sudbeni stol.

Br. 507. M. (249)

Oglas.

Od strane kr. sudbenog stola županije zagrebačke
stavlja se ovime do znanja, da su dražbeni rokovi e-
predieljeni dvosudnim izrokom od 5. ožujka t. g. br.
407. m. b. u ovršnoj stvari Hinka Neumanna proti Je-
llasvi Strozingerovoj pcta. 600 fr. a. v. s. p. na molbu
ovrhovoditelja odgodjeni, i to prvi na 16. a drugi na
30. lipnja t. g. svaki put u 9 satih prije podne u stolu
ovrhovoditelja pod timom kuće br. 4.

U Zagrebu, 15. ožujka 1862.

Klobučar.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznika na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je sa domaće u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. 80 kr.

Za oglašavanje predloženo je svjetlostina: 7 kr. a. vr. od kraljeva jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Kratska prijava za svaki oglaš imao 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se putah isti uvred.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u četvrtak 8. svibnja 1862.

Broj 106.

Uredovni dio.

Oglas.

Kralj, namjesničko vijeće priobćilo je amo odpisom od 25. travnja t. g. br. 5060, da su radnje za željeznicu na toliko već sversene, da će se za koji dan dobavljenje šljunka, i to, u potezu prema kamenitom mostu i Sisku sa samokreti preduzeti.

Povodom onim što što su radnje pomoću samokreta veoma opasne, to se pozornost obćinstva stranom za odvratiti svaku nesreću a stranom za sačuvati pokusna oštećenja na željeznici obraća uslied prethvaljenog odpisa i nslieid zaključka gradskog zastupništva od 28. travnja t. g. §. 13. na slieideće ustanove obćiojeće carske naredbe od 16. studenoga 1851.

1. Osobe, koje nespadaju k osoblju službenom ili poslovnomu od željeznice, ili koji neimaju osoblje dozvole k tomu, nesmiju hodati po željeznoj cesti, po spadajućih k istoj prostorih, škara-pih, rubih od nasipa, prokopih itd.; izuzeta su od ove zabrane ona miesta, koja su odredjena za pristup i odstup, i za uzlaženje i silaženje, zatim miesta ustanovljena za prelaženje prieko željezničkog puta, i napokon prostorije, odkud se stvari odpravljaju.

2. Samovoljno otvarati pregrade ceste, kao i provlačiti se izpod istih ili prekoračivati ih, zabranjeno je; prelaziti prieko ceste, ali da se prelazeći na njoj nezadržava, dopušteno je samo onda, kad se pregrade nadju otvorene, ili pošto ih je nadzorno osoblje željeznice otvorilo.

Kola s upreženom teglećom živinom, zatim konji jahaci, stada ili čopori, da se odveć blizu nepriceraju k željeznici, kad se čeka, dok se pregrada otvori, opomenam nadzornoga osoblja trieba se u ovom obziru točno pokoravati.

3. Tik željeznice smije živina pásti samo pod brižljivim nadzorom, pak treba i brinut se, da ista nedodje na željeznu cestu niti u pristojstva njezina, zatim da neprekorači pregradah i da se nepoplasi kad povoz proljeti.

4. Zabranjeno je oštećivati, razmicati ili preinačivati štog na željeznicu i na pristojstvih njezinih, dakle ne samo na kolotećini, nego i na nasipih, rubih, prokopih i na gradjevinah, na ogradah, pregradah, opomenicah, stupovih dohodarstvenih, kazalih miljah, napravah za signaliziranje itd., isto je tako najstrožije zabranjeno, predmete kakve mu drago metati na šinje, ili pokraj njih tik željezne ceste ili pristojstvih njezinih, a tako i spotvapati znakove.

Zabranjeno je napokon putnikom oštećivati sredstva, koja su odredjena za obavljanje vožnjah.

5. U okolišu željeznice nesmiju medjostnici ništa graditi ili napraviti, što bi obetanka željeznice ili pristojstva njezina, ili uredovnomu i sigurnomu upotriebljavanju iste pogibeljno moglo biti, ili što bi moglo povoda dati požaru. Ako tko kani izmijeniti premjene na zemljištu takove, kojimi bi se miesta, gde se promjena učiniti namjerava, bliže primaklo vlastništva željeznice, zatim ako tko kani započeti kakove gradjevine, i to u okolišu, za kei je izređeno, da je pogibelji požara izvērten, morat će svagda zaiskati prije dozvolu od vlasti, kojoj je glavno nadziranje nad obnavom poviereno a tako i od ovog poglavarstva stvari, koje se lakše upaliti mogu, da se nemaju i neslažu pod prostim nehom u oklici, odkud željeznici pogibelj prijeti, a svagda da se kao što trieba napravaju prostorije, koje su istima same po sebi od

vatre sigurne, ili su namijenjene na to, da se u njih spravljaju predmeti lahko upaljivi.

Poljski plodovi, koji su već pripravljeni, da se uvezu, imaju se koliko moguće ukloniti od željeznice, napokon kad se nasadjuju šume i u obće derva, treba misliti, kako će se ukloniti svaka mogućnost, da se pri jakih burah ili olujah željeznica nezakrčuje. —

6. Kerciti šume, germovje ili razioke sieći ili spuštati pojedina stabla, čerati mērhu na pašu, sgertati i voziti slunjak, kopati zemlju, i u obće činki štogod, počem će se zemljište moći razroavati, ili po čem će predmet kojekakvi na željeznicu padati, ili zemlja se odtērgavati ili kamenje odvaljivati, zabranjeno je na onih prostorih i miestih, što ih izvana na to oblast iz ovoga razloga naročito naznači.

7. Službenici kod željeznice vlastni su, prekercitelji spomenutih ustanovah koji neću, da se pokore datim im opomenam, ili koji su jurve učinili kakovo diele, kojim se sigurnost radnje smućuje, ili nepropaćuje, obustaviti u slučaju, gdje nebi odmah pritomna bila pomoć poglavarstvena, ili vlasti sudbene, i predat ih, da se dalje proti njih postupa, političkoj ovoj, državno-odvjetničkoj ili sudbenoj vlasti.

8. Željeznički činovnici i sluge, koji su skupno po državi zaprišećeni, uživat će u izvršivanju svoje službe naprema obćinstvu onuzakonitu obranu, koju uživaju ini upravni činovnici.

9. Svako čienjenje ili zanemarenje proti propisom prenavedenim, kaznit će se po mjeri istih i polag ustanovah obćega kaznenoga zakona.

Od poglavrstva slob. kralj. i glavnog grada Zagreba dne 3. svibnja 1862.

Načelnik
F r i g a n.

Zaključci

siednice zastupništva slob. kr. i gl. grada Zagreba držane dne 28. travnja 1862.

1. Uslied previšnjeg odpisa od 17. travnja t. g., kojim se ovomu municipiju priobćuje, da je Nj. veličanstvo riešenjem od 3. veljače 1862 potvrdilo konačno uredjenje posebne za vērhovnu upravu trojedne kraljevine namijenjenu dvorsku kancelariju, te kojim se oto pozivlje, da ovaj dvorskoj oblasti zakonite poštunosti neuskrtati, ima se Nj. veličanstvu putem predstavke podnieti zahvalnica.

2. Za zastupnike ovog municipija kod svećanosti blagoslivljanja barjaka sl. riečke županije bude imenovani g. gr. sudac Matošić i gg. zastupnici Dotković i Bogović.

3. Dopis kr. nam. vjeća, kojim priobćuje, da dvorska kancelarija na ukinuće tarife za vojničke stanbine pristati nemože, već nastojati obćaje, da se izposluje premieštenje grada Zagreba u viši razred pomenate tarife, i onaj c. k. zem. vojnog zapoviedništva, kojim priobćuje, da će se po vojnome eraru za uživanje po gradskoj obćini u najmu držanih skladištah ona ista pristojba i nadalje plaćati, dok se pitanje o premieštenju ovog grada u viši razred glede rečene tarife konačno neodluči, budu uzete do znanja.

4. Odpis kr. nam. vjeća, kojim priobćuje, da je kr. dvorska kancelarija sklona, da sagradi novi komad projektirane državne ceste od nove ceste do kolodvora i da se u tu svērhu odstupi potrebito zemljište od dvorišta iste bolnice, nu da ujedno zahtjeva predloženje upitnih planovah i osnovu o pokriću troškovah, upućuje se odboru postojećem ad hoc uredovanja i izvješća radi. —

5. Dozvoljena bude pripomoć od 15 novć. na dan za svakoga od kod katastralnoga razmierjenja poslujućih dielavaćah.

6. Uslied odpisa kr. dvorske kancelarije kojim se etok kercmarah podnešen proti povišenju daće od vina i piva, zabacuje, imade poglavarstvo shodno poprimiti, da isti jedared svojoj dužnosti zadovole, a glede razmierjenja obćinskih daćah za buduću godinu ima gospodarski odbor shodpa predložiti.

7. Suprugom Hērstak podieljuje se svota od 40 for. jedanput za svagda u to ime, da oni malodobće Josipu Kučerovu za svoje primu.

8. Molba gr. zastupnika pijacovine M. Gorenca, kojom se pritužuje da se marva u novije doba po kercmah i dvorištih tērzi, gdje mu se prodavaoci astručavaju pijacovinsku pristojbu plaćati, bude uvažena, te poglavarstvu naloženo štiti ga proti takovomu postupanju.

9. U predmetu sklopljenja ugrade sa gospodćiom nadbiskupskom u obziru zakupa regalnoga prava vinotočja ima pravni odbor izvješće ponieti.

10. Budući će se dobavljenje šljunka za željeznicu samokreti preduzeti, to se ima uslied naloga kr. nam. vjeća obnarodovati carska naloga 16/11. 1851, za da se svaka nesreća sačuva, a i odvratiti svako oštećenje željeznice.

11. Uslied predloga političkoga odbora bude pravo obćinarstva podieljeno Franji Piršu i Vatroslavu Floku, a Ivanu Banku i Viekoslavu Paukarteru izdade se osiguranje, da će biti primiti u savez ovogradske obćine, čim pridonesu odpust od svoje dosadanje zavičajne oblasti.

12. Izvješće gr. vječnika Nikole Urice o uspiehu novaćenja za god 1862. u obsegu ovog grada obavljenog bude uzeto do znanja.

13. Isto tako bude uzet do znanja odpis kr. nam. vjeća, kojim priobćuje, da je svoje dielovanje kr. privr. dvorski dikasterij nastavio pod imenom kr. dvorske kancelarija za kraljevinu Dalmaciju, Hērvatsku i Slavoniju, te da će zauzimati dielokrug ministvarstva unutarjih, bogostovnih i nastavnih poslovah i ministarstva pravosudja. Konačno

14. imaju se predstavke sl. županije riečke radi ukinuća c. k. po našoj domovini nalazećih se redarstvenih oblastih, i radi odciepljenja pomorske oblasti za hērvatsko primorje od one u Tērstu, poduprieti vlastitom predstavkom kod kr. dvorske kancelarije.

Neuredovni dio.

Austrija.

△ Iz zlatnoga Praga, 5. svibnja. Junčer položismo u černa zemlju A. Barcaruka vērloga mladića, ko je kao učeni i kao Slaven omilio svima, što se ga poznavali. Njegova nagla smērt dirne duboke u sērob svakoga domorodca. Prije nekoliko danah opazi ga nieki gospodin stojećega nad gradskim vratima i motrećega veličanstven Prag... a za nekoliko časovah ležao je mērtav slēmoglavši se s bastije na hladnoj zemljici. Posliednje njegove rieči bijahu: „Orođuj za nás svať Vāslove!“ — Sprovod je odgovarao sasvim domoljubju pokojnoga i njegovu plemenitu čuvstvu i čistim čoviećanskim namierama, što ih je u poštenom svojom sērcu gojio. Poznaťo vam je, što je češki narod sam svojom snagom u zednje doba učinio za razvitak narodnoga izobraženja i materijalnoga blagostanja — sam samcat svojom voljom, svojim

nastojanjem bez ikakve podpore i pomoći dapače usuprot svim zaprekama, stavljenim mu od svojih protivnika.

Narod česki utemelji na svoje troškove mnoge realne učionice obrtničke i gospodarske zavode, ustroji žergovička, obrtnička, začetnička i gospodarska društva; jednom riečju učinio je tečajem nekoliko godina, što mnogi narod tečajem celoga vieka učinio nije. Narodna samosviest pratila ga je te ga i sada prati kod njegova nastojanja, kod svakoga poduzetja smierajućega na korist naroda i slavu čovječanstva. Možemo smiemo tvrditi, da se neplaši nikakvih žrtv, da rado, na koliko mu je moguće, doprinese k proslavljenju českoga imena a pravedni otac na nebesima blagoslovi njegove svete težnje.

S toga ćete lahko prosuditi moći, da nas neugodno diraju proste denuncijacije nekih niemačkih listovah proglašujućih svaki i najmanji napredak, što ga učinismo, svako i najsvetije sredstvo, što ga za učvršćenje narodne stvari zakonitim putem upotrebismo, na puku političku agitaciju! Da ovakovo nestidno postupanje samo mēržnju probudjuje u českom puku proti protivnicima svojim, netreba da kažem.

Isto tako dirnu nas vrlo neugodno, da nam se neustavnim načinom ograničuje spasonosno delovanje vrljnih naših gospodarskih društva, kojima se narod naš na velik stapanj gospodarskoga znanja društvene dielatnosti popeo.

U buduće nesmije nitko prisustvovati kod skupštinah rečenih društva, van onih, koji posieduju na dotičnim miestima svoja zemljišta; nijedno društvo nesmije do godine imati više od četiri skupštine, koje se imaju obdržavati pod nadziranjem c. k. komisara. Proti prvoj i drugoj točki izjaviše se oštro svi narodni česki listovi, smatrajuć jih za nezakonitu zapreku svih težnjah smierajućih na poboljšanje stanja našega puka. Time bi prestati bi morao svaki upliv ljudih, koji su dosada oko toga nastojalo, da se ovakova društva, ustroje svuda, gdje toga okolnosti dopuštaju i da zadovolje po mogućnosti važnoj svojoj zadaci. Jer prosti puk, makar ga već zanima napredak svojega stališa, malo će učiniti, ako ga nebudu upuljivali i poticali ljudi učen i pošten, kojima je samo stalo do sreće naroda.

Druga okolnost, koja priče znatno dielatnost gospodarskih društva jest ta što se smiju skupštine držati samo ondje, gdje su okružni uredi. Rečena društva dielovala su dosada baš najviše u svrhu izobraženja puka tim načinom, da su se miesta skupštinah mienjala, budući da je ovakovo skupštini gospodarskih odborah svaki seljak mogao prisustvovati barem jedanput na godinu, kada se je u njegovu miestu ili nedaleko od njega održavala. Ako bude do toga došlo, da će biti skupštine uvijek na jednom te istom miestu, onda ih neće ni polovica pri najboljoj volji biti prisutna kod viećanja manje ili veće udaljenosti radi.

Pogovara se, da će česki poklisari na državnom vieću interpelirati državnoga ministra radi ove naredbe, kojom se dielatnost rečenih društva u takovu razmieru na uštrb narodne prosviete ograničuje.

Konačna sudbena rasprava u štamparskoj parnici učrednika „Narodnih Listovah“ bit će u četvrtak dne 8. svibnja. Dr. J. Greger obližen je radi zločina pormetjenja javnoga mira i reda 8. 65 lit. a i radi prekršaja bune proti pojedinim vladnim organima (čl. 300 k. z.) pa onda radi prekršaja proti sigurnosti poštenja (čl. 491 k. z.)

Napokon javljam Vam i to, da je u Kraljičkim Dvorima pevedena istraga proti onim, koji su proglašili za „izdajice domovine“ sve one, koji su namierovali sadielovati kod svečanosti 26. veljače, na drugoj pako strani dobiva još dan dana budućnjih biskop-prosv. g. Jirsik adrese poverenja, što istoga dana crkvenim obredima proslavio nije!

Turska.

Iz Carigrada pišu od 14. travnja „A. Zig-u.“ o stanju Turske, da je vrlo berdjavo. Sad sve ide po čedi Sultanovoj. Brod turske države plovi kroz more evropske poljske i na sad se daje vući od engleskog žitnog jedeka, dok sarvim nenasadne. Uzdajmoć novac rasipa se nemilice na besposlice, a i černogorski rat prikom će samicu prigoditi. Priča da slava naše nepre-

stano. Budući da nema hvalisanja i likovanja u vladnim novinama, to se zaključuje na nesretne događaje u Bosni i Hercegovini. Govori se, da su Turci pošteno bijeni i da su izgubili 8 topovah i 1200 momakah. Jednom zarobljenom taboru (batalijunu) poodsiecali su nosove i dva paše poginula su. Černogorski hadet sieći nosove nije tako nečovečan kao što se u prvi mah čini. Bonaparta je u Siriji 5000 zarobljenikah puškarao, jer ih nije mogao ni hraniti, ni sobom vući, niti čuvati, a ni pustiti. Dokle Černogorci, koji od svoje strane takodjer netraže pardona, u istoj su nevolji kao niekad izobraženi Bonaparta, pak se iz toga škripca izvlače istina ne na estetičan, ali čovječniji način. Turčinu niti uzimaju život, niti ga osakate, da nemože raditi, nego ga rovaše na njegovom obično podugačkom nosu, kako bi ga u prilici odmah poznali, ako bi ga slučajno opet u šake dobili. Podrobnih izviestjah istina nema, ali ni zvanični Turci neporiču pogibiju svoju. Što se god može vojske istierati, sve se to šalje na besne planince, koji sve hoće da opuste i utamane. Tko zna malo bliže tursku vojsku, taj će još zacielo samo nesreću proricati.

Berzovjavne i najnovije viesti.

„I. B.“ saobćuje iz Dubrovnika berzovjavnu viest od 2. svibnja, koja javlja, da se Arbanasi vraćaju u svoje gore. Omerpaša otidje u Skadar i ostavi Derviš-pašu u Ostari. Turci taboruju medju Gackim i Kerstarom.

Bruselj, 6. svibnja. „Moniteur Belge“ javlja, da se je kralj Leopold u nedjelju podvrgo novoj operaciji. Jučer je bilo stanje zdravja kraljeva slabije nego li prijašnjih danah.

Berna, 5. svibnja. Obnova izborah velikoga vieća kantunah Berne i Novograda ispala je u radikalnom smislu, a u Bernu na korist toge, da se željeznice imaju po državi graditi.

Narodno kazalište.

(Konač.)

U obziru napredovanja našega kazalištnoga društva u svojoj umjetnosti navodimo, da su lieto dani bili s *najboljim uspiehom* komedi, kao što su „Marija Tudor“, „Narav i umjetnost“, „Borba gospojah“, „Čaša vode“, „Gospodične od Saint Cyra“, „Guragj Branković“, „Sampiero“, „Plod odhranjenja“, „Razbojnici“, „Cvččak“ i time slični, koji iziskuju ne od jedne ili dvije već od više osobah toliku predstavljajuću viestinu i okretlost, da se odbor lani još ni osudio nije pomisliti, da bi ih naše mladajno društvo bez očevide sablazni dati moglo. Naše u kazališnim stvarma težko zadovoljavajuće se občinstvo primilo je sve te predstave nesamo prijaznostju već često očitim uzhitom, što nesamo u našem časopisu već i u Naše Gore Listu, ovdiešnjim niemačkim zagr. novinama i raznim dopisima inomiestnih listovah više nego jedanput sa živahnim odebrenjem napomenuto bijaše. To su činjenice, koje se nedaju tajiti i koje sa cielo svakoga nepristranoga domorodca osviedočit moraju, da društvo nesamo *nenasaduje* već u istinu *goleim korakom* napreduje, tko bi to mogao nijekati ili nije polazio naših predstavah, ih se razumije u kazališne stvari kao sliepac na boje, ili iz tih obzirah, koji mu sa cielo na slavu neslaže, govori proti svojem osviedočenju. Mi smo imali prigodu govoriti s jednim od najstrožijih kritikah bečkih, koji je posetio jednu od poslednjih predstavah našega društva, i on nas je opetovano uvierovao, da nikada ni pomislio nije, da bi naše društvo tako teške komade tolikom viestinom izvesti kadro bilo, koju na svoje najveće divljenje kod većine predstavljacah i predstavljaciceh opazi. Jošte imamo napomenuti, da smo više putah prisustvovali probama, i da smo vazda opazili, da je g. reditelj najveću revnost i pamaju u uređivanju i podučavanju mladijh članovah razvijao i to neumornostju, kojoj se čoviek uprav diviti mora, jer te probe trajahu više putah neprekidno prieko pet satih. U istinu, više se od nikoga zahtievati nemože! Toliko požrtvujućoj marljivosti i revnosti uzkratit priznanje, bila bi bezprimierna nepravda — no ako bi i ka pojedinaac to učinio kadar bio — občinstvo naše pokazalo je — budući mu to u slavu rečemo — prigodom njegova prijma, da namje stavati muzastuge, koje je steklo sa našim kazalištem, jer riečko, kad smo

tako dubkom napunjeno kazalište vidili i svietloci bili sërdačnijega pleskanja, nego li onaj put.

Ništa nemanje i mi smo toga mnienja, da bi dobro bilo nieke sučlanove društva marljivijima i darovitijima izabrati, ali mi ne se, da bih ništa rekao, da se sa ovimovoljom orasla, jer je to učinit namieravao, kad je u novim, se-tovano pozvao mladet hrvatsku, da se sa njim posvati i kad je u nedjelju treću zminu bilo svojega društva kazališnog, koji je prednjacio nieki glas zbog njihovih predstavljacih sposobnostih. Je li on kriv, da se na njegove pozive sve dopad nitko neprijavi a da jedan od novonajmljenih članovah poslie kratka njegovu glasu samo stranom olgovarivšega sudielovanja vlastitim nagonom drugom se zvanju posveti, ostali pako jošte kod društva nalazeći se novi članovi, premda ne bez hvale vriednih sposobnostih, a onom se stanje svojega umietničkoga razvitka jošte nalaze, od kojega se nemože zahtievati, da već *sa sada* u glavnim zadacima potpunoma odgovore zahtievima našega občinstva? Može li odbor kod sadanje svoje pod-pore već škole za čest izgovor i deklamaciju itd. podizati ili napokon nemarne i nedarovite kao čarobnom kakvom silom pretvorit u marljive i darovite? Podpunu izpravljenju izgovora onih članovah, kojim nije štokavski jezik prirodjen, moći se je samo od vremena nadat, dok se u tom obziru neuzmogne podići škola; što je bilo mimogrednim podučavanjem moguće učiniti, učinjeno je za cielo, i sa svim tim da priznajemo, da izgovoru mnogih naših predstavljacah još mnogo fali, ipak nam se čini da je i u tom obziru već načinjen kakav takav napredak, koji naravno samo svagdanji posietitelji opaziti mogu.

Navedene nemogućnosti od odbora zahtievati, čini nam se neumiestno isto tako kao što bi nepravedno bilo, kad bi tko njemu u grieh upisat htio, ako mu nebi napori, da se predstavljajnja društva kroz ono vrieme, gdje je u Zagrebu kazalište zatvoreno, u drugom kojem gradu nastave, željena uspieha stekli, jer kod njegovih *sadanjih* silah nemože on ino učinit, nego društvo u to ime raznim gradovima ponudit uz potrebno jamčenje od njihove strane sa one troškove, što nadilaze onih 600 f., što ih u ime mesečne podpore prima. Ovu ponudu učinio je odbor, kao što sa cielo znamo, već odevna Karloven i Osieku, i time izpunio je svoju dužnost i u tom obziru. Je li odbor kriv, da je od jednoga izmedju ovih gradovah, kao što čujemo, već dobio uzkratit odgovor a od drugoga poziv tek stopram za vrieme od 20. kolovoza do 20. listopada i da uslied toga društvo jošte na put nije poslati mogao? U ostalom, ako bi po nevolji društvo i dalje vremena nepredstavljajuć javno u Zagrebu ostati moralo, sa cielo neće isto ni onda, nakoliko mi revnost odbora i glavnijh članovah društva poznajemo, *lienjariti se*.

I time zaključujuć naše polugodišnje izvješće mislimo, da ćemo ugodit svim onima, koji u istinu održavanje i jedino moguće t. j. postupovne napredovanje ovoga našega jedinoga kazalištnoga društva žele, ako izrazimo naše potpuno priznanje upravljajućem odboru, kojega energiji poglavito zahvaliti imamo, da se u ovdiešnjem kazalištu *evo već dvie sesone isključivo samo u našem mi-lom materinskom jeziku predstavljaju*, da je naše kazališno društvo za *pó druge godine*, što stoji pod njegovom upravom, toliko napredovalo, da i najteže komade već s *uspieshom* davati može, da je nadalje naša kazališna knjižnica dobrim komadima a garderoba ukusnom odiećom neracunajuć onu, koju je zemlja na preporuku i posredovanjem istoga odbora od g. Brambille kupila, *u vriednosti od prieko dvie hiljade forintih* iz samih prijamah od ulaznine obogaćena i napokon da jošte *obstoji* ovo naše kazališno društvo, jer bez prava požrtvovanja niekih sučlanovah ovoga odbora nebi mu već bilo ni traga, budući da se je isto, kad je iznenada ličeno bilo *svake i najmanje* podpore od strane zemaljske vlade, tek dobrovoljnim prinescima *neopitivim trudom* sakupljenim po rečenoj gospodi jedino do onoga časa, što je trajalo *više mjesecih*, uzdržati moglo, kad mu je napokon hrvatski sabor i to opet posredanjim i neposrednjim veoma mudrim posredovanjem pomenutog odbora poslie tolikih besah epredielio sadanju mjesecnu podporu, kojom u ostalom postojanje našega kazališta kod tolikih potrebah trećakoh nije ni daleka takorebuhiedjeno, da bi odbor, kao što neki misle, *sada prekrštenim rukama plandovati mogao*; ako je onakle društvo i sa te podporu *danad* uzdržati kadar bio, i kao što se nadamo, i nadalje

ga uzderži, to ga za celo mnogo truda stajalo i još te stajati i zato zasluži da se njegove zasluge javno priznaju. Š.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 7. svibnja 1862.

Papiri.

	Svjetlosni tečaj	u austr. vred.
5% Kovovnice	72.95	
5% Narodnoga zajma	85.45	
Narodne banke	864. —	
Vierovnoga zavoda	224.20	
Mionice.		
Srebro	129. —	
London	130.25	
Carški cekini	6.22	

Meteorološka opažanja

na ovdišnjoj kr. višjoj realci dne 6. i 7. svibnja 1862.

Ura	Barometar va visina u par. čert.	Barometar va visina reduc. na 0	Toplo- ta po R.°	Naoblaka	Smier i ja- kost vjetra	Atmo- sferička oborina (dažd, snieg ili tuda)	Opazka
7. pr. pd.	330.00	329.92	+13.0	8	Si.		
2. pol. „	333.67	332.27	+18.7	5	O		
9. u več.	334.20	333.25	+15.0	0	Ja		
7. pr. pd.	332.78	331.88	+4.1	0	O		
2. pol. „	331.60	333.38	+18.1	0	O		
9. u več.	333.10	332.02	+13.6	0	O		

Danas u 7 sati temperatura R.° +13.9.

Opazka. Kod naoblake znači 0 sasvim vedro a 10 sasvim oblačno; brojevima ležećim između 0 i 10 razumije se veća ili manja množina oblaka, razdieliv celo nebo iznad obzorja na 10 jednakih dielah.

U 6. stupcu znače velika pisma smier vjetrova (J = južno, južno-zapadni), a brojevi jakost vjetra, isto, 0 sasvim tiho a 10 buru, a među ovim ležeći brojevi naznačaju razliku jakost vjetra.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 357. (303)

Oglas.

Kod desetog ždrebanja zemlja - razteretnih zadužnica za kraljevine Hrvatsku i Slavoniju, koje je bilo dne 30. travnja 1862, izvučeni su slijedeći brojevi i to:

Zadužnice s kuponima po 50 fr. br. 380; po 100 fr. br. 103, 542, 599, 947, 1596, 1671, 2078, 3416, 3573, 3641, 5497, 5512, 5801, 6151, 6173, 6641, 6731, 6824, 6928, 7156; po 500 fr. br. 175, 1725, 1787; po 1000 fr. br. 594, 866, 2270, 2561, 2713, 2796, 2822, 2993; po 5000 fr. br. 155, 173, 337; po 10000 fr. br. 91, 138; pod slovom A. br. 1714 po 580 fr., br. 1737 po 10.000 fr., br. 2038 po 1000 fr., br. 2354 po 1090 fr., br. 2804 po 60 fr., br. 3180 po 250 fr., napokon obligacija sa kuponu br. 2212 po 1000 fr. samo s dionim iznoskom od 470 fr., čim je ždrebovna svota od 60.000 opriedieljena za deseto ždrebanje izcèrp-ljena.

Predstojeće zadužnice izplatit će se u gotovu s izvučenim i za to u austr. vried. pripadajućim glavnici iznosima za 6 mjeseci računajući od dana ždrebanja kod c. k. zemlja-razteretne zakladne pieneznice u Zagrebu pod obdržavanjem propisih obstojećih u tom obziru; koja će pieneznica ujedno za neizvučeni dio zadužnice sa kuponu br. 2212 izdati odgovarajuće zadužnice.

Unutar posliednja 3 mjeseca pred odkupnim rokom escompirat će izvučene zadužnice i c. k. austr. povlašena narodna banka.

U ostalom su kod priašnjih ždrebanjih među drugima slijedeće zadužnice izvučene, i mogu se već izplatit, no dotočni glavnici iznosi nisu dosad kod zemlja-razteretne zakladne pieneznice u Zagrebu još dignuli; i to: zadužnice s kuponima po 50 fr. br. 246, 429; po 100 fr. br. 394, 561, 623, 632, 928, 1029, 1031, 1061, 1169, 1490, 1524, 1720, 1860, 1937, 2303, 2353, 2709, 2754, 2817, 2826, 3520, 3733, 4282, 4283, 4440, 4514, 4605, 4672, 5179, 5307, 5399, 5407, 5478, 5486, 5577, 5724, 5762, 5811, 6041, 6405, 6411; po 500 f. br. 207, 391, 578, 598, 624, 840, 925, 932, 1028, 1164, 1217; po 1000 fr. br. 7, 10, 62, 82, 276, 512, 1204, 1234, 1541, 1558, 1975, 2071, 2104, 2409, 2424, 2740; po 5000 fr. br. 217; po 10000 fr. 339, 362 s dionim iznoskom od 2950

fr., br. 389 s dionim iznoskom od 6300 fr., br. 437; pod slovom A. br. 929 po 3460 f., br. 2203 po 80 f., br. 2266 po 160 fr., br. 2637 po 120 fr.

Posliednje se s dodatkom i opomenom stavlja do obćega znanja, da od dana dospjelosti gore navedenih zadužnica prestaje pravo na okamaćenje, no ako bi se ipak kuponi od ovih izvučenih i izplatljivih obligacijah po c. k. povel. austr. narodnoj banki izplatili bili, da će se dignuti kamatni iznosci u svoje vrieme od glavnice odbiti.

Kr. namiestničko vijeće, kao ravnateljstvo razteretne zaklade za Hrvatsku i Slavoniju.

U Zagrebu dne 30. travnja 1862.

5391/704. (299)

Između predmetah, koji se predavaju na novo ustrojenom gospodarsko-šumarskom učilištu u Križevcu, sačinjava nauka prirodoslovja glavnu točku pomoćnu. No budući da bi teoretička predavanja prirodoslovja slabim uspiehom urodila bez poznavanja prirodnih plodinah, rečeno učilište pako nije se dosad provijediti moglo s valjanom sbirkom prirodnih plodinah, osobito domaćih u Hrvatskoj i Slavoniji nalazećih se, koje bi od najveće praktične koristi bile, no dobiti se nemogu sakupljene i sistematički uredjene, to se pozivaju svi domoljubi, koji se sa skupljanjem prirodnih plodinah bave, ili su slučajno u posjedu takovih predmetah ma iz kojeg od triuh prirodnih carstvah, da s takovimi domoljubno podpomognu rečeno učilište i ustupe mu prirodne plodine, koje posjeduju, pa i naknadno mu pošalju one, koje bi slučajno našli ili baveć se sa skupljanjem učilištu pokloniti hotieli.

Od kr. dalm.-hrv.-slav. namiestničkog vijeća. U Zagrebu, 24. travnja 1862.

Br. 298.

Natiečaj.

Za popunjenje izpražnjenog u županiji sriemskoj jednog miesta zemaljskog nadcestara, s kojim je godišnja plaća od 315 fr. i pisarnička odsiećnina od 16 fr. 80 novč. a. v. skopčana, razpisuje se do 30. svibnja 1862 natiečaj.

Svi oni, koji ovo mjesto zadobiti žele, imaju do rečenog dana svoje molbenice velikom županu županije sriemske podnieti i dokazati dobu svoju, te da su čvrsta i zdrava tiela, neprikorno čudoredna ponašanja, pisanju i računanju dobro vješti, i da posjeduju početne tehničke znanosti, ili da su izučili zidarski ili tesarski zanat.

Od kr. namiestničkog vijeća kraljevinah Dalmacije, Hrvatske i Slavonije u Zagrebu dne 24. travnja 1862.

Br. 517. grad. (318)

Izrok.

Usled previšnjeg naloga kr. dvorske kancelarije, dostavljenog s poklonitim odpisom od 16. siečnja t. g., br. 170, visokoslavnog banskoga stola, razpisuje se ovim natiečaj na izpražnjeno mjesto kr. javnog bilježnika na Rieci, s dodatkom, da natiecatelji moraju u roku od 6 nedieljah, računajući od zadnjeg dana proglašenja, predati svoje po obstojećem propisu obskerbljene molbe na ovaj županijski sudbeni stol, kao privremenu bilježničku komoru.

U isto doba opazuju se, da natiecatelji moraju biti sini ove domovine i vješti preduzimati spise u hrvatskom i talijanskom jeziku.

Od strane kr. županijskog sudbenog stola. Na Rieci dne 14. veljače 1862.

Br. 735-gr. 1862. (314)

Oglas.

Kr. županijski sudbeni stol u Osieku daje ovim na znanje, da je na molbu gosp. odvjetnika Stevana Nedelkovića, skerbnika malolietnikah Eve i Tereze Szip radi dužnih 625 fr. 80 novč. a. v. s p. dozvolio ovršbenu dražbenu prodaju nepokretnosti Branke Staničića u dolnjoj varoši, što no je na 545 fr. 10 novč. a. v. sudbeno procienjena, i u gruntovnici občine Osieka pod br. 548. upisana, te da su u tu svrhu dva roka opriedieljena, prvi na 26. svibnja 1862, a drugi na 26. lipnja 1862, svaki put u 10 sati prije podne kod ovoga suda.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupit želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina, ako li se kod prve dražbe ni za više a ni za procienbenu cieniu neprodade, kod druge dražbe izpod procienne najboljemu nudiocu izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovna dovoljna biti, po naputku suda na se primiti, i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, procienbeni napisnik i gruntovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviješteni, ipak misle, da su u pisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurno pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati morati, ako li se dioba kupovnine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovna izcèrpi, ništa nezapadne.

U Osieku dne 12. travnja 1862.

Nr. 948. civ. (320)

Editto.

La regia Tavola giudiziaria di Comitato in Fiume rende pubblicamente noto, d'aver ad istanza di Giuseppe

Scalamera e Luigia Higga eredi della defunta loro madre Teresa Scalamera accordato coll' odierno decreto pari Nro. il duplice esecutivo incanto pella vendita della Casa Nro. 69/1047 ora Nro. 9 con separata stala e viali come pure del terreno arrativo vitato con venkaje e qualche fruttiero denominato Celestinov Dolaz il tutto situato nella sottocome di Plasse località Plassi particelle Nro 1033, 1036, 1039, 1040, della estensione di brava 59 giudizialmente valutato il tutto a fr. 2066 v. a. e spettante alla massa del defunto Giuseppe Rubessa, e d'aver stabilito le giornate del 28 Maggio e 28 Giugno a. e. dalle ore 9 di mattina alle 12 meridiane per gl' incanti da tenersi nell' aula di questa regia Tavola giur. coll' avvertenza, che al secondo incanto la delibera seguirà anche sotto il prezzo della stima, e che il deliberatario dovrebbe assumersi i pesi inerenti in quanto non eccedono l'importo deliberato.

Si diffidano pertanto tutti quelli, che credessero aver acquistato un diritto ipotecario sulle suddette relità d'insinuare tale loro diritto sino alla loro vendita, poichè diversamente avrebbero ad ascrivere a se medesimi, se la distribuzione del prezzo venisse fatta senza il loro intervento, e ne venissero esclusi dalle distribuzioni.

Le ulteriori condizioni dall' asta, l'estratto tavolare e la stima sono a ricerca ostensibili presso la locale Speditura nelle solite ore d' ufficio.

Fiume li 14 Marzo 1862.

Br. 322.

3-2

Izrok.

Pozivaju se svi oni, koji imaju u koje god ime kakvu tražbinu proti zaostavštini Vatroslava Cara, bravarškoga dječica iz Velike Gorice, umrloga u Zagrebu 14. prosinca 1861 ostaviv oporuku od 9. prosinca 1861, da svoje tražbine prijave ustmeno ili pismeno u pisarnici podpisanaoga sudbenoga povierenika u Zagrebu na tergu Jelacića bana br. 420. do 31. svibnja 1862, jer se drugičje na njihove tražbine neće uzeti nikakav obzir, osim u koliko prijavljeni dugovi nebudu izcèrpili svu zaostavštinu.

U Zagrebu dne 13. travnja 1862.

C. k. javni bilježnik kao sudb. povierenik Dr. Antun Rojc.

Br. 1094. grad. (317)

3-3

Natiečaj.

Usled previšnjeg naputka od 14. t. g., br. 1271., visokoslavnog banskoga stola razpisuje se ovime natiečaj na izpražnjeno mjesto kr. javnog bilježnika u Bakru, te se ubaviešuju molitelji, da imaju po propisu obstojećeg zakona njihove obskerbljene molbe ovom kr. županijskom sudbenom stolu, kao privremenoj bilježničkoj komori, uz rok od 4 nedieljah, računajući od zadnjeg proglašenja, podnieti.

Javlja se nadalje, da molitelji moraju spadati ovim kraljevinam i biti vješti na sastavljenje spisah u hrvatskom jeziku.

Na Rieci, 21. ožujka 1862.

Kr. županijski sudbeni stol.

Br. 214 et 217. (306)

3-3

Natiečaj.

Na pučkoj učioni u varaždinskih Toplicah ima se uredno popuniti mjesto jednoga učitelja i orguljaša, s kojim skopčani dohodci pokraj bezplatna stana, zatim uživanja jedne oranice i livade od 2 1/2 jutra, sastoje u 223 fr. a. v. znamenitom nadalje luknu, što ga župani u vinu i žitu davaju, niekih štolarnih pristojbah, kao i 18 hvatih dervah za porabu učitelja i škole opriedieljenih; u koju svrhu se ovim do 15. svibnja o. g. otvara natiečaj.

Prosietelji se napućuju, da svoje molbenice s potrebitim izkazima starosti, izučene s dobrim uspiehom dvogodišnje preparandije, čudorednosti i dosadnjega službovanja do spomenutoga roka dostave podarcidjaku i župniku u Biškupeih Blažu Šveliću.

Od nadbiskupskoga duhovnoga stola u Zagrebu dne 25. travnja 1862.

233. (307)

3-3

Na pučkoj učioni u Pašci, kotaru stubičkom, županiji zagrebačkoj, ima se definitivno popuniti učiteljsko i orguljaško mjesto, s kojim skopčana godišnja plaća osim bezplatna stana i niekih štolarnih pristojbah iznosi 315 fr. a. v. uz 6 hvatih dervah samo za porabu učitelja opriedieljenih, za što se ovim do konca svibnja t. g. otvara natiečaj.

Prosietelji se napućuju, da do spomenutoga roka svoje vlastoručno pisane molbenice s potrebitim izkazima starosti, čudorednosti, izučene dvogodišnje preparandije i dojakošnjega službovanja podnesu opatu, podarcidjaku i župniku na Bistriici Mirku Tumpiću.

Od nadbiskupskoga duhovnoga stola u Zagrebu dne 25. travnja 1862.

Broj 2137. Gr. (266)

3-2

Izrok.

Od kr. sudbenog stola županije zagrebačke pozivlju se svikolici, koji od ostavine preminuvšeg dne 20. kolovoza 1861 u Sv. Heleni oporukom grofa Edgara Corberona štogod kao vieroivnici tražiti imaju, da ote svoje tražbine prijave i izkažu kod ovog sudbenog stola dne 2. lipnja 1862 u 9 sati prije podne, ili da to do istog dana pismeno učine, jerbo inače dotičnikom, koji to učiniti propuste, i ako ostavine prijavljenim tražbinama izcèrpljena bude, do iste nikakova dalja prava pripasti neće, osim ako ih ide pravo zaloga.

U Zagrebu dne 2. travnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

Nr. 2540. (310)

Kundmachung.

Von der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume wird bekannt gemacht, dass die nach Josef Noreic und Albert Longino erledigte k. k. Tabak-Kleintrafik in Fuccine, welche zur Fassung des Tabakmaterials an den Tabakverlag in Portofino zugewiesen ist, im Wege der öffentlichen Konkurrenz besetzt werden wird.

Der einjährige Verschleiss in dem Zeitraume vom 1. März 1861 bis Ende Februar 1862 betrug beim Tabak 3266 fl. 90 kr.

Das Brutto-Erträgniss dieser Trafik besteht daher beim Tabak zu Folge des Unterschiedes zwischen dem tarifmässigen Fassung- und dem Kleinverschleisspreise in 326 fl. 69 kr.

Die Finanz-Verwaltung behält sich die Wahl unter den Offerenten vor, wird aber hierbei, soweit möglich, vorzugsweise denjenigen berücksichtigen, welcher den höchsten jährlichen Pachtschilling anbietet.

Die Trafik wird unter folgenden Bedingungen verliehen:

1. Der Pachtschilling ist in monatlichen gleichen Raten in Vorhinein bei der k. k. Forst- und Rentamts-Kassa in Fuccine zu entrichten.
2. Der Ersteher ist zur genauen Befolgung der Vorschrift über den Tabakverschleiss im Kleinen und der sonst an ihn ergehenden Anordnungen sowohl gegenüber der Finanz-Verwaltung als auch gegenüber den Konsumenten verpflichtet.
3. Der Trafikant hat alle mit diesem Geschäft verbundenen Auslagen (Transportspesen, Miethzins für das Verschleisslokale, Kosten der Beheizung und Beleuchtung u. s. w.) aus Eigenem zu bestreiten, und es steht ihm in keinem Falle ein Anspruch auf eine Vergütung zu.
4. Die Finanz-Verwaltung übernimmt keine Haftung für das oben angegebene Erträgniss, und leistet daher auch keine Entschädigung, wenn der Verschleiss aus was immer für einer Ursache sinkt.
5. Sowol dem Ersteher als auch der Finanz-Verwaltung bleibt es vorbehalten, von diesem Vertrage zurückzutreten, in welchem Falle drei Monate vorher die ordentliche Aufkündigung zu geschehen hat.
6. Jede Handlung oder Unterlassung, wegen welcher nach den bestehenden Vorschriften der Verlust eines solchen Verschleissbefugnisses verhängt werden kann, löset sogleich diesen Vertrag auf, und der Trafikant bleibt dem Gefälle für allen durch ihn verursachten Schaden ersatzpflichtig. Von der entrichteten Pachtschillingsrate wird in keinem Falle etwas zurückbezahlt, wenn auch der Vertrag noch vor Ablauf des Monats aufhört.

Der Tod des Pächters hebt den Vertrag auf, doch

eben; in letzterem Falle, sowie überhaupt zu jeder Aenderung des Verschleisslokales ist vorher die Bewilligung der Finanz-Bezirks-Direktion einzuholen.

Ueber die Trafikverleihung wird ein förmlicher Vertrag errichtet werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion.

Fiume, den 28. April 1862.

Fz. Moßi.

Muster eines Offertes.

Der Unterzeichnete (Vor- und Zuname, Stand oder Beschäftigung und Wohnort des Offerenten) erklärt, dass er bereit ist, die Tabak-Kleintrafik in Fuccine unter den in der Konkurrenz-Kundmachung der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume vom (Datum und Geschäftszahl) angegebenen Bedingungen zu übernehmen, und einen jährlichen Pachtschilling von fl. (in Ziffern und Buchstaben ausgedrückt) in gleichen Monatsraten in Vorhinein zu entrichten.

Ich schliesse die verlangten Dokumente bei.

(Datum.)

N. N.

(eigenhändige Unterschrift.)

(Von Aussen.)

Offert wegen Uebernahme der Tabak- und Stempel-Kleintrafik zu

Br. 44. (313)

3-1

Natiečaj.

Kod ovdiešnjega poštanskog ureda izprašnjena je jedna bezplatna viežbenička služba. Natjecatelji za ovu službu imaju svoje molbenice pod izkazom dobe, naukah, znanja zemaljskih jezika, stanja svojega zdravlja i uzdržavanje za trajanja prakse, unutar četiri nedjelje danah kod podpisanoga poštanskoga ravnateljstva podneti i tamo ujedno navesti, da li i u kojem su stupnju u srodstvu ili šurjačtvu s kakvim urednikom ili službenikom ovdiešnjeg kotara. Konačnom primitku natjecatelja prednjači tromjesečna ogledna praksa.

U Zagrebu dne 3. svibnja 1862.

C. k. ravnateljstvo pošta za Hrvatsku i Slavoniju.

Br. 929. gr. 1862. (311)

3-1

Oglas.

Od kr. županijskog suda u Osijeku kao stiečajne oblasti ovime se objavlja: Da je od tog suda otvoreno stiečaj vèrhu cieleg imetka Alfonsa grafa Festetice, posiednika dobra Škenderovci u županiji poždskoj, imenito vèrhu gibučeg, gdiegd se nalazečeg, i negibučeg imetka u onih hranovinah, gdje valjanost imade privremeni stiečajni red od 18. sèrpnja 1853, da je zastupnikom imetka g. odvjetnik Mudrovčić u Požegi a njegovim zamienikom odvjetnik Gabriely u Pleternici i medjutomnim savjetnikom imetka zastavljen glavni blazinik žu-

dužnog sastavljeg posema i dadehenja ukope od 149 i 2¼ novč. a. vr. sa pripadeci dozvoljena javna dražba nepokretnostih protivnika na 650 f. a. vr. procijenjenih i u obćini Budimce pod grunt. br. 9 ležećih, i da su u to ime dva roka i to na dan 20. svibnja 1862 i na dan 20. lipnja 1862 svaki put u 10 satih u jutro na licu mesta u Budimcih kuće broj 77 odredjena.

Tomu se svi kupiti želeći pozivlju, da će svaki morati prie dražbe položiti 10% vadium, a procienbeni zapisnik i uvjeti dražbe mogu se u svako doba kod suda uviditi.

Zajedno se svi oni pozivlju koji nisu na pose o tej dražbi obavieštjeni, a misle, da su na te nepokretnosti anesom u javne knjige zadobili kakovo založno pravo, da do prodaje to pravo kod suda prijave, inače bi si sami pripisati imali, ako bi se dioba kupovnine bez njih preduzela, i ako bi se tim svota kupovna iscrpila, da bi svojom tražbinom propali.

U Osijeku dne 12. travnja 1862.

Br. 395-p. 1862. (315)

3-2

Oglas.

Ovdiešnji tako zvani cvietnički sajam, koji je dne 14. travnja o. g. radi zločestog vremena slabo izpao, prenaša se na dne 19. svibnja 1862.

Što sa štovanom obćinstvu za ravnanje do znanja stavlja.

Dano iz skupštine municipija slob. i kralj. grada u Križevcih dne 23. travnja 1862 dèržano.

Na br. 2315. (358)

3-2

Izrok.

Od strane kr. županijskoga suda, stola riečkog kao gruntovne oblasti do znanja se stavlja: da je Antonija udova Thiepoli u ime ostavštine pokojnog Kuzme Thiepoli-a iz Bakra molbu proti Mihajlu Golcu iz Liča radi hip. prenosa već uknjižene tražbine od 865 fr. 54 kr. ug. n. s kamatama 6% iz obveznice od 30. listopada 1821 s pèrvenstvom od dana 6. ožujka 1822, na nepokretnosti u gruntovničkom napisniku br. 152. obćine Lič na ime Mihajla Golca iz Liča unešene, kod ovoga suda predala, vèrhu koje se je u smislu §. 36. naredbe ministarstva pravosudja od 15. prosinca 1855, br. 222. d. z. l., za prerasuđanje stranakah ročista na dan 7. lipnja 1862 u 9 satih u jutro odredilo, i za zastupanje odsutnog i nepoznatog boravišta Mihovila Golca iz Liča ovdiešnji odvjetnik g. Petar Daballa kao curator ad actum naimenovan, kojega ovaj o shodnomu razpravljanju ove parnice probitačno uputiti, i u protivnom bo slučaju posliedice propusta svega toga sam sebi pripisati bi imao.

U Osijeku dne 21. ožujka 1862.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvan nedele i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjke, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje opredjeljena je površina: 7 kr. a. vr. od linije za jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Erarska pristojba za svaki oglašavanje 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se puta list uvjeriti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u petak 9. svibnja 1862.

Broj 107.

Neuredovni dio.

Ugarska.

Pešta, 5. svibnja. Iz gemerske županije piše „Magyar ország-u“ da je podžupan Stjepan Daxner raspisao okružnicu na sve kotarske sudove glede slavenskoga jezika, u kojoj obanjanje, da je magjarski jezik prestao biti u gemerskoj županiji jezikom poslovnim.

Grad sv. Martin u Turčanskoj županiji očitovao je k. namjestništvu, da je pripravan primiti u svoju sredinu „Maticu slovensku“ pa ako bi uztrebalo i više domorodnih zavodah. Hvala bogu, da je ipak jedared našao utočište ovaj narodni slovenski zavod, koji smatramo za temelj budućega razvitka narodnoga izobraženja u slovenskim županijama.

Biskup Šaguna bio je vraćajući se u Erdelj u temišvarskom kolodvoru od g. Andrije *Mačsonyi-a* i od varoškoga kapetana Petra *Csermene* primljen i odseo je u kući posljednjega. Gospodin biskup posletio je zapovijedajućega generala *Lichtensteina* i nastavio je poslije bavljenja jednoga dana u Temišvaru dan 2. t. m. svoj put u Erdelj.

Austrija.

Lavov, 3. svibnja. Prigodom uspomene dne 3. svibnja piše „Dziennik poljski“: Bijaše to veličanstven dan, kada proglasilo zastupnici poljskoga naroda dne 3. svibnja 1791 novi ustav za narod poljski. Ovo je bilo svjedočanstvo snage i zrilosti poljskoga naroda. Istina, nadje i onda sinovah izroditah, koji su tudjincima pomagali ubijati majku svoju; pa to je najžalostnija uspomena što nam se pred oči stavlja dne 3. svibnja.

Kada se dakle u sabornici pročita novi ustav zavleđa sveobće veselje svih prisutnih. U taj mah uništi se svaka i najmanje raspra te je nastalo svih stranakah. Stari neprijatelji gerili i rukovali su se moleći jedan drugoga za oprostjenje. Na ulicama stajahu starci i mladići, bogataši i siromasi, građani i seljaci očekivajući proglašenje ustava. Pošto su narodni zastupnici ostavili sabornicu, da zahvale bogu, prekorači užit sve granice. Nečuvena radost plamtjaše na svim licima. Gospoda rukovahu se s građanima i seljacima gerleći se međusobno. To bijaše

veličanstvena svečanost, svečanost pobratimstva i narodne sloge! U ovom smislu slavimo vazda uspomenu onoga dana. Dan 3. svibnja budi nama danom sloge i narodne solidarnosti. Kao pradi-dovi naši, gerlimo se i mi te zaboravimo sve domaće razpre; onda ćemo tekar biti čisti! jaki! i vrijedni slobode!

Talijanska.

Turin, 2. svibnja. Kraljev put u Napulj izveo je već na politiku Tuilerijah najbolji utisak i g. *Benedetti*, koji spada među najbolje prijatelje talijanske stvari, nastoji, da ovaj učinak učini postojanim. *Engleski* poslanik nije jošte prispeo u Napulj. On će se na svom putu onamo nekoliko danah u Rimu zadržati. Sir James Hudson izkusan i oštrouman je motritelj i opazke po njemu sakupljene u svetom gradu bit će bez sumnje na odluke britanske vlade od znatna upliva. Tèrgovački ministar markiz *Pepoli* odpustovao je večeras u Bolonju; po svoj prilici otići će od ovud i u Napulj.

Svikolici francuzki listovi donose sada kriepkih opisah o putu *Viktora Emanuela* i njegova ulaza u Napulj; navodimo iz njih što nam se najzanimivije čini. O putu javljaju:

Viktor Emanuel proveo se je u nedjelju, okolo 4 sata poslije podne, u daljini od jedva 100 metarah mimo *Čivilavekije*. On je bio na fregati „*Maria Adelaide*“, za kojom je sliedila fregata „vojvoda genovezki“. Oba broda stanu na nieko vrijeme pod *Čivilavekijom* i odvezoše se za jedan sat do Pola uzduž obale. Policija u *Čivilavekiji* preduzela je miera, da preprieči svaku demonstraciju.

O ulazu u Napulj nalazimo u dnevniku „*Journal des Débats*“ i u „*Temps-u*“ obsiznih dopisah od 29. pr. m.; oni javljaju u bitnosti:

„Kralj je jučer (28.) ušao u grad posried istinita slavlja. Ja sam glavom sve vidio, pomiešao se na mnogim miestima u mnozinu, i mislim, da nijedan pametan čoviek, bio on kojega mu drago političkoga mnjenja, sada nesumnja o pravom duhu naroda. Očekivahu kralja u tri sata, no već od rana jutra posiedne bezbrojna množina svu obalu a usidreni brodovi i mala flota čenacah pokrivalu površje vode. O četiri sata naviesti hitac iz topa, da se približava kraljevska flota. U isti par zaori vika iz tristahiljadah gerkljanah. Ni-

kako se nemože opisat utisak evoga svečanoga časa, to je bilo jedno od onih pozorištah, kojih čoviek ne zaboravi u svem svojem životu.

Skvadra sastojase iz sedam brodovah, iz 3 talijanska i 4 francuzka, približavahu se polagano, Talijani unidjoše u luku, Francuzi ostaše na radi. Englezki već od više danah ovdie nalazeći se brodovi bili su, može se kazati, tapetovani mornarima, nisi vidio ni katarkah, ni užja već samo u bielom obučenih moroplovacah, čučec, viseć, ležeć, jašeć, gdje god je okrajek konopca ili komadić drveta mogao nositi gledaoca. Kad se pokaže kraljevski brod opališe svi ovi brodovi trovèrstnu palbu. Historična zlatna barka, koja je niekoč Karla III. i Ferdinanda IV. u Napulj donela, odplovi onamo da primi kralja Italije. Užit, kojim bi kralj ovdie i kad na kopno stupi pa na svem svojem putu u palaču po narodu praćen, nadilazi svaki opis. Nije bilo ništa čuti, nego: „Živio kralj Italije!“ „Živio vladar vojnik!“ „Živio korporal Zuavah!“ — Nieki vikahu i „Živio Viktor Emanuel na Kapitolu!“ Vriedno je napomenut, da nije bilo čuti nijednog uzklita „Živio Garibaldi!“ premda su se mnogi bojali, da će taj uzklik pretežniji biti od protežućega se na kralja. Premda je vas narod uzhićen za Garibalda, ipak je tako niežan bio, da ovaj kralju posvećeni dan ne napomene svojega ljubimca. U gradu bilo je porredana samo narodna straža — vojska bila je izvan grada a kad napokon uz kralja i ona prodje, bila je od naroda živahnim „Živila“ pozdravljena.“

Francuzka.

Paris, 3. svibnja. Kažu, da je odsivno pismo već danas na Goyona odaslano. No po svojoj prilici ostat će general u svakom slučaju jošte do dovrženja inspekcije, započete uprav sada, u Rimu. Kad se vrati u Paris zauzet će svoje službeno mjesto u senatu. Zamienika neće za cijelo dobiti, *Lavalette* će uza se imati samo brigadskoga već u Rimu nalazećega se generala bez iznimnih punomoćjah. — *Princ Napoleon* dao je jučer u slavu gospodina *Lavalette* veliku čast, pri kojoj su medju ostalim bili *Nigra* i *Thouvenel*. Čini se da nema sameje, da će princ za koi dan odputovat u Napulj.

Rusija.

Petrograd, 30 travnja. Ministar *Valujev*, obavljajući unutarnje poslove, očitovao je, da će

odstupiti, ako se neodobro predlozi učinjeni glede reformah, što bi se čim prije uvesti imale. Ova je izjava sigurno veoma važna, jer imamo malo primierah, gdje bi bio ruski ministar ovako govorio!

Šta je, 8. svibnja. Sve što se čini u Petrograd, da tamo dulje vremena borave; među njima je također Višinski iravnatelj diplomatske kancelarije Saffanov. Mnogi, što se povratili iz Petrograda tvrde, da vlada u višim krugovima potpuno osviđeno, da je zbilja od velike nužde, da se Poljska po ustavnu ustroj. Ali vlada ne zna kako bi najlaglim načinom izvesti mogla svoje nakane, budući da je osviđeno, da bi onda morala proglasiti ustav u čitavoj carevini.

Zadružno stanje dalmatinsko.

(Svršetak. Vidi br. 97.)

Gradjanstvo je za nas sve što je razstrizano i naravno sunecem, što s pučanstvom se misli, ne govori, i ne žive, bilo u brezi zagorskog Sinja, ili među bedemima stolnog Zadra, Glinjezdo je u naše iskro gradjanstva od Zermane do Cetine po naravi, i to mješovite pri moru, a od Cetine do Budve redje je vidjeti take fele gradjanstva i tamo gdje se može pristići ona poslojica: *Pasjaki moru ne muči*. Sve da na rabos prikupimo ovo gradjanstvo jedva ćemo ga nabrojiti do deset hiljada. Zastiti bi misleći da je gradjanstvo agoljno došao talijanski, jer više se talijanacah sasvim poslojice, kao što se doša kapah poklopu čarilo. On predkerstjanski Vlahab nije danas ni stervu ni kervi. Dalmatinsko je gradjanstvo što naravno izbor bjegeunacah talijanskih srednjih vjekovih, što četrstogodišnje Mletacke vlade, što sušedstva talijanskog, a što pomorstva i tergovstva, za najviše učione i činovništva. Svak bi se varao misleći da taj nazov *Narod dalmatinski* sa 10 hiljada dosah čiti se talijancem (uzumasi ih nekoliko odličnih koji čuvaju svoje obiteljne predahe) jali ne Slovincem. Dalmatinsko je gradjanstvo osićečno od svakog narodnog tiela, ono živi životom prečinjenim, životom mješovitim. Da nam se ono nevere kroz noge, i da ne utiče u danšnjih nas zadružni život, rado bih ga mimoišti, jer nismo voljni perpositi osinjake. Cuj Slovincske nedace! Narod obično boluju s nezrelostju i s taposti pučanstva: a mi u Dalmaciji za dugo se prenemagamo i danas smo spučen s neznačajnosti i sa šetemetnosti gradjanstva. Naše gradjanstvo da dace nit želi, nit mogae napinjati se da za se stace nad pučanstvom kakovo pravo pred zakonom, i k tomu, kao bogatije i obertnije, nećepa ni sadre kao što bi moglo. Ali, izobraženo bez uljudnosti i bez nenoosti, zadružno načinja se kao nešto nedjeljeno od puka; openka mu je znak prostote i nedjeljenja, a ka mu je merska a Herasliha divlja sporuga njegove prosviete: zato nit dacepne, nit zabave, a i mu je razgovora s pukom. Neće ni puk došiti, a i hoće da mu se nameće stankinstvom, i prednosu nećepa ga da uljudjuje, a od privrednog mu uljudjenja zazire, huli ga, i sapinje, služeći se trakovi vladiv posluženog činovništva.

Eto s čega kod izobraženog Zadra, i poštogod uljudjenoga, ravni i župni Kotari stoje u prvotilnom stanju glede poljedelstva, gospodarstva i uljudnosti: elo s čega na vratih isloga grada dogadjaju se zločini, s kojih nepravredno prekorna je u Dalmaciji, elo s čega Spiljanski varošin izostao je Vrgovskom imadaru. Jer gdje gradjanstvo (u pravom značenju) iz puka i s pukom obično govori, i puk prednjači, jali sam puk sobom se razvija, tamo se istinski napreduje, posredje se ono snićečno a i tiheljud uljudstvo, koje, gdje manje gdje više obadiplje ojaže Dalmaciju, a i dično su dazat Dubrovački. I tiheljud je manas Dalmatinskog gradjanstva, ništ nehotiti, ništ želiti, do uderzanja svoga iznimnog i više nemogućnog dertavstvenog gospodovanja, samotorgom talijanskog jezika. Upelo se u jezik kojeg nepoznae, napija uljudnosti koje sarkucaj okusi, pomije običaje za koje ne zna, kaci se nosevoni koje mu nedelikuja svistu se nameće dazat, se naprima. Plasi se narodnosti, plasi se napredka, plasi se slobode. Više mu možemo kakende jednog neprijazne ima, nego ga može ništ neplemenitije čuvati ljudskog sereca, nego ga mogući utieriti, najtemeljija dokazivanje ljud

skoga uma. Od svog broda zapušteno, bez omladine ostavljeno, mještinski narodu se o vratu obiesiti, bratimi se plakom i krvi, i uvire se pod one skute, s kojima nas se juče korilo. Kad bi se na konac tieralo, bilo bi još koješta; ali ovako pomagaj Jurjevo!

Mi s ovih verletnih ali neprestranih nadziranjah neustezemo se bićečno kazati u oči svih naših klevetnikah i naviestakah, da je Dalmatinac prama kojemu mu drago puku u Evropi zadružno pučnovladan (democraticus), potpuno dorestao zvanju narodnomu, kadar i vrieden života; da mu je vrijeme dertavstvenog okupljanja pod neokaljanim stiegom svoje čiste narodnosti; da cablo slobode može se zeleniti u njegovom zavičaju. Kad prodiets slušamo s visokog tronoga dokazivanje, kako za Dalmaciju nije združnja s Hrvatskom, jere nisu za nje županije, da nisu za nje županije jere perkeci Dalmatinac pod varom poludnevnog sunca kervio bi se u skupštinah: tada sielismo se poslojica: *od znana bali glava, od neznanja i sereca i glava*. Slušamo kako nam sudni vidalo ni poznavao: ni se dade spomenuti da od pamlietka naši primorski gradovi znase divno uređiti i uživali svoje občinsko samopravije, da za vjekovah varvarstva i mukah Evropejskih, jedro evatiae i slavno ime ostaviskopnvlada Dubrovačka; za vjekovah ono jatašce Poljiško, za vjekovah samopravne krajine Cetinsko-Neretvanska, Gerbljanska, i Pastiroviška na svoje se zhorove sabiraše pod vedrim nebom, neprestano sobom upravljahu, dokle u poplavi sve Evrope listom ih ne zarinu Francuzka azdaja. Nije se kerv dogadjala u naših skupštinah, niti su se u njih kavge zametale, no mudre i vileske odluke, koje su nam stvorile Slovincsku Alenu, i koje su nam izmakle izpod Osimanskog kopita ovi obronak zemlje Primorske, zemlje okupane u kervi naših slobodnih otacah. I sad na Jurjevu *) sterv je hrabrenih Poljičanah, i sad pod Stazom **) leži primorska koštunica, kad padoše vitezovi braneci svojevoljno proti Francuzkoj zapremi *stare slobode*, malo pre svecano potvrđene sa Makarske poviedalnice od generala Rukavine na ime Frane I. kralja Ugarsko-Hrvatskog. Osviesticila se na skero Dalmacija, te svecano zauzela medju posestrimam ono dično mjesto koje se nje pristoji! — (Nar. List.)

*) Brežina na kojoj su Poljičani o Jurjevu birali velikog kneza, i okle su makli proti Francuzom.

**) Najliepi put prieko bërda od Cetine do Neretve više sela Podgore, gdje su Primorci dočekali Francuze.

Bërzojavne i najnovije viesti.

Mostar, 6. svibnja. Medju Gackim i Novosinjem kod Salma oteše jučer u jutro Černogorci i ustaše, koji dodjoše prieko bërдах, do 500 transportnih konjah, koji se vraćahu prazni u Mostar.

90 vlastnicima, ukopno keršćanima otete su sve njihove stvari i haljine i oni su polugoli no nepovredjeni otpušteni. Dërviš-paša otišo je jutros s vojskom i Bašibozucima hitno ovamo.

Današnjem broju N. Novinah priklupljen je Oglas, kojim se obnaruđuje godišnje izviesće upravljajućega odbora zeklade Jellačića bana upravljeno na svetloga bana verhu upravljanja iste zeklade za vrijeme od 1. studenoga 1860. do zadnjega listopada 1861 s doličnim izkasima.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 8. svibnja 1862.

Papiri.

	Svršetakni tečaj	a. austr. vred.
5% Kovovnice	72.45	
5% Narodnoga zajma	85.25	
Narodne banke	858.—	
Vierovnoga zavoda	223.—	

Mienice.

Srebro	130.—
London	131.10
Carški cekini	6.24

Meteorologička opažanja na ovdiesnjoj kr. višjoj realki dne 8. svibnja 1862.

U ranoj	U srednjoj	U kasnoj	Temperatura	Smjer i jačina vjetrova	Atmosfera (barometar)	Opazaka
pr. d. 33.3"	33.3"	33.3"	88	0	0	
ps. d. 33.3"	33.3"	33.3"	46	0	1	0
u v. d. 33.3"	33.3"	33.3"	45	7	3	
Današnja 7						

Odgovorni urednik, Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 2016. (324) XIV XX .b 2-1

Oglas.

U Bèrdovcu pri Brešcih postaviti će se c. k. poštansko odpravništvo.

Ovo će se imati bavliti kao poslom listovne pošte kao i poštanskim odpravljanjem pošiljakah stvari od vriednosti i do onoga časa, kad se bude otvorila željeznica medju Zidanim Mostom i Siskom, stajat će sa svagdanjim piešackim poštanskim glasnicima u savezu s poštanskim odpravništvom u Brešcih, a kad se željeznica otvori, posredstvom piešacke glasničke pošte sa željezničkim podvozima.

Beriva poštanskoga odpravnika sastojat će u godišnjoj plati od jedne stotine i dvadeset forintih, uredskom paušalu godišnjih dvadeset forintih a. vr. a izvan toga u glasničkom još opredieliti se imajućem paušalu za uzdržavanje gore navedenih glasničkih pošta.

Natiecatelji za ovu uz sklopljenje ugovora i položenje kauce od 200 fr. a. v. u gotovini sa 5% okamčenjem ili u 5%nim dertavnim obligacijama obkërbit imajuću se službu poštanskog odpravnika imaju svoje valjano biljegovane molbenice unutar četiri nedielje pod dokumentovanim izkazom dobe, okolnostih imovine i vriednosti pouzdanja kod podpisanoga poštanskoga ravnateljstva podnieti i tamo i to navesti, kolik godišnji paušalni iznosak zahtievaju za uzdržavanje gore nupomenutih glasničkih pošta u Brešci i natrag, kao i u svoje vrijeme za glasničku poštu iduću 1, 2 ili više putah na dan k tamošnjem kolodvoru i natrag, pri čemu se o paža, da će kud u ostalom jednaki okolnostih onaj natiecatelj dobiti prednost, koji će najmanje tražiti za uzdržanje u pitanju stojećih glasničkih pošta.

U Zagrebu dne 5. svibnja 1862.

C. k. ravnateljstvo pošta za Hèrvatsku i Slavoniju.

Br. 6. B. K. (328) 3—1

Razpis natiečaja.

Na temelju previšnjeg patenta od 7. veljače 1858, br. 23. d. z. l., i uslied naredbe uzvišenog banskog stola od 16. siečnja t. g., br. 170, imade se izpražnjeno mjesto javnog bilježnika u Krapini popuniti.

Prosielji pomenuto bilježničko mjesto dobiti želeć ovime se pozivaju, da u roku od 4 nedieljah, od trećeg uvršćenja proglaša ovog u Narodnim Novinama računajuć, svoje molbe potrebitim dokazima u smislu bilježničkog reda od 21. svibnja 1855, br. 94. d. z. l., odnosno gori navedenog previšnjeg patenta od 7. veljače 1858 providjene podpisatom županijskom sudbenom stolu kao privr. bilježničkoj komori predlože.

Kr. žup. sudb. stol kao privr. bilj. komora u Varaždinu, 5. svibnja 1862.

Švagel. Rožanić.

Nr. 606-civ. (319) 3—1

Editto.

Da parta della regia Tavola giudiziaria del Comitato in Fiume, ed in seguito all' istanza porreta da Catarina vedova Anderlić da Fiume, per se e quale rapp. di suo figlio Giuseppe Anderlić mediante l'avoc. Luigi Dall'Asta sub pres. 15 febbrajo a. c. Nr. 606, con cui chiede l'ammortizzazione dell'obbligatorio ddo. Fiume 18 febbrajo 1843 per f. 100 N. C., intavolata a favore di Regina Treves a carico di Giuseppe Slogar ed a peso della Casa Nr. 402 nella contrada del fosso in questa Città, indi probabilmente distrutta — si eccita l'eventuale possessore della obbligatorio descrittta a notificare immancabilmente entro un anno il suo possesso al giudizio, con l'avvertenza che in caso contrario verrà dichiarata nulla tale obbligatorio, ed estinta la sua legale efficaccia contro il debitore.

Fiume li 21 febbrajo 1862.

Br. 517. grad. (318) 3—3

Izrok.

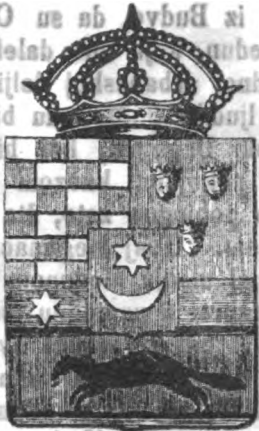
Uslied previšnjeg naloga kr. dvorske kancelarije, dostavljenog s poklonitim odpisom od 16. siečnja t. g., br. 170, visokoslužnog banskoga stola, razpisuje se ovim natiečaj na izpražnjeno mjesto kr. javnog bilježnika na Rieci, s dodatkom, da natiecatelji moraju u roku od 6 nedieljah, računajući od zadnjeg dana proglašenja, predati svoje po obstojećem propisu obkërbljene molbe na ovaj županijski sudbeni stol, kao privremenu bilježničku komoru.

U isto doba opazuje se, da natiecatelji moraju biti sini ove domovine i viešti preduzimati spise u hrvatskom i talijanskom jeziku.

Od strane kr. županijskog sudbenog stola. Na Rieci dne 14. veljače 1862.

NARODNE NOVINE.

God. XXVIII. U Zagrebu, u subotu 10. svibnja 1862. Broj 108.

Neuredovni dio.

Zagreb, 10. svibnja.

Stopnjaštvo viednica kuće poklisaresh na- tega carstvenoga vieča bila je time zanimiva, što je Ig. Kuranda prvi put potaknuo pitanje o iz- vanjskoj politici Austrije na koliko se tiče Nje- mačke i Italije. Mnenje g. Kurande glede Nje- mačke poznato je našim čitateljima, zato mislimo, da neće nikoga iznenaditi njegovo očitovanje, da mora Austrija nastojati, da postigne nekakovu pretež- nost u njemačkim zemljama dakako proti naroči- toj volji velike česti rečanih zemaljah; što se Italije tiče, miali ovaj poklisaresh, da je glavna zadaća au- strijske vlade da si svim sredstvima osigura, što dan danas u Italiji posjeduje. Ministar Rechberg od- govori sasvim u njegovu smislu.

Dr. Toman epovjergovao je u ime Slavenah mnenje g. Kurande. On tvrdi, da mogu samo poklisaresh onih naroda, koji sačinjavu vrlo znatnu većinu austrijske države, naznačivati načela, ko- jih bi se vlada glede izvanjske politike držati imala; buduć da su baš ovi narodi kadri pro- vesti izvanjsku politiku Austrije svojim novcima i vojnicima. Moć Austrije počiva na austrijskim na- rodima i zemljama. Realiziranje mnenja g. Kurande nuka me, veli, i sve austrijske Slavene, da obratimo našu izvanjsku politiku na južne pokrajine, gdje čame naša bratja, Slaveni i kerkčani, pod jermom divljega Turčina.

Dr. Toman je istoga mnenja, što se nje- mačke politike tiče, kao onaj muž, koji je sla- vensku poviestnicu dobro proučio i koji je očito- vao prigodom poziva, da podje u Frankobrod: „U Frankobrodu neimamo mi Slaveni, kao čla- novi austrijske države, nikakova posla!“

Trojedna kraljevina.

Odhor povlašćen po občinstvu županije riečke na priredjenje sve- čanosti kod posvećenja županijske zastave javlja, da će se ota sveča- nost obaviti na grobničkomu polju

dana 25. mieseca tekućega ob 10. uri u jutro.

Zagreb dne 10. svibnja. Doznajemo za pri- vatnu pisma, da je predsjednik suda biskupskog Mujaga Adžić, poznati gnietitelj raje, koji je ovih danah u Zagrebu boravio, poginuo.

Iz *Novoga Sada* javlja nam se, da se pri- nesoci na tamošnje narodno kazalište znatno umnoža- vaju tim većma, što ih je dozvoljeno sabirati i u vojničkoj krajini.

K. B. Iz okoline križevačke dne 7. svibnja 1862. Znam da bi i Vi već jedanput rado što god o dobrovoljačkom kazališnom društvu u Križevcu doznati, nu to nije samo Vaša, dapače to je i naša iskrena želja; nu šta ćemo, mi smo vam naučili na malo zabavah, jedina što ju ima- dosmo, bila nam je, da smo kazalište polazili. Sada pako nas i ovo društvo već dulje vremena nerazveseli nikakvom predstavom, šta da je uzrok tomu, to ni sami neznamo, čuli smo bo više to- ga, nu nećemo da prerano ma ičemu vjerujemo, jer nas je već višekrat prerana vjera iznevjerila.

Pripoviedaju nam, da je o to društvo izgubilo tri vrlo člana, da ravnatelj već dulje vremena kod kuće sećma. Neznamo je li se to dogodilo, ali što drugo, da već dulje vremena predstave neimamo.

Kad sam kazao, da sam dočuo, da je dobro- voljačko društvo kazališta križevačkoga izgubilo tri vrlo člana, moram također navesti, da je jed- nomu od ovih sudbina hoćja odredila drugi die- lokrug, a dvojica da su odustala od predstavljanja. *)

Kada su dakle ova dvojica, od predstavljanja odustali, a mi jim sërdačno hvalimo na njihovu požrtvovanju, na mnogom ugodnom večeru, koju su nam pripremili tečajem svojih predstayah i mi se nadamo, da neće iz tog uzroka ostalo dobro- voljačko društvo u napriedku malaksati, već da će svoje moći podvostručiti, negledeć na neugodno- sti, kojima se boriti imade, te da će nas čim prije ugodnom kojom predstavom razveseliti. —

Jošte nešto bi Pozora umolili. Pozor nas

*) Čujemo da ta dvojica gospode pripadaju učiteljskom stališu i nalazimo sasvim naravno, da su to s obzira na svoj položaj prema svojim učenicima učinili. Učr. Nar. Nov

najme u svojem 101. broju izviestio, te ugodno obradovao, da će rečeno društvo dne 4. t. m. predstavljati veselu igru „Drotar.“ Ta viest nas doista obradova, nu ipak kolika radost nam sërce obuze kod čitanja viesti Pozorove, toliko veću tugu očutismo na urečeni dan, kad se ljuto pre- varbeni vidismo; jer ukoprem su, ko što iz viero- doštajna vriela dočusmo, uloge u polovini pr. m. porazdijeljene, ipak rečeni dan predstave nebišao: loga radi bi Pozora molili, da nam u buduće nebi takove viesti donšao, o kojima nezna sa cielo, da će se izvršiti, jer bi inače takove šale za nas izvanjske ladanjske ljude odviše dragociene bile.

Mi se pouzdano nadamo, da će rečeno dru- štvo barem jednu predstavu dati usadanje vrieme, gdje se naš presviatli gospodin veliki župan u sriedištu našem dulje vremena bavi.

Ko što čujemo obilazi naš presviatli gospodin veliki župan sa poglavitim gospodinom podžupa- nom i jednim podbilježnikom kotare. Evo opet jedan dokaz neutrudive brižljivosti presv. gospo- velikog župana za blagostanje svoje županije. Nama se neda na jno, već da uziknamo: Bog nam ga poživio mnogó godinah na obće dobro!!!

Ugarska.

Pešta, 5. svibnja. K. namiestničko viede doznati postanskoma magistratu, da može držati glavne skupštine; dosada nisu smieli kod ovih niednica prienstvovati gradski sudcovi i sudbeni savjetnici.

Niškoje sërbske občine namiestnaju poslati u Karlovce k biskupu Medireviću deputaciju, koja bi ga imala na to skloniti, da odpravi, kako je bilo zaključeno, niekeje članove narodnoga kon- gresa kao deputaciju k Nj. Veličanstvu, koje bi predložiti imala sljedeće zahtiove: prvo da Nj. V. blagoizvoli potvrditi za sada zaključke reče- noga kongresa a drugo, da sazove čim prije u- garski i hrvatski sabor, da rieše konačno pitanje sërbske Vojvodovine.

„Magj. Or.“ ima dopis iz Beča, u kojem se tvrdi, da su započela nekakova dogovaranja glede riešenja ugarskoga pitanja. Gdie, kako i tko se dogovara o tom se ni najmanje nekaže u rečenom dopisu. Ova viest, da se u višjim kru- zima oko toga radi, da bude konačno riešeno

Razmaženče.

(Nadlje.)

XVIII.

U tom darparu nisam imala ni toliko svoga vremena, da se oprostim s družicama. Konji bijahu jar zapregnuti. Zaručnik došao po vierenicu sa četiri vranca, ravnao je kičeni, bérkali kočijaš; bio je našega staleža al obučen na gospodsku. Mladženje se opiraštaju, plaču, ali on siedi kao da je od čelaza niti se neobazire. Siedo se u kola. Mene su stavili nekamo vrlo visoko.

„S bogom! Nazare tjeraj!“ vikne gospodin veselo.

Ostavismo Dubču sa tihe, prolietna jutra; bio je ljut mraz; na vrbama bijašeinja, te je sve to ljepo blistalo u suncanom sjaju. Družice do- tlele na ulicu, da mi reknu s bogom. Konji potekli — te već mislimo „Dubcima! — Preda mnomo cesta — pusta cesta i ništa drugo!“

Bérzo stigosmo u grad. Kao u mravinjaku: Pak, gospoda, kerkčari, trgovci, židovi — kamo

pogledaš, svoda ljudih kao pčelah. Gospodin za- povieda stati na pošti te uvede mladu gospoju u sobu. Kočijašu dade nešto na obied, na me je zaboravio.

Siedim, te se ogledavam; sve mi je tudje. Na jednoć njetko vikne: „Hej, mlada, dievojko!“ Već sam se ustrašila — a to naš kočijaš. Po- gledam na njega:

„Kako ima černa kosu! kao gavran!“ Na- smije se — „uha hiele, hiele kao bisar.“

„Što dobra?“ upitam ga.

„Ehe, što? Kako ti govore? Ustina? Hodi sa mnomo s Nazarom k obiedu.“

Bila sam sva prozebla a i gladna sam bila, ali si pomislim: „Kako ću iti. Može me vidjeti gospoja.“

„Hvala,“ velim — „neću jesti.“

On se nasmije: „Kako ti drago,“ te ode.

XX.

Dugo sam siedo, a to dodioše i gospoda. Gospodin me opazi.

„A što ti siedi, Ustinka? Jesi li što jela?“

Hej! vikne kosmatu kerkčara, što si je kraj nas novce na dlanu brojio: „dajte joj obied.“

Kerkčmar stavi novce u žep.

„Što to? što to?“ oglašio se gospoja: „zar ćemo još na nju čekati?“

„Ta dušo još nije ništa ni jela a ona je prozebla.“

„Neka je, ona je tomu jar sandožna. Ajdmo.“

„Skoci te se požuri,“ reče gospodin, „neostaj dugo, da na te nečekamo.“

Gospoja sva poramena.

„Vrieme je, da idemo!“

„Ali nije ništa jela. Gledaj kako joj je zima.“

„Ja sam prozebla, ja, ja!“ Pa kako je glas digla kod toga ja!

„Siedni,“ zagermi na me te siedo i ona u kola.

Gospodin mal da neproterna, gleda a mezna što bi mislio, čemu bi se čudio.

Gospodin siedo kraj nje. Sirota

A kerkčmar: „Nedam joj dakle ništa?“

Gospoja se razgovarala dugo — ali zelim mučahu još dati.

(Dalje će slediti.)

ugarsko pitanje, nije nova, jer se o tom piše i govori više nego dva mjeseca pa akoprem mnogi derže, da će se spomenuta stvar riješiti još mjeseca svibnja, to ipak moramo izjaviti, da se o svem tome ništa izvjestna ne zna i da će to biti valjda i sada pium desiderium. Tko nebi želio, da se naša carevina čim prije definitivno ustroji? Vladajući provizorij i neprestana neizvjestnost priče znatno svakom razvitku ustavnoga života i žudjenom njegovom napredku.

— Ovdiešnja tērgovačka komora očitova na poziv ministarstva svoje mnijenje u tom smislu, da bi shodno bilo, da svaka tērgovačka komora odpravi svake godine po jedan ili dva člana na kongres u Beč, gdje bi se imalo viećati o svim važnijim predmetima, o tērgovačkim ugovorima, bankama, o obērtničkim zakonima i t. d.

Austrija.

Beč, 6. svibnja. Vojska ima biti još u većem razmjeru omaljena, nego što se je očekivalo; samo u ugarskim regimentima ima iznositi omala do dvadeset hiljada momakah, dakle u cijeloj carovini do četrdeset hiljada m.

— Od strane francuzkoga poslanictva u Rimu prisprije ovamo viest, da Papa nekani viećni grad ostaviti. Time se oprovērgava mnijenje, da će se ustrojiti provizorna vlada, u slučaju, ako bi Papa Rim ostavio. Da li će Antonelli odstupiti ne zna se takodjer izvjestno. Papijski poslanik dogovarao se ovih danah s ministrom izvanjskih poslova grofom Rechbergom, koji mu je očitovao, da nemože sada Austrija na korist Rima ništa učiniti. Neima nikakove dvojbe, da riešenje ugarskoga pitanja znatno napreduje a svatko očekiva a napetom pametju dogadjaje, što bi se u Rimu zbiti mogli.

Što se tiče financijskih predlogah vlada medju kućom poklisarah i kućom gospodskom niekakovo nesporazumljenje baš u niekojim najvažnijim pitanjima, što će nemalo priećiti konačnom riešenju financijskih poslova.

Beč, 6. svibnja. Primismo viestih, iz kojih se može zaključiti, da je c. k. poslanik kod francuzkoga dvora knez Metternich odgodio svoj na početak ovoga mjeseca opredieljeni dopustni put u Johannisberg na kasnije vrijeme.

Beč, 6. svibnja. Dojduće nedjelje krenut će kardinal-nadbiskup praški, knez Schwarzenberg, i knez nadbiskup olomucki, grof Fürstenberg, zajedno na put u Rim. Isti će, kao što čujemo, ići prieo Marsilje, gdje ih čeka parobrod, da više nego li 60 biskupah francuzkih, austrijskih i niemačkih primi i doveze u Cvilavekiju.

Serbiya.

Beograd, 4. svibnja. Upravitelj ovdiešnje tverdjava Asier-paša odvezo se je danas u 1212 sati pred podne prieo u Zemun, gdi je generala Filipovića posietio i vratit će se večeras opet natrag. Ovdie misle, da je ovaj posiet od osobite političke važnosti. O njem okoluju razni glasovi, koji svikolici proglašuju Tursku u velikoj pogibelji, zbog čega ona se obraća molbama na Austriju da joj u slučaju nužde pomogne strielivom i hranom.

Usled novoga državnog ustrojenja Serbije nazivlje se knez Mihajlo na svim vladnim spisima i zakonima „božjom milošću i voljom naroda vladajući knez serbski“. Turskoj vladi nije ovaj novi naslov dakako ni najmanje po volji!

Turska.

Černogorci zauzeše cijelo Lieško Polje, i još napadaju na Spuž. Derviš-paša odsiečen od Bileća derži se kod Kerstea, jer nije ni napadan, ali nemože ni napred ni nazad, sa svijoh stranah obleću ga hercegovačke čete. Vukalović, koji je rekognoscirao gornje Zubce i dva turska šanca u njima, prikupio je svoje sile i otišao da opet zauzme sve svoje pozicije.

Kuda će se potom okrenuti, to je tajna, ali to je sigurno, veli dopisnik lista „Il Tempo“, da on radi u serdačnom suglasju sa Cetinjem. Ako se pregovori počnu dugovlačiti kako je Omer tomu vičan, može Luka uzkersnuti na Popovom Polju. U Ljubinju ustavša sela nedadu mudiru ni njegovim ljudma ni priviriti u sela.

Terst, 26. travnja. Povoljni glasovi stižu iz krajevah hercegovačkih i černogorskih. Tako

nam javljaju iz Budve, da su Černogorci osvojili tverdjavu Medun, koje nije daleko od Podgorice, i jeste u jednoj arbanaskoj dolji, u kojoj živi oko 14—15000 ljudi. U Medunu bio je zapovjednik Turakah nieki Dagujev, koji biese u Černojgori senator pod pokojnim knezom Danilom, ali po smerti ovoga pobiegne zato, što se sporečkao sa mladim knezom. Ovaj biegunac utvrdio je na 5 miestah prediel medju Medunom i Podgoricom, kao zato da Černogorci neuzmognu tamo doprieti, ma uzalud, jer ovaj tobož izdajica svoga roda 1. o. m. uhvati Ada bega sa 500 Turakah i onda razori utvrdjenja. Katolici koji sieđe medju Fondinom i Podgoricom, tako zvani Hoti potome ustaše, potuku i rastieraju 300 porodica turskih a sad na sreću na Podgoricu, Spuž i Zabljak sa arnautske strane; medjutim Černogorci navaljuju na ove iste tverdjava od strane Kućah i Piperah. — Knez je poslao u Medun poznatog Asan-hota, — kog su Černogorci zarobili u bitki kod Kremnice, sa naslovom „vezira od Meduna, Kuća, Hota i t. d.“ i naimenovao je za pašu istih miestah jednog binbašu, koji je takodjer od Černogoracah zatvoren bio. (Tērg. Nov.)

Talijanska.

Zastupnici Francuzke i Englezke mnogo obće s Viktorom Emanuelom. General Hugues, namiestnik Goyonov, dao je od Frasiona do Monte Kalva povući kordon vojnički, da preprieči prelaz Brigantima. — O uapšenju niekog čovieka u Napulju, koji je htio da ubije Viktora Emanuela, javlja „Opinion Nat.“ kako sliedi: Uapšenik je baron Akile Cosenza, prije major u bourbonskoj vojski. Izvan njega uapšeno je jošte devet osoba. Našli su plan urote, kao što se čini, nacertan je polag naputakah danih iz Rima. Uzapćena pisma saobćena su zastupnicima Francuzke i Englezke.

Berzovjavne i najnovije viesti.

Sibinj, 8. svibnja. Erdeljska gubernija odbila je predstavku saksonske narodne skupštine na Nj. veličanstvo cara.

Napulj, 7. svibnja. Bio je sjajan dvorski ples. Benedetti naviestio je službeno dolazak princa Napoleona i njegove supruge. Sir J. Hudson došao je ovamo.

Pariz, 8. svibnja. U senatu pretresalo se je o niekoj peticiji nadbiskupa renneskoga. Billault branio je prava vlade. Predhodno pitanje bilo je primljeno.

Newyork, 26. travnja. Unionisti počeli su izpod Neworleansa bombardovat tverdju Jakson. Za koi dan očekuje se nova bitka pod Pittsburgom. Poslanici Danije i Švedske odputovali su u Monroe. Misle, da će ići u Richmond.

Verakrac, 6. svibnja. Francuzi su odputovali u glavni grad. Englezi i Španjolci zaključili su da svoju vojsku natrag povuku.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 9. svibnja 1862.		Svēršetni tečaj u austr. vrd.
Papiri.		
5% Kovovnice		72.30
5% Narodnoga zajma		85.10
Narodne banke		856.—
Vierovnoga zavoda		221.40
Mianice.		
Srebro		130.15
London		131.65
Carški cekini		6.26

Meteorologička opažanja na ovdiešnjoj kr. višjoj realci dne 9. svibnja 1862.

U r.	Barometar va visina u par. crt.	Barometar va visina reduc. na 0	Toplo- ta po R.	Napla- ka	Smjer i ja- kost vjetra	Atmo- sferička oborina (dajd, snieg ili tuća)	Opaska
7. pr. pd.	332.87	331.71	+15.6	2	0		
2. pol.	332.12	331.81	+21.0	3	0		
9. u več.	331.87	330.72	+14.6	4	0		
Danas u 7 sati temperatura R. +13.4.							

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

K broju 521. pol. 1862. (331)

3—1

Oglas.

Niže naznačeni vojničkoj dužnosti podvērzeni monici iz kotara vērbovskoga, koji se na Ricci pred novačujućim povierentvom stavili nisu, pozivlju se ovime, da se u vremenu od jednoga mjeseca ili, ako se u inostranstvu nahode, u vremenu od 3 mjeseca pred ovim kot. sudom stave ili njihovo prebivalište obznane, inače bo će se proti njima po smislu § 35. d. p. zakona postupati.

I. razred.

Blaž Franjo Matov.	Laušin Vinko Josipov.
Bunjevac Rade Simin.	Leš Mato Urbanov.
Car Nikola Franje.	Liker Valentin Vinkov.
Colnar Franjo Markov.	Mihelčić Mihajlo Jakobov.
Černković Adam Blažev.	Mance Ivan Lovrin.
Delač Matija Androv.	Mance Matija Antunov.
Delost M. ho Lovrin.	Marković Antun Tomia.
Gergurić Miho Markov.	Naglić Marko Matijin.
Hajdin Sava Gjurin.	Rupe Luka Tomia.
Jakšić Mihail Radin.	Samsa Franjo Lukin.
Jakšić Petar Mitrov.	Stiglić Dragutin Martinov.
Jakšić Stanko Gnjatijin.	Svetličić Luka Lovrin.
Jakšić Lazo Nikolai.	Vačina Augustin Andrin.
Janeš Pavao Josipov.	Vučinić Nikola Todorov.
Jurković Miho Gašparov.	Vērbanač Pavao Markov.
Kezele Josip Bartolov.	Vučković Ivan Lukin.
Kezele Jura Jurjov.	Vučković Simo Nikolin.
Klobučar Matija Antunov.	Vučković Todor Nikolin.

II. razred.

Arbanas Josip Martinov.	Lisac Antun Martinov.
Bernac Franjo Stipanov.	Majetić Šimun Androv.
Božić Andro Androv.	Marinković Nikola.
Černković Petar Martinov.	Mišljenović Mihovil Jurjev.
Dragović Lazo Iljin.	Mišljenović Alexa Gnjatijin.
Fak Ivan Ivanov.	Marković Blaž Lukin.
Golik Gjuro Androv.	Panian Ivan Androv.
Gašljević Gērga Mihovilov.	Prajdjić Matija Jurjev.
Gergurić Jerolim udove Katarine.	Rodina Antun Jurjev.
Hibler Martin Jakobov.	Renka Jakov Vatroslava.
Hajdin Mitar Radin.	Stajdohar Antun Matijin.
Jurković Marko Martinov.	Simac Blaž Martinov.
Jakšić Josip Iljin.	Sporčić Matija Ivanov.
Jakšić Ivan Savin.	Sporčić Toma Stipanov.
Jakšić Todor Ivanov.	Stimac Toma Šimunov.
Jerbić Miho Vickov.	Stiglić Vatroslav Ivanov.
Kvaternik Pavao Martinov.	Tićac Antun Tomia.
Kuretić Martin Mikulin.	Troha Martin Gašparov.
Kezele Antun Matin.	Vučković Nikola Petrov.
Zup. kot. sud vērbovski u Komorskih Moravica	Vučković Nikola Todorov.
dne 28. travnja 1862.	Zup. kot. sudac E. Barčić.

Broj 1323-gr. 1861. (330)

3—1

Oglas.

Kr. županijski sudbeni stol u Osieku daje ovim na znanje: Da je na molbu c. kr. financijske prokurature u Zagrebu u ime visokog erara radi dužnih 60 fr. 25% novč. a. v. s. p. dozvolio ovršnu dražbenu prodaju nepokretnosti. Petra Dautovca, što no su na 341 fr. 70 novč. a. v. sudbeno procijenjene i u gruntovnici obćine Dalja pod br. 542. upisane, te da su u tu svērhu dva roka opredieljena, prvi na dan 26. svibnja 1862 a drugi na dan 26. lipnja 1862, svaki put u 9 sati prije podne na licu miesta.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina, ako li se kod prve dražbe ni za više, ni za prociebnenu cijenu neprodade, kod druge dražbe i izpod procieone najboljemu nudioću izručiti; zatim da je kupac dužan, uknjižene na nju, dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po naputku suda, na se primiti; i napokon, da se ostali dražbeni uvieti, prociebneni napisnik i gruntovnički izvalak mogu kod ovog suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose ubavieštjeni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom u slučaju samim sebi pripisat morati, akoli se dioba kupovine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovina izcerpi, ništa nezapadne. U Osieku dne 5. travnja 1862.

Br. 321. (321)

3—3

Oglas liebe.

Time se stavlja do znanja, da će se u svērhu izvedenja odpisom visokog, kraj. dalm.-hērv.-slav. namiestničkog vieća od 5. veljače 1862, br. 99/16, dopuštenih i na 9319 fr. 54 novč. a. v. obredjenih gradjevnih popravakah, pa dobave novog, te popravka starog pokućstva za ovomiestno kralj. plemićko hranilište (konvikt) dne 15 svibnja t. g. o 10 sati prije podne u uredskoj miestnosti podpisanog ravnateljstva javna jeftimba obdržavat.

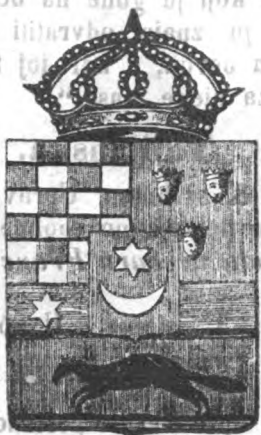
Dotična zaobina, koja se položiti imade, jest sa 5% fiskalne cijene ustanovljena, te liebeni uvieti mogu se od danas tja do dana jeftimbe u obćinih uredovnih satovih ovdie uviditi.

Od c. kr. hērvatsko-slavenskog zemaljskog ravnateljstva gradjevinah.

U Zagrebu dne 2. svibnja 1862.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike
od čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće
i novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se
list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predložena je uvrstbina: 7 kr. a. vr. od linije za
jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Hrvatska pristojba za
svaki oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i to koliko puta, koliko se
puta list uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u ponedjeljak 12. svibnja 1862.

Broj 109.

Neuredovni dio.

Zagreb, 11. svibnja.

Polag najnovijih vijesti iz *Berlina* izabrani su za zastupnike naroda malone svi članovi raz-
pućenoga sabora, među inim također *Schwerin*
i *Platov*, dva člana prijašnjega ministarstva. Od
sadašnjih ministara nije dosada nijedan izabran; to
su posljedice, o kojima nitko dvojio nije a pruski
narod u ovom sudara sa strankom napredka.

Novi sabor ima biti sazvan na 19. mjeseca
svibnja. Da li će sadanje ministarstvo odstupiti,
ili će ostati na svojem mjestu? To su najglav-
nija pitanja, koja se sada sanimaju misli pruskih
politikah. Mnogi su dakako toga mnijenja, da mo-
ra ministarstvo drugim rukama povjeriti važno
svoje djelovanje, budući da to okolnosti zahtijevaju.

Iz *Napulja* pišu svim časopisima o sjajnom
nečekivanom dočeku „kralja građanina“; tvrde
se u obće da će njegova prisutnost više djelovati
na raspuštenje i uništenje brigantah nego čitava
vojska oružanih momakah. Kralja prati pri svakoj
prihvatnoj straži narodne vojske a put, kuda
prolazi, biva sav ovičjem i viencima pokriven;
put ga obožava nadajući se da će mu svanuti
zora bolje, sretnije budućnosti. Time, što je kralj
posjetio neke javne zavode, koji su bili vrlo
zlo upravljani i što je našavši sve u najvećem
neredu sve nevaljale činovnike odmah otpustio,
zadobi mnogo i velikih simpatijah kod napuljsko-
ga naroda.

Pogovara se, da će Garibaldi na skoro sa-

kupiti dovoljno četu hrabrih junakah, da jedared
na put stane gospodarenju brigantima, kojemu dolazi
neprestano pomoć iz Rima, dapače iste Španjol-
ske. — Mnogo ih nemože dočekati časa, gdje bi ih
vodja vodio proti neprijatelju sjedinjene Italije. Ovim
načinom može se još najprije povratiti red i mir
onim pokrajinama, gdje je brat proti bratu ustao
na oružje s razlogah različitih. —

Iz *Parisa* pišu, da je dobio princ Napoleon
nalog pribićiti kralju V. Emanuelu uviete pod
kojima bi francuzka vojska Rim ostavila. Da li će
ih kralj primiti ili da li će ih moći primiti, to je
dakako drago pitanje. —

Austrija.

Beč, 8. svibnja. Nj. c. kr. apostolsko ve-
ličanstvo odputovalo je jutros iz Laxenburga u
Mletke.

Beč, 9. svibnja. Na korist „Svatobora“
davat će se ovdje dne 12. sv. svečana zabava
nastojanjem Čehoslovenah i drugih Slavenah. Za-
bava sastojat će iz dva razdiela iz koncerta i
plesu. Najodličnije bečke obitelji, poimence česko-
slavenske, jugoslavanske, poljske i druge obećale
da će prisustvovati sjajnoj toj zabavi. Iz Češke i
Moravske doć će također mnogo sudionikah.

Fr. Xav. Wieszshleyski, nadbiskup lavov-
ki, koji strogo postupao proti pjevanju crkveno-
narodnih pjesamah, imenovan je od Nj. veličanstva
tajuim savjetnikom.

Trst, 8. svibnja. Nj. c. kr. visosti nad-
vojvoda Ferdinand Maximilijan i nadvojvodinja
Šarlota odputovale jučer u Bruselj.

Olomouc, 6. svibnja. Ovdješnji časopis
„Moravan“ donosi pod naslovom „Zdali hys-
me?“ članak u kojem dokazuje brojevima, da se
za slobodnijega vremena slavenski živalj u Mo-
ravskoj sve većma razširuje i učvrćuje. Ovo
valja ponajviše o gimnazijalnim djecima. Sada ima
na moravskim gimnazijama 1602 slovenska 1325
niemačkih a 10 utrakvističkih učenikah. —

U Moravskoj ima najviše niemačkih naselbe-
nikah po gradovima, među kojima zauzima Běno
prvo mjesto. Narod je dakako s veće strane
slavenski, ali neima žalibože toliko narodne snage
kao njegovi susjedi Česi, da bi mogao valjano
zapriečiti ukorenjivanje i razširivanje niemačkoga
življa, koji mu je vrlo pogibeljan i ubilačan. Po-
sledice su tomu, da ima među slavenskim pukom
mnogo izrodocah počerpivših svoje znanje na bečkih
ili drugim niemačkim školama. Glavni je tomu dokaz
sam *Jiskra*, pokrštar na državnom vijeću, koji je
jedan od najvatrenijih Frankfortistah a njegova
majka nije ni vječita niemačkom jeziku! — Svanut
će valjda zora i Moravskoj.

Krakov, 8. svibnja. Jučer preminu ovdje
senator bivše poljske kraljevine i dobro poznati
pjesnik poljski Franjo *Wendyk*, koji je krasnim
svojim pjesmama vrlo omilio poljskome narodu.

Turska.

Carigrad, 3. svibnja. Mustafapaša, glavni
gubernator Uskupije, naime naveden je na mjesto
Abdipasa zapovjednikom vojske smješteno u Larisi
i ajenoj okolini. Jedan pobočnik velikoga vezira
otišo je u Arbanasku. U Smirni poslan je jedan
parobrod, da od onad doveze redifab, koji su

opredijeljeni za podkripljenje vojenoga sbora u Hercegovini. Vojni sbor u Hercegovini razdijelit će se u dva oddjela pod Drvišpašom i Abdipašom i stajat će pod vrhovnim zapovjedništvom Omer-paše. Kažu da će sultan svojega sina poslati na susret princu od Walesa. Porta zaključila je dati graditi ladjah oklopnih. Crkveni dostojanstvanici nemusulmanskih vjeroispovijedanah odlikovat će se u buduće vojenim počastima. „Journal de Constantinople“ javlja predstojeći put sultanov u Siriju i Egipat; „Levant Herald“ misli, da će se ići samo do Smirne protegnut. Abdipaša vojni zapovjednik janinski naimenovan je vojenim i građanskim zapovjednikom u Skadru. Neki od navpijskih biagunah prispjelo je ovamo. Ahmet-paša naimenovan je vojenim zapovjednikom u Janini.

Sultan je neuman, kao što se u „Pays“ javlja, da u drugoj polovini lipnja putuje u Pariz, u London i u druge evropske glavne varoši.

Smirna, 2. svibnja. Ovdješnja gerčka nasobina naimenova povjerenstvo za podperu biagunah navpijskih.

Na granici Hercegovinske, 21. travnja 18. ov. m. bilo je keršnog boja između Turakah i Vasojevićah. Bilo je kod manastira svetog Gjurgja 1 1/2 sata od varoši Biropolje na Ječici, koja i sad pred varošom utiče u Lim da vlada društom na Gusina u Belopolje. Svršetak boja bio je na korist Vasojevićah. Od redovne turske vojske, malo je šta ostalo. Sve je to pod jetažen Vasojevićah stavljeno. Tako sigurna lica pričaju, koja otud dolaze. Ovo je stvar, koja obraća na sebe pažnju celog pravoslavlja. Njemu važnost, neka cene sami čitave vaše novine. Rezonovanja o istoj neka sami daju. Moje je samo, da valna saobćim. Ja sam u tome položaju da to mogu činiti.

Ja stigo zdrave ovdje. Sada razumijem, kako su udarili Turci na Vasojeviće. Ali Beg Emelom iz Gusinja, udari na veliku sriedu i popali 3 sela, pa otud podje u Sudjesnu, tu ga dočeka Milovanova vojska te se s njom pobije, dole sidje. Cetero sa svojom vojskom pa ga s druge strane prešao u Sućesni, pa Milovan sprema poluje da ga natjera na Sućesnu gdje ga ubiše i strahu uhvate. Od Vasojevićah palo 30, a Turakah mnogo je poginulo, nešto se podavilo a ostalo kod koje prešlo.

Kod Biropolja ovako je bilo: dva tabora nizamah, Biropoljci i Kolašinci i Bhorci udare na Vasojeviće i kod sv. Gjurgja susretnu se popale 200 kućah, i potke se nizam ušanci. Na veliku pešak u 4 sata ponoći (po turski) udari vojska Vasojevićah na njih. Kad vide da će Vasojevići, nadvladati, oni stanu bježati na vrat na nos, i puguše od njih 300 i s njima Hamzo-beg Čovović; sad napadna na nizama i handžarima potuku 600, a 200 zarobe, uzeli im 3 topa, 80 lovarah džebane i 120 lovarah zahire, mnogo konjah, i svu ostalu spremu nizamsku. Od Vasojevićah palo 130, i spremanju se da podju napred. (Tr. N.)

— Parizki list „Le Patrie“ donosi sljedeći članak o predstojećim i već započetim pregovorima među Omer-pašom i knezom crnogorskim:

„Protivno glasovima iz Carigrada mislili smo da nam je valjalo izreći da Omer-paša nije prelazio granice Černe Gore, pa i da neće to tako lako i brzo učiniti.“

Posljednje depeše potvrđuju da smo u tome imali pravo. Te depeše javljaju da je u Kernjicima sasvim uništen korpus Asan-Oliji, da se razorio observacioni korpus na adrijatskom primorju, da Miriditi neće da dadu vojske, da je uslavlj narod poseo Donje Vasojeviće i Kuće i Dr. kalovice, i najposlije da je korpus Husein-paše u Bielom Polju razbijen.“

„Turci su u Hercegovini pobijeni i na Dugoj i kod Gluve izgubili su dva voza ratnih potrebah. Sav gubitak njihov u raznim bojama računaju oni sami na 3000 ljudi, 4 topa, 3000 ovnovah, mnogo hrane i džebane. Drugi glasovi udvojavaju ove brojeve.“

„U takovu se stanju našao Omer-paša primorjan, da sam predloži uslove, koje Derviš-paša propastoga mjeseca ne htjaše primiti od Vukalovića, t. j. da se da autonomija ne samo Hercegovini, nego svim pobunjenim krajevima.“

„Vidi se da ni iz daleka nije misliti na upadanje u Černa Goru. Knez Nikola je na predstavljanje zastupnika francuskog i ruskog primio projekat, što mu ga Omer-paša predloži za rješ-

nje stvari. Ovo je uspieh, što ga naša diplomacija učini i koji će porti pokazati, da joj prijatelji nisu oni, koji ju gone na očajanu borbu, nego oni, koji ju znaju odvratiti od rata, u kom nema ništa da osvoji, a koji joj financije zatire i nesrećan je za njene mase.“

Talijanska.

Turin, 3. svibnja. Uprav sada prispie ovamo podpuno berzojavno saobćenje pisma Viktora Emanuela na cara Francusah; ovo glasi kako sledi:

Napulj, 3. svibnja. U 1 sat u podne. Kralj Viktor Emanuel Nj. vel. caru Francusah. — Pariz.

„Ja sam uprav sada posietio flotu, koju ste Vi imali pozornost poslati u ovu luku. Ovaj od Vaše strane dati izraz dobrohotnosti sa moju osebu i simpatije za stvar Italije živo me je trenuo i ja Vam se zato zahvaljujem. Već odavna, gospodaru, nisam bio tako do dna sërca ganut kao danas. Red, koji u ovoj pokrajini vlada, i topli dokazi ljubavi, što ih primam sa svih stranah, odgovorit će pobiedonosno na sve klevete naših neprijateljah, i nadam se, oaviedočiti će Evropu, da se pomisao talijanske jedinstosti osniiva na čvrstim temeljima i da je duboko u sèrcima svih Talijanah udubljena. — Primito, gospodaru, uvjerenje mogjega iskrenoga i nepromienljiva prijateljstva.“

Viktor Emanuel.“

Rusija.

U Rusiji se pokazuju svaki dan novi znaci nepobiedive narodne težnje za slobodu. Tako se iz Petrograda u najnovije vrijeme prepovieda ovo: Kod ovdješnjih gradjanah rasprostranjen je fotografiran lik izagnatog književnika Mihajlova u tolikom broju, da se policija našla pozvana pustiti se u potjeru i za Mihajlovim likom. Na tom liku predstavljen je Mihajlov u času, kad ma se u tamnici kosa odsieca, kao što se obično čini onima, koji budu osudjeni na robiju. Pred Mihajlovom stoji dželat, a za njime više žandarmah i žandarmskih oficirah. — Još se prepovieda i o zatvoru jednog ruskog pravoslavnog zvaničnika u ministarstvu pravde, po imenu Vervia. Vervi je poslao caru dyie molbe za oslobodjenje Mihajlova i profesora Pavlova. U tim svojim molbama Vervi se poslužio živim izrazima, pa je u isto vrijeme obio molbe saobćio i engleskom poslaniku u Petrogradu, da bi ovaj izneo nasviet, kakva je nepravda Mihajlovu i Pavlovu učinjena. Poštenu ljudi uvieravaju, da se slobodnaštvo Vervija osniiva na dubokom čuvstvu o pravdi i na temelju poznavanja zakonah. Drugi opet kazuju, da je Vervi zatvoren s toga, što ministar pravde na njega mërzi, pa se koristi svojim miestom, da nad njim svoje mërznju izkali, i uvieravaju, da opet sav ruski svet mërzi na tog ministra koji Vervi goni, i da car neće dëržati više u ministarstvu nenarodnog ministra, kad bez njega može biti svakada, a bez naroda nikada. (Tërg. Nov.)

U „Köln. Ztg-u“ javlja se, kako se u Rusiji duh slobode razvija, pa se napominje, da na žalost niemački činovnici u Rusiji, sa sveg sërca služe nasilju i samovlaštini a odupiru se napredku vremena, tako da je opasnost, da će ime „Niemci“ u Rusiji postati ravnosnačajno sa imenom „nazadnjaci i reakcionari.“

Bërzojavne i najnovije viesti.

Beč, 9. svibnja. Gospodska kuća primila je zakon štampe s neznatnim promienama.

Beč, 9. svibnja. U poklisarskoj kući odvie-tovali su za proračun ministra izvanjskih poslova polag predlogah komisije. Predlog Doblhoffov, da se konsulati podčine tērgovačkom ministarstvu, bio je zabačen.

U Beču 11. svibnja. (Glasov.) Nj. veličanstvo dozvoljelo je 30,000 fer. za traciranje karlovačke željeznice, koja svota već je u Zagrebu naznačena.

Belonja, 9. svibnja. Ovdješnji kapitularski vikar Canzi osudjen je na trogodišnji a župnik Procelo na jednogodišnji zatvor zbog pozna-toga razpisa u obziru soldatske ivpoviedi.

Genova, 9. svibnja. Zlikovci, koji su Parodie porobili, napšeni su.

Bruselj, 7. svibnja. Polag uredovnih izvješćah od danas u podne proveo je kralj mirnu moć, on se malko bolje nalazi.

Bruselj, 8. svibnja. Današnji „Moniteur belge“ javlja: Kralj je imao jučer prilično dobar dan. Prema večeri oslabi znatno i stane ga mlestimice boliet. Vojvoda brabanski pozvan je natrag i vratit će se u subotu.

Bruselj, 9. svibnja. U 5 sati 15 min. posliepodne. Kralj se nalazi nešto bolje.

Pariz, 9. svibnja. „Patrie“ javlja, da će se Lavalette 13. povratiti u Rim.

London, 10. svibnja. U jučerašnjoj siediici dolnje kuće konstatira Layard, da je Mercier bez naloga svoje vlade otišao u Richmond.

Njegov posiet neima nikakvih politickih razlogah.

Petrograd, 8. svibnja. Današnji „Journal de St. Petersbourg“ javlja, da je general Lambert bolesti radi konačno dignut kao gubernator u Poljskoj. Njegov namienik nije jošte naimenovan. General Lüders vratio se jučer u Varšavu.

Atina, 3. svibnja. Obćinsko vieće u Navpliji proglasilo je sve za pobune učinjene zaključke nevaljalima; tamošnji stanovci hoće da poklone generalu Hahnu počastnu sahlju. Kraljevski dekreti izražuju vojski i pomorstvu zahvalu. Kraljica, koja je bolovala uslied toga, što je bila dne 30. travnja s konja pala, sasvim se je oporavila. Ovdje, u Siru. Tripolici i Navpliji upet je nekoliko osobah napšeno.

Narodno kazalište.

Preksinoć i sinoć predstavljao se opet „Ernani“ no s novom primadonom gospodičnom Luduinom Capellivom i novim dubokim basom g. Bernasconi-em. Obe ove predstave bile su od strane slušateljstva žalipato malobrojno sakupljenoga veoma živahnim pleskom primljene. Kavatina primadonne dopala se osobito, poimeuce prekrasnoga trila radi, kakova već odavna čuli nismo. Boljega duboka basa, nego što je Bernasconi nikad jošte kod naše talijanske opere čuli, lip. kriepak, dubok, blagozvučan glas, koji u istinu vriedi da bude čuven. Finale 3. čina tako je izvrstno ne samo po rečenima već i po svim ostalima izveden, da se je morao opotovat. U četvrtom činu stekoh upet sjajan uspieh primadonna, tenor i bas.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 10. svibnja 1882.		Stavak	Tečaj
Papiri.		u austr. vred.	
5% Kovovnice			71.80
5% Narodnoga zajma			84.55
Narodne banke			845 —
Vierovnoga zavoda			217.60
Mienice.			
Srebro			131. —
London			132.50
Caraki cekini			6.30

Meteorologička opažanja na ovdješnjoj kr. višjoj realci dne 10. i 11. svib. 1882.

Ura	Barometar na visini u par. obrt.	Barometar na visini u par. obrt. na 0	Temperatura po Re.	Relativna vlaga	Smjer i jačina vjetrova	Amplituda oborina (u mil. i u lin. tuda)	Opazka
7. pr. pd.	331.18	330.75	+9.4	12	Jz		
2. pd.	331.56	330.20	+19.9	9	Jz		
9. u več.	331.34	330.16	+15.5	9	Jz		
7. pr. pd.	331.28	330.28	+12.6	10	Jz		
2. pd.	331.42	330.02	+19.6	7	Jz		
9. u več.	330.34	329.21	+15.2	10	Jz		

Danas u 7 sati temperatura Re. +12.6.
Opazka. Kod naoblake znači 0 sasvim vedro a 10 sasvim oblak; brojevima ležećim između 0 i 10 razmije se voda ili manja množina oblakah, razdieliv: ciele nebo iznad obzorja na 10 jednakih dielak.
U 6. stupcu znače velika pismena smjer vjetrovah (Jz = južn-jakno-istok), a brojevi jakost vjetrova, isto, 0 sasvim tiho, a 10 buru, a među ovim ležeć brojevi naznačuju razlićnu jakost vjetrova.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

6144—1239. (329)

Zakladno miesto.

U grofovsko-löwenburžkom konviktu u Beču izprazniti će se svršetkom školske godine 1882. jedno löwenburško zakladno miesto, kojeg uživanja da sčerketka 8. gimnazijalnog razreda traje, i na koje su, po smislu zakladnice, pozvani sinovi plemićkog stališa ugarskog naroda, ako su 8. lieto nastupili a 14. jošte ne prekoračili.

Roditelji i skrbnici, koji bi za svoje sinove ili skrbjenike za ovu miesto natjecati htjeli, pozivaju se, da svoje molbenice, upravljene na p. kr. namiestništvo u Beču, do najkasnije 10. lipnja t. g. ovamo predlože, sa sljedećim dokazima podkriepi:

ga plemićkim listom i prilozima, koje posviedoča-
vaju plemićki stališ;
2. sa kćerstnim listom;
3. sa kćerstnim listom;
4. sa kćerstnim listom;
5. sa takovom o slabom imeku, i t. d.
6. zadnjom školskom svjedočkom kandidata, koje mora
najmanje pokazati potpuno svršenu nauku i raz-
reda glatno učione.
U ovoj molbenici imade se nadležno savjestno na-
vesti, kako broj braće i sestara kandidata, tako i da
li je koje od njih bilo koje obiskovljeno, ili se u uživa-
nju koje zaklade suspendirao ili inog uživanja iz koje
javne zaklade nalazi; i napokon istoj priključiti očitova-
nje roditeljah ili skrbnikah kandidata, da su u stanju i
pripravni propisnu uniformu i domaću odjeću, zašti-
tiosnu i posteljnu rubeninu, posteljnu i jestvenu spru-
vu (Essbesteck) nabaviti i kroz vrijeme trajanja zaka-
dnog tog užitka nadzorne troškove za odjeću, rube-
ninu, školske potrebe i, u koliko se smuću takova bolest,
ličenja troškove iz vlastitog namiriti.
Od k. ravnateljstva poštah za Hrvatsku i Slavoniju.
U Zagrebu dne 6. svibnja 1862.

Br. 365—1862. (327) — 3—1

Izrok.

Od strane kr. urbarskog suda varaždinskog objav-
ljuje se ovim, da će se po propisu visoke naredbe mi-
nistarstva unutarnjih djela i pravosudja, od 11. stude-
noga 1859, vladni list 215, u obćini Spičkovina, Hum i
Mačkovaves kotara zlatarskog razprava radi odcipljenja
obćinskih spašnikah i uređenja žumskih uživanja, kao
i radi surazmjerne diobe tamnjenog suposieda dne 11.
lipnja t. g. 1862, u 9 satih prije podne na licu mesta
u selu Spičkovina obavljati.

Pozivaju se dakle svikolici suvlastnici, neka ili
sami ili po punomoćniku potieraju svoja prava ili pri-
ovom ročištu ili iz vrijeme, dok trajao bude dalji postu-
pak, nego u drugom ovom slučaju samo o svom trošku,
i najdulje do čnda, dok nebude izrečena osuda prve
molbe, jer će se u protivnom slučaju na temelju obav-
ljene razprave izreći osuda o čnom, što obnađeno bude
da je pravo.

Kr. urbarski sud.

U Varaždinu, 12. travnja 1862.

Novak.

Tabiani.

Br. 256. (325) — 3—1

Izrok.

Kr. urb. sud zagrebački ovim do znanja stavlja:
da se u parnici gg. Antuna Lentulaja, Franjice i Jo-
sipa suprugah Kotzi, posljednjeg kao zastupnika malo-
dobnog Alfreda Kotzi-a, proti svim suposiedateljem žu-
me Obrežića zvane, u županiji zagrebačkoj, osrednjem
kotaru ležeće, radi komasacije i razmjerne diobe, od-
dieljenja paše i uređenja žumskih užitakah povedenij,
uslied pravomoćne osude od 30. prosinca 1861, br.
2265., po propisu ministarske naredbe od 11. studenoga
1859 razprava povede, u koju svrhu opredieljuje se u
okolici iste žume, naimo na Brezovici ročište na 20.
lipnja 1862 o 10 satih prije podne.

Pozivlju se iadi svikolici suvlastnici rečeno žume,
da li sami ili po punomoćniku potieraju svoja prava,
ili pri napomenutom gori ročištu, ili pako uz vrijeme, dok
trajao bude dalji postupak, u posljednjem vendar slučaju
samo o svome trošku i najdulje do izrečene prvosudne
osude, jer će se u protivnom slučaju na temelju obav-
ljene razprave osuda izreći o čnom, što obnađeno bude
za pravo.

Kr. urbarski sud.

U Zagrebu, 24. ožujka 1861.

Karčić.

Alavanić.

Br. 257—1862. (326) — 3—1

Izrok.

Od strane kr. urbarskog suda u Zagrebu stavlja
se ovim do znanja: da će se u parnici gg. Antuna
Lentulaja, Franjice i Josipa suprugah Kotzi, posljednjeg
kao zastupnika mladobnog Alfreda Kotzi-a, proti svim
suposiedateljem žume Demerske Lug zvane, u županiji
zagrebačkoj, osrednjem kotaru ležeće, radi komasacije
i razmjerne diobe, oddieljenja paše i uređenja žumskih
užitakah povedenij, uslied pravomoćne osude od 30.
prosinca 1861, br. 2266., po propisu ministarske na-
redbe od 11. studenoga 1859 razprava povede, u koju
svrhu opredieljuje se u okolici iste žume, naimo na
Brezovici, ročište na 21. lipnja 1862 o 10 satih prije
podne.

Pozivlju se iadi svikolici suvlastnici rečeno žume,
da li sami ili po punomoćniku potieraju svoja prava
ili pri napomenutom gore ročištu, ili pako uz vrijeme, dok
trajao bude dalji postupak, u posljednjem vendar slučaju
samo o svome trošku, i najdulje do izrečene prvosudne
osude, jer će se u protivnom slučaju na temelju obav-
ljene razprave osuda izreći o čnom, što za pravo ob-
nađeno bude.

Kr. urbarski sud.

U Zagrebu, 24. ožujka 1862.

Karčić.

Alavanić.

Br. 2930—gr. (332) — 1—1

Izrok.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke stavlja ovim
do obćeg znanja, da je izvršena dražba imanja Oro-
slavice, ovisnoga sudbenom od 20. veljače t. g. br. 1244.
na molbu Ulrika Kirchlechnera proti ostavini Žige grofa
Yolkha-a radi 2100 fr. dozvoljena i na 2. lipnja i 4.
kelovoza t. g. opredieljena, uslied tužbe po Dragojli

Armero dne 18. ožujka t. g. br. 1822. predane obu-
stavljenja.

U Zagrebu, 7. svibnja 1862.

Kr. ravnateljstvo poštah za Hrvatsku i Slavoniju.

Br. 44. (313) — 3—2

Natiečaj.

Kod ovdiešnjega poštanskog ureda izpražnjena je
jedna bezplatna viežbenička služba. Natjecatelji za ovu
službu imaju svoje molbenice pod izkazom dobe, nau-
kah, znanja zemaljskih jezika, stanja svojega zdravlja i
uzdržavanje za trajanja prakse, unutar četiri nedielje
danah kod podpisanoga poštanskoga ravnateljstva pod-
neti i tako ujedno navesti, da li i u kojem su stupnju
u srodstvu ili šurjačtvu s kakvim urednikom ili službe-
nikom ovdiešnjeg kotara. Konačnom primitku natieca-
telja prednjači tromiesečna ogledna praksa.

U Zagrebu dne 3. svibnja 1862.

O. k. ravnateljstvo poštah za Hrvatsku i Slavoniju.

Br. 6. B. K. (328) — 3—2

Razpis natjecaja.

Na temelju previšnjeg patenta od 7. veljače 1858.
br. 23. d. z. l. i uslied naredbe uvišenog banskog stola
od 16. siečnja t. g., br. 170, imade se izpražnjeno mie-
sto javnog bilježnika u Krapini popuniti.

Prositelji pomenuto bilježničko mjesto dobiti želeć
ovime se pozivaju, da u roku od 4 nedieljah, od trećeg
uvrićenja proglaša ovog u Narodnim Novinama raču-
najući, svoje molbe potrebitim dokazima u smislu bi-
lježničkog reda od 21. svibnja 1855, br. 91. d. z. l.,
odnosno gori navedenog previšnjeg patenta od 7. veljače
1858 providjenij podpisatom županijskom sudbenom stolu
kao privr. bilježničkoj komori predlože.

Kr. žup. sudb. stol kao privr. bilj. komora u Va-
raždinu, 5. svibnja 1862.

Švagel.

Rožanić.

K. broj 521. pol. 1862. (331) — 3—2

Oglas.

Niže naznačeni vojničkoj dužnosti podvrženi momci
iz kotara verbovskoga, koji se na Ricci pred novačuju-
ćim povierensivom stavili nisu, pozivlju se ovime, da se
u vremenu od jednoga mjeseca ili, ako se u inostran-
stvu nabode, u vremenu od 3 mjeseca pred ovim kot.
sudom stave ili njihovo prebivalište obzname, inače
bo će se protiv njima po smislu §. 35. d. p. zakona
postupati.

I. razred.

Blaž Franjo Matov.
Bunjevac Rade Šimin.
Car Nikola Franje.
Colnar Franjo Markov.
Cernković Adam Blažev.
Deleš Matija Androv.
Deleš M. M. Lovrin.
Görgerić Miho Markov.
Hajdin Sava Gjurin.
Jakić Mihail Radin.
Jakić Petar Mitrov.
Jakić Stanko Gajatić.
Jakić Lazo Nikolin.
Janič Pavao Josipov.
Jurković Miho Gajparov.
Kezele Josip Bartolov.
Kezele Juraj Jurjev.
Klobučar Matija Antunov.

Laušić Vinko Josipov.
Leš Mato Urbanov.
Liker Valentin Vinkov.
Mihelić Mihajlo Jakobov.
Mance Ivan Lovrin.
Mance Matija Antunov.
Marković Antun Tomin.
Naglić Marko Matijim.
Rupe Luka Tomin.
Samsa Franjo Lukin.
Stiglić Dragutin Martinov.
Svetlić Luka Lovrin.
Vančić Augustin Andrin.
Vučinić Nikola Todorov.
Verbanac Pavao Markov.
Vučković Ivan Lukin.
Vučković Simo Nikolin.
Vučković Todor Nikolin.

II. razred.

Arbanas Josip Martinov.
Bernac Franjo Stipanov.
Božić Andro Androv.
Cernković Petar Martinov.
Dragović Laze Bijin.
Fak Ivan Ivanov.
Golik Gjurio Androv.
Gajljević Gerga Mihovilov.
Gergurić Jerolim udove Ka-
tarine.
Hibler Martin Jakobov.
Hajdin Miter Radin.
Jurković Marko Martinov.
Jakić Josip Ilijin.
Jakić Ivan Savin.
Jakić Todor Ivanov.
Jerbić Miho Vickov.
Kvaternik Pavao Martinov.
Kuretić Martin Mikulin.
Kezele Antun Matin.

Lisac Antun Martinov.
Majetić Šimun Androv.
Marinković Nikola.
Mišljenović Mihovil Jerjev.
Mišljenović Alexa Gajatić.
Marković Blaž Lukin.
Panić Ivan Androv.
Prajdić Matija Jerjev.
Rodina Antun Jerjev.
Renka Jakov Vatroslava.
Stajdohar Antun Matijim.
Simac Blaž Martinov.
Sporčić Matija Ivanov.
Sporčić Toma Stipanov.
Šimac Toma Šimunov.
Stiglić Vatroslav Ivanov.
Tićac Antun Tomin.
Troha Martin Gajparov.
Vučković Nikola Petrov.
Vučković Nikola Todorov.

Žup. kot. sud verbovski u Komorskih Moravicah
dne 23. travnja 1862.

Žup. kot. sudac
E. Barčić.

Broj 4323—gr. 1861. (330) — 3—2

Oglas.

Kr. županijski sudbeni stol u Osijeku daje ovim na
znanje: Da je na molbu c. k. financijske prokurature
u Zagrebu u ime visokog erara radi dužnih 60 fr. 25¹/₂
novč. a. v. s. p. dozvolio overšnu dražbenu prodaju ne-
pokretnosti Petra Dautovca, što no su na 341 fr. 70
novč. a. v. sudbeno procijenjene i u gruntovnici obćine
daje pod br. 542. upisane, te da su u tu svrhu dva
roka opredieljena, prvi na dan 26. svibnja 1862 a
drugi na dan 26. lipnja 1862, svaki put u 9 satih prije
podne na licu mesta.

Pozivlju se iadi svikolici, koji bi otu nepokret-
ninu kupiti želeći, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta
nepokretnost, ako li se kod prve dražbe ni za više a ni za
procijenjenu cijenu neprodade, kod druge dražbe i iz-
pod procjene najboljemu nudiocu izručiti; zatim da je
kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će ku-
povina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti, i
napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, procijenjeni na-
pisnik i gruntovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

je kupac dužan, uknjižene na nju dugove, na koliko će
kupovina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti;
i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, procijenjeni na-
pisnik i gruntovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.
Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda
nisu o dražbi napose obaviješteni, ipak misle, da su u-
pisom u javne knjige na gori navedenu nepokretnost
kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim si-
gurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu suda
prijava, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisat
morati, ako li se dioba kupovine bez njih preduzme, i
njih, ako li se na taj način kupovina iscrpi, ništa ne-
zapadne. U Osijeku dne 5. travnja 1862.

Br. 1321—gr. 1861. (295) — 3—3

Oglas.

Kr. županijski sudbeni stol u Osijeku daje ovim na
znanje, da je na molbu visokog erara kroz c. k. finan-
cijalne prokurature radi dužnih 121 fr. a. v. s. p. do-
zvolio overšnu dražbenu prodaju nepokretnosti Gjuro
Boksanca iz Budimcah, što no su na 554 fr. a. v. sud-
beno procijenjene, i u gruntovnici obćine Budimcah pod
br. gr. 101. upisane, te da su u tu svrhu dva roka
opredieljena, prvi na 20. svibnja 1862, a drugi na 20.
lipnja 1862, svaki put u 10 satih prije podne na licu
mesta u Budimcah.

Pozivlju se iadi svikolici, koji bi otu nepokretnost
kupiti želeći, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta ne-
pokretnost, ako li se kod prve dražbe ni za više a ni za
procijenjenu cijenu neprodade, kod druge dražbe i iz-
pod procjene najboljemu nudiocu izručiti; zatim da je
kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će ku-
povina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti;
i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, procijenjeni na-
pisnik i gruntovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda
nisu o dražbi napose obaviješteni, ipak misle, da su
upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretnost
kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim si-
gurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu suda
prijava, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisat
morati, ako li se dioba kupovine bez njih preduzme,
i njih, ako li se na taj način kupovina iscrpi, ništa
nezapadne. U Osijeku, 12. travnja 1862.

Br. 1322 gr. 1861 (303) — 3—3

Izrok.

Od strane kr. žup. sudb. stola u Osijeku daje se
ovime na znanje; da je na molbu c. k. financijske
prokurature u Zagrebu proti Jevremu Brankoviću rad
dužnog zaostavšeg poteza i dohodarne štupa od 140 f.
2¹/₂ novč. a. v. s. pripadci dozvoljena javna dražba
nepokretnosti protivnika na 650 f. a. v. procijenjenih
i u obćini Budimce pod grunt. br. 9 ležećih, i da su
u to ime dva roka i to na dan 20. svibnja 1862 i na
dan 20. lipnja 1862 svaki put u 10 satih u jutro na licu
mesta u Budimcah kuće broj 77 odredjena.

Tomu se svi kupiti želeći pozivlju, da će svaki
morati prije dražbe položiti 10% vadium, a procijenjeni
zapisnik i uvjeti dražbe mogu se u svako doba kod
suda uviditi.

Zajedno se svi oni pozivlju koji nisu na pose o
toj dražbi obaviješteni, a misle, da su na to nepokret-
nosti unesom u javne knjige zadobili kakovo založno
pravo, da do prodaje to pravo kod suda prijave, inače
bi si sami pripisati imali, ako bi se dioba kupovine
bez njih preduzela, i ako bi se tim svot kupovina iscr-
pila, da bi svojom tražbinom propali.

U Osijeku dne 12. travnja 1862.

Br. 805. gr. (206) — 3—3

Oglas.

Kr. županijski sudbeni stol varaždinski daje ovim
na znanje: Da je na molbu Ljudevita i Julijane Kraus
kroz g. odvjetnika Vezica proti Luki i Mariji Hlač radi
dužnih 105 fr. a. v. s. p. dozvolio overšnu prodaju ne-
pokretninah, oranica Brezja i Vučak, što no su na 550
fr. a. v. sudbeno procijenjene, i u gruntovnici obćine
Varaždin pod br. 973. i 1759. upisane, te da su u tu
svrhu dva roka opredieljena, prvi na 20. svibnja 1862
a drugi na 23. lipnja 1862, svaki put u 9 satih prije
podne kod ovoga suda.

Pozivlju se iadi svikolici, koji bi otu nepokretnost
kupiti želeći, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta ne-
pokretnost, ako li se kod prve dražbe ni za više a ni za
procijenjenu cijenu neprodade, kod druge dražbe i iz-
pod procjene najboljemu nudiocu izručiti; zatim da je
kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će ku-
povina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti, i
napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, procijenjeni na-
pisnik i gruntovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda
nisu o dražbi napose obaviješteni, ipak misle, da su
upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretnost
kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim si-
gurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu suda
prijava, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisat
morati, ako li se dioba kupovine bez njih preduzme,
i njih, ako li se na taj način kupovina iscrpi, ništa
nezapadne. U Varaždinu dne 8. ožujka 1862.

Novak. Čukac.

Br. 211. (312) — 3—3

U kući br. 318.

na Jellačićevom tergu daju se odmah u najam četiri
prostorije, za magazine prikladne. Dotični neka se o-
brate na c. k. redarskog ravnatelja.

Kundmachung.

Bei der hiesigen vergeblichen Eröffnung der nachbringlichen Briefe vom Oktober 1861 sind wegen des Einschlusses von Geld, Dokumenten und sonstigen Wertgegenständen die im nachfolgenden Verzeichnisse aufgeführten Briefe von der Verteilung ausgeschlossen worden:

Post-Nr.	Jahrgang	Aufgabe-Ort	Name des Aufgebers	Name des Adressaten	Bestimmungs-Ort	Einschluss der		Anmerkung
						Dokumente oder sonstigen Wertgegenstände	Beitrag	
1	1860	Požeg	Ruza Gosparović	Anton Gosparović	Verona	Aemtl. Bescheid	1	
2	"	Agram	Berghauptmannschaft	Franz Jereb	Cernek	Dienstenthebungsdatum	1	10
3	"	Karlstadt	Banaltafel	Franz Monti	Mailand		1	30
4	"	Fiume	Josef Blau	Josef Homolka	Essek	Fahrpostaufgaberezepte	1	1
5	"	"	Giovanni Spadoni	Leonardo Blau	Triest		5	1
6	"	"	Ludic	Nikola Gazdic	Wien	Schutzzeugnisse	1	15
7	"	Ivanovo	Andreas Lepoglavec	Bartolo Maidicu	Laibach		1	20
8	"	Agram	Katharina Butko	Vid Lepoglavec	Marburg		1	20
9	"	"	Anton Salama	Eduard Mackovic	Pettau	Quittungen und Zeugnis	1	20
10	"	Balovar	Josef Novak	Georg Adler	Maykovec	Lehrzeugnis	1	10
11	"	Sisak	Thomas Simonić	Giulio Salama	Ludbreg	Taufschein	1	15
12	"	Karlstadt	Rudolf Retter	Lazar Dedic	Vukovir		2	20
13	"	Bellovar	Georg Vanczyki	Stojan Ristic	Jarak		1	20
14	"	Agram	Josef Kapar	Martin Jakopovic	Merslavodica	Schuldschein	1	20
15	"	Koprivnica	Anna Sehić	Anna Planzer	Lossdorf		2	20
16	"	Fiume	Galave	Dorothea Sorman	Bukovec		1	20
17	1861	Novi	Thomas Juric	Josef Fuchs	Frag	Certifikat	12	15
18	1860	Fiume	Jošek	Michael Tiskovsky	Podbayci		1	10
19	"	Warasdin	Nikol Filipic	Ilya Filipovic	Pola	Zeugnis	1	10
20	"	Agram	Agnes Ivangesch	Gasparo Sichić	Bordeaux	Gesuch sammt Zeugnis	20	20
21	"	Krupina	Temko	Klizabeth Gatave	Ofen	Quittung	1	20
22	"	Agram	Emilio Heppler	Thomas Juric	Marburg		1	20
23	"	Karlstadt	Ferdinand Boller	Thos. Gaidek	Maria-Gorica		1	20
24	"	Krapina	Josef Rosner	Martin N. N.	Agram		1	20
25	"	Brood	Peter Stani	Michael Pessog	Untergeritz		1	20
26	"	Essek	Istvan Warasdi	Marianna Lessineska	Krečka		1	20
27	"	Vukovar	Nikola Mircuna	Maria Videc	Agram		1	20
28	"	"	Pavletic	Josef Roob	Bican		1	20
29	"	Bucary	Anna Saibel	Karl Rosner	Wien	Militär-Abchied	2	20
30	"	Brood	Alexander Kolbasz	Anna Stani	Krascha		3	20
31	"	Bucari	Marica Stiglic	Michael Warasdi	Mantua		1	20
32	"	Sisak	Mathias Lipak	Michael Warasdi	Stadl Steyer		1	20
33	"	N. Gradiska	Michael Dittl	N. N. Direktor	Pola	Aeratisches Zeugnis	1	20
34	"	Fiume	Margaretha Vlah	Hieronymus Befanek	Otmütz		1	20
35	"	Agram	K. Müller	Martin Pavletic	Agram		1	20
36	"	Warasdin	Angelo Florean	Vincenz Saibel	Martovitz		1	20
37	"	Agram	Alois Lemic	Bezirksamt	Illok		1	20
38	"	"	Hoseljac	Stefan Stiglic	Agram		1	20
39	"	Sisak	Stefan Berlic	Jakob Lipak	Mantua		1	20
40	"	Gardin	Andreas Farkas	Josef Grandler	Stadt Steyer		1	20
41	"	Karlstadt	Blas Szepczuk	Ludwig Vlah	Pola		1	20
42	"	Fiume	Giorgio Rochellé	Hotel Europa-Besitzer	Mainz		1	20
43	"	Karlstadt	Jakob Bubrich	Paulina Gotsche	Friaul		1	20
44	"	Slatina	C. Lechlein	Gräfin Jos. L. Lopresty	Temesvar		1	20
45	"	Gr. Gorica	Wenzel Runtag	Cenovic	Zadana		2	10
46	"	Agram	Josef Gzdzolewsky	Stefan Berlic	A. Gradiska		1	20
47	"	Koprolnitz	Theresa Milek	Johanna Farkas	Hubbany		1	20
48	"	Agram	Martha Plivelić	Franz Windler	Steinbrück		1	20
49	"	Potrinja	Jurko Zugelc	Giorgio Rochellé	Triest		1	20
50	"	Karlstadt	Giuseppe Bastiančić	Anton Bubrich	Novigrad		1	20
51	"	Fiume	Anna Bröll	G. v. S.	Wien		1	20
52	"	Karlstadt	Anton Bevelacqua	Adolf Runtag	Samobor		2	20
53	"	Okučano	Jakob	Michael Gzdzolewsky	Przemysl		1	20
54	"	Gardin	Peter Stepčević	Josef Gyrola	Essek		1	20
55	"	Karlstadt	Ikabodni	Bezirksamt	Krapina		1	20
56	"	Sisak	Giovanni Sregganimo	Anna Plivelić	Ogulin		1	20
57	"	Agram	Josef Frei	Franz Mayer	Lepcseny		1	20
58	"	Bründl	Komitatsgericht	Marko Bereković	Agram		2	20
59	"	Essek	ditto.	Francesco Bastiančić	Pola		2	20
60	"	Josefsthal	Pavlić	Johann Scheuer	Agram		2	20
61	"	Essek	Komitatsgericht	Jakob Bevelacqua	Ober-Zdan		1	20
62	"	"	ditto.	Juliana Svoboda	Temesvar		1	20
63	"	"	"	Ivo Zunić	Pola		2	20
64	"	"	"	Paul Kombois	Prihr		1	20
65	"	"	"	Biaggio Pascelli	Pola		5	20
66	"	"	"	Julius Ruticka	Réka		1	20
67	"	"	"	Anna Ceray	Hohenbrück		1	20
68	"	"	"	Mukmayer	Pandova		1	15
69	"	"	"	Franziska Lechner	Wien		1	15
70	"	"	"	Fodor Martić	Paraput		1	10
71	"	"	"	J. Lacković	Galdovo		1	15
72	"	"	"	Braun	Verätz		1	30
73	"	"	"	Anna Filipović	Zombor		1	10

Diese Sendungen werden den sich gehörig ausweisenden Aufgebern oder Adressaten gegen Berichtigung der darauf haftenden Portogebühren entweder bei der gefertigten Postdirektion oder im Wege der betreffenden hiesigen Postämter ausgefolgt.

Diejenigen Geldbeträge, welche nach Verlauf von sechs Wochen, vom Tage der ersten Einschlusung dieser Kundmachung gerechnet, unbehoben geblieben sind, werden zwar für das Postamt verrechnet, allein die Zurückgabe gleich wie der Dokumente und Wertgegenstände auch nach dieser Frist noch verfügt, wenn von Seiten des Eigentümers das Eigentumsrecht gehörig nachgewiesen wird.

Agram, am 25. April 1862.

K. k. Postdirektion.

K. k. Postdirektion.

Dr. 2010. (824)

Oglas.

U Bardsen pri Brečih postaviti će se č. k. poštansko odpravništvo.

Ova će se imati baviti tako poslom listovne pošte kao i poštanskim odpravljajem pošiljaka stvarih od vrijednosti i do onoga časa, kad se bude otvorila željeznička medju Zidanom Mostom i Siskom, stajati će sa svagdanjim poštanskim poštanskim glasnicima i savjetu spoštanskim odpravništvom u Brečih, a kad se željeznica otvori, posredstvom poštanske glasnice pošte sa željezničkim podvoznima.

Beriva poštanskoga odpravništva sastojat će u godišnjoj plati od jedne stotine i dvadeset forintih, tredsom paušal godišnjih dvadeset forintih a. vr. a izvan toga u glasnici još opredijelit se imajućem paušalu za uzdržavanje gore navedenih glasnicih pošta.

Natjecatelji za ovu se sklopljenje ugovora i potpisivanje kaucije od 200 fr. a. v. u gotovini sa 5% okamaćenjem ili u 5% am. de. zavim obligacijama obkharbit imajuću se službu poštanskog odpravništva imaju svoje vlastite biljgovane molbenice i autor četiri nedjelje pod dokumentovanim izkazom dobiti okolnostih imovine i vrijednosti pouzdanje kod poštanskoga poštanskoga ravna.

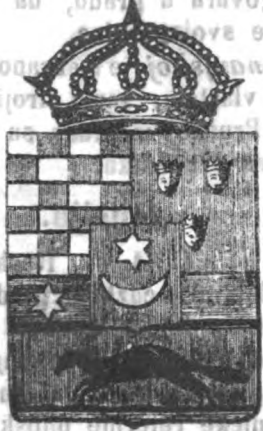
teštva podnieti i tamo i to navesti, kolik godišnji paušalni iznosak zahtijevaju za uzdržavanje gore napomenutih glasnicih pošta u Brečih i natrag, kao i u svoje vrijeme za glasnici pošta iduću 1, 2 ili više pošta na dan k tamšnjem kolodvoru i natrag, pri čemu se opozna, da će kod u petalom jednaki okolnostih ovaj natjecatelj dobiti prednost, koji će najmanje trudit za uzdržanje u pitanju stojeći glasnicih pošta.

U Zagrebu dne 5. svibnja 1862.

C. k. ravnatelj pošta za Hrvatsku i Slavoniju.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzev nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću poštom 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjsku, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglase opredjeljena je površina: 7 kr. a. vr. od linije na jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Erarska pristojba za svaki oglas iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko putah, koliko se putah isti uvjeriti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u utorak 13. svibnja 1862.

Broj 110.

Neuredovni dio.

Trojedna kraljevina.

Zagreb, 13. svibnja. U ovdiešnjoj kralj. preparandiji bile su jučer umiještene nove orgulje, što ih, usljed učinjene predatavke naručio se maljaka naša oblast kod *Antuna Simenca*, orguljana i gotovitelja šaharmonikah.

G. Simenc zadovoljivši pokupnoma povjerenom mu poslu dokazao je, da je vriedan, da ga što najtoplije preporučimo avim dotičnim poglavarima, občinama, koje najviše višepstah na domaću svoju umjetnost, upućuju u drugim zemljama orgulje mošeblu i za višja cionu i od manje vriednosti.

Niekoji vieštaci očitovahu, da ih je ovo dielo G. Simenca baš zateklo; što rado vieraemo radujuć se da imamo u našem gradu umjetnika, koji nam na čast služi.

G. Simenc stanuje u *petrinjskoj ulici* br. 401.

U Vatrova sa dan svetoga Stanislava 1862. Još nikada sa takim veseljem nisam se tačao pera kao danas. Pitat čete me morda zašto? A ja Vam odgovaram prilikom svetoga pisma o Isanu i Zahoju. Što je u toj prilici blagoviestnoj to predobro znate. A sadete i našu varednu malu Požegu i velikoga biskupa Strossmajera. Prekjučer nam u nju dodje po pol dana iznenada sa našim učenim učenjakom kanonikom Račkim, i odsjede u poštovanom samostanu otacah franjevacah ovdašnjih. Celverostruko se naši gostoljubni Požešci odušile ovomu našem dobrotvoru Preuzvišeniku, oko koga se oni žurnom žurboom skupiše, a On jim sa spasieljem progovori da je došlo sunce spasenosja i pred naša vrata. Ugleddasmo ga iada u premilu i drakestan našem savijeju kao Zahoju leuau u svojoj kući.

Odmah još za dana a još više na večer oživi sva Požega i nje preliepa prirodna okolića sažubori žamorom radoljubnih pisemah sa skladnom avirkom, koje trajaše gotovo avu noć i tekar se izgubi o svraku, kadašo ju preobraženu slavlilice svojim milim glasom zamienišo. Na isti način i lilonošo natecahu se svojom svetlostu sa zvjezdama, i dok one na nebu, dolle i bile u rukuh naših gradjansh gorijahu sve do biela dana. I to Vam bje prekjučer na noć, Jučer pako zaredi naš Preuzvišenik Požegem da sve razgledje, što je u njoj krasna i znamenita. Tako pohodi naše sirolište nadbiskupsko, naše malo iliti niže učilište itd. a osobito ponosno naše bërdo Garevicu zvano, gdiemo rodi sladko černo vino, i s koga je čarohaa pogled na svu našu kitnjahu i granatim gerama ovienčanu okolicu i dolinu požešku baš kano i sa Sokolovca.

Mnogo gostih dodje i duhovna i svietovna stališa iz okolića i Požega da se poklone zaslužnu narodnjaku i božjem poslaniku kao i puchkom ljubimcu. U samostanu kod sobeta liepo ga pozdraviše prepoštovani Otci Mio Benišek gvardijan i Keje Igjić bivši provincijal, a preuzv. g. biskup djakovski još jim liepše odzdravi, gdiemo se svi skupa radovasmo i nasladjivasmo s preobitjem naših starih običajah i svetih nam navadah.

Po pošto bje našeliani a većem stranom haćama se povratili nakloniv se prije našem zaslužniku i branitelju kao i Njegovim pratiocim prebjež. kanonike Račkim, majnika i odvjetnika.

No toliko Vam ipak za stalno kazet mogu da je štuo bje radoljubna večera u našega presv. g. velikoga žapana, gdiemo su se ta dva glasovita radoljuba naša i sastali morali, pošto je poručeno

presv. g. velikom županom otišavšem pred Njegovu Preuzoritost našega nadbiskupa i kardinala u Kutinju, šta se je u nas dogodilo novoga. Tako se na isti način prevariti neću ako utvërdim, da je i jučer na noć pa sve tija do svala orio se radostan glas po svoj Požegi i razliegao po čitavoj njesinoj okolici uz sjeao klonobje i razsvietu, pošto znam da su se na to gradjani spremali, da gradjanskim svojim dostojanstvenikom gradjansku počast izkažu.

Ovom sgodom upoznali smo se sa našim na glasul rodoljubnim piscem prečastnim gospodinom sveto Jerolinskim kanonikom Fr. Račkim, koga već odavno po veliku njegovu duhu poznavasmo, i njegovu neumornu poslovanju na polju naše jugoslavjanske crkvene i svietovne kužižvnosti, čudismo se te opazismo da nam ga je sam dobar Bog u ovo doba, kada ga najviše trebamo milostivo darovao. U njemu su još mnoge i mnoge željne naše nade položene, i s njime će promisao božja puno na slovjenški narod i to spasonosno dielovati. Bog bo je sam pravi i jedini čudotvorac od postanka svieta pa sve do danas, i do vieka će divotam njegovim u blagodarnoj zahvalnosti ljudska plemena od najmanjega do najvećega stvora duboko se klanjati.

Danas su pako izvanredni ovi naši gosti ostavili ovaj zahvalan naš i rodoljuban grad, u kojem su nesamo bolji duh probudili, već ga i mnogom zahvalnosti obvezeli; pratio jih duh božji s angjeleli čuvari na njihovu blagoslovnu putovanju zdravo i srećno i svuda se nastanila Slava kudagoder budu prolazili!

Virovitica, 8. svibnja. (Biskup Strossmayer.) Još od kako je naš neumerli ban Josip Jelačić godine 1848. u Virovitici bio, nesieća se Virovitica, da je tako slavna i mila gosta — kao preuzvišenog gospodina Josipa Strossmajera biskupa djakovačkog do danas imala; onu radost i ushićenost puka Virotičkog, koja je prigodom došastja i boravljenja tog slavnog muža osiećao, teške je opisati, jer bi morao na hiljade licah svako poseb bilježiti, kakovim je koje žarom ljubavi, privrženosti i podvorenja iskrenog titrulo.

Poznato je da Virovitica občinske kuće neima, budući je obstojavša godine 1855. izgoriela, te se još tekućeg lieta takova sagraditi ima, daklem nije se ni čuditi uzroku toj osobitoj svečanosti i veselju, ako se spomene, da je preimeinovani visoki gost temeljni kamen občinske kuće svojom svetom desnicom postavio. Uzmanjkalo nije tom visokom gostu bitnih virotičkih konjanihah u susriet poslati, koji su ga s ostalim občinskim zastupstvom u Viroviticu sveli, pomanjkalo nije liepih slavlulukah, krasnih i userdnih govorah izobilne časti za 70 licah kod otacah francužkanah, liepih nazdravica, gruvanja topovah, sjajnog razsvietljenja u večer i baktjade iz više od trista bakaljah, ali niti pomanjkalo nije na krasnim domorođnim plesmama, koje su se iz svijah krajevah na slavu gosta orile.

Visoki gost oduki puka svoje blage osiećaje, koje će Virovičani svoje diece dieci pak i najskrajnjem potomstvu preporučiti i seicniti znati.

Njegova preuzvišenost odpušvat će sutra u Djakevo prieko Slatine, a Virovičani one predmete kojima se je isti pri polaganju kamena služio, kao svete mošći čuvati.

M. L.

Ugarska.

Pešta, 8. svibnja. Upravitelj ugarskoga kazališta u Budimu, g. Molnar dobio je polag „Magyar Szava“ depis od budimskoga gradskoga načelnika, u kojem ga kori, što je povodom

Szechenyieve godišnjice postavio na pozorište spomenik s naslovom: „Ugarska nebijaše odsade, ali bit će,“ i da je dao pievati „Szozat“. Ako bude Molnar još jedanput dopustio, da se ovakove demonstracije prave, onda će izgubiti koncesiju.

G. Apponyi dobi zapovied, da sazove konferenciju, koja bi imala čim prije izraditi naredbu po kojoj bi se napiešla sudbena uprava u Ugarskoj, da se jedared rieše nagomilani poslovi.

Urednik „Magyarország“, Pomperija (plemenom Gerki), osudjen je na 4 mjeseca zatvora, a izdavatelj 1000 for. glohe. — U gamerskoj županiji upotrebljava se slovački jezik u svaničnom poplovanju, odkako je tame slovački rodoljub Dakšner postavljen za podžapana.

Austrija.

Prag, 9. svibnja. Konačan sedbena rasprava u štamparskoj parnici dr. Gregora urednika „Nar. List.“ odgođena je na nove. — „Svatober“ imat će dan 17. svibnja prve siedsonu.

Is Levoča pišu „Pr. Nov.“ o žalostnoj sudbini nieke Čehinje, koja se je prije pet godina u Ugarskoj naselila. Nieki bivši trgovac iz južne Češke kupio je ovdie u venio neplodnoj i pustoj okolici imanje pa je onda zadržao radljive ljude, obaveštavajući da će im putna i druge troškove nadoknaditi i da će svakomu plaćati po jedan evanciku na dan a dieci po deset gročicah.

Ovakovim obaveštajima podje ma zbilja sa rukom privabiti do dvadeset čeških obiteljuh ostavih na dvadeset i pet kolah svoju domovinu. Na pošto su uvidjeli da sa prevarene, otidjote mako nite u Ugarsku, jer ih bijade zram, povratiti se u svoju domovinu. Same one obitelji, koje nisu imale novacah za dalje putovanje, ostale su na mjestu.

Od ovih dvadeset i pet porodica preminulo ih jurve do petnaest a poležaj preostavih veoma je neugodan i žalostan. I maš rećeno je umro, one nekani vratiti se s diecom u svoj savišaj i dobivši od Nj. veličanstva carice deset for. kupi mala kola, pa krenu put Levoča. Kola se dakako vukle njesina dieca od 8—10 godina. Od svojega gospodara dobila je za 13 danah osamdeset novčićah kao plaća za njesinu radnju. Uboga žena prispio poslie osam danah u Levoč gladna razderana neimajući ni jednoga novčića. Slučajao dodje ona u dopisnikovu kuću, kojemu pripoviedaše ojadu i velikoj svojoj nevolji. Dopisnik priskerbi joj niešto novacah, što ih je dobrovolnim primeseima sabrao, pobrine se na dotičnim miestima i za to, da bude zapratom poslana u njen savičaj.

Serbija.

Jedan magjerski list piše o istočnem pitanju, a polimence o Srbima kako sledi:

„U evropskoj Turskoj ima osobito tri naroda, koji sačinjavaju jezgra tamošnjeg stanovništva, a to su Slaveni, Gerci i Romani. Pri svem tom, što je geografski položaj po Gerke najzgodniji, ipak neda se tajiti, da je slavansko pleme pozvalo, da bude na želju narodnog preporodjaja na evropskoj Turskoj. Medju slavenskim plemenima opet prvo mjesto zauzima polusaviereni Serbija.

„U Srbiji je svako Serbče vično oružju, svaki je Serbin jednak, ako i nije vojnik. U Srbiji ima svaga za oružje sposobnih ljudi 170.000. Po najavioj ministarskoj naredbi dužna je svaka porasna glava u Srbiji imati dva samokresa, handžar i pušku. Osim toga izdat je nalog, da svaki bude u pripravnosti, da na prvi znak poteče u narodnu vojsku sa dovoljnom džebanom, sa dvi-

košulje, dvoje gaćah i dvoje opanakah. Prost narod u Srbiji nezna ni za kakve velike potrebe, vičan je svakoj nesgodi prirode, pa zato od njega nema boljeg vojnika. Posle veleelavne svetloandrejske slavnosti u Srbiji podigao je knez Miloš državnu vojsku na 5000 pešakah, 300 konjanikah i tri baterije. Mladi sèrbski oficiri, koji su se u vojničkim akademijama učili, i medju kojima ima više izrednih vojničkih talentah, podijeljeni su po unutrašnjosti Srbije, te vježbaju narodnu vojsku, koja se danas iz 20,000 vojnikah sastoji. Ova vojska uspieva neobično, i za kratko vrijeme bit će spremna ne samo za obično četovanje, kao što se rat u Hercegovini i Čornoj Gori vodi, no moći će slobodno u svojim dobro uredjenim kolonama napadati na nizama i redife turske i na samom otvorenom polju. U Srbiji bit će danas u privatnim rukama od prilike do 200,000 pušakah a toliko isto parih samokresah. U državnom arsenalu ima gotovo 50,000 pušakah sa špičama, a tako isto i 10,000 pušakah, koje je Rusija posle pohoda u Ugarskoj Srbiji poklonila. U Kragujevačkoj topolivnici zgotovljeno je, montirano i podpuo naoružano 150 topovah od različenog kalibra. Tada se liva u rudokopnjama kod Majdanpeka, a džebana gotovi u fabrici, koja je podignuta u Stragaru (kod Kragujevca). Gradovi turski u Srbiji, osim Beograda, stoje u vrlo traljavom stanju i morali bi pri prvom, najlakšem napadaju u sèrbske ruke pasti; u istim pak gradovima ima toliko oprema za rat, da će se sèrbska armatura otuda udvojiti moći.

„U ostalim provincijama slavenskim u Turskoj živi taj isti ratoborni narod sèrbski, ali sasvim u drugom stanju, no onaj u Srbiji. U tim provincijama postoji samo jedan zakon turski, koga osuđuju i svakolika garancija u koranu leži, a po koranu svjedčba keršćana protiv Turčina neima nikakve važnosti. U ovim provincijama može se slobodno reći, da keršćanin jedino svoj život svojim nazvati smie i može. U ovakim okolnostima nije čudo, što se strašna katastrofa, koja predstoji Turskoj, nikako odkloniti nemože.“

Dopisi magjarskih novinah iz podunavskih kneževinah Vlaske i Moldave tvrde, da i tamo prema porti onaj isti neprijateljski duh veje kao i u Srbiji i cieleom narodu sèrbskom. Pitanje je, šta teži Romanija da postigne, ima li ona Bosnu, Metohiju, Hercegovinu i Bagarsku da oslobadja? Romanija teži za potpunom nezavisnošću ispod suzereniteta portinog i za sjedinjenjem romanskog naroda. Težnje romanskih kneževinah, veli jedan ovdesnji poluzvanični list, mnogo su opasnije po Austriju, nego li po Tursku, pošto Romanija gradi sa onim austrijskim provincijama, u kojima poglavito romanski narod živi. (S. D.)

Černa Gora.

Černogorci iz ličanske i riečke nahije pod upravom Petra Filipova sišli su u plodau Zetu i oteli su mnoga selah; zarobili su 32 važnija Turčina. Iz čerñičke nahije sišli su Černogorci pod berdo Rušlju; u njima su se složili Arnauti, te su oteli Dadić, čim je Bar u velikoj opasnosti, na koi se Černogorci također spremaju.

11. izidju Turci iz Podgorice, da pomognu obsednutom Medunu. Đerkalović ih potuku 240 i nzbiju. Vojvoda Petar Stepanov poslao je na Cetinje tursku hasnu, što su je oteli u Dugoj, kao i dio oružja otetoga. Sada ima u Čornoj Gori arapskih i arnautskih konjah bud' za što. U Nikšiću je najveća nevolja; oka soli prodaje se po 3 cvanike. Cijela Duga puna je lešinah turskih, koje sada kuže zrak.

Turci su porobili slayni manastir Gjurgjeve Stubove, ali su sve platili kod Belopolja!

Na Cetinje došao je jedan viši turski činovnik, da što primirje. Turci hoće sada da priznađu Hercegovinu — medjer mora da im je došlo do gušta! (S. D.)

Niemačka.

Iz Berlina pišu, da je kod izboreh na zemaljski sabor nadvladala stranke napredka. Tvrdi se, da će narodni zastupnici odmah u prvoj sednici viećati o adresi, koja bi kralja imala izvestiti o pravom mišljenju naroda. Dali će već u prvoj sednici sabor zahtijevati, da bude ministarstvo otpušćeno, nije došada odlučeno. — Kralj je veoma turoban te se malo s ministrima razgovara,

zato se pogovara u gradu, da će kralj predati vladu u ruke svojega sina.

U *Posnanskoj* je izabrano devetnaest Poljakah, svi su vlastela, samo trojica su svećenici. U zapadnoj Pruskoj izabrana su tri Poljaka, medju kojima su dva svećenika.

Rusija.

Petrograd, 4. sv. Ruska vlada dogovara se s vladom francuzkom glede jugoslavenskih poslova te se polag svega čini da vlada medju obadvima podpuo sporazumljenje. S time su u savezu viesti, što javljaju, da Ruska zbija namjera udieliti nieke reforme poljskomu narodu.

Iz južne Rusije pišu, da Rusija umnožava svoj peti korpus. Predat će mu se još dragoni, kopljenci i 8 pukovah Kozakah, te će „južna vojska“ imati 100,000 momakah. Govori se, da će se ovoj sa zapovjednika postaviti jedan veliki knez. Na taj način Rusija se niečemu nada, kad se tako u turskom komšuluku sprema.

Berzovjavne i najnovije viesti.

Turin, 10. svibnja. Prva sednica parlamenta bit će 1. lipnja.

U dokaz kako su naša vriedna braća Srbliji za svoje narodno kazalište zanešeni i kako ga revno podupiru, može se uviditi iz sliedeće javne zahvale g. *Jovana Kneževića*, upravitelja jednoga putujućega sèrbskoga kazališnoga društva, koju iz Sèrbskoga Dnevnika evo navodimo i koja glasi kako sliedi:

„Nemogu dovoljno izraziti moju duboku blagodarnost plemenitim Senčanima koji su me prilikom mojih pozorišnih predstavljanja u Senti tako obilato podpomagali, da su ne samo priležno predstavljanja pohodili, nego su mi još cijelo društvo stanom i prepitavanjem besplatno providili. Neka im ovde bude pred sèrbstvom fala i dao bog, pak se takovi Sèrbi svuda množili.“

Kazališni oglas.

Večeras prvi put: „*Lucia di Lamormoor*“ opera u 3 čina od Kajetana Donizzetti-a. Luciu pievat će nova primadonna *Luduina Capeli*, koja kao što čujemo ova ulogu medju svoje najsavješnije broji. Ulazne biljege mogu se i za dana kod obične kazališne kase dobiti.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 12. svibnja 1862.

Papiri.

	Svjetlostni tečaj u austr. vred.
5% Kovovnice	71.75
5% Narodnoga zajma	84.95
Narodne banke	8 1/2
Vierovnoga savoda	220.70

Mienice.

Srebro	130 35
London	131 50
Čarski cekini	6.28

Meteorologička opažanja na ovdiešnjoj kr. višjoj realci dne 12. svibnja 1862.

U r a	Barometar na visini od 1000 f. u par. drž.	Barometar na visini od 1000 f. na 0	Toplota po R.	Neoblašt	Smjer i jačina vjetra	Atmosfera (barometar na visini od 1000 f. na 0)	Opazka
7. pr. pd. 329. " 66 328. " 60			12.6	10	sj.		
2. pal. " 329. " 76 328. " 34			18.0	10	sj.		
9. u več. 330. " 11 329. " 02			12.8	10	Z.		

Danas u 7 sati temperatura R. +18.2.

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

K br. 362—1862. (342)

3—1

Ličbeni oglas.

Dozvolom visoke dvorske kancelarije ličbat će se medjed naredbe vis. kr. namiestničkog vieća od 24. travnja, br. 5150/661, u pisarni podpišanog ureda br. 49. u laškoj ulici 26. dan svibnja t. g. u 9 sati prije podne gradjenje novog kamenog mosta na zagrebačko-karlovačkoj cesti blizu Desinca u razdielu IV-0 sa proračunanim troškom od 4067 st. 33 novč.

Tko god u svoje ili tuđe ime ponude činiti kani, mora prije, neg što ličbanje započne, položiti kaobinu od 5% gore proračunane svote.

Tko gradjenje dostane, morati će ovu kaobinu nadopuniti u ime jamčevine do 10% ponudjene cijene.

Primat će se također i pismene ponude predane prije dana ličbenoga u pisarni podpišanoga ureda.

Način, kako te ponude sastavljene biti moraju, kao što i ostali ličbeni uvjeti mogu se vazda saznati u pomenutoj pisarni.

U Zagrebu dne 10. svibnja 1862.

C. k. gradjevni ured županijski.

K br. 6402 ad I.

3—1

Oglas.

Da se osigura potreba drvah za ogrjev za kralj. dalm.-herv.-slavonsko namiestničko vieće za doba grljanja 1862. držat će se dne 23. svibnja 1862 od 10 do 12 sati prije podne kod podpišanoga ravnateljstva pomoćnih uredah ponudna razprava.

O tom se poduzetnici s tim dodatkom obaviećuju, da se dotičat ponudat uvjeti mogu svaki dan od 10 do 12 sati prije podne u pisarnici razgledati.

Od ravnateljstva pomoćnih uredah kr. dalm.-herv.-slavonskog namiestničkog vieća u Zagrebu dne 12. svibnja 1862.

Rose.

Br. 131-gr. 1862. (340)

3—1

Dražbeni oglas.

Županijsko-kotarski sud jastrebarski ovime na znanje daje, da će se dne 23. svibnja i 6. lipnja 1862, svaki put u 10 sati prije podne, na imanju Dvorjani kod sv. Jane obdržavati ovršbena dražba, na kojoj će se prodavati svakovrstne gasp. Ljudevita Mikšića radi dužnih g. Janku Miklošiću 525 fr. s. vr. s. p. zaplijene i na 4113 fr. 70 novč. a. vr. procijenjene pokretnosti, kao: pokućstvo, vinsko posudje i t. d., pa ako se takove na prvoj dražbi ni sa više ni za procijenjenu vriednost prodati nebi moglo, prepuštit će se na drugoj dražbi najboljem nudiocu i ispod procijenjene vriednosti.

Jastrebarska, 24. travnja 1862.

Švabizer.

Br. 2220. (kr. de 1861. (333)

3—1

Izrok.

Kr. sudbeni stol županije virovitičke daje ovim na znanje: Da je na molbu Teodore Savić, kroz g. odv. Nedelkevića, radi dužnih 643 fr. 42 novč. a. v. sa pr. dozvolio ovršbena dražba na nepokretnostih, i to: oranice u Tižini, parc. br. 2556. u grunt. napisniku br. 2033. občine Osiek, zatim druge oranice u Tižini, parc. br. 2155. u grunt. napisniku 463 1/2 iste občine unežene, i na vlastništvo Miloša Savića iz dolnjeg grada Osieka spadajući, koje oranice jesu sudbeno na 687 fr. 30 a. procijenjene, te da su u tu svrhu dva roka oprediećena, prvi na 26. svibnja 1862, a drugi na 26. lipnja 1862, svaki put u 10 sati prije podne u dolnogradskom varoškom domu.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi ota nepokretninu kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina, ako li se kod prve dražbe ni sa više ni za procijenjenu cijenu neprodade, kod druge dražbe i ispod procjene najboljemu nudiocu izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po nuputku suda na se primiti, i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, procijenjeni napisnik i gruntovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviešćeni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene predaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati morati, ako li se dioba kupovine bez njih predaju, i njih, ako li se na taj način kupovina iscrpi, ništa nezapadne.

U Osieku dne 5. travnja 1862.

Br. 343.

3—1

Oglas.

Na temelju odluke kr. sl. glav. grada Zagreba od 10. svibnja 1862, br. 1303, daje se na znanje, da će se na 21. i sliedećih danah mjeseca svibnja 1862 od 9 do 12 sati prije podne i od 3 do 6 sati poslije podne na javnoj dražbi prodavati pokretnosti spadajuće na sastavštinu pokojnoga gosp. Petra pl. Šatmice, bivšega kanonika i štioca prvostolnoga kaptola zagrebačkoga, u bivšoj njegovoj kuriji, i to: dragocjenosti, pokućstvo, rubje, kuhinsko posudje, vino, bačve, blago i druge stvari.

Pozivlju se dakle svi, koji žele što kupiti, s tim dodatkom, da će se imat kupovinu odmah položiti u gotovom novcu, i da će se najprije prodavati, regato blago, naime volovi i krave.

U Zagrebu, 11. svibnja 1862.

Dr. Antun Rojc.

Br. 338.

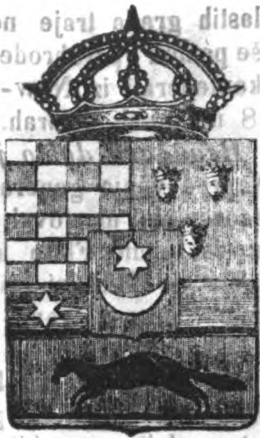
2—1

Posve mlada udovica,

igli i gospodarskim vištima, želi u dobru kuću, na danje radje i u varoš, doći. Točne ponude stavi pismom frankiranim pošte restante u Zagrebad pismenima: M. R.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i prazničke
na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za
u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se
list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predloženo je uvrstila: 7 kr. a. vr. od linije sa
jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Erarska pristojba za
svaki oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko putah, koliko se
putah listi uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u sriedu 14. svibnja 1862.

Broj 111.

Uredovni dio.

Ljudevit Nagy, izpravnije **Farkas György**,
proti kojemu je radi krivotvorja bankah povedena
iztraga, uteko je dne 27. travnja t. g. iz zatvora
iztražnoga u Pešti.

Osoba mu se opisuje kao što sliedi:
doba: 30 do 31 godinu star,
rodno mjesto: Rima u gornjorskoj županiji,
posljednje boravište: Budim, Taban br. 34,
vierožakon: reformirani,
stališ: neoženjen,
zanimanje: izvan krivotvorja bankah nikakovo,
visok: 5 cipeljah 4 palca,
lice: duguljasto, suho,
mast lica: blijed, koža čista,
vlas: tamno plavi, vrh čela riedki,
čelo: visoko,
obervi: žuti,
nos: duguljasto tanak, uredan,
usta: vazmierna,
zubi: dobri,
bervkovi i brada: žuti,
osobiti znakovi: nikakovi.

Govori magjarski, niemački, poljski, nešto
francuzki i talijanski.

Kad je uteko, imao je magjarsku haljinu sa
černim peremom, magjarske hlače i magjarski šešir.
Polag kasnijih viestih svuko je već magjar-
sku odieću svoju, te su ga u Aradu vidili u fran-
cezkoj nošnji sa šešikom, komu su krila bila ši-
roka.

Od strane c. k. povelj austrijske narodne
banke obećano je onomu, koj uhvati **Farkaša**
drugije **Nagya**, nagrada polag okolnosti do čer-
tiri hiljade forintih aust. vriedu.

Što se time stavlja do javnoga znanja:
U Zagrebu 11. svibnja 1862.

Od kr. dalmat. herv. slav. namiestničkoga vieća.

Neuredovni dio.

Trojedna kraljevina.

„Pozor“ donosi sliedeći dopis iz Križevca
od 10. svibnja: Buduć da se kazališni dobrovoljci
samo onda mogu slobodno kretati i sigurno pred-
stavljati, kad imaju stalno kazalište, a to još više
kad se za porabu sgrade nemora ništa plaćati, tada
bo se može čisti prijam upotriebiti za druge do-
morodne svrhe; zato je ovdajše domorodno društvo
dobrovoljacah odlučilo, da se u Križevcu podigne
i sgradi kazalište, kako će sili odpuštati, što s
najmanjim troškom. U tu svrhu dade načiniti po
vještom mierniku i graditelju a k tomu iskrenom
domorodcu iz Varazdina, nu ovdje kod gradjenja
sgradah za gospodarsko-šumarski zavod upotrieb-
ljenom g. Jakomini-u nacert i osnovu, po kojoj
nebi kazalište mnogo stajalo, a ipak bi kazališna
dvorana služiti mogla za predstavljajja, za ples i
za druge zabave, jer u Križevcu i onako neima
poveće dvorane za sadanje okolnosti. Ako bude
više novacah, to će se sgrada povećati. Društvo
se je obratilo na domoroce, a prije svega na
najviše dostojanstvenike i imućnike, pa se nada,
da će cilj dokučiti, niti nedvoji, da se nebi oni
domorodnomu pozivu odazvali, koji vazda prednjače
u domorodnih poduzećih, i podupiraju narodnu
stvar vazda po mogućnosti, i tu se nada društvo
postignuti tim više, što su niekoja vriedna visoka
gospoda svoju pomoć jurve obrekli. Nu sve je

ipak pretekao naš sviatli ban, koji je ovih danah
izvolio društvu poslati u prenavedenu svrhu 100
for. sr. u pet zadužnicah narodnoga zajma od god.
1854. zajedno sa dotičnimi kuponu uz sliedeći dopis:

„Tek sada primio sam cienjeno pismo od 28.
veljače o. g. kojim me štovani odbor poziva, da
za podignuće kazališne sgrade u Križevcu, oko
koga štovani odbor nastoji, štogod doprinesem.

Uvaživ domorodnu svrhu poduzeća toga,
kojemu dobar napredak iskreno želim, dajem dra-
ge volje i ja prinesak svoj, te šaljem u to ime
štovanomu odboru u prilogu iznos od sto forintih
srebra u pet obveznicah narodnoga zajma od go-
dine 1854. po 20 for. zajedno sa dotičnimi ku-
poni, dospievajućimi od 1. travnja 1862 počamši.

U Zagrebu dne 29. travnja 1862.

Šokčević s. r., f. m. l. i ban.“
Kako je ovaj visoko cienjeni dopis s prilo-
gom uzhitio dobrovoljačko društvo, a i sve ovdaj-
nje rodoljube, možete se misliti! zato budi iskrena
i javna hvala našem sviatlomu banu! a druga
gospoda domorodci uvidit će, da Križevčani i u
ovoj struci domorodnoga napredka neće zaostati
za svojom braćom, i da se brinu svaki čas za
svoj dom i rod.

Sèrbija.

Beograd. U susiednoj Bosni i Bugarskoj,
piše „P. L.“ kao da će se skoro zaratiti raja s
Turcima. Porta to sluti, zato se čini gotova pri-
stati na pregovore mira i dati Hercegovini auto-
nomiju. Ali sve to nije dosta, da se razdraženi
duhovi uzpokoje. Vjerojatni glasovi sa černogorskog
ratišta, koji uprav amo stizu, vrlo su za keršć-
ćane povoljni, te do malo vremena mogu se u-
stavši Vasojevići s drugim keršćanskim miestima
kod Senice sa Sèrbijom sjediniti. Premda je ova
ciela duž vojskom načičkana, to nebi ipak bilo
nemoguće, počem je sad i regularna turska voj-
ska s pretèrpljenih porazah u neredu, te gomilama
odbiegavaju. Još se govori da će Omer-paša svoj
glavni stan premiestiti na sèrbsku granicu, i to
neda napadne na Sèrbiju, no da preprieći svezu
ustalacah sa Sèrbijom.

Malo je izgleda, da će portin komesar za
izravnanje odnošenja izmedju Porte i Sèrbije o-
vamo doći, pa baš da i dodje, o čem vrlo
sumnjamo, to se ovdie izviestno zna, da porta
nikako nije naumna stvar izravnati, no tek na
dalje oderžati.

Turska.

„Ost u. Westu“ pišu iz Hercegovine od 8.
svibnja: Vojvoda Novica Čerović čuvao je u po-
sliednje vrieme sa 1000 uskokah i 3000 ustalicah
put od Jenji-Pazara prieko Bielopolja u Sarajevo,
spreman na obranu. Jedno odienjenje na sèrbskoj
graniči postavljene turske observacione vojske
pokušavalo je, da rekognoscira dolnje Vasojeviće.
Turci, ne naišavši na odpor, zapale selo, te po-
gubivši nieke starce keršćane, ponesu u triumfu
njihove glave, da posve mirnu raju u srezu za-
plaše. Kaludjeri iz Gjurgjevih stubovah ostaviše
svoje manastire, a Turci ih zatim porobiše i obez-
svetiše. Ali Novica Čerović udari 3. svibnja na
Turke. Započe se strašan boj, koji je do pred
večer 4. trajao. Turci imadoše 3500 mervih, iz-
gubiše dva topa, i budu uzbijeni u Bielopolju. —
Saobraštaj izmedju ove vojske i Omerpasine sad
je prekinut.

Na strani Zete izpade černogorski vojvoda
Petar Filipov iz Golubova, obsiedši bez velikog
odpora prediel Zete, pošto je 27 Turakah kao
taoce zarobio. — Tim se turske tverdine Žabljak
i Spuž izolirase bez ikakvog saobraštaja s turskom

vojskom i kao što se veli, samo su na jedan
miesec danah ranom snabdievene.

Prema jugu obseo je vojvoda Gjuro Pleme-
nac Turska sela Dedić blizu Bara, tako da Turci
ovo na jadranskom moru ležeće mjesto sad lahko
izgubiti mogu.

Zega, tajnik Luke Vukalovića, odpraćen je
pod stražom na Cetinje.

Na Cetinje je došao ovih danah nieki turski
poslanik, kao što se veli, radi ugovora primirja.

U ultimatu na Černu Goru izrečeno je prizna-
nje stare Ivan-begovine, zemlje porodice Černo-
jevića, od koje poslednji potomak živi u Banatu.

Sa gornje Drine 22. trav. Panduri i ba-
šibozuci u zvorničkoj nahiji najžešći su gonitelji
keršćanah. Nieko od njih nemože ostati na miru.
Keršćani nemogu već ni svoje kerstno ime na
miru da proslave, jer čim se dvojica ili više
združe, bilo putem, bilo kod čije kuće, odmah ih
Turci salete i kao buntovnike u zatvor gone.
Sèrbini jedan, koji je sv. Lazara slavio, sazove
svoje komšije da se kod njega provesele no slava
mu presiede, jerbo bašibozuci, koji pored sèrbske
granice Drinu čuvaju, dodju u kuću onoga, koji
je slavio, te domaćina i goste s kundacima iz-
prehijaju i sve ih povežu, govoreći gazdi: „šta
će ti, kerstu, toliki Vlasi kod kuće.“ U taj čas
natieraju gazdu te im zakolje dva jagnjeta i nie-
koliko kokošijuh, i moraše ih častiti, a kad se
rakije dosta ponapiše, onda ti potieraju gazdu o-
nako vezanog s gostima u aps, gdje je uskeršo-
vao, i odatle izpuste kući, pošto su gdiekoga po
kesi kaznili.

Drugi slučaj dogodio se licem na vaskrese-
nje. Kad su keršćani u crkvu išli, Turci zasie-
dnu na niekim miestima, pak sve pootimeju, što
su bili poneli za ručak govoreći im, vi ste to
vlaše ponijeli vašim odmetnicima, koji protiv nas
idu; i još keršćane izprehijaju.

Sa bosanske granice, 29. travnja. Oko
naše granice svuda su već usadjeni direci, koji su
unaokolo okatranjeni i kod svake straže namiešteni
a gdje koi su i barjačić izmetnuli. Ljudi s one
strane kažu, da su im sve to napravili Englezi,
kojih ima mnogo po Bosni, i kao da su oni primili
upravljati sa turskim carstvom. Evo nam dolazi
sada i Tuzlanska nahija na Drinu i kažu da će
doći i od drugih kadilukah.

Turci po gradovima živeći kao Zvorničani,
Sokoljani, i na drugim miestima nema skoro dana,
kad našeg kog čovieka u Sèrbiji nepljačkaju. Ta-
ko ti 28. t. m. više Krupnja, sreza Radjevskog,
dodjoše naši ljudi u Jagodnju, da svoj posao polj-
ski rade, kad al dodju Turci Sokoljani, i odmah
jednoga iz puške na miestu ubiju, a na drugoga po-
lete da poseču nožem, no ovaj keršćanin za-
pomože i odma na njegovu viku odzovu mu se
druga dva Sèrbina, i kažu koliko nas treba, evo
nas dvadeset. Onoga siromaka udari Turčin po
vratu, a on podturi ruku, te mu budu dva pèrsta
odsiečena i malo vrata zakači. Turci pobiegnu
odmah čim čuju pomoć, a da se Sèrbi nisu oda-
zvali, onoga bi svega izsiekli.

Naše vlasti zabranjuju strogo Turčina ubiti,
zašto svak zna, da će ubijen biti, a da se naši
smiju braniti, jamačno bi se odbranili od turskog
napadača.

Turci pak kad ubiju keršćanina od svoje
vlasti dobiju pohvalu. Kad ikogod kaže, da je ubio
Vlaha, odma će mu duša u tendariju, nego gledaj
da još koga ubiješ, jer onda će ti reći, da si
pravi sin prorokov i carski, a da nisi ubio, onda
nisi ni Turčin ni ništa, no se malo sakri, da te
nebi odmah našli, dok malo nezabašurimo, pa će-

mo onda opet gledati drugoga. Tako ti Turci po gotovu svaki dan po Bosni čine, i ostaju nekažnjeni, i onda otvara im se bolje zlo činiti, počem ja Turčina nesmiem ubiti, a on mene smije, a da nama vlast dopusti makar koliko toliko braniti se, da vidiš kako bi brat za brata ginuo. (Svetov.)

Talijanska.

Milan, 6. svibnja. Biskup brgmaski izdao je tajnu okružnicu na župnike svoje dieceze, u kojoj ih poziva, da podčinjenim im svećenicima pod prijetnjom oštre kazni zabrane posjetiti „protavu“ (Garibaldi), „koji namierava putovati po ovoj pokrajini.“

Rusija.

Varšava, 9. svibnja. Noćas pobuni se u topničkoj kasarni više soldatah protiv nekih oficira i zlostavio ih. Ovim oficirima prebacivalo se da pripadaju onima, koji su kao uhode po svoj vojsci razdieljeni i da su pristaje onih osobah, koje su protiv boljšeg obškerbljavanja i držanja soldatah. Tim povodom smješteno je više kozakab u topničkoj kasarni i o samoj stvari povedena je iztraga.

Berzovjavne i najnovije vjesti.

Terst, 10. svibnja. (Prikozemska pošta posredstvom Lloydova parobroda „Pluto“ s vjestima iz Kalkute do 9. iz Singapura do 7. travnja, dopiruće iz Batavije do 31. ožujka.) Na izločnoj strani Jave vlada glad i cijena pirinča je dvostruka. Kažu da su morski gusari opljačkali *Monado*, porobili vladne urede i blagajnice i sa sobom u robstvo odveli 200 osobah.

Frankfurt, 10. svibnja. Bila je izvanredna sjednica sabora nemackoga saveza. Austrija i Pruska predložile, da se zamoli Kurheska da obustavi povedeno izbornu postupanje. Kurheska zamoli polag poslovnoga reda viećanje odbora.

Berlin, 12. svib. S poljske granice javljaju pod današnjim podatkom: Glasa se, da je razkrita *vojnička uruta u prilog Poljskoj*. Velik broj oficira, samih Rusah, veoma je, kažu, kompromitovano, osobito *oficiri smješteni u Kalisu*. Kažu da je već povedena velika iztraga.

Hanover, 10. svibnja. U poklisarskoj komori učimo je blagajnički savjetnik *Bottner* dovoljno podupert prvobitni predlog, da vlada odmah ukine naredbe, koje izključuju bivše ministre iz stališke skupštine.

Kasel, 3. svibnja. Medju Teysom i Ziegenheimom oduzela je žandarmarija, koja je bila izasla da uzapli leleće spise, izdane ustavnom stranom, poštanskom glasniku zapečaćene svežnje dolazeće iz Frankfurta i otvorila ih, no nije našla traženih spisah.

Bruselj, 10. svibnja. Polag lista „Moniteur belge“ povoljno je uobće stanje kraljeva zdravlja. Od jučer kaže se poboljšanje plućne afekcije.

Bruselj, 11. svibnja. Današnji „Moniteur belge“ javlja: Kralj se neprestano dobro nalazi. Vojvoda brabantki prispjet će večeras.

Pariz, 11. svibnja. Današnji „Moniteur“ javlja da je princ Napoleon jučer odputovao, da svoga tasta posjeti; on nije dobio od cara nikakova političkoga poslanstva.

Varšava, 8. svibnja. Na niekom dobru kod Tomaszewa u Lublinskoj guberniji pripadajućem bogatom Starszynskom zbio se sljedeći užasan događaj: Usled denuncijacije otišo je pukovnik žandarmarije u Lublinu, imenom Moslawski, praćen jednim kapetanom i dvojicom žandarmah na dobro, da uapsi mladoga 18godšnjega Starszynskoga zajedno s njegovim učiteljem. Mladi ponositi grof izjavi, da će se dati uapsi samo po građanskoj oblasti i lati se, kad pukovnik zapoviedi žandarmima, da ga pograbe, revolvera, te ustrieli oba žandarma a zatim rani pukovnika pa najposlie ubije samog sebe. Učitelj bio je jučer uapsen i onamo doveden.

Kadix, 10. svibnja. Iuarez ponudio je iznova zadovoljštinu. Kažu da saveznici uzeše taj predlog u pretres, a da sila Almontova sve većma raste.

New York, 1. svibnja. Dolazak savezne flote pod New-Orlean potvrđuje se. Unionisti gotovi su predat se. Bombardovanje New-Orleana još nije započelo. Dopisivanje zbog predaje u-

nionistah i oblastih grada traje neprestano. Konfederati unište pamuk i parobrode u New-Orleanu. Misle, da su konfederati iz New-Orleana sa sobom odneli 18 milijunah dolarah.

General Beaugard dobio je znatnu pomoć u Korintu. Napredovanje generala Banksa preporučeno je razorenjem mostovah priko Sheand-saha. Glasa se, da je dio Flote konfederatah kod tvrđjave Wrighta na Misisipi prispeo i da je udario na savezne topčare. Novi Madrid i Kolumbus poplavljeni su.

Hong kong, 31. travnja. Iz Shanghaija od 22. ožujka javljaju: Taipingi, koji prietiše pogibelju Shanghaiju, opet su dalje uzmakli i sada stoje 12 miljah udaljeni. Oni su opet potučeni bili i jedna englezka topčara uništi 200 čamacah s podkrepama i džebanom. U Nankinu vlada neprestano glad. Carska vojska stoji na sievernoj obali Yangtseki-anga i gospoduje nad riekom. U Yeddu bio je na drugoga ministra izvanjskih poslova učinjen atentat, koji nije za rukom posao. Više Japanezah bilo je od njihovih oblastih oštro kažnjeno što su unišili u jednu kersćansku crkvu.

Pokloni za narodni muzej.

Narodnomu muzeju pokloni:

O. Ivo Rodić, tajnik redovničke provincije sv. Ivana Kapistranskoga: a) „Recensio observant. minoram provinciae S. Joannis a Capistrano“ od Gergura Čerapovića; b) „Josip, sin Jakoba patrijarke“, od istoga; c) „Synoptico - memorialis Catalogus O. M. P. S. Joannis a Capistrano“.

Matica ilirska pokloni spomeni novac stogodišnjice Tekelijeve.

Obćina dubička 2. banske pukovnije pokloni jednu lampu, koju je graničar imenom Petar Obrenović isle obćine iz jednoga komada oraova drveta izdijelao.

20. travnja 1862: činovnik Kemlej 2 sreb. i 4 bakr. novca, nadjena u Vinodolu.

24. travnja 1862: Skalar Mihalj, župnik na Maloj Gorici, 4 sreb., 8 bakr. novca, nadjenih u Petrijancih.

3. svibnja: histor. društvo 1 sreb. i 1 bakr. novac, nadjen u Barilovcu kod Karlovca; zatim kroz isto društvo Antun Mažuranić: 1 bilonski novac nadjen u Kuli (Lika), 7 srebernih, 24 bakrena i opet 1 bilonski novac.

28. travnja: Vinko Sabljar, vrhovni nadziratelj financijah: „Allgemeine Theaterzeitung“ von Bäuerle, von 1840 das 1. bis 4. Heft, von 1841 das 1., 2. und 4. Heft, von 1842 das 4. Heft, von 1843 das 2. Heft.

5. svibnja: Petar Zoričić, profesor na realci u Zagrebu, 4 sreb., 15 bakr. novacah, 2 od smiesa i 1 banku.

10. svibnja: Ivan Pavelić, zastavnik ličke pukovnije, 1 bakr. novac od prevrata u Rimu.

Ovi pokloni nar. muzeju učinjeni sa zahvalnošću se primaju.

U Zagrebu, 12. svibnja 1862.

Vukotinović.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 13. svibnja 1862.

Papiri	Svjetlosni tečaj	u austr. vred.
5% Kovovnice	71.95	
5% Narodnoga zajma	84.55	
Narodne banke	818.—	
Vierovnoga zavoda	220.30	
Mienice		
Srebro	130.35	
London	132.—	
Carski cekini	6.27	

Meteorološki opažanja

na ovdiešnjoj kr. višjoj realci dne 13. svibnja 1862.

U. r. a	Barometar va visina u par. colt.	Barometar va visina redue. na 0	Toplo- ta po R°	Noblaka	Smier i ja- kost vjetra	Atmo- sferička oborina (dažd, snieg ili ruča)	Opazka
7. pr. pd.	330.56	329.36	+18.2	1	0		
2. posl.	330.86	329.53	+18.4	4	Jza		1.46
9. u več.	330.89	329.74	+15.0	1	0		

Danas u 7 sati temperatura R° +12.6.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Barometrom Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

SLUŽBENI LIST.

Br. 2221. gr. 1861. (334)

3-1

Izrok.

Kr. sudbeni stol županije virovitičke daje ovim na znanje: Da je na molbu Josipa Roba iz dolnjeg grada Osieka, kroz odvjetnika g. Stjepana Nedelkovića, radi dužnih 504 fr. a. v. sa pr. dozvolio ovršnu dražbenu prodaju nepokretnosti Petra Kipotića što mu sa 922 fr. a. v. sudbeno procijenjene i u gruntovnici obćine grada Osieka pod br. 695. upisane, te da su u tu svrhu dva roka opredjeljena, prvi na 26. svibnja a drugi na 26. lipnja 1862, svaki put u 9 sati prije podne u dolnogradskoj varoškoj kući.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina, ako li se kod prve dražbe ni za više, a ni za prociebnenu cijenu neprodade, kod druge dražbe i izpod prociebnenu najboljemu nudiocu izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovna dovoljna biti, po naputku suda na se primiti; i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, prociebneni napisnik i gruntovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviješteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati morati, ako li se dioba kupovnine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovna izcerpi, ništa nezapadne.

U Osieku dne 5. travnja 1862.

737. (341)

3-1

Oglas.

Niže opisano dobro Bertiševce, na g. Adalberta Martinkovića, vlastelina, i njegovu malodobnu diecu spadajuće, bude se u sljedstvu odluke veleslavnog kr. županije zagr. suda od 11. rujna 1861, br. 3362-gr., na molbu gori rečenog vlastelina izdane, dobrovoljno javnoj dražbi dne 31. svibnja (maja) 1862 u jutro o 10 sati na licu miesta u dvoru Bertiševcu u Draganiću ležećemu izverglo i javna dražba obdržavala, kojeg dobra izklikna cijena u 13,500 fr. sastoji.

Uvjeti, pod kojima se isto dobro prodavalo bude, mogu se svaki dan kod županijskog kot. suda na Banji ili kod vlastelina u dvoru Bertiševcu vidjeti i čitati.

Opis dobra Bertiševca

u županiji zagrebačkoj s ove strane Kupe ležećega.

Isto leži u krasnoj i veoma zdravoj okolici na brežuljku 300 korakah od državnog drumu u Karlovcu peljajućega udaljenom, iz kojeg se mljen i prijetan izgled očima pruža. Isto je dobro od tergovačkog grada Karlovca 1 sat i isto toliko od terga Jastrebarskog udaljeno i sastoji iz sljedećih stranah:

I. Iz zidanog dvora, u kojem se u gornjem katu 5 sobah s izgledom prama državnom u Karlovcu vodećem drumu, u dolnjem 2 sobe, 1 izba, 1 kuhinja, 1 boltani podrum od 400 vedar. pož. nalazi.

II. Iz gospodarstvenih zgradah, suše, kolnice, stajah za volove, kravo, konje, zatim svinca, kokošnjaka i kukurušnjaka.

III. Iz bašče, koja se od dvora do državnog drumu proteže, i u kojoj se najplemenitije voće i brajde najbolje vèrsti tersom nasadjene nahode, u veličoci od 2½ rali.

IV. Iz dvorišta od 1¼ rali.

V. Iz oranicah, zemaljah od 45 ralih.

VI. Iz sienokošah od 8¼ rali.

VII. Iz vinograda godišnjeg priroda do 70 pož. vedarah od 1¼ rali.

VIII. Iz kolosieka od 1¼ rali.

IX. Iz obćinskog hrastovog luga, iz 6000 ralih sa- stojećega, u kojem pravo uživanja svake vèrsti drvare, žirovine, pašovine i lova pripada.

Svota zemljištah bez luga 60¼ rali.

Ovdie ima se opaziti, da je zagrebačko-karlovačka željeznica izpod dvora br. 8 blizu državnog drumu osnovana.

Položaj dobra je krasan, imade dobru vodu, prilično za svaku špekulaciju sa vinom, žitkom, marvom, drvima, sienom i mliekom, tako u miestu kao i u tergovački grad Karlovcu, koji 1 sat udaljen leži.

Martinković.

Br. 869-M. (337)

3-1

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudb. stola žup. zagrebačke stavlja se do znanja, da će se usled molbe gg. Nestlana i Kalabara proti g. Josipu Persiću u stanu g. J. Bruknera kao postavijenog sekvestra dne 26. svibnja t. g. i dne 10. lipnja t. g., svaki put u 9. uri prije podne pokretnosti pod ovrhu uzete, kao: svake vèrsti kramarske robe u prociebnenoj vrijednosti od 157 for. 27 n. a. v. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se na prvom roku samo uz prociebnenu cijenu prodavati, na drugom pak roku prodavati će se i izpod prociebnene.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

Kr. sudb. stol županije zagrebačke.

U Zagrebu dne 3. svibnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vl. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje oprodijeljena je uvrštenina: 7 kr. a. vr. od linijosa jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Erarska pristojba za svaki oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se puta list uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u četvrtak 15. svibnja 1862.

Broj 112.

Uredovni dio.

Kod 356. i 357. dne 1. svibnja t. g. na temelju najvišjeg patenta od 21. ožujka 1818 i 23. prosinca 1859 preduzetog zrebanja starijeg darsavnog duga izvučene su serije 471 i 2.

Serijs 2 sadržava bankalne obveznice u prvobitnom kamatnom mierilu od 5% i to br. 991 do uključivo 1951 u glavničnom iznosu od 968,457 for. i uvrštene doljno-austrijske stališke domaće obveznice u prvobitnom kamatnom mierilu od 4% i to br. 1085 do uključivo br. 1121 u glavnom iznosu od 158,258 for.

Serijs 471 sadržava česko-stališku erarialnu obveznicu br. 164,856 u prvobitnom kamatnom mierilu od 4% sa trideset i drugom stranom glavnične svote — i doljno-austrijsku erarialnu obveznicu odstupljenu dne 30. travnja 1767 u prvobitnom kamatnom mierilu od 4% i to: br. 28,644 sa jednom petinom glavnične svote, i br. 28,419 do uključivo br. 32,673 sa celom glavničnom svotom, — u ukupnom glavničnom iznosu od 1,251,210 for. 43 kr. Ove obveznice povišit će se na prvobitno kamatno mierilo polag ustanovah najvišjeg patenta od 21. ožujka 1848, te u koliko ovo mierilo 5% dostiže, promienit će se po mierilu za preobratu obnarodovanom objavom ministarstva financijah od 26. listopada 1863 br. 5286 (D. Z. L. br. 790) u 5%ne obveznice na austrijsku vriednotu glaseće.

Za one obveznice, koje će se uslied zrebanja povratiti na prvobitno kamatno mierilo nedostizhuće ipak 5%, izdat će se strankama, ako to zahtijue, obveznice glaseće na 5%ne u austrijskoj vriednoti polag ustanovah spomenute objave.

U Zagrebu dne 1. svibnja 1862.

Od kralj. dalm.-herc.-slav. namiestn. vieća.

Proglas.

Od strane gradskog poglavarstva stavlja se ovime do obćeg znanja, da će za vrieme preuredjenja lovačke i mesničke ulice promet s kolih u istih ulicah do konačnog njihovog preustrojenja obustavljen biti.

U Zagrebu dne 12. svibnja 1862.

Načelnik
F r i g a n.

Neuredovni dio.

Turska.

* U Carigradu, 8. svibnja. (Dopis Nar. Novinama.) Javio sam Vam sinus, kako bijaše velika oskudica novacah u Carigradu, i kako se bijaše Turci zabavili poradi toga oskudnoga stanja svojih financijah, te evo hvala Alahu dragome i svetca Muhamedu! dodje im prije mesec danah pomoć iz Englezke. Dobiše na kamate već bilo kakve mu drago, 8 milijunah funtih šterlingah, to je 80 milijunah forintih austrijskih. Kad ovi novci stigoše, koji su izgledali ko onebo sunce, uradova se sav Carigrad, misleći, da će time zaćepiti sve rupe, i osmiriti sve potrebe carstva, ali ih neće nestati nikada, te udariše po starome adetu svome u veselja, raskoš i troškove preko svih granica, nesvjestajući se na stražnja kola, dok evo hazna opet prazna.

Tu ih stidjeli pokloni, kupovali dragocienosti za sultanov harem, bogato sidale i ponamićivale

zgrade i palače, i da se hazna što prije iscrpi, uputiše sultana, te si je naručio 800 najtiepih mladih dievojakah Čerkeskih za bogato urešeni harem, da se stari adet sultanah nezatere, i da sieme Osmanovo nepropade. K tome još hajde da provede ćef, da se od silnih poslovah odmori, pak da malo propuluje, dok je engleskih parah, ako je i protivno zakonu svetca Muhameda. Po propisu alkorana nesmije sultan nikada da se krene iz prestetnoga grada svoga, okrom da vojuje na nevierne; no morate znati, da je putovanje ovo sultanovo, premda kratko, bijaše, više novacah stajalo, nego kad bi svi ostali carevi evropski putovali.

Prije petnaest danah vratio je sultan iz Bruse, Ismita i ostalih bližnjih miestah, pak je sada opet tišina u Carigradu; ali je i hazna prazna, te eto nove biede i nevolje. Novci, na velike kamate uzajmljeni, potrošeni, dugovi veći, hazna opet prazna, vojska po 20 mjesecih neplatjena, buna na bunu po celome carstvu, činovnici lakomi i nevierni, narodi nezadovoljni, a reda nigdie ni za lieka.

Još izćekaju Turci od Englezah tri milijuna funtih šterlingah, bajagi da vojsku time podmire i plate, na koju su opojeni prije zaboravili, dok je onih 8 milijunah trajalo; ali Englez mudar sada veli, dok vidimo, što ste sa ono 8 milijunah funtih uradili, jeste li zemlju uredili, pak poslie da mi opet damo. Sad eto dakle opet nove zabune. Ovamo se Englezu zavjeriše, da će s olim nevcima bune utišati, i zemlju svoju po kauriski urediti i udaritati; a onamo pare potrošile na druge kojekakvo ludosti i sujetnosti; k tome stigoše još i loši glasovi od Černegore i Hercegovine, da je vojska Derviš-pašina razbijena i potučena, Omer-paša da svoju mladu Omericu, s kojom se je od skora oženio, u Mostaru na koljenih ljulja, pak sada opet jao i pomogaj, aman, aman! Sad izmišljaju i nameću na berzu ruku opet nove damge (namete) samo da se ma i najpreće potrebe namire.

Sad su istom po gdje koji pametniji Turci po Carigradu oči otvorili, puše, čute, klimaju glavom i divane javno, da dobra po njih biti neće; baš se primetljaju, da je ušao nieki strah u nje, te se je svak živ prepao, i koliko kćerćani pred njima toliko oni tripot više pred kćerćanima strepe, jerbo vide, kud je sve pošlo. Na Omer-pašu javno viču, kažu da je uzeo u Mostaru najliepšu mladu dievojku za trelja ženu, s kojom rahat vrieme provodi, i u haremu je na koljenih ljulja, dok se carevi nizami, bosanski bašibozuci i ostali krajiški age i begovi kćervare sa Černomgorom i Hercegovinom, da Osmanlije u Carigradu mirno spavaju i za debele službe u Bosnu spremaju se.

Jedni vele, da je Omer-paša lukav izdajica; da daje pobijati tursku vojsku po kaurima u Hercegovini, samo da u Carigradu dokaže, kako se bez njega nemože carstvo održati, da uvidi Osmanlije carigradske, kako je on carstvu neobhodno nuždan, da se duže održati, i parah nagrabi i da ih šilje u englezke haznu. Drugi opet krive ga, da ja izjelica i turska i kauriska, da napušta Hercegovce i Černogorce, da tuku i plaćaju carevu vojsku, te da za oštelinu, koja nevredi ni 20.000 grošah, napiše i pošalje račun u Carigrad na 200.000 dukatah, koje u svoju kesu tērpa. Nieki opet sumnju na njega bacaju, da je u sporazumljenju sa Niemcima, i da će bajagi njedared izdati i vojsku i zemlju carevu Niemcima. Tako raste od dana na dan sve to veće nepovierenje i skrajnje nesadovoljstvo prema njemu u Carigradu, i sve se više pogovara, da će ga devlet do koi dan iz Hercegovine ukloniti i pozvati u Carigrad.

Kao što sam Vam već javio, tako vam evo javljam i opet, kako je u devletu zaključeno, da se sva sila upotrebi, da se što prije Hercegovina pokori, pak ako se za sada baš i nebi mogla nikako pokoriti silom oružja, a ono da se predobije lukavštinom i politikom, da se Hercegovcima od strane porte obeća sve, što god imali žele, samo da se buna onamo utiša, dok se Bosna u red dotiera, a Bosna na nizamsko da se udurisa, t. j. da bude onako uređena, kao što je niemačka granica vojnička u Hercegovskoj, spahijama da se odazmu dobra, koji se neću da pišu unizame, da se otjeraju u surgunluk u Aziju, a onamo u Bosnu da se nasele Tatari, i ostali pravi Osmanlije, te poslie pomoćju ovizieh da se pokori isto tako i Hercegovina i Černogora i Sèrbija, koje su osmanlijama carigradskim velika kost u gèrlu, jerbo vele da sve zlo osmanlijsko odanle proizlazi.

Poslie zaključeno je, da se udari po svoj Bosni damga (potrošarina) na sve proizvode i espape, bila hrana, veća, stoka, maslo, vosak, duvan, sol, kože i šta mu drago drugo, bez razlike na Turke i kćerćane, džamijska dobra da se oduzmu, imami da se platjaju iz kase kao i nizami, a zato opet imaju oni platjati u carsku kasu od svakoga sahranjivanja po jednu bielu medžediju (22 groša turska t. j. 2 for. i 30 n. vaših.) Ulemi i bodže da obuku nizamske haljine i ovi posliednji da žive u tekijama (manastirima) kao i Vaši fratrovi, a da se u politiku namiešaju.

Nadalje, da se po svoj Bosni ponamieste sami Osmanlije, a uklone Bošnjaci Turci od svih častih i službah carskih, jerbo dèrže u Carigradu da se Bošnjaci biesnt, koji čine bone i nemire, pak da ih treba satrijeti, osiromašiti, i pogaziti, da budu pokorni kao ovce u toru, da i oni onako pravi turci nisu, već osmanlijski amali, koje su Osmanlije na sabliji predobili. Još ih Englezi nagovaraju, da i raju od spahijah posve oslobode, ako hoće, da imaju postojani mir u Bosni.

Velika Britanija i Irska.

London, 9. svibnja. Izloga bila je jučer od 17.000 osobah od prilike posiećena, i sbirka slikah bila je na časove neugodno puna. Austrijaaski oddiel zatvoren; je obćinstvu još svejednako. — Čuju se tužbe na francuzkoga restauraanta, što je svoju tarifu od 1. svibnja povišio za 50 procentah.

Maximilijan Schlesinger skapča sljedeće opazke s jednim svojih izvješćah o izlogi:

Već poveršni razgled kaže nam, da posliednjih deset godinah nije za obćinstvo izgubljeno. Nazadakah opazujemo u najredjim slučajevima, naprotiv u većini granah napredakah što većma zadovoljujuće verste. Ukupna umietnost gradjenja brodovah prošla je prevratnu dobu i stoji na pragu nove. Imamo pred nama željeznih pločah, kojima najjača tanad iz naših starih topovah nemože ba-uditi, a uže nje nove topove, kojima nemože odoljeti oklop od nikakova čelika. Fotografija načinila je gprostasnih napredakah i podigla se do toga stupnja, da bez njene pomoći nemogu više biti graditelji, zemljomieri i tvorničari. Našli su novih bojah i iz gadnoga taloga od sejtina iz kamenita uglevja izvodi lučba nieke od najveleliepnijih tvariha za bojadisanje. Popravljenim parnim plugom ore se po breštuljcima i kamenjem posejanim oranica-ma. Za njim sliede makine za sejanje i žnjenje, košenje i mlatenje u mnogoverstno poboljanim izdanjima i vlada radinost u ovoj obćinstvojoj struci, kao da se o tom radi, da se uor ciklopskoga vremena oživotvori. Uzato poboljšanje u pletenju guminah, svakojaka isumljenja u području berzo-

janslva o savršenoj spravi za švelo itd. Posvuda kaže nam se svežan, okretan život, i ne treba drugo, nego imati otvoreno oko i čuvstvo, da shvatiš što ti se pruža i da mu se radiješ.

Jugoslavenska akademija.

Izvadak iz zapisnika dne 7. svibnja 1862. održane sjednice gospodarskoga odbora za jugoslavensku akademiju i sveučilište.

Izviestitelj prijavljuje, što je prispjelo pri- nosakih za jugoslavensku akademiju od 10. veljače do 28. travnja t. g., te dokazuje ispravami, da je sve to ubilježio u blagajnički zapisnik te u spravu predao glavnoj zemaljskoj blagajni. Sve je na red.

Zatim je čitan odpis v. kr. namiestničkoga vjeća od 8. ožujka t. g., kojim se odboru priob- ruje, da je v. kr. namiestničko vijeće na njegovu prošnju naložilo zemaljskoj glavnoj blagajni, da koncem mjeseca travnja t. g., a u napredak sva- ke pol godine podnese svotni pregled svega imet- ka zaklade za jugoslavensku akademiju. — Sa zahvalnošću primljeno.

Visoko predsjedništvo kr. namiestničkoga vjeća priobruje, da je g. Ilija Barić, podarcidjeka u Golubincu, jugoslavenskoj akademiji namienio jednu vrlo dobro sačuvanu mumiju, koja je bila vlast- ništvom njegova pokojnoga brata Mihaila, nigda perovodje kod ugarske dvorske kancelarije, i koja je za znanost tim veće vrijednosti, što se uz nju nalaze i dokazi, da je prava mumija. Nu buduć da bi dopremljenje te mumije iz Beča bilo skopćano s nešto troška, zato poziva visoko predsjedništvo ovaj odbor, da se izjavi, da li bi se taj trošak mogao namiriti iz zaklade jugosla- venske akademije. — Sciencij odbor, da će na- hvaljenjem ponudjene mumije obogatiti i onako malu sbirku starinah u narodnom muzeju, prima dragovoljno ponudu g. Ilije Barića i dozvoljuje, da se iz akademičke zaklade namiri trošak dopremljenja.

Izviestitelj javlja, da je rodoljubivim daro- vateljem rasposlan poziv, da na priobruenih si tiskanicah točno naznače, kako su naumili i kada položiti obećane darove. — Uzima se na znanje.

Zatim priobruje, da je na zahtjevanje visoke dvorske kancelarije kr. namiestničkom vjeću pod- nesen pregled svega imetka jugoslavenske aka- demije, koliko ga je bilo 24. travnja t. g.

Taj pregled pokazuje, da je 24. travnja ova- ko stala zaklada za jugoslavensku akademiju:

	Pojedince		Ukupno	
	for.	n.	for.	n.
A. Položeno je već u ime darovah, i to:				
a) u gotovu:				
1 41 komad dukatah u				
vriednosti od . . .	310	—		
2 u bankah . . .	6897	18	7207	18
b) u papirih:				
3 u zadužn. nar. zajma	25600	—		
4 „ razteretnicah . . .	79270	—		
5 „ zadužn. lutr. zajma	5000	—		
6 „ privatn. zadužnic.	1200	—		
7 „ dionica nar. doma	200	—		
8 „ „ kazal.	1500	—	112770	—
ukupno . . .	—	—	119977	18
B. Obećano je, i to:				
9 u gotovu . . .	—	—	30357	50
10 „ razteretnicah . . .	—	—	20200	—
ukupno . . .	—	—	50557	50
Od toga je do sada plaćeno, i to:				
11 u gotovu . . .	—	—	1039	34
12 „ razteretnicah . . .	—	—	200	—
ukupno . . .	—	—	1239	34
Svega dakle imetka imade . . .	—	—	170534	68
Od toga je plaćeno . . .	—	—	121216	52
A od obećana se i- . . .	—	—	49318	16

K tomu je pregledu dodano nekoliko opa- zakah, iz kojih se vidi, da će se pravi akade- mički imetak, do skora znatno pomnožiti, dotično da je i sada veći, nego što se pokazuje u pre- gledu. U tu je svrhu rečeno: da je glavna zemaljska blagajna morala za sav gotov novac kupiti razteretnicah; zatim, da će ista blagajna dospjele kupone realizirati i opet novih razteret-

nicah nakupiti; dalje je rečeno, da je prečastni gosp. Jerolim Andrić, djakovački kononik, jugo- slavenskoj akademiji obećao svoje dnevnice, što ih imade dobiti kao bivši zastupnik na zadnjem saboru, velečastni pako gosp. župnik Diaković po 20 for. na godinu a presvietla gg. grof Julijo Janković, barun Gustav Prandau i grof Miroslav Kulmer da su obećala, da će obećane darove položiti, čim bude zavod jugoslavenske akademije Njegovim c. kr. Veličanstvom sankcioniran, a ti darovi čine 21.000 for.; napokon je rečeno, da će jugoslavenskoj akademiji pripasti sav imetak, što ga sada imade Matica ilirska, i da će bez dvojbe tako biti i s imetkom društva za poviest- nicu Jugoslavenah. — Odobrava se.

Obazirući se odbor s jedne strane na želju domorodnoga občinstva, koje bi rado znalo, tko je što dosele jugoslavenskoj akademiji poklonio ili obećao, a s druge strane želeć postići što veću točnost u svojim knjigah i računih, odlučio je, da izviestitelj čim prije sastavi imenik svih darova- teljah, s točnim naznačenjem što je plaćeno i što je obećano. Taj će se imenik u prvoj budućoj odbornoj sjednici pregledati, zatim će se u do- voljnu broju naštampati, i u narod rasposlati.

U Zagrebu dne 7. svibnja 1862.

U ime gospodarskoga odbora za jugoslaven- sku akademiju i sveučilište

Izviestitelj
Prof. M. Mesić.

Berzovne i najnovije vesti.

Beč, 13. svibnja. Tvoritelj krivih bankah *Ljudevit Nagy*, koji je bio pobjeogo iz peštanske tamnice, uhvaćen je od dva čovjeka, koja se jarve prijavio kod guvernera banke g. Pipitza, da do- biju opredjeljenu nagradu od 4000 for.

Berlin, 13. svibnja. Od poljskih granicah javljaju, da generalni gubernator Kryzanowski umoli, da bude otpušten. Niekoji uporni gimna- zijalci ravnateljci dobili su otpust, više varšavskih častnikah bilo je uapšeno zbog zabranjenih spisovah.

Bruselj, 13. svibnja. Današnji „Moniteur belge“ javlja, da je kralj jučer proveo dobar dan, ako, kao što se je nadat, ovo poboljšanje us- traže, neće „Moniteur“ više izdavat liečničkih izvješćah.

London 13. svibnja. U jučerašnjoj sjednici dolaje kuće, reče Layard odgovarajući na inter- pelaciju Freemanovu, da misli, da Turci nisu po- tučeni od astrašah, kao što su depeše iz Dubrov- nika javile.

New York, 1. svibnja. Jedna službena de- peša iz Richmonda potvrđuje uzetje *Novog Or- leana*. Separatistični listovi kažu, da uzetje Novog Orleansa nije od velike važnosti za siever, jerbo nisu još pobijedjene vojske generalah Beaugarda i Johnsona.

Ustipivanje vinove loze.

Kazali smo već, da kod vinogradarstva Hooi- brenkova nije jedina stvar ono osobito rezanje i vezanje; nego ako želimo, da nam onako prire- djen ters sbilja obilato rodi, treba nam jošte ko- ješta raditi. O tom je upravo sada g. Hooibrenk razposlao osobit naputak, koji ćemo ovdie priob- čiti, ne samo za one, koji su se sasvim povel po Hooibrenku, nego i za ostale što rade svoje vinograde na starinsku; jer naputak ovaj valja, s malom promienom, za sve vinogradare. Najpače treba ga našincem više putah proučiti, upetiti i po njem raditi, jer su uprav oni u tom pogledu naj- više zaostali.

G. Hooibrenk razlaže evo ovako, što treba u vinogradu osim kopl:

1. Iz okah, što ih ima na savitih lozah svi- jačah, iztierat će mladice. Pokle se na njih po- kaže lišće i groždje, valja *ustipnuti* neplodni vēršak svakoj ovakvoj mladici. Pokle si kako valja savio loze, to je ovo ustipivanje najvažnije dielo moga vinogradarstva, a glavni mu je cilj zapriečiti, da neraste suvišno drvo na čokotu, od kojega neimaš nikakve koristi; nego treba o- naj sok, koji bi se potrošio na rast ustipnutih lozah, upotriebiti na razvitak i groždja. Štipati treba ove mladice noktima od perstah i to čim sel pokaze sve groždje, te se vidi, da mladica neće više grozdovah zametnuti. Najbolje ćeš us- pišiti razvitak lišća i groždja, ako poodšipaš one vērške rodni mladice već 4 do 6 nedieljah

prije cvatnje, a svakako treba da budu poodšti- pane, kad vinograd ocvati. Za ovu radnju imamo dakle šest medieljah danah vremena, i mora biti lje nemaran vinogradar, koji taj posao za ove vrieame neobavi.

2. Ako se s ovom radnjom požuriš, to će na svijacah iztierati nove al neplodne mladice: ove treba sasvim pookidati, i to prije nego gro- dje ocvati. Ako iz ustipnutih mladica poliera koji zaperak pokraj grozda, taj zaperak treba tako- djer jamiti, tako da budu na svakoj svijaci samo one mladice, na kojih ima groždja, pa i na njih da ostane samo groždje i ono 4 do 5 listakah pokraj grozdovah.

3. Ako iztjera iz čokola (tersa) koja mladica, odkini ju sasvim, ostavivši samo 3 do 4 najjače, koje ćeš do godine saviti.

4. Ove ostavljene loze *priveži na kolao da vese- lije* rastu. Ako iz njih iztjeraju zaperci (*Geis*), u- štipnutih a ne sasvim, nego ostavi dva dolnja lista. Ove ostavljene loze pošaje se u miru, neka rastu u vis kolika im drago. Čim veće budu i jače, tim bolje po te, jer ćeš onda imati od njih tim jačih i rodnijih svijacah do godine. Samo se kaže, da kad je ters premlad, dosta je ako mu ostaviš je- dan do dvie ovakve loze, koje ćeš do godine sviti.

5. Ako je ters prestar ili bolestan, i neima prilike, da će iz njega iztierati loze, a ti možeš ostaviti za godinu one mladice, koje iztieraju is same svijace, dakako blizu tersa. Ostavljanje rez- nikah za ovakve buduće svijace dërzi Hooibrenk za suvišno.

G. H. kaže, da ovih pet pravilah dotječe sva- komu vinogradaru; u ostalom da će on sam ili pako njegov zamienik, poznati već našincem g. Suckow, posjetiti opet na skorom našu domovinu i pokazat praktički, kako treba mladice ustipivati. Kada i kako, to da će u novinah ozaaniti.

Ovaj naputak namienio je g. H. istina samo svojim sliedbenikom, to jest onim vinogradarom, koji su se kod obradjivanja vinogradeh za njim povel, a takvih ima već kod nas poviše. No u tom ga mogu mirnom dušom poslušnuti i osteli naši vinogradari; i što on preporučuje za svijace to neka oni čine na lucnijh ili kondirih i na ostalih mladica, koje urode groždjem. Ova je radnja isto tako potrebna kao i rezitba, da dobijemo velikih gro- zdovah, i da ovi berze dozre i dobra vina daju. Neke to bar u jednoj strani vinograda učine, da se uvie o velikoj koristi ovega postupka. Najlogije to mogu činiti vinogradari, imajuci svojih vincili- rah, kojim će na skorom posetati drugoga posla u vinogradu, i koji, ono, što nevalja, za kratko mogu pouštipati.

Ako nam koji gospodar prigovori, da u sao čas donosimo ovaj savjet, kad su nam evo vino- gradi pozebli: na to odgovaramo, da upravo za to, što nam je mraz toliko štetu počinio, treba dvostrukom pomnjom nastojati oko toga, što nije pozeblo, da tako izvadimo što se može veću ko- rist iz toga ostanka naše muke. (G. L.)

Književnost.

Matica ilirska izdade dosele svojim troškom sliedeće knjige, koje se mogu dobiti u knjižari *A. Jakića* u Zagrebu uz ovako obaljenu cieniu:

1. *Biljarstvo*, uputa u poznavanju bilja. II. dio. Spisao Bogoslav Šulek. U Zagrebu 1859. 2 for.

2. *Bosanski prijatelj*, svezak III. U Zagre- bu 1861. 75 novč.

3. *Gundulićev „Osman“* (II. izdanje). U Za- grebu 1854. 80 novč.

4. *Gundulićeva „Različita diela“*. U Zagrebu 1847. 60 novč.

5. Dr. *Demetra* dramatička pokušanja II. dio „Teuta“ u Beču 1845. 40 novč.

6. *Dubrovnik*. Svezak III. Ur. M. Ban. U Zagrebu 1852. 30 novč.

7. „*Kolo*“ članci za literaturu itd. od IV. do VIII. svezka. U Zagrebu 1847—1851. svezak po 30 novč.

8. „*Kristiada*“ od Gj. Palmotića. U Zagre- bu 1852. 60 novč.

9. „*Saltjer Slovinci*“ od G. J. Gjorgjića. U Zagrebu 1851. 60 novč.

10. „*Uputa*“ u pjesmenu umietnost od Em. Sladevića. U Zagrebu 1852. 15 novč.

11. „*Uzdasi Mandaliené*“ od J. Gjorgjića. U Zagrebu 1851. 60 novč.

Sve ove knjige dobivaju *učenici za polovi-*

cu cienie, ako li se hudi ustmeno, budi pismeno obrate na tajnika matičinoga.

Troškom pako zaklade za izdavanje pučkih knjigah izašlo je:

„Pojavi u Zraku“ pučka knjižica. U Zagrebu 1860. 5 novč.

A za koi će dan izati:

Razgovor ugodni naroda slovinskoga O. Andrije Kačića-Miošića. U Zagrebu 1862. 1 for.

„Odkriće Amerike“ od Kampe-a. Svezak I. 35 novč.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 14. svibnja 1862.

Papiri.

	Svršetni tečaj u austr. vred.
5% Kovovnice	71.85
5% Narodnoga zajma	84.05
Narodne banke	849.—
Vierovnoga zavoda	220.30
Mienice.	
Srebro	130.35
London	132.—
Carški cekini	6.27

Meteorologička opažanja

na ovdiešnjoj kr. višjoj realci dne 14. svibnja 1862.

U r a	Barometro- va visina u par. obl.	Barometro- va visina reduc. na 0	Toplo- ta po R.°	Naoblaka	Smior i ja- kost vjetra	Atmo- sferička oborina (dažd, snieg ili tuda)	Opazka
7. pr. pd.	330.67	329.59	+12.6	9	0		dažd
2. pd.	330.56	329.09	+18.8	9	0		posl. pd.
9. u več.	331.00	329.89	+13.2	0	0		

Danas u 7 sati temperatura R.° +15.8.

Opazka. Kod naoblake znači 0 sasvim vedro a 10 sasvim oblačno; brojevima ležećim između 0 i 10 razumije se veća ili manja mnoština oblaka, razdieliv cijelo nebo isnad obzorja na 10 jednaki dijeloh.

U 6. stupcu znače velika pismena smior vjetrovah (Jz = južno-jugo-zapadni), a brojevi jakost vjetra, isto, 0 sasvim tiho a 10 baru, a medju ovim ležeći brojevi naznačuju različnu jakost vjetra.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 357. (303)

2—2

Oglas.

Kod desetog ždrebanja zemljo - razteretnih zadužnicah za kraljevine Hrvatsku i Slavoniju, koje je bilo dne 30. travnja 1862, izvučeni su sljedeći brojevi i to:

Zadužnice s kuponima po 50 fr. br. 380; po 100 fr. br. 103, 542, 599, 947, 1596, 1671, 2078, 3416, 3573, 3641, 5497, 5512, 5801, 6151, 6173, 6641, 6731, 6824, 6928, 7156; po 500 fr. br. 175, 1725, 1787; po 1000 fr. br. 594, 866, 2270, 2561, 2713, 2796, 2822, 2993; po 5000 fr. br. 155, 173, 337; po 10000 fr. br. 91, 138; pod slovom A. br. 1714 po 580 fr., br. 1737 po 10000 fr., br. 2038 po 1000 fr., br. 2354 po 1090 fr., br. 2804 po 60 fr., br. 3180 po 250 fr., napokon obligacija sa kuponu br. 2212 po 1000 fr. samo s dionim iznoskom od 470 fr., čim je ždrebovna svota od 60.000 opriedieljena za deseto ždrebanje izcèrp-ljena.

Predstojeće zadužnice izplatit će se u gotovu s izvučenim i za to u austr. vried. pripada-jućim glavnničnim iznoscima za 6 mjesecih raču-najuću od dana ždrebanja kod c. kr. zemljo-raz-teretne zakladne pieneznice u Zagrebu pod ob-deržavanjem propisah obstojećih u tom obziru; koja će pieneznica ujedno za neizvučeni dio za-dužnice sa kuponu br. 2212 izdati odgovarajuće zadužnice.

Unutar posljednja 3 mjeseca pred odkupnim rokom escomptirat će izvučene zadužnice i c. kr. austr. povlaštena narodna banka.

U ostalom su kod priašnjih ždrebanjih medju drugima sljedeće zadužnice izvučene, i mogu se već izplatit, no dotočni glavnlički iznosci nisu dosad kod zemljo-razteretne zakladne pieneznice u Zagrebu još dignuti; i to: zadužnice s kuponi po 50 fr. br. 246, 429; po 100 fr. br. 394, 561, 623, 632, 928, 1029, 1031, 1061, 1169, 1490, 1524, 1720, 1860, 1937, 2303, 2353, 2709, 2754, 2817, 2826, 3520, 3733, 4282, 4283, 4440, 4514, 4605, 4672, 5179, 5307, 5399, 5407, 5478, 5486, 5577, 5724,

5762, 5811, 6041, 6405, 6411; po 500 f. br. 207, 391, 578, 598, 624, 840, 925, 932, 1028, 1164, 1217; po 1000 fr. br. 7, 10, 62, 82, 276, 512, 1204, 1234, 1541, 1558, 1975, 2071, 2104, 2409, 2424, 2740; po 5000 fr. br. 217; po 10000 fr. 339, 362 s dionim iznoskom od 2950 fr., br. 389 s dionim iznoskom od 6300 fr., br. 437; pod slovom A br. 929 po 3460 f., br. 2203 po 80 f. br. 2266 po 160 fr., br. 2637 po 120 fr.

Posljednje se s dodatkom i opomenom stavlja do obćega znanja, da od dana dospjelosti gore navedenih zadužnicah prestaje pravo na okamaćenje, no ako bi se ipak kuponi od ovih izvučenih i izplatljivih obligacijah po c. kr. povl. austr. narodnoj banki izplatili bili, da će se dignuti kamatni iznosci u svoje vrijeme od glavnice odbiti.

Kr. namiestničko vijeće, kao ravnateljstvo razteretne zaklade za Hrvatsku i Slavoniju.

U Zagrebu dne 30. travnja 1862.

6144—1239. (329)

3—2

Zakladno mjesto.

U grofovsko-löwenburžkom konviktu u Beču iz-prazniti će se svršetkom školske godine 1862. jedno löwenburžko zakladno mjesto, kojeg uživanje do svrš-šetka 8. gimnazijalnog razreda traje, i na koje su, po smislu zakladnice, pozvani sinovi plemićkog stališa u-garskog naroda, ako su 8. lieto nastupili a 14. još te ne prekoračili.

Roditelji i skėrbnici, koji bi za svoje sinove ili skėrbjenike za ovo mjesto naticcati htjeli, pozivaju se, da svoje molbenice, upravljene na c. kr. namiestništvo u Beču, do najkasnije 10. lipnja t. g. ovamo predlože, i sa sljedećim dokazima podkriepe:

1. sa plemićkim listom i priložima, koje posviedoča-vaju plemićki stališ;
2. sa kėrstnim listom;
3. sa svjedočkom o uciepljenju boginjah ili svjedočkom o preterpljenim naravnim ospicama;
4. sa svjedočkom o zdravlju;
5. sa takovom o slabom imetku, i
6. zadnjom školskom svjedočkom kandidata, koja mora najmanje dokazati podpuno svršenu nauku 1. raz-reda glavne učione.

U ovoj molbenici imade se nadalje saviestno na-vesti, kako broj braće i sestarah kandidata, tako i da li je koje od njih i to koje obiskrbljeno, ili se u uživanju koje zakladne štipendije ili inog uživanja iz koje javne zaklade nalazi, i napokon istoj priključiti očitova-nje roditeljah ili skėrbnikah kandidata, da su u stanju i pripravnj propisanu uniformu i domaću odieću, zatim tielesnu i posteljnu rubeninu, posteljnu i jestvenu spravu (Essbesteck) nabaviti i kroz vrijeme trajanja zakla-dnog tog užitka nuzgredne troškove za odieću, rube-ninu, školske potrebe i, u koliko se sluči kakova bolest, liečenja troškove iz sobstvenog namiriti.

Od kr. dalm.-hrv.-slav. namiestničkog vijeća.
U Zagrebu dne 6. svibnja 1862.

Br. 869-M. (337)

3—2

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudb. stola žup. zagrebačke stavlja se do znanja, da će se uslied molbe gg. Nestlana i Kalabara proti g. Josipu Peršiću u stanu g. J. Bruknera kao postavljenog sekvestra dne 26. svibnja t. g. i dne 10. lipnja t. g., svaki put u 9. uri prije podne pokretnosti pod overhu uzete, kao: svake vrsti kramarske robe u prociembenoj vriednosti od 157 for. 27 n. a. vr. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se na pėrvom roku samo uz pro-ciembenu cieniu prodavati, na drugom pak roku prodav-at će se i izpod procienne.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

Kr. sudb. stol županije zagrebačke.

U Zagrebu dne 3. svibnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 6. B. K. (328)

3—3

Razpis natiečaja.

Na temelju previšnjeg patenta od 7. veljače 1858, br. 23. d. z. l., i uslied naredbe uzvišenog banskog stola od 16. siječnja t. g., br. 170, imade se izpražnjeno mie-sto javnog bilježnika u Krapini popuniti.

Prositetelj pomenuto bilježničko mjesto dobiti želeć ovime se pozivaju, da u roku od 4 nedieljah, od trećeg uvršćenja proglaša ovog u Narodnim Novinama raču-najuć, svoje molbe potrebitim dokazima u smislu bi-lježničkog reda od 21. svibnja 1855, br. 94. d. z. l., odnosno gori navedenog previšnjog patenta od 7. veljače 1858 providjene podpisatom županijskom sudbenom stolu kao privr. bilježničkoj komori predlože.

Kr. žup. sudb. stol kao privr. bilj. komora u Va-raždinu, 5. svibnja 1862.

Švagel.

Rožanić.

Br. 395-p. 1862. (315)

3—3

Oglas.

Ovdiešnji tako zvani cvietnički sajam, koi je dne 14. travnja o. g. radi zločestog vremena slabo izpao, prenaša se na dne 19. svibnja 1862.

Što se štovanom obćinstvu za ravnaje do znanja stavlja.

Dano iz skupštine municipija slob. i kralj. grada u Križevcih dne 23. travnja 1862 deržane.

Br. 735-gr. 1862. (314)

(338)

3—3

Oglas.

Kr. županijski sudbeni stol u Osieku daje ovim na znanje, da je na molbu gosp. odvjetnika Stevana Ne-delkovića, skėrbnika malolietnikah Eve i Tereze Szip radi dužnih 625 fr. 80 novč. a. vr. s p. dozvolio o-vėršbenu dražbenu prodaju nepokretnosti Branke Stan-čića u dolnjoj varoši, što no je na 548 fr. 10 novč. a. vr. sudbeno procienjena, i u gruntovnici obćine Osieka pod br. 548 upisana, te da su u tu svėrhu dva roka opriedieljena, pėrvi na 26. svibnja 1862, a drugi na 26. lipnja 1862, svaki put u 10 satih prije podne kod o-voga suda.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupit željili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepo-kretnina, ako li se kod pėrve dražbe ni za više a ni za prociembenu cieniu neprodade, kod druge dražbe i izpod procienne najboljemu nudocu izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovna dovoljna biti, po naputku suda na se primiti, i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, prociembeni napisnik i grun-tovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose ubaviešteni, ipak misle, da su u-pisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu ka-kovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigur-nije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu pri-jave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisat morati, ako li se dioba kupovine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovna izcèrpi, ništa ne-zapadne.

U Osieku dne 12. travnja 1862.

K broju 521. pol. 1862. (331)

3—3

Oglas.

Niže naznačeni vojničkoj dužnosti podvrženi momci iz kotara vėrbovskoga, koji se na Rieci pred novačujućim povierenstvom stavili nisu, pozivlju se ovime, da se u vremenu od jednoga mjeseca ili, ako se u inostran-stvu nahode, u vremenu od 3 mjeseca pred ovim kot. sudom stave ili njihovo prebivalište obznane, inače bo će se proti njima po smislu §. 35. d. p. zakona postupati.

I. razred.

Blaž Franjo Matov.	Laušin Vinko Josipov.
Bunjevac Rade Simin.	Leš Mato Urbanov.
Car Nikola Franje.	Liker Valentin Vinkov.
Colnar Franjo Markov.	Mihelić Mihajlo Jakobov.
Cėrnković Adam Blažev.	Mance Ivan Lovrin.
Deiač Matija Androv.	Mance Matija Antunov.
Delost Mho Lovrin.	Marković Antun Tomin.
Gėrgurić Miho Markov.	Naglić Marko Matijin.
Hajdin Sava Gjurin.	Rupe Luka Tomin.
Jakšić Mihail Radin.	Samsa Franjo Lukin.
Jakšić Petar Mitrov.	Stiglić Dragutin Martinov.
Jakšić Stanko Gnjatijin.	Svetličić Luka Lovrin.
Jakšić Lazo Nikolin.	Vancina Augustin Andrin.
Janeš Pavao Josipov.	Vučinić Nikola Todorov.
Jurković Miho Gašparov.	Vėrbanac Pavao Markov.
Kezele Josip Bartolov.	Vučković Ivan Lukin.
Kezele Juraj Jurjov.	Vučković Simo Nikolin.
Klobučar Matija Antunov.	Vučković Todor Nikolin.

II. razred.

Arbanas Josip Martinov.	Lisac Antun Martinov.
Bernac Franjo Stipanov.	Majetić Šimun Androv.
Božić Andro Androv.	Marinković Nikola.
Cėrnković Petar Martinov.	Mišljenović Mihovil Jurjev.
Dragović Lazo Iljin.	Mišljenović Alexa Gnjatijin.
Fak Ivan Ivanov.	Marković Blaž Lukin.
Golik Gjuro Androv.	Panjan Ivan Androv.
Gašljević Gėrga Mihovilov.	Prajdjić Matija Jurjev.
Gėrgurić Jerolim udova Ka-tarine.	Rodina Antun Jurjev.
Hibler Martin Jakobov.	Renka Jakov Vatroslava.
Hajdin Mitar Radin.	Stajdohar Antun Matijin.
Jurković Marko Martinov.	Simac Blaž Martinov.
Jakšić Josip Iljin.	Šporčić Matija Ivanov.
Jakšić Ivan Savin.	Šporčić Toma Stipanov.
Jakšić Todor Ivanov.	Štmae Toma Šimunov.
Jerbić Miho Vickov.	Stiglić Vatroslav Ivanov.
Kvaternik Pavao Martinov.	Trčac Antun Tomin.
Kuretić Martin Mikulin.	Troha Martin Gašparov.
Kezele Antun Matin.	Vučković Nikola Petrov.
	Vučković Nikola Todorov.

Žup. kot. sud vėrbovski u Komorskih Moravicah dne 28. travnja 1862.

Žup. kot. sudac E. Barčić.

Br. 2145. (259)

3—3

Izrok.

Od strane kr. županijskog sudbenog stola riečkog kao gruntovne oblasti do znanja se stavlja: da je za-stupnik zaklade nemoćnih svećenikah senjsko-modruške biskupije g. Miho Manzoni proti Saftiću Matu iz Bribira k. br. 24. molbu za hip. prenos uknjižene tražbine u iznosu od 105 fr. a. vr. s kamatama 6% na nepokretno-sti u gruntovničkom napisniku br. 568. obćine Bribir na ime Saftić Mata iz Bribira unešene kod ovoga suda pre-dao, vėrhu koje se je u smislu §. 36. naredbe mini-starstva pravosudja od 15. prosinca 1855, br. 222. d. z. l., za preslušanje stranakah ročište na 7. lipnja 1862 u 9. satih u jutro odredilo, i za zastupanje odsutnog Saftić Mate ovdlašnji odvjetnik g. R. Zandonati kao cu-rator ad actum naimenovan, kojega ovaj o shodnomu razpravljanju ove parnice probitačno uputiti, ili ovomu sudu drugoga zastupnika naznačiti ima, u protivnom bo slučaju posljedice propusta svega toga sam sebi pripisati bi imao.

U Rieci dne 18. ožujka 1862.

Kr. žup. sudb. stol kao gruntovna oblast,

Br. 1098. (335)

Izrok.

Obratovanje napisačkih grantevničkih u kraljevini Ugarskoj o županiji šimežkoj izim tergovišta „Nemeš-Vid“ i pustare „Mali-Vid“.

Od strane županijskog suda županije šimežke stavlja se po predsjedništvu banskog stola u pogledu napredujućega uvedenja zemljišnih knjigah u kraljevini Ugarskoj do obćeg znanja, što sliedi:

U svrhu uvedenja zemljišnih knjigah obavljena su sasvim miestna izvidjenja već i u šimežkoj županiji, izim jedino tergovišta „Nemeš-Vid“ i pustare „Mali-Vid“, te napisnici grantevnički ujedno sa čestičnim registrima i nacertima, koji k istm spadaju, bit će, po čamši od 1. svibnja 1862, svakomu na ogled izloženi u Kaposvaru u grantevničkoj pisarnici županije šimežke.

Obavljanje u ovom izroku naznačenih poslova i uređivanja ima se također započeti 1. svibnja 1862, u koju svrhu određen jest županijski sud u Kaposvaru. Podpuni sadržaj ovog pod 12. ožujka 1862 izdanog izroka uvršten je u službenih bečkih novinah.

U Zagrebu dne 24. travnja 1862.

K br. 362—1862. (342)

3—2

Ličbeni oglas.

Dozvalom visoke dvorske kancelarije ličbat će se uslied naredbe vis. kr. namiestničkog vieća od 24. travnja, br. 5130/661, u pisarni podpisanog ureda br. 49. u laškoj ulici 26. dan svibnja t. g. u 9 sati prije podne gradjenje novog kamenog mosta na zagrebačko-karlovačkoj cesti blizu Desinca u razdielu IV-0 sa proračunanim troškom od 4067 st. 53 novč.

Tkogod u svoje ili tuđe ime penude činiti kani, mora prije, neg što ličbanje započne, položiti žaobinu od 5% gore proračunane svote.

Tko gradjenje dostane, morati će ovu žaobinu nadopuniti u ime jamčev na 10% ponudjene cijene.

Priam će se također i pismeno ponude predane prije dana ličbenoga u pisarni podpisanoga ureda.

Način, kako te ponude sastavljene biti moraju, kao što i ostali ličbeni uvjeti mogu se vazda saznati u pomenutoj pisarni.

U Zagrebu dna 10. svibnja 1862.

C. k. gradjevni ured županijski.

K br. 6402 ad. l.

3—2

Oglas.

Da se osigura potreba dervah za ogriev za kralj. dalm.-herv.-slavonsko namiestničkog vieća za doba granja 1862, držat će se dne 23. svibnja 1862. od 10 do 12 sati prije podne kod podpisanoga ravnateljstva pomoćnih uredah ponudna razprava.

O tom se poduzetnici s tim dodatkom obavieščuju, da se dotični ponudni uvjeti mogu svaki dan od 10 do 12 sati prije podne u pisarnici razgledati.

Od ravnateljstva pomoćnih uredah kr. dalm.-herv.-slavonskog namiestničkog vieća u Zagrebu dne 12. svibnja 1862.

Rosa.

Br. 131-gr. 1862. (340)

3—2

Dražbeni oglas.

Županijsko kotarski sud jastrebarski ovime na znanje daje, da će se dne 23. svibnja i 6. lipnja 1862, svaki put u 10 sati prije podne, na imanju Dvorjani kod sv. Jane obdržavati ovršbena dražba, na kojoj će se prodavati svakovrštno gosp. Ljudevitu Miksiću radi dužnih g. Janku Miklošiću 525 fr. s. vr. s. p. zaplenjene i na 4113 fr. 70 novč. a. vr. procijenjene pokretnosti, kao: pokućstvo, vinsko posudje i t. d., pa ako se takve na prvoj dražbi ni za više ni za prociebnenu vrijednost prodati nebi mogle, prepustit ćedu se na drugoj dražbi najboljem nuditelju i izpod prociebnene vrijednosti

Jastrebarska, 24. travnja 1862.

Švaitzer.

Br. 2220. kr. 1861. (333)

3—2

Izrok.

Kr. sudbeni stol županije virovitičke daje ovim na znanje: Da je na molbu Teodore Savić, kroz g. odv. Nedelkovića, radi dužnih 643 fr. 42 novč. a. v. sa pr. dozvolio ovršnu dražbenu prodaju nepokretnosti, i to: oranice u Tižini, parc. br. 2556. u grunt. napisniku br. 2033. občine Osiek, zatim druge oranice u Tižini, parc. br. 2155. u grunt. napisniku 463 1/2 iste občine unešene, i na vlastništvo Miloša Savića iz dolnjeg grada Oseka spadajući, koje oranice jesu sudbeno na 687 fr. 30 n. procijenjene, te da su u tu svrhu dva roka opredjeljena, prvi na 26. svibnja 1862, a drugi na 26. lipnja 1862, svaki put u 10 sati prije podne u dolnogradskom varoškom domu.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupit želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina, ako li se kod prve dražbe ni za više a ni za prociebnenu cijenu neprodade, kod druge dražbe i izpod prociebnenu najboljemu nudocu izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižiti na nju dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti, i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, prociebneni napisnik i grantevnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obavieščeni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu

prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati morati, ako li se dioba kupovnine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovina izcerpi, ništa nezapadne.

U Osieku dne 5. travnja 1862.

Br. 343.

3—2

Oglas.

Na temelju odluke kr. st. glav. grada Zagreba od 10. svibnja 1862, br. 1303, daje se na znanje, da će se na 21 i sljedećih danah mjeseca svibnja 1862 od 9 do 12 sati prije podne i od 3 do 6 sati poslie podne na javnoj dražbi prodavati pokretnosti spadajuće na zastavštinu pokojnoga gosp. Petra pl. Satvara, bivšega kanonika i štioca prvostolnoga kaptola zagrebačkoga, u bivšoj njegovoj kuriji, i to: dragocienosti, pokućstvo, rubje, kuhinsko posudje, vino, bačve, blago i druge stvari.

Pozivlju se dakle svi, koji žele što kupiti, s tim dodatkom, da će se imat kupovina odmah položiti u gotovom novcu, i da će se najprije prodavati rogato blago, naime volovi i krave.

U Zagrebu, 11. svibnja 1862.

Dr. Antun Rojc.

Br. 2221. gr. 1861. (334)

3—2

Izrok.

Kr. sudbeni stol županije virovitičke daje ovim na znanje: Da je na molbu Josipa Roba iz dolnjeg grada Osieka, kroz odvjetnika g. Stjepana Nedelkovića, radi dužnih 504 fr. a. v. sa pr. dozvolio ovršnu dražbenu prodaju nepokretnosti Petra Kispetića, što se na 922 fr. a. v. sudbeno procijenjene i u grantevničkoj obćine grada Osieka pod br. 695. upisane, te da su u tu svrhu dva roka opredjeljena, prvi na 26. svibnja a drugi na 26. lipnja 1862, svaki put u 9 sati prije podne u dolnogradskoj varoškoj kući.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupit želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina, ako li se kod prve dražbe ni za više, a ni za prociebnenu cijenu neprodade, kod druge dražbe i izpod prociebnenu najboljemu nudocu izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižiti na nju dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti, i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, prociebneni napisnik i grantevnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obavieščeni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati morati, ako li se dioba kupovnine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovina izcerpi, ništa nezapadne.

U Osieku dne 5. travnja 1862.

737. (341)

3—2

Oglas.

Niže opisano dobro Bertiševca, na g. Adalberta Martinkovića, vlastelina, i njegovu maledobnu diecu spadajuće, bude se u sljedstvu odluke veleslavnog kr. županije zagr. suda od 11. rujna 1861, br. 3862-gr., na molbu gori rečenog vlastelina izdane, dobrovoljno javnoj dražbi dne 31. svibnja (maja) 1862 u jutro o 10 sati na licu mjesta u dvoru Bertiševcu u Draganicu ležećemu izvršilo i javna dražba obdržavala, kojeg dobra izlikla cijena u 13,500 fr. sastoji.

Uvjeti, pod kojima se što dobro prodavalo bude, mogu se svaki dan kod županijskog kot. suda na Banji ili kod vlastelina u dvoru Bertiševcu vidjeti i čitati.

Opis dobra Bertiševca

u županiji zagrebačkoj s ove strane Kupe ležećega.

Isto leži u krasnoj i veoma zdravoj okolici na brežuljku 300 korakah od državnog drumu u Karlovac peljajućega udaljenom, iz kojeg se milen i prijatan izgleđ očima pruža. Isto je dobro od tergovackog grada Karlovca 1 sat i isto toliko od terga Jastrebarskog udaljeno i sastoji iz sljedećih stranah:

I. Iz zidanog dvora, u kojem se u gornjem katu 5 sobah s izgledom prema državnom u Karlovac vodećem drumu, u dolnjem 2 sobe, 1 izba; 1 kuhinja, 1 boltani podrum od 400 vedar. pož. nalazi.

II. Iz gospodarstvenih zgradah, suto, kolnice, stajah za volove, krave, konje, zatim svinca, kokošnjaka i kukurušnjaka.

III. Iz bašče, koja se od dvora do državnog drumu proteže, i u kojoj se najplemenitije voće i brijde najbolje virsti tersom nasadjene nahode, u veličoci od 2 1/2 rali.

IV. Iz dvorišta od 1 1/4 rali.

V. Iz oranica, zemaljah od 45 ralih.

VI. Iz sienokošah od 8 1/2 rali.

VII. Iz vinograda godišnjeg priroda do 70 pož. vedarah od 1 1/4 rali.

VIII. Iz kolosieka od 1 1/4 rali.

IX. Iz občinskog hrastovog luga, iz 6000 ralih sastojeciga, u kojem pravo uživanja svake virsti dervarije, žirovine, pašovine i lova pripada.

Svota zemljištah bez luga 60 1/2 rali.

Ovdie ima se opaziti, da je zagrebačko-karlovačka željeznica izpod dvora br. 8 blizu državnog drumu osnovana.

Položaj dobra je krasan, imade dobru vodu, prilično za svaku špekulaciju sa vinom, žitkom, marvom,

dervinom, sićnom i mliečnim, tako u mlieku kao i u tergovacki grad Karlovac, koji 1 sat udaljen leži.

Martinković.

OGLASNIK.

Br. 323.

1—4

Oeffentlicher Dank.

Mein seliger Mann, Direktionssekretär der hochfürstlich Lippe-Schaumburg'schen Besitzungen in Slavonien, hat bei Abschluss seines Versicherungsantrages mit der löbl. Direktion des „Anker“, um seiner Familie nach seinem Ableben ein Kapital von 2000 fl. zu sichern, irrthümlich ein zu niederes Alter angegeben, und daher während seiner Lebenszeit eine zu geringe Prämie bezahlt.

Obgleich nach den vertragmässigen Bestimmungen, welche mein seliger Mann unterschrieben, die Direktion in ihrem Rechte gewesen wäre, die gemachte Versicherung als nicht zu Recht bestehend zu betrachten, so hat sie doch, von dem humanen Grundsatze ausgehend, dass im vorliegenden Fall viel eher ein Irrthum als eine böse Absicht zu Grunde läge, mir den vollen Betrag der auf das wirkliche Alter meines verstorbenen Mannes berechneten Prämie mit 1761 fl. 70 kr. anstandslos ausbezahlt, wofür ich mich verpflichtet fühle, der löbl. Direktion meinen tiefgefühlten Dank in meinem und meiner Kinder Namen aus volstem Herzen auszusprechen.

Verdrie in Slavonien, im März 1862.

Josefine Ehrenhöfer, Witwe.

Br. 309.

8—2

Novo veliko novčano združanje

od

1 milijuna skudah,

kod kojega samo vaditi će dobitak

3 srećke državnom vladom ujamčene.

Izvorna srećka stoji 10 fr. a. v. Polovica srećka stoji 5 fr. a. v.

Medju 16.500 dobitakah najveći su dobitci: 350.000 mark. banke, 250.000 m., 100.000 m., 50.000 m., 35.000 m., 20.000 m., 15.000 m., 10.000 m., 7.500 m., 5 puta 12.500 m., 10.000 m., 7.500 m., 3 puta 5.000 m., 4 puta 3.750 m., 5 puta 3.000 m., 20 puta 1.500 m., 85 puta 1.000 m., 105 puta 500 m. etc.

Početak združanja: 12. Jojdućega mjeseca.

Moja obće poznata poslovna poslovia jest:

„Božji blagoslov kod Cohna“,

s kojom su često a tečajem posljednjih mjesecih tri puta najveći dobitci učinjeni.

Izvanjske naručbine s postalicama i najudaljenije pokrajine odpravljam točno a uredno popise syoditakah i dobivenih novacah dostavljam odmah, pošto je združanje riješeno.

Las. Sams. Cohn,
novčar u Hamburgu.

Br. 316.

3—2

SUMPORNE TOPLICE varždinske.

Položaj i liekovita moć njihova osobito u praksi ili ulozih, u šafernjaku ili škrofulah, u lišaju i pličnih osipih, zatim u osarietih ili sa liekerijami od živog sjebra stoplenih *eyphellidih*, u *švjevitih* i *nerhstih* ili dalgah, i u niekih ženskih bolestih dovoljno jest po našoj domovini poznata, i ova liekovita moć doista tako je dielotvorna, da ju u navedenih i srodnih nevoljah nikoga druga lieka virst nadkrilila nije.

Udobnosti su prilične, cijene umierene. U miestu jest stalna dobro ustrojena liekarna Max. Horvátha.

Kupeljmo vrijeme nastaje 1. svibnja.

Konak može se najshodnije glede stana u obih gostionah — velikoj i maloj — kod arendatora gosp. Sinke-a, a glede stana u gradu, gdje će se tečajem ove godine i druga gostiona otvoriti, u providničkom uredu naručiti.

Od ravnateljstva kupeljskog zavoda.

Br. 202.

12—9

Vinotočje izvan tergovine ili prieko sokaka:

vrlo dobro staro sv. ivansko po 44 novč. a 1857. god. međumursko po 56 novč. oka u tergovini vina i žestokih pićah kod „porana“ u dagoj učet. br. 335.

U istoj tergovini toči se slivovica po 52, 60 i 80 novč. pak po 1 for., i stara sriemsko po 1 for. 40 novč. oka. Na vedro prodaja se vino i slivovica jeftinije.

Br. 338.

2—2

Posve mlada udovica,

igli i gospodarstvu viešta, želi u dobru kuću, na ladanje radje nego li u varoš, doći. Točne ponude, moli staviti pismom frankiranim poste restante u Pregradu pod pismenima A. S.

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglase opredjeljena je površina: 7 kr. a. vr. od linijama jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Kratka prijava na svaki oglas iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko putah, koliko se putah isti uvrti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u petak 16. svibnja 1862.

Broj 113.

Uredovni dio.

Oglas.

Drugoga t. m. oboljelo je u rujevačkoj satniji u 2. banskoj pukovniji imenito u mjestih Rujevac, Stupnica, Ljeskovac i Komora 60 komadah rogata marve od kuge, a 20 je komadah već poginulo, zatim u Dvorskoj satniji imenito u mjestu Jamnica oboljelo je 30 komadah a 8 poginulo. Požast je pako kako se kaže jako žestoka.

Dotične vojničke oblasti učinile su sve shodne i obstojeće im propisom primierne naredbe za što više moguće preprečenje razplodjenja te kuge, nu ovo poglavarstvo mora ipak već sada poći blizine tih prenavedenih miestah i s toga za naš grad prieteće pogibelji pozornost štovanoga obćinstva na tu nesreću tom opomenom obratiti, da se čuva za vrijeme, dok ta požast trajala bude, ikakovo obćenje ili promet s marvom i inim od nje proističućim surptim predmetima, zatim sienom i slanom, dolazećom iz okružnih miestah uzdržavati.

Od poglavarstva kr. i sl. glavnog grada.

U Zagrebu dne 12. svibnja 1862.

Načelnik
F r i g a n.

Neuredovni dio.

Trojedna kraljevina.

Zagreb, 14. svibnja. U Parizu izašla je knjiga s naslovom „La Serbie son passé et

son avenir, par Henri Thiers, précédé d'une lettre de M. Edouard Laboulaye. Paris 1862.“

Već Guizot, slavni historik i državnik francuski, veli u svojim zapisnicima, da se neslažu sva mnijenja u tome, da li ima mnogo još u sebi životne snage istočni bolesnik i dokle može još živjeti — no da misli, da će smert njegovu uspijeh razvika događajah, koje bi morao svaki državnik s najvećom pažljivošću pratiti.

Blanqui pisao je već god. 1841. u svojem „Putu po Bugarskoj“ da je predasvim Sèrbija pozvana, da prije ili kasnije igra veliku rolu u istočnoj dogodovštini, a Thiers postavi ovu izreku na čelo svojega lista, kojega tendencija najbolje se uvidja iz pisma Eduarda Laboulaye-a, koji se smatra za autoritet u slavenskim stvarima. „Imate pravo, piše Laboulay, da činite Francuzku pozornu na nared, koji bijaše dosada vrlo malo poznat. Čitav vjek prodje, od kada se očekiva propest otomanske države, koja nemože ni da živi ni da umre.“

Pervih šest poglavljah spisa Thiers-ova radi o minulosti i sadanjem položaju Sèrbije; ali o vladi kneza Alexandra Karagjorgjevića, koja ipak trajala od g. 1812—1858 neima u račenom apisu ni rieči. G. Thiers smatra dinastiju Obrenovićah za jedinu moguću dinastiju u Sèrbiji.

Bedmo poglavje o budućnosti Sèrbije je najzanimivija i najvažnija čest ovoga spisa. Poslovića ovomu poglavju su poznate rieči Napoleona I: „Koji god se vladar bude iskreno zauzeo za stvari naroda, bit će na čelu ciele Evrope to će moći poduzeti, što god bude hotio.“

Budućnost Sèrbije jest polag Thiersa obnovljenja carstva Dušanova. Kakovo bijaše to carstvo pokazuje priklonien zemljovid. Adie su

naznačene granice ove države slavnog sèrbskoga vladara.

Ugarska.

Pešta, 3. sv. „Pešti Hirnoku“ pišu iz Beča da je bilo izvanredno i dugotrajno viećanje o ugarskom pitanju a dne 7. veli „P. H.“ dalje dogovarali su se gr. Forgach, Apponyi i Esterhazy medju sobom, što je takodjer dosta dugo trajalo. Polag ovih viestih derži se, da je grof Forgach u uskom savezu sa stranom starokonservativnom i da ju pravilno izvješćuje o ministarskim viećanjima.

— Dopis, što ga je pokojni gr. Szechenyi g. 1848 poslao grofu Deaku, u kojem ga pozivlje, da se postavi na čelo posredujuće stranke, obnarodovan je u „P. Hirnoku“ s tom opazkom, da je taj dopis u sadanje dobe od velike važnosti.

Austrija.

Beč, 9. svibnja. Polag Scharf. Korespondencije bit će niekoje važne promjene u ruskoj diplomaciji. U Pariz doč će dosadaniji carigradski poslanik, knez Labanoff, koji se upozna s Thouvenelom u Carigradu i s kojim je zajednički produčio odnošaje turske države; njegov nasljednik u Carigradu ima biti dosadaniji zastupnik ruski u Hanoveru, tajni savjetnik, Persiani.

— Vojvoda modenski otić će za niekoliko danah na svoje imanje u Češkoj, gdje namierava njeko doba boraviti.

— Nj. Veličanstvo carice povratit će se stoperv mjeseca lipnja u Beč; nu prije hoće da posieti rodni svoj grad Possenhofen u Bavorskoj.

— Danas prispie ovamo moravski namiestnik grof Chorinsky iz Berna.

— Pariski ministar nadbiskup de Luca odrađ

će se ovdiešnjega poslaničtva te će se povratiti u Rim.

Iz Kotora, 7. svib. **Lazar Vlahović** po-bočnik kneza crnogorskoga dobio je za posljed-nje svoje prisutnosti u Parizu dragocien persten s brilantima od ministra izvanjskih poslova Thou-venela.

Terst, 13. svibnja. Nj. veličanstvo car prispeo je jutros u 6 sati u Nebrezinu i pošto je ručao, nastavio je svoj put u Beč. Kao što čujemo, ostavit će Nj. veličanstvo carica sutra Mlet-ke i otići će usljed liečničkoga naredjenja u Rei-chenau, dočim će carska dieca otići u Laxenburg. Polag vjestih iz Beča i carska dieca pratit će caricu u Reichenau.

Ljubljana, 11. svibnja. Po svuda se go-vori o izgredu, koji počinise jučer rano jutro neki vojnički častnici. Izgređnici razlupaše jednom kerč-marn, koji nije hoteo u ovaj sat da otvori, sve prozore i dadeše ga dva tri sata kasnije iz po-štarske pisarnice, gdje je on ujedno u službi, po vojničkoj patroli uzperkos svim protestima pred-postavljenoga poštarskoga upravitelja uapsiti. U kratko vrijeme to je već drugi slučaj, da je voj-ničtvo civiliste samovlastno i na nezakonit način napsilo i želiti bi bilo, da je kod viećanja u car-stvenom vieću o zakonu protežućem se na zaštitu osobne slobode uzet bio obzir i na takove slučaje. Ovdie se očekuje obćenito od pravdoljubja vojnič-ke oblasti, da će se rečeni slučaj lečno izraziti i da će izgređnici strogo kažnjeni biti.

Ljubljana, 12. svibnja. Oba oficira, V. G. i P., koji počinise jučer napomenuti izgređ, nalaze se već u apsu, iztraga je u podpunu te-čaju. Kazna će po svoj prilici (ufano) biti veo-ma stroga, osobito s obzirom na uapsenje javna službenika izvedeno u jednom c. k. uredu, ne-gledeć na to, da je jedan od obih glavnih iz-gređnika (sin jednog ovdiešnjeg štovanog kava-lira) u posljednje vrijeme kroz više sličnih po-njemu izazvanih prizorah na se povuko obćenitu pozornost. Civilisti nisu sudjelovali kod glavnoga izgređa, premda su neki kvitirani oficir, grof A. i neki B. također bili u društvu izgređnika.

Iz Ljocova, 8. svibnja. Dne 2. bijaše ovdie zanimiva sudbena iztraga. Sadržaj ciele te stvari je sljedeći: g. 1859. dogodi se nekakovo nesporazumljenje medju nekim seljakom Olejnikom i gerčkokatoličkim svećenikom, Jos. Grabovicem zbog toga, što je Olejnik postavio na grobu svo-jega oca spomenik s poljskim naslovom, koji na-slov dao je Grabovic preskrtati.

Dne 26. lipnja 1859 bijaše u Sanama pro-cesija, kojoj prisustvovala s mnogim inim dievoj-kama i mladima kćerka Olejnikova, Justina. Po zapoviedi Graboviezevoj imala je nositi sliku maj-ke božje, ali ona nije hotjela zadovoljiti njegovomu zahtjevu. Grabovic se razljuti, pozva dievojčec k sebi te joj reče, da će ju dati šibati zbog njezine neposlušnosti i nepokornosti.

On ju pozove, da dobrovoljno legne na klu-pu, u protivnom slučaju da će svoje slugu na pomoć pozvati, pa zatvoriv vrata i prozore šibao ju je od 8 sati do 12 te ju je ujedao opominao i korio. Poslie dvanaest sati odvede Justinu u crkvu, gdje joj zapoviedi, da se pred oltarom trideset putah nakloni a kada dievojka padši u nesvjest više nje mogla izvršiti njegovu zapo-vied udario ju je glavom o zemlju.

Uloga dievojčica raznemže se usljed ovih mu-kah, te je nekoliko tjednah teško bolovala. Otac obtuži Grabovicu a sudbena iztraga poslie dugoga okle-vanja poveda se stoperov dne 1. svibnja t. g. Obćinstvo sakupio se u velikom broju; ali na za-htevanje Graboviczevo zaključiv sud, da se ima iztraga voditi tajno, buduć da bi mogla biti za obtuženoga nemalo neugodna.

Obćinstvo ostavi mjesto u velikoj nevolji. Poslie dugoga tajnoga viećanja proglasi sud sto-pram drugoga dana, da je Grabovicz nedužan. C. k. prokurator protestirao je proti ovoj odluci.

Turska.

Sa bosanske granice, 30. travnja. (Svetv.) Iz Sarajeva slušamo vjest, da je tamo na dan uskrsnutja Kerstova, došlo do velike gun-gule, u kojoj su vele turski vojnici (Arapi i Tos-ke) na crkvu napali, nieke izsiekli, a nieke pohva-tali, i sve opljačkali, iznesavši više tovorah zlata i srebra iz crkve, kojusu oborili, a svete ikone

pobacavši na nečista mesta. Nikada vele, nije Sarajevo onako popljačkano, od kako je varoš postala. Medju tim ova vjest treba da se potvrdi, tako se samo razgovara, naročito je tako kazivala jedna pašinica, što je biegala iz Sarajeva u Bie-lienu, te se na putu upoznala sa jednom drugom Serbkinjom. Oni Turci što su 25. t. m. ubili Arse-na i ranili Marka na Jagodnji, pokrali su niekakovog Ristu u Lozinku srezu azbukovačkom, i odnieti mu 73 dukata u zlatu, 14 talira zdravi, na djerdani-ma ženskim 58 tahirah, u jednoj torbi dvie oke same cvancike i rublja, i u haljinama ženskih 23 dukata. — Istoga dana dolazili su mu kući, i onu noć dodju te je pokradu. Pročuvši Ristu, da je poaran od sokolskih Turakah, ode u Soko, i nadje ženske haljine i druge stvari, a novca nije našao. — Pričaju ljudi, koji su tamo išli, nalazili smo kod Turakah slanine čitave sakrivene i čupove sa masti svinjskom, i mnogo suva mesa svinjskog sve što su pokrali od drugih Serbah, jerbo nema gotovo kuće oko Sokola, gdje nisu dolazili i ukrali što mu drago. Mnogi se Serbi tuže, da nemogu ni svinje po šumi oko Sokola da podgoje, jerbo Turci pohvataju sve prasce te pojedju, a i sami pošteniji Turci, koji malo s tergovinom rade, tuže se na zlikovce, da i njima koješta krađu, i da sadanji mudir neće lopovima ništa, nego mnoge drži kod sebe, i odgovara se da ih nema u So-kolu. Isti lopovi, gdje nadju diecu i žene same kod kuće, oni danju otmaju.

Pruska.

Poznanj, 8. svibnja. Odnosaji medju sve-ćenstvom i vladom bivaju svaki dan gorji, jer vlada neće da odstapi od politike smierajuće pro-ti poljskoj narodnosti. Arcibiskup Przuluski brani hrabro svećenstvo proti svakom nasertanju pruskih uredah.

Narodno kazalište.

Prekrasna Donizetti-eva opera „Lucia di Lamer-moor“, koja je u svoje vrijeme sas muzikalni svet uz-ničavala, a još i dan danas drži se na repertoaru per-vih kazalištah, sinoć je već treći put po sadanjem našem talijanskom pievačkom društvu predstavljena bila i to što se izvedena tuče s veoma sretnim uspjehom. Gospodična *Ludvina Capelli* pokazala se kao prava viestakinja tako u pievanju, kao i u predstavljanju. Njena kavatina, za-tim njeno sudjelovanje u glasovitom sextetu u drugom činu, koi se je morao prvi večer opetovati, a nadasve njen veliki prizor u trećem činu bili su uzhitnim pleskom i opetovanim izazivom odlikovani. Tenor *Baroni* elek-trizirao je i ovaj put, kao obično, svojim visokim zvukovima punim najblagozvučnijega metala, samo posljednja arija nije mu u svemu za rukom pošla — tu bi mo-ralo svakako većim uzletom i čuvstvom pievati, premda i u njoj imao je liepih pojedinosti u muzikalnom obziru — on je bio živim pleskom odlikovan. Bariton *D'Ellore* pievao i predstavljao je dobro a glas mu se jošte u nijednoj operi dosada nije tako kripko čuo kao u ovoj. Svaki njegov broj bio je obćenitim pleskom i izazivom odlikovan. Bas *Bernasconi* i zbor kao i or-kestar držahu se takodjer dobro. Vriedni upravitelj orkestra g. *Piccoli* zaslužuje osobitu pohvalu, što mu je za rukom pošlo ovu za naše orkestralne sile u istinu težku operu tako izpravno i stranom na posve zadovoljujući način izvesti. Mi se svakim danom većma osviedočujemo izvanrednoj viestini i neumornosti ovoga izvrsnoga glasbenika. Prvi večer bila je opera dosta slabo po-siećena, no budući da se je veoma dopala, mislili smo da će dojdjuće večeri kazalište punije biti, i to tim većma, jer je slučajno kišovito dakle za šetanje neprikladno vrijeme bilo — no prevarismo se gorke — jer nismo već odavna praznije kazalište vidili nego li ova dva več-era. Kako da si to, razumajmo? Mergart-ovih ku-drovi napuniše nam više putah zastupce dubkoma kaza-lište — a tako dobro za rukom pošla predstava jedne od najkrasnijih talijanskih operah novijega vremena pri-ma se tolikim nehanjstvom, to je — uprav nedokučivo!

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 15. svibnja 1862.		Svjetlosni tečaj u austr. vred.
Papiri.		
5% Kovovnice		71.85
5% Narodnoga zajma.		84.80
Narodne banke		850 —
Vierovnoga zavoda		219.80
Mienice		
Srebro		130.35
London		131.80
Carski cekini		6.27

Meteorologička opažanja na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 15. svibnja 1862.

U r a	Barometro- va visina u par. obrt.	Barometro- va visina reduc. na 0	Toplo- ta po R°	Naoblaka	Smier i ja- kost vjetra	Atmo- sferička oborina (dada snieg ili tuča)	Opazka
7. pr. pd.	331.85	330.66	+18.6	3	O		
2. pd.	331.76	330.28	+19.6	3	Ji		
9. u več.	330.89	329.81	+14.0	10	Ji		
Danas u 7 sati temperatura R° +13.8.							

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 2356. (349)

Oglas.

Od 16. svibnja t. g. teći će sljedeće pošte redom kako sliedi:

- I. Tovarna vožnja medju Zagrebom i Čakovcem. Iz Zagreba svaki dan u 8 sati 30 minutah u ve-čer, u Varaždin u 7 sati 10 minutah u jutro, iz Va-raždina u 9 sati 15 minutah pred podne, u kolodvor čakovački u 10 sati 30 minutah pred podne. S kolodvora čakovačkoga svaki dan u 3 sata 30 minutah u podne, u Varaždin u 4 sata 45 minutah u podne, iz Varaždina u 6 sati 15 min. u večer, u Za-greb u 5 sati 10 min. u jutro.
- II. Glasonoše medju Ivancem i Krapinom. Iz *Ivanca* svaki dan u 2 sata 45 min. poslie po-dne. — U *Krapinu* svaki dan u večer u 7 sati 15 min. Iz *Krapine* svaki dan u jutro u 5 sati 45 min. — U *Ivanec* svaki dan predpodne u 10 sati 15 min.
- III. Glasonoše medju Ivancem i Varaždinom. Iz *Ivanca* svaki dan u 9 sati 45 min. pred po-dne. — U *Varaždin* svaki dan u 11 sati 45 minutah pred podne. Iz *Varaždina* svaki dan u 2 sata pred podne. — U *Ivanec* svaki dan poslie podne u 4 sata. U Zagrebu dne 10. svibnja 1862. C. k. ravnateljstvo pošta za Hrvatsku i Slavoniju.

Nr. 3560. (345)

Licitations-Kundmachung.

Bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume wird am 5. Juni 1862 um 10 Uhr Vormittags die Mi-nuendolication wegen Herstellung der Konservations-Arbeiten im Schlossgebäude zu Bribir und dem dazu gehörigen Stalle auf Grundlage des adjustirten Fiskal-preises pr. 196 fl. 82 kr. ö. W., und am Durchfuhrs-Stations-Gebäude in Rasse auf Grundlage des adjustirten Fiskalpreises pr. 101 fl. 27 1/2 kr. ö. W., zusammen pr. 298 fl. 9 1/2 kr. ö. W. abgehalten, bis zu welchem Zeitpunkte auch schriftliche, mit dem 5pzt. Vadium be-legte Offerte hieramts eingebracht werden können.

Die Licitations-Bedingnisse nebst den Licitations-Grundlagen können hieramts eingesehen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion.

Fiume, am 7. Mai 1862.

Br. 928—1862. M. (346)

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudbenog stola županije zagrebačke stavlja se do znanja, da će se usljed molbe Jakova Hochneca proti Mihi Pošu i Mihi Šarmanu u stanu o-vog predposliednjeg u Zagrebu u vlaškoj ulici kuće br. 113. dne 30. svibnja t. g. i dne 23. lipnja t. g., svaki put o 9. uri prije podne, pokretnosti pod overhu uzete, kao: kolca lagana, kola za teret, svakoverstno kamenje za grobe, pruge i vrata, obluke, prešu, 2 gotova karsia za grob, stup za kerst, stup od mramora za kerst, or-mari, postelje, stoli, kanapeti, ogledala, stolci, madraci, blazine, vanjkuši, sjamnice, plahte, jura, kipi, zatim kod Mije Šarmana u lici dne 31. svibnja i 25. lipnja t. g. takodjer u 9. uri prije podne gotovi nadgrobnici, po-stamenti za spomenike, mramorsko kamenje za nad-grobnice, ploče mramorne, stupi, kameni za kanale, proste kamenite ploče za obloke i ploče iz pieščenog kamena, u procienbenoj vriednosti od 517 fr. 50 novč. i 919 fr. 80 novč. a vr. putem javne dražbe prodavati. Pokretnosti će se na prvom roku samo uz pro-cienbeno cieniu prodavati, na drugom pak roku prodava-će se iste izpod procienie.

Kupac: imade odmah kupovinu položiti.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke

U Zagrebu dne 7. svibnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

OGLASNIK.

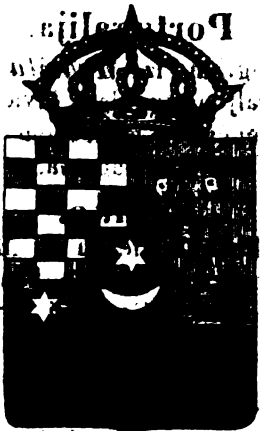
Br. 324.

OGLAS.

U župi Jezero, u varmedjiji varaždinskoj ležećoj, u istoj župnoj crkvi sv. Jurja na Jezere, ima se dielo t. j. štakatur (Tabulatur) iz nova načiniti. Koi majstor bi isto dielo preuzeti hotio, te rečeni štakatur načiniti o svojem trošku, neka se na veliko križovo iliti na dan u nebu zastupljenja Isuseva t. j. 29. svibnja t. g. u jutro ob 8 sati na Jezero potruditi i ovdie dražbenim načinom dielo preduzeti blagoizvoli.

NARODNE NOVINE.

God XXVIII.

Zagreb, u subotu 17. svibnja 1862.

Broj 114.

Uredovni dio.

Oglas.

Ovogodišnje ciepljenje kozih obavljat će se na gradskoj vijećnici u velikoj dvorani buduće nedjelje t. j. 18. t. m. i na dan trih sljedećih nedjeljah, najmo 26. svibnja, zatim 1. i 15. lipnja 1862. i to u sljedećem redu:

Na dan 18. t. m. bit će ciepljenje za stanovnike gornje i dolnje ulice, bolničke, tesarske, sadnja, vrtljarske, avilarske i svačke ulice, zatim predgrada Save, nove, biljarske i pomanje u onoj okolini nastojeće se ulice.

Na dan 25. svibnja cieplj će se kože dječji obitavajućoj na novom tergu, zatim petrinjskoj, putarvoj, rafetvoj, gornjo- i doljno-laskoj ulici, zatim u Novoj Vasi, na potoku ovkraj i onkraj Medveščaka i u svih tamo obližnjih ulicah. Na dan 1. lipnja t. g. cieplj će se dieca šiteljah stanujućih u selih Horvati, Ternje, fratšćica, ljubljana, u Patovčaku, Tuškancu, na Mlinovih i kod sv. Duba. Kanašna.

Na 15. lipnja predzet će se ciepljenje za stanovnike gornjega grada, zatim duge mesničke, levačke i streljačke ulice i jelačićevog terga.

Roditelji i dotični obitelji imaju ovomu poslu lip više zadovoljiti, jer će se poslije svršene sa cio grad ciepljenja, odrediti polanko i stoga potražnje po obsegu oisloga grada, pa će se tada svaki onaj kazniti zakonom propisanom kaznom, komu je nedležalo skrbiti za ciepljenje u svojoj obitelji imajućeg djeteta, pa je toga učiniti neopremisno.

Od poglavarstva kr. i sl. glavnog grada. U Zagrebu dne 13. svibnja 1862.

Nacelnik
Friga n.

Oglas.

U novije doba dogodil se u obsegu ovog grada više slučajevah, da su po psih ugrizeni ljudi. Da se ponavljanje ovakvih slučajevah, koji bitu stanovništvu od neprovidljiva pogibelji bitu mogli, priprečiti, uhvatiti i pogubit će živoder svih onih, po javnih miestih skitajuće se pse, koje za- tače bez zagubca, ili koje gospodari sa sobom na ulicu nevede, što se občinstvu razvanja radi do- kladaje stavljaju.

Od poglavarstva kr. i sl. glavnog grada. U Zagrebu dne 13. svibnja 1862.

Nacelnik
Friga n.

Neuredovni dio.

Trojedna kraljevina.

Zagreb. Dne 15. svibnja poslije podne vratio se u Zagreb sa svoga u duhovnom poslu poduzelega puta uzoriti gospodin stožernik i nad- biskup.

U nedjelju dne 18. t. m. odpatit će se pre- stavljeni biskup u Kralj u kotar se- ljački, gdje dolje Avstrijska potvrda u vjeri, kazna kazniti će se presvjetli g. biskup u istom poslu kotar kraljevski go zaslaniti.

Uzoriti gospodin stožernik nadbiskup i volio prečastnoga gospodina biskupa Pavla, ka- znan i samostanoga biskupa, na vlastite njogovu polju ristići dosad ovrhjavane časti diecezanskoga

nadzornika učionah i izviestitelja u školskih poslo- vih, izjaviv mu zajedno želju, da kao najstariji prisiednik duh. stola i nadalje konsistorijalnim sie- dnicama pribiva, ta u zapriješćenju ili izbivenju Nj. usoritosti diecezanskim poslovima spravlja. — Izpra- šnjenu tako čast diecezanskoga nadzornika učionah i izviestitelja u školskih poslovah povjeri szoriti stožernik i nadbiskup pripremeno prečastnom g. kanoniku Josipu Maricu.

— Ovih danah posietio je preuzvišeni gospodin biskup djakovački u pratnji prečastnog g. kanonika Račkoga Požegu, i razgledav u njoj sve zna- mesitosti, odputovao je u Vizovitiu, gdje je dne 8. t. m. blagoslovio i svojom rukom položio kamen temeljni novoj obćinskoj kući, te se zatradan vratio u Djačevo.

— Velečastai g. župnik doljo-stubički Ivan Kralj porazdijelio je medja svoje uboge župljane trideset mierzah čista i lipa žita, na kom činu kersćanske ljubavi javno mu u nqvizah hvalje na- darenici. (K. L.)

Ugarska.

Pešta, 11. svibnja. U posljednjim ministar- akim siednicama, nije bilo jošte zaključeno, da se razpišu izravni izbori za carsveno vieće, nu bi odlučeno, da se sazove ugarski sabor, kada budu drugi zemaljski sabori sazvani.

Pešta 12. svibnja. Knez primas dao je ju- čer u slavu namiestnika obied, na koj su bile pozvane mnoge crkvene i svjetske častne osobe. Biskup Ranolder krenuo je već u pratnji svojega tajnika kao pjesnika poznatoga Kemeneza, već na put u Rim.

Nj. preuzvišenost g. Alexander Bonaz, bis- kup Česnađski, odputovao je danas u Rim.

U Csongradu gospodari, kao što „Sürgöny“ od onud pišu, razbojnička četa, koju dopisnik naznačuje imenom Bergimom.

Austrija.

Beč, 13. svibnja. Vojvoda Grammont po- sietio je u subotu grofa Rechberga, te ga je u- vieravao od strane francuskoga kabineta, da će se dobrim načinom riešiti i rimsko i černogorsko pitanje — financijski odbor predlaže u svojem izvješću o proračunu vojničtvu, što ga napisao dr. Jekira, da se sadanje stanje vojske za 75,000 momakah omali, čim bi se 16 milijunah pristedito.

Beč, 14. svibnja. Odsiek financijskoga od- bora, kojemu je poveren, uzgovor s bankom, ne- može se nikako sjediniti. Svi predlozi načelnici po pojedinim članovima sabacani su. Valida će se ustrojiti nov edmek a ovaj bi se raspustio.

Izvišće odsieka financ. odbora o poštam a očekiva se svaki dan. Izviestitelj dr. Doubek ho- će, da budu i telegrafi podredjeni ministarstve trgovine.

Beč 14. svibnja. Kurhesko-pruska razmirica udarila je kao grom u sadašnjost. Dne 12. t. m. odlučila se je jurve elektorska vlada, da se pokori zaključku sabora, očekivanom sa svih stra- nah. Ovaj zaključak učinio je svrhu dne 13. t. j. jučer. Polag toga imala bi elektorska vlada sva- kako pravo, da zabaci jednostrano stavljeni za- htiptv generala Willisona. Prisilne mierz, kojima je prišla Pruska, sasvim su nezakonite.

Savesni spis zabranjuje svako jednostrano postrovanje, svaki čest samopodmoć. To je i suvise bilo, jerbo se je elektorska vlada od- gazila, da se pokori savesu usperkom državim simpatijama na kurheski narod nplaze spak bvdos- ni politički hrgevi ove obvaćenje se račao, i klerikal svibh hojoh polat do ulaco na to

— Gleda se da se je vječito o sazvanju erdelj- skog i ugarskoga sabora. Bilo kako mu drago, posliednji će po svoj prilici slediti za prvim. (A. Z.)

Beč, 14. svibnja. Nj. veličanstvo prispio jutros ovamo.

— Proti gosp. dru. J. Tkalcu, odgovornomu u- čredniku „O. u. W.“ i g. Juliju Delpiny-u kao piacu podignuta je radi bunjenja sljedeća tužba:

1. U jednom iz „Timesa“ uzetom članku veli se, da je kraljevski odpis, kojim se razpušta ugarski sabor, verhunac ludosti, kojom se vladanje carske kuće odlikuje. Ovim je dakle člankom učrednik postao krivcem smetanja javnoga mira.

2. Isto ovako ima se o njem suditi radi članka uzetoga iz „Pozora“: „Poslanica jugosla- venskoga rodoljuba o politici državnog ministra Schmerlinga.“ U ovom članku veli se, da je pisac s većinom narodah austrijskih, osviedočen, da je 26. veljače i sva vlada Schmerlingova naopeka, pa da uz to austrijska monarhija propasti mora.

3. U članku „Najnoviji naputak za županije“ veli se, da se njim kviri temelj, koji je zakonima od god. 1848. stvoren za saborske izbore. O- vaj je članak pisao g. Delpiny.

4. Pet člankah o „Reviziji veljačkoga u- stava“ pisao je također Delpiny. U ovim čla- ncima veli se, da se ustav nemože izvesti, ovu i- stinu da je spoznala većina austrijskih narodah već 26. veljače.

I ovo ja smetanje javnoga mira.

5. Nadalje tuži državno odvjetništvo učred- nika „Ost und West-a“ radi dopisa sa Save od 29. rajna pr. g., gdje se veli, da vladini organi govore krajičnicima: Navierajte da će ostali na- rodi austrijski šlogod postići, i da je ratno mini- starstvo imenovanjem komisije za reforme u voj- ničkoj krajini pogazilo starodavni ustav Hrvatske i Slavonije.

6. U uvodnom članku u oči 20. listopada veli se, da je veljački ustav okrovi, koji po sa- kenu nije dopušten, te se u njem opetevano dvoji o ustavnom značaju vlado; tim se pobudjuje mierz- nja i preziranje proti vladi a tako se smeta jav- ni mir.

7. U niekom je članku rečeno, da ratno mi- nistarstvo hoće tim, što dnevnice za krajiške za- stupnike utjeruje od samih krajičnikah, mierznu i protivstavn pohiditi proti ustavnomu zastupstvu. Ovo je bunjenje, kojemu je kriv učrednik, budući neće da imenuje pisca.

8. Napokon tuže učrednika i zato, što se u dopisu iz Hercegovine pomagljivo govori o austrij- skoj vojsci, koja je išla u Sutorinu.

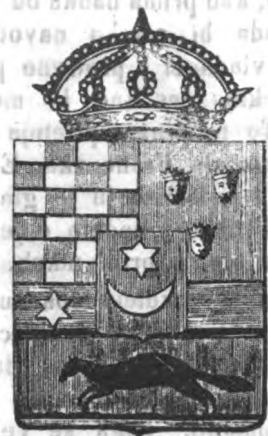
— U prošlu sriedu t. j. 14. o. m. bila je ko- načna rasprava štamparske parnice „Vaterlanda“ i zajedno osuda izrečena. Dr. Hermann Kaigg proglašen je u smislu §. 63. krivcem uvriede ve- ličanstva, a Adelbert O. i Alexander Eurich krivoj su, prekrtiv štamparski zakon, i to prvi u smislu §. 34. lit. b., posliednji §. 85. lit. a. Kazna će se izreći tek onda, kada budu svršene parnice „Ost u. Westa“ i „Neueste Nachrichten“.

+ Gradac, 13. svibnja. Neima nemije- a austrijskoj carevini, gdje se nebi Nemimci manje ili više tužili, da se na materinski njihov jezik neuzima onaj obsir, koji bi se uzimati morao po načelima slobodne ravnopravnosti, da se protiv njegov razvitak u školama i javnom življenju ne- učeno da se prestano vriedja sveto načelo narodne ravnopravnosti kod uređah dda ona osv- I mi Sloveni imali smo slija dosta priliko stali se, da se nezadovoljuje posvuda najv. volji

Novine ove izlaze svaki dan izasami nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnje predplata je za domaće u novinarnici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjake, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje opredjeljeno je uvrstibilno 7 kr. 5 vr. od listova jedan put, a 14 kr. 2 vr. na 3 puta. — Erarska pristojba za svaki oglaš 50 kr. 2 vr. i to toliko puta, koliko se puta isti uvlači.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u ponedjeljak 19. svibnja 1862.

Broj 115.

Neuredovni dio.

Trojedna kraljevina.

Zagreb, 19. svibnja. Ovih danah prispjela je ovamo deputacija grada *Senja* te izruči svietlomu banu *sahvalnicu*, koju je Nj. preuzvišenost s navadnom mu dobrohotnošću primila. U rečenoj adresi očitoje se zahvala svietlomu banu, što je dostojao zauzeti se po svojoj mogućnosti za stvar tičnu se gradit se imajuće željeznice, koja bi bila svakako od nemale važnosti za vojničku Krajinu. Nj. preuzv. blagoizvoli pozvati deputaciju na obied.

— Iz dobra izvora saznajemo, da ima biti temeljeno *trideset stipendijah* za hrvatske mladiće, koji bi se pripravljali za vojničko sudstvo. Uzmemo li obzir na neriedke neprilike, u kojima su se nalazili auditori neviešti hrvatskomu jeziku, moramo s najvećom radošću pozdraviti ovu viest, koje potvrđenje željno očekivamo.

Austrija.

Beč, 14. svibnja. Danas započe konačna sudbena rasprava u stamparskoj parnici proti časopisu „Neuste Nachrichten“, kojih uredništvo obutuzeno je radi četiri članka.

1. članak je „Hrvatska i carstveno vieće“ u br. 212 od 5. kolovoza 1861. u kojem se medju inim kaže: da neće valjda više poći za rukom dražiti narodnosti proti sebi kojekakvim obećanjem, pošto se primi predlog Stojanovića na hrvatskom saboru. Savićnik verhovnoga zemalj. suda Woegerer razjašnjavajuć obutuzbu veli, da se u ovom članku opaža zločin poremetjenja javnoga mira polag §. 65. k. z. Buduć da urednik Friedman neće da kaže, tko je pisac rečenoga članka, proglašen je sam za krivca zločina.

Taj isti zločin opaža se i u drugim člancima istoga časopisa, kojima se probudjuje nenaviet i mržnja proti zajedničkomu državnomu savezu carevine kao i proti vladnoj formi i državnoj upravi ustanovljenoj ustavom od 26. veljače 1861.

Ostali okrivljeni članci su sljedeći: „Još jedanput Ugarska“ u br. 295 od 27. listopada 1861. kojega je pisac sam Friedman, u kojem se kaže o pismu ugarskoga primasa i nasliednoga velikoga župana estrognskoga odpravljenom na k. ugarskoga kancelara, da je to „zadnja slobodna volja“.

„Rubicon“ u br. 299 od 31. listopada 1861. članak, što ga napisa g. Delpiny, gdje se tvrdi, da je ustavan život u Ugarskoj s „Schmerlingovom sustavom“ nemogućan a „naše financije i turobni naš položaj da su prava nemesis nutarnje naše politike; konačno:

Članak: Beč, 24. studenoga, „Pitanje o budžetu“ u br. 324 od 25. list 1861, u kojem se medju inim kaže, „da nisu temeljna prava naprama redarstvenoj državi, u kojoj živimo ništa“.

Pošto se je g. Friedman glede perva dva i četvrtog članka branio a Delpiny glede tretjega, članka pročita se dopis redarstva o uredniku „N. N.“ u kojem se navadja, da je uredjivao „Grad aust.“ g. 1848, i da je bio od vojničkog suda osudjen na šestmesečni zatvor. Potom se rasprava na sutra odgodi kojega dana započet će rasprava protiv časopisa „Öst. Westu.“

Prag, 15. Sa svih stranah dolaze već mnogobrojni gosti na narodnoj svečanosti; veću ih ih pozdravili. U večeras odbor „Hlahola“ u kolodvoru. — Gimnastičko društvo „Sokol“ broji sada 417 članova, medju kojima 17 doktora i kandidata pravničkoga doktoretata, 2 doktora filozofije, i 2 doktora liečničtva, 28 profesorah i

učiteljah, 42 činovnika, 70 mladjih trgovacah a više od 150 učenikah.

— Sutra je na otoku „Velké Benátky“ velika narodna svečanost, kod koje će sudjelovati tri vojničke kapele. Svi gosti dobit će zabada slika Dragutina Havlička.

— Osriedni odbor gospodarskoga društva pražkoga okružja imat će dne 19. svibnja glavnu skupštinu pod predsjedništvom kneza K. Schwarzenberga, u kojoj će se predasvim viećati o tom što ima društvo učiniti uslied posljednjih naredbah kojima se dosadanje djelovanje gospodarskoga društva znatno ograničuje.

— Ovih danah poslalo je vis. c. k. redarst. ministarstvo dopis na k. namiestništvo, u kojem se javlja, koliko su morali patiti česki izselbenici u Rusku, kako su ih nemilosrdni agenti ljuto prevarili i t. d. Vlada upotrebi jurve shodna sredstva, da se jedared na put stane spletkama ovakovih agentah i njihovih pomoćnikah.

— K ovdiešnjemu obertničkomu društvu pristupi od posljednje glavne skupštine 580 novih članovah. Ovaj znatni broj govori sasvim jasno je su li obertnici i zanatnici inaši shvatili duh sadanjega vremena.

— Predbiežna sudbena iztraga proti uredniku „Pozora“ nije jošte dovršena.

Turska.

S bojišta hercegovačko-cernogorsko donosi „Srbiski Dnevnik“ što sledi:

Naš dopisnik mostarski piše nam pod 28. travnja ovo:

Ovamo su došli važni glasovi o događajima i bojevima na černogorskoj granici. U Dagoj bio je 16. o. m. veliki boj, u kome su Turci mnogo stradali. Pouzdano vas mogu izvestiti, da je 3000 Turekah u tom boju poginulo, sve su ih vaši Srbi pod sablju okrenuli. Osim toga zadobili su Srbi 1200 konjah, 600 tovarah brašna, pirinča, džebane i drugih stvari, pamuka i sabaljah svega na račun 3600, a novacah 12,000 grošah. Kad ovaj černi aber dodje u Mostar, Turci biše svi kao mrtvi, tako ih je obhervala tuga i žalost velika. Omer-paša je odmah naredio, da se sa turskih fesovah poskidaju znakovi (ploče) i sad se neznaj, ko je Turčin, ko li drugi Evropljanin, jer valja vam znati, da je medju Turcima obladale velika civilizacija: slabo koi i klanja, a vino više piju nego što ga nepiju. Drugi dan uskrsa napadnu naši na jedno tursko selo izmedju Duge i Kerstea, koje se zove Plano i zaplienili su 24,000 silne stoke i selo su zapalili i a pepeo okrenuli i posiekli 25 glavah turskih. Turci se sada spremaju, da nanovo udare sa svom silom i muširu je došla zapoviest, da nikako neustupa.

Najnovija izviestija odande javljaju za *novo napredovanje Černogoracah i Hercegovacah*. Iz Mostara javlja se 6. travnja, da su Srbi kod *Salem-Palanke* (inače Tatarovića) oteli od Turakah 500 konjah, što su se vraćali u Mostar. Salem je, valja znati, daleko od Gackoga prema Mostaru idući. Od njega do Mostara ima još samo Blagoj na putu. Od prilike leži Tatarović na dvie trećine puta od černogorske granice u Mostar.

Na taj način Turci neprestano gube. Depeša ova (koja je iz *turskoga izvora*) javlja, da je Derviš paša berko bolje otišao na te Srbe sa nizanimi i bašibozucima; ali mi deržimo, da će mu biti naprasno. Nejavlja depeša, je li Gacko još u turskim rukama, a po njenom sastavu moglo bi se reći, da je glavni stan turski premiesten iz Gackoga u Mostar. Bude li to, onda je

južni kraj Hercegovine, osim gradovah, sasvim čist od Turakah.

Mi ćemo čekati podrobnije glasove o tome, koji će doći iz drugoga, a ne turskoga izvora.

Po jednoj depeši od 2. svibnja otišao je Omer-paša u Skadar. Možda još nije tamo otišao i ova depeša samo je ono kao golovo javila, što se tek kao namiera muširova pronosilo.

„Terg. Nov.“ iz Tersta, da Černogorci imaju nalog pušlati zarobljenu fukaru (tursku sirotinju) jer ju je teško braniti, a samo velikaše ulovljene da zadržje. Omer-paša molio je Miridite (Arnaute katoličke viere), da mu dodju u pomoć, ali njihov poglavica toliko je izkao u nagradu, koliko mu Omer nemože dati; zato se misli, da se Miriditi neće upuštati ni u šta.

Talijanska.

U obitru „Moniteurova“ dopise i „utješućih“ izjavljenjah Thouvenelovih, odnosećih se na putovanje princa Napoleona veli parizki dopisnik „Vaterlanda“ što sledi: Izjavljenja gospodina Thouvenela makova su žerna, kojima se ima uspavat diplomacija. Što nas niekim načinom upokojava, jest, da vladama nemože biti nepoznat fakt, da je g. *Lavalette*, koji je u Londonu bio, i poseban nalog imao, da dokaze engleskim ministarima, da bi želiti bilo, da bi *bečki kabinet* nagovorili da obeća, da nepošlje vojske u Rim u onom slučaju, ako bi francuzka vojska prije ili poslie ostavila Rim. Od onoga vremena izjavi g. Rechberg u carinskom vieću da će Austrija i odsele kao dosad braniti svoj položaj u Italiji.

Dopisnik „Perseveranze“ ostaje takodjer kod svojega prijašnjega tvrdjenja i dodaje: U diplomatskim krugovima glasa se, da je princu Napoleonu naloženo da svojem zetu za podpis predloži spis, kojim se isti svečano obvezuje, kad francuzka vojska izidje iz Rima, da neće onamo poslati ni regularne vojske, ni dopustiti, da onamo prodru nepravilne čete. Obćenito se misli, ako bi se i vojski Viktora Emanuela dopustilo, da dodje do vratah Rima, da će im viećni grad na nieko vrieme ipak ostati zatvoren.

Iz daljih izvišćah, što se na sadanji položaj talijanskih poslova protežu, doznajemo sljedeće.

General Goyon odgodio je svoj odlaz iz Rima, jer želi Nj. svetost nagovoriti, da pristane na miešovitu francuzko-talijansku posadu. Op. nation. za sada smo i s tim zadovoljni, nadajući sa za cielo, da talijanska vojska neće nikada više izići iz Rima, nasuprot pako francuzka da neće noći vazda tamo ostati.

Rimski dopisnik „Temps-ov“ piše: „Ja sam zapitao monsignora **, misli li, da će biskupi pozvani u Rim što učiniti za uzdržanje svietovne sile? On mi odgovori, da će rezultat ovoga sastanka biti adresa na Nj. svetost, u kojoj će se kriepko uzeti pod zaštitu svietovna sila; nieki francuzki prelati dali su taj saviet. — *Talijanski biskupi* dobili su, vele, na njihovo pitanje, da li bi s drugima došli u Rim, za odgovor: „Vi nesmijete vladu moliti, da vam dozvoli putovati u Rim, jer bi ju time priznali.“ No u istinu mislim, oni neće da ostave svojih diecezah u rukama nižjega svećenstva, jer mu nevieruju.“

Milan, 15. svibnja. Cattabeni, pukovnik raspustjene južne vojske, uapšen je noću dne 13. — Garibaldi obnaroduje u „Milanezkim Novinama“ jedno pismo, u kojem ih ubaviećuje o uspjehnu Cattabeni-a, izvedenom bez formalnostih propustnih i o njegovu odpravljenju u Milan te zemlju opominje, ako je vlada dužna, da pravi pribavi što vanje, da je isto tako dužna štovati dostojanstvo

gradjanah a osobito onih, koji su stekli zaslugah za domovinu.

Francuzka.

Pod naslovom: „*Francuska politika i talijansko pitanje*“ izašla je u Parizu knjižica od senatora Petrija, kojoj se po položaju piscevu i što je on mnogo putah upotrebljavan bio u talijanskim poslovima, pravedno pripisuje velika važnost. Za nju je car od samog pisca i prieko princa Napoleona, s kojim je Pietri u vrlo ličnim snošajima, izvješten bio prije nego što je izašla na svijet i saizvolio je da se izda. Pri ovakovim okolnostima saobćujemo i našem čitateljstvu što o njoj nalazimo o Vidovdanu. Glavna im je misao da u Rimu nemogu duže obstati stvari ovako kakve su sad, i da se rimsko pitanje mora čas pre razpraviti.

U knjižici ima deset razdielah. U prvom se razdielu napominje kako je pretresano na saboru u Parizu rimsko pitanje kad se vičalo o adresi, pa onda veli: Carstvo je jako i osieća svoju jačinu. Vičanje mu je saborsko još utvrdilo snagu a nije oslabilo. To zna Francuzka a zna i Evropa. Samo se slabe vlade neuzdaju u obći glas nego u obće čutenje ili parlamentarnu laž. Besjede u senatu i u zakonodatom tielu slobodom svojom neuznemiruje nego još umiruje razumne ljude o unutrašnjim stvarima. Što se tiče spoljašnjih, a naime što se tiče pitanja, najprije tako zapletenoga a sad tako prostoga pitanja rimskog, nestalo je svakoga omišljanja. Gdje se prije mislilo da će se naći na religiozne tegobe, ondje su sad samo još ostale političke razlike da se urede. Državnici neostavljaju bogoslovima još mnogo što da govore.

U drugom se razdielu kazuju ukratko besjede govorene u senatu i u zakonodatom tielu o rimskom pitanju. Vredno je znati kako se sudi o besjedi princa Napoleona. Knjižica kaže: Njegova carska visost, princ Napoleon, podpirajući veliki razum svoj i ostru logiku dielima najpouzdanijim, dokazuje očevitno da dvor rimski nikad ništa nije poslušao, i da ništa nesluša i da ništa neće da sluša, i da je prema upornosti, koja kerna prava Italiji i interese Francuzkoj i mir Evropi, prema takvoj upornosti da je nadanje prevara a odgajanje slabost. Princ je svojom jasnoćom i visokom mišlju i složnim govorom zadao udarac, koji presudjuje stvar, i opomenuo svijet najvećih besednikah, kojima se igda dičila francuzka tribuna. Kad kad je čovjek pomislio da sluša slavne improvizacije Napoleona I.; carska se kerv nije iamienila.

Besjeda se g. Bilola hvali vrlo ironički, pa se tim dokazuje, da je ono već zastarijelo što je bilo taj ministar. O tome knjižica veli: Predstavnik vlade snažno brani politiku, koja hoće da čeka, a opet priznaje da u Rimu nestojimo drugčije nego vriedjajući Rimljanima pravo, vriedjajući na nieko vrijeme, a nemože se bez toga. G. Bilol kao da nikad nije pokazao toliko talenta koliko tu gledajući da obidje rieč, koja bi presudila. Lane mu strašno pleskahu kad se pretresala ista stvar; slavni će se besjednik slaviti i na novom saboru. Ali državnici, koji pitaju narodno osiećanje, i sama zemlja, koja osieća anomaliju u stanju sadašnjem, — šta će oni kazati? hoće li oni u tom oklevanju i okolišanju ugledati francuzkoga genija i carsku mudrost?

U trećem se razdielu hvali kako crkveni glavari francuzki, koji jednako branije svetsku vlast papinu, najposlie pregoše da cute. Po tom se kaže: Kad oni položiše oružje, opazi javno mišljenje da je talijanski pokret reakcija protiv drugih državah, i to reakcija koju podpomaže Francuzka, i da je prognanstvo niekih vladalacah upravo pravedna plaća. Što se tiče svetoga oca on je u novijoj besjedi sam priznao da svjetska vlast nije dogma, i da je ona sad samo jemstvo za njegovu nezavisnost. Tako je pitanje razpravljeno najvišom vlasti samoga svetoga oca. Ako se dakle nadje jemstvo za nezavisnost sv. oca, onda mu može prestat i svjetska vlast, a da nabude nikakvoga zla za duhovnu.

U četvrtom se razdielu kaže da je svak svjetom da svjetska vlast svete stolice pada sama sobom. Te se kaže: Jedinstvo je sad za Italiju potreba a za Francuzku jemstvo. I doista šta bi bilo od Italije bez jedinstva, koje joj daje snagu sto puta veću? Zna se dobro da bi i ona dirnuta oduševila, kad bi pogodio u središte srca, Postojan mir utvrdjuje samo pe-

litička pomnja, kad prima nauku od historije. — Džeci Rim vlada bi carska navodila na misli da se prognani vladoci i protivne partaje hrebne da mute i da čekaju čas kad bi mogli javno raditi protiv nas. To je prazna prietnja; Italija je gotova, nja je priznala Francuzka, Engleska, Belgija, Portugalska, i poštovao ju je glas narodnih predstavnika u Pruskoj; načelo o nemiešanju brani je od zle volje njenih protivnikah.

U petom se razdielu dokazuje da se netreba bojati da bi u Rim došla revolucija, kad bi francuzka vojska otišla odanle, i da bi demagogija počela što proti Mletkama što Francuzka nebi mogla podpomagati. Toga se veli netreba bojati. Nije zaludu Italija vidjela gdje joj dva Napoleona pomažu da se na novo rodi, talijansko je jedinstvo sada napoleonovska ideja, koja se utvrdila dielima a ne riečima.

U šestom razdielu kaže knjižica: Kako bi odlazak naše vojske bacio u opasnost papu i kardinala? Rim nije pećina hajdučka! Elementi za red bit će ondje svagda dosta jski da smetu sto bi gdje koji nemirnici hteli skovati. Sve će se urediti što god treba prije polazka francuzke vojske, a vojska će Viktora Emanuela čuvati glavu crkve koju bi i onako čuvala jemstva zajednički ugovorena a i sam značaj njezin. Taj se razdeo završuje svjetujući vladaoce da se ugledaju na Napoleona i Viktora Emanuela pa da upravljaju revolucijom. Tako se kaže: Ako u ovim krizama, u kojima se narodi na novo radjaju, gdje koji pretierani patrioti brige zadaju državniku pretieranim željama i obiesnim naveljivanjem, treba li za to odbaciti službu, koju oni mogu učiniti? Bolje je opraviti njihovu energiju i od odanosti se njihove koristiti. Kad vladalac jak i velikodušan sam prednjači svome narodu, onda su pozatvorene kovnice zavjerama; onda burgijaši, koji se nemogu popraviti, propovijedaju u pustinji, i bezumnici se razbijaju o snagu vladinu i o zdrav razum narodni.

U sedmom se razdielu dokazuje da će papa tek onda biti nezavisan crkveni poglavar, kad Rim bude slobodan i stolica talijanskoga kraljevstva, — i to nezavisi samo za dogmu, jer što se tiče discipline i liturgije, to su pitanja, koja nisu vezana za samo načelo o vieri, nego zavise od ove ili od one crkve, od ove ili od one vlade pojedinice.

Osmi razdiel kaže: Govorilo se da može papa pozvati u pomoć Španjolska ili Austriju i da se mogu te dvie sile sdružiti pa zajednički raditi. Ali kakav bi razlog iznela Španjolska ili Austrija da se tako umiešaju? Bili branila svjetsku vlast? To bi značilo odricati rimskom narodu narodno suverenstvo, koje je Francuzka načelom o nemiešanju priznala i osvieštala, i kome valja i od drugih da pribavimo poštovanje, jer je glavno načelo i našem ustavu. Španjolska i Austrija jamčno nebi tražile da za nezavisnost i dostojanstvo duhovne vlasti i za samoga papu učine više nego što smo mi učinili i činimo i hoćemo činiti. Nećuvamo li mi 14 godinah pred vatikanom stražu netražeci ništa više nego malo povjerenja i ljubavi? I mi smo radi oprostili se sa svetim ocem tek onda kad sasvim utvrdimo da se u njega nemože dirnuti i da mu je izvršivanje duhovne vlasti slobodno.

U devetom članku dokazuje se da papi nikako netreba da otidje iz Rima. Ako bi, kad se oslobodi Rim, još trebalo da naša vojska ostane u Rimu dok se ljudi stišaju i dok se papa izmiri sa svojim narodom, Francuzka u dogovoru s Italijom nebi odkazala tu posljedaju žrtvu, jer je Francuzka najstarije čedo crkve i car je prvi među katoličkim vladocima.

U desetom se članku kaže: Što se prije može treba ostaviti status quo. Istina, državnici nisu mlo jednim mahom razsiecati pitanja, ako će biti i najhitrija; boje se svagda da nemoraju narediti što krajnje ili da nenaidju na što god, što nemože biti. Ali opet da vrato našu vojsku iz Rima, za to im nitko neće moći kazati, da su učinili naglo ili ludo. Ludo bi bilo, kad bi se te odgadjalo. Nebi bilo politički s naše strane podderžavati stanje, koje papa nezadovoljava a Italiji zadaje žalost i naše same interese remeti. Francuzka je nemirna a Evropa zabrinuta. Netreba više dvolicešja, netreba kolebanja, budimo namo višim riečima a pregovori a dielima.

Berzovjavne i najnovije viesti.

Dubrovnik, 17. svibnja. Černogorci su dne 13. poslie okorna, kervava odpora na juriš uzeli Nikšić. Osmu stotinah uhvaćenih Turakah sa muševodstva je na Cetinje. Obznan Berzovjavna pisarnica javlja iz Dubrovnika o 17. svibnja: „Iz Trebinja javlja pod jučerašnjim podatkom: Sve ceste medju Bilećem i Ljubinjem zapremljene su po *ustajama* pod Radom Bubićem i po Černogorcima pod Petrom Vukolićem. Oni priče prevažanje hrane za tursku vojsku. Turska nepravilna vojska od 2000 momakah obkoljena je kod Bileća. Dosad nije turska vojska proti ovim događajima učinila nikakova odpora.“

Smirna, 9. svibnja. Porta dozvolila je ovdiešnjem gubernatoru, da u lazaretu smieštene gerke bjegece izpusti i da im, ako bi zahtjevali, izda pasose za druga miesta. Jedan gvardijski batalijon nalazeći se ovdje u posadi ukrcao se je put Skadra u Arbanaskoj.

Kassel, 14. svibnja. (U večer.) „Kasseler“ Ztg. kaže, ovdiešnja vlada dala je pod opravdanjem izbornoga reda izjavljenje saveza, da naprema ustavnoj svojoj dužnosti nemože obzir uzeti molba saveza za obustavljenje izborah.

Pariz, 15. svibnja. Današnji „Moniteur“ javlja iz Madrita od 11. travnja (prieko Havanne) Uslied razprah medju saveznicima zaikao je general Prim prevozne brodove, da opet ukrcu španjolsku vojsku. General Servano uskratio ih je, pozvavši generala Gassela, da preuzme zapoviedništvo, ako bi general Prim ostao kod svoje namiere.

Petrograd, 15. svibnja. Današnji „Journal de St. Petersburg“ poziva elektora heskoga, da kao kralj bavorski reče: Hoću da živim u miru sa svojim narodom. Jučer i prekjuečer iznosio je ukupni razhod zlata državne banke naprema papirnom novcu 81.000 rubaljah, dohodak zlata polag dnevnoga tečaja naprema razhodu papirnoga novca više nego li po milijuna novca.

Atina, 9. svibnja. Grof Kaiserling, dosadanji pruski poslanički tajnik, postao je mjesto pruskoga poslanika premieštenoga u Carigrad, poslonoša u Atini.

Kazališna obznana.

Večeras dne 19. svibnja predstavljat će se: I. čin iz opere „*Ernani*“ i II. čin iz opere „*Trovalore*“ zatim II. čin iz opere „*Lucia di Lamermoor*.“

Budući da će se sutra u Novih Dvorih obderžati svečane zadošnice za Nj. preuzvišenost pokojnoga bana Jos. Jelačića biti će sutra zatvoreno kazalište i toga radi daje se danas naznačena predstava.

Tečaj papirah na c. k. javnoj bazi u Beču.

U Zagrebu 17. svibnja 1862.

Papiri.

5% Kovovnice	71.80
5% Narodnoga zajma	84.85
Narodne banke	842.—
Vierovnoga savoda	219.20

Mienice.

Srebro	130.83
London	132.25
Carski cekini	6.27

Meteorologička opažanja

na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 17. i 18. avij. 1862.

Ura	Barometar na visini u par. colt.	Barometar na visini u par. colt. na 0	Temperatura po R.	Neoblači	Smior i jaost vjetrova	Atmosferička oborina (dneš. i yč. u mil.)	Opazaka
7. pr. pd.	332.24	332.00	+17.8	0	0		
2. pol.	333.11	331.72	+18.8	3	0		
9. u več.	332.94	331.80	+14.8	2	Jz		
7. pr. pd.	333.67	332.45	+16.0	5	0		
2. pol.	333.65	332.22	+17.4	10	0		
9. u več.	332.98	331.83	+14.4	10	Jz		

Danas u 7 sati temperatura R. +13.2.

Opazaka. Kod naoblake sući 0 sasvim vedre a 10 sasvim oblačno; brojevima ležećim izmedju 0 i 10 razumije se veća ili manja mješavina oblačah, razdieliv cijelo nebo iznad zorja na 10 jednaki dielak.

U 6. stupcu su brojevi piamona smior vjetrovah (0 sasvim zno-jakno-zapadni), a brojevi jakost vjetrova, iz 0 sasvim do 10 buru, a medju 0 i 10 ležeći brojevi naznačuju razliku vjetrova.

Odgovorni urednik: Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 1099. (335)

3-2

Izrok.

Obnarodovanje napisnikah gruntovničkih u kraljevini Ugarskoj o županiji šimežkoj izim tergovista „Nemeš-Vid“ i pustare „Mali-Vid“.

Od strane županijskog suda županije šimežke stavlja se po predsjedničtvu banskog stola u pogledu napredujućega uvođenja zemljišnih knjigah u kraljevini Ugarskoj do obćeg znanja, što sliedi:

U svrhu uvođenja zemljišnih knjigah obavljena se sasvim miestna izvidjenja već i u šimežkoj županiji, izim jedino tergovista „Nemeš-Vid“ i pustare „Mali-Vid“, te napisnici gruntovnički ujedno sa čestitnim registrima i nacertima, koji k istim spadaju, bit će, po-damši od 1. svibnja 1862, svakomu na ogled izloženi u Kapošvaru u gruntovničkoj pisarnici županije šimežke.

Obavljanje u ovom izroku naznačenih poslova i uredovanjeh ima se takodjer započeti 1. svibnja 1862, u koju svrhu određen jest županijski sud u Kapošvaru.

Podpuni sadržaj ovog pod 12. ožujka 1862 izdanog izroka uvršten je u službenih bečkih novinah.

U Zagrebu dne 24. travnja 1862.

Nr. 340. (345)

3-2

Licitations-Kundmachung.

Bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume wird am 5. Juni 1862 um 10 Uhr Vormittags die Mi-nuendolicitations wegen Herstellung der Konservations-Arbeiten im Schlossgebäude zu Bribir und dem dazu gehörigen Ställe auf Grundlage des adjustirten Fiskal-preises pr. 196 fl. 82 kr. ö. W., und am Durchfuhr-Stations-Gebäude in Rasse auf Grundlage des adjustirten Fiskalpreises pr. 101 fl. 27 1/2 kr. ö. W., zusammen pr. 299 fl. 9 1/2 kr. ö. W. abgehalten, bis zu welchem Zeitpunkt auch schriftliche, mit dem 5pft. Vadium be-legte Offerte hieramts eingebracht werden können.

Die Licitations-Bedingnisse nebst den Licitations-Grundlagen können hieramts eingesehen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion.

Fiume, am 7. Mai 1862.

Br. 928-1862. M. (346)

3-2

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudbenog stola županije zagrebačke stavlja se do znanja, da će se uslied molbe Jakova Hochneca proti Mihi Požu i Mihi Starmanu u stanu o-vog predposliednjeg u Zagrebu u vlaškoj ulici kuće br. 113. dne 30. svibnja t. g. i dne 23. lipnja t. g., svaki put o 9. uri prije podne, pokretnosti pod ovrhu uzete, kao: kola lagana, kola za teret, svakovrštno kamenje za grobe, prage i vrata, obluke, prešu, 2 gotova kërsta za grob, stup za kërst, stup od mramora za kërst, or-mari, postelje, stoli, kanapeti, ogledala, stolci, madraci, blazine, vanjkuši, slatnice, plahle, ura, kipi, zatim kod Mije Starmana u llici dne 31. svibnja i 25. lipnja t. g., takodjer u 9. uri prije podne, gotovi nadgrobnići, po-stamenti za spomenike, mramorsko kamenje za nad-grobniće, ploče mramorne, stupi, kameni za kanale, proste kamenite ploče za obloke i ploče iz piešćenog kamena, u prociembenoj vrijednosti od 517 fr. 50 novč. i 919 fr. 80 novč. a. vr. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se na përvom roku samo uz pro-ciembenu cieniu prodavati, na drugom pak roku prodavat će se iste i izpod procjene.

Kapac imade odmah kupovninu položiti.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke.

U Zagrebu dne 7. svibnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

K br. 362-1862. (342)

3-3

Ličbeni oglas.

Dozvolom visoke dvorske kancelarije ličbat će se uslied naredbe vis. kr. namiestničkog vieća od 24. travnja, br. 5150/661, u pisarni podpisanog ureda br. 49. u laškoj ulici 26. dan svibnja t. g. u 9 sati prije podne gradjenje novog kamenog mosta na zagrebačko-karlovačkoj cesti blizu Desinca u razdielu IV-0 sa proračunanim troškom od 4067 st. 53 novč.

Tko god u svoje ili tudje ime posude činiti kani, mora prije, neg što ličbanje započne, položiti kaobinu od 5% gore proračunane svote.

Tko gradjenje dostane, morati će ovu kaobinu nadopuniti u ime jamčevine do 10% ponudjene cienie.

Primat će se takodjer i pismene ponude predane prije dana ličbenoga u pisarni podpisanoga ureda.

Način, kako te ponude sastavljene biti moraju, kao što i ostali ličbeni uvjeti mogu se vazda saznati u pomenutoj pisarni.

U Zagrebu dne 10. svibnja 1862.

C. k. gradjevni ured županijski.

Br. 322.

3-3

Izrok.

Pozivaju se svi oni, koji imaju u koje god ime kakvu tražbinu proti sastavljenim Vatroslava Cera, bra-varakoga ditičta iz Velike Gorice, umierloga u Zagrebu 14. prosinca 1861 ostaviv oporuku od 9. prosinca 1861, da svoje tražbine prijave ustmeno ili pismeno u pisarnici podpisanoga sudbenoga povierenika u Zagrebu na tergu Jelčića bana br. 420. do 31. svibnja 1862, jer se drugacije na njihove tražbine neće uzeti nikakav obzir, osim u koliko prijavljeni dugovi nebudu izcèrpili sve sastavljenu.

U Zagrebu dne 13. travnja 1862.

C. k. javni bilježnik kao sudb. povierenik

Dr. Antun Rojc.

Br. 869-M. (337)

3-3

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudb. stola žup. zagrebačke stavlja se do znanja, da će se uslied molbe gg. Nestlanga i Kalabara proti g. Josipa Peršiću u stanu g. J. Bruknera kao postavljenoj sekvestra dne 26. svibnja t. g. i dne 10. lipnja t. g., svaki put u 9. uri prije podne pokretnosti pod ovrhu uzete, kao: svake vrsti kramarske robe u prociembenoj vrijednosti od 157 for. 27 n. a. vr. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se na përvom roku samo uz pro-ciembenu cieniu prodavati, na drugom pak roku prodavat će se i izpod procjene.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

Kr. sudb. stol županije zagrebačke.

U Zagrebu dne 3. svibnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 218. (171)

3-3

Izrok.

Od strane kr. županijskog sudbenog stola na Rieci kao gruntovne oblasti do znanja se stavlja: da je Mato Klepac iz Gerova, zastupan po odvjetniku F. Supp-u, proti Stjepanu i Geri supruzim Janež takodjer iz Gerova molbu i dotičnu tužbu za popravak grunt. upisa i do-tično zahtiev prava vlastništva na diel nepokretnosti u gruntovničkom napisniku br. 55. občine Gerovo na ime Stjepana i Gere Janež pod miestopisnim brojem 103. unesene kod ovoga suda predao, vëru koje se je u smislu §. 25. naredbe ministarstva pravosudja od 15. prosinca 1855 br. 222 d. z. l. za preslušanje stranakah ročište na dan 31. svibnja 1862 o 9 sati prije podne pod prietnjom posljedice §. 40. g. p. odredilo, i za za-stupanje Stjepana Janeža, koji se od kuće odsutan i ne-poznatog boravišta nalazi, ovdajnji odvjetnik g. R. Zan-donatti kao curator ad actum naimeovan, kojega ovi o shodnomu razpravljanju ove parnice probitačno uputiti, ili ovom sudu drugoga zastupnika naznačiti ima, u pro-tivnom slučaju posljedice propusta svega toga sam sebi pripisati bi imao. Na Rieci dne 17. veljače 1862.

Kr. žup. sudb. stol kao gruntovna oblast.

Prisiednik, ravnatelj.

Br. 2105. (239)

3-3

Oglas.

Od kr. sudbenoga stola županije zagrebačke u Zagrebu kao stiečajne oblasti ovime se objavlja: Da je od tog suda otvoren stiečaj vëru celog imetka na o-stavinu izza pokojnoga Viechoslava Buwaina, bivšeg gra-djanina i staklara u Zagrebu, spadajućeg, imenito vëru gibućeg, gdiegod se nalazećeg, i negibućeg imetka u omih krunovinah, gdje valjanost imade privremeni stie-čajni red od 18. sèrpnja 1853, da je zastupnikom i medjutomnim upraviteljem imetka postavljen ovdajnji odvjetnik g. Antun Poljak a njegovim zamienikom ov-dajnji odvjetnik g. Gavro Jakopović.

Pozivaju se dakle sve one osobe, koje kakve god tražbine na imetak padši u stiečaj staviti imadu, da iste najave najdulje do 27. svibnja t. g. putem tužbe proti gore rečenom zastupniku gromade kod ovog kr. sudbe-noga stola, jer bi bile inače uzpërkos svojih prava vlastništva, prednosti ili zaloga lišeni svojih tražbinah iz stiečajne gromade i izključeni iz razprave stiečajne.

Za potvrdu medjutomnog ili za odabiranje novog upravitelja i odbora vierovničkog opredieli se ročište na 27. lipnja t. g. prije podne u 9 sati kod ovog suda tim dodatkom, da vierovnici stiečaja k istom tim sigur-nije doći i o odabranju upravitelja imetka i odbora iz-rasiti se imadu, što bi inače bio glasom §. 44. St. R. na pogibelj vierovničku medjutomni upravitelj imetka i odbor vierovnikah postavljen od suda.

U Zagrebu dne 29. ožujka 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 131-gr. 1862. (340)

3-3

Dražbeni oglas.

Županijsko-kotarski sud jastrebarski ovime na zna-nje daje, da će se dne 23. svibnja i 6. lipnja 1862, svaki put u 10 sati prije podne, na imanju Dvorjeni kod sv. Jane obdržavati ovršbena dražba, na kojoj će se prodavati svakovrštno gosp. Ljudevitu Mikšiću radi dužnih g. Janku Miklošiću 525 fr. s. vr. s. p. zaple-njene i na 4113 fr. 70 novč. a. vr. procijenjene pokretnosti, kao: pokućstvo, vinsko posudje i t. d., pa ako se takove na përvjoj dražbi ni za više ni za prociembenu vrijednost prodati nebi mogle, prepustit ćedu se na dru-goj dražbi najboljem nuditelju i izpod prociembene vriednosti. Jastrebarska, 24. travnja 1862.

Švaitzer.

Broj 1323-gr. 1861. (330)

3-3

Oglas.

Kr. županijski sudbeni stol u Osijeku daje ovim na znanje: Da je na molbu c. kr. financijske prokuratore u Zagrebu u ime visokog erara radi dužnih 60 fr. 25 1/2 novč. a. v. s. p. dozvolio ovršnu dražbenu prodaju ne-pokretnosti Petra Dautovca, što no su na 341 fr. 70 novč. a. v. sudbeno procijenjene i u gruntovnici občine Dajla pod br. 542. upisane, te da su u tu svrhu dva rekla opredijeljena, përvu na dan 26. svibnja 1862 a drugi na dan 26. lipnja 1862, svaki put u 9 sati prije podne na licu miesta.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokret-ninu kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina, ako li se kod përvje dražbe ni za više, a ni za prociembenu cieniu neprodade, kod druge dražbe i izpod procjene najboljemu nudocu izručiti; zatim da je kupac dužen, uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po napetku suda na se primiti;

i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, prociembeni na-pisnik i gruntovnički izvalak mogu kod ovog suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviještjeni, ipak misle, da se u-pisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim si-gurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisat morati, akoli se dioba kupovine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovina izcèrpi, ništa ne-zapadne. U Osijeku dne 5. travnja 1862.

K br. 6402 ad I.

3-3

Oglas.

Da se osigura potreba dërvah za ogriev za kralj. dalm.-hërv.-slavonsko namiestničko vieće za doba gri-jenja 1862, dëržat će se dne 23. svibnja 1862 od 10 do 12 sati prije podne kod podpisanoga ravnateljstva po-moćnih uredah ponudna razprava.

O tom se poduzetnici s tim dodatkom obavieštju, da se dotični ponudi uvjeti mogu svaki dan od 10 do 12 sati prije podne u pisarnici razgledati.

Od ravnateljstva pomoćnih uredah kr. dalm.-hërv.-slavonskog namiestničkog vieća u Zagrebu dne 12. svib-nja 1862.

Rosa.

Br. 343.

3-3

Oglas.

Na temelju odluke kr. sl. glav. grada Zagreba od 10. svibnja 1862, br. 1303, daje se na znanje, da će se na 21. i sliedećih danah mieseca svibnja 1862 od 9 do 12 sati prije podne i od 3 do 6 sati poslie podne na javnoj dražbi prodavati pokretnosti spadajuće na za-ostavštinu pokojnoga gosp. Petra pl. Šutvara, bivšega kanonika i štioca përvostolnoga kaptola zagrebačkoga, u bivšoj njegovoj kuriji, i to: dragocienosti, pokućstvo, rubje, kuhinsko posudje, vino, bačve, blago i druge stvari.

Pozivlju se dakle svi, koji žele što kupiti, s tim do-datkom, da će se imat kupovninu odmah položiti u go-tovom novcu, i da će se najprije prodavati rogo to bla-go, naime volovi i krave.

U Zagrebu, 11. svibnja 1862.

Dr. Antun Rojc.

Br. 2010. (323)

3-3

Oglas.

U Bërdovcu pri Brečib postaviti će se c. k. po-štansko odpravništvo.

Ovo će se imati baviti tako poslom listovne pošte kao i poštanskim odpravljanjem pošiljakah stvarih od vrijednosti i do onoga časa, kad se bude otvorila želje-znica medju Zidanim Mostom i Siskom, stajat će sa svag-danjim përećajnim poštanskim glasnicima u savezu s po-štanskim odpravništvom u Brečib, a kad se željeznica otvori, posredstvom piečacke glasničke pošte sa želje-zničkim podvozima.

Beriva poštanskoga odpravnika sastojat će u go-dišnjoj plati od jedne stotine i dvadeset forintih, ured-skom paušalu godišnjih dvadeset forintih a. vr. a izvan toga u glasničkom još opredielit se imajućem paušalu za uzdržavanje gore navedenih glasničkih pošta.

Naticatelji za ovu uz sklopljenje ugovora i polo-ženje kaucije od 200 fr. a. v. u gotovini sa 5% okama-čenjem ili u 5%nim dëržavnim obligacijama obsekërbit imajuću se službu poštanskog odpravnika imaju svoje valjano biljegovane molbenice unutar četiri nedjelje pod dokumentovanim izkazom dobe, okolnostih imovine i vrijednosti pouzdanja kod podpisanoga poštanskoga ravnateljstva podneti i tamo i to navesti, kolik godišnji pau-šalni iznosak zahtievaju za uzdržavanje gore nupome-nutih glasničkih pošta u Brečce i natrag, kao i u svoje vrieme za glasničku poštu iduću 1, 2 ili više puta na dan k tamošnjem kolodvoru i natrag, pri čemu se o-paža, da će kod u ostalom jednakih okolnostih onaj naticatelj dobiti prednost, koji će najmanje tražiti za uz-dëržanje u pitanju stojećih glasničkih pošta.

U Zagrebu dne 5. svibnja 1862.

C. k. ravnateljstvo pošta za Hërvataku i Slavoniju.

Nro. 1058/611. (305)

3-3

Avviso di Concorso

pel rimpiazzamento del posto di scrittore controllante presso la Deputazione p. s. in Pola col soldo di annui fiorini 367,50 ed aggiuntovi indennizzo d'alloggio di an-nui fiorini 105 fino all' assegnamento di abitazione in natura e coll' obbligo di prestare cauzione nell' importo del soldo annuale.

Le documentate su pliche saranno da presentarsi al Governo Centrale Marittimo entro tutto il p. v. Mag-gio, comprovando in principalità i servigi finora pre-stati nel ramo p. s. e la piena conoscenza della lingua italiana.

Verranno preferibilmente presi in considerazione impiegati disponibili semprechè possiedono la necessaria idoneità.

Br. 507. M. (249)

3-3

Oglas.

Od strane kr. sudbenog stola županije zagrebačke stavlja se ovime do znanja, da su dražbeni rokovi o-predijeljeni ovosudnim izrokom od 5. ožujka t. g., br. 407. mb., u ovršnoj stvari Hinka Neumanna proti Je-lisavi Strozingerovoj pëto, 600 fr. a. v. s. p. na molbu ovrhovoditelja odgovodjeni, i to përvu na 16. a drugi na 30. lipnja t. g., svaki put u 9 sati prije podne u stanu ovršnice pod zidom kuće br. 4.

U Zagrebu, 15. ožujka 1862.

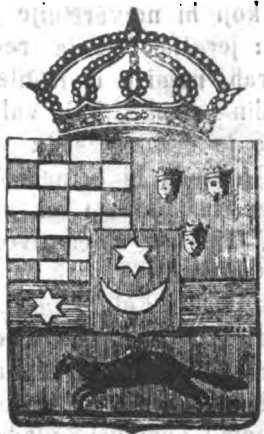
Klobučarić.

Jović.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzevši nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje oprodijeljena je uvrštenina: 7 kr. a. vr. od Huije na jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Kratka pristojba za svaki oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se puta isti uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u utorak 20. svibnja 1862.

Broj 116.

Neuredovni dio.

Austrija.

Beč, 15. svibnja. Jučerašnja sjednica carstvenog vijeća bila je time zanimiva, što je poklisar Černe živahnim govorom razjasnio žalostni položaj slavenskoga jezika nasljed odgovora g. ministra Lassera na interpelaciju Ljubiševu: Je li ministarstvo pravosuđa sklonu narediti, da bude kod dalmatinskih sudovah jezik hrvatsko-srbski podpuno uzporedjen s jezikom talijanskim; a 2. hoće li ministarstvo ustanoviti kratak rok, u kojem bi se moglo učiniti moralo za oživljenje ove ravnopravnosti jezika.

Ministar Lasser govorio je dosta obširno o tom predmetu tvrdeći medju inim po podacim mu izvješćima, da neima u Dalmaciji činovnikah viših slavenskomu jeziku, pa jezik sam da nije dosta izobražen.

Černe opovrgavajuć nekoja bitna mesta ministarskoga odgovora, kaže da se slovenski narod ovakovim prama njemu postupanjem baš upućuje, da se posluži istim sredstvom, kojim se poslužuje Magjari i Hrvati odpravivši iz zemlje sve činovnike, što nisu bili višti narodnomu jeziku.

Dalje veli, da nemože nikako dokučiti, kako je mogao ljubljanski duhovni stol sa svojim biskupom počtovati, da se nemogu nikakovi predmeti van vieronauka predavati u slovenskom jeziku, dočim brani ugarski kardinal Scitowsky magjarsku, hrvatski biskup Štrossmeyer hrvatsku, slovački biskup Moyses slovačku, česki biskup Jirsik česku narodnost, — a zašto je terčanski biskup izdao svoj pastirski list samo u talijanskom jeziku!

G. Černe tvrdi, da se ovakovi žalostni odnošaji slovenskoga jezika nemogu za ništa drugo smatrati nego za nepravdu i preziranje svega slovenskoga naroda.

Posto je bio predsjednik dr. Hein g. Černe-a više puta opomenuo, da se neudaljuje od stvari, na čavi on svoj govor te kaže, da bivaju Slovenci smatrani za nekakovo niže pleme, da uživaju na svim stranama javnoga života manje prava nego ostali narodi, tako da se pravom tvrditi može, da su oni austrijski Parije.

U istom smislu govorio je i dr. Toman. On reče, da nije Bročić, koji se je u protivnom smislu izrazio, razumio riječi Černe-a, nu ipak da ga kori s pristranošću. „Ja sam shvatio, veli, svaku riječ te je čutim u svojem srcu. G. Černe odkrio nam je velika stradanja slavenskoga naroda a sve što je kazao, živa je istina!“

Kod glasovanja bio je predlog Taškov da se ustroje kod namješćivanja činovnikah sudbena vijeća, kod kojih bi se obzir uzeti imao na znanje dočasnoga narodnoga jezika, bio je zabačen; isto tako izpravak Černe-ov, da bude ovo isto imalo važnosti i u jugoslavenskim zemaljama.

U velikom financijskom odboru radilo se je o povećanju poreza. Maionja bijahu o tom predmetu različita; medju inim bio je učinjen i taj predlog, da se nevieća prije o zakonu glede zemljarine, dok nebude stvoren zakon o dohodarini. Nekoje zahtijevahu, da bude samo nekoje porezi povećani, ali ministar Plener očitovao je, da moraju biti svi povećani. Biskup Litvinovic drža da bi povećanje zemljarine Galiciju upropastilo, budući da neima ondje van seoskoga proletariata. Polag svega neće rusinski seljaci sudioniti kod vie-

ćanja. Kod glasovanja zabaci se povećanje zemljarine 21 glasom protiv 18 glasovah.

Poklisar dalmatinski, Machiedo, polaže svoj mandat obraslaše ovaj svoj korak time, što nije moguće težki porezni teret njegove osiromašene domovine umaliti: Što više, vlada namierava jošte povećat poreze, što protuslovi interesima njegovih izbornikah i svekolike zemlje. Prodje se na vijećanje o pravosudnoj upravi u krunovinama. Poklisar Thoman predlaže, da bi vlada kod izbora pravosudnih činovnikah kraljevinah i zemaljah zastupljenih u užjem carevinskom vijeću uzimati imala obzira na poznavanje dočasnih narednih jezika. Činovnici čine, veli, kako im volja a više oblasti riešavaju dopise u niemačkom jeziku. Car je, veli, posietivši jednom Kranjsku s narodom govorio slovenski, a činovnici stide se ovoga jezika.

Beč, 17. svibnja. Dr. Wieser branio je urednika „N. Nachrichten“ g. Friedmanna drugim jedrim govorom a kada dovrši bila je sjednica na četvrt sata odgođena. Po njem govoru dr. Vilas dva sata i pol braneci gg. dr. Tkalcu i Delpin-a. On tvrdi, da bi bilo vrlo teško dokazati, da nije ova paraica, o kojoj se se radi, smierovna parnica, budući da su okrivljeni članci jurve mjeseca kolovoza stampeni a obilježba da je tek mjeseca studenoga učinjena. Svršiv svoju obranu reče, da će ove muževe, ako budu i osudjeni, pratiti osvjedočenje, da su muževno dieovali za svoju domovinu; te da će u najgorjem slučaju moći kliknuti s Galilejem: E pur si muove!

Dne 19. nastavit će se obrana a po svojoj prilici izreći i osuda.

U posljednjoj sjednici carstvenoga vijeća bio je primljen poniešto promienjeni predlog dr. Tomana, da mora svaki činovnik biti višt jeziku svojega okružja.

Prag, 17. svibnja. Potnikah bijaše lietoš za mnogo tisućah više nego obično sa svih stranah Česke, Moravske, Slezke, iz Beča i Slovačke.

Mnogo ih je moralo pod nebom prenoćiti. Najmanje pideset česko-slavenskih gradovah poslalo je zastupnike svojih pievačkih družtvah. (Pobliže izvješće priobit ćemo sutra.)

Turska.

O černogorskom bojištu piše „Wanderer“ što sledi: Prekjucer javi nam telegram iz Trebinja od 13. t. m., da je černogorski senator Iluković sa više hiljadah momakah u Dugi i Bogazi zauzeo položaj i da namierava udariti na tursko područje. Izvedenje takova plana veoma se je bërzo izpunilo, jer već danas (17. svibnja) doznajemo iz jednoga telegrama našega dubrovačkoga dopisnika, (ovaj telegram priobit će smo već jučer. Učr. Nar. Nov.) da su Černogorci već 13. poslie kërveve borbe zauzeli Nikšić.

Ovaj vojni čin svakako je znamenit, jer Nikšić je pogranična tvrđjava u Hercegovini proti sieveru Černogore, i brani ulaz u Černu Goru od ove strane. Varošica broji 2000 stanovnikah a tvrđja diže se na osamljenom bërdu.

Već poslie bitkih u klancima od Duge dne 16. pr. m. moradoše Turci ostaviti Nikšićko okrušje i zadržati samo Nikšićku tvrđju. U našem opisu tursko-slavjanskoga bojišta (jutrašnji list „Wanderer“ od 29. i 30. travnja) bilo je razjašnjeno, da se Nikšić nemože dugo držati, budući da je s obće strane okružen černogorskim bërdu, no da i vrijednost one tvrđje i napori-

ma nestoji u nikakovu razmjeru sa žrtvama i naporima, koje njeno posiedovanje sa strane Turske zahtieva, budući da zbog položajnih težokah nije moguće od ovud dalje dieovati na Černu Goru. Nikšić je sada u istinu opet u rukama Černogoracah, i moralni uspih ove pobjede neće ostati bez upliva na dalje operacije.

Francazka.

Pariz, 17. svibnja. Dopeše iz Napulja, Turina, Milana javljaju, da su bivši Garibaldovci nakanili učinit ekspediciju u Tirolsku; Garibaldi zaikao je, da se izpuste uapšeni oficiri, no vlada je odbila njegov zahtiev, čvrsto odvaživši se, da si neće dati svezati ruke; ona neće da ustupi pèrvi korak za posvećene interese zemlje.

Berzovjavne i najnovije viesti.

Trst, 17. svibnja. Dne 14. t. m. došlo je u Genovu hiljadu sicilijanskih novakah iz Mesine.

Turin, 16. svibnja. (Prieko Pariza.) Današnje službene novine pišu: U Lombardiji uspješno je više stotinah bivših Garibaldovacah, koji su naumili bili učinit ekspediciju prieko granicah, ljudinstvo brešjansko, koje pokusi osloboditi uapšeničke, bilo je silom odbijeno. Trojica su bili ranjeni a jedan pogian. Jedna okrašnica zapovieda prefektima, da podupiru vladu i da prepride slične pokuse, koji kompromitaju stvar Italije.

Berlin, 16. svibnja. Javljaju s poljske granice pod današnjim podatkom: Glasa se, da je preduzeta premetačina kod visokih oficirah i da su mnogi od njih stavljeni pod kućni zatvor. General Rzewuski naznačuje se kao zamienik Kryszanowskoga.

Berlin, 17. svibnja. U doknadnom izboru drugoga berlinskoga izbornoga kotara izabran je po 486 prisutnih izbornikah Johan Jakoby sa 250 glasovah. Njegov takmac posiednik viteškoga dobra Blank dobio je 245 glasovah.

Kasel, 17. svibnja. Heska vlada nije se do danas ni naprema Pruskoj ni naprema savezima izrazila sklonom na njihove zahtieve; danas je ministarsko vijeće; zatim će se dati odgovor; misle, da će isti teško suglasno već po svoj prilici kao dosad ugibno glasti, da dobiju vremena.

London, 17. svibnja. U jučerašnjoj sjednici dolnje kuće izjavi Palmerston, da je pripravan predložiti dokumenta prostruća se na Meksiko i francuske težnje. On pozna, veli, težnje Francuske samo polag listopadske konvencije.

New-York, 7. svibnja. Pošto je Yorktown razpramljen bio, progoniše unionisti konfederatah do Williamsburga, potukoše èrtnike konfederatah, na što su posljednji izašli iz Williamsburga. Izvješća sa juga uvieravaju, da neće nikakova zastava prepričit razorenje vlastništva, ako isto dodje u neprijateljske ruke. Dopustit će se, da torgovačke ladje izadju iz luke orleanske.

Kadix, 16. svibnja. Vjesti iz Havane od 30. travnja javljaju, da je pèrva brigada španjolacah tamo priispila. General Prim nadzira u Verakrucu ukèrcanje ostalih španjolacah. U Meksiku traju neprestane priprave za rat; gradjanski rat buknuo je; kažu, da su monarkisti postigli koristih.

Gospodarske primietbe i predlozi od Franje Žigrovića. *)

(Iz Gospodarskog Lista.)

Izviestiv velengledni odbor gospodarskoga društva o viećanju skupštine, u kojoj sam isto zastupati čast imao, usudjujem se izviestiti svomu, upravno na naše okolnosti, dodati sljedeće primietbe.

Točka, na koju ja u ovom svom izviestju osobito važnost polažem, jest počasno ili koristao nagradjivanje onih, koji se u pojedinim, kod nas glavnih strukah gospodarstva odlikuju.

To je sredstvo, kojim se za promicanje svojih svrha sluze svi, gospodarstveni ili obćine interesi, zastupajući savodi, i bez koga se ni kod nas nije nadati življenju napredku i liepšemu razvitku našega domaćega gospodarstva. Plemenito častoljublje i materijalna korist bile su od negda našim polugama djelalnosti čoviećje.

Struke, koje bi u našoj domovini zahtjevale osobitu skrb, njegu i zaštitu, kako od strane javnih obćastih, tako i od strane domaćih društava, jesu osim ratarstva i stočarstva u obće, jošte napose vinogradarstvo, svilarstvo, i voćarstvo.

Podpisanomu izviestitelju poznato je sve ono, što je naše gospodarsko društvo u svojoj skerbi za obće dobro naroda u tom obziru učinilo.

Nu nemože mu se na ino, nego da izjavi svoje mnjenje, po kom bi se počasnim i koristnim nagradami mnogo više postiglo, nego raznim drugim naredbami, kojima se unapredjenje gospodarstvenih interesah kod nas postići namierava.

Glede svilarstva bilo bi možda za ovaj put dovoljno ono, što je gospodarsko društvo u svojoj ovogodišnjoj glavnoj skupštini odlučilo: pokušati prekupljivanje čahurica pomoću zamoljena od zemaljske vlade kredita, premda bi se i tu primierim nagradjivanjem najodličnijih bubarah veoma spasonosno djelovati moglo.

Glede unapredjenja vinogradarstva, bit će lakodjer, sudim, jasno uvidjena korist i nadalje najboljim poticatom za svakoga izvoditelja.

Nu gdje bi se nagradami najviše opraviti delo to je za našu domovinu toli važna struka voćarstva. Njim se, buduci nezahitjeva nikakve glavniće, može baviti svatko bez razlike imutka, spola i dobe. Tu bi dakle primierne nagrade bile upravo na svom mjestu, i njimi bi se jamačno više postiglo, nego li prisilnim sredstvom, što ne se upotrebljavalo, te se sada opet predlaže, glede mladunčah prije vienćanja.

Pravo medjutim polje za njegovanje voćarstva imala bi biti pučka škola uz rukovodstvo dolećnog učitelja. Neima dvojbe, da bi mladež po svojoj nićnoj čudi, kada bi se razumno pri tom postupalo, do skora obljudila tu više zabavu nego li nauku. Malene, dobi primierne nagrade ili odlike poticale bi je na medjusobno natećanje. A što se tiće pućkih učiteljah, budući da i onako materijalno slabije stoje, pobadjuvale bi i njih primierne novćane nagrade, od prićke onakove, kao što ih dieli ovdašnje gospodarsko društvo, na što veću revnost i uspješno složno djelovanje sa povierenom si mladeti. (Gledaj br. 14 Gospodarskoga lista na strani 84. Ured.)

Tu mi je opaziti, da su spomenute u ovom izviestju nagrade za gojenje voćakah podieljene i ovdje malo ne samim pućkim učiteljem.

Osim ljudih, koje pri ulaganju truda u kakov pasao vode materijalni obziri, imade ih i takovih, kojim se to u istoj mieri hadomićta javnom kakvom počasti. S obzirom na tu okolnost mogle bi se po primieru ovdašnjega gospodarskoga društva u ime nagradah za odličnije i imućnije osobe zaveći kolanje.

S podieljivanjem nagradah stoje naravski u savrsen gospodarske izlozbe, koje bi se od godine do godine mogla deržati na više stranah, imenito od podružnicah gospodarskog društva. Shodno bi bilo, da bi za svaku podružnicu ustanovio upravljajući odbor ili glavna skupština ićki broj nagradah, koje bi se, po nalazu razsudnog odbora

davale onim, koji bi najvërstnije plodine stanovite struke izlozili; jer tim, što je rećeno za nagradjivanje voćarah, nemisli izviestitelj, da je to najvažnija, ili jedina struka, koju valja podieliti, nego mu se čini, da je ona za sada za nagradjivanje najsposobnija; premda bi od neizmierne koristi bilo, kad bi se to s vremenom i na druge gospodarske struke, kao na stočarstvo, vinogradarstvo itd. protegnuti moglo.

Znano je izviestitelju, da novćano stanje našega gospodarskoga društva nije tako povoljno da bi ono trošak za ovakve nagrade iz svojih sriedstvah podmirivati moglo. S toga bi mu imala priskoćiti u pomoć zemaljska vlada stalnom godišnjom podporom iz kojegod zemaljske po gorenapomenutom hvalje vriednom primieru dolno-austrijskoga zemaljskoga odbora.

Izviestitelj se nada, da bi istodnom uporavom tih u svem svijetu obćinih sriedstvah, veoma oživila želja za gospodarstveni napredak u našoj domovini, a kad to bude, onda je naravskim načinom put proćerćen i umnožanju društvenih podružnicah i članovah društva, o čem se je do sada, inače hvalje vriednom skerblju, nu želibože ualud nastojalo.

Tećaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beću.

U Zagrebu 19. svibnja 1862.

Papir	Svjetlost i austr. vred.
5% Kovovnice	71.65
5% Narodnoga zajma	85.05
Narodne banke	843 —
Vierovnoga zavoda	219.70
Mienice.	
Srebro	130.65
London	132. —
Čarski cekini	6.28

Meteorologićka opažanja na ovdiešnjoj kr. višjoj realci dne 19. svibnja 1862.

U r a	Barometar va vlađa u par. črt.	Barometar va vlađa reduc. na 0	Toplo- ta po R.°	Moćlaka	Smier i ja- kost vjetra	Atmo- sferička oblačina (dela, aneg ih tuća)	Opaska
7. pr. pd.	332.50	331.41	+13.2	8 0			poel. pd.
2. pol.	332.34	331.90	+17.6	10 St.		0	u 4 1/2 s.
9. u več.	331.75	330.62	+13.6	10 0			u 1/2 s.

Danas u 7 sati temperatura R.° +12.8.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Broj 2399-gr. (347)

3—1

Oglas.

Kr. sudbeni stol županije zagrebaćke daje ovim na znanje: Da je na molbu Vladislava Vezica, kao skerbnika Mirka Fodrocija kroz g. odvjetnika Matiju pl. Mrazovića radi dužnih 4445 for. 53 novć. a. v. s. p. dozvolio ovršnu dražbenu prodaju kuće gje. Julije Fodrocijeve, što no je na 28,855 for. 2 kr. srebra ili 30,142 for. 75 1/2 novć. a. v. sudbeno procienjena, i u gruntovnici obćine gornjega grada Zagreba pod br. 276. upisane, te da su u tu svrhu dva roka opredieljena, prvi na dan 8. sèrpnja 1862 a drugi na dan 19. kolovoza 1862, svaki put u 9 sati prije podne kod ovoga suda.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina, ako li se kod prve dražbe ni za više, a ni za procienbenu cieniu neprodade, kod druge dražbe i ispod procienne najboljemu nudioću izrućiti; zatim da je kupac dužan, uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti; i napokon, da se ostali dražbeni uvieti, procienbeni napisnik i gruntovnički izvalak mogu kod ovog suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviešćeni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to, svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznaćene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slućaju samim sebi pripisati morati, akoli se dioba kupovine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovina izćerpi, ništa nezapadne.

U Zagrebu dne 23. travnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 2455-gr. ex 1862. (354)

3—1

Oglas dražbe.

Od strane kr. županijskog sudbenog stola u Varaždinu stavlja se do znanja, da će se uslied molbe g. odvjetnika Vladislava Vezica kao skerbnika Mirka Fo-

droci-a proti gospodinu Škenderu Fodrociju u na istog dobru Bogaćevu u kotaru križevaćkom javna dražba, koja je dne 9. svibnja 1862 bez uspieha ostala, na jer opredieljeni drugi rok i to 26. svibnja 1862 ob 9. uri prije podne obćerjavati, na kojoj će se vino u procienbenom dražbenom 2353 v. i ta izpod procienne 1000 v. novć. a. v. jedno se napominja, da lićbi izpostavljeni vino na manje dielove od 5 vgarah prodati se neće.

U Varaždinu, 14. svibnja 1862.

Novak.

Čakac.

Br. 759. (356)

3—1

Izrok.

Od strane kralj. županijskoga suda riećkoga kao gruntovne oblasti do znanja se stavlja: da je Gerga Majnarić iz Delnice proti Mihi Majnariću iz Delnice podneo molbu za hip. prenos već uknjižene tražbine od fr. 800 ug. n. s kamatima 6% iz obćaznice od 30. sèrpnja 1858 s pèrvenstvom 29. svibnja 1861 na nepokretnosti u gruntovnićkom napisniku br. 300 obćine Delnice na ime Mihe Majnarića iz Delnice unećene kod ovoga suda predao, vèrhu koje se je u smisle §. 35. naredbe ministarstva pravosudja od 13. prosinca 1855 br. 222 d. z. l. za preslućanje stranakah roćište na dan 14. lipnja 1862 o 9 sati prije podne odredilo, i za zastupanje odsutnog i nepoznatog boravišta Mihe Majnarića ovdiešnji odvjetnik g. Ivan Ronaldi kao curator ad actum naimenovan, kojega ovaj o shodnomu razpravljanju ove parnice probitećno uputiti, ih ovom sudu drugoga zastupnika naznaćiti ima, u protivnom slućaju posledica propusta svega toga sam sebi pripisati bi imao.

U Rieci dne 5. svibnja 1862.

Kr. žup. sudb. stol kao gruntovna oblast.

Br. 2831-gr. (355)

3—1

Izrok.

Od kralj. sudbenog stola županije zagrebaćke obaviećta se ovime gosp. Ivanu Lechneru, vlastelcu imanja Bistré, da je Alfred Nitsch po odv. dra. Hoffmannu proti njemu tužbu radi dužnih 1071 fr. 21 novć. a. v. dne 23. ožujka 1862 br. 1995. ovdie podneo, da je roćište pozivom na §. 40. gr. p. p. odredjeno na dan 24. lipnja 1862 prije podne u 9 sati, i da je u tom parbenom predmetu imenovan na pogibelj i trošak tuženika za istog radi nepoznatog obitavališta skerbnikom g. odvjetnik Nikola Krestić u Zagrebu.

O čem se tuženik obavieććuje u svrhu onu, da ili u vrieme dodje k roćištu ili imenuje drugog zastupnika i istog ovame naznaći, jer inače bude razpravljeno sa skerbnikom.

U Zagrebu dne 14. svibnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

OGLASNIK.

Br. 887.

3—1

OGLAS.

Od strane upravljajućega odbora herv.-slav. gospodarskoga društva stavlja se ovim do obćega znanja, da će se u smislu dotićne zakladnice dieliti dne 15. rujna t. g. u mjestu Novomgradu (blizu Karlovca) gospodarske nagrade iz pok. Mirka Haraminćića zaklade, i to:

- a) onomu, koji je odgodio najliepšega tregodiljega ždriebca ili ždriebca, 30 fr. a. v.;
- b) onomu, koji je odhраниo najboljega junca ili junicu, 40 fr. a. v.;
- c) onomu, koji je kakvu kèrćevinu ili ledinu oranicom učinio i najbolje obradio, 30 fr.;
- d) onomu, koji je u redovih nasadio nov vinograd najboljom vèrstju lèrsja pa ga obradivao najizvèrstnijim načinom, 50 fr.

Za prvu i drugu nagradu, t. j. za konja i govedo imadu pravo natećanja bivši podanici Haraminćićevih gospodstvak Novograda i sa Odra, no zadnji pod tim samo uvietom, da dotieraju rećenim danom svoju marvu u Novograd na prosudu. Svaki od natećateljah za nagrade pod a) i b) morati će sobom doneti od svoje obćine zasviedoćeno, da je marvijeće po njemu odhranjeno.

Za treću, t. j. ratarsku nagradu mogu se natećati samo bivši podanici novogradske gospodstvine.

Ćetvèrta nagrada dosadit će se kod litošnjega nagradjivanja, kojemu vinogradar iz kotara bostiljevćkoga ili ribnićkoga ili pak Banije.

Svaki onaj, koji se kani jednim ili drugim svojim predmetom natećati, mora ga toćno oznaćiti, te ga bud neposredno bud li pako kroz poćtićku svrhu ili duhovnu vlast ovomu upravljajućemu odboru najdalje da Bistré (29. lipnja) t. g. prijaviti.

U Zagrebu dne 10. svibnja 1862.

Upravljajući odbor herv.-slav. gosp. društva.

Br. 324.

3—3

OGLAS.

U župi Jezero, u varmećjiji varaždinakoj laćećoj, u istoj župnoj ćerkvi sv. Jurja na Jezero, ima se dieli t. j. šćakatur (Tabulaturn) iz nova načiniti.

Koi majstor bi isto dielo preuzeti htio, te rećen šćakatur načiniti o svojem trošku, neka se na veliku križovu. iiti na dan u nebu zastupljenja lauseva 29. svibnja t. g. u jutro ob 8 sati na Jezero potruditi i ovdie dražbenim načinom dielo predzeći blagoizvoliti.

*) Presvietli gospodin dvorski savietnik kod naše kr. dvorske kancelarije, Franjo Žigrović Pretodski, bio je izabran od našega gospodarskoga društva, da ga zastupa u velikoj skupštini bećkoga gospodarskoga društva. On to učini s dućno, a svomu izviestju doda ove uvaženja dostojne primietbe i predlozi.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću i govornicu 4 for. 20 kr. aust. vr. — Stranaka pristojba za list svaki dan poštom poštovani for. 30 kr.

Na oglašavanje predloženo je uvrštenje: 7 kr. a. vr. od linije na jedan put, a 14 kr. a. vr. sa 3 puta. — Stranaka pristojba za svaki oglaš imao 30 kr. a. vr. i to koliko puta, koliko se puta list, nješt.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u sriedu 21. svibnja 1862.

Broj 117.

Uredovni dio.

Zaključci

siednice zastupništva slob. kralj. i glavnoga grada Zagreba držane 6. svibnja 1862.

1. Ovogradsko občinstvo ima se u buduću na temelju obštenice, ako molitelj imoga imetka, koji bi zadovoljio za pošteno uzdržavanje obitelji, heizkaže, samo onda podieliti, ako upitnik svoj zanat već tri godine danah liera.

2. Sastanak zahvalnice upravljene na Nj. veličanstvo radi potvrđenja konačnoga uredjenja posebne za vrhovnu upravu trojedne kraljevine namijenjene kancelarije, bude odobren.

3. Sklopljena po gradskom odvjetniku salva ratifikacije nagoda sa zastupnikom visokoga erara u pogledu nekada predplatah u iznosku od 5581 fr. 52¹/₂ kr. a. vr. učinjenih po državnom eraru za ovogradsku blagajnu na korist stečajne mase Apoka Potakove, bude odobrena i odlučeno da se u tome shodna odobrica izdade.

4. Izvješće pravnog odbora o tom pitanju, da li udovam izza činovnika gradskih pristoji pravo na mirovinu po prijašnjih zakonih ili prijašnjem zakonitom običaju, ima se litografirati i medju zastupnike razdieliti, a meritorno rješanje istoga slediti se u budućoj siednici.

5. Na molbu suprugah Mahečićah radi puta vodećega od ceste iličke naprama marofu nadarenika Šubina i kupljenih po istih suprugah od Josipa Verbanica, zaključci se uslijed predloga pravnoga odbora, odgovoriti moliteljom, da gradska občina ništa prigovoriti neima pogodbi o upitnom tom putu učinjenoj.

6. Odpis kr. namiestničkoga vieća zahtijevajući predložjenje statusa osoblja i plaćah sastavljenoga ovako, kako se to mijši, da bi se sadanji stališ osobah i plaćah za unapredak ostavio ili medirnut ili promienio prema sadanjim potrebam i okolnostim, upućuje se od hoc imenovanomu odboru izvješća radi.

7. Skerbniku Holmaieru ima se u ime od-

goviteljne podpore za melodobće Morvejevo isplaćati na mjesec 4 for. a melodobna Josipa Šošarić ima se na odgojenje dati milosrdnim sestram na trošak občine.

8. Molba Viekoslava Vanića, kojom zamoli odstupiti mu prostor ležeći pod zidom kraj Vrabčevićeve kuće za sagradjenje dućanah nije se uvažila.

9. Rudolfa Logariću bude predana Palainovka za besplatan stan uz to, da ja na svoj trošak uzdržava. Konačno se odlučiti,

10. da se sieverno šetalište uredi, i nova kazališna alica batodira.

Neuredovni dio.

Trojedna kraljevina.

Zagreb. Kao što is vierodostojna izvora doznajemo doći će poznati g. Putina Sukov, koji je ovoga protietja po Hovindrenkovo metodi ovdie podučavao vinovu lozu rezati, u četvrtak dne 22. t. m. opet ovamo, gdje će po istoj metodi podučavati, kako se ima u ova vrijeme, kad je već groždje porinulo, lozu čistiti. Za koji dan izdat će rečeni gospodin poziv na p. n. gg., koja žele u tom se podučavati.

Austrija.

Prag, 18. svibnja. Jučerašnja narodna svečanost bila je puno sjejnija nego se je očekivalo, do sedamdeset lisučah ljudih vervoilo je po ponositim ulicama staroga slavnoga Praga. Neka još sada dokazuju niemački učenjaci da je Prag „niemački“ grad!

Koncert, što ga priredi pievačko društvo „Hlahol“, bio je veličanstven; glas od sedamdeset deset i dva pievača orjaše se po prostorima napunjenim dubkom svetčano odievenim občinstvom. Koncert započeo starodavnom pjesmom sv. Vojlieha iz 10. vjeka: „Hospodine pomiluj ny.“ Ova pjesma protisla bez dvojbe od slavenskih apostolah

Cyrila i Metuda i bijaše vojničkom pjesmom starih Cehah.

Poslie drugog komada dodje slavni violinista Ferd. Laube u narodnoj odieci, da proslavi krasnu ova svetčanost riedkom svojom umietnošću. Občinstvo pozdravi ga s gromovitim „slava!“ Isto tako doprinese mnogo k oslavljenju ovoga dana, g. Zavisčanka, rođjena Poljakijaja, koja je pievanjem nekotjih poljskih piesamah slusaće uzbitila.

Zadnji komad, što je bio izveden, bijaše čitavoj Evropi poznata piesma: „Kde domov māj.“ Kod pievanja liepe one piesme stojahu svi slusaoci. Na ovom koncertu, kakova Prag još nikad vidio nije, zahvaliti se imade občinstvo predasvim predsjedniku „Hlahola“ knezu dr. Taxisu.

— Društvo „Svatobor“ imalo je jučer perva glavna skupština, koju otvori prvi utemeljitelj njegov dr. Fr. Palacký sjeđatnim govorom. Za predsjednika društva izabren je dr. Fr. Palacký za podpredsjednika dr. Fr. Rieger, za poslovedju prof. Zelený.

— Prekjučer bijaše pievačka zabava „kod A-polfa“ gdje su se pievale piesme u svim slavenskim jezicima. Podobna zabava bit će danas na Zofinskom otoku.

Turska.

7. iz Bosne, 12. svibnja. Kao što zaznaah imah bit generalno opravništvo iz Banjaluke protimietjeno u Bihac i to s tih razlogah, što je Bihac važni trgovački grad na rijeci Uni nedaleko od Zavalja, gdje ima smiešanoga stanovništva do 9000, gdje prebiva zapoviednik Kordosa i gdje se daleko razprostire plodonosna hranska dolina.

U Bihacu jest i sandžak za cielu tursku Hrvatsku, ovdie stanuje paša pa tu ima i više sudište i posada pravilne vojske.

Nu od najveće je važnosti, da ovdie stanuje mnogo trgovačah, Turakah i kersčanah vodećih svoje dosta znatne poslove prieko Livna i Grahova u Hercegovinu, prieko Bosne u Sarajevo, turskom Hrvatskom u Banjaluku na turskom zem-

Historičko-statistički opis jugoslavenskih zemaljah.

Od prof. Jos. Veselića.

(Nadalje.)

Da pak i naše visoko praviteljstvo zemaljsko mnogo više želi obstanak zadrugah, nego li umnožavanje inokostinah t. j. samacah, to se vidi i u njegovih uredbah i zakonah, koji se na drugu odnose; medju koje dolazi i zakon o nošenju teretah državnih, kojim je zadrugama mnogo veća olakšica učinjena nego za inokosne glave. Evo rieči iz samog zakona o neplaćivanju danaka: „Ako se u kojoj kući, piše tamo, nadju četiri glave, koje bi danak plaćati imale, to se jedna od plaćanja oslobodjava a tri plaćaju. Isto tako i gdje pet ima jedna neplaća. Gdje šest ili sedam glavah u jednoj kući ima, dvie se glave oslobodjavaju; gdje je osam ili devet u jednoj kući, tri a gdje deset, četiri od plaćanja oslobodjavaju.“ itd.

Kad se zavon otac još četiri sina u jednoj kući nepodeljena držao, koji bi danak plaćati morali, tu se i osim otca još jedna glava oslobodjava.

A naposljet: „Kad otac više sinovah ima, koji plaćaju danke podleže, pak bi svi osim jednog, od otca odeljeni bili, to će i otac na

svoju glavu i zaostavši s njim neodeljeni sin na svoju danak plaćati. A naročita pravila za popis danak plaćajućih glavah izašla su 8. ožujka 1850 god.

Pa pri ovom zakonu i ostalim pravilihma šta je drugo htieo zakonodavstvo, ako ne: iećna ruku obdržavanju zadrugah a stali na put njenom raspadanju i umnožavanju inokostine t. j. samacah u jednom ili drugom mjestu.

Mnogi pak dokazuju, i to ne bez temelja, da je zadruga za ekonomijski t. j. gospodarski napredak naroda pa i države, pored svijuh svojih, gore izloženih i pobrojenih dobrih stranah, ipak štetno stanje; jer svagda podieljeni zadrugari više mogu steći, nego dek su u zadrugi. Tako uzмимо objašnjenja radi zadruga od 5 oženjenih glavah: njoj je dosta 6 volovah teglećih, troja kola, 80 do 40 goveda, 80 do 100 ovacah itd. i imajući koliko jim treba zadrugari se za više neće ni brinuti; a neka se podieli ovih 5 glavah, svaka za sebe, nemože jim nikako biti, da svaki nenabavi sebi barem dva vola, tu su odmah 10, u mjesto 6 volovah, svaki mora imati svoja kola, jer i bez toga nemože biti, pa eto odmah 5 na mjesto trojih kolah u zadrugi. A ovako isto biva sa stokom i u obće s imanjem svake vrste. Najposlie ništa se na svijetu sa gorje i nevaljalije neimala i ne-

derži medju pametnim i razboritim ljudma, nego kad ljudi žive i ostare u zadrugi pa se onda podiele: takvi dok su živili u zadrugi bili su gazde, a kad se pak podiele, oni tek gide da su gotovo sirotinja, a ovamo su opet ostareli i za težki rad i kućanje nesposobni. Po tome, ako vojnički obzir nesavjetuju održanje zadrugah, onda je kao što mnogi derže, u interesu naroda i narodnjeg napredka a osobito sa strane ekononične najbolje, da se one dijele onda, kad su zadrugari jošie mladi i za svaki rad i kućanje sposobni i to svagda kad oni sami diobu zahtijevaju; jer se gotovo i neda pomisliti da iko drugi može bolje od njih ocieniti potrebu diobe zadruga. Iz svega ovoga može se izvoditi i zaključiti, da je nužno i probitačno stanje patrijerhalno ili zadrugno u našem cijlom narodu na slavenskom Jugu održati, i po tome nužno je da nćeni ljudi, a osobito naše narodne vlasti svoju pozornost obrate na cielu upravu zadrugah, u kojima treba da se stariješine na svomu mjestu, a takp isto i ostali zadrugari treba da su dobri, čestiti i poslušni, koje ako bude, onda se možemo nadati napredku u svakom smetrenju. O razlićnim mnogostručnim uzrocima, koji zadrugu primoravaju da se podieli, nije ni nužno govoriti.

(Dalje će slediti.)

lištu; zatim u Dalmaciju, Bag, Senj, Rieku, Törst, Zagreb, Karlovac i Sisak na zemljištu austrijskom.

Tergovina biva u ovim zemljama svaki dan veća i znamenitija čim više se dotični poduzetnici pouzdali mogu, da im neko uzmanjati javna sigurnost i predavim podpora i obrana austrijske države protiv strogih odluka turskih sudova.

Čim više se tergovina uvadja i šveršćuje, tim više nadamo se, da će za nieko doba uz prijavne okolnosti nestati kojekakvih razprijih i kervavih kavgah; bogatim ovim zemljama povratit će se spasonosni mir a blagostanje svih žiteljah kojega god vjeroispovijedanja umnožit će se zajedničkim složnim nastojanjem na obću korist te će položiti čvrst temelj k sretnijoj budućnosti naših žiteljah, što neće ostati bez upliva ni na stanje karlovačkih krajišnjakih.

Na dosada nije još sasvim uskočeno zlu, koje prieti višepulih znatno uspješnijem razvilku naše trgovine, događa se bo, da Turci saznajući, da su naši tergovci većih naručbinah u Turskoj učinili, nedopuštaju da se reba tržava, kojim načinom propada obično kapara.

Kada se dotični tuže, onda odlučuju turski sudovi sasvim pristrano i to većom stranom stog razloga, što sačinjavu turske budove Kadija i Hodža, koji budući su neviešti narodnomu jeziku saslušaju tužitelje sredstvom svojih tumačah. Ovi tumači prevadjavu dakako dotične tužbe uvijek na korist obitavah i tako se događa, da stvari naših ljudi propadaju.

Šbog toga radujemo se iz svega srca, da ćemo valjda na skoro imati u Bihacu austrijskoga konsula, koji će nas moći u svakom slučaju braniti proti nepravednomu postupanju naših protivnikah.

Austrijski konzul štio bi austrijske podležnike proti svakoj nepravdi, zapriečio bi sve one krade, grabeži i razbojništva, te bi uveo red u našu tergovinu i socijalne odnose, čim bi započela nova sretnija epoka našem pučanstvu!

Mi bi samo želili, da ostaje austrijski konzulat i u Banjaluci pa da se onamo namjestu muževi, kojima su dobro poznati ondješnji odnosi, koji mogu u smiju po svojem stališu obćiti s narodom u kojimgod slučajevima, da saznadu, što bi se imalo ukinuti, što popraviti, što uvesti i kakvim načinom . . . a u tu svrhu najspješnije bi bilo, da bi imenovani konsuli možavi civilni, kojima je svakako laglje miešati se u svakejake na pogled i manje važnije poslove, spadajuće u njihov djelokrug, što nebi podnipošto mogli činiti kao činjenik vojnički. (Čujemo, da će abilja za Bihac biti konsulam imenovana osoba civilna. Učr. N. N.)

Rusija.

Varšava, 15. svibnja. (Sohl. Ztg.) Dokazalo se da je glas o ustreljenju niekih oficirah isto tako izmišljen, kao što je bio onaj, koji je javio, da su Zamojskoga šibanjem ubili. Istina je samo to, da su nieki oficiri zbog političkih uzrokah uspšeni. Je su li to Rusi ili Poljaci, toga nemogomo saznati, međutim nije vjerojatno, da bi se Rusi sa Poljake izlagali opasnosti. Time nećemo da tajimo, da i medju Rusima ima dosta nezadovoljnikah: pretežno stanje, kao što je sadanje u onoj velikoj carevini, razjašnjuje takova šta većma lahko.

Kao što s dobre strane uvieravaju, smije se Poljska za kratko vrijeme onakovim koncesijama od strane cara Aleksandra II. nadati, koje je ovaj monarh nedavno označio kao sanjarije, od kojih svoje Poljske podanike mora odvraćati. Da će se vratiti ustav poljski od g. 1815 sa mnogim njegovim važnim posljedicama, to nije tek prazna novinarska pisarija. Dielanje državnog kancelara kneza Gorčakova bit će pospiesno iz tog uzroka, što tom prilikom nije propustio računati se s moćnim faktorom, — s plemstvom. Dosad je knez Gorčakov doveo stvar dotle, da ga moćno poljsko plemstvo podpomaže, živo radeći za uspokojenje zemlje. Ovo sporazumljenje uspšelo je toliko, da su sad za budućnost najbolje nade. Rusija može samo onda svu svoju pozornost na iztječno pitanje obratiti, kad joj Poljska nesmeta. Budući pak da knez Gorčakov ciela budućnost Poljsku sretnim rješanjem iztječnog pitanja za Rusiju uslovljava, to je prije svega u interesu Poljske, umjesto da rusku dielatelost u ovom pitanju oslabljava, da ju što više podpomaže. To je u kratko temelj Gorčako-

vljeva programa sa Poljaku, od kog se kako on, tako i njegovi prijatelji u francuzkom dvoru naj-sretnijem uspiehu nadaja. (Srbbr.)

Berzobjavne i najnovije viesti.

Turin, 17. svibnja. „Opinione“ javlja, da je prieko 300 Garibaldovacah uspšeno.

Milan, 17. svibnja. Sinoć prispieše ovanio 123 dobrovoljca, koji su bili u Bergamu uspšeni i odvedoše ih u veče u Alexandriju.

Rim, 28. svibnja. (Prieko Pariza.) General Goyon odputovao je.

Berlin, 18. svibnja. S poljske granice javljaju pod današnjim podatkom: U Varšavu došla je privatna vjest, da je *Wielopoljski paa u nemilost*, da ostavlja Petrograd i ide u inozemstvo. U Varšavi traju neprestane upštivanja zbog pievanja sabranjenih piezama.

Berlin, 19. svibnja. Kao što se čuje u subotu odpremljen je u Kasel ultimatum Pruske, koji zbog *uvredljiva postupanja prema generalu Willisenu* zahtieva *odstup ministarstva sa 48 satih* od predaje ultimatum računajuć.

Stuttgart, 18. svibnja. U najčasnijoj komarskoj sjednici podnešana je uocija, da se ustroji savezna vlada, koja bi stajala pod pojedinim vladama ujedno sa zastupništvom naroda sa zajedničko zakonotvorstvo, nadalje učinjen je predlog da se promieni savezni ustav.

Ministar pl. g. Hügel odgovori na zaprašanje Mitnachtlovo, da se kurhesko pitanje može povoljno riešiti samo onda, ako se opet povrati ustavno pravo i izborni zakon od god. 1849., koji je celokupan dio ustavnoga prava.

Kasel, 18. svibnja. Knez elektor naredio je, xele, da se natrag povuku obie naredbe, kažu, da su ministri zastupali protivno mnienje. Dosad su sama jednoglasna uzdržanja od izaharah pozvana, izhori su dakle u istinu propali.

Paris, 19. svibnja. Današnji „Moniteur“ javlja *obiešta dopetu* podanizala Jurien de la Graviere-a iz Oriabe od 20. Francuzi su otišli iz Kordove, jutros posle više vratnih konjanickih okeršajah unišli u Orizabu. Mexikanska vojska povukla se je natrag. Stanje zdravlja je dobro. Španjolci ukercavaju se put Verakruca.

Oglas.

Pe zaključku ravnateljke slednie od 16. travnja t. g. urečena je glavna skupština na nedieha po Spasovu t. j. 1. lipaja u dvorani narodnoga doma, kamo se gg. odbornici a što većem broju uljudno ovim pozivlja.

Od društva za jugoslav. poviestnicu i starine.

Gj. Dželić,
pr. tajnik.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 20. svibnja 1862.

Papiri.	Svjetlostni tečaj u svjet. v. 100
5% Kovovance	71.10
5% Narodnoga zajma	84.75
Narodno banke	837.—
Vicovnoga zavoda	218.10
Mienice.	
Srebro	131.—
London	192 80
Cerski cekini	6 80

Meteorologička opažanja na ovdješnjoj kr. višjoj realki dne 20. svibnja 1862.

U r a	Barometar u 10.00 u 10.00	Barometar u 10.00 u 10.00	Temperatura u 10.00	Temperatura u 10.00	Smjer i jačina vjetra	Atmo- sferna oblačnost (u 10.00)	Opazaka
7. pr. pd.	330.70	329.68	+12.8	10	Jz		dažd
2. pol. p.	330.68	329.42	+14.4	10	Jz		
3. s. več.	330.69	329.61	+12.8	10	Jz		

Danas u 7 sati temperatura R.° +12.2.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

Ispravitelj Dr. Ljudevit Gaj. — Društvenom Dr. Ljudevitu Gaju u Zagrebu.

SLUŽBENI LIST.

Br. 1098. (335)

3-3

Izrok.

Obnerodovanje napisnikah gruntovničkih u kraljevini Ugarskoj o županiji žimeškoj izim tergovinah „Nemeš-Vid“ i pustane „Mali-Vid“.

Od strane županijskog suda županije žimeške stavlja se po predsjedničtvu benstog stola u papirahnapradujućega uvedenja zemljišnih knjigah u kraljevini Ugarskoj do obćeg znanja, što sledi:

U svrhu uvedenja zemljišnih knjigah obavljene sasvim miestna izvidjenja već i u žimeškoj županiji, i-zim jedino tergovinah „Nemeš-Vid“ i pustane „Mali-Vid“, te napisnici gruntovnički ujedno sa čestitnim registrima i nacertima, koji k istim spadaju, bit će, počamši od 1. svibnja 1862, svakomu na ogled izloženi u Kaposvaru u gruntovničkoj pisarnici županije žimeške.

Obavljanje u ovom izroku naznačenih poslova u uredovanjah ima se takodjer započeti 1. svibnja 1862, u koju svrhu odredjen jest županijski sud u Kaposvaru. Podpuni sadržaj ovog pod 12. ožujka 1862 izdanog izroka uvršten je u službenih bečkih novinah.

U Zagrebu dne 24. travnja 1862.

Br. 2465. (352)

3-1

Oglas.

Usljed privremene nagode učinjene medju austrijskom i sardinskom poštanskom upravom stupa austrijsko-sardinski poštanski ugovor od god. 1852. od 15. svibnja 1862 počamši opet u dielatnost.

Od rečenoga roka mogu se pisma iz neaustrijskeg i u isti dio Lombardije, Sardinije, Modene, Parme, Toskane, obijuh Sicilijah i u one dielove cirkvne države, u kojima sardinska vlada sad upravlja poštanskim stvarma, po koji pošiljatelj, ili do miesta opredieljenja frankovano ili sasvim nefrankovano pošiljati.

a) Ukupna pristojba za jednostručno (do teke od 1 lota) iz Austrije za inostrane talijanske države predano pismo iznosi s obzirom na odrieke daljine medjasobne granice 10, 16 ili 28 novčićah.

b) Za eglate rebe ili pošiljke primierah po 2 lota jednstručna pristojba za pisma.

c) Za pošiljke pod nakrštnim zavikom 2 novčića od lots.

d) Pristojba za preporoku a isto tako pristojba za povratni receptis kod preporučenih pisamah iznosi 10 novčićah.

Pisma iz Rima i onih poštanskih predah rimskoga područja, gdje sardinska vlada neupravlja poštanskim stvarma, imaju se kod predaje frankovati i nesmiju se pod preporukom pošiljati.

Pristojbe za to izvan austrijske do pogranične točke St. Maria Magdalena imaju se izmjeriti takoe iznosje na inostranoj takai 8 novčića od lots za pisma a 2 novčića od lots za pošiljke pod nakrštnim zavikom; iste takoe valjaju i za dopise prispievajuće iz papinskoga područja prieko Sardinije u Austriju. Kod promicanju prieko Francuske mogu se pako takovi dopisi i odsele do miesta opredieljenja frankovane i preporučene pošiljati.

U Zagrebu dne 13. svibnja 1862.

C. k. ravnateljstvo poštah za Hrvataku i Slavoniju.

Br. 2689-gr. (350)

1-1

Izrok.

Kr. sudbomi stot županije zagrebačke kao stiečnje oblast stavlja ovim do obćeg znanja, da je dne 6. srpnja 1861, br. 3296, nad oštavinom iz Janka Čukovića otvoren stiečaj pod današnjim danom uslijed prijeljeva viorovnikah dignut.

U Zagrebu dne 14. svibnja 1862.

Klobučarić.

Br. 2455-gr. ex 1862. (354)

3-2

Oglas dražbe.

Od strane kr. županijskog sudbenog stola u Varaždinu stavlja se do znanja, da će se uslijed milbe g. odvietnika Vladislava Vezica kao skrbnika Mirka Fodroci-a proti gospodine škeneru Fodroci-u na istoga dobru Bogačevu u kotaru križevačkom javna dražba, koja je dne 9. svibnja 1862 bez uspieha ostala, na jur opredieljeni drugi rok i to 26. svibnja 1862 ob 9. uri polje podne obdrževati, na kojoj će se vino u predmetnom vrijednosti od 3536 fr. a. v. i to ispod procjene za golove, novce prodavati. Ujedno se napominja, da liebi izpostavljeno vino na manje dielove od 5 vedarah prodavati se neće.

U Varaždinu, 14. svibnja 1862.

Novak.

Čukac.

Br. 353.

3-2

Izrok.

Od strane podpisatog javnog bilježnika kao sudbenog povierenika u Varaždinu time se do obćeg znanja stavlja, da će se dne 27. svibnja t. g. u 9 sati prije podne na imanju Vetrnici u županiji varaždinskoj blizu Mihovljansk 330 vedarah vina stranom alodielskog, stranom pako gornog, ne ostavivši pokojnoga Ivana Marovića, bivšeg kanonika žamenskoga, spadajućih, javno dražba za golove novce prodavati.

U Varaždinu dne 15. svibnja 1862.

Gjuro Horvatić.

Dr. Ljudevit Gaj.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje opredjeljena je površina: 7 kr. a. vr. od linije na jedan put, a 14 kr. a. vr. na 3 puta. — Kratka pristojba za svaki oglašivač 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se putah isti uvratiti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u četvrtak 22. svibnja 1862.

Broj 118.

Neuredovni dio.

Zagreb, 20. svibnja.

„P. Lloyd“ pišu iz Beča, da će carstveno vieće prigodom vijećanja o proračunu obstojećih kancelarijah po svoj prilici u pretres uzeti ugarsko, erdeljsko i hrvatsko pitanje. Istina, da se ministarski organi više nego ikada bave ovim predmetom. „Ost. Ztg.“ veli, da sadanji provizorij nije kadar, da izbavi Ugarsku od pasivnoga stanja, u kojem se sad nalazi, te obećaje, da će čim prije očitovati svoje mnijenje, kako bi se stvar imala urediti.

Jučer je bio otvoren *pruski sabor* a danas cemo valjda već saznati berzovajnim putem, kako se izjavi vlada naprama novo-izabranim zastupnicima. Zanimivo je svakako što će reći vlada o heskim poslovima. Kao što je poznato neprimi knez pruskoga generala Willisena baš najbolje, te je očitovao načinom dosta živahnim, da je pruska politika tomu kriva, što u njegovoj zemlji zavlađa nekakovo prevratno mišljenje. Najposlije grozio se je knez, da će otići u Austriju, ako nebude Pruska savezu ostavila rješenje zavladaštih zamršajah.

Prekjučer stigla je u Beč berzovajna viest heske vlade na ministarstvo izvanjskih poslova, gdje javlja, da je pripravna podložiti se zaključku saveza.

— *Pruski sabor* bio je otvoren predsjednikom ministarstva. U govoru nespominje se ni jednom riječju o razdoru medju vladom i bivšim t. j. razpušćenim saborom; samo se navadja na nekoje najglavnije zadatke, kojih će imati sabor za *nedugo* vrijeme svojega djelovanja, rješiti, te se obećaje da da će se proračun *potanje* naznačiti. A baš to dade povoda razpušćenju prijašnjega sabora!

Što se niemačke i izvanjske politike tiče očituje se mnijenje o Danskoj o pitanju reforme niemačkoga saveza i o heskim poslovima, gdje se prvi put uredno potvrđuje, da se je heska vlada glede obustavljenja izabiranja podložila zahtievima saveza.

Dokad je jurve hesko pitanje dospjelo, kaže nam današnja berzovajna viest, te neima ni dvojbe, da će niemački narod prusku vladu u ovom slučaju podupirati.

U *Varšavi* se jošte pieva; usljed čega bilo je opet mnogo osobah uhvaćeno. Pogovara se da će dati biskup Felinski *zatvoriti sve cerkve*, ako se bude i na dalje ovakovim načinom postupalo proti pobožnomu puku.

Iz *Turina* pišu, da je poslao *Ratazzi* na sve prefekte tajnu okružnicu glede društva narodnih strielacah, u kojoj se nalaze, da izkažu generala Garibaldi-u čast i poštenje, na ujedno da bdiju nad rečenim društvima, da neudare smierom, koji bi se protivio vladinim namjerama.

Trojedna kraljevina.

„Agr. Ztg.“ piše o zadušnicama za Jelacića bana, držanim dne 20. t. g. u Novim Dvorima, kako sledi: Veliko šlovanje prema pokojnom banu Josipu grofu Jelaciću očituje se ovdje kod svake prigode, a osobito na dan uspomene njegove smerti, koji se svake godine u Novim Dvorima, gdje njegovi zemaljski ostanci počivaju, obdržavaju zadušnice. To vidismo jasno jučer, gdje se je usperkos neprijasnu vremenu — buduci da je vas dan išla kiša — znatan broj svim stalnima pripadajućih štovateljah visokoga pokojnika u tu svrhu sastalo. Osim lugujuće udovice,

gospoje Sofije grofice Jelacićke, obodvojice braće pokojnikove gg. Jurja i Antuna grofah Jelacićah i inih rodjakah prisustvovalahu službi božjoj čitavoj po visokočastnom župniku *Belasu* Nj. preuz. ban podmaršal baron *Sokčević*, visoko generalstvo, mnogobrojan oficirski sbor, c. k. podpučnik g. *Kotas*, kr. dvorski savjetnik pl. g. *Rubido*, veliki župani pl. gg. *Kukuljević* i *Vukotinović*, gradski načelnik *Frigan*, ina otmjena gospoda i gospoje, više plemenitih zemljoposjednikah iz okolice, kao i svećenikah, profesorah, gradjanah iz Zagreba i seljakah.

Poznati tielesni šerezanin pokojnikov, Joka Stevo, nije ni ovaj put izostao.

Medju prisutnima bilo je također više njegovih prijašnjih bojnih drugovah osobito iz lieke regimente.

Gospoda koralisti stolne cerkve pojahu prije i poslije službe božje, za kojom sledjaše kratak ali dirajući, po visokočastnom župniku g. *Belasu* držanom govoru, hrvatske kvartete, čim se doverši svečanost.

Mnogobrojno prisutni siromasi bili su po Nj. preuzvišenosti gospoju grofici Jelacićki obilato nadareni.

Neizumjerla nikada uspomena na velikoga junaka i domorodca, za spas duše kojega su ove zadušnice obdržavane bile, u sjećima Hrvatah, koje je nada sve ljubio, a našla njegova raztužena udovica u ljubavi i zahvalnom spomenu, što ih narod prema njenom suprugu i time i prema njoj goji, ako i malenu naknadu za velik gubitak koji je doživila njegovim preranim preminutjem.

Austrija.

Prag, 20. svibnja. Pievačko društvo, „Hlahol“ priredi jučer sjajan obied, kojemu prisustvovalaše do osam sto osobah. Knez Taxis bio je kao obično pozdravljen sa serdačnim „Slava.“

J. Barak pozdravi čitavo društvo jedrim govorom kao i kneza Taxisa, koji je pravi iskreni prijatelj naroda, dočim mnogo drugih plemićah ništa neće da znadu za narod „pred kojim derhtase Rim i Balkan“ medju prisutnima bilo je i nekoliko Jugoslavenah i Poljakah. Na napitaj im zdravici zahvali se od strane Jugoslavenah g. Šenoa.

Tečajem svetčanosti prispjelo je iz različitih miestah berzovajnim putem raznovrstnih bratinskih pozdravah, koji su se glasno čitali. Poslije dokončane svečanosti okrenuše svi na sofijski otok s narodnim barjacima, gdje se medju tim velika sila svieta sakupi.

— *Svatobor* broji sada 22 utemeljitelja, 63 prava člana a 73 podupiruča. U prvoj sednici, o kojoj jurve javismo u jučerašnjem broju, bilo je jednoglasno zaključeno, da društvo bez odgadjanja započne svoje djelovanje.

— Mieseca kolovoza obdržavabće se u *Borovoj* velika svetčanost na uspomenu Dr. *Havlička*, koji se je tamo rodio.

U istu svrhu izlazit će pod uredništvom, g. Ivana Nerude almanak, koji će sadržavati svakojake članke, beletrističke i političke.

— „Hlahol“ pozva također *Reményi-a*, da sudjeluje kod velikoga koncerta, što se je 17. t. m. davao. Al ga nije bilo; valjda je već kasno poziv dobio boraveći sada u Szt. Miklošu.

Turska.

Carigrad. Za uzpokojenje duhovah Porta razglasuje, da francuzki i ruski konsul nebrane Omerpaši prelaziti černogorske granice, ali samo neka sledi nejač, i prodje što može omanje kervi. Potvrdu ovoga glasa mora budućnost doneti, za

ovaj mah zanimljivo je znati, da je ovih danah otišla odavde nova pomoćna vojska, da su se od 30,000 momakah, koji su u Siriji bili, 12,000 na vrat na nos za Černu Goru ukercali, i da se od pripreme za energičan napadaj nije ni najmanje odustalo.

Osobita nieka židovska demonstracija zanima ovdie od nekoliko danah obću pozornost. Kao što je poznato, židovska obćina ima ovdie blizu 50,000 dušah, podieljena budući na pravoslavnu i reformatsku partaju. Prvi predvodi nieki fanatican rabin, a drugoj je glava poznati bankier Kamondo austrijski podanik. Uzajmna raspra traje jednako od slavnog porušenja škole, gdje se bezbožni francuzki jezik predavao, te je ovih danah buknuo tim tešće, što se u službi obćine stojeći pisar o religioznoj neškodljivosti rieči Farmazon (franc. mason) u jednom židovskom listu izjasnio. Budući se pisar nahodi pod obranom Kamonda, iskali su nieki rabini, da se on odmah sa službe zbaci. Kamondo nehtiede to dopustiti, te u njegovoj sobstvenoj kući, ljuto proklinajući ga, bacise nanj anatemu. Razljučen na to, dade Kamondo baciti rabina u tamnicu, a to fanaticku svetinu u oba židovska predgradja, dovede u vatru. Sutra dan, u petak, kad se sultan morem u džamiju vozio, obkole hiljadama sultanov kaik, te zaistu, dignuvši proshu u vis, da im se dade pravda. Abdul Azis, iznenadjen množinom, zapoviedi primiti proshu ali hiljade potegnu za njim, vičući: „Odgovor! Odgovor!“ Sultan se morade zaustaviti, prosha pročitati, pa tek kad zapoviedi da se rabin pusti iz tamnice, razidje se svetina. Sutra dan eto ti ih opet stotinama oko dvora; oni zeše da se od evropskoga načela napredka posve otergnu.

Paše, što sa turskom vojskom idu proti Černogorcima i Hercegovcima, liepe laži pišu u Carigradu, kao da su Hercegovci „sasvim umireni“ i da su Černogorci „malaksali“; pa se tamo u Carigradu one druge paše, koje upravljaju Turskom bez halumajuma, sada spremaju, da novcima, koje su dobili od Engleza, prave nešto nove vojske i da jedaput za svagda umire tu nemirnu „raju.“ Ma ljuto se varaju, jer će u kerševima hercegovackim nemilice propasti i momčadija turska i englezki milijuni, ako je istina, da već nisu sasvim potrošeni po haremina i kojegdie.

Talijanska.

Iz *Napulja*, 14. svibnja javljaju, da je princ Napoleon imao razgovor s kraljem i da je kod kralja na obiedu bio s Benedettiem, Ratazziom i Matteuciem. Kralj, princ, ministri, poslanici, englezki i francuzki oficiri i cviet napuljskoga gradjanstva prisustvovalahu isti dan jutarnjoj igranki. (Matine dansante) kod Lamarmore. U večer bila je svečana predstava u kazalištu.

Kralj Viktor Emanuel poslao je dne 7. svibnja iz *Napulja* svojega pobočnika, generala Negria, iz Sanfronta s niekim nalogom Garibaldi. „Italie“ misli, da se radi samo o poslu zbog genovezkih karabinierah, koji su kao što je poznato pod celovodstvom Menotti-Garibaldiievim imali krenuti na jug. Stvar se je zategnula, jer Menotti-Garibaldi nije hteo da primi zapoviedništvo i jer iznenada stade gubit se banditstvo, zapobijajući kojega bio je opredjeljen ovaj sbor. No posljednje vrijeme opet je bilo više bitki. U ostalom ima Ratazzi drugi, polaganije djelajući, no krepčiji plan smierujući na umirenje juga. Posto je sudstvo u Napuljskoj preustrojeno, preuzet će se vele, sada preustrojenje školarstva, osobito pučke nastave; ujedno imaju se bolnice, hospitali, ubožnice i tamnice pregledati i na sadanji

6144—1239. (329)

Zakladno mjesto.

U grofovaško-ljvemburškome konviktu u Beču izpraznilo se za svršetkom školske godine 1862. jedno ljvemburško zakladno mjesto, kojeg uživanje do svršetka 8. gimnazijalnog razreda traje, i na koje su, po statutu zakladnice, pozvani sinovi plemićkog stališa ugarskog naroda, ako su 8. ljeta nastupili a 14. još ne prekoračili.

Roditelji i skrbnici, koji bi za svoje sinove ili skrbljenike za ovo mjesto natičati htjeli, pozivaju se, da svoje molbenice, upravljene na o. kr. namjestništvo u Beču, do najkasnije 10. lipnja t. g. ovamo predlože, i sa sljedećim dokazima potkriepie:

1. sa plemićkim listom i priložima, koje posvjedočavaju plemićki stališ;
2. sa krsnim listom;
3. sa svjedočkom o uciepljenju boginjah i svjedočkom o pretrpljenim naravnim ospicima;
4. sa svjedočkom o zdravlju;
5. sa takovom o slabom imetku;
6. zadnjom školskom svjedočkom kandidata, koja mora dokazati potpuno svršenu nauku i razvijenu glavnu učionu.

U ovoj molbenici imade se nadalje savjestno navesti, kako broj braće i sestara kandidata, tako i da li je koja od njih i to koje obiskrbijeno, ili se u uživanju koje zakladne stipendije ili inog uživanja iz koje javne kazlade nalazi, i napokon istoj priključiti očitovanje rediteljah ili skrbnikah kandidata, da su u stanju i pripravi propisane uniforme i domaću odieću, zatim tielensu i posteljnu rubninu, posteljnu i jestvenu spravu (Essbesteck) nabaviti i kroz vrijeme trajanja zakladnog tog užitika nazgredne troškove za odieću, rubninu, školske potrebe i, u koliko se sluč, kakova bolest, liječenja troškove iz sobstvenog namiriti.

Od kr. dalm.-hrv.-slav. namjestničkog vieća.
U Zagrebu dne 6. svibnja 1862.

Br. 928—1862. M. (346)

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudbenog stola županije zagrebačke stavlja se do znanja, da će se usljed molbe Jakova Bochnaca proti Mihi Pošu i Mihi Starmanu u stanu ovog predprijateljnog u Zagrebu u vlačkoj ulici kuće br. 113. dne 30. svibnja t. g. i dne 23. lipnja t. g., svaki put o 9. uri prije podne, pokretnosti pod ovrhu uzete, kao i kolica segana, kola sa teret, svakoješta kamena za grobe, praga i vrata, oblike, prešu, 2 gotova kresta za grob, stup za krest, stup od mramora za krest, ormari, postelje, stolci, kanapeći, ogledala, stolci, madraci, blazna, vanjkući, slavnice, plahte, ura, kipi, zatim kod Mihe Starmana u lici dne 31. svibnja i 25. lipnja t. g., također u 9. uri prije podne, gotovi nadgrobni, posvećeni na spomenike, mramorsko kamena za nadgrobne, plinče mramorane, stupi, kamena sa kanale, preše kamenite plinče za oblike i plinče in pishanog kamena, u procijenbenoj vrijednosti od 517 fr. 50 novč. i 919 fr. 80 novč. a. vr. putem javne dražbe prodati.

Pokretnosti će se na prvom roku samostalno procijenbeni cionu prodati, na drugom pak roku prodati će se iste i izpod procjene.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke.

U Zagrebu dne 7. svibnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 781. gr. (299)

Oglas.

Kr. sup. sudb. stol zagrebački daje ovim na znanje: Da je na molbu c. k. financijske prokurature u Zagrebu u zastupanju vis. erara radi dužnog poreza od 96 fr. 42 novč. a. v. s. p. dozvolio ovršnu dražbenu prodaju nepokretnih Marcela Kiepa, što no su na 993 fr. a. v. sudbeno procijenjene, i u gruntu obdanih u Karlovcu i Salniku pod br. 97 i 18 upisane, te da se na 14. vjerhu dva roka opredijeljena, prvi na 30. svibnja t. g., a drugi na 30. lipnja 1862, svaki put u 9 sati prije podne kod ovoga suda.

Pozivlju se iadi svikolici, koji bi otu nepokretnih kupiti htjeli, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnost, ako li se kod prve dražbe ni za više, a na drugom roku neprodate, kod druge dražbe i izpod procjene najboljemu nudocu izručiti; zatim da je kupac dužan uplatiti na nju dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti; i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, procijenbeni spisnik i gruntu izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviješteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na nju gori navedenu nepokretnostu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijavu, što će u protivnom slučaju samim sobi pripisat morati, ako li se dioba kupovnine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovina izcerpi, ništa nezapadne.

Klobučarić.

Jović.

Br. 4482. gr. (190)

Oglas.

Od strane kr. sudbenog stola županije zagrebačke kao ostaje obdanih ovršnih javljaju, da je od tog suda ovršna stiečaj vlačkoj ulici imetka spadajućeg naroda, vlačko iz pokojnoga Jojima Starmanca, c. k. kapetana u mlađoj vlačkoj plemićkog čeha, kmenito vlačko gibućeg, gilegod se nalazećeg, i negibućeg imetka u onih kmetih, gdje valjanost imade, pripremati, stiečajni red od 18. srpnja 1863, da je zastupnikom i medju-

zastupnikom imetka postavljeno ovršni odvjetnik Mirko Daubay Doljski a njegovim zamjenikom ovršni odvjetnik Antun Reh.

Pozivaju se dakle sve one osobe, koje kakve god tražbine na imetak padši u stiečaj staviti imadu, da se iste najave najduže do 26. svibnja t. g. 1862. putem tražbe proti gornjem zastupniku gromade, kod ovog kr. suda, stola, jer bi bile inače usprkos svojih prava vlastništva, prednosti ili zaloga, lišene svojih tražbinah iz stiečajne gromade i izključene iz razprave stiečajne.

Za potvrdu medjutomnog, ili za odabiranje novog upravitelja i odbora vjerovničkog, kao i za pokušaj nagode opredijeli se ročište na 12. lipnja 1862. prije podne u 9 sati kod ovog suda s tim dodatkom, da vjerovnici stiečaja k istom tim sigurnije doći i o odabranje upravitelja imetka i odbora izraziti se imadu, što bi inače bio glasom §. 44. St. R. na pogibelj vjerovnička medjutomni upravitelj imetka i odbor vjerovnikah postavljeno od suda.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke.

U Zagrebu dne 12. ožujka 1862.

Klobučarić.

Jović.

Nr. 948. civ. (320)

Editto.

La regia Tavola giudiziaria di Comitato in Fiume rende pubblicamente noto, d'aver ad istanza di Giuseppe Scalamera e Luigia Bigga eredi della defunta loro madre Teresa Scalamera accordato coll' odierno decreto pari Nro. il duplice esecutivo incanto pella vendita della Casa Nro. 69/1047 ora Nro. 9 con separate stala e viali come pure del terreno arrativo vitato con vonkaje e qualche frutteto denominato Celestinov Dolaz il tutto situato nella sollocomune di Plassa località Plassi particelle Nro. 1033, 1036, 1039, 1040, della estensione di brava 59 giudizialmente valutato il tutto a fr. 2066 v. a. e speltante alla massa del defunto Giuseppe Rubossa, e d'aver stabilito le giornate del 28 Maggio e 28 Giugno a. e. dalle ore 9 di mattina alle 12 meridiane per gl' incanti da tenersi nell' aula di questa regia Tavola giud. coll' avvertenza, che al secondo incanto la delibera seguirà anche sotto il prezzo della stima, e che il deliberante dovrebbe assumersi i pesi inerenti in quanto non eccedono l'importo deliberato.

Si diffidano pertanto tutti quelli, che credessero aver acquistato un diritto ipotecario sulle suddette relità d'insinuare tale loro diritto sino alla loro vendita, poiché diversamente avrebbero ad ascrivere a se medesimi, se la distribuzione del prezzo venisse fatta senza il loro intervento, e ne venissero esclusi dalle distribuzioni.

Le ulteriori condizioni dall' asta, l'estratto tavolo e la stima sono a ricerca ostensibili presso la locale Speditura nelle solite ore d'ufficio.

Fiume li 14 Marzo 1862.

Br. 771. gr. (228)

Oglas.

Kralj. županijski sudbeni stol varaždinski stavlja ovim do znanja, da je dozvoljena na molbu obćine varaždinske, po odv. Vezicu, radi dužnih zaostavštih kamatah od 88 fr. 20 novč. a. vr. a. p. treća ovršena dražba nepokretnosti, što no je unježena u gruntu, upisniku por. obćine Varaždin pod br. 573., na 1506 fr. 59 novč. a. vr. sudbeno procijenjena i na vlastitost dužnice gospoje Barbare Laki spada.

Za preduzete te dražbe stavlja se ročište na 28. svibnja 1862 u 9 sati prije podne pred ovim sudom, tim, da će se kod takove ta nepokretnost i izpod procjene najboljem nudocu dosuditi, koi će morat uknjižene dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti.

Pozivlju se dakle svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviješteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na tu nepokretnost kakva založno pravo stekli, da to pravo svoje tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijavu, što će u protivnom slučaju samim sobi pripisat morati, ako li se kupovina dioba bez njih preduzela i njih, ako se na taj način kupovina izcerpi, ništa nezapadne.

Napokon pozivlju se svi oni hipotekarni vjerovnici, koji neobitavaju u mjestu suda ili blizu njega, da za branjenje prava svojih pri dojdnoj dražbi kupovnine u mjestu suda zastupnike imenuje, te da pred prodajom ime i stan takovih suda prijave, inače će se za one, koji propuste to učiniti, ureda radi zastupnici imenovati, kojim će se dalje odredbe uručivati.

Dražbeni uvjet i gruntu izvadak može se pri ovom sudu u uredu suda svačim vidjeti.

Kralj. županijski sudbeni stol.

U Varaždinu, 19. ožujka 1862.

Novak.

Božanić.

Br. 2221. gr. 1861. (334)

Izrok.

Kr. sudbeni stol županije virovički daje ovim na znanje: Da je na molbu Josipa Roba iz dječijeg grada Osieka, kros odvjetnika g. Stjepana Nedeljkovića, radi dužnih 504 fr. a. v. sa pr. dozvolio ovršnu dražbenu prodaju nepokretnosti Petra Kispotića, što no su na 922 fr. a. v. sudbeno procijenjene i u gruntu obdanih grada Osieka pod br. 695. upisane, te da su na 14. vjerhu dva roka opredijeljena, prvi na 26. svibnja a drugi na 26. lipnja 1862, svaki put u 9 sati prije podne u dolnogradskoj varoškoj kući.

Pozivlju se iadi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupiti htjeli, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnost, ako li se kod prve dražbe ni za više, a na drugom roku neprodate, kod druge dražbe i izpod procjene najboljemu nudocu izručiti; zatim da je kupac dužan uplatiti na nju dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti; i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, procijenbeni spisnik i gruntu izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Fizikal procjene najboljemu nudocu izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižena na nju dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti; i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, procijenbeni spisnik i gruntu izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviješteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na nju gori navedenu nepokretnostu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijavu, što će u protivnom slučaju samim sobi pripisat morati, ako li se dioba kupovnine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovina izcerpi, ništa nezapadne.

U Osieku dne 5. travnja 1862.

737. (341)

Oglas.

Nije opisano dobro Bertiševca, na g. Adalberta Martinkovića, vlastelina, i njegovu malodobnu diecu spadajuće, bude se u sljedeću odluku velelasnog kr. županije sagr. suda od 11. rujna 1861, br. 3862-gr., na molbu gori rečenog vlastelina izdane, dobrovoljno javnoj dražbi dne 31. svibnja (maja) 1862 u jetro o 10 sati na licu mjesta u dvoru Bertiševcu u Dragevici, ležećemu izverglo i javna dražba obdržavala, koja dobra izkriha ciena u 13,500 fr. sastoji.

Uvjeti, pod kojima se isto dobro prodavalo bude, mogu se svaki dan kod županijskog kot. suda na Baniji ili kod vlastelina u dvoru Bertiševcu vidjeti i čitati.

Opis dobra Bertiševca

u županiji zagrebačkoj s ove strane Kupe ležećega.

Isto leži u krasnoj i veoma zdravoj okolici na brežuljku 300 kurekha od državnog drumu u Karlovcu polajućega udaljenom, iz kojeg se milen i prijatan izgled očima pruža. Isto je dobro od tergovačkog grada Karlovca i sat i isto toliko od terga Jastrebarskog udaljeno i sastoji iz sljedećih stranah:

I. Iz zidanog dvora, u kojem se u gornjem katu 5 sobah s izgledom prema državnom u Karlovcu većećem drumu, u dolnjem 2 sobe, 1 izba, 1 kuhinja, 1 boltani podrum od 400 vedar. pož. nalazi.

II. Iz gospodarskih zgradah, staja, kolnice, stajah za volove, krave, konje, zatim svinca, kokošnjaka i kukurušnjaka.

III. Iz bačve, koja se od dvora do dvora na drumu proteže, i u kojoj se najplemenitije voće i brajdo najbolje vrsiti tersom nasadjenih nahode, u veličini od 2 1/2 rali.

IV. Iz dvorišta od 1 1/2 rali.

V. Iz oranica, zemaljah od 45 rali.

VI. Iz sienokosa od 8 1/2 rali.

VII. Iz vinograda godišnjeg priroda do 70 pož. vedarah od 1 1/2 rali.

VIII. Iz kolosieka od 1 1/2 rali.

IX. Iz obćinskog brastovog luga, iz 6000 rali sastojeca, u kojem pravo uživanja svake vrsiti državne, žirovine, pašovine i lova pripada.

Svota zemljištah bez luga 60% rali.

Ovdje ima se opaziti, da je zagrebačko-karlovačka željeznica izpod dvora br. 8 blizu državnog drumu osnovana.

Položaj dobra je krasan, imade dobru vodu, prikladnu za svaku speculaciju s vinom, žitom, marmom, drvima, sienom i mliekom, tako u mjestu kao i u tergovački grad Karlovcu, koi 1 sat udaljen leži.

Martinković.

Br. 949. (348)

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudbenog stola županije zagrebačke stavlja se do znanja, da će se usljed molbe Mihajla Starmana proti Mihajlu Pošu u stanu ovog posljednjeg u Zagrebu u laškoj ulici kuće br. 113. dne 31. svibnja t. g. i dne 14. lipnja t. g., svaki put o 9. uri prije podne, pokretnosti pod ovrhu uzete, kao i pokutivo, kola, kamena ploča i t. d., u procijenbenoj vrijednosti od 517 fr. 50 novč. a. vr. putem javne dražbe prodati.

Pokretnosti će se na prvom roku samostalno procijenbeni cionu prodati, na drugom pak roku prodati će se iste i izpod procjene.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke.

U Zagrebu, 7. svibnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 415. (291)

Oglas.

U tečajnoj pisarnici visokoga c. k. financijskoga ministarstva izradjen je jurve i već tiskom izdan treći razdiel topografskoga poštanskoga rječnika, kojega je izdanje višim oglasom od 23. travnja 1862 br. 1426 na znanje dano, a običje krunovide Gornju Austriju, Solnogradsku, Tirolsku, Vorarlberšku, Stajersku, Korošku, Kranjsku, zatim kneževinu Lihtenštajn.

Ciena ovoga diela ustanovljena je na 6 forintih a. vr. i prodaje istoga povierena je poštanskim činovnicima, koji naj priimaju predbrajanje i posredstvo kojih dobit će se dielo bez poštarine.

Isto se time skladno visokomu ministarstvom raspisu od 6. siječnja 1862 br. 41433/2554 stavlja do obćega znanja.

U Zagrebu dne 16. travnja 1862.

C. k. ravnateljstvo pošta za Hrvatsku i Slavoniju.

Broj 2137. dr. (366)

3-3

Izrok.

Od kr. sudbenog stola županije zagrebačke pozivlju se svikolici, koji od ostavine preminuvšeg dne 20. kolovoza 1861 u Sv. Heleni oporukom grofa Edgara Corbierosa, blagod kao vjerovnici tražiti imaju, da ote svoje tražbine prijave i izkažu kod ovog sudbenog stola dne 2. lipnja 1862 u 9 sati prije podne, ili da to do istog dana pismeno učine, jerbo inače doličnikom, koji to učiniti propuste, i ako ostavina prijavljenim tražbinama izčerpljena bude, do iste nikakova dalja prava pripasti neće, osim ako ih ide pravo zaloga.

U Zagrebu dne 2. travnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

c) Za pošiljke pod naklonskim zavrtkom 2 novčića od lota.

d) Pristojba za preporuku a isto tako pristojba za povratni receptis kod preporučanih pisama iznosi 10 novčićah.

Pisma iz Rima i onih poštanskih ureda rimskoga područja, gdje sardinska vlada neupravlja poštanskim stvarima, imaju se kod prodaje frankovati i nesmiju se pod preporukom pošiljati.

Pristojbe za te izvan austrijske do pogranične točke *St. Maria Magdalena* imajuće se izmjeriti takse iznose na inostranoj taksi 8 novčića od lota za pisma a 2 novčića od lota za pošiljke pod naklonskim zavrtkom; iste takse valjaju i za dopise priplovažujuće iz papinskoga područja okolice Sardinije u Austriju. Kod protihodanja

Br. 983. (362)

Oglas dražbe.

Oz strane kr. sudb. stola žup. zagrebačke, stavlja se do znanja, da će se usljed molbe gosp. Šimuna Poljaka proti g. Adolfu Herzu u dućanu ovog posljednjeg u duvoj ulici dne 16. lipnja t. g. i dne 2. srpnja t. g. svaki put o 9. uri prije podne, pokretnosti pod overhu uzete, kao: svakoverstne dućanske robe u procijenjenoj vrijednosti od 1211 for. 30 n. s. vr. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se na prvom roku samo uz procijenenu cijenu prodavati, na drugom pak roku prodavati će se i izpod procjene.

Kupac, imade odmah kupovninu položiti.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredne i praznike
na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće
i vanjske 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se
list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje određena je uvrstbina: 7 kr. a. vr. od listova
jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Eraska pristojba za
svaki oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se
puta list uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u petak 23. svibnja 1862.

Broj 119.

Neuredovni dio.

Trojedna kraljevina.

U Zadru, 16. svibnja. Pišu nam iz Splita
pod 14. t. m. da je u Tërstu preminuo rodoljub-
ni Sèrbid Risto Tuzlić. Bijaše rodom iz Travnika
u Bosni, a nastanjen od mnogo godina u Splitu.
Njegova oporuka pokazuje koliko mu na srcu
ležase prosvieta i čudorednost svoje biedne braće
bosanske, nezaboravivši pri tom ni Dalmaciju, nje-
govu drugu otačinu. Vriedno je da Jugoslav-
janstvo sazna sadržaj te oporuke. Ostavio je
20.000 for. gimnaziji, koja se ima podići u Sa-
rajevo; nekoliko tisućah for. na zidanje crkve
u Travniku; 2500 na zidanje crkve u Splitu;
1500 ubožistu splitskom; 300 crkvi dicman-
skoj; a 200 na Bročancu. Ugledali se drugi do-
morodci nanj! (N. L.)

Erdelj.

Zandarmarija u Erdelju pomnožana je za 400
memekah. Povod tome dadeše kojekakvi nemiri i
obća nesigurnost, koja zavlada odnekle na mno-
gim mjestima.

Austrija.

Beč, 19. svibnja. Barun *Hennet*, predsjed-
nik zemaljskoga sudišta u Českoj ima biti ime-
novan ministrom pravosuđa.

— B. Alexander *Bach*, austrijski poslanik u
Rimu, saznajući, kako se proti njemu izvještava
carstveno vijeće, uzkrativši mu ujedno 20.000 for.
od njegove plaće, umoli, ovako se barem pogo-
vara, za svoj otpust.

— Nekoliko bečkih liečnikah otidje ovih danah
u Znojam u Moravskoj, gdje se pokaze tifus.

— Jan vitez *Ošiecki*, učrednik poljskoga ilustri-
ranoga časopisa „Postep“, nastupio je 19. o. m.
dosudjenu mu kaznu: na šest mjeseci teške
tamnice.

— Iz Ljubljane navadjaju „Novice“ primier,
kako je nužno uživati domaćega jezika u urednim
poslovima. Dne 22. p. m. poslala je neka c. k.
kotarska oblast dopis nekome glavaru, u kojem
mu se nalaze, da u svemu po svojoj mogućnosti
podpomaže miernika Ivana Götza, koji će mjeseca
rujna stići onamo u mierničkim poslovima.

Dopis taj glasi ovako: „Nach Inhalt
wird der Evidenzhaltungs-Geometer Johann Götz
im Monate Sept. l. J. in diesem Bezirksbereiche
eintreffen. Der Gemeinde-Vorstand wird daher be-
auftragt, dem Geometer bei dessen Feld-Opera-
tionsarbeiten hilfreiche Hand zu leisten.“ i t. d.
Glavar, pošten Slovenac, neviest niemačkomu je-
ziku i misleći, da je to niekakav „Vorladung“
napisa na taj dopis: „Tega Janeza Götza ni v
šencurski gmajni. M— a V— c.“

Cielu ta stvar netreba daljega komentara. —
Od slovenskoga „slovnika“ prodade se dosada do
1000 iziisekah. Dobro je!

— *Društvo* za poviestnicu slovensku predloži,
da se spoji s društvom *muzejnim*. Buduć da je
ta želja već prije od više strauah učinjeno, na-
damo se da će i do toga spojenja doći. Muzej
sam, kao sbirka starinskih i naravoznanstvenih stva-
rih je zavod *zemaljski*.

Prag, 20. svibnja. Učrednik „N. Listovah“
dr. J. Gréger podao je jučer slav. zemaljskomu
sudu u Pragu molbenicu, da započne konačna
sudbena razprava u njegovoj parnici.

— Zemaljski odbor zaključio, da se ima nasta-
viti izdavanje vrlo važnoga diela „Archiv český“,
od kojega baš sada izadje svezak peti.

— Dojduće godine tumačit će na ovdječnjem
politehničkom zavodu g. J. *Erben* statistiku o-
bërlih. Očekiva se samo još potvrđenje od mi-
nistarstva.

— *Istošba gospodarskih predmetah* bijaše
lietos veoma zanimiva. Orudja je bilo dosta i
svakojake vrsti, medju nim i dvoja kola, što
se miču sredstvom rukuh ili noguh. Plodovi go-
spodarski nisu bili baš najviše zastupani; za to
je bilo *svilarstvo* vrlo dobro zastupano, kao i
svakojako orudje spadajuće u ovu struku racio-
nalnoga gospodarstva.

Turska.

S hercegovačkoga ratišta: Bečkim novinam
javljaju iz Mostara: Čerqogorci navale na Nikšić i
osvoje neutvrđeni dio grada, dočim su Turci
jošte 16. o. m., dakle i onoga dana, kad je Der-
viš-paša išao gradu u pomoć, imali tvrdjavu u
rukuh. Mnogo je palo mrtvih i ranjenih na obie
strane, Turci zauzeše opet pokrajinu Kući i na-
vale na Vasojeviće.

Talijanska.

Viktor Emanuel imao bi se vratiti 25. u Turin;
s njim ide i princ Napoleon. Čim dodje kralj u Turin,
dati će general Durando ostavku, mjestu sje-
ga primiti će listnicu vanjskih posalah *Rasari*, a na
njegovo mjesto za ministra unutarnjih poslova doći
njegov dosadanji glavni tajnik *Dapriolo*. Conforti
je već dao ostavku. Sve ove promjene osnivaju
se na ugovorima, što su sada zamegnuti medju
Francuskom i Italijom.

Francuzka.

Za sada je rimsko pitanje opet na nieko
vrleme odgodjeno, pišu „Vaterland“ iz Pariza.
Carica Eugeniya pribivala je nekoliko putah mi-
nistarskim konferencijam, te ondje riečito govorila
za svietovnu vlast sv. stolice. Vele, da se izja-
vila, ako otidje sv. otac iz Rima, da će i on
umah iz Pariza, da nesudjeluje kod griha, radi
kojega će Bog kazniti čovječanstvo.

Rusija.

Petrograd, 14. svibnja. Privatni dopisi
javljaju, da vlada u Petrogradu velika razjarenje
uslied poznatih već težnjah za promienjenje do-
sadanjih odnošajah. Narodna stranka postupa kriep-
ko proti strehki niemačkoj, o kojoj je uvjerena,
da je u tiesnom savezu s ruskom reakcijom.

Može smiely tvrditi, da zaviada niekakova
strašna mërznja proti Niemcima, jer ih preziru
kao neprijatelje svojega naroda i njegova slobod-
noga razvitka.

Varšava, 15. avihnja. Danas u dva sata
prispie ovamo prečastni g. *Bialobrzski*, koji
je bio, kao što je poznato, radi zatvorenja cer-
kvah na smert osudjen, pa je od cara milost do-
bio. Štovani taj svećenik nastani se u prijašnjem
svojem stanu. Uslied toga bila je tamo poslana
redarstvena straža, jer su se bojali kojekakvih
demonstracijah.

S poljske granice javljaju: uslied opomene
nadbiskopa varšavskoga izda *Luders* naredbu, ko-
jom objavlja, da neće redarstvo dva dana ni bli-
zo k crkvam dolaziti. Ako bi i za toga vreme-
na i nadalje pieveli sabranjena piesme, početi će
na novo zatvarati.

Historičko-statistički opis jugoslavenskih zemaljah.

Od prof. Jos. Veselića.

(Nadalje.)

II. O značaju, svojstvu i prirodi našeg naroda.

O umnom, moralnom, fizičnom i političnom
značaju slavenskog naroda u obće, a na pose- o zna-
čaju našeg jugoslavenskoga naroda već su do sada
mnogi govorili i javno pisali ne samo po novinama,
nego i u brošurama i pojedinim spisanjima i sačin-
jenjima. Ali pri svemu tome i ja sam se sam
riedio i latio pera svoga, da i o tome koju rieč
prigovorim ne toliko rukovedjen mnijenjem drugih,
koliko sobstvenim iskustvom i poznavanjem svega
našeg naroda, i zato ću sada naročito o značaju
i karakteristikama našeg sèrbskog naroda govoriti i
sve ono na vidjelo iznijeti, što mi je u ovom smot-
renju o našem narodu poznato.

A. — O značaju umnom.

Vrlo riedko ima narodah, koji bi imali bistriju
pamet, većma razvijen um i veći razsudak nego
naš narod jugoslavenski a i u obće narod slavenski.
Izobražen i prosviešten čoviek, kad bi samo čuo
umstvovati i razsudjavati naše seljake, doista bi
se čuditi i diviti morao, jer ono, što bi jedva koji
seljak drugog kojeg naroda mogao razumjeti, naš
je seljak kadar proniknuti a i postignuti. I zato
se baš nalazi medju našim učenicima osobitih da-
rovah i talentah a pri tome velike sklonosti k
izučenju svijuh naukah a osobito jezika. Kao što
sam već na jednom mjestu kazao: prosti naš čoviek
koji nezna čitati, take je jasan u govoru, i tako
čisto zna svoje misli predstaviti, da se gotovo s
najvećim krasnorečcem drugih narodah uzporediti
može. I tako što se tiče bistroće i ostroumja
našega naroda, on zaslužuje pohvalu, jer i naši ljudi
ne samo u Sèrbiji nego i izvan nje, pa ma gdje u
svietu bili i živili, oni su svi u obće, kao i ostali Slaveni

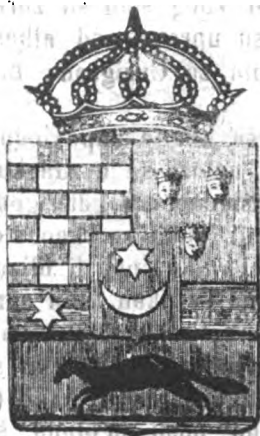
a osobito naša braća na slavenskom Jugu u pameti
bistri, ostroumni, svakom prikladu odgovoriti gotovi
i tako precizni: da će kao što rekahmo i kao
prosti i neučeni, razboritije o niekim stvarima
koje postizu suditi, nego drugi narodi. A medju
našima Sèrbima to je najvrstnije, što takovo
pamtenje imaju, da će mnogo šta jednom čuje, pa
makar i u više desetinah stihovah bilo, odma pri-
miti i zapamtiti, samo što se na žalost slabo ovim
velikim darovima još i sada kao što bi trebalo
koristuju, jer ovako odlični i veliki darovi mogli bi
kroz različite nauke sva svoja plēmena i srodne
grane na slavenskom Jugu medju najučenie i naj-
izobraženije narode uzvisiti. Što se tiče piesamah,
to bi se mogli natjecati sa Talijanima, a osobito
našeg prostog naroda piesme, te su pèrve narodne
piesme. I najstarije sèrbske piesme imaju tako
uzvišenih mislih, da i najstariji pojinci nasadjen
u svojim pisanjima podobnih mislih.

(Dalje će slijediti.)

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznično
na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za
u novinarstvu 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se
list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predloženo je uvrštenje: 7 kr. a. vr. od linijama
jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Erarska pristojba za
svaki oglašavanje 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se
putah isti uvršiti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u subotu 24. svibnja 1862.

Broj 120.

Uredovni dio.

Oglas.

Ovogodišnje ciepljenje konah obavlja se na
gradskoj vijećnici u velikoj dvorani buduće se-
dionice t. j. 18. t. m. i na dan trih sljedećih ne-
dijeljah, najme 25. svibnja, zatim 1. i 15. lipnja
1862. i to u sljedećem redu:

Na dan 18. t. m. bit će ciepljenje za sta-
novnike gornje i dolnje ilice, bolničke, tesarske,
sajne, vrtljarske, svilarske i savske ulice, zatim
predgrada Save, nove, kljesarske i pomanje u
onoj okolici nalazeće se ulice.

Na dan 25. svibnja ciepliti će se koze dieci
obitavajućoj na novom tergu, zatim petrinjskoj,
puževoj, ružvoj, gornjo- i doljno-laškoj ulici, za-
tim u Novoj Vesi, na potoku okraj i onkraj
Medveščaka i u svih tamo obližnjih ulicah. Na
dan 1. lipnja t. g. ciepliti će se starije žiteljah
stanujućih u selih: Horvati, Terna, fraterska, ljub-
ljanska, u Petevčaku, Tuskancu, na Mlinovih i kod
sv. Duha. Končno.

Na 15. lipnja predzet će se ciepljenje za
stanovnike gornjega grada, zatim duge mesničke,
lovačke i streljačke ulice i jelačevog terga.

Roditelji i došljaci obiskeritelji imaju ovoma
pozivu tim više zadovoljiti, jer će se poslije sver-
šenog za cio grad ciepljenja, odrediti potanko i
strogo potraženje po obsegu cijeloga grada, pa
će se tada svaki onaj kazniti zakonito propisanom
kaznom, kumu je nedostato skerbiti za ciepljenje
u svojoj obiskerbi imajućeg dieteta, pa je toga
učiniti zanemario.

Od poglavarstva kr. i sl. glavnog grada.

U Zagrebu dne 13. svibnja 1862.

Načelnik
Frigan.

Oglas.

U novije doba dogodi se u obsegu ovog
grada više slučajevah, da su po psih ugrizeni ljudi.

Da se ponovljenje ovakvih slučajevah, koji
bi i stanovništvu od neprovidljiva pogibelji biti
mogli, prepišati, ukratki i pogubit će živoder sve
one, po javnih miestih sklanjajuće se pse, koje za-
teče bez zagubca, ili koje gospodari sa sobom sa-
užetu nevede, što se občinstvu ravnjenja radi do-
gleda stavlja.

Od poglavarstva kr. i sl. glavnog grada.

U Zagrebu dne 13. svibnja 1862.

Načelnik
Frigan.

Neuredovni dio.

Grobničko polje.

Novotij je onaj čovjek, koji pri spomenu
junackih, muzejnih i kriepostnih dielah, licala se
ona naroda kojega mu drago, naslonja u sebi
nieko, dušu uznoseće čitjenje! — al kukaviji
jošte izlasek naravi je onaj, kumu sërca bijrije
nekog, kada se spominju neumerli čini slavnih
pradjedovah njegova naroda? —

U ovom gorostanom pravi amfiteatru bi
jednom, sicerena sedina zapeda. — Mnogobrojni
i kërvošedni, čiano gledni isključujući, iz azijskih
pustarah zapedašnja divljih Mongoli pod svojim Batu
Kanom naše pokrajine. Ko što su skakavci svo-
jim poljetom sunce sakrivali, prietile su i ove div-

lje čete sunce izobražavati europske uteranjem.
Medjutim sudbina drugacije odlučila.

Batu-Kan, svedjer sljedeći stope ugarskoga
kralja Bele IV., sakupi na ovom polju, za tad
jošte jelaškom, sve svoje od odijeljenja Kada-
mova zasostavše čopore, te i njima stupše. Kroz
Vinodol prama otoku Kërku. — Na podnožju go-
re Mušće sastane sa s kraljevskom vojskom, koja
ješte nebijaje sasvim sakupljena, i koja is samih
Hrvatsko-Dalmatinskih sastojaje, sila bo. Ugrah bila
je na polju Mokinskom uništena. — Jedva što
divlji Tatarin željni svoj plien ugleda, savršeno ko-
smija ad pustobi svoj „Allah“ i začuo kao ova duge-
ljanje i okretne svoje tijelo vijugati te junacka sla-
venska uda lomiti. Navala divljih bijaje žestoka i
užasna; — odpor naših hrabrah i odlučan do smerti —
al zaluda. Hrabrost morade mnogobrojnoj sili ustupiti.
Dažd otrovni smertonosnih tatarskih strieljah obori jur
pervé redove kraljevske čete; prieko nagroma-
danih, u kervi plovećih tielesah naših stupše već
biesni Tatar, da prodre do središta vojske, gdje
se je kralj nalazio, — i premda niti on na ovom
mostu medj životom i smertju čitav neosta, —
probi ipak do blizu Bele, i malo što ga živa
nehvati, jerbo štitonoše kraljeve padoše mu jurve
mrtvi pred noge. —

Medju sievajućim mačevima orio se je jur
slavodobitni „Allah“ divljakah, kao što grom za-
munjom! — Prieteća sablja uništenja hrvatskog
i ugarskog imena i nade od milijunah vijaše o-
vlasu! — kad se eto bog kërčćanah smili i
obiest poganah ponizi. Iza ledjah udari na Tatara
jedna četa doljno-slavonskih dobrovoljacah pod
načelnictvom hrabrih triuh Srimacah: Kërče,
Kupiše i Raka; — u isti trenutek doletije sivi
šokolovi s otoka Kërke: Frankopani (Bartol i
Miroslav), Lapsanović (kasnije Orsić), Kačić i ini
sa zasostavšom kraljevskom vojskom i silom oru-
žanoga naroda.

Kao što lavica, kad joj se mlađi lavici dave,
navale svikelici na tatarske čopore, to ih stanu
dolie mlatiti i sieći, dok se njihova kërvožedja u
divljoj kervi nerazbladi. Na što Tatari u najvećem
neredu po Vinodolu biehati počma; al tamo ih
opet silna ruka Dragoša Hudine, praotca grofov-
ske obitelji Draškovićah, sa novo došavšim hr-
vatsko-slavonskim četama dočeka.

I tako nabasavši iz dima u vatru, tierani naj-
me po stèrmim klisurama od zada, siećeni pakq
od naprieda, hoće da se na prijašnjem svom labo-
rištu, to jest jelaškom polju sakupe; — krenu
dakle put Rieke; — al i tamo loša im sreća bijaje.

Junacki Senjani spuste se s planinah Gro-
mle i Ličinkamena, pa se zajedno s ostalim ovih
okolicalah žiteljima na Riečini posakriju, te prolazeće
Tatara strahovitim kamenjem zaspu. A za toga
dodju i u potieri nalazeće se čete trojedne kralje-
vine te ih na spomenutom polju sa svih strana
obkole i hametom potoku.

Tako pade develeglava hydra trinaestoga
stoljetja, koja poševici Evrope strah i trepet za-
davaše!

Ove uspomenae oživljaju isumerlu narav ovog
tatarskog groblja; — ovi neuvahlitovori krase
gole pećine „grobničkog polja“.

Ovim živahnim i sèrdačnim riečima našega
slavnoga prerano preminuvšega A. Nemčića
Gustavinskoga mislimo, da ćemo najdoslojnie
proslaviti uspomenu hrabrih, junackih činah nau-
merlih otacah naših, koja prigodom svećenja za-
stave riečke županije na rečenom polju, što će se
ondie satra (dne 25. svibnja) obavljati, na novo nam
pred oči stavljaju njeđašnju slavu slavnih Slave-
nah, napunjujuću domorodna naša sërca pravim

ponosom i neuskolebivim pouzdanjem u božju pro-
vidnost!

Od to užasno doba okolnosti se znatno pro-
mienise; nestade već zveketa sabaljah divljih azi-
jatskih četah. . . u miru obradiva domaći sin ma-
lerinsku svoju zemlju, dočim mu brat smiclom rukom
brodove tieru po neviernom moru; . . samo tamo
od istoka duje se zveket dušmanskog oružja i jauk
kërčćanske braće tražeće groblja svojem jadu i
svojoj nevelji!

Mi se ufamo, da će se i tomu zlu naći dieka
pa da će nad našem glavom zasjati sunce doma-
ćega mira i blagostanja, koje si je već od davna
narod naš bio zaslužio!

Napokon nemožemo drugacije već da dover-
šimo ovaj članak siećajući naš starodavne nade
slave, riečmi dr. Demetra, koji nam je takkrasno,
toli valjeno i vërto optevao slavnih taj čin slavnih
naših dieadah, kojim bi na uvijek smertvljena užasna
sila tatarskih divljakah.

Svak ovamo! kom je ilirska život dala,
Našeg rodu to je sveta Meka,
Čiste kervi dieadah naših rieka,
Tu je okaljano svieta čest oprala!
Svojim kraljem tu sve Hrvati spasi kralje,
Batukano kameni su ovi
Strašni bili stupi Herkulovi,
Gdje upisa udes: Mo tuda ne dolje!
Tu nek Hrvati uđi, koja mu je čiena,
Tu nek čerpi hrabrost, ponos, volju!
Nek nešte viek utiehu bolju
Neg koju mu daje eva uspomena!

Zagreb, 23. svibnja.

Is Napulja stigoše u Pariz viesti, koje jav-
ljaju, da vlada podpuno sporazumljenje medju
Viktorom Emanuelom i princem Napoleonom u-
govarajućim se u ime francuskoga cara o dovolj-
nom riešenju talijanskoga pitanja. —

„S. C.“ javlja, da je imao princ Napoleon
naprama V. Emanuelu, braniti sljedeće predlog
gleda riešavanja rimskoga pitanja: Francuzka posa-
da ostat će predbiežno u Rimu ujedno s talijan-
skom posadom; kralj Viktor Emanuel dat će se
na Kapitolu krunisati; občinsko vijeće ustrojiti će
se po načelima slobodnoga izbora; papa dobit će
dvorovinu od godišnja tri milijuna te mu pripada
pravo imati upliv uvjetnim veto na vladu.

Is Rima pišu, da je papa odredio, da ima
biti korveta „Immacolata Concezione“ biti na
službu kralja Franji, i da je dao zapovied, da se
sve na put sprema. Ovim načinom čini se, da bi
kralj rado učiniti po svojoj volji, što bi valjda
kasnije po Napoleonovoj upuli učiniti imao.

Što se Mexika tiče nalazi se francuzka
vlada u nemaloj neprilici. „Morning Post“, organ
engleske vlade pozivlje naročito Francuzku, da
čim prije ostavi Mexiko. Ako toga učinila
nehade, mogla bi lahko doći u razpru s ameri-
kanskom unijom, koje moć se u sadnje doba
znatno razširi i učvrsti.

Na bečkoj burzi pogovaralo se je, da je
jedan američanski brod prispio u Verakruc; po-
lag toga namjeravala bi dakle Unija upoznati se
poblizije s mexikanskim pitanjem.

Novela kaznenoga zakona putujući jurve
od nieko doba na carstvem vjeću od kuće do
kuće dade s učinjenim u gospodskoj kući primiet-
bama dru. Prašku povoda, da im u ime sla-
venskih poklisarah izjavi u jedru govoru, da mora
glasovati proti predlogu odbora, koji je većinom
od jednoga glasa branio primietbe po gospodskoj
kući učinjene.

Desnica na carstvenom vjeću derži, da se
nedaju preventivna sredstva, proti kojim se je

tolike putah izjavila ista njemačka većina, nadomjestiti drakoničkim naredbama imajućim svoj početak u vremenu, gdje je posvuda obstojalo vojničko stanje!

Ugarska.

Pešta, 21. svibnja. Nj. veličanstvo dostojalo je, kao što bečki dopisnik lista „Sürgöny“ saopćuje, udovici Maraskaya, bivšega učrednika „Budapesti Hirlapa“ dozvoliti platu iz milosti a izvan toga za njenu decu primesak za odhranjenje.

U rumunjskom dodatku lista „Hivates Ertesito“ (Službeni oglasnik) imenuju se 373 momka iz Fogaraskoga kotara, koji su se biegom uguili vojničkoj dužnosti i kaže se o njima, da većom stranom u Rumunjskoj borave. Naznačenje obih podanovskih kosačevina Rumunjskom upotrebljava se dakle i kod nas službeno, opaža „Kolosvari Közlöny“.

Ostrogon, 19. svibnja. Knez primas odputovat će dne 24. t. m. u Rim. Kanonik i papinski prelat Schirgi i kardinalovi dvorski svećenici: grof Rudolf Nyary i Julius Meszlenyi pratit će cerkvenoga kneza.

Sibinj, 18. svibnja. Kao što javlja jedan od činovnika putiske željeznice doći će dojduega mjeseca u Sibinj jedan oddiel nadindjenirah, da sastavi potanki nacert erdeljske željeznice kroz klanac Červenoga Tornja. Drugi oddiel smjestit će se ujedno u Aradu.

Austrija.

„Neueste Nachr.“ ima sliedeću berzajavnu vijest iz Praga od 21. travnja: Pri današnjoj glavnoj skupštini občinskih dražtva vladaše burno razjarenje među Nijemcima i Česima. Nijemački kandidat starogrof Franjo Salin prodro je kod izabiranja predsjednika. Načelnik grada protestirao je proti valjanosti izlora; buka; povierenik proglasi izbor valjanim. (Očekivamo željno pobliže izvješće.)

Turska.

O pregovorima za mir još se ništa nezna izviestno. Neki bečki listovi, o kojima se zna da ne vole razvitak pitanja istočnog, gledaju da zamuknu i ono malo jasnih glasovah, koji glasiše o miru. Tako „Presse“ i nespominjući, da li se što ozbiljno radi o miru, pripovijeda starije vijesti, načinom, iz kog viri težnja, da se odvrti pažnja čitajućeg občinstva od sadanjeg pravog stanja stvari. Ona veli:

Za vrijeme posljednjih bojovah Černogoracah sa Jekrem Šerdarom državni ruski kancelar knez Gorčakov saobći turskom poslaniku u Petrogradu predlog za posredovanje između ratujućih stranakah, dodavši, da Rusija to čini samo kao iz ljubavi, a ne zvanično. Predlog bi bio: 1. Da se pravno i zvanično prizna nezavisnost Černe Gore; 2. da se poprave i bolje okruže granice Černe Gore sa suve strane, ali tako, da ona i dalje ostane odsiečena od mora, i 3. da se pravno prizna i utvrdi ona obećanja i olakšice, koje je Omer proklamacijom objavio, prije nego je posljednji pohod odpočeo. Tim blagim predlogom nadao se je Gorčakov pridobiti odobrenje Englezke i Austrije, kojima bi vrlo nepovoljno bilo, da Černa Gora izadje čak na more, pa ma dobila samo jedno jedino pristanište.

Turski poslanik saobći predlog u Carigrad, no Porta ga odsiečno odbije, javiše to tako svom poslaniku u Petrogradu, tako i svima kod ostalih evropskih dvorovah. Time se stvar svršila kao što „Pr.“ veli.

No po drugim ovdje onde rasutim viestima, stvar nije svršena, već doista se radi za posredovanje i to u Mnogo probitačnim uslovima ne samo za Hercegovce, već za sva ostala ustavaš plemena, pa i za sve hristijanstvo u Turskoj, osobito pak da Černa Gora izadje na samo more. Za sada istina još ta radnja neizlazi podpuno na vidik, ponajviše zadržava je pitanje Rime, u kome niekim popuštanjem nada se nešto okreniti od te radnje, ali su znaci tu, da će skorim kao svršena stvar izići na vidiele.

Usljed te radnje i dogadjaji na bojnome polju postaju redji. Svak drži svoju poziciju, i pripravlja se da go budućnost nadje spremna.

Kao što pišu „P. L.“, Omer-paša, koji je

otlišao u Skadar zbog slabosti zdravlja, predao je drugome najvišu upravu nad albanskim vojskama i već je na putu za Carigrad, ili će bar vrlo skorom biti.

Derviš-paša koji je zapovjednik nad vojskom u Hercegovini, nalazi se u Gackom. Hercegovci ga obleću i odsiecaju mu gdje god mogu provoze hranu i džebanu. Tako su, kao što se javlja 11. svibnja iz Dubrovnika, napali blizu samog Gacka na dva oddieljenja Turakah, koji sprovodiše hranu i džebanu, te ih raztieraše i sve im oteše.

Od strane albanske nejavlja se ništa važnije, što bi bilo pouzdano. (Terg. Nov.)

„Vaterland“ misli da otuda, što se porti stelo na put da neudari na Černu Goru, može zaključiti da se tu heradi o jednoj samoj i to maloj stvari, nego da je to stvar velika i početak mnogim važnim stvarima, koje se čine po dogovoru medju Francuzkom i Rusijom, a kojima se ide na to, da se istočno pitanje riješi u smislu Turcima neprijateljskom. Tim porodom naziva „Vaterland“ Černu Goru „sjedalom olajina.“

„Köln. Zig.“ piše da Rusija hoće velikim silama da predloži, da se Černa Gora proglaš za nezavisnu, pa tim da se učini kraj vjekovnim sukobima medju Černom Gorom i Turcima. Ovo — primećava dalje „Köln. Zig.“ — nije prazan glas, nego se diplomatskim putem već počelo raditi o tome, ako i ne još u zvaničnim notama. Ali misao ta nije povoljno primljena ni u Londonu ni u Beču, pa ni u Berlinu. Najpresudnije su takav predlog odbacile Englezka i Austrija. Francuska se još nije izrazila, ali je sva prika da će pristati uz Rusiju.

Talijanska.

Novine su mnogo pisale, a još i sada pišu o poznatoj neisvedenoj ekspediciji proti južnomu Tirolu i o načinu, kako ju je turinska vlada zapriečila. Najprije su o tom saznavi na austrijskoj strani, pa to umah u Pariz javili, našto je francuska vlada to priobčila talijanskoj, te zahtijevala, da taj pohvat na svaki način zaprieči. Oberstari Cattabeni, Nullo i Ambiveri, po svoj prilici vodje toga bojnoga pohoda, bijahu na naročito iz Napulja stigli zapovjed zatvoreni.

Svih skupa u Trescorri, Bergamu i Brešiji zatvorenih dobrovoljaceh broji se do 400. U Bresciji nije vojništvo, nego je narodna straža pucala na pak, koji je hotio uhvaćene častnike osloboditi i silom razlupati vrata na prefekturi. Tom prilikom padne 6 što ranjenih, što mrtvih osbah. I u Bergamu bio se narod silno uzrujao, ali nije došlo do razboja, jer je Garibaldi svojim govorom puk utišao. U Parmu stigao takodjer mnogo dobrovoljaceh.

Vlada posla pod generalom Rovere nekoliko četah na granice, da svaki slični pokušaj zaprieče. Prefektom je strogo naloženo, da paze, što se gdje radi. Vladina okružnica, što govori o tom predmetu, veli, da je rečena ekspedicija učinjena bez privolje Garibalidja. Ovomu protivi se viest, da je Garibaldi oštro zahtijevao, da se uhvaćeni pusti na slohodu, čemu se prefekt u Brešiji protivio.

Kad su 16. o. m. 180 dobrovoljaceh iz Brešije u Alessandriju vodili, napisao im Garibaldi ovo pismo: „Dragi prijatelji! Ja vam savjetujem, da idete, te vas ovlašćujem avigdie reci, da sam vas ja u Bergame pozvao. Nedvojim, da će vam narod za vašu domorodnu pripravnost zahvaliti.“ Garibaldi je i kasnije sam i češće se izrazio, da je on uredio rečenu ekspediciju. Vlada ga po Brofferiu zaključuje, da se vrati u Kapraru.

Gerčka.

„Börsenhalle“ opisuje stanje stvari u Gerčkoj da nemože očajanije biti. Pad Navplije nije ni u čem promenio stanje stvari, i u cijeloj zemlji vlada najveća anarhija. Englezka, Austrija i Pruska trude se da pitanje o nasliedstvu prestola izvedu na čisto u korist dinastiji bavarskoj, ali nenaleze odsiva u Francuske i Rusije, a što je najteže — ni u same Gerčke, pa sato im je sva muka u zaludu.

Amerika.

New-York, 10. svibnja. Pošto se konfederati izišli iz Williamsberga progonio ih je general Mac Clellan do rijeke Chikatominy. 20.000 unionistah iskrcalo se pod generalom Franklino

u Westpointu 20 miljah od Williamsberga. Niste, da će unionisti konfederalima moći presieći povrat u Richmond. Mac Clellan izveo je sjedinjenje s Franklino. Konfederati povukli su se natrag i prekopali su James river.

Verakruc, 24. travnja. Francuzi otišli su po obsiednutju Orzabe napred i otišli su više malih citadellah. Kao razloge neizpunjenja konvencije navode Francuzi: navieštenje rata od strane Juareza, ubitje vise francuzkih soldatah, dosadjivanje Juarezom i presiećenje svake hrane.

Berzajavne i najnovije vijesti.

Učrednik „Ost u. Westa“ dr. Tkalc osudjen je na kaznenički zatvor.

Dubrovnik, 21. svibnja. Derviš-paša unišao je poslie dvie bitke u Nikšić. Dva narašta Černogoracah na Zetce ubijena su.

Mostar, 20. svibnja. Kažu da su Černogorci poslie kervavih bitkah u Nikšiću izistnuti i da su na uzroku nekoliko kućah popalili. Derviš-paša prodro je u Dugi dne 17. poslie kervave bitke, koja je do zaspada sunca trajala, do Čezme, 3 1/2 milja od Nikšića.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 23. svibnja 1862.

Papiri.	Svjetlosni tečaj u austr. vrad.
5% Kovovnice	70 75
5% Narodnoga zajma	84.20
Narodne banke	839.—
Vierovnoga zavoda	215.80
Mienice.	
Srebro	131.50
London	132 50
Čarski cekini	6.33

Meteorološki opažanja

na ovdiešnjoj kr. vjajoj zemlji dne 23. svibnja 1862.

Ura	Barometar va vladu u par. dert.	Barometar va vladu u par. dert.	Temperatura u R.	Temperatura u R.	Smjer i ja- kost vjetra	Atmos- ferska oblačnost (u 1000 stopa)	Opazak
7. pr. pđ.	332.10	332.08	+12.2	10	0		
2. pđ.	332.23	332.20	+17.4	9	1		
9. u več.	333.40	331.09	+13.8	0	0		

Današ u 7 sati temperatura R. +17.6.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 776-gr. (365)

3-1

Oglas.

Kr. žup. sudbeni stol daje ovim na znanje: Da je na molbu gosp. Valentina Prizla, kroz g. odvjetnika Vladislava Vezica, radi dužnih 78 fr. 75 novč. a. v. d. p. dozvolio ovršnu 3. državu-prodaju nepokretnosti Kate Cvek, Klare Samuel i Martina Gjetasa, što noj je 931 fr. 66 novč. a. v. sudbeno procijenjena, i u gran-tovnici občine Varaždin pod br. 551. upisana, te da je u tu svrhu rok na 27. lipnja t. g. opredieljen u 9 sati prije podna kod ovoga suda.

Pozivlja se indi svikolici, koji bi ota nepokretnosti kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnost kod ove dražbe i izpod procjene najboljemu nudioću izručiti; zatim da je kupac dužan uknjiženo na nju dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po naplatku suda na se primiti; i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, prociembeni napisnik i grantevnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlja i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviešteni, ipak misle, da su upisem u javne knjige na gori navedenu nepokretnost kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati morati, ako li se na taj način kupovina iscrpi, ništa nezapadne.

U Varaždinu dne 14. svibnja 1862.

Novak.

Čukac.

OGLASNIK.

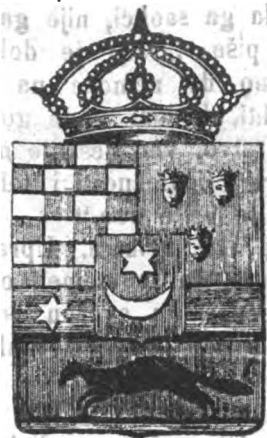
Br. 366.

1-1

Varandžik na prodaju.

Sastoji iz 22 liepo usadjena, upitomena, rodna li-muna (derveta). Takodjer prodavaju se nekoliko stotina raznih cvietničkih (grastenih) biljaka. Obširnije saz-nati se može u knjnoj ulici pod br. 259.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredne nedjelje i praznike
u Zagrebu: 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se
list svakodnevno poslati poštom, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predložena je uvrštenost: 7 kr. a. vr. od listopada
jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Erarska pristojba na
svaki oglašavanje 50 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se
putah isti uvjet.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u ponedjeljak 26. svibnja 1862.

Broj 131.

Neuredovni dio.

Trojedna kraljevina.

Zagreb, 24. svibnja. Prekjučer dodje neki
čovjek u kuću obćinskog pandura R. .... koji
se upravo tečnim poslom u svojem vrtu bavio.
Čovjek taj uništivši u sobu, gdje se je ukucanka
sama nalazila, položi svoj handžar na stol pa je
zašle novčacah. Sirotu žena reče mu, da sama
ništa nema i da mu je prosto, ako hoće, osvie-
daćli se.

Neugodni taj gost progledavši zblijla sobu,
spravi handžar, kojim prilikom opazi uplašena
žena, da je bio i nekoliko pištoljima oboružen.
Pošto je jošte za stan nekog obće poznatog za-
grebačkoga građana upitao, o kojem mu žena ništa
kova izviesća nedade, ostavi kuću. —

U obće opažamo, da je svakog dana sigurnost
osobe i imetka u većoj pogibelji; toga radi prait
će od danas poštarska kola iz Zagreba u Va-
rašdin vojnička straža; nu ponajviše zbog raz-
bojničkih navalah, zbivših su u okolici sv. Ivana.

Iz Rešetarovine. Ako i kada pomislim
na prošla vremena, u kojih blagostanje narodnih
učinah promicaja nikakova imalo nije, to ipak
sada vidim da podizanje narodnih učinah nije samo
pod absolutističkim upravljanjem napredovalo, već
i naše ustavne županije, odkad bieše nam obnovljene,
velo oko toga nastoje, da se duh prosviete raz-
prostrani medju narod, budući da su u ovo doba
na mnogim miestima nove školske sgrade podignute,
u kojih mladež već se podučava.

Isto tako u župi Hum kotaru bistrickom polag
svih ovih loših godinah da kako brižljivostju
lamošnjeg kot. vel. sudca g. D. Baloga s pomoćju
organah obćine i dotičnih neutrudljivih župljanah
bi jedna opet nova posve prilična učiona priugo-
tovijena tako, da će već nastajuće školske godine
moći predavanje naukah započeti. Uvažiti se mora
ovaj toli bogoljubni plemeniti i na korist župljanima
humakim služeći čin, čega radi budi im slava.

Ugarska.

Iz Leve pišu „Magyarország“ da su odvjetnik
Iv. Várady i župnik Iv. Kislingstein prigodom nieke
svetčanosti ustanovili nagradu od jednog cekina,
što će ju dobiti djak slavenske narodnosti na
ondiešnjoj gimnaziji, koji bude najveći napredak
učinio u magjarskom jeziku. Način taj je vrlo
praktičan; vidit ćemo, dali će mu odgovarati uspjeh!

Austrija.

Beč, 23. svibnja. Danas bi izrečena osuda
u štamparskoj parnici „Vaterland-a“, „Neueste
Nachrichten“ i „Ost u. West-a.“

Dr. Jermain Keipp, učrednik ed chef časopisa
„Vaterland“ osuđen je radi zločinstva uvriede
veličanstva na jednomicnu tamnicu;

Adalbert Ott, odgovorni učrednik „Vater-
land-a“ radi prestupka štamparskoga reda na glo-
bu od 40 for. odnosno na 8 danah zatvora;

Alexander Eurich, tiskar, radi prestupka
štamparskog reda na globu od 50 for. Bernhard
Friedmann, učrednik „Neueste Nachrichten“ na
trimesečnu tamnicu poostrenu jednim postnim
člalom svakoga mjeseca i gubitak od 1000 for.
od koje kaucije;

Adalbert Delping, na trimesečnu a dr. M.
Thales na šestmesečnu tamnicu poostrenu jed-
nim postnim danom svakoga mjeseca i gubitak od
1100 for. svoje kaucije.

Sei branitelji prijaviše priziv.

— Nadaju se svjedilji, da će financijski odbor
u pokliskarskoj kući moći prodrieti s predlogom, da
se povisi zemljarina. Govori se ujedno i o tom,
da se uvedu dvie nove vrste poreza: na družinu
i na konje za paradu.

— U 121. siedenici carskv. vieća zametnuto se
je govor o žandarmeriji; Rechbauer predloži,
da se na novo organizira, glavno nadzorničtvo
da prestane i da bude podvrgnuta neposredno
onoj vlasti, koja ju treba i koja s njom zapovie-
da, t. j. da žandarmerija bude na vojničku odie-
vena i organizirana, nu da nebude dio vojske. O
tom će se viećati, kada dodje red na proračun
za žandarmeriju.

Terst, 22. svibnja. Sa Lloydovim paro-
brom prispievšim iz Dalmacije prispieše, ovamo
gg. Maupas, nadbiskup zadarski, F. Ilić, tajnik
kneza crnogorskog, i jedan francuzki diplomatič-
ni odpravnik, prvi iz Sibenika, oba posljednja iz
Kotora.

Mletci, 21. svibnja. „Gazz. uff.“ javlja,
da se je g. nadvojvoda Albreht već počeo opo-
ravljati. — Vojvoda i vojvodinja od Bordeaux-a
odputovaše prekjučer u Wiener-Neustadt.

Prag, 21. svibnja. Velika čest prigodom na-
rodne svečanosti prisutnih ovdje gostih, posieti
prije svojega odlazka groblje, gdje počivaju naj-
odličniji muževi naroda, nad kojih grobima pievane
bijahu žalostne pjesme. Kod groba Dragutina Ha-
vlička vrevila je neprestano velika množina svieta,
koja ga sresi vienčama, kriticama, i českim triko-
lorima.

Učiteljsko tielo u Pisku kani ustrojiti dru-
tvo pod naslovom: „Zlata kniha českých dívek.“
Ovo društvo izdavat će spise sa slikama za mla-
dje dievojke a zabavne spise za dievojke jurve
odrasle. Ustanovljeni odbor odpravi jurve stanove
na visoko namiestništvo za potvrđenje.

Prag, 22. svibnja. Siedenici občerničkoga
društva, kod kojega je dosada njemački živalj u
velikom razmieru nadvladao, otvori predsjednik
njemačkim i vrlo slabim govorom. Odmah s po-
četka čulo se sa svih „glasno“ i „česki“ a pošto
je bio i dr. Raudnitz njemački progovorio, vidielo
se je, da je velika strana nezadovoljna s ovako-
vom narodnom ravnopravnošću.

Dr. Škarda učini predlog, da se izborni od-
bori (radilo se naime u ovoj siedenici to, da budu
izabrani novi člani) ovako urede; da budu kod
svakoga tri Čeha i tri Niemca, proti kojemu pred-
logu izjavi se dr. Raudnitz, dobro poznati nepri-
jatelj českoga naroda, da ovdie neimaju nikakova
posla, ovdie da se predesvim radi o občernosti itd.
Ovo izjavljenje, kojega je smier dohře shvaćen od
českoga občinstva, probud kod prisutnih Čehah
obće nezadovoljstvo; nastade vika, koja se nije
mogla nikako utišiti tim većma, što nije predsjed-
ništvo pokazalo takta, kakov bi imao biti kod spo-
dobnih prilikah.

Kada je počelo glasovanje načinom posve
neobičnim, predloži načelnik grada g. Pštros, da
se čitaju imena, svaki da stupi pred dotičnu
komisiju i da predade svoju cedulju. Nu medjutim
predeli su već niekoji svoje cedulje, što dade
povoda velikoj smetnji, pravdi i kavgi tako da nije
moguce bilo čuti ni jedne rieči, što se je govorilo.

G. Pštros opazivši što biva, protestirao je slav-
no proti ovaku postupanju naslanjajući se na §.
poslovnoga reda, gdje se kaže, da mora svaki član
osobno obaviti izbornu svoje prave. Usled toga
porodi se nova vika, koja nije bio kadar umiriti
slabi glas predsjednikov. Medjutim otiđošie mnogi
članovi pa, akoprem se predsjedništvo samo izjavi

da neima dovoljna broja članovah, ipak se pristapi
k izabiranju.

Kandidati české stranke propadoše!

Berno, 20. svibnja. Našim čitateljima će
biti poznato, da su ovdiešnji Čehoslaveni odpravili
molbenicu na bernjenskoga nadbiskupa, gdje su tu-
žeći se na neblago moralno stanje puka, zahtieva-
li, da se višepulah na tjedan obavljaju slovenske
službe božje, i da se u škole uvede česko-sle-
venski jezik.

Nadbiskup umeli u sperazumljenju s morav-
skim namiestničtvom državno ministarstvo da se
pravednoj ovoj molbi zadovolji. Kao što sazna-
jemo, riešena je ova molba u smialu moliteljah,
na koliko se tiče razširenja službah božjih. Je li
i drugoj nemanje važnoj točki rečene molbenice
zadovoljeno, o tom nam još ništa poznato nije.

Mi se nadamo, da će i u obziru uvedenja
českoslavenskoga jezika u školama stići čim prije
pravedno riešenje državnoga ministarstva.

Turska.

U Nišu, 7. svibnja. Turci neprestaju ker-
šćane mučiti i zatirati. Ovih danah naredjivani su
seljaci, da vuku derva za vojsku, koja je u Pirotu.
Tom prilikom zaplija Asan Šerndak učinio je
tako što, što samo kesedžije čine od keršćanah.
Naredjujući ljude da nose derva, isti Šerndak
nadije na nekoga Mitu iz Rudine, koji je odneo
već derva u Piro, pa odonud vraćajući se pošao
na svoju njivu. Šerndak nije ništa razbiraio, nego
napadne na toga čovieka i zamlati ga batinom
sve po glavi tako da je kukavnoga čovieka svega
kerv oblila. Otac napadnutoga Mite vidi iz njive
što se radi sa njegovim sinom, pa poterči ovome
u pomoć. Molio je Turčina da ga se okani no on
je sve većma udarao tako da baš umlati čovieka.
Otcu se smrači pred očima, pa budakom, koji je
uza se imao, udari Turčina, koji od udarca
toga poserne i padne na koljena, ali zgrabi pištolj
i prieko ramena opali na starca. Da se ovaj nije
budakom viešto zaklonio, baš bi ga u sred čela
udario, nego je tane udarilo u budak, pa od ovo-
ga odskočilo te starca po čelu okerzne. Starac
onesvesne i padne, a Turčin pomisli da ga je na
mjestu ubio, pa uteče u nahiju Bërkovačku. Mudir
pirotski kad je čuo za taj slučaj, pozove i Mitu i
njegova otca, te su u Piro vezani otierani. Putem
je Mita na najnečoviečniji način mučen tako da su
mu obie ruke izprebijane i utroba mu je prosuta.
Mitu su zato tako mučili i tukli, da on prizna da
je Turčina onoga ubio i prikrrio. Čoviek nije mo-
gao priznati ono što nije učinio; zato su ga sa
otcem zajedno okovali i u zatvor bacili, gdje će
i isternuti ili će ih pomerčina izjiesti.

Ljudi dokazuju da je Šerndak živ i gdje je,
nu Mudir neće to ni da zna, nego je seljacima iz
Rudine viečitim zatvorom zaprietio, ako mu nedo-
nesu 60 kesah (kesa je 500 grošah) kao kervnine
za ubijenoga Turčina.

Iz svega toga jasno se vidi da Turci i njina
vlast na to samo idu, kako će keršćane zabiedji-
vati da ih mogu globiti i sve do gole duše u-
zeti jim.

Sad se od keršćanah kupi opet jedan sasvim
nov danak na zemlju. Na svako ralo zemlje na-
plaćuje se po 70 parah, a osobito opet na svaku
baštinu po 4 groša. (Srbbr).

Černa Gora.

O Černoj Gori pišu „Vidov-danu“ iz Beča
od 13. svibnja. S jedne strane uvieravaju, da su
Francuska i Rusija dale protest da turska vojska
neudje u Černu Goru, a druge strane govore da

to nije istina. Koliko se ovdje čuje iz izvora sasvim pouzdanih, istina će biti u sriedi između onoga dvoga. Ona dva kabineta, istina, još nisu podigla protest, ali kako su se složila u svojoj izloženoj politici, neima sumnje da će učiniti jaku diplomatsku demonstraciju, koja će presuditi, ako porta energički postupa proti Čornoj Gori. Rusija je u Beču — ali zaludu — radila, da bi sklonila bečki kabinet da diplomatski podpomogne stvar crnogorsku; to je istina, a istina je i to, da je Rusija učinila u stvari crnogorskoj predlog, komu je osnova priznavanje nezavisnosti crnogorske i koji je porta odbila; istina je još i to, da su se sad Rusija i Francuska složile da predlože porti da prizna Crnogoru, ako i ne za nezavisnu a ono barem za kneževinu koja stoji pod njenim suverenstvom. Ali će porta odbiti taj predlog, jer mislim, da bi joj suverenstvo tim praznije bilo što bi se više kneževina pod njim umnožavalo. Medjutim trudi se veoma kabinet londonski da skloni austrijsku vladu, da se sasvim sdrži s njim u izloženoj politici; kad bi to dobio lord Palmerston, onda bi on javno isao na suprot politici francuskoj i ruskoj. Ali to nesmije, dokle se god austrijski kabinet uzteže. A kabinet je austrijski do sada stao pri tome što je izjavio da se drži onoga, što je za međunarodno pravo učinjeno na pariskom kongresu god. 1856.

Talijanska.

Turin, 20. svibnja. Službene novine obnaroduju izvješće o događajima u Brešiji u kojem se tvrdi, da su soldati stopram onda upotreбили svoje oružje kad nemogaoše inače izpunit svoju dužnost i obraniti same sebe. Zemlja neće, veli nadalje, odobriti pogrdah, kojima ih je obasuo „Diritto“. U ostalom povedena je parnica, koja će uskoro sasvim razjasnit taj događaj. — Ovdiešnji vojnički sud osudio je bivšega pukovnika talijanskih dobrovoljaca, indjenira de Martini-a, na dvogodišnji zatvor, jerbo si je isti pribavio krivo svjedočanstvo, polag kojega je tobože bio u bolnici kazertanskoj. — Poslanictvo opredijeljeno za Persiju odputovalo je dne 13. iz Polia u Tiflis. — Kažu, da će Ralazzi konačno preuzeti listnicu izvanjskih poslova a njegov dosadašnji glavni tajnik, da će postati ministrom unutarnjih poslova.

Turin, 20. svibnja. Odlazak Viktora Emanuela iz Napulja, koji je bio opredijeljen stopram na 25., pospješila je viest o ozbiljnim događajima u bergamaskoj i brešjanskoj provinciji i o namijenjenom nasertu Garibalda u Tirol. Kažu, da je kralj o bezimenoj derzovitosti, da bezobraznosti Garibaldovoj veoma razjaren i da se je izrazio na način, koji se slaže sa sudom malne svih razboritih ljudi, da je najime okolina generalova starcu pomiedala pamet i da zato valja skerbati, da se liši ovih klubovaca. A zaista i čini se, da njegovi najodličniji stariji prijatelji, kao Bixio, Treccchi, Turr, Medici i drugi, nisu ništa znali o tom nesmotrenom poduzetju, i da im se ta stvar nije navlaš saobćila, jer su bili osvjedočeni, da ju neće odobriti. Da se Garibaldi nalazi u duševnoj exaltaciji, koja mučno djeluje na njegove prijatelje, vidi se iz sljedećega protesta, koji on izda: „Ja nisam još doznao točnoga broja mrtvih i ranjenih kod kervoprolitja u Brešiji. To samo znam, da je bilo mrtve diece i ranjenih ženah i diece. Talijanski vojnici! Nemogu vierovali, da su talijanski vojnici neoboružanih ženah i diećakah mogli ubijati i raniti. Ubojice moraju da su bili kervničke sluge preobučeni kao vojnici. A on koji je zapoviedio to ubojstvo . . . o! ja ću ga predložiti za kervnika. Ja bi Brešjancima i to predložio, da ruskom oficiru Papovu podignu spomenik, koji je prelomio svoju sablju, kad su mu zapoviedili da puca na neoboružani puk varšavski. Treskore, dne 19. svibnja. G. Garibaldi.“

Pukovnik Catabeni leži u tamničkoj bolnici; jednom generalu, koji je želio s njim govoriti, nije se to dozvolilo.

Milan, 20. svibnja. U ovdie izlazećoj „Alleanzi“ obnaroduje Kossuth program o podunavskoj konfederaciji, koja bi imala obislati Ugarsku, Erdelj, Rumunjsku i Hrvatsku s njenim pripadnicima, Serbiji itd. „Diritto“, koji obnaroduje adrean društva „Associazione emancip. ital.“ na Garibalda i protest posljednjega (vid. Turin), bila je, jedva što je ovamo prispjela, uzapćena. List „Unita ital.“, kojim je ovaj protest, također

poslan bio, da ga saobćiti, nije ga uslied toga obnarodovao i piše: „Sada je dokazano da Garibaldi, ne samo da nemože na korist jedinstva domovine raditi, buduci njom gospoduje Napoleonsko ministarstvo, već nesmije ni podići svojega glasa na korist čovječnosti i talijanske česti. A to za cijelo nije još sve.“

Napulj, 20. svibnja. Uprav sada izišavši dekret naredjuje, da se utemelji odbor ovdiešnjega društva čovječnosti u svrhu podignutja stanjah za siromake. Danas i jučer igranke i banketi.

Francuska.

Paris, 17. svibnja. „Nat. Ztg.“ piše: O događajima u Mexiku sad su prilično sve sumnje riješene. Kandidatura nadvojvode Maximilijana svakako je posljednja rieč situacije. General Almonte opredijeljen je za predsjednika privremene vlade, koja se ima proglasiti odmah kad Francuzi uniđu u glavni grad. Zatim slijedit će skupština za osnivanje ustava i glasovanje naroda. Da li će napokon izmiena Mletakah za Mexiko (!) opet doći na vidjelo, na to valja još čekati.

Rusija.

Sljedeća berzovjavna viest na carsko rusko poslanstvo u Beču priobćuje se „Wien. Zigu.“: Varšava 20. svibnja: Telegrami s poljske granice nisu točni. Kod višjih oficirah nije bilo premetaćina. Malo je osobah 15. i 16. svibnja kod izlaza iz crkve uspijeno. Nikakav sukob s redarstvom. Stjeka bila je raztjerana. Nadbiskup nije glavnom gubernatoru Kryzanovskom pisao nikakova pisma, već u veoma prijaznim izrazima carskom namiestniku ponudio svoje posredovanje u svrhu, da prestanu zabranjena pjesme.

Berzovjavne i najnovije viesti.

Dubrovnik, 23. svibnja. Veli se, da je Derwis-paša vrlo mnogo štetovao u bitki kod Duge.

Beograd, 23. svibnja. Turski vojnici ugrabili silovito dva stoćinca srbjskoj redarstvenoj straži. Buna što se s toga porodi umiri se nastojanjem dotične oblasti.

— „Sternzeitung“ priobćuje sve note, što su u Kaselu predane pri o, nego što je Sydov odane otišao. U oprostnoj noti pridržaje si kralj pruski dalje odluke, a na jednom mjestu veli se i to: Obustavom izborah nije još posao svršzen; tu se radi o konačnom riešenju celoga posla, što tek onda može biti, ako se povrati ustav od godine 1831. Ovo pruska vlada drži neobhodnim uvjetom, ako kurhesenska hoće, da bude s njom u ikakvom odnošaju.

Književna objava. *)

(iz „Priloga k Narodnom Listu.“)

Sve moje domoljubne pjesme, koje sam napisao, i po našim različitim časopisima izdao od godine 1852. pa do danas, sabrao sam sada u jednu knjižicu, koju sam namio obielodaniti pod naslovom: „Vienčić domoljubnih pjesamah.“

Ovakovih pjesamah ima do četrdeset; pa osim toga što sam ih na više miestah popravio, dodao sam im još i predgovor, i više kojekakvih primietbah.

One su posvedene svemu mom narodu, i poglavito smieraju na bratsku slogu između jušnih Slavjanah.

Tiskat ću ih latinicom, u namierie da ih umogne većina čitati, osobito u Dalmaciji i u Hrvatskoj, gdje je još cirilica velikoj manjini slabo poznata; a krpologičkim redom, jedna će za drugom slijedovati.

Pritom nastojat ću da mi i samo izdanje bude spretno i ugledno.

Cijenu im za sada nemogu uprav naznačiti; ali svakako ona neće smietati preći prieko 50 novč.

Svaki poznati rodoljub može biti skupitelj predbrojnikah, a osobito onaj, na kojeg se neposredno obratim s ovom objavom u ponaosobnim

*) Premda i samo ime g. sačinitelja preporučuje već po sebi, ovaj knjižicu, sa svima tim žarko je i sa svoje strane najimica preporučuje uredništvo, koje će se rado primati i predplatiti na nju. Učr. Nar. lista.

listovima. Za petnaest skupljenih istisakah, dajem jedan istisak na poklon.

Predbrojenje traje sve do posljednjeg lipnja. Slavna uredništva svojih naših časopisah, umoljavam da mi izvole uvrstiti ovaj oglas u svoje dotične Novine, a također i predbrojnikah primiti.

Novci se daju pošto se knjige prime.

Pisma se predbrojnicima, šalja se uprav same u Zadar.

U Zadru 15. svibnja 1862.

J. Sundečić.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 24. svibnja 1862. Svjetlost

Papiri. „a austr. vred.“

5% Kovovnice	70 85
5% Narodnoga zajma	83 80
Narodna banka	837.—
Vierovnoga savoda	214 60

Mienice.

Srebro	131 50
London	132 75
Carski cekini	6 32

Meteorološki opažanja

na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 24. i 25. svib. 1862.

U r a	Barometar na visini od 1000' u par. čini	Barometar na visini od 1000' u par. čini	Temperatura po R.	Moćnoba	Smer i jačina vjetrova	Atmosfera (dubina oblaka u stopama)	Opazka
7. pr. pd.	333.45	332.20	-17.6	0	0		
2. pol.	333.23	331.77	-20.8	1	0		
9. u več.	333.22	331.94	-17.4	2	J.		
7. pr. pd.	333.36	331.94	-9.0	3	J.		
2. pol.	332.67	331.13	-22.8	3	J.		
9. u več.	332.23	331.01	-15.8	7	J.		

Bana u 7 sati temperatura R. +17.2.

Opazka. Kod nasblake snedi 0 sasvim vedra a 10 sasvim oblačno; brojevima letećim između 0 i 10 razumije se već ili manje množina oblaka, razdieliv cijelo nebo iznad obzora na 10 jednakih dielah.

U 6. stupcu znače velika pismena smer vjetrovah (J = južno-istočno-zapadni), a brojevi jakost vjetrova, isto, 0 sasvim tiha a 10 burra, a među ovim letećim brojevima naznačuju razdielnu jakost vjetrova.

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

K br. 14,366. (361)

3-1

Oglas.

Iz zaklade Mihajla Muschitza ima se podieliti jedan stipendij od godišnja 52 fr. 50 novč. a. vr. mladici redom iz Hrvatske, koji o tom nastoji, da kakov stane u Beču izoči.

Na polučenje ovog stipendija imadu prava rođaci zakladatelj (koji se rodi u Hrvatskoj i umrie god. 1764. kao svećenik u Beču), te u njihovom pomanjkanju ini natičatelji prezimenom Muschich ili Muschitz, zatim drugi natičatelji hrvatskog roda.

Dotičnim molbenicam priključiti valja kersat-list, svjedočbe o ciepljenju boginjah, o siromaštvu i o dobrom čudorednem ponašanju, zatim svjedočbu majstora o stupljenju u nauku, potvrđjenu po predatjajnu odnosno obertničke zadruge, te u koliko se traži stipendij u ime srodstva, dokaz o srodstvu.

Tako ustrojene molbenice imadu se do konca srpnja 1862. predložiti delajo-austrijskom namiestničtvu u Beču.

Od kr. dalm.-hrv.-slav. namiestničkog vjeća. U Zagrebu dne 17. svibnja 1862.

Br. 256. (325)

3-2

Izrok.

Kr. urb. sud zagrebački ovim do znanja stavlja: da će se u parnici gg. Antuna Kontalaja, Franjčani Jospa suprugah Kotzi, posljednjeg kao zastupnika mladobnog Alfreda Kotzi-a, proti svim suposedateljem žume Obrešćica zvane, u županiji zagrebačkoj, osriednjem kotaru ležeće, radi komasacije i razmierno diobe, odijeljenja paše i uredjenja žumskih užitakah povedenoj, uslied pravomoćne osude od 30. prosinca 1861, br. 2265., po propisu ministarske naredbe od 11. studenoga 1859 razprava povesti, u koju svrhu opredieljuje se u okolici iste žume, naime na Brezovici ročište na 20. lipnja 1862 o 10 sati prije podne.

Pozivlju se indi svikolici saviastnici rečene žume, da ili sami, ili po punomoćniku potieraju svoja prava ili pri napomenutom gori ročištu, ili pako u vrijeme, kada trajau hude dalji postupak, u posljednjem vendar slijede samo o svome trošku i najdulje do izrečene prve osude, jer će se u protivnom slučaju na temelju ovakljene rasprave izreći o onom, što obnađjeno bude za pravo.

Kr. urbarah.

U Zagrebu, 24. ožujka 1861.

Korilić.

Alavanić.

Kundmachung.

Bei der hiermit vorgenommenen Eröffnung der unanbringlichen Briefe vom Oktober 1861 sind wegen des Einschusses von Geld, Dokumenten und sonstigen Werthgegenständen die im nachfolgenden Verzeichnisse aufgeführten Briefe von der Vertilgung ausgeschieden worden:

Post-Nr.	Jahrgang Aufgabe	Aufgabs- Ort	Name des Aufgebers	Name des Adressaten	Bestimmungs- Ort	Einschluss der		Darauf		Anmerkung	
						Dokumente oder sonstigen Werthgegenstände	Geld- Betrag	haftende Porto			
								fl.	kr.		fl.
1	1860	Požeg	Reza Gosparović	Anton Gosparović	Verona		1	—	—	—	
2	"	Agram	Berghauptmannschaft	Franz Jerab	Cernek	Aemtl. Bescheid	—	—	—	10	
3	"	"	Banaltafel	Franz Monti	Mailand	Dienstenthebungsdekret	—	—	—	—	
4	"	Karlstadt	Marie	Josef Homolka	Essek		1	—	—	20	
5	"	Fiume	Josef Blau	Leonardo Blau	Triest	Fahrpostaufgabsrezepte	—	—	—	—	
6	"	"	Giovanni Spadoni	Nikolo Gazetić	Wien		5	—	—	—	
7	"	"	Lučić	Bartolo Maidiću	Laibach	Schulzeugnisse	—	—	—	15	
8	"	Ivanec	Andreas Lepoglavec	Vid Lepoglavec	Marburg		1	—	—	20	
9	"	Agram	Katharina Buldo	Eduard Mačković	Pettau		1	—	—	—	
10	"	"	—	Georg Adler	Maykovec	Quittungen und Zeugnisse	—	—	—	20	
11	"	Bellovar	Anton Salamun	Gjuro Salamun	Ludbregh	Lehrzeugniss	—	—	—	10	
12	"	Sissek	—	Lazar Delic	Vukovil	Taufschein	—	—	—	15	
13	"	Karlstadt	—	Stojan Ristić	Jarak		2	—	—	—	
14	"	Bellovar	Jula Pečar	Martin Jakopović	Menzlavodica		1	—	—	20	
15	"	Agram	Josef Novák	Anna Pilanzer	Lossdorf		1	—	—	—	
16	"	Kostainica	Thomas Simunić	Dorothea Sorman	Bukovec	Schuldschein	—	—	—	—	
17	"	Fiume	Rudolf Rotter	Josef Fuchs	Prag		2	—	—	—	
18	"	Karlstadt	Georg Vanczyki	Michael Tiskovsky	Podhayci		1	—	—	20	
19	1861	Novi	Josef Kapar	Ilija Filipović	Pola		—	12	—	15	
20	1860	Fiume	Anna Sichić	Gasparo Sichić	Bordeaux	Certifikat	—	CM.	—	—	
21	"	"	Gatave	Elisabeth Gatave	Ofen		1	—	—	—	
22	1861	Warasdin	?	Thomas Juric	Marburg	Zeugniss	—	—	—	10	
23	1860	Agram	Ješek	Thomas Gaidek	Maria-Gorica	Gesuch sammt Zeugnisse	—	—	—	—	
24	1861	Krapina	Nikol. Filipic	Martin N. N.	Agram		—	20	—	—	
25	1860	Agram	Agnes Ivangesch	Michael Pesseg	Untergoritz	Quittung	—	—	—	—	
26	1861	Karlstadt	Temko	Marianna Lessineska	Kreczka		1	—	—	20	
27	"	Agram	Emilie Heppler	Maria Videc	Agram		1	—	—	—	
28	1860	Slatina	Ferdinand Soiter	Josef Roob	Bičan		1	—	—	—	
29	1861	Krapina	Josef Rosner	Karl Rosner	Wien	Militär-Abschied	—	—	—	20	
30	"	Brood	Peter Staul	Anna Staul	Krascha		2	—	—	—	
31	"	Essek	István Warasdi	Michael Warasdi	Mantua		3	—	—	—	
32	"	"	Nikola Kračuna	Michael Kračuna	Ivanec		1	10	—	20	
33	"	Vukovar	Peter Matić	N. N. Direktor	Schibenik		2	—	—	20	
34	"	"	?	Hieronimus Beranek	Olmütz	Meisterbrief	—	—	—	—	
35	"	Buccari	Pavletić	Martin Pavletić	Agram	Fahrpost-Aufgabsrezepte	—	—	—	—	
36	"	Brood	Anna Šaibel	Vincenz Šaibel	Mitrovitz	Münzscheine	—	30	—	—	
37	"	"	Alexander Kolbász	Bezirksamt	Illok	Gesuch mit Taufschein	—	—	—	—	
38	"	Buccari	Marica Stiglic	Stefan Stiglic	Agram	Münzscheine	—	20	—	—	
39	"	Sissek	Mathias Lipak	Jakob Lipak	Mantua	Bnt.	1	—	—	—	rekommndirt
40	"	N. Gradiška	Michael Dittle	Josef Grundler	Stadt Steyer		1	30	—	20	
41	"	Fiume	Margaretha Vlah	Ludwig Vlah	Pola	Äerztliches Zeugnis	—	—	—	—	rekommndirt
42	"	Agram	R. Müller	Hotel Europa Besitzer	Mainz	Bnt.	1	—	—	—	"
43	"	Warasdin	Angelo Florean	Paulina Cossata	Friaul	Münzscheine	—	20	—	—	"
44	"	Agram	Alois Lemić	Gräfin Jos. L. Lopresty	Temesvar	Ehegerichtlicher Bescheid	—	—	—	—	"
45	"	"	Hoseljač	Cenovic	Zadana	Postaufgabs-Rezepte	—	—	—	20	
46	"	Sissek	Stefan Berlić	Stefan Berlić	A. Gradiška	Bnt.	2	10	—	10	
47	"	Garcin	Andreas Farkaš	Johanna Farkaš	Habsany	"	1	—	—	20	
48	"	Karlstadt	Elias Szepszok	Franz Windler	Steinbrück	"	1	—	—	20	
49	"	Fiume	Giorgio Rochelić	Giorgio Rochelić	Triest	"	1	—	—	10	
50	"	Karlstadt	Jakob Bubrich	Anton Bubrich	Novigrad	Postaufgabs-Rezepte	—	—	—	15	
51	"	Slatina	C. Lechlein	G. v. S.	Wien	Münzscheine	—	30	—	—	rekommndirt
52	"	Gr. Gorica	Wenzel Runtag	Adolf Runtag	Samobor	"	—	20	—	—	
53	"	Agram	Josef Gozdolewsky	Michael Gozdolewsky	Przemysl	Bnt.	2	—	—	—	rekommndirt
54	"	Koprelnitz	Theresia Milek	Josef Gyurota	Essek	Münzscheine	—	50	—	—	
55	"	Agram	—	Bezirksamt	Krapina	Heimatschein f Jos. Šostarić	—	—	—	20	"
56	"	Petrinja	Martha Plivelić	Anna Plivelić	Ogulin	Bnt.	1	—	—	15	
57	"	Agram	Jurković	Franz Mayer	Lepcseny	Viertel einer Guldenbanknote	—	—	—	—	
58	"	Karlstadt	Jure Žugčić	Marko Bercović	Agram	Bnt.	2	—	—	20	
59	"	Fiume	Giuseppe Bastiančić	Francesco Bastiančić	Pola	"	2	—	—	—	
60	"	"	Anna Bröll	Johann Scheuer	Agram	"	2	—	—	—	rekommndirt
61	"	Karlstadt	Anton Bevelacqua	Jakob Bevelacqua	Ober-Zdau	Münzschein	—	10	—	20	
62	"	Okučane	Jakob	Juliana Svoboda	Temesvar	Bnt	1	20	—	20	
63	"	Garcin	Peter Stepević	Ivo Zunić	Pola	"	2	5	—	20	
64	"	Karlstadt	Ikabodni	Paul Konbola	Pribir	Wechsel pr. 115 fl.	—	—	—	20	
65	"	Sissek	Giovanni Sregganimo	Biaggio Paseoli	Pola	Bnt.	5	—	—	—	rekommndirt
66	"	Agram	Hausi	Julius Ruzicka	Réka	"	1	—	—	—	
67	"	Bründl	Josef Frei	Anna Cerny	Hohenbrück	Münzscheine	—	20	—	20	
68	"	Essek	Komitatsgericht	Mukmauer	Pančova	Gerichtlicher Bescheid	—	—	—	15	
69	"	"	ditto.	Franziska Lechner	Wien	"	—	—	—	15	
70	"	"	—	Fodor Martić	Paraput	Münzscheine	—	10	—	10	
71	"	Josefthal	Pavlić	J. Lacković	Galdovo	Legitimationskarte	—	—	—	15	
72	"	Essek	Komitatsgericht	Braun	Veršetz	Gerichtlicher Bescheid	—	—	—	30	
73	"	"	ditto.	Anna Filipović	Zombor	"	—	—	—	10	

Diese Sendungen werden den sich gehörig ausweisenden Aufgebern oder Adressaten gegen Berichtigung der darauf haftenden Portogebühren entweder bei der gefertigten Postdirektion oder im Wege der betreffenden hierländigen Postämter ausgefolgt.

Diejenigen Geldbeträge, welche nach Verlauf von sechs Wochen, vom Tage der ersten Einschaltung dieser Kundmachung gerechnet, unbezogen geblieben sind, werden zwar für das Postamt verrechnet, allein die Zurückgabe gleich wie der Dokumente und Werthgegenstände auch nach dieser Frist noch verfügt, wenn von Seite des Reklamanten das Eigentumsrecht gehörig nachgewiesen wird.

Agram, am 25. April 1862.

K. k. Postdirektion.

K l o s s o.

Br. 2654. (369)

3-1

Oglas.

K. k. k. sudbeni stol varždinski daje oviha na snanje: Da je na snanje Miro Mikulića iz Varždina, krag. g. odvjetnika Vladislava Vezica, radi dužnih 388 fr. 50 novč. a. vr. i 50 fr. srebra i zlata u naravi a. p. dozvolio ovršnu dražbu na prodaju na Jelenu Be-
tal, spadajuće nepokretnosti, što no je na 13,613 fr. 75 novč. a. vr. sudbeno procijenjena, i u gruntuojnici ob-
čine Varždina pod br. 158. upisana, te da su u ta svrhu dva kola opredijeljena, prvi na 14. srpnja a drugi na 14. kolovoza 1862., svaki put u 9 sati prije podne kod ovoga suda.

Postavlja se ind. svikolici, koji bi ota nepokretnost

kupit, želiti, k. dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepo-
kretnost, ako li se kod prve dražbe ni za više a ni za
procijenbeni oteno neprodade, kod druge dražbe izpod
procijene najboljemu nudiocu izručiti; zatim da je kupac
dužan uknjižene na pju dugove, na koliko će kupovina
dovoljna biti, po napatku suda na se primiti, i napokon,
da se ostali dražbeni uvjeti, procijenbeni napisnik i grun-
tovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, promda
nisu o dražbi napose obaviješteni, ipak misle, da tu u-
pisom u javne knjige na goru navedenu nepokretnost na-
kovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigur-
nije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu pri-
jave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisat

morati, ako li se dioba kupovine bez njih prodazme, i
njih, ako li se na taj način kupovina izotripi, ništa ne-
zapadne.

Ujedno se stavlja do znanja, da svi oni vjerovnici,
koji neprebivaju u mjestu suda ili blizu istoga, na bra-
njenje prava svojih u budućoj diobi kupovine imadu
u mjestu suda naredit punomoćnike, i imo i prebivalište
njihovo prije prodaje prijaviti sudu, jer će se u proti-
vnom slučaju za ona, koji propuste to prijaviti, na nji-
hovu pogibelj i o njihovu trošku ureda radi narediti za-
stupnik, kojemu će se uređivati daljnje dostave!

U Varždinu dne 21. svibnja 1862.

Novak,

Čukac,

Kundmachung.

Von der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume wird bekannt gemacht, dass die nach Johanna Butko und Antonia Mihic erledigte k. k. Tabak-Kleintrafik in Pechlin und Miaka bei Fiume, welche zur Besetzung des Tabakmaterials an den Tabakverlag in Fiume zugewiesen sind, im Wege der öffentlichen Konkurrenz besetzt werden wird.

Der einjährige Verschleiß in dem Zeitraum vom 1. April 1861 bis 31. März 1862 betrug bei der Trafik der Johanna Butko 2371 fl. 28 kr. und bei jener der Antonia Mihic in Miaka 3294 fl. 17 kr.

Das Brutto-Erträgnis dieser Trafiken besteht daher beim Tabak zu Folge des Unterschiedes zwischen dem tarifmässigen Rassungs- und dem Kleinverschleisspreisen bei der Trafik der Antonia Mihic in Miaka 403 fl. 31 kr., bei der Trafik der Johanna Butko in Pechlin 302 fl. 31 kr.

Die Finanz-Verwaltung behält sich die Wahl unter den Offerenten vor, wird aber biesbei, soweit möglich, vorzugsweise denjenigen berücksichtigen, welcher den höchsten jährlichen Pachtzuschlag anbietet.

Die Trafik wird unter folgenden Bedingungen verlihen:

1. Der Pachtzuschlag ist in monatlichen gleichen Raten in Vorhinein bei der k. k. Sammlungskasse in Fiume zu entrichten.
2. Der Ersteher ist zur genauen Befolgung der Vorschrift über den Tabakverschleiss im Kleinen und der sonst an ihn ergehenden Anordnungen sowohl gegenüber der Finanz-Verwaltung als auch gegenüber den Konsumenten verpflichtet.
3. Der Trafikant hat alle mit diesem Geschäfte verbundenen Auslagen (Transportspesen, Mithzins für das Verschleisslokal, Kosten der Beheizung und Beleuchtung u. s. w.) aus Eigenem zu bestreiten, und es steht ihm in keinem Falle ein Anspruch auf eine Vergütung zu.
4. Die Finanz-Verwaltung übernimmt keine Haftung für das oben angegebene Erträgnis, und leistet daher auch keine Entschädigung, wenn der Verschleiss aus was immer für einer Ursache sinkt.
5. Sowol dem Ersteher als auch der Finanz-Verwaltung bleibt es vorbehalten, von diesem Vertrage zurückzutreten, in welchem Falle drei Monate vorher die ordentliche Aufkündigung zu geschehen hat.
6. Jede Handlung oder Unterlassung, wegen welcher nach den bestehenden Vorschriften der Verlust eines solchen Verschleissbefugnisses verhängt werden kann, löst sogleich diesen Vertrag auf, und der Trafikant bleibt dem Gefälle für allen durch ihn verursachten Schaden ersatzpflichtig. Von der entrichteten Pachtzuschlagsrate wird in keinem Falle etwas zurückbezahlt, wenn auch der Vertrag noch vor Ablauf des Monats aufhört.
7. Der Tod des Pächters hebt den Vertrag auf, doch wird der Witwe oder einem andern Gliede seiner Hinterbliebenen auf Ansuchen, und falls kein gesetzlicher Ausschlussgrund vorhanden ist, die Trafik bis zur vorschriftmässigen Wiederbesetzung unter der Bedingung belassen werden, dass der zeitweilige Besorger des Verschleisses in die vertragmässigen Verbindlichkeiten und Rechte des Verstorbenen eintritt.
8. Der Verlust des Verschleissbefugnisses kann auch dann sogleich verhängt werden, wenn der Trafikant auch nur mit einer einzigen fälligen Pachtzuschlagsrate im Rückstande bleibt.

Diejenigen, welche sich um diese Trafiken bewerben wollen, haben ihre schriftlichen, mit dem Stempel von 36 kr. versehenen, nach dem unten angegebenen Muster verfassten Offerte versiegelt bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume und zwar längstens bis zum 16. Juni 1862 um 12 Uhr Mittags zu überreichen.

Dem Offerte ist beizuschliessen:

- a) Die Kassaquittung über das bei der k. k. Sammlungskasse in Fiume erlegte Reugeld von 5 pCt. des Eingangs angegebenen jährlichen Bruttoerträgnisses, also über den Betrag von 15 fl. p. W. für die Trafik in Pechlin und 20 fl. für jene in Miaka.
- b) Die legale Nachweisung des Grossjährigkeits.
- c) Ein obrigkeitliches Wohrverhaltens-Zeugnis, welches auch die Bestätigung über die Beschäftigung und den Wohnort des Offerenten enthält.

Offerte, welche von Personen, denen ein gesetzliches Hindernis entgegensteht, oder welche verspätet eingebracht werden, oder welche unbestimmt oder bedingt lauten, werden nicht in Betracht gezogen.

Wenn zwei oder mehrere gleich hohe Offerte vorkommen, so behält sich die Finanz-Verwaltung die Auswahl vor.

Die erlegten Reugelder jener Offerte, die nicht angenommen wurden, werden gleich nach erfolgter Entscheidung über das Resultat der Offertverhandlung zurückerstattet. Das Reugeld des Ersteheren aber wird zurückbehalten, bis derselbe die erste Pachtzuschlagsrate eingezahlt hat.

Diese Einzahlung hat längstens binnen 8 Tagen vom Zeitpunkt der Zustellung der ihm bekannt gegebenen Annahme seines Offertes zu erfolgen, widrigenfalls das Reugeld dem Aeras verfällt und eine neue Konkurrenz ausgeschrieben oder nach Umständen in anderer Art mit der Wiederbesetzung der Trafiken vorgegangen wird.

Die Finanz-Bezirks-Direktion wird dem Ersteher

den Tag bestimmen, mit welchem er die Trafik zu übernehmen und sich zu diesem Behufe mit den nöthigen Tabakmaterialien versehen hat.

Das Verschleissgeschäft ist in dem nämlichen Lokale oder doch in der nächsten Nähe desselben auszuüben; in letzterem Falle, sowie überhaupt zu jeder Aenderung des Verschleisslokales ist vorher die Bewilligung der Finanz-Bezirks-Direktion einzuholen.

Über die Trafikverleihung wird ein förmlicher Vertrag errichtet werden.

Fiume, den 15. Mai 1862.

Kokot.

Muster eines Offertes.

Der Unterzeichnete (Vor- und Zunahme, Stand oder Beschäftigung und Wohnort des Offerenten) erklärt, dass er bereit ist, die Tabak-Kleintrafik in Pechlin und Miaka bei Fiume vom (Datum und Geschäftszahl) angegebenen Bedingungen zu übernehmen, und einen jährlichen Pachtzuschlag von fl. (in Ziffern und Buchstaben auszudrücken) in gleichen Monatsraten in Vorhinein zu entrichten.

Ich schliesse die verlangten Dokumente bei (Datum.) N. N. (eigenhändige Unterschrift)

(Von Aussen.)
Offert wegen Übernahme der Tabak-Kleintrafik und Stempel-Kleintrafik zu

244. (370)

Licitations-Kundmachung.

Zu Folge Erlasses des hohen königl. Statthalterei-rathes vom 24. März 1862, Z. 2525/598, wird die Herstellung eines neuen Stallgebäudes im Pfarrhause zu Gornja Jelenska am den Fiskalpreis per 1835 fl. 13 kr. ö. W. am 12. Juni 1862 im öffentlichen Licitationswege zur Ausführung überlassen.

Zur Licitations wird Jeder, der gillige Verträge einzugehen gesetzlich qualificirt ist und die 10 pCt. Kaution erlegen kann, zugelassen. Wer für einen Andern licitiren will, hat die hierzu erforderliche Vollmacht vor dem Beginne der Versteigerung dem Licitations-Kommissär einzuhandigen.

Jedermann, er möge für sich oder als Bevollmächtigter bei der Licitations Anbote stellen wollen, hat vor der um 9 Uhr Vormittags im Pfarrhause zu Gornja Jelenska beginnenden mündlichen Ausbietung das Spott-Vadium im Betrage von 91 fl. 75 kr. ö. W. zu Händen des Licitations-Kommissärs zu erlegen.

Schriftliche Offerte, welche ordnungsmässig verfasst, mit dem vorbezeichneten Vadium versehen und gehörig versiegelt, werden nur bis zur mündlichen Ausbietung angenommen.

Die bezüglichen Licitations-Grundlagen können bei der gefertigten Bau-Expositur in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

Nach geschlossener mündlicher Ausbietung erfolgt die Eröffnung der schriftlichen Offerte und deren Protokollirung in der Reihenfolge ihrer geschlossenen Ueberreichung und Nummerirung in Gegenwart der mündlichen Anbotsteller, nachdem letzteren die Zahl der vorliegenden schriftlichen Offerte noch vor dem ersten mündlichen Ausbote mitgetheilt worden sein wird.

Der Bestanbot, ob er den Fiskalpreis überschreitet oder nicht, unterliegt der höhern Ratifikation. Bei gleichem mündlichen und schriftlichen Bestbote wird ersterem, bei gleichem schriftlichen Anbote aber demjenigen der Vorrang eingeräumt, welcher früher offerirt wurde, worüber der Numerus der erfolgten Einreichung des Offertes entscheidet.

Der vom Licitations Kommissär nach Massgabe des Versteigerungs-Resultates als Ersteher erklärte Bestbieter ist gehalten, das erlegte Vadium bis auf 10 pCt. des Ersterhebungsbetrages sogleich zu ergänzen und diesen Betrag sammt jenem, welcher zur klassenmässigen Stempelung der Licitations-Grundlagen und des abzuschliessenden Bauvertrages entfällt, zu Händen des Licitations-Kommissärs zu erlegen.

Den Offerenten, welche nicht Ersteher geblieben sind, werden die erlegten Vadien gegen die im Licitationsprotokolle ausgedrückende Empfangsbestätigung sogleich zurückgestellt.

K. k. Bau-Expositur.

Sissek, am 23. Mai 1862.

S u k.

Nr. 712. (367)

Avviso.

Dietro la notificazione del Direttore Generale delle Dogane in Ancona d. 6 corrente verrà aperta nel corrente anno la solita fiera in Sinigaglia, che durerà dal 20 Luglio all' 8 Agosto p. v. senza proroga di sorta, e colle consuete norme e discipline in rapporto alle franchigie nelle operazioni del traffico.

Fiume, 15 Maggio 1862.

L. L. R. Japattoro-Mariittimo
B. Matullian

Br. 2881-1862. (371)

Jeftimba.

Zu uredjenje jednog diela kapitskog terga i ulice od terga Jelajica bana na kapitol vodeće raspisuje se time javna jeftimba, koja će se dne 7. lipnja 1862 u 10 sati u jutro na gradskoj vijećnici obdržavati.

Fiskalac cijene ustanovljena je na 10,308 fr. 62 novc. a v. n. p. koja se iznosi 5 p. od iste.

Nacrti, troškovenici i gradjevni svioti mogu se viditi kod gradskog poglavarstva svaki dan u obicnih uredovnih satovih.

Primat će se i pisane započete ponude, u koliko se iste na racuni dan od 10 sati u jutro predaju, idu koliko će isti sa priloženim troškovima, projekcijama biti. Ove ponudbe otvorit će se posle 4 overljene ustmens jeftimbe.

Od poglavarstva kn. 4 sl. glavnog grada Zagreba, dne 24. svibnja 1862.

Nacelnik

Fr i g a

Br. 2654-gr. (350)

Izrok opozivni.

Ovosudnim izrokom od 10. svibnja t. g., br. 1317 gr., za prodaju kuće Helene Belaj u Varaždinu, za dne 10. lipnja i 14. srpnja t. g. opredjeljeno, te u Narodnim Novinama od 17. svibnja 1862 proglašeni rokovi time se opozivaju.

Kr. žup. sud u Varaždinu, 21. svibnja 1862.

Novak.

Br. 50. gr. (300)

Oglas.

Poglavarstvo obh. i kr. grada Križevca kao sud u ime kr. žup. sudbenoga stola u Varaždinu stavja ovim do sveobtega znanja: da je na molbu Tereze udove Koterba iz Varaždina, zastopare po odvjetniku G. And. Uherniku iz Križevaca, radi dužnih 250 k. 96%, n. a. v. s. p. dozvolio javnu dražbenu prodaju nepokretnosti na nasljednike iz h. Petra Detonija iz Križevaca spadajućih te na 350 fr. s. v. procijenjena, u obsegu grada Križevaca pod br. grunt. 468, upisanih, nime jedne bašče od 1550 qhv. i jedne oranice od 741 qhv. te da su u tu stvar dvj roka opredjeljena, i to prvi na dan 14. lipnja a drugi na 14. srpnja o. g. svaki put ob 9 sati u jutro na licu mesta u Križevcu.

Posivlju se dakle svikotiti, koji de nepokretnosti kupiti želi, u dražbi s tim dodankom, da će se iste, ako li se kod prve dražbe ni za više a ni za procijenbene cijenu neprodadu, kod druge dražbe i izpod procijene najboljemu nudoocu uručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na iste nepokretnosti dugove, na koliko ovi kupovnu svotu nadmirili nebi, po napatku suda na se primiti; napokon, da se ostali dražbeni svioti, procijenbeni napisanik i gruntovnički izvadak kod ovoga grada uviditi mogu.

Ujedno se jefto pozivlju svi oni koji, premda nisu o dražbi napos obaviješteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedene nepokretnosti kakovo zvalno pravo stekli, da to svoje pravo im sigurnije pred izmakom dražbe ovomu sudu prijave, pošto će u protivnom slučaj samim sobi pripasti imati, ako li se dioba kupovnine bez njih produma, i izterpi prijavljenim tražblama.

Poglavarstvo sl. i kr. grada kao sud u Križevcu dne 15. travnja 1862.

Gradski sud u Svillici.

OGLASNIK.

Br. 367.

Novo veliko noyčano zdriebanje.

od 1862.

1 milijuna skudari,

kod kojega samo vaditi će dobitak

Srećke derjavnom vladom ujamećene.

Izorna srećka stoji 10 fr. a. v. Polovica srećke stoji 5 fr. a. v.

Medju 10.500 dobitak najveći su dobitci: 250.000 mark. banke, 150.000 m., 100.000 m., 50.000 m., 25.000 m., 20.000 m., 15.000 m., 6 puta 12.500 m., 10.000 m., 7500 m., 3 puta 5000 m., 4 puta 3750 m., 5 puta 3000 m., 20 puta 2500 m., 85 puta 1000 m., 105 puta 500 m. etc.

Početak zdriebanja: 12. Jojdućega mjeseca.

Moja obće poznata poslovna poslovanja jest:

„Božji blagoslov kod Cohna“.

u kojem suradstvo a tečajem posljednjih mjeseci tri su najveći dobitci učinjeni. Istanjake suručbine s poslatioma i u mudaljenju pokrajine odpravljam točno s uredna popise zgodnih i dobitvenih novacah dostavljam odmah, pošto ja zdriebanje riečeno.

Las. Sams. Cohn,

novor. u Homburgu.

Br. 202.

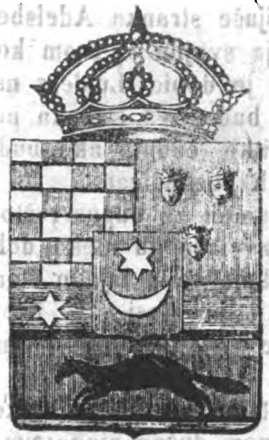
Vinotočje izvan tergovine.

ili prieko sokaka:

vrlo dobro staro sv. Ivansko po 44 novc. a 1897. medjomursko po 56 novc. oka u tergovini vina i žestoka kth jeftimbe, parane u drugoj ulici br. 395.

U istoj tergovini toči se šljivovica po 52. 00 novc., pak po 10. 00. 1. stara šljivovica po 1. 00 novc. oka. Na istoj prodaje se vino i šljivovica. U istoj tergovini toči se i stara rakija po 1. 00 novc. oka.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i prasnike na dnevnom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće i novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predloženo je uvrštavanje: 7 kr. a. vr. od linijama jedan put, a 14 kr. a. vr. za 8 puta. — Braška pristojba za svaki oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se puta list uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u utorak 27. svibnja 1862.

Broj 122.

Uredovni dio.

Izvadak

zastupnika stanišnice zastupništva stob. kralj. i glavnoga grada Zagreba držane dne 19. svibnja 1862.

Pošto se prijava zastupnika A. Dutkovića, sastojeca u tom, da je njemu ko što i zastupniku Bogaviću zbog obiteljskih odnosa nemoguće na grobničko polje k posvećenju riečkog županijskog barjaka poći, do znanja uzeta, satvoreni bijahu sljedeći zaključci:

1. Odpis kralj. namiestničkoga vieća, kojim priobćuje, da je c. k. popecteljstvo financijah odredilo odročbu poreznu do konca srpnja t. g. svim onim poreznikom, koji usljed loše lanijske ličtine stradaju, ili za vrijeme platiti nemogu, a dohodarini podvrženi nisu, ako to osobno zamole, ili ako se kroz obćinu c. k. poreznim uredom naznače, te kojim ovogradsko poglavarstvo pozivlje, da kod utjerivanja poreza dielolovno sudjeluje, uputi se gospodarskomu odboru predloga radi.

2. Isto se tako odputi gospodarskomu odboru predloga radi onaj odpis kr. namiestničkoga vieća, kojim poglavarstvo pozivlje nastojati oko toga, da obćernici dužne i zaostale pristojbe sa tergovnačko-obćerničku komoru čim prije namire.

3. Usljed predloga pravnoga odbora ima se ndovam Franjici izza gradskoga viećnika Šrabca, i Viekoslavi izza pokojnoga učitelja risanja na glavnih gradskih učionah Josipa Lechuera umiesto zamoljenih mirovinah, koje im niti po zakonu obstojavšem prije god. 1848. niti po sadašnjem zakonskom obćaju nepripadaju, izplaćati iz gradske pieneznice za vrijeme njihovoga udovovanja primierene godišnja milostinja, kolicinu koje gospodarski odbor predložiti ima. Za buduće budu pako sljedeća načela prisvojena:

a) niti gradskim činovnikom niti njihovim udovicam nepristoji po pravu stanovita mirovina, nego

b) gospodarski odbor imade shodne predloge učiniti u onim slučajevima, gdje nastaju obćiri i razlozi za podieljenje milostinje budi gradskim činovnikom budi njihovim udovicam, t. j. obćiri osnovani na dugotrajnom i čestitom službovanju i na oskudnom stanju, i gdje se takova milostinja naročito zaiste.

4. Odpis kr. sudbenoga stola županije zagrebačke, kojim isti gradsko poglavarstvo pozivlje, da mu preda ili na više godinah iznajmi školsku zgradu na sievernom šetalištu u svrhu smieštenja kaznenikah, uputi se školskomu odboru izvješća radi.

5. Gradskoj obćini u iznosu od 1549 fr. 94 novč. propisanu dohodarinu za godinu 1862. ima gradska blagejna izplatiti; osim one od priboda iz gradske molte u svoti od 1293 fr. 47 novč., proti kojoj se posljednjoj dohodarini utok podnieti ima.

6. Za malodobno diete Mariju Kušan imade blagejna mjesečnu odgojitaljnu podporu od 4 for. plaćati, a poglavarstvo ima se brinuti za naknadu tih troškovah.

7. Poptavak naslonakah kraj Medveščaka dozvoljava se uz to, da gospodarski odbor to dielo kratkim putem pogodi

8. Konačno se odluci usljed opazakah učinjenih po c. k. zemaljskom graditeljnom ravnateljstvu verhu onamo priobćenih troškovnikah i planovah o uredjenju jednog diela Jelačićevog i kaptoškog terga:

a) da se isprva predloženo uredjenje jednog

diela Jelačićevog terga sa sada odgodi, te da se usljed terga po graditeljnoj oblasti obredjena svota od 10.309 for. 82 kr. za temelj gradjevnomu ugovoru uzme,

b) da se mjesto predloženih hodnikah s betona izvedu prosti batudirani hodnici, te da se samo komad od 4 hvata duljine za pokus betonom izvede;

c) da se gradskomu mierniku naloži, da u buduće kod većih predmetah planove takodjer sa potriebitimi polankostmi providi.

d) Budući je c. k. zem. gradjevno ravnateljstvo izrazilo da je pripravno pružiti obćini pomoć u svakom slučaju, gdje bi se ista zaiskala, zahvalu izreći gosp. ravnatelju Bouffleuru.

e) da se razpiše nova jeftimba glede toga vredenja na temelju fiskalne cijene proračunane po gradjevnom ravnateljstvu.

Oglas.

Dne 25. svibnja 1862 odredilo je podpisano poglavarstvo pregledanje svih pekarnicah u gradu, te stavlja usljed toga pregledanja obćinstvu ovime do znanja:

Najbolje fino pecivo (Luxusgebäck) nalazi se kod pekarah: Maicena u Ilici i Mareša na novom tergu.

Najbolji kruh i semicke peče pekar Sorg u Ilici.

Najgore pecivo pronadjeno je kod pekarah: Severovića, Goluba, Subranića, Wimmera, Šnabela i kod udove Pretnerove.

Kod pekarah Basarića i Pleška uzaptilo je poglavarstvo pecivo stranom radi toga, što nije imalo propisanu mieru, a stranom radi toga, što brašno za pecivo upotrebljeno nije bilo od propisanog kvaliteta.

Proti ovim potonjim odredjeno je zakonom propisano uredovanje.

Od poglavarstva kr. i sl. glavnog grada. U Zagrebu dne 26. svibnja 1862.

Načelnik
Frigau.

Neuredovni dio.

Zagreb, 26. svibnja.

Polag posljednje bierzajavne viesti iz *Kasela* obustavi knez način izabiranja, koi mu je toliko omiljo. Da li će se time hesko pitanje riešiti, o tom nedobismo iz Frankfurta još nikakovih viestih.

Neima dvojbe, da će većina saveza pristati uz to, da bude Hesiji povraćen ustav od g. 1831. Na ako li nebude knez zadovoljio zahtievima saveza? Onda će valjda savez odlučiti, da se zavlađavšem nesporezumljenju doskoči putem exekucije.

Niekoji berlinski listovi toga su mišljenja, da će pruska vlada odpraviti na heskoga kneza *ultimativissimum*, u kojem će se zahtievati, da odpasti barem *ova dva ministra*, koji su bili prisutni audienciji generala Willisena.

General Goyon prispie 20. t. m. u Pariz. O rimskom pitanju neće se ništa odlučiti dok ne bude princ Napoleon podao svoje izvješće o ugovorima s kraljem Emanuelom.

Husein-paša prekoracio je dakle cernogorske granice (vidi bierzajavne viesti). Ovim činom, ako se bude obistinio, nije dakako jošte ništa učinjeno, a mi ćemo valjda saznati kako odgovoriše cernogorski sokolovi na ovaj nasertaj.

Time će se samo riešenje izločnog pitanja aspišiti.

Trojedna kraljevina.

Gosp. *Ivan Jurašić*, činovnik kod sudbenog stola slavne županije riečke, izdaje talijansko-hervatski riečnik pod naslovom: „Dizionario tasca-bile italiano-illirico“. Ciena mu je za one, koji se do zadajeg lipnja o. g. kod g. Jurašića ili kod koje knjižare nanj bredbroje, 1 fr. 50 kr. Kad knjige isidje, udariti će joj se ciena na 2 fr. — a mozebiliti i nešto više.

Notjom medju 13. i 14. t. m. sretna ruka uzela je život kod Ogulina zločincu Marku Rumenuviću rodom iz Brinja; — dva taneta su mu kroz vrat projurila, i lime bijaše života lišen. — Rečeni Marko mnogoga je razcvilio i ugrabio kervavo stečenu muku osobito žiteljem Ogulinske satnije, — on je i po danu hodao po kućah i zapoviedao, da mu se jesti i piti dade, što svaki i učinit moraše, jer drugač bi bio popaljen, volovah ili česa drugog lišen. (Glasonoša.)

Austrija.

Beč, 23. svibnja. „D. Z.“ obećaje u jednom posljednjih svojih članakah velike koristi narodima, ako se odreknu federalistah, koji po mienju toga lista samo rade o propasti Austrije.

Ovdiešnji djaci proslaviše stogodišnji rodjeni dan njemačkoga filosa Fichte-a komersom; ovom prigodom izjavi se nieki od govornikah ovako:

„Kakova je razlika medju Niemcima i Česima i kako nadkriliše Niemci sve Slavjane, ovdjamo već iz toga što Niemci slave uspomenu Fichte-ovu a Slaveni mole se svetom Venceslavu!“

Pošto je ove rieči izustio ostaviše magjarski i slavenski djaci dvoranu.

— Lord *Palmerston* zaiskao je, kao što „P. Lloyd“ iz Pariza javljaju, u Beču očitovanjah o kandidaturi nadvojvode *Maximilijana* i dobio je odgovor, da nema takove kandidature i da je nikada nije bilo. Budući da sada parizki oficijozni listovi otvoreno govore o monarkičkoj stranki kao o stranki reda, osvvrće se političko obćinstvo za drugim kojim kandidatom sa mexikanski prestol. Tako im na primier udara u oči, što je kapetan Bonaparte, sin gospodina Bonaparte Pattersona odputovao u Mexiko, da se pridruži štabu generala Loranceza.

Prag, 24. svibnja. Slavni violinista *Reményi* darovao je srebrnu čašu, što mu ju posvietiše niekoji česki spisatelji i umietnici za njegova bbravljenja u Pragu, i koja je urešena gerbma kraljevine česke i ugarske, narodnomu muzeju u Pešti; u priloženom dopisu na upravitelja zavoda kaže Reményi, da je radi toga poklonio čašu narodnomu muzeju, budući da je dobio dragu tu uspomenu kao Magjar a ne kao umietnik.

„Vaterland-“ pišu iz Praga, da će biti na skoro dopušćeno telegrafirati i u českom jeziku. Potvrdjenje te viesti očekiva se.

G. Dragutin *Vladislav Zap* izdavat će „česko-moravsku kroniku“ sa slikama. Ova knjiga, u kojoj će se moći českoslavenski narod upoznati sa slavnim svojom prošlošću, nadomiestit će dostojno Hajkovu kroniku, koja je bila istomu narodu u svoju vrijeme oktrojirana.

Po svoj prilici bit će izbori obćerničkoga društva nevaljenim proglašenj; jer se od mnogih stranah tvrđi, da su se niekoji poslužili i nepoštenim načinom, čemo da budu izabrani niemački kandidati.

Lavov, 20. svibnja. Lavovsko „Slovo“ kaže, da je čitalo jednu molbenicu na Nj. veličanstvo care, koja je ovako počinjala: Eure Majestat! Ich

S 14ra, 13. svibnja. (Vidd.) I po prvom
južnim moravskim krajevima narod se naš sav u
obće s osobitom voljom, ljubavlju i oduševljenjem
stiće da se po novom zakonu upiše u narodnu
vojsku. Sav mladji naraštaj pozdravlja ovaj zakon
s velikom radošću, starci siede kose zajedno su
se s mladosti odružili pa se to neprestano sa svir-
kom i piepnom silazi s ovih stermenih bérda i
dolazi komisijama što vojsku upisuje, jer neće nitko
da je potonji među braniocima otačbine. Komisije
rade neumorno po svim krajevima, i već je mno-
go popisano i broj vojnika za prvu i drugu
klasu popunjen je sav, a i čete odradjene u pie-
šake i ostala oddelenja. Ne ostaje dakle Šerbin
nigdje iza bratu Šerbina, gdje išle potrebe zemlje,
no se uterkuje da ličnim i materijalnim žrtvama
svesrdno priskoči u pomoć. Ta čini mi se da bi
i kosti onih junacima sèrbakim što za slobodu
izgibose zaigrale od radosti, kad bi spatile ovu
slogu i ljubav njihovih sinova! A evo i od mene
glasa brati od naše ovo radosti!

U Šabcu, 13. svibnja. Nikad se više nije na javnost iznosilo samovoljstvo Turakah, koji u Srbiji žive, no što se danas iznosi, tako da nemamo javnog lista, u kome nečitamo nedjela i samovoljstva njena. I što se više o ovom govori s namierom, da se oni poprave, to oni naprotiv bivaju samovoljniji i jednako rade protiv svakog reda i zakona, tako, da bi se svaki dan imalo o njima pisati. No između mnogih drugih saobćiti ću vam dvie stvari, kojima sam očevidac bio.

Treći dan uskrsa biva svake godine sastanak na klenjačkoj školi, i na austrijskoj strani u Klenku kao neki vašar, gdje tamošnji ljudi prodaju našima svoje proizvode. Naši trgovci kad tamo što kupe, moraju po zakonu najprije u djumruk iztovariti, pa tu propisanu taksu platiti, a koji to nebi učinio, smatrao bi se kao krijumčar i podpadao bi pod kaznu. Ali naši Turci neće da zasaju za to. Taj isti dan njih četvorica natovare puno čamac robe, pa i nasvrtaajući se u djumruk odoše Savom pravo u grad. Neznamo ovdje kazati, zašto je ovaj prolazak pušten bez i jednog glasa od vlasti, kojoj valja na to paziti; ali opet možemo misliti, da je to učinjeno samo iz strpljenja. I zaista je ova veliko strpljenje, jer u slobodnoj zemlji, i kod svoje vlasti, nije lahko dopustiti krijumčarima u sred dana da s robom prolaze bez jedne reči. To je jedno nedjelo tursko, koje sam očima gledao; a drugo je ovo:

11. svibnja oko 8 sati posle podne podje jedna dievojka piseho baira (tako se zove jedan kraj vagoši gdje žive Turci, poslom svojega starijeg i kad je došla blizu nieke bare, gdje joj valjdaše prolazili vrlo usanom bervinom, na jedan put iz šaša (bara je u šašu zarasla) isletči jedan Turčin s jataganom u ruci. Sirota dievojka našavši se u nevolji poviče za pomoć i taj čas na njenu sreću dodje jedan momak, koji je slučajno htio tuđa proći, i kad vidi dievojku gdje jauče, vikne na Turčina, koji odmah ostavi dievojku, i pojuri na momka da ga ubije. Siromak momak vrlo slabog sastava nije mogao odolieti silji, no pošto pretrpi nekoliko udaračah stane vikati u pomoć. Na tu viku poterče ljudi, koji su tu bili, a Turčin ga odmah ostavi i pobiegne. Momka je tukao u jednoj nizi, te tako ljudi nemogoše vidieti koji je bio, no vidiše tri Turčina na jednom berzuljku gdje gledaju kako Turčin tuče Vlaha, pa opet kad ih pitaše ko ga je tukao, odgovore da neznaju, i da nisu vidieli!! —

Sad možete lahko vjerovati šta će odgovoriti na njenom sudu kad onim ljudima tako odgovoriše, koji su ih zatekli, pa će njihov sud doista i uvažiti takav odgovor.

Petrograd, 17. svibnja. Razpra. medju strankom nemačkom t. j. Adelsbergovom i strankom ruskom t. j. Savarovom biva uvijek znatnija.

Veli se, da bijaše stranka Adelsbergova u zadnje doba pretežnija svojim uplivom kod dvora, pa uslied toga da je dobio Luidera nalog, da strožje postupa. Ako bude ova stranka pobiedila, onda se neće moći nitko čuditi, ako bude ciela ta stvar imala kervavih posledicah.

Suvarov umoli za odpušt; što nije bilo primljeno. Ovdje zavlada od nieko doba strašan metak. Svaki dan tiskaju se u tajnim štamparnicama sve kojaki plakati i proglasi. U istoj carevoj dvorani nalaze se višeputeh na stolima ovakovi proglasi.

Glava stranke aristokratsko-liberalne . jest
Suvarov,¹ tajnom dušom njegovom knez Konstantin.

Varšava, 18. svibaja. Učelid silovitoga i samovoljnoga postupanja redarstvenih uredah biva položaj grada svakim danom žalostnijim. Cerkve i ženske glavnim su sada predmetom neljudskoga vladanja policije. Dne 11. t. m. nasrnu vojska na samostan kapucinski i cerkvu, gdje se najviše sakupi ženskoga spola, da overše svoju pobožnost. Svećenik opazivši, što se je sbilo, vikne: „Navaliste kao vaci na ovce i uplašile pobožne.“ Redarstveni povieranik zaznajući za to, trazio je onoga svećenika, da ga uhvati, al' mu nije za rukom pošla njegova namjera.

— Ovih danah premijer odio Pavlo Muchowski, bivši general poljske vojske.

Skadar, 23. svibnja. Huseinpaša prekoračio je dne 19. sa 7 batalijunah piehote i 4000 nepravilne vojske granicu crnogorsku. Kotari Vosojevićah u rukama su turske vojske, koja danas kod Spuža unilazi u Crnu Goru.

Prag, 26. svibnja. Dne 4. lipnja započet će konačna razprava u štamparskoj parnici dr. Gregera, učrednika „Narodnih Listovah.“

Carigrad, 22. svibaja. (Priako Pariza.)
Porta je predlog Rusije, koji zahtijeva da se prizna nezavisnost Crne Gore, zabačila i Omer-paša konačno zapovjedila, da udari na Crnu Goru.

**Turin, 20. svibnja. Kralj je ovamo pri-
speo.**

Berlin, 23. svibnja. U današnjoj sjednici pokliskarske kuće izabirao se predsjednik. Od 289 glasovah dobio je Grabow 278; on naglašuje u svojem nastupuom govoru jedinstvo medju vladarom i narodom. Ovo čuvstvo uništjuje u obćinstvo bačenu poslovicu: „Kraljestvo ili parlamenat.“ Odgovor na to jest: „Samo ustavno kraljestvo s pokliskarskom kućom viernom ustavu.“ Nema sumnje da će Behrend i Bockum Dolf izabrani biti za podpredsjednike.

Pariz, 22. svibnja. Dnevnik „L' Esprit public“ javlja, da se je vlada odvažila nastaviti ekspedicije u Mexiko. Isti list javlja, da talijanska vlada ide u polieru na Mazzinisa, koji se, kao što kaže, sakriva u Milano.

Petrograd, 22. svibnja. Carskom odlukom dozvoljuje se uvažati kinesku robu izvan čaja i žitvenjače prieko azijskih granicah bez svake carine.

Kodanji, 23. svibnja. „Fädrelandet“ javlja: ovih dana izšla je zapoviest, da se tvrđine podignu kod kolodvora sitonskog i bihenskoga.

Madrid, 22. svibnja. (Prieko Pariza.) Englezka je Španjolsku pozvala, neka bi londonski ugovor u obziru Mexika smatrala utvrdnim i odobrila držanje punomoćnikah.

Večeras davat će se na korist prvoga tenora Karla *Baroni*-a treći put talijna Donizzetti-eva opera „*L' Elixir d' Amore*“, predstavljenje koje tako je već dva puta za rukom pošlo, da nemožemo na ino, nego da onim prijateljima talijanske muzike, koji su prispioćeni bili prvim dvima predstavama prisustvovali najtoplje preporučimo večerašnju predstavu, jer mogu osvjedočiti biti, da će se neobično dobro zabavljati, od onih pak, koji prisustvovalaše rečenima dvima predstavama, nadamo se za cijelo da neće ni ove izostavit, jerbo su se glavom osvjedočili da se g. korisnik u toj operi i kao predstavljaj i kao pjevač tako odlikuje, da u istinu svako priznanje zaslužuje.

U ovoj operi razvija se njegov blagozvučni, milini puni glas baš na čaroban način a i svi sudjelujući njegovi sudrugovi podupiru ga, da nemože biti bolje. Osobito čimpo obćinstvo pozornim na posljednji spiev gospoditae *Capelli*, pisan navlastito za glasovitu *Tachinardi-Rossini*, što ga njezajedno sa donni pravom pjevaju. Međim i to je činjenice pjeve, koje će biti jednu ardu izvedene opere, kadue "Tko si daleko" pravilno govore, veka, kako izjavljuje ovu razimim prastat, kao i druge nam se pružaju.

U Zagrebu 26. svibnja 1882.

5% Kovovnice	70.80
5% Narodnoga zajma	84.00
Narodno banko	843.00
Vicovnoga zavoda	215.20

Srebro	180 85
London	132 25
Čarški cekini	6.30

na ovdiešnoj kr. sudišnici dne 26. svibnja 1862.

Ura	Barometre- va visina u par. od R.	Barometre- va visina redac. na 0	Tempe- ra po R.	Nachla	Smjer i ja- kost vjetra	Atmo- sferična sila (daj milog di- tada)	Opazka
7. pr. pd.	331."98	330."71	+17.2	8	J.	9."84	25. pd. od 7.16-17
2. pol.	331."68	330."14	+18.8	8	Si		ent. dade
9. u več.	331."68	330."80	+12.4	10	0		

Davna u 7 sati temperatura R.° +15.4.

Odgovorni učradnik Dr. Demeter.

Br. 1223. (364)

Kr. županijski sudbeni stol varždinski daje ovim na znanje: Da je na molbu g. odvjetnika Vladislava Vezića kao skćerbnika ml. Gjura Višića, radi dužnih 157 fr. 50 novč. a. v. s. p., dozvolio ovršnu dražbu prodađu nepokretnosti ml. Gjura, Stipana i Franjice Mikac, zatim Marije udove Mikac i Tereza udove Višić, bivše udove Mikac, što no su na 550 fr. 55 novč. a. v. sudbeno procijenjene, i u gruntovnici občine Varždin posred. br. 656. upisane, te da su u tu svrhu dva roka opredijeljena, prvi na 22. srpnja a drugi na 25. kolovoza 1862, svaki put u 9 sati prije podne kod ovoga suda.

Pozivlju se iadi svikolici, koji bi etu nepokretnost kupit želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se te nepokretnina, ako li se kod prve dražbe ni za više a ni za procijebenu cieniu neprodaće, kod druge dražbe i izpod procjene najboljemu nudiocu izručiti; zatim da je kapac dužan uknjiženo na nju dugove, na koliko će kućovnina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti, napokon, da se očajali dražbani uvjeti, procijebeni napisi, i gruntovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviješćeni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretnost kakovo založno pravo stekli, da to svoje prave tim sigurnije pred ismakom nasuštene prodađe ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati morati, akq li se dioba kupovnine bez njih preduzme i njih, ako li se na taj način kupovina iscrpi, ništa nezgodne.

U Varaždinu dan 17. svibnja 1882.

Novak. . . . . Čukac.

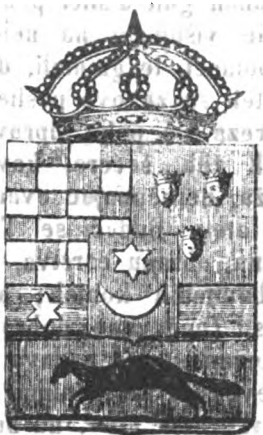
Od strane kr. urbarskog suda u Zaprëbu stavlja se ovime do znanja: da će se u parnici gg. Antona Lentačaja, Francije i Josipa suprugah Kotolai, poslodavci kao zastupnika malodobnog Alfreda Kotlaja, protiv gg. Antona i Josipa Demerskih, poslodavci, u vezi s posjedateljstvom žume Demerski Lug zvane, u županiji zagrebačkoj, osriednjem kotaru ležeće, radi komasacije i razmiernje diobe, oddieljenja paše i uredjenja žumskih užitakah povedenoj, usljed pravomoćne osude od 3. prosinca 1861, bz. 2286, po propisu ministarske naredbe od 11. studenoga 1859 razpravu povesti, u kojoj svërhu opredjeljuje se u okolici iste žume, najma Brezovici, ročište na 21. lipnja 1862 o 10 sati pri podne.

Posivlju se indi svikoliel suvlastnici rečene sum-
da ni sami ili po punomoćniku potpisuje svoja prava
pri napomenutom gore ročištu, ili pako us vjerno, d-
trajao bude dalji postupak, u posljednjem, vendar gdje
samo o svome trošku, i najdulje do izrečene prvosud-
osude, jer će se u protivnom slučaju na temelju po-
ljene razprave osuda izreći o onom, što tu pri-
nadjano bude.

U Zagrebu, 24. ožujka 1862.,
Korilić.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznike
na čitavom listu. Polugodišnja predplata je za domaću
u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se
list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predložena je uvertisbina: 7 kr. a. vr. od linije na
jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Erarska pristojba za
svaki oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se
puta isti uvertis.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u sriedu 28. svibnja 1862.

Broj 123.

Neuredovni dio.

Zagreb, 27. svibnja.

Francuska politika naprema papinskomu prestolju dosad je takko neizvjestna da nije moguće sambrati što je na stvari a što nije. Ako znamo obzir na jayne matenje, onda ćemo opaziti, da se jedni plaše i boje, dotim se drugi već napred radeju povoljnomu slešenju važnog onoga pitanja.

Jedva što je saznao, da je car Napoleon prijavio primio generala Goyona, klonuše duhom mnogi prijatelji sjedinjene Italije tim većma, što se pogovara, da će se ređeni general na skoro u Rim povratiti.

Drugacije sude o svem tome talijanski listovi tvrdeći, da se francuski poslanik Benedetti pri svojem povratku u Rim dobio nalog nagovarati papu, da se jedared udalji kralja Franja. Isti poslanik ima uvjeriti papu, da je Francuzka uvijek pripravna braniti papu, ali da neće više obavljati redarstvene poslove i podpirati nadržnjačke agitacije namienjene protiv sadanjem atunju Napulja. Ako ne bude pristao papa uz udaljenje kralja Franje ima Benedetti očitovati, da će francuzka posada Rim ostaviti.

Nu to su samo viesti a ništa drugo; vjerojatnije bi moglo biti, da je car Napoleon izumio nekakav novi način, kojim bi se ovo pitanje riešiti imalo, a princ Napoleon imat će po svoj prilici zadaću sklonuti kralja Viktora Emanuela, da uz priobčeni mu predlog pristane.

S toga deržimo, da se neće u tom poslu ništa odlučna učinilo, dok se nebude povratio princ Napoleon.

Postupanje talijanske vlade proti pokušaju dobrovoljstvih namieravajih stihiti u Tirolskoj steklovu demontiraciju, učini kod francuskoga

dvostran dobar utisak. Car naloži Benedetti-a da čestita kralju, što je tako razborito i odlučno postupao.

Konačno se pogovara, da je Thouvenel dobio nalog, da nastoji pozornim učiniti berlinski i petrogradski dvor na vrlo postupanje talijanske vlade, koja bi svakako vrijedna bila, da ju ne običnim već diplomatskim načinom priznaju sve evropejske velevladi.

Iz Beograda dobivamo viesti o svakojakim nasiljima učinjenim od strane Turakah, koja su mnogo doprinela do razdraženja serbskoga naroda. Ovakovi događaji nemogu i neće podnipošto pospješiti mirno riešenje razpre vladajuće već od davna među Serbljima i Turcima. Serbska vlada protestirala je energički proti ovakovu postupanju turskih svojih sustanovnikah; te će valja i više učiniti, ako ne budu Turci obustavili dosadanje svoje nasertanje. Prekoračuju črnogorskih granicah turskom vojskom, o kojemu jurve javismo u jučerašnjem broju, dat će po svoj prilici serbskoj vladi povoda, da razvije svoje barjake i da dokaze činom, što je dosada u svojem srcu gojila.

Od nemale je važnosti, da je serbska vlada naredila, da se ustroji *statistički odbor* kod ministarstva financijah, kojemu će biti predsjednikom dosadnji profesor državnih znanostih na ondišnjem liceju, g. Vladimir Jakšić.

Iz Ugarske pišu, da je kr. dvorska kancelarija dozvolila, da se održavaju *javna županjske skupštine* u Košici, čim je glavni faktor ustavnoga života opet povraćen. Svakako se nada, da će istu dozvolu dobiti i ostale županije, što bi dakako probudilo veliko zadovoljstvo kod svih onih, kojima je stalo do oživljenja temeljnih načelah ustava.

Ravnatelj ugarskoga muzeja u Pešti g. Kuzbinye javlja berzejavom, da mu je za rukom pošlo naći u Carigradu preostatke *snamedite kumitica* kralja Matije.

Trojedna kraljevina.

Zagreb. U poznatoj naredbi k. namiestu. vieća glede stegnatja troške za upravo županjsku pisalo se već tolika po novinah, da bismo mogli dotičnu razpravu smatrati za dovršenu, osobito kad znamo naum, da su povinarski protivnici te naredbe proti njoj na urejdan izašli ponajviše samo s oružjem teoretičkoga umstvovanja i nasorah idealnih, koji bila im abstraktna valjanost kakova im drago, nipošto nisu kadri pobiti razloge, navedene za obranu spomenute naredbe s posve pozitivnih i neoborivih gledištah ustavnoga postupka prije god. 1848, faktične neodoljive potrebe i okolnostih neuklonjivih, koje obstoje, makar nam se i neljubilo osvrćati se na njih, i kojih neće zato nestati, što navlaš zalvaramo oči, da ih ne vidimo.

Dopisnik Pozorov iz Valpova u br. 118 od 22. t. m. vraća se ipak na taj predmet, u kom dodaje, ništa, menavadija, što bi mnienju protivničkoma pobijalo staklo, već se najnovijim odpisom kr. namiestničkoga vieća, ukidajućim zaključak županije virovitičke u obzir gore rečene naredbe, sluzi u syerbu, da u svom smislu učini niekoje primietbe o stvari.

S timi primietbama hoćemo da se ovdie bavimo na kratko, uputjuć one, koje predmet po bližje zanima na ono, što smo sami već rekli o njemu.

Ponajprije veli dopisnik, da nerazumije, zašto je jedva prije mjesec dana naredjeno, da veliki župan sa konferencijom po potrebi predloži broj častnikah i njihovih plaćah.

Bilo bi posve razumljivo za dopisnika, što mu je sada zagonetka, kad bi bio pomislio, da koli napadnuta naredba od 20. veljače o. g. glasi samo za tekuću upravnu godinu 1861½.

Od ove se naredbe nieko nemože odstupiti, jerbo je istom iscrpljena sva dotacija, koja je za tu upravnu godinu osigurana u godišnjem prora-

čunu za svrhe županijske uprave. — Zaškalo se je pako u novije doba od velikih župana i od konferencijah pouzdanih i izkusnih muževah mnijenje glede broja častništva i njihovih plaćah zato, da se u tom obziru prirede i učine shodne ustanove. — Budući da se u ovom slučaju ne može odrediti kako, — to naravno potpada pod upravne godine 1862/3. — ali će valjda i otkloniti novčanom godišnjem proračuna za apitne svrhe biti.

Da se je našim višjim vlastima kod dotičnih ustanovah točno držati godišnjih proračunah, vidit će se posve naravski svakomu, koji nije posve tudnjac u administraciji. — Proračune pako godišnje neodobravaju konačno upravne naše vlasti. — Gdje to sada biva u smislu carske povelje od 20. listopada 1860. kojom nam je ustavna uprava pod stanovitim uvjetima vraćena, poznato je; a da to tamo za sada biva bez našega sudjelovanja, — tomu doista, nije krive uprave naše kraljevske vlasti. —

Dopisnik dvojiti o tome, da su kr. vlasti ikada imale upliva u sistemiziranje plaćah županijskih činovnikah. — Savjetujemo dopisnika, da se upozna s onim u najnovijem dopisu namjestničkoga vjeća od 2. o. m. napomenutimi naredbami preobstojećih višjih upravnih vlastih ugarskih od god. 1790. 1824. 1824. i 1829., glasom kojih bi županijam zabranjeno svako, ma najmanje samovoljno izdavanje novčanah iz županijskih blagajnah bez višje dozvole; naročito i u obziru pristojbah županijskoga častništva, te bijahu u tom pogledu pod odgovor stavljeni predsjednici dotičnih skupštinah, županijski blagajnici i svi in i županijski činovnici, pače pojedini članovi skupštinah, koji bi glasovali za protivne zaključke. — O ustavnosti pako ovih za vremena ustavne magjarske uprave izišavših naredbah valjda neće dopisnik dvojiti?

Nadalje tvrdi dopisnik, da je danas posve prestao onaj razlog, radi kojega su prije godine 1848. višje vlasti na sistemiziranje plaćah županijskih upliva uzimale, jer je bielodano, da je ona višja kontrola radi toga obostojala, što se „status et ordines“ odredjivali plaću, koju je nared plaćao, a ti danas više neobstoje, budući sam narod, koji i plaća, plaću svojih službenikah odredjuje.

Ovo je teorija, kojoj manjka praktična na pozitivnih ustanovah osnovana valjanost, i ostaje sve dole, dok joj takova podijeljena nebude ustavno-zakonodavni putem, dok dakle dielokrug županijskih municipijah zakonom ustanovljen nebude, a dote ne pripada županijskomu občinstvu, kao u pravnoj korporaciji, pravo samovoljno postupati u tom obziru.

Umstvovanje dopisnikovo o tobožnjoj ustavnosti upitnih naredbah naših administrativnih višjih vlastih, opovrgava, što je gore kazano o posve istom postupanju ugarskih ustavnih vlastih prije godine 1848.

Turska.

S bosanske granice. 8. svibnja. „Nacionalu“ piše njegov dopisnik o ondašnjem stanju: Vi ćete se čuditi što vam tako dugo nepišem, ali nisam toliko kriv, jer sam proputovao nešto u Bosni, nakupio nešto novostih, koje vam evo prišćujem. U Bosni kupi se Turci od 18 do 72 godine u vojsku; a i spakije idu u vojnike: nu oni sačinjavaju poseban odjel. Čim ih se po nešto sakupi, odlaze umah i neposredno na određeno svoje mjesto. Mogu vam reći, da su niaki dobro odjeveni i oboružani, ali imaju ih dosta, o kojim bi mogli s našim Kačićem plovati, da su bez konja i odijela, bez poške i jatagane, bez kape i opanakah. Goli, bos i gladni, plaću i nazivajuć polaze od kuće proklinjajući onoga, koji ih na to sili. Čovjek bi gledajući tu nevolju morao proplakati, ma bilo mu srce i od kamena tvrđje. Ali jao i onim mjestima, kuda će oni prolaziti, bolje bi bilo da ih snadje kuga, jer bi ova samo nieke poharala, dočim će oni sieći, plieniti i paliti što im rukah dopadao — da žive i da se osvete, kad prođu.

Ovih danah sprema se 70.000 bašibozukah u boj, i to će jedan dio prama rieki Rasi a drugi do Vitegrada. Ovom vojskom zapovijeda četiri serdara: Mehmed-beg Tokatli, Mehmed-beg Duvacki, Pravitka, i Baki-beg. Svaki ova vojskovađa ima svoje četnike, a svaki od njih ima po nekoliko nepomani.

Hotće vam što javiti o blizini stanja ov-

dašnjih kërščanah gdje u slici pobožne pjesme šalje svoje biede višnjemu na nebu odakle se još jedino nada pomoći, te ga moli, da mu se smiluje. Tužnoj raji oteli su za ova posljednja tri mjeseca što u ime poreza što pako upravo nasilno do tri tisuce turakah žila, šećera, kave, i sličnih ostaloga živeža, neracunajući ovamo onoga, što je uzgredice još oteto. Budući se Turci sami bore i kerv lievaju na obranu carstva, to su nepotrebni potrebni nabavljeni konjah; a kërščani inače vojničtva prosti (nečuvana dobročinstva!) moraju položiti otkupninu i opet badava davati konje.

Turci nevieruju kërščanima pa s toga nedopuštaju, da ovi oružje nose, nu budući hatibutajum jednako nalaže svim podanicima, da se podvrgavaju vojničkoj dužnosti; to si umije Turci ipak i ovu naredbu opet na svoja korist obratiti; korist, što ju kërščani mogu samo nasiljem ukærstiti. Kad treba konjah, onda idje po selih kakov nato određeni činovnik, koji uzima sve konje, gdje ih što nadje nepaseć treba li toliko, ili jesu li valjani. Budući pako imade takovih kućah, koje u pravo nemogu biti bez konjah mora jedan kërščanin otići s kojim dukatom k takovu činovniku, koji je uvijek pripravan uz takovu nagradu preglasiti konja za nevaljala i neposobna za bojno polje.

Nu ne samo što Bošnjaci mogahu davati tovarne konje, nego eto prije nekog vremena naloži bosanski vezir, da dadu 300 konjah Omer-paši, samih jahaćah. To se ovako zgodilo: Omer-paša i vezir bijahu prije zakleti neprijatelji jedan drugomu. Ovomu umio se lukavi Omer izvinjati umoliv vezirovu zakonitu kćer za suprugu, — pa gle „od toga vremena postadoše Irud i Pilat prijatelji.“ Vezir da ugodi svomu novomu zetu, o kom je znao, kako su mu Černogorci oteli mnogo konjah, pokloni mu 300 jahaćah. Ovo je mogao lako učiniti, tim lasnije, budući ga nisu stajali nego naložiti „da mu dadu Bošnjaci tristo najboljih konjah.“ A jedna raja dade i to, ako i je inače gorke pelin-suze lievala gledajući kako joj se otimlje teškom mukom pribavljeno blago.

Iz Hercegovine pišu „Vidovdanu“ o boju na Vasojevićih: Njih 18.000 bašibozukah krenuše put Černe Gore, poplaviše 16 selah i one razstærkane kuće i stanove, na koje putem nalegoše, i posiekoše 19 glavah kërščanskih. Černogorci se i uskoci povukoše natrag i zakloniše se po svom običaju kako ih nemogahu naprijatelj opaziti. Turci misljahu da je njihova pobieda. — Kad se na jedanput pokazao sa svih strana silne čete černogorske, zapovjednik černogorski naredi svojoj vojsci da napred stupa. A kad prodjose prieko rieke, zapoviedi da se presieće most prieko kojega predjose da nebi ni on ni vojska mu mogla natrag uderiti. Ovo junačke dielo, gdje se prerogiova sve, opominje nas vazda na staru Spertu gerčku. Uredivši vedja svoju vojsku s one strane vode, ovako im probiesedi: „Braćo, ja sam vas ovdie doveo, ili da bolje kažem, vi ste samnom došli, da satremo krivnoga stvorca častnoga kërsta i naše otadžbine i naše braće Sèrbah, da satremo kletoga neksijena, ili da svi izginemo kao pravi junaci. Ja zato zapoviedih da se most presieće, da nebismo sramotno okrenuli ledja izpred sile kervničke, te potražili spasenja biežeći. Natrag dakle nemožemo. Ovdie drugo nije, nego se valja boriti junački pa ili svi sa mnom zajedno junački izginuli ili se slavno svojim kućam vratili kakono nam i stari činše. Napried dakle junaci, sokolovi moji!“ Još on to i neizreče, a zemlja kao da se zatrese od silne terke hrabrih Černogoracah, tako oni gromovitom vikom polećeše na Turke i povadiše sjajne jatagane, ni puške neopališvi, pa se u Turke umiešao siekuci glave i nemilo koljuci. Tu osta 2900 mèrtvih Turakah, a ranjenim se ni broja nezna. Od 800 Djakovićanah — najvećih zlikovacah — uteče samo njih 5 živih, od 200 Prizrenacah, iznesoše glave samo njih 2. Takva je sreća i ostale poslužila.

I toliko danah kako Černogorci udaraja na Spuz i na Zabljak, ali pouzdanih glasovah odtuda neimamo. Topovi sve to više rieču, ali ništa za života boga nemogoh razabrati. Bašibozuci vèrve svaki dan, a ništa nevræuju. Knez miriditski væstie je bez jednoga vojnika. Omer-paša je pošao u Mostaru u Skadar, da se svræao u dubrovačke lake, ali ne kraj nje istakli, ali ma je i to od njemacke gospode bodio za poklon. Jedni vale da će se ovaj tako vrijeme u Skadar, a drugi da ide u Štambul

da tamo vieća kako da pokori Hercegovinu. Hajlo Spajić, što no ga Omer načini zabackim vodovodom, siedi u Trebinju i liepo glase sluša. Onomadno je Vukalović poručio trebinjskom zapoviedniku da mu se opet podvrgne. —

„Nacionalu“ pišu u hercegovacke granice od 16. svibnja, da su Černogorci uzvæti Nikšić razorili ga do temelja, tako da nije kamen ostao na kamenu. Kako se ovo slaže s vieću niekih novinah, da su Turci na novo osvojili ovaj grad?

Talijanska.

U Brešiji i Bergamo nije više mir poremećen bio, po svoj zemlji pako veliko je zadovoljstvo o èveratom dèrtanju tla. „Perseveranza“ od 20. svibnja javlja: „Usled naredbe ministarstva ostavio mnogi mletacki begunci Brešiju i uputiše se u stèrè piemontezke provincije.“ Turr, koji je 22. iz Napulja u Turin putovao, odmah je odputovao u Trescorre Garibald. Posljednji je na milanskom list „Il Pungolo“ upravio ohiatujuće pismo, koje po glas jedne torinske depeše od 22. u večer, glasi kako sledi: „Gled i stadi toho se na turr.“

„Nieke osobe krivo su tumačile moji prethodni, što sam ga obnarodovao u „Diritto“. Budući da sam ja sam talijanski soldat, nisam mogao imati namiere, da uvriedim talijansku vojsku, koja je slava i nada talijanskoga naroda. Onim što sam pisao, htio sam samo kazati, da bi soldati imali pobijati neprijatelje domovine i kralja a ne bezoboruzane gradjanè ranjavati i ubijati. Da je zapoviednik u Brešiji mogao po volji raditi, nebi imali talijani nikakovih žertvah u vèrstima jednoga sèrdaćnoga naroda. Nama je mjesto na granicama i bojistima, a nigdie drugdie.“

Njemacka.

O stanju Kurhesenske pišu „Potsdamer Nachrichten“: Njih ovdašnjih okonostih nerazumije, već ni domaći sinovi. Ministar pravosudja Abée, doša cieloga kabineta, niekako se sasvim utopio u svom odoporu, neće da čuje o kakovoj popnatljivosti ni prama samomu savezu, a pomoći se nada jedino iz neba. Vollmar, ministar unutarnjih posalah, isto je tako veliki pietista, kao što je i Abée. Goddau, ministar vanjskih posalah, pravi razkošnjak nebavi se mnogo politikom! on će dole ostati ministrom, dok bude iole moguće, on je pripravan, ako kurfürst naloži, i ako se nedarne u njegovu plaću proglašiti ustav ili godine 1831. ili 1849., kako se bude narodu svidilo. Ministar financijah Rhode nije se nikada najbolje pogadjao sa svojim drugovi, te najvećko nepačeti se mnogo u politiku, iako je to čoviek pošten, štèdljiv, pripravan kojekakim protipiti, samo ne dopuštiti, da mu edkino što od njegove plaće. Ratni ministar pl. Ende doduše je čoviek pošten, razborit, ali nije dovoljno energičan, da prodre svojim načelima. Napokon kurfürst je bog strasiven, ali ipak uz to pametan muž, već je počeo razmišljati, kako je pešao skupa sa svojim ministrima, čini se, da mu se baš nedopada sadanje stanje, ali neće opet da odustane od svoje odluke.

Pitate me, kako će se ta ciela stvar bievati? Ja nemogu proredi, što će se dogoditi, nu to vam mogu kazati, da sadanje ministarstvo nije podobno narednim željama zadovoljiti, pa ma se on i pokorilo zaključcima saveza; jer se njegovu politički i vjerozakonski nazori tako odrećno opiru onomu duhu, što se počeo u cijeloj zemlji buđiti, da ako se i doverše sadanje zavade mirnim putem, planuju će pèrvom sgodom vatra neporazumljenja isto tako jako, ako ne jače, kakova bukli i sada. Po drugoj strani morate znati, da na čela opozicije naše stoje sama malena narodna društvanca, ili dobro plaćeni pruski agenti. Ako se uspnu ovi do dèrtavnoga kòpmila, Kurhesenska e za četiri nedielje pruskom provincijom. Jedna stranka, koja bi mogla porumæćeno ovo stanje u čistac izvesti, jest lijeva komora, konservativna liberalna i velika njemacka, ali ona ne može, jer je u jednom slučaju, ali nijedan koji i jedinstven. Njemacka zastupana na jednom obćenomu sjednom saboru latinabog ova stranka, koja je mnogo razlika u vođi i prama ministarstvu, ali je, ebi se, da se s njom ne može

zato, opet dopušta, ona drugoj komori izborni zakon od god. 1849. a ovo je uvelo, valjda, jer prava agencija kurhesonske a ne pruske zahtjeva izborni zakon od god. 1849. dočim sad Pruska zahtjeva izborni od god. 1831., u kojem je govor samo o jednoj komori; a da taj izborni zakon prođe, eto ti pruske stranke na kornila.

Herzegovine i najnovije vijesti.

Dubrovnik, 25. svibnja. Derviš-paša nastojeće usaditi da prođe kroz klanac kod Duge. Bitka bijaše krvava, gubitak je na obje strane velik. Turci izgubiše Mehmed-bega Čengica, ar-nautakoga vođu, Aslam-bega, mnoga poglavitih častnika. Derviš-paša krenu prema Bileću a ja-der sa znatnom vojskom prema Benjanima, da on- dio pokuša prodrijeti put Nikšića. (Polag toga čini se, da nije još Nikšić u turskim rukama. Za nekoliko dana čemo po svojoj prilici moći javiti o diplomatskim sredstvima, što isporučuju Rusku i Francuzku usljed pre- koračenja crnogorskih granica.)

Dubrovnik, 25. svibnja. 17. 18. i 19. bilo je nekoliko bojova u klanecima kod Duge. Derviš-paša potuče se u Gacko. Turci izgubiše 2000. Crnogorci 400 momaka.

Frankfurt, 25. svibnja. Dodatak k. „Frank- furter Postzeitung“ od subote javlja iz Kasela, da je bilo u petak u sjednici ministarskoga vijeća zaključeno, da se opet uvede ustav od g. 1831. a izbornim redom od iste godine. Vjest o pro- mjeni ministarstva, nije temeljita.

Pariz, 25. svibnja. „Moniteur“ piše: Lord Palmerston preporučio je efektivno stanje francuz- ke vojske. Pravo stanje kod aktivne vojske jest 409.000 a kod pričuva 203.000 momaka.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 27. svibnja 1862.		Svjetlosni tečaj u austr. vrod.
Papiri		
5% Kavarnice	71.—	
5% Narodnoga zajma	84.40	
Narodno banko	839.—	
Vjerovnoga zavoda	217.10	
Mijenice		
Srebro	130.65	
London	132.30	
Čarški cekini	6.30	

Meteorološki opažanja na pvdiešnoj kr. višoj realki dne 27. svibnja 1862.

Učelje	Barometar na visini 1000 m	Toplo- ta po R.	Neobla- nost	Smjer i ja- kost vjetra	Atmo- sferna vlažnost (u %)	Opaska
7. pr. pd.	332.10	33.0	15.4	10 J.	0	
2. pol.	331.87	33.0	17.3	5 O.	0	
8. u več.	331.88	33.0	13.8	1 O.	0	

Danas u 7 sati temperatura R. +15.0.

Opaska. Kod neoblake znači 0 savršeno vedro a 10 sa- svim oblakom; brojevima između 0 i 10 razumije se veća ili manja množina oblaka, različitih oblika i boja.

U 6. stupcu znači broj plamena smjer vjetra (J = ju-žno, S = sjeverno, Z = zapadno, I = isto, O = sva četiri smjera); a brojevi između 0 i 10 razumije se broj plamena, a među ovim brojevima razlikuju se i brojevi vjetra.

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

4537—567. (372)

Obznanje.

predsjedništva kraljevskog namjestničkog vijeća u Dalmaciji, Hercegovini i Slavoniji.

Obznanje. Pojedini ljudi, koji se u malom broju na- govijavaju kod nas, pokušavaju, da brižljivo nastoje oko konjeh svojih, da ih brižljivo timare i štete, a navla- stito u nakani, da bude svagda dobrih kobila, kao naj- prikladnijeg sredstva, kojim se promiče i poboljšava ko- njarstvo u zemlji. Obznanje je Nj. k. k. apostolsko ve- ličanstvo, preuzimanjem od 2. ožujka t. g. i to samo za tekuću godinu iz dohodaka, državnih ko- njarstva, za gojenje konjeh dozvoliti za kraljevine Her- cegovine i Slavonije 106 komadah c. k. austrijskih ce- kina u zlatu, i jednu godinu, da se od prištenjenih od prošlih godina kao i ove godine umaljenih nagradah za gojenje konjeh, kojih ima, koje imat će na licu popisa, Nj. k. k. apostolskoga veličanstva i na herbu napis: „da dobro usgojivane i njeguju konjeh“, i koje su dobili vlasnici kako nagrađenih, tako i onih ko-

bilah, koje su se poradi nedostatka nagradah samo po- hvaliti mogle.

Po glasu ustanovah naredbe obstojećeg c. k. po- pečništva upućenih poslova i c. k. vjerhovnoga za- povidništva vojske od 27. travnja 1857 (zem. vl. list razdiel I br. 85) imade se podieljivanje ovih nagradah izmienice u Zagrebu i Varaždinu, zatim u Osijeku i u Rumi obavljati, te će se za tekuću godinu obaviti u četvrtak 21. kolovoza u Zagrebu i u ponedjeljak 9. rujna 1862 u Rumi.

Na svakom natičalištu dopilat će se

A. kobilam sa sisajućim ždriebetom:

1 po 10 c. k. cekina u zlatu;

5 po 4

B. trogodišnjim ždriebicam:

1 po 8

5 po 3 c. k. cekina u zlatu.

Za podieljenje nagradah konjarstvenih iz državne blagajne mogu natičati:

a) kobile od 4. do 7. godine dobe svoje sa čilim si- sajućim ždriebetom (pulićem), koje su dobro tima- rene, zdrave i kriepke, te su sposobne kao dobre kobile za plodjenje;

b) trogodišnje ždriebice, od kojih se očekiva osobita sposobnost za plodjenje i koje kod upotrebljivanja za vožnju vidljivo pokvarene nisu.

Vlasnici kobilah, koji će se natičati za ovakove nagrade, imadu svjedočanstvom seoskog sudca dokazati, da je dovedena kobila ujedno sa sisajućim ždriebetom još prije, nego što je pulića oždriebila, ili njihova bila, ili da je dovedenu trogodišnju ždriebicu oždriebila ko- bila, koja je u vrijeme oždriebljenja bila njihova, i da su trogodišnju tu ždriebicu sami odgojili.

Kobila, koja je već jedanput dobila ovakovu na- gradu, može do 7. godine dobe svoje i opet natičati se za nagradu, ako na prvo nagrađjenje slijedeće koje godine opet dovedena bude sa čilim sisajućim ždriebe- tom. Kobile, koje su jurve dvie ovakove nagrade do- bile, bit će izključene od trećega natičanja.

Tako isto trogodišnja ždriebica, ako je kao takova dobila nagradu, može još dvaputa biti nagrađena kao kobila.

Od predsjedništva k. namjestničkog vijeća kraljevstvih Dalmacije, Hercegovine i Slavonije.

U Zagrebu, 14. svibnja 1862.

6420—1292. (374)

Razpis natičaja.

Na hrvatskoj glavnoj učioni u Rieci, koja se i- made početkom školske godine 1862. otvorila, imadu se postaviti četiri učitelja sa godišnjom plaćom od 472 fr. 50 novč. i kateketa sa 262 fr. 50 novč., tako da će jedan od njih, koji je najposposniji za tu službu, obna- šati takodjer ravnateljstvo miesto uz dodatni godišnje nagrade od 72 fr. 50 novč. a. vr.

Osi, koji se na ta mjestu natičati žele, imadu svoje na ovo k. namjestničko vijeće upućene molbe- nice potkriepiti sa svjedočstvom o potpunom osposoblje- nju za učiteljstvo na glavnim učionama, a osim toga do- kazati, da su podpuno višiti hrvatskom i talijanskom jeziku, te isto u kaliko već kao učitelji u službi stoje prieko nadležne školske a inače putem dolazne političke oblasti ovamo najkasnije do 30. lipnja t. g. podnijeti, dočim se na kasnije prispjehne molbenice neće moći ob- zir uzeti.

Od k. dalm.-herc.-sl. namjestničkog vijeća. U Zagrebu dne 19. svibnja 1862.

Br. 936. i 1593. g. (286)

Oglas.

Kr. sudbeni stol žup. zagrebačke daje ovim na- znanje: Da je na molbu o. Marijana Marinovića, gvar- diana samostana oo. Franjevacah u Zagrebu, kroz g. odvjetnika Viokoslava Lukinaca, radi dužnih 1019 for. 55 novč. a. v. s. p. dozvolio ovršnu dražbenu prodaju dobre gospodične Amalije Tomić Trečanske Piscičke, što no je na 22,323 for. 60 novč. a. v. sudbeno pro- cijenjeno, i u gruntovnici občinah Piscičke, Brajkovo- berdo, Jaškovo, Hrašće, Slapno, Vinskičev pod br. 45., 273., 15., 117. i 52. upisano, te da su u tu svrhu dva roka opredieljena, prvi 20. lipnja 1862, a drugi na 28. sèrpnja 1862, svaki put u 9 sati prije podne kod o- voga suda.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta ne- pokretnina, ako li se kod prve dražbe ni za više, a ni za procijembenu cijenu neprodade, kod druge dražbe i izpod procijene najboljemu nudioću izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti; i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, procijembeni na- pismik i gruntovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviješteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim si- gurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijavu, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisat morati, ako li se dioba kupovine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovina izcerpi, ništa ne- zapažno.

U Zagrebu dne 22. ožujka 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 776-gr. (365)

Oglas.

Kr. žup. sudbeni stol daje ovim na znanje: Da je na molbu gosp. Valentina Prizla, kroz g. odvjetnika Vla- dislava Vezića, radi dužnih 78 fr. 75 novč. a. v. s. p. dozvolio ovršnu dražbenu prodaju nepokretnosti Kate

Čupak, Klare Samuel i Martina Gjuraša, što no je na 931 fr. 66 novč. a. v. sudbeno procijenjeno, i u grun- tovnici obćine Varaždina pod br. 551. upisana, te da je u tu svrhu rok na 27. lipnja t. g. opredieljen u 9 sa- tih prije podne kod ovoga suda.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta ne- pokretnina, ako li se kod prve dražbe i izpod procijene najboljemu nudioću izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti; i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, procijembeni napismik i gruntovnički iz- vadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviješteni, ipak misle, da su u- pisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim si- gurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijavu, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisat morati, ako li se dioba kupovine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovina izcerpi, ništa ne- zapažno.

U Varaždinu dne 14. svibnja 1862.

Novak.

Čukac.

Na br. 14. (290)

3—2

Izrok.

Od strane k. žup. sudb. stola riečkoga kao grun- tovne oblasti do znanja se stavlja: da je Matija Muhvić iz Gerova po njegovom odvjetniku g. Faustinu Suppe-u u Rieci proti Antunu Soiću iz Krasice gornje tužbu radi opravdanja predbilježbe za uknjižbu založnog prava vjerhu glavnice od 63 fr. a. v. i kamatama 6% iz obveznice od 20. siječnja 1856 na nepokretnosti u gruntovničkom napismiku br. 37. obćine Krasice na ime Soića Antuna iz Krasice unesene kod ovoga suda predao, vjerhu koje se je pod prietnjom posljedice naznačene u §. 40. grad. post. za preslušanje stranakah ročište na dan 28. lipnja 1862 u 9 sati u jutro odredilo, i za zastupanje Antuna Soića, koga sadašnje boravište poznato nije, ovdašnji odvjetnik g. Gotthardi kao curator ad actum naimeno- van; k-jege ovi o shodnomu razpravljanju ove parnice probitačno uputili, ili ovom sudu drugoga zastupnika naznačiti ima, u protivnomu bo slučaju posljedice propusta svega toga sam sebi pripisati bi imao.

U Rieci dne 7. travnja 1862.

Kr. žup. sudb. stol kao gruntovna oblast. Predsjednik. Ravnatelj.

Br. 1244. gr. (175)

3—3

Oglas.

Kralj. sudbeni stol županije zagrebačke daje ovim na znanje: Da je na molbu Ulrika Kirchlechnera, žup- nika pregradeškog i zastupnika župne blagajne pregrad- ske, kroz g. odvjetnika Matiju p. Mrazovića, radi duž- nih 2100 for. a. vr. s. p. dozvolio ovršnu dražbenu prodaju na ostavini An- grofice Vojkfy odnosno Zige grofa Vojkfy spadajućeg imanja „Oroslavje“, što no je na 88.023 for. 89 novč. a. vr. sudbeno procijenjeno i u gruntovnici obćinah Oroslavje, Kraljevverh, Stěrmec, Slatina, Andraševac, Liepaves i Mokrice br. 13, 73., 21., 89., 13., 25. i 8. upisanog, te da su u tu svrhu dva roka opredieljena, prvi na 2. lipnja a drugi na 4. kolovoza 1862, svaki put u 9 sati prije podne kod o- voga suda.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina, ako li se kod prve dražbe ni za više, a ni za procijembenu cijenu neprodade, kod druge dražbe i izpod procijene najboljemu nudioću izručiti; zatim da je kupac dužan, uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti; i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, procijembeni na- pismik i gruntovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviješteni, ipak misle, da su u- pisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim si- gurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijavu, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisat morati, ako li se dioba kupovine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovina izcerpi, ništa ne- zapažno.

U Zagrebu, 22. veljače 1862.

Klobučarić.

Jović.

Na br. 2315. (258)

3—3

Izrok.

Od strane k. županijaskoga sudb. stola riečkog kao gruntovne oblasti do znanja se stavlja: da je An- tonija Udova Thiepoli u ime ostavštine pokojnog Kuzme Thiepoli-a iz Bakra molbu proti Mihajlu Golcu iz Liča radi hip. prenosa već uknjižene tražbine od 865 fr. 54 kr. ug. n. s kamatama 6% iz obveznice od 30. listopada 1821 s pèrvenstvom od dana 6. ožujka 1822, na nepo- kretnosti u gruntovničkom napismiku br. 152. obćine Lič na ime Mihajla Golca iz Liča unesene, kod ovoga suda predala, vjerhu koje se je u smislu §. 36. naredbe ministarstva pravosudja od 15. prosinca 1855, br. 222. d. z. l., za preslušanje stranakah ročište na dan 7. lipnja 1862 u 9 sati u jutro odredilo, i za zastupanje od- suinog i nepoznatog boravišta Mihovila Golca iz Liča ovdašnji odvjetnik g. Petar Daball kao curator ad ac- tum naimenovan; kojega ovaj o shodnomu razpravljanju ove parnice probitačno uputili, ili ovom sudu drugoga zastupnika naznačiti ima, u protivnomu bo slučaju po- sledice propusta svega toga sam sebi pripisati bi imao.

U Rieci dne 24. ožujka 1862.

Nr. 6331 (375)

3-1

Konkurs-Kundmachung.

An der selbstständigen k. k. Unterrealschule in Laibach ist die Direktoratsstelle mit dem Gehalte jährlich 945 fl. und dem Rechte der Bezensalvorrückung in 1155 fl. und 1365 fl. ö. W. aus dem krainischen Studienfonde und der Verpflichtung zur Ertheilung des Unterrichtes in den technischen Fächern in Erledigung gekommen, zu deren Besetzung hiermit der Konkurs bis 30. Juni d. J. ausgeschrieben wird.

Die Bewerber um diesen Dienstposten haben ihre an das hohe k. k. Staatsministerium zu stilisirenden und mit den legalen Nachweisen über Alter, Religion, Stand, zurückgelegte Studien, Kenntniss der deutschen und slovenischen oder einer andern verwandten Sprache, spezielle Eignung für die gedachte Stelle und erworbene Lehrbefähigung für die technischen Fächer, wie auch bisherige Dienstleistung instruirten Gesuche innerhalb des bezeichneten Konkurstermins bei dieser k. k. Landesregierung im Wege ihrer vorgesetzten Behörde einzubringen.

Von der k. k. Landesregierung in Krain.
Laibach, am 9. Mai 1862.

Br. 3178. Gr. (379)

3-1

Izrok.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke donosi do javnog znanja, da je gja. Josefina Gröblich, posebnica u Hernalsu, predala proti g. Ivanu Lechneru, vlastniku dobarah Gernje i Dolnje Bistre, tužbu dne 23. travnja t. g. pod br. 2709. za izplatu zajamnog duga od 6000 fr. a. v. s. p. i opravdanje stečene predbilježbe, i da je usljed toga za ustmenu razpravu pred sudom ovim opredijeljeno ročište na dan 24. sèrpnja t. g. u 9 sati prije podne.

Budući da tužiteljica tvèrđi, da joj nije poznato obitavalište obtuženikovo a sudu ovom nije poznato protivno, to mu je na pogibelj i trošak njegov skèrbnikom postavljen g. odvjetnik Nikola Krestić, i zato se pozivlje tuženik g. Ivan Lechner, da imađe ili dobro uputiti naredjenog si zastupnika, kako da mu se parnica k sèrsi shodno razpravi, ili sudu imenovati drugoga zagovornika, jer će si u protivnom slučaju posljedice samom sebi pripisati, što je sve to zanemario.

U Zagrebu, 21. svibnja 1862.

Klobučarić

Jović.

Br. 1143. M. (376)

1-1

Opoziv dražbe.

Dražba pokretninah Mihe Štarmara radi tražbine Jakova Hochnjeca zbog 700 fr. s. p. ovosudnom odlukom od 7. travaja, br. 923/M., na 31. svibnja i 25. lipnja t. g. određena ovime se opozivlje, s tim naročitim dodatkom, da će se dražba proti Mihi Pešu odredjena istom odlukom danah 30. svibnja i 23. lipnja t. g. svakako obdržavati.

Kr. sudbeni stol žup. zagrebačke.

U Zagrebu, 26. svibnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 206-g. 1862. (377)

3-1

Oglas dražbe.

Žup. kot. sud samoharski daje ovim na znanje: Da će se dne 16. lipnja 1862 i dne 30. lipnja 1862, svaki put u 3 sata poslie podne, u pisarni ovog suda u kući pod br. 369. za gotove novce prodavati svakovèrstne zaplijenjene, te sudbeno na 19 fr. 33 novč. a v. procienjene stvari, naime: 1 fotografčki aparat sa 1 sandukom, nešto haljinah i inih stvari. Postavlja se dakle svikolici, koji bi štogod od tih stvari kupit želili, na dražbu s tim dodatkom, da će se stvari, koje se kod

tokolirung in der Reihenfolge ihrer geschehenen Ueberreichung und Nummerirung in Gegenwart der mündlichen Anbotsteller, nachdem letzteren die Zahl der vorliegenden schriftlichen Offerte noch vor dem ersten mündlichen Ausbote mitgetheilt worden sein wird.

Der Bestanbot, ob er den Fiskalpreis überschreitet oder nicht, unterliegt der höhern Ratifikation. Bei gleichem mündlichen und schriftlichen Bestbote wird ersterem, bei gleichem schriftlichen Anbote aber demjenigen der Vorzug eingeräumt, welcher früher offerirt wurde, worüber der Numerus der erfolgten Einreichung des Offertes entscheidet.

Der vom Licitations-Kommissär nach Massgabe des Versteigerungs-Resultates als Erstèher erklärte Bestbieter ist gehalten, das erlegte Vadium bis auf 10 pCt. des Erstehungsbetrages sogleich zu ergänzen und diesen Betrag sammt jenem, welcher zur klassenmässigen Stempelung der Licitations-Grundlagen und des abzuschliessenden Bauvertrages entfällt, zu Händen des Licitations-Kommissärs zu erlegen.

Den Offerenten, welche nicht Erstèher geblieben sind, werden die erlegten Vadien gegen die im Licitationsprotokolle auszudrückende Empfangsbestätigung sogleich zurückgestellt.

K. k. Bau-Expositur.

Sissek, am 23. Mai 1862.

S u k.

Br. 2381. (359)

3-2

Oglas dražbe.

Od kr. županijskog sudbenog stola varaždinskog daje se na znanje: da je c. kr. zemaljski sud u Gradcu kao razpravna molba ostavštine iz pokojnog Ljudevita Perka, na molbu nasljednikah pokojnikovih, dozvolio javnu prodaju imanja sv. Ilija, zatim poljodieliskog orudja, marke i sviuh na ovom dobru nalazećih se pokretninah.

Prodavat će se dakle plem. imanje sv. Ilija, koje je u gruntovnom napisniku br. 1 občine sv. Ilija, br. 10. občine Beretinec, br. 64. občine Beletinec i br. 92. občine Benkovec upisano i za sad bez svakog tereta, koje je od grada Varaždina 1 sat, od varaždinskih toplicah 1 sat, od željezničkog pako kolodvora čakovačkog 2 sata udsljeno, leži pri varaždinsko-zagrebačkoj glavnoj cesti, imade dosta prostran grad na 1 kat, i dosta gospodarstvenih stanjah, imade vincerlije i veliku raskije pecariju sa mehinom, posarju cigle i 2 kèrme, broj

veřjavah, dyorištah	8 rališ	248	h v.
oranicah	109	1406	"
livadah	54	685	"
pašnikah	1	1144	"
šumeh i šikarja	150	123	"
vinogradah	16	1074	"

ukupno 340 rališ 1490 h v.

Imade pravo leva, pravo dèrvarenja iz šume „Zeljzica“ zvane, imade gornicu u občinama sv. Ilija, Beretinec i Benkovec i u novac obraćeno pobiranjadèce za urbarsku dèrvariju.

Za prodaju javnu toga imanja ustanovljuje se samo jedan rok i to za dan 30. lipnja t. g. u 10 sati u jutro u uredovnom stanu ovog suda u Varaždinu.

Za prodaju pako celog feudus instructus t. j. prieko 40 komadah rogale marve, kolah volovskih i konjskih, svinjah, šitka, vina, do 180 hvalih dèrvah, sudja, ciglah, pokućstva i ostalih zastavštinskih pokretnostih ustanovljuje se rok za dan 1. sèrpnja i sljedeće dane istog mieseca i godine u 9 sati u jutro u sv. Iliju na licu miesta.

Imanje sv. Ilija izviknut će se sa sudbeno ustanovljenom prociebnenom svotom od 48,205 fr. 59 novč.

Opis t. g. 1862. u 9 sati prije podne na licu miesta u sudu Spischkova obdržati.

Pozivlje se dakle svikolici svikolici, neka ili sami ili po punomoćniku potjeraju svoja prava ili pri ovom ročištu ili uz vrijeme, dok trajao bude dalji postupak, nego u drugom ovom slučaju samo u svom trošku, najdulje do onda, dok ne bude izrečena osuda pèrve molbe, jer će se u protivnom slučaju na temelju obavljene razprave izreći osuda o onom, što obnađjeno bude da je pravo.

Kr. urbarski sud.

U Varaždinu, 11. travnja 1862.

Novak.

Fahiani.

Br. 989. M. (363)

3-2

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudbenog stola županije zagrebačke daje se do znanja, da će se usljed molbe štamara Poljaka proti Adolfu Heragu, u skladu ovog posljednjeg u dujoj ulici u Zagrebu kuća br. 779. dne 16. lipnja t. g. i dne 2. sèrpnja t. g., svaki put o 9 uri prije podne, pokretnosti pod overlu uzelo, kao: dačanska roba i pokućstvo, u prociebnenoj vrijednosti od 117 for. 5 novč. a v. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se sa pèrvom roku samo na prociebnenu cieniu prodavati, na drugom pak roku prodavati će se i izpod prociena.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

Kr. županijski sudbeni stol.

U Zagrebu dne 16. svibnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 2881-1862. (371)

4-2

Jeftimba.

Za uređenja jednog dijela kaptolaskog terga i ulice od terga Jelčića bana na kaptol vodeće raspisuje se time javna jeftimba, koja će se dne 7. lipnja 1862 u 10 sati u jutro na gradskoj vijećnici obdržavati.

Fiskalna cijena ustanovljena je na 10,368 fr. 62 novč. a v. i začinah iznosi će 5% od iste.

Nacèrti, troškovi i gradjevni uvjeti mogu se viditi kod gradskog poglavarstva svaki dan u običnih uredovnih satovih.

Prinat će se i pismene ponude, u koliko se iste na rečeni dan do 10 sati u jutro predade, te u koliko će iste biti propisano začinom providjenje biti. Ove ponudbe otvori će se poslie doveršene ustmene jeftimbe.

Od poglavarstva kr. i sl. glavnog grada
Zagreba, dne 24. svibnja 1862.

Mlačinsk

Fering a n.

Nr. 606-civ. (319)

3-2

Editto.

Da parte della regia Tavola giudiziaria del Comitato in Fiume, ed in seguito all' istanza porreta da Cattarina vedova Anderlić da Fiume, per se e quale rapp. di suo figlio Giuseppe Anderlić mediante l'avoc. Luigi Dell' Asta sub. prez. 15 febbrajo a. c. Nr. 606, con cui chiede l'ammortizzazione dell' obbligatoriale addo. Fiume 18 febbrajo 1843 per f. 100 N. C., intavolata a favore di Regina Treves a carico di Giuseppe Slager ed a pame della Casa Nr. 402 nella contrada del fosso in questa Città, indi probabilmente distrutta — si accita l'eventuale possessore della obbligatoriale descritta a notificare immancabilmente entro un anno il suo possesso al gindizio, con l'avvertenza che in caso contrario verrà dichiarata nulla tale obbligatoriale, ed estinta la sua legale efficacia, conde il debitore.

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i pravnike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarstvu 4 for. 20 kr. aut. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predloženo je uvrštenje: 7 kr. a. vr. od tiskanja jedan put, a 14 kr. a. vr. na 3 puta. — Kratka prijava na svaki oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se puta isti uvršti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u petak 30. svibnja 1862.

Broj 124.

Neuredovni dio.

Trojedna kraljevina.

Zagreb. Ovdiešnjem društvu čovječnosti pristupiše sljedeća gospoda: Jakov Job, tvornik u Zagrebu; Gjuro Kružić, c. k. voditelj zemljišnika brodske graničarske pukovnije; Josip Benko, pekar, i Vilim Koller, gostionik u Zagrebu.

F. H. iz gorskoga kotara, 19. svibnja Noću između 16. i 17. o. m. provališe više nepoznatih lupežah, silovinom rukom posredstvom kolacah i sikirah, kroz željeznimi rešetkama učvršteni prozor, u dućan ovdiešnjega trgovca g. C. A. Kornitzera na Brodu, te noću neopazenu, odnesoše mnogovrsne od veće vrijednosti predmete, i sav šitni hakreni novac iz dućana, — tom prigodom C. A. Kornitzeru počinila šteta jest znatna, no nije još dovoljno poznata.

Lupeži su se po svoj prilici, usljed kasnije sliedivšeg priobćenja, na susjednu Kranjsku stranu prema Černomlju udaljili, jer su nekako između njih u tamnoj okolini s ukradenom robom spašeni bili.

Budući da se je bojati da će se ove godine i više takovih nepovoljnih slučajevah ovdie pojaviti, dobro bi bilo, da se od strane dotičnih vlastih u ovostranoj i onako pustoj okolini gorskoga kotara noćne narodne straže ustroje.

Dalmacija.

U Zadru 18. svibnja. Noću između 8. i 9. travnja stražni se požar, (zbog nepomnje stanovnikah) u pojati *Jure Blaševića na Maovici* kod Velike zametnuo. U pojati ovoj šeznaest pokrivenoj nekoliko osobah spavaše i u njoj sto i pedeset glavah životinje nalazase se zatvoreno. Zbog jakog južnjeg vjetra, koji duvao za čas je uništio živah mah preotelo tako, da zbog požara, noćnjega doba, vjetra, slame i sna, koji stanovnike prevladao biše, ne samo ova pojata nego i tri obližnje kuće nemili je požar u brzo progutao. U toj nesretnoj prigodi ne samo da je od 50 do 60 sitne životine izgorilo nego je još

ko više ko manje, šest osobah velikih ranah dopadnulo. Sutradan izjutra doterčao je c. k. Pretur gosp. od Benvenuti s kotarskim Vidarom Dančevićem i ranjenicima su bile rane ne samo izvidane nego je njima pomoć u hrani i odijelu udjeljena, jer su oni polagoli uništujući živalj izbjegli. Osim pomoći dane od kotarskog povjerenstva za nestajicu, na njihova su pomoć skupljeni priloz, u kojima su osobito javni činovnici udionictvovali. Pet između ranjenikah, koji se u opasnosti života nalaze, odvezli su i predali u Spletsku bolnicu, a kojoj se u stanju oporavljanja nalaze.

Iz Kotora pišu časopisu „Il Nazionale“ ovako: „Danas bijasmo svjedoci zanimive razprave u kaznenoj parnici, kod koji poslužise se sudci jezikom slavenskim. Predsjednik g. *Potočnjak* rasložio je stvar, kako se pristoji činovniku, koji je rodod Slaven, akoprem nije Dalmatinac, i koji već nekoliko godina kao sudac službuje u našoj domovini. Džrtvni odvjetnik g. *Paladino*, Dubrovčanin priobći pritažbu s onom vještinom i srlošču, kakova opazismo jarve kod njega i kod drugih prilikah.

Danas se je prvi put služio slavenskim jezikom a njegov govor odlikovase se osobitom milinom i jasnošću. Obtuženi osvjedočeni vrlim govorima sudacah o svojem zločinu odustali su od svoje obrane. Bili su osudjeni jezikom razumljivim govorećim k njihovim sjećima.

Sada smo osvjedočeni, da mogu naši sudci, samo ako im je volja, služiti se jezikom slavenskim u svim kaznenim parnicama. Samo to bi želili, da se niži činovnici vježbaju u slavenskom jeziku. A to će moći s uspiehom učiniti, kada se bude marljivije bavljali čitanjem slavenskih časopisah prisustvovajući ujedno tumačenju narodnoga jezika, koje će započeti na skoro na ovdiegradskoj glavnoj učionici.

Mi se vrlo radujemo ovoj vjesti želeći da bi i drugi sudovi ravnali se po ovom primjeru, time će se ne riećma već činima dokazati onoj učenoj gospodi, koja tvrde, da jezik hrvatsko-srbski nije sposoban za službovanje, da se strahno varaju; jer jezik sam imajući toli krasnih i vrlitih spomenikah svoje inobraženosti, nije nesposoban, već su nesposobni činovnici, koji mu nisu

vješt, jer neće da ga uče s razlogah, o kojim vdiše nećemo do govorimo.

Mi se nadamo čvrsto, da će ipak do toga doći, gdje će moći naš čovjek biti barem sudjen i osudjen u materinskom svojem jeziku, što svakako pravednost zahtjeva. Kada bude odobren učinjeni i primljeni predlog na carsvenom vijeću, da mora svaki sudbeni činovnik biti vješt jezicima svojega okružja onda će sigurno slavenski jezik biti sposoban, jer će ona za one činovnike, koji nisu baš veliki prijatelji našem jeziku, valjati poslovice: S tērbuhom za kruhom! a sviet će se začuditi onoj nagloj sposobnosti našega jezika. Dotle pacienza e speranza!

U Rabu, 17. svibnja. Na ovoj preturi, gdje čuvaju mnoge spise starih bilježnikah pisane latinškim i glagolskim slovima, već se hrvatski pišu pogodbe i nagodbe štoto zakletvu nose, zapisnike o učinjenoj zakletvi i o obećanju tuteh i ono malo još što je prosto narodnim jezikom pisati u građanskoj struci. Po dopisih vašega Lista rekao bi da drugdje po preturah pišu hrvatski i ustmene građanske tužbe (peticie); al rabskim činovnikom ne čini se da se to smije prema popečiteljstvenim dozvolam, te boje se, da im nebi stariji sud koju parnicu s toga uništio. Svakako ovdie se svi preturijski činovnici uče hrvatski i kušaju se kako će sve to pravilnije i obilatije hrvatski pisati.

Naš presv. biskup gosp. Vitenić, iza kako se je u Poreču na saboru zauzeo za našu narodnost, razlašlje svojim biskupljanom pastirskima pisma kamenotiskana ne samo na talijanskom, kako mu prije bijaše običaj, nego i na hrvatskom jeziku, a i ovo svaki jezik po baška na osebnom listu, kako da nebude talijanski, kao tobožnji gospodar s desne strane, a naš, kao sluga, s lijeve. Vriedno je da se ovo po Dalmaciji doznaje, a i s toga što olim pastirskim pismima hrvatsina izvrstna je kako nemože da izvrstnija bude i u ime svojstva i u ime rieči. Milo i koristno je čitat ih i zarad samog jezika, štoto im je baš učiteljski. Oblici mu udaraju gdje gdje na čakavštinu, al to je s toga što u biskupovoj pisarnici piše ko se derži učenoga i slavnoga Kurela, i koje, možešit, Kurelcovu ljuboslovnu učenost do-

Razmaženice.

(Nadalje.)

XXV.

Gospodin se šeće po sobi; začuje, da se gospa za stienom plače. „Bože moj“ uzdahne „zašto li mi plače?“ Nije se mogo svladati ode k njoj. Uzeo ju milovati i tiesiti. Imao je posla, dok je prestala plakati.

„Ali večerati neću, te tvoje služinčadi ne mogu ni gledati, ta takova je s tobom kao sa svojim drugom.“

XXVI.

Siedim sama u služinskoj sobi. Dug mi je čas — oko mene tako je sve tiho! „To će ti biti krasan život“, pomislim si; sada će moje družice bez gospoje krasno živjeti, a ja moram tu zimovati; neima tu ni žive duše!

U to pokuca netko po oknu. Ja se sva stresem. Ni sama neznam, kako sam pmah pogodila lko to kuca. Siedim, kao da nečujem.

Poslie začujem: „dievojko, dievojko!“ „Što tu stojiš kao ciepac kraj prozora Pro-

kope“ oglasi se netko. „Večera već davna gotova a vas od nikuda nijednoga.“

XXVII.

Čujem, da je netko došao u sobu. Otvorim vrata — starica.

„Dobar večer, dievojko. Ajde k večeri mila moja“, progovori.

„Hvala babice.“

„No ideš li?“

„Pitati ću gospoju.“

„Zašto, ta to je večera!“

„Ako dozvoli.“

Starica zamuču a tada reče:

„Idi dakle, a ja te počekam.“ Odem k gospoju, nadjem ju s gospodinom, baš se veselo razgovaraju. Gospa zavikne na me umah:

„Što dolaziš ovamo?“

„Molim, smijem li večerati?“

„Ajde, pa si večeraj!“

XXVIII.

Podjoh za staricom preko dvora k kućici.

„Vodim vam dievojku“, veli starica stupajući u kuću. U sobi siedi među ostalima Nazar, muž

černokos sa svojom ženom. U peći proška vatra veselo, svijetlo se poigrava na bijeloj stieni i na oltarčicu zastertom platnom, suhim cviećem i travom. Na policama zdiele i loncevi zeleni, smiedji i žuti. Sve je u kući tako čisto i veselo.

„Zar će kraj mene siedieti takova kraljica — he?“ ozove se Nazar. „Hoćete, da ste samo vi liep, strice jelte?“ kažem ja njemu. Ogledam se — i onaj mladić je ovdie — gleda iz kuta na me, niekako mi je čudno na sćercu.

„Zar ne?“ progovori Nazar. „Pogledaj me: zar nisam liep?“ „O i kako“ primetne bërzo jedna od ženskih.

Bijaše to milo dievojčce, imenom Katerja, rusovlasa, oči svijetle, modre, a puna kao jabuka. Rada se smijala, odgovara nebi ostala nikada skoro dužna; a okretna je bila kao vjeverica!

„Neka, neka, da nije već jelo skoro na stolu odigrao bi ti ja;“ reče Nazar. U to postavi Katerja na stol zdielu s jelom. Nazar ni reče šaljivo kažuć na zdielu:

„Tko nije obedovao, iti će mu u tek večera!“ (Dalje će sliedit.)

Berlin, 24. svibnja. Najvažniji parlamen-
tarni događaj jest razdruženje *Genbowa* i frakcija
Poroda tomu dade, pitanje, ima li se većem fra-
kcija staviti u sporazumljenje s ostalim obstojećim

(*Černogorska majka.*) Ovo dalaš pade na Mostarske saraje knjigonoša s kudjeljom u ruci, Černogorka, mati pet sinovah. Poče ja saraščer pokušavati: A što misle oni vaši jadnici? neznadu li da koliko bi presa stalo nasipice u mostarskom polju, koliko ja imam vojske? — A ona će njemu: Za krest častni i svetlu slobodu! *) Nebrigaj se, čestiti sèrdare, izlegli su ne-pilići, koji će tvoje proso pozobati; ja sam tih sama petero izvela. — (N. I.)

* Bojni uzvik crnogorski, koji njim začinja svako obilježeno govorenje.

U Zagrebu 28. svibnja 1862.

Pariz

ROSTAF

5% Narodna uštedna banka
Narodne banke
Vierovnogog saveza

Mien i Co.

Srebro	130 65
London	131 75
Carški cekini	6 20

Svjetski
 tačaji
 i
 vrod.

Meteorologička opažanja
na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 28. i 29. svib. 1887.

Ura	Barometre va vidina u par. 40rt.	Barometre va vidina beduc. na 0	Tempe- ta po R.°	Vindulata	Smiar i kust vatra	Alma- stet oborina (dada, smiar, ki voda)	Opazaki
7. pr. pd.	332.°55	331.°24	+16.0	9	0		
2. pal. „	332.°34	330.°89	+19.4	4	Ji.	1.°16	posl. pd u 1/4 s dada
9. u več.	332.°32	331.°24	+13.8	5	Ji.		
7. pr. pd.	332.°50	331.°26	+17.4	4	0		
2. pal. „	332.°34	330.°89	+20.0	1	0	0	
9. u več.	331.°06	330.°71	+17.0	1	0		

Danas u 7 satih temperatura R.° +16.0.

Odgovorni upravnik Dr. Demeter

SLUŽBENI LIST

Br. 1523-gr. (380)

Ízrók

Od strane kr. žup. sudbenog stola u Osijeku daje se ovim do obćeg znanja: Da je na molbu Jakova Klötzela, po odvjetniku gosp. Virovskomu, radi 525 fr. 360 fr. a. vr. s. p. dozvole ovisudnog odlukom od 20. travnja 1861, br. 823., dražbenu prodaja nepokretnosti u gr. zapisniku br. 679. obćine Osijeka na ime dužnika Kristofa i Kate Gilling upisane i sudbene na 25,341 f. 16 novč. a. vr. procijenjene, i dočim na dan 17. lipaja i 15. srpnja 1861 određenu javnu dražbu nijedan kupac došao nije, to se na zahtjevanje ovršitelja ovim raspisuje treća javna dražba na dan 12. lipnja 1862 u 9 sati prije podne kod ovog suda, — kamo se kupiti želeći tim dodatkom pozivlju, da će se gore pomenute nepokretnosti kod ove dražbe i izpod procjene najbolje-mu nudiocu izručiti.

U Osičku dan 10. svibnja 1862!

Nr. 961. civ. (973)

Editto

Il giud. civico, pret. di Fiume, notifica all' assente e d' ignota dimora Giuseppe Spadon, costruttore navale, ultimamente qui domiciliato essere stato presentato contro di lui da Ursola vedova Glasar, e dai residui coeredi del fu Vincenzo Glasar da Martinschizza qual creditore d' Antonio Spadon e sabato L. Mandolfo, a mezzo dell' avvocato Suppe un libello in punto di pagamento di f. 470,,61 v. a. c. s. c. a titolo d' interessi arretrati sopra il capitale di f. 3137,,40 v. a. intavolato in questi pubblici libri a peso della casa in questa città al Nr. 459 ed essersi chiesti gli opportuni provvedimenti di regioni.

Si notifica inoltre allo stesso convenuto essere stato fissato verbale contraddittorio al di 29 agosto n. r. ora 10 a. m. ed essere stato nominato a pericolo e spese di lui l'avvocato Federico cav. de Thierry affinché nella qualità di curatore lo rappresenti in giudizio nella detta vertenza, la quale verrà trattata e decisa con tal mezzo a termini di ragione e secondo il vigente Regolamento del processo civile.

Il che tutto si rende noto ad esso assente e d'ignota dimora bol presente edito, che avrà forza di legale citazione ed intimazione, affinché possa, volendo, comparire personalmente, o trarre il nominato curatore dei mezzi di prova e documenti dei quali credesse far uso a propria difesa, ovvero eleggersi e notificare a questo giudizio un altro procuratore, a fare tutto ciò che stimasse di opportuno nelle vie regolari e di giustizia.

Del giud. civico distrettuale.

Fiume li 17 Maggio 1862

Nr. 3560. (345)

Licitations-Kündmachung.

Bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume
wird am 5. Juni 1962 um 10 Uhr Vormittags die Mi-
nuendolicitation wegen Herstellung der Konservations-
Arbeiten im Schlossgebäude zu Bribir und dem dazu
gehörigen Stalle auf Grundlage des adjustirten Fiskal-
preises pr. 198 fl. 82 kr. ö. W., und am Durchfuhr-
Stations-Gebäude in Rasse auf Grundlage des adjustir-
ten Fiskalpreises pr. 104 fl. 27½ kr. ö. W., zusammen
pr. 298 fl. 9½ kr. ö. W. abgehalten, bis zu welchem
Zeitpunkte auch schriftliche, mit dem dortigen Vor-
gelegte Offerte hiermit eingebracht werden können.
Die Licitations-Bedingnisse nebst den Licitations-
Grundlagen können hiermit eingesehen werden.
Fiume am 7. Mai 1962

Novine ove izlaze svaki dan izvan nedeļe i praznika na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u hrvatskoj 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglaš opredjeljena je površina: 7 kr. a. vr. od linije na jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Erarska pristojba za svaki oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se puta leti uvrstiti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u subotu 31. svibnja 1862.

Broj 125.

Neuredovni dio.

Zagreb, 30. svibnja.

Kao što nam bérzojav javlja, posviedočiše **Cernogorci** opatovno svoju hrabrost te neima sumnje, da će slavenski oni sokolovi znati braniti junački zemljište svoje i svojih otaca. Mi smo uvjereni da neće Turcima pomoći ni dopisi uzhitjenih turkofila, ni svakojakim načinom potrošeni novci, što im ih je poslala s riedkom dobrohotnošću vlada englezka.

Polag „Gazette de France“ poslala je **papinska** vlada franuskomu kabinetu sljedeću izjavu: „Sve demonstracije protivit će papinska vlada svojim sredstvima; u slučaju, ako bi to vlada francuska namieravala zapriečiti, očitovao bi papa javno, da nije više slobodan te bi otavio Rim. Ako bi tko njegov odlazak priečio razjasnio bi opredjeljeni po papi biskup papin položaj u lice svega kćršćanstva.

Je li ova izjava istinita, nemože se tvrditi; na čini se ipak da ocela ta stvar zavisi s viešća, što je donese „S. C.“ da će naime Francezi ostaviti na skoro Maritimu i Campagnu. U ostalom, nemisli nitko na to, da bi papa Rim ostavio, buduć da mu toga ni njegovo zdravlje nedopušća.

Mexikanski general Sarragossa izdao je energičan proglas uslied objave rata od strane Francuske, u kojem valrenim riečma pozivlje na oružje proti svojim neprijateljima.

Trojedna kraljevina.

Zagreb. Dne 25. o. m. u večer bila je Rieka pozorištem gadnih prizorah, nečuvenih u kronici gradovah civiliziranoga svijeta.

Osobe vraćajuće se na kolih s grobničkoga polja, gdje su prisistvovali posvećenju zastave županije riečke, budu kod ulaza u grad po prostoti primljene živdanjem, priklanjem, bacanjem kamenja, pieska i gorućih cigarah, te su izgrednici bebarski diele svoje versili tolikim divljačtvom, da ni obzir na nježni spol nestavi granicah zulumu njihovu.

Ti događaji, s kojih se svaki izobraženi čovjek sroziti mora, trajali su više sati po noći, dok im konac nečinu vojništvo, prizvano po kapetanu građanskomu.

Žaliti je, te se nemožemo dosta načuditi, da nije gradsko poglavarstvo, kojemu je povierena skerb za usderžavanje javnoga mira i poredka, prepriečilo te izgrede i da su napadači gostiuh grada Rieke imali vremena, da te prisore divljačtva bez zaprieke predstavljaju sve dotle, dok je oružana sila morala povratiti mir, budući ga gradsko poglavarstvo povratiti nije.

Čujemo da je svieli ban g. velikoga župana križevačkoga, Ljudevita Vukotinića, kao povierenu poslao u Rieku i njemu pridrožio g. prisiednika kr. županjskoga sudbenoga stola zagrebačkoga Tomislava Cuculića, da se tim načinom spomenuti izgredi strogo istraže proti krivcem te po zakonu postupi. Nedvojimo ni najmanje, da će g. povierenik sva potrebila odrediti, da se javni mir i poredak u Rieci osigura proti budućim sličnim narušajem, i da se nanešenim bezprimiernim uvrijedam shodna zadovoljština pribavi.

⊙ Iz Platernice, 27. svibnja. Dužnost je svake države, dakle i naše hrvatsko-slavonske, privatna iili građanska prava svakoga državljanina štiti i braniti, i svašto ozledjenje toga prava ukloniti iili zacieliti. — Ovu svetu svoju

dužnost mora dan danas svaka država izpuniti, koja hoće da postoji i da zadovolji državljanom, te da oni budu spokojni, da rado plaćaju porez i da se pohvale državnom uredbom. — Zato su veliki državnici, želeći pravednom zahtjevu građanah zadovoljiti, načela pravosuđju postavili, koja valja aliditi pri ustrojivanju i izvršivanju sudstva. Ta su načela: 1. Da se **oddieli sudbenost od upraviteljstva**, i da sudac bude u izreci suda neodvisan, i u službi svojoj tako stalan, da ga nitko nemože sa službe skinuti osim opet sud. 2. **Da budu sudovi javni u sudionicam javnim** i pristupljivim svakom. Rimljani su na javnom tergu, Gerci u svagda otvorenim basilikama sudili, a kraljevi serbski i hrvatski dielili su pravdu na poljih uz potok, pod lipom. 3. Da bude **ustmena rasprava** uredna i pravilna, da se toliko nepiskara bez potrebe.

Mi ove blagodat sudstva u našoj domovini želiti moramo. Neimadosmo bo jih ni pod ustavom, prije god. 1848. niti pod kasnijom upravom niti jih žalibože sada imamo. Naši sudci županjski i gradski izvršuju sudbenost po načelih posve protivnih gornjim ustanovam, i zato naša sadašnja sudstvenost kao mera sisa sokove kukavnoga naroda, koji pod imenom sudca i suda nepredstavlja si dielitelja prava, nego čovjeka koji i krivicu silom sebi podieljenom može učiniti pravicom.

Povoda tomu mišljenju narodnomu dale se većinom rieči i diele mnogih sudacah dosadanjih, a i sadanjih. Ovo mi valja opravdati, i ja ća to učiniti navodeć neke slućajeve, koje pred svakim poglavarstvom mogu dokazati. Mienični postupak je u svih državah najberži, najostriji i mora takav da bude, jer inače propade u državi vierašija tergovina i blagostanje. Ali to neuvidja ni nieki gradski ni nieki županjski sudac jer onaj prvi jednu mieničnu overhu od 25. listopada 1861. još nije preuzeo, a drugu overhu, jer je zatvor i plienidba sajedao naredjena, neće da izvede veleći, da to nemože biti: „rešit terpiti i opet dušan biti, nego da treba dužnik od svoga duga svaki dan 5 fr. da odsluži reštom;“ — jer ovaj drugi (žup. sudac) naredjenu mu po osiečkom žup. sudu mieničnu overhu od 31. prosinca 1861. neće još da preduzme! — Ali to nije samo u jednoj varoši i županiji toga ima i u drugoj županiji, gdje nieki sudac podnesak jedan od 26. prosinca 1861. tićući se otvorenja mlinovah još ni danas riešio niti ročišta naredio nije. Mogao bih još slućaj navesti, gdje su prije dvie godine radi kuće jedne spisi ukladani, a osude još neima, jer je sud obterećen poslovima; i mnogo drugih događinjah, ali dosta je i to, da se obistini što rekoh, da sudovi nisu tako uredjeni, da bi moglo pri tom ostati.

Pitanje je sada, tko je vlastan urediti sudstvenost u domovini? Sabor! i nitko drugi nego sabor zakonom po kralju potvrđenim. — Kolika nam je dakle potreba dobre sudstvenosti, tolika nam je potreba sabora, makar da se na njem državopravno pitanje baš ni nepretresa.

Nezadovoljstvo sa sadanjom sudstvenošću i upravom u županijah i gradovih je verhunac postiglo, i mnogi vole pustiti svoje pravo nego ga tražiti. Dixi. A. B.

A. T. B. Iz Broča, 26. svibnja. Dopisnik Novosadskog Dnevnika u br. 30. pripoviedajući događaj o požaru konsulata austrijskog u Tuzli nije dobro obaviešten bio, te istine radi želim, da u čestitom Vašem listu ovaj dosti zlameniti događaj onako opišete, kako mi je priobćen od ljudi, koji su događaju od kraja do konca prisustvovali, i njime i ostecetni biti.

15. trav. t. g. u 11 sati noći upali nieki štalu susieda konsulatskog, koja je od konsulata samo pet koracajah udaljena. Konsul praskanjem vatre probudjen izbaci odmah dvie tri puške, poterči u spavaćem odielu na ulicu, te našav pokraj goruće štale bure vode počme ju na plamen bitati, dok nedodju susiedi, i u tom ga poslu neizmieniu.

Za to vrieme je obitelj konsulova iz kuće zdravo izašla, i ista služavka, koja je malo zakasnila, samo je malo po obrazu i po rukuh opečena. Jer je vietar vatra od upaljene štale gonio prama konsulatu, i zažgao ovu sgradu. Čim je konsul opazio, da konsulat gori, on poterči u svoju spavaću sobu, da donese ključ od kancelarije, i da nešto haljinah na sebe metne. Kad je htjeo odtuda da se vrati, nadje, da već stube gore i da nije moguće preko njih doći saći. On se vrati u sobu, i tu nadje, gdje već oblaci pucaju i zaviesi u plamenu stoje. On dakle odluču u tom trenutku, gdje je mogao život svoj izgubiti, kroz prozor s prvog kata saći, baci niekoliko haljinah dole, i kad su mu ljudi lotre do oblaka uzdigli, on preko njih snidje na ulicu. — U isti par je već kajmak-paša (veliki župan) dobio bio na miesto pogibelji, i tu ga zamoli Konsul, da svojim ljudmi ogradu od bašće srušiti, gvozdenu rešetku s obloke pisarne konsularske odadrieti i pieneznicu i pismoshranu blagovremeno iznieti daće, što paša svojim ljudma odmah i učini.

Iz ovoga sa službenim izvješćem sudarajućeg se opisa može se vidieti, da konsulat nije o nikakvoj droti ili zamki ni mislio, niti se je u gorućoj sobi zatvorio, — što je Serbskom Dnevniku netemeljito pisano bilo, akoprem je sviet mislio, da je vatra podmetnuta za spaliti konsula, kojeg Turci nieki za svoga protivnika derže.

Ali tko pozná odnošenja medju bečkim i carigradskim kabinetom, taj će znati, da konsul austrijski nijedan u turskom carstvu nemože biti Turkom dušmanin. To je tuzlanski paša dobro shvatio i osietio, te je pohetio na pomoć našem konsulu, kojega nam je u spasenju pisamah i novacah valjano pomogao. Tko je pako s ovim g. konsulom imao posla, taj će i paši uprav zahvaliti, što je izbavio neprilike valjanoga i revnoga zastupnika poslovah tergovacah i parbenih u Tuzli. A i raja kukavna više putah u njemu svoga zaštitnika i branitelja nadje.

U Bosni je naime raja sasvim ugujetena, i nema već ni mislih u glavi, ni čuvstva u sèrcu. Dadu i kćršćani i hrišćani od sebe činiti, što Turci hoće, pa se smiluje kadkada koji zastupnik velike sile, te neda iz čovjeka živine tvoriti.

Sada je n. p. opet izišla neizmierna daća na sirotinju, te mora se davati od svake kuće po druga oka siemena lanenoga. — Što će k tomu reći Roscher, koji u svojoj narodnoj ekononomiji tvrdi, da je preterećenje naroda daćami propast države? — Raja k tome ništa neveli, nego ako ima, daje, ako neima, a ona terpi sve muke kao što je Montezuma u Mexiku terpio; pa samo vieć: Žlo nam je, zdvojismo! i takove bezposlice! Oko Skoplja se pojavi niekoliko hajdukah i to dalmatinskih, te ubiše jednoga bega Karabega. Turci oboriše krivnju na Ivana Lučića, katolika, koji imá svoju zemlju i han, te rekoše, da su našli 4 barila baruta, raketah i druge bojne sprave pri njemu, te ga izprebijaše, i njega i braću mu i baciše u tamnicu.

Mislite li, da se je iko kćršćanin one okolice maknuo? Ne samo što su ti ljudi gledali, gdje Lučić strada, nego Turci još zadjoše oko Skoplja po selih, te povezaše i potieraše i prija-

telje Lučićeve u zatvor, i dadeše veziru na znanje, da nemogu ići na Černu Goru, jer im kod kuće nije sigurno. To sve raje iz sebe daje činili, i pokorava se tako podpunu, da ni zle rieči na Turke od nje nečujes. Ovi u nezgodu pomislili, da bi oni mogli biti slobodni, da bi im trebalo sloge i junaštva, da izvedu halihumajum, da i oni postanu paše, veziri, mudiri, effendije i t. d. Ovako im valja biti kazmedžijama t. j. kerošicim pred vojskom Derviš-pašinom.

Ima ljudi, koji traže simpatije kërsta u Bosni, da mogu na te simpatije u odlučnom času računati. Slaba će im pomoć biti od tih simpatijah. Jedina slavjanska politika može Bosnom zavladati, ali ne po simpatijama raje, nego polag načela slobode narodnosti i vjere.

U Banjoj luci umro je major Milenković, konsularski opravnik, vèrstan čovjek, koji je svoj narod iskreno ljubio, ali boljih dneva mu doživjeti nije mogao. Udes, koji nas mnoge još čeka.

Karlovač. U gradu Karlovcu nasmejala se je opet jedared bogica sreća. Nieki ovdiešnji gradjanin dobio je u švedskoj državnoj lutriji godatka od 4000 talirah (6000 for. u srebru.) Da bog da, došlo i više srebra u našu domovinu.

Opet nam valja bilježiti dva zločina, abivša se u okolici našoj.

Noćju izmedju 24. i 25. o. m. navalioše hajduci u kuću seoskog sudca V. selu Sveticah zahtievajac od njega novacah. Otevi mu do 800 for. nisu se razhladile i utalazile paklene jim strasti, već tražiše i više, česa neobdëržavši, stadoše gospodara i ženu mu mučiti svakojakim mukami, da osmieliše se mužu u oba uha, ostrim požem vèrtati, pèrste mu rezati, a ženu batom po pèrsih udarati. Izmučivši uboge ote ljude do zla boga, izmakloše oti lupeži, te jim do danas neima traga.

Čujemo hvaliti brižljivost g. kotarskog sudca Lačka Lopačića, koji je umah poslao pouzdane potierače na sve strane svog kotara osobito u šume, želiboz bez uspieha.

Drugi zločin bio je u mlinu na Kupčini, tik glavne ceste. Tamo je udario šegèrt svoga gospodara sikirom po vèrh čela tako silovito, da je život posljednjeg u opasnosti.

Ovaj razbojnik je zatvoren.

Cim više bude podobnih bezzakonjah, čim većma se bude u nas širila divlja sila izopačenih osebnih ljudi, tim više, znajmo i zapamtimo si to dobro, budu se nam podsmiehavali dušmani naši. Već je doista svega toga i prieko glava, a lasno se može svemu doskočiti, bude li samo odlučne volje i postojanosti. Gospodo silna i moguća! Pribavite nam barem u toj struci toliko, da možemo mirno cestom proći i u svojih stanih bez straha počivati! (Glasov.)

Austrija.

Prag, 26. svibnja. Kod uredništva „Hlasa“ i „Narodnih Listovah“ podpisuje se po članovima občertničkoga društva molbenica, da budu nevaljanim proglašeni izbori učinjeni u glavnoj skupštini dne 21. svibnja. Občertničko društvo broji sada 8 Nj. v. carom Ferdinandom ukupno 1011 članovah, za 627 više nego lanijske godine.

Srećakah za narodnu luteriju na korist Zdienske Havličkove razprodalo se je malo ne za dva-deset hiljadah.

„Pozor“ ima dopis od Amura, u kojem se javlja, da vlada ondje strašna skupoća. Dopis taj stigo je u Prag posle tri mjeseca.

Zagrebačke sitnice.

Jučer čitismo na uglima izvanredan oglas, u kojem obnaruđuje kërčmar Šroif u gradskoj pivari, da će odsele prodavati čašu piva po dvanaest novčićah. Mnogoga nemalo zaleće ova tobožnja dobrohotnost prema obćinama; mnogoga špekulanta imajućega zlatnu zalihu žita dirnu neugodno ova vješt, jer se uplašio misleći, da pada ciena njegovej robi; prijatelji piva razveselili se dušom i sèrcem, da će moći barem odsele dobiti za manji novac dedoctum amarum, što ga je morao dosada vèrlo skupo plaćati; a mi kojima je poznat pravi uzrok nagle te promjene nećudiamo se ni najmanje g. Šroifu ni njegovoj jučer oglašenoj umaljenoj cieni al nam bijaše i jest i sada žao svih zagrebačkih pivopijah, budući da su bili takorekuc

odvisni od samovolje jednoga jedinoga čovjeka, koji je s niekakovom nadutešću prodavao za skupe novce robu, koja se još ni najmanje idealu pitja, koje pivom nazivamo, približila nije!

Nu moram već jedared da priobćim obćinama što je sklonulo g. Šroifa, da umali cieniu svojem pivu; — to je *natiecanje* i jošie nešto drugo. Istoga dana, gdje je on ovaj odlučni korak učinio, otvori svoju gostionu sa liepim vèrtom g. Richter u Nikolićevoj ulici, *kod lipe* na prodaje izvrstno *gradačko pivo*, koje je zbilja vriedno svojega imena, za istu cieniu, za koju smo pili dasad našu domaću!

G. Richter, koji se je uvijek odlikovao uljudnim i čednim svojim ponašanjem naprema svojim gostima, nabavio si bladiopicu, koja mu u vèrtu stoji te će skèrbiti zato, da zadovolji kroz celo lieto davnoj već želji naših Zagrebčanah, koji hoće, da valjano ugase svoju žeđu.

Bilo bi sigurno od velike hasne, da se i u drugim stvarima dočekamo podobnoga natiecanja; jer samo tim načinom može se na put stati samovoljnom gulenju od strane pojedinih sebičnjakah!

Bèrzojavne i najnovije vesti.

Petrograd, 29. svibnja. Iz dobre izvora doznajemo, da će veliki knez Konstantin doći u Varšavi kao namiestnik a da će mu Wicłopoljski biti pomoćnikom.

POZIVNICA.

Uljudno se ovim pozivlju p. n. gg. odborici i članovi društva za poviestnicu i starine Jugoslavenah, da u što većem broju dodju na glavnu skupštinu, koja će se sutra t. j. 1. lipnja dèržati u 10 sati u dvorani narodnoga doma.

Od društva za poviestnicu i starine Jugoslavenah.

Gj. Deželic.

Na zahtievanje g. urednika „Glasnošica“ i dèržeći se poslovice „audistur et altera pars“ priobćujemo u današnjem prilogu „Narodnim Novinam“ odgovor istoga gospodinu dra. Miroslavu Dražiću na njegov članak u 87. broju „Narodnih Novinah.“

Uvidjamo iz olog odgovora, da je g. dr. Dražić g. uredniku „Glasnošice“ veliku nepravdu učinio i zato želimo, što smo onom dopisu u 87. broju naših novinah prostora ustapili.

U ostalom scienimo, da se je g. Svietin svojom „sviedočbom“ nemalo prenaaglio; jer kako haš saznasmo iz priobćenoga nam pisma primio je on od dra. Dražića ujamčeni mu 100 for. do tri forinte! Čemu tolika luka za takovu malenkost?

Ovom prigodom prisiljeni smo očitovati javno da nas ovakova medjusobna napadanja naših domorodacah diru vèrlo neugodno, te bi iz sèrca želili da jedared prestanu *slične horbe* u našoj domovini, koje nas ezoglasuju po izobreženom svieta.

Učr. Nar. Nov.

Tečaj papirah na e. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 30. svibnja 1862.

Papiri.	Svjetlosni tečaj u austr. vred.
5% Kovovnice	72 —
5% Narodnoga zajma	84.45
Narodne banke	840. —
Vierovnoga savoda	218.40
Mienice.	
Srebro	130.25
London	131.50
Čarški cekini	6.30

Meteorologička opažanja

na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 30. svibnja 1862.

Ura	Barometar va vjetro u par. obr.	Barometar va vjetro redoc. na 0	Toplo- ta po R.°	Nobla- ta	Smjer i ja- kost vjetra	Atmo- sferička oblačnost (dela, nepog. tada)	Opazka
7. pr. pd.	331.17	330.17	15.9	8	0		
2. pol. „	331.23	329.75	21.3	4	Jas		
9. u več.	331.25	330.32	16.2	9	Jas		

Danas u 7 sati temperatura R.° +15.0.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 482-g. 1862. (381)

3-1

Oglas dražbe.

Zup. kot. sud. kraljevički i Pribić dade ovim na znanje: Da će se dne 16. lipnja i dne 8. sèrpnja 1862, svaki put od 9 do 12 sati prije podne, a ako bude potrebno, i od 3 sati poslije podne, u dvoru Krasinci u Vivodini za gotove novce prodavati svakogvrstne zaplijenjene, te sudbene na 685 for. a. v. procijenjene stvari gospodina Daroslava Tomića, nalme: razno posudje vinski, kao i vino od godine 1859., sa stran Vatroslava Fuchsa, zastupanog kroz odvjetnika g. Josipa Jeganica. Pozivlje se dakle svikohci, koji bi zbogod od tih stvari kupiti želili, na dražbu s tim dodatkom, da će se stvari, koje se kod prve dražbe ni za više, ni za prociebnenu cieniu neprodaju, kod druge dražbe i izpod prociebnenu prodavati.

Zup. kot. sud. kraljevički.

U Pribiću dne 14. svibnja 1862.

Kotarski sudac
Svignin.

Nr. 1258. (352)

3-1

Editto.

E' da rimpiazzarsi il posto di maestro spazzacchino in questa Città; per cui col presente viene aperto il concorso sino a tutto il giorno 30. Giugno a. c. coll'avvertenza agli aspiranti di esibire a questo Magistrato entro il detto termine le corredate loro istanze, e segnatamente oltre alla fede di nascita, quella sulla idoneità nel mestiere di spazzacammini, loro condotta e servizi prestati finora.

Sono inorenti al suddetto posto gli obblighi di spazzare i cammini in uno dei due riparti della Città, nei termini e modi stabiliti del concernente regolamento, del 8. Novembre 1858, e vi sono annessi, oltre al soldo annuo di fr. 56 pagabili dalla Cassa Civica da 3 a 3 mesi posticipatamente, gli emolumenti e le mercedi da corrispondersi dai proprietari di stabili, a sensi del regolamento in vigore, ostensibile nella Cancelleria gremiale, alle solite ore d'ufficio.

Del Civico Magistrato.

Fiume, 20 Maggio 1862.

In assenza del Preside Magist.

Il 1. Giudice Rettore Comun.

Ernesto de Verneda.

Nr. 712. (367)

3-2

AVVISO.

Dietro la notificazione del Direttore Generale delle Dogane in Ancona d'ito. 6 corrente verrà aperta nel corrente anno la solita fiera in Sinigaglia, che durerà dal 20 Luglio all' 8 Agosto p. v. senza proroga di sorta, e colle consuete norme e discipline in rapporto alle franchigie nelle operazioni del traffico.

Fiume, 15 Maggio 1862.

L' I. R. Ispettore Marittimo

B. Matullin.

OGLASNIK.

Br. 368.

6-3

Novo veliko novčano ždriebanje

od

1 milijuna škudah,

kojega samo vaditi će dobitak

3 srećke državnom vladom ujamčene.

Izborna srećka stoji 10 fr. a. v. Polovica srećka stoji 5 fr. a. v.

Medju 16.500 dobitakah najveći su dobitci: 250.000 mark. banko, 150.000 m., 100.000 m., 50.000 m., 25.000 m., 20.000 m., 15.000 m., 6 puta 12.500 m., 10.000 m., 7500 m., 3 puta 5000 m., 4 puta 3750 m., 5 puta 3000 m., 80 puta 2500 m., 85 puta 1000 m., 105 puta 500 m. etc.

Početak ždriebanja: 12. dojdućega mjeseca.

Moja obć poznata poslovna poslovnica jest:

„Bejli blagoslov kod Cohna.“

a kojom su često a tečajem posljednjih mjeseci tri puta najveći dobitci učinjeni.

Izvanjske naručbine s poslasticama i usajudaljenje pokrajine odpravljam točno a uredne popise sgoditakah i dobivenih novacah dostavljam odmah, pošto je ždriebanje riešeno.

Lus. Sama. Cohn,

novčar u Hamburgu.

Br. 202.

12-12

Vinotočje izvan trgovine

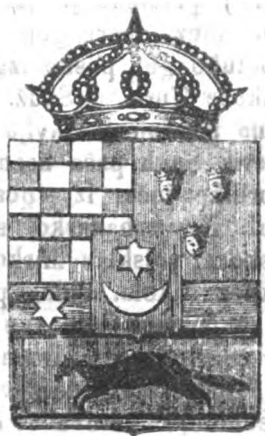
ili prieko sokaka:

vèrlo dobro staro sv. ivansko po 44 novč. a 1857. god. medjumursko po 56 novč. oka u trgovini vina i kèrkah pićah kod „purana“ u dugoj ulici br. 335.

U istoj trgovini toči se slivovica po 52, 60 i 80 novč., pak po 1 for., i stara sriemška po 4 for. 40 novč. oka. Na vedro prodaje se vino i slivovica jelinije.

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznično
na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću
u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjsku, kojna će se
list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglas opredjeljena je površina: 7 kr. a. vr. od linije sa
jednom put, 14 kr. a. vr. sa 8 puta. — Erarska pristojba za
svaki oglas iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se
putah listi uvršiti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u ponedjeljak 2. lipnja 1862.

Broj 126.

Uredovni dio.

Proglas.

Budući da će se savsko kupalište u TERNJU za
ovo ljetu 1. lipnja t. g. otvoriti, to je ovogradsko
poglavništvo za predusriješiti svakoj nesreći ozna-
čilo u savskom kupalištu mjesto, gdje se svaki
bez ikakova straha i najmanje pogibelji života kup-
pati može.

Stavljajući ovo obćinstvu do znanja mora o-
vogradske poglavništvo primietiti, da neće podni-
pošto tētpiti, da se itko izvan naznačenog jedinog
za kupanje opredjeljenog mjestu u TERNJU kupa,
ili prieko granicah istog kupališta dalje u Savu
prolazi ili pliva; te da će se svaki, koi se ovaj
zabrani pokorovao nebi, po §. 338 k. z. zatvo-
rom od 3 dana do jednog miseca kazniti.

Isto tako zabranjuje se kupati se bez plivačkih
hlatah, zatini u kupalište pse sa sobom voditi, kao
i u pojedine kabine zavirkivati pod prietnjom globe
od 5—20 f. odnosno zatvora od 1—4 dana.

Kod savskog kupališta ulaze se za spasenje
života potrebite sprave, koje su povierene plivanju
viešoj i inače pouzdanjoj osobi.

Nad izpunjenjem ove naredbe bditi će gradska
straža, koja će počamši od gorenavedenog roka
za vrijeme dok kupanje trajalo bude, savsko ku-
palište nadzirati.

Od poglavništva sl. kr. i gl. grada
U Zagrebu dne 31. svibnja 1862.

Načelnik
F r i g a n.

Neuredovni dio.

Zagreb, 1. lipnja.

Uredno obnavođevanje *Goyonova odsiva iz*
Ninta nećini ni u Parizu ni u Torinu očekivani
ili bolje rekuć sudjeni utisak.

Talijani vrlo su nezadovoljni s neizvjestnom
odvlačnom politikom cara Napoleona.

U konsistoriji, što se ovih danah u Rima
obdržavala, opomenu papa sve prisutne, da mole
boga za obraćenje talijanskih svećenikah a jedno-
ga napuljskoga biskupa. Uskied toga zahtieva
stožernici, da im Antonelli tu stvar razjasni; no
ovaj očitovao, da se stvar s ničom nije promienila.

Konsistoriji prisustvovala samo petnaest au-
strijskih biskupah.

Imenovanje velikoga kneza Konstantina za
kraljeva namiestnika u Poljskoj čini se, da nije
osnovano na puku glasu. „S. C.“ veli, da je re-
čeno naimenovanje od velike važnosti tim većma,
što će ostati uz Konstantina i Wielopolski, kojega
se program — podpuna autonomija Poljska — ima
sada oživotvoriti. „Wielopolski je panslavista; a
poznato je da veliki knez Konstantin prija istim
načellima. Njegovo poslanje u Varšavu s Wielo-
polskim ad latus po svoj je prilici u tiesnom
odnošaju s rusko-francezskim savezom.“

Ugarska.

Pešta, 27. svibnja. Urednik časopisa „No-
vilag“ g. Ivan Vajda proglašen je od vojničkoga
suda radi pomanjkanja dokazah nedužnost zločina
poremetjenja javnoga mira. Magjarske novine „Pesti
Lapok“ tvrde, da su neistinite sve vesti javlja-
juće, da će preuzv. g. Majláth stupiti u državnu
službu.

Iz Szabolcsa pišu časopisu „Id. - Tan.“
da je ugarski namiestnik, grof Pálffy prigodein
svojega putovanja očitovao, da će biti čim prije
sazvan ugarski sabor.

Austrija.

Iz Beča, 27. svibnja. Ministarstvo vojnič-
tva proglasi, da neće odgovarati na kritiku odbora
o vojničkom proračunu, ali da će poslati kući po-
klisarah memorandum. Odbor zaključio uskied toga,
da ima ministar vojničtva onda stoperv predložiti

svoje mnienje kući poklisarah, ako se nebada mo-
gao s odborom složiti. Ministar zahtieva, da se u
mirno doba ustanovi vojnički proračun na 92 mil;
odbor hoće da dozvoli samo 82 milijuna.

La v o v, 25. svibnja. „Partyzant“ tajno izla-
zeći časopis, radi kojega bijaše proti niekojim o-
sobama iztraga povedena, izlazi na dalje i to u
zadnje doba u Przemysli.

U Velkom Mezircu u Moravskoj na-
mieravali su ondiesnji Niemci, kojima je vodja
odvietnik Schwab izrinuti iz službe dosadanjega
školskoga nadzratelja, g. dr. Skřivana, pošteni na-
rodovca obluživši ga kod kotarskoga suda. Nu ko-
tarski sud zabaci tu tužbu a gradjanstvo podade
g. Skřivanu adresu povieranja s 136 podpisah.

Serbija.

Iz Beograda javljaja Serbskom Dnevniku da
tamo u prošli petak malo što nedodje do su-
dara sa Turcima. Poslije podne oko 5 satih
pratio je jedan serbski žandar dva pijana Tur-
cina, da nebi činila i dalje kakva izstupljenja.
Kad s njima dodje pod kapiju, gdje ima turska
straža, izlete nizami, da otma od njega Turke.
Žandar im kaže, da je on u svanju i da ga ostave
na miru, i kad nizami opet na njega navoljivaše,
masi se za grutje. Tu ga jedan nizem udari odo-
strag kundskom po glavi, da se žandar odmah
stropošta. Nizami onda navale na njega, te ga na
više miestah teško rane; međjutim su drugi nizami
pijane Turke u stražari sekřili. Na ovo pozalvora-
še se u častu svi dućani, turske erlije stadoše se
kupiti, isto tako i Serbah sleže se više stolinah i
samo dolazak serbako žandarmarije što predupredi
kervopolice. Kao epizoda se saobćava to, da
su serbska dieca tom prilikom jednog turskog sol-
data, što je kod jednog topa na bedemu varaškom
stajao, kamenjem otierala, a top na turski grad
saperila!

Turska.

Serb. Dn. dobio je iz Mostara pod 14. svibnja
od svojega pouzdanoga dopisnika sliedeći dopis:

Razmaženče.

(Nadalje.)

XXIX.

Večeramo. Katēlja govori, šali se, ali se
ipak čini, da ju nešto muči. Staricu siedi tiho
zamišljeno; samo Nazar je dobre volje, govori,
šali se, smije, kaže zube. Na mladića nisam više
ni gledala.

„Pa kako dugo već služiš mladu gospoju?“
pita me starica.

„Kako je krasna!“ primetne Katēlja.

„Što koristi, kad gleda tužno, da se mora
i mlieko s njezina pogleda skisnuti“ reče Nazar.

Starica duboko uzdahne.

„A naš gospodin, kako je uljudan —“ „Daj
Bog, da mu bude i žena takova!“ reče starica.

„Kako ćemo jošte mi živjeti?“ progovori
jedna od ženskih stihah te pogleda na me kano da
će me što pitati. No ja mućim.

„Kako Bog da, golubice moja,“ reče stara.

„Kako bude, tako bude, proći će i to,“ o-
glesi se opet Nazar.

„Jedimo sada! Zašto nejedeš, Prokope? Zar
si se sietio neke gospoje ili ti je pala u oči ova
kraljica ovdje?“

„Ni u snu nebi se rado nje sietio. Bezduš-
niće!“

„Je li zločesta naša mlada?“ upita Katēlja
a svi poglednu na me.

„Zla,“ odgovorim.

„Bože, ja sam to i slutila! ubogo moje
diete!“ — Spusti se k kolievci, kano da će svo-
jim tielom dietešće prikriti.

„Nije vrag tako čern kako ga kažu,“ ozove
se Nazar. „Čemu se odveć bojati?“

Mladić ne govori ni rieči. No kamo pogle-
dam tu mi neputu njegov pogled.

XXX.

Po večeri biežim kući te čujem za sobom:
„Lahku noć dievojko!“

„Lahku noć“ odvratim te odtērčim. Serce
mi bije, mislim o svem što smo govorili i što
sam vidjela. Prokop mi je pred očima, siećam
se i gospoje. Istom je došla, a već se sve na
nju tuži. A zašto se Prokop obazira na me? Kako
je mio i krasan!

XXXI.

Prokop dadevi; jedni, mieteni, prešlo je i pol-
godine. U butoru se čini, kao da je sve mirno,
no da tko pogleda nutar, što bi sve u njem vi-
dio! Ljudi bi išli spavati s plaćem i kletvom, usta-
jali bi u plaću i kletvi. Mlada gospoja dobavila
je svim težka posla, gorka plaća i leleka. Ni ma-
lena diećca nisu bila bez posla; čistila su vēr,
pala patke, da sami sakati nebijahu bez posla —

siedjahu u vēr, da plaše ptice. A svaki taj po-
sao znala je gospoja začuuti psokama i ukorima
koji su bili gorji od svakoga ma i najtežega rada.
I sam Bog neka znade, što ima u sebi tako stra-
šna, jedan pogled, pa kao da je čovieka ubola u
serce. Susiedna ju gospoda hvale, da je dobra
gospodarica. S perva nadasmo se boljemu od
gospodina, ali ne za dugo. Bio je dobar, no sa-
svim pod šlapom.

Kad je gospoja vikala ili neka je od jeda u
nesviest pala, ljubi joj ruke i noge te viče na
nas kao i ona: „Da vas kervnik nosi! Samo nas
sērdite.“

„Nebude iz njega ništa, je sam to umah znao
da će biti rob, već onda, kad je dao Usti onaj
obied na put,“ rekao bi Nazar više putah.

„Da ja imam takovu ženu, posadio bih ju u
mravište.“ Tako govori, pa se smije iz svega gērla
njemu je sve u svijelu šala. A koliko je suzah
prolila Katēlja! Uzima diete na ruke te plače,
dok si serca neplaši. I Prokop je počeo tugovati.

Uviek je zamišljen, niti se sa mnom neras-
govara.

„Zašto ste tako tužan?“ pitam ga jedan ve-
čer. — On mi nhyati ruku, pritisne ju k sebi i
poljubi. Nisam se jošte ni ogledala, a već ga
nije bilo.

(Dalje će sliedit.)

„Između 30. travnja i 1. svibnja došli su naši hrabri Crnogorci do Nevesinja na dva sata hoda u selo Zalom i udare na turske komandije, koji su se iz Gacka vraćali, i otmu im 600 konjaka i očeraju u Černu Goru; posijeku turska memura, koji su ih pratili, a drugi su bili keršani, njih puste samo im poskidaju kape i pošlju ih u Mostar golglave. U putu sretno ih Derviš-paša i oni kažu sve po redu, a on ih pošlje u Mostar na trgovce, da im dadu fesove i ovi im dadu do stotinu fesovah. To se dogodilo, kad je Derviš-paša bio došao u Mostar, kad je postao muhirom i kad je Omer paša polazio u Skadar iz Mostara. Turci Nevesinjski za osvetu Srbima udare na selo Šipačko blizu Nevesinja i porobe sve, gdje god što nadju, očeraju 6000 glavah stoke koje sitne koje skupne u Nevesinje. Mnogi su naši pobiegli u šumu u hajduke. Sad je izdata zapoviest u Mostaru, da svi idu na vojsku i Srbi, i Latini, i Turci. Raja se obrati na evropske konsule, ali ovi joj odgovore: u svakom carstvu idu svi podanici na vojsku u vrijeme nužde, dakle i raja treba da ide. Ali načini tako ruski konsul gosp. Bezobrazov. Kako to začu, odmah usjaše na svoga bata, pa otide k Mahmut-paši mostarskom, pa ga zapita, gdje mu je carski ferman, kad hoće i raju u vojsku da uzima. Mahmut neimade ništa na to odgovoriti. G. Bezobrazov reče: Kad hoćete da ide i raja na vojsku, a vi im podajte oružje i tain; i to neću da idu s Turcima, već neka raja ide baška, a Turci baška, i neka oni imaju svoga bimbašu, a Turci svoga. Ako tako nemogu ići, neće nikako.“

„Na ovaj postupak ruskog konsula prodju se Turci raje, jer vele, ako damo vlasima oružje, onda će vlasii udariti na nas, pa bolje nedati. Kad je Derviš-paša došao u Mostar, doveo je jednoga Crnogorca, popa Mila Kovačevića, i ovo ga sada u Mostaru, uvijek ga Turci čuvaju. On je izbjegao iz Černe Gore, jerbo je nešto skrivio, a bio je kapetan. Svi hercegovački Turci dignati su na vojsku, malo ih ostalo kod kuće i svi se boje, da će Crnogorci skoro uderiti na Mostar. Oko Mostara čuvaju 500 bašibozukah. Turci vele: kad je Crnogorac došao u Zalom, on će doći i u Mostar. A nije im strah ni prazno, jer od Zaloma nema više no 6 satih hoda, a uskoci svuda tamaraju, pa mogu časom doći i u Mostar. Derviš-paša je u Nevesinju, jerbo nesmije dalje ići. Zalom je tiesni klanac, tu vazda ima hajdukah. Vojska mnoga prolazi kroz Mostar. Bašibozuci se neprestano kupe.“

Ovo je pismo vrlo zanimljivo i kazuje nam, kakvo je razploštenje bilo u Mostaru prije no što je došao glas o Nikšiću. Čitaocima će biti mnoga stvar jasna, kad spravna ovo izvješće s onim (većinom turskim) izvješćima, što smo ih od prije saobćili.

Od ostalih izvješćah, koja dolaze od srbjske strane, da spomenemo to, kako u Bosni listom popisuju Turke u bašibozuke, da ih šalju na Crnogorce. Skupit će ih se što na Raši, što na Višegradu (na Drini) do 70 hiljadah momakah i vodit će ih Mehmed-beg Testekredžić, Mehmed-beg Duvjak iz Travnička, Ibrahim-beg iz Lijevna i Fazli-paša. Stanje ovih bašibozukah opisuje se kao vrlo hrdjavo.

Za g. Zegu piše „N. z.“, da nije istinito, što je isti list prije javio, da je okovan na Cetinju, jer je Zega tamo sasvim slobodan.

Jedan francuzki list piše, da je knez Nikola poslie osvojenja Nikšićkoga grada sakupio senat crnogorski i kazao mu, da odsada svaki Crnogorac ima ići u boj na dušmana. Rieči kneževe primljene su s oduševljenjem. Na Cetinje dolaze kako isti list javlja, svaki dan englezki i francuzki putnici; da li ovi dolaze, iz ljubopitstva ili kakvim poslanstvom od svojih vladah, to se nezna.

Rusija.

Petrograd, 24. svibnja. Tajni odbor izdao je ovih danah proglas na vojsku, u kojoj se vojnici pozivlju, da se sietu vremena, u kojem živu, i uboga naroda, sirote domovine i da budu pripravnici.

Varšava, 24. svibnja. Osim Stražnice, Pobudke, Prawdziwoga, Patriote i Glosu bratniego izlazi ovdie novi tajni časopis s naslovom: Mien-czenica.

Berzovjavne i najnovije viesti.

Dubrovnik, 31. svibnja. Pošto je Abdi paša poseo nahiju bielopavlovačku (na sievero-

istoku Crnogore) presieko je jedno krilo Turakah Mirko (otac kneza crnogorskoga) od glavnoga zbora i potuko ga, poslie izgubitka od 500 momakah uzmaoše Turci u Spaz.

„Berzovjavna pisarnica“ javlja iz Mostara od 30. svibnja: Ferik Salih paša krenuo je sa 2000 momakah od prilike jučer iz stoca da se sjedini s Derviš-pašom. Na arbanaskoj strani upravlja, vele, crnogorskom vojskom Mirko a proti Hercegovini sam knez Nikola. Polag posljednjih viestih držali su se Nikšići jošte sve jednako.

Berlin, 28. svibnja. Današnji „Sternzeitung“ javlja: Predsjedatelj državnoga ministarstva, princ Hohenlohe, odputovat će danas na prični saviet svoga liekara radi oporavljenja svojega poromećenoga zdravlja na stolicu svoga plemena u Košentia. Za njegova izbivanje vodit će ministar v. d. Heydt predsjedništvo državnoga ministarstva.

Bruselj, 28. svibnja. Današnji „Indépendance“ javlja: Merkez Lavalette odlazi danas u Rim. General vojvoda od Montebella upravljać će mjesto generala Goyona tamošnjom posadom.

New-York, 16. svibnja. Thompson, od glavnoga štaba generala Beauregarda-a, posietio je tabor unionistah pod parlamentarskom zastavom. Savezna vojska usela je Pensacolu.

Odgovor

na uvodni *) članak „Narodnih Novinah“ broj 121.

U uvodnom članku „Narodnih Novinah“ br. 121 datiranom iz Zagreba 24. svibnja pripovieda se, da je neki čoviek oborutan u kuću občinskog pandura R. . . . . došo, te samo od ukucanke zahtievao, da mu dade novacah, te da je, vidivši da tudje nikakvoga blaga neima, opet otišo, pošto je još za stan niekog obće poznatog gradjanina upitao. —

Upitna je ukucanka pozvana pred ovogradsko satništvo izjavila pod 27. t. m. da se je taj čin, o kom se ovdje pripovieda, dogodio u kući županijaskog pandura R. . . . . u kome se dakle obziru zadržaj ovog članka ispravlja.

Nu buduci je ovaj članak kadar stanovništvo k mienjenja dovesti, da ovo gradsko satništvo zanemaruje svoje dužnosti glede bdijenja nad siegurnosti i imetka i osobe **), to je ovogradsko poglavarstvo primorano ovomu članku odgovoriv priobćiti, da se je isto neodvlačno poslie učinjene opisane prijave svimi na službu mu stojećimi sriedstvi poslužilo, da tobožnomu zločincu u trag udje.

Nu svako nastojanje oko te svérhe ostade bezuspješno, zato ovo poglavarstvo imade posve dovoljnoga temelja predmievati, da je ta prijava netemeljita, upravo kao što je bez temelja i onaj glas, što no je puko po celom gradu, da se je slični slučaj dogodio kod gospoje Č. . . . u dolnoj ilici, koja gospoja upitana o tome izjavi pred poglavarstvom, da joj o svemu tome ništa poznato nije. —

Priobćivajući te neumiroenje stanovništva, da je se još na znanje, da su se od nieko već doba podvostručile noćne straže, te da će najozbilnija skrb ovogradskog satništva kao što i do sele to i u buduće biti nastojati svom snagom i svimi zakonitim sriedstvi da se gradjanstvo od napadajah na njegov imetak i njegovu osobu sačuva.

Od poglavarstva sl. kr. i gl. grada Zagreba dne 31. svibnja 1862.

*) Moramo očitovati da se podobni događaji u uvodnim člancima nikada nepriobćivaju i da toga ni mi učinili nismo. „Uvodan“ članak jest kod nas sasvim nešto drugo, te zauzimlje u našem listu prvo mjesto a nestoji pod rubrikom „Trojedna kraljevina.“

Učr. Nar. Nov.

**) Toga nismo mi ni najmanje namieravali; pa nam je vrlo drago, što se ta viest nije obistinila. Mi smo osviedočeni, da gradsko satništvo zadovoljuje svojoj dužnosti, nu ipak nije moguće da u svakom slučaju zaprieči ovakova nasertanja, jer bi se onda morala svaka kuća posebnom stražom čuvati; što se dakako izvietiti nemože.

Učr. Nar. Nov.

Nikšićki grad Onogošt ili Onogošte.

(Iz „Srbobrana.“)

Taj je grad u Hercegovini oko pol sata k zapadu od garišta i razvalinah Trebieških blizu glavice. Taj grad obteče rieka Virovštak, koja izvire i dolazi iz Gornjeg Polja i u Slivlju se sastavlja sa riekom Gračanicom ondje ponire.

Između Granice i Virovštaka ima još rieka Merkoštica, koja izvire iz Trebieške Glavice, i rieka Grabovnik, što ističe kod sela Studenacah; no i ove obadvie upadaju u Slivlju u ponor. Najglavnija je rieka Granica, koja teče odprgo iz Župe kraj turskog sela Turjače, i kraj srbjskih selah Magnićah, Ozrenića, Raostića i Beršna do svoga ponora u Slivlju. Slivlje je Nikšićko polje, gde svašto rodi, i gde se dvaput kost prieko lieta, a zato se zove tako, što se tu u jesen i u prolieće rieke slivaju i voda se ustavlja po nieko vrijeme, da je ponor ne prima posve. A ponor je jama u pećini, u kojoj upadaju rieke Gračanica, Merkoštica, Grabovnik, Virovštak, Kusinja i druge riečice, što lieti presanu. Vode, što tu poniru tek na tri sata daleko otale izviru pod Piešvačkim selima Stubicom i Povijom, i otud im je ime Gornja Zeta, koja teče kroz Bielopavlice između Ostroga i Černe Gore i upada niže Podgorice u rieku Moracuh.

Kako se tamo priča i po starini kazuje, Nikšići se zovu od *Nikše*, koji je bio sestric Nemanjiću, i koji je sa svojim ajakom, kraljem Stepanom Volkanovićem zidaao Doljno-Morački manastir, koji slavi veliku Gospodju. U Kertolima ima *Nikšina Glavica*.

Dugo se odopirala Turcima Hercegovina, počem su već odavno bili Bosnu prievaram preuzeli, kao i ostale zemlje po Evropi; Turci su se svakojako starali, da osvoje Hercegovinu bar do Černe Gore, i zato su najviše na junačke Nikšiće udarali, koji su im najviše na putu bili, smetali im napredovanju i kao kost u gertlu stajali. Sedam je pašah s vojskom na Nikšiće udaralo, i od sedam je šest s vojskom ondje poginulo, a sedmog po imenu Džin-Aliju ili Džinajliju uhvati živa u Gornjem Polju Gornjopoljac Vuko Jušković Ugrenović Trebiešanin i Andrija Batrićević Vojvodić i Milo Skočaić. Toga pašu podadu Vlastelinoviću sestricu Juškovićevu Gornjopoljcu, da ga po rieči poprati doma, no od niekud zato čuvši Rišnjani izadju pred njih, te okrenu Vlastelinovića sa sobom i dobiju od njega Džinajliju crnoga hrišćanskog dušmanina, i predađu ga Mletčanima, a dužd od Mletakah nato dade Vlastelinoviću dostojanstvo konta ili grofa.

Kad su vidili Turci i poturčenjaci, da nemogu silom i junaštvom pokoriti Nikšiće, a osobito sultanu bieše knez na ruku, te prizva u Stambol paše od Bosne i od drugih ejaleta, i učio vijeće, kako bi te Nikšićke vitezove barem nadmudrio, da mu se otvori put Černoj Gori, koja je od zamande Turčinu tron u oku, jer vazda odonud sebe kobi, a zar će Bog dati, da će i doslutiti! Tada se i dogovoriše u Stambolu na divanu, da Mahmud-Begović pečki paša to uzme na se, i da se postara kao potomac čuvenoga i sa ženidbe Maksima Černojevića nesretnoga stradoca Miloša Obrenbegovića, da privoli Nikšiće, da samo znadu za stariještvo sultanovo. Mahmud-Begović povrativši se iz Stambola u Pečdoma, dozove nieke poglavice Hercegovačke na vioru, te se kao i sam rodjeni Hercegovac i naslednik Obrenbegovićev svojski s njima razgovaraše i ugovaraše: da oni priznadu sultana za svoga cara samo, i da mu zato samo po 30 parah od kuće plaćaju, koje će biti znak, da im je on glavni gospodar, a oni sami zemljom svojom da upravljaju, kako uznadu, a Turci im se ni u što neće miešati. Još im reče: „Ako me tako poslušate, dobićete od sultana fermane na to sve, i posad se nećete bili s Turcima više ni prolievati kervi.“ Sila je dopomogla ovome Mahmud-Begoveću u tome poslu, što su mu stariji dobri ljudi bili po narod, te su u velikoj ljubavi i prijateljstvu zato i održali se sa najranatnijim Hercegovcima. Zato su ga Hercegovci i poslušali, znajući da im on i kao poturčenjak dobra želi, te se tako i pogode: da plaćaju sultanu po 30 parah od kuće na godinu, pak više nikome ništa, a sami da ostanu zemlji svojoj gospodari pod okriljem sultanovim. —

Mirno vladajući se Turci izmame od Nikšićah jedan komad zemlje, da načine malo grada, gdje bi siedili i od Crnogoracah mirni bili oni Turci, koji onaj danak beru i u Stambol šalju, te tako blizu sela Trebieše — koje su Trebiešani 1749. god. ostavili preselivši se u Bezarabiju — sagrade Onogošt, taj Nikšićki grad. U tom gradu nije bilo više od desetina kućah, gdje je siedio dizdar i kapetan sa nekoliko seimenah. Ovi su se Turci svebolje utvrdjivali i siliti prizivajući k sebi druge

potorčenjake, koji malo pomalo i varoš oko grada načine i nasale, te je u početku već 17. vijeka tu moglo oko 1500 pušaka biti. Kad se tako osile i otu Turci, onda podju iskaji od Serbaha mešte 30 po 60 parah od kuca. A kad se Serbi počnu tužiti i tu bijedu sa fermama u rukama od sebe odbijati, onda im reče kapetan od Onogošta, da to naredi trebinjski paša. Na to knez Jezdimir koga su Turci Jezd-agom zvali, podje sa dvanaest Trebiešanah u Trebinje, gdje ih paša Resul-Begović liepo dočeka i dobro počastivši na konake razturi, te ih ona noć odmah spavajuće sve pobije. To se zbilo oko polovine 17. vijeka, i potadaj su Turci uzimali od nekog po 30 a od nekog po 60 parah, koliko im se gdje sviđelo, da im može proći; i po onda se počela kavg a i rat na Onogošte.

U četvrtak dne 5. lipnja predstavljat će se na korist izvrstne naše primadonne gospodične Luidine Capelli, koja nam je svojim prekrasnim pjevanjem i vištim predstavljanjem tako u tragičnim kao i u salji-vim ulogama već toliko ugodnih večerah pribavila, svakolika glasovita Rossini-eva opera „Barbiere di Siviglia“, među činovima koje pievut će koristnica jednu pjesmu u herovalskom jeziku s varijacijama, navlastito za ovu predstavu po našem domaćem glasbeniku g. Svarcu sastavljenu i „Bolero“ iz Verdieve ovdie još nikad nečuvane opere „La Vespere siciliane“. Zbog izvanredne zanimivosti ove predstave činimo naše sl. občinstvo već danas posorno na istu, jer mislimo da lak izbor kao i zasluđe gospodične koristnice zasluđuju obćenito priznanje.

I s k a z.

Kod prve hrvatske štedionice bio je koncem meseca travnja 1862 primak 491,169 f. — n. a meseca svibnja 146,076 f. 26 n.

Ukupno 637,245 f. 26 n.

Usuprot pako bio je koncem meseca travnja 1862 izdat 482,728 f. 11 n. a mies. svibnja 144,785 f. 49 n.

Ukupno 627,513 f. 60 n.

Ostaje gotovine koncem svibnja 1862 9,731 f. 66 n.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 31. svibnja 1862.

Papiri.

5% Kovovnice 71.—
5% Narodnoga zajma 84.55
Narodne banke 839.—
Vierovnoga zavoda 218.10

Mienice.

Srebro 129.50
London 131.—
Caraki cakini 6.28

Meteorologička opažanja

na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 31. svibnja i 1. lipnja 1862.

U r a	Barometar na visini u par. obl.	Barometar na visini u par. obl.	Toplo- ta po R°	Naoblaka	Smjer i ja- kost vjetra	Atmo- sferička oborina (dažd, snieg ili toca)	Opazka
7. pr. pd.	331."86	330."68	+14.8	9	Jz		pr. pod.
2. pd.	333."11	331."95	+14.2	9	Si	0.78	dažd.
9. u več.	333."85	332."81	+13.0	8	0		
7. pr. pd.	334."38	333."09	+17.0	4	0		
2. pd.	334."12	332."58	+19.2	9	0	0	
9. u več.	334."00	332."78	+15.8	3	0		

Danas u 7 sati temperatura R° +17.8.

Opazka. Kod naoblake znači 0 sasvim vedre a 10 sasvim oblačno; brojčana labećim između 0 i 10 razumije se veća ili manja množina oblaka, razdieliv cijelo nebo iznad obzorja na 10 jednakih dieloh.

U 6. stupcu znači velika pismena smjer vjetrov (Jz = južno-istočno-zapadni), a brojevi jakost vjetra, isto, 0 sasvim mirno a 10 huru, a među ovim labećim brojevi naznačuju različinu jakost vjetra.

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

6420—1292. (374)

3—2

Razpis natječaja.

Na hrvatskoj glavnoj učioni u Rieci, koja se izrade podjekom školske godine 1862. otvoriti, imaju

se postaviti četiri učitelja sa godišnjom plaćom od 472 fr. 50 novč. i kateketa sa 262 fr. 50 novč., tako da će jedan od njih, koji je najsposobniji za tu službu, obnašati takodjer ravnateljsko mjesto uz dodatak godišnje nagrade od 72 fr. 50 novč. a. vr.

Oni, koji se za ta mjestu natićati žele, imaju svoje na ovo kr. namiestničko vieće upravljenе molbenice podkriepiti sa svjedočbama o potpunom osposobljenju za učiteljstvo na glavnim učionama, a osim toga dokazati, da su podpuno viesti hrvatskom i talijanskom jeziku, te iste u koliko već kao učitelji u službi stoje prieko nadležne školske a inače putem dotične političke oblasti ovamo najkasnije do 30. lipnja t. g. podneti, dočim se na kasnije prispievše molbenice neće moći obzir uzeti.

Od kr. dalm.-hrv.-sl. namiestničkog vieća.
U Zagrebu dne 19. svibnja 1862.

Br. 2881—1862. (371)

4—3

Jeftimba.

Za uredjenje jednog diela kaptolskog tērga i uliča od tērga Jelatića bana na kaptol vodeće razpisuje se time javna jeftimba, koja će se dne 7. lipnja 1862 u 10 sati u jutro na gradskoj viećnici obdržavati.

Fiskalna ciena ustanovljena je na 10,308 fr. 62 novč. a. vr., a zaobina iznositi će 5% od iste.

Nacerti, troškovnici i gradjevni uvjeti mogu se viditi kod gradskog poglavarstva svaki dan u običnih uredovnih satovih.

Primat će se i pismene zapečaćene ponude, u koliko se iste na rečeni dan do 10 sati u jutro predadu, te u koliko će iste sa propisanom zaobinom providjene biti. Ove ponudbe otvorit će se poslie dovrčene ustmene jeftimbe.

Od poglavarstva kr. i sl. glavnog grada
Zagreba, dne 24. svibnja 1862.

Načelnik
F r i g a n.

244. (370)

3—3

Licitations-Kundmachung.

Zu Folge Erlasses des hohen königl. Statthaltereirathes vom 24. März 1862, Z. 2825/598, wird die Herstellung eines neuen Stallgebäudes im Pfarrhofe zu Gornja Jelenska um den Fiskalpreis per 1835 fl. 13 kr. 6 W. am 12. Juni 1862 im öffentlichen Licitationswege zur Ausführung überlassen.

Zur Licitacion wird Jeder, der gültige Verträge einzugehen gesetzlich qualificirt ist und die 10pct. Kautiion erlegen kann, zugelassen. Wer für einen Andern licitiren will, hat die hierzu erforderliche Vollmacht vor dem Beginne der Versteigerung dem Licitations-Kommissär einzuhandigen.

Jedermann, er möge für sich oder als Bevollmächtigter bei der Licitacion Anbote stellen wollen, hat vor der um 9 Uhr Vormittags im Pfarrhause zu Gornja Jelenska beginnenden mündlichen Ausbietung das 5pct. Vadium im Betrage von 91 fl. 75 kr. 6 W. zu Handen des Licitations-Kommissärs zu erlegen.

Schriftliche Offerte, welche ordnungsmässig verfasst, mit dem vorbezeichneten Vadium versehen und gehörig versiegelt, werden nur bis zur mündlichen Ausbietung angenommen.

Die bezüglichlichen Licitations-Grundlagen können bei der gefertigten Bau-Expositur in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

Nach geschlossener mündlicher Ausbietung erfolgt die Eröffnung der schriftlichen Offerte und deren Protokollirung in der Reihenfolge ihrer geschehenen Ueberreichung und Nummerirung in Gegenwart der mündlichen Anbotsteller, nachdem letzteren die Zahl der vorliegenden schriftlichen Offerte noch vor dem ersten mündlichen Ausbote mitgetheilt worden sein wird.

Der Bestanbot, ob er den Fiskalpreis überschreitet oder nicht, unterliegt der höhern Ratifikation. Bei gleichem mündlichen und schriftlichen Bestbote wird ersterem, bei gleichem schriftlichen Anbote aber demjenigen der Vorzug eingeräumt, welcher früher offerirt wurde, worüber der Numerus der erfolgten Einreichung des Offertes entscheidet.

Der vom Licitations-Kommissär nach Massgabe des Versteigerungs-Resultates als Ersteher erklärte Bestbieter ist gehalten, das erlegte Vadium bis auf 10 pCt. des Ersteherbetrages sogleich zu ergänzen und diesen Betrag sammt jenem, welcher zur klassenmässigen Stempelung der Licitations-Grundlagen und des abzuschliessenden Bauvertrages entfällt, zu Handen des Licitations-Kommissärs zu erlegen.

Den Offerenten, welche nicht Ersteher geblieben sind, werden die erlegten Vadien gegen die im Licitationsprotokolle auszudrückende Empfangsbestätigung sogleich zurückgestellt.

K. k. Bau-Expositur.

Sissek, am 23. Mai 1862.

S n k.

Br. 256. (325)

3—3

Izrok.

Kr. urb. sud zagrebački ovim do znanja stavlja: da će se u parnici gg. Antuna Lentulaja, Franjice i Josipa suprugah Kotzi, posljednjeg kao zastupnika malodobnog Alfreda Kotzi-a, proti svim suposedateljem šume Obrešćica zvane, u Zupaniji zagrebačkoj, osriednjem kotaru ležeće, radi komasacije i razmierne diobe, od dieljenja paše i uredjenja šumskih užitakah povedenoj, usljed pravomoćne osude od 30. prosinca 1861, br. 2265., po propisu ministarske naredbe od 11. studenoga 1859 razprava povesti, u koju svēhu opredieljenje se u okolici iste šume, naime na Brezovici rođište na 20. lipnja 1862 o 10 sati prije podne.

Pozivlju se indi svikolici suvlastnici rečene šume, da ili sami, ili po punomoćniku potieraju svoja prava, ili pri napomenutom gori rođište, ili pako uz vrijeme, dok trajau bude dalji postupak, u posljednjem vendar slučaju samo o svome trošku i najdulje do izrečene pērvosudne osude, jer će se u protivnom slučaju na temelju obavljene razprave osuda izreći o onom, što obnadjeno bude za pravo.

Kr. urbarski sud.

U Zagrebu, 24. ožujka 1861.

Korilić.

Alavanić.

Br. 2683. gr. (293)

3—3

Oglas.

Kr. sudb. stol žup. zagrebačke daje ovim na znanje, da je na molbu suprugah Josipa i Franjice Kocijah kroz g. odvjetnika Šaufa radi zaostatnih dužnih 391 fr. 75 novč. a. v. s. p. dozvolio drugu ovršnu dražbenu prodaju dobra Hraštine suprugah Ivana i Marije Habianah, što no je na 15,522 fr. 20 novč. a. v. sudbeno procijenjeno, i u gruntovnici občine Kraja br. 60., zat. br. 181. občine Ladučke i br. 105. občine Pušće opisano, te da je u tu svēhu rok opredieljen dalji na 13. lipnja 1862 u 9 sati prije podne a viećnici kod ovoga suda.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupiti želi, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina, ako li se kod prve dražbe ni za više, a ni za prociebnenu cieniu neprodadu, kod druge dražbe i ispod prociebnenu najboljenu nudiocu izručiti, zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti; i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, prociebneni napisnik i gruntovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviešćeni, ipak misle, da su upisem u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sibi pripisat morati, ako li se dioba kupovine bez njih preduzme i njih, ako li se na taj način kupovina izcerpi, ništa nezapadne.

U Zagrebu dne 23. travnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 2577. (260)

3—3

Izrok.

Od strane kr. županijskog sudbenog stola riečkog kao gruntovne oblasti do znanja se stavlja: da je Gasparac Miho iz Bozovice kotarski ured Kočevje proti Gasparcu Antunu iz Plešćah molbu za bip. prenos uknjižene tražbine u iznosu od 25 fr. sr. na nepokretnost u gruntovničkome napisniku br. 21. občine Plešće na ime Gasparca Antuna iz Plešćah unešene kod ovoga suda predao, vērhu koje se je u smislu §. 35. naredbe ministarstva pravosudja od 15. prosinca 1855, br. 222. d. z. l., za preslihanje stranakah ročište na dan 7. lipnja 1862 u 9 sati u jutro odredilo, i za zastupanje odsutnog i nepoznatog boravišta nalazećeg se Antuna Gasparca ovdajnji odvjetnik g. Faustin Suppe kao curator ad actum naimenovan, kojega ovaj o shodnomu razpravljanju ove parnice probiačno uputiti, ili ovomu sudu drugoga zastupnika naznačiti ima, u protivnomu bo slučaju posljednice propusta svega toga sam sebi pripisati bi imao.

U Rieci dne 18. ožujka 1862.

Kr. žup. sudb. stol kao gruntovna oblast.

Br. 2465. (352)

3—3

Oglas.

Uslied privremeno nagode učinjene medju austrijanskom i sardinskom poštanskom upravom stupa austrijsko-sardinski poštanski ugovor od god. 1853. od 15. svibnja 1862 počamši opet u dielatnost.

Od rečenoga roka mogu se pisma iz neaustrijskog i u isti dio Lombardije, Sardinije, Modene, Parme, Toskane, obijuh Sicilijah i u one dielove cērkvano države, u kojima sardinska vlada sada upravlja poštanskim stvarma, po volji pošiljatelj, ili do mjestu opredieljenja frankovano ili sasvim nefrankovano pošiljati.

a) Ukupna pristojba za jednostručno (do teže od 1 lota) iz Austrije za inostrane talijanske države predano pismo iznosi s obzirom na odsieke daljnje medjusobne granice 10, 16 ili 26 novčićah.

b) Za egled robe ili pošiljke primierah po 2 lota jednostručna pristojba za pisma.

c) Za pošiljke pod nakēstnim zavirkom 2 novčića od lota.

d) Pristojba za preporuku a isto tako pristojba za povratni recipis kod preporučenih pisamah iznosi 10 novčićah.

Pisma iz Rima i onih poštanskih uredah rimskoga područja, gdje sardinska vlada neupravlja poštanskim stvarma, imaju se kod predaje frankovati i nesmije se pod preporukom pošiljati.

Pristojbe za to izvan austrijske do pogranične točke St. Marin Magdalene imajuće se izmierit takse iznose na inostranoj taksi 8 novčića od lota za pisma a 2 novčića od lota za pošiljke pod nakēstnim zavirkom; iste takse valjaju i za dopise prispievajuće iz papinskoga područja prieko Sardinije u Austriju. Kod promicanja prieko Francuzke mogu se pako takovi dopisi i odselci do mjestu opredieljenja frankovano i preporučeno pošiljati.

U Zagrebu dne 13. svibnja 1862.

G. k. ravnateljstvo poštah za Hrvatsku i Slavoniju.

Br. 1225-gr. 1862. (378)

3-1

Oglas.

Od kr. županijskog sudbenog stola u Osijeku kao stiečajne oblasti ovime se objavlja, da je od tog suda otvoren stiečaj vjerhu celog imetka Adama Hubera, kraljača u Djakovu, imenito vjerhu gibućeg, gdje god se nalazećeg, i negibućeg imetka u onih krunovinah, gdje valjanost imade privremeni stiečajni red od 18. sèrpnja 1853, da je zastupnikom imetka postavljen ondašnji odvjetnik g. Antun dr. Hegedušević a njegovim zamjenikom ondašnji odvjetnik g. Franjo Verovsky, međutim upraviteljem imetka pako g. Ivan Nepomuk Poljak, trgovac u Djakovu.

Pozivaju se dakle sve one osobe, koje kakve god tražbine na imetak padši u stiečaj staviti imadu, da iste najave najdulje do 31. sèrpnja t. g. putem tužbe proti gore ročenom zastupniku gromade kod ovog kr. žup. sudbenog stola, jer bi bile inače uzperkos svojih prava vlastništva, prednosti ili zaloga lišeni svojih tražbinah iz stiečajne gromade i izključeni iz razprave stiečajne.

Za potvrdu međutimnog ili za odabiranje novog upravitelja i odbora vjerovničkog opredieli se ročište na 11. kolovoza t. g. prije podne u 9 sati kod ovog suda tim dodatkom, da vjerovnici stiečaja k istom tim sigurnije doći i o odabranju upravitelja imetka i odbora izraziti se imadu, što bi inače bio glasom §. 44. St. R. na pogibelj vjerovnička međutimnog upravitelja imetka i odbor vjerovničkih postavljen od suda.

Napokon pozivaju se svi vjerovnici na molbu prezaduženika, da mu se dozvoli pravno dobročinstvo ustupa imovine, na dan 11. kolovoza 1862 prije podne u 9 sati k ovom sudu sa dodatkom, da glede onih vjerovničkih, koji prezaduženiku oto dobročinstvo dozvoliti neće, o zahtjevu prezaduženika sledilo bude tekak po dovršenju povedene proti istomu kaznene istrage, konačno rješenje.

Molba za dozvoljenje pravnog tog dobročinstva ugledati se može i kod ovog kr. žup. sudb. stola i kod gosp. zastupnika gromade.

U Osijeku dne 21. svibnja 1862.

Br. 1214-gr. 1862. (383)

3-1

Oglas.

Od kralj. županijskog sudbenog stola u Osijeku kao stiečajne oblasti ovime se objavlja, da je od tog suda otvoren stiečaj vjerhu celog imetka A. E. Müllera, trgovca u Kutini, imenito vjerhu gibućeg, gdje god se nalazećeg, i negibućeg imetka u onih krunovinah, gdje valjanost imade privremeni stiečajni red od 18. sèrpnja 1853, da je zastupnikom imetka postavljen ondašnji odvjetnik g. Ladislav Balogh a njegovim zamjenikom ondašnji odvjetnik g. Franjo Mudrović, a međutim upraviteljem imetka g. Ivan Kérnjatić, trgovac u Pakracu.

Pozivaju se dakle sve one osobe, koje kakve god tražbine na imetak padši u stiečaj staviti imadu, da iste najave najdulje do 13. kolovoza godine 1862. putem tužbe proti gore ročenom zastupniku gromade kod ovog kralj. žup. suda, jer bi bile inače uzperkos svojih prava vlastništva, prednosti ili zaloga, lišene svojih tražbinah iz stiečajne gromade i izključene iz razprave stiečajne.

Za potvrdu međutimnog, ili za odabiranje novog upravitelja i odbora vjerovničkog opredieli se ročište na dan 28. kolovoza 1862 prije podne u 9 sati kod ovog suda, s tim dodatkom, da vjerovnici stiečaja k istom tim sigurnije doći i o odabranju upravitelja imetka i odbora izraziti se imadu, što bi inače bio glasom §. 44. St. R. na pogibelj vjerovnička međutimnog upravitelja imetka i odbor vjerovničkih postavljen od suda.

Napokon pozivaju se svi vjerovnici na molbu prezaduženog da mu se dozvoli pravno dobročinstvo ustupa imovine, na dan 28. kolovoza 1862 prije podne u 9 sati k ovom sudu sa dodatkom, da glede onih vjerovničkih, koji prezaduženome oto dobročinstvo dozvoliti neće, o zahtjevu prezaduženog sledilo bude tekak po dovršenju povedene proti istome kaznene istrage, konačno rješenje.

Molba za dozvoljenje pravnog tog dobročinstva ugledati se može i kod ovog kr. županijskog suda i kod gospodina zastupnika gromade.

Kr. županijski sudbeni stol.
U Osijeku dne 21. svibnja 1862.

Br. 3514-gr. (384)

3-1

Oglas.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke daje ovim na znanje, da je na molbu Ane udove Župić, Ivana Župića i Bare udove Hernig, kroz g. odvjetnika Matiju Kaporčića, dozvolio dobrovoljnu dražbenu prodaju nepokretnih, naime: kuće i zemljišta, što su na 315 fr. a. vr. sudbeno procijenjene, i u gruntu obćine gornjeg grada Zagreba pod br. 374. upisane, te da su u tu svrhu dva roka opredieljena, prvi na 26. lipnja a drugi na 28. sèrpnja t. g. svaki put u 9 sati prije podne kod ovog suda.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina samo uz prociebnenu cenu prodati, zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove na se primiti, i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, prociebneni napisnik i gruntučni izvadak mogu kod ovoga suda čitati. Napokon se još dodaje, da dražbena prodaja biva usljed dobrovoljne prošnje vlastnika, dakle da pravo založno osigurano vjerovnikom na nepokretnini, ovim ostaje priuždržano bez obzira na cenu prodaju.

U Zagrebu, 24. svibnja 1862.

Klobučarić. Jović.

K br. 840. gr. (385)

3-1

Izrok.

Od strane poglavarstva sloh i kralj. grada Karlovca kao suda ovime se do znanja stavlja: da je na molbu Ivana Podnera, kuća gospodara u Karlovcu, po odvjetniku gosp. Vatroslavu Germanu, prim. 6. svibnja 1862, br. 95. m., proti g. Mihajlu Spigelskomu, kleparskom majstoru u Karlovcu, ovršbena dražba nepokretnosti njegovih založenih, koje su na 607 fr. a. vr. sudbeno procijenjene, i to bačša sa žagljem pod br. 172. u Karlovcu, po kr. sudbenom stolu županije zagrebačke dozvoljena, i da su za preduzetje ove dražbe dva ročišta, i to na dan 19. sèrpnja 1862 i 19. kolovoza 1862, svaki put u 10 sati prije podne u pisarni ovogradске viećnice opredieljena.

Kupiti želeći se s tim dodatkom pozivaju, da svaki dražbenik prije započete dražbe dražbenu jamčevinu 10% (deset po sto) u ruke sudbenog izaslanika položi i made i da kupac na ovoj bačči i žaglju založeno osi, urane dugove, dokle kupovina dosegnula bude, polag naznačenja sudca preduzeti dužan bude; ujedno se njima do znanja stavlja, da mogu prociebneni zapisnik, dražbene uvjeti i gruntučni izvadak u pisarni kod ovogradskog odpravnitva uviditi ili prepiše od ovih oduzeti.

Ujedno se pozivlju svi oni, koji, akopreth nje njima posebno ubaviećenje od ove dražbe dostavljeno, i pak kroz uvršćenje u javne knjige kakovo hipotekarno pravo na ovu bačču i žagalj postignuti jesu, da ovo do prodaje nepokretnosti im sigurnije kod suda naznače, inače čedu imati sami sebi pripisati, ako razdieljenje kupovine bez njihovog prisutja preduzeto bude, i oni kroz to, na koliko bi kroz ovo kupovina izcèrpljena bila, izključeni bi ostali.

Poglavarstvo sl. i kr. grada Karlovca kao sud
U Karlovcu dne 19. svibnja 1862.Gradski sudac
Obradović.

Br. 1523-gr. (380)

3-2

Izrok.

Od strane kr. žup. sudbenog stola u Osijeku daje se ovim do obćeg znanja: Da je na molbu Jakova Klötzela, po odvjetniku gosp. Virovskomu, radi 525 fr. i 360 fr. a. vr. s. p. dozvolio ovršnom odlukom od 20. travnja 1861, br. 823., dražbenu prodaju nepokretnosti u gr. napisniku br. 679. obćine Osieka na ime dužnikah Kristofa i Kate Gilming upisane i sudbeno na 25,341 f. 16 novč. a. vr. procijenjene, i dočim na dan 17. lipnja i 15. sèrpnja 1861 određenu javnu dražbu nijedan kupac došao nije, to se na zahtjevanje ovršitelja ovim razpisuje treća javna dražba na dan 12. lipnja 1862 u 9 sati prije podne kod ovog suda, — kamo se kupiti želeći tim dodatkom pozivlju, da će se gore pomenute nepokretnina kod ove dražbe i izpod procjene najboljemu nudocu izručiti.

Kr. žup. sudbeni stol.
U Osijeku dne 10. svibnja 1862.

Br. 482-g. 1862. (381)

3-2

Oglas dražbe.

Žup. kot. sud kraški u Pribiću daje ovim na znanje: Da će se dne 16. lipnja i dne 8. sèrpnja 1862, svaki put od 9 do 12 sati prije podne, a ako bude potrebno, i od 3 sati poslije podne, u dvoru Krasinci u Vivodini za gotove novce prodati svakoverstne zaplićenje, te sudbeno na 685 for. a. v. procijenjene stvari gospodina Daroslava Tomića, naime: razno posudje vinskog, kao i vino od godine 1859., za stran Vatroslava Fuchsa, zastupanog kroz odvjetnika g. Josipa Jagunića.

Pozivlju se dakle svikolici, koji bi stogod od tih stvari kupiti želili, na dražbu s tim dodatkom, da će se stvari, koje se kod prve dražbe ni za više, a ni za prociebnenu cenu neprodadu, kod druge dražbe i izpod procjene prodati.

Žup. kot. sud kraški.
U Pribiću dne 14. svibnja 1862.Kotarski sudac
Šviglin.

Nr. 1258. (352)

3-2

Editto.

E' da rimpiazzarsi il posto di maestro spazzacammino in questa Città; per cui col presente viene aperto il concorso sino a tutto il giorno 30. Giugno a. c., coll'avvertenza agli aspiranti di esibire a questo Magistrato entro il detto termine le correlative loro istanze, e segnatamente oltre alla fede di nascita, quella sulla idoneità nel mestiere di spazzacammini, loro condotta e servizi prestati finora.

Sono inorenti al suddetto posto gli obblighi di spazzare i cammini in uno dei due riparti della Città, nei termini e modi stabiliti del concernente regolamento, del 8. Novembre 1858, e vi sono annessi, oltre al soldo annuo di fr. 55 pagabili dalla Cassa Civica da 3 a 3 mesi posticipatamente, gli emolumenti e le mercedi da corrispondersi dai proprietari di stabili, a sensi del regolamento in vigore, ostensibile nella Cancelleria gremiale, alle solite ore d'ufficio.

Dal Civico Magistrato.
Fiume, 20 Maggio 1862.In assenza del Preside Magist.
Il 1. Giudice Rettore Comun.
Ernesto de Verneda.

Nr. 6331. (375)

3-2

Konkurs-Kundmachung.

An der selbstständigen k. k. Unterrealschule in Laibach ist die Direktorsstelle mit dem Gehalte jährli-

cher 945 fl. und dem Rechte der Dezenalvorrückung in 1155 fl. und 1365 fl. ö. W. aus dem krainischen Studienfondo und der Verpflichtung zur Ertheilung des Unterrichtes in den technischen Fächern in Eridigung gekommen, zu deren Besetzung hiermit der Konkurs bis 30. Juni d. J. ausgeschrieben wird.

Die Bewerber um diesen Dienstposten haben ihre an das hohe k. k. Staatsministerium zu stillirenden und mit den legalen Nachweisen über Alter, Religion, Stand, zurückgelegte Studien, Kenntniss der deutschen und slovenischen oder einer andern verwandten Sprache, spezielle Eignung für die gedachte Stelle und erworbene Lehrbefähigung für die technischen Fächer, wie auch bisherige Dienstleistung instruirten Gesuche innerhalb des bezeichneten Konkurstermines bei dieser k. k. Landesregierung im Wege ihrer vorgesetzten Behörde einzubringen.

Von der k. k. Landesregierung in Krain.
Laibach, am 9. Mai 1862.

Br. 206-g. 1862. (377)

3-2

Oglas dražbe.

Žup. kot. sud samoborski daje ovim na znanje: Da će se dne 16. lipnja 1862 i dne 30. lipnja 1862, svaki put u 3 sata poslije podne, u pisarni ovog suda u kući pod br. 369. za gotove novce prodati svakoverstne zaplićenje, te sudbeno na 19 fr. 33 novč. a. v. procijenjene stvari, naime: 1 fotografski aparat sa 1 sandukom, nešto haljinah i tih stvari. Pozivlju se dakle svikolici, koji bi stogod od tih stvari kupiti želili, na dražbu s tim dodatkom, da će se stvari, koje se kod prve dražbe ni za više, a ni za prociebnenu cenu neprodadu, kod druge dražbe i izpod procjene prodati.

Županijski kotarski sud.
U Samoboru dne 24. svibnja 1862.Kotarski sudac
Derčić.

Br. 936. i 1593. g. (286)

3-3

Oglas.

Kr. sudbeni stol žup zagrebačke daje ovim na znanje: Da je na molbu o. Marijane Martinovića, gvardiana samostana oo. Franjevača u Zagrebu, kroz g. odvjetnika Viekošava Lukinaca, radi dužnih 1019 for. 55 novč. a. v. s. p. dozvolio ovršnu dražbenu prodaju dobra gospodine Amalije Tomić Treščenske Pisčeti, što no je na 22,323 for. 60 novč. a. v. sudbeno procijenjeno, i u gruntu obćine Pisčeti, Brajkovoherdo, Jaškovo, Hraštje, Slapno, Vinskiherd pod br. 45., 273., 15., 117. i 52. upisano, te da su u tu svrhu dva roka opredieljena, prvi 20. lipnja 1862, a drugi na 28. sèrpnja 1862, svaki put u 9 sati prije podne kod ovog suda.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina, ako li se kod prve dražbe ni za više, a ni za prociebnenu cenu neprodade, kod druge dražbe i izpod procjene najboljemu nudocu izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko je kupovina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti, i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, prociebneni napisnik i gruntučni izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose ubaviešteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati morati, ako li se dioba kupovine bez njih predzme, i njih, ako li se na taj način kupovina izcèrpi, ništa nezapadne.

U Zagrebu dne 22. ožujka 1862.

Klobučarić.

Jović.

OGLASNIK.

Br. 368.

6-4

Novo veliko novčano zdriežanje

od

1 milijuna škudah,

kod kojega samo vadili će dobitak

srećke državnom vladom ujamčene.

Izvorna srećka stoji 10 fr. a. v. Polovica srećka stoji

5 fr. a. v.

Medju 16.500 dobitakah najveći su dobitci: 250.000 mark. banke, 150.000 m., 100.000 m., 50.000 m., 25.000 m., 20.000 m., 15.000 m., 6 putah 12.500 m., 10.000 m., 7500 m., 3 puta 5000 m., 4 puta 3750 m., 5 putah 3000 m., 80 putah 2500 m., 85 putah 1000 m., 105 putah 500 m. etc.

Početak zdriežanja: 12. dojdućega mjeseca.

Moja obće poznata poslovna poslovica jest:

„Božji blagoslov kod Cohna“

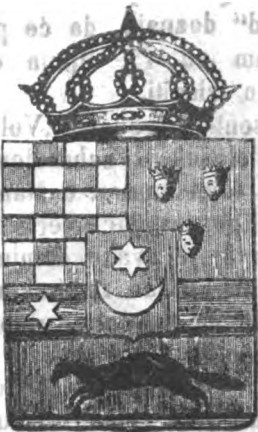
s kojom su često a tečajem posljednjih mjeseci tri puta najveći dobitci učinjeni.

Izvanjske naručbine s poslasticama i u najudaljenije pokrajine odpravljam točno a uredne popise sgoditakah i dobitvenih novacah dostavljam odmah, pošto je zdriežanje riješeno.

Laz. Sams. Cohn,
novčar u Hamburgu.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredne nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglase opredložena je uvertisbina: 7 kr. a. vr. od linije na jedan put, a 14 kr. a. vr. na 3 puta. — Erarska pristojba za svaki oglas iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se puta list uvertisli.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u utorak 3. lipnja 1862.

Broj 127.

Uredovni dio.

Javna zahvala.

Za stradajuće ove godine zbog nedostatka hrane žitelje u Hrvatskoj i Slavoniji dostavio je ovamo priobćiti kapitol zagrebački svoja od 200 for. u istu svrhu podneo je gospodin Lukšić iz Karlovca iznosak od 12 for. što mu ga je jedno domoljubno društvo u tu svrhu predalo, i 27 for. 20 kr. što mu je narodna čitaonica u Mariboru povodom njegova u glasohodi uvertijenog poziva dostavila.

Dočim se ovaj prinesak, ukupno 239 for. 20 kr. namijenjenoj svrsi privadja, izražuje se ujedno dotičnom darovateljem, kao i nastojateljem oko sabiranja u ime nadarenikah topla zahvala.

Dano iz siednice kr. dalm. herv. slav. namiestničkog vieća držane u Zagrebu dne 24. svibnja. 1862.

Oglas.

Ovogradsko poglavarstvo preduželo je na dan 2. t. m. kod pekarah pregledanje peciva, te je tom prigodom našlo najbolje fino (Luxus) pecivo kod pekarah Maicene, Kratsla, Zubanica i Cejningera; najbolji kruh kod Kratsla, Goluba, Zubranka, Sorge, Krobata i Mareša; najbolje žemljčke po 1 1/2 lota težke kod Halma, Goluba, Krausa i Sorge; a zločest kruh kod pekarah Šnabela i Golubica.

Ovo se obćinstvu ravnjanja radi do znanja stavlja.

Od poglavarstva kr. i sl. gl. grada Zagreba, dne 2. lipnja 1862.

Načelnik
F r i g a n.

Neuredovni dio.

Trojedna kraljevina.

1. Karlovca javlja „Glasnoša“: „Poglavarstvo grada Karlovca, suslušav od svojih

gradskih izaslanikah, na grobničku svečanost poslanih, izviešće i razumiv s užasom kako ih razuzdana divljač fumanška dočekiva pona dva i više sata vraćajuće se u svoje stanove i domaće žiteljstvo i visoke goste, zaključio u svojoj siednici dne 28. svibnja držanoj: da se vis. kr. namiestništvu podnese pritužba radi toga i zaštite podpuna zadovoljština ovriedjenim izaslanikom i zastopnikom slobodnih municipijah i to, da se a) povede najstrožja istraga; b) da se gradsko poglavarstvo mahomice odstrani; c) da se one osebe od poglavarstva, kojim dužnost nalaze svaki nesred predupređiti, a one ne sama da to nečinise, pače, kao što se to pouzdano znade i same naredu prisustvovala, zakonom kazne; d) da se sa obstejanim protunardnim poglavarstvom svako službeno obćenje prekine; e) da se preuzv. biskupu J. Gjurj Strossmayeru podnese izraz iskrenoga povjerenja, a odoasno na nemili slučaj, što ga i on morade u hrvatskom gradu doživjeti, predaće se razvilijeno sućavstvo.“

Zaključio ovi priobćiti se imadu svim municipijem domovine naše.

U Senju dne 26. svibnja. (Glas.) Dugo mukom mučah, a uzrokom najviše je to, što vam neimadoh šta pisati; jer se ovih danah sve samo za svečanost grobničku pripravljale, pa otom se samo spominjelo, akoprem se ovdje naš glavni pogovori samo o željezničkoj prugi verše.

Ovih danah mogoh razkumjeti, da se neki verlo na naš kostruše, što se mi toliko za svoje kuću brinimo i pišemo za željeznicu karlov-senjsku s tom još primietbom: da nam je sve zabran, jer da je nećemo, te nećemo dobiti; pa dobimo, ol nedobimo ju: briga jh; valjda je svakomu dopušćeno moliti i prositi, pa ako ti moljakaš, zašt nebi ja smeo? Liepe li mi ravnopravnosti!

Nu, dočim nam je po milosti carskoj 80,000 for. na raspolaganju, svaki može uvidjeti, da se neće ti novci bome tako u taman baciti već upotriebiti za neobhodnu potrebu, a ta poltreba za sve ove naše strane, dakako na korist vojničke naše granice, koja svoju kerv za carski prijestol i domovinu već toliko vremena prolivaše, jest bielodano dokazana.

Pa ako uzmemo maliko i Senj rešeteti, on

je više slave junactva stekao, ne ikogi grad okolo primorja. — Stari Senjani bljahu hrabri svagdie; a starostavac nam kaže, da su Senjani na grobničkom polju sa svojimi slavaškim vodjama najvedja vojna rolu igrali te bili se ko ognjeviti zmajevi; neću reći, kao da su sami Senjani Tatarske potukli, al to mogu kazati, da jedna janačina, sto drugih ohrabriti; — a da Senjani stari biše vazda hrabri, to se bome neda tajiti; zato nevidjam usroka, s kega bi nam se mogla ova blagodat uskratiti, ili ipak nenaviditi.

Ukvamo se za stalno, da nas neće ta blagodat minutu, jer su već potrebiti keraci učinjeni (kake nas takodjer deputacija, koja je svielomu banu najdublju zahvalnost izrazila, što se za naš grad očinski pobrinu, — iz trnih veleversnih osobah: c. k. nadporučnika i auditora g. Ferde Bayera, Vinka pl. Vranyczani-a, i Dinka Šilica, sastojeca vierno izviesti, da će se plan za traciranje poduzeti, nu ne po mierniku južno-željezničkoga društva, već po niekom civilnom iz Beča; iz česa se takodjer jasno vidi da je g. Ezelt drugim putem krenuo, i ono što je javno pred visokimi dostojanstvenici izrekao, oporekao. —

Čujemo i to, da je osriednja tērščanska pomorska oblast dala svojim ljudem nalog, da razvide nieka miesta okolo Baške, po svoj prilici biti će to luka sv. Gerge rad školja Pervica; to vam je velika draga, što je u stanju silno brodovje primiti; nigda bje dosta pomorski grad, gdje se sada razvaline tolikih nigda kućah i cerkvah vide.

Ovdie obćavaše brodovi za Senj jadreci već od pamtiwieka sidriti, osobito u zlu vremenu, ali kad bi senjska luka brodovah prepuna bila, a kad se jedne, ili druga zaprieke odstavani, tada amo doplivu.

To dočuv dva odborna člana ovih danah is Senja namjeravaju tamo ići da se o stanju stvari pētanje obaviste, i položaj miesta razvide, nebi i to bilo u prilog senjskoj tērgovini; nu o tom neka nitko nedvoji, van neka samo mornare opita.

Tērgovina nam je sveodnji podoba, osobito tērvovina imadu dobar pazar, tako da su skoro sve javne ceste njom zapriedene, pa neka — samo kad ljudi imadu gdje krajcaru si zaslužiti. —

Kako me avieravaju, nieki naših nadničarah

Razmaženče.

(Nadalje.)

XXXII.

Ciela je kuća tugovala, samo je starica uvijek jednaka, mirna. Neka joj govori gospoja, što joj drago, starica se neplaši i gleda sasvim mirno na nju. Kako je to bio tužan život! K nama nedolazi ni živa duša, svatko se ugiba našoj kući a u njoj svatko gospoji kao grabežljivoj zvijeri. Jednoć sam se zadržala duže kod večere, te sam se stoga požurila prieko dvora u stan. „Kako to, da danas neima Prokopa?“ — mislim si, na jednoć eto ti njega. Stane pred me, te me pita, „Ustino imaš li me rado?“ Razgovorih se s njim, bilo mi je lahko — nebi se ni gospoje bojala.

Kad sam došla k njoj, reče mi: „Usto ti si cērvēna kao da si što ukrala, ili kao da te je tko izbio!“

XXXIII.

Bože, kako sam teško čekala uvijek večeru! Gospoja me pusti k večeri a Prokop već čeka na me. Sastasimo se, poluzismo se jedan drugomu.

„Ubozi, zašto ste se zaljubili, sada ćete istom znati, što je zlo!“ govorila bi nam Katerja.

„Što ju plašiš,“ opomenu ju starica „kad je već tomu tako, sada neima pomoći; bez dvojbe hoće to njezin udes!“

XXXIV.

A naša gospoja čim dalje, tim gorja i nesnošnija — zadržim li se gdiegod i za časak, viče: „Gdie si bila?“ znam što je zlo! Sperva sam se žalostila, ali se poslie priučih i tomu. Što koristi imati uvijek na pameti svoju biedu. Sva mi je utieha moj Prokop.

Mili bože teško li ti čovjeku na tudjem domu. Katerji obolielo diete, a uz to ima ona kuhati za gospodu, okapati, sijati u vrtu: pa ipak više na nju gospoja: „Ništa neradiš, ništarijo! Naučiti ću te ja — čekaj!“

Katerja nespava ciele noći, uvijek siedi kraj dieteta; danju njeguje je starica i tieši je koliko može. Jednom usne umorena Katerja kraj kolievke; probudi se . . . skoči k dietetu a ono se već bori sa smērcu. Uboga majka pogleda je, ogerli i više ga nije bilo na svijetu.

A s tuge i žalosti sva je Katerja propala; nemože raditi, ali gospoja neprestano ponavlja svoje: „Zašto ništa neradiš! Ja te!“

„Prokope“ kažem mu — „kakova će biti nama?“

„Ustino, dušo, ti si mi svezala ruke.“

XXXV.

Gospoja protiera Katerju iz dvora na gospostinu. Gospodin joj je htio skrovito dati novac, no nehti ona uzeti. On joj stavi rubalj na rame, no ona ga baci sa sebe, te gdie je pao, tu je i ostao — nitko se ga ni netaknu. Gospoja sama, iduć dvorom nadje ga i diže:

„To za cielo ti gubiš novce,“ reče muž:

„Ah jao meni jao!“

On neodgovori ništa, samo porumeni. Omevo Katerja je od onoga dneva, kad ju protierase tērcala po sumama, trazila si diete bez prestanka dok nije sirota i poginula!

Gospodin se jako stoga razžalio, no ona mu reče:

„Zar nisi opazio, da je luda bila? Kako je samo čudnovato gledala!“ Malko se porazgovoriše te se umiri oboje.

(Dalje će slediti.)

odoše u Sisak, kako kažu škartat duge, plaće imadu mesečnih 80. f. — Da su naši ljudi viesti i prometni nije dvojbe, pa jih zato valja i sisacki trgovci uzeti; jer kako mi neki kazivahu, onostrani trgovci kroz svoje ljude, nepoznaajući pravo, što je dobra duga, što li škart, pomiesahu sve skupa, pa onda na namienjenu mestu, veliku škodu isti trgovci preterpiti moradoše, jer bi jim i dobre duge kad što za škart prošle, a naši Senjani znadu to bolje razabirati, pa jih zato i upotribeše.

Riva se prestala za ovu godinu dielati, nastaviti će se do godine koji bude živ i zdrav; zato naši kljesari Primorci marljivo klješu kamenje, već rano u jutro, pa do tvrda mraka pomno svojim batićem mašu, i dogotavljaju tesani kamen za ono rive, što ju gotove. —

Što se tiče lietine naše, to se u obće po svuda hvale njom, a osobito vinom; kako nas iz Dalmacije i obližnjih okolica uvieravaju, bit će ga u izobilju; daj bože: da se već jednom bolje godine povrate, biti će za svakoga dobro, a najviše za siromake.

Upravo nam stigoše iz Rieke čudnovate, polujasne viesti. Riečani imahu sinoć upravo na divljaku dočekati vraćajuće se našince sa grobnicke svečanosti. To učinivši, uvriediše nemilo čitavu Hercegovinu tamo zastupanu, a sebi činom svojim pred licem ciele Evrope osudu izrekose. Al tim neprestalo ludovali, sačuvali božet (tu se hoće još čaša, da se nit, već od davna ljudom rukom zapredena, po velji doprede. Bog s vami!

Ugarska.

Pešta, 29. svibnja. U sednici gomerskoga seniorata učinise neke slovačke obćine predlog, da se u Nagy-Röczy ustroji slovačka gimnazija. Seniori očitovaše, da bi to bilo zbilja od velike potrebe i da će spomenuto poduzeće po svojoj mogućnosti podupirati.

Rumunji u Abrudhanji slavili su dne 15. svibnja godišnjicu narodnoga kongresa, na kojem bi proglašena g. 1848. neodvisnost naroda Rumunjskoga. — Po narodbi erdeljske kancelarije imaju se svi poslovi rješavati jezikom, u kojem je prijava učinjena. —

Austrija.

Beč, 29. svibnja. U sednici carstvenoga vieća bio je učinjen po Brinzu predlog, da bude nevaljanim proglašen §. 31. konkordata, kojim se ustanovljuje, da ima biti u rukama crkve tako zvana nastavna blagajna. Odstranjenjem ovoga paragrafa mnogo bi dakako patio konkordat. Gospodin Brinz hoće, da budu sve ove blagajnice uzete crkvi i pojedinim zemljama pa da bude jedna jedina blagajnica u Beču.

Gu Breže zateče lievieu svojim govorom, u kojem očitova, da neće toga nikada dopustiti češki sabor, da bude češka kraljevina lišena bogatih svojih školskih zakladah.

Po njem govoraše biskup Litvinović braneci vntrenim riečima konkordat proti napadanju lievice; njegove razloge tirsio se je dr. Jiskra, da pobije; na koliko mu je za rukom pošla njegova namjera, nećemo da ovdje prosudjemo javljajući samo to, da je bila borba veoma žestoka, i da je mnogo jada probudila u srcima nemačkih centralistah.

Dru. Herbštu nije bilo baš drago, da se o toj stvari već danas govor povede, ali — ne-mogaše više pomoći.

„Korunk“ javlja da neće biti sazvan *ugar-ski sabor*, već da će biti razpisani izpravni izbori za carstveno vieće, dočim „Drežd. J.“ tvrdi, da će grof Forgách još prije hercegovskoga i erdeljskoga sabora, sazvati svakako sabor ugarski; pa tek onda, kada nebi mu za rukom došlo prodrieti sa svojim predlozima, da bi se pristupilo k izpravnomu izabiranju.

Preuzvišeni g. biskup *Strossmayer* prisprije ovamo.

Beč, 30. svibnja. Nadvojvoda *Rainer* bit će i na dalje predsjednikom ministarskoga vieća dok nebudu posve rješeni ugarski poslovi.

„S. Z.“ javlje, da u višjim kruzima učini vrlo neugodan utisak izvješće kneza Metternicha o namjerama francuzke vlade. Po svoj prilici bit će u Rimu predat nekakav ultimatum. Ako ne bude papinska vlada odustala od svojih nakanah, ostavit će francuzka posada Rim te će se koncentrirati u Civiltavekiji.

„Vaterland“ doznaje, da će poznati list „Ost u. West“ počam od 15. lipnja o. g. opet kao dnevnik u Beču izlaziti.

Gosp. Rosental, urednik „Volksstimme“, priobćio je jedan članak iz zabranjenoga lista „Pungulo“, pa se s toga zapleo u štamparsku parnicu. Zemaljski sud poznavajući vrlo dobro njegovu lojalnost obustavio je svaku dalnju iztraga, te tu stvar jednostavno predao redarskomu uredu. Ovaj odsudi Rosental na novčanu globu od 50 for., na što je odsudjenik rekurirao.

Kao što je poznato, apelirao je urednik „Wanderera“ na višji zemaljski sud u poslu svoje parnice. Ovih danah stigne odluka odatle, kojom se potvrđuje već izrečena odsuda zemaljskoga suda.

U Beču izašla je brošura na magjarskom jeziku: „Pravi pravac politike magjarskoga naroda“, kojoj pripisuju veliku važnost, jer vele, da ju je napisao dvorski savjetnik Zsedényi. „P. Lloyd“ piše njegov bečki dopisnik, da je i dvorska kancelarija o njoj znala, a mnogi hoće da čitaju u njoj i vladine ideje. Ovo potvrđuje još više ona revnost, kojom želi ugarska vlada tu brošuru razširiti i što jače u narod razlurati.

Péchy, savjetnik kod k. ugarskoga namiestničkoga vieća, naime novan je drugim predsjednikovim zamienikom.

Krakov, 29. svibnja. Pri jučerašnjoj imatrikulaciji imao je rektor Diel govor, gdje reče medju inim: Znanost budi najvišjom vašom svrhom; društvenost najvećom razkošju a akademicki zapt najliepšim nresom! Ljubite zajednicku svoju mater, koja vas danas prima u svoje krilo; ljubite se medjusobno kao dieca jedne znanstvene porodice a domovina će vas blagosivljati. Utom duhu pozdravljaj vas u ime starodavnoga našega sveučilišta.

Lavov, 28. svibnja. U gradu Somboru bila su tri gimnazijalna učenika izključena radi pievanja pjesme „Bože cos Poljske“ a inih devet bilo je uapšeno.

Cerna Gora.

Iz Kotora pišu časopisu „Il Nazionale“ sljedeće: U bitki dne 17. svibnja podigoše Turci navalivši na Černogorce krik: „Gdie si, pope Milo, udri, napried, pred nama!“ misleći da će ovim načinom smutiti černogorske junake. Poslie boja pitahu Černogorci razgovarajući se s Turcima, zašto niste prodrieli do Nikšićah, kad im je pop Mile put pokazivao.

U Berdu uhvatiše nieku ženu, koja se je izgovarala da nosi u Dugu hranu svojim rodjacima. Nadijše pri njoj dva hleba u jednoj škatulici, u kojoj bijaše list Omer-paše na nikšićkoga mudira, koji mu zapovieda da tvrdju hrabro brani dok mu nedodje pomoć od Duge; u istom listu javlja mu se, da će jedna turska četa navaliti na Berdo, druga na Gernicu a tretja na Vasojeviće.

Prošastoga tjedna premine na Cetinju junak na glasu *Ilija Gjuranov Žvicer* bivši ranjen dne 12. travnja, gdje se samo 280 uskokah branilo proti 3000 Turakah. U istom boju ostade mrtav glasoviti junak *Stjepan Radojev*, kojega nazivahu Hercegovci drugim Hajduk-Veljom, jer je za svojega života, kao što je poznato, sam do 50 Turakah usmrtio.

Talijanska.

U Brešiji pušteno je 50 uhvaćenih na slobodu. Poluslužbeni list „Monarchia Nazionale“ veli, da rimsko pitanje ipak napreduje, a i vlada čuti, da joj treba raditi oko pospiesenja toga pitanja. Doček u Napulju zahtieva, da Rim prestane jednoc biti ognjištem kovarstva i urotah; doći će vrijeme, te Francuzka nviditi, da dalnja posada u Rimu prieći konačno rješnje toga pitanja, koje će se tek onda dobro razpraviti, kad se sastane papa s Italijom bez svakojega tudjega posredovanja.

Perseveranza piše, da se je 29. svibnja skupilo bilo više osobah u Milanu na tergu Fontana, da učine kakovu demonstraciju. Povod ovomu dade nekakav anonimni plakat na gradskim zidovima priljepljen. Niekoliko osobah htiede sa prozorah nadbiskupske palače narodu govoriti, ali ih oblasti zaprieći. Pokle je svietina vidila, kako se oblasti odlučno i odvažno na odpor pripravljaju, razidje se mirno i tihano.

Berzovjavne i najnovije viesti.

Kasel, 31. svibnja. „Kasseler Ztg“ doznaje, da je knez elektor zaključio, da primi ostavku ministarah, i ministarijalnih načelnikah. Doz se novo ministarstvo sastavi naloženo je sadanjem ministarsivu, da nastavi poslove.

New-York, 21. svibnja. Glavni dan generala Mac Clellana tih je do Richmonda. Union-ski general Butler prisvoji si silom nizozemski konsulat, uzme osobno iz podruma banke 800,000 dolarah, koji su opredieljeni bili za izplaćenje interesah konfederatah za Hope-a u Amsterdamu, prisvoji si i konsulate francuzki i španjolski, izd proglaš politički siromaško pučanstvo proti bogatašima i obeća da će medju siromake dati razdielju živeža.

Havana, 15. svibnja. Francuzi su prispie u Pueblu.

Kazalištni oglas.

Večeras je perva predstava Rossinieve ša lijeve opere

„BARBIERE DI SIVIGLA“.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 2. lipnja 1862.

Papiri.

5% Kovovnica	70 65
5% Narodnoga zajma	83.93
Narodne banke	838
Vierovnoga zavoda	217.20
Mienica	
Srebro	128 50
London	130 20
Carški cekini	6.22

Meteorologička opažanja

na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 2. lipnja 1862.

U. a.	Barometar na visini u par. črt.	Barometar na visini redne na 0	Toplo- ta po R.°	Naobla- ka	Smjer i ja- kost vjetra	Atmo- sferička oborina (dažd, snieg ili talo)	Opaka
7. pr. pd.	334.50	333.14	+7.8	5	0		
2. pd.	334.34	332.78	+21.8	5	Jz.		0
9. u več.	334.24	332.88	+18.4	8	0		

Danas u 7 sati temperatura R.° +17.2.

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 1246. gr. 1862 (391)

3-1

Oglas.

Kr. županijski sudbeni stol u Osieku daje ovim na znanje: Da je na molbu visokog erara kroz c. k. finanjnu prokuraturu radi dužnih 121 fr. a. v. s. p. do-zvolio ovršnu dražbenu prodaju nepokretnostih Gjure Bolmanca iz Budimacah, što no su na 554 fr. a. v. sud-beno procijenjene i u gruntnici obćine Budimci pod br. gr. 101 upisane, te da su u tu svrhu dva roka opredieljena, prvi na 20. svibnja 1862 a drugi na 20. lipnja 1862, svaki put u 10 sati prije podne na licu mie-sta u Budimcih.

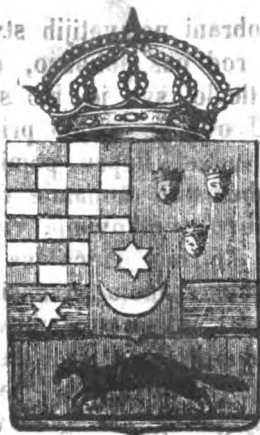
Pozivlju se indi svikolici, koji bi ote nepokretnine kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se te nepokretnine, ako li se kod perva dražbe ni za više, ni za prociebnenu cieniu neprodadu, kod druge dražbe i izpod procienne najboljemu nudiocu izručiti, zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko je kupovina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti i napokon, da se ostali dražbeni uvieti, prociebneni napisk i gruntnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, prema nisu o dražbi napose obaviešćeni, ipak misle, da su u-pisom u javne knjige na gori navedene nepokretnine kakovo zeložno pravo stekli, da to svoje pravi tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisat morati, ako li se dioba kupovnine bez njih prod-uzme i njih, ako li se na taj način kupovina izcerpi, ništa nezapadne.

Dočim kod perva dražbe dne 20. svibnja 1862 održavane nijedan kupac prijao se nije, to se druga dražba na dan 20. lipnja 1862 u 10 sati prije podne u miestu Budimcih tim dodatkom odredjuje, da će se gore naznačena nepokretnina i izpod cienne prodati u Osieku, 24. svibnja 1862.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predloženo je uvrštenje: 7 kr. a. vr. od linije za jedan put, 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Kraski pristojba na svaki oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se puta list uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u srijedu 4. lipnja 1862.

Broj 128.

Uredovni dio.

Javna zahvala.

Za stradalje ove godine zbog nedostatka hrane žitelje u Hrvatskoj i Slavoniji dostavio je ovamo prečastni kapitol zagrebački svotu od 200 for., u istu svrhu podneo je gospodin Lukšić iz Karlovca iznosak od 12 for., što mu ga je jedno domoljubno društvo u tu svrhu predalo, i 27 for. 20 kr., što mu je narodna čitaonica u Mariboru povodom njegova u Glasopisni uvrštenog poziva dostavila.

Dodim se ovaj prinesak, ukupno 239 for. 20 kr. namijenjenoj svrsi privadja, izražuje se ujedno i dotičnim darovateljem, kao i nastojateljem oko sabiranja u ime nadarenikah topia zahvala.

Dano iz središnje kr. dalm. hrv. slav. namjesništva 24. lipnja 1862.

Proglas.

Budući da će se savsko kupalište u TERNJU za ovo ljetno 1. lipnja t. g. otvoriti, to je ovogradsko poglavarstvo za predusrijeti svakoj nesreći označilo u savskom kupalištu mjesto, gdje se svaki bez ikakova straha i najmanje pogibelji života kupati može.

Stavljajući ovo obćinstvu do znanja mora ovogradsko poglavarstvo primietiti, da neće podnipošto terpiti, da se itko izvan naznačenog jedinog za kupanje opredieljenog mjestu u TERNJU kupa, ili prieko granicah istog kupališta dalje u Savu prolazi ili pliva; te da će se svaki, koji se ovoj zabrani pokorovao nebi, po §. 338 k. z. zatvoren od 3 dana do jednog mjeseca kazniti.

Isto tako zabranjuje se kupati se bez plivačkih kupaćih, zatim u kupalište pse sa sobom voditi, kao i u pojedine kabine zavirkivati pod prietnjom globe od 5.—20 f. odnosno zatvora od 1.—4 dana.

Kod savskog kupališta nalaze se za spasenje

života potrebite sprave, koje su povierene plivanju vieštoj i inače pouzdanoj osobi.

Nad izpunjenjem ove naredbe bditi će gradska straža, koja će počamši od gorenavedenog roka za vrijeme dok kupanje trajalo bude, savsko kupalište nadzirati.

Od poglavarstva sl. kr. i gl. grada
U Zagrebu dne 31. svibnja 1862.

Načelnik
F. R. I. G. A. M.

Neuredovni dio.

Nedieljne škole.

U naše doba, gdje se mnogo oko toga radi, da nebude izobraženost povlasticom samo niekih vèrstih ljudi, već da bude jedared imetkom puka, koji moramo uvijek smatrati za temelj čovječanskoga društva, nastoje osvješćeni narodi predasvim, da se podignu gospodarske i obrtničke učione, gdje bi se svojoj svrsi shodno izobrazavali buduću polodielci, mladi obrtnici i zanatnici.

Na nije svaki narod tako sretan, da može po svojoj želji i volji razpolagati sa svim sriedstvima, koja bi oživitorila njegove nakane. U mnogim zemljama nije opet puk tako daleko dospio u svojoj samosvjesti, da bi premišljavao o tome, kako bi se najjednostavnijim načinom poboljšati moglo daševno i materijalno njegovo stanje.

Gdje ima probudjenje samosvjesti, tamo će sjedinjenom voljom i sjedinjenim silama laglje za rukom poći pobrinuti se za to, da budu potomci u svakom obziru bolje odgovarali zahtievima vremena; ondje će se podići blagotvorni zavodi; jednom riedju sve će se učiniti, da se izobraženje jedra naroda čim više uspješni, makar bilo stopčeno i s nemalim žrtvama.

Ako nedopušta raznovèrsne okolnosti, da se važna ova svèrha postigne ustrojenjem posebnih

zavodah, onda se može isto, bilo i u manjem razmjeru postići načinom puno jednostavnijim, koji nikakvih novih žertvah nezahtievaju; mislim *reformom nedieljnih učionah.*

Nedieljnih učionah ima po gradovima i selima; ali neodgovaraju ni najmanje svrsi, koju bi pred očima imati morale. Nedieljne škole nebi smiele obstojati radi toga, da se u njima ponajviše odrasli već mladići uče pèrve temelje nauke t. j. čitati, računati i pisati i sve to, što je s ovim temeljnim predmètima užko škopčano. Ovakove nedieljne škole nezadovoljuju podnipošto svojoj zadaći; tim manje može se tvèrditi, da bi bile kadre pri obstojećem ustrojenju nadomiestiti posebne zavode.

Mi smo već jedanput o tom predmètu očitovali svoje mienje pa ćemo danas u kratko navesti, što bi se u tom obziru bez oklevanja učiniti imalo, ako nam je zbilja stalo do izobraženja našega puka.

Najpèrvo tvèrdimo, da nebi smio biti primljen u nedieljnu ili opètovnu školu, tko si nije u narodnoj školi prisvojio pèrve temelje znanja; jer tek onda moći će opètovne škole zadovoljiti barem svojem u naslovu, što sada riedko biva.

Napokon moraće se odstraniti dosadanje čitanke, što ih rabe i učenici kao i učenice narodnih učionah te se moraju sastaviti čitanke sasvim druge, kojih bi se sadržaj slagao s budućim zvanjem mladićah, iz kojih bi nastojanjem dotičnih učiteljah čèrpiti mogli sve znanje, što ga trebaju za poboljšanje zanata, obrta i gospodarsiva.

Rečene čitanke morale bi biti dvoje vèrsti; druge za gradove a druge za sela. U pèrvim imao bi se glavni obzir uzimati na obrtnost i zanat; u drugim pako na gospodarstvo i zanat. Ovim načinom deskočilo bi se sigurno mnogoj nevolji, nared naš popeo bi se do onoga stepena obćega izobraženja, koje bi svakako utemeljilo bolju njegovu budućnost.

Za izvedenje toga, što je ovde predloženo,

Razmaženče.

(Nadalje.)

XXXVI.

Dodao je k nama sa sokača jedan izsluženi vojnik.

Bijaše to čudnovat čovjek. Skuha za gospodu, najede se, pa legne na klupu i zvižda bez prestanka — a na jednog uzme pievati. Za našu biedu slabo si tase glavu. Kad kada pita sasvim mirno: „Danas je opet bilo boja?“ te doda: „drugčije nemože biti; služba je služba.“

„O da vèe,“ reče mu jednom; „kad ćete prestati fučkati? Mi smo u tolikoj biedi i nevolji a vi...“

„Nemermilaj, zato je to služba. Vidiš, koliko mi manjka zubih, u službi sam se jih lišio. Bio sam kod kapetana oh! Što si mislila? kako se služi? Tuku te, psuju ti, a ti stoj pa služi. Doto nas sadrvoji.“ To rečav nastavi opet svoj posao — zviždanje. Prokop na to malo da ga gajeva nije bacio lula na zemlju.

„I volovi u jarnu mude,“ okosnu se na vojnika, „mi na sve da šutimo? Toga ja nemogu; ili ću se izbaviti ili poginuti!“

„A i ja mislim: utoči!“ nasmiehnu se Nazar.

„Ulove li te — tada jao si ga tebi.“

„Dad bi ga vidio, tko će me stići,“ reče

Nazar — „kazi radje kamo je najbolje utoči, da nedodje čovjek iz blata u kalužu.“

XXXVII.

Godinu danah zatim umre starica. Umirati joj se nije htjelo. Sveudilj se molila i davala na mise; sveće su pred ikonama gorile bez prestanka. Dogodilo se jednok, da je služkinja kadriemala a sveća utèrnula — starica ju dala zato taći: „Ti si grešnica; škodiš momu spasenju.“

XXXVIII.

Naša gospa jako je za njom tugovala. Iste godine narodi joj se sinčić u tom veselom sgodom dopusti nam ona najviše na molbu gospodina kuma da se uzmemo, ja naime i Prokop. Kolika radost, smijem biti Prokopova, a on moj. No on se neveseli; pitam ga što mu je?

„Dušo težko mi je bez tebe — a s tobom još gore, svaki čas imam se bojati, da će ti što zla učiniti, a braniti te nasmijem.“

XXXIX.

Tako smo u tugi zivjeli do jeseni. No sada se istom na naš oborila bieda. Jednoga dana obirali smo jabuke. Moj muž popeo se na jabuku. Starica bijaše umorna; siela je, da si počine.

„Gle i tko je prošlo,“ reče stara, „sunce svietli jošte, a negrije više.“

To reknv ogleda se:

Kod plota stajase hèrpa diètce gledaše malo na pune košare. Starica je pozove k sebi, te jim počme dieliti jabuke. Oko nas nastalo radostno klicanje: diètca skaču od radosti.

Na jedan put stvori se pred nas gospoja:

„Što je to?“ zagèrmi.

Diètca se prestraše i razbiegnu, a ja zaderkèem od straha.

„Dielila sam diètci jabučice,“ odgovori starica mirno.

„Ti si dala, ti si se usudila, ti mistarije, obradjuješ me zločinko!“

„Ja zločinka?“ reče stara kao blesna, oči joj zablistu a suze posipju oči.

„Nećeš mi više kumati, ja na te već dugo pazim! Gospodarove jabuke dieliti!“

„Nikad nisam krala!“ reče starica. „Sam gospodin uvijek je to dopuštao. Gledajte, ta je li vam jih za to manje?“

„Šuti!“ izdere se gospoja, te skoči k njoj. Granje se malo raskitilo, tako da sam vidjela muža u lièu... prošim ga očima, da priskoči starici u pomoć.

„Tatica, tatica!“ viče gospa neprestano i lupaju staru.

„Zašto me tučete, ja nisam tatica.“

„Ti još odgovaraj.“

(Daje se slediti.)

nebi bilo treba nikakvih izvanrednih žrtv a mi smo čvrsto uvjereni, da bi naše domoljubne občine s vremenom same dobrovoljno poniešto do prinašale na pribavljenje nekotih stvari i učevnih sriedstvih, koja bi dovoljnije podpomagala djelovanje revnih učiteljah, koji bi sigurno s pravom ljubavlju i čestitim nastojanjem zadovoljavali svojoj dužnosti i zahtjevima duha vremena.

Mi smo nadalje osvjedočeni i o tome, da bi, pošto se budu naše nepovoljne okolnosti promienile, iz ovako uredjenih učionah postati mogli, barem na nekotim miestima, posebni zavodi, kako-vih nalazimo u drugim zemljama naše carevine.

Nemojmo dakle oklevati i latimo se plemenita posla; ta tim ćemo položiti čvrst temelj sriedi našega naroda!

Rusija.

Varšava, 26. svibnja. „Nat. Zitzu“ pišu od ovud: „Od posljednjih nemirnih danah opet je nastao podpun mir. Oglaseenje vlade, da za pievanje zabranjenih pjesamah neće nitko više uapšen biti, imalo je pravi utisak, to jest da nitko ni nemisli na pievanje, da neuztreba upotrebit dozvoljenja vlade. Ako bi vlada isto tako učinila s narodom, nošnjom, sada nebi je nitko više nosio. Samo ono drži, što je zabranjeno. Mi smo imali ovih danah opet malen premier ruskoga pravosuđa. Joše od lanijskih uličnih demonstracijah poznati Nowakowski bio je građanskim sudovima predan na osudjenje. Sudovi prve i druge prošnje izrekose da nije kriv, premda je carski prokurator prve prošnje apelovao. Prokurator podneo je rekurs, senatu, no i taj je oprostio prituženika. No uzperkos tomu, da je prituženik kroz tri suda podpunoma nedužnim proglašen bio, ipak se sviđi generalu Lüdersu uvrstit ga medju soldate, a ta kazna bi ga po ovdiešnjim zakonima dopasti mogla samo za veoma teške prekršaje.“

Kao što je poznato tužio je grof Wielopolski, za onda ovdiešnji glavni ravnatelj vladne komisije svećenickih i nastavnih poslavah, kao i pravosudnoga odsieka, u mjesecu listupadu pr. g. krakovski „Czas“ zbog uredah. Kao što jedan dopisnik „Sternzeitunga“ doznaje, krakovski sud nije primio grofove tužbe, jerba „Czas“ nije ho- teo da uvriedi grofa, već samo da napadne državnika.

Gerčka.

Depeša jedna iz Atine od 17. o. m. javlja da je taj dan otvorena narodna skupština, a otvorio ju je u ime kralja predsjednik ministarstva. Ujedno je i amnestija, data bivšim navpljiskim pobunjenicima, još većma razprostranjena. Samo su još tri vojnička lica i devet građanskih ostala od amnestije izključena. Ministrima kralj nije uvažio ostavku, a ovi je nisu na novo podneli. Pri svemu tome ipak se misli da će se ministarstvo skorom promieniti, jer ovo sadašnje neuziva ljubav naroda. Lord Eliot, koi će zauzeti mjesto englezkog poslanika, prispeo je u Atinu. Kažu da on ima da izvrši ovdie samo neku izvanrednu misiju, i u obće da se neće dugo baviti.

Amerika.

S amerikanskoga ratišta: Službene viesti javljaju, da je unijonističko brodovlje kod Darlinga, 7 miljah od Richmonda daleko, uzbijeno, i nakon podulje bitke znatnim gubitkom u bieg natjerano. List „Newbern Progress“ javlja, da je gubernator sieverne Karoline uzlegnuo dalnju pomoć konfederatskoj vladi, te dozvaio svoju vojsku u sievernu Karolinu. Lincoln uništio je proklamaciju Hunternovu govoreću ob emancipaciji robovah u provincijama: Georgiji, Floridi i sievernoj Karolini.

Govor

presv. g. biskupa V. Soića na grobnickom polju.

Evo se sastadosmo na dvojako svetkovanje na onom istom miestu, gdje prije 620 godinah pradijedovi naši slavno razbiše silne čopore divljea latarskoga naroda, s tim vjeru i domovinu svoju spasise, a recimo i onu obraženost, što ju vjera Kerstova u Europi zasadila. Božja je tu ruka bila, a i kriepka vjera u nju, jer kako bi se moglo drugčije i pomisliti, da bi šaka naroda tolike čete dobitnice i srećom se uzoholijše, svladala, da se tu

nije radilo o obrani najsvetijih stvari. U mnogo je prilikah to rod naš pokazao, da gdje se svetlinje njegove ticalo, sve je bio spravan prikazati i žrtvovati. U ove se sjajne prilike starijih naših ugledajuć, nikad liepše pomisli začeti nemo-gaše slavno občinstvo županije riečku, nego kad odluci, da se ovo svetkovanje vierom oveniča na onom miestu, što nas sieća na čvrstu vjeru i goruće domoljubje praotacah naših. Pojdimo i mi stazom njihovom, te žarku ljubav roda svoga oveničajmo vierom u Boga, u kojega rukuh sreća je narodah i pojedinih ljudih; te makar što zamislili, bez njegovoga blagoslova nije kud ni kamo. Promislimo gospodo slavna, da današnji dan kako igda, sreća i pojedinih ljudih i čitavih plemenah o tolikih okolnostih, događajih i prigo-dah visi: može li to jedan čoviek, može li mno-žtvo i sila ljudih udesiti, da sve, što se sluči, bude narodu komu u prilog? Nije li nevidiva de-snica, koja svim tim kreće? Ovaj razlog što nam ga zakon Kerstov kaže, pita s druge strane vje-ru, već i djelovanje naše hoće da tomu priljubi-mo, sve radeć s osvjedočenja i čvrstim pouz-danjem, da Bog je, što svim ravna; mi radimo, ali on savršuje, savršuje po neizmiernoj svojoj mudrosti, kojoj nitko u trag neudje. Niti mi tu treba mnoga dokazivanja, svérnimo okom u blize i dalje vrieme; nedizu li se narodi i države, o kojih životu jedva je tko i pomislio? a napadaju li, što su netom cvati? a uzroku, tko se i domisljao? Jedino, čemu se domisliti možemo jest: da onaj narod živi uza svu nevolju, što ga iz vana stiči može, u koga nije nestalo viere i osvjedočenja o najsvetijih stvari, dočim, gdje se o svem dvoji, gdje čistoća običajah prestane, onaj narod vehne, te vehne, te prvim vihrom što ga stigne, života mu neima. Svaki dakle nas, a svaki u svom kragu i djelovanju o tom valja da se brine, kako bi se viera i osvjedočenje o kom govorim, uzdržalo čisto i nepokolehivo u narodu, koi si ga, hvala Bogu, dosad nijednom silom, bila ona oružja, ili zamamljiva nauka, izvinuli nedade, i u tom, mi-slim, stoji ono pravo domoljubje, koje nam je, kako i svega što je dobro i uzvišeno, najsjajniji pri-mier pokazao Kerst, spasitelj svieta.

Da je pako to osvjedočenje toli jako bilo u roda našega, i ovo nam je svetkovanje dokazom, jer, ako su neugodne okolnosti i sapele bile raz-vitak sreće nase, narod duhom neklonu, već se uzdao u Boga i pravdu kralja, gospodara svoga, da će bolje vrieme doći, gdje se uzmogne po-vratiti ono, što je od diedovah svojih stekao. Zato budi hvala i slava Bogu, od koga sve dobre misli potiču, te nadahnü našega premilostivnoga kralja i gospodara, Bog nam ga poživi i ravnaj, da dielo preporoda našega ustavnoga života, oja-ča i učvrsti. Tim si je obvezao vječnom zahval-nosti sêrdca hêrvatskoga naroda, od pamtiwieka najviernijega i najprivrženijega njemu i njegovoj prejasnoj kući. Ovo dvoje, gospodo slavna, svim nam je znano; bijaše uz vjeru praotacah naših, o kojoj sam prije kazao, za što su se naši stari borili i kerv svoju prolievali, viernost vladaru uz ljubav i privrženost svomu starodavnomu ustavu, a ovo dvoje tako su znali liepo jedno drugomu priljubiti, da ni najmanja siena viernosti njihove prama vladaru, ni najmanja nehajljivost prama pravicam diedovi stečenimi prave slobode njihove nezastire; neću reci, da je bilo težkih vremenah i za jednu i za drugu od ovih kriepostih, Hêrvat u rec bi prirodjenih; al cvililo je hêrvatsko sêrce, gdjeod mu ih što priečilo; za ono prvo spo-menut ću vam samo francuzko otimanje ovoga vieka. Koja radost nije bila Hêrvatom a napose nam primorcem, kojih je tudja sila najveć prikvačila bila kad su opet staroj vladarskoj kući dopali? Mi smo, gospodo, baštinici imena, slave, i pravicah otacah naših, a budemo, ako Bog da, i kriepostih njihovih; onih kriepostih, što naš narod toli riese, da mu se drugi narodi čudom čude, kako mu se i čitava Europa divi s junačtva njegovâ. To je plemstvo roda našega, što ga imamo potomkom našim ostaviti bez ljage, kao što smo ga primili od starijih naših. A dvojako nam je tomu jamstvo, s jedne ruke milost i očinsko priznanje našega premilostivnoga vladara, poznavajućega zasluge previernoga si naroda hêrvatskoga, te zabrinutoga kako da ga usreći, a s druge ona čistoća obi-čajah u narodu, viernost i privrženost vladaru i ustavu svomu starodavnomu. (Konac će sl.)

Bêrzojavne i najnovije viesti.

Dubrovnik, 1. lipnja. Jučer u jutro kro-nuo je Dêrviš-paša s velikom silom i branom iz Bileća u Baliku, da Nikšice obskêrbi hranom.

Mostar, 1. lipnja. Dêrviš-paša sjedinio se je u Bileću s novo prispijevšom vojskom i pod-uzeo je jučer ekspediciju u svêrhu oslobodjenja nikšicke posade, koja se jošte svejednako derži. Kod manastira Ostroge bila je ozbiljna borba. Pojednosti o istoj fale.

Berlin, 31. svibnja. Adresa je sinoć o adresne komisije u bitnosti po nacertu Twestono-vom sa 20 glasovah proti 1. primljena. Sybel udaljio se je kod vječanja o posljednjim paragrafima.

— Danas je poklisarska kuća gospodu Grabo-wa, Hagena i Kühna velikom većinom izabrala u komisiju za državne dugove.

Pariz, 2. lipnja. „Constitutionnel“ javlja: Svêrha koju će markez Lavalette nastojat u Rimu da postigne, jest obezbiedit sigurnost svetlog otca, i pomirit ga sa zakonitim interesima Italije. Oni, koji očekuju neposredno riešenje, varaju su isto tako, kao oni, koji naviećuju po-vratak prošlosti, koja je postala nemoguća.

Kazališni oglas.

Sutra doe 4. davat će se na korist prve pievačice Lâduine Capelli sljedeći komadi:

1. Pervi čin Rossini-eve opere „Il Barbiero di Siviglia“.
2. Koristnica pievat će „bolero“ iz Verdi-eve opere „I Vespri Siciliani“.
3. Drugi čin rečene opere.
4. „Prodavačica cvieća“, pjesma u hêrvatskom jeziku, u glasbu stavljena po ravnateljju ovdiešnjega orkestra g. A. Švarcu i pievana po koristnici, i
5. Posljednji čin rečene opere.

Zanimivost programa, kao i zasluge izvêrsne koristnice, koja je našem občinstvu svojom izvan-rednom viestinom u pievanju kao i svojim znatnim predstavljajkim talentom već toliko ugodnih večerah pribavila, svakako zaslužuju, da se pozor-nost občinstva na tu predstavu obrati.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 3. lipnja 1862.

Papiri	u austr. vred.
5% Kovovnica	71.20
5% Narodnoga zajma	84.15
Narodne banke	844.—
Vierovnoga zavoda	219.10
Mienice	
Srebro	128.25
London	129.80
Carski cekini	6.20

Meteorologička opažanja

na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 3. lipnja 1862.

Ura	Barometro- va visina u par. cêrt.	Barometro- va visina redac. na 0	Toplo- ta po R.°	Nebolaka	Smier i ja- kost vjetra	Atmo- sferička oborina (dâdâ, snieg ili tuda)	Opazka
7. pr. pd.	334.14	332.72	+17.2	4	0		
2. pol. „	333.67	331.99	+23.6	3	J.		
9. u več.	333.68	332.26	+20.0	2	Sz.		

Danas u 7. satih temperatura R.° +18.6.

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 3296. Gr. (396)

Izrok.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke kao stiečajna oblast stavlja ovim do obćeg znanja, da je za izbornog ili potvrđjenje medjutomnog vierovničkog odbora i upravitelja stiečajne gromade Gjuro Pisavića ročie na dan 9. lipnja t. g. opredieljeno, odgodjeno na dan 30. lipnja t. g. u 9. satih u jutro, na koje se svi vierovnici pozivlju.

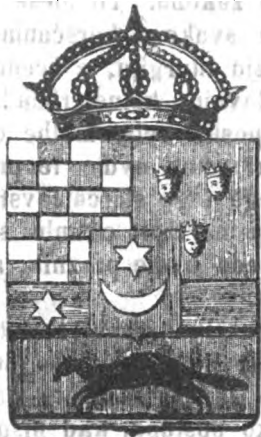
U Zagrebu dne 21. svibnja 1861.

Klobučarić.

Jović.

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izdane svaki dan izdane nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je sa domaću u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjake, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predloženo je uvrštenje: 7 kr. a. vr. od kojega jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Priznata pristojba na svaki oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se putak listi uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u četvrtak 5. lipnja 1862.

Broj 129.

Uredovni dio.

Javna zahvala.

Za stradajuće ove godine zbog nedostatka hrane žitelje u Hrgvatskoj i Slavoniji dostavio je ovamo prečastni kapitol zagrebački svotu od 200 for., u istu svrhu podneo je gospodin Lukšić iz Karlovca iznosak od 12 for., što mu ga je jedno domoljubno društvo u tu svrhu predalo, i 27 for. 20 kr., što mu je narodna čitaonica u Mariboru povodom njegova u Glasonoši uvrštenog poziva dostavila.

Dočim se ovaj prinesak, ukupno 239 for. 20 kr. namijenjen svršu privadja, izražuje se ujedno dotičnim darovateljima, kao i nastojateljima oko sabiranja u ime nadarenika topla zahvala. —

Dano iz sednice kr. dalm. herv. slav. namjestničkog vieća držane u Zagrebu dne 24. svibnja 1862.

Neuredovni dio.

Zagreb, 4. lipnja.

U političkom svijetu nedogodiše se u zadnje doba nikakove znatnije promjene.

U Pruskoj vlada jošte ona ista unutarnja kriza, o kojoj jurve javismo, što joj je povod; na u nekoliko krugovima tvrdi se, da će se cijela stvar ipak dočekati konačnoga svoga rješenja. Odnosi prema Hesiji promijenili se samo u tome, što je pruska vojska zauzela boške granice, gdje mirno

počiva očekivajući mirno razvitak daljnjih događaja. Po svojoj prilici povratit će se opet na stono na prijašnje svoje mjesto.

Francuski zapovjednik u Rimu Montebello čini se, da neće imati drage zadržice van nadomjestiti bivšega zapovjednika Goyona. On će neposredno osu dopisivati uspješno svemu prigovaranju od strane ministarstva izvansjajskih poslova i grafica Montebello bit će u neprestanom savjetu sa samom caricom. Poznato je, da bijaše ona već davna caričina verna prijateljica. Tako se barem piše „K. Zg.“.

„Indépendance“ drži, da traje još sada nekakovo dogovaranje medju Bečom i Parizom glede rimskoga pitanja i da stim savisi dolazak princa Carrignona; a u Turinu zavlađa mišljenje, da je Austrija u zadnje doba nastojala, da bude kurija poniješte popustila u svojim zahtjevima.

Što se Černe Gore tiče javljaju mnogi listovi, da je Ruska zbilja nakanila prekinuti s Turskom svako diplomatsko spojenje a Francuzka da zahtjeva, da francuzki poslanik u Carignadu, Marquis de Moustier, nagovori portu, da poprimi posredovanje francuske vlade glede svršenja rata, s Černom Gorom.

Magjarski narod učini sve moguće, da bude kao narod zastupan na londenskoj izložbi, što mu sretno podje za rukom.

Neima nijednoga izvješća u engleskim novinama, gdje nebi se medju drugim narodima zastupanih na izložbi spomenulo „the Hungarian.“

Austrijske Slavene drže za Niemce ne samo za Austrijance te se ne riedko čuje: „Niemacko staklo iz Česke neizmierno je jeftino itd.“

Za objašnjenje stvari navadjamo ovo izvadak

iz prvoga izvješća „Timesa“, gdje medju inim kaže: „Austrijanci imaju svoje središte u Beču, gdje se različitih njihova plemena skupljaju, gdje medjusobno jedan s drugim običajno najprije jednu jednu cijelinu; od onde pak razširuje se upliv i sveobuhvaćajuć civilizacija s sve provincije (!) —

Izuzetno nepomiriva „Mistčina“ — jest i ponositi Magjari i vatreni Čehi, ako je čovjek izobražen, Niemcem ili ničim!

Dapače i takav Magjar, koji je svaki čas pripravan spojiti se makar i s Košutom, išće, si žene u Beču! — a namjerava li izobraziti svoju djecu, traži učitelja kod Niemaca, kojih ipak mrzi i prezira.“

Uvaživši ovo mišljenje najvažnijega engleskoga časopisa moramo punim srcem želiti, da nian naša trgovina, naša običnost, umjetnost, kao i naše prirodine zastupane na narodima na toj izložbi; jer ovakvim načinom, gdje se sve što je Austrijsko smatra kao da je od samih Niemaca proizvedeno upesit će se mnogi nezadovoljni, gjealim tudjim perjem a radljivošću i umjetničkom snaga slavenskih naroda ne bi ni priznana, kao takva, makar se i čitav čudom čudi njihovim raznovrsnim proizvodima!

To je svakako žalostno, te bi vrijedno i nužno bilo, da budu austrijski narodi pri najbližjoj prilici zastupani kao narodi i da bude i njima što je njihovo. Svakom svoje!

Trojedna kraljevina.

A. T. B. U Zagrebu, 2. lipnja. Poslije šestvinskoga mira okrenula politika kabineta austrijskoga u prave i iskreno prijateljske prema

Historičko-statistički opis jugoslavenskih zemaljah.

Od prof. J. Veselića.

(Kontac.)

C. O značaju fizičnom ili jestestvenom.

Serbi su ljudi od postanja bili srednji, ili visoki, ele kepecah medju narodom našim neima ni sada, i tako prije su veći nego manji, i više jih može biti velikih nego malih. Svaki Serbin ima gotovo svoj značaj na svom licu tako, da ga dosta lahko od drugog kog naroda možeš razpoznati. Tielom su u obće jaki, kostijuh krupnih i dosta pirsati, koze biele, kose ponajviše meke i smedje, a obično su dosta liepi. Jezik je svakom Serbinu tako odrieđen, da malo koji šušljeta i zapleće. Duha su phko obično bodra i vesela, plode se prilično, sjećani su i ognjevit. Svojom pak prirodom i prirodnom hrabrostju kadri su zimu, vrućinu, trud i samu glad mužestno snositi, a kao takovi, svagda su i svojim neprijateljima strašni. Serbi su dakle u obće stasa tielesnog pristojno visokog, vojnici i ratoborci hrabri, heroji strašni, i ovo je jestestvena priroda svega naroda Slavenkoga u obće a na pose našega na slavenškom Jugu, koji je u obliku svome zračan, živ i okretan pa se zbog toga i u stranom predietu razpoznati može.

D. O značaju političnom našeg naroda.

Naš narod u obće ljubi slobodu i nezavisnost ali i nijedan narod na svijetu nije tako vieran, a i nijedan nije tako priklonjen svoga vladaca ili vladavara kakav, kao što je naš narod serbski. On govori u drugoj, takvoj formi državnoj i

nezna, nego o monarhičnoj. I zato već drželi smo, da neće biti izlišno, ako po građanskom zemljopisu način pravljenja sa raznim rodovima izložimo.

Države, kao što je poznato, u smotrenju pravljenja, dijele se na monarhične, gdje jedan vladar, i republikanske, gdje ili više licah u sporazumljenju ili pak sav narod državom upravlja.

I. Monarhično pravljenje razdieljuje se opet na ograničeno, neograničeno i despotsko. O pojedinih ovim pravljenjima nije nužno da više govorimo, i da se upuštamo u razlaganja, jer bi daleko od našega preduzeća otišli. I zato samo jošte toliko: vladatelj u većim državama kao što je poznato naziva se car, imperator, sultan, kralj; a u manjim: veliki hercog, hercog, knjaz kao što je to i kod nas u Srbiji i u Černj Gori i t. d. a u državama izvan Evrope: padša, šah, ban, radša, kacak i t. d.

II. Republikansko pravljenje, dieli se na aristokratsko i demokratsko. No medjutim da se povratimo na naš predmet. Za svoga vladaca ili gospodara ide naš narod rado u boj i gine, a o parlamentarnoj ili predstavničkoj sistem državnoj on gotovo slabo zna. Samo kod nas u kneževini Srbiji bile su po oslobodjenju od jarma turskoga nieke skupštine uobičajene, pa su bile gotovo i prestale, ali od 1858. god. pa do sada imali smo tri, i to: sveto Andrejsku, u kojoj je peč. knez Miloš na dostojanstva knežesko uspostavljen sa pravima nasliedstva, poslije toga držao je peč. knez Miloš malo gospojinsku skupštinu u Kragujevcu, a prošle godine sazvana je bila za dan sv. Preobraženja narodna skupština, o kojoj sam naumio nešto obširnije govoriti. Ako izuzmemo nieko izvješće o isle činovnikah vojnih i građanskih

struke, koje je sve iz naroda; nieki broj trgovaca i zanatlijah, zatim svećenstvo, koje je takodje sve iz našeg serbskog naroda, ostalih naših očeanstvenikah život je po većoj časti poljski, pastirski i zemljodielski. Vojnici su pak svi i svom poglavaru a naročito knezu vjerni, sa odbranu otocanstva svi svagda i u svake vrijeme, i samu svoju kerv profitu gotovi. Iz ovoga se opet vidi, da je polje, na kojem sam ja započeo raditi i ove ono razvijajući izlagati, što samo o našem narodu doznam, veliko i prostrano, pa i sam je predmet tako važan i ogroman, da ga ja sam nikada nebi mogao iscrpiti, da me nebi u toj moje dobroj cilji i namieri ljudi podpomagali, koji iskreni i pošteno misle o svom narodu, a i ostalim sebi srodnim narodima i plemenima; pa zato sam tiješ i zadovoljan, a i mogu s punim pouzdanjem i povjerenjem kazati: da će, ako i ne sada u ovo vrijeme, o ono za cijelo danas sutra ovaj moj posao i ovo moje predmet dostojnog i zaslužnog odziva naći.

Osim raznih starinah; jače u svojim članovima govoriti takodje o narodnim pjesmama, pripoviedkama, poslovicama i zagovetima, a što se tiče sujeverja i raznih običajah, koji su kod Turakah preostali, i o tima čemo u svoje vrijeme govoriti, jednim slovom: ništa nećemo izostaviti, a da nebi barem napomenuli.

I tako sam ja sada izložio zadatim žigot našeg naroda, a o njegovom raznom nasljedju govorio, a što se tiče sveto-preobraženskog skupštine i umnog i naravnstvenog stanja našeg naroda o tome ću drugom prilikom govoriti, kojom ću prilikom i stanje naših svećenikah opisati. A da sada neka bude dosta. U Kragujevcu, 24. valjda 1862. godine.

carevini turskoj, i podupirala je vazda obstanak turske vlade, obnovu i ukriepljenje turskog upraviteljstva osobito u pokrajinama slavenskim kao takodjer napredak turske civilizacije. Ni danas popečiteljstvo turske (taj put u svojim odnosima prema porti ostavilo nije; i opet turska vlada neko nepovjerenje goji u nakane Rechbergove, jer se oružja i uzduž čitave granice proti Austriji diže čardakove i meće straze. Ja sam svojim očima gledao kako se od lijepe, jako hrastovine na obalama savskim u Bosni grade kule na onaj način kako je vojeno popečiteljstvo austrijsku dalo sagraditi po Slavoniji i Hrvatskoj na medji turskoj; samo što je turski čardak jedan drugomu mnogo bliže postavljen, nego austrijski što su međ sobom razstavili. I momčad će biti u turskim čardacima mnogobrojnija nego u austrijskim, te će tu stražiti samo muamedanci, kojim će se uzduž austrijske granice dati onakova organizacija, kao što je austrijsko popečiteljstvo dalo onom dielu Hrvatske i Slavonije, koji se zove vojnička krajina. Već je nazimenovali vezir bosanske časničke, koji između zapovjednici vojničke krajine osmanske biti, te već ovi zapovjednici momčad kupe oko sebe i vietzbaja i strielbi i na oružju. Gdje Turci nisu još podigli čardakova: tu će stražiti strazu uzduž obale savske proti Austriji pod čadorima, od kojih se mnoštva i ovdje pravi.

Ove će straze paziti na svaki pokret Austrije na Savi i Uni, a prepričivati će uskakanje ugnjetene raje na austrijsku stranu.

Plaće jim se iz pienzeice državna davati neće, nego se moraju sami odievati i hraniti, kao što se to morali austrijski krajišnici od 1800. i kao što i sada moraju, kad jim se iz mostarskoga magazina nedade odielo, nego kad u kućnoj opravi stoje na straži ili se muštraju.

Iz ovoga se vidi, da osmanski kabinet nove terete nameće na stanovnike bosanske za osigurati se od napadaja vojenog od strane Austrije. Austrija pako, koja je od godinu danah spremna bila na prelaz u Bosnu i 4000 tovaraskih konjah u Slavoniji u pripravi za taj posao držala, baš sada te konje prodaje, tovaraska momčad razpušta i tako pokazuje, keli su nespretni priprave osmanske na njezinoj krajini.

Austrija.

Iz Mletakah piše „Sferzi“, da su noću od 31. svibaja do 1. lipnja tamo našli mnogobrojnih plakatah stranom prihepljenih po zidovima, stranom inače razsejanih s uzklicama na Viktora Emanuela i Italiju; našli su i oceli su rano jutro i više trobojnih zastavah. Namiestnik vratio se je opet iz Treviza.

Noću od 28—29. pr. m. izvadi više zlikovacah, kojima dosada nisu još došli u trag, na željeznici medju Preganziolom i Trevisom nekoliko klinovah, koji služe za utvrdjenje kolotekah. Na sva sreću opazi željeznički stražar u vrijeme što se dogodi, inače bi se podvozu dolazećem naprav u onaj čas iz Mletakah velika nesreća dogoditi mogla. „Sferzi“ javljaju, da je na onom mjestu stavljena bila i jedna petarda i načinjen lagum, i da je taj atentant namijenjen bio na veliku svotu novacah nalazeću se na dotičnom podvozu.

Turska.

Iz Satorine primio je „Vidovdan“ sljedeći dopis:

Zna se, kako su iz Duži manastira pobiegli kaludjeri, a šta od njih bi, neima po novinama, te se evo ja ukanih da vam to javim.

Kaludjeri ovi s igumnom svojim starcem Jevstatijem Dutićem bijahu se u Dubrovniku nastanili, i tu siodjahu mirno čekajući sretnoga časa, kada će moći vratiti se u oslobođeni svoj manastir. Kad ovi austrijske vlasti nisu mogle ništa učiniti na svojim poslom ni u Šumi ni u Zubcima, kojim čahu da se kraji u pokore Omer-paši, miltjahu, da tome njihovu poslu staja na put jadni kaludjeri duški, pa zato narediše da se oni uklone iz tamo.

Neznam znate li, ali je dubrovnički cirkul Rešetar počeo pozivati k sebi kaludjere i magovarno ih da se vrata, od kakana peče omake tajanstvenih delatiti amo na Sutorinu Vrdčević i njegovim drugovi.

Kad to Rešetar napodje za rukom, on njima kaže potapoviesti gubernatora generala Mamula, da nemogu više sidjeti u Dubrovniku i da se moraju ukloniti na otok Lopud, gdje se ima ni cirkve ni

naroda našega zakona. To bide baš strasne nedjelje, kad je svakom kćerčaninu dužnost ići u cirkvu na božju liturgiju, a šćedoše to ovdie uzkratiti pravoslavnom kaludjerima! Jedva gubernator dopusti poslie velje molbe otca igumna, da mogu kaludjeri ostati ovdie te provesti praznike. Pa prieko svega toga starca Jevstatija vodiše ciele strasne nedjelje na izpit cirkula skoro svaki dan. Kaludjeri provedu ovdie praznik, ali im je i praznik vrlo zagorčio.

Poslie praznika cirkul Rešetar pozove opet k sebi kaludjere i reče im, da mu ih valja opremiti u Zadar. Oni se usude te ga zapitaju, zašto se s njima tako postupa, kad nisu ni u čemu zagriješili, kad su prebiegli ovamo od turskoga zuluma, da su ih oni dobrovoljno primili, a i oni da su im zato zahvalni; ako li ih baš neće da derže kod sebe, oni ih mogu slobodno odpuštiti od sebe, kao što su ih i primili, jer nisu njihovi izdajnici no njihovi gosti. Te rieči razsrdiše Rešetara i on počne vikati i psovati, kako oni smiju to pred njim govoriti i kako se smiju protiviti carevoj zapoviesti i t. d. Tada im zapoviedi da sa 2. svibnja spremni poći na vatrenjaču pa šćelt ne šćeti. Dodje petak na 2. svibaja a kaludjeri se nespremiše. Onda ih cirkul dovede sa žandarima preda se te ih tu derža ravna tri sata i gledaše da ih obećavanjem i strahom skloni da pođu u Zadar. A kad oni odgovoriše, da nemogu tako daleko odlaziti od svojega manastira no da ih poste da pođu u Novi, na Sutorinu ili u Černu Goru, cirkul zapoviedi da ih povrate nstrag na stan pa da ih tu čuvaju žandari. Od tog dana pa do 4. svibnja do 10 sati u večer stajahu kaludjeri u kući zatvoreni: vojnici nepuščavahu nikoga da k njima udje ni da im pridje pa ukloniše od njih i sluge i nepustiše ih u subotu ni u cirkvu na večeranje ni u nedjelju na službu. A 4. svibnja u 10 sati u večer pesla k njima cirkul žandare i oko desetinu vojnikah, pa im izbacije pred kuću portljak i ponieše na vatrenjaču, a njih uzeše za ruke pa ih povezaše u kolima kroz grad. Na pijaci su bili namiešteni žandari pa su bajonetima odbijali narod da ide dalje. Iguman Jevstatije bijaše na jednim kolima i usanj polkoj, a oko kola žandari i vojnici s bajonetima; kaludjeri Melentije i Leontije su bili u dugijem kolima pa i njih pratiše žandari i vojnici s bajonetima. Tako ih izpratiše do vatrenjače. Po putu i sa obali, kude su ulazili, bili su svudje namiešteni vojnici. I tako ti jadni kaludjeri naši bide ukercani u vatrenjaču i upravljani u Zadar, gdje sada moraju na zor da stede.

U Hercegovini narod vrlo slo stoji bez hlieba, hrane i zaklona. A koliko mu to smeta baš sad, kad je u najžešćoj borbi sa svojim kćernicima. Hiljadama ima dušah, koje neimaju ni kuće ni kućista, no su sve izgubile u ratu; tužno serbsko roblje potuca se po gori i planini: gladno, golo i boso, tužno i čemerno! Nejaka dieca bez kore hlieba dreče, majke od tuge i nevolje pište, mnoge udovice ciče i leleču a tužne majke sa sinovima jadikuju! Pa kad čovjek pomisli na ove gerdne i teške nevolje, kako ga neće zaboljeti u sercu i u duši? Može li se uzdržati da suze od serca potokom neprolije? Pa pri svim ovim najtežijim na svijetu neugodama nisu hrabri Hercegovci ni u dlanu popustili niti duhom klonuli, već se neprestano bore i kerve; niti će od toga odstati dokle ih jednoga teče! . . .

Talijanska.

„Polag posljednjih vijestih iz Portugala“ kaže „Correspondencia“ „nisi jeste nemiri ogručeni. U predielu Torras de Boura pobuni se. 19. 2000 osobah. Vatra medju vojskom i ustašama trajahu od 6 sati u jutro do večera i započe drugi dan opet iznova. Jednog župnika, koji je udarao u bubanj, ubije jedan soldat.“ Nasuprot piše „Diario di Lisboa“ od 24. t. m.: „Viesti prispievše iz Brage javljaju, da u Feira-Nivi i bliznim župama vlada podpun mir. U Nas-Taigasu i Porod de Lahoju pokušahu uzalud da pobune pučanstvo; narod nije slušao na pripačćivanje. U ostalim miestima ovoga kotara nije mir ni časak poroćen bio. Kao što se vidi, nije u nijednom drugom miestu kraljevine bio poremećen mir.“

Interašnji „Moniteur“ javlja: „Carekom odlekom svest će se francuska posada u Bimu na jednu diviziju, koja je sastavljena iz tri brigade pod zapovjedništvom generala Montebella.“ „Svakako je timo stinjen malen kerak napred u rim-

stem pitanju. Koliko važnosti ima mu se pripisati, dznat će se stopram iz daljega deržanja francuske vlade. Ujedno saobćuje „Monarchia Nazionale“ znamenit članak, kojem dokazuje, da rimske pitanje nepredstavlja pogod vlada pokaza, da ima silu u rukama, približuje se rješenu za kerak; doček, koji je kralju Viktoru Emanuela i ministarstvu u Napalju od strane pučanstva u dio pao, daje talijanskoj vladi pravo zahtjevati, da se ognjiste urote usredpčene u Rimu proti Italiji, uništi; vrijeme je, vele, došlo, gdje će car Francuzah priznati, da produženje francuske posade u Rimu prieti rješenu; to je samo onda moguće, ako se izvede neposrednim doticajem Italije s papom i bez umiešanja od strane inozemstva.

Govor g. biskupa V. Seida

na grobničkom polju.

(Kome.)

Spomenut mi je ovom prilikom niekoja svietla lica za rod naš velezaslužna, braćrost bo to pita što je hrvatskomu serdču prema svakomu dobročinitelju priraslo, a to prvo preuzv. gosp. bana našega baruna Josipa Šokčevića. Dao bog, da mudrim svojim upravljanjem tako ravna koramilom novoga našega deržavnoga života, da si priznanje roda svoga, a sjajno miesto u poviesti banah naših steče; zatim poglavitu podpora svega što je na korist roda našega, preuzvišenoga g. biskupa Josipa Jurja Strossmajera, čije zasluge osvietlati će poviest, jer jedva bi govor moj smogao riečih, da dostojno ocieni i proslavi lice toli sviello.

Taj velezaslužni mecen dostojao se ovoma posvećenju zastave županijske kumovaš, i zato budi mu iskrena hvala svih nas. Hvala takodjer i vam presvietla vitežice svetioivanska*), što tomu obredu kumovati blagoizvoliste, vaša pobožna i blaga čud, vaše žarko domoljublje ne mole nam je zalag bolje budućnosti, što ugledajuć se u vas i vaše kreposti gospodje i suprage ostale, kojih liepa svojstva osobito tiho i ljubezno domaćevanje ionako su poznata, odgajati će sinove i kćeri u našoj vieri, u ljubavi prema kralju, premilosćvomu gospodaru i premilost nam domovini.

I vas gospodo slavna što upravljate ovom županijom ide hvala i priznanje, što mudrim vašim postupanjem tako ste znali ravnati naredom vam povjerenim u ove prelazne doba, gdje tebiše teškeće na putu stojahu, da se niti red ni pravica nepovriedi. Napredujte i dalje blagim upravljanjem narečiti narod, čije blagostanje osobito u ovih naših siromašnih stranah ima bit serdačna briga i svih i svakoga; narod golubinjega serca, koji će znati vratiti vam milo sa drago, te si u serce upisati blagost i pravednost vašu, kojom ga upravljate; a kud liepše i veće slave po vas, nego što si ja ovim putem stebete.

Vi pako zastupnici naroda slavne ove županije, i svi ostali njezini pučani, uputite i osviodečite narod, kad se do njega vraćite, o znamenovanju ovoga dana, gdje svaki nas vjerom se zavjeri, da se neće odreći starijih svojih, onih divnih preotacah naših, koji i na ovom polju i na sloinu kerv sa svoju potokom prolijevali sa vjeru vladrom svojim obrećenu, za obranu sv. zakona i pragrah domaćih. Kako nas je slava ovoga dana sve ovamo složne dovela, tako da nas i pri svakoj sreći i nesreći sloga udruži, da složne jedno i drago dielimo.

Sada gdje nam je pristupiti svetomu obredu svi se previjanjem utecimo vručom molbom da svoj sv. blagoslov razlije verhu nas i sav narod a osobito verhu ove zastave kao zasmenja onih krepostih, što nam ih govoreć napomenuh! i kakono se oko vojničke zastave, sakupljaju vojnici, te složno udaraju na neprijatelja, a složni ga sushiju božjom silom i junačtvom svojim; tako tada da i u ovoj županiji sakupljajuć se pod ovaj biljag sloge i sklada pri skupštinnah na posavietovanje i dogovor o obćemu dobru, jedna bude svojim savietnikom misao, jedna želja, a to: sve na sreću i korist pučanstva ove slavne županije.

*) Ana Smailić, supruga presv. g. vel. riečkoga, Bart. Smailića.

Berzobjavne i najnovije vijesti.

Pariz, 3. lipnja. Današnji „Moniteur“ javlja: General Lorences protivio je Meksikance 22. 23.

travnja iz njihovih jakih pozicija u gore. Neprijatelj imao je 6000 momaka i 18 topova. On ostavi 20 uhvaćenih i dvie obice u našim rukama. Admiral Jurien, koji se u Francuzku vraća, piše od 10. svibnja, da je gibanje prouzročeno preranim ukercanjem Španjolaca ulajeno. Juarezova vojska u neredu je i nemogućna. Stanje zdravlja flote i vojske veoma je dovoljno.

Naš domorodac g. Spiro Terbujević odvažio se je sa svojom prekrasnom sbirkom slika iz svih stranah svijeta i raznih zanimivih prizorah gledanih *krupnosarom* ili *stereoskopom*, koja je, bivši u Zagrebu kroz duže vremena izložena, obćenitu pozornost na se povukla, posjetiti važnija miesta naše domovine. Preporučujući ga blagonaklonosti svih dotičnih umjetoljubivih obćinstvah, možemo ih uvjeriti da im predstoji veoma zanimiva i bježno poučna zabava te nadamo se da će tu sbirku tim mnogobrojnije posjećati, što je njein vlasnik naše gore list i prvi, koliko nam je poznato, koji se sličnim poduzetjem bavi, dakle svaku podporu od strane domorodacah u potpunosti mjeri zaslužuje.

Večeras predstavljat će se na korist isvjestne primadonne naše talijanske opere *Lidulne Capelli Rossiniev opera „Il Barbiere di Siviglia“* a među aktima pjevat će koristnica „*Bolero*“ iz *Verdiovie opere „I Vespri Siciliani“* i jednu pjesmu u *hercvatskom jeziku*.

Izpravak.

U prethodnašijem oglasu gr. poglavarstva imalo bi stajati u mjesto „dobra zemljičke od 1 1/2 lota“ „dobra zemljičke od 5 1/2 lota“.

Poziv na predplatu

KARTU

bojišta hercegovačko-crnogorsko-turskog.

Ma u obće vrlo smo oskudni u kartografičkim dielima, a srbiske zemlje ni sami stranci nisu onako opisivali i u kartama čitali, kako bi potreba iziskivala. Danas se potreba kartografičkog diela o Crnoj Gori, Hercegovini i okolnim srbakim zemljama tim više osieća, što se tamo sada zbivaju takovi događaji, koji će u svom daljem sadržaju imati velika upliva na cijelu Evropu, a stanje srbiskoga naroda kadri su sasvim preobratiti. S toga držim, da ću odgovoriti želji čitajuće publike naše izdavanjem karte „*bojišta hercegovačko-crnogorsko-turskog*“.

Na karti će biti točno predstavljene: *Cerna Gara, Hercegovina, i Boka Kotorska, sa granicama njihovim i označenjem političkoga podjeljena kao i plemena tamošnjih*. Rieko kao i sve miesta koja su prije i danas češće spominjana, naznačena su na karti; u obće sve se učinilo, da nebude ova karta samo za sadašnje potrebu publike, koja čita novine, nego da se može i kasnije uvijek kao pouzdan rukovoditelj po onim stranama upotrebiti.

Takodjer će biti na karti nacrtana veliki deo Dalmacije Dubrovnik, deo današnje i stare Srbije do Mitrovice i Vučitrna dakle početak Kosova polja.

Karta će biti iduće nedjelje gotova.

Ciena je karti na liepoj artiji samo 50 nov. Ovu cieniu sastavio sam tako malenu zato, što se nadam da ću velikog odziva s ovim pozivom u publici našoj naći.

Posivam svakog srbiskog rodoljuba, da mi skupljanjem predplatnikah pomogne u izdavanju ovoga diela. U nagradu na skupiteljski trud dajem *na osam komadah jedan komad*.

Novci neka se izvole poslati meni u Novi Sad, a iz Srbije kako ko bolje i lakše zna.

U Novem Sadu, 27. svibnja 1862.

Gjorgje Radić,
urednik „Seljaka“.

Meteorologička opažanja na ovdiešnjoj kr. višjoj realci dne 4. lipnja 1862.

U r.	Barometar va vjenu u par. čit.	Barometar va vjenu reduc. na 0	Toplo- ta po R.	Neobla- ka	Smjer i ja- kost vjetra	Amo- forična oborina (džab. analog ili sufaj)	Opazka
7. pr. p.	333.87	332.45	+18.0	4	U		pol. pod.
2. pol. p.	333.86	331.98	+24.0	5	Sei		gđmlj.
3. u več.	333.95	332.70	+15.0	10	Q.		1 džab

Danas u 7 sati temperatura R.° +17.0.

Opazka. Kod naoblake znači 0 sasvim vedro a 10 sasvim oblačno; brojevima letećim između 0 i 10 razumije se veća ili manja množina oblakah, razdieliv otelo nebe iznad obzorja na 10 jednakih dielah.

U 6. stupcu znači velika pismena smjer vjetrovah (J = južno-junsko-zapadni), a brojevi jakost vjetra, isto, 0 sasvim tiho a 10 buru, a među ovim leteći brojevi naznačuju različnu jakost vjetra.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 4. lipnja 1862.

Papiri.	Svjetlost tečaj u austr. vrod.
5% Kovovnice	71.20
5% Narodnoga zajma	84.05
Narodne banke	848.—
Vierovnoga zavoda	219.10
Mienice.	
Brebro	128.—
London	129.40
Caraki cekini	6.17

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

6749—1358. (393)

3—1

Natiečaj.

Početak školske godine 1862/63. podieliti će se četiri štipendije, svaka po 42 stolnjaka, za učiteljske pripravnike na djakovačkom obrazovništu.

Natiečaj za rečene štipendije raspisuje se ovim od 15. kolovoza 1862.

Natiečajli imati će svoje svjedočkom siromaštva podkriepljene na ovo kralj. vieće upravljene molbenice duhovnom stela u Djakovu predati i podkriepiti je dekretom, da su ih dolaju realke ili pako četiri razreda gimnazijalna dobrim uspjehom doveli i pribavili si predbiežno znanje u glasbi, osobito u pjevanju i orgulanju. U slučaju, ako molitelj koje učiteljsko obrazovnište već polazi, ima svjedočbu vjerhu napredka u ovih naučih pridonieti. Izim tega imaju molitelji svojim molbenicama priviti kerstni list, u dokaz, da su 16. godinu naveršili, nu da 18. još nisu prekoračili, onda liečničku svjedočbu o povoljnom zdravlju, i naročito o tom, da su prosti od svake tielesne mahne, s kojom bi za učiteljstvo nesposobni bili, napokon vlastoručne sastavljeno i podpismo očitovanje, da će nakon dovelenoga tiečaja barem 10 godinah u Hrvatskoj ili Slavoniji učiteljivati, te da su u protivnom slučaju pripravnici dobivenu štipendiju zemaljskoj zakladi natrag vratiti.

Od kr. namiestničkog vieća kraljevinah Dalmacije, Hrvatske i Slavonije u Zagrebu dne 22. svibnja 1862.

Br. 3514. gr. (384)

3—2

Oglas.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke daje ovim na znanje, da je na molbu Ane udove Župić, Ivana Župića i Bare udete Hernig, kroz g. odvjetnika Matiju Koportića, dozvolio dobrovoljnu dražbenu prodaju nepokretninah, naime: kuće i zemljišah, što ne su na 315 fr. a. vr. sudbeno procijenjene, i u gruntovnici obćine gornjeg grada Zagreba pod br. 374. upisane, te da su u tu svrhu dva roka opredieljena, prvi na 26. lipnja a drugi na 28. srpnja t. g., svaki put u 9 sati prije podne kod ovoga suda.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina samo uz prociebnenu cieniu prodati, zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove na se primiti, i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, prociebneni napisnik i gruntovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati. Napokon se jošie dodaje, da dražbena prodaja biva uslied dobrovoljne prošnje vlastnikah, dakle da pravo založno osigurano vierovnikom na nepokretnini, ovim ostaje priuzdržano bez obzira na cieniu prodajnu.

U Zagrebu, 24. svibnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 1523-gr. (380)

3—3

Izrok.

Od strane kr. žup. sudbenog stola u Osijeku daje se ovim do obćeg znanja: Da je na molbu Jakova Klötzela, po odvjetniku gosp. Virovskomu, radi 525 fr. i 360 fr. a. vr. s. p. dozvolio ovosudnom odlukom od 20. travnja 1861, br. 823, dražbenu prodaju nepokretnosti u gr. napisniku br. 679. obćine Osieka na ime dužnikah Kristofa i Kate Gilming upisane i sudbeno na 25,341 f. 16 novč. a. vr. procijenjene, i dočim na dan 17. lipnja i 15. srpnja 1861 odredjenu javnu dražbu nijedan kupac došao nije, to se na zahtjevanje overšitelja ovim raspisuje treća javna dražba na dan 12. lipnja 1862 u 9 sati prije podne kod ovog suda, — kamo se kupiti želeći tim dodatkom pozivlju, da će se gore pomenuta nepokretnina kod ove dražbe i izpod prociebnih najbolje-mu nudocu izručiti.

U Osijeku dne 10. svibnja 1862.

Br. 2881—1862. (371)

4—4

Jeftimba.

Za turedjenje jednog diela kaptolskog tērga i ulice od tērga Jelatića bana na kaptol vodeće raspisuje se time javna jeftimba, koja će se dne 7. lipnja 1862 u 10 sati u jutro na gradskoj vijećnici obdržavati.

Fiškalna ciena ustanovljena je na 10,308 fr. 62 novč. a. vr., a zaobina iznositi će 5% od iste.

Nacrti, troškova i gradjevni uvjeti mogu se viditi kod gradskog poglavarstva svaki dan u obćinih uredovnih satovih.

Primal će se i pismene zapečaćene ponude, u koliko se iste na rečeni dan do 10 sati u jutro predadu, te u koliko će iste sa propisanom zaobinom providjene biti. Ova ponudba otvorit će se poslie dovelenih ustmeno jeftimbe.

Od poglavarstva kr. i sl. glavnog grada
Zagreba, dne 24. svibnja 1862.

Načelnik
Friga.

Br. 50. gr. (300)

3—3

Oglas.

Poglavarstvo slob. i kralj. grada Križevca kao sud u ime kralj. žup. sudbenoga stola u Varaždinu stavlja ovim do sveobćega znanja: da je na molbu Tereze udove Koferbera iz Varaždina, zastupare po odvjetnika g. And. Uherniku iz Križevacah, radi dužnih 250 fr. 96% n. a. v. s. p. dozvolio javnu dražbenu prodaju nepokretnosti na nasliednike izza Petra Deltonia iz Križevacah spadajućih te na 350 fr. a. v. procijenjenih, u obsegu grada Križevacah pod br. grant. 468. upisanih, naime jedne bašte od 1550 qhv. i jedne oranice od 741 qhv., te da su u tu svrhu dva roka opredieljena, i to prvi na dan 14. lipnja a drugi na 14. srpnja o. g., svaki put ob 9 sati u jutro na licu miesta u Križevcib.

Pozivlju se dakle svikolici, koji otu nepokretnosti kupiti žele, k dražbi s tim dodatkom, da će se iste, ako li se kod pēve dražbe ni za više a ni za prociebnenu cieniu neprodadu, kod druge dražbe i izpod prociebnih najbolje-mu nudocu uručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na iste nepokretnosti dugove, na koliko ovi kupovnu svotu nadkrilili nebi, po naputku suda na se primiti; napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, prociebneni napisnik i gruntovnički izvadak kod ovoga suda uviditi mogu.

Ujedno se jošie pozivlju svi oni, koji, premda nisu o dražbi napose obaviešteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedene nepokretnosti kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom dražbe ovomu sudu prijave, pošto će u protivnom slučaju samim sebi pripisati imati, ako li se dioba kupovnine bez njih preduzme, i izcēpiti prijavljenim tražbinama.

Poglavarstvo sl. i kr. grada kao sud.
U Križevcib dne 15. travnja 1862.

Gradski sudac
Svillic.

Br. 759. (356)

3—3

Izrok.

Od strane kralj. županijskoga suda riečkoga kao gruntovne oblasti do znanja se stavlja: da je Gerga Majnarić iz Delnice proti Mihi Majnariću iz Delnice podneo molbu za hip. prenos već uknjižene tražbine od fr. 800 ug. n. s kamatima 6% iz obveznice od 30. srpnja 1858 s pērvinstvom 29. svibnja 1861 na nepokretnosti u gruntovničkom napisniku br. 300 obćine Delnice na ime Mihe Majnarića iz Delnice uneklene kod ovoga suda predao, vjerhu koje se je u smislu §. 33. naredbe ministarstva pravosudja od 15. prosinca 1855 br. 222 d. z. l. za prešluhanje stranakah ročište na dan 14. lipnja 1862 o 9 sati prije podne odredilo, i za zastupanje odsutnog i nepoznatog boravišta Mihe Majnarića ovdiešnji odvjetnik g. Ivan Renaldj kao curator ad actum naimenovan, kojega ovaj o shodnomu razpravljanju ove parnice probitačno upatiti, ili ovom sudu drugoga zastupnika naznačiti ima, u protivnom slučaju posljedice propusta svega toga sam sebi pripisati bi imao.

U Rieci dne 5. svibnja 1862.

Kr. žup. sudb. stol kao gruntovna oblast.

Br. 365—1862. (327)

3—3

Izrok.

Od strane kr. urbarskog suda varaždinskog objavljuje se ovim, da će se po propisu visoke naredbe ministarstva unutarnjih dielah i pravosudja od 11. studenoga 1859, vladni list 215, u obćini Spičkovina, Hum i Mačkavac kotara zlatarskog razprava radi odciepljenja obćinskih spašnikah i uredjerja žumskih uživanjah, kao i radi susamierne diobe tamešnjeg suposieda dne 11. lipnja t. g. 1862. u 9 sati prije podne na licu miesta u selu Spičkovina obavljati.

Pozivaju se dakle svikolici suvlastnici, neka ili sami ili po punomoćniku svitjeraju svoja prava ili pri ovom ročištu ili uz vrijeme, dok trajao bude dalji postupak, nego u drugom ovom slučaju samo o svom trošku, i najdalje do onda, dok nebude izrečena osuda pēve molbe, jer će se u protivnom slučaju na temelju obavljene razprave izreći osuda o onom, što obnadjeno bude da je pravo.

Kr. urbarski sud.

U Varaždinu, 11. travnja 1862.

Novak.

Fabiani.

Nr. 712. (367)

3—3

Avviso.

Dietro la notificazione del Direttore Generale delle Dogane in Ancona d'ito. 6 corrente verrà aperta nel corrente anno la solita fiera in Sinigaglia, che durerà dal 20 Luglio all' 8 Agosto p. v. senza proroga di sorta, e colle consuete norme e discipline in rapporto alle franchigie nelle operazioni del traffico.

Fiume, 15 Maggio 1862.

L. L. R. Ispettore Marittimo
B. Matallin.

Nr. 4853/756. (386)

3—1

Concorso

al posto di Aggiunto port. sanit. dell' ufficio di Porto e Sanità in Chioggia col soldo di annui fiorini 525.

Le dovute candidature suppliche sono da presentarsi al Governio Centrale Marittimo entro tutto il p. v. Giugno comprovando la qualifica al posto e la eventuale conoscenza di lingua.

Verranno preferibilmente presi in considerazione a parità d' circostanze gli impiegati disponibili semprecché possiedono la necessaria idoneità.

Dall' I. R. Governo Centrale Marittimo.
Fiume 21 Maggio 1862.

Br. 1248. gr. 1862. (391)

3—2

Oglas.

Kr. županijski sudbeni stol u Osijeku daje ovim na znanje, da je na molbu visokog crara kroz k. fin. cijalnu prokuraturu radi dužnih 121 fr. a. v. s. p. dozvolio ovršnu dražbenu prodaju nepokretnosti Gjure Bolmanca iz Budimcah, što su na 554 fr. a. v. sudbeno procijenjene i u gruntu obćine Budimci pod br. gr. 101 upisane, te da su u tu svrhu dva roka opredjeljena, prvi na 20. svibnja 1862. a drugi na 20. lipnja 1862, svaki put u 10 sati prije podne na licu mesta u Budimcih.

Pozivlju se ind. svikolici, koji bi ote nepokretnost kupiti želeći, k. dražbi s tim dodatkom, da će se te nepokretnosti, ako li se kod prve dražbe ni za više, a ni za procijenjenu cijenu neprodaju, kod druge dražbe i izpod procijenb. najboljemu nudocu izručiti, zatim da je kupac dužan uknjizene na nju dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po napulku suda na se primiti; i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, procijenbeni napisi i gruntu izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviješćeni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedene nepokretnosti kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati morati, ako li se dioba kupovine bez njih preduzme i njih, ako li se na taj način kupovina izcрпи, ništa nezapadne.

Dočim kod prve dražbe dne 20. svibnja 1862. obdržavane nijedan kupac prijavio se nije, to se druga dražba na dan 20. lipnja 1862. u 10 sati prije podne u mjestu Budimcih tim dodatkom odredjuje, da će se gore naznačena nepokretnost i izpod čitane prodati.

U Osijeku, 21. svibnja 1862.

Br. 3296. Gr. (386)

3—2

Izrok.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke kao stiečajna oblast stavlja ovim do obćeg znanja, da je za izbor novog ili potvrđenje međjutomaog vjerovničkog odbora i upravitelja stiečajne gromade Gjure Pisadica rođite na dan 9. lipnja t. g. opredjeljeno, odgodjeno na dan 30. lipnja t. g. u 9 sati u jutro, na koje se svi vjerovnici pozivlju.

U Zagrebu dne 21. svibnja 1861.

Klobučarić.

Jović.

Br. 1247. gr. (392)

3—1

Izrok.

Od strane kr. žup. sudbenog stola u Osijeku daje se ovim na znanje, da je na molbu c. kr. fin. cijalne prokurature u Zagrebu proti Jevremu Brankoviću radi dužnog zastavljeg poreza i dohodarine stupu od 140 fr. 4/4 novč. a. v. s. p. dozvoljena javna dražba nepokretnosti protivnika na 650 fr. a. v. procijenjenih i u obćini Budimce pod grunt. brojem 9. ležećih, i da su u to ime dva roka i to na dan 20. svibnja 1862. i na dan 20. lipnja 1862, svaki put u 10 sati prije podne na licu mesta u Budimcih k. br. 77. odredjena.

Tomu se svi kupiti želeći time pozivlju da će svaki morati prije dražbe položiti 10% vadum, a procijenbeni zapisnik i uviete dražbe mogu se u svako doba kod suda vidjeti.

Zajedno se svi oni pozivlju, koji nisu napose o toj dražbi obaviješćeni, a misle da su na te nepokretnosti unesom u javne knjige založili kakovo založno pravo, da do prodaje to pravo kod suda prijave, inače bi sami sebi pripisati imali, ako bi se dioba kupovine bez njih preduzela, i ako bi se tim svota kupovina izcerpila, da bi svojom tražbom propali.

Dočim kod prve dražbe dne 20. svibnja 1862. obdržavane nijedan kupac prijavio se nije, to se druga dražba na dan 20. lipnja 1862. u 10 sati prije podne u mjestu Budimcih tim dodatkom odredjuje, da će se gore naznačena nepokretnost i izpod procjene prodati.

U Osijeku dne 21. svibnja 1862.

Br. 1248. M. (390)

3—1

Izrok.

Kralj. sudbeni stol županije zagrebačke stavlja do znanja g. Franjo Resman, trgovcu, nepoznatog obita- lišta, da je proti njemu od strane M. Majera i daga, trgovaca zagrebačkih, tužba na plaćanje mjenbenog duga od 100 fr. a. v. s. p. de pr. 31. svibnja 1862, br. 1160, kod ovog suda podnesena, da je u rješenju iste plaćalni nalog izdan, i njemu plaćanje od njega postavljen ovostrani odvjetnik g. Gave Jakopović.

Pozivlje se dakle g. Franjo Resman, da rečeno- ma skrbnika dovoljnu uputbu glede pomenute tražbine podijeli, ili si drugog zastupnika imenuje, timu da će si u protivnom slučaju nepovoljne posljedice sam sebi pripisati imati.

U Zagrebu dne 31. svibnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

442. (388)

3—1

Izrok.

Od strane županijskog kot. suda bérdovalčkog daje se ovime na znanje, da je za preduzete odlukom kr. žup. sudbenog stola zagrebačkog od 21. svibnja t. g., br. 3397. gr., dozvoljene ovršne prodaje pokretnosti spadajućih na ostavinu grofa Corbarona Edgara, i to: raznog liepog kućnog pokućstva (kojim su prostorije grada Januševca uredjene), koje pokretnosti su dne 1. travnja t. g. zaplijenjene i sudbeno na 1387 fr. 70 novč. a. v. procijenjene, radi dužnih Franji i ostalim Kolarić, se- ljakom iz Hrastine, 472 fr. 50 novč. i pripadakah, prve ročište na dan 23. lipnja t. g., a drugo na dan 7. srpnja t. g., svaki put u 9 sati u jutro na licu mesta u gradu Januševcu, odredjeno time, da će se zaplijenjene pokretnosti kod prvog roka i izpod procijenbene svote najviše obćajućem uz gotov novac prodavati, kamo se svi kupiti želeći pozivlju.

U Zagrebu, 31. svibnja 1862.

Novak,

kotarski sudac.

Br. 55-gr. (387)

3—1

Izrok.

Žup. kot. sud u Sisku poziva sve one, koji kao vjerovnici iz ostavštine dne 8. veljače 1862 operukom preminuloga Josipa Thalca, župnika malogoričkoga, žigod kao vjerovnici tražiti imadu, da radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dane 30. lipnja 1862 u 9 sati u jutro pred ovaj sud dodju, ili da do onih preklada pismenu svoju prošaju, a protivnom be slučaju neće ovi vjerovnici na te ostavštine, kad bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izcerpila, nikakova daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

U Sisku, 30. svibnja 1862.

Staudner.

Br. 1126. M. (395)

3—1

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudbenog stola županije zagrebačke stavlja se do znanja, da će se usljed molbe brata Hofman proti g. Adolfu Herzlu u dućanu ovog posljed- njeg u duog ulici dne 4. srpnja t. g. i dne 24. srpnja t. g., svaki put u 9. uri prije podne pokretnosti pod ovrhu uzeti, kao: dućanske raznovrsne robe, a procijenbenoj vrijednosti od 1200 fr. 30 novč. a. v. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se na prvom roku samo uz procijenbeni otenu prodavati, na drugom pak roku prodavat će se iste i izpod procjene.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke.

U Zagrebu dne 24. svibnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 431—1862. (391)

3—1

Izrok.

Od strane kr. urbarskog suda prve molbe u Za- grebu ovim se do znanja stavlja: da će se u parnici g. Ivana Lehnara, kao vlastelina dobra Gornje i Dolnje Bistre, proti g. Mirku Josipoviću, vlastelinu dobra Jakovlja, kao suposjedatelju žome Bistranskagora zvane, u županiji zagrebačkoj, kotaru bérdovalčkom ležeće, i

Br. 336.

Sa c. kr. najvišjom povlast. i odobrenjem vis. kr. pruskoga ministarstva u lieč. poslovima.

Dra. Borchardta mirodjisno-liečnički SAPUN OD BILJA.

Svaki
izvorni
zamotak
stoji
42 n. a. v.

C. kr. povlašćeni sapun od bilja od dra. Borchardta vrlo je sredstvo, da se koža u krjeposti i zdravlju uzdrži; on je najbolje sredstvo proti pie- gama od sunca i jetarah, sunčanomu žaru, prišćima i t. d. Njime se može na- dalje uzdržati koža u čistoci, gibkosti i osobitoj svježosti; može se takodjer

s velikom hasnom upotrebiti za svakoverstne kupelje.

Izvorno

APOTHEKE
KARLSRUHE
STRASSE

zapetaccnje.

Med. dr. Hartunga

POMADA OD BILJA, ULJE IZ KORE OD HINE,
kojom se rast kose probudjuje i jači. kojom se kosa čuva i poliepcaje.

Dr. Hartunga povlašćena sredstva za rast kose razlikuju se dokazanim vrlo- m sredstvima i jeftinošću od svih drugih hvaljenih različitih ulja i pomada, jer njima- nigdje toliko uspješnih kompozicijah kao baš u njima; ona su sretna posljedica mnogo- godinjeg izpitivanja, mnogostranoga iskustva i mnogih pokušajah, kojih su valjeno o- čienili najučiniji ljudi; i mogu se dakle ova dva sredstva dr. Hartunga, koja se me- djusobno dopunjuju, svakome što najsvijestnije preporučiti.

Ovi vjajno dokazani preparati se kod nas mogu dobiti u istoj kvaliteti u tvorničnu elenu u ZAGREBU kod liekarnika GRACIANA MIHICA, u Osijeku kod A. Ka- rasta; u Dalji kod bratje Weiszovah; u Osijeku kod liekarnika Josipa Hörninga; u Meši kod Pietra Rigotti-a; u Pecuhu kod Ant. Adlera i Franje Schiebingera; u Ilir. Bistrici kod Josipa Ličana; u Iregu kod J. Popovića; u Jaski kod liekarnika Drag. Ody-a; u Kanjovcu kod udove Tome Aleksića i Jos. Mičica; u Koprivnici kod liekarnika Max. Verli-a; u Križevcu kod Antuna Bratogija; u Ljubljani kod Ivana Kri- vica; Hoiniga et Božića; u Mitrovici kod Save Mičica; u Pančevu kod Ivana Hubera; u Petrijaji kod Ivana Proba; u Požezi kod Sp. Kaševića; u Rumi kod Ivana Bogdanovića; u Zemunu kod A. D. Joanovića; u Sisku kod Fran- je Pokornog i G. Velušiga i Cp.; u Virovitici kod J. Demetrovića; u Vukovaru kod T. Stanića i u Varšavi kod S. A. Tančeka i kod liekarnika Skendera Haltera.

po 35 n.

divlja dobarah Bistra i Jakovlje podložakom, radi raz- miernu diebe, odolepljenja, potajakah i uradjenja žurnskih ušakah povodenoj, ualidni pravomoćne osude od 20. siečnja 1862, br. 30., po propisu ministarske naredbe od 11. studenoga 1859 razprava povesti, u koju svrhu o- predjeljuje se u kotaru iste žume, naime na Dolnjoj Bistri ročište na 8. srpnja 1862 o 9 sati prije podne.

Pozivlju se ind. svikolici svlastnici teko rečene žume Bistranskagora, kao i ostalih skupnih žemskih, naime Dubrava, Bistranopolje, Maršopoljakling, Klado, Mokrice, Šesturno, Kupinje i Klanjsto, zvanih, da ili sami, ili po pnomočniku potieraju svoja prava, ili pri napomenutom gori ročištu, ili pako uz vrieme, dok trajau bude dalji postupak, u posljednjim vnder slučaju samo o svoje tražbe i najdalje do izrečene prvosudne osude, jer će se u protivnom slučaju na temelju obavijene raz- prave osuda izreći o onom, što se prava obćajeno bude.

Kr. urbarski sud.

U Zagrebu, 19. svibnja 1862.

Korilić.

Alavanić.

Br. 3487. gr. (388)

3—1

Oglas.

Od strane kr. sudb. stola županije zagrebačke po- zivlju se svi vjerovnici gosp. kneza Dragutina Teodora Wreda-a, koji misle, da su stekli založno pravo na nje- gove na dobru Rietici nahodivše se, dne 17. ožujka 1862. ovrženim putem prodane pokretnosti, da pri- sutstvuju kod razprave o diobi kupovine na dan 7. ko- lovoza 1862 u 9 sati u jutro odredjene, za da mogu tom prigodom svoje pravd. prvenstva izkazati, i to tim sigurnije, što se u protivnom slučaju na njihova prava nikakav obzir uzeti neće.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke.

U Zagrebu, 24. svibnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

OGLASNIK.

Br. 368.

6—5

Novo veliko novčano ždriehanje

1 milijuna škudah,

kojega samo vaditi će dobitak

33 srećke državnom vladom ujamčena.

Izborna srećka stoji 10 fr. a. v. Polovica srećka stoji 5 fr. a. v.

Medju 16.500 dobitakah najveći su dobitci: 350.000 mark. banke, 150.000 m., 100.000 m., 50.000 m., 35.000 m., 20.000 m., 15.000 m., 6 puta 12.500 m., 10.000 m., 7500 m., 3 puta 5000 m., 4 puta 3750 m., 5 puta 3000 m., 80 puta 1500 m., 65 puta 1000 m., 105 puta 500 m. etc.

Početak ždriehanja: 12. Jojdacega mjeseca.

Moja obće poznata poslovna poslovica jest:

„Božji blagoslov kod Cohna“

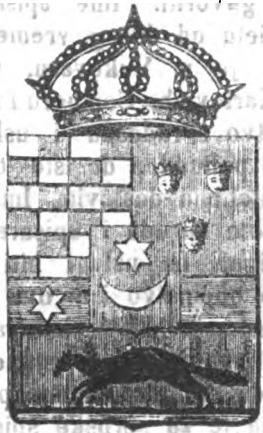
s kojom su često a lećajem posljednjih mjeseci tri puta najveći dobitci učinjeni.

Izvanjske naručbine s poslatičama i ujedudellenje pokrajne odpravljam točno u uredu popisao ugostiteljah i dobivenih novacah dostavljam odmah, pošto je ždrie- banje riešeno.

Laz. Sams. Cohn,
novčar u Hamburgu.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i prasnika
u četvrtom listu. — Polugodišnja predpata je sa domaću
u novine 4 for. 20 br. smet. vr. — Za vanjske, kojim će se
dostaviti, 6 for. 20 br. smet. vr.

Za oglašavanje preplaćeno je u redovnim: 4 kr. a. vr. od Hajduka
jedan put, a 14 kr. a. vr. sa 2 putima. — Za vanjske, kojim će se
svaki oglaš iznositi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko će
puta biti objavljeno.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u petak 6. lipnja 1862.

Broj 130.

Uredovni dio.

Oglas.

Kralj, namjestničko vijeće priobćilo je ovamo
odpisom od 20. pr. m. br. 6619/1803 da su iza-
slani liečnici u svrhu iztrage pošasti zavladaše
među rogatom marmom u 2. banskoj pukovnji,
takovu za bedrenicu (Milzbrand) ili nieku felu
pošastne groznice (Anthrax feber) spoznali. Na-
dalje konstatirano je, da se ta pošast od niekoje
strane u dolična miesta presadila nije, već da se
je upravo u otih istih miestih, gdje se je pojavila,
porodila, i to u svih u isto vrijeme među 17. i
24. travnja t. g. sa miestnih uzrokih, koji dosad
jošter iztraženi nisu.

Ta ista pošast pojavila se je po glasu dopisa
ovomiestnoga c. kr. zem. vojnoga zapoviedništva
od 12. t. m. br. 335 takodjer i u 1. banskoj pu-
kovnji i to u miestu Brubno klasničke i Oblaju
Majanske satnije, u kojih obih miestih je 13 ko-
madah marve od nje oboljelih već palo, a 21
komad je još u liečenju ostao.

U Rujevačkoj satnji 2. banske pukovnije,
imenito u miestih: Rujevac, Ljubina, Ljeskovac,
Komora, Stupnica, Gorička, Svrakarica, Grobovnica,
Udetin, Pedalj i Kosna, oboljelo je do 4. t. m.
svega skupa 129 komadah rogate marve od ote-
pošasti, od kojih je 73 komada već poginulo, a
ostalih 56 komadah još bolestnih ostalo.

U satnji Dvorskoj 2. banske pukovnije u
miestih: Jamnica i Šošanica oboljelo je do 7. t. m.
49 komadah, od kojih je 27 komadah poginulo,
7 komadah ozdravilo, a 15 komadah jošter bole-
stnih ostalo.

O tome se obćinstvo ubaviešćuje tim ozbiljnim
pozivom, da neterguju sa spomenutimi miesti sa
marmom ili inimi takvimi predmeti, koji bi bili
kadri tu kužnu bolest i u nas razploditi.

Od poglavarstva sl. kralj. grada Zagreba dne
2. lipnja 1862.

Načelnik
F. Ri g a n.

Neuredovni dio.

Ugarska.

Pešta, 31. svibnja. U Pešti ustrojiti će
se slavenska beseda, očekiva se samo dozvola k.
namiestništva.

„Fester Lloyd“ piše, da nije istina, da se je
preuzv. g. gr. Pally izjavio, da će biti ugarski
sabor čim prije sazvan; on je očitoval samo, da
bi bilo sazvanje ugarskoga sabora od velike ko-
risti za državu, jer bi drugačije bilo na škodu
pojedincima istomu saboru ako bi se slučaju o-
stavilo, što ima biti odlučeno o budućnosti do-
movine.

Najškodnije doba znat će vlada sama naj-
bolje naznačiti a svaki lojalni Ugar neka je čeka
s pouzdanjem i neka se neda smetati onima,
koji najmanje svojom nesterpljivošću doprinášaju
do sazvanja sabora.

Program Košutov, što ga prije nekoliko da-
nah priobći milanski časopis „Allianza“ proglašuje
sada „M. Sajto.“ za neistinit. Koliko su već raz-
ličite novine o tom predmetu napisale!

Austrija.

Beč, 2. lipnja. Nj. veličanstvo carica otić
će ovih danah u kisingske toplice uslied konzul-

tacije tielesnih liečnikah Seeburgera, Fritscha,
Mayera i Fischera; Oppelzer i Škoda nisu bili
pozvani k onomu liečničkomu vieću.

— Na miesto kneza Petrule dosadanjega po-
slanika kralja Franje II. kod austrijskog dvora,
doći će bivši napuljski poslanik u Petrogradu,
markez Cito.

— Osudjenomu učredniku „Postempa“ vitezu
Osieckomu nije bilo dopušćeno, da bude lišen
verigah; časopis mu je zabranjen.

— Českoslavenski zanatnici utemeljit će ovdie
čim prije svoju podlogarnicu, slavensko pievačko
družtvo je već ustrojeno. — U kući poklisarah
bio je dozvoljen zajam od 50 milijunah for. po
predlogu financiálnoga odbora.

Prag, 3. lipnja. Učredniku humorističkoga
časopisa „Brejle“ poslana je oblužba vèrhovnoga
zemaljskoga suda, radi buojenja polag §. 200. k. z.

Ovih danah bila je veoma slavno posvećena
zastava, što ju pokloniše niekoje domoljubne gos-
poje gimnastičkomu družtvo „Sokolu.“ —

Koncert, što ga priredi pievačko družtvo pri-
godom svetoivanske svetkovine iznosi čistih 1000
for., koje će se izručiti „Svatoboru.“

Lavov, 30. svibnja. U današnjoj siednici
podpisalo je gradsko vijeće adresu na poljske za-
stupnike na carsivenom vieću s tim pozivom, da
izpostuju kod najvišjega suda, da tude pozvan na
odgovor ovdiešnji redarstveni i vojnički sud radi
prekoračenja medjah svojega dielovanja raztiera-
njem oružanom rukom molećega puka pred sv.
Ivanom dne 20. t. m. a vlada da u buduće za-
priječ podobno zloupotrebljivanje uredovne vlasti.

Adresa podpisana od svih članovah grad-
skoga vieća poslali će se dr. Smolki; u njem na-
pomenuto je još i drugo koje nasilje, što ga je
počinila policija i vojska.

Talijanska.

U jednom dopisu, što ga je kardinal Anto-
nelli na apostolskoga glasnika u Parizu u tu
svrhu poslao da ga priobći ministru Thouvenelu,
u stanju je jedan bavarski klerikalni list saobćit
sliedeće potankosti. U prvom dielu dopisa zah-
tieva kardinal državni tajnik otkoreno izviesitno
očitovanje o pravom značaju, koji će poslansvo
g. Lavaletta u buduće u Rimu imati; u drugom
dielu govori kardinal o niekom prevratnom oči-
tovanju, koje se ima, veli, učinit kod povratka
francuzkoga poslanika i izjavljuje zalim da se je
papinska vlada potpunoma odvažila, da će ju si-
lom svojim vlastitim četama ugušiti, i ako bi
francuz kavojska, miesto da pripomogne k tom ugu-
šenju vladi Nj. svetosti, i najmanje gledala da
dielatnost papinskih četah preprieči, smatrat će to
sveti otac kao neposredan i silovit nasert na
svoje suverenstvo i odmah će ostaviti glavni grad
keršćanskoga svieta i otići će s ukupnom svetom
kolegijom kardinalah u Mletke.

Dne 28. pr. m. sastao se jedan član stran-
ke agitacije u Italiji u Komu s Garibaldom i za-
pitao ga, da li se je nadat, da će se moći skoro
s planovima one stranke otkoreno izaci na vi-
dielo. Garibaldi zaniekao je to na veoma izvies-
šan način i naveo je težkoće, koje mu se stav-
ljaju na put od strane kralja Viktora Emanuela.
„Unità Italiana“ od 19. jamci za sliedeće viesti:
General Garibaldi dobio je prije svojeg odlazka u
Leko jednu depešu od vlade, koja sadržaje na-
ročitu zapoviest, da obustavi svoje putovanje,
koje nepreduzima u drugu svrhu nego li da ustroji
strielačka družtva. Garibaldi odgovori odmah ber-
zojavom: „Ja sam Josip Garibaldi, talijanski
državljanin; ja mogu od jednoga do drugoga

kraja poluoitoka putovati; uapsite me, ako hoćete,
da me lišite moje slobode.“

Vojnička škola u Genovi, što ju utemeljiše
poljski mladići podupirani generatom Miroslavskim,
razvija se sve većma. Ravnatelj joj je sada g.
Wysocki.

Pruska.

Poznanj, 31. svibnja. „P. Dzienniku“ pišu,
da se ustrojše kod poljske emigracije odbori,
kojima je zadaca, da nastoje svim silama, da se
postigne niekakovo sjedinjenje svih stranakah.
Nu ovo nastojanje težko da će imati željnoga us-
pieha, budući da je stvar tako rekuć nemoguća,
da se sprijatelji Vladislav Zamojski s generatom
Wysockim.

Berzojavne i najnovije viesti.

Pešta, 4. lipnja. Kao što „Pesti Hírnök“
doznaje stavljen je župnik Hodža u St. Miklošu
zbog agitacije pred bojni sud.

Berlin, 3. lipnja. Petrogradski listovi jav-
ljaju da je u posljednjoj siednici državnoga vieća
jednoglasno zaključeno, da se novi temelji polože
sudbenoj organizaciji. U buduće nema se nikomu
inače dopital kakova kazan, nego putem nadlež-
noga suda, nadalje bila je zaključena javnost
sudbenoga postupanja i uvedenje porote.

Bruselj, 3. lipnja (noću.) Jedan parizki
dopisnik današnjega lista „Independance“ veli, da
se je car odvažio nastaviti svoje planove u obziru
Mexika, o kandidaturi nadvojvode Ferdinanda
Maximilijana nije mnogo dèržat. Po svoj pri-
lici namjerava Francuzka uzeti Mexiko pod svoje
pokriviteljstvo.

Shanghai, 21. svibnja. Ustase bile su dva
puta pod velikim gubitcima potučeni. Mandarin
Tairing dobio je znatnu pomoć iz Nankinga.

Londonska izložba.

Ova je izložba ko i ona od god. 1851. pod-
hvat privatnih ljudi. Čisti dobitak, što ga je iz-
ložba od god. 1851. doniela služio je za nabav-
ljenje zemljišta, na kom se je već za ono vrijeme
pripravljala osnova za današnju sgradu, koja je u
godinu danah divnim naporom od svojih 4—5 li-
sućah dielatelah na dan ovo u doba ugovoreno
dogotovljena.

Dne 12. travnja prije podne predadoše Ar-
hitekti Kelk i Lukas kraljevskom odboru ključe
i odmah unidžoš opredieljene straže i vatrogasi-
teljna momčad. Čitav batalion težakah prodje po
svih hodnicah i Galerijah — nebi li gdje kakova
pogibelj od težine zaprietila, nu sve bi tvrdo i
kruto pronašasto. Zidanjem potrošilo se je samo 7
miljunah opekah, nu tim više željeza — 93,000
centih, 820 pilovah po 25 stopah visokih. Pod
iznaša u cijeloj kući 1,300,000 cipelah a kod
pokrivanja potrošeno je 486,388 cip. klobučnice
(filz) i 553,000 cip. stakla, koje teži 4,446
centih. Parni stroj, kojeg će opis veoma zanimiv
biti i koji će imat tierati sve u izložbi nalazeće
se izložene makine, dizat će takodjer vodu kroz
9 palacah debele cievi na sve kraje, ne samo u
vodomete, nego i na 80 miestah, gdje se sva pri-
prava rad vatre nalazi.

Za prvu Exhibiciju je uslied razpisa nadošlo
280 osnovah, nu nijedna nije upotriebljena bila,
nego je naknadno prihvaćen Pakstonov stakleni
dvor. Zemljište na kom zgrada stoji, zauzima je
1200 cipelah dužine od strane Cromvelove — i
princa Alberta ceste, a širina 560 cip. Sav taj
prostor je 988,000 stopah — od prilike 12 putih

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predloženo je uvrštavanje: 7 kr. a. vr. od listom; jedan put, a 14 kr. a. vr. za 8 puta. — Kraska pristajba na svaki oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se putah list vidi.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u subotu 7. lipnja 1862.

Broj 131.

Neuredovni dio.

Zagreb, 6. lipnja.

„Constitutionnel“ pribiće je članak o rimskom pitanju, gdje među inim veli: Radi se predasvim oko toga, da se uvede o nekakovo suglasje sigurnost sv. oca s legitimnim interesima Italije!

Ovo je glavna svērha francuske politike a ciela te stvar približit će se tek onda suatno svejetu konačnomu rješenju, kada Francuska nebude imala viekovito boriti se s nepokorivim „non possumus“ i kada se bude rimski dvor sklonuo nesmatrati sasvim političko pitanje za vierenakonsku dogmu.

Najvažnije vijesti stigle iz Petrograda, kojih potvrđenje moramo očekivati. Ako se bude obistinilo, što nam je ovih danah berzovajnim putem javljeno, onda je učinila Rusija jedan korak napred, koji će kod mnogih naroda probuditi želju smisliti se radovati istim institucijama, koje se smatraju za temelj ustavnih državah.

Zavladaće nesporazumljenje medju Garibaldom i talijanskom vladom daje istomu turinjskomu parlamentu povoda stvar tu obširnije pretresati. Viećanje nesvrši se u prvoj sednici a berzovajom nedobismo dosada pobližjih vijestih; samo to stoji, da Garibaldi niče, da bi bio hotio prekoračiti granice, dočim Crispi tvrdi, da bijaše svērha ekspedicije iskoračiti se na dalmatinskoj ili hercegovačkoj obali, da je vlada za sve to dobro znala, dapače da je obećala oružje i strijelivo. Ministar Ratazzi veli, da to nije istina.

Valja je jedna i druga stranka sudopijčevala, dakako svaka svojim načinom. Polag svega čini se, da su okolnosti prinudile sardinsku vladu postupati poznatim nam načinom proti Garibaldovcima usprotkos svojim nakanama... koji postadaše „žrtvom politike“.

Što se Černe Gore tiče, vjerojatno je, da

je ruska vlada ujedno s Francezkom protestirala proti turskome nasērtnu na Černu Goru; što ondje sada biva, o tom nedobivamo nikakvih vijestih.

Dne 4. lipnja imalo je carstveno vieće u Beču veoma zanimivu sednicu, kojoj prisustvovali svi ministri. Kaisersfeld učinio predlog, da se svako povećanje poreza sabaci a većina bijaše pripravna podupirati taj predlog. Nu ipak podje za rukom ministru financijah i državnomu ministru steći većinu Hassmanovu predlogu, po kojem će se odgoditi odluka ličuća se povećanja poreza, dok nebude svēršeno viećanje o potrebninama državnoga gospodarstva.

Trojedna kraljevina.

Iz Zagreba. Javili smo već, da će naš gospodarski vieštak i ravnatelj gospodarskog učilišta g. Drag. Lambl, po mudroj naredbi vis. kr. namjestničkoga vieća, otići na svietsku izložbu u Londonu, da prouči, što bi bilo u prilog našem gospodarstvu, pa da onda nas pouči. Da bude ovaj njegov put i nauk koristan, namienilo mu je isto vis. kr. namjestničko vieće znatnu svotu novacah, za koje će imati g. Lambl nakupovati korisnih za naš narod spravah, orudja i strojevah, što će se onda sve u Zagrebu na ogled staviti, da svatko uzmogne o koristi dotične stvari nasložiti se uvjeriti, pa ju onda i kod domaćih majstora naručiti.

Tako će dakle mudrom pomnjom nam. vieća gospodarstva našem dobrom rodom uroditi svijetla izložba; samo bismo još želili, da istim rodom urodi i po našu jadnu obertnost, koja baš onako trepuje podpore kao i gospodarstvo. A to bi se postiglo, kad bi se istom namierom, kao g. Lambl, odpremio u London i koji obertnički vieštak (technolog), ili učitelj mehanike, matematike, neka u Londonu razgleda obertnički napredak i neka o tom pouči naše majstore, donesav

im podjednako na ogled potrebito orudje, kojega kod nas jošte nema. (G. L.)

Rieka, 30. svibnja. Veliki župan riečki v. Smaić izdao je proglas, u kojem sažaljuje i ukorava shvise se događaje dne 15. svibnja, obnarodujući ujedno aliedeće zaključke: Onih pet sudacah sačinjavućih sadanji magistrat ukidaju se, budući da nepopriviše shodna sredstva, da zaprieče dogodivše se poremećenje javnoga mira, imenovat će se nov magistrat kao i ravnateljstvo sigurnosti, koje će imati nastojati, da se mir povratu i udrži. Svaka buka, burno pjevanje, svake stoke zabranjuju se strogo te će se kazniti u smislu carske naredbe od 20. travnja 1854.

Austrija.

Prag, 3. lipnja. Danas je bila glavna skupština članovah muzeja česke kraljevine pod predsjedničtvom grofa Clam-Martinića, u kojoj izabrani su jednoglavno začasne članove niemački filolog Jakov Grimm i Poljak Præsdiecki.

Turska.

Ša bosanske granice 24 svibnja. Čim oćete da vam se sada jasnije, valja da ste se zaželili našeg plaća i tuge? Zar ga niste u našoj zemlji dovoljno kroz desetak godinah ispričali? Zasta niste; jerbo vam ih svaki dan javljamo, kao što će vam i ovo javiti. Ovih danah upravo reći od početka svibnja, po šumama je jako oživila hajdučina, koja se sastoji iz Turakah, pa između Turah, Bielićah i Berčke negdje se trgovci ni maknuti radi trgovine, a da nemaju glavu u torbi. A po seljane je tripula černe i žalostnije; jer malo im je što im poolimaše lepih jaganjcah što god imadoše, nego još uhvate čobance, momče ili diećka, te ga odvedu u šumu, pak u veće natjeraju da ide pred njima, da im kazuje, koja je kuća imućnija u komšiluku, te tako diete primorano više na vratima komšiluka, da mu otvoro

Razmaženče.

(Nadalje i konac.)

XL.

Starica padne. Ja se bacim na nju, gospoja na me — a moj muž prileti, da takodjer brani staricu.

„Hvalim ti kćerco,“ progovori tada stara meni: „neljuti gospoje.“

„Dosta je gospo, dosta, više je nećete tući,“ reče moj muž, „dosta.“

Gospoja nemagnuše s prve od gajera i ljuteći niste reći do: „Što? Kako? I?“ a reza-brav se malto bacit će na Prokopa, koji joj stane opet govoriti: „Toga nećete, dosta je već, prestante!“

Što stane gospa vikati u pomoć. Sterče se ljudi, doleti i gospodin sav bez duše.

„Što je to?“

„Vidiš,“ reče vična i pošena sluginčad: „reče gospodinu: „Hvala ti liepa!“ no, što mu-“

„Što je to?“ pita gospodin sve oko sebe. Gospoja stane vikati: „da je starica krala, a“

„koliko toga nije isgovorila, koliko mu se nije“

„Vidim da ti to misliš neima! Primite ga!“

Prokop mu se nije protivio; da smijao se.

Prokopa zatvoriše u sobu. Kod vratah stoji straža. Na dvoru zapriečaju kola. Nazar sprema kočiju za gospodina. Moj muž siedjaše dugo zamisljen.

„Ustino“ reče napokon „siedni uza me.“

„Što si učinio mili moj?“ rečem mu.

„Što sam učinio?“ — — —

Kola privezu. Prokopa stave gore. Skočih k njemu kako sam bila. Starica nas blagosilja: „Pratio vas dragi bog!“ te plače. Vozeć se mućimo oboje. Sreća što me nestiže nigdje gospoja, nebi me bila pustila. Ja neplačem — al mi sērce bija naglo, strašljivo.

Dospijemo u mjesto — tolika je prašina, da nas je sve zastērila. Berzo odraže kola uličnih gradskima te postoje pred jednom kućom.

Prokop pusti svoju ruku te reče: „Usto ne-moj naricati, netugu.“

Odvedoše ga u odvod *) (kuća gdje se kupe vojnici). Bilo mi; kao da sam na groblju.

Napokon izvedu mi muža. Čudnovato, ja plakah a on mi bijaše veselo kao na bojiš.

XLII.

Muž mi je vojnik — ostah s njim u gradu. Ovo vrijeme prošlo mi je tako berzo kao iskra, koja sja pa umah i uterne; no do smerti ga ipak zaboraviti neću.

*) Vrijeme službe kod ruske vojske trajalo prije 20 a sada 15 godinah.

Prokopa iznudiše niekom vojniku, da ga viećba; vojnik bijaše visoka stasa, černih očju; kose mu i berkovi kao šćetinje, stupao je važno u goverio bečno.

Mi mu se klajamo ali on se namergodijpe nepušta oka s Prokopa. Prokop mu dade nešto novacah.

„Oprostite strice, ako je malo. Nevoljniki si mnogo nije mogao prirediti.“

Strice zakašlja te ode.

„Ajmo!“

„Ajde, dušo, da se prošećemo,“ reče mi Prokop.

Sedemo se ulicama a Prokop me pita: „No Ustino, kako ti je sada?“ pa se uz to smije. Ma sam i žalostna bila, nasmijah se ipak.

Uzemo si stan, ali novacah misimo imali: ta i gdje bi jih uzeli?

Prodati neimamo što: od kuće nisam ništa pohlepila a sobom i odlašim: „Mi će zadrž.“ Posavjetujmo se s Prokopom, odosmo k gospodarici, odkrismo joj svoju biedu i pitamo, je li zadovoljna, da joj stane dierice pitahko plaćemo?

„Dobro,“ odgovori ona: „Ako budete imali novacah, plaćite mi dierice; ako ne, plaćite kad budete imali.“

Odslavimo se dakle s njoj.

XLIII.

Gospodarica naša bijaše stara, uljudna udovica a uz to prilično riečita. Pripovieda, i to u-

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredne i prazničke na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarici 4 for. 20 kr. aut. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predložena je uvrštenina: 7 kr. a. vr. od linije za jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Erarska pristojba za svaki oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se puta isti uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u utorak 10. lipnja 1862.

Broj 133.

Umoljavaju se gg. predbrojnici, koji nisu svoje zaostavše predplate još položili, da bi ih čim prije odpravničtvu Narodnih Novinah poslati izvolili.

Neuredovni dio.

Zagreb, 7. lipnja.

Polag najnovijih vijesti iz *Kasela* pripravan je knez u niekojim stvarima popustiti, jer uviđa, da nemože napervo onim putem, kojim je s početka udario. Sadanji ministri su posve osviđeni, da nesmiju njihovi nasljednici biti pritatelji i privrženici dosadanje sistama. „L. A. Z.“ piše, da ovu naglu promienu prouzročiv najviše austrijska depeša, koja onomadue stize iz Beča. — Dosadanjemu ministru financijah naloženo je, veli, da sastavi novo ministarstvo.

Niekoji sukobi shivši se u zadnje doba medju *Serbljima* i *Turcima* postadoše, kao što se je moglo očekivati predmetom *diplomatičkih* razjašnjenjah.

Protest serbske vlade dat će po svoj prilici niekojim vlastima dovoljna povoda, da se umiešaju u te poslove; isto je već učinjeno glede černogorskoga pitanja.

Iz *Parisa* javlja se, da se je francezki ministar izvanjskih poslova opetovno dogovarao s ruskim i austrijskim poslanikom a da se je Austrija mienju Francezke i Ruske znatno približila. Na dalje se tvrdi, da je Austrija uvierenja, da se može na izluku mir samo na kratko uzdržati, i u tom slučaju, kada bi Turci zbilja bili pobieditelji.

Bilo kako mu drago, istočno pitanje približava se svakako konačnomu svojemu riešenju.

Viećanje u *torinskom parlamentu* glede Garibaldi-eva pisma svršši se sjajnom izjavom povierenja čitavu kabinetu. Kuća odobrava postupanje vlade očitujuc ujedno, da će vlada sigurno i nadalje nastojati da se nevredja važnost zakonah i parlamenta. Time je komora izrekla osudu nad postupanjem „dieujuće stranke“, što će imati velik upliv na narod.

U *Pruskoj* govori se još sada o tome, da će postati *Bismark-Schönhausen*, skoprem je imenovan poslanikom u *Parizu*, predsjednikom državnoga ministarstva. Ovaj glas dobiva svaki dan više vjerojatnosti.

Kralj primi deputaciju, koja mu je predala adresu sabora. U svojem odgovoru reče, da će kada sasvim saznati njegovo mienjenje, kada si bude pristojila njegov program od g. 1858.

Trojedna kraljevina.

Zagreb, dne 10. lipnja. Kao što iz vjero-dostojna izvora čujemo najimenovani su kod stola sedmorice: za *podpredsjednika* g. podban *Zidarić*, za *prisiednike*: gg. savietnik višjeg zemaljskog suda dalmatinskoga *Ciniotti*, odvietnik *Prtica*, prvi podžupan *striemsko* županije doktor *Subotić*; za tajnika g. *Edm. Stary*; Nadalje kod banškoga stola za predsjednika g. predsjednik župa-

nijskog sudbenoga stola zagrebačkoga *Drag. Klobučarić*, za prisiednike: gg. *Celebrini*, *Schmidt*, *Suljak*, *Cuculić*, *Jovanović*, *Švugel*, *Zuvic*, *Tomasić*, *Zivković*, a za začasne prisiednike: gospoda *Muhic* i *Gostiša*. Napokon za predsjednike županijskih sudbenih stolovah: gospoda *Novak* za *Zagreb*, *Lipovčić* za *Varaždin*, *Septić* za *Rieku*, *Tajčević* za *Osiek*, *Farkaš* za *Križevac*, *Galac* za *Požegu*, *Mučvanski* za *Vukovar*. Gospodin dvorski savietnik *Bužan* stavljen je u stanje mira i uzvišen u stališ baronah. Gospoda prisiednici banškoga stola *Korelić* i *Calinelli* dobili su red željezne krune 3. razreda.

— Kao što je poznato, poslana je osnova našega sveučilišta izradjena po saboru natrag na namiestničko vieće s tom primietbom, da se pozovu niekoji vještaci, koji bi imali naznačiti, kako da se budućemu našem sveučilištu početak učini. Odbor u tu sverhu imenovan imao je jurve perva svoju siednicu te je zaključio, da se dojdue školske godine otvori četvrti tečaj na pravničkoj akademiji i da se ustanove učiteljska mjesla za poviestnicu, filozofiju i slavensku filologiju. Dotični učitelji sačinjeli bi predbiežno s profesorima na pravničkoj akademiji jedan profesorski sbor.

Pogovara se, da je bio poslan i ovdiešnjoj teologiji dopis, da se teologički profesori s istoga razloga stave u dogovor s dotičnim odborom.

Ugarska.

Pešta, 9. lipnja. *Magjarska brošura* „A magyar nemzeti politika helyes irányá“ (Pravi put narodne politike ugarske) počimlje otvorenim listom na grofa *Apponyi-a*. Dalje se kaže u istom spisu, da bi se morali priznati zakoni od g. 1848. pa se očiteje nada, da Nj. v. car nije toga mnienja, da je propao ugarski ustav.

Polag naznačenoga programa imale bi se zajednički intoresi riešavati na carstvenom vieću, koje bi sastojao iz 120 članovah. Ovakovi „državni austrijski senat“ odlučivao bi samo o načelima, kojih oživotvorenje pripadalo bi zemaljskim saborima.

Napokon predložio pisatelj rečene brošure, da se sazove konferencija u *Požun* ili u *Ostrogon* pod predsjedništvom primasa; članove konferencije da sazove car ne samo iz *Ugarske* već i iz *Hervatske* a viećanju da bi mogli prisustvovati takodjer i članovi iz *Erdelja* kao iz drugih austrijskih pokrajinah.

Ova konferencija nebi ništa zaključavala, već bi samo predlagala Nj. Veličanstvu svoje elaborate.

Austrija.

Seljački isgred u *Nizniowu* približuje se svojem kraju. Izgredivša občina bit će želibozhe naskoro samo siedšte prosjakah. Poslie dulje dragociene ekzekucije morali su posljednjih danah poreznom uredu platit 1500 forintih kao odštetu za oštećene sienokoše i njive. Troškovi komisije iznositi će bez sumnje isto toliko. Ako priračunamo još i one novce, koje će stajat deputacija u Beč, zatim troškove parnice dignute proti posiedatelju dvora, osviđeti ćemo se, da će občina sasvim osiromašiti. Istražni sudac iz *Stanislava* nalazi se još u *Nizniowu* i saslužuje seljake. Husari otići će naskoro, o pieholi nezna se još da li će i ona zajedno otići ili će još ostati. Odnosaji soldatoh naprema seljacima nisu, vele, najbolji; seljaci pripoviedaju o tom, kako se samo po sebi razumije, groznih stvari i veoma su razdraženi proti posiedatelju dvora i proti komisiji.

Ništanemanje nije ekzekucija pofalila proizvesti dobar učinak i nesta svih glasovah o novim izgredima u drugim susiednim miestima.

Prag, 5. Jučer započe konačna rasprava u štamparekoj parnici dr. *Julia Grégera*, učrednika „*Narodnih Listovah*“. Tužitelj su dječavai odvietnik dr. *Jaroš* i školski savietnik *Maresch*. Obtuženika zastupa dr. *Klaudy*, poklisar na carstvenom vieću.

Najpervo pročita bilježnik uzroke današnje rasprave priobćiv da su vèrhovni sudovi u *Pragu* i *Beču* potvèrdili odluke dotičnoga suda. Dr. *Jaroš* navede pet članakah „N. L.“ radi kojih obtužen je dr. *Gréger* radi prdkiešaja polag §. 300 i pri jednom radi zločina polag §. 65.

Na to počeo govoriti šk. savietnik *Maresch* te je razjasnio, za što prvi put kao obtužitelj stoji pred slavnim sudom; govorom svojim branio je predasvim sebe i svoje dosadanje dielovanje proti prituzbi, da bijaše germanisatorom českih školah. Škoda, da je pri velikoj svietlosti kojom se je tirsio, da obasja svoja dielovanje, sasvim zabravio na tamnu stranu svojega života.

Osim spomenutih članakah zahtievao je državni odvietnik, da bude dr. *Gréger*, bez predbiežnog iztraživanja polag §. 25t obtužen radi članka „Co nám pomůže.“ Poslie dulje prepirke odobren bi predlog državnoga odvietnika.

Govor dra. *Grégera* iz kojega ćemo u dojduećem broju najvažnija miesta izvaditi, trajalo od 12 do 2½ sata.

Prag, 5 lipnja. *Českoslavenski bogoslovci* „u zemljama krune sv. Venceslava“ naknise izpisali nagradu za historičku dramu iz pèrve dobe kèrščanstva“ českoslavenskim zemljama. Smier dotične drame mora biti u suglasju s istinama kèrščanskoga vieronauka; sve ostalo ostavlja se spiscu na volju. Pèrva je nagrada opredieljena na 300 for. druga na 120 a tretja na 80 for. Ovo je vrlo ublažujući pojav, koji bi zaslužio, da nadje vrljednih nasljednikah i u drugim slavenskim pokrajinama.

Talijanska.

U siednici deputirske komore u *Torinu* dne 3. lipnja bilo je jedno *Garibaldi*ovo pismo pročitano, u kojem daje ubaviešće o dogadjajima u *Sarniku*, taji se da su namieravali prekoračiti granice i razvija se politički program. *Rattazzi* odgovori na to, pozivajući se na program ministarstva, pod živahnim klicanjem. *Crispi* tvèrdio je da je vlada znala, da je sverha ekspedicije s one strane mora i da je obećala podupirati ju oružjem i municijom. *Rattazzi* tajio je, da je vlada štogod znala o toj ekspediciji; ona bi bila prepričela takav pokus, koji bi njenu lojalnost i nješto međunarodne odnošaje mogao kompromitovati. Deputetis izjavi, da inicijativa za oboružanje pripada vladi. *Rattazzi* predložio nacert zakona o društva.

Rusija.

Najstariji brat ruskoga cara veliki knez *Konstatin* bit će po svoj prilici imenovan kraljevim namiestnikom u *Varšavi*. Dne 31. svibnja prispie u *Varšavu* general *Adelsberg II.* da priredi stan u kraljevoj palači. Narod se nada, da će se stvari na dobro preokrenuti.

Namiestnikov adlat *Wielopolski* objasnio je najviše svoje mnienje spisom, što ga izda u francezkom jeziku „*List poljskoga plemića na kneza Metternicha*“; u ovom spisu dokazivao je *Wielopolski*, da moreju Poljaci prionuti uz Rusku buduć da nemogu se natati spasu od strane *Niemacah*. On se podnipošto neslaže s onima, koji

hoće da se zarate s Rusijom u ime svojega oslobođenja.

Konstantin poznat je kao čovjek revan izobražen i narodan, akoprem ima ljudi, koji su sasvim protivnoga mnijenja. Mnogi se očaju, da će novi namjestnik nastojati oko toga, da pomiri vladu carevu s Poljskom ne samo pukim riečma i obećanjima, već i činima i svérhi odgovarajućim reformama.

Amerika.

New York, 24. svibnja. Herinci savezne vojske stoje 5 milja od Richmonda; savezna vojska izdala je na nieke države poziv zbog toga da stave 5000 dobrovoljaca. Načelnik občinskoga vieća norfolkskoga nije hteo saveznoj vladi priseci vjernost. General Wool proglasio je ratni zakon. Jedno službeno izvješće potvrđuje, da su konfederati iz Portroyala protierali unioniste; velik broj unionistah bio je ubijen i ranjen. U Newyork prispievše vijesti iz Mexika od 12. svibnja javljaju, da je Juarez sa vladom uteko u Queretaro. Verakruc izjavio se je formalno za Almonta. Bio je sklopljen ugovor, koji unionsku vladu obvezuje da Mexiku uzajmi 10 milijunah.

Londonska izložba.

(Kont.)

Bez najmanjeg nereda otvorena je izložba 1. svibnja sa donle nevidjenim velelepjem, te bi se moglo reći, da ima taj dan u kalendaru čovječanskoga napredka zapisan bi červenom bojom, kao svečan dan, na koi slaviše svi narodi zemlje pobedu duha svetoga mira, radnje i razvitak civilizacije nad surovom strasti i zaslijepljenju prijašnjih vjekovah.

Osim zvaničnih osobah i pozvanih gostih, mogahu ovaj put samo oni unići, koji imadjahu „Saison“ ulaznice po 5 Guineah (do 65 for.) Računajući po prisustvujućih, moglo je jur do 100,000 for. za biljege doći; što dovoljno jamči, da će poduzetnici učiniti dobar posao. O tom, da će se taj poduhvat dobro izplatiti, nije se nikad dvojilo; nu nitko nehtjede vjerovati, da će sve do roka gotovo biti.

Jošte 24 sata prije otvorenja bijaše meteža na sve strane, ali dobra volja, odvažnost, marljivost i vještina učiniše čudesah. Tko se je dan prije u zgradi bavio, taj se je morao danas diviti toj nedokućivoj promieni; svuda bo bijaše najveći red i čistota; 1200 dielaocah radiše čitavu noć dok svéršise gorostasni taj posao i očistiše sve kutove točno do 11 sati prije podne.

Mnogo prije dodjose već kod svih ulazah najodličnija lica bogatstva i inteligencije u sjajnih hintovih, moleć, da ih puste unutra, al — uzalud dok nekucne naznačeni sat.

Kroz nakićene ulice gibahu se lagano čovjek za čoviekom i kola za kolami u nebrojenoj množini i poredaše se kočije, nastojanjem strogoga redarstva u redove na milju daleko. U 12 sati dovedoše se u 70 kočijah gostovi, počamši od domaćeg Lordmajora do zastupnikah kitajskih, japanskih, haitijskih i svih krajevah zemlje. U jedan sat dadoše trubljam znak, da svečarah povorke kroz južna velika vrata ulazi, kod koje se nalazijahu popečitelji, tudji povierenici, kraljevski odbor, Lordmajori, dosiojanstvenici City-ski, biskupi i napokon vojvoda of Cambridge, kao kraljevski službovnik mieste kraljice uz kraljevića od Prusije i od Švedske. Kad je svaki svoje mjesto zauzeo, deržaše „Karl of Granville“ na podnožju prestolja govor, u kom je reko sve, što se može o izložbi navesti. Za svečanim tim činom odoše svi spadajući k povorki u veliki istočni hram, gdje bijahu učinjene veličanstvene priprave glasbene. Tja gore do blizu kupe siedjahu 2000 pievačah i orkestar od 400 glasbilah, koji izvedoše, za ovu svečanost napose složene poputnice i Ouver-toure od Meyerbeera, Tuhera, Verdija i Benneta.

Na koncu svih muzikalnih predstavah, pievanja i molitvah izjavi vojvoda „of Cambridge“ „The Exhibition is open“ (izložba je otvorena). Topovi zagermiše — banda zasnira hymnu englezku „God save the Queen“ a tisuc i tisuc glasovah mužkih i ženskih složise se ponosno da izpievaju slavu roda svoga. U isto doba otvorise se svi ulazi palače; parostroj i vodometi počese raditi na sve strane, a nebrojeno občinstvo razdieli se po čitavoj zgradi, da se nagledje nagomilana blaga u veličanstvenih prostorijah.

Sva ova svečanost bijaše imponantna, sjajno

priredjena i u najljepšem redu izvedena, što, spojiv liepim prolietnim danima, blizinom krasnih baštah društva „Horticultural-Garden“, i široki prostor prizora, svečana razuelika odiela tolikoga naroda, daje cijeloj stvari vele poetičan značaj, koga nebi bio nitko u provikanoj Englezkoj trazio.

Iz svega se dosad vidi, da je ovo posljednjih 10 godinah obertništvo i umietnost zdravo napredovalo, imenito tvorenje željezah, nada kó što nam potvrđuje Merrimak i Monitor, topovi grozovite jakosti, fotografija, strojevi, telegrafija lučba; pa se jošte niti nezna, što će svega izložiti Belgija, Holandija, Švajcarska, Danska, Švedska, Rusija, Brasilija i — Turska.

Trajat će jošte nekoliko nedeljnh, dak sve ove tisuc stvari izložene budu, što silnih škrinjah okolo leže. S toga se i nepolazi za prvog svibnja onako mnogobrojno, kako se očekiva tek poslie.

Svuda se neprestano radi, kuje, redi, snuje. Od najjeznijih maljušnih stvari do najogromnijih bit će tu nastavljeno. Iz Rima dovežen je mramoraj jedan Relief od tolike težine, da su izvanredno ustrojeni kotači zagrezli duboko u makadamiziranu cestu, te su upotriebljeni parostroj, dok su ga izvukli i do opredieljena mu niesta dopremili. U tom metežu od stotine vozovah služi osobito novi samokret po Patentu od Brayá, koji po običnih cestah tegli do dvadeset kolah natovarenih. Nadalje dopratiše iz Niemačke balvan od izdielane červene župre (Granit) u težini od 300 centih sav u pamuk i stamu zamotan i daskami obit.

Zanimivo bijaše gledati, kako su taj kamen digle u zrak pripravljene poranke i pred vrata dvora stavili, — al kad tamo, uvidiše tek, da nemože unutra — a oni ga pograbe nanovo kao igračku na kola, te s njim na drugi kraj, gdje su veća vrata. Isto tako je komad nada (oceli) 400 centih težak, poslan iz Niemačke, obeliski vodometi i gorostasna čudesa iz Francezke, prekrasni modeli od ratnih brodovah starog (1514) i najnovijeg dobai Armstrongovi topovi, lokomotive, a u jednom predielu stoje 300 glasovirah itd.

Začulo se je, da će društvo na večer razsvietljiti kipne galerije plinom.

Od vele znamenitosti je izložba kolah i hintovah na južnoj strani; tu imade kočijah zlatom okovanih služiti za krunisanje kraljevah i carevah, pa sve niže do jednostavnog „Cab-a“ i diećinskih kolicah. Jedan Omnibus posve novoga stroja i gorostasne veličine povlači osobitu pozornost na se. Kada jednom sve u red i sklad dodje i odkrite budu tajnosti donežene ovamo na pazar od ledenog mora, pa tja do afrikanskih žeženih krnjevah, što su jošte sada zabite i sakrite napisom „no admission“ (nesmie se ulaziti) tad će biti sijaset predmetah, koji će omamiti oči znatiželjnoga gledaoca, a umu dati obilne hrane i novih mislih, te će duh čoviečji za opet drugih deset godinah Bog zna kako visoko uzletiti, pretvorivši današnja čudesa u obične stvari, a roditi posljedice, koje danas nitko jošte ni nesluti.

(N. G. L.)

Pjesma

pievana od dobrovoljacah u Rumi prilikom posjeta presvietlog gospodina velikog župana sriemskog Svetozara Kuševića.

1.

Dobro došo sèrbski sine
U najbolji za nas čas,
Sa svih stranaš od miline
Taj se ori veso glas.

2.

Fruška gora sva likuje
Što župana dobi svog,
Da je brani, zaštituje
Od dušmana posve zlog.

3.

Ime, jezik, sveta viera
To je blago Sèrbu sve,
Na to sva mu želja smiera,
Za to Sèrbini gine, mre.

4.

Kuševiću diko Srie!ma!
Čuvaj blago roda Tvog,
A nagradu zato sprema
Tebi sèrbski rod i bog!

5.

Živi, živi! o župane,
Fruškogorski kličej gaj,
Kroz života dugog dane
Nek te prati ljubki maj!

Pjesma

pievana u Šidu prilikom tamošnjeg bavljenja istoga velikoga župana.

1.

Pozdravimo svi u glas
Sriemskog gospodara,
Našu diku naš ponos
Ime Svetozara.
Kuševiću slavno ime
Sèrbske majke vèrstni sine.
Tebe ljubi Srie!ma svak
Izobražen i prostak.

2.

Od kako je sriemska
Županija postala,
Nikad nije sèrbska
Ruka s njome vladala.
Ti si danas župan prvi
Od porekla sèrbske kèrvi,
Ime sèrbsko Svetozar
Cielog Srie!ma gospodar.

3.

Oj veliki župane
Čuj Ti naše jode,
Izlieči nam Ti rane
Što ih udes zadade.
Tudji jezik to je rana
Što nas truje izodava,
Od sad nek je sve sèrbski
Narod želi sav srie!mski.

4.

Ti si naša obrana,
Ti si sèrbska slava,
Želismo Te odavna
Da nam budeš glava,
Bože! živi gospodara
Kuševića Svetozara,
Milog našeg župana
Muža odabrana.

5.

Živio nam živio
Srećno ovog svieta,
Srie!mom rukovodio
Na mnogaja lieta,
Ime s' Tvoje slavilo
Dokle sunce sjalo,
Svi Ti ovo želimo
I od boga prosimo.

Pjesma

pievana u Šidu pri ručku o sdravici Nj. presvietlosti.

1.

Ti si danas mili goste
U sriedini Srie!ma Tvog
A Srie!mci Ti opet žele
Da Te dugo živi bog.

2.

Pradiedovi naši nisu
Još imali takav dan,
Da im dodje u pohode
Od svog roda nadžupan.

3.

Na veliku radost našu
Doživismo danas mi
Da nas sretno sa posietom
Udosloji prvi Ti.

4.

Naša sèrca verno biju
I za Tobom teže sva
I da tako osiećaju
To već svaka duša zna.

5.

Da bog živi Kuševića
Na mnogaja lieta nam
I s onim ga usrećio
Što on želi sebi sam.

Kazališni oglas.

Večeras je prijam dubokoga basa g. Bernasconi-a i ravnatelja orkestra g. Piccoli-a. Jedan i drugi omilieli su občinstvu kroz kratko vrieme svojega dielovanja u našem kazalištu na toliko, da se je nadat, da će ova predstava mnogobrojno posiećena biti, tim većina što je program veoma zanimiv i medju ostalim pievat će se i u našem jeziku tri komada, od kojih će jedan izveden biti po jednoj od naših najdarovitijih dobrovoljkinjah gospodini Matildi Mulingerovoj, koju je kao što čujemo obdarena prekrasnim glasom.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 7. lipnja 1862.

Svršetni
tečaj
u austr. vrc.

Papiri.	
5% Kovovnice	71.20
5% Narodnoga zajma	84.20
Narodne banke	843.—
Vierovnoga zavoda	219 10
Mienice	
Srebro	127.50
London	129
Carški cekini	6.17

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 4955. (397)

3-2

Kundmachung.

In Gemässheit des hohen Erlasses der kroatisch-slavonischen Finanz-Landes-Direktion vom 14. Februar 1862, Nr. 2280, wird das im Bereiche des k. k. Broder Grenzgeregiments im Orte Svilaj Konstr.-Nr. 29 gelegene ärarische Haus mit Stallung, Schoppen und Garten im Licitationswege an den Meistbietenden käuflich überlassen werden.

Der Fiskalpreis dieser Gebäude wird mit 380 fl., d. i. **Drei Hundert achtzig Gulden ö. W.** festgesetzt. Angebote unter dem Fiskalpreise werden nicht angenommen.

Die Licitations wird am 23. (zwanzig drei) Juni 1862 in der Kanzlei des k. k. Hauptzollamtes in Brod mündlich abgehalten werden.

Jeder, der licitiren will, hat vor Beginn der Licitations dem Licitations-Kommissär das Spct. Vadium von 19 fl. ö. W. entweder baar oder in Staatsschuldverschreibungen nach dem letzten Coursverthe zu übergeben.

Dem Ersteher wird das baar erlegte Vadium in die Kaufsumme eingerechnet, den Nichtersthern aber selbes gleich nach der Licitations-Beendigung zurückgestellt werden.

Die Gebäudebeschreibung kann bei dem Hauptzollamte in Brod eingesehen werden.

Von der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion.
Essek, am 23. Mai 1862.

Nr. 8433. (404)

3-2

Kundmachung.

Von der k. k. kroatisch-slavon. Finanz-Landes-Direktion wird zur Sicherstellung ihres Holzbedarfes in der Winterperiode 1862/3 in der Menge von Einhundert Sechs und Zwanzig Klafter 36zölligen ungeschwemmten buchenen Brennholzes eine Konkurrenz-Verhandlung mittels Einbringung schriftlicher Offerte eröffnet.

Die Lieferung des Brennholzes kann entweder für die obige Gesamtmenge oder für einen Theil derselben, jedoch nicht unter Fünfzig Klafter, erstanden werden.

Die mit einer Kautions von Zehn Percent des von der zu liefern beabsichtigten Holzmenge nach dem angebotenen Preise entfallenden Kaufschillings belegten Offerte sind längstens bis 28. Juni 1862 Mittags 12 Uhr wolversiegelt bei dem Einreichungs-Protokolle dieser Finanz-Landes-Direktion zu überreichen, und auf der Adresse mit den Worten: „Offert zur Brennholzlieferrung für die Finanz-Behörde“, deutlich zu bezeichnen.

Die näheren Bedingungen können bei dem Oekonomie dieser Finanz-Landes-Direktion eingesehen werden.

Agram, am 4. Juni 1862.

Br. 398.

Oglas.

Tko god imade kakvu tražbinu proti zaostavštini Dragutina Cvetkovića, bivšega financijskoga činovnika, umrloga bez oporuke 25. ožujka 1862, pozivlje se o vime, da ju dana 30. lipnja 1862 u 9 sati prije podne u pisarni podpisana povjerenika na tergu Jelčića bana br. 420. ustmeno prijavljuje i izkaže, ili dotle to isto učini pismeno; jer će se drugdje na njegovu tražbinu uzeti obzir samo u toliko, u koliko prijavljene tražbine ne budu izcerpile zaostavštinu.

U Zagrebu, 6. svibnja 1862.

Dr. Antun Rojo,

javni bilježnik, kao sudb. povjerenik.

Br. 1246. gr. 1862. (391)

3-3

Oglas.

Kr. županijski sudbeni stol u Osijeku daje ovim na znanje: Da je na molbu visokog erara kroz c. k. financijsku prokuraturu radi dužnih 121 fr. a. v. s. p. dozvolio ovršnu dražbenu prodaju nepokretnosti Gjura Bolmanca iz Budimacah, što no su na 554 fr. a. v. sudbeno procijenjene i u gruntnici obćine Budimci pod br. gr. 101 upisane, te da su u tu svrhu dva roka opredjeljena, prvi na 20. svibnja 1862 a drugi na 20. lipnja 1862, svaki put u 10 sati prije podne na licu miesta u Budimcih.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi ote nepokretnine kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se te nepokretnine, ako li se kod prve dražbe ni za više, a ni za procijembenu cijenu neprodadu, kod druge dražbe i izpod procijene najboljemu nudocu izručiti, zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će

kupovnina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti; i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, procijembeni napisnik i gruntnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviješteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedene nepokretnine kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisat morati, ako li se dioba kupovnine bez njih preduzme i njih, ako li se na taj način kupovnina izcрпи, ništa nezapadne.

Dočim kod prve dražbe dne 20. svibnja 1862 obdržavane nijedan kupac prijavio se nije, to se druga dražba na dan 20. lipnja 1862 u 10 sati prije podne u miestu Budimcih tim dodatkom određuje, da će se gore naznačena nepokretnina i izpod cijene prodati.

U Osijeku, 24. svibnja 1862.

Br. 3314. gr. (384)

3-3

Oglas.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke daje ovim na znanje, da je na molbu Ane udove Zupić, Ivana Zupića i Bare udete Hernig, kroz g. odvjetnika Matiju Koporčića, dozvolio dobrovoljnu dražbenu prodaju nepokretninah, naime: kuće i zemljištah, što no su na 315 fr. a. v. sudbeno procijenjene, i u gruntnici obćine gornjeg grada Zagreba pod br. 374. upisane, te da su u tu svrhu dva roka opredjeljena, prvi na 26. lipnja a drugi na 28. srpnja t. g., svaki put u 9 sati prije podne kod ovoga suda.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi ote nepokretninu kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina samo uz procijembenu cijenu prodati, zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove na se primiti, i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, procijembeni napisnik i gruntnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati. Napokon se još dodaje, da dražbena prodaja biva usljed dobrovoljne prošnje vlastnikah, dakle da pravo založno osigurano vierovnikom na nepokretnini, ovim ostaje priuždržano bez obzira na cijenu prodajnu.

U Zagrebu, 24. svibnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 482-g. 1862. (381)

3-3

Oglas dražbe.

Žup. kot. sud krasički u Pribiću daje ovim na znanje: Da će se dne 16. lipnja i dne 8. srpnja 1862, svaki put od 9 do 12 sati prije podne, a ako bude potrebno, i od 3 sata poslije podne, u dvoru Krasinici u Vivodini za gotove novce prodati svakoversne zaplijenjene, te sudbeno na 685 for. a. v. procijenjene stvari gospodina Daroslava Tomića, naime: razno posudje vinskog, kao i vino od godine 1859, za stran Vatroslava Fuchsa, zastupanog kroz odvjetnika g. Josipa Jagunčića. Pozivlju se dakle svikolici, koji bi štogod od tih stvari kupiti želili, na dražbu s tim dodatkom, da će se stvari, koje se kod prve dražbe ni za više, a ni za procijembenu cijenu neprodadu, kod druge dražbe i izpod procijene prodati.

Žup. kot. sud krasički.

U Pribiću dne 14. svibnja 1862.

Kotarski sudac
Šviglin.

Nr. 1258. (352)

3-3

Editto.

E' da rimpiazzarsi il posto di maestro spazzacamino in questa Città; per cui col presente viene aperto il concorso sino a tutto il giorno 30. Giugno a. c., coll'avvertenza agli aspiranti di esibire a questo Magistrato entro il detto termine le correlative loro istanze, e segnatamente oltre alla fede di nascita, quella sulla idoneità nel mestiere di spazzacammini, loro condotta e servizi prestati finora.

Sono inorenti al suddetto posto gli obblighi di spazzare i cammini in uno dei due riparti della Città, nei termini e modi stabiliti del concernente regolamento, del 8. Novembre 1858, e vi sono annessi, oltre al soldo annuo di fr. 55 pagabili dalla Cassa Civica da 3 a 3 mesi posticipatamente, gli emolumenti e le mercedi da corrispondersi dai proprietari di stabili, a sensi del regolamento in vigore, ostensibile nella Cancelleria gremiale, alle solite ore d'ufficio.

Dal Civico Magistrato.

Fiume, 20 Maggio 1862.

In assenza del Preside Magist.

Il 1. Giudice Rettore Comun.

Ernesto de Verneda.

Br. 1247. gr. (392)

3-3

Izrok.

Od strane kr. žup. sudbenog stola u Osijeku daje se ovim na znanje, da je na molbu c. k. financijske prokurature u Zagrebu proti Jevremu Brankoviću, radi dužnog zaostavšeg poreza i dohodarine skupa od 140 fr. 2/3 novč. a. v. s. p. dozvoljena javna dr. zba nepokretnosti protivnika na 650 fr. a. v. procijenjenih i u obćini Budimce pod grunt. brojem 9. ležećih, i da su u to ime dva roka i to na dan 20. Svibnja 1862 i na dan 20. Lipnja 1862, svaki put u 10 sati prije podne na licu miesta u Budimcih k. br. 77. određena.

Tomu se svi kupiti želci time pozivlju da će svaki morati prije dražbe položiti 10% vadium, a procijembeni zapisnik i uviete dražbe mogu se u svako doba kod suda uvidjeti.

Zajedno se svi oni pozivlju, koji nisu napose o toj dražbi obaviješteni, a misle da su na te nepokretno-

sti vnesom u javne knjige zadobili kakovo založno pravo, da do prodaje to pravo kod suda prijave, inače bi sami sebi pripisati imali, ako bi se dioba kupovnine bez njih preduzela, i ako bi se tim svota kupovna izcerpila, da bi svojom tražbom propali.

Dočim kod prve dražbe dne 20. svibnja 1862 obdržavane nijedan kupac prijavio se nije, to se druga dražba na dan 20. lipnja 1862 u 10 sati prije podne u miestu Budimcih tim dodatkom određuje, da će se gore naznačena nepokretnina i izpod procijene prodati.

U Osijeku dne 24. svibnja 1862.

Nr. 4863,756. (386)

3-3

Concorso

al posto di Aggiunto port. sanit. dell' ufficio di porto e Sanità in Chioggia col soldo di annui fiorini 525.

Le documentate suppliche sono da presentarsi al Governo Centrale Marittimo entro tutto il p. v. Giugno comprovando la qualifica al posto e la eventuale conoscenza di lingue.

Verranno preferibilmente presi in considerazione a parità di circostanze gli impiegati disponibili semprechè possiedessero la necessaria idoneità.

Dall' I. R. Governo Centrale Marittimo.

Fiume 24 Maggio 1862.

Br. 988. (364)

3-3

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudb. stola žup. zagrebačke stavlja se do znanja, da će se usljed molbe gosp. Šišmana Pollaka proti g. Adolfu Herzu u dućanu ovog posliednjeg u dugoj ulici dne 16. lipnja t. g. i dne 2. srpnja t. g., svaki put o 9. uri prije podne, pokretnosti pod ovrhu uzete, kao: svakoversne dućanske robe u procijembenoj vrijednosti od 1211 for. 30 n. a. v. putem javne dražbe prodati.

Pokretnosti će se na prvom roku samo uz procijembenu cijenu prodati, na drugom pak roku prodat će se i izpod procijene.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

Kr. sudb. stol županije zagrebačke.

U Zagrebu dne 10. svibnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 206-g. 1862. (377)

3-3

Oglas dražbe.

Žup. kot. sud samoborski daje ovim na znanje: Da će se dne 16. lipnja 1862 i dne 30. lipnja 1862, svaki put u 3 sata poslije podne, u pisarni ovog suda u kući pod br. 369. za gotove novce prodati svakoversne zaplijenjene, te sudbeno na 19 fr. 33 novč. a. v. procijenjene stvari, naime: 1 fotografički aparat sa 1 sandukom, nešto haljinah i inih stvari. Pozivlju se dakle svikolici, koji bi štogod od tih stvari kupiti želili, na dražbu s tim dodatkom, da će se stvari, koje se kod prve dražbe ni za više, a ni za procijembenu cijenu neprodadu, kod druge dražbe i izpod procijene prodati.

Županijski kotarski sud.

U Samoboru dne 24. svibnja 1862.

Kotarski sudac

Dercić.

Br. 989. M. (363)

3-3

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudbenog stola županije zagrebačke stavlja se do znanja, da će se usljed molbe Šišmana Poljaka proti Adolfu Herzu u dućanu ovog posliednjeg u dugoj ulici u Zagrebu kuće br. 779. dne 16. lipnja t. g. i dne 2. srpnja t. g., svaki put o 9. uri prije podne, pokretnosti pod ovrhu uzete, kao: dućanska roba i pokućstvo, u procijembenoj vrijednosti od 117 for. 5 novč. a. v. putem javne dražbe prodati.

Pokretnosti će se na prvom roku samo uz procijembenu cijenu prodati, na drugom pak roku prodat će se i izpod procijene.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

Kr. županijski sudbeni stol.

U Zagrebu dne 10. svibnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 257—1862. (326)

3-3

Izrok.

Od strane kr. urbarskog suda u Zagrebu stavlja se ovime do znanja: da će se u parnici gg. Antuna Lentulaja, Franjice i Josipa suprugah Koteci, posliednjeg kao zastupnika malodobnog Alfreda Kotzi a, proti svim suposedateljem šume Demerski Lug zvane, u županiji zagrebačkoj, osriednjem kotaru ležeće, radi komasacije i razmierne diobe, oddieljenja paše i uredjenja šumskih užitakah povedenoj, usljed pravomoćne osude od 30. prosinca 1861, br. 2266., po propisu ministarske naredbe od 11. studenoga 1859 razprava povesti, u koju svrhu opredjeljuje se u okolici iste šume, naime na Brezovici, ročište na 21. lipnja 1862 o 10 sati prije podne.

Pozivlju se indi svikolici suvlasnici rečene šume, da ili sami ili po punomoćniku potjeraju svoja prava ili pri napomenutom gore ročištu, ili pako uz vrijeme, dok trajao bude dalji postupak, u posliednjem vendar slučaju samo o svome trošku, i najdulje do izrečene prvosudne osude, jer će se u protivnom slučaju na temelju obavljene razprave osuda izreći o onom, što za pravo obnađeno bude.

Kr. urbarski sud.

U Zagrebu, 24. ožujka 1862.

Koritić.

Alavanić.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaće u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list avaki dan poštom posiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predložena je uvrstbina: 7 kr. a. vr. od linije za jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Erarska pristojba, za svaki oglaš isnosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se putah isti uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u sriedu 11. lipnja 1862.

Broj 133.

Umoljavaju se gg. predbrojnici, koji nisu svoje zaostavše predplate još položili, da bi ih čim prije odpravništvu Narodnih Novinah poslati izvolili.

Uredovni dio.

Oglas.

Povodom onim, što su na jednoj državnoj cesti kraljevinah ovih uz cestu posadjene vočke koje se kao javno dobro smatrati imaju, kroz nepoznata lala odnešene, to je kr. namiestničko vieće odpisom od 16. pr. m. br. 5235 ovo poglavarstvo pozvalo, da shodna odredi, da se ustanove okružnice obstojećeg o. k. namiestništva od 10. prosinca 1855 br. 19680 obdržavale budu, to jest, da se na javnih obćenitij porebi posvećenih miestah obćenita gradjevine i zaštili kao što su živice, brance, odboji, nasloni, cestovni nasipi, jarki uz cestu posadjeno voće sačuva od svake štete.

Usljed toga obnaroduje se obćenitv ravnjanja radi sljedeće ustanove prespomenute okružnice.

1. Ošteta cestah, neprouzročena redovitom povodom voće za sobom kasan a po okolnosti i dužnost naknade (§. 318 i. l. diela kaznenoga zakonika) k cesti pako nespada isključivo samo utrina, nego i okrajci, sterm cestovnih nasipah, cestovni jarki; zatim ošteta za cestu obstojeće gradjevine i obrane, kao što su parapeti, odboji i t. d.

2. Isto tako zabranjeno je opoganiti cestu. Nije dakle nikome slobodno bacati kud god na cestu zemlje, gnoja, stervinah, dervah kamenja ili budi kakvih god drugih stvari.

3. Trava, što raste po stermih od ceste, po okrajcih i po jarkovih javna je svojina, nestiže se dakle po nikom kositi ili pasti.

4. Pušenje duhana na mostovih od derva zabranjeno je svakomu.

5. Kod paše na pograničenih zemljah u obće i napose u obsiru kermčadi nađen je osobit oprez, da se cesta neošteti.

6. Naravno tekuće ili umjetno provedene vode tik ceste nesmiju se nikada na toliko usporiti, da bi cestu poplavile ili propištale, zato se mora obstojanje svih takovih uspornih spravah zakonitim pripravami urediti, gdje što škodljiva u tom obziru sada obstoji, imade se popraviti i u buduće zapriječiti.

Gradnje u vedah, koje cietosti cestah ili njihovih sastavnih dielovah priete, zabranjene su, i gdje takove obstoje, imadu se razgraditi.

Prekrsajji proti ovim ustanovam kaznit će se u smislu i naredbe od 20. travnja 1854.

Poglavarstvo kr. i sl. gl. grada Zagreba.

U Zagrebu dne 6. lipnja 1862.

Načelnik
F r i g a n.

Uredovni dio.

Prigodom dne 7. lipnja t. g. u Zavenu do godišnjeg se požara, opazilo je gradsko poglavarstvo velikom radošću, kako je ovdašnje građanstvo sa hvale vrijednom marljivošću i požrtvovanjem samoga sebe oko gašanja sudjelovalo.

Izrazivši gradsko poglavarstvo ovime srdacnu svoju hvalu svima onima, koji kod spomenutog požara pripomoć svoja nezadržavši, namože propustiti javna imena one gospode ovdji napomenuti, koja se pritom na osobiti način odlikovale,

kao: G. Vitez Leutzendorf, gg. građani Ivan Lenz, i Zajec Ivan, gr. c. k. činovnik Barago, gg. pravnici Bedeković, Vakanović, Valter i Egersdorfer, g. Juraj grof Jellačić mlađi, g. graditelj Klein, Tesarski meštar Vajda i Tergovac Kehn, zatim g. Šandor Kerčelić, Svoboda, i Podamer sa svojim sinom.

Od poglavarstva sl. kralj glavnog grada Zagreba dne 6. lipnja 1862.

Načelnik
F r i g a n.

Neuredovni dio.

Austrija.

Beč, 6. lipnja. Predlog zakona o obnovljenju odnošajah katoličke crkve prema evanđeličkoj sadržaje medju tim i to, da se kod smješanih ženitbah ostavlja na volji roditeljima odgojenje diece; u slučaju pako, gdje se roditelji nedogovoreše, imaju se mužka dieca odhraniti u otcu a ženska u materinu vjeronauku.

U Beču, 4. lipnja. (Glas.) Ljubimcu hrvatskoga naroda, biskupu Strossmajera zdravlje dobro neslužiti, on je pitao za savjet liečnika dr. Paulusa, što da čini. Divljaci riečki raztužiše jako blagu čut velikog ovog domorodca, koji sve bolježljiv, neprestaje se brinuti za dobro naroda svoga; jučer bijaše on naime kod bankira barona Rothschilda, te bijaše razgovor o željeznici, koja bi imala od Slankamena do Karlovca teći, isto tako se je i sa zemljomercij razgovarao.

Iz Rieke došla je ovamo deputacija, da uvriedjenoga biskupa za oprošćenje moli, tvrdeći, da se onaj škandal dečurlija počinila, nu vladika znajući da „po smertli se je kasno za grihe kajati“ nepusti preda se ove ljude.

Sutra će biti u slavu ovdie bavećeg se saksonskoga kraljevića velika vojnička parada.

Nieki iz Skadra vrativši se ovamo našinac pripovieda, da je, bivši ondje kod našega konsula imao sreću vidjeti u glavu Omera, koji je, košto reče, bljutava lica a šuljiv tako, da je teško iz ustih mu rječ izmamiti.

Danas dodje ovamo veliki broj Hrvatah, koji s tako zvanim „traine de plaisir“ u Paris — London na uru gledati idu, — vratili se živi i zdravi u dragu našu domovinu.

Prag, 8. lipnja. (Parnica Grögerova). Dne 6. čitao se je najprvo dopis: „Z Vidno dne 30. srpnja“ priobćen u br. 240 „N. L.“ Radi ovoga članka obkružen je dr. Gr. polag § 300, budući da se u njem vlada preporučuje slobodou. Veli se tako da je bio tretji govornik onoga dana dr. Mühlfeld; „tko nebi mogao obraniti i slobodinu, taj nebi bio dobar advokat; tako je namieravao dr. Mühlfeld braniti vladu, ali nepodje mu za rukom“. Dr. Gr. očitova, da je taj dopis pisao jedan član carstvenoga vieća, kojega ime neće da kaže. Na to su se čitali govori dr. Riegera i Mühlfelda, što su ih imali istoga dana, nakoliko se činjaše, da je potrebno za razjašnjenje stvari.

Poslie toga pročita se dopis iz Moravske: „Kousek rakouského konstitutionalismu z Moravy“. Dr. Gr. priznaje, da je taj dopis sam pisao na temelju članka priobćenoga u „O. u. West-u“ i niekijih drugih privatnih dopisah.

Tretji je članak: „Pán ministr Schmerling a čestné měšťanství“ u br. 251 „N. L.“

Što se ovoga članka tiče izjavi Gr. da je

dao, taj članak napisati niekomu svojemu političkomu prijatelju, i da se sa sadržajem sasvim slaže.

Članak u br. 263. „Máme konstituci“ napisa sam dr. Gr. Čitajući taj članak pisan je više šaljivi nego ironički.

U raspravi nastavljenj dne 7. t. m. čitao se je najprvo dopis: „Z farafobce Čizkevičkové“, a kojem se govorio školskom savjetniku Mareschu te se tvrdi, da je g. savjetnik živio sa Mojzije, da bi ga bio bog poslao, kao desetku muku u Egipat. Dr. Gr. ozemši na se odgovornost za taj dopis nije imenovao pisca. Na to se pročita drugi dopis istoga dopisnika a dr. Gr. tvrdi, da se mora povesti govor o g. Mareschu, gdje se govori o germanizaciji.

Dalje zahtjeva dr. Gr. da se pozovu niekoji svjedoci, da može dokazati, da je zbilja g. Maresch germanizirao. Sud zaključuje, da se neimaju svjedoci saslušati.

Pošto bi pročitan još jedan članak: „Kdo nám pomůže“, o kojem tvrdi dr. Gr. da neznatko ga je pisao, i tko ga daje štampati, odgodi se na zahtjevanje obkruženika i njegova branitelja dr. Klauudy-a rasprava do sriede, dne 11. lipnja.

Serhija.

U Serbiji ima (osim Ciganah, koji od 1847. godine nisu popisovani) po posljednjem popisu od 1859. godine 1,078,281 dušah, od kojih 556,785 muških i 521,496 ženskih. Ovi stanovnici živeli su u 168,527 kućah, a bila je 217,829 stalnih brakovah. U 37 varošah bilo je 47,686 muških i 28,690 ženskih, svega 86,376 dušah. Kad se sravnj ovaj broj sa brojem od popisa 1846. godine, kad se našlo 898,213 dušah, vidi se, da se stanovništvo umnogilo u 178,968 dušah, ili godišnjem 13,844 dušah, dakle za 14 procentah. Ni jedan narod u Evropi nije se u posljednje vrijeme tako jako umnogio.

Prešavši na narodopisnu stranu, nalazimo da u Serbiji ima 958,619 Srba, 122,857 Roma, 1805 španjolskih Cifutah i najviše 2000 dušah druge narodnosti, najviše Niemcah. Dakle u Serbiji ima tri glavna naroda: Serbi, koji su većina i ima ih 86 procentah svijuh stanovnikah, Romani, kojih ima 11 procentah, i Cigani, kojih će biti od prilike 20,000 dušah, dakle do 2 procenta stanovništva.

Romani stanuju većinom u istoku, uz banatsku krajinu i romansku kneževinu, i to izmješani sa Serbima, osim dva sresa: ključkoga i porečkoga gdje su čisti. Okružja, gdje su sa Serbima izmješani, ova su: požarevačko, čuprijsko, krainsko i pernoriečko, inče ih nigdi nema, osim sela Kučica, što je na ušću Morave u Dunav, u okružju smederovskom. U spomenutim okružjima, gdje su se Romani najviše poslie opustošenja slied ratovah sa slobodna naselili, ima 147,451 Serbin, i to sasvim izmješano sa Romanima, tako da ćemo teško naći u gomili i deset čisto romanskih selah. Onda se vidi, da Serbi i u siverozapadnom kraju svoje otačbine mogu držati vazu romanskoj stihiji. Osim deset crkvenih obćenah u čisto romanskim govoru rečenim sredstvima, avudu, ne imade služu slovensku liturgiju.

Cigani su naprotiv razstrekli po cijeloj zemlji; niekih 4000 stalno žive, ostali su nomadi (skitaj se). Što su stali, većinom su mohamedovske vjere, a ostali (u pravoslavju). Većina ih osim materinskoga jezika govori i serbski.

Ostali narodi, naročito Niemci, priležno uče serbski, tako da im dieca bolje i radje serbski govore nego niemački. (S. D.)

Cerna Gora.

Sa cernogorske granice pišu, da je knez sam krenuo u nutrašnju zemlju a veliki vojvoda Mirko do Bielopavlića, kada se obnarodova viest, da su Turci prekoračili granice cernogorske. U cijeloj Cernoj Gori ustrojio se se zemaljska obrana. Podpredsjednik senata Kerco Petrović imenovan je vodjom vojske pokraj turske granice u Arbanaskoj. Turci prekoračiše granice dne 25. svibnja, zapališe nekoliko kućah u Martinicima i razpériše prahom crkvu, gdje bijaše 12 Cernogoracah zatvoreno.

Napokon navalise Cernogorci pod Kercom na Turke te ih hametom potukoše tjerajuc ih do turske tvrđje Sputa. Okolo 200—300 Turakah ostade mrtvih na bojištu.

Talijanska.

Papa je bacio anatemu na biskupa od Arijana što se sastao sa kraljem Viktorom Emanuelom.

Njemačka.

Frankfurt, n. M. 7. lipnja. U ovdiešnjim dobro ubavieštenim krugovima okoluje sljedeća ustavnoj stranki osobito prijazna lista kurhesenskih ministrah: Lossberg za izvanjske, kriminaldirektor Kersting za pravosudne, vladni savjetnik Wiegand za unutarnje, financijski nadzavjetnik Zuschlag, bivši komorski predsjednik do god. 1859. za financijske a pukovnik Baumbach za ratne poslove.

Berlin, 6. lipnja (u večer.) U današnjoj sednici poklisarske kuće bilo je produženo pretresanje o adresi. Kod izpravka Sybelova zbog kurhesenske izjavi vladni komisar, da nije stvar riešenai da se zato nemože o njoj ništani saobititi, vlada se neprestano trudi, da se oporavi uvredjeno pravo putem ustavnim sredstvima, i neće mirovat dok nepostigne svoje svrhe. Izjava u komisiji neostavlja ništa želiti u obziru jasnosti.

Kod miesta o Vincke-u tičuega se njemačkoga pitanja, izjavi vladni komisar u kratke, da vlada derži u pitanju o njemačkom preustrojenju za svrhu skupljenja silah Njemačke, koje djeluju onamo, da dobije politička teža njemačke važnost naprama inozemstvu.

Gospodska kuća odlučila je s velikom većinom, da nastavi svoje djelovanje u dosadanjem smislu.

Berlin, 7. lipnja. U poklisarskoj kući pretresale se krom dvanaest sati o adresi. Protunacert Vinckeov i izpravak Reichenspergerov bijahu s velikom većinom zabačeni. Izpravci u obziru dovršenja ustava za utemeljenje samostalne okružne uprave, svraćenje ukupne porezne sile na miera odgovarajuću poreznoj sili bili su primljeni. Izpravak Sybelov u obziru kurhesenskoga pitanja bio je sa 253 proti 101 glasu primljen. Preth tomu glasovahu konservativci, Poljaci, stari liberalci, katolici i neki naprednjaci. Grabow naviesti, da će kralj danas primiti adresu.

Berlin, 7. lipnja. Danas u 5. sati u večer primio je kralj adresu deputaciju. Odgovor kraljev glasi: Rado sam prihvatio uprav sada izrečena mi uvieravanje vjernosti i lojalne podanosti. Izražajuc se opetovno, da nepromienljivo stojim na zemljištu ustava, na kol sam se zakleo kao i na onom mojega programa od studenoga g. 1858., i da se pri tom nalazim u potpunom suglasju s mojim ministarstvom, skapčam s time čvrstu nado, da će te Vaša izražena čuvstva činom posviedočiti, i buduci da se poživate na jednu stavku mojega programa od g. 1858., imajte do brotu pridržat je u pameti od rieči do rieči, on da ćete stopram moje čuvstvo kako valja opoznati.

Rusija.

Varšava, 2. lipnja. Imenovanje velikoga kneza Konstantina za kraljeva namiestnika jest dosad glavnim predmetom svagdanjega razgovora. Mnogi nagovaraju obćinstvo, da prerano neočituje svoje zadovoljstvo, buduc da bi mogla vlada misliti, da je narod posve zadovoljan.

Vladislav Mickiewicz sin pokojnoga kneza slavenskih pjesnikah Adama Mickiewicza, izdaje u Pariza brošura tičuća se poljskih poslova. Perva brošura sadržaje novinarske članke A. Carréa, kotve može smatrati za usov publiciste, kojemu je sveto njegovo zvanje. Članci njegovi počimlju s člankom od g. 1830. svršujuc se padnutjem Varšave g. 1831. U sadnjem članku

veli medju inim: „Poljska nije osudjena na smert već na život i to život velikoga naroda. — Poljaci! Vi ste pali braneci svoju domovinu! Francuzka izplatit će Vam dug zahvalnosti i slave!“

Bialobrzski dobit će od varšavskih damah krasan divan, na kojem je radilo do 200 gospojah.

Berzovjavne i najnovije viesti.

Beograd, 7. lipnja. Kao što već mimogred javismo vlada je u istinu jamčecim silama proti prekjučerašnjoj ratnoj demonstraciji turske posade prosviedovala odbijajuci odgovornost za svaku moguću eventualnost.

Pariz, 7. lipnja. „Moniteur“ obznaujuje blokadu od Tampika i Alvarada.

„Indépendance“ javlja, da će Lavalette kardinalu Antonelli-u naznačit dojduec prolietje kao konačni rok za francusku okupaciju. Francuzka neće više činiti nikakovih predlogah, već će samo od Rima dolazeće predloge šiljati u Turin.

Kazališni oglas.

Večeras je 30. i posljednja predstava talijanskoga pievačkoga društva. Predstavljat će se:

1. Drugi čin iz Rossini-eve opere *Il Barbiere di Siviglia*, dokončajuć se s dvopievom.
2. „Tropiev“ iz Verdieve opere *I Lombardi* pievan po primadonni Liduini Capelli, tenoru Carlu Baroni-u i basu Bernasconi-u.
3. Treći čin iz opere „*Il Barbiere di Siviglia*“, dokončajuć se s tropievom.

Poziv na predplatu na moja

STIHOTVORENJA.

Ima već 22 godine, kako je perva pjesma moja na svijet izišla. Od to doba sve do novijeg vremena roile su se pjesme moje po različnom cvieću serbskog knjižestva, po S. N. Listu, Skroteči, Podunavki, Listopisu, Golubici, Zimzelenu i Svetovidu. Želja je moja odavna bila, sve te pjesme skupiti i na svijet izdati, ali nikako mi vrijeme nije bilo pospiesno. G. 1851. htiede ovdiešnja školska komisija pjesme moje da na svijet izda (K. P. Br. 137) dajući mi za nagradu 800 tiskanih eksemplarah, ali se nemogismo pogoditi. Sad pak izdat ću sve moje odabrane pjesme pod imenom „Stihotvorenja A. Andrića“, o svom trošku s jedinim uvodom, kol će sadržati zakone stihotvorenja, kojima će se lakše moći razumjeti i ocieniti tvorenja vieštačke poezije, koju sam ja naročito i sistematično negovao.

Dielo će iznielt više od 10 tiskanih tabakah na liepoj arliji, a tiskat ću ga sam u onoliko istisakah samo, koliko bude predbrojnikah. Cienu sam opredielio od oka prie manju nego veću, i to za predbrojнике iz Serbije 10 grošah, za predbrojнике iz Austrije 1 for. a. vr. Novci se napred imaju poslati, niti se primeju naručbine bez novacah. Rok predplate traje do 27. lipnja t. g. do Vidovdana, i onda će se viditi, tko je viera, tko neviera. Imena g. predbrojnikah bit će pečalana.

Pozivam dakle svakog rodoljubivog p. t. zemljaka, neka se u naplaćenom pismu do naznačenog vremena prijaviti izvoli. Skupitelji imaju na 10. knjigu jednu bezplatnu. Knjiga će se šiljati sa bezplatnom prilikom, inace s poštom na trošak g. predplatitelja. G. učrednike svijuh slaven. listovah umoljavam najučlivije, da ovaj oglas u svojim poštovanim novinama istiskati izvole. S nami bog.

U Beogradu 25. svibnja 1862.

A. Andrić,
učrednik Svetovida.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 10. lipnja 1862.

Papiri.

5% Kovovnice	71.10
5% Narodnoga zajma	83.85
Narodne banke	844.—
Vierovnoga zavoda	220.20

Mienice.

Srebro	126.—
London	127.50
Carški cekini	6.10

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

3434. számhoz. (416)

3—1

Pályázati Hirdetmény.

A királyi magyar tudományos egyetemenél megürlt bölcsészettani tanszékre, mellyel ha arra rendes tanár nevezetnének 1365 o. é. Onyi rendszeresített évi fizetés, és előléptelési igény a magasabb évi 1680 és illetőleg 1995 ftny. fokozatokba, ha pedig rendkívülitánár nevezetnének, évi 945fttal 1260 ftig terjedő fizetés van egybekötve, a nagyméltóságú magyar királyi Helytartótanácsnak f. é. Majus 14én 3434 sz. a. kelt intézménye nyomán pályázat hirdetetik.

A pályázók koruk, hazájuk, állapottuk, végzett tanulmányaik, akadémiai fokozatuk, nyelvismereteik, s magyar nyelveni előadási képességük, netalán irodalmi munkálataik, vagy csödvizsgálataik és eddigi alkalmaztatásuk igazolására vonatkozó adatok és okmányokkal ellátott folyamodásaitak közvetlenül az egyetemi bölcsészettani dekánságnál az 1862ik évi Julius 8ig mint zárhatár napig benyújtani tartoznak.

Budán a magy. kir. Helytartótanácsból 1862 Majus 25én.

Br. 3868. Gr. (412)

3—1

Oglas.

Kod kr. sudbenog stola županije zagrebačke obdržavati će se dne 15. sèrpnja t. g. u 10 sati prije podne u svrhu osiguranja potrebitih ogrievnih dervah za zimu 1862a, i to za 106¹/₂ hvata 36¹/₂ bukovih neplovenih dervah, jeftimba, na koju se dotični podhvatnici s dodatkom pozivlju, da im je prosto ugledati jeftimbene uviete u pisarni ovog sudbenog stola.

U Zagrebu, 4. lipnja 1862.

Jović.

Br. 2139. gr. (414)

3—1

Izrok.

Kr. županijski sudbeni stol varaždinski obja. ja ovime Hinka Betleheimu nepoznatog obitavališta, da je kuća na masu Marije udove Vincke spadajuća i pod br. 416. gr. zap. obćine Varaždin unešena dne 7. ožujka t. g. na javnoj dražbi prodana, da je ročište za diobu kupovnine na dan 30. lipnja t. g. u 9 sati prije podne kod ovog suda opredieljeno, i da je u svrhu zastupanja Hinka Betleheima kao hipotekarnog vierovnika rečene mase kod upitne diobe i to na njegovu pogibelj trošak radi nepoznatog obitavališta skrbnikom imenovan gosp. August Lukinac, ovdasuji odvietnik.

O čemu se Hinko Betleheim ubavieštuje time, da ili u vrijeme dodje k ročištu, ili imenuje drugog zastupnika, i istog ovamo naznači, jer će se inace razpravljati sa skrbnikom.

Kr. županijski sudbeni stol.

U Varaždinu dne 28. svibnja 1862.

Gvozdanović.

Čukac.

Br. 1240-gr. 1862. (413)

3—1

Oglas.

Kr. žup. sudbeni stol u Osieku daje ovim na znanje: Da je na molbu suprugah Josipa i Sofije Maron el, kroz g. odvjetnika Solarička u Virovitici, radi dužni 210 fr. a. v. s. p. dozvolio ovršnu dražbenu prodaju nepokretnosti Vinka Predrieveca u Verovici, što no je na 1010 fr. a. v. sudbeno procijenjena, i u gruntovnici obćine virovitičke pod br. 24. upisana, te da su u tu svrhu dva roka opredieljena, pervi na 7. sèrpnja 1862 a drugi na 7. kolovoza 1862a, svaki put u 10 sati prije podne u mjestu Virovitici.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina, ako li se kod perva dražbe ni za više, a ni za prociebnenu cienu nepredade, kod druge dražbe i izpod prociebnene najboljemu nudocu izračiti, zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovnine dovoljna biti, po naputku suda na se primiti; i napokon, da se ostali dražbeni uvieti, prociebneni napismik i gruntovnički izvadač mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose ubaviešćeni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje vremu sadu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisat morati, ako li se diobu kupovnine bez njih preduzme i njih, ako li se na taj način kupovnina iscrpi, ništa nezapadne.

U Osieku, 24. svibnja 1862.

OGLASNIK.

Br. 415.

1—1

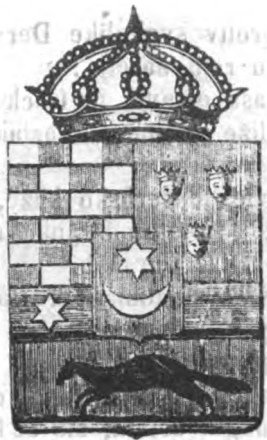
JEDAN KONJ,

liep, gojan, 3¹/₂ godine star, 12¹/₂ šake visok, rodocrvene hoje, černih grivah i repa, u repu malo biele strunje, na zadnjoj lievoj bedri malo je viditi okrugli žigasan, podugačke glave, ukraden je noću u 8. o. m. Tko dokaze, dobit će nagradu.

Peradić, 6. lipnja 1862.

Orešković,
poštari.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predložena je uvrstbina: 7 kr. a. vr. od listova jedan put, a 14 kr. a. vr. za 8 puta. — Erarska pristojba na svaki oglas iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko putah, koliko se putah isti uvrstbi.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u četvrtak 12. lipnja 1862.

Broj 134.

Umoljavaju se gg. predbrojnici, koji nisu svoje zaostavše predplate još položili, da bi ih čim prije odpravništvu Narodnih Novinah poslati izvolili.

Uredovni dio.

Izvadak

zapisnika sednice gradskog zastupništva držane dne 26. svibnja 1862.

1. U obziru uredjenja novoga groblja bude zaključeno:

- Za ceo grad Zagreb ustanovljuju se tri groblja; prvo za obseg župe gornjo-gradske sv. Marka, kome će pridružena biti groblja za sliedenike pravoslavnoga i izraelitičkoga vjeroispovijedanja novijeg obreda, drugo za rimokatoličke župah sv. Marije i sv. Ivana, a treće za rimokatoličke župe sv. Petra, kome će pridruženo biti groblje Izraelitah starijega obreda.
- Za groblje prvo ustanovljuju se, da se u potrebi isto mjesto, gdje no se sada groblje sv. Križa inače tako zvano prosjačko groblje nalazi, poslije uredjenja kojega zatvorit će se obstojeća groblja kod sv. Jurja i sv. Roka; isto tako ostaju ostala groblja na svojim dosadanjih mjestih time, da se ono kod sv. Tome razprostraniti ima priklopiv mu s otim graničecima vojničko groblje, a ono kod sv. Petra za rimokatoličke privedit u tu svrhu obližnji komad zemljišta po prilici od 1 rali.
- Odprije već ad hoc imenovanomu odboru odnosno gradskom mierniku povjeruje se daljnji posao razmierjenja, pogadjanja o odkupu potrebitih zemaljah za razprostranjenje grobljah, saim razrezivanja, ko što i izradjenje nacerta, ograde i potrebitih zgradah.
- Isti odbor ima bez odvlače uvesti potrebiti red u pokapanju na dosadanjih grobljih, i izraditi naredbe i cjenike za pokapanje, a pravni odbor imade izpitati način, kako je neko zemljište nalazeće se kraj groblja sv. Križa, koje je bilo najprije crkveno a onda gradsko, došlo u privatne ruke.

2. Molba kćermerah, kojom zamoliše, da se vinarina obali za 1 for. a. vr. uputi se gospodarskomu odboru time, da ovaj predloži način, kako da se toj molbi zadovolji bez da se u dohodkih i izdatkih občine nesklad počinu.

3. Gradskom se odboru nalaze, da nabavi potrebite, po ravnateljstvu gradskih glavnih učionah iskazane, učevna sredstva, a ostecene risarske sprave da ih popraviti dade.

4. Ravnateljstvu gradskih glavnih učionah se naloži, da za vrijeme svake godine naznači poglavarstvu dane obdržavati se imajući izpitah, za da se u tom obziru shodna odrediti ozmognu.

5. Načelnici o pokućtvu i inih sredstvih gl. gradskih učionah podasjerte po školskom ravnateljstvu imadu se sahraniti u pismoshrani buduće uporabe radi.

6. Izpitanomu učitelju Ljudevitu Modcu imade se za dvomesečno revno namiestno učiteljovanje namočiti kod gradske blagajne nagrada od 60 f.

7. Gospodarskomu se odboru uputi podnesak bivšega katekete na gr. glavnih učionah Dr. Jambrečaka, kojim se odriče svoje pripadajuće mu plaće za mjesec rujan pr. g. na korist svojih tadašnjih namiestnikah.

8. Odpis kr. namiestničkoga vieća, kojim saobči da je obstojavši kr. dikasterij odredio da u pogledu upravljanja narodnih učionah do to doba, dok se ustavnim putem što drugoga neodredi, u podpunu valjanost stupiti ima sa jedinom iznimkom ustanovah o predavanju magjerskoga jezika, školski sustav izdan po kr. ugarskom nam. vieću god. 1845. pod naslovom „systema scholarum elementarium“ bude uzet za ravnanje do znanja.

9. Osnova po pravom odboru podnešena o izdat se imajući ispravi glede namirenja svote od 10.000 for. poklonjene po gr. zastupstvu iz gradske imovine za jugoslavensku akademiju bude odobrena.

10. Supruzima Metelka bude ustopenja prednost uknjižbe na korist Hutererove zaklade radi iznoska od 2700 for. nepazeći na zahtjeve župne crkve sv. Marka od 300 f. 137 f. 100 f. i 40 f.

11. Molba se Tome Miletića neavaži, kojom je zaprosio dozvolu od občine kao posjedateljice regalnog prava za sagradjenje mlina na ladji na lijevoj obali Save kraj Ternja.

12. Franji udovi gr. viećnika Viekoslava Šrabca i Viekoslavi udovi iz Josipa Lehnara učitelja risanja na gr. učionah bude dozvoljene milostinje, prvoj u iznosku od godišnjih 280 f. a drugoj god. 183 for. a. vr.

13. Konačno bude odboru za vo. ne poslove naloženo, da potraži neke prostorije za nastanjenje c. k. popuniteljnog zapovjedništva, jer je najmovina, za po istom odboru predloženi stan, oviše velika.

Neuredovni dio.

Srbija.

Beograd, 5. lipnja. (Srbr.) Od niekog vremena redje vidjam u vašem listu dopise odavde. Tome se netreba ni malo čuditi. Bolje ništa ne pisati, nego izmišljavanja svoja saobćavati, kao što to u niekim novinama čitamo. Kad čas kucae za javnu radnju, bit će i javna razgovora i listovi će javni biti toga puni. Nemojte iz ovih mojih riečih da zaključite, da se sad kod nas ništa neradi. Bože sačuvaj! sad se radi, može biti više nego igda što se radilo, ali ljubopitno občinstvo ništa o tome nezna; jer se s namirom tajno radi, sbog čega? ja mislim sbog mnogih sèrbskih prijateljah (?) ko bi cielu radnju, kad bi je doznali pakostnim i naopakim tumačenjem lahko mogli pokvariti.

Poznato vam je, da se vojska narodna na sve strane u oružju viezbava i da se svuda pokazuje najveće oduševljenje za svoga vladaoa i otačanstvo. Poznato vam je i to, da Turci neprestano priete, da će, čim Černu Goru pokore a mozebiti i prije, na Sèrbiju udariti; ali vam zacielo nije poznato da bi Sèrbija jedva dočekala, da se Turska izbezumi i to junačtvu učini. A mozebiti da će se i izbezumiti, jer poslovice velike Bog hoće da kazni, tome najprije oduzme pamet.

Nemojte držati, da Sèrbija neosieća jade i nevolje svoje ugnjetene braće; ona ih osieća jako i što duže čuteći to gleda i osieća, tim će strašniji biti plamen jarosti i osvele, kad kucae čas, da se nebrojene kèrščanske žrtve, a š njima i kosovopoljski junaci, pokaju. Ovdie mnogi slute, da taj čas obćeg oslobođenja kèrščanskog izpod jarma turskoga mora blizu biti, i uviereni su, da

će Sèrbija tom prilikom saviestno svoju dužnos činiti.

— „Wand.“ piše: Od poslednjih sudarah ovdašnja se diplomacija jako užurbala. Paša ponavlja vizite kod englezkog generalnog konzula, a ministar spoljašnjih poslova konferira više neg obićno sa svima konzulima. Koliko se dojako moglo doznati, poslednja sèrbska naredba, na kojoj se Turci imaju kazniti, nalazi svud odobrenja, samo što to englezkom konzulu neide u račun. Zastupnik austrijskog konzulata iste u svemu od njega savjeta. Opet je došlo do tučiva izmedju Sèrbina i Turčina, kojom prilikom bi Turčin dobro izloman. Sèrbska policija odmah Sèrbina napsi, te je sada preduzeta protiv njega sudejska istraga. Ovo može služiti za dokaz, da sèrbska vlada izbiogava svaku raspru. Kad bi se turska policija htela ugledati na ovaj primier, tada jamačno nebi bilo raspre, ali koran nedopušta da se pravovieran Turčin kazni za nepravdu, koju kèrščaninu nanese. — Glas, da je turska vojska prekoračila černogorsku granicu zada je ovdie velike brige, tim prije, što se na jamačno derži, da će Omer-paša, ako mu izidje za rukom pobijediti Černogorce, sa svom svojom silom napasti na Sèrbiju. — „Vidovd.“ donosi iz Carigrada viest, da se Muhamedanci u Bagdatu i Damasku jako bune protiv kèrščanah, i da je izmedju ostalih takodjer jedan član ruskog poslanstva u Flamuru od jednog muslimanskog soldata a tako isto i sekretar francuskog poslanstva od soldatah zlostavljen.

Turska.

Mostarski dopisnik Sèrbskog Dnevnika javlja mu pod 28. svibnja što sledi:

„Za ovih četrnaest danah, kako vam ne-pisab, dosja se štošta dogodilo, što je vriedno javiti. 13. svibnja udarili su naši hrabri Černogorci na Nikšić. U prvu mah odaperli su se Turci; ali kad su vidjeli, da se nemogu održati, položie oružje i Černogorci uljegu u grad. Po nalogu svojih glavarah odveli su 800 ljudi na Cetinje i sad je sasvim grad Nikšić u rukama černogorskim i oni upravljaju Nikšićem. Grad se morao predati jer je obladala bila velika glad. Šta mislite, za deset mjesecih nisu došli rane za asker. Bila je oka brašna 20 grošah, a oka soli 40 grošah. Mnogu su sirotinju pustili, da ide, kud joj drago; i do 200 dušah ženah i diece pobio je iz Nikšića u Gacko, i kad su udarili kroz Dugu, izišli su pred njih Černogorci i pitali su ih, kuda će. A oni su kazali: Idemo ma kud, zašto ćemo pomrieti od gladi, pa idemo da se hliebom hranimo, više nemožemo živjeti u Nikšiću. I Černogorci su ih propustili, nisu im ništa učinili, već su im dali hlieba i liepo ih proveli kroz cielu Dugu, ima 5 satih hoda kroz planinu.

„17. svibnja pošli su Turci da izabavljaju Nikšić, kroz Dugu da prodju. Bilo ih je mnogo hiljadah, ali više bašibozukah nego nizamah. Kad su bili na sred Duge, tu ima jedna luka, koja derži sat dužine, a širine 10—12 hvatih, a okolo veliki kèrševi i planine tako česte, da se jedva dva čovieka mogu razminuti jedan mimo drugoga, i tu ih dočekaju naša černogorska braća. Izviestno neznam, koliko je bilo naših. Oni ih dočekaju junački, izpale po jednu šarku, pa onda za noževna juriš medju njih.

„Početak boja bio je u subotu, a svršetak u utorak. Tu je bilo veliko kèrvoproliće, da se nemože opisati. Černogorci okrenu svo pod sablju i potaru 3—4 hiljade Turskah (što mrtvih što ranjenih.) Od te turske vojske malo tko dodje zdrav čitav u Mostar. Poginulo je 8 bimbašah a

„Našim Turcima zadali su Černogorci takav strah, da ti više djavoli neće otići bašibozuk; jerbo oni, koji su boja bili s njima, govore da će uskoci skoro i u Mostar doći“.

Od ostalih izvištaja sa bojima da navedemo ova. Nekoliko današ pošto su Crnogorci ušli u Nikšić, 75 nikšićkih Turakah, što su bili u Gorskom u Pivi, čuši za nesreću svoga zavičaja, upute se Nikšiću. Padnu „ponesitim“ Osrinčićima, koji ih osim dvojice sve pobiju.

Za boj od 17., 18. i 19. svibaja kaše se, da je Derviš sa 20.000 momakah bteo prodrieti kroz Dugu. Srbe je predvodio Petar Stevanov, koji je bio u Presieki. Turci pèrvo naidju na 800 Čeklićah, Bićlićah i Piešivacah. Ovi junaci kroz više sati izderže svu valru od turske vojske, poslije se povuku na ustale čèrnogorske čete. Kad Turci dodjoše do Presieke, dočeka ih Petar Stevanov. Čèrnogorci ih obkole, odseku od vojske hranu tursku (ali ova izmakne srećno u Keršlac i samo nešto hrane pada Čèrnogorcima u šake). Pèrvi dan potaku Čèrnogorci 2000 Turakah. Od Srbah najviše izgubiše oni 800, što moraše bojak biti sa svojim ordiom turskom. Turci su sve vikali: „Dje si, pope Mišo, udri napred pred nama!“ Oni su bili uplašiti Čèrnogorce, kao da ih predvodi pop Mile, a to nije bilo istina.

Sutra dan, 18. svibnja, dodje Černogorcima pomoć. Sa zorom napadnu na Turke, koji poslije kervava odpora dade pleća, te umaknu Kerstcu i Gackom. Černogorci su zadobili silu municije i hrane, oružja i barjakah. Turakah pade 1500. Od Turakah pogibe nikšićki mudir Pivodić, uvužen na daleko. Na Oetinsje su odnešeni mnogi redovi, jer je silan oficir tarski pao.

19. svibnja nagnu Turci sa xorom biehati. Černogorci ih pripaze, te ih oštro pogone i potuku do 500. Serbi izgube 200 drugih, a 800 je ranjeno. Petar Stevanov premjestio je svoj stan u Sienokoše, da čuva ulazak od Duge.

Luka Vukalović dèrži se u Zubcima. 13. svibnja razbio je Turke, što su ga zapali bili. 16. svibnja htiede Milan, Serbin iz vojvodstva, lagumati jednu kulu tursku u Zubcima. Torci izpadnu i rane po nesreći njega i još jednoga Talijana, koji je od nekoga vremena kod Luke. Turakah je palo 5. Oba ranjenika umèrta su.

22. svibnja udje turska vojska od Spuža u Bielopavliće. 21. svibnja upale jedno selo i dodju do Prentove Glavice. Sutra dan dodje vojvoda Mirko (otac knežev) sa 2000 junakah kod Urje Luke u Bielopavliće i tu nadje Berdjane. 26. svibnja krene se sam knez Nikola sa svojim Kalunjanima Ostrogu. Turci biđoše napred, ali podpredsjednik senata loko Petrović sa Piperima, Kućima i Bielopavličima potuče ih i otjera opet u Spuž. Turci izgube 200 momakah i 1 top. Kod Urje Luke ima 8000 Černogoracah.

Od Albanije ima Omer-paša 30,000 momakah. Crnogorci su u Bërdima uhvatili jednu ženu, koja je kazala, da nosi hranu svojoj braći. Nadjose u nje dva sompna i u jednom, kutijicu i u ovoj pismo. Omer-pašino nikšićkom mudiru: da se drži, jer će Turci udariti na Dagu, a Omer od svoje strane na Berda, i na Čermnicu i Vasojevice. Na Cetinje je promicao junak: Ilija Buharev od matak, što ih je dobio u Dugoj, boreći se sa

Na. Celinje je premisao juna: Ilija Bakaev
od nena, što ih je dobio u. Dugo, boreći se sa

**280 drugih protiv svekolike Dervišpašine vojske.
Bog mu dao u raju naselje!**

Derviš-paša ostavio je Gacko i došao u Bi-
leću, da je bliže svojim magazinama u Trebinju i
Dubrovniku.

Jedno izviestje sèrbsko kaže, da je 22. i 23. svibnja palo kod Kèrstca 3 pukovnika, 6 majoreh, 60 oficirah i 2000 Turakah.

Omer-paša međutim neprestaje iz Skadra javljati svojim prijateljima u Beču, kako tuče Crnogorce. Da je istina, što javlja, morala bi Crna Gora pet puta veća biti, samo da bi vojska Omerova ono mogla učiniti, što se fali. Naposljedku možda je na jugu i mogao Turčin što napredovati, dok su se Crnogorci na sjeveru borili.

U Mostaru se javlja (od turske strane), da se Derviš 30. svibnja opet uputio prema Nikšiću. Kažu i to, ga je kod Ostroga bio ozbiljan boj. Budući da se Turci nefale, to an morali opet biti potučeni. Nespori, Bože!

Naposledku da još spomenemo ovo. Jedno carigradsko izviestje u jednom nemačkom listu, koji nije neprijatelj Turčinu, kaže, da turska vojska ne samo što neće pobijediti Černogorce i Hercegovce, nego da će tim prije biti lomana, što se u ozbiljnije operacije budu upuštala. „Ako Francuska i Rusija i dalje ostanu pri tom, da se nitko nesmie u ove poslove mešati, onda su svi izgledi, da će porta sada izgubiti Hercegovinu, a posle Rumeaciju. Porta već svoje posljednje sile treši protiv toga majušnoga neprijatelja.“

Budim, 10. lipnja. U predgrađu Tabanu nastala je jutros u 6 sati vatra, koja je do petak 10 sati uništila 41 kuća. Poginulo je više osoba među njima i sedam djece.

Dubrovnik, 9. lipnja. Vjesti iz Bileća javljaju: Dne 2., 3. i 4. t. m. bilo je čestih bitaka. Dne 4. unidje Derviš-paša s branom a Nikšić. Na obim stragama bilo je znatnih gubitaka. Turci broje među mrtve Ferik Salik pašu, pukovnike Mehmed i Mustafu i druge oficire. Dne 5. okrene se Derviš-paša protiv obkopah ostožkih i posle borenja od 5 sati uzme jurišem ove po knezu crnogorskom posjednute obkope.

Dubrovnik, 9. lipnja. Bilo je krvavih bitaka u klanac Kiti. Turci izgubiše jednoga divizionara, više štabskih oficira i 3000 (?) momaka. Derviš prodro je napokon kroz klanac i i obskerbio je Nukšić hranom.

Rim, 5. lipnja. Svečanost kanonizacije do-
bro je prošla.

Bruselj, 9. lipna. Današnji „Indépendance“ javlja, da je bečki kabinet primio predloge Francuzke u obziru primirja medju portom i Černom Gorom. Poslan je nalog na markeza de Moustiera, da se s baronom Prokešem u Carigradu stavi u sporazumljenje.

Zagreb, 12. lipnja. U jučerašnjoj sednici pretresalo je gradsko zastupstvo molbenicu ovdašnjih kermčmarah u obziru toga, da se daća vinotočja na 1 for. obali. — Na predlog gospodarskog odbora odputi zastupstvo molitelje s obzirom nato, da se gradski troškovi na manju svotu svesti nemogu i s obzirom na to, da su kermčmari radi poričenja daće cieniu vina već lanjske godine povisili, i tim načinom upitnu veću daću od konsumentah jar pobrali. — Budući da ovo pitanje već od duže vremena naše občinstvo zanima donieti ćemo u sutrašnjem listu predlog odbora.

U Zagrebu 11. lipnja 1862.

Papiri.

5% Kovovnice	71.5
5% Narodnoga zajma	82.95
Narodne banke	845.—
Vierovnoga zavoda	221,80
Mienice.	
Srebro	124.—
London	128.10
Carški cekini	63

	Barem va vřidat u par. obř.	Barem va vřidat u par. obř.	po Nobilit	Sum 1 k vřidat	Atm sfor obřid (dát smlg tude)
7. pr. 1.	332. 80	331. 53	15 6	10	0
2. pr. 2.	333. 00	331. 25	21 8	7	0
9. u več.	333. 44	332. 07	17 8	1	0

7. pr. pd.	334. "16	332. "61	+20-6	0	0	} 0
2. pol. „	333. "87	332. "35	+2-8	1	Jza	
9. u več.	334. "34	332. "89	+19-2	1	Jzi	
7. pr. pd.	334. "76	353. "20	+22-6	0	0	} 0
2. pol. „	334. "23	332. "57	+2-2	1	Jt	
9. u več.	333. "89	332. "36	+21-0	7	Jz	

Danas u 7 sati temperatura R. +20-2.

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

Br. 1428. porez. (405)
Oglas. 3—1

P. n. gospoda kuće vlastnici, dotično istih punomoćnici pozivlju se s otim, da priznanice najmovnoga dohodka za odmierjenje poreza za upravljajuću godinu 1862a. ili kod c. kr. poreznog nreda kuće br. 2. u gospodskoj ulici gornjeg grada Zagreba ili kod ovog c. kr. financijalnog okružnog ravnateljstva kuće br. 884. u Nikolićevoj ulici donjeg grada najkasnije do konca mjesca sèrpnja t. g. tim sigurnije predadu, dotim bi se u protivnom slučaju po^gl. 5. 52. izvršiteljnog propisa od 14. travnja 1861. postupati moralo.

C. kr. financijsko okružno ravnateljstvo.
U Zagrebu dne 4. lipnja 1862.

1876, polt. (418) 3-1

cienah mesa i peciya u gradu Varazdinu
za mesec lipanj 1862.

I. Ciena govedine.

Tekući broj	Ime i prezime	1 funt dobre govod. bez privage		1 funt nogah, šlekah, plu- tah i gubca	
		gubca		gubca	
		novč.		novč.	
1	Jaklin Mijo	17		5	
2	Belaž Franjo	17		6	
3	Sambolek Mijo	17		5	
4	Vindiš Dragutin	18		8	
5	Erbeg Jakov	18		7	
6	Malaric Anton	18		5	
7	Sekovanić Franjo	19		7	
8	Steiner Izrael	19		7	
9	Vindiš Josip	19		8	
10	Klستا Lovro	19		6	
11	Sekovanić Jelena	20		7	
12	Serkulj Ivan	20		10	
13	Jaklin Gaspar	20		7	
14	Stanković Tomo	20		10	
15	Gjurasek Juro	20		8	
16	Karba Josip	20		7	

II. Kolikoda i ciena pekarakih proizvodah.

Tek. br.	Ime i prezime	zemljište		poljoprivredni krug	
		lotah	nov.	lotah	nov.
1	Eck Franjo	4 1/4	2	27	6
2	Eisenbacher Vinko	4 1/4	2	24 1/4	6
3	Fehmann Edmund	4 1/4	2	24	6
4	Gruber Ivan	4 1/4	2	26	6
5	Hortig Ivan	4 1/4	2	25 1/2	6
6	Reisl udova Tereza	4 1/4	2	21	6
7	Sábo Juraj	4 1/4	2	25 1/4	6
8	Štetler Jura	4 1/4	2	26	6
9	Terdak Martin	4	2	21	6
10	Wunderlich Ferdo	4 1/4	2	24	6

Što se ovime do javnog znanja stavlja.
U ime poglavarstva sl. i kr. grada Varaždina dne
6. lipnja 1862.

Zdravac,
setnik.

Br. 1203. M. (419) 1-1

Oglas.

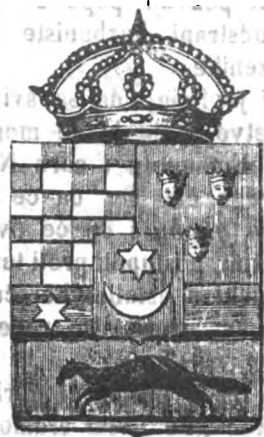
Kr. sudbeni stol županije zagrebačka, stavlja ovime do znanja, da se odlukom od 24. svibnja 1862, br. 1126. M., dozvoljena i na 4. i 24. srpnja 1862 ustanovljena overna dražba pokretnih Adolfa Herzela od strane braće Hofman pto. 233 fr. a. v. s. p. usled moćne i vrhovoditeljih obustavlja,

U Zagrebu, 7. lipnja 1862.

Klobučarić.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvan nedjelje i praznika
na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je sa domaće
u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se
list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje opredjeljena je površina: 7 kr. a. vr. od linije sa
jedan put 4 1/2 kr. a. vr. sa 3 puta. — Eraska pristojba sa
svaki oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se
putah isti uvodi.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u petak 13. lipnja 1862.

Broj 135.

Uredovni dio.

Zapisnik

sastavljen kod gospodarskog odbora gradskog zastupništva u Zagrebu dne 3. lipnja 1862.

Zaključkom gradskog zastupništva od 26. svibnja t. g. §. 2. pozvan je gospodarski odbor, da sastavi zakupnika gradskih daća g. Martina Močvara, izvesti, kakvim bi se načinom zadovoljiti moglo želji ovdašnjih kćerovara u tome sastojeci, da se daća vinotočja na 1 for. obali, imavši ipak obzir na to, da se ne poremeti razmjerje između gradskih prihoda i troškova.

Usljed toga zaključak pozva gospodarski odbor u siediici prisutnog zakupnika gradskih daća na očitovanje, pod kojim uvjetom bi od ugovora ustanovljene cijene daća vino- i pivotočja odustao i dolično na sniženje tih daća privolio, sa što isti po glasu ovdje priključenog zapisnika izjavi, da je pripravan primiti za temelj ugovora lani obavljenu daću od 1 for. 5 kr. a. vr. za vino i 52 1/2 kr. a. vr. za pivo uz uvjet, da se tada takodjer ugovorena zakupnina na lainsku veličinu t. j. od 160.001 f. na 101.000 for. a. vr. svede. Izjavio se je nadležje pripravnim pristati takodjer na sniženje daće u manjem kojem iznosu uz obaljenje zakupnine u jednakom razmjerju; naproti pako očitova, da podništo na to privoliti ne može, da bi se povisila daća uvozbinska u onom iznosu, u kojem bi se snižila daća točenja, i to iz razloga, što se skoro sve vino, koje se tečajem jedne godine potroši, u grad uvaža tečajem mjesecih studenoga, prosinca, siječnja i veljače, te što usljed toga nađe nema, da bi do konca listopada uz povišene uvozbinske daće isti prihod čerpi mogao, što mu ga obećaje daća točenja u istom vremenu.

Gospodarski odbor budući uvjeren kroz ovo očitovanje zakupnika, da se po oštarijama poželjena promjena u načinu pobiranja gradskih daća za pitja tečajem ove godine nikako izvesti i na ovaj način moliteljima za sada polastica pribaviti nemože, postarao se je o tome, da promotriv sve okolnosti razabere, nebi li moguće bilo doskočiti moliteljima s niženjem daće točenja, bez povišenja daće uvozbinske.

U tu svrhu pregledao je postupajući odbor proračun, te uvjeren se je, da je za god. 1862 proračunano:

a) za političku upravu	49.902 for.
b) za sudbenu upravu	9.189 "
c) za redarsku upravu	38.724 "
d) za škole i crkvu	18.726 "
e) za gospodarske troškove	18.657 "
f) za gradjenja i kupovine	66.584 "

Ukupno 201.832 for.

Za namirenje ovih troškova služi prihod iz gradskog posleđa sa	3.435 for.
prihod od malte piacevine, savske bregovine i robote sa	23.450 "
prihod iz kraljevskih pravah sa	323 "
" " kamatah sa	45 "
" " raznih takseh sa	500 "
razni prihod sa	150 "
20%oni prirez na izravni porez sa	15.000 "
i prihod iz gradskih daća sa	160.001 "

u svem dakle prihod od 202.904 for. pokazuje se indi suvišak od 1.072 "

odakle proizlazi da su troškovi sa prihodom od prilike jednaki.

Nastaje sada pitanje, da li je moguće od

preizkazanih troškovah štogod prištediti. Mi bismo budžet sliedeće godine premetli. Za riešenje toga pitanja neka služe sliedeća razmatranja.

Po naravi svoje razgranjivosti se gornji troškovi na stalne i promjenjive.

Stalni troškovi iznose 100.985 f. a. vr.

Da se od ovih troškova ništa prištediti nemože, netreba dokazivati jer ova troškove gradske blagajna plaća u mjesecnih četvrtgodisnjih i polgodisnjih rokovih na temelju jedan put za svagda dubivenih naredbah.

Na troškove promjenjive otpada pako svota od 100.847 for.

(Pošto tada odbor potanko razlaže sve stavke proračuna, dokazujući što se prištediti može, i što će se više potrošiti, nastavlja svoje izvješće kako sliedi:)

Opetujući u kratko sve svote, koje se prištediti mogu, i prisposobljavajući tu prištednju sa većim potroškom proizlazi, da će se prištediti:

a) kod nagrade od prilike	200 for.
b) kad čišćenja grada	800 "
c) kod gradjenja vodovoda	6000 "
d) kroz odgodjenje gradjenja kanala u savskoj ulici	1500 "
e) kod uredjenja kaptolskog terga	2000 "
f) kroz odgodjenje gradjenja novih skalinah	2000 "
g) kod dostave prudja	12 "

U svemu 12.512 fr.

Naproti pako, da je već više potrošeno i dolično da će se do svršetka ove godine potrošiti:

a) za odieću pandurah	493 for.
b) za vatrogasnu upravu	1200 "
c) za hienjenje kasarnah i nabave spravah za iste	241 "
d) za kataster	2355 "
e) na razne troškove	1401 "
f) kod popravka sgradah	1108 "
g) kod gradjenja kanala u ilici	1650 "
h) kod uredjenja terga sv. Marka	5900 "
i) kod uredjenja mesaričke ulice	716 "
j) kod uzdržavanje cestah	564 "

u svemu 15.632 fr.

iz česa sliedi, da se pokazuje na teret gradske blagajne razlika od 3.120 fr. is obzirom na uvodno spomenuti veći prihod od 1.072 "

manjak od 2.048 fr.

k ovomu manjku valja priračunati takodjer one veće potroške, što će do svršetka godine još nestati na onih rubrikah, na kojih se već sada preplatjivanja pokazuju, te koji se od prilike na 2000 for. do 3000 procijeniti mogu.

Treba nadalje takodjer obzir useti na to da je prihod iz občinskog prireza na izravni caraki porez proračunao na 15.000 for., te da je do konca svibnja t. g. na tu svotu samo 2410 for. 22 1/2 kr. unišlo. Neima dakle dvojbe, da će od toga prihoda svršetkom godine najmanje 7000 for. neplatjenih ostati, — te konačno valja spomenuti, da je slavno zastupništvo od pobiranja roboznog odkapa za god. 1862 odstupilo, radi česa od proračunih prihoda doljnih 4000 for. otpada. Ako se sve to uvaži biva jasno, da se manjak što ove godine predstoji i kol će pasti na teret proračuna

sliedeće godine u okrugloj svoti na 15.000 for. do 16.000 for. a. vr. procijeniti može.

Obzirom na ova obstojeća stanja nije gospodarski odbor u stanju predložiti sniženje gradske daće vino- i pivotočja i to tim manje, što bi se u slučaju, kada bi se to poželji kćerovarah učinilo, prouzročio nedostatak od 75.000 f., kojega nadoknadenje ni u ovoj, ni u sliedećih godinah moguće nebi bilo.

Postavio je poslije toga kod odbornog viedanja suden Zlatarović pitanje, nebi li se moliteljima doskočiti moglo time, da se za prvu polovinu ove godine t. j. do konca travnja t. g. pridržil daća od 2 for. a sa drugu polovicu da se ova obali na 1 for. 5 kr. a. vr., te da se izim toga obustavi takodjer uredjenje kaptolskog terga na 7000 for. i svodjenje kanala u vanjskoj ilici na 2600 fr. a v. proračunano, napokon da se odbije ova svota od 6000 for. što je za novu cestu do kalodvora opredjeljena te da se nedostatak, kpi bi tim načinom nastao, pokrije u budžetu sliedeće godine.

Gospodarski odbor acienio je, da ma je dužnost u ovome za gradsku občinu tak važnom pitanju neostaviti nerazjasnen nijedan moment, koji bi k svršbi voditi mogao, te uzvati takodjer ovaj predlog u pretres, dokad bi se osviedošenje, da bi ovome slučaju iznosila prištednja:

a) gori izkazanih	12.512 f.
b) kod troškova opredjeljenih za kaptol	7.000 "
c) kod troškova opredjeljenih za kanal u ilici	2.600 "
d) kod troškova opredjeljenih za novu cestu	6.000 "

u svemu 28.112 f.

naproti činio bi manjak:

a) gori izkazanih većih troškova sa	15.632 f.
" " " "	8.000 "
b) kod prireza	7.000 "
c) kod robote	4.000 "
d) a kod najmovine gradskog zakupnika	29.500 "

u svemu 59.132 f.

te prisposobljavajući prištednju s manjkom, da bi se pokazao čist manjak od 31.010 fr. a vr. t. j. toliki manjak da ga na budžet sliedeće godine premeti moguće nije.

Budući dakle, da se s razloženih razlogah moliteljem doskočiti nemože, valja bezpristranom ozbilnošću potanje izpitati po njima navedene razloge i time riešiti pitanje, da li će uzdržavanje povišene daće prouzročiti njihovu propast, kako oni tvrde.

Glavni razlozi, koje molitelji za dokaz navodjaju, sastoje u tome, da kod vedra vina samo 3 for. 30 kr. dobitka imaju, i nadalje u tyerdjenju, da se sada radi povišene daće za polovicu manje vina toči, nego što se je točilo u prijašnjih godinah.

Pervi razlog tiče se li kuristi moliteljah, dragi pako razlog mnogo važniji od prvijega, obvezano je gradsko zastupništvo razmotriti ne samo u interessu moliteljah već narodnoga gospodarstva t. j. u interessu cijele naše domovine.

Što se tiče prvijega razloga, naime malenog dobitka, ponavlja postupajući odbor iz podnešene molbenice rieći moliteljah, koje glase:

da kupuju vino po 10 f. — n. daća da iznosi 2 " 70 "

u svemu dakle da jih stoji 1 vedro 12 f. 70 n. da se prodaje polić po 40 n. i tim načinom svako vedro po 16 " — "

te tako da dobitak kod svakog vedra iznosi 3 f. 80 n.

Glavni pregled

računah kasališnih od 1. studenoga 1861 do zadnjeg travnja godine 1862.

Broj tekuci	Broj priloga	Predmet	P r i m i t a k										I z d a t a k											
			od predstava- vah kasa- lišnih		od balovah		od lofah		od inog do- hodka		ukupno		predstavljajčki troškovi		za balove		za knjige, pre- vode, pisanje knjigah i u- ložah		za garderobu i pokućstvo		ini troškovi		ukupno	
			fr.	n.	fr.	n.	fr.	n.	fr.	n.	fr.	n.	fr.	n.	fr.	n.	fr.	n.	fr.	n.	fr.	n.	fr.	n.
1	A	u mjesecu studenu 1861	940	35	—	—	—	—	600	—	1540	35	1756	96	—	—	48	52	249	54	65	38	2120	40
2	B	" " prosincu "	1216	9	—	—	—	—	630	—	1846	9	2073	18	—	—	35	—	224	88	29	10	2362	16
3	C	" " siečnju 1862	926	85	581	30	30	—	614	40	2152	55	1971	20	460	33	133	15	344	58	75	99	2985	25
4	D	" " veljači "	2023	75	1257	80	99	—	605	—	3987	5	2654	38	761	60	98	71	219	20	135	99	3869	88
5	E	" " ožujku "	545	25	926	70	80	—	601	50	2103	45	1714	45	408	5	60	88	128	69	68	95	2381	22
6	F	" " travnju "	250	15	—	—	2880	—	610	—	3740	15	1372	39	—	—	88	88	86	—	85	24	1855	51
		ukupno	5904	44	2765	30	3039	—	3660	90	15369	64	11512	56	1629	98	465	11	1203	9	733	65	15574	42

Ako se prispodobi izdatak u svoti od 15574 fr. 42 novč. sa primitom svotom u iznosu od 15869 fr. 64 novč., tad proizlazi manjak od 204 fr. 78 novč.

Blagajna ima još platiti:

G. Josipu Freudenreihu, reditelju, u ime naknade drugoga prijma
uslied ugovora i ustmene pogodbe . . . . . 80 fr. — n.

G. Stiepanu Mihovila za popisivanje i cijenjenje kup-
ljane garderobe od g. Bramele, kao i za sastavak prvog
inventara verhu iste garderobe . . . . . 12 „ 75 „

G. Salaju račun za čavle, drot i t. d. . . . . 13 „ — „

G. Supanu za papir i tintu, pera i druge pisarničke
potrebstine uzete po g. Dutkoviću, odborniku, i reditelju
Freudenreihu . . . . . 17 „ — „

Ukupno . 122 fr. 75 n.

U Zagrebu dne 20. svibnja 1862.

Škender Kralj, v. r.
kao odbornik.

Dragutin Jellačić, v. r.
kao podpredsjednik zem. kazal. upravljajućeg odbora.

V. Babukić, v. r.
kao odbornik.

Dr. Dimitrije Demeter, v. r.
kao odbornik.

Blagajna ima još tražiti:

Kao najam za lože, a to: za vrijeme od 1. travnja do konca listo-
pada 1861:

za ložu br. 13 . . . . . 35 fr.

" " " 4 . . . . . 20 „

" " " 8 . . . . . 18 „

za vrijeme pako od 1. stud. 1861 do zadnjega travnja 1862:

za ložu br. 1 . . . . . 75 „

" " " 16 . . . . . 65 „

" " " 19 . . . . . 35 „

ukupno . 248 fr.

Nadalje od gdčne. Petrovićeve kao povratak izplaćenog joj
predojma . . . . . 90 fr.

Od g. Mandrovića ditto. ditto. . . . . 20 „

Ukupno dakle . 358 fr.

Nr. 4955. (397)

Kundmachung

3-3

In Gemässheit des hohen Erlasses der kroatisch-slavonischen Finanz-Landes-Direktion vom 14. Februar 1862, Nr. 2780, wird das im Bereiche des k. k. Proder Grenzfregiments im Orte Stilej Konstr.-Nr. 29 gelegene ärarische Haus mit Stallung, Schuppen und Garten im Licitationswege an den Meistbietenden käuflich überlassen werden.

Der Fiskalpreis dieser Gebäude wird mit 380 fl., d. i. Drei Hundert achtzig Gulden 8. W. festgesetzt. Angebote unter dem Fiskalpreise werden nicht angenommen.

Die Licitations wird am 23. (zwanzig drei) Juni 1862 in der Kanzlei des k. k. Hauptzollamtes in Brod mündlich abgehalten werden.

Jeder, der licitiren will, hat vor Beginn der Licitations dem Licitations-Kommissär das 5 pct. Vadium von 19 fl. 8. W. entweder baar oder in Staatsschuldverschreibungen nach dem letzten Courstwerte zu übergeben.

Dem Erstbesten wird das baar erlegte Vadium in die Kaufsumme eingerechnet, den Nichtersteren aber selbes gleich nach der Licitations-Beendigung zurückgestellt werden.

Die Gebäudebeschreibung kann bei dem Hauptzollamte in Brod eingesehen werden.

Von der k. k. Finanz-Besirks-Direktion.
Essek, am 23. Mai 1862.

Br. 491-1862. (391)

Izrok.

3-2

Od strane kr. urbarskog suda prve molbe u Zagrebu ovim se do znanja stavlja: da će se u parnici g. Ivana Lehnara, kao vlastelina dobra Gornje i Dolnje Bistre, proti g. Mirke Josipoviću, vlastelina dobra Jakovlje, kao suposedatelju žume Bistranskogora zvane, u županiji zagrebačkoj, kotaru bërduvačkom ležeće, i divšim dobrim Bistra i Jakovlje podložnikom, radi razmiernje diobe, odcipljenja pašnjakah i uredjenja šumskih užnjakah povadenoj, usled pravomoćne osude od 20. siečnja 1862, br. 30., po propisu ministarske naredbe od 11. studenoga 1859 razprava povesti, u koju svrhu o predložuje se u kotaru iste žume, naimo na Dolnjoj Bistri ročište na 8. sèrpnja 1862 o 9 satih prije podne.

Pozivlju se indi svikolici suvlastnici tako rečene žume Bistranskogora, kao i ostalih skupnih zemljištah, naimo Dubrava, Risovopolje, Mèrzkopoljskilug, Kladno, Matulje, Šestava, Kaniže i Klenjica, opozivati, da ili

9 satih k ovom sudu sa dodatkom, da glede onih va-
vratih, koji predložuju se obzirom na dovođenje
naće, o zahtjevu prazdućenika slijedilo bude tekar po
dovršenu povedeno proti istomu kazneni istrage, ko-
načno završeno.

Molba za dozvoljenje pravnog tog dobročinstva
ugledati se može i kod ovog kr. žup. sudb. stola i kod
gosp. zastupnika gromade.

U Osijeku dne 21. svibnja 1862.

Br. 2139. gr. (481)

Izrok.

3-2

Kr. županijski sudbeni stol varaždinski objavlja o-
vime Hinka Botleheima nepoznatog obitavališta, da je
kuća na masu Marije udave Vinček spadajuća i pod br.
416. gr. zap. obćine Varaždin unekena dne 7. ezujska t.
g. na javnoj dražbi prodana, da je ročište za diobu ku-
povnine na dan 30. lipnja t. g. u 9 satih prije podne
kod ovog suda opredieljeno, i da je u svrhu zastupa-
nja Hinka Botleheima kao hipotekarnog virovitka re-
čene mase kod spitne diobe i to na njegovu pogibelj i
trošak radi nepoznatog obitavališta skrbnikom imeno-
van gosp. August Lukina, ovdanji odvjetnik.

O čemu se Hinko Botleheim uhavišćuje time, da
ili u vrijeme dodje k ročištu, ili imenuje drugog zastup-
nika, i istog ovamo naznači, jer će se inače razprav-
ljati sa skrbnikom.

Kr. županijski sudbeni stol.

U Varaždinu dne 28. svibnja 1862.
Gvozdanović.

Čukao.

Br. 1840-gr. 1862. (413)

Oglas.

3-2

Kr. žup. sudbeni stol u Osijeku daje ovim na zna-
nje: da je na molbu suprugah Josipa i Sofije Marencel,
kroz g. odvjetnika Solarička u Virovitiči, radi dužnih
210 fr. a. v. s. p. dozvolio ovršnu dražbenu prodaju
nepokretnosti Vinka Predrieveca u Virovici, što no je na
1010 fr. a. v. sudbeno procijenjena, i u gruntovnici ob-
ćine virovitičke pod br. 24. upisana, te da se u tu
svrhu dva ruka optredieljena, prvi na 7. sèrpnja 1862
a drugi na 7. kolovoza 1862, svaki put u 10 satih prije
podne u mjestu Virovitiči.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi odu nepokretninu
kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta ne-
pokretnina, ako li se kod prve dražbe ni za više, a
ni za prociebnenu cieniu neprodade, kod druge dražbe
i na dan predložuju se obzirom na dovođenje, slijedilo
bude tekar po dovršenu povedeno proti istomu kazneni
istrage, konačno završeno.

uri prije podne pokretnosti pod ovrhu uzete, kao: pe-
kare, ogledale, ure, slike, posteljina, posudje, stolne
rubje, u prociebnenoj vrijednosti od 276 fr. 70 novč.

a. vr. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se i izpod procione prodavati.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

U Zagrebu, dne 4. lipnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 1231. m. (421)

3-3

Izrok.

Od kr. sudb. stola županije zagrebačke objavlja se
ovime Ivanu Sailleru nepoznata prebivališta, da je Ne-
pomak Reichhornar iz Karlova po odv. Križaniću iz
Zagreba proti njemu podao dne 5. lipnja 1862, br.
1231., mienbenu tužbu radi duga od 300 fr. a. v. c. a. c.
i da je usled iste pod današnjim danom izdan platžni
nalog.

O čemu se Ivan Sailler uhavišćuje u svrhu dnu.
da ili u vrijeme sam podnose svoje prigovore, ili da na-
znači drugog zastupnika, jer inače bude razpravljeno sa
odv. Silvijom Medunićem u Karlovcu, u tom parbenom
predmetu na pogibelj i trošak tuženikov za istog radi
nepoznatog obitavališta postavljenim skrbnikom.

Kr. sudb. stol županije zagrebačke.

U Zagrebu dne 7. lipnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

OGLASNIK.

Br. 401.

3-3

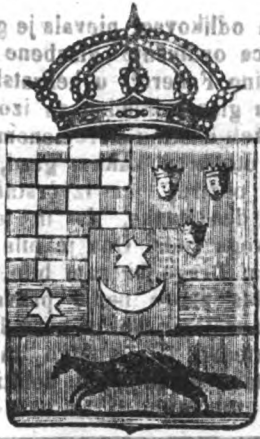
**GOSTIONA I KAVANA
u varaždinskih toplicah.**

Za da se potrobi zabavne stane u varaždinskih
toplicah doskoči, dao je preč. pèrvost. kaptol zagrebački
u svomu gospoštinskomu gradu u slici kleska gostionu
i kavane sagraditi, to meni u njemu podvarbu sa va-
ljane pogodbe izručiti blagoizvolio tako, da sam u sta-
nju od 1. lipnja počambi svim zahtjevom čestogostione
i kavane po najprikladnijoj cieni zadovoljiti.

Ovo će se mjesto za uživanje na duhovski pone-
dieljak dne 9. lipnja svečano otvoriti, gdje će g. Grün-
bauma iz Velike Kaniže za sve vrijeme ovogodišnjeg
ljetnog razdoblja služiti kao gostionar i kavaniar.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvan nedeļje i praznika na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je sa domaće u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje o prečišćenju je uvrštena: 7 kr. a. vr. od linije na put, a 14 kr. a. vr. sa 3 puta. — Erarska pristojba za oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se puta list uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u subotu 14. lipnja 1862.

Broj 136.

**Umoljavaju se gg. predbroj-
nici, koji nisu svoje zaostavše pred-
plate jošte položili, da bi ih čim prije
odpravničtvu Narodnih Novinah po-
slati izvolili.**

Uredovni dio.

Oglas.

Kod 358. i 359. zrebanja starijega držav-
noga duga preduzeloga dne 2. lipnja t. g. uslied
najvišjih patentah od 21. ožujka i 23. prosinca
1859. izvačene su serije 311. i 414.

Serijs 311. sadržaje obligacije zajma uzeto-
ga od kuće Goll i to:

Sl. G., u prvobitnom kamatnom mierilu po
4% od br. 1751 do uklopno br. 2150.

Sl. D. u prvobitnom kamatnom mierilu od
4% od br. 4862 do uklopno br. 5.000 i sl. A.
u prvobitnom kamatnom mierilu od 4½% od br.
1 do uklopno br. 1132 — u uklopnom glavničkom
iznosku od 1.144.800 for.

Serijs 414 sadržaje kranjsko-stališke obli-
gacije za ratni zajam u prvobitnom kamatnom
mierilu od 5% od br. 2247 do uklopno br. 13561
u uklopnom glavničkom iznosku od 1.006.902 for.
48½ kr.

Za ove obligacije izdat će se polag uslo-
vah n. v. patentah od 21. ožujka 1818 zrebne
obligacije u prvobitnom kamatnom mierilu i pro-
mienit će se ako isto dosiže 5% k. n., po preo-
bratnom mierilu obnarodovanom oglašom financi-
jalnoga ministarstva od 26. listopada 1858 br.
5286. (D. z. l. br. 190) u 5% one na a. vr. gla-
seće državne zadužnice.

Za izvačene obligacije od manjega kamatno-
ga mierila od 5% izdat će se na zahtjevanje stran-
ke po mierilu ustanovah sadržavanah u pomenutom
oglasu 5% one na a. vr. glaseće obligacije.

U Zagrebu dne 10. lipnja 1862.

Od kr. dalm.-herc.-slav. namiestničkog vieća.

Oglas.

Gradsko poglavarstvo pregledalo je na dan
13. t. m. pecivo kod ovdašnjih pekara, te je
tam prigodom pronašlo sliedeća:

Najfinije (Loxus) pecivo najbolje vrsti pro-
našlo je kod pekara Šubrinica, Krobot i Majcena,
najliepsi kruh od herzi kod Sorgia i Benka, naj-
bielijeg kruha kod pekara Maresa, a najčernije
zemlje kod pekara Luketice, Pretnerove udove i
Vimera, dočim je pecivo kod ostalih pekara
sriednje ruke pronađeno.

Ovo se obćinstvu ravnania radi do znanja
stavlja.

Od poglavarstva sl. kr. i gl. grada
Zagreba dne 13. lipnja 1862.

Načelnik
Frigan.

Neuredovni dio.

Mexiko.

Mexiko, zemlja bogata i urešena sjajnim kra-
sotama prirode, koje poslieduju dogadjaji važni su
ponajviše za Francezku da i za čitavu Evropu,
medjaši prema sieveru sa sieveroamerikanskim
sjedinenim državama, prema jugu s republikama

sriedoamerikanskim, prema izluku i zapadu obklo-
pljena je morēm.

Velicina dočine države iznosi 71.250 [mi-
lija, dakle malo ne pol Evrope. Stanovničva ima
na toli velikom prostoru veoma malo; broji naime
samo 8 milijunah ljudi; i to 1 mil. bielacah, po-
najviše Španjolacah, 2.494.000 mestikah i mula-
tah a 4.500.000 Indijana. Glavni grad je Mexi-
ko sa 180.000 stanovnikah.

Za dokaz, da je zemlja ta vrlo urodna mo-
že služiti ta okolnost, da ima neriedko klas od
kukuruze, koju narod najviše rabi, 300—400 i
900 zernah, ima li samo 120—150 onih se tuže
Mexikanci, da nije dobro urodilo.

Mexiko predobiše Španjolci pod Ferdinandom
Kortezom početkom 16. vieka. Car Dragutin po-
loži u njoj g. 1542. temelj političkoj npravi. Do
početka 19. vieka bijaše uvijek pod vladom špa-
njolskom. G. 1808. kada stiže tamo viest o pro-
ganju španjolskoga kralja Ferdinanda VII. Napo-
leonom, nastade i ondje nov život.

Stanovništvo svijuh stališah očitova kralju svoju
priverženost, nu ujedno počeo nastojati, da mu bu-
de veća politička sloboda. Kreoli, koji bijahu dosad
od vladania izključeni zahtievahu, da se sazove
narodni sabor, na koji bi sve pokrajine poslale
svoje zastupnike. Ali Španjolci uvidivši, da bi kre-
oli imali svakako većinu, nisu dopustili, da se za-
dovolji njegovim željama te uzapriše kraljeva na-
miestnika, koji se nije neprotivio zahtievima kre-
olah i s mnogim inim Mexikancima.

Ovakovo postupanje dade povoda dugotraj-
nom ratu. G. 1810. 16. rujna proglasi župnik
Hidalgo slobodu i neodvisnost a poslie 4 tjedna
sakupi se oko njega do 100.000 uzhitjenih mo-
mahah.

Ustašama nije baš sreća u dio pala, da iz-
vedu, što su nakanili; jer su bili u mnogim bo-
jevima potučeni a dne 22. lipnja 1814 pisao je
kraljev namiestnik Galleja u Španjolsku, da je
buna uništena.

Medjutim trajahu neprestano manje kavge i
bitke medju ustašama i kraljevskom vojskom, dok
neproglaš g. 1821. dne 24. veljače vojnički ča-
stnik don Agostin Iturbide u sporazumljenju s
vojnicima neodvisnost Mexika.

Dne 27. rujna iste godine udje u glavni
grad a 18. svibnja 1822 učini se carem mexi-
kanskim. Poslie kratkog carevanja prisili ga stran-
ka da se zahvali na carskom dostojanstvu; što bi
19. ožujka 1823 učinjeno.

Poslie ovih dosta kervavih dogadjajah ustro-
jiše Mexikanci federativnu republiku, koja jošte
dan danas postoji; nu može se polag svega, što
se je ondje u zadnje doba sbilo, tvrditi, da nije
bilo ovom promienom ništa učinjeno, što bi bilo
moglo podpomagati razvitak domaćega blagosta-
nja — jer su se obstojeće političke stranke vie-
kovito medjusobno borile zaboravivši glavnu svēr-
hu što ju svaki domorodac mora prod očima
imati.

Sada je prezidentom republike Beneto Jua-
rez, sin; indijanskih roditeljah. Odlikuje se rev-
nošću i različitim znanostmi popne se već rano
na visoke časti; g. 1857. postade prezidentom
vērhovnoga sudišta i ujedno po ustavu i prezi-
dentom republike.

Ustanak stranke konservativne od 16. pro-
sinca 1857 prisili Juareza da pobiegne; ali se
za kratko doba opet povratio. Njegovi protivnici
nisu ga hotieli priznati a s toga porodi se nov
domaći rat, koji se svērši porazom njegovih ne-
prijateljah. Na to je bio Juarez oda svih pri-
znan dne 11. lipnja 1861.

Nasilje, što su morali trpiti za posliednje
doba evropski poslanici i tergovci dade povoda
englezkoj, francuzkoj i španjolskoj vladi, da po-
sreduju. Sada se radi pod zaštitom Francuzka,
da bude Juarez skinut sa svōjeg dostojanstva.
Ovako imaju se stvari u zemlji, koju je nudio
car Napoleon nadvojvodi Maximilianu.

Trojedna kraljevina.

U Virovitici, 11. lipnja. Nj. preuzviše-
nost ban Josip baron Šokčević udostoji ovo nigda
siedište županijsko svojom visokom osobom posie-
titi, i ovaj mah znade virovitički puk dokazati da
rod svoj i visoke dostojanstvenike svoje iskreno
ljubi i štije, jer neuzmanjka visokom gostu raznih
počastih u narodnom ponosu, neuzmanjka pucnjave
topovah, liepih pozdravah sa gromovitim živio,
liepe bokljade i razsvietljenja, a osobito odlikovala
se školska mladež sa neizbrojnima sviećicama i
ugodnim narodnim pjesmicama.

Nj. preuzvišenost posieti učione, crkvu na-
padnu i istočnu, zatim kotarsko sudište te se je
svuda vidivo ugodno dirnutim i zadovoljnim osiećao.

U palaci kneza Lipe pripremila je bila ve-
čera za tog visokog gosta, kojoj još tri svećenika
i veliki sudac pozvani bili su.

Visoki gost odputova danas 12. lipnja put
Osieka.

Ugarska.

Iz Budima pišu „P. B. V.“ od 9. lipnja:
„Prošastoga tjedna donese „Pesti Hirnök“ viest
iz Beča, da je uapšen i pred vojnički sud posta-
vljen M. M. Hodža, poznati evangelički župnik u
lptovskom Sv. M. . . , buduć da je agitirao za
panslavizam i patent izdati u rujnu i da je nasto-
jao pobuniti svoje crkvene povierenike proti ob-
stojećemu redu u protestanskoj crkvi.“ — Dru-
goga dana donesoše bečki časopisi berzovajne
viesti istoga sadržaja iz Pešte — što učini da-
kako velik utisak. Mi nedobismo dosad o tom do-
gadaju nikakovih vieslih a pismo, što nam ovih
danah dodjše iz L. Sv. M. . . nesadržaju ništa,
iz čega bi se moglo zaključiti na vjerojatnost re-
čenih vieslih.

Prisiljeni smo dakle proglasiti ih za tendencioz-
ne s tom zlom nakanom izmislene laži, da se M. M.
Hodža očerni, njegovi suradnici na crkvenom po-
lju da se uplaše a sadanji vladni organi da se
ogovaraju, kojih deržimo, da uebi se nikad usu-
dili progoniti u osobi župnika Hodža ono, što je
blagoizvolilo Nj. veličanstvo u osobi dr. M. J.
Hurbana udieljenjem velike kolajne za umjetnost i
znanosti, najmilostivije nagraditi.“

Pešta, 6. lipnja. Kossuthov program o u-
strojenju podunavske konfederacije je polag časopisa
„Magyar Sajto“ ipak istinit. Tom prilikom kaže
rečeni list, da se sa načelima očilovanim u tom
programu nikako slagati nemože.

Austrija.

Prag, 10. lipnja. „Hlas“ javlja, da boravi
sada u Londonu povodom izložbe mnogo glasovi-
tih slavenskih umjetnikah. Njihovom pomoću pri-
redit će Cesi nalazeći se tamo u veliku broju „sja-
nu slavensku besiedu“, koja će se otvoriti českim
jezikom.

Dojdūće godine ima se slaviti lisnēgodisnji
jubilej pokršćanja Moravske i Ceske. U tu svērhu
izlaze kod Bellmanna „Děje svatých apoštolů slo-
vanských Cyrilla i Methoděje“, s mnogim slikama
što ih napisa dr. Ivan Bily. Osim toga izdat će

niekoji pisatelji na moravskoj spomenici s naslovom „Cyril a Methoděj.“

Lavov, 7. lipnja. „Dziennik Polski“ donosi uvodan članak pod naslovom: „Misli o promjeni zemaljske naredbe“, u kojem se spominje 1. što se dosada nemalazi u galicijskoj zemaljskoj uredbi, što nebi smjelo manjkati čim se dakle mora rečena uredba popuniti, ima li se posve zadovoljiti ideji diplome od 20. listopada; 2. što se nalazi u zemaljskoj uredbi neslažeće se s diplomom od 20. lis., što se mora dakle s obzirom na blagostanje zemlje promijeniti.

Što se prve točke tiče zahtjeva se: Zemaljska uredba mora nam ujamčiti a zemaljsku upravu, kojoj bi načelnu bio namjestnik, sin domaći, imenovan pod utjecajem zemaljskoga sabora sa činovnicima rođenim također u zemlji i s uvedenjem zemaljskoga jezika u svim uredima; b) zemaljsku sudbenost s vrhovnim sudbenim dvorom u zemlji, kojemu bi bio predsjednik, sin domaći imenovan pod utjecajem sabora, i uvedenjem zemaljskoga jezika kod sudah; c) sudbeničtvo u njezini ministarskom vieću kao osrednom upravnom urednikancelarom rođenim u zemlji.

Serbijska.

Beograd, 11. lipnja. Knez krenuo je na put da posjeti Valjevo, Podrinje i Šabac. Jučer su dva Turčina udarila na jednoga serbskoga šandarma, bila je mala slika, ova Turčina napadnuta.

Berzovjavne i najnovije vesti.

Dubrovnik, 12. lipnja. Derviš-paša povratio se je 10. t. m. u Bileć; Ostrog su opet Čeragovi posjeli. (Agr. Ztg.)

Petrograd, 11. lipnja. Journal de St. Petersburg sadržava carski dekret, kojim se veliki knez Konstantin asmenjuje carskim namjestnikom u Poljskoj a Wielopolski glavom građanske vlade i podpredsjednikom državnoga vijeća.

New-York, 1. lipnja. Gleda se, da je savazna vojska Vicksburg na Missipi-u, i Little-Rock, glavni grad u Arkansasu, potpala. Kažu, da vojska južnih država u Richmondu sastoji iz 200.000 momakah. General Banks opet je oteo Fort-Royal i serebio 150 momakah.

Dodatak.

Njegovo cesarsko i kraljevsko apostolsko veličanstvo blagoizvolilo je previšnjim riešenjem svojim od 26. svibnja t. g. Franju Husara, podarcidjaka i župnika u Crkvenom premisljivo imenovali kanonikom prvostolnoga kaptola zagrebačkoga.

Narodno kazalište.

Najta letajnja talijanska sezona dovela je. Ne sjećamo se, da smo u obziru posjeta ikada nesretnije imali. Poduzetnik je uspjehom svojoj znatnoj podrzi svako štetovali morao. Mnogo je toj nesreći doprineo otkaz, kojim nije bilo moguće veći operatelski dovojni predstaviti. Toga radi pohvalu zaslužuje poduzetnik, što se je posle triju predstava tragičnih operah uteklo komičnoj muzi, koja neizbježe tolikih orkestralnih silah. Toga radi dopale su se pohajboje haljive opere „Elisir d'Amora“ i „Il Barbiere di Siviglia“ Morano u istinu priznati da ove dvije opere nisu kod nas još nikada bolje pizane i predstavljane bile — jer slučajno i pivoči tako u obziru svojih glasovah kao i načina predstavljanja bili su većma za tu vrstu muzike prikladni negoli za tragične opere, koje većik glasovah trebaju. Tenor *Razoni* bio je sasvim izvrstan *Nemorino* tako u pjevanju kao i u igri — a i kao *Almaviva* prilično se je držao. Njegov blagovučni i visok premda nešto slabah glas vada je ono malo svojih slušateljah izbitio. Isto tako a u obziru drasura još većma odlikovala se je gospođica *Lidvina Capelli*. Nekoliko je našom občinstvu omilila najveći je dokaz, da je njezin prijam porazmierno izvanredno masogobrojno posiećen bio i ona ovičem i pjesmama odlikovana bila. Njezin otac revno ju je kao najbolje podopomoćnik i iz nekih njegovih svahovah zaključimo, da je nekoć morao obdaren biti izvanredno krepkim i zvučnim glasom. Bariton *D'Elora* također je bio vrlo dobar pjevač i izvježban pjevač te umije uslijed toga mlađu svojega, premda dosta jaku glasu, prilično spaviti. Bas *Bernardoni* nasuprot imao krepak, zvučan i dubok glas i dopao se je osobito kao *Don Basilio*. Muzik kor bio je sasvim izvrstan, ženski znatno slabiji, no mlita nemamo baš, nego što smo ih kod naše dosadanje opere imali. Prigodna prijava njegovih i ravnatelj orkestra g. *Pietri*, koji je kao ravnatelj i kao

violinista vada odlikovao, pjevala je gospođica *Maltigere*, pitomica ovdiešnje glashbene škole, jednu ariu iz opere „Marino Faliero“ u hrvatskom jeziku i pokazala je, da ima glas prikladan za izobraženje, no svjetujemo ju, ako želi u istinu s vremenom pievačicom postati, da čim prije otidje u kakav grad, koji je na glasu u muzikalnom obziru, jer izvrstni učitelji pievanja tako su riedki dan danas, da ih je teško naći i u gradovima prvoga reda. Ona je bila opetovano od slušaocah izazvana. Drago bi nam bilo, da njezin čist i blagovučan glas skoro nadje prava obrazovatelja. — Sudeći položem uspiehu, koji je naše lietošnje u mnogom obziru hvale vrijedno tal. društvo žalibože imalo, rekli bi da nećemo tako brzo opet dobiti talijanske opere.

Zagreb, 14. lipnja. Iz razloga, što je put u Ternje dobelim prahom pokrit; iz razloga, što je ovaj prah ne samo čovjeku, nego i životinjama vrlo škodljiv; iz razloga konačno, što se ovim prahom najveća korist kupanja gubi, jer svaki opet zamazan natrag dodje, umoljava se slavno poglavarstvo grada Zagreba da svojim ostalom strogo naloži, da se za ovaj, za čistoću zagrebačkog občinstva toli važan put više pobrine, i da taj prah višeputah na stran sgernu. — Kao što se to na državnih drumovih obično čini, — to da se ta cesta kadkada i popravi.

Priposlane.

Molba.

Podpisani, veliki prijatelj društva, ogledao se je ovih danah po cijeloj Hlci, nebi li mu pošlo za rukom, da si slična druga nadje; ali žaliboželj trud njegov bijaše bezuspješan. S toga razloga želio bi, da se što prije razstane s ovim varavim svijetom, te umoljava one, kojih se tiče, da mu se što prije pobrine za čestita zamjenika, koji nebi toliko osramoćivao čitavu Hlcu, kao što je to podpisani u svojoj golotinji činio.

Poderani plot u gurguj Hlci.

Veliki Htografisani tablo

„Blagoveštenski sabor Serbskog naroda u Sr. Karlovcih 1861.“

Težnja ovoga poduzeća bila je, potomstvu našem verno sačuvati istinitu lik onih mužovah, kojima je od serbskog naroda prevažen sadatak povieren bio, da serbska međunarodnim ngovorom njamčena prava, na temelju narodnih privilegijah i ustavne zakonitosti oživote, i od tolikog duba neriešeno serbsko pitanje u ime serbskog naroda konačno rieše.

Akta saborna sačuvat će i najkasnijem potomstvu govore, mnienja, težnje i zaključenja ovih mužovah, a ova slika sačuvat će verno snimljeno čitav likovah njihovih i za ona vremena, kad ih više n bude na svijetu.

Budući sam sada sa eksemplima od oba vjeste (i po 10 f. i po 6 f.) snabdeven, to pozivam gg. sunarodnike, koji bi likove ove imali, šalili, da ih sebi nabaviti izvole.

Dobiti se mogu kod mene dalepodpisano: kao izdavatelja i posiednika isključivog prava na to dielo u Novom Sadu, u gornjoj lebnjoj ulici, preko od gostinika kod kamile.

Za one pak, koji podaje od Novoga Sada stannju, postarao sam se, da ovo dielo izliže nabaviti mogu. Ovde javljam imena onih, kod kojih se dielo ovo dobili može.

U Beča kod J. T. Najmana; u Pešti kod J. Trajlingera; u Terstu kod A. Marinovića; u Zadru kod T. Jurkovića; u Splitu kod N. Dimirovića; u Šibeniku kod P. Kovačevića; u Dubrovniku kod braće Boškovića; u Kotaru kod Laz. Barbere; u Riepi kod St. pl. Budisavljevića; u Pragu kod Ferd. Mikovca; u Gradcu kod Dr. Raxlaga; u Odesi kod Alan. Gročkog; u Zampna kod V. Vasiljovića; u Vukovaru kod V. Markovića; u Sisku kod V. P. Kotara; u Karlovcima kod St. Egića; u Sagedinu kod Van. Keršića; u Aredu kod Trif. Marinovića i braće Betelhaime; u Mitrovici kod Paje Pansotovića; u Zagrebu kod L. Hartmana; u Vinkovcima kod Raje Gjorgjevića; u Pakracu u episkopskoj pisarni; u Bockereku kod Adolfa Rišera, staklara; u Kikindi kod Gjorgja Vlaovića, panoka; u Somboru kod Paje Staninjevića; u Kovinu kod Gj. Miodragovića; u Temišvaru kod Stev. Lazarevića; u Čakovi kod D. St. Vojnovića; u Verđcu kod Pavla Nenadovića;

u Pančevu kod Gige Lambovića; u Beogradu kod Koste P. Kasnara; u Lipovi kod braće Antonovića.

Ja sam se ovoga trudnog i mnogim troškovima skopčanog posla rado primio, i hvale saučesću naroda, sretno sam ga koncu priveo. Ujedno ovim javno zahvaljujem revnostnoj gg. skupiteljima i vjersnim sanovnicima u Pančevu, Temišvaru, Kikindi, Verđcu i Subotici, koji su mnogobrojnim učestvovanjem u predplati najviše me podpomogali, da sam ovo dielo na svijet izdati mogao.

U Novom Sadu meseca svibnja 1862.

Stefan Vulpe,
fotograf.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 13. lipnja 1862.

Tečaj	svetovni tečaj
5% Kovovnice	75.20
5% Narodnoga zajma	83.95
Narodno banko	83.10
Vjetrovnoga zavoda	122.00
Mienice	116.10
Srebro	125.25
London	127.25
Carski cekini	6.08

Meteorologička opažanja

na ovdiešnjoj kr. višoj realci dne 12. i 13. lipnja 1862.

U r a	Barometar na visini u par. obl.	Barometar na visini u par. obl.	Temperatura na 0	Temperatura na 1	Temperatura na 2	Temperatura na 3	Temperatura na 4	Temperatura na 5	Temperatura na 6	Temperatura na 7	Temperatura na 8	Temperatura na 9	Temperatura na 10	Opazke
7. pr. pd.	330.46	329.03	-20.2	6	11	16	21	26	31	36	41	46	51	
2. pd.	330.74	329.19	-19.6	7	12	17	22	27	32	37	42	47	52	
3. u več.	330.99	329.49	-18.8	0	5	10	15	20	25	30	35	40	45	
7. pr. pd.	331.19	329.63	-23.4	0	5	10	15	20	25	30	35	40	45	
2. pd.	330.89	329.18	-25.4	2	7	12	17	22	27	32	37	42	47	
3. u več.	330.78	329.26	-21.2	0	5	10	15	20	25	30	35	40	45	

Dne 12. i 13. lipnja temperatura R. +15.0.

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 7048—1401. (423)

Natiečaj.

Početkom buduće školske godine 1862/3. imaju se podijeliti dvie od onih stipendijah, što ne su usljed previšnje dozvole svaka sa godišnjih 315 fr. uz naknadu putnih troškovah opredieljene za rođjene Hrvate i Slavence, koji na svodišnja stupaju i nauka-liečništva podati se namjeravaju. Užitak rečenih stipendijah traje za kandidate liečničkog doktorata 6 godinah a za one, koji se za operatore izobraziti namjeravaju, 8 godinah. — Učillike, koje dotični stipendisti potražiti imaju, opredieljene visoka dvorska oblast.

Molbenice za iste stipendije imaju se upraviti na visoku kr. dvoraku kancelarija i moraju biti podkrijepljene sa krestnim listom, onda od strane onih, koji nauk liečništva još ne polaze, sa dokazom vjere podpuno svršenih sa polaznje dotičnog fakulteta propisanih pripravnih naukah, naročito sa sviedočkom vjere dobrim uspiehom položitog izpita zrilosti, a od strane onih, koji nauka liečništva već polaze, sa sviedočkom vjere dosadašnjeg polaska liečničkih naukah i njihovog napredka u tim naukah, od strane pako sv h moliteljah ima se pridoneti dokaz, da su višit hrvatsko-slavonskom jeziku kao i onomu jeziku, u kojem se nauči medicinske predavaju, onda sviedočba o nedostatku vlastitog imuniteta, i napokon vlastitopisno pisane aditovanje, da su pripravnici po svršenom nauku i polučanju liečničkog doktorata svoju umietnost kroz 10 godinah u obsegu domovine svoje izvršivati. — Takovim načinom podkrijepljene molbenice imaju se najdalje do 1. kolovoza t. g. ovom kr. vieću priko rovnateljstva onog učillika podnijeti, na kojem se molitelj nalazi.

Od kr. dalm.-hrv.-sl. namjestničkog vieća.

U Zagrebu dne 8. lipnja 1862.

292. (487)

3—1

Natiečaj.

Da se popuni izpražnjeno učiteljske i orguljaško mjesto u Erpenju, kotara tuheljskom, županiji varaždinskoj, raspisuje se oim natiečaj.

Dobedci s ovim mjestom skopčani sastoje u bezplatnom stanu, uživanju 1/2 rali vjete, 315 fr. a. v. godišnje plaće i drugih 20 fr. a. v. kao dararine.

Natiecatelji se napućuju, da svoje molbenice s potrebitim iskazima starosti, čudorednosti, svahovne dvogodišnje prepranidje, stališ, (stanjeni ili ne) i dosadanjega službovanja do 15. srpnja o. g. podaju podarcidjaku i župniku u Mariji Gorici Tomi Gjorgjeviću.

Od nadbiskopskoga dah. stela u Zagrebu dne 8. svibnja 1862.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i preslike na čitavom listu. — Polagodišnja predplata je na domaće u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za glase opredjeljena je uvrštenja: 7 kr. a. vr. od lila je na jedan put, a 14 kr. a. vr. sa 3 puta. — Kraska pristojba na svaki oglas iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se puta leti uvrstiti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u ponedjeljak 16. lipnja 1862.

Broj 187.

Neuredovni dio.

Trojedna kraljevina.

U Zagrebu, 16. lipnja. Preuzvišeni g. ban Josip baron Šokčević, službeno putujući po Slavoniji, prispeo je jučer u 9 1/2 sata u jutro uz mnogobrojnu pratnju u Vukovar, te bi po pučanstvu radostnim klicanjem i načinom najavečani-
jim primljen. Grad je bio svečano urešen.

Ugarska.

Pešta, 10. lipnja. O Klapki pišu, da je nakanio odreći se svega javnoga djelovanja, kao što je već i Košutu u posebnoj pismu očitovao, s potpunim uvjerenjem, da je savjestno zadovoljio svojoj dužnosti. Tvrdi se, da je namieravao korak taj učiniti već posle smrti Teleki-a.

Austrija.

Prag, 12. lipnja. (Parnica dra Grégera.) Zbog članka „Co nám pomůže“ bili su danas prvi put saslušani niekoji svjedoci. Najprvo bi pozvan upravitelj Jerabkova tiskarnice g. Haváček; očitavavši, da neima s „N. L.“ nikakova posla, buduć da se po noći tiskaju, bio je od predsjednika propušćen.

Dr. Klaudy hotio je da g. Hlaváčka za nešto upita. — Nu državni odvjetnik primi: Ako bude sud odlučio, da se sasluša svjedočanstvo g. Hlaváčka, onda moram prije učiniti predlog. G. učrednik izjavi, da taj članak pisao nije i da nezna, tko ga je dao štampati. Podpis svoj na dožnim otiscima priznao je za pravi, nu tvrdi, da je potpisao in bianco na prazni list. Da dokaže, što tvrdi, zahtijevao je, da se svjedoci saslušaju, s čim se nisam slagao niti se danas slažem, dčržeći, da će slayni sud, kada budem predložio dužna dva otiska, sam uvidjeti, da nije saslušanje svjedokah od potrebe. Slayni sud moći će se osvjedočiti je li potpis učinjen „in bianco ili ne. Ja tvrdim, da nije!“

Dr. Gréger reče: Od to doba, što štampamo naše novine u Jerabkovo tiskarnici potpisujem uvijek „in bianco.“

Državni odvjetnik zahtijeva, da se pozovu vještaci. Prije odgovori jošte Hlaváček na pitanje predsjednikovo, da mu je teško razabrati, jeli potpis učinjen „in bianco“ ili posle štampe. Na to je bio saslušan g. Mellický poreditelj stupacah, koji je očitovao, da on sam razdieluje članke medju slagare, članke da sam poredjuje a što se tiče potpisivanje, da se nikada drugačije nepodpisnje van „in bianco.“

Posle toga bila su pozvana dva vještaka, g. K. Niemec, upravitelj c. k. namiestničke tiskarnice a g. Schienemann upravitelj Haasovské tiskarnice, da prosude, kada su bili brojevi potpisani. g. Niemec očituje, da je jedan broj potpisan, pošto je već bio štampat a kod drugoga da mu nije moguće razabrati, kako je bilo. G. Schienemann dčrži, da nije ni jedan broj potpisan „in bianco.“

Dr. Gréger: Prošastoga tiena dogodi se, da je uzeo makinista za dužne otiske tabake potpisane „in bianco“ od g. Kuha, učrednika „Tagesbot-a“, koi se štampa u istoj tiskarnici. To dokažuje, da i drugi učrednici in bianco potpisuju. Prosimo, da se i ovi listovi predlože. G. državni odvjetnik kaže, da to ovdie ništa neodlučuje, ali dr. Klaudy zahtijeva, da se i ti listovi svakako predlože.

Na pitanje državnoga zastupnika zašto se ova pogriješka baš sada dogodi, odgovori dr. Klau-

dy. Mislim, da je to volja providnosti božje, da se nedužnost dokaže a na takovu božju promisao valja obzir uzeti.

Sud zaključio, da se ti brojevi neimaju predložiti.

Napokon bili su saslušani još mnogi drugi svjedoci, koji svi jednoglasno tvrdjahu, da dr. Gréger potpisuje liste svojega časopisa „in bianco“ a dužni otisci da se štampaju na potpisanimi tabacima kada malo posuše. Dva makinista potvrdiše svoju izjavu prisegom. Grégerovi učrednici dokazivahu, da nije pitko zato znao, kako je rečeni članak u tiskarnicu došao i da se je učrednik radi toga vrlo razljutio.

Na to je branio dr. Gréger u duljem govoru članak „kdo nám pomůže?“ — O članku: Iz Čizkovičke parokije, moli da bi mu dopušćeno bilo drugi put govoriti, buduć da njegova obrana zahtijeva više vremena; što bi po sudu odobreno.

Na zahtijevanje državnoga odvjetnika, da se pročitaju niekoji brojevi „N. L.“ što ih on predložio, da se može bolje poznati pravac rečenoga časopisa, odlučio sud da se neimaju čitati, pošto je bio dr. Klaudy izjavio, da je pravac „N. L.“ naznačen posve dovoljno u programu potvrdjenomu po visokoj vladi.

Prag, 13. lipnja. Prije nego poče govoriti državni odvjetnik priobćio je danas dr. Gréger još niekoja data odgošća se na tužbu g. Marescha. Branitelj dr. Klaudy umoli u duljem govoru da se pregledaju još jedanput potpisi, o kojim se izraziše vještaci, da nisu napisani prije, nego su tabaci došli pod štampu, buduć da je na protivnoj strani opazio otiske potpisah, što smatra za nov dokaz da se listovi potpisuju prije nego idu pod štampu. Slayni sud zaključio da se ustanovi komisija, koja će s dotičnim vještacima uz c. k. zem. savjetnika Wolffa kao povjerenika u štamparnici cielu stvar točno razvidjeti.

— Glavni predmet današnje razprave bijaše osobna tužba školskoga savjetnika g. Marescha. Dr. Gréger braneci se proti svojem tužitelju dokazivao je, da je školski savjetnik M. zbilja germanizirao česke škole. Na Grégerovo zahtijevanje pročitali su niekoji stranom čisto privatni listi, kojima neznamo što je hotio dokazati g. Maresch. Predsjednik ga upita dvaputa, što hoće da dokaže dotičnim listovima.

Dr. Gréger očitovao je odmah s početka svoje obrane, da mu se radi predasvian oko toga, da dokaže, da je g. Maresch germanizirao, i to s toga razloga, što se je g. M. u svojoj tužbi najviše branio proti okrivu germaniziranja. Dr. Gréger kaže, da svaka izreka g. Marescha svjedoči o njegovoj neopravednosti i licumjernosti, te se čudi, kako može g. Maresch zvati boga za svjedoka, da nije germanizirao, dočim cieli svijet dobro znade, što i kako je radio. Nadalje dokazuje mnogobrojnim dopisima, da je bio g. Maresch velik neprijatelj česke narodnosti i da mu nije nikada stalo da praktičnoga preustrojenja narodnih osobito pako realnih učionah i da se nije ravnao ni po propisima izdatim za vremena absolutizma.

Po zakonu imao je biti česki jezik svuda u českim gradovima jezikom učevnim a nastojanjem g. Marescha nebijahu u čisto českom gradu Pelznji česki jezik niti obligatnim predmetom. Česke realke odgojavale su pod upravom šk. savjetnika Marescha većom stranom samo diurniste i pisare.

Pošto je bio dr. Gréger drugim jošte okolnostima svestrano dokazao niemčarenje g. Marescha i pošto je pročitao program „N. L.“ bude razprava na sutrašnji dan odgođena.

Serbija.

Beograd, 4. lipnja. (Trg. Nov.) Sinoć opet je bilo gungule na Stambol-kapiji i toj je dao povoda jedan turski oficir sa svojim bezobrazlukom. Stvar je bila u kratko ovako: *

Pandur topčiderski, Aleksa Miljković, poslat u Beograd od svoje vlasti, da potraži jednog apšeniaka, prodje kroz Stambol-kapiju, gdje je s'edio jedan turski oficir sa čaušom i nizamima. Oficir videći, kako pandur ponosno nosi svoje oružje, — dva srebrnjaka pištolja i handžar, — rekne svojim drugima, „gle, kako džaur nosi oružje, a ovamo da mu zaštem . . . (ovu reč, koju sada reče, nenalazimo u riečnicima obrazovanih naroda), morao bi mi dati.“ Pandur, koi dobro zna turski, sve je razumio i samo popreko pogledao tog oficira, pa podje dalje u jednu kavanu, da se uvieri, dali su mu srebrnjaci dobro podprašeni. Potom se vrati opet k Stambol-kapiji i ugleda u jednom saračkom dućanu istog oficira, gdje siedi sa turčinom tatarinom, koi je u austrijskoj službi. Tu se porečkaju, pandur okreše pištolj na oficira ali ga nepogodi, a iz drugog pištolja u mjesto oficira raní tatarina, koi je nasercio na njega baš u taj par.

Turci odmah zatvore Stambol-kapiju i lime spreče komunikaciju, gdje je obično najživlja. Svietina serbska zgerne se izvan kapije a Turci u kavanama pred kapijom i onoj pokraj luteranske cčrke i na Dorćolu berzo se naoružaju, i kao što čujemo, čak i mužku poveću diecu sprema sa oružjem. Na višekratno iskanje naše vlasti turci nehtiedoše otvoriti kapiju, dok tek docne dodje turski vojvoda, koi je sam poče otvarati ali mu nizami to nedopuste i tako bi prinudjen, da javi u grad pa tek u nieko doba noći dodje im zapoviest, da se kapija mora otvoriti, koje se i učini u prisustvu nieke naše gospode i niekih stranih konsulah.

Medjutim na šancu blizu Stambol-kapije budu oborene dvie stražarnice, a onaj jedni top, koi bez ikakve cieli herdja tamo na šancu, bude napunjen kamenjem. Žandarm jedan dotčrči tamo, uspravi šilbokane i ugleda jedno tursko mužko diete, gdje tamo hoda, pa da se nebi dietetu što dogodilo zatvori ga u šilbokanu. Skoro zalim dotčrči jedan erlija, potraži svoje diete, a kad ga tu nadje u sigurnosti, hteo je od radosti žandarma da poljubi dodju i druge erlije i davaše mu poklone, pa ovaj kad nehtie da primi, kazaše, da će javiti muhafizu gradskom, da on zato blagodari našoj vlasti.

Pandur je uapšen i bit će predat sudu.

Za vrijeme ove turske gungule naše je obćinstvo bilo na oprezu, ali inače sasvim se mirno dčržalo.

Uzalud nam je sva težnja, da uliepšamo našu varoš i da tergovinu u njoj podignemo, kad svaki čas imamo u sred varoši scenah, koje više dolikuje azijskom varvarstvu, nego li obrazovanosti evropskoj. — Mi se uzdamo, da će naša vlast učiniti korake, da jedanput za svagda prestanu ovaka bezakonja.

Turska.

Dubrovnik, 12. lipnja u podne. S bojišta glase najnovija izvješća onamo: Turci nisu bili uzeli Ostrog. Dčrviš paša vratio se je 10. lipnja sa 10.000 momakah u Bileć (u pravcu prema Nikšiću) i to, kao što turski prijatelji tvrde, da se obekčrbi džebanom i zairom. Od onda bilo je novih bitkah.

Iz Hercegovine, 10. svibnja. Još su mjeseca travnja digli iz Ljubuške dviešta. Turakah protivu Černogorcima, pak opet jučer po čovieka

iz svake kuće, tako da je do sada islo iz Ljubuške na vojnicu 364 turadije. U Turakah već neima konja nijednoga, sve je Mušir pokupio da gone zajiru; nego svi Turci vojuju piešice; dopokon je odvedeno iz Ljubuške 260 mazgah naprčenih bojnom opremom.

Danas je stigla naredba na fratre da imaju svi doći, svaki k svomu mudiru, i od svakoga sela knez i dva čovjeka, pak da se podpišu, da će ići na vojsku proti Černogorcim. Oni će odgovoriti, da mi neimamo boja s našom braćom, zašto ćemo dakle suprot braći vojevati i kerv proljevati. Ovo su sve stvari istinite.

Iz Bosne, 28. svibnja. Osim obćenite nevolje, koja neprestano tare këršćanluk bosanski, dvie još osobite narastoše u ovo doba. Putujući preko Škoplja beg nieki iz istoga miesta, namieri se na dva momka pod oružjem, koji su prije nekoliko godina pobiegli iz Dalmacije i naselili se jedan u istoga bega, a drugi u jednoga këršćanina; i ostavivši svoje gospodare u lupeže se odbiju. Zaišću ovi od bega štogod novaca; ali beg nedavši jim, ubiju ga. Turci ovo čuvši, uhvate odmah nekoliko këršćanah i pošalju u Trovnik do kajmakana, da jih on sudi, kao nagovornike i ubojice rečenoga bega. Što će od ovih žalostnih biti, lahko se može dokuciti; dali barem da će ostali këršćani onde moći s mirom biti! To nije moguće, budući da Turci očit pred svima i neprestano viču: „Udrite, braćo, kërst gdje god možete; oni su našega bega, našu glavu, pogubili; neprašaj nitko nikomu, nego bij gdje god kojega ubitiš.“ Ovaj glas činio je kerv mërznuti u këršćanima; niti sada smiede itko putem hoditi za svoj posao obradivati.

Drugi događaj dogodi se u selu blizu Ključa. Lupeži ubiju jednoga bega iz Rastoke i jednoga turčina, bašu starinskoga. Iza toga lupeži pobiegnu i saberu družine do trideset i pet, tere podju po Krajini hodati, neviše kao lupeži, nego kao čelnici koji traže osloboditi otadžbinu od obćenitoga neprijatelja. Rodbina pako bega ubijenoga sa mnoštinom Turakah odu u selo Orahovljane, gdje su ovu dva poginula, i udare na kukavni këršćanluk pateći ga i mućeci sa načinom najdivljačnijim. Ja neću sve njihove načine ukazivati, samo nemogu umučati ovi, u današnjemu svijetu nečuveni. Uhvate kukavne këršćane, i sa užetom za vrat obiese jih na drvo visoko, i derže tako za pol ili čitav sat! Čovjek, koji je ovo vidjenje strahovito gledao kaže, da mnogi umru viseći, mnogi dok se s vjeteljah saime, a mnogi još živu, od muke svi černi i naduti kao miešina napuhana, ali nije moguće da će preboljeti. Ovo dielo kervoločao nesamo da još nije prestalo, dapače misle Turci i po drugih miestih bosanskih tako učiniti. Tko bi izpisao veliki strah, što je zavladao u kukavnim këršćanima ovi strahoviti udes očekujući!

Njemačka.

Berlin, 11. lipnja. Po najnovijem „Sternzeitungu“ kazalo je Nj. veličanstvo kralj u svojem govoru na Mindensku deputaciju, da je želio da bi izbori bili pali na muževe, koji bi jasno i jednostruko izrekli bili svoje pouzdanje u hod njegove vlade. No nada se međutim, da će se poklisari, medju kojima se nalaze vredni domorodci skoro osvjedočiti, da su njegove težnje mnogostručno krivo tumačene bile, i da će oni, vraćivši se kući, druga osvjedočenja razprostraniti.

Sučlanovi poklisarske kuće poslušali su danas stoječke odgovor Nj. veličanstva kralja. Ministar trgovine podneo je nacrt zakona o ukinitju naručbine. Dahlman povuko je natrag svoj predlog u držanju poklisarske kuće u svojim odnosajima prema gospodskoj kući, pošto je opazka učinjena bila, da će zanj biti vrememena, kad priobćenjena gospodske kuće dadu povoda k tomu.

Kasel, 12. lipnja. General Loszberg gotov je sa sastavljenjem nova ministarstva. Kao što se čuje dobijeni su za pravosudje prizovni savjetnik Wegener, za financie nadfinancijski savjetnik Zuschlag, za unutrašnje poslove vlad sav. Wiegand, za rat Loszberg, za izvanjske poslove Bischoff-hausen (u njegovu izbivanje medjutim Loszberg). General Loszberg hotio je knezu jučer predat popis za potvrđenje, no nije bio predan; pošten. Veoma su ljubopitni, da li će danas osobe i postavljeni program primljeni biti. Dobro! ubavištene osobe. Bije se, da se protivni uplivi medjutim nadvišavaju.

Rusija.

Petrograd, 6. lipnja. Pogovara se, da će biti carstveno vijeće umnoženo zastupnicima plemstva iz pojedinih gubernijah. Hoće li se ovi zastupnici birati ili će ih car sam imenovati o tom se ništa negovori. Kod tisućgodišnje svetčansti utemeljenja ruske države, koja će se slaviti mjeseca kolovoza i rujna priobćit će se ova promjena carstvenomu vijeću, na što će biti odmah sazvano vijeće spomenutim načinom razšireno. Ujedno imaju se proglasiti ustanove za Poljsku i Čuhovsku.

Petrograd, 12. lipnja. Ukaz u obziru naimenovanja velikoga kneza Konstantina — za namiestnika veli, da se punomoćja prenešena god. 1818. nemogu slagati sa sadanjim okolnostima i opredjeljuje novo punomoćje namiestnikovo: Namiestnik izvršava upravu i ovršnu vlast posredovanjem glave građanske službe i zapovjednika vojske, koji su mu podčinjeni; on ima i pravo pomilovanja.

Varšava, 8. lipnja. Grof Adlerberg otidje opet u Petrograd a s njim i Krusenstern i bivši gradski načelnik, senator Andrault. Svatko se nada da je ovaj odlazak u savezu s promienama imajucim se uvesti u poljskoj kraljavini. Predstojuć najvišjega ureda Pilsudski pozva k sebi sve redarstvene povjerenike te im strogo naloži, da postupaju s obćinsvom što najuludnije.

Gerčka.

Nj. veličanstvo kralj gerčki primio je ostavku ministarstva Miaulisova i na njegovo mjesto naimenovao je novo: Predsjednik vijeća i ministar unutarnjih poslova postao je *Kolokolroni*; ministar rata *Spiro Milio*; pomorstva *Meris*; bogoštovja i javne nastave *Hacikos*; financijah *Levides*; pravosudja *Eliopulos*; izvanjskih poslova *Teoharis*.

Bërzojavne i najnovije viesti.

Kasel, 13. lipnja. Kao što se čuje, knez je potvërdio novo ministarstvo. Dalji razvitak odvisi od potvërdjenja predloženoga programa.

Bruselj, 13. lipnja. „Indëpendance“ piše: *Uvjeti posredovanja u Americi*: Siever zadržat će Kentucky, Tennessee, Arkansas. Da ne bude carinske linije. Jug će okolnosti robova poboljšati, da se s vremenom postigne njihovo oslobodjenje. Ako siever to uzkrati, predložit će *Francuska, da jug priznaju evropske sile*.

London, 14. lipnja. U jučerašnjoj sednici dolnje kuće reče Lord Palmerston odgovarajući da interpelaciju Hopwodovu, da neima nikakve viesti, da li Francuska namierava, da ponudi Americi posredovanje. *Engleska nema jošte namiere posredovati*.

Miestna viest.

Jučer poslie podne poslie četiri sata odputovalo je naše narodno kazališno društvo u V. Bečkerek, gdje će samo nekoliko predstava moći dati, budući da već početkom drugoga mjeseca potimlje tamo svoja predstavljanja nieko magjarsko društvo, koje je već prije našega društva bečkečki teatar na dva mjeseca najmilo. To je uzrok, da naše društvo u Bečkereku svoje predstave započimlje, jer poslie dva mjeseca mora već uslied sklopljenoga ugovora biti u Osieku, i zato nebi za lielos moglo u Bečkereku predstavljati, ako nebi već sada onamo otislo. Zatim posliet će Pančevu a poslie toga tek Zemun, kamo je polag svojega prvoga plana imalo najprije ići. U Osieku igrat će od 20. kolovoza do 20. listopada t. g. Osiečko obćinstvo zajamči mu za 24 predstave ima uće se dati u to vrijeme znatnu svotu. Slava mu, ono s' je u istinu time osvietlalo lice — ogledale se i druge obćine u taj za sada jošte kod nas jedini primier vrednih Osiečanah, koji zaslužuju u tom obziru neograničenu pohvalu. Živili! Društvo naše preporučujemo svim obćinama, gdje bude predstavljalo, najčërdačnije i želimo mu najbolji uspieh.

Dvie književnosti u jednom jeziku

ili

Piši kako puk govori.

(Iz „Priloga k Narodnom Listu“.)

I.

Ovo jednostavno i bistro načelo gadjano Kačićem i Dositeom Obradovićem, a najprije zapisano na slavnoj zastavi oca naše preporodjene književnosti, Vuka Štefanovića, načelo uz koje mi po sèrcu i po osvjedočenju sa svom dušom pristajemo, niekim zaudara prostotom, kao Tekeliji i svoji

čerkvenoj stranki kod Sërbaljah, a kod Hërvtah književnikom uknjiženim u njemačkoj ili u talijanskoj učioni, i tamo nakadjenim nad umotvori prozane uzornosti (klasičnosti) uz omiljenu poslovicu: *bez stara panja široko ognjište*: zaudara sirovinom slovienkim rodoljubom razkajanim nad ugnjetenim i preziranim svojim rodom, te željni da zasiedne što prije, jedva dočekana zvanica na piru Evropejske aljudnosti, gdje nije gola miesta ni gladnu besiede, prebira starodavne listine njegove plemenštine, stresaju prašina sa istočenih rukopisah, svako pismo u snoblje kërste; hopaj godaj, po njemačkoj i latinsku cielo nazivlje kuju, liepe pečatnje nabavljaju, presadjuju i englezke i francuske romance (baka replije!) u sried Mačve i Posavine, da oči izkopaju kivnim susiedom s brojem naših knjigah, i da jim odbiju zavidne priekore uboštva i neznaustva. Na Božju sreću da tu već današ nejma i zlekobne izmišljotine sveslavjanskog jezika, i da sa vrieme izperha! Niekim pa, netom oslaknu: *piši kako puk govori*, puca izmedju očijuh, i prosto odišu, s liepom nadom. „Rodu nam svieće sora liepšega dana. To smo „vam odavna klevetali (vapiju nam ti božjaci) da „se prodjete onoga književnoga jezika, onih čudnovatih Bosanskih, Sërbskih, i kojekakvih riečih, kojih kod nas ni za lieka. Ele *malenkovič*, „nismo ni mi šuplji pod kapom; je, *ako je Bog*, „*uzeo konju noge, nije njisak*. Čujte dakle: Dëržite se Korabljice, ugodnog razgovora, i Pištu-lara, Babuše, Štipanjače i. o. Što će nam one „knjige koje nemožemo tërkom razumjeti? Nego „daj prebiraj riečnika, daj kupuj Slovice. Ajal to „nevalja ciganskih gargašah.“

Mi smo osvjedočeni da kako je narod naš na razkrižju dëršavnog života, t. j. ima li ostati tudjom potragušom kao i dosad, jeliput podnoge, da zauzme mjesto koje mu je promiseo u kolu naroda namienula? tako je danas i na razkrižju književnoga svoga života „ima li poljkovati i odsele po stërništu gerčko-latinskom u torbi evropejskih naroda, jali se dojati jeka i cieline vlastite podvornice, koja će me sa junačkog ogleđa, šaroca nazobiti, i njegovo sërce podgojiti? Mi nepobijamo potokane narodnoj knjiži, jere nam desnica nije za junaštva, niti se s tim može zamecati ovaj skiti *Zalistak*, no samo dostavljamo na vrijeme učećoj se mladeži nieka premišljanja, koja će njoj porazgaliti književno obzorje, da bistrim umom i nezapahnenim sèrcem dobavi ogradjeni zavičaj Slovienkih Vilah. Na vrieme, rekomo, jer bi plakati bilo do Boga, s našega sliepačkog prebijanja, da potla još kojega koljena truda i naporah sietimo se možda po nehari, da smo zašli, i najljepši cviet svoje mladosti okrunili uzdišući za ne sudjanom, i svoje blago istrošili na vience ne-slovjenske. Jere i književnoj kao i svakoj ljubavi: *Përpa sreća cviećem se savija, a druga se u suzama oblija*; i na književnom polju: *ako lieto ne daje, ni jesen nema česa*.

Kakva šteta odtote, kakvi nazadak narodni, nek nam je usvjestno rusko varvarstvo i poljsko sužanstvo, ove dvie rane diherice pod lišćinom njemačkom i pod latinskim perjem. Mi nećemo koriti naše stare književnike zshodom kojemu danas nema lieka, i kojemu je najvećma krivo naše narodno stanje. Mi nećemo uzkracati staraške časti književnim siedinam; i zagristi ćemo ako i tërpeke përvine našega rukosada: mi ćemo se pokloniti duhalim kujangijam našega jezika; i na književnom sielu pometnut ćemo jim priručni stolac; prevoditeljem uzornih umotvorah učtivo ćemo se zahvaliti. Ali nek nam se ne zamiera ako našim Sokratom, Tassom, Horacius-om, Petrarkom, Byronom i o. nabavimo slatne korice i liepo ih sahranimo u stesane police. Tverda viera, zaboraviti jih nećemo, no ćemo češće njim na sviet, po onoj: *Velikom na sviet*. Neka nam se nezamiera ako u përvimah neuzdamo se brani, ako zatisnemo uši od kujungjinskog nakovja, ako prevoditeljem o vratu zagutvamo tërgrline s kojimi su lancali klasično umeivore, i ako ogrliv narodne piezme, riečnik poslovice, pripovjetke, dopjevamo: *Velikom na sviet, a malom na čast*. Od svih narodnih imamo čemu se naučiti; kod starih naših njihovih podražatelj, imamo šta čestiti. Ali zašto da buoar pokraj rieke kopamo, kod a naroda našem jedina je roda našega tielesnoga i umnoga pokuštva, s kojim ćemo se samim odlikovati na sopri uljudjenih naroda? A staro kojem su medom presiečene kad o književnosti zbori, zabriau i nas spominje: „Jedno izmedju naj-

gorkih žalob, koje bi mogao snadi sloviensku knji-
ga, bilo bi nasliedovanje sadanijh književnosti
evropejskih. Um slovienski mladji po godinah,
da kako, ima se pomoći mimosilimi izgledi; ima
sabrati događaje, probati nauke, saznanje se s
čuvstvi i kako su izporavljena i rastakana; ali
žarkom ljubavju i ponosnom smirenošću (altera
umika) ima se držati sobstvenog čutjenja, hesie-
de prikladne narodu kojemu je namijenjena, i pri-
rode svoga moćnoga i uslistnoga jezika. Koliko
je to dčeno, koristao i neophodno potrebno našoj
zadaci čeviedanskoj, nećemo sada spominjati; ne-
go dej da razaberemo čemu nam piši kako puk
govori?

(Dalje će slijedit.)

**Tečajem jošte idućega mjeseca može
predplatiti ko želi na narodne pjesme u knji-
žari g. Lavoslava Župana.**

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 14. lipnja 1862.		svjetski tečaj u austr. vred.
Papiri.		
5% Kovovnice		71.25
5% Narodnoga zajma		80.15
Narodne banke		837.—
Vierovnoga zavoda		221.80
Mionice.		
Srebro		125.75
London		127.25
Carški cekini		6.10

Meteorologička opažanja na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 14. i 15. lipnja 1862.

Ura	Barometar va vjerna u par. čit.	Barometar va vjerna redovan	Tempe- ra. po R.	Napola	Smior i ja- kost vjetra	Atmo- sferička oborina (džib, snieg ili tuča)	Opaska
7. pr. pd.	331.98	330.70	+15.0	10	Sa	0	
2. pd.	331.44	329.89	+20.6	0	Sa	0	
9. u več.	332.00	330.87	+13.4	4	O		
7. pr. pd.	331.56	330.18	+17.0	5	O		
2. pd.	331.78	330.18	+20.0	10	O		
9. u več.	332.44	331.26	+15.2	9	Jila		

Danas u 7 sati temperatura R. +16.7.

Opaska. Kod napola znači 0 sasvim vedro a 10 sa-
svim oblačno; brojevima iznad 10 i 10 razumije se
veća ili manja množina oblaka, razdieliv cijelo nebo iznad ob-
zorja na 10 jednakih dijeloh.

U 6. stupcu znače velika pismena smior vjetrovah (Jz = ju-
žno-jugo-zapadni), a brojevi jakost vjetra, isto, 0 sasvim tiho a
10 bura, a među ovim iznad brojevi naznačaju razliku jakost
vjetra.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

K br. 840. gr. (385)

3—2

Izrok.

Od strane poglavarstva slob. i kralj. grada Kar-
lovca kao suda ovime se do znanja stavlja: da je na
molbu Ivana Podnera, kuće gospodara u Karlovcu, po
odvjetniku gosp. Valerijanu Germanu, prim. 6. svibnja
1862; br. 965. m., proti g. Mihelju Špigelskomu, klepar-
skom majstoru u Karlovcu, ovršbena dražba nepokretno-
stih njegovih založenih, koje su na 607 fr. a. v. r. sud-
beno procijenjene, i to bačša sa štaglijom pod Br. 472. u
Karlovcu, po kr. sudbenom stolu županije zagrebačke
dozvoljena, i da se za preduzetje ove dražbe dva ro-
čišta, i to na dan 19. sèrpnja 1862 i 19. kolovoza 1862,
svaki put u 10 sati prije podne u pisarni ovogradske
viećnice opredieljena.

Kupiti želeći se s tim dodatkom pozivaju, da svaki
dražbenik prije započete dražbe izaslanu jamčevinu 10%
(dvjest po sto) u ruke sudbenog izaslanika položi i
made i da kupac na ovoj bašči i štaglju založeno o-
si, a tane dugove, dokle kupovina dosegnula bude, polag
naznačenja sudca preduzeti dužan bude; ujedno se nji-
ma do znanja stavlja, da mogu procijenbeni zapisnik,
dražbene uvjete i gruntovni izvadak u pisarni kod ovo-
gradskog odpravnictva uviditi ili prepise od ovih oduzeti.

Ujedno se pozivlju svi oni, koji, akoprem nije nji-
ma posebno obavješćeno od ove dražbe dostavljeno, i
pak kroz uzdržanje u javne knjige kakovo hipotekarno
pravo na ova bašča i štaglju postignuli jesu, da ovo do
prodaje nepokretnosti tim sigurnije kod suda naznače,
inače čedu imati sami sobi pripisati, ako razdieljenje ku-
povine bez njihovog prisutja preduzeto bude, i oni kroz
to, na koliko bi kroz ovo kupovina izcèpljena bila, iz-
mješani bi ostali.

Poglavarstvo sl. i kr. grada Karlovca kao sud.
U Karlovcu dne 19. svibnja 1862.

Gradski sudac
Obradović.

Br. 1225-gr. 1862. (378)

3—3

Oglas.

Od kr. županijskog sudbenoga stola u Osieku kao
stiečajne oblasti ovime se objavlja: Da je od tog suda
otvoren stiečaj vèrhu cijelog imetka Adama Hubera, kro-
jača u Djakovu, imenito vèrhu gibučeg, gdje god se na-
lazećeg, i negibučeg imetka u onih krunovinah, gdje
valjanost imade privremeni stiečajni red od 18. sèrpnja
1853, da je zastupnikom imetka postavljen ovdiešnji
odvjetnik g. Antun dr. Hegedušević a njegovim zamie-
nikom ovdiešnji odvjetnik g. Franjo Verovsky, medju-
tomnim upraviteljem imetka pako g. Ivan Nepomuk Po-
ljak, tèrgovac u Djakovu.

Pozivaju se dakle sve one osobe, koje kakve god
tražbine na imetak padši u stiečaj staviti imadu, da iste
najave najdulje do 31. sèrpnja t. g. putem tužbe proti
gore rečenom zastupniku gromade kod ovog kr. žup.
sudbenog stola, jer bi bile inače uzpèrkos svojih prava
vlastništva, prednosti ili zaloga lišeni, svojih tražbinah
iz stiečajne gromade i izključeni iz razprave stiečajne.

Za potvrdu medjutomnog ili za odabiranje novog
upravitelja i odbora vierovničkog opredieli se ročište na
11. kolovoza t. g. prije podne u 9 sati kod ovog suda
tim dodatkom, da vierovnici stiečaja k istom tim sigur-
nije doći i o odabranju upravitelja imetka i odbora iz-
raziti se imadu, što bi inače bio glasom §. 44. St. R.
na pogibelj vierovničku medjutomni upravitelj imetka i
odbor vierovnikah postavljen od suda.

Napokon pozivaju se svi vierovnici na molbu pre-
zaduženika, da mu se dozvoli pravno dobročinstvo u-
stupa imovine, na dan 11. kolovoza 1862 prije podne u
9 sati k ovom sudu sa dodatkom, da glede onih vier-
ovnikah, koji prezaduženiku oto dobročinstvo dozvoliti
neće, o zahtjevu prezaduženika slijediti bude tekak po
dovèršenju poveljene proti istomu kaznene iztaze, ko-
načno riešenje.

Molba za dozvoljenje pravnog tog dobročinstva
ugledati se može i kod ovog kr. žup. sudb. stola i kod
gosp. zastupnika gromade.

U Osieku dne 21. svibnja 1862.

Nr. 8433. (404)

3—3

Kundmachung.

Von der k. k. kroatisch-slavon. Finanz-Landes-
Direktion wird zur Sicherstellung ihres Holzbedarfes in
der Winterperiode 1862/3 in der Menge von Einhundert
Sechs und Zwanzig Klafter 36zölligen ungeschwemmten
buchenen Brennholzes eine Konkurrenz-Verhandlung
mittels Einbringung schriftlicher Offerte eröffnet.

Die Lieferung des Brennholzes kann entweder für
die obige Gesamtmenge oder für einen Theil dersel-
ben, jedoch nicht unter Fünfzig Klafter, erstanden
werden.

Die mit einer Kaution von Zehn Percent des von
der zu liefern beabsichtigten Holzmenge nach dem an-
gebotenen Preise entfallenden Kaufschillinge belegten
Offerte sind längstens bis 28. Juni 1862 Mittags 12 Uhr
wolverseigelt bei dem Einreichungs-Protokolle dieser
Finanz-Landes-Direktion zu überreichen, und auf der
Adresse mit den Worten: „Offert zur Brennholzliefe-
rung für die Finanz-Behörde“ deutlich zu bezeichnen.

Die näheren Bedingungen können bei dem Oeko-
nomate dieser Finanz-Landes-Direktion eingesehen
werden.

Agram, am 4. Juni 1862.

Br. 2831-gr. (355)

3—3

Izrok.

Od kralj. sudbenog stola županije zagrebačke ob-
javlja se ovime gosp. Ivanu Lechneru, vlastelinu imanja
Bistre, da je Alfred Nitsch po odv. dru. Hoffmannu proti
njemu tužbu radi dužnih 1071 fr. 21 novč. a. v. dne 23.
ožujka 1862 br. 1995. ovdie podneo, da je ročište pozi-
vom na §. 40. gr. p. p. odredjeno na dan 24. lipnja
1862 prije podne u 9 sati, i da je u tom parbenom
predmetu imenovan na pogibelj i trošak tuženika za i-
stog radi nepoznatog obitavališta škèrbnikom g. odvjetnik
Nikola Krešić u Zagrebu.

O čem se tuženik obavješćuje u svèrhu onu, da
ili u vrijeme dodje k ročištu ili imenuje drugog zastup-
nika i istog ovamo naznači, jer inače bude razpravljeno
sa škèrbnikom.

U Zagrebu dne 14. svibnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 1194. M. (407)

3—3

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudbenog stola županije zagrebačke
stavlja se do znanja, da će se uslijed molbe g. Jakova
Hochnjeca proti Mihi Poschu u stanu ovog posljednjeg u
Zagrebu u lici kuće br. 572. dne 23. lipnja t. g. o 9.
uri prije podne pokretnosti pod ovrhu uzete, kao: dvie
velike kamene ploče, 13 komadah kamena mramorskoga
i o talog raznovrsnog kamena za grobe, stube i preše,
zatim gotove kèrstove za grobe, dva madraca i petnaest
kipovah, u prociebenoj vriednosti od 284 fr. 50 novč.
a. v. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti prodavat će se i izpod procjene, jer
na pèrvom roku prodane nisu.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

Kr. sudb. stol županije zagrebačke.

U Zagrebu, 4. lipnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 1181. (406)

3—2

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudbenog stola žup. zagrebačke stav-
lja se do znanja, da će se uslijed molbe Jakova Buknera

proti Jelisavi Strocingerovoj u stanu ove posljednje u Za-
grebu pod zidom kuće br. 3. dne 7. sèrpnja t. g. o 9.
uri prije podne pokretnosti pod ovrhu uzete, kao: po-
kućstvo, ogledala, ure, slike, posteljina, posudje, stolno
rubje, u prociebenoj vriednosti od 276 fr. 70 novč.
a. v. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se i izpod procjene prodavati.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

U Zagrebu, dne 4. lipnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 1231. m. (421)

3—2

Izrok.

Od kr. sudb. stola županije zagrebačke objavlja se
ovime Ivanu Sailleru nepoznata prebivališta, da je Ne-
pomuk Reichherzer iz Karlovca po odv. Krizaniću iz
Zagreba proti njemu podneo dne 5. lipnja 1862, br.
1231., mienbenu tužbu radi daga od 300 fr. a. v. c. s. c.
i da je uslijed iste pod današnjim danom izdan platežni
nalog.

O čem se Ivan Sailler obavješćuje u svèrhu onu.
da ili u vrijeme sam podnese ovo prigovore, ili da na-
znači drugog zastupnika, jer inače bude razpravljena sa
odv. Silvnom Medunićem u Karlovcu, u tom parbenom
predmetu na pogibelj i trošak tuženikov za istog radi
nepoznatog obitavališta postavljenim škèrbnikom.

Kr. sudb. stol županije zagrebačke.

U Zagrebu dne 7. lipnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

1876. polt. (418)

3—2

Pregled

cienah mesa i peciva u gradu Varaždinu
za mjesec lipanj 1862.

I. Ciena govedine.

Tekući broj	Ime i prezime	1 funt dobre goved. bez privage		1 funt nogah, šćetah, plu- čah i gubca	
		ciena		novč. i novč.	
1	Jaklin Mijo	17	5		
2	Belaj Franjo	17	6		
3	Sambolek Mijo	17	5		
4	Vindiš Dragutin	18	8		
5	Eršeg Jakov	18	7		
6	Malaric Antun	18	5		
7	Sekovanić Franjo	19	7		
8	Steiner Izrael	19	7		
9	Vindiš Josip	19	8		
10	Klasta Lovro	19	6		
11	Sekovanić Jelena	20	7		
12	Serkulj Ivan	20	10		
13	Jaklin Gaspar	20	7		
14	Stanković Tome	20	10		
15	Gjurasek Juro	20	8		
16	Kurba Josip	20	7		

II. Kolikoća i ciena pekarskih proizvoda.

Tek. br.	Ime i prezime	zemljičke		polubieli kruh	
		lotah	nov.	lotah	nov.
1	Eck Franjo	4 1/2	2	27	6
2	Eisenbacher Vinco	4 1/2	2	24 1/2	6
3	Fehmann Edmund	4 1/2	2	24	6
4	Greher Ivan	4 1/2	2	26	6
5	Hortig Ivan	4 1/2	2	25 1/2	6
6	Reisl udova Tereza	4 1/2	2	21	6
7	Sábo Juraj	4 1/2	2	25 1/2	6
8	Štetter Juro	4 1/2	2	26	6
9	Terjak Martin	4	2	21	6
10	Wunderlich Ferdo	4 1/2	2	24	6

Što se ovime do javnog znanja stavlja.

U ime poglavarstva sl. i kr. grada Varaždina dne
6. lipnja 1862.

Zdravac,
satnik.

Br. 2139. gr. (414)

3—3

Izrok.

Kr. županijski sudbeni stol varaždinski objavlja o-
vime Hinku Betleheimu nepoznatog obitavališta, da je
kuća na masu Marije udove Vinček spadajuća i pod br.
416. gr. zap. občine Varaždin unežena dne 7. ožujka t.
g. na javnoj dražbi prodana, da je ročište za diobu ku-
povine na dan 30. lipnja t. g. u 9 sati prije podne
kod ovog suda opredieljeno, i da je u svèrhu zastupa-
nja Hinka Betleheima kao hipotekarnog vierovnika ro-
čene mase kod upitne diobe i to na njegovu pogibelj i
trošak radi nepoznatog obitavališta škèrbnikom imeno-
van gosp. August Lukinac, ovdiešnji odvjetnik.

O čemu se Hinko Betleheim obavješćuje time, da
ili u vrijeme dodje k ročištu, ili imenuje drugog zastup-
nika, i istog ovamo naznači, jer će se inače razprav-
ljati sa škèrbnikom.

Kr. županijski sudbeni stol.

U Varaždinu dne 28. svibnja 1862.

Gvozdanović.

Čakac.

Br. 194-pr. (424)

3—1

Izrok.

Anton Walluschig Josipov iz Rieke doputavao je na prvi list, čoga mu izdaje riečka županija pod danom 15. studenoga 1861, br. 165., na petnaest danah, iz Rieke u Renovu na 16 studenoga 1861.

Dodim je valjanost navedenoga putnoga lista jur davna istekla, bez da bi se bio ipak povratio, to se on smatra kao nepovladano odsutan.

S toga se jurve napomenuti Anton Walluschig sada nepoznatoga boravišta ovime poziva, da u roku od pet mjeseci računajući od dana prvoga proglašenja dodje u svoj zavičaj, ter se opravda vēr svoga nezahoditoga odsutstva, jer će se inače proti njemu postupiti po sag propisih zakonom naredjenih.

Na Rieci, 10. lipnja 1862.

Veliki župan županije riečke i gradjanski kapetan od Rieke i Bakra
Smeić.

Br. 3925. Gr. (425)

3—1

Izrok.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke ovime donosi do javnoga znanja na molbu gospojah Katafina Gvozdanovič i Julijane Stanisljevič, rođenih Kostić, da je zadužnica dne 6. rujna 1820 po Ferdi Gojmeru na korist Ane Krizmanić vērhu 300 fr. konv. nov. izdata i na pokojnog oca metiteljica Atanasiju Kostića ustupom prenešena izgubila se i da se povodom tim uvodi postupak usmjerbeni, usled toga se slučajni posjednik iste pozivlje, da posjed svoj uz rok od godine dana prijavi tim sigurnije sudu ovom, jer će se inače proglašiti, da je zadužnica upitna niština, a pravna njezina snaga suprot izdatniku da je uteruta.

U Zagrebu dne 7. lipnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 525. (410)

3—1

Izrok.

Od strane kr. županijskoga sudb. stola riečkoga kao gruntnovne oblasti do znanja se stavlja: da je odvjetnik F. Suppe kao punomoćnik Petra Coppa iz Gerova predložio Antuna Klepca također iz Gerova, zastupajući po Antunu Janešu oštuda, molbu glede hip. prenosa tražbine od 40 fr. k. n. iz obveznice od 30. travnja 1816 s prvenstvom od 1. svibnja 1850, na nepokretnosti u gruntnovničkom zapisniku br. 50: obćine Gerovo na ime ostavštine Antuna Klepca iz Gerova u nešene, kod ovoga suda predao, vērhu koje se je u smislu §. 36. naredbe ministarstva pravosudja od 15. prosinca 1855, br. 222. d. z. l., za preslušanje stranačkih ročišta na dan 16. srpnja 1862 u 9 sati u jutro odredilo, i za zastupanje odsutnog zastupnika rečene ostavštine Antuna Janeša iz Gerova ovdašnji odvjetnik g. Petar Dubalja kao curator ad actum naime novan, kojega ovaj o shodnomu razpravljajući ove parnice propisno uputi, ili ovom sudu drugoga zastupnika naznačiti ima, u protivnom bo slučajno posljedice propusta svega toga sam sebi pripisati bi imao.

U Rieci dne 19. svibnja 1862.

Kr. žup. sudb. stol kao gruntnovna oblast.
Prirednik ravnatelj.

Br. 897. (411)

3—1

Izrok.

Od strane kralj. županijskog sudb. stola riečkoga kao gruntnovne oblasti do znanja se stavlja: da je gbsp. župnik Vinko Stiglic u zastupanju župne cćrke u Plešćih proti Kovacu Matu iz Plešćih molbu za hip. prenos uknjižene tražbine u iznosu od 30 fr. k. n. s kamatima 5% na nepokretnosti u gruntnovničkom zapisniku br. 118 obćine Plešćih na ime Kovaca Mata u nešene kod ovoga suda predao, vērhu koje se je u smislu §. 36. naredbe ministarstva pravosudja od 15. prosinca 1855 br. 222 d. z. l. za preslušanje stranačkih ročišta na dan 26. srpnja 1862 u 9 sati prije podne odredilo, i za zastupanje odsutnog Klepca Mata ovdašnji odvjetnik g. F. Suppe kao curator ad actum naime novan, kojega ovaj o shodnomu razpravljajući ove parnice propisno uputi, ili ovom sudu drugoga zastupnika naznačiti ima, u protivnom slučajno posljedice propusta svega toga sam sebi pripisati bi imao.

U Rieci dne 19. svibnja 1862.

Kr. žup. sudb. stol kao gruntnovna oblast.

Br. 3727. Gr. (420)

3—1

Izrok.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke donosi ovim do javnoga znanja, da je uja. Ernestina pl. Kućićka rođena grofica Oršić po odvjetniku Königu predala proti g. Ivanu Lechneru, vlasniku dobarah Gornje i Dolnje Bistre, tužbu dne 26. svibnja o. g., br. 3727., za izplatu dienog daga od 5250 fr. s. p. i da je usled toga za ustupnu razpravu pred sudom ovim opredijeljeno ročište na 12. kolovoza o. g. u 9 sati prije podne.

Budući da tužiteljica tvrdi, da joj nije poznato obćinavolje tuženikovo, a sudu ovom nije poznato protivnik, to mu je na pogibelj i trošak njegov skrbniškom postavljeno g. odvjetnik Nikola Krestić, i zato se pozivlje tuženik g. Ivan Lechner, da imade ili dobro uputiti postavljenu si zastupnika, kako da mu se parnica k sversi shodno razpravi, ili sudu imenovati drugoga zagovornika, jer će u protivnom slučaju posljedice samom sebi imati pripisati, što je sve to zanemario.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke.
U Zagrebu, 31. svibnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

252. (417)

Natiečaj.

Da se popuni izpražnjeno učiteljsko i orguljaško mjesto u Erpenju, kotaru tuheljskom, županiji varaždinskoj, razpisuje se ovim natičejaj.

Dohodci s ovim mjestom skopčani sastoje u bezplatnom stanju, uživanju u rali vērta, 315 fr. a. v. godišnje plaće i drugih 20 fr. a. v. kao dervarine.

Natičejatelji se hajučuju, da svoje molbenice s potrebitim iskazima starosti, čedorednosti, svēršene dvogodišnje prepravke, stakša (oženjeni ili ne) i dosadanjega službovanja do 15. srpnja o. g. podnesu podarcidjaku i župniku u Mariji Gorici Tomi Gajdeku.

Od nadbiskupskoga duh. stola u Zagrebu dne 9. svibnja 1862.

Br. 3668. Gr. (412)

3—2

Oglas.

Kod kr. sudbenog stola županije zagrebačke obćinavolje će se dne 15. srpnja t. g. u 10 sati prije podne u svērhu osiguranja potrebitih ogrievnih dervah za zimu 1862., i to za 106¹/₂ hvata 36¹/₂ bukovih neplovenih dervah, jeftimiba, na koju se dotični podhvatnici s dodatkom pozivlju, da im je prosto ugledati jeftimbene uviete u pisarni ovog sudbenog stola.

U Zagrebu, 4. lipnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 929. gr. 1862. (311)

3—2

Oglas.

Od kr. županijskog suda u Osieku kao stiečajne oblasti ovime se objavlja: Da je od tog suda otvoren stiečaj vērhu celog imetka Alfreda grofa Festetića, posjednika dobra Škenderovci u županiji požežkoj, imenito vērhu gibućeg, gdje god se nalazećeg, i negibućeg imetka u onih krunovinah, gdje valjanost imade privremeni stiečajni red od 18. srpnja 1853, da je zastupnikom imetka g. odvjetnik Mudrovčić u Požegi a njegovim zamienikom odvjetnik Gabrieli u Pleternici i međutimnim upraviteljem imetka postavljen glavni blagajnik županije požežke Ignjat Heim.

Pozivaju se dakle sve one osobe, koje kakve god tražbine na imetku padši u stiečaj staviti imadu, da iste najave najdulje do 6. srpnja 1862 ptiem tužbe proti gore rečenom zastupniku gromade kod ovog kr. županijskog suda, jer bi bile inače uzperkos svojih prava vlastništva, prednosti ili zaloga, lišene svojih tražbina iz stiečajne gromade i izključene iz razprave stiečajne.

Za potvrdu međutimnog ili za odabiranje novog upravitelja i odbora vieročničkog opredieli se ročište na 12. srpnja 1862 prije podne u 9 sati kod ovog suda tim dodatkom, da vieročnici stiečaja k istom tim sigurnije doći i o odabranju upravitelja imetka i odbora izraziti se imadu, što bi inače bio glasom §. 44. St. R. na pogibelj vieročničku međutimni upravitelj imetka i odbor vieročnikah postavljen od suda.

Napokon pozivaju se svi vieročnici na molbu prezaduženika da mu se dovoli pravno dobroćinstvo ustupa imovine, na dan 12. srpnja 1862 prije podne u 9 sati k ovom sudu s dodatkom, da glede onih vieročnikah, koji prezaduženiku oto dobroćinstvo dozvoliti neće, o zahtjevu prezaduženika sledilo budo tekao po dovršenju povelene proti istomu kaznene iztrage, konačno riešenje.

Molba za dozvoljenje pravnog tog dobroćinstva ugledati se može i kod ovog kr. županijskog suda i kod gosp. zastupnika gromade.

U Osieku dne 25. travnja 1862.

Broj 2399-gr. (347)

3—2

Oglas.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke daje ovim na znanje: Da je na molbu Vladislava Vezica kao skrbnika Mirka Fedrovića kroz g. odvjetnika Matiju pl. Mrzovića radi dužnih 4445 for. 53 novč. a. v. s. p. dozvolio ovršnu dražbenu prodaju kuće gje. Julije Fedrovićeve, što no je na 26,655 for. 2 kr. srebra ili 30,142 for. 78¹/₂ novč. a. v. sudbeno procijenjena, i u gruntnovnici obćine gornjega grada Zagreba pod br. 276. upisane, te da su u tu svērhu dva roka opredijeljena, prvi na dan 8. srpnja 1862 a drugi na dan 19. kolovoza 1862, svaki put u 9 sati prije podne kod ovoga suda.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina, ako ti se kod prve dražbe ni za više, a ni za prociebnenu cienu neprodade, kod druge dražbe i izpod prociebnenu najboljemu nudiocu izručiti; zatim da je kupac dužan, uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti; i napokon, da se ostali dražbeni uvieti, prociebneni napisnik i gruntnovnički izvadak mogu kod ovog suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviješteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati morati, ako li se dioba kupovine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovina izcerpi, ništa nezapadne.

U Zagrebu dne 23. travnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 2654. (369)

3—2

Oglas.

Kr. županijski sudbeni stol varaždinski daje ovim na znanje: Da je na molbu Mirka Mikulića iz Varaž-

dina, kroz g. odvjetnika Vladislava Vezica, radi dužnih 268 fr. 50 novč. a. v. i 50 fr. srebra i zlata u naravi s. p. dozvolio ovršnu dražbenu prodaju na Jelenan Belaj spadajuće nepokretnine, što no je na 13,613 fr. 75 novč. a. v. sudbeno procijenjena, i u gruntnovnici obćine Varaždin pod br. 153. upisana, te da su u tu svērhu dva roka opredijeljena, prvi na 14. srpnja a drugi na 14. kolovoza 1862., svaki put u 9 sati prije podne kod ovoga suda.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina, ako li se kod prve dražbe ni za više a ni za prociebnenu cienu neprodade, kod druge dražbe i izpod prociebnenu najboljemu nudiocu izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti, i napokon, da se ostali dražbeni uvieti, prociebneni napisnik i gruntnovnički izvadak mogu kod ovog suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviješteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati morati, ako li se dioba kupovine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovina izcerpi, ništa nezapadne.

Ujedno se stavlja do znanja, da svi oni vieročnici, koji neprebivaju u mjestu suda ili blizu istoga, za branjenje prava svojih u budućoj diobi kupovine imadu u mjestu suda naredit punomoćnike, i ime i prebivalište njihove prije prodaje prijavit suda, jer će se u protivnom slučaju za one, koji propuste to prijaviti, na njihovu pogibelj i o njihovu trošku ureda radi naredit zastupnik, kojemu će se uručivati dalnje dostave.

U Varaždinu dne 21. svibnja 1862.

Novak.

Čukac.

OGLASNIK.

Pränumérations-Einladung 2—1

auf das

Wiener politische Tageblatt

Neueste Nachrichten.

IV. Jahrgang.

Erscheint täglich, auch Montag.

Keinem anderen Wiener Journale ist es gelungen, binnen wenigen Jahren einen so ausgebreiteten Leserkreis in allen Ländern der österreichischen Monarchie zu erringen, wie dies bei unserem Tagesblatte „Neueste Nachrichten“ der Fall ist.

Die selbstständige und entschiedene liberale Haltung unseres Blattes in allen politischen und nationalen Fragen, die Reichhaltigkeit und Frische des ganzen Inhaltes, die Raschheit in der Mittheilung von politischen Nachrichten und die Berücksichtigung der Interessen eines jeden Standes und Berufsweiges — dies Alles hat wesentlich dazu beigetragen, die „Neuesten Nachrichten“ zu einer der vielseitigsten und beliebtesten Zeitungen Oesterreichs zu gestalten.

Den praktischen Bedürfnissen des Grundbesitzers und Geschäftsmannes wird unter der Rubrik: „Wiener Geschäftsfreund“ durch rasche und verlässliche Berichte über die wichtigeren Märkte, so wie durch interessante Mittheilungen aus dem Gebiete der Industrie, des Handels und Verkehrs entsprochen.

Besondere Aufmerksamkeit wird die Redaktion nunmehr auch dem *Fausteltem* zuwenden, für welches ausgezeichnete literarische Kräfte gewonnen sind. Wir werden im nächsten Quartale auch eine Reihe von spannenden Romanen und Erzählungen veröffentlichen, so wie wir, den Freunden der Literatur fortlaufende Berichte über die neuesten Erscheinungen auf dem Büchermarkte und gediegene Kritiken über Theater und Musik bringen werden.

Mit besonderer Ausführlichkeit und Genauigkeit wird unser Journal *Originalberichte* über die *Länder der Welt-Industrie-Ausstellung* bringen, indem einer der ausgezeichnetsten Fachmänner im Auftrage der Redaktion die Ausstellung besuchen, und insbesondere die Leistungen und Werke der österreichischen Aussteller in allen Details in unserem Blatte besprechen wird.

Der Pränumerationpreis der „Neuesten Nachrichten“ sammt dem Montagblatt beträgt für die Provinzen mit täglicher Franko-Zusendung: vierteljährig 4 fl. 30 kr., halbjährig 8 fl. 60 kr., ganzjährig 17 fl. 20 kr. Briefe versiegelt und frankirt an die

Administration der Neuesten Nachrichten.

Br. 415

3—3

JEDAN KONJ,

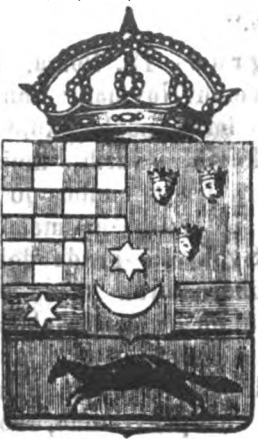
liep. gojan, 3¹/₂ godine star, 12¹/₂ šaka visok, rudeč crveno boje, čarnih grivah i repa, u repu malo bijele strunje, na zadnjoj lievoj bedri malo je viditi okraglo žigisan, podugačke glave, ukrađen je noću 4. o. g. Tko dokaže, dobit će nagradu.

Perušić, 6. lipnja 1862.

Orešković,
poštar.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan iz osim nedjelje i prasnike
na 1. i 2. sv. listu. — Polugodišnja predplata je za domaću
a novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se
list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglaš opredjeljena je površina: 7 kr. a. vr. od linijasa
jedan put, a 14 kr. a. vr. na 3 puta. — Erarska pristojba za
svaki oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se
putah isti uvjeriti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u utorak 17. lipnja 1862.

Broj 138.

**Umoljavaju se gg. predbroj-
nici, koji nisu svoje zaostavše pred-
plate još položili, da bi ih čim prije
odpravništvu Narodnih Novinah po-
slati izvolili.**

Uredovni dio.

Zaključci

*siednice zastupništva slob. kr. i gl. grada
Zagreba održane dne 11. lipnja 1862.*

1. Sljedeći predmeti budu upućeni dotičnim
odborom predloga radi:

- Odpis kr. namiestničkoga vieća, kojim po-
glavarstvo pozivlje imenovati povjerenika za
prisustvovanje kod pregledanja pisamah u
gradskoj pismari, koje će finacialne oblasti
preduzeti u svrhu da se osvjedoče, da li je
obdržan pristojbeni zakon;
- odpis ravnateljstva glavnih gradskih učionah,
kojim izvješćuje, da je mjesto bolesnoga Jo-
sipa Posavca imenovalo mu namiestnikom bez-
platnog školskog viežbenika Dr. Gudela, te
da je bolovanje učiteljah i učenikah preuzelo
mah s uzroka nospobnosti i tiesnoće škol-
skih zgradah;
- odpis kr. namiestničkoga vieća, kojim se na-
laže sastaviti punktacije o načinu i uvjetih,
pod kojimi se namierava iznajmiti mesarenje;
- odpis občinstva županije riečke, kojim priob-
ćuje podupiranja radi zaključke, što ih je
sativorilo u svrhu da po izgredih dogodivših
se na Rieci 25. pr. m. uvriježnomu uasodu
prihavi zadovoljstau;
- odpis kr. namiestničkoga vieća, kojim se po-
glavarstvo pozivlje, da predloži za siromašne
žitelje iskaze u svrhu porezne odročbe, te da
oko toga nastoji, da imućniji žitelji bez opo-
trebljenja vojničke ovérbe daju porez tečno
namiro.

2. Zahvalnica Stjepana Ljubiše radi podielje-
nog mu začasnog građanstva uz se do ugodnog
znanja, isto se tako uze do znanja odpis kr. na-
miestničkoga vieća, kojim se nalaze, da poglavar-
stvo ide na roku sabitateljnom dobrovoljnih prime-
sakih za sagradjenje župničkog stana u cèrkvenoj
občini Schönburškoj.

3. Glede zamolbe žup. kot. sudav. ivanskog
za priobćenje, da li gradska ova občina što proti
tome imade, da se uvede tri nova sejma u sv.
Ivanu i to: na 26. ožujka, 29. kolovoza i 28.
rujna, a u Moravcih na dan 4. travnja, 16. kolo-
voza i na blagdan sv. Trojstva, opunovlasti se
politički odbor, da je konačno mišje.

4. Naredbe, koje propisujju postupak kod izve-
denja gradjevinah uz željeznu cestu imade se pro-
glasiti, a poglavarstvo ima biti nad obdržavanjem
njihovim.

5. Gradskomu kapetanu g. Havličku Janku
produlji se bolova radi dozvoljeni mu već dopust
na 6 nedeljah.

6. Usled predloga gospodarskoga odbora sa-
držki se u kriposti zapljučak zastupništva, kojim
je vinarina na 2 f. i daća na pivo na 1 f. od
svakog vedra povišena.

7. Ugovor glede razsvietle Ljubljane s plinom
sklopljen sa Riedigerom ima se pojedinomu za-
stupniku na njegovo zahtjevanje informacije radi
priobćiti, jer će isti služiti za temelj ugovaranja i
kod uvodjenja razsvietle Zagreba s plinom.

8. Dozvoljuje se da stolar Antun Eisenhuth

načini 6 šatupolkih za pisarne poglavarstvene prama
jagu lezeće za pogodjenu svotu od 108 f. a. vr.

Neuredovni dio.

**Mišli o mieni učiteljah kod glavnih
učionah.**

Od jednog učitelja.

Naredba vis. c. kr. popečiteljstva za javnu
nastavu i obuku od 23. ožujka 1855, br. 18788,
kaže u svojoj 17. točki:

„Miena učiteljah kroz pojedine ili sve raz-
rede ima se svagdie uvesti, gdje se ista pokraj
sposobnostih učiteljah i inih školskih okolnostih
za probitačnu pronadje. Budući da povodom ovim
inadu se učitelji po svojih sposobnostih u razrede
namiestjivati; toga radi neka se u buduće neime-
nuju učitelji za stanoviti razred, već samo za
dotičnu glavnu učionu.“

Što se je dakle dosada samo pokusnim na-
činom viežbalo, to je izriekom prenavedene nare-
dbe svoju zakonitu valjanost postiglo. Povodom
ovim neka mi dozvoljeno bude, koristi na vidjelo
iznijeti, koje preinačenjem pèrvašnjeg ustrojstva
tako za učitelja, ko što i za učenika proiztiču.

Najprije je nabožno - čudoredno izobraženje
mladeži, kojoj povodom ove naredbe najbogatija
korist proizlazi. Preuzme li učitelj početkom škol-
ske godine učenike iz inog razreda, to zaista trie-
ba nieko vrijeme, da prouči sposobnosti svojih
malenih povjerenikah, da spozna njihova dobra i
zla nagnutja, za da na čvrstom temelju osnovati
uzmogne svoju odgojajevu radinost. Kod godišnje
mienne nčentikah opetuju se riečene potrebe sva-
ku godinu. Da psko. potrebite ustrojne radinost
tečajem ovog vremena, u kojem se je učitelj
boravio poznavanjem svojih učenikah, bez poslie-
dicah sa čudoredno naobraženje mladeži prekinuta
bila nije, te će mi svaiko sa neoprovèrgljiva istina
pripoznati.

Kada si i je novi učitelj u tome pravac pro-
našao, tako je on po svojem vlastitom razsudu u
opaženih manah često sasvim drugimi sredstvi
proti opaženomu zlu radio, nego li pèrvašnji
učitelji; dapače i onakova sredstva upotriebio,
koja su se na istom učeniku kao bezuspješna do-
kazala. Ovakovim postupkom lasno se je slučiti
moglo, da su i ona, težkim naporom, postignuta
poboljšanje ovog ili onog dieteta, sva azalud po-
trošena. Sada pako, ondje gdje miena obstoji,
uči se učitelj već u pèrvoj godini poznavati svoje
učenike, te trieba samo uz neprestanu pažljivost i
nadgled svojih učenikah, u budućoj školskoj godini
lampo nastaviti, gdje je prošaste prestao. Nadalje,
ako li se pojave u kojem učeniku mane, netriebe
učitelju tekar istraživati sriedstvo i način, kojim
da uduši poniknuvši korov u dietinjem sèrdcu, on
bo već poznade dietinje sèrdce, njegovo nagnutje
i volju, te se neima bojati, da će moćebiti svrhu
promasiti, izabrav razborito sriedstvo za liek du-
ševno bolesnoug.

Zar nemora učitelju u višjem razredu mnogo
laglje biti, da st protumači mnoge nastupljujuće
promiene i njihov savez sa čudorednim ponašanjem
dieteta, ako čitavu prošlost i neprekidni razvitak
dieteta poznade.

Neoprovèrgljiva je istina, da unutarnja radost,
kojom se odrasli često još u kasnih godinah svojeg
nekadanjeg učitelja spominaju, — nadatje i uplir,
kojeg si po primitih naučih kasnije na svoje čine
uporavljaju, — davaju najčestitiju svjedočbu o

izvèrstinosti učitelja; o obiljetoj sreći urodivoj po
nastojanju školskom. Ovaj plemeniti savez medju
učiteljem i učenici biti će tim užje, tim radostniji,
čim se više sgode učenikom pruža, da se o do-
brohotnosti svoga učitelja uvjere, na riečih nje-
govih njihova mladja hna sèrdašca ugriju, te njegov
izgledni primier sliedit mogu. Ljubav i povjerenje
prama učitelju i sa ovime naprama njegovim na-
ukom će se tim dublje u sèrdašcih njihovih uko-
reniti i korist za budući život će se postojanije
uviditi.

Povodom mienne učiteljah sa svojimi učenici
doskočit će se takodjer šteti, koja odtada proiz-
lazi, što se učenici svaku godinu drugomu, ma
bilo to samo u izvanjskom, odstopljujućem načelu
novog učitelja prilagoditi bi imali. Mislim da mi
nebi trebalo dugo i mučno iztraživati, te bi već
našao takovih slučajevah, gdje su dietca često ta-
kova samo izvanjsko odstopljuća načela za bitnost
smatrala, te da su ovakova smatranja od strane
dietce učitelju odmah s početka pouzdanosti užterb
činila, dapače kakdkada moćebiti uglednost njegovu
smalila, te tako njegovu sa naporom skopčanu
radinost prekinula.

Ne samo dietca, dapače i isti učitelji mogu
mieniu sa svojimi učenici kroz pojedine ili sve
razrede kao nieko u mnogostrukom pogledu kori-
stno sredstvo pozdraviti.

(Konac će sliediti.)

Austrija.

Beč, 13. lipnja. Ovdiešnji slovenski djaci
poslali su dru. Tkalcu, učredniku „Ost u. Westa“
adresu povjerenja i sažaljenja povodom njegove
osude.

— Uvijek se još gata, lko će biti českim na-
miestnikom. Prije nekoliko danah javio je „Illust.“
da jim ima biti knez **Lobkovic** dosadanji namie-
nik u Tirolskoj a sada piše opet „O. D. P.“ da
će grof **Hartig** biti imenovan českim namiest-
nikom.

— Predmetom ministarskoga viećanja je pred-
log o slobodnosti advokacije, te vele, da se od
mnogih stranah predlog taj podupire.

— O *evropskom kongresu* glede naravna-
nja italskih poslovah, piše „Vaterland“, da dotič-
ne vlesli bivaju svaki dan vjerojatnije. Kongres
taj imao bi se održati u Beču a „Vaterl.“ navadja
tom prilikom rieči ministra Rechberga, što ih
izreče, kada se je u finacialnom odboru radilo
o budgету vojske, da naime austrijska vlada po
mogućnosti nastoji, da se jedared urede talijanski
poslovi putem diplomatičkim i da se nada, da će
se na skòro te stvari dovoljno riešiti moći.
Tvrđi se takodjer, da bi austrijska vlada dopu-
stila, da sudjeluje i turinška vlada kod rečenoga
kongresa, i da bi i Mletčku priznala za samo-
stalanu, ako nebuda pridružena ostaloj Italiji.

Prag, 14. lipnja. (Parnica dra. Grögera.)
Danas započe razprava čitanjem zapisnika komisije
koja je bila izaslaná, da razvidi u Jerabkovoju štam-
parnici, jeli moguća bila kod prosudjivanja podpi-
sah optička obsiena, kako je dr. Klaudy tvèrdio.
Komisija je razgledala četiri tabaka, medju kojima
bila su dva podpisana prije a dva poslie štampe.

Budući da se izjave višestakah Schünemanna
i Niemca niti medjusobno niti s istinitošću neslažu,
zahtieva dr. Gröger, da budu saslušani drugi vie-
štaci, koji bi putem lučbe prosudili, da li on podpisuje
„N. L.“ prije nego idu pod štampu. Sud na to
nepriestane. Zatim su započele završne besiede.
Dèržavni odvjetnik učini na koncu svojega govora
predlog, da bude dr. **Julio Gröger** učrednik

„Narodnih Listah“ nadjen da je kriv svih zločina i prekršaja, radi kojih je otkriven, i da bude kažnjen *teškom dvogodišnjom tamnicom*, gubitkom od 3000 f. kaucije, gubitkom doktorstva i isključenjem iz uredništva „Nar. Listah.“

Turska.

Carigrad, 7. lipnja. „Journal de Constantinople“ obnaroduje tursko-austrijski trgovački ugovor. Ruske tvrđjave na turskoj granici dobile su mnogo municije. Francuski poslanik govorio je dulje vremena s velikim vezirima zbog Cene Gore. Vojska Omerova dobit će novih podkrepah.

Mostar, 10. lipnja. *Nikivor Dučić*, gerčki pop, koji umoli crnogorskoga kneza, da mu kao vodji poveri jednu metu, ostavi Černu Goru, budući da mu nije posve za rukom pošlo zadovoljiti svojoj želji te otidje k Omer-paši, da se osveti, što mu je bilo tobože krivo učinjeno. Izdao je svoj narod i svoju vjeru i oskvrnio kao izdajica poštenje svoje i svojega roda.

On bi mogao svakeko mnogo nabaditi svojoj domovini, jer su mu sva važnija mesta dobro poznata kao i svi ulazi u Černu Goru.

Pruska.

Poznanj, 10. lipnja. U Salmierzicima blizu sleskih granica bit će ovih dana odkriven krasi spomenik, koji postavi ovdješnje „Towarzystwo przyjaciół nauk“ slavnomu pjesniku Šeb. Klonoviću u rodnom mu mjestu.

Bit će to prava narodna svečanost kojoj će prisustvovati velika množina gostih od svih strana Poljske.

Talijanska.

Turin, 9. lipnja. Kardinal *Marlot*, nadbiskup parizki, uvjerava svakoga, tko hoće da ga sluša, da se vas svet vara glede namjerah carevih; jer je on čvrsto odlučio braniti svjetovnu vlast papinu. I na drugim miestima pogovara se, da neće car Napoleon ništa drugo zahtevat van samo to, da bude kralj Franjo II. iz Rima odstranjen.

Malo ne svi časopisi pišu, da se u vladnim kruzima očekiva s velikom sigurnošću priznanje Italije od strane Ruske. Što se rimskoga pitanja tiče nalazi se francuska vlada u nemaloj neprilici. Luduć da su baš francuski biskupi prvi vodje i govornici stranke klerikalne; njihovo vladanje u Rimu prisilit će bez dvojbe Napoleona, da što odlučnog učini.

Švajcarska.

Berna, 12. lipnja. Oblasti i poćanstvo u Lekarstvu dočekalo Garibalda sjajno, doček nije bio služben.

Francuska.

Paris, 11. lipnja. Potvrđuje se, da je grof Persigny otišao u London s nalogom, da predlog posredovanja proizavši od ovdje u američkom sukobu podnese engleskom kabinetu. Kao što večernji listovi javljaju, priobit će se ovaj predlog u istovjetnoj formi u isto doba vladama tako u Washingtonu kao i u Richmondu. — Polag vištih iz Rima nije adresa, redigovana po *biskupu orleanskom*, primljena već je nacert, izradjeni po kardinalu Wisemano, posle duljeg i stranom veoma živahna pretresanja, no konačno jednoglasno primljen. — Sada se za cijelo znade, da će se komora pred koncem ove godine raspustiti. Već ustrojavaju pojedine stranke potrebna za izbornu borbu, koja će, kako se unapred vidi, biti živahnija nego li posljednji put.

Rusija.

Petrograd, 10. lipnja. Od tajnoga časopisa „Ruskaja Pravda“ izadje broj drugi. U istom broju nalazi se također članak o Poljskoj, gdje se medju inim kaže: „Vlada nevidja, da je narod ruski shvatio sramotu i bezuspješnost pollićivanja srodne nam Poljske. Na miesto manifestah o nemirima u Poljskoj neka vlada upita narod, kako on o toj stvari misli. Sigurno neće ni jedan pošten Rus nijekati prava Poljakah, da bude slobodni. Rusima je svejedno imali u njihovoj državi 60 ili 40 podložnikah. Rusi zahtijevaju mir, slobodu i narodnu vladu. Vlada nevidja da neće moći ni ruska vojska na dalje onako raditi, ako

ju sami Rusi smatrali budu kao sredstvo za uništenje Poljske.“

Petrograd, 12. lipnja. Izvanredno izdanje „Redarstvenih Novinah“ obnaroduje zapoviest carevu, da se imaju osobe, koje se zateku u posjedovanju takovih stvari, kojima bi se mogla pomisliti vatra imaju unutar po vojničkim sudovima osudit. U to ime naimenovan je odbor za izraživanje. Svaki dio grada dobit će privremena vojničkoga gubernatora. Čine se velika miestna razpolaganja a obziru pogorielacah. Mnogo osobah uapšeno je. Pobiraju se prinosci. „S. K.“ doznaje za cijelo da se česla palikućta u Petrograd osnivaju na prevratnim, socijalnim makincijama.

— 12. lipnja. Današnje „Redarstvene Novine“ javljaju: Jučer je bila oglašena presuda proti gvardijskom poručniku Obrusevu zbog razdieljivanja buntovničkih spisovah. On je osuđen na trogodišnju robiju u rudnicima, doživljeno zatečenje u Sibiriju i na izgubitak plemstva i staliških prava.

Varšava, 10. lipnja. Jučer je bilo uapšeno osam osobah, koje su tražile da razprostrane oglasah, kojima se Poljaci opominju, da se neuzdaju u obećane promjene i da se ne podaju nadama, koje se od ruske strane neće nikada ispuniti. Pred nekoliko danah poslano je više gospojah, koje su se politično jako kompromitovale, posredstvom petrogradske željeznice na nieko vrijeme u ruske manastire. Ovi od vremena do vremena pojavljujući se simptomi, učimše, da je vlada zaključila, da opsadno stanje ostane još i onda, kada dodje veliki knez Konstantin kao namiestnik.

Velika Britanija i Iraka.

London, 12. lipnja. Iz Hajti-a javljaju, da je prijašnji ministar Salomon pokušio proizvesti metaak, koji je ugušen bio. Mnogo osobah uapšeno je.

Berzovjavne i najnovije viesti.

U Zagrebu, 16. lipnja. (Pozor.) U ovaj par primili smo ovu berzovjavnu viest iz Pandeva od 16. o. m. 10¹/₂ sata: Javljaju nam iz Beograda, da su se svu prošastu noć tukli, mnogo ih je palo, al se posreduje, dvie su stražarnice (kapije?) razrušene.

Petrograd, 14. lipnja. Bankovni odbor učinio je jučer zaključak, da se izgorielim kućama dosadnji kredit bez svake stoge produži, nadalje da se najmenije sindikat u svrhu otvorenje kredita za manje trgovce.

New-York, 4. lipnja. Dne 30. pr. m. bila je pod Richmondom bitka, koja je trajala dva dana. Konfederati nasertali su s početka pobiedonosno, no bili su kasnije svagdie uzbijeni. Poginuo im 1200 momakah. Gubitak unionistah iznosi 8000 mrtvih i ranjenih; unionisti približie se 5 miljah Richmondu.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 16. lipnja 1862.

Papiri.

	Srednjetni tečaj u austr. vrod.
5% Kovovnice	71.20
5% Narodnoga zajma	83.25
Narodno banke	834.—
Vierovnoga zavoda	220.20

Mionice.

Srebro	126.25
London	127.90
Carski cekini	6.12

Meteorologička opažanja na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 16. lipnja 1862.

U r a	Barometar na visini u par. obrt.	Barometar na visini u par. obrt.	Tempe- ra- tura	Smjer i ja- kost vjetra	Atmo- sferična oborina (dneš- njeg ili tad)	Opazak.
7. pr. pd.	333.46	332.46	+16.7	8 0		
2. pal.	332.65	331.02	+19.6	5 1/2		0
9. u več.	331.24	329.98	+16.8	3 0		

Danas u 7 sati temperatura R. +16.4.

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

295. (426)

3—1

Natiečaj.

Da se definitivno popuni miesto pėrvoga učitelja i orguljaša na pučkoj učioni u trgovištu Krapini, županiji varaždinskoj, s kojim skupčani godišnji dohodoci, osim 52 fr. 30 novč. kao stanarine i uživanje jednoga vėta, iznose 315 fr. a. v. učiteljske, a 56 fr. 70 novč. stalne orguljaške plaće sa 36 fr. đervarine i niekim stolarnim berivima, otvara se ovim do 12. sėrpnja o. g. natiečaj.

Prositelji, koji osobito imaju biti viešti orguljanju i crkvenomu pievanju, napućuju se, da do rečenoga roka svoje molbe s potrebitim dokaznicama starosti, svėrsene dvogodišnje prepravidnje, budorednosti, dosadanjega službovanja i stališa podnesu g. Franji Magdaleniću, podarcidjaku i župniku u Komoru.

Od nadbiskupskoga duh. stola u Zagrebu dne 23. svibnja 1862.

Br. 3661-gr. (399)

3—1

Oglas.

Od kr. sudbenog stola županije zagrebačke s Zagrebu kao stiećajne oblasti ovima se objavlja: Da je pod tog suda otvoren stiećaj vėtu cijelog imetka premisliloga dne 22. prosinca 1858 župnika Škendera Šećeta, imenito vėtu gibućeg, gdjeod se nalazećeg i neizbitnog imetka u onih krunovinah, gdje valjanost imade privremeni stiećajni red od 18. sėrpnja 1853, da je zastupnikom i medjutomnim upraviteljem imetka postavljen ovdiešnji odvjetnik g. Lavoslav Šram a njegovim zamienikom ovdiešnji odvjetnik g. dr. Hofman.

Pozivaju se dakle sve one osobe, koje kakvo god tražbine na imetak padji u stiećaj staviti imadu, da iste najave najdulje do 1. listopada t. g. putem tužbe proti gore rečenom zastupniku gromade „kod ovog“ kr. žup. sudbenog stola, jer bi bile inače usprkos svojih prava vlastništva, prednosti ili zaloga lišeni svojih tražbinah iz stiećajne gromade i izključeni iz razprave stiećajne.

Za potvrda medjutomnog ili za odabiranje novog upravitelja i odbora vierovničkog opredie se ročište na 6. listopada t. g. prije podne u 9 sati kod ovog suda tim dodatkom, da vierovnici stiećaja k istom tim sigurnije doći i o odabranju upravitelja imetka i odbora izraziti se imadu, što bi inače bio glasom §. 44. St. R. na pogibelj vierovničke medjutomni upravitelj imetka i odbor vierovnikah postavljen od suda.

Kr. sudb. stol županije zagrebačke
U Zagrebu dne 4. lipnja 1862.
Klobučarić. Jović.

Br. 3812. (403)

3—3

Oglas.

Kr. sudbeni stol žup. zagrebačke daje ovim na znanje: Da je na molbu c. kr. financijske prokurature u zastupanju visokog črara radi dužnog poreza u svoti od 86 fr. 42 novč. a. v. a. p. dozvolio ovdiešnju dražbenu prodaju nepokretnih g. Marcela Klepacu, koje su na 695 fr. a. v. sudbeno procijenjene, i u grantovnici obćinah Rakovac i Salnik pod br. 97. i 16. upisane, te da su u tu svėrhu dva roka opredieljena, prvi na 30. svibnja, a drugi na 30. lipnja t. g., svaki put u 9 sati prije podne kod ovog suda.

Pozivlju se ludi svikolici, koji bi stu nepokretnih kapit. želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina, doćim se kod pėrve na 30. svibnja t. g. opredieljene dražbe ni za više, a ni za prociebnenu cijent prodati nije mogla, kod druge dražbe i izpodprociee najboljemu tudocu izručiti; zatim da je kupac dužan uhajiti se na nje dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, prociebneni napisnik i grantovnički izvadak mogu kod ovog suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, prema ntu o dražbi napose obaviešteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pako stekli, da te svoje prava tim sigurnije pred izmakom naznaćene prodaje ovomu spilu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisat morati, ako li se dioba kupovine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovina iscrpi, ništa neupadne.

U Zagrebu dne 4. lipnja 1862.
Klobučarić. Jović.

OGLASNIK.

Br. 408.

3—3

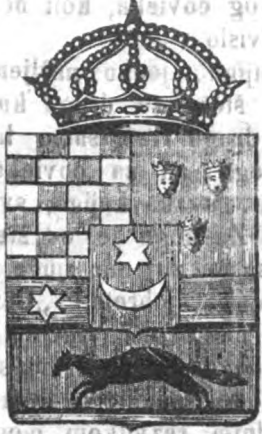
Dobrovoljna prodaja trave.

Od strane prefektore zagrebačkih hrvatskih nadbiskupskih dobara daje se tim na znanje, da će se ovogodišnja trava pėrve i druge koešte gospodine Proćec u svdieh livadah Šeć, Marian, Larine i Petkovića kod Lupoglave, koje u razmierju ovogodišnjeg raštenja jako dobru žetvu obećaju, i osim toga dobru i zasitnu kėrmu daju, uslied javne dražbe na licu miesta dne 16. i 17. i 18. lipnja t. g. obdržavajuće dražbe, i to od 9 sati u jutro, dalje nadećemu za gotovo novč. prodavati; kamo se svi kupiti želeći najljubidije poslužiti.

U Zagrebu dne 30. svibnja 1862.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvan nedjelje i praznika
na dnevnom listu. — Polugodišnja predplata je sa domaćim
u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se
list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglaš opredjeljena je površina: 7 kr. a. vr. od linijama
jedan put, a 14 kr. a. vr. sa 3 puta. — Kratka pristojba za
svaki oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i to takle putah, koliko se
putah list uvrti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u sriedu 18. lipnja 1862.

Broj 139.

**Umoljavaju se gg. predbroj-
nici, koji nisu svoje zaostavše pred-
plate jošte položili, da bi ih čim prije
odpravništvu Narodnih Novinah po-
slati izvolili.**

Uredovni dio.

Oglas.

Gradsko poglavarstvo odredilo je kod ov-
dašnjih kerčmarah iztraženje, da li su mierila nji-
hova za pića u dobrom i propisanom redu.

Takova iztraga preduze se do sada kod
Dragutina Richtera, Ivana Rozenkranca, Blaža Ku-
lena, udove Julie Piontkovskieve, Josipa Šroiffa,
Blaža Vederčeka, Juraja Švigira, Josipa Bernata
i Franje Vabića, te su se kod njih vinska stakla
premalena pronašla u sljedećem broju:

Kod Josipa Šroiffa u gradskoj pivari 32 po-
lične, 13 mericah, i jedan požunac;

Dragutina Richtera 24 polične i 29 mericah;
Julie udove Piontkovskieve 8 poličnih i 3
merice;

Franje Imhoffa 6 poličnih, 8 mericah i dva
požunca;

Ivana Rozenkranca dvie polične i 4 merice;
Josipa Bernata 5 poličnih i 1 požunac, i
Franje Vabića dva požunca.

Ovo se obćinstvu predbižno s tim dodatkom
do znanja stavlja, da se je posudje uzapilo, pa
da će se proti njima po obćojecih zakonih po-
stupati.

Poglavarstvo kr. i sl. gl. grada Zagreba.
U Zagrebu dne 16. lipnja 1862.

Načelnik
F r i g a n.

Neuredovni dio.

**Misli o mleni učiteljah kod glavnih
učionah.**

(Konac.)

Boravi li učitelj pet, deset ili više godina u
jednom te istom razredu, tako će najposlie njego-
va težnja za stalnim izobraženjem česte pokraj
najbolje volje prekinuta biti. Dostora mislić će on
da dosta znade, za da svojim učenicom ovaj ili
onaj predmet, koga je kroz nekoliko godina pre-
davao, opetovati može, te će u tom obziru sasvim
lakko na besposlenost zaveden biti. S pravom
prepuštit će on samo u izvanrednih slučajih priprava
za svaki poseban sat predavanja, a najposlie is-
ostat će priprava sasvime, te s ovime jest put čita-
voj škradnjoj nemarnosti otvoren. Da se pako ta-
kavih slučajevah izbija dogodilo nije, bilo bi veno
teško niekati. Kakove su bile pako toma posljed-
ice? — Ako li je na ovakovog učitelja došao red
promaka u višji razred, što mu se ipak uzkratit
moglo nije radi veće platje, kao što je u niekih
mjestih platja različna; tako ga je ova zgodna za-
nova radnost nepripravna našla, mišljenje oduge-
nog i u duševni stan slabo. Naviknuti napora, za-
da se barem ponahće novoj službi prilagodi, prou-
čavaju neagodaest, nezadovoljstvo sa samim sobom,
te je ovakovi siromah izbija morao skorom želiti,
da ga nepovise u njegovu službi. Ako li pako
učitelj ostane svaki godinu svoj razred, stupa li
on ponahće od prvog početka pa sve do četvrtog
razreda sa svojim učenic, tako će takodjer i ma-

nje razan nehotice tame doveden biti, postojano
duševnim načinom poslan biti, i to već iz toga
uzroka, da barem u triih godinah nezaboravi, što
u četvrtog godini znati mora. Ovo početno nasi-
lja poslat će stalnom priukom, koja najliepše plo-
dove nosi, učitelja u njegovom vlastitom osviedo-
čenju uzvisuje, njega k potrebitoj savršenosti
vodi!

Nu dopunjuje takodjer njegovu vještinu u po-
učavanju kroz to, da čini stražnje godine (t. j.
u 4. razredu) dokazuju, šta je u prvijih godinah
dobra šta li zla počinio, dapače u čemu je već u
prvom razredu pogriješio; zato nviditi može, koje
pogriješke u svojem predavanju već sa novo pri-
mljenimi učenic popraviti, opasne zaprieke izbjeći
tersiti se mora.

Bez sumnje jest poduka u prvom razredu
već sama po sebi mnogo težja, nego li u višjih
razredih, jerbo onoj bez svake priprave unišavšoj
dieci u školu od prvog početka sve doprinositi,
dapače um diotinji tako rekuć načinu učenja naj-
pervo priviknuti mora; verhu toga jest poduka na
ovom nizkom stepenu takodjer onda još mnogo težja,
ako li se učitelj kroz to uvijek u predavanju živa-
han neuzderati da kod istog više „kako“ nego li
„što“ u obzir uzima. Nasuprot će predavanje u
višjih razredih tim živahnije biti, čim će se razli-
nije uzrok istog predstaviti; tim koristnije, čim
avidljivije njegov uspih napried stupa. Uvidit se
može, da dosada tereti i dielovanje kod glavnih
učionah nisu jednako podieljeni bili, a može biti
imade još i sada takovih glavnih učionah, gdje i
do danas nije miena uvedena, gdje je uvijek jedan
svih drugih poslenik, akoprem su možebiti jednaki
u platji, nu ipak nejednaki u radnji.

Ako li izbija imade takovih miestah, gdje
miena neobstoji (što nemislim, da ih nebi bilo),
neka se učitelj u najnižem razredu tieši, te svoju
duševnu frižkoću i nadalje uzderži, budući da na
temelju u početku navedene naredbe imade se
miena učiteljah svagdie uvesti; a što se u navede-
noj točki nadalje navadja: „gdje se ista pokraj
sposobnostih učiteljah i drugih okólnostih učione
za probitačnu pronađe.“ Ovaj stavak neka nijednog
vas bratjo nesmutuje, jer veoma dvojim, da bi
itko o koristi iste posumnjali mogao; a nadalje
mislim, da se doista nijedan učitelj naći neće,
koji bi kazati mogao, da je doševno slab, to jest
nesposoban. A toga doista nebi niti naše višje
školske oblasti dopustiti mogle, da bi ma kod ikoje,
a osobito kod glavnih učionah takovi učitelji slo-
žbovali, koji su duševno slabi.

Sada mi jošte ostaje jednu slabost kao mo-
guća pred očima, i to bi bila: tielesna; nu i kod
ove nastojat ću dokazati, da niti ona nemože biti
pričekom mlene učiteljah. — Ja si dvovrštnu
tielesnu slabost predstavljam, i to: neprekidnu i
prekidnu. Neprekidno bolestan učitelj jest i ostaje
za službu nesposoban; a prekidno bolestan svaki
liht može, te zato vrijeme imade namiestnog učite-
lja, koji takodjer prije svoga nastupka službe sa
sviedočkom o padavstvu izpita učiteljskom provi-
djen biti mora.

Ja dakle niti u ovoj nesposobnosti zaprieke
nikakove nealazim, sa da se navedena naredba
izvrsit mogla nebi. Ili, može biti imade jošte i u
sadanje doba učiteljah, koji samo pomisliti bi mo-
gli, da je miena ova može biti na ušterb njihovu
ugledu ili što više, može biti se nalazi jošte učite-
ljah, koji misle da im je slobodno uzvisivat se nad
ine mladje sudrugove svoje? — Bratjo! kada
samo pomislim već me tereti obilaze da bi ta-
kovih učiteljah biti moglo. Nastran s ovakovimi
misli, nastran tašta slavohepja. Mi smo svi po-

lumisnici, dakle i poluradnici u vinogradu gospod-
njem; tude se netreba žazirati, gdje se radi o
dobru čitave budućnosti našega naroda, već svoj-
ski nastojati, da se miena učiteljah i tamo uvede,
gdie jošte neobstoji, i to na korist niežne diece,
koja nam sa povierena, a i na našu vlastitu!

Samo onda će nas i naše potomstvo buduć-
nost blagosivljati, ako svojski oko valjane prosviete
naroda nastojali budemo.

Kvtrin Vidačić.

Ugarska.

Pešta, 13. lipnja Ovih denah izašla je
ovdie nova brošura „Egy magánlevél a magyar
kérdésben“ t. j. razriešenje ugarskoga pitanja.
Vladne novine „Ung. Nachrichten“ pišu o njoj
verlo umiereno i ozbiljno. Sadržaj joj je na
kratko sljedeći: Vecina stanovništva ugarske
zemlje neželj, da bude razterzana svezu s Au-
strijom. Zato se nadamo, da će biti zemlja s veće
strane pripravna učversiti onu svezu poniešto
razširenu zakonima od g. 1848. Da se to posti-
gue, mora prestati politika, što nas liši prijašnje-
ga sabora. One politike moraš će se okaniti go-
spoda gori i dolie. Predasvim neka se nemisli
više na carsveno vieće, jer ova misao težko da
će se ikada u Ugarskoj ukorieniti; onda će sa-
bor ugarski deržeci se praktičke politike poduzeti
reviziju zakonah od 1848. Ako se bude uzeo do-
voljan obzir na zakonite forme, riešavat će se zajed-
nički postevi monarkije u sporazumljenju s na-
sliednim zemljama.

U tu svérbu potrebno je da se sazove novi
sabor na zakonitim temeljima prijašnjega sabora
i da bude otvoren osobno od Nj. veličanstva.
Pošto bi deversena bila revizija zakonah od god.
1848., imala bi se stopram formalizati krunibena
prisega, pa bi se moglo preduzeti krunisaje i
izbor palatida; onda bi se mogli ustanoviti der-
žavepravni odnošaji prema susiednim zemljama.

S drage pako strane neka neočekiva zemlja
niehakove podpore i pomoći od inostranstva i
izselbenikah pa neka se osviedoči, da se zakoni od g.
1848. mirnim putem provesti nedaju. Samo re-
vizijom od g. 1848. i revizijom palenta od 26.
veljače može se željno naravnanje mogućim u-
činiti.

Kao što se terdi ove sa misli programom
same vlade, koji bi mogao dakako mnogo dopri-
nieti do konačnoga sredjosebnoga sporazumljenja.

Godišnjica Sveto-Martinskoga kongresa
slavila se je na mnogim miestima od strane Slo-
vakah. Bečki Slovaci sastavši se u jednoj gosti-
oni čitahu „slovenski memorandum“ Hurbanov i
Daxnerov govor, što ga izustiše na istom kon-
gresu, pjevahu narodne pjesme i hapijahu odlič-
nim svojim muževima. G. Francizci-u, kao stal-
nomu upravitelju slovenskoga odbora, poslaše u
Peštu berzojavom serdačan pozdrav.

Austrija.

Prag, 15. lipnja. Svaki dan dolazi ovamo
mnogo seljakah, da prisustvuju kod konačne raz-
prave u parnici dra. Grógera, pokazajući veliku
sustrast prema rečenomu učredniku „N. L.“

U Toplicama ustrojiti će se pjevačko dru-
tvo „Der Sangerbund“, koji će se valjda nasliećati
s obćojecim češkim druztvima, kojih muževni
glas neugledno dira mnoge ljude, kojima bi naj-
draže bilo, da se po češkim krajevima ore sa-
svim druge pjesme!

Prvoga lipnja izat će prvi broj novoga

glasbenoga časopisa „Slavoj“, koji će se isključivo baviti glasbenom umjetnošću. Od svih strana obećana mu je znatna podpora od strane československih vlasti.

Turska.

Iz tursko-crnogorskoga bojišta pišu „Wanderer“ iz Dubrovnika pod 8. lipnja, što slijedi: Ovih dana razneo se glas, da se je zbila veoma krvava bitka među Crnogorcima i vojskom Omer paše. Pristaše crnogorske stvari tvrde, da su Turci u ovom sukobu više izgubili nego li u bitki kod Grahova, dočim su prijatelji Turaka o tom boju činili govoriti kao o neodlučenom, kojega zlatokop prigrabio se na korist Turaka. Čudno je, da je od onoga vremena prošlo šest potpunih dana pa još nije svejednako nemogom doznati ništa izviestnog o toj stvari. Uprav ovo tajanje čini se da odaje, da turske stvari baš najbolje nestoje, jer, ako bi tako bilo, zašto se takove pobjede nedaju na znanje?

U posljednje vrijeme u Hercegovini zbivši se ratni događaji dođu se svesti na slijedeće činjenice. Derviš-paša krenuo je iz Banjanah, pokrećući se znatno vojskom, dne 2. t. m., i pošlo je isnova, razdielivši si vojsku u dvije jake kolone, napried put granice crnogorske u namjeri, da će ovaj put pokušati da drugim putem dodje u nikšićku dolinu. Kad su hercegovci njegova prva razdiela stigli na najopasnije mjesto Velemije, udare na nje Crnogorci. Odmah kod prvoga sukoba razterkaju se vodiči turske tovarne marve, no Derviš-paša nedade se time obustaviti, da vatru neotvori i da borbu donle neproduži, dok silom neprođe kroz opasno mjesto. Kažu, da su se Crnogorci samo navlaš dotle opirali, dok se s prvom kolonom sdrugi druga, koja je za njom išla, da po izvedenom sruženju uzmogla sjedinjenim silama udariti na oba razdiela; to se i dogodi. Derviš-paša prodje kroz klanac s obim kolonama i prođe do Kite, gdje dodje do krvave bitke, koja trajala 3. i 4. t. m., nepošavši Derviš-paša za rukom da silom prebaci Kučiste most, prieko kojega vodi put u dolinu nikšićku; do danas naprimismo izviestne vesti o izlasku ove bitke, samo toliko je izviestno, da Derviš-paša nije još postigo, što si je preduzeo bio.

Rusija.

Ministar prosviete pozvao je učene domoljube ruske, da mu kažu, kako oni misle o slobodi štampe. Tom prilikom čulo se ovako mišljenje: „Do sada se govorilo samo o koristi javnosti, a ne i o tome: da je zakon o štampi pravi temelj slobodi? Zakon štampi potreban je, — ali kakav? Dosadašnji zakon o štampi nevalja, to priznaje i sama vlada, kad poziva učene ljude da joj kažu, kakav je zakon o štampi najbolji. U svijetu ima herdjavih, dobrih i najboljih zakonah o štampi; pa kad vlada želi dobra narodu, ona će lahko izabrati najbolje. A mi ćemo ovdje premoćiti najprije cenzuru, pa onda zakon o štampi.“

„U nas ima dobromislenih ljudi koji misle, da je sloboda štampe najkorisnija; ima ih opet, koji misle da je opasna ili po njihovim riečima — da „još nije vrijeme za nju.“ Medjutim po mišljenju presvećenog svieta u obće: „Sloboda štampe od velike je koristi onima, koji su odrasli za istinu — koji hoće da slušaju slobodan govor; a ona je od štete onima, koji hoće da sve oni govore, a drugi samo da ih slušaju.“ — Prije oslobodjenja seljaci mnogi govoriše, da je to oslobodjenje od velike koristi za seljake, šteta za spahije; a neki su opet vikali: „ta ono je štetno i za same seljake: oni neće htjeti više slušati i pokvarit će se, ako budu slobodni. No sada svi do jednoga priznaju, pa je robsko stanje seljakah bilo ubitačno i za njih, i za spahije, i za svu Rusiju.“

„Ništa nije smiešnije, nego govoriti o štetnosti ili o koristi ljudskog mišljenja. Ljudi koji tako govore nisu kadri razumjeti, da bez herdjavih misli nemože biti ni dobrih.“ „Ta je knjiga vrlo opasna“ vele oni. Za koga? Za onog koji nije proučio nijedan drugu knjigu. A onaj koji viećito čita samo jednu knjigu, može li precijeniti, koja je dobra, a koja herdjava knjiga? Takav čovjek morao bi sve druge knjige spaliti samo zato, što u njima nije ono isto, što i u njegovoj knjizi! Samo uporedjenjem jedne knjige sa drugom, može se presuditi, koja je bolja, a kad nebude nikoga, koji bi što pametnije našao, onda daj bože

da imamo takvog čovjeka, koji bi svojom pametju sve drugo nadvisio . . .“

„Jedna knjiga, jedno mišljenje, jedna rieč, mogu biti od štete za drugu knjigu, za drugo mišljenje i za drugu rieč, samo lično: za mene, za tebe, za njega; ali za čovjeka, za društvo, svako mišljenje, svaka knjiga, svaka rieč, samo je od koristi. Za koga je od štete, bolje, tudje mišljenje? a samo za one ljude, u kojih je glavna puna svakojaka djubreta.“ „Cenzura je već uvidjela da nije moguće čovječjem umu zapovijedati, kako će on da misli. Samo svežim, zdravim vazduhom slobode, samo slobodnim građanskim životom i slobodnim razvitkom mogu se iskorieniti herdjave misli, ta građanska jektika. Koliko smo blagodarni cenzuri, što nam dopušta da slobodnije govorimo, još bi joj blagodarniji bili, kad bi nas ona u buduće poštedila od blagodarnosti, što dišem o vazduh, koji pripada svima ljudima!“

„Vlada je radi naroda; uzajamni interes vlastnika i naroda jednaki su. Tako veli zdrava misao. Zašto dakle da vlada nebi dopustila da se slobodno piše i govori. Ako neku nauku ispovijedaju nekoliko ljudi, onda tu nauku nitko neće primiti; a ako one misle koje oni kazuju, žive u narodu, onda vlada nikako nemože stali na put ostvarenja tih misli. Hajde nagovarajte narod, da promieni viera? Nitko vas neće slušati. Dakle kakva je potreba da se majstorijom podpomaže ono, što je tvrdo i temeljno? Zar to neznati ulivati u ljude podozrenje, da tu nešto nevalja? U ono što narod smatra kao dobro, nitko neće smeti dirati.“

„Ali negledeći na javnu korist slobodne štampe, pitanje je, zašto vlada više vole cenzuru nego slobodnu rieč?“ Kakva je to privlačna sila u cenzuri?“ (Konac će slijediti.)

Berzovjavne i najnovije vesti.

Beograd, 16. lipnja. Urotivša se turka stražarska momčad ubila je sinoć jednoga srbjskoga diečaka. Usled toga dodje do *krvave borbe, koja je trajala svu noć*. Ima mnogo mrtvih i ranjenih. Savakapija i Varoškapija porušene su. Serbi zaštituju turske žene.

Posredovanjem konsulah jamčevih silah i energičnim postupanjem srbjske oblasti *pocrtačen je uprav sada mir*. Turska milicija *isidi će iz grada*. Tursko pučanstvo nalazi se pod zaštitom srbjskih oblasti.

Mostar, 14. lipnja. Derviš-paša vratio se je zbog pomanjkanja vode dne 9. bez svake prepreke u Bileć, gdje se vojska skuplja i odmar. Crnogorci udarili su na Nikšić, koji je na tri mjeseca obilato hranom obokrbljen i bili su s malim gubitkom na obim stranama uzbijeni.

Pariz, 14. lipnja, u večer. Patrie javlja iz Verakruca od 15. svibnja: Francuzi su, vele, znatno mnogobrojnije Mexikance potukli. Gverilske čete prekinuše na više miestah savez medju Verakrucem i Pueblom; no to se je unapried znati moglo i učinjeno su naredbe, da se operacijama obezbiedi uspieh.

Bruselj, 14. lipnja. Liekarsko izvješće o bolovanju kraljevom veli, da je bolja noć imao. Polag privatnih vijestih pozvan je, vele, dr. Civalie, da preduzme, ako li je iole moguće, operaciju. Bolovi u mehuru veoma su žestoki.

Varšava, 14. lipnja. Wielopolski, Enoch, Krzywicki prispiše ovamo. Kažu, da će posljednji preuzeti ministarstvo bogoštovja a Keller ministarstvo unutarnjih poslova. Enoch naimenovan je carskim državnim tajnikom a Krzyzanowski glavnim pobočnikom.

Dvije književnosti u jednom jeziku

ili

Piši kako puk govori.

(Iz „Priloga k Narodnom Listu“.)

(Nadalje.)

II.

Da je put nešto različan od *naroda* ne samo riečno, dali i bitno, neće nitko zanekati tko iole pomisli o sastojinah svakoga zadrutva državnoga, jali narodnoga. Puk je u narodu prvo brojem, drugo moćju. Oveći dio glavah jednog naroda odlučan prigodno jali zakonito, zove se puk, n. pr. puk a ne narod županije Splitske, kraljevine

Dalmatinske, premda se te dvie rieči mienuju suzračno. Ali suzračja (synonima) neće nam biti na smetnju pojmovah, kad jih Romanski narodi razabiru i uztrebljuju na korist točnosti umstovanja u jezicah kojekuda skerblijenih i većinom po knjigah živućih. Druga razlika glavna puka od naroda naznačena je u svakomu zadrutvu. Mi se nećemo izvlačiti na diobu jevrejskoga zadrutva srednjih vjekovah, niti izvadati načela *de communitate perfecta*, kad povlastnice i povlastnička prava stvarala su različne stališe, i lučila su s dubokimi jarogami, visokimi obgradami u jednotu te istomu zadrutvu dionice pučanstva, građanstva, vlasteostva i svećenstva. Te su medje već obresle, i bit će orne do skora, i u feudalnih državah. No ako su pomislile zakonske povlastnice i samovoljne nejednakosti, *ne obaile naravske nejednakosti moćih i hotinja ljudskoga*, po kojih nieki su glavom sve kolo nadhitali, a nieki su do pasa; nieki idju, nieki težu, nieki razgadaju, nieki misle, a nieki veruju, jedni oru, jedni zoblju. Uz potpun jednake prava, sve ljudske osobine dopiru do stepena savršenstva, koje je namienjeno njihovom životu po moći i po hotinju osobnom. U najsvršenijoj zadrugi, dvie najdivnije ljudske moći, sloboda i zadrugivost (sociabilité), naravski su kvasac jednoga boljarstva (aristocratie), veli Barot. Otle, u najjednostavnijemu zadrutvu dio naroda zabavljena zdvoim životom, koji upravno teži na održavanje tlesnih potrebah cielog zadrutva. Toj mobu spadaju poljodielci, obrtnici, pomorci, zanatlije, trgovci i običajno se zovu puk. Koliko je bliže jedan narod zadrutnoj prvobitnosti, to više je (ako smiemo reći) pučan, dapače svaki narod u zametku zgotni je puk; i taj puk, ako nije se s kakvim drugim stopio, da postane narodom, prava je matrica i ruda narodna, mimo koje nemože narod napredovati, ni razvijati se. Neima puka gdje neima svećenstva; od svećenstva i po svećenstvu zakonoše, učevnjaci, umjetnici i. o. koji puk nisu, jerbo su nad pukom; ali s pukom u jednom zadrutvu sklapaju narod. Evo dakle gotova naroda! Izmedju potrebah narodnih, umne su medju prvimi, dapače najprve, jer bez njih ni pojma zadrutnosti; po tomu *naroda književnost*. Ali i kod puka je uma, i on vapje te božanstvene hrane, koja mu se nesmiije uzkratiti, pod pedepsu narodnog propadnuća; jer gdje puk neidje uz narod, tamo jedni perhaju u zrak, a jedni, t. j. većina, basa po blatu, sarta, i berloži se; tamo je narod rastavljen, razkvaren razglavljen i zapljenjen. I puku dakle hrane, i svoje *književnosti pučke*, koja će predanj prostrirati slušene i probavne plodove narodnih učevnjakah. Kao što on njim predlaže iz kula zemaljskoga i crnih ratarskih rukuh, bieluh pogoda, svielle čizme, crven kapu, i rusu vince da jih tielo ne izmelne; neka i on njema na kratko i proštim načinom dostavu zaglavke visokih načelah, i naprednih iznašaćah da, odmarajući se, umnom zabavom i naukom svoju dostojnost pridigne, i vesele svoje žulje zagladi, da ga ljudstvo ne odbaci.

To su nam dakle u narodu dvie književnosti, narodna i pučka. Kao što narodni ljudi bez svoga puka na berko poslaju mrtvimi sienami, tako *narodna knjiga*, bez knjige pučke ostaje marmora ploča nad mrtvim junakom. Sietili su se ako i kasno narodi jevrejski toga krapnoga nahoda zadnjih vjekovah, i osviedočili su se; dakle njim je siromaštva, suženstva i sramote, došla: je do *okladice pučke knjige*. Sietili se po svojih makah, i stogodišnjih nevoljah. Nam se je na vrijeme osvjestiti po narodih lišnih vlastite države, da nam nitko na svijetu neće pripomagati silnagi ni predanju. Zaklinjemo dakle naše mlade rodoljube, da zapostaviv usjana i državita gatanja državstvenosti neplodna, jere s dieli javnoga života na postavljena, late se knjige, i jedno i drugo, kako bi razbudili narodnu savjest po svih udih narodnog tiela, ako žele da mirno izgledju narodo budućnosti; a ne kao dagnad, dok dragi pjavaju, da nam krvave poliedu. Jere svaka misao velika i istinita, svaki pokret dični i zamašni, ako se u puk neprevrati, vazda mu se žrtvuju učevnjaci i žarki ljubitelji svoga naroda. A gdje je puk *gugnuo*, tamo se zemlja potresa pod dušmanstvom; i spopada ga mantavica, on *bio velikom od svieta*, čuvati ga milijoni banganetah. Uč *taj obćeni uzrok narodne koristi* mi medemod drugi uzrok, t. j. da nam *bez pučke*, ni *pošto* *neće biti narodne knjige*. (Daj se *narodna* *knjiga*.)

Književnost.

Poziv.

Kad se čovjek sprema na drugi svijet, naj-perva njegova misal ima biti priporučiti svoju dušu Bogu, i s njim se pomiriti; pak i narediti svoje posle na ovome svijetu, za polje svoje smrti; da sverhu njegove želje ne bude parbe; ili u koliko može, da ju ukloni. Čovjek radi steći, dok je živ da uživa, a pri smrti da ostavi komu on hoće ono što nemože sobom poneti. Od tuda je izasao zakon sverhu oporukah. Malo je ljudi koji ne žele narediti svoje posle, svjetovnje prije smrti. A da oporuka valja, treba da bude po zakonu opravljena; te ovo nije dielo šale.

Oporuka ustmena jest najlaglja, ali je naj-pogibeljnija; zašto je pamet puzljiva, ter se može lako koja okolovština zaboraviti. A mučno je tri svjedoka složiti, tako čvrste pameti, da se jednako u paru spominju, najskoli kad je za dugo vremena.

Bila pako oporuka ustmena, bila pismena, svakako hoće joj se tri svjedoka, koji valja da znaju jezik oporučitelja, a kad je pisana, valja da je pisana istim jezikom.

Ivan toga, svi smo dužni naš jezik hrvatsko-srpski razširivati, kako smo jur rekli u Glasniku brojem 29.

Na te sverhu, nitko bolje nemože oporukam vjerno služiti što isti župnik, prizvavši sobom tri svjedoka, da poretu da je on šogod oporučitelja nagovorio, i da bude oporuka tvrda, najskoli ako je župnik redovnik.

Ele, bivši dielo miloserdja oporučitelju i njegovoj obitelji, za pokoj njemu, a mir njoj; bivši za prostriranje jezika slovenskoga u pismim, mi naslanjamo ovaj posao, koji se čes'o događa, na mnogo poštovane župnike.

Na tu sverhu naumili smo iz pravdonoše nekoliko godina (1851—1852) izvaditi članke „O iskušenju napokonjeg hotinja“, pak ih sastavili u jedan svezak, i dat ga tiskopisu, na službu osobito župnikah.

Otvaramo s toga zadruštvo na predbrojenje ovakvih knjižica, koje da pokazu koliko marimo da se razširuje naš jezik u svim spisima sudbenim.

U toj knjižici će oko 4 tabaka tiskopisa, na šestdesetoro, i čena ma 50 novčićah, koje će se platiti kad se primi knjižica, u glavnom mjestu kotarskomu svake preturvine.

Milimo M. P. dekane da sakupe podpise svoje Dekanovine, i da ih pošalju na uredništvo Glasnika u Zader.

A za svjetovnjake molimo častna opraviljstva občinska da izvole učiniti to isto u svojoj občini od glavarah seoskih, kojim također imala bi stali na sverhu ista sverha.

Podpisi mogu slijediti, brez broja, na listu rukopisnu, komu načelu nek je upisano samo ovo:

„Podpisi u zadruštvo knjižici slovenskoj: O iskušenju napokonjeg hotinja. Po zakonu austrijskomu občegradjanskomu.“

Is Zadra na 10. svibnja 1862.

Uredništvo Glasnika Dalmatinskoga.

Oglas.

Za predusijesti svakoj nesreći, koja bi se kroz berzo voženje po gradu dogoditi mogla, vidi se prinukanim ovo poglavarstvo ponoviti zabranu berzoga voženja i jahanja po javnih mjestih gradskoga kotara čineći občinstvo ujedno opreznim na ustanove kaznenoga zakonika §§. 335, 341 i 342, po kojih će se strogo kazniti svaki onaj, koji se krivcem učini tih prestupakah.

Osim toga zabranjuje se strogo voženje i jahanje po pločnicah i hodnicah kao što i stajanje s kolima po ulicah, a isto tako ostaviti kola ili perlage kakove god versti pred kućami stali kroz noć, bez da se svjetiljkom provide.

Poglavarstvo će strogo bdjeti nad obdržavanjem ove naredbe a i kaznit će prestupnike po postojećih zato zakonih.

Od poglavarstva slob. kralj. i glav. grada Zagreba dne 17. lipnja 1862.

Načelnik

F r i g a b.

U subotu dne 21. lipnja dati će u ovdješnjem narodnom kazalištu prima donna asagula gospodična Liduina Cappelli velik oprešan koncert, kod kojega sudjelovat će i osobite blagonaklonosti gospodična Matilda

Malingerova pjevanjem a naviolini gospodična Ludmila Weissner. Program toga koncerta veoma je zanimiv, nadat se je duple, da će naši prijatelji glasbe na ovom zanimivu zabavu tim većma obsir uzeti, čim se radi o podpori umielnice, koja im je prošle sesone toliko ugodnih večerih svojim izvrstnim pjevanjem pribavila i koja podpora dvostruko će joj dobro doći usljed štete nanosene joj neobično lošim poslovima prošle sesone.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 17. lipnja 1862.

Papiri.

	Svjetski tečaj u austr. vred.
5% Kovovnice	71.10
5% Narodnoga zajma	83.03
Narodne banke	833.—
Vierovnoga zavoda	217.50
Mienice.	
Srebro	127.25
London	128.60
Čarski cekini	6.18

Meteorologička opažanja na ovdješnjoj kr. višjoj realni dne 17. lipnja 1862.

U z a	Barometar na visini u par. črt.	Barometar na visini redne aj 0	Temperatura u R.	Naoblaka	Smjer i ja- kost vjetra	Atmo- sferička oborina (džd, snieg ili tuda)	Opazka
7. pr. pd.	330.56	329.31	+18.4	10	0		u jutro u
2. pol. r.	329.87	328.36	+19.0	10	Sz	0.14	6 sati h
9. u več.	330.23	329.05	+14.0	10	Sz		džd
Danas u 7 sati h temperatura R. +12.2.							
Opazka. Kod naoblake znači 0 sasvim vedro a 10 sasvim oblačno; brojevima ležećim između 0 i 10 razumije se veća ili manja množina oblakah, razdieliv cele nebo iznad obzorja na 10 jednakih dielah.							
U 8. stupcu znače velika pismena smjer vjetrovah (Jz = južno-jugozapadni), a brojevi jakost vjetra, isto, 0 sasvim tiho a 10 buru, a među ovim ležeći brojevi naznačuju različnu jakost vjetra.							

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

4537—567. (372)

3—2

Obznana

predsjedništva kraljevskog namiestničkog vieća kraljevinah Dalmacije, Hrvatske i Slavonije.

Da bi se pojedini ljudi, koji se u malom bave uzgojivanjem konjah, pobudjivali, da brižljivo nastoje oko konjah svojih, da ih brižljivo timare i štede, a navlastito u nakani, da bude svagda dobrih kobilah, kao naj-prikladnijeg sredstva, kojim se promiče i poboljšava konjarstvo u zemlji, dostojalo je Nj. c. kr. apostolsko veličanstvo previšnjim riešenjem od 2. ožujka t. g. i to samo za tekuću godinu iz dohodakah državnih kao nagrade za gojenje konjah dozvoliti za kraljevine Hrvatsku i Slavoniju 106 komadah c. kr. austrijskih cekinah u zlatu, i ujedno odobriti, da se od prištedjenih od prošlih godinah kao i ove godine umaljenih nagradah za gojenje konjah nabavi kolajnah, koje imat će na licu poperaje Nj. c. kr. apostolskoga veličanstva i na hrbtu napis: „za dobro uzgojivanje i njegu konjah“, i koje čedu dobili vlastnici kakih nagradjenih, tako i onih kobilah, koje su se zbog nedostatka nagradah samo pobaviti mogle.

Po glasu ustanovah naredbe obstojećeg c. kr. popečiteljstva unutarnjih poslova i c. kr. vrbhovnoga zapovjedništva vojske od 27. travnja 1857 (zem. vl. list razdiel I. br. 85) imade se podieljivanje ovih nagradah izmienice u Zagrebu i Varaždinu, zatim u Osijeku i u Rumi obavljati, te će se za tekuću godinu obaviti u četvrtak 21. kolovoza u Zagrebu i u ponedjeljak 9. rujna 1862 u Rumi.

Na svakom natjecanju dopit će se

A. kobilam sa sisajucim ždriebetom:

1 po 10 } c. kr. cekina u zlatu;

5 po 4 }

B. trogodišnjim ždriebicam:

1 po 8 } c. kr. cekina u zlatu.

5 po 3 }

Za podieljenje nagradah konjarstvenih iz državne blagajne mogu natjecati:

a) kobile od 4. do 7. godine dobe svoje sa čilim sisajucim ždriebetom (patičem), koje su dobro timarene, zdrave i krepke, te su sposobne kao dobre kobile za plodjenje;

b) trogodišnje ždriebice, od kojih se očekiva osobita sposobnost za plodjenje i koje kod upotrebljivanja za vožnju vidljivo pokazane nisu.

Vlastnici kobilah, koji će se natjecati za ovakove nagrade, imadu svjedočanstvom seoskog sudca dokazati, da je dovedena kobila ujedno sa sisajucim ždriebetom još prije nego što je pulica oždriebila, ili njihova bila, ili da je dovedena trogodišnja ždriebica oždriebila kobila, koja je u vrijeme oždriebljenja bila njihova, i da su trogodišnju ždriebicu sami odgojili.

Kobila, koja je već jedanput dobila ovakovu nagradu, može do 7. godine dobe svoje i opet natjecati se za nagradu, ako na prvo nagradjenje slijedeće koje godine opet dovedena bude sa čilim sisajucim ždriebetom. Kobile, koje su jurve dvie ovakove nagrade dobile, bit će izključene od trećega natjecanja.

Tako isto trogodišnja ždriebica, ako je kao takova dobila nagradu, može još dvaputa biti nagradjena kao kobila.

Od predsjedništva kr. namiestničkog vieća kraljevinah Dalmacije, Hrvatske i Slavonije.
U Zagrebu, 14. svibnja 1862.

1876. polt. (418)

3—3

Pregled

cienah mesa i peciva u gradu Varaždinu za mesec lipanj 1862.

I. Ciena govedine.

Tekući broj	Ime i prezime	1 funt dobre goved. bez privileg.		1 funt rogač. filešah, plus čah i gubca	
		ciena		novč. novč.	
1	Jaklin Mijo	17	5		
2	Belaj Franjo	17	6		
3	Sambolek Mijo	17	5		
4	Vindiš Dragutin	18	8		
5	Eršeg Jakov	18	7		
6	Malarić Antun	18	5		
7	Sekovanić Franjo	19	7		
8	Steiner Izrael	19	7		
9	Vindiš Josip	19	8		
10	Klasta Lovro	19	6		
11	Sekovanić Jelena	20	7		
12	Serkulj Ivan	20	10		
13	Jaklin Gaspar	20	7		
14	Stanković Tomo	20	10		
15	Gjurasek Juro	20	8		
16	Karba Josip	20	7		

II. Kolikosta i ciena pekarskih proizvoda.

Tek. br.	Ime i prezime	žemljčke		polubieli kruh	
		lotah	novč.	lotah	novč.
1	Eck Franjo	4 1/2	2	27	6
2	Eisenbacher Vinko	4 1/2	2	24 1/2	6
3	Fehmann Edmund	4 1/2	2	24	6
4	Gruber Ivan	4 1/2	2	26	6
5	Hortig Ivan	4 1/2	2	25 1/2	6
6	Reisl udova Tereza	4 1/2	2	21	6
7	Sábo Jüráj	4 1/2	2	25 1/2	6
8	Šteffer Juro	4 1/2	2	26	6
9	Terdek Martin	4	2	21	6
10	Wunderlich Ferdo	4 1/2	2	24	6

Što se ovime do javnog znanja stavlja.

U ime poglavarstva sl. i kr. grada Varaždina dne 6. lipnja 1862.

Zdravac,
stnik.

Nr. 6331 (373)

3—3

Konkurs-Kundmachung.

An der selbstständigen k. k. Unterrealschule in Laibach ist die Direktorstelle mit dem Gehalte jährlicher 945 fl. und dem Rechte der Dezenatvorrückung in 1155 fl. und 1365 fl. ö. W. aus dem kranischen Studienfonde und der Verpflichtung zur Ertheilung des Unterrichtes in den technischen Fächern in Erledigung gekommen, zu deren Besetzung hiermit der Konkurs bis 30. Juni d. J. ausgeschrieben wird.

Die Bewerber um diesen Dienstposten haben ihre an das hohe k. k. Staatsministerium zu stilisirenden und mit den legalen Nachweisen über Alter, Religion, Stand, zurückgelegte Studien, Kenntnisse der deutschen und slovenischen oder einer andern verwandten Sprache, spezielle Eignung für die gedachte Stelle und erworbene Lehrbefähigung für die technischen Fächer, wie auch bisherige Dienstleistung instruirten Gesuche innerhalb des bezeichneten Konkurstermines bei dieser k. k. Landesregierung im Wege ihrer vorgesetzten Behörde einzubringen.

Von der k. k. Landesregierung in Krain,
Laibach, am 9. Mai 1862.

Br. 55-gr. (387)

3—3

Izrok.

Žup. kot. sud. u Sisku poziva sve one, koji kao vjerovnici iz ostavštine dne 8. veljače 1862 opokomom preminuloga Josipa Thalca, župnika malgoričkoga, šogod kao vjerovnici tražiti imadu, da radi prijave i posvjedočenja svojih tražbinah dana 30. lipnja 1862 u 9 sati u jutro pred ovaj sud dođu, ali da dopreda prelazu pismenu svoju prijavu, u protivenom ho službu neće ovi vjerovnici na tu ostavštinu, kad bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izdala, nikakova daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo seloga.

U Sisku, 30. svibnja 1862.

Staudnar.

3445. (427)

3-1

Pályázati hirdetés.

A k. magyar tudományos egyetemen az ásványtani tanszéke, melyet, ha arra rendszer tanár nevezetnek ki, 1365 ó. é. fnyl rendszeresített évi fizetés és a magasabb fizetési fokozatba előléptetés, ha pedig rendkívüli tanár alkalmaztatnak, felsőbb helyen 945-től 1260 ó. é. forintig kiszabandó évdij van összekötve, megüresítésén, ezen tanszék betöltésére ezennel csőd hirdetik, s elnyerést végett pályázat nyitattik.

A pályázni kívánók felszólítanak, hogy tudományos és tanítói képességeiket kellőképpen bizonyító okmányokkal és életleírasi vázlatlall ellátott kérvényeikkel a fentebb nevezett egyetem bölcsészeti karához a folyó 1862. évi Julius 20-ig benyújtani el ne mulasszák.

A m. kir. helytartótanácsától.

Br. 3634-1862. (429)

2-1

Oglas.

Po glasu dopisa c. kr. popuniteljnog zapovjedništva od 7. t. m. br. 1942., izpraznjeno je jedno zakladno mjesto sa utikom od 105 fr. a. v. II. zaklade Franje Josipa Falka namijenjeno osobito siromašnim udovam, kojih je suprug u c. kr. vojsci u časti manjoj od častnika služio, te je u ratu godine 1848. i 1849. pred neprijateljem poginuo.

Za ovo se mjesto ovime raspisuje natječaj tme, da za to mjesto molbe najkasnije do 20. t. m. amo podneti valja.

Ove molbe, koje na c. kr. zemaljsko vojno zapovjedništvo glasi moraju, imaju biti obrazložene sljedećim izjavama:

- 1) kćerkinim lištom supruga dotično oca;
- 2) izjavom, s koje se razabrali može, gdje je pokojnik i u kakvoj službi služio, zatim kako dugo da li je kakve zasluge stekao, konačno u kojem je ratu i u kojim bitkama umro;
- 3) kćerkinim lištom udove dotično sirote;
- 4) svjedočkom poglavarstva, da li je radnji sposobna ili ne;
- 5) svjedočkom, da li uživa kakvu erarijalnu zakladu ili imade li dohodak, i
- 6) kod udova, koliko ima djece u svojoj obitelji.

Od poglavarstva sl. kr. glavnog grada Zagreba, dne 14. lipnja 1862.

Načelnik
F e i g a n.

Nr. 1561. Civ. (431)

3-1

Editto.

La regia Tavola giud. di Comitato in Fiume rende pubblicamente noto, d'aver ad istanza di Giov. Malvich, accordato con odierno decreto pari No. il duplice esecutivo incanto della porzione di casa sita in questa Città al No. 441/433 in contrada dei Remaj, consistente in una camera ed un quarto di cucina nel primo piano, di ragione dell' esecutore Domenico Malvich, valutata giudizialmente f. 481:71 1/2 v. a. e di aver stabilito le giornate dei 26 Giugno e 31 Luglio a. c. dalle ore 9 alle 12 merid. per l'incanto da tenersi nell' aula di questa reg. Tavola coll' avvertenza, che al secondo incanto la delibera seguirà anche sotto il prezzo di stima, e che il deliberatario darebbe secondo l' assegno del giudice assumersi i pesi innerenti in quanto non eccedono l' importo deliberato.

Si diffidano innoltre tutti quelli che credessero aver acquistato un diritto ipotecario sulla realtà suddetta, d'insinuare tale loro diritto fino alla sua vendita, poichè altrimenti avrebbero da ascrivere a se stessi se la distribuzione del prezzo venisse fatta senza il loro intervento, e ne venissero esclusi dalla distribuzione.

Le ulteriori condizioni d'asta e la stia si renderanno ostensibili a ricerca presso la locale speditura nelle solite ore d'ufficio.

Fiume li 25 Aprile 1862.

Nr. 2352. Civ. (434)

3-1

Editto.

In forza del potere conferito da Sua Maestà Apostolica, la regia Tavola giud. di Comitato qual veneto commerciale-marittimo in Fiume, in esito ad istanza della ditta fratelli Vihdenz e Comp. de pres. 7 corr. Nr. 2352, per sospensione del pagamenti, rende pubblicamente noto, essere avvista la pertrattazione di componimento amichevole sopra l'interò patrimonio, spettante ad essa ditta, nel tenore delle ministeriali ordinanze 18 Maggio e 15 Giugno 1859 Nr. 50 e 108 del Boll. Leg. Imp., e d'aver per sequestro, inventario ed amministrazione temporaria d'esso patrimonio, nonchè per la direzione delle pratiche di componimento, nominato a Commissario giudiziario l' l. r. Notajo Fed. Cav. de Thierry, a cui per provvedere a questo incombenza, e per la definizione di quest' oggetto fu assegnato il termine di mesi due.

Fiume li 7 Giugno 1862.

286. (426)

3-2

Natiečaj.

Da se definitivno popuni mjesto prvoga učitelja i organista na pučkoj učionici u trgovačkom Krapini, županiji varaždinskoj, s. kojim shopćenai godišnji dohodei, osim 52 fr. 30 novč. kao stanarstva i stživanja jednoga veta, iznose 315 fr. a. v. učiteljske, a 56 fr. 70 novč. stalno organističko plaće sa 36 fr. doverine i stikim stalnim borovima, otvara se ovim do 12. sèrpnja. e. g. natiečaj. Presidenciji, koji osobito imaju biti vještici organisa i crkvenomu pjevanju, napućuju se, da do rečenoga roka svoje molbenice s potrebitim dokaznicama stasreši, svér-

žene dvogodišnje preporandije, čudorednost, dosudnjega službovanja i stališa podnesu g. Franjo Magdaleniću, podarcidjakosu i župniku u Komoru.

Od nadbiskupskoga dah. stola u Zagrebu, dne 23. svibnja 1862.

Br. 525. (440)

3-2

Izrok.

Od strane županijskoga suda, stola riečkog kao gruntnovne oblasti do znanja se stavlja: da je odvičnik F. Suppe, kao punomoćnik Petra, Coppia iz Gerova proti ostavštini Antuna Klepca takodjer iz Gerova, zastupanoj po Antunu Janežu oduđu, molbu glede bip. prenosa tražbine od 40 fr. k. n. iz obveznice od 30. travnja 1846 s pèrvenstvom od 1. svibnja 1850, na nepokretnosti u gruntnovničkom napisniku br. 56. občine Gerovo na ime ostavštine Antuna Klepca iz Gerova unošene, kod ovoga suda predao, vèrhu koje se je u smislu §. 36. naredbe ministarstva pravosudja od 15. prosinca 1855, br. 222. d. z. l., za preslušanje stranačak ročište na dan 16. sèrpnja 1862 u 9 sati u jutro odredilo, i za zastupanje odsutnog zastupnika rečene ostavštine Antuna Janeža iz Gerova ovdanji odvičnik g. Petar Daballà kao curator ad actum naimenovan, kojega ovaj o shodnomu razpravljaju ove parnice probilačno uputiti, ili ovom sudu drugoga zastupnika naznačiti ima, u protivnom bo slučaju posljedice propusta svega toga sam sebi pripisati bi imao.

U Rieci dne 19. svibnja 1862.

Kr. žup. suda. stol kao gruntnovna oblast.
Prisjednik ravnatelj.

Br. 1214-gr. 1862. (383)

3-2

Oglas.

Od kralj. županijskog sudbenog stola u Osijeku kao stiečajne oblasti ovime se objavlja, da je od tog suda otvoren stiečaj vèrhu celog imetka A. E. Müllera, tãrgovca u Kutini, imenito vèrhu gibučeg, gdjeod se nalazečeg, i negibučeg imetka u onih krunovinah, gdje valjanost imade privremeni stiečajni red od 18. sèrpnja 1853, da je zastupnikom imetka postavljen ondašnji odvičnik g. Ladislav Balogh a njegovim zamjenikom ondašnji odvičnik g. Franjo Mudrović, a medjutomnim upraviteljem mase g. Ivan Kørnjeić, tãrgovac u Pakracu. Pozivaju se dakle sve one osobe, koje kakvo god tražbine na imetak padši u stiečaj staviti imadu, da iste najave najdulje do 13. kolovoza godine 1862 putem tužbe proti gore rečenom zastupniku gromade kod ovog kralj. žup. suda, jer bi bile inače uzpèrkos svojih prava vlastništva, prednosti ili zaloga, lišene svojih tražbinah iz stiečajne gromade i izključene iz razprave stiečajne.

Za potvrdu medjutomnog, ili za odabiranje novog upravitelja i odbora vjerovničkog opredieči se ročište na dan 28. kolovoza 1862 prije podne u 9 sati kod ovog suda s tim dodatkom, da vjerovnici stiečaja k istom tim sigurnije doći i o odabranju upravitelja imetka i odbora izraziti se imadu, što bi inače bio glasom §. 44. St. R. na pogibelj vjerovničku medjutomni upravitelj imetka i odbor vjerovnikah postavljen od suda.

Napokon pozivaju se svi vjerovnici na molbu prezaduženog da mu se dozvoli pravno dobroćinstvo ustupa imovine, na dan 28. kolovoza 1862 prije podne u 9 sati k ovom sudu sa dodatkom, da glede onih vjerovnikah, koji prezaduženome oto dobroćinstvo dozvoliti neće, o zahtjevu prezaduženog sliedilo bude tekak po dovršenju poredene proti istome kaznene iztrage, konačno rješenje.

Molba za dozvoljenje pravnog tog dobroćinstva ugledati se može i kod ovog kr. županijskog suda i kod gospodina zastupnika gromade.

Kr. županijski sudbeni stol.

U Osijeku dne 21. svibnja 1862.

Br. 929. gr. 1862. (311)

3-8

Oglas.

Od kr. županijskog suda u Osijeku kao stiečajne oblasti ovime se objavlja: Da je od tog suda otvoren stiečaj vèrhu celog imetka Alfreda grofa Festetića, posiednika dobra Škenderovci u županiji požeškoj, imenito vèrhu gibučeg, gdjeod se nalazečeg, i negibučeg imetka u onih krunovinah, gdje valjanost imade privremeni stiečajni red od 18. sèrpnja 1853, da je zastupnikom imetka g. odvičnik Mudrović u Požegi a njegovim zamjenikom odvičnik Gabrieli a Pleternici i medjutomnim upraviteljem imetka postavljen glavni blagajnik županije požeške Ignjat Heimh.

Pozivaju se dakle sve one osobe, koje kakve god tražbine na imetak padši u stiečaj staviti imadu, da iste najave najdulje do 6. sèrpnja 1862 putem tužbe proti gore rečenom zastupniku gromade kod ovog kr. županijskog suda, jer bi bile inače uzpèrkos svojih prava vlastništva, prednosti ili zaloga, lišene svojih tražbinah iz stiečajne gromade i izključene iz razprave stiečajne.

Za potvrdu medjutomnog ili za odabiranje novog upravitelja i odbora vjerovničkog opredieči se ročište na 12. sèrpnja 1862 prije podne u 9 sati kod ovog suda tim dodatkom, da vjerovnici stiečaja k istom tim sigurnije doći i o odabranju upravitelja imetka i odbora izraziti se imadu, što bi inače bio glasom §. 44. St. R. na pogibelj vjerovničku medjutomni upravitelj imetka i odbor vjerovnikah postavljen od suda.

Napokon pozivaju se svi vjerovnici na molbu prezaduženika da mu se dozvoli pravno dobroćinstvo ustupa imovine, na dan 12. sèrpnja 1862 prije podne u 9 sati k ovom sudu s dodatkom, da glede onih vjerovnikah, koji prezaduženiku oto dobroćinstvo dozvoliti neće, o

zahtjevu prezaduženika sliedilo bude tekak po dovršenju poredene proti istome kaznene iztrage, konačno rješenje.

Molba za dozvoljenje pravnog tog dobroćinstva ugledati se može i kod ovog kr. županijskog suda i kod gosp. zastupnika gromade.

U Osijeku dne 25. travnja 1862.

OGLASNIK.**Pränumérations-Einladung**

auf das Wiener Journal

DER WANDERER.

Da nach einigen Tagen ein neues Abonnement auf den „Wanderer“ beginnt, so ladet die gefertigte Administration zur Fortsetzung der Pränumeration in der Voraussetzung ein, dass der P. T. Publikum das Verlangen, welches es bisher unserem Blatte zuwandte, auch bei Gelegenheit der jetzigen Pränumerationserneuerung wahrnehmen werde. Damit aber unsere Zeitung auch in Zukunft allen Erwartungen entspreche, geben wir hiermit die bestimmte Versicherung, dass sie alle interessanten Tagesbegebenheiten ausführlich, rasch und verlässlich, und zwar stets nach Originalberichten mittheilen werde.

Der „Wanderer“ kostet bei portofreier Postzusendung und zwar: das Morgenblatt allein: 15 fl. 12 kr. 6. W. ganzjährig, 7 fl. 56 kr. halbjährig, 3 fl. 78 kr. vierteljährig, 1 fl. 26 kr. monatlich, — das Morgen- und Abendblatt: 19 fl. 32 kr. 6. W. ganzjährig, 9 fl. 66 kr. halbjährig, 4 fl. 83 kr. vierteljährig, 1 fl. 61 kr. monatlich.

Für die separate Zusendung des Abendblattes sind monatlich 39 kr., für die abgesonderte Zusendung des Montagsblattes monatlich 11 kr. zu entrichten.

Die Administration des „Wanderer“.

NB. Da zeitweise Klagen über ordnungswidrige Zustellung des „Wanderer“ einlangen, so ersuchen wir dringend: Alle unsere Abonnenten und Freunde mögen die von denselben erfahrenen Unregelmäßigkeiten in der Postzusendung uns anzuzeigen zu wissen machen, damit wir rasch in die Lage gesetzt werden, die nöthigen Schritte zur Beseitigung dieser Uebelstände einleiten zu können.

Einladung zur Pränumeration

auf den

PESTER LLOYD.**Morgen- und Abendblatt.**

Pränumérations-Bedingnisse mit Postversendung: ganzjährig 20 fl., halbjährig 10 fl., vierteljährig 5 fl., auf 2 Monate 3 fl. 40 kr., auf 1 Monat 1 fl. 70 kr. 6. W.

Die Herren Pränumarenten belieben den betreffenden Pränumérations-Betrag frankirt an das Expeditions-Bureau des „Pester Lloyd“ mittelst Post je eher einzusenden, da in Folge der Zeitungsstempelsteuer keine grössere Auflage, als die Zahl der jeweiligen Pränumarenten erfordert, gedruckt werden, und demnach auf verspätet eingelegte Pränumerationen keine Nachsendung der früher erschienenen Blätter erfolgen kann.

Die Expedition des „Pester Lloyd“

Br. 430.

1-1

Jedan praktični gospodar, činovnik

ponudja se time za službovanje. — Poblizja u odpravništvu Narodnih Novinah.

Br. 409.

2-2

Natiečaj.

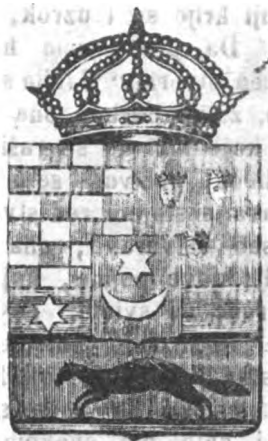
Kod prefektore zagrebačkih biskupskih dobara jest mjesto jednog kanceliste izpraznjeno sa godišnjih 194 fr. 25 novč., 4 vedra vina alodjanskog, 3 vedra vina od desetine, 6 vaganaš pšenice, 6 vaganaš raži, 6 vaganaš kukuraze, posjedovanje dvorah krava, 40 centih siena, 40 centih slame, 4 hvatib dervah i turakalna stanarina; osim toga je otvoreno natječaj daloje napredovanje u uredu poslie dokazane sposobnosti, marljivosti i ekonomičkih znanosti; za tu službu otvara se time natiečaj do 26. lipnja t. g.

Svi oni, koji sposobnost imadu i od nje poruba činiti hoće, osobito mladi ljudi, koji sa se gospodarskom sa marljivošću i ljubavi posvetili, i svoju daljnju budućnost i kruh u toj struci naći žele, pozivlju se time, da kroz vjerojatnu svjedočbu dokažu strogo čudoredno ponašanje, vjetrozakon, kakova stališa, oženjenog ili neženjenog, učinjenih naukah, njihova dožadana razbježja i znanje biskupskog, niemackog i latinskoga jezika u rieči i u pismu, kao takodjer i računanja. Molbenica sa svjedočbama vèrhu navedenih predmetah imadu se do 26. lipnja 1862 ovime prefektoratu franko predati, s tim dodatkom, da će se na neoženjene i latinskome jeziku vješto osobe kod drugoj jedne sposobnosti obzir uzeti.

U Zagrebu, 30. svibnja 1862.

NARODNE

NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzevši nedjelje i preslike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je sa domaća u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjsko, kojim će se list svaki dan poštom posiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predloženo je uvrštavanje: 7 kr. a. vr. od Hlinje na jedan put, a 14 kr. a. vr. na 3 puta. — Eranka pristojba na svaki oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se puta list uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u petak 20. lipnja 1862.

Broj 140.

**Umoljavaju se gg. predbroj-
nici, koji nisu svoje zaostavše pred-
plate još položili, da bi ih čim prije
odpravnictvu Narodnih Novinah po-
slati izvolili.**

Uredovni dio.

Nj. c. kr. apostolsko veličanstvo dostojalo je diplomom podpisanom vlastitom rukom vlastelina Ambrosa viteza *Vranyczany-Dobrinovića* kao viteza reda željezne krune drugoga razreda shodno ustanovama reda najmilostivije podići u stališ baronah austrijske cesarevine i ujedno ovaj stališki stepen iz osobite najviše milosti protegnuti na njegova četiri brata *Jurja, Matiju, Nikolu i Ivana* viteze *Vranyczany-Dobrinoviće*.

Nj. c. kr. apostolsko veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom od 9. lipnja t. g. namiestničkoga tajnika Gustava *Dollhopfa* pravim savjetnikom kod namiestničkoga vieća za kraljevine Dalmaciju, Hrvatsku i Slavoniju sa sustavnim berivima najmilostivije naimenovati.

Hrvatsko-slavonska državna kancelarija na-
imenovala je počasnoga namiestničkoga tajnika i
perovodju namiestničkoga vieća Dr-a Dimitriju *De-
metra* i dvorskoga perovodju kod hrvatsko-sla-
vonske dvorske kancelarije, Ferdinanda *Bernar-
dića*, pravim tajnicima kod namiestničkoga vieća u
Zagrebu.

Oglas.

Po glasu odpisa kralj. namiestničkoga vieća
od 19. svibnja t. g. br. 6503 uglavila je o tom,
kako daleko i uz koji oprez se smiju graditi no-
ve sgrade na državne željeznice o. kr. sdružo-
na dvorska kancelarija, dogovorno s visokim pred-
sjedništvom dvorske komore, sljedeće nstanove,
koje su bile oznanjene odlukom dvorske kancela-
rije od 28. prosinca 1843 br. 40,114/1665.

1. Sgrade, koje se imaju graditi trideset hva-
tih daleko od željeznice, moraju se tako sagraditi,
da budu sigurne od požara, ili bar moraju dobiti za-
štitu od požarne pogibelji. Zato da nebude na
krovu, ako ikako moguće, nikakvih vidielicah ni
prozorah, najpače na onoj strani, koja se sučeljava
sa željeznicom, ili neka se barem staklom i t. d.
dobro zatvore.

2. Obično neka se nedopusti nova gradjevina
sve do šest hvatih daleko od željeznice.

Iznimka se može dozvoliti samo ondje, gdje
to dopuštaju osobite miestne okolnosti ili odnoše-
nja vožnje željezničke, nego i onda svaki put sa-
mo dogovorno s glavnim ravnateljstvom državnih
željeznica.

3. Sgrade, koje će stajati bliže nego deset
hvatih od željeznice, neka prema željeznici nedo-
biju nikakvih neposrednih vratah, u koliko bi se
njima imalo hoditi k željeznici.

Iznimke se mogu dopustiti, s privoljom glav-
noga ravnateljstva, samo onda, kad se rešetkom
i drugim opremlom dovoljno doskoči pogibelji, koje
se je bojati.

I onih gradjevinah treba se kaniiti, koje po-
trajuju nov prelaz preko željeznice i to razom nje.

Nadalje ustanovila je ista zem. oblast u ob-
ziru, kako se medjašnici željeznice vladati imaju
medje.

U okolišu željeznice nesmiju medjašnici ništa

graditi niti praviti, što bi obstanku željeznice ili
pristojstvu njezinu ili urednomu i sigurnomu upo-
trebljavanju iste pogibeljno moglo biti, ili što bi
moglo povoda dati požaru. Ako tko kani učiniti
promienu na zemljištu takove, kojimi bi se miestlo,
gdie se promienu učiniti namierava bliže primaklo
vlastništvu željeznice, zatim ako tko kani započeti
kakove gradjevine i to u okolišu, za koji je izre-
čeno, da je pogibelji požara izvješten, morat će
svagda zaiskati prije dozvolu od vlasti, kojoj je
poviereno glavno nadziranje nad radnjom, a tako
i od dotične vlasti političke.

Stvari, koje se lahko upaliti mogu, da se ne-
meću i neslažu pod prostim nebom u okolici, od-
kud željeznici pogibelj požara prieti može, a svag-
da neka se, kao što treba zatvaraju prostorine,
koje su istima same po sebi od požara sigurne,
ili su namijenjene, da se u njih spravljaaju stvari
lahko upaljive.

Poljske plodine, pripravljene da se uvezu neka
se što se više može udalje od željeznice; napo-
kon kad se sadi šuma i u obće drveće, treba
misлити, da se ukloni i mogućnost, da se željezni-
ca nezakrči, ako vietar polomi stabla.

Kerčiti šume, garmlje i šikarje, sieći ili
spušćati pojedina stabla, tierati marhu na pašu, sgēr-
tati i voziti šljunak, kopati zemlju i u obće činiti
štogod, po čem će se moći zemljište razrovati ili
predmeti kojekakvi na željeznicu padati, ili zemlja
se odtěrgavati, ili kamenje odvaljivati, zabranjeno
je na onih prostorih i miestih, koja zvana na to
vlast iz ovoga razloga naročito naznači.

Čeonici obćinah, organi sigurnosti i u obće
političke vlasti držane su bditi nad toćnim obdėr-
žavanjem gori navedenih propisah, osoblju željez-
nice kojemu je nadziranje naloženo, pružati u tom
obziru najuspješniju pomoć, prekėrsitelje prema o-
kolnostim stavljati pod zatvor, i predavat ih, da
se kazne, nadliežnomu sudu.

Ove se ustanove uslied prehvaljenoga odpisa
obćinstvu ravnanja radi u sliedstvu zaključka grad-
skoga zastupništva od 11. t. m. §. 6. da znanja
stavljaju.

Od poglavarstva kralj. i slob. glavnog grada
Zagreba dne 14. lipnja 1862.

Naćelnik.
F r i g a n.

Okružnica.

Uzdėržanje noćnog mira, odstranjenje svake
buke i krike po gradu kao i po mogućnosti po-
datak jamstva za sigurnost osobe i imetka jest
jedna od glavnijih zadaćah svake miestne oblasti.

Ciel ta postić će se tim lasnije a i uspješ-
nije, kad u kerćmah, gdje se vino ili rakija toći,
zatim u pivarah, gostionah, svratištih i kavanah
posebno vrieme opredieljeno bude, do kojeg sva-
komu prosto stoji, utakovih miestih zabavljati se,
a protivno kerćmarom, gostionikom i t. d. nad-
leži, da pod osobnu odgovornost svoju poslie
izminuća ustanovljene ure takova miesta za ob-
ćinstvo zatvore.

U tom smislu bieše jur češće razne naredbe
izdane, koje dosele opozvane nisu, te s toga
jašte uvijek u podpunoj valjenosti se nalaze.

Povodom time oglašuje se opetovno: da u
području ovog grada uslied viših propisah tako-
zvani redarstveni sat, kojim se dotična javna mie-
sta zatvoriti imaju, za kerćme i pivare svake
vėrsti sa 11om a za svratišta i kavane 12om u-
rom noći poćimlje, te da se samo iz osobitih uz-
rokah uz predbiežnu molbu i položenje pristojbe
od 1 stot. na korist ovogradskeg uboćkog zavoda
upitni redarstveni sat produljiti može.

Ujedno se opažuje, da polag obćojećeg jošće
propisa nije dozvoljeno nikakova javne plesove
kao i nikakove javne plesne zabave, kojeg mu
drago imena, kad takove istomi osmćom urom u
većer poćimlju ili kad bi i prije poćele ali prieko
osme ure na većer traju, — davale se takove za-
bave na javnom kojem miestu uz ulazninu ili i
bez nje ili pakć u privatnom stanu nu az ulaz-
ninu bez dozvole u tu svėrhu od miestne oblasti
dobivene, priredjivati.

Gradsko poglavarstvo, opaziv, da se najviše
s neoddržavnja prenavedenih propisah mir u noći
narušuje, obraća pozornost svih, kojih se to ti-
će, na spomenute propise, s tim dodakćom, da će
svaki onaj, koji se ustanovljenjah tih dėržao nebi,
polag previše carske naredbe od 20. travnja
1854 strogo kažnjen biti.

Podćinjenim organom javne sigurnosti po-
dieljen je ujedno nalog, da nad toćnim izvrše-
njem upitnih propisah bdiju i svakog prekėrsitelja
gradskomu satnićtvu prijave.

Od poglavarstva slob. kralj. i glav. grada
Zagreba dne 17. lipnja 1862.

Naćelnik
F r i g a n.

Neuredovni dio.

Z a g r e b, 16. lipnja.

U posljednje doba mnogo se govorilo o prizna-
nju *italijanske kraljevine* od strane Ruske i Pruske,
te se je tvėrdilo, da će rećene vlade na skoro
priznati Italiju; nu sada dobismo novih viestih iz
Berlina, koje javljaju, da je pruska vlada pri-
znanje Italije zabacila. Šćo se tiće vladanja ruske
vlade u tom pitanju piše „Nat. Ztg.“ ovako: Ba-
ron Budberg razgovarao se je s Thouvenelom o
hudoćoj politici Ruske. Glavni predmet razgovora
bijaše priznanje Italije a Thouvenel nastojao je
predasvim, da sazna, što o tom misli Budberg,
kojemu ima biti poviereno poslanictvo u Parizu.
Ruski diplomat oćitova tom prilikom, da nije ovo
priznanje baš povoljno njegovoj vladi, nu da bi
se moglo ipak ući sredstvo, što bi ja na to sklo-
nulo a ovo jedino sredstvo da u tome sastoji, da
se prilagodi francuzka ruskoj vladi u istoćnim po-
slovima.

Casopisu „Ung. N.“ pišu iz *Beća*, da mini-
starstvo sada o tome vieća, koje gledište bi imala
vlada zauzeti naprema zaključćima frankfurćske
skupštine.

Novine narodnoga saveza niemaćkoga netaje,
da je skupština samo zbog toga pozvala austrijske
Niemce, da se dokaže, da je posve nemoguće rie-
šiti niemaćko pitanje u spojenju s niemaćkim aus-
trijskim zemljama. Mnogi se glasovi podigoše proti
ovomu pozivu tvėrdeći, da to ništa druga naznaći,
nego odreći se načelah, po kojima se je naredni
niemaćki savez dosada vladao.

„Beel. Allg. Ztg.“ protestira većć unapred
proti svemu, što ova narodna skupština u Frank-
furtu namierava te kaže napćito, da se u Frank-
furtu nemože raditi o pruskoj politici.

„Neue Frankf. Ztg.“ piše o istoj stvari ovako:
Ako namierayaje austrijski Niemci sudionictvovati
većć kod ovoga predbiežnoga parlamenta, onda
moraju biti pripralni oćići odmah iz parlamenta u
progon ili pako moraju doći s dozvolom dėrža-
vnoga ministra. Šćo to dakle znaći, kad se kod
ovakovih okolnostih pozivlju austrijski Niemci, da
sudionictvuju kod viećanja o ustavu niemaćke dėr-
žave?

Sèrbija.

„Sèrbski Dnevnik“ dobio je dne 13. lipnja iz Beograda glas o novom sudaru medju Sèrbima i Turcima. To je bilo u Užicu, gdje su Sèrbi, sili izazivanja turskoga, udarili na grad. Ovo po svoj prilici neće za sada ni od kakve veće posliedice biti, ali dokazuje, kako je razdražen narod u Sèrbiji koje većitim zadirkivanjem i perkosom turskim, koje pak događajima u Hercegovini i Čornoj Gori. Pèrvi glas o kakvoj većoj nesreći sèrbskoj u Čornoj Gori mogao bi izazvati u Sèrbiji pokret, koji će se teško moći diplomatskim notama utaložiti. — Sviatli knez Mihajlo otišao je, kako nam javljaju iz Beograda, u unutrašnjost, „da utaložiti narod“ pak će posetiti i Užice.

Turska.

Sèrbobran primio je sljedeću bèrzojavnu viest:

Dubrovnik, 12. lipnja. (U 11 sati poslie podne.) Poslie petodnevne najkervavije bitke kod Kita, na putu nikšićkom ciela je turska vojska razrojena. Dèrviš-paša reterirao je u Bileć, izgubivši šest hiljada ljudi, 14 himbašah (oberstarah), sa Ferik i Sali-pašom. Cernogoracah i Hercegovacah ostalo je na bojištu koje mèrtvih koje ranjenih osam stotinah.

Iz Budve se istom listu od 6. lipnja javlja: da su ovih danah Turci pokušavali, da preko Zagarca sa 40—50 hiljada vojske u Nikšić prodru, ali su ih Cernogorci odbili, premda ih je tu mnogo izginulo.

— Položaj u Bosni postao je opet takav, da se je bojati, da će što prije tamo buknuć buna. Maogobroju emisarima tako je već pripravljena raja, da je u stanju na ugovoreni znak u svoj zemlji daci se listom. Za oružje i municiju skèrbijeno je, vele, već unapred; oružje i municija čuva se u tajnim samo najpouzdanijim ljudma poznatim miestima i razdieliti će se medju rajom do raslu oružja tek onda, kad bukne buna. Bosanski Hristijani, koji su ustanak u god. 1858. rukovodili, a izselili se kad je bio ugušen, povratili se pojedince u potaji i čini se, da su i sada upravo predstojećeg ustanka Hristijanah preuzeli. Raju su tako ovi kao i emisari uvierili, da su Sèrbijanci natoliko oboruzani, da će okolo sredine sèrpnja moći na Turke u Sèrbiji udariti a zatim u Bosnu prodrieti da oslobode svoju tamošnju braću. U tom slučaju odvažila se je čversto i bosanske raja da sve i sva učini da si pridruživši se Sèrbiji ili odbèrva slobodu ili da propadne.

Bašibozuci utekavši iz Hercegovine u svoj zavičaj razprostraniše za Turke tako žalostne glasove, da su se isti po Krajini uplašiti tako da već zaključili, da nepoštu više nijednoga momka u tursku vojsku, da zabace svaku zapoviest, koja bi im u tom obziru došla, a ako bi potrebno bilo, da se takovoj uzprotive i oboruzanom rukom. I uprav sada dodje, vele, zapoviest, da se imaju svi skupljeni Bašibozuci neodvlaćno krenuti na put u Hercegovinu i da se opet novi Bašibozuci imaju staviti i to u broju što je moguće većem, tako da samo jedan odrasli čovjek kod kuće ostane za rukovodjenje kućanstva i hranjenje obitelji. Tako to, kao i strah od predstojećega sukoba sa Sèrbijom, od ustanka vlastite raje, od loša ratovanja protiv Cernogoracah i ustašah u Hercegovini, gdje je Bosna već mnogo svoje odrasle momčadi izgubila, kao i neprestana tlačenja koja si osmanske oblasti još svojednak dopuštaju dovodeše urodjene Muhamedance do očajanja. Oni misle, da ih je providnost ostavila i da je blizu kraj turskoga gospodarstva u Bosni.

— Sultan je naumio zavesti novu vojsku tursku. To bi bili izbeki, koji su se niekad prije osvojenja Carigrada odlikovali a poslie ukinuti bili kao i janičari. Ovi novi soldati turski imaju odielo vrlo nalik na janičarsko. Turci odlikuju, što će opet dobiti staru vojsku. Nekoliko regimentih ovih izbekah sklopiše se.

Rusija.

— (Misljenja ruskih domoljbnih učenjakah o slobodi štampe. Konac.)

„Vladajuća lica neradaju se s opredieljenim ubiedjenjima, pa ni sama nestvaraju ubiedjenja; naprotiv svako jako ubiedjenje teži da savlada ljudskim umovima. U toj težnji sadèrže se svi uslovi čovječanskog razvika i napredovanja, ali

u toj istoj težnji krije se i uzrok, koji zadržava napredovanje. Da promotrimo historiju svakog „postojećeg reda stvari.“ Javlja se misao i niekolicina je prima, zatim postaje ona kod njih vatreno ubiedjenje, koje teži da se raširi, obara prepreke i naposljedku pretvara se u obću svijest, te tako preobražava postojeći red stvari. Ali dokle se ljudska misao ostvarava, ona nespava, već neprestano radja nove pojme, koji takodjer teže da se razprostrane po svijetu. Tu su upravo odpočinje borba. Predjašnje ubiedjenje, zadobivši pravo građanstva i zasliepljeno vlašću nad osvojenim ljudma, nemože da bude spokojno spram novih mislih i zato mu svakojakim sredstvima smeta, da nenapreduje. Nove misli ogorčavaju se takvom smetnjom i u toj borbi dobivaju novu snagu. Borba se vodi na život i smèrt. Ta borba od neiskazane je koristi za ljudstvo, jer nema ubiedjenja, u kom nebi bilo ni iskricke istine, niti s druge strane opet ima ubiedjenja u kom nebi nimala bilo zablude. Iz borbe dvaju ubiedjenjah često se radjaju nove istine, a još češće laž i nasilje. To biva zbog toga što se borba nesvèršava u bezvazdušnom miestu: u toj borbi oružje je rieč, a borci su ljudi, koji osim rieči imaju ruke, koje su kadre ne samo da se brane, nego i da napadaju, i ne samo da pišu, nego i da zaklope drugome usta. Da je to tako, sviedoče historije evropskih zakonah o štampi, kao i sama naša historija. Javnu laž, nasilje, podlo izsmehavanje itd. sve su to upotrebljavali nieki ljudi samo da zaklope usta drugim ljudima. Zasliepljeni partajskom strašću nieki ljudi nevide, da oni još većma pomažu da se rasprostire laž, da sva korist, koju bi morala donieti slobodna rieč, propada kad nad njom stražari lažno postopanje i nasilje. To mi kažemo za dobromislene ljude sa oduševljenim ubiedjenjem; a tko nezna kako se uz njih provlače i mnogi izdajnici, ulizice, podle udvorice i utvore, kojima je sav posao da svagda se klanjaju izhodoćoj zvijezdi? I takvi podleci postaju baš najžešći gonitelji svakoga, koji se o njima posumnja. Oni postaju špijoni i dželati. Oni neizostavljaju nijedno sredstvo, samo da dobiju mekano miesto. Ali kako opaze da duva drugi vietar, oni prelaze u drugi logor i čestoko napadaju na bivši svoj idol. Jadni fanatici ostaju vierni svome vodji, i gotovi su poginuti i za najgadniju stvar, koju njihove vodje proturaju u ime „obće polze.“ Takav je fanatizam; ali je najžasnije kad on prelazi u zapovied: „Tko god nije s nama — toga moramo uništiti, kao neprijatelja ljudskog. Mi smo dužni to činiti zato, što onaj, koji nije sa nas — može smetati našem „velevažnom poslu.“ Ljudi, koji čistoserdaćno proglašuju ta načela, kao nieku dužnost, misle, da su oni ismislili niešto novo, nečuvano — veliko. To je načelo bila lozinka i „družtva jezuitskog.“ Svi fanatici i samozivci, koji nepoštnju tudja ubiedjenja, od početka svijeta pa do sada dèrže se jednog istog načina.“

„Teško je živjeti u društvu, gdje čovjek mora govoriti o takvim stvarima. Pitanje je o cenzuri staro i mi o njemu moramo govoriti. Što znamo učiniti? Svuda ima mnogo istinah, ali se one nisu ostvarile. Zašto? Zato, što nemamo samoobuzdavanja. Pogledajte na historiju ograničenja slobodnog govora. Šta može biti jasnije i svietlije od kèrščanske misli, koja propovieda slobodu duha, ljubav i stèrpjenje? A medjutim inkvizicija, spalista, anateme — sve je to rad fanatikah, koji su težili, da služe Kèrstu! Historija nas uči, da bezuslovna vlada ma koje partaje ili misli vodi nasilju. Ljudi su prepatili vladu svakojakih načelah i strankah, al slobode nisu dobili. Za utvèrdjenje istinske slobode, misli i slobodnog govora i razgovora, nema drugog načina, osim onoga, koji je izradila historija prosviećenih narodah. Taj način je u tome, da svakomu bude rieč slobodna. Tek je tako moguće, uzajmno pomirenje dvih potrebah čovječjeg duha: potrebe govora i slušanja; tek pored zakona, po kom bi se kaznovalo svako narušenje slobodne javne rieči, može se doći do obćeg spasenja.“

„Naša vlada, ne samo što se neplaši od slobode govora, već ona i teži za tim; i samo time može ona zadobiti pravu snagu. U današnje vrijeme lakše je upravljati slobodnim ljudma, nego robovima.“ —

Odbor učenih ljudi predložio je vladi, da se i za štampu ustanovi porota; no da tu porotu mogu sastavljati samo oni ljudi, koji su odgojeni u sveučilištu.

Bèrzojavne i najnovije viesti.

„Botschafter“ od 18. piše: „Polag jedne večeras na jednu ovdiešnju (bečku) tèrgovačku kuću iz Zemuna prispijevše bèrzojavne privlatne viesti uzeli su Sèrbi beogradsku tvèrdjavu u 4 sata poslie podne.“

Zemun, 17. lipnja, 10 sati u jutro. *Beograd se s tvèrdjave bombarduje.* (Wand.)

Zemun, 17. lipnja. Bombardovanje tvèrdjave na Beograd počelo je u 9 sati pred podne. Grad gori na više miestah. Garašinin posvao je u grad seljake.

Zemun, 18. lipnja. Bombardovanje Beograda obustavljeno je jučer u podne u 1 sat. Učinjena šteta neznatna je. Izloženi kvartiri opušteni su. Austrijanski podložnici prevezeni su u Zemun. Knez i kneginja vratili se.

Beograd, 18. lipnja. Kod posljednjih događajah poginulo u svèma 13 Sèrbah, i 2 Turčina. Očekuje se pomoć iz blišnjih selah. Turska vojska povukla se je u tvèrdjavu; tamo vlada pobuna protiv paše, jerbo se njegove čete žele tući a on toga nedopušta.

Pariz, 17. lipnja. U jučerašnjoj siednici zakonotvornoga tiela predložen je jedan dodatni članak k proračunu, koji otvara ministarstvima rata i pomorstva veresiju od 15 milijunah sa amerièkanskju ekspediciju.

London, 17. lipnja. U jučerašnjoj siednici gornje kuće odgovorio je Dragutin Russell na interpelaciju Normanbyevu: *da je Garibaldi ustrojio prevratnu ekspediciju u Mletke;* ovo gibanje obustavljeno je. Lord Brougham kori vladu i početnike ovoga gibanja.

New-York, 9. lipnja. U pomorskoj bitki pod Memfisom potpunoma je razorena flota posebničkoga saveza. Savezna vojska posielala je Memfis.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 18. lipnja 1862.

Papiri.

	Svèršetni tečaj u austr. vred.
5% Kovovnice	70 80
5% Narodnoga zajma	88.—
Narodne banke	832.—
Vierovnoga zavoda	219.10

Mienice.

Srebro	127.—
London	127 80
Carški cekini	6.14

Meteorologièka opažanja

na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 18. i 19. lipnja 1862.

Ura	Barometar va vlaža u par. dèrt	Barometar va vlaža redn. na 0	Temperatura po R.	Nebliha	Smior i ja- kost vjetra	Atmo- sferična elektrina (dèrt, negativ ili pozitiv)	Opazka
7. pr. pd. 329.58	328.48	12.2	10	0		1.10	tihi dèrt
2. pd. 328.76	327.59	13.4	10	Sl.			
9. u več. 327.99	326.98	12.2	10	Jz.			
7. pr. pd. 327.45	326.37	13.2	10	0			
2. pd. 328.87	327.62	12.8	10	Jz.		1.44	
9. u več. 329.67	328.62	11.4	10	0			

Danas u 7 sati temperatura R. +13.4.

Opazka. Kod naoblake znači 0 sasvim vedre a 10 sasvim oblačno; brojevima ležećim izmedju 0 i 10 razumije se veća ili manja množina oblakah, razdieliv cielo nebo iznad obzorja na 10 jednakih dielah.

U 6. stupcu znače volika pismena smior vjetrovah (Jz = južno-južno-zapadni), a brojevi jakost vjetra, isto, 0 sasvim tiho a 10 bura, a medju ovim ležeći brojevi naznačuju različnu jakost vjetra.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 7048—1401. (423)

Natiečaj.

Početkom buduće školske godine 1863. imaju se podieliti dvie od onih štipendijah, što ne su uslied previše dozvole svaka sa godišnjih 315 st uz naknadu petinah troškovah opredieljene za redjone Hèrvate i Slavonice, koji na sveučilište stupaju i nauku liečničtva podati se namieravaju. Užitat rečenih štipendijah, koje za kandidate liečničkog doktorata 6 godinah a za one, koji se za operatore izobraziti namieravaju, 8 godinah. — Učilište, koje dotični štipendisti polaziti imaju, opredieljuje visoka dvorska oblast.

Molbenica za iste štipendije imaju se upraviti na visoku kr. dvorsku kancelariju i moraju biti podkèrpljene sa kèrstnim listom, onda od strane onih, koji su

liečništva jošte nepolaze, sa dokazom vèrhu podpuno svèršenih za polazanje dotičnog fakulteta propisanih pripravnih naukah, naročito sa svjedočkom vèrhu dobrim uspihom položitog izpita zričnosti, a od strane onih, koji nauke liečništva već polaze, sa svjedočkom vèrhu dosadašnjeg polazka liečničkih naukah i njihovog napredka u tim naukih, od strane pako sv h moliteljah ima se pridoneti dokaz, da su viešti hrvatsko-slavonskom jeziku kao i onomu jeziku, u kojem se nauci medicine predavaju, onda svjedočba o nedostatku vlastitog imučtva, i napokon vlastoručno pisano očitovanje, da su pripravljeni po svèršenom nauku i polučanju liečničkog doktorata svoju umjetnost kroz 10 godinah u obsegu domovine svoje izvršivati. — Takovim načinom podkripljene molbenice imaju se najdulje do 1. kolovoza t. g. ovom kr. vieću prieko ravnateljstva onog učilišta podnieti, na kojem se molitelj nalazi.

Od kr. dalm.-hrv.-sl. namiestničkog vieća.
U Zagrebu dne 8. lipnja 1862.

Br. 14.366. (361)

3-2

Oglas.

Iz zaklade Mihalja Muschitzsa ima se podieliti jedan štipendij od godišnja 52 fr. 50 novč. a. vr. mladou rodnom iz Hrvatske, koj o tom nastoji, da kakov sa- nat u Beču izuč.

Na polučenje ovog štipendija imaju pravo rođaci zakladateljevi (koj se rodi u Hrvatskoj i umrije god. 1764. kao svećenik u Beču), te u njihovom pomanjkanju imi natičatelji prezimenom Musich ili Muschitz, zatim drugi natičatelji hrvatskog roda.

Dotičnim molbenicam priključiti valja kèrstni list, svjedočbe o ciepljenju boginjah, o siromaštvu i o dobrom čudorednom ponašanju, zatim svjedočbu majstora o stopljenju u nauku, potvrđjenu po predstojaiku odnosne abèrtničke zadruge, te u koliko se traži štipendij u ime srodstva, dokaz o srodstvu.

Tako ustrojene molbenice imaju se do konca sèrp- nja 1862 predložiti doljno-austrijskom namiestništvu u Beču.

Od kr. dalm.-hrv.-slav. namiestničkog vieća.
U Zagrebu dne 17. svibnja 1862.

6749—1358. (393)

3-2

Natiečaj.

Početkom školske godine 1867. podieliti će se četiri štipendije, svaka po 42 stotinjaka, za učiteljske pripravnike na djakovačkom obrazovalištu.

Natiečaj za rečene štipendije razpisuje se ovim do 15. kolovoza 1862.

Natiečatelji imati će svoje svjedočkom siromaštva podkripljene na ovo kralj. vieće upravljene molbenice duhovnom stolu u Djakovu predati i podkripliti je dokazom, da su ili dolnju realnu ili pako četiri razreda gimnazijalna dobrim uspihom dovršili i pribavili si predbično znanje u glasbi, osobito u pjevanju i orguljanju. U slučaju, ako molitelj koje učiteljsko obrazovalište već polazi, ima svjedočbu vèrhu napredka u ovih naukih pridoneti. Izim toga imaju molitelji svojim molbenicama priviti kèrstni list, u dokaz, da su 16. godinah navèršili, nu da 18. još nisu prekoračili, onda liečničku svjedočbu o povoljnom zdravlju, i naročito o tom, da su prosti od svake tielesne mahne, u kojoj bi za učiteljstvo nesposobni bili, napokon vlastoručno sa- stavljeno i podpisano očitovanje, da će nakon dovrše- noga tiečaja barem 10 godinah u Hrvatskoj ili Slavo- niji učiteljovati, te da su u protivnom slučaju pripravljeni dobivenu štipendiju samostalno zakladi natrag vratiti.

Od kr. namiestničkog vieća kraljevinah Dalmacije, Hrvatske i Slavonije u Zagrebu dne 22. svibnja 1862.

3434. számhoz. (416)

3-3

Pályázati Hirdetmény.

A királyi magyar tudományegyetemnél meg- állt bölcsészettani tanszékre, mellyel ha arra rendes tanár nevezetnének 1365 o. é. fnyi rendszeresített évi fizetés, és előléptetési igény a magasabb évi 1680 és illetéleg 1995 fnyi fokozatokba, ha pedig rendkívüli ta- nár nevezetnének, évi 945ftal 1260 frtig terjedő fizetés van egybekötve, a nagyméltóságú magyar királyi Hely- tartótanácsnak f. é. Majus 14én 3434 sz. a. kelt intéz- ménye nyomán pályázat hirdetetik.

A pályázók koruk, hazájuk, állapotuk, végzett ta- nulmányaik, akadémiai fokozatok, nyelvismereteik, s ma- gyar nyelveni előadás képességük, netalán iradalmi munkálataik, vagy csödvizsgálataik és eddigi alkalmaz- tatásuk igazolására vonatkozó adatok és okmányokkal ellátott folyamódásaiikat közvetlenül az egyetemi bölcsé- szettani dekánságnál az 1862. évi Julius 8ig mint zár- határ napig benyújtani tartoznak.

Budán a magy. kir. Helytartótanácsától 1862 Ma- jus 25én.

Na br. 14. (290)

3-3

Izrok.

Od strane kr. žup. sudb. stola riečkoga kao grun- tovné oblasti do znanja se stavlja: da je Matija Muhvić iz Gerova po njegovom odvjetniku g. Faustinu Suppe-u u Rieci proti Antunu Soiču iz Krasice gornje tužba radi opravdanja predbičjezbe za uknjižbu založnog prava vèrhu glavnice od 63 fr. a. v. i kamatima 6% iz obveznice od 20. siječnja 1856 na nepokretnosti u gruntovničkom zapisniku br. 37. občine Krasice na ime Soića Antuna iz Krasice uvečene kod ovoga suda predao, vèrhu koje se je pod prietnjom posljedice naznačene u §. 40. grad. post. za preslušanje stranakah ročište na dan 28. lipnja 1862 u 9 sati u jutro odredilo, i za zastupanje Antuna Soića, goga sadašnje boravište poznato nije, ovdašnjeg odvjetnik g. Gotthardi kao curator ad actum naimeno- van, kojega ovi o shodnomu razpravljanju ove parnice

probitačno uputiti, ili ovom sudu drugoga zastupnika naznačiti ima, u protivnomu bo slučaju posljedice pro- pusta svega toga sam sebi pripisati bi imao.

U Rieci dne 7. travnja 1862.

Kr. žup. sudb. stol kao gruntovna oblast.

Predsjednik. Ravnatelj.

Br. 1180. M. (390)

3-3

Izrok.

Kralj. sudbeni stol županije zagrebačke stavlja do znanja g. Franji Ressenmanu, trgovcu, nepoznatog obita- lišta, da je proti njemu od strane M. Majera i druga, trgovacah zagrebačkih, tužba na plaž mienbenog duga od 100 fr. a. v. s. p. de pr. 31. svibnja 1862, br. 1180, kod ovog suda podnešena, da je u riešenju iste platežni nalog izdan, i njemu skèrbnikom ad actum postavljen ovostrani odvjetnik g. Gavro Jakopović.

Pozivlje se dakle g. Franjo Ressenman, da rečeno- mu skèrbniku dovoljnu uputbu glede pomenute tražbine podieli, ili si drugog zastupnika imenuje, buduć da će si u protivnom slučaju nepovoljne posljedice sam sebi pripisati imati.

U Zagrebu dne 31. svibnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 2381. (358)

3-3

Oglas dražbe.

Od kr. županijskog sudbenog stola varaždinskog daje se na znanje: da je c. kr. zemaljski sud u Gradcu kao razpravna molba ostavštine. iz pokojnog Ljudevita Perka, na molbu nasljednikah pokojnikovih, dozvolio javnu prodaju imanja sv. Ilija, zatim poljodielskog oru- dja, marhe i sviuh na ovom dobru nalazećih se po- kretninah.

Prodavat će se dakle plem. imanje sv. Ilija, koje je u gruntovnom zapisniku br. 1. občine sv. Ilija, br. 10. občine Beretinec, br. 64. občine Baletinec i br. 92. občine Benkovec upisano i za sad bez svakog tereta, koje je od grada Varaždina 1 sat, od varaždinskih to- plicah 1 sat, od željezničkog pako kolodvora čakovačkog 2 sata udaljeno, leži pri varaždinsko-zagrebačkoj gla- vnoj cesti, imade dosta prostran grad na 1 kat, i za- dosta gospodarstvenih stanjah, ima vincerlije i veliku ra- kije pecariju sa makinom, pecariju cigle i 2 kèrčme, broji

vrtovah, dvorištah	8 ralih	248	□ hv.
oranicah	109	„	1406
livadah	54	„	685
pašnjakah	1	„	1144
šumeh i šikarja	150	„	123
vinogradah	16	„	1074

ukupno 340 ralih 1490 □ hv.

Imade pravo lova, pravo dèrvarenja iz šume „že- ljeznica“ zvane, imade gornicu u občinama sv. Ilije, Beretinec i Benkovec i u novac obračeno pobiranje daće za urbarsku dèrvariju.

Za prodaju javnu toga imanja ustanovljuje se sa- mo jedan rok i to za dan 30. lipnja t. g. u 10 sati u jutro u uredovnom stanu ovog suda u Varaždinu.

Za prodaju pako celog fundus instructus t. j. prieko 40 komadah rogata marve, kolah volovskih i konjskih, svinjah, žitka, vina, do 180 hvatih dèrvah, sudja, ciglah, pokućtva i ostalih zaostavštinskih pokre- tnostih ustanovljuje se rok za dan 1. sèrpnja i sliedeće dane istog mieseca i godine u 9 sati u jutro u sv. Iliju na licu mesta.

Imanje sv. Ilija izviknut će se sa sudbeno usta- novljenom procienbenom svotom od 48,205 fr. 58 novč. a. v. i neće se izpod ove ciene prodavati.

Vadium od 5000 fr. a. v. imati će svaki dražbo- nik prije dražbe položiti, ostali dražbeni uvjeti, kao i procienbeni zapisnici i gruntovni izvadak može se svaki dan o uredovnim urama kod ovog suda ugledati.

U Varaždinu, 14. svibnja 1862.

Novak.

Čukac.

Nr. 4573. (402)

3-3

Concorso

pel rimpiazzamento del posto di guardiano d'Ispe- zione presso l' I. R. Espositura portuale Sanitaria in Olivetto di solta nel Litorale dalmato col soldo di annui fiorini duecento venti e l'indennità di montura di annui fiorini 25,,20.

Le documentate suppliche sono da presentarsi al Governo Centrale Marittimo entro tutto il p. v. Giugno, comprovando in principalità il servizio in qualità di guardiano eventuale di sanità e la conoscenza della lin- gua italiana.

Veranno preferibilmente presi in considerazione guardiani d'Ispezione disponibili.

Dall' I. R. Governo Centrale Marittimo.

Trieste 24 Maggio 1862.

Br. 1231. m. (421)

3-3

Izrok.

Od kr. sudb. stola županije zagrebačke objavlja se ovime Ivanu Saileru nepoznata prebivališta, da je Ne- pomuk Reichherzer iz Karlovca po odv. Križaniću iz Zagreba proti njemu podneo dne 5. lipnja 1862, br. 1231., mienbenu tužbu radi duga od 300 fr. a. v. c. s. c. i da je uslied iste pod današnjim danom izdan platežni nalog.

O čem se Ivan Sailer ubaviešćuje u svèrhu onu. da ili u vrieme sam podnese svoje prigovore, ili da na- znači drugog zastupnika, jer inače bude razpravljena sa odv. Silvinom Medunićem u Karlovcu, u tom parbenom

predmetu na pogihelj i trošak tuženikov za istog radi nepoznatog obitavališta postavljenim skèrbnikom.

Kr. sudb. stol županije zagrebačke.

U Zagrebu dne 7. lipnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

Nr. 961. civ. (373)

3-2

Editto.

Il giud. civico dist. di Fiume notifica all' assente e d'ignota dimora Giuseppe Spadon, costruttore navale, ultimamente qui domiciliato essere stato presentato contro di lui da Ursola vedova Glasar, e dai residui coe- redi del fu Vincenzo Glasar da Martinschizza qual ces- sionario d' Antonio Spadon e sabato L. Mandolfo, a mezzo dell' avvocato Suppe un libello in punto di pagamento di f. 470,,61 v. a. c. s. c. a titolo d'interessi arretrati sopra il capitale di f. 3137,,40 v. a. intavolato in que- sti pubblici libri a peso della casa in questa città al Nr. 459 ed essersi chiesti gli opportuni provvedimenti di regioni.

Si notifica inoltre allo stesso convenuto essere stato fissato verbale contraddittorio al di 29 agosto a. c. ore 10 a. m. ed essere stato nominato a pericolo e spese di lui l' avvocato Federico cav. de Thiorry affinché nella qualità di curatore lo rappresenti in giudizio nella detta vertenza, la quale verrà trattata e decisa con tal mezzo a termini di ragione e secondo il vigente Regolamento del processo civile.

Il che tutto si rende noto ad esso assente e d' ignota dimora col presente editto, che avrà forza di le- gale citazione ed intimazione, affinché possa, volendo, comparire personalmente, o munire il nominato curatore dei mezzi di prova e documenti dei quali credesse far uso a propria difesa, ovvero eleggersi e notificare a questo giudizio un altro procuratore, e fare tutto ciò che stimasse di opportuno nelle vie regolari e di giu- stizia.

Dal giud. civico distrettuale.

Fiume li 17 Maggio 1862.

Nr. 608. (344)

3-2

Editto.

Da parte di questa R. Tavola Giudiziaria di Comi- tato, si rende pubblicamente noto, che ad istanza della tutela delle min. Riccardina ed Ernestina Varoni, rap- presentata dall' avco. L. Dall'Asta, contro Giovanni Batt. Cosulich di Sussak, in punto pagamento di fr. 25 000 M. C. ed accessori, è stato accordato il duplice esecu- tivo incanto della Casa sita in Sussak, marcata col Nr. 23 sub A. + n. o. 1 ed annessivi fabbricati, cortili, prato etc. il tutto riportato sotto la cifra di localizzazione Nr. 74 del protocollo tav. Nr. 41 della Comune di Sussak, valutata in fr. 61.442 v. a. di ragione dell' esecutato Giovanni Batt. Cosulich, e che per l'effetto furono sta- bilite le giornate 30 Agosto e 6 Dicembre p. v. dalle ore 9—12 m. presso questo Giudizio.

In pari tempo si fa noto, che al primo incanto non saranno accettate offerte inferiori al prezzo di stima, mentre al secondo seguirà la delibera anche sotto a tal prezzo.

Il compratore depositarà entro tre mesi dall' inti- mazione del decreto che darà esito al protocollo di ri- parto, soltanto quella porzione del prezzo di delibera che basta a coprire la pretesa delle esecutanti; gli ul- teriori debiti ipotecati dovrà assumere fino alla concor- renza del prezzo d'acquisto giusto l' assegno del giudice.

Vengono poi diffidati i creditori ipotecari ad insi- nuare le loro pretese fino alla vendita della realtà, coll' avvertenza, che in caso contrario dovranno imputare a se stessi se la distribuzione del prezzo venisse fatto senza il loro concorso. I creditori aventi domicilio fuori del luogo di questo Giudizio, si remettono al disposto dal §. 510 R. p. c.

Le condizioni d'asta, il protocollo d'estimo e l' estratto tavolare dei pesi, restano ostensibili alle parti nella cancelleria di questo Ufficio Tavolare di Comitato.

Reg. Tavola giudiziaria di Comitato
qual senato Tavolare.

Fiume li 14 Aprile 1862.

Br. 1240-gr. 1862. (413)

3-3

Oglas.

Kr. žup. sudbeni stol u Osieku daje ovim na zna- nje: Da je na molbu suprugah Josipa i Sofije Marencel, kroz g. odvjetnika Solaricku u Virovitici, radi dužnih 210 fr. a. v. s. p. dozvolio ovèršnu dražbenu prodaju nepokretnosti Vinka Predrieveca u Verovici, što no je na 1010 fr. a. v. sudbeno procienjena, i u gruntovnici ob- čine virovitičke pod br. 24. upisana, te da su u tu svèrhu dva roka opredieljena, prvi na 7. sèrpnja 1862 a drugi na 7. kolovoza 1862, svaki put u 10 sati prije podne u mestu Virovitici.

Pozivlje se ind. svikolici, koji bi otu nepokretninu kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta ne- pokretnina, ako li se kod prve dražbe ni za više, a ni za procienbenu cienu neprodade, kod druge dražbe i izpod procienne najboljemu nudiocu izručiti, zatim da je kupac dužan uknjiženo na nje dogove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti; i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, procienbeni na- pianik i gruntovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlje i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose ubaviešćeni, ipak misle, da su u- pisom u javne knjige na gori navedenu nepokret- ninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisat morati, ako li se dioba kupovnine bez njih pred- uzme i njih, ako li se na taj način kupovina izčèrpi, ništa nezapadne.

U Osieku, 24. svibnja 1862.

Br. 847. (411)

3-2

Izrok.

Od strane kralj. županijskog sudb. stola riččkoga kao grantovne oblasti do znanja se stavlja: da je gosp. Župnik Vinko Stiglić u zastupanju župne crkve u Plešću proti Kovaču Matu iz Plešća molbu za hip. prenos uknjižene tražbine u iznosu od 30 fr. k. n. s kamatama sve na nepokretnosti u gruntovničkom napisniku br. 118 obćine Plešća na ime Kovača Mata unešene kod ovoga suda predao, vjerhu koje se je u smislu §. 36. naredbe ministarstva pravosudja od 15. prosinca 1855 br. 222 d. z. l. za preslušanje stranakah ročište na dan 26. sèrpnja 1862 o 9 sati prije podne odredilo, i za zastupanje odsutnog Klepca Mata ovdašnjji odvjetnik g. F. Suppe kao odvjetor ad actum naimenovan, kojega ovaj o shodnomu razpravljanju ove parnice probitačno uputiti, ili ovom sudu drugoga zastupnika naznačiti ima, u protivnom slučaju posljedice propusta svega toga sam sebi pripisati bi imao.

U Rieči dne 19. svibnja 1862.

Kr. žup. sudb. stol kao grantovna oblast.

Br. 1428. porez. (405)

3-2

Oglas.

P. n. gospoda kuće vlasnici, dotično istih punomoćnici pozivlju se s oim, da priznanice najnovnoga dohotka za odmierenje poreza za upravljajuću godinu 1862. ili kod c. kr. poreznog nreda kuće br. 2. u gospodskoj ulici gornjeg grada Zagreba ili kod ovog c. kr. finacijalnog okružnog ravnateljstva kuće br. 884. u Nikeličevoj ulici donjeg grada najkasnije do konca mjeseca sèrpnja t. g. tim sigurnije predadu, dočim bi se u protivnom slučaju polag §. 52. izvršiteljnog propisa od 14. travnja 1861 postupati moralo.

C. kr. finacijalno okružno ravnateljstvo.

U Zagrebu dne 4. lipnja 1862.

Br. 3178. Gr. (379)

3-2

Izrok.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke donosi do javnog znanja, da je gja. Josefina Gröblich, posebnica u Hernalsu, predala proti g. Ivanu Lechneru, vlasniku dobarah Gerne i Dolnje Bistre, tužbu dne 23. travnja t. g. pod br. 2709. za izplatu zajamnog duga od 6000 fr. a. v. s. p. i opravdanje stečene predbilježbe, i da je uslied toga za ustmenu razpravu pred sudom ovim opredjeljeno ročište na dan 24. sèrpnja t. g. u 9 sati prije podne.

Budući da tužiteljica tvrdi, da joj nije poznato obitavaliste obtuženikovo a sudu ovom nije poznato protivno, to mu je na pogibelj i trošak njegov skèrbnikom postavljen g. odvjetnik Nikola Krestić, i zato se pozivlje tuženik g. Ivan Lechner, da imade ili dobro uputiti naredjenog si zastupnika, kako da mu se parnica k svèrsi shodno razpravi, ili suda imenovati drugoga zagovornika, jer će si u protivnom slučaju posljedice samom sebi pripisati, što je sve to zanemario.

U Zagrebu, 21. svibnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 1223. (364)

3-2

Oglas.

Kr. županijski sudbeni stol varaždinski daje ovim na znanje: Da je na molbu g. odvjetnika Vladislava Vezica kao skèrbnika ml. Gjura Višnića, radi dužnih 157 fr. 50 novč. a. v. s. p., dozvolio ovršnu dražbenu prodaju nepokretnosti ml. Gjura, Stipana i Franjice Mikac, zatim Marije udove Mikac i Tereze udove Višnića, bivše udove Mikac, što ne su na 550 fr. 55 novč. a. vr. sudbeno procijenjene, i u gruntovnici obćine Varaždina pod br. 656. upisane, te da su u tu svèrhu dva roka opredjeljena, prvi na 22. sèrpnja a drugi na 25. kolovoza 1862, svaki put u 9 sati prije podne kod ovoga suda.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina, ako li se kod prve dražbe ni za više a ni za procijenjenu cijenu ne prodade, kod druge dražbe i izpod procjene najboljemu nudocu izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovna dovoljna biti, po naputku suda na se primiti, i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, procijembeni napisnik i gruntovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviješteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu suda prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati morati, ako li se dioba kupovnine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovna izčèrpi, ništa nezapadne.

U Varaždinu dne 17. svibnja 1862.

Novak.

Čukac.

Br. 3925. Gr. (425)

3-2

Izrok.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke ovime donosi do javnoga znanja na molbu gospojah Katarine Gvozdanović i Julijane Stanisavljević, rođenih Kostić, da je zadužnica dne 6. rujna 1820 po Ferdi Gojmeru na korist Ane Krizmanić vèrhu 300 fr. konv. nov. izdata i na pokojnog oca moliteljicah Atanasiju Kostića ustupom prenešena izgubila se i da se povodom tim uvodi postupak usmèrbeni, uslied toga se slučajni posjednik iste pozivlje, da posle svoj uz rok od godine dana prijaviti tim sigurnije sudu ovom, jer će se inače pro-

glasiti, da je zadužnica upitna ništetna, a pravna njena snaga suprot izdatniku da je utèrputa.

U Zagrebu dne 7. lipnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 93-gr. (351)

3-2

Izrok.

Za pozivanje sudu nepoznatih nasljednikah.

Poglavarstvo sl. i kr. grada Varaždina kao sud stavlja ovime do obćeg znanja, da je Andrija Dugački, težak, dne 29. listopada 1861 u Varaždinu bez operuke preminuo, i dočim bi sudu nepoznato, da li i koje usobe pravo na njegovu ostavštinu imaju, to se svi oni, koji kakovo pravo na njegovu ostavštinu imaju, pozivlju, da svoje pravo nasljedno u roku od godine dana od dole stavljenog dana prijave i sudu ovome uz izkazanje svog prava nasljedstva nasljedno očitovanje podnesu, usuprot bude se ostavština, za koja se medjuo odvjetnik gosp. Ferdo Mekovec skèrbnikom imenuje, sa prijavljenim nasljednicima razpravi i dovršiti, neprijavljeni pako die ostavštine, ako se nitko za nasljednika neprijavi, pripasti će državi.

Gradsko poglavarstvo kao sud u Varaždinu, dne 21. veljače 1862.

3445 szám. (427)

3-2

Pályázati hirdetemény.

A kir. magyar tudományok egyetemén az ásványtani tanszéke, melyet, ha arra reudes tanár nevezetnék ki, 1863. é. s. t. rendszerezett évi fizetés és a magassabb fizetési fokozatjai előléptetés, ha pedig renukivált tanár alkalmazzatnék, felsőbb helyen 94000 1260 6. é. forintig kiszabandó évi díj van összekötve, megüresülésén, ezen tanszék betöltésére ezennel csönd hirdetik, s elnyerése végett pályázat nyilatlik.

A pályázni kívánók felszólításnak, hogy tudomány és tanítói képességet kellőleg bizonyító okmányokkal és életleírás vázlatlall ellátott kérvényeket a lentebb nevezett egyetem bölcsészeti karához a folyó 1862. évi Julius 20-ig benyújtani el ne mulasszák.

A m. kir. helytartótanácsról.

Br. 3634—1862. (429)

2-2

Oglas.

Po glasu dopisa c. kr. popuniteljnog zapovjedništva od 7. t. m. br. 1912., izpraznjeno je jedno zakladno mjesto sa užikom od 105 fr. a. v. il. zaklade Franje Josipa Falka namijenjeno osobito siromašnim udovam, kojih je suprug u c. kr. vojsci u častu manjoj od častnika služio, te je u ratu godine 1848. i 1849. pred neprijateljem poginuo.

Za ovo se mjesto ovime razpisuje natječaj time, da za to mjesto molbe najkasnije do 20. t. m. amo podneti valja.

Ove molbe, koje na c. kr. zemaljsko vojno zapovjedništvo glasiiti moraju, imaju biti obrazložene sljedećim izpravama:

- 1) kèrstnim listom supruga dotično oca;
- 2) izpravom, s koje se razabrati može, gdje je pokojnik i u kakovoj časti služio, zatim kako dugo, da li si je kakove zasluge steklo, konačno u kojem je ratu i u kojoj bitki umro;
- 3) kèrstnim listom udove dotično sirote;
- 4) svjedočkom poglavarstva, da li je radnji sposobna ili ne;
- 5) svjedočkom, da li uživa kakvu erarijalnu zakladu ili imade ini dohodak, i
- 6) kod udovah, koliko ima diece u svojoj obskrbi.

Od poglavarstva sl. kr. glavnog grada

Zagreba, dne 14. lipnja 1862.

Načelnik
F r i g a n.

Nr. 1561. Civ. (431)

3-2

Editto.

La regia Tavola giud. di Comitato in Fiume rende pubblicamente noto, d'aver ad istanza di Giov. Malvich, accordato con odierno decreto pari No. il duplice esecutivo incanto della porzione di casa sita in questa Città al No. 441/433 in contrada dei Remaj, consistente in una camera ed un quarto di cucina nel primo piano, di ragione dell' esecutato Domenico Malvich, valutata giudizialmente f. 481:71½ v. a., e di aver stabilito le giornate dei 26 Giugno e 31 Lulio a. c. dalle ore 9 alle 12 merid. per l' incanto da tenersi nell' aula di questa reg. Tavola coll' avvertenza, che al secondo incanto la delibera seguirà anche sotto il prezzo di stima, e che il deklaratorio darebbe secondo l' assegno del giudice assumeresi i pesi innerenti in quanto non eccedono l' importo deliberato.

Si diffidano inoltre tutti quelli che credessero aver acquistato un diritto ipotecario sulla restità suddetta, d'insinuare tale loro diritto fino alla sua vendita, poichè altrimenti avrebbero da ascrivere a se stessi se la distribuzione del prezzo venisse fatta senza il loro intervento, e ne venissero esclusi dalla distribuzione.

Le ulteriori condizioni d' asta e la stia a si renderanno ostensibili a ricerca presso la locale speditura nelle solite ore d' ufficio.

Fiume li 25 Aprile 1862.

Nr. 2352. Civ. (434)

3-2

Editto.

In forza del potere conferito da Sua Maestà Apostolica, la regia Tavola giud. di Comitato qual semato commerciale-marittimo in Fiume, in esito ad istanza della ditta fratelli Vincenz e Comp. de pres. 7 corr. Nr. 2352,

per soppressione dell' agimenti, rende pubblicamente noto, essere avviata la perpretazione di componimento amichevole sopra l' intero patrimonio, spettante ad essa ditta, nei sensi delle ministeriali ordinanze 18 Maggio e 15 Giugno 1859 Nr. 50 e 108 del Boll. Leg. Imp., e d' aver per sequestro, inventario ed amministrazione temporaria d' esso patrimonio, nonchè per la direzione delle pratiche di componimento, nominato a Commissario giudiziale l' i. r. Notajo Fed. Cav. de Thierry, a cui per provvedere a queste incombenze, e per la definizione di quest' oggetto fù assegnato il termine di mesi due.

Fiume li 7 Giugno 1862.

Br. 776-gr. (365)

3-3

Oglas.

Kr. žup. sudbeni stol daje ovim na znanje: Da je na molbu gosp. Valentina Prizla, br. g. odvjetnika Vladislava Vezica, radi dužnih 78 fr. 75 novč. a. v. s. p. dozvolio ovršnu 3. dražbenu prodaju nepokretnosti Kate Cmok, Klare Samuel i Martina Gjuraša, što ne je na 931 fr. 66 novč. a. v. sudbeno procijenjena, i u gruntovnici obćine Varaždina pod br. 351. upisana, te da je u tu svèrhu rok na 27. lipnja t. g. opredjeljen u 9 sati prije podne kod ovoga suda.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina kod ove dražbe i izpod procjene najboljemu nudocu izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovna dovoljna biti, po naputku suda na se primiti; i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, procijembeni napisnik i gruntovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obaviješteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu suda prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati morati, ako li se dioba kupovnine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovna izčèrpi, ništa nezapadne.

U Varaždinu dne 14. svibnja 1862.

Novak.

Čukac.

Nr. 606-civ. (319)

3-3

Editto.

Da parte della regia Tavola giudiziaria del Comitato in Fiume, ed in seguito all' istanza porreta da Cattarina vedova Anderlic da Fiume, per se e quale rapp. di suo figlio Giuseppe Anderlic mediante l' avoc. Luigi Dall' Asta sub pres. 15 febbrajo a. c. Nr. 606, con cui chiede l' ammortizzazione dell' obbligatoriale ddo. Fiume 18 febbrajo 1843 per f. 100 N. C., intavolata a favore di Regina Treves a carico di Giuseppe Slogar ed a peso della Casa Nr. 402 nella contrada del fosso in questa Città, indi probabilmente distrutta — si eccita l' eventuale possessore della obbligatoriale descritta a notificare immancabilmente entro un anno il suo possesso al giudizio, con l' avvertenza che in caso contrario verrà dichiarata nulla tale obbligatoriale, ed estinta la sua legale efficacia contro il debitore.

Fiume li 21 febbrajo 1862.

OGLASNIK.

Br. 357.

3-2

O G L A S.

Od strane upravljajućega odbora herv.-slav. gospodarskoga društva stavlja se ovim do obćega znanja, da će se u smislu dotične zakladnice dieliti dao 15. rujna t. g. u mjestu Novomgradu (blizu Karlovca) gospodarske nagrade iz pok. Marka Haraminčića zaklade, i to:

- a) onomu, koji je odgajao najliepšega trogodišnjega ždriebca ili ždriebca, 30 fr. a. v.;
- b) onomu, koji je odhranio najboljega junca ili jaslou, 40 fr. a. v.;
- c) onomu, koji je kakvu kèrčevinu ili ledinu oranicom učinio i najbolje obradio, 30 fr.;
- d) onomu, koji je u redovih nasadio nov vinograd najboljom vèrstju tèrsja pa ga obradio najizvèrstačijim načinom, 50 fr.

Za prvu i drugu nagradu, t. j. za konja i govedo imadu pravo natecanja bivši podanici Haraminčićevih gospodstvih Novograda i sa Odra, no zadaji pod tim samo uvietom, da dotieraju rečenim danom svoja marvu u Novigrad na prosudu. Svaki od natecateljah sa nagrade pod a) i b) morati će sobom donijeti ed svoje obćine zasvjedočeno, da je marvinče po njemu odhramjeno.

Za treću, t. j. ratarsku nagradu mogu se natecati samo bivši podanici novogradske gospodstvine.

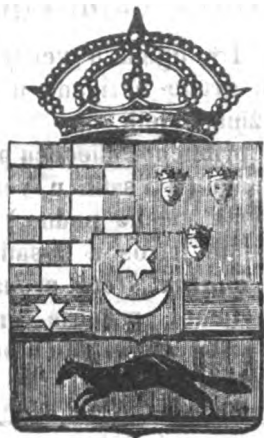
Četvèrta nagrada dosudit će se kod litošnjega nagradijvanja kojemu vinogradaru iz kètara bosiljvačkoga ili ribničkoga ili pak Banije.

Svaki onaj, koji se kani jednim ili drugim svojim predmetom natecati, mora ga točno označiti, te ga bod neposredno bud li pako kroz političku sv. ju ili duhovnu vlast ovomu upravljajućemu odboru najdalje do Petrova (29. lipnja) t. g. prijaviti.

U Zagrebu dne 10. svibnja 1862.

Upravljajući odbor herv.-slav. gosp. društva.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredne nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je sa domaće u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predložena je uvrstibilnost: 7 kr. a. vr. od linije na jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Erarska pristojba za svaki oglaš iznosi 80 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se puta isti uvjet.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u subotu 21. lipnja 1862.

Broj 141.

**Umoljavaju se gg. predbroj-
nici, koji nisu svoje zaostavke pred-
plate još položili, da bi ih čim prije
odpravništvu Narodnih Novinah po-
slati izvolili.**

Uredovni dio.

Zaključci

*Sjednice zastupništva slob. kr. i gl. grada
Zagreba držane dne 16. lipnja 1862.*

1. Ima se izvanredna sjednica za 18. t. m. sazvali, gdje će se viećati o promjeni ustanove poslovnika, koja zahtjeva, da je za rješavanje važnijih pitanja, potrebno, da bude dvie trećine zastupnika prisutno.

2. Odluka kr. namjesničkoga vieća, kojim se poglavarstvo pozivlje, da ide na ruku osoblju, koje će voditi geološka istraživanja po Hrvatskoj uzima se do znanja.

3. Uredjenje jednog diela kaptolskog terga ceste pod kaptolskim vrati i jednog diela Jelačićevog terga ima se izvesti u sobstvenoj režiji. Za rukovodjenje toga posla imenuju se gg. zastupnici Höpfer i Malobeg, a kao pomoćnici pridaju im se Barbot, Egersdorfer, Mihic, Pongrac i Vais.

4. U ime nagrade za one osobe, koje se iskazale kod dne 7. t. m. kod Žavera dogodivše se vatre dozvoljuje se svota od 54 f. 50 kr.

5. Ugovor sklopljen med pred. opatom Pogledicem i Valentinom Fifiom radi prodaje jednog komada zemljišta kapele sv. Žavera u kojem se kupovna svota od 50 na 120 for. povisi, budući je prenadjeno, da upitno zemljište neima 100 već 372□ hvata, odobrava se iznova.

6. Karolini Lopohovoj dozvoljuje se iz gradskih zakladah mesečna podpora od 5 for.

7. Juraju Postruzinu dozvoljava se zajam od 120 for. iz gradskih zakladah time, da si svoju kuću, koja će za sigurnost služiti, do vrijednosti od 200 for. proti vatri osigura.

8. Mesečna podpora od 4—5 f. dozvoljava se iz obćinskih sredstvih za odgojenje sirote Vilima Morvaja, Marije Jelakovićeve i Franjice Korkotove, a slično su molbe glede sirote Josipe Vanićeve, Gjura Goričkoga, Julija Sužena i Josipa Mihica odputile.

9. Ivani princu Smidegg-ovoj ima se iz gradske blagajne uslied pravomoćne osude banskoga stola od 9. kolovoza 1861 br. 3059 i vèrhovnoga sudišta od 27. prosinca 1861 br. 7841 isplatiti u ime najmovne odštete za njeino zdanje kroz vlagu iz gradske pivare dolazeću za obitavanje neshodnim postalo svota od 1155 for. s parničnim troškovi od 45 for. 14 kr. po odbitku već izplaćenih 500 for. uz to, da upitnica izda pismeno očitovanje o odštupu jednog diela zemljišta njenje bašće potriebnoga za otvorenje ulice, koja će voditi od Jelačićevog na novi terg.

10. Molba bivšega gr. desetnika Ivana Galovića molećega stalnu podporu neima se uvažiti.

11. Kr. namjesničkom vieću ima se čim to-
plije preporučiti molba miernika Dioniza Marasica, kojom moli dozvolu, da mu bude slobodno u Za-
grebu uvesti prozračnu smèrènu mašinu za bez-
smèrèno dišćenje zahodah, kanalah, bunarah i t. d.

12. Anni i Rozaliji Karlić dozvoljava se u-
knjiženje prava vlastništva na vèd suprugah Koitner
kupljeni dio vèrta parc. 515 donjega grada Za-

greba nepazeći na tražbinu gradskih zakladah od 152 for.

13. Gospodarskomu se odboru nalaže sklo-
piti nagoda sa Ivanom Nep. Dolovčakom u obziru
zamoljenih 910 for. za zemljište, koje je sa javnu
cestu u llici odstupio.

14. Molbi Franje Kleina se nezadovoljuje,
kojom je zaprosio, da mu se u svèrhu uporabe
kod uredjenja gradskih tergovah i cestah posude
troja gradska kola za vožnju vode. Za načelo se
pako izriče isto takvo postupanje kod svih sličnih
molbah.

15. Ovdašnje gospodarsko društvo izbrisuje
se iz reda onih, kojim dužnost robote sadleži.

16. Gospodinu zastupniku gradskom Maksu
Priču ima se dostaviti pismena čestitka, što mu je
naimenovanjem za sudca vèrhovnoga sudišta izka-
zana toli zaslužena kraljevska milost.

17. G. A. Dutković odriče se časti zastupni-
ka. Ostavka se njegova prima do znanja.

18. Budući se J. Cucin prigodom uredjenja
Pantovčaka zid zametne i plot poruši, to mu se
ima iz gradske blagajne izplatiti odšteta od 234
for. 33 kr. u slučaju pako, da se time zadovoljio
nebi, ima se dielo uz gornji iznosak na gradski
račun izvesti.

19. Konačno se odobri ugovor sklopljen sa
Hayličkom Jankom i J. Mišingerom radi iznajmlje-
nja njihovih kućah za nastanjenje c. k. popunitelj-
nog zapovjedništva i ureda vojnog računarstva
i onaj sklopljen sa Franjom Denkom o iznajmljenju
stana za posadu topničke posade.

Neuredovni dio.

Austrija.

Prag, 16. lipnja. (Parnica dra. Grégera.)
Predsjednik pozva najprvo privatnoga tužitelja,
da učini konačne predloge g. Maresch nastojao
je da opovèrgne sve, što je o njem dr. Gréger
tvèrdio; jeli mu za rukom pošlo znat će najbo-
lje narod sam prosuditi.

Školski savjetnik bivši nekoliputah opomenut
da se dèrži stvari, uze najposlie svoju tužbu na-
trag.

Poslie njega govoraše dr. Klaudy dokazivajuć
na temelju diplome od 20. listopada, da je dr.
Gréger nedužan, i da je bila njegova sveta dužnost
kao slobodna člana slobodne dèržave, doprinasati
po mogućnosti k razjasnjenju i uvèršćenju pra-
vah udieljenih ili povraćenih austrijskim narodima
carskom diplomom. Svoj temeljiti govor u kojem
je potanje razabrao odnošaj patenta od 26. ve-
ljače prema carskoj diplomi od 20. listopada do-
konča g. branitelj sljedećim riečma: Jesam uvie-
ren i osviedočen, da će sl. sud odlučiti po pra-
vu i pravednosti i predajem u vaše ruke sa
čvèrstom nadom sudbinu obtuženoga. Ako bude
dr. Gréger osuđen nećemo to smatrati, kao po-
raz ni kao pobiedu, ako bude nedužnim proglašen
priznat ćemo to samo za pravednost; istina ostat
će istinom a konačno ona mora odèržati pobiedu.

Pošto je još na kratko progovorio dèržavni
odvjetnik i dr. Klaudy, upita predsjednik obtuže-
nika hoće li on još govoriti.

Dr. Gréger napomenuvši da nije §. 65 k. z.
na kojega temelju je obtužen, za sadanje naše
odnošaje, o kojem se na carstvenom vieću izjavi
c. k. dèržavni odvjetnik dr. Waser, da je u pro-
tastovju s ustavnim načelima i da smiera javno
prèti pravu i pravednosti, dokazivao je da je par-

nica njegova tendenciozna a težnje českoga na-
roda, koje on kao žurnalista zastupa, da su za-
konite, buduć da su osnovane na carskoj diplomi
od 20. listopada. Dalje veli, da on nije kriv, što
se patent neslaže s diplomom, da nije kriva ni
stranka ka kojoj i on spada, već da su oni krivi,
koji su savietom svojim doprinesli, da se izda patent;
— on da je uvijek imao pred očima obću korist,
koju stavlja nad osobne interese i nad interese
kojegagod ministra.

Dr. Gréger proglašen je krivim zločinu radi
poremetjenja javnoga mira i prekršaju radi bunje-
nja te je osuđen na četveromesečni zatvor i
gubitak od 1300 for. svoje kaucije.

Černa Gora.

O bitki kod Zagarčja, koja se je u nedjelju
pred cara Konstantina i Jelenu dogodila, piše
Sèrbobranu njegov dopisnik s Gore Paštrov-
ske ove:

U nedjelju (1. lipnja) bi žestoka boja medju
Černogorcima i Turcima. Sila turska koju je
predvodio, kako kažu, Avdi-paša, vezir skadar-
ski, diže se istog dana od Spuža, predje granicu
černogorsku i udari na Zagarč. Prije svega
treba znati, da je Omer-paša sakupio svu silu u
Spuz, s namierom, da udari i predje prieko Bie-
lopavlićah u Nikšiće, da bi Nikšiće oslobodio i
Derviš-paši u Dugi u pomoć pritekao. No videći,
da nije lahko preći ovim putem, jer ga braniše
hrabri sokolovi, koji su se sakupili, da čuvaju
bèrda bielopavlička, zato udari na Zagarč, ležeći
od sieverne strane Krusa, u kojima je Mamud-
paša Bušatlija glavu ostavio. U Zagarču nebijaše
druge vojske, osim Zagarčanah, koji su slali na
obranu, kao što i Čermnica stoji. No kad ču
Mrko, otac knežev, da je sila neprijateljska na
Zagarč udarila, ostavi Ornja Luku, koju ču-
vaše, i priterča sa 2000 sokolovah riečke nahije
i Njeguša. Ovdie se gèrdo poklaše, i boj, koi je
kèrvavo nekoliko satih trajao, rieši se na malom
polju zagarčkom, koje se zove Janjose. Ma
da je bila prevelika sila turska prešla je u gra-
nicu černogorsku, s namierom, da glavno miesto
Cetinje zauzme; ma da je bilo vèrlo malo voj-
ske černogorske, koja je odpor dala Omerovoj
expediciji; opet Sèrbi černogorski pomoću Boga
i stare svoje sreće odèržaše megdan, premda s
velikim požèrtvovanjem! — Što sa ovdie Čer-
nogorci razbili silu Omerovu i utierali ju u Spuz
treba pripisati hrabrosti Mirkovoj, koi videći, da
njegovi Černogorci počnu ustupati s megdana,
juriši u ordiju tursku pred svojim Černogorcima
dèržeci, da je poštenije poginuti, nego dati, da se
gnieздо slobode popali. On je izgubio u ovom
boju zajedno s ranjenima 500 drugah; ali opet
spram sile, koju nadjačāše, može se reći, da je
i 2000 poginulo, malo bi bilo. Turakah pak, što
je ostalo tu za hranu vukovah, ni broja se nezna.

Sad ćemo vidieti, koi će korak Omer pred-
uzeti? Kažu, da su dva ili tri konsula velikih
silah iz Kotora na Cetinje nieki dan otišli.

Knez Nikola nalazi se u Ostrogu, i tu je
postavio svoj glavni stan. Podpredsjednik savjeta,
Kersta Petrović, rodjak Mirkov, sa nekoliko hiljadah
Černogoracah čuva sljatinu bielopavličku. Danas
je po naredbi Mirkovoj otišlo 400 Čermničanah u
Zagarč, a samo je ostalo 200 u Sutormanu, da
čuva Čermnicu od skadarskog jezera.

Talijanska.

Odgovor papin na adrèstu biskupah obskèrb-
ljenu sa 266 podpisah, medju kojima nalaze sljedeća
imena iz Austrije: Kardinal Schwarzenberg, nadb.

prazni; kardinal Sczitowski, nadbiskup ostrogonski, Trevisano, patrijar mlitački, Fürstenberg, nadbiskup Olomucki, Andrija Golmayr, nadbiskup gorički, Slomshceg, biskup lavantski, Rannolder, biskup vesprimski, Feigerle, biskup st. peltenški, Haynard, biskup erdeljski, Rudigier, biskup linčki, Riccabona, biskup tridentinski, Gasser, biskup brixenski, Wiery, biskup kërski, Bonnaz, biskup temišvarski, i Canossa, biskup veroneški, glasi kako sledi:

Čuvstva, koja ste nam, častna braćo i mnogoljubljeni sinovi očitovali, veoma su nas razveselila; ona su zalozi Vaše ljubavi prema svetloj stolici, i jošte više, ona su sjajni i veličanstveni dokazi o svezi ljubavi, koja tako userdno pastire katoličke crkve nesamo među sobom već i s ovom stolicom istine spaja; iz toga se vidi, da je bog prazivor mira i ljubavi s Vama. A ako je bog s nama, tko može biti protiv nas? Zato budi bogu hvala, slava i čast! Mir, spas i radost budi s Vama! Mir budi Vašim sèrcima! Mir, vierujućim këršćanima povierenim Vašoj brigi! Mir budi s Vama i sa svima, da klikujete sa svetcima i novu pohvalnu pjesmu pievate u kući gospodinovoj od vjekovih do vjekovih!

Niemačka.

O stanju kurhesenske stvari i o tamošnjim izgledima javlja „Zeit“ iz Kasela od 15. lipnja: Program novoga ministarstva sastavljen je već nekoliko danah, no jošte sve jednako nije gospodinu Lossbergu za rukom pošlo kneza nagovoriti da ga potvrdi. Gospoja kneginja hanavska odputovala je međutim i uzela je sa sobom svekolike stvari od vrijednosti, što inače nije nikada prije učinila bila. Ona je, kaže, kneza opetovno savjetovala, da podnipošto nepopusti, ako ostane postojan, da će njegova stvar napokon pobjedu održati. Budući da ona narav kneževu najbolje pozna, mnogi misle, da je gospoja supruga protivno onom savjetovala, što misli da stanje okolnosti iziskuje — praktika, koje se je i isto ministarstvo Absevo, poimence kod personalnih pitanjah, držalo. Bilo, kako mu drago, tko okolnosti pozna, uvidit će, i neuzimajući obzir na sve inostrane i domaće savjetovatelje, da je veoma naravno, da knez otvorenim rukama neprima novo ministarstvo. Lakajstvo bilo je posljednjih godina toliko, volja knezova u malenim stvarima tako neograničena, da se on nemože oprijateljiti s mislom, da muževe pozove u svoj savjet, koji po jasno izraženim načelima svojim uređima upravljaju i o stvarima, ma bilo premještenje baš i kakova prohodna ili otvorenje kakova prozora, odlučuju nepitajući zemaljskoga gospodara. To je komadić pučkoga suvereniteta, komu učinit ma ikakve koncesije nije knez voljan.

No ministri sa svoje strane moraju se držati toga, da se poslovi, koji nisu u ničem spojeni s kneževim preimućtvom i u drugim zemljama ni u vrijeme absolutizma nisu zavisili od vladarove potvrde, jedino presudi nadležnih oblastih podvrgnu, inače neće nikada prestati kojejkakva trenja, i ministrima, kojima je poprište i tako puno tjezna, morao bi napokon dodijati život. Ako kneževa želja putovati nepopusti, potrebno će biti jošte malko ružiti oružjem. Te neizvjestnosti nije nikako moguće dulje podneti. Miesto mnogih slučajevah navest ću samo jedan, da dokazem, kako je potrebno, da se zaključak saveza neodvlačno izvede. Sin niekojega vlastelina kod Kasela pozvan je bio prije niekog vremena pred ovdiešnji ured zemaljskoga vieća, da položi prisegu podložničke vjernosti. Otac, isto tako vieran ustavu kao savjestan, zapita napèrvo dotičnoga činovnika, da li je formula za prisegu sastavljena u obćenitim izrazima ili da li je uzet obzir na stanoviti kakav ustav. Kad dobi odgovor, da se tom prisegom obriče vjernost ustavu od god. 1860., zabran i poštenjak vjerni ustavu svojemu sinu, da dodje pred ured zemaljskoga vieća. Sad dodje poziv pod kazon. I na taj se neuzme obzir; plemić drži se poslovice Filipa veledušnoga „Bolje da izgubiš zemlju i ljude nego da položiš krivu prisegu.“ No jučer su opet mladog čovjeka pozvali pod prijetnjom zatvora, da se zakune na ustav od god. 1860., koji je saveznim zaključkom ukinut. Ne bi li gospoda poslanici na saboru niemačkoga saveza u Frankfurtu izvolili do spavanja uzeti ova malenkost?

Bèrzojavne i najnovije viesti.

Zemun, 18. lipnja u večer. U Beogradu primirje. Sèrbi grade barikade u varošu. Iz sela dolazi množina svieta.

Wanderer priobćuje sljedeću privatnu depešu: Beograd, 27. lipnja (u 5 sati u večer, prispjela u Beč 18. u 3. sata poslie podne.) Bombardovanje varoša, koje je jutros u 9 sati započelo, do podne trajalo i snatnu štetu prouzročilo, bilo je u 1 sat obustavljeno; primirje uređeno je do 6 sati u večer, zatim će se opet pucati na varoš. Predstoji juriš na tvrđjavu.

Dvle književnosti u Jednom jeziku

ili

Piši kako puk govori.

(Iz „Priloga k Narodnom Listu“.)

(Nadalje.)

III.

Od ovo nieko doba kako se naša knjiga podigla na čast narodnu, probacila se nekoliko puta i ova rieč: naš književni jezik, — tako je u pismenom jeziku — mi Jugoslaveni sastavimo jedan književni jezik i t. d. Kad nam se je taj glas protukao iz Zagreba, to mu je Ljubljana i Vidin odjeknuo, mi smo ga razabrali; doznali smo za želju naše braće Hèrvatah preko velebit-skih, Slovenacah i Bugarah da se nauče onomu jeziku kojim pišu i govore Dalmatinci, Bošnjaci, Hercegovci, Cèrnogorci, Sèrbliji, Vojvodjani, Slavonci, jeziku koi nam je dohranio narodna pjesne, kojeg je obljudila vila Kačićeva za kojeg je najradje razabirala vila Dositeova, jezik u kojemu nam je beszmèrtni Vladika rodu zapievao. I na taj bratinski vapaj sèrce nam se razigralo, jer nam se razvelo naredno obzorje, koje u prikrajcib često zakidanih zlotvornom poplavju, bila je zamutila tèrma zloduhne godine. Na čast jim da kako, Slovencem, gornjim Hèrvatom, i Bugarom, kao uviđaju da njihova narièčja nemogu se samosvojno održati, niti nam podkavati medjusobnoj narodnosti. A blago nam, kad će priteći u pomoć narodnog jezika zhor tako izučenih rodoljubah, kao što su gornji Hèrvati i Slovenci! I do istine, u malo godinah tako se po Hèrvatskoj nastojalo, da nam je na nieki način pograbljen jezik. Najpèrva ga na sudbeni, učevni, i na isti kraljevski stolac posadila; najbolje nam spisatelje iz mèrtvih naših knjigarah izbavila, i sada nam jih zavičaju vraća proslavljene i zahodivene. To je bratski brata zastiditi!

Ali kako se žalimo na tvèrdoglavi raskol onih tobožnjih starovieracah, koji po jednom izgovoru, po obliku jednog slova, tudjim nazivlju naš obće narodni jezik; tako nam je začudno slušati gdje i kod nas nieki poletarići pominju o književnom jeziku, kao niečem razliènu od pučkoga našega jezika.

Gdje je taj književni jezik? U puku. U čemu se razlikuje od onog jezika s kojim naš puk govori? U ničem. Gdje ćemo tražiti taj književni jezik? U našega puka. U puka, rekoh, ne tvoje postojbine, ni tvoga kotara, nego od Jadranskog mora do Save, a od Kupe do Timoka i nadalje. Ako me izvratiš na stare pišce, a ja ću ti odvratiti da mi ga tamo nećemo naći nego dièlom, a to natrohašena i na tudju nanizana; jere spomeni se da rieč zgoljna je ljuska, a da nam se hoće jezgra sočne i neistočene. Pa isti pisaoçi od koga su ga primili? možda po učionah i po mudrosberistiñh nagadjali kao Germani? Možda nam je taj jezik kakva zaostavština i još kojeg jezika zadušena i preklopljena kao romanskim narodom? Aja, jezik je naš najpèrvabitnijom izvornošću od Boga i od puka. I ako je s godinami ocvietao i obnavljao se, to je sve išlo po prirodi i po razvitku zadružnoga života. Tko bi nam htio dokazivati da i mi danas imademo niekih našib dohah književnih nalik Perikles-ovim, Aguštovim, Ljudevita XIV, jal Medicejskim, imao bi na pèrvo dokazati da nam nije jezika izvorna, jal da smo narodno zastarali, jali se premišali.

Nam sada nije do potanjeg izpitivanja kako su današnje narodnosti romansko-germanske na bieli svijet postale, kakvih i koliko im je sastojinah; samo nam je napomenuti da je narod naš od čistoga i pribiranoga liesa, iz jedincatog puka slovianskog. Da je taj puk jednostavan i brez svake inostrane premise, svjedoči mu njegov život, i čud koja se

zèrcali u bistroj izvornosti njegova jezika; svjedoči mu i napominjanje kakvog traga indoevropejskih kstah, koje (kako primiećuje pisaoç ilialijanskoga pèrvenstva) nisu naznačivale od iskona različne razrede jednoga puka, nego bolja više pukah stèrpanih zasebnimi presvajenji.

I ako su nam se Bosna i Hèrvatska kasnije lenstvom (feodalitè) zamèrcvarile, ona od Bizantinštine, a ova od ugarske Magjarštine, skupo danas plaćaju časti njihovih begovah i spajah i koi nas podmetnuše osmalinskom topuzu i magjarskoj ostrugi, te i danas vole dušmanske konje prihvaćati, nego pripustiti da jih se raja dokopa i da jim odpara podkove.

Dosta nam je okom pogledati dokle su dospjela najnovija iztraživanja jevropijskih jezikoslovacah, da vidimo kako se ovo naše načelo pučkoga jezika po svema podupira; i kao dragocieno iznašasće motri i razlaga na korist istih onih jezika, kojim niećemo izvornosti, i na pòtèrb iste one knjige, koje danas slava se ori po inoćanom svijetu. Od slavnoga Grimm-a, Niemci i Francuzi u tomu su složni, te su jùr svojina boljih jezikoslovacah, sljedeća načela.

(Dalje će slediti.)

Primadonna Liduina Capelli daje večeras svoj oprostni koncert, u kojem će is osobite blagonaklonosti prema njoj sudjelovat gospodične Malingerova i Weiserova, pèrna pievanjem druga violnom. Cjene su obaljene i to kako sledi: Ulas u Parter i lože 40 kr. Zaključena stolica u parteru zajedno s ulazom 50 kr. Jedna stolica na zatvorenoj galeriji zajedno s ulazom 30 novč. Ulas u zatvorenu galeriju 20 novč, u otvorenu galeriju 15 novč.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 20. lipnja 1862.

Papiri.	Svjetlosni tečaj u austr. vred.
5% Kovovnice	70.90
5% Narodnoga zajma	82.80
Narodne banke	832.—
Vierovnoga zavoda	218.30
Mienice.	
Srebro	126.50
London	127.80
Carski cekini	6.12

Metèorologička opažanja na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 20. lipnja 1862.

Ura	Barometar u visini u par. dèrt.	Barometar u visini u par. dèrt. u 0.	Toplota po R.°	Naoblaa	Smjer i ja-koš vjetra	Atmo-sferička oherina (dèž, snieg ili tèn)	Opazka
7. pr. pd.	380.49	329.38	+13.4	8	0		dèž
2. pol. „	330.88	329.74	+11.4	10	Jili		1.52 pol. pod.
9. u več.	331.01	329.95	+12.2	8	0		

Danas u 7 sati temperatura R.° +13.2.

Opazka. Kod naoblake znači 0 sasvim vedro a 10 sasvim oblačno; brojevima ležećim između 0 i 10 razumije se veća ili manja množina oblakah, razdièliv cijelo nebo iznad obzorja na 10 jednakih dièlah.

U 6. stupcu znače velika pismena smjer vjetrovah (Jz = južno-južno-zapadni), a brojevi jakost vjetra, isto, 0 sasvim tiho a 10 buru, a medju ovim ležeći brojevi naznačuju razliènu jakost vjetra.

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 1073. M. (438)

3—1

Izrok.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke daje ovime na znanje, da će se na molbu g. Anastasa Popovića kao predsjednika pèrve hèrvatske štedione proti g. Eduardu Zdenčaju, vlastelinu na Čanjevom, de pres. 17. svibnja 1862, br. 1073. mj., radi zaostalog mienbenog duga od 993 fr. 98 novč. s pr. na javnoj dražbi dne 26. lipnja 1862 i 22. sèrpnja 1862 o 9 sati prije podne ovrètno prodavati dio kupovnine, koi ovrèšenik polag točje četvèrte kupovno prodajnog ugovora od 28. siječnja 1859 za prodano dobro Odru od suprugah Franje i Amalije Resz u glavničnom iznosu od 5675 fr. a v. sa 5% kamata od 15. ožujka 1862 računajući do 15. ožujka 1864 primiti imade. Tražbina ova, koja je tek 15. ožujka 1862 plativa, prodat će se kod pèrve dražbe, a mo za 1/10 ili više imenovane vrijednosti, t. j. ne izpod svote od 5107 fr. 50 n., a kod druge dražbe, da se najboljem nudiocu i izpod prociebnene vrijednosti, nu svaki put samo za gotove novce.

Prije započeta dražba ima se položiti 10% jamčevina od pomenutog traženog iznosa.

Kupiti želeći pozivlju se na gore pomenutu dražbu.

U Zagrebu dne 21. svibnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

Nr. 1939. Civ. (433)

3—1

Editto.

Da parte della regia Tavola giudiziaria di Comitato in Fiume, si notifica a Giuseppe Spadoni, assente e d'ignota dimora, essere stata prodotta contro di lui da G. G. Cav. di Pietro Sartorio di Trieste, la petizione 12 corr. mese Nro. 1939, in punto di pagamento di talieri bavari effettivi 6000, cogli relativi interessi del 6% del 1o Gennaio 1861, ed essersi decretata l'intimazione della stessa al convenuto con ordine di pagare il libellato importo del suddetto capitale ed accessori, colle spese della petizione liquidate in f. 15 v. a. entro il termine di giorni 60, a scosse d'esecuzione, nonché essersi deputato ad istanza dell'attore, l'avv. Ant. Dr. Raudich in curatore speciale d'esso impetito, ed intimato al medesimo il decreto d'assvio la detta petizione.

Incomberà pertanto ad esso convenuto assente e d'ignota dimora di far pervenire al deputatogli curatore le credute necessarie istruzioni, ovvero di scegliere altro procuratore, mentre in difetto dovrà egli ascrivere a se medesimo le conseguenze della propria inazione.

Fiume il 24 Maggio 1862.

Nr. 1561. Civ. (431)

3—3

Editto.

La regia Tavola giud. di Comitato in Fiume rende pubblicamente noto, d'aver ad istanza di Gio. Malvich, accordato con odierno decreto pari No. il duplice esecutivo incanto della porzione di casa sita in questa Città al No. 441/433 in contrada dei Remaj, consistente in una camera ed un quarto di cucina nel primo piano, di ragione dell'esecutato Domenico Malvich, valutata giudizialmente f. 481/71½ v. a., e di aver stabilito le giornate dei 26 Giugno e 31 Luglio a. c. dalle ore 9 alle 12 merid. per l'incanto da tenersi nell'aula di questa reg. Tavola coll'avvertenza, che al secondo incanto la deliberazione seguirà anche sotto il prezzo di stima, e che il deliberatario dovrebbe secondo l'assegno del giudice assumersi i pesi inerenti in quanto non eccedono l'importo deliberato.

Si diffidano inoltre tutti quelli che credessero aver acquistato un diritto ipotecario sulla realtà suddetta, d'insinuare tale loro diritto fino alla sua vendita, poiché altrimenti avrebbero da ascrivere a se stessi se la distribuzione del prezzo venisse fatta senza il loro intervento, e ne venissero esclusi dalla distribuzione.

Le ulteriori condizioni d'asta e la stima si renderanno ostensibili a ricerca presso la locale speditura nelle solite ore d'ufficio.

Fiume il 25 Aprile 1862.

Br. 3487. gr. (389)

3—2

Oglas.

Od strane kr. sudb. stola županije zagrebačke pozivlju se svi vieroynici gosp. kneza Dragutina Teodora Wrede-a, koji misle, da su stekli založno pravo na njegove na dobru Riečici nahodivše se, dne 17. ožujka 1862 ovrženim putem prodane pokretnosti, da pristupuju kod razprave o diobi kupovine na dan 7. kolovoza 1862 u 9 sati u jutro odredjene, za da mogu tom prigodom svoje pravo pčvenstva izkazati, i to tim sigurnije, što se u protivnom slučaju na njihova prava nikakav obzir uzeti neće.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke.

U Zagrebu, 24. svibnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 194-pr. (424)

3—2

Izrok.

Anton Wallaschnig Josipov iz Rieke odputovao je uz putni list, koga mu izdado riečka županija pod danom 15. studenoga 1861, br. 1465, na polnaest danah, iz Rieke u Genovu na 16. studenoga 1861.

Dođim je valjanost navedenoga putnoga lista jur davna iztekla, bez da bi se bio isti povratio, to se on smatra kao nepovladjeno odsutan.

S toga se jurve napomenuti Anton Wallaschnig sada nepoznatoga boravišta ovime poziva, da u roku od pet mjeseci računajući od dana pčvoga proglašenja dodje u svoj zavičaj, ter se opravda yeh svoga nezakonitoga odsutstva, jer se se inače proti njemu postupi polag propisah zakonom naredjenih.

Na Rieci, 10. lipnja 1862.

Veliki župan županije riečke i gradjanski kapetan od Rieke i Bakra

Smaić.

Br. 3727. Gr. (480)

3—2

Izrok.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke donosi ovim do javnog znanja, da je uja. Ernestina pl. Kućićka rođena grofica Oršić po odvjetniku Königu predala proti g. Ivanu Lechneru, vlasniku dobarah Gornje i Dolnje Bistre, tužbu dne 26. svibnja o. g., br. 3727., za izplatu dionog duga od 5250 fr. s. p. i da je uslied toga za ustupnu razpravu pred sudom ovim opredijeljeno ročište na 12. kolovoza o. g. u 9 sati prije podne.

Buduć da tužiteljica tvrdi, da joj nije poznato o bitavalište tuženikovo, a sudu ovom nije poznato protivno, to mu je na pogibelj i trošak njegov skrbnikom postavljen g. odvjetnik Nikola Krestić, i zato se pozivlje tuženik g. Ivan Lechner, da imade ili dobro uputiti postavljenog si zastupnika, kako da mu se parnica k sverai shodno razpravi, ili sudu imenovati drugoga zagovornika, jer će u protivnom slučaju posljedice samom sebi imat pripisat, što je sve to zanemario.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke.

U Zagrebu, 31. svibnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

Ad Nr. 8067. (428)

3—1

Kundmachung.

Von der k. k. Finanz-Landes-Direktion für Kroatien und Slavonien wird zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass die in dem anliegenden Ausweise aufgeführten Weg-, Linien- und Brücken-, dann Ueberfuhr-Mauthen für die Zeit vom 1. November 1862 bis Ende Oktober 1863, u. zw. entweder für drei Jahre oder für das Verwaltungsjahr 1863, nämlich vom 1. November 1862 bis Ende Oktober 1863, allein im Wege der öffentlichen Versteigerung unter nachfolgenden Bestimmungen in Aecht gegeben werden.

§. 1. Die Versteigerung wird bei derselben Tag-satzung zuerst für die einjährige, dann die dreijährige Zeit abgehalten, und im Falle eines günstigen Erfolges für die längere oder kürzere Zeit der Vertrag mit demjenigen abgeschlossen werden, dessen Anbot über den Ausrufspreis sich als der vortheilhafteste darstellt wird.

§. 2. Die Namen der Hauptstationen und der ihnen allenfalls zugetheilten Filialeinhebungen (Wehrmauthen), die an denselben einzukhebenden Gebühren sammt dem Ausrufspreise derselben, sowie auch der Ort und Tag, an welchem die Versteigerung einer jeden Station vorgenommen werden wird, sind aus dem beiliegenden Ausweise zu entnehmen.

§. 3. Zu diesen Versteigerungen werden alle jene zugelassen, welche nach den Landesgesetzen zu solchen Geschäften geeignet, und die bedungene Sicherheit zu leisten im Stande sind.

Ausgeschlossen sind alle jene Individuen, welche wegen eines Verbrechens verurtheilt, oder blos aus Abgang rechtlicher Beweise hiervon losgesprochen wurden, ferner auch diejenigen, welche zu Folge des Gefälls-Strafgesetzes wegen Schleihhandels oder einer schweren Gefällsübertretung in Untersuchung gezogen und abgestraft, oder wegen solcher Vergehen in Untersuchung gezogen und wegen Abganges rechtlicher Beweise von dem Strafverfahren losgezählt wurden, durch sechs auf den Zeitpunkt der Uebertretung, oder wenn derselbe nicht bekannt ist, der Entdeckung derselben folgende Jahre.

§. 4. Wer im Namen eines Andern einen Anbot macht, muss sich mit der gehörig legalisirten Vollmacht seines Machtgebers bei der Kommission vor der Licitation ausweisen, und diese ihr übergeben.

§. 5. Den Pachtlustigen ist es gestattet, mündliche Anbote für die Pachtung einer, oder auch mehrerer Stationen zusammen, insoferne sie bei derselben Tag-satzung ausgeteilt werden, was aus den in dem §. 2. angeführten Ausweisen ersichtlich ist, gegen dem zu machen, dass sie auf die im §. 8 bezeichnete Art die vorläufige Kautions für alle jene Mauthen, für welche der Gesamtanbot gestellt ist, erlegen.

§. 6. Ebenso ist es gestattet, schriftliche Anbote, welche dem Stempel von 36 kr. für jeden Bogen unterliegen, für die Pachtung von Mauthen einzureichen, und zwar auf die Pachtung blos einer oder mehrerer Stationen, in soferne dieselben bei derselben Tagsatzung versteigert werden, wobei der Offerent auch die Bedingungen stellen kann, dass sein Anerbieten nur für den Fall gelte, wenn ihm der ganze Komplex, für den er den Anbot stellte, ohne Ausscheidung irgend einer Station überlassen werde. Die Staatsverwaltung behält sich vor, je nach dem Ausschlage dieser Pachtverhandlungen die Resultate der Versteigerung für die einzelnen Mauthen, oder jene der Licitation für grössere Komplexe zu bestätigen.

§. 7. Bei den schriftlichen Anboten ist Folgendes zu beobachten:

a) Dieselben müssen mit dem zu Folge des §. 10 dieser Kundmachung als vorläufige Kautions sicher zu stellenden Betrage im Baren oder in Staatspapieren nach dem letztbekannten börsemässigen Course belegt, oder mit dem Beweise, dass dieser Betrag bei einer Aerarialkasse oder einem Gefällsamte in Baren oder in Staatspapieren nach dem Coursewerthe erlegt oder hypothekarisch pupillarisch sichergestellt worden sei, daher, so weit es sich um eine hypothekarische Sicherstellung handelt, mit der landtäflichen oder grundbücherlich einverleibten Verschreibung, dem Grundbuchs- oder Landtafel-Extrakte und der gerichtlichen Schätzungsurkunde der Hypothek versehen sein.

b) Dieselben müssen für jedes Pachtobjekt längstens bis zum Beginne der mündlichen Licitation bei der betreffenden k. k. Finanz-Bezirks-Direktion versiegelt eingereicht werden, da während der mündlichen Versteigerung beigebrachte schriftliche Offerte nicht mehr angenommen werden.

c) Die schriftlichen Anbote müssen den Betrag, der für jede Station angeboten wird, in Zahlen und Buchstaben deutlich ausdrücken, und sind von dem Anbotsteller mit dem Vor- und Zunamen, dann Charakter und Wohnort des Ausstellers zu unterzeichnen. Parteien, welche nicht schreiben können, haben das Offert mit ihrem Handzeichen zu

unterfertigen, und dasselbe nebst dem von dem Namensfertiger und noch einem Zeugen unterfertigen zu lassen, deren Charakter und Wohnort ebenfalls anzugeben ist. Wenn mehrere Personen gemeinschaftlich ein schriftliches Offert ausstellen, so haben sie dem Offerte beizusetzen, dass sie sich als Mitschuldner zur ungetheilten Hand, nämlich Einer für Alle und Alle für Einen, dem Gefällsärar zur Erfüllung der Pachtbedingung verbinden. Zugleich müssen sie in dem Offerte jenen Mitofferenten namhaft machen, an welchen auch allein die Uebergabe des Pachtobjektes geschehen kann.

d) Auf dem Umschlag des Offertes sind jene Mauth-Stationen, für welche der Anbot gemacht wird, deutlich anzugeben.

e) Diese Anbote dürfen durch keine, den Licitations-Bedingungen nicht entsprechende Klauseln beschränkt sein, vielmehr müssen dieselben die Versicherung enthalten, dass der Offerent die in der Kundmachung enthaltenen und die bei der mündlichen Licitation vorgelegenen, in das Licitations-Protokoll aufgenommenen Vertrags-Bedingungen genau befolgen wolle.

f) Die schriftlichen Offerte sind, sowie die mündlichen, auf die einjährige, oder auf die dreijährige Pachtperiode, nämlich auf die Zeit vom 1. November 1862 bis Ende Oktober 1863 oder bis Ende Oktober 1865 zu stellen.

g) Von Ausseß müssen diese Eingaben mit der Aufschrift bezeichnet sein: „Anbot zur Pachtung der Wegmauthstation“ (folgt der Name der Station oder der Stationen).

Ein Formular eines solchen Offertes folgt unten zur Einsicht.

h) Die schriftlichen Offerte sind von dem Zeitpunkte der Einreichung für die Offerenten, für die Finanzbehörde aber erst vom Tage, an welchem die Annahme desselben dem Anbietenden bekannt gemacht worden ist, verbindlich. Die schriftlichen Offerte werden nach beendeter mündlicher Versteigerung in Gegenwart der Pachtlustigen von dem Licitations-Kommissär, welchem sie von der Behörde, die sie in Empfang nahm, bezeichnet übermittlel werden, eröffnet und kundgemacht.

Als Ersteher der Pachtung wird dann, ohne eine weitere Steigerung zuzulassen, Derjenige angesehen, der entweder bei der mündlichen Versteigerung, oder nach dem ordnungsmässigen schriftlichen Anbote als der Bestbieter erscheint, sofern dieses Bestbot den Ausrufspreis erreicht, überschreitet und an und für sich zur Annahme und zum Abschlusse des Pachtvertrages geeignet erkannt wird.

Hierbei wird, wenn das mündliche und schriftliche Anbot vollkommen gleich sein sollte, dem mündlichen, unter zwei oder mehreren schriftlichen Anboten aber jenem der Vorzug gegeben werden, für welches eine vom Licitations-Kommissär sogleich vorzunehmende Verlosung entscheidet.

§. 8. Der Pächter hat zur Sicherstellung seines Pachtschillings eine Kautions zu leisten, welche nach seiner Wahl in dem sechsten oder vierten Theile des einjährigen Betrages desselben zu bestehen hat. Im ersten Falle aber muss der Pachtschilling monatlich voraus, im zweiten Falle nur nach Ende eines jeden Monats entrichtet werden.

§. 9. Diese Kautions kann im Baren oder mittelst Hypothekar-Sicherstellung, oder in k. k. Staatspapieren geleistet werden, welche nach den bestabenden Vorschriften berechnet und angenommen werden.

Die Einverleibung der Hypothekar-Sicherstellung in den Grundbüchern und Landtafel geschieht auf Kosten des Pächters.

§. 10. Jeder Versteigerungslustige muss den sechsten Theil des für das Jahr entfallenden Ausrufspreises, bevor er zur Versteigerung zugelassen wird, der Kommission als vorläufige Kautions erlegen. Dieser Erlag kann eben so wie die oben erwähnte Pacht-Kautions selbst, im Baren oder in k. k. Staatspapieren nach dem letztbekannten börsemässigen Course geschehen. Auch kann dafür eine einverleibte Pragmatical-Sicherheits-Urkunde mit Beibringung des Grundbuchs oder Landtafel-Extractes und des Schätzungs-Actes eingelegt werden.

Zur Erleichterung für jene Versteigerungslustigen, welche bereits Pächter einer Aerarial-Mauth sind, wird gestattet, das in Betreff derjenigen Personen welche in dem Gebiete derselben leitenden Bezirksbehörde, in deren Gebiete die Mauthversteigerung, an welcher sie Theil nehmen wollen, stattfindet, eine Mauth oder mehrere Mauthen bereits gepachtet, und ihre diessfallige Kautions durch Erlag in baren Gelde oder in Staatspapieren geleistet haben, statt einer neuen vorläufigen Kautions, lediglich eine Erklärung genügend ist, dass sie ihre für die gegenwärtige Pachtung bestellte Kautions vorläufig als Fortsetzung für ihre künftige Verpflichtung ausdehnen. Es muss jedoch in diesem Falle der betreffende Pächter und beziehungsweise Pachtlustige durch einen an dem Tage der Pachtversteigerung ausgefertigten Bestätigung der competenten Finanz-Bezirks-Direktion nachweisen, dass er mit keinem Pachtzins-Rückstande von der von ihm bereits gepachteten Mauth aushafte, und dass auf die von ihm als Kautions dieser Mauthstation gewidmeten ämlich aufbewahrten Geldbeträge und öffentlichen Obligationen von keiner andern Person ein Verbot oder Pfandrecht erwirkt sei, und überdies dass derselbe sogleich die von dem Eigenthümer der Kautions ausgestellte Urkunde über die Widmung des baren Geldes oder der öffentlichen Obligationen, mit welchem die Kautions für seine gegenwärtige Mauthpachtung geleistet wurde, für die Pachtung der Mauth, welche er eingeht

will, und welche bestimmt zu bezeichnen ist, der Versteigerungs-Commission überreichen und dieser Commission auch die ihm ausgefolgten für die gegenwärtige Pachtung vinculirten öffentlichen Obligationen sammt dem bezüglichen Erlagscheine oder der Quittung über die hiezu erlegte bare Kautions und die Empfangsbestätigung der Staats-Schulden-Tilgungsfonds - Hauptcasse, wenn die bare Kautions bei dem Tilgungsfonds fruchtbringend angelegt wurde, übergeben.

§ 11. Gleich nach Beendigung der Versteigerung wird die als vorläufige Kautions beigebrachte Sicherstellung denen zurückgestellt, welche die Mauth nicht er-

standen haben, dem Bestbieter aber wird dieselbe nur nach gegenseitiger Richtigstellung der Kautions ausgehändigt werden.

Diese Richtigstellung muss vor der Uebergabe des Pacht-Objectes geschehen.

§ 12. Nachdem die Licitation einer Mauthstation geschlossen wurde, wird bis zu dem Augenblicke, wo die Nichtannahme des Angebotes von Seite der competenten Behörde ausgesprochen worden ist, kein nachträglicher Anbot angenommen.

§ 13. Die Uebergabe des Gegenstandes der Pachtung geschieht am 1. November 1862.

§ 14. Der Pächter tritt rückständig der gepachteten Station und der damit verbundenen Gebühren-Einhebung in die Rechte und Verpflichtung des Aerars.

§ 15. Dort, wo Aerarial-Mauthgebäude bestehen, wird wenn der Pächter es wünscht, wegen miethweiser Ueberlassung derselben an ihn ein Uebersinkommen gepflogen werden.

§ 16. Die Licitationen beginnen immer pünktlich um die neunte Vormittagsstunde, und werden, wenn sie an dem im Ausweise bezeichneten Tage nicht geschlossen sind, an dem nächstfolgenden zweiten und nöthigenfalls auch am dritten Tage fortgesetzt werden.

Ausweis

über die für das nächste Triennium, d. i. vom 1. November 1862 bis Ende October 1865, zu verpachtenden Weg- und Brückenmauth-Stationen im Kronlande Kroatien und Slavonien.

Post-Nr.	N a m e n		Gebühr pr. Stück			Ausrufs- preis in österrei- chischer Währung	Versteigerungsort		Anmerkung
	der Station	des Gefalles	Zugvieh	Treibvieh			bei der k. k. Fi- nanz-Be- zirks- Direktion	T a g	
				schwe- res	leichtes				

A. Kroatien.

Agram - Warasdiner Strasse.

1	Warasdin	Wegmauth	4	2	1	—	7011	Warasdin	24. Juli 1862
2	"	Brückenmauth	6	3	1 1/2	—	8101	"	"
3	"	Wegmauth	4	2	1	—	2000	"	"
8	Opatovac	Brückenmauth	2	1	1/2	—	742	"	"
4	Vinica (Breznica)	Wegmauth	4	2	1	—	4522	Agram	28. Juli 1862
5	St. Ivan	"	6	3	1 1/2	—	3960	"	"
6	Seveto	"	4	2	1	—	8525	"	"
7	Agram	Linienamt Lachische Gasse	2	1	1/2	—	—	"	"

Nach geschehener Versteigerung jeder einzelnen Station wird auch eine vereinte Licitation aller jener Mauthstationen, welche an ein und demselben Tage ausbezogen werden und mit einander in Wechselwirkung stehen, stattfinden.

Agram - Samoborer Strasse.

8	Bregana	Wegmauth	2	1	1/2	—	1718	Agram	28. Juli 1862
9	"	Brückenmauth	2	1	1/2	—	—	"	"
9	Samobor	Wegmauth	8	4	2	—	3382	"	"
9	"	Brückenmauth	2	1	1/2	—	—	"	"
10	Agram, Savebrücke	Linienamt Save und Navigationsamt	6	3	1 1/2	—	12545	"	"
10	"	"	2	1	1/2	—	—	"	"

Die Pachtbedingungen können sowohl bei der unterzeichneten k. k. Finanz-Landes-Direktion als auch bei den nebensubordinirten k. k. Finanz-Bezirks-Direktionen eingesehen werden.

Agram - Karlstädter Strasse.

11	Karlstadt	Wegmauth	6	3	1 1/2	—	4313	Agram	28. Juli 1862
12	Jaska	"	4	2	1	—	1955	"	"
13	Rakovpotok	"	6	3	1 1/4	—	1850	"	"

Agram - Petrinjaser Strasse.

14	Brest	Wegmauth	6	3	1 1/2	—	880	Agram	28. Juli 1862
15	Lekenik	Brückenmauth	6	3	1 1/2	—	4215	"	"
15	"	Wegmauth	2	1	1/2	—	3884	"	"
16	Gros-Gorica	"	6	3	1 1/2	—	3136	"	"
17	Sisak (Odra-Brücke)	Brückenmauth	6	3	1 1/2	—	—	"	"

Fiume - Karlstadt - Zengger etc. Strasse.

18	Fiume, Fiumera-Brücke	Brückenmauth	2	1	1/2	—	3149	Fiume	31. Juli 1862
----	-----------------------	--------------	---	---	-----	---	------	-------	---------------

B. Slavonien.

Essek nach Ungarn.

19	Essek, Draubrücke	Brückenmauth	6	3	1 1/2	—	7671	Essek	31. Juli 1862
----	-------------------	--------------	---	---	-------	---	------	-------	---------------

Essek - Djakovarer Strasse.

20	Vuka	Brückenmauth	2	1	1/2	—	600	Essek	31. Juli 1862
21	Piskovec	"	2	1	1/2	—	1216	"	"
22	Kisdrava bei Essek	Ueberfuhr	6	3	1 1/2	6	62	"	"
23	Podused bei Agram	"	6	3	1 1/2	6	2110	Agram	28. Juli 1862

Formular eines schriftlichen Offertes.

Von Innen.

(Stempel.)

Ich, Unterschrift, biete für die Pachtung der Mauth-Station (Stationen) — folgt der Name der Station (oder Stationen) — für die Zeit vom 1. November 1862 bis Ende October 1865 (oder vom 1. November 1862 bis Ende October 1865) den Jahres-Pachtschilling von   (Geldbetrag in Ziffern), das ist: (Geldbetrag in Buchstaben), wobei ich die Versicherung beifüge, dass ich die in der Ankündigung und in den Contrats-Bedingungen enthaltenen Bestimmungen genau befolgen werde. Als vorläufige Caution lege ich im Anschlusse den Betrag von   Gulden   Kreuzer bei, oder lege ich die nachfolgenden Urkunden bei, welche die Hypothekar-Sicherheit im Betrage von   Gulden   Kreuzer nachweisen (sind die heiliegenden Documente anzugeben), oder lege ich die Cassa-Quittung über das erlegte Vadium bei.

Eigenhändige Unterschrift, mit Angabe des Charakters und Aufenthaltsortes.

Von Aussen.

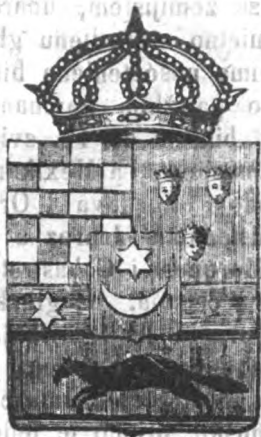
(Nebst der Adresse der Behörde, an welche das Offert eingeschendet wird, und Bezeichnung des Betrages des heiliegenden Geldes, oder der Obligationen, oder des Betrages der Sicherstellung durch Urkunden.) Offert für die Pachtung der Mauth-Station (Stationen) (folgt der Name der Stationen oder Stationen).

K. k. Finanz-Landes-Direktion.

Agram am 14. Juni 1862.

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze, svaki dan izvanredno i praznično
na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću
u novinarstvu 400 kr. 200 kr. — Za vanjsku, kojim će se
list svaki dan poštom poslati, 600 kr. 300 kr.

Za oglašavanje predloženo je svake godine: 7 kr. a. vr. od čitavog
jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Kratka prijava na
svaki oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se
puta list izlazi.

God. XXVII.

U Zagrebu, u ponedjeljak 23. lipnja 1862.

Broj 143.

Neuredovni dlo.

Zagreb, 22. lipnja.

O tom, što daje povoda najnovijim događajima u Beogradu, piše „Srbobran“ ovako:

U ovu nedjelju (18. lipnja) dodje jedan Turčin na česme, da pije vode, no zeleće tu jedno srbosko dieće koje on počne turati, da bi prije njega natio. Tada prošavši srboski žandar smotri to i kaže Turčinu, da se mane dieteta, dokle naliže. Na to Turčin odmah tregne pištolj iza pojasa i na mjestu žandara ubije. Ovo i svečano sahranjivanje ovog dala je povoda gorespomenatoj nesrećnoj katastrofi. Odmah tu večer započne se boj. Žene s diećom odmah su se u Topčider izselile, a muške glave sve listom oružja se late i Turke iz varoši počnu u grad juriti. Mnogi stanovnici osobito strani podanici i svi Čifuti odma ostave Beograd i počnu koje u Punceto, koje u Zemun prelaziti. Žestok boj je međjutim trajao čak sutra dan do podne (u ponedjeljak.) U ovom boju palo je dosta Srbah, a saviše djakah, (neki vele 60); iz čega se daje zaključiti, da su oni sa svojim profesorima u tom boju znatno učestvovali.

S više strana čujemo, da je između ostalih pao i Dr. Nikola Kerstić, profesor historije na Liceju tamošnjem. Ovo ako se obistini, inteligencija srboska gubi jednog od najvrsnijih i najvrsnijih članova i radnika svojih. Najviše ih je, vele, palo kod nieke džamije, u koju su Turci, nemogavši do grada doći, pobjegli bili i na obkolu ih Srblije pucali. Naravno je, da iz te džamije nijedan Turčin nije žive glave izneo.

Na varoš je, kao što čujemo opaljeno prije ko 200 topovah, usljed čega je jedan čitav sokak kućah izgoreo. Mrtvih na obadvie strane mnogo ima.

Na Turkoj strani zasieđen je podkomandant gradski i to od samih turskih vojnikah, što nije dao na varoš pucati (?) paša je vezan (?) Poslije je sama vojaka bez dočičnog upravitelja iz topovah na varoš pucala. Čisto navierujemo, što nam očevidno potvrđuju, da je konsul jedne velike sile turske vojci u grad dva indžinira poslao, koji bi joj topovima upravljali, da nebi ona neviesta buduć u ovom poslu, slučajao na zdanije koga konsula pucala.

Jedn (u utorak) oko 11 sati prije podne prestalo je bombardiranje, ali u varoši neima nikog, do samih Srbah i to samih muških glavah. Varoš cijela izgleda sad kao vojnički stan; u kome srboska vojaka sa gradjanima beogradskim zbog bliskosti neprijatelja svoga mora i danju i noću da je na oprezu. Sve kapije, na kojima je dosad obično turska straža bila, još u ponedjeljak provaljene su i obćenje na sve strane otvoreno.

Svjetli knez Mihajlo, na putu o ovom izvješten, odmah se je s puta natrag vratio, i sinoć je (u utorak) u Beograd stigao.

Ugarska.

„Pešti Naplo“ jadi se, da se broj Magjarsah znatno umaljuje kako koju godinu. Navodi iz srboske županije 13 kalvinskih obćinah, u kojima se je 1861. g. rodilo 457, a umrlo 952. Ovo je dabogme herđjav znak po umnožavanje Magjarsah. Isti se je list prije nieke godine tužio, kako u komoranskoj županiji nestaju Magjari. Mnogo obćinah, gdje su nekada bili Magjari, sada su čisto slovačke, niti se tamo čuje magjarska ried.

U Pešteri u krašovskoj županiji utamanili su skakavce.

Austrija.

Iz Beča. Šerboski viećnik g. Filip Oristides došao je prekjucher osobitim poslanstvom.

Poznata molbenica bečkih novinarah radi pomilovanja u posljednoj štamparskoj parnici osudjenih novinarah, nije jošte kako „Bohemia“ piše došla pred odbor iste molbenice. Poviedaju, da je rekla nieka osoba iz vladina područja, da se neima ništa prigovoriti toj molbenici; ali do sada da je bilo uvijek u obćaju, da se osudjenici sami obrate na carevu milost, i da sada neima nikakva povoda, da se udari drugim pravcem.

Prag, 18. lipnja. (Parnica dra. Grégera). Sudionica bila je već prije 10 sati dubkom puna. Dr. Gréger umoli obćinstvo, neka neočituje ni pohvale ni nepogodovanja, bila izrečena odsuda kakova mu drago. U istom smislu imao je kratak govor na obćinstvo njegov branitelj dr. Klaudy.

Pošto je sud unišao bude pročitana sliedeca odsuda:

C. k. zemaljski sud u Pragu itd. nadje ovako za pravo: 1. G. dr. Julio Gréger kriv je zločinu poremetjenja javnoga mira naznačenoga u članku 65 lit. a) pa onda prekěrsaj bujenja naznačenog u §. 300 k. z. te se osudjuje s obzirom na §. 46 lit. b) i §. 47 lit. c) polag §§. 35, 65, 28, 251 s upravljenjem §. 54 k. z. na četermiesećni zatvor i gubitak od 1300 for. svoje kaucije, koja svota pripasti će zavodu siromakah u Pragu uz naknadu sudnih troškovah.

2. Obtuzenik oprašlja se polag §. 288 od sločina poremetjenja javnoga mira u članku „Duvěrovat“ i od prekěrsaja bujenja u članku „z Vidne“, onda od prekěrsaja bujenja u članku „kousek rakouského konstitucionalismu u Moravskoj“, proglašuje se za nedužna i oprašlja se od naknade sudnih troškovah. — U članku „Duvěrovat“ nalazi sud samo prekěrsaj bujenja polag §. 300 k. z.

U članku „Státní ministr Schmerling a čestné měšťanství“, u kojem se medju inim kaže, da neimaju austrijski narodi, izuzamši Niemci, nikakova povierjenja u patente od 26. veljače, nalazi sud prekěrsaj §. 300 k. z. a dokaz krivnje osnovan je na §§. 264 i 268.

U članku „Máme konstituci“ gdje se biedi ministar Schmerling neradnošću načinom ironičkim nalazi sl. sud prekěrsaj bujenja polag §. 300 k. z.

U članku „Kdo nám pomůže?“, gdje se tvěrdi da je austrijski ustav samo koncesija učinjena Niemackoj i da nije patent od 26. veljače proveden po ustavnim načelima i u smislu carske diplome, kako bi zahtjevala korist austrijskih narodah, da rećeni patent neimaju valjanosti dok ih nebudu poprimili svi narodi... nalazi sl. sud zločin naznačen u čl. 65. k. z. (To je baš onaj članak, o kojem očitova dr. Gréger, da neznatko ga napisa i tko ga dade štampati.)

Dr. Klaudy umoli predsjednika za prepisak osude.

Turska.

I opet dubrovački telegrami jedan po viesti-ma od Gackog a drugi iz Bileća nepropustiše da svetu razglase slavne pobjede Derviš-paše, te da obraduje „vazljubljene“ kao ti za praznike Dubovske. Po tim viestima čuvni Derviš preterpi istina gerđne štete, ali na tri mjestu razbi i restiera Hercegovcu, oslobodi Nikšić, i junački ete šanac na Ostrogu (stići) i još druga čuda počini.

No koga sudba susliže i te telegrami. Uza-stopce dodjoše drugi koji to sasvim na drugi glas gude, po što je najgorčije, baš iz Dubrovnika mora da se javi ako i docnije, da se Derviš „vratio

u Bileć“ a Hercegovci, uzete šanac, pa i grad Nikšić.

Taj novi pohod Dervišev koliko se dosada zna ništa iz samih Dubrovačkih telegramah, a ništa iz osobnih viestih „Waad.“ i dragih pouzdanih glasovah, ovako je tekao:

Derviš paša, oměrnivši na nesreću Dugu da joj više ni ime nećuje, a kamo li da još jednaput pokuša kroz nju proći, naumi drugim putem Nikšiću u pomoć otići, te iz Bileća gdje se je poslije Duge zadržao, krene se 2. lipnja prieko Banjanah sa one vojske što je od Duge čitavo ostalo, i povede 2000 nove vojske koje ma baš onda Ferik Sali (Feti) paša iz Carigrada prieko Kleka dovede. Uz put imao je malih čarkanjah sa Hercegovcima. 3. lipnja dodje do klisure Rakite gdje poslije žestokog boja i znatne štete prodje, neznat se da li su Hercegovci kao slabiji ta rastierani, ili su učinivši Dervišu dosta jada sami se uznakli. Otuda podje Derviš sve čarkajući se duž grahovske granice pored Omuća do Trubila (razvaline nekadašnje tvrđve kule) gdje opet žestoku vatru izdēži. Od Trubila počne se spuštati k dolini zetskoj, a na samoj Zeti, doćekaju ga sve korak po korak povlaćeci se Hercegovci, kojima u pomoć dodjoše i oni što grad Nikšić obkoljen držahu. Na prelazu Zete, valjda na kućkom mostu, bila je kao što same turske viesti kažu, opasna bitka, koja nije po Derviša dobro ispala, kad se on morao vratiti u Bileć, što znači rećirati, biegati. U tim bojovima pade Sali (Feti) paša 2 pukovnika, mnogo oficirah, i prieko 3000 Turakah. Tu priliku ugrabi posada Nikšića, te uzme šanac na Onogošu (tako postade Ostrog) bērdnu na kom je i grad Nikšić. Što se veli da je Petar Stevanov docne od Duge stigao, to dokazuje da ga Derviš nije smeo ni doćekati ili ako ga je doćekao, da je razbijen bezobzirice Bileću pobjegao. Hercegovci vrte se Nikšiću, zauzmu šanac i otmu grad, i to bi svěršetak rećenog pohoda. (Trg. Nov.)

Talijanska.

Milan, 14. lipnja. Da li s dozvolom ili bez znanja vlada, toliko je, pišu „Tr. Zigu.“ izviestno, da bivaju nova verbovanja na dobrovoljce i to u većem mjerilu nego li prije. Više verbovalištah otvoreno je, gdje se momćad revno verbuje za nieku jošte nepoznatu i u velikoj tajnosti dēržanu expeditu. Ovdie se nalaze dvie takove pisare i to jedna na kursu Vittorio Emanuele u kući br. 17., a druga u sgradi na polag porušenoj tik vratih zvanih Porta Garibaldi. Isto tako verhuje se u Brešiji na tergu „Piazza Erbe“, u Bergamu u gornjem gradu u ulici „Contrada del Christo“ a u Kremoni u ulici „Contrada del Giglio“ u prostorijama priredjeim navlastito u tu svěrbu, i to sve u ime Garibaldovo. Vlastit odbor, koji s ostalim odborima ove vērsti stoji u savezu, ima ovdie svoju stolicu i rukovodi verbovanja u Lombardiji. Polag viestih prispijevših odboru obstoje i u Genovi dva verbovališta i to jedno na tergu „Piazza dei Banchi“ a jedno na tergu „Piazza Aqua“; i u Firenci, Livornu, Piacēnci, Modeni i Bolonji verbuju se dobrovoljci. Sati, u kojima se ovdie dobrovoljci verbuju, jesu od 8 sati u večer do dva sata po ponoći. Oni polazu, odmah kad se uverste u verbovni registar, prisegu, da imaju verbovanje u potaji dēržati i da se imaju na pērvy mig odborov staviti na naznačeno im mjesto. Svakoga, koga primu, zapitaju, da li ima kakovo oružje ili ga nema, u posljednjem slučaju uruču mu ga. Od 8 do 8 danah skupljaju se u raznim ktorima verbovani,

razdieljuju se u knjanije, i daju im se oficiri na znanje, koje su dužni slušati. Koliko se dosad znade kao skupljalištenje opredijeljena su u Lombardiji miesta: Kokaljo, Treviljo, Kastiljone della Stiviera Volta i Magjenta i sve su priprave učinjena, da se na svako od naznačenih miestah u malo satih može skupiti znatan broj takovih dobrovoljacah. Da li vlada odobrava ova verbovanja, neznamo; da je o istim ubavištena nema sumnje, jer je to svakom sliednjem poznato. Da Garibaldi neudioničtvoje kod stvari, to nije moguće vjerovati, jer medju oficirima, koji su pozvani da upravljaju pojedinim oddielima, ima ih veoma mnogo, koji prema Garibald u najpouzdanijem odnošaju stoje i za celo ništa bez njegova znanja i dozvoljenja nepreduzimaju.

Jakin, 15. lipnja. Pred četiri dana otišla su dva broda s dobrovoljcima odovuda a da nije nitko u Jakinu doznati mogao, kamo su navlastito odputovali. Oblasti, koje su se ukercanja dobrovoljacah protiviti hotiele, bile su izsmejane. U ostalom i ovdie se neprestano govori, da su Piemontesi posliki Rim i da će se skoro udariti na Mletke. — Garibald još svejednako ovdie očekuju.

— Jedan pop napisao je jednu brošuru, u kojoj dokazuje, da je Garibaldi još prije podruga godine umro i da je sahranjen u Kapreru! Veli: ovej, što se sada kojekuda skita, pak se izdaje za Garibalda, toga su samo namjestili Pijemontesi, da ljude buni. Popovi se trude, da ovu knjigu što više u svijetu rasprostru.

Papa je poručio u Pariz, da neće da čuje ni za kakve predloge, koji bi išli na ograničenje svjetske njegove vlasti.

Francuzka se ozbiljno trudi, da Rusija i Pruska pripoznaju kraljevstvo Italije. Svi su izgledi da će to biti, jer Rusija se pokazuje Italiji naklonjena, a Pruska čeka samo na nju.

Niemačka.

Is Frankfurta, 17. lipnja. U posljednjoj sednici središnjeg odbora za frankfurtsku strijeljačku svetkovinu prihvatili su odgovor Talijanah. U tom odgovoru, odobravaju se podpuno obziri, radi kojih za sad nemogu Talijani doći, ali se očituje i nada, da će Niemačka i Italija, do skoro saveznice biti, budući da imaju jedan interes.

Is Kurhesenske pišu: Odobreni su novi popečitelji, ali još nije njihov program. Ovaj je predložen prije nekoliko danah, ali uzporkos svim naporima od strane g. Loszberga nije mu pošlo za rukom, da privoli kneza da ga primi i odobri. Gospođa kneginja hanavska otišla je, kao što smo već jedared javili, uzevši sobom sve dragocienosti, što do sada nije nikad uradila. Ona da je kneza često putah nagovarala, da nipošto nepopusti; ako postojan ostane, da će slavodobitnik i ostati. Medjutim se nedvoji, da će do koi dan kakvo rješjenje izći; jer svi znadu, da je knezu vrlo teško podulje živjeti na baška od svoje supruge, zato će se ovog časa teško tko naći, da na odlazak savjetuje, prije nego su dolična pitanja uredjena.

Francuzka.

Is Pariza, 15. lipnja. Pogovara se da je general Lorencez, ranjen i osim toga da je teško oboljeo. Glava njegova generalštaba, pukovnik Lettelier-Valaze, da je preuzeo načelnitvo voiske.

nego se upoznaše zemljištem, udarili nerazborno na naravno i umjetno utvrdjenu glavicu, koja je osim toga topovima naščetenjena bila. Francuzka vojska, koja po parižkim novinama broji samo 5000 momakah, bila je do 12. svibnja još uvijek u taboru pod Amazocom, a Mexikanci nisu ju uznemirivali. Gradovi Kordova i Orizaba sveudilj su u ruci predsjedniku Juarez-u neprijateljskih vojskovođah; Marques i Cobas stoje na ogledu sa Zaragozasovim četama. Englezki poslanik Sir Charles Wyke prispio je 4. svibnja u Mexiku s admiralom Dunlop-om. Predlog, koi je učinio da se izjednači obstojeća razmirica izmedju Englezke i Mexikanske, primio je jednodušno mexikanski kongres. Sir Charles Wyke bio je u predstavi, koju su davali u kazalištu za podporu ranjenih Mexikanacah. General Douay prispio je 24. svibnja sa smiešanom četom u Vera-Cruz.

Uporkos brižnomu pozivu Almontovu i Mirandovu nisu se još ni mahnule reakcionarne čete, da pristanu uz francuzku vojsku, dapače dolaze sa svih stranah prosviedti proti Almontu.

Po francuzkim lukama spremaju se ratni brodovi za ukercanje novih četah za mexikansku vojnu.

Rusija.

Petrograd, 13. lipnja. O mnogobrojnim požarima, dogodivšim se ovdie u poslednje vrijeme, pišu „Schles. Zigu.“ sliedeće: Premda dosad nema još o tom nikakova sigurna znaka, ipak mnogi misle, da se prevratna agitacije služi ovim bezumnim sriedstvom, da medju siromašnijim razredima, koji time poglavito štetuju, jer kamenite sgrade ostaju većom stranom nedotaknute ili barem nisu toliko pogibelji izložene, kao dervene kućice siromašnih ljudih i mnogobrojne daščare — proizvedu nezadovoljstvo, koje bi zatim mogla lahko upotrebit na svoje svrhe. Mnogo je za podkrepjenje toga mnienja to doprinelo, da je dne 9. i u Moskvi bila velika vatra. Vlada se je ovim povodima potaknutom našla učiniti energične miere, da stranom nesreću dotičnikah ublaži a stranom da krivce kazni. Car je naznačio velikih prostorijah u javnim sgradama za s mieštenje pogorielacah a i privatni ljudi posvietili su stranu svojih stanovah toj plemenitoj sversi. Po nadzorom same carice pobiraju se prinesci. Nadalje vas je grad razdieljen u tri vojničke divizije, koje stoje pod generalima Filosofovom, Tolstojem i Lanskajem i koji su vlastni za 24 sata po vojnički osudit osobe, koje se zateku s upaljivim tvarma ili koje potiču narod na nered.

Velika Britanija i Irska.

U Londonu očekuju Lord Lyon-a, englesko-ga poslanika u Washingtonu.

Berzovjavne i najnovije viesti.

Beograd, 20 lipnja. Carska austrijanska pošta iz Carigrada dodje nepovredjena jučer ovamo s Tatarima Karabešti, Mehemet i Giritti Alijom. No na posljednje nasernoše i ubiše ih serbski konjušari. *Krivci su uapšeni.*

Privremeno stanje posredovanjom konsulah traje neprestano: *Prisori poslednjih danah bili su strašni.* Seljaci, koji su pozvani bili u varoš, pljačkali su iste inostrane dućane.

svojim u istinu drastičko-komičkim darom mnogi ugodan večer pribavio, preminuo je iznenada dne 16. t. g. okolo ponoći, udaren kapi na parobrodu, putujući s ukupnim društvom u doljne strane naše domovine medju Brodom i Samcem, gdje su mu preostaci na suvo izneseni i sahranjeni. Da je imao pokojnik toliko marljivosti, koliko je imao talenta i kazališne spretnosti, mogao bi biti isto tako uresom našega kazališta kao što mu je njegov mlađji brat, vriedni reditelj našega kazališnog društva, a da je urednije živio, još bi moglo koju godinicu medju nama boraviti i uveseljavati nas. Premda je u poslednje vrijeme riedko kad sa svom svojom duševnom snagom djelovati kadar bio, ipak je njegova smert udarac za naše kazalište, od kojega se neće tako brzo oporavit. Jošte dugo spominjat će se hrvatsko občinstvo Gerge i njegovih dosietah. — Lahka mu bila zemljica!

Današnjemu broju „Narodnih Novinah“ priložen je „proglas“ dra. Ljudevita Gaja za „Narodne Novine.“

Tečaj papirah na c. k. „javnoj“ burzi u Beču.

U Zagrebu 21. lipnja 1862.

Papiri.	svjetski tečaj u austr. vrod.
5% Kovovnice	70 75
5% Narodnoga zajma	82 65
Narodne banke	829.—
Vierovnoga zavoda	217.—
Mienice.	
Srebro	126.—
London	127 60
Carski cekini	6.10

Meteorologička opažanja na ovdiešnjoj kr. višjoj realki dne 21. i 22. lipnja 1862.

Ura	Barometar va vjeha u par. ovd.	Barometar va vjeha redac. na 0	Temperatura po R.	Klobak	Smjer i jačina vjeha	Atmosfera (dub. u milij. (u tuda))	Opazka
7. pr. pd.	330.006	329.091	+13.2	5	0		dah 21.
2. pol. „	330.044	329.055	+16.6	9	0		pol. 21.
9. u več.	330.024	329.013	+13.2	7	Jz.	1.52	u 22. ciklav dan
7. pr. pd.	329.084	328.096	+10.6	10	Sj.		
2. pol. „	329.076	328.075	+11.2	10	Jz.	3.18	
9. u več.	329.078	328.081	+11.4	10	0		

Danas u 7 sati temperatura R. +11.4.

Odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

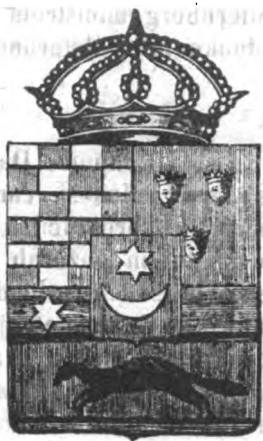
Br. 1073. M. (438)

3—2

Izrok.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke daje ovime na znanje, da će se na molbu g. Anastasa Popovića kao predsjednika prve hrvatske štedionice proti g. Eduardu Zdenčaju, vlastelina na Čanjevom, de pres. 17. svibnja 1862, br. 1073. mj., radi zaostalog mienbenog duga od 993 fr. 99 novč. s pr. na javnoj dražbi dne 26. lipnja 1862 i 22. srpnja 1862 o 9 sati prije podne ovršno prodavati dio kupovnine, kol ovršenik polag točke četvrtie kupovno prodajnog ugovora od 28. siječnja 1859 za prodano dobro Odru od suprugah Franje i Amalije Reš u glavničnom iznosu od 5675 fr. a. v. sa 5% kamatama od 15. ožujka 1862 računajući do 15. ožujka 1864 primiti imade. Tražbina ova, koja je tek 15. ožujka 1862 plativa, prodat će se kod prve dražbe samo za 1/2 ili više imenovane vriednosti, t. j. ne izpod svote od 5107 fr. 50 n., a kod druge dražbe dati će se nathatim sudinoh i iznad navedenih vriednosti.

Novine ove izlaze svaki dan izuzevši nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću u novinarici 4 for. 20 kr. aut. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predloženo je uvrštenje: 7 kr. a. vr. od listova jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Kratkoročna prijava na svaki oglašavanje 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se puta isti uvjet.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u utorak 24. lipnja 1862.

Broj 143.

**Umoljavaju se gg. predbroj-
nici, koji nisu svoje zaostavše pred-
plate još položili, da bi ih čim prije
odpravnictvu Narodnih Novina po-
slati izvolili.**

Uredovni dio.

Zaključci

*siednice zastupništva slab. kr. i gl. grada
Zagreba držane dne 18. lipnja 1862.*

1. Odpis kralj. namiestničkoga vieća, kojim priobćuje, da kr. dvorska kancelarija nije mogla uvažiti predstavku radi povratka svote od 14.758 fr. za gradski sud i gradsko satništvo izdane, u-puti se gospodarskomu odboru time, da u spora-zumljenju s političkim odborom shodna predloži.

2. Odpis kr. namiestničkoga vieća saobćujući, da je ministarstvo rata odпустило obćini grada Za- greba iznos od 128 fr. 32 novč., što ga je pla- titi imala u ime odštete za uporabu vojničke spa- vačke sprave po momčadi zbora dobrovoljacah g. 1859., uzima se do ugodnoga znanja.

3. Usled odpisa kr. namiestničkoga vieća, kojim saobćuje, da će financijsko kol. ravnatelj- stvo držati u gradskoj pismari pregledanje o ob- državanju pristojbenoga zakona zaključuje se:

- a) poglavarstvo ima sastaviti izkaz svih onih o- sobah, koji su pristojbeni red povriedili, te pozvati ih, da naknadno dotične biljege do- prinesu;
- b) kr. namiestničko vieće zamoliti, da isposluje da se od toga potraživanja gradske pismare po financijskih organih odustane;
- c) poglavarstvo ima načiniti poseban izkaz onih osobah, koji usprkos odredjenoga poziva, biljege naknadno doprinieli nebi, pa predati ga kr. namiestničkomu vieću za utjeranje pristojbe.

4. Priobćeni zaključci obćinstva sl. županije riečke satvoreni u svrhu da po izgredivh dogo- divih se na Rieci 25. pr. m. uvriedjenomu na- roda pribavi zadovoljstvo, primaju se do znanja i imadu se predbiežno staviti medju diela, dok ne- bude uspieh odredjene istrage poznat.

5. Zamoljeno se ovogradske obćinarstvo po- dieljuje Franji Pošu, Janku Verbanu, Ivanu Banku i Stiepanu Margaretiću, a usled podnietih molbah podieljuje se odput iz ovogradske obćine Stiepanu Margetiću, Makso vitez Atanasković pripoznaje se pako za obćinara sl. i kr. ovoga grada.

6. Zamoljeno dalnje kopanje jarugah potre- bitih za željezni sip dozvoljuje se braći Neuschloss uz to, da polože za uredno uredjenje njihove jam- čevine od 1000 for.

7. Postojeći poslovnik propisuje, da budu dvie trećine sastupnikah nazočne u sljedećih slučajevih:

- a) kad se radi o prodaji kakove obćinske ne- pokretalne vrijedne preko 500 for. a. vr. ili pribavi kakova nepokretnina za obćinu u istoj vrijednosti;
- b) kad se radi o tome da se sa % od koga ili kome uzajmi preko 1000 f. a. v.
- c) kad se radi o padieljivanju mirovine preduj- ma nagrade i poklona preko 500 for.;
- d) kad se radi o odobrenju proračuna. Ova u- stanova poslovnika promienjuje se onamo, da se u ovih slučajevih zahtjeva prisutnost naj- manje 21 člana, a zaključak, da valja samo onda, ako od prisutnih dvie trećine za njega budu.

8. Bude zaključeno da se poslanstva ili od- bori prositeljah u zastupničkim siednicah neprimaju, i da nije nikomu u siednicah zastupničkih slobod- no predati molbe na poglavarstvo upravljene.

9. Na stavljenju zamolnicu ima se kr. sadbe- nomu županijeskomu stolu odgovoriti, da je gradska obćina pripravna prodati školsku sgradu na siever- nom šetalištu za kupovninu od 30.000 for. uz to da se ista odmah u gotovom položi.

10. Konačno se predloženi spis, kojim Guido Pongrac odustaje od ponude učinjene glede ku- pljenja jednog diela tratine za sagradjenje kasarne, prima do znanja.

Neuredovni dio.

Zagreb, 23. lipnja.

Jeka topovah s tvrdjave *beogradske* zaori po čitavoj Evropi; odziv što ga prouzroči, bit će kadar ohrabriti serca Sèrbaljah i osuditi vladanje paše zapovjednika. Poblizjih viestih o tim događaj- ima dosada nedobismo, niti nam je još mog- će javiti našim čitateljima, kako o toj već od davna predvidjenoj stvari sudi evropejska diplo- macija, osobito ona, kojoj je zadaća braniti sveti kerst, međunarodno i čoviečansko pravo proti pre- hvatima polumieseca.

„Indépendance“ donosi niekoja vjerojatna data o dogovaranju sa *Cernom Gorom*. Austrija uze na se posao podupirati kod sultana sklopljenje pri- mirja; nu prije je zahtjevala, da knez Nikola naro- čito se očituje, kako on stvar shvaća, koje očito- vanje bi joj služiti moglo za temelj namienjenoga posredovanja.

Knez Nikola očitova, da je pripravan u svèr- hu primirja dogovarati se, ali samo na temelju onoga odgovora, što ga daje Omer-paši na nie- gov ultimát. U ovom odgovoru razjašnjuje knez Nikola, da se nije nikada miešao u rat medju por- tom i njezinim podložnicima, dapače da je ustaše umirio zadavši im poštenu rieč, da će porta za cijelo izpuniti svoja obećanja, pa da je onda sto- pèrv sa svojim oružnicima prispio na bojište, kada je nepravilna turska vojska već mnoga nasilja bila počinila, ne da podupire ustaše prema porti već da zaprieči dalje okrutnosti, koje bi mogle otež- čati željeno sporazumljenje medju portom i njezinim podložnicima. Dalje veli knez, da je poslie bitke odmah ostavio tursko zemljište a veću stranu u- hvatitih u ratu da je pustio na slobodu, i da mo- že lahko obećati da se neće miešati u boje ustašah, buduć da se i dosada miešao nije.

Porta nije s ovim očitovanjem cernogorskoga kneza zadovoljna, pa zato dogovaranje slabo na- preduje. Polag lista „Börsenhalle“ očekiva se, da će Ruska na skoro Cernogorcima u korist shodna učiniti.

„S. C.“ javlja, da će biti *serbskomu knezu* posve nemoguće primiti od strane vele vlastih posredovanje, koje bi se osnivalo na po- vratu stanja obstavljavšeg prije posljednjega kèrva- voga sakoba. Svakolika težnja serbskoga naroda tamo smiere, da ostave Turci *serbsko zemlji- šte neizuzamši ni beogradske tvèrdjave*. Ako nebude ovim željama zadovoljeno, očekiva se, da će boj na novo započeti. Polag istoga doglase radi senat oko toga, da bude knez Mihajlo *ime- novan diktatorom*.

U *Parisu* dèrže, da će sada Serbska navie- stiti rat Turskoj pa da će Cernogorcima u pomoć priteći. — Markiz de Moustier poslanik u Cari- gradu nedobi umoljenoga odpusta, s čega valja

zaključiti, da je Francuzka dobro osviedočena o važnosti sadanjega stanja na istoku. Što se *Ruske* tiče javljaju najnovije viesti, da skuplja znatan sbor na Prutu; pa da će na skoro priznati talijansku kraljevinu!

Polag toga dosta je vjerojatno da je istočno pitanje s Italijom niekako u svezi. Najblizja bu- dućnost dokazat će nam na koliko imadjahu pravo ovi glasovi.

Austrija.

Beč, 19. lipaja. „MC.“ tvèrdi, da će biti sazvani zemaljski sabori, i to najprve dne 15. rujna sabori u ugarskim zemljama. Carstvena vieće ima biti svèršetkom mieseca sèrpnja za- glavljeno a 1. studenoga započeti će opet svoje djelovanje. Rečeni sabori bit će na nove pozvani na temelju veljačkih patentah, da biraju zastup- nike na carstveno vieće.

Prag, 21. lipnja. Dr. J. Gréger dobiva iz mnogih gradovah berzovajne viesti, gdje mu se očituje *najserdačnije sažaljenje* usled njegove o- sude. U niekojim miestima imenovali su ga uja- dno začastnim gradjanom zahvalivši se dru. Klan- dy-u na sjajnoj obrani.

— *Mnoge plemenite gospođe i gospodične* pri- gotavljaju svilače za hrabre Cernogorce boreće se za vjeru i slobodu.

— Magjarski predstavljači u Pešti poslao prazkomu odboru za sidanje definitivnoga narod- noga kazališta 131 for. 60 novč. s vrlo prijat- eljskim dopisom.

Sèrbija.

Tèrgovačke Novine izlazeće u Beogradu do- nose u svojem izvanrednom listu od 16. lipnja sljedeće:

Beograd, 16. lipnja. Sinoć je opet povo- dom turskim bilo po našoj varoši scenah, koje ras- živo opominju na varvarstva, koja su se nedavno zbila u Džedi i Damasku.

Po našu nesreću morali smo dosad tèrpiti u našem prestolnom gradu i tursku policiju, koja je svakom prilikom uzrok bila, te se neredi događali. Ovo izuzetno stanje, tako reći država u državi činilo je, da su i onako već fanatički Turci, — kojih dosta dolazi iz onih krajevah Turske, gdje age, zaptije i druge koje kakve propalice gnječe jadne keršćane — u posljednje vrijeme toliko o- bezobrazili, da su i ovdje činili onake zulume kakvi se čine po varvarškim krajevima stenovite Ara- pske i Male Azije.

Ove posljednje dvie tri nedjelje počeo Turci javno po alicama skotski napadati naše ljude i u tima prilikama uvijek je bilo sukobah takovih da se svaki mirni serbski gradjanin na svome rodje- nom ognjištu morao plašiti za slobodu i bezbie- dnost svoje ličnosti i imanja od divljeg priselca.

Da je bila po čuvstvu i želji žiteljah ove va- roši i celog naroda serbskog, za cijelo bi već odavno oružjem rešeno bilo, da li Serbi u svome rodjenom zavičaju moraju tèrpiti zulumčare; no s druge strane opet vlasti naše uvijek su čuvale, da nedodje do ozbiljskih sukobah, — pa tako se od godine do godine sve većma obezobrazilo se Turci, a posljednjih danah već i toliko, da su na varoške kapije pomećali, kao u nieki pèrkos one znake svoje, koje keršćanin samo sa užasom gleda.

Sinoć oko 7 i po sata sadene opet kavgu kod Čukur česme jedan turčin, što je tukao jednog Serbina, koji je tamo po vodu došao. Žandar ukori turčina, no turčin opali pištolj i ubije žan-

SLUŽBENI LIST.

Br. 2794. (443)

3—1

Oglas.

Sa 1. srpnja t. g. stupaju u kompanijskim mjestima Verhovini, Petrovom Selu, Zavalju i Korenici otočke regimente c. k. poštanske ekspedicije u život, koje će se tako službom pismovne i štetelne pošte kao i poštansko-uredskim opravljajem i promicanjem novčanih i inih vrednostnih pošiljaka, ako se iste s obzirom na veličinu i težu po jezdičkim-glasnicima odpravljati mogu, obavljati i svoje poštanske sveze posredstvom glasnikah na konju, idućih svake nedjelje dva puta, s jedne strane medju Otočcem i Zavaljem, a druge strane medju Korenicom i Petrovim Selom uzdržavati sljedećim tečajnim redom:

A. Jezdička pošta otočko-zavaljska.
 U Otočcu: U utorak i petak oko 7 1/2 sata u jutro. — U Zavalju: Istih danah u 3 sata 50 minuta poslije podne.

U Zavalju: U utorak i petak u 6 sati 20 min. u jutro. — U Otočcu: Istih danah u 3 sata 50 minuta poslije podne.

B. Jezdička pošta koreničko-petrovoseleška.
 U Korenici: U utorak i petak u 5 sati 15 min. u jutro. — U Petrovom Selu: Istih danah u 8 sati u jutro.

U Petrovom Selu: U utorak i petak u 2 sata po podne. — U Korenici: Istih danah u 4 sata 45 min. u večer.

Poštanski razstoji na ovom novom poštanskom tečaju ustanovljeni su kako slijedi:

- a) medju Otočcem i Verhovinom sa 1 1/2 pošte;
- b) medju Verhovinom i Petrovim Selom sa 2 poštama;
- c) od Petrova Sela u Zavalju sa 1 1/2 pošte;
- d) od Petrova Sela u Korenici sa 1 1/2 pošte.

Kao naručbeni kolar doznajuju se gore imenovanim poštanskim ekspedicijama sljedeća mjesta:

1. Poštanskoj ekspediciji verhovinskoj: Babinpotok, Dugidol, Rudopolje, Turjanski, Verhovin, Založnica u verhovinskoj kompaniji otočke regimente.

2. Poštanskoj ekspediciji petrovoseleškoj: Petrovo selo i Priboj u zavaljskoj kompaniji otočke regimente i Dreznik, Rešetar, Satišilovac i Vaganac u drezničkoj kompaniji ogulinske regimente.

3. Poštanskoj ekspediciji u Zavalju: Kamenica, Kruga, Medjuzdržje, Melinovic, Neblice, Skočaj, Zavalje u zavaljskoj kompaniji otočke regimente.

4. Poštanskoj ekspediciji u Korenici: Bilopolje, Grabušić, Korčica, Ternovica koreničke kompanije, zatim Bunić, Zanke, Debeloperto, Kozjan, Pečane, Salamunić u buničkoj kompaniji otočke regimente.

U Zagrebu dne 11. lipnja 1862.

C. k. ravnateljstvo poštah za Hrvatsku i Slavoniju.

Nr. 1939. Civ. (433)

3—1

Editto.

Da parte della regia Tavola giudiziaria di Comitato in Fiume, si notifica a Giuseppe Spadoni, assente e d'ignota dimora, essere stata prodotta contro di lui da G. G. Cav. di Pietro Sartorio di Trieste, la petizione 12 corr. mese Nro. 1939, in punto di pagamento di talieri baviari effettivi 6000, cogli relativi interessi del 6%, dal 10 Gennaio 1861, ed essersi decretata l'intimazione della stessa al convenuto con ordine di pagare il libellato importo nel suddetto capitale ed accessori, colle spese della petizione liquidate in f. 15 v. a. entro il termine di giorni 60, a scanso d'esecuzione, nonché essersi deputato ad istanza dell'attore, l'avv. Ant. Dr. Raudich in curatore speciale d'esso impedito, ed intimato al medesimo il decreto evasivo la detta petizione.

Incombera pertanto ad esso convenuto assente e d'ignota dimora di far pervenire al deputatogli curatore le credute necessarie istruzioni, ovvero di scegliere altro procuratore, mentre in difetto dovrà egli iscriversi a se medesimo le conseguenze della propria inazione.

Fiume li 24 Maggio 1862.

Nr. 4050. (441)

3—1

Konkurs-Kundmachung.

Zu besetzen ist eine provisorische Forstwartstelle auf dem Religionsfondsgute Svetice bei Karlsfeld, womit der Jahreslohn von 262 fl. 50 kr. ö. W., das Holzdeputat von sechs Wiener Klaftern buchenen Prügelholzes und Naturalwohnung sistemisiert ist.

Gesuche zur Erlangung dieser Stelle sind unter Nachweisung des Alters, der körperlichen Beschaffenheit, der zurückgelegten Studien und der erworbenen forsttechnischen Ausbildung bis 31. Juli 1862 bei dieser k. k. Finanz-Bezirks-Direktion zu überreichen.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion.
 Agram, am 19. Juni 1862.

Br. 1073. M. (438)

3—3

Izrok.

Kr. sudbeni sud županije zagrebačke daje ovime na znanje, da će se na molbu g. Anastasa Popovića kao predsjednika prve hrvatske štedionice proti g. Eduardu Zelenčicu, vlastitom na čijem je imenu, de pres. 17. svibnja 1862. br. 1073. m. i. radi postatog mienbenog duga od 993 fr. 99 nov. s pr. na javnoj dražbi dne 26. lipnja 1862. i 22. srpnja 1862. o 9 sati prije podne ovršno prodavati do kapovine, 200 ovršnik polak točke četvrtke kupovno prodajnog ugovora od 28. siječnja 1859. za prodanu dobro Odra od supruge Franje i Amalije Ross u glavnom iznosu od 5675 k. a. v. sa 5% ka-

matama od 15. ožujka 1862 računajući do 15. ožujka 1864 primiti imade. Tražbina ova, koja je tek 15. ožujka 1862 plativa, prodat će se kod prve dražbe samo za 1/10 ili više imenovane vrijednosti, t. j. ne izpod svote od 5107 fr. 50 n., a kod druge dražbe dati će se najboljem nudiocu i izpod procijebene vrijednosti, nu svaki put samo za gotove novce.

Prije započetja dražbe ima se položiti 10% jamčevina od pomenutog tražbenog iznosa.

Kupiti želeći pozivlju se na gore pomenutu dražbu. U Zagrebu dne 21. svibnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

Ad Nr. 8067. (428)

3—2

Kundmachung.

Von der k. k. Finanz-Landes-Direktion für Kroatien und Slavonien wird zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass die in dem anliegenden Ausweise aufgeführten Weg-, Linien- und Brücken-, dann Ueberfuhr-Mauthen für die Zeit vom 1. November 1862 bis Ende Oktober 1863, u. zw. entweder für drei Jahre oder für das Verwaltungsjahr 1863, nämlich vom 1. November 1862 bis Ende Oktober 1863, allein im Wege der öffentlichen Versteigerung unter nachfolgenden Bestimmungen in Pacht gegeben werden.

§. 1. Die Versteigerung wird bei derselben Tag-satzung zuerst für die einjährige, dann die dreijährige Zeit abgehalten, und im Falle eines günstigen Erfolges für die längere oder kürzere Zeit der Vertrag mit demjenigen abgeschlossen werden, dessen Anbot über den Ausrufspreis sich als der vortheilhafteste darstellen wird.

§. 2. Die Namen der Hauptstationen und der ihnen allenfalls zugetheilten Filialeinhebungen (Wehrmauten), die an denselben einzuhaltenden Gebühren sammt dem Ausrufspreise derselben, sowie auch der Ort und Tag, an welchem die Versteigerung einer jeden Station vorgenommen werden wird, sind aus dem beiliegenden Ausweise zu entnehmen.

§. 3. Zu diesen Versteigerungen werden alle jene zugelassen, welche nach den Landesgesetzen zu solchen Geschäften geeignet, und die bedingene Sicherheit zu leisten im Stande sind.

Ausgeschlossen sind alle jene Individuen, welche wegen eines Verbrechens verurtheilt, oder blos aus Abgang rechtlicher Beweise hiervon losgesprochen wurden, ferner auch diejenigen, welche zu Folge des Gefälls-Strafgesetzes wegen Schleichhandels oder einer schweren Gefällsübertretung in Untersuchung gezogen und abgestraft, oder wegen solcher Vergehen in Untersuchung gezogen und wegen Abganges rechtlicher Beweise von dem Strafverfahren losgezählt wurden, durch sechs auf den Zeitpunkt der Uebertretung, oder wenn derselbe nicht bekannt ist, der Entdeckung derselben folgende Jahre.

§. 4. Wer im Namen eines Andern einen Anbot macht, muss sich mit der gehörig legalisirten Vollmacht seines Machtgebers bei der Kommission vor der Licitation ausweisen, und diese ihr übergeben.

§. 5. Den Pachtlustigen ist es gestattet, mündliche Anbote für die Pachtung einer, oder auch mehrerer Stationen zusammen, insofern sie bei derselben Tag-satzung ausgedoten werden, was aus den in dem §. 2 angeführten Ausweisen ersichtlich ist, gegen dem zu machen, dass sie auf die im §. 8 bezeichnete Art die vorläufige Kauton für alle jene Mauthen, für welche der Gesamtanbot gestellt ist, erlegen.

§. 6. Ebenso ist es gestattet, schriftliche Anbote, welche dem Stempel von 36 kr. für jeden Bogen unterliegen, für die Pachtung von Mauthen einzureichen, und zwar auf die Pachtung blos einer oder mehrerer Stationen, insofern dieselben bei derselben Tag-satzung versteigert werden, wobei der Offerent auch die Bedingung stellen kann, dass sein Anerbieten nur für den Fall gelte, wenn ihm der ganze Komplex, für den er den Anbot stellte, ohne Ausnahme irgend einer Station überlassen werde. Die Staatsverwaltung behält sich vor, je nach dem Ausschlage dieser Pachtverhandlungen die Resultate der Versteigerung für die einzelnen Mauthen, oder jene der Licitation für grössere Komplexe zu bestätigen.

§. 7. Bei den schriftlichen Anboten ist Folgendes zu beobachten:

- a) Dieselben müssen mit dem zu Folge des §. 10 dieser Kundmachung als vorläufige Kauton sicher zu stellenden Betrage im Baren oder in Staatspapieren nach dem letztbekannten börsenmässigen Course belegt, oder mit dem Beweise, dass dieser Betrag bei einer Aerarialkassé oder einem Gefällsamte in Baren oder in Staatspapieren nach dem Coursewerthe erlegt oder hypothekarisch pupillarisch sichergestellt worden sei, daher, so weit es sich um eine hypothekarische Sicherstellung handelt, mit der landtäflichen oder grundbüchlichen einverleibten, Verschreibung, dem Grundbuchs- oder Landtafel-Extrakte und der gerichtlichen Schätzungsurkunde der Hypothek versehen sein.
- b) Dieselben müssen für jedes Pachtobjekt längstens bis zum Beginne der mündlichen Licitation bei der betreffenden k. k. Finanz-Bezirks-Direktion versiegelt eingereicht werden, da während der mündlichen Versteigerung beigebrachte schriftliche Offerte nicht mehr angenommen werden.
- c) Die schriftlichen Anbote müssen den Betrag, der für jede Station angeboten wird, in Zahlen und Buchstaben deutlich ausdrücken, und sind von dem Anbotsteller mit dem Vor- und Zunamen, dann Charakter und Wohnort des Ausstellers zu unterzeichnen. Parteien, welche nicht schreiben können, haben das Offert mit ihrem Handzeichen zu

unterfertigen, und dasselbe nebst dem von dem Namensfertiger und noch einem Zeugen unterfertigen zu lassen, deren Charakter und Wohnort ebenfalls anzugeben ist. Wenn mehrere Personen gemeinschaftlich ein schriftliches Offert ausstellen, so haben sie dem Offerte beizusetzen, dass sie sich als Mitschuldner zur ungetheilten Hand, nämlich Einer für Alle und Alle für Einen, dem Gefällsar zur Erfüllung der Pachtbedingung verbinden. Zugleich müssen sie in dem Offerte jenen Mitofferenten namhaft machen, an welchen auch allein die Uebergabe des Pachtobjektes geschehen kann.

- d) Auf dem Umschlag des Offertes sind jene Mauth-Stationen, für welche der Anbot gemacht wird, deutlich anzugeben.

e) Diese Anbote dürfen durch keine, den Licitations-Bedingungen nicht entsprechende Klauseln beschränkt sein, vielmehr müssen dieselben die Versicherung enthalten, dass der Offerent die in der Kundmachung enthaltenen und die bei der mündlichen Licitation vorgelegenen, in das Licitations-Protokoll aufgenommenen Vertrags-Bedingungen genau befolgen will.

- f) Die schriftlichen Offerte sind, sowie die mündlichen, auf die einjährige, oder auf die dreijährige Pachtperiode, nämlich auf die Zeit vom 1. November 1862 bis Ende Oktober 1863 oder bis Ende Oktober 1865 zu stellen.

g) Von Aussen müssen diese Eingaben mit der Aufschrift bezeichnet sein: „Anbot zur Pachtung der Wegmauthstation“ (folgt der Name der Station oder der Stationen).

Ein Formular eines solchen Offertes folgt unten zur Einsicht.

- h) Die schriftlichen Offerte sind von dem Zeitpunkte der Einreichung für die Offerenten, für die Finanzbehörde aber erst vom Tage, an welchem die Annahme desselben dem Anbietenden bekannt gemacht worden ist, verbindlich. Die schriftlichen Offerte werden nach beendeter mündlicher Versteigerung in Gegenwart der Pachtlustigen von dem Licitations-Kommissär, welchem sie von der Behörde, die sie in Empfang nahm, verzeichnet übermittleit werden, eröffnet und kundgemacht.

Als Ersteher der Pachtung wird dann, ohne eine weitere Steigerung zuzulassen, Derjenige angesehen, der entweder bei der mündlichen Versteigerung, oder nach dem ordnungsmässigen schriftlichen Anbote als der Bestbieter erscheint, sofern dieses Bestbot den Ausrufspreis erreicht, überschreitet und an und für sich zur Annahme und zum Abschlusse des Pachtvertrages geeignet erkannt wird.

Hierbei wird, wenn das mündliche und schriftliche Anbot vollkommen gleich sein sollte, dem mündlichen, unter zwei oder mehreren schriftlichen Anboten aber jenem der Vorzug gegeben werden, für welches eine vom Licitations-Kommissär sogleich vorzunehmende Verlosung entscheidet.

§. 8. Der Pächter hat zur Sicherstellung seines Pachtschillings eine Kauton zu leisten, welche nach seiner Wahl in dem sechsten oder vierten Theile des einjährigen Betrages desselben zu bestehen hat. Im ersten Falle aber muss der Pachtschilling monatlich voraus, im zweiten Falle nur nach Ende eines jeden Monats entrichtet werden.

§. 9. Diese Kauton kann im Baren oder mittelst Hypothekar-Sicherstellung, oder in k. k. Staatspapieren geleistet werden, welche nach den bestehenden Vorschriften berechnet und angenommen werden.

Die Einverleibung der Hypothekar-Sicherstellung in den Grundbüchern und Landtafeln geschieht auf Kosten des Pächters.

§. 10. Jeder Versteigerungslustige muss den sechsten Theil des für das Jahr entfallenden Ausrufspreises, bevor er zur Versteigerung zugelassen wird, der Kommission als vorläufige Kauton erlegen. Dieser Erlag kann eben so wie die oben erwähnte Pacht-Kauton selbst, im Baren oder in k. k. Staatspapieren nach dem letztbekannten börsenmässigen Course geschehen. Auch kann dafür eine einverleibte Pragmatical-Sicherheits-Urkunde mit Beibringung des Grundbuchs oder Landtafel-Extrates und des Schätzungs-Actes eingelegt werden.

Zur Erlichterung für jene Versteigerungslustigen, welche bereits Pächter einer Aerarial-Mauth sind, wird gestattet, das in Betreff derjenigen Personen welche in dem Gebiete derselben leitenden Bezirksbehörde, in deren Gebiete die Mauthversteigerung, an welcher sie Theil nehmen wollen, stattfindet, eine Mauth oder mehrere Mauthen bereits gepachtet, und ihre diessfällige Kauton durch Erlag in barem Gelde oder in Staatspapieren geleistet haben, statt einer neuen vorläufigen Kauton, lediglich eine Erklärung genügend ist, dass sie ihre für die gegenwärtige Pachtung bestellte Kauton vorläufig als Fortsetzung für ihre künftige Verpflichtung ausdehnen. Es muss jedoch in diesem Falle der betreffende Pächter und beziehungsweise Pachtlustige durch eine an dem Tage der Pachtversteigerung ausgefertigte Bestätigung der competenten Finanz-Bezirks-Direktion nachweisen, dass er mit keinem Pachtzins-Rückstande von der von ihm bereits gepachteten Mauth ausstehe, und dass auf die von ihm als Kauton dieser Mauthstation gewidmeten sämtlich aufbewahrten Goldbeträge und öffentlichen Obligationen von keiner andern Person ein Verbot oder Pfandrecht erwirkt sei, und überdies dass derselbe sogleich die von dem Eigenthümer der Kauton ausgestellte Urkunde über die Widmung des baren Geldes oder der öffentlichen Obligationen, mit welchem die Kauton für seine gegenwärtige Mauthpachtung geleistet wurde, für die Pachtung der Mauth, welche er eingehen

will, und welche bestimmt zu bezeichnen ist, der Versteigerungs-Commission überreichen und dieser Commission auch die ihm ausgefolgten für die gegenwärtige Pachtung, vinculirten öffentlichen Obligationen samt dem bezüglichen Erlagscheine oder der Quittung über die hiefür erlegte bare Kautions und die Empfangsbestätigung der Staats-Schulden-Tilgungsfonds-Hauptcasse, wenn die bare Kautions bei dem Tilgungsfonds fruchtbringend angelegt wurde, übergeben.

§ 11. Gleich nach Beendigung der Versteigerung wird die als vorläufige Kautions beigebrachte Sicherstellung denen zurückgestellt, welche die Mauth nicht er-

standen haben, dem Bestbieter aber wird dieselbe nur nach geprüfter Richtigstellung der Kautions ausgehändigt werden.

Diese Richtigstellung muss vor der Uebergabe des Pacht-Objectes geschehen.

§ 12. Nachdem die Licitation einer Mauthstation geschlossen wurde, wird bis zu dem Augenblicke, wo die Nichtannahme des Angebotes von Seite der competenten Behörde ausgesprochen worden ist, kein nachträglicher Anbot angenommen.

§ 13. Die Uebergabe des Gegenstandes der Pachtung geschieht am 1. November 1862.

§ 14. Der Pächter tritt rücksichtlich der gepachteten Station und der damit verbundenen Gebühren-Einhebung in die Rechte und Verpflichtung des Aerars.

§ 15. Dort, wo Aerarial-Mauthgebäude bestehen, wird wenn der Pächter es wünscht, wegen miltweiser Ueberlassung derselben an ihn ein Uebereinkommen gepflogen werden.

§ 16. Die Licitationen beginnen immer pünktlich um die neunte Vormittagsstunde, und werden, wenn sie an dem im Ausweise bezeichneten Tage nicht geschlossen sind, an dem nächstfolgenden zweiten und nöthigenfalls auch am dritten Tage fortgesetzt werden.

Ausweis

über die für das nächste Triennium, d. i. vom 1. November 1862 bis Ende Oktober 1865, zu verpachtenden Weg- und Brückenmauth-Stationen im Kronlande Kroatien und Slavonien.

Post-Nr.	N a m e n		Gebühr pr. Stück			Ausrufs- preis in österrei- chischer Währung	Versteigerungsort		Anmerkung	
	der Station	des Gefalles	Zugvieh	Treibvieh			Gebühr für jede Person	bei der k. k. Fi- nanz-Be- zirks- Direktion		T a g
				schwe- res	leichtes					

A. Kroatien.

Agram - Warasdiner Strasse.

1	Warasdin	Wegmauth	4	2	1	—	7011	Warasdin	24. Juli 1862	Nach geschlossener Versteigerung jeder einzelnen Station wird auch eine vereinte Licitation aller jener Mauthstationen, welche an ein und demselben Tage ausbezogen werden und mit einander in Wechselwirkung stehen, stattfinden.
2	"	Brückenmauth	6	8	1 1/2	—	3101	"	"	
3	Ostria	Wegmauth	4	2	1	—	2000	"	"	
4	Vinično (Breznica)	Brückenmauth	2	1	1/2	—	742	Agram	28. Juli 1862	
5	St. Ivan	Wegmauth	4	2	1	—	1522	"	"	
6	Sesveto	"	6	8	1 1/2	—	8950	"	"	
7	Agram	Linienamt Lachische Gasse	4	2	1	—	3525	"	"	

Agram - Samoborer Strasse.

8	Bregana	Wegmauth	2	1	1/2	—	1718	Agram	28. Juli 1862	Die Pachtbedingnisse können sowohl bei der unterzeichneten k. k. Finanz-Landes-Direktion als auch bei den nebengenannten k. k. Finanz-Bezirks-Direktionen eingesehen werden.
9	Samobor	Brückenmauth	2	1	1/2	—	3382	"	"	
10	Agram, Savebrücke	Wegmauth	8	4	2	—	12545	"	"	
		Brückenmauth	2	1	1/2	—		"	"	
		Linienamt Save und Navigationsamt	6	3	1 1/2	—		"	"	

Agram - Karlstädter Strasse.

11	Karlstadt	Wegmauth	6	3	1 1/2	—	4312	Agram	28. Juli 1862
12	Jaska	"	4	2	1	—	1955	"	"
13	Rakovpotok	"	6	3	1 1/2	—	1850	"	"

Agram - Petrinjaer Strasse.

14	Brest	Wegmauth	6	3	1 1/2	—	880	Agram	28. Juli 1862
15	Lekenik	"	6	3	1 1/2	—	4215	"	"
16	Gross-Gorica	Brückenmauth	2	1	1/2	—	3884	"	"
17	Sistek (Odra-Brücke)	Wegmauth	6	3	1 1/2	—	3136	"	"
		Brückenmauth	6	3	1 1/2	—		"	"

Fiume - Karlstadt - Zengger etc. Strasse.

18	Fiume, Fiumera-Brücke	Brückenmauth	2	1	1/2	—	3149	Fiume	31. Juli 1862
----	-----------------------	--------------	---	---	-----	---	------	-------	---------------

B. Slavonien.

Essek nach Ungarn.

19	Essek, Draabruce	Brückenmauth	6	3	1 1/2	—	7671	Essek	31. Juli 1862
----	------------------	--------------	---	---	-------	---	------	-------	---------------

Essek - Djakovarer Strasse.

20	Vaka	Brückenmauth	2	1	1/2	—	600	Essek	31. Juli 1862
21	Piskorevce	"	2	1	1/2	—	1216	"	"
22	Kisderda bei Essek	Ueberfuhr	6	3	1 1/2	6	62	"	"
23	Podused bei Agram	"	6	3	1 1/2	6	2110	Agram	28. Juli 1862

Formular eines schriftlichen Offertes.

Von Innen.

(Stempel.)

Ich Endesgefertigter biete für die Pachtung der Mauth-Station (Stationen) — folgt der Name der Station (oder Stationen) — für die Zeit vom 1. November 1862 bis Ende October 1863 (oder vom 1. November 1862 bis Ende October 1865) den Jahres-Pachtschilling von . . . (Geldbetrag in Ziffern), das ist: (Geldbetrag in Buchstaben), wobei ich die Versicherung beifüge, dass ich die in der Ankündigung und in den Contract-Bedingnissen enthaltenen Bestimmungen genau befolgen werde. Als vorläufige Caution lege ich im Anschlusse den Betrag von . . . Gulden . . . Kreuzer bei, oder lege ich die nachfolgenden Urkunden bei, welche die Hypothekar-Sicherheit im Betrage von . . . Gulden . . . Kreuzern nachweisen (sind die beiliegenden Documente anzugeben), oder lege ich die Cassa-Quittung über das erlegte Vadium bei.

am . . . 1862.

Eigenhändige Unterschrift, mit Angabe des Charakters und Aufenthaltsortes.

Von Aussen.

(Nebst der Adresse der Behörde, an welche das Offert eingesendet wird, und Bezeichnung des Betrages des beiliegenden Geldes, oder der Obligationen, oder des Betrages der Sicherstellung durch Urkunden.) Offert für die Pachtung der Mauth-Station (Stationen) (folgt der Name der Station oder Stationen.)

K. k. Finanz-Landes-Direktion.

Agram am 11. Juni 1862.

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvan nedjelje i praznika
na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je sa domaćim
u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjake, kojim će se
list svaki dan poštom posiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglase opredjeljena je površina: 7 kr. a. vr. od linijama
jedna put, a 14 kr. a. vr. na 8 puta. — Kratka prijava za
svaki oglas iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se
putah isti uvodi.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u sriedu 25. lipnja 1862.

Broj 144.

Uredovni dio.

Oglas.

Gradsko poglavarstvo preduzelo je na dan
24. t. m. pregledavanje peciva kod ovdašnjih
pekerah te je pronašlo da je najbolje fino (Luxus)
pecivo kod Maicena, Krobata, Zubračica i Krač-
cela, — najbolje zemlje kod Maicena, Goluba,
Sorga, Kracela, Cainingera i Krobata, — najbolji
kruh kod Krausa, Kracela, Sorga, Benka i Kro-
bata. Kod ostalih pekerah pronadjeno je pecivo
sriednje vrsti.

Od poglavarstva kr. i sl. gl. grada Zagreba
dne 24. lipnja 1862.

Načelnik.
R i g a n.

Neuredovni dio.

Zagreb, 24. lipnja.

Mi smo jur javili u našim novinama, da vla-
da ruska zahlijeva od sardinske, da raspusti polj-
sku vojničku školu utemeljenu Mieroslavskim, u
kojoj imali su se odhranjivati sposobni časnici za
budući poljski ustanak. Polag novijih viestih naredi
zbilja sardinska vlada, da se ima rečeni zavod
razpustiti, budući da su u zadnje doba medju pi-
tamcima uzele mah razuzdane strasti, što davahu
povoda svagdanjim razprama i kavgama; dapače
pitamci pobuniše se nekoliko putah proti istim
svojim predstojnicima.

Mi držimo, da je time namieravala vlada
sardinska zadovoljiti želji vlade ruske, kojoj nije
mogla ići u prilog sverha spomenutoga zavoda.

Oao što smo jučer javili o priznanju Italije
od strane ruske dokazuje nam jasno, da zbilja
zavlada nekakovo sporazumijanje medju dotičnim
vladama, kojega posljedice moge bi biti veoma
važne osobito kod rješavanja istočne razpre.

U kući velikešah u Beču očitova ovih danah
grof A. Auersperg svoju želju, da bude Niemačka
preustrojena, čim bi i Austriji dostojnije mjesto u
dio palo, koja bi onda mogla sa svim svojim na-
rodima stupiti u savez s preustrojenom Niemač-
kom — Magjar bi počutio u svojem srcu ono
staro nagnutje prema Niemačkoj a „slavjanski
vodja“ nebi smio više uzviknuti: Što će nam
Slavjanima Niemačka?

G. grof imao je valjda na misli prijateljsko
dogovaranje Magjarah s Niemcima na frankfurt-
skom parlamentu, ili se je nehotice sietio dobah
Arnulfovih? U prvom i drugom slučaju radilo se
je o najjedničkom postupanju proti Slavjanstvu,
kojega političkomu i duševnomu razvitku imalo se
je na put stati. Na koliko se sada okolnosti pro-
mienile, nećemo ovdje razglabati.

Što se tiče riečih poznatoga „vodje slav-
janskoga“, ove si g. grof nije valjda dobro pro-
matacio. Time, što reče: Što će nam Slavjanima
Niemačka? nije hotio ništa drugo da kaže nego
da nam je najprvo stalo do Austrije, do sreće
svih naroda spojenih pod austrijskim žezlom do
učvršćenja i usvećenja naše države, koje teži-
šte nekažim izvan nje van usred nje!

Pametna Niemačka neće sigurno zamjeriti Slav-
janu, ako ga njegove stvari više zanimaju nego
svoje, ako najprvo za se skerbi i za svoju
budućnost puštajući na miru svakoga, što mu na
njegovu štetu nećemo. — Uostanovljeno je i tešnje
ovih ljudih, kojima je Frankfurt, ta njihova Meka,

neros prirasto, mi kao Slavjani nikada pristati
nemožemo i nećemo.

„Botschafter“ piše, da se je državni tajnik
Antonelli sasma olvoreno razgovarao o konkordata
s niekim austrijskim biskupima avieravajuć, da je
sveti otac pripravan doprijeti, na koliko to dož-
nost prema cirkvi dopustila bude k odstranjenju
teškoćah porodivših se u Austriji uslied konkordata.

Trojedna kraljevina.

Zagreb, 24. lipnja. Ovdašnji kercemari, koji
sa svojom molbom radi umalenja vinske daće kod
dotičnih oblastih neuspješne, kupe kako to iz po-
uzdana izvora doznajemo, podpiše kod ostalog
gradjanstva, dakle kod samih konzumentah pod tom
izlikom, da žele gradskom zastupništvu predati
novu molbenicu radi umalenja rečene daće.

Mi smo uviereni, da će naše razborito ob-
ćinstvo njihova isto tako nezakonita kao i smiešna
zahtjevanja kako valja odbiti, a s druge strane
očekujemo od dotičnih oblastih, da će proti ovam
illegalnom činu zakonom propisane korake preduzeti.

Turska.

Iz Dubrovnika, 15. lipnja. U Arbanskoj
nije se ništa na oružju dogodilo. Susreti pod Pi-
perom i Spužom bili su loši za Turke. U sukobu
bliza samostana kod Vasojevića ranjen je Husein-
paša, također je i Abdi-paša ranjen pod Spužom.
— Pišu iz Skadra, da je 4. o. m. bilo razsvie-
tjenje na Cetinju, ali radi česa bijaše ta svetko-
vina, to se nezn.

Dogadjaj mitronosnoga opata, D. Gaspara,
morda će po svoj prilici postati predmetom diplo-
matskoga pregovaranja. Javim vam u posljednjemu
pismu, da je taj opat, radi razdražujućih govorah
s prodikaonice bio zatvoren i u Skadar odveden
na Omer-pašinu zapovied, da su ga tamo izpustili,
ali da je morao u Skadru ostati. Tamošnji fran-
cuzki konsul izposlovao je njegovu slobodu, uzev
na se odgovornost, da njegov štitjenik, neće iz
naznačenoga mu miesta izaći, i da će miran biti.
U nedjelju 8. pustio je Omer-paša, nezn. se zašto,
dobroga D. Gaspara opet uhvatiti, i morao je od-
mah praćen od 20 piešakah i 4 oružanika na put
banuti. Kuda, nije se znalo, morda u koju daleku
tvrdjavu ili u sami Carigrad. Francuzki konsul bio
je isvan sebe, kad je to dočuo, odmah se sa 4
kavasa odtisnu sa pratnjom. Jedva ju ugleda, viknu
vodjenomu opatu: „Stante D. Gaspare!“ Ovaj se
nedade po dvaput zvati, nego ustavi konja, na
kom su mu dopustili da jaše. Konsul mu reče da
sjaše, i da sa njim ide. On ga i sblja odvede a
pratnja se ni neusudi, da mu to zabrani. Oštre
konsulove reči: „Ja ću vam pokazati, što je fran-
cuzka carevina!“ imale su vrlo dobar uspieh.

Šest do sedam hiljadah Miriditah odrekoše se
svoga paše, lativši se oružja, krenuše put Kalma-
la; za uzput upališe jedno selo, na koje misle,
da je odelo D. Gaspara.

Odkad se Derviš-paša u Bileć vrati, nije se
ništa dogodilo. Derviš-paša pušta odavle u Bileć
puno hrane donositi, i sprema se za novu navalu.

Talijanska.

Rim, 10. lipnja. Papinska alokucija od 9.
lipnja, koju kod njene dužine saobćujemo polag
hoda mislih, izražuje ponajprije veselje o prisutstvu
biskupah, no zajedno skapča izraz boli nad nevo-
ljama, koje pohodiše cirkvu i gradjanske društvo,
nad nepomirivim ratom, koji uzkosvećeni neprijatelji
kresta Isusova vode proti katoličkoj cirkvi, za-
vojeći deheve i sčerca napunjuju ih pogibeljnim
bludnjama i otudjuju katoličkoj vieri. Oni odievaju

stare već odavna zabačene krive nauke u nove
i varove oblike i razprostranjuju ih na sve moguć-
ne načine; odebravaju na propast dešah svaku
razuzdanost i najgore strasti, i rugaju se nauci i
propisima Isukerstovim i zametavaju ih.

Papa zatim potanje razlaže naznačene krive
nauke, zabačene božjeg objavljnja i vlasti cirk-
ve, kojoj hoće da odzmu njeno vlastito po bo-
žanstvenom njenom utemeljitelju podano joj pravo, da
ju po volji podvrgnu državnoj oblasti. Zabače-
nje objavljnja očituje se u zabačenju svetoga
pisma, u zatajanju istoričke osobnosti Isukerstove
i napokon u tajanju bitja božjega i time svakoga
božanskoga reda i vlasti. Namiesto toga, stupa pan-
teizam, tajanje bitnosti duha i nauka, da je broj
i materijalna sila, na što osnivaju bezgranično pravo
države, jedina vlast; da pravo sastoji u činu i da
su dužnosti prazna rieč.

Papa napominje na kratko mnogovrstne
uvrede, napadanja i huljenja, kojima su službe-
nici cirkve i apostolska stolica izloženi, sramotno
licumierstvo, kojim vodje i pomoćnici ustanka
proti božanskom redu poimence u Italiji o svojim
željama za slobodu cirkve govore, dočim svaki
dan njena prava državito nogama gaze, njena
dobra otimaju, revne biskupe i duhovnike tieraju
i uapsuju, monake i bogu posvećene dievice si-
lovito gone iz njihovih stanovah. Prisiljeno izbi-
vanje sčercanih biskupah nesretne Italije, koji su
papa samo pismeno uvieriti mogli o svojoj ljubavi
i privrženosti, dalji je primier zato. I iz Portu-
galije nije prisutan nijedan prelat; papa duhoko
žali preprieke, koje su se suprotstavile njihovu
dolazku.

On prelazi sada na naserte proti svetovnom
gospodarstvu svete stolice, napominje jednoglasna
i opetovana očitovanja episkopata o potrebi
ovoga gospodarstva za nezavisnost papinu; za-
bacuje nabrojene krive nauke, opominje biskupe
na neprestano pobijanje istih na postojanost u
njihovoj revnosti za izobraženje i krepkost
svećenstva, za poštenost običaja i čistoću nauke.
Papa zaključuje pozivom na molitvu moleći bis-
kupa, da svojim diecezama obznane njegova ču-
stva i da im izruče njegov papinski blagoslov.

— Iz jednog privatnoga pisma iz Rima od 12.
lipnja saobćuju novine sljedeće: Jučer je izišla
svakolika papinska vojska pod zapoviedništvom ge-
nerala Kanzlera na razgled pred Nj. svetost na
Campo marcio. Zuavi, prekrasna četa, dopadoše
se najvećma, oni broje 6000—8000 momakah.
Naloga bezbrojih inostranacah i domaćih bila je
veoma velika, isto tako uzhit kod dolazka svetog
otca. Papa razdieli medju sakupljeno obćinstvo hi-
ljadu komedah kolajnah. Danas poslie podne od-
jedrit će od prilike 3800 momakah od ovdiešnje
francuzke posade u Mexiko. Ova redukcija nema
nikakove političke sverhe, prieko 15,000 Francu-
zah ostat će jošte ovdie. Papa nije dosele jošte
primio markeza Lavaletta, budući da je jošte
svejednako odviše zabavljen inostranim svećenstvom;
uprav sada čujem, da će markes po svoj prilici dne
14. t. m. u posebnoj audienciji primljen biti. 300
svećenikah ostaviše već Rim pa ipak jošte verve
po ulicama inostrani svećenici, koji u sverhu sve
čanstvi ovamo dodjoše. Večeras u 6 sati položila
je Nj. svetost temeljni kamen za veliku katedralu,
za koju je monsignor Merode kupio mjesto i koju
na svoje troškove deje graditi. *Papa se nalazi
u najboljem zdravlju.*

— U stidnici turinske deputirne komore od 18.
t. m. primljena je jednoglasna sljedeća adresa na
kralja:

„Malne isključivo inostrani, u Rimu na vie-

rozakonsku svečanost sakupivši se biskupi izrekoše proti našoj domovini težkih uvredah, oni su narodno pravo metnuli s oka i prizvali inostranu silu. Na nauku, polag koje Rim pripada katoličkom svijetu, odgovaramo kupeći se oko Vas i izričući našu odluku, da ćemo pravo naroda na njegov glavni grad, koji je silom vlasti po njem odbijenoj podvrgnut, neprikraćeno uderžat u kripti. Nadamo se, da je blizu dan, kad će se naše želje izpuniti. Rieči, koje su se prije po Vatikanu, sviedoče, da je svaka nagoda nemoguća. Takav jezik posve je sposoban, da učini kraj otegama, kojima se je izkušavala tako dugo strpljivost i umjetnost talijanskoga naroda. Kada prelazi, zaboravljajući dužnosti svojega zvanja, dadu se zanieti, da na korist političke reakcije izraze željah; kada iz pepinskoga područja zloćinske čete nose razorivanje u naše južne provincije; mora se Evropa o tom osviedočiti, da je vlast kraljeva i naroda talijanskoga jedina kadra urediti rimsku stvar izbavljajući Italiju i Evropu od zametaja silah, koji saviesti zavedi i mir svijeta izlaže pogibelji.“

Francuzka.

U dvorskim krugovima Belgije glasa se — kao što „Fr. Journalu“ pišu, da će princ Napoleon Bonaparte i vojvoda Aumalski imati dvoboja na engleskom zemljištu. Kažu, da je grof Morning badava pred nekoliko danah pokušio dobit audienciju kod vojvode aumalskoga, da preprieči taj dvoboj. — Kad je kraljica udova Amalija prvi put bila u londonskoj izložbi, bio je tamo upravo i francuzki poslanik, grof Flahault, i tako se je neuhudno ponašao, da nije ostarielu odagnanu kraljicu ni pozdravom udostojio, on koji je prije vlada njenoga supruga kroz više godina zastupao. Čim se razprostrani viest o ovom ponašanju, zaključio mnogi veoma aristokratski engleski saloni, da svaki savez s poslanikom Napoleona III. prekine, prietnja, koju bi on za ciele izveli bili, da nije grof Flaubault obaviešten o obćenitom nepogodovanju njegova ponašanja, upotrebio prvu prigodu, kad je udovica Ljudevita Filipa opet išla u izložbu, da prejasnu gospoju iz daleka što nišerenije pozdravi i da na takav način utaji uvredjenu niežnost engleske aristokracije.

Polag jedne u Marsilju prispijevše depeše izjaviše, vele, Englezka i Austrija portu *da neће da u цrнogorskoј stvari diplomatskiно pоsređuju*. No da je ipak g. Hübner u Carigrad došao, da se o vojenu postupanju Austrije u Hercegovini u slučaju daljega razprostrajenja ustanka porazgovori i da učini pripravi, budući da i u Teseliji stvari veoma zlo stoje. Nasuprot pišu listu „H. B.“ iz Beča: Baron Hübner dobio je istina mislju, no ista je sasvim osobne naravi. Radi se za njega o tom, da interaunciatorsko mjesto u Carigradu, koje će se po svoj prilici skoro po odstopu barona Prokeša izprazniti, u blizini razvidi, da ga eventualno, ako bi mu se dopalo, zauzme. U marsiljskoј depeši jošte je govor i o novu zajmu i o jednom za sultana naručenom dragim kamenjem urešenom krevetu, koji bi stajao sedam milijunah franakah.

Mexikanski posao dobiva za Francusku od dana na dan veću važnost. Due 18. t. m. dodje car navlastito iz Saint-Clouda u Pariz, da predsjedava ministarskom vijeću, koje se je isključivo bavljalo mexikanskim stvarima. Ne samo da se doknadno šalje mnogo vojske onamo, već se namjerava, kao što se tvrdi, da se ekspediciji dade i nova glava. Medju oficirima, koji su za ovo zapovjedništvo predloženi bili, imenuju se generali Bourbaki, Cousin de Montauban i Forey. Konačna cilj, koju je Francuska kod ove ekspedicije, koja toliko novaca i ljudi iziskuje, uzela na oko, sastoji, vele, u tom, da uzmogne u slučaju razmirice sa sjedinjenim državama imati čvrsto upiralište.

Bérzojavne i najnovije viesti.

Zemun, 20. lipnja. (S. D.) *Paša je zbačen. Portin komesar dolazi. Srbi su tim nezadovoljni i na svasta gotovi.*

Turin, 22. lipnja. (Prieko Reriza.) Potvrđuje se da se je Gasibaldi vratio u Kaprun. Kralj je primio deputaciju, koja mu je adresu predala, i odobrio je imenovanje njegovih izaslanika. Dvostla, no pozivaju još na pomicanje.

Kasel, 23. lipnja. Sinoć izdan je svedok

zemljovladarski oglas od 21. t. m. u obziru *po-
vraćenja ustava* od god. 1831. i izbornoga za-
kona od godine 1849.

Dve književnosti u jednom jeziku

iii

Piši kako puk govori.

(Iz „Priloga k Narodnom Listu“.)

(Nadalje.)

IV.

Ako nam je jedini jezik pučki jezik, sad je spomenuti kako će se taj isti jezik primiti pučke i narodne knjige; i kako nam uz taki jezik ima posla i slovničaru i jezikoslovcu. Da je naša knjiga na ugaru, sami najbolje pripoznajemo, nebrojeći vezke, nego tegleći vrijednosti. Mi smo jur kazali, što nam je pučka, što li narodna knjiga; i po naravnomu stanju svakoga narodnoga sadržajta svak će uvidjeti kako obič te knjige imaju se uzporeda razvijati u vlastitomu topraku, nesplićući se niti se smetajući, dapače jedna drugoj pomagajući, pučka narodnoj jezikom, a narodna pučkoj mislima.

Vidismo kako je u nas jezik kod samoga puka; niti nam se obzirati na mnoge naše knjige i starija i mladje, jer u njih ćemo naći preobilnosti riečih, ali jezika nećemo se nauživati. Poznato je, da rieč nije sav jezik, premda u jeziku, kao što posebna uda nisu ljudsko tielo, premda su u tielu. Sjajno čelo, žarke oči, niežne jagode i o. glavnija su i najmilija tielesna uda, ali tu neima ljudske liepote, one čarne liepote, koja ti je zercalom duha nebesnoga, dokle u ljudskom sustavu nesinu ti pred očima prikladnošću i rajskom sličnošću. Tako je i s riečju. Rieč je ono sjajna ogledalo, u komu se divno zercalili ljudska misao; eli tu neima ljudskoga duha bez ukupnog jezika. U jeziku, načini, izrazi, oblici, spodobе, i sve one neizbrojene i neopazive šilice, gušteri, zgloboi, opnice, i dužnici, koje oživljuju tielo gotova jezika i luče ga potpunom bitnošću. I kad bi na to mogli zaboravljati romanski i germanski narodi, jer lišeni svoga podpuno izvornog značaja u jeziku, kao što i u životu, mi nipošto nemijsmo radi uzporednog i bržega napredka svega našega naroda, i radi novog oblika sveobće uljudnosti, koja će možda prieko nas siztokom zavladati. I kad bi se naša narodnoga knjiga hotiela otresti pučkoga jezika, i primiti se evropejskih il klasičnih, uz sve rieči naše, ostala bi ta knjiga mrtvo udo našega narodna zadružtva; takva knjiga mogla bi nas proslaviti kod susjedah, ali bi nam narodnost i uljudnost osakatila, i razčinjala bi cio sustav našega života.

Nijekali se nemože, da jezici gerčko-latinski kërščanskimi pojmovi obnovljeni i raztrani, nisu zamamni umatvitelju i učevojaku s one ločnosti (precision), sputnosti i bistrine, koja ti razglaba i predocuje misao do najzadnje rastavnosti. Književno djelovanje përvoga Gërgura velikoga uzorno je svoj kërščanskoj Evropi, i pridošlim jezicim. Pri tom jedan dio tih jezika, t. j. njihovih oblika s kërščanstvom, zošao je i kroz naš puk poslovnimi prevodi sv. pisma, vangjelistarih, psaltirih, i molitvenicih. Jer na nieki način misao kërščanska utielovala se u rieč gerčko-latinsku i nju točnošću svojih pojmovah zadahnula, budući kërščanstvo naviešteno, tumačeno, i slovo njegëvo gerčko-latinskim načinom predloženo. U tom obziru i sva naša slavjanska služba kukavna je gerčko-latinska prikërpina. Jel to napredak il uazadak, jel to obnova il pokvara uzornosti gerčke, ovdie se nepita. Nit li ćemo pokušati da izratimo bili mi mogli, što neznadoše germanski narodi, t. j. izvesti po prirodi izvornog jezika po istinjoj vieri novu izreku kërščanske nauke, koja bi bolje i bërže prijala narodnom sërцу i umu; bolje dolikovala njegovomu životu i mišljenju, i podasula svijetlosti navieštenoj misli, da se razlije po narodih, i da korenitije tvora obće uljudjenje. Ako pogani uzorni jezik mogao se je pokërščaniti nagodjenim dometnućem novoga pojma, a da zašto slavjanski, za rana kërščeni jezik, nebi se mogao samosvojno razvijati pravcem kërščanskog pojma? pučka književnost, dosad mal da ne sva bogoslovska, natruhnula nam je po niešto izvornosti jezika. Ozbiljna natruha, jer razasuta po najprošijemu puku. Nije šala toga se dojmati; i vidismo zašto dobar dio Jerolimova prevoda imao se za postaviti pogriješnomu, a' starijemu, običnijemu. Eto, kako bilo da bilo, je s razskom i bogoslovske i pučke književnosti, a' starijemu, običnijemu.

slovnim; budli nam danas netreba izumnuog ćerkvenog skerbništva, da bi i ostao kod carkve primljeni oblik kersćanske misli, umni naš život mi nebi rada povieriti tomu nesrednomu obliku, premda posvećenomu. Jasno će nam vieroovati što je dielom slobodno predočeno: "Slike duše kao smilje, koje tihe kroz dugu ti rastazu, i u ti probira, se pamet priglasuju znanolja i razumu beskidu i tuznoj jezika i u zvanju prislobo sa kojim se stvarsteli nature, nam udu očena bogo za oni po sercu razumi otajnog spoja misli i tvora (contingente). Ljubav je rieči najviši pozor u ljudskom nadvišenju; a mudrost je rieči, pri mudrostima, doseg općene mudrosti. Tko u rieči rastavlja znanje od čuvstva i od razuma, nedostizke mudrosti, van da osobne ili dietoredne. Ali mudrost rieči sercu nepomaže do kod prirodne i izvornog jezika. Bilo o dušam kojim je to mило namijenjeno! Ali prama ljudstvu, naprama prosvieti, divne duše, za života odmičite saberite glase pučkih gosdiah, te u pis jih razvedite kroz umlje pričoda i levoaninaju zamamljeni; rieči pučke potražite, te svakoj dotičnu misao uciepile; sberite prirodne rukojati pučkoga znanja, te mudro jih razgodite da iz Vilinske slike naše pōdvornice javi se prilika na zastavi narodne prosviete i občee uljudnosti. U tomu tamugadja divni Plato izvijenjem Omirskog jezika na visinu svērhnaravja, premda lišen one točnosti, s kojom nas zahudja kersćanski pojam.

689

(Konac će slediti.)

**Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi
u Beču.**

U Zagrebu 24. lipnja 1862.

Papiri.

5% Kovevnice	70.35
5% Narodnoga zajma	82.85
Narodne banke	834.—
Viševnoga savoda	218.—

Mienice.

Srebro	126.—
London	127 80
Carski cekini	6.10

Meteorološkička opažanja

na ovdiešnjoj kr. višjoj realki, dne 24. lipnja 1882.

Ura	Barometro- va visina u par. obl.	Barometro- va visina sredn. na 0	Toplo- ta po R.	Neoblaka	Smjer i ja- kost vjetra	Atmos- ferična oborina (diz, snieg, ki- tado)	Opazak
7. pr. pd.	330.° 67	329.° 37	+12.0	7.0			pr. pad. do 9 sati dani.
8. pol. "	331.° 00	329.° 83	+15.8	4.0		0.0015	
9. u več.	332.° 42	331.° 08	+12.6	10.0			

Danas u 7 sati temperatura B.° +10-0.

Opazka: Kod množenja znači 0 sasvim vedra a 10 sasvim oblačno; brojevima ležećim između 0 i 10 razumije se vedra ili manja mnoštva oblaka, razdieliv dele nebe iznad obzorja na 10 jednakih delah.

U 6. stupcu znače velika pisma smjer vjetrova (J = južno-jugo-zapadni), a brojevi jačina vjetra, isto, 0 sa svih tih u 10 bara, a među ovim ležeći brojevi naznačuju različni jačina vjetra.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST

4537-567. (372)

Obznana

**predsjedništva kraljevskog namjesničkog vijeća
kraljevinah Dalmacije, Hrvatske i Slavonije.**

Da bi se pojedini ljudi, koji se u malom bave uzgojivanjem konjah, pobudjivali, da brižljivo nastoje oko konjah svojih, da ih brižljivo timare i štode, a navlaštito u nakani, da bude svagda dobrih kobilah, kao najprikladnijeg sredstva, kojim se promiče i poboljšava konjarstvo u zemlji, dostojalo je Nj. c. kr. apostolsko veličanstvo previšnjim riešenjem od 2. ožujka t. g. i to samo za tekuću godinu iz dohodakah državnih kao nagrade za gojenje konjah dozvoliti za kraljevine Hrvatsku i Slavoniju 106 komadah c. kr. austrijskih cekinah u zlatu, i ujedno odobriti, da se od prištedjenih od prošlih godinah kao i ove godine umaljenih nagradah za gojenje konjah nabavi kolajnah, koje imat će na ligu poveljsje Nj. c. kr. apostolskoga veličanstva i na herbimapis: „za dobro uzgojivanje i njegu konjah“, i koje čedu debit vlastnici kako nagradjenih, tako i onih kobilah, koje su se poradi nedostatka nagradah samo pghvaliti mogle.

Po glasu ustanovah naredbe obstojavšeg c. kr. vojnog povelništva unutarnjih poslova i c. kr. vrhovnog povelništva vojske od 27. travnja 1857. (zastupnik razreda I. br. 85) imalo se podielivanje ovih gradskih izmice u Zagrebu i Varaždinu, zatim u Gori i u Rumi obavljati, to će se za tekucu godinu obaviti četvrtak 21. listopada u Zagrebu i u subotu 23. rujna 1862 u Rumi.

Na svjetskim nacionalističkim skupovima, kao što je slučaj na
našim, govore o "evropskim vrijednostima" i "evropskim vrijednostima"

A. kobilam sa sisajućim ždriebetom:
 1 po 10 } c. kr. cekina u zlatu;
 5 po 4 }
B. trogodišnjim ždriebicam:
 1 po 8 } c. kr. cekina u zlatu;
 5 po 3 }
 Za podijeljenje nagrada konjarstvenih iz državne blagajne mogu natjecati:
 a) kobile od 4. do 7. godine dobe svoje sa čilim sisajućim ždriebetom (pulićem), koje su dobro timarene, zdrave i kripeke, te su sposobne kao dobro kobile za plodjenje;
 b) trogodišnje kobilice, od kojih se očekiva osobita sposobnost za plodjenje i koje kod upotrebljivanja za vožnju vidljivo pokvarene nisu.
 Vlasnici kobilah, koji će se natjecati za ovakove nagrade, imaju svjedočanstvom seoskog sudca dokazati, da je dovedena kobila ujedno sa sisajućim ždriebetom još prije, nego što je pulica oždriebila, ili njihova bila, ili da je dovedena trogodišnja ždriebicu oždriebila kobila, koja je u vrijeme oždriebljenja bila njihova, i da su trogodišnju tu ždriebicu sami odgojili.
 Kobile, koja je već jedanput dobila ovakovu nagradu, može do 7. godine dobe svoje i opet natjecati se za nagradu, ako na prvo nagradjenje slijedeće koje godine opet dovedena bude sa čilim sisajućim ždriebetom. Kobile, koje su prije, dvie ovakove nagrade dobile, bit će izključene od trećega natjecanja.
 Tako isto trogodišnja ždriebica, ako je kao takova dobila nagradu, može još dva puta biti nagradjena kao kobila.
 Od predsjedništva kr. namiestničkog vieća kraljevinah Dalmacije, Hrvatske i Slavonije.
 U Zagrebu, 14. svibnja 1862.

Br. 7048—1401. (423) 3—3

Natiečaj.

Početkom buduće školske godine 1862. imaju se podijeliti dvie od onih stipendijah, što su usljed prethodne dovođenja svake sa godišnjih 315 st. uz naknadu putnih troškovah, opredijeljene za rođenje Hrvate i Slavonce, koji na sveučilište stupaju i nauku liečničtva podati se namjeravaju. Uzitek rečenih stipendijah traje za kandidate liečničkog doktorata 6 godinah a za one, koji se za operatore izobraziti namjeravaju, 8 godinah. — Učilište, koje dječici stipendisti polaziti imaju, opredjeljuje visoka dvorska oblast.

Molbenice za iste stipendije imaju se upraviti na visoku kr. dvorsku kancelariju i moraju biti podkriepljene sa kárstnim listom, onda od strane onih, koji nauku liečničtva još ne polaze, sa dokazom vèrhu podpuno svèršenih za polazjenje dotičnog fakulteta propisanih priprembah naukah, naročito sa svjedočbom vèrhu dobrim uspihah položitog izpita zrilosti, a od strane onih, koji nauku liečničtva već polaze, sa svjedočbom vèrhu dosadašnjeg polazka liečničkih naukah i njihovog napredka u tih naukah, od strane pak o svih moliteljah ima se pridonijeti dokaz, da su višeti hrvatsko-slavonskom jeziku kao i onomu jeziku, u kojem se nauči medicinu predavaju, onda svjedočba o nedostatku vlastitog imućtva, i napokon vlastoručno pisano očitovanje, da su pripravi po svèršenom nauku i poluenju liečničkog doktorata svoju umjetnost hoće 10 godinah u obsegu domovine svoje izvršivati. — Takovim načinom podkriepljene molbenice imaju se najdulje do 1. kolovoza t. g. ovom kr. vieću prieko ravnateljstva onog učilišta podnijeti, na kojem se molitelj nalazi.

Od kr. dalm.-hrv.-sl. namiestničkog vieća.
 U Zagrebu dne 8. lipnja 1862.

6749—1358. (393) 3—3

Natiečaj.

Početkom školske godine 1862. podijeliti će se četiri stipendije, svake po 42 stotinjaka, za učiteljske pripravnike na djakovačkom obrazovništu.

Natiečaj za rečene stipendije raspisuje se ovim do 15. kolovoza 1862.

Natiecatelji imati će svoje svjedočbom siromaštva podkriepljene na ovo kralj. vieće upravljene molbenice duhovnom stolu u Djakovu predati i podkriepiti je dokazom, da su ili dolnju realku ili pako četiri razreda gimnazijah dobrim uspihom dovršili i pribavili si predloženo znanje u glazbi, osobito u pjevanje i orguljanje. U slučaju, ako molitelj koje učiteljsko obrazovništvo već polazi, ima svjedočbu vèrhu napredka u ovi naukah pridonijeti. Izim toga imaju molitelji svojim molbenicama priviti kárstni list, a dokaz, da su 16. godinu navršili, na dan 18. još nisu prekoračili, onda liečnički svjedočbu o povoljnom zdravlju, i naročito o tom, da su prošli od svake višesne mahnice, a kojom bi za učiteljstvo nesposobni bili, napokon vlastoručno sačinjeno i podpisano očitovanje, da će nakon dovršenoga vođenja barem 10 godinah u Hrvatskoj ili Slavoniji učiteljovati, te da su u protivnom slučaja pripravni dobivenu stipendiju zemaljskoj zakladi natrag vratiti.

Od kr. namiestničkog vieća kraljevinah Dalmacije, Hrvatske i Slavonije u Zagrebu dne 22. svibnja 1862.

K br. 14,368. (361) 3—3

Oglas.

Iz zaklade Mihalja Muschitza ima se podijeliti jedan stipendij od godišnjeg 52 fr. 50 novč. a. vr. mladiciu godom iz Hrvatske, koji o tom nastoji, da kakov za-
 Na polazjenje ovog stipendija imaju pravo rođjaci zakladateljevi (koji se rodili u Hrvatskoj i umrie god. 1764. kao svèćenik u Bèbi, te u njihovom pomenjaku, koji se sastoji od 1000000 Maslich ili Muschitz, zatim drugi natjecatelji hrvatskog roda.

Dolacim molbenicam priključiti valja kárstni list, svjedočbe o ciepljenju boginjah, o siromaštvu i o dobrom duševnom ponašanju, zatim svjedočbu majstora o stupljenju u nauku, potvrđjenu po predstojniku odnosno obćitničkoj zadrugi, te u koliko se traži stipendij u ime srodstva, dokaz o srodstvu.
 Tako ustrojene molbenice imaju se do konca sèrpnja 1862 predložiti doljno-austrijskom namiestničtvu u Beču.
 Od kr. dalm.-hrv.-sl. namiestničkog vieća.
 U Zagrebu dne 17. svibnja 1862.

3445 szám. (427) 3—3

Pályázati hirdetmény.

A kir. magyar tudományos egyeteméi az ásványtani tanácske, melyet, ha arra rendes tanár nevezetnek ki, 1865 ó. é. s tany rendszerezett évi fizetés és magasabb fizetési fokozathai előléptetés, ha pedig rendkívüli tanár alkalmaztatnak, felsőbb helyen 94500 1260 ó. é. forintig kiszabandó évdij van összekötve, megüresülésén, ezen tanszék betöltésére ezennel csőd hirdetik, s elnyerése végett pályázat nyitattik.

A pályázni kívánók letelekeltetnek, hogy tudományos és tanári képességet kellőleg bizonyító okmányokkal és életleírásai vázlatlall ellátott kérvényeiket a fentebb mevezett egyetem bölcsészeti karához a folyó 1862. évi Julius 20ig benyújtani el ne mulasszák.
 A m. kir. helytartóanactól.

295. (426) 3—3

Natiečaj.

Da se definitivno popuni mjesto pèrvoga učitelja i orguljaša na pučkoj učionici u tèrgovištu Krapini, županiji varaždinskoj, s kojim skopčani godišnji dohodoci, osim 52 fr. 30 novč. kao stanarine i uživanje jednoga vèrta, iznose 315 fr. a. v. učiteljske, a 56 fr. 70 novč. stalne orguljaške plaće sa 36 fr. dèrvarine i niekim stolarnim berivima, otkara se ovim do 12. sèrpnja o. g. natiečaj.

Prositetelji, koji osobito imaju biti višeti orguljanju i cèrkvenomu pjevanju, napućuju se, da do rečenoga roka svoje molbenice s potrebitim dokaznicama starosti, svèršene dvogodišnje preparandije, čudorednosti, dosadanjega službovanja i staliba podnesu g. Franji Magdalenicu, podarcidjaku u župniku u Komoru.

Od nadbiskupskoga dñh. stola u Zagrebu dne 23. svibnja 1862.

Br. 525. (410) 3—3

Izrok.

Od strane kr. županijskoga sudb. stola riečkog kao gruntovne oblasti do znanja se stavlja: da je odvjetnik F. Suppe kao punomoćnik Petra Coppia iz Gerova proti ostavštini Antuna Klepca takodjer iz Gerova, zastupanoj po Antunu Janešu otkuda, molbu glede hip. prenosa tražbine od 40 fr. k. n. iz obveznice od 30. travnja 1846 s pèrvinstvom od 1. svibnja 1850, na nepokretnosti u gruntovničkom napisniku br. 56. občine Gerovo na ime ostavštine Antuna Klepca iz Gerova u nešene, kod ovoga suda predao, vèrhu koje se je u smislu §. 36. naredbe ministarstva pravosuđa od 15. prosinca 1855, br. 222. d. z. l., za presluhanje strana-kah ročište na dan 16. sèrpnja 1862 u 9 sati u jutro odredilo, i za zastupanje odsutnog zastupnika rečene ostavštine Antuna Janeša iz Gerova udvažnji odvjetnik g. Petar Daballà kao curator ad actum naimenovan, kojega ovaj o shodnomu razpravljanju ove parnice probitačno uputiti, ili ovom sudu drugoga zastupnika naznačiti ima, u protivnom bo slučaju posljedice propusta svega toga sam sebi pripisati bi imao.

U Rieči dne 19. svibnja 1862.

Kr. žup. sudb. stol kao gruntovna oblast.
Prisiednik ravnatelj.

Br. 1214-gr. 1862. (383) 3—3

Oglas.

Od kralj. županijskog sudbenog stola u Osijeku kao stiečajne oblasti ovime se objavlja, da je od tog suda otvoren stiečaj vèrhu celog imetka A. E. Müllera, tèrgovca u Kutini, imenito vèrhu gibueg, gdje god se nalazeceg, i negibueg imetka u onih krunovinah, gdje valjanost imade privremeni stiečajni red od 18. sèrpnja 1853, da je zastupnikom imetka postavljen ondašnji odvjetnik g. Ladislav Balogh a njegovim zamienikom ondašnji odvjetnik g. Franjo Mudrovčić, a medjutomnim upraviteljem mase g. Ivan Kérarajc, tèrgovac u Pakracu.

Pozivaju se dakle sve one osobe, koje kakve god tražbine na imetak padši u stiečaj staviti imaju, da iste najave najdulje do 13. kolovoza godine 1862. putem tužbe proti gore rečenom zastupniku gromade kod ovog kralj. žup. suda, jer bi bile inače uzpèrkos svojih prava vlastništva, prednosti ili zaloga, lišene svojih tražbinah iz stiečajne gromade i izključene iz razprave stiečajne.

Za potvrdu medjutomnog, ili za odabiranje novog upravitelja i odbora vjerovničkog opredieli se ročište na dan 28. kolovoza 1862 prije podne u 9 sati kod ovog suda s tim dodatkom, da vjerovnici stiečaja k istom tim sigurnije doći i o odabranju upravitelja imetka i odbora izraziti se imaju, što bi inače bio glasom §. 44. St. R. na pogibelj vjerovničku medjutomni upravitelj imetka i odbor vjerovnikah postavljen od suda.

Napokon pozivaju se svi vjerovnici na molbu prezaduženog da mu se dozvoli pravno dobroćinstvo ustupa imovine, na dan 28. kolovoza 1862 prije podne u 9 sati k ovom sudu sa dodatkom, da glede onih vjerovnikah, koji prezaduženome ote dobroćinstvo dozvoliti neće, o zahtjevu prezaduženog slijedi bude tekao po dovršenju povedena proti istome kazneni istrage, kaznačno rješenje.

Molba za dozvoljenje pravnog tog dobroćinstva u-

gledati se može i kod ovog kr. županijskog suda i kod gospodina zastupnika gromade.

Kr. županijski sudbeni stol.

U Osijeku dne 21. svibnja 1862.

Nr. 608. (344) 3—3

Editto.

Da parte di questa R. Tavola Giudiziaria di Comitato, si rende pubblicamente noto, che ad istanza della tutela delle min. Riccardina ed Ernestina Veroni, rappresentata dall' avco. L. Dall'Asta, contro Giovanni Batt. Cosulich di Sussak, in punto pagamento di fr. 25 000 M. C. ed accessori, e stato accordato il duplica esecutivo incanto della Casa sita in Sussak, marcata col Nr. 21 sub A. + n. o. 1 ed annessi fabbricati, cortili, prato etc. il tutto riportato sotto la cifra di localizzazione Nr. 74 dell' protocollo tav. Nr. 41 della Comune di Sussak, valutata in fr. 64.442 v. a. di ragione dell' esecutato Giovanni Batt. Cosulich, e che per l' effetto furono stabilite le giornate 30 Agosto e 6 Dicembre p. v. dalle ore 9—12 m. presso questo Giudizio.

In pari tempo si fa noto, che al primo incanto non saranno accettate offerte inferiori al prezzo di stima, mentre al secondo seguirà la delibera anche sotto a tal prezzo.

Il compratore depositerà entro tre mesi dall' intima-zione del decreto che darà esito al protocollo di riparto, soltanto quella porzione del prezzo di delibera che basta a coprire la pretesa delle esecutanti; gli ulteriori debiti ipotecati dovrà assumere fino alla concorrenza del prezzo d'acquisto giusto l' assegno del giudice.

Vengono poi diffidati i creditori ipotecari ad insinuare le loro pretese fino alla vendita della realtà, coll' avvertenza, che in caso contrario dovranno imputare a se stessi se la distribuzione del prezzo venisse fatto senza il loro concorso. I creditori aventi domicilio fuori del luogo di questo Giudizio, si remettono al disposto dal §. 510 R. p. c.

Le condizioni d' asta, il protocollo d' estimio e l' estratto tavolare dei pesi, restano ostensibili alle parti nella cancelleria di questo Ufficio Tavolare di Comitato.

Reg. Tavola giudiziaria di Comitato

qual senato Tavolare.

Fiume li 14 Aprile 1862.

Br. 3925. Gr. (425) 3—3

Izrok.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke ovime donosi do javnoga znanja na molbu gospojah Katarine Gvozdanović i Julijane Stanisavljević, rođenih Kostić, da je zadužnica dne 6. rujna 1820 po Ferdi Gojmeru na korist Ane Krizmanić vèrhu 300 fr. konv. nov. izdata i na pokojnog oca moliteljicah Atenasiju Kostića ustupom prenešena izgubila se i da se povodom tim uvodi postupak usmèrbeni, usljed toga se slučajni posiednik iste pozivlje, da posied svoj uz rok od godine dana prijavi tim sigurnije sudu ovom, jer će se inače proglasiti, da je zadužnica upitna ništetna, a pravna njezina snaga suprot izdatniku da je utèrnata.

U Zagrebu dne 7. lipnja 1862.

Klobučarić. Javić.

Br. 93 gr. (351) 3—3

Izrok.

Za pozivanje sudu nepoznanih nasljednikah.

Poglavarstvo al. i kr. grada Varaždina kao sud stavlja ovime do obćeg znanja, da je Andrija Dugački, tešak, dne 29. listopada 1861 u Varaždinu bez oporuke preminuo, i dočim bi sudu nepoznato, da li i koje osobe prave na njegovu ostavštinu imaju, te se svi oni, koji kakovo pravo na njegovu ostavštinu imaju, pozivlju, da svoje pravo nasliedno u roku od godine dana od dolo stavljenog dana prijave i sudu ovome uz iskazanje svag prava nasliedstva nasliedno očitovanje podnesu, usuprot bude se ostavština, za koju se medjutu odvjetnik gosp. Ferdo Mekovec skèrbnikom imenuje, sa prijavljenim nasliednicima razpraviti i dovršiti, neprijavljeni pako dio ostavštine, ako se nitko za nasliednika neprijavi, pripast će državi.

Gradsko poglavarstvo kao sud u Varaždinu, dne 21. veljače 1862.

Br. 431—1862. (391) 3—3

Izrok.

Od strane kr. urbarskog suda pèrve molbe u Zagrebu ovim se do znanja stavlja: da će se u parnici g. Ivana Lehnara, kao vlastelina dobra Gornje i Dolnje Bistre, proti g. Mirku Josipoviću, vlastelinau dobra Jakovlja, kao suposedatelju žume Bistranskoga zvané, u županiji zagrebačkoj, kotaru bèrdovačkom ležeće, i bivšim dobatih Bistra i Jakovlje podložnikom, radi razmišne diobe, odciepljenja pašnjakah i urođenja žumskih zèmekah povedenoj, usljed pravomoćne osude od 20. siječnja 1862, br. 30., po propisu ministarske naredbe od 11. studenoga 1859 razprava povesti, u koju svèrhu opredjeljuje se u kotaru isto žume, naime na Doljoj Bistri ročište na 8. sèrpnja 1862 o 9 sati prije podne.

Pozivlju se indi svikoloci svlastaici tako rečene žume Bistranskoga, kao i detalih skupnih zemljištah, naime Daprava, Risovepolje, Mèrzimoljskilog, Kladno, Mokrice, Sesturno, Kupinje i Klanjsko zvanih, da ili sami, ili po punomoćniku potjeraju svoja prava, ili pri nspomenutom gori ročištu, ili pako uz vrijeme, dok traje bude dalji postupak, u posljednjem vendar slučaju samo o svome trošku i najdulje do izrečene pèrvosudne osude, jer će se u protivnom slučaju na temelju obavljene razprave osuda izreći o onom, što za pravo obnađjono bude.

U Zagrebu, 19. svibnja 1862.

Korilić. Alavanić.

Nr. 5518. (444)

Concorso

nel rimpiazzamento del posto di guardiano d'Ispezione presso l'Agenzia portuale sanitaria in Maistra nel litorale Veneto (solido di annui fiorini duecento venti (L. 220) e l'indennizzo di Montura di annui fiorini 25,50.

Le documentate suppliche sono da presentarsi al Governo Centrale Marittimo entro tutto il 20 p. v. Luglio, comprovando in principalità il servizio in qualità di guardiano eventuale di sanità e la piena conoscenza della lingua Italiana.

Verranno preferibilmente presi in considerazione guardiani d'Ispezione disponibili.

Dall' I. R. Governo Centrale Marittimo.
Trieste, 15 Giugno 1862.

280. (439)

Natiečaj.

Na počkoj filijalnoj učioni u Središću, kotaru gorjomedjumurskom, ima se popuniti služba jednoga učitelja, ujedno filijalnoga orguljaša, s kojom skupčana godišnja beriva pokraj uživanja bezplatna stana i vrta sastoje u 315 fr. a. v. i 3 hv. dervah, u koju svrhu otvara se ovim natječaj s rokom do 20. sèrpnja o. g.

Prositeti, od kojih želi školska obćina, da budu pokraj hrvatskoga i magjarskomu jeziku viešti, neka do spomenutoga roka svoje molbenice s potrebitim izkazima starosti, izučene dvogodišnje preparandije, čudorednosti, dosadnjega službovanja i stališa podnesu Franji Vraškoviću, podarodjaku i župniku u Nedelišću.

Od nadbiskupskoga duh. stola.

U Zagrebu dne 23. svibnja 1862.

Br. 1262. M. (437)

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudbenog stola županije zagrebačke stavlja se do znanja, da će se usljed molbe Tereze Goljakove proti Mihailu Pošu a stanu ovog posljednjeg u laškoj ulici u Zagrebu dne 16. sèrpnja t. g. i dne 30. sèrpnja t. g., svaki put u 10. uri prije podne, pokretnosti pod overhu uzete, kao i raznovrsto kamenje za lažiranje, za stube i t. d., u procijenbenoj vrijednosti od 434 fr. 30 novč. a. vr. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se na prvom roku samo uz procijenbenu cijenu prodavati, na drugom pak roku prodavat će se iste i uzpod procijene.

Kupac imade odmah kupovinu položiti.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke.
U Zagrebu dne 14. lipnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

Nr. 1537. civ. (432)

Editto.

Da parte di questa r. Tavola Giudiziaria, si porta a pubblica notizia, che ad istanza dell' avvocato Luigi Dall' Aste, pel credito di fr. 144 v. a. contro Pietro Matejčič, avrà luogo la vendita esecutiva a pubblico incanto delle porzioni:

- a) un terzo della porzione di Casa Nr. 50/44;
  - b) porzione di Casa Nr. 136/130;
  - c) un terzo di cantina al Nr. 142;
  - d) un terzo di metà di cantina al Nr. 147/140;
- il tutto peritato in fr. 1201,21 v. a., e che per l'effetto venne fissato il primo esperimento al giorno 10. Luglio, ed il secondo al giorno 14. Agosto p. o. ore 10—12 meridiane, che saranno tenuti presso questo giudizio.

Si avverte, che la delibera al primo esperimento non equivale al disatto del valore di perizia, e che al secondo acquiriti la vendita al maggior offerente a qualunque prezzo, e che ogni offerente, tranne l'esecutante, sarà tenuto a depositare il radice del 10 %, e che dovrà assumere sopra di se i debiti assicurati con ipoteca sugli stabili secondo l'assegno del giudice, però fino alla concorrenza del prezzo d'acquisto.

Basta libera ad ogni acquirente di ispezionare il protocollo di stima ed i capitoli d'aste, coll' estratto lavolare, presso questo giudizio.

Si avvertono inoltre tutti quelli che credessero di aver acquistato un diritto di ipoteca sugli stabili, di farlo valere fino alla vendita, mentre in difetto dovrebbero imputare a se stessi le conseguenze della distribuzione del prezzo, senza il loro concorso.

Fatto li 25 Aprile 1862.

Br. 885-grad. 1862. (442)

Izrok.

Kr. županijski sudbeni stol u Osijeku vèrhu molbe sada jur umrèvè Josifine udove Čelenkovićeve, da pr. 18. travnja t. g., br. 885., poziva sve vierovnike dne 20. kolovoza 1861 bez oporke umrèvèg Josipa Čelenkovića, nadbiskupnika županije virovitičke u Osijeku, da svoje tražbine do 30. sèrpnja t. g. ovomu sudbenomu stolu prijaviti imadu, jer u protivnom slučaju neće im pristojati nikakav zahtov na ostavštinu, ako bi ona kros izplate prijavljenih tražbinah izostajena bila, osim ako im pravo založno pripada.

U Osijeku, 7. lipnja 1862.

Br. 2794. (443)

Oglas.

Sa 1. sèrpnja t. g. stopaju u kompanijskim ališuma Vèrhovini, Petrovom Selu, Zavalju i Koreničkom oćke regimento t. k. poštanske ekspedicije u život, koje

će sa tako službom pismovne i štafetne pošte kao i poštansko-uradskim opravljanjem i promicanjem novčanih i inih vrednosnih pošiljaka, ako se iste s obzirom na veličinu i težu po jezdičkim glasnicima odpravljati mogu, zahvaliti i svoje poštanske svrhe posredstvom glasnikah na konju, idućih svake nedjelje dva puta, s jedne strane medju Otočcem i Zavaljem, s druge strane medju Koreničkom i Petrovom Selom uzdržavati sljedećim tečajnim redom:

A. Jendiočka pošta otočko-zavaljska.

Iz Otočca: U utorak i petak oko 7 1/2 sata u jutro. — U Zavalje: Istih danah u 3 sata 60 minutah poslie podne.

Iz Zavalja: U utorak i petak u 6 satah 20 min. u jutro. — U Otočac: Istih danah u 3 sata 50 minutah poslie podne.

B. Jendiočka pošta koreničko-petroveselska.

Iz Korenice: U utorak i petak u 5 satah 15 min. u jutro. — U Petrovo Selo: Istih danah u 8 satah u jutro.

Iz Petrova Sela: U utorak i petak u 2 sata po podne. — U Korenicu: Istih danah u 4 sata 45 min. u večer.

Poštanski razstoji na ovom novem poštanskom tečaju ustanovljeni su kako sliedi:

- a) medju Otočcem i Vèrhovinom sa 1 1/2 pošte;
- b) medju Vèrhovinom i Petrovom Selom sa 2 poštama;
- c) od Petrova Sela u Zavalje sa 1 1/2 pošte;
- d) od Petrova Sela u Korenicu sa 1 1/2 pošte.

Kao naručbeni kotar doznajuju se gore imenovanim poštanskim ekspedicijama sljedeća mjesta:

1. Poštanskoj ekspediciji vèrhovinskoj: Babino polje, Dugidol, Rudopolje, Turjanaki, Vèrhovina, Založnica u vèrhovinskoj kompaniji otočke regimente.

2. Poštanskoj ekspediciji petroveselskoj: Petrovo selo i Priboj u zavaljskoj kompaniji otočke regimente i Dreznik, Rešetar, Sadilovac i Vaganac u drezničkoj kompaniji ogulinske regimente.

3. Poštanskoj ekspediciji u Zavalju: Kamenica, Kruga, Medjudražje, Melinovac, Neblice, Skočaj, Zavalje u zavaljskoj kompaniji otočke regimente.

4. Poštanskoj ekspediciji u Korenici: Bilopolje, Grabušić, Korenica, Tèrnovacin koreničke kompanije, zatim Bunić, Zanke, Debelobèrdo, Kozjan, Pečane, Salamunić u buničkoj kompaniji otočke regimente.

U Zagrebu dne 11. lipnja 1862.

C. k. ravnateljstvo pošta za Hèrvatsku i Slavoniju.

Nr. 4030. (441)

Konkurs-Kundmachung.

Zu besetzen ist eine provisorische Forstwartstelle auf dem Religionsfondsgute Svetice bei Karlstadt, womit der Jahreslohn von 262 fl. 50 kr. ö. W., das Holzdeputat von sechs Wiener Klaftern buchenen Prügelholzes und Naturalwohnung sistemisiert ist.

Gesuche zur Erlangung dieser Stelle sind unter Nachweisung des Alters, der körperlichen Beschaffenheit, der zurückgelegten Studien und der erworbenen forsttechnischen Ausbildung bis 31. Juli 1862 bei dieser k. k. Finanz-Bezirks-Direktion zu überreichen.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion.

Agram, am 19. Juni 1862.

Br. 3661-gr. (399)

Oglas.

Od kr. sudbenog stola županije zagrebačke u Zagrebu kao stiečajne oblasti ovime se objavlja: Da je od tog suda otvoren stiečaj vèrhu celog imetka preminulog dne 22. prosinca 1858 župnika Škendera Snelca, imenito vèrhu gibućeg, gdje god se nalazećeg, i negibućeg imetka u onih krunovinah, gdje valjanost imade priyremeni stiečajni red od 18. sèrpnja 1853, da je zastupnikom i medjutomnim opraviljem imetka postavljen ovdašnji odvjetnik g. Lavoslav Šram a njegovim zamienikom ovdašnji odvjetnik g. dr. Hofman.

Pozivaju se dakle sve one osobe, koje kakva god tražbine na imetak padši u stiečaj staviti imadu, da iste najave najdulje do 1. listopada t. g. putem tužbe proti gore rečenom zastupniku gromade kod ovog kr. žup. sudbenog stola, jer bi bile inače uzperkos svojih prava vlastništva, prednosti ili zaloga lišeni svojih tražbinah iz stiečajne gromade i izključeni iz razprave stiečajne.

Za potvrdu medjutomnog ili za odabiranje novog opravilja i odbora vierovničkog opredieli se ročište na 6. listopada t. g. prije podne u 9 satah kod ovog suda tim dodatkom, da vierovnici stiečaja k istom tim sigurnije doći i o odabranju opravilja imetka i odbora izraziti se imadu, što bi inače bio glasom §. 44. St. R. na pogibelj vierovničku medjutomni opravitelj imetka i odbor vierovnikah postavljen od suda.

Kr. sudb. stol županije zagrebačke.

U Zagrebu dne 4. lipnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

Br. 3727. Gr. (420)

Izrok.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke donosi ovim do javnog znanja, da je pja. Ernestina pl. Kućićka rođena grošća Oršić po odvjetnika Königu predala proti g. Ivanu Lechneru, vlastniku dobarah Gorjeh i Dolnje Bistre, tužbu dne 26. svibnja o. g., br. 3727., za izplate dionog duga od 5250 fr. s. p. i da je usljed toga sa sudbenom razpravu pred sudom ovim opredijeljeno ročište na 12. kolovoza o. g. u 9 satah prije podne. Bude li tužiteljica tvrditi da joj nije poznato o pravima tuženikova, a sadu ovome nije poznato pro-

tivno, to mu je na pogibelj i trošak njegov skrbnikom postavljen g. odvjetnik Nikola Krestić, i zato se pozivlje tuženik g. Ivan Lechner, da imade ili dobro uputiti postavljenoj si zastupnika, kako da mu se parnica k sversi shodno razpravi, ili sudu imenovati drugoga zastupnika, jer će u protivnom slučaju posljedica samom sebi imat pripisat, što je sve to zanemario.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke.

U Zagrebu, 31. svibnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

OGLASNIK.

Br. 445.

3—1

TRANŠKRIPCJA NA TRI JUGOSLAVENSKE PLESMICE: 1. Popušni je tihl vitar. 2. Prostem zrakom plica lieti. 3. Pri di-

Za glasovir sleži i presvitoj gospođi Sidenji Rubide de Zagorje rođenoj grošći Krdidy s dubokim štovanjem posveti

Slavoljub Lžičar.

Op. 21.

Ovo je muzikalno dielo upravo sada izšlo tiskom izdatelja, pa se može dobiti kod njega u stanu na Jelačićevom tergu br. 423. u Zagrebu, zatim u Ljubljani kod G. Giontini-a, u Beču kod Drag. Haslingera i u Pragu kod Kristofa Kuha-a za 1 fr. s. v. Ako pošalje 1 fr. 15 novč. u frankiranom pismu, može dielo dobiti poštom bez ikakvoga troška.

Pozivamo, što učtivije sve prijatelje hèrvatske knjige, da se izvole predbrojiti na zabavno-poučni časopis

„Naše gore list“.

koj izlazi ilustriren svaki deset dan na čitavom arku.

Cijena mu je:

od sèrpnja do konca prosinca 3 f. — n.

listopada 1 „ 50 „

Sakupiteljem predbrojnika darujemo za tri d svaki deset iztisk.

Našim predplatiteljima možemo jošte aležiti sa svim brojevima prvoga polugodišta za 2 f. 50 n.

Od danjčkoga tečaja ima jošte preostalih istiskah po 4 f.

Odpravništvo „Naše gore lista“

u dujoj ulici br. 186.

2—1

Pränumerations-Einladung 2—2

auf das

Wiener politische Tagesblatt

Neueste Nachrichten.

IV. Jahrgang.

Erscheint täglich, auch Montag.

Keinem anderen Wiener Journale ist es gelungen, binnen wenigen Jahren einen so ausgebreiteten Leserkreis in allen Ländern der österreichischen Monarchie zu erringen, wie dies bei unserem Tagesblatt „Neueste Nachrichten“ der Fall ist.

Die selbstständige und entschieden liberale Haltung unseres Blattes in allen politischen und nationalen Fragen, die Reichhaltigkeit und Frische des ganzen Inhaltes, die Raschheit in der Mittheilung von politischen Nachrichten und die Berücksichtigung der Interessen eines jeden Standes und Berufsstandes, — dies Alles hat wesentlich dazu beigetragen, die „Neuesten Nachrichten“ zu einer der vielgelesenen und beliebtesten Zeitungen Österreichs zu gestalten.

Den praktischen Bedürfnissen des Grundbesitzers und Geschäftsmannes wird unter der Rubrik „Wiener Geschäftsfreund“ durch rasche und verlässliche Berichte über die wichtigsten Märkte, so wie durch interessante Mittheilungen aus dem Gebiete der Industrie, des Handels und Verkehrs entsprochen.

Besondere Aufmerksamkeit wird die Redaktion namentlich auch dem Feuilleton zuwenden, für welches ausgezeichnete literarische Kräfte gewonnen sind. Wir werden im nächsten Quartal auch eine Reihe von spannenden Romanen und Erzählungen veröffentlichen, so wie wir den Freunden der Literatur fortlaufende Berichte über die neuesten Erscheinungen auf dem Büchermarkte und gediegene Kritiken über Theater und Musik bringen werden.

Mit besonderer Ausführlichkeit und Genauigkeit wird unser Journal Originalberichte über die Londoner Welt-Industrie-Ausstellung bringen, indem einer der ausgezeichnetsten Fachmänner im Auftrage der Redaktion die Ausstellung besuchen, und insbesondere die Leistungen und Werke der österreichischen Aussteller in allen Details in unserem Blatte besprechen wird.

Der Pränumerationspreis der „Neuesten Nachrichten“ sammt dem Montagsblatt beträgt für die Provinzen mit täglicher Franko-Zusendung: vierteljährig 4 fl. 30 kr., halbjährig 8 fl. 60 kr., ganzjährig 17 fl. 20 kr. Briefe vermagt und frankirt zu sein.

Administration der „Neuesten Nachrichten“

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno i prasnike na dnevnom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću i novinaricu 4 kr. 20 kr. aust. vr. — Za vanjsku, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 kr. 30 kr.

Za oglas opredjeljena je površina: 7 kr. a. vr. od lijeva jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Svaka polotijela za svaki oglas iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se puta isti vidi.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u četvrtak 26. lipnja 1862.

Broj 145.

Uredovni dio.

Oglas.

Iz naslavljenog dne 25. lipnja t. g. potrage u pogledu mjerilah za pitje kod gostionikah, i kječ-marah ovdiešnjih i to: Janka Karase, Pavla Kravarščana, Josipa Gjuriša, Jakoba Štirbe, Salamona Bergera, Vatroslava Horata, Luke Pucingera, Pavković Verone, Dragie Gjüre, Bellavić Gjüre, Kucea Gašpara, Gjüre Trubana, Josipa Lukačića, Andrije Horvatinića, Šlesinger Ivane, i Franjice Bartolec u laškoj ulici, pronašla su se vinska stakla premaljena u sljedećem broju:

Kod Kravarščana Pavla 2 požunca 9 poličah i 5 mjerica, Josipa Gjuriša 3 poliča i 3 mjerice, Jakoba Štirbe 9 poličah 9 mjerica i 2 požunca, Salamona Bergera 2 požunci 10 poličah i 5 mjerica, Vatroslava Horata 2 poliča i 1 mjerica, Veronike Pavković 1 požunac i 4 poliča, Gjüre Dragia 1 požunac 2 holbe i 1 mjerica, Gjüre Bellavića 5 poličah i 6 mjerica, Gjüre Trubana 1 požunac 3 poliča i 6 mjerica, Josipa Lukačića 1 polič i 2 mjerice, Andrie Horvatinića 2 požunca 7 poličah i 2 mjerice, Ivane Šlesingera 1 mjerica i Franjice Bartolec 1 požunac 4 poliča i 7 mjerica.

Ovo se obćinstvu predbiežno s tim dodatkom do znanja stavlja da se je dotičnikom premaljeno posadje usaptilo, te da će se proti njima po obćinstvima zakonih postupati.

Od poglavarstva slobodnog i kralj. glavnog grada Zagreba dne 25. lipnja 1862.

Načelnik
F r i g a n.

Neuredovni dio.

Trojedna kraljevina.

Zagreb, 25. lipnja. „Militär-Ztg.“ sa vijetom, da se na narodnim učionama postave kao učitelji izsluženi desetni i stražmeštri. „M. Z.“ dokazuje dosta obširno od kakove koristi bilo bi ovakovo preustrojenje narodnih učionah.

To je baš spartanska ideja!

Austrija.

Beč, 21. lipnja. „Postep“, kojega prijašnji predsjednik podnio je kasan od šestmesečne težke tamnice, izlaziće opet pod odgovornim uredništvom C. Vasavića. „Morgenp.“ tvrdi, da joj stiže glas iz dobra i pouzdana izvora, da Ruska skuplja znatnu vojsku na rusko-austrijskim granicama. Ondiešnjim austrijskim uredima naloženo je, da pošalju u Beč o svem tom potanko izvješće.

○ Prag, 23. lipnja. Javljam Vam s najiskrenijim veseljem, da je češki narod opetovno osvjedočio žarku ljubav svoju prema slavenskoj svojoj braći — i to ovaj put prema črnogorskim sokolovima boracim se s bezprimirom hrabrošću za neodvisnost našu i drage svoje domovine i za neposporivo pravo bjele i černe.

Ugledni i mnogim črnogoracima, što ih doprineće češki Slaveni u zadnje doba na oltar češke svoje domovine, u svrhu narodnoga kazališta,

spomenikah postaviti se imajućih na grobima slavnih muževah, u svrhu mnogih raznovrstnih zavodah, nastoje i sada da po mogućnosti svojoj doskoče nevolji udaljene braće, na koju nasernu s mnogobrojom vojskom kleti dušman kječanstva.

Na skoro odpravit će se u slavno gnjezdo sokolovah prva pošiljka svakojakih stvarih: platišah, košuljah, svilače, zavijačah itd. Osim toga biraju se dobrovoljni novčani prinesci, — čovjek bi zaplakao od veselja videći, da se isti prosti puk u toj plemenitoj svrzi natieca — o kojima neznam još kako će biti upotrebljeni. Valjda će krenuti u Černu Goru niekoji mladji domorodni liečnici, da s bratinskom brižljivošću spase život mnogomu boriocu za slobodu kječanstva, koji bi drugčije svu krv izlio na bojnem polju.

U tom slučaju kupiti će se valjda potrebiti liekovi za sabrane novce, čim bi se dakako zudjena svrha najbolje postigla. Bog pomoz!

Niemacki junaci na peru imat će sada opet težka posla dokazivati svijetu, da je zlatni Prag niemacki grad. Na tielovo bilo je vidjeti većinu naroda u narodnoj odieći, tu nisi čuo ni niemacke rieči a po svršenoj svečanosti orijahu se narodne pjesme „Hej Slované“ „Kde domov můj“ itd. po svim ulicama!

Dr. Gröger dobiva svakog dana novih dokazah privrženosti naroda; te bérzojavim putem, to posebnim deputacijama i povjerenicama kao i udieljivanjem začasnoga građanstva. Jučer prispie takodjer iz Londona bérzojavna viest, gdje mu se zahvaljuju ondiešnji Česi na njegovu muževnu vladanju a dru. Klaudy-u na njegovoj sjajnoj obrani.

Samosviest češkoga naroda pojaviti će se za nieko doba kao nepredobiv gorostas!

Sèrbija.

Zemun, 19. lipnja. U utorak 17. o. m. u večer došao je knez Mihailo u Beograd i odmah je primio od savieta diktaturu u svoje ruke. On je izdao proklamaciju, gdje sve odobrava, što je činjeno, i pohvaljuje postupke svojih vlastih; svaki od činovnikah mora za 24 sata biti na svom mjestu; a građanin koji je svoju zemlju ostavio, da se za 3 dana vrati, jer će se inače kao izdajnik otačanstva smatrati. Uslied ove proklamacije vraća se narod u Beograd, i žene i dieca. — Juče jednog, koji se usudio plačkati strieljaše nasred pijace. Mir se povratio na neizvjestno vrijeme. Juče (u sriedu) držaše konsuli kod englezkog konsula dogovor; nehtiedoše pustiti pašu, koji se ponudio, da učestvoje u svetovanju. Svi konsuli okrivljuju postupak pašin, a on se izvinjava, da je primoran bio na bombardovanje. — Knez je posietio sve konsule i zahvalio im se, što su svojim posredovanjem obustavili pucanje. — Danas je sèrbska vojska došla iz Kragujevca u Beograd sa topovima. Narod se sakuplja; od strane grada obščančili su se i utvrdili su barikade.

Noću izmedju nedielje i ponedieljnika učinio je najveće junaštvo jedan Črnogorac, kad su se ono tukli Sèrbi sa Turcima. U jednoj kući kod jedne kapije zavuklo se dosta Turakah, pak pucaše na Sèrbe, koji su udarali na kapiju. Sèrbi im nemoško ništa nahuditi. Tu se dosieti Črnogorac, siđe kroz dimnjak u kuću, udje u sobu, gdje su Turci bili, ugasi sveću, opali svoje pištolje i stane onake u poměrčini sieći Turke. Nieke pobije, druge rani, a nieki poskakaše kroz prozor, gdje ih opet Sèrbi na polju dočekaju i potaku. Črnogorac debi samo malu ranicu na nozi. Tako se priča.

Beograd, 20. lipnja. Ašer-paša ima u tvrđjavi pet taborah uredne vojske, svaki tabor po 650 m., 100 pionerah a 300 topnikah. Turci pri-

selivši se iz varoši u tvrđjavi moraju takodjer obavljati vojničke poslove. Tepovah ima Ašer-paša 380, od kojih je 280 namješćeno na obkopi; medju ovima ima 60 željeznih najveće kječvoće. Osim toga ima tri baterije po 8 šestofuntašah.

Tvrđjava sastoji iz gornje i dolnje; u doljoj nalaze se kasarne, skladišta i svakovrstne zalihe; gornja čest nemože se predobiti doklegod nije predobita dolnja. Ova ima dvie slabe strane; prvu sa turskoga beogradskoga prediela a drugu naprama vodi.

Iz Beograda, 21. lipnja. Danas su razpustili čete iz bližnjih okružjah, jer je Beograd napunjen vojskom, po prilici 10,000 momakah, osim uredne vojske, stoje na oružju, obkopi se tako blizu bedemah kopaju, da se turski topnici mogu iz puške tući. Konsuli su na Kali-majdanu razapeli svoje šatore, gdje im se i sastave viju; na izmleku je jedan konsul uvijek u tvrđjavi i pami na poredak.

Sad je na Turcima, da dobrovoljno ustupe tvrđjavu, ili je sav izgled, da će se rat naviesiti, to će se do koji dan odlučiti. Beograd je u opsadnom stanju. Za ratno vrijeme ustupilo je vieće knezu Mihajlu zakonotvorau i izvršbenu vlast.

Beograd, 23. lipnja. Ubojica Austrijskih poštenskih tatarah ustriežen je tamo isti dan priekim sudom, dva sukrivca osudjena su na dvadesetgodišnju težku tamnicu, ostali predani su obćnim sudovima na osudjenje. Jedan proglas upućuje sve one, koji neprijateljski rade proti moćnim podanicima, i druge zavode na takova diela, pred prieki sud.

Beograd, 21. lipnja. (T. N.) Odkako izdamosmo 16. lipnja naš izvanredni list, u mnogome drugčije izgleda u našoj varoši. Baš smo opet bili pri sklapanju jednog izvanrednog lista, a od gradske kapije začu se plotun od pušakah, i odmah za tim grad poče bombardirati varoš, makar da je bilo zaključeno primirje, koje u sèrbskom prevodu ovako glasi:

Izmedju g. Garašanina i Njegove preusv. paše gubernatora Beograda, i u prisutstvu članovah tiela konsulskog, koji se sada ovdie nalaze: Pošto je g. Garašinin izjavio, da nemože dobar stožati za spokojstvo varoši bez miera, koja će se dole označiti, saglasiše se obie strane: da pitanje o kapijama ostave obie strane da se na drugom mjestu riešava, i da se pod tim uslovjem soldati turski, koji ih još drže, povuku, i tako isto i policija turska, te da bi se utvrdila tako nesrećno poremećena javna sigurnost.

Pomenuta miera učinjena je pod sljedećim uslovima:

1. G. Garašinin stoji dobar za sigurnost nizamah do ulazka njnog u grad.

2. Kuće i imanje Turakah, koji prebivaju u varoši, bit će osigurano i poštovano i oni od žiteljah, koji budu ostali u svojim kućama, bit će podpuno zaštićavani.

3. G. Garašinin obvezuje se, da da bérzojavom nuždne zapoviesti, da se predupredi svako nasilje protiv ostalih gradovah u zemlji kao i protiv njihovih musulmanskih obitateljah.

4. Porodice turske odlazeće u grad neće biti zlostavljene i vriedjane.

Napisano u dva eksemplara u gradu beogradskom 4/16. lipnja 1862. g.

Ašer s. r. Elem s. r. Garašinin s. r. I. H. Longuort s. r., gener. eng. konsul. Eug. Tasti s. r., franc. gener. konsul. A. Vlangali s. r., ruski gener. konsul. Meroni s. r., konsul pruski. Vasić s. r., gerant gener. austr. kons.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi

u Beču	
U Zagrebu 25. lipnja 1862.	
5% Kovovnice	70 35
5% Narodnoga zajma	82.85
Narodne banke	829.—
Vierovnoga zavoda	221.70
Mienica	
Srebro	125 50
London	127.10
Carški cekini	6.07

— odgovorni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 885-grad. 1862. (442) 3-2

Izrok.

Kr. županijski sudbeni stol u Osijeku vèrhu molbe sada jur umèrvše Jozefine udove Čelenkovičeve, de pr. 18. travnja t. g., br. 885., poziva sve vierovnike dne 20. kolovoza 1861. bez oporuke umèrvšeg Josipa Čelenkoviča, nadblagajnika županije virovitičke u Osijeku, da svoje tražbine do 30. sèrpnja t. g. ovom sudbenom stolu prijaviti imaju, jer u protivnom slučaju neće im pristojati nikakav zahtjev na ostavštinu, ako bi ona kroz izplatu prijavljenih tražbinah izcèrpljena bila, osim ako im pravo založno pripada.

U Osijeku, 7. lipnja 1862.

Br. 1262. M. (437) 3-2

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudbenog stola županije zagrebačke stavlja se do znanja, da će se usljed molbe Tereze Goljakove proti Mihalju Pošu a stanju ovog posljednjeg u laškoj ulici u Zagrebu dne 16. sèrpnja t. g. i dne 30. sèrpnja t. g., svaki put o 10. uri prije podne, pokretnosti pod overhu uzete, kao: raznovèrstno kamenje za taracanje, za stube i t. d., u prociembenoj vrijednosti od 434 fr. 30 novč. a. vr. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se na pèrvom roku samo uz prociembenu cìenu prodavati, na drugom pak roku prodavat će se iste i izpod procìene.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke.

U Zagrebu dne 14. lipnja 1862.

Klobučarić. Jović.

Nr. 1537. civ. (432) 3-2

Editto.

Da parte di questa r. Tavola Giudiziaria, si porta a pubblica notizia, che ad istanza dell' avvocato Luigi Dall'Asta, pel credito di fr. 144 v. a. contro Pietro Malejich, avrà lugo la vendita esecutiva a pubblico incanto delle porzioni:

- a) un terzo della porzione di Casa Nr. 50/44;
  - b) porzione di Casa Nr. 136/130;
  - c) un terzo di cantina al Nr. 142;
  - d) un terzo di metà di cantina al Nr. 147/140;
- il tutto peritato in fr. 1201,21 v. a., e che per l'effetto venne fissato il primo esperimento al giorno 10 Luglio, ed il secondo al giorno 14 Agosto p. c. ore 10—12 meridiane, che saranno tenuti presso questo giudizio.

Si avverte, che la delibera al primo esperimento non seguirà al disotto del valore di perizia, e che al secondo seguirà la vendita al maggior offerente a qualunque prezzo, e che ogni offerente, tranne l'esecutante, sarà tenuto di depositare il vadio del 10 %, e che dovrà assumere sopra di se i debiti assicurati con ipoteca sugli stabili secondo l'assegno del giudice, però fino alla concorrenza del prezzo d'acquisto.

Resta libera ad ogni acquirente di ispezionare il protocollo di stima ed i capitoli d'asta, coll'estratto tavolare, presso questo giudizio.

Si avvertano inoltre tutti quelli che credessero di aver acquistato un diritto di ipoteca sugli stabili, di farlo valere fino alla vendita, mentre in difetto dovrebbero imputare a se stessi le conseguenze della distribuzione del prezzo, senza il loro concorso.

Fiume li 25 Aprile 1862.

Nr. 1939. Civ. (433) 3-3

Editto.

Da parte della regia Tavola giudiziaria di Comitato in Fiume, si notifica a Giuseppe Spadoni, assente e d'ignota dimora, essere stata prodotta contro di lui da G. G. Cav. di Pietro Sartorio di Trieste, la petizione 12 corr. mese Nro. 1939, in punto di pagamento di talieri bavari effettivi 6000, cogli relativi interessi del 6%, dal 1o Gennajo 1861, ed essersi decretata l'intimazione della stessa al convenuto con ordine di pagare il libellato importo nel suddetto capitale ed accessori, colle spese della petizione liquidate in f. 15 v. a. entro il termine di giorni 60, a scampo d'esecuzione, nonchè essersi deputato ad istanza dell'attore, l'avv. Ant. Dr. Raudich in curatore speciale d'esso impetito, ed intimato al medesimo il decreto evasivo la detta petizione.

Incomberà pertanto ad esso convenuto assente e d'ignota dimora di far pervenire al deputatogli curatore le credute necessarie istruzioni, ovvero di scegliere altro procuratore, mentre in difetto dovrà egli ascri-

versi a se medesimo le conseguenze della propria inazione.

Fiume li 24 Maggio 1862.

Br. 194-pr. (424) 3-3

Izrok.

Anton Walluschnig Josipov iz Rieke odputovao je uz putni list, koga mu izdade riečka županija pod danom 15. studenoga 1861, br. 165., na petnaest danah, iz Rieke u Genovu na 16. studenoga 1861.

Dočim je valjanost navedenoga putnoga lista jur davna iztekla, bez da bi se bio isti povratio, to se on smatra kao nepovladjeno odsutan.

S toga se jurve napomenuti Anton Walluschnig sada nepoznatoga boravišta ovime poziva, da u roku od pet mjesecih računajući od dana pèrvoga proglašenja dodje u svoj zavičaj, ter se opravda vèrh svoga nezakonitoga odsutstva, jer će se inače proti njemu postupiti polag propisah zakonom naredjenih.

Na Rieci, 10. lipnja 1862.

Veliki župan županije riečke i gradjanski kapetan od Rieke i Bakra Smaić.

Br. 3487. gr. (389) 3-3

Oglas.

Od strane kr. sudb. stola županije zagrebačke pozivlju se svi vierovnici gosp. kneza Dragutina Teodora Wrede-a, koji misle, da su stekli založno pravo na njegove na dobru Riečici nahodivše se, dne 17. ožujka 1862 overžbenim putem prodane pokretnine, da pristupljuju kod razprave o diobi kupovnine na dan 7. kolovoza 1862 u 9 sati u jutro odredjene, za da mogu tom prigodom svoje pravo pèrvinstva izkazati, i to tim sigurnije, što se u protivnom slučaju na njihova prava nikakav obzir uzeti neće.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke.

U Zagrebu, 24. svibnja 1862.

Klobučarić. Jović.

Nr. 4050. (441) 3-3

Konkurs-Kundmachung.

Zu besetzen ist eine provisorische Forstwartstelle auf dem Religionsfondsgute Svetice bei Karlstadt, womit der Jahreslohn von 262 fl. 50 kr. ö. W., das Holzdeputat von sechs Wiener Klaftern buchenen Prügelholzes und Naturalwohnung sistemisirt ist.

Gesuche zur Erlangung dieser Stelle sind unter Nachweisung des Alters, der körperlichen Beschaffenheit, der zurückgelegten Studien und der erworbenen forsttechnischen Ausbildung bis 31. Juli 1862 bei dieser k. k. Finanz-Bezirks-Direktion zu überreichen.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion.

Agram, am 19. Juni 1862.

Nr. 961. civ. (373) 3-3

Editto.

Il giud. civico dist. di Fiume notifica all' assente e d'ignota dimora Giuseppe Spadoni, costruttore navale, ultimamente qui domiciliato essere stato presentato contro di lui da Orsola vedova Glasar, e dai residui coeredi del fu Vincenzo Glasar da Martinschizza qual cessionario d'Antonio Spadoni e sabato L. Mandolfo, a mezzo dell' avvocato Suppe un libello in punto di pagamento di f. 470,,61 v. a. c. s. c. a titolo d'interessi arretrati sopra il capitale di f. 3137,,40 v. a. intavolato in questi pubblici libri a peso della casa in questa città al Nr. 459 ed essersi chiesti gli opportuni provvedimenti di ragioni.

Si notifica inoltre allo stesso convenuto essere stato fissato verbale contraddittorio al di 29 agosto a. c. ore 10 a. m. ed essere stato nominato a pericolo e spese di lui l' avvocato Federico cav. de Thierry affinché nella qualità di curatore lo rappresenti in giudizio nella detta vertenza, la quale verrà trattata e decisa con tal mezzo a termini di ragione e secondo il vigente Regolamento del processo civile.

Il che tutto si rende noto ad esso assente e d'ignota dimora col presente editto, che avrà forza di legale citazione ed intimazione, affinché possa, volendo, comparire personalmente, o munire il nominato curatore dei mezzi di prova e documenti dei quali credesse far uso a propria difesa, ovvero eleggersi e notificare a questo giudizio un altro procuratore, e fare tutto ciò che stimasse di opportuno nelle vie regolari e di giustizia.

Dal giud. civico distrettuale.

Fiume li 17 Maggio 1862.

Br. 2654. (369) 3-3

Oglas.

Kr. županijski sudbeni stol varaždinski daje ovim na znanje: Da je na molbu Mirka Mikulića iz Varaždina, kroz g. odvjetnika Vladislava Vezica, radi dužnih 388 fr. 50 novč. a. vr. i 50 fr. srebra i zlata u naravi s. p. dozvolio overžbeno dražbenu prodaju na Jelenu Belaj spadajuće nepokretnine, što no je na 13,613 fr. 75 novč. a. vr. sudbeno procijenjena, i u gruntovnici obćine Varaždin pod br. 158. upisana, te da su u tu svèrhu dva roka opredijeljena, pèrvi na 14. sèrpnja a drugi na 14. kolovoza 1862., svaki put u 9 sati prije podne kod ovoga suda.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupit želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina, ako li se kod pèrve dražbe ni za više a ni za prociembenu cìenu neprodade, kod druge dražbe izpod procìene najboljemu nudocu izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti, i napokon,

da se ostali dražbeni uvjeti, prociembeni napisnik i gruntovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose ubavičesteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati morati, ako li se dioba kupovnine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovina izcèrpi, ništa nezapadne.

Ujedno se stavlja do znanja, da svi oni vierovnici, koji neprebivaju u mjestu suda ili blizu istoga, za branjene prava svojih u budućoj diobi kupovnine imaju u mjestu suda narediti punomoćnike, i ime i prebivalište njihovo prije prodaje prijaviti sudu, jer će se u protivnom slučaju za one, koji propuste to prijaviti, na njihovu pogibelj i o njihovu trošku ureda radi narediti zastupnik, kojemu će se uručivati daljnje dostave.

U Varaždinu dne 21. svibnja 1862.

Novak. Čukac.

Broj 2399-gr. (347) 3-3

Oglas.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke daje ovim na znanje: Da je na molbu Vladislava Vezica kao skèrbnika Mirka Fodrocija kroz g. odvjetnika Matiju pl. Mrazovića radi dužnih 4445 for. 53 novč. a. v. s. p. dozvolio overžbeno dražbenu prodaju kuće gje. Julije Fodrocijeve, što no je na 28,655 for. 2 kr. srebra ili 30,142 for. 78½ novč. a. v. sudbeno procijenjena, i u gruntovnici obćine gornjega grada Zagreba pod br. 276. upisane, te da su u tu svèrhu dva roka opredijeljena, pèrvi na dan 8. sèrpnja 1862 a drugi na dan 19. kolovoza 1862, svaki put u 9 sati prije podne kod ovoga suda.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi otu nepokretninu kupiti želili, k dražbi s tim dodatkom, da će se ta nepokretnina, ako li se kod pèrve dražbe ni za više a ni za prociembenu cìenu neprodade, kod druge dražbe izpod procìene najboljemu nudocu izručiti; zatim da je kupac dužan, uknjižene na nju dugove, na koliko će kupovina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti; i napokon, da se ostali dražbeni uvjeti, prociembeni napisnik i gruntovnički izvadak mogu kod ovog suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose ubavičesteni, ipak misle, da su upisom u javne knjige na gori navedenu nepokretninu kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu sudu prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati morati, akoli se dioba kupovine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovina izcèrpi, ništa nezapadne.

U Zagrebu dne 23. travnja 1862.

Klobučarić. Jović.

Br. 847. (411) 3-3

Izrok.

Od strane kralj. županijskog sudb. stola riečkoga kao gruntovne oblasti do znanja se stavlja: da je gosp. župnik Vinko Stiglic u zastupanju župne cèrkve u Plešćih proti Kovaču Matu iz Plešćih molbu za hip. prenos uknjižene tražbine u iznosu od 30 fr. k. n. s kamatama 5% na nepokretnosti u gruntovničkom napisniku br. 118 obćine Plešće na ime Kovača Mata unešene kod ovoga suda predao, vèrhu koje se je u smislu §. 36. naredbe ministarstva pravosudja od 15. prosinca 1855 br. 222 d. z. l. za preslužanje stranakah ročište na dan 26. sèrpnja 1862 o 9 sati prije podne odredilo, i za zastupanje odsutnog Klepa Mata ovdašnji odvjetnik g. F. Suppe kao curator ad actum naimenovan, kojega ovaj o shodnomu razpravljanju ove parnice probitačno uputiti, ili ovom sudu drugoga zastupnika naznačiti ima, u protivnom slučaju posljedice propusta svega toga sam sebi pripisati bi imao.

U Rieci dne 19. svibnja 1862.

Kr. žup. sudb. stol kao gruntovna oblast.

Br. 3661-gr. (399) 3-3

Oglas.

Od kr. sudbenog stola županije zagrebačke u Zagrebu kao stiečajne oblasti ovime se objavlja: Da je od tog suda otvoren stiečaj vèrhu cièlog imetka preminulog dne 22. prosinca 1858 župnika Škendera Šnelca, imenito vèrhu gibučeg, gdje god se nalazećeg, i negibučeg imetka u onih krunovinah, gdje valjanost imade privremeni stiečajni red od 18. sèrpnja 1853, da je zastupnikom i medjutomnim upraviteljem imetka postavljen ovdašnji odvjetnik g. Lavoslav Šram a njegovim zamjenikom ovdašnji odvjetnik g. dr. Hofman.

Pozivaju se dakle sve one osobe, koje kakve god tražbine na imetak padši u stiečaj staviti imaju, da iste najave najdulje do 1. listopada t. g. putem tužbe proti gore rečenom zastupniku gromade kod ovog kr. žup. sudbenog stola, jer bi bile inače uzperkos svojih prava vlastništva, prednosti ili zaloga lišeni svojih tražbinah iz stiečajne gromade i izključeni iz razprave stiečajne.

Za potvrdu medjutomnog ili za odabiranje novog upravitelja i odbora vierovničkog opredeli se ročište na 6. listopada t. g. prije podne u 9 sati kod ovog suda tim dodatkom, da vierovnici stiečaja k istom tim sigurnije doći i o odabranju upravitelja imetka i odbora izraziti se imaju, što bi inače bio glasom §. 44. St. R. na pogibelj vierovničko medjutomni upravitelj imetka i odbor vierovnikah postavljen od suda.

Kr. sudb. stol županije zagrebačke.

U Zagrebu dne 4. lipnja 1862.

Klobučarić. Jović.

Br. 2991. (447)

Natiečaj.

Kod C. K. poštanske ekspedicije u Lokva ima se popuniti mjesto poštanskoga ospravnika.

Beriva istoga sastoji u godišnjoj plaći od 120 fr. a vr. i uredskom plaćanju godišnjih 120 fr. a vr. na- štopni dužen je poštanski odpravnik položiti kauciju od 200 fr. a gotovu uz 5% toga okamatacija ili u 5% noj državnoj obligaciji.

Natiečajli za ovo mjesto imajuće se podfelit na sklopljenje ugovora imaju svoje valjano biljegovane molbenice pod dokumentovanim izkazom svoje dobe, imovine, imovna odsadanjega zadržavanja i da su ljudi, u koje je mogući imati potpuno povjerenje, unutar četiri nedjelje predpisanim poštanskom ravnateljstvu podneti.

U Zagrebu dne 21. lipnja 1862.

C. K. ravnateljstvo pošta za Hrvatska i Slavoniju.

Nr. 5518. (444)

Concorso

per l'impiegamento del posto di guardiano d'Ispezione presso l'Agenzia portuale sanitaria in Maistra nel litorale Veneto col soldo di annui fiorini duecento venti (f. 220) e l'indennizzo di Montara di annui fiorini 25,50.

Le documentate suppliche sono da presentarsi al Governo Centrale Marittimo entro tutto il 20 p. v. Luglio, comprovando in principalità il servizio in qualità di guardiano eventuale di sanità e la piena conoscenza della lingua italiana.

Veranno preferibilmente presi in considerazione guardiani d'Ispezione disponibili.

Vall' I. R. Governo Centrale Marittimo.

Trieste, 15 Giugno 1862.

280. (439)

Natiečaj.

Na pučkoj filijalnoj učioni u Središću, kotaru gornjo-medijskom, ima se popuniti služba jednoga učitelja, ujedno filijalnoga orguljaša, s kojom sklopljena godišnja beriva pokraj uživanja bezplatna stana i vrsta sastoji u 315 fr. a. v. i 5 kv. dervah, u koju svrha otvara se ovim natiečaj s rokom do 20. srpnja e. g.

Presitelji, od kojih želi školska obćina, da budu pokraj hrvatskoga i magjarskomu jeziku vješti, neka do spomenutoga roka svoje molbenice s potrebitim izkazima starosti, izučene dvogodišnje pripravničke, čudorednosti, dosadanjega službovanja i stalna podnesu Franji Viskoviću, podarcidjakone i župniku u Nedelišću.

Od nadbiskupskoga duh. stola.

U Zagrebu dne 23. svibnja 1862.

Br. 3568. Gr. (412)

Oglas.

Kod kr. sudbenog stola županije zagrebačke obdržavati će se dne 15. srpnja t. g. s 10 sati prije podne u svrhu osiguranja potrebitih ogrievnih dervah za zimu 1862/3, i to za 106¹/₂ hvata 36" bukovih neplovenih dervah, jestimba, na koju se dotični podhvatnici s dodatkom pozivlju, da im je prosto ugledati jestimbene uviete u pisarni ovog sudbenog stola.

U Zagrebu, 4. lipnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

Nr. 2352. Civ. (434)

Editto.

In forza del potere conferito da Sua Maestà Apostolica, la regia Tavola giud. di Comitato qual senato commerciale-marittimo in Fiume, in esito ad istanza della ditta fratelli Vincenz e Comp. de pres. 7 corr. Nr. 2352, per sospensione dei pagamenti, rende pubblicamente noto, essere avviata la pertrattazione di componimento amichevole sopra l'intero patrimonio, spettante ad essa ditta, nei sensi delle ministeriali ordinanze 18 Maggio e 15 Giugno 1859 Nr. 50 e 108 del Boll. Leg. Imp., e d'aver pel sequestro, inventario ed amministrazione temporaria d'esso patrimonio, nonché per la direzione delle pratiche di componimento, nominato a Commissario giudiziario l' i. r. Notaio Fed. Cav. de Thierry, a cui per provvedere a queste incombenze, e per la definizione di quest' oggetto da assoggetto il termine di mesi due.

Fiume li 7 Giugno 1862.

OGLASNIK.

Br. 445.

3-2

Transkripcija na tri jugoslavenske pjesme: 1. Popuhnu! je tihi vjetar. 2. Prosto zrakom ptica lieti. 3. Pridi gorenc.

Za glasovir složi i presvjetloj gospođi Sidoniji Rubido de Zagorje rodjenoj grofici Erdödy s dubokim slovajem posveti

Slavoljub Lžičar.

Op. 21.

Ovo je muzikalno dielo upravo sada izašlo troškom izdatelja, pa se može dobiti kod njega u stanu na Jelčićevom tergu br. 423, u Zagrebu, zatim u Ljubljani kod G. Gienlini-a, u Beču kod Drag. Haslingera i u Pragu kod Kristofa Kuhe-a za 1 fr. a. v. Tko pošalje 1 fr. 15 novč. u frankiranom pismu, može dielo dobiti poštom bez ikakvoga troška.

Br. 440.

JEDAN TALIJANAC.

učitelj pjevanja ovdašnjeg pjevačkog zbora, želi privatno u pjevanju i na glasoviru podučavati. Tko želi, moli da se upita kod istog u gostionici k caru austrijskom 2. kat br. 23. od 8. sata do 10. prije podne, poslije podne pako od 4 sata do 6

Einladung zur Pränumeration

auf den

PESTER LLOYD.**Morgen- und Abendblatt.**

Pränumerationen-Bedingnisse mit Postversendung: ganzjährig 20 fl., halbjährig 10 fl., vierteljährig 5 fl., auf 2 Monate 3 fl. 40 kr., auf 1 Monat 1 fl. 70 kr. ö. W.

Die Herren Pränumerationen belieben den betreffenden Pränumerationen-Betrag frankirt an das Expeditions-Bureau des „Pester Lloyd“ mittelst Post je eher einzusenden, da in Folge der Zeitungsstempelsteuer keine grössere Auflage, als die Zahl der jeweiligen Pränumerationen erfordert, gedruckt werden, und demnach auf verspätet einlangende Pränumerationen keine Nachsendung der früher erschienenen Blätter erfolgen kann.

2-2 Die Expedition des „Pester Lloyd“.

Pränumerationen-Einladung

auf das Wiener Journal

DER WANDERER.

Da nach einigen Tagen ein neues Abonnement auf den „Wanderer“ beginnt, so ladet die gefertigte Administration zur Fortsetzung der Pränumeration in der Voraussetzung ein, dass das P. T. Publikum das Vertrauen, welches es bisher unserem Blatte zuwandte, auch bei Gelegenheit der jetzigen Pränumerationserneuerung bewahren werde. Damit aber unsere Zeitung auch in Zukunft allen Erwartungen entspreche, geben wir hiermit die bestimmte Versicherung, dass sie alle interessanten Tagesbegebenheiten ausführlich, rasch und verlässlich, und zwar stets nach Originalberichten mittheilen werde.

Der „Wanderer“ kostet bei portofreier Postversendung und zwar: das Morgenblatt allein: 15 fl. 12 kr. ö. W. ganzjährig, 7 fl. 50 kr. halbjährig, 3 fl. 78 kr. vierteljährig, 1 fl. 26 kr. monatlich, — das Morgen- und Abendblatt: 19 fl. 32 kr. ö. W. ganzjährig, 9 fl. 66 kr. halbjährig, 4 fl. 83 kr. vierteljährig, 1 fl. 61 kr. monatlich.

Für die separate Zusendung des Abendblattes sind

Br. 292.

S I D R O.**Družtvo za osiguranje života i prihodah.**

Družtvo nalazi se u Beču, grad, am Hof Nr. 329.

Osiguranje glavnica,

što se isplaćuju poslije smrti stanovite osobe.

Godišnjom siegurninom od 22 fr. 40 novč. osigura osoba 30 godina stara svojim baktinici glavnicu od 1000 fr., i u tom slučaju, ako bi smrt sledila pošto je bila prva siegurnina isplaćena.

Osiguranje glavnica,

koje se isplaćuju osiguranu, kada je navršio stanoviti broj godina ili njegovim baktinici, kada bi prije preminuo.

Godišnjom siegurninom od 43 fr. 90 novč. osigura si osoba od 30 godina glavnicu od 1000 fr. pošto dovrši 50. godinu ili u slučaju, ako bi prije preminula, izplatit će se glavnicu njezinim baktinici i onda, kada se je samo jedna siegurnina izplatila.

Izplate za osiguranje u slučaju smrti do 1. siečnja 1861.

Česka	11	polica	fr. 21,000
Galicija	3	„	17,000
Kranjska	1	„	2,000
Hrvatska	4	„	8,000
Moravska	10	„	5,800
Dolnja Austrija	20	„	93,200
Solnograd	1	„	1,050
Slezka	1	„	2,000
Erdelj	6	„	17,500
Štajerska	1	„	8,000
Ugarska	27	„	106,000
Ukupno	85	polica	fr. 279,350

Družtvo sklaplja također ugovore za odmiene na mjesto društva kao i ugovore za neposredne i odgođene zaključke.

Obširnija izvješća i s tarifama za različite načine osiguranja može svatko dobiti u Beču kod ravnateljstva a u provincijama kod gg. opravnikah.

monatlich 39 kr., für die abgesonderte Zusendung des Montagsblattes monatlich 11 kr. zu entrichten.

Die Administration des „Wanderer“.

NB. Da zeitweise Klagen über ordnungswidrige Zustellung des „Wanderer“ einlangen, so ersuchen wir dringend: Alle unsere Abonnenten und Freunde mögen die von denselben erfahrenen Unregelmäßigkeiten in der Postversendung uns umgehend zu wissen machen, damit wir rasch in die Lage gesetzt werden, die nöthigen Schritte zur Beseitigung dieser Uebelstände einleiten zu können.

Br. 357.

3-3

OGLAS.

Od strane upravljačućega odbora herv.-slav. gospodarskoga društva stavlja se ovim do obćega znanja, da će se u smislu dotične zakladnice dieliti dne 15. rujna t. g. u mjestu Novomgradu (blizu Karlovca) gospodarske nagrade iz pok. Mirka Haraminčića zaklade, i to:

- a) onomu, koji je odgojio najliepšega trogodišnjega ždriebca ili ždriebicu, 30 fr. a. v.;
- b) onomu, koji je odhranio najboljega junca ili junicu, 40 fr. a. v.;
- c) onomu, koji je kakvu kercevinu ili ledinu oranicom učinio i najbolje obradio, 30 fr.;
- d) onomu, koji je u redovih nasadio nov vinograd najboljom vrsstju tirsja pa ga obradivao najizvrsnijim načinom, 50 fr.

Za prvu i drugu nagradu, t. j. za konja i goveda imaju pravo natičanja bivši podanici Haraminčićevih gosposhtina Novograda i sa Odra, no zadnji pod tim samo uvjetom, da dotieraju rečenim danom svoju marvu u Novograd na prosudu. Svaki od natičateljeh za nagrade pod a) i b) morati će sehom donieti od svoje obćine zasviedočeno, da je marvinče po njemu odhranjeno.

Za treću, t. j. ratarsku nagradu mogu se natičati samo bivši podanici novogradske gosposhtine.

Četvrta nagrada dosudit će se kod lietošnjega nagradjivanja kojemu vinogradaru iz kotara bosiljevačkoga ili ribničkoga ili pak Banije.

Svaki onaj, koji se kani jednim ili drugim svojim predmetom natičati, mora ga točno označiti, te ga bud neposredno bud li pako kroz političku svoju ili duhovnu vlast ovom upravljačućemu odboru najdalje do Petrova (29. lipnja) t. g. prijaviti.

U Zagrebu dne 10. svibnja 1862.

Upravljaajući odbor herv.-slav. gosp. društva.

Br. 446.

1-1

JEDAN UMIETNI VERTLAR.

koi u kuhinjskih vrtovih, voćnjakih, cviećnjakih, vinogradih i na svakome polju svoju praktičnu znanost dokazati može, čitati i pisati znade, traži službu kao vertlar. Isti je oženjen i otac jednoga dieteta, i moli da bi mu se dotična na njega pod ovim naslovom poslala: Andrija Vaganić, vertlar u Topuskom u 1. banovačkoj pukovnij.

J a m s t v a.

Glavnica društva . . . f. 2.000,000 — n.

Stanje pričuve 31. prosinca

1860:

Osigurna zaklada na slučaj

smrti . . . f. 945,171 81 n.

Posebni pričuvak za društva

u slučaju preživljenja i za

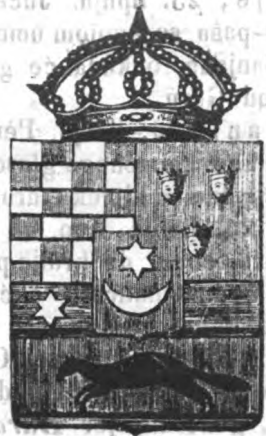
odmiene . . . f. 485,452 89 n.

Obći pričuvak . . . f. 19,500 — n.

Ukupno . . . f. 3.460,124 70 n.

NARODNE

NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvan nedjelje i praznika na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je za domaću i novinaricu 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjsku, kojim se hoće svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje određeno je uvrštenje: 7 kr. a. vr. od linije na jedan put, a 14 kr. a. vr. na 8 puta. — Kratkija prateća na svaki oglaš iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se puta list uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u petak 27. lipnja 1862.

Broj 146.

Uredovni dio.

Oglas.

Ravnateljstvo povl. aust. narodne banke izmjerilo je dividendu za *pervo polugodište 1862* sa *Dvadeset i sedam forintih aust. vr.* za svaku bankovnu dionicu.

Ova dividenda može se od 1. srpnja t. g. početi u ovomjestnoj dioničkoj blagajnici dići. U Beču, dne 17. lipnja 1862.

Pipits,
nastojnik banke.
Miller,
ravnatelj banke.

Neuredovni dio.

Zagreb, 26. lipnja.

Ovih danah bilo je *stanje učiteljstva* predmetom duljega vijećanja u kući poklisarah. Dotični odbor učini naime predlog, da bude povećana plaća gimnazijalnim učiteljima a ujedno povede se govor i o tome, da se gimnazije poviere duhovnim redovima, što nadje dakako veoma slabu podpore.

Senior Schneider nastojao je, da obrati pozornost kuće na narodno učiteljstvo, kojega stanje poznato je svakomu kao dosta nepovoljno, namjeravajući probuditi sustrast u srcima narodnih zastupnikah prama ovomu stališu. Al mu nije za rukom pošlo prodrijeti s plemenitom svojom nakanom ledovitu koru „financijskih obzira.“

Gdiegod i kadagod se radi o poboljšanju materijalnoga stanja narodnih učionah uvijek se navadjaju kao glavna zapreka „financijski obzir“, na koje se dakako kod drugih stališah isti obzir nikada neuzima. Samo narodne učione bijahu i jesu kao pastorče, koje se mora u mnogim jošte krajevima tući od nemila do nedraga tražeci *milostinje!*

Mi pako velimo i tvrdimo, da su narodne učione temelj svakomu izobraženju, kao takav moraju se i smatrati, ako nećemo lahkoumno nogama gaziti vjekovitu i očevitu istinu. Narodne učione su temelj svemu izobraženju dakle svim višjim učevnim zavodima. Da se pri svem i svuda dapače i pri manje važnim stvarima najviše nato gleda, da bude dobar, čvrst temelj, tko bi nijekao? Koji graditelj će popravljati krov i urešivati visoke, ponosite sgrade, kada mu temelji navaljaju, kada mu se ruže? A baš samo kod izobražavanja imao bi se valjda čovjek držati protivnih načelah? Ovakvim načinom, ovim putem nećemo nikada dovoljno postići svoje svrhe, nećemo se nikada popeti na onaj stepen izobraženja, za kojim čovječanstvo kroz toliko vjekovah teži.

Bez dobrih narodnih učionah nemože biti ni dobrih srednjih i višjih školah — stablo, kojemu se korenje suši ili samovoljno podsieca, neće moći nikada razvijati svoje grane, neće moći dići se krasnom bogatom krunom ni blagonosnim plodom, već će poginuti i u najplodnijoj zemlji uzperkos oživljujućoj vlasti sunčanih zrakah.

Kod narodnih učionah valja dakle početi kod poboljšanja stanja učiteljstva; tu valja što je nesporno odstranjivati, što je škodljivo uništivati, što je neshodno popravljati ili svrbi shodnijim nadoknađivati, što je potrebno uvodjati; ovdie valja predsvim skrbiti svim silama za to, da bude učiteljski stališ, koliko moguće, neodvisan i u materijalnom

obziru, da mu nebude uvijek treba boriti se sa svagdanjim potrebštinama i *nebude učiteljima, njihovim udovicama i njihovoj dieci nužno prosjačiti poslie mnogodišnjega uspješnoga i tegobnoga djelovanja!*

To su stvari istina bog, žalostne i vriedne zriela uvažanja. Narodni učitelj, koi ne samo da savjestno uči povierenu mu diecu već se s njom mnogoputah i mučiti mora, kada mu dodju u školu bez znanja boga neznajući ni otčenaš, koi svu svoju snagu, svoje zdravlje i život posvećuje i žrtvuje izobraženju mladoga narašćaja svojega naroda, neima ni na *smrtnoj postelji nade*, da će mu za njegov tegoban trud barem ta zaslužena nagrada biti, da vidi obiskrbljenu ubogu svoju sirotčad, da mu neotežča posljednji časak njegova života strašna neizvjestnost budućega življenja uboge obitelji, o kojoj već na *pervo znade* da mora prositi za milostinju, ako hoće da nepogine od glada!

To je na mnogim miestima budućnost narodnih učiteljah, to nagrada za njegove zasluge. Mi smo čvrsto uviereni, da će vèrhovna naša zemaljska oblast svojski se zauzeti za narodne učione i učitelje, te da će im priskrbiti onu budućnost, ono osiguranje, što je svakomu neobhodno potrebno, ako nećemo, da učitelj još u svojoj mladosti, kada samo promotri nepovoljno svoje stanje, klone duhom, na miesto da bude potican k uztrajnoj radnji!

Mi bi mogli o ovom predmetu još više kazati; no ostavljamo to na drugi put, gdje ćemo imati dovoljna povoda progovoriti o mirovini učiteljah, koja im se na nekojim miestima proti zakonu, pravu i pravednosti uzkráuje!

Ugarska.

Iz Pešte, 23. lipnja. Kao što se razumije, još uvijek se o Beogradu ponajviše govori, jer prispievša tergovacka pisma stvar sasvim inače opisuju, nego što se je dosad saznalo. Medju inim pišu, da po čitavoj Srbiji nitko o pomirenju i nešanja, a ako je oružje za malo umuklo, to je samo zato, jer je jedan od konsulah zadao tvrdu vieru, da će Turci i mirnim ugovaranjem Beograd predati. Ako to nebude, da će tvrdjati i radi gladi pasti; ali za svaki slučaj se već spremaju potrebite priprave, da se Turcima, koji tabore kraj sèrbske granice, ako ih volja snadje, prekoračiti medjaše, na susret izaci može. Odpravljen je poziv na sve ratoborne Sèrbije, da su početkom budućega mjeseca spremni, na prvi doglas polećeti na njima već naznačena místa.

Drugo pismo opet kaže, da se peštanski tergovci malo nasterpe svojim dužnicima; za kratko će se dokončati velika radoja, onda će se svaki popaštiti, da namiri svoje dugovanje, što će tim lakše biti, što su se svi žitelji zarekli, da neće nikakav izgred proti zakonu od svetline terpieti.

Tako glase dobivena i po gradu okoluju pisma iz Beograda, koja su, za reći pravo, više umirila uzrujane misli, nego li sva natucanja poluslužbenih bečkih novinah. —

O našim domaćim stvarima opet se svašta pogovara, a ponajviše naravno o zemaljskom saboru. Svašta razprostiru po občinstvu o vladinoj pripravnosti, da odgovori željama uaroda, a kad se malo potanje o stvari razgovor zametne, onda se vidi, da poviedaoci ništa neznadu. Naprama onom poviedanju, o pokušanju za izjednačenje, o pregovaranju i t. d. s vodjama slobodoumne stranke, koje je raznešeno po domaćim i inostranim novi-

nama, možemo slobodno očitovati, da je sve puka izmišljotina.

Sèrbija.

Zvanične „Sèrbske Novine“ iz Beograda od 19. lipnja saobćavaju sliedeće: Da bi se sigurnost života i imanja u našoj varoši povratila, koja je izčezla povodom varvarskog prestupljenja Turakah, koji su 15. o. m. bez ikakvog uzroka ubili sèrbskog činovnika u izvršivanju njegove zvanične dužnosti, i da bi mir nastao, koi neće svaki čas biti prekidan kao do sada: naše je praviteljstvo, podpomagano gg. konsulima jamčecih silah, sve nužne miere preduzimalo. Toga radi išao je 16. o. m. predsjedatelj ministarskog savieta, ministar inostranih dielah gospodin Garašanin i svi gg. konsuli jamčecih silah k paši u grad. Kad je gospodin Garašanin izjavio, da on nemože odgovarati za spokojstvo varoši, dok se sa kapijah — ostavljajući da se pitanje o kapijama rieši na drugom miestu — nizami neuklone, onda je u tome smislu učinjeno pismeno pomirenje.

Na ovom pismenom ugovoru bile su obadvie paše Asir i Etem i gospodin Garašanin potpisani. Isto tako potpisali su se sva gg. konsuli straih silah i zastupnik konsula austrijskoga. Sèrbsko praviteljstvo imajući ovakav čin nije više sumnjalo o spokojstvu varoši, zato je i nastojalo, da se u utorak 17. t. m. čaršija otvori i da svaki svoj posao preduzme, a i sama varoš bila je prilično uspokojena; mnogobrojni žitelji jedni su bili već na pratnji onih nevino izginuvših, a drugi su se spremali da im se pridruže. Paša pozvao je bio prieko gospodina Garašanina i gospodina englezkog konsula, svu ostalu gg. konsule k sebi u grad radi dogovora o daljem sporazumljenju i boljem utvèrđenju mira i spokojstva i već gg. francuzki i pruski konsul bili su poslie 8 satih prije podne u zdanju naše policije, gdje su i drugu gg. konsule očekivali, pa da paši u grad idu, kad na jedanput, i to poslie pò sata, na udivljenje svih ospu nizami sa bedemovah gradskih iz pušakah, koje su do na pijacu doturivale, i sviet se na sve strane uzroja, odmah zatim počne bombardiranje varoši iz topovah.

Žalostni prizori nemogu se opisati, koji su se ovim barbarstvom događjali. Ljudi i žene ostave pratnju i mèrtvace na terazijama i svaki poleti da svoju diecu izbavi, a dieca se bila razišla koje po sokacima, koje da glede pratnju i tako užas je parao roditeljska serca.

Nitko nije mogao pomisliti da to bombardiranje dolazi od vlasti, svaki je mislio da je u gradu buna medju Turcima, da neslušaju paše, već od svoje volje pucaju na varoš, i to mišljenje bilo je obće, i trajalo je dok nije g. Vasić zastupnik austr. konsula otišao prieko Zemuna u grad, i otuda se povratio i g. Garašaninu kazao, da u gradu nije nered, nego šta god biva da biva po zapoviesti paše. Eto na koi način postala je naša varoš žertva bezprimierne mučne okrutnosti. Bombardiranje trajalo je do 1 ½ sata poslie podne. Naša vojska koja je varoš od početka ovih nemirah zauzela, stavila se odma u red odbrane.

Rusija.

Iz Varšave, od 12. lipnja saobćavaju instrukciju, koja je po glasu zvanične objave Konstantinu kao namiestniku dana. Ona glasi ovako:

Da bi se dielokrug našega miestozastupnika u kraljevini Poljskoj sa inštitucijama od 8. travnja 1861. koje su toj zemlji dane, u suglasje doveo i iz uzroka što instrukcije od 29. travnja 1818. sadašnjim okolnostima više neodgovaraju, naredjuemo:

1. Namjestnik će kao zastupnik naš u kraljevini Poljskoj svu vladu izvršivati, izuzimajući zakonodavnu silu i one funkcije, koje smo mi našim rješenjem zadržali, ili koje će on kao osobito važne nama na rješavanje podnositi.

2. Namjestnik će administrativno i sudbino izvršivati, kroz podčinjene mu načelnike, civilne vlade i čez vojinstva, koje su u Poljskoj nalazi, i brinuće se za održanje javne sigurnosti i reda.

3. Namjestnik je predsjednik državnoga savjeta kraljevine a predsjedava i u administrativnom savjetu, kad god za dobro nadje.

4. Dosadašnja namjestnička kancelarija ukida se, a poslovi, koje je ona obavljala, imaju se nadležnim vlastima predati. Za vođenje poslovne korespondencije namjestnikove, na koju izvanjski poslovi spadaju, ustrojiti će se posebne uzgredne kancelarije.

5. Neposredno upravljanje sa civilnom vladom pripada civilnom načelniku. On predsjedava u administrativnom savjetu, kad namjestnik odsutstvoje i pri podijeljenim na jednako glasovima, njegov glas rješava. On je prvi član državnoga savjeta i neposredni predpostavljeni svih komisija vlade (ministarstva) kao također i ovima podčinjenih civilnih vlastih.

6. Zaključenja koja administrativni savjet pod predjedništvom civilnoga načelnika donosi, podniet će se državnom savjetu, a ovaj je vlastan izvršenje njihovo obustaviti i caru na rješanje podnieti.

7. Zaključenja administrativnog savjeta objavljuju se zemaljsko-zakonskim listom i potpisuju se čez namjestnika, i snabdjevani su sa premapodpisi civilnog načelnika i dotičnog ministra.

8. Načelnik civilni i administrativni savjet rješavaju u svima stvarima, koje su sa njihovom službom skopčane, izuzimajući u onima, koje su izrikom namjestniku za rješanje zadržane.

9. Namjestnik rješava u svima višjim državnim i vojničkim stvarima. Ovamo spadaju: Obnarodovanja carskih zapoviestih i sobstvenih njegovih naredbah, civilnoj vlasti odnosno na službene promjene; pravo pomilovanja i potvrđenja pri presudama kriminalnim; pravo potvrđenja presuda civilnoga suda i svih političkih poslova.

On ima dalje u svim pitanjima vojničke sile, u koliko šta sa civilnom administracijom u savezu stoji, konačno rješavajuće naredbe izdavati. On sprovodi sva izvještja vladina koja su carskom rješenju zadržana, i rješava u svim predmetima, koje mu civilni načelnik njihove važnosti radi podnosi. On ima također i pravo civilnog načelnika opunomoćiti, da neka ili sva predlaganja i zaključenja administrativnoga savjeta, koja u dielokrug onoga spadaju, potpisuje i izvršuje.

10. Ako bi se civilni načelnik razboleo, ili odsustvovao, najmenovat će namjestnik miestozastupnika; no ako bi ta prepona duže od 28 danah trajala, to će sam car miestozastupnika tog najmenovati.

11. Svi propisi i naredbe odnoseće se na kraljevinu Poljsku, koje ukazom ovim nisu izriekom ukinute, ostaju u krieptosti.

12. Izvršenje ukaza ovoga, koi se ima medju državne zakone uzeti, preporučujemo mi našem miestozastupniku u kraljevini Poljskoj.

Carškoje-selo, 6. lipnja 1862.

Alexander s. r.

„Sieverna pčela“ javlja, da su dvie nedieljne škole, u kojima su učitelji palež u teoriji pravdali, na carevu zapoviest zatvoreni. Vjesti o požarima u Moskvi oprovergavaju se.

Berzovjavne i najnovije vesti.

Pešta, 24. lipnja. Namjestnik otišo je danas u Hond i Neograd, po svoj prilici u pohode dvorskome kancelaru. U njegovoj pratnji nalaze se dva stenografa.

Beograd, 25. lipnja. Turski stanovnici u Užicama predaše zahvalnicu za čovječje postupanje, koje im je u dio palo. Najstrože miere zbog štovanja svih narodnosti u zemlji preduzete su.

Prva konferencija bila je danas. Knez zahitjeva da se potvrdi sve tvrđenje. Turska vojska približila se je sa 3 topovih čak do granice kod Užica. Babišćina skuplja se kod Beljine (na Drmi u Bosni uz sasku granicu).

Trebinje, 23. lipnja. Jučer u podne krenuo je Derviš-paša sa svojom umnoženom vojskom iz Bileća u Banjane, otkuda će gledati da iznova prodre u Černu Goru.

Dražđani, 24. lipnja. Prva komora odobrila je danas kod konačnoga glasovanja ugovor s Francuskom shodno zaključku druge komore.

Kasel, 24. lipnja. Kao što se čuje, izabran je general Bardeleben, da kralju praskomu u svrhu ponovljenja diplomatskog obćenja preda vlastoručno pismo kneza izbornika.

Kasel, 24. lipnja u večer. Generalleutenant Haynau, otišo je danas pred podne u posebnoj misiji u Beč, generalmajor Bardeleben u podne u Berlin.

Kodanj, 28. lipnja. U mjesecu rujna skupit će se okolo Danevirka čete sastojeće iz 12 piesačkih bataljunah, 3 konjaničke regimente i jedan oddiel indjenirah, sve zajedno 8000 momakah.

New York, 14. lipnja. Konfederati u Charlestonu dobili su 30.000 momakah u pomoć.

Francuzi usmakli su u Orizahu. U Orizahi tukli su se liberalci i reakcionari. Posljednje podupirali su Francuzi. Obie strane pripisuju si pobjedu.

Narodan koncert.

Prijateljima narodne glasbe predstoji izvanredna naslada. Otmieno mnogobrojno društvo gospode i gospodjah ovdiešnjih sastalo se je nastojanjem našega vrijednoga domorodca i narodnoga pievača na glasu g. A. Strige da dade jedan koncert u ovdiešnjem kazalištu, na kojem neće se ništa drugo izvoditi nego kompozicije slavnoga našega prerano preminuvšega nezaboravnoga narodaoga kompozitora V. Lisinskoga a medju njima i niekoji komadi iz njegove velike opere „Porin“, koja ovdie nije još nikada čuvena bila i koju najstroži poznavatelji glasbe proglašuju nesamo za vrijedno dieło već ju uvrštavaju u prvi red kompozicijah našega vremena.

Mi smo osviedočeni da će ova viest obćenitu radost proizvesti, i da će iz okolica domorodci pobiti, da budu dionici tolike naslade i da se glavom osviedoče o slavi narodnoga genija, kojem sličan neće se tako brzo pojaviti da sumračno obzorje naše umjetnosti razsvietli. Orkestar znatno je umnožen a probe se već od više danah dërže. Dan produkcije javit ćemo napose; za sada samo toliko, da će ista za cijelo biti već dojduećega tjedna.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 26. lipnja 1862.

Papiri.

5% Kovovnice	70 35
5% Narodnoga zajma	82.50
Narodne banke	831.—
Vierovnoga zavoda	220.50

Mienice.

Srebro	125 50
London	127 40
Carški cekini	6.08

Meteorologička opažanja na ovdiešnjoj kr. višjoj realci dne 25. i 26. lipnja 1862.

U r a	Barometar va visina u par. dël.	Barometar va visina redac. na 0	Toplo- ta po R.°	Nadlaka	Smier i ja- kost vjetra	Atmo- sferička oborina (džid, snieg ili tudo)	Opaska
7. pr. pd.	332.78	331.68	+16.0	4	0		u večer
2. pol.	332.32	331.00	+17.6	6	Jz.	0.50	uhil džid
9. u več.	332.00	330.99	+13.6	10	0		
7. pr. pd.	337.98	330.99	+11.8	9	0		
2. pol.	332.00	330.68	+17.6	5	Jl.	0	
9. u več.	332.00	330.95	+12.8	1	0		

Danas u 7 sati temperatura R.° +17.6.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 2991. (447)

3-2

Natiečaj.

Kod c. k. poštanske ekspedicije u Lokvah ima se gopuniti mjesto poštanskega odpravitelja.

Beriva istoga sastoje u godišnjoj plaći od 120 fr. a. vr. i uredskom pauzatu godišnjih 120 fr. a. vr.; na-

suprot dužan je poštanski odpravnik položiti kausiju od 200 fr. u gotovu uz 5% noga okamaćenja ili u 5% njoj državnoj obligaciji.

Natiečaj za ovo mjesto imajuće se podieliti uz sklopljenje ugovora imaju svoje valjano biljegovane molbenice pod dokumentovanim imenom svoje dobe, imosine, njihovih dosadašnjih zabavljača da su ljudi, u koje je moć lani podnieto pouzdanje kanutar četiri nedjelje predpisano poštanskom ravnateljstvu podnieti.

U Zagrebu dne 21. lipnja 1862.

C. k. ravnateljstvo poštah za Hrvatsku i Slavoniju.

Br. 2794. (443)

3-3

Oglas.

Na 1. sèrpnja t. g. stupaju u kumpanijskim mjestima Verhovini, Petrovom Selu, Zavalju i Korenici otočke regimente c. k. poštanske ekspedicije u život, koje će se tako službom pismovne i štafetne pošte kao i poštansko-uredskim opravljanjem i promicanjem novčanah i liih vrednostnih pošiljakah, ako se ista s obzirom na veličinu i težu po jezdičkim glasniciima odpravljati mogu, obavljati i svoje poštanske svezve posredstvom glasnika na konju, idući svake nedjelje dva puta, s jedne strane medju Otočcem i Zavaljem, a druge strane medju Korenicom i Petrovim Selom uzdržavati sljedećim tečajnim redom:

A. Jezdiočka pošta otočko-zavaljska.

Is. Otočca: U utorak i petak oko 7½ sata u jutro. — U Zavalje: Istih danah u 3 sata 50 minuta poslie podne.

Is. Zavalja: U utorak i petak u 6 sati 20 min. u jutro. — U Otočac: Istih danah u 3 sata 50 minuta poslie podne.

B. Jezdiočka pošta koreničko-petrovoseleška.

Is. Korenice: U utorak i petak u 5 sati 15 min. u jutro. — U Petrovo Selo: Istih danah u 8 sati u jutro.

Is. Petrova Sela: U utorak i petak u 2 sata po podne. — U Korenici: Istih danah u 4 sata 45 min. u večer.

Poštanski razstoji na ovom novom poštanskom tečaju ustanovljeni su kako sliedi:

- medju Otočcem i Verhovinom sa 1½ pošte;
- medju Verhovinom i Petrovim Selom sa 2 poštama;
- od Petrova Sela u Zavalje sa 1½ pošte;
- od Petrova Sela u Korenicu sa 1½ pošte.

Kao naručbeni kotar doznajuće se gore imenovanim poštanskim ekspedicijama sljedeća mjest:

1. Poštanskoj ekspediciji verhovinskoj: Babišćina, Dugidel, Rudopolje, Turjanski, Verhovina, Založnica u verhovinskoj kumpaniji otočke regimente.

2. Poštanskoj ekspediciji petrovoseleškoj: Petrovo-selo i Priboj u zavaljskoj kumpaniji otočke regimente i Drenzik, Rešetar, Sadilovac i Vaganap u drenačkoj kumpaniji ogulinske regimente.

3. Poštanskoj ekspediciji u Zavalju: Kamenica, Kruga, Medjudražje, Melinovac, Neblice, Skočaj, Zavalje u zavaljskoj kumpaniji otočke regimente.

4. Poštanskoj ekspediciji u Korenici: Bilopolje, Grabušić, Korenica, Tarnovacin koreničke kumpanije, zatim Bunić, Zanko, Debelobardo, Kozjan, Počane, Salamunio u buničkoj kumpaniji otočke regimente.

U Zagrebu dne 11. lipnja 1862.

C. k. ravnateljstvo poštah za Hrvatsku i Slavoniju.

Br. 3178. Gr. (379)

Izrok.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke donosi do javnog znanja, da je gja. Josefina Gröblich, posebnica u Hernalsu, predala proti g. Ivanu Lechneru, vlastnika dobarah Gornje i Dolnje Bistre, tužbu dne 23. travnja t. g. pod br. 2709. za izplatu zajamnog duga od 6000 fr. a. v. s. p. i opravdanje stečene predbilježbe, i da je uslied toga za ustmenu razpravu pred sudom ovim opredieljene ročište na dan 24. sèrpnja t. g. u 9 sati prije podne.

Budući da tužiteljica tvrdi, da joj nije poznato obitavalište obtuženikovo a sudu ovom nije poznato protivno, to mu je na pogibelj i trobak njegov skèrbnikom postavljen g. odvjetnik Nikola Krestić, i zato se pozivlje tuženik g. Ivan Lechner, da imade ili dobro uputiti naredjenog si zastupnika, kako da mu se parnica k sversi shodno razpravi, ili sudu imenovati drugoga zagovornika, jer će si u protivnom slučaju posledice samom sebi pripisati, što je sve to zanemario.

U Zagrebu, 21. svibnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

OGLASNIK.

Br. 447.

Gosp. Falkner Desiré, posiedatelj sviljačke predeonice u Karlovcu, kupuje sviljačke kokone (galete) i to od dobre vèrsti vèrlo dobro plaća, bolje nego igdie u Hrvatskoj; on prima i plaća i prejedene galete i iste onu kudela, što se oko galete dèrži; ako dakle još tko takovih za prodaju imade, neka se ih više skupo poretu u jednom kolima has do 500 funt. (a čim više a tim bolje pa i mnogo kolah) u Karlovac doprati, on će napose trobak i kliju platiti.

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izvan nedele i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je na domaće u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom poslati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predložena je uvertisbina: 7 kr. a. vr. od linije za jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Erarska pristojba za svaki oglašivač 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se puta isti uvertis.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u subotu 28. lipnja 1862. Broj 147.

Uredovni dio.

Njegovo c. k. apostolsko veličanstvo blagovoljito je previšnjim odpisom od 19. lipnja t. g. milostivo odredilo, da novo ustrojeni vrhovni sud i sjedinjeno s islim vrhovno urbarijalno sudište za Hrvatsku i Slavoniju sa sjedištem u Zagrebu s naslovom „kraljevski stol sedmorice za kraljevinu Dalmaciju, Hrvatsku i Slavoniju“ dana 30. lipnja o. g. u život stupiti imade.

— Previšnje ovo rješenje stavlja se s tim dodatkom do obćeg znanja, da su uredovne prostorije za kr. ovaj stol sedmorice u gornjem varošu u poštarskoj ulici u kući pod br. 56. smještene.

Predsjedništvo banskog stola.

U Zagrebu dne 26. lipnja 1862.

Neuredovni dio.

Zagreb, 27. lipnja.

Dočim je Francuzka posredovanjem kod meksikanskih poslova mnogo postradala, što se njezine popularnosti tiče, dočim mora ona mirno slušati pritužbu francuzkih biskupa u Rimu, protresa se u ministarskim vijećima i raznovrstnim časopisima pitanje o novim izborima u zakonotvorno tijelo.

Ministri su naime već sami osvjedočeni da u napred nemogu sretno vladati uz sadanji parlament, kojemu sva životna snaga manjka; nu uperkos tome oklevaju sazvat i novo zakonotvorno tijelo bojeći se, da bi s njim još manje uspjeli, budući da neimaju stalnoga programa, što bi ga predložiti imali novomu sboru, koji bi mogao slučajno biti malo veći prijatelj opozicije nego sadanji.

Ministarstvo je uvjeren, da bi novo zastupništvo zahtijevalo, da mu vlada dovoljno raztumači dosadanju njezinu vanjsku i unutarnju politiku, da mu razjasni njezino postupanje, što nebi ministarstvu išlo u prilog.

Što se tiče francuzke politike u Italiji, nije ona zadovoljila ni jednoj ni drugoj stranki; u istoj neprilici nalazi se vlada u Mexiku, gdje nemože postojanjem ni napred ni natrag.

Zato je ministarstvo toga mnijenja, da se moraju izbori u zakonotvorno tijelo odgoditi, dok se svikolici odnosa u toliko nepromjene, da bude moglo smiela predložiti nov program, koji nebi se od prijašnjega dakako mnogo razlikovao. U tu svrhu očekiva ministarstvo mirnija vremena.

„Opin. Nat.“, časopis, koji se sam nazivlje „organom priaca Napoleona i carske demokracije“ govoreći o dojdacim izborima u zakonotvorno tijelo piše ovako:

„Ako bude vlada još ove godine razpisala izbore, radit će još posve slobodno. Drugačije bi se stvar imala buduće godine. Onda ih neće moći vlada više odgoditi, već će ih morati razpisati. Ako budu radnici nezadovoljni usljed tergovačkih zamršajah, ako bukne nepredvidjen nepopularan rat — sve jedno zakoniti će rok proći a izbori morat će se preduzeti. — Boj kod novih izborah bit će sigurno znamenit, pa i u tom slučaju, ako bude vlada imala većinu, znat će biti bez dvojbe i broj oponentah. . . Svećenstvo, legitimisti i Orleanisti sjedit će se, Kalvin i Loyola, zagrlit će se a poviestničari podupirat će liberalnim svojim rukama svjetovnu vladu papinu. Rimsko pitanje postade važnije za Francuzku nego za istu Italiju, to je boj legitimista proti narodnom suverenitetu. Ima li papa pravo vladati u Ri-

mu i proti naročitoj volji Rimljanah, ima isto pravo i grof Chambord u Francuzkoj a nauk o pravu „božjom milošću“ tumačit će se na usterb vlade u svih 38.000 župnih crkvi čitave Francuzke. Od 60 godina nebijase boj medju novim načelima i starim legitimističkim tako žestok, kao što će biti kod novih izborah.

— Sudeći po ovim riečma možemo tvrditi, da će biti izbori članovah francuzkoga zakonodavnoga tiela od najveće važnosti, da će onda s jednakom tvrdokornošću vojevati načelo proti načelu, a pobreda jedne ili druge strane dielovat će odlučno na buduću sudbinu Evrope.

Trojedna kraljevina.

Zagreb, dne 28. lipnja. Sinoć u 7 sati prispio ovamo Nj. preuzvišenost ban sa svojega službenoga putovanja po Slavoniji i Srijemu u najholjem zdravlju.

Serbija.

Beograd, 24. lipnja. Portin komisar prispio je. Serbska ustrojava više bataljunah izsluženih soldatah. Izašla je zapovied, da se imaju svi stanovnici, koji su za oružje, viezbati kao vojnici. Knez Mihail zahtieva da Turci izadju iz svih tvrđjavah.

Italijanska.

„Kao što pišu „Esperu“ iz Rima, otišo je Lavalette dne 14. k Antonelli-u, da protestuje proti adresi biskupah. Ona je izrazio se, kažu, francuzki poslanik „reklamacija“ proti Caru Francuzah još veće negoli proti kralju Italije. (Mi napominjemo ovu očevidno izmišljenu viest samo zato, da naše čitatelje opomenemo, da nebi joj verovali.)

Uzperkos Rattazievih oprovergavanjah čuje mo opet o razpravama medju Francuzkom i Italijom u obziru otoka Sardinije. Tako pišu listu „Il Tempo“ iz Turina pod 21. t. m.:

Jučer je bilo izvanredno ministarsko vijeće pod predsjedom kraljevim; kao što me uvieravaju, pretresali su se francuzki predlozi, koji smieraju na ustup otoka Sardinije. Rattazzi, Persano, Conforti, Matteuci i Pettiti bili su toga mnijenja, da se taj zahtiev odbije, no u takovim izrazima, koji bi tuile-rijskom kabinetu ostavili nadu za budućnost; Depretis, Durando i Sella nasuprot mišljahu, da bi valjalo odgovoriti na tu uvredu očitim ogorčenjem. Čini se da nije nikakav zaključak učinjen bio, jer se je kralj više prigibao mučenju posljednjih triuh ministrah; u ostalom izjaviše, vele, ova trojica kralju, da će podnieti svoju ostavku, čim bi se kabinet opustio u pogadjanje o ustupu zemaljskoga područja. — Čini se da se je vlada s Garibaldom potpunoma pomirila, što potvrđuje i naimenovanje Medicievo za zapoviednika narodne straze u Palermu. Jošte svejednako glasa se, da će ministarstvo natrag povući nepovoljni zakon s društvima, kog je dosad u listovima jedina „Monarchia Nazionale“ branila.

Niemačka.

Jedan kaselski telegram službenih Bavarških Novinah javlja pod 23. t. m.:

Polag prijave vestfalske željezničke direkcije obustavljeno je pošiljanje dobarah od danas do 26. zbog transporta pruskih četah. Od turingenske željeznice čuje se isto. Glasa se, da su pruske čete već prekoračile hasijsku granicu. Tko si dakle nije mogao raztumačiti, što je

hasijskoga kneza izbornika prinukalo da učini neočekivanih koncesijah, uvidit će sada, da se je samo uklonio prijetnji Pruske. Naravno isto njegovo popuštanje nije ništa drugo nego novi prosvied proti Prusiji, budući da nije, kao što sam oficijozni list „Sternztg.“ veli za izvedenje novih mierah one mužev izabrao, koje mu je Pruska silno preporučila. Važno je da nove hasijske ministre nešto pobliže spoznamo; navest ćemo ovdie nekoliko karakterističnih certah o istima. Tako piše kaselski dopisnik lista „Deutsche Allg. Zeitung“ pod 21. t. m.:

„Čovjek nevieruje istim svojim očima, kada čita imena novih za povraćenje ustava pozvanih ministrah. Dočim su dosad još mislili, da se radi o potankostima programa, koji je postavilo Wiegandovo ministarstvo kao uviet za svoj nastup, bila je iznenada žalostno zatečena zemlja: pozvani su oni muževi za izvedenje saveznoga zaključka, koji su poznati ne samo kao najveći neprijatelji Pruske, već uz dosadanje ministre i kao najodlučniji protivnici pučkoga prava i ustavnoga života. Gospodin Dehn-Rotfelser (financijski ministar), jedan od najjačih podporah dosadanjega ministarstva razložio je ustav od god. 1860. posljednjim trima komorama, kao što je poznato, na onaj čudnovati način, koji je toliko ogorčenje proizveo; on je poklisarima razvio ozloglašenu teoriju o prisegi i nije pomanjkao što kriepčije udarati i na Prusiju; napokon on je i sastavatelj članskah zastupajućih vladu u službenim novinama. Pl. gosp. Sternberg (ministar unutarnjih poslova) brat onoga, koji je u vrieme ustava takodjer bio ministar unutarnjih poslova, dielovao je sve dosad što revnije za ustav od godine 1860. i izrazio se je takodjer u službenim novinama za isti. Gosp. Pfeiffer, novi ministar pravosudja, velik je pietist i isto tako kao pl. g. Dehn-Rotfelser bio je najvjerniji privrženik Hassenpflug-Schefferske vlade. Novi ratni ministar pl. g. Osterhausen nepruža takodjer nikakve nade. S ovim muževima hotieti preduzet veliko dielo povraćenja ustava, najjači je udarac u lice naroda, koji se uobće samo pomisliti može, i on je od strane kneza većna viesto izumljen; jer ovo imenovanje ministarah ujedno je i izraz najskrajnije bezobzirnosti naprema Pruskoj i kao takav u sadanjim okolnostima žesći nego izborni ukaz od 26. travnja. Povraćenje ustava započima najturobnijim slutnjama; započima nova bezkonačna borba i sve prije nego li povoljno rješenje. A sve to usperkos dvim pokretnim pruskim vojenim sborima!

Rusija.

Iz Petrograda, 20. lipnja, javljaju „N. Z.“: Il n'y a pas de fumée sans feu, a onomadna viest o zavieri niekojih carevih podbočnikah, nije baš sa svim netemeljita. Novine javljaju dakako u suhoparnom službenom slogu, o premetnuću u mirovno stanja obadvajuh carevih podbočnikah gr. Rozlovceva i. i. l., medju kojima je stariji na dopustu u inozemstvu. Kao što se znade, kleknu 1825. godine poručnik Razlovcev pred cara Nikolu, te mu kajuci se izpoviedi, da je u zavieri upleten, koja mu o glavi radi. Car ga pomilova i obdari, imenova ga svojim podbočnikom, a kasnje za ravnatelja topničke škole, i car Aleksandro darova mu svoje podpuno povierenje, budući ga imenova za predsjednika povierenstva za oslobođenje seljanah, kao takovi umro je 1859 godine. Po njegovoj smerti posta mu porodica grofovskom, a njegovi sinovi carevi podbočnici. To povierenje ovim su nagradili, mladji da je uhodio cara, a stariji, koji u Londonu oženjen živi, da je izručio

u sve listine i svako priobćenje. Mladji je ovdje bio i ravnatelj nedjeljnih učionah. Kažu, kako je bila već i zapovied izdana, da Rostovcova odvedu u Kavkaz, ali da je opet bila opozvana. Ako je po svuda zavladao nepouzdanje, onda se kod takvih slučajah nije ni čuditi.

Još uvijek traje zatvaranje, ali kamo još nije bilo, osim jedne progazanjem u Sibiru, i ta se tiče zadnjih potara. Uхватili su palikuću, koji je na duhove upalio veliki pazar. Vërlo pametno deset-godišnje je diele, koje je kod saslušanja kazalo, da ga je drugi diešek zvaao na alica niekakovu djaku, koji će mu dati priliku da zasluži dvadeset rubaljah. Djak da ga je napntio, kako mu valja u dèrvene zgrade metnati i ušeci paljivo; to da je učinio, i vëtra da je odmah buknula. Na pitanje, bi li poznao toga djaka, odgovori da pozna, pa mu i opisa svu njegovu nošnju, da dokaze da je bio medicinac. Dotim se diešek sabrili, pustio da kraj njega pobje više zatvorenih djakah, diešek pokaza odvažno na jednoga tod koga su i sašli paljiv. — U pismama zatvorenikah često se govori o učitelja iz Luge, koji je po svoj prilici s njima u potazumijanju. Tamošnje ocašničtve dobi zapovied da ga uhvati, i apray da je ponj došlo, kad je gradio paljivo.

Smešniji je događaj sa čovikom, kome se zapeli haljina na uraderskom mostu. Nisu ga zatvorili, o sad je vëtar susiedae kuće očitovao, da ga je uhvatio i predao jednom vojniku od redarstva a ovaj da ga je pustio. Redarstvo nehljedo takvu ljaga terpieti na svemu opravniku, nego dozva preda se vratara. Ovaj je sad očitovao, da mu je palikuća sbija utekao, i da je samo od straha rekao, da ga je uhvatio. Ali sad dodje — sam palikuća glavom, te se oda. On je Niemec po imenu Ivan Heintz; išao je u zimnu palaču; kad mu iznenada u žepu od haljine počeo gorieti sum-pena kistina; bojati se, da bi za palikuću dèr-žak, bacil haljine i pohlje. Sutradan je javio sve kod redarstva.

Glavni gubernator proglasi dvie naredbe: 1. Za utišati nemir, koji je občinstvom zavladao, kao i za prelaći lažne vesti, koje se razglasuju o postojećim događajima, nadjeno je za neizbježno potrebita, da se do nadalje zatvori društvo čosah (šaha) jer ovo rasprostire krivo mnienje i lažne misli. 2. Škodljiva načela niekojih narodnih čitaonitah, koja se manje sa čitanje nego li zato upotrebljavaju, da čitatelji u narodu probudjuju ne-red i razvrat, i da lažne vesti medju ljude raz-nose, nemogu samadaje terpieti, te zato se do druge naredbe sve te čitaonice zatvaraju. Na-dalje ravnatelj redarstva oštro naredjuje, da se svaki vlastnik kuće za dobro zaključanje kuće pobrini; stanovni zatireteli imadu se o tome osvje-dočiti i nemarnike javiti. General Annenkov opo-minje redarstvo na bitange, koji se kao pijani pričinjavaju, samo da se uklone očima redarskih vojnikah i vratarah, te zapovieda, da se zatvora, čim se opazi da pijanstvo samo hie.

— Iza velikog požara od 9. o. m. gorielo je u Petrogradu odposle dva puta; jedan put 12. o. m. u predgradu Roždestvo, kojem prigodom iz-gori jedna samidana i sedam dèrvenih kućah ne-računajući ovamo i ostale pomanje gospoderstvane ili ine kakve zgrade; na večer istoga dana po-javi se opet vatra, ali je bërzo ugašena bila. — I u Kronshtadu gorielo je noćju izmedju 13. 14. o. m.; nije doduse mnogo štete počinjeno, ali se se ušlo u trag niekakovu smolenu gorivu, koje može vërlo laseo zapaliti kuću, te kojega se i u Petrogradu jako boje.

Bërzojavne i najnovije vesti.

Berlin, 26. lipnja. „Sternzeitung“ javlja: Kralj je jačer generala Bardelebena pred sebe postavio i vlastoručne pismo kneza izbornika iz njegovih rukuh primio, kojim se kralj ubavie-šćuje o povraćanju ustava od god. 1831. polag savjeta Nj. veličanstva podijeljenih mu u najdo-brohotnijoj namjeni.

„Sternzeitung“ dodaje k tomu, da je dignita zapovied kralj da bude priprava na put, u javnostnom pričinjenju, da će vlada kneza izbornika kralj kraljevu ustavu od god. 1831. preuzeti i izvršiti podpunoma i bez svake priuzderitajne ispušćevati.

Ka 24. 26. lipnja. Uspni članovi varsko-ga vëda i građanskog odbora izražje u adresi

sinoć poslanoj knezu izborniku svoje nepouzdanje u novo ministarstvo. Knezy odlazak ustanovljen je na jutros u 11 sati.

Kasel, 25. lipnja. Polag ministarskoga raz-pisa od 24. lipnja naredjuje se saborski izbori po zakonu od 5. travnja 1849.

Jugoslavenska akademija i jugoslav. sveučilište.

U zakladu za jugoslavenske sveučilište položi preuzv. gosp. Josip Jurač Strossmayer, bosanski ili djakovački i srpski biskup . . . . . 6000 —

U zakladu pako za jugoslavensku akademiju pripieše od 4. svibnja do 26. lipnja 1862 slijedeći prinesci:

G. Stjepan Rihtarić, kateketa u Zagrebu, položi u ime obećanih 200 f. nadalje . . . . . 10 —

„ dr. Petar Matković, profesor u Za-grebu, položi u ime obećanih 100 f. Duhovna mladež djakovačke biskupije pokloni . . . . . 120 —

G. Josip Kellek, zač. kanonik i župnik u Drenovcuh, pokloni . . . . . 50 —

„ Antun Idinger, župnik u Račinovcuh, pokloni . . . . . 50 —

„ Marko Gjelatović, župnik u Rajevu selu, pokloni u obvezu nar. sajma . . . . . 100 —

„ Josip Rakitić, podarcidjaka u Vër-banji, pokloni . . . . . 20 —

„ Antun Hvalovsky, župnik u Lipovcu, pokloni . . . . . 5 —

„ Danko Pachman, podarcidjaka u I-vankovcu, položi u ime obećanih 30 f. . . . . 10 —

„ Ljudevit Vukotinović, veliki župan križevačke županije, položi u ime obećanih 200 f. . . . . 10 —

„ Ivan Vondina, podžupan žup. riečke, položi u ime obećanih 1200 f. u dèržavnoj zadužnici . . . . . 100 —

„ Franjo Sirovec, župnik u Kraljevu Vërbu, položi u ime obećanih 100 f. . . . . 20 —

„ Janko Šviglin, kotarski sudac, položi u ime obećanih 100 f. . . . . 20 —

Grad Zagreb dade kupone od poklonje-nih 5000 f. u obveznicama hatrijskoga sajma, sa vrieme od 1. svibnja 1862 do 1. studenoga 1862 . . . . . 118 75

G. Martin Pak, prof. u Gradu, pokloni . . . . . 20 —

„ dr. R. Razlag, odvjetnik u Gradu, pokloni . . . . . 5 —

„ dr. Josip Maršec, prof. u Gradu, pokloni . . . . . 20 —

„ Franjo Solariček, odvjetnik u Viro-vitici, položi u ime obećanih 100 f. . . . . 10 —

„ Dužnik D. plati u ime kamatah od od 200 f. i na odplatu glavnice 65 10

„ Dragutin Jambrečak, profesor u Kar-lovcu, položi u ime obećanih 100 f. nadalje . . . . . 10 —

„ Stjepan Mihalinić, župnik kod sv. Ivana na Zelini, pokloni jednu dio-nicu nar. kazališta . . . . . 25 —

Preč. g. kanonik i opat Adam Sukić obeća dvie četvrtine svojih saborskih dnevnika, što ih imade dobiti, zakladi za jugoslavensku akademiju, jednu četvrtinu zakladi za jugoslavensko sveučilište, a jednu za spomenik Jelačića-bona.

Dayajući ovo na znanje rodoljubivome obćinstvu izražje odbor javno hvala svim plemenitim darovateljcem.

U Zagrebu dne 28. lipnja 1862.

Od strane gospodarskoga odbora za jugoslav. akademiju i sveučilište.

Izviestitelj: prof. M. Mesić.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 27. lipnja 1862.

Papiri.

5% Kovovnice 70 10

5% Narodnoga sajma 82 30

Narodna banka . . . . . 838. —

Micovnoga savoda 219 50

Mienica.

Srebro 125 35

London 127 50

Čarški cikin 6 09

Meteorologička opažanja na ovdiešnoj kr. višjoj realki dne 27. lipnja 1862.

U r a	Barometar va vjerna u par. čert.	Barometar va vjerna redut. na 0	Tempe- ta po R.°	Toplo- ta po R.°	Smier i ja- kost vjetra	Atmo- sferička oborina (dažd, snieg ili tuda)	Opazka
7. pr. pd.	332. " 28	331. " 05	+17.8	0	0	0	
2. pol. "	331. " 78	330. " 33	+19.8	4	Jaz.		
9. u več.	330. " 98	329. " 87	+15.2	0	Si.		
Dana u 7 sati temperatura R.° +18.4.							

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

280. (439)

3-3

Natiečaj.

Na pučkoj filijalnoj učionu u Središću, kotaru gor-njo-medjumurskom, ima se popuniti služba jednoga u-čitelja, ujedno filijalnoga orguljaša, s kojom skopčena godišnja beriva pokraj uživanja bezplatna stana i vërta sastoje u 315 fr. a. v. i 5 hv. dèrvah, u koju svërhu otvara se ovim natiečaj s rokom do 20. sèrpnja o. g.

Prositelji, od kojih želi školska občina, da budu pokraj hërvatskoga i magjarskomu jeziku vëšti, neka do spomenutoga roka svoje molbenice s potrebitim iz-kazima starosti, izučene dvogodišnje preparandije, ču-dorednosti, dosadanjega službovanja i stališa podnesu Fra-nji Vlaškoviću, podarcidjaku i župniku u Nedelišću.

Od nadbiskupskoga duh. stola.

U Zagrebu dne 23. svibnja 1862.

252. (417)

3-3

Natiečaj.

Da se popuni izpražnjeno učiteljsko i orguljaško mjesto u Erpenju, kotaru tuheljskom, županiji varazdin-skoj, razpisuje se ovim natiečaj.

Dohodci s ovim mjestom skopčani sastoje u bez-platnom stanu, uživanju 1/2 ratu vërta, 315 fr. a. v. go-dišnje plaće i drugih 20 fr. a. v. kao dèrvarine.

Natiecatelji se napućuju, da svoje molbenice i potrebitim izkazima starosti, čudorednosti, svëršene dvogodišnje preparandije, stališa (prijenosi li ne) i do-sadanjega službovanja do 15. sèrpnja o. g. podnesu pod-arcidjaka i župniku u Mariji Gorici Tomi Gajdeku.

Od nadbiskupskoga duh. stola u Zagrebu dne 9. svibnja 1862.

Br. 2991. (447)

3-3

Natiečaj.

Kod c. k. poštanske ekspedicije u Lokvah ima se popuniti mjesto poštanskoga odpravitelja.

Beriva togoga sastoje u godišnjoj plaći od 480 fr. a. vr. i zredekotom penzalu godišnjah 120 fr. a. vr.; na-suprot dužan je poštanski odpravnik položiti kavčju od 200 fr. u gotovu uz 5% onoga okamaćenja ili u 5% onoj dèržavnoj obligaciji.

Natiecatelji za ovo mjesto imajuo se podieiti uz sklopljenje ugovora imajuo svoje valjane biljegovane mol-benice pod dokumentovanim izkazom svoje dobe, imenja, njihova dosadanjega zahtjevanja i da su ljudi, u koje je moći imati podpuno pouzdanje, unutar četiri nedielje pod-pisanom poštanskom ravnateljstvu podieiti.

U Zagrebu dne 21. lipnja 1862.

O. k. ravnateljstvo poštah za Hërvatsku i Slavoniju.

Nr. 5518. (444)

3-3

Concorso

pel rimpiazzamento del posto di guardiano d'Ispe-zione presso l'Agenzia portuale sanitaria in Marina nel Morale Veneto col soldo di annui fiorini due-cento venti (f. 220) e l'indennità di Montura di annui fiorini 25,50.

Lo documentate suppliche sono da presentarsi al Governo Centrale Marittimo entro tutte il 20 p. v. an-glio, comprovando in principia il servizio in qualità di guardiano eventuale di sanità e la piena conoscenza della lingua italiana.

Verranno preferibilmente presi in considerazione guardiani d'Ispezione disponibili.

Dall' I. R. Governo Centrale Marittimo.

Trieste, 15 Giugno 1862.

Br. 1181. (406)

3-3

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudbenog stola žup. zagrebačke stav-lja se do znanja, da će se ustied molbe Jakova Buknera proti Jelisavi Strocingerovoju u stanu ove posiedaje u Za-grebu pod zidom kuće br. 3. dne 7. sèrpnja o. g. a 9. ori prije podne pokretnosti pod ovajhu azelo, kao: po-kretno, ogledala, ure, slike, posteljina, posudje, stolno rublje, a procienbenoj vrijednosti od 276 fr. 70 novč. a. vr. putem javne dražbe prodati.

Pokretnosti će se i ispod-prociene prodati.

Kupac imade odmah isporučiti poloziti.

U Zagrebu, dne 4. lipnja 1862.

Klobučarić.

K br. 540. gr. (385)

Izrok.

Od strane poglavarstva sloh i kralj. grada Kar-lovca kao pada ovime se do znanja stavlja: da je na

medu njima poduzet, koji gospodari u Karlovcu, po odličnosti gosp. Vatroslava Germana, primi. 6. svibnja 1862, br. 965. a. v. protiv g. Mihajla Špičekom, klerikom majstora u Karlovcu, ovršbeni dražba nepokretnosti njegovih založenih, koje su na 607 fr. a. v. sudbeno procijenjene, i to bašča sa štapijom pod br. 172. u Karlovcu, po kr. sudbenom stolu županije zagrebačke dječijena, i da su na predloženoj ovršbeni dražbi dva rošila, i to na dan 19. srpnja 1862 i 19. kolovoza 1862, svaki put u 10 sati prije podne u pisarni ovogradske vijećnice opredjeljena.

Kupiti želeći se s tim dodatkom pozivaju, da svaki dražbenik prije započete dražbe dražbenu jamčevinu 10% (deset po sto) u ruke sudbenog izaslanika položiti imade i da kupac na ovoj bašči i štapiju založeno osigurane dugove, dokle kupovina dosegnula bude, polag naznačenju sudbenog predstojatelja dužan bude; ujedno se njima do znanja stavlja, da mogu procijenbeni zapisnik, dražbena avizata i gruntovni izvadak u pisarni kod ovogradske odpravnitva uviditi ili prepise od ovih oduzeti.

Ujedno se pozivlju svi oni, koji, akoprem nije njima posebno obavještenje od ove dražbe dostavljeno, i pak kroz uvrštenje u javne knjige kakovo hipotekarnog prava na ovoj bašči i štapiju, postignuli jesu, da ovo do prodaje nepokretnosti tim sigurnije kod sudb naznače, inače čemu imati sami sebi pripisati, ako razdieljenje kupovine bez njihovog prisutja preduzeto bude, i oni kroz to, na koliko bi kroz ovo kupovina iscrpljena bila, iskličani bi ostali.

Poglavarstvo al. i kr. grada Karlovca kao sud.
U Karlovcu dne 19. svibnja 1862.

Gradski sudac
Obradović.

Br. 1397. civ. (432)

3-3

Editto.

Da parte di questa r. Tavola Giudiziarie, si porta a pubblica notizia, che ad istanza dell' avvocato Luigi Dall'Asta, pel credito di fr. 144 v. a. contro Pietro Matejich, avrà luogo la vendita esecutiva a pubblico incanto delle porzioni:

- a) un terzo della porzione di Casa Nr. 50/44;
- b) porzione di Casa Nr. 136/130;
- c) un terzo di cantina al Nr. 142;
- d) un terzo di metà di cantina al Nr. 147/140;

Il tutto peritolo in fr. 1201, 21 v. a., e che per l'effetto venne fissato il primo esperimento al giorno 10 Luglio, ed il secondo al giorno 14 Agosto p. c. ore 10-12 meridiane, che saranno tenuti presso questo giudizio.

Si avverte, che la delibera al primo esperimento non seguirà al disotto del valore di perizia, e che al secondo seguirà la vendita al maggior offerente a qualunque prezzo, e che ogni offerente, tranne l'esecutante, sarà tenuto di depositare il vadio del 10 %, e che dovrà assumersi sopra di se i debiti assicurati con ipoteca sugli stabili secondo l'assegno del giudice, però fino alla concorrenza del prezzo d'acquisto.

Resta libera ad ogni acquirente di ispezionare il protocollo di stima ed i capitoli d'asta, coll' estratto tavolare, presso questo giudizio.

Si avvertono inoltre tutti quelli che credessero di aver acquistato un diritto di ipoteca sugli stabili, di farlo valere fino alla vendita, mentre in difetto dovrebbero imputare a se stessi le conseguenze della distribuzione del prezzo, senza il loro concorso.

Fiume li 25 Aprile 1862.

Br. 1223. (364)

3-3

Oglas.

Kr. županijski sudbeni stol varaždinski daje ovim na znanje: Da je na molbu g. odvjetnika Vladislava Vozica kao skrbnika ml. Gjuro Vilišića, radi dužnih 157 fr. 50 novč. a. v. s. p., dozvolio ovršbeni dražbena prodaja nepokretnosti ml. Gjuro, Stipana i Franjice Mikac, zatim Marije udove Mikac i Terese udove Vilišić, bivše udove Mikac, što no su na 550 fr. 55 novč. a. v. sudbeno procijenjene, i u gruntovnici občine Varaždin pod br. 656. upisane, te da su u ta ovršbeni dražba opredjeljena, prvi na 22. srpnja a drugi na 25. kolovoza 1862, svaki put u 9 sati prije podne kod ovogradske suda.

Pozivlju se indi svikolici, koji bi oty nepokretnosti kupiti želeći, k dražbi s tim dodatkom, da čez ta nepokretnost, ako li se kod prve dražbe ni za više a ni za procijenbeni ciena neprodade, kod druge dražbe i izpod procjene najboljemu nudocu izručiti; zatim da je kupac dužan uknjižene na nju dugove, na koliko će kuševnina dovoljna biti, po naputku suda na se primiti, i napokon, da se ostali dražbeni avizeti, procijenbeni naplatik i gruntovnički izvadak mogu kod ovoga suda čitati.

Napokon se još pozivlju i svikolici, koji, premda nisu o dražbi napose obavješteni, ipak misle, da su na ovršbeni dražbi u javne knjige na gori naznačen nepokretnosti kakovo založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije pred izmakom naznačene prodaje ovomu suda prijave, što će u protivnom slučaju samim sebi pripisati morati, ako li se do dlova kupovine bez njih preduzme, i njih, ako li se na taj način kupovina iscrpi, nitla nezapadne.

U Varaždinu dne 17. svibnja 1862.

Novak.

Čukac.

Br. 252. (308)

3-3

Usmertbeni saziv.

Od strane županijskog kot. and. novogrorskog poziva se posjedatelj izginute zadužnice po dužnicima Antunu i Mari Treiber verhu usplaćanja 5% kamatah po uspjehom od 345 fr. or. viorovnika Stjepanu Berglaseu, žitelju iz občine Novigrad sela Kockovec br.

a. 8. u Klanjcu dne 6. travnja 1862 izdala, i u sudbeni zadužnici zemljišnog prava naloga na nepokretnosti pomenutih dužnika u zemljišnici občine Novi dvori pod br. zemlj. zapisnika 230. upisanu i uknjiženu, da svoj ove zadužnice posjed tim sigurnije u roku od jedne godine danih kod ovog kot. and. prijavi imadu, jer će se u protivnom slučaju ova zadužnica sa mlatetom i pravna kripost iste proti pomenutim isto izdateljima sa uknjižtu očitovati.

Žup. kotarski sud.
U Novih dvorih dne 19. svibnja 1862.

Mattaschich.

Ad Nr. 8067. (428)

3-3

Kundmachung.

Von der k. k. Finanz-Landes-Direction für Kroatien und Slavonien wird zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass die in dem anliegenden Ausweise aufgeführten Weg-, Linsen- und Brücken-, dann Ueberfuhr-Mauthen für die Zeit vom 1. November 1862 bis Ende Oktober 1863, u. zw. entweder für drei Jahre oder für das Verwaltungsjahr 1863, nämlich vom 1. November 1862 bis Ende Oktober 1863, allein im Wege der öffentlichen Versteigerung unter nachfolgenden Bestimmungen in Pacht gegeben werden.

§. 1. Die Versteigerung wird bei derselben Tagsetzung auch für die einjährige, dann die dreijährige Zeit abgehalten, und im Falle eines günstigen Erfolges für die längere oder kürzere Zeit der Vertrag mit demjenigen abgeschlossen werden, dessen Anbot über den Ausrufspreis sich als der vortheilhafteste darstellen wird.

§. 2. Die Namen der Hauptstationen und der ihnen allenfalls zugetheilten Filialeinhebungen (Wehrmauthen), die an denselben einzuhebenden Gebühren sammt dem Ausrufspreise derselben, sowie auch der Ort und Tag, an welchem die Versteigerung einer jeden Station vorgenommen werden wird, sind aus dem beiliegenden Ausweise zu entnehmen.

§. 3. Zu diesen Versteigerungen werden alle jene zugelassen, welche nach den Landesgesetzen zu solchen Geschäften geeignet, und die bedingene Sicherheit zu leisten im Stande sind.

Ausgeschlossen sind alle jene Individuen, welche wegen eines Verbrechens verurtheilt, oder blos aus Abgang rechtlicher Beweise hiervon losgesprochen wurden, ferner auch diejenigen, welche zu Folge des Gefälls-Strafgesetzes wegen Schleihhandels oder einer schweren Gefällsübertretung in Untersuchung gezogen und abgestraft, oder wegen solcher Vergehen in Untersuchung gezogen und wegen Abganges rechtlicher Beweise von dem Strafverfahren losgezählt wurden, durch sechs auf den Zeitpunkt der Uebertretung, oder wenn derselbe nicht bekannt ist, der Entdeckung derselben folgende Jahre.

§. 4. Wer im Namen eines Andern einen Anbot macht, muss sich mit der gehörig legalisirten Vollmacht seines Machgebers bei der Kommission vor der Licitation ausweisen, und diese ihr übergeben.

§. 5. Den Pachtlustigen ist es gestattet, mündliche Anbote für die Pachtung einer, oder auch mehrerer Stationen zusammen, insofern sie bei derselben Tagsetzung ausgedoten werden, was aus den in §. 2 angeführten Ausweisen ersichtlich ist, gegen dem zu machen, dass sie auf die im §. 8 bezeichnete Art die vorläufige Kaution für alle jene Mauthen, für welche der Gesammanbot gestellt ist, erlegen.

§. 6. Ebenso ist es gestattet, schriftliche Anbote, welche dem Stempel von 36 kr. für jeden Bogen unterliegen, für die Pachtung von Mauthen einzubringen, und zwar auf die Pachtung blos einer oder mehrerer Stationen, in soferne dieselben bei derselben Tagsetzung versteigert werden, wobei der Offerent auch die Bedingung stellen kann, dass sein Anerbieten nur für den Fall gelte, wenn der ganze Komplex, für den er den Anbot stellt, ohne Ausscheidung irgend einer Station überlassen werde. Die Staatsverwaltung behält sich vor, je nach dem Ausblage dieser Pachtverhandlungen die Resultate der Versteigerung für die einzelnen Mauthen, oder jene der Licitation für grössere Komplexe zu bestätigen.

§. 7. Bei den schriftlichen Anboten ist Folgendes zu beobachten:

- a) Dieselben müssen mit dem zu Folge des §. 10 dieser Kundmachung als vorläufige Kaution sicher zu stellenden Betrage im Baren oder in Staatspapieren nach dem letztbekannten börsenmässigen Course belegt, oder mit dem Beweise, dass dieser Betrag bei einer Aerarialkassa oder einem Gefällsamte in Baren oder in Staatspapieren nach dem Coursverthe erlegt oder hypothekarisch papularisch sichergestellt worden sei, daher, so weit es sich um eine hypothekarische Sicherstellung handelt, mit der landtlichen oder grundbuecherlich einverleibten Verschreibung, dem Grundbuech- oder Landtafel-Extrakte und der gerichtlichen Schätzungsurkunde der Hypothek versehen sein.
- b) Dieselben müssen für jedes Pachtobjekt längstens bis zum Beginne der mündlichen Licitation bei der betreffenden k. k. Finanz-Bezirks-Direction versiegelt eingebracht werden, da während der mündlichen Versteigerung beigebrachte schriftliche Offerte nicht mehr angenommen werden.
- c) Die schriftlichen Anbote müssen den Betrag, der für jede Station angeboten wird, in Zahlen und Buchstaben deutlich ausdrücken, und sind von dem Anbotsteller mit dem Vor- und Zunamen, dann Charakter und Wohnort des Ausstellers zu unterzeichnen. Personen, welche nicht schreiben können, haben das Offert mit ihrem Handscheit zu

unterfertigen, und dasselbe nebst dem von dem Notar gefertigten und noch einem Zeugen unterfertigten zu legen, deren Charakter und Wohnort ebenfalls anzugeben ist. Wenn mehrere Personen gemeinschaftlich ein schriftliches Offert einstellen, so haben sie dem Offerte beizulegen, dass sie sich als Mitschuldner zur ungetheilten Hand, nämlich Einer für Alle und Alle für Einen, dem Gefällsamte zur Erfüllung der Pachtbedingung verbinden. Zugleich müssen sie in dem Offerte jenen Mitofferenten namhaft machen, zu welchen auch allein die Uebergabe des Pachtobjekts geschehen kann.

d) Auf dem Umschlag des Offertes sind jene Mauth-Stationen, für welche der Anbot gemacht wird, deutlich anzugeben.

e) Diese Anbote dürfen durch keine, den Licitations-Bedingungen nicht entsprechenden Klauseln beschränkt sein, vielmehr müssen dieselben die Versicherung enthalten, dass der Offerent die in der Kundmachung enthaltenen und die bei der mündlichen Licitation vorgelesenen, in das Licitations-Protokoll aufgenommenen Vertrags-Bedingungen genau befolgen wolle.

f) Die schriftlichen Offerte sind, sowie die mündlichen, auf die einjährige, oder auf die dreijährige Pachtperiode, nämlich auf die Zeit vom 1. November 1862 bis Ende Oktober 1863 oder bis Ende September 1863 zu stellen.

g) Von Aussen müssen diese Eingaben mit der Aufschrift bezeichnet sein: „Anbot zur Pachtung der Wegmauthstation“ (folgt der Name der Station oder der Stationen).

Ein Formular eines solchen Offertes folgt unten zur Einsicht.

h) Die schriftlichen Offerte sind von dem Zeitpunkte der Einreichung für die Offerenten, für die Finanzbehörde aber erst vom Tage, an welchem die Annahme desselben dem Anbietenden bekannt gemacht worden ist, verbindlich. Die schriftlichen Offerte werden nach beendeter mündlicher Versteigerung in Gegenwart der Pachtlustigen von dem Licitations-Kommissär, welchem sie von der Behörde, die sie in Empfang nahm, verzeichnet überreicht worden, eröffnet und kundgemacht.

Als Ersteher der Pachtung wird dann, ohne eine weitere Steigerung zuzulassen, Derjenige angesehen, der entweder bei der mündlichen Versteigerung, oder nach dem ordnungsmässigen schriftlichen Anbote als der Bestbieter erscheint, sofern dieses Bestbot den Ausrufspreis erreicht, überschreitet und an und für sich zur Annahme und zum Abschlusse des Pachtvertrages geeignet erkannt wird.

Hierbei wird, wenn das mündliche und schriftliche Anbot vollkommen gleich sein sollte, dem mündlichen, unter zwei oder mehreren schriftlichen Anboten aber jenen der Vorzug gegeben werden, für welchen eine vom Licitations-Kommissär sogleich vorzunehmende Verlosung entscheidet.

§. 8. Der Pächter hat zur Sicherstellung seines Pachtschillings eine Kaution zu leisten, welche nach seiner Wahl in dem sechsten oder vierten Theile des einjährigen Betrages desselben zu bestehen hat. Im ersten Falle aber muss der Pachtschilling monatlich voraus, im zweiten Falle nur nach Ende jedes jeden Monats entrichtet werden.

§. 9. Diese Kaution kann im Baren oder mittelst Hypothekar-Sicherstellung, oder in k. k. Staatspapieren geleistet werden, welche nach den bestehenden Vorschriften berechnet und angenommen werden.

Die Einverleibung der Hypothekar-Sicherstellung in den Grundbüchern und Landtaeln geschieht auf Kosten des Pächters.

§. 10. Jeder Versteigerungslustige muss den sechsten Theil des für das Jahr entfallenden Ausrufspreises, bevor er zur Versteigerung zugelassen wird, der Kommission als vorläufige Kaution erlegen. Dieser Erlag kann eben so wie die oben erwähnte Pacht-Kaution selbst, im Baren oder in k. k. Staatspapieren nach dem letztbekannten börsenmässigen Course gegeben. Auch kann dafür eine einverleibte Pragmatica-Sicherheits-Urkunde mit Beibringung des Grundbuech- oder Landtafel-Extrakte und des Schätzungsurkunde beigelegt werden.

Zur Erleichterung für jene Versteigerungslustigen, welche bereits Pächter einer Aerarial-Mauth sind, wird gestattet, dass in Betreff derjenigen Personen welche in dem Gebiete derselben leitenden Bezirksbehörde, in deren Gebiete die Mauthversteigerung, an welcher sie Theil nehmen wollen, stattfindet, eine Mauth oder mehrere Mauthen bereits gepachtet, und ihre diessfallige Kaution durch Erlag in Baren oder in Staatspapieren geleistet haben, statt einer neuen vorläufigen Kaution, lediglich eine Erklärung genügt ist, dass sie für die gegenwärtige Pachtung bestellte Kaution vorläufig als Fortsetzung für ihre künftige Verpflichtung ansehn. Es muss jedoch in diesem Falle der betreffende Pächter, und beziehungsweise Pachtlustige, durch eine an dem Tage der Pachtversteigerung auszufertigte Bestätigung der kompetenten Finanz-Bezirks-Direction nachweisen, dass er mit keinem Pachtzins-Rückstande von der von ihm bereits gepachteten Mauth aushafte, und dass auf die von ihm als Kaution dieser Mauthstation gewöhnlich seitlich zu zahlende Geldbeträge und eventuellen Obligationen von keiner anderen Person ein Verbot oder Pfandrecht erwirkt sei, und dass derselbe sogleich die von dem Eigenthümer der Caution ausgestellte Urkunde über die Widmung des Baren Geldes oder der öffentlichen Obligationen, an welchem die Caution für seine gegenwärtige Mauthpachtung geleistet wurde, für die Pachtung der Mauth, welche er eingehen

und wird, welche bestimmt zu bezeichnen ist, der Versteigerungs-Commission überreichen und dieser Commission auch die ihm ausgefertigten für die gegenwärtige Pachtung vinculten öffentlichen Obligationen sammt dem bestätigten Bräugscheine oder der Oeklung über die hieser erlegte bare Kautions und die Empfangsbestätigung der Staats-Schulden-Tilgungsfonds-Hauptcasse, wenn die bare Kautions bei dem Tilgungsfonds fruchtbringend abgelegt wurde, übergeben.

§ 11. Sofort nach Beendigung der Versteigerung wird die als vorläufige Kautions beigebrachte Sicherstellung denen zurückgestellt, welche die Mauth nicht er-

stehen haben, dem Bestbieter aber wird (dieselbe) nur nach geprüfter Richtigstellung der Kautions ausgehändigt werden.

Diese Richtigstellung muss vor der Uebergabe des Pacht-Objectes geschehen.

§ 12. Nachdem die Licitation einer Mauthstation geschlossen wurde, wird bis zu dem Augenblicke, wo die Nichtannahme des Angebotes von Seite der competenten Behörde ausgesprochen worden ist, kein nachträglicher Anbot angenommen.

§ 13. Die Uebergabe des Gegenstandes der Pachtung geschieht am 1. November 1862.

§ 14. Der Pächter ist hinsichtlich des gegenwärtigen Station und der damit verbundenen Gebühren-Einhebung in die Rechte und Verpflichtung des Auctors.

§ 15. Dort, wo Aerial-Mauthgebäude bestehen, wird wenn der Fächter es wünscht, wegen mehrerer Ueberlassung derselben an ihn ein Uebereinkommen geschlossen werden.

§ 16. Die Licitationen beginnen immer pünktlich um die neunte Vormittagsstunde, und werden, wenn es an dem im Ausweise bezeichneten Tage nicht geschlossen sind, an dem nächstfolgenden zweiten und nöthigenfalls auch am dritten Tage fortgesetzt werden.

Ausweis

über die für das nächste Triennium, d. i. vom 1. November 1862 bis Ende October 1865, zu verpachtenden Weg- und Brückenmauth-Stationen im Kronlande Kroatien und Slavonien.

Post-Nr.	Namen der Station des Gefalles	Gebühr pr. Stück			Ausrufspreis in österreichischer Währung	Versteigerungsort	Anmerkungen
		Zugvieh	Treibvieh schweres leichtes	Gebühr für jede Person			
					Gulden	bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion	

A. Kroatien.

Agram - Warasdin Strasse.

1	Warasdin	Wegmauth	4	2	1	—	7011	Warasdin	24. Juli 1862	Nach geschlossener Versteigerung jeder einzelnen Station wird auch eine vereinte Licitation aller jener Mauthstationen, welche an ein und demselben Tage ausgesetzt werden und mit einander in Wechselwirkung stehen, stattfinden.
2	"	Brückenmauth	6	3	1 1/2	—	3101	"	"	
3	Ostria	Wegmauth	4	2	1	—	2000	"	"	
4	Vinčeno (Bresnica)	Brückenmauth	2	1	1/2	—	780	Agram	28. Juli 1862	
5	St. Ivan	Wegmauth	4	2	1	—	1723	"	"	
6	Seveče	"	4	2	1	—	3771	"	"	
7	Agram	Linienamt Lachische Gasse	2	1	1/2	—	3371	"	"	

Agram - Samobor Strasse.

8	Bregana	Wegmauth	2	1	1/2	—	1644	Agram	28. Juli 1862	Die Pachtbedingungen können sowohl bei der unterzeichneten k. k. Finanz-Landes-Direktion als auch bei den nebengenannten k. k. Finanz-Bezirks-Direktionen eingesehen werden.
9	Samobor	Brückenmauth	2	1	1/2	—	3286	"	"	
10	Agram, Savebrücke	Wegmauth	8	4	2	—	12000	"	"	
		Brückenmauth	2	1	1/2	—	—	"	"	

Agram - Karlstädter Strasse.

11	Karlstadt	Wegmauth	6	3	1 1/2	—	7190	Agram	28. Juli 1862	Die sub Nr. 141 und sub Nr. 143 dieser Zeitung eingeschaltete irrtümliche Kundmachung wird hierdurch annullirt.
12	Jaska	"	4	2	1	—	1872	"	"	
13	Rakovpotok	"	6	3	1 1/2	—	2002	"	"	

Agram - Petrinjaer Strasse.

14	Brest	Wegmauth	6	3	1 1/2	—	840	Agram	28. Juli 1862	
15	Lekenik	Brückenmauth	6	3	1 1/2	—	4032	"	"	
16	Gross-Gorica	Wegmauth	2	1	1/2	—	3715	"	"	
17	Slasek (Odra-Brücke)	Brückenmauth	6	3	1 1/2	—	4870	"	"	

Fiume - Karstadt - Zengger etc. Strasse.

18	Fiume, Fiumera-Brücke	Brückenmauth	2	1	1/2	—	3149	Fiume	31. Juli 1862	
----	-----------------------	--------------	---	---	-----	---	------	-------	---------------	--

B. Slavonien.

Essek nach Ungarn.

19	Essek, Draubrücke	Brückenmauth	6	3	1 1/2	—	7671	Essek	31. Juli 1862	
----	-------------------	--------------	---	---	-------	---	------	-------	---------------	--

Essek - Djakovar Strasse.

20	Vuka	Brückenmauth	2	1	1/2	—	600	Essek	31. Juli 1862	
21	Piskorevo	"	2	1	1/2	—	1216	"	"	
22	Kibarda bei Essek	Ueberfuhr	6	3	1 1/2	—	62	"	"	
23	Podused bei Agram	"	6	3	1 1/2	—	2016	Agram	28. Juli 1862	

Formular eines schriftlichen Offertes.

Von Innen.

(Stempel.)

Ich Endesgefertigter biete für die Pachtung der Mauth-Station (Stationen) — folgt der Name der Station (oder Stationen) — für die Zeit vom 1. November 1862 bis Ende October 1863 (oder vom 1. November 1862 bis Ende October 1865) den Jahres-Pachtschilling von . . . (Geldbetrag in Ziffern), das ist: (Geldbetrag in Buchstaben), wobei ich die Versicherung beifüge, dass ich die in der Ankündigung und in den Contract-Bedingnissen enthaltenen Bestimmungen genau befolgen werde. Als vorläufige Caution lege ich im Anschlusse den Betrag von . . . Gulden Kreuzer bei, oder lege ich die nachfolgenden Urkunden bei, welche die Hypothekar-Sicherheit im Betrage von . . . Gulden Kreuzer nachweisen (sind die beiliegenden Documente anzugeben), oder lege ich die Cassa-Quittung über das erlegte Vadium bei, am . . . 1862.

Eigenhändige Unterschrift, mit Angabe des Charakters und Aufenthaltsortes.

Von Aussen.

(Nebst der Adresse der Behörde, an welche das Offert eingesendet wird, und Bezeichnung des Betrages des beiliegenden Geldes, oder der Obligationen, oder des Betrages der Sicherstellung durch Urkunden.) Offert für die Pachtung der Mauth-Station (Stationen) (folgt der Name der Station oder Stationen.)

Agram am 11. Juni 1862.

K. k. Finanz-Landes-Direction.

Novine ove izlaze svaki dan izvanredno nedjelje i praznike na čitavom listu. — Polugodišnja predplata je na domaću u novinarici 4 for. 20 kr. aust. vr. — Za vanjake, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. 30 kr.

Za oglašavanje predloženo je uvrštenje: 7 kr. a. vr. od tiska za jedan put, a 14 kr. a. vr. za 3 puta. — Za svaki oglašavanje na svaki dan iznosi 30 kr. a. vr. i to toliko puta, koliko se puta list uvrsti.

God. XXVIII.

U Zagrebu, u ponedjeljak 30. lipnja 1862.

Broj 148.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo izvolilo je najvišjom odlukom od 6. lipnja dvorskomu savjetniku kod najvišeg sudišta *Hermanu pl. Bušanu* kod njegova stavljenja u mir u pripremanju njegovog mnogogodišnjeg vjernog i uspješnog službovanja povisiti u austrijski stališ baronah i to s oprostom pristojbah.

C. kr. vrhovna računsko kontrolna oblast imenovala je kod c. kr. hrvatsko-slavonskog zemaljsko-državnog računovodstva ingrosistu *Petra Mitrovića* računskim officialom, zatim akcesistu *Ivana Gerdešića* ingrosistom, i viežbenike *Ernesta Riedla* viteza *Raitenfelsa*, *Maksu pl. Suškovića* i *Josipa Kudernu* akcesistom.

Neuredovni dio.

Zagreb, 29. lipnja.

6. pervača početka sedanjega černogorskoga rata zanimaju nas nemalo bérzojavne viesti, što ih šilja Omer-paša turskom poslaniku u Beču. Polog onih viesti sudio bi čovjek, da je Turcima boriti se s golim opustošenim klisurastim gnjezdom poginulih sokolovah, što ih Turci na sablje reznesoše — a! se stvar ima sasvim drugčije; Turci su dosad bezuspješno kerv svoju prolivali, akoprem se čini, da su nakanili varati praznim hvalisanjem lažnomu svijet!

Za dokaz, da je zbilja tako, služe sljedeće bérzojavne viesti:

Omer-paša javlja iz Skadra dne 26. lipnja turskomu poslaniku u Beču: Jučer (24.) potuče Abdi-paša svu černogorsku vojsku skupljenu iza sela Jenikoj. Odmah poslije prvog juriša proderše Turci u černogorske obkope i prolieraše Černogorce poslije žestoke bitke iz njihova položaja. Mnogo stotinah Černogoracah ostade na bojištu. Otela su dva neprijateljska topa. Ovakvo javlja Omer.

Druga bérzojavna viest stiže iz *Dubrovnika* dne 26. te glasi: Dne 24. lipnja nasernu Abdi-paša na položaj Černogoracah kod Spuža, i bio je s velikim gubitkom, veli se do 3000 m., odbijen.

Ova bitka morala je svakako biti vrlo žestoka pa bi mogla biti poniešto i odlučna, buduć da su u njoj sudioničvovali, kao što se čini, na obie strane sile spojene.

Trojedna kraljevina.

Zagreb, dne 30. lipnja. Denas je dan osobite radosti za svakoga pravoga Hrvata, dan, koi zaslažuje da bude u poviestnici političkoga razvitka naše domovine stanim slovima ubilježen, jer danas se svečano otvara naše vrhovno sudište, naš stol sedmorice, kojim se ovienčuje naša autonomija.

Od vremena svojih narodnih kraljevah nije Hrvatska i Slavonija nikada imala svoje vlastito vrhovno sudište. Koliko zahvalnosti prema premiloslivom našem kralju sa totiku milost i koliko priznanosti dužni smo prema onim domorodnim muževima, posredstvom kojih bijahu naša nastojanja tolikim uspjehom ovienčena!

U 10 sati pred podne bila je svečana služba božja, kojoj prisustvovalahu pod čelovodstvom Nj. preuzvišenosti bana kao predsjednika novonamienovanoga stola sedmorice svi sučlanovi ovoga

sudišta, kao i zastopnici svih naših sudbenih oblasti, članovi namiestničkoga vieća i ovdiešnjega varoškoga magistrata. Zatim uputi se vaskolik skup u dvoranu opredieľjenu za njegove siednice, gdje su poslije shodna govora Njegove preuzvišenosti položili zakletvu naimenovani članovi suda sedmorice. Urodilo njihovo djelovanje blagoslovom za svu zemlju! — U podne bit će svečani obied kod svetloga bana.

Obćenito negodovanje i ogorčenost proizveo je ovdie lažljivi i očitom zlobom pisani dopis iz Zagreba u 145. broju *Wanderera*, u kojem se medju ostalim neistinitim vijestima nalazi ružna uvreda nanešena jednoj ovdiešnjoj visokoj gospođi, koja je svojim mnogogodišnjim nastojanjem oko razvitka naše narodne stvari medju našim najpervijim domorodkinjama najslavnije ime stekla i radi svojega uzvišenoga značaja i svoje uzorne uljudnosti obće štovanje zaslužuje.

Dočim ova bezobrazna i klevetna viest, koja je što se njesine osobe tiče, s početka do konca izmišljena, žigosamo, nemožemo dokučiti kako je ikoje uredništvo takovu tendencioznu laž bez pobježega ubavieštenja obielodaniti moglo. Visokoj gospođi neka gore pomenuta ogorčenost svegkolikoga občinstva na utiehu služi a zadovoljština neka nalazi u tome, što u naše doba i najviše ličnosti od sličnih sablaznih poštedjena nabiľahu.

Serbija.

Kako „*Serbski Dnevnik*“ piše, izbacili su Turci na Beograd do 200 topovnih hitacah. U okeršaju izmedju Serbljah i Turakah, odlikovao se je medju drugim i ruski satnik *Vlajković*. On si je već osvietlao lice u sebastopolskom obsiednuću, ali je žalibože kod te prilike izgubio jednu ruku i jednu nogu, ali to ga ni malo nesmetaše, da junački uz Serblje nepristane.

Austrijski konsul svendiľ se terti, da zavadjene stranke pomiri, ali je ogorčenost prama Turcima tako velika, da mu do sad svi tradi ostaje bezuspješni. Od svih konsulah bio je englezki najvećma na Turke razdražen; lupnuvši rukom o stol, nazvao je pašu neveriom. Dočim je austrijski konsul iz Beograda uklanjao svoje zaštićenike, rekao je englezki: Ja ću ostati u varoši, u komu stenju na hiljade ženah i diece.

Rusija.

Iz Petrograda od 19. lipnja pišu: Verlo je teško, dapače nemoguće opisati javno mnienje, koje je zavladao. Dakako da se opet tenguje na izgo-renom Apraksinovu dvoru — ali pod ogromnom cienom, što se naravno pripisuje jedinog nesreći. Najpoduzetniji izmedju torgovčićah razapeli su svoje šatore, te na podertinama promecu svoju torgovinu — dakako da će sigurnonice platiti — dervene kuće do skoro će se opet podignuti, mnogom nesretniku pomoći će javni priaoosci, ali to nije, što je od četrnaest danah preinačilo lice Petrovograda nego je javno nepovierenje, strah od još nepoznatih događajah, pa i zašto potrebita, ali za sad nedokučiva stroga sredstva vlade, i prije svega promiena pućanstva u držanju i govoru! Čuje se o zatvarenju, ali ništa o ikakvu odkricu ili priznanju.

Jedan ruski torgovac, tako piše „*Danz. Z.*“ pripovieda, da je sljedeći najglavniji uzrok užasnih požarah po Rusiji, a ponajviše u Petrogradu. Vele je zavidna velika staroruska stranka u Moskvi, jer je Petrograd, koji je tek 1703. godine sagradjen, dobio od 1735. godine pervenstvo nad Moskvom, dočim je ona bila kroz 700 godinah stolicom ruskih carevah. Već odavno prorieu, da će Petrograd vodom i vatrom propasti, moglo bi biti,

da su najnovija doba, pa i hiljadugodišnja svetkovina ruske carevine, povedom nieke zaviera, koja je rodila tolike barbariske požare. Jesu li Rusi već jednoga cara, cara francuzkoga (*Napoleona I.*) vatrom iz Moskve izkadili, zato se sad čini, da su naumili i sadašnjega ruskoga cara (*Alexandra II.*) iz Petrograda vatrom izkaditi.

— O strašnim događajima u Rusiji piše „*Dzienik polski*“ sljedeće: Negledet na sistematičko upaljivanje, koje svu Rusiju grabetom i ubojstvom upropastiti prieti, vervi sva zemlja od nebrojenih pozivah, naprama kojim je „*Velikorus*“ samo gola šala.

Na sva usta pozivlju oni na ubojstvo i paljenje, počauši od cara, pa sve do zadnjega plemića. Ovi neizviru iz jednoga te istoga vrela; jer dočim jedan na pljačkanje bojarah pozivlja, hlepi drugi za kervju bogataša, treći naviešćuje zajedništvo ženah; a četvrti gleda da obori disciplinu medju sviećenicima.

„*Dzienik polski*“ nalazi u ovoj kuluzi never-ruskih ideah svagdie vierozakonski temelj, svegdie se može na ruske pravoslavje, kao na najzadnji temelj naići. Evropa znade da se rusko pravoslavje razgranjuje na stotine od sljedbah, neumorni duh gleda da se razvije, razleće subje i tervenje, zato dakle napredai kaos, zato oni pozivi, ono paljenje. Ali zato nevalja događaje u Rusiji nipošto sravnati sa onim u francuzkom pokretu 1789 godine.

Današnja Rusija nije u 18. nego tek u 16. veku Francuzke; ona stoji na pragu pravoslavno moskovskoga preporodjenja, koje se, kao svako vierozakonsko preporodjenje, pokazuje u slici socialnoga pokreta. Tako će se hiljadugodišnu svetkovinu ruskoga pravoslavlja i osnivanje ruske carevine svetkovati; ona će početi u zapaljenom Petrogradu, i bit će povedom nemirah, koje će ruskomu caru metnuti dvobirku „ili . . .“

Gereka.

Iz Kiosa pišu 24. svibnja. Čitavo se je pućanstvo živo uzrujalo, jer je rodjanski paša bio prisnoracen, da se pokaje za uvriedu, što je učinio britanskoj zastavi. Evo, da se stvar neizopaci, priobćujemo čitavi događaj. Britanska šalupa „*Fouxhound*“ križariše pod Rodom, da ubvati nieke gusare, koji su brodove uznemirivali. Budući da nemogoše ujedrivati u male i plitke zalieve, uzajmio je glavar broda gercu ladjicu, i u nju ukercio 8 mornarah pod svojim poručnikom, da potraži gusare i u njihovu sbiegu. Sam „*Fouxhound*“ deržao se 40—50 morskib miljah daleko od obale. Dočim ladjica kraj Jali-a, na protivnoj strani rodjanske obale jedraše, zaveze se paša na malom svomu parobrodu, i misleći, da su gusari na ugledanoj ladjici, dade izmetnuti jedan top, da se primakne. To se i dogodi za drugim hitcem. Sad Turčin zapoviedi englezkim mornarem da mu gore na brod dodju. Nesluteci nikakva zla, ostavivši oružje, dodjoše mu na brod, ali jedva što dodjoše, bijahu svi s poručnikom povezani, i dolje u brod stergani. Tu su ostali do dvie ure a Turci im sve oteše i pograbiše. Tekar kad mipuše dvie ure, privoli paša svojim častnicima, da stvar razvide. Njedan ih neznase englezki, ali su zato morali ipak poznavati englezku pomorsku odoru i zastavu, nedokučna je to pogriješka. Glavar „*Fouxhonda*“ nemogaše događaj na lahku ruku uzeti. Jedva što mu poručnik o tomu javi, ode u potoc za pašinim parobrodom. Nećadje ga u Rodu. Čosu ni nigdie, ali ga 23. stiže u Kiosu, zahtievajući potpun zadovoljština. Paša je morao da svakom englezkom mornaru izplati 100 gotovih piastarah

bolnine, povratu ukradene stvari, kazni krivce, i pozdravi englezku zastavu. Paša pristade uz sve točke, samo ne uz najzadnju, ali napokon je morao i to na sramotu.

Berzovne i najnovije viesti.

Iz Dubrovnika, 27. lipnja. 30,000 Turaka udari na neogradske Černogorce u taboru kraj Zerkovnice u Bielopavlići. Bitka trajala 6 sati, i skonča se bježanjem Turaka u Spuz. Njihov gubitak je neizmieran, broji se 5000 ljudi.

Iz černogorskog tabora 18. lipnja. Danas i jučer sakupio Černogorci Veljoherdo između Spuza i Podgorice, — tako zvani Kolovaci — gdje su taborili turski bašibozuci. Uru poslije ponoći udariše Černogorci na turski taj tabor, odsiekoše 250 glava i ubiše osim toga 200 baši bozukah. Među poginutim nadjoše im bimbasu i barjaktara. Još zapleniše 150 konjah, 30 kovčegah strijeljiva, sijaset pušakah, kuburah, jedan barjak i vaskolik živež (duhana, šećera, kave, i svake vrste ratne sprave. Černogorci, pod Kercom Petrovićem, izgubiše 6 poginutih i 9 ranjenih. Turci pobiegoše u Spuz i Podgoricu, i do glave se ogradjuju u utvrdjenom taboru, da ih opet kao u Kolovcu nezateku.

Poslanica

Obćinstva županije riečke g. N. Nodilu učredniku „Il Nazionale“ u Zadru.

Blagorodni gospodine!

Županija riečka, susjedna prieko tužne Kraljevine miloj nam posestrimi Dalmaciji, te zato u stanju da perva od hrvatskih shvati novo kretanje narodnoga duha u slavnoj zemlji obće naše velike prošastnosti i srećne budućnosti, veselila se je s postanka vašega lista tim više, što su ga utemeljile slavjanske duše, koje se diče imenom i jezikom svojim, te ono žude postignuti što svi izobraženi narodi traže, naime narodno sjedinjenje, i po njemu narodna sloboda.

Županija riečka radostno je opazila, kako blago već plodi ono sieme, koje tamošnji zastupnici naroda obilato prosuše na bogato polje domoljublja i iskraštenosti u Dalmaciji, te je osjetila onu milinu, koja jedno podaje duboka slutnja s tih krasnih pojava narodnoga uskrsnuća.

Naša je županija tim žešće očutila onu uvriedu, koju u posljednje ovo doba čovjek, koga je hrvatski narod samo s poštanjem imenovao, njemu bezčoviečno ponovio u protivničkom listu „Vece Dalmatica“ nezadovoljan bezobzirnim diranjem u sve ono, što je našem i svakom drugomu narodu sveto, pogrdio je tamošnju narodnu stranku, ujedno svoju i našu braću, koju vi zastapate podmećujući joj svakoja ne dostojne svrhe.

Dvije su godine blizu odkad taj čovjek, kog neznamo u čem uvriedismo, savoravljajući sama sebe, Nikola Tomaseo, neprestano kroz tolika pisma vriedja naš narod, i to iz učene Italije, gdje se obično radjaju plemenite misli i čeznuće za narodnim sjedinjenjem, koje i mi na našoj zastavi bilježimo.

Što nam ni došmanin nećini, on, Tomaseo, predbacuje nam gorko sužanstvo naše i vaše braće u tužnoj krajini, kao da bi naša to krivnja bila, a ne vlade, koju za pravdu toliko saborah dosad uzalud moljavahu. Ovaj mač, uvierite blagorodni gospodine vašu tamošnju braću, nemilo prođre naša ogorčena sërca!

Županija je riečka sve te žalosti premučala, bojeći se razcviliti domorodna sërca jednokervne svoje braće u Dalmaciji, dobro znajući, da za uskrsnuti, mora narod svakoja ne pretèpiti muke, dakle i čudoredno bratoubojstvo.

Nu sada, kad hrvatski narod i s njime uobće slavjanski tako viteškoga borca imade, koji nedvoji duševne svoje sile, da i sam život žrtvovati, za odbiti sramotna napadanja i podle uvriede; sada kad protivnici vaši i naši složno su se podigli, da vas pritisne, i uguše taj vaš plemeniti glas pod kojekakvim izlikami, županija se riečka od sërca veseli, što doživi tako sjajnu pobjedu, koju ste junački održali nad tolikim protivnikom i pjezovima pristasi u Dalmaciji.

Primito blagorodni, od naših brabnih sërda ova javno priznanje velike i u sadašnje kolle doba dužne zasluge vaše; te uvierivši se, da usa vas stoje čitavi narod jugoslavenski,

branite ga i nadalje s onom krabrošću, onim znanstvom i požrtvovanjem, koje ste dosada pokazali, jer vaša su naša načela prosvietljenje Europe, vaša je svërha ona ista izobraženih narodah, te dočim smo sretni svim ostalim županijam tumačiti ovaj naš zaključak, znajte da vas prosvietli naš gospodin veliki župan imenovan na naš jednodušni predlog začastnim članom naše županijske skupštine.

Dano iz skupštine županije riečke održane na Rieci dne 11. i sljedećih mjeseca lipnja 1862. Obćinstvo županije riečke. Izdao dr. M. Derenčin, podbilježnik s. r.

Priposlano.

Razpis nagrade.

Buduć da se je jednom nieki ravnatelj stanovite glavne učione u Hrvatskoj u siednici učiteljskoj izrazio, da nezna, jesu li sljedeći od djakah 3. razreda izradjeni stavci sasama dobri: „Is Ceske dolazi najbolje pivo“ (zadaca je glasila: Kažite stavke, gdje ima predlogah), i „Učitelj, ravnatelj i kateketa se uče“ (zadaca je glasila: Kažite stavke, gdje je više podmetah i samo jedan pogovor): s toga se razpisuje nagrada od 2 cekina u zlatu, koja će onomu pripasti, koji bi dokazao, da ima u tih stavcih kakovih pogriješakah. Odgovori neka se pošlju pod obifrom K. S. Z.

Jedan prijatelj pravdnosti.

Oprašta j.

Današnjim brojem dovrećuje se moje određivanje Narodnih Novinah, koje sam šest godina i po zastopce rukovodio. Ako mi stegnute sile, kojima sam razpolagao, i nedopuštahu, da svedj rastućim zahtievima našega vremena u svemkolikom obsegu podpunoma zadovoljim, laskam si ipak, da će mi štovano moje čitateljstvo jednoglasno dati sviedočanstvo, da sam u obziru podpiranja duševnoga razvitka svih jugoslavenskih plemenah i promicanja njihove književne uzajamnosti, vazda dužnosti revna rodoljuba izpunjavao i što mi je više moguće bilo, svakim povodom bez okolišanja zastupao zakonita prava naše domovine. Naš jezik i naši zavodi nahodjahu u Narodnim Novinama kako vazda, tako i pod mojim učredništvom, sërčanu obranu i zaštitu, mnoga spasonosna misao najrevnije policanje, svaki pojav na polju našega duševnoga razvitka ljubavno susretanje, svaki domorodni napor bodrenje i pažnju. I tako ostavljam pozorište dosadanjega mojega djelovanja s tom utiehom, da neokaljane predajem Narodne Novine u one ruke, iz kojih sam ih preuzeo bio, i osviedočen, da će od sele usled toga, što im na bolje okrenuvše se okolnosti pružaju kamoli obsežnijih silah, nego li što meni na raspolaganje stajahu, jošte većma uspjevati na korist mile domovine, opraštam se spokojno s mojim rodoljubivim čitateljstvom, kojemu ih najusèrdnije i nadalje preporučam.

Dr. D. Demeter.

Tečaj papirah na c. k. javnoj burzi u Beču.

U Zagrebu 28. lipnja 1862.

Papiri.	Svriedetni tečaj u austr. vred.
5% Kovovnice	70 35
5% Narodnoga zajma	82 45
Narodne banke	826.—
Vierovnoga zavoda	218.—
Mienice.	
Srebro	125.—
London	137 10
Čarski cekini	6 07

Meteorologička opažanja

na ovdiešnjoj kr. višjoj realci dne 28. i 29. lipnja 1862.

U r a	Barometar va vialna u par. čert.	Barometar va vialna reduc. na 0	Toplo- ta po R.°	Naobla- ka	Smier i ja- kost vjetra	Atmo- sferička oborina (dub. slog li tuda)	Opazka
7. pr. pd.	330.° 60	329.° 85	+18.4	4	0		28. posl.
2. pol.	330.° 34	328.° 89	+19.4	10	Sz		pd. dakt
9. u več.	331.° 00	329.° 82	+14.6	10	Zs	0.83	
7. pr. pd.	331.° 68	330.° 63	+12.2	10	Zs		29. čitav
2. pol.	332.° 23	331.° 06	+14.0	10	Si	0.56	dan kiš- vito
9. u več.	332.° 33	331.° 23	+13.0	10	0		

Danas u 7 sati temperatura R.° +11.4.

Odgovorni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 885-grad. 1862. (442)

3—3

Izrok.

Kr. županijski sudbeni stol u Osijeku vèrhu molbe sada jur umèrve Jozefine udove Čelenkovićeve, de pr. 18. travnja t. g., br. 885., poziva sve vierovnike dne 20. kolovoza 1861 bez oporuke umèrveg Josipa Čelenkovića, nadbлагajnika županije virovitičke u Osijeku, da svoje tražbine do 30. sèrpnja t. g. ovomu sudbenomu stolu prijaviti imadu, jer u protivnom slučaju neće im pristojati nikakav zahtjev na ostavštinu, ako bi ona kroz izplatu prijavljenih tražbinah iscrpljena bila, osim ako im pravo založno pripada.

U Osijeku, 7. lipnja 1862.

Br. 1428. porez. (405)

3—3

Oglas.

P. n. gospoda kuće vlastnici, dotično istih punomoćnici pozivlju se s otim, da priznanice najmovnoga dohodka za odmierenje poreza za upravljajuću godinu 1862. ili kod c. kr. poreznog nreda kuće br. 2. u go-spodskoj ulici gornjeg grada Zagreba ili kod ovog c. kr. financijalnog okružnog ravnateljstva kuće br. 884. u Nikolčevoj ulici donjnjeg grada najkasnije do konca mjeseca sèrpnja t. g. tim sigurnije predadu, dočim bi se u protivnom slučaju polag §. 52. izvršiteljnog propisa od 14. travnja 1861 postupati moralo.

C. kr. financijalno okružno ravnateljstvo.

U Zagrebu dne 4. lipnja 1862.

Br. 1262. M. (437)

3—3

Oglas dražbe.

Od strane kr. sudbenog stola županije zagrebačke stavlja se do znanja, da će se usled molbe Tereze Goljakove proti Mihalju Pošu u stanu ovog posljednjeg u laškoj ulici u Zagrebu dne 16. sèrpnja t. g. i dne 30. sèrpnja t. g., svaki put o 10. uri prije podne, pokretnosti pod overhu uzete, kao: raznovèrsto kamenje za taracanje, za stubu i t. d., u prociembenoj vriednosti od 434 fr. 30 novč. a. vr. putem javne dražbe prodavati.

Pokretnosti će se na pèrvom roku samo uz prociembenu cieniu prodavati, na drugom pak roku prodavati će se iste i izpod procjene.

Kupac imade odmah kupovninu položiti.

Kr. sudbeni stol županije zagrebačke.

U Zagrebu dne 14. lipnja 1862.

Klobučarić.

Jović.

OGLASNIK.

Br. 445.

3—3

„83333333.“

Transkripcija na tri jugoslavenske pjesme: 1. Popuhnu! je tihi vjetar. 2. Prostom zrakom ptica leti. 3. Pridi gorenc.

Za glasovir složi i presvietloj gospođi Sidoniji Rubide de Zagerja rodjenoj grofici Erdödy s dubokim štovanjem posveti

Slavoljub Lžičar.

Op. 21.

Ovo je muzikalno dielo upravo sada izašlo troškom izdatelja, pa se može dobiti kod njega u stanu na Jelačićevom tèrgu br. 423. u Zagrebu, zatim u Ljubljani kod G. Giontini-a, u Beču kod Drag. Haslingera i u Pragu kod Kristofa Kuhe-a za 1 fr. a. v. Tko pošalje 1 fr. 15 novč. u frankiranom pismu, može dielo dobiti poštom bez ikakvoga troška.

Br. 440.

3—3

JEDAN TALIJANAC.

učitelj pjevanja ovdašnjeg pievačkog zbora, želi privatno u pjevanju i na glasoviru podučavati. Tko želi, moli da se upita kod istog u gostioni k caru austrijskom 2. kat br. 23. od 8. sata do 10. prije podne, poslije podne pako od 4 sata do 6.

Pozivamo što učtivije sve pr jatelje hrvatske knjige, da se izvole predbrojiti na zabavno-poučni časopis

„Naše gore list“.

koj izlezi ilustriran svaki deseti dan sa čitavom arku.

Ciena mu je:

od sèrpnja do konca prosinca 3 f. — n.

listopada 1. „ 50 „

Sakupiteljem predbiojnikah darujemo za trud svaki šesti iztisak.

Novim pradpletneljem možemo jošte slati sa svim brojevima pèrvoga polugodišta za 2 f. 50 n.

Od lanjskoga tečaja ima jošte preostalih iz-tisakah po 4 f.

Odpravništvo „Naše gore lista“ u dugoj ulici br. 166.

2—2

